BOSANSKI GLASNIK

OPĆA PRIRUČNA I ADRESNA KNJIGA ZA
BOSNU I HERCEGOVINU

BOSNISCHER BOTE

UNIVERSAL=HAND= UND ADRESZBUCH FÜR
BOSNIEN UND DIE HERCEGOVINA

1917

GODINA **XXI.** JAHRG.

NAKLADNA CIJENA 4 KRUNE
LADENPREIS 4 KRONEN

PATISAK ZABRANJEN
ALLE RECHTE VORBEHALTEN

SARAJEVO 1917

U KOMISIJONALNOJ NAKLADI C. KR. DVORSKE I DRŽAVNE ŠTAMPARIJE U BEČU
KOMMISSIONSVERLAG DER KAIS. KÖN. HOF- UND STAATSDRUCKEREI IN WIEN

K. K. HOF- UND STAATSDRUCKEREI

Kaiser's Brust-Caramellen

EIN VORTREFFLICHES HUSTENMITTEL!

so bezeichnen die Ärzte **Kaiser's Brust-Caramellen** mit den 3 Tannen.

Benützen auch Sie dieses herrliche Mittel! Von **Millionen** im Gebrauch gegen

Husten

Heiserkeit, Katarrh, Verschleimung, Rachenkatarrh, rauhen, trockenen, schmerzenden Hals, Krampf- und Keuchhusten. 3

Vor Erkältung sind Sie geschützt, wenn Sie eine **Kaiser's Brust-Caramelle** in den Mund nehmen, dabei führen Sie dem Magen Stoffe zu, welche wohltätig auf die Verdauung einwirken. Es ist geradezu ein Genuß, dieses edle Produkt in Form feinschmeckendster Bonbons zu gebrauchen. Redner und Sänger haben Kaiser's Brust-Caramellen im Dauergebrauch, weil sie den K. B.-C. ihre klare und reine Stimme verdanken. Kaiser's Brust-Caramellen wirken heilsam auf die Schleimhäute, aber niemals reizend wie viele andere Konkurrenzfabrikate, die irgendein ätherisches Öl zur Täuschung enthalten und den Magen ruinieren. — **6100** notariell beglaubigte Zeugnisse von Ärzten und Privaten sind wahrhaftig der beste Beweis für die **allgemeine Beliebtheit.** Bedenken Sie, daß solche Erfolge kein ähnliches Präparat aufzuweisen vermag. Ich bitte Sie daher ausdrücklich, alles dafür Angebotene energisch zurückzuweisen und nur die hilfebringenden **Kaiser's Brust-Caramellen** mit den 3 Tannen sich verabfolgen zu lassen. — **Zu haben in den Apotheken und den meisten Drogerien, nur in Paketen zu 30 und 50 Heller, Dose 60 Heller.**

BOSNISCH-HERCEGOVINISCHE

BAU-AKTIEN-GESELLSCHAFT

SARAJEVO

übernimmt die Projektierung und Ausführung aller in Hochbau, Straßen-, Eisenbahn- und Wasserbau einschlägigen Arbeiten, die Herstellung von Elektrizitätswerken, die Gewinnung und den Vertrieb von Baumaterialien, die Verwertung von Liegenschaften, Baulichkeiten und dinglichen Rechten

(Baudirektion: Josef v. Vancaš, kgl. Oberbaurat, und Rudolf Tönnies, b. a. Zivilarchitekt.)

RINGOFENZIEGELEI mit MASCHINENBETRIEB. 2

Spezialerzeugung von prima Strangfalzziegeln und modernsten Flachziegeln (Biberschwänzen)

Wiener Mädchen-Lyzeum

und

Mädchen-Reform-Realgymnasium (vierklassiger Oberbau)

Dr. Wesely

Staatsgültige Zeugnisse. – Näheres im Prospekte.

Internat. **Wien, III., Uchatiusgasse Nr. 3.** Halbinternat.

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier inserierenden Firmen ersuchen wir sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten" als Quelle beziehen zu wollen.

GEWERKSCHAFT „BOSNIA"

WIEN, I. BEZ., SEILERSTÄTTE NR. 30

LIEFERT AUS IHREN BERG- UND HÜTTEN-WERKEN

MANGAN- und CHROMERZE

86

MIT HOHEM UND MINDEREM METALL-GEHALT FÜR EISENWERKE, GLAS- UND CHEMISCHE FABRIKEN

NEUHÖFER & SOHN

5

k. u. k. Hof-Mechaniker und Hof-Optiker

Lieferanten der b. h. Landesregierung und :: der k. k. Ministerien ::

Wien, V., Hartmanngasse 5

(zwischen Wiedner Hauptstraße 86 u. 88.) — Telephon 55.595

fabrizieren unter Garantie bester Ausführung **Tachymeter, Theodolithe, Nivellierinstrumente** sowie sämtliche **Vermessungsinstrumente** und Aufnahmsrequisiten für Eisenbahn-, Straßen- und Wasserbau, Forst- und Montanwesen.

Illustrierte Kataloge gratis und franko.

Alle gangbaren Instrumente **stets vorrätig.**

Nichtkonvenierendes wird jederzeit umgetauscht.

Reparaturen bestens und schnellstens.

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier inserierenden Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten" als Quelle beziehen zu wollen.

LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF ILLINOIS
AT URBANA-CHAMPAIGN

914.97
B65
v.21

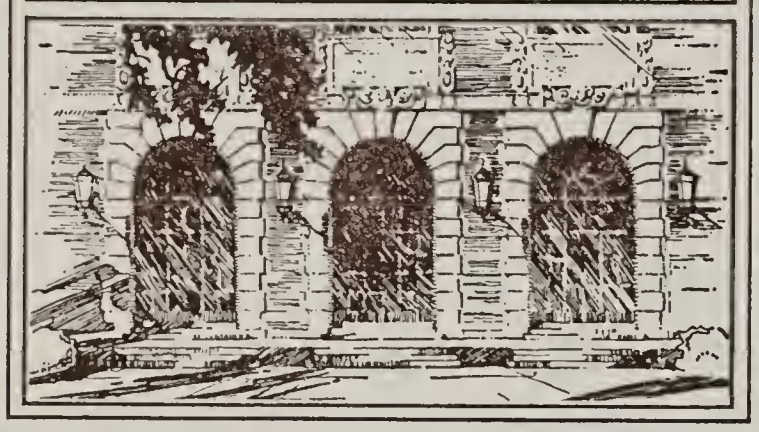

TLÉ'S
Kindermehl

O BRAŠNO
ZA DJECU,
enčad,
sne na želucu.
SADRŽAVA NAJBOLJE ALPINSKO MLIJEKO.
Pokusne kutije i brošire o dječjoj njezi
šalje badava:
HENRI NESTLÉ, WIEN, I., BIBERSTRASSE 11.

Korrespondenz in **allen** landesüblichen Sprachen. — Probedosen und von medizinischen Autoritäten verfaßte Broschüre über „Kinderpflege“ **gratis und franko.**

6

Nestle's Kindermehl-Gesellschaft
(Hauptniederlage für Österreich-Ungarn):
Wien, I. Bez., Biberstraße Nr. 142K

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier inserierenden Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten“ als Quelle beziehen zu wollen.

BOSANSKI GLASNIK

OPĆA PRIRUČNA I ADRESNA KNJIGA ZA
BOSNU I HERCEGOVINU

BOSNISCHER BOTE

UNIVERSAL-HAND- UND ADRESZBUCH FÜR
BOSNIEN UND DIE HERCEGOVINA

1917

KNIHOVNA
VII, 181
1917 : 67
obchod. a živnost. komory v Plzni.

GODINA XXI. JAHRG.

NAKLADNA CIJENA 4 KRUNE
LADENPREIS 4 KRONEN

PATISAK ZABRANJEN
ALLE RECHTE VORBEHALTEN

SARAJEVO 1917

U KOMISIJONALNOJ NAKLADI C. KR. DVORSKE I DRŽAVNE ŠTAMPARIJE U BEČU
KOMMISSIONSVERLAG DER KAIS. KÖN. HOF- UND STAATSDRUCKEREI IN WIEN

NESTLÉ'S Kindermehl

NESTLÉ-OVO BRAŠNO ZA DJECU,
dojenčad,
rekonvalescente i bolesne na želucu.
SADRŽAVA NAJBOLJE ALPINSKO MLIJEKO.
Pokusne kutije i brošire o dječjoj njezi
šalje badava:
HENRI NESTLÉ, WIEN, I., BIBERSTRASSE 11.

Korrespondenz in **allen** landesüblichen Sprachen. — Probedosen und von medizinischen Autoritäten verfaßte Broschüre über „Kinderpflege“ **gratis und franko.** 6

Nestle's Kindermehl-Gesellschaft
(Hauptniederlage für Österreich-Ungarn):
Wien, I. Bez., Biberstraße Nr. 142K

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier inserierenden Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten“ als Quelle beziehen zu wollen.

BOSANSKI GLASNIK

OPĆA PRIRUČNA I ADRESNA KNJIGA ZA
BOSNU I HERCEGOVINU

BOSNISCHER BOTE

UNIVERSAL-HAND- UND ADRESZBUCH FÜR
BOSNIEN UND DIE HERCEGOVINA

1917

KNIHOVNA
VII, 181
1917 : 67
obchod. a živnost. komory v Plzni.

GODINA **XXI.** JAHRG.

NAKLADNA CIJENA 4 KRUNE
LADENPREIS 4 KRONEN

PATISAK ZABRANJEN
ALLE RECHTE VORBEHALTEN

SARAJEVO 1917

U KOMISIJONALNOJ NAKLADI C. KR. DVORSKE I DRŽAVNE ŠTAMPARIJE U BEČU
KOMMISSIONSVERLAG DER KAIS. KÖN. HOF- UND STAATSDRUCKEREI IN WIEN

Vorwort.

In schwerer, aber großer Zeit erscheint der XXI. Jahrgang des „Bosnischen Boten“ — „Bosanski glasnik“.

Nun schon das dritte Jahr wütet der Weltkrieg.

Für die österreichisch-ungarische Monarchie samt Bosnien-Hercegovina ist ein hochwichtiges Ereignis zu verzeichnen: der Thronwechsel.

Seine Majestät Franz Joseph I. hat nach ereignisreichster, glorreicher Herrschaft die Augen geschlossen.

Seine Majestät Kaiser und König Karl hat die Regierung angetreten.

In Höchstseinem Manifeste spricht Hochderselbe die Hoffnung aus auf baldigen Frieden.

Mit Ruhm und Ehre, zum Heile aller Nationen möge der Friede uns werden!

Dezember 1916.

Die Redaktion.

Predgovor.

U teškom, ali velikom vremenu izlazi XXI. godište „Bosanskog glasnika“.

Već treću godinu bjesni svjetski rat.

Po Austro-ugarsku monarhiju skupa sa Bosnom i Hercegovinom dogodijo se je vrlo znamenit događaj: Promjena na prjestolju.

Njegovo Veličanstvo Franjo Josip I. nakon dugog slavnog vladanja puna znamenitih događaja zaklopijo je oči.

Njegovo Veličanstvo car i kralj Karlo stupijo je na vladu.

U previšnjem Njegovom manifestu izražava Njegovo Veličanstvo nadu u skori mir.

Slavan i častan na dobro svih narodnosti došao nam mir!

Decembar 1916.

Uredništvo.

714.97
B65
v.21

Sadržaj. — Inhaltsverzeichnis.

Strana

I. odio.

Sveopće.

Koledarski dio.

Godina 1917. Računanje vremena 1
Četiri astronom. god. doba. Nebesni znaci 1
Kvatembarski postovi 2
Pomrčine. Godinom 1917. vlada mjesec 2
Pomične svetkovine. Norme. Karakter godine 2
Koledar (kat., protest., islam., srp.-prav., jevrej.) . . . . 3—27
Naslovi Njeg. c. i k. apost. Veličanstva 28
Rodoslov vladajuće carske kuće 29
Dvorjanstvo Njeg. c. i k. ap. Veličanstva 30
Evropski vladaoci 30
Pokrajinske boje u Austro-Ugarskoj 31
Državne boje evropskih država 31
Mjere i utezi najvažnijih država na zemlji 32, 33
Zajednička ministarstva 34
Zajednički vrh. rač. dvor i zajedničko ministarstvo financijâ 34

Delegacije 35

II. odio.

Sveopće za Bosnu i Hercegovinu.

Zakonodavstva u B. i H. . . . . 36—39
Zemaljska računska komora za B. i H. 40
Sudski praznici u B.-H. 40
Školski praznici u B.-H. 41
Statistični podaci o B.-H. (uopće) 41
Konsulati u Sarajevu 42
Odredbe za poštu, telegraf i telefon . . . . . 43—55
Odredbe za promet b.-h. poštanske štedionice . . . . . 55—63
Skala biljega (štempla, pula) 64
Trgovačka i obrtnička komora 65
Advokati u B.-H. 66
B.-h. advokatska komora 66
Sudski zaprisegnuti stručnjaci 67, 68
Šema beriva, doplataka i dnevnicâ b.-h. činovn. 69
Razdioba po činu te naslovi b.-h. činovnika . . . . . 70—75
Šema beriva za b.-h. učitelje na zemaljskim školama i za činovnike b.-h. zemaljskih željeznica 76, 77
Cjenik proizvoda b.-h. duh. režije 78, 79
Lovački koledar i lovostaje za ribe 80
Koledar bregjosti i ležanja 81
Razdioba životinja za klanje 82

III. odio.

Adresni priručnik za Bosnu i Hercegovinu.

I. odsjek.

Šematizam svih zem. oblasti i zavoda u Bosni i Hercegovini.

I. Vrhovna centr. uprava u Beču 83
II. Zemaljska vlada za B. i H. u Sarajevu:
Centralna uprava 85
Odjelenja:
I. Političko-adm. (6 odsjeka) 86
II. financijalno i njemu podregjeni uredi 86
III. pravosudno 87
IV. gospodarstveno (7 odsjeka) 87
V. Bogoštovlje i nastava 89
VI. Gragjevno odjelenje 89
Statistični odsjek. Pomoćni uredi zem. vl. 90

Vladin povjerenik za glavni grad Sarajevo 91

Seite

I. Abteilung.

Allgemeines.

Kalendarischer Teil.

Das Jahr 1917. — Zeitrechnung 1
Die vier astronomischen Jahreszeiten. Zeichen des Tierkreises 1
Quatember-Fasttage 2
Finsternisse. Jahresregent 2
Bewegliche Feste. Normatage. Jahrescharakter 2
Kalendarium (kathol., protest., mosl., serb.-orth., jüd.) . . 3—27
Titel Seiner k. u. k. Apostolischen Majestät 28
Genealogie des regierenden Kaiserhauses 29
Hofstaat Sr. k. u. k. Apostolischen Majestät 30
Die Regenten Europas 30
Landesfarben der österreichisch-ungarischen Monarchie 31
Reichsfarben der europäischen Staaten. 31
Maße und Gewichte der hauptsächlichsten Staaten der Erde 32, 33
Gemeinsame Ministerien 34
Gemeinsamer Oberster Rechnungshof und gemeinsames Finanzministerium 34
Delegationen 35

II. Abteilung.

Allgemeines für Bosnien-Hercegovina.

Gesetzgebung in B.-H. . . . . 36—39
Landesrechnungskammer für B.-H. 40
Gerichtsfeiertage in B.-H. 40
Schulfeiertage in B.-H. 41
Statistisches über B.-H. 41
Konsulate in Sarajevo 42
Post-, Telegraphen- und Telephonbestimmungen und Tarife 43—55
Bestimmungen für den b.-h. Postsparkassenverkehr . . . . 55—63
Stempelskalen 64
Handels- und Gewerbekammer 65
Advokaten in B.-H. 66
B.-h. Advokatenkammer 66
Sachverständige, gerichtlich beeidete 67, 68
Schema der Gehalte, Zulagen und Diäten der b.-h. Beamten . 69
Rangseinteilung und Titel der b.-h. Beamten . . . . . 70—75
Gehaltsschema für b.-h. Lehrer an den Landesschulen und der Beamten der b.-h. Landesbahnen 76, 77
Verschleißtarif der b.-h. Regie-Tabakfabrikate 78, 79
Jagdkalender und Schonzeit der Fische 80
Trächtigkeits- und Brütekalender 81
Schlachttierzerlegung 82

III. Abteilung.

Adreßbuch über Bosnien-Hercegovina.

I. Abschnitt.

Schematismus aller Landesbehörden und -anstalten in Bosnien und der Hercegovina.

I. Oberste Zentralleitung in Wien 83
II. Landesregierung für B.-H. in Sarajevo:
Zentralleitung 85
Abteilungen:
I. Politisch-adm. Abteilung (sechs Departements) . . . 86
II. Finanzabteilung und derselben untergeordnete Ämter 86
III. Justizabteilung 87
IV. Wirtschaftliche Abteilung (sieben Departements) . . . 87
V. Kultus und Unterricht 89
VI. Bauabteilung 89
Statistisches Departement. Hilfsämter der Landesregierung 90
Regierungskommissär für die Landeshauptstadt Sarajevo 91

	Strana
III. Vrhovni sud i državna nadodvjetništva u Sarajevu	91
IV. Okružne oblasti	91
V. Financijska ravnateljstva i njima podregjeni uredi	92
VI. Okružni sudovi i državna odvjetništva	94
VII. Centralna kaznionica za B. i H. u Zenici	96
VIII. Kotarski uredi	96
A. U okružju banjalučkom (Banja Luka-seoski, Banja Luka-gradski, Derventa, Bos. Dubica, Bos. Gradiška, Bosn. Novi, Kotor Varoš, Prijedor, Prnjavor, Tešanj)	96—98
B. U okružju bihaćskom (Bihać, Cazin, Ključ, Krupa, Bos. Petrovac, Sanski Most)	98, 99
C. U okružju mostarskom (Bilek, Gacko, Konjica, Ljubinje, Ljubuški, Mostar-seoski, Mostar-gradski, Nevesinje, Stolac, Trebinje)	100, 101
D. U okružju sarajevskom (Čajnice, Foča, Fojnica, Rogatica, Sarajevo, Višegrad, Visoko)	101, 102
E. U okružju travničkom (Bugojno, Glamoč, Jajce, Livno, Prozor, Travnik, Varcar-Vakuf, Zenica, Žepče, Županjac)	102—104
F. U okružju tuzlanskom (Bjelina, Brčko, Gračanica, Gradačac, Kladanj, Maglaj, Srebrenica, Tuzla-gradski, Tuzla-seoski, Vlasenica, Zvornik)	104—106
IX. Kotarski sudovi	106—109
X. Šumska upraviteljstva	109, 110
XI. C. i kr. oružnički zbor za B.-H. (uputa)	110
XII. Duhanska režija	110, 111
XIII. Rudarstvo i talionice	111, 112
XIV. Željeznice u B.-H.:	
a) b.-h. zemaljske željeznice	112—119
b) c. i kr. vojena željeznica Banja Luka—Dobrlin	119, 120
XV. Nastavni zavodi u B.-H.	120—128
XVI. Zemaljski zdrastveni savjet i sanitetski zavodi	128, 129
Liječnici u Bosni i Herceg.	129, 130
XVII. Gremij. b.-h. ljekarnika. Ljekarnici u B.-H.	130, 131
XVIII. B.-h. zemaljski muzej	131
XIX. B.-h. geološki zavod u Sarajevu	131
XX. B.-h. zavod za proučavanje Balkana u Sarajevu	131
XXI. Zemaljska štamparija	131
XXII. B.-h. konjogojski zavodi	131
XXIII. Poljoprivredna naučna i pokušna postaja u Mostaru	122
XXIV. Poljoprivredna pokušna i demonstrationa postaja u Banjoj Luci	132
XXV. Zem.-erarne poljoprivr. stanice i ratarsko-voćarske škole	132
XXVI. Zemaljsko-erarne voćarske i vinogradarske stanice	132
XXVII. Zemaljsko-erarna cjepilišta	132
XXVIII. Zemaljsko-erarni loznjaci	132
XXIX. Zem.-erarna radion. za umjetni obrt	132
XXX. Zem.-erarna tkaonica ćilimā	132
XXXI. Zemaljsko-erarna suknasnica i vezivaonica	132

	Seite
III. Obergericht und Oberstaatsanwaltschaft in Sarajevo	91
IV. Kreisbehörden	91
V. Finanzdirektionen und denselben untergeordnete Ämter	92
VI. Kreisgerichte und Staatsanwaltschaften	94
VII. Zentralstrafanstalt für B.-H. in Zenica	96
VIII. Bezirksämter	96
A. Im Kreise Banjaluka (Banja Luka Land, Banja Luka Stadt, Derventa, Bosn. Dubica, Bosn. Gradiška, Bosn. Novi, Kotor Varoš, Prijedor, Prnjavor, Tešanj)	96—98
B. Im Kreise Bihać (Bihać, Cazin, Ključ, Krupa, Bosn. Petrovac, Sanskimost)	98, 99
C. Im Kreise Mostar (Bilek, Gacko, Konjica, Ljubinje, Ljubuški, Mostar Land, Mostar Stadt, Nevesinje, Stolac, Trebinje)	100—101
D. Im Kreise Sarajevo (Čajnice, Foča, Fojnica, Rogatica, Sarajevo, Višegrad, Visoko)	101, 102
E. Im Kreise Travnik (Bugojno, Glamoč, Jajce, Livno, Prozor, Travnik, Varcar-Vakuf, Zenica, Žepče, Županjac)	102—104
F. Im Kreise Tuzla (Bjelina, Brčko, Gračanica, Gradačac, Kladanj, Maglaj, Srebrenica, Tuzla Stadt, Tuzla Land, Vlasenica, Zvornik)	104—106
IX. Bezirksgerichte	106—109
X. Forstverwaltungen	109, 110
XI. K. u. k. Gendarmeriekorps für B.-H. (Hinweis)	110
XII. Tabakregie	110, 111
XIII. Berg- und Hüttenwesen	111, 112
XIV. Eisenbahnen in B.-H.:	
a) B.-h. Landesbahnen	112—119
b) K. u. k. Militärbahn Banja Luka—Dobrlin	119, 120
XV. Lehranstalten in B.-H.	120—128
XVI. Landessanitätsrat und Sanitätsanstalten	128, 129
Ärzte in B.-H	129, 130
XVII. B.-H. Apothekergremium. Apotheker in B.-H.	130, 131
XVIII. B.-h. Landesmuseum	131
XIX. B.-h. Geologische Landesanstalt in Sarajevo	131
XX. B.-h. Institut für Balkanforschung in Sarajevo	131
XXI. Landesdruckerei	131
XXII. B.-h. Pferdezuchtanstalten	131
XXIII. Landwirtschaftliche Lehr- und Versuchsanstalt in Mostar	132
XXIV. Landwirtschaftliche Versuchs- und Demonstrationswirtschaft in Banja Luka	132
XXV. Landesärarische landwirtschaftliche Stationen, Acker- und Obstbauschulen	132
XXVI. Landesärarische Obst- und Weinbaustationen	132
XXVII. Landesärarische Obstbaumschulen	132
XXVIII. Landesärarische Rebschulen	132
XXIX. Landesärarisches Kunstgewerbe-Atelier	132
XXX. Landesärarische Teppichweberei	132
XXXI. Landesärarische Bezweberei und Stickerei in Sarajevo	132

II. odsjek.

Šematizam četa i vojnih zavoda, razmještenih po Bosni-Hercegovini i Dalmaciji.

II. Abschnitt.

Schematismus der in Bosnien und der Hercegovina und in Dalmatien dislozierten Truppen und Heeresanstalten.

Oružnički zbor za B. i H.	133—135
C. kr. zemalj. oružničko zapovjedništvo br. 9 u Zadru	135
Direkcija i uredi c. i kr. vojn. pošte i brzojava u B. i H.	136—138

Gendarmeriekorps für B.-H.	133—135
K. k. Landesgendarmeriekommando Nr. 9 in Zara	135
Militär-Post- und Telegraphendirektion und -Ämter in B.-H.	136—138

Radi trajanja izvanrednih prilika odpada šematizam četa razmještenih po Bosni, Hercegovini i Dalmaciji.

Wegen Andauerns der außerordentlichen Verhältnisse entfällt der Schematismus der in Bosnien, Hercegovina und Dalmatien dislozierten Truppen.

	Strana
III. odsjek.	
Vjerozakonske oblasti i zavodi.	
A. Srpsko-pravoslavne	139—144
B. Muslimanske	144—147
C. Rimo-katoličke	148—152
Grko-katoličke	152
D. Evangelička crkva	153
E. Israelitsko-sefardičke bogoštovne općine u Bosni i Hercegovini	153

	Seite
III. Abschnitt.	
Konfessionelle Behörden und Anstalten.	
A. Serbisch-Orthodoxe	139—144
B. Muhamedanische	144—147
C. Römisch-katholische	148—152
Griechisch-katholische	152
D. Evangelische Kirche	153
E. Israelitisch-sefardische Kultusgemeinden in B.-H.	153

IV. odsjek.

Strana

Iskaz svijn trgovačko-sudbeno protokolisanih firmi u Bosni i Hercegovini.

a) U okružju sarajevskom, po firmama alfabetski poredana dionička društva te osiguravajući zavodi, zastupani u Bosni i Hercegovini . . . . . 155—168
b) U okružjima banjolučkom, bihaćkom, mostarskom, travanjskom i tuzlanskom, poredano alfabetski po gradovima i mjestima . . . . . 169—226

V. odsjek.

Opisi mjesta po Bosni i Hercegovini.

A. Opisi gradova i znatnijih mjesta, alfabetskim redom . . 227—321

B. Opis zemalj.-glavn. grada Sarajeva, i to:
statistični podaci, ulice, sokaci, trgovi i ćuprije u Sarajevu sa putokazom za razgledanje Sarajeva i vodičem na izlete u njegovu okolicu . . . . . 323—331
zemaljske i znanstvene zbirke (b.-h. zemaljski muzej u Sarajevu) 331, 332
B.-h. zemaljski geološki zavod u Sarajevu 332
odgojni i nastavni zavodi u Sarajevu 333
zdravstveni i humanitarni zavodi u Sarajevu 334
banje (kupelji) u Sarajevu 335
pozorišne i koncertne dvorane u Sarajevu 335
znamenite gragjevine, industrijalna poduzeća, bašte (vrtovi), javni zavodi u Sarajevu 335

trgovačke, industrijske i opskrbne institucije u Sarajevu . . 336
prometni uregjaj i prometna općila Sarajeva 337
popis abonenata telefonske mreže u Sarajevu . . . . 338—349

Oblasti i uredi u Sarajevu:
Zemaljske oblasti i uredi 349, 350
Konzulati u Sarajevu 350
Općinske oblasti i zavodi glavn. grada Sarajeva . . . . 350—353

Izvještaj o financ. stanju i gospodarstvu gradske općine sarajevske . . . . . 353—355
Sarajevska društva i korporacije 355
Nagrade hamalima (trhonošama) 367
Taksne tarife za fijakere u Sarajevu 368, 369
Advokati i liječnici u Sarajevu 369
Hoteli (svratišta) i domaći hanovi u Sarajevu 369
Popis odličnih trgovaca i obrtnika u glavnom gradu Sarajevu:
a) trgovci . . . . . 370—372
b) obrtnici . . . . . 372—377

VI. odsjek.

Banke, štedionice i veliki trgovački zavodi.

A. Domaće banke, štedionice, dionička društva:
Privilegovana zemaljska Banka za B. i H. u Sarajevu . 379—383
Privilegovana agrarna i komercijalna banka za B. i. H. . 383, 384
Austr.-bos. banka d. dr. u Sarajevu 385
Hrvatska centralna banka za B. i H. u Sarajevu 386, 387
Srpska banka u Mostaru . . . . . 387—389
Muslimanska centr. banka za B.-H. d. dr. u Sarajevu . . . 389
Kreditna banka i štedionica u Sarajevu 390, 391
Prva banjolučka šted., d. dr. . . . . 391—393
Banka za trgovinu i obrt, d. dr. u Banjoj Luci 393, 394
Hercegovačka banka (d. dr.) u Mostaru 394
Srpska banka i šted. (d. dr.) u Trebinju 395
Hrvatska komerc. banka i šted. (d. dr.) u Livnu 395
Srpska šted. (d. dr.) u Sanskom Mostu 396
Srpska narodna banka dion. dr. u Sarajevu 396
Srpski kreditni zavod u Banjoj Luci 396
Srpska trgov. banka u Brčkom 396
Srpski kreditni zavod u Tuzli 396
Različite banke i šted. (d. dr.):
Srpska centr. banka za B.-H. u Sarajevu; Muslim. banka u Banja Luci; Hrvat. zadružna banka za B.-H. u. Sarajevu; Srpska Šted. u Bjelini; Musl. trgov. i poljodj. banka u Tešnju; Trgovačka banka u Trebinju; Hrvat. banka u Travniku; Prva musl. banka u Brčkom; Srpska banka i šted. u Bos. Novom; Hrvat. kreditna banka i šted. u Bosanskom Brodu; Prva srpska štedionica u Prijedoru; Herceg. banka u Mostaru; Prva Musl. trgovačka banka u Bjelini; Srpska kreditna banka u Derventu; Narodna kreditna banka u Tešnju; Srpska šted. u Livnu; Musl. kreditna banka u Foči; Srpska šted. u Gračanici; Hrvat. banka u Zenici; Zemaljski osiguravajući zavod za Bosnu i Herceg. „Herceg-Bosna"; Srpska šted. u Bos. Dubici i drugo domaće banke i štedionice 396 398

IV. Abschnitt.

Seite

Nachweisung aller handelsgerichtlich protokollierten Firmen von Bosnien-Hercegovina.

a) In der Hauptstadt Sarajevo nach Firmen alphabetisch geordnet, Aktiengesellschaften und in B.-H. vertretene Versicherungsanstalten . . . . . 155—168
b) In den Kreisen Banjaluka, Bihać, Mostar, Sarajevo, Travník und Tuzla nach Städten und Orten alphabetisch geordnet . . . . . 169—226

V. Abschnitt.

Ortsbeschreibungen von Bosnien-Hercegovina.

A. Von Städten und bedeutenden Ortschaften alphabetisch geordnet . . . . . 227—321
B. Der Landeshauptstadt Sarajevo, und zwar:
Statistisches und Straßen, Gassen, Plätze und Brücken in Sarajevo samt Wegweiser zur Besichtigung von Sarajevo und für Ausflüge in die Umgebung . . . . . 323—331
Staatliche und wissenschaftliche Sammlungen (B.-h. Landesmuseum in Sarajevo) 331, 332
B.-h. geologische Landesanstalt in Sarajevo 332
Erziehungs- und Lehranstalten in Sarajevo 333
Sanitäts- und Humanitätsanstalten in Sarajevo 334
Badeanstalten in Sarajevo 335
Theater und Konzertsäle in Sarajevo 335
Sehenswerte Baulichkeiten, industrielle Etablissements, Gärten, öffentliche Anstalten in Sarajevo 335
Institutionen für Handel, Industrie und Approvisionierung in Sarajevo 336
Verkehrsanstalten und Verkehrseinrichtungen in Sarajevo . 337
Verzeichnis der Abonnenten des Telephonnetzes in Sarajevo . . . . . 338—349
Behörden und Ämter in Sarajevo:
Landesbehörden und Ämter 349, 350
Konsulate in Sarajevo 350
Gemeindebehörden und Gemeindeanstalten der Hauptstadt Sarajevo . . . . . 350—353
Bericht über den Finanzstand und die Gebarung der Stadtgemeinde Sarajevo . . . . . 353—355
Vereine und Korporationen in Sarajevo 355
Dienstmänner(Hamals)Löhne 367
Taxtarif für die Fiaker in Sarajevo 368, 369
Advokaten und Ärzte in Sarajevo 369
Hotels und landesübliche Einkehrgasthäuser in Sarajevo . 369
Verzeichnis der hervorragenden Handel- und Gewerbetreibenden der Hauptstadt Sarajevo:
a) Handel . . . . . 370—372
b) Gewerbe . . . . . 372—377

VI. Abschnitt.

Banken, Sparkassen und große Handelsanstalten.

A. Inländische Banken und Sparkassen, Aktiengesellschaften:
Privilegierte Landesbank für B.-H. in Sarajevo . . . . . 379—383
Privilegierte Agrar- und Kommerzialbank für B.-H. . . 383, 384
Österr.-bosn. Bank A.-G. in Sarajevo 385
Kroatische Centralbank für B.-H. in Sarajevo 386, 387
Serbische Bank in Mostar . . . . . 387—389
Islamitische Zentralbank für B.-H. A.-G. in Sarajevo . . . 389
Kreditbank und Sparkassa in Sarajevo 390, 391
Erste Banjalukaer Sparkasse (A.-G.) . . . . . 391—393
Bank für Handel und Gewerbe, A.-G. in Banja Luka . . 393, 394
Hercegovinische Bank (A. G.) in Mostar 394
Serbische Bank und Sparkassa (A.-G.) in Trebinje 395
Kroatische Kommerzialbank und Sparkassa (A.-G.) in Livno . 395
Serbische Sparkassa (A.-G.) in Sanski Most 396
Serbische Nationalbank A.-G. in Sarajevo 396
Serbische Kreditanstalt in Banjaluka 396
Serbische Kommerzialbank in Brčko 396
Serbische Kreditanstalt in Tuzla 396
Diverse andere Banken und Sparkassen (A.-G.):
Serbische Zentralbank für B.-H. in Sarajevo; Muslimanische Bank in Banja Luka; Kroatische Genossenschaftsbank in Sarajevo; Serbische Sparkassa in Bjelina; Muslimanische Agrarbank in Tešanj; Kommerzialbank in Trebinje; Kroatische Bank in Travnik; Erste muslimanische Bank in Brčko; Serbische Bank und Sparkasse in Bosn. Novi; Kroatische Kreditbank und Sparkassa in Bosn. Brod; Erste serbische Sparkassa in Prijedor; Hercegovinische Bank in Mostar; Erste muslimanische Handelsbank in Bjelina; Serbische Kreditbank in Derventa; Volkskreditbank in Tešanj; Serbische Sparkassa in Livno; Moslimische Kreditbank in Foča; Serbische Sparkassa in Gračanica; Serbische Bank in Zenica; „Herceg-Bosna" Landesversicherungsanstalt für B.-H. in Sarajevo; Serbische Sparkassa in Bosn. Dubica und andere einheimische Banken und Sparkassen 396 398

Strana

B. Podružnice austro-ugarskih zavoda u B.-H.:
1. Podružnice Austro-ugar. Banke:
a) u Sarajevu . . . 399
b) u Banjoj Luci . . . 399
c) u Mostaru . . . 399
2. Podružnice Ugarskog bankovnog i trgovačkog dioničarskog društva s bankovnim odjeljenjima u Sarajevu, Mostaru i Banjoj Luci . . . 399
3. Podružnica Ljubljanske Kreditne Banke . . . 400
4. Podružnica Hrvatske poljodjelske banke u Zagrebu, u Sarajevu . . . 401
5. Osiguravajuća društva, zastupana u B.-H. . . . 401
C. Mjenjačni, štedovni i predujmovni zavodi u Sarajevu:
Prva koncesijonirana mjenjačnica Josipa Löschnera . . . 401
Potporne zaklade za trgovinu i obrt, činovnička udruženja, štedovna i predujmovna društva . . . 401
D. 54 samostalnih kreditnih zadruga u B.-H. . . . 402—404
E. Velika trgovačka poduzeća:
1. Ispostava c. kr. austrijskog Trgovačkog Muzeja u Sarajevu 405
2. Kralj. ugarski Trgovački Muzej . . . 405
3. Trgovačko i transportno dioničko društvo (prije J. B. Schmarda, Rotter i Perschitz) . . . 406
4. Bos. herc. špedicijono i trgovačko dioničko društvo . . 406

Seite

B. Filialen österr.-ungar. Institute in Bosnien-Hercegovina:
1. Filialen der österr.-ung. Bank:
a) in Sarajevo . . . 399
b) in Banja Luka . . . 399
c) in Mostar . . . 396
2. Filialen der Ungarischen Bank und Handelsaktiengesellschaft mit Bankabteilungen in Sarajevo, Mostar, Banja Luka . . . 399
3. Filiale der Laibacher Kreditbank . . . 400
4. Filiale der Kroatischen Agrikulturbank in Agram, in Sarajevo . . . 401
5. In B.-H. vertretene Versicherungsanstalten . . . 401
C. Wechselstuben, Vorschußvereine und Unterstützungsfonds in Sarajevo:
Erste konzessionierte Wechselstube von Josef Löschner . . 401
Unterstützungsfonds für Handel und Gewerbe, Beamten-, Spar- und Vorschußvereine . . . 401
D. 54 selbständige Kreditgenossenschaften in B.-H. . . . 402—404
E. Große Handelsanstalten:
1. Expositur der k. k. österreichischen Handelsmuseums in Sarajevo . . . 405
2. Königl. ungar. Handelsmuseum . . . 405
3. Handels- und Transport-Aktiengesellschaft (vorm. J. B. Schmarda, Rotter und Perschitz) . . . 406
4. Bosnisch-hercegovinische Speditions- und Handels-Aktien-Gesellschaft . . . 406

VII. odsjek.

Šematizam bosansko-hercegovačke industrije.

A. Poljoprivreda i poljoprivredna industrija: . . . 408
Zemaljsko-erarne poljoprivredne uzorne stanice. Odlični gospodari, mlinari, vinogradari, ribari . . . 409—411
Pčelarsko centralno udruženje. Gojidba šljive i trgovina šljivom . . . 411
Dioničko društvo za preragjivanje i unovčivanje poljoprivrednih proizvoda. Fabrika šećera u Usori . . . 412
Dionička pivara u Sarajevu. Razna poljoprivredna industrijalna poduzeća . . . 413
Industrija duhana i gospodarstvo u centralnoj kaznionici u Zenici . . . 414
Gospodarstvo u centralnoj kaznioni za Bosnu i Hercegovinu u Zenici . . . 415
B. Bosansko-hercegovačko rudarstvo i talionice:
a) Zemaljsko-erarni majdani i talionice . . . 415
b) Rudarska zadruga „Bosnia“ . . . 419
c) Privatna poduzeća (Dioničko društvo gvozdene industrije u Zenici, te manja poduzeća), Majdan magnezita dioničarskog društva u Zepču . . . 419
C. Drvarska industrija:
Opće odredbe o prodaji šumskih proizvoda . . . 421
Popis odličnijih firmi drvarske industrije . . . 421
D. Industrija gragjevnog materijala . . . 424
E. Kemijska industrija:
Prva bosanska fabrika amonijak-sode, dioničarsko društvo u Lukavcu . . . 425
„Danica“, bosanska fabrika proizvoda mineralnog ulja i kemikalija . . . 425
Bosanska elektrana, dion. društvo u Jajcu . . . 426
Bosansko ukorišćavanje drva, dion. društvo u Teslići . . . 426
F. Umjetna industrija . . . 427
G. Tekstilna industrija . . . 428
H. Tipografska industrija . . . 428

VII. Abschnitt.

Schematismus bosnisch-hercegovinischer Industrien.

A. Landwirtschaft und landwirtschaftliche Industrie: . . . 408
Landesärarische landwirtschaftliche Musterstationen. Hervorragende Landwirte, Müller, Weinbauer, Fischzuchtanstalten . . . 409—411
Bienenwirtschaftlicher Zentralverein, Pflaumenkultur und Pflaumenmarkt . . . 411
Aktiengesellschaft für Verbreitung und Verwertung landwirtschaftl. Produkte; Zuckerfabrik in Usora . . . 412
Die Aktienbrauerei Sarajevo und diverse landwirtschaftliche Industrieunternehmungen . . . 413
Tabakindustrie und Wirtschaftsbetrieb der Zentralstrafanstalt in Zenica . . . 414
Wirtschaftsbetrieb der Zentralstrafanstalt für Bosnien und Hercegovina in Zenica . . . 415
B. Bosnisch-hercegovinisches Berg- und Hüttenwesen:
a) Landesärarische Berg- und Hüttenwerke . . . 415
b) Gewerkschaft „Bosnia“ . . . 419
c) Privatunternehmen (Eisenindustrie Aktiengesellschaft in Zenica und kleinere Unternehmungen), Magnesitwerke-A.-G. in Žepče . . . 419
C. Holzindustrie:
Allgemeine Bestimmungen über den Verkauf von Forstprodukten . . . 421
Verzeichnis der hervorragenderen Holzindustriefirmen . . 421
D. Baumaterialienindustrie . . . 424
E. Chemische Industrie:
Erste bosn. Ammoniaksoda-Fabriks-Aktiengesellschaft in Lukavac . . . 425
„Danica“, bosnische Mineralölprodukten- und Chemikalienfabrik . . . 425
Bosnische Elektrizitäts-Aktiengesellschaft in Jajce . . . 426
Bosnische Holzverwertungs-Aktiengesellschaft in Teslić . . 426
F. Kunstindustrie . . . 427
G. Textilindustrie . . . 428
H. Typographische Industrie . . . 428

VIII. odsjek.

Abecedni imenik mjesta za Bosnu i Hercegovinu . . . 429
Alfabetski poredani popis dobavnih vrela . . . 454—460

VIII. Abschnitt.

Alphabetisches Ortslexikon von Bosnien und der Hercegovina 429
Alphabetisch geordnete Bezugsquellenliste . . . 454—460

Tumač kraticama i znakovima. — Erklärung der Kürzungen und Zeichen.

1. Opće kratice.

adv. advokat, odvjetnik.
akad. akademski.
asist. asistenat.
asp. / aspir. } aspiranat.
car. carinarski.
dir. direktor.
dis. disidenat.
dod. dodijeljen.
dom(obr). domobranski.
dr. doktor,
ef. efendija.
ev(ang). evangelički.
felb. feldvebel, felbaba, narednik.
fcm. feldcajgmajstor.
fmlt. feldmaršallajtnant.
fra fratar (franjevac).
geom. geometar.
gimn. gimnazijski.
gm. general-major.
gost. gostionica, gostioničar.
gr.-kat. grko-katolički.
grunt. gruntovni(čarski).
H. Hadži.
H. K. U. Hrvatska katolička Udruga.
H. N. Z. Hrvatska narodna Zajednica.
hon. honorarni.
inž. inžinjer.
ist. istorijski.
izv. sl. izvan službe.
k. kurija (izborna).
kar. karakterom.
kclst. kancelista.
K(o)ntrl. kontrolor.
kot. kotar, kotarski.
k(a)pt. kapetan.
musl. muslimanski, -a, -o.
musl. samost. str. muslimanska Samostalna Stranka
musl. ujed. str. muslimanska Ujedinjena Stranka
M. v. visina nad morem,
na dop. na dopustu.
nadpor. nadporučnik.
namj. namjesni.
odj. odjelenje, odjelni.
ofcj(l). oficijal.
okr. okružje, okružni.
opć. općinski.
opun. min. opunomoćeni ministar.
osn(ov). osnovano, utemeljeno.
perov. perovogja, perovodni.
pis. pisarnički.
pom. pomoćni(k).
ur. ured, uredovni.
por. porezni.
por(učn). poručnik.
posl. poslanik.
prakt. praktični.
predst. predstojnik.
Preuzv. Preuzvišenost.
prič. (u prič.) pričuvni, u pričuvi.
prim. primarni.
prist. pristav.
priv. privatni.
privr. privremeni.
prof. profesor.
prov. provizorno.
rač. računarski.
san. sanitetski.
savj. savjetnik.
sek. sekundarni.
sr. g. t. srednja godišnja temperatura.
srp.-prav. srpsko-pravoslavni.
srp.-narodnj. srpski narodnjak.
sv. sveti.
tajn. tajni, tajnik.
tit. i kar. titulom i karakterom
učit. učitelj, učiteljica.
u ev. u evidenciji.
u m. u mirovini.
vet. veterinar.
viril. virilista.
vit. vitez.
vježb. vježbenik.
vlad. vladin.
vojn. vojni, vojeni, vojnički.
zaj. fin. minist. zajedničko financijalno ministarstvo.
zast zastupnik.
poštanski ured.
T. telegrafski (brzojavni) ured

1. Allgemeine Kürzungen.

Abg. Abgeordneter.
Abt. Abteilung.
a. D. außer Dienst.
A.-G. Aktien-Gesellschaft.
Adjkt. Adjunkt.
Adv. Advokat.
A. h. / Ah. } Allerhöchst.
akad. akademisch.
Aspir. / Asp. } Aspirant.
Assist. Assistent.
beurl. Beurlaubt.
bev. Min. bevollmächtigter Minister.
Bz. / Bez. } Bezirk(s-).
Ch. Charakter.
Dir. Direktor.
Diss. Dissident.
Dr. Doktor.
eff. Effendum (= Herr).
ev. evangelisch.
Ev. Evangelisch(e).
Exz. Exzellenz.
Fra Frater (Franziskaner).
Frh. Freiherr.
Fw. Feldwebel.
Fzm. Feldzeugmeister.
Gastw. Gastwirt(schaft).
Gegr. Gegründet.
gegr. gegründet.
Gem. Gemeinde.
G.-R. Gemeinde-Rat.
Geom. Geometer.
Ges. Gesellschaft.
G. F. Mstm. Gemeinsames Finanzministerium.
Gh. R. geheimer Rat.
Gm. Generalmajor.
gr.-kath. griechisch-katholisch.
Grdb. Grundbuch(s-).
Gymn. Gymnasial-.
H. Ä. Hilfsämter-.
HGKam. Handels- und Gewerbekammer.
hist. historisch.
hl. heilig.
Hon. Honorar-.
HR. Hofrat.
i. (d.) E. in (der) Evidenz.
i. (d.) R. in (der) Reserve.
Ing. Ingenieur.
i. P. in Pension.
i. R. im Ruhestand.
K. Kurie (Wahlkurie).
Kpt. Kapitän.
Kontr(o)l. / Kntlr. } Kontrolor.
Kr. Kreis.
Kr.-Nat. Ver. Kroatisch-nationale Vereinigung.
Kr.-Kath. Ver. Kroatisch-katholische Vereinigung.
Kzl. Kanzlei-.
Kzlst. Kanzlist.
Kzpt. Konzepts-.
Lt. Leutnant.
Ldw. Landwehr-.
M. H. Meereshöhe.
M. J. Mittlere Jahrestemperatur.
m. T. u. Char. mit Titel und Charakter.
Mil. Militär-.
mosl. moslimisch.
mosl. E. P. moslimische Einigkeits-Partei.
mosl. Selbst. P. moslimische Selbständigkeits-Partei.
Ob. Ober-.
Oblt. Oberleutnant.
Obst. Oberst.
Obstlt. Oberstleutnant.
Offzl. Offizial.
Prakt. Praktikant.
prakt. praktisch(er).
priv. privilegiert.
Priv. Privat-.
Prof. Professor.
prov. provisorisch(er).
R. Rat.
Realsch. Realschul-.
Rchn. Rechnungs-.
Reg. Regierungs-.
Rev. Revident.
Ritt. Ritter.
Rittm. Rittmeister.
San.-R. Sanitätsrat.
Sek. Arzt Sekundar-Arzt.
Sekr. Sekretär.
serb.-nat. Serbisch-national.
serb.-orth. Serbisch-orthodox.
Suppl. Supplent.
V. Vize-.
v. von.
Vet. Veterinär.
Viril. Virilist.
Vorst. Vorsteher.
zug. zugeteilt(er).
Postamt.
T Telegraphenamt.

NB. Die Kürzungen, betreffend den Militärschematismus, siehe am Kopfe des II. Abschnittes!

2. Znakovi i kratice za ordene i odlikovanja austro-ugarska.

o. zl. r.	orden zlatnog runa.		komornik.	Ⓚ	ratna kolajna.
o. M. T.	orden Marije Terezije.		zlatni krst za zasluge s krunom.	med. od 1864.	šlezvig-holštajnska spomen kolajna od god. 1864.
o. sv. Stj.	orden svetog Stjepana.		zlatni krst za zasluge.	Ⓚv	medalja za znanost i umjetnost.
vel. kr.	veliki krst	Leopoldova ordena			
I.	I. razreda		Vojn. kr. za z.	vojeni krst za zasluge.	Ⓒ	jubilarna medalja za gragj. drž. službenike.
komdr.	komander		srebrni krst za zasluge s krunom.	gr. poč. med.	gragj. počasna medalja.
vit.	vitez		srebrni krst za zasluge.	of. Ⓓ, I., II., III.	časnički služb. znak I., II., III. razreda.
I., II., III.	vitez ordena željezne krune I., II., III. razreda.		vojena medalja za zasluge, na vrpci vojenog krsta za zasluge.		
vel. kr.	veliki krst	ordena Franje Josipa			
komt.	komtur		vojena medalja za zasluge, na crvenoj vrpci.		
ofic.	oficir				
vit.	vitez				
Jel. o.	Jelisavetin orden.				

2. Zeichen und Kürzungen für österr.-ungar. Orden und Auszeichnungen.

gld. V.	Orden des goldenen Vließes.		Kämmerer.	Ⓘ Ⓘ	silberne Tapferkeits-Medaille erster, zweiter Klasse.
M. Ther. O.	Militär-Maria-Theresien-Orden.		goldenes Verdienstkreuz mit der Krone.	Ⓚ	Krieds-Medaille.
Stph. O.	St. Stephans-Orden.		goldenes Verdienstkreuz.	Med. v. 1864	schleswig-holstein. Erinnerungs-Medaille v. Jahre 1864.
Gr. Kr.	Großkreuz	des Leopolds-Ordens.	Mil. V. Kr.	Militär-Verdienst-Kreuz.	Ⓚv	Medaille für Wissenschaft und Kunst.
I.	I. Klasse		silbernes Verdienstkreuz mit der Krone.	Ⓒ	Jubiläums-Medaille für Zivil-Staatsbedienstete.
Kmdr.	Kommandeur		silbernes Verdienstkreuz.	Ziv. E. Med.	Zivil-Ehren-Medaille.
R.	Ritter		Militär-Verdienst-Medaille am Bande des Militär-Verdienstkreuzes.	Off. Ⓓ I., II., III.	Offiziers-Dienstzeichen erster, zweiter, dritter Klasse.
I., II., III	Ritter des Ordens der eisernen Krone I., II., III. Klasse.		Militär-Verdienst-Medaille am roten Bande.		
Gr. Kr.	Großkreuz	des Franz Josephs-Ordens.	goldene Tapferkeits-Medaille.		
Kmt.	Komtur				
Off.	Offizier				
R.	Ritter				
Elis. O.	Elisabeth-Orden.				

3. Kratice za inozemne ordene i odlikovanja.

bug. A. o	kr. bugarski red Aleksandra.	of. „de l'Instr. publ.“	oficir „de l'Instruction publique“.	pap. Grg. o.	papinski red sv Grgura Velikoga.
bug. o. za gragj. z.	kr. bugarski red za gragjanske zasluge.	osm. kol. za umj.	carska osmanlijska kolajna za umjetnost.	pers. S. i L. o.	carski perzijski red Sunca i Lava.
frc. poč. l.	red francuske počasne legije.	osm. M. o.	carski osmanlijski Medžidije-red.	pr. O. p. l. m.	kr. pruski red „pour le mérite“.
tal. Kr. o.	red Krune od Italije.	osm. O. o.	carski osmanlijski Osmanije-red.	rum. o. Zv.	kr. rumunjski red „Zvijezda od Rumunije“.
jap. S. o.	carski japanski red izlaza sunca, za zasluge.	pap. poč. kr.	pap. poč. križ „pro ecclesia et pontifice“.	srp. S.-o.	kr. srpski red sv. Save.
crnog. D. o.	kr. crnogorski red Danila I.			srp. T.-o.	kr. srpski Takova-red.
norv. O. o.	Kr. norveški Olafov red.			srp. b. O. o.	kr. srpski red bijeloga Orla.
of. „d'Ac. franç.“	oficir „d'Académie française“.				

3. Abkürzungen der ausländischen Orden und Ehrenzeichen.

bulg. A. O.	königl. bulgarischer Alexander-Orden.	Off. d'Ac. franç.	Offizier d'Académie française.	päpstl. Gr. O.	päpstl. Orden des hl. Gregor des Großen.
bulg. Ziv. V. O.	königl. bulgarischer Zivil-Verdienst-Orden.	Off. de l'Instr. publ.	Offizier de l'Instruction publique.	pers. S. u. L. O.	kaiserl. persischer Sonnen- und Löwen-Orden.
frz. E. Leg.	Orden der französischen Ehrenlegion.	ott. Med. f. Kst.	kais. ottomanische Medaille für Kunst.	pr. O. p. l. m.	königl. preußischer Orden pour le mérite.
it. Kr. O.	Orden der Krone von Italien.	ott. M. O.	kais. ottomanischer Medschidije-Orden.	rum. St. O.	königl. rumänischer Orden „Stern von Rumänien“.
jap. S. O.	kais. japanischer Verdienst-Orden der aufgehenden Sonne.	ott. O. O.	kais. ottomanischer Osmanié-Orden.	serb. S. O.	königl. serbischer St. Sava-Orden.
mont. D. O.	königl. montenegrinischer Orden von Danilo I.	päpstl. E. Kr.	päpstl. Ehrenkreuz pro ecclesia et pontifice.	serb. T. O.	königl. serbischer Takova-Orden.
norw. O. O.	königl. norwegischer Olafs-Orden.			serb. w. A. O.	königl. serbischer weißer Adler-Orden.

I. odio. — I. Abteilung.

Sveopće — Allgemeines.

Bosansko-hercegov. koledar. — Bosnisch-herceg. Kalendarium.

Godina 1917.

jest prosta godina od 365 dana ili od 52 sedmice i 1 dana.

Računanje vremena.

Godina 1917. našeg brojenja jest:

6630. julijanskog perijoda, 8017. od stvorenja svijeta. — Jevrejska godina 5677., koja je u četvrtak, 29. septembra 1916. započela, jest prosta godina s prestatkom od 354 dana, te se svršava u nedjelju, dne 16. septembra 1917., našto u ponedjeljak, dne 17. septembra 1917., počinje jevr. godina 5678. — Islamska godina 1335., koja je u subota, dne 28. oktobra 1916. započela, jestprosta godina od 354 dana, te svršava u četvrtak, dne 16. oktobra 1917., našto u srijeda dne 17. oktobra 1917., započinje islam. 1336. godina.

	Godine
po brojenju novijih jevreja, koje 3762 god. prije Kr. počima .	5677
od sagragjenja Rima, 753. pr. Kr.	2670
od narogjenja Kristova	1917
od razorenja Jerusolima	1848
po carigradskoj eri od sazdanja Carigrada, 330. po Kr. . .	1587
od početka seobe naroda	1543
od bijega Muhamedova iz Meke u Medinu	1335
od početka krstaških vojna	822
od rogjenja Rudolfa Habsburškog	697
od nastupa na prijesto doma Habsburg u Austriji	635
od obretenja baruta po Bertholdu Schwarzu	567
od izumijeća štampe u god. 1440.	477
od otkrića Amerike	425
otkako je vrtlar Holt stao kalemiti stabla	187
otkako je James Watt (u Engleskoj) iznmio parni stroj . . .	154
od narogjenja Njegova Veličanstva cara i kralja Franje Josipa I. u god. 1830.	87
otkako su Gauss i Weber u Göttingenu, zatim Faraday i Steinheil u Monakovu izumili elektro-magnetski brzojav	73
od izumijeća šivaćeg stroja	72
otkako je Njegovo Veličanstvo car i kralj Franjo Josip I. u god. 1848. stupio na prijesto	69
otkako se je Njegovo Veličanstvo Franjo Josip I. okrunio kao kralj Ugarske. Hrvatske i Slavonije	48
otkako je metrička mjera uvedena u Austriji	42
od okupacije Bosne i Hercegovine po Austro-Ugarskoj . . .	39

Četiri astronomske godišnje dobe.

Proljeće počima: 21. marta u 5 sati 47 minute iz jutra.
Ljeto počima: 22. juna u 1 sat 15 minuta iz jutra.
Jesen počima: 23. septembra u 4 sata 1 minuta na večer.
Zima počima: 22. decembra u 10 sati 46 minuta na večer.

Nebesni znaci.

Proljeće	Ljeto	Jesen	Zima
Ovan	Rak	Vaga	Kozorog
Bik	Lav	Škorpijon	Vodopija
Blizanci	Djevica	Strijelac	Ribe

Das Jahr 1917

ist ein Gemeinjahr von 365 Tagen oder 52 Wochen und 1 Tag.

Zeitrechnung.

Das Jahr 1917 unserer Zeitrechnung ist das:

6630. der Julianischen Periode, das 8017. der Weltschöpfung. — Das Judenjahr 5677, welches Donnerstag, den 29. September 1916 begonnen hat, ist ein überschüssiges Gemeinjahr von 354 Tagen und endet Sonntag, den 16. September 1917, worauf Montag, den 17. September 1917, das Judenjahr 5678 beginnt. — Das Türkenjahr 1335, welches Samstag, den 28. Oktober 1916 begonnen hat, ist ein Gemeinjahr von 354 Tagen und endet Dienstag, den 16. Oktober 1917, worauf Mittwoch, den 17. Oktober 1917 das Türkenjahr 1336 beginnt.

	Jahre
nach der Rechnung der neueren Juden, die 3762 Jahre vor Chr. Geb. beginnt	5677
nach der Erbauung Roms, 753 v. Chr. Geb.	2670
seit der Geburt Christi	1917
seit der Zerstörung Jerusalems	1848
nach der konstantinopolitanischen Ära von der Erbauung Konstantinopels, 330 nach Christi Geburt	1587
seit dem Beginne der Völkerwanderung	1543
seit der Flucht Mohammeds von Mekka nach Medina . . .	1335
seit dem Beginne der Kreuzzüge	822
seit der Geburt Rudolfs von Habsburg	697
vom Regierungsantritte des Hauses Habsburg in Österreich	635
seit der Erfindung des Schießpulvers durch Berthold Schwarz	567
seit der Erfindung der Buchdruckerkunst im Jahre 1440 . .	477
seit der Entdeckung Amerikas	425
seit der Erfindung des Okulierens d. Bäume durch Gärtner Holt	187
seit Erfindung der Dampfmaschine von James Watt (England)	154
seit der Geburt Sr. Majestät des Kaisers Franz Josef I. im Jahre 1830	87
Seit Erfindung des elektro-magn. Telegraphen durch Gauss u. Weber in Göttingen, dann Faraday u. Steinheil in München	73
seit Erfindung der Nähmaschine	72
vom Regierungsantritte Sr. Majestät des Kaisers Franz Josef I. im Jahre 1848	69
seit der Krönung Sr. Majestät des Kaisers Franz Josef I. als König von Ungarn, Kroatien und Slavonien	48
seit der Einführung des Metermaßes in Österreich	42
seit der Okkupation Bosniens und der Hercegovina durch Österreich-Ungarn	39

Die vier astronomischen Jahreszeiten.

Frühlings-Anfang: 21. März um 5 Uhr 37 Minuten morgens.
Sommer-Anfang: 22. Juni um 1 Uhr 15 Minuten morgens.
Herbst-Anfang: 23. September um 4 Uhr 1 Minute abends.
Winter-Anfang: 22. Dezember um 10 Uhr 46 Minuten abends.

Zeichen des Tierkreises.

Frühling	Sommer	Herbst	Winter
Widder	Krebs	Wage	Steinbock
Stier	Löwe	Skorpion	Wassermann
Zwillinge	Jungfrau	Schütze	Fische

Kvatre Postovi.

Za katolike:

28. februara, 30. maja. 19. septembra i 19. decembra.

Pomrčine.

Godinom 1917. vlada Jupiter.

Pomične svetkovine.

Za srpsko-pravoslavne:

Triod počinje	22. februara.
Mesne poklade	12. (25.) februara.
Uskrs	2 (15.) aprila.
Spasov dan	11. (24.) maja.
Duhovi	21. maja (3. juna).

Za katolike i protestante:

Ime Isusovo	7. januara.
Sedam desetnica	4. februara.
Čista Srijeda	21. februara.
Sedam žalosti	30. marta.
Uskrsna nedjelja	8. aprila.
Prosni dani	14., 15. i 16. maja.
Spasovo	17. maja.
Duhovska nedjelja	27. maja.
Sv. Trojstvo	3. juna.
Tijelovo (Brašančevo)	7. juna.
Srce Isusovo	15. juna.
Blagdan angjela Čuvara	2. oktobra.
Ime Marijino	9. septembra.
Krunica	7. oktobra.
Prva nedjelja adventa	2. dezembra.

Od Božića do Čiste Srijede imade 59 dana = 8 sedmica 3 dana. — Poklade traju 45 dana = 6 sedmica, 3 dana. — Nedjelja iza Epifanije imado 9, iza Duhova 31, iza Sv. Trojstva 26. Pokladnih nedjelja jest 7, početak korizme 22. februara, svršetak korizme 7. aprila, korizmeni post traje 46 dana.

Quatember-Fasttage.

Der Katholiken:

28. Februar, 30. Mai, 19. September und 19. Dezember.

Finsternisse.

Im Jahre 1917 werden vier Sonnen- und drei Mondesfinsternisse stattfinden, von denen in Mitteleuropa die Sonnenfinsternis am 23. Jänner, die Mondesfinsternis am 4. Juli und der Beginn der Mondesfinsternis am 8. Jänner beobachtet werden können.

Jahresregent für 1917 ist der Jupiter.

Bewegliche Feste.

Für Serbisch-orthodoxe:

Triodium	22. Februar.
Fastenbeginn	12. (25.) Februar.
Ostersonntag	2. (15.) April.
Christi Himmelfahrt	11. (24.) Mai.
Pfingstsonntag	21. Mai (3. Juni).

Für Katholiken und Protestanten:

Namen Jesufest	7. Jänner.
Septuagesimä	4. Februar.
Aschermittwoch	21. Februar.
Schmerzen Mariä	30. März.
Ostersonntag	8. April.
Bitt-Tage	14., 15. und 16. Mai.
Christi Himmelfahrt	17. Mai.
Pfingstsonntag	27. Mai.
Dreifaltigkeitssonntag	3. Juni.
Fronleichnamsfest	7. Juni.
Herz Jesufest	15. Juni.
Schutzengelfest	2. Oktober.
Mariä Namensfest	9. September.
Rosenkranzfest	7. Oktober.
Erster Adventsonntag	2. Dezember.

Von Weihnachten bis Aschermittwoch sind 59 Tage = 8 Wochen, 3 Tage. — Länge der Fastnacht 45 Tage = 6 Wochen, 3 Tage. — Sonntage nach Epiphania sind 9, nach Pfingsten 31, nach Trinitatis 27, Fastnachtsonntage sind 7, Fastenanfang den 22. Februar. Fastenende den 7. April, Fastendauer 45 Tage.

I. BOSNISCHE BETTFEDERNNIEDERLAGE

KLEMENTINE KASPAREK

SARAJEVO, FRANZ FERDINANDGASSE 11.

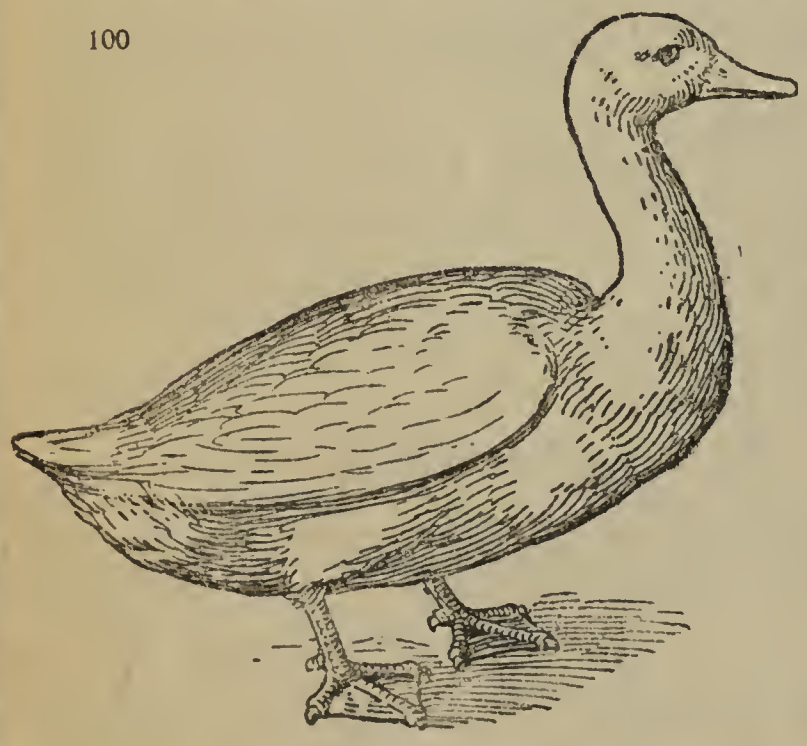

Große Auswahl und vorzüglichste Qualität von geschlissenen Bettfedern. — Sortiertes Lager von sämtlichen Sorten **maschinell** gereinigter, staubfreier, und geruchloser Gänsefedern und Flaumen. Anfertigung von **Polstern und Tuchenten** wie auch gleichzeitige Füllung derselben mit Flaumen und Federn. Ständiges Lager von fertigen Polstern, Tuchenten, Plumeaus und Wattasteppdecken sowie auch Daunendecken lagernd. Für reine und neue Ware wird garantiert.

Neueinführung in Bosnien und Hercegovina.

Dampfmaschine. Übernahme zur Reinigung und Desinfizierung von alten Bettfedern, für Spitäler und Privathäuser unentbehrlich.

Billigste Berechnung pro Kilogramm.

Provinzaufträge promptest. Preislisten gratis u. franko.

Kalendarium

für die Römisch-katholischen, Serbisch-orthodoxen, Protestanten, Muslimanen und Israeliten in Bosnien und der Hercegovina.

Kalendar

za rimo-katolike, srpsko-pravoslavne, protestante, muslimane i jevreje u Bosni i Hercegovini.

Mitteilungen

für den nächsten Jahrgang „1918“ wolle man bis 1. August, und zwar nur schriftlich an die Redaktion des „Bosnischer Bote“ in Sarajevo oder Wien III/1 senden und findet jede zur Aufnahme geeignete Mitteilung unentgeltliche Aufnahme an richtiger Stelle.

Vijesti

za iduće godište „1918“ neka se do 1. augusta i to samo pismeno pošalju na uredništvo „Bosanski Glasnik“ u Sarajevo ili u Beč III/1, i svaka uvaženja vrijedna vijest biće na pravo mjesto stavljena.

Januar.

Siječanj ima 31 dan.

Dužina dana:

Od 8 sati 26 min. do 9 sati 27 min. — Dan naraste za 1 sat 1 min.

Sunce stupa u znak **vodopije** dne 20. u 3 sati 27 min. po. p.

Dani	Tage	Katholiken	Za katolike	Protestanten
1 Ponedjeljak	Montag	**Neujahr Chr. B.**	**Nova god. 1917 Obr. Is.**	**Neujahr Chr. B.**
2 Utorak	Dienstag	Mak., Name Jesuf.	Makarije, opat	Abel u. Seth
3 Srijeda	Mittwoch	Genoveva	Genoveva, djevica	Enoch
4 Četvrtak	Donnerstag	Titus B.	Tito, biskup	Isabella
5 Petak	Freitag	Telesphorus	Telesfor, papa, muč.	Simeon
6 Subota	**Samstag**	**Heilige 3 Könige**	**Bogojavlj. (Sv. tri kr.)**	**Ersch. Christi**
	1. sedmica	1. Woche	Kath. und Prot.: Als Jesus 12 Jahre alt war. Luk. 2. Gr.: Von den Weisen aus dem Morgenlande. Matth. 2. Kad je Isusu bilo dvanaest godina. Luk. 2.	
7 Nedjelja	**Sonntag**	**1 Ep.** Valentin	**1 B.** Valentin	**1 Ep.** Isidor
8 Ponedjeljak	Montag	Severinus ♋	Severin, opat	Erhard
9 Utorak	Dienstag	Julian	Julijan	Martial
10 Srijeda	Mittwoch	Paul Einsiedler	Pavao pust.	Paul Einsiedler
11 Četvrtak	Donnerstag	Hyginus	Higin, papa, muč.	Mathilde
12 Petak	Freitag	Ernestus	Ernest, opat	Reinhold
13 Subota	Samstag	Hilarius	Veronika	Hilarius
	2. sedmica	2. Woche	Kath. und Prot.: Von der Hochzeit zu Kana. Joh. 2. Gr.- Johannes in der Wüste. Mark. 1. Svadba u Kani. Jo. 2.	
14 Nedjelja	**Sonntag**	**2 Ep.** Felix	**2 B.** Srećko	**2 Ep.** Felix
15 Ponedjeljak	Montag	Maurus	Mavro, Pavao pust.	Maurus
16 Utorak	Dienstag	Marcellus ☾	Marcel, papa, muč.	Marcellus
17 Srijeda	Mittwoch	Anton Einsiedler	Antun, pust.	Anton Einsiedler
18 Četvrtak	Donnerstag	Priska	Priska	Priska
19 Petak	Freitag	Kanutus	Kanut	Sara
20 Subota	Samstag	Fabian u. Sebast.	Fab., p. i Seb., muč.	Fabian u. Sebast.
	3. sedmica	3. Woche	Kath. und Prot.: Jesus heilt einen Aussätzigen. Matth. 8. Gr.: Jesus verläßt Nazareth. Matth. 4. Isus ozdravi gubavog. Mat. 8.	
21 Nedjelja	**Sonntag**	**3 Ep.** Agnes	**3 B.** Janja, djev., muč.	**3 Ep.** Agnes
22 Ponedjeljak	Montag	Vinzenz	Vincenc i Anast., muč.	Vinzenz
23 Utorak	Dienstag	Maria Verm. ♍	Zaruka bl. Dj. Marije	Emerentia
24 Srijeda	Mittwoch	Timotheus	Timotej, biskup, m.	Timotheus
25 Četvrtak	Donnerstag	Pauli Bekehrung	Obrać. sv. Pav. ap.	Pauli Bek.
26 Petak	Freitag	Polykarpus	Polikarpo, bisk., mučen.	Polykarpus
27 Subota	Samstag	Johann Chrys.	Ivan Zlat., b. i nauč.	Johann Chrysost.
	4. sedmica	4. Woche	Kath. und Prot.: Vom Schifflein Christi. Matth. 8. Gr.: Vom Zachäus. Luk. 19. Čamac Kristusa. Mat. 8.	
28 Nedjelja	**Sonntag**	**4 Ep.** Karl d. Gr.	**4 B.** Karlo veliki	**4 Ep.** Karl d. Gr.
29 Ponedjeljak	Montag	Franz Sales	Franjo Sal., bisk. i. n.	Valerius
30 Utorak	Dienstag	Martina ☽	Martina, djev., muč.	Adelgunde
31 Srijeda	Mittwoch	Petrus Nolaskus	Petar Nol., pr.	Virgilius

Sonn- und Festtagsnamen: 1. Christi Beschneidung.

Tageslänge:

Von 8 Stunden 26 Min. bis 9 Stunden 27 Min. — Der Tag nimmt zu um 1 Stunde 1 Min.

Die Sonne tritt in das Zeichen des **Wassermannes** den 20. um 3 Uhr 27 Min. nachmittags.

Januar.

Kältemonat. 31 Tage.

Serb.-orth.Christen Dezember 1916 und Januar 1917		Dani	Za srp.-pravoslavne	Za muslimane III. Rebî-el-awwel IV. Rebî-el-accher 1335		Israeliten IV. Tebeth V. Schebat 5677		☾ L.
19	Bonifacius	Ponedjeljak	Muč. Vonifatije	7		7		
20	Ignaz M.	Utorak	Ignj. B., D. arh. spr. (*Ocevi*)	8	Med. ogl. rez.	8		
21	Juliana	Srijeda	Mučen. Julijana	9		9		
22	Anastasia	Četvrtak	Velikom. Anast.	10		10	Fasten.	
23	10 Märtyrer	Petak	10 muč. (Tucin dan)	11	10. Džuma	11		
24	Fasten Ende	Subota	Muč. Evgj. (Badnji dan)	12	**Mevlud.**	12	**15. Sabb.**	
	Nedjelja 30, ap. zač. 209., ev. Mat. zač. 3.							
25	**Geb. Christi**	**Nedjelja**	**Rožd. Hr. (Božić)**	13	Sretni dani	13		
26	**Mutter Gott.**	**Ponedjel.**	**Sabor Bogorodice**	14		14		
27	**Stephan**	**Utorak**	**Sv. Stevan arhigj.**	15		15		
28	2000 Märtyr.	Srijeda	20000 mučenika	16		16		
29	Unsch. Kinder	Četvrtak	Mladenci (14.000 dj.)	17		17		
30	Anysia	Petak	Mučen. Anisija i Zot.	18	11. Džuma	18		
31	Melania	Subota	Prepod. Melanija	19		19	**16. Sabb.**	
	Nedjelja 31. (po Roždestvu i pred Prosvećenjem), glas 6., ap. zač. 298., ev. Mat. zač. 4. i ev. Mark. zač. 1.							
1	**Neujahr 1917**	**Nedjelja**	**Obr. G., V. V., Nova god.**	20		20		
2	Silvester	Ponedjeljak	Silvestar, papa	21		21		
3	Malachias	Utorak	Malahije i Gordije	22	Smrt Muham.	22		
4	70 Apostel	Srijeda	Jevstatije, Sabor 70 ap.	23		23		
5	Theopemptus	Četvrtak	Krstov. dan (Post.)	24		24		
6	**Ersch. Chr.**	Petak	**Bogojavljenije Gosp.**	25	12. Džuma	25		
7	Johann d. T.	Subota	**Sabor Jov. Krstitelja**	26		26	**17. Sabb.**	
	Nedjelja 32. (po Prosvjećenju), glas 7., ap. zač. 224., ev. Mat. zač. 8.							
8	**A. n. E.** Georg	**Nedjelja**	Georgije i Emilijan	27		27		
9	Polyeuktes	Ponedjeljak	Polijevkt, muč.	28		28		
10	Gregor N.	Utorak	Grigorije ep. Nisijski	29		29		
11	Theodosius	Srijeda	Prepodob. Teodosije	30		1	**Schebat.**	
12	Tatiana	Četvrtak	Tatijana, muč.	1	**Rebî-el-accher**	2		
13	Hermylius	Petak	Ermil i Stratonik	2	13. Džuma	3		
14	Zachäus	Subota	**Sveti Sava I.**	3		4	**18. Sabb.**	
	Nedjelja 33., glas 8., ap., zač. 285., ev. L. zač. 94.							
15	**A. 33** Pauli T.	**Nedjelja**	Pavle Tivejski	4		5		
16	Petri Kettenf.	Ponedjeljak	*Časne verige ap. Peira*	5		6		
17	Anton d. G.	Utorak	Antonije veliki	6		7		
18	Athanasius	Srijeda	Maksim, Atan. i Kiril.	7		8		

2. Makarius. 6. Kaspar, Melchior, Balthasar.

Februar.

Veljača ima 28 dana.

Dužina dana:

Od 9 sati 29 min. do 10 sati 57 min. — Dan naraste za 1 sat 28 min.

Sunce stupa u znak **ribâ** dne 19. u 6 sati 5 min. izjutra.

Dani	Tage	Katholiken	Za katolike	Protestanten
1 Četvrtak	Donnerstag	Ignaz M.	Ignacije, bisk., muč.	Brigitta
2 Petak	**Freitag**	**Maria Lichtmeß**	**Svijećnica**	Maria Reinigung
3 Subota	Samstag	Blasius B.	Blaž, biskup, muč.	Blasius
	5. sedmica	5. Woche	Kath. und Prot.: Von den Arbeitern im Weinberge. Matth. 20. Gr.: Vom Zöllner und Pharisäer. Luk. 18. Priča o najamnicima vinograda. Mat. 20.	
4 Nedjelja	**Sonntag**	**Sept.** Veronika	**Sedamdés.** Veronika	**Sept.** Veronika
5 Ponedjeljak	Montag	Agatha	Agata, dj. m.	Agatha
6 Utorak	Dienstag	Dorothea	Doroteja, dj. m.	Dorothea
7 Srijeda	Mittwoch	Romuald. ♋	Romualdo, opat	Richard
8 Četvrtak	Donnerstag	Johann v. Matha	Ivan Matski, isp.	Salomon
9 Petak	Freitag	Apollonia	Apolonija, djev. muč.	Apollonia
10 Subota	Samstag	Scholastika	Skolastika	Gabriel
	6. sedmica	6. Woche	Kath. und Prot.: Vom Sämann und Samen. Luk. 8. Gr.: Vom verlornen Sohne. Luk. 15. Priča o sijaću i sjemenu. Luk. 8.	
11 Nedjelja	**Sonntag**	**Sex.** Desiderius	**Šezdes.** Desider	**Sex.** Euphrosine
12 Ponedjeljak	Montag	Eulalia	Eulalija, muč.	Eulalia
13 Utorak	Dienstag	Katharina v. Ricci	Katarina R.	Kastor
14 Srijeda	Mittwoch	Valentin	Valentin	Valentin
15 Četvrtak	Donnerstag	Faustinus ☾	Faustin	Faustinus
16 Petak	Freitag	Juliana	Julijana, muč.	Juliana
17 Subota	Samstag	Konstantia	Konstancija	Konstantia
	7. sedmica	7. Woche	Kath. und Prot.: Jesus heilt einen Blinden. Luk. 18. Gr.: Vom letzten Gerichte. Matth. 25. Isus izliječi slijepca. Luk. 18.	
18 Nedjelja	**Sonntag**	**Quinqu.** Flavian	**Petdes.** Flavijan, Donat	**Estom.** Susanna
19 Ponedjeljak	Montag	Konradus	Konrad, pr.	Gabinus
20 Utorak	Dienstag	Fastn., Eleutherius	Eleuterije, bisk.	Fastn., Eucharius
21 Srijeda	Mittwoch	Aschm. Eleonora ♍	Eleonora	Ascherm., Eleonora
22 Četvrtak	Donnerstag	Petri Stuhlfeier	Pepelnica, Stol. sv. Petra	Petri Stuhlfeier
23 Petak	Freitag	Romana	Romana	Severinus
24 Subota	Samstag	Matthias	Matija, ap.	Matthias
	8. sedmica	8. Woche	Kath. uud Prot.: Jesus wird vom Teufel versucht. Matth. 4. Gr.: Vom Fasten und Almosen. Matth. 6. Isus u pustinji napastovan. Mat. 4.	
25 Nedjelja	**Sonntag**	**1 Invoc.** Walpurga	**1 Čista** Valpurga	**1 Invoc.** Viktor
26 Ponedjeljak	Montag	Alexander	Aleksandar	Gotthilf
27 Utorak	Dienstag	Leander	Leandar	Leander
28 Srijeda	Mittwoch	Quat., Romanus ♌	Kvat., Roman	Romanus

Tageslänge:

Von 9 Stunden 29 Min. bis 10 Stunden 57 Min. — Der Tag nimmt zu um 1 Stunde 18 Min.

Die Sonne tritt in das Zeichen der **Fische** am 19. um 6 Uhr 5 Min. morgens.

Februar.

Taumonat. 28 Tage.

Serb.-orth.Christen Januar und Februar 1917		Dani	Za srp.-pravoslavne	Za muslimane IV. Rebî-el-accher V. Džem.-el-ûlâ 1335		Israeliten V. Schebat VI. Adar 5677		☾ L.
19	Makar. v. Eg.	Četvrtak	Makarije Egipćanin	8		9		
20	Euthym.	Petak	Jeftimije veliki	9	14. Džuma	10		
21	Maxim.	Subota	Maksim ispovjednik	10		11	**19. Sabb.**	
Nedjelja Mitara i Fariseja, glas. 1., ap. zač. 296., ev. L. zač. 89.								
22	**A Triod.** Tim.	**Nedjelja**	Timot. i Anastasije	11		12		
23	Klemens	Ponedjeljak	Kliment, ep. Ankirski	12		13		
24	Xene	Utorak	Prep. mati Ksenija	13		14		
25	Gregor T.	Srijeda	Grigor. bogosl.	14	Sretni dani	15	Baumfest.	
26	Xenophon	Četvrtak	Ksenofon i družina	15		16		
27	Johann Chr.	Petak	Prenos mošt. Jov. Zlat.	16	15. Džuma	17		
28	Ephraim	**Subota**	Jevrem Sirin	17		18	**20. Sabb.**	
Nedjelja bludnoga sina, glas. 2., ap. zač. 135., ev. L. zač. 79.								
29	**A Sept.** Ignat.	**Nedjelja**	Pren. mošt. Ignj. b.	18		19		
30	**Bas. d. G.**	**Ponedjelj.**	**Sv. tri Jerarha**	19		20		
31	Cyr. u. Joh.	Utorak	Kir. i Jovan, vrač.	20		21		
1	**Febr.,** Tryph.	Srijeda	Mučenik Trifun	21		22		
2	**Christi Dar.**	Četvrtak	**Sretenje Gospodnje**	22		23		
3	Simeon	Petak	Simeon Bogoprimac	23	16. Džuma	24		
4	Isidor	Subota	Prepodob. Isidor (*Zaduš.*)	24		25	**21. Sabb.**	
Nedjelja mesopusna, glas. 3., ap. zač. 140., ev. Mat. zač. 106.								
5	**A. Mesop.**	**Nedjelja**	Mučen. Agatija	25		26		
6	Bucolas	Ponedjeljak	Vukola ep. smir.	26		27		
7	Parthen.	Utorak	Partenije, ep.	27		28		
8	Theodor	Srijeda	Sv. Sava II., arhiep. srpski	28		29		
9	Nicephor.	Četvrtak	Muč. Nikifor	29		30	Rosch-Ch.	
10	Charal.	Petak	Mučenik Haralampije	1	**Džem.-el-ûlâ** 17. Džuma	1	**Adar.**	
11	Blasius	Subota	Svećenomuč. Vlasije	2		2	**22. Sabb.**	
Butterwoche								
Nedjelja siropustna, glas 4., ap. zač. 112.. ev. Mat. zač. 17.								
12	**A Sirop.** F.-A.	**Nedjelja**	Meletije, patr.	3		3		
13	Martin	Ponedjeljak	Simeon mirot.	4		4		
14	Auxentie	Utorak	Sv. Ćirilo, ap. slov.	5		5		
15	Onesymus	Srijeda	Apostol Onesim	6		6		

Mart.

Ožujak ima 31 dan.

Dužina dana:

Od 11 sati 0 min. do 12 sati 47 min.
Dan naraste za 1 sat 47 min.
Sunce stupa u znak **ovna** dne 21. u 5 sati 37 min. po p.

Početak proljeća.

Dani	Tage	Katholiken	Za katolike	Protestanten
1 Četvrtak	Donnerstag	Albinus B.	Albin, bisk.	Albinus
2 Petak	Freitag	Simplicius	Simplicije	Simplizius
3 Subota	Samstag	Kunigunde	Kunegunda	Kunigunde
9. sedmica	9. Woche	Kath.: Von der Verklärung Jesu. Matth. 17. Prot.: Vom kananäischen Weibe. Matth. 15. Gr.: Vom Nathanael. Joh. 1. Preopraženje Isusovo. Mat. 17.		
4 Nedjelja	**Sonntag**	**2 Rem.** Kasimir	**2 Pačista** Kazimir	**2 Rem.** Adrian
5 Ponedjeljak	Montag	Eusebius	Euzebije	Friedrich
6 Utorak	Dienstag	Friedrich	Fridolin, op.	Fridolin
7 Srijeda	Mittwoch	Thomas v. Aquin	Toma Akv.	Felicitas
8 Četvrtak	Donnerstag	Johann v. Gott ♋	Ivan od Boga	Philemena
9 Petak	Freitag	Franziska	Franciska r.	Prudentius
10 Subota	Samstag	40 Märtyrer	40 mučenika	Alexander
10. sedmica	10. Woche	Kath. und Prot.: Jesus treibt einen Teufel aus. Luk. 11. Gr.: Vom Gichtbrüchigen. Mark. 2. Isus izgoni gjavla. Luk. 11.		
11 Nedjelja	**Sonntag**	**3 Oculi** Heraklius	**3 Bezimena** Heraklije	**3 Oculi** Rosina
12 Ponedjeljak	Montag	Gregor	Grgur V., papa	Gregor
13 Utorak	Dienstag	Rosina	Rosina	Ernst
14 Srijeda	Mittwoch	Mittf., Mathilde	Matilda	Mittfast., Zacharias
15 Četvrtak	Donnerstag	Longinus	Longin	Christoph
16 Petak	Freitag	Heribert ☾	Heribert	Cyriakus
17 Subota	Samstag	Gertrude	Gertruda	Gertrude
11. sedmica	11. Woche	Kath. und Prot.: Jesus speiset 5000 Mann. Joh. 6. Gr.: Von der Nachfolge Christi. Mark. 8. Isus nahrani 5000 ljudi. Iv. 6.		
18 Nedjelja	**Sonntag**	**4 Lät.** Eduard	**4. Sredop.** Eduard, Ciril	**4 Lät.** Anselm
19 Ponedjeljak	Montag	Josef Nährvater	Josip	Josef Nährvater
20 Utorak	Dienstag	Nicetas	Niceta	Ruprecht
21 Srijeda	Mittwoch	Benedikt	Benedikt	Benedikt
22 Četvrtak	Donnerstag	Oktavian	Oktavijan	Kasimir
23 Petak	Freitag	Viktorin ♍	Viktorin	Eberhard
24 Subota	Samstag	Gabriel Erzengel	Gabrijel Arkangj.	Gabriel Erzengel
12. sedmica	12. Woche	Kath. und Prot.: Die Juden wollten Jesum steinigen. Joh. 8. Gr.: Vom besessenen Stummen. Mark. 9. Židovi hoće da Isusa kamenuju. Iv. 8.		
25 Nedjelja	**Sonntag**	**5 Jud. Maria Verk.**	**5 Gluha Blagovijest**	**5 Jud.** Mariä Verk.
26 Ponedjeljak	Montag	Emanuel	Emanuel	Emanuel
27 Utorak	Dienstag	Rupert	Ivan D. Ruperto	Hubert
28 Srijeda	Mittwoch	Guntram	Guntram	Malchus
29 Četvrtak	Donnerstag	Cyrillus	Ćiril, gjak., muč.	Eustasius
30 Petak	Freitag	7 Sch. M. ☽	Kvirin	Guido
31 Subota	Samstag	Amos Pr.	Amos	Amos Pr.

Landesfeiertag: 19. **Josef Nährv. Chr.** in Bosnien u. d. Hercegovina.

Tageslänge:

Von 11 Stunden 0 Min. bis 12 Stunden 47 Min.
Der Tag nimmt zu um 1 Stunde 47 Min.
Die Sonne tritt in das Zeichen des **Widders** den 21. um 5 Uhr 37 Min. nachmittags.

Frühlingsanfang.

März.

Lenzmonat. 31 Tage.

Serb.-orth.Christen Februar und März		Dani	Za srp.-pravoslavne	Za muslimane V. Rebî-el-awwel VI. Džem.-el-accher 1335		Israeliten VI. Adar VII. Nisan 5677		☾ L.
16	Pamphil.	Četvrtak	Muč. Pamf.	7		7	Tod Moses	
17	Theodor Tyr.	Petak	Todor Tiron	8	18. Džuma	8		
18	Leo P.	Subota	Lav, p. rimski	9		9	**23. Sabb.**	
Nedjelja pravoslavlja, glas 5., ap. zač. 329., ev. J. zač. 5.								
19	A 1 Archippus	**Nedjelja**	Ap. Arhip i Filipon	10		10		
20	Leo Bisch.	Ponedjeljak	Lav, ep. kat.	11		11		
21	Thimotheus	Utorak	Timotije, Jevstat.	12		12		
22	Quat., Eugen	Srijeda	Muč. u Evgen.	13		13	Fasten Esther	
23	Polykarpus	Četvrtak	Polikarp, episkop	14	Sretni dani	14	Purim	
24	E. d. h. Johann	Petak	I. i II. ob. gl. J. Krst.	15	19. Dž.	15	Sch.-Pur.	
25	Tarasius	Subota	Tarasije, patr.	16		16	**24. Sabb.**	
Nedjelja pačista, glas 6., ap. zač. 304., ev. Mark. zač. 7.								
26	A 2 Porphyr.	**Nedjelja**	Porfirije	17		17		
27	Prokopius	Ponedjeljak	Prokop. Dekapolit	18		18		
28	Basilius	Utorak	Vasilije, Marina	19		19		
1	**März,**Eudoxia	Srijeda	Muč. Evdokija	20	Predob. K.	20		
2	Hesychus	Četvrtak	Teodot	21		21		
3	Eutropius	Petak	Evtropije, Kleonik	22	20. Džuma	22		
4	Gerasimus	Subota	Prepodob. Gerasim	23		23	**25. Sabb.**	
Nedjelja krstopoklona, glas 7., ap. zač. 311., ev. Mark. zač. 37.								
5	A 3 Konon	**Nedjelja**	Mučenik Konon	24		24		
6	42 Märtyrer	Ponedjeljak	42 muč. u Amor.	25		25		
7	Basilius	Utorak	Vasil., Jevrem, Evgenije	26		26		
8	Theophilus	Srijeda	Teofilakt, ep. nikom.	27		27		
9	40 Märtyrer	Četvrtak	*40 Mučenika (Mučenici)*	28		28		
10	Quadratus	Petak	Muč. Kod. i dr.	29	21. Džuma	29	Rosch.-Chod.	
11	Sophronius	Subota	Sofronije, patr. jerus.	30		1	**Nisan, 26. S.**	
Nedjelja sredopostna, glas. 8., ap. zač. 314., ev. Mark. zač. 40.								
12	A 4 Theophan.	**Nedjelja**	Grigorije dvojeslov	1	**Dž.-el-acch.**	2		
13	Nikephorus	Ponedjeljak	Prenos m. Nikifora	2		3		
14	Benediktus	Utorak	Prep. Venedikt	3		4		
15	Agapius	Srijeda	Muč. Agapije i dr.	4		5		
16	Sabinus	Četvrtak	Muč. Savin i Trofim	5		6		
17	Alexius	Petak	Aleksije, čovjek Božji	6	22. Džuma	7		
18	Cyrillus	Subota	Kiril jerus.	7		8	**27. Sabb.**	

Kärnten, Krain, Küstenland, Salzburg, Steiermark, ganz Tirol und Vorarlberg.

April.

Travanj ima 30 dana.

Dužina dana:

Od 12 sati 50 min. do 14 sati 27 min.
Dan naraste za 1 sat 37 min.

Sunce stupa u znak **bika** dne 20. u 5 sati 17 min. po p.

	Dani	Tage	Katholiken	Za katolike	Protestanten
	13. sedmica	13. Woche	Kath. und Prot.: Vom Einzug Jesu in Jerusalem. Matth. 21. Gr.: Von den Söhnen des Zebedäus. Mark. 10. Isus ulazi n Jerusalem. Mat. 21.		
1	**Nedjelja**	**Sonntag**	**6 Palmsonntag** H.	**6 Cvijetna** Hugo	**6 Palmsonnt.** Th.
2	Ponedjeljak	Montag	Franz de Paula	Franjo Paul.	Amalia
3	Utorak	Dienstag	Richard	Rikardo	Darius
4	Srijeda	Mittwoch	Isidor	Isidor	Ambrosius
5	Četvrtak	Donnerstag	Gründ., Vinzenz	Vel. četvrt., Vinko	Gründ., Hosias
6	Petak	Freitag	Karfrtg., Sixtus †	Vel. petak, Siksto	**Karfrtg.,** Irenäus
7	Subota	Samstag	Karsamstg., H. ♋	Vel. subota, Herman	Karsamst., Heges.
	14. sedmica	14. Woche	Kath. und Prot: Von der Auferstehung Jesu. Mark. 16. Gr.: Marias Fußsalbung. Joh. 12. Isus uskrsnu. Mark. 16.		
8	**Nedjelja**	**Sonntag**	**Ostersonntag**	**Uskrs** Dionizije	**Ostersonnt.** Apoll.
9	**Ponedjeljak**	**Montag**	**Ostermontag**	**Uskrsni ponedj.,** Maria	**Ostermont.** Dem.
10	Utorak	Dienstag	Ezechiel	Ezekijel	Daniel
11	Srijeda	Mittwoch	Leo P.	Leon, papa I.	Leo P.
12	Četvrtak	Donnerstag	Julius	Julije, papa	Julius
13	Petak	Freitag	Hermenegild	Hermenegildo	Justinus
14	Subota	Samstag	Tiburtius ☾	Justin, m.	Tiburtius
	15. sedmica	15. Woche	Kath. und Prot.: Jesus kommt bei verschlossenen Türen. Joh. 20. Gr.: Im Anfange war das Wort. Joh. I. Isus unigje kroz zatvorena vrata. Iv. 20.		
15	**Nedjelja**	**Sonntag**	**1 Quas.** Anastasia	**1 Uskrs.** Anastazija	**1 Quas.** Olympia
16	Ponedjeljak	Montag	Turibius	Turibije	Charisius
17	Utorak	Dienstag	Rudolf	Rudolf	Rudolf
18	Srijeda	Mittwoch	Apollonius	Apolonije, m.	Flavian
19	Četvrtak	Donnerstag	Kreszentia	Krescencije	Werner
20	Petak	Freitag	Sulpitius	Sulpicije	Sulpitius
21	Subota	Samstag	Anselm ♍	Anzelmo	Adolar
	16. sedmica	16. Woche	Kath. und Prot.: Vom guten Hirten. Joh. 10. Gr.: Vom ungläubigen Thomas. Joh. 20. O dobrom pastiru. Iv. 10.		
22	**Nedjelja**	**Sonntag**	**2 Mis.** Soter u. K.	**2 Uskrs.** Soter i Kajo	**2 Mis.** Soter u. K.
23	Ponedjeljak	Montag	Adalbert	Vojtjeh	Georg
24	Utorak	Dienstag	Georg	Juraj	Albrecht
25	Srijeda	Mittwoch	Schf. h. J., Markus	Marko, evangj.	Markus
26	Četvrtak	Donnerstag	Kletus Pr.	Majka dobrog srca, Klet	Kletus Pr.
27	Petak	Freitag	Peregrinus	Peregrin, Zita	Anastasius
28	Subota	Samstag	Vitalis	Pavao od križa	Vitalis
	17. sedmica	17. Woche	Kath. und Prot.: Über ein Kleines werdet ihr mich wiedersehen. Joh. 16. Gr.: Vom Josef von Arimathäa. Mark. 15. Malo i opet ćete me vidjeti. Iv. 16.		
29	**Nedjelja**	**Sonntag**	**3 Jub.** Peter ☽	**3 Uskrs.** Petar, m.	**3 Jub.** Sibylla
30	Ponedjeljak	Montag	Katharina S.	Katarina sijen.	Eutropius

Sonn- und Festtagsnamen: 1. Hugo. 7. Hermann.

Tageslänge:

Von 12 Stunden 50 Min. bis 14 Stunden 27 Min.
Der Tag nimmt zu um 1 Stunde 37 Min.

Die Sonne tritt in das Zeichen des **Stiers** den 20. um 5 Uhr 17 Min. nachmittags.

April.

Ostermonat. 30 Tage.

Serb.-orth. Christen März und April	Dani	Za srp.-pravoslavne	Za muslimane IV. Džem-el-acchar. VII. Redscheb 1335		Israeliten VII. Nisan VIII. Ijar 5677		☾ L.
Nedjelja akatistna. glas 1., ap. zač. 321., ev. Mark. zač. 47.							
19	**A 5** Chrysant.	**Nedjelja**	Hrisant i Darije	8		9		
20	G. hl. V.	Ponedjeljak	Jovan i Sergije	9	Rodj. Ebu B.	10		
21	Jakob B.	Utorak	Jakov episk., Toma patr.	10		11		
22	Basilius	Srijeda	Vasilije ankir.	11		12		
23	Nikon	Četvrtak	Prepod. Nikon i druž.	12		13		
24	Zacharias	Petak	Zaharija	13	23. Džuma	14	V. d. Passahfest	
25	**Maria Verk.**	Subota	**Blagovjesti**	14	Sretni dani	15	**Passahanfang**	
Nedjelja cvjetna, ap. zač. 247., ev. J. zač. 41.								
26	**A 6** Gabriel	**Nedjelja**	**Cvijeti** Arh. Gavril.	15	Sretni dan	16	**2. Fest**	
27	Matrona	Ponedjeljak	Prepodobna Matrona	16		17		
28	Hilarion	Utorak	Prepodobni Ilarion	17		18	*Halbfeiertage.*	
29	Markus	Srijeda	Marko i Kir.	18		19		
30	Joh. El.	Četvrtak	Veliki Četvrtak	19		20		
31	Hypatius	Petak	Veliki Petak	20	24. Džuma	21	**7. Fest**	
1	**April,** F.-E.	Subota	Velika Subota	21		22	**Passahende**	
Nedjelja svijetla, ap. zač. 1., ev. J. zač. 1.								
2	**Ostersonntag**	**Nedjelja**	**Voskresenije Hristovo**	22		23		
3	**Ostermontag**	**Ponedjelj.**	**Voskresni ponedjeljak**	23		24		
4	**Osterdienst.**	**Utorak**	**Voskresni utorak**	24		25		
5	Theodul.	Srijeda	Muč. Teodul i Agatopod	25		26		
6	Eutyches	Četvrtak	Evtih. arhijep.	26		27		
7	Georg	Petak	Georgije Melet.	27	25. Džuma	28		
8	Herodion	Subota	Iridion i dr.	28		29	**30. Sabb.**	
2. Nedjelja Tomina, glas 1., ap. zač. 14., ev. J. zač. 65.								
9	**A 1** Eusych.	**Nedjelja**	Evpsichije, muč.	29		30	Rosch-Ch.	
10	Terent.	Ponedjeljak	Terentije	1	**Redscheb.**	1	**Ijar**	
11	Antipas	Utorak	Antipa episkop	2		2		
12	Basilius	Srijeda	Vasilije paris.	3		3		
13	Artemon	Četvrtak	Svećenom. Artimon	4	**Lejlei regâib.**	4		
14	Martin P.	Petak	Martin p. r.	5	26. Džuma	5		
15	Aristarch	Subota	Aristarh ap.	6		6	**31. Sabb.**	
3. Nedjelja mironosica, glas 2., ap. zač. 16., ev. Mark. zač. 69.								
16	**A 2** Agape, I.	**Nedjelja**	Agapija i dr.	7		7		
17	Simeon	Ponedjeljak	Simeun Persid.	8		8	Fasten	

Marterwoche

S. Diony-ius. 9. Maria Kl. 22. Soter u. Kajus.

Maj.

Svibanj ima 31 dan.

Dužina dana:

Od 14 sati 31 min. do 15 sati 46 min.
Dan naraste za 1 sat 15 min.

Sunce stupa u znak **blizanaca** dne 21. u 4 sati 59 min. po p.

	Dani	Tage	Katholiken	Za katolike	Protestanten
1	Utorak	Dienstag	Philipp u. Jakob	Filip i Jakob ap.	Philipp u. Jakob
2	Srijeda	Mittwoch	Athanasius	Atanazije	Siegmund
3	Četvrtak	Donnerstag	†-Auffindung	Našašće križa	†-Erfindung
4	Petak	Freitag	Florian	Florijan, Monika	Florian
5	Subota	Samstag	Pius V.	Pijo V., Veselin	Gotthard
	18. sedmica	18. Woche	Kath. und Prot.: Ich gehe zu dem. der mich gesandt hat. Joh. 16. Gr.: Vom Kranken bei Bethesda. Joh. 5. Idem k onomu, koji me poslao. Iv. 16.		
6	**Nedjelja**	**Sonntag**	**4 Cand.** Johann P.	**4 Uskrs.** Ivan p. v. later.	**4 Cant.** Dietrich
7	Ponedjeljak	Montag	Stanislaus ♋	Stanko m.	Gottfried
8	Utorak	Dienstag	Michael Erzengel	Ukaz. sv. Mihajla	Stanislaus
9	Srijeda	Mittwoch	Gregor N.	Grgur Naz.	Hiob
10	Četvrtak	Donnerstag	Isidor	Izidor, seljak	Viktorin
11	Petak	Freitag	Gangolph	Mamerto	Adalbert
12	Subota	Samstag	Pankratius	Pankracije	Pankratius
	19. sedmica	19. Woche	Kath. und Prot.: Was ihr in meinem Namen bittet. Joh. 16. Gr.: Von der Samaritanerin. Joh. 4. Štogod u ime moje zamolite. Iv. 16.		
13	**Nedjelja**	**Sonntag**	**5 Rog.** Servatius	**5 Uskrs.** Srećko	**5 Rog.** Servatius
14	Ponedjeljak	Montag	Bonifatius ☾	Bonifacije	Bonifatius
15	Utorak	Dienstag	Sophie	Sofija	Sophie
16	Srijeda	Mittwoch	Johann v. Nep.	Ivan Nepomučki	Peregrin
17	Četvrtak	**Donnerstag**	**Christi Himmelf.**	Uzašašće Paskal	**Christi Himmelf.**
18	Petak	Freitag	Venantius	Venanc.	Liborius
19	Subota	Samstag	Cölestin	Petar Celestin	Potentiana
	20. sedmica	20. Woche	Kath. und Prot.: Wenn der Tröster kommen wird. Joh. 15. Gr.: Vom Blindgeborenen. Joh. 9. Kada utješitelj dogje. Iv. 15.		
20	**Nedjelja**	**Sonntag**	**6 Ex.** Bernhard	**6 Uskrs.** Bernhardin Sien.	**6 Ex.** Anastasius
21	Ponedjeljak	Montag	Felix ♍	Feliks	Pudens
22	Utorak	Dienstag	Julia	Julija	Helene
23	Srijeda	Mittwoch	Desiderius	Desiderij	Desiderius
24	Četvrtak	Donnerstag	Johanna	Joana	Susanna
25	Petak	Freitag	Urbanus	Urban, Grgur VII.	Urban
26	Subota	Samstag	Philipp Neri	Filip Neri	Beda
	21. sedmica	21. Woche	Kath. und Prot.: Wer mich liebt wird mein Wort halten. Joh. 14. Gr.: Von der Verherrlichung Christi. Joh. 17. Ko mene ljubi, držaće riječ moju. Iv. 14.		
27	**Nedjelja**	**Sonntag**	**Pfingstsonntag**	**Duhovi** Magd. Pac.	**Pfingstsonntag**
28	**Ponedjeljak**	**Montag**	**Pfingstmontag**	**Duhovi poned.** Vilhelmo	**Pfingstmontag**
29	Utorak	Dienstag	Maximinian ☽	Maksimin.	Maximinian
30	Srijeda	Mittwoch	Quat., Ferdinand	Ferdinand	Ferdinand
31	Četvrtak	Donnerstag	Angela	Angela	Petronella

Bitt-Tago

Prosni dani

Sonn- und Festtagsnamen: 17. Paschalis.
Landesfeiertage: 4. **Florian** in Oberösterreich. 7. **Stanislaus**, gefeier

Tageslänge:

Von 14 Stunden 31 Min. bis 15 Stunden 46 Min.
Der Tag nimmt zu um 1 Stunde 15 Min.

Die Sonne tritt in das Zeichen der **Zwillinge** den 21. um 4 Uhr 59 Min. vormittags.

Mai.

Wonnemonat. 31 Tage.

Serb.-orth.Christen April und Mai		Dani	Za srp.-pravoslavne	Za muslimane VII. Redžeb VIII. Schabân 1335		Israeliten VIII. Ijjar IX. Siwan 5677		☾ L.
18	Johann D.	Utorak	Jovan učenik	9		9		
19	Paphnutius	Srijeda	Jovan vethopešč.	10		10		
20	Theodor	Četvrtak	Teodor Trih.	11		11	Fasten	
21	Januarius	Petak	Januarije i dr.	12	27. Džuma	12		
22	Theod. S.	Subota	Pr. Teodor Sikeot	13	Sretni dan	13	**32. Sabb.**	
	4. Nedjelja, o raslabljenom, glas. 3., ap. zač. 23., ev. J. zač. 14.							
23	**A 3** Georg T.	**Nedjelja**	**Vmč. Georg. (Gjurgj. d.)**	14	} Sretni dani	14		
24	Sabbas	Ponedjeljak	Muč. Sava Stratil.	15		15	Fasten	
25	Mark. Evang.	Utorak	*Evangelist Marko*	16		16		
26	Basilius B.	Srijeda	Vasilije epis.	17		17		
27	Simeon	Četvrtak	Simeon srodnik Gospod.	18		18	Schülerfest	
28	9 Märtyrer	Petak	9 mučenika, prepod. Mem.	19	28. Džuma	19		
29	Jas. u. Sos.	Subota	*Vas. Ostroški*	20		20	**33. Sabb.**	
	5. Nedjelja, o samarjanci, glas 4., ap. zač. 28., ev. J. zač. 12.							
30	**A 4** Jakob	**Nedjelja**	Ap. Jakov, brat J.	21		21		
1	**Mai,** Jer.	Ponedjeljak	Prorok Jeremija	22		22		
2	Athanas. d. G.	Utorak	Atanasije, patr. aleks.	23		23		
3	Timotheus	Srijeda	Timotej i Mavro	24		24		
4	Pelagia	Četvrtak	Muč. Pelagija	25		25		
5	Irene	Petak	Mučen. Irina	26	29. Džuma	26		
6	Hiob	Subota	Pravedni Jov	27	**Lejlei Mirâdž.**	27	**34. Sabb.**	
	6. Nedjelja, o slijepom, glas 5., ap. zač. 38., ev. J. zač. 34.							
7	**A 5** Acacius	**Nedjelja**	Akakije muč.	28		28		
8	Johann	Ponedjeljak	Ev. Jov. i Arsen.	29		29	Rosch-Ch.	
9	Isaias	Utorak	*Pren. mošt. sv. Nik.*	30		1	**Sivan**	
10	Simeon, Z.	Srijeda	Apost. Simon Zilot	1	**Schabân**	2		
11	**Chr.Himmlf.**	**Četvertak**	**Vozn. gosp. (Spas. dan)**	2		3		
12	Epiphanius	Petak	Epifan. i Germ.	3	30. Džuma	4		
13	Glyceria	Subota	Mučenica Glikerija	4		5	**35. Sabb.**	
	7. Nedjelja sv. Otaca, glas 6., ap. zač. 44., ev. J. zač. 56.							
14	**A 6** Isidor M.	**Nedjelja**	Mučenik Isidor	5		6	Wochenfest	
15	Pachomius	Ponedjeljak	Pahomije vel.	6		7	2. Fest.	
16	Theodorus	Utorak	Teod. osv. i Jov.	7		8		
17	Andronicus	Srijeda	Andronik	8		9		
18	Pet. u. D.	Četvrtak	Teodot, Dijon.	9		10		

27. Johann P. 28. Wilhelm.
am 8. im Krakauer Bezirke. 16. **Johann von Nepomuk** in Böhmen.

Juni.

Lipanj ima 30 dana.

Dužina dana:

Od 15 sati 48 min. do 16 sati 1 min.
Dan naraste do 22. za 17 min., zatim do kraja spadne za 4 min.
Sunce stupa u znak **raka** dne 22. u 1 sat 15 min. izjutra.

Početak ljeta.

Dani	Tage	Katholiken	Za katolike	Protestanten
1 Petak	Freitag	Gratiana	Šimun	Nikomedes
2 Subota	Samstag	Erasmus	Erazmo	Ephraim
	22. sedmica	22. Woche	Kath.: Mir ist alle Gewalt gegeben. Matth. 28. Prot.: Vom Nikodemus. Joh. 3. Gr.: Wer dürstet, komme zu mir. Joh. 7. Dana mi je sva vlast. Mat. 28.	
3 Nedjelja	**Sonntag**	**1 Dreif.** Klotildis	**1 po Duh. Trojstvo** Klot.	**Trin.** Erasmus
4 Ponedjeljak	Montag	Quirinus	Kvirin bisk. s.	Karpasius
5 Utorak	Dienstag	Bonifazius ♉	Bonifacije b. m.	Bonifazius
6 Srijeda	Mittwoch	Norbert	Norbert	Benignus
7 Četvrtak	Donnerstag	**Fronleichnam**	Robert	Lukretia
8 Petak	Freitag	Medardus	**Tijelovo** Medardo	Medardus
9 Subota	Samstag	Primus u. Felician	Prim. i Felician	Prim. u. Fel.
	23. sedmica	23. Woche	Kath.: Vom großen Abendmahle. Luk. 14. Prot.: Vom reichen Manne. Luk. 16. Gr.: Wer Vater und Mutter mehr liebt. Matth. 10. Priča o velikoj gozbi. Luk. 14.	
10 Nedjelja	**Sonntag**	2 Margareta	**2 po Duh.** Margarita	1 Onuphrius
11 Ponedjeljak	Montag	Barnabas	Barnaba	Barnabas
12 Utorak	Dienstag	Johann F. ♋	Ivan Fak.	Basilidas
13 Srijeda	Mittwoch	Anton v. P.	Antun padov.	Tobias
14 Četvrtak	Donnerstag	Johann Novus	Bazilije Veliki	Antonia
15 Petak	Freitag	Herz Jesuf., Vitus	Srce Isus., Vid, Vladimir	Vitus
16 Subota	Samstag	Benno B.	Bendo, Fr. R.	Justina
	24. sedmica	24. Woche	Kath.: Vom verlorenen Schafe. Luk. 15. Prot.: Vom großen Abendmahle. Luk. 14. Gr.: Von den Fischern. Matth. 4. O izgubljenoj ovci. Luk. 15.	
17 Nedjelja	**Sonntag**	3 Adolf	**3 po Duh.** Adolf	2 Volmar
18 Ponedjeljak	Montag	Gervasius	Gervazije	Gervasius
19 Utorak	Dienstag	Juliana F. ♌	Juliana	Silverius
20 Srijeda	Mittwoch	Silverius	Silverije	Silas
21 Četvrtak	Donnerstag	Alois von Gonzaga	Alojzije Gonz.	Albanus
22 Petak	Freitag	Paulinus	Marija Magdal.	Achatius
23 Subota	Samstag	Edeltrud	Apolinarije	Basilius
	25. sedmica	25. Woche	Kath.: Vom Fischzuge Petri. Luk. 5. Prot.: Vom verlorenen Schafe. Luk. 15. Gr.: Niemand kann zwei Herren dienen. Matth. 6. O ribolovu. Luk. 5.	
24 Nedjelja	**Sonntag**	**4 Joh. d. Täufer**	**4 po Duh. Ivan Krstit.**	3 Johann d. Täufer
25 Ponedjeljak	Montag	Prosper	Prosper	Eulogius
26 Utorak	Dienstag	Vigilius	Ivan i Pavao	Jeremias
27 Srijeda	Mittwoch	Ladislaus K. ♍	Ladislav	Philippine
28 Četvrtak	Donnerstag	Leo II., Papst	Leo i Jos.	Leo u. Jos.
29 Petak	**Freitag**	**Peter und Paul**	**Petar i Pavao**	**Peter und Paul**
30 Subota	Samstag	Pauli Ged.	Spomen sv. Pavla	Pauli Gedächtnis

Sonn- und Festtags-

Landesfeiertage: 14. **Johannes Novus** in der Bukowina. 24. **Johann der Täufer** in Bosnien und der

Tageslänge:

Von 15 Stunden 48 Min. bis 16 Stunden 1 Min.
Der Tag nimmt zu bis 22. um 17 Min., dann bis zum Ende ab um 4 Min.
Die Sonne tritt in das Zeichen des **Krebses** den 22. um 1 Uhr 15 Min. morgens.

Sommeranfang.

Juni.

Brachmonat. 30 Tage.

Serb.-orth. Christen Mai und Juni		Dani	Za srp.-pravoslavne	Za muslimane VIII. Šabân XI. Ramadân 1335		Israeliten IX. Sivan X. Thamus 5677		☾ L.
19	Patricius	Petak	Patrikije, episk.	10	31. Džuma	11		
20	Thalliläus	Subota	Talalej	11		12	**36. Sabb.**	
	8. Nedjelja Pedesetnice, ap. zač. 3., ev. J. zač. 27.							
21	**Pfingstsonnt.**	**Nedjelja**	**Silazak sv. Duha**	12		13		
22	**Pfingstmont.**	**Ponedjelj.**	**Duhovski ponedjeljak**	13		14		
23	**Pfingstdstg.**	**Utorak**	**Duhovski utorak**	14	**Lejlei berât.** } Sretni dani	15		
24	Qu., Simeon	Srijeda	Pr. Simeon	15		16		
25	Haupt. Joh.	Četvrtak	III. obret. gl. Jov. krst.	16	Meka proglaš. kiblom.	17		
26	Karpus Ap.	Petak	Karpo ap.	17	32. Džuma	18		
27	Helladius	Subota	Terapont, sv. muč.	18		19	**37. Sabb.**	
	Nedjelja 1. (svih svetih), glas 8., ap. zač. 330., ev. Mat. zač. 38.							
28	**A 1 Allerh.**	**Nedjelja**	Nikita halk.	19		20		
29	Theodosius	Ponedjeljak	Teodosija, djev.	20		21		
30	Isaak M.	Utorak	Isakije Dal.	21		22		
31	Hermeias	Srijeda	Jermije apost.	22		23		
1	**Juni,** Just.	Četvrtak	Muč. Just., fil.	23		24		
2	Nicephor	Petak	Nikifor partr.	24	33. Džuma	25		
3	Lucilian	Subota	Muč. Lukilijan	25		26	**38. Sabb.**	
	Nedjelja 2., glas 1., ap. zač. 81. (od pol.), ev. Mat. zač. 9.							
4	**A 2 Metroph.**	**Nedjelja**	Mitrof., patr. car.	26		27		
5	Dorothea	Ponedjeljak	Dorotej	27		28		
6	Hilarion	Utorak	Ilar., Visar.	28		29		
7	Theodatus	Srijeda	Teodot	29		30	Rosch-Ch.	
8	Theodor	Četvrtak	Todor strat.	1	**Ramadân F.**	1	**Thamus**	
9	Cyrillus, Al.	Petak	Kiril, aleks.	2	34. Džuma	2		
10	Alex. u. A.	Subota	Timot., episkop	3	A. e. d. B. v. H.	3	**39. Sabb.**	
	Nedjelja 3., glas 2., ap. zač. 88., ev. Mat. zač. 18.							
11	**A 3 Barthol.**	**Nedjelja**	Vartolomej i Varnava	4	Send. d. K.	4		
12	Onuphrius	Ponedjeljak	Onufrije, Petar	5		5		
13	Aquilina	Utorak	Mučenica Akil.	6		6		
14	Elisäus	Srijeda	Jelis. pr., Met.	7	Th. St. v. H.	7		
15	Amos P.	Četvrtak	*Knez Lazar (Vidov dan)*	8		8		
16	Tychon	Petak	Čudotvorac Tihon	9	35. Džuma	9		
17	Manuel M.	Subota	Muč. Man., Sav. i Ism.	10		10	**40. Sabb.**	

namen: 7. Lukretia.
Hercegovina. 26. **Vigilius** in der Diözese Trient (neben Josef, 19. März). 27. **Ladislaus K.** in Siebenbürgen.

Juli.

Srpanj ima 31 dan.

Dužina dana:

Od 16 sati 1 min. do 15 sati 6 min. — Dan spadne za 55 min. —

Sunce stupa u znak **lava** dne 23. u 12 sati 8 min. podne.

Početak pasjih dana.

Dani	Tage	Katholiken	Za katolike	Protestanten
	26. sedmica	26. Woche	Kath.: Wenn ihr nicht gerechter seid. Matth. 5. Prot.: Seid barmherzig wie euer Vater. Luk. 6. Gr.: Von des Hauptmannes Knecht. Matth. 8. — Ne budete li pravedniji. Mat. 5.	
1	**Nedjelja**	**Sonntag**	5 Theobald	**5 po Duh.** Teobald	4 Theobald
2	Ponedjeljak	Montag	Maria Heimsuch.	Pohod B. D. M.	Maria Heimsuch.
3	Utorak	Dienstag	Heliodor, Eulog.	Helijodor, Eulogije	Kornelius
4	Srijeda	Mittwoch	Udalrich	Ulrik	Udalrich
5	Četvrtak	Donnerstag	Cyrill u. Method.	Ciril i Metod	Charlotte
6	Petak	Freitag	Isaias Pr.	Izaija, prorok	Goar
7	Subota	Samstag	Willibald	Vilibaldo	Willibald
	27. sedmica	27. Woche	Kath.: Jesus speiset 4000 Mann. Mark. 8. Prot.: Vom Fischzuge Petri. Luk. 5. Gr.: Von den besessenen Gergesenern. Matth. 8. — Isus nahrani 4000 ljudi. Mark. 8.		
8	**Nedjelja**	**Sonntag**	6 Kilian	**6 po Duh.** Kilijan, Eliz.	5 Kilian
9	Ponedjeljak	Montag	Anatolia	Anatolija	Louise
10	Utorak	Dienstag	Amalia	Amalija	7 Brüder
11	Srijeda	Mittwoch	Pius I., P.	Pijo I., papa	Pius
12	Četvrtak	Donnerstag	Hermag. u. Fortun.	Nab. i Fel., Moh.	Heinrich
13	Petak	Freitag	Margareta	Eugen, bisk., Marg.	Margareta
14	Subota	Samstag	Bonaventura	Bonaventura	Bonaventura
	28. sedmica	28. Woche	Kath.: Von den falschen Propheten. Matth. 7. Prot.: Wenn ihr nicht gerechter seid. Matth. 5. Gr.: Vom Gichtbrüchigen. Matth. 9. — O lažnim prorocima. Mat. 7.		
15	**Nedjelja**	**Sonntag**	7 Apostelteilung	**7 po Duh.** Rastanak ap.	6 Apostelteilung
16	Ponedjeljak	Montag	Maria v. B.	Gospa od Karm.	Ruth
17	Utorak	Dienstag	Alexius	Aleksije	Alexius
18	Srijeda	Mittwoch	Friedrich	Kamilo, isp., Fridrik	Maternus
19	Četvrtak	Donnerstag	Aurelia	Vinko Paulski	Rufina
20	Petak	Freitag	Elias P.	Ilija prorok	Elias
21	Subota	Samstag	Praxedes	Daniel. pror. Prakseda	Pauline
	29. sedmica	29. Woche	Kath.: Vom ungerechten Haushälter. Luk. 16. Prot.: Die Ernte ist groß und der Arbeiter sind wenig. Matth. 9. Gr.: Jesus heilt zwei Blinde. Matth. 9. — O nepravednom upravitelju. Luk. 16.		
22	**Nedjelja**	**Sonntag**	8 Maria Magdal.	**8 po Duh.** Marija Magd.	7 Magdalena
23	Ponedjeljak	Montag	Apollinaris	Apolinarije	Apollinaris
24	Utorak	Dienstag	Christine	Kristina	Christine
25	Srijeda	Mittwoch	Jakob Apostel	Jakob, apostol	Jakob Ap.
26	Četvrtak	Donnerstag	Anna	Ana	Anna
27	Petak	Freitag	Pantaleon	Pantaleon	Martha
28	Subota	Samstag	Victor P.	Viktor, papa	Pantaleon
	30. sedmica	30. Woche	Kath.: Jesus weint über Jerusalem. Luk. 19. Prot.: Von den falschen Propheten. Matth. 7. Gr.: Jesus speiset 2000 Mann. Matth. 15. — Isus plaće nad Jerusalimom. Luk. 19.		
29	**Nedjelja**	**Sonntag**	9 Martha J.	**9 po Duh.** Marta, Serafina	8 Beatrix
30	Ponedjeljak	Montag	Abdon u. S.	Julita, muč.	Abdon u. S.
31	Utorak	Dienstag	Ignaz v. Loyola	Ignacije Lojolski	Ernestine

Landesfeiertage: 5. **Cyrill** und **Methodius** in Mähren. 12. **Hermagóras** und

Tageslänge:

Von 16 Stunden 1 Min. bis 15 Stunden 6 Min.
Der Tag nimmt ab um 55 Min.
Die Sonne tritt in das Zeichen des **Löwen** den 23. um 12 Uhr 8 Min. mittags.

Anfang der Hundstage.

Juli.

Heumonat. 31 Tage.

Serb.-orth.Christen Juni und Juli	Dani	Za srp.-pravoslavne	Za muslimane IX. Ramadân X. Schewwâl 1335		Israeliten X. Thamuz XI. Ab 5677		☾ L.
Nedjelja 4., glas 3., ap. zač. 93., ev. Mat. zač. 25.							
18 A 4 Leontius	**Nedjelja**	Muč. Leontije, Ipatije	11		11		
19 Judas Apostel	Ponedjeljak	Juda brat gosp., Pajsije	12		12		
20 Methodius	Utorak	Metodije, ep. patarski	13		13		
21 Julianus	Srijeda	Muč. Julijan tarsijski	14	Sretni dani	14		
22 Eusebius	Četvrtak	Jevsevije, ep. samosatski	15		15		
23 Agrippina	Petak	Mučenica Agripina	16	36. Džuma	16		
24 G. J. d. Täuf.	**Subota**	**Rožd. Jov. Kr. (Ivanj-d.)**	17		17	**41. Sabb.**	
Nedjelja 5., glas 4., ap. zač. 103., ev. Mat. zač. 28.							
25 A 5 Febronia	**Nedjelja**	Mučenica Fevronija	18	Ev. Jes. ges.	18	Fast., Temp.-Er.	
26 David Th.	Ponedjeljak	Prep. David, Jovan	19		19		
27 Samson	Utorak	Prep. Samson	20	Trtg. v. W.	20		
28 Fastenende	Srijeda	Prep. mošti Kira i Jovana	21		21		
29 Peter u. Paul	**Četvrtak**	**Ap. Petar i Pavao**	22		22		
30 Alle Apostel	Petak	Sabor 12 apostola	23	37. Džuma	23		
1 **Juli,** Cosm.	Subota	Vrač. Kuzman i Damjan	24		24	**42. Sabb.**	
Nedjelja 6., glas 5., ap. zač. 110., ev. Mat. zač. 29.							
2 A 6 Kleid Mar.	**Nedjelja**	Polaganje haljine Bogor.	25		25		
3 Hyacinth	Ponedjeljak	Mučenik Jakint	26	**Lejlei Kadr.**	26		
4 Andreas Cr.	Utorak	Andrija, arhiep. kritski	27		27		
5 Athanasius	Srijeda	Atanasije Atonski	28		28		
6 Sison	Četvrtak	Prep. Sisoje veliki	29		29	Rosch-Ch.	
7 Thomas	Petak	Toma i Akakije	30	38. Džuma	1	**Ab**	
8 Prokopius	Subota	Velikomuč. Prokopije	1	**Schewwâl**	2	**43. Sabb.**	
Nedjelja 7. glas 6., ap. zač. 116., ev. Mat. zač. 33.							
9 A 7 Pankrat.	**Nedjelja**	Muč. Pankracije	2		3		
10 40 Märtyrer	Ponedjeljak	45 muč. u Nikopolju	3		4		
11 Euphemia	Utorak	Efimija, Olga	4		5		
12 Proktus	Srijeda	Proklo i Ilarije	5		6		
13 Gabr. Erzeng.	Četvrtak	Sabor Arhang. Gavrila	6		7		
14 Aquila A.	Petak	Apostol Akila	7	39. Džuma	8		
15 Cerykus	Subota	Kirik i mati mu Julita	8		9	**44. Sabb.**	
Nedjelje S. (sv. otaca),, glas 7., ap. zač. 124., ev. Mat. zač. 58. i J. zač. 56.							
16 A 8 Athenog.	**Nedjelja**	Svećenomuč. Atenogen	9		10	Fast. Tpl.-Zerst.	
17 Marine	Ponedjeljak	Marina (Ognj. Marija)	10		11		
18 Aemilian	Utorak	Jakint i Emilijan	11		12		

Bairam.

Fortunatus im Küstenlande, Görzer Erzdiözese. 20. **Elias** in Kroatien.

Avgust.

Kolovoz ima 31 dan.

Dužina dana:

Od 15 sati 3 min. do 13 sati 29 min.
Dan spadne za 1 sat 34 min.
Sunce stupa u znak **djevice** dne 23. u 6 sati 54 min. po p.

Svršetak pasjih dana.

Dani	Tage	Katholiken	Za katolike	Protestanten
1 Srijeda	Mittwoch	Petri Kettenf.	Petar u okovima	Petri Kettenf.
2 Četvrtak	Donnerstag	Portiunkula	Porciunkula, Alfonzo	Gustav
3 Petak	Freitag	Stephan E. ♋	Augustin Gazotić	August
4 Subota	Samstag	Dominikus	Dominik	Dominikus
31. sedmica	31. Woche	Kath.: Vom Phariäer und Zöllner. Luk. 18. Prot.: Vom ungerechten Haushälter. Luk. 16. Gr.: Vom ungestümen Meere. Matth. 14. — Farizej i carinik. Luk. 18.		
5 **Nedjelja**	**Sonntag**	10 Maria Schnee	**10 Duh.** Snježna M. B.	9 Oswald
6 Ponedjeljak	Montag	Verklärung Jesu	Preobraženje Kr.	Sixtus
7 Utorak	Dienstag	Kajetan	Kajetan	Donatus
8 Srijeda	Mittwoch	Cyriakus	Cirijak	Cyriakus
9 Četvrtak	Donnerstag	Romanus ☾	Roman, muč.	Roland
10 Petak	Freitag	Laurentius	Lovrinac	Laurentius
11 Subota	Samstag	Susanna	Filomena, Suzana	Hermann
32. sedmica	32. Woche	Kath.: Jesus heilt einen Taubstummen. Mark. 7. Prot.: Jesus weint über Jerusalem. Luk. 19. Gr.: Vom Mondsüchtigen. Matth. 17. — Isus izliječi gluhonjema. Mark. 7.		
12 **Nedjelja**	**Sonntag**	11 Klara	**11 Duh.** Klara	10 Klara
13 Ponedjeljak	Montag	Kassian	Kas., Ivan Berh.	Kassian
14 Utorak	Dienstag	Eusebius †	Euzebije	Eusebius
15 Srijeda	**Mittwoch**	**Maria Himmelf.**	**Velika Gospa**	Maria Himmelfahrt
16 Četvrtak	Donnerstag	Rochus, Joachim	Rok, Hiacinto	Rochus
17 Petak	Freitag	Bertram ♍	Liberat	Bertram
18 Subota	**Samstag**	**Geburtsfest Seiner Majestät des Kaisers**		
		Helene	Jelena	Agapetus
33. sedmica	33. Woche	Kath.: Vom barmherzigen Samaritan. Luk. 10. Prot.: Vom Pharisäer und Zöllner. Luk. 18. Gr.: Von des Königs Rechnung. Matth. 18. — Milosrdni samaritanac. Luk. 10.		
19 **Nedjelja**	**Sonntag**	12 Ludwig v. T.	**12 Duh.** Ljudev., b., Mar.	11 Sebald
20 Ponedjeljak	Montag	Stephan	Bernardo, uč.	Bernhard
21 Utorak	Dienstag	Johanna	Ivana Franciska	Adolf
22 Srijeda	Mittwoch	Timotheus	Timotej	Timotheus
23 Četvrtak	Donnerstag	Philipp. B.	Filip Benicij	Zachäus
24 Petak	Freitag	Bartholomäus	Bartol	Bartholom.
25 Subota	Samstag	Ludwig K. ☽	Ljudevit, kralj	Ludwig
34. sedmica	34. Woche	Kath.: Jesus heilt zehn Aussätzige. Luk. 17. Prot.: Jesus heilt einen Taubstummen. Mark. 7. Gr.: Vom reichen Jünglinge. Matth. 19. — Deset gubovaca. Luk. 17.		
26 **Nedjelja**	**Sonntag**	13 Zephyrin	**13 Duh.** Zefirin	A 11 Zephyrin
27 Ponedjeljak	Montag	Josef Cal.	Josip Kalasancije	Gebhard
28 Utorak	Dienstag	Augustin B.	Augustin, bisk.	Augustin
29 Srijeda	Mittwoch	Johann. Enthaupt.	Glavosj. Iv. Krstit.	Johann. Enthaupt.
30 Četvrtak	Donnerstag	Rosa v. L.	Ruža Limska	Rebekka
31 Petak	Freitag	Raimund	Rajmund	Paulinus

Landesfeiertage: 16. **Rochus B.** in Kroatien.

Tageslänge:

Von 15 Stunden 3 Min. bis 13 Stunden 29 Min.
Der Tag nimmt ab um 1 Stunde 34 Minuten.
Die Sonne tritt in das Zeichen der **Jungfrau** den 23. um 6 Uhr 54 Min. nachmittags.
Ende der Hundstage.

August.

Erntemonat. 31 Tage.

Serb.-orth. Christen Juli und August		Dani	Za srp.-pravoslavne	Za muslimane X. Ševâl XI. Dsu'l-kade 1335		Israeliten XI. Ab XII. Elul 5677		☾ L.
19	D. u. Macr.	Srijeda	Prepodobna Makrena	12		13		
20	**Elias Pr.**	**Četvrtak**	**Prorok Ilija**	13		14		
21	Simeon	Petak	Pr. Simeon i pr. Jezekilj	14	40. Dž. Sretni dani	15	Freudentag.	
22	Maria Magd.	Subota	Marija Magdalina	15		16	**45. Sabb.**	
	Nedjelja 9., glas 8., ap. zač. 128., ev. Mat. zač. 59.							
23	**A 9** Phok. M.	**Nedjelja**	Trofim i Teofil	16	Schl. b. Oh.	17		
24	Christine	Ponedjeljak	Mučenica Kristina	17		18		
25	Anna	Utorak	Uspenije sv. Ane	18		19		
26	Hermolaus	Srijeda	Jermolaj, Paraskeva	19		20		
27	Pantaleon	Četvrtak	Vmč. Pantel., sv. Klim.	20		21		
28	Prochor	Petak	Prohor i Nikanor	21	41. Džuma	22		
29	Kallinikus	Subota	Mučenik Kalinik	22		23	**46. Sabb.**	
	Nedjelja 10., glas 1., ap. zač. 131., ev. Mat. zač. 72.							
30	**A 10** Silas, A.	**Nedjelja**	Majka Angelina, desp. srp.	23		24		
31	Eudoximus	Ponedjeljak	Sv. pr. Jevdokim	24		25		
1	**August,** F.-A.	Utorak	Makav., nalaz. †	25		26		
2	Stephan R.	Srijeda	Prenos mošt. arh. Stef.	26		27		
3	Isaak, D.	Četvrtak	Isak, Dalmat i Fav.	27		28		
4	7 Schläfer	Petak	7 Djece u Efesu, Evdok.	28	42. Džuma	29		
	Narogjenje Njegova Veličanstva Carja							
5	Eusignius	**Subota**	Muč. Evsignije	29		30	**47. S.** Rosch-Ch.	
	Nedjelja 11., glas 2., ap. zač. 141., ev. Mat. zač. 77.							
6	**A 11** Ver. Chr.	**Nedjelja**	**Preobraženje Kristovo**	1	Dsu'l-kâde	1	Elul	
7	Demetrius	Ponedjeljak	Mučen. Dometije	2		2		
8	Aemilian	Utorak	Emilian i Miron	3		3		
9	Matth. A.	Srijeda	Apostol Matej	4		4		
10	Laurent.	Četvrtak	Lavrentije archigj.	5	Abbr. b. d. K.	5		
11	Eupl., Susan.	Petak	Evplo i Sosana.	6	43. Džuma	6		
12	Phokius	Subota	Fokije i Anikita	7	Mojsis preko Nila	7	**48. Sabb.**	
	Nedjelja 12., glas 3., ap. zač. 158., ev. Mat. zač. 79.							
13	**12** Maxim.	**Nedjelja**	Maksim ispovjednik	8		8		
14	Mich., F.-E.	Ponedjeljak	Prorok Mihej	9		9		
15	**M. Himmelf.**	**Utorak**	**Uspenije Bogor. (B. G.)**	10		10		
16	Schweißtuch	Srijeda	Hristov ubrus	11		11		
17	Myr. M.	Četvrtak	Miron, Straton i dr.	12		12		
18	Fl. u. Laur.	Petak	Muč. Flor i Lavro	13	44. Džuma	13		

20. **Stephan K.** in Ungarn.

Septembar.

Rujan ima 30 dana.

Dužina dana:

Od 13 sati 25 min. do 11 sati 47 min.
Dan spadne za 1 sat 38 min.
Sunce stupa u znak **vag** dne 23. u 4 sata 0 min. po p.
Početak jeseni.

Dani	Tage	Katholiken	Za katolike	Protestanten
1	Subota	Ägidius ♋	Egidij, Verena	Ägidius
	35. sedmica	35. Woche	Kath.: Niemand kann zwei Herren dienen. Matth. 6. Prot.: Vom barmherzigen Samaritan. Luk. 10. Gr.: Ein Hausvater pflanzt einen Weinberg. Matth. 21. Niko ne može dva gospodara služiti. Mat. 6.	
2	**Nedjelja**	**Sonntag**	**14** Stephan K.	**14 Duh.** Stjepan, kr.	**13** Absolon
3	Ponedjeljak	Montag	Seraphine	Serafija	Mansuet
4	Utorak	Dienstag	Rosalia	Rozalija	Rosalia
5	Srijeda	Mittwoch	Laurent., J.	Lovro, Justinijan	Herkules
6	Četvrtak	Donnerstag	Zacharias	Zaharija	Magnus
7	Petak	Freitag	Regina	Regina, Marko kr.	Regina
8	**Subota**	**Samstag**	**Maria Geburt** ☾	**Mala Gospa** Hadrijan	Maria Geb.
	36. sedmica	36. Woche	Kath.: Vom Jünglinge zu Naim. Luk. 7. Prot.: Jesus heilt zehn Aussätzige. Luk. 17. Gr.: Von der königlichen Hochzeit. Matth. 22. — Mladić naimski. Luk. 7.	
9	**Nedjelja**	**Sonntag**	**15** Gorgonius	**15 Duh.** Gorgon, Petar kl.	**14** Gorgonius
10	Ponedjeljak	Montag	Nikol. v. Tol.	Nikola Toletinski	Jodokus
11	Utorak	Dienstag	Prot. u. Hyac.	Proto i Hijacinto	Protus
12	Srijeda	Mittwoch	Maria Namensfest	Ime Marijino	Syrus
13	Četvrtak	Donnerstag	Maternus	Amat, b.	Maternus
14	Petak	Freitag	†-Erhöhung	Uzvišenje sv. †	†-Erhöhung
15	Subota	Samstag	Nikomedes	Nikomed	Nikomedes
	37. sedmica	37. Woche	Kath.: Jesus heilt einen Wassersüchtigen. Luk. 14. Prot.: Niemand kann zwei Herren dienen. Matth. 6. Gr.: Vom größten Gebote. Matth. 22. — Isus izlječi vodenu bolest. Luk. 14.	
16	**Nedjelja**	**Sonntag**	**16** Ludmilla ♍	**16 Duh.** Ludmila	**15** Euphemia
17	Ponedjeljak	Montag	Hildegard	Rane sv. Frane	Lambert
18	Utorak	Dienstag	Thomas v. V.	Josip Kupert	Titus
19	Srijeda	Mittwoch	Qu., Januarius	Kv., Januarije	Sidonia
20	Četvrtak	Donnerstag	Eustachius	Eustahije	Fausta
21	Petak	Freitag	Matthäus Ev.	Matej, Ev.	Matthäus Ev.
22	Subota	Samstag	Mauritius	Toma Vil., Mauricije	Moritz
	38. sedmica	38. Woche	Kath.: Vom größten Gebote. Matth. 22. Prot.: Vom Jünglinge zu Naim. Luk. 7. Gr.: Vom getreuen Knechte. Matth. 25. — Najveća zapovijed. Mat. 22.	
23	**Nedjelja**	**Sonntag**	**17** Thekla J.	**17 Duh.** Tekla, Lino p.	**16** Thekla
24	Ponedjeljak	Montag	Rupertus ☽	Bl. Gosp. od odk.	Gerhard
25	Utorak	Dienstag	Kleophas	Kleofa, Zlata	Kleophas
26	Srijeda	Mittwoch	Cyprian	Ciprijan, Justina	Cyprian
27	Četvrtak	Donnerstag	Kosm. u. Dam.	Kuzma i Damjan	Adolf
28	Petak	Freitag	Wenzel K.	Vjenceslav m. kr.	Wenzel K.
29	Subota	Samstag	Michael Erzengel	Mihovil Ark.	Michael Erzengel
	39. sedmica	39. Woche	Kath.: Jesus heilt einen Gichtbrüchigen. Matth. 9. Prot.: Jesus heilt einen Wassersüchtigen. Luk. 14. Gr.: Vom kananäischen Weibe. Matth. 15. — Uzetnik. Mat. 9.	
30	**Nedjelja**	**Sonntag**	**18** Hieronymus ♌	**18 Duh.** Jeronim uč. crkv.	**17** Hieronymus

Sonn- und Festtagsnamen: 8. Maria Geburt.
Landesfeiertage: 24. **Rupertus** in Salzburg. 28. **Wenzel** in Böhmen. 29. **Michael**

Tageslänge:

Von 13 Stunden 25 Min. bis 11 Stunden 47 Min.
Der Tag nimmt ab um 1 Stunde 38 Min.
Die Sonne tritt in das Zeichen der **Wage** den 23. um 4 Uhr 0 Min. nachmittags.

Herbstanfang.

September.

Herbstmonat. 30 Tage.

Serb.-orth. Christen August und September		Dani	Za srp.-pravoslavne	Za muslimane XI. Dsû'l-kade XII Dsû'l-hedsche 1335		Israeliten XII. Elul 5677 I. Tischri 5678		☾ L.
19	Andr. M.	Subota	Muč. Andrija Stratilat	14	Sretni dan	14	**49. Sabb.**	
	Nedjelja 13., glas 4., ap. zač. 166., ev. Mat. zač. 87.							
20	**A 13** Samuel	**Nedjelja**	Prorok Samuilo	15		15		
21	Thaddäus A.	Ponedjeljak	Apostol Tadija	16		16		
22	Agathon	Utorak	Mučenik Agatonik	17		17		
23	Lupus	Srijeda	Muč. Lup, sv. mč. Irinej	18		18		
24	Eutych.	Četvrtak	Svećenomuč. Evtihije	19		19		
25	Bartholom.	Petak	Ap. Vartolomej i Tit	20	45. Džuma	20		
26	Adrian	Subota	Adrijan i Natalija	21		21	**50. Sabb.**	
	Nedjelja 14., glas 5., ap. zač. 170., ev. Mat. zač. 89.							
27	**A 14** Poemen	**Nedjelja**	Prepodobni Pimen	22		22	Selichot.	
28	Moses Ät.	Ponedjeljak	Mojsije Murin	23		23		
29	**Joh. Enth.**	**Utorak**	**Usj. gl. Jov. Krst.** *(Post.)*	24		24		
30	Alexander	Srijeda	Aleksandar, Jovan i Pavao	25		25		
31	Gürt. M.	Četvrtak	Polaganje pojasa Bogor.	26		26		
1	**Sept.**, Simeon	Petak	Simeon i mati mu Marta	27	46. Džuma	27		
2	Maria M.	Subota	Mučenik Mamant	28		28	**51. Sabb.**	
	Nedjelja 15., glas 6., ap. zač. 176., ev. Mat. zač. 92.							
3	**A 15** Anthim.	**Nedjelja**	Joanikije I., patr. srp.	29		29	Vorab. d. Neuj. R.-Ch.	
4	Babylas	Ponedjeljak	Vavila ep. i Mojsej	30		1	**T. Neuj. 5678**	
5	Zacharias	Utorak	Zaharija i Jelisaveta	1	Dsû'l-hedsche	2	**2. Fest**	
6	Michael E.	Srijeda	Č. arh. Mih., muč. Evdok.	2		3	Fasten, Ged.	
7	Sozon	Četvrtak	Jov. arh. nov., Muč. Sozont.	3		4		
8	**Maria Geb.**	**Petak**	**Rožd. Bogor. (M. Gosp.)**	4	47. Džuma	5		
9	Joach. u. Anna	Subota	Joakim i Ana	5		6	**1. Sabb.**	
	Nedjelja 16. (pred Vozdzviženijem), glas 7., ap. zač. 215., ev. J. zač. 9.							
10	**A 16** Menod.	**Nedjelja**	Minodora i Mitrodora	6		7		
11	Theodora	Ponedjeljak	Prepodobna Teodora	7		8		
12	Autonom.	Utorak	Svećenomuč. Avtonom	8		9	Vorab. d. Vers-f.	
13	Cornel.	Srijeda	Satnik Kornelije	9	Jaumi Arefe	10	**Vers.-Fest**	
14	**†-Erhöhung**	**Četvrtak**	**Vosv. č. † (Kr. d.) (P.)**	10		11		
15	Nicetas	Petak	Velikomuč. Nikita	11	48. Džuma	12		
16	Euphemie	Subota	Velikomuč. Efimija	12	Kurban Bajram (Idi adchâ)	13	**2. Sabb.**	
	Nedjelja 17. (po Vozdviženiju), glas 8., ap., zač. 203., ev. Mark. zač. 37.							
17	**A 17** Sophie	**Nedjelja**	Sofija i tri kćeri joj	13		14		

12. Maria Namensfest, Macedonius.
in Galizien mit Ausnahme des Krakauer Bezirkes. 30. Hieronymus in Dalmatien.

Oktobar.

Listopad ima 31 dan.

Dužina dana:

Od 11 sati 43 min. do 10 sati 1 min.

Dan spadne za 1 sat 42 min.

Sunce stupa u znak **škorpije** dne 24. u 0 sat 34 min. izjutra.

Dani	Tage	Katholiken	Za katolike	Protestanten
1 Ponedjeljak	Montag	Remigius	Remigije	Benignus
2 Utorak	Dienstag	Schutzengelfest	Andjeo čuvar	Leodegar
3 Srijeda	Mittwoch	Kandidus	Kandit., Ger.	Kandidus
4 Četvrtak	Donnerstag	Franz Ser.	Franjo Ser.	Franz Ser.
5 Petak	Freitag	Placidus	Placid	Fides
6 Subota	Samstag	Bruno	Bruno	Friederike
	40. sedmica	40. Woche	Kath.: Von der königlichen Hochzeit. Matth. 22. Prot.: Vom größten Gebote. Matth. 22. Gr.: Vom Fischzuge Petri. Luk. 5. — Svadbeno ruho. Mat. 22.	
7 Nedjelja	**Sonntag**	**19** Rskrnzfest., J.☾	**19 Duh.** Svetkov. sv. krun.	18 Amalia
8 Ponedjeljak	Montag	Brigitta	Brigita	Pelagia
9 Utorak	Dienstag	Dionysius	Dionizije, Abraham	Dionysius
10 Srijeda	Mittwoch	Franz Borg.	Franjo Borg.	Gereon
11 Četvrtak	Donnerstag	Nikasius	Nikazije b. m.	Burkhard
12 Petak	Freitag	Maximilian	Maksimilijan	Maximilian
13 Subota	Samstag	Koloman	Eduard, Koloman	Eduard
	41. sedmica	41. Woche	Kath.: Von des Königs krankem Sohne. Joh. 4. Prot.: Jesus heilt einen Gichtbrüchigen. Matth. 9. Gr.: Von der Feindesliebe. Luk. 6. — Iscijeljenje sina kraljeva čovjeka. Iv. 4.	
14 Nedjelja	**Sonntag**	**20** Kallistus	**20 Duh.** Kalisto	**19** Kallistus
15 Ponedjeljak	Montag	Theresia	Terezija	Hedwig
16 Utorak	Dienstag	Gallus Abt.	Gal, opat	Gallus
17 Srijeda	Mittwoch	Hedwig	Hedviga	Florentina
18 Četvrtak	Donnerstag	Lukas Evang.	Luka Ev.	Lukas Ev.
19 Petak	Freitag	Petrus v. A.	Petar	Ferdinand
20 Subota	Samstag	Felician	Felician, Miroslava	Wendelin
	42. sedmica	42. Woche	Kath.: Von des Königs Rechnung. Matth. 18. Prot.: Von der königlichen Hochzeit. Matth. 22. Gr.: Vom toten Jünglinge zu Naim. Luk. 7. — Račun kralja sa slugama. Mat. 18.	
21 Nedjelja	**Sonntag**	**21** Ursula	**21 Duh.** Uršula	**20** Ursula
22 Ponedjeljak	Montag	Kordula	Kordula, Verek.	Kordula
23 Utorak	Dienstag	Joh. Kap. ☽	Ivan Kap.	Severinus
24 Srijeda	Mittwoch	Raphael Erzengel	Rafael	Salome
25 Četvrtak	Donnerstag	Chrysanthem	Margarita Alakok	Wilhelmine
26 Petak	Freitag	Amandus	Demetrije	Evaristus
27 Subota	Samstag	Frumentius	Sabina, Frumencije	Sabina
	43. sedmica	43. Woche	Kath.: Vom Zinsgroschen. Matth. 22. Prot.: Von des Königs krankem Sohne. Joh. 4. Gr.: Vom Sämann und Samen. Luk. 8. — Porezni novac. Mat. 22.	
28 Nedjelja	**Sonntag**	**22** Sim. u. Jud.	**22 Duh.** Simon i Juda	**21** Sim. u. Jud.
29 Ponedjeljak	Montag	Narzissus	Narcis, Valentin	Narcissus
30 Utorak	Dienstag	Klaudius ♋	Klaudije	Klaudius
31 Srijeda	Mittwoch	Wolfgang †	Volfgang	**Reformationsfest**

Sonn- und Festtagsnamen: 2. Leodegar.
Landesfeiertag: 17. **Hedwig.**

Tageslänge:

Von 11 Stunden 43 Min. bis 10 Stunden 1 Min.
Der Tag nimmt ab um 1 Stunde 42 Min.

Die Sonne tritt in das Zeichen des **Skorpions** den 24. um 0 Uhr 44 Min. morgens.

Oktober.

Weinmonat. 31 Tage.

Serb. orth. Christen September und Oktober		Dani	Za srp.-pravoslavne	Za muslimane XII. Dsu'l-hedsche 1335 I. Muharem 1336		Israeliten I. Tischri II. Marcheschw. 5678		☾ L.
18	Eumenius	Ponedjeljak	Evmenije, episkop.	14	Sretni dani	15	**Laubh.-F.**	
19	Trophim.	Utorak	Trofim i Savatije	15		16	**2. Fest**	
20	Qu., Eustath.	Srijeda	Velmuč. Eustatije	16		17		
21	Kodratus	Četvrtak	Apostol Kodrat	17		18		
22	Phokas M.	Petak	Foka i pror. Jona	18	49. Džuma	19		
23	Joh. d. T. E.	Subota	Začeće Jov. krstitelja	19		20	**3. Sabb.**	
	Nedjelja 18., glas 1., ap. zač. 188., ev. L. zač. 17.							
24	**A 18** Thekla	**Nedjelja**	Tekl., sv. Sim. prvov.	20		21	Palmenfest	
25	Euphrosine	Ponedjeljak	Prep. Eufrosinija	21		22	Laubhf.-Ende	
26	Joh. Evang.	Utorak	Smrt. Jov. evangel.	22	Sveč. mira	23	Gesetzesfreude	
27	Kallistratus	Srijeda	Muč. Kalistr.	23		24		
28	Chariton	Četvrtak	Prepod. Hariton	24		25		
29	Cyriakus	Petak	*Kirijak otš.*	25	50. Džuma	26		
30	Gregor B.	Subota	Grigorije iz Arm.	26		27	**4. Sabb.**	
	Nedjelja 19., glas 2., ap. zač. 128., ev. L. zač. 26.							
1	**Oktober,** Mar.	**Nedjelja**	*Pokrov Bogorodice*	27		28		
2	Cyprian	Ponedjeljak	Kiprijan i Justina	28		29		
3	Dionysius	Utorak	Dionisije Areopagit	29		30	Rosch.-Ch.	
4	Hierotheus	Srijeda	Stefan Štiljanović	1	**Muhar.** Nova godina 1336	1	**Marcheschw.**	
5	Charitine	Četvrtak	Mučen. Haritina	2		2		
6	Thomas A.	Petak	Apostol Toma	3	1. Džuma	3		
7	Sergius	Subota	Sergije i Vakho	4		4	**5. Sabb.**	
	Nedjelja 20., glas 3., ap. zač. 200., ev. L. zač. 30.							
8	**A 20** Pelagia	**Nedjelja**	Prepod. Pelagija	5		5		
9	Jakob A.	Ponedjeljak	Jakov	6		6	Fasten	
10	Eulampius	Utorak	Muč. Evlampije	7		7		
11	Philipp A.	Srijeda	Ap. Filip, gjakon	8		8		
12	Probus	Četvrtak	Prov. Tarah i Andr.	9		9	Fasten	
13	Carpus	Petak	Karpo i Papila	10	2. Džuma, Ašura	10		
14	Nazar., Paras.	Subota	*Prep. Paraskeva*	11		11	**6. Sabb.**	
	Nedjelja 21. (sv. otaca), glas 4., ap. zač. 203. i 334., ev. L. zač. 35. i J. zač. 56.							
15	**A 21** Lucian	**Nedjelja**	Jevtimije i Lukijan	12		12		
16	Longinus	Ponedjeljak	Muč. Longin	13	Sretni dani	13	Fasten	
17	Hoseas	Utorak	Prorok Osija	14		14		
18	Lukas Ev.	Srijeda	*Evangelist Luka*	15		15		

7. Justina. 28. Simon und Juda.
feiert am 15. in Schlesien.

Novembar.

Studeni ima 30 dana.

Dužina dana:

Od 9 sati 57 min. do 8 sati 41 min.
Dan spadne za 1 sat 16 min.

Sunce stupa u znak **strijelca** dne 22. u 9 sati 45 min. na večer.

Dani	Tage	Katholiken	Za katolike	Protestanten
1 Četvrtak	**Donnerstag**	**Aller Heiligen**	**Svi Sveti**	Aller Heil.
2 Petak	Freitag	Aller Seelen, J.	Dušni dan, Justo	Aller Seelen
3 Subota	Samstag	Hubert	Huberto, Ida	Gottlieb
	44. sedmica	44. Woche	Kath.: Von des Obersten Tochter. Matth. 9. Prot.: Von des Königs Rechnung. Matth. 18. Gr.: Vom reichen und armen Manne. Luk. 16. — Isus uskrsi djevojku. Mat. 9.	
4 Nedjelja	**Sonntag**	**23** Karl Borr.	**23 Duh.** Karlo Borom.	**22** Emmerich
5 Ponedjeljak	Montag	Emmerich	Mirko	Blandine
6 Utorak	Dienstag	Leonhard	Leonard	Erdmann
7 Srijeda	Mittwoch	Engelbert	Angjelko	Malachias
8 Četvrtak	Donnerstag	Gottfried	Godefrid	Severus
9 Petak	Freitag	Theodor	Teodor	Theodor
10 Subota	Samstag	Andreas Av.	Andrija Avelinski	Probus
	45. sedmica	45. Woche	Kath.: Vom guten Samen. Matth. 13. Prot.: Vom Zinsgroschen. Matth. 22. Gr.: Jesus treibt einen Teufel aus. Luk. 8. — O dobrom sjemenju. Mat. 13.	
11 Nedjelja	**Sonntag**	**24** Martin B.	**24 Duh.** Martin, bisk.	**23** Martin
12 Ponedjeljak	Montag	Kunibert	Martin, papa	Jonas
13 Utorak	Dienstag	Stanislaus	Stanislav Kost.	Briccius
14 Srijeda	Mittwoch	Venerand	Josafat, m., Ivan Trogirski	Levinus
15 Četvrtak	Donnerstag	Leopold	Leopold	Leopold M.
16 Petak	Freitag	Othmar A.	Otmar, Edmund	Othmar
17 Subota	Samstag	Gregor Th.	Grgur Čudotvorac	Hugo
	46. sedmica	46. Woche	Kath.: Vom Senfkörnlein. Matth. 13. Prot.: Von des Obersten Tochter. Matth. 9. Gr.: Von des Jairus Tochter. Luk. 8. — Zrno gorušično. Mat. 13.	
18 Nedjelja	**Sonntag**	**25** Odo Abt	**25 Duš.** Odo opat	**24** Gelasius
19 Ponedjeljak	Montag	Elisabeth	Elizabeta	Elisabeth
20 Utorak	Dienstag	Felix v. V.	Srećko	Edmund
21 Srijeda	Mittwoch	Mariä Opferung	Prikaz. Bl. Dj. Mar.	Mariä Opf.
22 Četvrtak	Donnerstag	Cäcilia	Cecilija	Cäcilia
23 Petak	Freitag	Klemens	Klement, papa	Klemens
24 Subota	Samstag	Johann v. Kreuz	Ivan od Križa	Emilie
	47. sedmica	47. Woche	Kath. und Prot.: Vom Greuel der Verwüstung. Matth. 24. Gr.: Vom barmherzigen Samaritan. Luk. 10. Kad ugledate mrzost opustošenja. Mat. 24.	
25 Nedjelja	**Sonntag**	**26** Katharina	**26 Duš.** Katarina	**25** Katharina
26 Ponedjeljak	Montag	Konrad	Konrad	Konrad
27 Utorak	Dienstag	Virgilius	Virgilije	Günther
28 Srijeda	Mittwoch	Sosthenes	Sosten	Rufus
29 Četvrtak	Donnerstag	Saturninus	Saturnin	Walter
30 Petak	Freitag	Andreas Ap.	Andrija, ap.	Andreas Ap.

Sonn- und Festtagsnamen:
Landesfeiertage: **Justus** im Triester Gebiete.

Tageslänge:

Von 9 Stunden 57 Min. bis 8 Stunden 41 Min.
Der Tag nimmt ab um 1 Stunde 16 Min.

Die Sonne tritt in das Zeichen des **Schützen** den 22. um 9 Uhr 45 Min. abends.

November.

Wintermonat. 30 Tage.

Serb.-orth. Christen Oktober und November		Dani	Za srp.-pravoslavne	Za muslimane I. Muharem II. Safar 1336		Israeliten II. Marcheschv. III. Kislev 5678		☾ L.
19	Joel Pr.	Četvrtak	Jojil i sv. Proh., pš. srp.	16		16		
20	Artemius	Petak	Velmuč. Artemije	17	3. Džuma	17		
21	Hilarion	Subota	Prepod. Ilarion, vel.	18		18	7. Sabb.	
	Nedjelja 22., glas 5., ap. zač. 215., ev. L. zač. 83.							
22	**A 22** Avercius	**Nedjelja**	Averkije, episkop	19		19		
23	Jakob A.	Ponedjeljak	Jakov ap., brat gospodnji	20		20		
24	Arethas	Utorak	Muč. Areta i druž.	21		21		
25	Martian.	Srijeda	Markijan i Martir.	22		22		
26	**Demetrius**	**Četvrtak**	**Vlmuč. Dimitr. (Mitr. d.)**	23		23		
27	Nestor	Petak	Mučenik Nestor	24	4. Džuma	24		
28	Stephan, Ars.	Subota	Sv. Arsenije, ep. srp.	25		25	8. Sabb.	
	Nedjelja 23., glas 6., ap. zač. 220., ev. L. zač. 38.							
29	**A 23** Anastas.	**Nedjelja**	Avramije, Anastasija	26		26		
30	Zenobius	Ponedjeljak	Zinovije	27		27		
31	Stachys	Utorak	Amplije, Stahije i dr.	28		28		
1	**November,** K.	Srijeda	Vr. Kuzman i Damjan	29		29		
2	Acyndinus	Četvrtak	Akindin, Pigasije	30		30	Rosch-Ch.	
3	Acepsymus	Petak	Akepsim ep.	1	**Safar.**	1	**Kislev**	
4	Joannicius	Subota	Joanikije veliki	2		2	9. Sabb.	
	Nedjelja 24., glas 7., ap. zač. 221., ev. L. zač. 39.							
5	**A 24** Galakt.	**Nedjelja**	Galaktion i Epistima	3		3		
6	Paulus	Ponedjeljak	Pavle, arhiep. carigradski	4		4		
7	Hieronymus	**Utorak**	Jeronim	5		5		
8	**Erzeng. Mich.**	Srijeda	**Sabor Arhang. Mihaila**	6		6		
9	Onesyphor	Četvrtak	Onisifori Porfirije	7		7		
10	Erastus	Petak	Erast, Olimp i dr.	8	6. Džuma	8		
11	Viktor, Steph.	Subota	Stevan Dečan.	9		9	10. Sabb.	
	Nedjelja 25., glas 8., ap. zač. 224., ev. L. zač. 53.							
12	**A 25** Joh. El.	**Nedjelja**	Jovan milost.	10		10		
13	Johann Chr.	Ponedjeljak	Jov. Zlatousti	11		11		
14	Philipp	Utorak	Ap. Filip	12		12		
15	Fastenanfang	Srijeda	Muč. Gurije	13		13		
16	Matth. Evang.	Četvrtak	Evangjelist Matej	14		14		
17	Gregor	Petak	Grigorije episkop	15	2. Džuma	15		

Sretni d.

2. Aller Seelen, Justus.
15. **Leopold** in Nieder- und Oberösterreich.

Decembar.

Prosinac ima 31 dan.

Dužina dana:

Od 8 sati 40 min. do 8 sati 25 min.
Dan spadne do 22. za 20 min., zatim do kraja naraste za 5 min.

Sunce stupa u znak **kozoroga** dne 22. u 10 sati 46 min. pr. p.

Početak zime.

Dani	Tage	Katholiken	Za katolike	Protestanten
1	Subota	Eligius	Eligije	Longinus
	49. sedmica	49. Woche	Kath.: Es werden Zeichen geschehen. Luk. 21. Prot.: Vom Einzuge Jesu in Jerusalem. Matth. 21. Gr.: Von des reichen Mannes Früchten. Luk. 12. — Biće znaci. Luk. 21.	
2	**Nedjelja**	**Sonntag**	**1 Adv.** Bibiana	**1 Doš.** Bibijana	**1 Adv.** Aurelia
3	Ponedjeljak	Montag	Franz Xav.	Franjo Ksaverije	Kassian
4	Utorak	Dienstag	Barbara	Barbara	Barbara
5	Srijeda	Mittwoch	Sabbas Abt	Sava op.	Abigail
6	Četvrtak	Donnerstag	Nicolaus B. ☾	Nikola, bisk.	Nikolaus
7	**Petak**	**Freitag**	Ambrosius	Ambrozije	Agathon
8	Subota	Samstag	**Maria Empfäng.**	**Bezgr. zač. Bl. Dj. M.**	Maria Empfängnis
	50. sedmica	50. Woche	Kath.. Als Johannes im Gefängisse war. Matth. 11. Prot.: Es werden Zeichen geschehen. Luk. 21. Gr.: Jesus heilt am Sabbate. Luk. 13. — Ivan u tamnici. Mat. 11.		
9	**Nedjelja**	**Sonntag**	**2 Adv.** Leokadia	**2 Doš.** Leokadija	**2 Adv.** Joachim
10	Ponedjeljak	Montag	Melchiades	Melhiad, papa	Judith
11	Utorak	Dienstag	Damasus	Damaz	Damasus
12	Srijeda	Mittwoch	Maxentius	Maksencije	Epimachus
13	Četvrtak	Donnerstag	Lucia	Lucija	Lucia
14	Petak	Freitag	Spiridion	Spiridion	Nikasius
15	Subota	Samstag	Christiana, Cälian	Kristijana	Ignaz
	51. sedmica	51. Woche	Kath.: Die Juden sandten Priester und Leviten zu Johannes. Joh. 1. Prot.: Als Johannes im Gefängnisse war. Matth. 11. Gr.: Vom vornehmen Manne. Matth. 18. — Židovi šilju levite k Ivanu. Iv. 10.		
16	**Nedjelja**	**Sonntag**	**3 Adv.** Adelheid	**3 Doš.** Euzebije	**3 Adv.** Ananias
17	Ponedjeljak	Montag	Lazarus	Lazar	Lazarus
18	Utorak	Dienstag	Gratianus	Gracijan	Wunibald
19	Srijeda	Mittwoch	Qu., Nemesius	Kv., Nemezije, Vladim.	Abraham
20	Četvrtak	Donnerstag	Liberatus	Teofil	Amon
21	Petak	Freitag	Thomas, Ap. ☽	Toma, apostol	Thomas
22	Subota	Samstag	Demetrius	Zenon	Beata
	52. sedmica	52. Woche	Kath.: Im 15. Jahre der Regierung des Kaisers Tiberius. Luk. 3. Prot.: Die Juden sandten Priester und Leviten zu Johannes. Joh. 1. Gr.: Jesus heilt 10 Aussätzige. Luk. 17. — 15. godina caravanja Tiberijeva. Luk. 3.		
23	**Nedjelja**	**Sonntag**	**4 Adv.** Viktoria	**4 Doš.** Viktorija	**4 Adv.** Dagobert
24	Ponedjeljak	Montag	Adam u. Eva †	Adam i Eva (Badnjak)	Adam u. Eva
25	**Utorak**	**Dienstag**	**Christfest**	**Božič**	**Weihnachtsfest**
26	**Srijeda**	**Mittwoch**	**Stephan M.**	**Stjepan, mučenik**	**Stephan**
27	Četvrtak	Donnerstag	Johann Ev.	Ivan, apostol	Johann Ev.
28	Petak	Freitag	Unsch. Kindlein ♋	Nevina dječica	Unsch. Kindlein
29	Subota	Samstag	Thomas B.	Toma, bisk.	Jonathan
	53. sedmica	53. Woche	Kath. und Prot.: Josef und Maria verwunderten sich. Luk. 2. Gr.: Vom großen Abendmahle. Luk. 14. — Josip i Marija čudjahu se. Luk. 14.		
30	**Nedjelja**	**Sonntag**	**n. W.** David K.	**1. Bož.** David, kralj	**n. W.** David K.
31	Ponedjeljak	Montag	Silvester	Silvestar papa	Gottlob

Tageslänge:

Von 8 Stunden 10 Min. bis 8 Stunden 25 Min.

Der Tag nimmt bis zum 22. ab um 20 Min., dann bis zum Ende zu um 5 Min.

Die Sonne tritt in das Zeichen des **Steinbockes** den 22. um 10 Uhr 46 Min. vormittags.

Winteranfang.

Dezember.

Christmonat. 31 Tage.

Serb.-orth. Christen November und Dezember		Dani	Za srp.-pravoslavne	Za muslimane II. Safar III. R.-el-aw. 1336		Israeliten III. Kislev IV. Tebeth 5678		☾ L.
18	Plat. u. R.	Subota	Platon i Roman	16		16	**11. Sabb.**	
	Nedjela 26., glas 1., ap. zač. 229., ev. L. zač. 66.							
19	**A 26** Abadius	**Nedjelja**	Avdija	17		17		
20	Gregor D.	Ponedjeljak	Grigorje Dekan., Proklo	18		18		
21	**Mariä Opfer.**	**Utorak**	**Vhod Bogor. (Vaved.)**	19		19		
22	Philemon	Srijeda	Apostol Filemon	20		20	Bittgebet um Regen	
23	Amphilochus	Četvrtak	Amfil., Aleksandar	21		21		
24	Katharina	Petak	Vlmuč. Ekaterina	22	8. Džuma	22		
25	Klemens	Subota	Kliment	23		23	**12. Sabb.**	
	Nedjelja 27., glas 2., ap. zač. 233., ev. L. zač. 71.							
26	**A 27** Olympius	**Nedjelja**	Alimpije stolpnik	24		24	Lichtanzünden	
27	Jakob	Ponedjeljak	Jakov persijanac	25		25	Tempelweihe	
28	Stephan Conf.	Utorak	Ispov. Stevan novi	26		26		
29	Paramon	Srijeda	Mučenik Paramon	27		27		
30	Andreas A.	Četvrtak	Prvozv. ap. Andrija	28		28		
1	**Dez.,** Nahum	Petak	Pror. Naum i Ananija	29	9. Džuma	29		
2	Habakuk	Subota	Avakum, car Uroš	1	**Rebî-el-awwel**	30	**13. Sabb.**	
	Nedjela 28., glas 3., ap. zač. 250., ev. L. zač. 76.							
3	**A 28** Sophon	**Nedjelja**	Prorok Sofonije	2		1	**Tebeth**	
4	Barbara	Ponedjeljak	Vlmuč. Varvara. Jov. D.	3		2	Ende d. Tw.	
5	Sabbas	Utorak	Sava osvećeni	4		3		
6	**Nikolaus**	**Srijeda**	**Sv. Otac Nikolaj**	5		4		
7	Ambrosius	Četvrtak	Amvrosije, episkop m.	6		5		
8	Patapius	Petak	Prepodob. Patapije	7	10. Džuma	6		
9	**Maria Empf.**	Subota	Začeće Bogorodice	8	Medina proglašena rezidencijom	7	**14. Sabb.**	
	Nedjelja 29., glas 4., ap. zač. 257., ev. L. zač. 85.							
10	**A 29** Menas	**Nedjelja**	Mina i Jermogen	9		8		
11	Daniel St.	Ponedjeljak	Pr. Danilo, stupski	10		9		
12	Spiridion	Utorak	Spirid., ep. čudotv.	11		10	Fasten	
13	Eustratus	Srijeda	Evstrat., Avksent,	12	**Mevlud**	11		
14	Kv., Thyrsus	Četvrtak	Tirs, Levk. i dr.	13	Sretni dani	12		
15	Eleuther.	Petak	Muč. Elevterije	14	11. Džuma	13		
16	Aggaeus	Subota	Agej, prorok	15		14	**15. Sabb.**	
	Nedjelja 30. (sv. praotaca), glas 5., ap. zač. 257., ev. L. zač. 76.							
17	**A Urväter**	**Nedjelja**	Danilo, prorok	16		15		
18	Sebastian	Ponedjeljak	Muč. Sevastijan	17		16		

Naslov Njegova cesarskog i kraljevskog Apoštolskog Veličanstva.

Veliki naslov.

Karlo, po milosti božjoj car austrijski; apoštolski kralj ugarski, kralj Češke, Dalmacije, Hrvatske, Slavonije, Galicije, Lodomerije i Ilirije; kralj jeruzalemski itd.; nadvojvoda austrijski; veliki vojvoda toskanski, krakovski; vojvoda lotrinški, solnogradski, štajerski, koruški, kranjski i bukovinski, veliki knez sedmogradski, markgrof moravski; vojvoda gornje i dônje Šleske, Modene, Parme, Piačence i Guastalle, Auschwitza i Zatora, Teschena, Friaula, Dubrovnika i Zadra; pokneženi grof Habsburški i Tirolski, Kyburški, Gorički i Gradiški; knez Trienta i Brixena; markgrof gor. i dônj. Lužice i Istre; grof Hohenembsa, Feldkirchena, Bregenza, Sonnenberga itd.; gospodar Trsta, Kotora i vindiške pokrajine; veliki vojvoda vojvodine Srbije, itd. itd.

Srednji naslov.

Karlo, po milosti božjoj car austrijski; apoštolski kralj ugarski, kralj Češke, Dalmacije, Hrvatske, Slavonije, Galicije, Lodomerije i Ilirije; nadvojvoda austrijski; veliki vojvoda krakovski; vojvoda lotrinški, solnogradski, štajerski, koruški, kranjski, bukovinski, gornjo i dônjo šleski; veliki knez sedmogradski, markgrof moravski; pokneženi grof habsburžki i tirolski, itd. itd. itd.

Mali naslov.

Karlo, po milosti božjoj car austrijski, apoštolski kralj ugarski, kralj češki itd.

Titel Seiner Kaiserlichen und Königlich Apostolischen Majestät.

Großer Titel.

Karl, von Gottes Gnaden Kaiser von Österreich; Apostolischer König von Ungarn, König von Böhmen, von Dalmatien, Kroatien, Slavonien, Galizien, Lodomerien und Illyrien; König von Jerusalem etc.; Erzherzog von Österreich; Großherzog von Toskana und Krakau; Herzog von Lothringen, von Salzburg, Steyer, Kärnten, Krain und der Bukowina; Großfürst von Siebenbürgen, Markgraf von Mähren; Herzog von Ober- und Niederschlesien, von Modena, Parma, Piacenza und Guastalla, von Auschwitz und Zator, von Teschen, Friaul, Ragusa und Zara; gefürsteter Graf von Habsburg und Tirol, von Kyburg, Görz und Gradiska; Fürst von Trient und Brixen; Markgraf von Ober- und Niederlausitz und in Istrien; Graf von Hohenembs, Feldkirch, Bregenz, Sonnenberg etc.; Herr von Triest, von Cattaro und auf der windischen Mark; Großwojwod der Wojwodschaft Serbien, etc. etc.

Mittlerer Titel.

Karl, von Gottes Gnaden Kaiser von Österreich; Apostolischer König von Ungarn. König von Böhmen, von Dalmatien, Kroatien, Slavonien, Galizien, Lodomerien und Illyrien; Erzherzog von Österreich; Großherzog von Krakau; Herzog von Lothringen, Salzburg, Steyer, Kärnten, Krain, Bukowina, Ober- und Niederschlesien; Großfürst von Siebenbürgen, Markgraf von Mähren; gefürsteter Graf von Habsburg und Tirol, etc. etc. etc.

Kleiner Titel.

Karl, von Gottes Gnaden Kaiser von Österreich, Apostolischer König von Ungarn, König von Böhmen u. s. w.

Genealogie des regierenden Kaiserhauses Habsburg-Lothringen.
Rodoslov vladajuće carske kuće Habsburg-Lothringen.

Karl

I. als Kaiser von Österreich.
IV. als König von Ungarn,

geboren zu Persenbeug, Niederösterreich, am 17. August 1887, trat nach dem Tode seines Großoheims des Kaisers Franz Josef I. am 21. November 1916 die Regierung der Monarchie an.

Gemahlin:

Zita von Bourbon, Prinzessin von Parma, geb. 9. Mai 1892, verm. 21. Oktober 1911.

Kinder:

Erzherzog Franz Josef Otto, Kronprinz, geb. 20. November 1912.
Erzherzogin Adelheid, geb. 3. Jänner 1914.
Erzherzog Robert, geb. 8. Februar 1915.
Erzherzog Felix, geb. 31. Mai 1916.

Bruder Sr. Majestät:

Erzherzog Maximilian Eugen Ludwig (Friedrich Philipp Ignatius Josef Maria), geb. 13. April 1895.

Eltern Sr. Majestät:

Weiland Erzherzog Otto Franz Josef, General der Kavallerie, geb. 21. April 1865, gest. 1. November 1906, verm. 2. Oktober 1886 mit

Erzherzogin Maria Josefa (Luise Philippine Elisabeth Pia Angelika Margarete), geb. 31. Mai 1867, Tochter weiland Sr. Majestät des Königs Georg von Sachsen, Herzogs zu Sachsen, Gr. Kr. d. Elis. O., St. Kr. O. Dame, port. Is. O. Dame, EGr. Kr. d. Malt. O. m. Dist. f. Jerusalem; geb. 31. Mai 1867, verm. 2. Oktober 1886, Witwe seit 1. November 1906.

Karlo

I. kao car austrijski,
IV. kao kralj ugarski,

rođen u Persenbeug-u, Doljnja Austrija, na 17. kolovoza 1887., nastupio je vladu nakon smrti Njegova praujaka Franje Josipa I. dne 21. studenoga 1916.

Supruga cara i kralja:

Zita burbonska, princesa od Parme, rođena 9. svibnja 1892., vjenčana dne 21. listopada 1911.

Djeca:

Nadvojvoda Franjo Josip Oto, carević i kraljević, rođen 2. studenoga 1912.
Nadvojvodkinja Adelhajda, rođena 3. siječnja 1914.
Nadvojvoda Roberto, rođen 8. veljače 1915.
Nadvojvoda Feliks, rođen 31. svibnja 1916.

Brat Njegova Veličanstva:

Nadvojvoda Maksimilijan Eugen Ljudevit (Fridrik Filip Ignacije Josip Marija), rođen 13. travnja 1895.

Roditelji Njeg Veličanstva cara i kralja:

Pokojni nadvojvoda Oto Franjo Josip, general konjaništva, rođen 21. travnja 1865, umro 1. studenoga 1916, oženjen sa

Nadvojvodkinjom Marijom Josefom (Lujza Filipa Elizabeta Pia Anđela Margareta), rođena 31. svibnja 1867., kći pokojnoga kralja Đure saskoga, vojvode saskoga, veliki križ Elizabetina reda, dama reda zvijezde sa krstom, portugiškog Iz. reda, počasnoga križa malteškoga reda za Jeruzalem, rođen 31. svibnja 1867., vjenčana 2. listopada 1886., ostala udova iza supruga 1. studenoga 1906.

Dvorjanstvo Nj. ces. i kr. Apoštolskog Veličanstva.

Hofstaat Seiner kais. und kön. Apostolischen Majestät.

Vrhovni dvorski uredi.

Prvi vrhovni dvorski meštar: Alfred knez od Montenuovo, taj. savj., komornik.
Vrhovni komornik: Dragutin grof Brzezie-Lanckoroński, dr., taj. savj.
Vrhovni dvorski maršal: August grof Zichy de Zich i Vasonykeö, taj. savj., naslj. član magnatske kuće.
Vrhovni konjušnik: Nikola knez Pálffy ab Erdöd, taj. savj., komor.
Dvorski maršal u Ugarskoj: Nikola grof Széscsen de Temerin. taj. savj., komor.

Tjelesne garde.

C. kr. prva arsijerska tjelesna garda.

Osnovana 1763.

Gardijski kapetan: Beck Fridrik, grof, taj. savj., gener. konj.

Kr. ugarska tjelesna garda.

Gardijski kapetan-poručnik: Albert grof Lonyay de Nagy Lónya.

C. kr. trabantna tjelesna garda.

Osnovana 1767.

Gardijski kapetan: grof Auersperg Karlo, taj. savj., gener. konj.

Kr. ugarska trabantna tjelesna garda.

Osnovana 1904.

Gardijski kapetan: Josip Gaudernak pl. Kis-Demeter, taj. savj., gener. konj.

C. i kr. tjelesne garde konjanička eskadrona.

Osnovana 1849.

Gardijski kapetan: (Nepopunjeno.)

C. i kr. tjelesne garde pješačka satnija.

Gardijski kapetan: grof Auersperg Karlo, pl., taj. savj., gener. konj.

Vojna kancelarija Njegova Veličanstva.

Predstojnik: Bólfras pl. Ahnenburg Artur, barun, taj. savj., gener. pješ.

Kabinetska kancelarija Njegova Veličanstva.

Direktor kabinetske kancelarije: Schiessl pl. Perstorff Franjo, barun, dr., taj. savj.

Oberste Hofämter.

Erster Obersthofmeister: Alfred Fürst von Montenuovo, Gh. R. u. Käm.
Oberstkämmerer: Karl Graf Brzezie-Lanckoroński, jur. Dr., Gh. R.
Obersthofmarschall: August Graf Zichy v. Zich und Vasónykeö, Gh. R., erbl. Mitglied des Magnatenhauses.
Oberststallmeister: Nikolaus Fürst Palffy ab Erdöd, Gh. R. u. Käm.
Hofmarschall in Ungarn: Nikolaus Graf Széscsen v. Temerin. Gh. R. u. Käm.

Leibgarden.

Oberst sämtlicher Leibgarden.

Alfred Fürst von Montenuovo, Gh. R., Käm.

K. k. Erste Arçierenleibgarde.

1763 errichtet.

Gardekapitän: Friedrich Gf. von Beck-Rzikowsky, Gh. R., Gen. Obst.

Königl. ungarische Leibgarde.

Gardekapitänleutnant: Albert Graf Lonyay de Nagy Lónya. Gh. R., G. d. K.

K. k. Trabantenleibgarde.

1767 errichtet.

Gardekapitän: Auersperg Karl, Gf., Gh. R., G. d. K.

Königl. ungarische Trabantenleibgarde.

1904 errichtet.

Gardekapitän: Joseph Baron Gaudernak v. Kis-Demeter. Gh. R., G. d. I.

K. u. k. Leibgarde-Reitereskadron.

1849 errichtet.

Gardekapitän: (Unbesetzt.)

K. u. k. Leibgarde-Infanteriekompagnie.

Gardekapitän: Auersperg Karl, Gf., Gh. R., G. d. K.

Militärkanzlei Seiner Majestät.

Vorstand: Bolfras v. Ahnenburg Artur, Freih. v., Gh. R., Gen. Obst.

Kabinettskanzlei Seiner Majestät.

Kabinettsdirektor: Schiessl v. Perstorff, Franz, Freiherr v., Dr., Gh. R.

Evropski vladaoci.

Albanija. Viljem I., rogj. 28. februara 1876.
Anhalt. Vojvoda Fridrik III., rogj. 19. avgusta 1856.
Baden. Veliki vojvoda Fridrik II., rogj. 9. jula 1857.
Bavarska. Kralj Ljudevit III., rogj. 7. januara 1845.
Belgija. Kralj Alberto, rogj. 8. aprila 1875.
Braunschweig. Vojvoda Ernst Ljudevit, rogj. 17. nov. 1887.
Bugarska. Ferdinand I., car svih Bugara, rogj. 26. febr. 1861.
Danska. Kralj Kristijan X., rogj. 26. septembra 1870.
Francuska. Republika.
Grčka. Kralj Konstantin, rogj. 2. avgusta 1868.
Velika Britanija i Irska. Kralj Gjuro V., car Indije, rogj. 3. juna 1865.
Hesenska. Veliki vojv. Ernst Ljudevit, rogj. 25. nov. 1868.
Italija. Kralj Viktor Imanuel III., rogj. 11. nov. 1869.
Lihtenštajnska. Knez Ivan II., rogj. 5. okt. 1840.
Lippe. Knez Leopold IV., rogj. 30. maja 1841.
Lippe-Schaumburg. Knez Adolf, rogj. 23. februara 1883.
Luksemburg. Vel. vojvotkina Marija Adelheida, rogj. 14. lipnja 1894.
Meklenburg-Šverin. Vel. vojv. Fridrik Franjo IV., rogj. 9. apr. 1882.
Meklenburg-Štrelic. Veliki vojv. Adolf Fridrik, rogj. 17. juna 1882.
Monako. Knez Alberto, rogj. 13. nov. 1848.
Crnagora. Kralj Nikola I., rogj. 7. oktobra 1841.
Nizozemska. Kraljica Viljelmina, rogj. 31. aug. 1880.

Die Regenten Europas.

Albanien. Wilhelm I., geb. 30. Februar 1876.
Anhalt. Herzog Friedrich II., geb. 19. August 1856.
Baden. Großherzog Friedrich II., geb. 9. Juli 1857.
Bayern. König Ludwig III., geb. 7. Jänner 1845.
Belgien. König Albert, geb. 8. April 1875.
Braunschweig. Herzog Ernst August, geb. 17. Nov. 1887.
Bulgarien. Ferdinand I., König d. Bulgaren, geb. 26. Febr. 1861.
Dänemark. König Christian X., geb. 26. September 1870.
Frankreich. Republik.
Griechenland. König Konstantin, geb. 2. August 1868.
Großbritannien und Irland. König Georg V, Kaiser von Indien. geb. 3. Juni 1865.
Hessen. Großherzog Ernst Ludwig, geb. 25. Nov. 1868.
Italien. König Viktor Emanuel III., geb. 11. Nov. 1869.
Liechtenstein. Fürst Johann II., geb. 5. Oktober 1840.
Lippe. Fürst Leopold, IV, geb. 30. Mai 1871.
Lippe-Schaumburg. Fürst Adolf, geb. 23. Febr. 1883.
Luxemburg. Großherzogin Marie Adelheit, geb. 14. Juni 1894.
Mecklenburg-Schwerin. Großherzog Friedrich Franz IV., geb. 9. April 1882.
Mecklenburg-Strelitz. Großhzg. Adolf Friedrich, geb. 17. Juni 1882.
Monaco. Fürst Albert, geb. 13. Nov. 1848.
Montenegro. König Nikola I., geb. 7. Okt. 1841.
Niederlande. Königin Wilhelmine, geb. 31. Aug. 1880.

Norveška. Kralj Hakon VII., rogj. prince Karlo Danski. rogj. 3 aug. 1872.
Austro-Ugarska. Vidi 29. stranu.
Oldenburška. Veliki vojv. Fridrik August, rogj. 16. nov. 1852.
Papa Benedikt XV., prije Giacomo della Chiesa, rogj. 21. nov. 1854., papom izabran 3. septembra 1914.
Portugalska. Predsj. republ.: d'Arriaga.
Pruska. Njemačkog Car i kralj Prusije: Viljem II., rogj. 27. jan. 1859.
Reuss-Greiz. Knez Henrik XXIV., rogj. 20. marta 1878.
Reuss-Schleiz. Knez Henrik XXVII., rogj. 10. nov. 1858.
Rumunjska. Kralj Ferdinand I., rogj. 24. augusta 1865.
Rusija. Car Nikola II., rogj. 18. maja 1868.
Saska. Kralj Fridrik August III., rogj. 25. maja 1865.
Saska-Altenburška. Vojv. Ernst II., rogj. 31. augusta 1871.
Saska-Koburg-Gota. Vojv. Karlo Edvard, rogj. 19. jula 1884.

Saska-Meiningen. Vojvoda Bernardo, rogj. 1. apr. 1851.
Saska-Weimar-Eisenach. Veliki vojvoda Viljem Ernesto. rogj. 10. juna 1876.
Schwarzburg-Rudolstadt. Knez Günther, rogj. 21. aug. 1852.
Schwarzburg-Sondershausen. (Kao pretstojeće.)
Švedska. Gustav V., kralj Švedima, Gotima i Venedima, rogj. 16. juna 1858.
Švicarska. Savezna republika sa predsjednikom, koga svake godine na novo biraju.
Srbija. Kralj Petar I. iz kuće Karagjorgjevića, rogj. 29. juna 1846., naslijedio 24. juna 1903. kralja Aleksandra I. Obrenovića.
Španija. Kralj Alfonz XIII., rogj. 17. maja 1886.
Turska. Veliki sultan Muhamed V., rogj. 3. nov. 1844.
Waldeck. Knez Fridrik, rogj. 20. januara 1865.
Würtemberg. Kralj Viljem II., rogj. 25. febr. 1848.

Norwegen. König Hakon VII, geborener Prinz Karl v. Dänemark, geb. 3. Aug. 1872.
Österreich-Ungarn. Siehe Seite 29.
Oldenburg. Großherz. Friedrich August, geb. 16. Nov. 1852.
Papst Benedikt XV., vorher Giacomo della Chiesa, geb. 21. Nov. 1854, zum Papste erwählt 3. September 1914.
Portugal. Republ. m. gewähltem Präsidenten.
Preußen. Deutscher Kaiser und König von Preußen: Wilhelm II., geb. 27. Januar 1859.
Reuß-Greiz. Fürst Heinrich XXIV., geb. 20. März 1878.
Reuß-Schleiz. Fürst Heinrich XXVII., geb. 10. November 1858.
Rumänien. König Ferdinand I., geb. 24. August 1865.
Rußland. Kaiser Nikolaus II., geb. 18. Mai 1868.
Sachsen. König Friedrich August III., geb 25. Mai 1865.
Sachsen-Altenburg. Herzog Ernst II., geb. 31. Aug. 1871.
Sachsen - Coburg - Gotha. Herzog Karl Eduard, geb. 19. Juli 1884.
Sachsen-Meiningen. Herzog Bernhard, geb. 1. April 1851.
Sachsen - Weimar - Eisenach. Großherzog Wilhelm Ernst, geb. 10. Juni 1876.
Schwarzburg-Rudolstadt. Fürst Günther, geb. 21. Aug. 1852.
Schwarzburg-Sondershausen. (Wie vorhergehend.)
Schweden. Gustav V., König der Schweden, Goten und Wenden. geb. 16. Juni 1858.
Schweiz. Bundesrepublik mit jährlich neu gewähltem Präsidenten.

Serbien. König Peter I., Haus Karageorgjević, geb. 29. Juni 1846, folgte am 24. Juni 1903 dem König Alexander I.
Spanien. König Alphons XIII., geb. 17. Mai 1886.
Türkei. Großsultan Mohamed V., geb. 3. November 1844.
Waldeck. Fürst Friedrich, geb. 20. Jänner 1865.
Württemberg. König Wilhelm II., geb. 25. Februar 1848.

Pokrajinske boje u Austro-Ugarskoj.

Češka — bijelo-crveno.
Bosna i Hercegovina — žuto-crveno.
Bukovina — plavo-crveno.
Dalmacija — žuto-plavo.
Galicija — crveno-plavo.
Gorica-Gradiška — bijelo-crveno.
Istra — žuto-crveno-plavo.
Koruška — bijelo(srebreno)-crveno.
Kranjska — bijelo-plavo-crveno.
Moravska — žuto-crveno.
Donja Austrija — žuto-plavo.
Gornja Austrija — bijelo-crveno.
Salcburška — bijelo-crveno.
Šleska — crno-žuto.
Srpska vojvodina — bijelo-crveno-plavo.
Štajerska — bijelo-zeleno.
Tirol i Vorarlberg — crveno-bijelo.
Trst s okolicom — crveno-bijelo-crveno.
Ugarska s Erdeljem — crveno-bijelo-zeleno.
Hrvatska — bijelo-crveno.
Slavonija — plavo-bijelo-zeleno.

Beč — bijelo-crveno.

Trgov. zastava Austro-Ugarske: crveno-bijelo (2 grba) -crveno-zeleno.

Ratna zastava Austro-Ugarske: crveno-bijelo (grb) -crveno

Landesfarben der österreichisch-ungarischen Monarchie.

Böhmen — weiß-rot.
Bosnien und Hercegovina — gelb-rot.
Bukowina — blau-rot.
Dalmatien — gelb-blau.
Galizien — rot-blau.
Görz-Gradiska — weiß-rot.
Istrien — gelb-rot-blau.
Kärnten — weiß-(Silber)-rot.
Krain — weiß-blau-rot.
Mähren — gelb-rot.
Niederösterreich — gelb-blau.
Oberösterreich — weiß-rot.
Salzburg — weiß-rot.
Schlesien — schwarz-gelb.
Serbische Wojwodschaft — weiß-rot-blau.
Steiermark — weiß-grün.
Tirol und Vorarlberg — rot-weiß.
Triest mit Territorium — rot-weiß-rot.
Ungarn mit Siebenbürgen — rot-weiß-grün.
Kroatien — rot-weiß-blau.
Slawonien — blau-weiß-grün.

Wien — weiß-rot.

Handelsflagge von Österreich-Ungarn: Rot-weiß (2 Wappen) -rot-grün.

Kriegsflagge von Österreich-Ungarn: rot-weiß (Wappen) -rot.

Državne boje evropskih država.

Baden — crveno-žuto.
Bavarska — plavo-bijelo.
Belgija — crno-žuto-crveno.
Bugarska — bijelo-zeleno-crveno.
Danska — crveno-bijelo.
Njemačko Carstvo — crno-bijelo-crveno.
Engleska — crveno-bijelo-plavo.
Francuska — plavo-bijelo-crveno.
Grčka — bijelo-plavo.
Gradovi Hanse — bijelo-crveno.
Hesenska — bijelo-crveno.
Italija — zeleno-bijelo-crveno.
Meklenburška — crveno-plavo-žuto.
Crna Gora — crveno-plavo-bijelo.
Nizozemska — crveno-bijelo-plavo.
Norveška — crveno-bijelo-plavo.
Austrija — crveno-bijelo-crveno.
Ugarska — crveno-bijelo-zeleno.
Oldenburška — plavo-crveno.
Portugalska — plavo-bijelo.
Pruska — crno-bijelo.
Rumunjska — plavo-žuto-crveno.
Rusija — bijelo-plavo-crveno.
Saska — zeleno-bijelo.
Švedska — žuto-plavo.
Švicarska — bijelo-crveno.
Srbija — crveno-plavo-bijelo.
Španija — žuto-crveno.
Turska — crveno-zeleno.
Würtemberg — crno-crveno.

Reichsfarben der europäischen Staaten.

Baden — rot-gelb.
Bayern — blau-weiß.
Belgien — schwarz-gelb-rot.
Bulgarien — weiß-grün-rot.
Dänemark — rot-weiß.
Deutsches Reich — schwarz-weiß-rot.
England — rot-weiß-blau.
Frankreich — blau-weiß-rot.
Griechenland — weiß-blau.
Hansastädte — weiß-rot.
Hessen — weiß-rot.
Italien — grün-weiß-rot.
Mecklenburg — rot-blau-gelb.
Montenegro — rot-blau-weiß.
Niederlande — rot-weiß-blau.
Norwegen — rot-weiß-blau.
Österreich — rot-weiß-rot.
Ungarn — rot-weiß-grün.
Oldenburg — dunkel-rot.
Portugal — blau-weiß.
Preußen — schwarz-weiß.
Rumänien — blau-gelb-rot.
Rußland — weiß-blau-rot.
Sachsen — grün-weiß.
Schweden — gelb-blau.
Schweiz — weiß-rot.
Serbien — rot-blau-weiß.
Spanien — gelb-rot.
Türkei — rot-grün.
Württemberg — schwarz-rot.

Maße und Gewichte der hauptsächlichsten Staaten der Erde.

Das metrische Maß- und Gewichtssystem

ist eingeführt in Europa: Belgien, Deutsches Reich, Frankreich, Italien, Niederlande, Österreich-Ungarn, Portugal, Rumänien, Spanien, Türkei; — Amerika: Bolivia, Brasilien, Chili, Columbia, Ecuador, Französisch- und Niederländisch-Guyana, Mexiko, Peru, Uruguay, Venezuela, französische und portugiesische Besitzungen Westindiens; — Afrika: Algier und portugiesische Kolonien.

Države — Staaten	Mjera za tjelesa — Werkmaß		Mjera za putove — Wegmaß		Mjera za plohe — Flächenmaß	
	oznaka Bezeichnung	*mm*	oznaka Bezeichnung	*m*	oznaka Bezeichnung	m^2
I. Evropa. I. Europa.						
Danska Dänemark	Stopa po 12 palaca Fuß à 12 Zoll	313·85	Milja Meile	7532·48	Tona Tonne	6516·22
Grčka Griechenland	Piki (lakat) Piki (Elle)	1000·00	Stadion	1000·00	Stremma	1000·00
Vel. Britanija Großbritannien	Stopa po 12 palaca Fuß à 12 Zoll	304·80	Milja = 1760 Yard Meile = 1760 Yards	1609·33	Acre	4046·78
Norveška i Švedska Norwegen u. Schweden	Stopa Fuß	314·72	„	1609·33	Tona Tonne	4936·44
Rusija Rußland	Stopa po 12 palaca Fuß à 12 Zoll	304·80	Vrsta Werst	1066·79	Desjatina Dessätine	10925·20
Švicarska Schweiz	Stopa po 12 palaca Fuß à 12 Zoll	300·00	po 3500 stopa za sat puta à 3500 Fuß Wegstunde	4800·00	Juchart	3600·00
Srbija Serbien	Aršin (Pik.Hâl.) Arschin (Pik. Hâl.)	685·80	Agač (farsang) Agatsch (Farsang)	5001·00	Lanatz (Joch)	5754·64
II. Azija. II. Asien.						
Kina (služb.) China (amtlich)	Či po 40 cuna Tschi à 40 Tsun	318·10	Li à 1800 Tschi	442·00	King (Fu) à 100 Mêu	67335·00
Japan	Šaku po 10 sunga Schaku à 10 Sung	303·64	Ri à 36 Tschu	3985·17	Tsjubo (Pu)	3·32
Ist. Indija (brit.) Ostindien (Brit.)	Hath (Covid) = ½ Yards	457·19	Coss = 2000 Yards	1828·78	Biggah = 6400 □ Haths	1337·78
Perzija Persien	Zer (Göss) Schahi	1120·00	Färsäng = 6000 Zer	5065·00	□ Zer	1·25
III. Afrika.						
Egipat Ägypten	Pik	767·00	Maläckah=1 sat „=1 Stunde	?	Steuer Feddân	4459·10
Marokko	Mehendaseh Dhrâa à 8 Tomin	571·00	—	—	—	—
IV. Amerika.						
Savezne državne Vereinigte Staaten	Stopa Fuß	304·80	Milja Mile	1609·33	Acre	4046·78
Republ. Argentina Argentinische Republik	Stopa = ½ vara Fuß = ½ Vara	288·90	Legua à 40 Guadras	5196·00	Suerte de chacre	14700·00

Mjere i utezi najvažnijih država na zemlji.

Metrička mjera i sistem uteza

uvedeno je u Evropi i to u: Belgiji, Njemačkoj, Franceskoj, Italiji, Nizozemskoj, Austro-Ugarskoj, Portugalskoj, Rumunjskoj, Španjolskoj, Turskoj; — Amerika: Boliviji, Braziliji, Čili, Kolumbiji, Ekvadoru, Franceskoj i Nizozemskoj Gvijani, Meksiku, Peru, Urugvaju, Venezueli, francuskim i portugiskim posjedima zapadne Indije; — Afrika: Alžiru i portugiškim naseobinama.

Državo — Staaten	Mjera za žito — Getreidemaß		Mjera za tekućine Flüssigkeitsmaß		Sadržina težine Gewichtsinhalt	
	oznaka Bezeichnung	*l*	oznaka Bezeichnung	*l*	oznaka Bezeichnung	*g*
I. Evropa. I. Europa.						
Danska / Dänemark	Tona / Tonne	139·120	Pott ($^1/_{32}$ c′)	0·966	Funta / Pfund	500·00
Grčka / Griechenland	Sch. Kilo	100·000	Litre	1·000	Mina po 1500 drahma — Mine à 1500 Drachmen	1500·00
Vel. Britanija / Großbritannien	Imperial-Quarter	290·790	Imperial-Gallon	4·543	Pound	453·59
Norveška i Švedska / Norwegen und Schweden	Tona / Tonne	139·120	Kanne	1·932	Funta / Pfund	500·00
Rusija / Rußland	Četvrt po 8 č. / Tschetwert à 8 Tsch.	209·900	Vedro po 10 krušaka — / Wedro à 10 Kruschka	12·299	Pud po 96 zolotnika — / Pud à 96 Solotnik	409·51
Švicarska / Schweiz	Malter à $^{10}/_{4}$	150·000	Liter	1·000	Funta po 32 lota / Pfund à 32 Lot	500·00
Srbija / Serbien	Po težini / Nach Gewicht	—	Oka — Oka — Maß	1·768	Oka à 4 Lit	1275·25
II. Azija. II. Asien.						
Kina (služb.) / China (amtlich)	„	—	Težina ev. Gallon / Gewicht ev. „	—	Kätti = $^1/_3$ funta / „ = $^1/_3$ Pfund	604·79
Japan	Schoo à 10 Ngoo	1·814	Schoo	1·814	Monmeh = $^1/_{10}$ Liang	3·78
Ist. Indija (brit.) / Ostindien (Brit.)	Canoy und Kakuhn G.	—	Po tež. i galonu / N. Gew.u.Gallon	—	Baz Mound à 40 Sihrs	37324·20
Perzija / Persien	Po težini / Nach Gewicht	—	Po težini / Nach Gewicht	—	Man à 640 Miskal	2937·60
III. Afrika.						
Egipat / Ägypten	Ardeb von Kairo	179·000	„	—	Oka Rottel versch.	1000·60
Marokko	Fanega	55·000	„	—	Artal (Rottel)	508·00
IV. Amerika.						
Savezne države / Vereinigte Staaten	Bushel	35·238	Gallon	3.785	Pound	453·59
Republ. Argentina / Argentinische Republik	Fanega à 12 Almud	137·200	Frasco	23·75	Libra	459.36

Zajednička ministarstva. — Gemeinsame Ministerien.

C. i kr. ministarstvo carske i kraljevske kuće te spoljašnjih posala.

(Beč, I., Ballhausplatz 2.)

Ministar: Njegova Preuzvišenost Stjepan baron Burian pl. Rajec. taj. savj., predsjedatelj u zajedn. minist. vijeću.

Prvi odjelni predstojnik:

Nj. Pr. Macchio Karlo, barun, dr., taj. savj.

Odjelni predstojnici:

Nj. Pr. Forgách od Ghimesa i Gácsa, grof.
Nj. Pr. Wickenburg Marko, grof, dr., taj. savj. kom.
Weil Oton, vitez, dr.
Ippen Todor (tit. i kar).

Njegova Preuzvišenost Szécsen pl. Temerin Nikola, grof, tajn. savj., izvanredni i opunomoćeni poklisar.
Nj. Preuzvišenost Mérey pl. Kápos-Mere Kajetan, tajni savj., izvanredni i opunomoćeni poklisar.
Nj. Pr. Rhemen ad Barensfeld Hugo, barun, taj. savj., izv. posl. i opunom. ministar.
Nj. Pr. Pogatscher Rudolf, taj. savj., izv. poslan. i opunom. min.
Nemes pl. Hidvég Albert, grof, izv. posl. i opunom. ministar.
Musulin pl. Gomirje Aleksa, barun, dr., posl. i opunom. min.
Ugron pl. od Abránfalve Stjepan, izv. posl. i opunom. minist.
Flotow Ljudevit, barun, dr. izv. posl. i opunom. ministar.

Novinarski odsjek:

Montlong Oskar, dr., vitez, dvor. i min. savj.

C. i kr. kućni, dvorski i državni arkiv.

Direktor:

Schlitter Iván, dr., dvor. savj.

C. i kr. konzularna akademija.

Direkcija:

Winter Antun, pl., gen. konzul.
Malý Josip, direkcijski tajnik.

C. i kr. ratno ministarstvo.

(Beč, I., Stubenring.)

K. u. k. Ministerium des kaiserlichen und königlichen Hauses und des Äußern.

(Wien, I., Ballhausplatz 2.)

Minister: Seine Exzellenz Stephan Baron Burian v. Rajecz, Gh. R., Vorsitzender im gemeins. Ministerrat.

Erster Sektionschef:

Se. Exz. Macchio Karl, Freih. v., Dr., Gh. R.

Sektionschefs:

Se. Exc. Forgách v. Ghymes u. Gács, Graf.
Se. Exz. Wickenburg Markus, Graf, Dr., Geh. R. u. Kämm.
Weil Otto, Ritt. v., Dr.
Ippen Theodor (Tit. u. Char.).

Se. Exz. Szécsen v. Temerin Nikolaus, Graf, Geh. R. u. Kämm., a. o. u. bevollmächtigter Botschafter.
Se. Exz. Mérey von Kápos-Mere Kajetan, Geh. R., a. o. u. bevollm. Botsch.
Se. Exz. Rhemen zu Barensfeld Hugo, Freih. v., Geh. R., a. o. Ges. u. bevollm. Min.
Se. Exz. Pogatscher Rudolf, Geh. R., a. o. Ges. u. bevollm. Min.
Nemes v. Hidvég Albert Graf, a. o. Ges. und bevollm. Min.
Musulin v. Gomirje Alexand., Frh., Dr., a. o. Ges. u. bevollm. Min.
Ugron zu Abránfalva Stephan v., bev. a. o. Ges. u. bev. Min.
Flotow Ludwig, Freih. v., Dr., a. o. Ges. u. bev. Minister.

Preßdepartement:

Montlong Oskar Ritt. v., Dr. jur., Hof- u. Ministerialrat.

K. u. k. Haus-, Hof- und Staatsarchiv.

Direktor:

Schlitter Hans, Dr., Hofrat.

K. u. k. Konsularakademie.

Direktion:

Winter Anton, Edl. v., Gen. Konsul.
Malý Josef, Direktionssekretär.

K. u. k. Kriegsministerium.

(Wien, I., Stubenring.)

Während der Mobilität werden keine militärische Daten veröffentlicht.

C. i kr. zajednički vrhovni računarski dvor.

(Beč, I., Herrengasse 23).

Prezidenat: Njegova Preuzvišenost Ernesto pl. Plener, ✠ komdr., ♔ I., Ⓜ, © itd., taj. savj., dr. pr., član gospodske kuce.

Odjelni predstojnici:

Njeg. Preuzv. Zavradil Josip, dr. pr.
Chrenóczy-Nagy Josip, pl., dr. (nasl. i ob.).

C. i kr. zajedničko financijalno ministarstvo.

(Beč, I., Johannesgasse 5.)

Zajednički ministar financija:

Nj. svjetlost **Konrad** knez **Hohenlohe-Schillingsfürst,** kao strana 83.

Predsjednička pisarnica:

Predstojnik: **Kuh-Chrobak** Pavle, pl., odjelni predst., ✠ vit., ♔ III., ✠ vit., dr. pr.
Dzieduszycki Gjorgje, grof, min. podtajn., dr.

Träger Ernst, dr. vlad. podtajnik.

Predsjednički pomoćni ured:

Predstojnik: **Schättinger** Vilim, dv. savj., ♔ III., ✠ vit., ✠.

Odjeljni predstojnici:

Szalay pl. **Zámolyi** Ladislav, ✠ vit., ♔ III., ✠ dr. pr.
Budik Rikard [tit. i kar.], ✠ vit., ♔ III., dr. pr.

K. u. k. Gemeinsamer Oberster Rechnungshof.

(Wien, I., Herrengasse 23.)

Präsident: Se. Exz. Ernst Edl. v. Plener, ✠ Kmdr., ♔ I., Ⓜ usw., Gh. R., Dr. jur., Mtgl. d. Herrenhauses.

Sektionschefs:

Se. Exz. Zavradil Josef, Dr. jur., Gh. R.
Chrenóczy-Nagy Josef, v., Dr. (T. u. Ch.).

K. u. k. Gemeinsames Finanzministerium.

(Wien, I., Johannesgasse 5.)

Gemeinsamer Finanzminister:

Se. Durchlaucht **Konrad** Prinz zu **Hohenlohe-Schillingsfürst,** wie pag. 83.

Präsidialbureau:

Vorstand: **Kuh-Chrobak** Paul v., Sekt. Chef, ✠ R., ♔ III., ✠ R., Off. E. v. R. Kr. (K. D.), Dr. jur.
Dzieduszycki Georg, Graf, Min. V. Sekr., E. Z. H. v. R. Kr. (K. D.), Dr.
Träger Ernst, Dr. pol. Reg. Vicesekretär.

Präsidial-Hilfsamt:

Vorstand: **Schättinger** Wilhelm, Hofrat, ♔ III., ✠ R., ✠

Sektionschefs:

Szalay v. **Zámoly** Ladislaus, ✠ R., ♔ III., ✠, Dr. jur.
Budik Richard [Tit. u. Char.], ✠ R., ♔ III., Dr. jur.

Ministerijalni savjetnici: **Czilchert - Mayr** Zlatko, ✠ vit., ♔ III., dr. pol.; **Egger** Lavoslav, barun pl.; **Ullmann** pl. **Erény** Eugen, vit. [tit. i kar.], ✠ vit., dr.;
Odjelni tajnici: **Beigel** Stjepan, ♔ III., ✠ vit.; **König** de **Aradvár** Egon, barun; **Plchler** Dragutin, vit. pl. [tit. u. kar.].
Minister. tajnik: **Mlskolczy** de **Mezötelegd** Emerik, dr. pol., ✙.

Ministerijalni podtajnici: **Dzieduszycki** Gjuro, grof, dr.; **Ruzicska** pl. **Kisnamény** Oto. dr. pol.
Minister. perovodja: **Krufft** Fridrik, dr. pol.
Pomočni uredi: Ravn.: **Gunda** Vatrosl. (nasl. i kar. vlad. savj.).

Arhiv.

(Dvorski komorni arhiv, I., Johannesgasse 6.)

Direktor: Upražnena.
Arhivari: **Bodenstein** Gustav, dr. fil.;
Ivanić Josip, ✠ vit., dr. bogoslov. i pr.
Podarhivar: **Eckhart** Franjo, dr. fil.
Arhivski perovodja: **Morávek** Ivan, dr. fil.

Računarsko odjeljenje.

(I., Singerstraße 17.)

Predstojnik: (Nepopunjeno), **Mehler** Ivan, vlad. sav.

Računar. nadsavjetnici: **Spandl** Dragutin, ✠ vit., ✙; **Koppmeyer** Žiga, ✙.
Računar. savjetnici: **Wallner** Ferdinand, ✙; **Fleischhacker** Eugen; **Wendl** Hugo; **Wakonigg** Franjo, ✙; **Rébay** Ladislav, ✙; **Fuchs** Anton, ✙.

C. i kr. Zajednička Središnja blagajna.

(I., Singerstraße 17.)

Ravnatelj: **Trexler** pl. **Lindenau** Todor.
Kontrolor: **Wachler** Dragutin.
Blagajnici: **Zuleger** Robert; **Sacher** Ljudevit.
Blagajnički nadoficijal: **Hunoldt** Oto.

Bosansko-hercegovačka zemaljska uprava.

Vidi I. odsjek ove knjige.

Ministerialräte: **Czilchert-Mayr** Aurel, ♔ III., Dr. pol.; **Egger** Leopold, Freih. v. **Ullmann** v.; **Erény** Eugen, Ritt. [Tit. u. Char.], ✠ R., E. Z. H. v. R. Kr. (K. D.), Dr.;
Sektionsräte: **Beigel** Stephan, ♔ III., ✠ R.; **König** v. **Aradvár** Egon, Baron; **Pichler** Karl, R. v. [Tit. u. Char.].
Ministerialsekretär: **Mlskolczy** de **Mezötelegd** Emmerich, E. Z. H. v. R. Kr. (K. D.), Dr. pol., ✙.
Minister. Vizesekretäre: **Dzieduszycki** Georg, Graf, E. Z. H. v. R. Kr.). Dr.; **Ruzicska** v. **Kisnamény** Otto, Dr. pol.
Ministerialkonzipist: **Krafft** Friedrich, Dr. pol. ✙
Hilfsämter: Direktor: **Gunda** Ignaz (T. u. Char. e. Reg. R.).

Archiv.

(Hof-Kammerarchiv, I., Johannesgasse 6.)

Direktor: Unbesetzt.
Archivare: **Bodenstein** Gustav, Ph. Dr.:
Ivanić Josef, ✠ R., Th. u. J. Dr.
Vizearchivar: **Eckhart** Franz, Ph. Dr.
Archiv-Konzipist: **Morávek** Johann Ph. Dr.

Rechnungsdepartement.

(I., Singerstraße 17.)

Vorstand: (Unbesetzt), mit der Leitung betraut: **Mehler** Johann, Reg. R.
Oberrechnungsräte: **Spandl** Karl, ✠ R., ✙; **Koppmeyer** Sigismund, ✙.
Rechnungsräte: **Wallner** Ferdinand ✙; **Fleischhacker** Eugen; **Wendl** Hugo; **Wakonigg** Franz, ✙; **Rébay** Ladislaus, ✙; **Fuchs** Anton, ✙.

K. u. k. Gemeinsame Zentralkassa.

(I., Singerstraße 17.)

Direktor: **Trexler** v. **Lindenau** Theodor.
Kontrollor: **Wachler** Karl.
Kassiere: **Zuleger** Robert; **Sacher** Ludwig.
Kassaoberoffizial: **Hunoldt** Otto.

Bosnisch-hercegovinische Landesverwaltung.

Vide III. Abt. I. Abschnitt dieses Buches.

Zajedničko zastupstvo. — Gemeinsame Vertretung.

Delegacije.

One se svake godine biraju iz sredine austrijskog parlamenta i ugarskog sabora, t. j. austrijska gospodska kuća izašilje 20 (10 zamjenika), a austr. zastupnička kuća 40 delegata (20 zamjenika) i to iz Češke 10, Moravske 4, Šleske 1, Galicije 7, Dol. Austrije 3, Gor. Austrije, Štajerske, Tirolske po 2, Koruške, Kranjske, Bukovine, Solnograda, Vorarlberga, Istre, Gorice, Dalmacije, Trsta po 1, u austrijsku delegaciju; ugarska gospodska kuća 20 (6 zamjenika), ugarska dônja kuća 40 delegata (10 zamjenika) u ugarsku delegaciju. Obe delegacije raspravljaju u posebnim sjednicama svake godine izmjenično u Beču i Budimpešti i odlučene zaključke jedna drugoj pismeno saopćuju.

Die Delegationen.

Dieselben werden alljährlich aus der Mitte des österreichischen Reichsrates und des ungarischen Reichstages gewählt, und zwar entsendet das österreichische Herrenhaus 20 (10 Ersatzmänner), das österreichische Abgeordnetenhaus 40 Delegierte (20 Ersatzmänner), u. zwar aus Böhmen 10, Mähren 4, Schlesien 1, Galizien 7, Niederösterreich 3, Oberösterreich, Steiermark, Tirol je 2, Kärnten, Krain, Bukowina, Salzburg, Vorarlberg, Istrien, Görz, Dalmatien, Triest je 1 in die österreichische Delegation; das ungarische Magnatenhaus 20 (6 Ersatzmänner), das ungarische Unterhaus 40 Delegierte (10 Ersatzmänner) in die ungarische Delegation. Beide Delegationen tagen in gesonderten Versammlungen alle Jahre abwechselnd in Wien und Budapest und haben sich gegenseitig die gefaßten Beschlüsse schriftlich mitzuteilen.

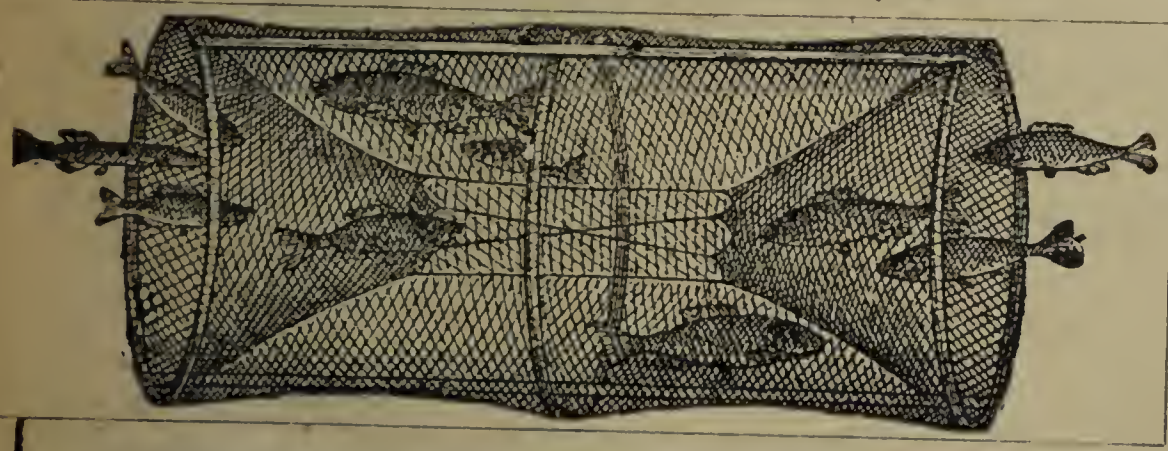

Fischerei-requisiten,

englische, amerikanische und eigene Erzeugung, en gros und en détail von

JOSEPH OSZVALDS NACHFOLGER, Wien, I., Wollzeile 11.

Preiskurante auf Verlangen gratis.

9

II. odio. — II. Abteilung.

Sveobće za Bosnu i Hercegovinu. — Allgemeines für Bosn.-Hercegov.

Prijegled zakonodavstva za Bosnu i Hercegovinu.*)
Übersicht der Gesetzgebung in Bosnien und Hercegovina.*)

Gragjansko pravo nije dosad kodifikovano.

Dok ne stupe na snagu nove zakonske norme materijalnoga prava, imadu se sudovi držati zakonodavstva, kojo se u istinu u krjeposti nalazi, a u koliko ono ne postoji ili se u sadašnjim prilikama ne može upotrijebiti ili je nepotpuno, imadu u gragjanskim pravnim odnosima, u i izvan parbenim, da postupaju analogno zakonima, koji su na snazi u austrougarskoj monarhiji.

U mnogim se odnosima primjenjuje i običajno pravo.

Zakonom od 11. januara 1912, Z. L. br. 2. bijaše uredjena forma razpôlaganja poslednje volje za pripadnike svijuh vjeroispovijesti, izim za pripadnike izlama.

Glede prava nepokretnină vidi „gruntovno pravo“!

Kao uzor za **trgovačko pravo** od 7. juna 1883. poslužio je ugarski trgov. zakon, ali u zneke preinake, od kojih ćemo ovdje najznatnije spomenuti: žena u braku ne može biti bez privole svoga supruga trgovkinja; u pogledu parbi, proističućih iz službovnog odnosa trgov. pamoćnika, vrijede zbog pomanjkanja obrtnoga zakona u zemlji odredbe općeg gragj. prava, ali tako, da posebne odredbe i inačice trgov. prava ostanu na snazi, nadalje mjesni običaj ili sučevo odmjerenje; kod dioničkih društava i privrednih udruženja vlada se po sistemu koncesija.

Nadalje nijesu poprimljene odnosne odredbe ugar. trg. zakona kod ležarinskih, osiguravajućih i nakladnih poduzeća.

Pripuštenje austro-ugarskih akcijonarskih i osiguravajućih društava, zatim privrednih i gospodarskih udružnja uregjeno je podjedno s Previšnje potvrgjenom naredbom od 20. juna 1880. Povrh toga postoje za osiguravajuće zavode još poselmi propisi u regulativu od 7. jula 1895., br. 49., z. i u.

Glasom **naredbe, kojom se uvadi** trg. zakon, imadu se odredbe trg. zakona glede trgov. firmi, trg. knjiga, prokure i trg. društava izuzev piljare i poknćarce primijeniti na sve trgovce, koji od privrede iz svojih poduzeća i radnjâ plaćaju izravnih državnih poreza bez prireza u Sarajevu bar 30 K, u svim ostalim mjestima bar 12 K. ili cija bi poduzeća po svom opsegu mogla obrazložiti rečeni porezni iznos, da dotičnici nijesu od plaćanja oslobogjeni.

Budući, da u ovim zemljama imade mnogo trgovaca, koji su obvezani, da uvesu svoju firmu u trgov. registar i da je prema tome svojom rukom potpisuju, ali koji ne umiju pisati, to je naredbama od 28. marta 1884. i od 17. marta 1897. odregjeno, da se takovi trgovci u svrhu potpisivanja svoje firme smiju služiti štampiljom, na kojoj je potpuno ime firme u latinici ili ćirilici, čemu se smije dodati doslovce i u turskoj jaziji; no uz otisak takove štampilje imadu pridodati svoj običajni muhur, čiji se znaci moraju u potpisnom protokolu točno ustanoviti i protumačiti.

Mjenbeni zakon od 12. aprila 1883. glasi gotovo od riječi do riječi jednako kao i austrijski mjenbeni red.

Zakonom od 5. decembra 1911., Z. L. Br. 146., **bijaše ukinuta postojeće onegjenje pasivne mjenbene sposobnosti** obzirom na

*) Patisak zabranjen.

Das **bürgerliche Recht** ist bis nun nicht kodifiziert.

Bis zur Erlassung neuer gesetzlicher Normen des materiellen Rechtes haben sich die Gerichte an die im Lande tatsächlich in Geltung stehende Gesetzgebung zu halten und insoweit eine solche nicht besteht oder unter den gegenwärtigen Verhältnissen unanwendbar ist oder nicht ausreicht, haben sie in bürgerlichen Rechtsangelegenheiten in und außer Streitsachen nach Analogie der in der österreichisch-ungarischen Monarchie in Wirksamkeit stehenden Gesetze vorzugehen.

In vielen Beziehungen wird auch das Gewohnheitsrecht angewendet.

Mit dem Gesetze vom 11. Jänner 1912, G. Bl. Nr. 2, wurde die Form der letztwilligen Verfügungen der Angehörigen aller Religionsbekenntnisse mit Ausnahme jener der Islamiten geregelt.

Bezüglich des Immobilarsachenrechtes s. „Grundbuchgesetz“.

Zum Vorbilde für das **Handelsgesetz** vom 7. Juni 1883 wurde das ungarische Handelsgesetz, jedoch mit einigen Abweichungen genommen, von denen wir hier folgende wesentliche erwähnen: Eine Ehefrau kann ohne Einwilligung ihres Ehemannes nicht Handelsfrau sein; hinsichtlich der Streitigkeiten aus dem Dienstverhältnisse der Handelsgehilfen gelten mangels eines Gewerbegesetzes im Lande unter Aufrechthaltung der im Handelsgesetze bestimmten Abweichungen die Bestimmungen des allgemeinen bürgerlichen Rechtes, der Ortsgebrauch oder das Ermessen des Richters; bei Aktiengesellschaften und Erwerbsgenossenschaften wird an dem Konzessionssystem festgehalten.

Ferner fanden die das Lagerhausgeschäft, das Versicherungsgeschäft und das Verlagsgeschäft betreffenden Bestimmungen des ungar. Handelsgtzes keine Aufnahme.

Die Zulassung österreichisch-ungarischer Aktien- und Versicherungsgesellschaften, dann der Erwerbs- und Wirtschaftsgenossenschaften ist mit einer unterm 20. Juni 1880 Allerhöchst genehmigten Verordnung geregelt. Überdies bestehen für Versicherungsanstalten noch besondere Vorschriften im Regulativ vom 7. Juli 1895, Nr. 49, G. Bl.

Laut der zum Handelsgesetze erlassenen **Einführungsverordnung** finden die Bestimmungen des Handelsgesetzes über die Handelsfirmen, Handelsbücher, Prokura und Handelsgesellschaften mit Ausnahme der Höker und Hausierer auf alle Kaufleute Anwendung, welche von dem Erwerbe aus ihrem Geschäftsbetriebe an einjährigen direkten Staatssteuern ohne Zuschläge in Sarajevo wenigstens 30 K, in allen anderen Orten wenigstens 12 K zu entrichten haben, oder deren Geschäftsbetrieb nach seinem Umfange das erwähnte Steuerausmaß begründen würde, falls dieselben von deren Entrichtung nicht befreit wären.

Nachdem es hierlands viele Kaufleute, die zur Eintragung ihrer Firma in das Handelsregister und demnach zur eigenhändigen Zeichnung der Firma verpflichtet sind, gibt, welche des Schreibens nicht kundig sind, so wurde mit den Verordnungen vom 28. März 1884 und vom 17. März 1897 bestimmt, daß solche Kaufleute zum Behufe ihrer Firmazeichnung sich einer den vollkommenen Namen der Firma in lateinischer oder cyrillischer Schrift, welcher auch die wortgetreue Wiedergabe in türkischer Schrift beigefügt sein kann, enthaltenden Stampiglie bedienen dürfen, welcher sie außerdem ihren gewöhnlichen Muhur (landesübliche Namensstampiglie) beizudrücken haben, dessen Schriftzeichen im Zeichnungsprotokolle genau zu konstatieren und zu erklären sind.

Das **Wechselgesetz** vom 12. April 1883 ist beinahe wörtlich gleichlautend mit der österreichischen Wechselordnung.

Die **bestandene Beschränkung der passiven Wechselfähigkeit** auf im Handelsregister eingetragene Kaufleute und Handelsgesellschaften wurde mit Gesetz vom 5. Dezember 1911, G. Bl. Nr. 146, **aufgehoben** und wurde mit diesem Gesetze die **allgemeine Wechselfähigkeit statuiert. Nur bei Frauen bleibt die passive Wechsel-**

*) Nachdruck verboten.

trgovce i trgovačka društva unesena u trgovacki registar. Ie ovim zakonom bijaše ustanovljena **sveopća mjenbena sposobnost. Pasivna mjenbena sposobnost ostaje omegjena samo na ženske unešene u trg. registar i na ženske, koje kakav obrt samostalno obavljaju.** No ovo omegjenje vrijedi s obzirom na odredbu, da se sposobnost inozemca (dakle i doseljenika u Bosnu) preuzimanja mjenbenih obveza imade prosugjivati prema državnom području, čiji je pripadnik, — jedino za nrogjeno domaće pucanstvo.

Stečajni red za Bosnu i Hercegovinu od 26. maja 1883., za koji je uzorom služio ugarski stecajni zakon i austrijski stecajni red od 25. decembra 1868., odstupa principijelno od ovih u toliko, u koliko dopušta stecaj nad imetkom jedino sudbeno protokolisane trgov. firme. U nj nije takogjer poprindjena ni ustanova prisilnog izravnanja.

Napokon ovaj zakon, odstupajuci od ugarskog stečajnog reda, nije poprimio odredaba o pobijanju pravnih ugovora, jer ove — u koliko se pokazuju mžnima — ne tiču se samo stecaja, nego ih treba ustanoviti općenito, dakle ne samo za stecajni postupak.

Ovo je ustanovljenje izdanjem stecajnog reda i doista uslijedilo, pošto je publiciran zakon od 2. marta 1887. za zaštitu vjerovnikâ protiv za njih štetnih pravnih činova, odnosećih se na imetak dužnikâ nemogućeg platiti, koji je zakon potpuna recepcija odnosnih zakona austrijskih od 16. marta 1884., skupljenih u jedan zakon, a koji od odnosnih zakona samo u toliko odstupa, u koliko je to nužno usljed posebnih normi ili sistematike postojećeg parbenog postupnika i stecajnog reda.

Gragjanski parbeni postupnik, usvojen Previšnjom odlukom od 14. aprila 1884., primjenjuje se na sve gragjanske parnice, naročito i na trgov. i mjenbene parnice.

Sudovanje se u parnicama vrši:

I. U prvoj molbi:

a) od **kotarskih kao bagatelnih sudova** u bagatelnim tražbinama do 100 K (izuzete su mjenbene tražbine i tražbine nenovcane naravi).

b) od **kotarskih sudova** u stvarima smetanja posjeda, u razmiricama iz postojnog ugovora, ako ove imadu kao prijedmet otkaz ugovora ili uklonjenje postojne stvari zbog utrunća ugovora usljed proisteklog vremena, te o imovinsko-pravnim tražbinama do svote u vrijednosti od 600 K.

c) od **okružnih sudova** u svim drugim parbama.

II. U drugoj i zadnjoj molbi:

a) od **okružnih** kao prizivnih **sudova** protiv presuda kotarskih i bagatelnih sudova.

b) od **vrhovnog suda** u Sarajevu glede presuda okružnih sudova izrečenih u prvoj molbi.

Daljnjeg dakle pravnog lijeka treće molbe nema.

Postupak je usmen i javan. Sud nije kod prosugjivanja podnesenih dokazala vezan na nikakova pravila, nego sudi po slobodnom uvjerenju.

Tužba se može pismeno podnijeti ili kod suda u protokol staviti dati.

Tužba sa prilozima mora se dvostruko istavljena predati. Tužba ima sadržavati točnu oznaku prizvanog suda, tužiteljevo i tuženikovo ime, zanimanje i prebivalište, te ime možebitnog pravnog zastupnika, zatim točnu oznaku prijedmeta, za koji se tražbina stavlja i vrijednost mu. Zatim valja u tužbi navesti zbiljske okolnosti, na kojima se tražbina osniva, te dokazala (svjedoke i t. d.), koje tužitelj ima. Možebitne dokazne isprave valja u prepisu tužbi priložiti. Zatim valja još u tužbi staviti zahtjev, da se tuženik pozove na usmenu raspravu.

Advokata se ne mora imati. Svaka stranka može osobno preduzeti sve parnične poslove ili se dati zastupati po bilo kojoj samosvojnoj, punomoću provigjenoj osobi muškoga spola. Samo kod druge molbe mora stranka, ako osobno ne pristupi, biti zastupana po advokatu. No svakako valja strankama, koje stanuju izvan Bosne, te koje samo u najregjim slučajevima mogu osobno intervenirati, osobito preporučiti, da se u ovozemnim pravnim poslovima posluže advokatom sa sjedištem u Bosni. U bagatelnom su postupku advokati sasma isključeni.

Valja još istaci, da aktivni činovnici i vojničko osoblje te duhovnici i učitelji nijesu podvrgnuti bagatelnom postupku i da se u

fähigkeit auf die im Handelsregister eingetragenen Handelsfrauen und die Frauen, welche ein Gewerbe selbständig betreiben, beschränkt. Diese letztere Beschränkung gilt aber mit Rücksicht auf die Bestimmung, daß die Fähigkeit des Ausländers (also auch des nach Bosnien Eingewanderten), wechselmäßige Verpflichtungen zu übernehmen, nach den Gesetzen des Staatsgebietes zu beurteilen ist, welchem derselbe angehört, lediglich für die einheimische Bevölkerung.

Die **Konkursordnung** für Bosnien und die Hercegovina vom 26. Mai 1883, welcher das ungarische Konkursgesetz und die österreichische Konkursordnung vom 25. Dezember 1868 zum Vorbilde gedient haben, weicht insofern prinzipiell von diesen ab, als dieselbe nur den Konkurs über das Vermögen einer gerichtlich protokollierten Handelsfirma zuläßt. Auch wurde in dieselbe das Institut des Zwangsausgleiches nicht aufgenommen.

Endlich sieht dieses Gesetz, abweichend von der ungarischen Konkursordnung, von der Aufnahme der Bestimmungen über die Anfechtbarkeit von Rechtsgeschäften ab, nachdem dieselben insofern sie sich als notwendig herausstellen — nicht bloß den Konkurs berühren, sondern im allgemeinen, also nicht bloß für das Konkursverfahren zu statuieren sind.

Diese Statuierung ist nach der Erlassung der Konkursordnung auch tatsächlich erfolgt, indem das Gesetz vom 2. März 1887 zum Schutze der Gläubiger gegen benachteiligende Rechtshandlungen und über die Anfechtung von Rechtshandlungen, welche das Vermögen eines zahlungsunfähigen Schuldners betreffen, erlassen wurde, welches eine vollständige Rezeption der betreffenden österreichischen Gesetze vom 16. März 1884, welche in einem Gesetze vereinigt wurden, darstellt, und von den Bestimmungen jener Gesetze nur insofern abweicht, als dies durch besondere Normen oder durch die Systematik der bestehenden Zivilprozeßordnung und Konkursordnung geboten erscheint.

Die **Zivilprozeßordnung,** genehmigt mit Allerhöchster Entschließung vom 14. April 1883, findet auf alle bürgerlichen Rechtsstreitigkeiten, insbesondere auch auf Handels- und Wechselsachen Anwendung.

Die Gerichtsbarkeit in Streitsachen wird ausgeübt:

I. In erster Instanz:

a) Von den **Bezirksgerichten als Bagatellgerichten** in Bagatellsachen bis zu 100 K (mit Ausnahme von Wechselforderungen und von Ansprüchen auf Nichtgeldforderungen).

b) Von den **Bezirksgerichten** in Besitzstörungsstreitigkeiten, in Streitigkeiten aus dem Bestandsvertrage, wenn sie die Kündigung des Vertrages oder die Räumung der Bestandsache wegen Erlöschung des Vertrages durch Zeitablauf zum Gegenstande haben und über vermögensrechtliche Ansprüche bis zur Wertsumme von 600 K.

c) Von den **Kreisgerichten** in allen anderen Streitsachen.

II. In zweiter und letzter Instanz:

a) Von den **Kreisgerichten** als Berufungsgerichten gegen Entscheidungen der Bezirksgerichte und Bagatellgerichte.

b) Vom **Obergerichte** in Sarajevo bezüglich der von den Kreisgerichten in erster Instanz gefällten Entscheidungen.

Ein weiterer Rechtszug an eine dritte Instanz findet also nicht statt.

Das Verfahren ist mündlich und öffentlich. Das Gericht ist bei Würdigung der vorgebrachten Beweise nicht an Regeln gebunden, sondern urteilt nach freier Überzeugung.

Die Klage kann schriftlich angebracht oder bei Gericht zu Protokoll gegeben werden.

Die Klage samt Beilagen ist in doppelter Ausfertigung zu überreichen. Die Klage hat die genaue Bezeichnung des angerufenen Gerichtes, des Klägers und Geklagten nach Name, Stand und Wohnort, sowie des etwaigen Vertreters, ferner die bestimmte Angabe des Gegenstandes, worauf der Anspruch gerichtet ist und seines Wertes zu enthalten. Ferner sind in der Klage die zur Begründung des Anspruches dienenden tatsächlichen Verhältnisse anzuführen und die dem Kläger zur Seite stehenden Beweismittel (Zeugen etc.) anzugeben. Eventuelle Beweisurkunden sind in Abschrift der Klage beizulegen. Schließlich ist in der Klage das Begehren auf Vorladung des Geklagten zur mündlichen Verhandlung zu stellen.

Es besteht kein Advokatenzwang. Jede Partei kann persönlich alle Prozeßhandlungen vornehmen oder sich durch eine beliebige eigenberechtigte Person männlichen Geschlechtes mittels Vollmacht vertreten lassen. Nur in zweiter Instanz muß die Partei, wenn sie nicht persönlich erscheint, durch einen Advokaten vertreten sein. Jedenfalls ist aber besonders den außerhalb Bosniens domizilierenden Parteien, denen ja eine persönliche Intervention nur in den seltensten Fällen möglich ist, dringend anzuraten, sich in hierlands durchzuführenden Rechtsangelegenheiten eines in Bosnien ansässigen Advokaten zu bedienen. Im Bagatellverfahren sind Advokaten ganz ausgeschlossen.

Hervorzuheben wäre noch, daß aktive Beamte und Militärpersonen sowie Seelsorger und Lehrer nicht dem Bagatell-

bagatelnom postupku dopituju samo troškovi biljegovine i pristojbe.

U mjenbenim poslovima postoji, analogno kao u monarhiji, skraćeni postupak s trodnevnim rokom. Kako iz gore spomenutih nadležnosti proizlazi, imadu se mjenbene tužbe do 600 K podnijeti kod kotarskog ureda kao suda, one pak od preko 600 K kod okružnog suda.

U **ovrhnom postupku** stoje na raspolaganje ovrhna sredstva kao i u Austro-Ugarskoj.

Prije dopustiva osobna ovrha (zatvor zbog dugova) kao i osobni pritvor kao jamčevno sredstvo ukinuti su zakonom od 10. januara 1908.

Glede zapljene beriva bos.-herc. zemaljskih činovnika postoje analogni zakoni kao u Austro-Ugarskoj.

Protiv dužnikovih baštinika valja steći novi pravni naslov za ovrhu. Za oporučiteljeve dugove jamče baštinici samo sa t. zv. slobodnim baštinskim imutkom (mulk). Oporučiteljevo korisnosno zemljište (mirija) jamči za oporučiteljeve dugove samo u toliko, u koliko je na isto još za života dužnikova stečeno dobrovoljno ili sudbeno založno pravo.

Gruntovni zakon od 28. septembra 1884. sačinjen je prema austrijskom općem grunt. zakonu, te odregjuje u §. 11., da se imadu gledom na sticanje, prenos, ograničenje i ukinuće stvarnih prava na nepokretnosti, koje su po ovom zakonu predmetom grunt. uknjižbe, u koliko taj zakon ne naregjuje možda što drugo, primijeniti odredbe austrijskog općeg gragj. zakonika.

Stoga se primjenjuje austrijsko gragj. pravo na nepokretnosti u svim onim kotarevima, gdje postoje gruntovne knjige sa nekim ne znatnim modifikacijama.

Gruntovne su knjige već u čitavoj zemlji provedene.

Zakonom od 29. dec. 1913., zak. čl. br. 9., ukinuto je više odredaba muslim. posjedovnog zakona od 7. ramazama 1274 (t. zv. ramazanski zakon). Od tih je obzirom na pravo obćenje bila najvažnija odredba § 36., koja za pravovaljanu otštetnu ili neodstetnu prodaju mirijskog posjeda ohlasnu privolu traži.

U **lihvarskom (kajišarskom) zakonu** od 30. juna 1907. proprimljene su odredbe austrougarskog lihvarskog zakonodavstva.

Kamatni zakon istoga datuma odregjuje zakoniti kamatnjak sa 6 na sto uz pripust maksimalnog kamatnjaka od 10 na sto.

U ovom je potonjem zakonu s obzirom na zaostale kamate normiran trogodišnji rok zastare.

Zakonom od 1. maja 1912. kamatni je zakon bio ponešto promjenjen i popunjen.

Previšnjom odlukom od 23. jula 1908. usvojeni **zakon o založnicama i djelomičnim zadužnicama** naslanja se u glavnome na odnosno zakonodavstvo u Austriji i Ugarskoj. Od odredaba ovoga zakona neka bude ovdje ovo istaknuto:

I založnice i djelomične zadužnice smiju se izdavati jedino s dozvolom vlade.

Založnice moraju imati ne samo potpuno hipotekarno pokriće, nego se moraju — i to prije izdavanja založnica — osnovati u svrhu njihove sigurnosti posebni sigurnosni fondovi.

Kod izdavanja djelomičnih zadužnica moraju se već u statutima dotičnog društva navesti vrjednote, koje sačinjavaju osnov emisije te modaliteti izdavanja i isplate djelomičnih zadužnica.

U Austro-Ugarskoj zakonito postojeći hipotekarni zavodi, koji se bave istavljanjem založnica, dobivaju, kad protegnu svoje djelovanje na Bosnu i Hercegovinu, s obzirom na ovdje stečene hipoteke iste povlastice kao i u Austro-Ugarskoj.

Zakonom od 22. dec. 1912., zak. čl. br. 8., uređuje se pripadak sudbenih nložaka.

Advokatskim redom, usvojenim previšnjom odlukom od 2. januara 1909., stvorena je vrlo potrebna odvjetnička organizacija, t. j. advokatska komora, koja je u bitnosti na istom osnovu izgragjena kao iste institucije u Austriji i Ugarskoj.

Disciplinarna vlast nad advokatima ne vrši se po novom advokatskom redu više od vlade, odnosno od **advokatske disciplinarne komisije,** koja je postojala kod vlade, nego od **disciplinarnog vijeća,** koje bira slobodna advokatska komora.

Kao disciplinarno sudište druge instancije fungira **advokatski disciplinarni senat,** uspostavljen kod vrhovnog sudišta; u njemu moraju biti dva advokata.

Likvidacija prijepornih advokatskih troškovnika pripada kao prije tako i sada sudu, ali je odbor advokatske komore zvan, da daje stručna mnijenja o primjernosti prijepornih advokat. troškovnika te da stvara na zahtjev stranaka glede takovih adv. troškovnika za-

verfahren unterworfen sind, und daß im Bagatellverfahren an Kosten nur der Ersatz an Stempeln und Gebühren zugesprochen wird.

In Wechselsachen besteht, analog wie in der Monarchie, ein abgekürztes Verfahren mit dreitägigen Fristen. Wie aus den oben angeführten Kompetenzen hervorgeht, sind Wechselklagen bis zu 600 K beim Bezirksamte als Gericht, solche über 600 K beim Kreisgerichte einzubringen.

Im **Exekutionsverfahren** stehen die auch in Österreich-Ungarn anwendbaren Exekutionsmittel zu Gebote.

Die bisher zulässig gewesen Personalexekution (Schuldarrest) wurde gleich wie der Personalarrest als Sicherungsmittel mit dem Gesetze vom 10. Jänner 1908 abgeschafft.

Bezüglich der Pfändung der Bezüge der bosnisch-hercegovinischen Staatsbeamten bestehen analoge Gesetze wie in Österreich.

Gegen die Erben des Schuldners muß einneuer Exekutionstitel erwirkt werden. Für die erblasserischen Schulden haften die Erben nur mit dem sogenannten freien Nachlaßvermögen (Mulkvermögen). Die erblasserischen Nutzungsgrundstücke (sogenannte Miriegrundstücke) haften für die Schulden des Erblassers nur insofern, als an ihnen noch bei Lebzeiten des Schuldners ein freiwilliges oder gericht-liches Pfandrecht erworben wurde.

Das **Grundbuchsgesetz** vom 28. September 1884 wurde dem österreichischen allgemeinen Grundbuchsgesetz nachgebildet und bestimmt im § 11, daß in bezug auf die Erwerbung, Übertragung, Beschränkung und Aufhebung dinglicher Rechte auf Liegenschaften, welche nach diesem Gesetze Gegenstand der bücherlichen Eintragung sind, insofern dieses Gesetz nicht etwas anderes anordnet, die Bestimmungen des österreichischen allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuches in Anwendung zu kommen haben.

Infolgedessen gelangt das österreichische Zivilrecht in bezug auf die Immobilien in allen denjenigen Bezirken, in denen Grundbücher angelegt wurden, im weiten Umfange zur Anwendung.

Die Grundbücher sind bereits im ganzen Lande angelegt worden.

Mit dem **Gesetze vom 29. Dezember 1912,** G. Bl. Nr. 9, wurde eine Reihe von Bestimmungen des ottomanischen Gesetzes über den Grundbesitz vom 7. Ramazan 1274 (sog. Ramazangesetz) aufgehoben. Von den aufgehobenen Bestimmungen ist für den Rechtsverkehr die entscheidendste die des § 36 gewesen, die zur rechtsgiltigen entgeltlichen oder unentgeltlichen Veräußerung von Miriegrundstücken die Einwilligung der Behörde als notwendig hinstellt.

In dem **Wuchergesetze** vom 30. Juni 1907 erscheinen die in der österreichisch-ungarischen Wuchergesetzgebung geltenden Bestimmungen rezipiert.

Das **Zinsengesetz** vom gleichen Tage stellt den gesetzl. Zinsfuß mit 6 Prozent u. den zulässigen Maximalzinsfuß mit 10 Prozent fest.

In dem letzteren Gesetze wird auch in Ansehung der rückständigen Zinsen eine dreijährige Verjährungsfrist normiert.

Das Zinsengesetz hat mit dem **Gesetze vom 1. Mai 1912** einige Änderungen und Ergänzungen erfahren.

Das mit Allerhöchster Entschließung vom 23. Juli 1908 genehmigte **Gesetz, betreffend die Pfandbriefe und Teilschuldverschreibungen,** lehnt sich im großen und ganzen an die bezügliche Gesetzgebung in Österreich und Ungarn an. Von den Bestimmungen dieses Gesetzes möge hier nachstehendes hervorgehoben werden.

Sowohl Pfandbriefe als auch Teilschuldverschreibungen dürfen nur mit Bewilligung der Regierung ausgegeben werden.

Die Pfandbriefe müssen nicht allein durch Hypotheken gänzlich gedeckt sein, sondern es muß auch zu deren Sicherstellung ein besonderer Sicherstellungsfonds, u. zw. noch vor Ausgabe der Pfandbriefe gegründet werden.

Bei Ausgabe von Teilschuldverschreibungen müssen schon in den Statuten der betreffenden Gesellschaft die Werte, welche die Grundlage der Emission bilden, sowie die Modalitäten der Ausgabe und Tilgung der Teilschuldverschreibungen angeführt sein.

Die in Österreich-Ungarn gesetzmäßig bestehenden Hypothekaranstalten, welche sich mit der Ausgabe von Pfandbriefen befassen, erhalten im Falle der Ausdehnung ihrer Wirksamkeit auf Bosnien und die Hercegovina in Ansehung der daselbst erworbenen Hypotheken gleiche Begünstigungen wie in Österreich-Ungarn.

Mit dem **Gesetze vom 22. Dezember 1912,** G. Bl. Nr. 8, wird der Heimfall von gerichtlichen Depositen geregelt.

Durch die mit Allerhöchster Entschließung vom 2. Jänner 1909 genehmigte **Advokatenordnung** wurde für die Advokaten die bisher ermangelnde Organisation, d. i. eine Advokatenkammer geschaffen, welche im wesentlichen auf denselben Grundlagen aufgebaut ist, wie die gleiche Institution in Österreich und in Ungarn.

Die Disziplinargewalt über die Advokaten wird nach der neuen Advokatenordnung nicht mehr durch die Regierung, beziehungsweise durch die bei der Regierung bestellte **Advokatendisziplinarkommission,** sondern durch einen von der Advokatenkammer freigewählten **Disziplinarrat** ausgeübt.

Als Disziplinargericht zweiter Instanz fungiert ein bei dem Obergerichte bestellter **Advokatendisziplinarsenat,** welchem zwei Advokaten angehören müssen.

Die Liquidierung strittiger Advokatengebühren kommt nach wie vor dem Gerichte zu, doch ist der Ausschuß der Advokatenkammer berufen, Gutachten über die Angemessenheit strittiger Advokatengebühren abzugeben und über Anrufen der Parteien in

pljenive nagode. Osim toga je predvidjeno utvrdjenje tarifa za jednostavni i opetovni trud.

U dosad postojalom pravu imenovanja advokata po c. i kr. zajedničkom ministarstvu financijâ sa sjedištem mjestom uredovanja se mijenja se ni novim advokatskim redom ništa.

Za postignuce odvjetovanja potrebit je sada prije svega dokaz o petgodišnjoj pravnoj praksi te časti juristočkog doktorala.

Previšnjom odlukom od 2. januara 1909. usvojeni **zakon o podizanju i uregjenju trgovačke komore za Bosnu i Hercegovinu** stvoren je prema odnosnom zakonu austrijskom od 29. juna 1868., L. D. Z. br. 86.

Isto su tako u Previšnjoj usvojenoj **uredbi od 3. februara 1909. o izvršivanju obrta** recipirane odredbe austrijskog obrtničkog reda.

Previšnjom odlukom od 17. februara 1910. **odobreni ustavni zakoni** obuhvataju: 1. **Zemaljski statut**, 2. **zakon o društvima**, 3. **zakon o sakupljanju**. 4. **zakon o kotarskim vijećima** (medžlisu).

U zemaljskom su štatutu prije svega na slični način kao u austrijskim temeljnim državnim zakonima zajamčena opća gragjanska prava (I. odsjek, §§ 2—20), zatim je u njem predvidjen zemaljski sabor za sudjelovanje kod zakonodavstva (II. odsjek, §§ 21—40) te se podjedno ustanovljuje pobliži djelokrug toga zem. sabora (III. odsjek, §§ 41—48). Dopunjak k zem. štatutu tvore ujedno obnarodovani **izborni red i saborski poslovnik.**

Zakon o društvima i zakon o sakupljanju sačinjeni su prema istoimenim austrijskim zakonima. **Zakon o kot. vijećima** (medžlis) uregjuje za svaki kotar po kotarsko vijeće u svrhu sudjelovanja kod upravljanja javnih prilika odnosnog kotara.

Zakonom od 23. decembra 1913. o sudskom ustavu (Zbornik zakona i naredaba br. 129) uvela se je u jednu ruku neovisnost sudaca u izvršivanju sudačke vlasti, kao i njihova nesvrzivost dok se je u drugu ruku statuirala gragjansko-pravna odgovornost sudaca, te ostalih sudskih činovnika za štetu, koju su prouzročili povredom svojih zvaničnih dužnosti. uz suodgovornost zemaljskog erara za tu štetu (t. zv. sindikatska tužba).

Ovim su se zakonom zaveli i sudski praznici, koji smiju da traju od 1. jula do 15. augusta.

Anschnung solcher Advokatengebühren exekutionsfähige Vergleiche zustande zu bringen. Überdies ist noch die Aufstellung eines Tarifes für einfache und wiederkehrende Leistungen vorgesehen.

An dem bisher geltenden Rechte der Ernennung der Advokaten durch das k. u. k. gemeinsame Ministerium für einen bestimmten Ort als Amtssitz wird auch in der neuen Advokatenordnung festgehalten.

Zur Erlangung der Advokatur ist nunmehr vor allem der Nachweis einer fünfjährigen Rechtspraxis und der juridischen Doktorswürde erforderlich.

Das mit Allerhöchster Entschließung vom 2. Jänner 1909 genehmigte **Gesetz, betreffend die Errichtung und Organisierung einer Handelskammer für Bosnien und die Hercegovina** ist dem bezüglichen österreichischen Gesetze vom 29. Juni 1868, R. G. Bl. Nr. 85, nachgebildet.

Ebenso erscheinen in der Allerhöchst genehmigten **Verordnung vom 3. Februar 1909, betreffend die Ausübung der Gewerbe,** die Bestimmungen der österreichischen Gewerbeordnung zum größten Teile rezipiert.

Die mit Allerhöchster Entschließung vom 17. Februar 1910 **genehmigten Verfassungsgesetze** umfassen: 1. **Das Landesstatut, 2. das Vereinsgesetz, 3. das Versammlungsgesetz, 4. das Gesetz über die Bezirksräte.**

In dem **Landesstatute** werden vor allem in ähnlicher Weise wie in den österreichischen Staatsgrundgesetzen die allgemeinen bürgerlichen Rechte garantiert (I. Abschnitt. §§ 2 bis 20), sodann wird in demselben ein Landtag zur Mitwirkung an der Gesetzgebung vorgesehen (II. Abschnitt, §§ 21—40) und der Wirkungskreis dieses Landtages näher bestimmt (III. Abschnitt, §§ 41—48). Eine Ergänzung des Landesstatutes bilden die gleichzeitig erlassene **Wahlordnung** und die **Geschäftsordnung für den Landtag.**

Das **Vereinsgesetz** und das **Versammlungsgesetz** sind den gleichnamigen österreichischen Gesetzen nachgebildet. Das **Gesetz über die Bezirksräte** sieht für jeden Bezirk einen Bezirksrat zur Teilnahme an der Verwaltung öffentlicher Angelegenheiten des Bezirkes vor.

Mit dem **Gesetze vom 23. Dezember 1913 über die Gerichtsverfassung** (Gesetz- und Verordnungsblatt Nr. 129) wurde einerseits die Unabhängigkeit der Richter in Ausübung ihres Richteramtes und deren Unabsetzbarkeit, andererseits die zivilrechtliche Verantwortlichkeit der Richter und der anderen Gerichtsbeamten für den durch Verletzung ihrer Amtspflichten verursachten Schaden, sowie die Mitverantwortlichkeit des Landesärars für diesen Schaden (sog. Syndikatsklage) statuiert.

In diesem Gesetze sind auch Gerichtsferien vorgesehen, welche vom 1. Juli bis 15. August zu dauern haben.

Landesrechnungskammer für Bosnien u. d. Hercegov. mit dem Sitze in Sarajevo. — Zemaljska računska komora za Bosnu i Hercegovinu.

Vorsitzender:
Seine Exzellenz k. u. k. wirklich. Geheimer Rat Mandić Nikola, ✠ Kmt. (m. St.), ♔ III., EBgr. von Doboj, Dr. jur.

Konzeptsbeamte:
Gumberz Edl. v. Rhonthal Karl, Oberfinanzrat.
Šober Josef, Finanzrat.
Grigár Franz, Dr. jur., Finanzsekretär.

Rechnungsbeamte:
Oppitz Johann, ✠, Oberrechnungsrat.
Odović Jovo, Rechnungsrat.
Gašić Ilija, Rechnungsrat.
Stanivuković Simo, Rechnungsrevident.
Radonić Savo, Rechnungsrevident.*
Suljagić Sulejman, Rechnungsrevident.

Manipulationsbeamter:
Drobac Peter, Hilfsämteradjunkt.

Predsjednik:
Njegova Preuzvišenost c. i kr. pravi tajni savjetnik Mandić Nikola, ✠ kmt. (sa zv.), ♔ III., poč. gradj. grada Doboja, dr. pr.

Konceptni činovnici:
Gumberz od Rhonthala Dragutin pl., financijski nadsavjetnik.
Šober Josip, financijski savjetnik.
Grigar Franjo, dr., financijski tajnik.

Računarski činovnici:
Oppitz Ivan, ✠, računarski nadsavjetnik.
Odović Jovo, računarski savjetnik.
Gašić Ilija, računarski savjetnik.
Stanivuković Simo, računarski revident.
Radonić Savo, računarski revident.*
Suljagić Sulejman, računarski revident.

Manipulantni činovnik:
Drobac Petar, prislav pomoćnih ureda.

Sudski praznici u Bosni i Hercegovini. — Gerichtsfeiertage in Bosnien und der Hercegovina.

Osim svake nedjelje vrijedi kao praznik rogjen dan Nj. Apostolskog Veličanstva za sve parbene stranke bez razlike vjerozakona (18. avgusta).

Nadalje su sudski praznici:

a) Za srpsko-pravoslavne:

1. Nova godina, 14./1. januara;
2. Bogojavljenje Gosp., 19./6. januara;
3. Sv. Sava, 27./14. januara;
4. Sretenije, 15./2. februara;
5. Blagovijesti, 7. aprila (25. marta);
6. Gjurgjev-dan, 6. maja (23. aprila);
7. Rogjenje Jovana Krst., 7. jula (24. juna);
8. Petrov-dan, 12. jula (29. juna);
9. Prorok Ilija (Ilijin-dan), 2. augusta (20. jula);
10. Preobraženije Gosp., 19./6. augusta;
11. Usp. Bogorodice, 28./15. augusta;
12. Rožd Bogorod., 21./8. septembra;
13. Vozdvignuće časn. Krsta (Krstov-dan), 27./14. septembra.
14. Sabor arh. Mihaila, 21./8. novembra;
15. Vavedenije, 4. decembra (21. novembra);
16. Sv. otac Nikola, 19./6. decembra;
17. Prvi i drugi dan Rožd. Hrist. (Božić), 7. i 8. januara (25. i 26. decembra);
18. Veliki petak, 13. aprila (31. marta);
19. Voskres. ponedjeljak, 16./3. aprila;
20. Drugi dan Sošestv. sv. Duha, 4. juna (22. maja);
21. Spasov-dan, 24./11. juna.

b) Za rimo-katolike:

1. Nova godina, 1. januara;
2. Bogojavljenje (Sv. tri kralja), 6. januara;
3. Svijećnica, 2. februara;
4. Sv. Josip, 19. marta;
5. Blagovijest, 25. marta;
6. Spasovo, 17. maja;
7. Tijelovo (Brašančevo), 7. juna;
8. Sv. Ivan Krstitelj, 24. juna;
9. Petar i Pavao, 29. juna;
10. Ilijin dan, 20. jula;
11. Velika Gospojina, 15. augusta;
12. Narogjenje B. D. M., 8. septembra;
13. Svi Sveti, 1. novembra;
14. Bezgrj. zač. B. D. M., 8. decembra;
15. Božić, 25. decembra;
16. Sv. Stjepan, 26. decembra;
17. Uskrsni ponedjeljak, 29. aprila;
18. Duhovski ponedjeljak, 28. maja.

c) Za muslimane:

1. Mevlud, 1 dan;
2. Ramazanski bajram, 3 dana;
3. Kurban-bajram, 4 dana.
4. Nova godina (1. muharrema).

d) Za jevreje:

1. Svaka subota u godini;
2. Vazam (pasha), prva dva i zadnja dva dana;
3. Purim, 1 dan;
4. Šebuot, 2 dana;
5. Nova godina, 2 dana;
6. Dan Izmirenja;
7. Shukhot, prva dva i zadnja dva dana.
8. Razorenje Jerusalima, 1 dan.

Außer den Sonntagen gilt als Feiertag der Geburtstag Sr. Apostolischen Majestät für alle Streitparteien ohne Unterschied der Religion (18. August).

Weiters sind Gerichtsfeiertage:

a) Für Serb.-orthodoxe.

1. Neujahr, 14./1. Januar;
2. Erscheinung Christi, 19./6. Januar;
3. Heiliger Sava, 27./14. Januar;
4. C. Tr. Christi D. (Sretenije), 15./2. Februar;
5. Maria Verkündigung, 7. April (25. März);
6. Feiertag des heiligen Georg, 6. Mai (23. April);
7. Johann der Täufer 7. Juli (24. juna);
8. Peter und Paul 12. Juli (29. Juni);
9. Heiliger Elias, 2. August (20. Juli);
10. Verklärung Christi, 19./6. August;
11. Maria Himmelfahrt, 28./15. August;
12. Maria Geburt, 21./8. September;
13. Kreuz-Erhöhung 27./14. September;
14. Erzengel Michael, 21./8. November;
15. Maria Opferung, 4. Dezember (21. November);
16. Heiliger Nikolaus, 19./6. Dezember;
17. Erster und zweiter Tag Geburt Christi, 7. und 8. Januar (25. und 26. Dezember);
18. Charfreitag, 13. April (31. März);
19. Ostermontag, 16./3. April;
20. Zweiter Tag des Pfingstfestes, 4. Juni (22. Mai);
21. Christi Himmelfahrt, 24./11. Juni

b) Für Römisch-katholische:

1. Neujahr, 1. Januar;
2. Heilige drei Könige, 6. Januar;
3. Maria Lichtmeß, 2. Februar;
4. Heiliger Johann, 19. März;
5. Maria Verkündigung, 25. März;
6. Christi Himmelfahrt, 17. Mai;
7. Fronleichnam, 7. Juni;
8. Heiliger Johann der Täufer, 24. Juni;
9. Heiliger Petrus und Paulus, 29. Juni;
10. Heiliger Elias, 20. Juli;
11. Maria Himmelfahrt, 15. August;
12. Maria Geburt, 8. September;
13. Aller Heiligentag, 1. November;
14. Maria Empfängnis, 8. Dezember;
15. Christfest (Weihnachten), 25. Dezember;
16. Heiliger Stephan, 26. Dezember;
17. Ostermontag, 29. April;
18. Pfingstmontag, 28. Mai.

c) Für Mohamedaner:

1. Geburtsfest Mohameds (Mevlud), ein Tag;
2. Ramazan Bajram (Idi fitr), drei Tage;
3. Kurban Bajram, vier Tage.
4. Neujahr (1. Muharrem).

d) Für Juden:

1. Jeder Samstag im Jahre;
2. Pasha, die zwei ersten und zwei letzten Tage;
3. Purim, der erste Tag;
4. Šebuot, zwei Tage;
5. Neujahr, zwei Tage;
6. Versöhnungstag;
7. Shukhot, die zwei ersten und zwei letzten Tage.
8. Zerstörung von Jerusalem, 1 Tag.

Školski praznici.

Kao praznici imadu se smatrati: *a)* sve nedjelje; *b)* imendan Njegova Veličanstva (4 oktobra);
Osim toga nema nastave na ovim školskim praznicima:

a) Za srpsko-pravoslavne:

1. Nova Godina, 14./1. januara. 1 dan;
2. Bogojavljenje Gosp., 19./6. jedan dan; 20./7. januara, Sabor sv. Jovana Pret.
3. Sv. Sava, 27./14. januara;
4. Velika tri Jerarha, 12. februara (30. januara) jedan dan;
5. Sretenije Gospodnje, 15./2. februara, jedan dan;
6. Blagovijesti, 7. aprila (25. marta), jedan dan;
7. Gjurgjev-dan, 6. maja (23. aprila), jedan dan;
8. Car Konstantin i Jelena, 3. juna (21. maja);
9. Rožd. Bogorod., 21./8. septembra;
10. Krstov-dan, 27./14. septembra, jedan dan;
11. Sab. Arh. Mihaila, 21./8. novembra;
12. Vavedenije, 4. decembra (21. novembra), jedan dan;
13. Sv. otac Nikolaj, 19./6. decembra, jedan dan;
14. Božić, od 6. do uklj. 9. januara (24. do uklj. 27. decembra), 4 dana;
15. Od Velikog Četvrtka do uklj. utorka iza Voskres. Hristova, 6 dana;
16. Spasov-dan, jedan dan;
17. Ponedjeljak i utorak Duhovski, dva dana;
18. Hram Crkve (gdje ga ima), jedan dan;
19. Sv. Dimitrije, 8. novembra (26. oktobra);
20. Usječ. gl. Jovana Krst., 11./29. septembra.

b) Za katolike:

1. Nova Godina, 1. januara. jedan dan;
2. Sv. tri Kralja, 6. januara. jedan dan;
3. Svijećnica, 2. februara. jedan dan;
4. Josipovo, 19. marta, jedan dan;
5. Blagovijest, 25. marta, jedan dan;
6. Sv. Ivan Krst., 24. juna, jedan dan;
7. Petrovo i Pavlovo, 29. juna, jedan dan;
8. Mala Gospojina, 8. septembra, jedan dan;
9. Svi Sveti, 1. novembra, jedan dan;
10. Bezgrj. zač. B. D. M., 8. decembra, jedan dan;
11. Božić, od 24.—27. decembra, 4 dana;
12. Uskrs, od Velikog Četvrtka do uklj. utorka iza Uskrsa;
13. Spasovo;
14. Duhovski ponedjeljak, jedan dan;
15. Tijelovo (Brašančevo), jedan dan;
16. Crkveni god (gdje ga ima), jedan dan.

c) Za muslimane:

1. Kurban bajram, 4 dana;
2. Ramazanski bajram, 3 dana;
3. Mevlud, jedan dan;
4. Nova Godina.

Schulfeiertage.

Als Feiertage sind zu betrachten: *a)* alle Sonntage, *b)* Namenstag Seiner Majestät (4. Oktober).
Außerdem sind Schulunterrichtsfeiertage:

a) Für Serb.-orthodoxe:

1. Neujahr, 14./1. Januar, ein Tag;
2. Erscheinung Christi, 19./6. Januar ein Tag, 20./7. Januar, Johannes der Täufer;
3. Heiliger Sava, 27./14. Januar, ein Tag;
4. Drei Jerarchen, 12. Februar (30. Januar), ein Tag;
5. C. Tr. Chr. D., 15./2. Februar, ein Tag;
6. Maria Verkündigung, 7. April (25. März) ein Tag;
7. Heiliger Georg, 6 Mai (23. April), ein Tag;
8. Heiliger Konstantin und Helene; 3. Juni (21. Mai);
9. Maria Geburt, 21./8. September, ein Tag;
10. Kreuzerhöhung (Krstov dan), 27./14. September, ein Tag;
11. Erzengel Michael, 21./8. November, ein Tag;
12. Maria Opferung, 4. Dezember (21. November), ein Tag;
13. Heiliger Nikolaus, 19./6. Dez., ein Tag;
14. Geburt Christi, vom 6. bis inkl. 9. Januar (24. bis inkl. 27. Dezember), vier Tage;
15. Vom Gründonnerstag bis inkl. Dienstag nach Christi Auferstehung- sechs Tage;
16. Christi Himmelfahrt, ein Tag;
17. Montag und Dienstag nach Pfingsten, zwei Tage;
18. Kirchweihe (wo sie eingeführt), ein Tag;
19. Heiliger Demetrius, 8. Nov. (26. Okt.);
20. Enthauptung des heiligen Johannes, 11./29. September.

b) Für Katholiken:

1. Neujahr, 1. Januar, ein Tag;
2. Heilige drei Könige, 6. Januar, ein Tag;
3. Maria Lichtmeß, 2. Februar, ein Tag;
4. Josef Nährvater, 19. März, ein Tag;
5. Maria Verkündigung, 25. März, ein Tag;
6. Johannes der Täufer, 24. Juni, ein Tag;
7. Peter und Paul, 29. Juni, ein Tag;
8. Maria Geburt, 8. September, ein Tag;
9. Aller Heiligentag, 1. November, 1 Tag;
10. Maria Empfängnis, 8. Dezember, ein Tag;
11. Christfest (Weihnachten), vom 24.—27. Dezember, 4 Tage;
12. Ostern, vom Gründonnerstag bis inkl. Dienstag nach Ostern;
13. Christi Himmelfahrt;
14. Montag nach Pfingsten, ein Tag;
15. Fronleichnamstag;
16. Kirchweihe (wo sie gefeiert wird), ein Tag

c) Für Mohamedaner

1. Kurban Bajram, vier Tage;
2. Ramazan Bajram, drei Tage;
3. Mohammeds Geburtstag, ein Tag;
4. Neujahr.

Državna vijest o Bosni i Hercegovini. — Statistisches über Bosnien-Hercegovina.

Bosna i Hercegovina.

Bosna i Hercegovina zauzimaju cjelokupnim svojim opsegom u obliku približno istostraničnoga trokuta sjeverozapadni dio balkanskog poluotoka između 42° 26′ i 45° 15′ sjeverne širine te 33° 24′ i 37° 21′ istočne duljine od Ferra.

Sjeverna stranica toga trokuta, koja se proteže blizu 45. stepena sjev. širine, zatim najdulja stranica njegova, koja se drži istočnih obronaka Kapelinih i Dinarskih planina, imadu obje stalno, iznzmemo li mnogovrsne zavoje u njihovu detaljnom razvitku, u čitavom svom protegnuću glavni smjer od zapada k istoku, odnosno od sjevero-zapada k jugo-istoku. Treća naprotiv stranica toga trokuta imade jedino na oba svoja kraja isti, u glavnom sjevero-južni smjer, dok se u svom srednjem dijelu često i znatno lomi prema istoku i jugo-istoku.

Bosna i Hercegovina, koje su u opće gorske zemlje, pokazuju u svom orografskom razvoju toliko razlikosti, koliko ih jedva u ikojeg drugog kraja evropskog kontinenta ima. No premda gorski značaj u tim zemljama prevladava, to nalazimo u njih ipak svih orografskih oblika počam od nizina pa sve do visogorja.

Geološke prilike veoma su slične onima južnih Alpa. Osobito su mnogobrojna rudna vrela i toplice, da samo spomenemo vrnće vrelo u Ilidži kod Sarajeva, kiselicu u Kiseljaku te sičani Guber izvor kod Srebrenice.

Bosnien-Hercegovina.

Bosnien und die Hercegovina nehmen als kompaktes Gebiet von der Gestalt eines annähernd gleichseitigen Dreieckes den nordwestlichen Teil der Balkankalbinsel zwischen 42° 26′ u. 45° 15′ nördl. Breite u. 33° 24′ u. 37° 21′ östl. Länge von Ferro ein.

Die nahe dem 45. Breitegrade verlaufende nördliche sowie die dem Ostabhange des Kapela- und dem Zuge des dinarischen Alpengebirges folgende längste Dreieckseite behalten, abgesehen von den mannigfachen Krümmungen ihrer Detailentwicklung, in ihrem ganzen Verlaufe die Hauptrichtung von West nach Ost, beziehungsweise von Nordwest nach Südost bei. Die nach Osten gekehrte dritte Seite des Dreieckes hingegen zeigt nur in ihren beiden Endteilen einen mit ihrer nordsüdlichen Hauptrichtung übereinstimmenden Verlauf, während sie in ihrem mittleren Teile einige namhafte Brechungen nach Osten und Südosten aufweist.

Bosnien und die Hercegovina, welche im allgemeinen als Gebirgsländer zu bezeichnen sind, zeigen in ihrer orographischen Gliederung eine Mannigfaltigkeit wie sie kaum ein zweites Gebiet des europäischen Kontinentes aufzuweisen hat. Trotz des vorherrschenden gebirgigen Charakters aber bieten diese Länder alle orographischen Typen von der Tiefebene bis zum ausgesprochenen Hochgebirge.

Die geologischen Bedingungen haben eine große Ähnlichkeit mit jenen der südlichen Alpen. Außerordentlich zahlreich sind Mineralquellen und Thermen. Erwähnt sei nur die heiße Quelle von Ilidža bei Sarajevo, der Säuerling von Kiseljak und die arsenikhältige Guberquelle bei Srebrenica.

Akoprem se zemlja proteže samo preko dva stupnja širine, to ipak pruža na tom razmjerno ograničenom prostoru upadne opreke podneblja. Zima je u Bosni ciča, blaže je proljeće i jesen, tako da dapače u gorskim predjelima najvažnije žitarice dozrijevaju. Hercegovačko je podneblje uslijed blizine jadranskog mora rek bi subtropsko, tako, da ovdje već i južno voće izvrsno uspjeva, a u Mostaru još o božiću ruža cvate.

Ogromne gorske kose, što zemlju od sjeverozapada prema jugoistoku dijele, čine razvodje izmedju jadranskog i crnog mora. Naravne komunikacije, od kojih su opet najvažnije one, što sa granica u sredinu zemlje vode, jesu u Bosni one doline, koje se odvajaju od Save, i to doline Une, Vrbasa, Bosne i Drine a u Hercegovini dolina Neretve.

Bosna i Hercegovina imade na površini od 51.199 km^2 po popisu žiteljstva od godine 1910. 1,898.044 stanovnika. Gustoća žiteljstva, proračunana iz odnošaja broja stanovništva prema površini, iznaša prema tome 37 stanovnika na četvorni kilometar; prirast stanovništva od godine 1895. do 1910, dakle u razdoblju od 15 godina iznosi 21·04 postotaka. Po zanimanju odpada od cjelokupnog stanovništva 88 postotaka na poljodjelstvo, ostatak pako poglavito na trgovinu i obrt. Po vjeroispovjesti ima (u okruglim brojevima) 612.000 muslimana, 825.000 srpsko-pravoslavnih, 434.000 rimokatolika, 8000 grkokatolika, 12.000 izraelićana i preko 6000 protestanata.

Obwohl sich das Land nur über zwei Breitegrade ausdehnt, bietet es gleichwohl auf diesem verhältnismäßig beschränkten Raume die auffallendsten Gegensätze des Klimas. Bosnien hat einen strengen Winter; besser begünstigt ist es im Frühjahr und Herbst, so daß sogar in Gebirgslagen die wichtigsten Cerealien zur Reife gelangen. Hercegovina erfreut sich, dank der Nähe des Adriatischen Meeres, einer fast subtropischen Temperatur, so daß hier schon Südfrüchte vortrefflich gedeihen u. in Mostar der Rosenstrauch bis Weihnachten noch in Blüte steht.

Die mächtigen Gebirgszüge, welche das Land von Nordwest nach Südost durchschneiden, bilden die Wasserscheide zwischen der Adria u. dem Schwarzen Meere. Die natürl. Kommunikationen, unter welchen wieder hauptsächlich die von den Grenzen des Landes in das Innere führenden in Betracht kommen, sind die im Norden Bosniens von der Save abzweigenden Täler der Una, des Vrbas, der Bosna und Drina, im Süden das Tal der Narenta.

Bosnien und Hercegovina zählen auf einer Fläche von 51.199 km^2 nach der Volkszählung vom Jahre 1910 1,898.044 Einwohner. Die aus dem Verhältnisse der Einwohnerzahl zum Flächeninhalte resultierende Dichte der Bevölkerung stellt sich demnach auf rund 37 Einwohner auf den Quadratkilometer, und beträgt die Zunahme der Population von 1895 bis 1910, also für den Zeitraum von 15 Jahren 21·04 Prozent. Von der Gesamtpopulation befassen sich zirka 88 Prozent mit der Landwirtschaft, der Rest gehört hauptsächlich dem Handels- und Gewerbestande an. Dem Glaubensbekenntnisse nach gibt es (in runden Ziffern): 612.000 Moslimen, 825.000 Orthodoxe, 434.000 Katholiken, 8000 gr.-kath., 12.000 Juden und über 6000 Protestanten.

Konsulate in Sarajevo. — Konzulati u Sarajevu.

Kaiserlich deutsches Konsulat.

Kanzlei täglich von 9 bis 12 Uhr Vorm. geöffnet.

Konsul: **Eiswaldt** Rudolf, Dr. jur.
Konsulatssekretär: **Meissner** Viktor.

Kaiserlich ottomanisches Generalkonsulat.

Karpuzova ulica 6.

Generalkonsul: **Ressoul** Effendi.
Vizekonsul: **Ahmed** Moukhtar Bey.
Kanzler: **Jusuf** Beg.
Sekretär: **Petrović** Mihajlo.

K. UND K. HOF-TUCH-, UNIFORMEN-, UNIFORMSORTEN- UND DECKENFABRIKEN

Wilhelm BECK & SÖHNE

ZENTRALBUREAU: WIEN, VI/2, HIRSCHENGASSE 25

FABRIKEN: WIEN, VI/2, HIRSCHENGASSE 25, HUMPOLETZ, BOHMEN, UND GROSZ-MESERITSCH, MÄHREN. — VERTRETUNG: SARAJEVO, DOLNJI HISETA 7

Lieferanten für Uniformbekleidung und Ausrüstung der bosnisch-hercegovinischen Behörden.

10

Izvadak iz općih odredaba i tarifa za poštu, telegraf i telefon
u prometu Bosne i Hercegovine te s inozemstvom.

Auszug aus den allgemeinen Post-, Telegraphen- und Telephon-bestimmungen u. Tarifen
für den Verkehr in Bosnien-Hercegovina und nach dem Auslande.

A. Tarifa za poštanske listovne pošiljke. — A. Tarif für Briefpostsendungen.

Nach Kuda?	Briefe — Listovi: Težina Gewicht unbeschränkt	Briefe — Listovi: plaćeno — frankiert h	Briefe — Listovi: neplać. — unfrank. h	Post-karten: jednostav. — einfach h	Post-karten: s odgovor. — m. Antw. h	Štampane stvari Drucksachen: Težina Gewicht bis 2000 g [3]	Štampane stvari Drucksachen: plaćeno — frankiert h	Roba za pokus Warenproben: Težina Gewicht bis 500 g zulässig	Roba za pokus Warenproben: plaćeno — frankiert h	Poslovni papiri Geschäftspapiere: Težina Gewicht bis 2000 g zulässig	Poslovni papiri Geschäftspapiere: plaćeno — frankiert h	Prislojba za upisivanje Einschreibgebühr h	Povratni recepis Rückschein h	Mischsendungen (aus Drucksachen, Geschäftspapieren oder Warenproben zusammengepackte Sendungen): für je 50 g .....05 h, jedoch wenigstens 10 h. wenn die Sendung aus Drucksachen und Warenproben besteht, und wenigstens 25 h. wenn sie auch Geschäftspapiere enthält.
[2] Bosna i Hercegovina [4] Austro-Ugarska Deutschland	do—bis 20 g....	15	doppelte Taxe	[1]	[1]	a) nichteilige, f. je 50 g (gewöhnl. Gebühr)	03	für je 50 g.....	05	für je 50 g.....	05	25	25	
	für je weitere 20 g..... ...	05				b) eilige, zur Gebühr unter a).. ohne Untersch. d. Gewicht. (erhöhte Gebühr).	02	wenigstens aber	10	wenigstens aber	25			
Okkupationsgebiet (Serbien, Montenegro. Russ. Polen, Albanien)	wie oben					eilige Drucksachen unzulässig		bis 350 g Gebühren wie oben		unzulässig		.	.	
Druge zemlje svjetskog poštanskog saveza [6] Den übrigen Weltpostvereinsländern [6]	do bis 20 g.....	25	50	10	20	za svakih 50 g für je	5	za svakih 50 g für je	5	za svakih 50 g für je	5	25	25	
	daljnih f. je weit. 20 g	15	30			najmanje mindestens ...	10	najmanje mindestens ...	10	najmanje mindestens ...	25			
Zemlje, što nijesu u savezu Nichtvereinsländern	do bis 20 g.....	25	50	10	20	za svakih 50 g für je	5 [7]	za svakih 50 g für je	5	za svakih 50 g für je	5	25	—	
	daljnih f. je weit. 20 g	15	30			najmanje mindestens ...	10	najmanje mindestens ...	10	najmanje mindestens ...	25			

[1]) Für eine einfache Postkarte oder jeden Teil einer Doppelpostkarte, und zwar: a) für eine von der Postverwaltung ausgegebene Postkarte mit eingedrucktem Postwertzeichen 8 h. b) sonst 10 h.

[2]) Diesen Gebührensätzen unterliegen in Hinkunft auch die gebührenpflichtigen Gerichtsbriefe und die Bahnavisi.

[3]) Die Zuschlaggebühr muß mittels der besonders dafür ausgegebenen Eilmarke entrichtet werden. Solche sind aufgelegt zu 2 h und zu 5 h. Die Eilmarken zu 5 h dienen zur Entrichtung der gewöhnlichen Gebühr und des Zuschlages für Drucksachensendungen bis zu 50 g. Zur Entrichtung anderer Gebühren sind die Eilmarken nicht geeignet.

[4]) Za korespondenciju iz Bosne i Hercegovine i u nju, ako je valja otpremati c. i kr. ratnim brodovima, koji se nalaze u stranim vodama, vrijede pristojbe i uvjeti pošiljanja kao za promet s Austro-Ugarskom.

[4]) Für die mit den in fremden Gewässern befindlichen k. u. k. Kriegsschiffen zu befördernden Korrespondenzen aus und nach Bosnien-Hercegovina gelten die Taxen und Versendungsbedingungen des Verkehres mit Österreich-Ungarn.

[5]) Snižene pristojbe za slanje štampanih stvari za slijepce (samo u unutarnjem prometu kao i u prometu s Austrijom):

[5]) Ermäßigte Gebühr für Sendungen in Blindendruck (nur für den internen Verkehr wie auch für den Verkehr mit Österreich und Deutschland):

do — bis 50 g..... 3 h
preko — über 50 g „ „ 100 „..... 5 „
„ „ 100 „ „ „ 1000 „.....10 „
preko — über 1000 g do — bis 2000 g.....20 h
„ „ 2000 „ „ „ 3000 „.....30 „

Im Verkehr mit Ungarn unterliegen die Blindendrucksendungen den gewöhnlichen Drucksachengebühren.

[6]) Izračunane pristojbe u svjet. pošt. prometu: — [6]) Ausgerechnete Gebühren für Briefe des Weltpostverkehres:

	Plaćeno Frankiert K	Plaćeno Frankiert h	Neplaćeno Unfrankiert K	Neplaćeno Unfrankiert h
Do — Bis 20 g	—	25	—	50
Preko—Über 20 g do—bis 40 g....	—	40	—	80
„ 40 „ „ 60 „....	—	55	1	10
„ 60 „ „ 80 „....	—	70	1	40
„ 80 „ „ 100 „....	—	85	1	70

	Plaćeno Frankiert K	Plaćeno Frankiert h	Neplaćeno Unfrankiert K	Neplaćeno Unfrankiert h
Preko Über 100 g do—bis 120 g ..	1	—	2	—
„ 120 „ „ 140 „ ..	1	15	2	30
„ 140 „ „ 160 „ ..	1	30	2	60
„ 160 „ „ 180 „ ..	1	45	2	90
„ 180 „ „ 200 „ ..	1	60	3	20

[7]) U Perziji mora se za svaku pošiljku štampanih stvari iz inozemstva prigodom primitka platiti 3 šahisa (= 5 helera).

[7]) In Persien wird vom Empfänger für jede aus dem Auslande eingelangte Drucksachensendung die Gebühr von 3 Schahis (= 5 Heller) eingehoben.

Djelomično frankiranje; neplaćena predaja:

a) Pisma, poštanske karte pod ločkom 2 *b)*, nežurne tiskanice, trgovački papiri, uzorci od robe i mješovite pošiljke mogu se i djelomično frankirani predati. Ovakove pošiljke opterećuju se dvostrukim iznosom, koji fali za potpuno frankiranje pošiljke; u slučaju potrebe povisuje se isti na slijedeći sa brojem 5 djeljivi iznos.

b) Pisma i poštanske karte pod tačkom 2 *b)* mogu se i ne frankirana predati. Ovakove pošilke opterećuju se sa dvostrukim iznosom pristojbe, koja bi se trebala platiti u slučaju frankiranja.

K *a)* i *b)*. Kod dvostrukih poštanskih karata opterećuje se ponajprije samo nedovoljno frankirana ili posvema ne frankirana glavna karta; s kartom za odgovor postupa se kod povratka i to kao sa običnom poštanskom kartom.

c) Tiskanice, kod kojih nije povišena pristojba podpuno a doplatak sa gore spomenutom posebnom markom (Eilmarke) plaćen na primjer tiskanica preko 100 do 150 grama sa običnom markom od 12 h ili običnom markom od 10 h ili sa običnom markom od 6 h i sa posebnom markom (Eilmarke) od 2 h, ili sa običnom markom od 3 h i posebnom markom (Eilmarke) od 5 h.

Ekspresne pošiljke.

Listovne poštanske pošiljke svake ruke mogu se dati dostaviti ekspresno; u unutarnjem prometu Bosne i Hercegovine samo u mjesta s poštom (izuzete su mjesne pošiljke) i u saobraćaju s Austrijom*), Ugarskom, Argentinom (samo u gradove Buenos-Ayres, Rosario i La Plata dopustivo); Belgija, Chile, Kolumbija (samo u Bogotu), Costa Rica (samo u mjesta s poštom), Danska (samo u mjesta s poštom), Danske Antile, Njemačka, Francuska s Monakom i Alžirom, francuska Indokina, Velika Britanija (nedjeljom dostavlja se ekspresna pošiljka samo u Londonu i jedino onda, ako je na pošiljci označeno „Express Delivery on Sunday“ „Ekspresna dostava u nedjelju“). Britske kolonije: Brit.-Guyana, Mauritius (samo u Bambons, Bean-Bassin, Central-Flacq, Curepipe, Flacq, Mahebourg, Moka, Pampelmousses, Phoenix, Port Louis, Quatre-Bornes, Rose-Hill, Rose-Belle, Saint Pierre, Souillac, Union Vale, Vacoas), St. Lucia, Sierra Leone (samo u distrikat Freetown), Cayman-otočje (samo u Georgtown). Italija sa kolonijom Erythrea, Japan sa Formosom i s japanskim pošt. uredima u Kini (u prometu s japanskim pošt. zavodima, u Mandžuriji i u japan. Sachalinu (Karafuto) nijesu dopustive ekspresne pošiljke); Koreja, Liberija (samo u Buchanan, Edinu, Greenville, Harper i Monrovija), Luksemburška, Crna Gora (samo u mjesta s poštom), Nizozemska, Paraguay (samo u Asuncion), Portugalska, portugiške kolonije, Švedska (samo u Gothenburg, Malmö i Stockholm), Švicarska, Srbija (samo u mjesta s poštom), Siam (samo u mjesta s poštom) i južnoafrikanski savez (Kapkolonija, Transval).

Pristojbe. Za ekspresnu dostavu, odnosno za aviziranje u luzemnom prometu ili u prometu sa Austrijom i Njemačkom za svaki paket 50 h. za svaku drugu pošiljku 30 h, u prometu pak s Ugarskom za svaki paket 1 K, za sve ostale pošiljke 60 h. te je mora ošlašiljač unaprijed platili, priljepivši na pošiljku odnosno listovne marke.

Ekspresne pošiljke u dostavnom području samoga pošt ureda nijesu dopustive.

Listovne pošt. pošiljke pouzećem.

Listovne pošt. pošiljke svake ruke mogu se razašiljati u unutarnjem prometu kao i u prometu s Austro-Ugarskom, zatim s Belgijom, Danskom sa Farörerskim otočjem i Islandijom Njemačkom uključivo s njemačkim pošt. uredima u Kini i Maroku (osim Alcassara i Meknesa, adresa: „Deutsche Post“ ili „Poste Allemand“-„Njemačka pošta“), s Njem. Novom Guinejom, Njem. Istočnom Afrikom, Njemačkom Jugozapadnom Afrikom, Kamerunom, Kiančaom, Samoom (sve pošiljke pouzećem moraju se u Apiji primiti) i Togom, Karolinski, Marianski, Maršalski i Palauski otoci), Francuskom s Monakom i Alžirom, Italijom s kolonijom Erythrejom, sa talijanskim poštanskim uredima u Tripolisu (Afrika) i Bengasi-ju i s republikom San Marino, s Luksemburškom, Nizozemskom Rumunjskom, Švicarskom, Srbijom (dopustivo samo u mjesta, za koja se pošt. naputnice mogu primati), s Turskom (c. kr. pošt. uredi), s Tunisom, do iznosa od 1.000 K (= 1.000 franaka odnosno 800 maraka), zatim u Dansku i Rumunjsku do iznosa od 720 skandinavskih kruna (odnosno 1000 leja) kao preporučene listovne pošt. pošiljke pouzećem. One su podvrgnute već prema mjestu upućenja istim taksama kao ostale preporučene pošiljke, a s obzirom na ograničenje težine i mjere i na druge uvjete slanja, zatim na jamstvo (bez obzira na visinu iznosa ponzećem) podvrgnute su općim odredbama, koje postoje

*) U Bosni, Hercegovini, Austriji i Njemačkoj dostavlja se noću samo tada, ako pošiljka imade oznaku: „I noću dostaviti“.

Teilweise Frankierung; unfrankierte Aufgabe:

a) Briefe, die Privatpostkarten, nicht eilige Drucksachen, Geschäftspapiere, Warenproben und Mischsendungen können auch teilweise frankiert aufgegeben werden. Solche Sendungen werden mit dem Doppelten des an der Gebühr für die voll frankierte Sendung fehlenden Betrages, nötigenfalls aufgerundet auf die nächsthöhere durch fünf teilbare Zahl, belastet.

b) Briefe und Privatpostkarten können auch unfrankiert aufgegeben werden. Die Sendungen werden mit dem doppelten Betrag der Gebühr wie für gleichartige frankierte Sendungen belastet.

Zu *a)* und *b)*. Bei Doppelpostkarten wird zunächst nur die ungenügend frankierte oder unfrankierte Stammkarte belastet, die Antwortkarte wird bei ihrer Zurücksendung selbständig, und zwar wie eine einfache Postkarte behandelt.

c) Keinen Anspruch auf eilige Beförderung haben Drucksachen, bei denen die erhöhte Gebühr nicht voll und die Zuschlaggebühr nicht mittels Eilmarke entrichtet ist, zum Beispiel eine Drucksachensendung von mehr als 100 bis 150 Gramm, die mit einer 12 h Briefmarke, oder mit einer 10 h Briefmarke, oder die mit einer 6 h Briefmarke und mit einer 2 h Eilmarke, oder mit einer 3 h Briefmarke und einer 5 h Eilmarke entrichtet wurde.

Expreßsendungen.

Briefpostsendungen jeder Gattung können expreß bestellt werden: im internen Verkehre Bosniens und der Hercegovina nur nach Postorten (ausschließlich der Lokalsendungen*) und im Wechselverkehre mit Österreich*), Ungarn, Argentinien (nur nach den Städten Buenos-Ayres, Rosario und La Plata zulässig) Belgien, Chile, Columbien (nur nach Bogota), Costa Rica (nur nach Postorten), Dänemark (nur nach d. Postorten), Dänische Antillen, Deutschland, Frankreich mit Monako u. Algerien, französ. Indochina, Großbritannien (an Sonntagen findet eine Expreßbestellung nur in London und auch dann nur statt, wenn die Sendungen die Angabe „Express Delivery on Sunday“ oder „Expreßbestellung am Sonntage“ tragen). Britsche Kolonien: Britisch-Guyana, Mauritius (nur nach Bambons, Bean-Bassin, Central-Flacq, Curepipe, Flacq, Mahebourg, Moka, Pampelmousses, Phoenix, Port Louis, Quatre-Bornes, Rose-Hill, Rose-Belle, Saint-Pierre, Souillac, Union Vale, Vacoas), St Lucia, Sierra Leone (nur nach dem Distrikt von Freetown), Cayman-Inseln (nur nach Georgetown), Italien mit der Kolonie Erythrea, Japan mit Formosa und den japanischen Postanstalten in China (im Verkehre mit den japanischen Postanstalten in der Mandschurei und in japanisch Sachalin [Karafuto] sind Expreßsendungen nicht zulässig), Korea, Liberia (nur nach Buchanan, Edina, Greenville, Harper und Monrovia), Luxemburg (nur nach Postorten), Niederlande, Norwegen (nach Bergen, Drammen, Drontheim, Friedrikstad, Kristiania, Skien, Stavanger) Paraguay (nur nach Assuncion), Portugal, portugiesische Kolonien, Schweden (nur nach Postorten), Schweiz, Siam (nur nach Postorten) und Südafrikanischer Bund (Kapkolonie, Transval).

Gebühren. Für die expresse Bestellung, beziehungsweise Avisierung im inländischen Verkehr und im Verkehr mit Österreich und Deutschland für jedes Paket 50 h, für jede andere Sendung 30 h, im Verkehre mit Ungarn für jedes Paket 1 K, für andere Sendungen 60 h, im Postorte selbst beträgt die Gebühr und ist vom Absender im vorhinein durch auf der Sendung angebrachte Briefmarken zu entrichten.

Expreßsendungen für den eigenen Bestellbezirk eines Postamtes sind unzulässig.

Nachnahme-Briefpostsendungen.

Briefpostsendungen jeder Gattung können im internen Verkehr sowie im Verkehre mit Österreich-Ungarn, dann mit Belgien, Dänemark, mit den Faröer-Inseln und Island, Deutschland einschließlich der deutschen Postanstalten in China und Marokko, Deutsch-Neuguinea, Deutsch-Ostafrika, Deutsch-Südwestafrika, Kamerun, Kiautschou, Samoa und Togo, Karolinen-, Mariannen-, Marschall- und Palau-Inseln, Frankreich mit Monaco, Algier und den französischen Postämtern in Marokko, Italien mit der Kolonie Erythrea, den italien. Postämtern in Tripolis (Afrika) u. Bengasi u. der Republik San Marino, Luxemburg, Niederlande, Rumänien, Schweiz, Türkei (k. k. Postämter), Tunis, bis zum Betrage von 1.000 K (= 1.000 Franken beziehungsweise 800 Mark) sowie nach Dänemark und Rumänien bis zum Betrage von 720 skandinavischen Kronen (beziehungsweise 1000 Lei) als rekommandierte Briefpostsendungen mit Nachnahme versendet werden. Dieselben unterliegen je nach ihrem Bestimmungslande den gleichen Taxen wie sonstige rekommandierte Sendungen und in Bezug auf Gewichts- und Maßbeschränkungen und die übrigen Versendungsbedingungen, dann Haftung (ohne Rücksicht auf die Höhe des Nachnahmebetrages) den in den betreffenden Verkehrsrelationen für Briefpostsendungen im allgemeinen bestehenden Bestimmungen. Im Ver-

*) In Bosnien, Hercegovina, Österreich und Deutschland erfolgt dann eine Zustellung während der Nachtzeit, wenn die Sendung den Vermerk trägt: „Auch nachts zuzustellen.“

u dotičnim prometnim relacijama za listovne pošt. pošiljke. U prometu s Njemačkom moraju se preporučene list. pošt. pošiljke frankirati (prisilno frankiranje). U unutarnjem prometu te u prometu s Austro-Ugarskom i Njemačkom smiju se i vrjednosni listovi opleretiti pouzećem; inače nije dopustiva oznaka vrijednosti.

Pristojbe kod predaje:

a) Ista pristojba kao a istu pošiljku bez pouzeća;

b) Posebna pristojba t. zv. „Vorzeigegebühr" . . . . . 10 h

K *a)* Paketi sa ponzećem ne smiju se neplaćeno predati.

K *b)* Pristojba se uvijek mora platiti kod predaje.

Pristojbe kod ubiranja pouzeća:

Za pripostanje uhrane svote ubira se pristojba za obični doznačnicu. Ova pristojba odbija se od ponzeća.

kehre mit Deutschland gilt für rekommandierte Nachnahmebriefpostsendungen der Frankozwang. Im internen Verkehre und im Verkehre mit Österreich-Ungarn und Deutschland ist auch die Nachnahmebelastung von Wertbriefen zulässig; sonst ist eine Wertangabe nicht zulässig.

Gebühren bei der Aufgabe:

a) Die Gebühr für die Sendung wie für eine gleichartige ohne Nachnahme:

b) die Vorzeigegebühr von . . . . . 10 h

Zu *a)*. Nachnahmepakete dürfen nicht unfrankiert aufgegeben werden.

Zu *b)*. Die Gebühr ist stets bei der Aufgabe zu entrichten.

Gebühren im Falle der Einlösung der Nachnahme:

Für die Übermittlung des eingezogenen Betrages wird gewöhnliche Postanweisungsgebühr eingehoben. Sie wird vom Nachnahmebetrag abgezogen.

B. Poštanske naputnice. — B. Postanweisungen.

Pošt. naputnice pripuštaju se kod svih pošt. ureda. Poštanske doznačnice moraju se plaćeno predati.

Postanweisungen sind zulässig bei allen Postämtern und müssen frankiert aufgegeben werden.

Zemlja Nach	Do iznosa od Bis zum Betrage von	Pismena saopćenja Schriftliche Mitteilungen	Ekspresna dostava Expreßbestellung	Telegraf. pošt. naputica Telegraphische Postanweisung
Bosna i Hercegovina — Bosnien und Hercegovina	1000 K	dopustivo / zulässig	dopustivo / zulässig	dopustivo / zulässig
Austro-Ugarska — Österreich-Ungarn	1000 K	dopustivo / zulässig	dopustivo / zulässig	dopustivo / zulässig
Okkupationsgebiet Rus. Polen, Serbien, Albanien, Montenegro	1000 K			
C. i kr. ratni brodovi[1]) — K. u. k. Kriegsschiffe[1])	1000 K	dopustivo / zulässig	nedopustivo / unzulässig	nedopustivo / unzulässig
Egipat s egipatskim Sudanom[2])	1000 Fr.	dopustivo / zulässig	dopustivo / zulässig	dopustivo[3]) / zulässig[3])
Ägypten mit dem ägyptischen Sudan[2])				
Argentina — Argentinien	200 Pesos	dopustivo / zulässig	dopustivo / zulässig	nedopustivo / unzulässig
Australija — Australien (Neu-Süd-Wales, Queensland, Südaustralien, Tasmanien, Viktoria, Westaustralien) Britisch-Neuguinea (Papua), Neu-Kaledonien (nur nach Numea — samo put Numeje)[3])	40 Pf. St.	nedopustivo / unzulässig	dopustivo / zulässig	dopustivo / zulässig
Belgien	1000 Franken	zulässig	zulässig	unzulässgi
Brasilien[4])	1000 „	zulässig	zulässig	unzulässig
Britisch-Indien mit Beludschistan und Pasni, Birma, den Andamaneninseln, brit. Postanstalten in Aden, Bagdad, Bahrein, Basra (Bassora Busra), Bunder Abbas (Bender Abbas), Bushir (Bushire), Dschak (Yask), Linga (Lingeh), Mahomnerah (Mahommerah), Mascat (Muscat) und den französischen Besitzungen in Chandernagor, Karikal, Mahé, Pondichery, Yanaon	40 Pf. St.	„	zulässig	„
Bulgarien mit Ostrumelien	500 Franken	„	unzulässig	„
Canada	300 Dollars	unzulässig	„	„
China: *a)* Deutsche Postagenturen	800 Mark	zulässig	„	„
b) Französische Postanstalten	1000 Franken	„	„	„
c) Japanische Postanstalten	400 Yen	„	„	„
Dänemark mit Farör-Inseln und Island	720 Kronen	„	„	„
Deutschland	800 Mark	„	zulässig	zulässig
Deutsch-Neuguinea	800 „	„	„	„
Deutsch-Ostafrika	800 „	„	unzulässig	unzulässig
Deutsch-Südwestafrika	800 „	„	„	„

[1]) Samo na zapovjedništva i na osobe, koje pripadaju štopu i momčadi c. i kr. ratnih brodova, što se u inostranim vodama nalaze. C. i kr. uprava ratne mornarice pridržaje sebi pravo, da sistira odašiljanje pošt. naputnica na ratni brod, ako na brodu nema dosta raspoloživih novaca u gotovu. U tom se slučaju naknagjuju odašiljaču iznosi pošt. naputnice i pristojbe za frankiranje.

[1]) Nur an die Kommanden und die zu den Stäben und Mannschaften der in ausländischen Gewässern befindlichen k. u. k. Kriegsschiffen gehörigen Personen. Die k. u. k. Marineverwaltung behält sich vor, die Absendung von Postanweisungen an ein Kriegsschiff zu sistieren, falls an Bord keine ausreichenden Barmittel vorhanden sind. In diesem Falle werden den Absendern die Anweisungsbeträge sowie die Frankogebühren rückerstattet.

[2]) U sva mjesta Donjeg, Srednjeg i Gornjeg Egipta do uključivo Wadi-Halfe te u ova mjesta egipatskoga Sudana: Berber, Delys, Dongola, Duem, El-Damer, El Obeid, Gallafat, Gedaref, Halfa Kamp, Halfaya, Kamlin, Kassala, Kerma, Khartum (Chartum), Kosheh, Merawi, Omdurman, Sarras, Shedi, Singa, Suakim, Tokar, Wad Medani.

[2]) Nach allen Orten Unter-, Mittel- und Oberägyptens bis einschließlich Wadi-Halfa und nachfolgenden Orten des ägyptischen Sudan: Berber, Delys, Dongola, Duem, El-Damer, El Obeid, Gallafat, Gedaref, Halfa Camp, Halfaya, Kamlin, Kassala, Kerma, Khartum (Chartum), Kosheh, Merawi, Omdurman, Sarras, Shedi, Singa, Suakim, Tokar, Wad Medani.

[3]) Poštanske naputnice preračunaje australska poštanska uprava po odnošaju 10 £ = 252·50 franaka u inostranskoj novčanoj vrijednosti.

[3]) Die Postanweisungen werden von der australischen Postverwaltung nach dem Verhältnis 10 £ = 252·50 Franken in die Frankenwährung umgerechnet.

[4]) Nur nach: Bahia oder (São Salvador (Staat Bahia), Belém (Staat Pará), Botafogo (Rio de Janeiro), Cortyba (Staat Paraná), Estacio de Sá (Rio de Janeiro), Flarionopolis (Staat Santa Catharina), Fortalaza (Staat Ceará), Manáos (Staat Amazonas), Pernambuco oder Recife (Staat Pernambuco), Porto Alegre Staat Rio Grande do Sul), Praça Duque de Caxias (Rio de Janeiro), Praça Municipal (Rio de Janeiro). Rio de Janeiro, São Christovao (Rio de Janeiro), São Paulo (Staat São Paulo), S. Luiz (Staat Maranhao), Villa Sabel (Rio de Janeiro)

Zemlja — Land	Do iznosa od Bis zum Betrage von	Pismena saopćenja Schriftliche Mitteilungen	Ekspresna dostava Expreß-bestellung	Telegraf. pošt. naputnica Telegraphische Postanweisung
Finnland	360 Kroner (skand.)	zulässig	unzulässig	unzulässig
Frankreich mit Monaco und Algerien	1000 Franken	„	„	zulässig
Französische Kolonien in Westafrika (Dahomey, Elfenbeinküste, Französisch-Guinea, Französisch Kongo und Obersenegal)	500 „	unzulässig	„	unzulässig
Griechenland	1000 Franken[8])	zulässig	-	zulässig
Großbritannien und Irland	40 Pf. St.	unzulässig	„	„
Großbritannische Kolonien und Besitzungen	40 „	„	„	unzulässig
Hawai (Sandwich-Inseln) (nur nach Honolulu)	100 Dollar	„	zulässig	zulässig
Hongkong und den britischen Postanstalten in Hoihow (Kjung Schow) und Kiu Lung Island (Wei Hai Wei)	800 Mark	„	unzulässig	unzulässig
Italien mit San Marino und der Kolonie Erythrea	1000 Franken	zulässig	zulässig[9])	zulässig[9])
Japan mit Formosa, den Fischer- (Pescadores-) Inseln, Korea, sowie den japanischen Postämtern in den Mandschurei und Jap. Sachalin (Karafuto	400 Yen	„	„	unzulässig
Kamerun (Deutsches Schutzgebiet)	800 Mark	„	unzulässig	-
Karolinen, Marianen und Palaos-Inseln[1])	800 „	zulässig	„	„
Kiautschou (Deutsches Schutzgebiet)[2])	800 „	„	zulässig	-
Kongostaat	1000 Franken	unzulässig	-	„
Kreta (k. k. Postämter Candia, Canea und Rethymo)	1000 „	zulässig	unzulässig	zulässig
Luxemburg	1000 „	„	zulässig	unzulässig
Malta	1000 „	unzulässig	unzulässig	„
Montenegro (Siehe Okkupationsgebiet)		zulässig	unzulässig	zulässig
Marokko (deutsche Postanstalten)	800 Mark	zulässig	„	unzulässig
Marshall-Inseln	800 „	„	„	„
Mexiko	500 Franken	unzulässig	„	„
Neuseeland	40 Pf. St.	„	unzulässig	„
Niederlande	480 Gulden	zulässig	„	zulässig
Niederländisch-Ostindien	480 „	„	unzulässig	„
Norwegen	720 Kroner (skand.)	„	zulässig	unzulässig
Portorico	100 Dollar	„	„	„
Rumänien	1000 Lei	„	unzulässig	unzulässig
Rußland (europäisches, mit Ausnahme von Finnland) und die russischen Postanstalten in der Mandschurei[3])	300 Rubel	unzulässig	„	„
Samoa (deutsches Schutzgebiet)	800 Mark	zulässig	„	„
Schweden	720 Kronen	„	zulässig	„
Schweiz	1000 Franken	„	„	zulässig
Serbien (Siehe Okkupationsgebiet)		„	unzulässig	„
Siam[4])	800 Mark	„	„	unzulässig
Togo (deutsches Schutzgebiet)[5])	800 „	„	„	„
Türkei (türkische Postämter)	22 türk. Pfund	„	„	„
Türkei	1000 Franken	„	„	„
Tunis	1000 „	„	„	„
Vereinigte Staaten von Amerika nebst Hawai (Sandwich-Inseln)[6]) und Portorico[7])	100 Dollars	unzulässig	„	„

[1]) Nur nach Ponape u. Yap (Karolinen-Inseln) u. Saipan (Marianen-Inseln) Angaur u. Palaos (Palaos-Inseln). [2]) Nur nach Syfang, Litsun, Taitungtschen u. Tsingtau. [3]) Nur nach: Anda, Aschiche, Buchedu, Chailar, Charbin, Echo, Hailin, Handaochezsi, Imianpo, Jaomyn, Kuantschenzsi, Mandschuria, Mianduche, Mulin, Pogranitschnaja, Toalajtschchao, Tschalainor, Tschalansun, Nzsimi, Zizichar. [4]) Nur nach: Aynthia, Bangkok, Chaiya, Chantoboon, Chiengmai, Chiengrai, Choompon, Korat, Lampang, Makong, Nan, Pachim, Paknampoh, Patani, Patiew, Phrapatom, Pitsanuloke, Puket, Raheng, Ratburee, Singera, Ubon. [5]) Nur nach Agome-Palime, Anecho, Atakpame, Lomé, Porto Seguro, Paeine u. Kete Kratschi. [6]) Nur nach Honolulu. [7]) Nur nach Arecibo, Mayaguez, Ponce, San Juan. [8]) Nur nach Athen, Korfu, Patras, Pyräus, Syra u. Volo, sonst bis zum Betrage von 500 Franken. [9]) Nach den Kolonien Benadir u. Erythrea nicht zulässig.

Pristojbeni tarifi za pošt. naputnice.

Tarif I. za pošt. naputnice u Bosni i Hercegovini, za Austriju i Ugarsku.
1. Iz osnovne pristojbe od 15 h za svaku poštansku doznačnicu.
2. Iz pristojbe za vrijednost od 5 h. Za svotu po 50 K ili dio.

Tarif II. za poštanske doznačnice za Njemačku 25 h na 50 K ili za niže svote.

Tarit III. za pošt. naputnice u Srbiju i na c. kr. pošt. urede u Tursku te za Crnu Goru.

Tarif IV. za pošt. naputnice u Luksemburšku.

Tarif V. za pošt. naputnice u Veliku Britaniju. britske kolonije (osim Kanade, Malte, Novog Zelanda, Transvala i Honkona) i Rusiju.

Tarif VI. za pošt. naputnice u sve ostale zemlje i južnoafrikanski savez.

Tarif VII. Brzojavne poštanske doznačnice:

Za ove se plaća:
a) Pristojba kao kod običnih poštanskih doznačnica.
b) pristojba za brzojav,
c) pristojba za expresnu dostava od 30 h. ako poštanska doznačnica ne glasi „Poste restante".

Gebührentarife für Postanweisungen.

Tarif I für Postanweisungen nach Bosnien-Hercegovina, Österreich und Ungarn.
1. Die Grundgebühr von 15 h für jede Postanweisung.
2. Die Wertgebühr von 5 h. für je 50 K oder den angefangenen Teil davon.

Tarif II für Postanweisungen nach Deutschland 25 h für 50 K oder den angefangenen Teil davon.

Tarif III für das Okkupationsgebiet Rus. Polen, Serbien, Montenegro und Albanien, wie im Verkehre mit Österreich und Ungarn.

Tarif IV für Postanweisungen nach und Luxemburg.

Tarif V für Postanweisungen nach Großbritannien, den britischen Kolonien (außer Canada, Malta und Honkong), Rußland und Südafrikanischer Bund.

Tarif VI für Postanweisungen nach allen übrigen Ländern und den k. k. Ämtern in Albanien.

Tarif VII. Telegraphische Postanweisungen:

Für solche wird eingehoben:
a) Die Gebühr, wie bei gewöhlichen Postanweisungen,
b) die Telegrammgebühr,
c) die Eilzustellgebühr von 30 h, wenn die Postanweisung nicht postlagernd gestellt ist.

Tarif VIII. Za brzojavne pošt. naputnice u Sjedinjene Države iz Amerike i u Kanadu:

100 K = 1 K — h | 200 K = 1 K 40 h | 300 K = 1 K 80 h | 600 K = 2 K 20 h
150 „ = 1 „ 20 „ | 250 „ = 1 „ 60 „ | 375 „ = 2 „ — „ | 1000 „ = 2 „ 40 „

Tarif VIII. Für telegraphische Postanweisung nach den Vereinigten Staaten von Amerika und nach Canada:

Tarif I

Za iznose do uključivo Für Beträge bis einschließlich	Pristojba Gebühr K	h
50 K	—	20
100 „	—	25
150 „	—	30
1000 „	1	15

Tarif II D

Za iznose do uključivo Für Beträge bis einschließlich	Pristojba Gebühr K	h
50 K	—	25
100 „	—	50
150 „	—	75
200 „ usw.	1	—
1000 „	5	

Tarif III

Za iznose do uključivo Für Beträge bis einschließlich	Pristojba Gebühr K	h
50 K	—	20
100 „	—	25
150 „	—	30
1000 „ usw.	1	15

Tarif IV

Za iznose do uključivo Für Beträge bis einschließlich	Pristojba Gebühr K	h	Za iznose do uključivo Für Beträge bis einschließlich	Pristojba Gebühr K	h
40 K	—	20	280 K	1	40
60 „	—	30	300 „	1	50
80 „	—	40	320 „	1	60
100 „	—	50	340 „	1	70
120 „	—	60	360 „	1	80
140 „	—	70	380 „	1	90
160 „	—	80	400 „	2	—
180 „	—	90	420 „	2	10
200 „	1	—	440 „	2	20
220 „	1	10	460 „	2	30
240 „	1	20	480 „	2	40
260 „	1	30	500 „	2	50

i t. d. za svakih 20 K plaća se 10 h više sve do 1000 K — u. s. w. für je weitere 20 K steigt die Gebühr um 10 h bis zum Betrage von 1000 K

Tarif V

Za iznose do uključivo Für Beträge bis einschließlich	Pristojba Gebühr K	h	Za iznose do uključivo Für Beträge bis einschließlich	Pristojba Gebühr K	h
25 K	—	25	525 K	5	25
50 „	—	50	550 „	5	50
75 „	—	75	575 „	5	75
100 „	1	—	600 „	6	—
125 „	1	25	625 „	6	25
150 „	1	50	650 „	6	50
175 „	1	75	675 „	6	75
200 „	2	—	700 „	7	—
225 „	2	25	725 „	7	25
250 „	2	50	750 „	7	50
275 „	2	75	775 „	7	75
300 „	3	—	800 „	8	—

i t. d. za svakih 25 K plaća se 25 h više sve do 1000 K — u s. w. für je weitere 25 K steigt die Gebühr um 25 h bis zum Betrage von 1000 K

Tarif VI

Za iznose do uključivo Für Beträge nis einschließlich	Pristojba Gebühr K	h
50 K	—	25
100 „	—	50
150 „	—	75
200 „	1	—
250 „	1	25
300 „	1	50
350 „	1	75
400 „	2	—
450 „	2	25
500 „	2	50
550 „	2	75
600 „	3	—

i t. d. za svakih 50 K plaća se 25 h više do 1000 K — u. s. w. für je weitere 50 K steigt die Gebühr um 25 h bis zum Betrage von 1000 K

Poštanski nalozi.

Poštanski nalozi do 1.000 K dopustivi su u nutarnjem prometu Bosne i Hercegovine, u prometu tih zemalja s Austro-Ugarskom i Njemačkom za Bosnu i Hercegovinu.

2. Karte za poštanske naloge do 20 K su dopustive.

C. Tarif za poštanske pošiljke sveščića.

Općenito: Za otpremanje svezaka poštom primaju se: zatvoreni vrjednosni listovi do težine od 250 *g*; pošt. tovarni komadi u pošt. mjesta kolnim pošt. prugama do 20 *kg*, u pošt. mjesta na željezn. pruzi do 50 *kg*. Oznaka vrijednosti nije omegjena.

Dopustivo: Pouzeće do 1000 K u unutarnjem prometu Bosne i Hercegovine i u prometu ovih zemalja s Austrijom i Ugarskom; ekspresna dostava samo u mjesta s pošt. uredima (paketi u težini preko 2 *kg* a s oznakom vrijednosti preko 1.000 K samo se ekspresno aviziraju); povratni recepis; saopćenja na odresku popratnice; priklop pojedinačnog pisma. Vrjednosni listovi pouzećem dopustivi su.

Odredbe za taksu: prisilno frankiranje.

Pristojbe:

Paketi bez oznake vriednosti:

Za ove plaća se pristojba za težinu.

a) Obična pristojba za težinu:

1. U unutarnjem prometu:

do 5 *kg*	60 h
„ 10 „	150 „
„ 15 „	250 „
„ 20 „	350 „

2. U prom. u Ugarsku i Austriju.

do 5 *kg*	80 h
„ 10 „	200 „
„ 15 „	300 „
„ 20 „	400 „

3. U prometu sa Njemačkom do 5 *kg* bez razlike udaljenosti 120 h.

Postaufträge.

1. Postauftragsbriefe bis 1.000 K sind im internen Verkehre Bosniens und der Hercegovina, im Verkehre dieser Länder mit Österreich-Ungarn und Deutschland nach Bosnien-Hercegovina zulässig.

2. Postauftragskarten sind bis 20 K zulässig.

C. Tarif für Paketpostsendungen.

Allgemeines: Zur Beförderung mit der Paketpost werden angenommen: Geschlossene Wertbriefe, Postfrachtstücke bis 20 *kg*. Wertangabe unbeschränkt.

Zulässig: Nachnahmen bis 1.000 K für den internen Verkehr in Bosnien-Hercegovina und den Verkehr dieser Länder mit Österreich und Ungarn; Expreßbestellung nur nach Orten mit Postanstalten (Pakete im Gewichte über 2 *kg* und mit einer Wertangabe über 1.000 K werden nur expreß avisiert); Rückschein; Mitteilungen auf dem Abschnitt der Begleitadresse; Beischluß eines einzelnen Briefes. Wertbriefe mit Nachnahme sind zulässig.

Taxbestimmungen: Für Pakete nach dem Ausland besteht Frankierungszwang.

Gebühren:

Pakete ohne Wertangabe:

Für solche ist die Gewichtsgebühr zu entrichten.

a) Gewöhnliche Gewichtsgebühr:

1. Im inländischen Verkehr:

bis 5 *kg*	60 h
„ 10 „	150 „
„ 15 „	250 „
„ 20 „	350 „

2. Im Verkehr nach Ungarn und Österreich:

bis 5 *kg*	80 h
„ 10 „	200 „
„ 15 „	300 „
„ 20 „	400 „

3. Im Verkehr nach Deutschland (nur über Ungarn) bis 5 *kg* auf alle Entfernungen 120 h.

Za pakete od više nego 5 *kg*:

U pruske provincije Šlesku, i Sasku, kraljevinu Sasku, Türingijske države, vojvodinu Anhalt, veliku vojvodinu Baden, hohenzolerske zemlje, kraljevinu Bavarsku (osim Rheinpfalz) i u kraljevinu Würtemberšku:		U ostalu Njemačku:	
preko 5 do 10 *kg*	375 h	preko 5 do 10 *kg*	415 h
„ 10 „ 15 „	625 „	„ 10 „ 15 „	745 „
„ 15 „ 20 „	875 „	„ 15 „ 20 „	1075 „

b) Povišena pristojba za težinu:

Za tako zvane „Sperrgut“ pakete povisuje se pristojba za težinu uvijek za polovinu.

Paketi sa oznakom vrijednosti:

Za ovakove se plaća pristojba za težinu i vrijednost:

a) Pristojba za težinu kao pod točkom 11;
b) Pristojba za vrijednost:

Za iznos po 360 kruna označene vrijednosti ili dio:

U unutarnjem prometu	5 h	u prometu u Ugarsku, Austriju i Njemačku	10 h
najmanje pako	10 „		

O paketima pouzećem gledaj pristojbe za pisma pouzećem.

Neplaćena predaja.

U unutarnjem prometu smiju se paketi — osim expresnih paketa i pakela sa povratnicama — i neplaćeno predati. Neplaćeni paket opterećuje se sa pristojbom kao za isti paket, kad se plaća i doplatkom od 20 h.

Za pakete, koje predaju oblasti neplaćeno a za koje se mora plaćati pristojba, ne ubira se doplatak.

U prometu u Ugarsku, Austriju i Njemačku neplaćena predaja nije dopuštena.

Für Pakete von mehr als 5 *kg*:

Nach den preußischen Provinzen Schlesien u. Sachsen, dem Königreiche Sachsen, den thüringischen Staaten, dem Herzogtum Anhalt, dem Großherzogtum Baden, den hohenzollerischen Landen, dem Königreich Bayern (mit Ausnahme der Rheinpfalz) und nach dem Königreich Würtenberg:		nach dem übrigen Deutschland:	
über 5 bis 10 *kg*	375 h	über 5 bis 10 *kg*	415 h
„ 10 „ 15 „	625 „	„ 10 „ 15 „	745 „
„ 15 „ 20 „	875 „	„ 15 „ 20 „	1075 „

b) Erhöhte Gewichtsgebühr:

Für ein sperriges Paket erhöht sich die Gewichtsgebühr immer um die Hälfte.

Pakete mit Wertangabe:

Für solche wird die Gewichts- und die Wertgebühr eingehoben:

a) Gewichtsgebühr wie bei gewöhnlichen Paketen:
b) Wertgebühr:

Für je 360 K des angegebenen Wertes oder den angefangenen Teil davon:

im inländischen Verkehr	5 h	im Verkehr nach Ungarn, Österreich und Deutschland	10 h
wenigstens aber	10 „		

Nachnahmepakete siehe Nachnahme Briefpostsendungs-Gebühren.

Unfrankierte Aufgabe.

Im inländischen Verkehr dürfen Pakete — mit Ausnahme der Pakete mit Eilzustellung und der Pakete mit Rückschein — auch unfrankiert aufgegeben werden. Ein unfrankiertes Pakel wird mit der Gebühr wie für ein gleichartiges frankiertes Pakel und mit einem Zuschlag von 20 h belastet.

Die von Behörden aufgegebenen unfrankierten gebührenpflichtigen Pakete unterliegen diesem Zuschlag nicht.

Im Verkehr nach Ungarn, Österreich und nach Deutschland ist die unfrankierte Aufgabe nicht zugelassen.

Tarif I za unutarnji promet Bosne i Hercegovine.
Tarif I für den internen Verkehr in Bosnien-Hercegovina.

(Vide pag. 47.)

Vrijednosna pisma.

Zatvorena predana vriednosna pisma.

a) Za ova se plaća:

1. Pristojba kao za upisano pismo u istoj težini, i

2. vrijednostna pristojba:

po 300 kruna označene vrijednosti ili jedan dio

u unutarnjem prometu	5 h
u prometu sa Austro-Ugarskom i Njemačkom	10 „

Cjelokupna pristojba za jedno vrijednostno prismo iznosi najmanje 60 h.

Otvoreno predana vrijednostna pisma (samo u unutarnjem prometu i za neslužbena vrijednostna pisma pripušteno).

Za ovakova se plaća:

1. Pristojba kao za zatvoreno predano vrijednosno pismo, i

2. doplatak od 10 h za iznos po 1200 K označene vrijednosti ili jedan dio iste.

Vrijednostna pisma moraju se predati frankirano.

Osobite poštanske pristojbe, koje se odnose na promet sa inozemstvom u pogledu carine.

Pristojbe za dostavu:
Obične pristojbe za dostavu za pošiljke iz Njemačke (t. 24) vrijede za pošiljke iz ostalog inozemstva.

Carinarske pristojbe posredovanjem pošte:
a) za pakete do 5 *kg*:
Pristojba za dostavu paketa pokriva također troškove za poštansko posredovanje;
b) za pakete od više nego 5 *kg*:
osim pristojbe za dostavu paketa, pristojba za carinu od 25 h.

c) za listovne pošiljke:
Za svaku pošiljku pristojba za carinu od 5 h.

Wertbriefe.

Verschlossen aufgegebene Wertbriefe.

a) Für solche ist zu entrichten:

1. Die Gebühr für einen eingeschriebenen Brief von gleichem Gewichte, und

2. die Wertgebühr:

für je 300 K des angegebenen Wertes oder den angefangenen Teil davon

im inländischen Verkehr	5 h
im Verkehr mit Ungarn, Österreich und Deutschland	10 h

Die Gesamtgebühr für einen Wertbrief beträgt wenigstens 60 h.

Offen aufgegebene Wertbriefe (nur im inländischen Verkehr und nur für nichtamtliche Wertbriefe zugelassen).

Für solche ist zu entrichten:

1. die Gebühr wie für einen verschlossen aufgegebenen Wertbrief, und
2. ein Zuschlag von 10 h für je 1200 K des angegebenen Wertes oder den angefangenen Teil davon.

Wertbriefe müssen frankiert aufgegeben werden.

Besondere, den Verkehr mit dem Zollausland betreffende postamtliche Gebühren.

Zustellgebühren:
Die für Sendungen aus Deutschland bestehenden gewöhnlichen Zustellungsgebühren gelten (P. 24) auch für Sendungen aus dem übrigen Zollausland.

Verzollungsgebühren bei der postamtlichen Freimachung:
a) Für Pakete bis 5 *kg*:
die Gebühr für die Zustellung des Paketes deckt auch die Kosten der postamtlichen Freimachung;
b) für Pakete von mehr als 5 *kg*:
außer der Gebühr für die Zustellung des Paketes die Verzollungsgebühr von 25 h;
c) für Briefsendungen:
für jede Sendung die Verzollungsgebühr von . . . . . 5 h

Pristojba za predbilježbu paketa sa carinom, ako je primac sam hoće platiti (Selbstfreimachung):
Za svaku kalendarsku godinu unapred . . . . . 5 K
Pristojba za prenos paketa sa carinom za primce, koji žele carinu sami platiti, k carinskom uredu:
Za svaki paket . . . . . 10 h
Pristojba za dostavu obznane o lakovim pakelima, za koje primac sam hoće da plati carinu:
Za svaku obznanu . . . . . 5 h
Pristojba ako si primac, koji želi sam platiti carinu, pridržava pravo, da mu se obznana ne dostavi, nego da sam dogje po nju:
Za svaki mjesec unaprijed pristojba od . . . . . 2 K
Pristojba za carinarske franko-cedulje radi provedenja carinarskog frankopostupka . . . . . 25 h
Pristojba za provedbu predbilježbe za posredovnje postupka carinarske službene predbilježbe za pakete, koji su odregjeni u inozemstvo sadržavajući robu za popravke, uzorke njemorška za svaki paket . . . . . 50 h
Pristojba za posredovanje, istupa za posredovenje carinarskog postupka kod robe, koja se vraća u inozemstvo za svaki paket 50 h

Pristojba za pakovanje:
Za ponovno pakovanje ozlijegjene pošiljke, ako ozlijeda nije nastala krivnjom pošte, troškovi za prepakovanje.

Ostale pristojbe.

Ako se želi propitivanje o pravom izručenju upisane pošiljke:

Pristojba od . . . . . 25 h
Ako se propituje za više paketa, koji spadaju k istoj poštanskoj popratnici, to se plaća samo obična pristojba.

Pristojba se mora platiti, kad se zahtjev o propitivanju slavlja.
Za propitivanje za običnom listovnom pošiljkom:

ne ubira se u unutarnjem prometu i u prometu sa Ugarskom i Austrijom nikakova pristojba.	U prometu sa Njemačkom naknadna pristojba od . . . 25 h

Kod ostalih zahtijeva o obavijesti o poštanskim pošiljkama, koje prouzrokuju veliki posao:
valja troškove platiti.
Ako se zahtijeva duplikat potvrde o predaji:
za svaku pošiljku pristojba od . . . . . 25 h
Ako istavljanje duplikata prouzrokuje veliki posao u propitivanju, to valja platiti troškove, koji nisu pokriveni s tom pristojbom.

Listovi za odgovor:

U prometom sa Austrijom, Ugarskom i Njemačkom kao i sa inozemstvom dopušteni su listovi za odgovor, koje c. i kr. vojni poštanski uredi prodavaju uz cijenu, koja se od vremena određuje i objavljuje. Listovi za odgovor služe za biljegovanje unaprijed odgovora na pismo, kojemu pošiljatelj ovakav list priloži. Primalac može list za odgovor zamijeniti kod poštanskog ureda za listovne biljege u vrijednosti od 25 h (ili za toliki novčani iznos dotične zemlje).

Poštanske iskaznice.

Poštanske iskaznice, koje poštanski zavodi izdaju, vrijede u unutarnjem poštanskom prometu kao dovoljne isprave, na temelju kojih posjednik njihov može primiti svaku poštansku pošiljku bez drugih isprava.
Poštanske iskaznice moraju imati fotografiu, kratki opis osobe i vlastoručni potpis posjednika, Vrijede samo za jednu godinu.

Poštanske iskaznice ima pravo izdavati onaj poštanski ured, u čijem području osoba, koja traži dotičnu iskaznicu, stanuje ili imade svoje poslovne prostorije ili se privremeno tu dulje vremena zadržaje u. pr. na ljetovanju i sl.

Poštanske iskaznice smiju se izdati samo onome, koji može svoju identičnost nedvojbeno u pošlanskim propisima predviđenim načinom dokazati ili je osobno poznat organu, koji iskaznicu izdaje.
Za izdanje poštanske izkaznice plaća se pristojba od 50 h.

Sporedne pristojbe kod izdavanja.

Kod obične dostave[1]) ubira se:

a) za vrijednostno pismo sa vrijednošću do 1000 K . . . . 10 h
preko 1000 K povisuje se pristojba za . . . . . 10 „
za daljnjih 1000 K ili dio;

[1]) U koliko pošta dostavlja vrijednostna pisma, pakete i doznačene iznose, to se to za oblasti samo na zahtijev i ako plačaju pristojbe za dostavu, čini.

Vormerkgebühr bei Freimachung der Zollpakete durch den Empfänger (Selbstfreimachung):
Für jedes Kalenderjahr im vorhinein . . . . . 5 K
Traggebühr für Überstellung zollpflichtiger Pakete für Selbstfreimacher zum Zollamte:
Für jedes Paket . . . . . 10 h
Gebühr für die Zustellung der Benachrichtung über solche Pakete an den Selbstfreimacher:
Für jede Benachrichtigung . . . . . 5 h
Gebühr bei Vorbehalt der Abholung solcher Benachrichtigungen durch den Selbstfreimacher an Stelle der Zustellung:
Für jeden Monat im vorhinein eine Bauschgebühr von . . 2 K
Zollfrankozettelgebühr für die Durchführung des Zollfrankoverfahrens für jede Sendung . . . . . 25 h
Vormerkvermittlungsgebühr für die Vermittlung der zollamtlichen Vormerkbehandlung bei den für das Ausland bestimmten Paketen mit Reparatur-, Muster- und Losungswaren für jedes Paket . 50 h

Ausgangsvermittlungsgebühr für die Vermittlung der zollamtlichen Ausgangsbehandlung bei den wieder in das Ausland zurückgehenden Vormerkwaren (Reparatur-, Muster- und Losungswaren) für jedes Paket . . . . . 50 h.
Verpackungsgebühren:
Für die nicht durch die Post verschuldete Wiederverpackung einer schadhaften Sendung sind die Verpackungskosten zu vergüten.

Sonstige Gebühren.

Für die Nachforschung nach der richtigen Abgabe einer bescheinigten Sendung:
Die Gebühr von . . . . . 25 h
Wird um mehrere zu einer Postbegleitadresse gehörige Pakete nachgefragt, so ist nur die einfache Gebühr zu entrichten.

Für die Nachforschung nach einer gewöhnlichen Briefsendung wird:

im inländischen und im Verkehr mit Österreich und Ungarn keine Gebühr	im Verkehr mit Deutschland eine Gebühr von . . . . 25 h nachträglich eingehoben.

Bei sonstigen Verlangen um Auskunft über Postsendungen, die große Nachforschungsarbeiten verursachen:
Sind die Kosten zu vergüten.
Für die Erlangung eines Doppels zu einer Aufgabebescheinigung:
Für jede Sendung eine Gebühr von . . . . . 25 h,
Verursacht die Ausstellung größere Nachforschungsarbeiten, so sind die durch diese Gebühr nicht gedeckten Kosten zu vergüten.

Antwortscheine:

Im Verkehr mit Österreich, Ungarn und Deutschland sowie im ausländischen Verkehr werden Antwortscheine zugelassen, welche die k. u. k. Militärpostämter zum Kaufpreis, welcher von Fall zu Fall festgesetzt und kundgemacht wird, an das Publikum verkaufen. Antwortscheine dienen zur Vorausfrankierung der Antwort auf einen Brief, in den der Absender einen solchen Schein einschließt. Der Empfänger kann den Schein beim Postamt gegen Frankomarken im Wert von 25 h (oder den Gegenwert in der Währung des betreffenden Landes) umtauschen.

Postausweiskarten:

Die von k. u. k. Militärpostämtern ausgestellten Postausweiskarten gelten im internen Postverkehr als vollgiltiges Ausweispapier und berechtigen den Inhaber zur Empfangnahme von Postsendungen aller Art ohne anderweitigen Identitätsnachweis.
Die Postausweiskarten müssen eine Photographie, eine kurze Personsbeschreibung und die eigenhändige Unterschrift des Inhabers enthalten. Sie sind nur während des Kalenderjahrs der Ausstellung giltig.
Zur Ausstellung einer Postausweiskarte ist jenes Postamt befugt, in dessen Bestellbezirk die Person, welche sich um die Ausstellung einer Ausweiskarte bewirbt, ihren Wohnsitz oder ein besonderes Geschäftslokal hat oder sich vorübergehend längere Zeit, z. B. zur Sommerfrische u. dgl., aufhält.
Postausweiskarten dürfen nur solchen Bewerbern ausgestellt werden, welche den Identitätsnachweis in der in den Postvorschriften vorgesehenen Weise unzweifelhaft erbracht haben oder dem die Karte ausstellenden Organ persönlich bekannt sind.
Für die Ausfertigung der Postausweiskarten wird eine Gebühr von 50 h eingehoben.

Nebengebühren bei der Abgabe.

Bei gewöhnlicher Zustellung[1]) wird eingehoben:

a) Für einen Wertbrief mit einer Wertangabe bis 1000 K . 10 h
über 1000 K erhöht sich diese Gebühr um . . . . . 10 „
für je 1000 K oder den angefangenen Teil davon;

[1]) Soweit die Post Wertbriefe, Pakete und Anweisungsbeträge zugestellt, geschieht dies an Behörden nur auf ihr Verlangen und gegen Zahlung der Zustellgebühren.

b za pakel bez oznake vrijednosti ili oznakom vrijednosti do 1000 K
iz unutarnjeg prometa iz Ugarske i Austrije . . . . . 20 h
iz Njemačke . . . . . 25 „
kod oznake vrijednosti od više nego 1000 K povisuje se pristojba za . . . . . 10 h
za svakih 1000 K ili dio;
c za svotu poštanske doznačnice ili platežne doznačnice do 10 K . . . . . 5 h
preko 10 K . . . . . 10 „
preko 1000 K povisuje se pristojba za 10 h za svakih 1000 K ili dio;
d sa avizu k vrijednosnom pismu ili paketu . . . . . 5 h

Za pohranu pošiljaka, ako si je primac pridržao pravo, da ih sam odnese[1]):

a Ako se pridržaj odnosi na obične i upisane listovne pošiljke i na vrijednostna pisma ili samo na jednu ili dvije skupine istih, pristojba za poštanski pretinac od mjesečno:
Ako nema pretinaca, koji se mogu zatvoriti . . . . . 2 K
za obični pretinac . . . . . 3 „
za poveći pretinac . . . . . 4 „
b ako se pridržaj odnosi na poštanske i platežne doznačnice ili samo na jednu skupinu istih, pristojba za novčani pretinac od mjesečno . . . . . 5 K
c ako se pridržaj odnosi na pakete:
1. pristojba pretinac za pakete od mjesečno . . . . . 5 „
2. osim toga pristojba po komad . . . . . 5 h
i to u mjestima, gdje se paketi bez razlike na njihovu težinu dostavljaju, za svaki paket, u drugim mjestima samo za one pakete, koji bi se dostavili, da nema pridržaja.

K *a)* do *c)*. Pristojbe za pretinac moraju se unaprijed platiti. pristojbe po komad kod primitka paketa.

Pristojba za posredovanje službene torbe[2]):
a) Pristojba iznaša mjesečno . . . . . 2 K
ako se torba na dan samo jedanput ili rijegje posreduje;

b) ako, da makar samo na jekan dan ili na više dana češće nego jedanput uslijediti mora. to valja osim pristojbe pod *a)* još pristojbu od mjesešno 2 K za svako daljnje dnevno posredovanje platiti.

Ležarina[3]):
Za svaki paket i dan za koji se mora ležarina platiti . . . 5 h

Ako primac zahtijeva promjenu pouzeća (samo u unutarnjem prometu pripušteno):
a) ako se ima pismeno posredovati . . . . . 25 h
b) ako brzojavno, pristojba za brzojav,
K *a)* i *b)*. Pristoiba se ima platiti, kad se zaht jev stavlja.

Ako pošiljač poštanskog listovnog naloga zahti(ova da se obznani, ako se nalog ne ubere (samo u unutarnjem prometu pripušteno):

Pristo)ba za obznanu od . . . . . 25 h
Ista se mora platiti kod obznane.
Za obznanu o nedostavljivim paketima:
Pristojba iznosi . . . . . 25 „
Ista se mora platiti kod izručenja obznane.

Kod ovlašćenja isplate ako se poštanska doznačnica izgubi i t. d.:
Pristojba od . . . . . 25 h
Ista se mora platiti kad se najavi da se je poštanska dosnačnica izgubila i t. d.

[1]) U koliko pošta dostavlja vrijednostna pisma. pakete i doznačene iznose, to se to za oblasti samo na zahtijev i ako plaćaju pristojbe za dostavu, čini.
[2]) Za posredovanje službene torbe ne plaća se ništa.
[3]) Paketi za oblasti i vojničke osobe (momčad) oslobogjeni su od ežarine.

b) für ein Paket ohne Wertangabe oder mit einer Wertangabe bis 1000 K für Pakete
aus dem Inlande aus Österreich und Ungarn . . . . . 20 h
aus Deutschland . . . . . 25 „
bei einer Wertangabe von mehr als 1000 K erhöht sich die Gebühr um . . . . . 10 h
für je 1000 K oder den angefangenen Teil davon;
c) für den Betrag zu einer Postanweisung oder einer Zahlungsanweisung bis 10 K . . . . . 5 h
über 10 K . . . . . 10 „
über 1000 K erhöht sich die Gebühr um 10 h für je 1000 K oder den angefangenen Teil davon:
d) für den Bezugschein (Aviso) zu einem Wertbrief oder Pakete 5 h

Für die Aufbewahrung und Bereithaltung der Sendungen beim Abholungsvorbehalte[1]):

a) Erstreckt sich der Vorbehalt auf gewöhnliche und eingeschriebene Briefsendungen und auf Wertbriefe oder nur auf eine oder zwei Gruppen davon. die Brieffachgebühr von monatlich, wenn kein Schließfach besteht . . . . . 2 K
für ein gewöhnliches Schließfach . . . . . 3 „
für ein größeres Schließfach . . . . . 4 „
b) erstreckt sich der Vorbehalt auf Post- und Zahlungsanweisungen oder nur auf eine Gruppe davon. die Geldfachgebühr von monatlich . . . . . 5 K
c) erstreckt sich der Vorbehalt auf Pakete:
1. die Pakelfachgebühr von monatlich . . . . . 5 „
2. außerdem die Stückgebühr von . . . . . 5 h
und zwar in den Orten, wo die Pakete ohne Rücksicht auf ihr Gewicht zugestellt werden, für jedes Paket. in den anderen Orten nur für jene Pakete, die ohne Vorbehalt zuzustellen wären.

Zu *a)* bis *c)*. Die Fachgebühren sind im vorhinein, die Stückgebühren bei jedem Bezuge von Paketen zu entrichten.

Gebühren für Besorgung des Taschendienstes[2]):
a) Die Gebühr beträgt monatlich . . . . . 2 K
wenn die Übermittlung der Tasche nur einmal täglich oder seltener erfolgt;
b) erfolgt sie, wenn auch nur an einem Tage oder an einigen Tagen öfter als einmal täglich, so ist außer der Gebühr *a)* noch eine Gebühr von monatlich 2 K für jede weitere täglich einmal erfolgende Übermittlung zu zahlen.

Lagerzins[3]):
Für jedes Paket und jeden lagerzinspflichtigen Tag . . . . 5 h

Beim Verlangen des Empfängers auf Änderung der Nachnahme (nur im inländischen Verkehr zugelassen):
a) wenn es schriftlich übermittelt werden soll . . . . . 25 h
b) wenn aber telegraphisch. die Gebühr für das Telegramm.
Zu *a)* u. *b)*. Die Gebühr ist bei Stellung des Verlangens zu entrichten.

Beim Verlangen des Absenders eines Postauftragsbriefes, über die Nichteinlösung verständigt zu werden (nur im inländischen Verkehr zugelassen):
Die Benachrichtungsgebühr von . . . . . 25 h
Sie ist bei der Übergabe der Benachrichtigung zu entrichten.
Für die Benachrichtigung über unbestellbare Pakete:
Die Gebühr beträgt . . . . . 25 h
Sie ist bei der Ausfolgung des Benachrichtigungsschreibens zu entrichten.
Für die Auszahlungsermächtigung bei Verlust usw. einer Postanweisung:
Die Gebühr von . . . . . 25 h
Sie ist bei Anmeldung des Verlustes usw. zu entrichten.

[1]) Soweit die Post Wertbriefe, Pakete und Anweisungsbeträge zustellt, geschieht dies an Behörden nur auf ihr Verlangen und gegen Zahlung der Zustellgebühren.
[2]) Bei Taschendienst für Behörden entfällt keine Gebühr.
[3]) Pakete für Behörden und Militärpersonen des Mannschaftsstandes sind vom Lagerzins befreit.

Tarif II. za saobraćaj Bosne i Hercegovine s Austrijom morskim putem (dugotrajnije ali jevtinije otpremanje). — Tarif II für den Wechselverkehr Bosniens und der Hercegovina mit Österreich *per mare* (der länger dauernde, aber billigere Ableitungsweg).

Za neplaćene pakete i neplaćene vrjednosne listove ubire se poštarinski prirez od 12 h po komadu. Taksa za t. zv. špergut ne ubire se kod paketa do 5 kila.

Za pakete preko 5 *kg* i vrjednosne listove zaračunava se poštarina za težinu i vrijednost tako, kao da su te pošiljke predane u Imotskom. odn. upravljene u Imotsko. Kod paketa izmedju Dalmacije i Bosne-Hercegovine imade se onda poštarina vazda zaračunati po II. pojasu.

Für unfrankierte Pakete sowie für unfrankierte Wertbriefe kommt ein Portozuschlag von 12 h pro Stück einzuheben. Die Sperrguttaxe bei 5 Kilopaketen wird nicht eingehoben.

Für Pakete über 5 *kg* und Wertbriefe wird das Gewichts- und Wertporto so berechnet wie wenn diese Sendungen in Imotski aufgegeben, bezw. nach Imotski lauten würden. Bei Paketen zwischen Dalmatien und Bosnien-Hercegovina ist das Porto dann ausnahmslos nur nach der II. Zone zu berechnen.

Tarif III za saobraćaj Bosne i Hercegovine s Austrijom preko Ugarske (brže ali skuplje otpremanje samo na zahtjev stranke). — Tarif III für den Wechselverkehr Bosniens und Hercegovina mit Österreich durch Ungarn (der raschere aber teurere Ableitungsweg nur über Verlangen der Partei).

(Vide pag. 47: **C. Tarif für Packete.**)

D. Telegrafski tarif. — D. Telegraphen-Tarif.

Zemlja — Nach	Temeljna taksa Grundtaxe K	Temeljna taksa Grundtaxe h	Taksa za riječ Worttaxe K	Taksa za riječ Worttaxe h	Primjedba Anmerkung
Bosna i Hercegovina — Bosnien-Hercegovina	—	—	—	*8	*) Taksni minimum 1 K
Austrija, Ugarska i Liechtenstein — Österreich, Ungarn und Liechtenstein	—	—	—	*8	*) Taxminimum 1 K
Die in österreichisch-ungarischer Militärverwaltung stehenden okkupierten Gebiete (Polen, Serbien, Montenegro, Albanien)	—	—	—	*8	
Albanien (Siehe okkupierte Gebiete).					
Alžir — Algier	—	60	—	31	
Azorsko ostrvlje — Azoren	—	60	—	93	
Belgija — Belgien	—	60	—	22	
Bugarska — Bulgarien	—	60	—	19	
Kanarski otoci — Canarische Inseln	—	60	—	89	
Kipar — Cypern	—	60	—	39	
Danska — Dänemark	—	60	—	22	
Njemačka — Deutschland	—	—	—	*10	Taxminimum 1 K
Francuska s Korzikom, Monakom i Andorom — Frankreich mit Corsika, Monako und Andorra	—	60	—	28	
Gibraltar — Gibraltar	—	60	—	33	
Grčka: — Griechenland:					
1. Festland und Insel Korfu	—	60	—	32	
2. Übrige griechische Inseln	—	60	—	36	
Velika Britanija — Großbritannien	—	60	—	38	
Italija — Italien	—	60	—	18	
Kreta — Kreta	—	60	—	36	
Luksemburg — Luxemburg	—	60	—	22	
Malta — Malta	—	60	—	39	
Maroko — Marokko	—	60	—	45	
Monako — Monako (Siehe Frankreich).					
Crna Gora — Montenegro (Siehe okkupierte Gebiete).					
Nizozemska — Niederlande	—	60	—	22	
Norveška — Norwegen	—	60	—	32	
Portugal — Portugal	—	60	—	33	
Rumunjska —Rumänien	—	60	—	15	
Rusija — Rußland	—	60	—	43	
Švedska — Schweden	—	60	—	25	
Švicarska — Schweiz	—	60	—	15	
Senegal i francuski Sudan — Senegal und französischer Sudan	—	60	1	71	
Srbija — Serbien (Siehe okkupierte Gebiete).					
Španija i španski posjedi na sjevernoj Afričkoj obali — Spanien und die spanischen Besitzungen an der Nordküste von Afrika	—	60	—	29	
Tripolis — Tripolis	—	60	—	72	
Tunis — Tunis	—	60	—	31	
Turska — Türkei (europäische und asiatische)	—	60	—	46	
Arabija i otoci Perim i Kamaran, i to: — Arabien und die Inseln Perim und Camaran, und zwar:					
I. Perim (otok) — I. Perim (Insel)	—	—	2	40	
II. Aden — II. Aden	—	—	2	80	
III. Hedžas — III. Hedjaz	—	—	3	15	
IV. Jemen i otok Kamaran (Crveno More) — IV. Yemen und die Insel Camaran (Rotes Meer)	—	—	3	15	
Australija, i to: — Australien, und zwar:					
a) Kopno i otoci Tazmanija i Novi Zeland — *a)* Festland und die Inseln Tasmanien und Neuseeland	—	—	3	44	
b) Nova Kaledonija — *b)* Neukaledonien	—	—	4	29	
Britska Indija i Birma, zatim Kašmir (Srinagar) — Britisch-Indien und Birma, dann Kaschmir (Srinagar)					
Beludžistan i Portugiška Indija — Beludschistan und Portugiesisch-Indien	—	—	2	25	
Ceylon (otok) — Ceylon (Insel)	—	—	2	35	
Kina — China	—	—	5	44	
Japan — Japan	—	—	4	88	
Perzija — Persien	—	—	1	90	
Egipat i to: — Ägypten, und zwar:					
I. Kraj (Donji Egipat, sjeverno od Kahire, uključivo Kahira) — I. Region (Unterägypten, nördlich von Cairo, einschließlich Cairo)	—	—	1	25	
II. Kraj (od Kahire do uključivo Wadi-Halfe) — II. Region (von Cairo bis einschließlich Wadi-Halfa)	—	—	1	40	
III. Kraj (južno od Wadi Halfe) — III. Region (südlich von Wadi-Halfa)	—	—	1	65	

i prijegled o vezama za razgovor, koje su za interurbani telefonski promet otvorene odnosno dopustive. — und

Pristojba za razgovor od 3 minute —

iz ili u von oder nach	Alipašin Most	Banja Luka	Bihać	Bjelina	Brčko	Brod, Bos.	Busovača	Čapljina	Derventa	Doboj	Dobrljin	Domanović	Drvar	Dubica, Bos.	Franz Josefs-Feld	Gračanica	Gradačac	Gradiška, Bos.	Ilidža	Jajce	Kiseljak
	in Hellern																				
Alipašin Most	.	200	200	200	200	200		150	200	200	200	150		.	200	200	200	.	30	150	70
Banja Luka [3]	200	.	150	300	300	250		200	250	250	150	200		310	300	250	250	.	200	100	150
Bihać [5]	200	150	.	350	350	350		300	350	300	100	300		.	350	350	350	.	200	200	200
Bjelina [1]	200	300	350	.	70	200		300	150	150	350	300		.	30	150	200	.	200	250	200
Brčko [2]	200	300	350	70	.	150		250	150	150	200	250		.	70	150	150	.	200	250	200
Brod, Bos. [2]	200	250	350	200	150	.		250	70	100	200	250		.	200	100	150	.	200	250	200
Busovača	100	150	200	250	200	200	.	200	200	200	200	200	200	250	250	200	200	200	100	100	70
Čapljina	150	200	300	300	250	250		.	250	200	300	30		.	300	200	250	.	150	200	200
Derventa [2]	200	250	350	150	150	70		250	.	70	300	250		.	150	100	100	.	200	200	200
Doboj [2]	200	250	300	150	150	100		200	70	.	300	200		.	150	70	100	.	200	200	200
Dobrljin [2]	200	150	100	350	200	200		300	300	300	.	250		.	350	300	300	.	200	120	200
Domanović	150	200	300	300	250	250		30	250	200	250	.		.	300	200	250	.	150	200	200
Drvar	250	200	100	350	350	350	250	350	350	350	150	350	.	200	350	350	350	200	250	200	250
Dubica, Bos. [2]	200	150	150	350	350	350	200	300	350	300	70	300	200	.	350	300	350	70	200	200	200
Franz Josefs-Feld	200	300	350	30	70	200		300	150	150	350	300		.	.	150	200	.	200	250	200
Gračanica [2]	200	250	350	150	150	100		200	100	70	300	200		.	150	.	70	.	200	200	200
Gradačac [2]	200	250	350	200	150	150		250	100	100	300	250		.	200	70	.	.	200	200	200
Gradiška, Bos.	250	150	150	350	350	350	200	300	350	350	100	300	200	70	350	350	350	.	250	200	200
Ilidža [1]	30	200	200	200	200	200		150	200	200	200	150		.	200	200	200	.	.	150	100
Jajce [4]	150	100	200	250	250	250		200	200	200	150	200		310	250	200	200	.	150	.	100
Kiseljak	70	150	200	200	200	200		200	200	200	200	200		.	200	200	200	.	100	100	.
Kladanj	100	200	250	150	100	150	150	200	150	150	200	200	300	250	150	150	150	250	100	150	100
Konjic	100	200	250	250	200	200		150	200	200	200	150		.	250	200	300	.	100	150	100
Kostajnica, Bos.	200	150	100	350	350	350	200	300	300	300	40	300	150	70	350	300	300	100	200	200	200
Krupa, Bos. [5]	200	150	70	350	350	350		300	300	300	70	300		.	350	300	350	.	200	200	200
Ljubinje	200	250	300	300	300	250		100	250	250	300	100		.	300	250	250	.	200	200	200
Modrić [2]	200	250	350	200	150	150		250	150	100	350	250		.	200	70	40	.	200	250	200
Mostar [1]	150	200	300	250	250	250		70	200	200	250	40		.	250	200	200	.	150	200	150
Novi, Bos. [4]	200	100	100	350	350	300		250	300	300	40	250		200	350	300	300	.	200	150	200
Odžak [2]	200	300	350	200	150	150		250	150	100	350	250		.	200	100	70	.	200	250	200
Olovo	70	200	250	150	150	150	150	200	150	150	200	200	300	250	150	150	150	250	100	150	100
Orašje	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.		.	.	.	.	.	.	.	.
Ostrelj	250	250	100	350	350	350	256	350	350	350	150	360	40	200	350	350	350	200	250	200	250
Otoka	200	150	70	350	350	350		300	300	300	70	300		.	350	300	300	.	200	150	200
Petrovac, Bos.	250	200	100	350	350	350	200	350	350	350	150	350	70	150	350	350	350	200	250	200	250
Prijedor [4]	200	100	100	350	300	300		250	300	250	70	250		260	350	300	300	.	200	150	200
Rača, Bos.	200	300	350	40	100	200		300	200	150	350	300		.	70	150	200	.	200	300	250
Sanski Most	200	100	150	350	350	300		250	300	300	100	250		.	350	300	300	.	200	150	200
Šamac, Bos. [2]	200	300	350	200	200	150		250	150	100	200	250		.	200	100	70	.	200	250	200
Sarajevo [1]	30	200	200	200	200	200		150	200	150	200	150		.	200	200	200	.	40	150	70
Široki Brijeg	150	200	300	300	250	250		100	250	200	250	70		.	300	200	250	.	150	200	200
Stari Majdan	200	100	150	350	350	300		250	300	300	100	250		.	350	300	300	.	200	150	200
Stolac	150	250	300	300	250	250		100	250	200	300	100		.	300	250	250	.	150	200	200
Travnik [5]	150	150	200	250	250	200		200	200	200	200	200		.	250	200	200	.	150	70	100
Trebinje [1]	200	250	350	350	300	300		150	300	250	300	150		.	350	250	300	.	200	200	200
Tuzla [2]	200	250	350	100	100	150		250	150	100	300	250		.	100	100	150	.	200	200	200
Zavidovići [2]	150	200	300	200	150	150		200	150	100	250	200		.	200	100	150	.	150	200	150
Zenica [2]	100	200	250	200	200	150		200	150	150	250	200		.	200	150	150	.	100	200	150

Dopustivi razgovori s Ugarskom:

[1]) Od Bjeline, Ilidža, Mostara, Sarajeva i Trebinja: *a)* s Budimpeštom; *b)* s Barčem, Dombovarom, Kapošvarom, Mohačem, Vel. Kanižom, Pečuhom, Segsardom; *c)* s Brodom n. S., Mitrovicom, Osijekom, Požegom, Rumom, Vinkovcima, Viroviticom, Vukovarom, Zemunom. — Bjelina razgovara i s Novom Gradiškom, Sarajevo i sa Rijekom — [2]) Od B. Broda, B. Dubice, B. Šamca, Brčka, Derventc, Doboja, Dobrljina, Gračanice, Gradašca, Modrića, Odžaka, Tuzle, Zavidovića, Zenice: dokle se može; — [3]) Od Banje Luke: sa Bjelovarom, Budimpeštom, Rijekom (Fiuma), Ogulinom Varaždinom, Zagrebom. — [4]) Od B. Novi, Jajce i Prijedora: sa Rijekom, Zagrebom. — [5]) Od Bihaća, B. Krupe, Travnika: sa Rijekom (Fiuma).

Gebühr für ein Gespräch von 3 Minuten in Hellern

Kladanj	Konjic	Kostajnica, Bos.	Krupa, Bos.	Ljubinje	Modrić	Mostar	Bos. Novi	Odžak	Olovo	Orašje	Ostrelj	Otoka	Petrovac, Bos.	Prijedor	Rača, Bos.	Sanski Most	Šamac, Bos.	Sarajevo	Široki Brijeg	Stari Majdan	Stolac	Travnik	Trebinje	Tuzla	Zavidovići	Zenica
—	100	—	200	200	200	150	200	200	—	—	—	200	-	200	200	200	200	30	150	200	50	150	200	200	150	100
—	200	—	150	250	250	200	100	300	—	—	—	150	—	100	300	100	300	200	200	100	250	150	250	250	200	200
—	250	—	70	300	350	300	100	350	—	—	—	70	—	100	350	150	350	200	300	150	300	200	350	350	300	250
—	250	—	350	300	200	250	350	200	—	—	—	350	—	350	40	350	200	200	300	350	300	250	350	100	200	200
—	200	—	350	300	150	250	350	150	—	—	—	350	—	300	100	350	200	200	250	350	250	250	300	100	150	200
—	200	—	350	250	150	250	300	150	—	—	—	350	—	300	200	300	150	200	250	300	250	200	300	150	150	150
150	150	200	200	200	200	200	200	200	150	200	250	200	200	200	250	200	200	100	200	200	200	70	200	200	200	150
—	150	—	300	100	250	70	250	250	—	—	—	300	—	250	300	250	250	150	100	250	100	200	150	250	200	200
—	200	—	300	250	150	200	300	150	—	—	—	300	—	300	200	300	150	200	250	300	250	200	300	150	150	150
—	200	—	300	250	100	200	300	100	—	—	—	300	—	250	150	300	100	150	200	300	200	200	250	100	100	150
—	200	—	70	300	350	250	40	350	—	—	—	70	—	70	350	100	200	200	250	100	300	200	300	300	250	250
—	150	—	300	100	250	40	250	250	—	—	—	300	—	250	300	250	250	150	70	250	100	200	150	250	200	200
300	300	150	150	350	350	350	150	350	300	350	40	150	70	150	350	200	350	250	350	200	350	200	350	350	350	300
250	250	70	100	300	350	300	70	350	250	350	200	100	150	100	350	150	350	200	300	150	300	200	350	350	300	250
—	250	—	350	300	200	250	350	200	—	—	—	350	—	350	70	350	200	200	300	350	300	250	350	100	200	200
—	200	—	300	250	70	200	300	100	—	—	—	300	—	300	150	300	100	200	200	300	250	200	250	100	100	150
—	200	—	350	250	40	200	300	70	—	—	—	300	—	300	200	300	70	200	250	300	250	200	300	150	150	150
250	250	100	150	350	350	300	100	350	250	350	200	150	200	150	350	150	350	250	300	150	300	200	350	360	300	250
—	100	—	200	200	200	150	200	200	—	—	—	200	—	200	200	200	200	40	150	200	150	150	200	200	150	100
—	150	—	200	200	250	200	150	250	—	—	—	150	—	150	300	150	250	150	200	150	200	70	200	200	200	200
—	100	—	200	200	200	150	200	200	—	—	—	200	—	200	250	200	200	70	200	200	200	100	200	200	150	150
.	150	250	250	206	150	200	200	150	40	150	300	200	300	200	150	200	150	100	200	200	200	150	200	70	150	150
—	.	—	250	150	200	100	200	200	—	—	—	200	—	200	250	200	200	100	150	200	150	150	150	200	200	150
250	250	.	100	300	350	250	70	350	200	350	150	100	150	100	350	100	350	200	300	70	300	200	350	350	250	250
—	250	—	.	300	350	250	70	350	—	—	—	30	—	100	350	100	350	200	300	150	300	200	350	350	250	250
—	150	—	300	.	250	100	300	250	—	—	—	300	—	250	300	300	250	200	100	300	40	200	100	250	200	200
—	200	—	350	250	.	250	300	30	—	—	—	350	—	300	200	300	40	200	250	300	250	200	300	150	150	150
—	100	—	250	100	250	.	250	250	—	—	—	250	—	250	300	250	250	150	70	250	70	200	150	250	200	200
—	200	—	70	300	300	250	.	300	—	—	—	70	—	70	350	100	350	200	250	100	250	200	300	300	250	200
—	200	—	350	250	30	250	300	.	—	—	—	350	—	300	200	300	70	200	250	300	250	200	300	150	150	150
40	150	200	200	200	150	150	200	200	.	150	300	200	250	200	150	200	200	70	290	200	200	150	200	100	150	150
—	.	—	.	.	.	.	.	.	—	—	—	.	—	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
300	300	150	150	350	350	350	150	350	300	350	.	150	40	150	350	200	350	250	350	200	350	200	350	350	350	300
—	200	—	30	300	350	250	70	350	—	—	—	.	—	100	350	100	350	200	250	100	300	200	300	300	250	250
300	300	150	150	350	350	300	150	350	250	350	40	150	.	150	350	200	350	250	350	150	350	200	350	350	300	300
—	200	—	100	250	300	250	70	300	—	—	—	100	—	.	350	70	300	200	250	70	250	150	300	300	250	200
—	250	—	350	300	200	300	350	200	—	—	—	350	—	350	.	350	200	200	300	350	300	250	350	150	200	200
—	200	—	100	300	300	250	100	300	—	—	—	100	—	70	350	.	300	200	250	30	250	200	300	300	250	200
—	200	—	350	250	40	250	350	70	—	—	—	350	—	300	200	300	.	200	250	350	250	200	300	150	150	200
—	100	—	200	200	200	150	200	200	—	—	—	200	—	200	200	200	200	.	150	200	150	100	200	200	150	100
—	150	—	300	100	250	70	250	250	—	—	—	250	—	250	300	250	250	150	.	250	100	200	150	250	200	200
—	200	—	150	300	300	250	100	300	—	—	—	100	—	70	350	30	350	200	250	.	300	200	300	300	250	250
—	150	—	300	40	250	70	250	250	—	—	—	300	—	250	300	250	250	150	100	300	.	200	100	250	200	200
—	150	—	200	200	200	200	200	200	—	—	—	200	—	150	250	200	200	100	200	200	200	.	200	200	200	150
.	150	—	350	100	300	150	300	300	—	—	—	300	—	300	350	300	300	200	150	300	100	200	.	300	200	200
—	200	—	350	250	150	250	300	150	—	—	—	300	—	300	150	300	150	200	250	300	250	200	300	.	150	150
—	200	—	250	200	150	200	250	150	—	—	—	250	—	250	200	250	150	150	200	250	200	200	200	150	.	100
—	150	—	250	200	150	200	200	150	—	—	—	250	—	200	200	200	200	100	200	250	200	150	200	150	100	.

Gespräche mit Ungarn zulässig:

[1]) Von Bijeljina, Ilidža, Mostar, Sarajevo und Trebinje: *a)* mit Budapest; *b)* mit Barcs, Dombovár, Kaposvár, Mohács, Nagykanizsa, Pécs, Szegszárd; *c)* mit Brod, Mitrovica, Osijek, Požega, Ruma, Vinkovci, Virovitica, Vukovar, Zemun. — Bjelina spricht auch mit Nova Gradiška. Sarajevo auch mit Fiume. — [2]) Von B. Brod, B. Dubica, B. Šamac, Brčko, Derventa, Doboj, Dobrljin, Gračanica, Gradačac, Modrić, Odžak, Tuzla, Zavidovići, Zenica: soweit es geht; — [3]) Von Banja Luka: mit Bjelovar, Budapest, Fiume, Ogulin, Varaždin, Zagreb. — [4]) Von B. Novi, Jajce, Prijedor: mit Fiume, Zagreb. — [5]) Von Bihać, B. Krupa, Travnik: mit Fiume.

Pristojba za razgovor od 3 minute, ako se upotrebi javna govornica u mjesnom prometu, zatim u vicinalnom prometu izmegju Bos. Broda—Broda n. S., Bos. Dubice—Hrv. Dubice, Bos. Gradiška—Stara Gradiška te Bos. Šamca—Sl. Šamca, iznosi 20 h.

Za „hitne“ razgovore u mjesnom i interurbanom prometu mora se platiti 3-struka pristojba za „obični“ razgovor.

Razgovor se smije na 6 minuta produžiti, ako se je to unaprijed zatražilo.

Produživanje razgovora preko najavljenog vremena samo se onda dopušta, ako u to vrijeme nije još koji drugi razgovor najavljen.

Osoba, s kojom neko želi na javnoj stanici razgovarati, obavješćuje se o tom ili putem govora ili brzojavnim avizom. Pristojba za obavijest putem govora (razgovor za obavješćenje koje osobe izmegju ureda i ureda) jednaka je pristojbi govora, ali ipak nije ispod 30 h, niti premašuje jedne krune.

Brzojavna aviza plaćaju se kao i obični telegrami.

Die Gebühr für ein Gespräch von 3 Minuten unter Benützung einer öffentlichen Sprechstelle im Lokalverkehr, dann im Vicinalverkehr zwischen B. Brod—Brod, B. Dubica—Dubica, B. Gradiška—Stara Gradiška und B. Šamac—Šamac beträgt 20 h.

Für „dringende“ Gespräche im Lokal und im interurbanen Verkehr ist die 3fache Gebühr eines „gewöhnlichen“ Gespräches zu entrichten.

Ein Gespräch darf auf 6 Minuten ausgedehnt werden, wenn dies im voraus verlangt wurde.

Die Verlängerung eines Gespräches über den angemeldeten Zeitraum hinaus wird nur dann gestattet, wenn zur Zeit kein anderes Gespräch angemeldet ist.

Die Herbeirufung eines Partners zu einer öffentlichen Sprechstelle geschieht entweder mit Gesprächsaviso oder mit Telegrammaviso. Die Gebühr für ein Gesprächsaviso (vom Amt zum Amt zu führendes Herbeirufungsgespräch) ist gleich der Sprechgebühr, jedoch nicht geringer als 30 h und nicht höher als 1 K.

Telegrammavisi werden wie Telegramme taxiert.

Popis c. i kr. vojno-poštanskih, telegrafskih i telefonskih ureda.

Kombinovana °, samostalna telegrafska stanica T, ujedno i telefonska stanica F, telegrafska prijemna stanica A, samo vojno-poštanski ured bez vojno-telegrafske stanice P.

Verzeichnis der k. u. k. Militärpost-, Telegraphen- und Telephonämter.

Kombinierte °, selbständige Telegraphenstationen T, zugleich Telephonstation F, Telegrammannahmestelle A, nur Militärpostämter ohne Militärtelegraphenstation P

Alipašin most °, F
Arežin Brijeg °
Avtovac °
Banja Luka P
Banja Luka T, F
Bihać °, F
Bilek °
Bijeljina °, F
Bos. Brod °, F
Bos. Dubica °, F
Bos. Gradiška °, F
Bos. Kobaš °
Bos. Kostajnica °, F
Bos. Krupa °, F
Bos. Novi °, F
Bos. Petrovac °, F
Bos. Rača °, F
Bos. Šamac °, F
Bos. Svinjar °
Branjevo °
Bratunac °
Brčko °, F
Brezovo polje °
Bugojno °
Busovača °, F
Čajniče °
Čapljina °, F
Čazin °
Čelebić °
Čitluk P
Derventa °, F
Doboj °, F
Dobrlin °, F
Donji Vakuf °
Domanović °, F
Drinjača °
Drvar °, F
Foča °
Fojnica bei Kiseljak °
Fojnica bei Gacko °
Franz Josefs-Feld °, F
Gabela °
Gacko °
Glamoč °
Goražda °
Gornji Vakuf °, F
Grab-Zubci °
Gračanica °, F
Gradačac °, F
Han Kumpanija-Vitez °
Han Pjesak °
Ilidža °, F
Jablanica °
Jajce °F
Janja °
Kakanj °
Kalinovik °
Kiseljak °F
Kladanj °, F
Ključ °
Konjic °, F
Kotor-Varoš °
Kozarac °
Kreka °
Kreševo °
Krnjeuša °
Kulen Vakuf °
Kupres °
Lastva P
Lašva °
Livno °
Ljubinje °, F
Ljubuški °
Lukavac °
Lusci °
Palanka °
Maglaj °
Metalka °
Modrič °, F
Mostar 1, °, F
Mostar 2, °, F
Nevesinje °
Obrnja °
Odžak °, F
Olovo °, F
Orašje °, F
Ostrelj °, F
Otoka °, F
Pale °
Podromanja °
Pazarić °
Posušje °
Prača °
Prijedor °, F
Prnjavor °
Prozor °
Pnračić °
Rogatica °
Rovno °
Rudolfsthal °
Sanski Most °, F
Sarajevo 1 (Hauptpost) P
Sarajevo (Hauptstation) T, F
Sarajevo 2 (Filiale) °, F
Sarajevo 3 (Lager) °
Sarajevo 4 (Landesbank) °
Sarajevo 5 (Landtag) P, A
Sarajevo 6 (Neu-Sarajevo) °, F
Sarajevo 7 °, F
Sarajevo (Telephonzentrale) F
Sjetline °
Srebrenica °
Stari Majdan °, F
Stolac °, F
Šutorina P
Široki Brijeg °, F
Tešanj °
Teslić °
Travnik °, F
Trebinje °, F
Trnovo °
Turbe °
Tuzla °, F
Usora °
Uvac °
Varcar-Vakuf °
Vardište °
Vareš °
Vareš Werk °
Velika Kladuša °
Visoko °
Višegrad °
Vitina °
Vlasenica °
Windhorst °
Zavalaj °
Zavidovići °, F
Zenica °, F
Zepče °
Županjac °
Zvornik °

Općenito su uredovni satovi:

radnim danom od 8 —12 sati pr. p. i od 2—6 sati po p.
nedjeljom „ 9 —10 „ „ „ poštanskoj službi.
„ „ 8^{30}—11^{30} „ „ „ telegrafskoj i telefonskoj službi.

Iznimke za pojedina mjesta posebno se objavljuju.

Die Amtsstunden sind im allgemeinen:

an Wochentagen von 8 —12 Uhr V. M. und von 2—6 Uhr N. M.
„ Sonntagen „ 9 —10 „ „ „ im Postdienste.
„ „ „ 8^{30}—11^{30} „ „ „ „ Telegraphen- und Telephondienste.

Ausnahmen hiervon für einzelne Orte werden besonders kundgemacht.

Die Telegraphenstationen in Banja Luka, Bos. Brod, Mostar, Sarajevo (Hauptstation) und Tuzla halten ununterbrochenen Dienst (Tag- und Nachtdienst).

U Bosni i Hercegovini imade:

Stalnih vojno-poštanskih ureda	138
(nekoliko ih u osnutku)	
Voznih vojno-poštanskih ureda (kolodvorskih	20
Telegrafskih stanica, s poštom komb.	132
(više novih u pripravi)	
Telegrafskih stanica, samostalnih	2
Željezničkih telegrafskih stanica	70
Telegrafskih prijemnih stanica	1
Telefonskih ureda:	
a) telefonskih centrala (s javnom mjesnom telefonskom mrežom), priključene interurbanoj telefonskoj mreži	27
b) javnih govornica	26
Poštanskih otpremništava	110
(nekoliko novih u osnutku)	
C. i kr. drž. činovnika	215
Oficijanata i pristava	40

In Bosnien und der Hercegovina gibt es:

Stabile Militärpostämter	138
(mehrere in Verhandlung)	
Fahrende Militärpostämter (Bahnposten)	20
Telegraphenstationen, postkombinierte	132
(mehrere neue in Vorbereitung)	
Telegraphenstationen, selbständige	2
Eisenbahntelegraphenstationen	70
Telegrammannahmestellen	1
Telephonämter:	
a) Telephonzentralen (mit öffentlichen Lokaltelephonnetzen), alle an das interurbane Telephonnetz angeschlossen	27
b) öffentliche Sprechstellen	26
Postablagen	110
(mehrere neue in Verhandlung)	
K. u. k. Staatsbeamten	215
Offizianten und Adjunkten	40

Vojno-poštanskih i telegrafskih manipulanata	547	Militärpost- und Telegraphenmanipulanten	547
Telefonistica	16	Telephonistinnen	16
Pisarničkog pomoćnog osoblja	10	Kanzleihilfsarbeiter	10
Vojno-poštanskih konduktera	26	Militärpostkondukteure	26
Civilnih poštanskih konduktera	61	Zivilpostkondukteure	61
Vojno-motorskih vozja	6	Militärmotorführer	6
Listonoša	81	Briefträger	81
Nadziratelja telegrafske pruge	69	Telegraphenleitungsaufseher	69
Raznosača telegrama	19	Telegrammausträger	19
Poštanskih i telegrafskih podvornika	262	Post- und Telegraphenamtsdiener	262

Uredovni satovi za stranke kod poštanskog ureda u Sarajevu.

U radne dane i blagdane kod c. i kr. vojno-poštanskog ureda u Sarajevu: Predaja poštanskih listova od 8 sati prije podne do 7 sati u večer, izručba listovne pošte od 8—11 sati prije podne, od 12 sati podne do 1 sat po podne, od 2 sata po podne do 7 sati u večer. predaja vozne pošte od 8 sati prije podne do 12 sati podne, od 2 sata po podne do 6 sati u večer. Odio za poštanske naputice od 8 sati prije podne do 6 sati u večer. Direkcijska blagajna, u radne dane od 8 sati prije podne do 2 sata po podne; nedjeljom kod c. i kr. vojno-poštanskog ureda u Sarajevu: Svi odijeli od 10—11 sati prije podne.

Die Amtsstunden für den Parteienverkehr bei den Postämtern in Sarajevo.

An Werk- und Feiertagen beim k. u. k. Militärpostamte in Sarajevo: Briefpostaufgabe von 8 Uhr vormittags bis 7 Uhr abends, Briefpostabgabe von 8 bis 6 Uhr abends. Fahrpostaufgabe von 8 Uhr vormittags bis 12 Uhr mittags, von 2 Uhr nachmittags bis 6 Uhr abends. Fahrpostabgabe von 8 Uhr früh bis 12 Uhr mittags, von 3 Uhr nachmittags bis 6 Uhr abends. Postanweisungsabteilung von 8 Uhr vormittags bis 6 Uhr Abends. Direktionskasse, an Werktagen von 8 Uhr vormittags bis 2 Uhr nachmittags; an Sonntagen beim k. u. k. Militärpostamte in Sarajevo: Alle Abteilungen von 10—11 Uhr vormittags.

Popis c. i kr. poštanskih otpremništava. — Verzeichnis der k. u. k. Militärpostablagen.

Pripadni c. i kr. V. P. U. Das zuständige k. u. k. M. P. A.		Pripadni c. i kr. V. P. U. Das zuständige k. u. k. M. P. A.		Pripadni c. i kr. V. P. U. Das zuständige k. u. k. M. P. A.		Pripadni c. i kr. V. P. U. Das zuständige k. u. k. M. P. A.	
Aladinici	Domanovic	Glogovac Schutzberg	Prnjavor	Ljubovo	Trebinje	Rakovac	Prnjavor
Banja Luka Vorstadt	Banja Luka	Gorica	Vitina	Lopare	Brčko	Ravno	Gabela
Blagaj	Mostar	Gornja Tuzla	Tuzla	Mahovljani	Rudolfstal	Ripac	Bihać
Blatnica	Teslić	Gornji Šeher	Banja Luka	Megjegja	Uvac	Rudo	Uvac
Bos. Dubočac	Derventa	Han Bulatovci	Tuzla	Majdan b. Varcar Vakuf	Jajce	Ružići	Vitina
Bradina	Konjica	Hadžići	Ilidža	Mokro	Sarajevo 1	Semizovac	Sarajevo 1
Breza	Vareš-Werk	Hum	Trebinje	Mesici Rogatica	Rogatica	Skipovac	Gračanica
Bukvik	Brčko	Humac	Ljubuski	Nadiniči	Gacko	Skokovi	Cazin
Brodac	Bos. Rača	Hutovo	Gabela	Novi Šeher	Žepče	Slatina Ilidže	Banja Luka
Bočac	Jajce	Ivan	Konjic	Nemila	Zenica	Sokolac	Podromanja
Čatići	Visoko	Ivanjska	Banja Luka	Novi Martinac	Bos. Svinjar	Stara Rijeka	Stari majdan
Čelić	Brčko	Jasenica Luk	Trebinje	Novo selo	Bos. Brod	Studenci	Ljubuški
Crkvina	Bos. Šamac	Jezero	Jajce	Nožičko	Bos. Svinjar	Svodna	Bos. Novi
Čule	Mostar.	Kalesia	Tuzla	Obudovac	Brčko	Tarčin	Ilidža
Devetina	Prnjavor	Karanovac	Gračanica	Omarska	Prijedor	Tavna	Branjevo
Domaljevac	Bos. Šamac.	Kaoci	Bos. Svinjar	Osjecani	Doboj	Tihaljina	Vitina
Dolac	Alipašin most	Kifino selo	Nevesinje	Ostrožac	Konjica	Todorovo	Cazin
Dragaljevac	Bijeljina	Klašnica	Banja Luka	Ostrožac/Una	Bos. Novi	Trzačka Raštela	Cazin
Dreznica	Mostar 1	Kočerin	Široki brijeg	Paprača	Zvornik	Ulok	Obrnja
Drinovci	Vitina	Komar	Turbe	Petrovoselo(Bos.)	Gračanica	Uskoplje	Trebinje
Dubrava Königsfeld	Bos. Gradiška	Koraj	Brčko	Plana	Bilek	Ustiprača	Goražde
Dubrava bei Prnjavor	Prnjavor.	Kotorsko	Doboj	Podlugovi	Visoko	Velika	Doboj
Sv. Filomena	Gradačac	Kozarusa	Kozerac	Potoci	Mostar	Veljaci	Vitina
Gerzovo	Varcar Vakuf	Kozluk	Zvornik	Prolog	Livno	Vrnograč	Velika Kladuša
		Kožuhe	Doboj	Rabić	Brčko	Vrtoče	Kul. Vakuf
		Ljubija	Prijedor	Rajlovac	Sarajevo 1	Vučjak-Jasici	Gračanica
				Rakitno	Posušje	Žitomislici	Mostar

Auszug aus den Bestimmungen für den b. h. Postsparkassenverkehr. Izvadak iz odredaba za promet b. h. poštanske štedionice.

A. Štedni promet.

1. Temeljne odredbe.

Ured poštanske štedionice prima posredovanjem svojih sabirališta novčane iznose kao štedne uloge, ukamaćuje uložene novce, te ih vraća preko sabirališta na otkaz onoga, koji ima pravo da raspolaže. Kao sabirališta fungiraju vojni poštanski uredi u Bosni i Hercegovini.

Kao ulagač vrijedi onaj, u čiju korist je prvi ulog uplaćen. Ulagačem može postati svaka privatna osoba, trgovačka firma, javna oblast, juristička osoba ili ostalo udruženje ili zavod. I malodobni su ovlašteni, da samostalno ulažu uštegjene iznose.

A. Sparverkehr.

1. Grundsätzliche Bestimmungen.

Das Postsparkassenamt übernimmt durch Vermittlung seiner Sammelstellen Geldbeträge als Spareinlagen, verzinst die eingelegten Gelder und zahlt sie über Kündigung des Verfügungsberechtigten durch die Sammelstellen zurück. Als Sammelstellen fungieren die Militärpostämter in Bosnien und Hercegovina.

Als Einleger gilt derjenige, zu dessen Gunsten die erste Einlage erfolgt. Einleger kann jede Privatperson, Handelsfirma, öffentliche Behörde, juristische Person oder sonstige Vereinigung oder Anstalt werden. Auch Minderjährige sind berechtigt, selbständig Sparbeträge einzulegen.

Prvi ulog može uplatiti ulagač sam ili za njega neko treći. Onaj, koji u korist ulagača uplati prvi ulog, zove se polagač.

Za svakog ulagača izdaće sabiralište prilikom uplate prvog uloga uložnu knjižicu. Ista glasi na ulagača i sadrži radi prosugjivanja njegove istovjetnosti potrebne bilježke te i njegov potpis ili u slučaju, da prvi ulog nije uplatio sam ulagač, nego polagač za njega, potpis polagača.

Svaki dalji ulog može se uplatiti uz upis u uložnu knjižicu kod svakog sabirališta

Nijedan ulagač ne smije imati više od jedne uložne knjižice.

Ustupanje uložne knjižice nekom drugom uvažiće ured poštanske štedionice samo onda, ako je čin prenosa obavljen pred blagajnom ureda poštanske štedionice ili pred nekim sabiralištem ili kada se dokaže ovjerovljena isprava o prenosu.

Ulagač, njegov pravni nasljednik ili punomoćnik može otkazati u svako vrijeme uštedjenu imovinu ili sasvim ili djelomično i zahtijevati da mu se isplati otkazani iznos kod sabirališta, koje on ima u otkazu da označi. I malodobni ulagači su ovlašteni, da primaju otplate — u koliko protiv tome njihov zakoniti zastupnik ne uloži pismen prigovor kod ureda poštanske štedionice. Osim toga može se na prigovore protiv isplate štednih uloga obzir uzeti, samo u slučaju pravnog spora o pravu vlasništva uložne knjižice.

Ako prvi ulog ne uplati sam ulagač nego mjesto njega polagač, to smatra ured poštanske štedionice, da je polagač sve dotle ovlašten raspolagati sa uložnom knjižicom i imovinom iste, dok ulagač kod nekog sabirališta ne da u uložnu knjižicu unijeti svoj potpis.

Na uštegjene novce, koji su uloženi kod ureda poštanske štedionice, ne može se do iznosa od 500 K niti staviti zabrana niti steći založno pravo. Isto tako nijesu dozvoljena ni ovršna uručenja knjižica poštanske štedionice do iznosa od 500 K.

Ove odredbe se ne primjenjuju, ako ulagač pusti, da se na njegovo ime ili na razna imena izdadu za njega dvije ili više uložnih knjižica. Isto tako se ove odredbe ne primjenjuju na onaj dio štednih uloga, koji premašuje iznos od 500 K — kao ni na rentovne knjige.

2. Ulozi.

Svaki pojedini ulog mora iznositi 1 K ili više kruna.

Da bi se omogućila štednja manjih iznosa od 1 K, uvedene su „poštanske prištednice“. One se mogu dobiti uz cijenu od na istima utisnute poštanske marke (10 h) kod svih poštanskih ureda i prodaja poštanskih znakova od vrijednosti. Ako se na poštansku prištednicu prilijepe poštanske marke do iznosa od 1 K, to se ona prima kao ulog.

Imovina jednog ulagača na uplaćenim ulozima i kamatama ne smije prelaziti iznos od 2000 K.

Kada ulagač dade prvi ulog, treba da navede svoje ime i prezime, svoje zvanje ili zanimanje, svoju starost kao i adresu svoga stana. Slobodno mu je izabrati „lozinku“, koja se ima tajno držati i u reverz unijeti.

Daljnje uloge (naknadne uloge) na već izdanu uložnu knjižicu može uplaćivati koji bilo posrednik.

Poštanski organ unosi svaki ulog u uložnu knjižicu.

Osim ove poštanske potvrde dobivaju ulagači (polagači) za svaki ulog još posebnu potvrdu od ureda poštanske štedionice.

Vojničkim poštarnicama i poštanskim konduktérima na zemaljsko-poštanskim putevima mogu se predati za jednu uložnu knjižicu ulozi do 50 K, da ih uruče najbližem sabiralištu.

3. Povrata novca.

Povrata imovine ili jednog njezinog dijela obavlja se na otkaz onoga, koji je ovlašten da raspolaže. Za otkaze imadu se upotrebiti naročiti formulari, koji su dodani uložnim knjižicama na kraju.

Na temelju primljenog otkaza naložit će se u otkaznom listu označenom sabiralištu, da povrati (isplati) iznos. Naputnica otkazanih iznosa do 40 K šalje se povratnom poštom; isto tako se šalju naputnicom i viši iznosi po pravilu povratnom poštom, a svakako tako brzo, da se novci mogu povratiti u slijedećim rokovima, koji se računaju od dana, kada je otkaz uredu poštanske štedionice prispio: za iznose izmegju 40 i 200 K u roku od 15 dana, za iznose izmegju 200 i 1000 K u roku od mjesec dana, a za iznose preko 1000 K u roku od dva mjeseca. O naputnici iznosa obavješćuje se ulagač (polagač),

Die erste Einlage kann von dem Einleger selbst oder für ihn von einem Dritten geleistet werden. Derjenige, der zugunsten des Einlegers die erste Einlage leistet, heißt Erleger.

Für jeden Einleger wird anläßlich der ersten Einlage von der dieselbe entgegennehmenden Sammelstelle ein Einlagebuch ausgefertigt. Dasselbe lautet auf den Namen des Einlegers und enthält die zur Beurteilung seiner Identität nötigen Vermerke sowie seine Unterschrift oder, im Falle die erste Einlage nicht vom Einleger selbst, sondern von einem Erleger für ihn geleistet wird, die Unterschrift des Erlegers.

Jede folgende Einlage kann gegen Eintragung in das Einlagebuch bei jeder Sammelstelle bewirkt werden.

Kein Einleger darf sich mehr als ein Einlagebuch ausfertigen lassen.

Eine Abtretung des Einlagebuches an einen anderen wird vom Postsparkassenamte nur dann berücksichtigt, wenn der Übertragungsakt vor der Zahlstelle des Postsparkassenamtes oder vor einer Sammelstelle stattgefunden hat, oder wenn er durch eine beglaubigte Übertragungsurkunde nachgewiesen wird.

Der Einleger, dessen Rechtsnachfolger oder Bevollmächtigter kann jederzeit das Sparguthaben ganz oder in Teilbeträgen kündigen und die Auszahlung des gekündigten Betrages bei einer von ihm in der Kündigung zu bezeichnenden Sammelstelle verlangen. Auch minderjährige Einleger sind berechtigt, Rückzahlungen zu empfangen, sofern nicht von dem gesetzlichen Vertreter hiergegen schriftliche Einsprache beim Postsparkassenamte erhoben wird. Außerdem kann eine Einsprache gegen Rückzahlungen von Spareinlagen nur im Falle eines über das Eigentumsrecht an dem Einlagebuche anhängigen Rechtsstreites Beachtung finden.

Wenn die erste Einlage nicht vom Einleger selbst, sondern von einem Erleger geleistet wurde, betrachtet das Postsparkassenamt den Erleger insolange für berechtigt, über das Einlagebuch und das darauf anshaftende Guthaben zu verfügen, als nicht der Einleger in dem Einlagebuch bei einer Sammelstelle seine Unterschrift hat aufnehmen lassen.

Auf die beim Postsparkassenamte eingelegten Spargelder kann bis zum Betrage von 500 K weder ein Verbot gelegt noch ein Pfandrecht erworben werden. Auch ist die exekutive Einantwortung eines Postsparkassenbuches bis zum Betrage von 500 K nicht zulässig.

Diese Bestimmungen finden keine Anwendung, wenn sich ein Einleger zwei oder mehrere Einlagebücher auf seinen Namen oder auf verschiedene Namen hat ausfertigen lassen. Ebenso haben diese Bestimmungen auf den den Betrag von 500 K übersteigenden Teil von Spareinlagen sowie auf die Rentenbücher keine Anwendung.

2. Einlagen.

Jede einzelne Einlage muß mindestens 1 K oder ein Mehrfaches von 1 K betragen.

Um das Sparen kleinerer Beträge als 1 K zu ermöglichen, sind „Postsparkarten“ aufgelegt. Sie werden zum Preise der eingeprägten Briefmarke (10 h) von allen Postämtern und Verschleißern von Postwertzeichen verabfolgt. Ist eine Postsparkarte durch Aufkleben von Briefmarken auf den Betrag von 1 K gebracht, so wird sie als Einlage angenommen.

Das Guthaben eines Einlegers an geleisteten Einlagen und Zinsen darf den Betrag von 2000 K nicht übersteigen.

Bei der ersten Einlage hat der Einleger seinen Vor- und Zunamen, seinen Beruf oder seine Beschäftigung, sein Alter sowie seine Wohnungsadresse anzugeben. Es ist ihm freigestellt, sich ein geheim zu haltendes „Losungswort“ zu wählen und im Gegenschein einzutragen.

Weitere Einlagen (Nachlagen) auf ein bereits ausgegebenes Einlagebuch können durch jede beliebige Mittelsperson bewirkt werden.

Jede Einlage wird von dem Postorgane in das Einlagebuch eingetragen.

Außer dieser postamtlichen Bestätigung erhalten die Einleger (Erleger) über jede Einlage vom Postsparkassenamte noch eine besondere Empfangsbestätigung.

Den Militärpostablagen und den Postkondukteuren auf Landpostrouten können Einlagen bis zu 50 K für ein Einlagebuch zur Ablieferung an die nächste Sammelstelle übergeben werden.

3. Rückzahlungen.

Die Rückzahlung des Guthabens oder eines Teiles desselben erfolgt über Kündigung des Verfügungsberechtigten. Zu Kündigungen sind besondere Formulare zu verwenden, welche den Einlagebüchern am Schlusse beigefügt sind.

Auf Grund der erhaltenen Kündigung wird die im Kündigungsblatt bezeichnete Sammelstelle zur Rückzahlung des Betrages angewiesen. Die Anweisung gekündigter Beträge bis 40 K erfolgt postwendend; ebenso werden auch höhere Beträge in der Regel postwendend angewiesen, jedenfalls aber so bald, daß die Rückzahlung innerhalb nachstehender, vom Tag des Eintreffens der Kündigung beim Postsparkassenamt zu berechnender Termine erfolgen kann: bei Beträgen zwischen 40 K und 200 K innerhalb 15 Tagen, bei Beträgen zwischen 200 K und 1000 K innerhalb eines Monats und bei Beträgen

ako je zahtijevao da podigne otkazani iznos kod svog nadležnog predajnog poštanskog ureda od ovoga, sa isplatnom avizom.

Povrata se obavlja uz predaju isplatne avize i pokazanje uložne knjižice kao i kvitiranje iznosa pred činovnikom, koji isplaćuje. Povraćeni iznos se otpiše u uložnoj knjižici. Kod otkazâ „per saldo" odnzme se uložna knjižica.

Ako ulagač (polagač) hoće da podigne iznos preko nekog posrednika, to on ima ovog posrednika da opunomoći, izdavši mu punomoć za podizanje novaca. Za ove punomoći imadu se upotrebiti uredovno izdani formulari, koji se dobivaju kod svakog sabirališta.

Ulagač (polagač) može iznose do 40 K odmah podići kod svakog sabirališta i bez prethodnog šiljanja otkaza uredu poštanske štedionice. Poslije svake take isplate kratkim putem dobiva ulagač (polagač) od ureda poštanske štedionice osobitu potvrdu o imovini, koja je ostala na uložnoj knjižici nakon isplate.

Da dobije povratu (isplatu) kratkim putem treba da ulagač (polagač) preda kod sabirališta propisno ispunjen otkaz sa uložnom knjižicom i sa zadnjom potvrdom o primanju, odnosno imovini, koju je dobio od ureda poštanske štedionice. Povrata (isplata) se obavlja kvitiranjem otkazanog iznosa i u isto vrijeme otpisivanjem istog u uložnoj knjižici.

Kod mjesta plaćanja ureda poštanske štedionice mogu se do dalje odredbe poštanski štedni ulozi povraćati (naplaćivati) kratkim putem bez obzira na visinu iznosa.

4. Ukamaćivanje.

Uštedjena imovina se ukamaćuje sa 3 po sto godišnje. Iznosi spod 2 K ne ukamaćuju se. Ukamaćivanje počinje sa 1. ili 16. danom mjeseca nakon uplate, a svršuje sa 15. ili zadnjim danom mjeseca, koji mine prije nego što prispije otkaz uredu poštanske štedionice.

Sa 31. prosinca svake godine pripisuju se na račun kamate imovini, a isto tako se od tada ukamaćnju. Za izračunavanje kamata uzima se svaki mjesec sa 30 dana.

Kad se kamate pripišn obavješćuje o tom ured poštanske štedionice ulagača (polagača) naputnicom kamata.

Iznos, koji prelazi 2000 K uštegjene imovine, ne ukamaćuje se. Ko pusti, da se na njegovo ime ili na razna imena za njega izdaju dvije ili više uložnih knjižica, gubi kamate od svih uloga.

5. Zastarjelost.

Što se tiče zastarjelosti ložaka poštanske štedionice, vrijede opšte zakonske odredbe.

Odredba zakona o kamatama, po kojoj tražbine zaostalih kamata zastaruju za tri godine, ne primjenjuje se na kamate od uloga kod poštanske štedionice.

6. Naknada za izgubljene uložne knjižice.

Ako se izgubi koja uložna knjižica, to mora vlasnik odmah javiti i što je moguće točnije navesti obilježja knjižice, lozinku, ako je koju izabrao, pobliže okolnosti, kako je knjigu izgubio. Za ovu prijavu valja se poslužiti uredovno izdanim formularima, koji se mogu dobiti kod svih sabirališta.

Ured poštanske štedionice odregjuje odmah, čim mu stigne prijava o gubitku, da se u knjigama zabilježi zabrana, te objavi oglasom (ediktom), kojim se svak opominje, da će se po izmaku mjesec dana, ako za ovo vrijeme niko ne prijavi svoje pravo na izgubljenu knjižicu, ista proglasiti uništenom i izdati novu knjižicu. Ako za mjesec dana niko ne zatraži svoja prava, izdaje se duplikat. A ako neko zatraži svoje pravo, uputit će se stranke na redovitog suca.

7. Tiskanice.

Uložna knjižica izdaje se besplatno prilikom prvog uloga.

Ispisane uložne knjižice izmjenjuju se besplatno.

U štednom prometu potrebni formulari, omoti za pisma itd. drže se kod sabirališta u zalihi, te se pri potrebi izdaju besplatno ulagačima (polagačima).

8. Konačne odredbe.

Dopisivanje ulagača, njihovih zakonitih zastupnika i punomoćnika sa uredom poštanske štedionice oslobogjeno je od poštarine.

über 1000 K innerhalb zweier Monate. Von der Anweisung des Betrages wird der Einleger (Erleger), wenn er die Behebung des gekündigten Betrages bei seinem zuständigen Abgabepostamte verlangt hat, von diesem mit einem Zahlungsaviso verständigt.

Die Rückzahlung erfolgt gegen Abgabe des Zahlungsavisos und Vorweisung des Einlagebuches sowie Quittierung des Betrages vor dem die Auszahlung vollziehenden Beamten. Der rückgezahlte Betrag wird im Einlagebuch abgeschrieben. Bei Kündigungen per Saldo wird das Einlagebuch eingezogen.

Will der Einleger (Erleger) den Betrag durch eine Mittelsperson beheben lassen, so hat er diese durch Ausstellung einer Behebungsvollmacht zu ermächtigen. Zu diesen Vollmachten sind amtlich aufgelegte, bei jeder Sammelstelle erhältliche Formulare zu verwenden.

Der Einleger (Erleger) kann die sofortige Rückzahlung von Beträgen bis 40 K bei jeder Sammelstelle auch ohne vorhergehende Einsendung einer Kündigung an das Postsparkassenamt erlangen. Nach jeder solchen, im kurzen Wege erfolgten Rückzahlung erhält der Einleger (Erleger) vom Postsparkassenamt eine besondere Bestätigung über das im Einlagebuch nach der Rückzahlung verbliebene Guthaben.

Zur Erlangung einer Rückzahlung im kurzen Wege hat der Einleger (Erleger) bei einer Sammelstelle eine vorschriftsmäßig ausgefertigte Kündigung samt dem Einlagebuch und der letzten, ihm vom Postsparkasenamt zugekommenen Empfangs-, beziehungsweise Guthabensbestätigung zu überreichen. Die Rückzahlung erfolgt gegen Quittierung des gekündigten Betrages unter gleichzeitiger Abschreibung des Betrages im Einlagebuch.

Bei der Zahlstelle des Postsparkassenamtes können bis auf weiteres Rückzahlungen von Postsparkasseneinlagen ohne Rücksicht auf die Höhe des Betrages im kurzen Weg bewerkstelligt werden.

4. Verzinsung.

Das Sparguthaben wird mit 3 Prozent jährlich verzinst. Beträge unter 2 K werden nicht verzinst. Die Verzinsung beginnt mit dem auf die Einzahlung folgenden 1. oder 16. Monatstag und endigt mit dem 15. oder letzten Monatstag, der dem Eintreffen der Kündigung beim Postsparkassenamte vorangeht.

Mit 31. Dezember eines jeden Jahres werden am Konto die Zinsen dem Guthaben zugeschrieben und von da ab gleichfalls verzinst. Für die Zinsenberechnung wird jeder Monat zu 30 Tagen angenommen.

Von der erfolgten Zuschreibung der Zinsen wird der Einleger (Erleger) mittels einer Zinsenanweisung vom Postsparkassenamte verständigt.

Ein das Sparguthaben von 2000 K übersteigender Betrag wird nicht verzinst. Wer sich zwei oder mehrere Einlagebücher unter seinem oder verschiedenen Namen hat ausfertigen lassen, geht der Zinsen aller Einlagen verlustig.

5. Verjährung.

In Bezug auf die Verjährung von Postsparkasseneinlagen gelten die allgemeinen gesetzlichen Bestimmungen.

Die Bestimmung des Gesetzes über die Zinsen, wonach Forderungen an rückständigen Zinsen in drei Jahren verjähren, findet auf die Zinsen von Einlagen bei der Postsparkasse keine Anwendung.

6. Ersatz für verlorene Einlagebücher.

Geht ein Einlagebuch verloren, so hat der Eigentümer den Verlust sofort unter möglichst genauer Angabe der Merkmale des Buches, des etwa gewählten Losungswortes, dann der näheren Umstände, unter welchen der Verlust stattgefunden hat, anzuzeigen. Zu dieser Anzeige dienen amtlich aufgelegte Formulare, welche bei allen Sammelstellen erhältlich sind.

Das Postsparkassenamt verfügt sofort nach Eintreffen der Verlustanzeige die Beschlagvormerkung in den Büchern und läßt ein Edikt kundmachen, durch welches jedermann erinnert wird, daß nach Ablauf eines Monats, wenn binnen dieser Frist kein Anspruch auf das verlorene Buch angemeldet wurde, dasselbe als null und nichtig erklärt und ein neues Buch ausgefertigt werden wird. Wird innerhalb der Monatsfrist kein Anspruch erhoben, so wird ein Duplikat ausgefertigt. Wird ein Anspruch erhoben, werden die Parteien an den ordentlichen Richter verwiesen.

7. Drucksorten.

Die Ausfertigung des Einlagebuches anläßlich der ersten Einlage erfolgt unentgeltlich.

Vollgeschriebene Einlagebücher werden unentgeltlich umgetauscht.

Die im Sparverkehr erforderlichen Formulare, Briefumschläge etc. werden bei den Sammelstellen auf Lager gehalten und den Einlegern (Erlegern) im Bedarfsfall unentgeltlich verabfolgt.

8. Schlußbestimmungen.

Die Korrespondenz der Einleger, ihrer gesetzlichen Vertreter und Bevollmächtigten mit dem Postsparkassenamte ist von der Entrichtung des Postportos befreit.

Kamate od uloga proste su od dohodarine i od svake druge pristojbe.

Službenici ureda poštanske štedionice i sabirališta dužni su čuvati poslovnu i službenu tajnu, te im je strogo zabranjeno, da davaju ma kakve obavjesti o imenima ulagača ili onih, koji uplaćuju, o uloženim ili povraćenim iznosima ili o visini imovine.

B. Čekovni promet.

1. Pojam.

Čekovni promet ureda poštanske štedionice sastoji se u tome, što se učesnicima ovog prometa otvara kod ureda poštanske štedionice račun i što se prema sljedećim odredbama mogu s jedne strane na račun kod svih sabirališta ulagati novčani iznosi, a s druge strane što imaoc računa može pomoću čeka doznačivati, da se iz imovine uknjižene na računu, isplaćuju novčani iznosi.

Imaoc računa obavješćuje se o rukovanjima na računu time, što mu se pošalje izvadak iz računa.

2. Pristupanje.

Radi učestvovanja u čekovnom prometu može se pripustiti svaka privatna osoba, trgovačka firma, javna oblast, juristička osoba, te ostala udruženja ili zavodi.

Dozvoli li se pristupanje, to mora molitelj u roku od mjesec dana pošto mu je ured poštanske štedionice javio, da mu je račun otvorio, uplatiti temeljni ulog od 100 K.

Sa obavjesti, da mu je račun otvoren, dobit će molitelj od ureda poštanske štedionice dva formulara, da se dadu potpisi onih osoba, koje su ovlaštene, da sa imovinom raspolažu pomoću čekova.

3. Vrste uloga.

Ulozi u čekovnom prometu mogu se obavljati:

a) listovima za polaganje;

b) poštanskim naputnicama;

c) pripisivanjem u korist imaoca računa od drugih imaoca računa b.-h. ureda poštanske štedionice pomoću čekova doznačenih iznosa (klirinški promet i pripisivanjem doznaka imaoca računa austrijske i ugarske poštanske štedionice, kao i od imaoca „Giro-konto“ kod banaka, sa kojima u tu svrhu ured poštanske štedionice stoji u poslovnoj vezi;

d) pripisivanjem u korist dohodaka iz poslova, koje ured poštanske štedionice obavlja za imaoca računa itd.

Visina imovine jednog računa nije ograničena.

4. Ulozi listovima za polaganje.

Listovi za polaganje sastoje se iz tri dijela, naime iz jednog odsjeka za knjiženje (list o knjiženju), iz jednog odsjeka za obavijest imaoca računa, iz jednog formulara za poštansku potvrdu o uplati (potvrda o primanju).

Listovi za polaganje izdavaće se od ureda poštanske štedionice u sveskama po 10 komada i u svežnjima po 50 komada uz cijenu od 25 helera za 10 komada.

Ured poštanske štedionice providjeće njih u sva tri dijela sa brojem čekovnog računa, za koji su odregjene, a list o primanju također i sa imenom i prebivalištem imaoca računa.

Pomoću listova za polaganje mogu se vršiti uplate samo za račun, koji je naveden u samom listu za polaganje.

Da se izvrši uplata pomoću lista za polaganje, mora se isti u sva tri dijela prema štampanom tekstu ispuniti, pa zatim sa iznosom uloga predati sabiralištu.

Kod sabirališta može se listom za polaganje uplatiti ma koja svota. Vojničkim poštarnicama kao i poštanskim kondukterima na njihovim zemaljsko-poštanskim putevima mogu se predavati listovi za polaganje za iznose do 50 K, da ih uruče najbližem sabiralištu.

Na prednjoj strani odsjeka, koji je preštampan sa „list za polaganje“ mogu se dodati kratke bilješke knjiženja, koje se odnose na uplatu kao „radi knjiženja za list . . . .“ „na račun od . . .“ „za račun . . . .“

Upotrebi li se stražnja strana lista za polaganje za obavjesti, to se mora odsjek frankirati. Poštarina iznosi 10 helera. Listovi za polaganje sa pismenim obavjestima oslobogjeni su u svim onim slučajevima od pristojbe od 10 hel., u kojima bi za obično dopisivanje stranke, koja izdaje list za polaganje, pripadalo oproštenje od poštarine.

Die Zinsen der Einlagen sind von der Entrichtung der Einkommensteuer und jeder anderen Gebühr befreit.

Die Bediensteten des Postsparkassenamtes und der Sammelstellen sind verpflichtet, das Geschäfts- und Dienstgeheimnis zu wahren und ist ihnen strenge untersagt, Auskünfte, in betreff der Namen der Einleger oder Einzahler, der eingelegten oder rückgezahlten Beträge oder der Höhe des Guthabens zu erteilen.

B. Scheckverkehr.

1. Begriff.

Der Scheckverkehr des Postsparkassenamtes besteht darin, daß den Teilnehmern an diesem Verkehr beim Postsparkassenamte ein Konto eröffnet wird und daß nach Maßgabe der nachstehenden Bestimmungen einerseits auf das Konto bei allen Sammelstellen Geldbeträge eingelegt und anderseits von dem auf dem Konto gebuchten Guthaben durch den Kontoinhaber Beträge mittels Schecks zur Auszahlung angewiesen werden können.

Der Kontoinhaber wird von den Gebarungen auf dem Konto durch Übersendung eines Kontoauszuges benachrichtigt.

2. Beitritt.

Zur Teilnahme an dem Scheckverkehr kann jede Privatperson, Handelsfirma, öffentliche Behörde, juristische Person oder sonstige Vereinigung oder Anstalt zugelassen werden.

Wird die Aufnahme bewilligt, so hat der Gesuchsteller innerhalb eines Monats nach Mitteilung des Postsparkassenamtes, daß ihm ein Konto eröffnet wird, eine Stammeinlage von 100 K einzuzahlen.

Mit der Benachrichtigung von der Eröffnung des Kontos erhält der Gesuchsteller vom Postsparkassenamte zwei Formulare zur Abgabe der Unterschriften derjenigen Personen, welche zur Verfügung über das Guthaben mittels Schecks berechtigt sein sollen.

3. Arten der Einlagen.

Einlagen im Scheckverkehr können bewirkt werden:

a) mittels Erlagscheine,

b) mittels Postanweisungen.

c) durch Gutschrift der für Kontoinhaber voneinander des Kontoinhabern des bosnisch-hercegovinischen Postsparkassenamtes mittels Scheck angewiesenen Beträge (Clearingverkehr) und durch Gutschrift von Überweisungen der Kontoinhaber der österreichischen und ungarischen Postsparkasse sowie der Girokontoinhaber bei Banken, mit welchen das Postsparkassenamt zu diesem Zweck in Geschäftsverbindung steht,

d) durch Gutschrift der Eingänge aus den vom Postsparkassenamte für Kontoinhaber etc. besorgten Geschäften.

Die Höhe des Guthabens eines Kontos unterliegt keiner Beschränkung.

4. Einlagen mittels Erlagscheine.

Die Erlagscheine bestehen aus drei Teilen, nämlich einem für Buchungszwecke bestimmten Abschnitt (Buchungsschein), einem Abschnitt für die Verständigung des Kontoinhabers und einem Formular zur postamtlichen Einzahlungsbestätigung (Empfangsschein).

Die Erlagscheine werden vom Postsparkassenamte in Heften zu 10 Stück sowie in Bunden zu 50 Stück zum Preise von 25 h für 10 Stück ausgegeben.

Sie werden vom Postsparkassenamte in allen drei Teilen mit der Nummer des Scheckkontos, für welches sie bestimmt sind und auf dem Empfangscheine auch mit dem Namen und dem Wohnort des Kotoinhabers versehen.

Mittels Erlagscheine können Einzahlungen nur für das im Erlagscheine selbst angegebene Konto gemacht werden.

Behufs Bewirkung einer Einzahlung mittels Erlagscheines ist derselbe in allen drei Teilen dem Vordruck entsprechend auszufüllen und sodann mit dem Betrag der Einlage bei einer Sammelstelle zu überreichen.

Bei den Sammelstellen kann mittels Erlagscheines jeder beliebiger Betrag eingezahlt werden. Den Militärpostlagen können Erlagscheine über Beträge bis 50 K zur Ablieferung an die nächste Sammelstelle übergeben werden, ebenso auch den Postkondukteuren der Landpostrouten auf ihren Fahrten.

Auf der Vorderseite des mit dem Vordruck „Erlagschein“ versehenen Abschnittes können kurze, auf die Einzahlung bezügliche Buchungsvermerke wie „Zur Buchung auf Folio . . . . . “, „zur Rechnung vom . . . . . “, „Für Konto . . . . . “, hinzugefügt werden.

Wird die Rückseite des Erlagscheines zu Mitteilungen benützt, so muß der Abschnitt frankiert werden. Das Porto beträgt 10 h. Die Erlagscheine mit schriftlichen Mitteilungen sind in allen jenen Fällen von der Gebühr von 10 h befreit, in welchen der gewöhnlichen Korrespondenz der den Erlagschein ausfertigenden Partei (des Einzahlers) die Portofreiheit zukommen würde.

5. Ulozi poštanskim naputnicama.

Svaki imaoc računa može kod vojno-poštanskog ureda, kod koga on prima svoje poštanske pošiljke — predavši u redu ispunjenu punomoć zamoliti, da se poštanske naputnice, koje za njega prispiju, osim telegrafskih i ekspresnih naputnica, upišu u korist njegovom čekovnom računu.

Slobodno je svakom imaocu računa, da poštanske naputnice, koje on ima da prima od trećih, dade adresirati neposredno na ured poštanske štedionice, naznačivši svoj račun ili svoje ime.

Isto tako može svaki imaoc računa zahtjevati, da se iznosi, primljeni poštanskim nalozima i pouzećima, doznače na čekovni račun.

Za svaku naplaćenu poštansku naputnicu uračunava se provizija od 2 hel.

6. Ulozi u kliriškom prometu i u prometu doznakama.

Iznosi, što ih imaoci računa ureda poštanske štedionice doznačuju drugim imaocima računa čekovima pripisuju se u korist računa primaoca. Isto tako pripisuju se u korist računa primaoca iznosi, koje doznačuju imaoci čekovnih računa austrijske i ugarske poštanske štedionice, dalje imaoci „girokonta“ Austro-ugarske bauke te imaoci računa banke, koja sa uredom poštanske štedionice u tu svrhu u poslovnoj svezi stoji za imaoce računa b.-h. ureda poštanske štedionice.

7. Opći propisi za otplate.

Imaoc računa može svojom imovinom, za koju je dozuao iz izvatka iz računa, u koliko ona prekoračuje temeljni ulog od 100 K, u svako doba pomoću čekova raspolagati u ma kojim djelomičnim iznosima. Za čekove se smiju upotrebljavati samo oni formulari, koji se dobivaju od ureda poštanske štedionice.

Čekovni formulari izdaju se u dvostrukoj izradi (za naplate kod blagajne ureda post. štedionice — bijeli čekovi — i za doznake — crveni čekovi).

Čekovi se izdavaju u sveskama po 50 kom. cijenom od 3 K za svaku svesku. Od ovog iznosa otpadaju 2 K za biljegovinu. Oblasti, uredi itd., kojima po T. st. 59 bilj. i prist. zakona pripada oprost od biljegovine, dobivaju na zahtjev čekovne formulare proste od biljegovine uz cijenu od 1 K za svesku

8. Izdavanje čekova.

Ček se može izdati samo na iznos, koji stoji u granicama imovine, kojom se može raspolagati.

Čekovne formulare smije izdavati samo imaoc računa i za račun onoga, čije je ime i broj na istima naštampao ured poštanske štedionice, ili onaj, koga je imaoc računa za izdavanje čekova ovlastio i čiji je potpis predan kod ureda poštanske štedionice.

9. Razpolaganje s imovinom.

Imaoc računa može sa imovinom raspolagati:
1. Podizanjem u gotovom iznosa kod blagajne ureda poštanske štedionice pomoću blagajničkog čeka;
2. doznakom nekog iznosa izvjesnom primaocu pomoću čeka, koji glasi na ime.

10. Blagajnički čekovi.

Iznosi u gotovom mogu se podizati na blagajni ureda poštanske štedionice samo pomoću naročito za to izdanih čekovnih formulara.

Ko u redu ispunjeni ček preda kod blagajne ureda poštanske štedionice, dobiće iznos čim prikaže ček, pretpostavljajući da za to dotiče raspoloživa imovina — imaoca računa.

11. Čekovi, koji glase na ime.

Doznake iznosa iz imovine računa na nekog izvjesnog primaoca preduzimaju se pomoću za to naročito izdanih čekovnih formulara (čekova, koji glase na ime).
Izdavač čeka može i sama sebe označiti kao primaoca isplate.

Čekove, koji glase na ime, isplaćivaće ured poštanske štedionice:
1. Pripisivanjem nekom drugom čekovnom računu bos.-herc. ureda poštanske štedionice (klirinški promet);

5. Einlagen mittels Postanweisungen.

Jeder Kontoinhaber kann bei dem Militärpostamt, durch welches er seine Postsendungen empfängt, durch Überreichung einer entsprechend ausgefertigten Vollmacht das Ansuchen stellen, daß die für ihn einlangenden Postanweisungen mit Ausnahme der telegraphischen und der expreß zu bestellenden Postanweisungen seinem Scheckkonto gutgeschrieben werden.

Jedem Kontoinhaber steht es frei, die Postanweisungen, die er von Dritten zu empfangen hat, unmittelbar an das Postsparkassenamt unter Angabe seines Kontos oder seines Namens adressieren zu lassen.

Ebenso kann jeder Kontoinhaber verlangen, daß die eingezogenen Postauftrags- und Nachnahmebeträge auf ein Scheckkonto überwiesen werden.

Für jede einkassierte Postanweisung wird eine Provision von 2 h berechnet.

6. Einlagen im Clearing- und Überweisungsverkehr.

Die für Kontoinhaber von anderen Kontoinhabern des bosnisch-hercegovinischen Postsparkassenamtes mittels Schecks angewiesenen Beträge werden dem Konto des Empfängers gutgeschrieben. Ebenso werden die von Scheckkontoinhabern der österreichischen und ungarischen Postsparkasse weiters den Girokontoinhabern der österreichisch-ungarischen Bank und den Kontoinhabern der mit dem Postsparkassenamte zu diesem Zwecke in Geschäftsverbindung stehenden Banken an Kontoinhaber des bosnisch-hercegovinischen Postsparkassenamtes angewiesenen Beträge dem Konto des Empfängers gutgeschrieben.

7. Allgemeine Vorschriften für Rückzahlungen.

Der Kontoinhaber kann über sein durch Kontoauszug ihm mitgeteiltes Guthaben, soweit es die Stammeinlage von 100 K übersteigt, in beliebigen Teilbeträgen mittels Schecks jederzeit verfügen. Zu Schecks dürfen nur Formularien benützt werden, die vom Postsparkassenamt bezogen worden sind.

Die Scheckformulare werden in zweifacher Ausstattung (für Abhebungen bei der Kassa des Postsparkassenamtes — weiße Schecks — und für Überweisungen — rote Schecks —) hergestellt.

Die Schecks werden in Heften von 50 Stück zum Preise von 3 K für jedes Heft ausgegeben. Von diesem Betrage entfallen 2 K auf Stempelgebühren. Behörden, Ämter etc., denen die Stempelfreiheit nach T. P. 59 des St. und Geb. Ges. zukommt, erhalten über Verlangen stempelfreie Scheckformulare zum Preise von 1 K für das Heft.

8. Ausstellung von Schecks.

Der Scheck kann nur über einen Betrag ausgestellt werden, der innerhalb des verfügbaren Guthabens gelegen ist.

Die Scheckformulare dürfen nur von dem Kontoinhaber und für das Konto, mit dessen Namen und dessen Nummer sie vom Postsparkassenamt bedruckt worden sind, oder von einer von diesem Kontoinhaber zur Ausstellung von Schecks ermächtigten Person, deren Unterschrift beim Postsparkassenamt niedergelegt ist, ausgestellt werden.

9. Verfügungen über das Guthaben.

Der Kontoinhaber kann über das Guthaben verfügen:
1. durch bare Abhebung eines Betrages bei der Kasse des Postsparkassenamtes mittels Kassaschecks,
2. durch Überweisung eines Betrages an einen bestimmten Empfänger mittels Namensschecks.

10. Kassaschecks.

Bare Abhebungen von Beträgen an der Kasse des Postsparkassenamtes können nur mittels der hierzu besonders aufgelegten Scheckformulare stattfinden.

Wer den ordnungsgemäß ausgestellten Scheck bei der Kasse des Postsparkassenamtes abgibt, erhält den Betrag per Sicht, vorausgesetzt, daß das verfügbare Guthaben des Kontoinhabers ausreicht.

11. Namenschecks.

Überweisungen von Beträgen aus dem Kontoguthaben an einen bestimmten Empfänger sind mittels der hierzu besonders aufgelegten Scheckformulare (Namenschecks) vorzunehmen.

Der Aussteller des Schecks kann auch sich selbst als Zahlungsempfänger bezeichnen.

Die Namenschecks werden vom Postsparkassenamte beglichen:
1. durch Gutschrift auf einem anderen Scheckkonto des bosnisch-hercegovinischen Postsparkassenamtes (Clearingverkehr);

2. doznakom na računu primaoca kod nekog zavoda, koji sa uredom poštanske štedionice stoji u prometu doznakama (promet doznakama);
3. naputnicom iznosa u gotovom primaocu isplate.

Čekovi, koji glase na ime, ne honoriraju se u gotovom kod blagajne ureda poštanske štedionice.

12. Klirinški promet.

Čekovi u korist primaoca, koji kod samog ureda poštanske štedionice imaju račun, izvršiće se na taj način, što će se iznos u računu izdavača čeka otpisati, a u računu primaoca isplate pripisati.

Želi li izdavač čeka, da se iznos ima u gotovom doznačiti, to se mora ček provigjeti sa doslovnom oznakom: „Izvan klirinškog prometa."

13. Promet doznakama.

Doznake primaocima isplata, koji kod nekog zavoda, koji stoji u prometu doznakama sa uredom poštanske štedionice imaju čekili giro-konto račune, izvršit će se na zahtjev izdavača čeka doznakom iznosa na račun primaoca isplate.

14. Naputnice u gotovom.

Ako primaoc isplate nema računa kod ureda poštanske štedionice ili ako je isplata u gotovom izrično zahtjevana, to će se čekovni iznos uputiti primaocu radi isplate u gotovom. Naputnica u gotovom obavlja se:
1. Primaocima u Bosni i Hercegovini pomoću vlastitih platežnih naputnica ureda poštanske štedionice;
2. primaocima u Austriji ili Ugarskoj putem pošte pomoću poštanskih naputnica ili novčanih pisama i
3. primaocima u inozemstvu putem pošte pomoću poštanskih naputnica ili novčanih pisama ili putem neke bankovne veze, koja stoji na raspoloženju ureda poštanske štedionice.

15. Čekovni popisi (skupni čekovi).

Ima li imaoc računa da u isto vrijeme obavi više plaćanja iste vrste, to može ista provesti pomoću jednog čeka, kome treba dodati popis pojedinih plaćanja. U jedan popis se smiju uzeti samo plaćanja, koja se imadu izvršiti na isti način.

Za popis se smiju upotrebiti samo uredovno izdani formulari, koji se mogu dobiti od ureda poštanske štedionice u svežnjima po 25 komada, cijenom od 2 K 50 h za svežanj. Za svaki popis ima se izdati ček.

16. Ukamaćivanje imovine.

Imovina računa zajedno sa temeljnim ulogom ukamaćuje se do dalje naredbe sa 2 po sto na godinu. Iznosi ispod 2 K ne će se ukamaćivati. Ukamaćivanje počinje onim 1. ili 16. danom od mjeseca, koji dolazi iza uloga, a svršuje onim posljednim ili 15. danom od mjeseca, koji je prošao prije otpisa od računa.

Dne 31. prosinca svake godine pribrojiće se kamate glavnici i od toga će se vremena takogje ukamaćavati.

Za izračunavanje kamata uzima se svaki mjesec sa 30 dana.

17. Pristojbe.

U čekovnom prometu uzimaju se osim u gornjim odredbama ustanovljenih osobitih pristojaba još i sljedeće pristojbe:

1. Manipulaciona pristojba od 4 h za svako uredovanje, koje se ima preduzeti na računu (ulog, naputnica, upisivanje u korist, upisivanje u teret).
2. Provizija za svako upisivanje u teret, i to od $^1/_4$ na hiljadu do iznosa od 6000 K, a od $^1/_8$ na hiljadu od iznosa koji ovu svotu premašuje.

Ove pristojbe naplaćuju se otpisivanjem od računa.

Od provizije su ipak oslobogjeni:
a) upisi u teret u klirinškom prometu;
b) iznosi, koje razašilje ured poštanske štedionice poštanskim naputnicama;
c) iznosi otpisani radi kupovanja vrijednosnih papira za račun učesnika u čekovnom prometu, napokon

d) sve pristojbe, provizije i t. d., koje se otpisuju u korist ureda poštanske štedionice.

2. durch Überweisung auf das Konto des Empfängers bei einem mit dem Postsparkassenamt im Überweisungsverkehr stehenden Institute (Überweisungsverkehr);
3. durch Anweisung des Betrages in barem an den Zahlungsempfänger.

Eine bare Honorierung der Namenschecks bei der Kasse des Postsparkassenamtes findet nicht statt.

12. Clearingverkehr.

Schecks zugunsten von Empfängern, welche beim Postsparkassenamte selbst ein Konto besitzen, werden in der Weise vollzogen, daß der Betrag von dem Konto des Scheckausstellers abgeschrieben und dem Konto des Zahlungsempfängers gutgeschrieben wird.

Wenn der Scheckaussteller wünscht, daß der Betrag bar angewiesen werden soll, muß der Scheck mit dem wörtlichen Vermerk: „Außerhalb des Clearingverkehres" versehen werden.

13. Überweisungsverkehr.

Überweisungen an Zahlungsempfänger, welche bei einem mit dem Postsparkassenamte im Überweisungsverkehre stehenden Institute ein Scheck- oder Girokonto besitzen, werden über Verlangen des Scheckausstellers durch Überweisung des Betrages auf das Konto des Zahlungsempfängers vollzogen.

14. Bare Anweisungen.

Hat der Zahlungsempfänger kein Konto beim Postsparkassenamte oder ist die Barzahlung ausdrücklich beantragt worden, so wird der Scheckbetrag dem Empfänger zur baren Auszahlung angewiesen. Die bare Anweisung erfolgt:
1. an Empfänger in Bosnien und Hercegovina mittels eigener Zahlungsanweisungen des Postsparkassenamtes;
2. an Empfänger in Österreich oder Ungarn im Postwege mittels Postanweisung oder Geldbriefes, und
3. an Empfänger im Auslande im Postwege mittels Postanweisung oder Wertbriefes oder im Wege einer dem Postsparkassenamte etwa zur Verfügung stehenden Bankverbindung.

15. Scheckverzeichnisse (Gesamtschecks).

Wenn ein Kontoinhaber gleichzeitig mehrere Zahlungen derselben Art zu leisten hat, kann er dieselben mittels eines Schecks durchführen, dem ein Verzeichnis über die einzelnen Zahlungen beizugeben ist. In ein Verzeichnis dürfen nur Zahlungen aufgenommen werden, welche gleichartig zu vollziehen sind.

Zu den Verzeichnissen dürfen nur die amtlich aufgelegten Formulare verwendet werden, welche in Bunden zu 25 Stück zum Preise von K 2·50 für einen Bund vom Postsparkassenamte bezogen werden können. Zu jedem Verzeichnis ist ein Scheck auszustellen.

16. Verzinsung des Guthabens.

Das Guthaben des Kontos mit Einschluß der Stammeinlage wird bis auf weiteres mit 2 Prozent jährlich verzinst. Beträge unter 2 K werden nicht verzinst. Die Verzinsung beginnt mit dem auf die Einlage folgenden 1. oder 16. des Monats und endigt mit Ablauf des der Abschreibung vom Konto vorhergegangenen letzten oder 15. Monatstages.

Mit 31. Dezember eines jeden Jahres werden die Zinsen dem Guthaben zugeschlagen und von da ab gleichfalls verzinst.

Für die Zinsenberechnung wird jeder Monat zu 30 Tagen angenommen.

17. Gebühren.

Im Scheckverkehr werden außer den in den vorstehenden Bestimmungen festgesetzten besonderen Gebühren folgende Gebühren erhoben:
1. eine Manipulationsgebühr von 4 h für jede an dem Konto vorzunehmende Amtshandlung (Einlage, Anweisung, Gutschrift, Lastschrift):
2. eine Provision von jeder Lastschrift, und zwar von $^1/_4$ per mille bis zum Betrage von 6000 K und von $^1/_8$ per mille bezüglich des diese Summe übersteigenden Betrages.

Diese Gebühren werden mittels Abschreibung vom Konto eingehoben.

Von der Provision sind jedoch befreit:
a) die Lastschriften im Clearingverkehr;
b) die mittels Postanweisung durch das Postsparkassenamt zur Versendung gelangenden Beträge;
c) die durch den Ankauf von Wertpapieren für Rechnung der Teilnehmer am Scheckverkehr in Abschreibung gebrachten Beträge; endlich
d) alle zugunsten des Postsparkassenamtes in Abschreibung kommenden Gebühren, Provisionen usw.

Zaračunavanje pod 1. i 2. navedenih pristojbi obavlja se po pravilu nakon otpravka 25 izvadaka iz računa za one stavke uknjiženja, koje su u njima navedene, ali svakako koncem godine.

Osim toga imadu nčesnici za tiskanice, koje su im stavljene na raspoloženje, platiti odregjene cijene.

18. Promjene u pravnim odnošajima imaoca računa.

Promjene u pravnim odnošajima imaoca računa, koje su za njegov čekovni račun od važnosti, moraju se prijaviti uredu poštanske štedionice i dokazati javnim ispravama.

19. Istup iz čekovnog prometa.

Imaoc računa može istupiti u svako doba iz čekovnog prometa.

S druge strane opet ima ured poštanske štedionice pravo, da imaocu računa otkaže račun uz bezodvlacnu isplatu imovine.

20. Konačne odredbe.

Dopisivanje imaoca čekovnog računa sa uredom poštanske štedionice i sa sabiralištima oslobogjeno je od plaćanja poštarine.

Čekovi izdani u čekovnom prometu ureda poštanske štedionice potpadaju biljegovini od 4 h za svaki komad, koja je sadržana u prodajnoj cijeni.

Izjave dodane čekovima od izdavača istih, za tim za ured poštanske štedionice izdane punomoći i potvrde o primanjima čekovnih ulagača proste su od biljega i pristojbî.

Isto su tako prosti od biljega i pristojbi izvaci iz računa, što ih izdaje ured poštanske štedionice.

Ured poštanske štedionice ne jamči za to, da će se blagovremeno uknjižiti uplate na računima i da će se čekovima podjeljeni nalozi uredu poštanske štedionice blagovremeno izvršiti.

Ured poštanske štedionice čuva tri godine račune, isprave i spise, koji su riješeni u čekovnom prometu; prema tome će se reklamacije samo onda moći uzeti u obzir, ako se podnesu u ovom roku.

Kod reklamacijâ, koje se odnose na poštansku pošiljku (poštansku naputnicu, preporučeno pismo i t. d.) primjenjuju se rokovi za reklamiranje, koji su ustanovljeni u poštanskim propisima.

Dodatak.

Izvršivanje primitaka i izdataka za račun hosansko-hercegovačke zemaljske uprave. (Izvadak iz naredbe zemaljske vlade za Bosnu i Hercegovinu od 1. augusta 1912., br. 178.660 gl. zak. br. 62.)

1. Zemaljska vlada za Bosnu i Hercegovinu ima dijela u čekovnom i klirinškom prometu b.-h. poštanske štedionice.

2. Uz modalitete, što dalje dolaze, mogu stranke porez, biljege, neposredne pristojbe i druge dacije (osim carine), zatim zakupninu, cijene kupovine i ostalo, što duguju zemaljskom eraru, što se plaćaju kod poreznih ureda, plaćati i preko b.-h. poštanske štedionice i to kod svakog c. i kr. vojnog poštanskog ureda u Bosni i Hercegovini i na blagajnici ureda poštanske štedionice bilo u gotovu novcu, bilo da pojedini vlasnik konta preko čekovnog i klirinškog prometa kod ureda poštanske štedionice naloži prenos dotičnog iznosa sa svoga konta na konto zemaljske vlade.

Kad se hoće na taj način nešto plaliti ili prenijeti, treba za to upotrijebiti crveni uplatni list, što je naročito za tu svrhu načinjen, a može se dobiti za 3 h po komadu kod c. i kr. vojnih poštanskih ureda, prodavača marki i ureda poštanske štedionice.

Da se taj uplatni list primi za efektuiranje, mora se tako ispuniti, da mu u dijelu: potvrdi o primanju, a tako isto i u dijelu: listu za polaganje, bude u brojevima naznačen iznos, koga treba platiti, a u dijelu: potvrdi o primanju, osim toga i slovima, zatim tačno ime ureda, kome treba platiti, a u dijelu: listu za polaganje, osim toga posve razumljivo ime i prezime plaća, njegovo zanimanje (obrt) i prebivalište uz potanku naznaku stana, a naročito treba potanko naznačiti vrstu dotičnog plaćanja (da li je i koji porez, pristojba, ili drugo dugovanje) i druge potanke podatke (datum i broj naloga

Die Verrechnung der unter 1. und 2. angeführten Gebühren erfolgt in der Regel nach Abfertigung von 25 Kontoauszügen für die darin angeführten Buchungsposten, jedenfalls aber am Jahresschluße.

Überdies haben die Teilnehmer für die ihnen zur Verfügung gestellten Drucksorten die hierfür festgesetzten Ablaßpreise zu entrichten.

18. Änderungen in den rechtlichen Verhältnissen eines Kontoinhabers.

Änderungen in den rechtlichen Verhältnissen eines Kontoinhabers, die für sein Scheckkonto von Bedeutung sind, müssen dem Postsparkassenamte mitgeteilt und durch Vorlegung öffentlicher Urkunden nachgewiesen werden.

19. Austritt aus dem Scheckverkehr.

Der Inhaber eines Kontos kann jederzeit aus dem Scheckverkehr ausscheiden.

Andrerseits steht dem Postsparkassenamte das Recht zu, dem Kontoinhaber das Konto zur sofortigen Rückzahlung des Guthabens zu kündigen.

20. Schlußbestimmungen.

Die Korrespondenz der Scheckkontoinhaber mit dem Postsparkassenamte und den Sammelstellen ist von der Entrichtung des Postportos befreit.

Die im Scheckverkehr des Postsparkassenamtes ausgestellten Schecks unterliegen der Stempelgebühr von 4 h von jedem Stücke, welche in dem Verkaufspreise enthalten ist.

Die Erklärungen, welche den Schecks von dem Aussteller derselben beigesetzt werden, dann die für das Postsparkassenamt ausgestellten Vollmachten und Empfangsbestätigungen der Scheckeinleger sind stempel- und gebührenfrei.

Desgleichen sind stempel- und gebührenfrei die vom Postsparkassenamte ausgegebenen Kontoauszüge.

Seitens des Postsparkassenamtes wird eine Gewähr für rechtzeitige Buchung der Einzahlungen auf den Konti und für rechtzeitige Ausführung der dem Postsparkassenamte mittels Schecks erteilten Aufträge nicht geleistet.

Das Postsparkassenamt bewahrt im Scheckverkehr die erledigten Rechnungen, Dokumente und Schriftstücke durch drei Jahre auf; es können daher Reklamationen nur dann in Verhandlung gezogen werden, wenn sie innerhalb dieser Frist eingebracht werden.

Bei Reklamationen, welche sich auf eine Postsendung (Postanweisung, rekommandierten Brief u. dgl.) beziehen, finden die in den Postvorschriften festgesetzten Reklamationsfristen Anwendung.

Anhang.

Vollzug von Einnahmen und Ausgaben für Rechnung des bosnisch-hercegovinischen Landesverwaltung. (Auszug aus der Verordnung der Landesregierung für Bosnien und die Hercegovina vom 1. August 1912, Nr. 178.660 G. B. Nr. 62.)

1. Die Landesregierung für Bosnien und die Hercegovina ist Teilnehmer an dem Scheck- und Clearingverkehre der b.-h. Postsparkassa.

2. Die Parteien können Einzahlungen an Steuern, Stempeln und unmittelbaren Gebühren und sonstigen Abgaben (mit Ausnahme der Zollzahlungen), dann an Pachtzinsen, Kaufschillingen und sonstigen Schuldigkeiten gegenüber dem Landesärar, welche an ein Steueramt zu entrichten sind, auch im Wege der b.-h. Postsparkassa und zwar entweder in barem, bei jedem k. u. k. Militärpostamte in Bosnien und der Hercegovina und bei der Kassa des Postsparkassenamtes oder von Kontoinhabern im Schek- und Clearingverkehre des Postsparkassenamtes durch Überweisung des entfallenden Betrages von ihrem Konto auf jenes der Landesregierung unter nachstehenden Modalitäten bewerkstelligen.

Zu jeder derartigen Einzahlung oder Überweisung ist ein zu diesem Zwecke eigens aufgelegter, bei den k. u. k. Militärpostämtern, Briefmarkenverschleissern und dem Postsparkassenamte um den Preis von 3 h per Stück erhältlicher roter Einzahlungsschein zu benützen.

Derselbe muß, um zur Effektuierung übernommen werden zu können, derart ausgefüllt sein, daß sowohl in dem als Empfangschein als in dem als Erlagschein bezeichneten Teile desselben der Betrag, welcher geleistet werden soll, in Ziffern und im Empfangscheine außer dem auch in Worten angegeben, dann der Name des Amtes, an welches geleistet werden soll, genau angesetzt, im Erlagscheine überdies der Vor- und Zuname des Einzahlers, seine Beschäftigung (sein Gewerbe) und sein Wohnort samt näherer Wohnungsbezeichnung mit voller Deutlichkeit ersichtlich gemacht

za plaćanje. što je predmet plaćanja ili uredsku ispravu, koja je temelj tom plaćanju).

Ako se hoće tako platiti, da se prenese koji iznos od pojedinog konta, što se nalazi kod ureda poštanske štedionice, na konto zemaljske vlade, treba ujedno sa redovno ispunjenim uplatnim listom poslati uredu poštanske štedionice i po propisu ispunjeni ček, koji glasi na isti iznos.

3. Da se pri plaćanju može lakše upotrijebiti poštanska štedionica, može se nalozima za plaćanje za badava priložiti obični list za polaganje poštanske štedionice, koji je plave boje.

4. Kad se upotrijebi crveni uplatni list, a tako i obični (plavi) list za polaganje poštanske štedionice zamijenjuje poštanskim uredom potvrgjena potvrda o primanju, redovno potvrdu poreznog ureda, i taj će ured davati naročitu potvrdu za primanje samo:

a) ako dotična stranka to želi i za to prilijepi straga na uplatnom listu marku, koja ide na dopisnu kartu ili na zatvoreni list.

b) I u drugim osim pod *a)* naznačenim slučajevima davaće se naročita potvrda o primitku, ako treba plaćeni iznos drugačije sračunati, nego što stoji u očitovanju dotične stranke.

5. Zemaljska vlada daje, da se isplate, što se čine na osnovi njezinih doznaka, izuzevši isplate u efektivnom zlatu, vrše čekom zemaljske vlade preko b.-h. poštanske štedionice za račun njezinog čekovnog konta i to ili gotovim novcem, ili, ako primalac isplate pripada klirinškom prometu b.-h. poštanske štedionice, upisom u korist njegova potraživanja.

Pri isplati u gotovom novcu, a tako i pri upisu u korist potraživanja ne mogu se pristojbe za biljege, što su potrebne za iznos koji se isplaćuje, namiriti biljezima, već će se naplatiti neposredno.

Za isplatu upisom u korist potrebno je očitovanje stranke, koja je vlasna na primitak, da se podvrgava odbijanju biljega.

C. Posao sa vrijednosnim papirima (efektima).

Ured poštanske štedionice obavlja na zahtjev i za račun svojih ulagača u štednom prometu i svojih imaoca čekovnih računa kupovanje bosansko-hercegovačkih zemaljskih zadužnica, zadužnica jedinstvenog državnog duga, kraljevinâ i državnog duga kraljevinâ i zemalja zastupanih u carevinskom vijeću i državnog duga zemalja ugarske krune, zatim onih bosansko-hercegovačkih, te austrijskih i ugarskih vrijednosnih papira, na koje je uredu poštanske štedionice zakonom dozvoljeno davati zajmove i u koliko je ured poštanske štedionice u stanju da ista obavi, preuzima kupljene efekte u pohranu i upravu i posreduje njihovu prodaju.

Ulagači (polagači) u štednom prometu i imaoci čekovnih računa, koji žele, da se iz njihove imovine kupe efekti, imaju da upotrebe za kupovni nalog formulare uredovno izdane, koji se u slučaju potrebe besplatno izdaju od sabirališta, te isti formular (ulagači na štednju sa uložnom knjižicom) prema štampanom tekstu ispuniti i poslati uredu poštanske štedionice u Sarajevu.

Kupljeni efekti će se na zahtjev naručitelja ili poslati na njegove troškove i opasnost, na adresu, koja je u kupovnom nalogu naznačena, ili će ih ured poštanske štedionice uzeti u depô.

Efekti se pohranjuju uz jamstvo za njihovu vrstu, broj komada, ostatak kupona i kod papira, koji se amortiziraju za brojeve.

O deponiranim efektima izdaće ured poštanske štedionice „rentovnu knjižicu“ i poslati deponentu, ulagaču (polagaču) na štednju ili imaocu čekovnog računa. Rentovna knjižica glasi na ime i služi, da se u nju unose podaci, koji se odnose na depô, kao i sve promjene, koje nastanu u stanju depoa. — U tu svrhu se mora svaki put poslati rentovna knjižica sa odnosnom molbom uredu poštanske štedionice, kada ima nastati kakva promjena u depou ili kada se to zatraži.

Ured poštanske štedionice prima od svojih ulagača na štednju ili imaoca čekovnih računa i takve efekte, koje im nije kupio ured poštanske štedionice. Vrijednosni papiri, koji su za deponiranje odregjeni, moraju se uz prilog rentovne knjižice, ako je ista već izdana, predati izjavom o polaganju blagajni ureda poštanske štedionice u Sarajevu ili joj poslati. Formulari za izjave o polaganju davaće se besplatno od sabirališta.

und insbesondere die Gattung und Art der beabsichtigten Zahlung (ob und welche Steuer, Gebühr oder sonstige Leistung) unter Angabe der näheren Merkmale (Datum und Nummer des Zahlungsauftrages, Bezeichnung des Objektes der Zahlung oder Beziehung des der Zahlung sonst zugrunde liegenden amtlichen Dokumentes) genau und bestimmt angeführt ist.

Erfolgt die Zahlung durch Überweisung des Betrages von einem beim Postsparkassenamte bestehenden Konto auf das Konto der Landesregierung, so ist mit dem ordnungsgemäß ausgefertigten Einzahlungscheine gleichzeitig ein auf denselben Betrag lautender vorschriftsmäßig ausgefertigter Scheck an das Postsparkassenamt einzusenden.

3. Um die Benützung der Postsparkasa bei Zahlungen zu erleichtern, können den Zahlungsaufträgen die gewöhnlichen Postsparkassenscheine mit blauem Unterdruck unentgeltlich beigeschlossen werden.

4. Sowohl bei Verwendung der roten Einzahlungscheine, als auch der gewöhnlichen (blauen) Postsparkassaerlagscheine wird in der Regel die Bestätigung jenes Steueramtes, für welches die Zahlung bestimmt ist, durch den postamtlich bestätigten Empfangschein ersetzt und eine besondere Empfangsbestätigung von diesem Amte nur erteilt:

a) wenn die Partei dies wünscht und diesen Wunsch durch Aufkleben einer der Portogebühr für eine Korrespondenzkarte oder einen geschlossenen Brief entsprechenden Briefmarke auf dem Rücken des Einzahlungscheines zu erkennen gegeben hat.

b) Auch in anderen als den sub *a)* bezeichneten Fällen dann, wenn der eingezahlte Betrag eine von der Erklärung der Partei abweichende Verrechnung erfahren muß.

5. Die Landesregierung läßt den Vollzug der Auszahlungen, welche über die in ihrem Wirkungskreise gelegenen Anweisungen zu erfolgen haben, mit Ausnahme jener, die in effektivem Golde erfolgen müssen, durch die b.-h. Postsparkassa zu Lasten ihres Scheckkontos auf Grund von Schecks und zwar entweder bar oder, wenn der Zahlungsempfänger dem Clearingverkehre der b.-h. Postsparkassa angehört, durch Gutschrift bewerkstelligen.

Sowohl bei der Barauszahlung als auch bei der Gutschrift sind die von den auszuzahlenden Beträgen entfallenden Stempelgebühren nicht in Stempelmarken, sondern unmittelbar zu entrichten.

Zur Auszahlung im Wege der Gutschrift ist die Erklärung der bezugsberechtigten Partei notwendig, daß sie sich dem Stempelabzuge unterwirft.

C. Effektengeschäft.

Das Postsparkassenamt besorgt über Verlangen und für Rechnung seiner Spareinleger und seiner Scheckkontoinhaber den Ankauf von bosnisch-hercegovinischen Landesschuldverschreibungen, von Schuldverschreibungen der einheitlichen Staatsschuld, der Staatsschuld der im Reichsrat vertretenen Königreiche und Länder und der Staatsschuld der Länder der ungarischen Krone, dann jener bosnisch-hercegovinischen, dann österreichischen oder ungarischen Wertpapiere, deren Belehnung dem Postsparkassenamte gesetzlich gestattet ist und soweit das Postsparkassenamt dieselben zu besorgen in der Lage ist, übernimmt die angekauften Effekten in Verwahrung und Verwaltung und vermittelt deren Verkauf.

Spareinleger (Erleger) und Scheckkontoinhaber, welche wünschen, daß aus ihren Guthaben Effekten angekauft werden, haben für den Kaufauftrag amtlich aufgelegte Formulare, welche von den Sammelstellen im Bedarfsfall unentgeltlich verabfolgt werden, in Verwendung zu nehmen und das dem Vordruck entsprechend ausgefüllte Formular (Spareinleger samt dem Einlagebuch) an das Postsparkassenamt in Sarajevo zu senden.

Die angekauften Effekten werden je nach Verlangen des Auftraggebers entweder auf seine Kosten und Gefahr an die im Kaufauftrag angegebene Adresse gesendet oder vom Postsparkassenamte in Depot genommen.

Die Aufbewahrung der Effekten erfolgt unter Gewährleistung für Gattung, Stückzahl, Couponausstand und bei amortisierbaren Papieren für die Nummern.

Über die deponierten Effekten wird vom Postsparkassenamte ein „Rentenbuch“ ausgefertigt und dem Deponenten — Spareinleger (Erleger) oder Scheckkontoinhaber — übersendet. Das Rentenbuch lautet auf Namen und dient zur Eintragung der das Depot betreffenden Daten sowie aller im Stande des Depots jeweilig eintretenden Veränderungen. Es ist zu diesem Zwecke jedesmal, wenn eine Veränderung im Depot eintreten soll, mit dem bezüglichen Ansuchen oder über Aufforderung an das Postsparkassenamt einzusenden.

Das Postsparkassenamt übernimmt von seinen Spareinlegern und Scheckkontoinhabern auch solche Effekten, welche sie nicht durch das Postsparkassenamt haben ankaufen lassen. Die zur Deponierung bestimmten Wertpapiere sind unter Beischluß des Rentenbuches, wenn ein solches bereits ausgestellt ist, mittels Erlagserklärung bei der Kasse des Postsparkassenamtes in Sarajevo zu übergeben oder an diese zu übersenden. Formulare zu den Erlagserklärungen werden von den Sammelstellen unentgeltlich abgegeben.

Za pohranu i upravu efekata uračunaće se za svako pola godine pristojba, koja se u naprijed plaća od 1/4 na hiljadu nominalne vrijednosti deponiranih vrijednosnih papira najmanje 25 helera. Dospjele pristojbe odbiće se od utržka kupona.

Kupone deponiranih vrijednostnih papira naplatiće ured poštanske štedionice u rokovima dospjelosti, i u koliko ne predleži protivna molba, pripisati dotičnom štedovnom ili čekovnom računu.

Ulagači na štednju obavijestiće se pomoću naputnice kupona o obavljenom pripisu i mogu doznačeni iznos, kroz dva mjeseca kod nekog poštanskog ureda dati unijeti u uložnu knjižicu predavši naputnicu. Imaoci čekovnog računa obavješćuju se o upisu utrška od kupona u njihov račun pomoću izvatka iz računa.

Deponent može zahtijevati, da se njemu ili jednoj od njega označenoj adresi in natura pošalju dospjeli kuponi njegovih deponiranih vrijednosnih papira. Takogje može dati, da pošalje ili upiše u korist se utržak kupona njemu ili trećim osobama nekog čekovnog računa.

Ured poštanske štedionice nabavlja obnovljene kuponske listove za deponirane vrijednosne papire.

Deponent može u svako doba zatražiti, da mu se njegovi deponirani efekti ili jedan dio istih pošalje ili proda.

Deponent je dužan pažljivo čuvati rentovnu knjižicu, te trpi svu štetu, koja bi nastala otuda, što se je rentovna knjižica izgubila ili je nestalo ili što se je neovlašteno upotrebila, ako nije blagovremeno obavjestio ured poštanske štedionice, kako bi zapriječio izdavanja neovlaštenim.

Deponenti, koji žele, da se njihovi kod ureda poštanske štedionice deponovani efekti prodadu, imaju za prodajne molbe da upotrebe uredovno izdane formulare, koji se uslučaju potrebe besplatno mogu dobiti od sabirališta, te formular ispunjen prema štampanom tekstu, poslati uredu poštanske štedionice.

Molbi treba priklopiti rentovnu knjigu, a ako se želi, da se u isto vrijeme utržak upiše u korist čekovnog računa i uložnu knjižicu.

Ured poštanske štedionice preuzima predaju na vinkulaciju onih efekata, koji se imaju kupiti iz imovine ulagača na štednju ili imaoca čekovnih računa ili koje se već nalaze u pohrani kod ureda poštanske štedionice.

Für die Verwahrung und Verwaltung der Effekten wird für jedes Halbjahr eine im Vorhinein zu entrichtende Gebühr von 1/4 per Mille des Nominalwertes der deponierten Wertpapiere, mindestens 25 h berechnet. Die fälligen Gebühren werden von den Couponerlösen in Abzug gebracht.

Die Coupons der deponierten Wertpapiere werden vom Postsparkassenamte an den Fälligkeitsterminen eingezogen und, wofern kein gegenteiliges Ansuchen vorliegt, dem bezüglichen Spar- oder Scheckkonto gutgeschrieben.

Spareinleger werden von der erfolgten Zuschreibung mittels einer Couponanweisung verständigt und können den angewiesenen Betrag binnen zwei Monaten bei einem Postamt gegen Abgabe der Anweisung in das Einlagebuch eintragen lassen. Scheckkontoinhaber werden von der Gutschrift des Couponerlöses auf ihr Konto mittels Kontoauszuges verständigt.

Der Deponent kann verlangen, daß die fälligen Coupons seiner deponierten Wertpapiere an ihn oder eine von ihm bezeichnete Adresse in natura übersendet werden. Auch steht ihm frei, den Erlös der Coupons sich selbst oder dritten Personen übersenden oder auf ein Scheckkonto gutschreiben zu lassen.

Das Postsparkassenamt besorgt die Erneuerung der Couponbogen für die deponierten Wertpapiere.

Der Deponent kann jederzeit die Zusendung oder den Verkauf seiner deponierten Effekten oder eines Teiles derselben verlangen.

Der Deponent ist verpflichtet, das Rentenbuch sorgfältig aufzubewahren und trägt alle Nachteile, welche aus dem Verlust, Abhandenkommen oder aus einem unbefugten Gebrauch des Rentenbuches erwachsen, wenn er nicht rechtzeitig das Postsparkassenamt benachrichtigt hat, um Ausfolgungen an Unberechtige zu verhüten.

Deponenten, welche ihre im Postsparkassenamte deponierten Effekten veräußern wollen, haben für Verkaufsansuchen amtlich aufgelegte Formulare, welche von den Sammelstellen im Bedarfsfall unentgeltlich verabfolgt werden, in Verwendung zu nehmen und das dem Vordruck entsprechend ausgefüllte Formular an das Postsparkassenamt zu senden.

Dem Gesuch ist das Rentenbuch und, wenn gleichzeitig die Gutschrift des Erlöses auf das Sparkonto gewünscht wird, das Einlagebuch beizuschließen.

Das Postsparkassenamt übernimmt es, Effekten, welche aus dem Guthaben der Spareinleger oder Scheckkontoinhaber angekauft werden sollen oder welche sich bereits in Aufbewahrung des Postsparkassenamtes befinden, zur Vinkulierung einzureichen.

Beocsiner Zementfabriken Union A. G.

Fabriken: **BEOCSIN bei Peterwardein SELYP, Komitat Nográd**

Zentralbureau: **BUDAPEST, V., Alkotmány-u 10**

Jährliche Produktionsfähigkeit: **3,500.000 Meterzentner Portlandzement**
1,000.000 Meterzentner Romanzement
600.000 Meterzentner Traßmehl

Garantie für die Normen weit übersteigende Qualität! Leichtes Volumengewicht!

„Croatia" Portland-Zementfabriks A. G.

Zentralbureau: **AGRAM** Fabrik: **PODSUSED bei Agram**

Produktionsfähigkeit: **800.000 Meterzentner Portlandzement**

Beste Qualität! Leichtes Volumengewicht!

Skala biljega (štempla, pula). — Stempelskalen.

Tablica I. — Skala I				Tablica II. — Skala II				Tablica III. — Skala III			
Temeljna svota Berechnungsgrundlage		Pristojba Gebühr K	Pristojba Gebühr h	Temeljna svota Berechnungsgrundlage		Pristojba Gebühr K	Pristojba Gebühr h	Temeljna svota Berechnungsgrundlage		Pristojba Gebühr K	Pristojba Gebühr h
Do / Bis	100 K....	—	10	Do / Bis	40 K....	—	20	Do / Bis	20 K....	—	20
preko / über 100 K	do / bis 150 „....	—	20	preko / über 40 K	do / bis 80 „....	—	40	preko / über 20 K	do / bis 40 „....	—	40
„ 150 „	„ 300 „....	—	40	„ 80 „	„ 120 „....	—	60	„ 40 „	„ 60 „....	—	60
„ 300 „	„ 600 „....	—	80	„ 120 „	„ 200 „....	1	—	„ 60 „	„ 100 „....	1	—
„ 600 „	„ 900 „....	1	20	„ 200 „	„ 400 „....	2	—	„ 100 „	„ 200 „....	2	—
„ 900 „	„ 1.200 „....	1	60	„ 400 „	„ 600 „....	3	—	„ 200 „	„ 300 „....	3	—
„ 1.200 „	„ 1.500 „....	2	—	„ 600 „	„ 800 „....	4	—	„ 300 „	„ 400 „....	4	—
„ 1.500 „	„ 1.800 „....	2	40	„ 800 „	„ 1.600 „....	8	—	„ 400 „	„ 800 „....	8	—
„ 1.800 „	„ 2.400 „....	3	20	„ 1.600 „	„ 2.400 „....	12	—	„ 800 „	„ 1.200 „....	12	—
„ 2.400 „	„ 3.000 „....	4	—	„ 2.400 „	„ 3.200 „....	16	—	„ 1.200 „	„ 1.600 „....	16	—
„ 3.000 „	„ 4.500 „....	6	—	„ 3.200 „	„ 4.000 „....	20	—	„ 1.600 „	„ 2.000 „....	20	—
„ 4.500 „	„ 6.000 „....	8	—	„ 4.000 „	„ 4.800 „....	24		„ 2.000 „	„ 2.400 „....	24	—
Iznosi li temeljna svota za poračunavanje više od 6000 K treba za svakih 3000 K platiti pristojbu od 4 K, pri čemu ostatak manji od 3000 K treba uzeti kao potpun. Übersteigt die Berechnungsgrundlage 6000 K, so ist von je 3000 K eine Mehrgebühr von 4 K zu entrichten, wobei ein Restbetrag von weniger als 3000 K als voll anzunehmen ist.				Iznosi li temeljna svota za proračunavanje više od 4800 K, treba za svakih 800 K platiti višu pristojbu od 8 K, pri čemu treba uzeti ostatak manji od 1600 K kao potpun. Übersteigt die Berechnungsgrundlage 4800 K, so ist von je 1600 K eine Mehrgebühr von 8 K zu entrichten, wobei ein Restbetrag von weniger als 1600 K als voll anzunehmen ist.				Iznosi li temeljna svota za proračunavanje više od 2400 K, treba za svakih 800 K platiti višu pristojbu od 8 K, pri čemu ostatak manje od 800 K treba uzeti kao potpun. Übersteigt die Berechnungsgrundlage 2400 K, so ist von je 800 K eine Mehrgebühr von 8 K zu entrichten, wobei ein Restbetrag von weniger als 800 K als voll anzunehmen ist.			

Tablica I. važi:

a) za zajamne ugovore o predujmovima na državne i druge vrijednosne papire, ako se sklapaju po zavodima, koji su po štatutima na predujmene poslove ovlašteni na vrijeme ne dulje od 3 mjeseca (T. P. 27. 1. *a)*;

b) za u ovozemstvu izdane kroz 6 mjeseci plative, i u inozemstvu izdane kroz 12 mjeseci plative mjenice, kao i za njima pridodana produženja, ako produženje 6 odnosno 12 mjeseci ne prekoračuje;

c) za indosamente na mjenice, koje tablici II. podleže;

d) za trgovačke doznake, koje se smatraju kao mjenicama jednake i koje imaju tečaj od preko osam dana, i obveznice (T. P. 11, *a)*, T. P. 60, 1, *a)*.

Tablica II. važi:

a) za pravne isprave, koje ne podleže ni tablici I. ni III.;

b) za mjenice izdane u ovozemstvu, plative po slije 6 mjeseci i izdane u inozemstvu, pla tive poslije 12 mjeseci;

c) za priznanice ovim mjenicama dodane (pour acquit).

Tablica III. važi:

a) za gragjevne ugovore (T. P. 15);
b) službe (T. P. 30, ods. *a)*, al. 2.);

c) pogodbe na sreću (T. P. 44, *E)*);
d) kupoprodajne ugovore o pokretnim stvarima (T. P. 53, *A)*, *a)*);
e) ugovore dobavljanja (T. P. 56, al. 1.);
f) ugovore o izmjeni pokretnih stvari (T. P. 78, *A)*, *a)*);

g) dražbene zapisnike (T. P. 88, al. 3.) i to kod sviju pod *a)—g)* navedenih pravnih poslova i kod vrijednosti od preko 1.600 kruna;
h) kupnje nade od pokretnih stvari, megju kojima se i kuksi razumijevaju, ako cijena kupnje 1.600 kruna premašuje (T. P. 44 *C)*, *a)*);
i) za zapise duga (T. P. 27, 3, *a)*);
j) za ugovore dioničkih društava (T. P. 43, *I)*, *a)*).

Skala I gilt:

a) für Schuldbriefe über Vorschüsse öffentlicher Kreditinstitute auf Staats- und andere Wertpapiere für die Dauer von drei Monaten (T. P. 27, 1, *a)*;

b) für im Inlande ausgestellte, innerhalb sechs Monaten, und im Auslande ausgestellte, innerhalb zwölf Monaten zahlbare Wechsel, und für die denselben beigesetzten Prolongationen, wofern die Fristverlängerung sechs, resp. zwölf Monate nicht überschreitet;
c) für Indossamente (Giri) auf Wechsel, welche der Skala II unterliegen;
d) für den Wechseln gleichgehaltene kaufmännische Anweisungen von mehr als achttägiger Laufzeit und Verpflichtscheine (T. P. 11, *a)* und T. P. 60, 1, *a)*).

Skala II gilt:

a) für Rechtsurkunden, welche weder der Skala I noch der Skala III unterliegen;
b) für Wechsel, im Inlande ausgestellte, nach sechs Monaten zahlbare, und im Auslande ausgestellte, nach zwölf Monaten zahlbare;
c) für die diesen Wechseln beigefügten Empfangsbestätigungen (pour acquit).

Skala III gilt:

a) für Bauverträge (T. P. 15);
b) für Verträge über Dienstleistungen (T. P. 30, Abschn. *a)*, al. 2);
c) für Hoffnungsverträge (T. P. 44, *E)*);
d) für Kaufverträge über bewegliche Sachen (T. P. 53, *A)*, *a)*);
e) für Lieferungsverträge (T. P. 56, al. 1);
f) für Tauschverträge über bewegliche Sachen (T. P. 78, *A)*, *a)*);
g) für Lizitationsprotokolle (T. P. 88, al. 3), und zwar bei allen sub *a)—g)* angeführten Rechtsgeschäften und beim Wertbetrag von über 1.600 K;
h) für Hoffnungskäufe beweglicher Sachen, wenn der Kaufwert 1.600 K übersteigt (T. P. 44 *C)*, *a)*);

i) für Schuldverschreibungen (T. P. 27, 3, *a)*);
j) für Verträge der Aktiengesellschaften (T. P. 43, *I)*, *a)*).

Trgovačka i obrtnička komora za Bosnu i Hercegovinu u Sarajevu. Handels- u. Gewerbekammer für Bosnien und Hercegovina in Sarajevo.

Predsjedništvo:

Predsjednik:

Nikola **Berković**, ✠kmt. (sa zv.), komt. pap. sv. Silv. sa zv., generalni direktor priv. zemaljsko banke za B. i H., član ravnateljstva dioničke pivare u Sarajevu, potpredsjednik dioničkog društva za obragjivanje i upotrebu poljoprivrednih proizvoda u Sarajevu, član ravnateljstva kreditne banke i štedionice (d. d.) u Sarajevu, član ravnateljstva bosansko-hercegovačkog gradjevnog dioničkog društva u Sarajevu, potpredsjednik sarajevskog paromlina na valjke d. d., cenzor podružnice Austro-ugarske banke u Sarajevu, virilni član bosansko-hercegovačkog sabora; Sarajevo.

Potpredsjednici:

Risto **Šain**, veliki trgovac, član uprave Srpske banke d. d., Mostar.

Ahmetaga **Ramić**, ♔III., kazandžija, član kotarskog vakufsko-mearifskog povjerenstva; gradski zastupnik, Sarajevo.

Privremeni predsjedatelj:

Abdaga **Šahinagić**, ✠vit., javni član firme A. & A. Šahinagić, potpredsjednik, član ravnateljstva bosansko-hercegovačkog gragjevnog dioničkog društva u Sarajevu, veliki trgovac i vojni liferant; Sarajevo.

Präsidium:

Präsident:

Nikola **Berković**, ✠Kmt. (m. St.), Kmt. d. päpstl. St. Sylv. O. m. St., Generaldirektor d. priv. Landesbank für Bosn. u. Hercegov., Direkt.-Mitglied d. Akt.-Brauerei in Sarajevo, Vicepräs. d. A.-G. für Verwertung der landwirtschaftlicher Produkte in Sarajevo. Direkt.-Mitgl. der Kreditbank u. Sparkasse (A.-G.) in Sarajevo, Direkt.-Mitgl. der bosn.-herc. Bau-A.-G. in Sarajevo, Vizepräs. der Sarajevoer Walzmühle (A.-G.), Zensor der Filiale der österr.-ungar. Bank in Sarajevo, Virilist d. bosn.-herc. Landtages, Sarajevo.

Vizepräsidenten:

Risto **Šain**, Großkaufmann, Dir. Mitgl. der Serbischen Bank A. G., Mostar.

Ahmedaga **Ramić**, ♔ III., Kesselschmied, Mitgl. der Bezirks-Vakuf-Mearif-Kommission, Gemeinderat, Sarajevo.

Provis. Vorsitzender:

Abdaga **Šahinagić**, ✠R., öff. Mitgl. d. Firma A. & A. Šahinagić, Vizepräsident, Direkt.- Mitgl. d. bosn.-herc. Bau-A.-G. in Sarajevo, Großkaufm. u. Armeelief.; Sarajevo.

Komorski vijećnici: — Kammerräte:

Trgovački odio: — Handelssektion:

I. izborno tijelo: — I. Wahlkörper:

Berković Nikola, kao gore (wie oben), Sarajevo;
Kučukalić Mujaga, veletržac (Großkaufmann), Gračanica;
Fleischmann Josef, direktor, Sarajevo;
Dr. **Rothkopf** Moritz, ♔III., Advokat, Sarajevo.

Šahinagić Abdaga kao gore (wie oben), Sarajevo;
Poljokan Isak S., veletržac (Großkaufmann), Banja Luka.
Ahmetašević Neziraga, veletržac (Großkaufmann), Sarajevo.

Jovanović Gjorgjo, ✠R., Gesellschafter der Firma Jovo R. Jovanović, Tuzla.
Vogt Hans, Direktor der Handels- u. Transport A. G., Sarajevo.
Salom Isak v., veletržac (Großkaufmann), Sarajavo.

II. izborno tijelo: — II. Wahlkörper:

Kajon Avram Elias, trgovac (Kaufmann), Sarajevo;
Savić Vaso N., trgovac (Kaufmann), Alipašin Most;
Stokanović Pero, trgovac (Kaufmann) Tuzla.
Stanivuković Gjorgjo, trgovac (Kaufmann), Krupa.

✠**Klein** Bernardo, agent i komisionar (Agent u. Kommissionär), Sarajevo;
✠**Kumašin** Ahmetaga, trgovac (Kaufmann), Sarajevo:
Subašić Stipo, trgovac (Kaufmann), Bugojno;

Šain Risto, trgovac (Kaufmann), Mostar;
✠**Mešić** Ademaga, Sign. laudis, veletržac (Großkaufmann), poručnik, Tešanj.
Heim Leopold, otpremnik (Spediteur), Sarajevo.

III. izborno tijelo: — III. Wahlkörper:

Baruch Elias A, trgovački agent (Handelsagent), Sarajevo;
Cikota Nikola, trgovac (Kaufmann), B. Dubica;
Ribica Ibrahim eff., trgovac (Kaufmann), Mostar;

✠**Prijepoljac** Edhemaga, trgovac (Kaufmann), Sarajevo;
✠**Krečo** H. Uzeir, trgovac (Kaufmann), Sarajevo;
Rašidkadić Ibrahim ef., vit. osm. O. o. III.r. (R. ott. M. O. III.), Goražda;

Pašić H. Hasaga, trgovac (Kaufmann), Tuzla,
Mulalić Mahmutaga, trgovac (Kaufmann); Livno;
Pašalić H. Muharemaga, Kaufmann, Bos. Krupa.

Obrtnički odjel: — Gewerbesektion:

I. izborno tijelo: — I. Wahlkörper:

Alkalay Salamon D., Fabrikant, Sarajevo.
Hartmann Richard, posjednik pap. Grg. o., direktor fabrike šećera (Bes. des päpstl. Gr. O., Zuckerfabriksdirektor), Usora;
Izrael Josef, industrijalac (Industrieller), Sarajevo;
Schossberger Louis, direktor špiritne fabrike (Direktor der Spiritusfabrik), Kreka;

Racher Karl, fabrikant klinaca i trgovac željezom (Fabriksbesitzer u. Kaufmann), Sarajevo;
✠H. **Šabanović** Asimaga, industrijalac drvetom (Industrieller), Sarajevo;
Horvath Franjo, graditelj (Bauunternehmer), Sarajevo;

Sadić-Levi Avram, fabrikant čarapa (Strumpfwirker), Sarajevo;
Merhemić Ismetaga. Ziegeleibesitzer, Sarajevo.
Friem Paul, Direktor der Eisenindustrie A.-G., Zenica.

II. Izborno tijelo: — II. Wahlkörper:

✠**Daneš** Karl, kobasičar (Selchermeister), Sarajevo;
Papo Abraham Isak, fabrikant likera (Liquerfabrikant), Sarajevo;
Proche Gustav, Apothekar (Apotheker), Brčko.
Tadić Ante N., pekar (Bäckermeister, Livno.

Lušina Anton, klesar (Steinmetzmeister), Sarajevo;
✠**Zelenika** Stjepan, elektroinstalater (Elektrotechniker), Sarajevo;
Milošević Franjo, gostioničar (Gastwirt), Kreševo.

Čengić Franjo, ✠, bravarski majstor (✠, Schlossermeister), Banja Luka;
Merćep Vladimir, trgovac, općinski načelni k (Kaufmann, Bürgermeister) Biloća;
Rhein Eduard, apotekar, Bihać.

III. izborno tijelo: — III. Wahlkörper:

Hadži **Damjanović** Risto, ♔ III., ćurčija, gradski podnačelnik (♔ III., Vizebürgermeister), Sarajevo.
Ramić Ahmedaga, kao gore (wie oben), Sarajevo;
Ranić Jovo, ✠, vojnički krojač (✠, Militärschneider), Mostar:
✳**Matišić** Stipo, sahačija (Uhrmacher), Travnik;
Subotić Nikola, cipelar (Schuhmacher), Bijeljina);
✳**Kulović** Avdaga, brijač (Friseur), Sarajevo;
✳**Zildžo** Mehaga, opančar (Opankenmacher), Sarajevo;
Mullagić H. Salihaga, cipelar (Schuhmachermeister), Visoko;
✳**Afgan** Hamdija, trgovac (Kaufmann), Banja Luka;
✳**Ibrahimpašić** Muhamedbeg, posjednik mlina (Mühlenbesitzer), Bihać.

Vladin povjerenik: — Regierungskommissär: **Kehlmann** Julius, Dr., ✠R., Regierungssekretär.

Komorski ured: — Kammerbureau:

Tajnici: — Sekretäre: **Spaho** Mehmed, Dr., tajnik društva industrijalaca.

Vizesekretär: **Jelavić** Vjekoslav.
Konzipist: ✳**Sokolović** Osman A.
Kanzlisten: **Stojanović** Melanie, ✳**Terzić** Novica.
Kanzleipraktikanten: ✳**Kadić** Derviš, ✳ **Marić** Stjepan, **Rašidagić** Hamdija.

Advokati u Bosni i Hercegovini. — Advokaten in Bosnien-Hercegovina.

Sarajevo:*)

Alkalay Vita, Dr.✳
Perov.: Dr. Samuel Pinto.✳

Biserović Akif ef.
Perov.: Hamid Šahinović.✳

Dimović Danilo.
Perov.: Dr. Ivan Pavičić,✳ Dr. Mihajlo Semjan.✳

Feldbauer Max, Dr.
Perov.: Josef Sklenař.

Fischer Josip, Dr.

Horwitz Otto, Dr.
Perov.: Jovan Starović✳, Dr. Jakov Kajon.

Hrasnica Halidbeg, Dr.✳
Perov.: Dr. Niko Andrijašević.

Jelinović Ivo, Dr.
Perov.: Sigmund Kellner.

Knežević Manojlo, Dr.
Perov.: Rade Matijašević✳, Ante Nikolić✳, Dr. Bogdan Vidović✳, Dr. Marko Zekić.✳

Martinović Gjorgje M., Dr.
Perov.: Stjepan Zdjelarević.✳

Mutevelić Mustafabeg, Dr.
Perov.: Dr. Rade Smoljan✳, Miroslav Bosanac.

Nježić Živko, Dr.✳
Perov.: Dr. Gjorgje Lazarević.✳

Perišić Srećko, Dr.✳
Perov.: Dr. Rafael Čaleta.✳

Rothkopf Moritz, Dr.
Perov.: Ludwig Neuer✳, Marcel Eichhorn✳, Kašiković Čadrag, Dr.

Salom Daniel, Dr.

Singer Emanuel, Dr.
Perov.: Dr. Izrael Baruch.✳

Sunarić Jozo, Dr.
Perov.: Dr. Filipović Drag.✳, Nikola Stiglin.

Banja Luka:

Bajor Josip.
Perov.: Dr. Moritz Ruckenstein.

Ivanišević Dušan, Dr.
Perov.: Dr. Rad. Gjermanović✳, Dr. Uroš Ivanišević✳, Dr. Aleksa Radović.✳

Laufer Josip, Dr.✳
Perov.: Max Laufer.

Milić Kosta.✳
Perov.: Franjo Pečenka.

Pavša Mihajlo, Dr.
Perov.: Dr. Vlad. Čaldarević.

Zaloscer Jakob, Dr.✳
Perov.: Dr. Vladisl Kostić, Dr. Hugo Konrad.

Bugojno:

Holzmann Hugo, Dr.

Bihać:

Ilišević Simo, Dr.
Perov.: Ante Pecikozić, Advokat Dr. Stjepan Ritz.

Katičić Milan, Dr.
Perov.: Mihajlo Koczorowski.

Bijeljina:

Manigodić Dušan.
Perov.: Dr. Mate Hanžeković.

Odić Tadija, Dr.
Perov.: Dr. Erhard pl. Koharović✳, Karl Zistler.

Brčko:

Cebalo Ante, Dr.✳

Dražić Ambroz, Dr ✳

Kolbe Ivo, Dr.
Perov.: Dr. Miksa Harsanyi✳, Dr. Mirko Kudrnaček.✳

Derventa:

Kudrna Aurel.
Perov.: Dr. Mirko Oršanić.✳

Božić Risto, Dr.
Perov.: Dr. Gjuro Horvat, Petar Sabić.

Doboj:

Simić Ljubo, Dr.
Perov.: Vladimir Stanišić.✳

Foča:

Salom Rafael, Dr.

Gradačac:

Zorec Ivan.

Gradiška bos.:

Milčić Stevan, Dr.✳

Livno:

Tudor Ivo, Dr.✳

Ljubuški:

Hulles Isidor

Mostar:

Božić Božidar, Dr.

Mazzi Dominik, Dr.

Mandić Pero, Dr.
Perov.: Vlatko Tambić.

Spužević Cvjetan, Dr.

Prijedor:

Ostojić Ivan K.

Travnik:

Makanec Milan pl., Dr.
Perov.: Nikola Subašić.

Musial Petar.
Perov.: Ivo Ghey.

Sternfeld Hugo, Dr.
Perov.: Anton conte Gozze.✳

Tuzla:
Perov.: Aleksa Bogdanović.✳

Jankiewicz Viktor, Dr.✳
Perov.: Šefkija Gluhić✳, Dr. Mojsija Violoni.

Kadić Bahrija, Dr.✳
Perov.: Ivan Salor, Radoje Belić.

Peleš Ljubomir, Dr.
Perov.: Dr. Martin Duić.✳

Pilar Ivo, Dr.
Perov.: Mate Krile✳, Dr. Franjo Nikić.✳

Ristić Milan Hadži, Dr.✳

Bosansko-hercegovačka advokatska komora. — Bosnisch-hercegovinische Advokatenkammer.

Ured: — Bureau: Sarajevo, Sljivina ul. br. 11. — Uredovni satovi — Amtsstunden 3—6.

Predsjednik: — Präsident: Dr. Mazzi.

Odbor: — Ausschuß: Dr. Fischer Josef, Musial Peter, Dr. Mazzi Domin., Dr. Hrasnica Halidbeg, Dimović Danilo, Dr. Bož. Božić, Biserović Akiff eff., Dr. Jozo Sunarić, Dr. Rothkopf.

Disciplinarno vijeće: — Disziplinarrat: Musial Peter, Dr. Pilar Ivo, Dr. Fischer Josef, Biserović Akif eff.

Disciplinarni senat vrhovnog suda: — Disziplinarsenat des Obergerichtes: Dr. Rothkopf, Dr. E. Singer, Dr. Jankiewicz. Musial Peter.

Komisija za advokatski ispit: — Advokatenprüfungskommiss.: Dr. Sunarić Jozo, Dr. Fischer Josef, Dr. Singer Emanuel, Dr. Hrasnica Halidbeg.

Odvjetnik komore: — Kammeranwalt: Dr. Sunarić Jozo.

*) Bureaulokale der Advokaten in Sarajevo vidi V/B Abschnitt unter P.

Verzeichnis — Iskaz

über die beeideten ständig verwendeten **Sachverständigen** in Bosnien-Hercegovina — zakletih u Bosni i Hercegovini službujućih vještaka.

Beim Kreisgerichte **Sarajevo**. — Kod okružnog suda **Sarajevskog**.

Alle in Sarajevo. — Svi u Sarajevu.

Für das gerichtsärztliche Fach — Sudbene ljećničke.

Dr. Leopold Löffler, Privatarzt, privatni ljećnik; Dr. Luka Gabrajić, Gemeindearzt, občinski ljećnik; Dr. Heinrich Soulavy; Dr. Emil Zigmund; Dr. Mustafa Kadić; Dr. Ljubomir Bilić; Dr. Herlinger; Dr. Kostić; Dr. Mehmed beg Zečević; Dr. Paul Atanaczković; Dr. Katarina Jakšić; Dr. Rosalia Sattler; Dr. Hasan Mahić; Milan Radulaški, Praktikant beim Landesspitale; Dr. Ahmedbeg Rizvanbegović; Dr. Rafael E. Papo; Dr. Ilija Gorlukić; Dr. Leo H. Wandischein; Dr. Vjekoslav Glavadanović.

Für allg. mediz. Wissenschaften — Za općo medicinske znanosti.

Dr. Paul Török, Privatarzt; Dr. Hamdi Karamehmedović.

Für das Handelsfach — Za trgovačku struku.

M. Finzi, Kaufmann; Viktor Bartoš, Beamter des k. ung. Handelsmuseums.

Als Dolmetsch der rumänischen Sprache — Kao tumač rumunjskog jezika.

Isidor Sokolean, Finanzrat. Feodor Filipesco.

Als Dolmetsche für die ungarische Sprache — Kao tumači za magjarski jezik.

Dr. Josef Fischer, Advokat; Ivan Lučić, Reg. Sekretär; Arnold Beck, Rechnungsrat; Ladislav Schuller, Oberrechnungsrat beim Magistrate. Karl Wass, Bankbeamte und Dragutin Plann, Professor.

Als Dolmetsch für die albanesische Sprache — Kao tumač albanskog jezika.

Mato Kakarrigi, Rechnungsrevident und Gaspar Valjalo Steuereinnehmer.

Als Dolmetsch für die spanielische und hebräische Sprache — Kao tumači za španjolski i hebrejski jezik.

Samuel A. Cappon, Abraham Romano, Kaufleute.

Für das Schrift-, Buch- und Rechnungsfach und als Dolmetsch für die italienische Sprache — Za pisma, knjige i računovodstvo i kao tumač za italijanski jezik.

Karl Emil Schnautz, Dragutin Plann.

Für die griechische Sprache — Za grčki jezik.

Dr Savo Ljubibratić.

Für die französische und englische Sprache — Za francuski engleski jezik.

Dr. Heinrich Starch, Regierungssekretär. Dragutin Plann, Professor der Oberrealschule in Sar.

Zur Konstatierung der Echtheit der türkischen Schrift — Za ustanovljenje pravovaljanosti turskog pisma.

Behadin eff. Šikirić-Šehović, Dolmetsch bei der Landesregierung; Ali eff. Jaginović, Lehrer der türkischen Schule.

Für das Schriftfach — Za pismenu struku.

Johann Krčmař, Professor; Ferdinand Velc, Zeichenlehrer; Marko Čaić, Gymnas.-Professor; Mijo Vučak, Professor; Stjepan Kovačević, Manojlo Krnić; Milan Čepelić, Professor.

Für das Forstfach — Za šumarsku struku.

Richard Klath, Josip Marek, Forstmeister; Andreas Geschwind, Reinhold Schmettau, Forstmeister.

Für das Modewaren-, Herren- u. Damenkonfektionsfach — Za pomodnu robu, gospodska i ženska konfekcija.

Ferdinand Böhm, Kaufmann.

Für Kolonialwaren — Za kolonijalnu robu:

Simo Bogdanović, Handelsagent; Hadži Akif Zildžić, Kaufleute.

Für Spezereiwaren — Za špecerajsku robu.

Vladimir Čabaković, Kaufmann.

Für das Juwelenfach — Za dragocjenosti.

Armin Löwinger, Ivan Franchini, Simon Wiener, Siegmund Diamant, Juweliere, Adolf Wiener.

Für das Buchfach — Za knjigovodstvo.

Paul Kubović, Josef Neumann, Karl Vass, Bankbeamte; Ziga Rasch, Rechnungsrat; Ivan Strmić, Land. Bankbeamter, Manfred Makale, Stat. Adjunkt. Nadalje Stipo Stjepčević, Rechnungsrevident, Stjepo Knezević und Arnold Beck, Rechnungsräte und Luka Gjiković Lehrer an der Handelsakademie.

Für das Brot. — Za hljeb.

Josef Fritsch, Bäckermeister; Franz Hnekmol, Bäckermeister

Für Waagen und Gewichte — Za kola i uteze.

Karl Kulweit, Ingenieur.

Für das Schneiderfach — Za krojačku struku.

Todor Hrisafović; Geza Sandor, Schneidermeister.

Für Möbel — Za pokućstvo.

Heinrich Romano, Möbelhändler; Osias Appel, Möbel- und Bautischler.

Für Elektrotechnik und Maschinenbau — Za elektrotehniku i gradnju strojeva.

Adolf Stern, Elektrotechniker.

Für Erdvermessungen — Za zemljomjerstvo.

Ludwig Zavadski, Zivilgeometer.

Für Glaswaren — Za staklenu robu.

Risto Kebelja, Romano Nesin M., Glasermeister.

Für landesüblich zu tragende Röcke (Gunj) und Džemadan's — Za gunjeve i džemadane.

Jakov Majstorović, Uzeir Salić, Pero Budisić; Jovo Pižuljić, bosn. Schneider; Ibrahim Trnka, Muhamed Pulahović; Mujaga Begimanović.

Für Kanalisierung, Maschinen- und Dampfkessel — Za kanalizaciju, strojne i parne kotlove.

Karl Kulveit, Ingenieur, Adolf Kunerth, Baurat.

Für Eisenbahnen — Za željeznice.

Adolf Kunerth, Baurat; Josef Reinold, Ingenieur; Ferdinand Warmersperger, Ernst Gunczy, Oberkommissäre.

Eisenbahnverkehr und Tarifwesen — Za željeznički promet i tarifu.

Jakob Bischitzki, Oberkommissär.

Für Hochbau — Za visokogradnju.

Wenzel Ursini, techn. Offizial; August Braun, Anton Scheuer, Ingenieure; Domenico Karković, Oberingenieur; Ignaz Langer, Johann Prerowski, Josef Greger, Ingenieure; Radolf Tönnies, Oberbaurat Theodor Kuschec, Oberingenieur; Ernest Schnaubelt, Bauleiter; Josef Černy, Oberbaurat; Franz Horwat, Bauleiter; Franz Scheidig, Aurel Popdc Alamoz, Architekten; Karl Kneschaurek, Ingenieur; Josef von Vancaš, Oberbaurat; Ludwig Jungwirth, Franz Morawetz, Baumeister; Metod Svoboda, Ing. u. Prof., Adolf Böss.

Für Brücken- und Straßenbau — Za gradnju mostova i drumova.

Julius Hahn, Ingenieur, Josef Budař, Baurat.

Für Wasserbau und Kanalisierung — Za vodogradjevine i kanalizacije.

Hugo Wacha, Vinzenz Andreasch, Oberingenieure. Albin Redl, Ingenieur.

Für das Zimmermannfach — Za tesarsku struku.

Alexander Znmpf, Franz Bartek, Gjorgjo Kalufcić, Tane Tupaić, Stjepan Mandić, Zimmerleute.

Für Galanterie- und Modewaren — Za galanterijsku i pomodnu robu.

Pajo Marković, Cäsar Danon.

Für Druckerei-Maschinen. —

Hermann Reininger. Verwalter der Landesdruckerei, Ivan Peserle, Faktor der Druckerei „Sar. Tagblatt".

Für Valuta und alte Münzen — Za vrijednostni i stari novac.

Menahim D. Salom.

Für das Teppichfach und andere orientalische Weberelen — Za ćilime i ostala istočna tkanja.

Heinrich Hoffmann, Direktor der Teppichfabrik, Hadži Hasan Nezirhodžić, Teppichhandelsmann.

Für Gold-, und Silberwaren sowie Münzen — Za zlatnu i srebrnu robu i novac.

Elias A. Salom.

Für das Rinder- und Fleischfach — Za goveda i mesnatu robu.

Moritz Schwarz, Moritz Kohen.

Für technische Angelegenheiten — Za tehničke stvari.

Simon Hrycak, Zivilingenieur.

Für Geweihe — Za rogove.

Avdaga Zubčević, Fleischhacker. Edhem Čorović, Fleischhacker,

Für Schlosserwerkzeuge — Za bravarsko orude.

F. Thomas Tauber, Franz Nase.

Für alte und Trödlersachen — Za starežarske stvari.

Mehaga Musakadić, Abdaga Musakadić, Muhamedaga Aganagić.

Für Schätzung von Unbeweglichkeiten. — Za procjenu nepokretnina.

Hajdar Čerko, Ing. vakufski uprave.

Für Steinmetz- und Bauangelegenheiten. — Procjenitelji u klesarstvu i gradanskim stvarima.

Anton Lušina i Valentin Globočnik.

In Mostar — U Mostaru.

Gemischtwarenhändler — Trgovci mješovitom robom.

Ahmetaga Alifakić, Šćepan Janjić, Mijat Merdžo.

Spezereiwarenhändler — Trgovci špecerajskom robom.

Ljubo Tuzlić, Ljubo Jurković, Jusuf Alifakić, Avdaga Pašić.

Manufakturwarenhändler — Trgovci manufakturnom robom.

Ljubo Oborina, Muhamed Ćemalović.

Kolonialwarenhändler — Trgovci kolonijalnom robom.

Risto Šain, Risto Sjeran, Mehmed Grebo, Jovo Tuta.

Goldarbeiter — Kujundžije (zlatari).

Jefto Dugonja, Pavo Pavković, Pavo Smoljan.

Hammerschmiede und Schlosser — Kovači i bravari.

Risto Vojičić, Gavro Planinić, Karl Szujanski, Jure Komljenović.

Spengler — Limari.

Šćepan Vukojević, Dušan Vlahbegović, Gjorgjo Ostojić, David Frommer.

Schneider — Krojači.

Jovo Banić, Nikola Dokić, Božidar Komad,

Schuhmacher — Obučari.

Ivan Kurtović, Sulejman Krpo, Sava Škipina.

Tischler — Stolari.

Jefto Kašiković, Alija Kurtović Blagoje Šarenac.

Weinhändler — Podrumari.

Milan Radulović, Savo R. Šantić, Ljubo Krulj, Marko Jelačić.

Schenker — Mehandžije.

Šćepan Mihić, Petar Soldo, Šćepan Čolić, Simo Tica, Velimir Oborina.

Fleischhauer — Mesari.

Mahmud Bajrović, Risto Moro.

Zimmermaler — Bojadjije.

Muhamed Bubić, Risto Taušan.

Uhrmacher — Sahačije.

Nikola Doder, Ibrahim Mahinić, Dušan Sušić, Moritz Rosenfeld.

Schneider — Terzije.

Hasanaga Alikalkić, Mujaga Hadžajlić, Tomo Kujundžić.

Bäcker — Pekari.

Luka Perišić, Grgo Matić, Salko Hamšić.

Zimmermeister — Dungjeri.

Ivan Benco, Šćepan Ljepava. Alija Hadžimusić, Ivan Stanić, Ivan Tolić.

Baumeister und Unternehmer — Gradevinski majstori i poduzetnici.

Stjepan Škrobić, Franz Gausz, Giovanni Zorner.

Wagner — Kolari.

Milan Virojević, Mehmed Vejzović, Dominik Belli, Franz Zrinišek.

Faßbinder — Bačvari.

Ferdinand Beck, Nikola Milić.

Kesselschmiede (Verzinner) — Kazandžije (kalajdžije).

Jovo Milinić, Šćepan Samardžić.

Lederer — Tabaci (kožari).

Derviš Demirović.

Opankenerzeugung — Postuldžije.

Husaga Drljević, Zulfo Hadžić.

In Banjaluka — U Banjaluci.

Im Kreisgerichtsbezirke Banjaluka sind keine ständigen Sachverständigen, dieselben werden fallweise ernannt. — Na okružnom sudu u banjalučkom kotaru nema stalnih vještaka, već se ovi od zgode do zgode (prema potrebi) naznačuju.

In Bihać — U Bihaću.

Für gerichtliche Medizin — Za sudbenu medicinu.

Dr. Martin Bleicher, Dr. Hermann Körbel.

Für das Baufach — Za gradevnu struku.

Todija Lominski, mejrnik, Josip Soudil tehn. crtač, Zulfikar Dževlan monter.

Für das Schriftfach — Za pismo

Bećir Eff. Tatlić, upravitelj osnove škole.

Für die Bienenzucht — Za pčelarstvo.

Petar Jakovljević,

Für das Handelsfach — Za trgovačku struku.

Petar Jakovljević, Josip Hellmer, Pajo Grbić, Dordo Kozomorić, Jerocham Löwý, Jakov Jvković.

Betreff Vieh — Za blago, stoku itd.

Mato Tabaković mesar, Hakija Iftić, mesar.

Für die Schuhmacherei — Za postolarsku struku.

Jovan Glavanović, Ivan Milinković, Auto Tabaković, Petar Tabaković.

Für das Uhrenfach — Za urarstvo.

Niko Pavlović, Stevan Tupaić.

In Brčko (Kreis Tuzla) — U Brčkom (okružje Tuzla).

Dr. Ivo Czinner. Dr. Aleksander Babić, Dr. Abdulahbeg Bukvica, Dr. Anastaz Jellinek.

In Kladanj (Kreis Tuzla) — U Kladnju (okružje Tuzla).

Dr. Eudoksije Tomovicz, Oberbezirksarzt.

In Gračanica (Kreis Tuzla) — U Gračanici (okružje Tuzla).

Danilo Nikolić, Geom., Hugo Halma, Geom., Adolf Cappelletti, Forstreferent, Ivan Hanzel Straßenmeister; Julius Winter, Tierarzt.

In Gradačac (Kreis Tuzla) — U Gradačacu (okružje Tuzla).

Petar Pertschi, Božo Popović, Josip Aneigl, Jovan Popović, Giovanni Zanini.

In Maglaj (Kreis Tuzla) — U Maglaju (okružje Tuzla).

Agan Omerović, Mahmutbeg Širbegović, Nazif Omersoftić, Ibrahim Rešidović, Mehmedalija Terzimehić, Aleksa Arsenović, Jozip Simić, Ivan Ostermann.

Beim Kreisgerichte in Travnik — Kod okružnog suda u Travniku.

Alle in Travnik wohnhaft — Svi u Travniku.

Die gerichtsärztlichen Sachverständigen — Sudbenoliječnički vještaci.

Dr. Bernhard Zauderer, Sanitätsinspektor; Dr. Otto Pravdić, Bezirksarzt; Dr. Fischl Rosenzweig, Gemeindearzt.

Die Schätzleute — Procjenitelji.

Mojse Salom, Haim Altarac, Agenten.

In Veterinärsachen.

Moritz Chomet, Veterinärinspektor.

Für Pretiosen.

Stjepan Matišić, Uhrmacher.

In Zvornik (Kreis Tuzla) — U Zvorniku (okružje Tuzla).

Dr. Alexander Schoßberger, Marijan Majstorović: Ljudevit Wendlenner, Risto Jovičić, Kosta Popović, Béla Fischer, Nikola Čuić, Hasan H. Omerkavazović, Gaspar Pissarich Bez. Veterinär.

Schema der Gehalte u. Zulagen, Rangseinteilung u. Titel der bosn.-herceg. Beamten*)

der III. bis inklusive XII. Rangsklasse.

a) Schema der Gehalte, Zulagen und Diäten.

Šema beriva i doplataka, razdioba po činu i naslovu bosansko-hercegovačkih činovnika*)

od III. do uključivo XII. činovnog razreda.

a) Šema beriva, doplataka i dnevnica.

Činovni razred Rangsklasse	Plata u krunama — Gehalt in Kronen				Doplaci za Beč i Sarajevo 100%, za okružna mjesta 80%, za ostala mjesta 70% u krunama Zulagen für Wien und Sarajevo 100 %, für Kreisorte 80%, für die übrigen Orte 70% in Kronen
	kod c. i kr. zajedničkog financ. ministarstva u poslovima Bosne i Hercegovine beim k. und k. gemeinsamen Finanzministerium in Angelegenheiten Bosniens und der Hercegovina		kod ureda u Bosni i Hercegovini bei den Ämtern in Bosnien und der Hercegovina		
	promaknuće iza Vorrückung nach	plaćevni stepen Gehaltsstufe	promaknuće iza Vorrückung nach	plaćevni stepen Gehaltsstufe	
I.	—	—	—	—	—
II.	—	—	—	—	—
III.	5 godina — Jahren	18.000 16.000	5 godina — Jahren	18.000 16.000	6.000 16.000**)
IV.	5 godina — Jahren	16.000 14.000	5 godina — Jahren	16.000 14.000	6.000
V.	10 godina — Jahren 5 „	14.000 13.000 11.000	10 godina — Jahren 5 „	14.000 12.000 10.000	2.200
VI.	5 godina — Jahren	9.000 7.000	13 godina — Jahren 10 „ 5 „	8.800 8.000 7.200 6.400	1.840
VII.	10 godina — Jahren 5 „	6.400 6.000 5.200	13 godina — Jahren 10 „ 5 „	6.400 6.000 5.400 4.800	1.610
VIII.	10 godina — Jahren 5 „	4.800 4.400 4.000	13 godina — Jahren 10 „ 5 „	4.800 4.400 4.000 3.600	1.380
IX.	8 godina — Jahren 4 „ 3 „	3.600 3.200 3.000 2.800	12 godina — Jahren 9 „ 6 „ 3 „	3.600 3.400 3.200 3.000 2.800	1.200
X.	9 godina — Jahren 6 „ 3 „	2.800 2.600 2.400 2.200	9 godina — Jahren 6 „ 3 „	2.800 2.600 2.400 2.200	960
XI.	9 godina — Jahren 6 „ 3 „	2.200 2.000 1.800 1.600	9 godina — Jahren 6 „ 3 „	2.200 2.000 1.800 1.600	720
XII.	—	—	12 godina — Jahren 9 „ 6 „ 3 „	1.600 1.450 1.300 1.150 1.000	520

*) Potisak zabranjen. — Nachdruck verboten.

**) Za zastupnika zemaljskog poglavara. — Für den Landeschefstellvertreter.

b) Razdioba po činu te naslovi bosansko-hercegovačkih civilnih činovnika. —

Činovni razred Rangsklasse	I. Polit. upr. — I. Polit. Verwaltung.			II. Financijska	
	Konceptna služba Konzeptsdienst	Liječnička služba Ärztlicher Dienst	Kancelarijska služba Kanzleidienst	Konceptna služba Konzeptsdienst	Duhanska režija Tabakregie
I., II.	—	—	—	—	—
III.	Zamjenik zem. poglavara. Landeschef-Stellvertreter.	—	—	—	—
IV.	Odjelni predstojnik. Sektionschef.	—	—	Odjelni predstojnik. Sektionschef.	—
V.	Dvorski savjetnik, okružni predstojnik. Hofrat, Kreisvorsteher.	Dvorski savjetnik. Hofrat.	—	Dvorski savjetnik. Hofrat.	—
VI.	Vladin savjetnik, okružni predstojnik. Regierungsrat, Kreisvorsteher.	Vladin savjetnik. Regierungsrat.	—	Financ. nadsavjetnik. Oberfinanzrat.	Direktor duhanske režije. Nadnadzornik duhanske režije. Tabakregiedirektor. Tabakregieoberinspektor.
VII.	Vladin tajnik, kot. predstojnik I. razr. Regierungssekretär, Bezirksvorsteher I. Kl.	Sanitet. savjet., primarni liječnik, sanitet. nadzorn., kotarski nadliječn., provizor zem. boln. San.-Rat, Primararzt, San.-Insp., Ob.-Bez.-Arzt, Provisor d. Lndsspit.	Naddirektor pomoćnih ureda. Hilfsämter-Oberdir.	Financ. savjetnik. Finanzrat.	Nadzornik duhanske režije. Tabakregieinspektor.
VIII.	Vladin podtajnik, kot. predstojnik II. razr. Regierungsvizesekretär, Bezirksvorsteher II Kl.	Upravnik zem. bolnice. Kotarski nadliječnik. Verwalter des Landesspitales, Amtsärztin Oberbezirksarzt.	Direktor pomoć. ureda. Hilfsämterdirektor.	Financ. tajnik. Finanzsekretär.	Tajnik duhanske režije. Tabakregiesekretär.
IX.	Vladin perovogja, pol. pristav I. razr. Regierungskonzipist, Pol. Adjunkt I. Klasse.	Kotarski liječnik, upravni pristav zem. bolnice. Bezirksarzt, Amtsärztin, Apothekenassistent des Landesspitales, Verwaltungsadjunkt des Landesspitales.	Prist. pomoćnih ureda. Hilfsämteradjunkt.	Financ. podtajnik. Finanzvizesekretär.	Podtajnik duh. režije. Tabakregievizesekretär.
X.	Pol. pristav II. razr. Pol. Adjunkt II. Klasse.	Verwaltg.-Offizial, Techn. Offizial d. Landesspitales.	Pisarnički oficijal. Kanzleioffizial.	Financ. perovogja. Finanzkonzipist.	Pristav duh. režije. Tabakregieadjunkt.
XI.	Perovodni vježbenik. Konzeptspraktikant.	Verw.-Assistent des Landesspitales.	Kancelista. Kanzlist.	Financ. perovodni vježbenik. Finanzkonzeptspraktikant.	Vježbenik duhan. režije. Tabakregiepraktikant.
XII.	—	—	—	—	—

*) Potisak zabranjen — Nachdruck verboten

b) Rangseinteilung und Titel der bosnisch-hercegovinischen Zivilbeamten.*)

uprava. — II. Finanzverwaltung.

Evid. zemlj. poreznog. katastra Evid. Haltung d. Grund-teuerkat.	Računov., zem. kasa i ekonom. — Rchngsdienst, Landeskassa u. Ökonom.	Porezni uredi Steuerämter	Carinare Zollämter	Financ. straža Finanzwache	Zem. štamp. Landes-druckerei	Teh. fin. kontr., Techn. Finanzkontr.	Poštanska štedionica Postspar-kasse
—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	Ravnatelj. Direktor.
Direkt. katastra. Katastraldirekt.	Računarski direktor. Reehnungsdirektor.	—	—	—	—	—	—
Nadnadzornik za evideneiju. Evidenzhaltungs-Oberinspektor.	Računarski nadsavjetnik. Oberrechnungsrat.	Nadporeznik I. razreda. Steuer-Obereinnehmer I. Klasse	—	Nadnadzornik financ. straže. Finanzwachober-inspektor.	—	Nadzornik teh. financijske kontrole Inspektor der teehn. Finanz-kontrolle.	Nadzornik. Inspektor.
Nadzorn. za evid., nadgeom. za evid. I. razr. — Evidzhltgs. Insp., Evidzhltgs. Ober-geometer I. Kl.	Računarski savjetnik. Reehnungsrat.	Nadporeznik II. razreda. Steuer-Obereinnehmer II. Kl.	Car. nadprijamn. ear. nadkontr. Zollobereinnehmer, Zollober-kontrollor.	Nadzornik financ. straže. Finanzwach-inspektor.	Prom. upravitelj. Betriebs-leiter.	—	Tajn., rač. savjet., nadblagajnik. Sekretär. Rehngsrat. Hptkassier.
Nadgeom. za evid. II. razr. Evidzhltgs.-Ober-geometer II. Kl.	Računarski revidenat. Reehnungsrevident.	Poreznik, porezni nadkontrolor. Steuereinnehmer, Steueramts-oberkontr.	Carin. prijamnik. Zolleinnehmer.	Nadpovjerenik financ. straže. Finanzwach-Oberkommissär.	Nadfaktor. Oberfaktor.	Kontrolor teh. fin. kontrole Kontrolor der teehn. Finanz-kontrole.	Perovođa I. razreda. Kontrolor. Konzipist I. Klasse. Kontrolor.
Geom. za evid., arkivar. Evidzhltgsgeom., Mappenarchivar.	Računarski oficijal. Reehnungsoffizial.	Porez. kontrolor, porezni pristav. Steueramtskontr. Steueramtsadjkt.	Car. prijamnik. Zolleinnehmer.	Povjerenik fin. straže. Finanzwach-kommissär.	Faktor, računovogja. Faktor, Rchgsführ.	—	Oficijal. Offizial.
Elev za evid., pis. asist. za evid. Evidzhltgseleve, Evidzhtg. Kzl. Assist.	Računarski asistenat. Rechnungsassistent.	Porezni oficijal. Steueramtsofzl.	Carinar. oficijal. Zollamtsoffizial.	Podpovjerenik financ. straže. Finanzwach-vizekommissär.	Asistenat. Assistent.	—	Asistenat. Assistent, Material-verwalter.
Elev za evidene. Adjutierter Evi-denzhaltgseleve.	Računarski vježbenik. Reehnungspraktikant.	Porez. vježbenik. Steueramtsprakt.	Car. vježbenik. Zollamtsprakt.	—	—	—	Vježbenik. Praktikant.

Činovni razred Rangsklasse	III. Pravosugje. — III. Justizverwaltung.			IV. Pri-
	Konceptna služba Konzeptsdienst	Centr. kazniona i hapsana okružn. suda — Zentralstrafanst. und Kreisgerichtsgefängnis.	Gruntov. i pisar. služba —Grundbuchs- u. Kanzleidienst	Koncept. služba Konzeptsdienst
IV.	Odjelni predstojnik, prezidenat vrhovn. suda. Sektionschef, Obergerichtspräsident.	—	—	Одјелн. предстојн. Odjel. predstojn. Abteilungsvorst.
V.	Dvorski savj., prezid. senata u vrhov. sudu, prezid. okružn. suda. — Hofrat, Senatspräsid. d. Oberger., Kreisger.-Präsident, Oberstaatsanwalt)	—	—	Dvorski savjetnik Hofrat.
VI.	Sud. nadsavj., drž. nadodvjet., šer. vrhovni sudija, prezid. okruž. suda, vlad. savj., podprezid. okruž. suda. — Oberger.-Rat, Scheriatsoberricht., Kreisger.-Präsident, Regierungsrat, Kreisgerichts-Vizepräsident.	—	—	Vladin savjetnik. Regierungsrat.
VII.	Erarijalni fiškal, sudski savjetnik, zamjenik državn. nadodvjetnika, državni odvjetnik, vladin tajnik, šerijatski sudac. Ärarialfiskal, Gerichtsrat, Oberstaatsanwalt-Substitut, Staatsanwalt, Regierungssekretär, Scheriatsrichter.	Direktor centralne kaznione. Direktor der Zentralstrafanstalt.	Grundbuchsoberdirektor, Hilfsämteroberdirektor.	Vladin tajnik, kot. predst. I. razr. — Regierungssekr., Bez.-Vorst. I. Kl.
VIII.	Sudski tajnik, šerijatski sudac, zamjenik državnog odvjetnika I. razr., vladin podtajnik. Gerichtssekretär, Scheriatsrichter, Staatsanwaltssubstitut I. Kl., Regierungsvizesekretär.	Direkcijski tajnik, kućni liječn., rkt. duhovn., srp. prav. duhovn , imam centr. kaznione. — Direktionssekretär, Hausarzt, rk. Seelsorger, s. orth. Seelsorger, Imam der Zentralstrafanstalt, Direktionsadjunkt.	Grundbuchsdirektor, Hilfsämterdirektor.	Vladin podtajnik, kotar predst. II. razr. — Regierungsvizesekretär, Bez.-Vorst. II. Kl.
IX.	Sudski pristav, šerijatski sudac, vladin perovodja, zamjenik državnog odvjetnika II. razr. Gerichtsadjunkt, Scheriatsrichter, Regierungskonzipist, Staatsanwaltssubstitut II. Kl.	Upravit. hapsane, učitelj. — Gefangenhausverwalter, Lehrer, Rechnungsrevident der Zentralstrafanstalt.	Nadgruntovničár, pisarnički ravnat., pristav pomoćn. ureda. — Obergrundbuchführer, Hilfsämteradjunkt.	Vlad. perovogja, pol. pristav. I. razr. — Reg. Konzip., Pol. Adjunkt I. Kl.
X.	Šerijatski sudac. Scheriatsrichter.	Oficijal, mašinista centr. kaznione, upravitelj hapsane. Offizial, Maschinist d. Zentralstrafanstalt, Gefangenhausverwalter, Wachinspektor.	Gruntovničar, pisarnički oficijal. — Grundbuchführer, Kanzleioffizial.	Polit. pristav II. razr. — Polit. Adjunkt II. Kl.
XI.	Auskultanat. Auskultant.	Uprav. hapsane, zamjen. nadzorn. straže centralne kaznione. Gefangenhausverwalter, Wachinspektorstellvertreter d. Zentralstrafanstalt.	Gruntovničar, kancelista. — Grundbuchführer, Kanzlist.	Perovod. vježben. Konzeptspraktik.
XII.	—	—	—	—

vredna uprava. — IV. Wirtschaftliche Verwaltung.

Poljoprivreda i stočarsto — Landwirtschaft und Viehzucht	Veterinari Veterinäre	Šumarstvo Forstwesen	Obrt i umjetni zanati — Gewerbe und Kunstgewerbe	Rudarstvo Montanwesen	Drugi Sonstige
—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	Dvorski savj., rud. satnik. Hofrat, Berghauptmann.	—
Poljoprivredni nadsavjetnik. — Oberwirtschaftsrat.	Zem. veterinar. Landesveterinär.	Šumski nadsavjetnik. Oberforstrat.	Direktor radion. za umjetni obrt. — Direktor der kunstgewerblichen Ateliers.	Rudar. nadsavj., zem. geolog. — Oberbergrat, Landesgeologe.	—
Poljoprivredni savjetnik. Wirtschaftsrat.	Veterin. nadzorn. Veterinärinspekt.	Šumski savjetnik. Forstrat.	Obrtni nadzornik, direkt. tkaon. ćilima. Gewerbeinsp., Dir. d. Teppichweberei.	Rud. savj., rud. ravn., ravn. solare, zamj. ravn. majd. u Varešu. — Bergrat, Bergdir., Salinendir., Werksdirektorstellvertreter in Vareš.	Direkt. zem. erar. kupal., nadzorn. za unut. naseljiv. — Dir. d. lds.-är. Kuranst., Oberinsp.f. int. Kolonisation.
Kultur. i odsječ. nadmjer., poljoprivred. nadzornik. Kultur- und Sektionsoberingenieur, Wirtschaftsinspekt.	Veterin. nadzorn. Veterinär.-Insp.	Šumarnik. Forstmeister.	Direktor zanatl. škole, nadzornik baždar. i puncir.— Dir. d. Handwerkerschule, Eich- u. Punzierungsinspektor.	Rud. nadpovjer., rudar. upravitelj, račun. savjetnik, rud. nadliječnik. — Oberbergkommissär, Bergverwalter, Rechngsrat, Oberbergarzt.	Nadzorn. za unutarn. naseljiv., nadz. za kotar. pripom. zaklade. — Insp. f. interne Kolonisat. — Inspekt. f. die Bez.-unterstütz.-Fds.
Privr. uprav., zem. nadbašt., kultur. i odsječ. mjer., pristav za meteorol. Wirtschaftsverwalter, Landesobergärtn., Kultur- und Sektionsingenieur, Adjunkt für Meteorologie.	—	Šumski upravitelj, nadšumar I. razr. Forstverwalter, Oberförster I. Kl.	Obrtni nadzor. povjer., struč. učit., nadgled. — Gewerbeinspektionskommissär, Werkmeister.	Rudar. povjerenik, talioničar, rudarnik, rud. liječnik, uprav. elektrane, račun. revid. — Bergkommissär, Hüttenmstr., Bergmstr., Rechngsrevid., Betriebsleiter d. Elektr.-Werkes, Werkarzt.	Nadgeomet., privredni pristav. — Obergeom., Wirtschaftsadjunkt.
Privredni pristav I. razr., oficijal za meteorol. Wirtschaftsadjunkt I. Kl., Kulturingenieur, Adjunkt, Offizial für Meteorologie.	—	Šumski asist., nadšumar II. razr., šumar. Forstassistent, Oberförster II. Kl., Förster	Inž. pristav tkaonice ćilima, baždar. prist. Ingenieur-Adjunkt d. Teppichweber., Eich- u. Punzier.-Adjunkt.	Pristav zemaljskog geologa, rud. prist., račun oficijal, slojnik, pisarn. oficijal, oficijal solare. — Adjkt. d. Lds.- Geol., Bergadjkt., Rchgs.- Offzl., Schichtmstr., Kanzleiofizl., Salinenoffzl.	Geometar. Geometer.
Privred. prist. II. r., asist. za meteorol., tehn. asist., poljoprivred. i tehn. asist., livadar. Wirtschaftsadjkt. II. Kl., Assist. f. Meteorol., techn. u. landwirtschaftlicher Assist., Wiesenmeister.	Veterinarski asistent. Veterinärassist	Šumski vježben., šumar, nadlovac. Forstpraktikant, Förster, Oberjäger.	Baždarski asistenat, asist. tkaon. ćilima. Eich- u. Punzierungsassistent, Assistent der Teppichweberei.	Rudar. asistenat, računar. asistenat, rud. vježbenik, kancelista. — Bergassist., Rechnungsassistent, Bergpraktikant, Kanzlist.	Geometar, pristav, upravitelj u Ilidži, baštovan u Ilidži. — Geometeradjkt., Verwalter des Bades Ilidža, Gärtner d. Bades Ilidža.
—	—	Nadlugar, revir. lovac. Forstwart, Revierjäger.	Baždar. vježb.— Eich- u. Punzier.-Praktik.	Računarski vježbenik. Rechnungspraktikant.	Mašinista u Ilidži. — Maschin. d. B. Ilidža.

Činovni razred Rangsklasse	V. Bogoštovlje i nastava. — V. Kultus- und Unterrichtsverwaltung.					
	Konceptna služba Konzeptsdienst	Nadzornička služba Inspektoratsdienst	Srednje škole Mittelschulen	Stručne škole Fachschulen	Više nar. šk. Höhere Volksschulen	B. h. zem. muz. — B. h. Lds.-Museum
I.–III.	—	—	—	—	—	—
IV.	Odjelni predstojnik. Sektionschef.	—	—	—	—	—
V.	Dvorski savjetn. Hofrat.	—	—	—	—	—
VI.	Vladin savjetnik. Regierungsrat.	Nadz. srednjih škola, zem. nadzornik osnovnih škola. Mittelschulinspektor, Landesvolksschulinspektor.	Direkt. gimnaz i realke. Direktor des Gymn. und der Realschule.	Direktor preparandije, dir. prav. bogoslovskog učilišta u Reljevu, direktor šer. sudačke škole, dir. trgov. akademije. Präparandiedirektor, Dir. der s. o. theol. Lehranstalt in Reljevo, Direktor der Scheriatsrichterschule, Dir. der Handelsakademie.	—	Direktor muzeja. Museumsdirektor.
VII.	Vladin tajnik. Regierungssekr.	Nadz. srednjih škola, zem. nadzornik narodnih škola, okružni šk. nadzorn. Mittelschulinspekt., Landesvolksschulinspektor, Kreisschulinspektor.	Direktor i prof. gimn. i realke. Direktor u Prof. des Gymnasiums u. d. Realschule.	Direktor preparandije, prof. preparandije, direktor i profesor prav. bogoslovskog učilišta u Reljevu, šer. sudačke škole i trgovačke akademije. Präparandiedirektor, Präparandieprofessor, Direkt. u. Professor der s. o. theol. Lehranstalt in Reljevo, d. Scheriatsrichterschule u. d. Handelsakad.	—	Direktor muz., čuvar. Museumsdir., Kustos.
VIII.	Vladin podtajnik Regierungsvizesekretär.	Okruž. školski nadzornik, školski nadz. pristav. Kreisschulinspektor, Schulinspektoratsadjunkt.	Prof. gimnnaz i realke. Prof. des Gymn. und der Realsch.	Profesor preparandije, prav. bogosl. učil. u Reljevu, šer. sudačke škole i trgovačke akademije, direktor trgovačke školė. — Präparandieprofessor, Professor der s. o. theol. Lehranstalt in Reljevo, der Scheriatsrichterschule u. der Handelsakadem., Direktor der Handelsschule.	Direktorica više djevoj. narod. škole. Direktrice d. höh. Mädch. volksschule.	Čuvar. Kustos.
IX.	Vladin perovodja. Regierungskonzipist.	Školski nadzornički pristav. Schulinspektoratsadjunkt.	Pravi učitelji i prof. gimn. i realke. Wirkl. Lehrer u. Prof. d. Gymnasiums u. d. Realschule.	Pravi učitelj preparandije, prav. bog. učilišta u Reljevu, šer. sudačke škole, trgovačke akademije, dir. i učitelj trgovačke škole. Wirklicher Lehrer der Präparandie, der s. o. theol. Lehranst. in Reljevo, d. Scheriatsrichterschule, der Handelsakademie, Direktor und Lehrer der Handelsschule.	Direktorica više djevoj. nar. škole, učiteljica v. dj. nar. šk. Direktrice d. h. Mädchenschule, Lehrerin d. höh. Mädchensch.	Čuv. pristav, ravnateljski tajnik. — Museumsadj., Direktionssekretär.
X.	Pol. prist. II. razr. Pol. Adj. II. Klasse.	Školski nadzornički pristav. Schulinspektoratsadjunkt.	Namjesni učitelj. Supplent.	Učitelj trgovačke škole, namjesni učitelj (suplent) preparandije, prav. bogosl. učilišta u Reljevu, šer. sud. škole i trgovačke akademije. — Supplent der Präparandie, der s. o. theol. Lehranstalt in Reljevo, der Scheriatsrichterschule und der Handelsakademie.	Učiteljica više djevoj. osn. škole. Lehrerin der h. Mädchenvolksschule.	Preparator. Präparator.
XI.	Perovodni vježb. Konzepts-Praktikant.	—	—	—	—	Präparator, sabirač, kancelist. Präparator, Kollektor, Kanzlist.

Činovni razred Rangsklasse	VI. Gragjevno odjeljenje. — VI. Bauabteilung.		
	Inžinjerska struka Ingenieurfach	Konceptna služba Konzeptsdienst	Tehničko pomoćno osoblje Technisches Hilfspersonal
I.–III.	—	—	—
IV.	Odjelni predstojnik. Sektionschef.	—	—
V.	Dvorski savjetnik. Hofrat.	—	—
VI.	Gragjev. nadsavjetnik. Oberbaurat.	Vladin savjetnik. Regierungsrat.	—
VII.	Gragjev. savjetnik. Baurat.	Vladin tajnik. Regierungssekretär.	—
VIII.	Nadinžinjer. Oberingenieur.	Vladin podtajnik. Regierungsvizesekretär.	—
IX.	Inžinir. Ingenieur.	Vladin perovogja. Regierungskonzipist.	Tehnički nadoficijal, gragjev. račun. revid., poslovogja. Techn. Oberoffizial, Baurechnungsrevident, Werkmstr.
X.	Inžinirski pristav. Ingenieuradjunkt.	—	Tehn. ofic., gragj. račun., ofic., poslovogja, nadcestarnik. Techn. Offiz., Baurechngsoffiz., Werkmstr.; Oberstraßenmeister.
XI.	—	—	Tehnički asistent, gragjev. računarski asistenat, poslovogja, nadcestarnik., Technischer Assistent, Baurechnungsassistent, Werkmstr., Oberstraßenmeister.
XII.	—	—	Cestarnik. Straßenmeister.

Dnevnice. — Diäten.

Činovni razred Diätenklasse	Dnevnice Diäten		Činovni razred Diätenklasse	Dnevnice Diäten		Činovni razred Diätenklasse	Dnevnice Diäten		Činovni razred Diätenklasse	Dnevnice Diäten		Činovni razred Diätenklasse	Dnevnice Diäten	
	pune volle	omegjene beschränkte		pune volle	omegjene beschränkte		pune volle	omegjene beschränkte		pune volle	omegjene beschränkte		pune volle	omegjene beschränkte
	u krunama in Kronen			u krunama in Kronen			u krunama in Kronen			u krunama in Kronen			u krunama in Kronen	
III.	30	—	V.	21	14	VII.	13	9	IX.	8	6	XI.	6	5
IV.	25	—	VI.	16	11	VIII.	10	7	X.	7	5	XII.	4	4

Beriva učitelja u b.-h. narodn. školama. — Gehaltsschema für Lehrer an den b.-h. Volksschulen.*)

Službovno svojstvo — Dienstescharakter	Poslije koliko godina Nach wieviel Dienstjahren	Plaća Gehalt	Doplatak Zulage	Svega Zusammen	Primjedba Anmerkung
A. U narodnim osnovnim školama. — A. An Elementarschulen.					
Pomoćni učitelji, mjesečna nagrada Aushilfslehrer, monatl. Honorar	.	.	.	100	
Namjesni učitelji, godišnji adjutum: Supplierende Lehrer, jährl. Adjutum:					
a) s ispitom zrelosti mit Reifeprüfung	.	.	.	1.200	
b) s učiteljskim ispitom mit Lehramtsprüfung	.	.	.	1.400	
Učitelji III. razreda Lehrer III. Klasse	1— 4 4— 8 8—12	1.400 1.600 1.800	550 550 550	1.950 2.150 2.350	
Učitelji II. razreda Lehrer II. Klasse	12—16 16—20 20—24	2.000 2.200 2.500	700 700 700	2.700 2.900 3.200	
Učitelji I. razreda Lehrer I. Klasse	24—27 27—30 30—33	2.800 3.100 3.400	850 850 850	3.650 3.950 4.250	
B. U višim narodnim školama i vježbaonicama. — B. An höheren Volks- und Übungsschulen.					
Učitelji III. razreda Lehrer III. Klasse	1— 4 4— 8 8—12	2.000 2.300 2.600	700 700 700	2.700 3.000 3.300	
Učitelji II. razreda Lehrer II. Klasse	12—16 16—20 20—24	2.900 3.200 3.500	850 850 850	3.750 4.050 4.350	
Učitelji I. razreda Lehrer I. Klasse	24—27 27—30	3.800 4.100	1.000 1.000	4.800 5.100	

Primjedbe. — Anmerkungen.

1. Učiteljice imaju ista prava i beriva kao učitelji. — Männliche und weibliche Lehrkräfte haben gleiche Rechte und Bezüge.

2. Brak između učitelja i učiteljica narodnih škola je dozvoljen. — Die Eheschließung zwischen männlichen und weiblichen Volksschul-Lehrkräften ist gestattet.

3. Udate učiteljice primaju samo 50% svoga doplatka. — Verehelichte Lehrerinnen erhalten nur 50% ihrer Zulage.

4. Pomoćnim učiteljima imenuju se svrš. učit. pripravnici, koji nijesu navršili 19. godinu života. — Zu Aushilfslehrern werden absolv. Lehramtskandidaten ernannt, die das 19. Lebensjahr noch nicht vollendet haben.

5. Poslije jednogodišnje prakse može se polagati učiteljski ispit. — Die Lehramtsprüfung kann nach einjähriger Praxis abgelegt werden.

6. Učiteljima III. razreda imenuju se namjesni učitelji poslije godine dana iza položenog učiteljskog ispita. — Die Ernennung der supplierenden Lehrer zu Lehrern III. Klasse erfolgt ein Jahr nach abgelegter Lehramtsprüfung.

7. Za naimenovanje učiteljem više narodne škole ili vježbaonice potrebno je na osnovu posebnog ispita stečeno osposobljenje za učitelja viših narodnih škola i trogodišnje uspješno službovanje kao učitelj u narodnoj osnovnoj školi. — Zur Anstellung als Lehrer an höheren Volks- oder Übungsschulen ist das durch Ablegung einer besonderen Prüfung erworbene Lehrbefähigungszeugnis für höhere Volksschulen und eine dreijährige befriedigende Verwendung als Lehrer an einer allgemeinen Elementarschule erforderlich.

8. U jedno- i dvorazrednim nar. osn. školama iznosi zvanični doplatak 100, u tro- i četverorazrednim 150, a u onima s više od 4 razreda 200 K na godinu. Direktor više narodne škole dobiva godišnje 400 K funkcijonalnog doplatka. — An ein- und zweiklassigen Volksschulen beträgt die Funktionszulage 100, an drei- und vierklassigen 150, an mehr als vierklassigen 200 K jährlich. Der Direktor einer höheren Volksschule bezieht eine Funktionszulage von 400 K jährlich.

9. Učitelji III. i II. razreda, kojima je povjerena uprava višerazredne škole, zovu se starješine, a takovi učitelji I. razr. imaju naslov upravitelj. Učitelji I. razreda, kojima je trajno povjerena uprava više narodne škole, imaju naslov direktor. — Die mit der Schulleitung betrauten Lehrer III. und II. Klasse heißen leitende Lehrer, während solche Lehrer I. Klasse den Titel Schulleiter führen. Die mit der Leitung einer höheren Volksschule dauernd betrauten Lehrer I. Klasse führen den Titel Direktor.

10. Za stan u naravi prema kompetenciji plaćaju učitelji 60% svoga doplatka. — Für eine kompetenzmäßige Naturalwohnung haben die Lehrkräfte 60% ihrer Zulage zu entrichten.

11. Dosadašnjim učiteljima trgovačkih škola i viših djevojačkih škola pridržan je i nadalje karakter zemaljskih činovnika. — Den bisherigen Handelsschullehrern sowie den Lehrern der höheren Mädchenschulen bleibt der Beamtencharakter auch weiterhin gewahrt.

---

*) Potisak zabranjen -- Nachdruck verboten.

Šema berivâ za činovnike bosansko-hercegovačkih zemaljskih željeznica. — Gehaltsschema für die Beamten der bosnisch-hercegovinischen Landesbahnen. *)

Status	Činovni razred Rangklasse	Službeni naslov Dienstitel	Godišnja plata Jahresgehalt	Službeni doplatak za Sarajevo Dienstzulage in Sarajevo	Rok promaknuća Vorrückungstermin
			krunâ — Kronen		
A	VI.	zamjenik direktora, nadnadzornik Direktorstellvertreter, Oberinspektor	8400 7800 7200	2050	5
	VII.	nadzornik Inspektor	6400 6000 5400	1850	5
	VIII.	tajnik, gragjevni nadpovjerenik, strojni nadpovjerenik, nadpovjerenik Sekretär, Bauoberkommissär, Maschinenoberkommissär, Oberkommissär	4800 4400 4000	1700	4
*B**)	IX.	podtajnik, gragjevni povjerenik, strojni pristav Vizesekretär, Baukommissär, Maschinenkommissär	3600 3400 3200	1440	2
	X.	perovogja I. razreda, gragjevni pristav, strojni pristav Konzipist I. Klasse, Bauadjunkt, Maschinenadjunkt	2700 2500 2300	1320	Von der höchsten Gehaltstufe der X. in die niederste der IX. Rangklasse nach 2 Jahren
	XI.	perovogja II. razreda, gragjevni asistenat, strojni asistenat Konzipist II. Klasse, Bauassistent, Maschinenassistent	2100	1080	$1^1/_2$
C	IX.	povjerenik Kommissär	3600 3400 3200	1440	V. d. höchst. Gehaltstufe d. IX. in d. niederste d. VIII. Rgkl., Stat. A, nach 3 Jahr.
	X.	pristav Adjunkt	2700 2500 2300	1320	2
	XI.*)	asistenat Assistent	2100 1900 1700	1080	2

*) U status *B* uvrštuju se samo oni činovnici, koji su svršili visoku školu i položili sve državne ispite ili postigli diplomu.

Potčinovnici podijeljeni su u četiri upotrebne grupe, i to: *A*, *B*, *C* i *D*. Godišnje plate za potčinovnike razdijeljene su u stepene od 1.300 K do 3.400 K sa 600 K do 800 K službovnog doplatka za Sarajevo, za službovnike (sluge) od 800 K do 1.800 K sa 350 K do 750 K službovnog doplatka za Sarajevo.

*) In den Status *B* werden nur jene Beamte eingereiht, welche eine Hochschule absolviert und sämtliche vorgeschriebenen Staats- oder Diplomprüfungen abgelegt haben.

Die Unterbeamten sowie die Diener werden in vier Verwendungsgruppen, und zwar: *A*, *B*, *C* und *D* eingeteilt. Die Jahresgehalte sind für die Unterbeamten von 1.300 K bis 3.400 K nebst 720 K bis 1080 K an Sarajevoer Dienstzulage, für die Diener von 800 K bis 1800 K nebst 450 K bis 750 K an Dienstzulagen in Sarajevo.

*) Nachdruck verboten — Patisak zabranjen.

Verschleißtarif der bosnisch-hercegovinischen Regie-Tabakfabrikate, mit der Giltigkeit ab 1. Juni 1916.

Cjenik bos.-herc. duhanskih režijskih prizvoda, na snazi od 1. Juni 1916.

Tarifni broj — Tarifpost	Fabrikatensorte — Vrsta proizvoda	Verkaufspreise für Konsumenten — Prodajne cijene za trošioce		
		Menge Količina	K	h
	Hercegovinische Rauchtabake. — Hercegovački duhani.			
1	**Najbolji hercegovački** u limenimkutijama po 125 *g* — **Hercegoviner Ausstich** in Blechkassetten à 125 *g*	125 *g*	17	50
2	**Hercegovački flor** u limenim kutijama po 250 *g* — **Hercegoviner Flor** in Blechkassetten à 250 *g*	250 *g*	25	—
3	**Najfiniji trebinjski** u kutijama iz tvrdoga papira po 100 *g* — **Feinster Trebinjer** in Kartons à 100 *g*	100 *g*	8	30
4	**Najfiniji hercegovački — Feinster Hercegoviner**	100 *g*	7	36
5	**Fini Hercegovački — Feiner Hercegoviner** — u paketima po 100 *g* in Paketen à 100 *g*		5	40
6	**Srednjefini Hercegovački — Mittelfeiner Hercegoviner**		3	28
7	**Najfiniji hercegovački — Feinster Hercegoviner**	1 Stück 1 komad	1	84
8	**Fini hercegovački — Feiner Hercegoviner**		1	35
9	**Srednjefini hercegovački — Mittelfeiner Hercegoviner** — u omotima po 25 *g* in Briefen à 25 *g*		—	82
10	**Hercegovački — Hercegoviner**		—	48
11	**Hercegovački seoski duhan** u omotima po 25 *g* — **Hercegoviner Landtabak** in Briefen à 25 *g*	1 Stück 1 komad	—	22
	Bosanski duhani. — Bosnische Rauchtabake.			
12	**Najfiniji bosanski — Feinster bosnischer**	100 *g*	3	60
13	**Fini bosanski — Feiner Bosnischer** — u paketima po 100 *g* in Paketen à 100 *g*		2	60
14	**Srednjefini bosanski — Mittelfeiner Bosnischer**		1	88
15	**Najfiniji bosanski — Feinster bosnischer**	1 Stück 1 komad	—	90
16	**Fini bosanski — Feiner bosnischer**		—	65
17	**Srednjefini bosanski — Mittelfeiner bosnischer** — u omotima po 25 *g* in Briefen à 25 *g*		—	47
18	**Bosanski — Bosnischer**		—	23
19	**Bosanski seoski duhan** u omotima po 25 *g* — — **Bosnischer Landtabak** in Briefen à 25 *g*	1 Stück 1 komad	—	16
	Inozemski duhani. — Ausländer Rauchtabake.			
20	**Tumbekijo — Tumbechio** — u paketima po 100 *g* — in Paketen à 100 *g*	100 *g*	2	—
	Tumbekijo — Tumbechio — u omotima po 25 *g* — in Briefen à 25 *g*	25 *g*	—	50
	Cigarete. — Zigaretten.	Stücke komada		
21	**Flor**, 65 *mm* dugačke, bez drška, ovalnog oblika **Flor**, 65 *mm* lang, ohne Mundstück, ovale Form — u drvenim kutijama do 25 komada — in Holzschachteln à 25 Stück	25	2	25
	u kutijicama iz tvrdoga papira po 10 kom. — in Etuis à 10 St.	10	—	90
		1	—	9

Tarifni broj — Tarifpost	Vrsta proizvoda — Fabrikatensorte	Verkaufspreise für Konsumenten. Prodajne cijene za trošioce		
		Stücke Komada	K	h
22	**Mostar,** 69 *mm* dugačke, sa drškom **Mostar,** 69 *mm* lang, mit Mundstück — u kutijicama iz tvrdoga papira po 50 komada — in Kartons à 50 Stück	50	4	50
	u kutijicama iz tvrdoga papira po 10 komada — in Etuis à 10 Stück	10 1	— —	90 9
23	**Balkan,** 73 *mm* dugačke, sa zlatnim drškom, u limenim kutijama po 25 komada — **Balkan,** 73 mm lang, mit Goldmundstück, in Blechkassetten à 25 Stück	25 1	2 —	— 8
24	**Orient,** 70 *mm* dugačke, bez drška, sa zlatnom ivicom, u limenim kutijama po 25 kom. — **Orient,** 70 *mm* lang, ohne Mundstück, mit Goldrand in Blechkassetten à 25 Stück	25 1	2 —	— 8
25	**Neretva,** 90 *mm* dugačke, sa drškom **Narenta,** 90 *mm* lang, mit Mundstück — u kutijama iz tvrdoga papira po 50 komada — in Kartons à 50 Stück	50	4	—
	u kutijicama iz tvrdoga papira po 10 komada — in Etuis à 10 Stück	10 1	— —	80 8
26	**Guslar,** 80 *mm* dugačke, sa drškom **Guslar,** 80 *mm* lang, mit Mundstück — u kutijama iz tvrdoga papira po 25 komada — in Kartons à 25 Stück	25	2	—
	u kutijicama iz tvrdoga papira po 5 komada — in Etuis à 5 Stück	5 1	— —	40 8
27	**Drina,** 72 *mm* dugačke, bez drška, koničnog oblika — **Drina,** 72 *mm* lang, ohne Mundst., konische Form — u kutijicama iz tvrdoga papira po 50 komada — in Kartons à 50 Stück	50	3	50
	u kutijicama iz tvrdoga papira po 10 komada — in Etuis à 10 Stück	10 1	— —	70 7
28	**Stolac,** 115 *mm* dugačke, sa drškom **Stolac,** 115 *mm* lang, mit Mundstück — u kutijama iz tvrdoga papira po 50 komada — in Kartons à 50 Stück	50	3	—
	u kutijicama iz tvrdoga papira po 10 komada — in Etuis à 10 Stück	10 1	— —	60 6
29	**Sarajevo,** 70 *mm* dugačke, bez drška **Sarajevo,** 70 *mm* lang, ohne Mundst. — u kutijama iz tvrdoga papira po 50 komada — in Kartons à 50 Stück	50	3	50
	u kutijicama iz tvrdoga papira po 10 komada — in Etuis à 10 Stück	10 1	— —	70 7
30	**Stefanija,** 84 *mm* dugačke, sa drškom **Stefanie,** 84 *mm* lang, mit Mundstück — u kutijama iz tvrdoga papira po 50 komada — in Kartons à 50 Stück	50	2	—
	u kutijicama iz tvrdoga papira po 10 komada — in Etuis à 10 Stück	10 1	— —	40 4
31	**Ljubuški,** 90 *mm* dugačke, sa drškom, u kutijama iz tvrdoga papira po 50 komada — **Ljubuški,** 90 *mm* lang, mit Mundstück, in Kartons à 50 Stück	50 10 1	2 — —	50 50 5
32	**Hercegovina,** 87 *mm* dugačke, sa drškom, u kutijama iz tvrdoga papira po 50 komada — **Hercegovina,** 87 *mm* lang, mit Mundstück, in Kartons à 50 Stück	50 1	2 —	— 4
33	**Bosna,** 72 *mm* dugačke, bez drška, u kutijama iz tvrdoga papira po 50 komada — **Bosna,** 72 *mm* lang, ohne Mundstück, in Kartons à 50 Stück	50 1	1 —	50 3
34	**Hum,** 80 *mm* dugačke, sa drškom, u kutijama iz tvrdoga papira po 50 komada — **Hum,** 80 *mm* lang, mit Mundstück, in Kartons à 50 Stück	50 2	1 —	25 5
35	**Vrbas,** 67 *mm* dugačke, bez drška, u kutijama iz tvrdoga papira po 100 komada — **Vrbas,** 67 *mm* lang, ohne Mundstück, in Kartons à 100 Stück	100 2	1 —	50 3

Lovački koledar za Bosnu i Hercegovinu.

	Lovno vrijeme	Lovostaja
Divokoza, no ženke se ne smiju tući	od 18. avgusta do 31. oktobra	od 1. novembra do 17. avgusta
Srndaći, u koliko nije srnad u stranama, gdje imade divokoza	od 18. avgusta do 31. decembra	od 1. januara do 17. avgusta
Srna, zatim jare od srne i divokoze	—	čitave godine
Zečevi	od 18. avgusta do 31. decembra	od 1. januara do 17. avgusta
Tetrijebovi i šumski orozi	od 15. aprila do 31. maja i od 1. septembra do 31. oktobra	od 1. juna do 31. avgusta i od 1. novembra do 14. aprila
Tetrijebice i šumske kokoši	—	čitave godine
Lještarke, jarebice, prepelice, šljuke i sve vrsti divljih golubova	od 1. avgusta do 31. decembra	od 1. januara do 17. avgusta
Sve vrsti divljih pataka	od 18. avgusta do kraja februara	od 1. marta do 17. avgusta

Jagdkalender für Bosnien-Hercegovina.

	Abschußzeiten	Schonzeiten
Gemsen, wobei die Geisen vom Abschuß auszunehmen sind	vom 18. August bis 31. Oktober	vom 1. November bis 17. August
Rehbock, insofern das Rehwild nicht in Lagen vorkommt, wo auch Gemswild steht	vom 18. August bis 31. Dezember	vom 1. Januar bis 17. August
Rehgeis, dann die Kitze von Gems- und Rehwild	—	das ganze Jahr
Hasen	vom 18. August bis 31. Dezember	vom 1. Januar bis 17. August
Auer- und Birkhahn	vom 15. April bis 31. Mai u. v. 1. September b. 31. Oktob.	vom 1. Juni bis 31. August und vom 1. November bis 14. April
Auer- und Birkhenne	—	das ganze Jahr
Hasel-, Stein- und Feldhuhn, Wachtel, Waldschnepfe und alle Arten Wildtauben	vom 18. August bis 31. Dezember	vom 1. Januar bis 17. August
Alle Wildentenarten	vom 18. August bis Ende Februar	vom 1. März bis 17. August

Schonzeiten für Fische

in den Bezirken Bos. Petrovac, Bihać, Cazin, Krupa, Kostajnica, Gradiška, Prnjavor, Derventa, Gradačac, Brčko und Bjelina:

a) **Forellen** jeder Art vom 1. Oktober bis 31. Dezember;

b) **Aalrutten** vom 31. Dezember bis 31. Jänner;

c) **Karpfen, Schleihen** und **Wels** vom 1. Juni bis 31. Juli;

d) für die übrigen Fische, insbesondere **Barsch, Hecht, Huchen, Zingel, Streben, Schill, Barbe, Brachse, Sichling, Näsling** und **Äsche** vom 15. März bis 31. Mai.

Die Minimallänge der gefangenen Fische ist folgendermaßen festgesetzt:

Bachforellen 18 *cm*, Flußforellen 26 *cm*, Seeforellen 31 *cm*, Scheiden (Wels) 37 *cm*, Huchen 31 *cm*, Hechte 26 *cm*, Karpfen 25 *cm* Barben, Barsche, Brachsen, Näslinge und Schleihen 22 *cm*; Edelkrebse 18 *cm* von einem Scherenende zum anderen gemessen.

Für Bosnien-Hercegovina besteht ein allgemein gültiges **Fischereigesetz** derzeit noch nicht.
Eine Ausnahme bilden die genannten Bezirke, für welche die vorangeführten Bestimmungen Geltung haben.

„SLAVIJA“ 11

UZAJAMNO-OSIGURAVAJUĆA BANKA U PRAGU

GENERALNO ZASTUPSTVO za BOSNU-HERCEGOVINU

SARAJEVO u vlastitoj palači na Apelovoj obali pored gimnazije.

Obavlja sve vrsti životnih i požarnih osiguranja te daje personalne i hipotekarne zajmove. —Rezervni fondovi koncem g. 1916. 70 milijuna kruna. **Tražite prospekat!**

Kalendar bregjosti i leženja.

Srednje vrijeme nošenja iznaša kod: Kobila: 48½ nedjelja ili 340 dana. — Magaricâ: 52 nedjelje ili 365 dana. — Krava: 40½ nedjelje ili 285 dana. — Ovacâ i kozâ: skoro 22 nedelje ili 154 dana. — Krmačâ: preko 17 nedelja ili 120 dana. — Kujâ: 9 nedjelja ili 63—65 dana. — Mačaka: 9 nedjelja ili 63—65 dana. — Domaća kokoš snese u 20—22 dana 16 do 20 jaja. — Pura (tuka, ćurka) snese u 17—28 dana 15—20 jaja. — Guska snese u 28—32 dana 12—15 jaja. — Patka snese u 28—32 dana 15—18 jaja. — Golub snese u 17—19 dana 2, a u godini 6—10 jaja.

Trächtigkeits- u. Brütekalender.

Die mittlere Trächtigkeitsperiode beträgt bei: Pferdestuten: 48½ Wochen oder 340 Tage. — Eselstuten: 52 Wochen oder 365 Tage. — Kühen: 40½ Wochen oder 285 Tage. — Schafen und Ziegen: fast 22 Wochen oder 154 Tage. — Säuen: über 17 Wochen oder 120 Tage. — Hündinnen: 9 Wochen oder 63—65 Tage. — Katzen: 9 Wochen oder 63—65 Tage. — Ein Haushuhn brütet in 20—22 Tagen 16—20 Eier aus. — Ein Truthuhn brütet in 27 bis 28 Tagen 15—20 Eier aus. — Eine Gans brütet in 28—32 Tagen 12—15 Eier aus. — Eine Ente brütet in 28—32 Tagen 15—18 Eier aus. — Eine Taube brütet in 17—19 Tagen 2 und jährlich 6—10 Eier aus.

Početak nošenja — Anfang der Trächtigkeit	Konac nošenja kod — Ende der Tragezeit bei: kobilâ 340 dana — Pferden 340 Tage	kravâ 285 dana — Kühen 285 Tage	ovaca, koza 154 dana — Schafen, Ziegen 154 Tage	krmačâ 120 dana — Schweinen 120 Tage	kujâ 63 dana — Hündinnen 63 Tage
1.	6.	12.	3.	30. aprila — April	4.
6.	11.	17.	8.	5.	9.
11.	16.	22.	13.	10.	14.
16.	21.	27.	18.	15.	19.
21.	26.	1.	23.	20.	24.
26.	31.	6.	28.	25.	29.
31.	5.	11.	3.	30.	3.
5.	10.	16.	8.	4.	8.
10.	15.	21.	13.	9.	13.
15.	20.	26.	18.	14.	18.
20.	25.	1.	23.	19.	23.
25.	30.	6.	28.	24.	28.
2.	4.	11.	2.	29.	3.
7.	9.	16.	7.	4.	8.
12.	14.	21.	12.	9.	13.
17.	19.	26.	17.	14.	18.
22.	24.	31.	22.	19.	23.
27.	29.	5.	27.	24.	28.
1.	1.	10.	1.	29.	2.
6.	6.	15.	6.	2.	7.
11.	11.	20.	11.	8.	12.
16.	16.	25.	16.	13.	17.
21.	21.	30.	21.	18.	22.
26.	26.	4.	26.	23.	27.
31.	31.	9.	31.	28.	2.
5.	5.	14.	5.	2.	7.
10.	10.	19.	10.	7.	12.
15.	15.	24.	15.	12.	17.
20.	20.	29.	20.	17.	22.
25.	25.	1.	25.	22.	27.
30.	30.	6.	30.	27.	1.
2.	4.	11.	4.	2.	6.
7.	9.	16.	9.	7.	11.
12.	14.	21.	14.	12.	16.
17.	19.	26.	19.	17.	21.
22.	24.	31.	24.	22.	26.
27.	29.	5.	29.	27.	31.
1.	4.	10.	3.	2.	5.
6.	9.	15.	8.	7.	10.
11.	14.	20.	13.	12.	15.
16.	19.	25.	18.	17.	20.
21.	24.	30.	23.	22.	25.
26.	29.	4.	28.	27.	30.
31.	4.	9.	2.	1.	4.
5.	9.	14.	7.	6.	9.
10.	14.	19.	12.	11.	14.
15.	19.	24.	17.	16.	19.
20.	24.	29.	22.	21.	24.
25.	30.	4.	27.	26.	29.
30.	4. jun. — Juni	10.	30.	31.	3.

Početak nošenja — Anfang der Trächtigkeit	Konac nošenja kod — Ende der Tragezeit bei: kobila 340 dana — Pferden 340 Tage	kravâ 285 dana — Kühen 285 Tage	ovaca, kozâ 154 dana — Schafen, Ziegen 154 Tage	krmačâ 120 dana — Schweinen 120 Tage	kujâ 63 dana — Hündinnen 63 Tage
5.	9.	15.	5.	1.	5.
10.	14.	20.	10.	6.	10.
15.	19.	25.	15.	11.	15.
20.	24.	30.	20.	16.	20.
25.	29.	5.	25.	21.	25.
30.	4.	10.	30.	26.	30.
4.	9.	15.	4.	1.	5.
9.	14.	20.	9.	6.	10.
14.	19.	25.	14.	11.	15.
19.	24.	30.	19.	16.	20.
24.	29.	4.	24.	21.	25.
29.	3.	9.	28.	26.	30.
3.	8.	14.	3.	31.	4.
8.	13.	19.	8.	5.	9.
13.	18.	24.	13.	10.	14.
18.	23.	29.	18.	15.	19.
23.	28.	4.	23.	20.	24.
28.	2.	9.	28.	25.	29.
3.	7.	14.	3.	30.	4.
8.	12.	19.	8.	4.	9.
13.	17.	24.	13.	9.	14.
18.	22.	29.	18.	14.	19.
23.	27.	3.	23.	19.	24.
28.	2.	8.	28.	24.	29.
2.	7.	13.	2.	1.	3.
7.	12.	18.	7.	6.	8.
12.	17.	23.	12.	11.	13.
17.	22.	28.	17.	16.	18.
22.	27.	2.	22.	21.	23.
27.	1.	7.	27.	26.	28.
2.	6.	12.	1.	31.	2.
7.	11.	17.	6.	5.	7.
12.	16.	22.	11.	10.	12.
17.	21.	27.	16.	15.	17.
22.	26.	2.	21.	20.	22.
27.	31.	7.	26.	25.	27.
1.	5.	12.	31.	30.	4.
6.	10.	17.	5.	4.	9.
11.	15.	22.	10.	9.	14.
16.	20.	27.	15.	14.	19.
21.	25.	1.	20.	19.	24.
26.	30.	6.	25.	24.	29.
31.	4.	11.	30.	29.	3.
5.	9.	16.	4.	4.	8.
10.	14.	21.	9.	9.	13.
15.	19.	26.	14.	14.	18.
20.	24.	31.	19.	19.	23.
25.	29.	5.	24.	24.	28.
30.	3.	10.	28.	29.	2.
4.	8.	15.	3.	3.	7.
9.	13.	20.	8.	8.	12.
14.	18.	25.	13.	13.	17.
19.	23.	30.	18.	18.	22.
24.	28.	4.	23.	23.	27.
29.	2. jun. — Juni	9.	28.	28.	2.

Razdioba životinjâ za klanje. — Schlachttier-Zerlegung.*)

Goveče. — Rind.

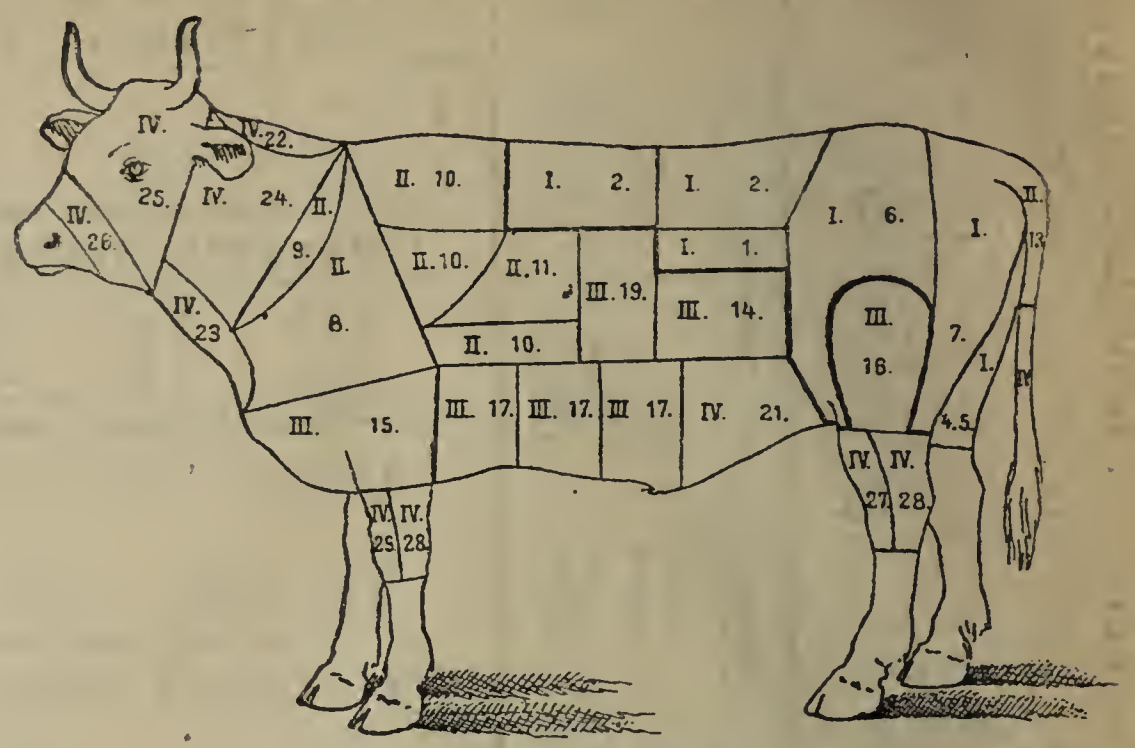

I. vrsta: — I. Qualität:

1. Pisana pečenka. — Lungenbraten.
2. Rid prednji. — Beiried.
3. Rid stražnji. — Ried.
4. 5. Repić i okrajak. — Ortsschwanzel und Scherzel.
6. Bočni repić. — Hüferschwanzel
7. Krti repić. — Geschnattes Schwanzel.

II. vrsta: — II. Qualität:

8. Legjni repić. — Schulterschwanzel.
9. Legjni okrajak. — Schulterscherzel.
10. Vrste šiljka. — Spitzgattungen.
11. Gornji rid. — Riedeckel.
12. Debelo krunsko meso. — Dickes Kronfleisch.
13. Debeli rep. — Dicker Ochsenschlepp.

III. vrsta: — III. Qualität:

14. Bočni rid. — Riedhüfel.
15. Prsa. — Brustkern.
16. Čep. — Zapfen.
17. Potrbušina. — Kügerlfleisch.
18. Mišićina. — Mäuselfleisch.
19. Ošitno meso. — Zwerchried.
20. Rid. — Schlemried.

IV. vrsta: — IV. Qualität:

21. Potrbušina — Bauchfleisch.
22. Zavratak. — Kamm.
23. Podvoljak. — Stichlappen.
24. Vrat. — Tristel.
25. Pousnica. — Ohrwangl.
26. Gubica. — Bibergoschen.
27. Šapa. — Pratzel.
28. Listna butina. — Wadschunken.
29. Prednja podlanica. — Bugschnitzel
30. Tanki rep. — Dünner Schlepp.

Tele. — Kalb.

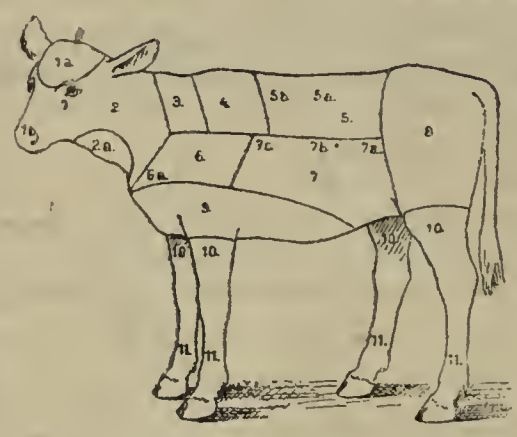

1. Glava. — Kopf
1 a. Mozak. — Brägen oder Gehirn (innen).
1 b. Jezik. — Zunge.
2. — Vrat. — Hals.
2 a. Kalbsmilch oder Bries.
3. Kare. — Kamm oder Karree.
4. Rebra. — Rippenstück oder Kotelette.
5. Bubrežnjaci. — Nierenstück mit Niere und Filet.
5 a. Bubreg (unutri). — Niere (innen).
5 b. Filet (unutri). — Filet (innen).
6. Pleća. — Schulter oder Brustkern.
6 a. Prsni šiljak. — Brustspitze, darunter weggehend.
7. Tanka prsa. — Dünne Brust.
7 a, 7 b, 7 c. Pluća, džigerica, srce (unutri). — Lunge, Leber, Herz, Geschlingel oder Gekröse (innen).
8. Butina. — Keule od. Schlegel.
9. Prsa. — Brust.
10. Noge. — Beine od. Kalbsstelzen.
11. Stopala. — Füße.

Ovca. — Schaf.

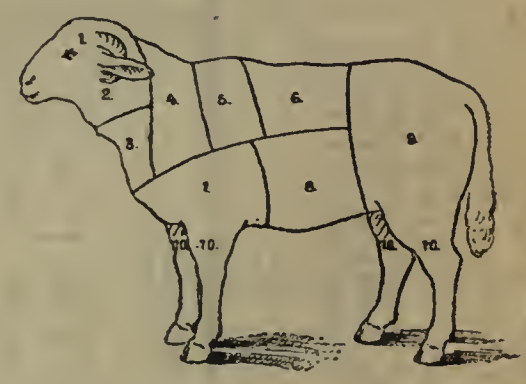

1. Glava. — Kopf.
2. Vrat. — Hals.
3. Podvoljak. — Bug oder Halsel.
4. Debelo rebro. — Dicke Rippe.
5. Bubrežnjak. — Nierenstück oder Vorschlagel.
6. Porebarce. — Rückenstück oder Kotelette.
7. Legja ili list. — Schulter oder Blatt.
8. Trbušni komad. — Bauchstück.
9. Butina. — Keule.
10. Noge. — Beine.

Svinja. — Schwein.

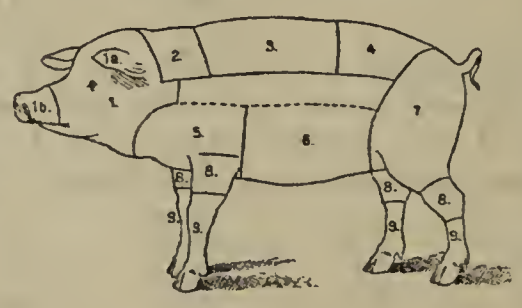

1. Glava. — Kopf.
1 a. Uši, mozak. — Ohren, dazwischen Gehirn.
1 b. Surla ili njuška. — Rüssel oder Schnauze.
2. Češalj (do punktirane crte, a odozgor debela slanina. — Kamm (bis zum punktierten Strich, darüber fetter Speck oder Rückenfett).
3. Rebra, kare ili kotleti — Rippenstück, Karree od. Kotelette
4. Zadnja porebrica sa bokom. — Hinteres Rippenstück oder Märbraten mit der Lende.
5. Prednja butina, plećka. — Vorderkeule oder Bug, Schulterbl., Vorderschinken.
6. Trbuh ili mršava slanina. — Bauch oder magerer Speck.
7. Butina. — Schinken oder Keule.
8. Debela noga. — Dickbein, Eisbein oder Schweinsstelzen.
9. Noge. — Spitzbein oder Füße.

*) Preštampavanje sudbeno zabranjeno. — Nachdruck wird gerichtlich verfolgt.

Altbewährte Hausmittel

Auf der III. Internationalen pharmaz. Ausstellung mit der großen goldenen Medaille prämiiert.

Herbabnys
Unterphosphorigsaurer

Kalk - Eisen - Sirup.

Seit **47 Jahren** ärztlich erprobter u. empfohlener Brustsirup. Wirkt schleimlösend, hustenstillend und appetitanregend. Befördert Verdauung u. Ernährung u. ist vorzüglich geeignet für Blut- und Knochenbildung; insbesondere bei schwächlichen Kindern.

Preis 1 Flasche Kronen 2·50.

Depots
in den meisten
Apotheken

Postversand
täglich

Herbabnys
Verstärkter, zusammengesetzter

Sarsaparilla - Sirup.

Seit **45 Jahren** eingeführt und bestens bewährt. Ausgezeichnetes, mild wirkendes Abführmittel. Beseitigt Hartleibigkeit und deren üble Folgen. Befördert den Stoffwechsel und wirkt blutreinigend. Vorzügliches Mittel gegen Stuhlverstopfung, Hautausschläge, Hämorrhoiden, Fettleibigkeit.

Preis 1 Flasche Kronen 1·70.

Per Post für 1 Flasche 60 Heller mehr für Packung

Wir warnen vor den unter gleichen oder ähnlichen Namen aufgetauchten, jedoch bezüglich ihrer Zusammensetzung sowie Wirkung von unseren Original-Präparaten ganz verschiedenen Nachahmungen unserer seit nahezu fünfzig Jahren erprobten und bestens bewährten Erzeugnisse, bitten deshalb, stets darauf zu achten, daß die nebenstehende, behördl. prot. Schutzmarke sowie die unten angeführte Erzeugungsstelle sich auf der Emballage und Etikette jeder Flasche befinden.

Bei Mehrbezug Packung billigst zum Selbstkostenpreis

Herbabnys

Aromatische Essenz.

Seit **49 Jahren** ärztlich erprobte u. empfohlene schmerzstillende u. muskelstärkende Einreibung. Lindert u. beseitigt schmerzhafte Zustände in den Gelenken u. Muskeln sowie auch nervöse Schmerzen. Ferner vorzüglich bewährt als stärkendes und **belebendes** Mittel bei großen Anstrengungen.

Preis 1 Flasche Kronen 2·—.

Ungeziefersalbe „Mosan"

(gesetzlich geschützt)
vollkommen giftfrei, schmutzt nicht, fettet nicht, dauernd haltbar
1 Tube 90 Heller
gegen Voreinsendung von 1 Krone Franko-Postzusendung.

Gesetzlich geschützt.

Purjodal.

Ein bewährtes Jod-Sarsaparilla-Präparat, wirkt blutreinigend, den Stoffwechsel befördernd, schmerz- und krampfstillend sowie entzündungswidrig. Leicht verträglich u. ohne jede Berufsstörung anzuwenden. 12

Preis 1 Flasche Kronen 2·20.

Alleinige Erzeugung und Hauptversand:

DR. HELLMANNS Apotheke „Zur Barmherzigkeit"

HERBABNYS NACHF., WIEN, VII/1, KAISERSTRASSE 73—75

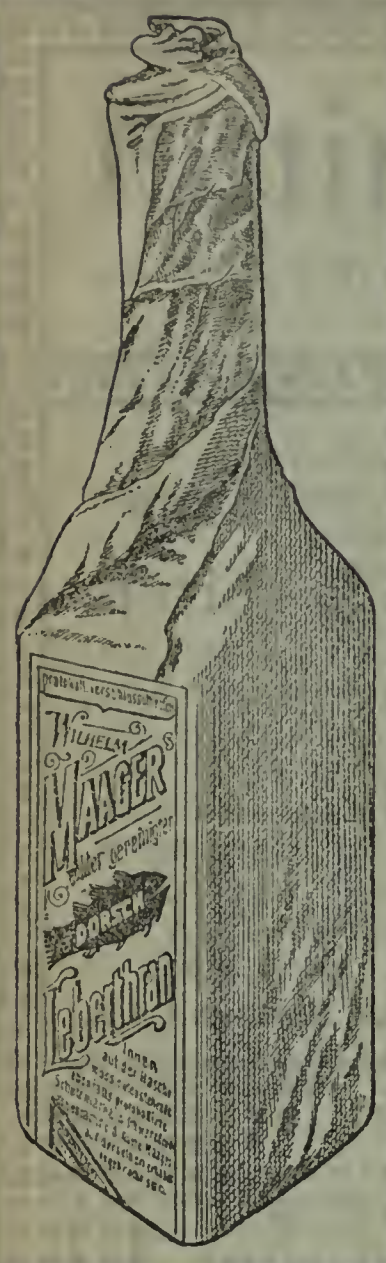

Bis jetzt unübertroffen!

W. Maagers
echter gereinigter

Leberthran
(in gesetzlich geschützter Adjustierung)

gelb pro Flasche 3 K
weiß „ „ 4 K

von

Wilhelm Maager
in Wien.

Nur **dann echt**, wenn die dreieckige Flasche mit nebenstehendem Streifen (roter und schwarzer Druck auf gelbem Papier) verschlossen ist.

Seit 1869 in der österr.-ungar. Monarchie allgemein eingeführt.

Von den Herren Professoren und Ärzten seiner Güte und Wirksamkeit wegen mit Vorliebe verordnet.

Zu bekommen in den meisten Apotheken und Drogerien.

Generaldepot und Hauptversand für Österreich-Ungarn und Bosnien bei:

W. Maager, Wien,
III 3., Heumarkt 3.

Nachahmungen werden gerichtlich verfolgt!

13

ALBIN-ZAHNPASTA

Entwickelt i. Gebrauch aktiven Sauerstoff. Desinfiziert die Zähne und die Mundhöhle.

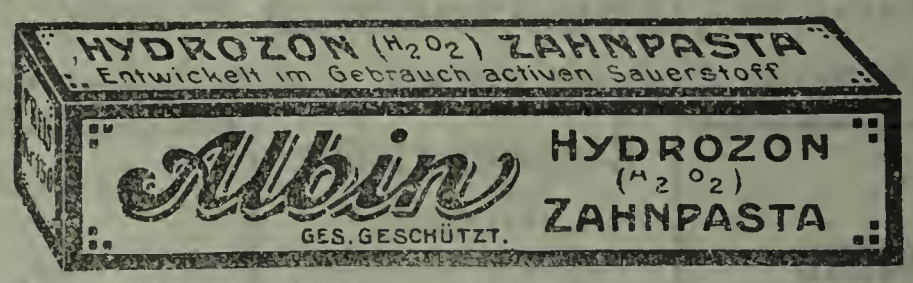

Beseitigt schlechten Geruch aus dem Munde Erhält die Zähne gesund und weiß.

Große Tube K 2·—. Kleine Tube K 1·25.

LACTAGOL

Ein diätetisches Präparat zur **Vermehrung und Verbesserung der Milchabsonderung** bei **stillenden Frauen. Preis per Karton, für 10–12 Tage reichend, K 3·50.**

SCHRADER's LIKÖRPATRONEN

zur Selbstanfertigung hochfeiner Liköre, den Originalen vollkommen gleichwertig, wie: Bernadotte (Ersatzname für Benedictine), Optima (Ersatzname für Chartreuse), Curaçao, Rum, Maraschino, Vanillelikör, Allasch, Anisette, Kaiserbirn etc. etc. (über 100 Sorten). Jede Patrone dient zur Herstellung von $2^1/_2$ Liter des betreffenden Likörs und kosten die meisten per Stück **90 h.** Bei den besten bürgerlichen Familien in beständiger Verwendung.

ALBIN-PUDER

Hygienischer Streu-, Wund- und Schweiß-Puder für Kinder und Erwachsene. — Die Wirkung des Albin-Puders ist eine Sauerstoffwirkung. — **Ovale große Dose K 1·25. Runde kleine Dose K —·90.**

Hauptversand bei **WILHELM MAAGER, WIEN,** III/3, Heumarkt 3. **Prospekte auf Verlangen gratis und franko.**

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier inserierenden Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten" als Quelle beziehen zu wollen.

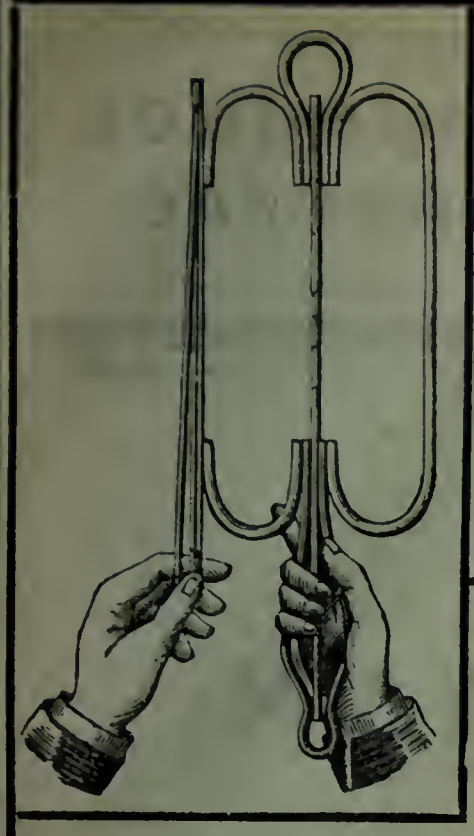

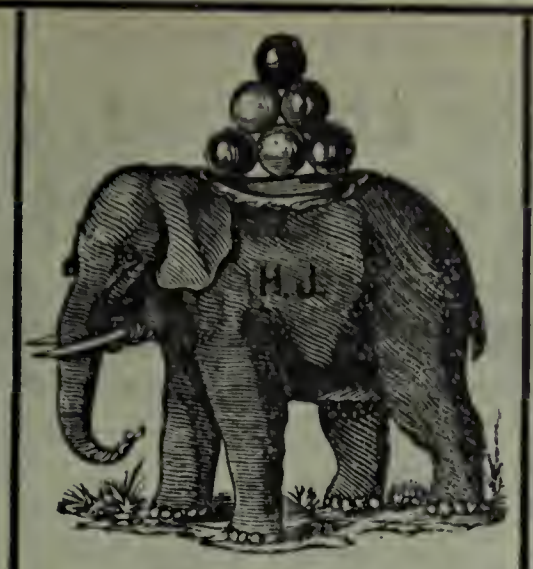

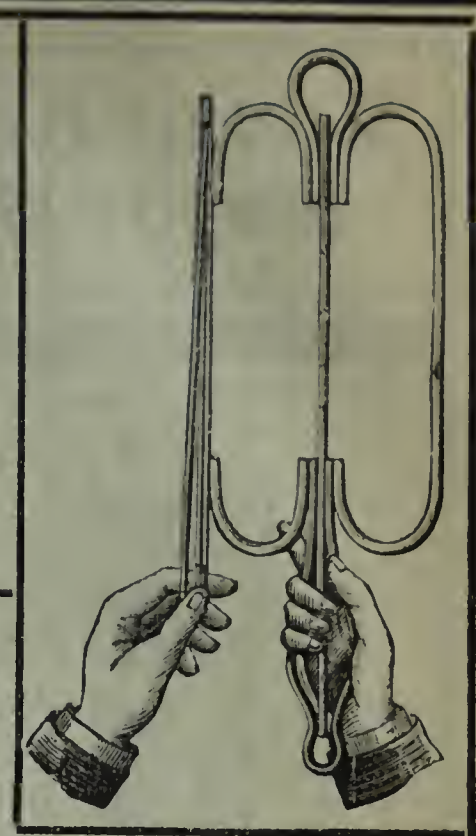

PRIMA KERN-ELFENBEIN-BILLARDBALLEN

größtes Lager bei

PRIMA BILJARDSKE KUGLE IZ JEZGREB JELOKOSTI

najveće skladište drži

HEINRICH JACOBI, WIEN
IV., KETTENBRÜCKENGASSE 18
WIENER STADTBAHNSTATION: „KETTENBRÜCKENGASSE“

en gros — na veliko Telephon Nr. 5639 en détail — na malo

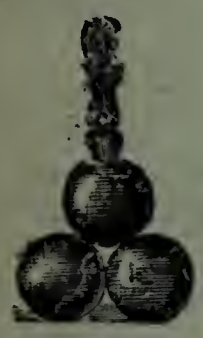

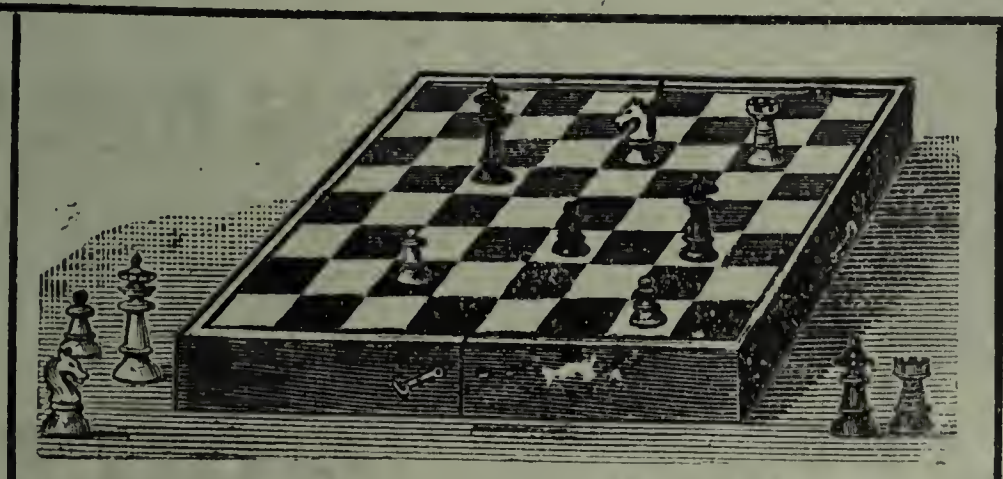

Kegelbahnkugeln aus echtem Kern Lignum sanctum, Weißbuchenkegeln, Schach- und Dominospiele, Billard-Queues, Spielmarken, Zeitungsmappen und Zeitungshalter und alle übrigen Kaffeehaus-Spielrequisiten

PREISKURANTE auf Verlangen gratis

Kugle za kuglanu iz jezgre pravog „Lignum sanctum“, kegle iz bijele bukovine, šah- i domino-igre, štapovi (keji) za biljar, igraće marke, mape i držala za novine te sve ostale potrepštine za kavanske igre

CJENICI na zahtjev besplatno

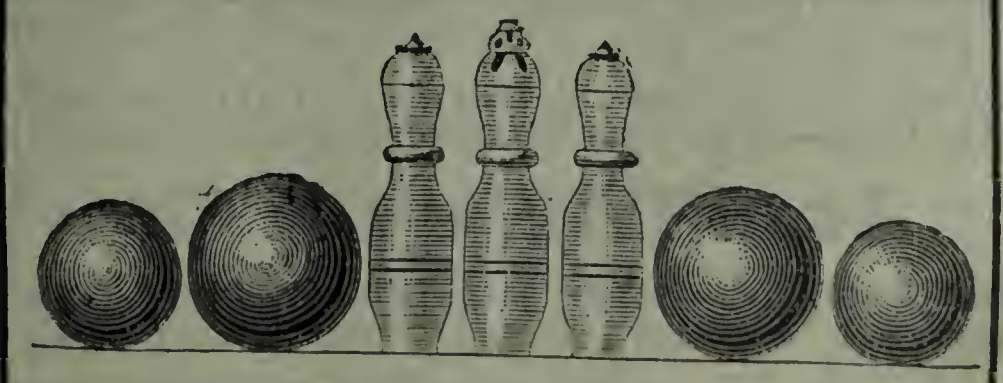

15

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier inserierenden Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten“ als Quelle beziehen zu wollen.

Vornehmster inländ. Champagner
Najodličniji tuzemni šampanjac

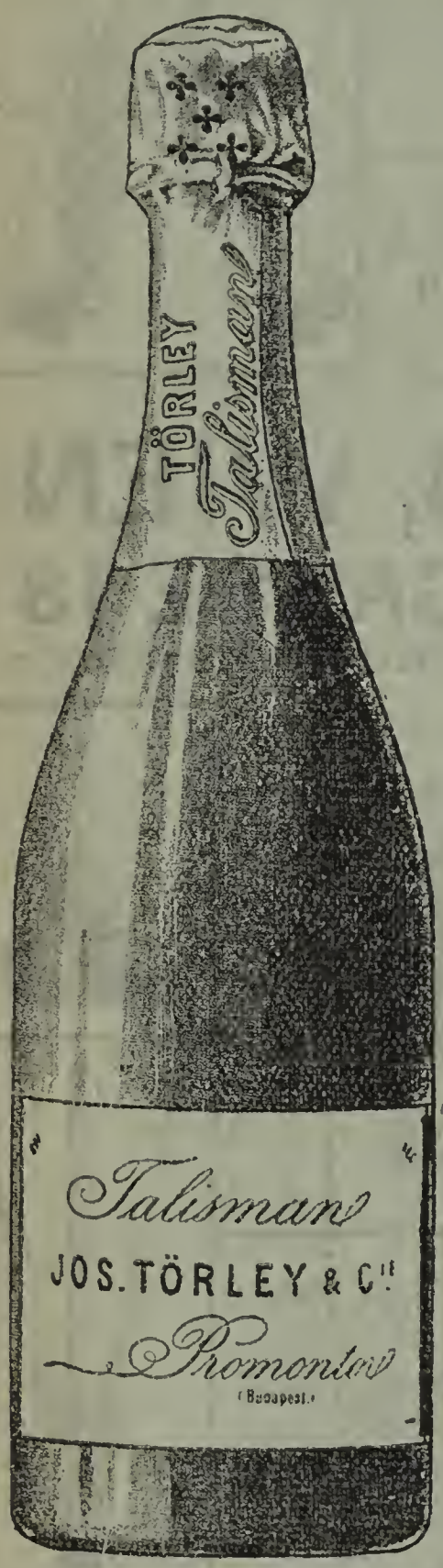

TALISMAN

▼

CASINO

▼

RÉSERVÉ

▼

GOÛT AMÉRICAIN

16

Bureaux in Budapest, VIII., Esterházy utcza 22. Fabrik u. Kellereien in Budafok
Generalvertreter für Bosnien und die Hercegovina: Leopold Heim, Sarajevo

K. k. Hoflieferanten
Hoflieferanten Sr. Hoheit
Erzherzogs Josef

Jos. Törley & Co.

C. i kr. dvorski dobavljači
Dvorski dobavljači Nj. Visosti
nadvojvode Josipa

Biro u Budimpešti, VIII., Esterházy utcza 22. Tvornica i podrumi u Budafoku
Glavni zastupnik za Bosnu i Hercegovinu: Leopold Heim, Sarajevo

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier inserierenden Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten" als Quelle beziehen zu wollen.

Für Büro und Kontor etc.

empfehle ich mein

reichhaltiges Lager in Büroartikeln

aller Art, Schreibrequisiten, Drucksorten, Bücher etc.

Vorzüglich eingerichteter Provinzversand!

„Crescent" Farbbänder

„Crescent" Carbonpapier

zur Herstellung reiner, scharfer Brief-Durchschläge

unentbehrlich.

Für die Registratur

sind
Pohl's
Ablegemappen
Vorordner
Locher
Aktenmappen
Kanzlei-
Aktentaschen
etc.

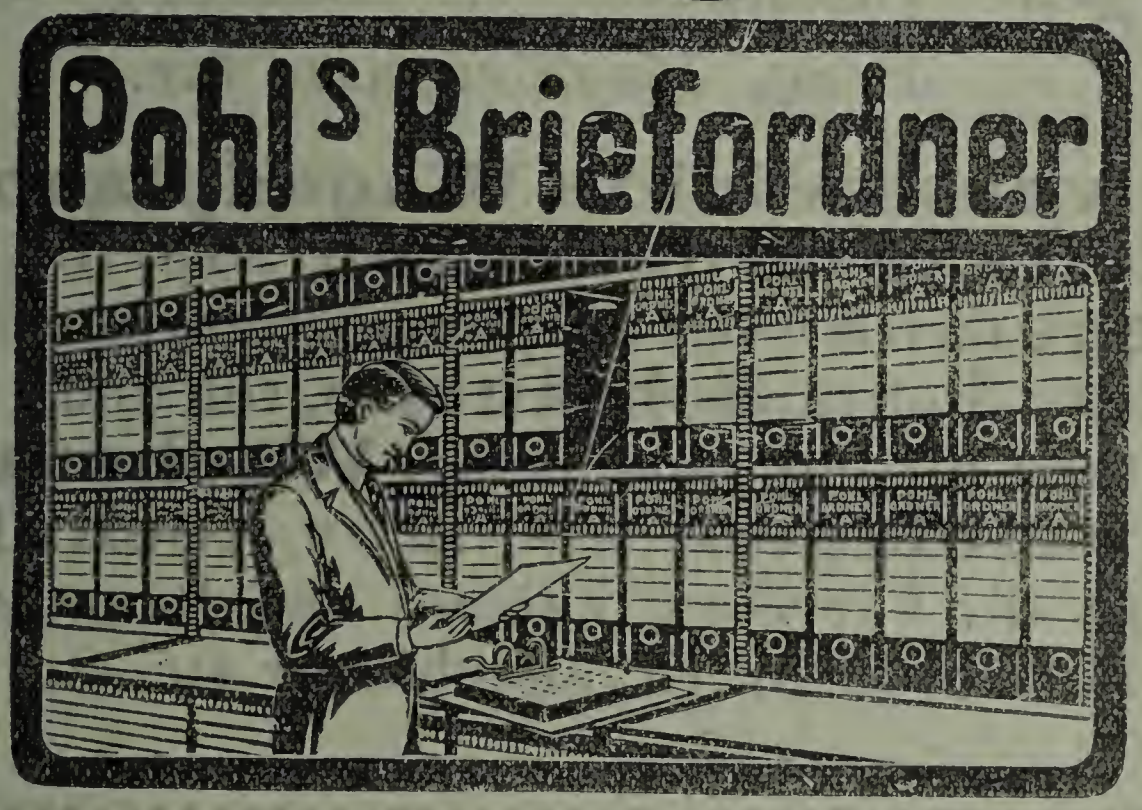

sind
Pohl's
Schnellhefter
Normalhefter
Büromappen
Registermappen
Vertikal-
Sammelmappen
etc.

18

unentbehrliche Hilfsmittel, denn sie ermöglichen infolge ihrer praktischen Ausführung **beste und übersichtliche Aufbewahrung von Schriftstücken aller Art** (Briefe, Rechnungen, Dokumente, Skizzen usw.) in alphabetischer oder chronologischer Reihenfolge. Praktische Ratschläge, sowie illustrierte Preisliste auf Wunsch kostenlos von

Fritz Pohl Wien VI.,

Gegründet 1890. Schutz- Marke. **Gegründet 1890.**

Mariahilferstraße Nr. 51

Erste österreichische Schnellhefter- und Briefordner-Fabrik
Spezialhaus für Bürobedarf

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier inserierenden Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten" als Quelle beziehen zu wollen.

M. J. ELSINGER & SÖHNE

k. k. privilegierte Fabriken Wien, Telfs, Politz an der Mettau, Lajta Szent Miklos

Zentralbureau: Wien, I., Volksgartenstraße Nr. 1

Telephone: 38570 Serie

Niederlagen: Budapest, V., Báthory utcza 6, Prag, Tischlergasse Nr. 7

erzeugen **wasserdichte Wagenplachen** und Stoffe, **Zelte, Pferdedecken** aller Art, wasserdichte **Regenmäntel** aus gummierten, imprägnierten und geteerten Stoffen, **Schläuche,** roh und gummiert, **Linoleum** für Fußbodenbelag, **Wachstuch** aller Art, **Betteinlagen,** alle Arten **technischer Gewebe** für Fabriken, Leinen- und Baumwollwaren für Anstalten, Krankenhäuser etc. etc.

68

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier inserierenden Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten" als Quelle beziehen zu wollen.

Feuerlöschgeräte- und Spritzenfabrik

Konrad Rosenbauer, Linz an der Donau.

Liefernder des Österreichischen Feuerwehr-Reichsverbandes.

Patent
Koebe Abprotz-spitzen,
Wagenspritzen,
Mannschaftswagen,
Kranken-Transport-wagen,
Räderbahren neuester Konstruktion.

Sanitätsgeräte,
Leitern, zwei- und vier-räderig,
Ausrüstungen,
vorzügliche Schläuche.

Benzinmotor-Turbospritzen Marke „Linz“,

unerreicht in Konstruktion, Verbesserung und Leistung. Bereits 40 Stück in verschiedensten Bauarten, zwei- und vierräderig, geliefert. Angebote und Besuch kostenlos. 25

SARAJEVO 1898

Metallschilder und Buchstaben, Kunstguß, Prägearbeiten, Zink-ornamente, Grablaternen

Achtung auf den Zug.	Pozor na vlak.
Позор на Влак.	آتش عربه‌سنه دقت

erzeugen billigst und solid

Joh. Stegmann Söhne

Budweis, Böhmen.

24

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier inserierenden Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten“ als Quelle beziehen zu wollen.

Die Klagenfurter Kornspiritus-, Preßhefe- und Malzfabrik und Spiritus-Raffinerie

M. FISCHL'S SÖHNE

KLAGENFURT

□□□□□ versendet täglich frische □□□□□

Frucht-Preßhefe

in vorzüglicher, triebkräftigster Qualität zu billigsten Preisen, empfiehlt ferner ihr allseits □□□□□□□□ best bekanntes □□□□□□□□

Maltosin (Backmalz)

ein vorzüglicher durch besondere Reinheit und Ausgiebigkeit ausgezeichneter Backzusatz; **Maltosin** ist infolge seiner anerkannt vorzüglichen Eigenschaften bereits allerorts bestens eingeführt und ist bei den Herren Bäckermeistern ungemein beliebt. Liefert sorgfältig erzeugtes, durch 24 Stunden vorsichtig und langsam gedarrtes

Malz für lichte goldfarbige und dunkle Biere

□□□□□□□□□□ Telegramm-Adresse: **Fischl, Limmersach** □□□□□□□□□□

Celovačka tvornica ražene žeste, tištenog kvasca i slada te čistionica žeste

M. FISCHL'A SINOVI

CELOVAC

□□□□□□ razašilje dnevno svježi □□□□□□

tišteni kvasac

izvrsne, snažno tjerajuće (nadimajuće) kakvoće uz najjevtinije cijene, preporučuje nadalje svoj svestrano ponajbolje poznati i čuveni 20

Maltosin (slad za pecivo)

izvrsni dodatak za pecivo, koji se odlikuje osobitom čistoćom i izdašnošću; **Maltosin** je uslijed svoje poznate odlične kakvoće već posvuda najbolje uveden, a osobito je obljubljen kod gospode pekara. Razašilje brižno proizvogjeni, □□□□□□□□□□□□□□□□ kroz 24 sata pažljivo i polagano sušeni □□□□□□□□□□□□□□□□

Slad za svijetle zlatnožute i tamne vrsti piva

□□□□□□□□□□ Naslov za brzojave: **Fischl, Limmersach** □□□□□□□□□□

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier inserierenden Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten" als Quelle beziehen zu wollen.

Lacke und Pinsel

erzeugen in unbedingt verläßlichen Qualitäten 23

BECK, KOLLER & Co.

Gegründet 1868 WIEN/I Gegründet 1868

Hochrenommiertes Branchehaus

Möbel-Glanzpasta

vorzügl. Putzmittel für polierte Möbel

kaiserl. u. königl. Hoflieferant

KARL v. SCHMOLL

Wien, XVIII/1, Martinstr. 2

36

Schmoll-Pasta

ist nach wie vor **DIE EINZIGE SCHUHCREME** welche das Leder konserviert

Frauenstiefel und Filzschuhe

in allen Größen und Formen

Leder zu den billigsten Tagespreisen

Männerschuhe, Bergsteiger

mit und ohne Scherken

88 b

Adolf Zucker, Pilsen

Nr. 690/31 (Böhmen)

Versand nach allen Ländern und Staaten

PREISLISTE gratis und franko

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier inserierenden Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten" als Quelle beziehen zu wollen.

Holzimprägnierungs- u. Holzpflasterungsgeschäft

GUIDO RÜTGERS

Kommanditgesellschaft

Zentralbureau: Wien, IX., Liechtensteinstr. 20

53

IMPRÄGNIERUNG aller Arten Hölzer wie Eisenbahnschwellen, Schalungen, Grubenhölzer, Bauhölzer für Erd- und Wasserbau. LIEFERUNG von imprägnierten Eisenbahnschwellen, Telegraphenstangen, Licht- u. Leitungsmasten. PFLASTERUNG von Straßen, Brücken, Rampen, Stallungen, Einfahrten, Höfen, Werkstätten, Schuppen etc. mit fäulnissicher imprägnierten Holzstöckeln nach eigenem bewährten Verfahren ✣✣✣

Die k. k. priv. Papier-Industrie-Aktien-Gesellschaft

OLLESCHAU

in NIEDER-EISENBERG (Mähren, Österreich)

ist derzeit das größte Unternehmen, welches sich ausschließlich mit der Erzeugung von Zigarettenpapieren befaßt.

Ihre alljährliche Erzeugungsmenge ist ausreichend für die Herstellung von

!! 50 bis 60 Milliarden Zigaretten. !!

Olleschau ist seit 32 Jahren Lieferantin der k. k. österr. Tabakregie, seit einer langen Reihe von Jahren der **bosn.-herc. Tabakregie,** bedient ferner das hohe k. u. k. Kriegsministerium, das k. u. k. Kriegsfürsorgeamt, die Régie Ottomane des Tabacs in Konstantinopel, sowie die führenden Zigarettenfabriken Deutschlands und aller anderen Länder.

Seit Mitte des Jahres 1914 befaßt sich dieselbe auch mit der Herstellung von **Zigarettenpapier in Büchelchen u. Zigarettenhülsen.**

Anfragen bitten wir zu richten unter der Anschrift: 66

„OLLESCHAUER" Nieder-Eisenberg, Mähren.

THEYER & HARTMUTH

Original Margaret Mill Note Paper and Envelopes.

Beste BRIEFPAPIERE und COUVERTS.

THEYER & HARDTMUTH, WIEN,

I., Kärntnerstrasse 9, Ecke Weihburggasse

Gegründet 1733. Man achte auf obige Fabriksmarke und die Benennung „MARGARET-MILL", um durch ähnlich klingende Namen nicht getäuscht zu werden. Gegründet 1733.

VERVIELFÄLTIGUNGSAPPARATE GOLDFÜLLFEDERN REGISTRATOREN
BUREAUARTIKEL INDIGOPAPIER

WIEN, I. BEZIRK, KÄRNTNERSTRASZE 9

und in allen besseren Papierhandlungen. Man verlange Preisliste B B.

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier inserierenden Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten" als Quelle beziehen zu wollen.

Pester Ungarische Commercial-Bank

Gegründet im Jahre 1841 — Aktienkapital K 62,500.000

BUDAPEST

Gegründet im Jahre 1841 — Reservefonds K 106,000.000

Zentrale, Direktion und Wechselstube: V., Fürdő-utca 2. 67

Filialen in Budapest: Buda, II., Fő-utca 4; Margit-körut, II., Margit-körut 4; Szénatér, II., Szénatér 7; Óbuda, III., Florián-tér 3; Belváros, IV., Károly-körut 2; Lipótváros, V., Vilmos császár-út 74; Szabadság-tér, V., Szabadság-tér 16; Terézváros, VI., Andrássy-út 21; Erzsébet-körut, VII., Erzsébet-körut 26; Lövölde-tér, VII., Lövölde-tér 7; Rákóci-út, VII., Rákóci-út 32; Erzsébetváros, VII., Rákóci-út 84; Józsefváros, VIII., Józsefkörut 53; Baross-utca, VIII., Baross-utca 112; Ferencváros, IX., Ferdinand bolgár király út 5; Ferenc-körut, IX., Ferenc-körut, 13; Kőbánya, X., Liget-tér 2. **In der Provinz: Brassó,** Kolostor-utca 7; **Budafok:** Kossuth Lajos-utca 93; **Erzsébetfalva,** Kossuth-utca 31; **Eszék,** Stadthaus; **Fiume,** Piazza Dante 2; **Nagykanizsa,** Csengeri út 4; **Nagyszeben,** Főtér 2; **Nagytétény:** Fő utca 157; **Nagyvárad,** Bémer tér 4; **Rákospalota,** Eötvös-utca 1; **Sopron,** Várkerület 117; **Ujpest,** Árpád út 19; **Ujvidék,** Kossuth-utca 4. Expositur **Belgrad** in den Lokalitäten der früheren Serbischen Nationalbank. **Kommanditen und affiliierte Institute in Ungarn: Debrecen,** Alföldi takarékpénztár Debrecenben; **Kassa,** Kassai Jelzálogbank r.t.; **Kolozsvár,** Siebenbürgische Bank und Sparkasse, A.-G.; **Lugos:** Commercial-Bank A.-G.; **Marosvásárhely,** Marosvásárhelyer Bank und Sparkasse, A.-G.; **Miskolcz,** Borsod-Miskolczi hitelbank; **Pozsony,** Preßburger Allg. Sparkasse, A.-G.; **Szeged,** Max R. May; **Temesvár,** Südungarische Kommerzial- und Landwirtschaftliche Bank, Aktiengesellschaft. In **Bosnien und der Hercegovina:** Priv. Agrar- und Commercial-Bank für Bosnien und die Hercegovina, **Sarajevo** und **Brčka. Im Ausland: Burgas, Cavalla, Dedeagatsch, New-York, Nisch, Philippopel, Rustschuk, Saloniki, Sofia, Varna, Wien**

Kreditbriefe und Anweisungen auf sämtliche Städte und Badeorte des In- und Auslandes. **Einlagen** auf Sparbücher, gegen Kassenscheine, in laufender Rechnung (Scheckkonto). **Hypothekardarlehen** auf Grundbesitz und Häuser. **Kauf und Verkauf** von Staatspapieren, Prior.-Obligationen, Aktien, Losen, Gold- und Silbermünzen, fremden Valuten etc. etc. **Vermietung** von feuer- und einbruchsicheren **Panzerschränken,** unter eigenem Verschluß des Mieters (Safe Deposits). **Einlösung** von Coupons und verlosten Effekten. **Besorgung von Börsenaufträgen** auf der Budapester Börse und auf ausländischen Börsen. **Vorschüsse** auf Wertpapiere.

HEINRICH KLINGER

Zentrale: Wien, I., Rudolfsplatz 13a. :: Niederlage: Budapest, Szabadságtér 11.

Fabriken: **Zwittau, Trautenau, Preßburg, Liptó-S.-Miklós, Sepsi-S.-György.**

87

Fabrikation von **Leinen- u. Jutewaren, wasserdichten Decktüchern, Säcken, Hanfschläuchen,** gummiert und roh, Preßtücher, Gurten, Strohsäcke, Packleinen usw., **Wachs- und Ledertuch** sowie alle technischen und landwirtschaftlichen Erfordernisse dieser Branche, aller Sorten Leinenwaren für Eisenbahnen, Militär-, Spital- und Bädergebrauch usw. zu billigsten Preisen.

Zuverlässigste Sicherung der bisherigen Lebenshaltung

bietet nur der Ankauf einer Leibrente bei einer erstklassigen Anstalt. Auch pupillarsichere Papiere und zu gewährende Hypotheken auf unbelastete Wiener Zinshäuser werden an Zahlungsstatt angenommen. — **Beispiel:** Eine 65jährige Person erhält für eine Einlage von K 20.000.— eine bis zu ihrem Ableben **unbedingt zahlbare** Jahresrente von K 2080·— in halbjährlichen Raten à K 1040·—.

Auskünfte erteilt schriftlich und mündlich das Organisationsbureau der **Lebens- und Rentenversicherungs-Gesellschaft**

„DER ANKER" Wien, I., Hoher Markt 11 (Ankerhof).

Die Gesellschaft betreibt außer der Rentenversicherung **alle Kombinationen der Lebensversicherung** mit liberalen Bedingungen und billigen Prämien. **Neu eingeführt: Versicherungen ohne ärztliche Untersuchung.**

Stand Ende 1915		
Aktiva	rund K	235,000.000
Versichertes Kapital	rund K	599,000.000
Ausgezahlt 1858 bis 1916	rund K	524,000.000

43

Agenten und stille Vermittler finden unter günstigen Bedingungen sofortige Anstellung.

General-Repräsentanz in Sarajevo, Franz Josefstraße Nr. 31.

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier inserierenden Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten" als Quelle beziehen zu wollen.

Ein Wirtschaftsmittel ersten Ranges!

die vollkommensten und verbreitetsten

Hausmahlmühlen.

Nicht nur Schrotmühlen, sondern auch vollständige Mühlen mit Sichter zur Erzeugung des schönsten Koch- und Backmehles und des Futterschrotes.

Denkbar einfachste Handhabung. — Ein einheitliches Ganzes, fertig zum Gebrauch. Allerlei Größen für jede Antriebsart.

Niemals zu schärfende Mühlsteine!

Preislisten kostenfrei!

Alpenländische Mühlen- und Maschinenfabrik
Gaus-Rosen-Baumgartner, Puntigam C, bei Graz.

Carski i kralj. dvorski dobavljači.

Wieschnitzky & Clauser-a nasljednici,

:: :: trgovina sjemenja i pitomište sjemenja. :: ::

Podružnica I., Am Hof — BEČ — I., Wallfischgasse Nr. 8.

Sve vrsti

sjemenja djeteline

sa olovnim biljegom (plombom) i svjedočbom c. i kr. kontrolne stanice sjemenja u Beču.
Sjemenja trave, sjemenja repe kao što i sva druga gospodarstvena sjemenja.
Sjemenja za cvijeće i povrće iz vlastitih pitomišta.
Cjenici i posebne ponude u svako doba besplatno na raspolaganje. 31

Kais. u. königl. Hoflieferanten.

Wieschnitzky & Clauser's Nachfolger,

:: :: Samenhandlung und Samenzüchterei. :: ::

Filiale I., Am Hof — WIEN — I., Wallfischgasse Nr. 8.

Alle Sorten

Kleesamen

„kleeseidefrei" laut Plombe und Attest der k. k. Samenkontrollstation, Wien.
:: **Grassamen, Rübensamen** sowie alle übrigen landwirtschaftlichen Sämereien. ::
Blumensamen, Gemüsesamen aus eigenen Kulturen.
:: Preislisten und Spezialofferte jederzeit gratis und franko zu Diensten. ::

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier inserierenden Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten" als Quelle beziehen zu wollen.

Gegründet 1874. Ehrendiplom u. gold. Medaille Paris u. Wien 1900. Sechsmal präm.

LINKA & ROSOLA, Medizinal-Drogerie.

Preislisten gratis. **Brünn, Adlergasse** Preislisten gratis.

Wir halten stets ein gut assortiertes Lager in **chemischen, pharmazeutischen und technischen Produkten,** Reagentien, Utensilien für chemische Laboratorien; Artikel zur Krankenpflege, chirurgische Gummiwaren und alle Verbandstoffe, Veterinärpräparate, Desinfektionsmittel, ätherische Öle, Essenzen und Sämereien. Photogr. Bedarfsartikel sind reichlich auf Lager. Die Herren Apotheker, **Ärzte** und Chemiker werden gebeten, bei Bedarf in obigen Artikeln sich an unsere Firma zu wenden, deren Ordres prompt, solid und reell ausgeführt werden.

Hochachtend

LINKA & ROSOLA, Medizinal-Drogerie.

Täglicher Postversand auch an Private. 22

Gelegentlich der Gewerbeausstellung in Budapest im Jahre 1900 mit Anerkennungsschreiben ausgezeichnet.

Gegründet im Jahre 1885.

Bleier & Weisz
BUDAPEST, Karlsring 7.

Telegrammadresse: „Kötélgyárok".

Großer Vorrat

Hanfseile, auch geteert, für Schiff, Transmission, Floß, Aufzug und Fischer, Drahtseile, Wäscheleine und Packstricke.

Bindfäden, gebleicht, gefärbt und grau, Sackbandl, Tabak-, Lohe-, Plomb-, Garbenbind- und Rouleauxschnüre.

Technische Artikel, Hanf, Werg, Putztücher, Dresen, Schläuche, Maschinen- und Feuerwehrgurten.

Ökonomie-Artikel, Pferdestränge, Halfter, Heuseile, Maulkörbe, Fischnetze, Pferdenetze, Frucht-, Woll- und Weintretsäcke, wasserdichte Plachen und Tränkeimer.

Zwirne, Turngeräte, Roßhaare und Juteleinwande.

73

Zum Anbau! Beste und billigste Bezugsquelle für Landwirte und Genossenschaften!

Kleesamen, kleeseidefrei u. keimfähig, Futterrüben, böhm. Braugerste Saathafer, Saatkorn, Wechselweizen, Viktoriaerbse, franz. Grünerbse, Wicken, Peluschken, böhm. Blaumohn, sehr ertragreiche böhm. Saatkartoffel alles nur in gut gereinigten Sorten.

ADOLF ZUCKER IN PILSEN S. 690/40

88a

Samen u. Getreideexport. Lieferant vieler landwirtsch. Vereine, Brauereien u. Mühlen. Preislisten gratis u. franko. Mein Saatgetreide stammt aus gebirgigen kälteren Gegenden, daher gedeiht es überall sehr gut u. ist zum Überbau bestens geeignet.

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier inserierenden Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten" als Quelle beziehen zu wollen.

POSNANSKY & STRELITZ,

Budapest, V., Lipótkörút 27.

Fabriken: Erzsébetfalva, Wien und Witkowitz für

Asphalt, Dachpappe, Isolierplatten mit Bleieinlage, Teerprodukte,

Karbolineum, Pechfackeln.

Asphaltierungen mit echtem Natur-Asphalt. **Holzzement-Eindeckungen.**
Patentierte **Wärmeschutzmasse** zur Isolierung von Dampfleitungen, Kesseln etc.
„SANIT". wasserdichte Schutzmasse zur Trockenlegung feuchter Wände.
Spezialität: Teerfreie „Gloria" - Zementasphaltdachpappe und „Permanit"-Dachpappe (Wollfilzpappe).

Asphaltierte Korksteinplatten. 70

Aktien-Gesellschaft

DYNAMIT NOBEL

Wien, I., Kolowratring 6

Fabriken: Preßburg, Zámky b. Prag, St. Lambrecht u. Saubersdorf. Konzess. Bureau f. Sprengtechnik liefert die besten Sprengstoffe der Gegenwart, insbesondere Sprenggelatine, Gelatinedynamit, schwer frierbare Dynamite, Wetterdynamit und Rhexit, Astralit (handhabungssicherer Sprengstoff). Pannonit (Sicherheitssprengstoff für Schlagwettergruben). Ferner Sprengkapseln, Sicherheitszündschnüre. Sämtliche Bedarfsartikel für dynamo-elektrische Glühzündung

Wolf'sche Azetylen- und Benzin-Sicherheitslampen, Wolf'sche offene Azetylen-Grubenlampen

Depot in Sarajevo. Vertreter: Brunner & Co., Sarajevo

Dioničko društvo

DYNAMIT NOBEL

Beč, I. kotar, Kolowratring br. 6

Tvornice: Požun, Zámky k. Praga, Sv. Lambrecht i Saubersdorf. Konces. ured za tehniku lagumisanja dobavlja za sada najbolje tvari za lagumisanje, osobito praskavi želatin, želatin-dynamit, teško smrzljivi dynamit, „veter-dynamit" i rhexit, astralit (u baratanju sigurna praskava tvar), pannonit (sigurnosna tvar za lagumisanje u majdanskim rovovima s praskavim plinovima) nadalje kapsle za lagum i sigurnosne fitilje za upaljivanje. Sve potrepštine za dynamo-električno upaljivanje žarenjem

Wolf-ove acetylenske i benzinske sigurnosne svjetiljke, Wolf-ove otvorene acetylenske svjetiljke za majdanske rovove 56

Skladište u Sarajevu. Zastupnik: Brunner & Co., Sarajevo

Kaufleute, Konsumvereine, Marktfahrer und Hausierer!

Ich liefere noch

Arbeiterwäsche, Frauenhemden, Kopftücher, Schürzen, Taschentücher, Strickwesten, Männerhosen, Kinderanzüge, Trikotwäsche, Socken, Strümpfe, Kurzwaren aller Arten und Schnittwaren in allen Sorten zu billigen Grossistenpreisen 88c

ADOLF ZUCKER IN PILSEN NR. 690 6

WÄSCHE- UND WEBWAREN-INDUSTRIE

Die Engros-Abteilung und Wascheerzeugung befindet sich im ersten Stockwerke. — Persönlicher Einkauf stets lohnend. — Günstige Geschäftsgründung ohne Befähigungsnachweis. — Anmeldungsformulare und Grossisten-Preisliste gratis und franko.

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier inserierenden Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten" als Quelle beziehen zu wollen.

MAGENSTÄRKENDES ELIXIR

OKREPLJUJUĆI ŽELUDAČNI ELISIR

79

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier inserierenden Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten" als Quelle beziehen zu wollen.

III. odio. — III. Abteilung.

Adresni priručnik za Bosnu i Hercegovinu. — Adreßbuch für Bosnien-Hercegovina.

I. odsjek. — I. Abschnitt.

Šematizam svih zemaljskih oblasti i zavodâ za Bosnu i Hercegovinu.*)
Schematismus aller Landesbehörden und -Anstalten in Bosnien und der Hercegovina.*)

K. und k. gemeinsames Finanzministerium in Angelegenheit Bosniens und der Hercegovina. — C. i kr. zajedničko financijalno ministarstvo u poslovima Bosne i Hercegovine.

I., Palais, Johannesgasse 5, I., Seilerstätte 30.

Der gemeinsame Finanzminister: — Zajednički ministar financija:

Se. Drchll Konrad Prinz zu Hohenlohe-Schillingsfürst, ✠Gr. Kr., MVK. III (KD.). Ⓜ. Ⓒ. ✠. S. d. pr. Kr. O. I. u. d. pr. r. A. O. I., Gr. d. sächs. Alb. O., bulg. A. O. I. (m. Schw.), Gh. R., ♔. Rittm. i. Ev., Min. Prsdl. a. D., EBgr. von Dux, Klostergrab, Teplitz, Turn, Czernowitz, Radautz, Tuczawa, Kotzman, Kimpolung, Sereth, Wižnitz, Storožynetz, Lovrana, Voloska, Castua, Sesana, Cormons, Monfalcone, Ronchi, Isola, Nabresina und Nerežiže, Milgl. d. Hrrh.

Njeg. svjetlost Konrad knez Hohenlohe-Schillingsfürst, ✠vel. kr., voj. kr. za zasluge III. razr. sa ratnom dekoracijom, Ⓜ. Ⓒ. ✠, vitez pruskog krunskog reda I. razr. i pruskog reda crvenoga Orla I. razr., Vel. Krsta saskoga Alb. reda, bugarsk. A. reda sa mačevima, tajni savjetnik, ♔, konjanički kapetan u. evidenciji, ministar predsjednik van službe, počasni građanin Dux, Klostergrab, Toplica, Turna, Cernovica, Radauca, Sučave, Kotzman, Kimpolung, Serelsa, Vižnjica, Storožinca, Lovrane, Voloskoga, Kastva, Sezane, Kormonsa, Tržića, Ronchia, Isole, Nabrezine i Nerezišća, član gospodske kuće.

Präsidial-Bureau:

Kuh-Chrobak Paul, v., ✠ R., ♔ III., ✠ R., Off. E. Z. v. R. Kr. (K. D.), Bes. d. pers. S. u. L. O. II., Dr. jur., Sektionschef, Vorst. Wohnungsadr.: IV., Theresianung. 23.

Dzieduszycki Georg, Gf., E. Z. II. v. R. Kr. (K. D.). Dr. jur., Min. Vizesekrt. (im Status des Gemeins. Fin. Mslms.).

Träger Ernst., Dr. pol., Regierungsvizesekretär.

Sektionschefs (IV.):

Klimburg Otto Freih. v., ♔ II., ✠ R., Komt. Krz. d. sächs. AO. I., EBgr. von Mostar. Wohnungsadr.: III., Beatrixg. 18.

Kuh-Chrobak Paul, v., wie oben (Vstd. des Präs. Bur.).

Gyurkovics Max, v., ♔ II., ✠ R., Off. E. Z. v. R. Kr. (K. D.). Komt. Krz. d. sächs. AO. I. Wohnungsadr.: III., Hintzerstr. 11.

Budik Richard, Dr. jur. ✠ R., ♔ III., Kmdr. d. griech. E. O. (im Status des Gemeins. Fin. Mslms.), (T. u. Ch.). Wohnungsadr.: IV., Wohllebeng. 1.

Hofräte (V.):

Kalmann v. Riegersberg Josef, ✠ R., ♔ III. Wohnungsadr.: XIII., Penzingerstr. 132.

Poech Franz, ✠ R., ✠ R., Vizepräs. des österr. Ingen.- u. Architektenver. Wohnungsadr.: XIII., Maxingstr. 8.

Kobler Géza, ✠ R., ✠ R., Off. E. Z. v. R. Kr. (K. D.), Kmd. d. norw. O. O. II., UMDr. Wohnungsadr.: XIX., Lannerstr. 30.

Kresmárik Johann, ✠ R., ✠ R., Bes. d. schwed. Wasa-O., Dr. Ph. Wohnungsadr.: III., Kegelg. 45.

Felkel Alois, ♔ III. Wohnungsadr.: IV., Margarethenstr. 47.

Szilágyi Oskar, ✠ R., Off. de l'Instr. publ., Dr. jur. Wohnungsadr.: XVIII., Bastiengasse 56.

Ministerialrat (V.):

Ullmann Ritt. v. Erény Eugen, ✠ R., E. Z. II. Kl. v. R. Kr. (KD.), Dr. pol. (im Status des Gemeins. Fin. Mstms.). [T. u. Ch.]

Sektionsräte (VI.):

Beigel Stephan, ♔ III., ✠ R., Lent. i. d. Res., (im Status des Gemeins. Fin. Mstms.)

König v. Aradvár Egon Baron (im Status d. Gemeins. Fin. Mstms.).

Predsjednički ured:

Kuh - Chrobak Pavao pl. vit. ✠, ♔ III., vit. ✠, poč. zn. červ. kr. za častn. (r. d.), posjednik pers. s. i l. r. II., dr. pr., odjelni predstojnik, predstojnik. Stan: IV., Theresianung. 23.

Dzieduszycki Gjuro, grof, poč. zn. II. červ. kr. (r. d.), dr. pr., min. podtaju. (u st. zajedn. minist. financ.).

Träger Ernst, dr. pol., vlad. podtajnik.

Odjelni predstojnici (IV.):

Klimburg Oto, barun pl., ♔ II., vit. ✠, kr. komt. sask. A. r. I. razr., poč. gragj. Mostara. Stan: III., Beatrixg. 18.

Kuh-Chrobak Pavao, pl., kao gore (predst. predsjedn. ureda.).

Gyurković Makso, pl., ♔ II, ✠ vit., poč. zn. červ. kr. za časln. (r. d.). kr. komt. sask. A. r., I. razr. Stan: III., Hintzerstr. 11.

Budik Rikard, dr. jur., vit. ✠, ♔ III., komdr. grč. r. spas. (u sl. zajedn. minist. financ.), (s nasl. i karakt.). Stan: IV., Wohllebeng. 1.

Dvorski savjetnici (V.):

Kalmann pl. Riegersberg Josip, ✠ vit., ♔ III. Stan: XIII., Penzingerstr. 132.

Poech Franjo, ✠ vit., ✠ vit., Stan: XIII., Maxingstr. 8.

Kobler Géza, ✠ vit., ✠ vit., poč. zn. červ. kr. za časln. (r. d.), komdr. norv. O. 1. II., un. med. dr. Stan: XIX., Lannerstr. 30.

Kresmárik Ivan, ✠ vit., ✠ vit., posj. šved. W. r., dr. fil. Stan: III., Kegelgasse 45.

Felkel Vjekoslav, ♔ III. Stan: IV., Margaretheustr. 47.

Szilágyi Oskar, ✠ vit., Off. de l'Instr. publ., dr. pr. Stan: XVIII., Bastiengasse 56.

Ministerialni savjetnik (V):

Ullmann vit. pl. Erény Evgenij; ✠ vit., poč. zn. II. crv. kr. (r. d.), dr. pol. znan. (u st. zajedn. min. financ.).

Odjelni savjetnici (VI.):

Beigel Stjepan, ♔ III., ✠ vit., por. u prič. (u st. zajedn. minist. financ.).

König pl. Aradvár Egon, barun (u st. zajedn. min. financ.).

*) Bei den zur Kriegsdienstleistung eingerückten Personen ist dies durch Beifügung eines (✻) Sternes ersichtlich gemacht.

*) Osobe, koje stoje u ratnoj službi, označene su zvijezdicom (✻).

Regierungsräte (VI.):

Ferstel Heinrich, Frh. v., ✠ R., Dr. jur. Wohnungsadr.: IX., Maximilianplatz 10.
Fischl Oskar, ✠ R., Dr. jur., n. a. Ldw. Rittm.✳
Čerović Božidar, ♔III., Dr. Ph. Wohnungsadr.: III., Hauptstr. 116.
Molner Richard, ✠, Dr. jur. Wohnungsadr.: VI., Joanelligasse 7.
Ledenik Ottokar, ✠ R., Dr. jur. Wohnungsadr.: III., Kärcherg. 22.

Oberforstrat (VI.):

Kalmár Julius, ✠ R. Wohnungsadr.: IV., Danhauserg. 10.

Oberfinanzräte (VI.):

Ocásek Florian, ♔ III. Wohnungsadr.: III., Fasang. 10.
Zeithammer August, ✠ R., ✠, Dr. jur., Lt. i. d. Evid. Wohnungsadr.: IV., Margarethenstr. 44.✳

Oberbaurat (VI.):

Agazzi Richard, ♔ III., ✠ R., R. d. sp. Is. O. Wohnungsadr.: III., Marokkanerg. 10.

Oberbergrat (VI.):

Pogatschnig Fritz, ✠ R., ✠, u. a. Ldw. Oblt. Wohnungsadr.: XVIII., Eckperg. 11.✳

Regierungssekretäre (VII.):

Fiáth v. Előményes u. Karánsebes Franz, Freih., Oblt a. D. Wohnungsadr.: IV., Schelleing. 5.
Kehrer Anton. Wohnungsadr.: VII., Neubaug. 80.
Jungerth Michael, ✠ Dr. jur., Oblt. i. d. R., Dozent des ung. Staatsrechtes u. der ung. Rechts- u. Verfassungsgeschichte a. d. k. k. Theresianischen Akademie. Wohnungsadr.: III., Beatrixg. 19.
Flandrak Josef Paul E. Z. II. v. R. Kr. (K. D.).

Finanzräte (VII.):

Sztankovánszky v. Nagylévárd Emanuel, ✠, ✠. Dr. jur., Oblt. i. d. R. Wohnungsadr.: Baden, Christalnigg. 5.✳
Weymelka Josef. Wohnungsadr.: III., Hetzg. 25.

Bergrat (VII.):

Deutsch Siegmund. Wohnungsadr.: XIII., Bernbrunng. 37.

Ministerialvizesekretär (VIII.):

Dzieduszycki Georg, Gf., wie oben (zuget. d. Präs. Bur.).

Regierungsvizesekretäre (VIII.):

Szalay-Marzsó v. Zámoly Aladár, ✠, Dr. jur. Lt. i. d. Res.✳
Träger Ernst, wie oben (zuget. d. Präs. Bur.).

Finanzsekretär (VIII.):

Schättinger Richard.

Forstmeister (VIII.):

Jeschek Adalbert, ✠ silb., ✠ bronz., Oblt. i. d. Res. Wohnungsadr.: III., Keilg. 9.

Regierungskonzipist (IX.):

Prileszky v. Prilesz Elemér, Baron ✠, Dr. pol., Oblt. i. d. Res.✳

Politischer Adjunkt I. Kl. (IX):

Kniep Julius v., Dr. Wohnungsadr.: IX., Schwarzspanierstr. 11.

Zugeteilte Konzeptsbeamte:

a) Politische Beamte:

Gängl v. Ehrenwerth Eugen, Dr. jur., Reg. V. Sekr.
Sümegh Josef, Bez. Vorst. II. Kl.

b) Eisenbahnbeamte:

Rybiczka Klemens, ✠ R., ✠, Ldw. Lt. i. d. Ev., Ob. Insp. d. b. h. Landesbahnen. Wohnungsadr.: V., Wehrg. 4.
Panuška Ottokar, rum. Jub. Med. Carol I., Lt. i. d. Ev., Insp. (Tit.) der b. h. Landesbahnen. Wohnungsadr.: III., Geusaug. 41.
Kohlbegger Albert, Ing., Bau-ObKomm. der b. h. Landesbahnen. Wohnungsadr.: XIII., Hadikg. 104.
Schinagl Georg, ✠, Rechnungsrat.
Kaiser Erwin, Edl. v. Trauenstern, ✠ (Bd.), Kommissär d. b. h. Landesbahnen. Wohnungsadr.: Maria-Enzersdorf, Hofg. 6.✳

Militärbeamter:

Posch Karl. k. u. k. Militärassistent.

Konsulenten:

Hoernes Moriz, ✠ R., Ⓚ, mont. D. O. IV., Dr. Ph., o. ö. Professor a. d. Universität in Wien. Wohnungsadr.: III., Ungarg. 27.
Ferstel Wolfgang, Freih. v., ♔ III., ✠ R., Ob. Bau-R.
Kempf Edl. v. Hartenkampf Karl, ✠ Gr. Kr., ♔ II., Gr. Kr. d. it. M. u. L. O., Kmdr. d. sp. Is. O. (m. St.), jap. hl. Sch. O. I., Dr. jur., Gen. Dir. d. Tabakregie a. D.

Vladini savjetnici (VI.):

Ferstel Hinko, barun, pl., vit. ✠, dr. pr. Stan: IX., Maximilianplatz 10.
Fischl Oskar, vit. ✠, dr. pr., domobr. konj. kap. u prič.✳
Čerović Božidar, ♔ III., dr. fil. Stan: III., Hauptstr. 116.
Molner Rikard, ✠, dr. pr. Stan: VI., Joanellig. 7.
Ledenik Otokar, ✠ vit., dr. pr. Stan: III., Kärcherg. 22.

Šumarski nadsavjetnik (VI.):

Kalmár Julije, ✠ vit.. Stan: IV., Danhauserg. 10.

Financijalni nadsavjetnici (VI.):

Ocásek Florijan. ♔ III. Stan: III., Fasang. 10.
Zeithammer August, vit. ✠, ✠, dr. pr., por. u evid. Stan: IV., Margarethenstr. 44.✳

Gragjevinski nadsavjetnik (VI.):

Agazzi Rikard, ♔ III., ✠ vit., vit. španj. lz. r. Stan: III., Marokkanerg. 10.

Rudarski nadsavjetnik (VI.):

Pogatschnig Fridrik, ✠ vit., domobr. nadpor. u prič. Stan: XVIII., Eckperg. 11.✳

Vladini tajnici (VII.):

Fiáth pl. Előményes i Karánsebes Franjo, barun, nadpor. izv. sl. Stan: IV. Schelleing. 5.
Kehrer Antun. Stan: VII., Neubaug. 70.
Jungerth Mihajlo, ✠, dr. pr., nadpor. u prič., docent ug. državnog prava i povjesti ug. prava na c. kr. Terezijanskoj akademiji. Stan: III., Beatrixg. 19.
Flandrak Josip Pavao, poč. zn. II. červ. kr. (r. d.).

Financijalni savjetnici (VII.):

Sztankovánszky pl. Nagylévárd Emanuel. ✠, ✠, dr. pr., nadpor. u prič. Stan: Baden, Christalnigg. 5.✳
Weymelka Josip. Stan: III., Hetzg. 25.

Rudarski savjetnik (VII.):

Deutsch Žiga. Stan: XIII., Bernbrunng. 37.

Ministerijalni podtajnik (VIII.):

Dzieduszycki Gjuro, grof, kao gore (dodijeljen predsjedn. ur.).

Vladini podtajnici (VIII.):

Szalay-Marzsó pl. Zámoly Aladár, ✠, dr. pr., por.-u prič.✳
Träger Ernst, kao gore (dodij. predst. ur.).

Financijalni tajnik (VIII.):

Schättinger Rikard.

Šumarski majstor (VIII.):

Jeschek Adalbert, ✠ sr., ✠ br., nadpor. u prič. Stan: III., Keilg. 9.

Vladini perovodja (IX).

Prileszky pl. Prilesz Elemér, barun ✠, dr. pol., por. u prič.✳

Pol. pristav I. razr. (IX).

Kniep Julius pl., dr. Stan: IX., Schwarzspanierstr. 11.

Dodijeljeni perovodni činovnici:

a) Politični činovnici:

Gängl pl. Ehrenwerth Eugen, dr. pr., vlad. podtajn.
Sümegh Josip, kot. predst. II. razr.

b) Željeznički činovnici:

Rybiczka Klement, vit. ✠, ✠, domobr. por. u ev., nadnadzornik bos.-herc. zem. željezn. Stan: V., Wehrg. 4.
Panuška Otokar, por. u ev., uprav. (tit.) b.-h. zem. željezn. Stan: III., Geusaug. 41.
Kohlbegger Alberto, mjernik, gragjev. nadpovjer. bos.-herc. zem. željezn. Stan: XIII., Hadikg. 104.
Schinagl Gjuro, ✠, rač. savj.
Kaiser pl. Trauensterna, Ervin, ✠ (Bd.). kom. b.-h. zem. željezn. Stan: Maria-Enzersdorf, Hofg. 6.✳

Vojnički činovnik:

Posch Karlo. c. i kr. vojn. asist.

Konzulenti:

Hoernes Mavro, vit. ✠, Ⓚ, crnog. D. r. IV., dr. fil., r. j. profesor na sveučilištu u Beču. Stan: III., Ungarg. 27.
Ferstel Vuk, barun, ♔ III., vit. ✠, gragjev. nadsavjetnik.
Kempf pl. Hartenkampf Dragutin, ✠ vel. kr., ♔ II., vel. kr. tal. M. i L. r., komdr. španj. Izab. r. (sa zv.), r. jap. sv. S. I., dr. pr., gl. uprav. duh. rež. izv. sl.

Hilfsämter. — Pomoćni uredi.

Hofrat (V.):

Schättinger Wilhelm, ♔ III., ✠ R., ✠ (zugl. Leiter d. Präs. Hilfsamtes). Wohnungsadr.: III., Beatrixg. 14 B.

Dvorski savjetnik (V.):

Schättinger Viljem, ♔ III., ✠ vit., ✠ (ujedno upravn. predsjedn. ur.). Stan: III., Beatrixg. 14 B.

Regierungsrat (VI.):
Bergmann Ladislaus, ✠ R., ✠.

Hilfsämteroberdirektor (VII):
Križ August, ✠ (im Präs. Hilfsamte) [Tit. u. Ch.].

Hilfsämterdirektoren (VIII.):
Ander Fritz, ✠, ✠.
Wannermeyer Julius.

Hilfsämteradjunkten (IX.):
Schwab Hugo, ✠.
Rosenkranz Olivier, ✠ silb., ✠ bronz., Hptm. a. D.✳
Hartl Max, ✠.
Hübl Franz.
Strauss Georg, silb. E. Med. v. R. Kr. (K. D.), (im Präs. Hilfsamte).

Kanzleioffiziale (X.):
Kadlec Anton.✳
Bernot Josef.
Markovics de Csernek Rudolf, ✠, Oblt. i. d. Res.✳
Ambruš Dragutin (im Präs. Hilfsamte).

Kanzlisten (XI.):
Luger Guido, Oblt. i. d. Res.✳
Križ Berta.
Savić Miloš.
Vučković Damjan.✳
Siebenlist Eugen, Oblt. i. d. Res. (im Präs. Hilfsamte).✳
Walter v. Waltersthal Wolfgang, M. V. Kr. (K. D.), ✠, ①, Lt. i. d. Res.✳
Reinhardt Ludwig (im Präs. Hilfsamte).
Felbinger Alfred Ritt v. (im Präs. Hilfsamte).
Tomecsek Andor.

Rechnungsdepartement.

I., Singerstraße 17.

Regierungsrat (VI.):
Mehler Johann, ✠ R., Lw. Lt. i. d. Evid., Vorstand. Wohnungsadr.: IX/1, Porzellangasse 45.

Oberrechnungsrat (VII.):
Sichra Karl, ✠ R., Lw. Lt. i. Ev.

Rechnungsrat (VIII.):
Laubner Friedrich, Lt. a. D.

Rechnungsrevidenten (IX.):
Dostal Johann, n. a. Lw. Oblt.✳
Šramek Karl, ✠.
Pischmacht Ferdinand.
Lichtscheidl Eduard.
Mattauschek Otto.
Zach Ludwig.

Vladin savjetnik (VI.):
Bergmann Ladislav, vit. ✠, ✠,

Nadravnatelj pomoćnih ureda (VII.):
Križ August, ✠ (u predsjedn. pom. ur.) [tit. i char.],

Ravnatelji pomoćnih ureda (VIII.):
Ander Miroslav, ✠, ✠.
Wannermeyer Julije.

Pristavi pomoćnih ureda (IX.)
Schwab Hugo, ✠.
Rosenkranz Olivjer, ✠ sr., ✠ br., kapet. izv. sl.✳
Hartl Makso, ✠.
Hübl Franjo.
Strauss Gjuro, sr. poč. med. červ. kr. (r. d.), (u predsj. pom. ur.).

Pisarnički oficijali (X.):
Kadlec Antun.✳
Bernot Josip.
Markovics de Csernek Rudolf, ✠, nadpor. u prič.✳
Ambruš Dragutin (u predsjedn. pom. ur.).

Kanceliste (XI.):
Luger Guido, nadpor. u prič.✳
Križ Berta.
Savić Miloš.
Vučković Damjan.✳
Siebenlist Eugen, nadpor. u prič. (u predsjedn. pom. ur.).✳
Walter pl. Waltersthal Wolfgang, vojn. kr. za z., (r. d.), ✠, ①, por. u prič.✳
Reinhardt Ljudevit (u predsjedn. pom. ur.).
Felbinger Alfred vit. pl. (u predsjedn. pom. ur.).
Tomecsek Andor.

Računarsko odjeljenje.

I., Singerstraße 17.

Vladin savjetnik (VI.):
Mehler Ivan, vit. ✠, domobr. por. u ev., predstojnik. Stan: IX/1, Porzellangasse 45.

Računarski nadsavjetnik (VII.):
Sichra Dragutin, ✠ vit., domobr. por. u ev.

Računarski savjetnik (VIII.):
Laubner Miroslav, por. izv. sl.

Računarski revidenti (IX.):
Dostal Ivan, domobr. nadpor. u prič.✳
Sramek Dragutin, ✠.✳
Pischmacht Ferdinand.
Lichtscheidl Eduard.
Mattauschek Oton.
Zach Ljudevit.

Landesregierung für Bosnien und die Hercegovina. — Zemaljska vlada za Bosnu i Hercegovinu.

Zentralleitung.
Centralna uprava.

Politisch-administrative Abtlg. II. Finanzabtlg. III. Justizabtlg. IV. Wirtschaftl. Abtlg. V. Kultus u. Unterrichtsabtlg. VI. Bauabtlg.

I. Polit.-admin. odj. II. Financ. odj. III. Pravosudno odj. IV. Privred. odj. V. Odj. za bogoštovlje i nastavu. VI. Gragjevno odj.

Landeschef: — Poglavar zemlje:
Sarkotić Stephan v., ✠ I. (K. D.), ♔ II., (K. D.), preuß. Roter Adlerorden m. St. etc., wirkl. Geh. R., Gen. d. Inf., komm. Gen. von B. u. H.

Landeschef-Stellvertreter: — Zamjenik poglavara zemlje:
Unkelhäusser Karl, ✠ Gr. Kr., ✠ Kmdr., etc., wirkl. Geh. R., Dr.

Präsidialbureau: — Predsjednički biro:
Präsidialchef: — Vrhovni Predstojnik:
Starch Heinrich, ♔ III., ✠ R., Dr., Reg. Sekr. — vlad. tajnik.
Magyary Anton v., ✠, ✠, Dr., Oblt. i. d. Res. Bezirksvorst. II. Kl. kot. predst. II. razr.
Kussevich de Blacko Svetozar, ✠ R. (K. D.), Regierungskonzipist.
Hoch Friedrich, Rit. v., Mil. Verd. Kr. III. (K. D.), ✠ Di. (Bd.), pol. Adjkt. II. Kl. — pol. prist. II. razr.
Borovicžény v. Kisvárda Aladar ①, ⑪, Eis. Kr. II., preuß. Krieger Verd. Med., Dr., pol. Adjkt. II. Kl. — pol. prist. II. razr.
Šašić Nikola, Erinn. Med. v. R. Kr. (K. D.), Konc. Prakt. — perov. vježb.

Redaktion der Amtszeitung — Redakcija zvaničnih novina „Sarajevski List".
Milićević Ivan, Reg. Sekr., Chefredakteur — vlad. tajn., glavni urednik.
Ivanišević Jošo, Fil., Regierungssekretär, verantwortl. Redakteur — vladin tajnik, odgovorni urednik.
Krespi Anton, Redakteur — urednik.

Preßbureau: — Presbiro:
Knaflič Josef Franz, Leiter — upravitelj.

I. Politisch - Administrative Abteilung. — I. Političko-administrativno odjeljenje.

Abteilungsvorstand: — Predstojnik odjela.

Foglár-Deinhardstein Friedrich, von, ♔III., ✠ Kmt. (m. St.) Sektionschef, — odjelni predst. — Ehrenbürger d. Städte — poč. gragj.: Tuzla, Bjelina, Brčka, Mostar, Gradačac, Srebrenica, B. Šamac.

Departement 1. — Odsjek 1.

Przybyłowicz Adam, Dr. jur., ♔ III., ✠ R., Reg. Rat. — vlad. savj.
Nestlang Rudolf, Dr. jur., Reg. V. Sekr. — vlad. podtajn.
Ljeskovac Miloš, Reg. Konz. — vlad. perov.
Knežević Ritter von Sokolac Miloš, Konz. Prakt. — perov. vježb.✳
Mandolfo Rafael, ✠, H. Ä. Dir. — uprav. pom. ur.
Langer Viktor, H. Ä. Adjkt. — prist. pom. ur.✳
Jillek Karl, ✠, silb. V. Med. v. R. Kr. (K. D.), Kzl. Offz. — pis. ofcj.
Jančik Heinrich, Kzlst. — kclst.

Departement 2. — Odsjek 2.

Polizei-Strafjudikatur u. Paßwesen. Sicherheitswache, Vereins- und Militärangelegenheiten: — Redarstveno-kazneni poslovi i propusnice. Poslovi straže sigurnosti i društava. Vojnički poslovi:

Radimsky Wenzel, Dr., ♔ III., Hofrat. — dv. savj.
Novadt Ludwig, Dr., ✠ R., Bez. Vorst. I. Kl. — kot. predst. I. razr.
Fast Nachum, Bez. Vorst. I. Kl. — kot. predst. I. razr.
Hadžić Omer, Sicherheitswach-Unterkmdt. — podzapovjednik drž. straže sigurnosti.✳
Pupić Petar, Konz. Prkt. — perovodni vježb.✳
Steiner Johann, ✠ R. a. B. d. M. V. Kr., M. V. K., Major d. R. — major u prič.
Stehlik Ottokar, Milit. Evid. Offz. — ofcj. za vojn. evid.
Konečný Josef, Milit. Offz. — vojn. ofcj.
Gjekić Lazar, Milit. Evid. Offz. — ofcj. za vojn. evid.

Departement 3. — Odsjek 3.

Gendarmerie: — Oružničtvo:

Marković Anton, M. V. K. (KD) etc., Oberst des Gendarmeriekorps für B.-H. — pukovnik oružničkog zbora za B. i H.
Schwarz Isidor, Dr., Reg. Sekr. — vlad. tajn.
Čáslavka Otto, ✠ (Bd.), Rechn. Wachtm. — rač. stražmestar.

Departement 4. — Odsjek 4.

Agrar- und Gemeindewesen: — Agrarni i općinski poslovi:

Kellner Josef, ✠ R., Hofrat — dvorski savj.
Marczell de Kisudvarnok Artur, ✠ R., ✠, Bes. d. mont. D. O. II., Landw. Lt. i. d. R., Reg. Rat extra statum. — dom. por. u prič., vlad. savj. extra statum.
Besarović Vladimir, ✠ R., Kreisvorsteher.
Čuković Konstantin, ✠, Reg. R. — vlad. savj.
Graff Eduard Dominik, Reg. Sekr. — vlad. tajnik.
Sobek Wenzel, Reg. Vizesekr.. — vlad. podtajn.
Stojić Vladimir, Bez. Vorst. II. Kl. — kot. predst. II. razr.
Struppi Stanislaus, Reg. Vizesekr. — vlad. podtajn.✳

Departement 5. — Odsjek 5.

Sanitätswesen — Zdravstvo:

Curinaldi Bruno v., UMDr., ✠ R., ✠ R., Hofrat, Chef des Sanitätsdepartements — dv. savj., šef sanitetskog odijeljenja.
Knotz Ignaz, Dr., Reg. Rat, Land. San. Rat. — vlad. savj., zem. zdravstv. savj.
Hansel Philipp, Dr., San. Rat. — zdravstv. savj.
Prašek Emil, Dr., Landesbakteriologe.
Propper Heinrich, Dr., ✠ R. (Bd.), ✠, Oberbezirksarzt — kot. nadliječnik.✳
Kostić Josef, Dr., Bezirksarzt — kot. liječnik.
Sattler-Feuerstein Rosalia, Dr., Amtsärztin — uredn. liječnica.

Zugeteilt — Dodijeljen:

Klimek Johann, Kzl. Offz. — pis ofcj.

Departement 6. — Odsjek 6.

Kmetenablösung — Otkupljivanje kmetova.

Vorstand — Predstojnik:

Fajfalik Anton, Dr. jur., ✠ R., Reg. Rat. — vlad. savj.

Konzepts-Bureau — Perovodno osoblje:

Zimonjić Aćim, Reg. Rat. — vlad. savj.
Damjanić Elias, Grdb. Direkt. — upravitelj.
Roknić Emil, Ob. Grdb. Führer — nadgruntovn.
Schmidt Franz, Ob. Grdb. Führer — nadgruntovn.
Weinert Willibald, Ob. Grdb. Führer — nadgruntovn.
Grisogono Bernhard von, Geometer — geometar.✳

Buchhaltung — Knjigovodstvo:

Franz Karl, Rechn. Rat, Vorstand — rač. savj., predst.
Steinpach Alfred, Rechn. Rev. — rač. revid.✳
Kresić Nikolaus, Steueramts-Ob. Kontrl. — por. nadkontrl.
Mirosavljević Emil, Steuer-Adjkt. — por. prist.✳
Mitrović Jovo, Rechn. Offz. — rač. ofic.✳

Hilfsamt — Pomoćni ured:

Miljković Stojan, Adjkt. — prist.

II. Finanzabteilung. II. Financijalno odjeljenje.

Abteilungsvorst.: — Predstojn. odjeljenja:

Prileszky Guido Baron od Prilesza, de eadem et de genere Divék., ♔ II., Gr. Kord. des gr. E. O. m. St., Marian. Kreuz, Sektionschef — odjelni predstojnik.

Departement I. — Odsjek I.

Personalien der Finanzkonzeptsbeamten und des Rechnungs-Departements.. — Personalija.

Kovačević Alexander, ✠ R., Ob. Finanzrat — fin. nadsavj.

Departement II. — Odsjek II.

Stempel und Gebühren; Personalien der der Steuerämter. — Biljezi i pristojbe; personalija pomoćnih ureda.

Meštrić Josef, Ob. Finanzrat — nadfin. savj.
Šijan Dušan, Dr., Finanzrat. — fin. savj.
Pokall Ferdinand, Finanzvizesekr. — fin. podtajn.
Cerha Josef. Dr., Finanzkonz. — fin. konc.✳

Departement III. — Odsjek III.

Ausschank- und Einkommensteuer. — Točarina i dohodarina.

Prager Julius, Dr., ✠ R., Oberfinanzrat — fin. nadsavj.
Czerkauer Bernhard, Dr., Finanzsekr. — fin. tajn.✳
Desbalmes Armand, Dr., Finanzvizesekr. — fin. podtajn.
Sekanina Emil, Finanzkonz. — fin. konc.✳

Departement IV. — Odsjek IV.

Grundwert-, Gebäude- und Hauszinssteuer. Kućarina, zemljarina i najamnina.

Hannsmann Karl, ✠ R., Oberfinanzrat — fin. nadsavj.
Rechtsamer Jakob, Dr., Finanzrat — fin. savj.
Letica Dušan, Finanzsekr. — fin. tajn.

Departement V. — Odsjek V.

Zehentpanschalsteuer, Katastralvermessung und Evidenzhaltung. — Desetinski paušal, zemljišna izmjera i očevid.

Körtvelyessy de Ásguth, Josef, Hofrat — dvor. savj.
Krátký Anton, Finanzrat — fin. savj.
Kotyza Anton, ✠, Evid. Insp. — nadz. očev.
Záruba Vinzenz, ✠, Evid. Insp. — nadz. očev.
Luria Michael, Evid. Ob. Geom. — nadgeom. očev.

Departement VI. — Odsjek VI.

Verzehrungssteuer; Zollgefälle; Gefällsstrafen. — Potrošarina; carinske pristojbe; globe od pristojbe.

Abheiter Alfred, ✠ R., Oberfinanzrat — fin. nadsavj.
Nejedlý Bohuslav, Ing., Insp. d. techn. Fin. Kontr. — nadz. tehn. fin. kontr.
Preindl Ferdinand, Dr., ✠, Finanzsekr. — fin. tajn.
Pordes Felix, Finanzsekr. — fin. tajn.

Departement VII. — Odsjek VII.

Tabak-, Salz- und Schießpulvermonopol; Banken, Sparkassen und Versicherungsgesellschaften. — Monopol duhana, soli i baruta; banke, štedionice i osjeg. društva.

Schweinbach Rudolf, Dr., ♔ III., Hofrat — dvor. savj.
Laufer Otto, Dr., Finanzsekr. — fin. tajn.
Curinaldi Marino v., Finanzsekr — fin. tajn.
Rukavina Nikolaus v. Vidovgrad, Finanzkonz. — fin. koc.✳

Departement VIII. — Odsjek VIII.

Budget-, Rechnungs- und Kassawesen. Depositen und Fonde. Landesanlehen, Postsparkassenwesen. — Proračun, računarstvo i blagajne, polozi i fondovi, zemaljski zajmovi, poštanska štedionica.

Hammel Leo Martin, ✠, Oberfinanzrat — fin. nadsavj.
Dollezil Maximilian, Dr., Finanzkonz.
Krainz Cyrill, Rchn.-Rat — rač. savj.
Freiberk Karl, Rchn.-Ofizl. — rač. ofcj.

Departement IX. — Odsjek IX.

Finanzwache. — Financijalna straža.

Bergwald Gustav, ✠ (K. D.), Fin.-Wach-Ob. Insp. — vrhovn. nadz. fin. str.
Pöschek Heinrich, ✠ (K. D.) Fin.-Wach-Insp. — nadz. fin. str.

Zugeteilte Beamte. — Pridijeleni činovnici.

Lukičić Karl, Steueramts-Ob. Kontrl. — por. nadkontrl.
Daskalović Emil, Mappen-Archivar — arhivar mapa.

Der Finanzabteilung untergeordnete Ämter. — Financijalnom odjeljenju podregjeni uredi.

I. B.-H. Postsparkassenamt — Ured b.-h. poštanske štedionice.

Direktion: — Ravnateljstvo:

Monschein Karl Dr., Hofrat — dv. savj.
Kempski Lénárd Ritter von Rakoszyn, Sekr. — tajn.✳
Bazina Peter, Kzpst. I. Kl. — perov. I. razr.

Rechnungsdepart.: — Računarski odsjek:

Dittmayer Franz, Rechn. Rat, Vorstand — rač. savj., predst.
Stephanie Richard, Offzl. — ofic.

Kassa: — Blagajna:

Wagner Karl, Hauptkassier, Vorstand — glavni blagajnik, predst.
Starčević Vladislav, Kontrl. — kontrl.
Kurtović Alija, Kontrl. — kontrl.
Nikolinović Risto, Offzl. — ofcj.

Betriebsverwaltung: — Prometna uprava:

Mlčoch Alois, Insp., Vorstand — nadz., predst.✳
Decorti Nikolaus, Offzl. — ofcj.
Šešelj Želimir, Assist. — asist.✳
Mikolji Vojko, Assist. — asist.✳
Klemenčić Ivan, Steueramts-Offzl. (zugeteilt) — porezn. ofcj. (dodijeljen).✳
Pöschko Franz, Assist. — asist..

Materialverwaltung: — Uprava materijala:

Rifatović Avdo, Materialverwalter — upravitelj materijala.✳
26 Kalkulantinnen — 26 kalkulantkinja.

II. Rechnungsdepartement — Računarski odsjek.

Rechnungsdirektor: — Računarski direktor:

Koczyński Michael, ✠ R., Leut. i. d. Ev. — por. u ev.

Oberrechnungsräte: — Račun. nadsavjetnici:

Porkert Josef.
Lovrenčić Ludwig.
Kimakowicz Damasius v.
Benisch Johann.
Měřinský Jaroslav, ✠.

Rechnungsräte: — Računarski savjetnici:

Bassaraba Géza.
Olszewski Boleslav.
Ećimović Ljubomir.
Muftić Omer.
Žurek Karl.
Reich Leopold.
Vymlátil Augustin.
Trostmann Adolf.
Knežević Stephan.
Schneetreppl Moses.
Beck Arnold.
Slekovec Alois.
Peterlin Anton.
Böhmerl Jos.

Rechnungsrevidenten: — Račun. revidenti:

Miladinović Nedeljko.
Rašević Radovan.
Walther Leo.
Lunkmoss Robert
Čulić Natalis.
Czerniawski Julian.
Pezdirec Anton.
Bräuer Heinrich.
Barvić Marian. ✳
Stjepčević Stephan.
Senekowitsch Josef.
Božić Damian.
Kuhn Vilim.✳
Neferović Stefan.
Czezner Anton.
Boiger Karl.✳
Bayerl Vinzenz.
Šamić Asim.
Neuwirth✳ Julius.
Zopa Stephan, Ritt. v.✳
Schwarz Samuel.
Merkadić Abraham.✳
Hrbek Johann.✳
Ševřepa Jaroslav.
Syrovátka Kamil.✳
Nevřala Julius.
Schwarzl Josef.✳
Kutrovac Georg.✳
Dragaš Stephan.✳
Hlásný Josef.✳
Kakarrigi Matthias.

Rechnungsoffiziale: — Računarski oficijali:

Besarović Bogdan. ✳
Czerniawski Max.
Svoboda Felix.
Dostál Josef.✳
Dutzmann Josef.
Novák Ferdinand.
Mihalić Benko.
Zavadil Ferdinand.
Spahić Mato.
Hübl Othmar.✳
Gluhbegović Sadibeg.
Hadžialić Muhamed.
Zajić Josef.✳
Kajtaz Derviš.
Mujagić Mustafa.✳
Heinz Hugo.✳
Bogojević Stanko.
Koletić Stanislaus.
Milošević Peter.
Vior Konstantin.✳
Kovačić Thomas ✳
Syrovátka Julius
Davidović Bogdan
Ivković Špiro.
Fischer Adolf.
Schneider Josef.✳
Višnjevac Rade.
Šehovac Nikola.
Tojčić Anton.
Ryšánek Josef.✳
Krstić Athanasius.
Gašpar Dragutin.
Pinto Leon.
Bjegojević Savo.
Balvanović Ivan. ✳
Vlaho Lovro.
Marek Johann.✳

Rechnungsassistenten: — Račun. asistenti:

Papo Isak.
Rubčić Ferd.✳
Halamka Franz.✳
Lissatz Stephan.
Čavić Ljubomir.
Zobundžija Milan.
Brezinščak Josip. ✳
Doležal Josef.✳
Papo Daniel.✳
Hadžić Hasanbeg.
Grebenc Otto.✳
Jawor Sophie.
Ansion Miecislaus
Bararon Mojsije.
Kulaš Zvonimir.
Živković Mato.✳
Storch Friedrich.
Finzi Rafael.✳
Pavlović Alexander.
Brka Emin.✳
Najbrt Wenzel.✳
Papo Salamon.
Zbornik Johann.✳
Košta Franjo.
Kaczmarczyk Josef.✳
Reiber Hugo.
Sarnavka Ladislaus.

Rechnungsprakt.: — Račun. vježbenici:

Hrčko Ivan.✳
Israil Rafael.✳
Stojanović Theofil.✳
Pochajda Ferdin.

III. Landeskassa — Zemaljska blagajna.

Amtsvorstand: — Predstojnik ureda:

Jelletz Karl, Rechnungsrat — rač. savj.

Kontrollor: — Kontrolor:

Nepomucký Ottokar, Rechnungsrev. — rač. rev.

Rechnungsassistent: — Račun. asistenat:

Jakovac Paul.✳

IV. Landesökonomat — Zemaljski ekonomat.

Amtsvorstand: — Predstojnik ureda:

Attias Rafael, Rechnungsrat — rač. savj.

Kontrollor: — Kontrolor:

Stegnar Johann, Rechnungsrevident — rač. rev.

Rechnungsrevidenten: — Račun. revidenti:

Matišić Anton.
Despić Hadži Makso, ✠.

Rechnungsassistent: — Račun. asistenat:

Medla Ludwig.✳

III. Justizabteilung. — Pravosudno odjelenje.

Abteilungsvorst.: — Predstoju. odjelenja:

Chmielewski Ladislaus, Ritt. v., Sektionschef, ✠ Kmt. m. d. St. — odjelni predstojnik.

Hofräte: — Dvorni sarjetnici:

Knoflach Alois ✠ R., (beurlaubt — na dopustu).
Bauer Josef, ♔ III., ✠ R.

Regierungsräte: — Vladini sarjetnici:

Curinaldi Alois v., ♔ III.
Herman Josef.

Regierungssekretäre: — Vladini tajnici:

Schön Josef, Dr. jur., ✠ R. a. B. d. Mil. Verd. Kr.✳
Simić Milivoj, Dr. jur.
Eisner Berthold, Dr. jur., ✠ R.
Babić Josef.✳
Hrnčiř Felix.
Lucić Ivan.

Ärarialfiskal: — Erarijalni fiškal:

Janković Peter.

Zuget. Gerichtsräte: — Dodj. sud. savj.:

Čukac Julian.
Hanna Franz.

Regierungsvizesekr.: — Vladini podtajnici:

Vračun Stefan, zugeteilt dem Statistischen Departement — dodjeljen stat. odsj.
Petrović Vaso.
Badovinac Elias, Dr. jur., ✠, zugeteilt d. Hyp. Dep. — dodjeljen hip. odsj.✳
Kobercz Eduard, Dr. jur.
Kadlec Karl.✳
Hengster Johann, Dr. jur.

Zuget. Ger.-Sekr. — Dodjelj. sudski tajnik:

Kolar Gjuro.

Regierungskonzipisten: — Vlad. perovodje:

Sattler Heinrich.✳
Kocsar Josef, Dr. jur.
Čurčić Milan.✳
Premužič Ivan.✳

Dolmetsch: — Prevodilac:

Mujagić Muhamed ef., Scheriatsrichter — šer. sudija.

Zugeteilte Manipulationsbeamte: Dodijeljeni manipulantni činovnici:

Blažeković Michael, H. Ä. Adjkt. — prist. pom. ur.
Draugentz Silvio, H. Ä. Adjkt. — prist. pom. ur.
Čović Bruno, Offzl. — pis. ofcjl.
Milinković Vladislav, Knzlst. — kcist.

IV. Wirtschaftliche Abteilung — Privredno odjeljenje.

Abteilungsvorstand: — Uprav. odjeljenja:

Frangeš Otto, Dr. phil., dipl. Agr., Off. „Pour le mérite agricole", Sektionschef — odjelni predst.

Sekretariat: — Sekretarijat:

Personalangelegenheiten, Fremdenverkehr etc. — Personalne stvari, promet stranaca itd.

Fodor Stephan, Dr. jur., ✠ R., off. de l'instr. publ., Reg. Sekretär — tajnik.
Danda Eduard, Dr., pol. Adjkt. II. Kl. — pol. prist. II. razr.
Zarzycki Myrion, Ritt. v., pol. Adj. I. Kl. — pol. prist I. razr.

Departement 1. — Odsjek 1.

Handel und Gewerbe, Industrie, Unterstützungsfonds, Notstandsaktion u. dgl. — Trgovina, obrt, industrija, kotarske potporne zaklade, akcija protiv opće oskudice.

Madurowicz Miecislav, Rit. v. Jelita, Dr. jur., Kmt. ✠, Hofrat — dvorski savj.

1. Handel, Gewerbe und Industrie. — 1. Trgovina, obrt i industrija.

Kehlmann Julius, Dr. jur., ✠R., Regierungssekretär — vl. tajnik.
Kofler Sigismund, Dr. jur., Reg. V. Sekr. — vladin podtajnik.
Gängl Eugen v. Ehrenwerth, Dr. jur., ✠, Reg. Vizesekretär — vladin podtajnik.✳
Petrović Alexander, pol. Adjkt. I. Kl. — pol. prist. I. razr.✳
Filipesco Theodor, Aichinspektor — baždarski nadzornik.
Gjebić Aleksa, Aichamtsadjunkt — baždarski pristav.
Mandić Jovan, Aichamts-Praktikant — baždarski vježbenik.✳
Milošević Ljubomir, Kanzlist — kancelista.

2. Gewerbeinspektorat. — 2. Obrtno nadzorništvo.

Suda Alfred, Gewerbe-Inspektor — obrtni nadzornik.
Zurovac Pajo, Kommissär des Gewerbe-Inpektorates — povjerenik obrt. nadzorništva.
Juričević Nikolaus, Kommissär des Gewerbe-Inspektorates — povjerenik obrt. nadzorništva.✳

3. Bezirksunterstützungsfonds, Genossenschaftswesen, Notstandsaktion u. dgl. — 3. Kotarske pripomoćne zaklade, akcija protiv oskudice i sl.

Ehrlich Paul, Dr. jur., Bz. Unterstützungsfonds-Ob. Insp. — nadnadzornik kotarskih zaklada.
Kuntić Ivan, Hilfsämteradjunkt — prist. pom. ureda.

Departement 2. — Odsjek 2.

Landwirtschaft. — Poljoprivreda.

1. Bureau für Ackerbau und landwirtschaftliches Unterrichts- und Genossenschaftswesen u. dgl. — 1. Poljodjelstvo i poljoprivredno školstvo i zadrugarstvo i sl.

Stöger Edmund, Ob.-Wirtschafts-Rat — privr. nadsavjetnik.
Polt Balthasar, Wirtschafts-Rat — privr. savjetnik.✳
Schwarz Josef, Wirtschafts-Inspektor — privr. nadzornik.✳
Kral Friedrich v. Dobravoda, Wirtschafts-Verwlt. — privr. upravitelj.
Andrić Josef, Wirtschafts-Adjkt. I. Kl. — privredni pristav I. razreda.✳
Mehmedbašić Mahmut, Dr., Wirtschafts-Adjkt. II. Kl. — privr. pristav. II. razr.✳
Filipović Stjepan, Dr., Wirtschafts-Adjkt. II. Kl. — privr. pristav II. razr.✳

2. Bureau für Obst- und Weinbau. — 2. Voćarstvo i vinogradarstvo.

Havelka August, ♔III. Kl., ✠R., Offiz. d. St. v. Rum., Ob.-Wirtschafts-Rat — privr. nadsavjetnik.
Leon Ferdinand, Reichsritter v., Wirtschafts-Inspektor — privr. nadzornik.
Stopánký Vladimir, Wirtschafts-Adjkt. I. Kl. — privr. pristav I. razr.
Stjepanović Ljubomir, Wirtschafts-Insp., zugeteilt der Kreisbehörde in Tuzla — privr. nadzornik, dodijeljen okružnoj oblasti u Tuzli.

3. Bureau für Pferdezucht. — Konjogojstvo.

Altgayer Victor, Major — major.

4. Bureau für Viehzucht. — 4. Stočarstvo.

Brzović Ante, Wirtschafts-Rat — privr. savjetnik.
Škoda Richard, Wirtschafts-Inspektor — privr. nadzornik.

5. Veterinärwesen. — 5. Veterinarstvo.

Gjurić Vladislav, ✠, ✠R., Landesveterinär. — zem. veterinar.
Vuković Anton, ✠, Veterinär-Inspektor.
Rosenbusch David, ✠R. ✠, Dr., Veterinär-Inspektor.✳
Batić Andreas, Bezirks-Obertierarzt I. Kl.

6. Landwirtschaftliches Meliorationswesen. — 6. Poljoprivredna melioracija.

a) Zentralbureau: — Središnji bureau:

Hofeneder Karl, Melior.-Bau-Inspektor. — nadzornik za melioracijone gradnje
Andreasch Vincenz, Melior.-Bau-Inspekt. — nadzornik za melioracijone gradnje.
Vavrecska Egon, Kultur-Obering. — kulturni nadmjernik.✳
Mannsbart Wladimir, Kult. Ing — kult. mjern.
Stojić Jovan, Kult. Ing — kult. mjern.
Höllriegl Josef, Kult. Ing — kult. mjern.
Redl Albin, kult. Ing. — kult. mjern.✳
Jelić Velimir, kult. Ing. — kult. mjern.
Hoschna Eduard, Kult. Ing. — kult. mjern.
Werber Abraham, Dr. techn., Kult. Ing. — kult. mjern.
Pelech Johan, Kult. Ing. — kult. mjern.
Basch Žiga, Rechn.-Rat.
Koler Karl, techn. Offzl. — tehn. ofcj.
Stipetić Ivan, techn. Assist. — tehn. asist.
Šimunković Ivan, techn. asist. — tehn. Asist.
Marenzi Richard, Frh. v., ldw. Assist. — — tehn. asist.

Honorarbeamte: — Ugovorni činovnici:

Lederer Theodor, Kult. Ing. — kult. mjern.✳
Franković Anton, Kult. Ing. — kult. mjern.✳
Mercker Karl, Kult. Ing. — kult. mjern.✳
Grof Oskar, Kult. Ing. — kult. mjern.

b) Kulturtechnische Sektion für den Bezirk Bijeljina in Bijeljina — Kulturno tehnički odsjek za kotar Bijeljina u Bijeljini.

Balka Franjo, Sektions-Ing. — odsječni mjernik.

c) Kulturtechnische Sektion für Bosn. Gradiška — Kult.-tehn. odsjek za Bos. Gradišku.

Damjanović Stefan, Melior.-Bau-Inspekt. — nadzornik za melioracijone gradnje.✳
Methudy Romeo, Kult. Ing. — kult. mjern.
Biro Stefan, Bau-Rechn. Assist.✳

d) Kulturtechnische Sektion für Livno — Kulturno tehnički odsjek za Livno.

Wilcke Karl, Sektions-Ing. — odsječni mjernik.
Bischoff Alfons, techn. Assist.✳
Stich Karl, Wiesenmeister.

e) Kulturtechnische Sektion in Mostar — Kult.-tehn. odsjek u Mostaru.

Andres Bohuslav, Kult. Ing. — kult mjern.

f) Kulturtechnische Sektion Trebinje — kult.-tehn. odsjek u Trebinju,

Treibal Anton, Sektions-Ing. — odsj. mjernik.✳

g) Kulturtechnische Sektion in Vitina — Kulturno-tehnički odsjek u Vitini.

Görlich Maximilian, Setions-Ing. — odsječni mjernik.

h) Kulturtechnische Bauleitung in Gacko.

Hawelka Vincenz, Wiesenmeister.

Meteorologisches Bureau: — Meteorološki biro.

Harisch Otto, Meteorol Direktor — meteor.
Reingar Adolf, Meteorol. Adjkt. — meteor. pristav.
Setnik Cyril, Meteorol. Adjkt. — meteor. pristav.
Friedl Johann, Meteorol. Offzl. — meteor. ofcj.✳
Sidorowicz Alois, Beobachter auf der Bjelašnica.✳

Departement-Hilfsamt:

Nimmervoll Franz, Offzl.

Departement 3. — Odsjek 3.

Politisch-administrative Forstverwaltung. — Političko-administrativna šumska uprava.

Padežanin Johann, Oberforstrat. — šum. nadsavjetnik.
Mach Rudolf, Forstrat. — šum. savj.✳
Geschwind Andreas, Forstrat — šum. savj.
Schmettan Reinhold, Forstr. — šum. savj.
Waszner Josef, Forstr. — šum. savj.
Schürer Johann v. Waldheim, Forst-M. — šumarnik.✳
Drnić Milan, Forst-M. — šumarnik.
Heide Josef, Forst-M. — šumarnik.✳
Klemenčić Kosta, Forstmeister — šumarnik.
Laska Franz B., Major i. R., Jagdreferent — major u m., referent za lovstvo.✳
Matejček Jan, Reg. V. Sekr. — vladin podtajnik.✳
Kubović Karl, Oberförster I. Kl.✳
Petrovič Dušan, J. U. Dr., Gerichtsadjkt. — sud. pristav.
Wasilewski Karl, Forstverwalter — šum. upravitelj.
Heiliczek Hubert, Forstverwalter — šum. upravitelj.
Landikušić Stjepan, Dr., Oberförster I. Kl. — nadšumar I. razr.✳
Komposch Simon, Ob.-Förster II. Kl. — nadšumar II. razr.
Popović Mihajlo, Konz.-Prakt. — perov. vježbenik.✳
Siglhuber Georg, Förster — šumar.
Křivanek Josef, Ⓚ, Offzl. — ofcjl.
Spaleny Guido, Forstwart — nadlugar.

Departement 4. — Odsjek 4.

Forstwirtschaftl. Depart. — Šumsko-privr. odsjek.

Schmidt Hugo, ✠ R., Ob. Forst-R. — šumski nadsavj.
Přibik Franz, ✠R., Forst-R. — šum. savj.
Bruckner Ferdinand, Forstrat — šum. savj.
Stellwag August v. Carion, Forstrat — šum. savj.
Fritz Karl, Forstrat — šum. savj.
Karop Karl, Forstrat — šum. savj.
Stenczel Zoltan, Forstrat — šum. savj.
Pordes Sigmund, Reg.-Sekr. — vlad. tajnik.
Dostal Franz Hugo, Forstmeister — šumarnik.
Zitta Ferdinand, Forstmeister — šumarnik.✳
Sacher Hugo, Forstverwalter, ✠ — šum. upravitelj.
Pava Árpád de Bekescsaba, Ing. — inž.

Nawratil Franz, Forstverw. — šumski upravitelj.
Schmidegg Emerich, Graf, Oberförst. I. Kl. — nadšumar I. razr.✳
Schwarz Gustav, Forstassist. — šumski asist.✳
Ritter Hermann, Forstassist. — šumski asist.✳
Krstić Simo, Forstassist. — šumski asist.
Wachalowski Tius, Dr. jur., Forstassist — šumski asist.✳
Graef Karl, Fotstassist. — šumski asist.
Weselý Karl, Ritt. v., Ob. Förster II. Kl. — nadšumar II. razr.✳
Topčagić Osman, Ob. Förster II. Kl. — nadšumar II. razr.
Marek Jaroslav, Oberförster II. Kl. — nadšumar II. razr.
Hutterer Ivan, Förster — šumar.
Ružička Kamillo, Förster — šumar.
Trach Wenzel. Förster — šumar.
Löschner Max, Forstprakt. — šumski vježb.✳
Sarnavka Roman, Forstprakt. — šumski vježb.✳
Kasadarović Fehim, Forst-Prakt. — šum. vježb.
Kaytaz Omer, Forstprakt. — šum. vježb.✳
Vesely Johann, Forstprakt. — šum. vježb.
Savin Jovan, Forstprakt. — šum. vježb.✳
Pribik Franz, Förster — šumar.✳
Ulrich Ludwig, Bauassist. — gragj. asist.
Matić Ivan, Kanzlst. — kclst.
Jaller Anton, Waldverm.-Kommissär.
Šury Franz, Forstwart — nadlugar.
Voklić Milan, Forstwart — nadlugar.
Vetengl Jaroslav, Forstwart — nadlugar.
Fiedler Franz, Forstwart — nadlugar.
Ferljan Vladimir, Forstwart — nadlugar.

Rechnungsbureau des forstwirtschaftlichen Departements — Računarski burean šumsko-privrednog odsjeka.

Purkert Josef, Ob. Rchgn. Rat — račun. nadsavjetnik.
Reich Leopold, Rechn. Rat — rač. savj.
Vymlatil August, Rechn. Rat.
Rašević Radovan, Rechn. Revident — račun. revident.
Senekowitsch Josef, Rechn. Revident — račun. revident.
Czezner Anton, Rechn. Revident — rač. revident.
Bayerl Vinzenz, Rechn. Revident — rač revid.
Hrbek Johann, Rechn. Offzl. — račun. oficijal.✳
Šehovac Nikola, Rechn. Assist. — račun. asist.
Tojčić Anton, Rechnungsassist. — račnn. asist.
Papo Isak, Rechn. Assist. — rač. asist.
Storch Friedrich, Rechn. Assist. — račun. asist.

Departement 5. — Odsjek 5.

Für agrar. Operat.—Za agrar. operacije.

Feifalik Anton, Dr. jur., ✠ R., Regierungsrat — vladin savjetnik.
Miączynski Robert, Ritt. v., Kolonisations-Oberinspektor — vrhovin nadzornik za kolonizaciju.
Lahodny Gjuro, Ob. Geometer, Hptm. d. Res. — nadgeometar, kapetan u res.✳
Bogojević Vaso, Ob. Geometer — nadgeometar.
Korotwiczka Gregor, Forstmeister.
Hoffmann Emil, Forstmeister — šumarnik.
Telar Gjuro, Oberförster I. Kl. — nadšumar I. razr.
Nikić Stjepan, Ob. Först. II. Kl. — nadšumar II. razr.
Krečan Adolf, ✠ R., Wirtschaftsrat — privredni savjetnik.
Huber Viktor, ✠ R., Wirtschaftsrat — privredni savjetnik.
Nikiforowicz Basil, Wirtschaftsverwalter.
Lukas Josef, Knzl. — kclst.
Behr Mizzi, Knzl. — kclst.

Departement 6. — Odsjek 6.

Montandepartement. — Rudarski odsjek.

Bureau: Sarajevo, Derebojgasse. — Ured: Sarajevo, Dereboj ulica.

Richter Franz, ♔ III., Ob. Bergrat — rudarski nadsavj.
Raus Ludwig, Bergrat. — rudarski savj.
Alexiewicz Alexander, Bergrat — rudarski savj.
Desch Karl, Ob. Rechnungsrat — nadrač. savjetnik.
Beran Anton, Rechnungsrat.
Koblischek Engelbert, Rechnungsrev. — rač. revident.
Šesták Josef, Rechnungsrev. — rač. rev.
Jelinek Franz, Rechn. Offzl. — rač. ofcj.✳
Zimmermann Leo, Rechn. Offzl. — rač. ofcj.
Brunn Hermann, Rechn. Offzl. — rač. ofcj.✳
Mikula Ruoolf, Rechn. Assist. — rač. asist.
Sklenovský Bruno, Rechn. Assist. — rač. asist.✳

Departement 7. — Odsjek 7.

Geologische Landesanstalt. — Zemaljski geološki zavod.

Derebojgasse.

Katzer Friedrich, Dr. phil., Regierungsrat, Landesgeologe — vladin savjetnik, zemaljski geolog.
Krumpholz Franz, Dr. phil., Adjkt. — pristav.✳

Praktikant:
Unbesetzt.

V. Kultus und Unterrichtabteilung. — Bogoštovlje i nastava.

Abteilungsvorst.: — Predstojnik odjelenja:

Grassl Georg, Dr. jur., jap. H. S. v., Sektionschef — odjelni predstojnik.

Sekretariat:

Sladović Eugen, Edl. v. Sladoevički Dr. jur., Reg.-Vizesekr. — vlad. podtjn.

Departement 1. — Odsjek 1.

Kultusangelegenheiten. — Poslovi bogoštovlja.

Brodnik Franz, Hofrat — dvor. savj.
Rajacsich Alexander, Freih. von, ✠, R., Reg. Sekr. — vlad. tajn.
Spaho Fehim ef., Reg. Sekr. — vlad. tajn.

Departement 2. — Odsjek 2.

Administrative, fachpädagogische und Personalangelegenheiten der Volksschulen, der Präparandien und der Frauenfachschulen. — Administrativni, stručno-pedagoški i osobni poslovi narodnih škola, preparandija i ženskih stručnih škola.

Murko Michael, ♔ III. ✠ R., Regierungsrat. — vladin savjetnik.
Pogačnik Viktor, Landesvolkschulinspektor — zem. nadzornik narodn, škola.
Mirković Simo, Ob. Ing. — nadmjernik.
Blažeković Ivan, Ob. Ing. — nadmjernik.
Woska Emil, Reg.-Vizesekr. — vlad. podtajn.
Bićanić Nikola, Handelsschuldirektor — direkt. trg. škole.
Šiljak Jovan, Kreisschulinspektor. — okruž. škol. nadzornik.
Konrad Rudolf, Ob. Ing. — nadmjernik.
Rolf Ivan, Handelsschuldirektor — direkt. trg. škole.
Schwarz Otto, Dr. Univ. Med., Bezirksarzt — kot. liječnik.
Prašek-Calczynski Bronislava, Dr. med., Schulärztin — škol. liječnica.
Šafar Milan, Dr., Reg. Konzipist. — vlad. perovođa.
Zippra Franjo, höherer Volksschullehrer — učitelj viših nar. škola.
Žagrović Mate, Schulleiter — školski upravitelj.
Urlep Hans, Elementarschullehrer — učitelj nar. osn. škola.
Dolenc Josef, techn. Assist. — tehn. asist.

Departement 3. — Odsjek 3.

Angelegenheiten der Mittelschulen und des b. h. Landesmuseums. — Poslovi srednjih škola i b. h. zem. muzeja.

Kudlich Karl, ✠ R., Reg. R. — vlad. savj.
Kluczenko Johann, Dr., Reg.-Sekr. — dr., vlad. tajn.
Kovačević Đoko, Prof. — prof.
Kesić Đuro, Dr. phil., Prof. — prof.
Marаković Ljubomir, Dr. phil., Prof.

Manipulationsbeamt.: — Manipulantivni činovnici.

Findrik Luka, H. Ä. Adjkt. — prist. pom. ur.
Jirka Margit, def. Diurnistin — def. dnevničarka.

VI. Bauabteilung. — Gragjevno odjeljenje.

Abteilungsvorst. — Predstojnik odjeljenja.

Kussevich de Blacko Theodor. Sektionschef. ♔, II. Kl., — odjeln. predstojnik.

Departement 1. — Odsjek 1.

Personalangelegenheiten. — Personalija.

Rauhofer Josef, Regierungsrat — vlad. savjetnik.
Glück Heinrich, Dr., Reg. Sekretär — vlad. tajnik.
Manojlovits de Bozović Michael, Dr., Reg. Konzipist — vlad. perovodja.✳
Fabini Theodor, Dr., Reg. Konz. — vlad. perovođa.
Wölz Josip, Oberkommissär der b. h. Landesbahnen — nadkomesar b. h. zem. željeznica.✳
Polak Karl, Adjunkt d. b. h. Landesbahnen — pristav b. h. zem. železnica.
Štěpánek Heinrich, techn. Offzl. — tehn ofcj.
Kukurudza Theodor, techn. Assist. — tehn. asist.
Beinhacker Rudolf, H. Ä. Adjkt. — pis. prist.
Čaić Elsa, Kanzlistin — kclst.
Bilek Karl, Kanzlist d. b. h. Landesbahnen — kancelista bos. herc. zem. želj.

Departement 2. — Odsjek 2.

Hochbau. — Visoke gragjevine.

Pospišil Josef, Baurat — gragj. savjetnik.
Fitzinger Karl, Baurat — gragj. savjetnik.
Kuschée Theodor, Ob. Ing. — nadinžinir.
Dvořak Johann, Ob. Ing. — nadinžinir.
Czerny Josef, Ob. Ing. — nadinžinir.
Greger Josef, Ob. Ing. — nadinžinir.
Ursini Wenzel, techn. Ob. Offzl. — tehn nadofcj.

Fischer Johann. ✠. Ⓚ. techn. Ober-Offzl. — techn. nadofcj.
Schlesinger Emil, techn. Offzl. — tech. ofcj.✳

In Verwendung des Hochbaudepartements — U upotrebi kod odsjeka za visoke gragjevine:

Berger Hans, Dr. Ing., Archit. — architekt.
Huber Ludwig, Archit. — arhitekt.
Pokorny Josef, Archit. — arhitekt.
Ružička Adolf, Archit. — arhit.✳
Lauda Ladislaus, Archit. — architekt.
Wewerka Franz, Bauführer — voditelj gradnje.
Parzer Franz, Bauführer — voditelj gradnje.✳

Departement 3. — Odsjek 3.

Straßen- und Brückenbau — Gradnja cesta i mostova.

Reddi Oskar, ♔ III., Oberbaurat, — gradj. nadsavj.
Glaser Josef, Baurat — gradj. savj.
Germann Friedrich, Ober-Ing. — nadinžinir.✳
Zapletal Josef, ✠, Ing. — inžin.
Misilo Josef, Ing. — inžinir.✳
Gottlieb Josef, Ing. — inž.
Semerad Franz, Ing. Adjkt. — inžinir prist.✳
Jovanović Živan, Ing.-Adj.
Lackner Otto, techn. Ob.-Offizial — tehn. nadoficijal.
Deutsch Hugo, techn. Offizl. — techn. ofcj.✳
Spanačević Milan, techn. Assist. — tehn. asist.

Departement 4. — Odsjek 4.

Wasserbau und Elektrizität. — Vodne gradjevine i elektricitet.

Žakula Vojislav, Baurat — gradj. savj.
Kulweit Karl, Baurat — gradj savj.
Wacha Hugo, Baurat — gradj. savj.✳
Liewald Johann, Ob.-Ing. — nadinž.
Stern Adolf, Ob.-Ing. — nadinžinir.
Rod Johann, Ing. — inž.✳
Trifković Jovo, techn. Offizial — tehn. oficial.

Departement 5. — Odsjek 5.

Eisenbahnbau. — Gradnja željeznica.

Wicher Paul, bulg. C. V O. V., Off. Kr. desselben O., Hofrat. — dvorski savjetnik.
Jelić Sebastian, ✠, Baurat — gragj. savj.
Baumann Robert, Ob.-Ing. — nadinžinir
Czerski Dr., Michael, R. v. Rawics, Ob.-Ing. — nadinžinir.
Keintzel Hugo, ✠. Ob.-Ing. — nadinžinir.
Müller Franz, Ob.-Ing. — nadinžinir.✳
Plavšić Nikola, Ob.-Ing. — nadinžinir.✳
Pünkösti Jenö, R. v.. Ob.-Ing. — nadinž.
Sebestyén Johann, Ob.-Ing. — nadinž.
Hammer Robert, Ing. — inžinir.
Lauterbach Rudolf, Ing. — inžinir.
Sichovsky Viktor, Ing. — inžinir.✳
Skandera Rudolf, Ing. — inžinir.
Szalay Sándor, Ing. — inžinir.✳
Valda Johann, Ing. — inžinir.
Wielinski Sigmund, Ing. — inžinir.
Jovanović Mirko, Ing. — inž.
Radja Djordjo, Ing. — inž.✳
Grob Ernst, Ing. — inž.
Kleinmayr Felix, R. v., Ing. — inžin.✳
Knebel Rudolf, Ing. — inž.✳
Soltész Bila, Ing. — inž.
Stara Anton, Ing. — inž.✳
Tomanek Oskar, Ing. Adjkt. — inžinir prist.
Tieftrunk Josef, Ing. Adjkt. — inžinir prist.✳
Ritschel Rudolf, techn. Assist. — tehn. asist.✳
Weltlich Josef, Rechn.-Rev. — rač. rev.
Salom Rafael, Rechn. Rev. — rač. rev.
Dereta Milan, Hilfsämter Adj.

Departement 6. — Odsjek 6.

Eisenbahnbetrieb. — Željeznički promet.

Zerlauth Otto, Ober-Insp. der b. h. Landesbahnen — nadzornik bos.-herc. zem. želj.
Kunerth Adolf, ✠ R., OberBau-R. — gragj. nadsavj.
Soyka Ludwig, ✠ R., tit. Ob.-Bau-R. — nasl. i znač. gragj. nadsavj.
Rasinec Martin, ✠, Inspektor der b. h. Landesbahnen — nadzornik bos.-herc. zem. želj.
Kurka Gustav, Inspektor der b. h. Landesbahnen — nadzornik bos.-herc. zem. želj.
Neuberger Mathias, Dr., Sekretär der b. h. Landesbahnen — tajnik bos.-herc. zem. želj.
Wantur Adolf, Ing. Adjkt. — inž. prist.✳
Onderek Johann, Kommissär der. b. h. Landesbahnen — povjerenik b. h. zem. želj.
Furcht Ludwig, Kommissär der b. h. Landesbahnen — povjerenik b. h. zem. želj.
Kühtreiber Karl, Adjkt. der b. h. Landesbahnen — pristav b. h. zem. želj.
Luczati Josef, Adj. der b. h. Landesbahnen. — pristav bos.-herc. zem. želj.

Verzeichnis über die beim Eisenbahnbaudepartement der Landesregierung für Bosnien und Hercegovina beschäftigten Vertrags-Ingenieure und Techniker.

(Alphabetisch angeordnet.)

Barabas Erwin, techn. Hilfskraft.✳
Bruckmann Hanns, Vermess. Adjunkt.✳
Denk Otto, Oberingen.
Dub Otto, Ingen. Assistent.✳
Freier Leo, Ing.✳
Gallus Robert, Ingen. Adjunkt.✳
Gius Josef, techn. Beamter.✳
Grah Gustav, techn. Beamter.✳
Gross Julius, Ingen. Adjunkt.✳
Holzer Anton, Ingen.✳
Hummel August, Geom. Assist.✳
Krzysik Sigismund, Vermess. Adjunkt.✳
Mrowiec Paul, Vermess. Adjunkt.✳
Novak Vladimir, Ingen.✳
Piskač Johann, techn. Beamte.✳
Rad-Hollensteiner Eduard, Ingen.✳
Reinold Josef, Ober-Ingen.
Riszawy Artur, Ingen. Adjkt.✳
Sprenger Bruno, Ingen.✳
Tichaček Johann, Ing. Adjkt.✳
Vlačilik Vladimir, Ing. Assist.✳
Vanatko Miloš, Ingen.✳
Wiedemann Olvier, Zeichner.✳
Wišata Ottokar, techn. Hilfskraft.✳

Statistisches Departement. Statistički odsjek.

Amtslokal: — Ured: Gornja Hiseta 2.

Birkovits Max, Dr. jur., ✠ R., Reg. Sekr., Chef — vlad. tajnik, predstojnik.
Brodjanac Josef, Rechn. Rev. — rač. rev.
Makale Manfred, stat. Adjkt. — stat. prist.

Hilfsämter der Landesregierung. Pomoćni uredi zemaljske vlade.

Leiter d. Hilfsamtes: — Uprav. pom. ured.:
Mažgon Josef, H. A. Direktor.

H. Ä. Direkt.: — Direktori pomoćnih ureda:
Jakupec Georg.
Mandolfo Rafael, ✠ (zug. d. Personalrbu.).
Fein Ludwig, ✠.
Krvarić Viktor (zug. d. Präs. H. A.).

H. Ä. Adjktn.: — Pristavi pomoćnih ureda:
Mondschein Josef David (zug. IV a).
Oppitz Richard.
Janda Josef (zug. d. Präs. Bur.).
Stanić Vaso.
Beinhacker Rudolf (zug. VI A).
Rosenberg Alexander.
Hodák Franz (zug. d. Präs. H. A.).
Zaplata Anton.
Matković Vinzenz.
Cetušić Alois (Hausverw.) — (kuće uprav.).
Langer Viktor.✳
Loidolt Johann.✳
Kuntić Ivan (zug. IV A).✳
Binder Friedrich.
Findrik Luka (zug. V A).
Reiber Hugo.
Vašary Alexander.

Kanzleioffiziale: — Pisarnički oficijali:
Křivanek Josef (zug. IV A).
Čalić Isak.
Dereta Milan (zug. VI A).
Klimek Johann (zug. d. San. Dep.).
Maljukanović Emanuel.
Schäfer Josef.
Purkhart Franz.
Zlámalík Johann.
Dukić Andrija
Sanković Nikola.
Nimmervoll Franz.
Jillek Karl.
Tipelt Ambros.
Kolić Milan.
Schindelař Vinzenz.
Koschek Emil.
Malešić Dušan.

Kanzlisten: — Kanceliste:
Matić Johann.
Lukas Josef (zug. IV A).
Milošević Ljubomir (zug. IV A).
Rajić Sofie.
Weinert Elsa (zug. d. Präs. H. A.).
Jančik Heinrich (zug. d. Pers. Bur.).
Ferljan Johann.
Čaić Elsa (zug. VI A).
Dedić Hasan.
Schmidt Kamila (zug. d. Präs. H. A.).
Behr Maria (zug. d. Forstdep.).
Freudenfeld Artur.
Schneider Jakob (zug. d. Präs. H. A.).
Steiner Johann.
Bašić Stefan.✳
Jančik Raimund (zug. d. Hyp. Dep.).✳
Vogl Alfred.✳
Magerle Josef.
Skuhravy Adolf.
Buresch Franz.

Dem Hypothekar-Departement der Landesregierung zugeteilte Grundbuchsbeamte: Gruntovni činovnici dodijeljeni hipotekarnom odsjeku zem. vlade:

Grundbuchsdirektoren: — Grunt. ravnatelji:
Gačeša Božo.
Schomek Viktor.
Brössler Karl.

Obergrundbuchsführer:—Nadgruntovničari:
Olszewski Julius. Franz Karl.
Grundbuchsführer: — Gruntovničar:
Stojković Radivoj.
Kanzleioffizial: — Pisarnički oficijal:

Regierungskommissär für die Landeshauptstadt Sarajevo.
Vladin povjerenik za glavni grad Sarajevo.

Komadina Rudolf, ✠ R., Bez. Vorst. I. Kl. — kot. predst. I. razr.
Zugeteilt:
Dokić Stjepan, pol. Adjkt. I. Kl.

I. Magistratsagenden — Poglavarstveni posao:

Komadina Rudolf, Reg. Kom., Leiter — vlad. povj., uprav.
Buconjić Nikola, Schulinsp. — školski nadzornik.
Mandić Ilija I.. H. Ä. Dir. — ravn. pom. ur.
Čubelić Zacharias, Offzl. — oficijal.
Cvitković Michael, Steueramts-Ob. Kontr. — por. nadkontr.
Janković Božidar, Steueramts-Oberkontr.
Rieger Johann. Steueramts-Oberkontr. als Finanzreferent b. d. Unterhaltskommision.

II. Polizeidirektion.
Magistratsgebäude.

Polizeidirektor: Homer Emmerich.
Bezirksvorsteher: Gjuroci Slavko.
Reg. Konzipist: Iwasiuk Viktor.
Polit. Adjunkt: Wilhelm Karl, Dr.
Konz. Prakt.: Ratković Adolf, Dr. von.
Polizeiarzt: Sattler Moritz, Dr.
Detektiv Insp:: Maximović Peter.
Assistent: Pollak Ednard, von.
Rechnungsrevident: Bolla Alexander, von.
Hilfsämteradjunkte: Mažar Mathias, Korda Johann.
Offiziale: Dončević Stjepan. Faltin Leo.
Stenotypistin: Tucaković Danica.

III. Obergericht und Oberstaatsanwaltschaft in Sarajevo.
III. Vrhovni sud i državno nadodvjetništvo u Sarajevu.

a) Obergericht. — a) Vrhovni sud.

Präsident: — Predsjednik:
Tschoffa Franz, ✠ R.

Senatspräsidenten: — Predsjednici senata:
Jaworski Nikolaus, Ritt. v., ✠ R.
Šuta Franz, Dr. jur.

Obergerichtsräte: — Savj. vrhovnog suda:
Tobiasz Stanislaus.
Hrašovec Aleksander.
Grządziel Ludwig, ✠ R.
Przybylski Josef.
Horvatić Sl. Viktor, ✠ R.
Grabianski Florian.
Lyszkowski Stanislaus
Bielen Johann.
Pajtoni Josef, v., ✠.
Soukup Wenzel.
Naumowicz Bogdan, ♔ III.
Ferens Ernest.

Zugeteilte Gerichtsräte: — Dodijeljeni sudski savjetnici:
Zobkow Michael, Dr. jur., ✠ R. (Privatdozent an der Franz Josef I.-Universität in Agram, ord. Tit. Prof. der Univ. in Sofia).
Jaworski Vincenz.
Dawidczak Theodor.
Miletz Koloman, v.

Zugeteilte Gerichtssekretäre: — Dodijeljeni sudski tajnici:
Zahradka Alfred.✳
Durbešić v. Grobnički Johann.✳

Zugeteilte Gerichtsadjunkten: — Sudski pristavi:
Plaznik Adam.
Brun Daniel.
Žic Andrija, Dr. jur.

Scheriats-Oberrichter: — Šerijat. nadsudije:
Mutapčić Salih eff.
Prohić Ali Riza eff.

Scheriatsrichter: — Šerijatski sudija:
Uzeiragić Esad eff.

Hilfsamt: — Pomoćni ured:
Simić Jovan. H. Ä. Dir. — upr. pom. ur.
Kadić Muhamed, H. Ä. Dir.
Špoljarić Leopold, H. Ä. Adjkt. — prist.
Bulić Svetozar, Offzl. — ofcj.
Vidaković Todor, Offzl. — ofcj. ✳
Grmovšek Franz, Kzlst. — kclst.
Srinčić Max, Kzlst.✳

b) Oberstaatsanwaltschaft.
b) Državno nadodvjetništvo.

Stahl Johann, ✠ R., Oberstaatsanwalt.
König Wilchelm, Dr. jur., Oberstaatsanwaltsubstitut. — zamj. drž. nadodvjetnika.

IV. Kreisbehörden. — IV. Okružne oblasti.

Politische Behörden, zugleich Steuerbehörden. — Političke, ujedno porezne oblasti. —

1. Banja Luka.

Kreisvorsteher: — Okružni predstojnik:
Marczell Artur von.

Polit. Konz. Bmte: — Pol. perovodni činov:
Molnar Géza, Dr., Reg. V. Sekr. — vlad. podtajn.✳
Rešetar Paul, Ritt. von, Konz. Prkt.

Sanitätsbeamte: — Sanitetski činovnici:
Herzmann Eduard, ✠. UMDr., San. Insp. — zdravstv. nadzornik.
Rakić Kornelia, Dr. Amtsärztin. — uredovna liječnica.
Fischer Alois, ✠ R., Vet. Insp. — vet. nadz.

Forstbeamter: — Šumski činovnik:
Saller Karl, Förster — šumar.

Schulinspektoratsadjunkte: — Školski nadzornički pristavi:
Rajković Dragutin.
Šćeta Ahmed.✳

Technische Beamte: — Tehnički činovnici:
Scheuer Adolf, Baurat — gragj. savjet.
Mossler Josef, Ob. Ing. — nadmjernik.✳
Komzak Eugen, Ob. Ing. — nadmjernik.
Turina Gabriel, Ing.✳
Borovnica Stojan, Ing. Adjkt. — inžin. prist.
Berković Franz, Baurechn. Rev. — gragj. rač. rev.
Hruza Karl, techn. Assist.
Pavliszyn David, Kzlst.✳

Eichamt: — Baždarski ured:
Mandić Jovo, Leiter — upravitelj.✳

Manipulationsbeamte: — Manipul. činovn.:
Ekić Ismail, Offzl. — ofcj.
Jirota Franz, Offzl. — ofcj.

2. Bihać.

Kreisvorsteher: — Okružni predstojnik:
(Unbesetzt. — Nepopunjeno.)

Politische Beamte: — Politički činovnik:
Kulinović Muhamedbeg, Reg. Vicesekretär.
Götz Zoltan, Dr., Konz. Prkt. — perov. vježb.✳

Sanitätsbeamte: — Sanitetski činovnici:
Bleicher Martin, UMDr., Sanitätsinspektor zdrav. nadzornik.
Siche Emil, Vet. Insp. — vet. nadzornik.

Forstbeamte: — Šumski činovnici:
Bulbuk Konstantin, Forstmst. — šumarnik.
Vobořil Ladislaus, Forstwart — nadlugar.

Schulinspektorat: — Školski nadzorništvo:
Plohl Anton, Kreisschulinsp.
Savić Dušan, Lehrer — učitelj.

Technische Beamte: — Tehnički činovnici:
Hahn Julius, Obering. — nadinž.
Lominski Thaddäus, Ob. Ing. — nadinž.
Kraguljac Stevo, Ing. Adjkt. — mjern. prist.✳
Kovač Nikola, Bau-Rechn. Offzl. — gragj. rač. ofcj.

Manipulationsbeamte: — Manipul. činovnici:
Gaupp Josef, Adjkt. — prist.
Križ Franz, Offzl. — ofcj.

3. Mostar.

Kreisvorsteher: — Okružni predstojnik:
Petrović-Petraki Sokrat, ♔ III., ✠ R., Leutn. i. d. Res.

Politische Konzeptsbeamte: — Politički perovodni činovnici:

Deutsch Otto, Reg. Sekr.

Sanitätsbeamte: — Sanitetski činovnici:

Pollacsek Bernhard, UMDr., Sanitätsinsp. — zdrav. nadzornik.
Laufer Salomon, ✠ R., Vet. Insp. — vet. nadzorn.

Forstbeamte: — Šumski činovnici:

Lukacs Stefan, Ob. Forstrat. — šum. nadsavj.
Klima August, Förster — šumar.

Landwirtsch. Beamter: — Poljoprivredni činovnik:

Waschkau Julius, Wirtschaftsrat. — privr. savj.

Schulinspektorat: — Školsko nadzorništvo:

Mursel Sulejman eff.,, Kreis-Schulinspekt. Adjkt. — okr. škol. nadzorn. prist.
Šimunac Stjepan, Kreis-Schulinspekt. Adjkt, — okr. škol. nadzorn. prist.

Technische Beamte: — Tehnički činovnici:

Komadina Miloš, Ob. Baurat. — gragj. savj., ♔ III.
Nemeček Ivan, Ing. Adjkt. — mjern. pr.
Vaněk Hugo, Ing. Adjkt. — mjern. prist.✳
Kohn Emil, Ing. — mjern.
Klička Karl, Ing. — mjern.✳
Božić Ivan, Ing. Adjkt. — mjern. prist.
Knežiček Wenzel, Bau-Rechn. Offzl. — gragj. rač. ofcj.
Krezić Marko, techn. Offzl. — tehn. ofcj.✳
Klinger Adolf, Adjkt. für Meteorologie — prist. za meteorologiju.

Manipulationsbeamte: — Manipul. činovnici:

Mihočinović Nikolaus, Adjkt. — prist.
Komljenović Rade, Offzl. — ofcj.
Pargner Willi, Kzlst. — kclst.

4. Sarajevo.

Kreisvorsteher: — Predstojnik okružja:

Defterdarović Ibrahimbeg, ✠ Off. u. R., Kreisvorsteher — predst. okružja.

Politischer Konzeptsbeamter: — Politički perovodni činovnik:

Bardasch E. F., ✠ R., k. u. k. Hptm.✳

Sanitätsbeamte: — Sanitetski činovnici:

Seidenfeld Jakob, Dr., ✠ Off., ✠, EZ. v. Rot. Kr., Reg. Rat.
Krajewska Theodora, Dr., Amtsärztin — ured. liječnica.
Struhal Johann, ✠, Vet. Insp., — vet. nadzornik.

Forstbeamte: — Šumski činovnici:

Žák Karl, Forstmeister — šumarnik.
Storch Anton, Förster — šumar.

Schulinspektorat: — Školsko nadzorništvo:

Mulabdić Edhem, Prof., Schulinspektor. — okr. šk. nadzor.
Gamberger Eduard, Lehrer — učitelj.✳
Šebešić Josip, Schulinspektoratsadjunkt.

Technische Beamte: — Tehnički činovnici:

Karković Dominik, Baurat. — grad. savj.
Katz Wilhelm, Ob. Ing., k. u. k. Oberleutn. — nadmjern.✳
Sobotka Stanislaus, Ing. — mjern.
Novy Jaroslaus, Ing. — mjern.
Božić Georg, Ing. — mjern.
Pull Georg, v., Ing. (Milit. Straßenbau).✳
Kohn Michael, Bau-Rechn. Revident. — gragj. rač. revidet.
Boras Simon, techn. Offzl. — tehn. ofcj.
Lewicki Konstantin, techn. Assist.✳

Manipulationsbeamte: — Manipul. činovnici:

Kára Augustin, Adjkt. — prist.
Vujić Simo, Offzl. — ofcj.

5. Travnik.

Kreisvorsteher: — Okružni predstojnik:

Dolić Nikola, ✠ R.

Politische Konzeptsbeamte: — Politički perovodni činovnici:

Ehrlich Marcel, Reg. Sekr. — vlad. tajn.
Reiner Ottokar, Reg. Vicesekreter. — vlad. podtajn.

Sanitätsbeamter: — Sanitetski činovnik:

Zauderer Bernhard, ✠ R., Ⓚ, UMDr., Landessanitäsrat — zem. san. savj.

Veterinärinspektor: — Veterin. nadzornik:

Chomet Moritz.

Forstbeamte: — Šumski činovnici:

Teschner Josef, Forstrat — šumski savj.
Bielok Franz, Förster.

Schulinspektorat: — Školsko nadzorništvo:

Miličević Stjepan, Schulinsp. — nadzornik.
Kršlak Mustajbeg, Schulinsp., Adjkt.
Matulić Ljubomir, von, Lehrer — učitelj.

Technische Beamte: — Tehnički činovnici:

Straka Emanuel, Baurat — gradj. savj.
Žalud Josef, Ob. Ing. — nadmjern.
Turudija Stanko, Ing. — mjern.✳
Přibil Franz, Ing. — mjern.✳
Weber Richard, Ing. — mjern.
Koretz Emil, Ing. Bdjkt. — mjern. prist.✳

Manipulationsbeamte: — Manipul. činovnici:

Siriště Franz, Adjkt. — prist.
Zlamalik Johann, Offzl. — ofcjl.
Bažant Franz, Kzlst. — kclst.✳

6. Tuzla.

Kreisvorsteher: — Okružni predstojnik:

Baron Ladislaus, ✠ R., preuß. r. Ad. O. IV.

Pol. Konz. Beamter: — Pol. perov. činovn.:

Remý Brzenkovich Ritt. v. Szillas, Reg. Sekr. — vlad. tajnik.
Biser Husein, Bez. Verst. II. Kl. — kot. predst. II. razr.

Sanitätsbeamte: — Sanitetski činovnici:

Mayer Elias, UMDr., San. Insp.
Olszewska Hedwig, UMDr., Amtsärztin. — dr. un. med., ured. liječnica.
Sperk Eduard, Vet. Insp. — vet. nadzornik.

Forstbeamte: — Šumski činovnici:

Strecha Alois, Forstmeister. — šumarnik.
Schorsch Anton, Forstwart. — nadlugar.

Landwirt. Beamter: — Poljopriv. činovnik:

Stjepanović Ljubomir, Wirtsch. Insp. — poljoprivr. nadzornik.

Schulinspektorat: — Školsko nadzorništvo:

Mandić Simo, ✠, Schulinsp. — nadzornik.
Odić Anton, Kreisschulinspektorats-Adjkt. školski nadzornički prist.

Technische Beamte: — Tehnički činovnici:

Berger Julius, Baurat — grad. savj.
Isavid Maximilian, Ob. Ing. — nadmjer.
Kácl Karl, Ob. Ing. — nadmjer.
Schiefner Jaroslav, Ing. — mjern.
Arsenović Demeter, Ing. Adjkt. — mjern. prist.
Szafner Josef, Bau-Rechn. Offzl. — gragj. rač. asist.

Manipulationsbeamte: — Manipul. činovnici:

Ahmetović Ahmed, Offzl. — ofcj.
Štakor Marko, Offzl. — ofcj.
Zitko Marija, Beamtenaspirantin — čin. asp.

V. Finanzdirektionen und denselben untergeordnete Ämter. — V. Financijalna ravnateljstva i njima podregjeni uredi.

1. Banja Luka.

Zlámal Franz, Dr., Finanzrat u. Finanzdirektor. — financ. savjetnik, fin. ravnatelj.
Glanzer Markus, Finanzrat. — financ. savj.
Pešek Johann, Dr., Fin. Sekr. — fin. tajn.
Vurdelja Milan, Fin. Vicesekr. — financ. podtajnik.
Horn Ziga, ⊙, Dr., Fin. Konz. — fin. koncipista.✳
Fischer Anton, ✠, Evidenzhalt. Ob. Insp. — nadnadzornik za evidenciju katastra.
Malvić Vinzenz, ✠, ✠, (Bd.) Fin. W. Inspektor u. Fin. W. Ref. — nadzornik fin. straže, izvjestitelj.
Cveček Josef, Rechnungsrat — račun. savj.
Kernić Simon, H. Ä. Adjkt. — pristav. pom. ureda.

Finanzwache-Kontrollbezirksleitungen: — Upraviteljstva kontrolnih kotara financijalne straže:

a) Banja Luka:

Labaš Alexander, von Blaškovec, Fin. W. Kom. — povjerenik fin. straže.
Servis Vilim, bronz. E. M. v. R. K. Fin. W. Vicekom. — podpovjerenik fin. straže.

Finanzwachabteilungen: — Razdjeli financijalne straže:

Banja Luka, Bosn. Gradiška, Kotor Varoš, Orahovo und Rudolfstal.

b) Bosn. Brod:

Sedlar Karl, von Svojić, Fin. W. Kom. — povj. financ. straže.
Miković Demeter, Oberresp. — nadpriglednik.

Finanzwachabteilungen: — Razdjeli financijalne straže:

Bosn. Brod I, Bosn. Brod II, Odžak, Bosn. Svinjar, Dubočac u. Bosn. Kobaš.

c) Doboj:

Gruchol Ludwig, ✠ (Bd.) Fin. W. Kom. — povj. financ. straže.
Vladetić Dušan, Fin. W. Oberinsp. — nadpriglednik fin. straže.

Finanzwachabteilungen: — Razdjeli financijalne straže:

Doboj. Derventa, Prnjavor, Tešanj und Pribinić.

d) Prijedor:

Schubert Vilim, Fin. W. Kom. — povj. financ. straže.

Finanzwachabteilungen: — Razdjeli financijalne straže:

Prijedor. Bosn. Novi. Dobrlin, Bosn. Kostajnica, Bosn. Dubica i Bosn. Gradina.

Zuckersteuerkontrolle in Usora: — Kontrola za porez na šećer u Usori:

Vambera Franz, Kontr. der techn. Fin. Kontr.

Hauptzollamtsexpositur in der Mineralölraffinerie in Bosn. Brod:

Böhm Karl, Zolleinnehmer. — carinski prijamnik.

2. Bihać.

Finanzdirektion — Financij. ravnat.

Weiss Karl Erwin, Ob. Finanzrat, Finanzdir. — fin. nadsavj., ravn.
Ostrčilík August, Finanzsekr. — fin. tajn.
Jesianu Isidor, Finanzsekr. — fin. tajn.
Biró Kornel, Dr., Finanz-Vize-Sekr. — fin. podtajnik.
Čížek Georg, Evidenzhalt.-Ob.-Geom. I. Kl. — nadgeom. I. razr.
Bundyk Adolf, Finanzw. Ob. Kom., Finanzw. Ref. — fin. straže nadpovj.
Maričić Srećko, Rechn. Rev. — rač. rev.
Baier Benedikt, Kzlst. — kclst.

Kontrollbezirksleitungen — Upraviteljstva kontr. kot. financ. straže.

A. Bihać.

Vuić Paul, ✠ (Bd.), Fin. Wach-Ob. Kom., Hauptm. i d. R. — nadpovj. fin. straže, kap. u pr.

Standorte der Finanzwachabteilungen — Mjesta fin. straže:

Bihać. Bužim, Cazin, Bos. Krupa, Velika Kladuša, Trž. Raštela, Kulen vakuf.

B. Bos. Petrovac.

Absbahs Wilhelm, Finanzw. Kom., Oblt. i. d. R. — povj. fin. straže, nadpor. u pr.✳

Standorte der Finanzwachabteilungen — Mjesta fin. straže:

Drvar, Ključ, Bos. Petrovac, Sanski most, Trubar.

3. Mostar.

Homiuka Virgil, Ob. Fin. Rat, Fin. Direkt.
Formanek Arthur, Fin. Rat — financ. savj.
Richter Johann, Fin. Sekr. — fin. tajn.✳
Doktorić Kristian, Dr., Fin. Vizesekr. — fin. podtajn.
Kuić Trifko, Fin. Vizesekr. — fin. podtajn.
Bonačić Mato, Dr., Fin. V. Sekr. — fin. podtajn.
Znidaršić Josef, Fin. Konzip. — fin. perov.
Dančević Nikola, Dr., Fin. Konz.✳
Chramosta Johann, H. Ä. Adjkt. — prist. pomoćnih ureda.
Bubalo Nikola, Rechn. Offzl. — ruč. oficl.
Hronek Johann, Fin. W. Ob. Kom. als Finanz-W. Ref.

Finanzwache-Kontrollbezirksleitungen: — Upraviteljstva kontrolnih kotara financijalne straže:

a) Mostar.

Bokšić Michael, Kom. — povj.
Holub Johann, Vizekom. — podpovj.

Finanzwachabteilungen: — Razdjeli financijalne straže:

Čitluk, Jablanica, Konjic, Širokibrjeg, Mostar.

b) Gacko.

Čuljat Johann, Vizekom. — podpovj.

Finanzwachabteilungen: — Razdjeli financijalne straže:

Gacko, Korito und Nevesinje, Kazanci, Perušica.

c) Ljubuški.

Kolar Michael, Oberresp., Leiter — upravn.
Remeta Mathias, Oberrespizient.

Finanzwachabteilungen: — Razdjeli financijalne straže:

Čapljina, Gorica, Klobuk, Ljubuški, Posušje und Rakitno.

d) Trebinje.

Klement Josef, Eis. V. K. m. d. K. (Bd.), Ob. Resp. Leiter — nadrespic.

Finanzwachabteilungen: — Razdjeli financijalne straže:

Bileča, Džambegovina, Grab, Skrobotno, Ivanica, Trebinje und Sutorina.

e) Stolac.

Hanyš Anton. Vizekom. — podpovj.
Lemić Jovo, Ob. Resp. — nadrespic.

Finanzwachabteilungen: — Razdjeli financijalne straže:

Dabar polje, Hutovo, Ljubinje, Stolac, Domanovič, Zavala u. Doljani.

Zollsteuerämter in: — Carinsko-porezni uredi:

Bileča: — U Bileći:

Kalecký Josef, Zolleinn. — car. prijamnik.

Gacko: — U Gackom:

Stelle vakant. — Ispražnjeno.

Trebinje: — U Trebinju:

Porkert Vladimir, Zollamtsoffzl. — car. ofc.✳

4. Sarajevo.

Mrkvina ulica Nr. 7.

Klein Emil, Dr. jur., ✠ R., Ober Fin. Rat, Fin. Dir. — financ. nad savj.
Schneck Viktor, Fin. Rat — fin. savj.
Pizzarello Anton, Fin. Rat — fin. savj.
Ludwig Anton Karl, Dr. jur., Finanzsekr. — fin. tajnik.
Klein Simon, Fin. Sekr. — fin. tajn.
Bogdanović Zvonimir, Fin. Vizesekr. — fin. podtajn.✳
Fischer Albert, Fin. Vizesekr. — fin. podtajn.
Filipančić Anton, Fin. Vizesekr. — fin. podtajnik.
Uvejs Muhamed Hamid, Fin. Konzipist.
Adam Karl, Fin. Konzipist.
Glössl Franz, ✠, Fin. W. Insp.
Tomsche Johann, Evidenzhalt. Ob. Insp.
Schmidt Ferdinand, Rechnungsrat.
Knežević Johann, Hilfsämter Adjkt.

Dem Finanzinspektorate in Sarajevo unterstellte Ämter: — Financijalnom nadzorništvu u Sarajevu podredjeni uredi:

Hauptzollamt in Sarajevo: — Glavni carinski ured:

Rosmarić Franz, ✠, Zollobereinnehmer — car. nadprijamnik. (VII.)

Heintschel Emil. Zolloberkontrl. — car. nadkontr.
Kulaš Johann, Zolleinnehmer — car. prijam.
Grmuša Michael, Lt. i. d., Res. Zolleinn. — prič. por.
Zambal Ludw., Zolleinnehmer — car. prijam.
Gračanin Georg, Zolleinnehmer — car. prijam.
Ronovský Franz, Zolleinnehmer — car. prijamnik.
Marian Rafael, Zolleinnehmer. — car. prijam.
Raca Branko. Zollamtsoffzl. — car. ofcj.
Blažon Adolf, Zollamtsoffzl. — car. ofcj.✳
Antoljak Stefan, Zollamtsoffzl. — car. ofcj.

Hauptzollamtsexpositur in Bosnisch-Brod: — Carinska Ispostava:

Böhm Karl, Zolleinnehmer. — car. prijam.

Nebenzollamt Vardište: — Uzgredni carinski ured:

Křoupal Josef, Zolleinnehmer — car. prijam.

Nebenzollamt Uvac: — Uzgredni carinski ured:

Unbesetzt.

Nebenzollamt Rudo: — Uzgredni carinski ured:

Vančura Josef, F. W.-Oberaufseher.

Nebenzollamt Metaljka: — Uzgredni carinski ured:

Steiner Richard, Zolleinnehmer. — car prijam.

Zollansageposten: — Carinske stanice:

Čelebić:

Grozurek Franz, Resp. — respic.

Vikoč:

Valpotić Stanislau, Resp. — respic.

Finanzwache-Kontrollbezirksleitungen, und zwar: — Upraviteljstva kontrolne kotarske financijalne straže. i to:

a) Sarajevo:

Röhrig Karl, ✠ (Bd.), Fin. W. Kom., Oblt. i. d. Res.
Serdar Johann, Eis. V. K. m. d. K. (Bd.), Fin. Wach-Oberresp. — nadresp. fin. straže.

Finanzwachabteilungen: — Razdjeli financijalne straže:

Sarajevo, Kiseljak, Visoko.

b) Goražda:

Deák Oskar, ✠ (Bd.), Fin. W. Kom.

Finanzwachabteilungen: — Razdjeli financijalne straže:

Banići, Čajnice, Goražda, Metaljka, Rogatica.

c) Foča:

Kapry Ludwig, Freiherr v., Finanzw. Kom., — povj. financ. straže.

Finanzwachabteilungen: — Razdjeli financijalne straže:

Čelebić, Foča, Igoč, Jeleć, Slatina, Vikoč.

d) Višegrad:

Kiss Eugen, ✠ (Bd.), Ob. Kom., — nadpovjer.

Finanzwachabteilungen: — Razdjeli financijalne straže:

Rudo, Ustibar, Uvac, Vardište, Višegrad, Žljeb.

5. Travnik.

Halperu Adolf, Dr., Ob. Fin. Rat, u. Fin. Direkt. — fin. nadsavj. i fin. ravn.
Jurina Franz, Fin. Rat u. Fin. Dir. Stellv. — fin. savj. i zamj. fin. ravnatelja.
Kirchner Alex., Fin. Sekr. — fin. tajn.
Krtalić Adam, Fin. Vizesekr. — fin. podtajn.✳
Novakovic Michael. Dr., Fin. Vizesekr. — — fin. podtajn.
Přidal Vladimir, Fin. Konz. — fin. perovođa.✳
Pavičić Michael, 🎗 (Bd.), Fin. W. Ob. Kom. u. Fin. W. Ref. — fin. nadpovjer.
Mirković Josip pl., Rechn. Rev. — rač. rev.
Meissner Klemens, Ⓚ, H. Ä. Adjkt. — pisarn. pristav.

Finanzwache-Kontrollbezirksleitungen: — Upraviteljstva kontrolne kotarske financijalne straže:

a) Travnik:

Gödel Karl, Fin. W. Kom. — povj. fin. str.
Mažar Nikolaus, Fin. W. Vizekom. — podpovj. fin. straže.

Finanzwachabteilungen: — Razdjeli financijalne straže:

Bugojno, Jajce, Travnik, Varcar Vakuf, Zenica, Žepče.

b) Livno.

Pštross Josef, Sign. laud., Fin. W. Kom. — povj. fin. straže.

Finanzwachabteilungen: — Razdjeli financijalne straže:

Grahovo, Glamoč, Prolog, Grab, Grkovci, Livno.

c) Županjac:

Müller Josef, Fin. Vize-Kom. — povj. fin. straže.

Finanzwachabteilungen: — Razdjeli financijalne straže:

Mesihovina, Prozor, Raškopolje und Županjac, Expositur Prisjeka.

6. Tuzla.

Šoltys Alexander, Ob. Fin. Rat, Fin. Dir. — financ. nadsavjetnik.
Podrahý Ludwig, Fin. Rat,. Fin. Direktorstellvertr.
Streer Ritt. v. Streeruwitz Gustav, Fin. Sekr. — financ. tajnik.✳
Tychowski Eugen, Ritt. v., Dr. jur., Fin. Sekr.
Felber Ludwig, Dr., Fin. Vizesekr.
Papp Nikolaus, Dr., Fin. Vice-Sekr.
Vambera Franz, Ing,, techn. Fin. Kontrollorgan.
Hronek Josef, Fin. W. Ob. Kom. u. Fin. W. Ref.
Jeszenák Johann, Freih. v., Rechn. Rev. — rač. revid.

Finanzwache-Kontrollbezirksleitungen: — Upraviteljstva kontrolnih kotarsa financijske straže:

a) Tuzla:

Kratochvil Lambert, Fin. W. Ob. Kom. — nadpovj. fin. straže.
Budak Josef, zug. Oberresp. — dodij. nadresp.

Finanzwachabteilungen: — Razdjeli financijske straže:

Gračanica, Kladanj, Maglaj, Tuzla.

b) Gradačac:

Goldmann Adolf, Fin. W. Kom.
Swoboda Josef, Ob. Resp.

Finanzwacheabteilungen: — Razdjeli financijske straže:

Gradačac, Brčko, Orašje, Bos. Šamac, Brezovo polje.

c) Bjelina:

Opalka A., Fin. W. Kom. — povjer. fin. straže.
Lechner Josef, Eis. V. Kr. m. d. Kr. (Bd.), Ob. Resp. — nadprigl.

Finanzwacheabteilungen: — Razdjeli financijske straže:

Amajlija, Batar, Bjelina, Franz-Josefsfeld, Janja, Bosn. Rača, Trnjaci.

e) Srebrenica:

Houdek Karl, Fin. W. Kom. — povj. fin. straže.
Marić Karl, Ob. Resp. — nadresp.

Finanzwacheabteilungen: — Razdjeli financijske straže:

Drinača, Faković, Klotjevac, Mihaljević, Skelani, Srebrenica.

d) Zvornik:

Keller Georg, 🎗 (Bd.), Fin. W. Kom.
Dvořak Johann, Ob. Resp. — nadprigl.

Finanzwacheabteilungen: — Razdjeli financijske straže:

Milići, Šepak, Tržić, Vlasenica, Zvornik.

Zollämter: — Carinski ured:

a) Bosn. Rača:

Vakant.

b) Šepak:.

Pavlu Gottlieb, Zollamtsoffzl. — car. ofcj.✳

c) Zvornik:

Kovačević Mato, Zolleinnehmer — prijam.

e) Skelani:

Barilli Karl, 🎗, Zolleinnehmer.—prijamnik.

d) Mihaljević:

Feher Josip, Zollamtsoffzl. — car. ofcj.

VI. Kreisgerichte und Staatsanwaltschaften. — VI. Okružni sudovi i državna odvjetništva.

1. Banja Luka.

Präsident: — Predsjednik:

Hrašovec Alexander.

Kg. Vizepräsident: — Potpredsjednik:

Toman Johann.

Gerichtsräte: — Sudski savjetnici:

Bojko Alexander.
Kotzmuth Johann.
Gluszak Wenzel.
Oblak Augustin.
Gottlieb Adolf.
Eisenhut Josef.
Putnik Miloslav.✳
Tertil Ludwig.
Soukal Josef.

Gerichtssekretäre: — Sudski tajnici:

Pregl Rudolf, v.
Dörwald Milan, Dr. jur.
Šešek Alexander.
Predoević Svetozar.
Kapetanović Mustafabeg.

Gerichtsadjunkten: — Sudski pristavi:

Shek v. Vugrovec Albert.
Agoston Franz, Dr. jur.✳
Smajić Muhamed.
Jurjević Anton.
Namyslowski Ladislaus, Dr. jur.

Auskultanten: — Auskultanti:

Boné Endre, v., Dr. jur.✳
Sertić Branislav.✳
Vidmar Johann. Dr. jur.✳
Peroutka Josef.
Birra Omer.✳
Bunić Ivan.
Berger Alfred.

Manipulationsbeamte: — Manipul. činov.:

Marković Martin, Ⓚ, Hilfsämt. Adjkt.
Dizia Theodor, Hilfsämt. Adjkt. — prist. pom. ur.
Plićanić Ramadan, Kzlst. — kclst.
Mijatov Dušan, Kzlst. — kclst.✳
Rokvić Nikola, Kzlst. — kclst.✳
Čelebić Osman, Kzlst. — kclst.
Kusonić Milan, Kzlst. — kclst.
Horvat Grga, Gefangenh.-Vwltr — uprav. hapsane.

Staatsanwaltsch. — Drž. odvjetn.

Weinert Otmar, Staatsanwalt — drž. odvj.
Przybylski Vladislav, Staatsanwaltsubst. II. Kl. — zamjenik drž. odvj. II. razr.

2. Bihać.

Präsident: — Predsjednik:

Schön Karl.

Gerichtsräte: — Sudski savjetnici:

Kazimour Josef.
Wagner Eduard.
Hackmann Michael.

Moskovicz de Zemplén Otto, Dr.
R. dovic Cvjetko.

Gerichtsadjunkten: — Sudski pristavi:

Fidahić Mehmedbeg.
Stojnić Stojan, Dr. jur.
Galogaža Mihajlo.
Džinić Ali Kjamilbeg, Dr. jur.✳

Auskultanten: — Auskultanti:

Kacjan Anton.✳
Vojvodić Ivan.✳
Starčević Marko.
Sandauer Josef, Dr. jur.✳
Masovčić Ivan.
Berić Sava.

Manipulationsbeamte: — Manipul. činov.:

Funduk Manojlo, Kzlst. — kclst.
Banjanin Milan, Kzlst. — kclst.✳
Findrik Josip, Kzlst. — kclst.
Glavanović Johann, Gefangenh.-Vwltr — uprav. hapsane.

Staatsanwaltsch. — Drž. odvjetn.

Pajk Zvonimir, Staatsanw. — drž. odvj.
Hordyński Ladislaus Ritt. v., Dr., Staatsanwaltsubstitut II. Kl.

3. Mostar.

Präsident: — Predsjednik:

Nardelli Nikolaus, ✠R.

Obergerichtsräte: — Sudski nadsavjetnici:

Quintavalle Dominik.
Bać Josef.

Gerichtsräte: — Sudski savjetnici:

Steiner Hugo.
Koletzky Titus.
Barta Josef.
Goldfinger Alexander, Dr. jur.

Gerichtsadjunkten: — Sudski pristavi:

Aganović Dautbeg, Dr. jur.
Barbalić Vinko.✳
Carić Bartuo.
Pašalić Mehmed.✳
Drljević Alija.
Hrabar Josip.

Auskultanten: — Auskultanti:

Novak Hugo.✳
Gamulin Petar.✳
Antoniazzo Wenceslav.
Šižgorić Mato.
Zanki Paul.

Manipulationsbeamte: — Manipul. činov.:

Mandić Risto, Hilfsämt. Adjkt. — prist. pom. ur.
Ličina Nikolaus, Kzlst. — kclst.
Kojo Vladislav, Kzlst. — kclst.
Krzić Ibrahim, Kzlst. — kclst.
Želimorski Georg, ✠. Gefangenh.-Vwltr., uprav. hapsane.

Staatsanwaltsch. — Drž. odvjetn.

Pinter Žiga, Staatsanwalt — drž. odvj.
Konjković Stefan, v., zuget. Ger. Adj.

4. Sarajevo.

Präsident: — Predsjednik:

Jurak Eduard, ✠R.

Obergerichtsräte: — Savjetnici vrh. suda:

Linkmayer Alfons, Dr. jur.
Braček Franz.

Gerichtsräte: — Sudski savjetnici:

Šolár Johann.✳
Ansion Julije.
Lalić Franjo, Dr. jur
Fialka Emanuel.
Suran Ambrosius.
Pitha Anton.
Strupl Franz.
Wakonigg Johann.
Hoffmann Mayer, Dr. jur.
Schütz Armin.
Malek Wenzel.
Nick Isak.
Lieblein Wolf.

Gerichtssekretäre: — Sudski tajnici:

Šajatović Gjuro.
Kaczwinszky Béla.
Horvat Josef, ✠R.
Boškić-Stipović Mato, ✠R.
Kvapil Josef.
Fritz Maximilian.
Samardžić Krsto ✳
Srdić Veselin.✳
Ferljan Dragutin.

Medaković Nikola, Dr. jur.✳

Gerichtsadjunkten: — Sudski pristavi

Gjumrukčić Husinja.✳
Marčec Pavao, Dr. jur.
Filipović Juraj.✳
Tašner Josef.
Petrović Andrija, Dr. jur.✳
Groznik Anton, Dr. jur.
Koprivčević Josef.
Sertić Aurel.
Kuzmić Mirko, v.

Auskultanten: — Auskultanti:

Atias Sumbul, Dr. jur.✳
Dolinar Jakob.✳
Jelavić Ivo.✳
Mateša Rudolf, Dr. jur.✳
Jurak Ivan.
Kovač Stjepan.
Pavlović Mato.
Mitričević Vladimir.
Premužić Ivan.
Bljaić Krunoslav.
Vladislavić Lovro, Dr. jur.

Manipulationsbeamte: — Manipul. činov.:

Rubčić Alois, H.-Ä. Dir. — ravnat. pom. ur.
Pitra Josef, H.-Ä. Adjkt. — prist. pom. ur.
Stilinović Daniel, H.-Ä. Adjkt. — prist. pom. ur.
Janković Gjorgjo, H.-Ä. Adjkt. — prist. pom. ur.
Peulić Georg, Kzl. Offzl. — pis. ofcj.
Lobenwein Rudnlf, Kzlst. — kclst.
Zec Milan, Kzlst. — kclst.✳
Hajon Sabetej, Kzlst. — kclst.
Peršić Andrija, Kzlst. — kclst.✳
Tubinović Spasoja, Kzlst. — kclst.

Staatsanwaltsch. — Drž. odvjetn.

Pfeffer Leo, Staatsanwalt — drž. odvj.
Röthel Karl, Staatsanwaltsubstitut I. Kl. — zamjenik drž. odvjet. I. razr.
Mandić Stefan, Staatsanwalt-Substit. I. Kl — zamj. drž. odvjet. I. razr.
Popović Niko, Staatsanwaltsubst. I. Kl.

5. Travnik.

Präsident: — Predsjednik:

Babiński Stanislaus.

Kg. Vizeprsdt.: — Podpredsjed. okr. suda:

Novak Franz.

Gerichtsräte: — Sudski savjetnici:

Mikula Leopold.
Czupick Rudolf.
Navratil Emil.✳
Eisler Jakob, Dr. jur.
Adamik Josef.
Badnjević-Pašalić Hašimbeg.
Šikić Anton.

Gerichtssekretäre: — Sudski tajnici:

Strobl Franz, Dr. jur.
Plichta Anton. ✳

Gerichtsadjunkten: — Sudski pristavi:

Samardžić Božo.
Stakić Branko.
Alečković Sulejman, Dr. jur.
Glasnović Matija, Dr. jur.
Smole Stjepan.
Jnrić Krešimir, Dr. jur.

Auskultanten: — Auskultanti:

Schwab Franjo.✳
Jurjević Ivan.✳
Mikolji Ervin, Dr. jur.
Krešić Gjuro.
Bljajić Tomislav.
Topalović Anton, Dr. jur.

Manipulationsbeamte: — Manipul. činovn.:

Matković Johann, H.-Ä. Adjkt. — prist pom. ur.
Bosanac Mladen, Offzl. — ofc.
Zorić Gjorgjo, Kzlst.
Elčić Johann, Gefangenh. Vwltr. — uprav hapsane.

Staatsanwaltsch. — Drž. odvjetn.

Lekics Franz Teodor, Staatsanwalt — drž. odvj.

6. Tuzla.

Präsident:

Myjkowski Petar.

Kg. Vizeprsdt.: — Potpreds. okr. suda:

Indrák Anton.

Gerichtsräte: — Sudski savjetnici:

Krasicki Krispian.
Elbling Simon.
Kocielski Felix.
Češka Karl.
Bratoljić Milan.
Petrović Dimitrija.
Rožić Josef.✳
Neufeld Filip, Dr. jur.

Gerichtssekretäre: — Sudski tajnici:

Trojer Josef.
Knorr Theodor.
Teich Samuel.
Steinmetz Johann, Dr. jur.✳
Veljačić Oskar, Dr. jur.

Gerichtsadjunkten: — Sudski pristavi:

Lučić Josip.✳
Špelić Ćiril.
Sočanin Franjo.

Auskultanten: — Auskultanti:

Zuglia Srećko.✳
Kojić Teodor.✳
Korlaet Karl.✳
Vasiljević Jovan.✳
Knežević Obrad.✳
Marek Franz.
Romanow Wasyl.
Behmen Mahmut.

Manipulationsbeamte: — Manipul. činovn.:

Bubaš Juraj, H.-Ä. Dir. — upravitelj pom. ureda.
Mitrović Vaso, Kzlst. — kclst.✳
Berberović Mehmed, Kzlst. — kclst.
Žigić Zihnija, Kzlst. — kclst.
Salačanin Demeter, Gefangenh. Vwltr. — uprav. hapsane

Staatsanwaltsch. — Drž. odvjetn.

Janečka Johann, Ger. Rat. Leiter — sudski savj., uprav.
Frković Nikolaus, Staatsanwaltsubst. I. Kl. — zamj. drž. odvj. I. razr.

VII. Zentralstrafanstalt für Bosnien und die Hercegovina in Zenica. — VII. Centralna kazniona za Bosnu i Hercegovinu u Zenici.

Požar Josef, Dir. — ravn.
Medaković Nikola, Dr. jur., Dir. Sekr. — tajn. direkcije.✳
Zmigrod Boleslav, Dr., Hausarzt — kućni liječn.
Chocholoušek Ladislaus, Direktionsadjkt. — prist. direkcije.
Cukale Johann, Rechn. Rev. — rač. rev.
Hloužek Josef, Oboffzl. — nadofcj.

Serb.-orth. Seelsorger: Unbesetzt — srp.-pravosl. duhovnik: Nepopunjeno.
Krilić Nikolaus, röm.-kath. Seelsorger. — kat. duhovnik.
Serdarević Muhamed Seid ef., Imam.
Hofbauer Karl, Lehrer — učitelj.
Wachinsp.: Unbesetzt — nadzornik straže: Nepopunjeno.

Motyczka ril, Wachinsp. Stellv. — zamjen. nadzor. straže.
Stroka Johann, H.-Ä. Adjkt.—prist. pom. ur.
Cipra Anton, Maschinist — mašinista.
Bahr Eduard, Offzl. — ofcj.
Plohowitz Josef, Hausinsp. — nadglednik kuće.
Macháček Josef, Ökouom — ekonom.
Petrzsalka Josef, Gärtner — baštovan.

VIII. Bezirksämter. — VIII. Kotarski uredi.

Den Kreisbehörden untergeordnete politische Behörden mit den Steuerämtern und den Bezirksämtern untergeordnete Exposituren. — Okružnim oblastima potčinjene političke oblasti sa poreznim uredima i kotarskim uredima potčinjene ispostave.

A. Im Kreise Banja Luka. — A. U okružju banjolučkom.

1. Banja Luka.

Landbezirk. — Seoski kotar.

Bezirksvorsteher: — Kotarski upravitelj:

Kettenberg Klemens, Frh. v., k. u. k. Kämmerer, Lt. i. d. Ev., Bez. Vorst. II. Kl.

Politischer Beamter: — Politički činovnik:

Kondić Nikola, Bez.-Vor. II. Kl. — kot. pred. II. razr.

Sanitätsbeamte: — Sanitetski činovnici:

Szöllös Moritz, Dr., Ob. Bz. Arzt — kot. nadliječn.
Reichmann Gustav, Ob. Bz. Tierarzt. — kot. nadveterinar.

Forstbeamte: — Sumski činovnici:

Meseldžić Joco, Ob. Förster — nadšumar.
Denz Ferdinand, Förster — šumar.
Janouch Georg, Förster — šumar.
Pecha Johann, Förster — šumar.
Nikolić Juraj, Prakt. — vježb.✳
Stoljar Ilija, Forstwart — nadlugar.
Ambroz Franjo, Forstwart — nadlugar. ✳
Miksić Marko, Forstwart — nadlugar.

Manipulationsbeamte: — Manipulantni činovnici:

Suljić Suleiman, Kzl. Adjkt. — pis. prist.
Todorović Teodor, Offzl. — ofcj.

Steuerbeamte: — Porezni činovnici:

Killer Julius, Ob. Einnehmer II. Kl. — nadporez. II. razr.
Blagojević Petar, ✠, Ob. Kontrollor — nadkontrl.
Simeon Georg, Ob. Kontrollor — nadkontrl.
Quittner Max, Ob. Kontrollor — nadkontrl.
Tomljenović Josef, Adjkt. — prist.
Rajačić Georg, Offzl. — ofcj.
Pinta Josip, Prkt. — vježb.✳

Evidenzhaltungsbeamte: — Činovnici za evidenciju:

Granić Josef, Ob. Geom. — nadgeom.
Halma Hugo, Geom. — geom.
Dobrovolný Gustav, Geom. — geom.
Markalaus Jaroslav, Eleve — elev.✳
Hnup Bohuslav, Eleve.

Straßenmeister: — Cestarnici:

Plevan Albert, Ob. Straßenmstr. — nadcestarnik.
Pfaff Peter, Ob. Straßenmstr. — nadcestarn.
Reřucha Josef, Straßenmstr. — cestarn.

Milit. Evidenzbeamte: — Činovnici za vojn. evidenciju:

Zich Johann, Mil. Evid. Offcl. — ofcj. za vojn. evid.
Schimak Ludwig, Aspirant.
Fikert Josip, Feldw. — feldf.
Müller Max, Feldw. — feldf.

Landwirtschaftlicher Beamter: — Poljoprivredni činovnik:

Šaffarić Bogdan, laudw. Adjk. — poljoprivr. prist.

2. Banja Luka.

Stadtbezirksamt. — Gradski kotar.

Bezirksleiter: — Kotarski upravitelj:

Hadžić Osman Nuri, Reg. Sekr. — vladin tajnik.

Politischer Beamter: — Polit. činovnik:

Gerster Franz, polit. Adjkt. II. Kl — polit. prist. II. razr.

Manipulationsbeamter: — Manipulantni činovnik:

Rosmann Karl, Adjkt. — prist.

Milit. Evidenzbeamter: — Činovnik za vojn. evidenciju:

Kubec Franz, Mil. Evid. Assist. — asist. za vojn. ev.

3. Derventa.

Bezirksvorsteher: — Kotarski predstojnik:

Galliuff Frauz von, Dr., Bz. Vorst. II. Kl. — kot. predst. II. razr.

Politische Beamte: — Politički činovnici:

Ivanišević Milisav, polit. Adjkt. I. Kl. — polit. prist. I. razr.
Pelikán Eduard, polit. Adjkt. II. Kl. — polit. prist. II. razr.✳
Strouhal Franz, Dr., Konz. Prakt. —

Sanitätsbeamte: — Sanitetski činovnici:

Lederer Arnold, UMDr., ✠, Bz. Ob. Arzt. — kot. nadliječn.
Bez. Ob. Tierarzt: Unbesetzt — kot. nadveterin.: Nepopunjeno.

Forstbeamte: — Šumski činovnici:

Pajić Kosta, Förster — šumar.✳
Hübner Albert, Forstwart — nadlugar.

Landwirtschaftlicher Beamter: — Poljoprivredni činovnik:

Popović Jovo J., Wirtschafts-Adjkt. I. Kl. — poljopriv. prist. I. razr.✳
Kunješić Franjo, Ökonom.

Evidenzhaltungsbeamte: — Činovnici za evidenciju:

Angster Franz, Ob. Geom. I. Kl. — nadgeom. I. razr.
Krnetić Jovan, Obergeom. II. Kl.
Fall Gustav, Eleve — elev.✳
Havlas Josef, Verm. Techu.✳

Manipulationsbeamte: — Manipulantni činovnici:

Rudar Karl. H. Ä. Adjkt. — prist. pom. ur.
Fabijanović Ante, Offzl. — ofcj.

Steuerbeamte: — Porezni činovnici:

Munjiza Mirko, Einnehmer — poreznik.
Vukmirović Michael, ✠, Ob. Kontrollor — nadkontrl.
Ničetić Peter, Offzl. — ofcj.✳

Tirić Mustafa, Offzl. — ofcj.
Tomković Risto. Offzl. — ofcj.
Ćurić Mato, Offzl. — ofcj.
Zupančić Heinrich, Offzl. — ofcj.
Nekolný Josef, Prakt. — vježb.✳

Straßenmeister: — Cestarnik:
Vacant. — Nepopunjeno..

Milit. Evidenzbeamte: — Vojn. činovnici evidencije:
Nehoda Miloslav, Offzl. — ofcj.
Čulibrk Milan, Mil. Hilfsarbeiter Feldw. — feldf.
Guttenberger Franz, Mil. Hilfsarbeiten, Feldw. — feldf.

Expos. — Izpost. Bos. Brod.

Leiter: — Upravitelj:
Steidler Leo. Dr., pol. Adj. I. Kl.

Sanitätsbeamte: — Sanitetski činovnici:
Haas Berthold, UMDr., Ⓚ, Ob. Bz. Arzt. — kot. nadliječnik.
Lochert Julius, Bz. Obertierarzt — kot. nadveter.

Landwirtschaftlicher Beamter: — Poljoprivredni činovnik:
Emminger Hermann, Ökonomiebeamte — poljopr. čin.

Manipulationsbeamter: — Manipulantni činovnik:
Vinković Johann. Hilfsämteradjkt. — prist. pom. ureda.

Bezirksexpositur — Izpostava Odžak.

Leiter: — Upravitelj:
Malanotti Anton. pol. Adjkt. I. Kl.

Manipulationsbeamte: — Manipulantni činovnik:
Šarganović Idriz, Kzlst. — kclst.

Sanitätsbeamter: — Sanitätski činovnik:
Babić Nikolaus, Bez. Tierarzt — kot. veter.

Straßenmeister: — Cestarnik:
Desnica Vladimir.

4. Bosn. Dubica.

Bezirksvorsteher: — Kotarski predstojnik:
Paulić Gjuro, Reg. Rat — vlad. savj.

Politischer Beamter: — Politički činovnik:
Gvorišćec Ivo, Dr.. polit. Adjkt. II. Kl. — polit. prist. II. razr.
Kulmer Karl. Baron, Kzpt. Prakt. — per. vježb.✳

Sanitätsbeamter: — Sanitetski činovnik:
Kofman Martin. Dr.. Bez. Arzt — kot. liječnik

Forstbeamter: — Šumski činovnik:
Trojer Franz, Verw. — uprav.
Mazal Thomas, Förster — šumar.
Pogačar Ivan, Forstwart — nadlugar.

Evidenzhaltungsbeamter: Činovnik za evidenciju:
Marković Svetislav, Eleve.

Manipulationsbeamte: Manipulantni činovnici:
Gjurić Marko, Offzl. — ofcj.
Steiner Josip, Offzl. — ofcj.✳

Steuerbeamte: — Porezni činovnici:
Sykora Franz, Einnehmer — poreznik.
Hübsch Eugen, Kontrl. — kontrl.

Löwe Emil, Offzl. — ofcj.
Stepanek Heinrich, Offzl. — ofcj.✳
Čačić Ivan, Prkt. — vježb.✳

Straßenmeister: — Cestarnik:
Matković Peter.✳

Milit.-Evid.-Beamter: Činovnik za vojn. evidenciju.
Schützner Eduard, Offzl. — ofcj.

5. Bosn. Gradiška.

Bezirksvorsteher: — Kotarski predstojnik:
Stonawski Johann, Bez. Vorst. I. Kl. — kot. predst. I. razr.

Politischer Beamter: — Politički činovnik:
Dizdarević Abdurezak, pol. Adjkt. I. Kl. — pol. prist. I. razr.✳

Sanitätsbeamte: — Sanitetski činovnici:
Engel Ferdinand, Dr., Bez. Ob. Arzt. — kot. nadliječnik.
Dular Franz, Bez. Ob. Tierarzt — kot. nadveter.

Forstbeamte: — Šumski činovnici:
Hosszú Johann, Forstverwalter — šumski uprav.
Hanika Hugo, Förster — šumar.
Kalina Ferdinand, Forstwart — nadlugar.✳
Bamburac Jovo, Forstwart — nadlugar.

Evidenzhaltungsbeamte: — Činovniki za evidenciju:
Kratochwill Karl, Geom. — geom.
Sladojević Milan, Eleve.
Trummer Jovo, Eleve.

Kulturtechnische Sektion. — Kulturnotehnički odsjek.
Damjanović Stefan. Kultur-Insp. — kulturn. uprav.

Manipulationsbeamte — Manipul. činovn.:
Grum Isidor, H.-Ä. Adjkt. — prist. pom. nr.
Frković A. Ljubomir, Offzl. — ofcj.

Steuerbeamte: — Porezni činovnici:
Mazal Karl, Steuereinnehmer — porezn.
Jovanović Risto, Adjkt. — prist.✳
Stemmer Josef, Adjkt. — prist.
Petrović Petar, Offzl. — ofcj.✳
Čelik Anto, Offzl. — ofcj.
Hanuš Josef, Prakt. — vježb.✳
Jugovac Josip, Prakt. — vježb.✳
Bilinić Bruno, Prkt. — vjež.

Straßenmeister: — Cestarnik:
Pichler Josef.✳

Milit. Evid. Beamter — Čin. za vojn. ev:
Geiger Josef, Offzl. — ofcl.
Jakubík Leopold, Offzl. — ofcj.
Havelka Franz. Mil. Hilfsarb. — vojn. pom.
Kaňka Josef. Mil. Hilfsarb. — vojn. pom.

6. Bosn. Novi.

Bezirksvorsteher: — Kotarski upravitelj:
Albrecht Karl, Bez. Vorst. I. Kl. — kot. predst. I. razr.

Politischer Beamter: — Politički činovnik:
Halper v. Szigeth, Wladimir, polit. Adjkt. II. Kl. — polit. pristav II. razr.

Sanitätsbeamte: — Sanitetski činovnici:
Horn Maurus, ✠, UMDr., Bez. Ob. Arzt — kot nadliječnik.
Dusinović Osman, Bez. Tierarzt — kot. veter.✳

Forstbeamte: — Šumski činovnici:
Baić Milan, Ob. Förster — nadšumar.
Schieber Oswald. Forstwart — nadlugar.✳

Milit. Evid. Beamte: — Čin. za vojn. ev.:
Vejvoda Josef, Offzl. — ofcj.
Rodić Janko, Feldw.

Manipulatlonsbeamte — Manipul. činovn.:
Polaček Karl, Offzl. — ofcj.
Jusufović H. Osman. Kzlst. — kclst.

Ev. Halt. Beamte: — Činovn.za evidenciju
Illić Tihomir, Ob. Geom. — nadgeom.
Arnošt Alois, Eleve — elev.✳
Prica Božo, Assist. — asist.✳
Mlynař Johann, Vermess. Techn. — tehn. za mjer.✳

Steuerbeamte: — Porezni činovnici:
Praštalo Ilija, Ob. Einnehmer II. Kl. — nadporez. II. razr.
Pavliček Franz, Kontrl. — kontrl.
Mayer Wilhelm, Adjkt. — prist.✳
Starčević Ilija, Offzl. — ofcj.
Vrana Josef, Offzl. — ofcj.

Straßenmeister: — Cestarnik:
Penteker Michael.

Expos. — Ispostava Bos. Kostajnica.

Leiter: — Upravitelj:
Faludi Imre, Dr., pol. Adjkt. I. Kl. — pol. prist. I. razr.

Manipulationsbeamter — Manipul. činovn:
Seljan Anton, Kzlst. — kclst.

7. Kotor Varoš.

Bezirksvorsteher: — Kotarski predstojnik:
Kapetanović Hakibeg, Bez. Vorst. I. Kl.

Politischer Beamter: — Politički činovnik:
Živković Dušan, polit. Adjkt. II. Kl. — polit. prist. II. razr,

Sanitätsbeamte: — Sanitetski činovnici:
Midžić Muharem, UMDr., Bez. u. Spitalsarzt — kot. i bolnički liječnik ✳
Moucha Miroslav, Bez. u. Spitalsarzt — kot. i bolnički liječnik.
Tupajić Milan, Bez. Tierarzt — kot. veter.✳

Forstbeamter: — Šumski činovnik:
Stojanović Risto, Forst-Verw. — šumarski uprav.

Manipulationsbeamter: — Manipulantni činovnik:
Stanivuković Mitar, Adjkt. — prist.

Milit. Evidenzbeamter: — Činovnik za vojn. evidenciju:
Kubelka Oskar, Assist. — asist.

Steuerbeamte: — Porezni činovnici:
Popović Dušan, Einnehmer — porezn.
Završnik Johann, Adjkt. — prist.
Kovačević Vladimir, Offzl. — ofcj.✳
Franković Ferdo, Prakt. — vježb.

Evidenzhaltungsbeamter: — Činovnik za evidenciju:
Ertl Franz, Ob. Geom. — nadgeom.

Straßenmeister: — Cestarnik:
Proházka Josef.

8. Prijedor.

Bezirksvorsteher: — Kotarski predstojnik:
Blažeković Emilian, Bez. Vorst. II. Kl. — kot. predst. II. razr.

Polltische Beamte: — Polltički činovnici:
Baron Alfons, Konz. Prkt. — perov. vježb.
Wenzelides Arsen, Konz. Prakt. — perov. vježb.

Sanitätsbeamte: — Sanitetski činovnici:
Cvijić Gjoko. Dr.. Bez. Ob. Arzt. —, kot. nadliječnik.
Zgaga Anton. Bez. Ob. Tierarzt — kot. nadveter.

Forstbeamte: — Šumski činovnici:
Mikšić de Also Lukavac Vladimir, Forstverwalter — šum. upravitelj.
Kubelka August, Forstwart — nadlugar.✳

Landwirtschaftlicher Beamter: Poljoprivredni činovnik:
Hlaváček Ladislaus, landwirt. Adjkt. — poljoprivr. prist

Manipulationsbeamte: — Manipulantni činovnici:
Čović Dušan, H.-Ä. Adjkt. — prist. pom. ur.
Curgus Nikola, Kzlst. — kclst.

Steuerbeamte: — Porezni činovnici:
Krišković Franz, Ob. Kontrl. — nadkontrl.
Škarek Rudolf, Ob. Kontr. — nadkontrl.
Šešić Jovo, Adjkt. — prist.
Jelić Franjo, Adjkt. — prist.✳
Despot Peter, Offzl. — ofcj.✳
Kolčava Adolf, Offzl. — ofcj.✳
Terzić Božidar, Offzl. — ofcj.
Šmajdek Martin, Offzl. — ofcj.

Evidenzhaltungsbeamte: — Činovnici za evidenciju:
Pascher Arnold, Ob. Geom. I. Kl. — nadgeom. I. razr.
Sokal Sigismund, Assist. — asist.

Oberstraßenmeister: — Nadcestarnik:
Ziman Michael.

Milit. Hilfsarbeiter: — Vojn. pomoćnici:
Rak Eugen, Assist. — asist.
Sturm Josef, Feldw. — feldf.
Waněk Franz, Feldw. — feldf.

Expositur — Ispostava **Kozarc.**

Leiter: — Upravitelj:
Juratović Andrija, polit. Adjkt. I. Kl. — polit. prist. I. razr.

Forstbeamter — Šumski čin.
Bujić Milan, Forstw. — nadlugar.

9. Prnjavor

Bezirksvorsteher: — Kotarski predstojnik:
Potuczko Michael Leo, Bez. Vorst. I. Kl. — kot predst. I. razr.

Politische Beamte: — Politički činovnici:
Manojlović Nikola, polit. Adjkt. I. Kl. — polit. prist. I. razr.
Charkiewicz Adam, pol. Adjkt. II. Kl. — pol. prist. II. razr.

Sanitätsbeamte: — Sanitetski činovnici:
Lefkowitz Moritz, Dr., Bez. Ob. Arzt — kot. nadliječnik.
Folakowski Oskar, Bez. Ob. Tierarzt. — kot. nadveter.

Forstbeamte: — Šumski činovnici:
Bogojević Vaso, Forstassist. — šum. asist.
Šumer Mato, Forstwart — nadlugar.

Evidenzhaltungsbeamte: — Činovnici za evidenciju:
Spajić Nikola, Ob. Geom — nadgeom.
Löwy Rudolf, Eleve — elev.✳
Dražić Peter, Eleve — elev.✳
Pazaurek Ciril, Eleve — elev.
Allerhand Josip, Eleve — elev.
Alfuss Jekisiel, Vermess. Techn. — tehn. za mjer.✳

Manipulationsbeamte: — Manipulantni činovnici:
Margetić Markus, Adjkt. — prist.
Papić Simo, Offzl. — ofcj.

Stenerbeamte: — Porezni činovnici:
Winter Franz, Ob. Kontr. — nadkontr.
Vidaković Milan, Adjkt. — prist.
Mikić Živko, Adjkt. — prist.✳
Jeremić Momir, Adjkt. — prist.
Mesarović-Kramarić Stepan, Offzl. — ofcj.

Straßenmeister: — Cestarnik:
Domjan Stjepan, Ob. Straßenmeister — nadcestarnik.

Milit. Evidenzbeamte: — Činovnici vojn. za evidencijn:
Korošak Jakob, Offzl. — ofcj.
Kohaun Johann. Rechn.-Unteroff. — rač. podčastnik.

10. Tešanj.

Bezirksvorsteher: — Kotarski predstojnik:
Sonnenfeld Eduard. Bez. Vorst. II. Kl. — kot. predst. II. razr.

Politischer Beamter: — Politički činovnik:
Novotny Richard, polit. Adjkt. II. Kl. pol. prist. II. razr.

Sanitätsbeamter: — Sanitetski činovnik:
Skuteczky Richard, UMDr., Bez. Arzt — kot. liječnik.

Forstbeamter: — Šumski činovnik:
Knežević Milan, Ob. Förster — nadšum.

Evidenzhaltungsbeamte: — Činovnici za evidenciju:
Malecký Bohuslav, Ob. Geom. — nadgeom.
Slanina Wenzel, Eleve — elev.

Steuerbeamte: — Porezni činovnici:
Lastrić Nikolaus, Ob. Kontlr. — nadkontrl.
Valentinčić Mirko, Adjkt. — prist.✳
Stefanović Tomo, Offzl. — ofcj.
Kopal Franz, Offzl. — ofcj.✳
Jahić Hašim, Offzl. — ofcj.✳
Csonka Josip, Offzl. — ofcj.

Manipulationsbeamte: — Manipulantni činovnici:
Pavičić Georg, Kzl. Adjkt. — pis. prist.
Ibrahimkadić Derviš, Offzl. — ofcj.

Straßenmeister: — Cestarnik:
Wimmer Adolf.

Milit. Hilfsarbeiter: — Vojn. pomoćnik:
Eiserle Johann, Offzl. — ofcj.
Godel Eduard, Feldw. — feldf.
Koppa Ladislaus, Feldw. — feldf.

Expositur — Ispostava **Doboj.**

Leiter: — Upravitelj:
Protics Paul, Reg. Konz. — vlad. perov.

Sanitätsbeamte: — Sanitetski činovnici:
Krutina Josef, Dr., ✠R., Ob. Bez. Arzt — kot. nadliječn.
Salz Josef, Bez. Ob. Tierarzt — kot. nadveter.✳

Manipul. Beamter: — Manipul. činovnik:
Knežević Nikola, Adjkt. — prist.

B. Im Kreise Bihać.
B. U okružju bihaćskom.

1. Bihać.

Bezirksvorsteher: — Kotarski predstojnik:
Strassmann Max, Dr., ✠ R., Bez. Vorst. I. Kl. — kot. predst. I. razr.

Politische Beamte: — Politički činovnik:
Baše Leo, polit. Adjkt. II. Kl. — polit. prist. II. razr.
Bogusiewicz Adam, polit. Adjkt. II. Kl. — polit. prist. II. razr.✳

Sanitätsbeamte: — Sanitetski činovnik:
Wojnarski Witold. Dr., Ob. Bez. Arzt — kot. nadliječnik.
Leeb Siegfried. Ob. Bez. Tierarzt — kot. nadveter.✳

Forstbeamter: — Šumski činovnik:
Vobořil Ladislaus, Forstwart — nadlugar.

Landwirt. Bmtr.: — Poljopriv. činovnik:
Stluka Johann, landw. Wanderlehrer — poljopr. putni učitelj.

Evid. Beamter: — Činovnik za evidenciju:
Marić Krsto, Eleve. — elev.

Manipul. Bmte: — Manipul. činovnici:
Hubert Ivan, Kzlst. — kclst.
Eckert Anton, Kzlst. — kclst.✳

Steuerbeamte: — Porezni činovnici:
Glumac Janko, Ob. Kontr. — nadkontrl.
Jarić Danilo, Ob. Kontr. — nadkontrt.
Momčilović Vladimir. Adjkt. — prist.
Salihodžić Nazif, Offzl. — ofcj.

Oberstraßenmeister: — Nadcestarnik:
Polacsek Josef.

Milit. Hilfsbeamte: — Vojn. pom. činovnici:
Spaček Anton, Mil Ev. Offzl. — ofcj. za vojn. ev.
Nedilka Johann, Feldw. — feldf.

2. Cazin.

Bezirksvorsteher: — Kotarski predstojnik:
Karamehmedović Ćamil, Bes. d. silb. Ehrenmed. v. R. Kr., Bez. Vorst. I. Kl. — kot. predst. I. razr.

Politische Beamte: — Politički činovnici:
Tomek Franjo, polit. Adjkt. II. Kl. — polit. prist. II. razr.
Poklukar Cyrill. Konz. Prakt. — perov. vježb.✳

Sanitätsbeamte: — Sanitetski činovnici:
Atanacković Pajo, UMDr., Bez. Arzt. — kot. liječnik.
Szillard Armin, Bez. Tierarzt — kot. veter.✳

Forstbeamter: — Šumski činovnik:
Makić Trifun, Förster — šumar.

Evid. Beamte: — Činovnici za evidenciju:
Bilanović Lazar, Ob. Geom. — nadgeom.
Kolesa Karlo, Eleve — elev.

Manipul. Beamte: — Manipul. činovnici:
Mihajlović Mišo, Offzl. — ofcj. silb. E. M. v. R. Kr.
Zalica Risto, Kzlst. — kclst.✳

Steuerbeamte: — Porezni činovnici:
Zemljarić Franz, Ob. Kontr. — nadkontrl.
Prodanović Risto, Ob. Kontrl. — nadkontrl.
Avramović Veljko, Adjkt.✳
Mosner Eduard, Adjkt. — prisl.

Straßenmeister: — Cestarnik:
Dolejši Rudolf.

Mil. Ev. Beamter: — Činovnik za vojn. ev.:
Mihelčić Michael, Assist. — asist.

Expositur — Ispostava **Velika Kladuša.**

Leiter: — Upravitelj:
Šutić Vlajo, Dr., polit. Adjkt. I. Kl. — polit. prist. I. razr.

Sanitätsbeamter: — Sanitetski činovnik:
Maschek Nandor, Vet. Assist. — veter. asist.✳

Manipul. Beamter: — Manipul. činovnik:
Fazlinović Ahmet. Kzlst. — kclst.

Landwirt. Bmtr.: — Poljopriv. činovnik:
Suchy Franz. Wanderlehrer — putni učit.

3. Ključ.

Bezirksvorsteher: — Kotarski predstojnik:
Borić Ahmed. Bez. Vorst. II. Kl. — kot. predst. II. razr.

Politischer Beamter: — Politički činovnik:
Dolić Stipo. polit. Adjkt. I. Kl. — polit. prist. I. razr.

Sanitätsbeamte: — Sanitetski činovnici:
Neumayer Viktor, UMDr., Bez. Arzt — kot. Mellinger Alexander, Bez. Tierarzt — kot. veter.✳

Forstbeamte: — Šumski činovnici:
Bojić Stojko, Forstprakt. — šum. vježb.✳
Vasić Peter. Forstwart — nadlugar.

Evid. Beamte: — Činovnici za evidenciju:
Oplustil Hugo, Geom. — geom.
Chura Jaroslav, Verness. Techn. — mjern. tehn.✳

Manipul. Beamter: — Manipul. činovnik:
Tiljak Markus, Adjkt. — prist.

Steuerbeamte: — Porezni činovnici:
Ruby Karl, Ob. Kontlr. — nadkontrl.
Filipović Sulejmanbeg, Adjkt. — prist.
Gradaščević Uzeirbeg, Offzl. — ofcj.
Lebeda Franjo, Prakt. — vježb.✳

Straßenmeister: — Cestarnik:
Osler Fioravante.

Mil. Evid. Beamte: — Vojn. činov. za evid.:
Mahaček Josip, Offzl. — ofcj.
Lederer Adolf. Fw. — nared.

4. Krupa.

Bezirksvorsteher: — Kotarski predstojnik:
Schreiber Eduard, ✠R., (K. D.), Reg. V. Sekr. — vlad. podtajn.

Politischer Beamter: — Politički činovnik:
Lenhardt Oskar. Dr., Konc. Prkt. — per. vježb.

Forstbeamter: — Šumski činovnik:
Stjepanović Kosta, Ob. Förster — nadšum.

Evid. Beamte: — Činovnici za evidenciju:
Dimitrijević Živko, Ob. Geom. — nadgeom.
Kristofik Johann. Eleve — elev.✳

Sanitätsbeamte: — Sanitetski činovnici:
Marković Dimitrije, Dr., Ob. Bez. Arzt. — kot. nadliječnik.
Divić Stjepan, Bez Ob. Tierarzt — kot. nadveter.

Manipul. Beamte: — Manipul. činovnici:
Burzić Osman Eff., Offzl. — ofcj.
Jelić Luka, Offzl. — ofcj.✳

Steuerbeamte: — Porezni činovnici:
Vojvodić Josef, Ⓚ, Ob. Einnehmer II. Kl. — nadporeznik II. razr.
Kuta Franz, Adjkt. — prist.✳
Lastrić Ivan, Offcl. — ofcj.
Funduk Gjuro, Offzl. — ofcj.
Jerman Janko, Offzl. — ofcj.

Straßenmeister: — Cestarnici:
Drexler Anton, in Bosn. Krupa,
Schindler Josef, exponiert in Otoka.

Milit. Evid. Bmt.: — Činov. za vojn. evid.:
Voglež Martin, Offzl. — ofcj.
Ješovnik Anton, Fw. — nared.
Provaznik Josef, Fw. — nared.

5. Bos. Petrovac.

Bezirksvorsteher: — Kotarski upravitelj:
Paczowski Andreas, Bez. Vorst. II. Kl. — kot. predst. II. razr.

Politischer Beamter: — Politički činovnik:
Vakant.
Marković Stjepan, pol. Adjkt. II. Kl. — pol. prist. II. razr.

Sanitätsbeamte: — Sanitetski činovnici:
Siatecki Kazimir, dr., Bezirksarzt — kot. liječnik.
Sagi Bela, Bz. Tierarzt — kot. vet.✳

Forstbeamter: — Šumski činovnik:
Bojić Sava, Oberförster — nadšumar.

Evid. Beamte: — Činovnici za evidenciju:
Ružička Karl, Geom. — geom.✳
Vasiljević Danilo, Geom. — geom.✳
Struminski Josef, Geom. — geom.
Trofanović Michael, Assist. — asist.

Manipul. Beamte: — Manipul. činovnici:
Kosanović Radivoj, Adjkt. — prist.
Bahtijaragić Mustafa, eff., Adjkt. — prist.

Steuerbeamte: — Porezni činovnici:
Cvjetković Emanuel. Oberkontrollor — nadkontrolor.
Gjajić Jovan, Offzl. — ofcj.
Chamlar Norbert, Offzl. — ofcj.
Vujanović Ivan, Offzl. — ofcj.

Straßenmeister: — Cestarnik:
Hübner Josef.

Mil. Evid. Beamte: — Činov. za vojn. evid.:
Wilfling Victor, Offzl. — ofcj.
Spirik Heinrich, Fw. — nared
Wagner Mijo; Fw. — nared.

Expositur — Ispostava **Drvar.**

Leiter: — Upravitelj:
Glück Vlado, Dr., Reg. Kzpst. — vlad. perov.

Manipul. Beamter: — Manipul. činovnik:
Sarić Ivan, Offzl. — ofcj.

Expositur — Ispostava **Kulen Vakuf.**

Leiter: — Upravitelj:
Vakant.

6. Sanski most.

Bezirksvorsteher: — Kotarski predstojnik:
Makanec Alfred von, ✠R., E. Z. II. r. R. Kr. (K. D.), silb. Ehrenmedaile, Marianenkreuz, Bez. Vorst. II. Kl. — kot. predst. II. razr.

Politischer Beamter: — Politički činovnik:
Pavliček Josef Rigo, Reg. Konz. — perov. reg.

Sanitätsbeamte: — Sanitetski činovnici:
Kudas Jan, Dr., Bz. Arzt. — kot. liječnik.
Szende Isidor, ✠ (Bd.) Bez. Tierarzt — kot. živ. liječnik.✳

Forstbeamte: — Šumski činovnici:
Mijatović Ivan, Förster — šumar.
Kliska Maxim, Forstwart — nadlugar.
Chwoika Ivan, Forstwart — nadlugar.✳

Evid. Beamter: — Činovnik za evidenciju:
Jovanović Milan. Ob.-Geom. — nadgeometar.

Manipul. Beamte: — Manipul. činovnici:
Radić Danilo, Offzl. — ofcj.
Pacik Ivan, Kzlst. — kclst.✳

Steuerbeamte: — Porezni činovnici:
Livančić Mato, Einnehmer — poreznik.
Ivanović v. Kolinensieg Demeter, Adjkt. — prist.
Jovičić Milan, Offzl. — ofcj.
Altmann Emerich, Offzl. — ofcj.✳

Straßenmeister: — Cestarnik:
Berthold Ludwig.

Mil. Evid. Beamte: — Činov. za vojn. evid.:
Mógics Dušan, Offzl. — ofcj.
Temnik Josip, Fw. — nared.

C. Im Kreise Mostar.
C. U okružju mostarskom.

1. Bilek.

Bezirksleiter: — Kotarski upravitelj:
Čapek Wenzel, polit. Adjkt. I. Kl. — pol. prist. I. razr.

Politischer Beamter: — Perovodni činovnik:
Vakant — nepopunjeno,

Sanitätsbeamte: — Sanitetski činovnici:
Sattler Stanko, UMDr., Bz. Arzt — kot. liječnik.✳
Hoffmann Arnold, Bz. Tierarzt — kot. vet.✳

Forstbeamter: — Šumski činovnik:
Spálený Quido, Forstwart — nadlugar.

Manipul. Beamter: — Manipul.č inovnik:
Prochazka Rudolf, Kzlst. — kclst.

Steuer- u. Zollbamte.: — Por. i car. činov.:
Drageljević Stojan, Einnehmer — poreznik.
Deronja Nikola, Steueramtsadjkt. — pris.
Kalecky Josef, Zolleinnehmer — carinar.

Evid. Beamte: — Činovnici za evidenciju:
Konečny Stanislaus, Geom. — geom.
Primich Wenzel, Geom.-Eleve — geom. elev.✳

Straßenmeister: — Cestarnik:
Votava Franz.

Milit. Evid. Beamter: — Vojn. pomoćnik:
Sterle Franz, Fw. — nared.

2. Gacko.

Bezirksvorsteher: — Kotarski predstojnik:
Weichberger Leopold, Dr., Reg. Sekr. — Vlad. tajn.

Politischer Beamter: — Politički činovnik:
Horák Bedřich, pol. Adjkt. I. Kl. — pol. prist. I. razr.✳

Sanitätsbeamter: — Sanitetski činovnik:
Križan Stjepan, Dr., Bz. Arzt — kot. lijeČnik.✳

Forstbeamter: — Šumski činovnik:
Belamarić Ivan, Oberförster — nadšumar.✳

Manipul. Beamter: — Manipul. činovnik:
Knežević Mile, Offzl. — ofcj.

Steuer- u. Zollbmte.: — Por. i car. činov.:
Guckler Wilhelm, Steuereinnehmer — poreznik.
Bezjak Karl, Offzl. — ofcj.
Kahoun Franz, Offzl. — ofcj.✳

Straßenmeister: — Cestarnik:
Dračić Gerardo, Straßenmeister — cestarnik.

Milit. Hilfsarbeiter: — Vojn. pomoćnik:
Jirka Emil, Assist. — asist.

Wirtschaftsadjkt.: — Gospodarstveni pris.:
Sieber Wilhelm.

3. Konjica.

Bezirksleiter: — Kotarski upravitelj:
Troyer Josef de Monaldi, Ritt. v. Auf. kirchen, Lt. i. d. Res. — por. u prič.

Politischer Beamter: — Politički činovnik:
Kovanda Josef, pol. Adjkt. II. Kl. — pol. prist. II. razr.✳
Smoljan Bariša, Konc. Prkt. — per. vježb.

Sanitätsbeamte: — Sanitetski činovnici:
Hildes Oskar, Dr., Bz. Ob. Arzt, ✠. — kot. nadliječnik.
Curguz Svetozar, Tierarzt — vet.

Forstbeamte: — Šumski činovnici:
Kirchbaumer Max, Forstmeister — šumarnik.
Kraljević Jovo, Forst-Prakt. — šum. vježb.
Bschaiden Josef, Forstwart — nadlugar.
Bečirbašić Salih, Forstwart — nadlugar.
Wyžral Gustav, Forstwart — nadlugar.

Evid. Beamte: — Činovnici za evidenciju:
Riemer Osias Markus, ✠, Ob. Geom. — nadgeom.✳
Gligorević Mitar, Eleve — elev.

Steuerbeamte: — Porezni činovnici:
Altaraz Elias, Oberkontr. — nad. kontr.
Matulić Iginius, Adjkt. — prist.
Brkić Milan, Offzl. — ofcj.

Manipul. Beamter: — Manipul. činovnik:
Horvat Josip, Kzlst. — kclst.

Oberstraßenmeister: — Nadcestarnici:
Radaković Nikola, Ⓘ, ✠, Ⓚ.
Vujin Živan.

Milit. Evid. Bmtr: — Činov. za vojn. evid.:
Novak Johann, Ass.

Expositur — Ispostava **Bjelemić.**

Leiter: — Upravitelj:
Vakant — nepopunjeno.

4. Ljubinje.

Bezirksvorsteher: — Kotarski predstojnik:
Mayrberger Franz, Bz. Vorst. II. Kl. — kot. prest. II. razr.

Sanitätsbeamte: — Sanitetski činovnici:
Špicnagel Peter, Dr., Bz. Arzt — kot. liječnik.

Forstbeamter: — Šumski činovnik:
Nikić Stjepan, Oberförster I. Kl. — nadšum. I. razr.

Manipul. Beamter: — Manipul. činovnik:
Altarac Levi, Kzlst. — kclst.

Steuerbeamte: — Porezni činovnici:
Diener Ernst, Kontr. — kontr.
Kellner Gustav, Offzl. — ofcj.
Kolak Juraj. Offzl.

Evidenzbeamte: — Činovnici za evidenciju:
Bilbija Jovo, Geom.-Eleve — geom. elev.✳
Kosch Alfred, Geom. — geom.✳

Straßenmeister: — Cestarnik:
Ivić Jozo.

Milit. Ev. Beamter: — Vojn. činov. za evid.:
Paul Gustav. Milit. Hilfsarb. — vojn. pam. radn.

5. Ljubuški.

Bezirksleiter: — Kotarski upravitelj:
Gavran-Kapetanović Ismetbeg, Reg. V.-Sekr. — vladin. podtajn.

Politische Beamte: — Politički činovnici:
Orlandini Miljenko, polit. Adjkt. II. Kl. — polit. prist. II. razr.
Dombay Johann, pol. Adjkt. II. Kl. — pol. prist. II. razr.✳

Sanitätsbeamter: — Sanitetski činovnik:
Mahić Hasan, UMDr., Bz. Arzt. — kot. liječnik.

Forstbeamter: — Šumski činovnik:
Assmann Ferdinand, Förster. — šum.

Evid. Beamte: — Činovnici za evidenciju:
Kopeček Andrija, Geom. — geom.
Petrović Matej, Geom. — geom.✳

Manipul. Beamte: — Manipul. činovnici:
Orman Alija, Offzl. — ofcj.
Bilić Josef, Kzlst. — kclst.

Steuerbeamte: — Porezni činovnici:
Ančić Petar, ✠, Einnehmer — poreznik.
Papo Josef, Adjkt. — prist.
Šemić Salih, Offzl. — ofcj.
Samardžić Nikola, Offzl. — ofcj.✳
Trstenjak Felix, Prakt. — vježb.✳

Straßenmeister: — Cestarnik:
Weber Karl.

Milit. Evid. Bmte.: — Činov. za vojn. evid.:
Tesmer Karl, Offzl. — ofcj.
Hrubý Rudolf, Feldw. — nared. ✳
Winkler Heinrich, M. H. A.

Expositur — Ispostava **Posušje.**

Leiter: — Upravitelj:
Turina Zvonimir, polit. Adjkt. I. Kl. — polit. prist. I. razr.

Manipul. Beamter: — Manipul. činovnik:
Knežević Risto, Adjkt. — prist.

Veterinär: — Veterinar:
Beifuß Josef, Assist. — asist.

6. Mostar.

Landbezirk — Seoski kotar.

Bezirksvorsteher: — Kotarski predstojnik:
Horvat Rupert, Bz. Vorst. II. Kl. — kot. predst. II. razr.

Politischer Beamter: — Politički činovnik:
Kučera Rudolf, pol Adjkt. II. Kl. — pol. prist. II. razr.

Sanitätsbeamter: — Sanitetski činovnik:
Kocan Vladimir, Bez. Ob. Tierarzt.

Forstbeamte: — Šumski činovnici:
Forkapić Alfred, Forstassist. — šum. asist.
Semiz Risto, Forstwart — nadlugar.✳

Evid. Beamte: — Činovnici za evidenciju:
Mauko Andreas, Ob. Geom. — nadgeom.
Bernolak Severin, Ob. Geom. — nadgeom.✳
Zumr Josef, Geom. — geom.✳
Sturm Johann, Kzl. Assist. — pis. asist.

Manipul. Beamte: — Manipul. činovnici:
Šešelj Ivan, H. Ä. Dir. — ravn. pom. ur.
Zečević Pero, Kzl. Adjkt. — pis. prist.
Liješević Tomo, Offzl. — ofcl.

Milit. Ev. Bmte.: — Činov. za vojn. evid.:
Malawer Oskar, Offzl. — ofcj.
Černy Josef, Feldw. — nared.

Steuerbeamte: — Porezni činovnici:
Spraitz Eduard, Ob. Einnehmer — nadporeznik.
Konjhodžić Muhamed, Adjkt. — prist.
Hromatka Gustav, Adjkt. — prist.✳
Mišljenović Ignatz, Adjkt. — pristav.✳
Halilhodžić Omer, Adjkt. — prist.
Štambuk Eduard, Adjkt. — prist.
Dedić Salih, Offzl. — ofcj.
Arpadžić Salih, Offzl. — ofcj.

Straßenmeister: — Cestarnici:
Neumann Ferdinand, Oberstrassenmstr. —
Beneš Josef. Strassenmeister. —

7. Mostar.

Stadtbezirk — Gradski kotar.

Bezirksleiter: — Kotarski upravitelj:
Pawel-Rammingen, Freih. v., Manuel, Dr., Bez.-Vorst. II. Kl. — kot. predst. II. razr.

Politischer Beamter: — Politički činovnik:
Melko Gozze, Graf, Adjkt. II. Kl. — prist. II. razr.

Manipul. Beamte: — Manipul. činovnici:
Jelínek Wenzel, Kzl. Adjkt. — prist.
Martinović Stanko, Offzl. — offzl.

Militär-Referent: — Vojnički izvjestitelj:
Kremser Erich, Assist. — asist.

8. Nevesinje.

Bezirksvorsteher: — Kotarski predstojnik:
Peters Stephan, Bez. Vorst. II. Kl. — kot. pred. II. razr.

Politischer Beamter: — Politički činovnik:
Mazzuchelli Roman, Graf von, pol. Adjkt. I. Kl. — polit. prist. I. razr.

Sanitätsbeamte: — Sanitetski činovnici:
Kroulik Josef, UMDr., Bez. Arzt — kot. liječnik.
Holz Jakob, Bez. Tierarzt — kot. veter.✳

Forstbeamter: — Šumski činovnik:
Milošević Anton, Oberförster — nadšum.

Manipul. Beamter: — Manipul. činovnik:
Haznadarević, Jašar, Kzlst. — kclst.

Steuerbeamte: — Porezni činovnici:
Zec Simo, Adjkt. — prist.
Šahdomerović Salih, Offzl. — ofcj.

Evid. Beamte: — Činovnici za evidenciju:
Rosenberg Julius. Ob. Geom. I. Kl. — nadgeom. I. rrzr.
Vašku Vladimir, Geom. — goom.✳

Straßenmeister: — Cestarnik:
Baumgärtel Eduard, ✠.
Janković Ivan.

Milit. Hilfsarbeiter: — Vojnički pomoćnik:
Pekarek Josef, Milit. Ev. Offzl. — evid. ofcj
Kopecky Emil, Feldw. — nared.

Expositur — Ispostava **Ulog.**

Zeitlich aufgelassen.

9. Stolac.

Bezirksleiter: — Kotarski upravitelj:
Stambuk Andjelko, Dr., polit. Adjkt. I. Kl. — polit. prist. I. razr.

Politischer Beamte: — Politički činovnik:
Manak Vinzenz, polit. Kzp. Prakt. — polit. perov. vježb.✳

Sanitätsbeamte: — Sanitetski činovnici:
Orlik Wilhelm, Dr., Bez. Arzt — kot. liječnik.✳
Murko Johann, Bez. Ob. Tierarzt — kot. nadveter.

Forstbeamter: — Šumski činovnik:
Novaković Radovan, Ob. Förster — nadšumar.

Evid. Beamte: — Činovnici za evidenciju:
Kolar Frano, Geom. — geom.
Vobr Josef, Eleve — elev.✳

Steuerbeamte: — Porezni činovnici:
Slivarić Franz, Oberkontrl. — nadkontrl
Drekalović Jovo, Kontrlr. — kontrl.
Zubac Milan, Offzl. — ofcj.

Manipul. Beamte: — Manipul. činovnici:
Popović Manojlo, Offzl. — ofcj.
Buconjić Ivan, Offzl. — ofcj.✳

Straßenmeister: — Cestarnik:
Černy Josef.

Milit. Evid. Bmtr.: — Činov. za vojn. evid.:
Halik Karl, Assist. — asist.

Expositur — Ispostava Čapljina.

Leiter: — Upravitelj:
Čapek Wenzel, Adjkt. I. Kl. — prist. I. razr.

Manipul. Beamter: — Manipul. činovnik:
Mišetić Ivan, Offzl. — Ofcl.✳

Straßenmeister: — Cestarnik:
Klein Karl.

10. Trebinje.

Bezirksleiter: — Kotarski upravitelj:
Lazarovics Fedor, von, Bez. Vorst. I. Kl. — kot. predst. I. razr.

Politischer Beamter: — Politički činovnik:
Bondy Bey Jaromir, Dr., polit. Adjkt. II. Kl. — polit. prist. II. razr.✳
Forstinger Heinrich, Dr., pol. Adjkt. II. Kl. — pol. prist. II. razr.

Sanitätsbeamte: — Sanitetski činovnici:
Löwy Rudolf, Dr., Ob. Bz. Arzt. — dr., kot. nadliječnik.
Polgár Max, Ob. Bz. Tierarzt. — kot. nadvet.

Forstbeamter: — Šumski činovnik:
Rumler Arpad, Ob. Förster. — nadšum.

Manipul. Beamter: — Manipul. činovnik:
Rukavina Paul, ✠ (Bd.), Offzl. — ofcj.

Steuer- u. Zollbmte.: — Por. i car. činov.:
Holzner Ludwig, Kontrl. — kontrl.
Pekusić Salih, Offzl. — ofcj.
Porkert Vladimir, Zolloffzl. — carin. ofcj.✳
Karamehmedović Salih, Prakt. — vježb.✳

Evid. Beamte: — Činovnici za evidenciju:
Demić Čedomir v. Brubnograd, Ob. Geom. — nadgeom.
Houzvić Viktor, Eleve — elev.

Straßenmeister: — Cestarnik:
Škundrić Savo.

Milit. Evid. Bmtr.: — Činov. za vojn. evid.:
Frühwirt Adalbert, Offzl. — ofcj.

Landw. Referent: — Poljobr. referent:
Jalovčić Mehmed Ali. Wirtsch. Adjkt. — privr. prist.

D. Im Kreise Sarajevo.
D. U okružju sarajevskom.

1. Čajnice.

Bezirksleiter: — Kotarski upravitelj:
Mareš Friedrich, Bez. Vorst. — kot. predst.

Konzeptsbeamter: — Perovodni činovnik:
Vakant.

Sanitätsbeamte: — Sanitetski činovnici:
Moucha Miloslav, Dr., Bez. Arzt. — kot. liječnik.
Mikšić Stephan, Bz. Ob. Tierarzt. — kot. nadvet.✳

Forstbeamte: — Šumski činovnici:
Premužić Andreas, Forstassist. — šumski asist.
Linhart Josef, Forstwart. — nadlugar.✳
Ciraj Johann, Forstwart. — nadlugar.✳

Evid. Beamter: — Činovnik za evidenciju:
Marchounek Johann, Ev. Geom. — Ev. mjernik.

Manipul. Beamter: — Manipul. činovnik:
Nedžibbeg Prašo, Adjkt. — prist.

Steuerbeamte: — Porezni činovnici:
Zečević Alibeg, ✠, Ob. Einnehmer. — nadporeznik.
Mika Josef, Steueramtsoffzl. — carev. ofcj.

Milit. Ev. Bmtr.: — Vojn. činov. za evid.:
Lovinčić Josef, Mil. Evid. Assist. — asist. za vojn. evid.

Expositur — Ispostava Goražde.

Leiter: — Upravitelj:
Bláha Wenzel, Dr., Reg. Konzip. — vlad. perov, Oblt. i. d. R. — nadpor. u. pr. ⛨

Sanitätsbeamter: — Sanitetski činovnik:
Vakant.

Oberstraßenmeister: — Nadcestarnik:
Vakant.

L.-Är. Obstbaumsch.: — Zem. er. voć. škola:
Schmidt Franz, Leiter. — upravitelj.✳

2. Foča.

Bezirksvorsteher: — Kotarski predstojnik:
Tiber v. Csurgay, Dr., Bez. Vorst. II. Kl. — kot. predst. II. razr.

Politischer Beamter: — Politički činovnik:
Dvořaček Josef, Sign. laud., polit. Adjkt. II. Kl. — polit. prist. II. razr.

Sanitätsbeamter: — Sanitetski činovnik:
Friedmann Alexander, UMDr., Ob. Bez. Arzt. — kot. nadliječnik.✳

Forstbeamter: — Šumski činovnik:
Kolaković Josef, Oberförster. — nadšumar.

Landwirt. Bmtr.: — Poljopriv. činovnik:
Fleischer Bela.

Manipul. Beamter: — Manipul. činovnik:
Bokšić Gabriel, Kzlst. — kclst.
Lojo Rašid, Kzlst. — kclst.

Steuer- u. Zollbmte.: — Por. i car. činov.:
Vokić Ostoja, Ob. Einnehmer. — nadporeznik.
Michl Ladislaus, Steueramts-Oberkontrl. — porezn. nadkontrl.
Sedlak Heinrich, Zolleinnehmer, — carin.✳
Vasiljević Matija, Offzl. — ofcj.✳

Oberstraßenmeister: — Nadcestarnik:
Straka Karl.

Milit. Evid. Bmte.: — Vojn. činov. evid.:
Mandat Franz, ✠, Offzl. — ofcj.
Vukov Dušan, Mil. Hilfsarb. — vojn. pam. radn.

Expositur — Ispostava Kalinovik.

Miklauschitz Lukas, pol. Adkt. II. Kl., Leiter. — pol. pristav., upravitelj.

3. Fojnica.

Bezirksvorsteher: — Kotarski predstojnik:
Matasović Michael, Bez. Vorst. I. Kl. — kot. predst. I. razr.

Sanitätsbeamter: — Sanitetski činovnik:
Israel Isak, Dr., Bz. Arzt. — kot. liječnik.

Forstbeamte: — Šumski činovnici:
Majić Josip, Ob. Förster. — nadšumar.
Čabrić Nikola, Forstwart. — nadlugar.
Atias Jakob, Forstwart. — nadlugar.✳

Evid. Beamte: — Činovnici za evidenciju:
Nikolić Mihajlo, Ob. Geom. — nadgeom.✳
Fischler Hermann, Geometer. — geom.✳
Hauk Josef, Techniker. — tehničar.✳

Manipul. Beamter: — Manipul. činovnik:
Dujmušić Stjepan, Offzl. — ofcj.
Fazlić Mustafa, Offzl. — ofcj.

Steuerbeamte: — Porezni činovnici:
Trifković Simo, Ob. Kontlr. — nadkontlr.
Čuković Svetozar, Steueramtskontrl. — porez. kontrl.
Bozić Peter, Steueramtsadjkt. — porez. prist.
Kosćica Jovan, Offzl. — ofcl.

Ober-Straßenmeister: — Nadcestarnik:
Pejcha Anton, Ⓚ, exp. in Kiseljak. — ispostavljen u Kiseljaku,

Landw. Referent: — Poljopr. referenat:
Babić Stevan, Wirtsch. Adjkt. — privr. prist.

Militärhilfsarbeiter: — Vojnički pomoćnik:
Kwiatkowski v. Nowina Marian, Assist. — asist.

Expositur — Ispostava — Kreševo.

Vakant. — Nepopunjeno.

4. Rogatica.

Bezirksvorsteher: — Kotarski predstojnik:
Karesch Adolf, Bezirksvorst. II. Kl. — kot. predst. II. razr.

Politische Beamte: — Politički činovnici:
Mulaček Rajko, polit. Adjkt. II. Kl. — polit. prist. II. razr.

Sanitätsbeamte: — Sanitetski činovnici:
Bernstein Max, UMDr., Bez. Arzt. — kot. liječnik.
László Hermann, Bez. Ob. Tierarzt. — kot. nadvet.

Forstbeamte: — Sumski činovnici:
Türkott Josef, Forstverwalter. — šumski uprav.
Sijerčić Hakibeg, Forstwart. — nadlugar.

Landwirt. Bmtr.: — Poljopriv. činovnik:
Jedlička Hugo, Wirtsch. Adjkt. II. Kl. — gospod. prist. II. razr.

Evid. Beamte: — Činovnici za evidenciju:
Wiesner Franz, Obergeom. — nadgeom.✳
Gorušanim Jusuf, Geom. — mjern.
Chmelař Franz, Vermess. Techn. — mjern. tehn.✳
Vitanović Eduard, Vermess. Techn. — mjern. tehn.✳

Manipul. Beamte: — Manipul. činovnici:
Sudžicka Ragib, Offzl. — ofcj.
Bogdanović Drago, Kzlst., — kclst.

Steuerbeamte: — Porezni činovnici:
Kozáky Julius, Ob. Kontrl. — nadkontrl.
Šahinpašić Idrizbeg, Kontrl. — kontrl.

Milit. Evid. Bmte.: — Činov. za vojn. evid.:
Pospišil Jaroslav, Feldw. — feldf.
Parsch Johann, Feldw. — feldf.

Straßenmeister: — Cestarnici:
Martini Hermenegild, Ob. Straßenmeister, exponiert in Prača. — nadcestarnik.

5. Sarajevo.

Bezirksvorsteher: — Kotarski predstojnik:
Galanthay Géza, ❋, Reg. Rat. — vlad. savj.

Politische Beamte: — Politički činovnici:
Feilitsch Rudolf, v., polit. Adjkt. II. Kl. — polit. prist. II. razr.✳

Sanitätsbeamte: — Sanitetski činovnici:
Sollner Jakob, ❋, Dr., Ob. Bz. Arzt. I. Kl. — kot. nadliječnik I. razr.
Wieden Karl v., Bz. Ob. Tierarzt. — kot. nadvet.

Forstbeamte: — Šumski činovnici:
Strauch Eugen, Oberförster. — nadšumar.
Čelković Salko, Forstwart. — nadlugar.

Landwirt. Bmtr.: — Poljopriv. činovnik:
Cronthal Karl, Sächers v., Ökonomiebeamter. — poljoprivredni čin.

Evid. Beamte: — Činovnici za evidenciju:
Baše Johann, Ob. Geom. — nadgeom.
Pfeiffer Karl, Ob. Geom. — nadgeom.✳
Ždiara Ferdinand, Geom. — geom.✳

Manipul. Beamte: — Manipul. činovnici:
Jakovljević Karl, Hilfsämterdirektor. — upr. pom. ur.
Kovačević Dominik, Hilfsämterdirektor. — pom. ur.
Glavadanović Marko, Kzl. Adjkt. — pis. prist.

Steuerbeamte: — Porezni činovnici:
Gligić Ostoja, ❋, Ob. Einnehmer I. Kl. — nadporeznik I. razr.
Friedmann Samuel, Ob. Einnehmer II. Kl. — nadporeznik.
Rezaković Ibrahim eff., Ob. Kontrl. — nadkontrl.
Stefković Peter, Ob. Kontrl. — nadkontrl.
Stanišić Georg, Ob. Kontrl. — nadkontrl.✳
Stanišić Spiro, Kontrl — kontrl.
Dmitrašinović Veljko, Kontrl. — kontrl.
Holzleitner Josef Adjkt. — prist.
Križ Oskar, Offzl. — ofcj.✳
Czyrnianski Alex, Offzl. — ofcj.

Straßenmeister: — Cestarnici:
Černý Anton, Oberstraßenmstr. — nadcest.
Neubauer Emanuel, Straßenmstr., exp. in Blažuj — cestarn., ispostavljen u Blažuju

Milit. Evid. Beamte: — Činovn. za vojn. evid.:
Laska Anton, Offzl. — ofcj.

Expositur — Ispostava **Trnovo.**

Leiter: — Upravitelj:
Opalka Emil, polit. Adjkt. I. Kl. — polit. prist. I. razr.

Straßenmeister: — Cestarnik:
Drašković Ljubomir.

6. Višegrad.

Bezirksvorsteher: — Kotarski predstojnik:
Sedmak Jakša, Bez. Vorst. II. Kl. — kot. predst. II. razr.

Politischer Beamter: — Politički činovnik:
Alzner Hermann. polit. Adjkt. — polit. prist.

Sanitätsbeamte: — Sanitetski činovnici:
Marowski Miecislav, UMDr., Ob. Bez. Arzt. kot. nadliječnik.
Klinger David, Bez. Ob. Tierarzt — kot. nadveter.

Forstbeamte: — Šumski činovnici:
Šeha Stanislav, Forstverwalter — šumski upravitelj.✳
Drvota Gottlieb, Förster — šumar.
Kirsch Emil, Forstwart — nadnadlugar.✳
Mužić Josef, Forstwart — nadnadlugar.

Evidenzhaltungsbeamte: — Činovn. za evid.:
Gans Richard, Geom. — geom.

Manipulationsbeamter: — Manipul. činovnik:
Kurbalić Stefan, Offzl. — ofcj.

Steuerbeamte: — Porezni činovnik:
Uherković Franz, v., Einnehmer — poreznik.
Neubach Hugo, Adjkt. — prist.

Straßenmeister: — Cestarnik:
Nogel Andreas.

Milit. Ev. Beamte. — Vojn. činov. za evid.
Schmigoz Mathäus, Offzl. — ofcj.
Doležal Eduard, Fedldw. — feldf.

7. Visoko.

Bezirksvorsteher: — Kotarski predstojnik:
Perković Anton, Bez. Vorst. II. Kl. — kot. predst. II. razr.

Politische Beamte: — Politički činovnici:
Ziegelbauer Ignatz, Kzpt. Prakt. — per. vježb.✳
Krammer Rudolf, Kzpt. Prakt. — per. vježb.

Sanitätsbeamte: — Sanitetski činovnici:
Dörner Alexander, ❋, Dr., Bez. Arzt. — kot. liječnik.
Kondić Kosta, Dr., Bez. Tierarzt — kot. živ. liječnik.✳

Forstbeamter: — Šumski činovnik:
Gaković Dušan, Oberförster — nadšum.✳
Ćekrlija Risto, Oberförster — nadšumar

Manipulationsbeamte: — Manipul. činovnici:
Stanić Vaso, Adj. — prist.
Velibašić Ibrahim, Kzlst. — kclst.

Steuerbeamte: — Porezni činovnici:
Ebner Joseph, Obrekontr. — nadkontr.
Kuczera Ernst, Adjkt. — prist.✳
Bosiljčić Jovan, Offzl. — ofcj.✳
Spehar Milan, Offzl. — ofcj.
Indra Karl, Offzl. — ofcj.✳
Gjoković Uroš, Offzl. — ofcj.

Evidenzhalt. Beamte: — Činovnici za evid.:
Lebenhart Camillo, Obergeom. — nadgeom.✳
Krepil Wilhelm, Eleve. — elev.

Milit. Ev. Beamter: — Vojn. činovnik evid.:
Kroutil Rudolf, Assistent. — asistent.✳
Grabner Oškar, Feldw. — feldf.
Primer Konstantin, Feldw. — feldf.

Straßenmeister: — Cestarnik:
Petrović Stefan.

Expositur — Ispostava **Vareš.**

Leiter: — Upravitelj:
Zdunić Josef, polit. Adjkt. I. Kl. — polit. prist. I. razr.

Sanitätsbeamter: — Sanitetski činovnik:
Lichtscheindl Ludwig, Dr., Ob. Bez. Arzt II. Kl. — kot. liječnik II. razr.

Manipulationsbeamter: — Manip. činovnik:
Sedlaček Franjo, Kzlst. — perov.

E. Im Kreise Travnik.
E. U okružju travničkom.

1. Bugojno.

Bezirksvorsteher: — Kotarski predstojnik:
Molnár Eugen, Dr., B. V. I. Kl. — kot. predst. I. razr.

Politischer Beamter: — Politički činovnik:
Demirović Fehrudinbeg, polit. Adjkt. I. Kl. — polit. prist. I. razr.

Sanitätsbeamte: — Sanitetski činovnici:
Schönfeld Leo, UMDr., Bez. Oberarzt. — kot. nadliječnik.
Halama Josef, Bez. Ob. Tierarzt. — kot. nadveter.

Forstbeamte: — Šumski činovnici:
Peschaut Vatroslav, Forstverw. — šumsk. upravitelj.
Prodanović Milan, Forstwart. — lugar.✳
Radić Pero, Forstwart. — lugar.

Landwirt. Beamter: — Poljoprivr. činovnik:
Beyer Aurel, Wirtschaftsadjunkt II. Kl. — poljopr. prist. II. razr.

Manipulationsbeamte: — Manipul. činovnici:
Rudar Karl, Adjkt. — prist.
Gjurgjević Nikola, Offzl. — ofcj.

Steuerbeamte: — Porezni činovnici:
Hawránek Ernst, Ob. Einnehmer II. Kl. — nadporeznik II razr.
Mach Alois, Kontlr. — nadkontrl.✳
Matišić Antun, Adjkt. — prist.
Bilić Karl, Adjkt. — prist.✳
Dilber Ivan, Offzl. — ofcj.
Malý Vincenz, Steueramtsoffizial — por. ofcl.✳
Aleksić Savo. Offzl. — ofcj.

Evidenzhaltungsbeamte: — Činovn. za evid.:
Metikoš Milan, Ob. Geom. — nadgeom.
Gjerić Milan, Geom. — geom.✳
Granić Peter, Assist. — asist.

Straßenmeister: — Cestarnik:
Hawlik Anton, Straßenmstr — cest.

Milit. Ev. Beamter: — Činovnik za vojn. evid.:
Urbanek Johann, Offzl. — ofcj.

Expositur — Ispostava — **Kupres.**

Leiter: — Upravitelj:
Zamečnik Rudolf, polit. Adjkt. I. Kl. — polit. prist. I. razr.

Sanitätsbeamter: — Sanitetski činovnik:
Frić Vladimir, Dr., Bez. Arzt — kot. liječnik.

Straßenmeister: — Cestarnik:
Krističević Nikola, Bauaufseher.

Forstbeamter: — Šum. činovnik:
Žurić Anton, Forstwart I. Kl. — nadlugar I. razr.

Expositur — Ispostava **Dónji Vakuf.**

Leiter: — Upravitelj:

Krausz Vjekoslav Ljudevit, pol. Adjkt. I. Kl. — pol. prist. I. razr.

Expos. — Ispost. — **Gornji Vakuf.**

Leiter: — Upravitelj:

Vakant. — Nepopunjeno.

2. Glamoč.

Bezirksvorsteher: — Kotarski predstojnik:

Jasica Andreas, E. Z. II. v. R. Kr., Bezirksvorsteher I. Kl. — kotarski predst. I. razr.

Politischer Beamter: — Politički činovnik:

Mujozinović Ahmet, polit. Adjkt. II. Kl. — polit. prisst. II. razr.

Sanitätsbeamter: — Sanitetski činovnik:

Tiljak Johann, Bez. Tierarzt. — kot. veter. liječnik.

Forstbeamter: — Šumski činovnik:

Grbac Johann, Forstverwalter — šumarski uprav.

Evidenzhaltungsbeamter: — Činovn. za evid.:

Klimeš Rudolf, Evidenzeleve.

Manipulationsbeamter: — Manipul. činovn.:

Richtermoc Franz, Offzl. — ofcj.

Steuerbeamte: — Porezni činovnici:

Vuchetich Georg, v., Ob. Einnehmer — nadporezn.
Soumar Adolf, Kontrl. — kontrl.✳
Krešić Gjuro, Adjkt. — prist.
Müller Rudolf, Offzl. — ofcj.

Straßenmeister: — Cestarnik:

Čelustka Emerich.✳

Milt. Evid. Beamter: — Vojn. ev. činovnik:

Marčić Franjo, Mil. Ev. Assist. — vojn evid. asist.
Konarski Ladislaus, Feldw. — feldf.

3. Jajce.

Bezirksvorsteher: — Kotarski predstojnik:

Milassin Lorand, v., Dr., Reg. Sekr. — vladin tajnik, Ehrenzeichen II. Kl. vom Rot. Kr. m. d. Kriegsdekoration.

Politischer Beamter: — Polit. činovnik:

Kotrč Franz, polit. Adjkt. I. Kl. — polit. prist. I. razr.

Sanitätsbeamte: — Sanitetski činovnici:

Tomovicz Endoxius, Ob. Bez. Arzt, ✠R.
Stern Albert, Bez. Ober-Tierarzt. — kot. nadveter.✳

Forstbeamte: — Šumski činovnici:

Vasić Vaso, Forstverw, — šum. upravitelj.✳
Grgić Ivan, Ob. Forstwart. — nadlugar.

Manipulationsbeamte: — Manipul. činovnici:

Pinjuh Mate, Offzl. — ofcj.
Weiss Augustin, ✠, Kzlst. — kclst.

Steuerbeamte: — Porezni činovnici:

Kovačević Jevrem, Einnehmer — porezn.
Grabovac Stjepan, Kontrl. — kontrl.
Belančić Josef, Offzl. — ofcj.
Visoudil Karl, Offzl — ofcj.✳

Evidenzhaltungsbeamte: — Činovn. za evid.:

Kopečny Josef, Ob. Geom. — nadgeom.
Pekarek Viktor, Eleve. — elev.✳
Stehlik Augustin, Eleve. — elev.

Straßenmeister: — Cestarnik:

Milinušić Michael.

Milit. Ev. Beamter: — Činovn. za vojn. evid.:

Schopf Karl, Offzl. — ofcj.
Harych Josef, Feldw. — feldf.

4. Livno.

Bezirksvorsteher: — Kotarski predstojnik:

Mešeg Othmar, Bezirksvorst. II. Kl., Oblt. i. d. R. — kot. predst.. nadpor. u prič.

Politische Beamte: — Politički činovnici:

Topali Ivan, polit. Adjkt. I. Kl. — polit. prist. I. razr.
Noszlopi de Noszlop Geza, polit. Adjkt. II. Kl. — polit. prist. II. razr.✳

Sanitätsbeamte: — Sanitetski činovnici:

Diamant Siegfried, Dr., Bezirksarzt. — kot. liječnik.✳
Nachmias Isak, Dr., Bezirkstierarzt. — kot veter.

Forstbeamte: — Šumski činovnici:

Pogatschnig Josef, Forstverwalter. — šumski upravitelj.
Čopp Ivan, Ob. Forstwart. — nadlugar.
Doder Risto, Forstwart — šumar.

Manip. Beamter: — Manip. činovnik:

Mioč Mato, Offzl. — ofcj.

Steuerbeamte: — Porezni činovnici:

Wilkus Franz, Einnehmer — poreznik.
Karaosmanović Salih, Steueramts-Adjkt — por. prist.
Mojsinović Velemir, Offzl. — ofcj.
Šipka Milan, Offz. — ofcj.✳
Komarek Josef, St. Prakt. — vježb.✳

Evidenzh. Beamte: — Činovn. za evid.:

Trifković Dušan, Geom. — geom.
Žerovnik Karl, Eleve — elev.✳
Mihaljević Nikola, Assist. — asist.

Milit. Ev. Beamte: — Čin. za vojn. evid.:

Zamazal Franz, Milit. Ev. Offzl. — vojn. ev. ofcj.
Hruby Rudolf, R. U. O. I. Kl. — rač. podč. I. razr.

Straßenmeister: — Cestarnik:

Fejtek Ludwig.

Expositur — Ispostava **Grahovo.**

Leiter: — Upravitelj:

Ladić Nikola, polit. Adjkt. I. Kl. — polit. prist. I. razr.

Sanitätsbeamter: — Sanitetski činovnik:

Smička Franz, Dr., Bez. Arzt — kot. liječnik.✳

Straßenmeister: — Cestarnik:

Vakant — nepopunjeno.

5. Prozor.

Bezirksvorsteher: — Kotarski predstojnik:

Nikolić Ivan, Bez. Vorst. II. Kl. — kot. predst. II. razr.

Politischer Beamter: — Politički činovnik:

Vakant. — Ispražnjeno.

Sanitätsbeamter: — Sanitetski činovnik:

Vakant.

Forstbeamter: — Šumski činovnik:

Balonek Franz, Ob. Förster — nadšumar.
Wujkow Michael, Forstwart. — nad lugar.

Manip. Beamter: — Manip. činovnik:

Zulić Bahtijar, Offzl. — ofcj.

Evidenzh. Beamter: — Činovn. za evid:

Simon Johann, Geom. — geom.
Žaček Karl, Verm. Techn.

Steuerbeamte: — Porezni činovnici:

Borský Eugen, Einnehmer — poreznik.
Jurčić Anton, Adjkt. — prist.

Straßenmeister: — Cestarnik:

Karásek Vaclav.✳

Milit. Ev. Beamter: — Čin. za vojn. evid.:

Stejskal Karl, Assist. — asist.

6. Travnik.

Bezirksleiter: — Kotarski upravitelj:

Jaworski Bronislaw, Ritt. v., Reg. Vice-Sekr. — vlad. podtajn.

Politische Beamte: — Politički činovnici:

Kottik Josef, Reg. V. Sekr. — vlad. podtajn.
Đakić Nikola, polit. Adjkt. II. Kl. — polit. prist. II. razr.

Sanitätsbeamte: — Sanitetski činovnici:

Rostock Otto, ✠, Dr., Ob. Bez. Arzt — kot. nadliječnik.
Schneider Heinrich, ✠, Bez. Ob. Tierarzt — kot. nadvet.

Forstbeamte: — Šumski činovnici:

Prica Ilija, Ob. Förster — nadšumar.

Evidenzh. Beamte.: — Činovn. za evid.:

Manola Mihajlo, Ob. Geom. — nadgeom.
Smolle Ivan, Assist. — asist.

Manip. Beamte: — Manip. činovnici:

Mandić Elias, H. Ä. Adjkt. — prist. pom. ur.
Gašić Vjekoslav, Offzl. — ofcj.

Steuerbeamte: — Porezni činovnici:

Djebić-Marušić Marko, Ob. Einnehmer — nadporeznik.
Tuzlić Aleksa, Ob. Kontrl. — nadkontrl.
Butigan Mihajlo, Ob. Kontrl. — nadkontr.
Terputec Michael, Adjkt. — prist.✳
Tuzlančić Stjepan, Offzl. — ofcj.

Milit. Evid. Beamte: — Čin. za vojn. evid:

Loučim Johann, Mil. Ev. Assist. — asist. za vojn. ev.
Wiedmosser Franz, Fldw. — fldw.

Straßenmeister: — Cestarnik:

Vakant — nepopunjeno.

7. Varcar vakuf.

Bezirksvorsteher: — Kotarski predstojnik:

Gottesmann Mayer, Dr., Bez. Vorst. II. Kl. Ldw. Lt. — kot. predst. II. razr.

Politischer Beamter: — Politički činovnik:

Žokalj Franjo, Konz. Prakt. — perov. vježb.✳

Sanitätsbeamte: — Sanitetski činovnici:

Sekora Kornel, Dr., Bez. Arzt — kot. liječnik.
Sabljić Gjorgje, ✠, Bez. Tierarzt — kot. vet.✳

Forstbeamter: — Šumski činovnik:

Jovanović Tomo, Förster — šumar.✳

Evidenzh. Beamte: — Činovn. za evid.:

Hayne Eduard, Ob. Geom. — nadgeom.
Domel Emanuel, Eleve — elev.✳

Manip. Beamter: — Manip. činovnik:

Sekulić Luka, Adjkt. — prist.

Steuerbeamte: — Porezni činovnici:

Marković Vladimir. Ob. Kontrl. — nadkontrl.
Pezić Božidar, Adjkt. — prist.
Vujašković Gjuro, Offzl. — ofcj.

Straßenmeister: — Cestarnik:

Kail Wilibald.

Milit. Ev. Beamter: — Čin. za vojn. evid.:

Konvalin Otto, Offzl. — ofcj.

8. Zenica.

Bezirksvorsteher: — Kotarski predstojnik:
Mišulin Max, ✠, Bez. Vorst. II. Kl. — kot. predst. II. razr.

Politischer Beamter: — Politički činovnik:
Kulenović Osmanbeg, polit. Adjkt. II. Kl. — polit. prist. II. razr.

Sanitätsbeamter: — Sanitetski činovnici:
Gaffenko Johann v., ✠, UMDr., Bez. Arzt — kot. liječnik.
Bezdek Alexander, Ob. Bez. Tierarzt — kot. nadvet.✳

Forstbeamte: — Šumski činovnici:
Rotter Richard, Oberförster — nad šum.

Landwirt. Beamter: — Poljoprivr. činovn.:
Václav Anton, Ökonomiebeamter — privr. činovnik.

Manip. Beamte: — Manip. činovnici:
Vuković Vladimir, Offzl. — ofcj.
Horak Ottokar, Kzlst. — kclst.✳

Steuerbeamte: — Porezni činovnici:
Vaněk Zdenko, Ob. Einnehmer I. Kl. — nadporeznik.
Hruška Georg, Adjkt. — prist.
Papo Sumbul, Offzl. — ofcj.
Schmitzerle Josef, Offzl. — ofcj.

Evidenzh. Beamte: — Činovn. za evid.:
Sielski Stanislaus, Ob. Geom. I. Kl. — nadgeom. I. razr.
Petrović Miloš, Eleve — elev.✳
Ždimal Stanislav, Eleve — elev.✳

Straßenmeister: — Cestarnik:
Pitkowitz Ivan.

Milit. Ev. Beamte: — Čin. za vojn. evid.:
Doubek Wenzel, Mil. Ev. Offzl. — ofcj. za vojn. ev.
Marčić Adolf, Feldw. — nared.

9. Žepče.

Bezirksvorsteher: — Kotarski predstojnik:
Jedina Norbert, Ritt. v., E. Z. II. v. R. Kr. (K. D.), Reg. V. Sekr., Ebgr. von Zavidović. — vladin podtajn.

Politische Beamte: — Politički činovnici:
Podhrabsky Ottokar, silb. E. Med. v. R. Kr. (K. D.), Dr., Reg. Konz. — vladin. perov.
(in Zavidović exponiert).
(u Zavidoviću ispostavljen).
Choma-Dovski Vasilje, Konz.-Prakt. — perov. vježb.

Sanitätsbeamte: — Sanitetski činovnici:
Schönfeld Leo, silb. E. Med. v. R. Kr. (K. D.), Dr., Ob. Bez. Arzt — kot. nadliječnik.
Fenyö Josef, Tierarzt — vet.

Forstbeamter: — Šumski činovnik:
Gorić Sirri Sulejman, Oberförster, landwirtschaftl. Referent — nadšumar, poljoprivr. ref.

Manip. Beamte: — Manip. činovnici:
Kostić Čedomir, Kzlst. — kclst.✳
Travničanin Rasim eff., Kzlst. — kclst.

Steuerbeamte: — Porezni činovnici:
Fux Emil, Obereinnehmer — nadporeznik.
Kneževi ć Johann, Oberkontrl. — nadkontrl.
Radulović Anton, Offzl. — ofcj.

Evidenzh. Beamter: — Činovn. za evid.:
Geschwind Otto, Ob. Geom. I. Kl. — nadgeom. I. razr.

Oberstraßenmeister: — Nadcestarnik:
Stepanek Valentin.

Milit. Ev. Beamter: — Vojn. činov. za evid.:
Brandner Petar, Feldw. — nared.

Expositur — Ispostava **Zavidović:**

Leiter: — Upravitelj:
Podrabsky Ottokar, Dr., siehe oben — vidi gore.

10. Županjac.

Bezirksvorsteher: — Kotarski predstojnik:
Šandrk Tomo, Bez. Vorst. II. Kl. — kot. predstojnik II. razr.

Politischer Beamter: — Politički činovnik:
Vakant. — Nepopunjeno.

Sanitätsbeamte: — Sanitetski činovnici:
Goldstein Rudolf, Dr., Bez. Arzt — kot. liječnik.✳
Vadácz Julius, Vet. Assist. — vet. asist.✳

Forstbeamte: — Šumski činovnici:
Panak Nikodem, Forstverw. — šum. uprav.
Wolf Emanuel, Forstwart — nadlugar.

Manip. Beamte: — Manip. činovnici:
Deskalović Šandor, Kzlst. — kclst.

Steuerbeamte: — Porezni činovnici:
Atanasović Tane, Einnehmer — poreznik.
Batinić Ivan, Ob. Kontrl. — nadkontrl.
Huskić Salih, Offzl. — ofcj.✳
Jovanović Staniša, Offzl. — ofcj.✳
Štrkljević Branko, Offzl. — ofcj.

Evidenzh. Beamter: — Činovn. za evid.:
Nikolić Danilo, Ob. Geom. — nadgem.✳
Vreća Miloš, Eleve. — elev.

Straßenmeister: — Cestarnik:
Etterle Bruno.✳

Milit. Hilfsarbeiter: — Vojn. pomoćnik:
Dvořak Josef, Mil. Ev. Assist. — asist. za vojn. ev.

F. Im Kreise Tuzla.
F. U okružju tuzlanskom.

1. Bjelina.

Bezirksvorsteher: — Kotarski predstojnik:
Benko Arthur, Freiherr von Boinik, ♔ III., ✠ R., E. Z. II. v. R. Kr. (K. D.), Bz Vorst. I. Kl., Ehrenbürger von Bijeljina und Varcar Vakuf — kot. predst. I. razr., počasni gradjanin grada Bjeline i Varcar Vakufa.

Politische Beamte: — Politički činovnici:
Bahtjarević Edhem, Reg. Konz. — vlad. perov.
Gjurgjević Branko, pol. Adjkt. I. Kl. — pol. prist. I. razr.

Sanitätsbeamte: — Sanitetski činovnici:
Schiffer Moses, ✠ R., UMDr., Bez. Arzt.— kot. liječnik.
Kalaba Luka, Bez. Ob. Tierarzt. — kot. nadveter.
Todorović Simo, Dr., Veter. Assist. — veter. asist.

Forstbeamter: — Šumski činovnik:
Varagić Risto, Oberförster — nadšumar.

Landwirt. Beamter: — Poljoprivr. čin.:
Trostmann Hugo, ✠, Ökonomiebeamter — privr. činovnik.

Evidenzhaltungsbeamter: — Čin. za evid.
Oppitz Josef, silb. E. Med. v. R. Kr. (K. D.), Ob. Geom. — nadgeom.

Steuerbeamte: — Porezni činovnici:
Vlajo Tomas, Ob. Einnehmer — nadporezn.
Podhradski v. Ferdinand, Kontrl. — kontrl.
Jurić Martin, Adjkt — prist.✳
Pavlović Ilija, Adjkt. — prist.
Neubach Hugo, Adjkt. — prist.
Erceg Mato, Offzl. — ofcj.

Manipulationsbeamte: — Manipul. čin.:
Raca Jovo, ✠, Offzl. — ofcj.
Horić Ibrahim, Kzlst. — kclst.

Milit. Evid. Beamter: — Čin. za vojn. evid.:
Housa Josef, ✠, Mil. Ev. Offzl. — ofcj. za vojn. ev.

Straßenmeister: — Cestarnici:
Tosmann Johann, ✠ Ob. Str. Meist. — nadcestar.
Dobl Anton, Ob. Str. Meist. — nadcestar.

2. Brčko.

Bezirksvorsteher: — Kotarski predstojnik:
Nikodemowicz Josef, ♔ III. ✠ R., Bz. Vorst. I.Kl. — kot. predst. I. razr.

Polit. Konzeptsb.: — Polit. perov. čin.:
Křenovský Emil, polit. Adjkt. I. Kl. — pol. prist. I. razr.
Kopta Franz, pol. Adjkt. II. Kl. — pol. prist. II. razr.
Großmann Ernst, Dr., pol. Adjkt. II. Kl. — pol. prist. II. razr.✳

Sanitätsbeamte: — Sanitetski činovnici:
Cziner Hans, ✠ R. Dr., Ob. Bez. Arzt. — kot. nadliječnik.
Schwager Joachim, Bez. Ob. Tierarzt. — kot. nadveter.
Kostić Milorad, ✠, Bez. Tierarzt — kot. veter.✳

Forstbeamte: — Šumski činovnici:
Bambulović Peter, Ob. Förster — nadšumar.
Blonarewicz Ivan, Forstwart — nadlugar.
Filipović Mato, Forstwart — nadlugar.

Evidenzhaltungsbeamte: — Čin. za ev.:
Švec Johann, Ob. Geom. I. Kl. — nadgeom. I. razr.
Rimsa Adolf, Assist. — asist.

Manipulationsbeamte: — Manipul. čin.:
Matijević Jovan, Offzl. — ofcj.
Finci Jakob, Offzl. — ofcl.

Steuerbeamte: — Porezni činovnici:
Selaković Kosta, ✠, Einnehmer — poreznik.
Hafner Franz, Ob. Kontrl. — nadkontrl.
Stanišić Ilija, Adjkt. — prist.✳
Mencin Branko, Adjkt. — prist.
Gjarmati Ivan, Adjkt. — prist.
Gavrić Milan, Offzl. — ofcj.✳
Benau Mavro, Offzl. — ofcj.✳
Gvozdanović Paul v., Offzl. — ofcj.

Straßenmeister: — Cestarnici:
Joachimsthaler Emanuel.
Pirchann Ignatz.

Milit. Evid. Beamte: — Činovn. za vojn. ev.:
Zamostný Zdenko, Assist. — asist.
Kroutil Jaroslav, Rechn. Unt. Off. — rač. podčin.
Saufnauer Samuel, Rechn. Unt. Off. — rač. podčin.

3. Gračanica.

Bezirksvorsteher: — Kotarski predstojnik:
Hrasnica Abdulselambeg, Bez. Vorst. I. Kl. — kot. predst. I. razr.

Politischer Beamter: — Politički činovnik:
Marakovi ć Stefan, pol. Adjkt. II. Kl. — pol. prist. II. razr.

Sanitätsbeamte: — Sanitetski činovnici:
Galzinski Franz, Dr., Ob. Bz. Arzt. — kot. nadliječnik.
Winter Julius, Bez.-tierarzt.—kot. veter.✳

Forstbeamter: — Šumski činovnik:
Cappelletti Adolf, Forstasist. — šum. asist

Evidenzhaltungsbeamte: — Čin. za evid.:
Korwig Ignaz, Obergeom. — nadgeom.
Beneš Josef, Techn. — tehn.

Manipulationsbeamter: — Manipul. čin.:
Drobac Jovan, Offzl. — ofcj.

Steuerbeamte: — Porezni činovnici:
Lončarević Martin, Ob. Einnehmer. — nadporezn.
Kajmaković Hamid, Offzl. — ofcj.
Jovanović Risto, Offzl. — ofcj.

Straßenmeister: — Cestarnik:
Hanzel Johann.

Milit. Ev. Beamte: — Čin. za vojn. evid.:
Konečný Alois, Offzl. — ofcj.
Pojetar Dušan, Feldw.

4. Gradačac.

Bezirksvorsteher: — Kotarski predstojnik:
Bittó Julius, v., Dr., Reg. Rat — vlad. savj.

Politische Beamte: — Politički činovnici:
Rožić Anton, polit. Adjkt. I. Kl. — pol. prist. I. razr.
Dakić Nikola, polit. Adjkt. II. Kl. — polit. prist. II. razr.

Sanitätsbeamter: — Sanitetski činovnik:
Horák Erwin, Dr., Bz. Ob. Arzt. — kot. nadliječnik.

Forstbeamter: — Šumski činovnik:
Novaković Milutin, Förster — šumar.

Evidenzhaltungsbeamte: — Čin. za evid.:
Stević Radovan, Ob. Geom. — nadgeom.
Travnik Josef, Geom. — geom.
Kuček Martin, Assist. — asist.

Manipulationsbeamte: — Manip. čin.:
Skřivánek Wenzel, H. Ä. Adjkt. — prist. pom. ureda.
Zlamalik Vinko, Kzlst. — kclst.

Steuerbeamte: — Porezni činovnici:
Rastović Ilija, Ob. Kontrl. — nadkontrl.
Midžić Ali eff., Adjkt. — prist.
Boić Ivan, Adjkt. — prist.
Kapetanović Franz, Offzl. — ofcj.
Barbarić Mirko, St. Offzl. — por. ofcj.✳
Švub Franz, St. Offzl. — por. ofcj.✳
Poprawsky Ladislaus, Offzl. — ofcj.

Straßenmeister: — Cestarnik:
Reschenauer Josef.

Milit. Ev. Beamte: — Činovnici za vojn. ev.:
Kroužek Franz, Assist. — asist.
Scharschmidt Karl, Feldw. — naredn.
Pachulski Hipolyt, R., Unt. Off. I. Kl.

Expos. — Ispost. Bosn. Šamac.

Leiter: — Upravitelj:
König Emil, Reg. Konz. — vlad. perov.

Manipulationsbeamter: — Manipul. čin.:
Franjić Philipp, Kzlst. — kclst.

Sanitätsbeamter: — Sanitetski činovnik:
Stockhammer Josef, Bz. Ob. Tierarzt. — kot. nadveter.

Landwirtsch. Beamter: — Poljoprivr. čin.:
Lotz Oskar, Wirtschaftsadjunkt I. Kl. — privr. prist. I. razr.

Straßenmeister: — Cestarnik:
Truhar Anton.

5. Kladanj.

Bezirksleiter: — Kotarski upravitelj:
Bělonožnik Franz, pol. Adjkt. I. Kl. — pol. prist. I. razr.

Sanitätsbeamter: — Sanitetski činovnik:
Teleszky Dušan, Dr., Bez. Arzt — kot. liječnik.

Forstbeamter: — Šumski činovnik:
Vakant.

Evidenzhaltungsbeamter: — Čin. za ev.:
Gelbhaus Hersch, Geom. — geom.

Manipulationsbeamter: — Manipul. čin.:
Kezić August, Offzl. — ofcj.

Steuerbeamte: — Porezni činovnici:
Jerković Dobre, Einnehmer — poreznik.
Bezjak Rudolf, Adjkt. — prist.

Straßenmeister: — Cestarnik:
Okrajnov Lazo.

Milit. Hilfsarbeiter: — Vojn. pomoćnik:
Blahout Franz, Feldw. — naredn.

Landwirtsch. Referent: — Poljoprivr. ref.:
Juretić Pavao.

6. Maglaj.

Bezirksvorsteher: — Kotarski predstojnik:
Füzék Alexander, Reg. Vize-Sekr. — vlad. podtajnik.

Politischer Beamter: — Politički činovnik:
Dušek Richard, Konz. Prakt. — perov. vježb.

Sanitätsbeamter: — Sanitetski činovnik:
Perendija Joachim, Dr., Bez. Tierarzt — kot. veterinar. ✳

Forstbeamte: — Šumski činovnici:
Schmid Hans, Forstverw. — šum. uprav.✳
Hiersche Anton, Ob. Förster.

Evidenzhaltungsbeamte: — Čin. za evid.:
Fink Igor, Ob. Geom. — nadgeom.
Bartel Alfred, Evid. Eleve. — elev u evid.✳
Mitrović Mate, Assist. — asist.

Manipulationsbeamter: — Manipul. čin.:
Kvesić Gavro, Kzl. Offzl. — pis. ofcj.

Steuerbeamte: — Porezni činovnici:
Vujasinović Marko, St. A. Ob. Kontrl. — porezni nadkontrl.
Terzimehić Salih, Adjkt. — prist.
Kadribašić Hasan, Offzl. — ofcj.✳
Hubaček Johann, Prakt. — vježb.✳

Oberstraßenmeister: — Nadcestarnik:
Hodžić Ibrahim.

Milit. Evid. Beamter: — Čin. za vojn. evid.:
Wieser Hugo, Assist. — asist.
Stilinović Josef, Feldw. — feldf.

7. Srebrenica.

Bezirksvorsteher: — Kotarski predstojnik:
Mosner Otto, Bez. Vorst. II. Kl. — kot. predst. II. razr.

Politischer Beamter: — Politički činovnik:
Vakant.

Sanitätsbeamter: — Sanitetski činovnik:
Gjokić Damjan, Dr., Bezirksarzt.

Forstbeamter: — Šumski činovnik:
Kralj Attilio, Forstverw. — šumski uprav.

Manipulationsbeamte: — Manipul. čin.:
Miladinović Jovo, Offzl. — ofcj.✳
Alajbegović Ali ef., Offzl. — ofcj.

Steuerbeamte: — Porezni činovnici:
Wošahlik Ludwig, Einnehmer — poreznik.
Kučinar Svetozar, Adjkt. — prist.
Mužik Jaromir, Offzl.

Evidenzhaltungsbeamter: — Čin. za evid..
Mordko Arnold, Eleve — elev.

Straßenmeister: — Cestarnik:
Vakant.

Milit. Evid. Beamte: — Čin. za vojn. evid.:
Pust Petrus, Offzl. — ofcj.
Pozlep Karl, Mil. Hilfsarb. — vojn. pom.

8. Tuzla.

Stadt- und Industrie-Bezirk. — Gradski kotar.

Bezirksleiter: — Kotarski upravitelj:
Mihalics Michael, Dr., ✠ R. (Bd.), Reg. Sekr., Hptm. Aud. d. R. — vlad. tajn., kap. aud. u pr.✳

Politischer Beamter: — Politički činovnik:
Zec Jovan, Dr., Reg. Konz. — vlad. konc.
Weeber Adolf Walter, Dr., pol. Adj. I. Kl. — pol. prist. I. razr.✳

Manipulationsbeamter: — Manipul. čin.:
Trbojević Mihajlo, H. Ä. Adjkt. — prist. pom. ur.

Milit. Ev. Beamter: — Čin. za vojn. evid.:
Širek Jaroslav, ✠, Offcl. — ofcj.

9. Tuzla.

Landbez. — Seoski kot.

Bezirksvorsteher: — Kotarski predstojnik:
Defterdarović Ahmetbeg, Dr., ✠ R, Bez. Vorst. I. Kl. — kot. predst. I. razr.

Politische Beamte: — Politički činovnici:
Smoljan Stefan, pol. Adjkt. I. Kl. — pol. prist. I. razr.
Gusković Josip, pol. Adjkt. I. Kl. — pol. prist. I. razr.
Švejcar Josef, Konz. Prakt. — perov. vjezb.

Sanitätsbeamte: — Sanitetski činovnici:
Katz Josef, Dr., ✠ R., Ob. Bez. Arzt. — kot. nadliječnik.
Bien Ignaz, Bez. Tierarzt. — kot. veter.✳

Forstbeamte: — Šumski činovnici:
Müller Eduard, Ob. Först. I. Kl. — nadšumar I. razr.
Miljuš Nikola, Forstassist. — šum. asist.✳
Ostojić Marko, Förster — šumar.
Knežević Luka, Forstwart — nadlugar.

Evidenzhaltungsbeamte: — Čin. za evid.:
Poljašević Stanko, Ob. Geom. — nadgeom.✳
Oppitz Josef, Ob. Geom. I. Kl. — nadgeom. I. razr.
Steckel Jakob — Geom. Eleve. — elev geom.

Manipulationsbeamte: — Manipul. čin.:
Rukavina Thomas, Adjkt. — prist.
Sertić Michael, Adjkt. — prist.
Jursa Alois, Kzlst. — kclst.

Steuerbeamte: — Porezni činovnici:
Kunz Karl, Ob. Einnehmer — nadporeznik.
Stanišić Risto, Ob. Kontrl. — nadkontrl.
Gränitz Johann, Adjkt. — prist.
Karuga Dragutin, Adjkt. — prist.
Iser Robert, Adjkt. — prist.✳
Benda Karl, Adjkt. — prist.
Bovan Ilija, Adjkt. — prist.
Hajić Josef, Offzl. — ofcj.✳
Beraković Mato, Offzl. — ofcj.
Dubravić Rasimbeg, Offzl. — ofcj.✳
Malek Franz, Prakt. — vježb.✳

Straßenmeister: — Cestarnici:
Czerney Anton, ✠, Ob. Straßenm. — nadc.
Schneider Ladislaus, Straßenm. — cest.

Milit. Evid. Beamte: — Čin. za vojn. evid.:
Vondrouš Franz, Offzl. — ofcj.
Gorupec Karl, Feldw. — narednik.
Tvrz Dominik, Feldw. — narednik.

Okonomiebeamter: — Privredni činovnik:
Mlinarić Ivan.

10. Vlasenica.

Bezirksvorsteher: — Kotarski predstojnik:
Čokić Ahmed, Reg. Vicesekretär — vlad. podtajnik.

Politischer Beamter: — Politički činovnik:
Stambuk Franz, Konz. Prakt. — perov. vježb.

Sanitätsbeamte: — Sanitetski činovnici:
Hanoušek Vlad. Dr., Bz. Arzt. — kot. liječn. ✳

Forstbeamter: — Šumski činovnik:
(Vakant. — Upražnjeno.)

Evidenzhaltungsbeamter: — Čin. za evid.:
Kunschner Hans, Geom. — geom.
Koczorowski Kazimir, Geom. — geom.✳

Manipulationsbeamter: — Manipul. čin.:
Gluša Svetozar, Kzlst. — kclst

Steuerbeamte: — Porezni činovnici:
Ostoić Kosimo, Ob. Einnehmer. — nadpor.
Grebski Stanislaus, Ob. Kontrl. — nadkontrl.
Souček Johann, Prakt. — vježb.✳

Straßenmeister: — Cestarnik:
Žerovnik Andrija.

Milit. Hilfsarbeiter: — Vojn. pomoćnici:
Kontrec Anton, Rechn. Unt. Off. — rač. podofic.
Rotar Karl, Rechn. Unt. Off. — rač. podofic.

11. Zvornik.

Bezirksvorsteher: — Kotarski predstojnik:
Berger Sigmund, Dr., ♔III., ✠R., Bez. Vorst I. Kl. — kot predst. I. razr.

Politischer Beamter: — Politički činovnik:
Vitić Gjuro, pol. Adjkt. I. Kl. — pol. prist. I. razr.

Sanitätsbeamte: — Sanitetski činovnici:
Schoßberger Alexander, Dr., ✠, Bez. Arzt. — kot. liječnik.

Pissarich Gaspar, ✠(Bd.) Bez. Tierarzt. — kot veter.

Forstbeamter: — Šumski činovnik:
Bogdanović Sava, Oberförst, — nadšum.

Evidenzhaltungsbeamter: — Čin. za evid.
Šimerka Josef, Geom. — geom.

Manipulationsbeamte: — Manip. činovnici:
Sejdić Edhem, Offzl. — ofcj.
Nikolić Nikola, Kzlst. — kclst.

Steuerbeamte: — Porezni činovnici:
Božić Franz, Ob. Einnehmer — nadporezn.
Lučić Franjo, Ob. Kontrl. — nadkontrl.
Kovačević Mato, Zolleinnehmer — prim. carinare.
Marković Nikola, Offzl. — ofcj.✳
Volak Jaroslav, Prakt. — vježb.✳
Kovačić Stanislaus, Prakt. — vježb.

Straßenmeister: — Cestarnik:
Wendlenner Ludwig.

Milit. Evid. Beamte: — Čin. za vojn. evid.:
Kroutil Rudolf, Offzl. — ofcj.
Mikolaš Johann, Feldw. — naredn.
Ulrich Alois, Feldw. — naredn.

IX. Bezirksgerichte. — IX. Kotarski sudovi.

A. Im Kreise Banjaluka.
A. U okružju banjolučkom.

1. Banjaluka.

Weinzettl Johann, Ger. Rat, Bez. Richter — sud. savj., kot sud.
Kantoci Melchior, Ger. Sekr. — sud. tajn.
Pavlat Zvonimir, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Gaj Gustav v., Ger. Adjkt. — sud. prist.✳
Kendjelić Franjo, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Oršanić Ante, Dr. jur., Ger. Adjkt. — sud. prist.✳
Džumhur Sadik, eff., Scher. Richter — šer. sud.
Maglajlić Muhamed, Scher. Richter — šer. sud.
Riemer Karl, Ob. Grdb. Führer — nadgruntovn.✳
Vučetić Michael, Ob. Grdb. Führer — nadgruntovn.
Kuharsky Gjuro, Grdb. Führer — gruntovn.✳
Vuleta Jovo, Grdbf. Prakt. — gruntovn. vježb.✳
Hruška Josef, H. Ä. Adjkt. — prist. pom. ur.
Grubač Blagota, Kzl. Offzl. — pis. ofcj.✳
Rebernjak Karl, Kzl. Offzl. — pis. ofcj.
Janković Elias, Kzl. Offzl. — pis. prist.
Vukosav Gjordjo, Kzlst. — kclst.

2. Bos. Brod.

Hećimović Aleksander, Ger. Sekr., Bez. Richter — sud. tajn., kot. snd.
Čohadžić Rasim, eff., Scher. Richter — šer. sud.
Gruber Ferdinand, Ob. Grdb. Führer — nadgruntovn.

3. Derventa.

Ružička Eduard, ✠R. (K. D.). Ger.-Rat, Bez.-Richter — sud savj., kot. sud.
Janković Nikola, Ger. Adjkt. — sud. prist.✳
Vrkljan Peter, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Ivanuš Ferdo. Dr. jur., Ger. Adjkt. — sud. prist.
Sekso Petar, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Smajlbegović Sulejman, eff., Scher.-Richter — šer. sud.
Hruban Anton, Grdb. Führer — gruntovn.
Ricska Karl, Grdb. Führer — gruntovn.✳
Gabrić Milivoj, Grdb. Führer — gruntovn.
Šokić Anton, Grdbf. Prakt. — gruntovn. vježb.✳
Ivanović Nikola, Ⓜ, Ⓚ, H. Ä. Adjkt. — prist. pom. ur.
Midžić Sulejman, eff., H. Ä. Adjkt. — prist. pom. ur.

4. Bos. Dubica.

Prohaska Srećko, Ger. Sekr., Bez.-Richter — sud. tajn., kot. sud.
Löwy Emil, Ger. Adjkt. — sud. prist.✳ Dr. jur.
Čehajić Husein eff., Scher. Richter — šer. sud.
Vuina Spiro, Grdb. Führer — gruntovn.
Halilhodžić Mustafa, Grdb. Führer — gruntovn.✳
Praštalo Milan, Kzlst. — kclst.

5. Bos. Gradiška.

Matić Dragosav, ✠, Ger. Sekr., Bz. Richter — sud. tajn., kot. sud.
Novak Ludwig, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Čubranić Klement, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Rogulja Emil, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Mujezinović Mustafa eff., Scher. Richter — šer sud.
Trbarić Ivan, Grdb. Führer — gruntovn.
Kaiser Ferdinand, Grdb. Führer — gruntovn.
Ravlić Jozo, Grdbf. Prakt. — gruntovn. vježb.✳
Šarić Juko, Kzl. Offzl. — pis. ofcj.
Čimeša Paul, Kzlst. — kclst.✳

6. Bos. Novi.

Metsch Hersch, Dr., Ger. Rat, Bez. Richter — dr., sud. savj., kot. sud.
Munišić Miloš, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Selestrin Konstantin, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Stočanin Ismet eff., Scher. Richter — šer. sud.
Marak Georg, Ob. Grdb. Führer — nadgruntovn.
Vasić Branko, Grdb. Führer — gruntovn.✳
Čeranić Gjuro, H. Ä. Adjkt. — prist. pom. ur.
Hadžiabdulahović Adil, Kzlst. — kclst.

7. Kotor-Varoš.

Mrzljak Josef, Ger. Adjkt., Bez.-Richter — sud. prist., kot. sud.
Milković Jakob, Auskult. — auskult.✳
Suša Omer eff., Scher. Richter — šer. sud.
Resanović Dušan, Grdb. Führer — gruntovn.✳
Hodžić Ahmet, Grdb. Führer — gruntovn.
Blekić Ahmed, H. Ä. Adjkt. — prist. pom. ur.

8. Prijedor.

Mihajlinović Milan, Ger. Sekr., Bez.-Richter — sud. tajn., kot. sud.
Pavlat Stanislaus, Ger. Adjkt. — sud prist.
Vlah Svetozar, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Cerjan Josef, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Sadiković Abdul Fetah eff., Scher. Richter — šer. sud.
Mierczwiński Waclaw, Ob. Grdb. Führer — gruntovn.
Selimić Sulejman, Grdb. Führer — gruntovn.✳
Bešlić Stjepan, Grdbf. Prakt. — gruntovn. vježb.
Zembić Peter, H. A. Adjkt. — prist. pom. ur.
Tubaković Daniel, Kzl. Offzl. — pis. ofcj.

9. Prnjavor.

Krstić Gjorgjo, Ger .Sekr., Bz. Richter — sud. tajn., kot. sud.
Vuić Stefan, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Pavlović Aleksander, Ger. Adjkt. — sud. prist.✳
Buhić Ivo. Ger. Adj. — sud. prist.
Džanhodžić Ibrahim eff., Scher. Richter — šer. sud
Vujnović Nikola, Ob. Grdb. Führer — nadgruntovn.
Šabić Abdulah. Grdb. Führer — gruntovn.

Topalovic Ivan, Grdbf. Prakt. — gruntovn. vježb.✳
Knežić Risto, Kzl. Offzl. — pis. ofcl.
Mitranić Nikolaus, Kzlst. — kclst.✳

10. Tešanj.

Supek Viktor, Ger. Rat, Bez. Richter — sud. savj., kot. sud.
Vujović Simo, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Kosović Ragib eff., Scher. Richter — šer. sud.
Hodžić Alija ef., Scher. Prakt. — šer. vježb.✳
Treyer Karl, Ob. Grdb. Führer — nadgruntovn.
Ibrulj Nezir, Grdb. Führer — gruntovn.✳
Begović Alija, Kzl. Offzl. — pis. ofcj.✳
Mandić Dimitrije, Kzl. Offzl. — pis. ofcj.

B. Im Kreise Bihać. — B. U okružju bihaćskom.

1. Bihać.

Fugošić Josef, Ger. Rat, Bez.-Richter — sud. savj., kot. sud.
Aman Bogoljub, Ger. Adjkt. — sud. prist.✳
Gjuranec Josef, Dr., Ger. Adjkt. — sud. prist.
Redžić Ibrahim eff., Scher. Richter — šer. sud.
Agošević Šaćir eff., Scher. Prakt. — šer. vježb.
Glavina Marko, Grdb. Führer — gruntovn.✳
Kecman Milan Grdb. Führer — gruntovn.
Prskalo Ivan, Grdbf. Prakt. — gruntovn. vježb.✳
Nevjestić Anton, Kzl. Offzl. — pis. ofcj.

2. Cazin.

Neumann Josef, Ger. Rat, Bez. Richter — sud. savj., kot. sud.
Kosijer Ilija, Ger. Sekr. — sud. tajn.
Leović Franjo, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Stilinović Ferdo, Ger. Adjkt. — sud. prist.✳
Malkić Hafiz Sulejman, eff., Scher. Richter — šer. sud
Ibrulj Mustafa, Scher. Prakt. — šer. vježb.
Buturović Derviš eff., Scher. Prakt. — šer. vježb.
Zildžić Ešref, Scher. Prakt. — šer. vježb.
Nikolić Boško, Grdb. Führer — gruntovn.✳
Marković Vinko, Grdb. Führer — gruntovn.
Fulanović Mirko, Grb. Führer — gruntovn.
Kazazović Alija, Grdbf. Prakt. — gruntovn. vježb.✳
Teodorović Alexander, H. Ä. Adjkt. — prist. pom. ur.
Ivanović Mijo, Kzlst. — kclst.

3. Ključ.

Kraljević Marko, Ger. Sekr., Bez.-Richter — sud. tajn., kot. sud.
Gaković Dimitrije, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Demirović Salih eff., Scher. Richter — šer. sud.
Barišić Stefan, Grdb. Führer — gruntovn.
Mrkonjić Hamid, Kzlst. — kclst.

4. Krupa.

Neferović Milan, Ger. Sekr., Bez. Richter — sud. tajn., kot. sud.
Jankač Matej, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Mussap Humbert, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Alić Mustafa eff., Scher. Richter — šer. sud.
Hadžić Abdulah eff., Scher. Prakt. — šer. vježb.
Kaurin Milan, Grdb. Führer — gruntovn.✳
Čulić Mladen, Grdbf. Prakt. — gruntovn. vježb.✳
Kordić Milan, Grdbf. Prakt. — gruntovn. vježb.
Mešić Salih. Grdbf. Prakt. — gruntovn. vježb.
Jovanović Danilo, Kzlst. — kclst.✳
Šaćiragić Rašid, Kzlst. — kclst.

5. Bos. Petrovac.

Vučević Josef, Ger. Sekr., Bez.-Richter — sud. tajn., kot. sud.
Stanić Zvonimir, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Tekić Gavro, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Hadži Halilović Hasan eff., Scher. Richter — šer sud.
Bakula Michael, Grdb. Führer — gruntovn.
Džepina Risto, Kzl. Offzl. — pis. ofcj.
Bartula Radovan Kzlst. — kclst.

6. Sanski most.

Kohn Gustav, Ger. Rat, Bez. Richter — sud. savj., kot. sud.
Lesić Ivo, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Delić Uglješa, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Sadiković Ali Riza eff., Scher. Richter — šer. sud.
Crnković Emil, Grdb. Führer — gruntovn.
Kondžić Sabit, Grdbf. Prakt. — gruntovn. vježb.✳
Vučković Jovan, Kzl. Offzl. — pis. kclst.

C. Im Kreise Mostar. — C. U okružju mostarskom.

1. Bileća.

Hofmann Josef, Ger. Sekr., Bez. Richter — sud. tajn., kot. sud.
Mehmedbašić Osman eff.. Scher. Richter — šer sud.
Vuletić Gjorgjo M., Grdb. Führer — gruntovn.

2. Gacko.

Dilberović Nikola, Ger. Sekr., Bez. Richter — sud. tajn., kot. sud.
Torić Marijan, Auskult. — auskult.✳
Muminagić Muhamed eff., Scher. Richter — šer. sud.
Kraljek Georg, Grdb. Führer — gruntovn.
Šešelj Dragutin, Kzlst. — kclst.

3. Konjica.

Habijanac Vlatko, Ger. Sekr., Bez. Richter — sud. tajn., kot. sud.
Zalabak Josef, Auskult. — auskult.✳
Udovičić Salih eff., Scher. Richter — šer. sud.
Hatibović Derviš eff., Scher. Prakt. — šer. vježb.✳
Skobla Nikola, Obergrdb. Führer — nadgruntovn.
Mujezinović Kasim, Grdbf. Prakt. — gruntovn. vježb.✳
Lalić Mehmed, Kzlst. — kclst.

4. Ljubinje.

Verić Josef, Ger. Sekr., Bez. Richter — sud tajn., kot. sud.
Muhedinović Derviš Šukri eff., Scher. Richter — šer. sud.
Džamonja Marko, Ob. Grdb. Führer — nadgruntovn.
Grebo Alija, Kzl. Offzl. — pis. ofcj.

5. Ljubuški.

Bojkovszky Johann, Ger. Rat, Bez. Richter — sud. savj., kot. sud
Raffaelli Nikola, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Milišić Jovo, Ger. Adjkt. — sud. prist.✳
Sadiković Kasim eff., Scher. Richter — šer. sud.
Korkut Derviš eff., Scher. Prakt. — šer. vježb.✳
Starman Josef, Grdb. Führer — gruntovn
Bilal Mehmed, Grdb. Führer — gruntovn.✳
Selimić Hilmija, Grdbf. Prakt. — gruntovn. vježb.
Hromić Hasan, Kzl. Offzl. — pis. ofcj.

6. Mostar.

Kunstovny Johann, Ger. Rat, Bez. Richter — sud. savj., kot. sud.
Vonašek Albrecht, Dr. jur., Ger. Sekr. — sud. tajn.
Kovačić Mišo von, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Jakopić Franjo, Ger. Adjkt. — sud. prist.✳
Žokalj Mihovil, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Borović Josef, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Lemeš Ibrahim eff., Scher. Richter — šer. sud.
Dadić Smail eff., Scher. Richter — šer. sud.
Arpadžić Hasan, Grdb. Führer — gruntovn.
Vasilj Zvonimir, Grdb. Führer — gruntovn.
Miljević Jovo, Kzl. Offzl. — pis. ofcj.
Mašić Ivan, Kzl. Offzl. — pis. ofcj.
Behmen Mustafa, Kzl. Offzl. — pis. ofcj.
Konjevod Ilija, Kzl. Offzl. — pis. ofcj.

7. Nevesinje.

Verhunc Franz, Ger. Sekr., Bez.-Richter — sud. tajn., kot. sud.
Ahić Salih eff., Scher. Richter — šer. sud.
Stojanović Jovo, Grdb. Führer — gruntovn.✳
Savatić Milan, Kzlst. — kclst.

8. Stolac.

Važić Risto, Ger. Adjkt., Bez.-Richter — sud. prist., kot. sud.✳
Bernardi Vicko, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Dugonja Uroš, Ger. Adj. — sud. prist.
Mehmedbašić Zulfikar eff., Scher. Richter — šer. sud.
Serdarević Smail, Scher. Prakt. — šer. vježb.
Vukovojac Svetozar, Ob. Grdb. Führer — nadgruntovn.
Jugović Marko, Grdb. Führer — gruntovn.
Rončević Milan, Grdbf. Prakt. — gruntovn. vježb.
Krešić Stefan, Kzl. Offzl. — pis. ofcj.
Jurkić Srećko, Kzlst. — kclst.

9. Trebinje.

Katz Josef, Ger. Sekr., Bez. Richter — sud. tajn., kot. sud.
Beširević Hasan eff., Scher. Richter — šer. sud.
Petrušić Tomo, Ob. Grdb. Führer — nadgruntovn.
Salatić Risto, Kzl. Offzl. — pis. ofcj.

D. Im Kreise Sarajevo. — D. U okružju sarajevskom.

1. Čajnice.

Rušić Nikola, Ger. Adjkt., Bez. Richter — sud. prist., kot. sud.
Buturović Ahmet eff., Scher. Richter — šer sud.
Opalka Otto, Grdb. Führer. — gruntovn.
Tarakčija-Tanačić Mehmed, Kzlst. — kclst.

2. Foča.

Wozniak Karl, Ger. Sekr., Bez. Richter — sud. tajn., kot. sud
Kempf Aleksander, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Ikić Martin. Dr. jur., Ger. Adjkt. — sud. prist.
Karabdić Šefkija eff., Scher. Richter — šer sud.
Muftić Salih eff., Scher. Prakt. — šer. vježb.

Kvesić Josef, Grdb. Führer. — gruntovn.
Livančić Peter, Grdb. Führer — gruntovn.
Glavadanović Marko, Grdb. Führer — gruntovn.✳
Novaković Danilo, Kzl. Offzl. — pis. ofcj.
Buljan Mirko, Kzlst. — kclst.

3. Fojnica.

Babić Milan, Dr. jur., Ger. Sekr., Bez. Richter — sud. tajn , kot. sud.
Dračevac Vicko, Ger. Adjkt. — sud. prist
Dizdarević Ali eff., Scher. Richter — šer. sud.
Jakić Hafiz eff., Scher. Prakt. — šer. vježb.
Petranović Dragutin, Ob. Grdb. Führer — nadgruntovn.
Čohadžić Ahmed, Kzlst. — kclst.

4. Rogatica.

Brestan Anton, Ger. Sekr., Bez. Richter — sud. tajn., kot. sud.
Gradaščević Smailbeg, Dr jur., Ger. Adjkt. — sud. prist.
Mušić Muhamed eff., Scher. Richter — šer. sud.
Gojačić Ibrahim, Scher. Prakt. — šer. vježb.
Koukal Emil, Grdb. Führer — gruntovn.
Konjevod Gjuro, Kzl. Offzl. — pis. ofcj.

5. Sarajevo.

Bezecny Johann, Ger. Rat, Bez.-Richter — sud. savj., kot sud.
Havlíček Josef, Ger. Sekr. — sud. tajn.
Ikonić Tanasija, Ger. Sekr. — sud. tajn.
Krivačić Gjuro, Ger. Sekr. — sud. tajn.
Deutsch Julius, Ger. Adjkt. — sud. prist.✳
Kumičić Georg, Dr. jur., Ger. Adjkt. — sud. prist.✳
Tatar Karl, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Sutej Juraj, Dr. jur., Ger. Adjkt. — sud. prist.
Andrijašević Niko, Dr. jur., Ger. Adjkt. — sud. prist.
Hain Franz, Dr. jur., Ger. Adjkt. — sud. prist.
Spahić Ivan, Dr. jur., Ger. Adjkt. — sud. prist.
Bukvica Smail eff., Scher. Richter — sud. prist.
Hatibović Hilmi eff., Scher. Richter — šer. sud.
Bušatlić Abdulah, Scher. Richter — šer. sud.
Kadić Naim eff., Scher. Richter — šer. sud.
Kadić Hasan eff., Scher. Richter — šer. sud.
Imamović Enver Refet eff., Scher.-Richter — šer. sud.
Vatrenjak Salih eff., Scher. Prakt. — šer. vježb.
Čadordžić Ibrahim eff., Scher. Prakt. — šer. vježb.
Semiz Muhamed, Scher. Prakt. — šer. vježb.
Schuman Hugo, Grdb. Ob. Dir. — gruntovn. nadravn.
Gaković Stanko, Grdb. Dir. — gruntovn. ravn.
Knežević Alexander, Ob. Grdb. Führer — nadgruntovn.
Matijević Nikola, Grdb. Ob. Führer. — nadgruntovn.
Knežević Georg, Grdb. Führer — gruntovn.✳
Findrik Nikolaus, Grdb. Führer — gruntovn.✳
Ilić Petar, Grdbf. Prakt. — gruntovn. vježb.✳
Bokonjić Georg, H. Ä. Dir. — ravn. pom. ur.
Rakić H. Stojan, H. Ä. Adjkt. — prist. pom. ur.
Šipka Danilo, H. Ä. Adjkt. — prist. pom. ur.
Vujinović Andrija, Kzl. Offzl. — pis. ofcj.
Vujašković Georg, Kzl. Offzl. — pis. ofcj.
Glibić Ibrahim, Kzl. Offzl. — pis. ofcj.
Jerković Ilija, Kzlst. — kclst.

6. Višegrad.

Mirosavljević Peter, ⚕, Ger. Adjkt., Bez. Richter. — sud. prist., kot. sud.
Bošnjaković Ante, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Duadžić Abdulah eff., Scher. Richter — šer. sud.
Šarić Dujo, Ob. Grdb. Führer — nadgruntovn.
Medla Heinrich, H. Ä. Adjkt. — prist. pom. ur.

7. Visoko.

Hrasnica Mahmudbeg, Ger. Sekr., Bez. Richter — sud. tajn., kot. sud.
Mucović Simo, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Milin Jakov, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Sikirić Vehbi eff., Scher. Richter — šer. sud.
Mujagić Camil eff., Scher. Richter. — šer. sud.
Semiz Mehmed, Scher. Prakt. — šer. vježb.
Janda Jakob, Ob. Grdb. Führer — nadgruntovn.
Nikšić Muharem, Grdb. Führer — gruntovn.
Dabić Makarius, Kzl. Offzl. — pis. ofcj.
Seljan Janko, Kzl. Offzl. — pis. ofcj.

E. Im Kreise Travnik. — E. U okružju travničkom.

1. Bugojno.

Grgurić Jakob, Ger. Sekr., Bez. Richter — sud. tajn., kot. sud.
Kablar Vukan, Ger. Adj. — sud. prist.
Sedlecky Milan, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Vehabović Mustafa eff., Ger. Adjkt. — sud. prist.
Bukvica Mustafa eff., Scher. Richter — šer. sud.
Rustempašić Hajdar eff., Scher. Richter — šer. sud.
Lukić Mijo, Grdb. Führer — gruntovn.✳
Mijatović Mato, Grdb. Führer — gruntovn.
Mutevelić Jusuf, Grdbf. Prakt. — gruntovn. vježb.✳
Žalica Dragoljub, Kzl. Offzl. — pis. ofcj.

2. Glamoč.

Mess Konrad, Ger. Sekr., Bez. Richter — sud. tajn., kot. sud.✳
Jovanović Eligije, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Česović Mehmed eff., Scher. Richter — šer. sud.
Fejzić Atif, Grdb. Führer — gruntovn.
Čolić Michael, Kz. Offzl. — pis. ofcl.

3. Jajce.

Bertossi Oskar, Ger. Rat, Bez.-Richter — sud. savj., kot. sud.
Matanović Anto, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Begić Šaćir eff., Scher. Richter — šer. sud.
Šerbetić Ilija, Ob. Grdb. Führer — nadgruntovn.
Mulalić Edhem, Grdbf. Prakt. — gruntovn. vježb.✳
Krneta Gavro, Kzl. Offzl. — pis. ofcj.

4. Livno.

Dulčić Anton, Ger. Adjkt., Bez. Richter — kot. sud.
Stjepović Ciril, Ger. Adj. — sud. prist
Škarica Jakov, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Redžić Mustafa eff., Scher. Richter — šer. sud.
Delić Jahija, Scher. Richter. — šer. sud.
Sadiković Hasan, Grdb. Führer — gruntovn.
Mioč Dane, Grdbf. Prakt. — gruntovn. vježb.
Kremenović Božidar, Kzlst. — kclst.✳
Čefo Hasan, Kzlst. — kclst.

5. Prozor.

Grgić Miloš, Ger.-Adjkt., Bez. Richter — sud. prist., kot. sud.
Šarić Ibrahim, Scher. Richter. — šer. sudač.
Kozarčanin Mehmed, Grdb. Führer — gruntovn.
Gjoković Gjordjo, Kzl. Offzl. — pis ofcj.

6. Travnik.

Kassern Adolf, Ger. Sekr., Bez.-Richter — sud. tajn., kot. sud.
Dean Anton, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Žanić Ivan, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Bahtijarević Mahmud eff., Scher. Richter — šer. sud.
Brajić Asim eff., Scher. Richter — šer. sud.
Magjer Karl, Grdb. Dir. — gruntovn. ravn.
Lubardić Živko, Grdb. Führer — gruntovn.✳
Gjoković Vojislav, Grdbf. Prakt. — gruntovn. vježb.
Rašeta David, H. Ä. Adjkt. — prist. pom. ur.
Rarogiewicz Stanislaus, H. Ä. Adjkt. — prist. pom. ur.

7. Varcar vakuf.

Jeličić Johann, Ger. Sekr., Bez. Richter — sud tajn., kot. sud.✳
Hadžiabdić Ragib, Ger. Adjkt. — sud. prist.
H. Omerović Sadik eff., Scher. Richter — šer. sud.
Cvitković Milan, Grdb. Führer — gruntovn.
Kisić Lazo, Kzlst. — kclst.

8. Zenica.

Turković Dragutin, Dr., Ger. Sekrt., Bez. Richter — sud. tajn., kot. sud.
Labbey Ottokar, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Miličić Anton, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Koprivica Niko, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Krehić Muhamed eff., Scher. Richter — šer. sud.
Čaršimamović Hilmi eff., Scher. Richter — šer. sud.
Hadži Begić Salih, Scher. Prakt. — šer vježb.
Novaković Johann, Ob. Grdb. Führer — nadgruntovn.
Černý Ferdinand, H. Ä. Adjkt. — prist. pom. ur.
Tomašić Ferdo, Kzlst. — kclst.

9. Žepče.

Zakic Dimitrije, Ger. Adjkt., Bez. Richter — sud. adjkt., kot. sud.
Čović Milan, Dr. jur., Ger. Adjkt. — sud. prist.✳
Omerović Derviš, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Muftić Hazim eff., Scher. Richter — šer. sud.
Mešeg Karl, Grdb. Führer — gruntovn.✳
Videković Method, Kzlst. — kclst.

10. Županjac.

Lazarević Todor, Bez. Richter — kot. sud.
Jeličić Stjepan, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Zajmović Asim eff., Scher. Richter — šer. sud.
Krupić Hasanbeg, Grdb. Führer — gruntovn.✳
Bošnjak Ibrahim, Grdbf. Prakt. — gruntovn. vježb.
Studen Mile, Kzl. Offzl. — pis. ofcj.

F. Im Kreise Tuzla. — F. U okružju tuzlanskom.

1. Bijeljina.

Laden Bernhard, Ger. Rat, Bez. Richter — sud. savj., kot. sud.
Šajnović Ivan, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Varadin Peter, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Weber Adolf, Ger. Adjkt. — sud. prist.✳
Kulović Mile, Dr. jur., Ger. Adjkt. — sud prist.
Ćošić Anto, Ger. Adjkt. — sud. prist.✳
Ćerimović Hafiz Ali eff., Scher. Richter — šer. sud.

Hadžimehmedagić Hafiz Asim eff., Scher. Richter — šer. snd.
Jurić Stjepan, Grdb. Führer — gruntovn.
Franz Karl, Grdb. Führer — gruntovn.✳
Čulina Ivan, Grdb. Führer-Prakt. — gruntovn. vježb.
Filipović-Nikač Ilija, H. Ă. Adj. — prist. pom. nr.
Jelača Michael, Kzl. Offzl. — pis. ofcj.
Crnojački Joco, Kzl. Offzl. — pis. ofcj.

2. Brčko.

Čech Julius, Ger. Sekr., Bez. Richter — sud. tajn., kot. sud.
Tasovac Vladimir, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Jeričović Mato. Ger. Adjkt. — sud. prist.
Savic Dragutin, Dr. jur., Ger. Adjkt. — sud. prist.
Hadžić Ibrahim eff., Scher. Richter — šer. sud.
Hadžić Hazim. Scher. Prakt. — šer. vježb.
Wasylik Gregor, Grdb. Dir. — gruntovn. ravn.
Zec Mato, Grdb. Führer — gruntovn.✳
Grabovac Stefan, Grdbf. Prakt. — gruntovn. vježb.
Milošević Mato, Kzlst. — kclst.
Filipović Franjo, Kzlst. — kclst.
Jusetić Josef, Kzlst. — kclst.

3. Doboj.

Deutsch Gustav, Ger. Adjkt., Bez. Richter — sud. prist., kot. sud.
Hafizović Galib, Scher. Richter — šer. sud.
Jenko Ernst v., Grdb. Führer — gruntovn.✳
Šulentić Matthias, H. Ă. Adjkt. — prist. pom. ur.

4. Gračanica.

Müller Johann, Ger. Rat, Bez. Richter — sud. savj., kot. sud.
Stefanović Richard, Dr. jur., Ger. Adjkt. — sud. prist.✳
H. Mehmedagić Hasan eff., Scher. Richter — šer. sud.
Šehić Ahmet eff., Scher. Richter — šer. sud.
Durić Smail, Scher. Prakt. — šer. vježb.
Klindžić Mijo, Grdb. Führer — gruntovn.
Pašić Abdulah, Kzlst. — kclst.

5. Gradačac.

Mihailinović Franjo, Ger. Sekr., Bez. Richter — sud. tajn., kot. sud.
Treyer Edmund, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Božić Bogdan, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Muminagić Zaim eff., Scher. Richter — šer. sud.
Mešanović Agan ef., Scher. Prakt. — šer. vježb.✳
Jakšić Gjuro, Ob. Grdb. Führer — nadgruntovn.
Mandić Branimir, Grdb. Führer — gruntovn.✳
Havranek Emil, Grdb. Führer — gruntovn. ✳
Čaja Anton, Kzl. Offzl. — pis. ofcj.
Bilbija Miloš, Kzlst. — kclst.

6. Kladanj.

Arneri Ljubomir, Ger. Sekr., Bez. Richter — sud. tajn., kot. sud.
Berbić Mustafa eff., Scher. Richter — šer. sud.
Marković Ivan. Grdb. Führer — gruntovn.

7. Maglaj.

Jankiewicz Julian, Ger. Adjkt., Bez. Richter — sud. adjkt , kot. sud.
Kurbegović Fehim, Ger. Adj.
Illiich Luigi, Auskult. — auskult.✳
Imamović Ešref eff., Scher. Richter — ser. sud.
Schuster Richard, Grdb. Führer — gruntovn.
Tokić Mijo, Grdbf. Prakt. — gruntovn. vježb.✳
Čiča Tomo, Hă. Adj.

8. Bos. Šamac.

Malbaša Anton, Ger. Sekr., Bez. Richter — sud. tajn., kot. sud.
Halilović Mustafa, Scher. Richter — šer. sud.
Pozić Ivan, Grdb. Führer — gruntovn.✳
Vicković Nikola, Kzlst. — kclst.

9. Srebrenica.

Mitrovic Petar, Dr. jur., Ger. Sekr., Bez. Richter — sud. tajn., kot. sud.
Oreč Stjepan, Ger. Adjkt. — sud. prist.
Učanbarlić Abid eff., Scher. Richter — šer. sud.
Šutej Rudolf, Grdb. Führer — gruntovn.
Sikirić Raif, Grdbf. Prakt. — gruntovn vježb.✳
Vujasinović Simon, Kzlst. — kclst.

10. Tuzla.

Schattner Nathan, Ger. Rat, Bez. Richter — sud. savj., kot. sud.
Wohlgemuth Petar. Ger. Sekr. — snd. tajn.
Vasiljević Alexander. Ger. Adjkt. — sud prist ✳
Gjorić Dušan, Ger. Adjkt. — snd. prist.
Gjebić-Marnšić Anto. Dr. jur., Ger. Adjkt. — sud. prist.
Midžić Jusuf eff., ✳, Scher. Richter — šer. sud.
Čokić Mustafa eff., Scher. Richter — šer. sud.
Čonanović Galib eff., Scher. Richter — šer. sud.
Muftić Ismet, Scher. Prakt. — šer. vježb.✳
Kapetanović Mehmed Alija, Scher. Prakt. — šer. vježb.
Gjozić Salih, Scher. Prakt. — šer. vježb.
H. Omerović Mehmed, Scher. Prakt. — šer. vježb.
Chloupek Adolf, Ob. Grdb. Führer — nadgruntovn.
Ilić Stefan, Ob. Grdb. Führer — nadgruntovn.
Gjonlagić Hamdija, Grdb. Führer gruntovn.
Martić Johann, Grdb. Führer — gruntovn.✳
Zametica Husein, Grdb. Prakt. — gruntovn. vježb.✳
Milić Simo, H. Ă. Adjkt. — prist. pom. ur.
Ivković Johann, H. Ă. Adjkt. — prist. pom. ur.

10. Vlasenica.

Dohnálek Eduard, Ger. Sekr., Bez.-Richter sud. tajn., kot. sud.
Marek Franz, Ger. Adj.
Svetek Stanko, Auskult. — auskult.✳
Jusufhodžić Smail eff., Scher. Richter — šer. sud.
Popović Čedomir, Grdb. Führer — gruntovn.
Kohn Alexander, Grdb. Führer — gruntovn.✳
Dervišeffendić Osman, Kzlst. — kclst.

12. Zvornik.

Fischer Oswald, Ger. Sekr., Bez. Richter — sud. tajn., kot. sud.
Somogyi Stephan v., Ger. Adjkt. — sud. prist.
Zveřina Jaroslav, Ger. Adj. — kot. prist.
Šehić Ibrahim eff., Scher. Richter — šer. sud.
Janković Daniel, Grdb. Führer — gruntovn.
Markov Nikola, Grdbf. Prakt. — gruntovn. vježb.
Dafert Franz, H. Ă. Adjkt. — prist. pom. ur.
Jovanović Srećko, Kzlst. — kclst.✳

X. Forstverwaltungen. — X. Šumska upraviteljstva.

Forstverwaltung Drvar. Šumsko upraviteljstvo u Drvaru.

Schreiber Leopold, Forstmeister — šumarnik.✳
Petrović Lazar, Forstverwt. — šum. uprav.
Zakić Lazar, Förster — šumar.✳
Mrkonjić Gjuro, Forstwart — nadlugar.
Kopal Ludwig, Forstwart — nadlugar.
Hanna Alfred, Forstwart — nadlugar.✳
Pitter Viktor, Forstwart — nadlugar.✳
Worobecki Johann, Forstwart — nadlugar.✳

Forstverw. Han-Kumpanija. Šum. uprav. u Han Kumpaniji.

Fridrich Paul, Forstverwalter — šum. uprav.✳
Lemberger Wenzel, Förster — šumar.
Heidler Franz, Förster — šumar.
Solak Johann, Förster — šumar.
Čopp Juraj, Forstwart — nadlugar.
Janko Ludwig, Forstwart — nadlugar.
Hadžalić Ejub, Forstwart — nadlugar.
Nedimović Dušan, Forstwart — nadlugar.✳
Kasegić Emerich, Forstwart — nadlugar.

Forstverwaltung Han Pijesak. Šumsko uprav. u Han Pijesku.

Pernkopf Franz, Forstwart — nadlugar.✳
Hnyk Karl, Forstwart — nadlugar.
Mayer Josef, Forstwart — nadlugar.✳
Duhm Franz, Forstwart — nadlugar.
Hansa Karl, Forstwart — nadlugar.✳

Forstverwaltung Ilidže.
Šumsko upraviteljstvo na Ilidži.

Aleman Johann, Forstmeister — šumarnik.
Radimir Karl, Forstpraktikant — šum. vježb.✳
Reinhardt Alois, Förster — šumar.
Klement Franz, Förster — šumar.
Kovčić Petar, Forstwart — nadlugar.
Bogosavljević Zaharija, Forstwart — nadlugar.
Raca Anton, Forstwart — nadlugar.
Baković Ilija, Forstwart — nadlugar.✳
Vukomanović Andrija, Forstwart — nadlugar.

Forstverwaltung Ključ.
Šumsko upraviteljstvo u Ključu.

Wundszám Alexander, Forstverwalter — šum. uprav.
Grill-Schulz Felix, Förster — šumar.
Vincetić Mato, Förster — šumar.
Vuković Lazar, Förster — šumar.✳
Karst Teofil, Forstwart — nadlugar.✳
Božić Sergije, Forstwart — nadlugar.✳
Forster Vendelin, Forstwart — nadlugar.
Macanović Boško, Forstwart — nadlugar.
Siatecki Kasimir, Forstwart — nadlugar.✳

Forstverwaltung Nemila.
Šumsko upraviteljstvo u Nemiloj.

Szczurowski Nik., Forstverw. — šum. uprav.
Kušan Stjepan, Forstprakt. — šum. vježb.
Marko Babić, Forstprakt. — šum. vježb.
Czarnecki Alfred v., Forstwart — nadlugar.
Černy Anton, Forstwart — nadlugar.
Scharte Max, Forstwart — nadlugar.
Čopp Tomo, Forstwart — nadlugar.✳
Makk Anton, Forstwart — nadlugar.✳
Kouřik Wenzel, Forstwart — nadlugar.✳

Forstverwaltung Olovo.
Šumsko upraviteljstvo u Olovu.

Montecuccoli Moritz, Gf., Ob.-Förster I. Kl. — nadšum. I. razr.
Forster Franz, Forstwart — nadlugar.
Hübsch Gottlieb, Forstwart — nadlugar.
Ostermann Karl, Forstwart — nadlugar.✳
Janša Heinrich, Forstwart — nadlugar.✳
Joković Stephan, Forstwart — nadlugar.✳
Bjelić Jovo, Forstwart — nadlugar.

Forstverwaltung Praća.
Šumsko upraviteljstvo u Praći.

Fröhlich Julius, Forstverwalter — šum. uprav.✳
Halbmann Josef, Förster — šumar.
Marušić Johann, Förster — šumar.
Ebenstreit Wenzel, Förster — šumar.
Kušan Jakob, Forstwart — nadlugar.
Dlustuš Ljuboje, Forstwart — nadlugar.✳
Černý Wilhelm, Forstwart — nadlugar.✳
Knežević Franz, Forstwart — nadlugar.✳
Košćak Josef, Forstwart — nadlugar.

Forstverwaltung Teslić.
Šumsko uprav. u Teslići.

Bilić Paul, Ob.-Förster I. Kl. — nadšumar I. razr.
Patzelt Anton, Förster — šumar.
Augner Alois, Forstwart — nadlugar.
Kinzl Franz, Forstwart — nadlugar.
Orlovac Ivo, Forstwart — nadlugar.
Jelinek Eduard, Förster — šumar.
Tomljanović Mile Gecan, Forstwart — nadlugar.
Pleiner Rudolf, Forstwart — nadlugar.✳

Forstverwaltung Srednje.
Šumsko upraviteljstvo u Srednju.

Fočić-Peričević Petar, ✠, Forstassist. — šum. assist.
Reumüller Moritz, Forstwart — nadlugar.✳
Jajčanin Peter, Forstwart — nadlugar.
Matić Simeon, Forstwart — nadlugar.✳
Barudžija Stephan, Forstwart — nadlugar.✳
Divjak Tihomir, Forstwart — nadlugar.

Forstverwaltung Sipovo.
Šumsko upraviteljstvo u Šipovu.

Spievak Theodor, Forstverwalter — šum. uprav.✳
Pelikan Franz, Forstwart — nadlugar.✳
Perošević Ivan, Forstwart — nadlugar.

Forstverwaltung Ugar.
Šumsko upraviteljstvo na Ugru.

Babić Bogdan, Forstassist. — šum. assist.
Holzer Franz, Förster — šumar.

Forstverwaltung Vareš.
Šumsko upraviteljstvo u Varešu.

Radulović Josef, Forstmeister — šumarnik.
Andrić Josef, ✠, Förster — šumar.
Jellen Alois, Förster — šumar.
Dolinschek Alois, Förster — šumar.
Černy August, Forstwart — nadlugar.
Božić Petar, Forstwart — nadlugar.
Brković Ivan, Forstwart — nadlugar.
Gelić Josip, Forstwart — nadlugar.
Kassik Ludwig, Forstwart — nadlugar.

Forstverwaltung Vozuća.
Šumsko upraviteljstvo u Vozući.

Sperlbauer Julius, Ob.-Förster I. Kl. a. D., Amtsleiter — nadšum. izv. sl. I. razr., uprav.
Rollinger Rudolf, Oberförster II. Kl. — nadšumar II. razr.✳
Seichert Adolf, Forstwart — nadlugar.✳
Koch Hubert, Forstwart — nadlugar.

Forstverwaltung Vrbanja in Šiprage. — Šumsko upraviteljstvo Vrbanja u Šipragama.

Lohwasser Alfred, Forstassistent — šum. asist.✳

Forstverwaltung Zavidović.
Šumsko uprav. u Zavidoviću.

Tkalac Viktor v., Forstverwalter — šum. uprav.✳
Wavra Emil, Förster — šumar.
Neuwirth Franz, Forstwart — nadlugar.
Barbić Ivo, Forstwart — nadlugar.
Kehm Wilhelm, Forstwart — nadlugar.

XI. K. und k. Gendarmeriekorps für Bosnien und die Hercegovina.
XI. C. i kr. oružnički zbor za Bosnu i Hercegovinu.

Siehe „Schematismus der in Bosnien-Hercegovina und in Dalmatien dislozierten Truppen und Heeresanstalten“, II. Abschnitt dieses Buches. — Vidi „Šematizam četâ i vojenih zavoda, razmještenih po Bosni-Hercegovini i Dalmaciji“, II. odsjek ove knjige.

XII. Tabakregie. — XII. Duhanska režija.

Tabakregie-Direktion in Sarajevo. — Direkcija duhanske režije u Sarajevu.

Bureau — Ured: Franje Josipa ulica broj 56—58, II. sprat.

Direktor der Tabakregie — Upravitelj duh. režije:
Swoboda Richard.

Direktorstellvertreter — Zamjen. uprav.:
Procházka Anton, Oberinsp. — nadnadzor.

Tabakregie-Inspekt. — Nadzorn. duh. rež.:
Domes Hugo.
Zeman Josef.
Zorić Anton.
Schamanek Franz.

Tabakreg.-Vizesekret. — Podtajn. duh. rež.:
Topali Anton.
Binder Moritz.

Rechnungsbeamte — Računarski činov.:
Revident: unbesetzt.
Berger Julius, Asist. — asist.

Kanzleibeamte — Pisar. činovnici:
Glück Rudolf, Adjkt. — prist.
Kecan Gjorgjo, Kzlst. — kclst.

Tabakfabrik in Sarajevo. — Duhanska tvornica u Sarajevu.

Minatzky Dušan, T. Reg. Insp. Amtsvorst. — nadzorn. duh. rež., predst. ur.
Zippe Karl, T. Reg. Sekr., Kontrl. — tajn. duh. rež., kontrl.

Tabakregie-Sekretär. — Taj. duh. rež.:
Damjanović Dušan.

Tabakregie-Vizesekr. — Podtajn. duh. rež.:
Hušák Karl.✳
Senečić Ferdinand.
Salaj Ladislaus.✳
Nadali Alois.
Klemenčić Vinko.
Premužić v. Peter.✳
Arifhodžić Sejfo.

Tabakregie-Adjunkten — Pristavi duh. rež.:
Harašta Johann.
Patzelt Franz.✳
Kochmann Wenzel. Dr.
Zenker Wenzel.
Fischer Franz.✳
Freiberger Anton.

Maschinenwerkführer — Upravn. mašinama:
Sichrovský Karl.

Tabakfabrik in Mostar. — Duhanska tvornica u Mostaru.

Semonský Anton, T. Reg. Sekr.. Amtsvorst. — tajnik duh. rež., predst. ureda.
Sefić Salih, T. Reg. Sekr., Kontrl. — tajnik duh. režije, kontrl.

Tabakregie-Sekretäre. — Taj. duh. rež.:
Nettel Emil.✳
Čilimović Anton.

Tabakreg.-Vizesekr. — Podtajn. duh. rež.:
Starkel Ernst.
Sor Josef.

Tabakregieadjunkt. — Pristavi duh. režije:
Šlejhar Karl.
Regentik Miroslav.
Vykydal Peter.✳
Balaš Anton.

Maschinenwerkführer — Upravnik mašin.:
Schnattinger Gustav.

Tabakfabrik in Banja Luka. — Duhanska tvornica u Banjoj Luci.

Kloss Franz, T. Reg. Insp., Amtsvorst. — nadzornik duh. rež., predst. ureda.
Summerecker Hugo, T. Reg. Sekr., Kontrl. — tajn. duh. rež., kntrl.
Dragasch Svetislav, T. Reg. Sekr. — tajn. duh. rež.
Župančić Karl, T. Reg. Vizesekr. — podtajn. duh. rež.

Tabakregie-Adjunkt — Pristav duh. rež.:
Szommer Hugo.

Maschinenwerkführer — Upravnik mašin.:
Klummer Friedrich.

Tabakfabrik in Travnik. — Duhanska tvornica u Travniku.

Levy Josef, T. Reg. Sekr., Amtsvorst. — tajn. duh. rež., predst. ureda.
Jilly Edvin, T. Reg. Vizesekr., — podtajn. duh. rež.
Kadlik Karl, T. Reg. Vizesekr. — podtajn. druh. rez.
Matoušek Stanislaus Dr., Adjkt. — prist.
Thian Jarko, Adjkt. — prist.
Jenko Johann, Maschinenwerkführer — upravnik mašinama.

Tabakeinlösamt in Ljubuški. Otkupni ured u Ljubuškom.

Smeschkall Kornel, T. Reg. Sekr., Amtsvorst. — tajn. duh. rež., predst. ureda.
Valenta Franz, T. Reg. Vizesekr. — podtajn. duh. rež.
Ugrenović Georg, T. Reg. Vizesekr. — podtajn. duh. rež.

Tabakeinlösamt in Stolac. Otkupni ured u Stocu.

Grabovac Peter, T. Reg. Sekr., Amtsvorst. — tajn. duh. rež., predstojnik ureda.
Govedarica Mićo, T. Reg Vizesekr. — podtajnik duh. rež.

Tabakeinlösamt in Čapljina. Otkupni ured u Čapljini.

Riessberger August, T. Reg. Sekr., Amtsvorst — tajn. duh. rež., predst.
Kapetanović Husein, T. Reg. Vizesekr. — podtaj. duh. rež.
Koser Ludwig, Dr., T. Reg. Praktikant — prist. duh. rež.

Tabakeinlösamt in Trebinje. Otkupni ured u Trebinju.

Löwenberg Ernst, Rit. v., T. Reg. Sekr., Amtsvorst. — tajn. duh. rež., predst. ur.
Grabovac Ladislaus, T. Reg. Sekr. — tajn. duh. rež.

Tabakeinlösamt in Ljubinje. Otkupni ured u Ljubinju.

Hiemesch Kuno, T. Reg. Vicesekr., Amtsvorst. — podtajn. duh. rež. predst ur.

Tabakeinlösamt in Široki brijeg. Otkupni ured u Širokom brijegu.

Reisinger Johann, T. Reg. Insp. Amtsvorst. — nadzorn. duh. rež., predst. ureda.
Jahudka Josef, T. Reg. Adj. — prist. d. rež.✳

Tabakeinlösamt in Foča. Otkupni ured u Foči.

Amtsvorstand unbesetzt — predst. ureda nepopunjeno.

Tabakeinlösamt in Bratunac. Otkupni ured u Bratuncu.

Havekorst Gustav, T. Reg. Sekr. — tajn. duh. rež.✳

Tabakeinlösamt in Srebrenica. Otkupni ured u Srebrenici.

Gaković Milan, T. Reg. Sekr., Amtsvorst. — tajn. duh rež., predstojnik ureda.

Tabakeinlösamt in Orašje. Otkupni ured u Orašju.

Amtsvorst. unbesetzt — predstoj. ureda nepopunjeno.

XIII. Berg- und Hüttenwesen. — XIII. Rudarstvo i talionice.

a) Montandepartement — Rudarski odsjek.

Vide: Landesregierung IV. wirtschaftliche Abteilung, Dep. 7. — Vidi: Zemaljska vlada IV. gospodarski odio, odsj. 7.

b) Geologische Landesanstalt — Geološki zemaljski zavod.

Vide: Landesregierung IV. wirtschaftliche Abteilung. Dep. 7. — Vidi: Zemaljska vlada IV. gospodarski odio, dep. 7.

Vergl. auch den V. Abschnitt d. B. „Hauptstadt Sarajevo: Staatliche wissenschaftliche Institute u. Sammlungen".

c) Berghauptmannschaft — Rudarsko satništvo.

Bureau: Sarajevo, Derebojgasse. — Ured: Sarajevo, Dereboj ulica.

Kurz Karl, Berghauptmann, Dr. jur. — rudarski satnik.
Letsö László, Dr., Bergoberkom. — rud. nadpovj.
Pentz Ladislaus, Kzlst. — kclst.

d) Salinenverwaltung in Kreka und Simin han — Uprava Solane u Kreki i Simin hanu:

Lipold Vladimir, ✠, Salinendirektor — ravnatelj solara.
Schuster Eduard, Ob. Bergkom. — nadpovj.✳
Mihalik Ferdinand v., Bergkom. — rud. povj.✳
Gerscha Josef, Bergm. — rudarnik.
Stefko Viktor, Hüttenmeister — talioničar.
Wiesauer Ignaz, ✠, Schichtm. — slojnik.
Schwarz Anton, Rechn. Rev. — rač. rev.
Hartig Johann, Rechn. Offzl. — rač. ofcj.
Rücker Daniel, Salinenoffzl. — sol. ofcj.
Thöny Gustav, Rechn. Ass. — rač. asist.
Novák Jaroslav, Bauasist. — gradjevni asist.

e) Eisenwerksverwaltung in Vareš — Uprava željezare u Varešu.

Holický Johann, Direkt. — ravn.
Grünwald Jakob, ✠, Ob.-Bergkom. — rud. nadpovj.
Berger Ludwig, Dr., Werksarzt — tvorn. liječnik.✳
Sum Franz, Hüttenchemiker. — tal. kemičar.
Welser Josef, ✠, Hüttenm. — talioničar.
Graninger Anton, Hüttenm. — talioničar.
Gostiša Viktor, Bergkom. — rud. povj.
Csisko Josef, ✠, Bergm. — rudarnik.
Nutrizio Vinzenz, Bergkom. — rud. povj.✳
Milošević Simon, Bergkom. — rud. povj.
Trost Ludwig, Rechn. Rev. — rač. rev.
Illner Ignaz, Rechn. Offzl. — rač. ofcj.
Wendlenner Rudolf, Rechn. Offzl. — rač. ofcj.
Bukač Wenzel, Rechn. Assist. — rač. asist.
Weber Leopold. Kzl. Offzl. — pis. ofcj.
Böhler Franz, Kzlst. — kclst.
Čermak Kornel, Rechn. Prakt. — rač. vježb.✳

f) Bergverwaltung in Kreka — Rudarska uprava u Kreki.

Kelb Othmar, Werksdir. — direktor.
Weselsky Oskar, ⚜, Berg-Vwltr. — rud. uprav.
Perl Ludwig, Ob.Bergkom. — rud. nadpovj ✳
Steiner Josef, ✠, Bergm. — rudarnik.
Kren Rudolf, Betriebsleiter. — upravnik.
Schenn Heinrich, Bergmstr. — rudarnik.
Šteković Savo, Bergadjkt. — rud. pristav. ✳
Limbersky Josef, UMDr., Oberbergarzt. — rud. nadliječnik.
Csadek Leopold, Rechn. Rev. — rač. rev.
Finzi Leon, Rechn. Offzl. — rač. ofcj.
Köstler Josef, Offzl. — ofcj.
Hodovsky Raimund, Ofizl. — pis. ofcj.

g) Bergverwaltung in Zenica — Rudarska uprava u Zenici.

Karlon Hans, Ob. Bergkom. — rud. nadpovj.
Nießner Josef, Ob. Bergkom. — rud. nadpovj.
Hnilička Alois, Berg-Vwltr. — rud. uprav.
Bohuslav Franz, Berg-Kom. — rud. povj.
Močnik Josef, Bergadjkt. — rud. prist. ✳
Čermák Josef, Bergm. — rudarnik.
Stejskal Josef, Rechn. Offzl. — rač. ofcj.
Berger Max, UMDr., Oberbergarzt. — rud. nadliječnik.

h) Bergverwaltung in Kakanj — Rudarska uprava u Kakanju.

Kobercz Josef, ✠R., Berg-Dir. — rud. dir.
Rochata Otto, Ob. Bergkom. — rud. nadpovj.
Turina Johann, Dr. mont., Bergkom. — rud. povj.
Komatitsch Eduard, ✠, Schichtm. — slojnik.
Vikić-Topić Anton, Markscheiderei Assist. — asist. za rud. mjerništvo.
Stuchlý Anton, Rechn. Ofzl. — rač. ofcl.

i) Bergverwaltung in Banja Luka — Rudarska uprava u Banjoj Luci.

Vorliček Eduard, Bergdirektor. — rud. ravnatelj.

k) Bergverwaltung in Breza — Rudarska uprava u Brezi.

Škrabek Otokar, Ob. Bergkom. — rud. nadpovj.
Balzar Josef, Bergkom. — rud. povj.
Belančić Nikola, Bergkom. — rud. povj.
Tibold Karl, Bergadjkt. — rud. prist. ✳
Kadleček Rudolf, Rechn. Offzl. — rač. offcj.
Hrdlička Alois, Rechn. Assist. — rač. asist.

l) Guberquelle in Srebrenica — Uprava Gubervrela u Srebrenici.

Unbesetzt — nepopunjeno.

m) Verwaltung des Manganerzbergbaues in Semizovac — Uprava majdana mangana u Semizovcu.

Hain F., Berg-Insp. — rud. nadzornik.
Boszak Stefan, Bergkom. — rud. povj.
Rankar Dragutin, Bergadj. — rud. pristav.
Schmidt Franz, Schichtm. — slojnik.
Wulz J., Bergassist. — rud. asist.
Kotzmann W., Rech. Assist. — rač. asist.

n) Betriebsleitung des Chromerzbergbaues in Duboštića — Uprava majdana kroma u Duboštici.

Zahradnik Karl, Bergadjkt. — rud. prist.

o) Bergbau Srebrenica — Rudnik u Srebrenici.

Unbesetzt. — Nepopunjeno.

p) Manganerz-Bergbau in Konjic. — Rudnik u Konjici.

Sýkora Adolf, ✠, Schichtm. — slojnik.

r) Verwaltung der Kohlen-Industrie-A.-G. „Una" in Lješljani bei Bosnisch Novi. — Uprava „Une" ugljene industrije, d. dr., u Lješljanima kod Bos. Novog.

Pospišil Karl, Ing. — mjernik.

XIV. Eisenbahnen in Bosnien-Hercegovina. — XIV. Željeznice u Bosni i Hercegovini.

A) Bosn.-herceg. Landesbahnen. — Bos.-herc. zem. željeznice.

Bahnlinien: Sarajevo—Bosanski Brod, Sarajevo—Metković mit dem Flügel Ilidža—Ilidža Bad, Doboj—Simin Han mit dem Flügel Karanovac—Gračanica, Lašva—Bugojno, Dönji Vakuf—Jajce, Semizovac—Čevljanovići, Gabela—Landesgrenze bei Glavska und Sutorina, Hum—Trebinje, Uskoplje—Landesgrenze bei Uskoplje, Sarajevo—Uvac mit dem Flügel Međeđa—Vardište, zusammen 934·600 Kilometer.

Željezničke pruge: Sarajevo—Bosanski Brod, Sarajevo—Metković s ogrankom Ilidža—Ilidža Banja, Doboj—Simin Han s ogrankom Karanovac—Gračanica, Lašva—Bugojno, Dönji Vakuf—Jajce, Semizovac—Čevljanovići, Gabela—zemaljska granica kod Glavske i Sutorine, Hum—Trebinje, Uskoplje—zemaljska granica kod Uskoplja, Sarajevo—Uvac s ogrankom Međeđa—Vardište, ukupno 934·600 *km*.

Betriebslinien: Die Strecken der k. k. österr. Staatsbahnen Landesgrenze bei Uskoplje—Gravosa, Landesgrenze bei Glavska—Zelenika (ausschließlich Sutorinastrecke), elektrische Stadtbahn in Sarajevo und die Montanbahn Podlugovi—Vareš, zusammen 88·580 Kilometer.

Prometne pruge: Pruge c. kr. austrijskih državnih željeznica zemaljska granica kod Uskoplja—Gruža, zemaljska granica kod Glavske—Zelenike (osim pruge kroz Sutorinu), električna gradska željeznica u Sarajevu majdanska željeznica Podlugovi — Vareš, ukupno 88·580 *km*.

Direktion in Sarajevo. Ravnateljstvo u Sarajevu.

Der mit der Leitung der Direktion betraute Direktorstellvertreter: — Zamjenik ravnatelja kao upravitelj ravnateljstva:

Brazdil Wladimir, ♔III., ✠R., ⚜, Rgs. R. — vlad. savj.

Zur speziellen Verfügung des Direktors: — Na posebno raspolaganje direktoru:

Zemánek Ferdinand, Mil. Bau-R., Offiz. i. d. R., Inspektor — nadzornik. ✳

I. Abtlg. für allgem. Verwaltung. — Odjelenje za opću upravu.

a) Sekretariat: — Tajnictvo:

Lewitus Adolf, Dr., Ob.-Insp., Vorstand — vrhovni nadz., predst.
Bischitzký Jakob, ⚜, Insp. — nadzorn.
Bolland Artur, Oberkom., ⚜, Oblt. a. D.
Pavlovits Miloš, Dr., Vizesekr. — podtajn.
Holický Josef, Dr., Vizesekr. — podtajn.
Streicher Heinrich, Ⓚ, Kom. — povjer.
Ivkanec Franz, Kom. — povj.
Leichner Karl, Kom. — povj.
Livajić Anton, Dr., Konzip. I. Kl. — perov. I. razr.
Sečkar Josef, Adjkt. — prist.
Plch Josef, Adjkt. — prist.

Kanzlisten: — Kancelisti:

Sumrek Michael.
Grgurić Stephan.
Stuhlhofer Wilh.
Krausz Alfred.
Bohuslav Josef.
Moiser Franz.
Smich Johann.
Budzinski Alois. ✳
Cop Franz.
Blagajski Michael.
Vogl Julius.
Novak Anton II.
Moser Stephan.

b) Personal-Bureau: — Personalni ured:

Hajek Julius, Insp., Vorst. — nadzornik, predstojnik.
Maisatz Srečko, Dr., Sekr. — tajnik. ✳
Karmanski Ludwig, Dr., Vizesekr. — podtajnik.
Čutić Marko, Dr., Vizesekr. — podtajnik.

Kommissäre: — Povjerenici:

Kohn Nikolaus, ⚜ (Bd.) Lt. i. d. R. — por. u prič.
Lochert Emil, Honv. Oblt. i. d. R. — dom. nadpor. u prič. ✳
Žeraw a Oskar.

Konzipist I. Kl. — Perovođa I. razr

Fischer Hinko, Dr.

Adjunkten: — Pristavi:

Doutlik Vinzenz.
Hušner Josef.
Přikryl Matthias.

Assistenten: — Asistenti:

Popović Bogdan.
Rajić Todor, Lt. i. d. R. — por. u prič.

Kanzlisten: — Kancelisti:

Prokop Ferdinand.
Tomić Spiridion.
Jakubec Alfred.

c) Rechnungskontrolle: — Račun. kontrola:

Inspektor: — Nadzornik:

Imm Karl.

Ober-Kommissäre: — Natpovjerenici:

Scheinberger Béla.
Erdstein Moritz.
Havliček Karl.
Röthel Franz, n. a. Lw. Lt., Rchgsf. i. d. Ev., — dom. poruč. računovođa u ev.
Kaut Otto.

Kommissäre: — Povjerenici:

Taczek Alois.
Groß Ferdinand.
Sirový Franz.
Mandyczewski Nikolaus.
Huber Benno.
Giacich Alfred.
Alaga Michael.
Ingerle Raimund, Mil. Verpfl. Akz. i. d. Ev., — vojn. akces. u ev.
Fischer Wilhelm.
Sohr Marzell, Rum. I.-M., Honv. Lt. i. R. — domobr. por. u prič.✳
Peczkó Friedrich.✳

Konzipist I. Kl. — Perovođa I. razr.

Stepinski Stanislaus.

Adjunkten: — Pristavi:

Žegarac Milan, Lt. i. d. R. — por. u prič.✳
Kolejka Karl.
Stephani Otto.
Gottfried Markus.
Matějovský Bohumil.
Schams Anton.
Vujičić Ivan, Lt. d. R. — por. u prič.
Stanišić Svetozar, Lt. d. R. — por. u prič.✳
Jüttner Karl.
Fischer Eduard.
Ronland Oskar.

Assistenten: — Asistenti:

Ažmann Anton.
Kassyk Johann.
Kolb Norbert.✳

Kanzlisten: — Kancelisti:

Kopfschütz Josef.
Pomezný Franz.
Matulić Karl Edl. v.
Momčinović Anton.

d) Sanitätsdienst: — Zdravstvena služba:

Biberauer Julius, Dr., Sanitätsr., Ob.-Insp., Bahn-Chefarzt — vrh. nadz., zdravstv. savj., željezn. vrhovni liječnik.
Lüftner Adolf, Kzlst. — kclst.

e) Materialverwltng.: — Uprava materijala:

Vivat Eduard, Oberkom., Vorst. Hptm. i. d. R., — natpovj. predst., kap. u prič.,
Ungar Julius, Oberkom. — nadpovjer.

Kommissäre: — Povjerenici:

Nagel Friedrich, n. a. Honv. Lt — neakt. dom. poručn.
Zeman Milan.
Jaxa-Dembicki Gerhard de.

Adjunkten: — Pristavi:

Urlep Josef.

Kanzlisten: — Kancelisti:

Pešek Ignaz.
Rössler Peter.

II. Abteilung für Bahnerhaltg. — Odjel. za uzdržav. željezn.

Vorstand: — Predstojnik:

Gärtner Josef, ✵ Off. a. B. d. Mil. V. Kr. Ob.-Insp., Bahnerhaltgschef — vrh. nadzorn., predst. za uzdrž. željez.

Inspektoren: — Nadzornici:

Trajtler Josef.
Novak Jakob, Ⓚ.

Bau-Oberkommissäre: — Grad. natpovjer:

Stein Franz.
Seif Julius.
Radó Béla.
Van Roy Alfred.

Oberkommissäre — nalpovjer.:

Hohl August.
Hübner Franz, Ldw. Lt d. E. — dom. por. u ev.

Bau-Kommissäre: — Građ. povjerenici:

Kavalír Josef.
Pick Richard, Lt. i. d. R. — por. u prič.✳
Němec Leopold. ✠ (Bd.).
Stark Eduard.

Kommissär: — Povjerenik:

Rekvenyi Josef.

Bauadjunkt: — Građevni pristav:

Kirschner Josef, — Fortiflt. i. d. R. — fort. por. u prič.✳

Adjunkten: — Pristavi:

Budisavljević Dušan, Brz. V. M. M.-Kr. (K. D.), Hptm. i. d. R. — kapet. u prič.✳
Šmelc Karl, Lt. i. d. R., Assist. — por. u. prič., asist.✳

Honorarbeamter: — Honorarni činovnik:

Regel Josef, Obergeom. — nadgeom.

Kanzlisten: — Kanceliste:

Aubrecht Matthias.
Mellinger Nikolaus.

III. Abtlg. f. Verkehrs- u. kommerz. Dienst. — Odjeljenje za prometnu i komercijal. službu

a) Verkehrsdienst: — Prometna služba:

Vorstand: — Predstojnik:

Słoninka v. Hołodów Julian, ♔ III., Ehrenzeichen II. Kl., Insp. — nadzorn.

Ober-Kommissäre: — Natpovjerenici:

Vodnyansky Viktor.
Blaschutty Erwin, Ld. Oblt. i. d. R. — dom. satnik. u prič.
Sturmberger Josef, ✠, Oblt i. d. E. d. k. k. Lw. — dom. natpor. u ev.
Janković Željko, mont. D. O IV. Kl., Oblt. i. d. R. — natpor. u. prič.
Lempicki Thaddäus, ✵ a. B. d. M. V. Kr.
Beran Josef, ♔ III., Hptm. i. d. R., — kapel. u prič.✳

Kommissäre: — Povjerenici:

Koć Karl, ✠.
Stary Karl, ✠, bulg. Ziv. V. O.
Bohanovsky Franz, ✠ (Bd.), Lt. i. d. Ev. d. Lw. — dom. por. u ev.
Budiner Emil, ✵, Oblt. i. d. R. — natpor. u prič.
Lindinger Friedrich, Hptm. i. d. R. — kapet. u prič.✳
Stehlik Emanuel, Oblt. i. d. R.
Desperat Franz.
Belošević Milan, von.
Passler Hugo.
Zahradnik Josef, ✠ a. B. d. T. M.
Buzarov-Kick Karl, ✵, ✠, Silb. E. M. (K. D.), Brz. E. M., Hptm. i. d. R. — kapet. u prič.
Grabianski Georg, ✠ a. B. d. T. M.
Dvořáček Franz, ✵ a. B. d. M. V. Kr., Oblt. a. D. — natpor. izv. sl.
Woelz Anton, Lw. Lt. i. d. Ev. — dom. por. u ev.

Adjunkten: — Pristavi:

Zerdahelyi von Nyitrazerdahely Anton, Hptm. a. D. — kapet. izv. sl.✳
Kozel Ferdinand.
Bobisuth Eduard.
Jennel Moritz, Hptm. i. d. R. — kapet. u prič.✳
Penović Georg, I.
Kumštát Ludwig.
Alkalay Jakob, Lt. i. d. R. — por. u prič.
Poborák Albert, ✠, Silb. E. M. (K. D.).
Binder Franz, M. F. M., ObLt. i. d. R. — nadpor. u prič.✳
Marašek Vladimir.
Tornbach Wilhelm, ✠ a. B. d. T. M., Oblt. i. d. R. — nadpor. u prič.
Sigmund Anton.
Novotny Josef.
Sychrovsky Ludwig, Lt. i. d. R.

Assistenten: — Asistenti:

Both de Gustav.
Tometinović Ivan.

Kanzlisten: — Kancelisti:

Wittek Géza.
Peter Rudolf.
Zielina Johann, ✠.
Köhler Rudolf, ✠.
Nimkiewicz Siegmund.
Zapletal Eugen.
Hoffmann Johann.
Bošnjaković Luka.
Tomorug Nikolaus Edl. v.
Selmanpašić Camilbeg.
Dohnálek Josef,✳
Schejbal Josef.

Telegraphenmeister: — Brzojavni meštri:

Walenta Johann, Sarajevo.
Pofuk Emmerich, Bos. Brod.
Dientl Gustav, Zenica.
Králik Viktor, Sarajevo.
Pregernig Franz, Međeđa.
Kaufmann Karl, Konjice.
Müller Karl, Hum.
Bošnjaković Stefan, Doboj.
Horčička Johann, Travnik.

Statistik: — Statistika:

Schmidt Emil, Kom.
Žila Josef, Adjkt.
Gruszecki Ladislaus, Adjkt.
Thuma Franz, Adjkt.

Kanzlisten: — Kancelisti:

Scheithauer Eduard.
Surić Richard.
Bašić Andreas.
Kratochvil Franz.
Mahrle Ferdinand.
Moretti Ludwig.
Vančura Franz.
Walenta Felix.
Plný Cyrill.
Ratky de eadem et Salamonfa Marie, Kanzlistin — kancelistica.

b) Kommerz. Dienst: — Komerc. služba:

Michl Eduard, ✵ R., rum. G. V. M., Ⓚ, Ob. Insp., Vstd. — vrh. nadzorn., predst.
Heinrich Emil, ♔ III., ✠, Mil. V.-M., päpstl. Ehrenkr. pro Eccl. et pont., k. k. Lw. Major i. d. R., Insp. — nadzorn.✳
Valentini Otto, Oblt. i. d. R., Oberkommissär — natpor. u prič., natpovj.

Kommissäre: — Povjerenici:

Chomed Jonas.
Broser Gustav, Oblt. a. D.

Konzipist I. Klasse: — Perovođa I. razr.:

Kment Otto.

Adjunkten: — Pristavi:

Adolf Sigmund.
Sieber Johann, I.

Zugsrevisoren: — Revizori vlakova:

Hofner Josef, Ⓚ, bulg. S. V. M. m. d. K.
Pšenička Wenzel, ✠,
Ivkanec Thomas, Kzlst. — kclst.

c) Einnahmen-Kontrolle: — Kontr. prihoda:

Kment Johann, Ob. Insp., Vorst. — vrh. nadzorn., predst.

Inspektor: — Nadzornik:

Witzmann Anton.
Hrdlička Willibald, ✠ R.

Oberkommissäre: — Natpovjereniei:

Hosse Adolf.
Terdin Josef.
Roubal Wenzel.
Schonta Peter.
Jansen Karl.

Vizesekretär: — Podtajnik:

Malý Wenzel.

Kommissäre: — Povjereniei:

Krchňák Ferdinand.
Hylský Alois.
Brezanoczy Anton.
Neuberger August Hptm. i. d. R. — kapet. u. prič.✳
Schwarz Jaromir.
Seydl Arthur, Hptm. a. D. — kapet. izv. sl.✳
Matz Karl, Lw. Lt. i. d. E. — dom. por. u e.
Molino Karl, Lt. i. d. R. — por. u prič.
Sigal Adam.
Doubek Johann.
Hepp Victor.

Adjunkten — Pristavi:

Koch Franz I.
Mikuš Alexander.
Žák Wenzel.
Jurišić Petar.
Narančić Stephan.
Spari Franz.
Skavić Anton.

Assistenten — Asistenti:

Huber Stephan,
Benda Wilhelm.
Paar Johann, M. V. K. III. Kl. m. d. Kr. D., Lt, i. d. R. — por. u prić.
Gjurić Jovan, Lt. a. D. — por. izv. sl.✳
Tešanović Dmitar.✳
Schmidt Johann, Hon. Bmtr. — hon. čin.

Kanzlisten — Kancelisti:

Preininger Johann.
Lazić Ilija. ✳
Schaden Johann.
Klement Franz.
Bohač Karl.

d) Ausgaben-Kontrolle — Kontrola rashoda:

Unbesetzt — Ispražnjeno.

IV. Abteilung für Zugförderungs- und Werkstättendienst — Odjeljenje za opremanje vozova i radioničku službu.

Hochberg Emil, ✠ R., Ob. Insp., Zugförderungschef — vrh. nadz., predst. ručne sl.
Smoquina Milan, ✠ R. a. B. d. Mil. V. Kr., Insp. — nadz.
Bruckner Emil, Masch. Oberkom. — stroj. natpovj.
Šin Josef, Ob. Kom — natpovjerenik.
Maziarski Stanislaus, Lw. Lt. Rehngsf. i. d. E., Ob. Kom. — domobr. por.-računovođa u nagl., natpovj.
Pustelnik Leodegar, Kom., Chemiker — povj., kemičar.
Jandura Adolf, Kom. — povj.
Böse Alfred, Kom., Oblt. i. d. R. — povj., natpor. u prić.

Maschinenadjunkt — Strojni pristav:

Schlechter Markus, Dr.

Maschinenassistent — Strojni asistent:

Kuzmanović Bronislav.✳
Auf Wilhelm, Werkmeister.

Eisenbahn-Zentralabrechnungsbureau Szeged — Centralni željeznički računarski ured u Segedinu:

Unbesetzt — Ispražnjeno.

Dienst auf der Strecke — Služba na pruzi:

a) Bahnerhaltungssektionen — Sekcije za uzdržav. željezn.

1. Derventa:

Miloševits Miloš, n. a. Honv. Lt., Bau-Kom., Vstd. — neakt. domobr. por., građev. povj., predst.
Seifert Wilhelm, Bauadjkt. — građ. prist.✳
Zeithammel Ottokar, Bauadjkt. — građ. prist.
Koselek Adalbert, Adjkt. — prist.
Žáček Josef, Kzlst. — kanc.

Bahnmeister — Željeznički meštri:

Neuhäuser Karl, Bos. Brod.
Tomljanović Mich., Doboj.
Čadek Johann, Derventa.
Skála Alois, Kotorsko.
Traunfellner Johann, Blockmeister, Derventa.

2. Zenica:

Essigmann Adolf, Bau-Obkom., Vorst. — građ. natpovj., predst.
Kolář Karl, Bauadjkt. — gragj. prist.
Hradil Jaroslav, Adjunkt — pristav.
Kalušek Bohumil, Kzlst. — kclst.

Bahnmeister — Željeznički majstori:

Mohr Josef, Zavidovići.
Sperl Rudolf, Zenica.
Nocar Karl, Žepče.
Scherling Bernhard, Zenica.
Griebaum Karl, Janjići.

3. Sarajevo:

Tegzes Heinrich, Bauoberkom., Vstd. — građev. natpovj., predst.
Terček Vjekoslav, Signum laudis. Lt. i. d. R., Baukom. — por. u prič., građ. kom.✳
Köller Hugo, Bauadjkt. — građ. prist.
Hofmann Karl, Lw. Lt., i. d. Ev., Kom. — dom. poručn. u ev., kom.

Kanzlisten — Kancelisti:

Sieber Johann. II.

Bahnmeister: — Željeznički meštri:

Forster Emil, ✠, Sarajevo.
Strobl Josef, Sarajevo.
Reinold Emil, Visoko.
Walter Ernst, Podlugovi.
Pischmacht Josef, Vogošća.

4. Konjica:

Hovora Rudolf, Landw. Lt. i. d. E., Bau-Oberkomm., Vorst. — poruč. dom. u prič., građev. natpovj., predst.
Prosek Jaroslav, Bauadjkt. — građ. prist.
Lichtscheindl Stefan, Adjkt. — prist.
Michel Franz, Sarajevo, Ob. Bahnmstr. — viši željezn. meštar.

Bahnmeister: — Željeznički meštri:

Mikae Josef, Konjica.
Chvátal Gottfried, Ivan.

5. Mostar:

Kostelecký Josef, Baukom., Vstd. — građev. povj., predst.
Chlubna Franz, Adjkt. — prist.

Bahnmeister: — Željeznički meštri:

Bergmann Josef, Mostar.
Horvath Stefan, Jablanica.
Komljenović Nikodem, Mostar.
Hengster Max, Čapljina.

6. Tuzla:

Nacovský Max, Obkom., ✠ R., Vorst. — natkom., predst.
Rašeta Daniel, Lt. i. d. R., Assist. — por. u prič., asist.✳
Ozimić Anton, Kzlst. — kclst.
Petrović Andreas, Kzlst. — kclst.

Bahnmeister: — Željeznički meštri:

Glocke Emmerich, Kreka.
Pettirsch Anton, Bos. Suvo Polje.
Bentel Max, Bos. Petrovo Selo.

7. Travnik:

Lichnofský Max, Ob. Kom., Vstd. — natpovjer., predst.
Obručnik Josef, Adjkt., Lt. i. d. R. — prist. por. u prič.,✳
Seleskowisch Rudolf, Adjkt. — prist.

Bahnmeister — Željeznički meštri.

Tomljanović Marko, Travnik.
Rätsch Adolf, Dônji Vakuf.
Czerney Heinrich, H. K.-Vitez.
Kappesz Johann, Vinac.

8. Trebinje:

Hlavička Johann, Bauadjkt. ✠ (Bd.) Vorst. — građev. prist., predst.
Feldschar Thaddäus, Bauadjkt. — građev. prist.
Radman Peter, Kzlst. — kelst.

Bahnmeister — Željeznički meštri:

Gračanin Jure, Ravno.
Strempfl Johann, Trebinje.
Pavelka Jakob, Ivanica.
Larise Vinzenz, Hutovo.
Kroutil Robert.

9. Prača:

Cabalka Julius, Baukomm., Vorst. — građ. kom., predst.
Bruckner Viktor, Bauadjkt. — građ. prist.
Charvát Vladimir, Bauadjkt., Lt. i. d. R. — građ. prist., por. u prič.✳
Borovka Franz, Adjkt., Lt. i. d. R. — prist., por. u prič.

Bahnmeister — Željeznički meštri:

Schubert Josef, Bistrik.
Hálek Anton, ✠ a. B. d. T. M., Stambulčić.
Konnerth Michael, Ustiprača-Goražde.
Benirschke Julius, Međeđa.
März Michael, Uvac.
Schleifer Heinrich, T. M. Ⓜ, ✠ (Bd.).

10. Višegrad:

Unbesetzt. — Ispražnjeno.

b) Stationen — Stanice.

1. Bosanski Brod.

Breyer Ludwig, Oberkom., Vstd. ✠ R. am B. d. M. V. Kr., Oblt. i. d. R. — nadkom., predstoj., natpor. u prič.

Kommisäre — Povjerenici:

Alavanić Peter, Lt. i. d. R. — por. u prič.
Chadraba Josef.

Adjunkten — Pristavi:

Krasznay Ludwig, Lt. i. d. R. — por. u prič.
Igl Rudolf.
Hock Ladislaus.
Furlan Rudolf.

Assistenten — Asistenti:

Hoffmann Christ.
Višnjić Miloš, Sign. laud., L. i. d. R. — por. u prič.
Reder Karl.
Čaha Franjo.
Putica Peter.
Kosovel Max, Lt. i. d. R. — por. u prić.
Spitz Ernst.
Zamolo Vilim, Beamtenasp.

Stationsmeister — Stanični meštri:
Frimmel Alois.
Strodl Michael, ✙.
Kostelić Johann.
Kahler Karl.
Šušnić Ivan.

Magazinsmeister — Skladišni meštri:
Krotký Anton.
Jarosch Marzell.
Kopač Viktor.
Jakovljević Paul.
Arschitz Ignatz.

Oberkondukteure — Nadkondukteri:
Tanács Josef.
Kopi Josef.
Muldini Karl.
Schenk Jakob.
Kampl Anton.
Forster Josef.
Geiger Stefan.
Kömüves Alois,
Marković Daniel.
Wendling Jakob.
Tissauer Johann.
Bader Nikolaus.
Heiler Nikolaus.

2. Stjekovac.
Skryszewski Franz, Stat. Aufs. — stan. nadgl.

3. Novo Selo.
Mesić Ivan, Weich. Aufs. — nadgl. skretnica

4. Lužani.
Malivuk Pajo, Stat. Aufs. — stan. nadgl.

5. Derventa.
Baccu Michael, Oblt. i. d. R., Kommiss., Vstd. — natpor. u prič., povjer., predst.
Figurić Mirko, Assist. — asist.
Baljić Ibrahim, Assist. — asist.
Kulenović Mehmedberg, Ass., Oblt. i. d. R.
Fetahagić Ramadan, Assist.
Branscheid Georg, M. M.
Ivanuša Rudolf, M. M.

6. Dônja Bišnja (Ausw. — mim.).
Böhm Julius, Stat.-Wächter — stan. čuvar.

7. Vrhovi.
Reich Alexander, Stat. Aufs. — stan. nadgl.

8. Kamen.
Gross Paul, Stat. Aufs. — stan. nadgl.

9. Lupljanica.
Barbarić Anton, Lt. i. d. R. Adjkt., m. d. Leitung betraut. — por. u prič.
Widmann Johann, Stat. Meist. — stan. mešt.
Bartel Gustav, Stat. M.

10. Gradina (Ausw. — mim.).
Šenko Josef, Stat. Aufs. — stan. nadgl.

11. Velika.
Pogarčić Ivan, W. Aufs. — nadgl. skret.

12. Johovac (Ausw. — mim.).
Stanišić Ilija, Stat. W. — stan. čuv.

13. Kotorsko.
Hrabáč Jaroslav, Adjkt., Vstd. — pristav., predst.
Michl Stefan, Stat. Meist. — stan. meštar.
Gross Johann, Stat. Meist. — stan. meštar.

14. Rudanka.
Alavanić Anton, W. Aufs. — nadgl. skret.

15. Doboj.
Schmidt Jaroslav, Ob.-Kom., Ehrenz. II. Kl. m. d. Kr. Dek., Vorst. — natpovj., predst.
Roth Hektor, Adjkt. — prist.

Assistenten — Asistenti:
Magjarević Andreas.
Urlep Julius, Lt. i. d. R. — por. u prič.
Schmidt Stefan.
Krndelj Ivan.

Verkehrseleven — Elevi prometne službe:
Harasim Franz.✳
Hofbauer Eduard, Lt. i. d. R. — por. u prič.✳

Magazinsmeister — Sklad. meštar:
Ostoić Demeter.

Stationsmeister — Stanični meštri:
Kušević Ljubomir.
Kijowski Stanislaus.
Čevro Hasan.

Oberkondukteure — Nadkondukteri:
Pulfer Stefan.
Zeisberg Josef.
Schnepf Valentin.
Zorychta Ludwig.
Sladinšek Karl.
Kneidl Franz.
Reřicha Franz.
Girardi Josef.
Oršolić Stephan.
Rukovina Božo.
Bogunić Mehmed.
Prokop Franz.
Družinec Valentin.
Frey Johann.
Baraga Mathias.

16. Usora.
Matievič Daniel, Adjkt., Vrstd. — prist., predst.
Kontarić Mihovil, Assist. — asist.
Dedić Adem.
Kovačević Dušan, Beamtenaspirant — čin. asp.✳
Vukšan Dušan, Mag. Mst. — sklad. m.

17. Ševarlije (Ausw. — mim.).
Jukić Franjo, Stat. W. — st. čuvar.

18. Trbuk.
Katalinić Josef, Stat. W. — st. čuvar.

19. Rječice (Ausw. — mim.).
Soldo Pero, Stat. W. — st. čuvar.

20. Maglaj.
Haschek Viktor, Adjkt. Vorst., Lt. a. D.
Palinić Ivan, Assist. — asist.
Persoglio Josef, B. asp. — čin. asp.

21. Bradići (Ausw. — mim.).
Arthofer Dominik, Stat. W. — stan. čuvar.

22. Globarica.
Bevanda Jure, Stat. Aufs. — stan. nadgl.

23. Dolina (Ausw. — mim.).
Vučković Tomo, Stat. W. — stan. čuvar.

24. Zavidovići.
Tranger Alois, Adjkt., Vorst., Oblt. i. d. R. — prist., predst. natpor. u prič.,
Benčić Mirko, Adjkt. — prist.
Dostal Heinrich, Adjkt. — pristav.
Fuchs Stefan, Assist.
Oppitz Kamillo, Assist. — asist.
Hace Josef, Assist. — asist.
Paslavski Simon, Mag. Mstr. — sklad. m.

25. Vinište (Ausw. — mim.).
Wurglitsch Anton, Stat. Aufs. — st. nadgl.

26. Žepče.
Nepustil Franz, Adjkt., Vorst., Lt. i. d. R. — prist., predst., por. u prič.
Odowiczuk Aurelian, Beamt. Aps. — činov. aspirant.
Jelinek Ant. II., St. Meist. — majst. stan.

27. Želeće.
Dobrinić Mato, Stat. W. — st. čuvar.

28. Begov Han.
Saska Robert, Stat. W. — st. čuvar.

29. Nemila.
Hampl Johann, Adjkt., Vrstd., Lt. i. d. R. — prist., predst., por. u prič.
Ljubonjić Marko, Assist. — asist.
Čolić Josip, Assist. — asist.

30. Vranduk.
Speer Simon, Stat. Aufs. — st. nadgl.

31. Vraca (Ausw. — mim.).
Majstorović Peter, Stat. W. — st. čuvar.

32. Zenica.
Zohner Othmar, Kom., Vstd., Honv. Lt. a. D. — povj., predst., dom. por. izv. sl.
Mihalić Anton, Adjkt. — pristav.
Handžić Husein, Adjkt., Lt. i. d. R. — asist., por. u prič.
Figurić Mirko, Assist. — asist.
Pezelj Ljubomir, Assist. — asist.
Komarovský Karl, Mag. Meist. — sklad. meštar.
Kajganić Vaso, Mag. Meist. — sklad mešt.
Hochegger Ferdinand, Stat. Meister — stan. mešt.

Oberkondukteure — Nadkondukteri:
Kovač Vatroslav.
Bombek Franz.
Golub Julius.
Harapát Friedrich.
Vuković Risto.
Čuturić Josef.
Stiel Hubert.
Šubrt Anton.
Zmrzlý Josef.

33. Janjići.
Živala Josef, Stat. Aufs. — stan. nadgl.

34. Lašva.
Koko Theodor, Adjkt., Vorst,, Lt. i. d. R. — prist., predst., por. u prič.
Došen Josef, Assist. — asist.
Veljković Milan, Assistent — asist.

35. Modrinje.
Krofl Anton, Stat. Aufs. — stan. nadgl.

36. Kakanj.
Moravec Josef, Adjkt., Vstd., Lt. i. d. R. — prist., predst., por. u prič.
Michel Gustav, Stat. Meister — stan. mešt
Seuzenberger Ferdinand, Stat. Meister — stan. mešt.

37. Čatići (Halte- u. Ladestelle — stajalište i tovarište).
Horvat Stefan, St. W. — stan. čuvar.

38. Dobrinje.
Dobrinić Mijo, Stat. Aufs. — stan. nadgl.

39. Porječani.
Čičić Peter, Stat, Aufs. — stan. nadgl.

40. Visoko.
Reich Alfred, ✙ a. B. d. T. M, Adjkt., Vstd., L. i. d. R. — pristav., predst., por. u prič.
Petričić Anton, Adjkt. — prist.
Andrić Ivan, Assist., Lt. i. d. R. — asist., por. u prič.
Riess Franz, Assist. — asist.
Ritschel Alois, Mag. Meist. — sklad. mešt.

41. Podlugovi.
Parzizek Johann, Kommiss., Vstd. Oblt. i. d. R. — kom., predst., nadpor. u. prič.
Mandić Hamdija, Assist. — asist.
Maurin Georg, Assist. — asist,
Findrik Peter, Lt. i. d. R., Assist. — por. u prič., asist.
Fischer Johann, Beamtenasp. — čin. asp.✳

Oberkondukteure — Nadkondukteri:
Felbermeyer Franz.
Smital Josef.
Mayer Franz.
Cmiljić Risto.
Schenk Ferd.
Pisanec Sućo Benedikt.

42. Ilijaš (Halte- u. Ladestelle — stajalište i tovarište).

Paškvan Viktor, St. W. — stan. čuvar.

43. Semizovac.

Schulzer v. Müggenburg Alfred, Adjkt. Vstd. — prist., predst.
Antunović Stjepan, Lt. i. d. R., Assist. — por. u prič., asist.
Keller Gustav, Beamtenasp. — čin. asp.

44. Rajlovac.

Škorpil Ignaz, Weichenaufs. —

45. Sarajevo.

Breberin Georg, ✠ R., Ehrenz. II. Kl. m. d. Kr. Dek,, Hptm. i. d. R., Ob. Kom.. Vorst.. - kap. u prič., natpovj.. predst.

Kommissäre — Povjerenici:

Neubauer Erwin, Hptm. i. d. R., Kommiss. — kap. u pr., povjerenik.
Karetta Josef, Ldw.Oblt. i. d. R.. Kom. — dom. natpor. u prič., povjerenik.

Adjunkten — Pristavi:

Kunodi Benedikt.
Čop Johann, Lt. i. d. R. — por. u prič.
Křivánek Josef, Lt. i. d. R. — por. u prič.
Šinkaj Josef.

Assistenten — Asistenti:

Mihalić Petar, Signum laudis. Oblt. i. d. R. — nadpor. u prič.
Lapčević Nikola.✳
Rašidagić Ešref.
Jurić Karl.
Zemanček Ivan.
Karković Ivan, Verkehrseleve — prom. elev.✳
Kohn Karl, Beleuchtungsmst. — majst. za rasvjetu.

Magazinsmeister — Skladišni meštri:

Křivánek Karl, ✠.
Křivánek Matthias.
Neufeld Artur.
Sokolowski Bartholomäus.
Čaušević Mustafa.

Stationsmeister — Stanični meštri:

Mittermayer Stefan.
Preininger Johann.
Majnarić Michael.
Tvrdoreka Alexander.
Matievć Stefan.
Heindl Stephan, Stadtb.-Rev. — rev. gr. željez.
Bergant Anton, Stadtb.-Rev. — rev. gr. žetj.
Výstup Wenzel.
Pulpit Franz.
Maletić Mile.✳
Fischer Theodor.
Meint Hans.

Oberkondnkteure — Nadkondukteri:

Cihlář Anton.
Látal Cyrill, ✠.
Glaser Franz.
Svoboda Josef.
Schmidt Eduard.
Picek Wenzel.
Doubek Zdenko.
Schaser Gustav.
Folkenfolk Ello.
Šarkanjac Vaso.
Baković Marijan.
Haramina Alois.
Hores Anton.
Jelinek Josef.
Arhar Josef.
Mayer Thomas.
Ferić Anton.
Strunjak Vinzenz.
Bohn Josef.
Zablocki Anton.
Sigmund Johann.
Markwart Anton.
Pavlović Pavo.
Metelka Franz.
Dietz Jakob.
Schmiedl Albin.
Semeši Johann.
Volfer Matthias.
Strikics Ljubomir.
Ratković Stephan.
Kámán Sándor.
Burić Peter.
Vlašić Anton.
Sešlija Lazar.
Bergmann Nussen.
Borsos Josef.
Basista Michael.
Ružek Julius.
Resch Martin.
Cziep Franz.
Dlouhý Ludwig.
Marković Stefan.
Koffler Moritz.
Leistner Karl.
Fulin Josef.
Zimmermann Adam.

46. Sarajevo-Stadt — (gradski kolodvor).

Benold Karl, Kom., Vstd. — povj., predsl.
Bakarević Subhi, Kommiss. — povjer.
Hoinik Eugen, Adjkt. — prist.
Werbothen Heinrich, Assist., Lt. i. d. R. — asist., por. u prič.
Koteček Karl, Honorarb. — hon. činovnik.

Stationsmeister — Stanični meštri:

Kostanjšek Peter.
Marčić Franz.
Hollik Jakob.
Mandić Bogdan.

Magazinsmeister — Skladišni meštri:

Weliczki Stefan.
Ružić Mijat.
Heiser Josef.
Križanović Nikola.

47. Ćengića Vila (Ausw. — mim.).

Dikavčić Blasius, Stat. Meist. — stan. meštar.
Schramke Johann. Stat. Meist. — stan. meštar.

48. Alipašin Most.

Mikeš Franz, Kom., Vorst. — povj., predst.
Medak Franz, Adjkt. — prist.
Šram Wenzel. Adjkt. — prist.

Assistenten — Asistenti:

Kaut Johann
Fabić Josef.
Woska Emil, Lt. i. d. R. — por. u prič.
Boras Stjepko, Lt. i. d. R. — por. u prič.
Peršon Josef, Bel. Mst. — majst. osvj.

Stationsmeister — Stanični mešlri:

Střecha Heinrich.
Weimann Johann.

Oberkondukteure — Nadkonduktori:

Schwarz Johann I.
Patekar Ignaz.
Ptáček Anton.

49. Stup (Haltest. — stajalište).

Unbesetzt — Nepopunjeno.

50. Ilidža.

Scheffer Eugen von, Kom., Vorst.. Oblt. a. D. — kom., predst.. natpor. izv. služb.
Drechsler Bela, Assist. — asist.
Hoffmann Friedrich, Lt. i. d. R., Verkehrseleve — por. u prič,, elev. za prom.✳
Lokay Franz. Stat. Meister — stan. mešt.

51. Blažuj.

Goričan Franz. Stat. W. — stan. čuvar.

52. Hadžići.

Jakl Josef, Stat. Meister. Leiter — stanični mešt.. upravitelj.

53. Pazarić.

Hochfeld Isidor, Adjkt., Vrstd. — prist., pristav., predst.
Warosch Friedrich. Assist.. Lt. i. d. R. — asist., por. u prič.,
Cholodecki Ladislaus, v., Lw. Lt. i. d. R., Assist — dom. por. u prič., asist.

54. Tarčin.

Stalzer Johann, Adjkt., Vstd. — prist., predst.

55. Raštelica.

Prudik Roman, Adjkt., Vrstd. — prist., predst.
Bakarević Samija. Stat. Meist. — stan. meštar.
Mažuran Leo, Stat. Meist. — stan. meštar.

56. Ivan.

Křivánek Karl II.. Stat.-Leiter. — uprav. stan.
Csanik Franz, Stat. Meist. — stan. meštar.

57. Bradina.

Frimmel Franz, Stat.-Leiter. — uprav. stan.
Wolf Johann. Stat. Meist. — stan. meštar.

58. Brdani (Ausw. — mim.).

Baltić Ilija, Stat. Aufs. — stan. nadgt.

59. Podorašac (Ausw. — mim.).

Jurić Ivan, Stat. W. — stan. čuvar.

60. Konjica.

Vuletić Mirko, Lt. i. d. R., Kommissär. Vrstd. — por. u prič., povj., predst.
Radošević Kristo Ivan, Lt. i. d Res., Assist. — por. u prič.. asist.
Müller Wilhelm, Assist. — asist.
Burzić Sulejman, Assist. — asist.
Hyciek Viktor, Verkehrseleve. — elev.✳
Horák Anton, Mag. Meist. — sklad. meštar.

Oberkondukteure — Nadkondukteri:

Gjurašek Luka.
Dujmić Anton.
Pötzold Gottfried.
Kolig Karl.

61. Lisičići.

Zubić-Kordila Stephan. Stat. Aufs. — stan. nadgl.

62. Ostrožac.

Haláš Udalrich, Adjkt., Vstd. — prist., predst.
Doleček Rudolf, Stat. Meist. — stan. meštar.

63. Rama.

Klein Franz, Adjkt., Vstd. — prist., predst.
Škoro Ignjat, Assist. — asist.✳
Klainčić Johann, Stat.Meist. — stan.meštar.

64. Jablanica.

Zejda Stefan. Adjkt., St. Vstd. — prist., stan. predst.
Karlović Ludwig, St. Meist. — stan. meštar

65. Prenj.

Andrić Pero, Stat. W. — stan. čuvar.

66. Grabovica.

Dragović Božko, Stat. Aufs. — stan. nadgl.

67. Drežnica.

Keller Rudolf, Stat. Leiter. — uprav. stan.
Jambrec Alois, Stat. Meist. — stan. meštar.

68. Raška Gora.

Kukić Josef, Stat. W. — stan. čuvar.

69. Vojno.

Andrić Velimir, Stat. W. — stan. čuvar.

70. Mostar.

Heřmánek Engelbert, Kom., ✠, R. a. B. M. V. Kr., Vstd., Lt. i. d. R.. — predst.. por. u prič.
Petrović Božo, Adjkt. — prist.
Friedmann Hugo, Adjkt. — prist.
Kujundžić Milan, Assist. — asist.✳
Hajon David. II. Assist.. Lt. i. d. R.
Káva Jos., Assistent — asist.
Petrinić Dragutin, Assist. — asist.
Miletz Koloman v., Beamtenasp. — čin. asp.

Stationsmeister — Staničm meštri:

Klein Samuel, ✠.
Jurčić Mathias.
Werscbing Franz.

Mangh Franz, Mag. Meist. — sklad. meštar.
Behetić Mato, Mag. Meist. — sklad. meštar.

Oberkondukteure — Nadkondukteri:

Cvetković Franz.
Kunz Hermann.
Kordić Ivan I.
Tuma Anton.
Arapović Jozo I.
Payerl Josef.
Schafhauser Wendelin.
Milić Daniel.
Karlović Augustin. ✠.
Vukovac Mato.

71. Buna (Ausw. — mim.).

Maurin Josef, Stat. Aufs. — stan. nadgl.

72. Žitomislići.

Rakoncza Franz, Stat. Leiter. — uprav. stan.

73. Šurmanci.

Barbarić Mato, Stat. Aufs. — stan. nadgl.

74. Čapljina.

Schlichtinger Ludwig, Adjkt., Vstd. — prist., predst.
Lastrić Ivan, Assist. — asist.
Šešelj Leopold, Assist. — asist.
Ćurić Karl, Mag. Meist. — sklad. meštar.
Barbarić Ivan, Stat. Meist. — stan. mešt.

75. Gabela.

Lustig Rafael, Adjkt., Vstd. — prist., predst.
Kovačević Josef, Stat. Meist.
Kozák Ferdinand, Stat. Meist. — stan. meštar.

76. Metković.

Dancasiu Hilarius, ✠, ⚓, Oblt. a. D., Kommiss., Vstd. — natpor. izv. sl., povjer., predst.
Purivatra Omer, Komm. — povjer.
Penović Georg, II. Assist. — II. asist.
Bogdanović Georg, Mag. Meist. — sklad. meštar.

77. Bos. Šuvo polje (Ausw. — mim.).

Bačinović Halil, Stat. W. — stan. čuvar.

78. Karanovac.

Miklodi Stefan, Stat. Lt. — uprav. stan.

79. Gračanica.

Semljak Martin, Adjkt., Vorst. — prist., predst.
König Josef, Stat. Meist.

80. Bosansko Petrovo selo.

Vojtěchovský Franz, Stat. Leit. — uprav. stan.
Kovač Trateski Stef., Stat. Meist. — stan. meštar.

81. Miričina (Haltest. — stajal.).

Unbesetzt — Nepopunjeno.

82. Duboštica (Ausw. — mim.).

Afolter Josef, Stat. Aufs. — staniš. nadgl.

83. Puračić.

Makesch Emil, Stat. L. — uprav. stan.

84. Lukavac.

Pessi Vinzenz, Oblt. i. d. R., Kom.., Vorst. — natpor. u prič., povj., predst.
Brouček Joh., Assist. — asist.
Krečo Uroš, Lt. i. d. R., Asp. — prič. u por., čin. asp.✳

85. Bistarac (Ausw. — mim.).

Közel Georg, Stat. Aufs. — stan. nadgl.

86. Bukinje.

Jurkas Karl, Stat. Aufs. — stan. nadgl.

87. Kreka.

Linkesch Karl, Ⓚ, Ob. Kommissär, Vorst. — natpovjer., pred.
Brkić Zvonimir, Assist. — asist.
Jelinek Anton, I. Stat. Meist.
Degan Georg, Mag. Meist.
Grčević Anton, Mag. Mst. — sklad. mešt.

88. Tuzla.

Tuzil Adalbert, Kommiss., Vorst. — povjer., predst.
Gavrić Karl, Oblt. i. d. R., Adjkt. — natpor. u prič.. prist.✳
Hajon David, I. Assist. — I. asist.
Kamisch Johann, Stat. M. — stan. meštar.
Robl Pius, Stat. Meist.
Hasenay Hugo, Mag. Meist. — sklad. m.

89. Simin Han.

Hauser Johann, Eis. V. K. m. d. Kr. (Bd.), Stat.-Leiter — uprav. stan.

90. Busovača.

Gansel Jakob, Adjkt., Vorst. — prist., predst.

91. Han Kumpanija-Vitez.

Strepački Anton, Kom. m. d. Leit. betraut — povj. upravitelj.

92. Bila (Ausw. — mim.).

Pogarčić Jozo, Stat. W. — stan. čuvar.

93. Dolac.

Dobrić Johann, Adjkt., Vorst. — prist., predst.

94. Travnik.

Schweiner Josef, Kommissär, Vorst. — povj., predst.
Schandl Josef, Adjkt.
Hadžialić Muharembeg, Assist. — asist.
Fellner Samuel, Mag. Meist.

Oberkondukteure — Nadkondukteri:

Liška Eduard.
Togonal Anton.
Smital Josef.
Tutić Peter.
Svoboda Adolf.

95. Turbe.

Kljajić Marko, Stat. W. — stan. čuvar.

96. Goleš.

Beus Andreas, Stat. W. — stan. čuvar.

97. Komar.

Vlajsavljević Stanko, Stat. Aufs — stan. nadgl.

98. Oborci.

Čeranić Risto, Stat. W. — stan. čuvar.

99. Dônji Vakuf.

Koetschet Guido, Komm.. Vstd., Lt. i. d. R., Vstd. — povj., predst.
Mešeg Paul, Adjkt. — prist.

100. Bugojno.

Ohnheiser Karl, Lt. a. D., Komm., Vorst. — por. u prič., povj., predst.

101. Babino Selo (Ausw. — mim.).

Horváth Stephan, Stat.-Aufs. — st. nadgl.

102. Vinac (Ausw. — mim.).

Pranjić-Bilić Ivan, Stat. W. — st. čuvar.

103. Jajce.

Lekki Vladimir, Adjkt., Vorst., Lt. i. d. R. — prist., predst.
Žagar Stefan, Stat. Mstr. — meštar. stan.
Friedrich Karl, Stat. Mstr. — stan. mešt.
Vučković Imbro, Ob.-Kond. — nadkondukt.
Krainz Alois, Ob. Kond. — nadkond.

104. Breza.

Markezić Johann, Adjkt., Vstd. — prist., predst.

105. Dabravine.

Brenner Wilhelm, Stat W. — stan. čuvar

106. Pajtov Han.

Ćurić Stipo, Stat. W. — stan. čuvar.

107. Vareš.

Bartel Albert, Kommissär, Vorst. — povj., predst.
Blaž Josef, Stat. Meist. — stan. meštar.
Klement Karl, Mag. M. — sklad. mešt.

108. Ljubina.

Slijepčević Todor, Stat. W. — stan. čuvar

109. Srednje.

Unbesetzt.

110. Čevljanovići.

Kojić Jovo, Stat. W. — stan. čuvar.

111. Ivančići (Ladestelle — tovarište).

Šikuljak Ostoja, Stat. W. — stan. čuvar.

112. Dubravica.

Puljević Stephan, Stat.-Aufs. — stan. nadgl.

113. Hrasno.

Jurkovic Mato, Stat. W. — stan. čuvar.

114. Hutovo.

Dobrinić Ernst, Stat. L. — stan. uprav.
Bader Lorenz, Stat. Meist. — stan. mest.

115. Turkovići (Ausw. — mim.).

Konjevod Ivan, Stat. W. — stan. čuvar.

116. Velja Međa — (Ausw. mim.).

Božić Blaž, Stat. W. — stan. čuvar.

117. Ravno.

Trnka Rudolf, Lt. i. R., Adjkt., Vstd. — por. u prič., prist., predst.

118. Zavala.

Prskawetz Ladislaus, Stat. L. — uprav. stan.

119. Poljice (Ausw. — mim.).

Džeba Pero, Stat. W. — čuvar.

120. Jasenica-Lug (Ausw. — mim.).

Krnjaić Gjuro, Stat. W. — čuvar.

121. Hum.

Žiška Franz, Adjkt., Vorst., Lt. i. d. R. — nadpor. u prič., prist., predst.
Knežević Stefan, Assist. — assist.
Boše Otto, Assist. — asist.

122. Uskoplje.

Jovgjenić Miloš, Adjkt., Vorst., Oblt. i. d. R. — prist., predst., nadpor. u. prič.
Turić Franz, Assist. — asist.
Lujić Ilija, Assist. — asist.

123. Glavska (Ausw. — mim.).

Jovanović Jure, Stat. W. — stan. čuvar.

124. Ljubovo (Ausw. — mim.).

Pintarić Josip, St. W. — stan. čuvar.

125. Trebinje.

Dobosz Josef, Komm., Vorst. — povj. predst.
Salahović Mahmud, Assist. — asist.
Kner Michael, Lt. i. R., Assist. — por. u prič., asist.✳
Ćurić Mustafa, Assist. — asist.
Oberschmidt Christ., Ob. Kond. — nadkond.

126. Bistrik.

Arko Anton, ⚓, St. Lt. — stan. uprav.

127. Pale.

Weidner Anton, ⚓, Stat. L. — uprav. stan.
Kopecký Ignaz, Stat. Meist.

128. Koran.

Lozić Ivan, Stat. W. — stan. čuvar.

129. Stambulčić.

Flis Anton, Stat. Aufs. — nadgl.

130. Sjetlina.

Borozan Nikola, Stat. W. — čuvar.

131. Prača.

Vacek Josef. Ldw. Lt. i. d. Ev.. Komm., Vorst. — dom. por. u ev.. povj.. predst.

132. Renovica (Ausw. — mim.).

Fagyos Karl, Stat. Aufs. — nadgl. stan.

133. Banja Stijena.

Eleta Miloš, St. W. — stan. čuvar.

134. Mesići-Rogatica.

Matišević Ivan, Lt. i. d. R., Komm.. Vorst. — por. u. pr., povj., predst.

135. Ustiprača-Goražda.

Jurânek Josef. Ldw. Lt. i. d. R.. Adjkt.. Vorst. — prist.. predst.
Reisinger Johann. Stat. Meist. — stan. mešt.

136. Megjegja.

Rubil Nikola, Lt. i. d. R.. Adjkt.. Vorst. — prist.. predst.

137. Setihovo (Ausw. — mim.).

Westerkam Baltasar, Stat. Aufs. — stan. nadgl.

138. Rudo.

Ježek Anton, ✠ a. B. d. T. M.,Stat. Aufs. — stan. nadgl.

139. Uvac.

Horváth Alex., Stat. Leiter — uprav. stan.

140. Višegrad.

Hrstka Ant., ✠ a. B. d. T. M., Oblt. i. d. R., Komm., Vorst. — povj., predst.
Bauer Hermann, Eis. V. K. m. d. Kr. a. B. d. T. M., Stat. Meist. — stan. mešt.
Marschner Franz, Mag. Meister — sklad. mešt.
Kessler Ignaz, Ob. Kond. — nadkondukt.

141. Dobrun.

Smoljan Luka, Stat. Aufs. — stan. nadgl.

142. Vardište.

Raisz Mich., ✠ a. B. d. T. M., Stat. Leiter — uprav. stan.
Brkić Andrija, Stat. Meister — stan. mešt.

e) Heizhäuser — Ložionice.

1. Bosanski Brod.

Ramsauer Robert, ✠ a. B. d. T. M., Masch. Komm., Vorst. — maš. povj., predst.
Hasil Eugen, Adjkt. — pristav.
Mlinac Georg, Kzlst. — kclst.
Mirsch Heinrich, Kzlst. — kclst.
Zerlauth Theodor, Maschinenmst. — strojnik.

Beleuchtungsmeister — Majstori za rasvjetu:

Homa Alois.	Resser Alois.
Vyměťalík Anton.	Frank Franz.
Pecsi Ludwig.	Levatić Josef.

Lokomotivführer — Strojovogje:

Schiel Hubert, ✠.	Albrecht Anton.
Gabaldo Olindo.	Hönig Karl.
Mathé Rafael.	Šin Jaroslav.
Hoffmanninger Karl.	Novaković Dušan
Basler Franz.	Molinar Anton.
Kučera Franz.	Rácz Karl.
Klampfl Vinzenz.	Veverka Rudolf.
Smolak Matthias.	Bauer Johann I.
Lukács August.	Schmidt Jakob.
Sečić Mirko.	Kahler Josef.
Gron Georg.	Klonkay Stefan.
Achleitner Franz.	Gabaldo Rudolf,
Oswald Johann.	Mihalfi Anton.
Weiss Samuel.	Stary August.
Marković Georg.	Scheff Franz.
Gabaldo Sylvester.	Zaller Max.
Jokić Mato.	Dominik Martin.
Hejný Michael.	Redl Michael.
Kučera Stefan.	Rosenblüth Adolf.

2. Heizhaus-Expositur Lupljanica — Ispostava ložionice u Lupljanici.

Lopata Raimund.	Ivezić Georg.
Hanček Ferdinand.	Hablitschek
Janda Josef.	Franz.

3. Doboj.

Stein Kamillo, Lt. i. d. R., Masch. Komm. Vorst. — por. u prič., stroj. povj., predst.
Petković Svetozar, Lt. a. D., Adjkt. — por. izv. sl., prist.✳
Kubeš Jakob, Kzlst. — kclst.
Pokorný Gottlieb, Masch. M. — strojnik.

Lokomotivführer — Strojovogje:

Saliger Anton.	Neugebauer
Maltry Jakob.	Hieronymus.
Ivaniszyn Josef.	Schiel Emil.
Schwab Julius.	Ilišević Marijan.
Sadil Franz.	Oswald Josef.
Navrátil Josef.	Nuhanović Sulje.
Knežević Joh.	Tauber Ludwig.
Szabó Karl.	Kreuter Rudolf.
Starčević Johann.	

4. Heizhaus-Expositur Zavidovići — Ispostava ložionice u Zavidovićima.

Poth Franz, Lokomotivf. — strojovogja.
Majnarić Anton, Lokomotivf. — strojovogja.

5. Heizhaus-Expositur Karanovac — Ispostava ložionice u Karanovcima.

Unbesetzt — neposjednuto.

6. Heizhaus-Expositur Kreka. — Ispostava ložionice u Kreki.

Unbesetzt — neposjednuto.

7. Zenica.

Langer August, Komm., Vorst. — povj., predst.
Opletal Josef, Adjkt. — prist.
Cziep Adolf, Ob. Masch. Meister — nadstrojnik.
Schweiger Anton, Masch. M. — strojnik.

Lokomotivführer — Strojovogje:

Besenić Stefan.	Jakopčević Josef.
Oczkowski Eduard.	Navrátil Leopold.
Floth Fridolin.	Martinašević
Simon Franz.	Georg.
Büchler Paul.	Paškvan Anton.
Bači Anton.	Hunski Michael.
Dević-Bukovac	Bevelaqua Rudolf.
Matthias.	Nováček Karl.
Skopal Franz.	Wodenig Josef.
Scheff Johann.	Gühl Franz.

8. Podlugovi.

Schwarzenegger Franz, ✠ a. B. d. Tapf. M., Masch. M. — strojnik.
Bridl Johann, Kzlst. — kclst.

Lokomotivführer — Strojovodje:

Velićan Matth.	Mastnak Viktor.
Leschinger Josef.	Čović Stephan.
Wirth Friedrich.	Stošek Max.

9. Sarajevo.

Wettl Adolf, Lt. i. d. R., Masch. Ob. Komm., Vorst. — stroj. nadpovj., predst.
Lichtenberg Vratislav, Maschinenadjkt.
Juhant Stefan, Oblt. i. d. R., Adjkt. — prist.
Mlinac Franz, Kzlst. — kclst.
Posavád Josef, Kzlst. — kclst.
Klemens Nikolaus, Kzlst. — kclst.
Rattinger Eduard, ✠, ✠, Ob. Masch. M. — nadstrojnik.
Blažek Josef, Eis. V. Kr. m. d. K. a. B. d. T. M., Ob. Masch. M. — nadstrojnik.
Werner Franz, ✠, Ob. Masch. Meister — nadstrojnik.
Oprchal Gabriel, Masch. — strojnik (Prača).
Tücherer Béla, Masch. — strojnik (Mesići Rogatica).

Lokomotivführer — Strojovogje:

Kuřatko Franz.	Henrich Karl.
Kapaunig Paul, Ⓚ.	Holzinger Ferd.
Toukalek Franz, ✠.	Streit Johann.
Brod Jakob.	Šakota Mehmed.
Albrecht Jakob.	Jahsenek Karl.
Krzyk Michael.	Hirner Emmerich.
Hochfellner	Bojčić Ivan.
Florian.	Novak Michael.
Lackner Karl, Ⓚ.	Pechtl Stefan.
Svoboda Anton.	Ninić Marko.
Läpple Ludwig.	Barle Johann.
Roscher Leop.	Zeller Georg.
Besednjak Franz.	Auf Johann.
Müller Josef.	Waschke Friedrich
Felver Anton,	Fusek Johann.
✠ a. B. d. T. M.	Warosch Hugo.
Gröschl Karl, Ⓚ.	Twers Franz.
Dietz Georg.	Vodopivec Vinz.
Flajnik Johann, ✠	Obrusnik Rudolf.
am B. d. Tapf. M.	Weble Eduard.
Csanik Josef.	Fuchs German.
Cziep Ernst.	Brancaleone Karl.
Gajský Stephan.	Hoffmann Georg.
Droljc Johann.	Novak Stefan.
Krehan Oskar.	Kotík Vratislav.
Hackl Johann.	Leibetseder Josef.
Gál Josef.	Ban Emil.
Guber Adam.	Rušňák Johann.
Schell Georg.	Klaus Jaroslav.
Litzender Franz.	Lisec Johann.
Nemenc Robert.	Csunderlik
Forché Rudolf.	Johann.
Plesnik Johann.	Balian Alfred.
Holub Franz.	Werbothen Milan.
Tobiás Hugo.	Dušek Nikolaus.
Hlavizna Josef.	Blum Michael.
Ehrenfried	Banović Johann.
Hermann.	Stranský Josef.
Strauß Anton.	Pisařik Rudolf.
Rynda Wenzel.	Dzia Josef.
Dostál Wilhelm.	Steg Josef.
Speil Josef.	Mantilja Jakob.
Sporer Josef.	Benda Franz.
Strambach Anton.	

10. Heizhaus Expositur Višegrad. Ispostava ložionice u Višegradu.

Treul Jakob, Lokomotivführer — strojovogja.
Mlinek Eduard, ✠ a. B. d. T. M., Lokomotivführer — strojovogja.

11. Heizhaus Expositur Pazarić. Ispostava ložionice u Pazariću.

Lokomotivführer — Strojovodje:

Pflügl Alois.	Šponar Wendelin.
Vlaho Johann.	Pisařík Vinzenz.
Kovačević Rudolf.	Prager Kajetan.
Nedved Karl.	Tomašević Rudolf.
Hapal Alois.	Kosch Josef.
Capan Josef.	Fora Kelcz Johann.
Větrovec Wenzel.	Weiss Johann.
Csoti Georg.	Kanceljak Johann.

12. Konjic.

Knežević Demeter, Honv. Lt. i. d. R., Masch. Komm., Vst. — maš. povj., predst.
Laurin Georg, Lt. i. R., Komm. — por. u prič., povj.
Schmidt Heinrich, Ob. Masch. Meister — nadstrojnik.
Novak Nikolaus, Masch. Meist. — strojnik.
Biedermann Meinrad, Ob. Lokomotivf. — nadstrojov.

Lokomotivführer — Strojovogje:

Gindl Karl.	Ivančić Nikola.
Leskošek Anton.	Milošević Bogosl.
Martilik Franz.	Tonar Josef.
Vodopivec Andr.	Aichberger
Wolf Franz.	Johann.
Folprecht Stefan.	Damian Koloman.
Grünauer Alfred.	Grussmann
Nusser Franz.	Johann.
Heller Felix.	Stettin Ludwig.
Tomić Alois.	Lackner Anton.
Zitt Vinzenz.	Spilik Hugo.

13. Heizhaus Expositur Jablanica. Ispostava lozionice u Jablanici.

Lokomotivführer — Strojovogje:

Mosnerić Vincenz.	Hude Josef.

14. Mostar.

Wicher Rudolf, Masch. Ober-Kom., Vorst. — strojni nadpovj., predst.
Procházka Jaroslav, Lt. i. d. R., Masch. Adjkt. — stroj prist.✳
Krčmář Jaroslav, Masch. Adj. — stroj. prist.
Fischer Richard, Adjkt. — prist.
Nedobitý Josef, Adjkt. — prist.
Schmied Adalbert, Kzlst. — kclst.
Dučić Julim, Kzlst. — kclst.
Ažman Vincenz, Werkmeister — meštar.

Lokomotivführer — Strojovogje:

Zabó Johann.	Barbarić Ivan I.
Manz Anton.	Levačić Karl.
Kohn Anton.	Ott Theodor.
Sunjić Jure, ✠.	Divković Ignaz.
Križmanić Wenzel.	Magyar Stefan.
Brozović Vinzenz.	Kučinović Josef.
Czernik Stanislaus	Petrinić Georg.
Hämmerle Josef.	Bauer Jakob.
Birthelmer Joh.	Koltscharsch
Fragner Franz.	Leopold.
Dobiáš Paul.	Coretti Otto.
Stöcker Franz.	Gabešeck Milan.
Spitzmüller Roko.	Bukovšek Franz.
Krupa Sylvester.	Čeh Adolf.

15. Heizhaus-Expositur Čapljina. — Ispostava ložionice u Čapljini.

Lokomotivführer — Strojovogje:

Kaspárek Eduard.

16. Heizhaus-Expositur Trebinje. — Ispostava ložionice u Trebinju.

Weywar Lorenz, Lokomotivf. — strojov.

17. HeizhausExpositur Gravosa. — Ispostava ložionice u Gružu.

Kalisch Emil, Masch. Meister. — maš. majstor.

Lokomotivführer — Strojovogje:

Stubler Karl. — Čefarin Johann.
Varljen Josef. — Čerkez Križan.
Götz Jakob.

18. Heizhaus-Expositur Zelenika. — Ispostava ložionice u Zelenikl.

Novak Anton, Masch. Meister. — maš. majstor.

Murešan Trojan, Maschinist. — mašinista.

Lokomotivführer — Strojovogje:

Cziep Josef. — Karász Adam.

19. Heizhaus-Expositur Dolac. — Ispostava ložionice u Dolcu.

Gerin Ferdinand. Eis. V. K. m. d. Kr. a. B. d. T. M., Masch. Meister,
Seleskowitsch Rudolf, Adjkt. — prist.

Lokomotivführer — Strojovogje:

Friedl Jakob. — Větrovec Josef.
Pezerović Emil. — Kušter Oskar.
Togonal Franz. — NeugebauerAnton
Blažek Adalbert. — Kutný Stefan.
Molisch Alois.

20. Heizhaus-Expositur Jajce. — Ispostava ložionice u Jajcu.

Lokomotivführer — Strojovogje:

Lutter Johann. — Dezzoti Eugen
Paj Matthias.

d) Werkstätte in Sarajevo. — Radionica u Sarajevu.

Piegl Jakob, ✠Off. a. B. d. M. V. K., ✠, Ob. Inspektor, Vorst. — nadz., predst.
Radowanow Svetislav, Insp. — nadzornik.
Sumbul Isidor, ✠R. (K. D.), Masch. Oberkom. — strojni nadkom.
Siaskiewicz Viktor, Masch. Adjkt. — strojni prist.
Danen Cesar, Masch. Adjkt.
Crnković Stjepan,
Klouda Rudolf, Masch. Adjkt. — strojni prist.
Szöllös Hermann, Masch. Adjkt. — strojni prist.
Nemčić v. Gostovinac Zdravko, Masch. Adjkt. — strojni prist.
Čaić Koloman, Kom.

Adjunkten — pristavi:

Simetić Mato.
Teplý Josef.
Talsky August.✳

Assistenten — Asistenti:

Jagsch Karl, ✠, Ⓚ
Lichtenegger Livius.

Kanzlisten — Kancelisti:

Sailer Anton. — Felzmann Ladislaus.
Adanić Alois. — Mittag Josef.
Čabak Gavro

Werkmeister — Radionički majstori:

Blumauer Andreas. — Stiglicz Friedrich.
Podlešák Franz, ✠, Eis. V. Kr. m. d. Kr. a. B. d. T. M. — Winkler Jakob. ✠ a. B. d. T. M.
Schwager Rudolf, ✠. — Schornstein Sigmund.
Zill Ferdinand, Ⓚ. — Hübler Heinrich.
Kohn Alexander, ✠. — Čenčić Stephan.
Bobula Josef.

Maschinenmeister — Strojnici:

Dziewulsky Eugen. — Buben Franz.

1. Materialmagazin Sarajevo. — Materijalna magaza u Sarajevu.

Záleský Josef, Kom., Vorst. — povj., predst.

Adjunkten — Pristavi:

Kleißner Franz. — Bayer Karl.
Janda Jaroslav. — Radović Josef.
Lichtenegger Livius, Assist. — asist.

Kanzlisten — Kancelisti:

Štěpán Adolf. — Kacetl Otto
Boček Wenzel. — Weiss Moritz.
Domes Karl.

Magazinsmeister — Majstori magaze:

Pataký Paul. — Kautz Hubert.
Komarovský Ad. — Spitzer Bernhard.
Haičmann Alois. — Krajnc Franz.
Fedy Leonhard. — Pfeifer Franz.
Peits Johann. — Suchý Franz.

2. Materialmagazin Bosnisch Brod. — Materijalna magaza u B. Brodu.

Tauschek Wenzel, Adjkt., Vstd. — prist., predst.
Hosse Oskar, Kzlst. — kclst.

Bahnärzte. — Željeznički liječnici.

Haas Bertold, Dr., Bosn. Brod.
Lederer Arnold, Dr., Derventa.
Löwy Simon, Dr., Doboj.
Steidler Karl, Dr., Maglaj.
Schönfeld Leo, Dr., Žepče.
Gaffenko Johann, Ritt. v., Dr., Zenica.
Dörner Alex, Dr., Visoko.
Hansel Philipp, Dr., Sarajevo.
Čorović Dušan, Dr., Sarajevo.
Goldfarb David, Dr., Sarajevo.
Zečević Mehmedbeg, Dr., Sarajevo.
Sollner Jakob, Dr., Sarajevo.
Hildes Oskar, Dr., Konjic.
Trammer Friedr., Dr., n. a. Honv. Ob. Arzt — dom. nadliječnik, Mostar.
Sujić Josef, Dr., Metković.
Loewy Rudolf, Dr., Trebinje.
Gałziński Franz, Dr., Gračanica.
Hempt Adolf, Dr., Rgarzt i. d. R., — pl. liječnik u prič., Lukavac.
Limberský Josef, Dr., Kreka.
Rostok Otto, Dr., Travnik.
Gramatowicz Epiphanius, Dr., Rgmarzt. I. Kl. i. d. R. — pukovniji liječnik II. razr. u prič., Jajce.
Uzorinac Živko, Dr. Jajce.
Lichtscheindl Ludwig, Dr., Vareš.
Löwy Rudolf, Dr., Trebinje.
Bibica Baldo, Dr., Gravosa.
Marić Georg, Dr., ott. Osm. O. IV., mont. Danilo O. IV., gold. V. M., bulg. O. f. Zivil IV., Castelnuovo.
Čabrajić Luka, Dr., Sarajevo.
Szöllös Moritz, Dr., Prača.

Aufsichtsbehörden. — Nadzornim oblastima dodjeleni su:

1. Dem k. u. k. gemeinsamen Finanzministerium Wien zugeteilt. — C. i kr. zajedničkom financijskom ministarstvu u Beču dodijeljeni:

Rybiczka Klement, ✠R., ✠, Lt. i. d. Ev. d. k. k. Lw., Oberinspektor, — vrh. nadzornik.
Panuška Ottokar, Rum. I. M., Lw. Lt. i. d. Ev., Inspektor. — dom. por. u prič., nadzornik.
Kohlbegger Albert, Bauoberkommiss. — gradjevni nadpovjerenik.
Kaiser Erwin, Edl. v., Kommissär. — povj.

2. Der Landesregierung für Bosnien u. d. Hercegovina in Sarajevo zugeteilt. — Zemaljskoj vladi za Bosnu i Hercegovinu u Sarajevu dodijeljeni:

a) im Personaldepartement der Bauabteilung. — U personalnom odsjeku gradjevnog odjeljenja:

Polak Karl, Adjkt. — prist.

b) im Eisenbahnbetriebsdepartement der Bauabteilung — u željezničkom prometnom odsjeku gradjevnog odjela:

Zerlauth Otto, Ob. Inspektor. — vrh. nadzorn.
Rasinec Martin, ✠, Ⓚ, Inspektor, Hptm. i. d. R. — kap. u prič., nadzorn.
Kurka Gustav, Marine-Masch. Baueleve, Inspekt. — pomor. maš., elev. nadz.
Neuberger Matthias, Dr., Sekrt. — tajnik.
Onderek Hans, Komm. — povj.
Furcht Ludwig, Lt. i. d. R., Komm. — povj.
Luczati Josef, Adjkt. — prist.
Kühtreiber Karl, Adjkt. — prist.
Bilek Karl, Kzlst. — kcl.

c) bei der wirtschaftlichen Abteilung — kod gospodarskog odjela:

Woelz Josef, Major, Mil. V. Kr. III. Kl. m. d. KD., Ob. Kommissär. — nadpovj.✳

B. K. u. k. Militärbahn Banja Luka—Dobrljin. — C. i kr. vojena željeznica Banja Luka—Dobrljin.

Die Direktion mit ihren Abteilungen und Bureaus — mit Ausnahme der Materialverwaltung und der Abteilung für den Zugförderungs- und Werkstättendienst — befinden sich in Banja Luka Stadt; die letzteren Bureaus befinden sich am Bahnhofe Banja Luka Vorstadt.

Direkcija sa svojim odjeljenjima i uredima — izuzevši upravu materijala te odjeljenja za opremanje vlakova i za radioničku službu — nalazi se u gradu Banjoj Luci; ovi izuzeti uredi pak uz kolodvor Banja Luka predgragje.

Direktor:

Schnitzler Narziß, ✠Off., ♔III. (K. D.), Mil. V. Kr., Generalmajor.

I. Sekretariat — Sekretarijat.

Martzy Stefan, Ob. Kom., Vorstand. — nadpovj., predst.
Gallovich Ludwig v., Adjkt. — prist.
Geiswinkler Ignaz, Adjkt. — prist.

II. Finanzieller Dienst. — Financ. služba.

Kobsa Josef, ✠ a. B. d. T. M,, Ob. Kom.. n. a. Lw. Lt., Rechngsf., Vstd. — dom. por, računov. u prič., predst.
Petzoch Augustin, Ob. Kom., n. a. Lw. Oblt. — dom. nadpor. u prič., povj.
Mlaker Josef, Assist., Haupt-Kass. — asist., glavni blag.

III. Materialverwltg. — Uprava materijala.

Kounovský Bohumil, ✠, Ob. Kom., Vstd. — nadpovj., predst.

IV. Abteilung für Bau u. Bahnerhaltung. — Odjeljenje za gragj. i uzdržav. željeznice.

Schnitzler Narziß (wie oben — kao gore).
Kobsa Josef (wie oben — kao gore).

V. Abteilung f. d. Verkehrs- u. kommerziell. Dienst. — Odjeljenje za prometnu i komercijalnu službu.

Drobil-Bušnov Johann, ✠Off. a. B. d. M. V. K., Ob. Inspektor, Verk. Chef — vrh. nadzorn., prom. predst.
Pilny Josef, ✠, Ob. Kom. — nadpovjer.
Smerczek Kamillo, Oblt. i. d. R., Ob. Kom. — nadpor. u prič , nadpovj.
Kutschera Richard, Ob. Lt. i. d. R., Assist. — nadpor. u prič., asist.

VI. Abteilung für den Zugsförderungs- und Werkstättendienst. — Odjeljenje za opremanje vlakova i za radioničku službu.

Poleschenský Franz, ✠R. a. B. d. M. V. K., ✠, Hptm. i. d. R., Insp., Vstd. — kapet. u prič., nadzorn., predst.
Lessný Anton, Komm. — nadpovj.

Streckendienst. — Služba na pruzi.

Bahnerhaltungssektion Prijedor — Odsjek za željezn. uzdržavanje u Prijedoru.

Pisch Johann, ✠, Hptm. a. D., Baukom., Vorst. — kap. u prič., graj. povj.. predst.

Stationsdienst. — Služba na stanici.

Dobrlin.

Lokvenc, Adolf, ✠ a. B. d. T. M., Ob. Kom., Vstd. — nadpovj., predst.

Bos. Novi.

Rabatić Dušan, Oblt. i. d. R., Adjkt.. Vorst. — nadpor. u prič., prist., predst.

Svodna.

Batušić Anton, Stat. Aufs. (Leiter) — nadgl. (uprav).

Prijedor.

Rozlivka Jaromir, ✠ (Bd.), Oblt. i. d. R., Assist., Vstd. — nadpor. u prič., asist., predst.
Lauka Oskar, Assist. — asist.

Kozarac.

Schick August, Stat. Meist (Leiter) — majst. stan. (uprav.).

Omarska.

Čelustka Franz, Stat. Meist. (Leiter). — majst. stan. (uprav.).

Ivanjska.

Werner Hugo, Stat. Meist. (Leiter) — majst. stan. (uprav.).

Banja Luka Vorstadt — predgragje.

Szabadi Géza, ✠ a. B. d. T. M., Adjkt., Vorst. — prist., predst.
Nappey Hermann, Assist. — asist.

Banja Luka Stadt — grad.

Merz Moritz, Hptm. i. d. R., Ob. Kom., Vorst. — kapet. u prič., nadpovj.. predst.

Werkstätte u. Heizhaus in Banja Luka Vorstadt — Radionica i ložionica u Banja Luci predgragju.

Poleschensky Franz (wie oben — kao gore).

Materialdepot in Banja Luka Vorstadt. — Skladište materijala u Banja Luci predgragju.

Stark Johann, Kom., Vorst. — povj., predst.

Sanitätsdienst — Sanitetska služba.

Bahn-Chefarzt — Šef-liječnik željeznice:

Amtmann Salamon, Dr., Landsturmoblt.. Zivilarzt.
Cvijić Gjoko, Dr., Ob. Bezirksarzt, Bahnarzt für die Strecke Svodna—Omarska. — kot. nadliječnik, željezn. liječnik za prugu Svodna—Omarska.
Horn Maurus, ✠, Dr., Ob. Bez. Arzt, Bahnarzt für die Strecke Dobrljin—Svodna. — kot. nadliječnik, željezn. liječnik za prugu Dobrljin—Svodna.

In Dienstverwendung außerhalb der Militärbahn Banja Luka—Dobrljin. — U službovnoj upotrebi izvan vojene željeznice Banja Luka—Dobrljin.

Beim k. u. k. Kriegs-Ministerium. — Kod c. i kr. ratnog ministarstva.

Bittner Emanuel, ✠ R. a. B. d. M. V. Kr., ♔ III., pr. KO. 3. Kl., Obstlt. a. D., Oberbaurat. — podpukovn. izv. sl., gragj. nadsavj.
Pranböck Johann, ✠ Off. a. B. d. M. V. Kr., ♁, Obstleutn. i. d. R., Insp., Vorst. d. Tel. B. d. k. u. k. Gen. St. — čotnik u prič. — uprav.
Reinprecht Hugo, Mil. V. Kr. 3. Kl., ♁, ♁, Hptm. i. d. R., Bauoberkom. — kapet. u prič., gragj. nadpovj.
Jakupec Viktor, ✠ (Bd.), Oblt. a. D.. Bauoberkom. — gragj. nadpovj.
Maurer Ferdinand Vinzenz, ✠, Adjkt. — prist.

XV. Lehranstalten in Bosn. u. Hercegov. — XV. Nastavni zavodi u Bosni i Hercegov.

I. Geistliche Institute.
I. Duhovni zavodi.

1. Katholisch theologische Lehranstalt im Zentralseminare in Sarajevo. Unter der Leitung der Gesellschaft Jesu.
1. Katoličko teološko učilište u centralnome sjemeništu u Sarajevu, pod upravom Družbe Isusove.

Čemerlina ulica 7.

Rektor:
Horrmann Max.

Vizerektor: — Namjesnik njegov:
Werner Michael.

Spiritual: — Duhovnik:
Hamerl Franz H.

Professoren: — Profesori:

Bock Johann Petrus.
Klapuch Franz.
Puntigam Anton.
Schüth Ferdinand
Springer Emil.
Weth Wilhelm.

2. Obergymnasium mit Öffentlichkeitsrecht und Knabenseminar in Travnik. Unter der Leitung der Gesellschaft Jesu.
2. Velika gimnazija s pravom javnosti i centralno dječačko sjemenište u Travniku, pod upravom družbe Isusove.

Direktor:
Hormann Maximilian.

Vizedirektor: — Zamjenik njegov:
Dostal Ljudevit.

Professoren: — Profesori:

Bašić Anton M.
Brandis Erich.
Čepetić Stjepan.
Čuić Srečko.
Jurič Andelko.
Kilank Jakob.
Krajnović Jakob.
Kraličeк Ivan.
Kulunčić Matija.
Lončar Vjekoslav.
Predragović Josef.
Rabagjija Mathias.
Stejskal Karl.
Süß Johann.
Turčić Vjekoslav.
Zabeo Kamillo.

3. Serbisch-orthodoxe theologische Lehranstalt in Reljevo.
3. Srpsko-pravoslavno bogoslovsko učilište u Reljevu.

Direktor — Ravnatelj:
Janković Dimitrije, ✠ R., Protopresbyter — protopr.

Professoren — Profesori:

Kalember Radoslav.
Popović Simeon, Dr. theol., Protosyncellos — dr. bogosl., protosingjel.
Markičević Peter, Dr. theol., Priester — dr. teol., sveštenik.
Lazičić Dušan, Dr. theol., Priester — dr. bogosl., svešt.
Konstantinović Konstantin, Dr. theol. Priester — dr. teol., svešt.

Supplent:
Mratinković Milan.

4. Scheriatsrichterschule in Sarajevo, Čemerlinagasse Nr. 5.
4. Serijatska sudačka škola u Sarajevu, Čemerlina ulica br. 5.

Leiter — Upravitelj:
Dizdar Muhamed Emin, Prof. — prof.

Muderisse — Muderisi:
Zafranija Ibrahim Sirri eff., Prof. — prof.
Prohić Šejfullah eff., Prof. — prof.
Prešljo Abdulah ef., Lehrer — učitelj.
Hadžimulić H. Hafiz Muhamed ef., Lehrer — učitelj
Bašić Salih Safvet Ef., Lehrer — učitelj.

Professor — Profesor:
Hadžikadić Atif, Dr. ph. — dr. fil.

Okonom — Ekonom:
Sadović Velija, wirkl. Lehrer — pravi učit.
Hodžić Hasan, wirkl. Lehrer — pravi učit.

Außerordentliche Lehrkräfte — Izvanredni nastavnici:

Tobiasz Stanislaus, Obergerichsrat — sudski nadsavjednik.
Sladović Eugen Edl. v. Sladoevički, Dr. jur., Reg. Vizesekr. — dr. pr., vlad. podt.
Prelog Milan, Dr., Gymnasialprofessor — dr., gimn. prof.
Vučak Mijo, Oberrealschulprof. — prof. vel. realke.

II. Lds.-Mittel- und Fachschulen.
II. Zem. srednje i stručne škole.

1. Obergymnasium in Sarajevo.
1. Velika gimnazija u Sarajevu.

Direktor.

Kovačević Ivan.

Professoren: — Profesori:

Novak Josip.
Čaić Marko.
Šmalcelj Andrija.
Mandić Mihovil, Dr phil.
Kadić Ali eff
Bosutić Tomislav.
Lovrić Anton, Dr. phil.
Prelog Milan, Dr. phil.
Kondić Lazar.✳
Tandarić Anton.
Begović Milan.✳
Perinović Vladimir.
Goldberg Josip, Dr. phil.
Kralj Viktor.✳
Kesić Gjuro, Dr. phil. (zuget. der L. Reg. — dodijeljen zem. vladi).
Kuhner Đuro.
Renđeo Ivan.
Balassa Đuro.

Lehrer: — Učitelji:

Georgijević Milan, Dr. phil.✳
Hadžić Hakija.✳
Marković Stevo.
Muždeka Dušan.✳

Supplent: — Namjesni učitelj:

Kalnderčić Slavko.

Religionslehrer: — Vjeroučitelji:

Popović Tomo, Dr. theol., Prof. für die Ost-Orth. — prof. za ist.-prav.
Buljan Anton, Dr. theol., Prof. für die Röm.-Kath. — prof. za rim.-kat.
Levi Moritz, Dr., Professor für die span. Isr. — učitelj za španj. jevr.
Burek Ahmed, Lehrer für die Musl. — učitelj za musl.

Zeichenlehrer: — Učitelj crtanja:

Velc Ferdinand.
Popović Savo, asistent.

Turnlehrer: — Učitelj gimnastike:

Matejić Dimitrije.

Aushilfslehrer: — Pomoćni učitelji:

Weszel Samuel, Dr., Oberabbiner, Religionslehrer für die österr.-ung. Israeliten — nadrabin, vjeroučitelj za austro-ug. jevreja.
Burian Franz (französische und italienische Sprache — za franc. i tal. jezik).

2. Obergymnasium in Bihać.
2. Velika gimnazija u Bišću.

Direktor.

Simić Nikola.

Professoren: — Profesori:

Urumović Kosta.
Marušić Edo.
Čokić Ibrahim eff.
Furdek Slavko.

Lehrer: — Učitelji:

Dvorniković Vladimjr. Dr. phil.
Mihelić Fran.
Kovačavić Franjo.

Supplenten: — Namjesni učitelji:

Zorić Nikola.✳
Lovrić Stjepan.
Bijelić Jovan, Zeichenlehrer.

Religionslehrer: — Vjeroučitelji:

Krulj Nikola, Dr., Lehrer für Serb.-Orth. — učitelj za srp.-prav.
Hrvat Anto, Aushilfslehrer für Kath. — pom. učitelj za kat.
Atijas Juda, Aushilfslehrer für Israel. — pom. učitelj za jevr.
Abdijić ef. Salih, Aushilfslehrer für islam. Relig. — privrem. učit. za musel.

3. Obergymnasium in Mostar — Velika gimnazija u Mostaru.

Direktor:

Damaška Đuro, Dr.

Professoren — Profesori:

Bratićevic Ivan.
Jamnicky Leopold.
Mihić Ivan.
Behlilović Muhamed ef.
Alagić Šukrija.
Holeček Petar.
Kadunec Franjo.✳

Lehrer — Učitelji:

Majhen Vladimir.

Supplenten — Namjesni učitelji:

Baljić Salih.
Palić Marko.

Religionslehrer — Vjeroučitelji:

Govedarica Todor, ✠R., für Serb.-Orth. — za srp. prav.
Mandić Fra Dominik, für Kath. — za kat.

Turnlehrer — Učitelj gimnastike:

Kuštreba Stjepan v.✳

Zeichenlehrer — Učitelj crtanja:

Truinić Stevo.

4. Realgymnasium in Tuzla — Realna gimnazija u Tuzli.

Direktor:

Zdunić Luka v.

Professoren — Profesori:

Dujmušić Jozo Dr.
Štrodl Stjepan.
Fuderer Josip.✳
Perc Dragutin.
Šavor Lujo.

Lehrer — Učitelji:

Lukšić Carić Tomo.✳
Jovan Dragutin.✳
Petrović Dimitrije.

Supplenten — Namjesni učitelji:

Zadro Nikola.✳
Mitrović Pavao, Dr.
Drakulić Dane.

Religionslehrer — Vjeroučitelji:

Rifel Josef, Dr., Prof. f. Kath. — za kat.
Karanović Nikola, für Ost-Orth. — za ist. prav.
Alihodžić Muhamed, für Mosl. — za musl.

Turnlehrer — Učitelj gimnastike:

Muftić Enver.✳

Zeichenlehrer — Učitelj crtace:

Švrakić Theodor.

5. Franz Josef Oberrealschule in Sarajevo.
5. Velika realka Franje Josipa I. u Sarajevu.

Direktor:

Poljak Mijo.

Professoren: — Profesori:

Pfann Dragutin.
Figurić Anton.
Alexander Erich, Dr. phil.
Janković Stjepan.
Kovačević Đoko (zuget. der Land. Reg. — dodj. zem. vladi)
Brakus Stevan.
Vučak Mijo.
Zrnić Vaso, Dr. theol.
Stojanović Svetozar.
Ćorić Nikola.✳
Maraković Milan, Dr. phil.
Korenić David.
Fludernik Ignaz, Dr. phil.
Leinerl Josip Milan.
Reich Alois.
Vasković Đorđe.

Lehrer: — Učitelji:

Cepelić Milan.✳
Kihn Ivan.✳
Popović Johann.

Supplenten: — Namjesni učitelji:

Trontl Stjepko.
Uvalić Nebojša.✳

Religionslehrer: — Vjeroučitelji:

Protić Jovan, Prof., für Serb.-Orth. — za srp. prav.
Dujmušić Ivan, Dr. theol., Prof., für Kath. — za kat.
Dubravić Ali eff., Prof., für Mosl. — za musl.

Turnlehrer: — Učitelj gimnastike:

Beck Viktor.✳

Assistenten: — Asistenti:

Tješić Petar, f. Zeichnen — za crtanje.
Klemens Karl, f. d. Turnen — za gimnast.✳

6. Oberrealgymnasium in Banja Luka.
6. Velika realna gimnazija u Banjoj Luci.

Leiter — Upravitilj:

Kantoci Slavoljub, Dr. phil.

Professoren: — Profesori:

Harazim Franjo
Mocnaj Dušan.
Prezel Stanislav.
Skok Petar, Dr. phil.
Besenhofer Fridrik.✳
Kobačić Antun.
Divić Mato.
Paternoster Viktor.
Maraković Ljubomir, Dr. phil. (zuget. der Landes-Reg. — dod. zem. vladi.)
Vujičić Nikola.
Kallus Arthur.

Lehrer: — Učitelji:

Kozomara Nikola.
Kurbanović Luka.
Kotnik Janko, Dr. phil.✳
Sekulić Oskar.

Supplenten: — Namjesni učitelji:

Broz Mijo.✳
Violić Franjo.
Tymczyszyn Mihajlo.
Gjumrukčić Nurija.
Jovičić Stojan.
Kokanović Dragutin.

Religionslehrer: — Vjeroučitelji:

Grbić Damjan, Prof., für Serb.-Orth. — za srp.-prav.
Pajić Pavao, Dr., Prof. für Kath. — za kat.
Fejzagić Hafiz Bećir eff., Prof. für Musl — za musl.

7. Untergymnasium in Sarajevo.
7. Mala realna gimnazija u Sarajevu.

Leiter: — Upravitelj:

Inhof Bartol.

Professoren: — Profesori:

Hikec Anle.
Steiner Mavro.

Supplent: — Namjesni učitelj:

Schumann Heinrich.

8. Handelsakademie in Sarajevo.
8. Trgovačka akademija u Sarajevu.

Direktor:

Pichler Anton.

Professoren: — Professori:

Pavlović Franjo.
Kestrčanek Vladimir, Dr. phil.
Milanković Bogdan, Dr. phil.

Lehrer: — Učitelji:

Pokrajčić Milan.
Verzak Ferdo.
Popović Vasilj, Dr. phil.
Nechutný Fridrik, Dr. jur.

Supplenten: — Namjesni učitelji:

Pfeffer Josip.✳
Điković-Markovina Luka.

9. Lehrerpräparandie in Derventa.
9. Muška preparandija u Derventi.

Direktor:

Pavičić Georg.

Professor: — Profesor:

Stjepanović Alexius.

Lehrer: — Učitelji:

Spiry Alexander.
Lopac Mathias.
Jurkić Mirko.
Draganović Peter, zuget. — prid.

Musiklehrer: — Učitelj glazbe i pjevanja:

Kačerovský Bogomir, Prof. — prof.

Präfekten im Präparandenkonvikt: Prefekti u pripravničkom konviktu:

Spiry Aleksander (wie oben — kao gore).
Đogo Husein, zuget. — prid.

Religionslehrer: — Vjeroučitelji:

Tadin Kalixt, Suppl. für die Kath. — prof. za kat.
Korkut Derviš, Suppl. für die Musl. — za musl.
Prnjatović Jefto, Dr., Prof. für Orthodoxe — za pravoslavne.

Übungsschullehrer — Učitelji vježbaonice:

Vulić Risto.
Buljušmić Hakija.
Miloš Anton.
Đogo Husein.

10. Lehrerinnenpräparandie in Sarajevo.
10. Ženska preparandija u Sarajevu.

Direktor:

Pavičić Stanko.

Professoren — Profesori:

Milaković Josip.
Dvornikoviċ Ludwig.
Truhelka Jagoda.
Cihlař Flora.

Lehrer: — Učitelji:

Krnić Manojlo.
Grujić Vaso.

Religionslehrer: — Vjeroučitelji:

Đebić Nikola, für die Kath. — za kat.
Jovanović Jovan, Prof., für Orth. — za pravoslavne.

Übungsschullehrerinnen — Učiteljice vježbaonice:

Rückert Fanny.
Radović Milena.
Marašek Zdenka.
Stjepanović Melanija, zuget. Elementarschullehrerin — dod. uč. osn. škole.

11. Technische Fachschule in Sarajevo.
11. Tehnička stručna škola u Sarajevu.

(Eröffn. 1910.)

(Ziel: Heranbildung von Baumeistern, Geometern, Bauunternehmern, technischen Beamten für den Privat-, Gemeinde- und Landesdienst, Bahnmeistern.)

(Otvor. 1910.)

(Svrha: Obrazovanje gragjev. majstora, geometara, gragjev. poduzetnika, tehničk. činovnika za privatnu, općinsku i zemaljsku službu, željezničarskih majstora).

Direktor:

Svoboda Method, Ing. u. Prof. — inž. prof.

Fachlehrer: — Stručni učitelji:

Tomašević Nikolaus, Architekt — arhitekt.
Vesely Josef, Ing. mjernik.
Truhelka Branimir, Dr., Lehrer — dr., učit.

Hilfslehrkräfte: — Pomoćni učitelji:

Alexander Erich, Dr. phil., Prof. — dr. fil., prof.
Brakus Stevan, Prof. — prof.
Vučak Mijo, Prof. — prof.
Stojanović Svetozar, Prof. — prof.
Ćorić Nikolaus, Lehrer — učitelj.
Ljubičić Stanko, Lehrer — učitelj.
Meštrić Josef, Fin.-Sekretär — fin. tajnik.
Bunić Josef, Ob-.Ing. — nadinž.
Stern Josef, Ing. — inž.
Rekvényi Josef, techn. Adjunkt — tehn. prist.
Čemo Salih, konz. Maurermeister — ovl. zidarski majstor.

12. Försterschule in Sarajevo.
12. Šumarska škola u Sarajevu.

Professoren: — Profesori:

Holl Ferdinand, dipl. Förster, zugleich Leiter — dipl. forest, ujedno uprav.
Stříbrný Emil, dipl. Förster — dipl. forest.

III. Handelsschulen.
III. Trgovačke škole.

Sarajevo.

Direktor:

Mutić Marko.

Lehrer: — Učitelji:

Pejić Milan.
Raca Gjorgje.
Badalić Svetoslav.
Sebastjan Stjepan.
Kulier Andrija.
Kovačević Ivan.✳
Radošević Franjo.
Ćuković Dragutin.✳
Žulbić Mijo.
Dilber Fabijan.

Mostar.

Direktor:

Ilić Georg.

Lehrer: — Učitelji:

Martak Nikola.
Sofilj Jovan.
Marković Stjepan.
Malić Stjepan.
Kelez Ivan.✳

Tuzla.

Direktor:

Franz Emil.

Lehrer: — Učitelji:

Rajman Ljudevit.
Duić Nikola.
Peleš Rade.✳
Ambrožić-Barbarić Milan.✳
Krdžalić Rifat.
Tubinović Miloš.
Popović Milutin.
Ivanić Ilija, zuget. — prid.

Bijeljina.

Leiter: — Upravitelj:

Kolarec Anton.

Lehrer: — Učitelji:

Vukašinović Vaso.
Vojnović Petar.
Zorn Josip.
Sinanagić Murat.
Milošević Ljubomir.✳
Kalnderčić Radovan.
Štefanac Anto, zuget. — prid.

Brčko.

Direktor:

Lukač Rade.

Lehrer: — Učitelji:

Kovačević Stjepan.
Manojlović Justin.
Čupić Ivan.
Šešić Artur.

Livno.

Direktor:

Jagodić Joco.

Lehrer: — Učitelji:

Bijelić Stojan, zuget. Direkt. — prid. direkt.
Bosnić Pane.
Begović Nikola.
Sambrailo Nikola.
Puškar Marko.✳

Travnik.

Direktor:

Vrbančić Ferdinand.

Lehrer: — Učitelji:

König Peter.
Roksandić Mojo.
Spiletak Andrija.
Pitić Marko.
Matišić Anto.
Mulić Ibrahim, zuget. — prid.

Trebinje.

Leiter — Upravitelj:

Mrduljaš Stjepan.

Lehrer — Učitelji:

Krpan Vladimir, zuget. — prid.
Koteček Melanija, zuget. — prid.

IV. Höhere Mädchenvolksschulen.
IV. Narodne više djevojačke škole.

Sarajevo.

Direktorin: — Direktorica:

Pavičić Ludvine.

Lehrerinnen: — Učiteljice:

Dubravac Juliana.
Zapletal Eleonora.
Sertić Jelka.
Turkalj Marija.
Steinmetz Ivana.
Radl Marie.
Matejić Josefine, zuget. Elementarschullehrerin (Turnlehrerin) — prid. učit. osn. šk. (učiteljica gimnastike).
Glanz Josefine, Handarbeitslehrerin — učiteljica ručnog rada.

Hilfslehrerinnen — Pomoćne učiteljice:
Korenić Milica, für Klavier — za klavir.
Krivošić Bosiljka, Handarbeitslehrerin — za ručni rad.

Mostar.

Direktorin — Direktorica:
Rajal Ludmila, ✠, Elis. O.

Lehrerinnen — Učiteljice:
Lattas Ljuba.
Pusić Melanie.
Knežević Marija.
Scheu Henriette.
Wetzer Anna.
Woska Ljubica.
Zorec Elsa, Handarbeitslehrerin — učiteljica ručnog rada.

Hilfslehrerinnen — Pomoćne učiteljice:
Salvi Anita für Klavier — za klavir.
Bastendorff Louise, Hausmutter — domaćica.

Banja Luka.

Leiter — Upravitelj:
Kurtović Ivan.

Lehrerinnen: — Učiteljice:
Praunsperger Emma.
Pinter Mila.
Dimović Nada.
Popović Marina.
Šegota Amalie, für Französisch — za franc.

Hilfslehrerin — Pomoćna učiteljica:
Molnár Anna, für Klavier — za klavir.

Musliman. höhere Mädchenvolksschule in Sarajevo — Muslimanska viša djevojačka narodna škola u Sarajevu.

Direktorin — Direktorica:
Tandarić Helene.

Lerehrinen — Učiteljica:
Bergant Milka.
Jaković Ivka.

Handarbeitslehrerinnen — Učitelj. za rad:
Knežević Anka.
Čilimović Dragica.

V. Landesfrauenfachschulen.
V. Zemaljske ženske stručne škole.

Sarajevo:

Leiterin — Upraviteljice:
Kalember Marija.

Lehrerinen — Učiteljice:
Gollob Marie, zuget. Lehrerin der höheren Volksschulen — prid. uč. viš. nar. škola.
Mellin Antonie.
Svoboda Marie.
Višnjić Dragica, Hilfslehrerin — pom. uč.
Kugler v. Marie, Hausmutter — domaćica.

Mostar:

Direktorin — Direktorica:
Rajal Ludmila, wie oben — kao gore.

Lehrerinnen — Učiteljice:
Kolarić Vladojla, zuget. L. d. höheren Volksschulen — prid. učit. viš. nar. škola.
Englert Justine.
Delić Mara, Hilfslehrerin — pomoćna učit.

Banja Luka:

Leiterin — Upraviteljica:
Andreić de Glogon Danica.

Lehrerinen — Učiteljice:
Prica Ružica.
Kolarović Mara.
Zoldy v. Olga, Hilfslehrerin — pom. učit.
Brunner Gisela, Hausmutter — domaćica.

Tuzla:

Leiterin — Upraviteljica:
Dragutiu Marie.

Hilfslehrerinnen — Pomoćne učiteljice:
Frkatović Zora.
Marton Danica.

Allgemeine Elementarschulen.*) — Opće osnovne škole.*)

Lehrkräfte, deren Namen kein Amtscharakter beigefügt ist, sind Lehrer, bzw. Lehrerinnen. Ein dem Namen folgendes „namj.“ bezeichnet eine supplierende Lehrkraft. — Kod osoblja, uz čija imena nije dodan službovni karakter, razumijeva se, da su to učitelji, odnosno učiteljice. Dodatak „namj.“ uz ime označuje namjesno učiteljsko lice.

I. Hauptstadt — Glavni grad Sarajevo.

I. Dječ. škola.
(Bendbaša).

Fazlagić Hajdar, upravitelj.
Loga Ibrahim.
Husaković Šefko.
Vidaković Nikola.
Raković Miralem.
Sikirić Behaudin ef., vjeroučit.
Kulenović Haf. Džafer ef., vjeroučitelj.

II. Dječ. škola.
(Apelova obala.)

Moder Stanislav, upravitelj.
Radaković Petar.
Stepanović Melanija.
Jirka Antun.✳
Pospišil Marija.
Ansion Stanislava, namj.
Wąsowicz Emilja, namj.
Kruszelnicki Marija, namj.
Prpić Zora, namj.
Hadžijamaković Muhamed ef., vjeroučitelj.
Kemura Seifuddin, ef., vjerouč.
Ković Muhamed ef., vjeroučitelj.

III. Dječ. škola.
(Ferhadija.)

Palandžić Nikola, upravitelj.
Ilijić Stjepko.
Boroević Ljubomir.
Krstović Simo.
Hallama Irma.
Thyr Ernestina.
Kreševljaković Hamdija.
Poczak Johana, namj.
Vinković Zlatka, namj.
Čukar Vera, namj.

IV. Dječ. škola.
(Sulejman ulica.)

Pejić Adam, uprav.
Altaraz Avram.
Izrael Mazalta.
Bunek Vlasta, namj.
Levi David.✳
Pinto Estera, namj.
Kulier Aurelija, namj.
Palandžić Marija, namj.
Konforte Zadik, izr. vjerouč.

V. Dječ. škola.
(Marijin dvor).

Sertić Franjo, uprav.
Siwiec Alfonza.
Dittmer Ema, namj.
Damjanić Roksanda.
Alaupović Dragutin, vjeroučit.

Djevojačka škola.
(Ćemaluša.)

Mandić Sofija, upraviteljica.
Lattas Anna.
Hušner Marija.
Krnić Gabrijela.
Murko Marija.
Soukup Božena.
Salom Simka, namj.
Krstović Milica, namj.
Gligić Vidosava, namj.
Žagrović Mihovila, namj.
Altaraz Klara, pomoćn. učit.

Muslimanska djevoj. škola.

Domanik Sofija.
Hanna Danica.
Sklenař Jelka.
Berberović Hasnija, namj.
Ukšinagić Behija, namj.
Girzik Elza, pomoćn. učit.

Mješovita škola
kod glavnog kolodvora.

Maldini Rudolf, baron, upravitelj.
Delić Stevan.
Jovanović Jovo.
Šponar Sofija.
Hangi Koloman.✳
Jamar Elfrida.
Przybylski Kornelija, namj.
Ljubičić Ljubica, namj.
Cvitan Marica, namj.
Novotny Anna, namj.

II. Kreis — Okružje Sarajevo.

Bijelo brdo (kot. Višegrad).
(Upražnjeno.)

Blažuj:
Prpić Mirko.

Brestovsko (kot. Fojnica).
Bjelobrk Josip.✳
Jurišić Terezija.

Breza (kot. Sarajevo).
Kušec Franjo, starj. (leit. Lehrer).
Kušec Marija, učiteljica (Lehrerin).

Busovača (kot. Fojnica).
Malbaša Gjuro, starj. (leitender Lehrer).✳
Hiroš Sidonija.
Malbaša Anka.
Desselbrunner Branko.✳

Čajniče (kot. Čajniče).
Fehimović Sulejman, starj.
Mitrović Milena.

Čelebići (kot. Foča).
(Upražnjeno.)

Čevljanovići (kot. Sarajevo).
Pichler Marija, namj.

Čifluk (kot. Visoko).
Obrenović Pajo.

Doboj b. Kak. (kot. Visoko).
Efendić Husejn.

Foča a. Dr. (kot. Foča).
Kapetanović Zulfo, starj.
Mandušić Jelena.
Mandušić Marija.
Ljubibratović Ljubiša, namj.✳
Marčeta Jelenka. namj.

Fojnica kod Kiseljaka (kot. Fojnica).
Vrban Petar, uprav. učitelj (leit. Lehrer).✳
Kulier Marija.
Trifković Draginja.
Houska Emilija.
Vrebac Nikola.✳

Gojevići (kot. Fojnica).
Pavić Petar.

Goražda (kot. Čajniče).
Midžić Salih, starj.
Radosavljević Radmila, namj.
Čaić Laura, namj.

Hadžići (kot. Sarajevo).
Jekić August.

---

*) Der offizielle Titel der Lehrerinnen in Bosnien-Hercegovina im dienstlichen und außerdienstlichen Verkehr ist „Frau“. — Zvanični naziv učiteljica u Bosni i Hercegovini u službenom i privatnom saobraćaju jest „Gospoja“.

Hrusnica.
Muhic Jusuf.

Ilidže (kot. Sarajevo).
Ćurić Josip, upravitelj.
Zec Milica.
Daskalović Marija, namj.

Ilijaš (kot. Sarajevo).
Knežević Simo.

Jeleč (kot. Foča).
Vukotić Zejnil.

Kalinovik (kot. Foča).
Arežina Jovo, starj.
Malić Ljubica, namj.

Kiseljak (kot. Fojnica)
Elegović Andrija.

Klečkovac (kot. Rogatica).
(Upražnjeno.)

Kobiljdô (kot. Sarajevo).
Veljković Milica.

Kralupi (kot. Visoko).
Predolin Artur, upravitelj.
Predolin Anka.
Sašić Olga.

Kreševo (kot. Fojnica).

Knabensch. — Dječ. škola.
Pavičić Marko, starj.✳
Bruck Franjo.✳
Pletikosić Margareta, namj.
Pletikosić Ivanka, namj.

Mädchensch. — Djev. škola.
Pavičić Ljubica, starješinka.
Medaković Milka, namj.

Kuliješ (kot. Sarajevo).
Vidošević Vladimir.

Međeđa (kot. Rogatica).
(Upražnjeno.)

Međuriječje (kot. Čajniče).
Čamdžić Hamid.

Miljeno (kot. Čajniče)
Bećirbašić Zulfo, namj.

Mioče (l. P. Višegrad).
Kujundžić Draginja.

Osovo (kot. Rogatica).
Ćurić Alija.

Pazarić (kot. Sarajevo).
Gučevac Ilija, upravitelj.
Putica Anka.
Dubravec Milka, namj.

Podgrab (kot. Rogatica).
Kordić Anton, starj.
Kordić Aurelija.

Popov most (kot. Foča).
Jakić Mehmed.

Dol. Prača (kot. Rogatica).
Sunarić Anđelka.

Prelovo (kot. Višegrad).
(Upražnjeno.)

Pržići (kot. Visoko).
Fristacki Ivan pl., starješina.✳
Fristacki Ljubica pl.
Zerbs Ljubica.

Rogatica (kot. Rogatica).
Čamo Husein, starj.
Stopa Sofija, namj.
Perendija Milena, namj.
Stopa Helena, namj.

Rudo (kot. Višegrad).
Šiljković Mehmed, starj.
Lazić Saveta, namj.

Semizovac (kot. Sarajevo).
(Upražnjeno.)

Stjenice (kot. Rogatica).
Puskar Petar, namj.

Kralj. Sutjeska (kot. Visoko).
Barišić Anto, starješina.
Barišić Sofija.

Štrpci (kot. Višegrad).
Ugarković Pavle, starj.
Ugarković Persa.
Nikolić Jelka.

Trnovo (kot. Sarajevo).
Lučarević Ahmed, starj.✳
Maksimović Dragica, namj.

Ustikolina (kot. Foča).
Limić Sabrija.

Vardište (kot. Višegrad).
Trebić Zorka.

Vareš (kot. Višegrad).

Knabensch. — Dječ. škola.
Martinčević Franjo, uprav.
Crvenković Veronika, namj.
Ertl Irma, namj.
Gollob Adela, namj.

Mädchensch. — Djev. škola.
Gollob Olga, starj.
Jarosz Ludmila, namj.
Gašić-Musić Tomka, namj.
Crvenković Fanika, namj.

Vijaka (kot. Visoko).
Čvorišćec Josip, starj. (leit. Lehrer).
Čvorišćec Katica.

Visoko.
Kostić Boško, upravitelj (Schulleiter).
Kostić Agapija.
Schiller Gizela.
Martinčević Lucija, namj.
Franz Olga, namj.
Dvornković Anka, namj.

Višegrad.

Knabensch. — Dječ. škola.
Osmanagić Hasan.
Kovač Marija.

Mädchensch. — Djev. škola.
Mlinarević Mileva.

Zaborak (kot. Čajniče).
Hodžić Muhamed.

Zgošća (kot. Visoko).
Milinović Marko, starj.
Milinović Sofija.

III. Kreis — Okružje Banjaluka.

Banjaluka.

I. Knabensch. — Dječ. škola.
Štimac Ivan, upravitelj (Schulleiter).
Vuletić Isak.
Čubelić Franjo.
Tasovac Darinka, namj.

II. Knabensch. — Dječ. škola.
Alić Selim, starj.
Bürger Eugen.
Pita Jusuf.
Sušac Ivan.
Babić Vilma.
Massari Vera.
Hamid Kadić, vjeroučitelj.
Hafić Muhamed Ali eff. Dukatar, vjeroučitelj.

I. Mädchensch. — Djev. škola.
Tomljenović Ida, starj.
Lattas Danica.
Hrnška Vilma, namj.

II. Mädchensch — Djev. škola.
Pranjić Mila, starj.
Sunarić Ivka, namj

Bjelajci (kot. Bos. Dubica).
Kosanović Milan.✳
Banić Josip.

Blatnica.
Franjo Marko, starj.
Ružić Mileta.✳
Kolar-Stržalkowska Franjka.

Bosn. Brod (kot. Derventa).
Žeravica Nikola, starj.
Žeravica Terezija.
Čaić Zora.

Čečava.
Petrović Vaso.

Derventa.
Miloš Katica.
Jurkić Katica.
Sečkar Magdalena.

Doboj.

Knabensch. — Dječ. škola.
Dimač Bartol.✳
Siwiec Stanislava.
Stipančić Stanko, namj.✳

Mädchensch. — Djev. škola.
Gossler Marija, starj.
Trubelka Agata.
Samardžija Danica.

Dol. Dolina (kot. Banja Luka).
Blažević Ivan.✳
Müller Stjepan, namj.✳
Sočo Petar.

Dragočaj (kot. Banjaluka).
Kranjčević Stjepan.✳
Ševeljević Dragica, namj.

Bosn. Dubica.
Konjhodžić Tahir, upravitelj.
Fischer Karola.
Pfeffer Božena.
Slunjski Rudolf, namj.✳
Vrga Danica, namj.
Paulić Stefanija, namj.

Gor. Dubica (kot. Derventa).
Blažević Gabrijel.

Ferići (kot. Prijedor).
Spasojević Dimitrije.

Foča (b. Derv.).
Juračić Mijo.

Franz-Ferdinandov Vis (kot. Tešanj).
Štrk Juraj.✳
Slunjski Zora, namj.

Glogovac (kot. Prnjavor).
Klingel Josip, starj.✳
Siglhuber Emilija, namj.
Siglhuber Valerija, namj.

Bosn. Gradiška.
Hadžić Fazlo, starj.
Diklič Olga.
Vrinjanin Marija, namj.
Grum Gizela, namj.

Imljani (kot. Kotor Varoš).
Skakić Miloš.

Ivanjska (l. P. Banjaluka).
Barišić Pavao.

Klašnice (kot Banjaluka).
Dmitrović Danilo.
Đurica Đorđo.✳

Bos. Kobaš (kot Prnjavor).
Maksimović Radovan, starj.✳

Komušina (kot. Tešanj).
Begović Ivan.

Koraće (kot. Derventa).
Röhrig Henrik.

Bosn. Kostajnica (kot. Bos. Novi).
Janjčić Radoslav, upravitelj (Schulleiter).
Janjčić Draginja.
Valić Zorka.
Šebelić Anka, namj.

Kotor Varoš.
Antunović Ivan, starj.
Lisiewicz Anna,
Kemenović Dragica, namj.
Kostić Vjera, pom. učit.

Kozarac (kot. Prijedor).
Midžić Muharem, starj.
Ćurić Anto.✳
Tufegdžić Mladen.✳
Jelić Anka.
Pejnović Milutin, namj.✳
Pečanić Marija, namj.
Worišek Valerija, namj.

Krupa n. V. (kot. Banjaluka).
Lazarević Nedjelko.

Laminci (kot. Bos. Gradiška).
Savić Krsto.

Lomovita.
Radetić Simo, starj.
Grubišić Darinka, namj.

Liješće (kot. Derventa).
Vuković Nikola.

Lišnja (kot. Prnjavor).
Martinović Stjepan.

Ljubija (kot. Prijedor).
Dizdarević Ilija, starj.✳
Dizdarević Hermina.

Majevac (l. P. Derventa.)
Bilčar Stevan.

Martinac. (Bez. Prnjavor).
Banjčević Đorđo.

Novi Martinac. (kot. Prnjavor).
Milanović Ivan, starj.

Miljanovci (kot. Tešanj).
Silajdžić Omer.

Bosn. Novi.
Cerić Hasan beg, starj.
Ilić Milka.
Ehrmann Adela, namj.
Krivošić Marija, namj.
Habdija Zora, namj.

Novigrad (l. P. Dervent).
Stanišić Danilo.

Novo Selo (l. P. Dervent).
Sandri Vinko.
Sandri Ivana.

Odžak (l. P. Dervent).
Kutrovac Stjepan, starj. (leit. Lehrer).
Kutrovac Emilija.
Odić Katinka, namj.

Opsječko (kot. Banjaluka).
Koča Momir.

Orahova (kot. Bos. Gradiška).
Handanagić Sulejman.

Piskavice (kot. Banja Luka).
Lugonjić Filip.

Plehan (l. P. Dervent).
Ćurić Nikola.

Podnovlje (l. P. Dervent).
Divljan Petar.

Potočani k. Odž. (l. P. Dervent).
Igl Karlo, starj.
Igl Marija.

Potočani k. Prnj. (kot. Prnjavor).
Polovina Dane, starj.✳
Polovina Marija.
Radetić Đuro.
Palavestra Ljubica, namj.

Prijedor.
Hadžialijagić Sulejman, starj.
Borjanović Zorka.
Štajcar Ružica.
Erdösy Zora.
Šlajcar Ivan.✳
Sedić Elisabeta, privr. nčit.
Bojko Paula, namj.
Peršić Danica, namj.

Prnjavor.
Ivanović Nikola, starj.
Daidžić Osman.
Kojić Stana.
Maričić Vilhelmina, namj.
Brozović Danica, namj.

Rakelići.
Pjevčević Josip.

Romanovci (kot. Bos. Gradiška).
Bahić Kosta.✳
Kovinjalo Grozda, namj.

Skender Vakuf (kot. Kotor Varoš).
Lalić Đorđo.

Slatina (kol. Banjaluka).
Đorđević Vaso.

Sokoline (kot. Kotor Varoš).
Pilko Đuro.✳
Brigita Lenz.

Sratinska. (kot. Banja Luka).
Babić Ivan.✳
Topalović Milka, namj.

Stanari (kot. Tešanj)
Kosanović Simo, namj.

G. Svilaj (kot. Derventa).
Batinić Stjepan.

Bosn. Svinjar (kot. Prnjavor)
Marković Isajilo.

Šargovac (kot. Banja Luka)
Kočiš Josip.

Šibovska (kot. Prnjavor).
Barbarić Jakov, upravitelj.
Barbarić Milka.

Šije (kot. Tešanj).
Žiško Mustafa.

Teslić (kot. Tešanj).
Pavelić Mato, starj.✳
Jusić Vilma.
Winkler Elizabeta, namj.
Reiher Sofija, namj.
Čiča Draginja, namj.

Tešanj.
Dedić Šaćir, starj.
Kapetanović Zorka.
Treyer Ljubica.
Sučević Julka, namj.

Tešanjka (kot. Tešanj).
Mehmedbašić Jusuf.

Vinska (kot. Derventa).
Radulović Milan.

Vučjak (kot. Prnjavor).
Leudár Emil.

Žeravac (l. P. Derventa).
Kapetanić Mirko.
Dolić Ivan.
Marić Katica, namj.

IV. Kreis — Okružje Bihać.

Bastasi.
(Upražnjeno.)

Bihać.

I. Elementarsch. — dječ. škola.
Tatlić Bećir, starj.
Perčinlić Josip.
Besarović Leposava.
Bastaja Rafajlo, namj.✳
Bengić Zlatka, namj.

II. Elementarsch. — dječ. šk.
Ahić Ruždija, staj.
Marlinovic Danica, namj.
Bagarić Ludmila, namj.
Abdić Salih, uč. or. pred.
Dervis eff. Hodžić, uč. or. pred.

Mädchensch. — Djev. škola.
Glumac Juliana.
Radl Štefanija, namj.

Bjelaj (kot. Petrovac).
Senić Nikola, starj.
Senić Ivanka.

Bravsko (kot. Ključ).
Šnjica Marko.

Budimlić Japra (kol. Sanski Most).
Milinović Ostoja.

Bukovača (kot. Bos. Petrovac).
Savić Danilo, starj.
Savić Danica, pom.

Cazin.
Šaran Halid, starj.
Pacher Antonija, namj.
Vukmanović Marija, namj.

Vel. Cvjetnić (kot. Petrovac).
Popović Danilo.

Dobro Selo (kot. Krupa).
Stojnić Stevan, starj.
Lazarević Marija.

Drvar (kot. Petrovac).
Zagorac Miloš, starješina.
Brajić Ravijojla.
Ivanišević Vasilija.
Neug Beata, namj.
Mihálek Anto, namj.✳

Glinica (kot. Cazin).
Čučković Stojan.
Praštalo Mara, namj.
Bujić Savka, namj.

Hašani (kot. Krupa).
Stojanović Milan, starj.
Stojanović Anka.

Husanbegova Jasenica (kot. Bos. Krupa).
Gajić Trifun, starj.
Gajić Milka.

Vel. Kladuša (l. P. Cazin).
Turančić Husein.

Ključ.
Šišić Mustafa, starj.
Smiljanić Milena, namj.
Antić Marija, namj.

Krnjeuša (kot. Bos. Petrovac).
Božić Aleksa, starj.
Božić Ernestina.

Bosn. Krupa.
Martinović Milan, upravitelj (Schulleiter).
Martinović Milka.
Čavkić Fejzo.
Šašić Štefanija.
Kotur Lazar.✳

Kulen Vakuf (kot. Petrovac).
Šehović Mehmed, starj.
Ajdić Simo.✳
Popadić Bogoljub.✳
Juračić Slavko, namj.

Lipa. (kot. Bihać).
Adamović Lazar.

Lušci-Palanka (kot. Sanski Most).
Miljuš Mile, upravitelj.
Biljan Ljubica.

Stari Majdan (kot. Sanski Most).
Redžić Sulejman, staj.
Pogačar Marija, namj.

Majkić Japra.
Kalember Nikola.✳
Borovac Nikola.✳
Šašić Sáva.

Osredak (kol Cazin).
Bogunović Petar.✳
Lakić Ljeposava, namj.

Otoka (kot. Krupa).
Gaković Petar, uprav.
Opačić Ilija.✳
Spindler Ana, namj.

Pećigrad.
Talić Sabit, starj.
Talić Andromaha.

Bosn. Petrovac.
Gorić Ibrahim, starj.✳
Stilinović Božica, namj.
Semir Sara, namj.
Smiljanić Natalija, namj.

Podzvizd (kot. Cazin).
Bursać Milan, namj.✳
Pečenković Jusuf.✳
Jakupović Suljeman, starj.

Vel. Radić (kot. Krupa).
Sudčević Milan.✳
Dević Evgenija.

Rasavci (kot. Sanski Most).
Kovačević Milutin.

Tržac-Raštela (kot. Cazin).
Ibraković Ibrahim.

Gornji Ribnik (kot. Ključ).
Kočović Milka, namj.

Stara Rijeka (kot Sanski most).
Dubravčić Stjepan.

Ripač (kot. Bihać).
Redžić Osman.
Radaković Milan, namj.✳
Pejić Dušan, namj.✳

Sanica (kot. Ključ).
Dragojević Ljubomir.✳
Dragojević Darinka.
Ljubunčić Salih.
Mogić Milan, namj.✳

Sanski most.
Djanješić Martin, upravitelj.
Komadina Sofija.
Šomek Laura, namj.
Šomek Marija, namj.

Sasina (kot. Sanski most).
Kević Mato.

Sitnica (kot. Ključ).
Jovanović Nikola S.

Sokolovo (kot. Ključ).
Vuković Nedjelko.

Trnbar (kot. Petrovac).
Uzelac Danilo.✳
Hanazarević Natalija.

Vrbljani (kot. Ključ).
Božić Petar P., starj.
Božić Ljubica.

Vrnograč (kot. Cazin).
Herić Derviš.

Vrtoče (kot. Bihać).
Perić Mile.

V. Kreis — Okružje Tuzla.

Amajlije (kot. Bijeljina).
Marjanović Vaso.

Batković (kot. Bijeljina).
Bričić Stevan.

Bijela (kot. Brčko)
Ribar Pavao.✳
Stanić Nevenka.

Bjelina.

Dječ. škola.
Subotić Svetozar.
Topčić Hašim.
Schwarz Olga.
Zorn Irena.
Bulić Zijah, namj.
Dokuzović Albina, namj.
Manojlović Danica, namj.
Benak Anđelko, namj.✳

Djev. škola.
Adžija Zora, starj.
Radoman Anđelka.
Premužić Amalija.
Radović Anka, pom.

Boće (kot. Brčko).
Magdić Ivan.✳
Brindl Stjepan.

Bok (kot. Brčko).
Oršanić Stjepan.✳
Strojný Cecilja.

Boljanić (kot. Gračanica).
Petrović Vasilije.
Petrović Darinka.

Branjevo (kot. Zvornik).
Hatz Samuel, upravitelj.
Pejnović Milorad.✳
Sarnavka Olga.
Bogdanić Stanica, namj.
Sarnavka Helena, namj.

Bratunac (kot. Srebrenica).
Lončar Ilija.✳
Haćam Hasan.

Brčko I.

I. Dječ. škola.
Štěpánský Karl, upravitelj.
Ivanović Nedjeljko.
Biljan Marija.
Kovačević Georgina, privr.
Ribičić Anđa, namj.

II. škola.
Mehić Omer, starj.
König Jelena.
Hruška Karlina, namj.
Kapić Omer ef., vjerouč.
Mulahusić Casif ef., vjerouč.

Brezovo Polje (kot. Brčko).
Midžić Muhamed, starj.
Imamović Hasib, namj.

Brodac (kot. Bjelina).
Zarić Svetozar, starj.
Zarić Darinka.
Milanović Jovo, namj.✳

Bukvik (kot. Brčko).
Vulić Jelka, starj.
Vulić Desanka, namj.

Crkvina (kot. Gradačac).
Todić Mihajlo.

Crnjelevo (kot. Bjelina).
Kovačević Branko, starj.
Brujić Milka.
Ćasić Borivoj, namj.✳

Čelić (kot. Brčko).
Džaferhegović Sulejman.

Domaljevac (kot. Gradačac).
Lopata Ivan.✳
Lopata Sofija.
Belilz Stefanija, namj.

Dragaljevac (kot. Bijelina).
Jezdimirović Svetozar.

Drinjača (kot. Srebrenica).
Ibrahimpašić Muhamedbeg, starj.
Ibrahimpašić Milena.

Dubrave (kot. Brčko)
Filipović Matija.

Dol. Dubrave (kot. Tuzla).
Vrdoljak Roko, starj.
Vrdoljak Katica.

Dvorovi (kot. Bijeljina).
Majstorović Stanislav.

Đurđevik (kot. Tuzla).
Divanefendić Smajil.

Fakovići (kot. Srebrenica).
Pejnović Dušan.✳
Jezdimirović Jelena, namj.

Franz Josefsfeld (kot. Bijeljina)
Ulreich Ferdinand, starj.
Kaunitz Štefanija.
Hanya Gustav.✳
Falkenburger Antun.✳
Štencel Gizela, namj.
Kirch Olga, namj.

Gare (kot. Maglaj).
Repić Petar, nam.
Repić Valerija.

Garevac (kot. Gradačac).
Miletić Mato.

Gračanica.
Ustavdić Ibrahim, starj.
Matulić Marija pl.
Mazan Zora.
Despić Divna.

Gradačac.
Midžić Čamil, starj.
Jordan Valerija.
Šterk Josip.✳
Đokić Danica.
Hubmayer Ilsa.
Jaković Zorica, namj.

Srp. Grapska (kot. Gračanica).
Samardžija Vidosava.
Matković Sofija, namj.

Hajderovići (kot. Maglaj).
Baralić Abdulah.

Han Pijesak (kot. Vlasenica).
Konjik Nikola.

Jablanica n. Jabl. (kot. Brčko).
Drča Danilo, starj.
Drča Zorka.

Janja (kot. Bijeljina).
Srdić Đuro, uprav.
Peserli Dragica, namj.
Žouželka Aurelija, namj.

Jasenica Gornja (kot. Tuzla).
Odić Ivan.

Johovac (kot. Bjelina).
Glišić Jelica.

Kalesija (kot. Zvornik).
Bešlić Milan, starj.
Knežević Vidoslav.✳
Perić Pero, namj.✳
Knežević Zorka.

Kladanj.
Ažderović Adem, starj.
Savić Jovanka, namj.

Knežina (kot. Vlasenica).
Mulić Mustafa.

Koraj (kot. Bjelina).
Hahn-Lombarović Mato, starj.✳
Petković Leposava, namj.

Korenita (kot. Bjelina).
Jovanović Ljubomir.

Kozluk (kot. Zvornik).
Čardžić Nedžib.

Kožuhe (kot. Gračanica)
Perenčević Gjuro.

Kravice (kot. Srebrenica).
Dević Stevan.✳
Krnić Draga.

Ljepunica (kot. Tuzla).
Migić Ivan.

Lončari (kot. Brčko).
Skenžić Isajilo, starj.
Skenžić Vukosava.

Lukavac Turski (kot. Tuzla).
Gluhić Ahmed, starj.
Šeremet Asim, namj.✳

Maglaj.
Muradbašić Osman, starj.
Simić Milan.✳
Czezner Leopoldina.
Toman Emilija, umir. uč., namj.
Radović Draginja, namj.

D. Mahala (kot. Brčko).
Dječ. škola.
Abramović Anka.
Djev. škola.
Abramović Mila.

Miloševac (kot. Gradačac).
Stanišić Natalija, priv. uč.

Modriča (kot. Gradačac).
Sočo Mato, upravitelj.
Marković Anka.
Kapetanović Husejinbeg.

Morančani (kot. Tuzla).
Franić Josip.

Vel. Obarska (kot. Bijeljina)
Trešnjić Jovan.

Obudovac (kot. Brčko).
Stanivuković Stanko, starj.
Stanivuković Stefanija.

Olovo (kot. Kladanj).
(Upražnjeno.)

Orašje (kot. Brčko).
Jurić Mato.

Osječani (kot. Gračanica).
Vasiljević Nikola, namj.

Oštra Luka (kot. Brčko).
Biljan Anto.

Ozren (kot. Gražanica).
Manojlović Petar.

Porječina (kot. Gračanica).
Popara Miloš.

Požarnica (kot. Tuzla).
Radonić Jovan.

Porebrice (kot. Gradačac)
Mandrapa Risto, priv. uč.

Puračić (kot. Tuzla).
Dizdarević Hasan, starj.
Ostojić Milena, namj.
Ajvazović Mijo, namj.✳

G. Rahić (kot. Brčko).
Kovačević Vilim.

Ražljev (kot. Brčko).
Jovandić Marija.
Dimović Jelena, namj.

Skelani (kot. Srebrenica).
Mulabdić Mehmed, starj.
Mlađenović Mileva, namj.

Skipovac (kot. Gračanica).
Gašić Nikola.

Skočić (kot. Zvornik).
Lukić Ljubica.
Lukić Ljeposava.

Gor. Skugrić (kot. Gradačac).
Galeb Risto.

Slatina k. Š. (kot. Gradačac).
Jovanović Cvjetin.

Srebrenica.
Berberović Avdo, starj.
Eisenhut Jelena.
Durbešić Danica, pl.
Rakić Ružica, namj.

Svinjarevac (kot. Bjelina).
Novaković Žarko.✳
Gajanović Mileva.

Bosn. Šamac (kot. Gradačac).
Petres Donat, starj.
Jovanović Aćim.
Masz Katarina.
Stefanović Staka.
Malbaša Milica.
Müller Ljudevit.
Pečovnik Ana, privr. uč.
Hepperger Darinka, namj.

Šejkovići (kot. Zvornik).
Bobarević Đorđo.

Tolisa (kot. Brčko).
Blažeković Stjepan, starj.
Blažeković Ljubica.

Tramošnica (kot. Gardačac).
Mišić Ivan.

Trbuk (kot. Maglaj).
Branković Nikola.

Trnjaci (kot. Bjelina).
Mirković Đoko.

Srp. Trnova (kot. Zvornik).
Gašić Simo.

Turić (kot. Gradačac).
Ivanović Ivan.

Tuzla.
I. dječ. škola.
Serdarović Salih, starj.
Oppitz Ludmila.
Jovanović Sofija.
Štitić Kristina, namj.
Dretar Danica, namj.
Peršić Josipa, pom.
Curić Ivan, vjeroučitelj.
II. dječ. škola.
Eminefendić Uzeir, upravitelj.
Tokić Nikola, namj.
Vukelić Ivan, namj.
Malkić Fehim ef., vjerouč.
Kurbegović Adem ef., vjerouč.
Djev. škola.
Rajal Ema, starj.
Koteček Paula, namj.
Banović Dragica, namj.

Tuzla-Kreka.
Lanik Josef, upravitelj.
Lanik Izabela.
Matějović Josipa.
Weinfeld Terezija.

Gor. Tuzla.
Bešlagić Agan.

Ugljevik (kot. Bijeljina).
Marinković Vazilije, namj.

Ulice (kot. Brčko).
Lovrić Antun.

Vidovice (kot. Brčko).
Šibalić Matija.✳
Zaplata Kamila.

Vlasenica.
Dautović Ibrahim.
Vrhovski Benedikt, namj.
Radulović Jelena, namj.

Vranjuk (kot. Gradačac).
Lalić Ljeposava.

Vršani (kot. Bjelina).
Krstić Stjepan.

Zabrđe (kot. Bjelina).
Majstorović Danica. prov.

Zagoni (kot. Bjelina).
Petrović Jovan.
Narandžić Vasilije, namj.✳

Zelinja Gor. (kot. Gradačac).
Sarajlić Ibrahim.

Zvornik
Mulić Arif, starj.
Jozić Katarina, namj.
Samardžić Vlado, namj.
Attias Ester, namj.

Gor. Žabar (kot. Gradačac).
Šušić Petar.

VI. Kreis — Okružje Travnik.

Arežin brijeg (kot. Livno).
Jagodić Ostoja, starj.
Pezić Ružica.
Gotovar Antica, namj.

Bila (kot. Livno .
Petelka Petar, starj.✳
Petelka Danica.
Kniewald Dragica.
Sokolić Regina, namj.

Bilajce (kot. Varcar Vakuf).
Avdalović Uroš.

Bilješevo (kot. Zenica).
Stakić Milan.

Blagaj k. Kupresa (kot. Kupresa).
Nikolić Vladimir.

Bučići (kot. Travnik).
Androšević Nikola.

Bugojno.
Krešić Ivan, upravitelj.
Hvala Matilda.
Vukanović Angelina.
Špez Marija, namj.
Kapikul Ana, namj.

Crni Lug (kot. Livno).
Kozomara Pavao.

Čuklić (kot. Livno).
Ćurić Stanislav.

Dobretići (kot. Jajce).
Ivanović Antun.

Dobrošin (kot. Bugojno).
Šenda Stjepan.

Gerzovo (kot. Varcar Vakuf)
Kondić Milan, starj.
Kondić Danica.

Glamoč.
Banjeglav Jovo, upravitelj.
Širha Zdenka.
Širha Božena.
Kaić Katica, namj.

Grabovica (kot. Županjac).
Papić Stjepan.

Guča Gora (kot. Travnik).
Perija Juraj, starj.
Perija Marija.

Jajce.
Debeljak Anton, upravitelj.
Činčak Mišo.✳
Šicha Boleslava.
Kalember Ljubica, namj.

Jezero (kot. Jajce)
Hasić Mehmed.

Kupres (kot. Bugojno).
Ivezić Mijo, starj.
Ivezić Katica.
Tomas Ivan M.✳

Livno.
Katalinić Dragomir, upravitelj.
Begović Amalija.
Nikolić Milivoj.✳
Šarić Ilija.✳
Freškura Matilda.
Stern Danica, namj.
Matanović Ana, namj.
Mutabdžija Milka, namj.
Sudar Franjo, namj.✳

Ljubunčić (kot. Livno).
Šuštić Pavao.✳
Badrov Ivan.

Majdan (kot. Varcar Vakuf)
Soče Marijan.

Mandino Selo (kot. Županjac).
Jelkić Dušan.✳
Brkić Dragutin.

Mokronoge (kot. Glamoč).
Lemajić Dušan.

Nemila (kot. Zenica).
Brkić Ilija.

Novi Šeher (kot. Žepče).
Šušković Josip pl.

Osova (kot. Žepče).
Čolić Stjepan.

Peći (kot. Livno).
Korać Stevo.

Podgradina (kot Livno.
Dolibić Mato.

Prekaja (kot. Glamoč).
Vraješević Dušan.

Prozor.
Jurinjak Janko, starj.
Pletikosić Ljubica.

Raško polje (kot. Županjac)
Tomašević Andrija.

Staro Selo (kot. Glamoč)
Mitrović Isaije.

Strojice. (kot. Jajce.)
Jovanović Pero.
Hinić Stevan.✳

Šćit (kot. Prozor).
Penjak Mijo.
Penjak Marija.

Šipovo (kot. Jajce).
Radovanović Stojan, starj.✳
Berković Petar, namj.✳
Jevdenić Vidosava.

Šujica (kot. Livno).
Brcljaković Josip.
Kovačević Anton, namj.✳

Tiškovac (kot. Livno).
Suvajdžić Jovan, namj.

Travnik.
I. škola.
Ninić Anton, upravitelj.✳
Mostić Rafael.
Maslić Milan, namj.
Kalderon Palomba, namj.
Findrik Kate, namj.

II. škola.
Bosanac Zlata.
Ninić Ludmila, namj.
Zdunić Zvonimir, namj.✳
Mulić Atifa, uč. ruč. rada.
Đulić Fevzi ef.
Kadić Hamid ef.

Uzdô (kot. Prozor).
Androšević Jakov.

D. Vakuf (kot. Bugojno)
Beharić Zulfo, starj.
Višnjić Milica.
Filipović Ljubica.

G. Vakuf (kot. Bugojno).
Krpan Vladimir, starj.
Jagar Martin.
Krpan Eugenija.
Jagar Marija.

Varcar Vakuf.
Topali Nikola, starj.
Benesch Vilma.
Budimlić Mara.
Kosić Dragica.

Vir (kot. Županjac).
Franjković Josip.✳
Kovačević Ilija, namj.✳
Matišić Antun.

Vitez (kot. Travnik).
Palandžić Mato.
Palandžić Katarina.

Vukovsko Dol. (kot. Bugojno).
Mitrinović Mihajlo.

Zavidovići (kot. Žepče).
Matagić Josip, starj.
Perelka Branka.
Perelka Edviga.
Divić Anka, namj.

Zenica.
Dječ. škola.
Krolić Nikola, upravitelj.
Stuparić Ivo, namj.✳
Djev. škola.
(Upražnjeno.)

Zloselo (kot. Bugojno).
Brkić Petar, starj.
Brkić Katarina.

Žepče.
Hercegovac Alija, starj.
König Elza.
Pichler Ana, namj.

Županjac.
Dobrić Ivan, starj.✳
Babak Libuša.
Ilić Vukosava.
Kužinić Petar, pom. uč.

VII. Kreis — Okružje Mostar.

Avtovac (kot. Gacko).
Krestić Miloš.

Baljke (kot. Bileća.)
(Upražnjeno.)

Berkovići (kot. Stolac).
Radumilo Milan, starj.
Radumilo Milka, namj.
Šalvarica Milan, namj.✳

Bijenja (kot. Nevesinje).
Borota Petar, namj.✳
Dizdarović Atif, namj.

Bileća.
Mitrović Stanko, starj.
Hipp Ana.
Ljubović Muhamedbeg.✳
Stijačić Luka.✳
Matunović Ivan, namj.✳

Bjelemić (kot. Konjic)
Hasandedić Ahmed.

Blagaj n. Buni (kot. Mostar).
Nožić Mehmed, starj.
Doder Bosiljka, namj.
Mihić Marija, namj.

Borci (kot. Konjic).
Božić Petar Đ.

Brštanica (kot. Stolac).
Papič Bojko.
Gabler Ivan.✳
Biffl Franjo.✳

Crnač (kot. Trebinje).
Elezović Hamdija.
Delić Jovo.✳

Crnići (kot. Stolac).
Valentić Krešimir.

Čapljina (kot. Stolac).
Banoža Mato, starj.
Jukić Milka, namj.
Hrisafović Ljeposava, namj.

Čerin (kot. Mostar).
Brodjanac Stjepan, starj.
Brodjanac Marija.

Čitluk (kot. Mostar).
Šunjić Mijo.

Dobromani (kot. Trebinje).
Pravica Stevan.

Domanovići (kot. Stolac).
Stančić Aleksandar.

Dračevo kod Gab. (kot. Stolac).
Pavić Franjo.

Drežnica (kot. Mostar).
Jurić Ivan.

Drinovci (kot. Ljubuški).
Odić Aleksander.

Dulići (kot. Gacko).
(Upražnjeno.)

Elezovići (kot. Stolac).
Matekalo Jakov, starj.✳
Matekalo Georgina.

Fatnica (kot. Bileća)
Madžarac Branko, namj.

Fojnica bei Gacko (kot. Nevesinje).
Seratlić Risto, starj.
Mučibabić Mara, namj.

Gabela (kot. Stolac).
Reich Mihajlo, upravitelj.
Bogojević Milica.

Gacko.
Šuljak Omer, starj.
Lukić Mileva, namj.

Grab (kot. Ljubuški).
Krakić Anto.

Grab (kot. Trebinje).
Nikolić Zorka.

Grabova Draga (kot. Mostar).
Slišković Jakov.

Grabovica (kot. Nevesinje).
(Upražnjeno).

Gradac (kot. Stolac).
Wranoschitz Robert.

Gradnići (kot. Mostar).
Mužinić Franjo.✳
Hrčko Vanda.

Grude (kot. Ljubuški).
Rogić Dragutin.

Hodbina (kot. Mostar).
Ilić Pavle.

D. Hrasno (kot. Stolac).
Tomas Ivan P.

Humac (kot. Ljubuški).
Petković Matija.✳
Topić Anka.

Izgori (kot. Gacko).
(Upražnjeno.)

Jablanica a. d. N. (kot. Konjic).
Lisac Josip.

Jasenica n. Jas. (kot. Mostar).
Jakovljević Stojan,

Jasenica-Lug (kot. Trebinje).
Lalić Jelisaveta.

Jasenik (kot. Gacko).
(Upražnjeno).

Klobuk (kot. Ljubuški).
Akšam Ivan.
Kočić Ivan.✳

Kočerin (kot. Mostar).
Anić Florijana, namj.

Konjica.
Sajko Ivan, upravitelj.
Sajko Anka.
Afan de Rivera Amalija.
Lajer Matilda, pl.
Woraček Marija.
Smoljan Marica, namj.

Korita (kot. Gacko).
Stanišić Milovan.

Kotezi (kot. Ljubinje).
Blažeković Josip.

Krnševice (kot. Trebinje).
Pejnović Milica.

Kula Fazlagić (kot. Gacko).
Đikić Ahmed.

Lastva (kot. Trebinje).
Resulović Nazif.

Ljubinje.
Šerifović Ahmed, starj.
Tvrtković Filomena.
Ličina Darinka, namj.

Ljubomir (kot. Bileća).
Kovačević Stevan, starj.
Kovačević Danica.

Ljubuški.
Pelicarić Eugen, upravitelj.
Konjhodžić Mustafa.✳
Sifschack Berta.
Fischer Irma.
Romić Petar, namj.
Dodigović Amalija, namj.

Ljuti Dolac (kot. Mostar).
Jendrašiž Franjo, starj.
Jendrašić Stefica.
Sekanina Josip.✳

Lukavac (kot. Nevesinje).
Tajšanović Leposava.
Kojo Ilija.✳

Međugorje-Bijakovići (kot. Ljubuški).
Bićanić Stjepan, starj.
Bićanić Olga.

Meka Gruda (kot. Bileća).
Drakulić Viktorija.

Mostar.
I. Dječ. škola.
Glušćević Josip, upravitelj.
Semiz Savo.
Kovačević Vilma.
Quintavalle Dragica.
Maćoro Estera.
Rizzo Marija.
Nardelli Zamira, privr.
Ostojić Zorka, namj.
Premužić Olga, namj.
Butigan Ana, namj.
Kruszelnicki Emilija, pl. namj.
Dučić Jovan, vjeroučitelj.

II. Dječ. škola.
Hadžimahmutović Salih starj.,
Šunjić Tereza.
Trkačin Ana, namj.
Ćilimović Zorka.
Ridžanović H. Haf.Muham. ef.. vjeroučitelj.

Djevoj. škola.
Smoljan Stana, starj.
Japundžić Danica.
Woska Zlatica, namj.
Doder Ljubica, namj.

Nadinići.
Grubor Gajo.
Gatalo Sofia, namj.

Neum Klek (kot. Stolac).
(Upražnjeno.)

Neum Kula (kot. Ljubinje).
Mirković Ljubomir.

Nevesinje.
Salahović Abaz, starj.
Gelineo Jeronim.
Vojnarović Marija.
Lattas Aleksandrina.
Bjelanović Teofil, namj.✳

Ostrožac (kot. Konjic).
Čekada Andrija, upravitelj.
Jarosz Josefa, namj.

Plana (kot. Bilek).
(Upražnjeno.)

Posušje (kot. Ljubuški).
Dodigović Stjepan, upravitelj.
Dodigović Viktorija.
Jukić Dragica, namj.

Potoci (kot. Mostar).
Ensminger Jakov, starj.
Ensminger Marija.

Rakitno (kot. Ljubuški).
Džoić Ilija, starj.
Džoić Marija.

Rapti (kot. Trebinje).
Tepavac Nikola.
Kovačević Vladimir ✳

Rasno (kod. Mostar).
Vicić Nikola.

Ravno (kot. Ljubinje).
Trtanj Ivan, starj.
Trtanj Marija.

Rilje (kot. Nevesinje)
Balorda Ilija.✳
Marković Miloš.

Rotimlja (kot. Stolac).
Rubčić Dane.

Ružići (kot. Ljubuški).
Odniković Aleksander.
Rukavina Dragutin.✳

Samobor (kot. Gacko).
(Upražnjeno.)

Seonica (kot. Konjica).
Malbaša Viktor, starj.✳
Malbaša Emilija.

Sovići (kot. Ljubuški).
Jablanović Stjepan.

Stolac.
Vrebac Ibrahim, starj.
Sarajlić Izet.
Schwarz Lidija.
Smaić Marija.
Boras Valentin.✳
Czezner Ljubica.
Ivanišević Mileva, namj.

Sutorina (kot. Trebinje).
Matijašević Kosta.

Široki Brijeg (kot. Mostar).
Ostojić Nikola, starj.
Ostojić Josipa.
Jeličić Anka, namj.

Tasovčići (kot. Stolac).
Kristić Marko, starj.
Kristić Jovanka.

Tihaljina (kot. Ljubuški).
Čabrić Nikola.

Trebinja (kot. Ljubinje).
Petranović Dragutin.

Trebinje.
Dječ. škola.
Berberović Avdo J., starj.
Kresić Stanko.
Matela Dragomira.
Čihak Zdenka.
Protić Sofija, namj.
Jukić Zvonimir. namj.

Djev. škola.
Sučić Anđelka.
Krsnik Mira. namj.

Trebižat (kot. Stolac).
Šenica Teodor.

Ulog (kot. Nevesinje).
Stojnić Stevan.

Veljaci (kot. Ljubuški).
Lorger Rudolf, namj.

Vitina (kot. Ljubuški).
Tušl Rudolf, starj.
Tušl Ruža.

Vlahovići (kot. Ljubinje).
Lužaić Olga.

Vranjska (kot. Bileća).
Cvetić Milan, namj.

Vrba (kot. Gacko).
Vuković Kosta.✳

Dol. Vrbno (kot. Bileća).
(Upražnjeno.)

Zovido (kot. Nevesinje).
Gvozdić Radoslav, namj.

Žitomislić (kot. Mostar).
Bagarić Stjepan.

Zuteilungen. — Dodijeljenja.
Sarajevo, zem. vl. V. 2.
Žagrović Matija.

Vlad. povjer.
Bunek Josip.

Okr. oblasti.
Pržulj Jovan.

Dar. ul. mual.
Haznadarević Ibrahim.

Zem. vl. V. 2.
Urlep Johann.

Travnik, okr. oblasti.
Matulić Ljubomir.

Bihać, okr. oblasti.
Savić Dušan.

Sarajevo, dar. ul. mual.
Mulić Hamdija,
Mutevelić Asimbeg.

Islamsko sirotište.
Karamehmedović Mehmed.

Oštrelj, priv. šk. tvrt. Steinbeis
Perković Anka.

Sarajevo, okr. oblasti.
Gamberger Eduard.✳

Dobrlin, priv. šk. tvrt. Steinbeis.
Köhler Anka.

Čardak, priv. šk. tvrt. Steinbeis.
Perković Serafina.

Banja Luka, okr. oblasti.
Mutabdžija Ivan.✳
Miadinović Stevo. privr. um. uč.

Travnik, okr. oblasti.
Božić Srećko.✳

XVI. Landessanitätsrat und Sanitätsanstalten. — XVI. Zemaljski zdravstveni savjet i sanitetski zavodi.

Landessanitätsrat. — Zemaljski zdravstveni savjet.

Regierungskommissär — Vladin povjerenik:
Curinaldi Bruno, v., UMDr., Hofrat — dvorski savjetnik.

Ordentliche Mitglieder — Redovni članovi (Landessanitätsräte — zemaljski zdravstveni savjetnici):
Fronius Friedrich, UMDr., ♔ III., Ob. Stadtphysikus, Vors.-Stellv. — gradski nadfizik.✳
Preindlsberger Jos., UMDr., ♔ III., ✠ R., Regierungsrat — vladin savjetnik, prim. liječnik.✳
Saidenfeld Jakob, ✠ Off., ✠, UMDr., Reg. R. — vladin savjetnik.
Mikucki Ladislaus, v., UMDr., Reg.-Rat. — vladin savjetnik.
Biberauer Julius, UMDr., Reg. Rat, Chefarzt der bh Landesbahnen — vlad. savj., glavni liječnik b.-h. zem. željeznica.
Knotz Ignaz, UMDr., Reg. R. — vladin savjetnik.
Zauderer Bernhard UMDr., Sanitäts-Inspektor — sanitetski nadzornik.
Koetschet Theophil, UMDr., Primararzt — prim. liječn.
Trammer Friedrich, UMDr., Stadphysikus — gradski fizik.

Außerordentl. Mitglied — Izvanredan član:
Teich Max, Mag. pharm., Provisor — mag. pharmac., prov.

Schriftführer — Perovogja:
Hansel Philipp, UMDr., San. R. — san. savj.

Sanitätsanstalten. — Sanitetski zavodi.

1. Landesspital in Sarajevo. — Zemaljska bolnica u Sarajevu.

Direktor — Upravitelj (interim):
Knotz Ignaz, UMDr., Reg. R., Landessanitätsrat — prim liječnik, zem. zdrav. savj.

1. Abteilung für interne Krankheiten — Odjelenje za unutrašnje bolesti:
Korczynski Ludomil, Rit. v., UMDr., a. o. Tit. Prof., Primararzt — prim. liječnik.

2. Abteilung für Chirurgie — 2. Odjelenje za kirurgiju:
Preindlsberger Jos., UMDr., ♔ III., ✠ R., Comth. d. Gregor Ord., Komm. d. franz. Etoile Noir, Rit. d. ital. Kronen-Ord., Chefarzt d. souv. Malthes.-Ord., Pr. Arzt, Ld. San. R., Reg. R. — prim. liječnik, zem. zdravstveni savjetnik, vladin savjetnik. ✳

3. Abteilung für Hautkrankheiten und Syphilis — Odjelenje za kožne bolesti i sifilis:
Glück Alexander, MUDr., Bezirksarzt, Leiter — kot. liječn., upravitelj.

4. Abteilung für Frauenkrankheiten und Geburtshilfe — Odjelenje za ženske bolesti i primaljstvo:
Mikucki Ladislaus v., UMDr., Reg.-Rat, Pr. Arzt, Ld. San. R. — vladin savjetnik, primarni liječnik, zem. zdravstv. savjetnik.

5. Abteilung für Irrenkranke — Odjelenje za umobolnike:
Koetschet Teophil, UMDr., ✠, Vors. d. Ärztekammer, Osm. Ord., Offc. d'Acad., Prim. Arzt., Land. San. Rat. — prim liječnik, zem. zdrav. savj.

Prosektor:
Kaunitz Paul, UMDr., ✠ R., bulg, Ritterkr. d. Ziv. V. O. m. d. Kr., Assistent, Interim. Prosekturs leiter — asist., privr. nadstojnik razudbe.

6. Hilfsärzte — Pomoćni liječnici:
Kostić Milivoj, UMDr., Primararzt — prim. liječn.✳
Zahradka Egon, UMDr., Ob. Bz. Arzt., zugeteilt der Irrenabteilung — kot. nadliječnik, dodijeljen odjelu za umobolne. ✳
Delyannis Konstantin, UMDr., Bz. Arzt — kot. liječnik.✳
Herlinger Dragutin, Dr., Bez. Arzt — kot. liječnik.
Karamehmedović Hamdija, Dr., Assist. — asistent.
Bilić Ljubomir, Dr., Assistent — asist.✳
Jovanović Milan, Dr., Assist — asist.✳
Stupnicki Johann, Dr., Sekundararzt — sek. liječnik.✳
Jojkić Vladan, Dr., Sekundararzt — sek liječnik.✳
Salatić Savo, Dr.. Sekundararzt — sek. liječnik.
Rizvanbegović Ahmedbeg, Sekundararzt — sek. liječnik.✳
Radulaški Milan. Dr., Assist. — asist.
Papo Rafael, Dr. Sekundararzt — sek. liječnik.✳
Pehovac Ivo, Dr. Sekundararzt — sek. liječnik.
Laufer Arnold, Dr., Sekundararzt — sek. liječnik.✳
Čorlukić Ilija, Dr., Sekundararzt — sek. liječnik.
Glavadanović Vjekosl., Dr., Sekundararzt — sek. liječnik.✳
Sarić Murat, Dr., Sekundarazt — sek. liječnik.
Delyannis Vladimir, Dr., Sekundararzt — sek. liječnik.
Cenanović Hasan. Dr.. Sekundararzt — sek. liječnik.
Kokotović Desanka. Dr.. ärztl. Prakt.
Foglar Josef, Dr., Oberbezirksarzt zugeteilt — kot. nadliječnik, dodijeljen.

Spitalsapotheke — Bolnička ljekarna:
Teich Max, Mag. d. Pharm., Provisor — mag. pharm., provizor.
Anderle Karl, Mg. d. Pharm., Ap. Assist. — mag. pharm., ap. asistent.

Spitalsverwaltung — Uprava bolnice:
Čokić Johann, Verwalter — upravitelj.
Krall Maximilian, Verw. Adjkt. — upravn. pristav.
Baloun Alois, Verw. Offzl. — upravn. oficijal.
Okić Mijat, Verw. Assist. — upravn. asist.✳

Zugeteilte Beamte — Dodjeljeni činovnici:
Urtić Vukosav, Knzl. Offzl. — ofcj.
Obučina Pero, Knzl. — kcls.✳

II. Bezirksspitäler — Kotarske bolnice.

Cazin. Atanackovits Paul, Dr., Bez.-Arzt. Leiter — kot. liječnik, upravitelj.
Gacko. Križan Stjepan, Dr., Bez. Arzt, Leiter — kot. liječnik, upravitelj.✳

Goražde. Vakant — nepopunjeno.
Kladanj. Telecsky Dušan, Bez. Arzt, Leiter — kot. liječnik, upravitelj.
Kotor varoš. Midžić Muharem, Dr., Bez. Arzt, Leiter — kot. liječnik, upravitelj.✳
Livno. Diamant Siegfried, Dr. Bez. Arzt, Leiter — kot. liječnik ✳
Srebrenica. Vakant — Nepopunjeno.
Vareš. Lichtscheindl Ludwig, Dr., Ob. Bez. Arzt, Leiter — kot. nadliječnik, upravitelj.
Ključ. Neumayer Viktor, Dr., Bez. Arzt, Leiter — kot. liječnik, upravitelj

III. Gemeindespitäler. — Općinske bolnice.

Banja Luka. Mujezinović Ejub, Dr., Stadtarzt, Leiter — gr. liječnik, upravitelj.
Bukinac Gjorgio Dr.. Stadtarzt — gradski liječnik, uprav.✳
Bihać. Körbel Hermann, Dr., Stadtphysikus, Leiter — gradski nadlečnik. upravitelj.
Bjeljina. Pejčić Leopold, Dr., Gem. Arzt, Leiter — opć. liječnik, upravitelj.✳
Bos. Novi. Horn Maurus, Dr., Ob. Bez Arzt, Leiter — kot. nadliječnik.
Brčko. Bukvica Abdullahbeg Dr., Stadtarzt, Leiter — gradski liječnik, upravitelj.
Derventa. Grünberg Josef, Dr., Gem. Arzt, Leiter — opć. liječnik, upravitelj.
Foča. Friedmann Alexander, Dr., Ob. Bez. Arzt, Leiter — kot. nadliječnik, upravitelj.✳
Konjica. Hildes Oskar, Dr., Ob. Bez. Arzt, Leiter — kot. liječnik, upravitelj.
Mostar. Trammer Friedrich, Dr., Stadtphysikus, Leiter — gradski prim. liječnik, upravitelj.
Prijedor. Ivanović Peter, Dr., Gem. Arzt, Leiter — grad. liječnik, upravitelj.
Prnjavor. Lefkovits Moritz, Dr., Ob. Bez. Arzt, Leiter — kot. nadliječnik, uprav.
Travnik. Rosenzweig Fischl, Dr., Stadtarzt, Leiter — gradski liječnik, upravitelj.
Tuzla. Plentaj Dragan, Dr., Stadtarzt, Leiter — opć. liječnik, upravitelj.
Višegrad. Marowski Mieczisl., Dr., Ob. Bez. Arzt, Leiter — kot. nadliječnik, upravitelj.

IV. Landeskuranstalt in Ilidže bei Sarajevo. — Zemaljsko kupalište Ilidže kod Sarajeva.

Kostić Josef, Dr., Bez. Arzt u. Badearzt — kot. i kupališni liječnik.✳

Zugeteilte Beamte — Dodjeleni činovnici:

Tranger Alois, Assist. d. b. h. Lds. Bahn. — asistenat bosansko-hercegovačkih zem. željeznica.
Kakarrigi Mathias, Rechn. Assist. — rač. asist.

V. Ärzte in Bosnien-Hercegovina. — Liječnici u Bosni-Hercegovini.

Banja Luka. Herzmann Eduard, Dr., Sanit. Insp., ✠ — zdravstv. nadzornik.
Szölles Moriz, Dr., Ob. Bez. Arzt — kot. nadliječnik.
Rakić Kornelia, Dr., Amtsärztin — ured. liječnica
Rauch Paul. Dr.. Privatarzt — priv. liječ.✳
Bukinac Georg, Dr. III. Gemeindearzt — opć. liječnik.✳
Stern Albert, Dr., Privatarzt — priv. liječnik.✳
Mujezinović Ejub, Stadtarzt — opć. liječnik.
Bihać. Bleicher Martin, Dr., Sanitätsinspektor — sanit. nadzorn.
Wojnarski Witold, Dr., Ob. Bez. Arzt — kot. nadliječ.
Körbel Hermann, Dr., Stadtphysikus, Leiter des Gemeindespitales — upravitelj općinske bolnice.
Bilek. Sattler Stanko, Dr., Bez. Arzt — kot. liječnik.✳
Bjeljina. Schiffer Moses, Dr., ✠ R., Ob. Bez. Arzt — kot. nadliječnik.
Pejčić Leopold, Dr., St. Arzt — gr. liječnik.✳
Bosn. Brod. Haas Bertold, ✠ R., Dr., Ob. Bez. Arzt — kot. nadliječnik.
Bosn. Dubica. Kadić Mustafa, Dr., Stadtarzt — gradski liječnik.
Bosn. Gradiška. Engel Ferdinand, Ob. Bez. Arzt — kot. nadliječnik.
Malić Jovan, Dr., Gem. Arzt — općinski liječnik.✳
Bosn. Novi. Horn Maurus, Dr., Ob. Bez. Arzt — kot. nadliječnik.✳
Bosn. Kostajnica. Unbesetzt. — Nepopunjeno.
Bosn. Šamac. Dočkal Johann, Dr., Gem. Arzt — opć. liječnik.
Jeremić Pero, Dr., Privatarzt — priv. liječnik.✳
Brčko. Czinner Hans, ✠ R., Dr. Ob. Bez. Arzt — kot. nadliječnik.
Bukvica Abdulah, Dr., Stadtarzt — gr liječnik.
Bugojno. Schönfeld Leo, Dr., Ob. Bez. Arzt — kot. nadliječnik.
Cazin. Atanackovics Paul, Dr., Bez. Arzt — kot liječnik.
Čajniče. Moucha Miloslav, Dr., Bez. Arzt — kot. liječnik.
Čapljina. Tovara Franz, Dr., Bezirksarzt — kot. liječnik.✳
Derventa. Lederer Arnold, ✠ R., ✠, Dr., Ob. Bez. Arzt — kot. nadliječnik.
Grünberg Josef, Dr., Gem. Arzt u. Spitalsleiter — občinski liječnik i upravitelj kot. bolnice.
Doboj. Krutina Johann, ✠ R., Dr., Ob. Bez. Arzt — kot. nadliječnik.
Löwy S., Dr., St. Arzt — gr. liječnik.
Drvar. Müller Paul, Dr., Werksarzt — kot. liječnik radienice.
Fojnica. Izrael Isak, Dr., Bez. Arzt — kot. liječnik.
Foča. Friedmann Alexander, Dr., Ob. Bez. Arzt — kot. nadliječnik.✳
Gacko. Križan Stjepan, Dr., Bez. Arzt — kot. liječnik.✳
Glamoč. Bauer Leopold, Dr., Ob. Bez. Arzt — kot. nadliječnik.
Goražde. Vakant. — Nepopunjeno.
Gračanica. Galzinski Franz, Dr., Ob. Bez. Arzt — kot. nadliječnik.
Gradačac. Horak Erwin, Dr., Ob. Bez. Arzt — kot. nadliječnik.
Grahovo. Smička Franz, Dr., Bez. Arzt — — kot. liječnik.✳
Jajce. Tomowicz Eudoxius, Dr., ✠ R. (KD.), Ob. Bez. Arzt — kot. nadliječnik.
Uzorinac Živko, UMDr., Fabriksarzt — tvornički liječnik.✳
Ključ. Neumayer Viktor, Dr., Bez. Arzt — kot. liječnik.✳
Konjica. Hildes Oskar, Dr., ✠, Ob. Bez. Arzt — kot. nadliječnik.
Kladanj. Telecski Dušan, Dr., Bez. Arzt — kot. liječnik.
Telecski Katarina, Dr., Privatärztin — priv. liječnica.
Kotorvaroš. Midžić Muharem, Dr., Bez. Arzt — kot. liječnik.✳
Krupa. Marković Dimitrije, Dr., Ob. Bez. Arzt — kot nadliječnik.
Kupres. Frič Vladimir, Dr., Bez. Arzt — kot. liječnik.
Livno. Diamant Siegfried, Dr., Bez. Arzt — kot. liječnik.✳
Ljubuški. Mahić Hasan, Dr., Bez. Arzt — kot. liječnik.
Bulat Franz, Dr., Stadtarzt — gradski liječnik.✳
Ljubinje. Vakant — nepopunjeno.
Lukavac. Hempt Adolf, Dr., Werksarzt — radionički liječnik.✳
Mostar. Pollacsek Bernhard, Dr. Sanit. Insp. — sanit. nadzornik.
Trammer Friedrich, Dr., Stadtphysikus — gradski fizik.
Hussa Franz, Dr., Privatarzt. — priv. liječnik.
Maglaj. Kofman Martin, Dr., Bez. Arzt — kot. liječnik.
Nevesinje. Kroulik Franz, Dr., Bz. Arzt — kot. liječnik.
Olovo. Berger Bruno, Dr., Werksarzt — rudn. liječnik.
Prača. Vakant — nepopunjeno.
Prnjavor. Lefkovits Moritz, Dr., Ob. Bez. Arzt — kot. nadliječnik.
Petrovac. Pinta Alois, Dr., Bez. Arzt — kot. liječnik.✳
Sialecki Kazimir, Dr., Bez. Arzt — kot. liječnik.
Prijedor. Cvijić Gjoko, Dr.. Ob. Bez. Arzt — kot. nadliječnik.
Ivanović Petar, Dr., St. Arzt — gradski liječnik.
Prozor. Vakant — nepopunjeno.
Rogatica. Bernstein Max, Dr., Bz. Arzt — kot liječnik.
Sanskimost. Lešanovsky Anton, Dr., Bez. Arzt — kot. liječnik.✳
Kudes Johann, Dr., Ob. Bez. Arzt — kot. nadliječnik.

Sarajevo. Biberauer Julius, Dr., Reg. R., Chefarzt der bosnisch-hercegovinischen Landesbahnen, Ld. San. Rat — vrhovni liječnik b.-h. zem. željezn., zem. zdravstv. savjetnik.
Čabrajić Luka, UMDr., städt. Bez. Arzt — gradski kot liječnik.
Ćorović Dušan, Dr., Bahnarzt — liječnik željezn.✳
Curinaldi Bruno, v.. Dr., Hofrat — dvor. savjetnik.
Denišlić Mustafa, Dr., städt. Bez. Arzt — gradski kot. liječnik.✳
Dimitrijević Lazar, UMDr., Bahnarzt, Bahnstraße, ord. von 2—3 — liječnik željezn., ord. od 2—3.✳
Foglár Josef, Ob. Bez. Arzt — kot. nadliječnik.
Fronius Friedrich, Dr., Ob. Sanitätsrat, Ober-Stadtphysikus, Spezialarzt für chir. Krankh., Ld. San. R. — zdravstv. nadsavj., gradski nadfizik, specijalista za kirurgiju, zem. zdravstveni savjetnik.✳
Gjokić Damian, Dr., Bez. Arzt — kot. liječnik.
Glück Alexander, Dr., Leiter der III. Abt. des Landesspitales — upravitelj III. odj. zem. bolnice.
Goldfarb David, Dr., Bahnarzt; Čukovićgasse 10. Sprechst. von 2—3 — žel. liječnik (u Čukovićkoj ulici 10. kbr.), prima od 2. do 3. sata.
Hansel Philipp, Dr., Sanitätsrat, Schriftf. d. b. h. Landessanitätsrates, Vančeseva 2 — zdravstv. savjetnik, perov. zdravstvenog savjeta za B. i Herceg., Vanceseva 2.
Jojkić Milan, Dr., Stadtphysikus, Augenarzt, Čukovića ulica 8. Von 1½—3 — gradski fizik, liječnik za oči, prima od 1½.—3. (Čuković ul. 8).
Karamehmedović Hamdija, Dr., Assist. an der int. Abt. des Landesspitales — asist. int. odj. zem. bolnice.
Kaunitz Paul, Dr., Assistent — asist.✳
Klinger Benö, Dr., prakt. Arzt, Ćemalušagasse 69. Sprechst. von 1—3. Napredakpalais — prakt. liječnik Ćemaluša ulica 69 prima od 1—3. Napredakdom.

Knotz Ignaz, UMDr., Reg. Rat, interim. Direktor des b. h. Landesspitals, Landes-Sanitätsrat — med. dr. zdravstveni savjetnik, priv. direktor b. h. zemaljske bolnice, zemaljski zdravstv. savjetnik.
Koetschet Theophil, Prim. Arzt, Landes-Sanitätsrat — zem. zdravstv. savj., prim. liječnik.
Korczynski Ludomil Ritt. v., Dr., Spezialist für innere Krankh., tit. Universitäts-prof., Primararzt des Landesspitales — spec. za unutarnje bolesti, prof. univ., prim. liječnik zem. bolnice.
Kostić Milivoj, Dr., Primararzt im Landesspitale — primarni liječnik u zemaljskoj bolnici.✳
Kostić Josef, Dr., Bz. Arzt, vom 15. Mai bis 30. Sept. Leiter u. Kurarzt der Landeskuranstalt Ilidže. Über Winter: Sarajevo, — kot. liječnik, od 15. svibnja do 30. rujna ravnatelj i kupališni liječnik zemaljskog kupališta Ilidže. Preko zime: Sarajevo.
Krajewska Teodora v., Dr., Amtsärztin, Frauenkrankh. Kulović ulica Nr. 3. Sprechstunde von 1—3 — uredovna liječn. liječi ženske bolesti (Kulovića ul. 3.). Prima od 1.—3.
Kukrić Stjepan, Dr., Privatarzt. Dereboj 1 — priv. liječnik, Dereboj 1, br. 4, od 3—4 pop.✳
Löffler Leopold, Dr., Privatarzt. Appel-Kai. Sprechst. von 1—2 — priv. liječnik (obala Apela). Prima od 1.—2.✳
Mikucki Ladislaus, v., Dr., Pr. Arzt, Reg. Rat, Ld San. R., Spezialist für Geburtsh., Frauen- u. Kinderkrankh. Sprechstunde von 3—4. Landesspital — vladin savjetnik, prim. liječnik, zem. zdravstv. savjetnik, specijalista za rodilje, žene i djecu u zem. bolnici. Prima od 3—4.
Prašek Emil, Dr., Landesbakteriologe.
Prašek Bronislava, Dr., Schulärztin — škol. liječnica.
Preindlsberger Josef, Dr., Reg. R., Pr. Arzt, Vorstand der chirurgisch-okulistischen Abteilung des Landesspitales, Ld. San. R. Sprechstunde um 1/2 3 Uhr. Kučerina ulica Nr. 20, Ecke Vancaš ulica — vlad. savjetnik, prim. liječnik, predstojnik kirurg.-okulist. odjela u zem. bolnici, zemaljski zdravstv. savjetnik (Kučerina ulica 20). Prima oko pô treće ure.✳
Propper Heinrich, Dr., Ob. Bz. Arzt, Zirkusplatz. Ordiniert für Hals-, Nasen-, Ohren- und innere Erkrankungen von 3–4 — kot. nadliječnik (trg cirka). Ord. za bolesti grla, nosa, uha i za unutarnje od 3—4.✳
Saidenfeld Jakob, Dr., Reg. R. — vlad. savj.
Sollner Jakob, Dr., Ob. Bz. Arzt, Satjanuša Nr. 5 — kot. nadliječn., Satjanuša Nr. 5.
Sattler Moriz, Dr., Ob. Bez. Arzt — kot. nadliječnik.
Sattler - Feuerstein Rosalia, Dr., Amtsärztin, Theresiengasse 87 — ured. liječnica, Teresija ul. 87.
Schwarz Otto, Dr., Schularzt — škol. liječ.
Török Paul, Dr., Tabakfabriksarzt — liječnik duhanske tvornice.✳
Zahradka Egon, Dr., Ob. Bez. Arzt, zug. d. Irrenabteilung d. b. h. Landesspitals — kot. nadliječn., dodijeljen odjelu za umobolne bosan.-herceg. zem. bolnice.✳
Zečević Mehmedbeg Dr., städt. Bez. Arzt — grad. kot. liječnik.
Schumann Richard, Zahnarzt, Kulovićgasse Nr. 15, Ecke der Čemalušagasse. Sprechst. von 9—12 u. von 2—5 — zubar (Kulovićeva ul.), prima od 9. do 12. i od 2. do 5.
Čokić Pajo, Dr., Zahnarzt. Franz Josefstr. 15, ord. 9—12, 2—4 — zubar. Franje Josipa ulica br. 15, I. sprat, ord. od 9—12 i 2—4.✳
Gerô Samuel, Dr., Zahnarzt, Jeftanovićeva ulica Nr. 1, ord. von 9—12 u. von 2—6 — zubar (Jeftanovićeva ul. kućni broj 1.), ord. od 9. do 12. i od 2. do 6. sata.✳
Sumbul Jakob, Zahnarzt, Čemaluša ul. 101 — zubar (Čemaluša kbr. 101.).
Orešković Paul, v., Dr., Zahnarzt, Tekija ulica — zubar u Tekija ulici.
Srebrenica. Vakant — nepopunjeno.
Stolac. Orlik Wilhelm, Dr., Bz. Arzt — kot. liječnik.✳
Tešanj. Skuteczky Richard, Dr., Bz. Arzt — kot. liječnik.✳
Teslić. Schick Karl, Dr., Werksarzt — liječnik radionice.
Travnik. Zauderer Bernhard, Dr., ✠R., Sanitäts-Inspektor, Landessanitätsrat — sanit. nadzornik, zem. zdravstv. savj.
Rostock Otto, Dr., ✠R., Ob. Bez. Arzt — kot. nadliječnik.
Rosenzweig Fischl, Dr., städt. Pr Arzt — gr. prim. liječnik.
Pravdić Otto, Dr., Privatarzt — priv. liječnik.✳
Trebinje. Löwy Rudolf, Dr., Ob. Bz. Arzt — kot. nadliječnik.
Tuzla. Mayer Elias, Dr., ✠R. (KD.), Sanitätsinspektor u. Sanitätsrat — sanit. nadzornik i zdravstv. savj.
Katz Josef, Dr., ✠R., Ob. Bz. Arzt — kot. nadliječnik.
Olszewska Hedwig, Dr., Amtsärztin — ured. liječnica.
Plentaj Dragan, Dr., St. Arzt und Leiter des Gemeindespitales — gradski liječnik i upravitelj općinske bolnice.
Limbersky Josef, Dr., Werksarzt — liječn. u radionici.
Varcar vakuf. Sekora Kornel, Dr., Bz. Arzt — kot. liječnik.✳
Vareš. Lichtscheindl Ludwig, Dr., Ob. Bez. Arzt — kot. nadliječnik.
Berger Ludwig, Dr., Werksarzt d. Eisenwerke Vareš — tvorn. liječn. u vareškom majdanu.✳
Višegrad. Marowski Miecislav, Dr., Ob. Bez. Arzt — kot. nadliječnik.
Visoko. Dörner Alexander, Dr., Ob. Bez. Arzt — kot. nadliječnik.
Kubal Jan, Dr., Gemeindearzt — opć. liječnik.✳
Vlasenica. Hanosek Vladislav, Dr., Bez. Arzt — kot. liječnik.✳
Zavidović. Band Pinkas, Dr., Werksarzt — liječnik pilane.
Žepče. Vakant — nepopunjeno.
Zenica. Gaffenko Johann R. v., Dr., ✠, Bez. Arzt — kot. liječnik.
Zmigrod Boleslav, Dr., Bz. Arzt — kot. liječnik.✳
Hand Leo, Dr., Stadtarzt — gradski liječ.
Berger Max, Dr., Fabriksarzt — liječnik tvornice.✳
Wogg Viktor, Dr., Fabriksarzt — liječnik tvornice.✳
Županjac. Goldstein Rudolf, Dr., Bez Arzt — kot. liječnik.✳
Spienagel Peter, Dr., Bez. Arzt — kot. liječnik.
Zvornik. Schossberger Alexander, Dr., ✠, Bez. Arzt — kotarski liječnik.

XVII. Bosnisch-hercegovinisches Apothekergremium. — XVII. Gremij bosansko-hercegovačkih ljekarnika.

Vorstand — Predsjednik:

Vakant — nepopunjeno.

I. Vorstandstellvertreter — I. predsjednikov zamjenik:

Romčević Stefan, Mag., Apotheker in Sarajevo — magistar, ljekarnik u Sarajevu.

II. Vorstandstellvertreter — II. predsjednikov zamjenik:

Vakant — nepopunjeno.

Kassier — Blagajnik:

Pleyel Eduard, Mag., Apotheker in Sarajevo — ljekarnik u Sarajevu.

Schriftführer — Perovogja:

Weidenhoffer Eustach, Mag., Assistent in Sarajevo — magistar, asist. u Sarajevu.

Ausschußmitglieder ohne bestimmte Funktion — Odbornički članovi bez odredjenog djelovanja:

Proche Gustav, Mag., Apotheker in Brčko — ljekarnik u Brčku.

Öffentliche Apotheken und deren Besitzer in Bosnien und der Hercegovina — Javne ljekarne i njihovi posjednici po Bosni i Hercegovini.

(Sämtliche Besitzer nachstehend verzeichneter Apotheken sind Magister der Pharmacie.) — (Svi posjednici dolje naznačenih ljekarnâ jesu magistri pharmaciae.)

Banja Luka. Brammer Robert's Erben. Mirković Tomo.
Bjelina. Hudovsky Anton. Berger Theofil.
Bihać. Rhein Eduard.
Brčko. Proche Gustav.
Bosn. Brod. Barzal Adolf.
Bugojno. Kuš Nikola, Provisor.✳
Derventa. Sussmann Alexander.
Doboj. Vojković Georg.✳
B. Dubica. Starwer Emil.
Foča. Friedrich Mareks Erben.
Goražde. Jęcewicz Eduard, Erben.
Gračanica. Niemczyk Stanislaus.
Gradačac. Außer Betrieb.
Gradiška. Variačić Stephan v.
Ilidže. Vakant — nepopunjeno.
Jajce. Chornitzer Karl.
Konjic. Babiński Waclaw.
Bosn. Krupa. Cisař Leopold.
Livno. Kluczenko Anton.
Ljubuški. Madirazza Simon.
Maglaj. Loebel Rudolf C.
Mostar. Mikan Wenzel. Pächter Hočevar Alois. Houška Martin F.
Bosn. Novi. Keller Julius.
Petrovac. Turić Nikola.
Prijedor. Hirschmann Ludwig.
Prnjavor. Finkelstein Michael.
Rogatica: Außer Betrieb.
Sanski most. Kirtner M.

Sarajevo. Pleyel Eduard jun., Rudolfova ulic br. 8.
Romčević Stephan.
Patera Josef Erben, Kaiserstrasse 12. Pächter: Mag. Hübner Rudolf.
Benischko Viktor, Čemaluša ul. 165

Schlesinger Heinrich. Erben: Koza Wenzel Provisor.
Besarović Georg. Bahnhofstr.
Ivošević Nikola, Mr.
Bosn. Šamac. Rittermann Valerian.
Stolac. Giancovich Vinzenzs Erben.
Tešanj. Petar Misitas Erben. Pächter: Fichtner Guido, Mag.
Travnik. Župan Slavko.
Trebinje. Boglić Joachim. Provisor: Anton v. Mistura, Mag.
Tuzla. Pečiković Gabriel's Erben, Prov.: Mag. Jafto Graijć.
Zaloscer Simon.
Visoko. Boháček Filip.
Višegrad. Außer Betrieb.
Zenica. Weiss Otto, Mr.
Zvornik. Franz Ivanuš Erben, Pächter Alois Komesch.

XVIII. Bosnisch-hercegovinisches Landesmuseum. — XVIII. Bosansko-hercegovački zemaljski muzej.

Sarajevo, Bahnhofstraße. — Sarajevo, Kolodvorska ulica.

Intendant — Intendant.

Hörmann Konstantin, Sektionschef a. D., ♔II., ✠Komt. (St.), Ⓚ, Ⓚ, Großoffiz. d. bulg. Verd. O. m. St., Komt. d. it. Kronenordens, Kom. d. päpstl. Sylv. O. m. St. — odjel. predst. izv. sl.✳

Direktor — Ravnatelj.

Truhelka Ciro, Dr. (Prähist.), ✠R., Reg.R., — vladin savj.

Kustoden und Sammlungsleiter — Kustodi i upravitelji zbirki.

Reiser O. (Zoologie: Wirbeltiere), ✠R., diplom. Forstwirt, Reg. Rat. — vlad. savj.✳
Patsch C., ✠R., Dr. (klassische Archäologie und Geschichte des Altertums), Reg. Rat. — vlad. savj.
Apfelbeck Vikt. (Zoologie: wirbellose Tiere) Reg. R. — vladin savj.
Ćurčić Vejsil (f. d. ethnogr. Sammlung, Mittelalter, Numismatik) Kustosadjkt.

Wissenschaftliche Mitarbeiter und Sammlungsleiter — Znanstveni saradnici i upravitelji zbirki.

Katzer Friedrich, Dr., Regierungsrat, Vorstand der b.-h. geologischen Landesanstalt (Mineralogie, Geologie, Palaeontologie) — vlad. savj.
Spaho Fehim eff., Reg. Vizesekretär (für türk. Archiv.) — vladin podtajnik.

Kustosadjunkten — Pristavi.

Maly Karl (für d. Botanik).✳
Ćorović Vladimir, Dr. phil. (f. d. Biblioth.).✳

Verwaltungs- und Kanzleibeamten. — Upravni i pisarnički činovnici.

Topič Fr. (Administration, Rechnungs- und Kassaführung, Photographie), ✠, Sekretär.
Muderizović Rizaef. Archivadjkt.
Mikšić Alois (Manipulation), Kzlst. — kclst.✳
Germ Ernst, Zeichner — crtač.

Präparatoren — Preparatori.

Zelebor Edm. (f. d. Wirbeltiersammlungen).
Santarius Johann (naturw. Sammlungen).
Großman Thomas (archäolog. Sammlungen).
Winneguth A. (f. d. Sammlung wirbelloser Tiere).✳

Siehe V. Abschnitt d. B. „Hauptstadt Sarajevo, bosn.-herc. Landesmuseum".

Vidi V. odsjek ove knjige „Glavni grad Sarajevo, bos.-herceg. zem. muzej".

XIX. Bosnisch-hercegovinische Geologische Landesanstalt in Sarajevo. — XIX. Bosansko-hercegovački geološki zavod u Sarajevu.

Derebojgasse 17.

Katzer Friedrich, Dr. phil., Regierungsrat, Direktor — vlad. savjet., upravitelj.
Krumpholz Franz, Dr., Adjunkt —. pristav.
Praktikant: Vakant — nepopunjeno.

(S. V. Abschnitt des Buches: „Hauptstadt Sarajevo: Staatliche wissenschaftl. Institute u. Sammlungen".)

XX. Bosnisch-hercegovinisches Institut für Balkanforschung in Sarajevo. — XX. Bosansko-hercegovački zavod za proučavanje Balkana u Sarajevu.

Patsch Karl, Dr. (wie oben). Leiter — (kao gore), upravitelj.

XXI. Landesdruckerei in Sarajevo. — XXI. Zemaljska štamparija u Sarajevu.

Appelquai. — Appelova obala.

Volkmer Karl, Rechn. Rat, Leiter — rač. savj., upravitelj.
Vogler Rudolf, Oberfaktor — nadfaktor.✳
Sremčević Sava, Faktor — faktor.
Depolo Karl, Assist. — asist.
Žugel Franz, Assist. — asist.
Bratić Philipp, Assist. — assist.✳

XXII. Bos. herc. Pferdezuchtanstalten (Militärabteilung). — XXII. Bos. herc. konjegojski zavodi (vojnički odsjek).

Altgayer Viktor, Major, Kommandant — konjanički major, zapovj.

1. Landeshengstendepot in Sarajevo.
1. Zemaljska pastuharna u Sarajevu.

Altgayer Viktor, Major, Komman. — konjanički major, zapovj.
Fiedler Vinzenz, Hauptm. Rechnungsf. — satnik računovodja.

2. Hengstenposten in Sarajevo.
2. Pastuharska postaja u Sarajevu.

Vakant — nepopunjeno.

3. Landesgestüt in Gornžde.
3. Zemaljska ergelja u Goraždi.

Melecki Eduard, Edl. v., Rittm., Komman. — pl., satnik, zapovj.✳

XXIII. Landwirtschaftliche Lehr- und Versuchsanstalt Mostar. — XXIII. Poljoprivredna naučna i pokusna postaja u Mostaru.

Waschkau Julius, Wirtschaftsrat, Leiter. — privredni savj., uprav.
Novak Slavoj, Wirtsch. Adjunkt I. Kl., Fachlehrer. — Privred. prist. I. razr., stručni učitelj.✳
Kaiser Johann, Gärtner — baščovan.

XXIV. Landwirtschaftliche Versuchs- und Demonstrationswirtschaft in Banja Luka. — XXIV. Poljoprivredna pokusna i demonstraciona postaja u Banjoj-Luci.

Šaffarić Bogdan, Wirtsch. Adjunkt I. Kl., Leiter — privr. prist. I. razr., upravitelj.

XXV. Landesärarische landwirtschaftliche Stationen, Acker- und Obstbauschulen. — XXV. Zemaljsko-erarne poljoprivredne stanice i ratarsko-voćarske škole.

Ilidža. Grubnić Georg, Wirtschaftsinspektor — privr. nadzornik.
Livno. Kašpárek Ladislaus, Wirtschaftsinspektor — privr. nadzornik.
Jaillet Cyprien, Wirtschaftsadj. I. Kl. — privred. prist. I. razr.
Milić Anton, Wirtschaftsadjunkt II. Kl. — priv. prist. II. razr.✳
Modriča. Melchar Ladislaus, Wirtschaftsrat. privredni savj.✳
Starkowski Anton, Wirtschaftsadjunkt II. Kl. — privred. prict. II. razr.✳

XXVI. Landesärarische Obst- und Weinbaustationen. — XXVI. Zemaljsko-erarne voćarske i vinogradarske stanice.

Lastva. Tomić Milan, Wirtschaftsverwalter — privr. uprav.✳
Grünwald Oskar, Wirtschaftsadjkt. I. Kl. — pristav I. razr.✳

XXVII. Landesärarische Obstbaumschulen. — XXVII. Zemaljsko-erarna cjepilišta.

D. Hrgovi. Pudić Mato, Gärtner. — vrtlar.✳
Goražda. Schmied F., Wirtschaftsverwalter, Ober Lt. d. n. a. Landwehr, Leiter — pristav, domobr. nadporučn., uprav.✳
Konjica. Czapary Andreas, Leiter — upravitelj.

XXVIII. Landesärarische Rebschulen. — XXVIII. Zemaljsko-erarni loznjaci.

Ljubuški. Jokanović Krsto, Wirtschaftsadjunkt I. Kl. — privr. prist. I. razr.
Pudić Ante, Gärtner — baščovan.✳
Bijeljina. Kesić Nikola, Gärtner — baščovan.

XXIX. Landesärarisches Kunstgewerbeatelier in Sarajevo. — XXXI. Zemaljsko-erarna radionica za umjetni obrt u Sarajevu.

Nani Markus, Reg. Rat, ✠R., Ⓚ, Direktor — direktor.

XXX. Landesärarische Teppichweberei in Sarajevo. — XXX. Zemaljsko-erarna tkaonica ćilima u Sarajevu.

Hofmann Heinrich, ✠R., Dir. der Weberei u. Färberei — dir. tkaonice i bojadisarne.
Kempny Oskar, Ing. Adj., Art. Oblt. i. d. R. — mjern. prist., art. nadpor. u prič.✳
Bischof Johann, Assistent — asist.
Hofbauer Adolf, Assistent — asist.
Gruber Anton, Assistent — asist.

XXXI. Landesärarische Bezweberei und Stickerei in Sarajevo.

Hofmann Heinrich, ✠R., Direktor.
Đorđević Kristine, Adjunktin.
Pacher Ella, Lehrerin.
Zavadil Ferdinand, Rechnungsführer.

II. Abschnitt. — II. Odsjek.

Wegen Andauerns der außerordentlichen Verhältnisse entfällt für den Jahrgang 1917 der sonst gebrachte **Schematismus der in Bosnien, in der Hercegovina und Dalmatien dislozierten Truppen. — Šematizam u Bosni, Hercegovini i Dalmaciji porazmještanih trupa.**

K. u. k. Gendarmeriekorps für Bosnien und Hercegovina.
C. i kr. oružnički zbor za Bosnu i Hercegovinu.

Stabsstation Sarajevo.

Stab.

Kommandant — Zapovjednik.

Soretić Theodor, Ritt. von, E. K. O.-R. 3. (K. D.), F. J. O.-R., M. V. K. 3., D. 2, J. E. M., M. J. K., ⑬, Generalmajor.

Stabsoffiziere — Štopski častnici.

Prelogović v. Virje Stephan, M. V. K. 3. (K. D.), M. V. K. 3., bronz. M. V. M. a. r. B., D. 2., J. E. M., M. J. K., b. h. E. M.. ⑬. Oberst, Inspizierender Stabsoffizier.

Marković Anton, M. V. K. 3. (K. D.). M. V. K. 3., bronz. M. V. M. a. r. B., D. 2., J. E. M.. M. J. K., b. h. E. M., ⑬, Oberst, Vorst. d. Gendarmeriedepartements bei der b. h. Landesreg.

Jadann v. Molve Franz, F. J. O.-R., M. V. K. 3. (K. D.), D. 3., J. E. M., M. J. K., b. h. E. M., ⑬, Oberst, Inspizierender Stabsoffizier.

Lottspeich Leopold, E. K. O.-R. 3. (K. D.), M. V. K. 3. (K. D.), M. V. K. 3., bronz. M. V. M. a. B. d. M. V. K., bronz. M. V. M. a. r. B., D. 3., J. E. M., M. J. K., b. h. E. M.

Pohl Ferdinand, M. V. K. 3., (K. D.), M. V. K. 3., bronz. M. V. M. a. r. B., D. 3., J. E. M., M. J. K., b. h. E. M., ⑬, Oberstleutnant, Inspizierender Stabsoffizier

Wesselý Karl, F. J. O.-R. (K. D.), M. V. K. 3., bronz. M. V. M. a. r. B., D. 3., J. E. M., M. J. K., b. h. E. M., ⑬, Oberstleutnant, Ref. d. Präs. Bureaus bei der b. h. Landesreg.

I. Adjutant — Pobočnik.

Balling Ottokar, bronz. M. V. M. a. B. d. M. V. K., silb. und bronz. M. V. M. a. r. B., J. E. M., M. J. K., b. h. E. M., ⑬, Rtm.

II. Adjutant — Pobočnik.

Motz Hermann, bronz. M. V. M. a. B. d. M. V. K., M. J. K., b. h. E. M., ⑬, Rtm.

Instruktionsabtlg. — Školski odjel.

Instruktionsoffizier.

Dragoilović Duschan, E. K. O.-R., 3. (K. D.), bronz. M. V. M. a. r. B., J. E. M., M. J. K., b. h. E. M., ⑬, Rtm.

Rechnungsführer — Računovodja.

Schneider Josef (II), D. 2., J. E. M., M. J. K., b. h. E. M., ⑬, Hptm.-Rechnfr.

Heinzel Rudolf, G. V. K. a. B. d. T. M., M. J. K., ⑬, Lt.-Rechnfr.

I. Flügel in Sarajevo — Krilo u Sarajevu.

Kommandant — Zapovjednik.

Rátky de eadem et Salamonfa Karl, F. J. O.-R. (K. D.), bronz. M. V. M. a. r. B., J. E. M., M. J. K., b. h. E. M., ⑬, Major.

Rechnungsführer — Računovodja.

Jawansky Johann, M. J. K., ⑬, Oblt.-Rechnfr.

1. Zug in Sarajevo — Vod u Sarajevu.

Kommandant.

Dittmann v. Vendeville Eduard, Ritt., M. V. K. 3. (K, D.), bronz. M. V. M. a. r. B., J. E. M., M. J. K., b. h. E. M., ⑬, Rtm.

Posten — Postaje:

Sarajevo.	Delijaš.
Ozren.	Vogošća.
Pale.	Pazarić.
Ilidže.	Alipašin Most.
Trnovo.	Mokro.
Lediči.	

2. Zug in Visoko — Vod u Visokom.

Kommandant.

Vakant.

Posten — Postaje:

Visoko.	Kiseljak.
Kakanj.	Busovača.
Vareš.	Kreševo.
Fojnica.	

3. Zug in Rogatica — Vod u Rogatici.

Kommandant.

Šiftar Josef, bronz. M. V. M. a. B. d. M. V. K., M. J. K., ⑬, Rtm.

Posten — Postaje:

Rogatica.	Sokolac.
Semeć.	Žljebovi
Sjeversko.	Pjesak.
Dol. Prača.	Knežina.

II. Flügel in Travnik — Krilo u Travniku.

Kommandant.

Formanek Marian, M. V. K. 3., bronz. M. V. M. a. B. d. M. V. K., bronz. M. V. M. a. r. B., J. E. M., M. J. K., b. h. E. M., ⑬, Major.

Rechnungsführer — Računovodja.

Hohnjec Wilhelm, J. E. M., M. J. K., b. h. E. M., ⑬, Oblt., Rechnfr.

1. Zug in Travnik — Vod u Travniku.

Kommandant.

Tarbuk v. Odsiek, Raimund Ritter, bronz. M. V. M. a. B. d. M. V. K., bronz. M. V. M. a. r. B., J. E. M., M. J. K., b. h. E. M., ⑬, Major.

Posten — Postaje:

Travnik.	Zavidović.
Vitez.	Jajce.
Ponir.	Glogovac.
Zenica.	Varcar Vakuf.
Orahovica.	Gerzovo.
Žepče.	Rastovo.
Šipovo.	

2. Zug in Bugojno — Vod u Bugojnu.

Kommandant.

Vakant.

Posten — Postaje:

Bugojno.	Županjac.
Donji Vakuf.	Vinica.
Gornji Vakuf.	Studena Vrela.
Kupres.	Šuica.
Prozor.	

3. Zug in Livno — Vod u Livnu.

Kommandant.

Tomášek Jaroslav, bronz. M. V. M. a. B. d. M. V. K., M. J. K., ⑬, Rtm.

Posten — Postaje:

Livno.	Provo (derzeit prov. aufgelassen).
Vaganj.	
Čelebić bei Livno.	Resanovci.
Grahovo (Arežin brijeg).	Glamoč.
	Preodac.
Grkovci.	Mlinište.
Risovac Sattel.	Prekaja.

III. Flügel in Banja Luka — Krilo u Banjoj Luci.

Kommandant.

Griesse Alfred, F. J. O.-R. (K. D.), bronz. M. V. M. a. r. B., D. 3., J. E. M., M. J. K., b. h. E. M., ⑬, Major.

Rechnungsführer — Računovogja.

Hofbauer Josef, D. 2., J. E. M., M. J. K., ⑬, Oblt. Rechnfr.

1. Zug in Banja Luka — Vod u Banjoj Luci.

Kommandant.

Wolfzettel Franz, M. V. K. 3. (K. D.), bronz. M. V. M. a. r. B., J. E. M., M. J. K., b. h. E. M., ⑬, Rtm.

Posten — Postaje:

Banja Luka.
Kadina Voda.
Kola.
Krupa a. Vrbas.
Piskavica.
Klašnice.
Bosn. Gradiška.
Turjak.
Orahovo.
Mittel Windhorst.
Kotor Varoš.
Skender Vakuf.
Imljani.

2. Zug in Derventa — Vod u Derventi.

Kommandant.

Duffek Emil, bronz. M. V. M. a. B. d. M. V. K., M. J. K., ⑬, Rtm.

Posten — Postaje:

Derventa.
Bos. Brod.
Kotorsko.
Podnovlje.
Odžak.
Prnjavor.
Bos. Svinjar.
Bos. Kobaš.
Hrvačani.
Tešanj.
Doboj.
Blatnica.
Stanari.
Klupe.
Teslić.

3. Zug in Bos. Novi — Vod u Bos. Novom.

Kommandant.

Balling Ferdinand, M. V. K. 3. (K. D.), M. J. K., ⑬, Rtm.

Posten — Postaje:

Bos. Novi.
Bos. Kostajnica.
Dobrljin.
Svodna.
Bos. Dubica.
Gor. Šreflje.
Draksenić.
Knežica.
Prijedor.
Kozarac.
Marička.
Šurkovac.

IV. Flügel in Bihać — Krilo u Bihaću.

Kommandant.

Hurkiewicz Karl, F. J. O.-R. (K. D.), M. V. K. 3., bronz. M. V. M. a. r. B., J. E. M., M. J. K., b. h. E. M., ⑬, Major.

Rechnungsführer — Računovogja.

Belobrajdić Emil, M. J. K., ⑬, Oblt.-Rechnfr.

1. Zug in Bihać — Vod u Bihaću.

Kommandant.

Vidas Franz, M. V. K. 3. (K. D.), bronz. M. V. M. a. B. d. M. V. K. M. J. K., b. h. E. M., ⑬, Rtm.

Posten — Postaje:

Bihać.
Lipa.
Drenovo Tjesno.
Izačić.
Cazin.
Tržačka Raštela.
Johovica.
Velika Kladuša.
Bojna.
Peći.

2. Zug in Bos. Petrovac — Vod u Bos. Petrovcu.

Kommandant.

Tartaglia Quintiliano Nobile de, bronz. M. V. M. a. B. d. M. V. K., M. J. K., ⑬, Rtm.

Posten — Postaje:

Bos. Petrovac.
Krnjeuša.
Kulen Vakuf.
Ermain Manastir.
Trubar.
Drvar.
Oštrelj
Ključ.
Bravsko.
Gornji Ribnik.
Sitnica.
Vrtoče.

Sommerposten:

Potoci (Vučja poljana).

3. Zug in Bos. Krupa — Vod u Bosanskoj Krupi.

Kommandant.

Vakant.

Posten — Postaje:

Bos. Krupa.
Benakovac.
Otoka.
Bužim.
Ravnice.
Glodina.
Sanski Most.
Lušći Palanka.
Stari Majdan.
Japra-Budimlić.
Vrh Polje.

V. Flügel in Tuzla. — Krilo u Tuzli.

Kommandant.

Vakant.

Rechnungsführer — Računovogja.

Skalak Miroslav, D. 2., J. E. M., M. J. K., b. h. E. M., ⑬, Oblt. Rechnfr.

1. Zug in Tuzla — Vod u Tuzli.

Kommandant.

Rupčić Matthias, M. V. K. 3. (K. D.), bronz. M. V. M. a, r. B., J. E. M., M. J. K., b. h. E. M., ⑬. Rtm.

Posten — Postaje:

Tuzla.
Lukavac-Fabrik.
Jasenica.
Podgajevi.
Maglaj a. B.
Vozuće.
Krivaja.
Gračanica.
Osječani.
Kladanj.
Olovo.

2. Zug in Brčko — Vod u Brčkom.

Kommandant.

Velebir Stephan, bronz. M. V. M. a. B. d. M. V. K., M. J. K., ⑬, Rtm.

Posten — Postaje:

Brčko.
Orašje.
Brezovo Polje.
Lopare.
Šibošica.
Dubrava.
Čelić.
Gradačac.
Bos. Šamac.
Modrić.
Srebrenik.

3. Zug in Bijeljina — Vod u Bijeljini.

Kommandant.

Filipović Anton, M. V. K. 3. (K. D.), bronz. M. V. M. a. B. d. M. V. K., M. J. K., ⑬, Rtm.

Posten — Postaje:

Bijeljina.
Janja.
Medjaši.
Bos. Rača.
Zabrdje.
Subotište.
Tavna.

4. Zug in Srebrenica — Vod u Srebrenici.

Kommandant.

Oljača Johann, bronz. M. V. M. a. B. d. M. V. K., M. J. K., ⑬, Rtm.

Posten — Postaje:

Srebrenica.
Mihaljević.
Skelani.
Gjurdjevac.
Zelinje.
Tegare.
Vranjkovina.
Vlasenica.
Džile.

Sommerposten

Luka.

5. Zug in Zvornik — Vod u Zvorniku.

Kommandant.

Kostetzky Viktor, M. V. K. 3. (K. D.), bronz. M. V. M. a. B. d. M. V. K., M. J. K., b. h. E. M., ⑬, Rtm.

Posten — Postaje:

Zvornik.
Teočak.
Kozluk.
Drinača.
Kalesija.
Vitinica.
Paprača.
Šejković.
Palator.

VI. Flügel in Mostar — Krilo u Mostaru.

Kommandant.

Čimić Stephan, F. J. O.-R. (K. D.), bronz. M. V. M. a. r. B., D. 3., J. E. M., M. J. K., b. h. E. M., ⑬, Major.

Rechnungsführer — Računovogja.

Duduković Ljubomir, D. 2., J. E. M., M J. K., ⑬, Oblt. Rechnfr.

1. Zug in Mostar — Vod u Mostaru.

Kommandant.

Popović Sava, M. V. K. 3. (K. D.), J. E. M., M. J. K., b. h. E. M., ⑬, Rtm.

Posten — Postaje:

Mostar.
Rujište.
Blagaj.
Široki Brijeg.
Čitluk.
Ljubuški.
Čapljina.
Tihaljina.
Rakitno.
Posušje.

2. Zug in Konjic — Vod u Konjici.

Kommandant.

Jung Johann, M. J. K., b. h. E. M., ⑬, Rtm.

Posten — Postaje:

Konjic.
Jablanica.
Ivan Sattel.
Podhum.
Glavatičevo.
Bjelemić.
Sjenčine.
Borke (derzeit prov. aufgelassen).

Sommerposten.

Umoljani.

3. Zug in Nevesinje — Vod u Nevesinju.

Kommandant.

Schwartz Albert, bronz. M. V. M. a. B. d. M. V. K., M. J. K., ⑬, Rtm.

Posten — Postaje:

Nevesinje.
Ulog.
Rilje.
Trusina.
Lukavac.
Kruševljani.
Klinja.
Bišina.
Fojnica b. G.

Sommerposten:

Brnjac Sattel.

4. Zug in Stolac — Vod u Stocu.

Kommandant.

Ritzoffy Ivan von, M. J. K., b. h. E. M., ⑬, Rtm.

Posten — Postaje:

Stolac.
Dol. Hrasno.
Dabrica.
Berkovići.
Domanović.
Neum-Klek.
Ljubinje.
Ravno.
Vlahovići.

VII. Flügel in Trebinje — Krilo u Trebinju.

Kommandaut.

Köbe Hugo, F. J. O.-R. (K. D.), M. V. K. 3., bronz. M. V. M. a. r. B., J. E. M., M. J. K., b. h. E. M., ⑬, Major.

Rechnungsführer — Računovogja.

Miholjević Vladimir, M. J. K., ⑬, Lt.-Rechnfr.

1. Zug in Trebinje — Vod u Trebinju.

Kommandant.

Dohndorf Anton, silb. u. bronz. M. V. M. a. B. d. M. V. K., M. J. K., ⑬, Rtm.

Posten — Postaje:

Trebinje.
Lastva Korjenić.
Konjsko.
Grab in Zubci.
Sutorina.
Ivanica.
Begović Kula.
Vrbanje.
Klobuci.
Grebci.
Dobromani.

2. Zug in Bileća — Vod u Bileću.

Kommandant.

Wit Jaroslaus, bronz. M. V. M. a. B. d. M. V. K., M. J. K., Oblt.

Posten — Postaje:

Bileća.
Divin Sattel.
Jasen.
Plana.
Meka Gruda.
Krstača.
Zmijenac.
Dol. Vrbica.
Dubočani.
Vračevica.

Sommerposten:

Golo Brdje.
Baba Planina.

3. Zug in Gacko — Vod u Gackom.

Kommandant.

Medaković Milan, M. V. K. 3. (K. D.), bronz. M. V. M. a. B. d. M. V. K., M. J. K., b. h. E. M., ⑬, Oblt.

Posten — Postaje:

Gacko.
Grab a. S.
Jasenik.
Kazanci.
Kobila glava.
Štepen.
Šipovica.

Sommerposten:

Zelen Gora.

VIII. Flügel in Goražde — Krilo u Goraždi.

Kommandant.

Polaszek Ladislaus, M. V. K. 3. (K. D.), M. V. K. 3., bronz. M. V. M. a. r. B., D. 3., J. E. M., M. J. K., b. h. E. M., ⑬, Obstl.

Rechnungsführer — Računovogja.

Peurača Michael, D. 2., J. E. M., M. J. K., ⑬, Lt.-Rechnfr.

1. Zug in Goražde — Vod u Goraždi.

Kommandant.

Powolny Leo, Edl. v., M. V. K. 3 (K. D.), bronz. M. V. M. a. B. d. M. V. K., silb. und bronz. M. V M. a. r. B., J. E. M., M. J. K., b. h. E. M., ⑬, Major.

Posten — Postaje:

Goražde.
Zaborak.
Čajniče.
Previla.
Usti Prača.
Metalka Sattel.
Ifsar.
Medjedje.

2. Zug in Foča — Vod u Foči.

Kommandant.

Niedzielski Adam, M. V. K. 3. (K. D.), M. J. K., b. h. E. M.. ⑬, Rtm.

Posten — Postaje:

Foča.
Bastaći.
Čelebić.
Suha.
Jeleć.
Kalinovik.
Vikoć.
Ljubina.

Sommerposten:

Meštrovac.
Prijevor.
Jablan Vrelo (prov. aufgelassen).

3. Zug in Višegrad — Vod u Višegradu.

Kommandant.

Opalka Oskar, bronz. M. V. M. a. B. d. M. V. K., M. J. K., ⑬, Rtm.

Posten — Postaje.

Višegrad.
Mala Gostilja.
Vardište.
Uvac.
Kamenica.
Veletovo.
Mioče.
Rudo.
Bijelo Brdo.

Offiziere in probeweiser Zuteilung:

Oblt. Mihanovich Géza beim 2. Flügel in Travnik.
Oblt. Milčić Janko beim 5. Flügel in Tuzla.
Oblt. Boić Josef beim 6. Flügel in Mostar.

Einteilungsliste — Iskaz

sämtlicher Bezirksgendarmerieposten des k. u. k. Gendarmeriekorps für Bosnien und die Hercegovina und deren Kommandanten — svih oružničkih kotarskih postaja i njihovih zapovjednika c. i kr. oružničkoga zbora za Bosnu i Hercegovinu.

Banja Luka: Skorup Mate, Bezwachtm.
Bihać: Szczotka Adalbert, Bezwachtm.
Bileća: Glumac Miladin, Bezwachtm.
Bijeljina: Charous Konrad, Bezwachtm.
Brčko: Rozenmann Samuel, Bezwachtm.
Bos. Gradiška: Bukvics Johann, Bez.-wachtm.
Bos. Novi: Donabidowicz Jan, Bez.-wachtm.
Bos. Dubica: Ilić Ivan, Bezwachtm.
Bugojno: Korbel Martin, Bezwachtm.
Cazin: Nakarada Isak, Bezwachtm.
Čajniče: Žmavc Martin, Bezwachtm.
Derventa: Osoinik Leopold, Bezwachtm.
Foča: Valášek Johann, Bezwachtm.
Fojnica: Nováček Anton, Bezwachtm.
Gacko: Ratković Jakob, Bezwachtm.
Glamoč: Kratina Karl, Bezwachtm.
Gračanica: Hasa Josef, Bezwachtm.
Gradačac: Eisele Aleis, Bezwachtm.
Jajce: Schmidt Johann, Bezwachtm.
Konjic: Leban Blasius, Bezwachtm.
Kotor Varoš: Višnić Miladin, Bezwachtm.
Kladanj: Šorn Franz, Bezwachtm.
Ključ: Kavalec Jakob, Bezwachtm.
Krupa: Valenta Franz, Bezwachtm.
Livno: Krásný Josef, Bezwachtm.
Ljubinje: Vítek Johann, Bezwachtm.
Ljubuški: Ciganović Lazar, Bezwachtm.
Maglaj a. B.: Zumpfe Josef, Bezwachtm.
Mostar: Bilović Mihovil, Bezwachtm.
Nevesinje: Volk Matthias, Bezwachtm.
Petrovac: Janiček Franz, Bezwachtm.
Prijedor: Olejnik Paul, Bezwachtm.
Prnjavor: Došen Nikola, Bezwachtm.
Prozor: Djaković Dane, Bezwachtm.
Rogatica: Brezak Ignaz, Bezwachtm.
Sanski Most: Somfelean Alexander, Bez.-wachtm.
Sarajevo: Utner Albert, Bezwachtm.
Srebrenica: Stojsavljević Tomo, Bez.-wachtm.
Stolac: Kovář Wilhelm, Bezwachtm.
Tešanj: Robić Franjo, Bezwachtm.
Travnik: Lazar Ivan, Bezwachtm.
Trebinje: Weidinger Peter, Bezwachtm.
Tuzla: Knapp Franz, Bezwachtm.
Varcar Vakuf: Ostoić Gjuro, Bezwachtm.
Visoko: Kubiček Josef, Bezwachtm.
Višegrad: Saloker Otto Julius, Bezwachtm.
Vlasenica: Kovačević Rade, Bezwachtm.
Zenica: Leskovar Marko, Bezwachtm.
Zvornik: Berger Michael, Bezwachtm.
Žepče: Hanus Johann, Bezwachtm.
Županjac: Smrzlić Petar, BezWachtm.

Einteilungsliste

der Rechnungswachtmeister, Hilfsarbeiter und Aushilfslehrer des k. u. k. Gendarmeriekorps für B. u. H.

Beim Gendarmeriekorpskommando in Sarajevo.

Stojanik Eduard, Rchgswachtm.
Kaiserlik Josef, Rchgswachtm.
Vykoukal Josef, Rchgswachtm.
Nečas Franz, Rchgswachtm.
Čáslavka Otto, Rchgswachtm.
Klaban Josef, Rchgswachtm.
Schamberger Johann, Wachtm., Tit.-Rchgswachtm.
Husnik Karl, Pfr., Tit.-Rchgswachtm.
Smejkal Anton, Pfr., Tit. Wachtm.
Zembroń Boleslaus, Pfr., Tit. Wachtm.

Bei den Flügeln.

Seifert Gustav, Rchgswachtm., Sarajevo
Nemecz Johann, Rchgswachtm., Travnik.
Sturm Adolf, Rchgswachtm., Banja Luka.
Gietler Josef, Rchgswachtm., Bihać.
Varvařovský Anton, Rchgswachtm., Tuzla.
Devčić Toma, Rchgswachtm., Mostar.
Štěpán Johann, Rchgswachtm., Bileća.
Vujičić Stanislaus, Rchgswachtm., Goražde.

Bei der Gendarmerieinstruktionsabteilung in Sarajevo.

Pivec Anton, Pfr. Tit. Wachtm.
Klasa Ladislaus, Gend. Tit. Wachtm.

K. k. Landesgendarmeriekommando Nr. 9 in Zara.

Stab.

Selinka Otto, M. V. K. 3 (K. D.), M. V. M., D. 2., ✠, J. K., Obst., Komdt.
Kolsky Wenzel, F. J. O. R., M. V. M., D. 3., ✠, J. K., Obst., zug. M. f. L. V.
Skorkowsky Karl, M. V. M., D. 3., ✠, J. K., Obstlt. Stellv.
Barry Alfred, R. v., M. V. K., M. V. K. (K. D.), D. 3., ✠, J. K., E. K., Obstlt., exp. in Cattaro.
Hranitzky Engelbert, M. V. K. 3 (K. D.), S. M. V. M., B. M. V. M., ✠, J. K., Rittm., I. Adj.
Nadler Adolf, M. V. M. (K. D.), J. K., Rtm., II. Adj.
Maravic Heinrich, Ritt. v., M. V. M. (K. D.), G. V. K. m. d. K., ✠, J. K., Rechnungsrat.
Neumann Josef, J. K., Oblt. Rchgsf.
Ergänzungsabteilung: Neubauer Franz, M. V. M. (K. D.), J. K., Rittm., Kmdt.

1. Abteilung Zara.

Mally Franz, M. V. M. (K. D.), M. V. M., ✠, J. K., Mjr., Kmdt.
Kasparowicz Emil, ✠, J. K., Oblt.-Rchgsf.

2. Abteilung Spalato.

Kerdić Alexander, M. V. M. (K. D.), M. V. M., ✠, J. K., Rittm., Kmdt.
Swabensky Franz, D. 2., ✠, J. K., Hptm. Rchgsf.

3. Abteilung Cattaro.

Klemenc Jakob, M. V. M. (K. D.), ✠, J. K., Rittm., Kmdt.
Prochazka Josef, ✠, J. K., Hptm. Rchgsf.

4. Abteilung Ragusa.

Mohr Viktor, M. V. M. (K. D.), J. K., Rtm., Komdt.
Lukmann Viktor, M. V. K. 3 (K. D.), M. V. M. (K. D.), ✠, J. K., Oblt. Rchgsf.

5. Abteilung Sebenico.

Vakant.

6. Abteilung Makarska.

Zimprich Ernst, M. V. M. 3 (K. D.), J. K., Hpt., Kmdt.

7. Abteilung Castelnuovo.

Vesic Dušan, M. V. M. (K. D.), J. K., Rtm., Kmdt.

8. Abteilung Zara.

Stuchlik Fridolin, M. V. M. (K D.), M. V. M., D. 2., ✠, J. K., Rtm., Kmdt.

K. u. k. Militär-Post- und Telegraphendirektion.

Präsident der Militär-Post- und Telegraphendirektion:

Gaberle Emil, ♔ III., ✠ Kmt. (m. St.) a. B. d. M. V. K., Präsid.

Direktorstellvertreter:

Kozmutza Edl. v. Csernafalva Kornelius, ✠Off. a. B. d. M. V. K., ✠R., ung. Ob. Postrat.✳

Administrativbeamte:

Borosławski Johann, ✠R., Postrat.✳
Zotta Eugen Rit. v., ✠R. a. B. d. M. V. K., Postrat.
Pauer Otto, ✠R. a. B. d. M. V. K., Hptm. i. d. R., ung. P. u. T. Sekr.
Worzfeld Viktor, ✠ a. B. d. T. M., Ob. Postkom.
Stark Ludwig, ✠, Postkom.
Gregorić Alois, ✠ a. B. d. T. M., Postkom.✳
Zahrádka Richard, ✠ a. B. d. T. M., E. Z. II. Kl. v. r. Kr., Postkom.
Frivaldszky Kornelius v., Oblt. i. d. R., ung. P. u. T. Vizesekr.
Hornsteiner Karl, Postkonzip.
Saudny Franz, Dr., ✠ a. B. d. T. M., Postkonzip.
Nowak Franz Postkonzip.
Hollinek Richard, Dr., ✠ a. B. d. T. M., Lt. i. d. R., Postkonzip.
Kraus Emil, Postkonzip.
Mimra Alois, Dr., Postkonzip.
Mühsammer Stephan, Dr., ung. P. u. T. Konzip.

Technische Beamte:

Bradna Rudolf, Ing., ✠ a. B. d. T. M., Bauadjkt., Linienrevisor Sarajevo.
Hlavač Heinrich, Ing., Bauadjkt.
Schauer Franz, Bauadjkt.

Rechnungsbeamte:

Kysela Vinzenz, ✠, Ob. Rchgsr.
Togner Heinrich, Rchgsrev.

Verkehrsbeamte:

Souček Wilhelm, ✠R., ✠ Off. Kr. (K. D.), Allerh. Ank. K. M., Postamtsdir.
Müller Josef, ✠ R., ✠, Kais. R., Postamtsdir.
Oppitz Alois, ✠R., ✠, Ob. Postkontrl.
Oeser Reinhold, ✠R. (K. D.), ✠, ✠, Ob. Postkontrl., Linienrevisor Sarajevo.
Thume Josef, ✠, Ob. Postkontrl., Linienrevisor Banja Luka.
Cibulka Johann, Oblt. i. d. Ev., Postkontrl.
Miksch Eduard, ✠ a. B. d. T. M., Postkontrl.✳
Amoroso Peter, ✠ a. B. d. T. M., Postkontrl.
Varesco Vitus, Postoberoffzl.✳
Rozman Johann, ✠ a. B. d. T. M., ✠, Postoffzl.
Valniček Karl, Postoffzl.
Rawicki Ladislaus, ✠ a. B. d. T. M., Postoffzl., Linienrevisor Tuzla.
Torner Johann, Postoffzl.
Lang Josef, ✠ a. B. d. T. M., Postoffzl.✳
Rudolf Vinzenz, ✠ a. B. d. T. M., Postoffzl.✳
Hässler Wilhelm, Postoffzl.
Koczian Friedrich, ✠ a. B. d. T. M., Postoffzl.✳
Hegedüs Eugen, ung. P. u. T. Offzl.
Garreis Alois, Postassist.
Czischka Karl, Postassist.
Schuh Gustav, Postassist.
Swiży Karl, Postassist.
Palata Rudolf, Postassist.
Bojko Josef. Postassist.
Bittmar Ladislaus, Postassist.
Tinhof Andreas, ✠ a. B. d. T. M., Postassist.✳
Rupprecht Hugo, Postassist.
Batke Josef, Postassist.
Seveglievich Anton, ✠ a. B. d. T. M., Postassist.✳
Hlavač Ladislaus, Postassist.
Glöditsch Albrecht, Postamtsprakt.
Dorsch Adam, Postamtsprakt.

Beamte im technischen Dienste:

Kammerer Adolf, ✠ a. B. d. T. M., Postoffzl. i. tech. Dienste, Leiter der mechan. Werkstätte.

Postoffizianten:

Mašek Franz, Baugehilfe Banja Luka.
Jonaš Johann, ✠ a. B. d. T. M., Baugehilfe Sarajevo.
Wairather Leo.
Bakalař Franz, ✠ a. B. d. T. M.-Baugehilfe Sarajevo.
Holub Johann, Baugehilfe Tuzla.

Mechaniker:

Benda Alexander, ✠ a. B. d. T. M., ung. P. u. T. Mechaniker.✳
Stöffel Karl, Ziv. Mechaniker.✳
Jandura Josef, Mechanikeraspir.
Haselböck Rudolf. Mechanikeraspir.

Expedit:

Panić Nikolaus, E. Z. II v. r. Kr., ung P. u. T. Hilfskontrl.✳
Ježek Ferdinand, Postassist., Expeditsleiter.
Tošner Anton, Zugsfr.
Cičic Mato, Kzlst.
Perikles Moraït. Kzlst.
Mulahusić Rašid, Kanzleigehilfe.
Kainz Ferdinand, Kanzleigehilfe.
2 Diurnisten, 5 Diurnistinnen.

Registratur:

Schuh Franz, Postassist.
Kühweider Oswald, Zugsfr.
1 Diurnist.

Mil.-Post- u. Teleg.-Mannschaftsabteilung.

Kommandant: Reisenbauer Karl, Oblt.

Rechnungs-Abt. — Račun. odjelenje.

Flanek Rudolf, ✠ Off. a. B. d. M. V. K., ✠R., Vizedir., Vorst.
Mederer Heinrich, ✠ a. B. d, T. M., Rechnungsrev. Vorst.-Stellvertr.
Palinkas Josef, Lt. i. d. R., ung. P. u. T. Rchn.-Kntrl.
Jeschke Richard, Rchn.-Offzl.
Henzl Ludwig, Sign. Laud. a. B. d. M. V. K., Ah. Bel., Oblt. i. d. R., Rchn.-Assist.✳
Illeg Stephan, ung. P. u. T. Hilfskntlr.
Partl Georg, Postoffzl.
Havliček Franz, Postoffzl.
Ústupský Franz, Postoffzl.
Alagić Marko, ung. P. u. T. Hilfskontrl.
Paszkiewicz Felix, ✠ a. B. d. T. M., Postassist.✳
Franzl Josef, Sign. Laud. a. B. d. M. V. K., Oblt. i. d. Res., Postassist.✳
Madritsch Gustav, ✠ a. B. d. T. M., Postassist.✳
Olejniček Ernst, Postassist.
Kostlivy Max, Postassist.
Hager Karl, ung. P. u. T. Assist.
Novák Gottlieb, Postassist.
Pixa Johann, Postassist.

Expedit.

Thaler Rudolf, Feldw.
Velich Franz, Zugsfr.
Podhajsky Johann, Tit. Feldwebel.
Mrozek Franz, Tit. Feldwebel.

Kassa der k. u. k. Mil.-Post- u. Telegr.-Dir. — Blagajna c. i kr. vojn. uprave pošte i brzojava.

Martinetz Johann, ✠ R. a. B. d. M. V. K., ✠, Oberkntrl., Vorst.✳
Philipovits Nikolaus, ung. P. u. T. Hilfskntlr.
Markhót Bela, ung. P. u. T. Assist.✳
Hložanek Karl, Postassist.
Grosz Eduard, S. T. M. I. Kl., ung. P. u. T. Assist.
Řejha Franz, Postadjkt.
Misiewicz Ignatz, Postoffiziant.
Matkowski Johann, Postoffiziant.
6 Manipulanten.

Mil.-Post- u. Telegr.-Ämter. — Vojn. pošt. i brzojavni uredi.

a) Bosnien.

Alipašin most.

Huszar Josef, Feldw.

Arežin brijeg.

Sochor Rudolf, Feldw.

Postamt Banja Luka.

Veith Franz, ✠, Oberpostkntlr., Vorst.
Rajnoch Ferdinand, Postassist.
Krejči Gottlieb, Postamtsprakt.✳
Musil Robert, Postamtsprakt.✳
Poppe Ferdinand, Postoffiziant.
Stefan Emil, Postoffiziant.
9 Manipulanten.

Telegraphenamt Banja Luka.

Greger Julius, ✠, Kntlr., Vorst.
13 Manipulanten.
2 Telephonistinnen.

Bihać.

Prossinger Mathias, Offzl.
Wörfel Stephan, Postassist.
Toupal Josef, Postamtsprakt.
3 Manipulanten.

Bijeljina.

Gróf Josef, ✠ a. B. B. d. T. M., ung. P. u. T. Hilfskontrl.
Havlica Johann, Postassist.
7 Manipulanten.

Bosn. Brod.

Weickert Wilhelm, ✠R. (K. D.), ✠. Ob. kontrl., Vorst.
Stubenvoll Rudolf, ✠ a. B. d. T. M., ung. P. u. T. Hilfskontrl.
Beer Karl, Postassist.
Sedláček Martin, Postassist.✳
Vich Josef, ✠ a. B. d. T. M., Postassist.✳
Stojanović Dragan, ung. P. u. T. Assist.
Luptovits Michael, ung. P. u. T. Assist.
Křivka Johann, Postassist.
Kubita Cyrill, Postassist.
Janouch Jaroslav, Postamtsprakt.✳
Prasch Franz, Postadjkt.
Hynek Heinrich, Postadjkt.
17 Manipulanten.

Bosn. Dubica.

Henlein Ignaz, ung. P. u. T. Assist.✳
Hluchy Ludwig, Postassist.
2 Manipulanten.

Bosn. Gradiška.

Večeřa Andreas, Hptm. i. d. R., Postassist.✳
Rožar Vinzenz, Wachtm.
3 Manipulanten.

Bosn. Kobaš.

Bortel Ferdinand, Feldw.

Bosn. Kostajnica.

Pirek Bohuslav, Feldw.

Bosn. Krupa.

Lischka Edmund, Assist
4 Manipulanten.

Bosn. Novi.

Šula Robert, Kntlor.
Weiglhofer Franz, ✠ a. B. d. T. M., Offzl. im techn Dienste.✳
5 Manipulanten.
6 Motorführer.✳

Bosn. Petrovac.

Spang Ludwig, Postassist.
Sedlaček Vinzenz, ✠ a. B. d. T. M., Assist.✳
3 Manipulanten.

Bosn. Rača.
Angerer Franz, Feldw.

Bosn. Šamac.
Bradna Bernhard, Postoffzl.
Streichert Viktor, Dr., Postkonzprkt.
5 Manipulanten.

Bosn. Svinjar.
Latczuk Eutymius, Feldw.

Branjevo.
Nowicki Cölestin, ✠ a. B. d. T. M., Postoffiziant.
1 Manipulant.

Bratunac.
Michelbach Jakob, Wachtm.

Brčko.
Polak Johann, ✠R. (K. D.), ✠, Ⓚ, Oberpostkontrl. Vorst.
Gaube Josef, Postassist.
Tomašek Josef, Lt. i. d. R., Postamtsprakt.✳
Rawitzer Johann, Postamtsprakt.
10 Manipulanten.
1 Telephonistin.

Brezovo polje.
Konirsch Emil, Offiziant.

Bugojno.
Müller Johann, ✠ a. B. d. T. M., Postassist.✳
Mayer Franz, Postadjkt.
3 Manipulanten.

Busovača.
Reinelt Josef, Feldw.

Čajniče.
Šala Franz, Feldwebel.
3 Manipulanten.

Cazin.
Hönschel Karl, Postadjkt.
1 Manipulant.

Čelebić. (Prov. geschlossen.)

Derventa.
Berger Karl, ✠ a. B. d. T. M., Postoffzl.
6 Manipulanten.

Doboj.
Koman Valentin, ✠ a. B. d. T. M., Offzl.
8 Manipulanten.

Dobrlin.
Donat Nikolaus, Postassist.
2 Manipulanten.

D. vakuf.
Dokoupil Franz, Feldw.

Drinjača.
Schwarz David, Wachtm.

Drvar.
Streichfuss Wilhelm, Postassist.
2 Manipulanten.

Foča.
Kunz Leo, Postassist.
Medek Jaromir, Prakt.
3 Manipulanten.

Fojnica b. Kiseljak.
Icha Franz, Feldw.
1 Manipulant.

Franz Josefsfeld.
Kohn Karl, Postadjkt.

Glamoč.
Michael Alois, Feldw.
1 Manipulant.

Goražda.
Czepek Rudolf, Res. Feldw.
5 Manipulanten.

Gornji vakuf.
Pykal Franz, Feldw.

Gračanica.
Kolin Karl, Postassist.
4 Manipulanten.

Gradačac.
Katholnig Thomas, Postassist.
3 Manipulanten.

Han kompagnie Vitez.
Bienert Johann, Feldw.

Han Pjesak.
Klein Ignatz, Wachtm.

Ilidža.
Kopecky Josef, Feldw.
2 Manipulanten.

Jajce.
Janeš Peter, Postoffzl.
Hluchý Jakob, Postamtsprakt.✳
4 Manipulanten.

Janja.
Škvor Karl, Feldw.

Kakanj.
Cozzarini Viktor, Postassist.

Kalinovik.
Becker Michael, Feldw.
1 Manipulant.

Kiseljak.
Leitner Ludwig, Postadjkt.

Kladanj.
Eisenbruch Moses, Postoffiziant.
1 Manipulant.

Ključ.
Piovarcsy Karl, ung. P. u. T. Assist.
1 Manipulant.

Kotor varoš.
Wassermann Josef, Feldw.

Kozarac.
Fröhlich Johann, Postoffiziant.

Kreka.
Ciesla Michael, Postassist.
1 Manipulant.

Kreševo.
Köwer Karl, Feldw.

Krnjeuša.
Schmidt Karl, Feldw.✳
Savelli Josef, Feldw.

Kulen vakuf.
Müller Alois, Feldw.

Kupres.
Polivka Franz, Offiziant.

Lašva.
Reif Karl, Postadjkt.

Livno.
Duschanek Josef, Offzl.
3 Manipulanten.

Lukavac.
Göttl Peter, Feldw.

Lušči palanka.
Podhradsky Georg, Postoffiziant.

Maglaj.
Makk Josef, ✠ a. B. d. T. M., Postassist.✳
Vykopal Franz, Postassist.
2 Manipulanten.

Metalka. (Prov. geschlossen.)

Modrić.
Michalitsch Friedrich, Feldw.
2 Manipulanten.

Odžak.
Vachuska Wenzel, Postassist.
1 Manipulant.

Olovo.
Gross Leopold, Feldw.

Orašje.
Führer Gottfried, Feldw.
1 Manipulant.

Ostrelj.
Trojak Friedrich, Postassist.
1 Manipulant.

Otoka.
Schuh Friedrich, Feldw.

Pale. (Prov. geschlossen.)
Ringl Karl, Feldw.✳

Pazarić.
Haas Wenzel, Feldw.

Podromanja.
Langthaler Karl, Feldw.

Prača.
Gemeinhardt Georg, Feldw.

Prijedor.
Dold Friedrich, Postoffzl.
8 Manipulanten.

Prnjavor.
Ohlidal Josef, Postassist.
3 Manipulanten.

Prozor.
Koncki Bronislaus, Feldw.

Puračić.
Mraček Alois, Feldwebel.

Rogatica.
Zieris Franz, ✠ a. B. d. T. M., Lt. i. d. R., Postassist.✳
Keller Ferdinand, Postassist.
3 Manipulanten.
1 Motorführer.✳

Rudolfsthal.
Kolarz Alois, Feldw.
1 Manipulant.

Sanski most.
Kadlčik Johann, Postassist, bronz.. Ehr. Med. v. r. Kr.
2 Manipulanten.

Hauptpostamt Sarajevo.
Mlinek Josef, ✠, ✠, Amtsdir., Vorst.
Handl Johann, Kntlr., I. Vorst. Stellv.
Životský Anton, ✠ a. B. d. T. M., Offzl., II. Vorst. Stellver
Zawadzki Julius, Hptm. d. R., Mil. Postoberoffzl.✳
Grünes Otto, ✠ a. B. d. T. M., Rittmstr. d. R., Mil. Postoberoffzl.✳
Winkler Karl, ✠ a. B. d. T. M., Lt. i. d. R., ung. P. u. T. Offzl.✳
Frey Adolf, ✠ a. B. d. T. M., ung. P. u T. Hilfskntlr.✳
Straki Josef, Oblt. d. R., Mil. Postoffzl.
Jurković Johann, Postassist.
Presser Siegfried, Postassist.✳
Nemeček Wenzel, Postassist.✳
Greif Elias, Postassist.✳
Sweryda Theodor, Postassist.
Graf Johann, Lt. i. d. R., Postassist.✳
Kubaček Franz, Postassist
Loučka Stanislaus, Postassist.
Weiner Karl. Oblt. d. R.✳
Pavel Ernst, Lt. i. d. R., Postassist.✳
Žak Eduard, Lt. i. d. R., Postassist.✳
Mikš Rudolf, Postassist.
Ondrák Anton, Postassist.
Janoušek Gottlieb, Postamtsprakt.
Polansky Ladislaus, Postamtsprakt.
Meixner Heinrich, Postamtsprakt.✳
Vojtěchowsky Josef, S. T. M. II. Kl., Lt. i. d. R., Postamtsprakt.✳
Loose Rudolf, Postamtsprakt.
Rališ Josef, Postadjkt.
Habrovansky Jaroslav, Postoffiziant.
Kukura Mathäus. Offiziant.
Blažej Theodor, Offiziant.
Hollauf Karl, Offiziant.
60 Manipulanten.

Telegraphenhauptstation Sarajevo.
Vági Emil. ✠R., ✠, ung. P. u. T. Oberinsp.. Vorst.
Delyany Josef, ✠, bh. Hilfsämterdir.
Pekárek Karl, Postoffzl.
Kral Paul, ✠ a. B. d. T. M., Postoffzl.
Planička Johann, Postassist.

Prah Franz, Postassist.
Kuchar Heinrich, Postassist.
Öhreneder Johann, Postassist.
Brabetz Johann, Postassist.
Vondrašek Adalbert, Postassist.
80 Manipulanten.

Sarajevo 2, Filialpostamt.

Spitäller Franz, Oberoffzl.
Dvořak Franz, Postamtsprakt.
5 Manipulanten.

Sarajevo 3, Lager.

Veith Josef, ✠ a. B. d. T. M., Offzl.
6 Manipulanten.

Sarajevo 4, Landesbank.

Čebašek Anton, Postoffzl.
Hofbauer Johann, ✠ a. B. d. T. M., Postassist.✳
2 Manipulanten.

Sarajevo 5, Landtag. (Prov. geschlossen.)

Sawicki Adolf, ✠ a. B. d. T. M., Postassist.✳

Sarajevo 6, Neusarajevo.

Miksiček Ignaz, ✠ a. B. d. T. M., Postassist.
1 Manipulant.

Sarajevo 7, Konak.

Meiseles Jakob, ✠, Offiziant.
1 Manipulant.

Sarajevo, Telephonzentrale.

Žák Josef, ✠ a. B. d. T. M., Offzl.
9 Telephonistinnen.
1 Baugehilfe.
2 Mechaniker.

Sjetline. (Prov. geschlossen.)

Srebrenica.

Stejskal Franz, ✠ a. B. d. T. M., Postassist.
1 Manipulant.

Stari majdan.

Fiala Anton, Feldw.

Tešanj.

Werner Benedikt, Postassist.
2 Manipulanten.

Teslić.

Karbus Anton, Postadjkt.
2 Manipulanten.

Travnik.

Müller Anton. ✠, Oberpostkntrl., Vorst.
Krist Franz, ✠ a. B. d. T. M., ung. P. u. T. Hilfskntrl.✳
Kindermann Eduard, Postassist.
10 Manipulanten.

Trnovo.

Sterbak Emil, Feldw.

Turbe.

Koniček Josef, Feldw.

Tuzla.

Medwecky Ladislaus, ✠ a. B. d. T. M., ✠, Ⓚ, Oberoffzl.✳
Kobler Karl, ✠ a. B. d. T. M., Oberoffzl.
Kropp Wenzel, Postoffzl.
Ezer Kamillo, Verpfl. Akz. i. d. R., Postassist.✳
Barnet Johann, ✠ a. B. d. T. M., Postassist.
Doljak Andreas, Postassist.
Blaha Otto, Prakt.
Dvořak Franz, Lt. i. d. R., Postamtsprakt.✳
Straňák Ferdinand, Postamtsprakt.✳
Čulik Josef, Postamtsprakt.
Kliment Anton, Postadjkt.
19 Manipulanten.
2 Telephonistinnen.
1 Mechaniker.

Usora.

Neubauer Josef, Postassist.
1 Manipulant.

Uvac.

Weingart Friedrich, Postoffiziant.✳
Doda Josef, Feldw.
1 Manipulant.

Varcar vakuf.

Platzek Josef, Postadjkt.
1 Manipulant.

Vardište.

Koutny Franz, Feldw.
1 Manipulant.

Vareš.

Enzi Josef, Postassist.
1.Manipulant.

Vareš, Werk.

Günl Josef, Postadjkt.
1 Manipulant.

Velika kladuša.

Pintscher Josef, Feldw.

Višegrad.

Kužma Johann, Postassist.
3 Manipulanten.

Visoko.

Matejović Josef, Postassist.
3 Manipulanten.

Vlasenica.

Bernt Karl, ✠ a. B. d. T. M., Postassist.

Windhorst.

Peinigg Gustav, Feldw.
1 Manipulant.

Zavidovići.

Hannak Richard, Postoffzl.
4 Manipulanten.

Zenica.

Lang Alfred, ✠ a. B. d. T. M., Postassist.✳
Achzet Karl, Feldw.
6 Manipulanten.

Žepče.

Mitterhammer Roman, Postadjkt.
1 Manipulant.

Županjac.

Griessl Josef, Feldw.
1 Manipulant.

Zvornik.

Klofanda Anton, ✠ a. B. d. T. M. Postoffzl.
Hollas Anton, Postamtsprakt.
4 Manipulanten.

b) Hercegovina.

Avtovac.

Eichhorn Johann, Feldw.
2 Manipulanten.

Bileća.

Fábian Johann, ✠ a. B. d. T. M., ung. P. u. T. Hilfskontrl.
5 Manipulanten.

Čapljina.

Hák Wenzel, Postassist.✳
Maurer Georg, Feldw.
4 Manipulanten.

Citluk.

Meinzl August, Feuerw.

Domanović.

Dwořak Franz, Postassist.
1 Manipulant.

Fojnica bei Gacko.

Breitfelder Josef, Wachtm.

Gabela.

Gardun Jure, Feldw.

Gacko.

Thum Rudolf, Postassist.
1 Manipulant.

Grab-Zubci. (Prov. geschlossen.)

Jablanica.

Mayer Josef, Feuerw.✳
Zetlitz Adolf, Feldw.

Konjica.

Hotzi Rudolf, Postassist.
2 Manipulanten.

Lastva. (Prov. geschlossen.)

Ljubinje.

Reiter Ambros, Feldw.

Ljubuški.

Hillebrand Hermann, ✠ a. B. d. T. M., Postassist.✳
Paraszczak Vladimir, Feldw.
1 Manipulant.

Mostar 1.

Dziubaniuk Leo, ✠ a. B. d. T. M., ✠, Postkntlr., Vorstd.
Obuglien Michael. ✠, Ⓚ, Oberoffzl.
Zdunić Jakob, Oblt. i. d. R., ung. P. u. T. Offzl.
Kosztka Lorenz, ung. P. u. T. Hilfskntlr.
Grohmann Hermann, Postassist.
Krenn Franz, Postassist.
Kaspar Rudolf, Postassist.✳
Skřiwan Erwin. Postamtsprakt.✳
Schmehlik Stefan, Postamtsprakt.
31 Manipulanten.
2 Telephonistinnen.

Mostar 2. (Prov. geschlossen.)

Kratochwill Wenzel, ✠ a. B. d. T. M., Kntlr.✳

Nevesinje.

Friedl Eugen, Postoffzl.✳
Schneider Johann, Feldw.
2 Manipulanten.

Obrnja. (Prov. geschlossen.)

Ostrožac.

Metelka Vladimir Feldw.

Plana. (Prov. geschlossen.)

Posušje.

Thiele Anton, Zugsf.

Ravno.

Richter Heinrich, Feldw.✳
Szczytynski Adolf, R. U. Off. I. Kl.

Široki brijeg.

Koschar Josef, Postoffiziant.

Stolac.

Šimánek Karl, Postadjkt.
3 Manipulanten.

Sutorina. (Prov. geschlossen.)

Trebinje.

Kuss Anton, ✠ a. B. d. T. M., ✠, Postkntlr.
Gellen Josef, Sign. Laud., Major d. R., Militärpostoberoffzl.✳
Dřewohryž Karl, Postassist.✳
Vasiček Franz, Postamtsprakt.
13 Manipulanten.

Vitina.

Alper Leib, Feldw.
1 Manipulant.

Zavala.

Fekete Demeter, Feldw.

Wegen Andauerns der außerordentlichen Verhältnisse entfällt der sonst hier gebrachte Schematismus der in Bosnien, in der Hercegovina und Dalmatien dislozierten Truppen.

III. Odsjek. — III. Abschnitt.

Vjerozakonske oblasti i zavodi. — Konfessionelle Behörden und Anstalten.

A. Srpsko-pravoslavne.

Prema popisu naroda od 1910. ima u Bosni i Hercegovini 824.021 srpsko-pravoslavna duša.

Previšnjim rješenjem od 13. avg. 1905. odobrena je avtonomna uredba za uregjenje crkvene uprave srpsko-pravoslavnih eparhija (mitropolija) u Bosni i Hercegovini.

Veliki crkveni sud — Kirchliches Obergericht.

Za 1916. još nije konstituisan. — Pro 1916 noch nicht konstituiert.

Veliki upravni savjet — Oberster Verwaltungsrat.

Za 1916. još nije konstituisan — Pro 1916 noch nicht konstituiert.

a) Dabrobosanska mitropolija u Sarajevu — Dabrobosnisches Erzbistum in Sarajevo.

Archijepiskop — Erzbischof:

Letica Evgenije, Visokopreosvešteni gosp., sarajevski i mitropolit dabro-bosanski, tajn. savj., ✠ vel. kr., virilni član bos.-herc. sabora — Seine Excellenz Dabrobosnischer Metropolit und Erzbischof von Sarajevo, Exarch v. Dalmatien, Geh. R., Vilirist des bosn.-herc. Landt.

Eparhijski crkveni sud — Eparch.-Kirchengericht:

Predsjednik — Präses:

Mitropolit — Der Metropolit.

Redovni članovi — Ordentliche Mitglieder:

Gašić Gavro, protoprezviter — Erzpriester.
Jedno mjesto uprazajeno — eine Stelle vak.
6 počasnih članova i 6 članova zamjenika — 6 Honorarmitglieder und 6 Substituten.

Kanceliste — Kanzelisten:

Starčević Aleksa, đakon — Diakon.
Pejić Jovo, svrš. bogoslov — abs. Theolog.

Advokat — Rechtskonsulent:

Dimović Danilo, Advokat.

Parohijsko sveštenstvo mitrop. dabrobosanske — Pfarrgeistlichkeit des dabrobosn. Erzbistums.

1. Protoprezviterat sarajevski — Protopresbyterat (Bezirk) von Sarajevo:

Parohije — Pfarreien:

Sarajevo.

Gjokić Jovan, paroh — Pfarrer.
Čupić Luka, paroh — Pfarrer.
Nikolić Ljubomir, paroh — Pfarrer.

Blažuj.

Jokanović Jovo, admin. — Admin.

Vareš.

Petrović Bogdan, admin. — Admin.

Visoko.

Bošković Risto, ✠, paroh — Pfarrer.

Dobrinje.

Ristić Savo, admin. — admin.

Dolac.

Marjanović Jovan, paroh — Pfarrer.

Ilijaš.

Stajić Đorđo, admin. — Admin.

Kotorac.

Zranović Risto, admin. — Admin.

Nišić.

Gašić Gavro, prot. admin. — prot. Admin.

Pale.

Grabež Gjorgje, paroh — Pfarrer.

Pazarić.

Lalić Petar, paroh, — Pfarrer.

Trnovo.

Savić Savo, paroh — Pfarrer.

Višegrad.

Božić Milan, paroh — Pfarrer.

Dobrunj.

Gjurović Aleksa, paroh — Pfarrer.
Gjurović Petar, kapelan — Kaplan.

Štrpci.

Popović Kosta, paroh — Pfarrer.

Godomilje.

Miličević Dušan, admin. — Admin.

Prača.

Jevdjević Dimitrije, paroh — Pfarrer.

Rogatica.

Kosorić Atanasije, paroh — Pfarrer.

Sokolac.

Begović Simo, paroh — Pfarrer.

Sokolovići.

Kosorić Vasilije, paroh — Pfarrer.

Travnik.

Knežević Jovan, paroh — Pfarrer.

A. Serbisch-orthodoxe.

Nach der Volkszählung im Jahre 1910 gibt es in Bosnien-Hercegovina 824.021 Serbisch-Orthodoxe.

Mit allerhöchster Entschließung vom 13. August 1905 wurde das Statut über die Regelung der Kirchenverwaltung der serbisch-orthodoxen Eparchien (Metropolien) in Bosnien und der Hercegovina genehmigt.

Bilješevo.

Kozomarić Blagoje, admin. — Admin.

Busovača.

Simić Jovan, paroh, zem. posl. — Pfarrer.

Žepče.

Varagić Manojlo, admin. — Admin.

Zavidović.

Plavšić Nikola, eksp. kapl. — exp. Kapl.

Zenica.

Petrović Jovrem, paroh — Pfarrer.

Bugojno.

Lukić Luka, protopr., par., ✠ v. — Erzpr.

Blagaj.

Popović Marko, paroh — Pfarrer.

Brezičani.

Popović Jovo, paroh — Pfarrer.

Dolnje Vukovsko.

Popović Ilija, paroh — Pfarrer.
Popović Simo, kapelan — Kaplan.

Dol. Vakuf.

Obradović Jovan, paroh — Pfarrer.

Oborci.

Vučković Mihajlo, paroh — Pfarrer.

Ravno.

Antonijević Mih., admin. paroh — Pfarrer.

2. Protoprezviterat varcarski — Protopresbyterat von Varcar.

Babići-Glogovac.

Čulić Jovo, admin. — Admin.

Varcar Vakuf.

Trkuljić Stojan, upravitel protopr. — Pfarrer, Leiter des Distriktes.

Gustovara.

Ubavić Špiro, admin. — Admin.

3. Protoprezviterat gerzovački — Protopresbyterat von Gerzovo.

Baraći.

Protić Jovan, paroh — Pfarrer.

Gerzovo.

Ubavić Pavle, paroh, upravitel protopr. Pfarrer, Leiter des Protopresb.

Medna.
Krpić Ilija, admin. — Admin.

Pecka.
Ilić Milan, admin. — Admin.

Pljeva.
Škaljak Jovo, admin. — Admin.

Strojice.
Marjanac Todor, paroh — Pfarrer.

Trnovo.
Bubnjević Dušan, admin. — Admin.

Jezero.
Popović Kosta, admin. — Admin.

4. Protoprezviterat livanski — Protopresbyterat von Livno.

Vrbica.
Petković Joanikije, admin. — Admin.

Graovo.
Stanišić Kosta, admin. — Admin.

Gubin.
Jovanović Uroš, paroh — Pfarrer.

Lijevno.
Lapčević Dušan. admin. i upravitel prot. — Admin. und Leiter des Protepresb.

Peći.
Skakić Nikola, paroh — Pfarrer.

5. Protoprezviterat glamočki — Protopresbyterat von Glamoč.

Vaganj.
Popović Branko, admin. — Admin.

Glamoč.
Prodanović Kosta, paroh i upravitel protoprezvit. — Pfarrer und Leiter des Prot.

Kamen.
Banjac Simo, paroh — Pfarrer.

Prekaja.
Savić Marko M., paroh — Pfarrer.

Preodac.
Savić Marko, paroh — Pfarrer.

Religionslehrer — Katchete:
Lalić Milan, protopr., vjeroč. u trovačkoj školi u Sarajevu — Erzpriester, Religionsl. an der Handelssch. in Sarajevo.
Protić Jovan, protopr., profesor-katih. na drž. realci u Sarajevu — Erzpr., Profes. u. Katechet a. d. Oberrealsch. in Sarajevo.
Popović Tomo, Dr., protopr., prof. na vel. gimn. u Sarajevu. — Erzpr., Prof. u. Katechet a. d. Obergymn. in Sarajevo.
Janović Jovan, protopr., prof. na drž. žen. preparandiji u Sarajevu — Erzpr., Prof. u. Katechet a. d. Präparandie in Sarajevo.

Militärgeistlicher — Bojnički sveštenik:
Jungić Todor, protoprezv., c. i k. vojnički protojerej za XV. kor. ✠ v. — Erzpr., k. u. k. Militärpriester für das XV. Korps.
Devet umirovlenih sveštenika — Neun pensionierte Geistliche.

b) Hercogovačko-zahumska metropolija u Mostaru — Metropolie von der Hercegovina und Zahumlje in Mostar.

Metropolit — Mitropolit:
Zimonjić Petar, Njegovo Visokopreosv., ✠ komt., vir. član. b herc. sabora — Seine Gnaden, Virilist d. b.-h. Landtages.

Eparhijski crkveni sud — Eparchialkirchengericht:

Präses — Predsjednik:
Zimonjić Petar, mitrop. (kao g.) — Der Metropolit.

Redovni članovi — Ordentliche Mitglieder:
Popović-Komadanović Patrikije, protojerej i konz. savjetnik — Erzpriester, Konsist.-Rat.
Ristić Vasilije, sveštenik — Priester.

Tajnik — Sekretär:
Bukvić Savo, đakon — djakon.

Kancelista — Kanzlist:
Kočović Vasilije, svrš. bogesl. — abs. Theol.
6 počas. članova i 6 zamjenika — 6 Honorarmitgl. und 6 Substitute.

Eparh. uprav. savjet — Der Eparchialverwaltungsrat:

Predsjednik — Präses:
Mitropolit — Der Metropolit.

Podpredsjednik — Vizepräses:
Tuta Jovo.

Izvjestilac — Referent:
Terzić Dimitrije.

Odvjetnik — Advokat:
Mandić Pero, dr. — Dr.

Kanzelista — Kanzlist:
Loza Gjorgjo.

Parohijsko i manastirsko sveštenstvo — Kurat- und Klosterklerus.

1. Protoprezviterat mostarski — Protopresbyterat von Mostar.

Mostar.
Kojo Nikola, paroh — Pfarrer.
Popović Marko, paroh — Pfarrer.

Bijelo polje.
Šiniković Stevan, paroh — Pfarrer.

Brda.
Gvozdenović Vladimir, paroh — Pfarrer.

Blagaj.
Bratić Tomo, paroh — Pfarrer.

Konjic.
Guzina Jovan, paroh — Pfarrer.
Slomović Jovo, admin. — Admin.

Bradina.
Popović Gjorgje, paroh — Pfarrer.

Dubrave.
Krstović Kristifor, admin. — Admin.

Županjac.
Samardžić Mihajlo, paroh — Pfarrer.

2. Protoprezviterat stolački — Protopresbyterat von Stolac.

Gabela.
Medan Vaso, paroh i nadizratel protopr. — Pfarrer und Leiter des Protopresb.

Stolac.
Krstović Hristofor, admin. — Admin.

Dabar.
Ivković Jovan, paroh — Pfarrer.

Ljubinje.
Šarenac Stevan, paroh — Pfarrer.

Ljubnčki.
Terzić Risto, paroh — Pfarrer.

Pocrnje.
Kujundžić Milan, admin. — Admin.

Gornje Grasno.
Simić Mitrofan O., admin. — Admin.

Zavala.
Dutina O. Nikanor, jeromonah, admin. — Admin.

Dračevo.
Mostarica Jovav, paroh — Pfarrer.

3. Protoprezviterat trebinski — Protopresbyterat von Trebinje.

Trebinje.
Pravica Stevan, protoprezviter, član vel. vel. crkv. suda, ✠ vit. — Erzpriester.

Čičevo.
Danilović Marko, paroh — Pfarrer.

Duži.
Popovac Leontije, admin. — Admin.

Zupci.
Danilović Savo, paroh — Pfarrer.
Danilović Savo S., kapelan — Kaplan.

Kruševice.
Novaković Vaso, paroh — Pfarrer.

Mesari.
Popović Vladimir, paroh — Pfarrer.

Poljce.
Porobić Savo, paroh — Pfarrer.

Sutorina.
Lučić Špiro, paroh — Pfarrer.

Lug.
Odavić Jefto, paroh — Pfarrer.

4. Protoprezviterat bilečki — Protopresbyterat in Bilek.

Bilek.
Perinović Gjorgjo, protoprezviter — Erzpriester.

Vranjska.
Šakotić Lazar, adm. — Adm.

Ljubomir.
Kisić Marko, paroh — Pfarrer.

Dobrićevo.
Mulina Prokop, jeremon. i adm. — Adm.

Fatnica.
Šakotić Lazar, admin. — Admin.

5. Protoprezviterat gatački — Protopresbyteriat in Gacko.

Gacko.
Popović Gjorgje, paroh — Pfarrer.

Avtovac.
Starović Špiro, paroh — Pfarrer.

Korita.
Avdalović paroh — Pfarrer.

Samobor.
Ćuk Ilija, admin. — Admin.

6. Protoprezviterat nevesinjski — Protoprethyterat in Nevesinje.

Nevesenje.

Gaćinović Dušan, paroh i uprav. protoprezviterata — Pfarrer u. Leiter d. Protopresbyterates.

Biograd.

Jovičić Vasilije, admin. — Admin.

Kifino selo.

Radović Mihajlo, paroh — Pfarrer.

Zalom.

Govedarica Petar, paroh — Pfarrer.

Fojnica.

Bratić Aćim, paroh — Pfarrer.

Ulog.

Radulović Petar, paroh — Pfarrer.

7. Protoprezviterat fočanski — Protopresbyterat von Foča.

Foča.

Kočović Risto, admin. proto, — Admin., Erzpriester.

Jabuka.

Kandić Vasilije, paroh — Pfarrer.

Miljevina.

Kočović Lazar, paroh — Pfarrer.

Zagorje-Kalinovik.

Kočović Risto, proto, paroh — Erzpriester, Pfarrer.

8. Protoprezviterat čajnički — Protopresbyterat von Čajniče.

Čajniče.

Jovanović Jovan, paroh — Pfarr.

Zaborak.

Komadanović Gavro, admin. — Admin.

Goražda.

Popović-Kosorić Lazar, paroh i uprav. protoprezviterata — Pfarrer u. Leiter des Protopresbyterates.

Zakalje.

Zečević Vukadin, admin. — Admin.

Manastiri — Klöster.

Dobrićevo.

Gaćinović Jevstatije, arhimandrit, predst. — Archimandrit, Vorst.
Mulina Prokop, jeromonah — Jeromon.

Duži.

Jovanović Gerasim, arhimandrit, predst. — Archimandrit, Vorst.
Popovac Leontije, jeromonah — Jeromon.

Žitomislić.

Mihajlović Krist., arhimandrit, predst. — Archimandrit, Vorst.
Radonić Makarije, iguman, predst. — Iguman, Vorst.

Zavala.

Dutina Nikanor, jeromonah, predst. — Jeromanach Vorst.
Simić Mitrofan, jeromonah — Jeromanach.

Katihete — Katecheten:

Govedarica Teodor, ravnat. katih. na vel. gimn. u Mostaru, protoprezv. — Dir., Katech. am Ob. Gymn. in Mostar, Protopresb.
Dučić Jovan, na ostal. sred. škol. mostarsk. — a. d. übrigen Mittelschulen in Mostar.

c) Zvorničko - tuzlanska mitropolija u Tuzli — Metropolie von Zvornik u. Tuzla in Tuzla.

Mitropolit — Metropolit:

Vis. Preosv. gosp. — Se. Gnaden Ilarion Radonić vir. član b. h. sabora — Viril. d. b. h. Landtages.

Eparhijski crkovni sud — Eparch. Kirchengericht.

Predsjednik — Präses:

Mitropolit — Der Metropolit.

Redovni članovi — Ordentl. Mitglieder.

Jovanović Petar, ✠vit., protoprezviter — Erzpriester.
Bjelanović Gjorgje, proto — Erzpriester.

Pisarnica — Kanzlei:

Pajkanović Jovo, svešt. — Priester.

Eparh. uprav. savjet — Eparch. Verwaltungsrat.

Predsjednik — Präses:

Mitropolit — Der Metropolit.

Podpredsjednik — Vizepräses:

Đukić Jovo.

Referent:

Eraković Simo, posl. b. h. sabora — h. h. Landtagsabgeordneter.

Advokat:

Peleš Ljubomir, dr. — Dr.

Računovogja — Revisor:

Jovičić Milorad.

Parohijsko i manastirsko sveštenstvo — Kurat- u. Klosterklerus.

1. Protoprezviterat gradačački — Protopresbyterat in Gradačac.

Gradačac.

Tešić Dušan, paroh — Pfarrer.

Slatina.

Jeftić Jovo, paroh — Pfarrer.

Porebrice.

Lazarević Gjorgje, admin., paroh — Admin., Pfarrer.

Gor. Žabar.

Stojčević Milivoj, paroh — Pfarrer.

Bos. Šamac.

Dimitrijević Dimitrije, admin. — Adm.

Crkvina.

Lazarević Cvjetko, admin. — Admin.

Modriča.

Popović Stevo Gj., admin., upravitelj — Admin., Leiter der Protopresb.

Koprivna.

Grujić Vasilije, paroh — Pfarrer.

Tolisa.

Božić Savo, admin. — Admin.

Skugrić.

Maksimović Maksim, paroh — Pfarrer.

2. Protoprezviterat tuzlanski — Protopresbyterat in Tuzla.

Tuzla.

Dramušić Kosta, proto, paroh, uprav. protoprezvit., član eparh. i velik. upr. i prosv. savj. — Erzpriester, Pfarrer, Leiter d. Prospyter., Mtgl. d. Eparch. u. großen Verw. u. Unterr. Rates.

Požarnica.

Stević Cvijetin, admin. — Admin.

Puračić.

Katanić Pavle V., admin. — Admin.

Jasenica.

Lukić Jevrem, paroh — Pfarrer.

Kladanj.

Savić Mihajlo, admin. — Admin.

Jablanica.

Jovanović Mihajlo, admin. — Admin.

Mirosavci.

Mitrašević Risto, paroh — Pfarrer.

Ozren.

Bratsvo manastira Ozren — Klosterbrüder von Ozren.

Tumare.

Babunović Risto, admin. — Admin.

3. Protoprezviterat gračanički — Protopresbyterat in Gračanica.

Gračanica.

Stefanović Petar, paroh, protoprezviter — Pfarrer, Erzpriester.

Grabska Srpska.

Kovačević Jovo, paroh — Pfarrer.

Kožuhe.

Kovačević Petar, paroh — Pfarrer.

Mglaj.

Nikolić Dušan, admin. — Admin.

Rakovac.

Katić Marko, admin. — Admin.

Hrge.

Kirić Marko, admin. — Admin.

Vozuća.

Tekić Dimit., admin. — Admin.

Boljanjić.

Bakajlić Risto, admin. — Admin.

4. Protoprezviterat zvornički — Protopresbyterat in Zvornik.

Zvornik.

Ostojić Dragomir, paroh, uprav. protoprezv. — Pfarrer, Leiter d. Protopresbyt.

Jasenica.

Opalić Petar, paroh — Pfarrer.

Lokanj.

Popović Marko, admin. — Admin.

Priboj.

Jovanović Jovo, paroh — Pfarrer.

Rastošnica.

Gavrić Gavro, admin. — Admin.

Dubnica.

Mitrović-Popović Petar, paroh — Pfarrer.

5. Protoprezviterat bjelinski — Protopresbyterat von Bjelina.

Bjelina varoš.

Popović Zaharija, paroh, admin. protoprezv. — Pfarrer, Leiter d. Protopresbyter.

Bjelina selo.

Marković Lazar, paroh — Pfarrer.

Crnjeljevo.

Mihajlović Stevan, paroh — Pfarrer.

Dvorovi.

Stančić Stevan, admin. — Admin.

Zagoni.

Pantić Ostoja, paroh — Pfarrer.

Obarska.

Opalić Gjorgje, paroh — Pfarrer.

Modran.

Todorović Maxim, paroh — Pfarrer.

Janja.

Gjukić Todor, paroh — Pfarrer.

Zabrdje.

Gligorović Aleksa, admin. — Admin.

Vranjak.

Svitlić Ljub., admin. — Admin.

Dragaljevac.

Popović Jovo, paroh — Pfarrer.

Medjaši.

Popović Stevan, paroh — Pfarrer.

Batković.

Šović Cvjetin, admin. — Admin.

6. Protoprezviterat brčanski — Protopresbyterat in Brčko.

Bjela.

Lukić Dimitrije, admin. — Admin.

Brčko.

Pejanović Cvjetin, admin. — Admin.

Bukvik.

Sofranović Rajko, admin. — Admin.

Vršani.

Škorić Nikola M., paroh — Pfarrer.

Zovik.

Nakić Risto, admin. — Admin.

Korenita.

Svitlić Gjorgjo, admrn. — Admin.

Mrtvica.

Popović Branko, paroh — Pfarrer.

Obudovac.

Jovanović Gjorgje, paroh — Pfarrer.

Saudići.

Gjokić Tomo, admin. — Admin.

Tutnjevac.

Gospić Gjorgje, admin. — Admin.

Čović polje.

Popovič Cvjetin, paroh — Pfarrer.

7. Protoprezviterat srebrenički — Protopresbyterat von Srebrenica.

Bratunas.

Dangić Savo, paroh — Pfarrer,

Visočnik.

Urošević Drago, paroh — Pfarrer.

Pribojević.

Marković Teodor, paroh — Pfarrer.

Fakovići.

Blažić Radomir, admin. — Admin.

8. Protopresviterat vlasenički — Protopresbyterat von Vlasenica.

Vlasenica.

Stefković Kosta, paroh — Pfarrer.

Jeremići.

Brežančić Jovan, paroh — Pfarrer.

Knežina.

Brežančić Janko, admin. — Admin.

Milići.

Popović Matija, paroh, uprav. Protoprezb. — Pfarrer, Leiter des Protopresb.

Osmaci.

Bobar Dušan, Adm.

Parohija manastira — Klosterpfarre Papraće.

Bilbija Danilo, jeromonah i privremeni uprav. manastira — prov. Klostervorsteher.
Trbojević Joak., jeromonah.

Strmnica.

Savić Savo, paroh — Pfarrer.

Han Pijesak.

Potković Milan, admin. — Admin.

Cikote.

Lalić Bogdan, admin. — Admin.

Manastiri — Klöster:

Tavna.

Jergić Leonid, arhimandrit, predstojnik — Archimandrit, Vorstand.
Ćulumović Antim, jeromonah.
Lastavica Miron, jeromonah namjesnik.

Ozren.

Vukojev Gavrilo, jeromanah upravitelj.

Papraća.

Bilbija Danilo, jerom., predstoj. — Vorst.

d) Mitropolija banjalučka — Metropolie von Banja Luka.

Metropolit:

Njeg. Visokopreosv. gosp. — Sc. Gn. Vasilije Popović. ✠vit., viril. član b.-h. sabora — Viril. d. b. h. Landtages.

Eparhijski crkveni sud — Eparchialkirchengericht.

Predsjednik — Präses:

Mitropolit — Der Metropolit.

Redovni članovi — Ordentliche Mitglieder.

Kovačević Kosta, proto. konzistor. savjet., ✠vit. — Erzpriester, Konsistorialrat.
Jokanović Aleksa. konzistor. savjetnik, protojerej, ✠vit. — Erzpriester, Konsistorialrat.
Vasić Mihajlo, referent, svešt. — Aushilfsreferent, Priester.

Sekretar — Sekretär:

Eskić Milutin.

Kanceliste — Kanzlisten:

Mačkić Dušan, svrš. bogosl. — abs. Theol.
Ćurguz Stevo, svrš. bogosl. — abs. Theol.
6 počasnih i 6 zamjenika članova — 6 Honorarmitglieder u. 6 Substituten.

Eparhijski uprav. savjet. — Eparchialverwaltungsrat.

Predsjednik — Präses:

Mitropolit — Der Metropolit.

Referent:

Majkić Kosta.

Revisor:

Dobrojević Trifun.

Advokat:

Milić Kosta.

Kancelista — Kanzlist:

Mutić Tomo.

Parohijsko i manastirsko sveštenstvo — Kurat- und Klosterklerus.

1. Protoprezviterat banjalučki — Protopresbyterat in Banjaluka.

Okr. protoprezviter — Distriktualerzpriester:

Kecmanović Dušan.

Banja Luka.

Kostić Nikola, paroh — Pfarrer.

Blaško Slatina.

Varnica Petar, paroh — Pfarrer.

Boškovići.

Popović Gjorgje, admin. — Admin.

Bočac.

Čavić Aleksa, paroh — Pfarrer.

Manastir — Kloster Gomionica.

Stojnić Gavrilo, iguman — Vorstand.
Kočić Ilija, jeromonah.
Vukojević Serafim, jeromonah.
Štrkić Serafim jeromonah.

Imljani.

Sirovina Risto, admin. — Admin.

Javorani.

Mljadenović Dušan, admin. — Admin.

Jošavka.

Ivanković Petar, paroh — Pfarrer.

Kola.

Vranješević Gjorgje, paroh — Pfarrer.

Klašnice.

Jerković Aleksa, paroh — Pfarrer.

Kotor Varoš.

Janjić Gjorgje, admin. — Admin.

Busnovi.

Kondić Dušan, admin. — Admin.

Bijakovac.

Čirić Miladin, paroh — Pfarrer.

Gašica.

Radić Miloš, paroh — Pfarrer.

Dvorište.

Macura Mirko, admin. — Admin.

Ljubija.

Stojanović Simo, admin. — Admin.

Rakeljići.
Bogunović Nikola, paroh — Pfarrer.

Marićka.
Ilić Ilija, admin. — Admin.

Medjuvodje.
Šiljegović Blagoje, paroh — Pfarrer.

Palančište.
Popović Milan, paroh — Pfarrer.

Omaška.
Pavlović Simo, paroh — Pfarrer.

Kozarac.
Špirić Svetozar, admin. — Admin.

Marina.
Borojević Milan, admin. — Admin.

Jelići.
Popović Stevo S. paroh — Pfarrer.

Krupa.
Vranješević Stanko, paroh — Pfarrer.

Manastir — Kloster Liplje.
Vuković Risto, paroh — Pfarrer.

Lusići.
Lazičić Jovo, admin. — Admin.

Maglajani.
Radovanović Milan, paroh — Pfarrer.

Maslovari.
Čavić Kosta, adm., mitr. singjel. — Adm., mitr. singjel.

Piskavica.
Milošević Rade, Pfarrer.

Rebrovac.
Eskić Dimitrije, paroh — Pfarrer.

Skender vakuf.
Popović Mladen, admin. — Admin.

Šljivno.
Marčetić Jovan, admin. — Admin.

Gradiška.
Subotić Dušan, paroh — Pfarrer.

Dragelji.
Špika Petar, paroh — Pfarrer.

Turjak.
Hadžić Luka admin. — Admin.

Romanovci.
Vukić Stevo, paroh — Pfarrer.

Kukulje.
Kojić Dragutin, admin. — Admin.

Stapari.
Bubnjević Ruvim, paroh — Pfarrer.

Laminci.
Subotić Dušan, admin. — Admin.

Bos. Dubica.
Vujasinović Slavko, paroh — Pfarrer.

Čitluk.
Kecmanović Ilija, paroh — Pfarrer.

Manastir — Kloster Moštanica.
Vidović German, jeromonah.

Draksenić.
Matavulj Milan, admin. — Admin.

Demirovci.
Pavić Marko, paroh — Pfarrer.

Dobrlin.
Popović Alexa, paroh — Pfarrer.

Svodna.
Umićević Gjorgje, admin — Admin.

Bos. Novi.
Kondić Simo, paroh — Pfarrer.

Prijedor.
Zelenika Dušan, paroh — Pfarrer.

Svinjar.
Kraguljević Miloš, paroh — Pfarrer.

Čadjavica.
Vranješević Ilija, admin — Admin.

Slabinja.
Peće Ljubomir, admin. — Admin.

2. Okružni protoprezviterat u Krupi — Kreisprotopresbyterat in Krupa.

Vranješević Stojan, proto — Erzpriester.

Krupa.
Gaković Marko, paroh — Pfarrer.

Veliki Radić.
Gjukić Milan, admin. — Admin.

Zborište.
Vranješević Jovo, admin. — Admin.

Dobro selo.
Vranješević, Jovo, paroh — Pfarrer.

Ruiška.
Marjanović, admin. — Admin.

Suvaja.
Karanović Petar, admin. — Admin.

Ašani.
Ožegović Lazar, admin. — Admin.

Bušević.
Miljević Marko, paroh — Pfarrer.

Jasenica.
Nedimović Luka, paroh — Pfarrer.

Ivanjska.
Tatić Jovan, paroh — Pfarrer.

Dubovik.
Štoković Lazar, admin. — Admin.

Petrovac.
Novaković Nikodim, paroh i protoprezviter — Pfarrer und Erzpriester.

Bukovača.
Novaković Dušan, paroh — Pfarrer.

Kulen Vakuf.
Milanović Vukosav, paroh, — Pfarrer.

Prkosi.
Kecman Nikola, admin. — Admin.

Rmanj.
Vidović German, admin. — Admin.

Osredci-Trubar.
Bodroža Stevan, Adm.

Bastasi.
Srdić Todor, paroh, posl. b. h. sabora — Pfarrer, Landtagsabgeordneter.

Smoljana.
Kecman Vladimir, admin. — Admin.

Trnjinić Brijeg.
Banjac Obrad, paroh — Pfarrer.

Krnjeuša.
Radjenović Petar, admin. — Admin.

Vodjenica.
Milanović Toma, admin. — Admin.

Vrelo.
Kovačević Stevan, admin. — Admin.

Vrtoče.
Latinović Milan, admin. — Admin.

Glinica.
Grbić Nikola, admin. — Admin.

Doljani.
Tintor Ilija, admin. — Admin.

Vel. Kladuša.
Karanović Milan, admin. — Admin.

Pritoka.
Vukašinović Luka, paroh — Pfarrer.

Rujnica.
Ilić Ilija, admin. — Admin.

Ključ.
Popadić Mile hadži, paroh, protoprezviter Pfarrer, Erzpriester.

Ratkovo Gornje.
Preradović M., admin. — Admin.

Ratkovo Dolnje.
Banjac Milan, paroh — Pfarrer.

Sanica.
Kondić Gjorgje, paroh — Pfarrer.

Eminovci.
Marjanović Jovo, admin. — Admin.

Oštra Luka.
Pavić Gjorgje, paroh — Pfarrer.

Tomina.
Grbić Gjuro, admin. — Admin.

Lušci-Palanka.
Jovanović Milan, paroh — Pfarrer.

Majkić Japra.
Majkić Petar, ✠, paroh — Pfarrer.

3. Protoprezviterat derventski — Protopresbyterat von Derventa.

Derventa.
Andjelić Tomo, admin. — Admin.

Detlak.
Andjelić Tomo, admin. — Admin.

Majevac.
Popović Stevo, paroh — Pfarrer.

Sočanica.
Ingjić Ilija, arhim., admin. — Archim., Admin.

Dugopolje.
Popović Jovan, paroh umirovljen — Pfarrer i. R.
Popović Bogdan, admin. — Admin.

Odžak.
Ristić Mihajlo, admin. — Admin.

Poduovlje.
Popović Josif, paroh — Pfarrer.

Bosanski Brod.
Popović Simo, paroh — Pfarrer.

Liješće.
Nedimović Mihajlo, paroh — Pfarrer.

Vinska.
Džabić Dušan, admin. — Admin.

Novigrad Dubica.
Ristić Jovan, paroh — Pfarrer.

Vločani.
Davidović Luka, admin. — Admin.

Dragović.
Gjurica Damjan, admin. — Admin.

Bos. Kobaš.
Stefković Jovo, paroh — Pfarrer.

Kokori.
Preradović Jovan, admin. — Admin.

Lepenica.
Gjorgjević Petar, paroh — Pfarrer.

Nožicko.
Školnik Boško, admin. — Admin.

Palačkovci.
Rakić Josif, admin. — Admin.

Prnjavor.
Jovanović Jovo, paroh — Pfarrer.

Potočani.
Milanović Milan, admin. — Admin.

Svinjar.
Radukić Milan, admin — Admin.

Srpska Mravica.
Janković Simo, paroh — Pfarrer.

Štrpci.
Mikulić Mirko, admin. — Admin.

4. Protoprezviterat staro-majdanski — Protopresbyterat in Stari Majdan.

Stari Majdan.
Davidović Svetislav, paroh i upravitelj — Pfarrer und Leiter des Distriktes.

Sanski most.
Marajnović Milan, admin. — Admin.

Dabar.
Marajnović Jovan, admin. — Admin.

Lipnik.
Majstrović Kosta, admin. — Admin.

Brestovo.
Petrović Simo, admin. — Admin.

Bukovica.
Dučić Ljubo, admin. — Admin.

Doboj.
Trpipić Slavko, admin. — Admin.

Osinja-Drijen.
Jelić Marko, paroh — Pfarrer.

Pribinić.
Dušanić Stevan, admin. — Admin.

Tešanj.
Ilić Hadži Theodor, protoprezviter, paroh — Erzpriester, Pfarrer.

Cerovica.
Angjelić Kosta, paroh — Pfarrer.

Čečava.
Stanković Jevrem, paroh — Pfarrer.

Katihet — Katechet.
Grbić Damjan, sveštenik, profesor realki u Banjoi Luci — Priester, Professor der Realschule in Banja Luka.

Tomina.
Grbić Gjuro, admin. — Admin.

Oštra Luka.
Pavić Gjorgjo, paroh — Pfarrer.

Eminovci.
Upražnjeno — Vakat.

Majkić Japra.
Majkić Petar, paroh — Pfarrer.

Lušci Palanka.
Jovanović Milan, paroh — Pfarrer.

Hadrovci.
Marčetić Gjuro, admin. — Admin.

B. Islamska vjeroispovjest.

Prema brojenju pučanstva u godini 1910. imade u Bosni i Hercegovini 611.884 muslimana.

Previšnjom odlukum od 15. aprila 1909 bio je odobren statut glede autonomne uprave u stvarima islamskih zaklada i školstva (Vakuf-Mearif) u Bosni i Hercegovini.

Autonomni organi su sliedeći:

I. Za čisto svećeničke stvari:
   1. Ulema-Medžlis sa Reis-ül-Ulemom kao predsjednikom i sa sjedištem u Sarajevu.
   2. Šest Mufti u okružjima Sarajevo, Mostar, Travnik, Bihać, Banja Luka, Tuzla.

II. Za upravu u stvarima Vakufa i Mearifa postoji u svakom kotaru po jedna kotarska komisija sastojeća od šest članova i tri zamjenika, u okružjima pako od deset članova i pet zamjenika.

Vrhovni autonomni upravni i nadzorni organ za cjelokupni Vakuf-Mearifski imetak u Bosni i Hercegovini jest Vakuf-Mearifski sabor-čije sjedište je zemaljski glavni grad Sarajevo.

Članovi Vakuf--Mearifskog sabora su: Reis-ül-Ulema, Muftije, direktor Vakufa i 24 izabrana člana. Predsjednik vakuf mearif sabora je Reis-ül-Ulema.

Upravni i izvržbeni organ Vakuf-Mearifskog sabora je saborski odbor. Isti se sastoji od direktora Vakufa, koji predsjeda, Muftije sarajevskog i šest izabranih članova.

B. Islamitische.

Nach der Volkszählung im Jahre 1910 gibt es in Bosnien-Hercegovina 611.884 Muslimanen.

Mit Allerhöchster Entschließung vom 15. April 1909 wurde das Statut über die autonome Verwaltung der islamitischen Stiftungs- und Schul-(Vakuf-Mearif)-Angelegenheiten in Bosnien und der Hercegovina genehmigt.

Die autonomen Organe sind folgende:

I. Für die rein geistlichen Angelegenheiten:
   1. Der Ulema-Medžlis mit dem Reis-ül-Ulema als Vorsitzenden und dem Sitze in Sarajevo.
   2. Die sechs Muftis in den Kreisorten Sarajevo, Mostar, Travnik, Bihać, Banja Luka, Tuzla.

II. Für die Verwaltung der Vakuf- und Mearifangelegenheiten besteht in jedem Bezirk eine Bezirkskommission von sechs Mitgliedern und drei Ersatzmännern, in den Kreisorten jedoch von zehn Mitgliedern und fünf Ersatzmännern.

Das oberste autonome Verwaltungs- und Aufsichtsorgan für das gesamte Vakuf-Mearif-Vermögen in Bosnieu und der Hercegovina ist die Vakuf-Mearif-Landesversammlung (sabor), deren Sitz die Landeshauptstadt Sarajevo ist.

Die Mitglieder der Landesversammlung sind: des Reis-ül-Ulema, die Muftis, der Vakufdirektor und 24 gewählte Mitglieder. Der Präsident der Landdsversammlung ist der Reis-ül-Ulema.

Das verwaltende und ausführende Organ der Landesversammlung ist der Ausschuß der Landesversammlung (saborski odbor). Derselbe besteht aus dem Vakufdirektor, der den Vorsitz führt, dem Mufti von Sarajevo und aus sechs gewählten Mitgliedern.

A. Za čisto vjerske stvari. — Für die rein geistlichen Angelegenheiten.

I. Ulema-Medžlis.

Reis-ül-Ulema.
Čaušević H. Mehmed-Džemaludin, ef. mulla od Stambola.

Članovi medžlisa — Mitglieder des Medžlis.
Okić Hafiz Mehmed ef., ♔ III. razr.
Udžvarlić Hafiz Mahmud ef.
Abdurezaković Ali ef.
Muftić Hifzi ef.

Tajnik. — Sekretär.
Ahmed ef. Mahinić.

II. Muftije — Muftis.

Muhamed Ševket ef., Kurt, in Banja Luka.
Jahić H. Jusuf ef., ✠ R., in Bihać.
Ridžanović Hadži Abdullah ef., ♔ III., in Mostar.
Numanagić H. Hafi Husniz ef., in Travnik.
Maglajlić H. Hafiz Ibrahim ef., in D. Tuzla.
Muftić Salim ef., in Sarajevo.

I. Vakufsko-mearifski sabor.

1. Predsjednik: Čaušević H. Mehmed-Džemaludin, ef. kao gore.
2. Podpredsjednik: Rifat beg Sulejmanpašić.

B. Za vakufsko-prosvjetne stvari. — Für Unterrichtsangelegenheiten.

Članovi — Mitglieder.

a) virilni:

3. sarajevski muftija: Muftić Salim ef.
4. mostarski muftija: H. Abdulah ef. Ridžanović, ♔III.
5. travnički muftija: Numanagić H. H. Husni ef.
6. banjalučki muftija: Kurt Muhamed Ševket ef.
7. bihaćki muftija: H. Jusuf ef. Jahić, ✠vit.
8. tuzlanski muftija: Maglajlić H. Hafiz Ibrahim ef.
9. vakufsko-mearifski direktor: Šerif ef. Arnautović, ✠Komt.

b) izabrani članovi:

10. Mustajbeg Halilbašić iz Sarajeva.
11. Husejn beg Zulfikarpašić iz Foče.
12. Ali beg Teskeredžić iz Višegrada.
13. Asim ef. Rezaković iz Fojnice.
14. Idris beg H. Husejnović iz Konjica.
15. Mustafa ef. Sefić iz Mostara.
16. Šaćir ef. Grebigjela iz Stoca.
17. Ali ef. Muftić iz Nevesinja.
18. Ahmed ef. Šerić iz Bos. Dubice.
19. Derviš ef. Smailbegović iz Tešnja.
20. Mustafa ef. Mujezinović iz Bos. Gradiške.
21. Abdulfetah ef. Sadiković iz Prijedora.
22. Mahmud ef. Bahtijarević iz Varcar Vakufa.
23. Ibrahim ef. Hadžić iz Prozora.
24. Tahirbeg Imširpašić iz Bugojna.
25. H. Hafiz Ibrahim ef. Redžić iz Bihaća.
26. Ibrahim ef. Lemeš iz Bihaća.
27. Islamaga Alagić iz Sanskog Mosta.
28. Mehaga Mesić iz Bos. Krupe.
29. Mustajbeg Uzejrbegović iz Maglaja.
30. Mahmudaga Rešidbegović iz Gračanice.
31. Hafiz Salih ef. Egrić iz Brčkog.
32. Hafiz Osman ef. Vilović iz Tuzle.

II. Vakufsko-mearifski saborski odbor — Landes-Vakufmearifausschuß.

1. Predsjednik: Arnautović Šerif, ef., ✠ komt., vakufsko-mearifski direktor.
2. sarajevski muftija: Salim ef. Muftić.
3. Halilbašić Mustafa beg.
4. Sulejmanpašić Rifatbeg.
5. Mustafa ef. Šefić iz Mostara.
6. Mehaga Mesić iz Bosanske Krupe.
7. Ahmed ef. Šerić iz Bos. Dubice.
8. Hafiz Osman ef. Vilović iz Tuzle.

III. Činovništvo vakufsko-mearifskog saborskog odbora — Beamte des Landes-Vakufmearif ausschusses.

Direktor: Arnautović Šerif ef., kao gore.
Mufettiš: Upražnjeno.
Tajnik: Adil ef. Smailbegović.
Pravni referent: Dr. Jaroslav Horak.
Ingenieur: Hajdar ef. Čekro.
Mektebski izvjestilac: Hajrović Murad ef.
Perovogja: Islamović Mustafa ef.
Kancelisti: Memišević Mehmed ef.; Asim ef. Mehmedović✳; Ali ef. Magjo.
Šaćir ef. Hadžic, teh. assistent.

Rechnungsführung — Računovodstvo.

Uprav. računovodstva: Hadžalić Mulla ef.✳
Blagajnik: Abdulahefendić Fuad beg.
Kontrolori: Uzejragić Salih ef.; Topić Vefik ef.✳
Assistent: Mahmudčehaić Mehmed ef.✳

IV. Članovi kotarskih vakuf-mearifskih povjerenstava — Mitglieder der Bezirks-Vakufmearifkommissionen.

Banja Luka.

Präses — Predsjednik.
Sadik ef. Džumhur.

Potpredsjednik:
Hamdibeg Džinić.

Članovi — Mitglieder.
Ahmed ef. Šćeta.
Ahmedaga Litrić.
H. Hamid ef. Muftić.
Ćamilaga Gušić.
Muhamed ef. Maglajlić.
Muhamed ef. Bajagilović.
Hafiz Selim ef. Gušić.
Bećir ef. Skorup.

Bihać.

Präses — Predsjednik.
Muhamed beg Ibrahimpašić.

Potpredsjednik:
Selim ef. Mahmutović.

Mitglieder — Članovi.
Šerif Čavkić.
Suljo Galić.
Derviš ef. Mulić.
Mujaga Delić.
Zečo Alagić.
Dva mjesta upražnjena.

Bilek.

Präses — Predsjednik.
Dervišaga Kapidžić.

Potpredsjednik.
Hamzaga Selimović.

Mitglieder — Članovi.
Bušaga (Arif) Avdić.
Zaimaga Kapidžić.
Mahmudaga Avdić.
Bećiraga Jaganjac.

Bjelina.

Präses — Predsjednik.
Osman beg Pašić.

Potpredsjednik.
Haki beg Pašić.

Mitglieder — Članovi.
Ćerim beg Preljubović.
Hasan beg Salihbegović.
Mehmed ef. Hazurović.

Brčko.

Präses — Predsjednik.
Hafiz Salih ef. H. Egrić.

Potpredsjednik.
Omer ef. Mehić.

Mitglieder — Članovi.
Ćašif ef. Mulahusić.
H. Salihaga Kučukalić.
Omer ef. Kapić.
Jedno mjesto upražnjeno.

Bugojno.

Präses — Predsjednik.
Rifat beg Sulejmanpašić.

Potpredsjednik.
Hafiz Hajdar ef. Rustempašić.

Mitglieder — Članovi.
Tahir beg Imširpašić.
Ibrahim ef. Balagija.
Mujaga Hadžić.
Hasan beg Rustempašić.

Čajnica.

Präses — Predsjednik.
Mehmed ef. Šabić.

Potpredsjednik.
Alaga Smajlović.

Mitglieder — Članovi.
Ibraga Memišević.
Ibrahim ef. Rašidkadić.
Nedžib beg Prašo.
Mustaj beg Sijerčić.

Cazin.

Präses — Predsjednik.
H. Hafiz Abdulah ef. Sofić.

Potpredsjednik.
Husejn ef. Silić.

Mitglieder — Članovi.
Emin beg. Čorović.
Sulejman Pjanić.
Murad ef. Toromanović.
Muradaga Pozderac.

Bosn. Dubica.

Präses — Predsjednik.
Ahmed beg Cerić.

Potpredsjednik.
Mehmed ef. Vojniković.

Mitglieder — Članovi.
Ahmed ef. Šerić.
H. Agan ef. Vehabović.
Mehmed ef. Dolić.
Šaćiraga Pašagić.

Derventa.

Präses — Predsjednik.
Miralem beg Begović.

Potpredsjednik.
Pašaga Ibrišagić.

Mitglieder — Članovi.
Šemši beg Abdulahefendić.
Smailberg Mulabegović.
H. Ćamil ef. H. Japić.
Sulejman beg H. Hasanović.

Foča.

Präses — Predsjednik.
Hafiz Hamid ef. Muftić.

Potpredsjednik.
Ali beg Čengić.

Mitglieder — Članovi.
Husejn beg Zulfikarpašić.
Selimaga Džebo.
Muhamed ef. Mandjo.
H. Hafiz Šabri ef. Vaizović.

Fojnica.

Präses — Predsjednik.
Edhem aga Salihagić.

Potpredsjednik.
Asim ef. Rezaković.✳

Mitglieder — Članovi.
Ćamilaga Čohadžić.
Mustafa Husbašić.
Munib ef. Salihagić.
Šejk Abdulhalim ef. Sikirić.

Gacko.

Präses — Predsjednik.

Arif ef. Sarić, Bürgerm.

Potpredsjednik.

Hamid Kurtović.

Mitglieder — Članovi.

Ragib ef. Hasanbegović.
Zejnil Hasanbegović.
Hamid Čampara.
Bećiraga Hrustanović.

Glamoč.

Präses — Predsjednik.

Upražnjeno.

Potpredsjednik.

Huso Berberović.

Mitglieder — Članovi.

H. Salih Hodžić.
Zajko Radoslić.
Nasko Bašić.
Šaćir Malić.

Gračanica.

Präses — Predsjednik.

Širbeg Širbegović.

Potpredsjednik.

Gjulejman ef. Fazlić.

Mitglieder — Članovi.

Mahmudaga Rešidbegović.
H. Jusuf ef. Džaferhodžić.
Ahmedaga Širbegović.
Mustafa ef. Spahić.

Gradačac.

Präses — Predsjednik.

Zaim ef. Muminagić.

Potpredsjednik.

Hafiz Ahmed ef. Muftić.

Mitglieder — Članovi.

Bećir beg H. Ibrahimbegović.
Hafiz Haki ef. Hafizović.
Derviš beg Gradaščević.
Jedno mjesto upražnjeno.

Bosn. Gradiška.

Präses — Predsjednik.

Mustafa ef. Mujezinović, Scheriatsrichter.

Potpredsjednik.

Mehmed ef. Sokol.

Mitglieder — Članovi.

Zaimaga Bećirović.
Osmanaga Topić.
Mehmed ef. Mujadžić.
Hasanaga H. Bahtić.

Jajce.

Präses — Predsjednik.

Šaćir ef. Begić, Scheriatsrichter.

Potpredsjednik.

Šerifaga Saračević.

Mitglieder — Članovi.

Šejk Alija Bagdadlija.
Derviš beg Filipović.
Tevfik Mulalić.
Ibrišim beg Aganović.

Kladanj.

Präses — Predsjednik.

Mustafa ef. Berbić.

Potpredsjednik.

Osman ef. Gojačić.

Mitglieder — Članovi.

Mujaga Rustembegović.
Mumin ef. Suljić.
H. Uzejr Čamdžić.
Mehmed ef. Gjozić.

Ključ.

Präses — Predsjednik.

Sulejman beg Filipović.

Potpredsjednik — Vizepräses.

Ali ef. Adžemović.

Mitglieder — Članovi.

Muharem beg Filipović.
Ali beg Filipović.
Alija Glamečak.
Meho Kojić.

Konjica.

Präses — Predsjednik.

Idris beg H. Husejnović.

Potpredsjednik — Vizepräses

Ahmedaga Hadžić.

Mitglieder — Članovi.

Arif ef. Džumhur.
Mehaga Džumhur.
Ćamilaga Prohić.
Džafer beg Agić.

Kotor varoš.

Präses — Predsjednik.

Avdaga Dizdar.

Potpredsjednik.

Husaga Zaimović.

Mitglieder — Članovi.

Halilaga Salihagić.
H. Muharem Karaselimović.
Bajram ef. Vilić.
Halilaga Salihagić.

Krupa.

Präses — Predsjednik.

Mehaga Mesić.

Potpredsjednik.

Zuko Kobljagić.

Mitglieder — Članovi.

Muharem aga Pašalić.
Salih ef. Novkinić.
Mujo Topčagić.
H. Alija Čaušević.

Livno.

Präses — Predsjednik.

Hadži Salihaga Lafitić.

Potpredsjednik.

Hasanaga Latifić.

Mitglieder — Članovi.

Husejnaga Huskić.
Hafiz Salih ef. Aličelebić.
Numanaga Mulić.
Hafiz Salih ef. Delalić.

Ljubinje.

Präses — Predsjednik.

Husni ef. Serdarević.

Potpredsjednik.

Zulfaga Bakšić.

Mitglieder — Članovi.

Osmanaga Serdarević.
Omer ef. Durić.
Hamzaga Bakšić.
Ali ef. Grebo.

Ljubuški.

Präses — Predsjednik.

Jusuf ef. Tančica.

Potpredsjednik.

Hasanaga Gujić.

Mitglieder — Članovi.

Abdulah ef. Sadiković.
Abdulah ef. Muminagić.
Abdulahaga Nović.
Alaga Fazlagić.

Maglaj.

Präses — Predsjednik.

Mahmud beg Širbegović.

Potpredsjednik.

Mehaga Mačković.

Mitglieder — Članovi.

Mustajbeg Uzejrbegović.
Emin Ćamdžić.
Emin Kalabić.
Osman Bradarić.

Mostar.

Präses — Predsjednik.

Muhamed ef. Karabeg.

Podpredsjednik.

Mehmed ef. Čišić.

Mitglieder — Članovi.

H. Derviš ef. Ljuta.
Hamza ef. Puzić.
Salih ef. Hasanagić.
Abdaga Gjugja.
Ibrahim ef. Oručević.
Memišaga Hamzić.
Mustafa ef. Sefić.
Šukri ef. Mezić.

Bos. Novi.

Präses — Predsjednik.

Ali beg Bišćević.

Potpredsjednik.

Husejnaga Čaušević.

Mitglieder — Članovi.

H. Hasan Šehović.
H. M. Hamo Memić.
Mehmed Baljubašić.
Hafiz Rašid Rasovac.

Nevesinje.

Präses — Predsjednik.

Ali ef. Muftić.

Potpredsjednik.

Šaćiraga Kazazić.

Mitglieder — Članovi.

Jusuf aga Hajrević.
Arifaga Ćanović.
Bećir beg Pašić.
Salihaga Kujan.

Bos. Petrovac.

Präses — Predsjednik.

Muhamed ef. Šehić.

Potpredsjednik.

Ibrahim ef. Gorić.

Mitglieder — Članovi.

Mustafa ef. Bahtijaragić.
Husejn ef. Demirović.
Sabrija Ešković.
Ahmed ef. Kerenović.

Prijedor.

Präses — Predsjednik.

Abdul-Fetah ef. Sadiković.

Potpredsjednik.

Mustafa ef. Kurbegović.

Mitglieder — Članovi.
Emin ef. Softić.
Ali beg Kapetanović.
Husrev beg Kapetanović.
Dervišaga Balić.

Prnjavor.
Präses — Predsjednik.
Alijaga Dujsić.
Potpredsjednik.
Ibrahim ef. Bilić.
Mitglieder — Članovi.
Mustafa Kotorčić.
Hasan Čaušević.
Alija Softić.
Ibrahim Odobašić.

Prozor.
Präses — Predsjednik.
Mehmed ef. Kozarčanin.
Potpredsjednik.
H. Mulaga Omanović.
Mitglieder — Članovi.
H. Hasaga Šabić.
Muharemaga Hadžić.
Ibrahim ef. Hasanbegović.
Abdaga Samardžić.

Rogatica.
Präses — Predsjednik.
Muhamed ef. Mušić.
Potpredsjednik.
Hafiz Ali ef. Zagorica.
Mitglieder — Članovi.
H. Nurudin ef. Hafizović.
Omer ef. Kazić.
Ibrahim beg Teskerević.
H. Nurbeg Sijerčić.

Sanski most.
Präses — Predsjednik.
Bećo Hromalić.
Potpredsjednik.
Islam Alagić.
Mitglieder — Članovi.
Imšir beg Bišćević.
Muho Sarajlić.
Bego Mujić.
Ali ef. Memić.

Sarajevo.
Präses — Predsjednik.
Hilmi ef. Hatibović.
Potpredsjednik.
Mustajbeg Halibašić.
Mitglieder — Članovi.
Muhamed ef. Kadić.
Abdulah ef. Prešljo.
H. Hafiz Asim ef. Džafić.
Mehmed ef. Ademović.
Tajib ef. Saračević.
Ahmedaga Ramić.
Mehaga Kahadaja.
Esad ef. Uzejragić.

Srebrenica.
Präses — Predsjednik.
Haki ef. Gjozić.
Potpredsjednik.
Salih ef. Šehomerović.
Mitglieder — Članovi.
Husein ef. Gjozić, Imam.
Ali ef. Selmanagić.
Abdi beg Rustembegović.
Fejzaga H. Selmanagić.

Stolac.
Präses — Predsjednik.
Mehmed ef. Šarić.
Potpredsjednik.
Saćir ef. Grebigjela.
Mitglieder — Članovi.
Salih ef. Ćelić.
Osman ef. Trklja.
Hasan ef. Šehić.
Mahmud ef. Mehmedbašić.

Tešanj.
Präses — Predsjednik.
H. Sejid ef. Smailbegović.
Potpredsjednik.
Smail beg Ajanović.
Mitglieder — Članovi.
Mehmed ef. Turalić.
Ibrahim aga Srkalović.
Derviš ef. Smailbegović.
Hasan beg Ajanović.

Travnik.
Präses — Predsjednik.
Hašim beg Hafizadić.
Potpredsjednik — Vizepräses.
Asim ef. Brajić.
Mitglieder — Članovi.
Hafiz Rašid ef. Arnautović.
Hafiz Ibrahim ef. Aličehić.
Derviš beg Miralem.
Muhamed ef. Ulemić.
Mehaga Vrselj.
Mehaga Ćatić.
Mustafa ef. Kartal.
Mahmudaga Ramić.

Trebinje.
Präses — Predsjednik.
Šukri beg Resulbegović.
Potpredsjednik.
Zaim ef. Šehović.
Mitglieder — Članovi.
Ragib aga Šehović.
Alaga Salahović.
Ahmed aga Babović.
Ahmedaga Hadžović.

Tuzla.
Präses — Predsjednik.
H. Osman ef. Vilović.
Potpredsjednik.
H Osman ef. Prčić.
Mitglieder — Članovi.
Vehid ef. Smailefendić.
Dr. Bahri ef. Kadić.
Zejnilaga Muharemagić.
Galibaga Čilimković.
Hafiz Zekerija ef. Ibrišimović.
Ahmed beg Sijerčić.
Jakubaga H. Begić.
Hasanaga Pasić.

Varcar vakuf.
Präses — Predsjednik.
Hafiz Husni ef. Tabaković.
Potpredsjednik.
Salihaga Dedić.
Mitglieder — Članovi.
Osman Zjajo.
Avdi beg Kulenović.
Camilaga Gafurović.
Jedno mjesto upražnjeno.

Višegrad.
Präses — Predsjednik.
Mustafa ef. Kapetanović.
Potpredsjednik.
Hasan ef. H. Halilović.
Mitglieder — Članovi.
Ali beg Teskeredić.
Ragib beg Borovac.
Uzejraga Osmanagić.
Ibrahimaga H. Osmanagić.

Visoko.
Präses — Predsjednik.
Mahmudbeg Hrasnica.
Potpredsjednik.
H. Hašim ef. Dlakić.
Mitglieder — Članovi.
Mehmed ef. Kunić.
Salih ef. Softić.
H. Mujaga Saletović.
Mulo Ganić.

Vlasenica.
Präses — Predsjednik.
Mustajbeg Tihić.
Potpredsjednik.
Husejn ef. Demirović.
Mitglieder — Članovi.
Ibrahimaga Kurtagić.
Salihaga Kadić.
Mušanaga Karavdić.
Mehaga Hasanefendić.

Zenica.
Präses — Predsjednik.
Muhamed ef. Krehić.
Potpredsjednik.
H. Ali Riza ef. Babahmetović.
Mitglieder — Članovi.
Ali ef. Harmanlić.
Mahmud ef. Tarabar.
Sulejman ef. Islambegović.
Abdul-Azis Tafro.

Žepče.
Präses — Predsjednik.
Ašim ef. Bajrić.
Potpredsjednik.
Husni ef. Doglodović.
Mitglieder — Članovi.
H. Kasim Bešlagić.
Asim ef Šaćiragić.
Numan ef. Bajrić.
H. Osman ef. Osmanefendić.

Županjac.
Präses — Predsjednik.
Munibaga Spahić.
Potpredsjednik.
Hafiz Ibrahim ef. Gjulić.
Mitglieder — Članovi.
Fazlaga Numić.
Sulejman Ishak.
Hafiz Salih ef. Dulaš.
Hafiz Hasan ef. Balić.

Zvornik.
Präses — Predsjednik.
Smailbeg Skopljaković.
Potpredsjednik.
H. Šakir ef. Korkut.
Mitglieder — Članovi.
H. Ibrahim beg Nurbegović.
H. Mumin ef. Hodžić.
Hilmi beg Fidahić.
H. Hasan Omerkavarović.

C. Rimo-katoličke — Römisch-katholische.

Prema popisu žiteljstva od g. 1910. ima u Bosni i Hercegovini 433.480 katolika. — Nach der Volkszählung im Jahre 1910 gibt es in Bosnien-Hercegovina 433.480 Katholiken.

a) Nadbiskupija vrhbosanska u Sarajevu — Erzbistum Vrhbosna in Sarajeva.

Nadbiskupski dvor — Erzbischöfliches Palais: Tubegovića ulica broj 5.

Nadpiskup i metropolit — Erzbischof und Metropolit.

Njeg. Preuzviš. — Se. erzbischäfl. Gnaden Josip Stadler, tajn. savj. — Gh. R., ✠ Gr. Kr., dr. bogosl. i mudr., rim. grof, asist. pap. prijest. — Th. u. Ph. Dr., röm. Gf., Assist. d. päpstl. Thrones.

Pomoćni biskup — Auxiliarbischof.

Msgr. Ivan Ev. Šarić, ✠ Kmt. (m. St.), dr. bogosl., bisk. cezaropolit., kanonik, ravn. čč. ss. milosrdn., arhigjak. arhigjakonata sutjoskoga — Dr. Th., B. v. Caesaropolis, Domherr, Dir. d. Barmh Schw., Archidiakon d. Archidiakonates von Sutjeska.

Prvostolni kaptol vrhbosanski — Metropolitandomkapitel von Vrhbosna.

Iv. Ev. Šarić, kao gore, arhidjak. kaptola vrhbosanskoga — wie oben, Archidiak. d. Kapitels von Vrhbosna.

Msgr. Stjepan pl. Hadrović, ♔ III., gen. vikar, protonotar apost. a. i., predsjedn. ženidben. suda, kanonik, arhigjakon arhigjakonata gučogorskoga — Generalvikar, Apost. Protonotar a. i., Präses d. Eheger. Domherr u. Archidiakon des Archidiakonates v. Gučagora.

Tomo Igrc, kanonik, prisjed. ženidb. suda, ravn. „Služavki maloga Isusa" — Domherr, Beisitzer d. Eheger.. Dir. d. „Dienerinnen d. Jesuskindleins".

Tajnik nadbiskupski. — Erzbisch. Sekretär.

Msgr. Dragutin Cankar, pap. kapelan Nj. Svet. — Ehrenkaplan Sr. Heil.

b) Biskupija banjalučka u Banji Luka — Bistum Banja Luka in Banja Luka.

Biskup — Bischof.

O. Jozo Garić.

Tajnik — Sekretär.

O. Miron Kozinović.

Biskupski konzistorij — Bischöfliches Konsistorium.

Predsjednik — Vorsitzender.

Presvijetli gospodin biskup — Se. bischöfl. Gnaden.

Konzistor. savjetnici — Konsistorialräte.

Preč. g. Antun Ćurčić, generalni vikar.
Dr. Fra Vid Miljanović.

Biskupski ženidb. sud — Bischöfl. Ehegericht.

Predsjednik — Vorsitzender.

Dr. Fra Vid Miljanović.

Prisjednici — Beisitzer.

G. Anton Ćurčić; O. Ambroža Radmanović; G. Božo Mile Ivaniš; O. Marijan Jakovlević.

Branitelj ženidbe.

Msgr. Dr. Pavao Pajić.

c) Biskupija mostarsko-duvanjska i trebinjska. — Bistum Mostar-Duvno und Trebinje.

Biskup — Bischof.

Njeg. Presvjetl. O. Alojzije — Se. bischöfl. Gnaden P. Aloisius Mišić, ♔ III., ✠ R.

Konzistor. savjetnici — Konsistorialräte.

Don Lazar Lazarević, ♔ III., ✠ R., gen. Kapit. vikar.
O. Ambro Miletić. ♔ III.

Tajnik — Sekretär.

O. Jerko Boras.

d) Redodržavno franjevačko starješinstvo u Bosni — Franziskaner Provinzordensseniorat in Bosnien.

Redodržavnik u Sarajevu — Provinzial in Sarajevo.

O. Lovro Mihačević.

Čuvar redodržave. — Kustos der Provinz.

O. Bonifac Vidović.

Savjetnici. — Definitoren (Räte).

O. Marijan Marić.
O. Petar Ćorković.
O. Stjepan Nevistić.
O. Angustin Pejčinović.

Tajnik — Sekretär.

O. Velimir Martinčević.

e) Redodržavno franjevačko starješinstvo u Hercegovini — Franziskaner Provinzordensseniorat in der Hercegovina.

Redodržavnik u Mostaru — Provinzial in Mostar.

O. Dujo Ostojić.

Savjetnici — Definitoren (Räte).

O. Filip Bebek.
O. Ljudevit Radoš.
O. David Nevistić.
O. Aleksander Musić.

Tajnik — Sekretär.

O. Leo Petrović.

f) Svećenstvo u duhovnoj pastvi — Kuratklerus.

I. Nadbiskupija vrhbosanska — Erzbistum Vrhbosna.

A. Arhigjakonija gučogorska.

Arhigjakon.

Stjepan pl. Hadrović, kanonik.

Dekanija bugojanska.

Bugojno.

O. Angjeo Franjić, uprav. župe.
O. Silvije Franjković, pomocnik.

Dobretići (z. p. Jajce).

Pacifik Džaja, uprav. župe.

Golobrdo (z. p. Bugojno).

G. Bernardin Batvić, uprav. župe.

Gor. Vakuf.

O. Mijo Gujić, uprav. župe.

Skopaliska Gračanica (z. p. Bugojno).

G. Ivan Ribičić, uprav. župe.

Otinovci (z. ff, Kupres).

G. Juraj Veseličić, posj. križa sa zl. kr. za zasluge, uprav. župe.

Podmilačje (z. p. Jajce).

O. Branko Škarica, uprav. župe.

Rastićevo (z. p. Kupres).

G. Ivan Subašić, uprav. župe.

Suho polje (z. p. Kupres).

O. Anto Brešić, uprav. župe.

Dekanija ramska.

Doljani (z. p. Jablanica).

O. Frano Jukić, uprav. župe.

Gračac (z. p. Jablanica).

O. Bono Ivandić, uprav. župe.

Podhum (z. p. Ostrožac).

O. Mirko Mačuga, uprav. župe.

Prozor.

G. Stjepan Marković, uprav. župe.

Rama-Šćit (z. p. Prozor).

O. Anto Ravlić, uprav. župe.
O. Stanko Antunović.
O. Serafin Jurić, pomoćnici.

Solakova Kula (z. p. Ostrožac).

G. Josip Rajić, uprrv. župe.

Uzdô (z. p. Prozor).

G. Marko Majurić, uprav. župe.

Dekanija travnička.

Brajkovići (z. p. Travnik).

O. Marko Ružić, uprav. župe.

Bučići (z. p. Travnik).

O. Grga Kotromanović, uprav. župe.

Dolac (z. p. Travnik).

O. Marijan Duić, uprav. župe.

Gučagora (z. p. Travnik).

O. Frano Stepanek, uprav. župe.
O. Mijo Bešker, pomoćnik.

Korićani (z. p. Travnik).

G. Vladimir Matijević, uprav. župe.

Ovčarevo (z. p. Travnik).

O. Rud. Jablanović, uprav. župe.

Pečine (z. p. Travnik)

G. Jak. Barišić, uprav. župe.

Podkraj-Dželilovac (z. p. Travnik).

G. Franjo Kovačević, župnik.

Rastovo (z. p. Travnik).

G. Josip Skalec, uprav. župe.

Travnik.

G. Stj. Pašalić, uprav. župe.

Zenica.

O. Alojz Perčinlić, uprav. župe.
O. Jakov Bilić, pomoćnik.
G. Nikola Krilić, duh. centr. kaznione. zač. prisj. duh. stola.

Dekanija žepačka.

Bežlja (z. p. Teslić-Usora).
G. Antun Šunjić, župnik, dekan.

Crkvica (z. p. Zenica).
G. Gjuro Cezner, uprav. župe. zč. prisj. nadb. duh. stola.

Doboj.
G. Petar Ajvazović, župnik.

Komušina (z. p. Teslić-Usora).
G. Danko Dnić, župnik.

Novi Šeher (z. p. Žepče)
O. Blaž Pordušić, župnik.

Osova (z. p. Žepče).
O. Velimir Martinčević, uprav. župe.

Radunice (z. p. Maglaj na Bosni).
G. Mato Momčinović, župnik.

Šivša (z. p. Doboj).
O. Franjo Ćosić. uprav. župe.

Tešanj.
G. Ilija Dominović, uprav. župe.

Zavidović.
G. Franjo Kopić. uprav. župe.

Žepče.
G. Tadija Mihačević, župnik.

B. Arhigjakonija sutješka.

Arhigjakon.
Ivan Šarić, kan., dr., pom. bisk.

Bjelina.
G. Antun Jović, župnik.
Ivan Peškö, pomocnik.

Brčko.
G. Mato Bekavac. župnik.
G. Ivan Gojsilović, pomoćnik.

Gorice (z p. Brčki).
G. Andrija Vincetić. uprav. župe.

Ulice (z. p. Brčki).
O. Augustin Pejčinović, župnik.

Zovik (z. p. Brčki).
O. Anđeo Anđelović.

1. Dekanija plehanska.

Bosanski Brod.
G. Stjepan Ezgeta. župnik i prisj. nadb. duh. stola.

Brusnica (z. p. Bos. Brod).
G. Frano Momčinović. uprav. župe.

Derventa.
G. Ivan Papić, župnik.
G. Ivan Jablanović. kateket na drž. mušk. preparandiji.

Dubica (z. p. Bos. Šamac).
O. Anto Tolić, uprav. župe.

Foča (z. p. Derventa).
O. Anto Stanić, uprav. župe.
O. Franjo Klajić, pomoćnik.

Koraće (z. p. Bos. Brod).
O. Franjo Ljubić, uprav. župe.

Novoselo.

Pećnik (z. p. Odžak).
G. Nikola Mandić, uprav. župe.

Plehan (z. p. Derventa).
O. Mirko Šestić, uprav. župe.
O. Franjo Ćosić,
O. Teofil Zrakić, pomoćnici.

Potočani (z. p. Odžak).
O. Marjan Marić, uprav. župe.

Svilaj (z. p. Bos. Šamac).
O. Anto Folić, uprav. župe.

Žeravne (z. p. Derventa).
O. Nikola Brekalović, uprav. župe.

2. Dekanija sutješka.

Čemerno (z. p. Semizovac).
G. Eugen Tvrtković, uprav. župe.

Goražda.
G. Jozo Matišić, uprav. župe.

Sarajevo.
G. dr. Ilija Violoni, žup., zač. prisj. duh. stola.
G. Daniel Pušić, duh. pomoćnik.

Sarajevo Novoj
O. Anto Alaupović, župnik, ✠R., zač. prisj. ndb. duh. stola.

Sarajevsko Polje-Stup (Ilidže).
G. Matija Pajič. zač. kan., župnik, ✠R.

Sutjeska (z. p. Visoko).
O. Arhanđeo Brković, župnik.
O. Franjo Žuljić,
O. Petar Ević, pomoćnici.

Vareš.
O. Rafo Babić, uprav. župe.
O. Stanko Marinović,
O. Nedjeljko Dugonjić, pomoćnici.

Vijaka (z. p. Vareš).
O. Alfonzo Čolić, uprav. župe.

3. Dekanija toliška.

Bok-Oštraluka (z. p. Orašje).
G. Ambroz Mijić, uprav. župe.

Domaljevac (z. p. Bos. Šamac).
O. Joso Božanović, uprav. župe.

Dubrave (z. p. Brčki).
O. Grgo Došen, dekan i uprav. župe.
Alojzije Vukić, pomoćnik.

Gradačac.
G. Andrija Mlakić, uprav. župe.

Modriča.
G. Franjo Jurić, župnik, prisj. nadb. duh. stola.

Odžak.
G. Ante Mohorić, uprav. župe.

Špionica (z. p. Gračanica).
O. Anto Andrić, uprav. župe.

Šamac Bos.
G. Aug. Halili, uprav. župe.

Tišina (z. p. Bos. Šamac).
O. Bono Brkić.

Tolisa (z. p. Orašje).
O. Zvonimir Mikić, uprav. župe.
O. Milivoj Mijatović,
O. Valerije Filipović, pomoćnici.

Tremošnica (z. p. Gradačac).
O. Ambroz Živković, uprav. župe.
O. Mirko Brandić, pomoćnik.

Vidovice (z. p. Orašje).
G. Ivan Kozinović, župnik.

4. Dekanija tuzlanska.

Breške (z. p. Tuzla).
O. Dominik Pavlović, župnik.
O. Grgo Odić, pomoćnik.

Lukavac (Kod Tuzle).
Msgr. Franjo Matešević, župnik, poč. kapel. Nj. Sv.

Morančani (z. p. Tuzla).
G. Matej Pezer, uprav. župe.

Tuzla.
O. Anđeo Ikić, uprav. župe.
O. Peregrin Brković, pomoćnik.
G. Marko Tvrtković, prof. vjeron. u vel gimn., prisj. nadbisk. duh. stola.
G. Ivan Curić, kateket na trgovačkim i nižim školama.

Žvornik.
G. Antun Zorko, uprav. župe.

C. Arhigjakonija kreševska.

Arhigjakon.
Tomo Igrc, kanonik.

1. Dekanija fojnička.

Brestovsko (z. p. Kiseljak).
O. Mato Vnjičić, uprav. župe.

Busovača.
O. Leonardo Čuturić, župnik.

Fojnica.
O. Mijo Batinić, župnik.
O. Gaudencije Kulijer,
O. Anto Čuturić, pomoćnici.

Gromiljak (z. p. Kiseljak).
G. Franjo Vrebac, župnik.

2. Dekanija kreševska.

Banbrdo (z. p. Kiseljak).
O. Rafo Čondrić, uprav. župe.

Deževice (z. p. Fojnica).
G. Aug. Nikić. uprav. župe.

Kiseljak.
O. Ćiril Katavić, uprav. župe.

Kreševo.
O. Lovro Mihačević, uprav. župe.
O. Pavao Kolar,
O. Aug. Kristić, pomoćnici.

Svećenstvo izvan pastve.

Sarajevo.
Msg. d. Ivan Dujmušić, poč. kapelan Nj. Svet., prof. vjerouke u realci, prisj. žen. suda.
G. dr. Antun Buljan, profes. vjerouke u vel. gimnaziji, urednik „Vrhbosne".
G. Nikola Gjebić, kateket na držav. ženskoj preparandiji.
G. Josip Rifel, kateket u viš. djevojačkoj školi.
G. Kalikst Tadin, odg. urednik „Hrv. Dnevnika".
G. Stj. Ilijić, duhovnik u zem. bolnici.
G. Dragutin Alaupović, kateket.
G. Juraj Cosić, u miru.
G. Stjepan Krešić, u miru.
G. Marijan Džojić, u miru.
G. Marijan Nedić, kateket na ženskoj preparandiji u zavodu sv. Josipa.
G. Ilija Gavrić, kateket u zavodu milosrd. sestara.
G. Josip Perković, urednik Novina.

II. Biskupija banjaluka. — Bistum Banja Luka.

1. Dekanaja banjalučka.

Bakinci (Miljevac) (z. p. Bos. Gradiška).
Vakant.

Banja Luka.
G. Josip Antun Milorad, župnik.
Dragutin Bandić, kapelan i kateketa.
Msgr. Pavao Pajić, kateketa na realci.
G. Božo Mile Ivaniš, kateketa u Nazaretu.
O. Marijan Jakovljević, kateketa.
Božo Šimleša, kateketa.

Barlovci (z. p. Ramići).
O. Ambrožo Radmanović, dekan i župnik.

Bos. Gradiška.
O. Marijan Duić, župnik.

Ivanjska (z. p. Banja Luka).
O. Anđeo Bašić, župnik.

Kotor varoš.
O. Josip Markušić, župnik.

Miljevac (z. p. Bos. Gradiška).
G. Stanislav Skwierawski, župnik.

Sokoline (z. p. Kotor Varoš).
O. Anzelmo Alaupović, župnik.

Vrbanjci (z. p. Kotor Varoš).
O. Jako Jurić, župnik.

Mahovljani (z. p. Rudolfstal).
G. Eduard Wollmann, župnik.

Petrićevac (z. p. Banja Luka).
O. Alfons Kudrić, župnik.
O. Živko Konjević, kapelan.

Rudolfstal.
O. Nivard Lohmer, trapista, uprav. župe.

Windthorst.
G. Hermann Düttmann, župnik.

2. Dekanija bihaćka.

Bihać.
O. Petar Ćorković, župnik i dekan.
O. Anto Hrvat, kapelan i katek.

Bos. Dubica.
G. Ivan Ballian, župnik i kateketa.

Bos. Novi.
G. Gerard Purk, župnik.

Bos. Kostajnica.
O. Teodor Tota.

Petrovac.
G. Josip Fiala, župnik.

Prijedor.
G. Josip Kaurinović, župnik i kateketa.

Sanski most.
O. Josip Loparević, župnik.

Stara rijeka.
O. Ante Jurić, župnik.

Volar (z. p. Priedor).
O. Blaž Čengić, župnik.

Stratinska (z. p. Omarska).
O. Vojslav Ćurić, župnik.

Zelinovac.
G. Ivan Vlašić, župnik i kateketa.

3. Dekanija jajačka.

Jajce.
O. Stjepan Nevistić, župnik.
O. Miroslav Markanović, kapelan i kateketa.

Ključ.
G. Stjepan Lovrenović, župnik i kateketa.

Ljeskovica (z. p. V. Vakuf).
G. Mato Baković, župnik.

Varcar vakuf.
G. Anto Lacić, župnik i kateketa.

4. Dekanija livanjska.

Čuklić (z. p. Livno).
O. Anto Šakić, župnik.
O. Stanko Šeremet, kapelan.

Glamoč.
G. Nikola Kajić, župnik.

Grahovo (z. p. Arežin brijeg—Dalmacija).
G. Juraj Pelivanović, župnik.

Lištani (z. p. Livno).
G. Paškal Škarica, župnik.

Livno-Gorica.
O. Angjeo Curić, dekan.
O. Bonifacij Vidović, župnik.
O. Angjelik Franjičević, kapelan.
O. Ignac Mamić, kateketa.

Ljubunčić (z. p. Livno).
O. Franjo Ćurić, župnik.

Uništa.
G. N. Martinović-Šuhak.

Vidoši (z. p. Livno).
O. Filip Pašalić, župnik i kateketa.
O. Hrvoje Duvnjak, kapelan.

Prnjavorska dekanija.

Novi Martinac (z. p. bos. Svinjar).
G. Petar Angjelić, dekan i župnik.

Devetina (z. p. Prnjavor).
G. Ivan Wachala, župnik.

Dubrava.
V. G. Ivan Wachala, župnik.

Gumjera.
V. G. Ivan Ev. Marić, župnik.

Kulaši (z. p. Prnjavor).
G. Marjan Blazević, župnik.

Prnjavor.
G. Hinko May, župnik.

Rakovac (z. p. Prnjavor.
G. Petar Šuman, župnik.

III. Biskupija mostarsko-duvanjska. — Bistum Mostar-Duvno.

1. Dekanija bekinska.

Drinovci (z. p. Ljubuški).
O. Veselko Milas, župnik i kateket.

Gorica (z. p. Ljubuški).
O Božo Ostojić, župnik i kateket.

Gradac posuški (z. p. Ljubuški).
O. Mirko Matijević, župnik.

Grude (z. p. Ljubuški).
O. Damjan Godža.

Posušje (z. p. Ljubuški).
O. Gabro Grubišić, župnik.
O. Pijo Knezović.

Ružići (z. p. Ljubuški).
O. Ciril Ivanković, župnik i kateketa.

Tihaljina (z. p. Ljubuški).
O. Lazar Ćolak, župnik i kateketa.

Vir (z. p. Imotski. Dalm.).
G. Antun Bakula, župnik.

2. Dekanija duvanjska.

Bukovica (z. p. Županjac).

Grabovica (z. p. Županjac).
O. Stanko Kraljević, župnik.

Roškopolje (z. p. Županjac).
O. Žarko Pehar, župnik i kateketa.

Seonica (z. p. Županjac).
O. Simon Ančić, župnik i kateketa.

Šuica (z. p. Livno).
O. Barišo Drmić-Banović.

Vinica (z. p. Županjac).
O. Klano Doko, župnik.

Županjac.
O. Mijo Čujić, župnik.
O. Jure Zlopaša, pomoćnik i kateketa

3. Dekanija ljubuška.

Čerin (z. p. Mostar).
O. Ilija Rozić, župnik.
O. Cojetko Dodig, pomoćnik.

Gabela.
O. Tomo Zubac, župnik.

Humac (z. p. Ljubuški).
O. Ljudevit Radoš, gvardijan, župn. i dek
O. Angjeo Glovaš, vikar.
O. Srećko Škorput.

Klobuk (z. p. Ljubuški).
O. Silvester Vasiljević, župnik.

Međugorje (z. p. Ljubuški).
O. Ciprijan Brkić, župnik.

Veljaci (z. p. Ljubuški).
O. Ferdo Jukić, župnik i kateketa.

Vitina (z. p. Ljubuški).
O. Pavo Šimović, župnik i kateketa.

4. Dekanija mostarska.

Bjelopolje-Potoci (z. p. Vojno-Mostar).
G. Tadija Božić, župnik i kateketa.

Blagaj (z. p. Mostar).
O. Ivo Božić, župnik i kateketa.

Drežnica.
G. Nikola Jurić, župnik.

Glavatičevo (z. p. Konjica).
O. Marko Barbarić, župnik.

Goranci (z. p. Mostar).
O. Paško Martinac, župnik.

Gradnići (z. p. Mostar).
O. Jakov Vasiljević, župnik.
O. Križan Galić, vikar i župnik.
O. Grgo Vasiljević, pomoćnik.

Konjica.

O. Vice Skoko, župnik.
O. Mladen Barbarić, pomoćnik.

Ljuti-Dolac (z. p. Mostar).

O. Pilip Bebek, župnik.

Mostar.

O. Augustin Matić, gvardijan i nadžupnik.
O. Vid Čuljak,
O. Viktor Nuić, pomoćnici.

Nevesinje.

O. Ambro Mišetić.

5. Dekanija Širokog brijega.

Gradac (z. p. Mostar).

O. Alfons Ćurić, župnik

Hrasno (z. p. Mostar).

O. Blaž. Jerković, župnik.

Kočerin (z. p. Mostar)

O. Aleksander Musić, župnik.

Rakitno (z. p. Ljubuški).

O. Jakov Jukić, župnik.

Široki brijeg (z. p. Mostar).

O. Bazilije Senjak, župnik i dekan.
O. Jozo Benam, pomoćnik.
O. Oton. Knjezović, pomoćnik.

Studenci.

G. Marijan Kelava, župnik.

IV. Biskupija trebinjska — Bistum von Trebinje.

(Upravitelj je ove biskupije biskup mostarski — Administrator desselben ist der Bischof von Mostar.)

1. Dekanija stolačka.

Gradac (z. p. Neum-Klek, Dalmacija).

Don Petar Papac, župnik.

D. Hrasno (z. p. Stolac).

Don Ilija Sentić, župnik.

Klepci-Gabela (z. p. Čapljina).

Don Klemo Sumić, župnik.

Prenj (z. p. Domanović).

Don Vid Putica, nadžupnik.
Don Luka Krstic.

Stolac.

Don Marijan Vujnović, župnik.

2. Dekanija trebinjska.

Ravno.

Don Ivan Raguž, župnik.

Trebimlja (z. p. Rovno).

Don Martin Krešić, župnik.

Trebinje.

Msgr. Don Angjelko Glavinić, žup. i dek.

g) Samostani i rezidencije franjevačko reda u Bosni i Hercegovini — Klöster, beziehungsweise Residenzen des Franziskanerordens in Bosnien und der Hercegovina.

I. U nadbiskupiji vrhbosanskoj — Im Erzbistum Vrhbosna.

1. Samostan u Fojnici — Kloster in Fojnica.

O. Leonard Čuturić, gvardijan.
O. Mijo Batinić, župnik.
O. Marijan Miličević.
O. Andrija Radijeljević.
O. Mato Vujica.
O. Gaudenej Kulijer.
O. Augustin Tadić.
O. Emil Miličević.

2. Samostan u Gnčoj gori — Kloster in Guča gora.

O. Jako Selak, gvardijan i župnik.
Fra Jako Jurić.
O. Nikola Mandić.
O. Anto Kolarević.
O. Stjepan Mašić.
O. Anto Marković.
O. Serafin Jurić.
O. Jozo Vukadin.

3. Samostan u Kreševu — Kloster in Krešovo.

O. dr. Danijel Ban, gvardijan i župnik.
O. Stjepan Barišić, kapelan i kateketa.
O. Andrija Buzuk.
O. August Krištić, kapelan.

4. Samostan u Plehanu — Kloster in Plehan.

O. Martin Čović, gvardijan i župnik.
O. Stjepan Barišić, kapelan.
O. Stjepan Čicak.
O. Franjo Lejić.
O. Lovro Grlić.
O. Ambroža Rajković.
O. Ivo Gjogašević, kateketa na Plehanu.
O. Bono Svabić.

5. Rezidencija u Šćit-Rami — Residenz in Šćit-Rama.

O. Anto Ravlić, predsjednik i župnik.
O. Peronim Vladić.
O. Teofil Zrakić.
O. Franjo Jukić.

6. Rezidencija u Sarajevu — Rezidenz in Sarajevo.

O. Lovro Mihačević, provincijal.
O. Alfonz Kudrić, predsjed.
O. Bona v. Ivandić, lect. theol.
O. dr. Julijan Jelenić lect. theol., urednik „Naše Misli".
O. dr. Franjo Blažević, profesor.
O. Velimir Martinčević, tajnik.
O. Toma Džaja, profesor.
Fr. Aoto Peršić, sakristan.

7. Samostan u Sutjeskoj — Kloster in Sutjeska.

O. Jozo Andrić, gvardijan i župnik.
O. Angjeo Augjelović, kapelan, vikar i kateketa u Zgošći.
O. Lujo Franjićević.
O. Stjepan Ikić.
O. Mihael Franjković.
O. Peregrin Brković.
O. Stanko Marinović.

8. Samostan u Tolisi — Kloster in Tolisa.

O Bono Brkić, gvardijan i župnik.
O. Milivoj Mijatović, vikar, kapelan, kateketa u Tolisi i D. Mahali.
O. Valerij Filipović.
O. Martin Vrčak.
O. Cvijo Nadarević.
O. Ivo Mišković.

9. Franjevačka gimnazija u Visokom Franziskaner-Gymnasium in Visoko.

O. Jaroslav Jaranović, predsjednik.
O. dr. prof. Karlo Ikić, direktor.

Profesori:

O. Ljudevit Marković.
O. Vinko Lalić.
O. Ladislav Fišić.
O. dr. Alojzije Čubelić.
O. Alfonz Čolić.
O. Anto Lapaudić.
O. Bonaventura Grebenarević.
O. Vojislav Ćurić.
O. Vojislav Blažević.
O. Augustin Malić.
O. Kruno Brkić.
O. Mladen Momčinović.

II. U biskupiji banjalučkoj — Im Bistum Banja Luka.

1. Samostan u Jajcu — Kloster in Jajce.

O. Josip Markušić, gvardijan i župnik.
O. Miroslav Džaja, vikar.
O. Vladimir Dolić.

2. Samostan u Gorici — Kloster in Gorica.

O. O. Bernard Sarić, gvardijan.
O. Ignacije Mamić, katek. na trg. i poljodj školi u Livnu.
O. Angjeo Ćurić.
O. Eugen Matić.
O. Rafo Ćaleta.
O. Mijo Kutleša.
O. Franjo Ćurić.

3. Samostan u Petrićevcu — Kloster in Petrićevac.

O. Jozo Loparević, gvardijan i župnik.
O. dr. Vid Miljanović.
O. Živko Konjević.
O. Marijan Jakovljević, kateketa u viš. djev. šk. i osn. šk. u Banjaluci.
O. Miroslav Markanović, vikar.
O. Miron Kozinović, cisk. tajnik.

4. Samostan u Livnu — Kloster in Livno.

O. Bernardin Sarić, gvardijan.
O. Angjeo Ćurić.
O. Mijo Kutleša.
O. Rafo Ćaleta.
O. Ignac Mamić.

III. U mostarskoj biskupiji — Im Bistum Mostar.

1. Samostan na Humcu — Kloster in Humac.

(Novicijat.)

O. Jakov Vasiljević, gvardijan, dekan i župnik.
O. Mijo Čujić, kateketa u Ljubuškom.
O. Klemo Đoko, kateketa na Humcu.
O. Blaž Jerković.
O. Metodije Miletić.
O. Silvester Vasiljević.
O. Hrizant Galić.
O. Paško Martinac.

2. Samostan u Mostaru — Kloster in Mostar.

(Bogoslovsko učilište.)

Msgr. O. Luka Begić, provincijal, član bos.-herc. sabora.
O. Ciril Ivanković, gvardijan, dek. i žup.
O. Nikola Šimović, ♔III., ✠R.
O. Ambro Miletić, ♔III.
O. Ludovik Radoš, kateketa u hrv. šk. čč. ss., vikar.
O. Filip Bebek.
O. Špiro Šimić, kateketa u gimn.
O. Alfonz Ćurić, vikar.
O. Anto Majić, kateketa u djev. šk.
O. Alojzije Bubalo.
O. Jerko Boras.
O. Leo Petrović, kateketa u njem. šk. čč. ss.
O. Gaudencije Milas, kateketa u viš. djev. i trg. šk.
O. Danijel Zubac, kateketa u osn. dječ. šk. i u madž. šk.
Fr. Dominik Vukšić.
Fr. Fabijan Kordić.
Fr. Ivan Stojić.

LIBRARY U. OF T. — URBANA

3. Samostan na Širokom brijegu — Kloster in Široki brijeg.

(Gimnazijsko učilište.)

O. Bazilije Senjak, gvardijan, dekan.
O. Ilija Bekić.
O. Marijan Zovko.
O. Žarko Pehar, vikar.
O. Kažimir Bebek, vjeroučitelj.
O. Metod Miletić, kapelan.
O. Pijo Knezović, kapelan.
O. Ciprijan Brkić, kapelan.
O. Vale Zovko.

4. Franjevačka gimnazija na Širokom brijegu.

O. Didak Buntić, direktor, gim. profesor.

Profesori:

O. Šimo Ančić.
O. Mile Miloš.
O. Sebastijan Lesko.
O. Pavo Dragičević.
O. Tadija Beljan.
O. Eugen Tomić.
O. Bonifacije Majić.
O. Bernardin Smoljan.
O. Tomo Zubac.
O. Simforijan Nestor, prefekt javen, učit.
O. Bonaventura Diamant, ✠ R., ekonom. učitelj.
O. Ladislav Andrzejczak.
O. Wilibrordo Kohn, pref. studior., prof.
O. Bernardin Stadler, kateketa i učitelj.
O. Pavlin Metzler.
O. Kilian Krämer, profesor.
O. Vid Recke.
O. Atanazije Merkle.
O. Atanazije Plein, knjigovogja.
O. Polikarpo Frey, spiritual u Josefsburgu.
O. Willibaldo Böss.
O. Longin Pinkes.
O. Andrija Busau, učitelj.

Djakon — Diakon.

fr. Makso Nestor, učitelj.

Subdjakoni — Subdiakone.

fr. Lamberto Munding.
fr. Juraj Fröhlich.
fr. Pacifik Knaus.
fr. Flavijan Grabac, sakrista.

Osim toga — Außerdem:

Klerika 1. Korista sa savjetima 9. Korista novaka 5. Korista oblata 7. Braće laika 121.

h) Opatija Marija Zvijezda reda ref. Cistercita (Trapista) kod Banje Luke — Abtei Mariastern Ord. Cisterc. reform. (Trappisten).

(Verbunden mit einer Volksschule u. Waisenanstalt nebst Lehrlingsheim für Kinder aus dem Waisenhause.)

Svećenici.

Preč. O. Dominik Assfalg, opat, ♔ II. Kl., ✠ Off.
O. Bazilije Sartorio, prior, dr. fil. i teol. profesor, meštar.
O. Mavro Seine, potprior, meštar braće laika, učitelj.
O. Kažimir Benz, superior u Marienburgu.
O. Josip Kiferle, kateketa zanatlijskih naučnika.
O. Nivardo Lohmer, upravitelj župe u Rudolfstalu.
O. Karlo Stollerz, nadbolničar u ortopedskom zavodu.
O. Armand Rossbacher, učitelj.
O. Anselmo Buzdon, ispovjednik.
O. Celestin Kuczmarski, dr. fil., direktor sirotišta, ispovjednik.
O. Anaklet Singer, učitelj.
O. Kalist Mijač, duh. ortopedskog zavoda.

i) Ženske kongregacije — Weibliche Kongregationen.

A. Erzdiözese Vrhbosna.

I. Barmherzige Schwestern aus dem Mutterhause in Agram.

1. Sarajevo: *a)* 9-kl. kroat. Mädchensch., 3-kl. Gewerbsch. und Internat; *b)* Lurd, Ökonomie.
2. Brčko. Elementarsch. und Internat.
3. Bugojno. Elementarmädchensch.
4. Dervent, Elementarmädchensch. und Internat.
5. Dolac, Elementarmädchen- u. Knabensch.
6. Travnik, 8-kl. Mädchensch. u. Internat.
7. Žepče, Elementarmädchensch. u. Internat.

II. Töchter der göttlichen Liebe aus dem Mutterhause in Wien.

1. Sarajevo, eine 9-kl. deutsche und eine 9-kl. kroat. Mädchensch., kroat. Lehrerinnenpräparandie mit dem Öffentlichkeitsrecht, Waisenhaus, Pensionat.
2. Bethanien bei Sarajevo, Ökonomie.
3. Tuzla, eine 9-kl. deutsche und kroat. Mädchensch. samt Internat.
4. Josefsheim bei Tuzla, Ökonomie.
5. Breške bei Tuzla, Ökonomie samt Knaben- und Mädchenelementarsch.

III. Schwestern vom kostbaren Blute.

Mutterhaus in Nazareth bei Banja Luka.

Zenica, Mädchensch.

IV. Služavke maloga Isusa — Dienerinnen des Jesukindleins.

1. Sarajevo: *a)* Betlehem (Mutterhaus), Waisenhaus für Mädchen mit Elementarsch.; *b)* Egipat, Findelhaus.
2. Mladice bei Sarajevo. Dolorosa, letzte Post Gradačac, Frachtstation Šamac in Slavonien, Vitez bei Travnik, Ökonomien.

V. Schwestern vom hl. Kreuz.

Mutterhaus in Djakowo (Slavonien).

Bos. Brod, Kindergarten.

B. Diözese Banja Luka.

I. Barmherzige Schwestern.

1. Banja Luka, Mädchensch. u. Internat.
2. Livno, Mädchensch. und Internat.

II. Schwestern vom kostbaren Blute.

I. Mutterhaus in Nazareth bei Banja Luka, Elementarsch. und Waisenhaus.
II. Filialen:
1. Bihać, Elementar- u. höhere Mädchenschule, Kindergarten und Internat. Unterrichtssprache kroat. Außer obligaten Gegenständen wird auch Unterricht erteilt in Musik und franz. Sprache.
2. Banja Luka, Elementar- und höhere deutsche Mädchensch., Kindergarten. Nichtobligatorische Gegenstände wie Bihać.
3. Rudolfstal, deutsche 4-kl. Elementarsch. und Landwirtschaft.
4. Mahovljani, ital. 4-kl. Elementarsch.
5. Mittel-Windthorst, deutsche 4-kl. Elementarsch.
6. Bosnisch-Gradiška, kroat. 4-kl. Elementarsch. und Kindergarten.
7. Ober-Windthorst, deutsche 4-kl. Elementarsch. — Die Elementarsch. besuchen Kinder beiderlei Geschlechtes. — In den kroat. Schulen ist die deutsche Sprache obligatorisch und umgekehrt.
8. Jajce, kroat. 4-kl. Elementarsch. und Kindergarten mit Unterricht in Musik.
9. Unter Windthorst, deutsche 4.-kl, Elementarschule.

C. Diözese Mostar.

1. Barmherzige Schwestern.

1. Mostar, 4-kl. Mädchensch. u. Internat.
2. Žnpanjac, Elementarmädchensch.
3. Ljubuški, 4-kl. Mädchensch. und Gewerbesch.

II. Schulschwestern.

Mostar, Elementarmädchensch. Internat u. Gewerbesch.

Grkokatolici — Griechisch-katolische.

Mit einem Erlaß ddo. Rom den 7 Oktober 1914 hat Seine Heiligkeit Papst Benedik XV. die Apostolische Administratur der Griechisch-Katholiken in Bosnien und der Hercegovina errichtet. Mit dem 1. Jänner 1917 wird der Amtssitz der Apostolischen Administratur nach Banja Luka verlegt.

Apostolischer Administrator in Banja Luka.
Alexius Baziuk.

Župe — Pfarreien.

1. Devetina (z. p. Prnjavor).
Hochw. G. Juraj Kolodij, Pfarrer, župnik.

2. Dubrava (z. p. Prnjavor).
Hochw. Pfarrer Gregor Bilak.

3. Kozarac (z. p. Kozarac).
Ehrw. Pater Nikon Ciušniak, O. S. Th. S., prov. Administrator.

4. Prnjavor.
Hochw. G. Mihael Kindij, Pfarrer, župnik.

5. Banja Luka.
Hochw. Pfarrer Alexius Baziuk, Apost. Administrator.

6. Sarajevo (Zavidović).
Unbesetzt.

Samostan — Kloster.

Kamenica (z. p. Prnjavor).
8 Studiten (2 Priester, 6 Laienbrüder).

D. Evangelička crkva — Evangelische Kirche.

Augsburger und Helvetische Konfession in Bosnien und der Hercegovina — Augsburske i Helvetske vjeroispovijesti u Bosni i Hercegovini.

Nach der Volkszählung vom Jahre 1910 befinden sich in Bosnien-Hercegovina 6247 Evangelische.

Seit September 1909 besteht eine prov. Organisation der evang. Pfarrgemeinden mit einer Synode, die aus 15 Mitgliedern (vier geistlichen und 11 weltlichen) zusammengesetzt und deren Vorsitzender Joh. Ludwig Schäfer, Pfarrer in Sarajevo, ist.

Es bestehen derzeit 5 Pfarrgemeinden mit mehreren Filialen, die als „Vereinigte evangelische Pfarrgemeinden Bosnien-Hercegovinas" zusammengesetzt sind. Ausführendes Organ gemeinsamer auf der „Vertreterversammlung" gefaßter Beschlüsse ist zur Zeit Pfarrer Johann Ludwig Schäfer in Sarajevo.

I. Pfarrgemeinde Sarajevo

umfaßt die Kreise Sarajevo, Mostar und Travnik.

Pfarrer: Joh. Ludwig Schäfer, ♔III., ✠R., zugleich Militärseelsorger für die evang. Mannschaft A. C. des 15. und 16. Korps.

Filialen:

1. Zenica. Stadt. 2. Kolonie Podbrežje. 3. Žepče. 4. Zavidović.

II. Pfarrgemeinde Banja Luka

umfaßt im Kreise Banja Luka: Stadt und Landbezirk Banja Luka, die Bezirke Dubica, Gradiška, Novi, Kotor Varoš, Prijedor und den Kreis Bihać.

Pfarrer: Wilhelm Johannes Oehler.
Vikar: Hans Wegmann.
Prediger: Friedrich Krähenbühl, August Schlipköter.

Filialen:

1. Čelinac-Obsjecko. 2. Rudolfstal. 3. Windhorst-Trošelje. 4. Dub.-Königsfeld. 5. Vrbaška. 6. Prosora. 7. Vranovac. 8. Prijedor. 9. Drvar-Ostrelj. 10. Dobrlin. 11. Ivanjska.

III. Pfarrgemeinde Schutzberg-Glogovac (Bezirk Prnjavor) umfaßt die Bezirke Prnjavor, Derwent und Tešanj.

Pfarrer: Georg Döll.
Vikar: Otto Eberlein in Bos. Brod.

Filialen:

1. Derwent. 2. Korače. 3. Božinci. 4. Bos. Brod. 5. Svilaj gornji. 6. Vrbovac. 7. Ularice-Doboj. 8. Teslić.

IV. Pfarrgemeinde Franz Josefs-Feld umfaßt mit Ausnahme des Bezirkes Tuzla den ganzen Kreis Tuzla.

Pfarrer: Gustav Juráný.

Filialen:

1. Branjevo. 2. Dugopolje. 3. Brčko.

V. Pfarrgemeinde Lukavac-Tuzla umfaßt den Land- und Stadtbezirk Tuzla.

Pfarrer: Max Voll.

E. Jevreji — Israeliten.

a) Izraelitsko-sefardičke bogoštovne općine u Bosni i Hercegovini — Israelitisch-sefardische Kultusgemeinden in Bosnien-Hercegovina.

Naseljeni pred 400 god. Svaka gradska općina uživa svoju vlastitu samoupravu. Broj stanovnika 11.900. Svaki nadrabin sarajeski je virilist u saboru. U Sarajevu je rabinatski kolegij, a članovi su mu: Moise Maestro, Dr. Mauricij Levy. Grobište je općine sarajevske već od 300 god. na Debelom brdu. Kancelarija općine sarajevske nalazi se u vlastitoj novo sagradenoj zgradi Sulejmanova ul. br. 2., koja je u savezu sa konfesionalnom školom „Thalmud Thorah". Ima dò 400 učenika. (O povjesti Spaniola u Bosni gledaj „Die Sephardim in Bosnien" od Dr. Levy-a.)

Eingewandert vor 400 Jahren, genießt jede Sladtgemeinde eine eigene Autonomie. Der jeweilige Oberrabiner in Sarajevo ist Virilist im Landtage. In Sarajevo besteht ein Rabbinatskollegium, u. zw. bestehend aus den Herren: Moise Maestro, Dr. Moritz Levy. Der Friedhof der israelitisch-sefardischen Gemeinde Sarajevo auf dem Debelo brdo ist 300 Jahre alt. Die Gemeindekanzlei in Sarajevo ist im eigenen neuerbauten Gebäude, Sulejmangasse Nr. 2. in Verbindung mit der konfessionellen Schule „Thalmud Thorah" und von durchschnittlich 400 Schülern besucht. (Über Geschichte der Spaniolen in Bosnien siehe „Die Sephardim in Bosnien" von Dr. Levy.) Nach der Volkszählung vom Jahre 1910 befinden sich in Bosnien-Hercegovina 11.900 Israeliten.

Rabbinatssenat

der sefard-israelitischen Kultusgemeinde bestehend aus dem Rabb. Dr. phil. Moritz Levi, Rabb. Može J. Maestro und Rabb. Može Nisim Papo.

Jevrejska općina u Sarajevu — Sefardische Kultusgemeinde in Sarajevo.

Die Sarajevoer Gemeinde unterhält 3 Tempel.

Präsident: Ješua D. Salomon, Bankier. ♔III.
Vizepräsident: Ingenieur Isidor Sumbul.
Kassier: Moše A. Kabiljo.
Sekretär (interimistisch): M. Levy. Dr. phil.
Ausschüsse: Rafael Mandolfo, Ašer S. Alkalay, Josef Baruch, Gemeinderat, Elias Baruch, Bernardo Pinto, Moise J. Kabiljo, Moise A. Kabiljo, Abr. Levi Sadić, Bonzion Pinto, Abr. Jakob Papo, Josef M. Papo.

Vereine der Jüdisch-Sefardischen Kultusgemeinde sind — Društva židovsko-sefardičko bogoštovne općine u Sarajevu:

1. Chevra Kadischa.
2. Wohltätigkeitsverein und Verein für die Unterstützung armer Studierender an Mittel- u. Hochschulen „La Benevolenzia"
   Präsident: Ješua Dr. Salom, Bankier.
   Vizepräsident: Ingenieur J. Sumbul.
   Sekretär: Mayer Alkalay.
   Kassier: Rafael Atlias. Rechn. Revident.
3. „La Glorias.
4. „La Lira", jüdischer Gesangsverein.
5. Frauenverein der Spaniolinen „La Humanidad".
   Präsidentin: Renata Alkalay.
   Vizepräsidentin: Ilka Böhm.
   Kasiererin: Unbesetzt.

Jüdisch-Sefardische Kultusgemeinden sind ferner in Banja Luka mit dem Verein „Kadimah" — Židovsko-sefardička bogoštovna općina u Banjoj Luci sa društv. „Kadimah".

Menahem Romano, Rabbiner — Rabin.

Mit einem Tempel in:

Brčko, Isak Alkalay, Präs. — Predsj.
Bjelina, Zadik Baruch, Präs. — Predsj.
Bihać, Jerucham Levy, Präs. — Predsj.
Jajce, Jakob Salom, Präs. — Predsj.
Gračanica, David Danon, Präs. — Predsj.
Travnik, Isak Salom, Präs. — Predsj.
Višegrad, Salomon Baruch, Präs. — Predsj.
Zenica, Josef Lev, Präs. — Predsj.
Zvornik, J. Barazon, Präs. — Predsj.
Žepče, J. Mosafia, Präs. — Predsj.

b) Österr.-ungar. israelitische Kultusgemeinde in Sarajevo.

Die Synagoge der österr.-ungar. israelitischen Kultusgemeinde befindet sich in der Theresiengasse. Amtsstunden in Rabbinatsangelegenheiten von 1—2 Uhr nachmittags. Mustajbegova ulica Nr. 2.

Präses: M. Rothkopf, Cr., ♔III.
Vizepräsidenten: Bernhard Klein, Simon Wiener.
Oberrabbiner: Samuel Weszel, Dr., ✠R.
Sekretär u. Kassier: Ferdinand Buchwald.
Vorstandsmitglieder: Simon Chachamowicz, Leopold Klinger, Jakob Schreiber, Lad. Hatschek, Julius Hajek.
Oberkommissär.

„Chevra Kadischa" in Sarajevo.

Die heilige Brüderschaft zur Förderung des Krankenbesuches, der Leichenbestattung und der Mildtätigkeit.

Präses: Siegmund Diamant.

Österr.-ungar. israelitischer Frauenverein in Sarajevo.

Ehrenpräsidentin: Frau Oberrabbiner Dr. S. Weszel.
Präsidentin: Antoinette Rothkopf.

Israelitische Kultusgemeinde in Banja Luka.

Präses: Moritz Grünwald.
Rabbiner: Pinkas Keller.

Israelitische Kultusgemeinde in Tuzla.

Präses: Moritz Lisska.
Rabbiner: Unbesetzt.

Israelitische Kultusgemeinde in Bos. Brod.

Präses: Adolf Grünberger.
Vizepräses: Wilhelm Goldfarb.

LIBRARY U. OF I. URBANA-CHAMP

Das wirksamste Mittel, ohne wesentliche Opfer zu dem

in den Tagen des Alters

verminderten Einkommen einen Zuschuß zu erwerben,

die Zukunft der Familie

für den Fall des frühzeitigen Ablebens des Ernährers sicherzustellen;

die Versorgung der Kinder

in der zweckmäßigsten Weise zu bewerkstelligen, ist die Lebensversicherung;

jedermann,

ohne Unterschied des Berufes, sollte sich also die bewährten Einrichtungen beim

Beamten-Vereine

zunutze machen, dessen Versicherungsbedingungen bei niedrigen Prämien anerkannt vorteilhafte sind. Auszahlungen fälliger Beträge sofort und ohne Abzug.

Der Verein übernimmt zu den vorteilhaftesten Bedingungen u. billigsten Prämien alle Arten von

Lebens- u. Rentenversicherungen

(Versicherungen auf den Todes- und Erlebensfall)

Aussteuerversicherungen,

Versicherungen von sofort beginnenden und aufgeschobenen

Leibrenten wie auch von Überlebensrenten.

Versicherungen ohne ärztliche Untersuchung bis zu 2000 Kronen

Vereinsvermögen: 90·2 Millionen Kronen. Versicherungsstand Ende 1915: 221 Millionen Kronen. Bisher geleistete Versicherungszahlungen: 145·5 Millionen Kronen.

Nähere Auskünfte erteilen bereitwilligst und kostenfrei die Vertretungen sowie die Zentralleitung des

Ersten allgemeinen **Beamten-Vereines** der österreichisch-ungarischen Monarchie,

Wien, I., Wipplingerstraße 25/55.

37

IV. Abschnitt. — IV. odsjek.

Authentische Nachweisung aller handelsgerichtlich protokollierten Firmen von Bosnien-Hercegovina

nebst Angabe der Jahreszahl der Protokollierung und der Branche, mit dem Stande vom 1. Oktober 1916.

Iskaz svih protokoliranih firmi u Bosni-Hercegovini po uredovnim objavama.

Kraj svake tvrtke stoji broj godine, u kojoj je tvrtka protokolirana. Štampano 1. oktobra 1916.

a) In der Hauptstadt Sarajevo — u glavnom gradu Sarajevo.
b) In den Kreisen — u okruzima: Banja Luka, Bihać, Mostar, Sarajevo, Travnik und Tuzla.

Abkürzungen — Kratice.

Bez. = Bezirk.
Kr. = Kreis.
kot. = kotar.
Sar. = Sarajevo.
* (ein Stern) = Gemischtwarenhändler.
** (zwei Sterne) = Manufakturwarenhändler.
*** (drei Sterne) = Eisenwarenhändler.
† (ein Kreuz) = Viehhändler und Fleischer.
†† (zwei Kreuze) = Konfektionäre oder Galanteriewarenhändler.
Gastw. = Gastwirte.
H. = Handži.
Modw. = Modewarenhändler.
Produktenhdl. = Landes - Produktenhändler etc.

a) In der Hauptstadt Sarajevo:

Aktiengesellschaften — Dionička društva.

Aktienbrauerei Sarajevo. Filiale in Tuzla. — Dionička pivara u Sarajevu. Gegründet 1893. Eingezahltes Aktienkapital 3,600.000 Kronen.

Direktion: Präsident: Felix Kuranda. Vizepräsident: Leopold Löwy. Direktionsräte: Nikola Berković, Dr. Josef Kranz, Dr. Josef Fischer und Sigmund Ichenhäuser in Wien. Die Firma wird von zwei Mitgliedern der Direktion kollektiv gezeichnet. Brauereidirektor Heinrich Reiter und Wilhelm Heger als Prokuristen zeichnen unter den vorgeschriebenen Worten: „Aktienbrauerei in Sarajevo," kollektiv mit einem Mitgliede des Direktionsrates.

Oesterreichisch-bosnische Bankaktien-Gesellschaft. — Gegründet 1912. Aktienkapital K 4,000.000, eingeteilt in 20.000 Aktien à K 200.

Gegenstand des Unternehmens sind sämtliche in das Bank- und Warenfach einschlagenden Geschäfte.

Direktion: Präsident: Seine Exzellenz Eduard Ritter v. Horowitz; Vizepräsidenten; Alfred Herzfeld und Hadži Risto Damjanović: Mitglieder: Max Antić, Dr. Heinrich Graf Beaufort, Robert Beck, Eugen Minkus, Dr. Richard Reisch; Leitender Direktor: Max Antić; Direktorstellvertreter: Rafael Israel, Josef Neumann; Prokuristen: Koloman Koller, Armin Altmann; Sekretär: Dr. Bruno v. Herber.

Aktiengesellschaft für Verarbeitung und Verwertung landwirtschaftlicher Produkte in Sarajevo. Gegründet 1892. Das Stammkapital der Gesellschaft besteht in 1,000.000 fl. ö. W., welches auf 2,500.000 K erhöht wurde und zerfällt in 12.000 Stück auf den Inhaber lautende volleingezahlte Aktien zu 100 fl., welche nicht teilbar sind.

Fabriksmäßige Verarbeitung der Bodenprodukte und möglichst günstige Verwertung derselben.

Direktion: Konrad Patzenhofer v. Darufalva als Präsident, Robert R. v. Schöller und Baron Rudolf Tornyay Schossberger als Vizepräsidenten.

Direktionsräte: Oberdirektor Franz Liegerth, Sigmund Robitschek, Hugo Elbogen. Jakob Königsthal, Dr. Eduard Aczel, Heinrich Janotta, Nikola Berkocic, Pal von Hoitsy, Ademaga Mesic. M. v. Rukavina-Vezinovac, Baron Lace Gutmann de Gelse, Baron Raoul von Kuffner, A. Kaff, Graf Zdenko Rumerskirch, G. Stux, Dr. Josef Kranz, Hans von Kniep, Generaldirektor, Wilhelm Fodor, Artur Wilheim und Direktor Ing. Richard Hartmann.

Buttazzoni & Venturini Holzindustrie-Aktiengesellschaft. 1912. Stammkapital 2.000.000 K. Zeichnung entweder zwei Mitglieder der Direktion oder ein Direktionsmitglied und ein Prokurist. Direktionsmit-

LIBRARY U. OF I. URBANA-CHAMPAIGN

glieder: Berković Nikola, Stux Géza, Mešić Ademaga, Buttazzoni Peter, Ivan Venturini, Franz Steinmetz sen., Gjorgjo R. Jovanović, Asimaga Sabanović. Prokurist: Karl Közer.

Društveni dom u Sarajevu, zadruga s ograničenim jamčenjem.

Vereinshausgesellschaft in Sarajevo, Genossenschaft mit beschränkter Haftung.

Gegründet 1899.

Unternehmungen und Gesellschaften unterzubringen, Räumlichkeiten besorgen zur Abhaltung von Konzerten, Tanzunterhaltungen etc. Direktion: Franjo Brodnik, Präses, Josef von Vancaš, Vizepräses, Direktionsräte: Esad eff. Kulović, Josef Pospišil, Vuko Gjukić, Nikola Rajković, Dr. Georg Grassl, Ludwig Jungwirth, Josip Löschner, Franjo Skorčić.

Fojnica er Bergirektion der Oberungarischen Berg- und Hüttenwerks-Aktiengesellschaft.

Gegründet 1896. — Das Stammkapital ist mit 3,000.000 K festgesetzt und zerfällt in 20.000 Stück volleingezahlte Aktien, von 4,000.000 K durch Rückzahlung von 1,000.000 K herabgesetzt.

Zeichnet Bergingenieur Josef Fucsko.

Handels- und Transport-Aktiengesellschaft in Sarajevo.

Gegründet 1898. Das Aktienkapital ist mit 2,000.000 Kronen bestimmt und zerfällt in 10.000 Stück auf den Inhaber lautende Aktien zu 200 Kronen, welche nicht teilbar sind. Die Direktion besteht aus zehn Mitgliedern, und zwar: Präsident Herrenhausmitglied Hofrat v. Vuković; Vizepräsident Josef Ritt. v. Pogačnik. Vizepräsident Philipp Weiß, Direktor Adolf Zala, Otto Konrad, Direktor Geza Stux, Generalkonsul Rud. Pisteghi, Hans Schmarda, Hofrat Ing. Karl v. Schnack, Dr. Josef Treyenfeld, Mujaga Komadina, Theodor pl. Wukellić.

Warenkommissionsgeschäft. Verkehrs- und Transportgeschäfte aller Art. An- und Verkauf sowie die Verarbeitung von Waren und Rohprodukten etc. — Die Prokuristen: Direktoren Heinrich Redlich, Hans Vogt, Direkt. Stellv. Richard Bechine. — Die Firma wird von zwei Direktionsräten oder einem Direktionsrate und einem Prokuristen kollektiv gezeichnet.

Islamska dionička štamparija (tiskara) 1904. — Islamitische Aktiendruckerei in Sarajevo, Ferhadija 23.

Uplaćena temeljna glavnica od 75.000 K u 1.500 dionica po 50 K. — Firmu potpisuju 2 člana ravnateljstva zajednički. Članovi ravnateljstva jesu: Abdul-Azizbeg Imamović, Mujaga H. Baščaušević, Zija eff. Rizaefendić, Muhamend ef. Šolbać i Ibrahim ef Sarić. Nadzorno vieće: Abdaga Šahinagić, Ademaga Mešić, Mustafa eff. Mujagić i Fehim eff. Spaho.

Muslimanska Centralna Banka za Bosnu i Hercegovinu (dion. dr.) u Sarajevu. 1912. — Islamitische Zentralbank für Bosnien und Hercegovina. Aktiengesellschaft in Sarajevo.

Firmu potp. kolektivno dvojica, koji ovlašteni su za potpis tvrdke. Direktor: Oskar pl. Somogyi.

Privilegierte Landesbank für Bosnien und Hercegovina.

Gegenstand der Unternehmung ist Betreibung der Hypothekar- und Mobiliar-Kredite sowie sämtlicher in das Bank- und Warenfach einschlagender Geschäfte.

Das Gesamtkapital ist mit 20,000.000 K festgesetzt, wovon K 14,000.000 eingezahlt sind, und zerfällt in volleingezahlte 140.000 Stück auf den Inhaber lautende Aktien zu 100 K. Direktion: Vidi VI. Abschnitt d. B.

Podružnica ljubljanske kreditne banke u Sarajevu. Osnovana 1909. Volleingezahltes Stammaktienkapital 8,000.000 K. Repräsentanten: Franz Nechánský, Josef Vlach, Danilo Dimović. Prokurist: Jan Suchomel.

Kreditbank und Sparkassa in Sarajevo. — Aktiengesellschaft. — Kreditna banka i štedionica u Sarajevu dioničarsko društvo. — Gegründet 1906. Das Aktienkapital der Gesellschaft besteht in K 500.000 und zerfällt in 2.500 Stück auf den Inhaber lautenden volleingezahlten Aktien.

Der Verwaltungsrat besteht aus den Herren: Dr. Moritz Rothkopf als Präsident; Ludwig Jungwirth als Vizepräsident; Markus M. Alkalay, Nikola Berković, Josef Z. Danon, Avram D. Salom, Ernst Volkert, Dr. Louis Singer als Direktionsmitglieder.

Singer Co. Nähmaschinen-Aktiengesellschaft. Filiale in Sarajevo, Banjaluka, Mostar und Tuzla.

Errichtet 1898.

Repräsentanten: H. Behrmann in Budapest und Rudolf Severinski in Sarajevo.

Srpska centralna banka za Bosnu i Hercegovinu (dion. dr.) sa glavnim nastanom u Sarajevu, a podružnicom u Banjoj Luci (1912). — Serbische Zentralbank (Aktiengesellschaft). — Filiale in Banjaluka (1912).

Firma potp. kolektivna dvojica ovlaštenika na potpis firme. Čl. upr. Vladimir Matijević, Dimitrije Dim. Kočovic, Božidar S. Mlinarević, Dr. Milorad Nedjeljković, prok. Savo Babić.

Srpska dioničarska štamparija u Sarajevu. 1904.

Temeljna glavnica 100.000 K u 2.000 dionica po 50 K od kojih uplateno svih K 100.000·—. — Firmu potpisuju zajednički 2 člana upravnog odbora.

Ungarische Bank und Handels-Aktiengesellschaft, Filiale Sarajevo.

Aktienkapital 60 Millionen Kronen. Reserven 36 Millionen Kronen.

Bank- und Warenabteilung.

Bankabteilung befaßt sich hauptsächlich mit Wechsel-Eskompte; Erteilung von Kontokorrentkrediten; Übernahme von verzinslichen Einlagen auf Sparkassabücher und in laufender Rechnung; Kauf und Verkauf von Wertpapieren; Valuten und Devisen; Effektuierung von Börsenaufträgen auf allen Plätzen; Darlehen auf Wertpapiere, Lose; Ausstellung von Kreditbriefen, Anweisungen auf alle in- und ausländische Plätze; Inkasso; Wechselstubengeschäfte; Panzer-Safe-Deposit.

Warenabteilung befaßt sich mit Import und Export kommissionsweise und auf eigene Rechnung, sowie mit allen anderen das Warenfach betreffenden Geschäften, Repräsentant: Moritz Gerö.

Varešer Eisenindustrie - Aktiengesellschaft. Gegründet 1899. Aktienkapital K 4,400.000.

Direktion: Felix Kuranda, Ludwig von Borbély, Otto Freiherr von Czedik, Leopold Löwy, Sigmund Ichenhäuser, Franz Poech, Heinrich Maurer. Prokurist: Dr. Emil Szekulesz.

Spar- und Vorschußverein der Bediensteten der k. u. k. Militär-Post- und Telegraphenanstalt in Bosnien-Hercegovina, Genossenschaft mit beschränkter Haftung, 1906.

Präsident: Kornelius von Kozmutza, Vizepräsidenten: Josef Mlinek und Heinrich Togner, weitere Direktionsmitglieder: Johann Borosławski, Anton Ondrák, Franz Řejha, Andreas Tinhof, Karl Czischka, Friedrich Koczian, Viktor Worzfeld, Eugen Ritter v. Zotta. Die Firma wird von zwei Mitgliedern kollektiv gezeichnet.

Bosnisch-hercegovinische Bau-Aktiengesellschaft in Sarajevo. — Bosansko-hercegovačko gragjevno dioničko društvo u Sarajevu.

Gegründet 1907. Das Gesellschaftskapital ist mit K 500.000 festgesetzt und zerfällt in 5000 Stück volleingezahlte Aktien zu je K 100.

Dasselbe kann aber über Beschluß einer Generalversammlung durch Ausgabe weiterer Aktien zu je K 100, die ebenfalls voll einzuzahlen sind, bis auf den Betrag von K 2,000.000 erhöht werden.

Die Direktion besteht aus nachstehenden Mitgliedern: Präsident: Felix Kuranda; Vize-Präsident: Nikola Berković; Direktionsräte: Rudolf Tönnies, Risto H. Damjanović, Dr. Moritz Rothkopf, Avdaga Šahinagić, Josef von Vancaš, Ernst Volkert. Regierungskommissär: Dr. J. Kehlmann. Leitende Baudirektoren: Josef von Vancaš, Ober-Baurat und Rudolf Tönnies, beh. aut. Zivil-Architekt.

Die Firma wird kollektiv von zwei Mitgliedern der Direktion gezeichnet. Sitz der Gesellschaft: Sarajevo. Hotel Royal. Gegenstand des Unternehmens. 1. Die Projektierung und Ausführung von Bauten aller Art für eigene oder fremde Rechnung, wie Hoch-, Straßen-, Wasserleitungs-, Bewässerungs- und Entwässerungs-, Kanalisierungs- und Eisenbahn-Bauten, Herstellung von Elektrizitätswerken und -Leitungen u. dgl. 2. Die Verwertung der von der Gesellschaft für eigene Rechnung ausgeführten Bauten; 3. Die Erwerbung und Verwertung von Liegenschaften, Baulichkeiten und dinglichen Rechten jeder Art, ferner die Parzellierung von Baugründen und sonstigen Liegenschaften. 4. Die Erwerbung und der Betrieb von Unternehmungen zur Herstellung, Gewinnung oder Verarbeitung von Baumaterialien, sowie der Handel mit letzteren; 5. Die Erwerbung und Verwertung von Patenten, welche mit dem Zwecke der Gesellschaft in irgendwelchem Zusammenhange stehen; 6. Die Gründung von und Beteiligung an Unternehmungen jeder Art, welche die oben unter 1—5 angeführten Geschäftszweige zum Gegenstande haben. Eigene Ringofen-Ziegeleien mit Maschinenbetrieb.

Beamten-Spar- und Vorschußverein, Genossenschaft mit beschränkter Haftung in Sarajevo; 1907. Ausschußmitglieder: Sigmund Pordes, D. Avram Salom, Ludwig Soyka, Dr. Max Birkovits Regierungssekretär, Revident, Fleischmann Josef, Krátký Anton, Lempicki Thadeus, Dr. Laufer Otto, Stefan vitez Zopa, Ingenieur Friedrich German, Alexander Baron Rajacsich, Regierungssekretär, Rafael Attias, Ivan Miličević, Rudolf Mach, Josef Reinold.

Hrvatska centralna banka za Bos. i Herc. dioničko društvo. — Kroatische Zentralbank für Bosnien und Hercegovina, Aktien-Gesellschaft. — (Osnovano — gegründet 1908.) — Sarajevo. — Geändert 1912.

Glavna skupština od 14. travnja 1910 zaključila je povišenje dioničke glavnice na 2,000.000 K. Podpisuju dva člana ravnateljstva. U ravnateljstvu jesu Alkalay Ašer, Oskar pl. Somogyi, Milivoj Crnadan, Dr. Melko Čingrija, Stjepo Gljivić in Dubrevnika, Dr. Ivan Jelinović, — prokura: Jakob Altarac, Stjepo Jelinović, Dragutin Marek, Ivan Pavičić, Isak A. Salom, Ivan Vukasović, Adam Kamenar. Filiale Mostar: Nikola M. Smoljan; Ahmetaga Efica; Dr. Božidar Božić; Mijat Merdžo; Ante Babić. Filiale Tuzla: Dr. Viktor Jankiewicz, Anto Banović, Zejnilaga Muharemagić, Djuro Topolnik, Anto Tadić.

Hrvatska podjodjeska banka, dion. dr. u Zagrebu, podružnica Sarajevu. Osnov. 1915. Dion. glavn. 1,761.600 K. Tvrtku zastupaju i potpišuju Petar Maričić, Dr. Stjepan Kukrić i Josip pl. Vancaš.

Holzindustrie-Aktiengesellschaft Gustav Mechtersheimer. Stammkapital 750.000 K; 1907. — Direktion: Otto v. Steinbeis als Präsident, Josef Dürr, Theodor Frank, Dr. Christof Eberle, Anton Lindeck, Julius Minderlein, Dr. Lud. Schüller, Geza Stux. Prokuristen: Julius Martius und Karl Hurrle. Die Firma wird vom Präsidenten allein oder von zwei Direktionsmitgliedern oder einem Direktionsmitglied und einem Prokuristen oder von zwei Prokuristen kollektiv gezeichnet.

LIBRARY U. OF I., URBANA CHAMP

Privilegierte Agrar- und Commercial-Bank für Bosnien und die Hercegovina in Sarajevo. 1909.

Das Stammkapital der Gesellschaft ist mit 20 Millionen Kronen festgesetzt. Hievon sind 8 Millionen Kronen zerlegt in 40.000 auf den Überbringer lautende Aktien à 200 K emittiert und eingezahlt.

Direktionsmitglieder sind: Leo Lanczy, Philipp Weiss, Dr. Roland v. Hegedüs, Adolf Zala, Rizabeg Kapetanović, Risto R. Samoukoviċ, Geza Stux. Direktor: Geza Stux. Subdirektoren: Ladislaus Takács, Ing. Ernst Borda und Stanko Schön; als Procura: Armin Marton und Silvio Danon.

Beamten-Konsumverein in Liquidation. Genossenschaft mit beschränkter Haftung. Sarajevo 1909.

Gegenstand: Für den eigenen Hausbedarf der Mitglieder unverfälscht, in guter Qualität und zu möglichst billigen Preisen durch Einkauf im Großen zu beschaffen oder durch eigene Erzeugung herzustellen.

Verwaltungsräte: Obmann: Eduard Michl, Oberinspektor; Obmannstellvertreter: Leop. Reich, Rechnungsrevident.

Die Zeichnung der Firma erfolgt durch den Obmann oder dessen Stellvertreter und ein zweites Vorstandsmitglied.

Liquidatoren: Mirko Bradač, Gjuro Pavičić, Stöger Edmund, Janković Stjepan, Vjekoslav Jelavić.

Österreichische Siemens - Schuckert-Werke, Vertretung Sarajevo 1909.

Gegenstand: Herstellung von Maschinen, Apparaten, welche die Ausnützung der Elektrizität bezwecken und vermitteln.

Repräsentanten: Ober-Ingenieur Ferdinand Czernitzky und Vuko Gjukić, Direktor der priv. Landesbank, Ingenieure: Anton Stebi, Max Goldberg.

Sarajevoer Walzmühl-Aktiengesellschaft 1908. — Sarajevski paromlin na valjke, dioničko društvo.

Gegenstand: Vermahlung teils im Lande produzierten, teils importierten Getreides in der eigenen zu diesem Zwecke erbauten Dampfmühle, Einkauf von Getreide zu diesem Zwecke und Verkauf der Mahlprodukte, sowie die Vermahlung für fremde Parteien (Lohnmüllerei).

Direktion: Ibrahim eff. Rašidkadić, Präsident; Nikola Berković und Ernst Volkert, Vizepräsidenten; Girolamo G. Salom; Josef Z. Danon; Ačim Babić, Konrad Willerth; Hadži Muhamedaga Ahmetašević; Josef Fleischmann, Leitender Direktor: Friedrich Deutsch.

Die Firma wird durch zwei Mitglieder der Direktion oder von einem Direktionsmitglied und einem Prokuristen gezeichnet.

Bau- und Baumaterialien-Unternehmung August Braun. Aktiengesellschaft in Sarajevo, 1912. — Poduzetništvo za gradnje i gragjevn. materijal August Braun, dion. dr. u Sarajevu.

Gegenstand: Erzeugung von Baumaterialien aller Art und den Handel damit, Verarbeitung von Holz, Kauf und Verkauf von Realitäten und Unternehmung von Bauten aller Art. — Gesellschaftskapital 1,200.000 K. — Firmazeichnung: Zwei Mitglieder der Direktion oder ein Mitglied der Direktion und ein mit der Prokura betrauter Beamter.

Präsident: August Braun sen.

Bau- und Wohnungsgenossenschaft der bh. Staatsbahn- und Zivilstaatsbediensteten in Sarajevo, Genossenschaft mit beschränkter Haftung. 1910. Sarajevo, Sušica ulica br. 2. Gegenstand: Schaffung billiger und gesunder Wohnungen für ihre Mitglieder durch den Bau für eigene Rechnung und Rechnung ihrer Mitglieder. Direktion: Albin Leithner, Franz Noršić, Christian Kržyk, Ambros Glicha, Franz Buben, Gustav Hrdlička, Ottokar Stuchly, Ignaz Hegyi, Richard Scheinost.

Erste b.-h. Kerzen-, Seifen-, Kristallsoda- und Fettwaren-Fabriks-A. G. Sarajevo 1910.

Direktion: August Braun sen., A. D. Salom, August Braun jun., Daniel Salom, Adolf Kohn.

Prva bos. herc. tvornica šibica. — Erste bosn. herc. Zündhölzchenfabriks-Akt. Ges. in Dolac bei Travnik. Osnovana — gegr. 1911.

Direktion: Salomon D. Alkalay Ješua D. Salom; Moiše D. Salom; Josef M. Izrael; Jaques Salom.

„Pehar", erste bosn. herc. Obstbrennerei, Gemüsekonserven- und Obstverwertungs-Akt. Ges. Sarajevo Alipašinmost, 1910.

Direktion: Dr. Vojislav Besarović.

Srpska Narodna Banka d. d. 1910. Serbische Nationalbank Akt. Ges. Sarajevo. — Aktienkapital: 1,000.000 K.

Direktion: Gligorije M. Jeftanović; Dr. Dušan Jeftanović, Risto Sušić, Dr. Gjorgjo Vasiljević; Pavle Branisavljević, Jeftan H. Lelečić, Simeon Simić, Dr. Milan Jojkić. Direktor: Alexander Božickoviċ; Prokuristen: Milan Rajković und Milan Jeremić.

Holzexploitation und -Exportation „Jela", Aktiengesellschaft, Sarajevo, gegr. 1911.

Direktion: Ješua D. Salom; Avdaga Šahinagić; Moiše D. Salom; Josef Israel; Elias Baruch, Isak Baruch; Rafael Israel.

Union-Bau-Aktiengesellschaft für Bosnien und die Hercegovina 1913. Volleingezahltes Kapital 500.000 K festgesetzt, und werden dementsprechend 5000 Stück Interimsaktien mit 100 K Nominale auf Namen lautend ausgegeben. Direktionsräte mit dreijähriger Funktionsdauer Herr Regierungsrat Dr. Isidor Bing, Direktor der Unionbaugesellschaft in Wien, Herr Nikolaus Ritter v. Wassilko, Reichsratsabgeordneter, Herr Adolf Zalo, Direktor der Pester ungarischen Kommerzial-

bank in Budapest, Herr Geza Stux, Direktor der priv. Agrar- und Kommerzialbank in Sarajevo, Herr Šemsibeg Salihbegović, städtischer Tierarzt, Ingenieur Ernst Borda, Subdirektor der Agrarbank in Sarajevo, Ferd. Pichler, Baudirektor d. R., Dr. Srećko Perišić.

Industrie u. Handels A. G. „Bosna“ — industrialno i trgovačko dion. dr. „Bosna“. Gegr. — osnov. 1913. Akt. Kap. 600.000 K. — Mitglieder des Direktionsrates: Dr. Viktor Wutte in Graz, Rudolf Wutte in Graz und Vaso Vasiljević in Sarajevo.

Forstindustrie A. G. „Dnoluka“. Akt. Kap. 500.000 K. Mitglieder des Direktionsrates: Hamdibeg Džinić in Banjaluka; Oskar von Somogyi, Ibrahimbeg Čengić in Sarajevo; Hakibeg Džinić in Banjaluka; Dr. Horvath Mór in Szabadka. 1913.

„Drina“ A. G. für Waldexploitierung. — Dion. dr. za explotiranje šuma. — Akt. Kap. 400.000 K.

Srpska Privredna Banka dion. dr. u. Sarajevu. 1913. Dion. gl. 500.000 K. Predsj. Vojislav Šola u Mostaru.

Grčko društvo trgovine i industrije drveta. Podružnica na Palima (kod Sarajeva). Društveni kapital 3,000.000 drahmi. Glavna nastana u Atini.

Versicherungsanstalten in Sarajevo — Zavodi za osiguravanje u Sarajevu.

Zweigniederlassung Sarajevo des **„Anker“, Gesellschaft für Lebens- und Rentenversicherung.** Gegründet 1858. Generalrepräsentant Julius Singer.

„Atlas“ Aktiengesellschaft für Lebens- und Militärdienst-Versicherung, Generalrepräsentanz für Bosnien und Hercegovina: Karl Racher in Sarajevo. Zweigniederlassung gegründet 1900.

Erste ungarische allgemeine Assekuranzgesellschaft, repräsentiert in Bosnien und der Hercegovina von der „Ungarischen Bank- und Handels-Aktiengesellschaft Filiale“ (Agentur des kön. ung. Handelsmuseums) in Sarajevo. Gegründet 1898. Repräsentant: Moritz Gerö in Sarajevo.

K. k. priv. Compagnia Assicurazioni Generali in Triest. Repräsentant: Privilegierte Landesbank in Sarajevo. Das Kapital der Gesellschaft ist 12,600.000 K, Fonds über 457,000.000 K, gegründet 1831.

Gegenstand des Unternehmens ist: Betrieb aller gesetzlich zulässigen Versicherungszweige. — Leitende Beamte: Simon Fürst, Camillo Lévi.

Podružnica za Bosnu i Hercegovinu osiguravajuće zadruge **„Croatia“ u Zagrebu** u Sarajevu, osnovana (errichtet) 1884. Feuer-, Glas-, Lebens-, Renten-, Unfall- und Einbruch-Versicherung. — Repräsentant: Elias Baruch, Prok.: Gašparović Ivan.

Filiale für Bosnien und die Hercegovina der **k. k. priv. Österreichischen Versicherungsgesellschaft „Donau“.** Gegründet 1867. Feuer-, Glas-, Transport-, Lebens-, Renten-, Invaliditäts- und Einbruchdiebstahlversicherung. — Leiter: Ludwig Fodor. Beamte: Mladen Vukmir, Leon Attias, Simeon Jerinić, Alija Arnautović.

Generalvertretung für Bosnien und Hercegovina der **Ersten Militärdienst-Versicherungsanstalt** unter dem Protektorate Seiner k. u. k. Hoheit des Herrn Erzherzogs Josef als Genossenschaft. Gegründet 1896. Übernahme von Kapitalsversicherungen eigener Mitglieder. — Inkassostelle: Priv. Agrar- und Kommerzialbank für Bosnien-Hercegovina.

Generalagentschaft für Bosnien und Hercegovina der **„Foncière“ Pester Versicherungsanstalt.** General-Repräsentant: Handels- & Transport A. G. in Sarajevo. Errichtet 1898.

Versicherung gegen Schaden durch Feuer, Hagel, Transport- und Einbruchdiebstahl, auf das Leben des Menschen sowie gegen körperliche Unfälle des Menschen.

Generalagentschaft für Bosnien und Hercegovina der **Internationalen Unfallversicherungs-Aktiengesellschaft.** Gegründet 1895. Gegenstand des Unternehmens ist: Die Übernahme von Unfall- und Haftpflichtversicherungen. Repräsentant: Oesterreichisch-bosnische Bankaktien-Gesellschaft in Sarajevo.

Hauptagentschaft der „Union“ Lebens- u. Kindervers. Anstalt A. G. Gegründet 1899. Vertreter: Bernardo Klein in Sarajevo.

„Herceg-Bosna“ zemaljski osiguravajući zavod za Bosnu i Hercegovinu, in deutscher Sprache: „Herceg-Bosna“, Landes-Versicherungs-Anstalt für Bosnien und Hercegovina; in ungarischer Sprache: „Herceg-Bosna“, bosnyák-hercegovinai országos biztosito-intézet und in französischer Sprache: „Herceg-Bosna“, Société d'Assurances du Pays de Bosnie et d'Hercegovine, gegründet 1910. Podružnice u Osijeku, Spljetu i Zagrebu. Mitglieder der Direktion: Risto Samouković, Šerif ef. Arnautović, Theodor Gergely, Eduard Serelmann und Etele Szöllösy; Stammkapital K 4,000.000. Gegenstand: Versicherungsgeschäfte aller Art. Zeichnen kollektiv zwei Mitglieder der Direktion oder ein solches und ein Prokurist. — Leitender Direktor: Etele Szöllösy.

LIBRARY U. OF I. URBANA-CHAMPAIGN

Versicherungs-Gesellschaft „Österreichischer Phönix" in Wien. Generalagentschaft für Bosnien und die Hercegovina, gegründet 1860. Versicherung gegen Feuer u. Einbruchsdiebstahl. Lebens-, Renten- und Aussteuerversicherungen. — Repräsentant: Merkler Aladar.

K. k. priv. Lebensversicherungsges. **Österreichischer Phönix** in Wien. Generalagentschaft für B. u. H. Repräs. wie oben.

„Providentia", Allgemeine Versicherungs-Gesellschaft in Wien. Filiale in Sarajevo.

Unfall-, Haftpflicht-, Wasserschaden- und Transportversicherungen jeder Art. — Repräsentant: Dušan Ružičić.

K. k. priv. Riunione Adriatica di Sicurta in Triest. Gegründet 1838. Volleingezahltes Aktienkapital: 10,000.000 Kronen. Versicherungen gegen Feuer, Blitz und Explosionsschäden, Einbruch, See-, Fluß- und Landtransport, Versicherungen auf das Leben des Menschen in allen Kombinationen. — Generalagentschaft für Bosnien und die Hercegovina. Errichtet 1895. Repräsentanz: Die österreichisch-bosnische Bank Aktiengesellschaft in Sarajevo.

„The Gresham Life Assurance Society Limited in London." Aktiengesellschaft. Gegründet 1848. Generalagentur für Bosnien und Hercegovina. Errichtet 1899. — Repräsentant: Josef S. Salom in Sarajevo.

Generalrepräsentanz (gegründet 1895) für Bosnien und die Hercegovina der **Ersten Österreichischen Allgemeinen Unfallversicherungs-Gesellschaft.** — Repräsentanten: Priv. Landesbank für Bosnien-Hercegovina. Sekretär: Jaroslav Čihák.

Ungarisch-französische Versicherungsaktiengesellschaft. Gegründet 1895. Betrieb des Versicherungsgeschäftes aller Art. — Repräsentant: Moritz Gerő in Sarajevo.

Haftpflicht- und Unfall-Versicherungsaktiengesellschaft „Danubius" als Geschäftsübernehmer des Vereins von Industriellen für allgemeine Versicherung. Filiale für Bosnien und Hercegovina. Errichtet 1895. Leiter: Karl Ortel und Ludwig Fodor.

General-Repräsentanz für Bosnien und Hercegovina der **„Universale", allgemeine Volksversicherungs-Gesellschaft.**

Repräsentanten: Maurizio Kohn und Emanuel Ehrentheil zeichnen die Firma kollektiv.

Generalrepräsentanz der **Wiener Lebens- und Rentenversicherungsanstalt** in Wien.

In Sarajevo errichtet 1906. Generalrepräsentant: Armin Horvat, Sarajevo.

Generalrepräsentanz der **Lebensversicherungsgesellschaft „The Mutal" von New-York.** Errichtet 1905. Repräsentant: Josef Hirschl & Comp. in Sarajevo.

Europäische Güter- und Reisegepäcks-Versicherungs-Aktiengesellschaft in Budapest. Hauptniederlassung in Budapest, Zweigniederlassung in Sarajevo 1909, vertreten durch die privil. Landesbank für Bosnien und die Hercegovina. Stammkapital beträgt 1,000.000 K.

„Generalagentschaft in Sarajevo der österr. Elementarversicherungs-Aktiengesellschaft" 1910. Repräsentant: Josef S. Salom & Comp.

„Slavija", uzajamno osiguravajuća banka u Pragu. — „Slavia", wechselseitige Versicherungs-Bank in Prag. General-Repräsentanz für Bosnien und die Hercegovina: Sarajevo, Appelquai, im eigenen Palais. — Generalno zastupstvo za Bosnu i Hercegovinu u Sarajevu, Apelova obala u vlastitoj palači, Dirigent: Bogoslav Babić. Beamte — Činovnici: Miloš Kopp, Emil Stefančić, Vaclav Jedlička.

„Janus", Wechselseitige Lebensversicherungs-Anstalt in Wien. Repräsentation in Sarajevo seit 1914.

Prvo česko sveopće dion. dr. za osiguranje života u Pragu. Generalno zastupstvo od roku. 1914.

Lebens- und Rentenversicherungs-Anstalt „k. u. k. priv. Gisela-Verein". Generalrepräsentant in Sarajevo seit 1914: M. Deutsch & Comp.

Protokollierte Gesellschaftsfirmen in der Hauptstadt Sarajevo.

Abadžija Salih i Ibrahimaga, zeichnet jeder 1910.*
Ahmetašević H. Muhamedaga i Sinovi 1910.*
Alkalay & Comp. 1901. Erste bosn. - herz. Zündwarenfabrik Aktiengesellsch. 1910.
Alkalay Menachema M. sinovi 1910.*
Aktienbrauerei (vide Aktiengesellschaften).
Aktiengesellschaft für Verarbeitung u. Verwertung landwirtschaftlicher Produkte (vide Aktiengesellschaften).
Andrle A & J. 1912. Material- und Stahlwarenhandlung Ges. Josef Andrle, zeichnet jeder für sich.
Ascher Alkalay i sinovi 1912. Ges. Ascher S. Alkalay, David A. Alkalay & Selman A. Alkalay; zeichnet jeder für sich.
Ast A. M. i sinovi, 1914, Anstreicher.
Austro-bosn. chem. Industrie D. Vasić & Co., 1914.

Bachar i Pinto 1913. Ges. Bachar S. Jakob; Pinto B. Moise; zeichnet jeder für sich.
Bajčetić braća 1904.** Gesellschafter: Aleksa und Milan Bajčetić; zeichnet jeder für sich.
Baruch i Finzi braća 1910 Produkt.
Bauunternehmung Albert Wohlgemuth's Nachf. Horwath und Scheidig. Gesellschafter: Franz Horwath und Franz Scheidig; zeichnet jeder für sich.
Bauunternehmung E. Czeczowiczka & Sohn. Filiale, Gesellschafter: Emil Emanuel Czeczowiczka, Rudolf Czeczowiczka, Wilhelm Czeczowiczka, zeichnet jeder selbständig. 1913.
Beck Wilhelm & Söhne, 1912. Zweigniederlassung Sarajevo; Hauptniederlage Wien. Ges. Hermann Adolf Otto, Edmund Arthur Beck, Kaufleute, Wien; zeichnet jeder für sich; Prok. Karl Kollner in Wien.
Bernito Ivan i sin, 1914, stolarija — Tischlerei.
Besarovic M. sinovi 1910. Inhaber Alexander M. Besarovic.
Bičakčić braća 1890, Riemerwarenhdlg.
Bičakčić Murat u. Fehim 1898**.
Bičakčić Mustafa und Ehdem i drugovi — Prva islamska agentura i komisionarna radnja u Sarajevu. Javni članovi društva jesu: Hadži Salih, Hadži Muhamed, Mustafa i Ehdem Bikačić, iz Sarajeva, Će potpisivat — zeichnet nur — Mustafa und Edhem Bičakčić i to svaki sam za se — jeder für sich. 1908.
Bičakčić Mustafa und Salih, zeichnet jeder für sich. 1907.**
Bjelovučić i sin, 1910. Gesellschafter: Stjepo und Baldo Bjelovučić; zeichnet jeder. Weinhdl.
„Bosna", Stolarska zadruga. Član. ravn.: Johann Vogel u. Stefan Bednjavec und als Vertreter: Andreas Bäcker und Anton Grošić, 1914.
Braća Ćesrija, 1909. Gesellschafter: Hamid und Alija Ćesrija; zeichnen beide.
Braća H. Jusufagić 1902.** Gesellschafter: Abdo und Muhamedaga Jusufagić; zeichnet jeder für sich.
Braća Gorgoljatos, 1908. Gesellschafter: Vasilios Gregorius i Zafirijos Gorgoljatos; zeichnet jeder.
Buchdruckerei „Narod", Dr. Krulj & Co., 1912. Zeichnen: Dr. Uroš und Vukan Krulj, jeder für sich.
Buchwald B. & Comp. 1898, Buchhdlg. Gesellschafter: Netti und Ferdinand Buchwald; zeichnet nur Ferdinand Buchwald.
Brunner & Comp. Filiale in B. Brod, 1903.*** Öffentliche Gesellschafter: Adam Kamenar und Friedrich Weller; jeder zeichnet für sich.
Buttazoni & Venturini 1898, in Liquid., Tischlerwarenfabrik. Gesellschafter: Peter Buttazoni und Ivan Venturini; zeichnet jeder für sich.
Capek i Brin. 1914.*
Cappon Brüder Samuel und Santo 1910* in Conkurs.
Čehaić Mehmed Hussein i Hamzalija Avdibegović 1910.*
Čengić Ahmet i Ismet, 1914.*
Czeczowiczka E. & Sohn, Bauunternehmung. Zweigniederlassung: Sarajevo. Hauptsitz: Wien, 1913. Gesellschafter: Emil Emanuel Czeczowiczka, k. k. Kommerzialrat, Rudolf Czeczowiczka, k. k. Baurat und Wilhelm Czeczowiczka, Ing. in Wien; zeichnen jeder selbständig.
Ćesrija braća, 1909. Gesell. Hamid & Alija Ćesrija; zeichnen jeder für sich.
„Ćesrija, Vatrenjak i drugovi, Prvo muslimansko trgovačko društvo", 1912.†† Zeichnen: Hamid Ćesrija, Mehmed Vatrenjak, Mustafa H. Rustanagić, Salem Džino und Ferid Saračević, je zwei kollektiv.
Činovničko konsumno društvo, z. s. v. j. u. Sar. 1912. Članovi uprave: Alois Walzel i Richard Schmiedt.
Čojo H. Alija i drug, 1914.*

Daneš Adalbert i Komp. 1914.*
Danon Isachar. 1908.** Gesellschafter: Albert Danon, Caesar Danon, Salamon Danon, Moritz Danon; zeichnet Salamon Is. Danon.
Danon Bruder & Comp. 1901.** Gesellschafter: Albert, Salamon und Isachar Danon; zeichnet nur Isachar Z. Danon.
Demirdžić braća 1904, Lederhdlg. Gesellschafter: Hadži Avdaga und H. Ismet Demirdžić, Ibrahim Demirdžić; zeichnet jeder für sich.
Diamant Sigmund, Uhrmacher, 1916.
Doboczky Stephan, von, Erben. Apotheker 1884. Gesellschafter: Vera, Stefan, Aladar, Ilonka und Irma; zeichnet Sophie v. Doboczky.
Društvo za grijanje, zračenje i zdravstvene uredbe, Ing. R. Grünwald. A. Grünwald

i. C. Tolazzi, 1913, Gesell. Grünwald Rudolf, Ing. na Rieci, Tolazzi Cairoli, inžinjer u Trstu, Grünwald Aurel, inžinjer u Zagrebu.

Feltrinelli Giuseppe & Comp. Holzhdl. 1897. Gesellschafter: Josef Feltrinelli und Angelo Feltrinelli; zeichnet nur Josef Feltrinelli (vide Hadžiči).

Finzi S. Zadik, 1910. Gesellschafter: Finzi Helene, Silvio S. Finzi m. Nine & Grete Finzi zeichnen Helene u. Silvio S. Finzi sowie der Prokurist Ernst Blau gemeinschaftlich mit den Prokuristen Dr. Louis Singer oder (Karl Krischai).

Frisch Horvat, 1910. Gesellschafter: Franjo Frisch i Dragutin Horvat; zeichnen gemeinschaftlich.

Gjurgjević Alexander, Agentur u. Kommission, 1913.

Glogowski & Co., — Gussmann & Co.

Gorgoljatos braća, 1910; zeichnet jeder für sich.

Gragjevno poduzeće mjernika Fónagy i Szegő, 1914.

Grünwald Brüder und Schiffer. 1911. Gesellschaft.: Grünwald Moritz, dipl. Architekt, Maximilian Schiffer, dipl. Ing. Baugesellschaft Prok. Friedrich Brin i Ladislaus Vero, potpisuju javni drugari svaki za se.

Hadži Osmanović Ibrahim u. Mehmed 1900.*

Hajrulahović braća 1898.* Gesellschafter: Hadži Abdul und Numan Hajrulahović.

Hardaga Mustafa i Izzet, 1915, Schuh- u. Lederhdl

Hasinović Asim i Emin, 1914.

Hoffmann Stephanie u. Julia, 1914 Kunstblumenhandlung.

Horwath u. Scheidig, Bauunternehm., Gesellschafter: Franz Horvath und Franz Scheidig, zeichnet jeder.

„Hrvatsko stolarsko udruženje za gradnju i pokućstvo Mestyanek, Jahn i drugovi“ 1911. Bau- und Möbeltischlerei. Zeichnen: Nikola Mestyanek und Vilim Jahn, kollektiv.

Janesch u. Schnell, Bauunternehmung. Gesellschafter: Janesch Raimund, Anton Schnell und Matthäus Gusell; zeichnet Kinzer Karl.

Jovanović & Srškić 1904.** Gesellschafter: Gjorgjo J. Jovanović und Dušan Srškić; zeichnet nur Gjorgjo J. Jovanović.

Jovo R. Jovanović, Filiale Sarajevo. Gesellschafter: Gjorgjo J. Jovanović und Risto J. Jovanović aus Tuzla; zeichnet jeder selbständig.

Jung & Russ. 1914, glavno mjesto zavoda u Beču, podružnica Sarajevo (Filiale).

„Jusufagić B. H. i Mirica S.“, 1912. Obst- und Grünwarenhdlg. en gros. Zeichnet allein Salih Mirica.

Kajon Daniel & A. 1914.* Buchhandlung.

Kajon Elias A. & F. Böhm. 1908. **

Elias A. Kajon i sin 1907. Gesellschafter: Elias A. Kajon und Albert E. Kajon; zeichnen beide.

Klein Brüder 1903.* Gesellschafter: Moriz und Géza Klein; zeichnet jeder für sich.

Klinger Leopold, 1910. Gesellschafter: Wilhelm Klinger und Albert Strassberger; zeichnen kollektiv.

Krpan & Detić, gragjevna i strojarska bravarija 1914.

Kočović D. Den. & Sinovi. Gesellschafter: Kočović Dimitrije Söhne, Bogoljub Kočović, Vladimir Kočović; zeichnet nur Dimitrije Kočović.

Kujundžija, Mustafa u. Ahmed 1894 **.

Kumašin, Nezirhodžić & Co.

Kattau S. 1916, Buch- und Papierhandlung.

Levi i drug., kom. društvo. 1912. Prodaja šivaćih strojeva. Potp. K. Levi. Komanditist: Gjorgjio J. Jovanović. Prokurist: Avram D. Levi.

Lise Antonie i Alessandro, 1914.

Martinis & Klarić, Weinhandlung 1909.

Magjarević Braća, 1914.*

Mašić Bešir i Mehaga, 1914.*

Mechtersheimer Gustav, Holzind.-Akt.-Ges. 1911. Prokuristen: Alois Fuchs und Karl Hurle.

Merhemić & Co. 1910. Gesellschafter: Ismetaga Merhemić, Ludwig Jungwirth, Franjo Horvath; zeichnet Merhemić kollektiv, mit einem von den übrigen.

Mestyanek, Jahn i drugovi, siehe Hrvatsko stolarsko udruženje etc.

„Mijić J. i drug.“ 1911. Sodafabrik. Zeichnen: Ivan Mijić und David M. Israel, jeder selbständig.

Baumeister Morawetz Franjo & Co. 1909. Kommanditgesellschaft, offene Gesellschafter: Franjo Morawetz, Daniel Pahor, Kommanditisten, H. Arifaga Tabaković, Jusuf Imširija i Michael Medrešćek, offene Gesellschafter zeichnen beide.

Moskowits Farkas és társa, Filiale der Nagyvaradar Stiefel- und Schuhwarenfabrik 1909.

Ahmetović Alija u. Sulejman Mula 1890.** Gesellschafter: Ali Mula Ahmetović u. Sulejman Mula Ahmetović; zeichnet jeder für sich.

Musafia & Papo, 1910. Gesellschafter: Kalim Musafia und Isidor Papo; zeichnet jeder.

Nanić Braća, Holzhdl. 1908. Gesellschafter: Muhamed u. Avdaga Nanić; zeichnet jeder für sich.

Nanić Hadži Avdaga, Šehić Hafisović. Kolonialw. Gesellschafter: Hadži Avdaga Nanić, Eminaga Šehić und Ibrahimaga Hafisović; zeichnet H. Avdaga Nanić u. Eminaga Šehić.

„Napred“, tiskovna i nakladna zadruga. 1912. Druck und Verlag, reg. G. m. b. H. Verwaltungsausschuß: Richard Johann. Franz Ruben, Isidor Lušić, Petar Giljanović, Stefan Kršik, Michael Weliczkyte, Rudolf Haselek.

Nase Franz & Comp. 1912. Gesellschafter: Nase Franz, Mohelnitzky Hans; zeichnet jeder für sich.

Neuer Josef und Julie 1890, Modistengeschäft und Glas- und Porzellanwarenhdlg.; zeichnet nur Ignatz Neuer.

Osmanović Hadži, Ibrahim i Mehmed. 1900. Gesellschafter: Ibrahim H. Osmanović und Mehmed H. Osmanović; zeichnet jeder für sich.

Papo E. Daniel i sin. 1914.*
Papo Salomon D. i brat. 1914.*
Papo, Sinovi Isak G.. 1913.*
Papo & Dietz. 1913. Gesellschafter: Abraham Jakob Papo, Heinrich Dietz; zeichnen kollektiv.
Pardo A. Jakob i Moise. 1912; zeichen kollektiv.
Perko Johann & Co., bos. herc. vereinigte Bau- und Möbeltischlerei. 1912. Gesellschafter: Johann Perko, Ladislaus Glicha, Josef Pavleja, Blaž Stampar, Andreas Komatz, Stefan Andrijević, Todor Studić, Johann Sturm, Anton Medić, Jakob Medić, Adam Marković, Jakob Lehar, alle Tischler in Sarajevo; es zeichnen nur: Johann Perko, Andreas Komatz, Ladislaus Glicha und Jakob Medić.
Pešut J. & Comp. 1904.** Gesellschafter: Jovo Pešut und Demitrije Dm. Kočević, welcher die Firma allein zeichnet.
Petrović & Comp. Kommissionsgeschäft. Gesellschafter Alexander Petrović, Paul Kukutsch und Theodor Enenkel; zeichnet jeder für sich. 1907.
Pletikosić braća 1891, Weinhdlg. Gesellschafter: Nikola Pletikosić u. Ivan Pletikosić; zeichnet nur Nikola Pletikosić.
Preiner J. & Comp. 1884.†† Firmainhaber Josef Preiner.
Prpić Braća, 1914.*
Prva Hrvatska Tiskara Kramarić i M. Raguz 1914.

Racher & Babić 1894.*** Gesellschafter: Karl und Fritz Racher; zeichnet jeder für sich.
Radošević i drug. 1912. Gesellschafter: Hermann Fuchs, Radošević Vincenca, Prokurist Franjo Radošević; zeichnen Hermann Fuchs und pp. Franjo Radošević.
Ramić Ahmetaga i drug. 1910. Gesellschafter Ahmet und Mehmed Ramić; zeichnet jeder.
Reissner Brüder. 1913. Agent. & Comm. Gesellschafter: Emanuel u. Wilh. Reissner, letzterer mit Kommanditisteinlage von 200 K; zeichnet nur Emanuel Reissner.
„Romanija, Beton- und Eisenbetonbau-Gesellschaft m. b. H. für Bosnien u. Hercegovina, Filiale in Sarajevo.“ 1911. Die Repräsentanzen dieser Filiale: Rudolf Dietrich und Rudolf Ehrenfreund zeichnen die Firma der Filiale kollektiv. — Hauptsitz in Wien.
Ružić braća, 1914.*

„Sarajevska tiskara i litografija Perišić, Benisch i dr.“ Kommanditno društvo. Osobno jamčeći drugari Dr. Srećko Perišić odvj. i Gregor Benisch upravitelj tiskare u Sarajevu.
Šabanović H. braca 1905.* Holzhdl. Gesellschafter H. Suljaga, Ašimaga u. Fajzaga Šabanović; zeichnet jeder für sich.
„Šabanović Ibrahim i sin.“ 1912. Seidenfabrikation.“
Šabić A. i Muharem. 1914.*
Šahinagić A. & A. 1892*. Gesellschafter: Ahmetaga u. Abdaga Šahinagić; zeichnet jeder für sich.
Speditions- u. Handels-A. Ges. Bosn.-herc. 1914. Geschäftskapital K 700.000 in 3.500 Akt. à K 200. Direktionsräte: Ješua D. Salom, Avdaga Šahinagić, Isak A. Salom & Fratello, Josef M. Israel, Jos. Fleischmann, Josef Z. Danon, Isak A. Salom, Moise D. Salom; Prokuristen: Josef Fleischmann; Direktor: David Noschkes und Vizedirektor: Nikolaus Urban.
Šahinagić Vejseli i Mušan.
Salom Moise D. 1916.*
Salom Salomon i Mojse 1890, Agenturgeschäft. Gesellschafter: Salomon Haim, A. Salom und Mojse A. Salom; zeichnet jeder für sich.
„Šantić i Zagorac“. 1911. Spezerei- und Delikatessenw. Gesellschafter: Jovo Zagorac und Pero Šantić, zeichnet jeder. Prokurist: Božo Gjaič.
Schrander Anton & Gustav Szengház, Grand Hotel Central, 1914.
Seferdži Brüder 1900,* Seifenfabrik. Gesellschafter: Georgios, Gregorios, Konstantinos, Thomas, Evangelos; zur Firmazeichnung sind Georgios, Gregorios, Konstantinos, Thomas und Evangelos Seferdži, und zwar jeder für sich, berechtigt.
Semiza sinovi R. 1893, Weinhdlg. Gesellschafter: Jovo, Miho und Lazo Semiza; zeichnet jeder für sich.
Simić, Ripperger & Manojlović 1903. *** Gesellschafter: Simeon Simić, Viktor Ripperger und Mirko Manojlović; zeichnet jeder für sich.
Šimunković & Košir, 1914, stolarska radnja — Tischlerei.
Šimić Jovo, Ing. Dr., 1914, Bauunternehmer.
Sinovi R. Semiza. 1912. Gesellschafter: Mara rogj. Oborina ud iza pok. Jove Semiza, Risto, Svetozar, Olga Branko ml Vojislav, Veselin i Ranko Semiz; zeichnet nur Branko Semiza. Filiale Sarajevo, Hauptsitz Mostar.
Slinić braća. 1913. Gesellschafter: Slinić Ibrahim i Muhamed; zeichnet jeder für sich.
Stanišić Pero i drug. 1898. Gesellschafter: Pero Stanišić und Milan Trebić; zeichnet jeder für sich.
Steiner Jakob. 1913. Lederhdlg. Gesellschafter: Ascher Alkalaj, Selmar A. Alkalaj; zeichnet jeder selbständig.
Stojkanović Braća.
Stolarska zadruga Bosna, 1914. čl. ravnateljstva: Andreas Bäcker, Anton Grošić, Marko Brdanović, zamj. Stjepan Lukić.
Studnička & Komp., Eigentümer Jaromir Studnička 1897. Buchhandlung.
Sudjuković Mujaga i brat Abdija 1911. Uhrmacher. Zeichnet jeder selbständig.
Sumbulović Isak Samuel Hay 1901. Bosnisches Kunstgewerbe. Gesellschafter: und Samuel Isak Sumbulović; zeichnet jeder für sich.
Šušilo braća, 1914.

Tašanović i H. Hasanović, 1914.
Taussig & Kohn. 1914. Hauptdepot der Tuzlaer Bierbrauerei. Gesellschafter: Taussig Moritz, Klein Armin,

Kohn Oskar; zeichnet jeder für sich.
„Telluria"-Montangesellschaft, Gesellschaft mit beschränkter Haftung in Lemberg, Zweigniederlassung in Sarajevo. 1913. Gesellschafter: Deblese Antoni, Strache Adolf, Andrić Vlado, Banić Jozo, Damjanović Danilo, Hermann Stanislav, Jarozyński Maryan. K. v. Jędrzejowicz, Tomislav Klusik, Orzechowski Tadeusz, Komornicki Wladyslav, Lahocinski Adam, Lodziński Boleslav, Majewski Kazimierz, Majewski Mieczyslaw, Majewski Stanislav. Matašić Milan, Mycielski Graf Stanislav, Nase Franjo, Pankowska Maria, Ferera Isak D., Potworowski Henryk, Dr. Rother Ludwig, Ropelewski Jan, Ropelewski Karol, Rozwadowski Tadeusz, Szczepánski Piotr, Urbeniski Jan. Repräsentant der Zweigniederlassung in Sarajevo Geschäftsführer Milan Matasić der die Firma zeichnen wird als Repräsentant in Sarajevo.
Tiller Moritz & Co., erteilt Kollektivprokura an Ludwig Deutsch in Wien.
Trifković i Komp. 1909. Knjižara i papirnica. Podpisiva samo Luka Šalabalić.
Tufo braća. 1913 *. Gesellschafter: Suljo und Ejub Tufo; zeichnet jeder für sich.

Vasiljević Jovo u. Risto, Agenturgeschäft. Gesellschafter: Nikola u. Vladimir Vasiljević; die Firma zeichnet Nikola Vasiljević und Vladimir Vasiljević.
Verband der serbischen landwirt. Genossenschaften (Genoss. m. b. H.), 1911. Kreditgenoss.

Protokollierte Einzelfirmen der Hauptstadt Sarajevo.

Abinun Abram D. 1894.*
Abinun Samuel S. 1905, Photograph.
Abinun Jakob, Photographisches Atelier Danica 1910.
Ablaković Jusuf 1916.*
Adler Bela, 1908, Holzhandlung.
Aganlić Alija, 1914.
Aganović Musan, 1914.
Ahmetašević Muhamed Mehmed, 1914.
Ahmetašević Muhamedaga 1890, Lederhandlung.
Ahmetašević Sulejman, 1914, Schuhmacher.
Ajvazović Sava, 1909, Gastwirt u. Weinhdl.
Albinun Albert 1916.*
Alevy Gabriel, Agentur und Kommission 1907.
Alkalay Albert J., 1911, Lederhandel.
Alkalay Ascher & Söhne. 1912, Lederhandlung. Gesellschafter: Ascher S., David A. u. Selmar A. Alkalay. Zeichnet jeder.
Alkalay Menachem Moise. 1911, Lederh.
Alkalay S. D. 1905, Zigarettenpapierfabrik.
Altarac Abraham J. 1913.*
Altarac Isak Vita 1910, Manufaktur.
Altarac Jakob Abram, 1914.
Altarac Hadži Moso Avram, 1914.
Altarasz Malvine, 1914.
Altarac Mayer Abrah. 1897.***
Altarac Salamon Isak 1916.
Altarac S. Salomon 1905.*
Altmann Stefan, Ing., Bauunternehmer, 1914.
Anderle Zdenko 1916.*
Andrić Simo, 1914.
Andrić J. Milan, 1914.
Appel Osias 1904, Tischler.
Arnautović Hajdar, 1915, Fleischer, Kaufm.
Arifović Akif Hadži 1916.*
Atias Abram Moritz. 1912.*
Atias Rafo 1884.*
Attias S. Benzion, 1914.
Attias Asriel, 1914.

Babić Aćim.*
Bajagić Pero 1914.*
Baković L.* 1911.
Baldasar J. 1914, Papierhandlung.
Bandković Rjsto, Gastw. 1910.
Bartek Franz 1914, Zimmermann.
Barta Franz. 1891.*
Baruch Elias 1890, Agenturg.
Baruch Isak Haim, 1914.
Baruch K. A. 1916.*
Baruch Vita Jakob 1914.
Bašcaušević Mustafa Hilmi H. pisje. H. Edhem Baščaušević. 1910. Gemischtwarenhdlg.
Bata Karl 1914.
Baždar Nikola 1914, Selcher.
Beffert Johann, Gastw.
Benedikt N. Niederlage der „Turul" Schuhfabrik A. G. 1912.
Benischko Viktor 1900, Apoth.
Berera David M. 1914.
Berciter Samuel 1914.
Besarović Gjorgje M. 1910, Apotheker.
Bežan Ernest, 1912. Mesarska radnja.
Beneš Viktor, Architekt & Baumeister (Filiale) 1914.
Bičakćić Salihaga 1884, orient. Warenhandlung.
Bjelica Alija 1916.*
Blatt Nathan 1910, Spengler.
Bogdanović S. Simo, Agent. Komm. 1912.
Bogović Andr. 1914, Gastwirt.
Borza Josef. 1912.*
Braća Bašagić. 1908 *. Buchhandlung. Besitzer der Firma: Osmanbeg Bašagić.
Braun August 1884, Bau- und Baumaterialienunternehmg.
Brehm Ignatz, 1897, Spengler.
Bremer Karl 1914, Photograph.
Brin Milan, 1914.
Brocchi Carlo 1902, Agent.- u. Kommissionsgesch.
Bruckner Jakob 1887.**
Buchdruckerei d. „Bosnischen Post", 1896.
Buchwald Emanuel 1901, Photograph.
Bučuk Osman 1914.
Burekovic Muhamed 1914.
Budjen Jovo 1914.

Cabaković Gjorgjo 1914.
Čanak Kosta 1910.*
Carić Jakov L. 1905, Gastw. u. Weinhdl.
Cappon A. Jakob 1914.*
Cappon C. 1912, Schreibrequisitenhdl.
Cappon Nissim A. 1916.
Celjak V. 1897, Schneider.
Chachamovicz S. 1897, Bürstenbinder.
Chacia Salomon Elijau 1902.**
Chocholka Karl 1914.
Čolaković V. Ziegelei 1910.
Colo Halil 1914.
Čorović Vaso 1914.

Cholodecka Gisela, von, 1905, Tabakverschleiß.
Ćurekovič Akif 1914.
Ćurtović Stjepan 1897, Kolonialwarenhandlung.
Cvijetić J. Svetozar 1914.***
Cvjetanović Nikola 1914, Agentur.
Cwiertnia Adalbert 1907.* Bäcker.

Danon Cäsar, 1905.*** u. ††
Danon Figli Z. 1901.**
Danon H. Daniel 1914.
Danon J. Moritz 1914.
Danon J. Albert 1914.
Danon Jakob J. 1909, Manufaktur.
Danon Sadik J. 1907, Getreidehändler.
Danon Salamon Heim 1911.**
Davidović Paul 1909, Produktenhändler.
Da Riva Josef 1889, Gastw.
Dmitrijević Kosta 1905, Gastwirt.
Delić H. Abdija 1914, Gastwirt.
Depalmo Angelo 1901, Weinhandlung.
Despić Jeftan 1884.**
Deutsch D. M. & Komp. 1916.
Dienstbier Anton 1914, Gastw.
Dietz Franz 1890, Maschinenschlosser.
Doboczky & Co. 1903, Medizinaldrogerie, Firmainhaber Gustav Jokl.
Doletiš Franjo 1914.
Dolžan Jakob 1912, Steinm.
Draškovič Pero 1914.
Drechsler Heinrich 1914, Maler.
Dušek Josef. 1912. Slastičarska radnja.
Dürnbeck Hans, 1914.

Eckstein Karl, 1915, Agent.
Egger J. 1897. Konditor.
Engel Olga, prok. Josip Engel 1914.
Ernst Adolf 1914.
Ekmic Jumiz 1914.
Eschenbacher Andreas 1898, Schmied.
Eskenazy S. Alberto, 1915, Agent.

Faerber Heinrich, fotografski atelijer. 1913. Inhaber: Koller Eduard.
Farchv M. Albert 1914.
Feleki E. 1905.**
Febo Petar Eduard pl. 1913.
Felkel L. 1914, Gastwirt.
Felix Adolf 1914.
Ferera Josef, 1915, Manifakt.
Fiala Zdenka 1898, Sattlerg.
Fiegl Marie 1905, Dienstvermittlungsbureau.
Filipović Gjuro. 1912. Agenturna kom. radnja.
Finzi Brüder, Möbelhandlung. 1909.
Finzi Brüder. 1910. Möbelhdlg. Inhaber: Finzi Moritz.
Finzi Josef Moriz 1907.*
Finzi J. Salom. 1898. Inhaber: Leon Salom Finzi.
Finzi Leon Josef 1900, Kolonialwaren en gros.
Finzi R. J. 1910.**
Finzi Šabetaj A., 1912, Holzhdl.
Finzi J. Bernhardt 1914.
Finzi Leon 1914.*
Finzi Rafael Izrael 1914.
Finzi Silvio Ing. 1914.
Flegr Ivan 1898, Lackierermeister und Zimmermaler.
Flaschka Fanni 1914, Tabaktrafik.
Flesch Adolf 1914.
Flesch Moritz 1914.
Fočo Bajramaga 1908.** — Kollektivprokura Fočo Salih (Sohn).
Fočo Salihaga 1914.
Fočo Mujaga 1914.
Franchini Franjo, 1910, Gastw.
Franchiny Ivan, 1910, Uhrmacher u. Goldarbeiter.
Franičević Nikola, 1909, Gastw. u. Weinhdl.
Freitag Osias, Klavierh.
Fritsch Josef, 1890, Bäckerei.
Fritzhand M. 1914, limar.
Fritzhand Isak 1914, stolar.
Fuchs Hermann 1906, Agentur, Kolonial- u. Spezereiwarenhandlung.
Fuchs Maier 1890, Gastw.
Fürst B. (Prokurist Hermann Fürst) 1916.

Gaon Isak J. 1910.
Gaon Isak Santo, 1915, Manufakt.
Gecan Stjepan 1898, Gastw.
Ginrchu Gaspar 1914, Spezereihandlung.
Gjulalić Alija 1916.
Glich Michael, 1910, Schlosser.
Glückselig S. 1890, Spezereiwarenhandlung.
Goldstein E. 1916.
Gradjanin H. Mujaga 1904.*
Greif F., 1915, Köperhandl.
Grohmann Emil 1914.
Gruby Jakob, 1914, Grammophonhandlung.
Grünhut Artur 1914, Schuhwarenhandlung.
Grković Jovo 1910*, Hauptsitz in Mostar.
Grubišić Filip 1910.*

H. Baščaušević Mustafa Hilmi 1910.*
Habibović Meho 1914.
Hadžialić Mehmed 1894. Holzhändler.
Hamidović H. Hamid 1914.
Hasibović Alitefendita 1914.
Hanžl Anton 1893, Bauuntern.
Hatić Alija 1905, Spedit.
Hatschek L. Ladislaus. Agent. Komm. Geschäft u. Schreibmaschinengesch. 1908.
Heim Jakob 1901, Wein- und Liqueurhandlung.
Heim Jakob 1890, Weingroßhdlg. Inhaber: Richard Heim.
Heim Leopold 1894, Speditions- u. Kommissionsgesch. — Kollektivprok.: Richard Körner und Alois Reiner.
Hečimović Ljubica 1914.
Hemmer Adalbert 1912, Maschinenreparatur.
Henda Muhamed 1893*. Gemischtw.
Hirschl Josef & Co. 1897, „Erstes beh. konz. b. h. kommerz. Auskunftsbureau".
Hodzić Odem 1915.†
Hofbauer Max 1910, Manufaktur.
Hoholka Karl 1914, Zuckerbäcker.
Holz Franjo, graditelj i poduzetnik 1914.
Hönig Karl 1905, Schuhmach.
Hofeneder Franz 1905, Tapezierer u. Dekorateur.
Hollmann Anton 1890.† Eigentümer: Anton Hrzek.
Hodžić Mujaga 1910, Gemischtw.
Hodžić Adem 1916.
Horoz Hadži Salih 1898, Ziegelbrennerei.
Hrasnica Mustajbeg 1890.
Hrniček Josef 1898, Agent.
Hrisafović Todor 1905, Schneider.
Hykyš Josef 1914.

Izrael Isidor M. 1905, Liefer.
Izmirlija Neziraga 1910, Manufakturw.
Ilić Mihajlo 1914.

Jabučar Avdaga 1914.
Jagodić Raimund 1914.
Jajlović Muhamedaga 1914.
Janković Mile 1914.
Jean W. 1890, Spengler.

Jeftanović Glig. M. 1884, Kolonialwaren.
Jovanović Unčo, 1897. * Agentur.
Jovanović Dimitrije 1914.
Jovičić Spasoje 1914. Apoth.
Jovšević Nikola 1914.
Gjurgjević J. Gj. 1914.
Jugović Pajo 1914.
Jingić Nikola 1914.
Gjulbegović Mehmedbeg 1914.
Jungwirth Ludwig, 1900, Bauunternehmer.

Kabaluja braća 1916.*
Kabiglio Abram Daniel. Gemischtwaren - Import und Export. 1912.
Kabiglio Benzion 1914.
Kabiljo E. Leon jun. 1914.
Kabiljo S. Samuel 1914.
Kabiljo Aron E. 1903.**
Kabiljo Daniel M. 1903.**
Kabiljo Elias B. 1906, bosanska umjetna i domaća industrija.
Kabilijo Josef J. 1909, Möbelh.
Kabiljo Elisar Abram 1911, Eisenh.
Kabiljo Isak D. 1912, Möbelhndl.
Kabiljo Jakob Abram 1911 Eisenh.
Kabiljo Leon A. 1911††, zeichnet Leon Aron Kabiljo.
Kabiljo M. Elias 1911, Bauuntern.
Kabiljo Mojše J. 1903, ** und Möbel.
Kabiljo Salamon M. 1903.*
Kabiljo Samuel B. 1905.*
Kästenbaum Leopold 1896, Agentur u. Komm.-Geschäft.
Kaibić Johann 1897, Hafnerm.
Kajon Elias A., 1907. **
Kajon Elias E. 1898, Agent.- und Kommissionsgeschäft, seit 1911 auch fabriksmäßige Erzeugung von Bonbons, Bisquits, Bäckerei, Chokolad- u. orient. Zuckerwaren. Prok.: Moritz J. Löwy.
Kajon E. Jakob 1910.*
Kajon Josef, 1908, Spediteur u. Holzhdl.
Kajon Vita 1911.**
Kajon M. Šimšam 1914.
Kampos Josef Isak, 1908.†
Kampos Rachaele 1907.†
Kampos Silvio 1914.
Kampus Jakob 1916.*
Kampus Michael J. 1914.
Kapa Ismetaga 1914.
Kapetanović Hadži Mehmedaga 1890.**
Karasalihović Aliaga 1909, Sarač.
Karasalihović Muhamed aga, 1907.**
Karkelić Risto L. 1897, Gastw.
Kasparek Alois. 1912. Limarska radnja i poduzeće za ausfaltiranje.
Kasparek Clementina. 1911. Federnhdl.
Kasparek Johann, vormals Brüder Kasparek 1903, Spengler.
Katić Marko 1910, Gastw.
Katić Trifko 1909, Gastw. u. Weinhdl., Hotel.
Katan Moise J. 1914.
Katzenbeißer Heinrich 1897, Hutwarenhandlung.
Kaufmann Theresie 1916.*
Kazazović Hadži Alija 1914.
Klarić Srećko, 1915, Kaufm.
Kemeny Josef 1914.
Klein Bernardo. 1913. Agentur und Kommission, Prokurist. Ružica Klein.
Klemens Johann. 1913. Ilidže, Filiala u Sarajevu.
Kobić Arif 1914.
Kočević D. Dm. & Söhne 1884.**
Koch Bertha 1907.*
Koch Koloman, 1906, Agentur u. Komm. Gesch.
Kohen Jakob Josef 1914.
Kohn Maurizio 1897, Ag.-Gesch.
König Oškar 1914.
Kontos Kosta 1914.
Konrad Emanuel 1914, bojadisar.
Koppelmann Josef 1914.
Konstantinović S. 1914.
Kosovac Todor. 1912. Pekarska radnja.
Košuta Jakob 1910, Sattler.
Kovačević Jordan 1910, Weinhdl.
Kraina Huseinaga 1914.
Kraljević Vaso S. 1903, Liefr. u. Produktenhdl.
Krausz B. 1904.††
Kreitmayer Johann 1914.
Krejčí Karl 1910, Optiker.
Krečić Mićo 1894, Lederhandl.
Krečo H. Uzeir 1911. *
Křestalica A. Boško 1914.
Kreštan Josef & Comp. Inhaber: Nemeček Friedrich. 1910.
Krieghammer 1911, Zeitung „Sarajevoer Tagblatt". Prok. Benisch Gregor.
Kriesch Peter 1901, Spezereiw. u. ††.
Krpan i Dedić 1914, gradjevna i strojarska bravarija.
Krsmanović Nikola 1914.
Kurt M. A. 1914.
Kurz Heinrich 1914.
Kurfürst Josef 1897, Spengler.
Kujundžija Ahmet 1910, Manufakturw.
Kujundžija Mustafa 1910, Manufakturw.

Lachowski Blasius d'Pelawa 1914.
Lagus Sigmund 1897.***
Landau Bernhard 1905, Sodawassererzeuger.
Lanka Anna 1914, Modistin.
Legath Georg 1914.
Lelečić H. Jeftan 1910.
Levi Jakob H. S. 1900, Mehlh.
Levi Majer L. 1898, Kolonialwaren und Ziegelf.
Levi Salomon D. 1897.††
Levi Avram S. 1910, Agent. u. Komm.
Levi Josef D. 1916.*
Levi Samuel Vita 1904.††
Levi S. Jakob 1916.*
Levi Zadik 1914.
Levi Zadik A. 1916.*
Levi Zadik H. 1912.*
Levy Albert Vita 1916.*
Levy Ester 1914.
Levy Isak 1914.
Levy Izrael D. 1914.
Lieberwert Paulina. chem. Kunstputzerei, Färberei, Dampfwäscherei 1914.
Linhart Ignaz, Leichenbestattungsuntern. „Concordia".
Liva Valentin 1893, Bauuntern.
Lohner Josef 1914.
Löschner Josip 1886, Kommissionsgeschäft.
Löwy Albert Wita, 1914, Manufakt.
Löwi Vita Michael. 1912. Trg. manft. robom.
Löwinger Armin 1914.
Löwinger E. 1916.
Löwy Adolf 1897, Gastwirt.
Löwy Rafael J. 1907, Spedit.
Löwy K., Inhaber Klara Löwy 1907, Ag. u. Komm. Gesch.
Lotz Philipp. 1912. Trgovina brašna.
Luffi Michael 1914.
Luibl Josef 1914.
Lušina Anton 1901, Steinmetz.

Mačero Samuel Josef, 1915, Fleischer.
Maestro Mojše J. 1898, Konstantinopeler Warenhdlg.
Maksimović P. M. 1910, Informations-Bur.
Mališević Milan, 1890.
Mandl Emil 1911, Militärartikel.
Marić Dušan 1914, Wagner.
Marković Stevo. 1912. Trg. zlatarijom.

Marković Pajo 1908. ††
Martin & Scholze 1901, Uhrmacher; Inhaber Nikolaus Scholze.
Marton Ludwig 1907*, Glasw.
Mašić Muhamed eff. 1905.*
Mašić Sulejman eff. 1898.**
Mayer Karlo 1914.
Merhemić J. S. 1910, Ziegeleiprodukte.
Mešanović Mušan 1911. *
Mešinović H. Muhamed Feščtica 1914.**
Michalić Stefan 1907, stolarska radnja.
Miladinović Miloš. 1912. Gragjevinsko poduzeće i tehnički bureau.
Milanović Mihajlo 1914, knjižara.
Milasić Jerko 1903. Weinhdl.
Mlinarević S. Božidar 1910, Kürschnergeschäft.
Mikšić Živko.*
Milinković Pero 1914.
Milošević Mirko 1914.
Mirović Vaso P. 1912. *
Mitričević Jovan 1889, Goldwarenhdlg.
Mrnjaković H. Adem 1914.
Muhamedović Hadži Mehaga 1913.
Mujkić Vejsil 1910.*
Mulahamidović Zahid 1914.
Mulamemišević Muhamed 1914.
Mula Menisević Mujaga. 1890.**
Mulasim H. Mustafa 1914.*
Musafia K. 1914.
Musafia Isidor J. 1905.**
Musafija Isak Jakob 1884.**
Mussani Pasquale F. 1898, Seidenhändler.
Mujaga Murga 1916.*
Muzur Salih 1904 *, Spezerei.
Muzur Salihaga mi. 1912. Trg. mješ. robom.
Muzur Vejsil 1916.*

Nadopek H. Abdija. 1912.*
Nagel Josef 1914.
Nanić H. Avdaga 1904 *, Kolonialw.
Nanić Mujaga. 1912. Trg. kolon. robom.
Nase Franz 1905, Schlosser.
Neumann Wilhelm. 1913. Druck und Verlag der „Bosnischen Post".
Neuchenbauer Georg 1914.
Neumann Moritz 1914.
Niemčević H. Mehmed 1911. *
Nijemčević Hamdija, 1914.
Nikašinović Božidar. 1899. Trgovjna za izvoz bos. herc. sirovina.
Nesiren Muhamed 1914.
Njemčević H. Vejsilaga. 1912.
Novaković Spiro. 1911. Kobasičar.
Novalija Ahmet 1914.

Obhogjas Omer 1901, Hausbesitzer.
Omerović H. Ahmed 1914.
Opijač M. 1916.*
Oppermann Alexander 1916.*
Orešković Koloman 1910, Papierh.
Orešković Mato 1910, Schmied.
Orientalische Teppich-Haus u. Bosn. Kunst- u. Hausindustr, Elias B. Kabiglio.
Osmaiš H. Husen 1914.
Ossko Stephan, v. 1898, Photograph.
Oswin Freitag. 1911. Klavierhdlr.

Pamučina Drago 1890, Lederhdlg. in Ilidže.
Papaj Johann 1905.†
Papo Abraham Jak. 1912. Galantw.
Papo M. Heinrich 1914.
Papo Isidor A. 1909.**
Papo Isidor M. 1914.
Papo Jakob D. 1916.*
Papo Josef M. 1913.
Papo Gabriel Juda 1905.*
Papo Menachem Avram 1907, ** u. Möbel.
Papo Moise Salomon 1914.
Papo Rifka Mento, 1915, Galanteriehandl.
Paranos Milan, 1910, Komm. u. Agent.
Pašović Mehmed, 1910, Holzh.
Patera J. 1900, Apotheker.
Pavičić Ivan 1909, Gastw.
Pavičić Teodor 1901, Weinhandlg.
Pavlašek Ján, Bauunternehmer 1907.
Pazarac Muhamed 1914.*
Pehla Huseinaga 1890, Kaffeesieder.
Pehla Mehmed 1914.
Perlstein Isidor 1914.
Percra S. David 1914.
Peršić Anto 1910, Schneider.
Perišić Avakum 1905, Gastw.
Petrović Lazar 1910, Schuhw.
Petschl Marie 1914, šivanje bijeloga rublja.
Pfaff Franz 1914.
Picel Michael 1898, Schlosser.
Pinto Bernardo L. 1895. ††
Platz Ladislaus 1905, Damenschneider.
Pleyel Eduard 1884, Apoth. Eigent.: Eduard Pleyel jr.
Ploskić Muhamedaga 1914.
Polaček Dragutin 1916.*
Pollak Jakob. 1911. Herren- u. Damenkonfektionär.
Pollak Leopold 1901, Bicyclehandlg. u. Nähmasch.
Polzovits A., „Parfümerie Venus" 1914.
Poczak Josef 1897, Schuhmacher.
Porzsold Josip 1914.*
Potpara Milan 1912, Selchwarenhdl.
Popović Negjo 1914.*
Posavac Ivan, 1915, Fleischer.
Poznić Franz, Hotelier 1907.
Preiner J. & Comp. 1911. Inhaber: Preiner Josef.
Prce Karlo Karlo 1914.*
Prešlo Hilmi Mehmed 1914.
Preminger J. 1904, Lederhdlg.
Prnjatović Simo 1884**, Manufakturw.
Prva b.-h. tvornica pekarskog kvasa 1910, Eigentümer: Žiga Weiss in Agram.
Prvi oblastno ovlašćeni bos.-herc. trgovački obavijesni zavod Josefa Hirschla, naslj Robert Fuchs 1914.

Raach Matthäus 1914.
Radović Sofia 1914.
Radulović Risto A. 1884, Kommissionsgeschäft.
Raguz Ante 1910, Weinh.
Raguz Ivan 1910, Weinh.
Raguz Petar, 1910, Weinh.
Rajačić Rade 1907. ††
Raušer Franjo 1914.
Reiss Simon 1914.
Rekweny Josef 1914.
Richtarschitz Johann, 1890††. Bäcker.
Richter Karl 1897, Zimmermaler.
Rissenberger Nikol. 1914.
Romano A. J. 1906, * u. Agent.
Romano A. David, 1914, Gemischtwarenhdl.
Romanov Heinr., 1910, Möbelh.
Romano Nisim M. 1904, Glas- u. Porzellanhdlg.
Romčević Stefan 1911, Apoth.
Rupnik Gottlieb 1898, Tischler.
Ruždić Hamdi eff. 1905, * u. Holzhdl. ***
Ružić Andrija, 1910, Gastw.
Ruzić Ernest 1914.
Ružička Franz 1889, Apotheker.

Sadić Avram Lewi 1896. Prok.: Izidor Lewi Sadić.
Sadić D. L. 1915.
Salić Muhamed 1910, Kolonialwaren.

Sallustio Salvatore 1900. Weinhändler.
Salom Elias D., 1911 ** u. Modew.
Salom A. Elias 1914.
Salom Isak A. & Fratello 1910, Kolonialw.
Salom Josef J. 1908.**
Salom Josef S. 1908. Agentur.
Salom Menachem Daniel, trg. saraflukom 1912.
Samardžić Milan 1914.
Samedović H. Mehmed 1914.
Samokovlija M. Baruch, trg. spec. robom. 1912.
Samokovly M. Daniel 1914.
Šandor Geza 1907, Schneider.
Šantić braća Risto i Mijo 1909, Kolonialw.
Šarac Mulavdija 1910.
Saračević Vejsil 1890, Fiaker.
Sarajlić Mustafa 1909.**
Sarenkapa M. 1914.
Savić Risto J. 1891, Buchdruckerei.
Savić Vaso N. 1895 *, Getreide u. Viehhdl.
Sažunić Antun 1914.
Scala Rudolf 1914.
Scharf Roza 1914.
Scharko Levi Jakob 1914.
Scharko Levi A. S. 1898. **
Schaubelt Ernst 1912, Bauuntern.
Schauer Amalie, 1914, Tabakverschleiß.
Schleimer Matthias 1914.
Schlesinger Benjamin (Hotel Lamm) 1914.
Schlesinger Heinr. 1894, Apoth.
Schneider Fanni 1890, Gastw.
Schwarz Wilhelm 1912, Agent.
Sekulić Sava 1914.
Seveglievich V. The American Trading Office srp. hr. Trgovina Amerikanskih pisaćih strojeva Valeria Seveglievich 1912.
Sichrowsky Joh. 1907, Bäcker.
Simić Jovo, Dr., Ing. 1913, technisches Bureau u. Bauunternehmung 1913.
Simić Milan J. 1911, Möbelh., Tischler u. Dekorat.
Šimunić M., 1915, Musikinstrumentenhdl.
Šišić Hadži Alija 1894 *, Bäcker.
Šišić Ibrahim 1914.
Skala Rudolf 1914, bravar.
Skočaić Jakša 1914.
Slinić Mehaga 1890.**
Sočo Atif 1909.*
Sofić Hasan 1914.
Sohović Alois 1914, stolar.
Smailović Dant 1914.
Smaiš M. 1914.
Šogolj Muhamed Hamdi eff. 1908. Prokurist: Muhamed Traljić.*
Sokolija Ejub 1914.
Solterer Adolf 1905, Mechanische Werkstätte.
Sopianac Franjo 1914.
Sorger Samuel 1914.
Spaczier Sam., k. u. k. Hoflieferant 1905, Schneider.
Spaho Akif, 1915, Kaufm.
Spitzer Gustav 1902, Agenturgeschäft.
Spitzer Eduard 1910*, Spezerei.
Spužević Mato M. 1909, Hotelier u. Weinhdl.
Stepánek V. 1907, Delikatessen.
Stern Emanuel 1914.
Stern J. 1905, Juwelen- und Uhrenhdlg.
Sternberg Mayer 1890, Fuhrwerk.
Stiplašek Franz 1913, Kantiner raduja.
Štiplašek M., prije Christ Joh. 1905, Buchbinder, Firmainhaber Josip Udovčić.
Stockhammer Josef 1902, Erste bosn. herceg. Essigfabrik.
Stöffel Karl 1914.
Streker Filip 1916.
Strik Salihaga 1905.*
Stupar M. Gjorgjo, 1911, Agentur.
Suchý Rudolf 1914, električna stolarija.
Suchý Teodor 1914.
Sumbulović Caesar 1908.**
Sumbulović Samuel Josef 1908, * u. Holzhdl.
Sudžuković Salih 1907, Obsthändler.
Sulejmanović H. Mušan 1890.*
Sušić Nikola 1914.
Szabo T. 1914.
Szirmai Ant., 1910, Asphaltind
Šaban Rifat 1916.
Sahagjan Dikran 1916.
Šarić Alija 1916.
Sokolović Sabit (podružnica) 1916.

Tabak ef. Abdulah H. Hafiz 1914.
Tabaković Hadži Arif 1902.*
Tabaković Muharem 1910.*
Tabori August 1905, Tischler.
Tabory Josip 1909, Kaffee-Restaurant.
Tauber Thom. 1890, Schlosser.
Tavčar Josef 1912, Riemer.
Telalagić Hamdija 1910.*
Todeschini Theodor 1909 ***, Agentur u. Komm. Gesch.
Tokić Mujo 1916.*
Tomša Dragutin 1905, Buchbinder.
Tonoli Josef 1910, Tapezierer.
Tonšić Matija 1914.
Török Šandor 1916.*
Trifković i Comp. 1914.
Tripić Risto 1916.*
Trnčić Kosta 1914.
Trnka Jumiz 1914.
Turković Muhamed 1905.*

Užičanin Devleta 1910, Deckenfabrik.
Užičanin Omer 1890, Kotzenhändler.

Vatrnjak Ibrahimaga 1893.**
Vekić braća 1907, Möbelhdl.
Vekić Katharina 1910, Leichenbestattungsuntern. „Pietät".
Vekić Petar 1914, mramor. industrija.
Vidaković Savo 1904, Gastwirt.
Vlček H. 1914.
Vidmar Franz 1898, Gastwirt.
Vodenelis Tomo 1914.
Vogl Karl 1904, Graveur.
Vuković Danilo 1914.
Vreto Mehmed 1914.

Walits Pauline 1914.
Wallits Gustav 1910, Gastw.
Weber Friedrich 1914.
Wedral Josef 1914.
Weyer Ferd. 1898, Lackierer.
Wiener Simon 1890, Juwelen- und Uhrenhandlung.
Wipplinger Johann 1898, Bauunternehmer.
Wipplinger Franziska 1898, Gastw.
Wolf L. 1914.
Wurm Josef 1909, Musikinstrumentenhandlung.
Wustinger Anton 1914.

Zec Mehaga 1905.*
Zelić Mušan 1914.
Zidarits Ignaz 1893. †
Žiga Muhamed 1898.**
Zildžić Neziraga 1897.*
Zildžić Hadži Avdaga, 1915, Eisenhändler.
Zildzo Ibrahim 1914.*
Zimić Meho 1916.
Zindorf P. 1915, Kaufmann.
Živojnović Ang. 1914, Modistin.
Zeitler Anton 1910, Dampfwäscherei u. Färber.
Zelenika Stjepan P. 1900, Mechaniker.
Zlavići Braća 1912, Holzhandl.
Žuljević Petar 1916.
Zupčević H. Hasan 1914.
Zupčević Vejsil 1914.
Zwecker Elias Elias 1914.

b) In den Kreisen Banja Luka, Bihać, Mostar, Sarajevo, Travnik und Tuzla nach Städten und Orten alphabetisch geordnet.

Agići.

(Bez. Dervent — Kr. Banja Luka.)
Gvozdarević Petar 1894.*

Agići.

(Bez. Bosn. Novi — Kr. Banja Luka.)
Mehmed Fazlić 1901.*

Aladinići.

(Bez. Stolac — Kr. Mostar.)
Opijać Salihaga 1903, Krämer.

Alipašin most.

(Bez. und Kr. Sarajevo.)
Masleša Gjuro 1901, Pekar.
Škobo Nikola 1911, Spez. u. Gastw.

Alisiči.

(Bez. kot. S. Most.)
Alisić Alija 1907.*

Aovo.

(Bez. Cazin — Kr. Bihać.)
Milivoj Opačić 1897.*

Arapuša.

(Bez. Bosn. Krupa—Kr. Bihać.)
Čaušević Ibrahim 1895.*
Sedić Ibrahim ef. 1910.*

Arežin Brijeg.

(Bez. Livno — Kr. Travnik.)
Komadina Stipo 1890.*

Avtovac.

(Militärbarackenlager bei Gacko — Kr. Mostar.)
Bjedić Bajro 1910.*
Čuković Luka, Firmainhaber minderj. Miho, Aneta, Alexander und Desenka Čuković, Erben nach Luka Čuković. Zeichnungberechtigter Prokurist: Pero Marić 1907.*
Čuk Pero 1891.*
Gjurić Aleksa R.*
Gjurić Staka 1912. *
Govedarica Mitar 1899.*
Hasanbegović Osman 1915. *
Ivković Braća 1908.*
Košutić Boško 1903.*
Rundović Panto J. 1913.*
Vuić Stephan 1899.*
Rundović J. Panto 1913.*

Babunović.

(Bez. Gračanica — Kr. Tuzla.)
Hifziefendić Muharem 1905.*

Baćevići.

(Bez. Mostar — Kr. Mostar.)
Srpska zemljoradnička zadruga, udruženje sa neogr. jamč. 1911.*

Bačvani.

(Bez. Bos. Brod-Kr. Banja Luka.)
„Srpska zemljoradnička zadruga u. Bačvanima s. n. j.“ 1912. Predsjednik: Ostoja Zlokapa.

Bag.

(Bez. B. Krupa — Kr. Bihać.)
Duraković Mustafa 1911.*

Bajinci.

(Bez. Bos. Gradiška.)
Aleksić Trivun 1915.*

Bijakovac.

(Bez. Bos. Dubica.)
Babić Ostoja 1914.*

Bakinci.

(Bez. Banja Luka.)
Todorović Jovo 1915.*

Bakotić.

(Bez. Maglaj — Kr. Tuzla.)
Petrović Tripo 1903.*

Bakšaiš.

(Bez. Bihać — Kr. Bihać.)
Imširović Hasan 1907.*
Muslić Nurija 1911.*

Balatun.

(Bez. Bjelina — Kr. Tuzla.)
Druga srpska zemljoradnička zadruga 1910.

Banja Luka.

Afgan braća 1907, Eisenhandl.
Alkalay Zadik M. 1908.
Babić Spasoje 1894. Holzhdl. (Bauholz).
Babić Stojan 1905.**
Babić i Gruberović 1894. Kolonialw. Eigent.: Vukosav Gruberović u. Erben, nach Jakob Babić.
Babić Jakob 1894. Produkt. Eigent.: Erben des Jakob Babić.
„Bajagilovići braća“ 1902,** u. Konstantinopler Waren. Eigent.: Muhamed eff., Salih eff. Bajagilović.
„Banka za trgovinu i obrt, d. d. u Banjaluci“. — Handels- u. Gewerbebank, Akt. Ges. 1912.
Bakalbašić Omer 1894.*
„Bank für Handel u. Gewerbe Akt. - Ges. in Banjaluka“ 1911. Prok.: Salamon A. Poljokan und Vlatko Arnstein.
Barač Joso 1910, mehandžija.
Braća Bučo 1907. Bäcker. Eigent.: A. Gob, Omer Bučo.
Braća Hagji Avdić 1902.* Mitgl. u. Zeichner: Ibrahim und Hagji Mehmed Avdić.
Braća Karaselimović 1902,* Eigentümer: Kotor Varoš.
Baslač Draginja 1894.*
Bäuerlicher Spar- und Darl.-Kassenverein f. d. deutschen Ansiedler des Bez. Banja Luka (G. m. u. H.).
Bećirbašić Numo 1901* und Bauholz.
Benedikt Norbert, Niederlage des „Turul“, Schuhfabr. Akt. Ges. (Filiale).
Berloznik Anton 1901, Leder.
Bokonjić Risto 1872.**
Bojić Ibrahimaga.
Brammer Robert 1893, Apoth.
Bruckner Bernath, Nfg. M. Schnitzler & Kon, Konfektion u. Modewaren.
Buzadžić Mustafa 1901, Produkt.
Candotti S. i Cordignano gradevinsko podruzeče. — Bauunternehmung 1915.
Čengić F. 1910, uvoditelj vodovoda i plina.
Ćurčija Mladen, 1910, Delikatessenhandlg., Bäckerei u. Ausschank.
Čosić Marijan 1904.* †
Cvietić Tošo 1902.*
Dabović Jovo 1886.*
Davidović Stanko 1901* und Produkt.
Dedić Derviš 1911, Viehhdl.
Demirović Muhamed 1902, Prodhdl.
Dujso Muhamedaga 1902.**
Dimitrijević Naum 1897.*
Djaković Risto 1888.*
Dobraš Simeun 1901.*
Endler Franz und Antonia 1902 Gastw. und Bäckerei.
Erdösi Alexander, Gastw.
Filipović Jakov, Manufakt. u. Modewaren 1910.

Fon und Grgić (Wolf Jos. S.). Eigent.: mdj. Aranka u. Berta Fon. Zeichnen: Pavo Grgić, kollektiv mit Irene Fon als Vormünderin der minderj. Aranka u. Berta Fon. 1886, Buchhdl.
Gajić Dušan 1916.*
Gjekić Jovo 1916, trg. i gostioničar.
Gjelić Edhem 1904. †
Gjonlagić Mustafa Livnjak 1910.*
Gjurković Jovo 1910.*
Gojić Jovo 1903** u. Landesproduktenhandel.
Golalić Nurija 1910, sitničar.
Gottlieb M., Gold-, Silberwaren und Juwelen, Uhrmacher.
Gjukić Cvijo 1902.*
Guzijan Gajo 1901.*
„Grünfeld V." 1901, Schuhwaren und Lederhandlung. Eigent.: Viktor Grünfeld.
Grünwald Moritz 1893, Agentur u. Kommissionsg.
Halalkić braća 1901.* Mitgl.: Ali Eff. Halalkić und Idriz Halalkić.
Hameseder Josef 1910, mehaničar.
Hasanbašić Sulejman 1910. gvoždjarija.
Hautz Josef 1910, Mechaniker, Installateur für Wasserleitungen u. Gas.
Herzler Simon 1903.**
Herzog Moritz 1899.*
Höller Robert 1902, Zuckerbäckerei und Fahrräder.
Hranilović Katica 1910.*
Husedžinović Hamzaga 1884.*
Hutlić Sulejman 1910.*
Husedjinović et Gvoždjar *** 1908. Javni članovi: Hamzaga Husedjinović i Dedo Gvoždjar.
„Izrael David" 1902† und Holz.
Janjetović Lazar L. 1910.*
Janković Mile 1893.*
Jelinek Moritz 1886, Galanterie-, Glas- und Porzellanwarenhandl. Spengler.
Joldžić Gjorgjo 1910.*
Jović Anto i Ivo 1893* und Gastw. Zeichnen: Anto Jović und Ivo Jović, jeder selbständig.
Jović Anto mladji 1900* u. Gastw.
Jović Mirko trg.* i gost. (Gastw.) 1915.
Kabiljo Samuel 1910*.
Kadunić Hadži Ali effendija 1901, Honig u. Wachs.
Knežević J. Gjordjo 1899.*
Kojić Krstan 1910* u. mehan. traf.
Kojić Simo 1893.*
Kohn Moritz, Filiale Banjaluka. Hauptniederl. Wien. Zeichnet: Moritz Kohn u. pp. Paul Kohn. Holzindustrie.
Kovačević Čedomir 1910, mehaničar.
Kovačević Hafiz Derviš eff. 1912.***
Leopoldine Krebs, Damenschneiderin 1910.
Kragulj Vid, Gastw. 1910.
Kuffner Rudolf 1910, sitničar.
Kuh Rozalias, Nachfolgerin Jeanette Eisenberg 1912, kitničarka.
Kuljić Boško 1910, Manufaktur.
Kunštek Anton 1910, Tischler.
Körper Carl, Bahnhofgastw. — gostioničar 1916.
Landesbank Privil. für Bosnien u. Hercegovina. Filiale Banjaluka. Hauptniederlassung Sarajevo. Aktiengesellschaft 1904.
Levi Zadik A. 1910, Agentur & Commission.
Livnjaković Niko 1910, kazandžija i trgovina bakrenom robom.
Livnjaković Marko 1905, Agentur u. Komm.
Litrić Suljaga 1910, sitničar i trg. žitom.
Ljubibratić Ilia A. 1893.*
Löwi Todoros 1901.*
Lebensmittel- und Milchverschleißgesch. Pauline Scheibner & Co. 1913. Gesellsch.: Dr. Albrecht Oehler, Gottfried und Pauline Scheibner.
Markezinović Marian 1886* u. Gastw.
Masleša Jefte sinovi, vlastnik.
Masleša Borislav, Konfektion 1909.
Masleša Alexander, Specerei u. Galanterie 1909. Gesellschafter Alexander und Borislav. Zeichnen kollektiv.
Masleša Stevo 1913** (javno trg. društvo) članovi su Alexa i Borislav Masleša, potpisuju kolektivno.
Mayer Franz 1910, klesar.
Märzl Anton, Gastw., Hotel., Bier-, Mehl- u. Produktenhdl. 1901. Prokurist: Emerich Pascolo.
Memić Hafiz Mustafa 1907, gvoždjarija.
Mersch J. 1886, Agentur. Eigent.: Ignatz Mersch.
Mihajlović Vaso 1884* und Produktenhdl. Prokurist: Kristina Mihajlović.
Milanović Sava 1891.*
Milić Savo i sinovi 1892. Eigent.: Lazar Milić, Modew.††. **
Milić Lazar 1902, Sägewerk und Holzhandlung.
Milić Simo 1910, specerijsko blago, trgovina jaja i lipova cvieta.
Milošević Staka 1910, kitničarka.
Miloševića Save sinovi 1896. Eigent.: Sava*, †† Modew.
Mirković Tomo, ljekarna 1908.
Braća M. Muhurdarević, kolonij. rob. 1908. Eigent.: Muhamedaga Muhurdarević.
Muhurdarević Avdaga i Muharemaga 1915.*
„Muslimanska banka dioničarsko društvo u Banjaluci" 1912. Filiala Prijedor. Zeichnen: Kollektiv 2 Direktionsmitglieder oder 1 solches mit 1 Prokuristen.
Nachmias Josef 1897.*
Nachmias J. Samuel nasljednici vlastelinstva, Estera ml. Nachmias, Josef Nachmias ml., Daniel i Rafael Nachmias, 1907, trgovina kožom. Potpisuje sam Josef Nachmias ml.
Neumann & Weiss 1891, Spezerei. Mitglieder: Jakob Neumann u. Jonas Weiss.
Nikolić Glišo 1893.*
Nikolić Pero 1901.*
Pamućina Stevo 1884.**
Pascolo Georg 1886, Ziegelhandlung.
Pavek Louisa 1909, gostionićarka.
Petković Anna 1891.*
Petrović Ostoja † i gostionćar (Gastw.) Kurzwarenhdl. sitničar. robom, krmcima i marvom svake vrste te duhovitog piča 1916.
Poljokan Jakob R. 1911.*
Poljokan Leon L. 1896.**
Poljokan A. Rafael 1884* u.**. Zeichnet der alleinige Inhaber Salomon R. Poljokan (seit 1911).
Poljokan Isak & Sohn 1899.** Mitgl.: Isak, Abraham und Salomon J. Poljokan.
Poljokan Avram S. 1903, Agentur und Kommission.
Popović J. Lazar (Eigent.: Lazar L. und Jovo L. Popović). Zeichnen jeder für sich.

Popović M. Lazar 1883.†
Popović Mićo M. 1901.†
Prva Banjalučka štedionica (dioničko društvo) 1894, Sparkassa. Predsjednik: Lazar Milić; podpredsjed. Robert Brammer; čl. upr.: Hamdija Afgan, Mitar Dabović 1912.
Puvačić Dušan 1902, Agentur u. Kommiss.
Radumilo Jefto 1898.*
Ramić Avdo 1909.*
„L. Rudovits" 1890.***
Salom Avram 1894, Uhrm.
Salom G. David 1893.*
Sandaljević Nikola 1886.*
Sarafić Isidor Salom 1909.*
Sarić Ostoja 1909.*
Šarić Simo 1901.*
Schachner Josef 1902, Export-Schweinehandel.
Schnitzler Julius 1896.*
Schneller Susanna, Restaurateurin, 1915.
Sekulić Josef 1909, Restaurateur.
Selimović Hadži Mehaga, trg. sa japijom 1914.
Singer Comp, Aktiengesellsch. (Filiale) 1903, Repräsentanz in Sarajevo.
Singer Heinrich 1909, trgovac kožom.
Srpski kreditni zavod (Aktiengesellschaft) Serb. Kreditanstalt. Dir. Mitgl.: Spasoje Babić, Vaso Mihajlović, Jovo Dabović, Jovo Gjurković, Risto Milić. 1905.
Srpska centralna banka za Bos. i. Herc. (dion. dr.). Glavni nastan Sar. Podružnica Banjaluka 1912. Prokurist podr. Mihajlo Gjukić.
Steinmetz Alois 1893, Holzhändler.
Steinlauf Hermann 1910.*
Stričević Gjorgjo 1893.*
Subotić Jovo S., trgovac bakrenom i gvožd. robom.
Surutka S. Jovo 1893.*
Tabulo Giuseppe 1884, Weinhdl. Zeichnet bloß Ivan Tabulo.
Tetarić braća 1884.** Eigent.: Zaim u. Saćir.
Toman Dragutin, vlastnik 1916.
Tomić Gajo 1901.*
Trdak Marko, pekar 1910.
Trifković H. Risto 1884, Produktenhdl.
Ugrenović S. i sinovi 1911. Buchdruckerei u. Buchhändler (Spiridion Ugrenović, Eigent).
Umićević Pero 1901.*
Ugarska Banka i Dioničko trgovačko društvo filiala v Banja Luci 1904.
Vehabović Avdo* Produktenhdlg. Zweigniederlage: Kotor Varoš 1905.
Vekić Lazar, stolar 1910.
Vehabović Muharem, sitničar i trgovac žitom 1910.
Verband deutscher bäuerl. Kredit-Wirtschaftsgenossenschaften in Bosnien 1913 (G. m. b. H.).
Veress Georg 1909, mesar.
Verwaltung des Trappistenklosters Maria Stern bei Banjaluka. Käse-, Bier- u. Tuchfabrikation. Zeichnen: Bruder Dosideus Lederer und Bruder Arsenius Holzhauser, jeder selbständig.
Bosansko dion. društ. za proizvodnju drveta i parna pilana (Holzhandl. u. Dampfsäge Akt. Ges. 1915).
Vučković Nikola & Dušan 1891. Agentur.
Vujić i sin 1899.* Eigent.: Ljubomir Vujić.
Weickert Vincenz & Sohn, Juweliere 1906.
Wolf Ladislav, knjižara, knjigoveznica i papirnica 1911.
Zarić Simeon L. 1904.**
Zrnić Nikola 1894.*
Zeljković Toša 1892.* Eigent. Sofija Wtwe. Zeljković.
Zeljković i Dimitrijević 1891.
Zembo Fehim.**

Banjani.

(Bez. Krupa — Kr. Bihać.)

Gaković Gjuko 1912.*
Nikolić Gjuragj 1908.†

Baňjica.

(Bez. Zvornik — Kr. Tuzla.)

Gjurgjević Gjoko 1911.*

Banovići.

(Bez. Tuzla.)

Tabaković Halil 1912, Leder u.*

Bašigovci.

(Bez. Tuzla.)

Abadžić Salih 1913.*

Baštra.

(Bez. Krupa — Kr. Bihać.)

Mandić Pero 1906.*

Batković.

(Bez. Bjelina — Kr. Tuzla.)

Jović Diko 1902.*
Marinković Vaso R. 1915. *
Srpska zemljoradnička zadruga u Batkoviću, udruženje sa neograničenim jamčenjem 1910.

Batkuša.

(Bez. Gradačac — Kr. Tuzla.)

Jekić Jovan 1902.*
Srpska zemljoradnička zadruga 1911.

Batra.

(Bez. Bos. Gradiška.)

Mašić Alija † 1915.

Benakovac.

(Bez.-kot. Krupa.)

Veinović Stojan 1914.*

Berisalići.

(Bez. Kladanj — Kr. Tuzla.)

Konštant Franz 1915.*

Berkovina.

(Bez. Vlasenica — Kr. Tuzla.)

Kurtagić Salihaga 1884,** früher in Vlasenica.

Biberovo polje.

(Bez. Gradačac — Kr. Tuzla.)

Turnadžić Akif 1905.*

Bihać.

(Bez. und Kr. Bihać.)

Abinun Abraham 1911.*
Altarac Samuel, Leder-, Schuhwaren u. Opankenhdlg. 1906.
Atijas Ester 1906.*
Beronja Luka M. Trgovina duhovita pića na veliko i malo i zemaljskih proizvoda 1909.
„Bihacit dioničarsko društvo" 1916.
Bosnić Todor 1884.*
Čubelić Dane 1899.*
Čavkić Šerif 1907.*
Delić Braća 1911.*
Grbić Persa 1884.*
Gruica Jovanka 1907.*
Galić Suljo, Getreide u. Lederhandlung 1906.
Garay Josef, Bauuntern. 1906.
Hadžiabdić Mehmed 1894.*
Hadžihajderović Ibrahim eff. 1895.* (Vlasnik Derviš Hadžihajdarović.)
Ivković Stipo i sinovi 1904.*
Janković Stojan 1884.††
Kavczon Aron 1915. *
Kečalović Ibrahim 1911.*
Kozomorić Gjorgje 1884.*
Krajiška Banka Bihać 1913.
Lövy Haim M. 1915.*

Lövi Jeroham M. 1884.*
Löwy J. Menahem 1902.*
Maestro Juda 1911.*
Maestro Mošo h. 1910.*
Midžić Arif 1913, Buchbinderei.
Pavlović Niko, Uhrmacher u. Juwelier 1906.
Poprženović Ahmetaga 1906.*
Piralić Osman 1911.*
Prica Stevo 1911.*
Prva hrvatska štedna i vjeresijska zadruga s ogr. jam. 1912. Spar- u. Kreditgenoss. Präs.: Dr. Milan Katičić.
Prvo krajiško agenturno i komisionarsko trgovačko družtvo 1908.
Rechnitzer A. & C. 1879. Spedition.
Rechnitzer Sigmund 1912.*
Redžić Hasan effendi 1900.*
Rhein Eduard 1905, Apothek.
Sabulić Ahmet 1915.*
Savić Risto 1884.*
Salopek Petar 1897.*
Schön Jakob (Bier- und Weinlager), posjednik hotela sa točarinom duhovitih pića i sa skladištem pive 1913.
Singer & Co. Nähmasch. Akt. Ges. 1909. Zweigniederlassung in Bihać.
Schindler Anton, Bäckerei 1906.
Sukić Jozo i Anto 1912.* Zeichnen bloß Anto u. Živan, jeder,
Vidović Petar 1884.***

Bijela.

(Bez. Konjic — Kr. Mostar.)

„Erste hercegovinische Holzindustrie, Ivanišević & Comp. Konjic-Bijela“ 1909.

Bijela.

(Bez. Brčko — Kr. Tuzla.)

Bojić Ilija 1913.† Getreidehandel.
Janković Spasoje 1913. † Getreidehandel.
Tanacković Tanasija 1901.*

Bijelo polje.

(Bez. Mostar — Kr. Mostar.)

Srpska zemljoradnička zadruga u Bijelom polju kod Mostara (udruženje sa neograničenim jamčenjem).

Bijenja.

(Bez. Novesinje — Kr. Mostar.)

Gjuro Hajvaz 1913.*

Bila.

(Bez. u. Kr. Travnik.)

Hrvatska seljačka zadruga s neogr. jam. 1912. Bauerngenoss. Präs.: Ivo Gudelj Antin.

Bilajac.

(Bez. Varcar-Vakuf — Kr. Travnik.)

Kulenović Salibeg Ibrahimbegov 1908*, Getreidehdl.

Bilalovac.

(Bez. und Kr. Sarajevo.)

Gjoja Ivo 1911.*

Bileča (Bilek).

(Bez. Bileća — Kr. Mostar.)

Agid Hermann 1900.*
Babović Arif i Sejdo 1910*.
Begović Sabit 1911.*
Dimić Stana 1911, alk. Getränke.
Dukić David 1913, kantiner.
Duvnjak Mihajlo 1911* u. Getränke.
Dželetović Gavrilo 1911, Bäckerei.
Dželetović Milan 1911.*
Frosch Nathan 1912, Kantineur.
Gjomba Rade 1907.**
Hadžić Lutvo 1893.*
Jokanović Rade i Risto 1909* u. **. Zeichnet jeder selbständig.
Karamehmedović Hasan 1900.**
Kapičić Salko 1911*, Konkurs eröff. 1911.
Kapor Petar i Jefto 1908.**
Kapor Dušan 1913, obućar i trgovac kožom.
Kreso Hamza i Avdo 1913. Trgovina kolonijalnim robom. Svaki za se zastupa i potpisuje.
Merčep Vladimir 1900.* Branntw.
Miličević Staka 1911, Getränke.
Miličević Tomo 1901.* Bäcker.
Milošević Blagoje 1908.** Kolonialw.
Muštović Halid 1913.*
Muštović Zazim i Hasan 1913*. Svaki za se zastupa i potpisuje.
Papić Mato, Gastw. 1911.
Pićeta Angja, Gastw. 1911.
Priganica Sinan 1900.*
Popara Pero 1885.††
Selimović Avdo 1898.*
Selimović Hamdija 1914, Spezerei.
Šešlija R. 1912.*

Biljani.

(Bez. Ključ — Kr. Bihać.)

Džaferagić Džafer aga 1915.*
Mujezinović Mujo 1915.*
Mujezinović Ibro 1901.*
Despot Trivo 1907.*
Omanović Husein 1907.*
Omanović Sulejman 1902.*

Bijela-Kalajdžija.

(Bez. Brčko — Kr. Tuzla.)

Janković Risto 1908.*
Nikolić Gjorgjo 1904.*
Jovičić Risto iz Zovik-Kalajdžije 1912.*
Marić Stjepan iz Gor. Bukvika 1915.*
Somberović Niko 1915.*

Bišćani.

(Bez. Priedor — Kr. Banja Luka.)

Huso i Hasan Šabić 1905* u. Produktenhdlg.

Bišina.

(Bez. Nevesinje — Kr. Mostar.)

Gažić Sava, trgovac i handžija 1912.

Bistarac.

(Bez. und Kr. Tuzla.)

Josić Ilija 1914.*

Bistrica.

(Bez. Priedor — Kr. Banja Luka.)

Pero Glamočanin 1912.*
Rakoš Pantelija 1914*.
Srpska zemljoradnička zadruga u Bistrici (u. s. n. j.) 1912.

Bistrica-Gaštica.

(Bez. Bosn. Gradiška — Kr. Banja Luka.)

Gossein Marta 1916.*
Srpska zemljoradnička zadruga s neogr. jam 1911. Kreditgenoss. Präs.: Stojko Švraka; Vizepräs.: Stojan Šuica; Geschäftsleiter: Marko Pašajlić. Zeichnen je 2 kollektiv.

Bjelaj.

(Bez. Bosn. Petrovac — Kr. Bihać.)

Idrizbegović Muhamed beg 1894.*
Kulenović-Idrizbegović Ibrahimbeg 1914.*

Bjelemić.

(Bez. Konjica — Kr. Mostar.)

Daut Osman 1901.*

Bijeljina.

Organis. Stadtgem.

(Bez. Bijeljina — Kr. Tuzla).

Ademović Halil 1915.*
Alkalay Israel M. 1915.*
Alkalay J. Isak 1914.
Alkalay Michael S. 1901.
Ahmetović Zahid 1915.*
Alić Salih 1915.*
Almoslino Philipp 1911, Produktenhdl.
Arnautović Mehmedalija Jahija 1915.*
Antonić Mićo 1915.*
Arsenović Rado 1915.*
Barjaktarević Hadži-Osman 1906. Spezereigesch.
Baruch Majr 1904, Manufaktur.
Baruch Sadik i Moso 1913.* Ges. Sadik Baruch u. Mošo Baruch; zeichnet jeder selbständig.
Baruch Haim Zadik 1904.*
Bauer Joh. 1898.**
Beganović H. Azem 1914.
Berdizza Giovanni 1901.*
Berl Ignatz 1915.*
Bojinović Jovo 1898.*
Bordáš Josef 1890.†
Brkljačić Anka 1915.*
Bitevija Jusuf 1915.*
Beganović Mehmed H. 1915.*
Čolaković Mićo i Tomo 1901.*
Čolić i Salihović 1900.* Prodhdl.
Čosić Muharem 1913.*
Danon M. Avram 1905.**
Danon Mošo M. 1908.*
Dizdarević Suljo 1915.*
Durković Osman 1890, Hornviehhandlung.
Džolić Andjelko 1913.
Efendić Mehmed 1915.*
Eliau Jeanette 1901.* Prokurist: Samuel Eliau.
Finzi Avram 1914, Armeelft.
Finzi Sabetaj 1884.
Gajić Gajo 1884.*
Ganić Huso 1915.*
Gjorgjević Toša 1901.*
Gjumrukčić Arif 1910.*
Glišić Dušan 1915.*
Grabčanin Hadži Salko 1885.
Grabčanović H. Hasan 1892.*
Grabčanović Mehmedalija 1913, gvozd. trg.
Gradska elektrana u Bijeljini 1916. (Städtisches Elektrizitätswerk in Bijeljina.)
Grünfeld Gabor 1890, Modemanufaktur u. Schuhw.
Hajdić H. Suljaga 1915.*
Hajim Salom 1901.*
Hajon Mayer 1894, Uhrenhandlung.
Hajon Moritz 1906, Uhrmacher u. Juwelier. — Sahadžija i draguljar.
Hajvazović Haso 1915.*
Halilović Riza 1913.
Hamidović Rašid 1914.
Hamzić Sinan 1890, trg. konjima.
Hamzić Juso 1915.*
Hasanović Jakub 1901.*
Hudowski Anton 1897, Apotheker.
Husagić Salko 1913.
Ismić Mustafa 1912.*
Ismić Haso 1915.*
Ivković Mitar 1890, Holzgesch. und Fruchthandlung.
Ivković Pero 1899, Sägewerk.
Ivković Vaso 1884.*
Jahić Mehmed H. 1913.*
Jovanović Milan S. 1915.*
Jeremić Petar Gj. 1892.*
Ješurić Pero 1890. Opančar.
Joldić Salih 1915.*
Jovičić Pero M. 1898.*
Jovičić Gjorgje 1902.*
Jovičić Jovo M. 1902.*
Jovičić Rado i Žarko 1912.*
Jovičić Risto 1902.*
Jovičić Diko M. 1902.*
Jusić Jusuf 1901.*
Kovačević Vuk 1884.*
Kerouš Ana 1914, Viehhdlg.
Krausz Franzi 1915.*
Krbanjević Gjoko 1890.*
Krstić Pero 1894.*
Lakić Miloš M. 1898.*
Lakić Pero 1906.*
Landesbank für Bosnien-Hercegovina (privilegierte), Filiale 1906.
Lejaco Osmo 1890.*
Lipničević Osman 1915.*
Ljubović Ešrefbeg 1915.*
Lovasz Anton 1894, Tischler.
Manojlović Manojlo 1913.*
Marinković Gjoko V. 1905, Speditions- und Kommissions-Geschäft.
Marković Vaso L. 1903.*
Marinković Vaso 1894.*
Marinković Jovo 1894.*
Mayer & Milašević, Tischlereifabrik mit Rohölmotorbetrieb. Zeichnen kollektiv Josef Mayer u. Martin Milašević.
Memić Emin 1914.
Mijić Jefa 1915.*
Milošević Gjoko 1894.*
Mitrinović Mihajl 1890.†† Goldwaren.
Mitrinović Risto 1911.*
Muratović Ahmed 1890.†
Novaković Jovo 1901*, früher in Janjari Turski.
Novaković Pero 1890, Fruchthandlung u. Opankenhdl.
Nukić Aljo 1915.*
Nukić Imšir 1915.*
Nussbaum Leo 1915.*
Pajkanović Kosta 1915.*
Panić Milan 1911,* Produktenhandel.
Panić Tešan 1901.*
Papo Heim M. 1904, Produktenhandel.
Papo Jakob A. 1906.*
Papo M. Lezo 1913.*
Pasić Osmanbeg 1913.*
Perera Jakob 1913.*
Perera Josef 1905.*
Petrović R. Pero 1913.*
Petrović Simo 1890, Spirituosenhdl.
Petrović Vaso P. 1910.
Pjanić Smajo 1915.*
Petrović-Spasojević Simo 1830.*
Petrović Stanko 1911.*
Prcić Pašaga H. 1914.*
Prva muslimanska trgovačka banka u Bjelini, dioničarsko društvo 1910.
Prvi paromlin u Bjelini Erben Soka, Milan, Ljubo, Zdravko und Branka Jovanovića i drug. 1902.
Rankić Jovan 1913.* Agent.
Ristić Vidak 1884.*
Šabić Ruvejda 1915.*
Salihbegović H. i Jeremić 1911*** u. *. Gesellschafter: Hasanbeg Salihbegović u. Risto Jeremić. Zeichnet bloß der Erstgenannte.
Salihbegović Omerbeg 1910, Prodhdl.
Salibegović Osmanbeg M. 1913.*
Salihović H. Ibrahim 1895.**
Salihović H. Osman 1901.*
Salihović Salih H. 1903.*
Salihović H. Hasan 1906.*
Salom Sara D. 1915.*
Savić Anto 1890, Juwelier.
Savić-Cacanović Sava 1890, Bäcker.
Schaký Josef 1904, Selcher.
Schmidt Therese 1915.*
Schwitzer Wilhelm 1908.**
Sekulić Blagoje 1914.*
Sekulić Jovo 1906.*
Selimović Avdo 1914.*
Selimović Mustafa 1915.*
Semo Regina 1915.*
Simić Simo 1890, Fruchthandlung u. Opankenhdl.
Simić Tomo 1914.*
Simić Žiko Jovin 1913, trg. hranom.
Šindrić Ramadan 1911.*

Stojaković Radivoj 1914.**
Senohradski Josef und Suzana 1908, Ziegelhdl.
Srpska štedionica u Bjeljini, dioničarsko društvo 1906. Ravnatelj: Branislav Obradović.
Srpska pekarska zadruga u Bijeljini 1911. Bäckergenoss. Präs.: Risto Ljubojević. Getreidemagaz. - Verwalter: Mile Tomić.
Stanojević Novak 1890.† Opankenhdl.
Stojanović Jovo 1890, Opankenhdl.
Šindrić Ramadan 1912.*
Suljić Šaban 1915.*
Tešić Jovo 1915.*
Tischler Abraham 1910.
Todorović Danica M. 1906.*
Todorović Stevo 1904.*
Tomić Milo 1890. Bäckerei.
Trgovačko društvo Pašić & Ramadanagić 1912, Nahrungsmittel. Zeichnen: Osmanbeg Pašić u. Ibrahim Ramadanagić, Kollektiv.
Turkuša Osman 1885.*
Tuzlaković Hadži Juso 1903.*
Vajić Miloš 1890.*
Vanek M. 1898.
Vasilić Diko 1913.*
Vasilić Vajo 1894.*
Vidinlija Mehmedalija 1914.*
Vodeničarević Mujaga 1905, Zwetschkenhändler.
Vojaković Diko 1894.*
Vojnović Barbara 1910.*
Vuleševič Joco J. 1901.*
Waldapfel Hermann 1914, Spezerei.
Weil Árpád 1897.*

Bijelo Brdo.

(Bez. Višegrad — Kr. Sarajevo.)

Brasanović Vaso 1910.*
Mikavica Risto 1910.
Mikavica Sretan M. 1910.*

Bjelušina.

(Bez. Višegrad — Kr. Sarajevo.)

Stikić Mladjen 1900, handžija.

Blagaj.

(Bez. Mostar — Kr. Mostar.)

Srpska zemljoradnička zadruga, udruženje sa neograničenim jamčenjem 1910.
Zovko Petar, gradevni poduzetnik (Bauunternehmer). 1913.
Gujatić Jovo i sinovi. Članovi Jovo, Milan, Risto i Cedomir Gujatić. Trgovina vinom, ovlašten je samo Milan Gujatić potpisivati i zastupati. 1912.*
Skočajić Braća. Članovi Milan, Špiro, Gjorgjo i Lazar Skočajić. Trgovina duhovitim pićem. Svaki zastupa i potpisuje. 1913.*

Blatnica.

(Bez. Tešanj.)

Bajraktarović Suljaga 1914.*
Geisz Eduard 1914.*

Blaževac.

(Bez. Gradačac — Kr. Tuzla)

Sajlović Ilija 1890.*

Bobetino-Brdo.

(Bez. Bjelina. — Kr. Tuzla.)

Jovičić Rado 1915.*
Radić Blagoje 1915.*

Bočac.

(Bez. u. Kr. Banja Luka.)

Beharić Hadži Lutvo 1915.*
Kapetanović Dervišbeg 1912.*

Bočac.

(Bez. Varcar Vakuf — Kr. Travnik.)

Šaćir Osmanović 1911* u. Gastw.

Bogovići.

(Kr. Sarajevo.)

Spahić Mehmed 1911, Kurzw.
Todić Gjuro 1915.*

Bogutovo selo.

(Bez. Bjelina — Kr. Tuzla.)

Lazić Milovan 1915.*
Mirić Gjoko 1915.*

Bojna.

(Bez. Cazin — Kr. Bihać.)

Gogić Simo 1911.*
Isak Mile 1915.*

Bojska.

(Bez. Bugojno — Kr. Travnik.)

Ravnjaković Ibro 1886.*

Bok.

(Bez. Brčka — Kr. Tuzla.)

Simić Trifun 1905.*

Boljanić.

(Bez. Gračanica — Kr. Tuzla.)

Nikolić Blagoje 1915.*
Srpska zemljoradnička zadruga 1910.

Boranovići-Mioč.

(Bez. Višegrad — Kr. Sarajevo.)

Stanković Diko 1911.*

Borčani.

(Bez. Županjac — Kr. Travnik.)

Ivan Krištić pok. Ivana 1913.*

Borci.

(Bez. Konjic — Kr. Mostar.)

Srpska zemljoradnička zadruga s neogr. jam. 1911, Bauerngenoss. Präs.: Marko Simić.

Boškovići.

(Bez. und Kr. Banja Luka.)

Gjuran Pejić 1906.*

Bosn.-Brod.

(Bez. Dervent — Kr. Banja Luka.)

Barzal Adolf, Apotheker.
Březina Josef 1909 trg. drvima.
Bosn. herceg. Speditions- u. Handels A. G. Filiale in Bos. Brod 1915.
Bruner i drug, glavni nastan, Filiala u. Bos. Brod.
Dembovits David et Söhne 1911, trg. brašnom i pivom.
Danica, bosn. Mineralölprodukten- und Chemikalien-Fabriks - Aktiengesellschaft 1896.
Deutsch Simon 1892.*
Ergović Mijo 1901, Optiker, Uhrmacher und Goldarbeiter.
Goldstein Wilhelm 1892.*
Guzina Vule * i žitom (u. Getreidehandel) 1915.
Hodžić Mehmed Hafiz 1909.*
Hrvatska kreditna banka i štedionica, d. d., u. Brodu 1911.
Huskić Salih 1910.*
Hadžić Hadži Dedo 1909.*
Jovanović Vuko Nachfolger 1891, Produktenhändler, Hauptniederlassung.
Kostić Pero K., nasljednici (Javni drugovi jesu: Risto, Branko mldb. Žarko i Jovo Kostić pok. Pere. Firmu potpisuje sam Risto Kostić 1914.*
Kreutz Anton 1910* u. Gastw.
Kulich Franz und Kirchhoffer 1902, Ringöfen.
Kleparnik Alois gostiončar, Gastw. 1915.
Macura Jovo 1901.*
Milušić Stjepan 1910.*
Mujkanović Suljo 1909.*

Mulahasanovići Braća 1910.*
Pavković Ana 1913.*
Pesach Juda 1901, Ziegelei.
Pesach Naftali J. 1901.*
Pesach David Juda 1890.*
Pesach David J. 1901.* Eigentümer: Pesach David, Sohn des Juda.
Papež Terezija gostioničarka 1910.
Potušek Gregor, Gastw.
Redlich Gustav, Spedition u. Commission, Vertreter der Handels- u. Transport A. G. 1915.
Sejdić H. Asif 1910.*
Semo A. M. 1911.*
Smajić Meho 1909.*
Srpska štediona sa ograničenim jamstvom u. Bos. Brodu 1907.
Vogl Josef, Fleischh. 1910.

Bosn. Rača.

(Bez. Bjelina — Kr. Tuzla.)

Stanko Gjordjić 1908.*

Božinci.

(Bez. Dervent — Kr. Banja Luka.)

Ružojčić Vaskrsija 1903.*

Bradina.

(Bez. Konjica — Kr. Mostar.)

Conigliaro Vincenze & Fratelli 1901, Baumaterialhdl.
Ivančić Gašpar 1899.*

Brajkovići.

(Bez. u. Kr. Travnik.)

Seljačka kasa za zajmove i štednju (zadruga sa neogr. jam.) 1911. Präs.: fra Marko Ružić. Dieser zeichnet kollektiv mit 1 Direkt.-Mitgliede.

Branešci.

(Bez. Prnjavor — Kr. Banja Luka.)

Ostojić Stevo 1909.*

Branjevo.

(Bez. Zvornik — Kr. Tuzla.)

Reister Peter 1904.*

Bratunac.

(Bez. Srebrenica — Kr. Tuzla.)

Verlašević Jusuf H. 1913.*

Bravsko.

(Bez. Ključ — Kr. Bihać.)

Runić Stevan 1907.*
Vuković Milan 1907.*
Uzelac Nikola 1915.*

Brčko.

(Bez. Brčko —Kr. Tuzla.)

Abadžić Muhamed 1915.*
Alkalay Menachem Moiše 1911.*
Alkalay Salomon 1914.*
Alkalay Santo S. 1913.*
Avramović Risto 1890.*
Barnjakovića Petra nasljednici braća Paranos, Eisenhandel 1912.*
Barnjaković Petar 1884.*
Beogradlija Pašabeg 1906.*
Biskup Mato 1913, Mehlh.
Bobarević braća 1906.*
Böhm Antonie 1915.*
Božicković Jovo 1914.**
Božičković Tanasia 1884.*
Brandeis Eduard 1904, Holz- und Baumaterialien.
Brnjošević Mihajlo 1915.*
Ćelović Savo 1901.*
Černić Franz 1913, Mehlh.
Cvjetković Stevan 1884.*** Prodhdl.
Derviševič Derviš 1913.*
Djaković Matija 1894.*
Džodzić Gjorgjo Petrović 1910.*
Džindić braća 1895, Prodhdl.
Eljdupović Luka 1890, Prodhdl.
Erste bosnische Pflaumen-Konservenfabrik Gebrüder Weiß (Hauptniederlassung: München) 1903, offene Gesellschafter: Adolf Weiß, Albert Geiß, Reinhold Behr, Kaufleute in München, von denen jeder die Gesellschaft zu vertreten berechtigt ist. Zeitpunkt des Entstehens der Gesellschaft: 6. August 1880.
Etemović Mula Ahmet 1884.*
Gjukić Andrija 1906.*
Gjurić Gjorgjo 1913.*
Glinac Emin 1906.*
Glinac Ibro 1884.*
Gradjanin Bajro 1913, Fleischh.
Gradska elektrana Brčko 1914.
Graholczky Matija 1901.*
Greifenstein Konrad 1909*, Bauuntern.
Halilović Adem 1915.*
Halilović Halil 1913.* †
Heitler Isidor 1914.*
Hrvatska posavska banka d. d. 1914.
Hubert Emil 1915.*
Husejnagić Mahmut 1915.*
Husić Mustafa 1901.†
Ibrahimović Hasan Mula 1906.*
Ibreljic Selmo 1913.*
Ikić Bajzo 1915.*
Ilišević Marijan 1901,* Spezereiwarenhandlg.
Imamović Braća 1913.*
Imširagić Nurija 1913.*
Ivakić Josef 1915.*
Jakovljević Jakov 1915.*
Jakšić Tomo 1908, Opankenhdl.
Jalović Todor 1913.*
Jančikić Sava 1894.*
Jančikić Veljko A. 1903.* Glashdl.
Janjić Magdalena 1903, Steinmetzgeschäft und Handel mit Grabsteinen.
Jojić Jovica V. 1911.*
Joksimović Ilija 1913.
Jovanović J. Gjordjo 1884.* Prodhdl.
Jurić Pavao 1914.*
Kamenjašević Anto 1905, Landesproduktenhändler.
Kantardžić Mehmed 1901.*
Klimpl Samuel 1910.*
Kolaković Jovo M. 1913.*
Kolaković M. Petar 1909.*
Kolaković Risto 1905*, Landesproduktenhändler.
Kolaković Vaso 1890.*
Kondić Gjorgjo 1905.*
Kostić i Hadžić 1911, Produktenhdl. † u. Sliwowitzbrennerei. Zeichnen: Jefto Kostić u. Gjorgjo Hadžić, jeder.
Kovačevic Miloš 1915.*
Kovačević Vladimir 1911.*
Kordun Derviš 1894.*
Kučukalić Aliaga 1905.*
Kučukalić Abdaga 1915.*
Kučukalić Ibrahim 1908.*
Kurutz Karlo 1914.*
Lekić Gjordjo 1894.***
Lukić Gojko 1909*.
Mahmutagić Hasiba 1915.*
Majstorović Milan 1901.*
Marković Mika P. 1913.**
Marbach Michael & Keller 1910.* Ziegelhdl.
Marković Ilija 1890. Getreidehändler.
Mehmedagić Mehmedalija Hadži 1909*. Zwetschkenhdl.
Mehmedović Alija 1915.*
Mihajlović Božo 1901.*
Mitrović Ruža 1884.*
Montiljo Isak 1915.*
Muhamedović Sulejman 1913.*
Mujanović Fehim 1913, Mehlgroßh.
Murtić Ibro 1915.*
Mušanović Redžo 1914.*
Musanović H. Osman 1913.*
Nešković Kosta 1884.*** Kolonialw. Prokurist: Jovo Nešković.
Nešković Petar 1894.*
Nikolić Nikola 1913.*

Novak Johann 1905.* Möbelhändler.
Novalija Salih 1913, Orient.**
Novalija Sulejman 1915.*
Osmanović Omer M. 1905.*
Papić Gjorgjo 1910.*
Papo Lezo 1913.*
Paranos Dušan 1915.*
Pašalić Ago 1913.**
Perkanović Antonije 1909.*
Petrić Josip 1913, Weinh.
Petrović Pero 1906.* Lederhdl.
Petrović Taso 1894.* Lederhdl.
Pollak M., Landesproduktenhdl. 1916.
Privilegierte Landesbank für Bosnien-Hercegovina (Filiale) 1906.
Privilegovana agrarna i Komercijalna banka za Bosnu i Hercegovinu, filijala Brčko. 1911.
Prnjatović Djordjo 1897.* Spezereiw.
Prnjatović Nikola 1905.* Spezereiw.
Proche Gustav 1904, Apotheker u. Likörfabrik.
Prva muslomanska banka dioničko društvo. (Erste muslimanische Bankaktiengesellschaft.)
Reicher Ignaz 1901, Bierdepot.
Ristanić Tošo 1905*, Landesproduktenhändler.
Ristić Nedeljko 1913, trg. peradi.
Ružić Toma R. 1890.*
Sarić Luka 1908.* Spezereiw.
Savić Mićo 1905, Landesproduktenhändler.
Santovac Antun 1905.*
Sečkar Viktor 1914.*
Selimović Hajdar 1905.***
Simić M. 1901.*
Simić Milka M. 1915.*
Simić Todor M. 1884.***
Simic Brüder 1912,†† Gesellschafter: Simo u. Milorad — zeichnet jeder selbst.
Singer & Co. Nähmaschinen-Aktiengesellschaft 1910.
Slomić Muharem H. 1905, Lederhandlung.
Serbische Kommerzialbank, Srpska trgovinska banka, Aktiengesellschaft 1906.*
Skala Stjepan 1915.*
Stavrić Gjorgjo M. 1914.*
Stefanović Gjoko 1901.*
Stakić Cvjetko 1894.*
Sulejmanović Omer ef. H. 1913.*
Suljić Mešan 1890.*
Svrdlan Ilija 1901.*
Szücsa Mihailo 1913, Holzh.
Szücs Janos 1913, Holzh.
Tanasić Jovo P. 1884.*** Kolonialw.
Tomić Božica 1915.*
Trebinčević Husein eff. 1911.*
Trifković Djoko 1915.*
Uljarević Ilija P. 1909.***
Užičanin Alija 1913.*
Užičanin Mujo 1915.*
Vasilić Radivoje 1913.*
Vuković Gj. 1901.* Inhaber: Gjorgje Vuković.
Vuković Gjoko 1890.*
Wasić Konstantin 1901, Spezereiw.
Weil Josef 1894.* Spezereiw.
Weil Jakob 1901, Produktenhändler.
Weiss David, Sodawasserfabrikant.
Weisz Regine 1915.*
Wiener Salomon 1901, Uhrmacher und Juwelier.
Zaimović Fehimbeg 1915.*
Zdravković Kosta 1901.*
Zeitler M. 1892.*
Zeitler Moritz 1914.
Zentner Samuel 1905.***
Zetović Petar 1895.*

Brekinje.

(Bez. B. Dubica — Kr. Banja Luka.)

Trubarac Simo M. 1914.*

Breške.

(Bez. u. Kr. Tuzla.)

Hrvatska seljačka zadruga 1911.

Brestovsko.

(Bez. Višegrad — Kr. Sarajevo.)

Hrvatska seljačka zadruga sa neogr. jamstv. 1911.

Breza.

(Bez. Visoko — Kr. Sarajevo.)

Smailbegović M. 1916.*

Brezik.

(Bez. u. Kr. Tuzla.)

Subasić Avdo 1912, Kurzwhdl.

Brezovo Polje.

(Bez. Brčko — Kr. Tuzla.)

Dervišević Mujo 1913.*
Egrić H. Ibrahim R. 1912.*
Egrić Hadži Mujaga 1904,* Prodhdl.
Fazlić Salko 1912.*
Gajić Blagoje 1894, Fleischh.
Ibišbegović Osmo 1890.*
Ibrahimović Hadži Huso 1886.*
Krbanjević Miko 1915.*
Ljuščić Redžo 1915.*
Ristić Gavro 1912.*
Rizvanović Hasan 1912.*
Sarajlić Mehmedalija 1890.*
Vasilić Radivojević Tanasije 1915.*
Vuković Blagoje 1914.
Vuković Gjoko 1884.*

Brijesnica.

(Bez. Gračanica — Kr. Tuzla.)

Klokić Osman 1910.*
Konjić Braća Bečir i Husejn 1908.*
Konjić Omer 1904.*
Skrebo Omer 1905.*

Brnjavice.

(Bez. Prnjavor — Kr. Banja Luka.)

Džaferović Ale 1914.*

Brnjik.

(Bez. Brčko — Kr. Tuzla.)

Trokić Ibro 1915.*

Budžak.

(Bez. u. Kr. Banja Luka.)

Nanut Lovro 1914.*

Brišnik Donji.

(Bez. Županjac — Kr. Travnik.)

Čerdić Anto 1908.*

Brka.

(Bez. Brčka — Kr. Tuzla.)

Djedović Husejin 1902.*
Nišić Ejub 1911* u. Landesprodukte.
Franjić Anto 1889.*
Popović Mitar 1914.*
Residović Ahmet 1913.*

Bročanac.

(Bez. Ljubuški — Kr. Mostar.)

Čuh Ivan 1914.*

Brodac Gornji i Dônji.

(Bez. Bjelina — Kr. Tuzla.)

Gjukanović Blagoje i sin 1912,†* u. Produktenhdl. Zeichnen: Blagoje u. Milorad Gjukanović, jeder selbständig.
Jeftić Nikola 1906.*
Milanović Vojo 1915.*
Pejić Vaso 1915.*
Srpska zemljoradnička zadruga u Gornjem Brocu udruženje sa neograničenim jamčenjem 1910.

Spasuvić-Spasojevic Joco 1915.
Srpska zemljoradnička zadruga 1911.
Stevic Milan 1915.*

Brusnica velika.

(Bez. Dervent — Kr. Banja Luka.)

Burekovič Aleksa 1892.*
Griesmayer Franz 1909.*

Brusnica mala.

(Bez. Derventa — Kr. Banja Luka.)

Pantić Kosta 1910.*
Radovanović Pero 1910*.
Srpska zemljoradnička zadruga u Maloj Brusnici (u. s. n. j.) 1912.

Brvnik.

(kot. Bos. Šamac.)

Srpska zemljoradnička zadruga 1911.

Budelj dônji.

(Bez. Ključ — Kr. Bihać.)

Kovačević Luka 1897.*
Kurtalj Omer 1890.*
Sulić Osman 1902, Sägewerkmühle.

Budimlić Japra.

(Bez. Sanskimost — Kr. Bihać.)

Budimlić Bego 1909.*
Čoralić Mehmed 1891.*
Coralić Osman 1906.*
Pašalić Ibro 1895.*
„Seferagić Braća" 1911.* Eigent. Hasan u. Mustafa. Zeichnet bloß Mustafa.
Šehić Ahmed 1911.

Budimlje.

(Bez. Višegrad — Kr. Sarajevo.)

Angjić Vasilija, 1910, Holzh.
Arsić Sreten 1905.* Prodh.

Bugojno.

(Bez. Bugojno — Kr. Travnik.)

Atias Mordohaj S. 1895.*
Atijas Isidor S. 1908.**
Abdalajbegović Remzibeg. 1907.*
Babić Anto J. 1911.* Gesellschafter: Luca Witwe Babić † deren Kinder (sämtlich minderj.) u. Jozo Babić. Zeichnet bloß Jozo Babić.
Babić A. Jozo 1905, Spezereiw.
Babić Franjo J. 1900.*
Baltic i Dimic 1888.*
Baruch Isidor 1905.*
Baruh Samuel 1901* (in Konkurs).
Behara Krstan 1908.*
Bušatlija Huseinbeg; Getreidehdl., Hauptniederlassung in Županjac. 1907.*
Čolić Nikola i Anto 1904.*
Dimić Marko Prendić 1885.*
Dilber Marko 1894.*
Domačinović braća 1900.*
Freškura Franz 1904, Gastwirt. u. Mehlhdl.
Gjurendić V. Risto 1904.*
Grof Ludwig 1904, Gastwirt.
Grof Rudolf 1914.*
Hadžialić Jusuf 1908.*
Heydušek Theodor 1907. Apotheke.
Hrvatska seljačka zadruga sa neogr. jamst. 1913.
Hrvatska težačka zadruga sa neogr. jamst. u Bugojnu.
Hrvatska težačka blagajna za zajmove i štednju u Bugojnu (zadruga sa neogr. jamstv.
Ivanković Stjepan Ivić 1908.* Prodhdl.
Jelić Simo 1886*.
Jelić Čedomir L. 1908.*
Kolovrat Sinovi F. 1907.
Kolovrat i drug, Eisenw. u. Baumat. Hdlg. 1913.
Krstanović Brüder 1894.* Hauptniederlage in Bugojno, Filiale in Čipulići 1911.*
Madunić Ivo P. 1912.*
Marinović Simo R. 1910 Eisen- und Farbenhandlg.
Pavlović Nine i brat 1910. Gemischtwar. u. Viehhandlg.
Perkovića Ivanković Ivo 1894.*
Rezak Abdul Karadža 1908.*
Subašić Ilija 1884.*
Subašić Brüder 1885.* Hauptniederlassung in Bugojno, Filiale in Kupreš.
Sandić Ilija J. 1903.*
Šandrk Ivan 1886.*
Topić rekte Tufekčić Tomo 1885.*
Srpska štediona (zadruga sa ogranič. jamstv.) 1908.
Trifković Lugušić Ilija N. 1885.*
Ušćuplija rekte Salom Abram 1885.††

Bukinje.

(Bez. D. Tuzla — Kr. Tuzla.)

Mišanović Bono 1901.*

Bukovica G.

(Bez. Maglaj — Kr. Tuzla.)

Gjurić Milja 1901.*

Bukovica gor.

(Bez. Bjelina — Kr. Tuzla.)

Vasilić Sava. 1915.*

Bukovica Vel.

(Bez. Doboj — Kr. Tuzla.)

Mišić Nikola 1914.*

Buletić.

(Bez. Tešanj — Kr. Banja Luka.)

Bojinović David. 1914.*
Eminagić H. M. Eminbeg. 1914.*
Hasanbeg Eminagić-Kapetanović 1904,* Holzhandel.

Bulog.

(Bez. Sarajevo.)

Nikolić-Krečić Persa i drug 1902.*

Buna.

(Bez. und Kr. Mostar.)

Barišić Ivan 1913,* trgovina vinom i rakijom.

Burmazi.

(Bez. Stolac — Kr. Mostar.)

Mihić Spasoja i Andelko. 1914.*

Bušević srednji.

(Bez. Krupa — Kr. Bihać.)

Drljača Ostoja 1898.*
Kadić Mujo, 1911.

Busnova.

(Bez. Prijedor — Kr. Banja Luka.)

Srpska zemljoradnička zadruga (u. s. n. j.).

Busovača.

(Bez. Fojnica — Kr. Sarajevo.)

Merjam Baruch. 1916.*
Alijić Ahmet Dizdarević 1893.*
Saračević Braća 1912.*
Ekmečić Avdo 1903.*
Hrvatska seljačka zadruga, 1909, s. n. j. — kroatische wirtschaftliche G. m. u. H. Članovi upr. Fra Vujničić, Fra Dragutin Šumanović.
Ivanišević Risto R. 1911 Sägewerk u. Holzhdl.
Salih Javrić. 1916.*
Marijan Knežarić. 1916.*
Kuskunović Nazif eff. 1904.*
Majoch V. et Komp. 1913, Chemikalienfabrik, Eigent.: Dr. Dimitrija Vasić.

Mustajbegović Abdulrahman 1893.*
Ševkija Mustajbegović 1913.*
Srpska zemljoradnička zadruga sa neogran. jamč. 1911. Präs.: Tanasić Niko, Leiter: Kosta Tuco.

Butmir Dol.

(Bez. und Kr. Sarajevo.)

Pamučina Drago 1890.*
Kukić Jovan 1911.*
Kempny Anna 1911.*
Kapor R. Risto, 1902. Gastw. u. Branntwhdl.

Bužim.

(Bez. Bosn. Krupa — Kr. Bihać.)

Causević Hašim. 1914.*
Šahinović Avdia 1900.*
Siamhodzić Husein 1907.*
Sijamhodžić Bećir 1912.*
Begić Hašim 1911.*
Isaković Hasan 1907.*
Mulalić Hašim 1911.*

Čadjavica.

(Bez. Ključ — Kr. Bihać.)

Petrović Mile 1904.*

Čadjavica.

(Bez. Bosn. Novi — Kr. Banja Luka.)

Oljača S. Gjordjo 1905.*
Srpska zemljoradnička zadruga, udruž. sa neogr. jamstv. 1910. Predsj.: pop Ilija Vranješević.

Čadjavica dol.

(Bez. Bjelina — Kr. Tuzla.)

Cacanović Savo. 1915.*
Simić Andja. 1915.*

Čadjavica gor.

(Bez. Bjelina — Kr. Tuzla.)

Limunović Trifko i braća 1905.*
Rodić Trifun. 1915.*

Čaga.

(Bez. u. Kr. Tuzla.)

Pašić Aliaga 1913.*

Čaglica.

(Bez. Krupa — Kr. Bihać.)

Hadžić Meho 1901.*
Hadžić Osman. 1915.*
Mašinović Ahmet. 1914.*
Mujagić Ahmet. 1915.*

Čajniče.

(Bez. Čajniče — Kr. Sarajevo.)

Aković, recte Radović Mićo, 1890.*
Bašić Ahmet A. 1905.*
Biser Šerif 1890.*
Bukva Osman 1895.*
Burović Simeun 1910.*
Burović Vasilije 1890.
Davidović Nedeljko 1905.*
Davidović Samuilo 1901, Prod. hdl.
Davidović Nedjelko, Zečević Gavro i drugovi. Društvena drvarska radnja. Drugari: Samuilo Davidović, Novica Kovačević, Nedjeljko Davidović, Zaharije Zečević i Gavro Zečević; zeichnen kollektiv nur Novica Kovačević und Samuilo Davidović. 1912.
Fazlić Husejin 1890.*
Fočo Hasan 1890.*
Herenda Ahmedbeg 1911.*
Hodović Hasan 1911.*
Huković Ejub 1910.*
Huković Sejdo 1889.*
Islamska kreditna zadruga za obrt, trgovinu i privredu udruženje sa ograničenim jamstvom. 1912. Potp. predsjednik ili podpredsjednik sa jednim članom ravnateljstva. Predsjednik Memišević Ragib eff., podpredsjednik Hajro Velić.
Jovanović Rade 1910.*
Kalacanović Gjorgjo 1911.*
Kolacan Simo 1890.*
Kovačević Novica 1898, Baumaterialhdl.
Krnojelac Gavro 1912, Handl. mit ausgearbeiteten Klotzen.
Memirević Ibrahim 1910.*
Milović Stojkan 1890.*
Musabašić Tahir 1911.*
Radović Todor 1905*, Branntwhdlr.
Raščić Rifat 1895.*
Sačiragić Mujo 1895.*
Savić Kosta 1890.*
„Sinovi H. Šerifage H. Smajlovića" 1911.* Gesellschafter: Ahmed eff. u. Muhamed eff. H. Smajlović. Zeichnet bloß Ahmet.
Smajlović Alija i Smajo 1901. Zeichnet jeder für sich.
Smajlović Mujaga 1901.*
Sultanović Salih 1895.*
Velić Sulejman 1884.*
Zec Drago 1895.*
Zec Mićo 1889.*
Zec Mojo 1890.*

Čaklovici.

(Bez. u. Kr. Tuzla.)

Marković Blagoja. 1914.*

Čaplje.

(Bez. Sanskimost — Kr. Bihać.)

Pašić Nazif 1911.*

Čapljina.

(Bez. Ljubuški — Kr. Mostar.)

Andrić Boško 1903.**
Ćorluka Luka 1902.*
Fazlagić Mehmed, Muharemagin 1903.*
Fazlagić Salko, trgovina svakovrstne robe 1876.
Kapelanović i Dodig. 1913.* Članovi Šimun Kapelanović i Ilija Dodig. Svaki za se zastupa i potpisuje.
Kudra Bećir i drugovi 1913.*
Mrčić Ivo i Šimun 1886.*
Pehar Andrija 1913.*
Pudar Gjorgjo 1903.*
Pudar Risto 1904.*
Puhalo Danilo 1913.*
Rako Slavo 1913, trgovina pivom na veliko, odpremač i gostioničar.
Schwalb Ferdinand 1909.*
Spahić Risto 1893.*
Srpska zemljoradnička zadruga u Čapljini (udruženje sa neograničenim jamčenjem) 1910.
Vego Mirko 1911.*
Vitković Stanko 1913.*

Čarakovo.

(Bez. Prijedor.)

Brkić Ibro. 1914.†

Cazin.

(Bez. Cazin — Kr. Bihać.)

Alagić Murataga 1911.*
Alagić Omer 1901.*
Budimlić Tosumaga 1914.*
Čizmić Huseinaga 1907.*
Delalić Suljo 1914.*
Dizdarević Husem 1914.*
Dizdarević Zaim 1907.*
Junuzović Sulejman 1915.*
Husejn Mehulić 1914.*
Kraković Jusò 1914.*
Murić Redžo 1914.*
Mureškić Hasan 1912, Mehlhdl.
Omanović Ibrahim 1891.*
Omerčević Hamid 1901.*
Pozderac Juso 1914.*
Sudčević Manojlo L. 1911.*
Toromanović Muhamedaga 1911.*

Čečava.

(Bez. Tešanj — Kr. Banja Luka.)

Stanojević Jevro 1905.*
Stanojević Petar 1901.*
Vasić Petković Jovo 1915.*

Čekanići.

(Bez. Gračanica — Kr. Tuzla.)

Mešanović Mustafa 1915.*

Ćela.

(Bez. Prijedor — Kr. Banja Luka.)

Meho Mešić 1902.*

Čelebić.

(Bez. Foča — Kr. Sarajevo.)

Nikolić Obrad 1890.*
Pejović Gavro 1912.* Gesellsch. Emiliana Pejović, minderjährige Radoslav Radoslavka Vlade, Jelena u. Jovo Pejović. Zeichnet bloß Emiliana Pejović.

Čelić.

Organis. Landgem.

(Bez. Brčka — Kr. Tuzla.)

Balić Derviš 1912.*
Bajramović Hasan 1915.*
Bilalović Sudik i Ahmet 1910.*
Cavalić Bego 1890.*
Čokić Hasan 1912.*
Fath Peter 1912* u. Mehlhandel.
Hamzić Avdo 1915.*
Ibrahimović Rašid 1905.*
Ibrišević Ahmet Usta 1901.*
Jakubović Derviš 1915.*
Ferizović Meho 1901.*
Kelić Pajo 1914.*
Kočić Salko, trg. marvom 1913.
Numanović Zenun 1884.*
Beganović Hazif 1910.*
Mesić Hadžip 1910.*

Čelinac turski.

(Bez. und Kr. Banja Luka.)

Arnaut Abdulah 1914.*
Bezelak Johann 1903* u. Holz, Eigent. Jakobina Bezelak.
Nezirević i drug 1914.*
Prdić Risto 1909.*

Čelinovac.

(Bez. Bos. Gradiška — Kr. Banja Luka.)

Molkereigenossenschaft in Čelinac 1914 (G. m. b. H.).

Čemerno.

(Bez. Gacko — Kr. Mostar.)

Koprivica Ilija 1899.*
Supić Vule 1913.*

Cerani.

(Bez. Tešanj.)

Milošević Vasilija 1915.*

Cerik.

(Bez. Brčka — Kr. Tuzla.)

Čerin.

(Bez. Mostar — Kr. Mostar.)

Hrvatska seljačka zadruga za zajmove i štednju (zadruga sa neograničenim jamstvom) u Čerinu.

Cerovica.

(Bez. Tešanj — Kr. Banja Luka.)

Angjelić Milan 1911.*
Tešić Ignjat 1891,* früher in Tešanj.

Cerovljani.

(Bez. B. Gradiška — Kr. Banja Luka.)

Popović Jovan 1914.*

Cerska.

(Bez. Vlasenica — Kr. Tuzla.)

Jašarović Mujaga 1913.*

Čevljanovići.

(Bez. Visoko — Kr. Sarajevo.)

Ćorić Anton 1911.*
Šafránek Katarina, 1915. Gemischtwhdl.

Čičevo.

(Bez. Trebinje — Kr. Mostar.)

Jefto Glogovač 1909.*

Cikote.

(Bez. Vlasenica — Kr. Tuzla.)

Stojanović Matija 1914.*

Čitluci.

(Bez. Rogatica — Kr. Sarajevo.)

Čitluk.

(Bez. Mostar — Kr. Mostar.)

Hrvatska seljačka blagajna za zajmove, štednju i privredu, zadruga sa neograničenim jamstv. 1911.

Mato Musa i braća 1913* i duhovitim pićem. Članovi Mato, Jozo, Filip i Ivan Musa. Zastupati i potpisivati vlastni su samo Mato i Jozo Musa.

Čitluk.

(Bez. Derventa — Kr. Banja Luka.)

Kecmanović Damjan 1909.*

Ćoralići.

(Bez. Cazin — Kr. Bihać.)

Biga Vajo, Gemischtwarenhdlg. 1914.

Ćoseta.

(Bez. Brčko — Kr. Tuzla.)

Džanić Bego i Fejzo 1913.

Čović polje.

(Bez. Brčka — Kr. Tuzla.)

Simić Božo 1905, Landesproduktenhändler.
Srpska zemljoradnička zadruga 1911.

Crkvina.

(Bez. Gradačac — Kr. Tuzla.)

Simić Nikola Ž. 1911.*

Crnaja.

(Bez. Cazin — Kr. Bihać.)

Djuro Grković 1914.*

Crnići.

(Bezirk Stolac — Kr. Mostar.)

Soldin Ibrahim 1907.* †
Šunje Salihaga 1907.*

Crnjelevo D.

(Bez. Bjelina — Kr. Tuzla.)

Gajić Gjoko 1904.*
Gongola Bronislav 1915.*
Mihajlović Milutin. 1915.*
Mihajlović Joco 1901.*
Petrović Miloš 1910.*
Stajo Glisić 1898.†
Srpska zemljoradnička zadruga 1911.

Crnjelevo gor.

(Bez. Bjelina — Kr. Tuzla.)

Srpska zemljoradnička zadruga 1910.*
Vujić Mićo 1915.*

Crvica.

(Bez. Srebrenica — Kr. Tuzla.)

Stojkanović Damjan 1913.*

Čukala.

(Bez. Prnjavor.)

Trivunović Gjordjo. 1914.*

Čurevo.

(Kot Foča, okr. Sarajevo.)

Muslimanska seljačka zadruga za zajmove i štednju novaca (zadruga sa neogr. jamstvom) 1912.

Dabrica.

(Bez. Stolac — Kr. Mostar.)

Begović Velija 1903.*

Daždarevo.

(Bez. Bjelina — Kr. Tuzla.)

Jeftić Miloš 1904, Ausspeiser.

Srpska zemljoradnička zadruga u Daždarevu udruženje sa neograničenim jamstvom 1910.

Delegošta.

(Bez. Srebrenica — Kr. Tuzla.)

Hodžić Sali 1885.*

Hodžić Juso 1908.*

Delibašino Selo.

(Bez. Banja Luka.)

Märzl i drug. posjednici umjetnog mlina, Kunstmühlenbesitzer 1914. Javni članovi jesu: Anton Märzl, Emerich Pascolo, Marija Märzl i Ludmila Pascolo. — Firmu potpisuje Anton Märzl i Emerich Pascolo samostalno.

Derventa.

(B. Dervent — Kr. Banja Luka.)

Alibegović Uzeirbeg 1901.*

Abidović Bego 1910.*

Berka Karel, mehanička tkaonica i paromlin 1913.

Bosnar Mihael, Wagner u. Schmied 1911.

„Bosnische Stockfabrik Löbl & Strompf“ 1902. Firm. Zeichn.: Viktor Löbl Wien, Markus Strompf Wien.

Bošković Pero 1901.*

Braća Ferhatbeg i Sulejmanbeg Porobić 1895.*

Braća Petrić 1901.* Eigent.: Marko u. Ivo Petrić.

Blum Jakob 1910.

Bursač Nikola 1909.*

Cavallin Angelo 1910, trgovac drvima.

Cvjetičanin Daniel 1901.*

Čorlukić Ivan 1909, trgovac marvom.

Čučuković Mitar 1892.*

Dervišagić H. Avdaga 1912.*

Deutsch H. 1887.*

Dujmić & Blažević 1908.*

Dujmić Nine 1909, trgovac špecerij i delikatesima.

Grbić Husein, sin Latifa 1901.*

Gvozdarević Petar * 1912. Podružnica.

Hadžić Alija.

Hadžić Meho.

Hadžimuratagić Ago 1892.* Hauptsitz verlegt nach Višnjik.

Halepović Hifzaga 1901.*

Hidanović Alaga 1909, trgovac marvom.

Hill Josef 1902.†

Hrvatska banka d. d. 1914.

„Hrvatska štedna i vjeresijska zadruga sa ogr. jam.“ 1911* Spar- und Kreditgenossenschaft.

Jovanović Gavro 1891.*

Jovanović Katarina.

Jusufbegović rekte Hadžihasanović Mustajbeg 1901.*

Karapetrović R. Konstantin 1884.*

Kasumović Kasum 1910, kovač i trgovac marvom.

Katza Moritza sin 1885**, Eigent.: Ignatz Katz.

Kostić Jovo 1897.*

Kuković Niko 1891.*

Karabegović Mustafa 1915.*

Mihályi Gyula 1910, mesar.

Mujaković Salih 1910, mesar.

Marenszik Franz 1916.*

Mičić Stjepan, vlasnik knjižare i papirnice 1915. — Buch- und Papierhandlung.

Nikolić Niko 1885.*

Obradović Jelisija 1902.*

Pesach David Josef 1884.*

Pesach Josef L. 1901.*

Pesách J. Moritz 1907.*

Pipić Fehim 1909.*

Püspök Mijo 1910.*

Radić Damjan 1908.*

Radović Risto J. 1891.*

Richter Klara 1915.*

Serbische Kreditbank, Akt.-Ges. 1911.

Schmidt Sándor 1910.

Stedlmann Peter 1910.*

Stern udova Regina 1915.*

Stojanović Dušan 1909.*

Sunarić Anto, 1909,* Holzreifenerzeuger —. tvornica drvenih obruča.

Sussmann Alexander 1902. Apotheker.

Sajnović Pero 1909.*

Tanasić R. Risto 1891.*

Theil Johann 1909, gostioničar.

Tičak Franjo trgovac vinom i rakijom na veliko, Weingroßhändler 1915.

Vujadinović Radoslav 1903.*

Dera.

(Bez. Prijedor — Kr. Banja Luka).

Ključanin Husejn 1909.**

Detlak.

(Bez. Tešanj.)

Vasić Luka 1915.*

Mrnjous Gabriel 1914.*

Rychlički Petar 1914.*

Devetaci.

(Bez. Bosn. Novi — Kr. Banja Luka.)

Srpska zemljoradnička zadruga (u. s. n. j.) 1914.

Devetak.

(Bez. u. Kreis Tuzla.)

Morankić Osman 1915.*

Devetina.

(Bez. Prnjavor — Kr. Banja Luka.)

Gencicki Jan 1905.*

Gržinčić Mato 1909, Holzhdl.

Kunecki Pawel 1914.*

Divić.

(Bez. Zvornik — Kr. Tuzla.)

Hasanović Rašid 1901.*

Dobrak.

(Bez. Srebrenica — Kr. Tuzla.)

Džanić Ahmet 1912.*

Dževar.

(Bez. Sanskimost — Kr. Bihać.)

Suljanović Suljo 1895,* Schuster.

Suljemović Suljo 1914.*

Doberlin.

(Bez. Bosn. Novi — Kr. Banja Luka.)

„Bosnische Forst-Industrie-Aktiengesellschaft, Otto Steinbeis“ 1901, Dampfsäge, Holzhandel.

Popović Ljubiša* u. Produkt. 1909.
Scheuren Josef 1907.*
Srpska zemljoradnička zadruga 1913.

Doboj.

(Bez. Doboj — Kr. Tuzla.)

Altarac J. Abram 1905.*
Angelus Josef 1902,* Prod.
Antonijević Tešo 1903.*
Braća H. Mujagić 1913.*
Brnić Jovan S. 1903.*
Didić Husein 1903,* Prokurist: Didić Mehmed.
Drakulić Savo 1914.*
Dimić Ilija N. 1894.*
Gjurić Petar 1891.*
Hadžimujagić Mehmed 1908.*
Ivanović Vaso 1904.*
Jelovac Jefa 1911.*
Kabilio Behor 1885.*
Kakeš Smajo 1896.*
Kondić Boško, 1912. Baumaterialien u. Produktenhdl.
Limo Avdo 1906.*
Mehmedagić Atif i Husein 1891,* in Liquidation 1902.
Mujagic H. Latif 1914.*
Mujagic Mustafa 1914.*
Mulalić Ahmetaga 1907.*
Mulalić Mullo 1912.*
Nikolić Petar J. 1891.* Eigentümer: Petar Nikolić Lalić.
Pamučina Risto 1891.*
Pavlita Tereza 1914.*
Pesach David J. 1903.*
Rudanović H. A. 1909.*
Sčeta Mustafa Hadži 1913* u. Zwetschken.
Spasojević Kosta 1892.*
Srpska centr. Danka za B. & H. d. d. Filiale 1913.
Širbegoć braća 1902.* Filiale (Tešanj Hauptniederlage).
Vaso Ivanović 1904.*
Trifković Simo, 1912 Bäcker u. Mehlhdl.
Turkić Mahmut 1897.*

Doborovci.

(Bez. Gračanica — Kr. Tuzla.)

Aliefendić Alija 1904.*

Dobošnica-Halilbašići.

(Bez. u. Kr. Tuzla.)

Mehmedović Muta Emin 1914.*
Muratovič Mujo 1913.*

Dobra voda.

(Bez. Dervent — Kr. Banja Luka.)

Iličić Manojlo 1913.*

Dobromani.

(Bez. Trebinje — Kr. Mostar.)

Perišić Luka 1901.*

Dobroselo-Krupa.

Salkić Ahmet Ibrin 1914.*

Dobrun.

(Bez. Višegrad — Kr. Sarajevo.)

Dizdarević Hasan 1912.*
Dizdarević Jusuf 1901.*
Milovanović Diko 1910.*

Doknja.

(Kot.: okr. Tuzla.)

Sechi Alfous 1913.*

Dolac.

(Bez. und Kr. Sarajevo.)

Wolfram Anton 1901, Gastw.,
Wolfram Anton jr., Prokurist.
Ehrenfried Gottlieb 1900, Gerb.
Prva bos. herc. pećara voća i fabrika likera Abr. S. Papo 1903.
Franičević Nikola 1909, trg. vinom.
Mišković Nikola 1911.*
Milidrag A., 1909, Gastw.
Wyšata Josef, 1915, Gastw.

D. Dolina.

(Bez. Bos. Gradiska — Kr. Banja Luka.)

Džajić Uršula 1915.*
Srpska zemljoradnička zadruga (u. s. n. j.) 1913. Präs.: Anto Kovačević, Vizepräs.: Stipo Budić.
Hrvatska seljačka zadruga 1913.

G. Dolina.

(Bez. B. Gradiška — Kr. Banja Luka.)

Brković Dragutin 1914* i pićem.

Doljani.

(Bez. Stolac — Kr. Mostar.)

Šola Atanasija 1899.*

Domaljevac.

(Bez. Gradačac — Kr. Tuzla.)

„Hrvatska seljačka zadruga sa neogr. jam. u Domaljevcu“ 1912. Predsjednik: Ivan Grgić. Predsjednik ravnateljstva ili njegov zamjenik (jedan član od ravnateljstva. (Kroat. Bauerngenossenschaft.)
Gržić Ivan 1891.*

Gor. Domaljevac.

(Bez. Gradačac — Kr. Tuzla.)

Jelečević Ivo 1902.*
Gregorović Gavro 1891.*

Domanovići.

(Bez. Stolac — Kr. Mostar.)

Čapin Gjordjo 1913.*

Dračevo.

(Bez. Stolac — Kr. Mostar.)

Pilatić Mara 1903* und Schankw.
Semiz Mijat 1913.*

Dragaljevac gor.

(Bez. Bjelina — Kr. Tuzla.)

Tomić Jovo i Stevo 1915.*

Dragaljevac Sred.

(Bez. Bjelina — Kr. Tuzla.)

Ghega Gjoko 1904.*

Dragalovci.

(Bez. Tešanj — Kr. Banja Luka.)

Dragelji.

(Bez. Bosn. Gradiška — Kr. Banja Luka.)

Trivić Lazar 1908.*
Draguić Podovi (Bez. Varcar-Vakuf).
Buhovac Sava 1911,* Filiale.

Dragočaj.

(Bez. Banja Luka.)

Kern Anton, trgovac sitničarske robe, Kurzwaren 1914.*

Dragovići.

(Bez. Prnjavor — Kr. Banja Luka.)

Srpska zemljoradnička zadruga (u. s. n. j.) 1912. Direktor: Damjan Djurica.

Dragotinje.

(Bez. Príjedor — Kr. Banja Luka.)

Rodić Stane naslj. 1904.**

Draksenić.

(Bez. Bos. Dubica — Kr. Banja Luka.)

Raggibbeg Djinić 1906,* Filiale. (Hauptniederlage Gradina.)

Drežnica.

(Bez. Mostar — Kr. Mostar.)

Pera udova Krešić 1913.

Drinača.

(Bez. Srebrenica — Kr. Tuzla).

Pašalić Ibrahim 1898.*
Pašalić Hasim 1889.*

Drinovci.

(Bez. Ljubuški — Kr. Mostar.)

Šimić Mato pok. Luke 1902.*
Glavaš Mate 1912.*
Tomas Jakov 1904.*
Nujić Mate 1913.*
Simić Stipan pok. Luke 1914.*
Mijić Mato 1913.*

Drinsko.

(Kr. Sarajevo — Bz. Višegrad.)

Bulić H. Salihbeg 1912.*
Dolovac Ibro 1911.*
Salić Meho 1914.*

Drugovići.

(Bez. Prnjavor — Kr. Banja Luka.)

Ćućun Ostoja 1916.*
Simić Alekso 1905.*

Drvar.

(Bez. Petrovac — Kr. Bihać.)

Babić Gjorgjo 1907.*
Bosnische Forstindustrie-Akt.-Gesellschaft Otto Steinbeis, Zellulosefabrik 1905.
Cabić Mitar O. 1912.*
Kalaba Risto 1911.* Konkurs.
Mandić Milan 1907.*
Kozomarić Savo 1912.*
Puškarević Braća, podružnica 1911.* Hauptsitz in Livno.
Stanišić Dušan K. 1914.*
Trivunović Misin 1915.*
Trninić Dmitar 1907.*
Wyszatycki Felix 1911.*

Bosn. Dubica.

(Bez. Bosn. Dubica — Kr. Banja Luka.)

Arnautović Nurija 1914.*
Bečirović Hasan 1914.*
Bižić Dušan M. 1914.*
Blagojević Ostoja 1901.*
Čauševič Kasim 1914.*
Čauševič S. M. 1914.*
„Cikota braća“ * u. Produkt. 1901.*
Cikota Stevo 1914*, Produktenhdlg.
Ćerić Muharem 1909.*
Delić Hadži Husein 1914.*
Dizdar H. Mehmed 1884, Spezerei.
Feigenbaum E. 1914.*
„Sinovi Jovo Gajić“ — „Jovo Gajić Söhne“, članovi: Konstantin i Stojan Gajić, Prodhdl.
„Hrvatska seljačka zadruga u Bos. Dubici (zadr. sa neogr. jam.)“ 1912. Spar- u. Kreditgenoss. Präs.: Matija Cink. Vizepräs.: Marko Vučinić. Je einer von diesen zeichnet kollektiv mit einem Direkt.-Mitgliede.
Krivdić Muharem 1914.*
König Filip 1914.*
Kos Ostoja 1884.*
Kosović Jovo 1914.*
Macura Dragutin 1914.*
„Mataruga i drug“ 1911,“ u. Produktenhdl. Zeichnen: Mojsije u. Ljubomir, jeder selbständig.
Misaljević Janko 1892* u. ***
Misaljević Gjorgjo i sin 1914*, u. Landesprod.
Misaljević Braća-Jovo Misaljević.*
Mitraković Braća 1911.*
Pavić Mileva 1909.*
Petrović Dragutin 1914, trg. sa kućom cipelarska radnje.
Perić Hasanaga 1914, Produktenhdlg.
Seferović Ibrahim 1909.*
Starwer Emil 1914, ljekarna.
Skopljak Alija, Pferdehändler. 1914.
„Una“, Holzindustrie-Aktien-Gesellschaft. Filiale. Hauptniederl. Budapest.
Vojniković H. Jusuf* i trg. žitom 1909.
Vujasinović Duro 1914, trg. crijepom.

Dubica gornja.

(Bez. Dervent — Kr. Banja Luka.)

Hrvatska seljačka kasa za zajm. i štednju sa neogr. jamstv. 1908.
Odić Ivan T. 1911,* u. Produktenhdl.
Odić Ljubica 1916.*

Dubica dolnja.

(Kot. Dervent — okr. Banja Luka.)

Dragić Braća 1914.*
Prva srpska zemljoradnička zadruga „Posavina“ u D. Dubici (u. s. n. j.) konst. glavna skupština 8. siječnja 1909. Zadatak: Na temelju uzajamnosti članova unaprediti kredit, privredu i gazdinstvo njihovo. Svaki zadrugar odgovara solidarno i neograničeno. Trajanje neodredjeno. Potpisuju ispod teksta firme predsjednik i njegov zamjenik ili jedan od njih te poslovodja. 8. siječnja 1909 izabrani: predsjednik Mihajlo Ristić, zamjenik Milan Borojević, poslovodja Stevo M. Dragić.
Risto Vujić 1910.*

Dubočac.

(Bez. Dervent — Kr. Banja Luka.)

Mehičić Huso 1900.*
Praskić Mato 1909.*
Sinanović Hamdija 1915.*

Dubočica.

(Bez. Ljubinje — Kr. Mostar.)

Srpska zemljoradnička zadruga (udruženje sa neograničenim jamčenjem u Dubočici 1913.

Dubovik Alibeg.

(Bez. Krupa — Kr. Bihać.)

Krnetić Pero u. Mile 1907.*

Dubovik turski.

(Bez. Krupa — Kr. Bihać.)

Bobić Mujo 1902.*
Delalić Mustafa 1901.*
Hasanagić Hašim 1915.*

Dubovsko.

(Bez. Bihać — Kr. Bihać.)

Carić Dmitar 1908.†

Dubrava.

(Bez. Prnjavor — Kr. Banja Luka.)

Dajlović Jovo M. 1909.*
Haraszim Wojvoda 1904.*
Husedjinović Ahmet 1914.*
Hotić Huso 1914.*
Nanovski Josef 1904.*
Šoše Mato 1914.*
„Wojciech Zięcik“ 1902.*

Dubrave.

(Bez. Brčko — Kr. Tuzla.)

Hrvatska seljačka zadruga sa n. j. 1913. Präs.: Stjepan Tomić. Vizepräs. Ivo Marjanović.
Hrgovčić Marko 1915.*
Vuković Simo 1915.*

Dolnje Dubrave.

(Bez. Tuzla — Kr. Tuzla.)

Isabegović Ibrahim, Getreide-, Mehl- und Kurzwarenhandlung 1912.

Dubrave katoličke.
(Bez. u. Kr. Tuzla.)
Hrvatska seljačka zadruga.

Dubrave Laminci.
(Bez. Bos. Gradiška.)
Makivija Rakić 1916.*

Dubravice.
(Bez. Srebrenica — Kr. Tuzla.)
Savić Stojan 1912* u. Getränk.

Dubrave Gornje.
(Bez. u. Kr. Tuzla.)
Dedić Imšir, trg. sa sitničarijom 1912.
Dedić Halil 1914.*

Duge.
(Bez. Prozor — Kr. Travnik.)
Dansbegović Mehmed 1916.*
Jusić Mustafa 1890.*
Bečir Mustajbegović 1907, Prodhdl.

Dugopolje.
(Bez. Derventa — Kr. Banja Luka.)
Milašinović Braća 1910.*

Dumanjići.
(Kr. Sarajevo.)
Uzičanin Mušan 1911.*

Duži.
(Bez. Trebinje — Kr. Mostar.)
Srpska zemljoradnička zadruga (u. s. n. j.) u Duži. 1913.

Dvorište.
(Bez. Bosn. Dubica — Kr. Banja Luka.)
Kojo Ćelar 1903.*
Pavić Dušan 1914.*

Dvorovi.
(Bez. Bjelina — Kr. Tuzla.)
Billy Josef 1915.*
Prva srpska seljačka zadruga za zajmove i štednju, zadruga sa neogr. jamstvom u Dvorovima.
Selaković Gjoko 1915.*
Tanasić Stevan 1897.*
Druga srpska zemljoradnička zadruga u Dvorovima, udruženje sa neograničenim jamčenjem 1910.
Vojnović Nikola mladji 1915.*

Džakula.
(Bez. Gračanica — Kr. Tuzla.)
Kesić Omer 1886.*
Kulovic Sadik 1913.*

Elezagići.
(Bez. Bos. Gradiška.)
Klincov Milan 1914.*

Fatnica.
(Bez. Bileća — Kr. Mostar.)
Kundačina Gjuro 1911, Viehhandel.
Krnjević Mitar 1911.*
Popara Jovan 1901.*
Popara Jefto 1913.*

Fajtovci
(Bez. Sanskimost — Kr. Bihać.)
Čerić Mujo 1907.*

Fazlagić Kula.
(Bez. Gacko — Kr. Mostar.)
Muslimanska zemljoradnička zadruga, udruženje s neograničenim jamčenjem 1911.

Foča.
(Bez. Derventa — Kr. Banja Luka.)
Hrvatska seljačka kasa za zajmove i štednju u Foči, udr. neogr. jamst.

Foča.
(Bez. Foča — Kr. Sarajevo.)
Bakić Jusufaga 1893.*
Braća Caratan 1897, Weinhdlg. Filiale in Goražda. Gesellschafter Nikola u. Jure Caratan. Zeichnet nur Nikola Caratan.
„Drina“ dion. dr. za eksploatiranje šuma 1914. Sjedište društva jest Brod n. Savi a nastana tvrtke za Bosnu i Herc. je Foča. Kao ovozemaljski predst. gosp. Huseinbeg Zulfikarpašić. Temljena glavnica 400.000 K.
Džinalija Hasan 1905.*
Mareka B. nasljednici Ljekarna u Foči, Mag. Pharm. Balek zakupnik.
Ekmečić Osman 1905.*
Emečić H. Arolan 1912.* Gesellsch. Mustafa u. Tosna Ekmečić, zeichnet nur Mustafa.
Gerstl Samuel 1905, Gastw.
Gjonlagič Mehmed i Hasan 1894.* Zeichnet jeder für sich.
Grgurević Luka 1908,* Mehlhdl.
Glodjajić Braća N.* Gesellschafter Vladimir, Simo und Miloš. Zeichnet nur Vladimir.
Hadžialić Bećir 1893.
Hadžimešić Mehmed 1895.
Hajrić Derviš 1911.*
Hanjalić Ahmet 1892.*
Hanjalić Husein 1913.*
Hasić Ahmetaga 1905,* Prodhdl. u. Viehhdl.
Hatibović Avdaga 1893.*
Jeremić Aleksie 1905.*
Jeremić Jovo 1905.*
Jovo Jeremič i drugovi 1913. Gesellschafter: Jeremič Jovo, Hadžionković Milan, Mazić Nikola, Grgurević Luka u. Handelsfirma Popadić Gjorgjo i Vasilije aus Foča. Zeichnen: kollektiv, von Mitgliedern je zwei.
Kadribegović Edhem 1905.*
Karahasanović Šerif 1905.*
Karahodža Musan 1905.*
Karavdić Avdo 1905.*
Kujundzic Braća 1905.* Gesellschafter Vasilija u. Pero Kujundzić. Zeichnet jeder für sich.
Muslimanische Kreditbank, Akt. Gesell. 1911. Fil. in Goražda.
Muslimanska štedionica u likvidaciji u Foči (Zadruga sa ograničenim jamstvom). Potpisuju dva člana ravnateljstva.
Letić Rešid 1911.
Drakula Rade 1913.*
Njuhović Uzeir 1910.*
Oković Omer 1905.*
Ognjenović Jeftan 1910.*
Pandur Mehmed 1909.*
Pilav Huseinaga, Militärlieferant 1905.
Popadić Gjorgjo i Vasilije 1911, zeichnet jeder.
Schlamp Filip 1912, Gastw. u. Delikatessen.
Selimović Ibrahim 1905.*
„Serbische Bank und Sparkassa A.-G. in Foča“ 1911. Verwaltungsausschuß: Gjorgjo H. Vuković, Vlade H. Vuković, Simo Glogjajić, Todo Kočović, Negjeljko Davidović, Aleksije Jeremić. Prokurist: Nikola Kočović. Gjorgjo T. Hadži Vuković. Zeichnen: je zwei von diesen, oder 1 von diesen und 1 vom Verwaltungsausschuß ermächtigter Beamter — stets kollektiv. Prok.: Nikola Kočović.

Sirbubalo Salih i Mehmed 1900. Zeichnet Salih.
Sokolović Simo i sin. Gesellschafter Simo und Peter. Zeichnet jeder. 1910.*
Sokolović Timota 1891.
Starović Savo 1911, Uhrm. u. Glaser.
Šukalo Muhamed 1900.*
Tafro Muhamed 1891.
Tafro Mustafa S. 1907.*
Tomašević Simo 1891.
Tomašević Tane 1891.
Tošović Risto i sinovi 1909.* Gesellschafter: Risto Konstantin und Vladimir Tošović. Zeichnet jeder.
Vinšálek Alois 1911, Gastw. u. Selcher.
Vuković H. Nike sinovi.* Gesellschafter Milan und Vasilj.
Vukovića H. Sime sinovi 1902. Gesellschafter Gjorgjo, Niko, Dimitrije Hadži Vuković. Zeichnet nur Gjorgjo.**
Vuković Todo Hadži 1891.*

Fojnica bei Gacko.

(Bez. Nevesinje — Kr. Mostar.)
Basor Jovo & Komp. 1899.*
Basor Jovo S. 1909.*
Guzina Milovan 1898.*
Guzina M. i Kumić 1913. Članovi Milovan Guzina i Vaso Kunić. Svaki zastupa i potpisuje.
Milović Stevan 1885.*
Srpska zemljoradnička zadruga, udruženje sa neograničč. jamč. 1911.

Fojnica.

(Bez. Fojnica — Kr. Sarajevo.)
Alaupović T. Ivo i braća 1912. Gesellschafter Alaupović J. T., mdj. Alaupović Marko und Frano. Zeichnet Ivo T. Alaupović.
Alaupović Franjo i sinovi 1912. Gesellschafter Frano, Ivo te Andrija Alaupović. Zeichnet jeder für sich.
Alkalay L. Isak, 1915. Gemischtwhndl.
Bergdirektion des oberungar. Berg- u. Hüttenwerkes, A.-G.
Čohadžić Fehim 1893, Holzhändler.
Čunković Šefkija 1916.*
Iličić Niko 1911.*
Ilić Anto 1900.*
Kalamut Ivo 1911. Silberw.
Karahmet Latif 1912.*
Kulier Marko 1898.*
Kulier Zaharije 1916.*
Kulijer Ivo 1893.*
Mordo Alkalay i braća 1908.* Gesellschafter Mordo Alkalay, und Avram Alkalay. Zeichnet jeder für sich.
Muderizović Hakija i sinovi 1911.* Zeichnen: Hakija, Avan u. Arif, jeder.
Saliagić Edhem 1901.*
Braća Salihagić 1894. Gesellschafter: H. Nezir und Ibrahim Salihagić. Zeichnet bloß H. Nezir Salihagić i sinovi 1914. Gemischtwhdl.
Hrvatska gospodarstvena zadruga sa neograničč. jamstv. 1911. Članovi ravnateljstva jesu: Fra Mato Vujičić, Mijo Ostojić i Marijan Dragičević.
Tulnjević Avdo i sinovi 1911.* Zeichnen: Avdo, Hafiz, Ibrahim, Sulejman u. Reuf, jeder.
Vreto Ahmet i drug. Gesellschafter Ahmet u. Mujo Vreto. Zeichnet nur Ahmet Vreto mit türkischem Stempel.

Franz Josefsfeld.

(Bez. Bjelina — Kr. Tuzla.)
Bäuerlicher Spar- und Darl. Kassenverein f. d. Deutsche Kolonie 1914.
Leitenberger Martin 1913* u. Sodawasserfabrik.
Schöszler Johann 1915.*

Gabela.

(Bez. Stolac — Kr. Mostar.)
Gutić Risto J. 1911*u. Getränke.

Gacko.

(Bez. Gacko — Kr. Mostar.)
Begović Ahmet 1914.*
Bijedić Hrusto 1911.*
Bilić J. Risto 1903.*
Bukvić Spasoje.*
Govedarica Gjordjo Jak. 1899.*
Govedarica Vidak 1901.*
Hadžić Nuham 1910, trgovac marvom, žitom i sjenom.
Hrustanović Bećiraga 1909.*
Kapičić Halil 1910.*
Kekić Mile 1899.*
Miletić Mićo 1885.*
Muslimanska zemljoradnička zadruga (s. n. j.) u Gacku 1913.
Pičeta Jeftan 1899.*
Popović Lazar (Kljenti) 1899.*
Popović Mile 1899.*
Pošković Ibraga 1914.*
Sarić Arif 1899.*
Serbische Sparkassa A.-G. in Gacko 1911.
Svrdjin Alba 1886.*
Tanović Alija 1914.*
Zvizdić Mujaga 1914.*

Gajevi.

(Bez. Prnjavor — Kr. Banja Luka.)
Kozbur Ivan 1905.*

Galipovci.

(Bez. Prnjavor — Kr. Banja Luka.)
Huskić Alija 1909.*

Gare.

Bez. Maglaj — Kr. Tuzla.)
Džuvić Alif 1914.*
Djerzić Mustafa 1914.*

Gareva.

(Bez. Gacko — Kr. Mostar.)
Srpska zemljoradnička zadruga u. s. n. j. Präs.: Stepan Gjuričić, Vizepräs.: Jovan Stojanović.

Gaštica.

(Bez. Gradiška — Kr. Banja Luka.)
Kukavica Jovica 1914.*

Gat.

(Bez. Gacko — Kreis Mostar.)
Trbović Mile 1911.*

Gata Turska.

(Bez. Bihać — Kr. Bihać.)
Delić Husein 1907.* Zweigniederlassung in Srbljani, Bez. Bihać.
Pašić Salkan 1908.*

Gerzovo.

(Bez. Varcar-Vakuf — Kr. Travnik.)
Novaković Stevan 1899.*

Gjurgjevik.

(Bez. Tuzla—Kr. Tuzla.)
Pavlović Stipan 1902.*

Glamoč.

(Bez. Glamoč — Kr. Travnik.)
Babić Pero 1890. Gemischtwarenh.
Berberović Mustafa 1908.
Bosnić Murat 1895.*
Džajo Jozo 1886.*
Filipović Džaferbeg i brat.*
Filipović Hasanbeg i Muhamedbeg 1916.*

Filipović Šemsibeg 1901. Gemischtwarenh.
Gasal Alija 1904.*
Gasal Arif & Mujo 1890.* Filiale der in Livno befindlichen Hauptniederlassung.
Gasal Salih 1904.**
Gavrić Jefto & Gavro 1895.*
Janković Niko & Luka 1894.* Filiale in Prekaja.
Janković Ilija 1899.*
Krstanović Ilija i Jovo 1886.*
Mujčinović Meho 1907. Kolonialwarenh.
Naerlović Jovo 1895.*
„Parna pilana i mlin Jovo Krstanović & Luka Avram" 1909.
Radeta Marko 1904.*
Raško Suljaga 1895.*
Seremet Hafiz Derviš 1904.*
Švraka Arif 1901.*
Vitić Filip 1885.*
Vujičić Gjorgjo 1907. Gemischtwarenh.
Vujinić Teodor 1886.*

Glamočani.

(Bez. Banja Luka.)

Kovačević Ilija, Fruchthandel 1896.*

Glamočani.

(Bez. Gradiška — Kr. Banja Luka.)

Račić Gjuragj 1914.*

Glasinac.

(Bez. Rogatica — Kr. Sarajevo.)

Glavatičevo.

(Bez. Konjica — Kr. Mostar.)

Radulović Simo 1902.*

Glavičica.

(Bez. Zvornik—K. Tuzla.)

Kovačević Vuk 1906.* u. Landesprodukt.

Glinica.

(Bez. Cazin — Kr. Bihać.)

Ćučković Marija 1914.*
Karanović Gjoko Milin 1911.*
Ostojić Ilija 1911.*
Srpska zemljoradnička zadruga 1912.

Glinje.

(Bez. Bjelina — Kr. Tuzla.)

Suljo H. Ibrahimović 1890.

Glogovac.

(Bez. Cazin — Kr. Bihać.)

Hasan Smajlović, trg. blaga 1914.

Glogovac.

(Bez. Prnjavor — Kr. Banja Luka.)

Bende Bela 1914.*
Kotzo Suzana 1904.*
Molkereigenossenschaft in Glogovac-Schutzberg (G. m. b. H.) 1914.*
Stanković Tomo 1903.*

Glumina.

(Bez. Zvornik — Kr. Tuzla.)

Karić Hasan 1904.*

Gmionica.

(Kotar Derventa — okr. Banja Luka.)

Srpska zemljoradnička zadruga v Gmionici (u. s n. j.). — Konst. gl. skupština 26. travnja 1909. Zadatak: Na temelju uzajamnosti članova unaprediti kredit, privredu i gazdinstvo. Svaki zadrugar odgovara solidarno i neograničeno. Trajanje neodredjeno. Potpisuju ispod teksta firme predsjednik i zamjenik ili jedan od njih, te poslovodja. 26. travnja 1909 izabrani: Predsjednik Damjan Patković, zamjenik Jovo Krstić, poslovodja Jovo Danilović.

Gnojnice.

(Bez. Mostar — Kr. Mostar.)

Kovačina Stevan i Mirko 1913,* vinarska radnja, podp. i zastupa svaki za se.

Gnojnica.

(kot. i. okr. Tuzla.)

Softić Ahmet 1913.*

Godjević.

(Bez. Srebrenica — Kr. Tuzla.)

Jeremić Miloš 1901.*

Gojčin.

(Bez. Vlasenica — Kr. Tuzla.)

Kulović Alija 1913.*

Golubić.

(Bez. Bihać — Kr. Bihać.)

Atijas Jakob R., Holzsägenwerkhandlg. 1906.
Memagić Smajo 1906*.
Pašić Mujo, Getreide-, Leder- u. Viehhandlg. 1906.

Gomiljak.

(Bez. Fojnica — Kr. Sarajevo.)

Mato Miličević 1916.*

Goražda.

(Bez. Čajnica — Kr. Sarajevo.)

Bogdanić Ibro 1898.
Čehović H. Avdija 1912. Eigent. die Erben: Abdurahman, Fatima u. die minderj. Ibrahim, Mustafa, Munib u. Habiba. Zeichnet bloß Abdurahman Čehović.
Celin Franjo 1907, gostiona.
Deval Rico 1898 Gastw.
Droca Petar 1912.*
„Drina" Rašidkadić eff. Ibrahim i drugovi 1913. Gesell. Rašidkadić, Ibrahim, Kuljuh Mehmedbeg, Mustajbeg, Sierčić aus Goražda. Perendija Milan aus Čajnica, Filiale in Čajniča. Društvo će prama trećim osobama obvezno zastupati Ibrahim eff. Rašidkadić i Milan Perendija, svaki posebno.
Eskenazi Binjo 1898.*
Gaon Mordehaj 1891.*
Harlač Sajta 1896.*
Harlač Salko Šehović 1891.
Hotel Horwath (Anton Horwath) 1914.
Jecewicz Eduard 1896, Apotheker.
Jovanović Risto 1910*.
Kamenica Edhem 1901, Spezereihdlg.
Kreisz Josef 1891, Gastw.
Kuljuh Dervišbeg 1890.*
Kuljuh Mehmedbeg 1910.
Mašala braća Mustafa i Ibrahim 1911.* Zeichnet bloß Ibrahim.
Mičović Mičo 1910.
Moldovan Abel 1898, Schuhmacher.
Mujkić Fehim 1885.*
Muslimanska kreditna banka d. d. Filiale 1913.
Nikolić Risto 1898, Bäcker.
Obradović Simo 1905* ††.
Omeragić Arif 1890.*
Rašidkadić Ibrahim eff. 1904, Melhdlg.
Samokovlija Mošo 1894.
Šehović Salko Harlač 1891.
Sijerćić Mustajbeg 1911.*
Sijerčić Asimbeg 1898.
Slomović Djenisije 1901.*
Stojanović Vlado i Ostoja 1911.* Zeichnet jeder selbständig.
Sunja H. Mustafa 1890.*
Tisi Jovo 1898, Tischler.
Trifković Svetozar 1910.*

Vasović Jefto 1884.*
Vitorović Aleksa i Ljubomir 1912, Branntweinhdl. u. Speditionsgesch.

Gorica.

(Bez. Ljubuški — Kr. Mostar.)
Petar Kordić 1913.*

Gorica.

(Kot. Brčko — okr. Tuzla.)
Hrvatska seljačka zadruga 1913.
Komljenović Anto 1915.*

Gorica.

(Bez. Livno — Kr. Travnik.)
Hrvatska težačka udruga za zajmove i štednju na Gorici kod Livna (u. s. n. j.) Predsjednik fra Bernadin Šarić.

Gorjevac.

(Bez. Bihać — K. Bihać.)
Atijas Sivićo R. 1906*.

Gostovici.

(Bez. Maglaj — Kr. Tuzla.)
Jovanović Luka 1914.*

Grab.

(Bez. Gacko — Kr. Mostar.)
Lazar Maastilović 1913.*

Grab.

(Bez. Ljubuški — Kr. Mostar.)
Ivan Hrstić p. Jure 1913.*

Grab.

(Bez. Trebinje — Kr. Mostar.)
Spaić Vaso 1803, Getränkehdl.
Kojović Simo 1910, Weingrhdl.

Grabova.

(Bez. Travnik — Kr. Travnik.)
Krujić Avdo 1912.*

Grabovica.

(Bez. u. Kr. Tuzla.)
Andrić Bono 1914.†
Bosankić Mijo 1914.†

Grabovica.

(Bez. Kotor Varos — Kr. Banja Luka.)
Mirković Duro 1915.*

Grabska turska.

(Bez. Gračanica — Kr. Tuzla.)
Mujaković Meho 1904.

Gračanica.

(Bez. Gacko — Kr. Mostar.)
Srpska zemljoradnička zadruga u Gračanici, kotar Gacko (udruženje s neogr. jam.), 1911. Bauerngenossenschaft.

Gračanica.

(Bez. Gračanica — Kr. Tuzla.)
Abdaga H. Prohić 1910.
Adam Džebić 1910, Wagner.
Blagojević Damjan 1885.*
Blagojević Jovo 1901.*
Čehajić Rašid 1915.*
Čerimagić braća 1912.* Zeichnet Hakija.
Danon David J. 1910.
Danon Isak Rafael 1907.*
Danon Mojse Sadik 1885.*
Fazlić Gjulejman 1915.*
Gärtner Alexa & Comp. 1911.*
Hadžić Mustafa 1897.*
Halibegović Braća 1908.*
Helić Camil 1915.*
Herceg Smajo 1904.*
Hifziefendić Hasib 1913.***
Hifziefendić Mahmutaga i sinovi 1911.*
Ivanišević Pero S. 1885.*
Ivanišević Savo S. 1905.*
Ivanišević Stanko 1903.*
Ivanišević Tošo S. 1911.
Jeftić Alba 1901.* Prokurist Jovan Jeftić.
Kolaković Ilija 1907.*
Kučukalić Mujaga 1901.*
Milišić Mihajl 1895.*
Milisavljević Simo 1885.*
Milosavljević Ignjat i sinovi 1904.*
Muftić H. Mujaga 1915.*
Nedeljković Vaso 1891.*
Nešković Mihajlo 1914.*
Niemczyk St. Johann 1904, Apotheker.
Nikolić i Milosavljević 1911.
Omerbegović Mustafa 1913.*
Papo Rafael 1904.*
Petrović Niko 1885.*
Prohić H. Abdaga 1913.*
Protic S. Dimitrija 1891.*
Rafael Papo 1898.**
Rešidbegović Braća 1908.*
Rešidbegović Mahmut 1891.*
Ristic Radovan 1915.*
Rosenspitz Ignatz 1885, Steinbruch.
Serbische Sparkassa (Aktiengesellschaft in Gračanica 1912. Zeichnen je 2 Direkt. Mitgl. oder ein solches mit einem zum Zeichnen ermächtigten Beamten, kollektiv.
Širbegović & Cajić 1908.*
Stević Braća H. 1904.*
Stević Hadži Stevan 1897.*
Stević Hadži Jovo 1897.*
Stjepanović Kosta 1904.*
Sulejmanović H. Braća 1913.
Suman Rešo 1912.*
Suman Hadži Medo 1915.*
Tadić Jovo 1913.*
Tihić Bećir 1891.*
Trifković Stanko 1901.*
Žunić Mustafa 1915.*

Gračanica.

(Bez. Zenica — Kr. Travnik.)
Hadži Avdo Cogo 1908.*

Gračanica.

(Bez. Bugojno — Kr. Travnik.)
Rustanpašić Mehmedbeg 1907, Gemischtwh.

Gračanica.

(Bez. Visoko — Kr. Sarajevo.)
Vejsil Trebić 1916.*

Gračanice.

(Kotar i — okr. Tuzla.)
Vrtogic Sulejman 1913.*

Gradačac.

(Bez. Gradačac — Kr. Tuzla.)
Anaigl Josip 1884.*
Antonić Staka 1896.*
Arnautalić Zajim 1915.*
Arnautalić Ajiša 1916.*
Arnautalić Mehmed 1902.*
Bilajac Suljo 1906.*
Braća Sendić 1902.*
Gradaščević Hajribeg 1912.* Produktenhdl.
Gradaščević Osmanbeg 1911.*
Gluvačević Marta in Vranjak 1910.*
Hadžiadjulović Ibrahim 1884.*
Halilović Mehmed M. 1916.*
Hodža Michal 1904, Apotheker.
Ibrahimbegović Hadži Bećirbeg 1884.*
Ibrahimbegović Mustajbeg H. 1916.*
Jašarović Mujo 1902.*
Kabiljo Menahem 1884.*
Marenić Vinko 1914.*
Müller Ivo 1910.*
Nezić Nazif 1914.*
Popović Jovo 1884.**
Promić Muharem 1915.*
Sakić Dedo 1890.*
Stefanović S. Risto 1902.*

Gradac.

(Bez. Dervent — Kr. Banja Luka.)
Bernatović Stipo 1909.*

Gradina.

(Bez. Bosn. Dubica — Kr. Banja Luka.)

Gošić Stana udova 1909.*
Ragibbeg Džinić 1901.*

Bosn. Gradiška.

(Bez. B. Gradiška — Kr. Banja Luka.)

Alagić H. Osman 1897* u. **
Avdić Ale 1909* i marvom.
Bećirević Zaim i Adem 1901, Getrdlhdl.
Bošković J. A. 1900.* Eigentümer: Jelena Bošković. Opankenhandel.
„Bosančić Gjuro" Eigentümer: Gjorgjo Bosančić 1884, Spezerei.
Bošnjak Avdo 1892.* Hauptniederlage.
Braća Vujičić 1905.* Javni članovi i vlastnici Gjorgjo i Savo Vujičić. Potpisuje samo Savo Vujičić.
Bellina Fratelli 1909.*
Čatić Hadži Ahmet 1909.*
Čutić Ana 1909, Spezerei.
Davidović Dimitar 1914.*
Davidović Kosta 1909.*
Dukić Jovo 1901.* u. Gasth.
Elijan Irena 1914.*
Gjurić R. Gjorgjo 1884.** Prod.
Gvozdenović Lazar 1914.*
Gerzić Hasan sin Muharemov 1914.*
Hodžić Mustafa Zuhdi 1909.*
Hodžić Redžep 1914.*
Hodžić Osman 1895.*
Hodžić Vehbija 1909.*
Hrvatska štedna veresijska zadruga s. ogr. j. 1913.
Ilić Pero 1914, trg. kožom i obučarskom radnjom.
Katusić Ilija 1904.* u. Fleischh.
Katušić Nikola 1909*.
Kneževič Stevo 1909, Holzhdl.
Kondić Savo 1886, Prodhdl. u. Bäcker.
Kolarjević Jefto 1914.*
Kovačević Jovo i Marko 1914.*
Liović Jakov 1914, trg. speceraja i duhovitog pića.
Livnjak Santić Selim 1909.*
Ljubojević Jovanka 1909, trg. drvima.
Majdanac Ćamil 1914.*
Merdanović Hadži Mahmud 1914, vlastnik gvoždžarske radnje.
Mulina Gajo 1914, trg. bakalske radnje i mehane.
Malić Gjorgje 1903.* u. **
Maločić Savo, kazandžija i trgovac bakrenim sudjem 1909.
Milivojević Lazar, 1909* i marvom.
Mulalić Meho 1903, Frucht- u. Eierhdlr.†
Petrović Rade G., trgovac drvima.
Popović Petar 1884.*
Pračić H. Dedo 1885.*
Prčić Tešo 1897.*
Prvo bosansko agenturno i komisionarsko družtvo Gjorgjo Kovačević i Teofil Vučenović u. Bos. Gradiški 1901. Agentur und Kommissionsgeschäft.
Rakić Stojan 1914, trg. i vlast. obučarske radnje.
Ratković Pavle 1910.*
Repeta Simo 1901.* u. Bäcker.
Šabić Bečir, trg. daskom i ostalim drvenim materialom 1914.
Sabljić David 1884. *, Aussch. u. Schweinehändler en gros u. Getreide.
Sokolj H. Ibrahim 1884, Produktenhdl.
S. A. Subotić 1884.*** Eigentümer.
Subotić Tihomir, trgovac specerajstvom i mješovitom robom 1909.
Spitzstein & Zierer 1914.
Šarić Stevo 1891. * u. Aussch.
Topić Osman 1914.*
Todić Gjorgjo 1892.*. Eisen u. Porzellanwaren.
Todić Pero 1896. *, ** u. Kleiderh. Eigent.: Draginja verw. Todić, für ihre mdj. Kinder. Sie zeichnet selbst.
Topić Hasib 1900.* Prod., Bäcker u. Müller.
Varjačić Stephan plem. 1893, Apotheker. Eigent.: Stephan pl. Varjačić.
Vasić Nikola M. 1902.*
Vasić Kosta 1895.* u. en gros. Eigent.: Savka verwitw. Vasić, für ihre mdj. Kinder. Zeichnet selbst.
Vehabović Osman, trg. drvima 1909.
Vidović i Kovačević 1908, Agent u. Komm. Gesch. Članovi Vaso Vidović i Gjorgje Kovačević.*

Gradnići.

(Bez. Mostar — Kr. Mostar.)

Hrvatska seljačka blagajna za zajmove i štednju, zadr. sa neogr. jamstv., 1911.

Grahovo.

(Bez. Livno — Kr. Travnik.)

Dobrijević Ilija 1891.*
Grčić Ilija 1899.*
Radlović Jovan 1907.* †
„Braća Jovanović" 1899.*
Šarić Brüder 1900.*
Novaković Špiro 1908.*

Grbavci.

(Kot. Bosn. Gradiska — okr. Banjaluka).

Babić Milan 1908.* Ausschank u. Spezerei.
Matavuj Simo 1915.*
Bogosavac Draginja 1914.*

Grbavica.

(Bez. Brčko — Kr. Tuzla.)

Pudić Jovo 1915.*

Grbeta.

(Bez. Brčka — Kr. Tuzla.)

Gajić Gojo trg. marvom 1913.
Gajić Savo 1915.*
Marković Mikajlo 1915.*
Marković Stevo 1915.*

Grebnice.

(Bez. Gradačac — Kr. Tuzla.)

Hrvatska seljačka zadruga za zajmove i štednju, z. s. n. j. (Kroat. Bauerndarlehens- u. Sparkassa G. m. u. H.) 1912.
Mijić Blaž 1893.*
Srpska Zemlj. zadruga 1911.

Greda.

(Bez. Bos. Gradiška — Kr. Banja Luka.)

Drinić Gjordjo tečarine pićem i mlinskogobrta und Gastw. 1915.*

Grkovci.

(Bez. Livno — Kr. Travnik.)

Majstorović Jakov 1907.
Nenadić Marko 1907.†

Grivnice.

(Bez. u. Kr. Tuzla.)

Rahmanović Osman † * Filiale.

Grk

(Bez. Dervent — Kr. Banja Luka.)

Trivunović Simo 1915.*

Grude.

(Bez. Ljubuški — Kr. Mostar.)

Čale Ivan pk. Frane 1913*.
Braća Čorluke 1907.*
Hrvatska seljačka kasa za zajmove i štednju (zadruga s neograničenim jamstv.) 1910.

Guča Gora.

(Bez. und Kr. Travnik.)

Hrvatska seljačka zadruga za zajmove i štednju u Gučoj Gori (zadruga s neogr. jam.), 1911. Kredit- u. Spargenoss. Präs.: Fra Marijan Duić.
Lovrinović Ivo 1908, Spezereigesch.

Gudavac.

(Kot. Bos. Krupa — okr. Bihać.)

Srpska zemljoradnička zadruga udruženje s neograničenim jamstvom 1913.
Veljko Cvijić 1914.*

Gumjera.

(Bez. Prnjavor — Kr. Banja Luka.)

Woiciech Dubiel 1902.*

Gušte.

(Bez. Gradačac — Kr. Tuzla.)

Mitrović Luka 1902.*

Gusteri.

(Bez. Zvornik — Kr. Tuzla.)

Matić Risto 1904.*

Gvozdenović.

(Bez. u. Kr. Tuzla.)

Tulumović Bajro, Getreide- u. Kurzwhdl.

Gvoždjani.

(Bez. Fojnica — Kr. Sarajevo

Čohadžić Abid 1901.*

Hadžići.

(Bez. und Kr. Sarajevo.)

Hadzići Ključ.

Draganović Ibro 1915.*

Hadži Mehtić.

(Bez. Prijedor — Kr. Banja Luka.)

Babić Ljubica 1909.*
Radivojac Nikola i brat 1906.*

Hajderovci.

(Bez. B. Dubica — Kr. Banja Luka.)

Balaban Božo 1914.*

Halilovci.

(Bez. Sanskimost — Kr. Bihać.)

Počuć Miloš 1907.*

Han-Compagnie Vitez.

(Bez. und Kr. Travnik.)

Pinto David M. 1911, Handelsfirma, Filiale.
Pinto Josef B. 1911.*
Rütgers Guido 1899, Imprägnierungsanstalt und Holzpflasterungsgeschäft. Filiale der Wiener Hauptniederlassung.
Schucany Giovani 1906, Produktenhändler.

Hasanbega Jasenica.

(Bez. Krupa — Kr. Bihać.)

Bišćević Hrustanbeg 1910.*

Hašani.

(Bez. Bosn. Krupa — Kr. Bihać.)

Ćuk Špiro 1914.*
Novaković Andrija 1914.*
Srpska zemljoradnička zadruga u Hašanima (udruženje s neograničenim jamčenjem); landwirt. Genoss. Präs.: Stojan Novaković.

Holibe Turske.

(Bez. Dervent — Kr. Banja Luka.)

Bajrić Murlo.
Havić Mustafa.

Holjnjak.

(Kr. Sarajevo.)

Džafić Osman 1912.*

Homolj.

(Bez. Fojnica — Kr. Sarajevo.

Petrović Ivan 1905.* †† Zeichnet der Eigentümer: Petar Petrović.

Hrasnica.

(Bez. u. Kr. Sarajevo.)

Mrázek Viktoria, 1914. Gastw.
Pamučina Drago 1890.*
Trklja Ilija 1912.*

Hrasno.

(Bez. u. Kr. Tuzla.)

Hujdur Meho 1913.*

Hreša.

(Bez. u. Kr. Sarajevo.)

Mušić Hasan 1911, Viehhdl.

Hrg.

(Bez. Maglaj — Kr. Tuzla.)

Stakić Vasilije 1914.*

Hripavci.

(Bez. Ključ — Kr. Bihać.)

Rešid Zukanović 1907, Getreide- und Viehhandlg.
Husein Sejarić 1907.*

Hrvaćani.

(Bez. Prnjavor — Kr. Banja Luka.)

Bobrek Aleksa 1915, sitničarskom robom, Kurzw.
Radanović Simeon 1905.*
Richtermoc Franz 1914.*
Swajkowski Ilija 1909.*

Gornji Hrgovi.

(Bez. Gradačac — Kr. Tuzla.)

Marojević Mato 1902.*

Hrustovo.

(Bez. Ključ — Kr. Bihać.)

Merdanović Osman Hodža 1903.*.

Hum.

(Bez. Trebinje — Kr. Mostar.)

Maslač Ivo 1909, Gastw.
Adžović Gjorgjo 1911.*

Humac.

(Bez. Ljubuški — Kr. Mostar.)

Kovač Grgo 1902.*
Hrvatska seljačka kasa za zajmove i štednju. zadruga s neogr. jamstv., 1911.

Humeci.

(Bez. Brčko — Kr. Tuzla.)

Braća Muratović 1915.*
Šerifović Husejn 1901.*
Šerifović Šerif 1912.*
Tanić Hašim 1912.*

Humići.

(Bez. Ključ — Kr. Bihać.)

Hamedović Osman 1912.* Konkurs.

Humilišani.

(Bez. Mostar — Kr. Mostar.)

Alaga Vejzović 1912.

Ilidža.

(Bez. und Kr. Sarajevo.)

Martinčević Pero 1908, Gastw.
Klemens Johann 1913, Gastwirt.
Oreskovits Julie 1916.*

Ilova velika.

(Bez. Prnjavor — Kr. Banja Luka.)

Kovačević Filip 1909.*
Stojić Savan 1909.*
Trivalić Vukašin 1909.*

Imljani.

(Kot. Kotor-Varoš — okr. Banja Luka.)

Srpska zemljoradnička zadruga u Imljanima (u. s. n. j.)
Tomić Savo 1915.*

Ivanica.

(Bez. Trebinje — Kr. Mostar.)

Duper Ilar 1910.*

Ivanjska.

(Bez. und Kr. Banja Luka.)

Jovanović Anto 1910.*
Teinović Rade 1893,* u. Produktenhdl.
Todorović Mile 1895.*

Izačić-Prnjavor.

(Bez. Bihać — Kr. Bihać.)

Delić Mustafa 1906.*

Izačićgrad.

(Bez. Bihać — Kr. Bihać.)

Ibrahim Lalić 1907.*

Jablanica.

(Bez. Maglaj — Kr. Tuzla.)

Abadžić Pajo 1913, Produktenhdlg.

Jablanica.

(Bez. Bosn. Gradiška — Kr. Banja Luka.)

Koprenović Niko 1900.* Prod.
Gjurić Gjorgjo R. 1902** u. Produkte.

Jablanica.

(Bez. Konjica — Kr. Mostar.)

Arapović Vjekoslav 1913.*
Bjelica Milan 1907* u. Prod.
Jefto Popović 1889.*
Mihać Gligo 1899.*
Mihać Jovo 1913.*
Zeco Ibrahim 1913.*

Jabuka.

(Bez. Ćajnica — Kr. Sarajevo.)

Ikonić Ljuboje 1898, Gastw.

Jajce.

(Bez. Jajce — Kr. Travnik.)

Andjukić Ivo 1910* u. Gastwirt.
Altarac Jako 1910.††
Altarac J. Salomon 1905.*
Andjić Jozo 1904.*
Arapović Hadži Mehmed 1895.*
Bilan Mijo 1900, Produktengeschäft.
Bosnische Elektrizitäts-Aktiengesellschaft 1897.
Chornitzer Karl 1900, Apotheke.
Delić Risto R., Manufakt. und Spezereigesch. 1912.
Engel Jakob 1900.*
Engel Sandor 1906, Spezereiw.
Eminefendić Mujo 1907.*
Filipović Josip i sinovi 1907.*
Gostinčar Ludwig 1904, Gasth.
Grof Martin 1907, Agent u. Komm. Gesch.
Hrvatska banka, d. dr. u Travniku, podružnica Jajce 1912.
Hrvatska seljačka zadruga s. n. j. u Jajcu 1912. Presjed. Fra Stipo Nevistić.
Kapetanović Mahmutbeg 1900.* †
Krpo Muharem 1910.*
Manolo Ivan 1900, Weinhandlg.
Matekalo Cvjetko 1891.*
Matekalo našljednici Jerke 1901, Produkten u. Spiritushandlg.
Osmanović Hadži Braća 1908.*
Pribitzer Josef 1905, Hotelier.†
Saračević Šerif 1886.*
Salom D. Jakob 1886.*
Salom Daniel D. 1908.*
Toth Johann 1905, Hotelier.
Zjajo Hadži Muharem 1907.*
Žužić Zuhdi eff. 1910, Spezereihandlg.

Jaketići.

(Bez. Srebrenica — Kr. Tuzla.)

Malešević Stojan 1913† u. Prod.

Jakubovci.

(Bez. Banja Luka — Kr. Banja Luka.)

Pečanac Lazar 1902.*

Janja.

(Bez. Bijeljina — Kr. Tuzla.)

Alibegović Emin 1890.*
Alibegović Mehmedbeg 1915.*
Alibegović Dervišbeg 1915.*
Baić Pero 1904.*
Čoralić Adam 1915.*
Grbić Nikola 1899, Bäcker.
Huremović H. Hasan 1915.*
Hadžić Salih 1914.*
Husagić Husejn 1915.*
Huremović Adem 1911.*
Huremović Alija 1890.*
Huremović Halil 1901.*
Lazić Elisabeta 1915.*
Mehmedović H. Salih 1915.*
Mešanović - Korajac Omer 1915.*
Muharemović Hadži Ibrahim 1911.*
Muharemović Omer 1884.*
Nurija H. Abdić 1910.*
Rešić Uzičanin Hadži Dahmo 1884.*
Skokić Hasan 1915.*
Schwarzsberg Josef 1915.*
Skokić Mehaga 1913.*
Sofić Sejdo 1915.*
Spasojević Kosta 1884.*
Stjepanović Risto i Diko 1894.
Stjepanović Diko 1915.*
Teočanin Mustafa 1890.***
Velagić Avdo 1915.*
Velagić Omer 1915.*
Velagić Gjulaga 1885.*
Vujović Gjuro 1901.*

Janjari gurbetski.

(Bez. Bjelina — Kr. Tuzla.)

Rahimić Mujo 1915.*

Janjari Srpski.

(Bez. Bjelina — Kr. Tuzla.)

Manojlović Risto 1894*, früher in Bijeljina.

Janjari turski.

(Bez. Bjelina — Kr. Tuzla.)

Adembegović Mujo 1915.*
Džanič Hadži Junuz 1885.*
Gligorević Stanka 1915.*
Hajdarbegović Hašimbeg 1899.
Hasanović Ibrahim 1915.*
Hodžić Jusuf 1915.*
Korajkić Suljo 1915.*
Omerović H. Ibrahim 1901.*
Salibegović Šemso 1885.*
Valjevac Osman 1898.*
Korajkić Mehmedaga 1901.*
Stefanović Alexa 1906.*

Janjila.

(Bez. Bos. Petrovac — Kr. Bihać.)

Solomun Dimitrije 1912.*

Jasen.

(Bez. Trebinje — Kr. Mostar.)

Traparić braća 1911* u. Getränke. Gesellschafter: Todor u. Spaso. Zeichnet bloß Spaso.

Jasenica.

(Bez. Trebinje — Kr. Mostar.)

Gojšina Stevo 1910, Spezereiwarenhändler.
Vlačić Trifko 1910.*

Jasenica turska.

(Bez. Bosn. Krupa. — Kr. Bihać.)

Megjedović Jusuf 1911.*
Sedić Huse 1912.*

Jasenovi potoci.

(Bez. Varcar Vakuf — kot. Travnik.)

Milojević Marko 1907.*

Jazovac.

(Bez. Bosn. Gradiška — Kr. Banjaluka.)

Jeginov lug.

(Bez. u. Kr. Tuzla.)

Tadić Petar 1914.†

Jelačići.

(Kr. Sarajevo.)

Demir Halil 1912.*

Jelašinovci.

kotar Sanskimost okr. Bihać.

Srdić Stevan 1913.*
Srpska zemljoradnička zadruga udr. s. n. j. 1912.

Jelah.

(Bez. Tešanj — Kr. Banja Luka.)

Mikolajewicz Albina 1901,* u. Gastw.

Jelaške.

(Bez. Kladanj, kot. Tuzla.)

Trakić Ibrahim 1914.*

Jelićka.

(Bez. Prijedor — Kr. Banja Luka.)

Glišo Purišić 1901* u. Landesprodukte.

Dol. Jelovac.

Bez. Bosn. Dubica — Kr. Banja Luka.)

Macura Tode, 1914† u. Produktenhddlg.
Macura Filip 1914.*
Pero Čagjo 1905,* Filiale in Prijedor.
Vučenović Vaso,* 1908.

Srpska zemljoradnička zadruga (u. s. n. j.), konst. glavna skupština 15. lipnja 1909. Zadatak: Na temelju uzajamnosti članova unaprediti kredit, privredu i gazdinstvo. Svaki zadrugar jamči solidarno i neograničeno. Trajanje neopredjeleno. Potpisuju pod tekstom firme: predsjednik i zamjenik njegov ili jedan od njih i poslovodja. 15. lipnja izabrani su bili: predsjednikom Filip Balaban, zamjenikom mu Gjorgjo Filipović a poslovodjem Blagoje Šiljegović.

Jelovac gornji.

(Bez. Prijedor — Kr. Banja Luka.)

Jajčanin Ruža 1909.*
Reljić Stojan 1909.*

Jezero.

(Bez. Jajce — Kr. Travnik.)

Aganović Ahmedbeg 1908.**
Aganović Bećirbeg 1910.*
Aganović Zaimbeg 1896, Holzgeschäft.
Hasić H. Sadija i Mehmed 1908.*
Malkoć Ibrahimaga 1901.*††
Ubović Milan 1908.†

Jezersko.

(Bez. Bosn. Krupa — Kr. Bihać.)

Crnkić Bećo 1907.*
Harčević Zejnil 1901.*
Selimagić Selim 1911.*

Johova.

(Bez. Bos. Dubica — Kr. Banja Luka.)

Miljatovic Lazo 1914.*

Johovica.

(Bez. Sanskimost — Kr. Bihać.)

Sovilj Stevan 1907.*

Jošavka.

(Kot. i okr. Banja Luka.)

Srpska zemljoradniška zadruga (u. s n. j.). Konst. glavna skupština 7. svibnja 1909. Zadatak: Na temelju uzajamnosti članova unaprediti kredit, privredu i gazdinstvo njihovo. Svaki zadrugar jamči solidarno i neograničeno. Trajanje neopredjeljeno. Potpisuju pod tekstom firme: predsjednik i njegov zamjenik ili jedan od njih ter poslovodja. 7. svibnja 1909 izabrani su predsjednikom Gligorije Branković, Novak Radić zamjenikom a poslovodja Nedo Savičić.

Junuzovci.

(Kot. Bos. Gradiška — okr. Banja Luka.)

Roguljić Gjuragj 1914.*
Vidović Mihajlo 1909.*
Srpska zemljoradnička zadruga (sa neograničenim jamčenjem) 1911. Bauerngenossenschaft. Präs.: Mile Željić.

Junge H. Alić.

(Kot. i okr. Banja Luka.)

Vukmanović Stevo 1910.*

Junuzovići turski.

(Bez. Maglaj — Kr. Tuzla.)

Camdžić Emin 1913.*
Šabanović Hasan 1913.*

Jutrogošta.

(Bez. Prijedor — Kr. Banja Luka.)

Lazo Majstorović 1904.* Spezereiwarenhdlg.

Jutrogušte-Trgovište.

(Bez. Bosn. Novi — Kr. Banja Luka.)

Kadina voda.

(Bez. und Kr. Banja Luka.)

Petrović Jovo 1894.* Zeichnet Mileva Witwe Petrović. Eigent.: der Ges. Firma Mileva Witwe Petrović, Ljuba Witwe Petrović. Tošo, Gjorgjo, Milan und Jovo Petrović Minderjährige.

Kakanj Doboj.

(Bez. Visoka — Kr. Sarajevo.)

Alojbegović H. 1916.*
Derviš Fašarspahić 1916.*

Kakmuž.

(Bez. Gračanica — Kr. Tuzla.)

Srpska zemljoradnička zadruga (u. s. n. j.). 1913. Präs.: Simo Vidaković, Vizepräs.: Stanoja Ilić, Geschäftsführer: Todor Cvijanović.

Kaoci.

(Kot. Prnjavor — okr. Banja Luka.)

Srpska zemljoradnička zadruga u Kaocima u. s n. j. 1910.

Kalinovik.

(Bez. Foča — Kr. Sarajevo.)

Andrić Ilija 1911.*
Čokorilo Mitar 1900.*
Milinković Lazo 1911* u. Getränke.
Rakić Aleksa 1901.
Talian Berta 1911. Gastw.
Srpska zemljoradnička zadruga s neogr. jam. 1911.

Kamengrad dônji.

(Bez. Sanskimost — Kr. Bihać.)

Burnić Smajl 1907, Getreideh.
Dekić Alija 1893.*
Džanan Selman 1907.*
Karabegović Huse 1907, Getreide- u. Lederh.
Karabegović Dedo, Eier- u. Geflügelh.
Smailović Juso 1911* u. Getreide.
Jakupović Smail 1911.*
Zejnil Seliman 1912.*
Šekić Husejn 1914.*

Kamengrad gornji.

(Bez. Sanskimost — Kr. Bihać.)

Sarčević Ibrahim 1911.*

Kamenica.

(Bez. Prnjavor — Kr. Banja Luka.)

Nebesny Ivan 1905.*
Harijan Ivan 1914.*
Harijan Varvara 1916.*
Pelechati Jakim 1915.*

Turs. Kamenica.

(Bez. Tešanj — Kr. Banja Luka.)

Serhatlić Ramo 1915.*

Kamičak.

(Bez. Ključ — Kr. Bihać.)

Hasanbegović Šerif 1890.*

Kamičani.

(Bez. Prijedor — Kr. Banja Luka.)

Aljetić Ahmet 1902.*
Ćolić Meho 1904.*
Paratušić Mustafa 1905. †
Mehanović Hasan 1914.*

Karajzovci.

(Bez. Bosn. Gradiška — Kr. Banja Luka.)

Jefto Žmirić 1900,* Getreideh.
Stević Vaso Gj. 1914.

Karanovac.

(Bez. Gračanica — Kr. Tuzla.)

Zižak Petar 1913, Holz- u. Mehlhdlg.

Kazaginac.

(Bez. Županjac — Kr. Travnik.)

Marko Čavar 1900, Produktengeschäft.

Kerep.

(Bez. Gradačac — Kr. Tuzla.)

Fazlić Mujo 1908.*

Kevljani.

(Bez. Prijedor — Kr. Banja Luka.)

Kevac Fata 1904.*

Kifino selo.

(Bez. Nevesinje — Kr. Mostar.)

Simo Zirojević 1913.*

Kijevci gornji.

(Bez. Bos. Gradiška — Kr. Banja Luka.)

Gjurić Risto 1909.*
Gibača Ostoja 1914.*

Kijevo.

(Bez. und Kr. Sarajevo.)

Sušić Risto 1900, Gastw.

Kijevo.

(Bez. Sanskimost — Kr. Bihać.)

Kurbegović Ago 1911.

Kiseljak.

(Bez. und Kr. Sarajevo.)

Besarović Gj. Risto 1891. Badepächter.
Ćondro Jozo 1898.
Delak J. 1911*, Hotel u. Gastw.
Hrvatska seljačka zadruga s neogr. jam. 1911, Bauerngenoss. Präs.: Ćiro Katavić, član upr. Petar Delipetrović.
Lukić i Krstić 1911, Fleischer u. Viehhdl. Gesellschafter: Jozo Lukić u. Ivo Kristić, zeichnet bloß der Erstgenannte.
Montija Juda S. 1901.*
Muntija J. Juda, 1901.*
Petrović Angja i sinovi 1911* u. Einkehrgasthaus. Zeichnen: Angja, Ljuba i Dušan, jeder selbständig.
Petrović Krsto 1898.*
Schwab Franz 1893, Schmied und Wagner.

Kiseljak.

(Bez. Fojnica — Kr. Sarajevo.)

Schwab Marie 1916.*

Kladanj.

(Bez. Kladanj — Kr. Tuzla.)

Altarac Mordo 1885.*
Čato Mujo & Comp. 1890.*
Drapić Mustafa 1915.*
Gjozić Mehmed 1912.*
Hasić braća 1899.*
Hasić Hasan 1890.*
Hasić Halilaga 1913.*
Hašić H. Salih 1911.*
Israel Osmo 1885.*
Karger Leopold 1904, Gasth. u. Sägewerk.
Kupus H. Sulejman. 1909.*
Mašić Osman 1890.*
Ruščuklija Hamzaga 1885.*
Rustemović Mustafa 1890.*
Rustemović Mujaga 1912.*
Salihamidžić Ibro 1913.*
Savić Timotija 1904.*
Gjukić Jovo 1911.*
Hasić H. Salih 1911.*
Mešković Omer 1915.*
Nedimović Kadić Zahid 1913.*
Likić Avdo 1913.*
Arnautovic Ibrahim 1913.*
Gojačić Osman 1913.*
Gogić Sulejman 1913.*
Buševac Suljo 1913.*
Bukvić Mujo 1914.*
Hasić Šefket 1914.*
Gjozić Sabit 1914.*
Mehanović Mujo 1915.*

Kladuša mala.

(Bez. Cazin — Kr. Bihać.)

Cufurović Sulejman 1911.*
Džanić Abdija 1914.*
Sarajlija Sulejman 1914.*
Sarajlija Ibrahim beg 1901.*

Klakar dol.

(Bez. Derventa — Kr. Banja Luka).

Kostić Aleksander 1909.*
Srpska zemljoradnička zadruga, (n. s. n. j.) 1913. Präs.: Gligor Kokić, Vizepräs.: Risto Vidičević, Geschäftsführer: Pejo Svičić.

Klakar Gornji.

(Bez. Derventa — Kr. Banja Luka).

Srpska zemljoradnička zadruga, udruženje s neogr. jam. 1912. Präs.: Theodor Rijić.

Klakari.

(Kot. i okr. Banja Luka.)

Popović Risto 1910.*

Kladuša velika.

(Bez. Cazin — Kr. Bihać.)

Badnjević Pašalić Rasimaga 1906 in Konkurs.
Badnjević Pašalić Ibrahimaga 1911.*
Badnjević Pašalić Fehimaga 1911.*
Bulić Marko 1911.*
Duraković Omer 1911.*
Hrnčić Meho 1911.*
Kučinić Mate 1907.*
Miličevic Uroš 1907, Bäcker.
Nadarević Murat 1901.*
Pajazetović Ahmet 1914.*
Sarajlija Salihaga 1911.* Filiale in Mala Kladuša.
Reserovic Mešo 1914.*
Šuvić Zećo 1915.*
Valjačić Ale 1914.*

Klašnice.

(Bez. und Kr. Banja Luka.)

Leić Anton i Kristina gostiona 1909.*
Milanović Savo 1904.*
Vuković Tomo 1916.*

Klišević.

(Bez. Bihać — Kr. Bihać.)

Kulenović Mustajbeg 1906.*

Kljevci.

(Bez. Sanskimost — Kr. Bihać.)

Stojnović Stojan 1911.*

Ključ.

(Bez. Ključ — Kr. Bihać.)

Aničić Bozo 1915.*
Arnautović Smajo 1907, Felle und Eier.
Bojić Fehim ef 1915.*
Bovan Jefto 1901.*
Cadek Matthias, Schuhwarenhandlung 1902.
Čebedžić Lj. trg. manufak. mješovite i stoklarske robe 1912.
Čebedžića Jove sinovi 1908* in Konkurs.
Cokić Atifaga 1907.***
Dakić Petar J. 1911.*
Dijab Avdia 1907, Cafetier.
Filipović braća 1907.**
Filipović Šerifbeg 1906, Pflanzen- u. Holzhandlung.
Filipović Šerifbeg i drugovi 1911, Holzhdl. Zeichnen kollektiv je 2 Gesellschafter, u. zw.: Dr. Danilo Dimović nur mit Fran Tomz; Ivan Hribar mit Dr. Danilo Dimović oder mit Šerifbeg Filipović: Fran Tomz nur mit Šerifbeg Filipović.
Glamočak Alia 1901.*
Hadžić Bećir aga 1915.*
Handžić Dedo 1902.*
Hrvatska seljačka zadruga s neogr. jam. u Ključu 1911, Bauerngenoss. Präs.: Ivan Knežević. Vizepr.: Marko Tiljak. Je einer von diesen zeichnet kollektiv mit je einem Direktionsmitglied.
Hukelić Hasan 1903, Schmied.
Ilić Zaharija 1891.*
Jagodić Spiro 1901.*
Janković Spiro 1911.**
Malleczek Johann 1902, Bauunternehmer.
Mijić Gjuragj 1907, Bäcker.
Mikić Ostoja 1890.*
Mladenović Spaso * i gvoždža 1912.
Mlagjenović Gjorgjo 1905, Kupferwaren u. Getreidehandlung.
Ranak Avdo 1911.*
Savić Savka, Fleischhauerei.
Srpska zemljoradnička zadruga (u. s. n. j.) 1913. Präs.: Duro Dragić, Vizepräs.: Milan Bokan, Geschäftsführer: Djordje Končar.
Stanivuković Risto 1911.* u. Produktenhdl.
Stein Rudolf 1904, Mühle u. Holzhdlg.
Sipraga Jovo 1904.*

Klobuk.

(Bez. Ljubuški — Kr. Mostar.)

Hrvatska seljačka kasa za zajmove i štednju u Klobuku (zadruga sa neograničenim jamstvom).

Klokotnica.

(Bez. Gračanica — Kr. Tuzla.)

Atias Salom 1897.*
Džaferović Hifzo 1913, Produktenhdlg.

Kmečani.

(Bez. u. Kr. Banja Luka.)

Kozomora Risto 1915.*
Ljubojević Petar trgovac sitničar krmcima žitom i duhan trafiku 1914. Kurzw. u. Produkten, Tabaktrafik.

Knežina.

(Bez. Vlasenica — Kr. Tuzla.)

Džindo Mehmed 1913.
Dzindo Mujo 1912.*
Kukić Mušan 1892.†
Perendija Marko.
Sarajlić Ahmet 1892.*
Srpska zemljoradnička zadruga u Knežini udruženje sa neograničenim jamčenjem 1910.

Bosn. Kobaš.

(Bez. Prnjavor — Kr. Banja Luka.)

Dedić Mustafa 1903.*
Dizdarević Mehaga 1905.*
Gjekić Isakija 1893.*
Gjekić Lazar 1902.*
Gjekić Petar 1913.*
Janković Marko 1893.*
Janković Mladen 1915.*
Travljanin Hasib 1903.*

Kobiljdô.

(Bez. und Kr. Sarajevo.)

Milić Lazar 1911.* u. Getränke.

Kobilja glava.

(Bez. Gacko — Kr. Mostar.)

Bjelica Mihajlo 1909.*

Kokor.

(Bez. Prnjavor — Kr. Banja Luka.)

Gunjić Gjorgjo, i 1909, žitom.*

Kola.

(Kot. i. okr. Banja Luka.)

Gajić S. Milan 1910.*
Skorup Bečir ef. 1915.*

Kolunić.

(Bez. Bosn. Petrovac — Kr. Bihać.)

Prvi Kolunički motorni mlin Jakov Mirkovića 1913.

Komorani.

(Bez. Livno — Kr. Travnik.)

Kalender Bećir 1891.†

Komarica.

(Bez. Dervent — Kr. Banja Luka.)

Anto Stopić 1901.*
„Prnjatovića Pere našlednici“ (Nachfolger) 1902.* Zeichnet: Lenka Prnjatović.

Komušina.

(Bez. Tešanj — Kr. Banja Luka.)

Hrvatska seljačka zadruga s. n. j. 1914.
Ponjavić Tadija 1914.*
Starčević Jakov 1914.*

Königsfeld.

(Bez. Bos. Gradiska — Kr. Banja Luka).

Bauer Cristian, 1914, Spezerei u. Gastw.
Bäuerlicher Spar- und Darlehenskassenverein für die deutsche Kolonie Königsfeld (Gen. m. unbeschr. Haftung) 1913. Landwirtschaftliche Genossenschaft. Präs.: Vereš Thomas, Vizepräs.: Balt Jan.

Konjic.

(Bez. Konjic — Kr. Mostar.)

Alija Arnaut Ribić i sin Avdo 1913* (podp. i. zast: Alija A—R).
Agić Islambeg 1914.*
Babinski Waclaw 1913, Apotheke.
Braća Džumhur 1900.*
Dicca Peter 1911.*
Grković Sava 1901.*
Hrvatska seljačka blagajna za zajmove i štednju (zadr. s. n. j.) 1913.
Hadžihusejnović Džafer i Idriz 1899.*
Konjička filijala srpske banke (d. dr. u Mostaru.).
Lažetić Mitar 1885.*
Leichner Samuel 1909, Fleischhauer.
Lugić Hamid 1914.*
Ljubović Pašabeg 1914.*
Mulić Hamid 1884.*
Mužijević Spasoje 1910.*
Mužijević Todor 1910.*
Proho Alija 1885.*
Proho Camilaga 1913.*
Prohić Salih 1914.**
Repovac Junusbeg 1911.*
Terzić V. sinovi 1899.*
Sokolović Sabit 1909.***
Vajzović Sabit 1884.*
Vajzović Džulaga 1913-*

Konstanc.

(Bez. u. Kr. Banja Luka.)

Holzverwertungs-Aktiengesellschaft, Direktionsrat Fritz Schneider.

Kopčić.

(Bez. Prozor — Kr. Travnik.)

Kadrić Sulejman beg 1906.*
Mustajbeg Mahmudbegović 1913.*

Koprivna.

(Bez. Gradačac — Kr. Tuzla.)

Pero Lazić 1896.*

Koraća.

(Bez. Dervent — Kr. Banja Luka.)

Gusak Pejo 1902.†
Hrvatska seljačka kasa za zajmone i štednju, zadruga s neogr. jam. 1912, Spar- u. Kreditgenoss. Präs.: Markian Jozić.

Koraj.

(Bez. Bijelina — Kr. Tuzla.)

Agić Mahmud 1915.*
Begić Lutvo 1915.*
Braća Bajrić 1915.*
Halilović Avdo 1915.*
Islamović Mustafa 1915.*
Konjić Sulejman 1915.*
Muharemović Ago 1915.*
Sinanović Rizah 1915.*
Sajtović Muslim 1915.*
Uzejrović Kadrija 1915.*
Uzejrović Džemal 1915.*
Sarajli Alija 1885.*
Sabić Alija 1885.*
Šuki Abdulah-Abdul 1905.*
Mustafić Jakup 1910.*
Zejirović Ibrahim 1910.*

Korča.

(Bez. u. Kr. Sarajevo.)

Brčkalija Ahmet 1911.*

Korenita.

(Bez. Bjelina — Kr. Tuzla.)

Pajkanovic Marjan 1890.*
Radovanović Cojetin 1915.*

Koševo.

(Bez. Sarajevo.)

Beglerović Salko 1900,* handžija. Kobilaglava.
Hrázský Raimund 1915, Milchhandl.
Nasl Franz 1905, Schlosser.

Kosijerovo.

(Bez. Bosn. Gradiška — Kr. Banja Luka.)

Jelovac Danilo 1914.* (Inh.: Branko, Živko u. Mira Jelovac) Ziegelei und Mühle, Getreidehandel, Gastw.
Pečanac Luka 1912.* Zeichnet: Vaso Pečanac.

Kostajnica.

(Bez. Gračanica — Kr. Tuzla.)

Atias Mojse 1885.*

Bosn. Kostajnica.

(Bez. Bosn. Novi — Kr. Banja Luka.)

Baić M. Mile 1905.* u. Produktenhdl.
Čurić. Joso 1884.*
Krneta Simo, Kommissionär, 1909.
Krneta Stevo 1910, Agentur.
Marinković Andja 1893.*
Pašanović Medo 1884.*
Pavelić Pajo 1909.*
Peršić Juro 1901.*
Petrović Uroš 1906* und Früchtenhändler.
Ostružnjak Anton, trgovac blagom, 1909.
Schröder Alexander, Holz- und Bretterhandlung in Požega. Filiale in Bosn. Kostajnica. Alexander Schröder trgovina drvenom gradjom i daskom u Požegi (podružnica Bosn. Kostajnica) 1909.
Slijepčević Stojan 1891.*
Srpska zemljoradnička zadruga u. Bos. Kostajnici, u. s. n. j. 1910. Geschäftsleiter: Milan Amidžić.
Tihić Ahmet i Mehmed 1910.*
Tihić Salkan 1884.*

Novi Martinac.

(früher Kličkovo Brdo.)

(Kot. Prnjavor — okr. Banja Luka.)

Ludziak Andreja 1910.*

Kobatovci.

(Kot. i. okr. Banja Luka.)

Pišteljić Vaso 1911.*

Konjuhovci.

(Kot. Prnjavor — okr. Banja Luka.)

Ćuran Šerif 1909.*

Kostrč.

(Bez. Brčka — Kr. Tuzla.)

Mikić Marko 1897.*
Živković Marjan 1913.*

Košutica.

(Bez. Rogatica — Kr. Sarajevo.)

Vasić-Galović Gjorgjo 1904.*

Kopanica.

(Bez. Brčko — Kr. Tuzla.)

Abdulah Kadić 1890.*

Kotezi.

(Bez. Ljubinje — Kr. Mostar.)

Burić Ivan 1914.*

Kotorsko.

(Bez. Derveut — Kr. Banja Luka.)

Filipović Pero 1902.*
Filipović Ostoja Erben 1892.*
Halilović Meho 1912.*
Huskić Muharem 1909.*
Odobašić Muharem 1903.*
Smajlović Mustafa 1909.*

Kotor-Varoš.

(Bez. Kotor-Varoš — Kr. Banja Luka.)

Anušić Marko 1915.*
Dizdar Muharem vlastnik trgovine i obrta sa obućom 1914. Schneider u. Kleiderhändler.
Dizdar Hasan i bojadžimica 1914.*
Dizdar Mujaga 1904.*
Dizdar Mustafa 1911* u. Getreide.
Glavaš Todor 1914.*
Hadžiselimović Atif 1902.*
Hadžiselimović Bećir 1892.*
Hrvatska težačka blagajna za zajmove i štednju s neogr. jam. 1911. Bauernkassa. Präs.: Fra Jozo Garić.
Karaselimović Hadži Muharem 1891.*
Korić Kasim 1914.*
Jovetić S. 1902.*
JuričevićMarkoBäckerei.pekarska radnja 1914.
Mišić Ivan 1902.*
Orlić Marko 1915.†
Stipić Ilija 1914.*
Todić Vaso 1901, Bäcker.
Tuzlić Hamid Schuhmacher 1914.
Vehabović Osman 1904.*
Zajmović Husein 1902.*

Kovanje.

(Kr. Sarajevo.)

Čolić Kadrija 1912.*

Kozarac.

(Bez. Prijedor — Kr. Banja Luka.)

Balić Kamber 1913.*
Džihić braća 1904.*
Fazlić Meho 1909.†
Hadži Osmanagić-Tadžić Mehmed 1905.*
Hodžić Meho 1905.*
Schmutzer Karl 1900, Holzwarenfabrik.
Softić Iso 1884, Produktenhdl.
Balić Sulejman 1909, Spezereiwaren- u. Produktenhändler.
Fazlić Meho. 1909,* Viehhändler.
Handić Salih 1909.* u. **
Hrustić Bećir 1909.*
Sušić Paso 1914.*
Tadžić Osmanagić Hadži Zaim 1905.*

Kozaruša.

(Bez. Prijedor — Kr. Banja Luka.)

Beslagić Sejfija 1909.*
Crnić Braća članovi jesu Osman i Šerif Crnić. Tvrtku potpisuje sam Šerif Crnić 1914.*
Grabić Meho 1905 †.
Jašarević Huso 1909* u. Viehhändler, Weinhdl.
MujkanovićHuseinArg.drvima, Holzhandel 1914.

Kozica.

(Bez. Sanskimost — Kr. Bihać.)

Stojaković Jovica 1911.*

Kozjak.

(Bez. Brčko — Kr. Tuzla.)

Srpska zemljoradnička zadruga u Kozjaku 1911.

Kozluk.

(Bez. Zvornik — Kr. D. Tuzla.)

Bujukalić Smajo 1901.*
Gligorević Ljubomir T.*
Hajon Isak 1901.*
Marković Gjoko 1901, Produkten- und Viehhändler.
Srpska zemljoradnička zadruga u Malešiću pol. opć. Šetić, udruženje sa neograničenim jamčenjem 1911. Bauerngenossenschaft. Präs. Lazar Galić. Vizepräs.: Stevo Šakotić Filipov. Geschäftsleiter: Mirko Tomović. Hiervon zeichnen je 2 kollektiv.
Suljagić Hadži Sali & Hadži Mujo 1886.*
Sumbul Bararon Albahari 1901.*

Kožuhe.

(Bez. Gračanica — Kr. Tuzla.)

Kondić Živko 1901.*
Vuković Markan 1901.*
Antonije Milanović 1910.*
Pajdić Jovan 1915.*
Srpska zemljoradnička zadruga u Kožuhama. udruženje sa neograničenim jamčenjem 1910.*

Kraševo.

(Bez. Tešanj — Kr. Banja Luka.)

Sundić Mitar 1905.*

Krasulja.

(Bez. Ključ — Kr. Bihać.)

Gromilić Agan 1901.*
Sadiković Huseni hodža 1915.*

Krepšić.

(Bez. Brčko — Kr. Tuzla.)

Srpska zemlj. zadruga 1914.

Kreševo.

(Bez. Fojnica — Kr. Sarajevo.)

Ban Anto 1890.*
Bejtić Mustafa 1916.
Buljan Nikola 1893 * Säge.
Buljana Stjepana sinovi 1910, Marko, Ivan, Jozo, Franjo, zeichnet jeder. Filiale in Ostrožac, Bz. Konjic.
Čizmić Abdija 1911.*
Čizmić Asif 1911.*
Divić Jozo 1884.*
Gagulič Ivo 1911* u. Sliwowitz en gros.
Jurič Mijo 1911.*
Kovačka zadruga u Kreševu, udruženje sa ogr. jam. 1912. Schmiedegenossenschaft, erzeugt vorzugsweise Halbfabrikate. Präs.: Vencel Mach. Vicepräs.: Mato Kokun. Je einer von diesen zeichnet mit je einem Direktionsmitgl. kollektiv.
Martinčević Frano i Petar 1910, zeichnet jeder.
Milošević Frano 1893.
Misilo Mijo 1893.
Misilo Pavao i Andrijá 1900.*
Mušić Salih i sin 1914. Gemischtwhdl.
Nuhići braća, 1910, Gesellschaft Mehmed u. Husein Nuhić, zeichnet Mehmed Prod.-Händler.
Nikolić Mijo i Ivo 1902. Zeichnen beide, Ledhdl.***
Nikolić Stjepan Ivušić 1916.
Pardušić Mara 1910.*
Šunjić Marko 1908*
Žubo Gračić Marko 1900.*

Krivaja.

(Bez. Maglaj — Tuzla.)

Mujanović Hašim 1914.*

Krišković.

(Bez. Prnjavor — Kr. Banja Luka.)

Guduraš Kosta 1903.*
Guduraš Mihajlo J. 1909.*
Jovičić Pero 1915.*

Krneti.

(Bez. u. Kr. Banja Luka.)

Srpska zemljoradnička zadruga s neogr. j. 1911. Bauerngenoss. Präs.: Vid Pećanac; Vicepr.: Stojan Jeinić, Geschäftsleiter: Milan Opašic. Zeichnen je 2 kollektiv.

Krnja Jela.

(Bez. Bos. Petrovac — Kr. Bihać).

Kecman Luka 1911.*

Krnjeuša (Risovac).

(Bez. Bosn. Petrovac — Kr. Bihać.)

Balen J. J. 1914.*
Balen Ivan 1896.*
Srpska zemljoradnička zadruga (u. s. n. j.) 1913. Geschäftsführer: Petar Radjenović.
Vatreš Nine 1911.*
Vučkavić Lazar 1911.*
Zorič Nikola J. 1911.*
Zorić Stojan J. M. 1911.*

Krivaja.

(Bez. Prijedor — Kr. Banja Luka.)

Aleksić Mićo 1909 i žitom.*

Krstača.

(Bez. Bileća — Kr. Mostar)

Vujović Ščepan 1911, Gastw.

Bosn. Krupa.

(Bez. Bosn. Krupa — Kr. Bihać.)

Badnjević Mujaga umrlog Hadžijusufage 1901.*
Badnjević - Topčagić Suljaga 1906.*
Blažević Gjorgjo 1911.*
Čišař Leopold 1900, Apoth.
Ćulić Tode 1907.*
Dragić Milovan 1897.*
Ezić Hamid 1911.*
Ezić Juso 1911.*
Gaković Marko M. 1914.*
Gulan Gjuro 1912. Lederhdl.
Hadžić Ago 1884.*
Ibrahimović Ahmet 1907.*
Jovanović Milan N. 1912*
Kokoruš Vlado 1911.*
Mahić Omer 1911.*
Majkić Gjoko 1911.*
Mesić Mehmed umrlog Kare 1901.*
Mesić Nazif 1911.*
Musić Čelebija i Zaim 1898.*
Musić Suljo 1911.*
Nedimović N. Dako 1907*
Nikolić Jovo J. 1890.**
Pašalić Husinja B. 1906.*
Pašalić Muharemaga 1884.*
Stefanac Marko 1911.*
Smiljanić Ilija L. 1911.
Sulejmanović Hadži Mustafa 1901.**
Supančić Anton 1908. Schmied.
Stanivuković Gjorgje M. 1894.*
Stanivuković Mihailo 1890.**
Šertović Omeraga 1911.*
Stefanović Rade 1897.**
Studen Ilia 1907, und Spirituosen.*
Tadaragić Osman 1897.*
Todorović Stana 1911.
Vasiljević Gjorgjo P. 1912. Mehlhdl. u. Bäckerei.
Predojević Dušan 1910.*
Srpska štedionica u. bos. Krupi (zadruga sa ograničenim jamstvom) 1909.

Krupa u. V.

(Bez. Banja Luka.)

Bojić Alija i pekare u. Bäckerei 1915.*

Kruščica.

(Bez. und Kr. Travnik.)

Sonns A. 1908. Sägewerk. Filiale der Esseger Hauptniederlassnng. In Konkurs.

Kruševica.

Bez. Trebinje — Kr. Mostar.)

Tomašević Simo 1911.*

Kukolji.

(Bez. Bosn. Gradiška — Kr. Banja Luka.)

Kuprešanin Jovo 1901.* Ausschank.
Srpska zemljoradnička zadruga (u. s. u. j.) 1913.
Stanišić Risto 1901.* Aussch.

Kukulji.

(Bez. Banja Luka.)

Gajo Mihailović 1915.*

Kulen-Vakuf.

(Bez. Bosn. Petrovac — Kr. Bihać.)

Ajdinović Muharem 1912.*
Altič Maho 1911.*
Altić Mehmed 1893.*
Bibanović Mehmed 1911.*
Demirović Husein eff. 1893.*
Džambegović braća 1891.**
Džambegović Smajlaga 1893.*
Handžić Husein 1911.*
Kulenović Islambegović E. 1913.*
Kulenović-Haraclija Malicbeg 1912.*
Kulenović Islambegović Muhamedbeg 1910.*
Markovinović Jakob 1907, Müller.
Mašinović Ibrahimaga 1900.*
Miličević-Vojizović Husejin H. 1911.*
Muranović-Hadžialagić Muharem 1913.*
Muranović Osmanaga 1891.*
Plečaš Petar T. 1911.*
Saračević Hasan P. 1912, p. p. Derviš Saraćević.
Šehović A. 1911.*
Vajizović Smajo 1891.*

Kuline.

(Bez. Dervent — Kr. Banja Luka.)

Mioč Nikola 1892.*

Kulješ.

(Bez. und Kr. Sarajevo.)

Martinčević Pero 1900, Gastw. Podružnica u Ilidži.
Sočo Vejsil 1911.*

Kunja Glavica.

(Bez. Trebinje — Kr. Mostar.)

Klimović i Ratković, trgovina mješovite robe, mlin na paru za žito, 1911.* Zeichn.: Gjuro Klimović oder Ilija Ratković, jeder selbständig.

Kunovi.

(Bez. Prnjavor — Kr. Banja Luka.)

Kulaga Adam 1909.*
Pinczuk Josef 1914.*

Kupres.

(Bez. Bugojno — Kr. Travnik.)

Atias Haim Salomon 1894.*
Bečirbegović Alibeg 1913.*
Hrvatska seljačka blagajna za štednju i zajam (zadruga sa neogr. jamst.) 1909.*
Huseinbegović Ahmedbeg Džaferbeg 1899.*
Ivančić Ivo T. 1912.*
Jurkić Dragutin 1909.*
Kutleša Niko 1894.*
Marić Vukan i Risto 1908.*
Marjanović Tade 1900.* †
Meštrović Juko 1886.*
Radman Stipo 1889.*
Rebrina Anto 1894.*
Rebrina Ivo 1900.* †
Rebrina Jandre 1904.* †
Spremo Gjorgjo J. 1912.*

Sučić Jandre 1900.*
Sučić Pavo 1886.*
Subašić Brüder 1896.* Filiale der Hauptniederlassung in Bugojno.
Srpska zemljoradnička zadruga u Blagaju kod Kupresa (udruženje sa neogr. jamst.).

Kusonje srpsko.

(Bez. Zvornik — Kr. Tuzla.)

Gjorgjić Ristan 1901.*

Kusača.

(Bez. Vlasenica — Kr. Tuzla.)

Kurtagić Hašimaga 1910.*

Laktaši.

(Bez. u. Kr. Banja Luka.)

Kelečević Risto V. 1912* u. Gastw.

Lakti.

(Bez. Nevesinje — Kr. Mostar.)

Miličević Risto 1913.*

Laminci.

(Bez. Bosn. Gradiška — Kr. Banja Luka.)

Srpska zemljoradnička zadruga udr. s. neogr. jamst.
Todorović Milan 1914.*

Lamovita.

(Bez. Prijedor — Kr. Banja Luka.)

Tejić Avram Dj. * i žitom 1909.
Janjić Vuk 1914.*

Lastva.

(Bez. Trebinje — Kr. Mostar.)

Čerimagić Adem 1899.*
Čelović B. i. S. 1899.*

Lepenica.

(Bez. Prnjavor — Kr. Banja Luka.)

Dudić Luka 1914.*

Liješće.

(Kot. Derventa — okr. Banja Luka.)

Srpska zemljoradnička zadruga u Liješću u. s. n. j. 1910. čl. ravn.: Mile Teodosić, Luka Milanković; poslovodja Stanoje Čerek.

Lipa.

(Bez. u. Kr. Bihać.)

Pilipović Mile 1911.*

Lišnja.

(Bez. Prnjavor — Kr. Banja Luka.)

Ahmetović Mehmed 1909.*
Gvožgjar Ahmet 1905.*
Tabaković Edhem 1914.*
Mileusnić Rajko 1914.*

Livno.

(Bez. Livno — Kr. Travnik.)

Bagarić Stipo 1913 obučarska radnja.
Bilić Mato A. 1901.** Schuhm.
Borić Zulfo 1916.*
Braća Jurkić 1911.*
Brkić & Čižmić 1909.*
Burek Ibro 1891.*
Čevra Pero 1899.* Gastw.
Čefo Nurija 1908.* Gastw.
Deronja Ante 1916.*
Deronja Pavo 1908.*
Dizdar Mehmed i Mujaga 1907*.
Dolić Tadija 1899.* Kotzenm.
Dolić Anto i Nino 1907.*
Duran Braća 1908.*
Duran Husein 1904.*
Duran Suljo 1916.*
Džirlo Ibro 1901 *
Franić Ivo 1884.*
Franić Nine N. 1899.*
Franić Pero 1908.**
Gasal Arif & Mujo 1890.* Hat in Glamoč eine Filiale.
„Giogića Stipe sinovi" 1899.*
Hamzalajbegović Čamilbeg & Huskić Bego 1894.*
Hodžić Juso 1900. †
Hodžić Bećo 1900.†
Hrvatska težačka zadruga za zajmove i štednju na Gorici kod Livna (u. s. n. j.).
Hrvatska trgovačka banka i štedionica (dion. dr.) — Kroatische Kommerzialbank und Sparkassa (Aktiengesellschaft) in Livno. 1906.
Jazvo Pavo 1904.*
Jovanović Sava P. 1901.*
Jurkić Braća 1916.*
Kaić Ivo A. 1904.***
Kaić Ante 1884.* Hauptniederlassung. Hat Filiale in Poriče, Bez. Bugojno.
Kaić Pero des verst. Ivo. Gemischtwarenhandl. 1901.
Kaić Niko 1884.*
Kaić Ivo N. 1900.***
Kaić Mato S. 1900.
Kaić Marko M. 1900.*
Kaić Marko Matin 1916.*
Kaić Stjepo M. 1885.*
Kluczenko Anton 1895.* Apotheker.
Kutleša Pero S. 1894. Gemischtw.-Hand.
Kaić Mijo A. Produktenhandl. 1909.
Latifić Brüder 1904.*
Lisica Marko T. 1895.*
Mamić Ante 1890, Erzeuger von Inkrustationen.
Mijoć Pero und Ivo 1900.*
Mitranić Todo 1884.*
Muntilja Jakob Haim 1891.*
Mulalić Mahmud 1890.*
Novaković Tomo 1905.*
Pavlović Nikica 1884. ††
Papić Marko 1891.* Gastw.
Pavlović Gjuro 1890.* Gastw.
Pervan Stiepan M. 1910.*
Pervan Jozo M. 1910.*
Poznić Franz 1890. Hotelier.
Puškarević braća 1911.* Zeichnen: Kosta u. Jovo, jeder selbständig. Filiale in Drvar.
Samardžić Jovo M. 1902.*
Sarač Arif 1906.*
Srpska štedionica (dion. dr.) 1906.
Šeremet Zaim, Fiakerunternehmung 1900.
Sliepčević Brüder 1885.†
Sučić Jako P. 1894.*
Šeremet Stipo 1901, Tischler.
Škare Pero 1890.*
Tadić Ivo N. 1904.
Tadić Mato N. 1900, Produktenhandlung, Goldwaren.
Tadić Josip S. 1904.*
Tadić Rafo S. 1904.*
Tadić Anto N. 1891, Bäcker.
Tadić Niko S. 1916.*
Tomović Krste 1894.*
Tustonić Ivo M., Leder- und Kotzenhd. 1913.
Vrdoljak Pero T. 1900.*
Vuleta Simo 1911, Kotzenmacher.
Zakonović Jovo 1891.*
Ždero Pero 1899.**
Ziško Ejub 1907.†
Žiško Maho 1916.*
Žižko Omer 1899* in Potočani, Bez. Livno (Filiale in Livno).

Ljeljenče.

(Bez. Bjelina — Kr. Tuzla.)

Petrović Joco 1915.*

Ljeskovac.

(Bez. Bosn. Gradiška — Kr. Banja Luka.)

Mulalić Arif 1909.*
Mulalić Osman 1891.* u. Ausschank.
Mulalić Mujo 1900, Frächter u. Ausschank.
Patzak Franz 1915.*
Šarić Ibreša trgovac sa konjima — Pferdehändler 1915.*

Ljeskovac.
(Bez. Dervent — Kr. Banja Luka.)
Jašarović Ibrahim 1915.*

Ljepunic.
(Bez. u. Kr. Tuzla.)
Hrvatska seljačka zadruga 1910.)

Ljubija islam.
(Bez. Prijedor—Kr. Banjaluka.)
Hasanagić Derviš 1890.*
Kolonić Husejn 1909.*
Kolonić Mehmed eff. 1890.*
Kolonić Hasaga 1914.*
Rudonja Ivo 1914.*

Ljubija srpska.
(Bez. Prijedor — Kr. Banja Luka.)
Janković Niko 1885.*
Vukojević Jovo 1909.*
Sredić Pero 1914.†

Ljubijankići — Cazin.
Ljubijankić Sefer 1914.*
Ljubijankić Memaga i dr. 1914.*
Ljubijankić Mehmed i dr. 1914.*

Ljubinje.
(Bez. Ljubinje — Kr. Mostar.)
Bakšić Jusuf i Hamza 1899.*
Bubić Hasan i Zahir Mataradžić 1900.*
Čorović i Likić 1914.*
Gnjatić Luka 1913.*
Grebo Tahiraga i Jusuf 1911.*
Grebo Omer i Agan 1913.*
Knego i Sikinić 1913. Članovi Petar Knego i Risto Sikinić.* Svaki za se potpisuje i zastupa.
Knjego Pero 1878.*
Krunić Trifko 1913.*
Ratković Tomo 1894.*
Serdarević Osman 1886.*
Sarić Suljaga 1902.*
Zulfo i Derviš Bakšić 1913.* Svaki zastupa i potpisuje.

Ljubuški.
(Bez. Ljubuški — Kr. Mostar.)
Babić Ante 1908.*
Bilali braća 1903.*
Ćuk Acim 1914.*
Dizdarević Ahmed i sinovi 1903.*†
Dizdarević Hasan p. H. A. 1913.*
Dizdaervić Tahir 1913.*
Fazlagić Alija 1914.*
Gujić Hasan 1891.*
Gujić Hasan Hasanov 1905.*
Jakić Ibro 1914.*
Jakić Meho 1913.*
Jakić Meho 1913.*
Knezović Mate 1902. Tischler.
Konjhodžić braća 1911.* Zeichnen: Salihaga u. Zaimaga, jeder selbständig.
Lalić Idriz 1903.*
Lalić Salko Ahmetagin 1913.*
Lučić Ivan 1914.*
Madirazza Simo 1913, Apotheker.
Mahić Muharem 1891.*
Mahić Mujo i Dervo braća.*
Mahića Hadži Mahmut age sinovi 1909.†† Zeichnet bloß Mehmed Mahić.
Mesihović Memišaga 1899.*
Milićević S. 1912.*
Muminagić Ahmet 1914.*
Nović Sabit 1913.*
Nović Hasan Hafiz 1913.*
Nović Abdulah 1913.*
Podružnica trgovačke banke (d. dr. u Trebinju 1910.)
Sadiković Ahmet Halilagin 1914.*
Sadiković 1913.* Mustafa i Hilmija. Svaki zastupa i potpisuje.
Terzić Alaga 1902.*

Lopare.
(Bez. Zvornik — Kr. Tuzla).
Milanković Blagoja 1906.
Milanković Tošo 1901.*

Lubarda — Krupa.
Mehić Džafer 1914.*

Lukavac Gor.
(kot. Gradačac — Kr. Tuzla.)
Djedović Omer 1890.*

Lukavac turski.
(Bez. und Kr. Tuzla.)
Ahmet H. Kovačević 1901.*
Kovačević Mehmed 1912.*

Lukavica.
(Bez. Brčka — Kr. Tuzla.)
Gavić Milan 1915.*

Lukavica.
(Bez. Gračanica — Kr. Tuzla.)
Alihodžić Osman 1891.*
Curić Husejn 1915.*

Dol. Lukavica.
(Bez. u. Kr. Tuzla.)
Krbulić Mustafa 1912.*

Lukavica.
(Bez. Sanskimost — Kr. Bihać.)
Pašagić Ibrahim 1891.*
Stanić Jakov 1895.*

Lupljanica.
(Bez. Dervent — Kr. Banja Luka.)
Katz Moritz 1908,* u. Gastw.

Lušci Palanka.
(Bez. Sanskimost — Kr. Bihać.)
Djaković Aleksa 1893.*
Inđić Milė 1912.*
Miljuš Gjuro 1894.*
Prošić J. Jovo 1911.*
Srpska zemljoradnička zadruga (u. s. n. j.) 1914.

Lužani.
(Bez. Prnjavor — Kr. Banja Luka.)
Pucarević Mitra 1916.*

Lužani-Mulabegovi.
(Bez. Dervent — Kr. Banja Luka.)
Mišić Rade 1909.*
Novaković Jovo 1911.*
Rajčević Simo 1910 pecar i trgovac rakijom.
Stanojević Pavo 1909.*

Mačkovac.
(Bez. Brčka — Kr. Tuzla.
Gjukić Nikola 1901.*

Madrac.
(Bez. Tuzla.)
Gjusić Mehmed 1914.*

Maglaj.
(Bez. Maglaj — Kr. Tuzla.)
Arsenović Aleksa 1889.*
Bajrić Mustafa 1908.*
Bašić Abid (Činović) 1890.*
Gjurić Miljo 1913.*
Gojković Spasoje 1913.* Zweigniederlassung in Smrdin.
Hasan effendić Mehaga 1892.*
Idrizović Mehmed 1913.*
Ilić Milan 1891.*
Ilić Simo 1913.*
Kadribasić Mustafa 1914.*
Karahusić Bego (Muharemović) i Sin. 1915.*
Loebel Rudolf 1901, Apothek.
Mešić Ademaga 1914.*
Mijić Blažan 1890.*

Mujezinović Huseijn 1915.*
Požar Franz 1915.*
Širbegović Mahmudbeg 1901.*
Stern Jakob, Nachf. Ludwig Holländer 1911.*
Terzimehić Arif 1913.*
Terzimehić Mehmedalija 1913.*

Maglaj am Vrbas-Maglajani.

(Bez. und Kr. Banja Luka. Vide: Rudolfsthal.)

Srpska zemljoradnička zadruga (u. s. n. j.) 1913.

Maglajci.

(Bez. Bos.-Dubica — Kr. Banja Luka.)

Buvać Jovan 1909.*

Matavazi.

(Bez. Krupa—Kr. Bihać.)

Ćulibrk Marko i sin 1907.*

D. Mahala.

(Bez. Brčka — Kr. Tuzla.)

Benković-Carević Marijan 1905.*
Hieber Andrija 1913, Holz- u. Mehlhandlung.
Ilišević Ivo 1913.*
Živković Ivo 1905.* u. Landesprodukt.
Živković Marko V. 1905, Landesprodukt.
Živković C Marko 1913.*
Živković Mika 1913, Schweinehandlung.
Živković Blaž 1915.*

Mahovljani (Colonia Tirolese).

(Bez. und Kr. Banja Luka.)

Cappelletti Giuseppe 1901* u. Gastw.
Franta Jozef 1914.*
Marton Josef 1910.*
Zitta Dušan 1911.*

Stari Majdan.

(Bez. Sanski Most — Kr. Bihać.)

Bahtić Meho 1891.*
Čardaklija Dragutin 1912.*
Dobrejivić Jošo 1891.*
Husčić Mujo 1907.*
Kokanović Jovan 1911.*
Kuršumović Husein 1907.*
Kuruzović Muho 1891.*
Mujić Ahmed 1907.*
Mujić Bego M. 1891.*
Mujić Hadži Ibrahim 1911.*

Majdan.

(Bez. Varcar-Vakuf — Kr. Travnik.)

Bilandžija Jozo 1894.*

Maleševci.

(Bez. Livno — Kr. Travnik.)

Mali Badić — Krupa.

Nukić Ibrahim 1914.*
Tatarović Musa i Muho 1914.*

Maoće.

(Bez. Brčka — Kr. Tuzla.)

Bečić Halil 1905, Landesprodukt.
Imović-Ćurić Hašija 1913.*
Trumić Salih 1914.*

Marička.

(Bez. Prijedor — Kr. Banja Luka.)

Gasić Jefa 1909.*
Simo Ilić 1905.*
Davidović Vasko 1908. Produktenhdl.

Marin.

(Bez. Prijedor — Kr. Banja Luka.)

Tešo Bukva 1905, Viehhändler.

Majevac.

(Bez. Dervent — Kr. Banja Luka.)

Srpska zemljoradnička zadruga u Majevcu (u. s. n. j.). Konst. glavna skupština 12. travnja 1909. Zadatak: Na temelju uzajamnosti članova unaprieditи kredit, privredu i gazdinstvo njihovo. Svaki zadrugar odgovara za obveze solidarno i neograničeno. Trajanje neopredjeljeno. Potpisuju pod tekstom firme predsjednik i njegov zamjenik ili jedan od njih te poslovodja. 12. travnja 1909 izabrani su predsjednikom Simeon Knežević, zamjenikom Fran Poparić a poslovodjom Vaskrsije Ružojčić.

Mahmić selo.

(Bez. Krupa — Kr. Bihać.)

Mahmić Avdo 1895.*

Martinac.

(Bez. Prnjavor — Kr. Banja Luka.)

Mikan Rakić 1904.
Srpska zemljoradnička zadruga (udr. s. n. j.) 1913.

Majkić-Japra.

(Bez. Sanski Most — Kr. Bihać.)

Kantar Ilija 1911.*
Kondić Simo 1911.*
Majkić Nikola 1907.*

Martinac Novi.

(Bez. Prnjavor — Kr. Banja Luka.)

Rewaj Martin 1914.*

Maslovare.

(Bez. Kotar Varoš — Kr. Banja Luka.)

Lazarević Luka 1914.*

Maslovare.

(Bez. Bos. Novi — Kr. Banja Luka.)

Kapetanović Hasanbeg 1915.*

Matići.

(Bez. Brčka — Kr. Tuzla.)

Radmić Anton 1914.*
Živković Marjan 1904.*
Živković Mika 1912.*

Megjaši bei Bjelina.

(Kr. Tuzla.)

Nedić Mara 1915.*
Ristanić Stevo 1915.*

Megjegja.

(Bez. Rogatica — Kr. Sarajevo.)

Biščević A. 1914.*
Žugić Milan 1911.*

Megjegje.

(Bez. Bosn. Dubica — Kr. Banja Luka.)

Batarić Gjuro 1909.*
Mataruga Mijati sin 1911.*
Lončar Jovo 1886.*
Srpska zemljoradnička zadruga (u. s. u. j.) 1913.

Megjegje.

(Bez. Gradačac — Kr. Tuzla.)

Ragib Turnadžić 1914.*
Šahdanović Mehmed u. Kasim 1909.*

Megjugorje.

(Bez. Ljubuški — Kr. Mostar.)

Hrvatska seljačka blagajna za zajmove, štednju i privredu, zadruga s neogr. jam., Kreditgenossenschaft.

Megjuvogje.

(Bez. Bos. Dubica — Kr. Banja Luka.)

Srpska zemljoradnička zadruga u Megjuvogju u. s. n. j. 1910. Geschäftsführer: Glijepčević Stevan.
Siljegović Gjuro * i žitom 1909.

Mehmedagići.

(Bez. Ključ — Kr. Bihać.)

Jeginović Braća, Besitzer.
Jeginović Suljo u. Ale 1908.*

Mezgraja.

(Bez. Zvornik — Kr. Tuzla.)

Stankić Gjoko 1890.*

Mičivoda.

(Bez. Rogatica — Kr. Sarajevo.)

Hamzić Muhamed 1901.*

Mijen.

(Bez. Čajnice — Kr. Sarajevo.)

Bañotić Mustajbeg 1908, Getreide- u. Holzhdlg.

Mičijevići.

(Bež. Maglaj — Kr. Tuzla.)

Blagojević Tomo 1914.*

Milanković.

(Bez. Kladanj — Kr. Tuzla.)

Džakmo Hasan 1913.*

Milinselo.

(Bez. Maglaj — Kr. Tuzla.)

Osmanagić Mujaga 1914.*

Miljevačka Kozara.

(Bez. Bos. Gradiška — Kr. Banja Luka.)

Marpina Anton 1914.*

Miljakovci.

(Bez. Prijedor — Kr. Banja Luka.)

Cerić Ahmetbeg 1915.*
Dragić Simo 1912, Spezereiw.

Miljanovci.

(Bez. Bos. Gradiška — Banja Luka.)

Ceman Mustafa 1915.*

Milosavci.

(Bez. Prnjavor — Kr. Banja Luka.)

Savić Jovan 1909.*

Miloševac.

(Bez. Gradačac — Kr. Tuzla.)

Srpska zemljoradnička zadruga s. n. j. 1912 (Serb. landw. Genossenschaft m. u. H.).
Stoić Jovo 1891.*
Tadić Djordjo 1913.*

Mioče.

(Bez. Višegrad — Kr. Sarajevo.)

Kadić Alija 1905.*
Stanković Diko 1911.*

Miričina.

(Bez. u. Kr. Tuzla.)

Hatunić Mula Emin 1813.*

Mirkovci.

(Bez. Bosn. Dubica — Kr. Banja Luka.)

Ergeli Junus 1896.*

Mišinci.

(Bez. Derven — Kr. Banja Luka.)

Dervišbeg Šahbegović 1902.*

Mišin han.

(Kot. i okr. Banja Luka.)

Mutić Mišo 1911* i gostioničar 1910.

Miška glava.

(Bez. Prijedor — Kr. Banja Luka.)

Osmanbeg H. Selimbegović.

Miškovci.

(Bez. Derventa — Kr. Banja Luka.)

Srpska zemljoradniška zadruga s neogr. jam., 1911. Bauerngenoss. Präs.: Mile Tapić. Vizepräs.: Ilija Budiša; Geschäftsleiter: Stevo Preradović — zeichnen je 2 kollektiv.

Miškovci.

Gvozdarević Petar 1912.*, podružnica.

Mlječva.

(Kot. Srebrenica.)

Jovanović Jovo 1912.*

Modra.

(Bez. Sanski Most — Kr. Bihać.)

Beširović Dervišbeg 1912.*

Modran.

(Bez. Derven — Kr. Banja Luka.)

Butter Benedikt 1901, Branntwein en gros.
Krajinovic Anto 1909.*
Terlikel Anna 1902.*
Ravlić Jozo 1915.*

Modriča.

(Bez. Gradačac — Kr. Tuzla.)

Aleksić i Nikolić 1910.*
Aliagić Mehmed Alija i Omer 1890.*
Blagojević Jovo 1911.*
Cijonlagić Ago 1913.*
Ganibegović Mehmed i brat 1910.*
Jankovića Janče sinovi 1906.*
Janković Jefto 1884.*
Koljić Ilija i sin 1910.*
Lončarević Ilija 1911.*
Marković Dimšo 1884.*
Marković Milan M. 1906.*
Marković M. Simo 1914.*
Matić Niko 1885.*
Mayer Levy 1884.*
Mihajlović Joka 1915.*
Mihajlović Niko 1884.*
Mitrović Gjordjo Pere 1906.*
Mitrović Risto i Svetozar P. 1884.*
Nikolić-Pačulj Niko i sin, 1910. Zeichnen Niko u. Rajko.
Nikolić Pero i sin 1891.*
Nikolić Simo (Pačulj) 1908.*
Patković Jovo J. 1895.*
Patković A. J. 1915.*
Pejić Marko 1896. *
Pelesić Zajim 1902.*
Zečić Hakija 1913.*

Mokrice.

(Bez. Bos. Gradiska — Kr. Banja Luka.)

Gerzić Mehmed 1916.*
Sarić Alija trgovacsa konjima, Pferdehdl. 1915.

Mokro.

(Bez. und Kr. Sarajevo.)

Spitzer Moritz 1890, Gastw. und Holzhändler.
Lizdek Spasoja 1911:* und Holzhändler.

Moranjci Gor.

(Kot. i okr. Tuzla.)

Moranjkić braća 1913.*
Ibrahimbeg i Mehmedbeg.

Moranjci Čifluk.

(Bez. und Kr. Tuzla.)

Hifziefendić Mahmut i sin. javno trg. dr.
Hodžić Mehmed 1913.*

Mosko.

(Bez. Bilek — Kr. Mostar.)

Šutić Lolić i Knego 1912.* Članovi: Pero Šutić, Miho Lolić, Jero Knego. Zast. i potp. svaki za se: Pero Šutić i Miho Lolić.

Mostar.

(Bez. und Kr. Mostar.)

Acs Johann 1907. Sodawasserfabrik.
Akšam P. Risto 1892.*
Alajbegović Ahmet 1911.*
Alikalfići braća 1908.* Gesellschafter: Mehmed Jusuf u. Mustafa Alikalfić — zeichnet jeder selbständig.
Aničić Stephan 1869.*
Bajgorić Husein 1912.
Bajrić Salih & Ahmet 1911.
Balić Avdaga 1911.*
Bakija H. Salih 1886.*
Banić J. 1912, Leder- u. Schuhwaren.
Bebek Ivan i Pero 1903,* Fiaker.
Beran Wenzel, 1912 krečarska radnja.
Berberac Mehmed 1902, Fiaker.
Bilić Sava et Stjepo 1894.***
Bilića R. sinovi 1903.* Inhaber: Gjorgjo Bilić p. Risto.
Böhm Max 1911, Kaffeehaus.
Braća Bajrović 1909 † und Lederhändler.
Braća Velić 1909. Kolonialwarenhändler.
Brstina Lazar 1910.*
Brstina i Milošević 1912.** Lazar Brstina i Majo Milošević potp. svaki za se.
Bubić Alija 1911.*
Buković Trifko 1912.*
Buttazoni et Venturini 1885, Tischler (Filiale).
Čatrnja Omer 1911.*
Čelebić Braća 1911.*, zeichnet Muhamedaga Čelebić.
Čelebič i Novo 1901* potp. Hasan Novo i Hasan Čelebić.
Čemalović Muhamedaga i Salih 1911, Handelsgesellschaft, zeichnet jeder selbständig.
Čemalović Osmanaga 1911.*
Čemalović Hasan 1909.**
Čemalović & Kotlo 1907.**
Čereković Stephan 1899.*
Červenka Ferd. 1911. Hotel u. Kaffeeh. „Bristol."
Ćirić Risto S. 1911, Gasth.
Čisić Abdaga Abdin 1895.
Čišić Alimajstor 1912. Trgovina manufakturom i krojaška radnja
Čokorilo Pero V. 1911, Gastw.
Čolić Gjorgjo 1911, Gastw.
Čorda Omeraga 1911.*
Čorović S. Nikola 1870.**
Čorović S. Risto 1891.*
Čumurija Braća M. D. 1912. Član. Mehmed i Derviš Čumurija. Trgovina staklarskom i porculanskom robom. Svaki za se vlastan zastupati i potpisivati.
Danon Zadik 1889.**
Demirović Braca 1911.*
Dereta Luise 1911, Gastw.
Doder braća 1907, Juwelier.
Dokić Bilić & Peško 1901, Glaswaren.***
Doko Blaž 1911, Gastw.
Draće Ibrahim 1912., trgovina i liferacija mješovitom robom.
Drače Jusuf 1911.*
Drljević Avdaga 1911.*
Druter M. D. 1884.**
Dudić Trifko 1911, Buchhndlg.
Duranović Ahmetaga 1910.*
Dursum braća, Schuhm. u. Schneid.
Dursun braća 1911, Leder u. Schuhwaren.
Dursun Lazar 1911, Schuhwarenhandel.
„Erstes bosn. herc. behördlich koncessioniertes Frachten-Reklamations-Bureau Ljubomir Šain u. Comp." 1910.
Fejić Hadži Alaga 1903.**
Filiala privilig. zemaljske banke za Bosnu i Hercegovinu 1896, Bankgeschäft.
Frommer David 1902, Spengler.
Gače Hadži Halilaga 1911.*
Galić Marijan 1911.*
Gaucz Franz 1912 gradevni poduzetnik.
Gašević, Hadži Husejnović i drug 1911, Holzindustrie.
Geiger Anton 1912, Agentur.
Gjikić Mehmed effendija 1909, Holzhändler.
Gjugja Avdaga 1883.*
Golubović Lazo i Rade 1900.* u. Gastw., jeder zeichnet selbständig.
Golmitzer V. Filip 1891, Gastw.
Gordić Aleksa 1899.††
Gordić V. Simo 1903.*
Gozo Mehmed 1911.*
Gozo Mustafa 1911.*
Grahovac Jovo 1911, Weinhandlung.
Grebo Mehmed i Derviš 1909.* und Manufakturwarenhdlg.
Grgjić i Koluder 1913. članovi Luka Grgjić i Avdo Koluder od kojih svaki vlastan je zastupati i potpisivati: Predmet je informacioni, komisionalni i agenturni posao.
Grković Jovo 1873.* Filiale in Sarajevo.
Grković Jovo 1911, Kolonialwarenhandel.
Grković Stevan i sinovi 1903.*
Hadjomerović Alibeg 1911.*
Hadžailić Muhamed 1911.*
Hadžiomerović Omer 1914.*
Hadžiosmanović Smail i Husein 1907.†† u. orient. Waren, zeichnet jeder selbständig.
Hakalo Ibrahim 1911, Gastw.
Halibović Franjo 1911, pekar.
Hamović Jovo L. 1911.*
Hamšić Salko 1913 pekarska radnja.
Haraný E. 1911, Hotel „Narenta".
Handels- und Transport-Aktiengesellschaft, Zweigniederlassung 1901.
Hercegovačka banka d. dr. 1914.
Humo Omer 1912, obučar.
Himlauer Adolf 1907. Agentura i liferacija etapa.
Hindo Muhamed 1911.*
Houška M. F. 1890. Apotheke.
Hrvatska dioničarska tiskarna 1899, Buchdr. in Liquidation.
Hrvatska seljačka zadruga sa neogr. jam. u Mostaru 1912, Bauerngenoss. Präs.: fra Ambro Miletić. Vizepräs.: Frano Šarac. Einer von diesen zeichnet kollektiv mit einem Direktionsmitgliede.
Humo Ahmet & Mehmed 1911.*
Ilije Dokića Sinovi 1901.* Firmainhaber: Špiro und Luka Dokić; zur Zeichnung berechtigt: Dieselben.
Ivanišević Ilia 1885.*
Ivanišević R. R. i Mihajlović 1913. Član. Risto Ivanišević i Aleksa Mihajlović, svaki vlastan zastupati i potpisivati. Trgovina materijalom za gradnju i gorivo.
Ivanković Ilija 1900.††
Jahura i Meseldžić 1912. Član. Risto Jahura i Miloš Meseldžić pekarska radnja, a potpisuju i zastupaju svaki za se.

Jahnra Risto i Meseldžić Miloš, Bäcker 1913.
Janjić Pero N. 1911.*
Janjušic Petar 1912, Kantinjer.
Jelačić G. & R. 1882.*
Jelić Jovo 1907. Hotel.
Jeremić Ilija u. Risto 1911.*
Jeremic Mitar 1912.*
Jović Jovo 1903.*
Jurković Ljubo 1911, Spezerei- und Kolonialwarenhandlg.
Kajtaz Braća 1911.* Gesellschafter: Muhamed u. Alija Kajtaz. Zeichnet jeder selbständig.
Kajtaža H. Gjulbega sinovi 1913. Član. H. Husaga, Ibrahim eff. i Smajl eff. Kajtaž. od kojih je svaki vlastan potpisivati i zastupati. Trgovina manufakturnom i kolonijalnom robom.
Kajtaz Muhamedaga 1902.*
Kalajdžić Huseinaga 1907.††
Kalajdžić Meho 1878, Kolonialwaren.
Kalajdžić Muhamedi Bekir, Prva muslimanska nakladna knjižara 1911, Buch- und Papierhdl.
Kalajdžić Hadži Salih 1907, Getreide.
Kalajdžić Avdija 1909.*
Karačić Jozo 1902, Fiakerdžija.
Kašiković braća 1891, Schusterwarenhandlung.
Kašiković N. i. J., Glas- u. Möbelh. Gesellschafter: Nikola, Jefto. Ljubomir und Branko Kašiković. Zeichnet jeder selbständig.
Knežic Dušan 1912, Photogr.
Knezić Nikola & Risto 1882.*
Knežić Lazar 1911.*
Knjezić Luka sin Vuka 1884, Wachsdreher, Leder.
Knöpfelmacher & Guttmann 1902.** Inhaber: Sulim Guttmann.
Kodelli Petar 1911, Gasth.
Kohn Moritz 1911, Agentur- und Kommissionsgeschäft.
Kolukčija Selim 1913, stolarska radnja.
Komad Marko 1895*, zur Zeichnung berechtigt Komad Dušan.
Konforti R. 1911.†† u. Modew. Eigent.: Rifka, Prokur.: Aron Konforti.
Konforti Salamon 1902.** ††
Kovačević Simo M. 1892.*
Kostić R. 1911, Gastw.
Kramer Alojzija 1911, Gastw.
Krulj & Bilić 1891.
Kudin Omer i Mujo 1913, čl. Omer i Mujo Kudin, od kojih je svaki vlastan tvrdku zastupati i potpisivati.*
Kujundžić Vasilija ud., Olga i Natalija Kujundžić, zur Zeichnung berechtigt: Knezić Špiro. 1913.*
Kurtović Alija 1912, stolar.
Kvesić A. 1911.*
Labalo Gjorgjo, Schust.
Lakišići Braća (Brüder) 1905, Handelsges., zeichnet Ahmetaga oder Ali eff., jeder selbständig.
Lavička Josefine 1913, Gastw.
Ljuca Bećir 1905.†
Malenica Andrija 1899.*
Mandrapa Petar 1911, Spezereiw.
Maraldo Giuseppe 1913. graditelj betona.
Mihić Jozo 1911, Gastw.
Mihić Stjepan 1911, Gasth.
Mikan Wenzel 1898, Apotheke, Sodawasserfabrik.
Milavić Mehmed 1911.*
Milić C. 1910, Schneider.
Milošević Mojo 1903.*
Milušić M. Lazar 1879.*
Milutinović braća 1895, Glaswarenhandlung.
Merdžo Blaž 1907.*
Merdžo Mijat 1907.**
Milavic Mujaga 1913.*
Muftić Alija i Osman 1911.*
Musa M. Petar 1913.*
Muštović Hasanaga 1911.*
Nasljednici Spiri Picete 1913* unter Stampiglie zeichnet Prok: Aleksa Bukvić.
Njunjić Jovo, Gastw.
Njunjić Manojlo 1899.*
Novo Salihaga 1911.**
Novo Hadži Osman 1885.*
Novo & Čelebić 1901.*
Nožić Hasanaga 1895.*
Oborina braća 1904.** Inhaber: Ljubo Oborina.
Oborina Velimir 1899, Brantweinhdl.
Orec Frano 1911, Gastw.
Ostojić Risto 1911, Gastw.
Pacher & Kisić 1898, Buchhandlung, Buchdruckerei u. photographische Anstalt.
Pala Zulfaga 1912, trgovac voćem.
Pašić Avdaga 1911.*
Pavić Risto 1911, Gastw.
Pavković Ante M. 1912, Gastw.
Pečanin Omer 1895.*
Pecelj Jovo S. 1911.*
Perin & Miličević 1883.*
Perinović Risto 1911, Gastw.
Peško Miho 1900.*
Pičeta Nikola i sinovi 1911, Spezereiwaren, Wein- und Schnapshdl. Zeichnen die Gesellschafter: Nikola, Lazo, Milan u. Branko Pičeta — jeder selbständig.
Pičeta B. Risto & Co. 1901.
Podružnica Hrvatske centralne banke dioničkog društva u Mostaru 1910.
Popara Jovan. 1903.*
Prva hercegovačka vinarska zadruga (s ogr. j.) u Mostaru 1911, Weinhdl. en gros. Zeichnen koll. je 2 von den 4 Direkt.-Mitgl.: fra Ambro Miletić, Josip Strelec, Wenzel Mikan u. Stjepan Mihić, alle in Mostar.
Prvo bos. herc. muslimansko trgovačko udruženje, Aktiengesellschaft 1909.
Puzić Mustafa 1911, Fuhrmann.
Radulović Risto i Milan 1893, Weinhandlung.
Radulović Vaso 1907. trgovina različitim pićem.
Rajković Mustafa 1911.*
Ramić Hasan 1911.*
Ramic Ahmet 1911.*
Remetić Ljuba 1905, Bäcker.
Ribica Hadži Salih & Ibrahim 1884.***
Ribica i Efica 1909, Holz- und Baumaterialhändler.
Rosenfeld Julius Moritz 1892, Juwelier.
Saina R. sinovi 1867.*
Sain & Milicević, 1903, Spediteure.
Salahović Mustafa 1911.*
Samardžić Risto i drug., komanditno društvo 1913. Osobno jamčeći drugar je Risto Samardžić a komanditist je Miho Peško. Trgovina sa kolonijalnom i manufakturnom robom. Zastupa i potpisuje Risto Samardžić.
Šantić Risto & Miho braća 1886.* Eigent.: Pero Šantić. Prokur.: Simo Racić.
Šantić R. Sava 1902, Wein- und Branntweinhändler.
Savić Jovo 1911, Gastw.
Schmitzerle Maria 1911, Gastw.
Schürz M. 1913, krojač i trgovar ženskog odijela.
Semiza R. Sinovi 1911.*
Semiza R. sinovi, Inh. Jovo Semiz 1883,*
Simit Muhamed 1911.*
Singer Co. Nähm. A. G. 1905. Zweigniederlage.
Sinovi Petra N. Aučića 1907.***
Sišić Lazo 1891.*

Šiširak Memišaga 1911.*
Šjeran Risto 1876.*
Skipina i Miletić 1912. Članovi Sava Škipina i Jovo Miletić svaki za se zastupa i potpisuje; obučarska radnja.
Slišković Ivan 1911, Gasth.
Sljepčević Hassan eff. und Hadži Ibrahim 1904.**
Smoljan Jure 1895.*
Smoljan d. Jure 1902.**
Smoljan Stjepan 1899.*
Soldo Jozo 1911, Gastw.
Sunjić Bariša Prga 1895.*
Suton Martin 1911, Spezerei.
Stojčic Nikola 1911, Gastw.
Stojković Z. Obrad, 1913 trgovac knjigama i papirom.
Sujanszky Kornel 1912, bravar.
Swoboda Euphemie 1912, krojačka radnja.
Tiberio Anton 1903, Mechaniker.
Tikvina Avdaga 1911.*
Toholj Ilja, 1913, elektromehanikarska radnja trgovina bicikla, šivačih strojeva i gramofona.
Torlo Mustafa 1903, Volksküche.
Trbonja Jusuf 1901, Fuhrwerksbesitzer.
Trebinjac Hadži Mustafa 1907.*
Trifković Gavro 1911.*
Tuce Ahmet 1911.*
Srpska banka (dioničarsko društvo) 1907.
Tuta Jovo 1899.*
Ungarische Bank- und Handelsaktiengesellschaft, Filiale Mostar, Hauptniederlassung Budapest 1911.
Vasilj Pero 1911, Gastw.
Vasiljević Jefto 1911.*
Vilić Risto 1911.***
Vujinovć Jovo 1911.*
Vuković Todor 1903, Fiakerdžija.
Vuksan Petar 1912, vožarski posao.
Vulić Rade 1911, Gastw.
Wegg Max 1914, Gastw.
Wregg Theresia, Gastw.
Zadik Danon 1899.**
Zagorac i drug 1907, Spezereiwaren.
Zec R. Jefto 1903.*
Zec S. Gjorgjo 1874, Kolonialwaren u. Gastw.
Zec Š. Risto 1880.*
Zeć Braća 1911.*
Zec Nikola J. 1911, Gasth.
Zeilinger i drug 1914, Prvo udr. herceg. gradj. poduzetničtva.
Zelen Milan 1911.** u. Modw.
Zurovac Drago J. 1911. Brennholz u. Kohle.
Zurovac Spasoje 1911; Gastw. u. Kolonialwhdlg.
Zuža Nikola 1911, Gastw.
Zvonić Salko 1913, vozarski posao.

Moštre.

(Bez. Visoko — Kr. Sarajevo.)

Ramić Avdaga 1900.†

Motike.

(Bez Kr. Banja Luka.)

Švraka Kija 1913.*

Mračaj.

(Bez. Livno — Kr. Travnik.)

Momić Pane 1908, Viehhändl.

Mrazovac — Krupa.

Hase Burzić — Krkalić 1914.*

Mrakodol.

(Bez. Bos. Novi — Kr. Banja Luka.)

Marin Mile 1915.†

Mravica srpska.

(Bez. Prnjavor — Kr. Banja Luka.)

Babahmetović Halil 1914.*

Mrčevći.

(Bez. Bosn. Gradiška — Kr. Banja Luka.)

Grebenar Mile 1909. Spezerei.
Srpska zemljoradnička zadruga u Mrčevćima u. s. n. j. 1910.
Sabljić Mirko 1915.*

Mrkalje.

(Kr. Sarajevo.)

Pejanović Gjorgjo 1912.†

Mrkalji.

(Bez. Vlasenica — Kr. Tuzla.)

Banheyer Jos. & Sohn 1914.* Zweigniederlassung.

Mrkonjići.

(Kr. Sarajevo.)

Planojević Nedjeljko 1912.*

Mrkotić.

(Bez. Tešanj — Kr. Banja Luka.)

Unkić Mehmed 1905.*

Mrtvica.

(Bez. Brčko — Kr. Tuzla.)

Stanić Gjoko 1915.*

Murati.

(Bez. B. Dubica — Kr. Banja Luka.)

Pralica Glišo 1914* i žitom.

Mutnik.

(Bez. Prijedor — Kr. Banja Luka.)

Vide Kozarac.

Nadinići.

(Bez. Gačko — Kr. Mostar.)

Koprivica Sava i Mitar 1911, zeichnet jedes.
Srpska zemljoradnička zadruga (udruženje s neogr. jam.) 1911, landwirtsch. Bauerngenossenschaft.

Naprelje.

(Bez. Sanskimost — Kr. ihać.)

Cerić Almaz 1891.*
Cerić Muho 1907.*

Navioci.

(Bez. Brčka — Kr. Tuzla.)

Bačić Mustafa 1894.
Garašević Mehmed 1913.*

Nedjelište.

(Bez. Vlasenica — Kr. Tuzl .)

Bećirović Šaban 1916.*

Nemila.

(Bez. — Kot. Zenića.)

Weillersche Gerbstoff Exploitation.

Nevesinje.

(Bez. Nevesinje — Kr. Mostar.)

Aćimović Gjoko 1911.*
Čelebić Muharembeg 1911.*
Cupković Gjoko 1899.*
Glavan Četko 1899.* ††
Glavan Savo Četko 1913.*
Grković Jovo.
Gruda Hadžo 1913.*
Gruda Husno 1913.*
Handžari Braća i drug 1913* podpis. Zulfo i Šačir Handžar.
Hrvatska seljačka zadruga za štednju i zajmove (z. s. o. j.) 1913. Predsj. Precca Nikola.
Injac Nikola 1899.*
Kazazić Ahmetaga i Arifaga 1913.* Beide zeichnen.
Lazetić Mihó 1899.*
Lazarević Djordje 1899.*
Miličević Ilija 1913.*

Milušić Risto 1880.*
Muslibegović braća.*
Muslibegović i braća Čelebić 1912.* Gesellschafter: Smailbeg Muslibegović, Mustajbeg u. Salihbeg Čelebić. Zeichnet bloß Smailbeg Muslibegović.
Muslibegović Šerifbeg 1913.*
Pekušić Edhem nasljednici 1912.* Zeichnet bloß Šukrija Pekušić.
Perković Matan 1913.* i gostioničarska radnja i tvornica podova.
Perin P. Jakov 1913.*
Petković Obren 1899.*
Popović P. Mirko 1899.*
Precca Gasparo 1892.*
Rakić Pero 1900.*
Ramović Zulfaga 1913.* i mesar.
Reiss S. 1914.*
Spremo Stojan 1899.*
Trebović Suljo Muho i Adem, 1900, Bäcker.
Weiß Martin 1899.*** ††

Nišević.

(Bez. Prijedor — Kr. Banja Luka.)

Braća Džihić 1905.*
Džihić Aziz 1904.*
Radović Jovo 1891††, Filiale (Hauptniederl. Prijedor).
Zrnić Ćiro 1914.*

Nova Kasaba.

(Bez. Vlasenica — Kr. Tuzla.)

Bararon David S. 1912.*
Hadžić Osman 1913.*
Jakubović Mustafa 1884.*

Bosn. Novi.

(Bez. Bosn. Novi — Kr. Banja Luka.)

Bašić Pavo 1884.*
Biščević Alibeg 1908, Prodhdl.
Braća Kadić 1901,* Eigent.: Ahmet u. Hamo Kadić.
Cerić Husein beg 1884.*
Cerić-Kalenderac Hadži Muhamedbeg 1905. Landesprodukten.
Cerić-Kapetanović Osmanbeg* i žitom 1909.
Davidović Jovo 1909.*
Drljača Pero 1884, Prodhdl.
Drlača Dušan P. 1909.
Dragušić A., trgovac vinom i pivom na veliko 1909.
Falan H. Hase 1892,* Eigent.: Hadži Hase Falan.
Himmler Adolf 1901, Landesprodukten.***
Ičindić H. M. 1892,* Eigent.: Hadži Mehmed Ičindić.
Kadić Braća 1901.* Eigent.: Ahmed und Hamo Kadić.
„Memić Mehmed Hamo u. Husein" 1902* u. Prod. Firmazeichn.: Mehmed Hamo Memić.
Muftić Sulejman 1901.*
Railić Pero 1909* u. Manuf.
Rakanović Alija 1884. Spezerei.
Relić Gavro 1891.*
Savić Mile 1884.*
Srpska Štedionica dioničarsko društvo u Bosn. Novom. Prok.: Žarko Veselinović zeichnet kollektiv mit 1 Direktionsmitglied.
Srpska zemljoradnička zadruga (u. s. u. j.) 1913.
Steković Stojan S. 1895.*
Šehović Hasan 1897. Lederhdl.
Suvalić Omer 1891.*
„Šulentić B." 1884,* Eigent.: Albert B. Šulentić.
Šurlan Stojan S. 1900,* Eigent. Stojan Šurlan jun.
Šuvalić Muharem 1901.*
Topić Braća 1902. Prodhdl.
Vukmirović M. 1912,* Eigent.: Dušan, Milan i Branko Vukmirović.

Novigrad.

(Kot. Derventa, okr. Banja Luka.)

Rakić Jovan Gj. 1915.*
Srpska zemljoradnička zadruga u Novomgradu u. s. n. j. 1910. Zamjenik predsjed. Mikulić Mirko.

Novoselo.

(Bez. Dervent — Kr. Banja Luka.)

Braća Širbegović 1902.* Filiale (Tešanj Hauptniederl.).
Jokić Mato 1904.
Hrvatska seljačka blagajnica za zajmove i štednju u Novom selu (u. sa n. j.) 1910.

Nožičko.

(Bez. Prnjavor — Kr. Banja Luka.)

Knežević Damjan 1909.*
Pamukić Simo 1909.*
Ratković Teodor 1905.*

Oblje.

(Bez. Nevesinje — Kr. Mostar.)

Obren Sladoje 1913.*
Gjoko J. Sladoje 1914.*

Obad.

(Kot. Srebrenica, okr. Tuzla.)

Milovanović Nikola trg. marvom i žatom. 14.II. 1914.

Obarska Vel.

(Bez. Bjelina — Kr. Tuzla.)

Pero Blagojević 1915.*
Ivanović Gjoko 1915.*

Obodnik.

(Bez. Kotor Varoš — Kr. Banja Luka.)

Petrić Stojko 1894. Prodhdl.

Obrnja.

(Bez. Nevesinje — Kr. Mostar.)

Radulović Tomo 1903.*

Obrovac.

(Bez. u. Kr. Banja Luka.)

Juričević Katica P. 1914.*

Obudovac.

(Bez. Brčka — Kr. Tuzla.)

Andrić Mika 1904.*
Jovanović Todor i Draginja 1894.*
Popović Mojsija 1906.*
Srpska zemljoradnička zadruga u Obudovcu, udruženje sa neograničenim jamčenjem 1910.*

Obsječko.

(Bez. u. Kr. Banja Luka.)

Bäuerlicher Spar- und Darlehenskassenverein für die deutsche Kolonie Čelinac-Obsječko (Gen. m. unb. H.) 1913. Landwirtschaftl. Bauerngenossenschaft. Präs. Brandl Martin, Vizepräs.: Pfar Stephan.

Očauš.

(Bez. Tešanj — Kr. Banja Luka.)

Kljčanin Tomo 1914.*
Gjukarić Vaskrsija 1914.*

Očevlje.

(Bez. Visoko — Kr. Sarajevo.)

Višnjić Marko 1898.*

Odžak.

(Bez. Konjica — Kr. Mostar.)

Ljubović Mehmedbeg 1899.* Getreidehdl. u. †
Unković Simo 1904.*

Odžak G.

(Bez. Bugojno, Kr. Travnik.)

Rustanpašić Hasanbeg.

Odžak.

(Bez. Dervent — Kr. Banja Luka.)

Ademović Alaga 1910.*
Ahmetović Dedo 1909.*
Ahmetović Šibonja 1910.*
Borić Mahmut sitničar 1909.
Ćurčić J. Jozo 1903.*
Dimić Risto 1901.*
Duić Anto 1892.*
Duić Lidvina 1902.*
Gjurković Bartol 1914.*
Grebenarević Mato 1910.*
Hodžić Adem Hafiz 1910.*
Hrvatska štedna i vjeresijska zadruga u Odžaku, udruž. s neogr. jamstv.
Jupić Hadži Derviš 1892.*
Karić Ahmed 1910.*
Ranić Suljo 1910.*
Vočkić Pero D. 1914.*
Živkovic Pavan 1915.*

Ogradenik V.

(Bez. Mostar.)

Miletić Vidak 1913, trgovina vina i rakije.

Olovo.

(Bez. Kladanj — Kr. Tuzla.)

Behor recte Juda Leon Levy 1911.*
Fočić Muhamed 1913.*
Hodžić Mujo 1911.*
Ozmo Isaak Hajin 1902.*
Višnjić Ivo 1912.*

Omačina.

(Kr. Sarajevo.)

Klačar Osman 1911.*, zeichnet selbst.
Pribišić Meho 1912.*

Omarska.

(Bez. Prijedor — Kr. Banja Luka.)

Džinić H. Mahmudbeg 1902.* Spezerei.

Omerbegovača.

(Bez. Brčka—Kr. Tuzla.)

Bjelić Bego 1908.*

Opličici.

(Bez. Stolac—Kr. Mostar.)

Sator Mehmed 1906.*

Orahovice.

(Kot. i okr. Sarajevo.)

Krčanin Gjorgjo 1911.*

Orahovica.

(Bez. Gračanica — Kr. Tuzla.)

Bojić Mehmed 1915.*
Dedić Mustafa 1915.*
Jusuf begović Hasan 1904.*
Ravkić Hasan 1915.*

Orahovica.

(Bez. Zenica — Kr. Travnik.)

Buchert Franz 1904.

Orahovica srpska.

(Bez. Maglaj.)

Savičić Trifun 1914.*

Orahovljani.

(Bez. Ključ—Kr. Bihać.)

Djaković Dako 1902.*

Orahovo.

(Bez. Bosn. Gradiška — Kr. Banja Luka.)

Babić Gjorgjo 1904.* Dampfmühle.
Babić Jovo T. 1914.*
Cvijić N. Jovo 1904.* u. Ausschank.
Halilović Ibro Hrustan 1901.* Prod.
Redjepović Ahmet 1914* i pićem.
Softić Suljo, Spezerei- u. Produktenhändler, Specerajom i žitom 1915.
Tadić Jovanka 1914.*

Orahovo.

(Bez. Kotor Varoš — Kr. Banja Luka.)

Bešić Mehmed 1914.*
Bradarić Sejfo 1914.*
Gajić Milan 1914.*
Ibrahimbeg Karabegović 1903.

Orlovci.

(Bez. Prijedor — Kr. Banja Luka.)

Pejičić Cvjetko.*
Marić Ostoja 1914.*

Orašje.

(Bez. Brčko — Kr. Tuzla.)

Arnautalić H. 1915.*
Beširović Alija 1913.**
Cehajić Mehmed 1913.*
Dervišbegović Derviš 1913.*
Djakić Hasan 1884.*
Džafić Mehmed 1904.*
Gligorović J. D. 1914.*
Hadžihalilović Mehmed 1905.*
Isić Mehmed 1915.*
Jusufagić Rašid 1915.*
Kadić Asim 1913.*
Kadić Hussein 1904.*
Malić Husejn 1915.*
Nurkić Hivzija 1912.*
Parčić Ibrahim 1915.*
Nurkić Nurko 1884.*
Rebba Mihailo 1913* i ciglom.
Redžepović-Ćatić Šemso H. 1905.*
Hrvatska seljačka zadruga sa ograničenim jamčenjem 1905.
Serezlić braća 1915.*
Toić Mustafa 1913.*
Živković Marko M. 1915.*

Osatica.

(Bez. Srebrenica — Kr. Tuzla.)

Mehanović Bečir 1896.*

Osinja.

(Bez. Tešanj — Kr. Banja Luka.)

Nedinić Jovo 1911.*

Osivica.

(Bez. Tešanj — Kr. Banja Luka.)

Mahmutović Bego 1915.*

Osječani.

(Bez. Gračanica — Kr. Tuzla.)

Kondić Damjan M. 1897.*
Šimić Marko 1909* (Samun).
Dimša Marković (Osječani gornji) 1910.*

Osojnica.

(Kot. Maglaj — okr. Tuzla.)

Arsenović Miloš trg. 1913.*
Despotović Aleksa 1913.*
Simić-Vukeljić Pejo 1914.*

Osredci.

(Bez. Tešanj — Kr. Banja Luka.)

Simić Dimitrija 1915.*

Oštra Luka.

(Bez. Brčko — Kr. Tuzla.)

Brašnić Luka 1913.*
Hrvatska seljačka zadruga 1913.*
Jurić Ilija 1913.*
Oršolić-Vinković Gjuro 1913.*

Oštra Luka.

(Bez. Sanskimost — Kr. Bihać.)

Ljuboja Mihajlo 1911.*
Mastikosa Simo 1911.*

Ostrožac.
(Bez. Cazin — Kr. Bihać.)
Beširović Alibeg 1914.*
Beširović Mehmedbeg 1914.*
Kalauzović Agan 1891.*

Ostrožac.
(Bez. Konjica — Kr. Mostar.)
Buljana Stjepana sinovi 1912.* und Sägemühle. Filiale: Hauptsitz in Kreševo.
Drekalović Milan 1914.*
Dženetić Alija 1913.*
Džino Mujo i Džino Omer 1909.*
Trogrlić Pero 1900.*

Ostružnica Dol.
(Bez. Tešanj — Kr. Banja Luka.)
Vuković Gjordjo 1915.*

Otoka.
(Bez. Krupa — Kr. Bihać.)
Alijanović Mehmed aga 1915.*
Bešić Ahmet 1914.*
Čaušević Avdo 1914.*
Čulibrk M. Pero 1907. Getreidehdl.
Gaković Jovo 1914.*
Komić Muharem 1884.*
Hadži Mehmed, Komića sinovi 1908.*
Komić Zaim 1893.*
Komić Sulejman 1911.*
Mehić Mustafa Hasanov 1914.*
Mustedanagić Omer 1911.*
Mujagić Omer 1884.*
Pašić Hasan 1911.*
Srpska zemljoradnička zadruga u Otoci (udruženje s neogr. jamčenjem) 1911. Bauerngenossenschaft. Präs.: Jovan Tatić. Vizepräs.: Nikola Bajić. Geschäftsleiter: Petar Gaković. Hiervon zeichnen je 2 kollektiv.
Tajić Marko 1906.*

Paklenica Donja.
(Kot. Maglaj — okr. Tuzla.)
Sarčević Luka 1914.*

Palačkovac.
(Bez. Prnjavor — Kr. Banja Luka.)
Ilišković Stevan 1909.*
Krupić Hifzibeg 1909.*

Palanka.
(Bez. Brčko — Kr. Tuzla.)
Atić Latif 1884.*
Dedić Dedo 1901.*
Pandurović Mehmed 1890.*

Pale.
(Bez. und Kr. Sarajevo.)
Hess Josef u. Katharina 1911. Sägewerk, zeichnet jeder selbständig.
Finzi Heim 1910.*
Griechischer Handel- und Holzindustrieverein in Sarajevo, Filiale in Pale, Centrale in Athen 1914.
Paragjan Marko 1911.
Pavičić Josip 1912. Spezereiw.

Paležnica.
(Bez. Gračanica — Kr. Tuzla.)
Srpska zemlj. zadruga 1914.*
Vuković Nikifor 1919.*

Papažani.
(Bez. Prnjavor — Kr. Banja Luka.)
Ignjatić Jovan 1909.*

Paprača.
(Bez. Vlasenica — Kr. Tuzla.)
Srpska zemljoradnička zadruga udruženje sa neogr. jam. 1911. Bauerngenossensch. Präs.: Danilo Bilbija. Vizepräs.: Todor Aščerić. Leiter: Jovan Tadić. Hievon zeichnen je 2 kollektiv.

Pazarić.
(Bez. und Kr. Sarajevo.)
Dimiragić Suljo 1913.*
Lihovac Muharem 1912.*
Pamućina Drago 1890.*

Peći.
(Bez. Cazin — Kr. Bihać.)
Abdić Kadira 1916.*
Beganović Islam 1891.*
Jašić Okan 1892.*
Muhamedagić Alaga 1911.* Podružnica Šumetac i Velika Kladuša.

Peći.
(Bez. Livno — Kr. Travnik.)
Bilčar Pero 1901.*
Ivanović Ivan 1907, Viehh.

Pecka.
(Bez. Varcar Vakuf — Kr. Travnik.)
Todorović Ile 1899.†

Pejići.
(Bez. Prijedor — Kr. Banja Luka.)
Budimir Mile 1905.*

Petkovac.
(Bez. Bos. Novi — Kr. Banja Luka.)
Marčetić Jovo 1891.*

Petrićevac.
(Bez. u. Kr. Banja Luka.)
Hrvatska seljačka blagajna za zaj. i štednju (zadr. sa neogr. jamstvom). Direktion: Fra Josip Laparević.

Petrovac Bosn.
(Bez. Bosn. Petrovac — Kr. Bihać.)
Banjac Stojan 1895.*
Bajić Obrad 1900.*
Baruch Albert Z. 1914.*
Basara Kosta 1911.*
Brkić P. Petar, 1907, Gastwirt.
Čović Gjuro 1902, Bäcker.
Drakulić S. Rade 1907.
Ferizović Mehmedaga 1911.*
Grbič Milan 1914.*
Izrael Avram J. 1914, Manfktw.
Israel Josef D. 1899.*
Kaiser-Majnerić Josip, posjednik paromlina 1912.
Kavezon S. David 1908.*
Kreco Simo 1900.*
Kreco Pero 1884.* Alleiniger Eigent.: Rajko Čajkanović.
Kesić Lazo 1911.*
Krstanović Simo 1890.*
Kulenović Bara Salihbeg 1907.*
Rakić Gojko 1914.
Šerifović Hadži Husein eff. 1900.*
Smiljanić Gjuro 1911.*
Spahić Karanfilaga 1908.*
Teofanović Spiro 1900.*
Trninić Jov. 1899, Opančar.
Turić Nikola 1901, Apotheker.
Novaković Jovo, Gemischte Warenhdlg. 1909.
Gavella Branko, Gemischtwarenhdlg. 1910, in Konkurs.

Petrovići.
(Bez. Kladanj — Kr. Tuzla.)
Kulo Mustafa 1915.*
Slavik Božena 1915.*

Petrovo selo.
(Bez. Gračanica — Kr. Tuzla.)
Fischer Ignatz, Holzsäge 1910.
Jeličić Peter 1901.*
Kasumagić H. Husejnaga 1915.*
Topalović Miloje 1915.*

Peule.
(Bez. Livno — Kr. Travnik.)
Šormaz Pero 1907, Viehhändl.

Pilice Dol.

(Bez. Zvornik — Kr. Tuzla.)

Ivanić Vasilija 1901.*
Srpska zemljorad. zadruga u Pilicama. Präs.: Vasilja Ivanić. Vizepräs.: Cvijo Lukić.

Piljužići.

(Bez. Tešanj — Kr. Banja Luka.)

Pilav Mula Ibrahim 1905.*

Pijesci.

(Kr. u. Bez. Mostar.)

Srpska zemljoradnička zadruga s neogr. jam., 1912. Bauerngenoss. Präs.: Miho Pudar.

Piperi.

(Bez. Brčko — Kr. Tuzla.)

Ilić Pero 1915.*

Pirota.

(Bez. u. Kr. Travnik.)

Hrvatska seljačka zadruga sa neograničenim jamstvom u Ovčarevu, 1911. Bauerngenoss. Präs.: Mato Bekavac. Vizepräs.: Stipo Markunović. Hiervon zeichnet je einer kollektiv mit einem Direktionsmitgliede.

Pisari.

(Kot. Bos. Šamac.)

Srpska zemljoradnička zadruga. 1911.

Piskavica.

(Bez. u. Kr. Banja Luka.)

Dimitrijević i Gojić* i zem. pogozdinci. Javno trg. društvo od marta 1906. Javni članovi Naum Dimitrijević i Jovo Gojić trgovci iz Banjaluke. Podpisuju oba člana, svaki za se.
Kostić Savo 1914, Opankenmacher.

Pištalina.

(Bez. Cazin — Kr. Bihać.

Hadžipašić Memaga 1914.*

Pješevac.

(Bez. Stolac — Kr. Mostar.)

Brkić Muhamed 1913.*

Platice.

(Bez. Gacko — Kr. Mostar.)

Srpska zemljoradnička zadruga u Platicama (udruženje s neogr. jam.), 1912 Bauerngenoss. Präs.: Todor Okiljević. Vizepräs.: Risto Bošković. Geschäftsführer unbesetzt. Hievon zeichnen je 2 kollektiv.

Plehan.

(Bez. Dervent — Kr. Banja Luka.)

Hrvatska seljačka zadruga za zajm. i štednju (s neogr. jamstv.).

Plitska.

(Bez. Kotor Varoš — Kr. Banja Luka.)

Derviš eff. Pličanić 1902.*
Smajo Evlić 1902.*

Pocrnje.

(Bez. Ljubinje — Kr. Mostar.)

Srpska zemljoradnička zadruga (u. s n. j. 1911).

Podastinje.

(Bez. Fojnica — Kr. Sarajevo.)

Lewy Jakob Heim 1900.*
Pušić Mato 1911.*

Podgora.

(Bez. Visoko — Kr. Sarajevo.)

Alija Dedić 1916.*
Muhamed Hajrulahović 1916.*

Podgradci.

(Bez. Bosn. Gradiška — Kr. Banja Luka.)

Cvijić Jovan N. 1900. Eigentümer: Cvijić Jovanka. * u. Prod.
Schmutzer u. Brabetz 1914, Dampfsäge, Eigentümer Karl Schmutzer, Egon Brabetz.
Spitzstein Bernhard 1892.* Ausschank, Produktenhändler u. Slivovitzerzeuger.

Podgradci Gornji.

(Bez. Bos. Gradiška — Kr. Banja Luka.)

Schmutzer Karl, vlastnik tvornice na proizvod skatulja (Kartonagenfabrik) 1915.*

Podgradci Donji.

(Bez. Bos. Gradiška — Kr. Banja Luka.)

Popović Jefto 1914.*

Podhum.

(Bez. Konjica — Kr. Mostar.)

Alikadić Ragib 1913.*
Hrvatska seljačka kasa za zajmove i štednju, zadr. s n. j. 1913.

Podkalinje.

(Bez. Krupa — Kr. Bihać.)

Grošić Mustafa 1901.*
Krupić Hadži Šaćirbeg 1911.
Surla Dane 1915.*

Podkamen.

(Bez. Tešanj — Kr. Banja Luka.)

Fischhof Ludwig 1905.*

Podkleć

bei Zavidovići.

(Bez. Žepče — Kr. Travnik.)

Braća Simic.*

Podlugovi.

(Bez. u. Kr. Sarajevo.)

Vukanović Pavle 1911. Gastw.

Podlugovi.

(Bez. Visoko — Kr. Sarajevo.)

Mayer Theresia 1916.*
Džafić Mustafa 1916.*

Podorašje.

(Bez. und Kr. Tuzla.)

Subašić H. Halil, trg. marvom 14. jan. 1914.

Podovi.

(Bez. Sanski most — Kr. Bihać.)

Nikola Kondić 1907*.

Podnovlje.

(Bez. Dervent — Kr. Banja Luka.)

Dejanović Simo 1909.*
Jovanović Vaso 1909.*
Srpska zemljoradnička zadruga u Podnovlju (u. s. n. j.) 1910.

Podstupari.

(Bez. Kladanj — Kr. Tuzla.)

Hrljević Nikola 1907.*
Marković Ivan 1911.*

Podzvizd.

(Bez. Cazin — Kr. Bihać.)

Bešlagić Murat 1911* u. Tabakkleinverschleiß.

Pogorioci.

(Bez. und Kr. Tuzla.)

Diković Ivo 1890. †

Pojezna.

(Bez. Tešanj — Kr. Banja Luka.)

Jovanović Jovo 1905.*
Ikić Marija 1915.*

Poljavince

(kotar Bos. Novi — Kr. Banja Luka.)

Srpska zemljoradnička zadruga (u. s. n. j.) 1913.

Polje.

(Bez. Dervent — Kr. Banja Luka.)

Hening Robert 1897, Sliwowitzbrennerei.
Ivkić Franjo 1890.*
Jokić Petar 1914.*

Polje Malo.

(Bez. Vlasenica — Kr. Tuzla.)

Mitrović Risto 1913.†

Poplati Dônji.

(Bez. Stolac — Kr. Mostar.)

Srpska zemljoradnička zadruga (sa neograničenim jamčenjem) u Dônjim Poplatima, Genoss. m. b. H., 1911. Kreditgenoss. Präs.: Mihajlo Brkić.

Popovi.

(Kot. Bjelina — Kr. Tuzla.)

Srpska zelmj. zadruga (neogr. jamstvo) 1910.

Popovići.

(Bez. Prnjavor — Kr. Banja Luka.)

Bugarski Gjorgje 1905.*

Popovo polje.

(Kot. Ljubinje — Kr. Mostar.)

Narodna seljačka kasa za zajmove i štednju u Popovu polju, 1913.

Poriće.

(Bez. Bugojno — Kr. Travnik.)

Kaić Ante 1884.* Filiale der in Livno befindlichen Hauptniederlassung.

Posušje.

(Bez. Ljubuški — Kr. Mostar.)

Bilić L. Ilija Nasledujici 1913.*
Bakula Peter 1913.*
Kovač Anto 1913* i gostionićarska radnja.

Potkamen.

(Bez. Doboj — Kr. Tuzla.)

Fischhof Ludwig 1905.*

Potočani.

Bez. Prnjavor — Kr. Banja Luka.)

Repić Blagoja, Filiale 1903.*
Čalušić Mato 1910.*
Milanović Boško 1911.*
Stojanović Milan 1909.*

Potočani.

(Bez. Dervent — Kr. Banja Luka.)

Kovačević Juro 1902.*
Hrvatska seljačka zadruga za zajmove i štednju u Potočanima u. s. n. j. 1910.

Podpeć.

(Kot. i okr. Tuzla.)

Pašić H. Abdaga 1913*.

Požarnica.

(Bez. u. Kr. Tuzla.)

Srpska zemljoradn. zadruga 1910.

Prača.

(Bez. Rogatica — Kr. Sarajevo.)

Batinić Manojlo 1884.*
Batinić Nikola 1911.*
Devlić Avdia 1897. *
Gačanin Mehmed 1910, Produktenhdl.
Kiss Katica 1911, Spezereiw.
Milošević Gjorgjo 1890.*
Mirojević Selimbeg 1911.*
Smoljanović Marija 1904.*

Prebilovci.

(Bez. Stolac — Kr. Mostar.)

Srpska zemljoradnička zadruga (u. s. n. j.) 1913. Präs.: Jovo Dragičević. Vizepräs.: Jovo Bulut.

Prekaja.

(Bez. Glamoč — Kr. Travnik.)

Marceta Dmitar 1904.*

Previja.

(Bez. Ključ — Kr. Bihać.)

Krajcar Trivun 1912.*

Pribidol.

(Bez. Srebenica — Kr. Tuzla.)

Janković Mitar 1913.*

Pribinić.

(Bez. Tešanj — Kr. Banja Luka.)

Sermek Anna 1905, Gastw.
Gaon Salom 1904.*
Gaon Kuću 1915.*
Rzehak Stefan 1914.*

Priboj.

(Bez. Zvornik — Kr. Tuzla.)

Milovanović Jovo 1901.*
Bogdanović Jovo 1905.*
Srpska zemljoradnička zadruga 1912.

Pridvornica.

(Bez. Gacko — Kr. Mostar.)

Adžić Rajko 1913.*

Prijebrezi.

(Bez. Prnjavor.)

Novaković Stojan 1915.*

Prijedor.

(Bez. Prijedor — Kr. Banja Luka.)

Agbaba Rade 1909.*
Antonojević Vaso 1884.**
Avdagić Himzo 1890.*
Bilbija Mile 1901, Felle u. Landesprod.**
Bogdanović Glišo 1884.*
Borojević Mijat 1884.* Specerei.
Borojević Jovo 1902.*
Brković Mića 1909.*
Burazorović Muhamedaga 1905.* u. Produktenhdl.
Čerić-Cikota Muharembeg 1913. *
Crnalić braća 1884, Prodhlg. Eigent.: Ibrahim u. Mehmed. Hauptniederl.
Crnić Mile S., trg. specerajskom robom 1909.
Crnkić Bajro 1905.†
Čaraković Jovo 1890.*
Četić Vid, pekar 1909.
Čosić Vaso 1885.*
Diović J. Gavriel 1885.*
Diović Nikola G. 1913.*
Drašković Sulejman 1909.*
Ergić Ale 1890.*
Filiala muslimanske banke, dioničarskog društva u Banji Luka. Prokurist: Hafiz Dabulhanić. 1913.
Gašić Zarija 1914.*

Glamočanin Pero 1902.* Hauptniederl.
Glamočanin Tode 1914. Gastw.
Hirschmann Ludwig, Apoth. 1910.
Henića Sulejmana sinovi 1906,* zeichnet Mehmed und Enis, jeder selbständig.
Hergić Huso 1914.*
Kahrić Husein, 1911. Kolonialw. u. Produktenhdl. Svetozar N., 1912.*
Kapetanović Alibeg 1902.*
Kondić Risto 1886.*
Kos. Sava 1890, Schusterwarenhdl.
Kurtović Nazif 1905.†
Kurtović Karanfil 1905.†
Levy Sabetaj i Todoros 1902.*
Ljubojević Jovo S. 1901.*
Ljubišić Ilija, trg. speceraja 1914.
Marina Rade Nasljednici 1914*. Javni članovi jesu: Tomo Marin, Savka udova Marin mldl., Stojan, Mile i Pero Marin. Firmu potpisuje cirilicam sam Tomo Marin.
Marjanović Manojlo 1902.*
Memorach Roza 1914.*
Mevorach Jakob 1896.**
Mijatović Nikodim, štampar, knjižar i knjigovezac 1909.
Milinović Lazar 1884.* Spezerei.
Milivojević Gjorgjo 1907.*
Mitrinović Svetozar 1901,* Landesprod.
Narančić Mile 1906, Bäckerei.
Nikolić Ilija, obučarski obrtnik 1909.
Obradović Gavro 1909* i manufakt.
Ostojić Milan 1909.*
Praštalo Lazo 1914 trg. kožom.
Radetić Ignjat, trgovac žitom i kolonijalnom robom 1909.
Rabatić Simo 1895.* Prodhl.
Radetić P. Mile 1884.* Eigent.: Mile u. Jovo Radetić. Prok.: Pero Radetić. Zeichnen: selbst die Eigent., pp. Pero Radetić.
Radović Jovo 1902,* Eigent.: Jefa verw. Radović, für ihre min. Kinder. Sie zeichnet selbst.
Rapić Smail 1902.*
Rodić Stane, vlastnici: Bogdan, Draginja i Stane Rodić.** 1908 Filiale in Dragotinja, Prokurist: Sava Rodić.
Rešić Muharem Hadži Mehmedov 1914, speceraijska radnja.
Savanović Nikola 1901.†
Seidemann Gustav, 1901.* u. Buchhandl.
Srpska zanatlijska štedionica (z. s. o. j.) 1913. Serbische Handwerker Sparkassa (Gen. m. b. H.) Präs.: Manojlo Marjanović. Vizepräs.: Mićo Brković. Prokurist: Blagoje Skočaić.
Stefanović Mile 1885.* Spezerei.
Stojanović Rade 1884.*
Stojanović Lazar 1890 * und Produktenhdl. Hauptniederl.
Stojanović Ostoja 1901.*
Stojanovic Simo 1914.*
Stupar Milan 1908.*
Tešinić Gospova 1914.*
Trepić Smail eff. 1905 * u. ††
Trepić Sulejman 1914.*
Vidović Lazar 1907 Leder- u. Opankenhändler.
Vijosinović Savo 1909.*
Vukić Manojlo 1902.*
Vulić Jovo 1884.* Prodhdl.
Vučenović Marija 1914.*
Vučenović Svetozar N. 1912.*
Weiler Arpad 1900, Agentur.
Weiler Peter 1890.*
Weiller Arpad 1909. Erste Prijedorer Agentur & Kommissionsgeschäft.
Zurnić Staka 1890.*

Prijeslop u Podhumu.

(Kot. Konjiča — Kr. Mostar.)

Andjelić Pero 1914.*

Prisike.

(Bez. Županjac — Kr. Travnik.)

Brekola Mato p. Krizana 1908* u. Getränke.
Ledić Jalov Perin 1909.* u. Heuhandel.

Pritoka.

(Bez. u. Kr. Bihać.)

Srpska zemljoradnička zadruga (u. s. n. j.) Preds. Marko Zorić.

Prnjavor.

(Bez. Prnjavor — Kr. Banja Luka.)

Bakalbašić Ćamil 1913.*
Bjegojević Tešo 1902.*
Bosković Bogdan, obučarsk. trgovina 1913.
Dujsić Ale 1903.*
Finkelstein Mihael, Apotheker 1903.*
Gjerić Mitar 1893.*
Gjerić Todor 1913.*
Grkokatol. selj. kasa za zajmove i štednju 1913 (z. s. n. j.).
Hadžiselimović braća, 1912* u. Produktenhdl. Gesellschafter: Sulejmanbeg u. Hajdarbeg Hadžiselimović. Zeichnet bloß Sulejmanbeg.
Imamović Meho 1909.*
Jovanović Ljubice 1905.*
Kojic Petar 1914.*
Kojić Vid 1901.*
Kojić Vaso 1895. Opankenhdl.
Kovačević Andrija, Lederhandlung, Schuh- u. Opankenmacher — trgovina kožom 1907.
Kovačević Jefto 1902.*
Kovačević Jovanče I. 1909.*
Malešević Gjorgjo 1902.*
Marković Jovo 1884. Spezerei u. Gastw.
Maroš Ibro 1915.*
Marx Nikola 1910.*
Mehica Derviš 1914.*
Milić Gjorgjo 1890. Likörfabr.
Novković Simo 1901.*
Odobašić Muharem 1890.*
Ostojić Stevo 1893.*
Paić Pero 1901.*
Petrović Stanko 1898.*
Simić Andrija 1884.*
Sekulić Ljubo 1909* i točarina.
Simić Stanko A. 1909.*
Simić Vladimir 1914.*
Softić Hasil 1905.*
Softić Mustafa 1905.*
Spasojević Nedo 1893.*
Stanković Luka 1912.*
Todorović Mihajlo 1898.*
Todorović Marija 1914.*
Todorović Tošo 1905.*
Tymkov Alexander 1910.*
Vujičić Jovanče 1903.*
Vujičić Marinka 1915.**
Vulić J. 1915.*
Znidarčić Anton 1914.*

Prnjavor.

(Bez. Zvornik — Kr. Tuzla.)

Jusufagić Salihaga 1890.*
Popović Miloš 1884.* früher in Zvornik.

Prozor.

(Bez. Prozor — Kr. Travnik.)

Bečirspahić Hafiz Adcin 1916.*
Čalic Anto 1916.*
Hadžić Muharem i Alija 1907.*
Hrvatska seljačka kasa za zajmove i štednju u Prozoru (zadruga s neogr. jam.), 1912 Spar u. Kreditgenoss. Präs.: Tadej Mihačević. Präs.-Stellv.: Marko G. Brizar. Je

einer von diesen zeichnet kollektiv mit je einem Direktionsmitgliede.
Husrep Ibrahim 1904.* Filiale der in Lizoperci befindlichen Hauptniederlassung, zweite Filiale in Gračanica.
Krausz Moritz 1899.*
Mihać Gligo 1908.* Hauptniederlassung in Konjica.
Omanović Mulo 1907.* †
Omanović Ibro 1896.*
Pirolić Brüder 1901.*
Šabić Hadži Hasan 1886.*

Prud.

(Bez. Gradačac — Kr. Tuzla.)
Paradžik Mijo 1913.*

Prusac.

Bez. Bugojno — Kr. Travnik.)
Terzić Jusuf 1901.*

Pucari.

(Bez. Dubica — Kr. Banja Luka.)
Gapa Dušan 1914.*

Puhare.

(Bez. Bjelina.)
Srpska zemljorad. zadruga (u.s n. j. 1910.

Puharska.

(Bez. Prijedor — Kr. Banja Luka.)
Kurtović Alaga 1915.†

Puračić.

(Bez. und Kr. Tuzla.)
Alidžić Osman 1886.*
Alidžić Ibrahimaga 1913.*
Babunović Niko J. 1913.*
Blagojevići braća 1914.*
Božić braća 1914.*
Čosićkić Ibrahim, šumsko radničko poduzeće(Forstarbeitsunternehmung) 1912.
Dedić Rašid 1913.*
Finci Josef 1890.**
Gavrić Todosija 1890.*
Kovačević Mustafa H. 1910.* Getreidehdl.
Radić Makso 1901,* Gastw. u. Produktenhdl.
Stanković Timotija 1886.*
Vidakovići braća 1906.*Prodhl.

Putiš.

(Bez. und Kr. Travnik.)
Arnautović Omer eff. 1908. Köhlerei u. Ziegelei.

Radići Vel.,

(Bez. Bos. Krupa — Kr. Bihać.)
Srpska zemljoradnička zadruga (udruženje s. neogr. j.) 1913.

Radišići.

(Bez. Ljubuški — Kr. Mostar.)
Tomić Juko p. Ivana 1902.*

Radnja gor.

(Bez. Tešanj—Kr. Banja Luka.)
Simić Ljubomir R. 1914.*

Radosavska.

(Bez. und Kr. Banja Luka.)
Vukajlović Stevan, trafika 1910.*
Maglajlić Hadži Muharem 1901* Filiale, Hauptniederl. Banja Luka.

Raduša.

(Bez. Tešanj—Kr. Banja Luka.)
Brka Sulejman 1915.*

Ragjenović.

(Bez. Srebrenica — Kr. Tuzla.)
Alić Salko 1890.*

Rahić Gornji.

(Bez. Brčka — Kr. Tuzla.)
Azabagić Husein eff. 1905.*
Effendić Hadži Muhamed eff. 1894.*
Hasanbegović Mehmedbeg 1901.*
Jovičić Todor 1894.*
Kašimagić Hašimaga 1905.*
Kombić Sumbul 1914.*
Muratbegović Mehmed 1905.*
Osmanbašić Ahmet 1914.*
Pavlović braća Risto i Pavle.*
Ramić Huso Hadži 1902.*

Rajinci.

(Bez. Zvornik — Kr. Tuzla.)
Isabegović M. Hasanbeg 1885.*

Rahić Donji.

(Kot. Brčko — Kr. Tuzla.)
Lukić Jozo 1913.*

Rajševo.

(Bez. Tešanj—Kr. Banja Luka.)
Numanović Salih 1915.*

Rakitno.

(Bez. Ljubuški — Kr. Mostar.)
Curdo Jure Perin 1913.*

Rakovac.

(Bez. Prnjavor — Kr. Banja Luka.)
Lach Mateusz 1905.*
Joncesko Jan 1909.*

Rakovčani.

(Bez. Prijedor — Kr. Banja Luka.)
Avdić Muho 1905.†

Rankovići.

(Bez. Tešanj—Kr. Banja Luka.)
Karabegović Adem. 1905.*
Lipić Kosta 1905.*

Raškovci.

(Bez. Tešanj—Kr. Banja Luka.)
Lazić Luka 1897.*

Rašljevo.

(Bez. u. Kr. Tuzla.)
Husejnović Osman 1915.*
Zečo Murat 1913.*

Rasovci.

(Exps. St. Majdan, Bez. Sanskimost — Kr. Bihać.)
Stupar Jošo 1906.*

Raštela Tržačka.

(Bez. Cazin, Kr. Bihać.)
Ponjević Janko 1914.*

Raštelica.

(Kot. Zvornik — Okr. Tuzla.)

Rastoka.

(Bez. Ključ — Kr. Bihać.)
Filipović Sulejman beg 1896.*

Ratković.

(Bez. Brčko — Kr. Tuzla.)
Junuzović Abid 1911.

Ratkovo gornje.

(Bez. Ključ — Kr. Bihać.)
Janko i Luka Kočić trg. mješovite robe 1907.

Ravnice.

(Bez. Bosn. Novi — Kr. Banja Luka.)
Spitznagel Franjo 1908*
Srpska zemljoradnička zadruga (n. s. n. j.) 1913. Präs.: Vaso Crnobrnja. Vizepräs.: Mića Bašić.
Podružnica Husejnaga Čaušević * u. Getreide — i žitom 1915. Glavni nastan (Hauptniederlassung) Bos. Novi.

Ravno.

(Bez. Ljubinje — Kr. Mostar.)

Jelić Ivo M., 1906, Gastw.
Matijić Andrija 1913.*
Matijić Ivan 1913.*
Matijić Stojan 1913.*
Narodna seljačka kasa za zajmove i štednju za Popovo polje (zadr. sa ogr. jamstv.) 1911.
Repeš Ivan 1914.*

Ravska.

(Bez. Prijedor — Kr. Banja Luka.)

Sredić Mile 1904.*
Jurekić Ivo 1909.*

Razboj.

(Bez. Bosn. Gradiška — Kr. Banja Luka.)

Ostoje Savić sinovi, gostiona. Javno trg. društvo od 3./8. 1904. Prodhdl. Javni članovi jesu Maksim i Dušan Savić. Potpisuju oba samostalno.
Skrbić Simeun 1901.* Getreideh.

Ražljevo.

(Bez. Brčko — Kr. Tuzla.)

Kisić Stokan 1901, Schweinehändler.
Milošević Stevan 1913.*
Tomić Krsto 1901.*

Rečice (Domanovići).

(Bez. Stolac — Kr. Mostar.)

Kosutta Karlo 1913.*
Šatov Mehmed 1913.*

Rekavica.

(Bez. und Kr. Banjaluka.)

Zagorac Pero 1906,* Gastw.
Karabegović Mahmutbeg, trgovac sa sitničarskom robom (Kurzwarenhandl.) 1914.

Repnik.

(Bez. u. Kr. Tuzla.)

Rahmanović Osmann † u. * Zentrale, Filiale Grivnice. 1912.

Resanovci.

(Bez. Livno — Kr. Travnik.)

Življak Pero 1907, Opankenlederhändl.

Ribić.

(Bez. u. Kr. Bihać.)

Hajim Pinto 1905.*

Ribnica.

(Bez. und Kr. Tuzla.)

Mušan Mostarlić 1901.*
Kudumović Emin 1906, Produktenhandel.
Jelišić Živko N. 1912.*
Mujarić Mujo 1914.*

Ribnik gor.

(Bez. Ključ — Kr. Bihać.)

Čehlić Dušan u. Jovo Grahovac 1912.*
Srpska zeml. zadr. s. n. j. 1913.
Trivun Savić 1905.*

Ripač.

(Bez. Bihać — Kr. Bihać.)

Ličina Dane 1912* i žita.
Sevi Atijas A. 1905.*
Samuel Atijas Cisi 1906. Getreidehdl.
R. Atijas 1911;
Ibrahimpašić Dervišbeg 1911.

Rizvanovići.

(Bez. Prijedor — Kr. Banja Luka.)

Duratović braća 1915.*

Rogatica.

(Bez. Rogatica — Kr. Sarajevo.)

Ahmetašević H. Ahmet 1911.***
Akšamija Osman 1897.*
Babić Alibeg 1914.*
Bararon Moise A. 1911.*
Čapljić Bećir 1897.*
Čolić Ibro 1911.*
Daidžić Lutfaga 1911.*
Daidžić Uzeir 1890.* Gemischtwaren.
Danon Juda Zadik, 1912. *
Ferhatbegović Nazif 1911.*
Gladan Salih 1912, sahadžinska radnja.
Hadžiahmetović Mehmed, 1904.
Janković Gavrilo 1901.
Janković Mile 1914.
Katan Lazo 1890.* Gemischtwaren.
Kazić Hasib 1898** u. Viehhdl.
Kazić Omer 1912.*
Kojić Aksentije 1911.†
Luffi Giovanni 1914.*
Nalbantić Mustafa, 1904, Gemischtwaren.
Martinović - Savović Risto 1904.*
Milinković Pero 1914.*
Muftić eff. Mustafa 1914.*
Obradović Ljubo 1912.*
Pašić H. Abdulah 1911.*
Skalić Jakupaga 1897.
Skaljić Mustafa 1897.* Gemischtwaren.
Skopal Anton 1901.
Teskeredjić Nurbeg 1904.*
Vajzović Suljaga 1901.

Rogolji.

(Bez. Bosn. Gradiška — Kr. Banja Luka.)

Srpska zemljoradnička zadruga u Rogoljima u. s. n. j.

Romanovci.

(Bez. Bosn. Gradiška — Kr. Banja Luka.)

Cvijić N. Simo 1909. Spezerei.
Pečanac Vaso 1903.* Prod.
Srpska zemljoradnička zadruga (udruž. s neogr. jam.), 1911 Kreditgenoss. Zeichnen: Präs. Stevo Vukić, Vicepräs. Vaso Pečanac, Geschäftsleiter Jovo Peranić — je 2 kollektiv.

Rovine.

(Bez. Bosn. Gradiška — Kr. Banja Luka.)

Gjurkovečki Mirko pl. 1885.*
Vidović Djordjo 1913.*

Rudo.

(Bez. Višegrad — Kr. Sarajevo.)

Barbarez Jovo V. 1910. Gemischtwaren.
Gardović Nikola 1911.*
Kabaklija Jusuf 1894.
Kerken Rasim 1914.
Lagundžija Suljaga 1910.*
Skejo Medaga 1894.
Skejović Suljo 1900.
Resić Almasbeg 1904.*
Mitrović Gjorgjo 1900.
Miković Nikola 1910, Branntweinerzeugung.
Smajović Muhamed 1911.*

Rudolfstal - Maglaj am Vrbas — Maglajani.

(Bez. und Kr. Banja Luka.)

Bauch Paul 1914.*
Bäuerlicher Spar- und Darlehenskassenverein für die deutsche Kolonie Rudolfstal (Gen. m. unb. H.) 1913. Landwirtschaftl. Bauerngenossenschaft. Präs.: Purk Wilhelm. Vizepräs.: Nienaber Wilhelm.
Ertl Friedrich 1913.*
Malinić Savo 1909.*

Marton Anton 1886.* u. Gastw.
Pištelić Aleksa 1894.*
Perović Novica* i mehandžija 1910.

Rudopolje.

(Baz. Gačko.)

Milošević V. Nikola 1913.*

Dônji Rujani.

(Bez. Livno — Kr. Travnik.)

Gligić Jovo 1908.

Rujiška Velika.

(Bez. B. Krupa — Kr. Bihać.)

Ćulibrk (Lazić) Jovo 1914.*
Gaković Nikola 1906.*
Srpska zemljoradnička zadruga u Velikoj Rujišci (udruženje s neogr. jam.), 1911 landwirt. Bauerngenoss. Präs.: Stojan Karan, Vizepräs.: Mile Oljača. Geschäftsführer: Marko Gaković. Hievon zeichnen je 2 kollektiv.
Stupar Marko 1914.*

Rujiška mala.

(Bez. Sanskimost — Kr. Bihać.)

Aćim Slavulj 1907.*

Ružići.

(Bez. Ljubuški — Kr. Mostar.)

Čuljak Ivan Lukin 1913.*
Iličić Petar 1902.*

Šahinovići.

(Bez. Kotor Varoš — Kr. Banja Luka.)

Erak Simeun 1914.*

Sajtovići.

(Kr. Sarajevo.)

Franz K. i. W. 1912* u. Gastw. Gesellschafter: Wengl u. Katarina Franz — zeichnet jeder selbständig.

Bosn. Šamac.

(Bez. Gradačac — Kr. Tuzla.)

Alijagić H. Ismajil 1911.*
Alijagic Mehmed, Alija, Omer H. 1890.
Alijagić Sulejman 1914. Manufakturwaren.
Babić Stevan 1906.*
Bičić Hasan 1916.*
Blažević Filip 1916.*
Brkić Simo 1903.*
Budjen Gjorgo 1910.*
Čiva Hadži Mujo 1902.*
Čizmić braća 1902.*
Curić Pero 1913.*
Dagović Sulejman 1913.*
Dakić Simo 1891.*
Dimitrijević i Maksimovic 1884.*
Dragičević Gjorgjo 1914.*
Nine B. Dnića sin 1900.*
Džakić Ahmet 1902.*
Fitozović Mustafa 1911.*
Fitozović Salih 1884.*
Hadži-Alibegović Hasanaga 1890.*
Ibrahimbegović Bego 1884.*
Izetbegović Alija 1890.*
Kabiljo Äbraham M. 1906.*
Ljubišić Jovo 1901.*
Pertschia Franjo 1914.*
Pisarević Stanko 1902.*
Prčić H. Husein 1905.*
Repičić Ibrahim 1908.*
Repičić M. Mehmed 1908.*
Repičić H. Aliage nasljednik Husejn H. Repičić 1911.*
Ristić Čedomir 1911.*
Rittermann Walerijan 1905. Apotheker.
Ružić Andjelko.
Stanojević Jovan 1911.*
Stavrić Tošo, 1906.*
Stefanović Stefan T. 1904.*
Tovirac Joco 1911.*
Trutzl Adolf 1884.*
Vajzović Huseinaga 1913.*
Vajzović Hasan 1913.*
Vajzović Hafiz Salih 1913.*
Vujanić Tošo 1903.
Živan Malić 1906.*
Zukić Abdurrahman 1884.*
Mahmutbegović M. bankovno komisiono i trgovačko komanditno društvo 1911.

Sambor.

(Bez. Gacko — Kr. Mostar.)

Srpska zemljoradnička zadruga (udruženje sa neograničenim jamstvom u Samoboru 1912.

Sandići.

(Bez. Brčko — Kr. Tuzla.)

Cirković Jovo 1915.*

Sanica Dolnja.

(Bez. Ključ — Kr. Bihać.)

Hukanović Mustafa 1903.*

Sanica Gornja.

(Bez. Ključ — Kr. Bihać.)

Bećirbegović Muhamed 1903.*
Bećirbegović Huseinbeg 1901.*
Hasambašić Ibrahim Hodža 1890.*
Alibegović Ali 1902.*
Kurtaljević Smail 1915.*
Medić Mumin 1915.*

Sanica hrišćanska.

(Bez. Ključ — Kr. Bihać.)

Balaban David 1915.*
Čebedžić Vasilija 1911.* u. Produktenhdl.

Sanski Most.

(Bez. Sanskimost — Kr. Bihać.)

Aganović Osman 1890.*
Aganović Hašim 1891.*
Alagić Omer u. Smail 1907.*
Albachari M. Jakob 1911.*
Atijas Avram i Isak 1913.*
Bašić Stevo 1890.*
Braić Mitar 1891.*
Ćordić Hasan 1912.*
Delić Petar 1884.*
Dimić Lazo 1890.*
Dobrić Franjo 1911.
Dragišić Risto 1890.*
Hason Haim 1913* i rakijom.
Heder Mustafa 1906.*
Kljunić Husein 1884.*
Kirtner Moritz 1911, Apoth.
Krupić Sulejmanbeg 1884.*
Kukolj Vid 1885.*
Lazić Jozo 1911 (in Konkurs).
Levi Eliser Zadik 1893.*
Marinković Manasija nasljednici 1906, Prodhdl.
Mešić Mehmed 1912.*
Prva hrvatska štedna i vjeresijska zadruga u Sanskom mostu. Präsident Franjo Dobrić. Gegründet 1909.
Šakić Pero 1891.*
Srpska štedionica, d. dr. u Sanskom mostu. — Serb. Sparkassa, Akt. Ges. in Sanski Most 1912. Präs.: Simo Zurunić.
Tesić Mićo 1907, Getreidehdl.
Tošić Luka 1884.*
Unkić braća 1911.
Viljatović Vid 1907.*
Vukobrad Spasoja 1911,* u. Getränke.
Zurnić Pero 1890.* Besitzer: Zurnić Simo u. Holzh. Schost.

Sasina.

(Bez. Sanski most — Kr. Bihać.)

Hrvatska seljačka zadruga sa o. j. (Kroat. Bauerngenossenschaft m. b. H.). Članovi uprave: Mato Sjevar, Ante Sjevar, Stipo Klarić, Mile Modoš, Mile Sujić 1912.

Schutzberg
(kotar Prnjavor — okr. Banja Luka.)
Bäuerlicher Spar- und Darlehensverein für die deutsche Kolonie Schutzberg (G. mit u. H.) 1913.

Šćipe.
(Bez. Prozor — Kr. Travnik.)
Imamović Mustafa eff. 1900.*

Šćit.
(Bez. Prozor — Kr. Travnik.)
Zane Frane 1890.*
Tomić Zubac Frane 1910.*

Sejkovici.
(Bez. Vlasenica — Kr. Tuzla.)
Popović Vićentije.*

Seonica.
(Bez. Konjica — Kr. Mostar.)
Alikadić Muharem 1886.*

Seškovci.
(Bez. Prnjavor — Kr. Banja Luka.)
Kuprešanin Danilo 1909.*

Šehovci.
(Bez. Sanskimost — Kr. Bihać.)
Alihodža Botonić 1907.*

Ševar.
(Bez. Tuzla.)
Piccolato Giacinto, 1912. Getreide u. Kurzwhd.

Novi Šeher.
(Bez. Žepče — Kr. Travnik.)
Bašić H. Husein 1894.*
Divić Ivan 1908.*
Šunjić Ivan 1908.*
Turalić Hasan i Alija 1903.*

Selište.
(Bez. Prnjavor — Kr. Banja Luka.)
Bojić Ibrahim 1902.*
Hamid Hercegovac-Hajdarhodžić 1902.*

Seona.
(Bez. Maglaj — Kr. Tuzla.)
Rahmanović Sulejman 1914.*

Seona.
(Bez. und Kr. Tuzla.)
Omerčić Mustafa 1901.*
Ibrišimović Sinan 1914.

Seonica.
(Bez. Konjić — Kr. Mostar.)
Alikadić Ragib 1913.*
Bajraktarević Džafer 1914.*

Šetići.
(Bez. Rogatica—Kr. Sarajevo.)
Dizdarević Avdo 1912.†
Šetić Avdibeg 1912.*
Šetić Dervišbeg 1898.* Prodhdl.
Dedaić Salko 1903.* Viehhdl.

Setihovi.
(Bez. u. Kr. Sarajevo.)
Topalović Gjorgjo 1911.*
Zuličić Urem 1912.†

Ševarlije.
(Bez. Maglaj — Kr. Tuzla.)
Glumčević Osman 1915.*

Šibovska.
(Bez. Prnjavor — Kr. Banja Luka.)
Bäuerl. Spar- u. Darlehenkassenverein f. d. deutsche Kolonie (G. m. u. H.) 1913.
Münnich Franz 1909.*

Sijekovac.
(Bez. Derventa — Kr. Banja Luka.)
Ganić Uzeiraga 1910.*
Okanović Gjorgjo 1901.
Račić Dimitrija † i trgovina žitam 1916.

Šija.
(Bez. Tešanj—Kr. Banja Luka.)
Prva muslimanska seljačka kasa za zajmove i štednju u Šij, u. s n. j.

Šikulje.
(Bez. Tuzla.)
Bego Hadži Pašić 1911.*

Široki brijeg.
(Bez. und Kr. Mostar.)
Hrvatska seljačka kasa za zajmove i štednju u Širokom brijegu (zadruga sa neograničenim jamstvom) 1910.*
Jozo Penović 1889.*

Sitnež.
(Bez. Prnjavor — Kr. Banja Luka.)
Bilanović Mihailo 1915 sitničar (Kurzwhdl.).
Novaković Teodor 1909* u. Produkth.

Sitnica.
(Bez. Ključ — Kr. Bihać.)
Bogdanović Jovo 1904.*
Talić Ibro 1907, Opančar, trgovina krznom.
Pupić Risto 1904.*
Sitnica Vazif aga 1915.*

Sipovica.
(Bez. Gacko — Kr. Mostar.)
Vuk Halil 1900,* u. Gastw.

Šipovo.
(Bez. Jajce — Kr. Travnik.)
Pipić braća 1907.

Šivša.
(Bez. Tešanj — Kr. Banja Luka.)
Krajina Anto 1914.*

Sjenina.
(Bez. Gračanica — Kr. Tuzla.)
Elazar David 1891.*
Ibrišagić Ibrišaga 1904.*

Sjetline.
(Bez. Rogatica — Kr. Sarajevo.)
Feltrinelli Giuseppe & Comp., Kommanditgesellschaft; persönlich haftender Gesellschafter: Josef Feltrinelli, Kommanditist Angelo Feltrinelli. Zeichnet nur Giuseppe Feltrinelli.
Medija Salihaga, 1905.

Skakavci.
(Bez. Prnjavor — Kr. Banja Luka.)
Marinković Petar 1916.*

Skakava donja.
(Bez. Brčko Kr. Tuzla.)
Garić Marko 1913. Spezereihdl.

Sključani.
(Bez. Bosn. Dubica. — Kr. Banja Luka.)
Marić Milan 1909.*
Stojnić Simo 1901.*

Skender vakuf.
(Bez. Kotor-Varoš — Kr. Banja Luka.)
Črnomarković Mičo 1890.*
Kukolj J. Vaso 1890.*
Špica Bego 1890.*
„Srpska zemljoradnička zadruga u Skender vakufu, u. s n. j.“ 1911. Kreditgenoss. Präs.: Mladen S. Popović; Genoss. Leiter: Gjorgjo Lakić.

Škipovac.
(Bez. Gračanica — Kr. Tuzla.)
II. Srpska zemljoradnička zadruga (u.s n.j.) 1913. Präs.: Luka Kojić; Vizepräs.: Limo Todorović. Geschäftsführer: Čedomir Janković.

Skočić.
(Bez. Zvornik — Kr. Tuzla.)
Hasanbegović Muharem 1904.*
Srpska zemlj. zadruga 1914.

Skokovi (Peći Barska).
(Bez. Cazin — Kr. Bihać.)
Sulejman H. Hadžić 1907.*

Skučani Vakuf.
(Bez. Sanskimost — Kr. Bihać.)
Velić Huse 1912.*

Skugrić Donji.
(Kot. Gradačac — Kr. Tuzla.)
Perić Simo 1891.

Skugrić Gor.
(Bez. Gradačac — Kr. Tuzla.)
Burić Gjoko 1908.*
Valić Josip 1890.*

Sladna.
(Bez. Gračanica — Kr. Tuzla.)
Elazar Salomon 1897.*
Moralić Ibrahim 1915.*
Vikalo Mula Osman 1915.*

Slabinja.
(Bez. Bosn. Novi — Kr. Banja Luka.)
Kapetanović Mehmedbeg 1909.*
Srpska zemljoradnička zadruga (u. s. n. j.) 1912.

Slatina.
(Bez. und Kr. Sarajevo.)
Redžović Jusuf 1898.*

Slatina Donja.
(Kot. Gradačac.)
Srpska zemljoradnička zadruga 1911.*

Slatina Ilidže.
(Bez. und Kr. Banja Luka.)
Avdalović Gjorgje J. 1901.*
Cardžić Muharem J. 1908.*
Kuruzović Luka, Gastw. 1908.
Srpska zemljoradnička zadruga u Slatini Ilidže (u. s. n. j.). Poslovodja: Babić Aleksa.

Smrtići gornji.
(Bez. Prnjavor — Kr. Banja Luka.)
Stojičić Mihajlo 1909.*
Srpska zemljoradnička zadruga u Smrtićima gornjim (u. s n. j.) (Serb. Landwirtschaftliche G. m. u. H.). Poslovodja Mirko Vasiljević, čl. upr. Jelisiji Pejić, Gjorgjo Stopčić.
Vasiljević Mako 1909.*

Šnjegotina.
(Bez. Tešanj — Kr. Banja Luka.)
Janković Marko 1904.*
Jokić Nedo 1891.*
Jović-Letić Stanoja 1915.*
Kuhajdik Johann 1904, Holzhändler.
Vučić Anto 1915.*
Vučić Tešan 1892.*

Sočica.
(Bez. Rogatica — Kr. Sarajevo.)
Eminović Salih 1911.*

Sokô.
(Bez. Gračanica — Kr. Tuzla.)
Dizdarević Mujaga, Getreidehandlg. 1891.

Sokolac.
(Bez. Rogatica — Kr. Sarajevo.)
Mijatović Božo 1914.
Srpska zemljoradnička zadruga (sa neogr. j.).

Sokolac-Bihać.
Delić Omer 1906.*

Sokolovići.
(Kr. Sarajevo.)
Bartula Jefto 1911.*

Sovići.
(Bez. Ljubuški — Kr. Mostar.)
Sulić Ivan Šimunov 1909.* Getreidehdl.

Špionica Kat.
(Bez. Gradačac — Kr. Tuzla.)
Karačević Agan 1913.

Špionica turska.
Bez. Gradačac — Kr. Tuzla.)
Bajraktarević Osman 1904.*
Abdurahman Mahmutović i Vejzil Rustemović 1891.

Stratinska.
(Bez. und Kr. Banja Luka.)
Pašalić Ivo 1901.*

Srbljani.
(Bez. Bihać — Kr. Bihać.)
Delić Husein 1907.*

Srgjevići.
(Bez. Prnjavor — Kr. Banja Luka.)
Knežević Damjan 1909,* übersiedelt nach Nožičko.
Novković Vaso 1906.*

Srebrenica.
(Bez. Srebrenica — Kr. Tuzla.)
Brezovica H. Ibro 1901.*
Delić Atif 1913.*
Effendić H. Alija 1897.*
Finzi David 1914.
Hafizbegović H. Mustajbeg 1913.*
Hasić Alija 1913.*
Ilić Rade Erben Savka und Jovo 1890.*
Jovanović Aleksa 1885.*
Jovanović Cvjetin A. 1907.*
Jovanović Gašo 1912.*
Jovanović Simo A. 1913.*
Lazarević Drago 1913.*
Lazarević Lazar 1913.*
Lazarević Miloš 1906.*
Meholjić H. Bećir 1913.*
Miladinović Ilija 1901.*
Milošević Miloš 1901.*
Milosević Teofil i drug 1907.*
Parić Sejfo 1913.*
Simić Marko 1885.*
Sirnčić Maho 1885.*
Siručic H. braća 1913.*
Stefanović Jovo 1911.*
Stjepanović Mihajlo 1906.*
Verlašević Suljo 1912.*
Vidaković Grujo 1906.*
Vujadinović Obrad 1890.*

Srednje.
(Bez. u. Kr. Sarajevo.)
Janež Andreas 1915.*
Krstić Jovo 1911.*

Srp. Srnica.
(Bez. Gradačac — Kr. Tuzla)
Perić Mihajlo 1902.*† Produktenhdl.

Stabandža.
(Bez. B. Krupa — Kr. Bihać.)
Čeran Pero 1911.
Veinović Pero i Ružica 1915.*
Vukojević Ilija 1911.

Stanari.

(Bez. Tešanj — Kr. Banja Luka.)

Kajganić Jovo 1914.*
Janjić i Perić 1914.*

Stanići.

(Bez. Derventa — Kr. Banja Luka.)

Juričić Petar 1915.*

Stanovi.

(Kot. Doboj — okr. Tuzla.)

Srpska zemlj. zadruga 1914.

Stapari.

(Bez. B. Gradiška — Kr. Banja Luka.)

Srpska zemljoradnička zadruga (u. s. n. j.) 1913.

Stara rijeka.

(Bez. Sanski most — Kr. Bihać.)

Hrvatska seljačka zadruga s. n. j. 1912.
Dizdarević Franjo 1891.*
Sedić Marko 1908.*** Getreidehdl.
Jakara Franjo 1906.*
Hrvat Rafo 1911.*
Tomić Ivo 1911.*

Stenjak.

(Bez. Tešanj — Kr. Banja Luka.)

Haberfeld Karl, vlastnik gostioničarske radnje 1915.

Stepen.

(Bez. Gacko — Kr. Mostar.)

Avdalović Todor 1914.*
Avdalović Pero 1914.*
Kisić Paško 1899.* Getränkehdl.

Štivor.

(Bez. Prnjavor — Kr. Banja Luka.)

Agostini Angelo 1905.*
Hrvatska seljačka kasa za zajmove i štednju u Štivoru (u. s. n. j.).

Svojat.

(Bez. u. Kr. Tuzla.)

Selimović Osman 1912, Getreidehdl. u. Kurzw.

Stolac.

(Bez. Stolac — Kr. Mostar.)

Alihodžić Alia 1891.*
Behmen Alija 1886.*
Brkić Jusuf 1901.*
Brklja Avdo 1885.*
Bukić i Sarić 1914* zast. i potp. samo Muhamed Bukić.
Burina Ahmet 1902, Tischler.
Buzaljko Jusuf 1903, Stampfmühle.
„Buzaljko braća" 1912* u. Färberei. Gesellschafter: Smail, Ibro u. Halil. Zeichnen nur Smail u. Halil, jeder für sich.
Buzaljko Smail 1885.*
Cimić Mujo 1901.*
Derviš Mahmutčehaić 1909.*
Dizdar Zulfo 1901.*
Festić Ali 1896.* Fuhrwerk.
Giancovich Vinzenz, Apotheker 1907.
Hajdarović Hasan 1913.*
Hamović Jovo Söhne 1886.*
Hamović Pero 1886.*
Jašarbegović Hasan 1901.*
Kovačević braća 1903.*
Kovačević Petar V. 1913.*
Kurilić Mirko 1808, Goldarb.
Lalić Gojko H., P. 1911.*
Mahmutčehaić Derviš 1909.*
Mehmedbašić Ahmed 1893.*
Mehmedbašić Ibrahim 1891.*
Mehmedbašić Mustafa 1891.*
Mihić-Čović Sava i Trifko 1886.*
Mihić Pero 1901.*
„Muslimanska štedionica u Stocu" (zadruga s ogr. jam.) 1911. Sparkassa. Zeichnen 2 Direktionsmitgl. u. 1 Beamter kollektiv.
Okuka Gjorgjo L. 1915.*
Pecelj A. Dušan 1911.*
Pitić Muhamed 1913.*
Popović Gjorgjo und Ilija 1903;* beide zur Firmazeichnung berechtigt.
Prce Nikola 1900.*
Redzić Avdo i braća 1903.*
Srpska štedionica (zadr. sa ogr. jam.) 1911.
Ružić braća 1905. Weinhdl. Gesellsch. Miho u. Dimitrija Ružić. Zeichnet jeder für sich.
Stranjak Mustafa 1891.*
Tabaković Ahmed 1885.*
Tatarović Muhamed 1911.*
Trklja Eff. Osman 1891.*
Vukasović Ivan 1885.*
Risto V. Vreća 1913, i različitim pićem na malo i veliko.
Pero Želud 1913.*

Stožište.

(Bez. Livno — Kr. Travnik.)

Vranjković Damjan 1907, Viehhändl.

Štrbci.

(Bezirk Prnjavor — Kr. Banja Luka.)

Pantić Jelena 1912. *

Štrbci.

(Bez. Višegrad — Kr. Sarajevo.)

Ćirović Pavle 1911, Landesprodukte.
Pantić Jelena 1912.*
Srpska zemljoradnička zadruga (Serbische Landwirtschaftliche Gesellschaft), udruženje sa neograničenim jamstvom 1908. Podpisuju dva člana ravnateljstva.
Drobnjaković Božko 1904.*
Jovanović Ivan 1912, Landesprodukte. 1912.
Stupić Milovan 1911.*
Stikić Vojno 1911, Hausprodukte.

Strmnica.

(Bez. Vlasenica — Kr. Tuzla.)

Srpska zemljoradnička zadruga u Strmnici u. s n. j. 1912.

Studenci.

(Bez. Ljubuški — Kr. Mostar.)

Hrvatska seljačka blagajna za zajmove i štednju u Studencima (zadruga sa neograničenim jamstvom) 1910.
Marijan i Vida Ereš 1913.* Zeichnet nur Marijan.

Suha.

(Bez. Srebrenica — Kr. Tuzla.)

Beatović Pavao 1908.
Ibrahimović Mujaga 1908.
Savić Mile 1913.*

Suhača.

(Bez. Bos. Novi — Kr. Banja Luka.)

Tatlić Abdija 1916.*

Suhača.

(Bez. Sanski Most — Kr. Bihać).

Praštalo Nikola 1911* u. Kurzwaren.

Suhaja.

(Bez. Bos. Petrovac — Kr. Bihać.)

Milanović Nikola 1914.*

Suho polje.

(Bez. Maglaj, Kr. Tuzla.)

Bačinović Ibrahim 1913.*
Hadžić Hasan 1914.*

Šujica.

(Bez. Livno — Kr. Travnik.)

Kutleša Mijo 1878.*
Perić Andja 1908.*

Stijena.
(Bez. Cazin — Kr. Bihać.)
Bajrić Ibrahim 1914.*
Bajrić Numan 1911.*

Stup (Sarajevsko polje).
Hrvatska seljačka kasa za zajmove i štednju (zadr. sa neogr. j.).

Stupari.
(Bez. Kladanj — Kr. Tuzla.)
Mičić Marko 1912.*
Ozmo Hajmo 1911.*

Stupari.
(Bez. Višegrad — Kr. Sarajevo.)
Srpska zemljoradnička zadruga sa neogr. jam.

Šturlići.
(Bez. Cazin — Kr. Bihać.)
Tepić Hasan 1914.*
Dervišević Hata 1914.*
Čović Kjamil 1912.*

Sumbulovac.
(Kr. Sarajevo.)
Minić Jovo 1911.*

Šurkovac.
(Bez. Prnjavor — Kr. Banja Luka.)
Matanović Anton 1914.*

Sutjeska.
(Bez. Srebrenica — Kr. Tuzla.)
Begtić Husejn 1906.*
Bektić Alija 1913.*

Sutjeska kraljevska.
(Bez. Visoko — Kr. Sarajevo.)
„Hrvatska seljačka zadruga sa neograničenim jamstvom sa sjedištem u Kraljevskoj Sutjesci," 1912, Bauerngenoss. Präs.: fra Augustin Pejčinović. Vizepräs.: Anto Dusper. Zeichnet je 1 von diesen kollektiv mit je 1 Direktionsmitglied.
Rifka S. Papo, Prokurist Salamon E. Papo 1916.*
Šahin Anton 1898.*

Sutorina.
(Bez. Trebinje — Kr. Mostar.)
Derić Mićo 1905, Gastw.
Srpska zemljoradnička zadruga (u. s n. j.) 1913. Präs.: Lučić Spiro; Vizepräs.: Spiro Mračević.

Suvaja.
(Bez. Bos. Dubica — Kr. Banja Luka.)
Skara Ante 1914.*

Svilaj dolnji.
Bez. Dervent — Kr. Banja Luka.)
Benić Martin 1915.*
„Hrvatska seljačka zadruga za zajmove i štednju (zadruga s neogr. jam.)" 1911. Kredit- u. Spargenossenschaft. Präs.: Marko Grgić. Dieser zeichnet kollektiv mit 1 Direktionsmitglied.
Kostrić Konstantin trgova czemaljskim proizvodima1916.*
Petrić Franjo 1892.*
Luka Anastas 1904.*

Svinjar.
(Bez. Prnjavor — Kr. Banja Luka.)
Gjorgjo R. Gjurić 1902.* * (Filiale.)
Kapetanović Ahmetbeg 1905.*
Milivojac Ilija 1901.*
Nečak Dušan 1914.*
Račetović Gjuro 1908.* Spezerei.
Trumić Jovo 1908.*
Trumić Jovo 1914.*

Svinjarevac.
(Bez. Bjelina — Kr. Tuzla.)
Račanović Gjojo 1915.*
Tošić Kristina 1915.*

Tabak Ilovi.
(Bez. Prnjavor — Kr. Banja Luka.)
Srpsko zemljoradnička zadruga u Tabaku Ilovom (u. s. n. j.). Konst. glavna skupština 26. srpnja 1909. Zadatak: Na temelju uzajamnosti članova unaprediti kredit, privredu i gazdinstvo. Svaki zadrugar odgovoran solidarno i neograničeno. Trajanje neograničeno. Potpisuju pod tekstom firme: predsjednik i njegov zamjenik ili jedan od njih iposlovodja. 26. srpnja 1909 izbran je predsjednikom Ilija Zorić, zamjenikom Suncim Lapić, poslovodjom Galić Simeun.

Tarčin.
(Kr. Sarajevo.)
Vranić Ivan 1911.*

Tarevci.
(Bez. Gradačac — Kr. Tuzla.)
Muratbegović Hasan 1890.*

Tasenovi potoci.
(Bez. Varcar Vacuf — Kr. Travnik.)
Milojević Marko 1907.*

Tasovčići.
(Bez. Stolac — Kr. Mostar.)
Kudra Hadži Mustafa 1904.*

Tavija.
(Bez. Bosn. Novi bei Bosn. Kostajnica — Kr. Banjaluka.)
Waldispühl A. 1902. Eier und Geflügel en gros.

Tavna.
(Bez. Zvornik — Kr. Tuzla.)
Deić Gjoko 1901,* u. Gastw.
Srpska zemljoradnička zadruga u Tavni udruženje sa neograničenim jamčenjem, 1910.*

Tekućice.
(Bez. Maglaj — Kr. Tuzla.)
Božanović Stanko, trg. sitn. robom 1914.

Teočak.
(Bez. Zvornik — Kr. Tuzla.)
Čajić Avdo 1891.*
Hadžić Avdaga 1913.*
Hadžić Nuraga 1901.*
Nakičević Halil 1901.*

Tešanj.
(Bez. Tešanj — Kr. Banja Luka.)
Agić Mustafa 1900.*
Ahmetagić Halil 1891.*
Ahmetagić Seid 1891.*
Albacharij Abraham 1909.*
Albacharij M. 1909.*
Albahari Mazalta 1908.*
Berbezović Hasan 1909.*
Barjaktarević Ejub 1905.*
Blagojević M. Risto 1902.*
Božić Risto 1914.*
Bukvić Hamid 1909.*
Bajraktarević Abdullah 1914.*
Dučić Pero i Nikifor 1895.*
Eminaga Eminagić 1903.*
Ferizbegović Smailaga 1897.*
Fichtner Mr. Guido, Apotekar 1915.
Galijaševica Suljage H. sinovi* vlastnici: Smailaga Halidaga i Hakija Galijašević. 1908.*
Gazić Avdo 1901.*

Golubović Bajro 1914.*
Hodžić Ibrahim 1914.*
Jerković Vaso K. 1914.*
Hodžić Adem 1901.*
Mahmutefendić Hafiz Ahmed 1910.*
Medarić Bećir 1885.* Eigent.: Bećir Hadži Ahmić Medarić.
Mešić Ademaga 1896*, Produktenhdlg.
Mešić Hamza 1897.*
Mesić Iso 1905.*
Misita Pero Nachf. 1902. Apoth.
Mehinagić Fehim 1914.*
Mešić Abdulah Dževdet 1914.*
Mešić & Heim, Bos. herc. Holzind. Com. Ges., podr. u. G. Vakufu.
Mujagić Rašid 1915.*
Mulalić Ali Hafiz 1891.*
Muslimanska trg. i poljodjelska banka, dion. dr. 1912.
Narodna kreditna banka, dion. dr. 1912.
Pišteljić Luka, trgovac zemalskim proizvodima 1915.
Pobrić Džafer 1891.*
Šćeta H. Mustafa.*
Širbegović braća 1902* Produktenhdlg. Eigent.: Muhamed, Dedo und Mahmut. Zeichnen Dedo und Mahmut.
Širbegović Salih aga 1896** u. Spezerei.
Smailbegović Iso i sin 1914.*
Smajlović H. Avdo 1915.*
Srkalović Ibrahim 1891.*
Srkalović Halit 1905.*
Mahmutbeg Smajlbegović 1910.*
Terzić Smajo 1905.*
Tešić Ignjat 1891.* Übersiedelt nach Cerovica, Bez. Tešanj.
Tešić Risto 1891.*
Turalić Hasan i Alija, Filiale in Novi Šeher, Bez. Žepče; Gesellschafter: Ibrahim Hafiz u. Mehemed eff. Turalić. 1908.

Tešanka.

(Bez. Tešanj — Kr. Banja Luka.)
Bukovič Salih i sin 1915.*

Teslić.

(Bez. Tešanj — Kr. Banja Luka.)
Blagojević Dušan 1914.*
Bosnische Holzverwertungs-Aktiengesellschaft in Teslić. Gegründet 1896. Stammkapital 1,800.000 Kronen, Handel und Transport von Fichten, Tannen, Eichen- und Buchenholz und die Verarbeitung des letzteren. Direktion: Alexander Schneider, Dr. Hermann Kahlenberg, Heinrich Blank, Heinrich von Hochstetter, Fritz Schneider. — Die Firma wird von zwei Mitgliedern der Direktion kollektiv gezeichnet.
Kollektivprokura Dr. Hans Zorn, Oskar Verdan und Árpád Károlyi.
Avduzajmović Alija 1916.*
Bajić Nikifor 1914.*
Dučić braća 1904.*
Fatermelö Részvénytársaság, Holzexploitations - A.. - G., Dampfsägewerk.
Goldberger Rosa 1915.*
Horvat u. Scheidig 1904, Ziegelbrennerei.
Kovačevića Simeuna nasljednici 1914.* Članovi društva jesu: Jelena udova Kovačević mldb. Vojslav, Svetozar, Vlado, Desanka i Danica Kovačević.
Kovačević Gligor 1913.*
Mesić Ademaga 1902.*
Simić Roza R. 1915.*
Tabak Pejo 1906.*
Vuković Jefto 1901.*

Teslić gornji.

(Bez. Tešanj — Kr. Banja Luka.)
Kovačević Simeon 1909.*

Tihaljina.

(Bez. Ljubuški — Kr. Mostar.)
Primorac Ivan, pok. Jure 1913.*
Primorac Martin 1914.*
Rašić Jakov, 1914.*

Tinja.

(Bez. Tuzla — Kr. Tuzla.)
Alibegović Salih 1912.*

Tišina.

(Bez. Gradačac — Kr. Tuzla.)
Babić Gjokan 1890.*
Babić Simo 1914.*
Marković Luka 1884.*

Tobut.

(Bez. Zvornik — Kr. Tuzla.)
Srpska zemljoradnička zadruga 1910.

Tobut Dônji.

(Bez. Zvornik — Kr. Tuzla.)
Srpska zemljoradnička zadruga 1911.

Todorovo.

(Bez. Cazin — Kr. Bihać.)
Melkić Hasan 1911.*
Purić Mustafa 1911.*
Purić Osman 1911.*
Sulejmanagić Hasan 1891.*
Velić Velija 1911, Vieh- u. Getreidehdl.
Zulić Ramo 1907.*

Tokoljak.

(Bez. Srebrenica — Kr. Tuzla.)
Smajlović Mula Alija 1913.*

Tolisa.

(Kot. Gradačac.)
Srpska seljačka kasa za zajam i štednju 1911.*

Tolisa.

(Bez. Brčko — Kr. Tuzla.)
Ivičić-Kobaš Mato 1913.*
Marošević Ivo 1912.*

Tomašica.

(Bez. Prijedor — Kr. Banja Luka.)
Cvijić Stoja 1905.*

Tomina.

(Bez. Sanski most — Kr. Bihać.)
Simić Simo 1907.*

Tramošnica Dônja.

(Bez. Gradačac — Kr. Tuzla.)

Travnik.

(Bez. und Kr. Travnik.)
Abinun Haim und Isak 1899.*
Abinun Mošo 1899.*
Alagić Avdo 1899.†
Alaupović Mate 1895.*
Atijas David A. 1907.*
Altarac Mošo Elias 1899.*
Altarac Salomon, Gemischtwarenhdlg. 1885.
Arnautović Saćir Effendi 1899.*
Babić-Kovač Niko 1907.*
Bartolussi Giovanni 1895, Möbelgeschäft.
Biogradlija Hussein Effendi 1895.*
Budimirović braća, Eisen-, Holzschnitz- u. Meisselwerk, Vieh- u. Vlašićkäsehandlung. Gesellschafter: Juraj u. Mato Budomirović 1912.*
Budimirović Ivo 1884.***
Budomirović Pero 1886, Gastwirt.
Čajnić Alija 1899.*
Čavić Stevo R. 1899, Weinhandlung.
Čavić Simo R. 1899, Mehlhandlung*.
Čizmić Hamid 1908.*
Čolić L. 1911.*
Dautović Hafiz M. eff. 1908.*

Dejanović Stephan 1899. Mehlhandlung.
Deyl Ivan 1908, Papierhandlg.
Djebić Ivan J. 1904.*
Džero H. Mehmed 1912, Opankenhdl.
Elegović Marko M., Gemischtwarenhandlg. u. Gasthaus 1909, Filiale in Dolac.
Feldbauer E. 1904,* Lederhdl. u. Weinhdl.
Finci L. 1900.** (Im Konkurs).
Grgić Ivan 1908.*
Hadži Avdić Mahmut 1905.*
Hadži Junuzević braća 1904.*
Hadži Mujagić Hadži Šefik 1907.*
Hamzagić Nurko 1907.*
Hoffer Fanny 1900, Gastw.
Hrvatska banka (dion. druž.) 1907.* Filiale in Jajce.
Israel Moise D. 1907.*
Ivanović Ante, Handlung mit Stoffen, Gunj's Wolle u. Käse 1909.
Jablanović Stipo 1886.*
Jelinović Petar 1900.*
Konfort Jerohim Jakob 1886.*
Konfort Jakob Moise 1899.*
Konfort Moise 1899.*
Kotlarić Kosta 1899, Weinhandlung.
Dr. Fr. Križik, električna centrala 1914.
Kurbegović & Hero 1899.*
Levi Zadik 1895.*
Lipski Franjo 1904, Buchhandlung, Buchdruckerei u. Buchbinderei.
Lisica Muharemaga 1886.*
Lubardić Vuko 1908.*
Montilio I. Salomon 1895, Branntweinerzeugung.
Montilio Salomon Moise 1895,** und Weinhändler.
Matišić Stjepan J. 1908, Uhrm.
Mulić Salko 1895.*
Musić Zajko 1899.*
Mostarac Simo, Gemischtwarenhandlg. 1899.
Maunić Muharemaga, Gemischtwarenhandlg. 1910.
H. Šefik H. Mujagić 1916.*
Niksić Camil, Holzhandlung.
Panić M. L. 1900, Produktenhändler.
Pejanović Vukan, Schuhmacher 1909.
Pinto David M., Handelsfirma 1911, mit Filiale in Han-Kompagnie-Vitez.
Pinto Haim Benjamin, Gemischtwarenhandlg. 1910.†
Pinto Jakob Haim 1916.*
Pinto Mojse B. 1906.*
Pinto Moše Davida 1895.**
Prva b. h. tvornica ovčijeg sira; vlasnik: Marko Alaupović 1912.
Ruždić Rasim eff. 1886.**
Ruždić Šefket eff. 1904.*
Salom Mordo 1908.*
Šehić Mustafa 1912.**
„Singer Co. Nähmaschinen A. G. die Repräsentanz" 1907.*
Šišić Sarajlija Mehaga 1899.*
Snagić Ivo, Schuhmacher und Lederhändler 1909.
Soravia Stefan 1912.**
Srpska zemljoradnička zadruga (u. s. n. j.) 1913. Präs.: Petar Čosović, Vizepräs.: Jovan Knežević, Geschäftsführer: Gjorgjo Dujanovič.
Sunarić Pero 1907.**
Torlić Hadži Alija und Rešid 1899.*
Torlić Hodža Ibrahim's Sohn Sali 1886.* †
Trenki Avram 1886.*
Ugar - Forstindustrie - Aktiengesellschaft. Gebrüder Hagenbucher in Turbe 1913. Direktionsmitglieder: Georg Hagenbucher, Franz Edlinger, Hofmann Richard, Königsgarten Ernst, Adolf Graf Ledebur, Heinrich Mostny, Dr. Hermann Peyrer, Richard Rümelin, Andreas Torkar.
Ulemić Sulejman 1908.*
Vrbanjac Avdaga, Opankenmacher 1909.
Vareniković Tevfik 1900.*
Zec Ivo 1886.*
Zec Ivo i sinovi 1912.** Gesellschafter: Ivo Zec Perin, Franjo Zec Ivin u. Pero Zec Ivin.
Zec Marko 1886.*
Župan Mr. Ph. Sl., Apotheker 1910.

Trebinje.

(Bez. Trebinje — Kr. Mostar.)

Balac (Babovic) D. 1899.* ††
Boglić G., 1883, Apotheker.
Babić Vaso 1899, Schuh- und Lederwarenhdl.
Babović Ahmed Mustafin 1908, trgov. sitn. roba.
Babović Ahmet Ibrin 1910, Spezereiwarenhändler.
Babović Murat 1910.*
Budalić Jozo 1884, Sodawassererzeuger.
Budimir Matijas 1909, Spengler.
Braća Hadžihanović 1910.*
Braća Škero 1910, trgovina mirodijskom robom i poslasticama.
Bratić Vaso R. 1907.*
Cvjetić Mušan 1885.**
Čairinjac Ilija 1899, Fleischh.
Červenka Franz, 1908. Weinrdl. (trgov. pića).
Čuhović Hasan 1901.*
Čusović Omer 1902.*
Duselier Boris 1899, Juwelier.
Dobschner Wilhelm 1899. Bauunternehmer.
Dragović Dr. 1899, Schneider.
Dučić Marko 1898.*
Dučić Risto 1901.*
Džafer Bahović Mašov 1909, Obsthändler.
Frić Karol Ing. prije Franjo Vymlatil 1913. gradjevno poduzeće.
Hadžibajramović Avdo 1909.**
Hadžović Ahmed 1911.* u. **
Hadžović Nazif 1880.*
Hajderhodžić i Zeravica 1899, Schuh- u. Lederwarenhdl.
Hašim Vidjen 1909, Speditionsgeschäft.
Ivanišević Gjuro 1891*, ** u. ***.
Ivanković Risto V., 1912.*
Jančić N. 1892.*
Jalovičić Salko 1899.**
Jovović Petar 1897.*
Kabil Derviš 1893.**
Kabil Omer 1907.**
Kebeljić Mićo 1909, Spezereiwarenhändler und Weinhändler.
Kelez Jakob 1902, Lederhändler und Cafetier.
Knego Miloslavić i drug, komanditno društvo 1913.
Kosić Jovan 1909, Weinhändler.
Kosjerina Djorgjo 1905.**
Kurtović Sučrija 1899, Spezerei.
Kurtović Mustafa 1880,* Militärlief.
Kušec Ivan 1899.*
Kušeć Ivan 1899, Sodawassererzeuger.
Ljubomir Ivo 1913 Članovi Pavla udviza Iva Ljubomira, Boža Ljubomir udata Klimeš te mlr. Luca, Ana i Mlada Ljubomir pok Ive. Trgovina mješ. robom. Samo Pavla ud. Ljubomir zastupa i potpisuje.
Matkovski pl. Zorka 1911, Konditorei.
Matzke Aurora 1908**.
Miljković Boško 1910, Weinhändler.
Naglić Marija 1902, Hotel und Restauration.
Narodna štamparija i knjigoveznica Jefte Dučića i drug.

Cl.: Jefto Dučić kp. Marka, Petar Jovović pk. Jova, Vladimir Sušić, Stevo Guković pk. Miće i Vlado Petković-Lovov. Svaki drugar vlastan je tvrtku zastupati i ispod štamp. potp.
Omanović Ahmet 1899.*
Osmokrović Gjuro 1912* u. Kantine.
Perićevich Anton 1899, Photograph.
Resulović Mujaga 1902.*†
Ridješić Smajo Jusufov 1908, trgovina voćem.
Robović Omer 1912.*
Sadović Osman 1909, Schuhmacher.
Salahović Alija 1899.*
Salahović Mehmed 1899.*
Salahović Josuf S. 1910.**
Sambrailo Stjepan N. 1913, trgovina duhovitim pićem.
Selak Andro 1892.*
Selak Stjepan 1912, otpravnički posao.
Šehović Ragib 1899,* Sodaw.-fabr.
Serbische Sparkassa in Trebinje (Genossenschaft mit beschränkter Haftung) 1906, in Liquidation.
Serbische Bank und Sparkassa (Aktiengesellschaft) 1910.
Singer Co. Nähmsch. A. G. 1905, Zweigniederlage.
Spaić N. Drago 1901.*
Šehović Huso 1896.*
Sorajić Boško 1899, Gastw.
Sutić Ivan 1907.*
Šutić, Vuičić i dr. 1914. Bäckerei. Potp. Ivan Šutić.
Sušić Vladimir, Prok. d. serb. Sparkassa 1907.
Tičić Omer Meh. 1910, Drogerija.
„Travunija", Handels-, Industrie-, Speditions-, Kommissions- und Agentur-Aktiengesellschaft in Trebinje 1912. Zeichnen kollektiv je 2 Mitgl. des Verwaltungsausschusses oder 1 solches und 1 hierzu ermächtigter Beamter.
Trgovačka obrtnička i poljodjelska banka (zadruga sa ograničenim jamstvom) 1908.
Tupanjanin Jovo 1880.*
Tupanjanin Simo 1910, Lederhändler.
Vidačić Gjurica 1899.*
Vinogradarsko dioničko društvo 1910.
Višo Ahmet 1909.***
Vlahušić Jozo 1899, Gastw.
Volić Ibro 1899.*
Volić Rizvan 1911, Manuf. u. Galant.
Vranić Omer 1909, Fleischh.
Vuičić Stevo 1908, trgovina pićem.
Zubčević Ahmet i Smajo 1910.**
Zubčević Junuz u. Muhamed 1907.
Zubčević Šaćir Salko braća 1900.*
Zubčević Mehmed 1910*** u. Holzhändler.

Trebinja.

(Bez. Ljubinje — Kr. Mostar.)
Dobroslavić Gjuro.*

Trebovljani.

(Bez. Bosn. Gradiška — Kr. Banja Luka.)
Guberina Janko 1901,* Aussch.

Trgovište Jutrogošte.

(Bez. Bosn. Dubica. — Kr. Banja Luka.)

Trješnica.

(Bez. Bjelina — Kr. Tuzla.)
Marinković Milan 1915.*

Triebanj.

(Bez. Stolac — Kr. Mostar.)
Šotra Jovo 1902.*

Trn.

(Bez. Banja Luka — Kr. Banja Luka.)
Andrijević Tomo 1915.*
Barać Ilija 1914. Fleischh.
Bárta Benjamin, Mehlhdl. 1912.
Bárta Humboldt 1912.*

Trnjaci.

(Bez. Bjelina — Kr. Tuzla.)
Gajić-Brodić Ruža 1915.*

Trnova turska.

(Bez. Zvornik — Kr. Tuzla.)
Muhamedbegović Ohranbeg 1890.*

Trnova srpska.

(Bez. Zvornik — Kr. Tuzla.)
Marić Jovo 1901.*
Marić Mihajlo 1901* u. Gastw.
Srpska zemlj. zadr. s n. j. 1913.

Trnovo.

(Bez. und Kr. Sarajevo.)
Mičić Mitar 1891.*
Srpska zemljoradn. zadruga sa neogr. j. 1911.

Trošelji.

(Bez. Bosn. Gradiška — Kr. Banja Luka.)
Bäuerlicher Spar- und Darlehenskassenvereien für die deutschen Kolonisten der Ortschaften Trošelji, Karajzovac u. Laminci (Gen. m. unb. H.) 1913 landwirtschaftl. Bauerngenossenschaft. Präs.: Schick Johann, Vizepräs.: Schick Friedrich.
Rewaj Andrijas 1907.*

Tržac.

(Bez. Cazin — Kr. Bihać.)
Aličaić Murat 1911.*
Aličajić Reko 1911, Eier- u. Geflügelhdl.
Keranović Ahmet 1911.*
Majerl Martin 1894.*
Rekić Mehmed 1911.*
Selimović Salkan 1911.

Tuk.

(Bez. Maglaj — Kr. Tuzla.)
Stanković Ilija 1913.*
Arsenović Simeun 1913.*

Tukbobija.

(Bez. Sanski most — Kr. Bihać.)
Prošić Jošo 1891.*

Turjak.

(Bez. Bosn. Gradiška — Kr. Banja Luka.)
Djinić Ragibbeg 1904.* Prod.
Stanišljević Mile 1901.* Gasth. u. Getreideh.
Stanišljević Božo 1914.* glavni nastan (Hauptniederlassung) u Miljevičima.
Čorković Ant. 1914.*

Turske Dubrave.

(Bez. Bosn. Gradiška — Kr. Banja Luka.)
Alimanović Pule 1909, trg. konjima.
Fajković Ibro 1900.*

Turski Vakuf.

(Bez. Bosn. Gradiška — Kr. Banja Luka.)
Bešić Ibrahim 1914.*

Tupković.

(Bez. Tuzla.)
Kolčaković Omer 1890.*

Turić.

(Bez. Gradačac — Kr. Tuzla.)
Ignjatović Ilija P. 1908.*

Turbe.

(Kot. i. okr. Travnik).

„Ugar" Forstindustrie Aktiengesellsch. (Gebrüder Hagenbucher) 1913.

Tutnjevac.

(Bez. Bjelina Kr. Tuzla.)

Petrić Joco 1915.*

Tuzla.

Aktienbrauerei Sarajevo. Filiale Tuzla 1915.
Alajbegović Salihaga 1914.*
Alkalay Šalomon J. 1904, Häutehändler.
Altarac Avram M. 1910.*
Altarac Binjo 1914.*
Alajbegović Ibrahim 1913.*
Antić Simo 1885.*
Arnauta Ibrahimaga Hadži sinovi 1896.*
Azapagić Hadži Alija 1910.*
Babić Lazar, 1911** Modewaren.
Babunović i Čalić 1914.*
Banović Ante 1901, Lederhändler.
Baruch Hana 1913. Mfw.
Bećirbašić Čazim 1913.*
Bečirbašic Mustafa 1914.*
Begić Jakubaga H. 1913.*
Biberović Jusuf 1913. Fleischh.
Blatt Franz 1915.*
Blagojević Aleksa M. i brat 1898.*
Candotti G. und F. Cordignano, 1904, Bauunternehmung.
Čilimhović Murat H. 1901.**
Čilimković Galib Hadži 1904.*
Crnogorčević Vaso R. 1898.*
Danon Izidor A. 1914.*
Deletiš Jakov 1910, Weinhdl.
Deutsch Franz 1901, Fleischhauer und Selcher.
Dizdarević braća 1910.*
Djukić Jovan R. 1914. Agentur.
Domaniy Hermann 1908.**
Džinić Stefanović Dimitrija Nachfolger 1890.**
Džindo Osmanbeg 1897.**
Engel Adolf 1909, Druckerei u. Papierhdl.
Engländer Bela Nachf. 1913. Juwelier.
Erste bosnische Ammoniaksodafabriks - Aktiengesellschaft 1896.
Filiale der priv. Landesbank 1906.
Finzi Brüder 1906, Möbelhdl. Eigent.: Aron Finzi.
Friedmann Hana 1914.*
Gjorgjević Tošo 1914.*
Gojo Ignazio e figlio 1901, Ziegelh., Zementhdlg.
Hadžiefendić Ahmet 1901. Mfw.
Hadžieffendić Mujaga 1901.**
Hadžiefendić Salih 1901.*
Hagers L. Nachf. A. Goldstein 1911, Glas- und Porzellanhandlung.
Halberstam Sarah 1895, Spezerei.
Halilčević Bego 1915.*
Hirtweil Samuel 1908.**
Holzmann Ludwig 1915.*
Hrustić Salih Hafiz H. i sin. 1913.*
Hrvatska centr. banka za B. i H., d. d. Filiale 1914.
Hukić Meho 1915.*
Husić braća 1912.*
Ibrišimović Alija 1912.*
Isabegović H. Osmanbeg i sinovi 1914.*
Jokanović Vaso 1914.*
Jovanović Jovo R. 1905.*
Jovanović Lazo 1886.*
Jovanović Jovan S. 1904.**
Jovanović Kosta P. 1912*** u. Materialien.
Jovanović M. P. et Comp. 1908, Schwellerhdl.
Jovanović S. Negjo 1913.*
Jovanović Pero R. 1891.*
Kanazarević Gjorgjo M. 1885.*
Konfino Nisim 1914.*
Konfino Simha 1915.*
Krajnović Jozo 1915.*
Kubelka Vincenc 1915.*
Kunosić Sulejman 1914.*
Kunosić Kadraga 1913.* Fil.
Kunosić Mahmut 1910.*
Löwy Judahaim S. 1914.*
Mahmutbegović Džafer 1901.**
Maksimoviča Jove sin 1897.**
Mičić braća 1912.**
Mičić Jovan 1897. Fleisch u. Landesprod.
Mičić Mitar 1901.*
Morankić Ahmet 1886.*
Muharemagić Zejnil 1901.**
Mujezinović Mujaga H. 1901.*
Mukić Arif 1886.*
Mukić Hasanbeg 1901.*
Mukić Husein 1901** u. Prod.-hdlr.
Mulaahmetović Ago 1912. ***
Mulaosmanović Muharemaga 1890, Bäcker.
Muratović Aliosman 1910.*
Murić Hamza 1914.*
Musić Rašo 1908.†
Nalić H. Omeraga 1914.*
Nagel A. 1915.*
Zajimović M. Hadži Ahmet 1901.*
Fischl's M. Söhne 1901, Industrieller.
Pantić Mićo 1883.*
Papo E. A. 1914.* Glashdlg.
Pašić braća H. 1901.*
Pašić H. Osman, 1911.**
Pavlović Jovo 1907, Bäcker u. Sodawfbr.
Peciković Gabrijel 1901. Apotheker.
Pesah Josef L. 1910.*
Petrović Jovan 1914. knjižar.
Petrović (Ferbar) Milan 1913,*
Ponjavić braća 1884.***
Ponjavić Sulejman 1913.*
Ponjavić Jusufaga H. 1915.*
Ponjavić H. Abdaga i sin 1913.*
Prčić Abdulahmanaga Hadži.*
Prcića Mehmeda sinovi 1899.*
Rankov Milivoj 1914.*
Ristić Lazo 1890, Fruchth.
Roth Leos Nachf. M. Fürth 1908. Schnittwaren.
Salom Moise 1890, Juwelier.
Schuster Leo, Mil. Arendator.
Schwarz Josef 1897.**
Salihbegović Mustajbeg 1914.*
Sprečić Osman 1914.*
Serdarević Hašim 1914.*
Sandmann Rudolf 1914.*
Stjepanović Persa 1913.*
Sijerčić Ahmedbeg 1914.*
Singer Comp. Nähmaschinen 1906.
Slunjski K. I. 1914. Bau- und Möbeltischl.
Srpski kreditni zavod (dionički društvo) 1907.
Stark Filip 1914.*
Stojanović Vaso 1914.*
Stokanović Pero 1900.*
Strausz & Baitz 1913, Drechsler, Gesellsch. Michael Baitz.
Strojli Valentin 1909, Bauuntern.
Szekelij A. Nachfolger Aurel Hack 1910, Uhrmacher.
Tadić Jovo 1901.*
Tadić Katarina 1913.*
Tešanović Svetozar 1913.*
Vasiljevic Ljubomir 1891.*
Vasiljević Ljubomir S. 1914.*
Vasiljević Risto 1891.*
Wiesler Hermann 1904* und Bäckerei, Schnapsbrennerei.
Wahrmann & Breiner 1909. Agentur.
Zaloscer S. 1894. Apotheke.
Zunić Jusuf 1904.**

Tuzla Gornja.

(Bez. und Kr. Tuzla.)

Marković Milan, proizvadjanje brašna motornim mlinom, 1912.
Mehanović Zahir 1902.*
Šehović Bečir 1913.
Zunić Razim 1912.*

Ugljevik.

(Bez. Bjelina — Kr. Tuzla.)

Jovčić Anto 1915.*
Mihajlović Stevo 1915.*
Simić Cvjetin 1915.*
Vujić Vićan 1915.*

Ulavići.

(Bez. Brčko — Kr. Tuzla.)

Gjukić pl. Teodor, Mehlhdlg. 1913.

Ulice Bukovac.

(Bez. Brčko — Kr. Tuzla.)

Santovac Marko 1905.*
Hrvatska seljačka zadruga, kasa u Ulicama kod Brčkog, s neogr. jam., 1911. Bauerngenoss. Zeichnen Präs. oder Vizepräs. kollektiv mit einem Direktionsmitgliede.
Fadljević Mato 1914.*
Pištalović Sava 1915.*
Purić Sava 1915.*

Ulog.

(Bez. Nevesinje — Kr. Mostar.)

Bajević Lako 1901.*
Bugarin Dimitrije 1889.*
Bugarin i Lačinić 1909.*
Doder Obrad 1913.*
Pandža Ramo 1913.*

Unac Dônji.

(Bez. Bosn. Petrovac — Kr. Bihać.)

Vučković Simo 1887.*

Usora.

(Bez. Tešanj — Kr. Banja Luka.)

Kolak Nikola 1915.*

Ustiprača.

(Bez. Rogatica — Kr. Sarajevo.)

Karahmed Zajko 1909.*
Olehla Jos. 1914, hotelijerska r., tv. sodavode, pecara šljivovice.

Ustibar.

(Bez. Višegrad — Kr. Sarajevo.)

Filipović Gavro 1910.*

Uvac.

(Bez. Višegrad — Kr. Sarajevo.)

Jovanović Simo 1902.* Podružnica.
Laux Josephine 1910.*
Memes David 1910.*
Nalović Jevrem 1914.
Novaković Radomir 1904.*
Popović Z. Jovo 1910.*

Vacetina.

(Bez. Vlasenica — Kr. Tuzla.)

Vuković Todor 1914.*
Uščuplija Alija 1913.*

Vakuf Dônji.

(Bez. Bugojno — Kr. Travnik.)

Ajanović Akif i Fehim 1908.*
Alibeg Miralem 1908.*
Balagija Abdulah 1907*.
Balagija braća 1881.*
Dautbegović Mustafa 1908*.
Kalaba Brüder 1901.*
Katic Mile i braća in Liquid. 1901.*
Popić Brüder 1901.*
Trto Munil 1908.*
Tupara Smalj ef 1916.**

Vakuf Gornji.

(Bez. Bugojno — Kr. Travnik.)

Dizdarević Mustafa 1907.*
Hadžiavdić Fehim 1908.
Hadžiavdić Mustafa eff. 1907.*
Hrvatska težačka zadruga (z. s. n. j.) 1913.
Ivanušić Juraj 1907.*
Kirlić Alija 1907.*
Matijanić Stipo 1907.*
Mešic & Haim 1913, Holzhandlung.
Misić Muharem 1907.*
Redžebašić Abdulah 1907.*
Šenda Jozo 1907.*
Kovačević Algija 1904.*
Čalkić braća Ahmed i Muhamed 1910.*

Varcar Vakuf.

(Bez. Varcar Vakuf — Kr. Travnik.)

Arežina Ilija 1891.*
Arežina Risto, 1912, 1912.* Inhaberin: Wtwe. Rista nach Jovo Arežina.
Arnautović braća 1908.*
Besara Simo u. Ilija 1891.*
Brkić Nikola 1900.*
Buhovac Sava 1900,* Filiale in Dragnić-Podovi, Bez. Varcar Vakuf.
Čorić Mato 1900.*
Czarny Agnez 1916.*
Dedić Salih 1899, Produktengeschäft, Lederhdlr.
Gačić Muharem 1911.*
Gjukić Jovo 1900.*
Gjukić Mijo 1900.*
Gašić Risto 1900.*
Graić Pero 1899, Spedition.
Krivdić Ahmed 1899.*
Ljubičić Stipo 1908, Getreidehdlr.
Medić Ahmed 1894, Produktenhändler u. Lederhdl.
Mudrenović Risto 1912.*
Redžić Salko 1894.*
Roljić braća 1909.*
Sehić Alija 1900.*
Šehović Šačir 1905.*
Škarica Stipo 1891.*
Srdjanović Vaso 1886.*
Stipančić braća 1908,** Spezereien und Salzniederlage.
Stipić Niko 1891* (im Konkurs).
Svetinović Mijo & Stipo 1900.††
Varenika Gjuro 1891.*
Vuković Niko Savin 1907.*

Vardište.

(Bez. Višegrad — Kr. Sarajevo.)

Erić Aleksa 1910. Gemischtw.
Jovičić Mihailo 1914.
Knežević M. Nikola 1910.*
Pavlović Simo 1914.
Srpska zemlj. zadruga sa neogr. jamstvom. 1910.

Vareš.

(Bez. Visoko. — Kr. Sarajevo.)

Arapović Ahmetaga i Mehmedaga 1898; zeichnet jeder.
Čingel Ivo 1884.*
Čoprlević Mato Malić 1898.
Šimić braća 1884, offene Gesellschafter Jovo u. Risto Šimić, zeichnet jeder. Prod.
Crvenković Mijo F. 1884.***
Crvenković Ilija 1894.*
Džuvić Ibrahimbeg 1886.*
Gavran Ivo 1900.
Hrvatska banka dioničarsko društvo 1914. Potpisuju 2 člana ravnateljstva kolektivno ili jedan član ravnateljstva i jedan od ravnateljstva naročito ovlašteni činovnik. Osnovna glavnica društva sedamdeset i pet hiljada kruna.
Čolić Jozo M. 1916.*
Karamehić Avdija 1916.*
Dugonjić Vrhović Mate 1916.*
Lukanović Pero 1916.*
Ristić Mitar 1916.*
Serezlija Alija 1916.*
Jović Gjordjo 1916.*
Perić Husein 1916.*
Librić Ibrahim 1890*.
Parić Mustafa 1900, Bäcker.
Parić Osman 1900, Bäcker.
Pogarčić Stjepo 1900, Kaffeesieder.
Radojčić Velimir 1900.
Semunović Mijo 1900, Schuhmacher.
Simić-Šiškov Gjorgje J., 1911.*
Šišić Mustafa 1884.*

Stefanović Jovo Ž. 1898.
Stjepanović Mijo 1900, Fleischhacker.
Varešer Eisenindustrie A. G. 1900.
Vrhovčić Jozo 1900, Schmied.
Zeichner Hermann 1900, Fuhrmann.
Zekić Ilija 1898.
Zlovići braća, 1912.*

Varoška Rijeka.

(Bez. Bosn. Krupa — Kr. Bihać.)

Duranović Ahmed 1893.*
Krupić Osmanbegović Muharembeg 1908.*
Ljubijankić Selim i Huso 1908,* zeichnet jeder für sich.
Šahinović Hasan 1893.*
Dulbeg Osmanbegović 1914.*

Vasilj.

(Bez. Vlasenice — Kr. Tuzla.)

Fábry Andrija, trg. sitn. robom 1913.

Velagići.

(Bez. Ključ — Kr. Bihać.)

Pudić Derviš ef 1915.*

Velečevo.

(Bez. Ključ — Kr. Bihać.)

Krivić Ibro 1902.*
Šobot Gjuro,* u. Getreide- u. Lederwaren, 1912.

Veletovo.

(Bez. Višegrad — Kr. Sarajevo.)

Omerović Meho 1905.*

Velika.

(Bez. Derventa — Kr. Banja Luka.)

Dizdarević Suljo 1909.*

Velino selo.

(Bez. Brčko — Kr. Tuzla.)

Šerifović Mula Omer 1905.*

Velino selo.

(Bez. Bjeljina — Kr. Tuzla.)

Lukić Trivun 1900.*
Srpska zemlj. zadr. 1910.

Veljaci.

(Bez. Ljubuški — Kr. Mostar.)

Pavlović Jozo 1914.*

Vesela.

(Bez. Bugojno — Kr. Travnik.)

Memić Osmanaga 1908.*

Višći Dolnji.

(Bez. u. Kr. Tuzla.)

Smajić Mehmed, Kurzwarenh., 1912.

Vidovice.

(Bez. Brčka — Kr. Tuzla.)

Babić Ivo 1913.*
Benković Marjan 1904.*
Hrvatska seljačka zadruga s. n. j. u Vidovicama, 1912. Presj.: Jozo Metanović, firmu potp. presj. ili njegov zamjenik, i jedan član ravnateljstva.

Viduša.

(Bezirk Zenica — Kr. Travnik.)

Kokić Numan 1908.*

Vijačani.

(Bez. Prnjavor — Kr. Banja Luka.)

Sekulić Simo 1911.*

Vijaka.

(Bez. Visoko — Kr. Sarajevo.)

Matičević-Perin Ivo 1916.*

Vir.

(Bez. Županjac — Kr. Travnik.)

Kostro Iko 1910.*

Visoko.

(Bez. Visoko — Kr. Sarajevo.)

Ahmetović Abdulavaheb Hadži 1890.*
Aslivar Mićo 1898, Viehhdl.
Danon Heskija Josef 1890.**
Dimšići braća 1880, Gesellschafter Simo und Risto Dimšić. Zeichnet Rista Dimšić, pekar.
Džonlagić Hadži Mehmed, 1886.*
Erste Visokoer Ringofen-Ziegelei Elias A. Kajon & Co. 1910, Gesellschafter: Firma Elias A. Kajon i sin, Leopold Heim, Marie Ehrenfried, zeichnen kollektiv zu zweien, und zwar für die Firma Elias A. Kajon nur Elias A Kajon selbst.
Hadžiomerović Vejsil 1884.*
Handžić Hasan 1900.
Handžić Mustafa i Ibrahim 1903. Zeichnet bloß Ibrahim, Lederhdl. und Prodhdl.
Hodžić Mehmed 1898.*
Israel Mošo 1901.
Kabiljo Elišau, 1914. Gemischtwhandl.
Kabiljo Sara 1900.
Karamehić Dervišaga 1900, Gerber.
Karamehić Mujaga 1894.*
Karavdić Osman 1898.
Kazija H. Salih 1898, Ledhdl.
Kokoruš Jovo 1900, Gastw.
Lazarević Jevrem 1886.*
Lazarević Miloš 1884.*
Lazarević M. Svetislav, 1915. Gastw.
Limo Avdo 1884.*
Maestro Dane 1894.
Maestro Josef 1900.††
Maletović Hasan 1900.
Mehanović Čamil Hadži 1909.
Mitrović Risto 1884.*
Montilja S. Jakob 1910.**
Mulagić Avdo 1900, Gerber.
Oruč Hadži Alija i Hadži Avdija 1898, Zeichnet jeder.
Oruč Salih 1884. Gemischtwaren.
Papo Abraham Lazo 1900.
Plavšić Damjan 1898, Spirituosenhändler.
Prva mljekarska zadruga u Visokom 1914. Potp.: predsjednik ili njegov zamjenik i jedan član ravnateljstva.
Prva srpska ćebedjijska zadruga za Bosnu i Hercegovinu s ograničenim jamstvom 1909. Članovi upravnog odbora: Jovo Starović, Dionisije Plavšić, Dobroslav Miletić i Risto Dabić. Kao upravitelj skladišta: Ilija Dragutinović, i Ilija Golić kao njegov zamjenik.
Romano Mošo Jakob Hajim 1900.**
Šahinović Ćamil 1900.
Šahinović Mehmed 1900.
Šavić-Cuca Stojan 1898.
Scheiber Leopold 1884, Bäcker.
Šehović Salihaga 1895.*
Sokić Felix 1900, Töpfer.
Špiljak Ali 1898, Ziegenhdl.
Tabak Hadži Ahmet 1898, Lederhdl.

Višegrad.

(Bez. Višegrad — Kr. Sarajevo.)

Altarac Rafo 1912.*
Arnaut Jusuf 1910.*
Babić Gjorgjo 1910.*

Bahrij Stephan 1900, Fleischhauer.
Balić Alibeg 1912.*
Baranac Nikola 1900.
Baranac Tijosav 1914.*
Baruch Jakob Salomon 1890, Fleisch- und Haferlieferant.
Baruch Salomon J. 1900, Militärlief.
Berić Julijana 1911.*
Bogdanović Pero 1898.
Bogdanović Sreten 1910.*
Borovac Ragib 1900, Holzhdl.
Branisavljević Čedo, 1911 Bäcker.
Branisavljević Pavle 1888.*
Caratan Jure J. 1904, trgovina vina i rakije.
Čolić Vejsilaga 1910.*
Csirszka Gustav 1914.*
Čubrilo Vladimir, 1912* u. Gastw.
Cziller Abs. i Comp. 1910, Ges. Abrah. Czeller und Lotti Zellermayer, zeichnet A. Czeller.
Dervišagić Derviš 1914.*
Eskinazi Juda Mojse 1900. Schuhmacher.
Eskinazi Salomon Mojse 1905.*
Flambach Leopold, 1910, Spengl.
Gaon Bencion A. 1897.
Gaon D. Bencion 1914.*
Gaon David B., 1912.†
Gaon Josef 1910.*
Gjurović Spasoje 1910.*
Gurasi Peter 1914.*
Hadžić Abdulah 1914.*
Holzindustrie - Aktiengesellschaft, Mechtersheimer Gustav 1908.
Ivanković Mihael 1914.*
Jovanović Milan 1901.*
Jovanović Simo 1902,* Filiale (u Uvcu).
Kajon E. Jakob, 1910* und Holzh.
Kamchi Samuel 1884.**
Kamchi Salamon S. 1900.
Katan Binjo 1914.*
Knezević Gjuka 1914.*
Kovács Ferénez 1914.*
Koza Vjekoslav 1910, Apotheker.
Lövy Salomon Haim 1900.
Lokar Franz 1910. Holzh.
Levy Haim Jakob, Ges. Erdonia, Jakob, Salamon, Sadik Sára u. Isak, zeichnet Jakob H. Levi.
Levy H. Sadik 1914.*
Levy J. Mošo 1890.*
Madjun Ivan 1914.*
Marković Savo 1910.*
Mameledžić Ibrahimaga 1894.
Melentijević Vaso 1914.*
Mezdan Ahmet 1911.*
Mezildžić Huseinaga 1904.*
Milovanović Diko 1910.*
Mitrović Perko 1914.*
Mujezinović Sulejman 1910.*
Ohranović Hasan 1910.*
Oliva Gotlieb 1910.*
Osmanagić Ibrahim Hadži Avdiga 1910, Holzh.
Papo Isak Gabriel 1900.*
Papo Josef Gabriel 1893.
Papo Santo 1890.*
Pita Osman 1910.*
Rizvanović-Aljić Ibro, 1911 Fuhrmann.
Romano Jakob 1910.*
Romano Aron 1911, Schuhh.
Salić Osman, 1911 Produktenhdl.
Sarać Mulavdija 1911.*
Schaffel Mayer 1910.*
Sečerović Gavro 1914.*
Štarda Anton 1911,* Bauuntern.
Stern Therese, Gasth.
Saračević Ibrahim 1904.*
Sarač Pašo 1901.*
Schreiber Josef 1890.*
Šeta Hadži Mustafa 1890.*
„Srpska narodna banka, dionićarsko društvo, podružnica u Višegradu" 1912. Zeichnen: Nikola Pamučina u. Pavle Branisavljević, kollekt.
Teskeredžić Alibeg 1900, Holzlief.
Tvrtković Abidbeg 1904.*
Tvrtković Nailbeg 1904.*
Topalović Nail 1911.*
Vranić Nikola 1910, Gasth.
Weiss Hermine 1910.*
Wolska Marya 1910.*
Zwecker Jakob 1910, Goldw u. Uhrm.
Živković Jevrem 1890, Bäcker.

Višnjica.

(Bez. Visoko. — Kr. Sarajevo.)

Vidaković Ivo Tunjin 1913, Spezereihandlung und Gastw.

Višnjik.

(Kr. Banja Luka.)

Hadžimuratagić Ago, 1892*, früher in Derventa.

Vitez.

(Bez. und Kr. Travnik.)

Hrvatska seljačka zadruga za zajmove i štednju (zadr. s. n. j.).

Vitez Večeriska.

(Bez. und Kr. Travnik.)

Pinto Josef B. 1911.***

Vitina.

(Bez. Ljubuški — Kr. Mostar.)

Babić Ante 1891.*
Boras Franjo pok. Ivana 1913.*
Čurlin Ivan 1914.*
Dizdarević Salih Dervišov 1903* und Produktenhdl.
Dizdarević Salih Ibrahin 1903* und Produktenhdl.
Grbavać Marijan 1913.*
Hrvatska seljačka kasa za zajmove i štednju u Vitini (zadruga sa neograničenim jamstvom 1910).
Mesihović Alija 1913.*
Mesihović H. Ibraga sinovi 1914.*
Podp.: Mahmut Mesihović turskim sl., Tahir i Nazif Mesihović latinicom.
Mešihović Mujo 1891.*
Mesihović Rašid R.. 1912*.

Vitinica.

(Bez. Zvornik — Kr. Tuzla.)

Dautović Ali Riza 1904.*

Vitkovci.

(Bez. Tešanj.)

Smailbegović Tahirbeg 1915.*
Blagojević Mirko 1914.*

Vlasenica.

(Bez. Vlasenica — Kr. Tuzla.)

Ahmetagić Rasidaga 1913.*
Altarac Avram 1884.*
Altarac Sumbul 1884.**
Altarac Haim 1913.*
Begović Mehaga 1898.**
Bojagić Mihajlo 1913.*
Bušatlić Zulfaga 1916.*
Džeko Muda Mehmed 1913.*
Durmić Kasim 1913.*
Džeko Huso 1913.*
Ferizović Nikšić Redžo 1911.*
Hasanbegović Ibrahim 1911.*
Hasanefendić Mehaga 1892.*
Hansanefendić Salihaga 1915.*
Hasanefendić Zuhdija, 1911.*
Jeftić Nikola 1892.*
Jokić Danilo 1916.*
Jokić Gjorgjo 1916.*
Jokić Jovo 1884.*
Kadić Ragib 1916.*
Klempić Ahmed 1892.*
Karabdić Akif 1913.*
Krstić Antonie 1916.*
Maichen Georg sin Romanov 1913.*
Marković Nikola 1913.*
Mičić braća 1913.*
Mičić Jovo B. 1916.*
Nezirović Numo 1916.*

Ostojić Ilija 1913.
Roth Pinkas 1892, Gastw.
Sunarić Manojlo 1916.*
Sunarić Zaria i Luka 1884.*
Telalović Salko 1901.*
Tihić Avdibeg 1902.*
Tihić Mujaga 1908.*
Tihić Mustajbeg 1908.*
Tihić Šemsibeg 1913.*
Visočanin Husejn 1915.*

Vodjeni.

(Bez. Ljubinje. — Kr. Mostar.)

Srbska zemljoradnička zadruga (udruženje sa neograničenim jamčenjem u Vodjenima 1913).

Vojskova.

(Bez. Bosn. Dubica — Kr. Banja Luka.)

Reljanović Jovo 1909.*

Volar srbski.

(Bez. Prijedor — Kr. Banja Luka.)

Stipo Matanović 1905.*
Srpska zemljoradnička zadruga (u. s. n. j.) 1912.

Vranići.

(Bez. Kotor Varoš — Kr. Banja Luka.)

Mehmedović Muharem 1892.*

Vražići.

(Bez. Brčko — Kr. Tuzla.)

Arnautović Husein 1901.*
Durmić Suljo, Fleischhdlg. 1913.
Kovačević Omer. Fleischhdlg. 1913.
Latifović Ibrahim 1915.*

Vrba.

(Bez. Gacko — Kr. Mostar.)

Stevan Davidović 1913.*

Vrbaška.

(Bez. B. Gradiška — Kr. Banja Luka.)

Bäuerl. Spar- und Darlehenskassenverein f. d deutsche Kolonie in Vrbaška (G. m. u. H.) 1914.

Vrela.

(Bez. Dervent — Kr. Banja Luka.)

Pavić Kata 1915.*
Duspara Martin 1915.*

Vrelo Bosne.

(Bez. und Kr. Sarajevo.)

Hufnagel Alois 1901, Gastw.
Schubert Eduard. Gastw. und Fischerei.

Vrbanja.

(Bez. Banja Luka — Kr. Banja Luka.)

Mahmutović Mašo, sitničarska roba i zemaljski proizvodi. 1910.

Vrbljani.

(Bez. Ključ.)

Babić Pero 1915.*

Vrhpolje.

(Bez. Ključ — Kr. Bihać.)

Gromilić Ibro 1907.* Getreidehandlung und Leder.

Vrkašić.

(Bez. und Kr. Bihać.)

Franjić Jozo 1895.*

Vrnograč.

(Bez. Cazin — Kr. Bihać.)

Bejha Hrnčić-Ibradžić 1914.*
Elezović Bešir 1901.*
Elezović Huse 1914.*
Kazaferović Šaban 1914.*
Kurtić Bejza 1911*.
Madzarac Aleksa 1914.*
Ožegović Mehmed 1901.*
Sadiković Huse 1914.*

Vršani.

(Bez. Prnjavor — Kr. Banja Luka.)

Repić Blagoje 1901.* Hauptfiliale Potočani.

Vrtoče.

(Bez. Vlasenica — Kr. Tuzla.)

Jakšić Jovanka 1916.*

Vručice.

(Bez. Tešanj — Kr. Banja Luka.)

Aličehajić Murat i sin 1915.*

Vučilovac.

(Bez. Brčko. — Kr. Tuzla.)

Srpska zemljoradnička zadruga u Vučilovcu, u. s. n. j. 1912.

Vučjak.

(Bez. Prnjavor — Kr. Banja Luka.)

Popadić Isailo 1909.*
Žnidarčić Johann 1914.*

Vučkovac.

(Bez. Gradačac — Kr. Tuzla.)

Brčkalija Alija 1890.*
Bričić Avdo 1902.*
Djedović Zaim 1913.*
Kurbašić Alija 1907.*
Mustafić Arnaut Ibrahim 1890.*
Mustafic Bećir 1914.*

Vukosavci.

(Bez. Zvornik. — Kr. Tuzla.)

Srpska zemljoradnička zadruga (zadr. s neogr. jamstvom) srednja mahala 1913. Predsj.: Luka Spasojević.
Srpska zemljoradnička zadruga donja mahala (u. s. n. j.) u Vukosavcima 1913. Predsj.: Perko Lukić.

Vukovina.

(Bez. Maglaj Kr. Tuzla.)

Babunović Ratko 1913.*
Petrović Niko 1914.*

Windthorst vide Rovine.

(Bez. Bosn. Gradiška — Kr. Banja Luka.)

Bäuerlicher Spar- und Darlehenskassenverein für die deutsche Kolonie Windthorst (Gen. m. unb.H.) 1913. Landwirtschaftl. Baueringenossenschaft. Präs.: Mahlberg Anton, Vizepräs.: Peran Eugen.
Baus Rose & Töchter 1901.* u. Dampfmühle, Mitgl.: Rose, Justine und Lucie Baus.
Beckmann Stephan 1901* u. Aussch.
Beckmann Stefan B. 1914.*
Brenzinger Ferdinand 1892,* Gasthaus, Dampfmühle, Säge u. Ziegelei.
Čaušević Hasim 1914.*
Frisch Josef 1901,* Ausschank, Schweinehandel.
Gabriel Karl. vlastnik kovačke radnje (Schmiede) 1914.
Gerhard te Best 1914.*
Görges Peter 1900, Dampfmühle.
Kremer Jakob (Ziegelei). proizvod cigle i eriepa 1914.
Lamers Bernhard 1914.*
Lamers Stef. sen. 1914.*
Mahlberg Johann Gvar 1909, Gastwirt.
Rulofs Wilhelm 1909.*
Siebenmorgen Jakob 1914.*
Siebertz Heinrich 1914.*
Vasiljević Živko 1914.*

Žabar donji.

(Bez. Brčko — Kr. Tuzla.)

Vidaković L. Risto, trg. mješ. robom 1894.

Srpska zemljorad. zadruga. neogr. jamstvo 1911.

Žabar gor.

Bez. (Gradačac — Kr. Tuzla.)

Biskupović Pero Gj. 1902.*

Sajlović Ilija 1905.*

Sajlović Savo 1915.*

Stavorić Niko 1908.*

Srpska zemljoradnička zadruga, udruženje sa neogr. jamčenjem 1910.

Zablaće tursko.

(Bez. Ključ — Kr. Bihać.)

Imširović Hašim 1903.*

Šešum Božo 1909.*

Žabljak.

(Bez. Tešanj — Kr. Banja Luka.)

Hrvatska seljačka kasa za zajmove i štednju u Žabljaku s. n. j.

Zabrdje.

(Bez. Bjelina — Kr. Tuzla.)

Bibić Draginja 1915.*

Vuković Luka 1915.*

Zabrdje.

(Bez. Kotor varoš — Kr. Banja Luka.)

Todič i Stulić 1910.*

Žabukvica turska.

(Bez. Srebrenica — Kr. Tuzla.)

Gligić Sreten 1901.*

Zagoni.

(Bez. Bjelina.)

Srpska zemljoradnička zadruga u Zagonima, udruženje sa neograničenim jamstvom 1916.

Zalukovik.

(Bez. Vlasenica — Kr. Tuzla.)

Rikanović Soka 1916.*

Žanjevica.

(Bez. und Kr. Mostar.)

Srpska zemljoradnička zadruga (u. s. n. j.). Präs.: Petar Grgur.

Žaonica.

(Bez. und Kr. Mostar.)

Šarac Anto i Frano 1913* i žestokim pićem. Samo Frano zastsupa i potpisuje.

Zavala.

(Bez. Ljubinje — Kr. Mostar.)

Jelić Ivo M. 1906, Gastw. „Mićević braća", 1912*. Zeichnet Jelisija u. Ljuba, jedes.

Zavidović.

(Bez. Žepče — Kr. Travnik.)

Bosnische Forstindustrie Eisler u. Ortlieb 1900.

Gregersen'sche Waldindustrie-Aktiengesellschaft 1900.

Gilg und Zumpf, Bauunternehmungsgesellschaft, 1912. Firma zeichnet Paul Gilg sowie Johann Zumpf.

Guteša Stanislaus 1907.*

Hermann R. 1908.** In Konkurs.

Katan Mazala M. 1909.

Kopunović Nikola 1909, Weinhandlung en gros und Fleischhandlung.

Leker Josef 1907.*

Müller Adolf 1908.*

Nagy Gjula 1907.†

Pazderský Josef 1909*, Bäcker.

Sonnenfeld Julius 1907*. Brantw.

Stern Ignatz 1903.*

Anton Werosta 1914.

Zborna gomila.

(Bez. Gacko — Kr. Mostar.)

Tanović Arif 1914.

Tanović Mujo 1901.*

Žegar.

(Bez. und Kr. Bihać.)

Aleksić Risto i sin 1895.* Einzelfirma.

Zelinja Gor.

(Bez. Gradačac — Kr. Tuzla.)

Iskrić Ahmet 1901.*

Tokić Ibrahim 1902.*

Zelinja srpska.

(Bez. Gradačac — Kr. Tuzla.)

Radić Kosta 1902.*

Zenica.

(Bez. Zenica — Kr. Travnik.)

Akaskalić Derviš, 1912.

Alkalaj Moritz J. 1908.*

Alkalay Isak Wita 1905.*

Altarac Jakob S. 1908,* Brantwhdl.

Altarac Kalmo Salamon 1894.*

Arnaut Halim 1895.*

Begimamović Sulejman 1886.*

Daić Agjul.*

Danon S. Moiše 1911, Branntweingroßhdl.

Eisenindustrie - Aktiengesellschaft, vormals Eisen- und Stahlgewerkschaft 1893. Aktienkapital 3,500.000 K. Präsident: Dr. Johann Gf. von Meran. Direktionsmitglieder: Hans Edler von Pengg; Franz Poech, Hofrat; Adolf v. Schmid; Dr. S. Pokorny; Max Bondy; Ferdinand Hauttmann; Anton Ritter v. Kerpely; Wilhelm Kestranek; Maxime v. Krassny. Felix Stransky, Paul Friem, Aufsichtsrat: Moritz v. Schmid; Dr. Emmerich Frank; Viktor v. Schmid. Prokuristen: Zur statutenmäßigen Gegenzeichnung der Firma bevollmächtigt: Bureauchef Anton Körösi.

Ekinović Husein 1894.*

Faulend August, junior.*

Freyer Siegfried 1908,* Branntwhdl.

Fleischer Regina 1908.† Branntwhdl.

Gühl Georg 1905.*

Harmandić Abdaga 1909, Getreide u. Zwetschkenhandlg.

Hercegovac Muharem i drug 1908.

Hodžić Hasan 1886.*

Hofstättner Barbara, 1910, Gastwirtin.

Hrvatska banka dion. dr. 1913 (Aktienges.) K 75.000. Direktor: Franjo Smola.

Hrvatska seljačka zadruga u Zenici, u. sa n. j. — Kroatische Bauerngenossenschaft m. unbeschr. H., 1912.

Hrvatska banka dion. družtvo u Zenici 1913.

Islambegović Ahmed eff. 1910.

Jeftić braća 1909, Gemischtw., Leder und Produktenhandlg.

Kolar Ivan 1908.*

Kalinić Ilija 1908.*

Krausz Ludwig 1900.*

Krautblatt Arnold 1911, Uhrm. u. Juwelier.

Kundalić Alija 1908.*

Levi Rafael Salamon, 1911.

Mehmedić Osmanaga 1886.*

Mikličanin Eugen 1905.* Spengler.
Montilija Avram 1894.*
Montilija Salomon & Juda 1908.**
Muslimanska štedionica (zadruga sa ogranič. jamstvom.) 1909.
Mutapčić Izet 1908.*
Mutapčić Osman eff. 1909, Getreide-, Holz- und Holzkohlehandlg.
Miloševič braća 1919*, Küchengeschirrhdlg.
Našljednici Stipe Konića, trgovina sa tkaninama i mehkom robom 1909.
Podmenik & Co. 1909.*
Podgora Hasan 1894.*
Prva hrvatska štedna i vjeresijska zadruga 1908. Genoss.-Leiter Franz Smola, zeichnet in Gemeinschaft mit einem Direkt.-Mitglied.
Ramić Bečir 1910.*
Rappaport David 1910, Branntweinbrennerei und en groshandlung mit Brettern.
Salčinović Ibrahim 1908.*
Salom Avram 1890.*
Schein Salamon 1911, Agentur und Kommission.
Schilhabl Josip 1904, Apotheker.
Serdarević Sabit 1908.*
Šestić Mehmed Hadži 1907, Gemischtwarenhdlg.
Šestić Omer 1912*.
Šestić Salih i Osman Hadži 1910*, Gemischtwarenhdlg. u. Getreidehandlg.
Srpska štedionica, zadruga sa ograničenim jamstvom 1906.
Stanislavczuk Michael 1904,* Gastw.
Talić Avdaga.*
Tarabar Mahmut eff. 1909, Getreide-, Heu- und Zwetschkenhandlg.
Trinki Salamon 1911* und Lederer.
Totić Marko, veleposjednik* Mehana.
Uzunović Hadži Ejub 1908.*
Varga Josip 1912, Uhrm., Optiker u. Juwelier.
Werosta Maria und Karl 1912, Schlosserhandl., Eisengießerei u. mech. Reparaturwerkstätte.

Žepa.

(Bez. Rogatica — Kr. Sarajevo.)

Imamović Bego 1903.*
Omanović Zejnil 1912.*

Žepče.

(Bez. Žepče — Kr. Travnik.)

Imamović Abdul Aziz 1899.*
Bešlagić Hadži Hasim 1891.*
„Bosnische Magnesitwerke, Aktiengesellschaft" 1909, bergbaumäßiger Betrieb der Magnesitlager etc., Erzeugung von gebranntem Magnesitzement u. sonstiger Magnesitindustrie.
Čatić H. Hasaga 1901.*
Dervišić Mehemed eff. 1891.*
Filipović Alexander 1908.*
Gjurić-Tabak Pero 1886.*
Hasagić Izetbeg 1891.*
Kabiljo Abraham H. 1910 H. 1910. Produktenhandlg. u. Säge.
Kontić Braća 1891.*
Maličbegović Malić 1886.*
Maličbegović Fehimbeg 1891.*
Musafija Avram J. 1886.*
Musafija Jusuf 1886.*
Musafija Mošo 1891.*
Musafija Salomon 1891.*
Nalić Salih H. 1886.*
Nalić Ibrahim H. 1896.*

Žeravac.

(Bez. Dervent — Kr. Banja Luka.)

Hrvatska seljačka zadruga za zajm. i štednju s neogr. jamstvom 1908.

Žeravica.

(Bez. Vlasanica — Kr. Tuzla.)

Altarac Mošo, trg. sitn. robom.

Zgon.

(Bez. Ključ. — Kr. Bihać.)

Halilović Meho.* u. Lederhandlung 1912.

Zgošća.

(Bez. Visoko — Kr. Sarajevo.)

Mijo Dusper 1916.*

Žitomislić.

(Bez. und Kr. Mostar.)

Srpska zemljoradnička zadruga u Žitomisliću (udruženje sa neograničenim jamstvom) 1914.

Živaljevići.

(Bez. Rogatica — Kr. Sarajevo.)

Zimić Mujo, 1904, Viehhändler.

Živnice.

(Bez. Kotor Varoš — Kr. Banja Luka.)

Čelić Simo 1915.*

Živinice.

(Bez. Tuzla.)

Tadić Braća 1909,* Holzhdl.
Hadžić Emin, 1912.*
Kudić Ahmet 1913.*
Lisska Moritz u. Sohn, Sägewerk 1913.
Fischof Braća 1913.*

Žljeb.

(Bez. Višegrad — Kr. Sarajevo.)

Kupus Salko 1910.*
Sendo Osman 1912.*

Žljebac.

(Bez. Srebrenica — Kr. Tuzla.)

Cetina Draginja 1901.*
Simeonović Gjuro 1910.*

Žljebovi.

(Kr. Sarajevo.)

Zlopoljac.

(Bez. und Kr. Bihać.)

Srpska zemlj. zadruga (u. sa neogr. jam.) 1911. Geschäftsleiter: Gjuro Drakulić.

Zovidol.

(Bez. Nevesinje — Kr. Mostar.)

Gutić Kojo 1914.*

Zovik.

(Bez. Brčko — Kr. Tuzla.)

Trifković Jefta 1914.*
Zečević Mijo 1913. Viehhdlg.
Hrvatska selj. kasa za zajmove i štednju 1910.

Županjac.

(Bez. Županjac — Kr. Travnik.)

Ančić Jandrij 1908.*
Atias Mordo A. 1890.*
Bušatlija Huseinbeg 1907.* Getreidehdl.
Batinić Anto sinovi 1895.*
Dodig Nikola.*

Gjulić Muhamed 1907.† Getreidehdl.
Grgić Ivan i Marko 1904.*
Gudelj Stipo i sin 1910, Spirituosenhdlg.
Ivanković Jozo in Rašeljci 1904.*
Kapetanović Isetbeg 1907,* Getreidehandel.
Kokoljević Lazar R. 1895.*
Kovačević S. Ljubomir 1905.*
Kovačević Pero S. 1904.*
Kozomara Mile 1890.*
Lerota Ivan Mate 1907.*
Mihojević Miho 1890.*
Numić Fazla 1907,** Kolonialw.
Numić Ibrahimaga 1907,* Getreidehdl.
Numić Nazif 1890.*
Pavlović Jefto 1904.*
Pavlović Simo 1886.*
Pehlivanović Hafiz Omer 1904.*
Pokrajčić Ivan Joze u Mrkodolu 1908.*
Rubić Marko i Joko 1904.*
Sočivica Gj. Risto 1905.*
Sočivica Jovo 1890.*
Sočivica Todor 1890.*
Stipić Ivo i Stojan 1910.*
Zelen Ilija 1909.*
Zeljko Marko 1901.*

Zvornik.

(Bez. Zvornik — Kr. Tuzla.)

Abdispahić Ali 1901.***
Adembegović Rašid 1901.*
Avdičević Hadži Huso 1904.*
Balvanović Mehmed 1916.*
Bararon A. Avram 1901.*
Bilalović Hadži Hamid 1901.*
Blagojević J. Risto 1901.*
Cvjetinović Z. Pero 1901.*
Fischer Alexander et Sohn 1910. *
Finzy A. Moriz 1910.*
Grbavać Smajlbeg 1907.*
Günsberger Sidonija 1911.*
Günsberger Hermann 1911* u. Produkthdl. en gros.
Günsberger Simun 1906.*
Hadži-Jelkić Salih 1901, Produkten- und Holzhändler.
Hadži-Jusufović Mula Alija 1901.*
Hambiralović Avdo 1911* u. Produktenhdl.
Hamzić H. Mujo 1890.*
Ivanuš Franjo nasl. 1914. Apotheker.
Jeftić Milivoj S. 1905, Trafikant.
Jokanović Veljko 1905, Landesprodukten.
Jovičić Joco 1884.*
Jovičić Jovo 1914.*
Kohen Aron J. 1901.*
Krausz Lázár 1904.* Gastw.
Krtičić Salihaga 1901.*
Lazarević K. Simo 1914.*
Mustavić H. Osman 1901.***
Nikolić Stevan 1884.*
Nikolić Stevan i drug. 1910.*
Obradović Pero 1910.*
Omerkavazović M. Hasan 1901.*
Popović Jovo M. 1897.*
Popović i Tuševljaković 1913.*
Popović Simo R. 1897.*
Popović Konstantin. Dragomir i Risto 1897.*
Redžić Rašid 1901.*
Ribić Juko 1885*.
Simić P. Milka 1901.* Alleinige Inhaberin Milka P. Simić.
Skopljaković Smajlbeg 1884.*
Srpska centr. banka za B. i H. d. d. Filiale 1913.
Stevan Nikolić i drugovi 1910.*
Tešić Jovo 1905, Landesprodukten.
Tomić P. Mitar 1901.*
Vidaković Petar 1890.*

Rasiere dich nur mit

Das langwierige Einseifen ist beseitigt. Das Rasieren mit **„Elida"-Rasierkreme** selbst ist eine Wohltat; ist viel müheloser und zeitersparender. „ELIDA"-Rasierkreme ist hervorragend gut zusammengesetzt und von angenehmem Wohlgeruch. „ELIDA"-Rasierkreme, sowie sämtliche übrigen Elida-Erzeugnisse (Schmuckseifen, Zahnpasta, Mundwasser, Hautkreme usw.) sind in jedem besseren Parfümerie- und Drogengeschäft zu haben.

WIENER PARFUMERIE-GESELLSCHAFT m. b. H., „ELIDA"
WIEN, II. BEZIRK, TABORSTRASZE NR. 76

Preštampavanje sudbeno zabranjeno. (Sva prava pridržana.) — Nachruck wird gerichtlich verfolgt. (Alle Rechte vorbehalten.)

V. Odsjek. — V. Abschnitt.

Opis mjesta Bosne i Hercegovine

u socijalnom, ekonomskom, povjesnom i gospodarstvenom pogledu.

A. Opis gradova i znamenitijih mjesta.

(Alfabetski poredano.)

B. Opis zemaljskog glavnog grada Sarajeva.

Ortsbeschreibungen von Bosnien und Hercegvina

in sozialer, ökonomischer, geschichtlicher und landwirtschaftlicher Hinsicht.

A. Von Städten und bedeutenderen Ortschaften.

(Alphabetisch geordnet.)

B. Beschreibung der Landeshauptstadt Sarajevo.

Vijesti

za iduće godište „1918“ neka se do 1. kolovoza i to samo pismeno pošalju na uredništvo „Bosanski Glasnik“ u Sarajevo ili u Beč III/1, i svaka uvaženja vrijedna vijest biće na pravo mjesto stavljena.

Mitteilungen

für den nächsten Jahrgang „1918“ wolle man bis 1. August, und zwar nur schriftlich an die Redaktion des „Bosnischer Bote“ in Sarajevo oder Wien III/1 senden und findet jede zur Aufnahme geeignete Mitteilung unentgeltliche Aufnahme an richtiger Stelle.

Za pripošiljanje ponuda na trgovce i obrtnike, industrijalce i društva služe naslovi odsjeka V., opisa mjesta, na banke i štedione odsjeka VI., na industrije odsjeka VII.

Man bediene sich beim Versand von Offerten an Handel- und Gewerbetreibende, Industrielle und Vereine der Adressen aus Abschnitt V, Ortsbeschreibungen, Abschnitt VI, Banken und Sparkassen, Abschnitt VII, Schematismus der Industrien.

A. Gradovi i znamenitija sela.

(Alfabetskim redom.)

A. Städte und bedeutendere Ortschaften.

(Alphabetisch geordnet.)

Alipašin Most.

(Kot. Sarajevo — okr. Sarajevo.)

Selo pokraj Sarajeva, leži 7 *km* od Sarajeva na obe strane rijeke Miljačke, na cesti prama Ilidžama sa po prilici 200 stanovnika, ponajviše srpsko-pravoslavnih. Željeznička stanica sa kolodvorom za ranžiranje. ☜ i T. s telefonskom stanicom. Tvornica cementa, sadre, asfalta i katrana Antona Szirmaya.

Mješovita trgovina i skladište ratarskog orugja Vase Savića.

Gostione: Nikola Škobo, Jakov Faith, Gavrijlo Jelenčić.

Alipašin Most.

(Bez. Sarajevo — Kr. Sarajevo.)

Ortschaft bei Sarajevo. 7 *km* von Sarajevo beiderseits des Miljačkaflusses, an der Straße nach Ilidže gelegen mit zirka 200 meist serb.-orth. Einwohnern. Eisenbahnstation mit Rangierbahnhof. ☜ u. T. mit Telephonsprechstelle. Zement-, Gipswaren-, Asphalt und Teerpappenfabrik des Anton Szirmay.

Gemischtwarenhandlung, Niederlage landwirtschäftlicher Geräte des Vaso Savić.

Gasthäuser: Nikola Škobo, Jakob Faith, Gabriel Jelenčić.

Arežin Brijeg (Grahovo).

(Kot. Livno — okr. Travnik.)

290 stanov. Izlazna stanica u Dalmaciju, od Knina 37 *km*, od Livna 76 *km* udaljen. Kotarska ispostava. Općinski ambulatorij. Oružnička postaja. Razdjel car. i financ. straže. Opća narodna osnovna škola. ☜. Organiz. seoska općina. Lov na visoku i sitnu divljač. M. v. 850 *m*. S. g. t. 7·5° C. Tjedni sajam četvrtkom. U selu Resanovićim, 18 *km* udaljenu, nalazi se znamenita špilja sige. — U selu Zaseoku, udaljenom 18 *km*, uspjehom okrunjeni razotkrici ugljena.

Arežin Brijeg (Grahovo).

(Bez. Livno — Kr. Travnik.

290 Einw., ist Einbruchstation gegen Dalmatien, von Knin 37 *km*, von Livno 76 *km* entfernt. Bezirksexpositur, Gemeindeambulatorium, Gendarmerieposten, Zoll- und Finanzwachabteilung, allgemeine Elementarschule. ☜. Organis. Landgem. Hoch- und Niederjagd. M. H. 850 *m*. M. J. T. 7·5° C. Donnerstag Wochenmarkt; 18 *km* entfernt, in der Ortschaft Resanovići, ist eine interessante Tropfsteingrotte. — Im 18 *km* entfernten Dorfe Zaseok erfolgreiche Kohlenschürfungen.

Avtovac.

(Ko . Gacko — okr. Mostar.)

Leži na rijeci Mušnici, m. v. 966 *m*, udaljen od Gackog 5, od Bileka 43, od Mostara 96 a od Dubrovnika 102 *km*. Narodna osnovna škola. 1 srp. prav. crkva. — 1 džamija. Mjesno vojno zapovjedništvo. Vojnička bolnica. Vojno opskrbno skladište. Vojno znanstv. društvo i kasino. Vojničke barake. ☜ i T. Veličanstvene dolinske zaustave kod Klinja, 4 *km* udaljeno od Avtovca sa velikim umjetnim jezerom sa 1,800.000 m^3 prostornim sadržajem, koje služi kao pričuva za opskrbu vodom Gatačkog polja.

Gostioničar: M. Berger.

Odlične i vrijedne trgovačke tvrtke: Gjurić Aleksa; Bijed ić Bajro; Govedarica Mitar; Čuković Luka

Avtovac.

(Bez. Gacko — Kr. Mostar.)

Am Mušnicafluße gelegen, M. H. 966 *m*, von Gacko 5, von Bilek 43, von Mostar 96, von Ragusa 102 *km* entfernt. Allgemeine Elementarschule, 1 serb.-orth. Kirche. — 1 Moschee. Militärstationskommando, Truppenspital, Militärverpflegsfilialmagazin, Militärwissenschaftlicher u. Kasinoverein. Militärbarackenlager. ☜ u. T. Großartige Talsperre bei Klinje, 4 *km* weit von Avtovac, mit großem künstlichen See mit 1,800.000 m^3 Fassungsraum, welcher als Reservoir für die Bewässerung des Gacko polje dient.

Gastwirt: M. Berger.

Hervorragende Handelsfirmen: Gjurić Alexa; Bijedić Bajro; Govedarica Mitar; Čuković Luka.

Banja Luka.

Organiz. gradska općina.

(Kot. Banja Luka, okr. Banja Luka.)

Ležeći na obim obalam Vrbasa a na podnožju ogranaka Biljevine i Manjače, 156 *m* nad morskom razinom, imade Banja Luka (110 *km* od Doberlina) ukupno 2.578 kuća, 3.136 stanarskih stranaka, a 14.793 stanovnika (sve po popisu od g. 1910.), i to musl. 6.593, srp. prav. 3.698, rim.-kat. 3.914, grk. kat. 59, evang. 107, jevr. 422. Željeznica, brzojav, telefonski uregjaj. Udaljena je od Bos. Gradiške 48, od Jajca 72, od Prnjavora 54, od Prijedora 56, od Kotor Varoši 34, od Ključa 68. od

Banja Luka.

Organis. Stadtgem.

(Bez. Banja Luka, Kr. Banja Luka.)

An beiden Ufern des Vrbas und am Fuße der Ausläufer der Biljevina und Manjača, 156 *m* über dem Meeresspiegel gelegen, besitzt Banja Luka (110 *km* von Doberlin) 2.578 Häuser, 3.136 Wohnparteien, 14.793 Einwohner (alles nach der Zählung vom Jahre 1910), und zwar 6.593 der muham., 3.914 der röm.-kath., 3.698 der serb.-orth., gr.-kath. 59, 422 der israelitischen und 107 der evangelischen Konfession, E., ☜ u. T., Telephonanlage. Entfernung von Bosnisch-Gradiška 48,

Varcar Vakufa 68, od Teslića 94, od Sitnice 48, od Rudolfstala (njem. kol.)24. od Windhorsta (njem. kol.) 32, od Mahovljana (tal. kol.) 30 *km*. Sjedište srp. prav. mitropol., katol. biskupa i isl. muftije. Gradska bolnica. Tvornica duhana zaposluje 300 radenika. Zem. erar. ćumurana.

Gragjanske i vojne oblasti: okružna oblast, okr. sud, gradski i seoski kot. ured, kot. sud, financ. ravnateljstvo, upraviteljstvo kontrolnog kotara financijalne straže, opć. ured, erarna ćumurana, brigadno zapovjedništvo, vojeno postajno zapovjedništvo, direkcija vojene željeznice Doberlin—Banja Luka, garnizonski sud, krilno i vodno žandarm. zapovjedništvo, mjesno zapovjedništvo, popunidbeno zapovjedništvo, vojno-opskrbna magaza, vojno gragjevno nadzorništvo.

Konfesijonalni zavodi: 1 srp. prav. i 2 kat. crkve, 2 jevrejska hrama (sefard. općina, rabiner Menachem Romano; a.-ug. općina, rab. Pinkasz Keller); 32 džamije, od njih najveća i najljepša Ferhadija usred grada; evang. crkva, samostan oo. trapista Marija Zvijezda („Delibašino selo“), samostan ss. milosrdnica dragocjene krvi, samostan milosrdnih sestara, samostan br. Franjevaca Petrićevac, podružnica trapistskog samostana u Rudolfstalu (Marienburg i Josefsburg).

Škole: 1 osamrazr. vel. realna gimn., 1 viša držav. djev. škola, 3 opće osnovne dječ. škole (od toga 1 musl. ruždija s podučavanjem u ist. jezicima), 2 opće osnovne djev. škole; po 1 osnovna škola ss. milosrdnica; 1 osnovna škola ss. dragocjene krvi; djevoj. konvikt milosrdnica u Nazaretu.

Gospodarstvena vrijednost: Banjaluka je od vajkada bila jedna od najvažnijih trgov. varoši u Bosni s dobro posjećivanim sedmičnim vašarom (svakog utorka prosječno 3000 posjetilaca), godišnji sajam, „dernek“, o srp. prav. Duhovima i 8., 9. i 10. novembra svake godine. Osobito je važan god. dernek o srp. prav. Duhovima, koji traje osam dana, a posjećuju ga trgovci čitave zemlje. Brojno se dogoni stoka. Znatan dovoz žitarica.

Godišnje se prometne 10.500 *q* hrastove kore, 1000 *q* šišarica; žitaricâ (pšenice, zobi, kuruza) u vrijednosti oko 600.000 K, komušaricâ 120.000 K, koruna 80.000 K, voća 226.000 K, povrća i zelenja 28.000 K, kožâ i krzna 660.000 K, vune 16.000 K, konjske dlake 11.000 K, voska 18.000 K, jaja 2,000.000 komada. U god. 1912. bilo je dotjerano: konjâ 4000 komada, goveda 16.227, ovaca i koza 25.000, svinja 38.141 komad.

Uz trgovinu i zemljodjelstvo svraća se u novije vrijeme osobita pažnja i na ove privredne grane: pčelarstvo (sekcija zem. pčel. udruženja), koje je pred sedam godina odbaćivalo oko 20 *q* meda godišnje, sada pak i više od četiri puta toliko. Znameniti medari jesu: Hadži Ali Kadenić, opatija reform. cistercitâ (trapiste), Vjekoslav Steinmetz, Antun Kunštek, Humbert Barta, Josip Steinbauer, Karlo Schindler, Smailbeg Džinić i Franjo Marton. Glava spomenute pčelarske zem. sekcije, isto tako i svilogojstva i produkcije svile jest školski upravitelj Ivan Štimac. Jer su nasadi dudova još sasma mladi, pomiče se svilogojstvo tek pomalo naprijed. Znatnije količine privregjuju tal. koloniste iz okolice banjolučke.

von Jajce 72, von Prnjavor 54, Prijedor 56, Kotor Varoš 36, Ključ 68, Varcar Vakuf 68, Teslić 94, Sitnica 48, Rudolfstal: deutsche Kol. 24, Windhorst 32, italien. Kol. Mahovljani 30 *km*. Sitz je eines kath. und serb.-orth. Bischofs und Muftis. Städtisches Spital und Tabakfabrik, welche 300 Arbeiter beschäftigt; landesärar. Kohlenwerk.

Zivil- u. Militärbehörden: Kreisbehörde, Kreisgericht, Stadtbezirksamt, Landbezirksamt, Bezirksgericht, Finanzdirektion, Finanz - Kontrollsbezirksleitung, Gemeindeamt, ärarisches Kohlenwerk, Brigadekommando, Militärstationskommando, Direktion der Militärbahn Doberlin—Banja Luka, Garnisonsgericht, Gendarmerieflügel- u. Gendarmeriezugskommando, Platzkommando, Ergänzungsbezirkskommando, Militärverpflegsmagazin, Militärbauaufsicht.

Konfessionelle Anstalten: 1 serb.-orth. und 2 kath. Kirchen, 2 israel. Tempel (Österr.-ung. israelit. Kultusgemeinde: Rabbiner Pinkasz Keller, Spaniolische Gemeinde: Rabbiner Menachem Romano) und 32 Moscheen, deren größte und schönste, die Ferhadija, im Zentrum der Stadt liegt; 1 evangel. Kirche, Trappistenkloster Maria Stern („Delibašino selo“), Kloster d. Barmherzigen Schwestern des kostbaren Blutes, Kloster der barmherz. Schwestern, Franziskanerkloster Petrićevac, Filiale des Trappistenklosters in Rudolfstal.

Schulen: 1 achtklassiges Oberrealgymn., 1 staatliche höhere Mädchenschule, 3 allg. Knaben-Elementarschulen (hievon eine muslemitische Ruždija mit orient. Sprachunterricht), 2 allg. Mädchen-Elementarschulen; je 1 Volksschule der Barmherzigen Schwestern; 1 Volksschule der Schwestern vom kostbaren Blute; Mädchenkonvikt der Barmherzigen Schwestern in Nazareth.

Wirtschaftliche Bedeutung: Banjaluka war seit jeher eine der bedeutendsten Handelsstädte Bosniens mit gut besuchten Wochenmärkten (jeden Dienstag durchschnittlich 3000 Besucher), Jahrmarkt zu s.-o. Pfingsten u. am 8., 9. und 10. November jedes Jahres. Besonders wichtig ist der zu den s.-o. Pfingsten stattfindende Jahrmarkt, der acht Tage dauert und von Kaufleuten des ganzen Landes besucht wird. Starker Viehauftrieb. Bedeutender Zerealienhandel.

Der Jahresumsatz beläuft sich an 10.500 *q* Eichenrinde, 1.000 *q* Knoppern; Zerealien (Weizen, Hafer, Mais) auf zirka 600.000 K, Hülsenfrüchte 120.000 K, Kartoffeln 80.000 K, Obst 226.000 K, Gemüse 28.000 K, Häute und Felle 660.000 K, Wolle 16.000 K, Roßhaar 11.000 K, Wachs 18.000 K, Eier 2,000.000 Stück. Im Jahre 1912 wurden aufgetrieben: Pferde 4.000, Rinder 16.227, Schafe und Ziegen 25.000, Schweine 38.141 Stück.

Neben Handel und Landbau wird in jüngerer Zeit besondere Aufmerksamkeit auch folgenden Betrieben gewidmet: der Bienenzucht (Sektion des Landesbienenzüchterverbandes), welche vor sechs Jahren zirka 20 *q* Honig pro Jahr lieferte, gegenwärtig aber das vierfache ergibt. Bedeutendere Züchter sind: Hadži Ali Kadenić, die Abtei der reform. Zisterzienser (Trappisten), Alois Steinmetz, Anton Kunštek, Humbert Barta, Josef Steinbauer, Karl Schindler, Smailbeg Džinić und Franz Marton. Geschäftsleiter des obgenannten „Bienenzüchterverbandes“, ferner der Seidenzucht und Seidenproduktion ist Schulleiter Ivan Štimac. Da die Maulbeerbaumkultur noch ganz jung, geht die Produktion von Seide nur langsam vorwärts. Bedeutendere Quantitäten produzieren die italienischen Kolonisten in der Umgebung von Banja Luka. Seit 1915 besteht in Banja Luka eine landwirtschaftliche Versuchsstation.

Proizvod vina takogjer raste, te iznosi u gradskom području po prilici 800 *hl* godišnje. Znatniji vinogradari: Mihajlo Nanut, Josip Ferstl i talijanski naseljenici u Mahovljanima.

Fabrike: Erarna fabrika duhana, erarna ćumurana, tvornica sukna; sirarna i fabrika pive i sukna oo. trapista, suknara milosrdnica u Nazaretu, parna pilana Spasoja Babića, Ivana Božiča, ciglane: Pascolo, Jovo Dabović. Ciglana Hamzage Husedjinovića.

Znamenitosti i izleti: Banja Luka imade krasne drvorede u približnjoj daljini od 30 *km*; okolica je brdovita i šumovita; gradsko područje ima 48 *km²*.

Stranca će utorkom veoma zanimati slikovitost tjednog sajma, što ga oživljuje više hiljada seljana svojim slikovitim nošnjama; nadalje vrijedi pogledati:

Gornji šeher, u kom se je stari musl. život još sasma sačuvao nepomućen; Ferhadiju džamiju, gotovo najzaniimiviju u zemlji; sagradio ju je Ferhad-paša s otkupninom grofa Auersperga u iznosu od 50.000 dukata. Tu je i grob paše i sina mu; u grobu je pašino tijelo sahranjeno, utroba njegova u Budimu. Kraj džamije jest sahat-kula s istočnim vremenom.

Grad (kašteo) jest gragjevina iz predosmanlijskog doba, ali raznim nadogradnjama znatno izmijenjena, osobito otkako ju je Naum-paša 1713. gotovo nanovo podigao. Pred Banja Lukom bilo je često žestokih kreševa izmegju carske vojske i Osmanlija, osobito 1527., 1688., 1737. i 1878.

Znamenite su rimske banje u gornjem dijelu Gornjeg šehera na desnoj obali Vrbasa; njihovi su temeljni zidovi još sačuvani, a i jedno od kubeta mora da je vrlo staro. Sedamdesetih godina prošloga stoljeća našlo se ovdje 600 komada rimskoga novca. Ovdje se nalaze i sumporna vrela a pokraj njih se pokazuje opočivalište sultana Solimana nakon povratka mu od opsade Beča.

Na brdu povrh toplih vrela nalazi se mauzolej (Šehidturbe), u kome počivaju po predaji kosti dvojice junaka, kojima u boju osjekoše glave, ali ih oni dočekaše u ruke i jašući donesoše na vrh brda, gdje tek umriješe.

Šetnje od „hotela Bosne". Trg pred hotelom s onu stranu Carskog druma bijaše do g. 1878. gubilište za zločince. Idući prema sjeveru, s desne je strane zgrada vojnog mjesnog zapovjedništva, nešto postrance nova palača srp.-pr. mitropolije, kat. biskupska crkva i dvorac, tvornica duhana, vojno-gragjevinska oblast, protest. crkva i vojnička bolnica, sve s lijepim vrtovima, parkovima i alejama za šetnju; s lijeve jesu strane sami ljetnikovci (vile) s lijepim vrtovima. Prošavši kroz crnogorične nasade c. i kr. vojne bolnice dolazi se k vojn. „spomeniku" palih junaka 1878. Tu ćemo lako moći da predočimo sebi boj od 14. avgusta 1878.:

Tik do obale vrbaške iz predistorijskog doba stoji kumpanija u rasutoj liniji; naokolo sve do grada, koji je za onda sizao samo do srpske crkve, ni kuće ni

Die Weinkultur ist ebenfalls zunehmend und werden jährlich im Stadtgebiete zirka 800 *hl* Wein erzeugt. Größere Weinproduzenten: Michael Nanut, Josef Ferstl und die italien. Kolonisten von Mahovljani.

Fabriken: Ärar. Tabakfabrik, ärar. Kohlenbergwerk, Tuchfabrik, Käserei u. Bierbrauerei der pp. Trappisten, Sägewerk des Spasoje Babić, des Ivan Božič, Ziegelei Pascolo u. Jovo Dabović. Ringofen des Hamzaga Husedjinović.

Sehenswürdigkeiten und Ausflüge: Banja Luka besitzt Baumalleen in approximativer Länge von 30 *km*; die Umgebung ist bergig u. bewaldet; Gemeindegebiet 48 *km²*.

Dem Fremden bietet sich an Dienstagen ein interessantes Marktbild, welches mehrere tausend Landleute mit ihren malerischen Trachten beleben; weiters ist sehenswert:

Die obere Stadt, in welcher sich das altmohamedanische Leben rein erhalten hat; die Ferhadija Džamija, eine der sehenswertesten des Landes, welche im 16. Jahrhundert aus den vom Grafen Auersperg als Lösemittel bezahlten 50.000 Dukaten durch Ferhadpascha erbaut wurde, wo auch dessen Grab sowie das seines Sohnes zu sehen ist. In diesem Grabe ruht der Leib des Ferhadpascha, während die Eingeweide in Ofen begraben sind. Vis-à-vis der Moschee ist ein Uhrturm mit orientalischer Zeitrechnung.

Das Kastell ist ein vortürkischer Bau, dessen Gestalt aber durch spätere Umbauten stark verändert wurde, namentlich aber durch Naumpascha, welcher es 1713 neu erbauen ließ. Vor Banja Luka fanden wiederholt Kämpfe zwischen Österreichern und Türken, besonders aber 1527, 1688, 1737 und 1878 statt.

Sehenswert sind die römischen Bäder am oberen Ende des Türkenviertels (Gornji Šeher) am rechten Vrbasufer, wovon die Substruktionen noch erhalten sind, und auch eine der Kuppeln dürfte sehr alt sein. In den Siebzigerjahren wurden hier 600 römische Münzen gefunden. Hier befinden sich auch Schwefelquellen und daneben der angebliche Ruheplatz des Sultan Soliman nach seinem Rückzuge von der Belagerung von Wien.

Auf dem das warme Quellengebiet dominierenden Berge steht ein Mausoleum (Šehidturbe), in welchem der Sage nach zwei muhamedanische Helden ruhen, welchen im Kampfe die Köpfe abgehauen, von ihnen aber aufgefangen und reitend an diese Bergkuppel gebracht wurden, woselbst sie erst starben.

Spaziergänge vom „Hotel Bosna". Der Platz vor dem Hotel jenseits der Straße war bis zum Jahre 1878 der Richtplatz der Verbrecher. Nördlich gehend, rechts das Militär-Stationskommandogebäude, seitwärts davon das neue Palais der serbisch-orth. Metropolie, kathol. Bischofskirche und Palais, Tabakfabrik, Militärbauhof, protestantische Kirche und Militärspital, sämtliche mit Gärten, Parkanlagen und Promenadealleen; links das Villenviertel mit hübschen Villen und Gärten. Weiter durch den Nadelholzpark des k. u. k. Militärtruppenspitales gelangt man zum „Kriegerdenkmal". Hier kann man sich das Gefecht vom 14. August 1878 vor Augen führen:

Knapp am Ufer des alten vorgeschichtlichen Fluß-. bettes Vrbas stand eine Kompagnie in Schwarmlinie; rings herum bis zur Stadt, welche damals nur bis zur

stabla. sve pusto polje; sa zapadnih brda dolaze ustaše (oko 10.000) i skupljaju se na mjestu srpske crkve i zgrade vojn. zapovjedništva i na drumu, gdje su sada katol. biskupska crkva i tvornica duhana. Megjusobno trajala je pucnjava od ranog jutra do 4 sahata popodne; kad im ponestade patrona, potrčaše ustaše od jednom uz povik: „Allah je protiv nas, nek se spase ko zna!“ prema zapadnom pobrgju. Bjegunci obavije stiše zapovjednika topništva u Bos. Gradišci o teškom položaju c. i kr. četâ, te se on smjesta zaputi sa četiri topa, sasu u pravi čas nekoliko šrapnela na ustaše i natjera ih u bijeg; kako borioci uslijed žestokog megjusobnog puškaranja niti ne čuše tutnjave topova, pripisivahu dogogjaj božanskom utjecaju.

serb. Kirche reichte, kein Haus und Baum, nur ein leeres Feld; vom westl. Gebirge Insurgentenzuzug (ca. 10.000), deren Versammlung am Platze der serb. Kirche, des milit. Amtsgebäudes auf der Straße, wo gegenwärtig die kathol. Bischofskirche und Tabakfabrik steht. Die gegenseitige Beschießung dauerte von zeitlich früh bis 4 Uhr nachm.; als Not an Patronen eintrat, liefen plötzlich die Insurgenten unter Geschrei „Allah ist gegen uns, rette sich wer kann!“ dem westl. Gebirge zu. Durch Flüchtlinge hat der Artilleriekommandant in Bosnisch-Gradiška von der Bedrängnis der k. u. k. Truppen Kunde erhalten, ist mit vier Geschützen sofort ausgerückt und, einige Schrapnells im richtigen Momente zwischen die Insurgenten abfeuernd, trieb er sie in die Flucht; da die Kämpfenden durch beiderseitiges Gewehrfeuer die Kanonenschüsse gar nicht gehört hatten, dachten sie das Ereignis einem göttlichen Einflusse zu.

Idući dalje nagje se na staro jevrejsko groblje i stigne se u veliku aleju, gdje je lijep „Borik“ i park „Rudolfsweiler“.

Weitergehend passiert man einen alten jüdischen Friedhof und kommt in die große Allee, wo sich ein Nadelholzwäldchen, dann der Park des „Rudolfsweilers“ befindet.

Najobljubljenija je šetnja do Vrbaskasarne uz crno gorične nasade, zatim na Petrićevac i ka „kolonistima“ na zapadnom pobrdju. Za koturaše krasne izlete po izvrsnim drumovima u Dragočaj (8 *km*), Slatinu [erar. kupatilo] (21 *km*), Karanovac [Tijesno] (14 *km*), Čelinac (15 *km*), u dolinu Crikvene (5 *km*) i u njem. koloniju Rudolfstal (24 *km*).

Mit Vorliebe werden Spaziergänge in die Parkanlagen des Vrbas-Barackenlagers, nach Petričevac, dann zu den „Kolonisten“ auf dem westlichen Berglande gemacht. Für Radfahrer eignen sich die Touren auf vorzüglichen Straßen nach Dragočaj (8 *km*), Slatina (17 *km*) [Badeort], Karanovac [Schlucht] (14 *km*), Čelinac (15 *km*), Crkvinatal (5 *km*) und deutsche Kolonie Rudolfstal (24 *km*).

Lov s lovačkim psima na zeceve i srne u udaljenosti od 5 do 15 *km*, na megjede od 40 *km*.

Jagd mit Brakierhunden auf Hasen und Rehe bei 5 bis 15 *km*, auf Bären auf 40 *km* Entfernung.

Ribolov u Vrbasu i Vrbanji s udicom ili uz pomoć domaćih mrežom. Rakolov u blizini grada uz pôsatno pješarenje slabo je izdašan i za sada radi štednje nedopušten.

Fischerei im Vrbas- u. Vrbanjaflusse mittels Angel oder bei Zuziehung der einheimischen Bevölkerung mit Netzen. Krebsenfang bei halbstündiger Fußtour in der Stadtnähe wenig ergiebig, derzeit aber wegen Schonung verboten.

Svratišta (hoteli): „Bosna“ 70 soba, hoteljer Anton Märzl;
„Central“, 7 soba, vlasnik M. Ćurčija, unajmio Josip Chuven;
„Austrija“, 8 soba, unajmila Anastazija Machnig.

Hotels: „Bosna“, 70 Zimmer, Hotelier Anton Märzl;
„Zentral“, 7 Zimmer, Eigentümer M. Ćurčija, Pächter Josef Chuven;
„Austria“, 8 Passagierzimmer, Pächterin Anastasia Machnig.

Restauracije: Hotel Bosna, Habsburg, Austrija, Novi kolodvor, Stari kolodvor, Hotel Central, Budjejovicka pivnica.

Restaurationen: Hotel Bosna, Habsburg, Austrija, Stadtbahnhof, Vorstadtbahnhof, Hotel Central, Budweiser Bierhalle.

Gostione i hanovi: Franjo Endler prije Tiháček, 6 soba, han Litrić braća, 10 soba.

Gast- und Einkehrwirtshäuser: Franz Endlers vorm. Tihatschek, 6 Zimmer, Han Litrić braća, 10 Zimmer.

Kavane: Bosna (Anton Märzl), Habsburg (Niko Uzunović).

Cafés: Bosna (Anton Märzl), Habsburg (Niko Uzunović).

Gradsko vijeće. — Gemeinderat. Gradonačelnik — Bürgermeister: Hamidbeg Džinić. — Podnačelnici — Vizebürgermeister: Lazar Milić, Anton Märzl. — Gradski vijećnici — Gemeinderäte: Muhamadaga Bajagilović, Kosta Dimitrijević, Stanko Davidović, Ahmetaga Hadžikadić, Hamzaga Husedžinović, Ivo Jović, Jakov Novokmet, Jakov Filipović, Ibrahimaga Hasanbašić, Ahmetaga Litrić, Mustafa Medić, Tomo Mirković. Petar Miljević, Marijan Markezić, Alibeg Omerbegović, Hadži Isak Poljokan, Bekir eff. Skorno, ibrahimaga Tabaković.

Upravitelj grad. bolnice, primarni liječnik — Leiter des Gemeindespitals, Primarius: Dr. Ljubo Mujezinović. Grad. sekund. liječnik — städt. Sekundararzt: Vakant. — Gradski liječnik — Stadtarzt: Dr. Bukinac Gjorgjo.* — Grad. inžiniri: — Stadtingen.: upražn. — vakant, Anton Füzbeck. — Grad. bilježn. — Stadtnotär: upražn. — vakant. — Stadtarzt Dr. Gjoko Bukinac. — Grad. veterin. — Stadttierarzt: Ignatz Laszlo. — Grad. blagajn. — Stadtkassier: upražn. — vakant. — Grad. knjigov. — Rechnungsführer: Mirko Crnković. — Kancelista — Kanzlist: upražn. — vakant. — Tržni povjer. — Marktkommissäre: Mihajlo Opačić u. 1 unbesetzt. — Gefällsinsp. — Nadzornik daća: David Arežina. — Stellvertreter des Gefällsinspektors — Zamjenik nadzor. daća: Nikola Petković. — Feuerwehrkmdt.: Hasan Hadžieffendić. — Poč. gragjani — Ehrenbgr.: šef odjeljenja E. vitez pl. Horowitz, Dr. Milutin Kukuljević-Bassany de Sacci, kot. predstojnik Karl Naglić.

Općinsko djelovanje: opć. imutak 2,450.000 K. Proračun za 1913: potreba 444.865 K, pokriće 454.000 K, u školske svrhe troši općina 29.992 K, u zdravstvene svrhe 60.146 K, za sirotinju 10.720 K, zvanična vatrogasna četa 28 momaka, gradska rasvjeta 500 petrolejskih i 30 naftalin-žarulja; vodovod izgragjen, kanalizacija i elektrana već se gradi. Grad reguliraju prema ulicama, dosad izgragjenih ulica 46 *km*. U gradskom području imade 8 ćuprija. Gradsko je vijeće obdržavalo 12 sjednica.

Gemeindetätigkeit: Gem.-Vermögen 2,450.000 K. Voranschlag pro 1913: Erfordernis 444.865 K, Bedeckung 454.000 K, für Schulzwecke verausgabt die Gemeinde 29.992 K, sanitäre Zwecke 60.146 K, für Arme 10.720 K. Berufsfeuerwehr 28 Mann, Stadtbeleuchtung 500 Petroleum- und 30 Naphthalin-Glühlampen; Wasserleitung ausgebaut, Kanalisation und Elektrizitätswerk im Bau. Rechnungsabschluß pro 1912: Bedeckung 702.542 K, Erfordernis 696.082 K. Die Stadt wird straßenweise reguliert, bisher ausgebaute Straßen 46 *km*. Im Stadtbereiche befinden sich 8 Brücken. Der Gemeinderat hielt 12 Sitzungen ab.

Opskrba grada vodom: Banja Luka je opskrbljena dobrom pitkom vodom, koja se dovodi iz daljine od 25 *km* vodovodom, izgragjenim g. 1908. uz trošak od 900.000 K, a iz vrela (zovu se po šumskim prodorima, gdje izviru: Trklja, Barica, Paljevina i Krakići), na podnožju sjeveroistočnih ogranaka sanskih brda u blizini mjesta Subotice.

Wasserversorgung der Stadt: Banja Luka wird mit gutem Trinkwasser versorgt, welches in einer im Jahre 1908 mit einem Kostenaufwande von 900.000 K hergestellten Wasserleitungsanlage aus den 25 *km* entfernten, reichlich fließenden Quellen (welche nach den Waldschluchten ihres Auftretens als Trklja-, Barica-, Paljevina- und Krakićiquellen benannt werden) am Fuße der nordöstlichen Abhänge des Sanagebirges in der Nähe der Ortschaft Subotica hergeleitet wird.

Advokati — Advokaten: Dr. Josef Zaloscer, Dr. Mihajlo Pavša, Dr. Josef Laufer, Kosta Milić, Josip Bajor, Dušan Ivanišević.

Liječnici — Ärzte: Dr. Eduard Herzmann, sanitetski upravitelj — Sanitätsinsp.; Dr. Szöllös Moritz, nadliječnik — Oberbezirksarzt; Dr. Armin Stern, zubar — Zahnarzt; — Privatarzt: Alexander Molnár, Sanitätsinspektor a. D., ✠R.; Dr. Kornelia Rakić.

Znatnije trgov. i obrtne firme — Hervorragende Firmen des Handels und Gewerbes: Filijala a.-ug. banke — Filiale der österr.-ung. Bank (Vorstand: Stefan Pavlovits). — Prva banjalučka štedionica, d. d. — Erste Banjalukaer Sparkassa, Aktiengesellsch. (Direktor Moriz Almoslino). — Filijala priv. zem. banke za B. i H. — Filiale der priv. Landesbank für B. u. H. (Direktor Gjuro Vrignanin). — I. Srpski kreditni zavod — I. Serbische Kreditanstalt (Direktor Milan Jakšić). — Banka za trgovinu i obrt, d. d. — Bank für Handel und Gewerbe, A.-G. in Banja Luka (Direktor: Salomon Poljokan, Präsident: Antić Makso). — Muslimanische Bank A.-G. (Direktor: J. Prochazka.) — Agentura ugarske banke i trg. društva, d. d. — Filiale der Ung. Bank- und Handels-A.-G. (Upravitelj — Leiter: J. Herzler). — Srpska centralna banka — Serbische Zentralbank (Upravitelj — Direktor: Gjukić).

Agenture i komisijonalne radnje — Agentur- und Kommissionsgeschäfte: Prva banjolučka štedionica, d. d. — Erste Banjalukaer Sparkassa, Aktiengesellschaft. — Srpski kreditni zavod — Serbische Kreditanstalt. — Marko Livnjaković. — Nikola Vučković. — Dušan Puvačić. — Mór Grünwald.

Gragjevinski poduzetnici — Bauunternehmer: Anton Bellina. — Leonardo Zamollo. — Otokar Šimeček. — Petar Miljević.

Kolonijalne i špecerajske radnje — Kolonial- und Spezereiwarenhändler: Savo Milanović. — Gjorgjo Stričević. — Jović Anto i Ivo. — Jović Anto ml. — Julius Schnitzler. — D. Fischer & Comp. — Neumann & Weiß. — Jefte Masleše sinovi. — Savo Palikuća. — Moriz Hercog.

Gvožgjarije — Eisenhandlungen: A. Fischer. — Husedžinović i Gvožgjar. — Braća Afgan.

Trgovine mješovitom robom na vel. — Gemischtwarenhandlungen en gros: Savo Milanović. — Hamzaga Husedžinović. — Gjorgje Stričević. — Rafael Poljokan. — Isak Poljokan i sinovi.

Knjižare i knjigoveznice — Buchhandlungen und Buchbindereien: Fon & Grgić. — S. Ugrenović i sinovi. — Ladislav Wolf.

Staklarija — Glaswarenhandl.: Moriz Jellinek.

Primalje — Hebammen: Kat. Bubenik. — Terezia Krošelj. — Rosa Perić. — Ana Mukla. — Jetti Rosenrauch. — Marija Franjić. — Sofija Despotović (potonje dvije gradske primalje — letztere zwei Stadthebammen).

Trgovci drvom — Holzhändler: Lazar Milić. — Jovo Dabović. — Alois Steinmetz. — H. Ibrahim Kovačević Nachfolger. — Braća Afgan. — Ivan Božič. — Spasoje Babić.

Pomodne trgovine — Modewarengeschäfte: Rafael Poljokan. — Jakov Filipović. — Risto Bokonjić. — Stojan Babić. — Schnitzler & Kohn. — Jakov J. Poljokan. — Stevo Masleša.

Papirnice i crtaći pribor — Papier- und Zeichenrequisitenhandlungen: Fon & Grgić. — S. Ugrenović i sinovi. — Ladislav Wolf.

Dimnjičari — Rauchfangkehrer: Johann Bubenik. — Anton Kindl. — Gjorgjo Radić.

Krojači — Schneider: Savo Milošević i sinovi — Ignaz Rallisch. — Dovrtel & Comp.

Krojačica — Schneiderin: Leopoldine Krebs.

Modistica — Modistin: Staka Milošević.

Urari — Uhrmacher: — M. Gottlieb. — Aron Salom. — Vinzenz Weikert.

Znameniti domaći trgovci zemaljskih produkata — Einheimische Kaufleute von Bedeutung in Landesprodukten: Mile Janković, Ilija A. Ljubibratić, Ibrahim Bojić, H. Risto Trifković, Naum Dimitrijević, Mićo Baslać, Jovo Gojić.

Društva: Udruženje srpske trgovačke omladine. — Okružni odbor Hrvatske narodne zajednice za B. i H. — Islamska Kiraethana. — Hrvatsko pjevačko društvo „Nada“. — Učiteljsko društvo za bosan. Krajinu. — Banjalučki klub biciklista „Orao“. — Katoličko dobrotvorno gospojinsko društvo. — Podružnica hrvat. društva „Napredak“. — Hrvatsko zanatlijsko obrtničko društvo. — Podružnica saveza krojačkih radnika u B. i H. — Podružnica saveza kožarsko-priregjivačkih radnika u B. i H. — Podružnica saveza gragjevinarskih radnika u B. i H. — Podružnica saveza drvodeljskih radnika u B. i H. — Podružnica saveza tvorničkih i nadničarskih nekvalifikovanih radnika. — Lawn-Tennis-Klub. — Muslim. dobrotvorno društvo za islam. sirotinju grada Banje Luka. — Klub muslimanske omladine. — Šlarafija. — Hrv. kat. udruga. — Hrv. radn. društvo. — Činovničko udruženje. — Podružnica trgov. namještenika. — Vojničko-znanstveno društvo. — Podružnica udruženja Nijemaca u B. i H. — Židovsko društvo „Kadimah“. — Pčelarsko društvo.

Vereine: Vereinigung der serb. Handelsjugend. — Kreisausschuß der kroat. Nationalvereinigung für B. u. H. — Banja Lukaer Kiraethana (moslem. Leseverein). — Kroatischer Gesangsverein „Nada“. — Lehrerverein für die bosn. „Krajina“. — Radfahrerklub „Adler“. — Kathol. Frauen-Wohltätigkeitsverein. — Zweigverein d. kroat. „Napredak“. — Kroat. Gewerbeverein u. Krankenkassa. — Filiale des Schneiderarbeiter-Bundes für B. u. H. — Filiale des Lederarbeiter-Bundes für B. u. H. — Filiale des Bau-Arbeiter-Bundes für B. u. H. — Filiale des Holzindustrie-Arbeiterbundes für B. u. H. — Filiale des Bundes nichtqualifizierter Fabriksarbeiter. — Lawn-Tennis-Klub. — Musl. Wohltätigkeitsverein für die islam. Armen der Stadt Banja Luka. — Klub der musliman. Jugend. — Schlaraffia. — Kroat. kath. Vereinigung. — Kroat. christl.-soz. Arbeiterverein. — Beamten-Kasino. — Zweigverein der Handelsangestellten. — Militärwissenschaftl. Verein. — Zweigverein der Deutschen in B. u. H. — Jüdischer Verein „Kadimah“. — Bienenzucht-Verein.

Humanitarni zavodi. — Humanitäre Anstalten: Gradska bolnica — Städtisches Spital: polazak bolesnika — Krankenfrequenz — pro 1912: primilo se — Aufnahmen — 1.162; dana njegovanja — Verpflegstage — 22.840; ambulatornih — ambul. Behandelte 9.480; ordinacija — Ordinationen — 13.186. — Ambulatorij „Preko Vrbasa“ — Ambulatorium im Stadtteile „Preko Vrbasa“ — otvoren 1. februara 1903. — eröffnet 1. Februar 1903.: posjet god. 1912. — Frequenz im Jahre 1912: 2.860 osoba — Personen.

Popis abonenata javne telefonske mreže u Banjoj Luci. — Abonnentenverzeichnis des öffentlichen Telephonnetzes Banja Luka.

Abonenta — Des Abonnenten			Opaska Anmerkung
Br. Nr.	Ime — Name	Ulica i kbr. Gasse und Haus-Nr.	
1	Telefonska centrala — Telephonzentrale	Brzojavni ured, Gospodska ulica — (Telegraphenstation) Herrengasse	Javna govornica — Öffentliche Sprechstelle
2	Sekcija vojno-brzojavnih pruga II. — K. u. k. Militär-Telegraphenliniensektion II	Miličevića ulica — Miličevićgasse	
3	Vojni poštanski ured — K. u. k. Militärpostamt	Postgasse	
4	Direkcija c. i kr. vojne željeznice — Direktion der k. u. k. Militärbahn	Željeznička ul. — Bahnstraße	
5	Gradski kolodvor c. i kr. vojne željeznice — Stadtbahnhof der k. u. k. Militärbahn	Vašarska ulica.	
6	Okružna oblast — Kreisbehörde	Konak ulica — Konakgasse	
7	Mirković, Apotheke — apoteka	Herrengasse — Gospodska ulica	
8	Pabilijo Samuel	Kaiserstraße — Carski drum	
9	Bramer, Apotheke — apoteka	Herrengasse — Gospodska ulica	
10	Oružnička kasarna (krilno zapovjedništvo) — Gendarmeriekaserne (Flügelkommando)	Carski drum — Kaiserstraße	
11	Duhanska fabrika — Tabakfabrik	Carski drum — Kaiserstraße	Za vrijeme ur. sati — Während der Kanzleistunden
12	Gradska bolnica — Stadtspital	Bolnička ulica — Spitalgasse	
13	Stadtarzt, Dr. Mujezinović	Elisabethgasse	
14	Gradsko poglavarstvo — Stadtmagistrat	Belegjijanskagasse	
14a	Vatrogasci — Feuerwehr	Belegjijanskagasse	
15	Okružna oblast, gradjevno odjeljenje — Bauabteilung der Kreisbehörde	Salvator ulica — Salvatorgasse	

Abonenta — Des Abonnenten			Opaska Anmerkung
Br. Nr.	Ime — Name	Ulica i kbr. Gasse und Haus-Nr.	
16	Ugrenović, tiskara — Buchdruckerei	Herrengasse	
	Ugrenović, Buchführung	Herrengasse	
	Afgan Brüder	Kaiserstraße — Carski drum	
17	Redarstvo, kasapnica — Polizeiwachstube (Kastel čošak)	Carski drum — Kaiserstraße	
18	Grünwald Mór, agentura — Grünwald Moritz, Agentur	Carski drum — Kaiserstraße	
19	Poljokan Salom	Carski drum — Kaiserstraße	
20	Filijala priv. zem. banke z a Bosnu i Hercegovinu — Landesbankfiliale	Vlastita palača — Eigenes Palais	Zastupnik Sal. Poljokan — Vertreter Poljokan Salamon
21			
22	Landesbankfiliale	Spitalgasse	
23	Anton Märzl, Hotel „Bosna“	Carski drum — Kaiserstraße	
24	Poljokana Isaka Sinovi — Poljokan Isak Söhne	Carski drum — Kaiserstraße	
25	I. Banja Lučka štedionica, d. d. — Sparkasse, erste Banjalukaer	Carski drum — Kaiserstraße	
26	Malta Bojića Han — Maut Bojić Han	Bojića Han — Bojić Han	
27	Stari kolodvor — Vorstadtbahnhof	Predgragje — Vorstadt	
28a	Trapistski samostan „Marija Zvijezda“ — Trappistenkloster „Maria Stern“	Delibašino selo	a) Šafnerija — Schaffnerei
28b	Trap. elektr.	Na Vrbasu — Am Vrbas	b) Elektrana — Elektrizitätswerk
29a	Spasoje Babića pilana — Babić Spasoje Sägewerk	Na Vrbasu — Am Vrbas	
29b	Babić, stan — Wohnung	Carski drum — Kaiserstraße	
30	Bank und Handelsaktiengesellschaft (ung.)	Herrengasse	
31	Redarstvo (gradsko poglavarstvo) — Stadtpolizei (Stadtmagistrat)	Kamenita ćuprijagasse.	
32	Redarstvo (gradska klaonica) — Polizeiwachhütte (städtisches Schlachthaus)	Salvatorgasse	
33	Gradska malta (glavna) — Hauptmaut	Štefanijino šetalište — Stephaniepark	
34	Rudarska uprava (Ćumurana) — Bergverwaltung b. h.	Na Lanšu — Lauš	
35	Okružna bolesnička blagajna — Distriktskrankenkasse	Carski drum — Kaiserstraße	
36	Mjesno c. i kr. vojn. zapovjedništvo — K. u. k. Platzkommando	Zgrada vojnog ureda — Eigenes Gebäude	
37	Šef-liječnik vojne željeznice — Chefarzt der Militärbahn	Gerichtsgasse	
38	Palača srp. prav. mitropolite — Serb.-orth. Metropolitanresidenz	Vrbas aleja — Vrbas-Allee	
39	Reiner Viljem — Reiner Wilhelm	Neue Gasse	
40	Porezni ured — Steueramt	Belegjijanskagasse	
41	Lauš-malta — Lauš-Maut	Bekrićagasse	
42	Kazaferija: malta — Maut	Ćuprijagasse	
43	Dr. Zaloscer, odvjetnik — Advok.	Herrengasse — Gospodska ulica	
44	Bank für Handel und Gewerbe — Banka za obrt i trgovinu	Herrengasse — Gospodska ulica	
45	Husejdinović Hadži Hamić	Kaiserstr. — Carski drum	
46	Serbische Bank — Banka srpska	Kaiserstr. — Carski drum	
47	Fil. d. öst. ung. Bank — Bodranica austr. ug. banke	Carski drum — Kaiserstr.	
48	Muslim. banka — Moslem. Bank	Spitalgasse — Bolnička ulica	
49	Tetarić braća — Brüder	Milićagasse	
50	Poljokan R. Jakob	Salvator ulica — Salvatorgasse	
51	Državni odvjetnik — Staatsanwalt	Gerichtsgasse — Sudska ulica	
52	Alkalay M. Zadik	Ceredijagasse	
53	Dr. Herzmann, Sanit. Insp.	Bahnhofgasse — Kolodvorska ulica	
54	Zentralbank, serbische (Filiale)	Kaiserstr. — Carski drum	
55	Milanović Savo	Herrengasse	
56	Cengić Franjo — Franz	Salvatorgasse	
57	Dubský Josef — Josip	Kaiserstr. — Carski drum	
58	Salom und Džumišić	Kaiserstr. — Carski drum	
59	Redarstvo, Gornji Šeher — Polizei Gornji Šeher	Jajcestraße	
61	Milić Kosta, Advok.	Carski drum — Kaiserstr.	
62	Dr. Jelinović, Advok.	Spitalgasse — Bolnička ulica	
63	Poljokan Rafael	Kaiserstr. — Carski drum	
66	Alexander Maslesa	Herrengasse	
67	Babić, Bierverschleiß	Kaiserstraße	
70	Hamdibeg Džinić	Elisabethgasse	
71	Ragibbeg Džinić	Oberrealschulgasse	
72	Mahmutbeg Džinić	Dolacgasse	
75	Canvotti Corvignano	Herrengasse	
76	Hofherr u. Schrantz	Kaiserstraße	
77	Julius Schnitzler	Herrengasse	

Vozni red. — Fahrplan.

Personentarif und Fahrordnung der k. u. k. Militärbahn Banja Luka—Dobrljin. — C. i kr. vojnička željeznica Banja Luka—Dobrljin.

							ab		an				
.	.	.	.	—	1.20 | 4.35 | 9.30	9.30	odlazi	Wien Südb. — Beč juž. kolodv. via Steinbrück	dolazi	—	9.10	1.55	—
.	.	.	.	—	8.40	8.40	„	Wien Südb. — Beč. juž. kolodv. via Gyekényes-Nagykanizsa	„	—	8.25	8.50	—
.	.	.	.	—	12.00	10.20	„	Wien Ostb. — Beč istoč. kolodv. via Ujdombovár-Budapest-Kelenföld-Bruck-Kiralyhida	„	3.45	3.45	—	—
.	.	.	.	—	10.25	7.10	„	Budapest keleti p. u. via Ujbombovár	„	—	6.45	7.00	—
.	.	.	.	—	9.15	—	„	Budapest délivasut via Nagykanizsa	„	—	7.15		—
.	.	.	.	—	6.10 | 8.45	11.50	„	Triest — Trst via Steinbrück	„	6.15	6.25	10.30	—
.	.	.	.	—	9.07 | 1.50	1.50	„	Graz via Steinbrück	„	1.12	4.24	7.09	—
.	.	.	.	—	12.18	7.40	„	Laibach via Steinbrück	„	8.53	3.14	4.48	—
.	.	.	.	—	10.23	8.10	„	Fiume	„	—	6.55	7.08	—
.	.	.	.	—	8.40	10.50	„	Zagreb M. Á. V.	„	6.06	7.50		—
.	.	.	.	—	7.50	11.10	„	Zagreb D. V.	„	5.52	9.56		—
.	.	.	.	—	9.49	1.27	„	Sisak	„	3.45	6.30		—
.	.	.	.	—	2.19	10.19	„	Topusko — Toplice	„	7.30	—		—
.	.	.	.	4.22	10.41	3.58	„	Sunja	„	12.28	5.44		9.33
.	.	.	.	10.21	—	8.49	„	Lipik via Novska	„	7.15	—		5.26
.	.	.	.	12.45	—	8.04	„	Brod	„	8.49	—		3.09
.	.	.	.	—	—	—	„	Sarajevo via Brod	„	—	—		—

Dobrljin—Banja Luka Stadt (Varos). Banja Luka Stadt (Varos)—Dobrljin.

Fahrpreis Vožna cijena I.	II.	III.	IV. Heller — filjera	Prsz. os. vl. 4 I.-IV.	Gmz. mješ. vl. 12 I.—IV.	Gmz. m. vl. 14 I.-IV.	Kilometer	Stationen — Stanice	Gmz. m. vl. 11 I.-IV.	Gmz. mješ. vl. 13 I.—IV.	Prsz. os. vl. 3 I.-IV.
Von Dobrljin								ab odlazi Dobrljin	an odlazi			
64	48	32	16	6.00	12.02	5.16	.	Ravnice (Haltestelle — Stajalište)	11.11	4.25	7.55
120	90	60	30	6.13	12.16	5.29	8	Bos. Novi	10.58	4.11	7.42
168	126	84	42	6.37	12.40	5.53	15	Blagaj (Haltestelle — Stajalište)	10.46	3.57	7.30
232	174	116	58	6.48	12.52	6.04	21	Svodna	10.22	3.33	7.04
280	210	140	70	7.05	1.11	6.21	29	Dragotinja	10.08	3.18	6.50
320	240	160	80	7.17	1.24	6.33	35	Brezičani (Haltestelle — Stajalište)	9.52	3.01	6.34
368	276	184	92	7.27	1.34	6.43	40	Prijedor	9.42	2.50	6.19
432	324	216	108	8.06	1.56	7.07	46	Kozarac	9.31	2.38	6.08
464	348	232	116	8.20	2.13	7.21	54	Hadžimehtić (Haltestelle — Stajalište)	9.02	2.12	5.35
504	378	252	126	8.28	2.22	7.29	58	Omarska	8.52	1.56	5.25
560	420	280	140	8.43	2.34	7.40	63	Piskavica	8.42	1.45	5.15
640	480	320	160	8.56	2.48	7.53	70	Ivanjska	8.28	1.30	5.01
672	504	336	168	9.19	3.11	8.16	80	Mišinhan (Haltestelle — Stajalište)	8.08	1.08	4.41
736	552	368	184	9.29	3.21	8.26	84	Ramići	7.49	12.55	4.28
768	576	384	192	9.41	3.35	8.38	92	Dragočaj	7.35	12.41	4.14
816	612	408	204	9.50	3.44	8.47	96	**Banja Luka Vorstadt — predgradje**	7.26	12.32	4.05
880	660	440	220	10.04	3.58	8.59	102	**Banja Luka Stadt — varoš**	7.16	12.22	3.55
				10.11	4.05	9.06	110	an dolazi — ab odlazi	7.05	12.10	3.43

Zwischen Banja Luka und Jajce bestehen fahrplanmäßige Automobilfahrten. Den Betrieb führt die k. u. k. Militärbahn.

Bihać.

Organiz. gradska općina (6201 stan.).

(Kot. Bihać — okr. Bihać.)

ꝛ i T. Od najbliže željezničke stanice Novi, pruge Banja Luka—Zagreb 69 *km*, od željezničke stanice Ogulin, pruga Zagreb—Rijeka 99 *km*, od parobrodarske stanice Senj 118 *km* udaljen. Grad leži 5 *km* istočno od hrvatske granice u nizini rijeke Une i ima u okrugu ravnu, i nakon odvodnje kod Golubića i Brekovice dobro obragjenu okolicu, koja prelazi u obrašteno humlje. M. v. 227 *m*, S. g. t. 10·6° C.

Oblasti. Okruž. oblast. Fin. ravnateljstvo. Okruž. sud. Drž. odvjetništvo. Kot. ured. Kot. sud. Oružničko krilno zapovjedničtvo. Oružničko vodno zapovjedničtvo. Vojno postajno zapovjedničtvo. Financijalno kontrolno kotarsko upraviteljstvo. Hapsana okr. suda. Muftijski ured.

Crkve i bogomolje: Po jedna rim. kat. i srp.-prav. župna crkva, 1 kapela u samostanu sestara skupocjene krvi, 7 džamija i 1 muslimanski mauzolej, 1 jevrejska bogomolja.

Bihać.

Organis. Stadtgem. (6201 Einw.)

(Bez. Bihać — Kr. Bihać.)

ꝛ u. T. Von der nächsten Eisenbahnstation Novi der Linie Banja Luka—Agram 69 *km*, von der Eisenbahn station Ogulin, Linie Agram—Fiume 99 *km*, von der Dampfschiffstation Zengg 118 *km* entfernt. Die Stadt liegt 5 *km* östlich von der kroatischen Grenze in der Niederung des Unaflusses und hat im Umkreise von 3 bis 4 *km* ebene, seit den Entwässerungsarbeiten bei Golubić und Brekovica meist gut kultivierte Umgebung, welche in gebüschiges Hügelland übergeht. M. H. 227 *m*. M. J. T. 10·6° C.

Behörden: Kreisbehörde, Finanzdirekt., Kreisger., Staatsanwaltsch., Bezirksamt, Bezirksger., Gendarmerieflügelkommando, Gendarmeriezugskommando, Militärstationskommando, Finanzkontrollsbezirksleitung. Kreisgerichtsgefängnis.

Kirchen und Gotteshäuser: Je 1 röm.-kath. und serb.-orth. Pfarrkirche, 1 Kapelle im Kloster der Schwestern zum kostbaren Blute, 7 Moscheen u. 1 muhamedanisches Mausoleum, 1 israelitisches Bethaus.

Škole: Vel. i mala gimnazija (otvorene vel. gimn. 1915, mala gimn. 1911.), I. Nar. osn. škola sa posebnim djev. odjel., II. Nar. osn. škola (Ruždija). 1 Medresa. 1 Iptidaija-Mekteb. 1 niža i 1 viša djevojačka škola u samostanu sestara skupocjene krvi. Muslim. konvikt.

Društva. Činovnička i časnička kasina, zasada razpuštena. Prvo krajiško lovačko društvo, predsjednik: Josip Kasimour. Pčelarska podružnica, predsjednik: Muhamedbeg Ibrahimpašić. Kotarsko vijeće, predsjedn.: Muhamedbeg Biščević.

Financijski zavodi: Ispostava Priv. Zem. Banke, Krajiška banka.

Kotarska poljoprivredna zadruga, osnovana 1904. za razvitak poljoprivrede u Bihaću. Predsjednik: Muhamedbeg Ibrahimpašić.

Općinska bolnica sa 30 kreveta. Upravitelj Dr. Hermann Körbel.

Gospodarstvenost Bihaća je istina neznatna, ali će se bezdvojbeno poboljšati, kad se ostvari projektirana željeznička pruga Ogulin—Bihać i već odobrena željeznička pruga Bos. Novi—Bihać. Za sada se izvaža u Liku (u Hrvatskoj) mnogo žita, osobito pako kukuruza. Iz bližnje okolice Bihaća izvozi se mnogo kamenja (od pijeska) izvrsna za spomenike i razne građuje. Isto tako se posvećuje sve to više pažnja konjo- i marvogojstvu. Svaki ponedeljak je nedjeljni sajam. Dne 29./7. (rim. kat. Ilindan) svake godine obdražva se godišnji vašar, koji traje 8 dana, a osim toga dne 8/11. (Mitrovdan) trodnevni godišnji vašar. U godini 1911. dogotovljena je umjetna cesta, koja vodi dolinom Une, te je istom sad moguće u ovaj poput kotla od svih susjednih mjesta odjeljeni grad dospjeti. Spomena je vrijedno, da vodna snaga Une, nakon što je god. 1911. podignuta elektrana, dava rasvjetu gradu, te će i tvornicu koža pogoniti. Kad bi Bihać dobio željeznicu, sigurno bi se uz ovu liepu rieku podigla razna industrijalna poduzeća. Općina posjeduje u samom mjestu voćarsku školu sa uzornim vrtom i šušione šljiva u površini od 6 *ha*. Općinski vrtlar: W. A. Vlček.

Znamenitosti: Una sa svojim starim vodenicama. Toranj tik okružne oblasti, još jedini toranj, koji se je dobro uzdržao od negdašnje tvrgjaje. Rim. kat i srp.-prav. župna crkva. Samostan sestara dragocjene krvi. Medresa. Zbirke u trgovačkoj školi. Velika „Fetija“ džamija, koja je nekoč bila crkva, krasnog gotičkog štila i sa gotičkim prozorima. Na džamiji ima i danas tragova opsjednuća Auerspergova iz 18. stoljeća. Pred nekoliko godina pronagjene su u džamiji grobnice najuglednijih kršćanskih porodica iz Bihaća još iz vremena turske invazije, te su sakupljeni ostanci kostiju preneseni u novosagragjenu spomengrobnicu kraj katoličke crkve. Park sa nasadima naprama Žegaru. Vojničke barake sa spomenikom u godini 1878. na ovom mjestu palih. Spomenik na Debeljači (1/2 sata daljine) sa divnim pogledom na Bihać i okolicu, tok Une i sl. Bihać je bio najjača tvrgja Turske Hrvatske, zadnji ostanci bedemova su prije kratkog vremena odstranjeni. Rukav Une, koji grad protiče, jest nekadašnji tvrgjavni opkop.

Schulen: Ober- u. Untergymnasium (eröffnet: Obergymn. 1915, Untergymn. 1911), I. Allg. Elementarschule mit separater Mädchenabt., II. Allg. Elementarschule (Ruždija), 1 Medresse, 1 Iptidaija Mekteb, 1 niedere u. 1 höhere Mädchenschule im Kloster der Schwestern vom kostbaren Blute. Muslimanisches Konvikt.

Vereine: Beamten- u. Offizierskasino vorläufig aufgelöst. Erster Landesjagdverein, Präses: Josef Kasimour. Filiale des Bienenzuchtvereines, Präses: Mohamedbeg Ibrahimpašić. Bezirksrat, Präses: Mohamedbeg Biščević.

Finanzinstitute: Expositur d. priv. Landesbank; Provinzbank.

Landwirtschaftliche Bezirksgenossenschaft, gegründet 1904 zur kräftigen Förderung der Landwirtschaft in Bihać, Präses: Mohamedbeg Ibrahimpašić.

Gemeindespital mit 30 Betten Belag. Leiter: Dr. Hermann Körbel.

Die wirtschaftliche Bedeutung von Bihać ist vorerst eine geringe, dürfte sich jedoch zweifellos bessern, wenn die projektierte Eisenbahnlinie Ogulin—Bihać zustande kommt und die bereits genehmigte Eisenbahnlinie Bos. Novi—Bihać. Vorläufig wird nach der Lika (in Kroatien) viel Frucht, besonders Mais ausgeführt. Aus der Umgebung von Bihać wird sehr viel Stein (Sandstein) ausgeführt, welcher sich für Monumente und verschiedene Bauten sehr gut eignet. Auch der Pferde- wie der Viehzucht überhaupt wird eine erhöhte Aufmerksamkeit zugewendet. Jeden Montag Wochenmarkt. Am 20. Juli (röm. kat. Eliastag) jeden Jahres ein Jahrmarkt, welcher 8 Tage dauert, außerd. am 8. Nov. (Mitrovdan) ein dreitägiger Jahrmarkt. Die i. J. 1901 fertiggestellte, im Tale d. Una führende Kunststraße von Krupa nach Bihać gibt jetzt erst die Möglichkeit, auf leichte Weise in die bisher kesselartig von allen Nachbarorten abgeschlossene Stadt zu gelangen. Erwähnt sei noch, daß die Wasserkraft der Una durch die Errichtung einer Lederfabrik mit elektrischem Betriebe sowie durch das i. J. 1911 errichtete elektrische Werk für die Stadtbeleuchtung ausgenützt wird. Sollte Bihać doch eine Bahn bekommen, dann werden längs des herrlichen Flusses gewiß auch weitere Industrien entstehen. Die Gemeinde besitzt im Orte selbst eine Obstbaumschule mit Mustergarten und Zwetschkendörren auf einer Fläche von zirka 6 *ha*. Gemeindegärtner: W. A. Vlček.

Sehenswürdigkeiten: Die Unapartie mit ihren alten Wassermühlen, der Kerkerturm neben der Kreisbehörde, der einzige noch gut erhaltene Turm des einstigen Festungsbaues, die kathol. und serb.-orth. Pfarrkirche, das Kloster der Schwestern vom kostbaren Blute, die Medresse, die Sammlungen in der Handelsschule, die große Moschee „Fetija“, welche früher eine Kirche war, mit wunderschönem Portale in gotischem Stile und gotischen Fenstern. Die Moschee trägt noch die Spuren der Belagerung Auerspergs im 18. Jahrhundert. Vor einigen Jahren wurden in der Moschee die Grüfte der vornehmsten christlichen Familien von Bihać aus der Zeit vor der Türkeninvasion gefunden und sind die geborgenen Knochenreste seither in ein neu errichtetes Grabmonument bei der katholischen Kirche übertragen worden; der Park, die Anlagen gegen Žegar, das Militärbarackenlager mit seinen Anlagen und dem Monument für die im Jahre 1878 an dieser Stelle Gefallenen, das Monument auf der Debeljača (1/2 Stunde weit) mit hübscher Fernsicht auf Bihać und Umgebung, auch das Unadefilé u. dgl. Bihać war die

Ostali izleti: 2 *km* od Bihaća nalazi se vrelo Privilica, koje se od starine drži ljekovitim. U rimsko doba bilo je ovdje svetište Neptuna i žrtvovao se je vrelu novac, koji se je običaj uzdržao i u kasnija vremena. 4½ *km* udaljeno nalazi se djelomično popravljeni grad Sokolac (ulaz dozvoljava samo kotar izdavanjem odnosnih ulaznica) koji je na okomitoj čunjastoj pećini sagragjen.

Okrugli, masivni toranj ima dva sa kubetima svogjena sprata i duboku, usku podzemnu tamnicu. Stube, koje prostorije sa terasom spajaju, jesu u zidove tornja uvedene. 8 *km* sjeverno su lijepi slapovi Une sa ruševinom Brekovica.

Ispod dvorca sužuje se korito Une i tvori slikovite vodopade. Ovdje načinjeni umjetni prorez pospješuje odticanje vode, čime mnogo doprinaša odvodnji ravne doline.

12 *km* sjeverno, na cesti naprama Cazinu, nalazi se grad Ostrožac na jednoj pećini povrh Une. Ovo je jedan od najvećih i u gragjevnom pogledu jedan od najznamenitijih gradovâ. Naprama izlaznoj strani uzdiže se oko jedne starodrevne fortice u obliku kruga, sastavljena gragjevina bastiona sa kompliciranim uregjajem i prostranim kasematama, na koju se nastavlja odugački na tri dijela podijeljeni, sa visokim zaštitama i tornjevima opkoljeni gradski dvorac sa ruševinama, stanom kapetana, koji je kao dvorski kastelan služio, i drugim zgradama. Sa grada se naslagjujemo divnim pogledom na Unu i južna gorska mjesta. Ostrožac je kupljen i obnovljen pred više godina od bivšeg okružnog predstojnika viteza pl. Berksa.

Od Bihaća po prilici 16 *km* udaljeno jest sumporno vrelo Gata, koje i ako je vrlo primitivne naravi ipak ga godišnje posjećuje preko 2000 osoba. Ljekovitost vrela hvale. Dvije gostione u Gati ukonačuju i opskrbljuju kupališne goste, samo mjesto pruža lijepe šetnje. Vrelo su već i Rimljani upotrebljavali za liječenje, što dokazuju mnogobrojni ostaci zgrada i nalaz novaca; 6 *km* južno je prijazno hrvatsko mjesto Zavalje, 1649 *m* visoka Plješivica planina, odkle krasni pogled, kamo se od Zavalja za 4—5, od Priboja (na cesti Bihać—Plitvice) za 3 sata uspne, gdje se nalazi i kuća za prenoćište.

Od Bihaća vode ceste u hrvatske gradove Gračac, Korenicu, Gospić, Otočac, Slunj (via Plitvice). Izgragjena je cesta naprama Gati, isto tako naprama Igačić Petrovuselu.

Samo 35 *km* od Bihaća odaljeno, kud vodi vrlo dobra cesta, jesu u hrvatskoj „Švicarskoj“ (Liki) krasna plitvička jezera, njih 14 na broju, koja su mnogobrojnim slapovima i vodopadima spojena. Jezera se nalaze u prekrasnoj okolici te pružaju izletnicima vrlo mnoge znamenitosti.

Stan se dobije u modernom svratištu Plitvičkog društva a i u mjestu Leskovcu.

Isplati se preduzeti jednu vožnju Zagreb—Ogulin—Plitvička jezera—Bihać—Krupa—Novi Sisak—Zagreb, koja se može za 3—4 dana obaviti.

stärkste Festung von Türkisch-Kroatien; die letzten Reste der Umwallung wurden erst vor kurzem geschleift. Der die Stadt durchfließende Unaarm ist der einstige Festungsgraben.

Sonstige Ausflüge: 2 *km* von Bihać die hübsche Privilicaquelle, welche von altersher als heilkräftig galt. Zu Römerszeiten war hier ein Heiligtum des Neptun und man opferte der Quelle Münzen, welcher Brauch auch in späteren Zeiten sich erhielt; 4½ *km* weiter die teilweise restaurierte Burg Sokolac (Eintritt nur gegen beim Bezirksamte gelöste Karten gestattet), welche, auf einem senkrechten Felskegel erbaut, einen interessanten Burgstall mit hohem Donjon vorstellt.

Der runde, massive Turm hat zwei mit Kuppeln überwölbte Geschosse und ein tiefes, enges Verließ. Die Treppenanlage, welche die Geschosse mit der Terrasse verbindet, ist in die Mauer des Turmes eingelassen. 8 *km* nordwärts die hübschen Wasserfälle der Una bei Kostelj mit der Ruine Brekovica.

Unterhalb der Burg verengt sich das Unabett und bildet malerische Kaskaden. Ein hier angelegter künstlicher Durchstich verschafft dem Gewässer rascheren Abfluß, wodurch zur Entwässerung des flachen Tales vieles beigetragen wurde.

12 *km* nördlich, an der Straße nach Casin befindet sich die Burg Ostrožac auf einem Felsen oberhalb der Una. Es ist dies eine der größten und in baulicher Beziehung merkwürdigsten Burgen. Gegen die Ausfallseite zu erhebt sich ein um ein uraltes Bergfort kreisförmig gruppierter Bastionenbau mit komplizierter Anlage und geräumigen Kasematten, daran schließt sich ein länglicher, in drei Teile geteilter, von hohen Wällen und Türmen umgebener Burghof mit den Ruinen, der Wohnung des Kapetans, welcher als Vogt diente, und anderen Gebäuden. Von der Burg genießt man einen herrlichen Ausblick auf die Una und die südliche Gebirgslandschaft. Ostrožac wurde vor mehreren Jahren vom ehemaligen Kreisvorsteher Ritter von Berks angekauft und restauriert.

Von Bihać zirka 16 *km* entfernt die Schwefeltherme in Gata, welche, obschon primitiv gefaßt, jährlich von über 2000 Personen besucht wird. Die Heilwirkung der Quelle wird gelobt. Zwei Gasthäuser in Gata, welches auch schöne Spaziergänge bietet, beherbergen und verpflegen die Badegäste. Die Quelle wurde schon von den Römern zu Heilzwecken benützt, was durch zahlreiche Gebäudereste und Münzenfunde erwiesen wurde; 6 *km* südlich der freundliche kroatische Ort Zavalje, die Plešivica planina 1649 *m* hoch, mit herrlicher Fernsicht, von Zavalje in 4—5, von Priboj (an der Straße Bihać—Plitvica) in 3 Stunden zu ersteigen, mit Unterkunftshaus.

Straßen führen von Bihać nach den kroatischen Städten Gračac, Korenica, Gospić, Otočac, Slunj (via Plitvice), eine Straße nach Gata, desgleichen eine nach Igačić-Petrovoselo.

Nur 35 *km* entfernt von Bihać, auf guter Straße erreichbar, liegen in der „kroatischen Schweiz“ (der Lika) die herrlichen Plitvicaseen, 14 an der Zahl, durch zahlreiche Katarakte und Wasserfälle verbunden. Dieselben liegen in wunderschöner Gegend und bieten für Ausflügler unendlich viel des Sehenswerten.

Unterkunft findet man sowohl im neumodernen Hotel des Plitvicer Vereines als auch im Orte Leskovac.

Eine Rundtour Agram—Ogulin—Plitvicaseen—Bihać—Krupa—Novi Sissek—Agram ist äußerst lohnend und in 3 bis 4 Tagen zu machen.

Bihać je spojen poštanskim automobilom sa Zavaljem, a odande ima automobilske sveze za Plitvice, Karlovac i Senj.

Povjesničko: Dolina rijeke Une bila je već u predpovjesno doba osobito važna. Kod Ripča, po prilici 10 *km* južnoistočno od Bihaća, pronagjene su široke gragjevine na kolju, kojih početak u brončano doba, trajanje pako kroz halštatsku i la-Tène periodu sve do rimske dosiže.

Nešto bliže Bihaću, kod Jezerina, isto na Uni, otkriveno je veliko grobničko polje iz la-Tène periode sa mnogobrojnim uresima i skupocjenim pridodacima; isto tako jedno u predgragju Bihaća, Ribić zvano, otkriveno je i jednako bogato i spada u najmlagju dobu pomenute periode. Isto se tako često nalaze u najbližoj okolici Bihaća rimski ostaci.

Priča se, da je godine 1250. grad Bihać ugarski kralj Bela — kad su ga Tatari progonili i on se u Dalmaciji zadržavao — sagradio i obzidao, a zvao se je po latinskim poveljama Castrum bichiciense, po njemačkim Wichitsch. God. 1345. stanovao je u njemu kralj Ljudevit. God. 1540. bi Wichitsch pripojen nadvojvodini Kranjskoj (po svoj prilici odatle i današnje ime Krajina).

U 16. stoljeću bio je Wichitsch pozorištem mnogobrojnih bitaka sa Turcima.

Sve do 19. juna 1592. mogaše se Bihać protiv Turaka održati, no bude usprkos najhrabrije obrane pod zapovjedništvom Josipa Lamberga stojeće posade zauzet. 15. novembra 1694. podje Lenkoviću za rukom, tvrgju jurišem zauzeti, koja bi ali ubrzo opet Turcima predana. God. 1637. opkoli grad Petar Janković, no bude suzbijen i uhvaćen i u gradu Ostrošcu zatočen, no od gradskog zapovjednika otkupljen i na slobodu pušten.

Znamenite bitke bijahu ovdje u godinama 1692., 1697., 1717. i 1737. God. 1697. bi tvrgja po austrijskoj vojsci sastojećoj od 12.000 momaka sa 32 topa od 9. juna do 8. jula pod grofovima Auerspergom i Batthyanyem opkoljena i na istu opetovano jurišano, dapače dopiralo se je jednim prolomom već i u grad, no nadošavša pomoćna vojska prisili Austrijance na uzmak. 1707. budu utvrde obnovljene.

Kasnijim obnoviteljem grada sponinje se jednim nadpisom Rade Neimar (Rade graditelj).

U g. 1878. bio je Bihać i okolica pozorište krvavih borbâ, i to u bitkama 7., 8., 15. i 18. septembera, gdje su austro-ugarske čete pod zapovjedništvom generalâ Reinländera i Zacha stajale.

Dne 18. septembra 1878. bi Bihać zauzet od a.-ug. četa pod zapovjedništvom generala Reinländera.

Općinsko vijeće. Gradonačelnik: Alajbegović Alibeg. Podnačelnik: Gjorgjo Kalaba, Anto Sukić. Općinski vijećnici: Ruste Midžić, Ahmed aga Poprženović, Mehaga Hadžiabdić, Hadži Hasan eff. Redžić, Muhan Pečenković-Kadić, Muhamed beg Bišćević, Šerif Čavkić, Osme Delić Dizdarević, Ive Jengić, Niko Pavlović, Jako Ivković, Jerohan Levi.

Općinski bilježnik: Majeski Ivan. Gradski liječnik: Dr. Körbel Hermann. Blagajnik: Ibrahim Zahirović.

Bihać hat eine Postautoverbindung mit Zavalje, von wo aus weitere Autoverbindung mit Plitvice, Karlstadt u. Zengg besteht.

Geschichtliches: Das Unatal scheint in vorgeschichtlicher Zeit schon besonders wichtig gewesen zu sein. Bei Ripać, zirka 10 *km* südöstlich von Bihać, wurden ausgedehnte Pfahlbauten gefunden, deren Beginn in die Bronzezeit, die Fortdauer aber durch die Hallstatt- und La-Tène-Periode bis in die römische reicht.

Etwas näher bei Bihać, bei Jezerine, gleichfalls an der Una, wurde ein großes Gräberfeld der La-Tène-Periode mit zahlreichen Urnen und wertvollen Beigaben entdeckt; ein anderes in dem Vororte von Bihać, Ribić, entdecktes war ebenso reichhaltig und gehörte der jüngsten Stufe der genannten Periode an. Auch römische Funde sind in der nächsten Umgebung von Bihać ziemlich häufig.

Der Sage nach wurde die Stadt Bihać im Jahre 1250 von König Béla von Ungarn, als er von den Tataren verfolgt in Dalmatien sich aufhielt, als ummauerte Stadt erbaut und hieß in lateinischen Urkunden Castrum bichiciense, in deutschen aber Wichitsch. 1345 hatte König Ludwig hier gewohnt. 1540 wurde Wichitsch dem Herzogtum Krain einverleibt (vermutlich darum heute noch der Name Kraina).

Im 16. Jahrhundert war Wichitsch der Schauplatz zahlreicher Kämpfe mit den Türken.

Bis 19. Juni 1592 konnte sich Bihać gegen die Türken behaupten, wurde aber trotz der tapfersten Gegewehr der von Josef Lamberg kommandierten Besatzung erobert. Am 15. November 1694 gelang es Lenković die Festung zu erstürmen, sie wurde aber bald darauf den Türken wieder ausgeliefert, 1637 belagerte Peter Janković die Stadt, wurde aber zurückgeschlagen, gefangen genommen, in der Burg Ostrožac interniert, von dem Burgkommandanten aber gegen Lösegeld freigelassen.

Bedeutende Gefechte fanden hier auch in den Jahren 1692, 1697, 1717 u. 1737 statt. 1697 wurde die Festung von einer österreichischen Armee von 12.000 Mann mit 32 Geschützen vom 9. Juni bis 8. Juli unter den Grafen Auersperg und Batthyany belagert und wiederholt gestürmt, ja man drang schon durch eine Bresche in die Stadt, als Entsatz herankam und die Österreicher zum Rückzug zwang. 1707 wurden die Befestigungen neu hergestellt.

Als einer der späteren Restauratoren der Burg wird auf einer Inschrift Rade Neimar (Rade der Baumeister) genannt.

Im Jahre 1878 war Bihać und Umgebung der Schauplatz blutiger Kämpfe, und zwar in den Gefechten am 7., 8., 15. und 18. September, wobei die österr.-ungar. Truppen unter dem Kommando der Generäle Reinländer und Zach standen.

Am 18. September 1878 wurde Bihać von den öst.-ung. Truppen unter General Reinländer eingenommen.

Gemeinderat. Bürgerm.: Alajbegović Alibeg. — Vizebürgerm.: Gjorgjo Kalaba, Anto Sukić. Gemeinderäte: Ruste Midžić, Ahmed Aga Poprženović, Mehaga Hadžiabdić, Hadži Hasan eff. Redžić, Muhan Pečenković-Kadić; Muhamed beg Bišćević, Šerif Čavkić, Osme Delić Dizdarević, Ive Jengić, Niko Pavlović, Jako Ivković, Jerohan Levi.

Gemeindenotär: Majeski Ivan. Stadtarzt: Dr. Körbel Hermann. Kassier: Ibrahim Zahirović.

Advokati: Dr. Milan Katičić, Dr. Simo Ilišević. Dr. Slavko Ritz.

Počasni gragjani: Njeg. preuzvišen. baron Appel, general kavalerije; Njeg. preuzvišenost podmaršal vitez pl. Tomičić; okružni predstojnik Vojvodić.

Rad općine: Cjelokupna imovina 170.000 K. Vrijednost vodovoda 130.000 K + Elektrana 300.000 K = ukupno: 600.000 K. Proračun za 1913: *a)* primitak 117.350 K, *b)* izdatak 116.406 K, *c)* za školske svrhe 11.814 K. Bolnički proračun za 1913: Primitak 21.514 K. Izdatak 21.514 K. Zaključni račun za 1912: Primitak 145.916 K 38 h. Izdatak 142.818 K 96 h. Zaključni račun bolnički za 1912: Primitak 23.586 K 18 h. Izdatak 23.586 K 18 h. Izgradnja vodovoda, koja je od velike potrebe bila (130.000 K) jest dovršena, čime je osjetljivi nedostatak odstranjen. Grad je razsvijetljen električnim svijetlom. Lijepa djelatnost se vidi oko proširenja cesta, regulisanja i kanalizacije grada. Straža sigurnosti: Narednik sa 12 momaka.

Trgovce i obrtnike grada Bihaća, vidi IV. odsjek ove knjige.

Advokaten: Dr. Milan Katičić, Dr. Simo Ilišević. Dr. Slavko Ritz.

Ehrenbürger: Se. Exzellenz Baron Appel, G. d. K., Se. Exzellenz FML. Ritter v. Tomičić, Kreisvorsteher Vojvodić.

Gemeindetätigkeit: Gesamtes Gemeindevermögen 170.000 K. Wert der Wasserleitung 130.000 K + elektrische Anlage 300.000 K = Summe 600.000 K. Präliminare pro 1913: *a)* Einnahmen: K 117.350; *b)* Ausgaben: K 116.406; *c)* für Schulzwecke: K 11.814. Spitalspräliminare pro 1913: Einnahmen: K 21.514; Ausgaben: K 21.514. Schlußrechnung pro 1912: Einnahmen: K 145.916·38; Ausgaben: K 142.818·96. Schlußrechnung des Spitals für das Jahr 1912: Einnahmen: K 23.586 h 18; Ausgaben: K 23.586·18. Der Bau einer dringend notwendig gewesenen Wasserleitung nebst Filter (Baukosten 130.000 K) wurde vollendet und damit einem empfindlichen Mangel abgeholfen. Stadtbeleuchtung mit Elektrizität. Lebhafte Tätigkeit in Bezug auf Straßenerweiterung, Regulierung und Kanalisierung der Stadt. Sicherheitswache: 1 Wachtmeister u. 12 Mann.

Handels- und Gewerbetreibende der Stadt Bihać, siehe IV. Abschnitt d. B.

Znatnije trg. firme — Hervorragende Handels- und Gewerbefirmen:

Apotekar — Apotheker: Eduard Rhein.
Pekar — Bäckermeister: Anton Schindler, Ana Kujundžić, Kosta Vlaisavljević.
Gragjev. poduzetnici — Bauunternehmer: Luka Šimić, Vittorio Dellamea, Josef Garay, Ludwig Missoni.
Knjigoveža — Buchbinder: Arif Midžić.
Civ. geometar — Zivilgeometer: Franz Jarošinsky.
Trgovina mješov. robom — Gemischtwarenhändler: A. & C. Rechnitzer, P. Salopek, S. Ivković, A. Sukić, P. Vidović, T. Bosnić, P. Grbić, G. Kozomorić, J. Löwy, Menachem Löwy.
Primalje — Hebammen: Amalia Petrović, Jelisava Brico.
Hoteli i gostione — Hotels und Restaurants: Hotel „Central“, posjednik — Besitzer Jakob Schön, 11 putn. soba — 11 Passagierzimmer; Hotel „Kaiser von Österreich“, posjednik — Besitzer: Braća — Gebrüder Sukić, 10 putn. soba — 10 Passagierzimmer; Restaur. „Vujo“, posjednik — Besitzer Vinzenz Kuchař, 3 putn. sobe — 3 Passagierzimmer; Hotel Beronja, 4 putn. sobe — 4 Passagierzimmer.
Dimnjičar — Rauchfangkehrer: Mijo Barković.
Bravar — Schlosser: J. Weper.
Kovači — Schmiede: Petar Dujić, Dmitar Dopudja, Anton Lampe.
Limar — Spengler: Martin Staudacher.
Cipelari — Schustermeister: Adolf v. Drugčević, Janko Sabotin, Ivan Bašić, Samuel Altarac, Jovo Glavanović.
Krojači — Schneider: J. Schopf, K. Scholz, Tomo Cvitković.
Stolari — Tischler: Mato Ivelić, Josef Rachelli Söhne, Johann Steyskal, Josef Joklik.
Urar — Uhrmacher: N. Pavlović.

Popis abonenata javne telefonske mreže u Bišću. — Abonnentenverzeichnis des öffentlichen Telephonnetzes in Bihać.

Abonentovo — Des Abonnenten	
Br. Nr.	ime — Name
1	Telefonska centrala. — Telephonzentrale.
2	Okružna oblast. — Kreisbehörde.
3	Gragjevno odjelenje okružne oblasti. — Bauabteilung der Kreisbehörde.
4	Kotarski ured. — Bezirksamt.
5	Spasoje Aleksić.
6	Oružničko krilno zapovjedništvo. — Gendarmerieflügelkommando.

Abonentovo — Des Abonnenten	
Br. Nr.	ime — Name
7	Upraviteljstvo financ. kotar. kontrole. — Finanzkontrollsbezirksleitung.
8	Općinski ured. — Gemeindeamt.
9	Općinska bolnica. — Gemeindespital.
10	Filijala privil. zem. Banke. — Landesbankfiliale.
12	Kotičić Milan, Dr. jur., Advokat.
13	Porezni ured. — Steueramt.
14	Sa Sarajevom—Zagrebom. — Telefonverbindung Bihać — Sarajevo—Agram.

Bijenja.

(Okr. Mostar).

Kot. Nevesinje, 876 stan., 411 muslim., 465 srp. prav., 11 *km* od Nevesinja udaljena. Opća narodna osnovna škola, uzdržavana zemaljskim sredstvima, sa školom za seljačko gospodarstvo i 1 učiteljem.

Bijenja.

(Kr. Mostar.)

Bez. Nevesinje 876 Einw., 411 musl., 465 orient. Orth. 11 *km* von Nevesinje entfernt. Allgemeine Elementarschule aus Landesmitteln erhalten, mit Schulbauernwirtschaft und 1 Lehrer.

Bilek.

(Kot. Bilek — okr. Mostar.)

Bilek leži na Trebišnjici, sa sjevera, istoka i zapada ponajviše golim brdinama okružen, 476 *m* m. v. na cesti Gacko—Trebinje—Dubrovnik, tik crnogorske granice, a udaljen je od Trebinja 28, Gacka 47, Mostara 140, Stôca 60 a od Dubrovnika 57·8 *km*, ima 1871 stanov. (757 musl., 890 srp. prav., 198 kat. i 11 evang.) jedna srp. prav. crkva u Bileku i jedna u Podosoju, 1 srp. prav. kapela, 2 džamije. U blizini, $1^1/_2$ *km* udaljen je vojnički obrambeni logor u Dvorištu, takozvani **Novi Bilek,** kotarski ured, ujedinjeni carinski i porezni ured. Brigadnobrdsko, vojno-postajno, tvrgjavno i mjesno zapovjedništvo, vojnička bolnica, ženijska direkcija, oružničko, vodno i kotarsko postajno zapovjedništvo. Vojnoopskrbna magaza. Vojna stanica za golubove listonoše. Razdjel financ. straže. ☜ i tel. u gradu, općinski ambulatorij. Opća narodna osnovna škola i reform. mekteb. Srednja godišnja toplina 11·7 ° C. Priugotavljaju se odijela za urogjenike i ponešto tkaju ćilimi. Okolica se bavi isključivo marvogojstvom. Od god. 1902. sadi se i duhan.

Mjesto, ima ako i nije staro, u svojoj okolici mnogobrojne stare spomenike. Na svim visoravnima nalazimo mnogobrojne predistorijske gromile i sredovječne spomenike, takozvane bogumilske grobove. Najzanimljiviji i najpristupačniji jesu kod Plane, Bobutovog duba i Radmilović-dubrave. Plana je bila u srednjem vijeku od Dubrovčana unajmljena carinska granica.

Kod Nove Bileće izvire Trebišnjica.

Općinsko vijeće: Načelnik Zaimaga Hadžić, zastupnici: Selimović Ćamilaga, Jurković Marko, Čamo Sadik, Tabaković Jovan, Mihajlo Popara, Drljević Muhamed, Petar Kulaić.

Općinska primalja: Ana Strobl.

Općinska imovina koncem godine 1915. u gotovu 55.000 K, vrijednost nepokretnog imetka 111.600 K. Godišnji prihodi 80.000 K, potreba 79.000 K.

Gostioničari: Emma Sviligoj. — Vojnički kantineri: Natan Frosch, Jovo Dejanović.

1. Hotel Leitmeritz (Andja Lučić), 12 soba.
2. Hotel Berta Mandl, 7 soba.
3. Hotel Balkan Staka Zlopović (Miličrvić).

Uvaženije firme: trgovine mješovitom robom: Selimović Avdaga, Hadžić Lutfo & Arif, — Trgovine manufakturne robe: Selimović Avdaga, Hadžić Zaim, Karamehmedović Hasan, Selimović Zaim.

Bjelaj.

(Kot. Bosn. Petrovac — okr. Bihać.

686 musl. stanov.

Na podnožju gorovite Osječenice planine, nedaleko stara ruševina. Od Petrovca 16, od Kulen-Vakufa 15 *km* udaljen. Izvoz jaja. Narodna osnovna škola.

Priča se, da je u ravnici ispod grada Bilaja u Bilajskom polju predposljednji bosanski kralj Toma po svom bratu ubijen, koji proglasi svog sina Stjepana Tomaševića kraljem (1461).

Bjelemići (Odžaci).

(Kot. Konjica — okr. Mostar.)

Leže 48 *km* udaljeni od Konjica, dobar jašilački put, ima 262 musl., 3 srp. prav. i 21 rim. kat. stanovnika. Kotarska ispostava. Zapovjedništvo oružničke postaje, opća narodna osnovna škola, 1 džamija.

Bilek.

(Bez. Bilek — Kr. Mostar.)

Bilek, an der Trebišnjica, von Norden, Ost und West zumeist von kahlen Höhenzügen eingeschlossen, auf 476 *m* M. H. an der Straße Gacko—Trebinje—Ragusa, hart an der montenegrinischen Grenze gelegen, ist von Trebinje 28, Gacko 47, Mostar 140, Stolac 60 *km*, von Ragusa 57·8 *km* entfernt und hat 1871 Einwohner (757 Moslims, 890 Serb. Orthodoxe, 198 Katholiken und 11 Evang.), je eine serb.-orth. Kirche in Bilek und Podosoje, eine serb.-orth. Kapelle, 2 Moscheen. In der Nähe, $1^1/_2$ *km* entfernt, das Militär-Defensionslager in Dvorište sogenannt **Neu-Bilek,** I. Bezirksamt, vereinigtes Zollsteueramt, Gebirgsbrigade-, Militärstations-, Festungs- und Platzkommando, Truppenspital, Geniedirektion, Gendarm.-, Zugs- u. Bezirks-Postenkommando, Militär - Verpflegsmagazin, Militär - Brieftaubenstation, Finanzwachabt., ☜ und T. in der Stadt, ein Gemeindeambulatorium, eine allg. Elementarschule u. 1 Reform-Mekteb. M. J. T. 11·7° C. Verfertigung von Kleidern für Einheimische und etwas Teppichweberei. In der Umgebung wird ausschließlich Viehzucht betrieben. Seit dem Jahre 1902 Tabakbau.

Der Ort, obwohl jüngeren Entstehens, besitzt in seiner Umgebung zahlreiche alte Denkmäler. Auf allen Plateaux findet man zahlreiche prähistorische Tumuli („Gromilas") u. mittelalterliche Grabmäler, sogenannte Bogumilengräber. Die interessantesten und am leichtesten zugänglichen befinden sich bei Plana, Bobutov dub, Radmilović Dubrava. Plana war im Mittelalter eine von Ragusanern gepachtete Zollschranke.

Bei Neu-Bileća entspringt die Trebišnjica.

Gemeinderat: Bürgermstr. Zaimaga Hadžić; Gem.-Räte: Selimović Ćamilaga, Jurković Marko, Čamo Sadik, Tabaković Jovan, Mihajlo Popara, Drljević Muhamed, Petar Kulaić.

Gemeindehebamme: Anna Strobl.

Gemeindevermögen mit Ende des Jahres 1915 bar 55.000 K, Wert des unbewegl. Vermögens 111.600 K. Jährliche Einnahmen 80.000 K, Erfordernis 79.000 K.

Gastwirte: Emma Sviligoj. — Militär-Kantineure: Nathan Frosch, Jovo Dejanović.

1. Hotel Leitmeritz (Andja Lučić) 12 Zimmer.
2. Hotel zur Gemütlichkeit, Berta Mandl, 7 Zimmer.
3. Hotel Balkan Staka Zlopović (Miličrvić).

Hervorragende Firmen: Gemischtwarenhändler: Selimović Avdaga, Hadžić Lutfo & Arif. — Manufakturwarenhändler: Selimović Avdaga, Hadžić Zaim, Karamehmedović Hasan, Selimović Zaim.

Bjelaj.

(Bez. Bosn. Petrovac — Kr. Bihać.)

686 muh. Einw.

Am Fuße der waldreichen Osječe nica planina, unweit alte Burgruine; von Petrovac 16, von Kulen-Vakuf 15 *km* entfernt; Eierexport; Allgem. Elementarschule.

In der Ebene unterhalb der Burg Bilaj soll im Bilajsko polje der vorletzte bosn. König Thomas von seinem Bruder Radivoj erschlagen worden sein, welcher dessen Sohn Stephan Tomašević zum Könige proklam. (1461).

Bjelemići (Odžaci.)

(Bez. Konjica, Kr. Mostar.)

48 *km* von Konjica entfernt, guter Reitweg, 262 muh., 3 serb.-orth., 21 röm.-kath. Einwohner, Bezirksexpositur, Gend.-Postenkommando, allgemeine Elementarschule, 1 Moschee.

Bjelina.

Org. grad. općina.

(Kot. Bjelina — okr. Tuzla.)

Bjelina, udaljena od brodarske stanice B. Rača i od željezn. stanice Sl. Rača 19·19 *km*, leži 94 *m* m. v. u jednoj od najplodnijih bos. nizina, broji 2113 kuća, 2087 stanar. stranki, 10.069 stanov., i to 5869 musl., 2234 srp. prav., 1226 katol., 429 jevr. i 267 evang. Sjedište kot. ureda, kot. suda, vojno-postajnog za povjedništva zapovjedništva oruž. voda i postaje i upraviteljstva financ. kontrole, ☜ i tel. — Škole: 1 trgov. škola, 1 nar. osnov. dječ. škola, 1 nar. osn. djev. škola, 1 konf. srp. prav. osnovna škola i 4 mekteba, 1 medresa i 1 magjarska osnov. škola. Bijeljina ima nadalje opć. bolnicu, filijalu priv. zem. banke za B. i H., Srpsku banku, Muslimansku trgovačku banku; dobrov. vatrogasno društvo (zapovjednik apotekar Anton Hudovski). Društva: Kazino, Isl. Kiraëthana, Napredna kiraëthana; „Napredak“. Veliki gradski perivoj, vrlo dobro njegovan, jedan od najvećih i najljepših u svej Bosni. Živahna trgovina voćem, stokom i žitom; utorkom i petkom tjedni sajam; god. vašar za stoku 4. do 6. maja i 6. do 8. novembra u kotaru Bjelina. Nekoliko mlinova, i to 6 sa motornim pogonom na paru, 5 sa prostim uljem i 4 sa benzinom. Nadalje stoje kod poljodjelstva u porabi 37 vršaćih mašina sa lokomobilskim pogonom. Sušionice šljiva i pecara za rakiju. U blizini njem. kolonija „Franz Josephs-Feld“.

Bjelina.

Organis. Stadtgem.

(Bez. Bjelina — Kr. Tuzla.)

Bjelina, v. d. Schiffsstat. B. Rača u. Eisenbahnstat. Slav. Rača 19·19 *km* entfernt, liegt 94 *m* hoch in einer der fruchtbarsten Ebenen Bosniens u. zählt 2113 Häuser, 2087 Wohnpart. u. 10.069 Einw., darunter 5896 Mosl., 2234 Orth. u. 1226 Kath., 429 Isr. und 267 Evang. Es ist Sitz je eines Bez.-Amtes, Bez.-Gerichtes, eines Militärstat.-Kommdos., eines Gend.-Zugs- u. Postenkommdos. und einer Fin.-Kontrollbez.-Leitg, eines ☜ u. T. Den Unterricht besorgen: 1 Handelssch., je 1 allg. Mädchen- u. Knaben-Elementarsch., 1 priv. s.-o. Elementarsch. und 4 Mektebs, 1 Medresse und 1 ung. Elementarsch. Bjelina hat ferner ein Gemeindespital, Filiale der priv. Landesbank für B. u. H., Srpska banka; Muslim. trgov. banka; freiw. Feuerw. (Kmdt. Apoth. Anton Hudovski). Vereine: Kasino, Isl. Kiraëthana, Napredna Kiraëthana. „Napredak“. Großer Stadtpark, sehr gut gepflegt, wohl einer der schönsten u. größten in ganz Bosnien; reichliche elektr. Beleuchtung; der Bau eines von sämtl. Gem. u. dem Bezirksrat finanzierten Spitales mit einem Kostenaufwande von K 225.000 steht bevor; reger Obst-, Vieh- u. Getreidehndl.; jeden Freitag u. Dienstag Wochenmarkt; Vieh-Jahrmärkte 4.—6. Mai u. 6.—8. Nov., 6 Mühlen mit Dampf-, 5 mit Rohöl- u. 4 mit Benzin-Motorenbetrieb; es stehen ferner in den ldw. Betrieben 37 Dreschmaschinen mit Lokomobilantrieb in Verwendg. Pflaumendörren u. Sliwowitzbrennereien. In d. Nähe die deutsche Kolonie „Franz Josephs-Feld“.

Općinsko vijeće — Gemeinderat: Gradonač. — Bürgermstr. H. Salihović Ibrahimaga. Podnačeln. — V.-bürgermstr. Vaso Marinković, Anton Hudovski. Gradski vijećn. — Gem.-R. Imamović Omeraga, Abdullahagić Jusufaga, Čolić Salihaga, Vodeničarević Mujaga, Salihbegović Muharembeg, Selimović Avdo, Osman Aga Trkuša, Milošević Gjoko, Ivković Vaso, Čolaković Tomo, Panić Vojo, Bordaš Josip, Vaněk Franjo, Baruch Zadik.

Gr. bilježnik — Gem. Notär: Muharem Durković.

Gradski liječnik — Stadtarzt: Dr. Leopold Pejčić.

Opć. blagajnik — Gem. Kassier: Ivan Gjuran.

Grad. inžinir — Stadtingenieur: Ilija Petrović.

Kontrolor dacija — Gefällskontrollor: Hifzo Mularahmetović.

Hoteli — Hotels: „Drina“, opć. svratište, hoteljer Gustav Richter, 12 soba za putn. — Passag.-Z.; „Balkan“, hoteljer Gjorgjo Rankić, 8 soba za putn. — Passag.-Z.; „National“, 4 sobe za putn. — Passag.-Z.

Advokat: Dušan Manigodić und Dr. Tadija Odić.

Znatnije trgov. i obrt. firme — Hervorragende Handels- und Gewerbefirmen: Spec. i delikat. radnje — Spez. und Delikat.-Handlungen: Weil Arpád, Giovanni Berdizza, Pavao Babić. Manuf. i pomodne radnje — Manuf. u. Modewarenhandel: Wilhelm Schwitzer, Gabor Grünfeld. Grad. baštovan i znamenit pčelar — Gem.-Gärtner und hervorrag. Bienenzüchter: Alexander Kaiser. Radnje mješovitom robom — Gemischtwarenhändler: Jetti Elijan, Johann Bauer. Trgovci žitom — Getreidehändler: M. L. Papo & sinovi, Filip Almoslino. Prvo Bijeljinsko trgov. društvo. Isl. trg. društvo Pašići. Omer Salihbegović. Čolić, H. Salihović, Hermann Waldapfel.

Apotekari — Apotheker: Anton Hudovski, Teofil Berger.

Liječnici — Ärzte: Dr. Moses Schiffer, Dr. Leopold Pejčić.

Općinsko poslovanje 1915: primici 208.150 K, izdaci 204.824 K. U školske svrhe troši općina 38.084 K, za sirotinju 5000 K, za redarstvo 31.622 K. U minuloj godini obdržavano je 12 redovitih sjednica opć. vijeća. Gradska straža bila je god. 1912 podržavljena. Izmedju važnijih investicija godine 1912. zaključilo se, da se gradi elektrana i kotarska bolnica uz novčane priloge kot. savjeta i sviju seoskih općina kotara.

Gemeindewesen 1915: Einnahmen 208.150 K. Ausgaben 204.824 K. Für Schulzwecke verausgabt die Gemeinde 38.084 K, für Arme 5000 K, für Polizeiwesen 31.622 K. Im verflossenen Jahre hielt der Gemeinderat 12 ordentliche Sitzungen. Die städtische Sicherheitswache wurde i. J. 1912 verstaatlicht. Von größeren Investitionen wurde im Jahre 1912 beschlossen: Der Bau eines Elektrizitätswerkes und eines Bezirksspitals mit Zuhilfenahme von Beiträgen des Bezirksrates und aller Landgemeinden des Bezirkes.

Bjelina imade osim gradske i seosku općinu bjelinsku, koja se proteže na ova mjesta — In Bjeljina besteht außer der Stadtgemeinde auch noch eine Landgemeinde Bjelina, welche die nachfolgenden Ortschaften umfaßt: Amajlija, Atmačić, Brijesnica, Ciperovine, Dvorovi Hanište, Dvorovi Rakić, Glinje, Golobrdo, Hase, Jabanuša, Janjari gurb., Janjari tur., Kovanluk, Krivaki, V. Obarska gor., V. Obarska dol., Patkovača, Popovi, Puhare-Pućile, Suhopolje und Zagoni.

Opć. vijeće Bjelina — Gemeinderat der Landgemeinde Bjelina: Načelnik — Bürgerm.: Živan Lopandić. Podnačelnik — Vizebürgerm.: Ramo Ramić. Zastupnici — Gem.-R.: Živan Lopandić. Jovo Stanojević, Lako Jović, Pero Simojlović, Gjoko Aleksić, Savo Marković, Andrija Gjukanović, Joco Vasić, Gjoko Stajić, Pero Lj. Blagojević, Vaso Babić, Perko Petrović, Stojan Milošević, Aćim Blagojević, Živan Savić, Ahmet Beganović, Gjorgija Dragić, Salih Jakupović, Arif Rahimić, Osman Hodžić, Mujo Muminović, Juso Dantovic, Janko Blagojević, Luka Mikić, Milan Jović, Joco Petrović, Diko Gajić, Tanasija Panić, Stevo Dragičević.

Bilježnik — Gemeindenotär: Budimir Hrnjak.

Der Bezirk besteht aus lauter organisierten Gemeinden, u. zw. außer der Stadt- und Landgemeinde Bijeljina aus den Landgemeinden: Janja, Dragaljevac, Brodac, Zabrgje, Koranj und Franz Josefsfeld. Für den Volksschulunterricht im Bezirke sorgen 18 allgemeine und 2 konfessionelle serbische Elementarschulen.

Popis abonenata javne telefonske mreže u Bjelini. — Abonnentenverzeichnis des öffentlichen Telephonnetzes Bjelina.

Abonentovo — Des Abonnenten		Abonentovo — Des Abonnenten	
Br. Nr.	ime — Name	Br. Nr.	ime — Name
1	Interurbana linija. — Interurbane Linie.	21	H. Salihović Ibrahim.
2	Telefonska centrala. — Telephonzentrale.	22	Čolić, H. Salihović & Grünberger.
3	Almoslino Filip (Filialmagazin).	23	H. Salihović Osman.
4	Dr. Pejčić, grad. liječnik. — Stadtarzt.	25	Rifatbegović Avdibeg.
5	Wanek Franz (Dampfmühle — paromlin).	26	Dr. Schiffer — kotar. liječnik — Bezirksarzt.
6	Rača: malta — Maut.	27	Waldapfel Hermann.
7	Prvo bijeljinsko paromlinsko društvo — Erste Bijeljinaer Dampfmühlgesellschaft.	28	Franz-Josefs-Feld: malta — Maut.
8	Brčko: malta — Maut.	29	Srpska štedionica. — Serbische Sparkassa.
9	Zvornik: malta — Maut.	30	Vojeno-postajno zapovjedništvo. — Militär-Stationskommando.
10	Općinska bolnica. — Gemeindespital.	31	Obarska: malta — Maut.
11	Papo Heim M.	32	Zagoni: malta — Maut.
12	Gradsko poglavarstvo. — Stadtmagistrat.	33	Jovan Rankić.
13	Straža sigurnosti. — Sicherheitswache.	34	Gendarmerie.
14	Ljekarna — Apotheke: Hudovski.	35	Salih Čolić.
15	Schwitzer Wilhelm.	36	Dr. Manigodić.
16	Trgovačko društvo. — Pašići. — Handelsgesellschaft.	37	Trgovačko društvo „Salihbegović“.
17	Kotarski ured. — Bezirksamt.	38	Dr. Odić.
18	Filijala privil. zemalj. banke. — Landesbankfiliale.	40	Pašaga H. Prčić.
19	Islamska banka. — Islambank.	41	Hifzibeg Gjumišić.
20	H. Salhović Salih.		

Bjelobrdo.

(Kot. Višegrad — okr. Sarajevo.)

347 srp. prav. stanovnika. 1 narodna osnovna škola, oružnička postaja.

Bjelobrdo je u veličajnoj visini te pruža prekrasni pogled na srpsko i tursko zemljište.

Blažuj.

(Kot. Sarajevo.)

Željeznička stanica, nekoč stanica za ratne pse, 12 *km* od Sarajeva udaljen, leži na podnožju Igmana, nedaleko vrela Bosne. Posjeduje lijepe seoske kuće i vrtove. Od Blažuja vodi put za jahače na Igman-planinu blizu stare ruševine, mimo šumske gostione, gdje se dobro ukonačuje.

5 musl., 147 ist. prav. i 2 rim. kat. stanov., srp. prav. osnovna škola. Ist. prav. crkva i paroh. ured. Gostiona Vjekoslava Hufnagla sa konačištem.

2 *km* udaljeno mjesto Križanje. Cesta se dijeli lijevo u Mostar, desno u Kiseljak i Fojnicu.

Boljanić.

(Kot. Gračanica — okr. Tuzla.)

1426 srp. prav. stanovn., leži na drumu Gračanica—Maglaj; od Gračanice 8 *km* daleko. Osnovna škola, srp. prav. paroh. crkva i paroh. zvanje, srpska zemljoradnička zadruga. Željeznička stanica.

Bos. Brod.

Org. grad. općina.

(Kot. Derventa — okr. Banja Luka.)

Kot. ispostava, uprav. kontr. kot. financ. straže, zapovj. oružn. postaje, ✉ i T., Ž., carinska ispostava,

Bjelobrdo.

(Bez. Višegrad — Kr. Sarajevo.)

347 serb.-orth. Einwohner. 1 Elementarschule, Gendarmerieposten.

Bjelobrdo liegt in imposanter Höhe und gewährt eine prachtvolle Fernsicht in serbisches u. türkisches Gebiet.

Blažuj.

(Bez. Sarajevo.)

Eisenbahnstation, ehemals Station für Kriegshunde, 12 *km* von Sarajevo entfernt; am Fuße des Igman, unweit der Bosnaquelle gelegen. Besitzt hübsche Landhäuser und Gärten. Von Blažuj führt ein Reitweg auf die Igman planina, nächst einer alten Burgruine an einem Waldgasthofe vorbei, wo gute Unterkunft ist.

5 muh., 147 ort-orth., 2 röm.-kath. Einw., serb.-orth. Elementarschule, serb.-orth. Kirche und Pfarramt. Gasthaus des Alois Hufnagel mit Unterkunft.

2 *km* entfernt Ort Križanje, Abzweigung der Straße links nach Mostar, rechts Kiseljak und Fojnica.

Boljanić.

(Bez. Gračanica — Kr. Tuzla.)

1426 serb.-orth. Einwohner, liegt an der Straße Gračanica—Maglaj; von Gračanica 8 *km* entfernt. Elementarschule, serb.-orth. Parochialkirche u. Parochialamt, Srp. zemljoradnička zadruga, Eisenbahnhaltestelle.

Bos. Brod.

Organis. Stadtgem.

(Bez. Dervent — Kr. Banja Luka.)

Bezirksexpositur, Finanzw.-Kontr.-Bez.-Leitg., Gend.-Posten, ✉ u. T., E., Zollamtsexposit., Gemeindeambu-

općinski ambulatorij, 612 kuća, 764 stanarskih stranki, 3368 stanovnika i to 666 musl., 518 srp. pr., 1920 katol., 177 jevr., 77 evang.; odio financ. straže, rim.kat. župni ured, srp. prav. paroh. zvanje sa po 1 crkvom, 1 evang. kuća za službu božju; jevr. bogošt. općina, sa bogomoljom; vakufmearifsko povjerenstvo, džamija, po 1 dječački i djevojački mekteb. 1 narodna osnovna škola, 1 musl. djev. škola. Hrvatska kreditna banka i štedionica d. d. — Srpska banka i štedionica; dobrovoljno vatrogastvo, gradski vodovod iz artezijskih bunara, osvjetlenje grada sa plinom.

Trgovina šljivama i s krmadi. Najvažnije pogranično mjesto u zemlji, veliki željezni most preko Save, mramorni spomenik u slavu dana, kada je Njegovo Veličanstvo stupilo na bos. zemljište. Krajna stanica kr. ug. drž. željeznice. Početak uskotračne bos. zem. željeznice. Novi (1897) krasni kolodvor u istočnom stilu. Od ovoga, 1/4 sata daleko, velika rafinerija petroleja d. d. „Danica“. Kemijska industrija. Agencija dunav. parobrodarskog društva. Rezervoar špirita firme Fischl-a sinovi. Godišnji vašar 2., 3. i 4. augusta, zatim 16., 17. i 18. septembra ; sedmički sajam petkom.

latorium, 612 Häuser, 764 Wohnparteien, 3368 Einwohner (666 Muh., 518 Orthod., 1920 Kath., 177 Isr., 77 Evang.), Finanzwachabteilung, röm.-kathol. und serb.-orth., Pfarramt mit je 1 Kirche und 1 evangelisch. Bethause; israelit. Kultusgemeinde mit Bethaus; Vakufmearifkommission, Moschee, 1 Knaben- u. Mädchenmekteb. 1 Elementarschule und 1 moslimische Mädchenschule. Hrvatska kreditna banka i štedionica, Aktiengesellsch., Serbische Bank; Sparkassa; freiw Feuerwehr. Städtische Wasserleitung aus artesischen Brunnen. Gasbeleuchtung der Stadt.

Pflaumen- und Schweinehandel. Wichtigster Grenzpunkt des Landes, große eiserne Brücke über die Save, Marmormonument als Erinnerung an den Tag, an dem Seine Majestät bosnischen Boden betreten hat. Endpunkt der kön. ung. Staatsbahnen. Beginn der schmalspurigen b.-h. Staatsbahnen. Neuer (1897) prächtiger Bahnhof im orientalischen Stile. Von letzterem 1/4 Stunde entfernt große Petroleumraffinerie der Aktiengesellsch. „Danica“. Chemische Industrie. Agentie der Donau-Dampfschiffahrts-Gesellschaft. Spiritus-Reservoir von Fischls Sölme. Jahrmärkte am 2., 3. und 4. August, dann 16., 17. und 18. September jährlich; Wochenmarkt jeden Freitag.

Općinsko vijeće — Gemeinderat: Načelnik — Bürgerm. Gregor Potušek. Podnačelnik — Vizebürgm. Pašaga H. Zulfić. Zastupnici — Gem. R.: Milan Moljac, Mijo Ergović, Merkadić Mavro, Golob Leopold, Milušić Stipo, Sejdić H. Smajo, Jakša Sokolović, Nedelko Ninković. Poč. gragjani — Ehrenbürger. Dr. Milutin v. Kukuljević, Dr. Anton Feifalik. Vlado Durić. Feliks Mayer. Bilježnik — Stadtnotar Milan Čavka. Kot. nadliječnik — Ob.-Bezirksarzt Dr. Berthold Haas.

Opć. financije 1915: potreba 56.520 K, pokriće 56.260 K, općinski imutak po pr. 350.000 K.

Željeznička restauracija: Potušek Gregor.

Hôtel: Stjepan Vičić „Hotel želj. stanica“ sa 8 soba, Anton Kreutz „K austrijskom caru“, 20 soba za putnike.

„Danica“, bos. d. d. za fabrikaciju miner. uljenih produkata i kemikalija.

Gvožđarija (na veliko i na malo): Brunner & komp.

Filijala trgov. špedicijone firme: Besarović, Šahinagić i Salom.

Agentura: Alfred Goldberger.

Otpremnik: Redlich Henrik.

Trafika i papirnica: Dragutin Miletić.

Gemeindefinanzen 1915: Erfordernis 56.520 K. Bedeckung 56.260 K. Gemeindevermögen ca. 350.000 K.

Bahnhofrestaurat.: Potušek Gregor.

Hotel: Stjepan Vičić „Hotel Bahnhof“ mit 8, Anton Kreutz „Kaiser von Österreich“, 20 Passagierzimmer.

Danica, bosn. Mineralölprodukten- u. Chemikalien-Fabriks-Aktiengesellschaft 1896.

Eisenwarenhandlung (en gros u. en detail): Brunner & Komp.

Filiale der Kaufmännischen Speditionsfirma: Besarović, Šahinagić und Salom.

Agentur: Alfred Goldberger.

Spediteur: Redlich Heinrich.

Trafik u. Papierhandlung: Dragutin Miletić.

Znatnije trgov. firme — Hervorragende Handelsfirmen: Pero Kostić, Simon Deutsch, Juda Pesach, Naftalie Pesach, Daniel Pesach, Wilhelm Goldstein Nachfolger, V. Jovanović, Mijo Ergović, Juwelier, Atif H. Sejdić, orient. Bazar.

Popis abonenata javne telefonske mreže u Bos. Brodu.

Abonentovo — Des Abonnenten	
Br. Nr.	ime — Name
2	Telefonska centrala. — Telephonzentrale.
3*	Rafinerija petroleja. — Danica. — Petroleumraffinerie.
4*	Željeznički ured. — B.-h. Bahnamt.
5*	Brunner & Comp.
6*	Trgov. i transportno d. dr. — Handels- & Transport-Akt. Ges. *(a, b, c)*.
7/*a*	Nadzorništvo straže sigurnosti. — Polizeiinspektion.
7/*b*	Kotar. ispostava. — Bezirksexpositur.
7/*c*	Gradska vaga. — Brückenwage.
8*	Karlo Miletić.
9	Općinski ured. — Gemeindeamt.
11*	B.-h. tovarna blagajna. — Bosn.-herc. Frachtenkassa.
12*	Agencija dunav. parobrod. društva. — Donau-Dampfschiffahrtsagentie.

Abonnentenverzeichnis des öffentl. Telephonnetzes Bosn. Brod.

Abonentovo — Des Abonnenten	
Br. Nr.	ime — Name
13*	Ergović Mijo.
14*	Hrv. banka i štedionica. — Kroat. Bank und Sparkassa & Vorschußgenossenschaft.
15*	Deutsch Simon.
16*	Prometni ured kr. ug. drž. željeznica. — Verkehrskanzlei der kgl. ung. Staatsbahnen.
17	Reservoir špirita. — M. Fischl's Söhne. — Spiritusreservoir.
20*	Kostić Pero trgovac. — Kaufmann. V. Jovanović.
21	Srpska banka i štedionica — Serbische Bank u. Sparkasse.
22	
23	Alfred Goldberger.

*) Članovi interurbanog telefonskog saobraćaja sa Slav. Brodom. — *) Teilnehmer am interurbanen Telephonverkehr mit Slav. Brod.

Bradina.

(Kot. Konjica — okr. Mostar.)

312 srp. prav., 73 kat., 7 musl. stanovnika.

Leži na južnoj strmini Ivan planine, na glavnoj cesti Sarajevo—Mostar, udaljena 13 *km* od Konjice. Pilana tvrtke F. Conigliaro.

U Bradini je bilo ljetovalište drugog bosanskog kralja Dabiše.

Trgovačka tvrtka Gašpar Ivančić.

Bravsko.

(Kot. Ključ. — okr. Tuzla.)

Brčko.

Org. grad. općina.

(Kot. Brčko — okr. Tuzla.)

Brčko leži na desnoj obali Save, imade 6506 stanov. (3150 musl., 1749 srp. prav., 1382 kat., 183 jevr. i 42 evang.). Ima po jedan kot. ured, kot. sud, vojno postajno zapovjedn., zapovjedn. oružn. voda i postaje, odjel financ. straže, agenciju dunav. parobrod. društva, i T., trgov. školu, 3 narod. osnovne škole, 4 mekteba, mektebiptidaiju. Samostan časn. sestara sa 1 pučkom i 1 viš. djev. školom. U Brčkom je dobrov. vatrog. društvo te još ova društva: Musl. čitaonica, pčelarska podružnica, ukupno društvo pododbor „Gajreta“, Bečko i magyarsko Egyesület, učiteljsko društo, Hrvatsko pjev. društvo „Hrvat“, „Hrvat. Sokol“, podružnica hrvat. „Napretka“. Društvo „Islahijet“; jevrejska škola. Grad. palača (općina) moderno sagradjena u prizemnom katu, stoji pod kiriju kotarski sud. — 1 grad. nova, 1 stara bolnica i grad. elektrana. Uzorna bašća u površimi 41.250 m^2. 2 glavne pijace za hranu i šljive dobro uredjene. Tkaonica ćilima. S. g. t. 11° C., m. v. 96 *m*. Ugodni izleti: Majevica planina i Maoča. Marvena pijaca moderno uregjena.

Kao krajnu točku vicin. željeznice Vinkovci—Gunja—Brčko spaja grad sa slavon. savskom obalom 840 *m* dugi most. Brčko je važno kao glavno stovarište bos. trgovine šljivom, koja zemlji unosi svake godine više miljuna kruna, imade nadalje srpsku trgov. banku, d. d., te filijalu priv. zem. banke za B. i H., zatim Muslimansku banku, d. d., fiilialu agrarne komerc. banke i Hrvatsku banku. Tjedni sajam ponedjelnikom, znatan izvoz stoke u monarhiju; god. vašari 24. juna, 4. oktobra. Od decembra 1908. imade Brčko električno osvetljenje.

Narodni zastupnici kotara Brčko: H. Salih Kučukalić i Stojan Stojčević.

Bradina.

(Bez. Konjica — Kr. Mostar.)

312 serb.-orth., 73 kath, 7 muh. Einwohner.

Am südlichen Hange der Ivan planina, an der Hauptstraße Sarajevo-Mostar gelegen, 13 *km* von Konjica entfernt. E. Sägewerk der Firma F. Conigliaro.

In Bradina hatte der zweite bosnische König Dabiša seinen Sommersitz.

Handelsfirma: Gaspar Ivančić, Bradina.

Bravsko.

(Bez. Ključ — Kr. Bihač.

Gendarmerieposten, Elementarsch., Station d. Steinbeisbahn Kum—Prijedor. gute Kantine u. gutes landesübliches Kaffeehaus.

Brčka.

Organis. Stadtgem.

(Bez. Brčko — Kr. Tuzla.)

Brčka liegt am rechten Saveufer u. zählt 6506 Einw. (3150 Muh., 1749 Orth., 1382 Katholiken, 183 Israeliten u. 42 Evang.). Sitz je eines Bezirksamtes, Bezirksgerichtes, eines Militärstationskomm., Gendarmeriezugs- u. Postenkomm., Finanzwachabtlg., einer Agentie der Donau-Dampfschiffahrtsgesellsch., eines u. T., Handelsschule, 3 Elementarschulen, 4 Mektebs, Mektebiptidaija. Kloster der barmh. Schwestern mit je 1 Elementar- u. höheren Mädchenschule. Brčka hat einen freiw. Feuerwehrverein, ferner nachstehende Vereine: muh. Leseverein, Bienenzuchtverein, Filiale des Vereines „Gajreta“, Wiener u. Ungar. Lehrerverein Egyesület, kroat. Gesangsverein „Hrvat“. Turnverein: „Sokol“. Sektion d. kroat. Vereines „Napredak“ für Unterbringung armer Kinder in versch. Gewerbe- u. Handelszweigen. Verein „Islahijet“. — Israel. Schule. M. J. T. 11° C., M. H. 96 *m*. Lohnende Ausflüge: Die Majevica Planina u. Maoča. Die Gemeinde besitzt ein modern erbautes Rathaus in welchem unter anderem auch das Bezirksger. gegen Miete untergebracht ist; ein altes u. ein neues städt. Krankenhaus, ein Elektrizitätswerk etc., einen Mustergarten im Ausmaße von 41.250 m^2 mit Gärtnerwohnhaus. 1 Teppichfabrik. Modern eingerichteter Viehmarkt.

Als Endpunkt der Vizinalbahn Vinkovci—Gunja—Brčko ist die Stadt mit dem slawon. Saveufer durch eine 840 *m* lange Brücke verbunden. Brčko ist wichtig als Hauptstapelplatz des bosnischen Pflaumenhandels, der dem Lande jährlich viele Millionen Kronen einbringt; es besitzt ferner eine serb. kommerzielle Bank-Aktiengesellschaft und eine Filiale der priv. Landesbank für Bosnien und Hercegovina, eine Filiale der priv. Agrar- und Kommerzialbank für B.-H. Muslim. Bank (Aktiengesellschaft). Kroat. Bank. — Pflaumenkonservenfabrik: Gebrüder Weiss. Jahrmärkte am 24. Juni und 4. Oktober; Wochenmarkt jeden Montag, mit bedeutendem Viehexport nach der Monarchie. Seit Dezember 1908 hat Brčko elektrische Beleuchtung.

Landtagsabgeordnete des Bezirkes Brčko: H. Salih Kučukalić und Stojan Stojčević.

Začasni gragjani — Ehrenbürger. Vitez pl. Vuković, vitez pl. Berks, pl. Kvassay, Dr. Dokuzović.

Dvorski savjetnici — Hofräte: Friedrich Foglar, Maks pl. Gjurković.

Općinsko vijeće — Gemeinderat: Načelnik — Bürgerm. Kučukalić Mehmedaga. Podnačelnik — Vizebürgm. Božićković Tane. Zastupnici — Gem. R. Salihbegović Husnibeg, Džindić Ibrahimaga, Gjorgjo Prnjatović, Anto Komljenović, Kantardžić Mehmed, Kučukalić Ibrahim, Ilišević Marijan, Eljdupović Luka, Kablinović Božo, Kamenjošević Ivo, Moritz Pollak. Bilježnik — Gemeindenotär. Osman Hafiz Zeljković. Opć. blagajnik — Gemeindekassier. Jančić Jefto. Opć. inžinir — Gemeindeingenieur. H. Semsibeg Zajmović. Opć. kancelista — Gemeindekanzlist. Nikola Zembić. Grad. baštovan — Stadtgärtner. Johann Schmidt. Kontrolor opć. daća — Gemeindegefällskontrollor: Omer Pašalić.

Općinsko stanje.

Koncem 1915. nepokretnog imutka K 726.093, primici K 403.151·16, izdaci K 387.098·89, dugovi isplaćeni. Gradska općina troši i to: Potpora siromasima K 5.645·60; god. stipendije 3·490·—; odijelo sirom. učenika K 750·—; prinos školama K 31.698·19.

Advokati: Dr. Ivo Kolbe, Dr. Milan H. Ristić, Dr. Ambroz Drazić i Dr. Ante Ceballo.

Gradski liječnik: Dr. Abdullahbeg Bukvica.

Hoteli: „Posavina“ baštinikâ Alijage Kučukalića, 30, „K caru austrijanskome“ srp. prav. crkv. općine, 7, Hotel Šamšalović, 5 putn. soba. Hotel „Orient“.

Znamenitije trg. i eksportne firme: Filijala priv. zem. banke. Filijala priv. agrarne banke. Muslimanske banke, d. d. Srpska trgov. banka, d. d. u Brčkom. Hrvat. banka. (Sr. VI. odsjek ove knjige.) Alija Kučukalić. Braća Weiß (srebrena medalja svjetske izložbe u Parizu 1900). Ibraga Kučukalić (srebrena medalja pariške svjetske izložbe 1900). Stevan Kovačević (srebr. medalja svj. izl. u Parizu 1900). Braća Bobarević, Braća Džindić. Vaso Kolaković. Braća H. Egrić. Stevo Cvjetković. M. H. Mehmedagić, M. H. Slomić, H. M. H. Ibrahimović, kožarna, Braća Novalić, Savo Čelović, Marjan Ilišević, Mehmed Kantardžić, trgovina drva, S. Klimpl, Jefto Kostić, Fehimbeg Zaimović, Jakob Weil, Braća Trebinčević, Hadži Mula Ahmed Edhemović.

Štamparija i knjigoveznica, papirnica i trgov. muzikalija: Eduard Sohr.

Gemeindewesen.

Ende 1915 unbewegliches Vermögen K 726.093, Einnahmen K 403.151·16, Ausgaben K 387.098·89, Schuldenstand getilgt. Die Gemeinde widmet jährlich für Arme K 5.645·60; Stipendien K 3·490·—; Bekleidung armer Schüler K 750·—; für Schulen K 31.698·19.

Advokaten: Dr. Ivo Kolbe, Dr. Milan H. Ristić, Dr. Ambroz Drazić und Dr. Ante Cebalo.

Stadtarzt: Dr. Abdulahbeg Bukvica.

Hotel Posavina der Erben des Aliaga Kučukalić, 30; Kaiser von Österreich der serb.-orth. Kirchengemeinde, 7; Hotel Šamšalović, 5 Passagierzimmer; Hotel Orient.

Hervorragende Handels- und Exportfirmen Filiale der priv. Landesbank. Filiale der priv. Agrarbank, muslim. Bank (Aktiengesellschaft). Serb. Kommerzialbank (Aktiengesellschaft) in Brčko. Kroat. Bank. (Vide VI. Abschnitt dieses Buches.) Alija Kučukalić, Gebrüder Weiß (Silberne Medaille der Pariser Weltausstellung 1900), Ibraga Kučukalić (Silberne Medaille der Pariser Weltausstellung 1900), Stevan Kovačević (Silberne Medaille der Pariser Weltausstellung 1900), Braća Bobarević, Braća Džindić, Vaso Kolaković, Braća H. Egrić, Stevo Cvjetković, M. H. Mehmedagić, M. H. Slomić, H. M. H. Ibrahimović, Gär- berei, Braća Novalić, Savo Čelović, Marjan Ilišević, Mehmed Kantardžić, Holzhändler, S. Klimpl, Jefto Kostić, Fehimbeg Zaimović, Jakob Weil, Braća Trebinčević, Hadži Mula Ahmed Edhemović.

Buchdruckerei und Buchbinderei, Papier- und Musikalienhandlung: Eduard Sohr.

Popis abonenata javne telefonske mreže u Brčkom — Abonnentenverzeichnis des öffentlichen Telephonnetzes Brčko.

Br. Nr.	Abonentovo ime — Name des Abonnenten
1	Telefonska centrala. — Telephonzentrale.
2*	Braća Weiß, tvornica konzerva. — Brüder Weiß, Konservenfabrik.
3*	Kučukalić Alija.
4*	Filijala priv. zem. banke. — Filiale der priv. Landesbank.
5*	„Posavina“ — Hotel.
6*	Dr. Ivo Kolbe.
7	Kotarski ured. — Bezirksamt.
8	
9	Općinski ured. — Gemeindeamt, Polizeiwache. Općinska bolnica. — Gemeindespital. Općinska gostiona. Tržno nadzorništvo. — Gemeindegasthaus. Marktkontrolle.
10	Priv. zem. banka. Tvornica. — Priv. Landesbank. Fabrik.
11	Kučukalić (mlin — Mühle).
12*	Srpska banka — Serbische Bank (Telegrammadresse: Srbanka).
13*	Kučukalić Ibrahim, trgovac. — Kaufmann.
14*	Braća Bobarević — Brüder.
15*	Kovačević Stefan.
16*	Weil Jakob.
17*	Islamska banka. — Islamitische Bank.
18*	Filijala privil. zem. banke „bankovno odjeljenje“. — Landesbankfiliale „Bankabteilung“.
19	Bezirksamt, Filiale.
20	Landesbank.
21	Klimpel Simon.
22	Dr. A. Bukvica.
23/a	Lager. Militär.
23/b	Verpflegsmagazin.
24	Privil. agrarna i komercijalna banka. — Privil. Agrar- und Kommerzialbank.
25	Gendarm.-Zugskommando. — Žen. vod. zapovj.
26	Tanasić Jovo Kaufmann. — Trgovac.
27	Dr. Hadži Risto, Advokat.
28	Savebrückewache.
29	Finanzwache. — Financ. straža.
30	Bürgermeister. — Načelnik.
31	Ćelović Savo.
32	Landesbankfiliale, Direktor Hoffmann.
33	Musl. banka (Warenabteilung).
34	Dr. Cziner.
36/a	Agr. banka (robni odjel).
36/b	Agr. banka (ctivaža). Gemeindespital.
38	Sohr Eduard.
39	Greifenstein Konrad.
40	Zaimović Fehimbeg.
41	D. D. G., agencija.
42	Gemeindegasthaus.
43	Etappenstationskommando.
44	
45	Jovo Bežižković.
46	
47	
48	Milan Majstorović.
49	S. Alkalay.
50	Postamtsvorstand.

Breza.

(Kot. Visoko — okr. Sarajevo.)

Željeznička stanica i poštansko otpremništvo Breza, prvo Sutješčica. Zem. erar. mrki ugljenik, zaposluje 400 radnika, proizvodi 1,100.000 *q*, 31 *km* udaljena od Sarajeva, a od Podlugovi *km*. Osnovna škola i gostiona ugljenika.

Breza.

(Bez. Visoko — Kr. Sarajevo.)

Eisenbahnstation und Postablage Breza, früher Sutješčica. Landes- ärarisches Braunkohlenwerk, Belegschaft 400 Mann, 1,100.000 *q* Produktion (v. VII. Absch. d. B.); von Sarajevo 31 *km*, von Podlugovi 6 *km* entfernt. Elementarschule. Werksgasthaus.

Brezovopolje.

Organiz. seoska općina.

(Kot. Brčko — okr. Tuzla.)

Prinadležna mjesta: Brezovopolje krist., Brezovopolje novo, Bzezovopolje staro, Brezovopolje varoš, Brezik, Buzekara, Dubravice srb., Grbeta, Gredice, Koretaši, Matvice, Popovo polje, Potočari, Pukiš, Ražljevo, Sandići, Slijepčević, Smiljevac, Stanovi, Trnjaci.

5929 stanov., 1 džamija, 1 mekteb, oružnička postaja, opća narodna osnovna škola.

Mjesto je naseljeno muslimanskim iseljenicima iz Srbije a zvaše se takodjer i Azizije po sultanu Abdul Azizu.

U zimi se stanovništvo bavi sa pravljenjem lakih kolâ, koja su u čitavoj zemlji na glasu. Godišnji vašar je na 19. augusta. Tjedni sajam nedjeljom.

Općinsko vijeće.

Načelnik: Ibrahimović Huso Hadži M., ✠. Podnačelnik: Lazar Simihić, 24 općinska zastupnika, općinski bilježnik: Mladen Terzić.

Brezovopolje.

Organ. Landgem.

(Bez. Brčko — Kr. Tuzla.)

Zugehörige Ortschaften: Brezovopolje krist., Brezovopolje novo, Brezovopolje staro, Brezovopolje varoš, Brezik, Buzekara, Dubravice srb., Grbeta, Gredice, Koretaši, Matvice, Popovo pole, Potočari, Pukiš, Ražljevo, Sandići, Slijejčevič, Smiljevac, Stanovi, Trnjaci.

5929 Einw., 1 Moschee, 1 Mekteb, Gendarm.-Postenkommando, allgem. Elementarschule.

Der Ort wurde von muhamedanischen Auswanderern aus Serbien besiedelt und hieß auch Azizije nach Sultan Abdul Aziz.

Die Landbevölkerung befaßt sich im Winter mit der Erzeugung besonders leichter Wagen, die im Lande berühmt sind. Jahrmarkt 19. Aug., Wochenmarkt jed. Sonntag.

Gemeinderat.

Bürgerm.: Ibrahimović Huso Hadži M., ✠, Vizebürgerm. Lazar Simihić, 24 Gemeinderatsmitgl, Gemeindenotar Mladen Terzić.

Brijesnica.

(Kot. Gračanica — okr. Tuzla.)

1001 musl. stanovn. Leži na drumu Gračanica—Doboj, od Gračanice 10 *km* daleko. 1 mekteb-iptidaija, 3 mekteba, 2 džamije.

Brijesnica.

(Bez. Gračanica — Kr. Tuzla.)

1001 musl. Einwohner. Liegt an der Straße Gračanica—Doboj von Gračanica 10 *km* entfernt. 1 Mekteb-Ibtidajija, 3 Mekteb, 2 Moscheen.

Brodac.

Seoska općina.

(Kot. Bjelina — okr. Tuzla.)

Leži u dolini Save i ima 1906 isključivo srp. prav. stanov. Osnovna škola. Srp. prav. osnovna ženska škola. Srp. prav. paroh. ured. Najbliža ✉ i brz., parobrodarska stanica B. Rača. Željez. stanica Slav. Rača, otpremništvo pošte i vod pograničnih lovaca. Ratarstvo i marvogojstvo, naročito svinjogojstvo. Trgovina voćem.

Brodac.

Landgem.

(Bez. Bjelina — Kr. Tuzla.)

Liegt in der Saveebene und hat 1461 fast ausschließlich orth. Einw. Elementarschule; serb.-orth. Elementar-Mädchensch.; serb.-orth. Pfarramt. Nächste ✉ u. T. und Schiffsstation B. Rača, Bahnstation Slav. Rača. Postablage. Grenzjägerzug. Ackerbau und Viehzucht, namentlich Schweinezucht; Obsthandel.

Općinsko vijeće — Gemeinderat. Načelnik — Bürgerm.: Živan Mitrović. Podnačelnik — Vizebürgerm.: Gjoko Rocanović. Općinski vijećnici — Gem. R.: Stjepan Škorić, Spasoje Škorić, Milan Mojić, Mihajlo Marinković, Gjoko Božić, Jovan Šarić, Stanko Panić, Rado Krstić, Pero Pejić, Ranko Rafailović, Gjoko Tomanić, Cvijetin Matić, Stevan Božić, Simo Malić, Marko Sekulić, Mihajlo Ostojić, Rajko Maksimović, Milan Matić Joco Rankić, Gjoko Rončević, Pero Vujić, Gjojo Božić, Stanko Kostić, Andrija Ristić, Iko Gajić, Nikola Postić, Jovo Jovanović, Ranko Mirkanović, Diko Stokić, Lazo Ošapović, Pero Rintić, Gjoko Božić. Bilježnik — Gemeindenotär: Božo Milanović.

Budimlić Japra.

(Kot. Sanski most — okr. Bihać.)

Org. općina sastojeći se od 12 sela, i to: Budimlić-Japra sa 392 srp.-pr. i 317 musl., Cele sa 144 srp.-pr. i 2 musl., Duge Njive sa 113 srp.-pr., Halilovci sa 191 srp.-pr. i 101 musl., Mala Ruiška sa 641 srp.-pr., Johovica sa 287 i Marim sa 191 srp.-pr. stanov. Oružnička postaja. Opća narodna osnovna škola. Srpsko prav. crkva. Mekteb. Leži na potoku Japri. 3 *km* udaljeno mjesto Halilovci sa naslagama azbesta. 30 *km* od Sanskog-mosta, 35 *km* od Bos. Novog. Veličanstven položaj. Izdašan lov na zeceve.

Budimlić Japra.

(Bez. Sanski most — Kr. Bihać.)

Org. Landgemeinde bestehend aus 12 Ortschaften, u. zw.: Budimlić-Japra mit 392 s.-o., 317 isl., Cele mit 144 s.-o., 2 isl., Duge Njive mit 113 s.-o., Halilovci mit 191 s.-o., 101 isl., Mala Ruiška mit 641 s.-o., Johovica mit 287 s.-o., Marini mit 191 s.-o., Slatina mit 229 s.-o., Zenkovići mit 89 s.-o., 160 isl., Mrkalje mit 273 s.-o., Hadrovci mit 161 s.-o., 5 isl., Kozin mit 242 s.-o. Einw. Gend.-Posten. Allg. Elem. Schule. S.-o. Kirche. Mekteb. Budimlić Japra am Japrabache; 3 *km* weit der Ort Halilovci mit Asbestlagern; 30 *km* von Sanskimost; 35 *km* von B. Novi. Prachtvolle Lage. Ausgiebige Hasenjagd.

Bugojno.

Organiz. gradska općina.

(Kot. Bugojno — okr. Travnik.)

1942 stanov. Kotarski ured. Kotarski sud. Baždarnica a bačve. Željeznička stanica. Oružničko vodno zapovjedništvo. Oružnička postaja. ✉ i brz., Razdjel financ.

Bugojno.

Organis. Stadtgem.

(Bez. Bugojno — Kr. Travnik.)

1942 Einw., Bezirksamt, Bezirksgericht, Faßeichstätte, Eisenbahnstation, Gendarm.-Zugskommando, Gendarm.-Postenkommando, ✉ u. T., Finanzwachabt., Gemeinde-

straže. Općinski ured. Općinski ambulatorij. Ljekarna. Kotarsko vijeće. Kotarska poljoprivredna zadruga. Kotarski žitni hambar. 4 narodne osnovne škole. 3. čitaonice. Gor. Vakuf 18 *km*, Dol. Vakuf 12 *km*, Kupreš 27 *km*, Travnik 48 km, Jajce 47·5 *km*. Livno 75 *km*. Prozor 43 *km* udaljen. S. g. t. 8·3° C.

Glavno zanimanje mjesnog stanovništva jest ratarstvo.

Marvogojstvo se podiže i širi mölltalskom pasminom, naročito u okolišu kot. ispostave Kupres, koji je svojim naravnim položajem za pomenutu pasminu osobito prikladan i služi već za dobavu dobrih križanacâ za neke kotareve u zemlji.

Zemljišna proizvodnja kotara iznaša pšenice 1,576.110 ok = 266.000 K, ječma 5,232.700 oka = 700.000 K, zobi 50.000 oka = 4.500 K, raži 226.380 oka = 28.600 K, mješanca 1,655.710 oka = 140.000 K, prosa 405.000 oka = 33.000 K, kukuruza 1,271.290 oka = 166.000 K, heljde 522.600 oka = 48.000 K, sijena 12,600.000 oka = 400.000 K, šljiva 900.000 oka = 54.400 K, krušaka 100.000 oka = 10.000 K, jabuka 10.000 oka = 1300 K, krumpira 4,000.000 oka = 200.000 K, kupusa 630.000 oka = 36.000 K ukupno 2,087.400 K.

Stanje marve: konja 9000 kom., rogate marve 11.000 kom., ovaca 100.000 kom., koza 13.000 kom., svinja 900 kom.

Nedeljni sajam je petkom. Godišnji vašar je 18. oktobra na koji se dotjera po prilici 2400 kom. rogate marve, 400 km. konja, 4000 kom. sitne stoke, 100 kom. svinja, a na nedeljne sajmove 150 kom. rogate marve, 50 kom. konja, 600 kom. sitne stoke i 20 kom. svinja.

Domaći industrijski proizvodi sastoje se u tekstilnim radnjama za vlastitu porabu.

U Maškari kod Gor. Vakufa je rudokop plave rude.

Općinsko vijeće. Načelnik: Remzibeg Abdalajbegović. Podnačelnici: Nine Pavlović, Risto Gjurendić. Zastupnici: Salihbeg Abdalajbegović, Bosto Tahir, Domaćinović Frano, Ilija Sandić, Niko Čolić, Zahid Šupa, Stjepan Subašić, Anto Kolowrat, Gjordjo Radović. Općinski tajnik: Nikola Popadić.

Općinska uprava. Počasni gradjani grada Bugojna: Vladin savjetnik vitez pl. Madurowitz; kotarski predstojnik Jeftomir Zaharić. Dr. Josef Fóglar, kotarski nadliječnik, und Dr. Eugen Molnár, kotarski predstojnik. — Općinske financije: Vrijednost općinskog imutka 95.200 K; općinski dugovi 68.729 K 40 h. — Glavne svote zaključnih računa za g. 1914: Primitak 43.424 K 82 h; izdatak 41.201 K 74 h. Glavni iznos proračuna za g. 1914: Prihod 39.400 K; izdatak 38.933 K. — Vatrogastvo: Dobrovoljno vatrogasno društvo. — Rasvjeta grada: Petrouljem, 70 žarulja. — Opskrba vodom za piće: Izvorima, 70 zdenaca. — Voda za ostalu potrebu dovodi se cievima po cijelom gradu iz potoka. — Općina Bugojno potrošila je na osnovne škole u g. 1914. 7854 K.

Novčani zavodi: Srpska štedionica, Hrvatska težačka blagajna, Hrvatska seljačka zadruga za štednju i zajmove, Kotarska pripom. zaklada.

amt, Gemeindeambulatorium, Apoth., Bezirksrat, Stiz der landw. Bezirksgenossenschaft, Bez.-Getreidespeicher, 3 Elem. Volkssch., 4 Lesevereine, Gor. Vakuf 18 *km*, Dol. Vakuf 12 *km*, Kupreš 27 *km*, Travnik 48 *km*, Jajce 47·5 *km*, Livno 75 *km*, Prozor 43 *km* entfernt. M. J. T. 8·3° C.

Hauptbeschäftigung der Ortsbewohner ist Ackerbau.

Die Viehzucht hebt sich durch die Verbreitung des Mölltaler Schlages speziell im Expositurbereiche Kupres, welches vermöge seiner natürlichen Lage dem erwähnten Viehschlage besonders zusagt und bereits als Bezugsquelle gut gelungener Kreuzungsprodukte für einige Bezirke des Landes von Bedeutung ist.

Die Bodenproduktion des Bezirkes beträgt Weizen 1,576.110 Oka = 266.000 K, Gerste 5,232.700 Oka = 700.000 K, Hafer 50.000 Oka = 4.500 K, Roggen 226.380 Oka = 28.600 K, Halbfrucht 1,655.710 Oka = 140.000 K, Hirse 405.000 Oka = 33.000 K, Kukuruz 1,271.290 Oka = 166.000 K, Haide 522.600 Oka = 48.000 K, Heu 12,600.000 Oka = 400.000 K, Zwetschken 900.000 Oka = 54.000 K, Birnen 100.000 Oka = 10.000 K, Äpfel 10.000 Oka = 1.300 K, Erdäpfel 4,000.000 Oka = 200.000 K, Kraut 630.000 Oka = 36.000 K, zusammen 2,087.400 K.

Viehstand: Pferde 9000 St., Hornvieh 11.000 St., Schafe 100.000 St., Ziegen 13.000 St., Schweine 900 St.

Wochenmarkt in Bugojno jeden Freitag, Jahrmärkte am 18. Oktober mit einem Auftrieb von ca. 2400 St. Hornvieh, 400 St. Pferde, 4000 St. Kleinvieh, 100 St. Schweine und auf den Wochenmärkten von 150 St. Hornvieh, 50 St. Pferde, 600 St. Kleinvieh und 20 St. Schweine.

Hausindustriebetrieb besteht nur in Textilarbeiten für den eigenen Bedarf.

In Maškara bei Gor. Vakuf besteht ein Fahlerzbergbau.

Gemeinderat. Bürgerm.: Remzibeg Abdalajbegović. Vizebürgerm.: Nine Pavlović, Risto Gjurendić. Gem. R.: Salihbeg Abdalajbegović, Bosto Tahir, Domaćinović Frano, Ilija Sandić, Niko Čolić, Zahid Šupa, Stjepan Subašić, Anto Kolowrat, Gjordjo Radović. Gemeindesekretär: Nikola Popadić.

Gemeindewesen. Ehrenbürger der Stadt Bugojno: Regierungsrat Dr. Ritter v. Madurowicz; Bezirksvorsteher Jeftomir Zaharić. Dr. Josef Fóglar, Bezirks-Oberarzt, und Dr. Eugen Molnár, Bezirksvorsteher. — Gemeindefinanzen: Wert des Gemeindevermögens 95.200 K; Gemeindeschulden 68.729 K 40 h. — Hauptsumme des Rechnungsabschl. pro 1914: Einnahme 43.424 K 82 h; Ausgabe 41.201 K 74 h. Hauptsumme des Voranschlages pro 1914: Einnahme 39.400 K; Ausgabe 38.933 K. — Feuerlöschwesen: Freiwilliger Feuerwehrverein. — Stadtbeleuchtung: mit Petroleum, 70 Flammen. — Beschaffung von Trinkwasser: Quellenwasser, 70 Brunnen. — Nutzwasser wird durch Rinnen, welche durch die ganze Stadt führen, aus dem Bache geführt. — Gesamtaufwand der Gemeinde Bugojno für die Elementarschule pro 1914 7854 K.

Geldinstitute: Srpska štedionica, Hrvatska težačka blagajna, Hrvatska seljačka zadruga za štednju i zajm., Bezirksunterstützungsfonds.

Trgovci mješovitom robom: Baltić i Dimić, Avram Salom, Jozo & Marko Babić, Čedomir L. Jelić, Rudolf Gróf, Nikola & Anto Čolić, Remzibeg Abdalajbegović.

Trgovac željezom: Franjo Babić.

Lijekarnik: Theodor Heydušek.

Konfesionalni zavodi: Srp. prav. crkvena i školska općina. Predsjednik: Gjorgjo Radović, Islam. kotarska Vakufska Mearifkomisija, predst.: Rifat beg Sulejmanpašić, 1 rim. kat. crkva, 1 srp. prav. crkva, 1 džamija.

Škole: Opća narodna osnovna škola, katolička djevojačka škola Milosrdnih sestara, Mekteb.

Društva: Činovnička kasina od 1893., sa 50 članova. Hrvatska narodna čitaonica od 1900. sa 78 članova. Srp. pjevačko društvo „Javor“. Islamska čitaonica. Muslimanski klub. „Hrvatski Sokol“ od god. 1909 sa 63 člana. „Pododbor Prosvjete“ od god. 1908, sa 70 članova. „Podružnica hrvat. pot. društva Napredak“ od god. 1905, 50 članova. „Hrvatska narodna zajednica“ od god. 1908, 450 član. Voćarska škola sa površinom od 3 *ha* iz koje se podijeli narodu godišnje 8000 kom. oplemenjenih voćaka besplatno.

Svratišta: „Grand Hotel Grof“ Ludwiga Grofa, 15 soba, Franjo Freskura kraj kolodvora sa 10 soba.

Znamenita je velika novosagradjena općinska kuća (istočni štil).

Bugojno se izkazuje sa svojim veličanstvenim položajem u dolini Vrbasa, 575 *m* nad morskom površinom.

Cieli kotar je privlačiv i podesan za turiste, dobro zašumljeni gorski obronci u najbližoj okolici pružaju turistu kao i lovcu veliki užitak a u povjesnom pogledu isplati se izlet u po prilici 6 *km* udaljeni grad Prusac. Ovaj grad prije Ak-Hissar (bieli dvorac) zvan, je najstarija po Turcima sagradjena pogranična utvrda naprama nekadašnjoj granici Jajca te je u vrijeme pograničnih bitaka, koje su od 1463—1528 krajinom bjesnile, vrlo često kao turska operaciona točka nazivana. Poslje je grad igrao veliku ulogu kao sijelo moćnih turskih begova. Osobito zgodan teren za ribolov udicom na pastrve, bjelice i druge ribe.

Gemischtwarenhändler: Baltić et Dimić, Avram Salom, Jozo & Marko Babić, Čedomir L. Jelić, Rudolf Gróf, Nikola & Anto Čolić, Remzibeg Abdalajbegović.

Eisenwarenhändler: Franjo Babić.

Apotheker: Theodor Heydušek.

Konfessionelle Anstalten: Serb.-orth. Kirchen- u. Schulgemeinde, Obmann: Gjorgjo Radović, Islam. Bezirks-Vakuf-Mearifkommission, Obmann: Rifat beg Sulejmanpašić. 1 röm.-kath. Kirche, 1 ser.-orth. Kirche, 1 Moschee.

Schulanstalten: Allgemeine Elementarschule, katholische Mädchenschule der Barmherz. Schwestern, Mekteb.

Vereine: Beamtenkasino seit 1893, 50 Mitglieder. Kroatischer Volksleseverein „Hrvatska narodna čitaonica“ seit 1900, 78 Mitglieder. Serbischer Gesangsverein „Javor“. Islamitischer Leseverein. Muslimanski klub. „Hrvatski Sokol“ seit 1909, 63 Mitglieder. „Pododbor Prosvjete“ seit 1908, 70 Mitglieder. „Podružnica hrvat. pot. društva Napredak“, seit 1905, 50 Mitglieder. „Hrvatska narodna zajednica“ seit 1908, 450 Mitglieder. Obstbaumschule mit einem Flächenausmaß von 93 *ha* und werden jährlich bis 8000 Stück veredelte Obstbäumchen an die Bevölkerung gratis verteilt.

Hotel: „Grand Hotel Gróf“ des Ludwig Gróf, 15 Passagierzimmer; Franz Freskura, neben dem Bahnhof, mit 10 Passagierzimmern.

Sehenswert ein großes neuerbautes Gemeindehaus (orientalischer Stil).

Bugojno zeichnet sich durch seine prachtvolle Lage im Vrbastale aus, 575 *m* über dem Seespiegel.

Der ganze Bezirk ist anziehend und lohnend für Touristen, die reichbewaldeten Gebirgsstöcke seiner nächsten Umgebung bieten sowohl dem Touristen als auch dem Jäger großen Genuß und in geschichtlicher Beziehung ist ein Ausflug nach der ca. 6 *km* entfernten Burg Prusac sehr lohnend. Diese Burg, früher Ak-Hissar (das weiße Schloß) genannt, ist die älteste von Türken erbaute Grenzburg gegen die einstige Grenzlinie von Jajce und wird in den Grenzkämpfen, welche von 1463—1528 die Krajina durchtobten, sehr häufig als türkische Operationsbasis genannt. Auch später spielte sie eine hervorragende Rolle als Sitz mächtiger Begs. Besonderes Terrain für Angelfischerei auf Huchen, Forellen, Aeschen.

Bukvik.

Organiz. seoska općina.

(Kot. Brčko — okr. Tuzla.)

19 prinadležna mjesta, i to: Bjela lat., Bjela kal., Bjela krist., Bukovac, Bukvik gr., Bukvik dl., Cerik, Dubrave (hrvatska seljačka zadruga Dubrave, predst. Rafo Barešić), Garice, Grbavica, Radić dl., Skakava dl., Skakava gr. gr. mahala, Skakava gr. dl. mahala, Ulice (hrvatska seljačka zadruga Ulice, predst. O. Franjo Kulić), Vitanović dl., Vitanovic gr., Vukšic. 8247 pretežno kat. stan., 4 osnovne škole tu, u Bijeli, u Ulicama i Dubravama.

Bukvik.

Organis. Landgem.

(Bez. Brčko — Kr. Tuzla.)

19 dazu gehörige Ortschaften, u. zw.: Bjela lat., Bjela kal., Bjela krist., Bukovac, Bukvik gr., Bukvik dl., Cerik, Dubrave (kroat. Bauernbund Dubrave, Präses Rafo Barešić), Gorice, Grbavica, Radić dl., Skakava dl., Skakava gr. gr. mahala. Skakava gr. dl. mahala, Ulice (kroat. Bauernbund Ulice, Präs. P. Franjo Kulić), Ulović, Vitanović dl., Vitanović gr., Vukšić. 8247 überwiegend kath. Einw., 4 Elementarschulen dortselbst, in Bjela, in Ulice und in Dubrave.

Općinsko vijeće — Gemeinderat. Načelnik — Bürgerm.: Marić Stjepan. Podnačelnik — Vizebürgerm.: Bajić Ilija. Zastupnici — Gem. R.: 28 člana — 28 Mitglieder. Bilježnik — Gemeindenotär: Peter Macca.

Bulatovci kod Zvornika.

(Kot. Zvornik — okr. Tuzla.)

Mjesto je rasijano. Od Zvornika 22 *km*, od Tuzle 31 *km* daleko. 904 musl. i 203 srp.-pr. stanovnika; leži na glavnom drumu izmegju Tuzle i Zvornika. 2 mekteb. Han sa 3 putn. sobe. Poštansko sabiralište.

Busovača.

(Kot. Fojnica — okr. Sarajevo.)

Organizovana seoska općina sa 982 stanov., od kojih 560 kat., 368 musl. i 54 srp. prav., ☙ i B. Busovača je na glavnoj cesti Sarajevo—Bosn. Brod, od istoimene željez. stanice 4 *km* udaljena. Oružničko postajno zapovjedničtvo, 1 kat. crkva, 1 srp.-prav. crkva, 1 džamija, 1 medresa, opća narodna osnovna škola, dobrovoljno vatrogasno društvo, proizvodnja uglja i švelera, ratarstvo i pčelarstvo (sekcija zemalj. pčelar. udruženja za B. i H.). God. vašar na 20. i 21. aug. (krupnom i sitnom stokom). Tjedni sajmovi petkom i nedjeljom. Pilane: Risto Ivanišević, Pašo Imamović. — U okolici se nalaze alkalička muriat. rudna vrela, no njima se niko ne iskorišćuje. Društva: Hrvatska narodna čitaonica. Hrvatska gospodarstvena zadruga. Srpska zemljoradnička zadruga.

Bulatovci bei Zvornik.

(Bez. Zvornik — Kr. Tuzla.)

Zerstreut liegende Ortschaft. Von Zvornik 22 *km*, von Tuzla 31 *km* entfernt. 904 muh. u. 203 serb.-orth. Einw., an der Hauptstraße zwischen Tuzla u. Zvornik. 2 Mekteb. Han mit 3 Fremdenzimmern. Postablage.

Busovača.

(Bez. Fojnica — Kr. Sarajevo.)

Organis. Landgem. mit 982 Einw., darunter 560 Kath., 368 Muh. und 54 Orient.-orth. ☙ und T. Busovača an der Hauptstraße Sarajevo—Brod, ist von der gleichnamigen Eisenb.-Stat. 4 *km* entfernt. E. u. T., Gend.-Postenkommdo., je 1 kath. u. 1 orth. Kirche, 1 Moschee, 1 Medresse, allg. Elementarschule, freiw. Feuerwehr, Kohlen- u. Schwellenerzeugung, Ackerbau, Vieh- und Bienenzucht (Sektion des bienenwirtschaftl. Zentralver. f. B. u. H.), Jahrmarkt am 20. und 21. August (Groß- und Kleinviehauftrieb), Wochenmärkte Freitag und Sonntag. Sägewerke: Risto Ivanišević, Pašo Imamović. — In der Umgebung alkal.-muriat. Mineralquellen, die aber nicht ausgebeutet werden. Verein: Hrvatska narodna čitaonica. Hrvatska gospodarstv. zadruga. Srpska zemljoradnička zadruga.

Općinsko vijeće — Gemeinderat: Načelnik — Bürgerm.: Josip Čondra. Podnačelnik — Vizebürgm.: Avdo Ekmeščić. Zastupnici — Gem. R.: R. Šakić Marko, Ivoš Mijo, Jurić Ivo, Ekmeščić Rasim, Huso Travnjak, Marko Kulić, Prusac Ivo, Škoro Stipo, Vujica Ivo, Čosić Jago, Laštro Anto, Arapović Mato, Baručija Mušan, Milinović Jozo, Marinić Franjo, Petrović Niko. Bilježnik — Gemeindenotar: Ivan Sudar.

Butmir (pokraj Ilidža)

na desnoj obali željeznice.

(Kot. Sarajevo.)

13 *km* od Sarajeva udaljen, 199 musl., 25 ist. prav., 107 rim. kat. stanov., 1 mekteb., 1 džamija. Zemaljska ratarska i voćarska škola. Zemaljska poljoprivredna stanica, unajmljena od tvornice šećera u Usori. Veliko mljekarstvo. Gojidba povrća i tvornica špirita. Ribarstvo pastrvama. Više turskih kafana. Dvorac Nuredinbega Azabagića.

Butmir (nächst Ilidže).

am rechten Ufer der Željeznica.

(Bez. Sarajevo.)

13 *km* von Sarajevo entfernt, 199 muh., 25 orient.-orth., 107 röm.-kath. Einwohner. 1 Mekteb, 1 Moschee, 1 landesärarische Acker- und Obstbauschule. Landesärarische landwirtschaftl. Station, gepachtet von der Zuckerfabrik Usora, großer Milchwirtschaftsbetrieb, Gemüsebau u. Spiritusfabrik, Forellenfischerei. Mehrere türkische Kaffeebuden. Villa des Nuredinbeg Azabagić.

Bužim.

(Kot. Bos. Krupa — okr. Bihać.)

Nova džamija. Stari dvorac, porodično sjedište grofovske obitelji Keglevića i Jelačića.

715 musl., 1 rim. kat. stanov. Oružnička postaja. 1 medressa, 1 mekteb.

Mjesto, koje na cesti Otoka—Vrnograč leži, jest isključivo muslimanskim življem nastanjeno. Grad je divno sa dvostrukim bedenima opasan. Glavni je grad (tvrgja) opkoljen visokim četverokutnim bedemom, kojeg nadvisuju četiri okrugle na ćoškovima se nalazeće kule i sadržaje u sebi ruševine, kasnije sagradjene džamije. Isto tako izvanjski četverokutni nasip ima na ćoškovima od samog kamena načinjenu bastiju. Na srušenoj gradskoj kapiji nalazila se je ploča sa natpisom u gla-

Bužim.

(Bez. Bosn. Krupa — Kr. Bihać.)

Neue Moschee, altes Schloß, der Stammsitz der gräflichen Familie Keglevich und Jelačić.

715 muham., 1 kath. Einw., Gendarm.-Posten, je 1 Medresse und Mekteb.

Der Ort, an der Straße Otoka-Vrnograč liegend, ist ausschließlich von Muhamedanern bewohnt. Die Burg ist ein großartig angelegter doppelter Wallbau. Die Hauptburg, von einem viereckigen hohen Wall umgeben, wird von vier runden Ecktürmen überragt und schließt die Ruinen einer später eingebauten Moschee ein. Der gleichfalls viereckige Außenwall hat an den Ecken je eine massive polygone Bastei. Über dem verfallenen Burgtor befand sich eine Platte mit glagolitischer

golici, koja je sada pohranjena u muzeju u Zagrebu. Godine 1575. bi pod Ferhadbegom od Turaka zauzet, 1578. po Khevenhülleru od Turaka otet, no naskoro im opet pade u ruke. Dvorac je po svoj prilici sagradjen početkom XV. stoljeća. Jedan manji, isto tako znameniti dvorac leži 1 sat zapadno kod Jezerskog. Ovo je stara mala dvorska konjušnica sa visokom okruglom kulom, koja je valjda još u XIII. stoljeću sagragjena. Ovaj stari dvorac proširiše Turci sa nepravilnim četverokutnim nasipom sa omanjim kulama od samog kamena.

Čajnice.

(Kot. Čajnice — okr. Sarajevo.)

Organiz. gradska općina sa 1538 stanov. od kojih su 924 musl., 556 srp. prav., 50 kat., 5 israel. i 3 evang. Islamski izborni kotar br. 9 III. kurije (kotari Čajniče, Foča i Višegrad). Narodni zastupnik: Ibrahim ef. Rašidkadić iz Goražda. Srp. prav. izborni kotar br. 21 III. kurije (kotari: Čajnice, Foča, Rogatica i Višegrad). Narodni zastupnik: Pop Gavro Gašić iz Sarajeva.

Čajniče leži na brdovitoj crnogorici zasagjenoj strmini na potoku Janjini i glavnoj cesti Sarajevo-Plevlje. Kotarski ured. Kotarski sud. Općinski ured. ✉ i T. Najbliža željezn. stanica je Ustiprača-Goražda 32 *km* daleko.

Grad leži 800 *m* visoko, od Goražde 19·9 *km* udaljen, vodi živahan trgovački pogranički promet sa novopazarskim sandžakom. Čajniče je na glasu kao srp. prav. hodočašće. Ovo hodočasno mjesto pohadja — osobito na obe Gospojine — više hiljada hodočasnika iz Bosne, Srbije i Sandžaka Novog pazara. Mjesto ima 1 srp. prav. crkvu, rim. kat. kapelu, 3 džamije. Oružnička kotarska postaja. Opća narodna osnovna škola. Srp. prav. konfesionalna škola. Reform. mekteb. Medresa. Razdel car. i fin. straže. Kasina i čitaonica. Predsjedn.: Kot. nadveterinar Stjepan Mikšić. 1 islam. čitaonica (Kiraethana). 1 islam. antialkohol. društvo sa imenom: Ittifakul-Islam (islam. sloga), 1 pčelarska sekcija. Pastrvogojstvo. Svaki utorak tjedni sajam. Općinski ambulatorij. Vatrogasno odjelenje. Najbolja voda za piće u cijeloj zemlji. Izdašno pećinasto vrelo iz tesanca kamena sa pupčastim kipom pok. poglavara zemlje gen. kaval. baruna pl. Appela. „Appelovo vrelo“ nakon što je g. 1911 sagrađen vodovod proviđa prodolni grad pitkom vodom. Brdoviti dio grada dobira ove godine novi vodovod iz 4 *km* udaljenih izvora Braha i Jasenovac.

U sjenovitim šumama sela Bezujna nalazi se pitomo kestenje te se voćarstvo osobito jabuka i kasne vrsti krušaka podiže.

Divni položaj grada u zaklonici od vjetra, dražesna okolica, imenito raznovrsni sjenoviti nasadi novo uredjenog „Parka Alborija“, kojima se udobno pristupiti može, kao i izvanredno ugodna ljetna klima čine Čajnicu najposjećenijim ljetnim boravištem, u koje se od kako je otvorena željeznica Sarajevo-istočna granica od stanice Ustiprača samo za 4 sata stigne. Vriedno je ići u okolicu na izlete, osobito do klanca Metaljke 12 *km* udaljenog, sa vješto položenom a kroz četinjaču vodećom glavnom cestom. Izdašan lov na srne i divlje svinje. Na potoku Janjina ima 7 pilana, koje znatnu množinu rezanog drva proizvadjaju i koje se većim djelom izvaža. „Drvarska udruga“ proizvagja godišnje 4000—6000 m^3 rezane robe.

Inschrift, welche gegenwärtig im Museum zu Agram aufbewahrt wird. Sie wurde 1575 unter Ferhadbeg von den Türken erobert, 1578 von Khevenhüller den Türken entrissen, kam aber bald wieder an sie. Die Burg dürfte zu Beginn des XV. Jahrhunderts entstanden sein. Eine kleinere, nicht minder interessante Burg befindet sich eine Stunde westlich bei Jezersko. Es ist dies ein alter kleiner Burgstall mit hohem runden Bergfort, dessen Entstehung vielleicht in das XIII. Jahrhundert reicht. Diese alte Burg erweiterten die Türken durch einen unregelmäßig viereckigen Wallbau mit niederen massiven Türmen.

Čajnice.

(Bez. Čajnice — Kr. Sarajevo.)

Organis. Stadtgem. mit 1538 Einw., davon 924 Muh., 556 Orth., 50 Kath., 5 Isr., 3 Evang. Islamitischer Wahlbezirk Nr. 9 der III. Kurie (Bezirke: Čajniče, Foča und Višegrad). Abgeordneter: Ibrahim ef. Rašidkadić aus Goražda. Serb.-orth. Wahlbezirk Nr. 21 der III. Kurie (Bezirke: Čajniče, Foča, Rogatica und Višegrad). Abgeordneter: Pop Gavro Gašić aus Sarajevo.

An einer mit Nadelholz bestockten Berglehne am Janjinabach u. der Hauptstraße Sarajevo—Plevlje gelegen. Bezirksamt, Bezirksger., Gemeindeamt, ✉ u. T.; nächste Eisenbahnstation — Ustiprača-Goražda — 32 *km* entfernt.

Die Stadt liegt 800 *m* hoch, von Goražde 19·9 *km* entfernt, hat regen Grenzhandelsverkehr mit dem Sandžak Novipazar. Čajniče ist ein berühmter s.-o. Wallfahrtsort, welcher namentlich an beiden Frauentagen von vielen tausenden Wallfahrern aus Bosnien, Serbien u. dem Sandschak Novipazar besucht wird. Der Ort hat 1 serb.-orth. Kirche, röm.-kath. Kapelle, 3 Moscheen. Gend.-Bezirksposten, allg. Elementarsch., serb.-orth. konfessionelle Schule, Reformmekteb, Medresse, Zoll- und Finanzwachabt., 1 Kasino- u. Leseverein. Präses: Ob. Bez. Tierarzt Stefan Mikšić. 1 isl. Leseverein (Kiraëthana), 1 isl. Antialkoholverein mit dem Namen: Ittifakul-Islam (islam. Einigkeit), 1 bienenwirtschaftl. Sektion, Forellenzucht, jeden Dienstag Wochenmarkt, Gemeindeambulatorium, Feuerlöschkorps. Bestes Trinkwasser im ganzen Lande. Mächtige gefaßte Felsenquelle in Quadersteinen mit dem Reliefbildnis des Landeschefs weiland G. d. K. Frh. v. Appel. Die „Appelquelle“ versorgt die Talstadt durch die im J. 1911 neuerbaute Wasserleitung mit Trinkwasser. Die Bergstadt erhält heuer eine neue Wasserleitung von der 4 *km* entfernten Braha- und Jasenovacquelle.

In den Laubwaldungen der Ortschaft Bezujno kommt die Edelkastanie vor u. nimmt die Obstkultur, namentlich jene der Äpfel- und Birnspätsorten, stetig zu.

Die herrliche windgeschützte Lage der Stadt, die reizende Umgebung, namentl. die abwechslungsreichen, schattigen und bequem zu erreichenden Anlagen des neu angelegten „Alboriparkes“, sowie das außerordentlich angenehme Sommerklima prädestinieren Čajnice zu einer der gesuchtesten Sommerfrischen, welche infolge Eröffnung der Bahn Sarajevo-Ostgrenze von der Station Ustiprača in bloß 4 Stunden zu erreichen ist. Lohnende Ausflüge in die Umgebung, besonders nach dem 12 *km* entfernten Grenzorte „Metalkasattel“ auf der meisterhaft angelegten, durch herrliche Nadelwaldungen führenden Hauptstraße. Ergiebige Jagd auf Rehe und Schwarzwild. Am Janjinabache wird auf 7 Sägewerken ein namhaftes

Tvrtka Biankini iz Zadra ima u državnim šumama Kovači i Stakorina veliku zalihu drva, nšljed čega se je nadat velikoj razmahi drvne industrije u ovom kotaru.

Povjesno: Čajniče je od Turaka osvojena godine 1415.

Općinsko vijeće: Počasni gragjani: G. od pj. Eugen barun Albori i Geza Barcsay od Nagy Barcsa. Načelnik: Prašo Mustajbeg. Podnačelnik: Samujilo Davidović. Zastupnici: Salih Sultanović, Smajlović Mujaga, Alaga Smajilović, Ragib ef. Memišović, H. Hasanaga Foča, Zarija Zečević, Novica Kovačević, Adam Grladinović.

Nepokretni imetak općine (opć. zgrada, ambulatorija i t. d.) iznosi 40.000 K. U proračunu za 1914 predvidjen je izdatak od 16.334 K te primitak od 16.570 K. Za narodnu osnovnu školu doprinosi općina godišnje 4000 K, a u zdravstvo 2000 K.

Bilježnik: Miloš Papić.

Hotel: Karlo Wagner, 6 soba, dobro konačište.

Musl. kreditna za druga za trgovinu i obrt.

Znatnije trgovački firme: Društvo trgovine drvom Čajnice.

Trgovci mješovitom robom: Hadži Suljaga Velić, Sinovi Šerifage Smajilovića, Rade Jovanović, Veljo Milović, Veljo Petronić, Hasan Hodović, Ejub Huković.

Quantum Schnittholz erzeugt und zum größten Teile exportiert. Die Holzhandelsgesellsch. „Drvarska udruga“ erzeugt jährlich 4000—6000 m^3 Schnittware. Die Firma Biankini aus Zara hat in den Staatsforsten Kovači und Stakorina große Holzbestände erstanden, wodurch ein größerer Aufschwung der Holzindustrie in diesem Bezirke erhofft wird.

Geschichtliches: Čajniče wurde 1415 von den Türken erobert.

Gemeinderat: Ehrenbürger: G. d. J. Eugen Frh. v. Albori u. Géza Barcsay de Nagy-Barcsa. Bürgerm. Prašo Mustajbeg. Vizebürgm. Samujilo Davidović. Gem. R. Salih Sultanović, Smajlović Mujaga, Alaga Smajilović, Ragib ef. Memišević, H. Hasanaga Fočo, Zarija Zečević, Novica Kovačević, Adam Grladinović.

Das Immobilarvermögen der Gemeinde (Gemeindehaus, Ambulatorium etc.) beträgt 40.000 K. Im Voranschlage pro 1914 sind Ausgaben im Betrage von 16.334 K und Einnahmen von 16.570 K vorgesehen. Für die allg. Elementarschule trägt die Gemeinde jährlich 4000 K bei, für das Sanitätswesen 2000 K.

Notar: Miloš Papić.

Einkehrgasthof: Karl Wagner, 6 Fremdenzimmer, gute Unterkunft.

Isl. Genossenschaft für Handel u. Gewerbe.

Hervorragende Handelsfirmen: Holzhandelsgesellschaft Čajnice.

Gemischtwarenhändler: Hadži Suljaga Velić, Šerifaga Smajilović Söhne, Rade Jovanović, Veljo Milović, Veljo Petronić, Hasan Hodović, Ejub Huković.

Čapljina.

(Kot. Stolac — okr. Mostar.)

Organiz. gradska općina sa 1614 stanov. i to: 805 kat., 439 musl. i 370 srp. prav. Od Ljubuškog 17·5 *km* a od Stolca 25 *km* udaljena.

Čapljina leži na desnoj obali rieke Neretve na podnožju brda Gradine. Naprama istoku i jugu ravan, inače brežuljast i gol predjel. Kotarska ispostava. Duhanski odkupni ured. Raz- djel financ. straže. Oružnička postaja. ✉ i B. Opća narodna osnovna škola i mekteb. Veliki duhanski magazini. Po izgradnji željeznice u Dubrovnik zadobila je Čapljina veće značenje. God. 1899 izkopan je u blizini Čapljine dobro usčuvani rimski kastrum kod Mogorila i pod nadzorom kustosa dra. Patscha sasvim. Takodjer je i naseobina, koja se tomu priključuje, već djelomično iskopana. Ovo je najznamenitija iskopina u okolici i jest najbolje uzdržani rimski kastrum, koji je do sada odkriven. Takodjer je i naseobina, koja se tomu priključuje, već djelomično izkopana. Ovo je najznamenitija izkopina u okolici i jest najbolje uzdržani kastrum, koji je dosada odkriven. Nedaleko od ceste naprama Ljubuškom kod Kravice veliki vodopad rijeke Trebižata. Na lievoj obali rieke Neretve je velika močvara Hutovo blato sa dobrim ribolovom i raznim vrstima čapalja. Obilat lov na patke, šljuke i jerebice.

Počasni gragjani: Odjelni predstojnik Barun Pittner. — Kot. predstojnik: Alfred pl. Makanec.

Općinsko vijeće: Načelnik: Ahmetaga Fazlagić. Podnačelnik: Mirko Vego. Zastupnici: Šime Mrčić, Grgo

Čapljina.

(Bez. Stolac — Kr. Mostar.)

Organis. Stadtgem. mit 1614 Einw. u. zw. 805 Kath., 439 Muh. u. 370 Orth. Von Ljubuški 17·5 *km*, von Stolac 25 *km* entfernt.

Čapljina liegt am rechten Narentaufer am Fuße des Gradinaberges, M. H. 9 *m*. Gegen Osten u. Süden flaches, sonst hügeliges und kahles Terrain, Bezirksexpositur, Tabakeinlöseamt, Finanzwachabteilung, Gendarmerieposten, ✉ u. T., E., allgemeine Elementarschule und ein Mekteb. Große Tabakmagazine. Durch den Ausbau der Bahn nach Ragusa hat Čapljina größere Bedeutung erlangt. In der Nähe von Čapljina wurde im Jahre 1899 ein gut konserviertes römisches Kastrum bei Mogorilo ausgegraben und unter der Leitung des bewährten Kustos Dr. Patsch ganz bloßgelegt. Auch die sich daran anschließende Zivilansiedlung ist bereits teilweise ausgegraben. Diese Ausgrabung gehört zu den interessantesten Sehenswürdigkeiten der Gegend und ist überhaupt das besterhaltene Castrum Romanum das bisher aufgedeckt wurde. Unweit der Straße nach Ljubuški bei Kravica großer Wasserfall des Trebižatflusses. Am linken Ufer der Narenta großer Sumpf Hutovo Blato mit bedeutendem Fischfang und Reiherkolonien. Reiche Jagd auf Enten, Schnepfen und Steinhühner.

Ehrenbürger: Sektionschef Baron Pittner. — Bezirksvorsteher: Alfred v. Makanec.

Gemeinderat: Bürgerm.: Ahmetaga Fazlagić. Vizebürgm.: Mirko Vego. Gem. R.: Šime Mrčić, Grgo Jakiša

Jakisa, Franc Dujmović, Marko Kvesić, Miško Vego, Muhamedbeg Fazlagić, Jusuf Graho, Boško Andrić, Luka Čorluka.

Opć. liečnik: Upražnjeno.

Bilježnik: Jozo Ševelj.

Crkveni god je na 26. decembera svake godine; u Neretvi prama Metkoviću i u Hutovskom blatu se ribari.

U god. 1903. sagradila je općina čapljinska ćupriju preko Neretve sa troškom od 50.000 K.

Čardak.

(Kot. Gradačac. — Okr. Tuzla.)

606 r. kat. stanovnika. Zadruga sestara djetića Isusa, sa rim. kat. crkvicom i školom. Od Gradašca 7 *km* udaljen.

Cazin.

(Kot. Cazin. — Okr. Bihać.)

Organiz. gradska općina sa 1853 isključivo musl. stanov.

Kotarski ured, kotarski sud, kotarska bolnica sa 24 kreveta, oružnička postaja. ✉ i brz. Najbliža željez. stanica je Bos. Novi. 1 opća narodna osnovna škola, 1 medresa, 1 mekteb. Razdjel financ. straže, 1 džamija, 1 veliki isl. reform. mekteb, dobrovoljno vatrogasno društvo. Znatna pogranična trgovina sa Hrvatskom. Godišnji vašari padaju na 5., 6. i 7. maja. Tjedni sajam petkom. Put u Peći kroz takozvanu krajinu vodi mjestimice mimo gajeva pitomih kestenja, vrijedno za turiste.

Cazin je bio nekoć jedna od najboljih turskih utvrda, od čega su samo još ostanci uzdržani. Zidovi su upotrebljivani kao kamenolomi za novogradjevine. U godini 1575 po Ferhadbegu zauzet, u 1578. po Khevenhülleru opet predobit, ali naskoro povraćen.

Općinsko vijeće: Načelnik: Murat eff. Toromanović. Podnačelnik: Murataga Pozderac. Zastupnici: Omanović Ibrahimaga i Mehaga, Omeraga Alagić, Hase Murić, Muho Berber, H. Mehmed Toromanović. Bilježnik: Ibrahim Durić.

Općinsko svratište: 7 soba.

Spomena vrijedne trgovačke tvrtke u Cazinu: Alaigć Omeraga, Tosumaga Budimlić i Manojlo Sudčević.

Čelebić.

(Kot. Foča. — Okr. Sarajevo.)

Ima 261 stanov., m. v. 1100 *m*; počivališna tanica na putu Foča—Plevlje, ✉ i T.

Udaljen je 27 *km* od Foče, dobro uzdržani kroz jelovu šumu vodeći put za jašioce spaja ga sa Foćom i Plevljem. Oružnička postaja, občinski ured, srp.-prav. crkva, opća narodna osnovna škola. Lov na srne, medvjede, divlje svinje, vukove; u Rijeci i Tari ribarenje pastrva; marvogojstvo, put od Čelebića u Plevlje vodi pokraj Velike Ljubične 2239 *m* nad morsk. površ. te pruža ova

Franc Dujmović, Marko Kvesić, Miško Vego, Muhamedbeg Fazlagić, Jusuf Graho, Boško Andrić, Luka Čorluka.

Gemeindearzt: Unbesetzt.

Gemeindenotar: Jozo Ševelj.

Kirchtag 26. Dezember jährlich; auf der Narenta gegen Metković und in Hutovo Blato wird die Fischerei betrieben.

Im Jahre 1903 hat die Gemeinde Čapljina eine Brücke über die Narenta mit einem Kostenaufwande von 50.000 K erbaut.

Čardak.

(Bez. Gradačac. — Kr. Tuzla.)

606 kath. Einwohner, Kongregation der Schwestern „Vom Kleinen Jesu", mit röm.-kath. Kapelle u. Schule. Von Gradačac 7 *km* entfernt.

Cazin.

(Bez. Cazin — Kr. Bihać.)

Organis. Stadtgem. mit 1853 fast ausschließlich muh. Einw.

Bezirksamt, Bezirksgericht, Bezirksspital mit 24 Betten, Gendarmerieposten, ✉ u. T. Nächste Bahnstation Bosn. Novi. 1 allgem. Elementarschule, 1 Medresse, 1 Mekteb, Finanzwachabteilung, 1 Moschee, ein großer islam. reformierter Mekteb, freiw. Feuerwehr. Ansehnlicher Grenzhandelsverkehr m. Kroatien, Jahrmärkte am 5., 6., 7. Mai; Wochenmarkt jeden Freitag. Der Weg nach Peći durch die sogen. Krajina führt stellenweise an Hainen von Edelkastanien vorüber, turistisch lohnend.

Cazin war einst eine hervorragende türkische Grenzfestung, von der aber nur mehr die Substruktionen erhalten sind. Das Mauerwerk wurde als Steinbruch für die verschiedenen Neugebäude benützt. Sie wurde von Ferhadbeg 1575 erobert, 1578 von Khevenhüller wieder erobert, aber bald abgetreten.

Gemeinderat. Bürgerm.: Murat eff. Toromanović. Vizebürgermeister: Murataga Pozderac. Gem. R.: Omanović Ibrahimaga und Mehaga, Omeraga Alagić, Hase Murić, Muho Berber, H. Mehmed Toromanović. Gem.-Notar: Ibrahim Durić.

Gemeindehotel: 7 Passagierzimmer.

Hervorragende Handelsfirmen in Cazin: Alagić Omeraga, Tosumaga Budimlić und Manojlo Sudčević.

Čelebić.

(Bez. Foča — Kr. Sarajevo.)

261 Einw., M. H. 1100 *m*; Raststation auf der Route Foča—Plevlje, ✉ u. T.

27 *km* von Foča entfernt, mit einem gut erhaltenen, durch Tannenwald führenden Reitweg mit Foča und Plevlje verbunden. Gendarmeriepostenkommando, serb.-orth. Kirche, allg. Elementarschule. Viehzucht. Jagd auf Rehe, Bären, Wildschweine, Wölfe; in der Rijeka und Tara Forellenfischerei. Der Weg von Čelebić nach Plevlje führt nahe der Velika Ljubična 2239 *m* über dem Meeres-

visina krasan pogled na Sandžak od Novopažara, Crnugoru s Durmitorom i na bosansko gorje i to na Maglić, Volujak i Zelengoru.

Čelić.

Org. seoska općina.

(Kot. Brčko. — Okr. Tuzla.)

Pripadležna mjesta, i to: Brujik, Brezje, Brusnika, Bučje, Čelić, Drienča, Humci, Jablanica, Kozjak (srpska zemljoradnička zadruga u Kozjaku, predst. Pero Nešković), Lukavica, Mačkovac, Miladići, Mirosavci, Navioci, Piperi, Pirkovci, Ratković, Vakuf, Velino selo, Vražići. 2 opće narodne osnovne škole, i to u Čeliću i Jablanici (spada u opć. područje) i 4 mekteba, 3 džamije, oružn. postajno zapovjedništvo. — 9376 stanov., gotovo isključivo muslimani. Voćarstvo. Najbliža ✉ i T. u Brčkom.

Opć. vijeće: Načelnik: Gjulaga M. Ahmetović. Podnačelnik: Abadžić Pajo. Zastupnici: 28. Bilježnik: Grga Prpić.

Čemerno.

(Kot. Gacko. — Okr. Mostar.)

Ima telefonsku svezu sa Avtovcem, 250 srp. prav. stanov. Na najvažnijoj točki važnog puta s vojničkog gledišta Gacko-Foča. 17 *km* od Gackog, 72 *km* od Foče, 108 *km* od Mostara, 124 *km* od Dubrovnika udaljeno. Veličanstveno brdsko selo, sa svih strana zašumljeno, uedju gorskim obroncima Volujakom i Lebršnikom. M. v. 1329 *m*. S. g. t. samo 5° C., divokoze i srne nalaze se u Gredelju, Jabuci i Volujaku no ipak se drže kao za pričuvu.

Čevljanovići.

(Kot. Sarajevo.)

Skrajnja stanica šumske željeznice od Vogošće. Rudnik mangana Bosnia. Ispiranje rude je u Semizovcu.

Gostiona: Franjo Sedlaček sa nkonačištem.

Citluk.

(Kot. i okr. Mostar.)

Seoska općina na putu Mostar—Ljubuški nsred plodnog zemljišta. 14.700 rim. kat. stanovnika. Od Mostara 24, od Ljubuškog 16 *km* udaljeno. Pošta, oružnička postaja, odjel financ. straže i osnovna škola.

Vrlo dobro vinarstvo i voćarstvo. Zemljoradnička zadruga. Vinari i trgovci: Braća Musa. U občini Blatnici francusko društvo vadi mrki ugljen, ne radi više.

Gostinčar i trgovac mješovite robe: Stipo Soldo.

Dabar.

(Kot. Sanskimost. — Okr. Bihać.)

Leži na nizbrdici planine Mrežnice, na visoravni 460 *m*, srp. prav. crkva, konfesionalna srp. prav. osnovna škola. Velika špilja sige. Pomodna čatrnja; južno graniči Dabar riekom, koja obiluje pastrvom.

spiegel vorbei, und bietet die Höhe eine wunderbare Aussicht auf den Sandžak von Novibazar, auf Montenegro mit dem Durmitor und die Gebirge Bosniens, und zwar Maglić, Volujak und Zelengora.

Čelić.

Organis. Landgem.

(Bez. Brčko — Kr. Tuzla.)

Dazu gehörige Ortschaften, u. zw.: Brujik, Brezje, Brusnika, Bučje, Čelić, Drienča, Humci, Jablanica, Kozjak (srpsko zemljoradnicka zadruga in Kozjak, Präs. Pero Neškovič), Lukavica, Mačkovac, Miladići, Mirosavci, Navioci, Piperi, Pirkovci, Ratković, Vakuf, Velino selo, Vražići. 2 allg. Elementarschulen, u. zw. in Čelić und Jablanica (gehört zum Gemeindebereiche) und 4 Mektebs, 3 Moscheen, Gendarmeriepostenkommando. 9376 Einw., fast ausschließlich Muhamedaner. Obstkultur. Nächstes ✉ u. T. Brčko.

Gemeinderat. Bürgerm.: Gjulaga M. Ahmetović. Vizebürgerm: Abadžić Pajo. Gem. R. 28. Gemeindenotär: Grga Prpić.

Čemerno.

(Bez. Gacko — Kr. Mostar.)

Telephonverbindung mit Avtovac; 250 serb.-orth. Einw. Am höchsten Punkte des militärisch wichtigen Grenzweges Gacko-Foča. 17 *km* von Gacko, 72 *km* von Foča, 108 *km* von Mostar, 124 *km* von Ragusa entfernt. Großartige Gebirgslandschaft, von allen Seiten bewaldet, inmitten der Bergriesen Volujak und Lebršnik. M. H. 1329 *m*, M. J. T. nur 5° C., Forellen in dem Sutjeskabache, Gemsen- und Rehreviere in Gredelj, Jabuka, Volujak, jedoch Jagdreservatgebiet.

Čevljanovići.

(Bez. Sarajevo.)

Endstation der Montanbahn von Vogošča. Manganbergwerk der Gewerkschaft Bosnia. Die Erzwäsche befindet sich in Semizovac.

Gasthaus: Franz Sedlaček, mit Unterkunft.

Citluk.

(Bez. u. Kr. Mostar.)

Dorfgemeinde, auf der Straße Mostar Ljubuški inmitten des fruchtbaren Brotnjogebietes gelegen. 14.700 meist r.-kat. Einw.; von Mostar 24, Ljubuški 16 *km* entfernt; Postamt, Gendarmerieposten, Finanzwachabt., Elementarschule.

Sehr ergiebiger Wein- und Obstbau. Landwirtschaftl. Bauerngenossensch. Weinbauer u. Händler: Braća Musa. Im Gemeindegeb. Blatnica Braunkohlengewinnung durch ein französisches Syndikat, derzeit aufgelöst.

Gastwirt und Gemischtwarenhändler: Stipo Soldo.

Dabar.

(Bez. Sanskimost — Kr. Bihać.)

Am Abfall der Mrežnica planina, auf einem Plateau, 460 *m*, or.-orth. Kirche, konf. serb.-orth. Elementarsch. Große Tropfsteinhöhle. Moderne Zisterne, südlich vom forellenreichen Dabarflusse begrenzt.

Derventa.

Org. grad. opć.

(Kot. Derventa. — Okr. Banja Luka.)

Derventa leži na Ukrini, u humkastom vanredno plodnom kraju, ima 1237 kuća, 1121 stanar. stranki, 5350 stanovnika, i to 3061 musl., 1362 kat., 728 srp.-prav., 58 evang. i 137 jevr. Sjedište kot. ureda, kot. suda, vojnopostajnog zapovjedništva, oružn. postaje vodnog zapovjedništva, razdjela financ. straže. 🕭 i T., bos.-herc. željezn. gragjevne sekcije br. I., opć. bolnice. Školstvo: muška preparandija sa konviktom, 1 opća narod. dječ. osnovna škola, 1 srp.-prav. konf. osnovna škola, 1 nar. osnovna djev. škola sestara milosrdnica i 6 mekteba. 1 rim.-kat., 1 srp.-prav. crkva, 3 džamije. Društva: Isl. Kiraethana. Zemljoradn. kot. zadruga. Sekcija pčelarskog centr. društva za Bosnu i Hercegovinu. Expos. priv. zemaljske banke. Ispostava hrvatske banke i štedionice, d. dr. u Bos. Brodu. Srpska banka, d. dr. Hrvatska štedovna i prednjmovna zadruga sa ogr. jamst. Bos. tvornica štapova. Paromlin i parna tkaonica Berka & Dragutin Mach. — M. v. 150 *m*. S. g. t. 9·9° C.

Derventa je važna kao trgov. mjesto za žito, stoku i šljive. U Derventu imade općinski pašnjak u prostornom iznosu od 7000 dunuma.

Ovdje se obdržavaju 25. i 26. marta, 28.—30. avgusta te 18. i 19. oktobra gotovo najveći godišnji vašari u zemlji. Četvrtkom sedmični sajam. U Derventu se svake godine obdržavaju velike konjske utrke.

Na tjednim i godišnjim vašarima prodalo se god. 1910: 4360 volova, 4638 krava, 3516 junadi, 1022 teleta, 96 bakova, 1854 konja, 10980 krmadi, 3084 ovce i 942 koze za ukupnu svotu od 1,954.265 kruna.

Grad, koji imagjaše malu tvrgju, pade zajedno s Posavinom pod Osmanlije. 1687 bi opet otet od karlovačkog generala, isto tako 1717 od Petrascha, te 1737 no uvijek zamalo potpade opet pod tursku vlast.

Derventa.

Organis. Stadtgem.

(Bez. Derventa — Kr. Banjaluka.)

Derventa liegt an d. Ukrinaflusse in außerordentlich fruchtbarem Hügelland, hat 1237 Häuser, 1121 Wohnparteien u. 5350 Einw., darunter 3061 Muh., 1362 Kath., 728 Orthod., 58 Evang. und 137 Isr. 1 Bez.-Amt, 1 Bez.-Ger., 1 Militärstationskomm., 1 Gend.-Zugs- u. Postenkommando, 1 Finanzwachposten, 🕭 u. T., b. h. Staatsbahnerhaltungssektion Nr. I, Gemeindespital. Den Unterricht besorgen: Die männliche Lehrerpräparandie mit Konvikt, 1 allg. Elementarknabenschule, 1 Elementarmädchenschule der Barmh. Schwestern und 6 Mektebs. 1 röm.-kath., 1 or.-orth. Kirche und 3 Moscheen, Muham. Leseverein (Kiraëthana), landw. Bezirksgenossenschaft, Sektion des bienenwirtschaftl. Zentralvereines, Expositur der priv. Landesbank, Filiale der kroat. Bank u. Sparkassa, A. G. Bos. Brod, Serb. Bank A. G., Kroat. Sparkassa, Bosn. Stockfabrik, Dampfmühle und Dampfweberei Berka & Karl Mach. — M. H. 150 *m*, M. J. T. 9·9° C.

Derventa ist wichtig als Handelsplatz für Getreide, Vieh u. Pflaumen. In Derventa ist eine Gemeindehutweide in einem Flächenausmaß von 7.000 Dunum.

Hier findet auch am 25. und 26. März, 28. bis 30. August, dann am 18. und 19. Oktober einer der größten Jahrmärkte des Landes und jeden Donnerstag ein Wochenmarkt statt. In Dervent werden jedes Jahr große Pferdewettrennen abgehalten.

Auf den Wochen- und Jahrmärkten wurden im Jahre 1910 verkauft: 4360 Ochsen, 4638 Kühe, 3516 Jungvieh, 1022 Kälber, 96 Stiere, 1854 Pferde, 10.980 Schweine, 3084 Schafe und 942 Stück Ziegen um den Betrag von 1,954.265 Kronen.

Die Stadt, welche eine kleine Festung hatte, kam mit der Posavina in die Gewalt der Türken. 1687 wurde sie vom Karlstädter General erobert, ebenso 1717 von Petrasch und 1737, kam aber jedesmal wieder in türkischen Besitz.

Opć. vijeće. — Gemeinderat. Načelnik — Bürgerm.: Abdulaheffendić Šemsibeg. Podnačelnici — Vizebürgerm.: Nine Dujmić, Gavro Jovanović. Zastupnici — Gemeinder.: Ibrišagić Pašaga, Begović Miralembeg, Mulabegović Smailbeg, Hadžihasanović Sulejmanbeg, Šajnović Pero, Kostić Nikifor, Mulabegović Mahmutbeg, Osmanbegović Osmanbeg, Jakimir Mizinović, Pero Ivkić.

Grad. liječnik — Stadtarzt: Dr. Josef Grünberg.

Bilježnik — Gemeindenotär: Paul Sečkar.

Počasni gragjani — Ehrenbürger: Zdenko Graf Rumerskirch, Bezirksvorsteher Béla v. Marich, Dr. Elias Mayer, Franz Marencsik, Regierungsrat Ernst F. Bardasch, Kommerzialrat Hugo Herzfelder, k. u. k. Hauptmann Crnko, Bezirksvorsteher Josef Sümegh.

Stanje općine.

Financije: Zaključni račun za 1915: primici K 139.372·45, izdaci K 139·205·97, od toga u školske svrhe K 28.813·40. Opć. imutak u nepokretninama, institucijama i humanitarn. uredbama K 438.700.

Gemeindewesen.

Finanzen: Schlußrechnung pro 1915: Einnahmen K 139.372·45, Ausgaben K 139.205·97, darunter für Schulzwecke K 28.813·40, Gemeindevermögen an Immobilien, Institutionen und Wohlfahrtseinrichtungen K 438.700.

Advokati: Aurel Kudrna i Dr. Risto Božić. Civilgeometer: Alois Hočevar u. Jaroslav Horak.

Hotel — Hotel: Hill, 6 soba — 6 Zimmer.

Znatnije firme — Hervorragende Firmen in Dervent: Uzeirbeg Alibegović, Sohn des Rustanbeg, Jovo R. Kostić, Brüder Gojko i Dujko Ružojčić, Braća (Brüder) Marko u. Ivo Petrić, Rade Vujadinović, Pero Bošković, Daniel Cvjetićanin, Braća (Brüder) Ferhatbeg und Sulejmanbeg Porobić, Lewy D. Pesach, Petar Grozdarević, David L. Pesach, Hermann Deutsch, Gavro Jovanović, Josef L. Pesach, Ignatz Katz, Nine Dujmić.

Knjižar — Buchhändler: Stjepan Mičić.

Fotograf — Photograph: Josef Svačko.

Doboj.

(Bez. Tešanj — Kr. Banja Luka.)

Organisierte Stadtgem., 3640 Einw., u. zw. 1765 Muh., 1126 Kath., 358 Orth., 101 Isr., 18 Evang. und 10 griech. Kath.

Doboj liegt an der Bosna mitten in Gärten auf 151 *m* M. H. und ist eine wichtige strategische Position, weil es den Zugang in das südliche Bosna- und in das östliche Sprečatal beherrscht. Hier kreuzen sich auch die Hauptstraßen Sarajevo — Bosn. Brod und Banjaluka — Doboj — Tuzla. Politische Expositur, Militärstationskommando, Gendarmeriepostenkommando, Finanzwachabteilung und Finanzwachkommissariat, E. Abzweigung auf die Doboj-Dol. Tuzla - Siminhan - Eisenbahnstrecke. Hotel vis-à-vis dem Bahnhofe (Hotelier Johann Streitz). Verpachtet an den Miroslav Filetin. ☞ u. T., allg. Elementar-Knaben- und Mädchenschule, Medresse, neue röm.-kathol. Jubiläumskirche mit Pfarrhof, Islamitischer Leseverein (Kiraethana), Kroatischer Leseverein. Hrvatski Sokol. Zweigverein des Flugrad. Getreide- und großer Pflaumenhandel (in der Periode 1910/11 wurden 4.735 *q* gedörrte Pflaumen im Werte von 103.050 K exportiert). Jeden Freitag und Sonntag Wochenmarkt. Expositur der priv. Landesbank.

Doboj wird von einer imposanten Burgruine überragt und spielte in der Kriegsgeschichte wiederholt eine Rolle. So wurde es im J. 1697 vom Prinzen Eugen und im J. 1717 vom General Petrasch erobert. Die österreichische Okkupationsarmee hatte hier im J. 1878 in der Zeit vom 16. August bis 14. September zahlreiche Angriffe der Insurgenten abzuwehren.

Die Burg Doboj ist nicht zu verwechseln mit Dobor an der Bosna bei Modrić.

Doboj ist am 11. August 1907 von einem großen Brandunglück heimgesucht worden. Das Feuer ist auf unaufgeklärte Weise in einem Dućan zum Ausbruche gekommen und fielen demselben circa 50 Häuser der Čaršija zum Opfer. Im darauffolgenden Jahre (1908) wurde die Brandstätte durch moderne Geschäftshäuser ausgebaut.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Mehmed Hadži Mujagić.

Vizebürgm. — Podnačelnik: Johann Streitz, Tošo Antonijević.

Gem. R. — Vijećnici: Stefan Schmidt, Hafiz Abdulah Rudanović, Gjuro Vujković, Milan Peaković, Ivan Sokolović, H. Mustafa Steta, Ahmedaga Mulalić, Josip Angelus und Osmo Arifović.

Gemeindenotär — Bilježnik: Vacant.

Stadtarzt: Dr. Simon Loewy.

Gemeindehebamme: Marie Irrgang.

Die Gemeinde hat zwei Schulgebäude, ein Gemeindehaus, zwei Fleischbänke und zwei Schlachthäuser, welche solid gebaut sind. Stand der Gemeindefinanzen mit Ende 1911 70.000 K; der Wert unbeweglichen Eigentums über 73.000 K, erworben durch Gemeindeeinnahmen. Im Jahre 1911 wurden 14 Gemeinderatssitzungen abgehalten. Der Einlauf betrug 1145 Geschäftsstücke. Trinkwasser für die untere Stadt wird von einem Brunnen der Staatsbahnen, für die Čaršija aus Hausbrunnen bezogen. Die Aktivierung der Wasserleitung und elektrischen Beleuchtung der Stadt Doboj ist mit einem Kostenaufwande von 293 000 K im Zuge. Die Schulerhaltung sowie die Bezüge der Lehrer (6 Personen) im jährlichen Gesamtbetrage von 10.570 K werden aus Gemeindemitteln gedeckt. Im Jahre 1910/11 haben 140 Knaben und 70 Mädchen die Schule besucht. Gemeindeeinnahmen 1911 57.044 K, Ausgaben 50.117 K.

Dobrlin (Industrieort).

(Bez. Bos. Novi — Kr. Banja Luka.)

☞, E., Endstation der ungar. Staatsbahn und Anfangsstation der Militärbahn nach Banjaluka und Entladestation der Dratseil- und Schleppbahn von Lješljani (der Kohlenindustrie-Aktiengesellschaft „Una") hat 1200 überwiegend serb. Einw., M. H. 109·48 *m*. Gendarmeriepostenkommando. Die Firma Otto Steinbeis hat hier ein imposantes Sägewerk mit Dampfbetrieb und elektrischer Beleuchtung aufgeführt. Das zur Verarbeitung gelangende Holz wird auf der Sana zugeflößt. Elementarschule deutscher und serbokroatischer Sprache auf Kosten der genannten Firma. Hotel des Sägewerkes Steinbeis mit 8 Fremdenzimmern.

Ortsvorsteher: Mihajlo Turudija.

Abonnentenverzeichnis des öffentlichen Telephonnetzes in Dobrlin.

Nr.	Name	
1	Öffentliche Sprechstelle	mit interurbanem
2	Steinbeis, Otto & Ko.	Anschluß in Sisseк.

Dobrun.

(Bez. Višegrad. — Kr. Sarajevo.)

Nichtorgan. Landgemeinde mit 1558 Einw. (691 Muh., 424 serb. orth.) Station der Bahn Sarajevo-Ostgrenze, Postablagestelle. 1 serb. orth. Pfarre mit schöner durch Fresken geschmückter Kirche, serb. konf. Schule, 1 Džamia, Mekteb Ibtidaja. Prachtvolle romantische Umgebung.

Dolac bei Sarajevo, Station der Landesbahn.

Industrie-Ortschaft bei Sarajevo, 5 *km* von Sarajevo, an der Straße nach Ilidže gelegen, mit zirka 700 Einwohnern.

Seifen-, Kerzen- und Fettwarenfabrik der Aktiengesellschaft „Vila"; eine große Dampfwalzmühle; Liquerfabrik des Abraham Isak Papo; „Pehar" erste bosnische Obstbrennerei; Konservenfabrik und Unternehmung für Obstverwertung; Spiritusreservoir der Tuzlaer Fabrik; Kanditenfabrik der Firma Sumbulović et Kajon.

Hierselbst befindet sich die „Čengić Vila", in welcher anläßlich der Okkupation der Armee-Oberkommandant Feldzeugmeister Baron Philipović mit seinem Generalstabe sein Quartier aufgeschlagen hatte.

Gasthäuser: Anton Wolfram, Marie Prossen, Jovanka Dokić.

Domaljevac.

(Bez. Gradačac — Kr. Tuzla.)

An der Straße Šamac—Brčko von Šamac 13 *km* entfernt, 2156 r. k. Einwohner, r. k. Kirche u. Pfarramt. Allgem. Elementarschule. Sliwowitzbrennereien u. Zerealienhandel bei Ivo Grzić u. Gavro Gregurović.

Domanović.

(Bez. Stolac — Kr. Mostar.)

✆ u. T., 274 Einw. Liegt auf dem Plateau „Dubrava" an der Hauptstraße zwischen Mostar und Metković. M. H. 175 *m*. Abzweigung der Straße nach Stolac. Militärstationskommando. Gendarmeriepostenkommando, 1 Mekteb. Allgem. Elementarschule. Hier haben i. J. 1878 größere Gefechte stattgefunden. Nächste Bahnstation Čapljina 8 *km* entfernt. Gasthaus: Karlo Kossuta.

Weinhändler: Karl Kossuta.

Interurbane Telefonstation u. Finanzwachabteilung.

Südöstlich circa 5 *km* von Domanović in einer romantischen Weingegend Pronj-Dubrave befindet sich die 1857 gebaute und vom jetzigen Pfarrer Dr. Vide Putica renovierte katholische Kirche mit geräumigem altertümlichem Pfarrhause.

Die Kirche besitzt eine große Glocke. Geschenk der Kaiserin Maria Anna.

Dragaljevac.

Landgem.

(Bez. Bjelina — Kr. Tuzla.)

1404 Einw., fast ausschließl. Orthodoxe. Gemeindeamt. Elementarschule. Militärpostablage. Nächste ✆ u. T. Bjelina, nächste E.- und Schiffahrtsstation Brčko.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Petrić Rajo.
Vizebürgm. — Podnačelnik: Vasilić Vasilije.
Gem. R. — Zastupnici: Lukic Gjoko, Mandić Nikola, Mičić Stevo, Ruzičić Gjoko, Stevanović Gjojo, Kokanović Mitar, Jokšić Pero, Krbanjević Milan, Kojić Jovo, Glišić Stajo, Mitrović Mićo, Mihajlović Pano, Miljenović Rado, Jovo Jović, Perić Rado, Gjokić Miljen, Jovićić Cvjetin, Jovanović Risto, Trifković Marijan, Jović Gjojo, Bakaljić Pero, Andjić Stanko, Gjokić Nikola, Stević Risto, Gjorgjić Stevo, Novaković Milan, Lejić Vaso, Glišić Alexa, Gjokić Bogdan, Vidovic Stokan.
Gemeindenotär — Bilježnik: Milovan Obradović.

Drvar.

Organ. Stadtgemeinde.

(Bez. Bosn. Petrovac — Kr. Bihać.)

2605 Einw.

Bezirksexpositur, Post- u. Telegr. -Amt, Gemeindeamt, Forstverwaltung, Gendarmerieposten, Zoll- und Finanzwache, 2 Elementarvolksschulen, 1 Knaben- u. 1 Mädchenschule, 1 Spielschule der Firma Otto Steinbeis, 1 private Elementarschule der Firma Otto Steinbeis, Werkspital, Gemeindeambulatorium mit 2 Betten, 1 serb.-orth. Kapelle.

450 *m* Seehöhe, von Petrovac 28·5 *km*, von Bihać 83 *km*, von Knin 78 *km* entfernt, an der Straße Petrovac—Grahovo—Knin gelegen. Holzindustriebetrieb der bosnischen Forstindustrie-Aktiengesellschaft Otto Steinbeis mit einer 297 *km* langen Waldbahn von Knin nach Prijedor und in die Waldungen des Klekovacagebietes. Cellulosefabrik (Otto Steinbeis). Vieh- und Heuexport nach Dalmatien. Fischerei und Jagd ergiebig. Viehzucht. Wochenmarkt jeden Dienstag, Jahrmarkt Ende Mai.

Die Umgebung von Drvar ist reich an Denkmälern aller Kulturperioden, prähistorische Wallburgen und Hügelgräber an den Anhöhen; eine Römerstraße durchquerte die Ebene und übersetzte den Unacbach (Meilensteine in Drvar und in der Crljevica). Schöne mittelalterliche Burg bei Visuć auf römischer Substruktion. Bogomilengräber häufig in der Umgebung. Der Mergel der Talsohle enthält viel versteinerte Konchylien. Herrliche Ausflüge in die Umgebung nach Oštrelj, Srnetica, Potoci, Čardak mit der Steinbeisbahn und durch den Anschluß der letzteren an die Militärbahn Mlinište-Jajce nach Jajce. Urwald — nach Resanovci zirka 16 *km* von Drvar zur Tropfsteinhöhle.

Bahnlinien der Steinbeisbahnen: Prijedor—Knin 232, Srnetica—Mlinište 50, Mlinište—Jajce 56, Waldbahnen 150 *km*.

Die Bahnbetriebsleitung mit ihren Büros befindet sich in Drvar.

Betriebsleiter: Warmesperger Ferdinand, ✻, R. ✠, Inspektor der b. h. Landes-

bahnen i. P.; Verkehrschef: Azlen Stefan; Verkehrskontrollor: Benčić Mirko und Weiss Franz; Verwalter: Rudolf Böhler; Stationsvorstand: Franjo Medak; Heizhausleiter: Wilhelm Meixner.

Abfahrzeiten für Personenzüge: ab Prijedor 11^{00}, an Srnetica 6^{30}, Drvar 11^{54}, Knin 5^{24}; ab Knin 12^{00}, an Drvar 6^{25}, an Srnetica 10^{35}, Prijedor 6^{10}; ab Srnetica 2^{00}, an Jajce 11^{38}; ab Jajce 7^{15}, an Srnetica 5^{49}.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Vakant.
Vizebürg. — Podnačelnik: Felix Wyszatycki.
Gemeinderäte. — Zastupnici: Florian Kottek; Eduard Hackel; Obrad Bajić; Dmitar Trninić.
Gemeindenotär — Bilježnik: Zorić Teodosije.
Hervorragende Kaufleute: Milan Mandić, Dušan Stanišić, Savo Kozomarić, Felix Wyszatycki.
Werkhotel mit 10 Passagierzimmern. — Hotel „Balkan“ mit 4 Zimmern, gute Küche.

Bosn. Dubica.

Organis. Stadtgem.

(Bez. Bosn. Dubica — Kr. Banja Luka.)

Bezirksamt, Bezirksgericht, Gend. Bezirkspostenkommando, Finanzwachabteilung. ☎, T. Nächste E. Kroat. Dubica 7 *km*, Banjaluka 90 *km*, Prijedor 35 *km* entfernt, 94·02 *m* M. H.; 3477 Einw. u. zw. 2547 Muham. 626 serb. ort., 285 röm. kath., 4 gr. kath., 15 Israeliten. Am rechten Unaufer gelegen und durch eine große Holzbrücke mit dem gegenüber liegenden Kroat. Dubica verbunden. Gegen Nordost breitet sich eine fruchtbare Ebene aus, vom Süden treten die Ausläufer des mit Wald bedeckten Kozaragebirges heran. Bedeutender Ackerbau und Viehzucht. Lebhafter Handelsverkehr. Große Vieh- und Pferdemärkte. Jahrmarkt 12.—14. Juli. Mehrere Schiffsmühlen. Modern eingerichtetes Schlachthaus für Exportschweine.

Jährliche Getreideproduktion des Bezirkes, vorwiegend Mais, Weizen, Gerste 10.000 *q* und Hafer, beträgt 754.620 Oka, Heu 12.000 *q*. Pferdestand ca. 4.000 Stück, darunter Kreuzungsprodukte landesärarischer Hengste, Rinder 22.000 Stück, darunter Mölltaler und Simentaler Kreuzung.

Der jährliche Getreideumsatz anläßlich der Wochenmärkte (jeden Samstag) beträgt 4.000 *q*, wobei das Exportgeschäft mit ca. 5.000 *q* nicht eingerechnet ist. Viehauftrieb 17.644 Rinder, 100 Schafe, 50 Ziegen, 5.000 Pferde, 20.000—27.000 Schweine.

Industrielle Unternehmen: Fabriksanlagen samt Dampfsäge der „Una“ Holzindustrie-Aktiengesellschaft, welche den Sitz der Direktion in Budapest V., Nádor utcza 16 hat. Jährliche Erzeugung 2200 Waggon.

Bedeutender Eier- und Geflügelexport.

Gemeinderat.

Bürgerm.—Načelnik: Šerić Ahmed.
Vizebürgm. — Podnačelnik: Konstantin Gajić.
Gem. R. — Zastupnici: Pašagić Šaćiraga, Ostoja Kosović, Hadža Husein Delić, Mehmed Dolić, Hasan Bečirović, Vojniković H. Jusuf; Mehmed Ali Šeferović, H. Omer Madjanac.
Gemeindenotär — Bilježnik: Rasim Mujčić.

Gemeindetätigkeit.

Gemeindevermögen 1916 an Immobilien 300.000 K. — Voranschlag pro 1917: Einnahmen 89.833 K, Ausgaben 87.000 K, für Schulzwecke 18.000 K, Arme 3.500 K, Sanität 10.880 K; Stadtbeleuchtung mit 90 Petroleumlampen.

Stadtarzt: Dr. Mustafa Kadić.

Hotel „Prizren“, neuerbaut, modern eingerichtet, 11 Passagierzimmer. Hotel „Kos“, 6 Zimmer. Einkehrgasth.: Vučenić, 2 Zimmer, Dragišić 4 Zimmer.

Hervorragende Handelsfirmen: Gemischtwaren- und Getreidehändler: Kosović Ostoja, Gajića Jove sinovi, Braća Cikota, Mataruga i drug, Misavljević Janko, Eisenhandlung; Viehhändler: Osman Kasapović. Geldinstitut: Serbische Sparkassa A. G. in Bos. Dubica.

Konfessionelle Anstalten: muhamedanische Vakufgemeinde. (Mutevelis: Hasim Čaušević, Mehmed Dolić). 1 serb.-orth. Kirchengemeinde, (Präs.: Jova R. Misaljević). Röm.-kath. Pfarre; (Pfarrer Dr. Ivan Balian). 3 Moscheen, 1 sr.-orth. Kirche, 1 röm.-kath. Kapelle. 1 mekteb Ibtidaja.

Schulanstalten: 1 allgemeine Elementarschule.

Vereine: — Družtva: Hrvatska zemljoradnička zadruga.

Geschichtliches: Bosn. Dubica war früher eine türkische Grenzfestung mit Kastell, wovon die Grundmauern heute noch sichtbar sind. Im Mittelalter gehörte es den Johannitern, dann den Herren von Zrin, die es 1538 an die Türken verloren. Seither fanden zwischen Österreichern und Türken hier zahlreiche Kämpfe statt. 1684 eroberten es die Österreicher, von Banus Erdödy befehligt, wurden aber von Husseinpascha 1690 daraus verdrängt und gaben es im Karlowitzer Frieden 1718 dauernd an die Pforte. Auch während des Okkupationsversuches unter dem Prinzen Hildburgshausen 1737—1739 wird Dubica wiederholt erwähnt. 26. August 1788 wurde es von Laudon erobert.

Ausflüge: Lohnend ist der Ausflug in die Kozara und Prosara planina (15 *km*), wo der Jäger ergiebige Niederjagd findet.

Ausgiebige Fischerei in der Una, Moštanica, Mlječanica, Rakovica und im Gradinabach.

Abonnentenverzeichnis des öffentlichen Telephonnetzes Bos. Dubica.

1* öffentliche Sprechstelle, Telephonzentrale, Telegraphenstation.
2*
3 Cikota braća.
4* „Una" Holzindustrie-Aktiengesellschaft.
5 Gemeindeamt.
6 Bezirksamt.
7 Serbische Sparkassa.
8 Mataruga i drug.
9 Bezirksgendarmerieposten.

Marktplatz, welcher 25.800 K kostete, Pflasterung und Straßenregulierung 35.000 K, Konakbau 139.000 K. Projektiert Wasserleitung, Gasbeleuchtung und Kanalisierung, ca. 300.000 K.

Dubrava—Kolonie Königsfeld.

(Bez. Bos. Gradiška—Kr. Banja Luka.)

Größere Ansiedlung von deutschen Protestanten aus Ungarn. Geschlossener Ort. — Landwirtschaft, Käserei des Jan Balt. Gasthaus und Gemischtwarenhandlung des Ivo Dujlović.

Duge.

(Bez. Prozor — Kr. Travnik.)

261 Einw., neben der Hauptstraße Rama-Prozor. Sehenswerte Wasserfälle des Dušćicabaches, welche in drei schmalen hohen Kaskaden über die Felsen stürzen. Handelsfirma: Mehmedbeg Dautbegović.

Eminovci.

(Bez. Sanski most — Kr. Bihać.)

388 serb.-orth. Einw. Am Hochplateau südlich der Straße Krupa—Sanskimost, am Abfall des Lisac auf einem Plateau, 538 *m* hoch gelegen. Serb.-orth. Kirche. serb.-orth. Schule, große moderne Zisterne,

Foča.

Organis. Stadtgem.

(Bez. Foča — Kr. Sarajevo.)

4432 Einwohner (3.230 Muslimanen, 887 Serben, 315 Andersgläubige), liegt 394 *m* über dem Meeresspiegel, mittlere Jahrestemperatur 9·3.

Am rechten Ufer der Drina und den beiden Ufern der Čehotina zwischen bewaldeten Gebirgsstöcken malerisch gruppiert, bietet Foča einen reizenden Anblick; von der nächsten Eisenbahnstation Ustipraća 45 *km* entfernt, führt die tadellose Bezirksstraße längs des linken Drinaufers durch ein landschaftlich abwechslungsreiches und fruchtbares Tal mit zahlreichen Obstanlagen.

Zivil- und Militärbehörden. — Schulen: Bezirksamt, Bezirksgericht, Gemeindeamt, Gemeindespital, Zollsteueramt, Tabakeinlösamt, Finanzwachkontrollsbezirksleitung, Finanzwachabteilung, Militär- und T., Gendarmeriezugs- und Bezirkspostenkommando, Militärstationskommando, Truppenspital, Militärbauaufsicht, Serb.-orth. Pfarramt, allgemeine Elementarschule mit dependierender Mädchenschule, 1 Medresse, 1 Reformmekteb, 7 Mektebs, 1 serb.-orth. Kirche, 17 Moscheen, 1 röm.-kath. Garnisonskirche (noch nicht vollendet).

Vereine: Bezirksunterstützungsfonds zur Hebung des bäuerlichen Wohlstandes, landwirtschaftliche Bezirksgenossenschaft.

Landwirtschaft: In dem Foćaer Bezirksbereiche sind alle Vorbedingungen zur Entwicklung von Pflanzenbau, Obstzucht und Nutztierzucht gegeben und es liegt daher im Interesse der Foćaner Behörden, an der Förderung lebhaftesten Anteil zu nehmen. Insbesondere weisen die Obstkulturen, was Menge und Vortrefflichkeit anbelangt, schon die günstigsten Resultate auf. So betrug die Bodenproduktion im Jahre 1912 zirka 150.000 *q* Halmfrucht, 12.645 *q* Mais, 31.450 *q* Kartoffel, 370.000 *q* Heu, 24.000 *q* Obst (darunter 1.100 *q* Exportäpfel), 100 Waggon Pekmes, und 4.000 *q* Tabak. In den Jahren 1910 und 1911 wurden in der Obstbaumschule der Bezirksgenossenschaft in Ustikolina über 20.000 veredelte Obstbäume ausgepflanzt. Außerdem besitzt dieselbe einen Mustergarten in Foča für alle Arten von Gemüse. Zur Hebung der Viehzucht wurde im Jahre 1911 ein Stieranschaffungsfonds gegründet und mit Hilfe desselben einige Zuchtstiere Wipptaler Rasse angekauft. Auf den ausgedehnten Alpenweiden (Krbljina, Treskavica, Zelengora etc.) gelangen alljährlich zirka 100.000 Stück Hornvieh und Schafe zum Auftriebe. Die Schweinezucht, vorherrschend Kreuzungen mit Berkshirezuchtebern und Yorkshire sowie Reinzucht dieser Rasse, macht erfreuliche Fortschritte.

Handel und Gewerbe: Wochenmärkte jeden Samstag. Alljährlich zu den serbischen Pfingsten im Juni und 27. bis 29. September Jahrmärkte mit Vieh- und Obsterzeugnissen, welche von den Bewohnern der Nachbargebiete im Sandžak und Montenegro lebhaft frequentiert werden. Handel und Gewerbe stand seinerzeit in hoher Blüte, wovon die derzeit noch aus zirka 500 Dućane bestehende Čaršija beredtes Zeugnis ablegt. — Erzeugung von landesüblichen Tuch- und Lodenstoffen (werden meist zu Kleidungsstücken verarbeitet); landesübliche Bez- und Teppichwebereien; Messerschmiede. — In früheren Zeiten blühte in Foča das Waffenschmiedhandwerk, insbesondere die Erzeugung weit und breit hochgeschätzter Handžars. — Um die Verhältnisse der Handel- und Gewerbetreibenden in materieller Beziehung zu verbessern, wurde ein Kreditinstitut

unter dem Titel: „Unterstützungsfonds für Handel und Gewerbe in Foča“ im Jahre 1906 mit einem Kapital von 9.000 K unter der Agide der Landesregierung gegründet. Der Bezirksunterstützungsfonds mit einem Kapital von 98.000 K, dem Reservefonds von 9.020 K 70 h und Sicherstellungsfonds zu Ende 1912 4.163 K und einem erweiterten Fondskredit bis zu 400.000 K, gewährleistet eine bedeutende materielle Besserung der landwirtschaftlichen Interessenten des Bezirkes. Die serbische sowie die moslimitische Bank, welche im Jahre 1911 in Aktiengesellschaften umgewandelt wurden, befinden sich in befriedigendem Entwicklungsstadium.

Touristik und Geschichtliches: Lohnende Ausflüge in die nächste Umgebung sind: nach Brod auf der 1906 in Angriff genommenen neuen Straße nach Gacko. In der Fortsetzung Suha (32 *km*) durch die wildromantische Sutjeskaklamm. Auf der Straße gegen Kalinovik (18 *km*) liegt die Ortschaft Rataj mit den Ruinen der Feudalburg der aus Kleinasien stammenden Čengićbegs, unweit davon das Felsengrab des hl. Vasilije und das reizend gelegene uralte türkische Industriestädtchen Jeleć, wo eine landesärar. Teppichweberei mit 33 Webstühlen (1 Lehrerin zirka 60 Arbeiterinnen) errichtet wurde. Derzeit Betrieb eingestellt. An der Hauptstraße Foča—Ustipraća, 12 *km*, liegt das wegen seiner uralten Moschee besonders bemerkenswerte Ustikolina (866 bis 889 der Hedschra erbaut, daher die älteste im Lande). Im Hintergrunde blickt der von zwei mächtigen Kulas flankierte Herrensitz der Čengićbegs „Odžak“ in das freundliche Tal der Koluna rijeka. Hervorragende landschaftliche Reize gewährt ein Ausflug zu Pferde über „Trovrh“ (herrliche Fernsicht) auf das montenegrinische Hochgebirge) nach Čelebić, von da zur wildromantischen, zwischen gigantischen Felswänden tief eingeschnittenen, die Grenze gegen Montenegro bildenden Taraschlucht und Rückreise über Hum-Bastasi.

25 *km* von Foča, in Jabuka—Ljalice, eine ausgiebige Quelle mit vorzüglichem Mineral- u. Kurwasser, welche aus Gemeindemitteln zum Kurgebrauche hergerichtet wurde. — Bergtouren nach Gradačka stijena (mit Kupferbergbau), Kmur, Crni vrh, Vukuša, Vućeva planina.

Einen lohnenden Ausflug bietet die Tour Foča—Sutjeskaklamm bis Suha. Von hier auf den 2387 *m* hohen Maglić oder über das Zelengora-Hochplateau durch Alpenweiden, zerklüfteten Karst und tausendjährigen Urwald nach Jeleć. Reich an Gemsen, Rehen, Bären, aber landesärarisches Wildschongebiet (V). Abschuß an die Erteilung der Bewilligung der Landesregierung und Erlag der gesetzlich normierten Taxe für jedes erlegte Stück gebunden. Außer verschiedenen älteren Bauwerken (Sahat Kula, Tekija-Medresse etc.) ist die große im Jahre 1549 erbaute Aladža-Moschee mit ihrem in schlanken Dimensionen gehaltenen Minaret, den edlen Formen der Kuppeln und den reichen ornamentalen Skulpturen und Fresken eine hervorragende Sehenswürdigkeit der altorientalischen Stadt Foča.

Foča war die erste türkische Niederlassung in Bosnien (1415); mehrere Dezennien vor der türkischen Okkupation Bosniens war es bereits Sitz eines türkischen Kadis und hieß „Hotče“, später war es eine Konzentrierungsstation der türkischen Truppen, der Sitz eines Paschas und im Tauschhandel mit Montenegro eine bedeutende Handelsstadt.

Kreisvorsteher:

Karl Anton Müller.

Gemeinderat.

Aufgelöst.

Ehrenbürger: Exzellenz Freiherr von Albori, Eugen v. Scheure, Generalmajor, Reg. Rat: Myron Ritt. v. Zarzycki.

Gemeindenotär — Bilježnik: Mehmedbeg Kurspahić. — Gemeindemonteur für die Instandhaltung der Wasserleitung Wenzel Večerak.

Gemeindewesen: Infolge der Kriegsereignisse fand keine Amtierung statt. Die Gemeinde besitzt eine komplette Ausrüstung für eine 28 Mann starke Feuerwehr. Schlachthaus neu adaptiert, Straßen und Wege reguliert. Marktplatz im Zentrum, Viehmarktplatz an der Čehotina. Stadtbeleuchtung mit 92 Petroleumflammen. Mit vorzüglichem reinen Quellenwasser versorgt die Stadt die im Jahre 1907 fertiggestellte moderne städtische Wasserleitung mit 18 öffentlichen Auslaufbrunnen und 80 Privatinstallationen. Gesamtaufwand für Schulzwecke 6450 K 20 h.

Hotel und Gasthäuser: Gerstls Hotel mit 24 Passagierzimmern, derzeit außer Betrieb, Restauration Rubätschek. Gasthaus Radeković, 2 Passagierzimmer.

Hervorragende Handelsfirmen:

Gemischtwarenhandlungen: Nika Hadživukovića sinovi, Braća Glodjaići, Njuhović Uzeijr, Sunarić Spasoja, Hadžialić H. Bećir, Hasić Ahmetaga.

Apotheker: Derzeit unbesetzt.

Spezereiwarenhandlungen: Hadživukovića sinovi, Braća Sokolovići.

Selcher: Vinšalek Alois.

Eisenhandlung: Brüder Babić.

Ziegeleien: Gjonlagić Avdaga.

Fojnica.

Organis. Stadtgem.

(Bez. Fojnica — Kr. Sarajevo.)

Bezirksamt, Bezirksgericht, ☎ u. T., Eisenbahnstation Visoko 33 *km*, 1327 Einw. (719 Kath., 631 Muh., 12 Orth., 378 Häuser, 383 Wohnparteien). Prächtige Lage in bewaldetem Talkessel, 570 *m* M. H. an der Fojnica. Altes Franziskanerkloster mit Archiv wertvoller alter Urkunden. Gendarmeriebezirkspostenkommando, 1 kath. Kirche, 3 Moscheen, 1 Medresse, röm.-kath. Pfarramt, allgemeine Elementarschule mit Mädchenhandarbeitskurs. Landwirtschaftliche Bezirksgenossenschaft. Hrvatska gospodarstvena zadruga. Kroatischer Verein „Rodoljub"; Islamit. Verein Kiraethana, Beamtenleseverein, Bienenzuchtverein, Bienenstockfabrik, Schwefelquelle, Ackerbau, Vieh- u. Bienenzucht, Holzhandel, Bergbau, Jagd auf Bären, Gemsen, Wildschweine, Fischerei. Für Touristen lohnende Ausflüge.

Jahrmarkt an den drei kath. Pfingsttagen, Wochenmarkt Mittwoch.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Niko Iličić.
Vizebürgm. — Podnačelnik: Mustafa eff. Husbašić.
Gem. R. — Zastupnici: Marjan Dragičević, Sudžuk Mulaga, Frano Alaupović, Anto Iličić, Ivo Kulier Ivin, Ruždija eff. Čohadžić, Asim eff. Rezaković.
Gemeindenotär — Bilježnik: Derviš eff. Saliagić.

Hotel mit 3 Passagierzimmern.

Empfehlenswerte Handelsfirmen: Ivica Kulier, Marko Kulier, Edhem Saliagić, Gebrüder Alaupović, Frano Alaupović i sinovi, Alkalay braća.

Sägewerke im Bezirke: Gebr. Alaupović produzieren 4000 m^3 Tannen- und Fichtennutzholz, Triftenbetrieb. Franziskanerkloster, Pächter: Alkalay Mordo, produziert 500 m^3 Tannennutzholz. Salihagić in Ostružnica 289 m^3. Fehim eff. Čohadzić 1000 m^3. Sämtliche Sägewerke exportieren nach der Hercegovina.

Bergverwaltung der oberungarischen Berg- und Hüttenwerks-Aktien-Gesellschaft. Produktion 50.000 *q* Erz, Export 50.000 *q*, Arbeiterzahl 100—160.

Geschichtliches: Fojnica hatte im Mittelalter, dank dem Erzreichtum seiner Umgebung, eine hervorragende Rolle inne und war Sitz einer der wichtigsten Ragusaner Handelsniederlassungen. An der Spitze des Gaues stand ein Knez, dessen Residenz die Burg Kozao am Fuße der Zec Planina war.

Reste alter Bergbaue, welche Eisen, Kupfer, Silber und Quecksilber lieferten, findet man allenthalben. Man hat sogar Überreste römischer Goldgruben entdeckt. Besonders wichtig war in türkischer Zeit die Eisengewinnung. In zahlreichen primitiven Hochöfen wurde das Erz geschmolzen und in den gleich daneben befindlichen Hammerwerken zu allen möglichen Gegenständen verarbeitet. Besonders wichtig als Spezialität von Fojnica war die Erzeugung von Nägeln. Diese volkstümliche Metallurgie ist heute gänzlich aufgegeben.

Das Kloster Fojnica ist das älteste in Bosnien und sozusagen das Herz des Katholizismus in Bosnien. In seinem Archiv befinden sich zahlreiche türkische Fermane, welche sich auf die Gerechtsamen der bosnischen Katholiken beziehen, die wichtigste darunter ist die von Fra Angelus Zvizdović vom Sultaneroberer Mechmed II. 1463 erwirkte Ahdname, durch welche den bosnischen Katholiken Religionsfreiheit zugesichert wird. Ein zweites wichtiges Denkmal ist das „Wappenbuch von Fojnica", eine alte Kopie eines von einem Pop Rubčić verfaßten Wappenbuches, welches die Wappen der hervorragendsten bosnischen Adelsfamilien der vortürkischen Zeit enthält. Das Kloster besaß auch eine wertvolle Kasula mit dem Corvinuswappen, welches von Sr. Majestät aber um 12.000 K angekauft wurde. Für den Erlös wurde die Kuppel der Klosterkirche erbaut.

Das Kloster besitzt eine ziemlich ansehnliche Bibliothek und ein kleines Museum mit Antiquitäten aus der Umgebung von Fojnica.

Am Wege zwischen Fojnica und Busovača im Zahorgebirge in der Gemeinde Pridola befindet sich die Ruine einer in eine Felswand eingebauten Burg, die nur mit hohen Leitern betreten werden kann und deren Ursprung noch nicht historisch ausgeforscht wurde. Im Volksmunde wird diese Burg Kastell genannt und diente in schweren Zeiten auch Franziskanern mit den Wertsachen des Klosters Fojnica als Zufluchtsort.

Fojnica bei Gacko.

(Bez. Nevesinje — Kr. Mostar) mit 370 serb. orth. Einw.

An der Straße Nevesinje-Gacko, 35 *km* von Nevesinje, 16 *km* von Gacko, ☎ u. T. Elementarschule, Gendarmerieposten-kommando. Bemerkenswert eine vorzügliche Quelle „Hercegovo vrelo".

Handelsfirmen: Risto Gjajić, Milovan Guzina.

Franz Josefsfeld.

(Bez. Bjelina — Kr. D. Tuzla.)

7 röm.-kath., 1163 evang. Einw. (deutsche Kolonisten). Finanzwache, evang. Kirche, Pfarrhaus und Pfarramt. Militär ☎ u. T., 1 Elementarschule. Hochentwickelte Landwirtschaft.

Bürgerm. — Načelnik: Friedrich Schumacher.
Vizebürgm. — Podnačelnik: Rudolf Brandner.
Gem. R. — Zastupnici: Georg Schuhmacher, Georg Schäfer, Friedrich Kraus, Johann Hild, Jakob Schwald, Gottfried Brumm, Jakob Schäfer, Josias Bussmann.
Gemeindenotär—Bilježnik: Ferdinand Ulreich.

Gabela.

(Bez. Stolac, Kr. Mostar, E. — Abzweigung der Eisenbahn in die Bocche di Cattaro.)

1053 Einw., liegt an der Narenta 4·5 *km* oberhalb Metković. Elementarschule, je 1 röm.-kath. und serb.-orth. Pfarrkirche. 68 *m* M. H. Tabakbau, Obstkultur, vorzügliche Melonen, welche zur Zeit der ottomanischen Herrschaft als Tribut an die Pforte gesendet wurden.

Gabela (vom ital. gabella, Zollamt) war im Mittelalter der wichtigste bosnische Zoll- und Handelsplatz und hieß Dveri oder Drijeva. Hier mußten die Karawanen, die von Ragusa kamen oder dahin gingen, die Zollschranke passieren und den Zoll entrichten. Das Zollamt war gewöhnlich an Ragusaner verpachtet. Ruinen von Türmen und Befestigungen bezeugen heute noch die Lage dieses Handelsemporiums. Drijeva war auch als Sklavenmarkt bedeutend.

Gabela wurde 1529 und 1558 von den Türken befestigt, 1693 von den Venezianern erobert, im folgenden Jahre aber von Sulejman Pascha durch neun Tage erfolglos belagert, aber 1715 von den Venezianern freiwillig aufgegeben, nachdem sie vorher die Festungswerke in die Luft gesprengt hatten.

Nahe bei Gabela am Norinbache auf dalmatinischem Gebiete sieht man die ausgedehnten Ruinen der zweitgrößten Römerstadt in Dalmatien, Narona.

Röm. kath. Pfarramt. Allg. Elementarschule mit Mädchenabteilung und landwirtschaftl. Lehrkurs.

Reiche Wachtel- und Rebhuhnjagd.

Gacko.

Organis. Stadtgem.
(Bez. Gacko — Kr. Mostar.)

Der Ort heißt auch Metohija, hat 1400 überwiegend muh. Einw., Bezirksamt, Bezirksgericht, Gendarmeriezugs- u. B.-Postenkommando, Bezirksspital, vereinigtes Zollsteueramt, Finanzwachkontrollbezirksleitung, landesärarische landwirtschaftliche Station, Tagbau auf Lignitkohle (Jahresproduktion ca. 2000 *q*), serb.-orth. Pfarramt, 9 serb.-orth. Kirchen, 4 Moscheen, Bezirksspital für 24 Kranke, Wochenmarkt jeden Samstag, allgem. Elementarschule, Mekteb. ☪ u. T. Serb. Sparkassa. Nächste Schiffsstation Ragusa 107 *km*, Bahnstation Trebinje 76 *km* und Mostar 91 *km* entfernt. 960 *m* über dem Meeresspiegel im von hohen Bergen umschlossenen fruchtbaren Gacko polje gelegen. M. J. T. 8·3 ° R.

Vereine: Učiteljsko družtvo narodnih osnovnih škola kotara Gacko-Nevesinje. Pododbor Gajret. Islamska čitaonica. Beamten-Leseverein.

Viehauftrieb auf Wochenmärkten beträgt jährlich zirka 400 Ochsen, 500 Kühe, 300 Jungvieh, 4000 Schafe, 1500 Ziegen, 350 Schweine, 200 Pferde. Die muh. Bevölkerung betreibt außer Ackerbau und Viehzucht. Teppichweberei als Hausindustrie. Die or.-orth. Bevölkerung züchtet Borstenvieh, zu welchem Zwecke sie von der Landesregierung Eber der Berkshirerasse erhielten. Die Viehzucht wurde durch die Einfuhr der Wipptaler Stiere besonders gehoben; auch wird ausgedehnte Schafzucht betrieben. Im Bezirke sind vorhanden 62.000 Schafe und 19.000 Ziegen mit Abkömmlingen von Romaszkan- und Karakul-Böcken und besteht ein reger Handelsverkehr mit Mostar und Ragusa. Seit 1913 sind 2 Jahrmärkte eingeführt, und zwar 15. Mai und 1. September jeden Jahres. 5 *km* entfernt liegt das Militärbarackenlager Avtovac, 5 *km* nordöstlich die großartig angelegte Talsperre Klinje mit 22 *m* hoher Sperrmauer, südöstlich die Burgruine Ključ, einstiger Sitz des bosnischen Großwojwoden Sandalj Hranić († 1415), welcher fast die ganze Hercegovina und Teile des angrenzenden Montenegros unter seiner Macht vereinigte. Gacko ist bekannt durch die blutigen Fehden unter der ottomanischen Regierung. Der historische „Duga-Paß" ist zirka 24 *km* entfernt auf montenegrinischem Gebiete.

Ausflugsorte: Talsperre Klinje, Avtovac, Burgruine Ključ, Čemerno, Nadinići; Ausgangspunkte: Baba pl. (Djed 1737 *m*), Bjelašica pl. (Bjelašica 1867 *m*), Volujak pl. (Badine 2242 *m*), Jabuka (1865 *m*). Jagd: Ergiebige Schnepfen-, Wachteln- u. Entenjagd in Gackopolje, Hasen- und Fuchsjagd in der Umgebung; Auerhahn-, Gemsen- u. Rehjagd auf der Bjelašica, woselbst im Frühjahre auch einzelne Bären anzutreffen sind. Durchschnittlicher Abschuß im Jahre 1912 betrug: 350 Stück schädliches und 150 Stück nützliches Wild.

Gemeinderat:
Aufgelöst.

Garevac.

(Bez. Gradačac — Kr. Tuzla.)

997 Einw., kat., Allg. Elementarschule von Modriča 5 *km* entfernt, liegt an der Straße Modriča—Šamac.

Glamoč.

Organis. Stadtgem.

(Bez. Glamoč — Kr. Travnik.)

Militär-, Post- u. Telegraphenstation, 1984 Einw. Von der nächsten Eisenbahnstation Mlinište 34 *km* entfernt. 1040 *m* Seehöhe. Die Stadt Glamoč liegt am Ausgange der Hochebene „Glamočko polje“ und ist im Süden von einem waldreichen Mittelgebirge, einem Ausläufer der Dinarischen Alpen, begrenzt. Die Hochebene ist fruchtbar. Infolge des nahen Waldes ist das Klima ein gesundes, da die Luft an Sauerstoff und Ozon sehr reich ist, doch muß dasselbe trotz der Nähe des Adriatischen Meeres als entschieden kontinental bezeichnet werden, da sowohl der Winter streng und andauernd, der Sommer hingegen angenehm warm ist. Der Bezirk Glamoč ist mit Ausnahme der genannten Hochebene fast durchwegs gebirgig; im November 1898 wurde das Jagd-Schongebiet, die „Hrbljina“, durch den Besuch Sr. kaiserl. und königl. Hoheit des durchlauchtigsten Herrn Erzherzogs Franz Ferdinand d'Este ausgezeichnet und dortselbst eine große Treibjagd auf Raubwild veranstaltet.

Die Landbewohner des Bezirkes Glamoč beschäftigen sich außer mit Ackerbau vornehmlich mit Viehzucht.

Glamoč besitzt ein Bezirksamt, ein Bezirksgericht, ein Post- und Telegraphenamt; einen Gendarmeriebezirksposten; eine Finanzwachabteilung; eine allgemeine Elementarschule (Leiter: Jovan Banjeglav), zwei Mektebs; einen Beamtenleseverein (Obmann: Bezirksvorsteher Andreas Jasica); kroatischer Leseverein (Obmann: Pfarrer Don Nikola Kajić).

Glamoč besitzt weiters eine serbisch-orthodoxe Kirchen- und Schulgemeinde, eine serbisch-orthodoxe Kirche (Pfarrer: Kosta Prodanović), eine römisch-katholische Kirche (Pfarrer: Niko Kajić) und zwei Moscheen, eine städtische Wasserleitung seit 1900 (das Reservoir befindet sich in einem schönen Parke, zu welchem ein Promenadeweg führt). Lohnender Ausflug nach dem „Šatorsee“ (Meerauge), 1400 *m* über dem Meeresspiegel.

Glamoč hat in der bosnischen Geschichte eine bedeutende Rolle gespielt und erinnern hochpoetische Sagen und Gedichte an die Vergangenheit des Ortes. Die Burg „Glamoč“ (im Mittelalter „Dlamoč“), von der leider nur mehr ein des Mauermantels beraubter Schuttkegel übrig ist, dürfte die älteste im Lande sein. Vom Turme der Burg soll sich ein vom „Ban“ von Glamoč gefangen gehaltenes Türkenmädchen, namens Emina, herabgestürzt haben, blieb aber mit den Haaren an einem Mauervorsprung hängen und verschmachtete.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Ćamilbeg Filipović.

Vizebürgm. — Podnačelnik: Ilija Janković.

Gem. R. — Zastupnici: Salih Gasal, Pero Mostarac, Stipe Dolić, Šemsibeg Filipović, Hamdibeg Filipović, Huso Berberović, Marko Radeta, Nasko Kovačević, Jovo Naerlović, Džaferbeg Filipović.

Gemeindenotär — Bilježnik: Jovo Banjeglav.

Gemeindehebamme: Katharina Chamas.

Ehrenbürger:

Peter Todorović, Dr. Max Straßmann und Franz Večerina.

Gemeindefinanzen Ende 1915:

Gesamteinnahme mit Ersparnissen vom Jahre 1914	69.456·22 K
Ausgabe	39.552·64 „
Verbleibt Kassastand	29.903·58 K

Die bedeutendsten Handelsfirmen sind: Jovo Krstanović Erben nach Jovo Naerlović, Braća Janković, Jozo Džaja, Marko Radeta, Augustin Vitić, Derviš Seremet, Salih Gasal. Käsereien: Jeftan Despić; Ivan Skelin. Motormühle: Jovo Krstanović Erben in Radaslije bei Glamoč.

Jahrmärkte am 21. September und 8. November j. J. Wochenmarkt jeden Samstag.

Goražde.

Organis. Stadtgem.

(Bez. Čajnica — Kr. Sarajevo.)

1882 Einw., und zwar 1200 Muh., 434 Orient.-orth., 228 Kath. und 26 Israel. Goražde ist ein langgestreckter Ort auf beiden Ufern der Drina, 345 *m* M. H., mitten in gebirgiger und waldreicher Gegend, an der Hauptstraße nach Plevlje, von Sarajevo 86 *km* entfernt und durch eine neue, 12 *km* lange Straße, die am linken Drina-Ufer liegt, mit der Eisenbahnstation Ustiprača verbunden. Straße im Drinatal nach Foča 31 *km*.

Bezirksexpositur, Militär-Stationskommando, Bezirksspital, Marodenhaus, Militärverpflegsfiliale. Gendarmerieflügel-, Zugs- u. Postenkommando, ☎ u. T., Militär-Bauaufsicht, Finanzwachekontrollsbezirksleitung, Finanzwacheabteilung, Agentschaft der priviligierten Landesbank, serbisch orthodoxes und römisch-katholisches Pfarramt, allgemeine Elementarschule, Reformmekteb und 2 Mektebs. Ortsgruppe des österr. Flottenvereines.

Zwei moslemitische Lesevereine. Große eiserne Brücke über die Drina. Große ärarische Obstbaumschule. Bosnisch-hercegovinisches Staatsgestüt. Starker Durchzugsverkehr. 2 Ziegelbrennereien; mehrere Brantweinbrennereien. Wochenmarkt jeden Donnerstag. An Stelle der gegenwärtigen Eisenbrücke befand sich eine vom Pascha von Ofen Mustafa 1568 erbaute Steinbrücke. In den Jahren 1529 bis 1531 bestand hier eine Druckerei cyrillischer Kirchenbücher. Über der Tür der alten serb.-orth. Kirche befindet sich eine apokryphe Inschrift, welche die Gründung der Kirche dem Herzog Stephan Vukšić zuschreibt. In einer Seitenmauer ein verwittertes Relief. Römische Funde sind in der Umgebung häufig.

Städtische Anlagen: In der Stadt am linken Drinaufer der im Jahre 1913 eröffnete Stadtpark mit Restauration.

Die Stadt mit der Umgebung hatte durch Kriegsereignisse sehr viel zu leiden und es wird geraume Zeit brauchen, bis sich dieser wichtige Verkehrsknotenpunkt wieder aufschwingt.

Sehr gute Wasserleitung, und Kanalisationsanlagen.

Der überaus rührige Gemeinderat ist eifrigst bestrebt, die Stadt und deren Umgebung zu verschönern, so daß dieses nette Städtchen als Sommeraufenthalt wärmstens anempfohlen werden kann.

Wegen Sommerwohnungen erteilt jede Auskunft in entgegenkommenster Weise das Gemeindeamt.

Ausflüge. Lohnend ist die Floßfahrt auf der Drina durch malerische Schluchten nach Višegrad.

Wegen Floßfahrt erteilt Auskunft die Bezirksexpositur. Herrliche Wagenfahrt von Goražda zur Bahnstation Ustiprača im Drinatale. Besonders interessant die Burg Samobor, 13 *km* entfernt, am rechten Drinaufer auf steilen Felsen aufgebaut, der einstige Sitz des Herzogs Stephan Vukšić. Die Burg ist ein umfangreicher Bau und wird von einem auf der höchsten Spitze auf einem aus der senkrechten Felsenwand schräg über den Abgrund emporragenden Felsenvorsprung erbauten ovalen Bergfried überragt. Der Zugang zu diesem Turme ist mit Gefahr verbunden. Die Bahnfahrt von Ustiprača nach Uvac über die bei der Limmündung erbaute Eisenbahnbrücke über die Drina von 129 Meter Spannweite, sowie der Flügel nach Višegrad-Vardište ist außerordentlich lohnend. Der kaleidoskopartige Wechsel grotesker, steil in die tief eingebettete Drina abfallenden Felspartien mit anmutig eingestreuten Ansiedlungen und üppigen Kulturen fesseln das Auge des Reisenden ununterbrochen und gestalten diese Tour zu einer touristischen Spezialität ersten Ranges.

Überaus lohnende Partien zu Wagen: Goražda-Čajniće-Metalka-Sattel, (Meereshöhe 1245 *m*, Grenzort) 32 *km*. Goražda-Jabuka-Sattel 1094 *m*. Goražde-Han Hranjen 1178 *m* mit großartigem Panorama der Grenzhöhen.

Ehrenbürger:

Franz Lukatella.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Rašidkadić Ibrahimeffendi.

Gem. R. — Vijećnici: H. Arif Omeragić, Sajtaga Harlać, Mehmetbeg Kuljuh, Mustajbeg Svjerčić.

Gemeinde Hebamme: Gregorić Eufemia.

Gemeindenotär: Mehmed Pilar.

Gračanica.

Organis. Stadtgem.

(Bez. Gračanica — Kr. Tuzla.)

✉ u. T. Entfernung von Brčko 52 *km*, Gradačac 36 *km*, Tuzla 46 *km*, Doboj 22 *km*.

Gračanica liegt in einem reizenden Tale des gleichnamigen Baches mitten zwischen Pflaumengärten und Fruchtfeldern (180 *m* M. H.) und ist mit der 4 *km* entfernten E. durch eine Schleppbahn verbunden, welche auch für den Personenverkehr eingerichtet ist. Von den 4229 Einw. sind 3078 Muslim, 909 Serb. Orth., 158 Kath. und 79 Isrl. Bezirksamt, Bezirksgericht; Gemeindeambulatorium; Gendarmeriebezirkspostenkommando, Finanzwachabteilung. Eine allgemeine Elementarschule mit separater Mädchenschule, eine konfess. serb.-orth. Volksschule, 12 Moscheen, 1 serb.-orth. Kirche, röm. kath. Kirchengemeinde, 1 jüd. Tempel, Medresse u. 2 Mekteb Iptidaija. Eine Kiraethana, eine „Turska čitaonica“ 1 Beamten-Leseverein, Srpska narodna čitaonica, — „Prosvjeta“ und „Srpski Soko.“ Bienenzucht, Seidenraupenzucht, Ackerbau, Viehzucht und Handel in erfreulichem Aufschwunge begriffen. Produziert außer Zerealien im Werte von 1½ Mill. Kronen, 6000 *q* Zuckerrüben und 16.500 *q* Pflaumen jährlich. Wochenmarkt Freitag, jährlich Großviehumsatz 2600 St. Jahrmarkt 7.—9. April und 8.—11. Nov. Empfehlenswerte Sommerfrische; sehenswürdige Burgruine „Sokolgrad“ (Falkenburg), welche Ende des XV. Jahrhunderts in die Gewalt der Türken, aber 1506, als Ghasi Husrefbeg von Berislavić an der Save geschlagen wurde, in die Gewalt der Ungarn kam. 1512 wurde sie von Junusbeg erobert. 9 *km* von der Station Petrovoselo entfernt das altberühmte serb.-orth. Kloster „Ozren“, dessen Kirche mit alten, leider stark zerstörten Fresken reich geschmückt ist. Höhle in Sklop, welche

von einheimischen Kranken zu Heilzwecken besucht wird. An der Straße gegen Doboj Kriegerdenkmal v. J. 1878. Foglár - Kai (erbaut 1899).

Ehrenbürger:

Dr. Sladović, Dr. Graßl und J. Ličanin.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Ahmetaga Širbegović.

Vizebürgm.—Podnačelnik: Damjan Blagojević.

Gem. R. — Zastupnici: Kučukalić Mujaga, Rešidbegović Mahmutaga, H. Sulejmanović Mustafa, H. Medo Suman, Mihajlo H. Stević, Džebić Adam, Halilbegović Mujaga, Hifziefendić Hasib, Rešidbegović Mehmed.

Gemeindenotär — Bilježnik: Petar Petrović.

Gemeindewesen.

Wert des Gemeindevermögens 94.000 K, Ausgaben 1913 30.000 K, Einnahmen 33.000 K, Auslagen für Schule 10.000 K. Ärztl. Gemeindeambulatorium und sonstige sanit. Auslagen 2800 K. Die Regulierung des Gračanicabaches durch den Kaibau erforderte 20.000 K.

Hervorragende Handelsfirmen:

Gemischtwarenhändler: Milisavljević Simo, Kučukalić Mujaga, Danon Isak R. Figli, Blagojević Jovo, Rešidbegović Brüder, H. Stević Brüder, Ivanišević Savo, Rešidbegović Mahmutaga.

Manufakturwarenhändler: Stević H. Stevan, Stević H. Jovo, Stević H. Mihajlo, Prohić H. Avdaga, Jovo R. Nikolić.

Eisenwarenhändler: Ivanišević Stanko, Trifković Stanko, Hasib Hifziefendić.

Steinbruch und Kalkofen der Firma Alexa Gertner et Comp.

Steinbruch Sklop der Amoniak-Sodafabrik in Lukavac.

Ring - Ziegelofen des Stanko Ivanišević.

Hotels: „Sokol“ Leiter Danica Stergar, 7 Fremdenzimmer.

Ausflüge zur Burgruine Sokol ca. 4 *km* nördlich, welche im 15. Jahrhundert sehr oft genannt wird. Burg Srebrnik ca. 5 Reitstunden, die schönste Burg Bosniens; einst Sitz des Banates Srebrnik, trotzte sie lange den türkischen Eroberungen.

Landschaftliche Schönheiten bieten Ausflüge zum Steinbruch Sklop, nach Ozren und Malesić zum „Sjedi krš.“

Gradačac.

(Bez. Gradačac — Kr. D. Tuzla.)

Organis. Stadtgem. mit 3733 Einw., darunter 2975 Muh., 345 Serb.-orth., 361 Kath., 41 Juden, 4 Evang., 7 griech. kat. Gradačac liegt an einen Straßenknotenpunkt am Gradačnicabache zwischen ausgedehnten Pflaumengärten in einem Talkessel der letzten Ausläufer der Majevica planina, Mittelgebirgsklima. 3 *km* gegen Norden beginnt die große Saveebene, von Šamac 23 *km*, von D. Tuzla 78 *km*, von Gračanica 34·6 *km*, von Brčka 36 *km*, von Modriča 16 *km* entfernt. 136 *m* M. H., Bezirksamt, Bezirksgericht, Gendarmeriebezirkspostenkommando, ✆ u. T., Finanzwache-Kontroll - Bezirksleitung, Finanzwache, Gem. Ambulatorium., Apotheke, Eigentümer Michael Hodža, röm.-kath. Pfarre: Pfarrer Andrija Mlakić, serb.-orth. Pfarre: Pfarrer Dušan Tešić, serb.-orth. Kirchengemeinde: Präses Dušan Stanić. Kroat. Verein „Napredak“. — Islamska Kiraethana. — Islam. čitaonica „Ittihad“. Bienenzuchtverein, 4 Moscheen, 1 allgemeine Elementarschule, 2 Medressen, 1 Reformmekteb, 1 Knabenmekteb, 2 Mädchenmektebs, Freiwilliger Feuerwehrverein, Landw. Bezirksgenossenschaft; Bezirksunterstützungsfonds u. Unterstützungsfonds für Handel u. Gewerbe. Hauptbeschäftigung der Ortsbewohner: Handel, Ackerbau, Vieh- und Obstzucht. Sliwowitzerzeugung. Markt von Hornvieh und Pferden jeden Freitag. Jahresproduktion: Weizen 100.000 *q*, Gerste 600, Hafer 60.000 *q*, Kukuruz 65.000 *q*, Zwetschken 50.000 *q*. Jahresviehmarkt 13. Juni und 27. September. Wochenmarkt Freitag. Jahresumsatz 160.000 Tovar Weizen, 200 Tovar Gerste; 20.000 Tovar Hafer, 50.000 Tovar Mais, 30.000 Tovar Pflaumen und Obst. Pferde 1300 Stück, Hornvieh 12.000 Stück, Kleinvieh 5.000 Stück. Thermal- und Moorbäder in einem modern hergerichteten Badehause. Alljährlich im August Pferderennen auf eigener Rennbahn. Auf einem mitten in der Stadt sich erhebenden Felskegel steht die gut erhaltene Burg der Begs Gradaščević. Der letzte Besitzer Husein Kapetan Gradaščević war ein tapferer Insurgentenchef und wird als „Zmaj od Bosne“ (der Drache von Bosnien) im Volksliede noch heute gefeiert.

Ehrenbürger:

Sectionschef Friedrich v. Foglar-Deinhartstein.

Kreisvorsteher: Ladislaus Baron.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Izetbeg Jahić.

Vizebürgm. — Podnačelnik: Ivo Müller.

Gem. R. — Vijećnici: Mujaga Dervišbeg Gradaščević, Ahmedbeg Gradaščević, Suljo Tahirović, Dedo H. Šakić, Hafiz Mustafa Duboković, Mehmed Arnautović, Šakic Alija, Imamović Salih, Ilija Kostić, Anto Jakov Gevic.
Gemeindenotär—Bilježnik: Nikola Škrbec.

Gemeindewesen.

Finanzen Ende 1907 fruchtbringend angelegt 5.700 K, Unbewegl. 80.000 K, Einnahmen 49.000 K, Ausgaben 48.000 K. (Für sanitäre Zwecke 3722 K, Schule 12.976 K.) Ärztl. Ambulatorium K 827.

Hotel Gradačac, 5 Passagierzimmer. Hotelier Ignatz Ziegler, Ausschank von Sarajevoer Aktienbier.

Handelsfirmen: Braća Popović, Josef Aneigl, Braća Sendić, Mujo Jašarović, Ivo Müller, Bečirbeg H. Ibrahimbegević, Dedo H. Šakić, Mento Kabiljo.

Gewerbetreibende: Anto Jakovljević, Anton Kereszteny; Schmied: Karl Manz, Wagner: Brüder Popović, Ziegelbrenner; Michael Hodža und Josef Anaigel, Slivowitz-Brennereien.

Bosn. Gradiška.

Organis. Stadtgem.
(Bez. B. Gradiška — Kr. Banja Luka.)

Bosn. Gradiška hat 4098 Einw., darunter 2367 Muh., 1158 Orth. und 531 Kath. Bezirksamt, Bezirksgericht, Gendarmeriebezirkspostenkommando, Zoll- und Finanzwache, Donau-Dampfschiffahrtsstation, ☎ u. T., allgem. Elementarschule, je 1 serb.-orth. und kath. konfess. Elementarschule u. 1 Medresse. Vereine: Kroatischer Gesangverein „Posavac". Srpski Sokol. — Turska čitaonica, — Probratimstvo. — Prosvjeta. Serbischer Frauen-Wohltätigkeitsverein. Expositur der priv. Landesbank für Bosnien-Hercegovina. Serbische Kreditanstalt. Hrvatska kreditna banka i štedionica d. d. (Podružnica).

Bosn. Gradiška ist eine lebhafte Handelsstadt an der Save. Jahrmarkt 20., 21. und 22. September. Wochenmarkt Donnerstag. In der Umgebung ergiebiger Ackerbau und die blühende deutsche Kolonie Windthorst, in Rovine eine Zigeuneransiedlung. M. J. T. 10° C. Sehenswürdig das Fort Berbir. Bei Donja Dolina, 13 *km* östlich im Savebette, befindet sich ein ausgedehnter prähistorischer Pfahlbau, welcher seit 1900 wissenschaftlich erforscht wird.

Općinsko vijeće. — Gemeinderat.

Bürgerm. — Gradonačelnik: Hakki Beg Reufbegović.
Vizebürgm. — Podgradonačelnik: Gjordjo Gjurić.
Gem. R. — Gradski Zastupnici: Jovo Mostić, Tešo Prčić, Tihomir Subotić, Simo Remetić, Mehmed Mujadžić, Husejn Bošnjak, Hasib Biberić, Osman Topić, Camil Majdanac, Huso Osmić, Jako Liović i Ilija Katušić.
Gemeindenotär — Bilježnik: Ibrahim Fevzi Alagić.

Hotel Kaiser 10, Hotel „Sava" 5 Passagierzimmer.

Hervorragende Handelsfirmen:

Apotheker: Stefan von Varjačić.
Eisenwaren: Todić Gjorgjo.
Gemischtwaren: Abraham und Simo Remetić, Giurić Gjorgjo, Popović Danilo Elian Danilo, Vidović Vaso, Nikola Katusić Erben, Petar Cvijić, Josef Spitzstein, Tešo Prčić.
Schnittwaren: Todić Pero Erben, Zarić Marija.
Getreidehändler: Zajim Bečirović, Filiale der Kroat. Sparkassa b. Brod.
Buchdruckerei, Papier- und Kurzwaren: Petar Žarković.
Ziegelei mit Ringofen: Johann Belina.
Dampfmühle: Hasib Topić.
Bauerngenossenschaften im Bez. Bos. Gradiška: Hrv. zemljoradnička zadruga „Dolini, srp. zemljoradnička zadruga, ferner in: Laminci, Junuzovci, Mrčevic, Kukolje, Rogolje. Bistrica, Romanovci, Stapari.
Bäuerliche Spar- und Darlehenskassenvereine in Windhorst, Königsfeld, Colonie Vrbaška, Trošelje.

Hadžići.

(Bez. und Kreis Sarajevo.)

839 Einw. Eisenbahnstation. An der Straße nach Mostar, 18 *km* von Sarajevo. Dampfsäge der Firma W. & J. Kašiković, Forsthaus. Kalkofen des Glišo Jeftanović. Elementarschule.
Einkehrgasthäuser: Stevan Ajvazović, Maksim Kapor.

Han Kompanija-Vitez.

(Bez. Travnik.)

1624 Einw. An der Hauptstraße Brod-Sarajevo, 16 *km* von Travnik. E. Zuckerrübenbau, Kalkbrennerei, Mühlsteinbrüche. Röm.-kath. Pfarramt, 2 Mektebs, Dampfsäge der Firma G. Schucany und Imprägnierungsanstalt des Guido Rütgers, Kohlenbrennerei. Post- und Telegraphenamt. Forstverwaltung, allg. Elemt. Schule.
In Mali Mošunj bei Vitez befinden sich Ruinen einer römischen Ansiedlung und die landwirtschaftlichen modernen Betriebe

des Travniker Jesuitenkollegiums, Bemerkenswert ist, daß sich die Katholiken, namentlich die Frauen, im Lašva- und Bilatale Arme und Brust tätowieren — ein Brauch, dessen Ursprung prähistorisch ist.

Hrasnica.

(Bez. Sarajevo.)

297 Einw., überwiegend Moslims. Ist mit dem Bade Ilidže durch eine 2 *km* lange Chaussée verbunden. Bedeutende Quelle. Moschee, Mekteb, allgem. Elementarschule.

Hrgovi Donji.

(Bez. Gradačac — Kr. Tuzla.)

643 meist kath. Einw., landesärarische Obstbaumschule. An der Straße Brčko-Gračanica. Von Gračanica 16 *km* entfernt.

Ivan.

(Bez. Sarajevo — Kr. Sarajevo.)

Bahnstation der Eisenbahn Sarajevo-Mostar, wichtiger Übergangspunkt gegen die Hercegovina, 1010 *m* M. H., Einfahrt in einen der längsten Tunnels Bosniens, beliebter Ausflugsort, Sommerfrische, Tropfsteinhöhle im Walde Preslica mit zahlreichen Höhlenbärenknochen. Zugang behördlich gesperrt. M. J. T. 6·6° C. Hotel mit 6 Zimmern, gute Unterkunft. Gendarmerieposten, Forsthaus. Beliebter und sehr gesunder sowie gut frequentierter Sommeraufenthaltsort der Sarajevoer.

Ivanjska.

(Bez. Banja Luka.)

619 or.-orth., 1420 röm.-kath. Einw., röm.-kath. Pfarramt und Kirche u. orient.-orth. Kapelle, allg. Elementarschule. E. u. T.

Jablanica.

(Bez. Konjica — Kr. Mostar.)

Jablanica besteht aus der Eisenbahnstation, dem Gendarmerieposten, Finanzwachabteilung, einer allgemeinen Elementarschule, einem vorzüglichen landesärarischen Hotel mit reizenden Parkanlagen und künstlicher Wasserleitung, einer Kaserne mit ☎ und T. und einigen wenigen, aber freundlichen Häusern mit 375 Einw., ist wegen seiner Lage in einem herrlich schönen Gebirgstale (200 *m* M. H.) am Fuße des Prenj und der Plasa planina an der fischreichen Narenta und wegen seiner Ausflüge auf die umliegenden Alpen ein von Touristen vielbesuchter Ort. Jablanica mit Umgebung zeichnet sich überdies durch mildes Klima (11·4° C. M. J. T.) und besonders edle Obstsorten aus. Sehenswerte Kunststraßen in der Narentaschlucht gegen Mostar und am Ramadefilé gegen Prozor, in der Umgebung mehrere Bogumilengräber.

Landesärarisches Hotel: Pächter Ludwig Pintarić, mehrere Passagierzimmer.

Jajce.

Organis. Stadtgem.

(Bez. Jajce — Kr. Travnik.)

Entfernung von Travnik 60 *km*, von Banjaluka 72 *km*. E., ☎ u. T., Automobil-Linie Jajce—Banja Luka. Fahrzeit 3 ½ Stunden.

Die in landschaftlicher und geschichtlicher Hinsicht gleich interessante Königsstadt Jajce liegt zum größten Teile auf einer Bergkuppe zwischen dem Vrbas und der in diesen stürzenden Pliva, 341 *m* über dem Meeresspiegel und zählt 4234 Einw., worunter 1542 Muh., 325 Serb.-orth., 2263 Röm.-kath., 81 Israel., Andersgläubige 23, hat ein Bezirksamt, ein Bezirksgericht, ein Militärstationskommando, Gendarmeriebezirksposten, eine Zoll- und Finanzwachabteilung, eine allgemeine Elementarschule, 1 Fabriksschule, kath. Schule der Schwestern vom „kostbaren Blute Christi", 1 Mekteb, 7 Moscheen und 1 Gemeindeambulatorium. Die Durchschnittstemperatur beträgt 9° C.

Um die materiellen Verhältnisse der Handel- und Gewerbetreibenden in Jajce zu fördern, hat die Landesregierung im Jahre 1907 ein Kreditinstitut „Unterstützungsfonds für Handel und Gewerbe in Jajce" errichtet.

Hauptbeschäftigung der Ortsbewohner ist Gewerbe, Handel, Ackerbau. Produziert jährlich zirka 300 *q* Hafer, 1200 *q* Weizen, 500 *q* Gerste, 1500 *q* Mais, 500 *q* Pflaumen. Viehzucht im Orte selbst wird wenig betrieben. 23. und 24. April, sodann 12., 13. und 14. Oktober Jahrmarkt, jeden Mittwoch Wochenmarkt. Viehauftrieb auf den Jahrmärkten 4000 bis 6000 Rinder, 400 Pferde, 2000 Kleinvieh (Schafe und Ziegen). Im Wege der Hausindustrie werden 300 bis 400 wollene Decken erzeugt.

Großartige Wasserkraftanlage (12.000 Pferdekräfte) der bosnischen Elektrizitäts-Aktiengesellschaft zur Erzeugung von Karbid, Chlorkalk- und Ätznatron. Gesamtjahresproduktion: Calciumcarbid 8000 Tonnen. Ferrosilicium 4000 Tonnen, 1560 Tonnen Atznatron und 3600 Tonnen Chlorkalk; zirka 600 Arbeiter. Unweit von Jajce (14 *km*) befindet sich das Kupferwerk Sinjakovo.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Mahmutbeg Kapetanović.

Vizebürgm. — Podnačelnik: Anton Dvořak.

Gem. R. — Zastupnici: Panto Delić, Andjić Jozo, Ivan Manola, Ivo Andjukić, Hafiz Sejfo Hadžiosmanović, Šerifaga Saračević, Anto Fllipović, Pero Matekalo, Hadži Muharem Zjajo und Fehimaga Šamić.

Gemeindenotär — Bilježnik: Petar Peršić.

Gemeindegebarung 1915: Einnahmen 99.690·62 K, Ausgaben 83.022·81 K. Voranschlag pro 1916: Einnahmen 74.680 K, Ausgaben 74.541 K. Stadtbeleuchtung 30 Petroleum- und 20 elektrische Bogenlampen.

Hervorragende Handelsfirmen.

Gemischtwarenhändler: Sandor Engel, Jak. D. Salom, Jozo Filipović Nachfolger Zuhdi ef. Žužić.

Schnittwarenhandlung: Jakob Engel.

Getreidehändler: Jozo Filipović Nachfolger, Mahmudbeg Kapetanović.

Konfessionelle Anstalten: Türk. Mektebschule, serb.-orient. Kirchengemeinde: Administrator Pfarrer Kosta Popović, 1 Franziskanerkirche mit Kloster, 1 or.-orth. Kirche und 6 Moscheen, röm. kath. Schule der Schwestern vom „kostbaren Blute Christi".

Vereine. Beamten- und Bürgerkasino besteht seit dem Jahre 1884, Präses Bez. Vorst. von Milassin, 40 Mitglieder. Freiwilliger Feuerwehrverein, Bestand seit 1899, Präses Jakob Engel, 71 Mitglieder. Kroatischer Gesang- und Tamburaschenverein „Tomašević" seit 1890 mit 63 Mitgliedern. Bicyclistenverein „Strijela", 26 Mitglieder, Obmann Mehaga Hadžiosmanović.

Kroat. bäuerliche Genossenschaft mit 80 Mitgliedern. Präses Jozo Džidara.

Moslimischer Verein Darul Hajr, 50 Mitglieder, Präses Mahmudbeg Kapetanović.

Arbeitervereine:

Christlichsozialer, Obmann Stjepan Lacić, mit 75 Mitgliedern.

Napredak, Präses Oskar Bertossi, mit 40 Mitgliedern.

Turnverein „Sokol", Präses Pero Matekalo, mit 43 Mitgliedern.

Gemeindeambulatorium komplett eingerichtet unter Leitung des jeweiligen Stadtarztes. Für sanitäre Zwecke im Präliminare pro 1913 der Betrag von 4964 K eingestellt Neben dem Wasserfall und gegenüber dem Wasserfall prächtige Anlagen. Oberhalb derselben das „Königsgrab" (Kraljevski grob), wo der Tradition nach die Gebeine des letzten bosnischen Königs Tomašević bestattet wurden.

Hotels: Landesärarisches Hotel mit 28 Passagierzimmern, Pächter Johann Henrich; Hotel Central mit 5 Passagierzimmern, Pächter Aktien-Brauerei; Hotel Pliva nächst dem Bahnhofe mit 10 Passagierzimmern, Pächter Johann Thot.

Neuere öffentliche und wirtschaftliche Privatbauten von Interesse: Von Bauten seien der schöne neue Konak, mit dem im Jahre 1910 vor demselben gesetzten ersten Kaiserdenkmal in Bosnien-Hercegovina, das landesärarische Grand-Hotel, das Privathaus des Suljaga Sarač, die Villa des jeweiligen Fabriksdirektors und die Fabriksanlagen erwähnt.

Geschichtliches und Denkwürdigkeiten. Jajce wurde um das Jahr 1404 von Hrvoja Vukčić erbaut und fiel nach seinem Tode wieder den bosnischen Königen zu. Vom Jahre 1461 bis 1463 war es die Residenz des letzten Königs Stephan Tomašević. Im Jahre 1463 wurde die Stadt vom Sultan Mehmed-Fatih erobert, der König gefangen und hingerichtet, doch wurden die Osmanen noch im selben Jahre am Weihnachtstage durch den König Matthias Corvinus wieder vertrieben, worauf die Stadt bis zum Jahre 1528 unter ungarischer Herrschaft stand. Das ganze nördliche Gebiet Bosniens wurde zu zwei Banaten, Jajce und Srebrnik, organisiert. In den Verteidigungskriegen gegen die vordringenden Türken, wobei sich namentlich die Bane Berislavić, Batthyany, Frankopan und Graf Keglević auszeichneten, waren in der Umgebung von Jajce folgende Burgen, deren Ruinen noch bestehen, von Bedeutung, Sokolac, nächst dem oberen Plivatale, Bočac, Krupa, Zvečaj in Vrbastale, Komotin unterhalb der Ranča Planina. Zwei Jahre nach der Schlacht von Mohács wurde die Burg von Ghazi Husrefbeg erobert.

Jajce hat bei seiner wunderschönen Lage auch zahlreiche Sehenswürdigkeiten. Wir erwähnen nur die alte Festung mit dem Plivator, über welchem ein aus Stein gemeißeltes bosnisches Königswappen zu sehen ist. Das Tor diente während der Belagerungskriege als Kapelle. Weiters ist der Lukasturm, eine romanische Kampanile mit der Ruine, einer Moschee, ehemals Kirche, in welcher die Reliquien des heil. Lukas bewahrt werden. Diese Gebeine ließ die Witwe des letzten Königs, Mara, nach Venedig bringen.

Unweit des Lukasturmes ist der Eingang zu den Katakomben, einer unterirdischen Felsenkirche mit mehreren Grabnischen, Altären und Krypta. In der Vorhalle das Wappen Hrvojas. Daneben der „Bärenturm", ein runder Bergfried, das älteste Bauwerk Jajces, welches möglicherweise in das 12. Jahrhundert reicht.

In der Franziskanerkirche wird in einem Glassarge das Skelett des letzten bosnischen, von den Osmanen enthaupteten Königs Tomašević aufbewahrt.

Im Kastell befindet sich ein Denkmal der geköpften zwei Soldaten des 53. Inf.-Reg., welches vom Militär-Veteranenverein in Jajce im J. 1908 errichtet wurde.

Beliebte Ausflüge der Touristen: Der freundliche Marktflecken Jezero, 10 *km* von Jajce entfernt, an der Hauptstraße, jetzt auch Steinbeiseisenbahn; nach Varcar-Vakuf an der Pliva; Plivaseen, Plivaquellen und der Ruine Sokolac.

Im Orte teilt sich die Pliva und bildet mehrere Inseln. Jezero hat ausgiebige Forellenfischerei, Krebsfang und Entenjagd.

Zwischen Jajce und Jezero sind Gefechtsdenkmäler vom Jahre 1878.

Jezero hat ein ärarisches Touristenhaus mit 2 Zimmern und 4 Betten, ein Gemeindeamt, ein Mekteb und eine Sägemühle; je eine allgemeine und serb.-orth. Elementarschule.

Bočac 34 *km* von Jajce an der Kunststraße Jajce-Banjaluka mit täglicher Automobilverbindung. Daselbst befindet sich eine Haltestelle mit 2 Fremdenzimmern und 4 Betten.

Der Jajceer Bezirk bietet eine gute Jagd auf Wildschweine, Wölfe, Bären, Birkhähne und Gemsen; hat 8 Forsthäuser mit je 1 Fremdenzimmer und eine Forstverwaltung in Sipovo.

Abonnentenverzeichnis des öffentlichen Telephonnetzes in Jajce.

Nr.	Name
1	Postamt.
2	Elektrobosna.
3	Gemeindeamt.
4	Bahnstation.
5	Anto Filinović.
6	Direktor Baron Seiller.
7	Gendarmerieposten.
8	Grand Hotel, landesärarisch.
9	Bezirksamt.
10	Jakob D. Salom.
11	Militärstations-Kommando.
12	Sandor Engel.
13	Mahmutbeg Kapetanović.
14	Hrvatska banka.
15	Steueramt
16	Bezirksgericht.
17	Gemeinderat.
18	Pfarramt.
19	Steinbeisbahnstation.

Janja.

Organis. Landgem.
(Bez. Bjelina — Kr. D. Tuzla.)

3978 überwiegend musl. Einw. Reger Getreide-, Vieh- und Obsthandel. Mittwoch Wochenmarkt. ☞ u. T., nächste Schiffahrtsstation Bosn. Rača und Bahnstation Slav. Raća 29 *km* entfernt. Finanzwachabteilung, Gendarmerieposten, Elementarschule, zwei Mektebs, 2 Moscheen, 1 serb.-orth. Kirche und Gemeinde. Mühle mit Benzinmotor des Markus Zuckmann.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Eminbeg Alibegović.
Vizebürgm. — Podnačelnik: Mićo Vasilić.
Gemeindenotär: Dane Tišma.
Gem. R. — Zastupnici: Sinan Sadiković, Ibrahim Musemić, Gavro Todić, Omer Rustanbegović, Hasan Huremović, Omer Herić, Musa Simanović, Mehmed Sprećak, Salko Pobudjanin, Eminbeg Alibegović, Meho Terzimustafić, Pašaga Hadzimović, Mujaga Gruhović, Rizvan Bukvić, Smajo Čanić, Gavro Obrenović, Milan Milanović, Pero Gjokić, Stanko Perković, Stevan Perković, Rajko Miljanović, Gjojo Avramović, Jovo Gaić, Diko Stevanović, Stjepan Stjepanović, Cvjetin Bobar.
Gemeindenotär—Bilježnik: Danilo Tičma.

Jezero.

Provis. Marktgem.
(Bez. Jajce—Kr. Travnik.)

813 fast ausschließlich muh. Einw. Eisenbahnstation auf der Steinbeisbahnlinie Jajce—Čardak. Der freundliche Marktflecken liegt 10·5 *km* von Jajce entfernt, an der Hauptstraße gegen Ključ, an der Pliva und dem Plivasee und ist ein beliebter Ausflugsort der Touristen. Bei Jezero bildet die Pliva mehrere Inseln auf deren einer das türkische Fort „Göl Hissar" (Seeburg) stand, welches zur Verteidigung des Engpasses nach Varcar-Vakuf diente. In Jezero befand sich in vortürkischer Zeit ein Franziskanerkloster. Der Ort besitzt 1 allg. Elementarschule, 1 serbische Schule, serb.-orth. Pfarramt, 2 Moscheen und 1 Sägemühle. Vereine: Islamska čitaonica: Präses Dervišbeg Filipović, mit 12 Mitgliedern. Udruženje isl. omladine: Präses Nedžibbeg Hadži Hasanović, mit 25 Mitgliedern. Ausflüge zu den Plivaquellen, nach der Ruine Sokolac und dem Kupferbergwerk Majdan Sinjakovo. Touristenhaus mit 2 Zimmern und 4 Betten. Zwischen Jajce und Jezero Kriegermonumente vom Jahre 1878.

Gemeinderat.

Bürgerm.—Načelnik: Aganović Ibrahimbeg.
Vizebürgm. — Podnačelnik: Gjuro Rosić.
Gem. R. — Zastupnici: Mustafa Perper, Aganović Ahmetbeg, Aganović Mehmedbeg, Hasić Mustafa, Ribić Mujo, Gligorić Mijo, Malkoć Ibrahim, Dervišbeg Filipović.
Gemeindenotär — Bilježnik: Stipan Čavar.

Jošavka.

(Bez. Banja Luka.)

806 or. orth., 17 muh. Einwohner, or. orth. Pfarramt und Kirche, Sägewerk mit elektrischem Betriebe für Parquettenfabrikation des Lazar Milić aus Banja Luka, derzeit (1916) außer Betrieb.

Junuzovci.

(Bez. Bos. Gradiška — Kr. Banja Luka.)

Serb. landw. Verein. Motormühle, Gasthäuser und Gemischtwarenhandlungen: Mihajlo Vidović und Gjorgjo Rogulić.

Kakanj.

(Bez. Visoko — Kr. Sarajevo.)

Eisenbahn-, Post- u. Telegraphenstation von Sarajevo 50 *km*, von Zenica 29 *km* entfernt. Landesärarisches Kohlenwerk, Belegschaft 600 Mann, vide VII. Abschnitt d. B. Gendarmerieposten. Elementarschule. — Bahnhofrestauration Koritnik; 3 Passagierzimmer. Werkhotel mit 2 Passagierzimmern.

Kalinovik.

(Bez. Foča — Kr. Sarajevo.)

300 fast ausschließlich orth. Einw. Bezirksexpositur, Militärstationskommando, Militärverpflegsfilialmagazin, Gendarmerieposten. Allgemeine Elementarschule, ☎ u. T. Nächste Bahnstation Alipašinmost 62 *km* entfernt. 1090 *m* M. H., M. J. T. 6·9° C. Liegt im Zentrum des 1000 *m* hohen Plateaus Zagorje 42 *km* von Foča, 68 *km* von Sarajevo entfernt.

Hauptbeschäftigung der Bewohner ist Landwirtschaft und Viehzucht. Besonders Rinderzucht wird durch Einführung der Wipptaler Rasse mit Erfolg betrieben. Produktion des Expositurbereiches 10.000 *q* Halmfrüchte, 1600 *q* Kartoffel, 30.000 *q* Heu. Pferdezucht bedeutend. Wichtig als Manöverterrain der Truppen des Okkupationsgebietes. Ständiger Schießplatz der Gebirgsartillerieschießschule. Militärlager in modern erbauten Baraken. Ausgedehnte Alpenweiden, Vieh- und Pferdezucht. Ausflüge auf die Treskavica (Tropfsteinhöhlen bei Kanik und Božanovići) und auf die Zelen gora, welche im Sommer von vielen Herden, die zur Alm getrieben werden, belebt wird.

Empfehlenswerte Firmen: Džafer Čolpa; Mitar Ćokorilo, Gemischtwhändl.

Hotels: Radošević Hotel de Ville, 2 Passagierzimmer; Johann Talian, Hotel Kaiser von Österreich, mit 4 Passagierzimmern.

Karanovac.

(Bez. Gračanica — Kr. Tuzla.)

369 serb. orth. und 39 röm. kath. Einwohner. An der Straße Gračanica—Maglaj, 4 *km* von Gračanica entfernt. Eisenbahnstation und k. u. k. Postablage. Beliebter Sonntagsausflugsort. Gasthaus „Dalmatia“ (Anna Lassnig.) In der Nähe ein landesärarisches Forsthaus.

Kiseljak.

Organis. Landgemeinde.

(Bez. Fojnica — Kr. Sarajevo.)

An der Hauptstraße nach Brod, 13 *km* von der Bahnstation Visoko entfernt, mit dieser durch eine gute Straße verbunden; 253 Einw., als Badekurort von Einheimischen und von Dalmatinern seit jeher sehr besucht. Gendarmerieposten; Finanzwachabteilung, röm.-kath. Pfarramt, kath. Kirche, Moschee, allgem. Elementarschule, Mekteb, ☎ u. T.-Mineralquelle. Verein: Hrvatska čitaonica, (Vorzüglicher Säuerling.) 488 *m* M. H. Gute Schnepfenjagd, Fischerei. Kirch. tag am 20. Juli und 1. August, zugleich Jahrmarkt. Auf Anregung des Oberstraßenmeisters Johann Spelić wurde den im Jahre 1878 gefallenen und in Kiseljak begrabenen Kriegern ein Monument daselbst errichtet, welches im Oktober 1904 in Gegenwart des Landeschefs feierlich enthüllt wurde. Für Kurgäste lohnende Ausflüge nach Fojnica 19 *km* und Kreševo 12 *km* Entfernung.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Mato Pušić.
Vizebürgm. — Podnačelnik: Nepopunjeno.
Gem. R. — Zastupnici: Jozo Lukić, Miško Blažević, Ivan Delak, Osman Selim Bajraktarević.
Gemeindenotär—Bilježnik: Franjo Vitić.

Gasthöfe: Petrović Angja 10, Hasaga Sidrau 10, Hotel Schwab 10, Ivan Delak 6, Osman Bajraktarović 7, Mešanović 12 Passagierzimmer.

Kaufleute: Mato Pušić, Jozo Ćondra, Anto Momčinović, Juda Montilijo.

Kladanj.

(Bez. Kladanj — Kr. Tuzla.)

Organis. Stadtgem. mit 1325 fast ausschließlich muh. Einw.

In prächtigem Nadelwaldgebiete am Drinjačaflusse, 560 *m* hoch gelegen, hat Kladanj ein Bezirksamt, Bezirksgericht, Gendarmeriebezirkspostenkommando, Zoll- und Finanzwache, allgemeine Elementarschule, 1 Medresse, 3 Mektebs, 7 Moscheen, ein Bezirksspital, ☎ u. T., Beamtenleseverein. 3 Islamitische, Serb. orth. Pfarrkirche (erbaut 1902). Nächste Bahnstation Bukinje 44 *km* entfernt. Viehzucht, Bienen- und Obstkultur. Kladanj eignet sich vermöge seiner von allen Seiten gegen Winde geschützten, mit Nadelholz bewachsenen romantischen Lage zum Luftkurorte. Der Drinjačafluß ist reich an Steinforellen; im Bezirke gute Jagd auf Edel- und Raubwild. Zur Zeit Omer Paschas ist die Čaršija (das Marktviertel der Stadt) und seither im Jahre 1907 neuerdings abge-

brannt, auf welchem Platze nun moderne Kaufhäuser erstanden sind. Die Drinjačaufer der Stadt sind seit 1908 durch eine gemauerte Einfassung (Jubiläumskai) verziert. Jeden Sonntag Wochenmarkt. Jahrmarkt jeden letzten Sonntag und Montag des Monates Juli.

Kladanj besitzt ferner 2 Sägewerke mit Wasserbetrieb; Landwirtschaftliche Genossenschaft; Freiwilligen Feuerwehrverein mit Depot.

Kladanj bildet mit Tuzla und Vlasenica einen Wahlkreis.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Mujaga Rustemović.
Vizebürgm. — Podnačelnik: Ibrahimaga Salihamidžić,
Gem.R. — Zastupnici: Osman eff. Gojačić, Meho Čauševič, Abdulah eff. Gugić, Sulejman Kupus, H. Uzeir Čamdžić, Halil Hasić, Timotija Savić.
Gemeindenotär. — Bilježnik: Muhamed Pazarac.
Gemeindefinanzen 1915. Unbeweglich 25.000 K. Einnahmen 8480 K. Ausgaben 8052 K, darunter für Schule 2922 K.
Hotel „Drinjača“ mit 8 Passagierzimmern.

Kladuša Velika.

Organis. Dorfgemeinde. 1910 bestehend aus den Gemeindefraktionen (Ortschaften), Velika Kladuša, Mala Kladuša, Podzvizd, Šiljkovača und Vidovska. Einwohner 7379 musl., 851 serb. orth., 417 röm. kath.

(Bez. Cazin — Kr. Bihać.)

Bezirksexpositur, Post- und Telegraphenamt, Gemeindeamt, 1 allg. Elementarschule. Handelsgrenzverkehr mit Kroatien. Freiwillige Feuerwehr. Wichtige Viehmärkte. Dienstag Wochenmarkt. Gendarmeriepostenkommando und Finanzwache, 5 Moscheen, darunter eine neue, im arabischen Stile erbaute Moschee; ein islam. reformierter Mekteb. In der Nähe gut erhaltene Burgruine mit rundem, gegen die Einfallseite zugespitztem Turm, welche 1575 von Ferhadbeg erobert, dann 1693 vom Banus Adam Batthyany rückerobert wurde, aber bald wieder in die Gewalt der Türken kam. Um Kladuša wurden seither viele Kämpfe zwischen Kroaten und Türken ausgefochten. Als Held dieser Kämpfe wird besonders Mujo Hrnjica von Kladuša gefeiert.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Sulejman Miljković.
Vizebürgm. — Podnačelnik: Sulejman Ćufurović.
Gem. R. — Zastupnici: 36 Gem. R.
Gemeindenotär. — Bilježnik: Stevo Miščević.
Einkehrgasthäuser: Mileva Badrić, 3 Passagierzimmer. Johann Mišmas, 2 Passagierzimmer.

Klašnice.

(Bez. Banja Luka),

gehört zur Katastralgemeinde Jakupovci.

290 or. orth., 26 röm. kath. Einwohner, Walzmühle des Trappistenklosters Mariastern, Gendarmerieposten. Restaurant: Leić Anton 2 Passagierzimmer. Allg. Elementarschule; serb. orth. Pfarramt und Kirche. Postablage.

Ključ.

(Bez. Ključ — Kr. Bihać.)

Organis. Stadtgem. mit 1757 überwiegend muh. Bewohnern.

Bezirksamt, Bezirksgericht, Forstverwaltung, Gendarmeriebezirksposten-Kommando. Finanzwachabt., 2 Mektebs, 2 Moscheen, or.-orth. Kirche, röm.-kath. Kirche und Pfarre, allgem. Elementarschule, konf. serb.-orth. Volksschule, Wasserleitung, Bezirksspital mit eingerichteter Badekammer, ☎ u. T. Nächste Eisenbahnstation Sanica 18 *km* und Bravska 21 *km* entfernt. Kasino, Freiwillige Feuerwehr, Wildschutzverein, islam. Leseverein „islam. Kiraethana“, serb. Leseverein, kroat. Leseverein. M. J. T 9·7° C.

Beschäftigung der Ortsbewohner: Handel, Ackerbau und Viehzucht. Hausindustrie: Webekunst von Kilimen. Wochenmarkt Samstag. Jahrmarkt 3., 4. und 5. Oktober. Säge- und Mühlenwerk der Firma R. Stein.

Der Bezirk hat gegen Westen und Südost Hochgebirgs-, sonst Mittelgebirgscharakter und betreibt Ackerbau u. Viehzucht; Handel mit Tierfellen; Holzausfuhr mittels eigens erbauter Waldbahnen in Vučja poljana und Grmeć durch die Firma „Bosnische Forstindustrie-Aktiengesellschaft O. Steinbeiß“.

Hochgebirgstouren nach der Siša, Grmeć planina, Vučja poljana und Gola kosa; lohnende Ausflüge noch zur Sanicaquelle und zur Tropfsteinhöhle Hrustovo und Ratkovo gor.

Reiches Jagdgebiet: Wölfe, Füchse, hie und da Bären, Marder, Rehe, Hasen. Ausgiebige Auerhahnjagd etc., etc.

Historisch erwähnenswert ist die Burgruine Ključ, einst Sitz des Herzogs Hrvoja.

Hier wurde der letzte bosnische König Tomašević von den erobernden Türken gefangen genommen. Die Burg ist zweiteilig, der ältere Teil in zerklüftetem, senkrechtem Felsgrat nahezu unzugänglich, der jüngere von Türken erbaute Teil davor auf einem kleinen Plateau. Das ganze überragt ein auf senkrechtem Felsvorsprung erbauter Bergfried (13. Jahrh.). Am 6. und 7. Sep-

tember 1878 Kämpfe der österr.-ungar. Truppen bei Ključ und Han Ćagjavica. In beiden Orten wurden Denkmäler errichtet.
Landtagsabgeordnete: Dr. Risto Božić, Vasivbeg Beščević, Dr. Milan Katičić, Živko Njezić, Sefkief Gluhić, Mirko pl. Gjurkovecki.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Mustajbeg Filipović.
Vizebürgm. — Podnačelnik: Špiro Jagodić.
Občinski viečnici: Hase Kukavica, Alibeg Filipović, Muharembeg Filipović, Sulejmanbeg Filipović, Zaharija Ilić, Marko Antić, Tomo Toičić, Jovo Šipraga.
Gemeindenotär — Bilježnik: Gjuro Kalember.
Empfehlenswerte Firmen: Jovo Šipraga, Ivan Knežević, S. Jagodić, Brüder Filipović.
Hotels: Gemeinde Ključ 8 Passagierzimmer; Pächter: Ibrahim Zekić.

Bosn. Kobaš.

(Bez. Prnjavor—Kr. Banja Luka) von Prnjavor 34·25 *km*, von Banja Luka 88·5 *km* entfernt.
Provis. Landgem. mit 1025 überw. muh. Einw. inbegriffen die Fraktion „Nova ves"; darunter 633 musl. 273 röm.-kath. und 119 serb.-orth.

u. T. Gendarmerieposten, allgemeine Elementarschule, Mekteb, E., in Oriovac. Bedeutende Hornvieh- und Schweinezucht. Wochenmarkt Montag. Dankbares Jagdgebiet und wertvolle Steinbrüche in der Motaica. Ziegelei des Peter Gjekić. Überfuhr über die Save. Mühle mit Benzinbetrieb des Marek Josef.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Ahmedbeg Kapetanović.
Vizebürgm. — Podnačelnik: Petar Gjebić.
Gem. R. — Zastupnici: Mustajbeg Kapetanović, Mustafa Dedić, Abasbeg Alibegović, Mehmed Gjuherić, Avdo Ključanin, Ale Kačić, Halil Havić, Mlagjan Janković, Florijan Vlk, Jan Adamek.
Hervorragende Handelsfirma: Mehaga Dizdarević und Isakija Gjekić, Petar Gjekić.
Einkehrgasthof: Ostojić Mara mit zwei Fremdenzimmern.

Kobiljdô.

(Bez. Sarajevo.)
256 zumeist serb.-orth. Einw.

Großes Sägewerk der Firma Feltrinelli aus Mailand. Durch eine 7·5 *km* lange Schleppbahn der obigen Firma mit der Station Ilidže der Staatsbahn verbunden. Drahtseilbahn über Hrasnica auf das Präd. Igman.
Serb.-orth. Pfarre. Allgemeine Elementarschule.
Gastwirte: Ilija Kesić, Vaso Savić.
In der Kasidolska rjeka sehr lohnende und ausgiebige Forellenfischerei.
Röm.-kath. Kirche. Größere Feldwirtschaften der barmherzigen Schwestern in der Nähe.

Kočerin.

(Landbezirksamt Mostar.)
1527 röm.-kath. Einw., röm.-kath. Pfarramt und Kirche. Allg. Elementarschule. Militärpostablage.

Konjic.

Organis. Stadtgem.
(Bez. Konjic — Kr. Mostar.)

In einem Kessel zwischen hohen Bergen an beiden Ufern der Narenta gelegen, zählt die Bezirksstadt Konjic 2382 überwiegend muh. Einw. 279 *m* M. H. M. J. T. 10° C. E. u. T., Bezirksamt, Bezirksgericht und k. u. k. Militärstationskommando; Gendarmeriezug und -Posten, Militär-Verpflegsfilialmagaz. Konjic besitzt 1 Medresse, 1 allgem. Elementarschule, 1 Mekteb Iptidaïje, einen islamitischen Leseverein, ein Gemeindespital. Hochquellenwasserleitung seit 1901. Konjica und seine Umgebung eignet sich durch seine Bodenbeschaffenheit und klimatischen Verhältnisse für Obstzucht und Weinbau und exportiert edle Obstsorten. Jeden Freitag Wochenmarkt. Lohnende Ausflüge nach dem fischreichen Borkesee und auf die Plasa und Prenj planina mit Touristenhäusern und neu hergestellten Wegen. Von Bauten seien der schöne neue Konak und die steinerne Bogenbrücke erwähnt. Konjica wird infolge der günstigen klimatischen Verhältnisse und der Naturschönheit sowie seiner wildromantischen Umgebung ziemlich viel als Sommerfrische besucht. Als der reichste Wildstandbezirk im Lande bietet Konjica eine ausgiebige Jagd auf Bären (im Jahre 1900 wurden 8 Stück erlegt), Gemsen (Stand wird auf 1000 Stück geschätzt), Rehe, Hasen, Füchse etc. etc. Zu je einer Stunde Entfernung mit der Bahn liegt der Ausflugsort Jablanica mit einem landesärar. Hotel und die Sommerfrische Ivan. Die Fahrstraße ist ein wahrer Bicycleweg. Nicht mit Unrecht wird Konjic das hercegovinische Nizza genannt. Sehenswert ist der in malerischer Lage befindliche Gebirgssee Borke in 405 *m* Seehöhe.

Geschichtliches: Konjić (Pferdchen) war im Mittelalter Zollstation; 1446 berief König Stephan Thomas einen Landtag hie-

her, dessen Beschlüsse die Bogumilenverfolgungen zur Folge hatten. Ein hier bestehendes Franziskanerkloster wurde 1534 durch die Türken zerstört.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Idrizbeg Hadžihusejnović.
Vizebürgm. — Podnačelnik: Ante Parlović.
Gem. R. — Zastupnici: Alaga Proho. Mehmed Džumhur, Mustajbeg Ibrahimbegović, Risto Terzić, Pero Jurić, Pero Jelić und Daut Kadić.
Gemeindetätigkeit: Unbewegliches Gemeindevermögen 1915 33.000 K, Armenfonds 800 K, Beisteuer für Schulzwecke 5800 K, Bau der Wasserleitung (1600 *m* lang, 49 Auslaufbrunnen) 24.000 K, Petroleumbeleuchtung der Stadt 90 Lampen.

Bahnhofrestauration mit 2 Passagierzimmern, Pächter Bernhard Goldberger; Colombini, Restauration mit 3 Passagierzimmern; Hotel Sarić mit 4 Passagierzimmern: Hotel Bettelheim mit 4 Passagierzimmer.

An der Straße nach Mostar, ca. 6 *km* von Konjic entfernt, ist eine der größten Edelobstbaumschulen, aus welcher jährlich viele Hunderttausende veredelte Obstbäume, Edelreiser, Obststämmlinge, Schnittreben und Beerenobstpflanzen abgegeben werden; dieselbe exportiert auch feines Tafelobst und Tafeltrauben. Leiter dieser Anstalt ist Andor Czapáry.

Handelsfirmen.

Gemischtwarenhändler: Terzić Risto, Peter Dicca, Džaferbeg i Idrisbeg Hadžihusejnović, Alaga Sofö, Mehaga Džumhur, Alaga Prohić.
Holzschnitzer: Azinović Mato und Pero Logarić.

Koprivna.

(Bez. Gradačac — Kr. Tuzla.)

1452 Einwohner. Allg. Elementarschule und serb. orth. Kirche.

An der Straße Modriča — Doboj; von Modriča 16 *km* entfernt.

Koraj.

Organis. Landgem.

(Bez. Bjelina — Kr. Tuzla.)

Nächste ✉ u. T. Militärpostablage. Station Bjelina 35, Bahn- und Schiffstat. Brčka 24 *km* entfernt. Straßenverbindung nach Tuzla. Bahnstat. 2077 Einw. (Musl. 1712, Gr.-orth. 15, Röm.-kath. 10, Evang. 3, Isr. 8). Zwetschkenkultur, Ackerbau, Viehzucht. Elementarschule, 3 Mektebs. Im Orte befindet sich, auf einem Berge gelegen, ein hübscher Garten, „Galata" benannt. Hervorragende Landwirte: Wolfgang Stengel (besitzt ausgedehnte Pflaumenplantagen); Semsibeg Zajmović; Huseinaga Salihović. Kaufleute: Alija Slinić; Ibrahim Uzeirović; Kadrija Uzeirović; Jakup Mustafin; Begić Lutvo; Begić Mustafa; Sabić Alija und Suljo Konjić.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Hufri Bajraktarević.
Vizebürgm. — Podnačelnik: Joco Lazić; bilježnik Samuel Petrih.
Gem. R. — Zastupnici: Mujaga Mur, sulović, Sećo Alagić, Mujhan Konjić-Ibro Halilović, Panto Perić, Mujo Pečiković, Stanko Jovanović, Salko Mehikić, Mujo Efendić; Alija Halilović; Lutvo Begić; Nurija Djedović; Ibrahim Hafiz Bajraktarević; Salko Delagić, Mehmed Mursulović; Suljo Konjić; Huso Begić; Simo Stevanović; Cvijan Radovanović; Jefto Pajkanović; Aleksa Rikić; Mika Lakić; Jovan Trifković.

Bosn. Kostajnica.

(Bez. Bosn. Novi — Kr. Banja Luka.)

Organis. Stadtgem. mit 686 muh., 385 serb.-orth., 289 röm.-kath., 7 evang., 12 mos. Einw. E., ✉ und T.

Bezirksexpositur, Gemeindeamt, allg. Elementarschule, 2 Mektebs, 2 Moscheen, 1 orth. Kirche, Vakufgemeinde: Obmann Ibrahim Vučetić. Serb. orth. Kirchengemeinde: Obmann: Uroš Petrović. Gendarmeriepostenkommando, Zoll- und Finanzwachabteilung. Gemeinde-Ambulatorium. Bos. Kostajnica liegt im malerischen Unatale in einer Krümmung des Unaflusses und bietet den Reisenden von der Eisenbahn aus einen prachtvollen Anblick. Kroatisch-Kostajnica am gegenüberliegenden Ufer der Una. M. H. 110 *m*; von Novi 26, Dubica 23, Banjaluka 110 *km* entfernt. Bosn. Kostajnica ist im Jahre 1862 durch die Einwanderung von 100 Familien aus Užice, Valjevo und Belgrad entstanden. Auf der Una-Insel, über welche die Brücke nach dem $^1/_2$ *km* entfernten Kroat. Kostajnica führt, befindet sich die Ruine einer Burg der Zrinyis. 1690 wurde eine türkische Armee von 50.000 Mann vom kroatischen Banus Drašković bei Kostajnica geschlagen. Lebhafter Pferdehandel im Sommer, im Winter Schweineschlächterei en gros. — Modernes Schweineschlachthaus. — Der Export an Eiern nach der Monarchie und der Schweiz beträgt: 2·5 Millionen Stück, der Geflügelexport 25.000 Stück, der Getreideexport 3500 *q* und die Häuteausfuhr 5.000 Stück. Wochenviehmarkt jeden Sonntag.

Wochenviehmärkte. Auftriebe pro Jahr: 1910: 2260 Ochsen, 700 Kühe, 500 Jungvieh, 200 Kälber, 7000 Schweine, 2400 Schafe und Ziegen und 9000 Pferde.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Suljaga Sumanović, G. V. Kr. m. d. Krone.

Vizebürgm. — Podnačelnik: Vladimir Jović.

Ehrenbürger: R. Janjčić, J. Struhal.

Gem. R. — Zastupnici: Mehmed Arnautović, Avdo Kulenović, Pašan Suljić, Joso Ćurić, Anton Ostružnjak. Rašim Ferkatović.

Gemeindenotär—Bilježnik: Stjepan Šebelić.

Gemeindeverhältnisse: Barvermögen 8.000 K; Präliminare pro 1913: Erfordernis 27.751 K, Bedeckung 31.062 K; Armenpflege jährlich 1200 K, für Schule 8584 K, Wasserleitung, Petroleumbeleuchtung (50 Flammen).

Einkehrgasthäuser: Peršić Gjuro, Katarina Pichler, Kurylas Antonija, Ante Begić, Marko Rončević

Hervorragende Handelsfirmen: Ćurić Joso, Jure Peršić, Ahmet und Mehmed Tihić; Stojan Sliepčević, Uroš Petrović; Pajo Pavelić, Mile M. Baić, Mehmed Kukić.

Holz- und Baumaterialienhändler Josip Sokal.

Kotarac.

12 *km* von Sarajevo entfernt, an der Straße nach Trnovo gelegen, mit zirka 500 Einwohnern, landesärarischer Rennplatz mit 2.400 *m* langem Geläufe, woselbst alljährlich große Wettrennen für einheimische Pferde stattfinden. Villen des Baron Albori und des Arso Jeftanović.

Kotorsko.

(Bez. Dervent — Kr. Banja Luka.)

1105 muh., 8 or.-orth., 8 röm.-kath. Einw. Gendarmeriepostenkommando, 2 Mektebs, 2 Moscheen, E. u. T.

Kotor-Varoš.

Organis. Stadtgem.

(Bez. Kotor-Varoš — Kr. Banja Luka.)
Post- und Telegraphenstation.

Bezirksamt, Bezirksgericht, Bezirksspital, Gendarm.-Postenkommando, Finanzwache, röm.-kath. und serb.-orth. Pfarre. Muslimanska kiraetana. Pododbor „Napredka“.

Von der nächsten Eisenbahnstation Banjaluka 34 *km* entfernt.

Die Stadt hat 1548 Einw. (607 Muh., 187 serb.-orth., 752 Röm.-kath.) und 2 grich. katholische, eine Seehöhe von 279 *m* und eine mittlere Jahrestemperatur von 10·4° C. Sie liegt im Vrbanjatale an der Straße Banjaluka—Doboj am Vrbanjaflusse. Das Terrain der Umgebung besteht aus Alluvium (im Tale), aus See, Pentingestein (rechtsseitige Gebirge) und aus Kalkgestein (linksseitige Gebirge). Die Ortsbewohner beschäftigen sich mit Ackerbau, Viehzucht, Handel und Gewerbe. Es besteht im Orte eine röm.-kath. und eine serb.-orth. Pfarrkirche, drei Moscheen, 2 Mektebs und eine Elementarschule mit 120 Schülern. Für diese Schule, welche die Gemeinde mit einem Kostenaufwand von 36.000 K erbaut hat und für welche der Aufwand pro 1910 5427 K betrug, bestehen 4 Klassen.

Wochenmarkt: Montag. Viehauftrieb 1915: 216 Ochsen, 327 Kühe, 227 Jungvieh, 31 Kälber, 6994 Schweine, 2244 Schafe, 328 Ziegen, 166 Pferde. Jahrmarkt 21. September.

Handelsfirmen: Vaso Todić, Hadžimuharem Karaselimović, Bečiraga Hadžiselimović, Osman und Avdo Vehabović, Avdaga und Mustafa Dizdar, Mišić Katarina.

Gasthaus: „Katarina Mišić; Gasthaus „Palameta“ mit 3 Passagierzimmern.

Industrien: Sägemühle Bečiraga Hadžiselimović in Rujevica (5 *km* entfernt); Bečiraga Hadžiselimović, Sägewerk in Maslovare (16 *km* entfernt).

Gemeinderat.

Bürgerm.—Načelnik: Jusuf ef. Fazlić.

Vizebürgm. — Podnačelnik: Ilija Stipić.

Gem. R.—Zastupnici: Josip Petričović, Marko Anušić, Bečiraga Hadžiselimović, Ale Imamović, Vaso Todić, Pero Bilobok.

Gemeindeanstalten: Neue Elementarschule 36.000 K, Hengstenstall 2000 K Wert, Schlachthaus 200 K Wert, 2 Feuerlöschdepots je 100 K Wert, 1 Gemeindehaus als Beamtengebäude mit 13.000 K, 1 Gemeindehaus für das Post- und Telegraphenamt mit 10.000 K bewertet, 2 Gemeindehäuser im Werte von je 6000 K, Grundstücke im Werte von 7000 K (als Gemüse- und Obstgarten vermietet). Die Einnahmen der Gemeinde betrugen Ende 1915 29.199 K, die Ausgaben 24.908 K. Die Subvention für sanitäre und humanitäre Zwecke betrug 1915 1070 K.

Für Sicherheitszwecke wurden 1930 K, für Bauten 3300 K, für Schulzwecke 7744 K verausgabt.

Die Gemeinde besitzt 2 Handspritzen mit Requisiten und sind zirka 40 Ortsbewohner und Gemeindebedienstete für den Löschdienst abgerichtet.

Für die Beleuchtung wurden pro 1915 1500 K verwendet. Es sind 80 Petroleumlaternen aufgestellt.

Die ärztliche Praxis in der Gemeinde übt der Spitals- und Bezirksarzt Dr. Miloslav Moucha aus.

Kozarac.

(Bez. Prijedor — Kr. Banja Luka.)

Landgem. mit 3000 fast ausschließlich muh. Einw.

☎ u. T.

E. Bezirksexpositur und Gemeindeamt' Gendarmerieposten, allg. Elementarschule, Eisenbahnstation Kozarac 6·4 *km*, von Prijedor 13 *km* entfernt. Ackerbau und Viehzucht, Vieh- und Fruchthandel; eine vorzügliche Exportspezialität bildet die Pflaume von Kozarac, deren gute Qualität auch in Ausstellungen anerkannt wurde. Jeden Donnerstag Wochenmarkt; Jahrmarkt am 26., 27. und 28. September. 9 Moscheen, 1 serb. orth. Kirche, 2 Islamitische Lesevereine „Islamska kiraethana" Obmann: Bećir Hodža Hrustić und „Muslimanski Klub". Obmann: Mustafa Mrakodolac. Gasthaus der Andja Dragišević. Größere Handelsfirmen: Husein Ključanin, Mehmed Tadžić. Sägewerk der Brüder Schmutzer. Exportfirmen für Pflaumen: Muharem Krkić; Husein Ključanin.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Meho Fazlić.
Gemeindenotär — Bilježnik: vakant.
Gemeindearzt — Općinski liječnik: Unbesetzt.

Kozluk (geschlossene Ortschaft).

(Bez. Zvornik — Kr. Tuzla.)

Von Zvornik 14 *km* entfernt. An der Hauptstraße Zvornik - Bjelina. Postablage. 1064 Einw., allg. Elementarschule, serb.-orth. Kirche, 1 Mekteb, 1 Iptidaja, Gendarmeriekaserne, 1 Schiffsmühle.

Kožuhe.

(Bez. Gračanica — Kr. Tuzla.)

1197 Einw., liegt an der neuen Straße Doboj-Modrić, 10 *km* von der Eisenbahnstation Kotorsko entfernt, Elementarschule, or.-orth. Pfarramt. Zwetschkenhandel, Fischerei im Bosnaflusse.

Srpska zemljoradnička zadruga. — Serb. landw. Genossenschaft. Mehrere Ziegeleien.

Die Einwohnerschaft befaßt sich mit Landwirtschaft. Die Geflügelzucht ist in erfreulichem Aufschwunge.

Kralupi.

(Bez. Visoko)

ist ein Teil der Stadtgemeinde Vareš, circa 3 *km* von Vareš entfernt, mit Post- u. Telegr. Amt, Eisenbahnstation. Eisenwerk. 1 Elementarschule. Vide pag. 446 unter Vareš. Werkhotel.

Kreševo.

Organis. Stadtgem.

(Bez. Fojnica — Kr. Sarajevo.)

Mitten im gebirgigen und waldreichen Terrain am Flusse Kreševica gelegen, zählt Kreševo 1466 Einw., worunter 1251 Kath. und 208 Muh. 670 *m* M. H. Bezirksexpositur, Gendarmerieposten, röm.-kath. Pfarramt. 1 Moschee, 1 allgem. Elementarschule und 1 Mekteb. Nächste ☎ u. T. Kiseljak 12 *km*, nächste E. Visoko 26 *km* entfernt. Verein: Hrvatska narodna čitaonica. Bevölkerung betreibt Ackerbau, Viehzucht, Bienenzucht. Teppichweberei (Filiale der landesärarischen Teppichweberei in Sarajevo), Hufeisen- und Hufnägelerzeugung, Wochenmarkt Samstag. Felltrocknungsanstalt. „Bosnische Idria"-Gewerkschaft in Kreševo (gegenwärtig außer Betrieb). Berühmtes Franziskanerkloster, in welchem der am 30. August 1905 verstorbene Nestor der bosnischen Dichter, Fra Grgo Martić, lebte. Bergbau des Grafen Oksza Orzechowski auf Fahlerz (gegenwärtig außer Betrieb). Bärenjagd. In der Nähe die Ruinen einer alten Burg, welche einst dem Herzog Hrvoja gehörte. Im Monate Mai 1908 errichtete Dr. Georg Rupprecht einen Bergbau am Hrmzabache auf Arsen und Antimon, steht jedoch außer Betrieb.

Zur Einführung des modernen, an Stelle des bisherigen primitiven Schmiedehandwerkes in Kreševo gelangte daselbst im Sommer 1909, bei Ausnützung der Wasserkraft, eine Schmiedehalle mit Motorenbetrieb zur Aufstellung. In dieser durch die Munifizenz der Landesregierung mit einem Kostenaufwande von 50.000 K ermöglichten Industriehalle werden unter fachmännischer Leitung Bauwerkzeuge und landwirtschaftliche Geräte erzeugt

Geschichtliches: Aus den Quellen von Maurus und Arbinus durch Farlati, ist Kreševo unter dem Namen „Cozo" oder „Cozao Cressevus" bekannt, wurde sehr zeitlich von illyrischen Stämmen besiedelt, von denen Ceraunić mit ihren 25 Decurien namentlich erwähnt werden, die in der Umgebung Erze, insbesondere Eisen gewonnen haben. — Durch Bergbau zum Reichtum und Wohlstand gelangt, ist Kreševo seinerzeit der Sitz eines Bischofs gewesen, wurde häufig durch bosnische Könige, so namentlich durch König Stjepan Toma Ostoić besucht. welcher am 3. September 1444 unter großer Suite in der nun durch Ruinen erkenntlichen Burg des Herzogs Hrvoja die Privilegien der Ragusaner ratifizierte.

Der Bergbau stand in der größten Blüte, als derselbe durch die Sachsen betrieben wurde. An sie erinnert im Gebirge Suvodol, gegenüber der Ortschaft Dusina die „Saska rupa" (Sachsenschacht), woselbst auch nach der Okkupation Bleierz

gewonnen wurde. — Zu Ende der ottomanischen Regierung und einige Jahre nach der Okkupation stand die Bergbauunternehmung Desiré Falkner und Konsorten zur Gewinnung von Kupfer-, Silber- und Quecksilbererzen in den Gebirgen Mevoršje und Tmor, dann in den Bergwerken Kostajnica, Deževice und Dusina in Betrieb. — Im Inačgebirge bei der Ortschaft Dusina sind im Abschnitte, „Zlata" genannt, Golderze, sowie am südwestlichen Abhange „Derogus" und „Oberska rupa" Quecksilbererze in beträchtlichen Lagern vorfindlich.

Im Jahre 1911 wurde eine Filiale der landes-ärar. Teppichweberei für 70 Webstühle im eigens erbauten Gebäude errichtet.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Ivo Nikolić.
Vizebürgm. — Podnačelnik: Mehmed Fejzagić.
Gem. R. — Vijećnici: Marko Gracić, Marko Šunjić, Mato Nikolić-Ćorić Asjf Čizmić, Ivo Gagulić, Mijo Jurić-Majkić, Ivo Miloševic-Nirić.
Gemeindenotär — Bilježnik: Niko Bogdanović.
Einkehrgasthaus: Frano Milošević 4 Fremdenzimmer.

Krnjeuša.

(Bez. Bosn. Petrovac — Kr. Bihać.)

Organis. Landgem. mit 874 serb.-orth. u. 225 kath. Einw.

An dem Straßenpunkt Bosn. Petrovac—Kulen-Vakuf—Bosn. Krupa. Gendarmerieposten, allgemeine Elementarschule, Post- und Telegraphenamt, serb.-orth. und röm.-kath. Pfarrkirche.

Bürgerm. — Načelnik: Lazar Vučković.
Notär: Marko Ćurguz.
Sitz einer serbischen landwirtschaftlichen Genossenschaft m. b. H.

Krupa.

Organis. Stadtgem.
(Bez. Krupa — Kr. Bihać.)

Einw. 3206 (1910), u. zw.: 156 Kath.-847 Orient.-orth., 2200 Muh., 1 Israeliten, 200 *m* M. H., im Tale an der Una gelegen, umgeben von bewaldeten Abhängen.

Bezirksamt, Bezirksgericht, Gendarmeriezugskommando, Zoll- und Finanzwache; ✆ u. T., Apotheke. Von der nächsten E. Bosn. Novi 35 *km*, von der Kreisstadt Bihać 35 *km*, von Saskimost 65 *km*, Cazin 24 *km*, Bos. Petrovac 52 *km* entfernt.

Hauptbeschäftigung der Ortsbewohner Ackerbau und Viehzucht. Handel. Jahrmarkt für Vieh, Kurzware und Manufaktur am 21., 22. u. 23. Sept. Wochenmärkte jeden Montag. Durchschnittlicher Auftrieb: 600 Rinder, 800 Schafe, 350 Ziegen 750 Schweine, 120 Pferde. Bienenzucht: Pčelarska podružnica u Krupi. Bienenwirtschaft im Schulgarten der Gemeinde.

Ehrenbürger: Kreisvorsteher Franz Freiherr von Mollinary de Monte Pastello.

Gemeindevertretung.

Bürgerm. — Načelnik: Sulejmanbeg Beširević.
Vizebürgm. — Podnačelnik: Jovo Jovanović.
Gem. R. — Zastupnici: Mehmed Mesić, Meho Alagić, Ibro Dzafčić. Ibro Bužimskić, Jovo Nikolić, Gjurdjo Vasiljević, Anton Supančić.
Gemeindenotär — Bilježnik: Derviš Ahmetanović.
Gemeindehebamme: Julka Matijašević.
Handel: Hervorragende Gemischtwarenhandlungen Ilija Studen, Ilija Smailpašić; Mihajlo Grmuša; Jovo Nikolić; Gjorgjo Blažević; Smajo Redžić; H. Muharemaga Pašalić. Exportgeschäfte beschränken sich auf Rohhäute, Geflügel und Eier, Holzindustrie en gros: Theofil Sekulić, Jovo Jovanović und Milan Jovanović.

Schulen, konfessionelle Anstalten und Vereine: 1 Elementarschule (Leiter: Milan Martinović, Schülerzahl 130), 1 or.-orth. Pfarre, 3 muhamedanische Mektebs, or.-orth. Kirchengemeinde; or.-orth. Pfarrer: Marko Gaković; röm.-kath. Kirchengemeinde: Präses Apotheker Leopold Cisař, Hodžas Salih eff. Novkinić. Hafiz Mustafa Hasanović, Mehmed eff. Sijamhodžić, 1 or.-orth. Kirche, 1 röm.-kath. Kapelle, 3 Moscheen, 1 Mekteb iptidaija, 3 Mekteb, Beamten-Leseverein, 40 Mitglieder; Präses: Milan Neferović, Bezirksrichter. Freiwilliger Feuerwehrverein 18 ausübende Mitglieder (Kommandant: Apotheker Cisář). Landwirtschaftliche Bezirksgenossenschaft.

Serbische Sparkassa-Aktiengesellschaft.

Hotel und Restauration: Hotel Krupa, 9 Passagierzimmer.

Im Orte selbst eine alte Burgruine ohne positive Daten über die Erbauung derselben; kurze Zeit residierte hier auch der Sohn des Königs Matth. Corvinus, Johannes Hunyady. Die Burg wurde 1565 von Mustafabeg Sokolović nach heldenmütiger Verteidigung einer kleinen Besatzung unter Matthias Bakić erobert. 1693 eroberte sie Banus Batthyany für kurze Zeit zurück. Herrlicher Ausblick auf den Unafluß und den Ort selbst. Der Berghügel ist zu einem Park umgewandelt.

Ausflugsorte: Ca. 1 Stunde von Krupa die romantische Krušnicaquelle im Kahne auf der Krušnica zu erreichen. An der im Jahre 1901 dem Verkehre übergebenen schönen neuen Straße Krupa-Bihać, die über-

brückte große Quelle Črno jezero. Die Straße Krupa-Petrovac führt durch ein an Naturschönheiten reiches Gebiet. Die Burg Jezersko ist von Krupa in 2 Stunden zu erreichen. Sie besteht aus einem mittelalterlichen, ganz charakteristischen Burgstall und ist von einem türkischen Wall umgeben. Bei Vrankamen an der Una wurde ein großer Fund karthagischer und römischer Münzen entdeckt. Ausgiebige Reh- und Hasenjagd; Flußforellen. Sportfischerei.

Gemeindewesen.

Stand der Gemeindefinanzen mit Ende 1915: Unbewegliches Eigentum an Grundstücken und Gebäuden 141.030 K. Fruchtbringend angelegt 19.960 K, Jahreseinnahme 81.752 K, Ausgaben 59.639 K. Zur Unterstützung von Armen werden jährlich 6117 K, zur Bestreitung der Spitalskosten für mittellose Kranke 940 K verwendet. — Voranschlag pro 1916: Erfordernis K 63.370. Bedeckung K 64.046, für Unterrichtszwecke K 22.770. Die Beleuchtung der Stadt geschieht durch 46 Lampen. Eine hübsche öffentliche Anlage befindet sich auf der Burg. Das Trink- und Nutzwasser wird aus zwei am Ende einer kurzen Wasserleitung angebrachten öffentlichen Brunnen, sowie aus der Una und Krušnica gewonnen.

B. Krupa liegt an der im Baue befindlichen Bahn Bhrvi—Bihać, welche im Jahre 1916 dem Verkehre übergeben werden soll.

Kukulje.

(Bez. Bos. Gradiška — Kr. Banja Luka.)

Gasthäuser und Gemischtwarenhandlung: Risto Stanišić, Jovo Kuprešanin; Gajo Mihajlović, Najim Gusić i Milan Bukovica. Serb. ort. Pfarrkirche in Kukulje.

Kulen-Vakuf.

(Bez. Bosn. Petrovac — Kr. Bihać.)

Bezirksexpositur, 1188 muh., 67 orth., 13 kath. Einw., ☎ u. T., Gendarmerieposten, Zoll- und Finanzwache; Gemeindeambulatorium, Elementarschule, 1 Reform-Mekteb; 2 Mektebs.

Seehöhe 305 *m*. 34 *km* von der Bezirksstadt Petrovac; 87 *km*, von der Eisenbahnstation Novi entfernt. Jeden Donnerstag Wochenmarkt. Jahresviehmarkt am serb. ort. Spasovdan 16., 17. und 18. Mai und am serb. Miholjdan 12, 13. und 14. Oktober. Interessanter alter Ort, früher Bezirksstadt namens Novoselo, an der oberen Una, wird durch die Ruine der einstigen Königsburg „Ostrovica“ dominiert, welche einst der Vojvode Sandalj mit seiner Frau als Mitgift erhielt, aber um 5000 Dukaten an Venedig verkaufte. Die Burg wird wiederholt in den türkischen Eroberungskriegen unter Skenderpascha, welcher sie 1501 eroberte, und auch im österreichischen Okkupationskrieg 1737 genannt und wurde damals von General Raupach belagert. Große Burganlage mit mächtiger Schildmauer und aus dem Felsen gesprengten Wallgraben davor. Am Burgfelsen auch Reste prähistorischer Niederlassung. Schwunghafter Viehhandel, Eierexport in die Monarchie, ergiebige Fischerei. 12 *km* Una aufwärts der Ort Ermain mit altem Turm und kleiner, aus Tuff gewölbter Kirche; die Burg war Eigentum des berühmten Grafen Hermann von Cilli, woher auch der Name Ermain oder Rmanj; daselbst bedeutende Tuffsteinablagerungen, interessante Tropfsteinformationen; auf kroatischem Gebiete gegenüber von Ermain der Ort Martin Brod mit schönen Wasserfällen. Straße nach Krupa-Krnjeuša-Vrtoče.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Maličbeg Kulanović-Harašlija.
Vizebürgm. — Podnačelnik: Alibeg Kapetanović.
Gem. R. — Zastupnici: Hadži Sulejmanbeg Kulenović, Muharem Šehović, Husejn Kurtagić, Mustafa Handžić, Jusuf Ćemal, Jusuf Kadić, Jovo Beraija.
Gemeindenotär: — Bilježnik: Alija Kurtagić.
Gemeindefinanzen 1915: Unbeweglich 16.000 K, Einnahmen 24.928 K 96 h. Ausgaben 23.378 K, darunter für Schule 5679 K 20 h, für sanitäre Zwecke 650 K und für Arme 400 K. Stadtbeleuchtung 22 Petroleumlampen.

Hauptbeschäftigung der Ortsbewohner ist Handel, Gewerbe und Ackerbau.

Hervorragende Handelsfirmen, Gemischtwarenhändler: Mehaga Altić; Hasan Saračević; Muho Ajdinović.

Vereine: Islamska čitaonica Džemijet. Präses Hafizbeg Horačlija mit 29 Mitgliedern und-Muslimanska čitaonica. Präses Alija Hadžialagić mit 32 Mitgliedern.

Kupreš.

(Bez. Bugojno — Kr. Travnik.)

700 Einw. (Kupreš allein).

Landgem. Kupres 900 Einw. Röm.-kath. Pfarrämter in Otinovci, Suhopolje u. Rastičevo. Serb.-orth. Pfarren in Blagaj, Dol Vukovsko u. Ravno.

Kupreš ist von Bugojno 28, Županjac 40 und Livno 48 *km* entfernt, hat Bezirksexpositur, Gemeindeamt. ☎ u. T., allg. Elementarschule und ein Mekteb. Gendarmeriepostenkommando, Gemeindeambulatorium. Viehzucht. Bezugsquelle Möltaler Kreuzungsprodukte. Jahrmärkte 23. bis 25. April,

11. bis 13. Nov. Wochenmarkt Montag. Wasserleitung, deren Quelle 1300 *m* hoch. Liegt auf einem Hochplateau, umgeben von Gebirgswäldern. Bedeutender Viehexport. Jährliche Pferderennen. Angenehmer Ausflug zu den eine Stunde entfernten Seen Kukavica, Turjača und Rastičevo. Im Hochgebirge Auerhahnjagd, gute Hochwildjagd auf Bären und Wölfe. Die Hochebene ist im Winter wegen der Borastürme gefürchtet.

Hrvatska seljačka blagajna za štednju i zajam. — Hrvatska narodna čitaonica. — Hrvatska narodna zajednica. — Srpska zemljoradnička zadruga in der Landgemeinde Blagaj.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Ivan Rebrina.
Vizebürgm. — Podnačelnik: Ahmetbeg Huseinbegović.
Gem. R. — Zastupnici: Rancić Alija, Rebrina Jandre, Radman Stipo, Kutleša Tade, Smujo Mato, Marjanović Jokov. Zejnil Mandžika, Mujo Mandžuka, Stepan Vila.
Gemeindenotär — Bilježnik: Josip Čubelić.
Gasthaus: Stipo Radman, 4 Passagierzimmer.
Empfehlenswerte Gemischtwarenhandlungen, Exportgeschäfte für Schafe: Jandre Slipčević; Gjorgje Sprema; Juko Mestrović; Jandre Rebrina; Ivan Rebrina; Braća Subašić.

Labucka.

(Bez. Zvornik — Kr. Tuzla.)

Zerstreut liegende Ortschaft, von Zvornik 49 *km* entfernt.

1330 Einw. Produziert Getreide, Obst u. Vieh. Pflaumen 1500 *q*. — 2 serbische bäuerliche Genossenschaften. — Erzeugung von Holzschaufeln. Gendarmerieposten-kommando in Lopare an der Tuzla-Brčka-straße.

Lastva.

(Bez. Trebinje — Kr. Mostar.)

322 muh., 37 serb.-orth., 7 kath. Einw.

Gendarmerieposten, 1 Mekteb, 1 Moschee. Obst- und Weinbaustation. Elementarschule. In der Nähe die Ruinen der Bergfeste Klobuk. Vorzügliche Obstzucht, Export von Kirschen und Wein (Žilavka, Blatina).

Gastwirt: Celović Simo.

Lašva.

(Bez. Zenica — Kr. Travnik.)

☞ u. T. Eisenbahnzweigstation. Bahnhofrestauration.

Livno.

(Bez. Livno — Kr. Travnik). Von Bugojno 72·93 *km*, von Travnik 121 *km*. M. J. T. 8·9° C. Organis. Stadtgem. mit 4728 Einw. worunter 1799 Muh., 2119 Kath. u. 783 Orth., 22 Jud.

Auf einer weiten, im Winter meist inundierten Hochebene gelegen (M. H. 720 *m*), ist Livno der Sitz je eines k. u. k. Militär-Stationskommandos, Bezirksamtes, Bezirksgerichtes, Gendarmeriezugs- und Bezirkspostenkommandos, eines Bezirksspitales, einer Zoll- und Finanzwachkontrollbezirksleitung. Kroatische Commercialbank- und Sparkassa-Akt.-Ges. — Expositur der priv. Landesbank und Serbische Sparkassa. Landesärarische landwirtschaftl. Station, Handelsschule. Landesärarisches, kunstgewerbliches Atelier, ☞ u. T., röm.-kath. Pfarre und Kirche, Pfarrer Fra Jako Pašalić, or.-orth. Pfarre und Kirche, Pfarrer Dušan Lapčević, 8 Moscheen. Es hat ferner eine allgemeine Elementarschule (Unterrichtssprache ist die Landessprache in allen Schulen), eine vierklassige Mädchenschule der Barmherzigen Schwestern, ein Mekteb iptidaija, ein Beamtenkasino, den kroatischen Gesang- und Musikverein „Dinara“ (Präses Anto M. Tadić), den serbischen Gesangsverein „Sundečić“ und muslimanischen Leseverein, Wasserleitung und Feuerwehrausrüst., Gemeindeobstgarten. Filiale der landesärar. Teppichweberei. Das ausgedehnte, aber versumpfte Livanjsko polje wird durch großartige Wasserbauten entwässert. Am 18. August 1916 wurde am Konakplatze ein Kaiserdenkmal aus weißem Marmor, ausgeführt vom Wiener Bildhauer Theodor Khuen ausgeführt, enthüllt. Sehenswert der „Duman“-Ursprung des Baches Bistrica; oberhalb der Stadt alte Fortifikationen, welche 1878 erobert wurden. Livno gehörte ursprünglich zu Kroatien, wurde aber vom Banus Stephan Kotromanić 1326 an Bosnien gebracht. Der Gau hieß damals Hlivno. In Livno jeden Mittwoch Wochenmarkt, am Palmmittwoch, den 29. und 30. Juni und 1. und 2. November Jahrmarkt. Wichtige Wollmärkte. Transport von gepreßtem Heu nach Dalmatien. Jahresproduktionsziffern aus Livno: 8500 *q* Weizen, 55.000 *q* Gerste, 6500 *q* Roggen, 400 *q* Hirse, 12.500 *q* Mais, 180.000 *q* Heu, 41.000 *q* Erdäpfel, 66.000 Stück Schafe, 26.512 Stück Ziegen. In der Nähe von Livno befinden sich in der Tušnica planina reiche Steinkohlenlager.

Ausgedehnte Alpenweiden, worauf Dalmatiner auch das Weiderecht besitzen.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Salih Latifić.
Vizebürgm. — Podnačelnici: Anto Meštrović, Savo Jovanović.

Gem. R. — Zastupnici: Ivo Gjogić, Stipo Kaić, Mahmud Brkić, Mujaga Dizdar, Pavao Jazvo, Ante Dolić, Pero Vrdoljak, Arslanbeg Gagić, Mahmutaga Mulalić, Kosta Puškarović, Mustafa Švraka.
Gemeindenotär — Bilježnik: Jozo Kaić.
Stadthebamme: Kunštek Maria.
Maschinist für die Wasserleitung: Martin Rusan.
Ehrenbürger: Baron Pius Lazzarini, Sektionschef, Anton Edl. v. Draganić-Veranzio, Bezirksvorst, Otmar Mešeg, Bezirksvorsteher.
Gemeindevermögen Ende 1912, unbewegl. 280.000 K; Armenfonds 2800 K, Einnahmen 70.000 K, Ausgaben 69.000 K, darunter für Schulzwecke 23.000 K.
Hotel: „Kaiser von Österreich" des Nikola Simunić und Hotel Orient des Stipan Pervan mit je 10 Passagierzimmer.
Buchhändler: Kaić Markov Mate.
Inkrustationsatelier des Mamič Anto.

Lješljani (Industrieort).

(Bez. Bos. Novi — Kr. Banja Luka.)
216 Einw.

Kohlenbergwerk der Bos. Kohlenindustrieaktiengesellschaft „Una" in Agram, mit Drahtseilbahn, welche bis Dobrlin führt.

Ljubinje.

Organis. Stadtgem.
(Bez. Ljubinje — Kr. Mostar.)

Bezirksamt, Bezirksgericht, Tabakeinlöseamt, Gendarmeriebezirkspostenkommando, Finanzwachabteilung, Gemeindeamt, allgemeine Elementarschule mit landwirtschaftlichem Unterricht und Schulbauernwirtschaft, Reformmekteb, ☎ u. T., Beamtenkasino, Muselmanischer Leseverein, Feuerlöschrequisitendepot der Gemeinde. 2 Moscheen und 1 serb.-orth. Kirche.

Ljubinje liegt im Tale Ljubinsko polje, umringt von teilweise kahlem Karstgebirge, 420 *m* M. H., M. J. T. 13° C., von der nächsten Bahnstation Ravno 19·5, von Mostar 62·2, von Trebinje 60 und von Stolac 19 *km* entfernt. Einw. 1259, und zwar: 544 Musl., 606 Orth., 52 Kath. Im ganzen Bezirke sind nur etliche Ponorquellen, sonst ärar. u. privat. Zisternen u. Brunnen, welche gutes Wasser liefern.

Die Bevölkerung befaßt sich hauptsächlich mit Viehzucht, Mais- und Kartoffelbau und mit Tabakbau von vorzüglicher Qualität. Im Jahre 1902 wurden Musterweingärten angelegt, die einen zufriedenstellenden Erfolg aufweisen. Aus dem Bezirke werden jeden Sommer ca. 55.000 Stück Weidevieh auf die Sommer(Alpen)weiden der Bezirke Foča, Gacko u. Nevesinje getrieben.

Von landschaftlichem Interesse für Touristen und Vergnügungsreisende ist die in der Ortschaft Zavala an der Bahnlinie Gabela - Ragusa liegende, wegen ihrer Höhlengeräusche sehenswürdige Höhle Vjetrenica und das in derselben Gemeinde sich befindliche interessante alte serb.-orth. Kloster, welches teilweise in den Felshang eingebaut und verteidigungsfähig angelegt ist. Jagd auf Adler auf Vranjak und der 1400 *m* hohen und kahlen Bjelašnica, auf welchen auch die Karstdohle vorkommt, sowie Jagd auf Steinhühner (Caccabis saxatilis Meyer) mit Benützung des Ihram (diese Jagd ist jedoch verboten und muß vorher die Bewilligung von der hohen Landesregierung eingeholt werden), schließlich Fang der Höhlenfische (Paraphoxinus gethaldi Steind) während der Überschwemmung des Popovo polje.

Export: Vieh, Tabakregie, Eier. Käse, weiße Hirse, welche unter dem Namen Vogelfutter exportiert wird, Sumach-Gerberlaub, Pelin(Wermut)kraut (Absinths), Metlaš (Kehrbesenstroh) und Buhač (Insektenpulver).

Landtagsabgeordnete:

Rifatbeg Sulejmanpašić, Mehmed eff. Šarić, Dr. Savo Ljubibratić; Gj. Džamonja, Dr. Dominik Mazzi; Atanasije Šola.

Gemeinderat.
(Eigenes Gebäude.)

Bürgerm. — Načelnik: Husein eff. Serdarević.
Vizebürgm. — Podnačelnik: Luka Gnjatić.
Gem. R. — Zastupnici: Zahir Mataradžić, Sulje Dizdarić, Dervis Baksić, Ago Grebo, Lazo Bogdanović, Boško Mićić, Pejo Hamović-
Gemeindenotär: Jovo Bjelobrk.

Empfehlenswerte Handelsfirmen:

Gemischtwarenhändler: Ratković Tomo, Šarić Suljaga, Derviš Bakšić, Hamzaga und Jusuf Bakšić, Hamović Pero, Aqun Grebo.
Wolltuchfärberei: Marko Likić.
Mühlenbesitzer: Pero Ćorović.

Ljubuški.

Organis. Stadtgem.
(Bez. Ljubuški — Kr. Mostar.)

☎ u. T. Nächste Bahnstation Čapljina 17·5 *km* entfernt, Einw. 3297, und zwar 2368 Muh., 205 Orth., 716 Kath.

M. J. T. 14·3° C. Liegt 98 *m* über dem Meeresspiegel, 3 *km* vom Mladeflusse, von Mostar 38, von Imotski 45 *km* entfernt, an der Straße Čapljina-Imotski.

Bezirksamt, Bezirksgericht, Tabakhaupteinlöseamt mit 6 Tabakmagazinen. Gendarmeriebezirksposten, Finanzwachkontrollbezirkskommando, Zoll- und Finanzwachposten. Allgemeine Elementarschule, 3 Mek. tebs, or.-orth. Kirche und Pfarramt. Mädchenschule des Ord. der Barmh. Schw., Leseverein, Bienenzuchtzweigverein von Sarajevo, (58 Mitgl.). Kroat. Gesangsverein; Leseverein. Podružnica (Zweigverein des Napredak). — Gajret. — Kroatischer Sokolverein. — Jagdverein mit 127 Mitgl. — Kroat. Nationalorganisation. — Učiteljsko društvo (Lehrerverein). Ortsgruppe des bh. Rothen Kreuzes.

Amphitheatralisch auf den Abhängen eines großen Felsens erbaut, auf dessen Spitze sich eine Burgruine befindet. Gegen Westen und Süden breitet sich die Ebene aus, während das sonst hügelige Terrain kahles Karstgebiet darstellt. Bevölkerung ackerbaubetreibend, zumeist Tabak- und Kukuruzanbau, hievon beide Produkte vorzüglichster Qualität. Der ganze Bezirk Ljubuški produziert jährlich 12.060 *q* Tabak. Wochenmarkt jeden Montag mit Schweineauftrieb. Jahrmarkt 6. bis 8. Dezember. In der Hausindustrie Erzeugung von leichten Baumwollgeweben. Interessante Ausflugsorte Radišiči (prähistor. Gräberfeld), Vitina (röm. Ansiedlung), Humac, zum Wasserfall „Kravica“ in Studenci (in dessen Nähe eine Höhle).

Im Mladegebiete bei Ljubuški und Vitina wurden Meliorationsarbeiten behufs Verhinderung der Überschwemmungen und behufs Bodenverbesserung ausgeführt.

Oberhalb der Stadt große Burg aus dem 14. Jahrhundert, welche dem Herzog Stephan gehörte. 1463 wurden hier die Türken durch die Söhne des Herzogs, Vlatko und Vladislav, zurückgeschlagen. Eine Viertelstunde von Lj. das Kloster Humac mit kleinem Museum und landwirtschaftlicher Sparkassa. Die Umgebung ist reich an römischen Funden, war römische Ansiedlung und mit Narona durch noch teilweise kenntliche Straße verbunden. Die Ansiedlung hieß Bigeste, war Sitz einer Legion und besaß einen Bacchustempel.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Memišaga Mesihović.
Vizebürgm. — Podnačelnik: Ante Gavran.
Gem. R. — Zastupnici: Muhamed eff. Sadiković, Fajik Sadiković, Hasanaga H. J. Gujić, Ljubomir Gnjato, Hasan Dizdarević, Idriz Lalić, Jozo Miloš, Hasanaga Konjhodžić.
Gemeindenotär — Bilježnik: Jusuf eff. Tančica.
Gemeindearzt: Dr. Franz Bulat.
Einkehrgasthaus: Osman Jakić, 4 Passagierzimmer.
Hervorragende Handelsfirmen und Landwirte: Mahić Mahmutaga Sinovi, Ante Babić, Stojan Miličević, Hilmija Sadiković, Hasanaga Gujić, Salihaga Lalić. Filiale der Trebinjer Handelsbank. Han: Hasan Gujić, 2 Passagierzimmer, Juso Konjhodžić, 2 Betten.

Lopare.

Ortsbestandteil der Ortschaft Labucka.

(Bez. Zvornik — Kr. Tuzla.)

Von Zvornik 49 *km* entfernt. An der Hauptstraße Tuzla—Brčko. Gendarmerieposten. Postablage.

Hotel mit 6 Fremdenzimmern und Gasthaus.

Lukavac-Fabrik.

Organis. Landgemeinde.

(Bez. Tuzla — Kr. Tuzla.)

E., ✆, Telegraphen- und Telephonstation. Gendarmeriepostenkommando. Evangel. Kirchengemeinde (Pastor Max Voll), katholische Pfarrei (Monsign. Franjo Malešević), Werksarzt: Dr. Adolf Hempt.

Im großen Stile angelegte Ammoniaksodafabrik der österr. Solvaywerke an der Mündung der Jala in die Spreča. Es ist um die Fabrik seit ihrem kurzen Bestehen (1894) eine förmliche Stadt entstanden. 442 röm.-kath., 224 evang., 48 serb.-orth. u. griech. kat., 12 muslim., 1 isr. Einw.; von Tuzla 14, von Gračanica 30 *km* entfernt.

Es besteht daselbst dermalen eine Volksschule mit Kindergarten, eine Feuerwehr mit einer guten Musikkapelle; ein Beamtenkasino; Professionistenkegelklub; Werkshotel mit 6 Fremdenzimmern und Restauration; Restaurateur: Johann Krivec, Bäckerei: Josef Diebalo. (Vide VII. Abschnitt dieses Buches. F. Chemische Industrie.)

Lukavica.

(Bez. Gračanica — Kr. Tuzla.)

1309 Einw., ausschließlich Muhamedaner. Liegt zwischen Doboj und Gračanica. Mekteb-Ibdidaja.

5 Mektebs, 2 Moscheen, Ziegelei.

Lušci Palanka.

Organis. Landgem. bestehend aus 3 Ortschaften, u. zw. Palanka, Miljevci u. Tuk Bobija.

(Bez. Sanskimost — Kr. Bihać.)

Postablage. Nächstes ✆ u. Tel.-Amt in Sanskimost.

Liegt an der Straße Sanskimost—Krupa, 25 *km* von Sanskimost, 39 *km* von Krupa entfernt. 384 *m* Seehöhe. 2510 serb.-orth.

und 203 islamitische Einw. — Allgem. Elementarschule, am Fuße der waldreichen Grmeć planina. Serb.-orth. Kirche. Gendarmerieposten. Wochenmarkt jeden Samstag.

Zwischen der Grmeć planina und dem Hotiš liegt eine interessante Hochebene, auf welcher die Schnee- und Regenwässer im Frühjahre und Herbst zwei große Seen bilden.

Im Sommer liegt das Polje trocken, wird bebaut und führt darüber ein Fahrweg.

Der in der Dabarhöhle (s. Sanskimost) südlich entspringende Dabar ist angeblich der Abfluß dieser Ponorwässer.

Auf der Grmeć planina Buchendaubengewinnung der Firma Zurnić; Bären-, Reh- und Auerhahnjagd.

Bürgerm. — Načelnik: Jovo Prosić.
Vizebürgm. — Podnačelnik: Jošo Kovačević.
Gemeindevertreter — Vijećnici: 19.
Gemeindenotär — Općinski bilježnik: Mila Miljuš.

Lušci Palanka, organizovana seoska općina sestavljena je od tri knežije i to Palanka, Miljevci i Tuk Bobija. Leži na cesti Sanskimost (26 *km*), Krupa (39 *km* udaljena). Ima 2222 stanaka. Visina nad morem 384 *m*.

Narodna osn. škola. Oružnička pošta. Srpska zemljoradnička zadruga. Lušci polje je kotlina zatvorena sa svih strana uzvisinama, te s toga i otiče voda jedino ponorima, čiji suvišak vode zu proljetnih i jesenskih kiša poplavi jedan dio polja (Mlječika) i čini jezero, koje ne usahne za 4—6 nedjelja. Polje je ljeti suho, obradjuje se i vodi njime općinski drum k crkvi u Jelašinovce.

Maglaj.

Organis. Stadtgem.

(Bez. Maglaj — Kr. Tuzla.)

Von Tuzla 84 *km*, Gračanica 38 *km*, Zepče 19 *km*, 175 *m* M. H.

Maglaj, am rechten Bosnaufer an der Eisenbahnstrecke Bosn. Brod—Saraje vo-Zelenika am Fuße des Berges Ozren gelegen, hat 1841 Islamiten, 172 s. o., 133 röm. kat., 31 israel. Einw., Bezirksamt, Bezirksgericht, Eisenbahnstation, Post- u. Telegrafenamt, Gendarmeriebezirkspostenkommando und Finanzwachabteilung, r.-k. Pfarre in Radunica, or.-orth. Kirche, Parochialamt, allgemeine 4klassige Elementarschule, Mektebibtidaja, städtischen Leseverein (50 Mitgl.), Gemeindeambulatorium, Apotheke, Ansehnlicher Pflaumen- und Viehhandel. Exportiert werden Pflaumen und Eier. Bodenproduktion: Weizen 711.000 Oka, Gerste 21.100 Oka, Hafer 42.000 Oka, Mais 2,002.800 Oka, Pflaumen 1,100.050 Oka; Viehstand 16.442 Schafe, 10.267 Ziegen. Jahrmarkt 30. April und 1. Mai sowie 21. bis 23. September, Wochenmarkt Mittwoch. Gesamtauftrieb zirka 10.000 St. Kleinvieh pro Jahr. Am linken Bosnaufer breitet sich die Neustadt mit dem Bahnhofe aus. In der Nähe des Brückenkopfes der neugebauten 175 *m* langen eisernen Fahrbrücke über die Bosna bezeichnet ein Obelisk die Stelle, wo am 3. August 1878 eine Husareneskadron des 7. Husarenregimentes meuchlings überfallen und fast ganz aufgerieben wurde. 1878 wurden in Maglaj österr.-ungar. Husaren unter Hauptmann Milinković zum ersten Male angeschossen und zur Rückkehr veranlaßt; zur Erinnerung an die gefallenen Husaren (darunter Oberleutnant Graf Chorinsky) befindet sich außerhalb der Stadt ein Grabdenkmal. In der Altstadt ist sehenswert das ziemlich guterhaltene Kastell mit Ringmauer und Türmen, ferner die aus dem 15. Jahrhundert stammende, im Jahre 1900 prachtvoll ausgemalte Moschee mit elegantem Kuppelbau. Maglaj wurde 1697 von Prinzen Eugen erstürmt. Nördlich von Maglaj auf der Anhöhe von „Preslica“ Kriegerdenkmal der im Jahre 1878 gefallenen Angehörigen der I. R. S, 54. In der Umgebung mehrere Bergruinen und alte römische Grabsteine. 3 Stunden östlich von Maglaj die Grotte Megara. Jagd auf Reh und Schwarzwild. Fischerei in der Bosna. Forellen im Krivaja und Gostovićflusse. In Maglaj und Žepče befassen sich noch einzelne Begs mit der Falkenbeize. In Riječica und Moševac schwefel(bezw. eisen)hältiger Sauerbrunn.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Mahmutbeg Širbegović.
Vizebürgm. — Podnačelnik: Mehmed Mačković.
Gem. R. — Zastupnici: Sadik Nalić, Šahbeg Kadićbašić, Suljaga Krzić, Mehmedalija Terzimehić, Rudolf Loebel, Atif Emrić, Bego Delibegović, Simo Ilić.
Gemeindenotär — Bilježnik: Josip Pastuović.
Gemeindewesen: Ende 1915 unbewegl. Vermögen Wert zirka 80.000 K, Einnahmen zirka 21.000 K, Ausgaben zirka 20.000 K, für Schulzwecke 4000 K, Ärztliches Gemeindeambulatorium 600 K.
Hotel: Aširaga Topčagić, 5 Passagierzimmer, Kasinolokale, Bahnhofrestauration Johann Ostermann.
Hervorragende Handelsfirmen: Mahmudbeg Širbegović, Ademaga Mešić (Pflaumenexport), Alexa Arsenović, Nazif Omersoftić, Jakob Stern Nachf., David Pesah.
Vereine: Gradska čitaonica; Klub muslimanske omladine, des „Napredak“, „Vatrogasno društvo“, Landwirtsch. Bezirksgenossenschaft.

Donja Mahala.

(Bez. Brčko — Kr. Tuzla.)

Organis. Landgem., bestehend aus 7 Ortschaften: Donja Mahala, Tolisa, Kostrić, Bok, Matići, Oštraluka (Hrvatska seljačka zadruga Ostraluka. Präses Ambroz Mijić) und Vidovice. 10.000 fast ausschließlich röm.-kath. Einwohner. Nächstes Postamt in Orašje. Bedeutende Schweinezucht. Pflaumenexport. Jahrmarkt 1. November in Dol. Mahala. Empfehlenswerte Exportfirmen in Dol. Mahala: Marko V. Živković; Ivo und Mika Živković. Gemeindevermögen, unbeweglich 12.000 K, Jahreserfordernis zirka 12.000 K.

Gemeindeamt, allgem. Elementarschule (Knaben- und Mädchenabteilung), zum Gemeindebereiche gehört auch je eine allg. Elementarschule in Bok, Tolisa, Vidovice und Ostraluka.

Beschäftigung der Einwohner in D. Mahala: Erzeugung von Teppichen, Stickereien und Wirkwaren. In Ostraluka, Bok etc. Erzeugung von geflochtenen Körben, Reisekörben etc. — Bestellungen und Anfragen an den Gemeindenotär zu richten.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Marko Mikić.
Vizebürgm. — Podnačelnik: Marijan Živković.
Gem. R. — Zastupnici: 32 Mitglieder.
Gemeindenotär — Bilježnik: Ečer Johann.

Stari Majdan.

(Bez. Sanskimost — Kr. Bihać.)

Marktgem. mit 1030 Islam, 125 or.-ort., 42 kath. Einw.

Bezirksexpositur, Post- u. Telegrafenamt, Gendarmerieposten, 1 allg. Elementarschule, moslim. Leseverein; 4 Mektebs, freiwillige Feuerw., 6 Moscheen, 1 or.-ort. Kirche; von Sanskimost 9·78 *km*, Prijedor 30 *km* entfernt. Wochenmarkt jeden Sonntag.

M. H. 195 *m*. Es wird auf primitiven Eisenhämmern Eisen gewonnen. Unter der ottom. Regierung war hier der Sitz der Majdanski kapetani.

Das ganze Gebirge um Majdan herum hat mächtige Lager von Brauneisenstein, Manganeisen und etwas Kupfererze. Röm. Brücke.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Bego M. Mujić.
Vizebürgm. — Podnačelnik: Dobrijević Jošo.
Gem. R. — Zastupnici: Abdurahman Talundžić, Hadži Šerif Kadić, Hadži Ibraga Mujić, Ahmet Paunović, Mahmut Bešić, Meho Hadžialmetović.
Gemeindenotär — Bilježnik: Salih Redžić.
Gemeindeangelegenheiten: 1 Gemeindeambulatorium.
Ehrenbürger der Gemeinde: Ćamil Eff. Karamehmedović.
Wert des Gemeindevermögens, Häuser u. Grundstücke ca. 10.600 K.
Sonntags Wochenmarkt.

Stari Majdan war bis zum Jahre 1881 Bezirksort, in welchem Jahre das Bezirksamt nach Sanskimost verlegt wurde.

Mezgraja.

Zerstreute Ortschaft.

(Bez. Zvornik — Kr. Tuzla.)

Von Zvornik 45 *km* entfernt.

457 Einw., serb.-ort. Produziert Zerealien, Obst und Vieh. Produktion ca. 1000 *q* Pflaumen.

Miloševac.

(Bez. Gradačac — Kr. Tuzla.)

1267 Einw., allgemeine Elementarschule. Serb.-orth. Kirche, Kirchengemeinde und Parochialamt. An der Bezirksstraße Modriča-Šamac. Produziert Zerealien und ca. 1000 *q* Pflaumen jährlich. Schweinehandel. Schweinehändler: Jovo Stojić.

Mioče.

(Bez. Višegrad — Kr. Sarajevo.)

277 Einw. Elementarschule, Gend. Kaserne, Vorzügliches Obst, insbesondere Zwetschken. Liegt am linken Limufer, unterhalb der großartigen Bić-Planina. Eisenbahnhaltestelle und Drahtseilfähre über Limfluß.

Modra.

(Kot. — Bez. Sanskimost — Kr. — okr. Bihać.)

Nach Stari Majdan auf 15 *km* Reitweg zu erreichen.

92 musl. Einwohner. Moschee — Mekteb.

Modriča.

(Bez. Gradačac — Kr. Tuzla.)

Organ. Stadtgem. mit 2462 Einw., darunter 1786 Mosl., 190 Kath. u. 477 Orth., 9 Juden.

Von der Dampfschiffstation B. Šamac 19 und von Gradačac 16 *km* entfernt (nächste Bahnstation Slav. Šamac am linken Saveufer). Modriča hat ein Gemeindeamt, einen Gendarmerieposten, röm. kath. Pfarre, Pfarrer Franjo Jurić; — serb. orth. Kirche und Kirchengemeinde, Pfarrer Stevo Popović, Präses vakant; — ein Reformmekteb, eine allgemeine Elementarschule, vier Mektebs. ✉, T. u. Telefon. Vereine — Musliman. Leseverein; Gemeindeambulatorium. 3 *km* von Modriča entfernt

befindet sich eine landesärarische landwirtschaftliche Station. Lebhafter Pflaumenhandel und Sliwowitzerzeugung. Wochenmarkt jeden Freitag; Wochenviehmarkt jeden Dienstag; Jahresviehmarkt 8. September, 13. November und 7. Juli.

Finanzen der Gemeinde Modriča Ende 1915: unbewegliches Vermögen 66.000 K, Einnahmen 19.402 K, Ausgaben 16.633 K, für sanitäre Zwecke 1950 K, für Schule 6670 K.

Bei Modriča am linken Bosnaufer die Burg Dobor mit zwei Türmen. 1408 wurde hier der bosnische König Tvrtko Trvtković vom ungarischen König Sigismund geschlagen und gefangen genommen.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Nuribeg Mahmutbegović.

Vizebürgm. — Podnačelnik: Ljubo Janković.

Gem. R. — Zastupnici: Heinrich Pecsy; Mehmed Ganibegović; Mujo Sarvan; Hasan Žilić; Redžo Sadić; Asim Dubinović; Zaim Pelesić; Nasto Nastić.

Gemeindenotär — Bilježnik: Kovačević Stephan.

Einkehrgasthaus: Jovo Janković, 3—4 Passagierzimmer.

Mokro bei Sarajevo.

574 zumeist serb.-orth. Einw.

Holzgewinnung, Sägewerk des Moritz Spitzer aus Sarajevo. Romantischer Aufstieg auf die Romanja planina.

Einkehrgasthaus des Moritz Spitzer. Ort.-orth. Pfarre und Schule. L. ä. Forsthaus. Gendarmerieposten in Naromanja auf der Sattelhöhe 1382 M. H., daneben Forsthaus und Straßenmeisterhaus. Vorzügliche Rehjagd.

Mostar

(Stadtgemeinde mit eigenem Statute)

liegt in 64 *m* Seehöhe auf beiden Seiten der Narenta zwischen zwei Bergabhängen der Velež-planina und Čabuljaplanina. Durchschnittliche Jahrestemperatur 14·5° C., subtropische Vegetation. E., ☎ u. T., Knotenpunkt der wichtigsten Landstraßen der Hercegovina. Stadtbezirke — Džemati mjesta: Bjelušine, Brankovac, Carina, Luka, Predhum, Stari Grad, Zahum, Einwohnerzahl 16.385. Mohammedaner 7211, Serb.-orth. 4509, Röm.-kath. 4312, Evangelisch 87, Israeliten 253, sonstige 13. Nach der Volkszählung von 1910.

Öffentliche Anstalten. Kreisbehörde, Stadtbezirksamt, Landbezirksamt, Kreisgericht Staatsanwaltschaft, Bezirksgericht, Finanzdirektion und Finanzkontrollsleitung, Gendarmerie-Flügel-, Zugs- und Postenkommando, Stadtmagistrat, Gemeindespital, städtische elektrische Zentrale, Tabakfabrik, Obst- und Weinbaustation, Obergymnasium, Handelsschule, Handwerkerschule, Höhere Mädchenvolksschule, 5 Medressen, 3 Mektebs Iptidaije, 3 allgemeine Volksschulen, 2 private Volksschulen, Infanterie-Truppendivisionskommando, Gebirgsbrigadekommando, Festungskommando, Platzkommando, Ergänzungsbezirkskommando, Garnisonsgericht und -Arrest, Truppentransporthaus, Artilleriezeugsdepot, Trainzeugs-Filialdepot, Garnisonsspital, Militärverpflegsmagazin, Geniedirektion, Militär-Bauabteilungsfiliale, Militär-Brieftaubenstation, Militärabteilung des bosnisch-hercegovinischen Filialhengstendepots, Meteorologische Landesstation erster Ordnung, Aichamt.

Javni zavodi. Okružna oblast, gradski kotarski ured, seoski kotarski ured, okružni sud. državno odvjetništvo, kotarski sud, financijalna direkcija i financijalne straže; gradsko poglavarstvo, općinska bolnica, gradska elektrarna, tvornica duhana, velika gimnazija, trgovačka škola, zanatlijska učiona, viša djevojačka škola, 5 medresa, 3 mekteb, 3 obće pučke učione, 2 privatne učione, zapovjedništvo pješačke divizije, zapovjedništvo brdske brigade, zapovjedništvo tvrdjave, mjesno zapovjedništvo, popunbeno zapovjedništvo, posadni sud i kazniona, vojnička otpremna kuća, topničko spremište, podružnica vozačkoga spremišta, posadna bolnica, vojnički opskrbni magazin, ženijska direkcija, podružnica vojničkog gragjevnog odjela, vojnička stanica za golubove pismonoše, vojnički odio bosansko-hercegovačke podružne pastuharne.

Sitz eines röm.-kath. Bischofs, eines serb.-orth. Metropoliten und eines Muftis.

Mostar ist der bedeutendste Handelsplatz der Hercegovina. Die Bevölkerung betreibt meist Weinbau, Tabakbau und Obstbau. Im Bereiche der Stadt selbst werden jährlich durchschnittlich 12.000 *hl* Wein produziert, im Bezirke zirka 20.000 *hl*. Der Wein ist von vorzüglicher Güte, doch äußerst schwer und kann sich mit den besten Marken der europäischen Weinländer messen. Der Wein — weißer und roter — wird bereits überall nach dem Auslande exportiert. Der Durchschnittspreis des Weines beträgt 160 K pro Hektoliter und ist in den letzten 10 Jahren um das Doppelte gestiegen, und zwar infolge des großen Exportes.

Tabak, Obst und Gemüse wird nicht nur im Bereiche der Stadt gebaut, sondern auch im Bezirke.

Sehenswürdigkeiten der Stadt sind: Die alte sogenannte Römerbrücke. Die Brücke besteht aus einem einzigen Bogen von 95 Fuß Spannweite bei einer Höhe von 75 Fuß. Die Erbauung dieser Brücke wird fälschlich den Römern zugeschrieben, sie bestand aber bereits

in ihrer gegenwärtigen Gestalt im 15. Jahrhundert, denn sie wird 1452 mit den beiden Kastellen erwähnt und wurde dem Herzog Stephan von seinem Sohne Vladislav entrissen. Unter Sultan Sulejman II. wurde sie 1566 neu hergestellt und soll, nachdem ein von Sultan Sulejman entsendeter Baumeister die Erbauung einer Brücke als unmöglich erklärte, von einem einheimischen Baumeister (Neimar) erbaut worden sein.

Im Innern der beiden Brückenköpfe sieht man noch die Fundamente einer älteren Brücke. Die Brücke wird durch zwei mächtige Türme beherrscht, wovon besonders der am rechten Ufer bemerkenswert ist, weil er von einem ursprünglich bedeckten Wehrgang umgeben war; die Brückenanlage heißt auch deshalb Grad. — In den letzten Jahren (1913) wurden 2 neue, modern erbaute Brücken dem Verkehr übergeben, und zwar die „Franz Josefs-Brücke“ und die „Mujaga Komadina-Brücke“.

Die katholische Kirche, ein Neubau in der Form einer Basilika, die Details im korinthischen Stile. Daneben knapp anschließend das Kloster des Franziskanerordens.

Die serb.-orth. Kirche, hoch an einer Berglehne erbaut, ein Neubau in großen Dimensionen im byzantinischen Stile. Wenige Schritte davon bergan eine alte serb.-orth. Kirche, halb in den Berg hineingebaut. An derselben ist besonders eine Art Chor bemerkenswert, nach Art der Haremsfenster mit einem hohen Holzgitter versehen, in dem die Frauen dem Gottesdienste beiwohnten. Unterhalb der Kirche ist das neue Metropolitan-Palais.

Der Prachtbau des Obergymnasiums, das Palais des katholischen Bischofs, die Kaiser Franz Josephs-Jubiläumsschule, höhere Mädchenvolksschule, Lehrerpräparandie, Militäramtsgebäude.

Die Stadt hat 30 Moscheen, darunter die prächtigste, die Karagjozbeg-Moschee.

Die ärarische Tabakfabrik, in welcher zirka 500 Arbeiter und Arbeiterinnen beschäftigt sind.

5 *km* von der Stadt entfernt der „Radopolje“-Park. Hier entspringt die Radoboljaquelle, welche die im Jahre 1885/86 erbaute Wasserleitung von Mostar speist. Die Wasserleitung wurde mit einem Kostenaufwande von 470.000 K im Jahre 1902/3 erweitert und hat eine Leistungsfähigkeit von 50 Sekundenliter. Im Parke selbst befindet sich die Quellenfassung (Filter) und Reservoiranlage. Vom Reservoir gelangt das Leitungswasser unter natürlichem Drucke in die Talstadt am rechten und linken Ufer der Narenta. Am linken Ufer der Narenta befindet sich ein Zwischenreservoir mit Maschinenhaus, von wo aus das Wasser in das Hochzonenreservoir gepumpt wird, wodurch die an den Hängen des Podvelež sich hinziehenden Gassen auch in das Versorgungsgebiet fallen. In der Stadt befinden sich 59 Auslaufbrunnen und 75 Hydranten für Straßenbespritzung und Feuerlöschzwecke, und sind in den meisten Wohngebäuden die Wasserinstallationen durchgeführt. Radopolje ist ein wunderschöner Ausflugsort und wird von der Stadtbevölkerung und von Touristen stark besucht. In Radobolje befindet sich eine das ganze Jahr geöffnete gute Restauration.

In derselben Entfernung, an der Straße nach Blagaj, steht die landesärarische Wein- und Obstbaustation inmitten einer herrlichen Wein- und Baumanlage von 32 *ha*.

10 *km* von Mostar entfernt liegt an der Straße nach Nevesinje, beim Orte Blagaj, die höchst sehenswerte Bunaquelle. Eine von senkrechten Felswänden gebildete Höhle, mit Stalaktiten reich geschmückte Grotte, aus der in mächtiger Breite die Buna entströmt, ein Schlundfluß, dessen Ursprung man im Gačkopolje vermutet. In einem finsteren Winkel der Schlucht ist ein Türkenhaus gebaut, das den geistlichen Wächter eines daneben befindlichen „Turbé“ beherbergt. Das Turbé — ein türkisches Mausoleum — enthält den Sarg eines mohammedanischen Heiligen und seines Dieners.

Auf dem Felsen, welchem die Quelle entspringt, die alte Burg Blagaj, heute Stjepangrad genannt, nach ihrem Besitzer Herzog Stephan von Sct. Sava.

Vereine und Klubs in Mostar — Društva i klubovi u Mostaru.

Bratovština svetog Antuna Paduanskog (1892). (Mitglieder 75.)

Allgemeiner Frauenwohltätigkeitsverein in Mostar. Mitglieder 300.

Hrvatsko glasbeno pjevačko društvo „Hrvoje“ (1888). (Gjuro Džamonja, Obmann.) Mitglieder 239.

Offiziers- und Beamtenkasino. 170 Mitglieder. — Časnički i činovnički kasino (1891).

Hrvatski „Sokol“ (1896). Mitglieder 91.

Ittihad (1906) [muslimansko zanatlijsko udruženje]. (Mitglieder 191.)

Jüdische Kultusgemeinde — Jevrejska bogoštovna općina.

Klöster — Samostani. Kath. V. Barmherzige Schwestern. Kath. V. Franziskanerkloster.

Tekijas. (Tekija Alipašina.)

Učitelsko društvo, nar. osnov. škola okružja Mostarskog, predsjednik: Modoc Stanko, članova 61.

Hrvatsko podporno društvo „Napredak“ podružnica Mostar. Predsjednik: Lovre Blažević, Mag. pharm.

Kreisausschuß des kroatischnationalen Verbandes. — Okružni odbor

Hrvatske Narodne Zajednice u Mostaru. Predsjednik: Fra Anto Majić; Podpredsjednik: Dr. Božidar Božić. Odbornici: Stjepan Škrobić, Ilija Ivanković, Ante Kvesić, Petar Soldo, Pavo Lipovac, Fra Blaž Jerković, Don Tadija Božić, Ante Gavran, Franjo Šarac, Ivan Milas, Petar Krudelj.
Ungarischer Kulturverein, Präsident: Waschkau Gyula. 48 Mitglieder.
Mostarski biciklistički klub.
Hrvatska radnička zadruga.
3. Kompagnie des b. h. I. Militär-Veteranen-Korps „FZM. Freih. v. Filipović".
Podružnica pčelarskog društva.
Pododbor „Gajreta".
Društvo za opskrbu muške siročadi u Mostaru.
Hrv. sokolska župa kneza Mihajla Višević.
Podružnica saveza b. h. željezničara u Mostaru.
Hubertusbund.
Muslimanski klub.
Hrv. katoličko omladinsko društvo.
Internacijonalno velocipecko društvo „Orao".

In Mostar erscheinende Zeitschriften.

„Kršćanska obitelj", belletristische Zeitschrift (poučni i zabavni list za hrvatski katolički puk. Izlazi svakog mjeseca jednom (10.). Izdaju učitelji franjevačkog bogoslovnog sjemeništa Urednik: O. fra Aleksander Musić).

„Biser", (belletristische Zeitschrift), list za širenje prosvjete medju Muslimanima u Bosni i Hercegovini; izlazi 2 puta mjesečno. Vlasnik, izdavatelj i odg. urednik Muhamedi — Bekir Kaladžić.

Anstalten der Gemeinde Mostar — Zavodi općine Mostara.

Städtisches Spital — Gradska bolnica, mit Pavillon für Infektionskrankheiten, chirurgische Abteilung, Aufnahmsgebäude, wurde im Jahre 1905 im Pavillonsystem ausgebaut, 60 Betten.) Spitalsleiter Stadtarzt Dr. Friedrich Trammer.

Städtisches Elektrizitätswerk — Erbaut im Jahre 1911 auf Rechnung der Stadtgemeinde durch die Österr. Siemens-Schuckert-Werke in Wien mit den Kosten von 500.000 K. Als Antrieb 3 Dieselmotoren von je 160 Pferdestärken direkt gekuppelt mit je einem Drehstromgenerator 140 Kilowat, 5500 Volt und 50 Perioden. Das Verteilungsnetz besteht aus 9 Transformatorenstationen, welche in der Stadt verteilt sind und mittels Hochspannungskabel von der Zentrale gespeist werden. Die Transformierung des Stromes ist von 5500 Volt auf 210 Volt für Kraft- und 125 Volt für Beleuchtungsstrom. Die öffentliche Beleuchtung besteht aus 30 Bogenlampen à 15 Ampère, 650 Glühlampen à 25 Normalkerzen. Die Hausanschlüsse speisen vorläufig 3000 Glühlampen für Privatverbrauch.

Wasserleitungsanstalt — Vodovod. Erbaut im Jahre 1885, 1902/1903. Hochquellenleitung von der Radoboljaquelle. Die Gesamtlänge der gußeisernen Rohrstränge (40 bis 225*mm* Durchmesser) beträgt 40 *km*. Im ganzen sind dermalen 98 öffentliche (konstante und Spar-) Brunnen aufgestellt, 75 Feuerhydranten eingebaut und über 787 Hausinstallationen mit 2087 Ausläufen bereits durchgeführt worden. In sämtlichen Militärubikationen, wie: Süd-, Nordlager und Konak sind Brunnen und Hydranten aufgestellt, respektive eingebaut worden. Die Stadt Mostar besitzt ferner ein Schlachthaus, Fell- und Häutetrockenmagazin, eine Feuerwehrausrüstung für die freiwillige Feuerwehr und ein Depot mit Steigerturm.

Erziehungs- und Lehranstalten — Uzgojini i učevni zavodi. 1 Obergymnasium, 1 Handelsfachschule, 1 Handwerkerschule, 1 höhere Mädchenvolksschule; 3 allgemeine Volksschulen, alle staatlich mit slavischer Unterrichtssprache; 1 Privatschule der Barmherzigen Schwestern mit Internat, serbo-kroatische Unterrichtssprache und mit deutscher Unterrichtssprache; 1 ungarische Volksschule; Mektebs: 1. Karadjozbeg Mekteb iptidaija, 2. Čejvanbeg Mekteb iptidaija, 3. Cernica Mekteb iptidaija, 4. Sibjan Mektebu Thalumne, 5. Haljevac Sibjan Mekteb, 6. Muštović Sibjan Mekteb, 7. Kukića Sibjan Mekteb.

Gemeindevertretung in Mostar — Gradsko zastupstvo u Mostaru.

(Autonome Gemeinde mit eigenem Statut.)

Bürgerm. — Načelnik: Komadina Mujaga — Vizebürgm. — Podnačelnik: Šola Vojislav und Smoljan Nikola.

Gem. R. — Zastupnici musl.: Kajtaz Ibrahim eff., Ribica Ibrahim eff., Grebo Mehmed eff. Hafiz Husein, eff. Puzić. Ćemalović Ahmetaga. Nožić Hasanaga. Slipičević H. Ibrahimaga. Džikić Mehmed eff. Memišaga Hamzić. Butum Muhamed eff., Milavić Muhamedaga. Serb. orth.: Oborina Ljubomir. Ivanišević Ilija. Perin Gjordo. Čorović Svetozar. Brstina Lazar. Labala Gjordo, Tuta Jovo. Kath.: Dr. Mazzi Dominik. Mikačić Adam. Jurković Ljubo. Milnić Štepan. Ivanković Ilija. Zelenika Ilija.

Magistratsbeamte: Magistratsrat Mavrakis Odysseus. Magistratsadjunkt Ugljen Asim eff., Kassier Muhamed Černalović, Kontrollor Vlaho Ivan. Rechnungspraktikant: Mustafa Hrvić. Stadtärzte: Stadtphysikus Dr. Trammer Friedrich, Stadttierarzt Davorin Ciliga. Ingenieur Köhler Dragutin. Stadtgärtner Strelec Josef. — Loose Miroslav, Betriebsleiter der Wasserleitung; Zadro Peter, Bauassistent, Prpić Bartol, Straßenmeister, Ugljen Omer ef., Marktaufseher, Smoljan Šimun, Kanzlist, Zelenika Franjo, Kanzlist im Spital, Bjelobrk Miho, Gefällsaufseher, Šarić Smailbeg, Gefällsrevisor, Kozarić Husein ef., Rechnungsassistent.

Gemeindevermögen 1,100.000 K Wert, Kommunalanleihe 1,500.000 K, im Jahre 1912 aufgenommen zur Konvertierung des alten Darlehens von 525.000 K und zum Baue des Elektrizitätswerkes, des städtischen Bades, der dritten Narentabrücke, sowie zum Abkauf des Hotels Narenta und zur Erweiterung der Hauptgasse Luka und der Gasse Predhum zufolge des Brückenbaues. Das Elektrizitätswerk mit einem Kostenaufwand von 500.000 K ist bereits vollendet und am 2. Juni l. J. als Vorabende der zweiten Jahreswende des Allerhöchsten Besuches feierlichst eröffnet und trägt den Namen Sr. Majestät Franz Josef I. Das städtische Bad mit einem Kostenaufwand von 350.000 K wird gebaut und auch mit dem Bau der dritten Narentabrücke wurde begonnen, deren Baukosten 250.000 K betragen werden. Die Erweiterung der Luka- und Predhumgasse mit einem Kostenaufwande von 20.000 K ist schon vollendet.

Jährlich 12 ordentliche Gemeinderatssitzungen, Geschäftsstücke 6509.

Ehrenbürger der Gemeinde:

Se. Exz. Ziviladlatus Isidor Freiherr von Benko, Sektionschef Carl Freiherr von Pitner Sektionschef Foglár, Baurat Komadina, Hofrat Baron Klimburg, Landessanitätsrat Regierungsrat Dr. v. Curinaldi, Bezirksvorsteher Brodnik.

Ärzte und Apotheker: Siehe I. Abschnitt unter Sanitätsanstalten.

Advokaten: Dr. Mazzi Dominik, Dr. Božič Božidar; Mandić Pero, Dr. Spužević Cojetan.

Handel- und Gewerbetreibende der Stadt Mostar siehe IV. Abschnitt des Buches.

Handels- und Gewerbekammer-Mitglieder: Himlauer Adolf, Banić Jovo, Pjeran Risto.

Hotels und Restaurants — Svratišta i velike gostione.

Hotel Narenta (Elisabeth Haramy, 29 Zimmer); Hotel Bristol (Ferdinand Červenka. 6 Zimmer); Bahnhofrestauration gegenüber dem Bahnhofe Max Wregg, (14 Zimmer); Buffet am Bahnhof (Max Wregg); Jelić Manojlo & Jovo, 6 Fremdenzimmer, gute Restauration.

Hervorragende Firmen des Handels und Gewerbes in Mostar: Filiale der Privilegierten Landesbank; Filiale der österreichisch-ungarischen Bank; Expositur der ungarischen Bank und Handels-Aktiengesellschaft; Handels- und Transport-Aktiengesellschaft; Serbische Bank (Aktiengesellschaft) siehe Geschäftsbericht VI. Abschnitt dieses Buches.

Zivilgeometer: Ivan Weichberger; Möbelfabriksniederlage: Buttazoni & Venturini. N. J. Kašiković; Buchhandlung und Buchdruckerei: Pacher & Kišić; Muhamed Bekir Kalajdžić, Hrvatska dionička tiskara. — Bauunternehmer: Franz Gaus; Giovanni Komar; Franz Marášek; Stjepan Skrobić. Konfektionäre: Knöpfelmacher & Guttmann; Brüder Oborina; Photographen: A. Zimolo; Cesar Vlajo; Gärtner: Johann Grüner; Juweliere und Uhrmacher: J. M. Rosenfeld; Brüder Doder. Kaffeesieder: Café im Hotel Narenta, Café „Hercegovina"; Café „Bristol"; Kaminfeger: Acs Johann; Franz Nübler; Manufakturwarenhandlungen: Brüder Oborina; Knöpfelmacher & Guttmann; Orientalische Waren: Kajtaz Hadži Djulbeg; Ibrahim Hadžiosmanović; Čemalović. Risto Banić. Schneider: J. & R. Banić. R. Komad; Brüder Gojković; J. Srna. Spezerei- und Delikatessenhandlungen: Zagorac & Cie; Miličević & Perin, Ljubo Jurković. Spezereiwarenhandlungen: Zagorac & Cie.; Weinhändler: Gj. & R. Jelačić; R. & M. Radulović; Velimir Oborina; Perin und Miličević; Ivanković i Smoljan, Sava Šantić; M. Mičić; Mustafa Vilogora. Eisenwarenhandlungen: Dokić, Bilić & Peško Hadži Salih und Ibrahim Ribica, Vilić, Brstina i Milošević. Produktenhändler: Mehmed u. Derviš Grebo.

Abonnentenverzeichnis des öffentlichen Telephonnetzes in Mostar.

Nr.	Name	Nr.	Name
1	Öffentliche Sprechstelle (Telephonzentrale).	9*	Šain & Miličević.
2	Tabakfabrik.	10*	Grković. Jovo
3	Maut Südlager.	11a*	Dokića Ilije sinovi Großhandlung.
4	Maut Čekrk.	11b	Dokića sinovi Weinkeller) Ilije.
5	Polizeikaraula Luka.	12	Feuermeldestelle Dol. Mahala.
6*	Peško. Miho	13	Mauth Balinovac.
7*	Šantić Braća R. & M.	14	Polizeikraula Zahum.
8*	Muslimanisches Handelskonsortium.	15*	Vasiljević Dušan Dr.

* Teilnehmer am interurbanen Verkehr.

Nr.
16 Wasserwerk Radopolje.
17 Gendarmerie Bezirksposten.
18 Militärpostamt.
19* Ung. Bank- und Handels-Akt. Gesellschaft Filiale Mostar.
20* Landesbankfiliale.
21 Platzkommando.
22 Hauptmaut Bahnhof.
23 Städtisches Spital.
24 Bahnhof, Frachtenmagazin.
25 Landbezirksamt.
26* Serbische Bank (Aktiengesellschaft).
27a* Himlauer Adolf Agentur.
27b Eisfabrik d. Aktienbrauerei.
28* Polizeikommissariat.
29* Magistrat.
30a* Handels- u. Transport-Aktiengesellschaft. Kanzlei.
30b* Handels- u. Transport-Aktiengesellschaft (Lagerplatz).
31 Feuerwehrdepot.
32 Polizeikaserne Carina.
33 Mikan V. Apotheke.
34 Serbische Schule (Carina).
35 Staatl. Höhere Mädchenschule.
36* Ribica H. Salih & J.
37* Dokić, Bilić & Peško.
38* Sjeran Risto.
39 Jurkovič Ljubomir.
40 Trammer Friedrich Dr.
41 Mazzi Dom. Dr. (Kanzlei).
42a* Ribica, Efica & Comp. Kanzlei.

Nr.
42b Ribica, Efica & Comp. Holzniederlage.
43 Šaina R. Sinovi.
44* Hotel Narenta.
45 Staatsanwaltschaft.
46 Finanz-Kontr.-Bezirks-Leitung
47 Finanz-Inspektorat.
48* Krulj Risto, Weinhandlung.
49 Maut Carina.
50* Džamonja Gjuro, Buchhandlung
51* a u. b Kohn Moritz.
52* Distriktskrankenkassa.
53* Cisić Avdaga, Kaufmann.
54* Kreisbehörde.
55* Grgjič & Koluder.
56* Grebo Mehmed Dervis.
57 Brština Lazar.
58* Zentralbank & Sparkassa.
59* H. Kajtaz Džulbeg sinovi.
60 Himlauer Adolf Wohnung.
61* Berberac Mehmed.
62 Mandelbaum Josef.
63* Peško & Samargjič.
64 Offizierskasino.
65* Milušić Lazar M.
66 Steueramt.
67* Mikačić Adam.
68* Landesbankfiliale Warenabteilung.
69 Zagorac i drug.
70 Serbische Schule (Luka).
71 Elektrische Zentrale.
72 Milošević Mojo.

Mutnik.

(Mahala von Tržačka Raštela.)
(Bezirk Cazin, Kreis Bihać.)

Einwohner: 1215 Islamiten, 160 or.-orth., 1 großer Mekteb iptidaja. 1 interessante alte Burgruine, im Burghofe 1 Moschee.

Nemila.

(Bez. Zenica — Kr. Travnik.)

Eisenbahnstation, Postablage, Gendarmerieposten, Forstverwaltung, Holzverwertungsgesellschaft Fadilpašić & Consortes, Hotel und Restauration Franz Buchert mit Fremdenzimmern. Beliebter Ausflugsort, ergiebige Forellenfischerei im Bistrićakbache.

Nevesinje.

Organis. Stadtgem.
(Bez. Nevesinje — Kr. Mostar.)

1082 isl., 812 or.-orth., 200 röm.-kath., 43 israel., 5 griech.-kath. Einw.

Bezirksamt, Bezirksgericht, Gebirgsbrigadekommando, Truppenspital, Gendarmeriezugs- und Bezirkspostenkommando, Zoll- und Finanzwache, Mekteb, 4 Moscheen, je 1 serb.-orth. und röm.-kath. Kirche, Ambulatorium der Gemeinde für Kranke, ✉ u. T. Nächste E. Mostar 40 *km* entfernt. Es liegt am Abhange des Velež unterhalb des Grebaksattels an der Straße Mostar-Gacko, durchschnitten von den Bächen Jedrež und Smrdelj, welche aber im Hochsommer gänzlich versiegen.

Die Umgebung ist bis auf das Nevesinjsko polje gebirgig, Ackerbau und Viehzucht die einzige Beschäftigung der Bevölkerung. Ausflugsorte: Obrnja, Velež mit Jezero, Kifino selo, der Grebaksattel, Boište und Bišina mit einer Höhle. Aussichtspunkte: Čaba am Velež. Zimomor an der Crvanj planina. Durchschnittliche Jahrestemperatur 7·9° C., Seehöhe 886 *m*. Wochenmarkt jeden Freitag.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Osmanaga Kosović.
Vizebürgm. — Podnačelnik: Ilija Miličević.
Gem. R. — Zastupnici: Jusufaga Hajrović, Ali eff. Muftić, Ahmetaga Kazazić, Munib Derviškadić, Šerifbeg Muslibegović, Ćetko Turanjanin, Šćepan Grujčić, Nikola Precca, Ivan Perković
Gemeindenotär — Bilježnik: Leon Wojnarowicz.

Ehrenbürger.

Isidor Benko Frh. v. Bojnik, Ziviladlatus von Bosnien-Hercegovina i. R.
Georg Bijelić, † Johann Rauch, und Dr. Tibory Csurgay, Bezirksvorsteher.

Gemeindefinanzen: Stand mit Ende 1915: Unbewegliches Eigentum 130.000 K; Baargeld 77.000 K; Jahresschlußrechnung 1914 93.000 K; Präliminare für 1916 55.000 K.

Wasserversorgung: Wasserleitung ist von drei Seiten eingeführt, welche sieben Auslaufbrunnen mit Wasser versorgt; nebstdem 3 große Zisternen in der Stadt.

* Teilnehmer am interurbanen Verkehr.

Beleuchtung: Die Stadt wird von 50 Laternen mit Petroleum und 3 Bogenlampen beleuchtet.

Schulwesen: Allgemeine Elementarschule.

Verein: Kroatischer Leseverein (Hrvatska čitaonica), Filialverein des Roten Kreuzes.

Hotel „Nevesinje“: Hotelier Ivan, Perković S Passagierzimmer.

Empfehlenswerte Handelsfirmen: Hadžić Lutfo, Weiß Artur, Svrdlin Mitar, Gaspar Precca, Spezerei- und Delikatessenhandlung; Salamon Reiß, Osmanaga Kosović, Manufakturwarenhandlung; Lazarević Staka, Čupković Janja, Rakić Pero, Aćimović Gjoko, Spremo Stojan, Ljubović Omerbeg, Čelebić Muslibegović, Muftić Ali eff., Pašić Arifbeg, Hajrović Jusufaga, Gruda Gizela, Lažetić Miho, Pekušić Šućrija, Milićević Ilija, Petković Obren und Fehić Mehmed, Gemischtwarenhandlungen. Photograph: Isidor Deutsch.

Geldinstitute: Vertretung der priv. Landesbank mit Tabakgroßverschleiß und Hrvatska seljačka zadruga.

Nova kasaba.

(Bez. Vlasenica — Kr. Tuzla.)

An der Hauptstraße Zvornik—Vlasenica, 356 Einw., zumeist Muhamedaner; Reformmekteb. Tabakbau.

Zwischen Nova kasaba und Drinača auf hoher Felsnadel die Burgruine Kušlat mit einer Moschee.

Bosn. Novi.

(Bez. Bosn. Novi — Kr. Banja Luka) von Banja Luka 86 *km*.

Organis. Stadtgem. mit 3309 überwiegend muh. Einw.

Liegt an der Einmündung der Sana in die Una. Über beide Flüsse führen große Brücken, welche sich unmittelbar beim Orte befinden, und zwar jene über die Sana zum Bahnhof und zur Bezirksstraße Prijedor—Kostajnica, jene über die Una nach Dvor in Kroatien. Aus Gemeindemitteln wurde entlang der Una ein Quai, welcher nunmehr die Stadt vom Hochwasser schützt, mit einem Kostenaufwande von 250.000 K erbaut. Bezirksamt, Bezirksgericht, Steueramt, Gendarmeriezugskommando, Zoll- u. Finanzwache, E., ☎ u. T., Telefonzentrale, r.-k. Pfarre und Kirche, or.-orth. Pfarre und Kirche, 5 Moscheen, Gemeindespital 20 Betten, eine allgemeine Elementarschule; Reformmekteb und 5 Mektebs. Islamitischer Leseverein. Kroatischer Leseverein; Zweigverein der „Hrvatska narodna zajednica“. — Hrvatsko potporno društvo „Napredak“. — Hrvatski Sokol. — Islamski sportski klub „Zora“. — Filiale des Bienenzuchtzentralvereines in Sarajevo. — Handel mit landwirtschaftlichen Produkten.

Wochenmarkt Samstag.

Novi wurde 1693 vom Banus Batthyany den Türken für kurze Zeit entrissen, dann 1717 vom kroatischen Banus Drašković belagert, doch wurde dieser vom Kapetan von D. Vakuf Alajbeg Čerić geschlagen. 1737 fanden hier gleichfalls Kämpfe statt und 1789 wurde es von Laudon eingenommen. In Blagaj die Burgruine Blagaj, Stammsitz eines der ältesten kroatischen Adelsgeschlechter der Babonić-Blagaj.

Gemeinderat.

Bürgerm.—Načelnik: Alibeg Biščević,
Vizebürgm.— Podnačelnik I.: Jovo Davidović.
Vizebürgm. — Podnačelnik II.: Stefa Szabo.
Gem. R. — Zastupnici: Muhamedbeg Džaferbegović, H. Muhamed Memić, Ahmetbeg Cerić Krlečbegović, Hafiz Omer Topić, Sulejman Muftić, Ahmedbeg Kapetanović, Huseinaga Čaušević, H. Osmanbeg Kapetanović, Alibeg Cerić-Jablanica, Dušan P. Drljača. Dušan Vukmirović, Stanko Todić.
Gemeindenotär—Bilježnik: Omerbeg Ibrahimbegović.
Gemeindekontrollor: Unbesetzt.

Gemeindevermögen:

Bewegliches und unbewegliches Vermögen pro 1910 300.000 K. Budget pro 1914: Bedeckung 77.300 K, Erfordernis 74.940 K, Überschuß 595 K 20 h.
Ausgabe für Schule 9.872 K, Armenwesen 2913 K, Petroleumbeleuchtung (63 Lampen), Gasolinlicht (6 Lampen).

Hotel „Orient“ (Hotelier Jovo Todić, 6 Passagierzimmer).

Hotel „Novi“ (Hotelier Stanko Marjanović 6 Passagierzimmer), Einkehrgasthaus: Gavro Došen (5 Passagierzimmer).

Hervorragende Handelsfirmen: Expositur der Banjalukaer Sparkassa-Aktien-Gesellschaft. Serbische Sparkassa in B. Novi, Filiale der priv. Landesbank.

Apotheke des Julius Keller.

Kaufleute: Salihaga Čaušević, Huseinbeg Cerić, Pero Drljača, Šulentić Berto, Jovo Šteković, Omer Šuvalić, Braća Topić, Muharem Šuvalić, Pero Railić, Braća Kadić, Alija Džankić, Muhamedbeg Cerić, Kalenderac, Milan Vukmirović.

Schneider: Klasiček Gregor, Vaso Vejnović, Derviš Džaferbegović.

Schuhmacher: Dragutin Basrak.

Buchhandlung, Buchdruckerei, Buchbinderei und Schreibrequisitenhandlung: Stjepan Balaš.

Obrnja.

(Bez. Nevesinje — Kr. Mostar.)

183 serb.-ort. Einwohner.

Auf dem Fahrwege zwischen Nevesinje-Ulog, 8 *km* von Ulog, von Nevesinje 33 *km* entfernt. Straßenverbindung mit Ulog-Kalinovik.

Obudovac.

(Bez. Brčko — Kr. Tuzla.)

Organ. Landgem. bestehend aus 8 Ortschaften Čovićpolje, Kopanica, Krepšić, Lomište, Markovićpolje, Obudovac, Vučilovac, Žabar Dl. mit 6301 fast ausschließlich serb. orth. Einwohnern. Allgem. Elementarschule Lončari und Obudovac.

Srpska zemljoradnička zadruga in Čovićpolje. Präses: Jovo Tomanić; in Obudovac Präses: Tanasija Pavlović; in Dl. Žabar Präses: Mićo Stojsić; in Vučilovac Präses: Stojan Majstorović; in Krepšić Präses; Cvjetko Bričić.

Gemeinderat:

Bürgerm. — Načelnik: Jovo Tomanić.
Vizebürgm. — Podnačelnik: Marijan Blažević.
Gem. R. — Zastupnici: 22.
Gemeindenotär — Bilježnik: Gavro Korać.

Očevlje.

(Bez. Visoko — Kr. Sarajevo.)

182 Einw., meist röm.-kath.

Eisenkleinindustrie. Fundort interessanter Versteinerungen (Hallstädter Kalk).

Odžak.

(Bez. Dervent — Kr. Banjaluka.)

Organisierte Landgem. (17 Ortschaften mit 17.908 Einw.).

Der Ort Odžak zählt 496 Häuser mit 2499 überwiegend muh. Einw., von Dervent 44 *km*, nächste Eis. Stat. Slav. Šamac 17 *km*, M. H. 90 *m*.

Bezirksexpositur, Gemeindeamt, Gendarmerieposten, Finanzwachabteilung, röm.-kath. Pfarramt, je 1 kroatischer und islamit. Leseverein, islamitischer antialkoh. Verein „Iršad", serb. orth. Pfarre, Moschee, Gemeindeambulatorium, allg. Elementarschule und Mekteb-ibtidaija, Medresse. ☎ u. T. und Telephon. Filiale des Bezirksgetreidespeichers.

Die Landgemeinde hat 5 allgemeine und je 3 kroat. und serb. Bauerngenossenschaften. — Ausgedehnter Zuckerrübenbau. — Slivovitz- und Zwetschkenexport (jährlich circa 1500 *hl* Slivovitz, 5000 *qu* Lequar, 500 Waggons andere Landesprodukte); 16. und 17. August, dann 25. Oktober und 15. November Jahrmarkt, jeden Donnerstag Wochenmarkt. Die Jahrmärkte mit großem Viehauftrieb (Mastochsen und Schweine). Zwetschken-Kultur. In Novi Grad und Svilaj (an der Save) Ein- und Ausfuhrstellen.

Gemeinderat:

Bürgerm. — Načelnik: Ivo B. Duić.
Vizebürgm. — Podnačelnik: Hadži Ćamil Jupić.
Gem. R. — Zastupnici: 29.
Gemeindenotär — Bilježnik: Danilović Jovo.
Gastwirte: Ante Duić, Draginja Zimakiewicz, Anto T. Odić Ana, B. Duić, Pavo Žirko.
Hotel: Anto Duić mit 8 Pass.-Zim.

Odžak.

(Bez. Nevesinje — Kr. Mostar.)

An der Straße Nevesinje—Stolac, von Nevesinje 8 *km*. Reform-Mekteb aus Landesmitteln erbaut. Eine Moschee.

Olovo.

Dorfgemeinde.

(Bez. Kladanj — Kr. Tuzla.)

Im Nadelwaldgebiete am Zusammenflusse der Slupčanica und Bioštica gelegen, welche die Krivaja bilden. Diese Flüsse sind reich an Forellen und Edelkrebsen.

797 zumeist muh. Einw. Sitz einer Forstverwaltung. Betriebsleitung und Kantine der Holzindustriebahn Eisler & Ortlieb. Diese Bahn führt von Zavidovići über Olovo durch die reizend schöne Čudeklamm nach Kusače. Gendarmerieposten-kommando, 1 allg. Elementarschule. 1 Mekteb. 1 Moschee. 1 Leseverein, Thermalbad. Liegt am Reitwege Sarajevo—Kladanj (24 *km* von Kladanj und 44 *km* von Sarajevo entfernt). Im Mittelalter war hier eine Zollstation und wurde Bergbau auf Blei getrieben und stark exportiert. Warme Quelle. In Olovo die Ruinen eines Franziskanerklosters mit der einst berühmten Marienkirche. Stark besuchter Wallfahrtsort.

Jahrmarkt 14. u. 15. August.

Dorfgemeinderat:

Bürgerm. — Načelnik: Abdulah Hadžiavdić.
Vizebürgm. — Podnačelnik: Mešan Hadžiabdić.
Gem. R. — Zastupnici: Avdo Hemić; Isidor Schwerberg; Salih Degemendžić; Mušan Degemendžić; Salih Kanjić; Salih Karaahmetović; Husein Jamaković; Avdija Karicić, Hamid Jamaković, Mustafa Jamaković.
Gemeindenotär: Ambros Jergović.
Gemeindefinanzen pro 1915: Einnahmen 8272·87K; Ausgaben 6226·04K, darunter für Schule 1145·08 K.

Orahovica.

(Bez. Gračanica — Kr. Tuzla.)

1777 musl. Einw. Liegt an der Straße Gračanica-Tuzla von Gračanica 12 *km* entfernt. 4 Mekteb, 2 Moschee.

Orahovo.

(Bez. Bos. Gradiška — Kr. Banja Luka.)

1 allgemeine Elementarschule, 1 Gendarmerieposten, Zwetschken-Export. — Gemischtwarenhandlungen: Ahmed Redžepović; Aziz Bošnjak; Snljo Softić, Simo Gjaričić; Jovo Tadić; Milan Gajić. — Motormühle des Aziz Bošnjak.

Orašje.

(Bez. Brčko — Kr. Tuzla.)

Organis. Stadtgem. mit 1077 überwiegend muh. Einw.

Orašje liegt am rechten Ufer der Save in unmittelbarer Nähe der Bahnstation Županje, hat ☎ und Telegraphenamt, Gemeindeamt, Gendarmerieposten, Finanzwache, allgemeine Elementarschule, Mekteb, Tabakeinlösamt. Schweineschlachthaus. Wochenmarkt jeden Donnerstag. Jahrmarkt 15. August, Schweineauftrieb zirka 30.000 Stück; Zwetschkenexport zirka 30.000 *q*. — Bedeutende Getreide-, Zwetschken- und Schweineexportfirmen: Mehmed H. Halilović; Mehmed Džafić; Šemšo Čatić; Mehmed Čehajić; Ilia Živković; Marko M. Živković, Marko i Mika Živković — Export geschlachteter Schweine zirka 4.000 Stück jährlich.

Gemeinderat:

Bürgerm. — Načelnik: Mehmed Čehajić.
Vizebürgm. — Podnačelnik: Mahmut Mahmutspahić.
Gem. R. — Zastupnici: Džafić Mehmed, Čatić Šemšo, Kadić Mustafa, Primača Alija, Colić Osman, Živković Marko, Hasan Džakić,
Gemeindenotär — Bilježnik: Ećer Johann.
Unbewegliches Gemeindevermögen 40.000 K, Jahresbudget 14.000 K.

Firmen: Hrvatska seljačka zadruga Präses: Mihajlo Rebba, Filipović Pepo; Ukopno društvo (Leichenbestattungsverein), Präses: Johann Imrek. Muslimanska čitaonica Präses: Mahmut Spahić.

Orešac.

(Bez. Petrovac — Kr. Bihać.)

1390 meist muh. Einw. 4 Mektebs, 4 Moscheen, 2 Mineralquellen. Landschaftlich reizendes und fruchtbares Tal.

Osječani, gornji.

(Bez. Gračanica — Kr. Tuzla.)

837 Einw. or.-orth. Liegt an der Bezirksstraße Doboj-Modrić, 10 *km* von der Eisenbahnstation Kotorsko. Gendarmerieposten, allgemeine Elementarschule. Serb.-orth. Parochialkirche und Pfarramt. Gutes Jagdgebiet, Hasen, Wachtel, Rebhühner.

Ostrožac. Eisenbahnstation.

(Bez. Konjica — Kr. Mostar.)

An der Hauptstraße Konjica-Mostar. 260 meist muh. Einw. 1 Mekteb. Allgem. Elementarschule. Produziert vorzügliches Obst, Äpfel und Birnen 3500 *q*, Pflaumen 2500 *q*, Kastanien 3700 *q*, Kirschen, Trauben und Walnüsse 900 *q*. Eiserne Narentabrücke zur Bahnstation.

Bei Lisičići römisches Ruinenfeld.

Handelsfirmen: Muharemaga Alikadić.

Ostrožac.

(Bez. Cazin — Kr. Bihać.)

1231 muh., 14 serb.-orth. Einw., 8 röm.-kat., 3 Mektebs, 1 Moschee, 1 großer islam. Reform-Mekteb. An der Straße Bihać-Cazin am linken Unaufer, hat eine malerisch gelegene, großartig angelegte Burg. Gegen die Einfallseite zu hat sie eine komplizierte, zentral angelegte Bastionenanlage mit mehreren Kasematten, die um einen sehr alten runden Bergfried gruppiert sind, daran schließt sich ein länglicher dreiteiliger, von hohem Walle und Ecktürmen umgebener Hofraum mit den Ruinen einer Moschee, des Wohnhauses des Kapetans und anderen Bauten. Auch die Türme des Walles sind kasemattiert. Für Burgforscher ist die Burg eine Sehenswürdigkeit ersten Ranges.

Ostrožac wurde 1575 von Ferhadbeg erobert, mußte 1578 an Farenberg ausgeliefert werden, kam aber bald wieder in die Gewalt der Osmanen, welche sie zum Sitze eines Sandschakbegs und später einer Kapetanie wählten. 31. Mai 1693 wurden hier die Brüder Hranilović mit ihren Likanern geschlagen, 1737 gelang es einer kroatischen Abteilung, sich in der Nacht in die Burg einzuschleichen, sie wurde aber von einer Frau bemerkt und vertrieben.

Die Burg Ostrožac ist gegenwärtig Eigentum der Frau Isabella Reichsritter von Berks.

Otoka.

Landgem. mit 2478 Einw.

(Bez. Krupa — Kr. Bihać.)

An der Hauptstraße Novi-Bihać, 24 *km* von der Bahnstation B. Novi und 11 *km*

von Krupa entfernt ☎ u. T. Gendarmeriepostenkommando, Strassenmeisterei, Gemeindeamt und Normalschule, Leiter Petar Gaković, Schülerzahl 145. Gemeindeambulatorium. Reform Mekteb Iptidaija. Kleinvieh- und Getreidehandel. Sehenswerte Katarakte der Una. Die Una-Insel mit einer Moschee war einst befestigt. Lohnende Ausflüge zu den Burgen Jezersko und Bužim. Unweit Otoka wurde durch den Schulleiter P. Gaković ein altrömisches Lager entdeckt.

Gemeinderat:

Bürgerm. — Načelnik: Ibrahim eff. Komić.
Vizebürgm. — Podnačelnik: Muhamed Mustedanagić.
Gem. R. — Zastupnici: 16.
Gemeindenotär—Bilježnik: P. Gaković (provisorisch).
Gemeindefinanzen: 1915: Einnahmen 12.340 K, Ausgaben 10.260 K.

Pale.

Ortschaft mit zirka 456, meist serb.-orth. Einwohnern. M. H. 832 *m*. 18 *km* von Sarajevo entfernt.

☎ u. Telegraphenamt, Garnisonsort.

Bahnstation der Sarajevoer Ostbahn; die Steigung von der Station Sarajevo (Bistrik) beträgt 17·4 Promille.

Serb.-orth. Pfarramt und Schule, röm. kath. Kapelle. Gendarmerieposten.

Anmutig an der Poststraße nach Plevlje in einer lieblichen Landschaft zwischen Tannenwäldern gelegen, bildet Pale einen lebhaften Ausflugsort der Sarajevoer. Für den Anwert des erfrischenden Klimas des Ortes spricht am deutlichsten, daß hier schon mehrere Villen erbaut wurden, darunter auch jene des früheren englischen Generalkonsuls Mr. Freeman, jetzt samt Grundbesitz Eigentum des Klosters Sct. Augustin, ferner jene des Kustos Dr. Ćiro Truhelka. In der Umgebung gutes Jagdgebiet auf Rehe. Links der Bahnstation schöne Aussicht auf die dichtbewaldete Ravna planina. In der Nähe ist eine sehenswerte Burgruine aus vortürkischer Zeit mit römischen Fundamenten. Dampfsägewerk des Zadik S. Finzi und des H. Suljaga Sahanović; Derviš Pašović und Ibrahim Musa.

Gastwirte: Blau Bernhard, Johann Roïć, Braća Stilinović, Fany Weiss, Anton Lehr. Große Anzahl landesüblicher Kafas und Einkehrhäuser.

In der Nähe Bahnstation Stambulčić im Hochwalde gelegen mit herrlichen Spaziergängen, speziell auf die Kuppe „Hodža", prachtvolle Fernsicht.

Pazarić.

Landgem. Bez. Sarajevo.

420 Einwohner, Post- und Telegraphenamt, Bahnstation mit Heizhaus, Beginn der Zahnradbahn über den Ivan, allg. Elem. Schule, Pfarramt, Gendarmerieposten, Forsthaus, 1 Gasthaus. Aufstieg auf die Bjelašnica 2020 *m* hoch.

Im Krupatale entspringt der Bach Zujevina aus mächtiger Quelle. Bei diesem Wächterhause Villa Wohlgemuth, Forsthaus, Gasthaus des Risto Samouković mit Unterkunft. Das Krupatal ist wegen seiner Schönheit ein beliebter Ausflugsort.

Gastwirte: Mirko Kovačević; Nikola Remetić; Hermann Fuchs.

Peći.

Organisierte Dorfgem. bestehend aus den Mahalas: Pečigrad, Krakača, Barska, Beganović, Lučka und Kudići, Šabići.

(Bezirk Cazin — Kr. Bihać.)

Einwohner: 6148 musl., 81 serb.-orth. 46 röm.-kath., Gendarmerieposten, 1 islam. großer Reformmekteb, 1 Mekteb. In Pečigrad steht eine altertümliche, mit Umfassungsmauern versehene Burg; im Burghofe eine Moschee; sehr romantisch gelegener Ort mit zahlreichen Hainen von Edelkastanien. Elementarschule.

Gemeinderat:

Bürgerm. — Načelnik: Suljo Hadžić.
Vizebürgm. — Podnačelnik: Alaga Muhamedagić.
Gem. R. — Zastupnici: 40.

Petrovac.

(Bez. Bosn. Petrovac — Kr. Bihać.)

Organis. Stadtgem. mit 2906 Einw., darunter 2196 muh., 514 serb.-orth., 175 kath. und 14 Israeliten.

Bezirksamt, Bezirksgericht, — Militär-Stationskom., Gendarmeriezugs- u. Postenkom., Finanzwache, ☎ u. T., Gemeindeambulatorium. Tägliche Personenpost von und nach Novi; allgemeine Elementarschule, allg. Mädchenschule, serb.-orth. Knaben- u. Mädchenschule, serb.-orth. Mädchen-Gewerbeschule, 5 Mektebs und 1 Beamtenleseverein, serb.-orth. Leseverein; 2 musl. „Kiraethana".

Seehöhe 670 *m*, in einem Hochtale an der Straße Petrovac—Bihać—Novi gelegen, von Bihać 56 *km* entfernt. Eine Straße führt über Krnjeuša als kürzeste Verbindung (84·5 *km*) zur Bahnstation Novi. Eine 15 *km* lange Wasserleitung führt von der Ortschaft Smoljana nach Petrovac. Viehzucht und Kleinhandel. En gros-Eierexport. Wochenmarkt Mittwoch, Jahrmarkt 28. August und 31. Okt. mit Viehauftrieb zirka 2000 Ochsen, 5000 Schafe, 1000 Pferde. Bedeutender Teppichhandel. Burgruinen in Bilaj, Ostrovica bei Kulen-Vakuf und Visuć, wildreiche Gegend in der Crljevica. M. J. T. 8·4° C.

Landtagsabgeordneter: Pašabeg Kulenović Bajbetović; Pop Todor Srdić.

Gemeinderat:

Bürgerm. — Načelnik: Huseinbeg Hadži kadi begović.
Vizebürgm. — Podnačelnik: Jovo Novaković.
Gem. R. — Vijećnici: Džaferbeg Šenigdžić, Alibeg Bara Mustajbeg Hadži kadi begović, Kolanfir Spahić, Beća Druzić, Osman Redžić, Osman Terzić; Risto Miladinović; Artur Spada.
Gemeindenotär. — Bilježnik: Ilić Nikola.
Hotels: Gemeindehotel, 6 Passagierzimmer; Brkić Petar; Pavičić Gajan; Nikola Rakić.
Empfehlenswerte Handelsfirmen: Izrael David, Teofanović Spiro, Krstanović Simo, Kavezon Salomon, Jovo Novaković, Rade S. Dragulič, Simo Krecs. Mühle mit Dampfbetrieb, tägliche Produktion 20 *q*.

Petrovo selo-Brgjani.

(Bez. Gračanica — Kr. Tuzla.)

Wildromantische Gegend, Buchen-, Eichen- und Kieferwälder.

354 meist orien.-orth. Einw. Altes orient.-orth. Kloster Ozren, mit reichem, leider zerstörtem Freskenschmuck. Allg. Elementarschule. 20 *km* Waldbahn.

Dampfsägewerk: Ignaz Fischer.
Eisenbahnstation: Postablage.

Petrovo Selo Lužani.

(Bez. Gračanica — Kreis Tuzla.)

433 meist orient.-orth. Einw. E. liegt an der Straße Dol. Tuzla—Gračanica. Romantische Umgebung.
Ziegelei: Kasumagić Mehaga.

Piskavica.

(Bez. Banja Luka E. u. T.)

9 muh., 2034 or.-orth., 9 röm.-kath. Einw. serb.-orth. Pfarramt. Gendarmerieposten, allg. Elementarschule.

Počitelj.

(Bez. Stolac — Kr. Mostar.)

537 muh., 51 or.-orth., 122 röm.-kath. Einw. 1 Mekteb, Moschee.

Am linken Narenta-Ufer, wildromantisch zwischen und auf Felsen gebettet, hat es große Anziehungskraft für Touristen. Mittels Kahn von Čapljina — 2 *km* oder Fahrstraße in 3 *km* — zu erreichen. Einst berühmte Feste und Sitz der Begs Gavran-Kapetanovići, heute ziemlich öde. Hausindustrie: Korbflechterei. Alte Moschee aus dem Jahre 1530. Alter Festungspark. Gute Jagd auf Steinhühner. Lohnender Ausflugsort. Ortsvorsteher: Bećir beg Kapetanović Gavran.

Podgraci Gornji.

(Bez. Bosn. Gradiška — Kr. Banja Luka.)

Dampfsäge (1895): „Erste bosnisch-hercegovinische Dampfsäge Schmutzer & Brabetz; von Bosn. Gradiška 20 *km* entfernt, am Fuße des Kozara-Gebirges gelegen.
Gemischtwarenhandlung; Bernhard Spitzstein. Djordjo Todić.

Podlugovi.

(Bez. Visoko — Kr. Sarajevo.)

Station nebst Heizhaus der bosn.-herceg. Staatsbahn, Einmündung der Industriebahn Vareš-Podlugovi. Bahnhofrestauration. Von Visoko 8 *km*, von Sarajevo 24 *km* entfernt. M. H. 444·5 *m*. Intensiver Rübenbau.

Podnovlje.

(Bez. Dervent — Kr. Banja Luka.)

1052 or.-orth., 4 röm.-kath. Einw. Gendarmeriepostenkommando, or.-orth. Kirche und Pfarramt, Elementarschule

Poračina.

(Bez. Gračanica — Kr. Tuzla.)

403 serb.-orth. Einw. Von Gračanica 15 *km* entfernt. Elementarschule.

Porebrica.

(Bez. Gradačac — Kr. Tuzla.)

671 Einwohner, meist serb.-orth.; allg. Normalschule; serb.-or. Pfarrkirche, von Gradačac 10 *km* entfernt.

Posušje.

(Bez. Ljubuški — Kr. Mostar.)

8 or.-orth., 1973 röm.-kath. Einw. Bezirksexpositur, Finanzwachabteilung, Gendarmeriepostenkommando, röm.-kath. Kirche und Pfarramt, Elementarschule. Militärpost- und Telegrafenamt. Mjestni odbor Hrv. nar. zajednice. Kroatischer Leseverein. Außerhalb Posušje ist eine schöne, von der Bezirksexpositur gepflegte Parkanlage mit eingefaßten Quellen und Fischteichen und einem Kaiserdenkmal. In der Nähe auch die Ortschaft Martići, der Geburtsort des jüngst verstorbenen kroatischen Dichters Fra Grgo Martić.

Prača.

(Bez. Rogatica — Kr. Sarajevo.)

Org. Landgem. mit 178 muh., 147 serb.-orth., 55 röm.-kath. Einw. Station der Sarajevo-Südostbahn.

Gemeindeamt, Bahnerhaltungssektion, Straßenmeisterei mit 1 Fremdenzimmer. 6 *km* von Prača das große Dampfsägewerk

von Giuseppe Feltrinelli & Comp. Željeznička podružnica (Eisenbahnerverein), Gendarmerieposten, allgemeine Elementarschule, Mekteb, 2 u. T. 2 Džamien, serb.-orth. Kirche und Pfarramt.

Liegt an der Hauptstraße nach Plevlje, von Sarajevo 45 *km* entfernt. Viehzucht. Ein gut schmeckender alkalischer Säuerling im Orte.

Das Pračatal ist reich an Naturschönheiten. Unvergeßliche Aussicht von der Ranjenkaraula und vom Jabukasattel. Den schönsten Partien der Schweizer Alpen gleichkommendes Gebiet. Ausgangspunkt für lohnenden Ausflug auf die Jahorina plan. mit 2100 *m* hohen, freistehenden Gipfeln. Mausoleum eines bei der Eroberung Budapests vertriebenen Paschas. In nächster Nähe, auf der sogenannten Vlaška stijena, die Ruine der Burg Prača. Hier war im 13. Jahrhundert ein Bischofsitz „Prača Biskupija". Die Burg hieß nach ihrem Erbauer Paul Radinović Pavlovac und ist seit 1550 Ruine. Rehjagd in der Umgebung. Südöstlich von Prača beim Orte Hrenovice führt die Bahn im Pračadefilé bis Ustiprača in einer Länge von 25 *km*, die allerschönsten Felsenklammen erschließend, durch das bosnische Gesäuse. In dieser Schlucht bei Banja stjena ein Wasserbassin mitten in einer schwer zugänglichen Felsengrotte.

In diesem Bassin, dessen Wasser dem Volksglauben nach für Augenkrankheiten heilvoll sein soll, was wohl mit der Klarheit und Bakterienlosigkeit des Wassers im Zusammenhange steht, wurden 72 Stück alte Münzen gefunden, die die Opfergabe der Heilungsuchenden darstellen. Ferner die Ruinen der alten Burg Varošište weiter östlich im Defilé.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Mehaga Gačanin.
Gem. R. — Zastupnici: 8.
Gemeindenotär — Bilježnik: Redjović Selim.
Gemeindefinanzen 1913: Unbewegliches Vermögen 56.000 K. Budget: Einnahme 9019 K, Ausgabe 7870 K.
Einkehrgasthaus: Katharina Küss, 2 Passagierzimmer.

Pribinić.

(Bez. Tešanj — Kr. Banja Luka.)

An der Hauptstraße Doboj-Banja Luka. Endstation der Industriebahn Usora-Pribinić. Von der Fabrik der Holzverwertungs-Aktiengesellschaft in Teslić 15 *km* entfernt.

1028 serb.-orth., 46 kath., 82 muh., 10 israel. Einw. Finanzwache. Erste landesärar-Klenkanstalt. Röm. kath. Kirche, serb.-orth. Kirche und Pfarramt, 1 Moschee, Gendarmeriepostenkommando in Klupe auf der Borjaplanina 3·5 *km* von Pribinič. Von der Bahnstation Usora 40, von Teslić 15, von Banjaluka 71 *km* entfernt. Pribinič ist Luftkurort, reich an Naturschönheiten und reizenden Ausflügen, von denen jener auf die Borja planina der lohnendste ist.

Priječani.

(Bez. Banja Luka.)

490 röm. kath. Einw.; rationeller Wirtschaftsbetrieb mit Käserei und Milchwirtschaft, Hochmühle mit elektr. Betrieb, Brauerei, Tuchfabrik und Elektrizitätswerk des Trappistenklosters Mariastern. Telephonische Verbindung mit Banja Luka.

Waisenhaus des Trapistenklosters. Konfess. röm. kat. Schule.

Prijedor.

(Bez. Prijedor — Kr. Banja Luka.)

Organ. Stadtgemeinde mit 5183 Einw., darunter 2713 Islamit., 2103 Or.-orth., 575 Röm.-kath.

Stadt jüngeren Datums im Sanatale an der Hauptstraße Banjaluka—bosn. Novi gelegen mit ebener Umgebung und kontinentalem Klima. 137 M. H.

Entfernung von Banjaluka 54 *km*, von bosn. Novi 32 *km*, von Sanskimost 31 *km*, von bosn. Dubica 35 *km*. Bedeutender Handelsplatz, Jahrmarkt vom 2. bis 6. August Wochenmarkt jeden Freitag. Hauptbeschäftigung der Ortsbewohner bildet Landwirtschaft und Handel.

Behörden und Ämter: Bezirksamt, Bezirksgericht, Gemeindeamt, Gendarmeriebezirkspostenkommando, Finanzwachkontrollsbezirksleitung, Finanzwachabt., Post- u. Telegraphenamt. Eisenbahnstation. direkte Verbindung durch die Steinbeisbahn mit Split und Sarajevo, lok. Telephonnetz.

Öffentliche Anstalten und Vereine: Allgem. Elementarschule, Leiter Sulejman Hadfialijagić; Mekteb Iptidaie (islam. Volksschule), 1 or.-orth. Kirche, 1 röm.-kath. Kirche, 4 Moscheen, Gemeindespital mit 15, Epidemiespital mit 16 Betten Belagraum, Leiter Dr. Pero Ivanović. Felltrockenanstalt, Schlachthaus, freiwillige Feuerwehr, serb.-orth. Kirchen- und Schulgemeinde, serb.-orth. Kirchengesangsverein „Vila", serb.-orth. Leseverein, serb.-orth. Frauenverein, Islamit. Leseverein („Turska Kiraethana"), Landwirtschaftl. Bezirksgenossenschaft. — Serbische Sparkassa, Aktiengesellschaft, Filiale der Muslimanska Banka in Banja Luka, Zanatlijsko udruženje, Serbische Handwerker-Sparkassa. — Bezirksrat, Präses Lazar Stojanović. Podružnica saveza kožarsko-priregjivačkih radnika. Podružnica saveza gragjevinarskih radnika.

Hotel „Kaiser von Österreich“, 15 Zimmer, u. Restauration, Hotel „Bahnhof“, 5 Zimmer.

Öffentliche Anlagen: Stadtpark, Gemeindegarten, Marktplatz und Markthalle.

Handel und Gewerbe. Export von Bodenprodukten jährlich bis zu 3,000.000 *kg* Hafer, 1,178.000 *kg* Kukuruz, 462.000 *kg* gedörrte Zwetschken, Export von Nutzvieh jährlich bis zu 7345 St. Rinder, 8.343 St. Schweine; Eier 500.000 St., Baumaterial 373 Waggon, Eichenrinde 475 Waggon, Sliwowitz 17 Waggon, Holzkohle 400 Waggon.

Größere Handelsfirmen: Gustav Seidemann, Papier- und Buchhändler; Mile P. Radetić, Vieh- und Getreidehandel; Holzkohlenexporthandlung; Brüder Crnalić, Getreidehandel; Manojlo Vukić, Eierexporthandlung. Nikodim Mijatović, Buchhandlg, Binderei u. Druckerei. Weiller Arpad, Agentur; Svetozar Mitrinović, Spedition Kommission mit Häute, Sulejmana Hrnića sinovi, Gemischtwaren und Getreidehandel; Lazar Stojanović, Kolonialwaren.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Husrefbeg Kapetanović;
Vizebürgm. — Podnačelnik: Manojlo Vukić;
Gem. R. — Zastupnici: Mico Brković, Salihaga Crnalić, Jovo Karan, Jovo Vulić, Jovo Borojević, Svet. Mitrinović, Meho Henić, Smajlaga Rapić, Sulejmanaga Dakovac, Anton Novotny, Himzo Avdagić.
Gemeindenotär—Bilježnik: Stanko Popović.
Gemeindehebamme: Regine Turković.
Ehrenbürger der Stadt Prijedor: Bezirksvorsteher Géza Galantay.
Abonnentenverzeichnis des öffentlichen Telephonnetzes:

1. Öffentliche Sprechstelle.
2. Bezirksamt.
3. Gendarmeriebezirksposten.
4. Gemeindeamt.
5. Gemeindespital.
6. Eisenbahnstation.
7. Sparkassa, Erste serbische.
8. Heznić Sulejman Söhne.
9. Radetić M. A. Söhne, Geschäft.
10. Radetić M. A. Söhne, Magazin.
11. Mitrinović Svetozar.
12.
13. Weiller Arpad, Agentur,
14. Filiale der musl. Bank.
15. Ostojić Ivan K., Advokat.

Prnjavor.

(Bez. Prnjavor — Kr. Banja Luka.)

Organis. Stadtgem. mit 1876 Einw., darunter 874 Muh., 625 Orth., 273 Kath., 92 Gr.-Kath., 7 Israel., 5 Evang.

Bezirksamt, Bezirksgericht; Gendarmeriepostenkommando, ✆ und T., Zoll- und Finanzwache, je eine allgemeine und eine serb.-orth. konfessionelle Elementarschule, Mekteb. Filiale der serb. Kreditbank aus Bosn. Gradiska. Ziegelei des Pero Bellina. Von der Eisenb. Dervent 31·5 *km*, von Banja Luka 54 *km* entfernt. Bedeutende Hornvieh- und Schweinezucht. Ertrag der Bodenproduktion 2,780.757 K, der Kleinviehsteuer (Ziegen) 938 K. Jahrmarkt 18. bis 20. August, 12. und 13. Oktober, Wochenmarkt Samstag. Reiches Jagdgebiet in der Motajica planina. In Kulaši ein wenig besuchter Badeort.

Gemeindefinanzen 1910: Unbewegliches Vermögen 158.500 K. Budget: Einnahme 132.000, Ausgabe 125.000 K; davon für die Schule 14.000 K, Obstbaumschule und Gärten 2300 K. Gemeindespital mit 21 Betten; Obstbaumschule mit 309 Dunum 510 m^2; Verteilung von jährlich 2000 veredelten Obstbäumchen an die Bevölkerung. Stadtbeleuchtung mit Petroleum, 100 Flammen und 6 Bogenlampen.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Hasib Softić.
Vizebürgm. — Podnačelnik: Vacat,
Gem. R. — Zastupnici: Jovanče Kovačević, Jovo Stanković, Istvan Struhak, Ale Dujsić, Suljo Kotorčić, Smajil Odobašić, Pero Pajić.
Gemeindenotär. — Bilježnik: Trifun. Pajić.
Gemeindehebamme: Katarina pl. Susković.
Gemeindegärtner: Mile Borisavljević.
Einkehrgasthäuser: Hotel „zum Stern“ 6 Fremdenzimmer, Hotelier Nikola Marks; Hotel Tešo Popović, 4 Fremdenzimmer.
Hervorragende Handelsfirmen: Ostoić Stevo; Petrović Stanko; Jovo Stanković; Tošo Todorović; Jovo Marković, Nikola Marks, Hacif eff. Softić, Mustafa Saftić, Suka Stonković, Maria Facsko, Zaimega Tatarić.
Leder- und Schuhwarenhandlung: Bogdan Bošković.
Papierhandlung: Bećiroga Hadžiselimović.
Zuckerbäckerei: Franziska Kullhay.

Prnjavor.

(Bez. Zvornik — Kr. Tuzla.)

Zerstreut liegende Ortschaft.

Von Zvornik 28 *km* entfernt.

An der Hauptstraße Tuzla — Zvornik. 710 muh. Einw. 1 Iptidaja, 2 Mekteb, 2 *km* entfernt, 1 Gendarmeriekaserne. Elementarschule in Kalesija 2 *km* entfernt.

Prozor.

(Bez. Prozor — Kr. Travnik.)

Organis. Stadtgem. mit 850 muh., 26 serb.-orth., 230 röm.-kath. Einw.

Prozor liegt an der Hauptstraße Bugojno—Jablanica in einem Talkessel, welcher von bis 2000 *m* hohen Gebirgen amphitheatralisch eingeschlossen ist, 700 *m* über der Meeresfläche, von der nächsten Eisenbahnstation Rama 25, von Bugojno 43, von Gornji Vakuf 23, von Jablanica 31 u. von Travnik 90 *km* entfernt.

Bezirksamt, landwirtschaftliche Bezirksgenossenschaft mit Getreidespeicher. Bezirksgericht; Gendarmeriepostenkommando, Finanzwachabteilung, ☎ u. T., allg. Elementarschule, Mekteb Iptidaija, muselm. Leseverein „Kiraethana", Beamten-Leseverein (Kasino) u. kroatischer „Sokol"-Verein, drei Moscheen, Gemeindeambulatorium. M. T. J. 8·7 ° C. Prozor ist durch eine im Jahre 1907 aus Gemeindemitteln erbaute Hochquellenleitung mit vorzüglichem Trinkwasser versorgt.

Die umliegenden Berge werden meistenteils beweidet, doch werden sie in günstigeren Lagen auch landwirtschaftlich ausgebeutet, wobei besonders die Obstzucht und der Weinbau zu einiger Bedeutung gelangen. Im Wege der Hausindustrie. werden jährlich 300 bis 400 Teppiche im approximativen Werte von 7000 K erzeugt. Wochenmarkt jeden Montag, Jahrmarkt zu Pfingsten, und Michaeli jeden Jahres durch je 3 Tage.

Prozor war schon in prähistorischen Zeiten besiedelt, wie die an strategischen Punkten erbauten Wallburgen, die zahlreichen Tumuli und Bronzefunde bezeugen. Hier dürfte auch eine römische Straße vom Županjacer Talkessel nach der Bosna geführt haben, wie die Reste einer Römerstraße andeuten. Jüngst wurden in Varvara Ausgrabungen vorgenommen und ergab deren Resultat, daß an dieser Stelle die langgesuchte römische Stadt Bistue vetus bestand. Im Mittelalter war die Gegend durch mehrere Kastelle verteidigt, von welchen jedoch nur noch die Burg von Prozor größere Überreste aufweist.

Die Landschaft um den Ramafluß hieß im Mittelalter Rama und gehörte so wie der Gau Pliva ursprünglich zu Kroatien. Dies dürfte der Grund sein, daß seit Bela, welcher dies 1135 zum erstenmale tat, die ungarisch-kroatischen Könige auch den Titel eines Königs von Rama führen.

Nach der Eroberung von Jajce hat König Matthias Corvinus Prozor dem Sohne des Herzogs Stephan Vladislav verliehen, es trotzte noch 1503 den türkischen Eroberungsversuchen.

Obwohl die Gegend dem Laufe ihrer Gewässer nach zur Hercegovina gehört, bewahrte doch die Bevölkerung, da die Kunststraße durch das Ramatal erst Mitte der Achtzigerjahre erbaut wurde, den rein bosnischen Typus. Sehenswürdig in der Umgebung sind die aus 3 Grotten mächtig hervorbrechenden Ramaquellen beim 9·5 *km* entfernten Franziskanerkloster Šćit, die Wasserfälle bei Duge, das Ramadefilee gegen Jablanica und das reizende Tal von Doljani.

Das Sehenswürdigste ist der Ausblick vom 1123 *m* hohen Maklensattel, über welchen die Straße von Prozor in vielen Serpentinen aufsteigend nach Bugojno führt.

Es bietet sich dem Auge daselbst ein außergewöhnlich schönes, großartiges Panorama mit grünen in allen Farbennuancen spielenden Talkesseln und Plateaus dar; im Hintergrunde befindet sich das zerrissene terrassenförmig aufsteigende Hochgebirge der Hercegovina, welches auch im Sommer mit Schnee bedeckt ist.

Ergiebige Jagd auf Hoch- und Niederwild. Die Fischerei auf vorzügliche Steinforellen in der Rama ist sehr rentabel.

Gemeinderat.

Bürgerm.—Načelnik: Muharem Hodžć.,
Gem. R. — Zastupnici: Nikola Perić Mula Mustafa Pirolić, Numanaga Fejziić, H. Mahmud Jarebica, Halil ef. Zajmović, Avdo Samardžić,, Ilija Palenć.

Gemeindefinanzen:

Stand mit Ende 1915: Barvermögen 3.000 K; Spareinlagen 20.000 K.
Subvention für die Schule 4100 K, für das Ambulatorium 600 K.
Hotel Rama, Eigentümer Moritz Krausz, 6 Fremdenzimmer.
Gastwirte: Moritz Krausz, Franjo Brizar, Brüder Mijatović, Ante Čalić.

Bedeutendere Handelsfirmen in Prozor:

Gemischtwarenhändler: Braća Pirolić, Moriz Krausz, Ibro Omanović, Anto Čalić.
Produktenhändler: Omanović Ibro, Krausz Moriz, H. Mulo Omanović.

Puračić. (Marktort.)

(Bez. u. Kr. Tuzla.)

Von Tuzla 21, Gračanica 26, Fabrik Lukavac 4, von der Bahnstation Puračić 3 *km* entfernt.

Lebhafter Handel mit Landesprodukten. Wochenmarkt jeden Freitag, Viehmarkt jeden Donnerstag. Export von Eiern, Geflügel und Schmalz.

Gemeindeamt, griech.-orth. Pfarramt, 1450 Einw. (Muh. 1210 Griech.-orth. 140, Röm.-kath. 50, Isr. 50), 1 allgem. Elementarschule, Vereine: Kiraethana, 80 Mitglieder.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Djulaga Ćosickić.

Vizebürgermeister — Podnadčelnik: Mujo Muminović.

Gem. R. — Zastupnici: Omer Čamdžić, Buso Dugonjić, Šaćer Dugonjić, Niko Gavrić, Suljo Salihović, Mustafa Taletović, Jusuf Tefekčić, Mujo Halelović, Omer Grahić, Kahrija Salkić, Bajro Salkić, Osman Moranjkić, Mujo Mekinović, Jusuf Mukanović, Timotija Stanković, Osman Bećić und Mihajlo Bozić.

Gemeindenotär — Bilježnik: Luka Milošević.

Gemeindefinanzen 1915: Einnahmen 26.000 K, Ausgaben 20.000 K, Gemeindevermögen 6.000 K; unbewegl. Vermögen ca. 43.000 K, fruchttragend angelegt 9.000 K, Landw. Maschinen 3000 K. Neue Elementarschule erbaut aus Gemeindemitteln per 13.440 K.

Gemeinde: Eingerichtetes Feuerlöschrequisitendepot und Gemeindeambulatorium, eingerichtete Wagenanlage am Markt- und Viehplatze.

Bosn. Rača.

(Bez. Bijeljina — Kr. Tuzla. Gem. Brodac.)

Einw. 60, Eisenbahnstation Slav. Rača. Gendarmeriepostenkommando, Finanzwache, Nebenzollamt, Agentie der Donau- u. Ung. Dampfschiffahrtsgesellschaft, ✆ u. T.

Rahić.

(Bez. Brčko — Kr. Tuzla.)

Org. Landgem. mit 28 Ortschaften: Boče, Boderišče, Brka, Brod, Častavac, Čoseka, Dizdaruša, Dubravice kat., Gajevi, Islamovac kat., Islamovac gurb., Lukavac, Maoča tur., Maoča kar., Omerbegovača, Palanka, Rakić gr.. Rakić dl., Rašljani sy., Rasljani turs., Repinobrdo, Šatorović, Strijepci, Vujičić, Vukelje, Zovik dj., Zovik gr., Zovik kalaj, mit 9685 überwiegend muh. Einw., 3 Iptidaja, ein Mekteb. Zwei Elementarschulen.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Hašimaga Kašimagić.

Vizebürgm. — Podnačelnik: Pejo Filipović.

Gem. R. — Zastupnici: 28 članova.

Gemeindenotär — Bilježnik: Stjipan Korade.

Hrvatska seljačka kasa zadruga u. g. Zoviku.

Präses: Fra Andeo Ikić.

Rakitno.

(Bez. Ljubuški — Kr. Mostar.)

3291 röm.-kath. serb.-orth. Einw. Finanzwachabteilung, . Gendarmeriepostenkommando, röm.-kath. Pfarramt, Elementarschule. Lohnender Ausflug in die Čvrstnica (Edelweiß-) planina. Mjestni odbor Hrvatske narodne zajednice.

Ravno.

(Bez. Ljubinje — Kr. Mostar.)

567 röm.-kath., 53 or.-orth. Einw. E. Gendarmeriepostenkommando, allgemeine Elementarschule, röm.-kath. Kirche, röm.-kath. Pfarramt, In der Nähe des interessanten Popovo polje.

Empfehlenswerte Handelsfirma: Ivo Matić.

Razboj.

(Bez. Bosn. Gradiška — Kr. Banja Luka.)

Gast- und Einkehrhaus samt Gemischtwarenhandlung, Bäckerei: Ostoja Savić Söhne; Ilije u. Dušan Kovačević; Vlado Malić; Marko Skrbić. Zement-Ziegelfabrik: Mikan Rakić.

Serb.-orth. Pfarrkirche, allgem. Elementarschule.

Reljevo, Bahnstat. Dvor.

(Bez. Sarajevo.)

Serb.-orth. Priesterseminar mit schöner Kirche. Große hölzerne Brücke über die Bosna. Lohnender Huchenfang. — In der Nähe ein von Sarajevoer Jägern errichteter 2 m hoher Obelisk zur Erinnerung an den früheren wackeren Hanbesitzer und Jagdfreund Jovo Špiro. — Gastwirt: Gjorgjo Špiro.

Ribnik gornji.

(Bez. Ključ — Kr. Bihać.)

2 muh., 1499 or.-orth., 158 röm.-kath. Einw. Gendarmeriepostenkommando, or.. orth. Kirche und Pfarramt, Elementarschule.

Rogatica.

Organis. Stadtgem.

(Bez. Rogatica — Kr. Sarajevo.)

✆ u. T. Von Sarajevo 76·4 *km*, von Višegrad 43 *km* Fahrstraße entfernt, zählt Rogatica 2339 muh., 844 serb.-orth., 127 röm.-kath., 3 evang , 19 isr., 40 sefard. Einw.

Der Personenverkehr zwischen der 9 *km* entfernten Bahnstation Mešići-Rogatica wird durch die bei jedem Zuge anwesenden Fiaker auf neuerbauter moderner Straße vermittelt.

Rogatica hat eine gute Quellenwasserleitung.

In einem Tale am Rakitnicabach, 528 *m* über dem Meeresspiegel gelegen, ist Rogatica Sitz 1 Bezirksamtes, 1 Bezirksgerichtes, 1 Militärstationskommandos, 1 Gendarmeriezugs- und Postenkommandos, 1 Finanzwachabteilung, 1 neuen Kaserne (Albrechtskaserne) sowie eines neuen Barakenlagers. Rogatica hat ferner 1 serb.-orth. Pfarre samt Kirchengemeinde, 1 isr.-sefardische Gemeinde, deren Obmann Juda Danon, 7 Moscheen, 1 orient.-orth. Kirche, 1 allgemeine Elementarschule mit Mädchenabteilung im neuerbauten modern eingerichteten Schulgebäude, 1 Knaben-Mektebibtidaje, 3 Mädchen-Mektebs, Vakufsko-mearifsko-kotarsko povjerenstvo; Vakufsko-mearifskodžematmedžlisse. Lebhafter Getreide-, Heu-, Pferde-, Rinder- und Schafhandel, rationelle Bienenzucht; Gerbereien. Hochquellenwasser-Leitung. Export: Felle, Tonwaren. Bären-, Gemsen-, Rehe-, Schwarzwild-, Hasen- und Hühnerjagd; Überreste eines bedeutenden Munizipiums der spätrömischen Kaiserzeit. Interessante Römersteine mit Reliefs und Inschriften an verschiedenen Punkten der Stadt und im k. k. Militärlager. In Glasinac die berühmte, erst vor wenigen Jahren entdeckte Metropole von über 40.000 prähistorischen Gräbern. Bei Ladjevina imposante Bogumilengrabsteine. Ein interessanter Bogumilengrabstein mit der Inschrift in der orient.-orth. Kirche eingemauert.

Gemeinderat.

Bürgerm.—Načelnik: Bukvica Hadži Ahmedbeg.
Vizebürgerm. — Podnačelnici: H. Uzeiraga Daidžić.
Gem. R. — Zastupnici: Suljaga Vajzović, Osmanaga Akšamija, Hasanbeg Šahinpašič, Jusufbeg Šahinpašić; H. Nuribeg Sierčić, Abdulah eff. Hafizović.
Ehrenbürger: Bezirksvorsteher Anton Edl. v. Draganić-Varanzio.
Gemeindenotär — Bilježnik: Taljibeg Šahinpašić.
Gemeindefinanzen 1912: Unbewegl. Vermögen 10.000 K, Budget Einnahme: 34.650 K, Ausgabe 34.456 K, davon Schulaufwand 9000 K. Ärztl. Gemeindeambulatorium 3080 K.

Einkehrgasthäuser: Jakusch Franz, 4 Passagierzimmer; Hotel „Bosna“ 1 Passagierzimmer.

Größere Handelsfirmen: Gemischtwarenhandlungen: Suljaga Vajzović, Ragib Čapljić, Eisenhandlung: Hifsaga H. Osmanović. Hauptbeschäftigung der Ortsbewohner: Ackerbau. Jahrmärkte: am 25. bis 28. April u. 13. bis 17. Oktober j. J., es wird auch Vieh aufgetrieben, u. zw. Großhorn-, Kleinvieh u. Pferde bis zusammen 2000 Stück. Wochenmarkt an jedem Montag, Getreide u. Vieh.

Rojčević.

(Bez. Zvornik — Kr. Tuzla.)

Zerstreut liegende Ortschaften Serbisch und Türkisch Rojčević.

An der Straße Zvornik—Bjelina, 520 Einw., meist orient.-orth. Produziert 1300 *q* Mais, 638 *q* Weizen, 208 *q* Hafer u. Gerste, 2600 *q* Pflaumen. Viehzucht.

Rudo.

(Bez. Višegrad — Kr. Sarajevo.)

651 Einw. (367 Muh., 118 orient.-orth., Gendarmeriepostenkommando, Finanzwache, Nebenzollamt, Elementarschule. Mekteb. Postabgabeamt.

Die alte Ortschaft, im vorigen Jahrhundert von Kara Gjorgje gebrandschatzt und niedergebrannt, wurde im Jahre 1896 durch ein Hochwasser des Lim gänzlich vernichtet; der seither größtenteils auf Kosten der Landesverwaltung neuerrichtete Ort befindet sich nun auf dem rechten Limufer hoch oberhalb der Talsohle an der Berglehne, mit dem anderen Ufer durch eine 1897 erbaute, 1901 (nach teilweiser Zerstörung durch abermaliges Hochwasser) restaurierte Holzbrücke verbunden. Neue Moschee. Wasserleitung. Allg. Elementarschule. Station der Bahn Sarajevo-Ostgrenze.

Rudo ist ungemein fruchtbar und liefert herrliches Obst, besonders gedeihen Zuckermelonen, Nüsse und Pflaumen.

Bürgerm. — Načelnik: Šukranbegi Maglajlija, Dervišaga Smajević.
Vizebürgm. — Podnačelnik: Jevrem Novaković.
Gemeindenotär: Muhamed Smajović.

Rudolfstal.

(Bez. Banjaluka — Kr. Banjaluka.)

Provis. Landgem. im Vrbastale. ☎ u. T. 588 Einw., überwiegend Katholiken aus dem Deutschen Reiche, welche diese Kolonie begründet hatten. Ackerbau, Viehzucht, eine Dampfmühle, lebhafter Verkehr. Rationeller Wirtschaftsbetrieb des Trappistenklosters Josefsburg, mit Käserei und Milchwirtschaft, röm.-kath. Pfarramt, röm.-kath. Pfarr- und Klosterkirche und evang. Kirche, Filiale vom Kloster der Schwestern vom kostbaren Blute Christi in Nazareth bei Banjaluka. Element. Schule.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Oskar Böckmann.
Gem. R. — Zastupnici: Friedrich Ertl, Johann Torlutter; Bernhard Back, Georg Volkmer; Wilhelm Brandeis, Joh. Düttmann, Heinrich Klune.

Restaurant: Hormann 1, Böckmann, 1, Franz Marton, 2 Passagierzimmer.
Empfehlenswerte Handelsfirmen: Bäuerliche Spar- und Darlehenskassa, Marton Franz.
Größere Landwirte: Purk Wilhelm, Vrbica Labud. (Daselbst Postablage.)

Bosn. Šamac.

(Bez. Gradačac — Kr. Tuzla.)

Organis. Stadtgem. mit 2069 Einw., darunter 1167 Muh., 395 Orth., 462 Kath., 45 Juden.

Von Gradačac 23 *km*, Brčko 46 *km*, Tuzla 100 *km*, Odžak 15 *km*. entfernt.

Aufblühende Handelsstadt; liegt in der fruchtbaren Posavina-Ebene an der Mündung der Bosna in die Save. Die i. J. 1907/08 erbaute neue Brücke über die Bosna fördert den Aufschwung der Stadt. Brücke über die Save seit 1914.

Bezirksexpositur, Gendarmerieposten Zoll- und Finanzwache, röm.-kath. Pfarre und Kirche, serb.-orth. Kirche und Kirchengemeinde, 1 Moschee, 1 Elementarschule, ein Reformmekteb und 1 Mekteb; ☞ u. T., Telephonnetz mit interurbanem Anschluß. Gemeindeambulatorium, Agentie der Donaudampfschiffahrt. Landesbankexpositur samt Tabakhauptverlag; Bankhaus M. Mahmutbegović; Kommanditgesellschaft; Bierdepot der Sarajevoer Aktienbrauerei und Broder Bierdepot (Brüder Dombović); — Hrvatsko pjevačko i tamburaško društvo „Dobor"; Podružnica hrvatskog potpornog društva „Napredak"; muslimanischer Leseverein Kiraethana. Freiwillige Feuerwehr. Acker-, hauptsächlich Rübenbau; bedeutender Handel mit Pflaumen und landwirtschaftlichen Produkten. Ergiebige Rinder- und Schweinezucht; Fischfang in der Save und Bosna.

Jahrmarkt 29. Juni, 18. Oktober, Wochenmarkt Mittwoch und Sonntag. Produktenumsatz 38.000 *q* Mais, 18.000 *q* Weizen, 20.000 *q* Hafer, 10.000 *q* Heu, 3000 *q* Dörrpflaumen. Jährlicher Viehauftrieb: 30 Stiere, 500 Ochsen, 1100 Kühe, 700 Jungvieh, 300 Kälber, 300 Schafe, 800 Pferde und zirka 15.000 Schweine.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Alijaga Izetbegović.
Vizebürgm. — Podnačelnik: Ante B. Duić.
Gem. R. — Zastupnici: Živan Malić, Stanko Pisarević, Hasan Vajzović, Sulejman Zukić, Alijaga Čizmić. Ismail H. Alijagić, Franz Pertschy.
Gemeindenotär — Bilježnik: Ivan Krpan.
Stadtarzt: Dr. Dočkal Johann.
Privatarzt: Dr. Todor Jeremić.
Gemeindehebamme: Terezija Vuković.
Privathebamme: Eva Krajiček.
Gemeindewesen: Finanzen Ende 1915: unbewegliches Vermögen 38.000 K, Einnahmen 60.502 K, Ausgaben 57.073 K 15 h, für sanitäre Zwecke 5.965 K, für Schule 16.477 K (7 Lehrkräfte).
Apotheker: Valerian Rittermann.
Einkehrgasthäuser: Kovačević Stephan 4, Ignaz Krauß 7, Hotel Dakić 15 Passagierzimmer.

Hervorragende Firmen:

Für Landesprodukte: H. Hasanaga Alibegović, Braća Čizmić, Ante Duić, Ilija S. Ristić, Aliaga Izetbegović, Vajzović Hafiz; Franz Pertschij.
Gemischt- und Spezereiwarenhändler: Adolf Trutzl, Jovo Ljubišić, Vajzović, Čedomir Ristić, Andjelko Ružić. Manufaktur und Konfektionsgeschäft: Isidor Fridrich.

Abonnentenverzeichnis des öffentlichen Telephonnetzes Bos. Šamac.

Nr.	Name
1	Öffentliche Sprechstelle, Telephonzentrale, Telegraphenstation.
2	Abr. M. Kabiljo.
3	Bezirksexpositur.
4*)	Trutzl Adolf.
5*)	Ljubišić Jovo a) Geschäftslokal, b) Wohnung.
6*)	Franz Pertschi.
7	Gendarmerieposten.
9	Gemeindeamt.
10*)	Bank- und Kommissionsgesellschaft.
11	Valerijan Rittermann, Apotheker.
12*)	Landesbank, Expositur.
13*)	Čizmić braća.
14	Stefan Babić, Agent.
15*)	Dampfschiffahrtsagentie.
16*)	Hermann Moritz.
17	Landesbank a) Bankabteilung, b) Wohnung.
19	Dr. Johann Dočkal.
20	Landesbank, Lagerhaus.
21	S. Klimpel. (Isidor Fridrich.)

*) Teilnehmer am interurbanen Verkehr.

Sanica-Budelj.

(Bez. Ključ — Kr. Bihać.)

Organis. Gemeinde. Elem. Schule, serb.-orth. Kirche, Moschee, islam. Leseverein. — Prachtvolle waldige Umgebung. am Fuße der Grmeć planina, aus welcher die Firma Steinbeiß Holz triftet. — Bürgerm. — Načelnik: Osman Šulić. — Gemischtwarenhandlung: J. Čebedžić, Luka Kovačović. Eisenbahnstation der Firma Steinbeis (Mittagstation für den Verkehr Knin—Drvar—Prijedor Sanskimost), gut geführte Kantine mit landesübl. Kavana.

Sanski Most.

(Bez. Sanski Most — Kr. Bihać.)

Organis. Stadtgem. mit 2234 Einw., 1249 Muh., 679 Orth., 249 Kath., 41 Span., 1 Evang., 15 Juden.

Freundliche Stadt an beiden Ufern der Sana gelegen, an den Straßen Prijedor—

Ključ und Krupa—Prijedor. Von Krupa 64 *km*, von Prijedor 31 *km*, von Ključ 35 *km*, von der Kreisstadt Bihać 96 *km* entfernt. 163 *m* M. H., mildes Klima. M. J. T. 10·2° C. Bezirksamt, Bezirksgericht, Militärstationskommando; Gendarmerie-Bezirkspostenkommando, Finanzwache, eine allg. Mekteb, ☪ u. T. Freiwillige Feuerwehr, Beamtenkasino 30 Mitglieder, kroatischer und islamitischer Leseverein. Agentur der Landesbank und Tabakgroßverschleiß. Erste kroatische Sparkassa. Serbische Sparkassa A. G. Die Bevölkerung befaßt sich hauptsächlich mit Fruchthandel. Holzrechen der Firma Steinbeis in Čaplje bei Sanskimost. Tropfsteinhöhle in Hrustovo, Gemeinde Klievci, an der Bezirksgrenze gegen Ključ 12 *km*. Diese Höhle ist ein besondere Sehenswürdigkeit, über 2 *km* lang und weist schöne Tropfsteingebilde, Gewölbe, Säulengänge und dergl. auf. Dabarhöhle 8 *km*. Neben der Höhle entspringt der Dabarbach. Angeblich ist derselbe der Abfluß des auf der Ebene von Lušc zeitweilig auftretenden Stausees (siehe Lušci Palanka). Burgruine in Kamengrad M. H. 417 *m*; 9 *km* und Wasserfall der Bliha 14 *km* entfernt. Jagd auf Niederwild, Schwarzwild, Bären und Fischerei. Wochenmarkt jeden Montag, Jahrmarkt 19., 20. und 21. August j. J. Viehmarkt am 1. Mai.

In Sanski Most Gräberfeld der Hallstatt- und La Tèneperiode. 12 *km* weit liegt der Ort Tomina mit einer alten Kula. 4 *km* von Tomina weiter entfernt liegt das Bad Ilidže mit Schwefeltherme von 18° C., wird jährlich von zirka 5000 Besuchern aus dem Inlande frequentiert. In der Nähe dieses Bades auf dem linken Savaufer im Bezirke Ključ die Ruinen Kamičak und Peći, romantisch auf steil gegen die Sana abfallendem Felsen.

Hauptbeschäftigung der Ortsbewohner Landwirtschaft und Viehzucht.

Am 18. August 1915 wurde in Sanskimost das erste Kaiserdenkmal in Bosnien errichtet, welches in Überlebensfigur vom Wiener Bildhauer Khuen aus Bronze hergestellt, den Kaiser in Marschallsuniform darstellt.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Bećir Hromalić.

Vizebürgm. — Podnačelnik: Simo Zurunić.

Gem. R. — Zastupnici: Mustafa Kurbegović, Huseinbeg Čekić, Hasanbegov, Sadilsbeg Stambolija, Luka Tošić, Spasoja Vukobrad, Frano Dobrić, Hasan Sarajlic, Moritz Kirtner.

Gemeindenotär—Bilježnik: Franjo Konvalinka.

Hebamme: Ema Stojanović.

Ehrenbürger der Gemeinde: Bezirksvorsteher Josef v. Marković und Kamil eff. Karamehmedović, Bezirksvorsteher M. Leo Potuczko, Bezirksvorsteher Rudolf v. Mayr-Harting, Bezirksvorsteher und k. u. k. Kämmerer Geza von Barcsay de Barcza. Obergeometer Johann Weichberger.

Gemeindefinanzen mit Ende 1912: Unbewegliches Eigentum 140.000 K; Gemeindehotel.

Hauptsumme des Rechnungsabschlusses 1915: Empfang 95.715 K 84 h, Ausgabe 93.760 K 45 h. Kriegsanleihe 105.000 K.

Hotel: Gemeindehotel, 5 Passagierzimmer. Gasthaus: Franjo Dobrić.

Empfehlenswerte Firmen von Sanskimost: Landwirtschaftliche Bezirksgenossenschaft. Simo Zurunić, Gemischtwarenhandlung; Petar Delić, Gemischtwarenhandlung; H. Husein Kljunić, Gemischtwarenhandlung; Tošić Luka, Getreidehändler und Ziegelei.

Šćit.

(Bez. Prozor — Kr. Travnik.)

102 röm.-kath. Einw., mit Prozor durch eine neue, 10 *km* lange Fahrstraße verbunden, ist in schöner Lage unweit der Ramaquellen mit einem Franziskanerkloster und sehr schöner Kirche. Allgemeine Elementarschule, mit 4 Lehrkräften besetzt. In Kopčići Sitz einer alten islamitischen Familie. Sehenswert ist die Bukquelle. An der Ramaquelle bei Varvara prähistorische Ansiedlung und das Turbé des ersten Beg Kopčić. Touristischer Ausflug lohnend.

Gastwirte: Franjo Zune; Franjo Tomić.

Šeher Novi.

(Bez. Žepče — Kr. Travnik).

Novi Šeher ist Sitz der gleichnamigen organis. Landgem. mit 688 meist muh. Einw. Allgem. Elementarschule und 2 Mekteb, röm.-kath. Pfarramt und Kirche. Ackerbau und Viehzucht; Sensen- und Messerschmieden. Von Žepče 13 *km* entfernt. Jahrmarkt 8. und 9. September. Wochenmarkt Sonntag. In der Nähe Magnesitbergwerkbetrieb der Magnesitfabrik Žepče. Postablage.

Gemeinderat.

Načelnik: Mulasmajić Ahmetaga.
Podnačelnik: Mustafa Mezetović.
Zastupnici: Fehro Alispahić, Mustafa Djuhera, Ibro Hamzić, Sali Mulasmajić, Emin Lepić, Mehmed Mezetov; Mustafa Srkalović; Hamza Hamzić; Ivan Šunjić.
Gemeindevoranschlag pro 1916: Erfordernis 2.779 K, hievon 840 K für Schulzwecke, Bedeckung 2.794 K.

Sjenina.

(Bez. Gračanica — Kr. Tuzla.)

783 muh. Einw. Liegt von Gračanica 28 *km* entfernt, nächste E. Doboj 3 Stunden weit. Pflaumenkultur. 2 Mekteb, 2 Moscheen.

Skender-Vakuf.

(Bez. Kotor-Varoš — Kr. Banja Luka.)

Ortschaft mit 450 Einw. (meist Muh.), Telegraphenstation. Gendarmerieposten. Elementarschule, Mekteb, Moschee.

Handelsfirmen: Srpska zemljoradnička zadruga; Kukolj J. Vaso; Mičo Crnomarković; Bego Špica; Persa Popović.

Der Ort ist von Kotor-Varoš 21 *km* entfernt und bildet das Ende eines von Kotor-Varoš aus führenden Fahrweges. Skender-Vakuf und Umgebung ist stark gebirgig, hat große Fichtenbestände (Omar-Wald), eignet sich besonders als Luftkurort (855 *m* M. H., 7·3° C. M. J. T.) und wird im Sommer von Touristen frequentiert und von Kranken zur Heilung aufgesucht.

Skipovac.

(Bez. Gračanica — Kr. Tuzla.)

1043 serb.-orth. Einwohner. Von Gračanica 15 *km* entfernt. Postablage. Elementarschule. Serbische Bauerngenossenschaft.

Skugrić donji.

(Bez. Gradačac — Kr. Tuzla.)

Ortschaft mit 962 meist serb. orth. Einw., daselbst erzbischöfl. landw. Spiritusbrennerei. Allg. Elementarschule.

Sladna.

(Bez. Gračanica — Kr. Tuzla.)

1252 muh. Einw., 15 *km* von Gračanica entfernt. 5 Mektebs, 1 Moschee.

Slatina gornja.

(Bez. Gradačac — Kr. Tuzla.)

1247 Einwohner, meist serb.-orth., serb.-orth. Pfarrkirche. Allg. Elementarschule. Von Gradačac 14 *km* entfernt.

Sokô.

(Bez. Gračanica — Kr. Tuzla.)

Liegt an der Straße Gračanica—Gradačac, 8 *km* von Gračanica, 963 muh. Einw. In der Nähe die interessante, gut erhaltene Schloßruine Sokolgrad. S. unter Gračanica. 4 Mekteb, 1 Moschee.

Sokolac.

(Bez. Rogatica — Kr. Sarajevo.)

268 serb.-orth., 10 röm.-kath. Einw. Viehzucht.

Von Rogatica 32·5, von Sarajevo 44 *km*. Gendarmerieposten, zwei serb.-orth. Pfarren mit einer Kirche; eine Militärpostablage; eine Dampfmühle; Meteorologische Beobachtungsstation. Dampfsägewerk mit 3 Gatter der Firma August Braun. In der Umgebung ergiebige Rehjagden.

Nennenswerte Vieh- und Pferdezucht, Hauptort von Glasinac polje, welches sich durch seine Mölltaler Kreuzungsprodukte und sein Pferdematerial einen guten Ruf erworben hat.

Glasinac polje berühmt, auch durch die Schlacht von Bandin odžak im Jahre 1878 am Glasinac, zu welcher Erinnerung dort drei schöne Monumente stehen. Prähistorisches Gräberfeld und Wallburgen in der Umgebung einzig in ihrer Art. Die interessantesten Funde aus prähistorischer Zeit sowie solche aus der Zeit römischer Nachbestattungen hat man in den Gräbern gemacht und sind noch heute viele Tausende Gräber unberührt.

Gemischtwarenhandlungen und Gasthäuser.

2 *km* von Sokolac entfernt, am Straßenkreuzungspunkte Sarajevo—Rogatica—Vlasenica der Ort Podromanja mit Defensivkaserne, daselbst ein k. u. k. Telegrafenamt und einer Straßenmeisterei mit 1 Fremdenzimmer.

Srebrenica.

Organis. Stadtgem.

(Bez. Srebrenica — Kr. Tuzla.)

Srebrenica ist ein malerisch gelegenes Gebirgsstädtchen mit 917 muh., 577 serb.-orth., 100 röm.-kath. Einw., von der Bahnstation Tuzla 107 *km* entfernt. Seehöhe 370 *m*, Bezirksamt, Bezirksgericht, Militär-Stationskommando, Gendarmeriezugs- und Bezirkspostenkommando, ☎ u. T., Bezirksspital mit meteorologischer Beobachtungsstation, Tabakeinlösamt, Tabakgroßverlag und Agentur der Landesbank, Finanzwachkontrollsbezirksleitung, Finanzwache, Brunnenverwaltung, allgemeine Elementarschule und Medresse, 3 Mektebs, eine serb.-orth. Kirche. Vereine: Kiraethana; muslimansko tamburaško družtvo „Zmajevac“, bolesnička blagajna. Ackerbau und Viehzucht, lebhafter Viehhandel nach Sarajevo und der Monarchie, Opankenerzeugung. In der Nähe von Srebrenica wird das römische Argentaria gesucht. Oberhalb der Stadt Ruinen einer mittelalterlichen Burg, Sitz eines Vojvoden, daneben kleines türkisches Kastell. Im Mittelalter war Srebrenica Sitz einer autonomen

Stadtgemeinde mit ausgedehntem Handel und Bergbaubetrieb. Hier war auch ein berühmtes Franziskanerkloster, nach welchem die Ordensprovinz den Namen Bosna Argentina erhielt. Es wurde 1686 zerstört. Am Kvarac, in Sase und Gradina silberhältige Erzgruben, welche schon von den Römern und später Ragusanern ausgebeutet wurden und deren Betrieb auch derzeit durch die Gewerkschaft „Bosnia“ fortgesetzt wird. Zahlreiche Mineralquellen, worunter die berühmte Guberquelle. In Gradina und Umgebung wurden 1891 die Ruinen der Römerstadt Domavia bloßgelegt. Bei Anlegung der neuen Straße vom Drinaufer nach Sase stieß man im J. 1907 auf die Nekropolis von Domavia und wurden hierbei mehrere archäologische Funde gemacht; so unter anderem ein noch gut erhaltener Metallsarg mit einem Skelett, auf dessen Resten eine mit Edelsteinen besetzte Goldkette, ein Paar ebensolche Orgehänge und ein Goldring gefunden wurden. Außerdem wurden zahlreiche irdene Gefäße und Öllämpchen, fast alle noch gut erhalten, ferner eine Münze aus der Zeit des römischen Kaisers Alexander Severus (222—235 nach Christus) ausgegraben. Sämtliche Funde wurden an das Landesmuseum in Sarajevo expediert und hat dasselbe diese als die wichtigsten, welche in den letzten Jahren gemacht wurden, bezeichnet. Jahrmarkt 21. bis 22. September und 30. Oktober. Wochenmarkt jeden Montag.

In der Umgegend von Srebrenica schöne Hoch- und Niederjagd wie ausgiebige Fischerei im Drinaflusse, Forellenfischerei im Jadar und Drinačaflusse.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Selmanagić Ali ef.

Vizebürgm. — Podnačelnik: Vidaković Grujo.

Gem. R. — Zastupnici: Hadži Bećir Meholjić, Mikajlo Stjepanović, Fejzaga Selmanagić, Imro Vinkišević, Hadži Avdaga Nalić, Alija Hasić, Milorad Stanojević.

Gemeindenotär — Bilježnik: Šehomerović Salih eff.

Gemeindewesen im J. 1915.

Einkommen 13.600K, Ausgaben 13.481K, hievon für sanit. Zwecke 554 K. für Schule 4.054 K. Regulierung der Stadt fortschreitend.

Hervorragende Handelsfirmen: Siručić Brüder, Jovanović Aleksa, Varlašević Suljo, H. Bećir Meholjić, Alija Hasić.

Sägewerke: Hasimaga Pašalić in Drinača; Franz Etbauer in Klotijevac.

Srebrnik.

(Bez. Gradačac — Kr. Tuzla.)

Von Gradačac 24 *km* entfernt — ist mit Wagen zu erreichen — hat 1202 Einwohner mosl. Konfession, deren Hauptbeschäftigung Ackerbau und Pflaumenzucht. Gendarmeriepostenkommando, 4 Mektebs, 2 Moscheen.

Berühmt ist der Ort durch seine Burgruine, welche auf steiler Felsspitze terrassenförmig aufsteigt und drei gut erhaltene Türme hat. 1408 lieferte hier der Ungarnkönig Sigismund den bosnischen Streitern eine Schlacht und übergab es 1410 dem serbischen Despoten Lazarović. 1463 wurde es von den Türken erobert, aber noch im selben Jahre von Matthias Corvinus zurückerobert und zum Hauptorte des Banates von Srebrnik ernannt. Seither fanden hier mehrfache Kämpfe zwischen Türken und Christen statt, bis es im zweiten Dezennium des XVI. Jahrhuntdertes von den Türken definitiv eroberwurde.

Srednje.

(Bez. Sarajevo.)

420 Einw. an der Montanbahn Vogošća—Čevljanović am Ljubicabach gelegen. Holzexportstation der ärarischen Forstverwaltung, der Firma Gius. Feltrinelli und Comp. und der Firma Steinmetz. Sägewerk mit einer S *km* langen Holzriese. Sitz einer Forstverwaltung, 3 Forsthäuser. Lohnende Forellenfischerei.

Gast- und Einkehrhaus: Janež.

Stabandža.

(Bez. Krupa — Kr. Bihać.)

1464 or.-orth. Einw. Gendarmerieposten-kommando Ravnice.

Stara Rijeka.

(Bez. Sanski most — Kr. Bihać.)

Von Stari Majdan 7·42 *km* entfernt, 332 röm. kath. Einw. R. kath. Kirche und Pfarrhaus. Allgemeine Elementarschule. Postablage. Eisenerzlager mit primitiven bosnischen Schmelzöfen. Das gewonnene Eisen ist als vorzüglich bekannt.

Stijena.

(Bez. Cazin — Kr. Bihać.)

Einwohner 2.298 Islamiten, 47 or.-orth.; ein großer isl. Reformmekteb, 1 Moschee, eine altertümliche, mit Umfassungsmauern versehene Burgruine. 1 isl. Mädchenmekteb.

Stolac.

Organis. Stadtgem.

(Bez. Stolac — Kr. Mostar.)

Stolac ist romantisch zwischen kahlen Bergen eingebettet und dehnt sich an den Ufern der Bregava, die 10 *km* von Stolac entspringt und in ihrem Laufe zahlreiche Wasserfälle bildet, an 2 *km* aus. Gegen NO ist die Stadt durch den 1147 *m* hohen Hrgud geschützt. Mittlere Jahrestemperatur 14·8° C., Seehöhe 50 *m*. Einw. exklusive Militär 3241, davon 2173 Muh., 767 serb. orth. und 300 Kath.

Bezirksamt, Bezirksgericht, Militärstationskommando, Truppenspital, Militärverpflegsfilialmagazin, Gendarmeriezugs- und Postenkommando, ✉ u. T., Tabakeinlöseamt, Finanzwachkontrollsbezirksleitung, Zoll- und Finanzwache.

Zur nächsten E. Čapljina 25·5 *km*, von Mostar 44, Nevesinje 54, Metković 42 *km* entfernt. 1 allgemeine Elementarschule, 1 konfess. serb.-orth. Volksschule, 4 Mektebs, 4 Moscheen. Garnisonskasino, Kiraethana und kroatischer Leseverein. Muslim. zanat. udruženje, Srpsko zanat. udruženje.

Wein- und Tabakbau liefern gute Erzeugnisse. Hausindustrie: Bez und Teppichweberei. Lebhafter Frachtentransitverkehr aus Metković, Čapljina und Mostar nach den benachbarten Bezirken. Wochenmarkt jeden Samstag. Wasserleitung von der Bregavaquelle i. J. 1908 gebaut, gibt vorzügliches Trinkwasser.

Hier war eine ansehnliche römische Niederlassung. Bemerkenswert sind zahlreiche Bogumilengräber in der Umgebung, wovon die nächsten am Radimljabache an der Straße nach Domanović eine großartige Nekropole („Vojvodina") bilden. In Ošanići bei der Kirche zwei in den Felsen gemeißelte mittelalterliche Gerichtsstühle mit Inschriften, davon der heutige Name Stolac (Stuhl).

Von jeher eine vielumstrittene Feste, die auch zur Zeit der Okkupation hartnäckigen Widerstand leistete, war Stolac Sitz der berühmtesten Kapetane der Hercegovina, der Rizvanbegoviće, deren Sprosse Ali Pascha Rizvanbegović von Omer Pascha seiner Macht entkleidet und meuchlings ermordet wurde. Die alten türkischen Festungsruinen dienten zur Errichtung eines modernen Forts. Sehenswert ist der Wasserfall „Provalije" der Bregava sowie die „Begovina", der einstige Sitz der vornehmsten muhamedanischen Familien von Stolac. 2 Stunden von Stolac auf der Dabar-Ebene reiche Schnepfen- und Hühnerjagd.

(Landtagsabgeordneter: Atanasije Šola, Großgrundbesitzer.)

Gemeinderat.

Ehrenbürger: Feldmarschallleutenant Cveits v. Potissije; Reg. Rat Myron Ritt. von Zarzycki, Sektionschef Karl v. Pittner, Bezirksarzt Dr. Karl Steidler.

Bürgerm. — Načelnik: Hassan eff. Šehić F. J. O.-R., Bh. E. M.

Vizebürgm. — Podnačelnik: Unbesetzt.

Gem. R. — Zastupnici: Rizvanbegović Smailbeg, Ivan Vukasović, Muho Ružić, Zulfaga Dizdar, Saćir ef. Grebidjela, Hasan eff. Mehmedbašić, Ali eff. Zekić, Smajl eff. Buzaljko, Milan Hamović.

Gemeindenotär — Bilježnik: Mustafa A. Sarajlić.

Gefällsbeamter: Petkovic Gjorgjo.

Gemeindehebamme: Maria Lambrecht.

Hotel: Kratochwil Margarethe (zur Stadt Prag). — Hotel Austria (Kosta Marič).

Hervorragende Handelsfirmen:

Srpska štedionica. — Serbische Bank. Muslimanska štedionica. — Muslimanische Bank. Ivan Vukasović, Gojko H. P. Lalić, Mahmud eff. Mehmed Bašić, Braća Buzaljko, Sinovi J. I. Hamović, Zulfaga Dizdar, Bukić i Sarić, Jusufaga Brikć, Muhamed eff. Prtić, Smail eff. Mehmed Bašić.

Jahrmarkt 1. und 2. Mai und 23. November.

Weinhändler: Braća Ruzić, Djordjo u Ilija Popović, Pero Hamović, Sinovi J. Hamović. — Filiale der landesärarischen Teppichfärberei.

Gemeindeverwaltung.

Gemeindefinanzen. Stand mit Ende 1915. Wert des Gesamtvermögens: 120.000 K, Einnahmen 46.216 K 90 h. Fruchtbringend angelegt 35.000 K.

Sanitätsanstalt: 1 Gemeindeambulatorium (3.000 K Auslagen).

Die Gemeinde besitzt Feuerlöschrequisiten, Stadtbeleuchtung mit 98 Petroleumflammen. Neue Wasserleitung von der Bregavaquelle, welche 8 *km* von der Stadt entspringt. Gesamtaufwand der Gemeinde für Schulzwecke 14.020 K. Kultusbauten: Neue röm.-kath. Kirche.

Sturlić.

(Mahala von Tržačka Raštela.)

(Bez. Cazin — Kr. Bihač.)

1386 muh., 439 or.-orth., 10 röm.-kath. Einw. 2 Mektebs und 2 Moscheen. Sehenswert eine alte Burgruine mit 1 Džamija. 1 großer islamitischer Reformmekteb.

Šujica.

(Bez. Livno — Kr. Travnik.)

Gendarmeriepostenkommando. An der Abzweigung der Straße nach Županjac von der Hauptstraße Bugojno—Livno, von Livno 26 *km* entfernt. Elementarschule, Röm.-kath. Pfarramt.

Kralj. Sutjeska.

(Org. Landgemeinde.)
(Bez. Visoko — Kr. Sarajevo.)

813 zumeist kath. Einw. Von der E. Čatič 12 *km* entfernt. Altes Franziskanerkloster, vierklassige Elementarschule. Eine röm.-kath. Kirche, welche, nach Plänen des Architekten Vancaš gebaut, eine der schönsten im Lande ist. Das Kloster bestand schon im 14. Jahrhundert, wurde zur Zeit Sulejmans II. (1521—1531) von den Türken zerstört, 1658 verbrannt. Im Kloster zeigt man einen Sarkophag mit den angeblichen Resten des Königs Thomas. Bei Sutjeska, auf steilem Felsen die Ruinen der Burg Bobovac, eines beliebten bosnischen Königssitzes; 1350 wurde Bobovac vergebens vom serbischen Kaiser Dušan belagert, der sich dadurch die Tochter des Banus Stephan, Elisabeth, zum Weibe ertrotzen wollte. 1404 belagerte Hrvoja den König Ostoja in Bobovac. 1463 wurde Bobovac von den Türken durch Verrat ihres Befehlshabers Radak genommen, und dieser wurde zum Lohne von einem Felsen herabgestürzt, welcher heute Radakovica heißt. Sehenswert ist der bei Zgošća Dolnja 3 *km* von der Bahnstation Kakanj Doboj entfernt gelegene Bogumilenfriedhof mit dem schönsten bisher bekannten Grabsteine.

Sutorina.

(Bez. Trebinje — Kr. Mostar.)

Der wärmste und regenreichste Punkt des Okkupationsgebietes. M. J. T. 15·3 C. M. H. 35 *m*. Bildet eine bis zum Meere reichende Enklave im dalmatinischen Gebiete, welche von der Marmontstraße und nunmehr auch von der Eisenbahn durchzogen wird. Elementarschule. Produziert Oliven, Wein und Chrysanthemum (für Insektenpulver). Seefischerei.

Mitte des 15. Jahrhunderts wollten die Ragusaner die Sutorina mit einem Kanal versehen, der sie zu einer künstlichen Insel umwandeln sollte.

In den Jahren 1875—1878 war Sutorina ein Hauptsitz der Insurgenten. Im Mai 1875 reiste Se. Majestät unser Kaiser hier durch und wurde damals von dem Pascha von Mostar und ottomanischen Truppen begrüßt. Sutorina ist somit der erste Ort in der Hercegovina, welcher von Sr. Majestät betreten wurde.

Im Expositurbereiche von Sutorina liegt der bekannte Berg „Orijen".

Weinbauern: Marko Malovrazić, Todor Jančić, Božo Lučić.

Svilaj Dolnji.

Gemeinde Odžak, Bez. Dervent, Kr. Banjaluka.

Am linken Saveufer vis à vis Slavonisch-Svilaj gelegen; Landesärar. Überfuhr. Von Bos. Brod 30, von Bos. Šamac 15 *km* entfernt. 1034 Einw.

Tarčin.

Dorf im Bez. Sarajevo.

Bahnstation. Dampfsägewerk der Firma Rafael Z. Finci u. Comp. mit 13 *km* Rollbahn nach Lanište u. Hranisava, letzteres stark besetztes Gemsengebiet u. gute Bärenjagd, Reservatgebiet. In Lanište — eine Viertelstunde von der Bahnstation — große circa 2 *km* lange Felsenhöhle mit zahllosen Überresten von Knochen des Höhlenbären. Einkehrhaus des Ivan Vranić, Ana Nejasnić.

Tarevac.

(Bez. Gradačac — Kr. Tuzla.)

An der Bosna und an der Bezirksstraße Modriča—Doboj, von Gradačac 20 *km*, von der Dampferstation Šamac 22 *km* entfernt. 1560 muh. Einw., 2 Mekteb, 2 Moscheen. Produziert, Getreide 3500 *q*, Obst 7000 *q*, Heu 7500 *q* jährlich.

Produktenhändler: Muratbegović Hasanbeg.

Tavna.

Organ. Landgemeinde.
(Bez. Zvornik — Kr. Tuzla.)
Vom Bezirksorte 40 *km* entfernt.

Allgemeine Elementarschule in Trnova, in Tavna und in Branjevo srpska und in deutscher Kolonie Branjevo (geschlossene Ortschaft); nächstes Postamt u. T. Branjevo, fast ausschließlich serb.-orth. Hügeliges Terrain. Ackerbau, Obst und Viehzucht. Im Dorfe ein gastfreundliches serbisches Kloster Tavna, welches 1876 von türkischen Soldaten zerstört, aber neu aufgebaut wurde. Gendarmerieposten in Tavna. Postablage in Tavna. Bäuerliche Genossenschaft mit unb. Haftung in Tavna, Pilica und Trnova. 2 Mühlen mit Motorbetrieb in Tavna. Weinberge in Branjevo (deutsche Kolonie) und Weingärten des Klosters Tavna; Erzeugung circa 300 Hektoliter Wein.

Gemeinderat.

Načelnik: Pero Savić.
Podnačelnik: unbesetzt.
Gemeindenotär: Jovanovac Ilija.

Die organ. Landgemeinde Tavna besteht aus den organ. Gemeindefraktionen:

		Einwohner	
1.	Banjica:	467	s. o.
2.	Bjeloševac:	477	s. o.
3.	Branjevo:	181	evangel.
4.	Čengić:	808	s. o.
5.	Glavičice:	890	s. o. und evangel.
6.	Kačevac:	269	s. o.
7.	Krčina:	351	s. o.
8.	Lokanj:	1295	s. o.
9.	Pilica donja:	785	s. o.
10.	Pilica gornja:	733	s. o.
11.	Trnova srpska:	1303	s. o.
12.	Trnova turska:	529	moham.
		8088 Einwohner.	

Tešanj.

(Bez. Tešanj — Kr. Banja Luka.)

Organis. Stadtgem. 3076 Einw., worunter 2595 Muh., 100 Kath., 265 Orth. und 15 Isr.

Bezirksamt, Bezirksgericht, Gendarmeriebezirks - Postenkommando, ✆ u. T., Station der Waldbahn Tešanjka 9 und Jelah 6 *km*; Station der bosn.-herc. Staatsbahn Doboj 19·5 *km*, Banja Luka 105 *km* entfernt: allgemeine Elementarschule, Medresse, Mekteb iptidaija, muh. Mädchenschule, 8 Moscheen, serb-orth. Kirche und röm.-kath. Kirche Beamtenkasino, allgemeiner Leseverein und Pododbor „Napredak". Veteranenkompagnie Nr. 14.

Wochenmarkt jeden Dienstag, Jahrmarkt 31. Oktober, 1. und 2. November, dann 24. und 25. April, großer Rinderauftrieb, Milchkühe, Mastochsen und Pferde.

In hügeligem, zu zwei Drittel mit Buchen, Eichen und Nadelhölzern bedecktem Terrain gelegen, hat Tešanj eine mittlere Jahrestemperatur von 9·6° C. Hornvieh- u. Pferdezucht, bedeutenden Pflaumen- u. Getreidehandel; Erzeugung von Mühlsteinen, landesüblichem Holzgeschirr, Gerberwaren und Teppichen. Bedeutender Zwetschkenhandel. Lohnende Ausflüge gegen Kiseljak (Sauerbrunn 5·5 *km* entfernt), Pribinić, Teslić und über die Borjaplanina gegen Kotor-Varoš. Höchst romantische Gegend. In der Gemeinde Rastuša eine ausgedehnte, aber noch nicht genau ausgeforschte Grotte, Guter Sauerbrunn in Čečava und Vručica; in letzterem Orte auch eine Schwefelterme. Für Jäger ausgiebige Jagden auf Rehe, Bären, Wölfe, Wildschweine und Hasen; für Fischer in den Gebirgsbächen Forellen. In Tešanj selbst erhebt sich auf einem hohen Felskegel die noch ziemlich gut erhaltene Ruine einer vermutlich aus dem 12. Jahrhundert stammenden Burg, welche Sitz der Bane und Vojvoden von Usora war. Sie wurde vom ersten bosnischen Banus Bosnien einverleibt, nach dem Kreuzzuge des ungarischen Königs Andreas gegen Banus Ninoslav dessen Sohn Sebislav übergeben 1232; von Sigismund 1410 dem Grafen Gara verliehen. Ende des 15. Jahrhunderts kam die Burg in die Hände der Türken, wurde aber für kurze Zeit, nachdem Husrefbeg von Berislavić an der Save geschlagen wurde, 1506 von Christen besetzt. Von Prinz Eugen wurde die Burg beschossen und stark beschädigt, doch von den Türken nicht nur wieder in verteidigungsfähigen Zustand versetzt, sondern auch bedeutend erweitert, um das Vordringen feindlicher Scharen durch das Usoratal zu verhindern.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Zijabeg Gjonlagić.

Vizebürgm. — Podnačelnik: Muhamedbeg Širbegović.

Gem. R. — Zastupnici: Ademaga Mešić, Hafir Ibrahim Turalić, Sami ef. Ajunović, Hakibeg Smailbegović, Smailaga Galijašević, Halilaga Ahmetagić, H. Hamidaga Bukvet, Milovan Tanasić, Julijo pl. Vuković.

Gemeindenotär — Bilježnik: Spaczyński Josef.

Gemeindewesen.

Finanzen Ende 1915: Unbewegl. Vermögen 40.000 K, Barvermögen 8.805 K 36 h; Präliminare pro 1916: 33.030 K Einnahmen, 39.000 K. Sämtliche Ausgaben 38.305 K. Schule jährl. 12.270 K. — Gemeindeambulatorium (unentgeltliche Behandlung), Wasserleitung (3 *km* lang).

Hotel „Angelus", 5 Zimmer.

Wirtschaftliche Institutionen: Erste islamitische Kreditgenossenschaft (Präs: Mešić Ademaga). Direktor: Zijabeg Gjonlagić. Narodna banka — Volksbank (Bankdirektor: Jul. v. Vuković).

Hervorragende Firmen.

Gemischtwarenhändler: Mešić Ademaga, Širbegović Braća, Turalić Hasan i Alija, Dučic Pero i Nikifor, Galjašević Braća, Mešić Iso, Tešić Risto, Srkalović Ibrahimaga, Ferizbegović Smailaga, Mešić H. Hamza, Mečić Abdulah Dzevdet.

Teslić.

(Bez. Tešanj — Kr. Banja Luka.)

Industrieort.

✆ u. T., 1835 Einw. (668 Muh., 886 Serb.-orth., 258 Kath., 4 Evang.), allgem. Elementarschule unterteilt mit Unterricht in der Landessprache und in deutscher Sprache, 1 Mekteb, 1 Moschee. Station der Waldbahn (mit Personenverkehr) Usora-Pribinić. Sitz einer Forstverwaltung und des großartigen Etablissements der „Holzverwertungs-Aktiengesellschaft", Gendarmerieposten. Veteranenkompagnie Nr. 13.

Werkhotel samt Gasthaus mit 6 Fremdenzimmern. Hotel Goldberger, 5 Zimmer.

Todorovo.

(Bez. Cazin — Kr. Bihać.)

Einw. 3292, ausschließlich Islamiten; 1 islamitischer großer Reformmekteb, 1 Moschee, 1 altertümliche (mit Umfassungsmauern versehene) Burg; im Burghofe ein islamitischer Mädchenmekteb. Reizend an der Straße Cazin—Vranograč gelegener Ort mit zahlreichen Hainen von Edelkastanien und Nußbäumen.

Tramošnica gornja.

(Bez. Gradačac — Kr. Tuzla.)

686 Einw., röm.-kath. Pfarrkirche, allgemeine Elementarschule, 8 *km* von Gradačac entfernt.

Travnik.

Organis. Stadtgem.

Bez. Travnik — Kr. Travnik.

E., ✉ und Telegraphenstation.

Die Kreisstadt Travnik ist in einem Talkessel an beiden Ufern der Lašva, 519 m über dem Meeresspiegel gelegen, hat 1424 Häuser, 6655 Einwohner, worunter 2776 Muslimanen, 2736 Katholiken, 674 Serbisch-Orthodoxe und 473 Israeliten. Obschon Travnik erst von den Türken erbaut sein dürfte (urkundlich wird es im Jahre 1479 bei Gelegenheit eines Streifzuges, den König Mathias Corvinus von Jajce aus gegen Sarajevo unternehmen ließ, um einen Einfall der Türken in Kroatien zu rächen, zum ersten Male erwähnt), so spielte es doch in der Landesgeschichte als Sitz der türkischen Gouverneure (Valis), welche von 1554, mit einigen Ausnahmen, welche den Sitz nach Sarajevo oder nach Banjaluka verlegten, bis zur Zeit Omerpašas (1851/1852) in Travnik residierten, eine ansehnliche Rolle. Von Bedeutung für die Stadt und Umgebung ist der Ackerbau, der Viehmarkt und die Schafzucht, welche den beliebten Vlašićer Käse liefert. Jahrmarkt am 6., 7. und 8. Mai, Nachmarkt bis 10. Mai; zweiter Jahrmarkt 29. und 30. September und 1. Oktober j. J.; Wochenmarkt jeden Freitag. Sehenswürdig sind: der Konak, einst die Residenz des Vali und nunmehr der Sitz der Kreisbehörde, mit schönen Gartenanlagen, die katholische Kirche, die große Moschee und die Medresse, das Jesuitenkollegium mit einer Bibliothek von ungefähr 20.000 Bänden und einem naturhistorischen Museum, welches ein Herbar von 6000 europäischen und exotischen Pflanzen sowie 2500 Arten bosnischer Pflanzen (bloß Phanerogamen und Gefäßkryptogamen), wie auch nach Tausenden zählende Sammlungen von Coleopteren enthält; das reichhaltige Herbar wurde durch den in der Gelehrtenwelt bekannten Professor Graf Brandis angelegt. Das Kloster der Barmherzigen Schwestern, das Bezirksamt, die Tabakfabrik, die Grabmonumente der Veziere von Bosnien, namentlich jenes des berühmten 1749 verstorbenen Abdulahpaša und das nach der Volkssage von König Trvtko II. erbaute Kastell, welches noch gut erhalten ist und einen entzückenden Ausblick auf die Stadt gewährt. Beliebte Spaziergänge zur Bunarbašaquelle, welche die Stadt mit gutem Trinkwasser versorgt, und nach der nahegelegenen Ortschaft Dolac mit hübscher Kirche und einer katholischen Schule, geleitet von den Barmherzigen Schwestern. Zündhölzchenfabrik in Dolac. Travnik hat eine Tabakfabrik, ein Gemeindehotel „Vlašić“ mit 10 Fremdenzimmern und einem großen Festsaale mit Bühne, ein Gemeindespital und ein k. u. k. Militär-Marodehaus. Eine elektrische Zentrale mit Ausnützung der Wasserkräfte der Šumečequelle derzeit im Betrieb der Firma Fr. Křižik et Comp. Telephonnetz. M. J. T. 9° C.

Zivil- und Militärbehörden: Kreisbehörde, Bezirksamt, Kreisgericht, Bezirksgericht, Staatsanwaltschaft, Finanzdirektion, Militärstationskommando, Gendarmerieflügel- und Zugs- und Bezirkspostenkommando, Finanzwachkontroll-Bezirksleitung, k. u. k. Mil.-Verpflegsmagazinsfiliale. — ✉ u. T.

Schulen: Erzbischöfliches Obergymnasium, Handelsschule, höhere Mädchenschule, zwei allgemeine Elementarschulen und drei Medressen. Mekteb iptidaja.

Vereine — Društva: Kasinoverein, kroatischer Gesangverein „Vlašič“, freiwillige städtische Feuerwehr. Podružnica hrvatskog družtva „Napredak“, Eisenbahnbeamtenverein Ortsgruppe Travnik, Gajretov pododbor, Beamten-Kasino.

In der Umgebung Travniks ist sehenswert G. Turbe mit dem Grabe türkischer Seliger und der sogenannten blutigen Quelle, welche heilkräftig ist. Im Jahre 1915 wurde in Turbe das Grab des Vojvoden Batolo ausgegraben. Das Turbe wird von riesigen Bäumen beschattet. In der Nähe befinden sich Reste römischer Niederlassungen und einer alt christlichen Basilika. In D. Turbe das Grab Ibrahim-Dede, eines Wundertäters. Lohnend ist ein Ausflug zum katholischen Kloster Gučagora und von da auf die Hochalm Vlašić, wo der bekannte Travniker Käse erzeugt wird, ferner nach Rankovići auf der Straße nach Gornji Vakuf zur Rieseneiche.

Der Gemeinderat.

Ehrenbürger: Kreisvorsteher Michael Ritter von Rukavina de Vezinovac. Regierungsrat Bèla v. Marich de Ács. Bürgerm. — Načelnik: Osmanbeg Teskeredžić. — Vizebürgm. — Podnačelnik: Pero Sunarić. — Gem. R.: Avdo Alagić, Sulejman effendi Vajmaković, Šemsibeg Gluhbegović, Rasim ef. Ruždić, Konstantin Kotlarić, Ivo Božić, Ivo Djebić-Marušić, Mato Budimirović, Niko Fufić, FJO-R., Moise Konforte. — Gemeindenotär — Bilježnik: Ivan Lulić. Stadtingenieur: Weier Heinrich. Stadtarzt: Primarius: Dr. Fischl-Rosenzweig, Advokaten: Musial Peter. — Dr. Sternfeld Hugo. — Makanec Milan, v.

Empfehlenswerte Firmen: Die Expositur der Privilegierten Landesbank. Bau und Brennholz- und Eisenhandlung: Budimirović Braća Buchbinder und Buchdrucker. Franjo Lipski. Hebammen: Katinka Komfort und Ernestina Bošnjak. Hotels und Restaurants: Grand Hotel Vlašić, 10 Zimmer; Hotel Travnik, 5 Zimmer; Hotel Kaiser von

Österreich, Brüder Kunodi, 11 Passagierzimmer. Eisenwarenhändler: Budimirović Ivo. Schuhmacher: Snagić Ivo. Lujoldžić Avdo. Spezereiwarenhandlung: Haim und Isak Abinun. Hamo Papo. — Mühle mit elektr. Betrieb des Travniker Jesuitenkollegiums. — Forstindustrie-A. G. „Ugar“ in Turbe (mit Dampfsäge).
Kroatische Sparkasse A. G.

Abonnentenverzeichnis des öffentlichen Telephonnetzes in Travnik:

Nr.	Name
1	Militärpost- und Telegrafenamt;
2a	Bauleitung der Kreisbehörde (Expedit);
2b	Bauleitung der Kreisbehörde (Baurat);
3	Tabakfabrik;
4	Landesbank;
5a	Kanzlei der Firma Križik;
5b	Elektrische Zentrale;
6	Eisenbahnstation;
7	Hrvatska banka;
8a	Gendarmeriebezirkspostenkommando;
8b	Gendarmerieflügelkommandant Major Formanek;
8b	Militärstationskommando;
9	Gemeindeamt;
10	Gemeindespital;
11	Advokat Dr. Musial;
12	Bezirksgericht;
13a	Kreisgericht;
13b	Gefangenhaus;
14a	Bezirksamt (Expedit);
14b	Bezirksvorsteher;
15a	Kreisbehörde (Expedit);
15b	Kreisvorsteher;
16a	Finanzdirektion (Expedit);
16b	Finanzdirektor, Dr. Halpern;
17a	Finanzwachabteilung;
17b	Finanzwachkommissär;
18	Pfarramt, Dolac;
19	Distriktskrankenkasse;
20	Abinun Haim und Isak;
21	Salom Isak;
22a	Sägewerk, Turbe;
22b	Pferdespital, Turbe;
23	Braća Budimirović;
24a	Advokat Dr. Mokanec;
24b	Major Formanek (Wohnung);
25	Konforte Moisè;
26	Advokat Dr. Sternfeld;
27	Lipski Franjo, Buchhandlung;
28	Steueramt;
29	Grgić Ivan;
30	Wache im Militärkanzleigebäude;
31	Stationswache (Infanteriekaserne);
32a	Reservespital (Kanzlei);
32b	Spitalskommandant;
33a	Marodenhaus;
33b	Infektionsbarake;
34	Verpflegsmagazin;
35	Mauthaus „Ilovača“;
36	Mauthaus „Kaserne“;
37	Mauthaus „Schlachthaus“;
38a	Zündholzfabrik Direktorswohnung in Travnik;
38b	Zündholzfabrik, Dolac;
39	Grgić Dragutin;
40	Župan, Apotheker.

Trebinje.

(Bez. Trebinje — Kr. Mostar.)

Organis. Stadtgem. mit 4589 Einw., worunter 1970 Muh., 795 Kath. und 1773 Orth., 15 evang., 12 israel. Außerdem eine Garnison von 3.000 Mann.

Zivil- und Militärämter: Bezirksamt, Bezirksgericht, Tabakeinlöseamt, Handelsschule, Gebirgsbrigadekommando, Festungskommando, Platzkommando, Militärverpflegsmagazin, Militärbauaufsicht, Garnisonsgericht, Garnisonsarrest, ein Gemeindeambulatorium u. ein Truppenspital, Geniedirektion, Pionierabteilung und Pioniermaterialdepot, Militärbrieftaubenstation, Gendarmeriezugs- u. Postenkommando, Finanzwachkontrollbezirksleitung, Handelsschule, je eine allgem. Knaben- und Mädchenelementarschule und eine serb. orth.-konfess. Elementarschule, Militärvolksschule, Mekteb iptidaije. und eine islam. Mädchenschule E., ℣ u. T., Vakufkommission, serb.-orth. Gemeinde, röm.-kath. Gemeinde (Präses: Dechant Msgr. Angjelko Glavinić).

Vereine: Offiziers- u. Beamtenkasino u. militär-wissenschaftlicher Verein; der nationale Gesang- und Musikverein „Slavulj“. Turnvereine: Hrvatski soko und Muslimanski soko.

Von Ragusa ist Trebinje nur 28 *km* entfernt, daher auch der Handelsverkehr zwischen beiden Städten ein bedeutender. Trebinje ist durch die Eisenbahn mit Ragusa und Mostar verbunden. Mostar wird in 5 und Ragusa in $2^1/_2$ Fahrstunden erreicht. Die Hauptprodukte von Trebinje sind Tabak und Wein, deren Güte allgemein bekannt ist; auch gedeiht hier vorzüglich Obst und Gemüse, besonders aber die Kartoffel, die das Stück 1—$1^1/_2$ *kg* schwer wird. Eine Hausindustrie ist erst im Entstehen begriffen.

Wochenmarkt Samstag.

Trebinje liegt in einem langgestreckten, im Norden und Westen von hohen Bergen eingeschlossenen Tale, welches die Trebinjčica befruchtend durchschlängelt. Dank der vorzüglichen Bewässerungsanlagen, welche durch automatisch funktionierende Wasserräder gespeist werden, gleicht das Trebinjer Feld das ganze Jahr hindurch einer augenerquickenden Oase. Da sich auch die Aufforstungen und Einschonungen bewähren, wird mit der Zeit auch die Umgebung ein freundlicheres Aussehen bekommen. In den heißen Sommermonaten bringt in der Regel nachmittags die Seebrise und in der Nacht ein leichter Nordwind eine angenehme Abkühlung. Meereshöhe 273 *m*.

Eine Wasserleitung aus der 7 *km* entfernten Okoquelle versorgt Trebinje mit gutem Trinkwasser.

Eine Stunde Fahrt von Trebinje liegt das reizende Tal Lastva mit wildromantischer Umgebung, vorzüglichem Quellenwasser, sehr gesundem Klima und einer landesärarischen Obst- und Weinbaustation, welche die köstlichsten Früchte erzeugt. Lohnende Ausflugsorte sind noch: zur Feste Klobuk, nach Ubli und auf den Orijensattel, in die Krivošije und Bocche.

Trebinje bestand schon zur Zeit der Römerherrschaft, hieß im Mittelalter Tribunia und war die wichtigste Stadt im Lande Hum; schon im 10. Jahrhundert bekannt, gehörte es zuerst zu Serbien, nach dem Tode des Kaisers Dušan aber machten sich deren Kneze selbständig, 1373 ging es an die Balšići über, wurde 1376 durch Tvrtko Bosnien einverleibt und von den Sankovič' beherrscht. Später war Trebinje Sitz

eines kath. u. eines orient.-orth. Bischofs. Wegen der Nähe von Ragusa spielte Trebinje stets eine besonders wichtige Rolle. Unter der ottomanischen Regierung war Trebinje der Sitz eines Paschas und hatte als Grenzfestung und Handelsplatz große Wichtigkeit. Es war als Festung uneinnehmbar und alle Angriffe der Montenegriner auf die Stadt gingen fehl. Die türkische Festung, die einst Banov Vir hieß, wurde 1706 erbaut. Unterhalb Trebinje die Ruinen des großen Klosters Tvrdoši. Beliebte Ausflüge per Bahn nach Ragusa, Castelnuovo und Zelenika.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Ragibbeg Resulbegović.
Vizebürgm. — Podnačelnik: Jovo Tupanin.
Gem. R. — Zastupnici: Nazifaga Hadžović, Omanović Ahmetaga, Resulbegović Šukribeg, Resulović Mujaga, Velaga Hadžismajlović, Aliaga Salahović, Ivanišević Gjuro, Vaso Babić, Sćepo Vujčić, Ilja Čabrinović, Ivan Šutić, Josip Krsnik.
Gemeindesekretär: Sunčić Pavao.
Gemeindekassier: Vakant.

Gemeindetätigkeit.

Vermögensstand Ende 1914: bar 129.000 K, Unbewegl. Vermögen 337.476 K. Budget 1913: Einnahmen 170.000 K, Ausgaben 148.000 K. Für Schulzwecke 14.420 K, städtisches Ambulatorium 3.500 K, Arme 4.500 K. Petroleumgasbeleuchtung der Straßen 21 Bogenlampen und 50 kleine Lampen.
Die Gemeinde besitzt ein schön eingerichtetes Rathaus.

Ehrenbürger:

Der Landeschef Sr. Exz. G. d. I. Stefan v. Sarkotić, F. M. L. Rudolf Braun, der ehem. Landeschef Herzog von Württemberg, FML. Baron Babić, Kreisvorst. v. Rukavina, Major Cajpek, Bezirksvorst. i. R. Georg Bijelić, Bezirksobertierarzt Anton Zgaga.
Hotel: Naglić Marie, 15 Passagierzimmer. — Weisses Haus, 10 Passagierzimmer.
Gasthaus: J. Budalić.
Einkehrhäuser: Risto Pravica, 4 Passagierzimmer.
Kaffeehäuser: Café Imperial, Café zur Stadt Wien (Kelez), Hasan Suljak, Café zur Post.
Apotheke — Ljekarna: Boglić J.
Bäcker — Pekari: Martin Čihak, Salko Tičić, Šutić i Vuičić, Dampfbäckerei.
Buch- u. Papierhändler — Trgovac saknjigama i papirom: Stevo M. Grković i Filiale Muhamed Bekir Kalajdžić.
Eisenhandlungen — Trgovina gvoždjem: Vaso Babić, Hadžihasanović Ašim; Jančić Nikola, Meho Zubčević.
Fleischhauer — Trgovci mesom: Derviš Vranić i dr.
Gemischtwarenhändler — Trgovina mješovitom robom, vidi IV. Odsjek: Iskaz svih protokoliranih tvrtka u Bosni-Hercegovini.
Gold- und Silberwarenhändler — Trgovac zlatnim i srebrnim nakitom: Dubelier Boris, Kovačević braća.
Manufakturwarenhändler — Trgovina sa manufakturnom robom: Jalovičić Salko, Kabil Derviš, Hasan Zubčević, Hasan Čustović, Alaga Salahović, Braća Zubčević, Čelović & Spanočević, Omer Roković.
Photographen: Perićević Marie, Matzke Laura. Atelier „Villa" Dragoljub Bogonjić.
Schuh- und Lederwarenhändler — Trgovci obućom i kožom: Hajderhodžić i Žeravica.
Sodawassererzeuger — Fabrike soda vode: Budalić Jozo, Kušeć Ivan, Sćepo Vujičić.
Uhrmacher — Sadžija: Dubelier Boris Salko Šaran.
Delikatessenhandlungen: Marko Dučić, Bratić Vaso, Knego Miloslavić i drug, Smoljan Josip, Kautmann Flora.
Bauunternehmer: Karel Frič, Wilhelm Dorschner,
Zuckerbäcker: Emil Matkowski, Stanislaus Staud.
Telephonverbindung mit Trebinje (interurban angeschlossen, mit Lokaltelephonnetz) Nr. 1 öffentliche Sprechstelle (Telephonzentrale, Telegraphenstation).

Trnova turska. (Organisierte Fraktion der Landgem. Tavna.)

(Bez. Zvornik — Kr. Tuzla.)

529 muh. Einw. Produziert jährlich 1210 *q* Getreide, 1200 *q* Pflaumen, 95 *q* Äpfel und Nüsse. Allgemeine Elementarschule.

Von Tuzla 103, von Zvornik 48 *km* entfernt.

Trnovo.

Dorfgem.
(Bez. Sarajevo.)

An der landschaftlich und technisch sehenswerten Straße Sarajevo—Trnovo—Kalinovik, von Sarajevo 37 *km* entfernt. 844 *m* M. H., 507 überwiegend serb.-orth. Einw. (Džemat mit 12.982 Einw.), Bezirksexpositur, ✉ u. T., serb.-orth. Pfarre. Gendarmerieposten, Allgemeine Elementarschule, Straßenmeister, Kaserne.

Hochinteressanter Felsendurchbruch der Željeznica.

Aufstieg auf gutem Wege auf die 2030 *m* landschaftlich prachtvolle Treskavica-planina. Daselbst 2 komfortable Touristenschutzhäuser u. 2 Gebirgsseen (bijelo i crno jezero). Sehr gut besetztes Gemsen- und Bärengebiet. Forellenfischerei.

Viehhandel, Leinen- und Wollweberei für den Hausgebrauch.

Gasthaus: Emilija Opat. 1 Passagierzimmer. — Marija Oesz. 1 Passagierzimmer.

Trošelje.

(Bez. Bos. Gradiška — Kr. Banja Luka.)

Motormühle: Matias Bley. — Gasthäuser und Gemischtwarenhandlung: Jakob Reway, Katica Sladojević, Janko Drozdek. — Schmied: Nikola Köhli.

Tržac (Mahala von Tržačka Raštela).

(Bez. Cazin — Kr. Bihać.)

1925 muh., 150 or.-orth., Einw., 2 Mektebs, 2 Moscheen; sehenswerte, mit Umfassungsmauern versehene Burgruine. Besitzt 1 großen islamitischen Reformmekteb.

Tržačka Raštela

(Bez. Cazin — Kr. Bihać)

von Cazin 16·5 *km* entfernt, unmittelbar an der kroatischen Grenze gelegen. Organisierte Dorfgemeinde 1909, bestehend aus den Gemeindefraktionen (Mahalas) Šturlić, Tržac, Krivaja, Mutnik, Rujnica, Bukovica, Krndija und Gata dolnja. Einwohner: 4906 islam., 2100 serb.-orth., 21 röm.-kat. Gendarmerieposten, allgemeine Elementarschule, Gemeindeamt. Wochenmarkt: Mittwoch, bedeutender Viehmarkt.

Gemeinderat.

Bürgerm.: Sulejman Pjanić.
Vicebürgm.: Gjuro Grković.
Dorfräte: 40.
Gemeindenotär: Nikola Šuput.
Gasthaus: Martin Majerle.
Protokollierte Firma: Martin Majerle 1894.

Turić.

(Bez. Gradačac — Kr. Tuzla).

1135 Einw., meist kath., allgem. Elementarschule, an der Bezirksstraße Gradačac—Brčko, entfernt 8 *km* von Gradačac.

Turjak.

(Bez. Bosn. Gradiška — Kr. Banja Luka).

2482 Einw.; Gendarmeriepostenkommando, or.-orth. Kirche u. Pfarramt.

Gemischtwarengeschäft: Ragibbeg Džinić.

Tuzla.

Organis. Stadtgem.

Bez. Tuzla — Kr. Tuzla.

Die Kreisstadt Tuzla, an den Ufern des Jalaflusses 235 *m* über dem Meeresspiegel gelegen, ist ein Ort jüngeren Datums, hat jedoch nach der Volkszählung vom Jahre 1910 bereits 12.357 Einwohner, worunter 5859 Muhamedaner, 1975 Serb.-Orthodoxe, 3844 Röm.-Katholische, 38 Griechen, 287 Evangelisehe, 349 Juden, 5 sonstige. Durchschnittliche Jahrestemperatur 11° C. E., ☎ u. T., Telephonleitung in der Stadt und von da bis Lukavac und Siminhan. Sitz eines serbisch-orthodoxen Metropoliten, islamitischen Muftija, je eines röm.-kathol. Pfarrers und israel. Rabbiners. Entfernung von Sarajevo 249, Brčko 56, Doboj 63, Zvornik 44, Kladanj 56 *km*.

Zivil- und Militärbehörden: Kreisbehörde, Landbezirksamt, Bezirksgericht, Stadt- und Industriebezirksamt, Kreisgericht, Staatsanwaltschaft, Finanzdirektion, Finanzwachkommissariat, Eichamt, Bergverwaltung, Salinenverwaltung, Bezirks-Vakufkommission; Infanteriebrigadekommando, Platzkommando; Gendarmerieflügel- und Zugskommando, Ergänzungsbezirkskommando, Garnisonsspital, Militärverpflegsmagazin, Militärbauabteilungsfiliale; Gemeindespital mit Ambulatorium, eine kathol. Klosterkapelle, eine serb.-orthod. Friedhofkapelle.

Kirchen- und Gotteshäuser: Je eine katholische und serbisch-orthodoxe Kirche, 12 Moscheen und ein israelitischer Tempel. Ehrenpräses auf Lebensdauer: Moritz Lisska.

Erziehungs- und Lehranstalten: Ein Realgymnasium, ein Internat für moslemanische Gymnasiasten, eine Handelsfachschule, drei allgemeine Volksschulen, eine Mädchenschule, eine höhere Mädchenprivatschule mit Internat im Kloster der Schwestern der göttlichen Liebe, Medresse, Iptidaija und neun Mektebs. Für das Realgymnasium und die Handelsschule sind monumentale Gebäude gebaut.

Vereine—Društva: Freiwillige Feuerwehr. Beamtenkasino. Militärwissenschaftlicher Leseverein und Offizierskasino. Sämtliche Vereine sind im Sinne der L. R. Verordnung vom 26. Juli 1914, Nr. 7116 Praes. § 14 infolge Ausnahmsverfügungen suspendiert, resp. aufgelöst.

Volkswirtschaftliche Bedeutung: Tuzla hat sich als Knotenpunkt aller Kreisstraßen und dank seiner Lage mitten in der volksreichsten und fruchtbarsten Gegend Bosniens rasch zu einem bedeutenden Handels- und Industriezentrum erhoben. Die Vorbedingungen hiezu sind hauptsächlich in der rationell betriebenen Landwirtschaft gegeben. In Tuzla konzentriert sich denn auch der bedeutendste Großviehhandel des ganzen Landes. Ergiebig ist auch die Obstkultur, denn es wurden aus Tuzla im Jahre 1911 196 Waggons à 10.000 *kg* getrocknete Pflaumen exportiert und nicht eine einzige Sendung beanstandet. Die Stadt besitzt aber im landesärarischen Kohlenwerke und dem Ringofen in dem nahen Kreka die wichtigste Vorbedingung für die Entwicklung einer Großindustrie, wie eine solche tatsächlich bereits in vielversprechendem Aufschwunge begriffen ist. In dem zum erwähnten Kohlenwerke gehörigen Elektrizitätswerke wurden 1,957.787 Kilowattst. hervorgebracht und werden in demselben 27 Arbeiter, darunter 22 Einheimische, beschäftigt. In der landesärarischen Saline wurden im Jahre 1911 1,832.053·79 *hl* Rohsole erzeugt. Hievon wurden für die Salzverarbeitung 714.849·50 *hl* verwendet. Für Industriezwecke wurden 1,117.766 *hl* und für Kurgebrauch etc. 499·29 *hl* abgegeben. Die Mehrabgabe wurde aus den Vorräten des Vorjahres gedeckt. Die Salzproduktion betrug 225,912·02 *q*, beschäftigt wurden 245 Arbeiter, darunter 212 Einheimische. Wir erwähnen nur die großartig angelegte Ammoniaksodafabrik in Lukavac, welche die Kohle und nötige Sole aus Tuzla bezieht, die Spiritusfabrik M. Fischl's Söhne, eine Bierbrauerei und eine Dampfmühle. Tuzla besitzt überdies zahlreiche Salzquellen (daher der Name der Stadt vom türkischen Worte Tuz = Salz, im Mittelalter Salinae, slav. Soli) und die Salinen decken nicht nur den Landesbedarf an Salz, sondern bringen auch bedeutende Quantitäten zur Ausfuhr. Eine 15 *km* lange gußeiserne Rohrleitung versieht die erwähnte Ammoniaksodafabrik mit der nötigen Salzsole. Die Salinen von Tuzla waren schon in prähistorischer Zeit bekannt, und bestand zwischen den illyrischen Stämmen der Ardiäer und Antariaten ein Vertrag über deren Benutzung. Im Mittelalter wurde das Salz in großen tiefen Gruben, in welchen Holzpyramiden in Brand gesetzt und mit Sole begossen wurden, gewonnen. Tuzla besitzt seiner Bedeutung als Handelsplatz gemäß eine Filiale der priv. Landesbank für Bosnien und Hercegovina. Filiale der kroatischen Zentralbank in Sarajevo. Serbische Kreditanstalt und Handelsagenturen. Schließlich sei noch erwähnt, daß der intelligente Gemeinderat mit Erfolg bestrebt ist, nicht nur auf sozialem Gebiete alle wünschenswerten Einrichtungen durchzuführen und die Stadt zu verschönern und zu assanieren, sondern auch alles aufbietet, um dieselbe zu einem der wichtigsten Handelsplätze Bosniens zu erheben. Jeden Freitag Wochenmarkt. Gebaut wurde die städtische Kanalisationsanlage mit einem Kostenaufwande von 500.000 K.

Ausflugsorte: Pašinbunar, Siminhan, Mitrovhan, Kiseljak, Bischofsgarten (Sommerrestauration), Alhori-Promenade, Ilinčice, Parselo, Brauhausgarten. Lukavac, Fabriksetablissement, alle 14 Tage Konzert der vorzüglichen Fabrikskapelle und Bad Jeni-dunja.

Sanatorium des Dr. Jeremić, modern erbaut und eingerichtet für besseres Publikum derzeit ausser Betrieb.

Salzbad des Dr. Jeremić, modern erbaut und eingerichtet für besseres Publikum. derzeit ausser Betrieb.

Landesärarisches Salzbad, modern eingerichtet, wird im Laufe des Jahres eröffnet werden.

Geschichtliches: Der Gau „Soli", schon seit dem 10. Jahrhundert bekannt, gehörte sehr früh zu Bosnien. Im Bürgerkrieg zwischen den Königsrivalen Tvrtko II. und Ostoja wurde er durch den ungarischen König Sigismund dem Banus von Mačva übergeben. kam aber bald wieder an Bosnien. 1690 drang der österreichische General Perčinlija bis Tuzla vor und führte beim Rückzuge 3000 katholische Auswanderer mit sich.

Ehrenbürger.

E. R. v. Horowitz, A. R. v. Vuković, Sektionschef Fr. v. Foglár von Deinhardstein, Hofrat Dr. W. Radimsky und Franz v. Jakubowski.

Der Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Vilović Osman effendi. — Vizebürgm. — Podnačelnik: Banović Ante i Vlajko Maksimović. — Gem. R. — Zastupnici: H. Jakubaga H. Begić, Muharemaga Dizdarević, Lazo R. Jovanović, Kadić Bahrija, Dr. Viktor Jankiewicz, Rafael Pranjić, Lazo Ristić, Zejnilaga Muharemagić, Hasanaga H. Pašić, Andrija Stitić. — Gemeindenotär — Bilježnik: Salih Konjhodžić. — Kassier: Konrad Rudolf. — Stadtphysikus: Dr. Dragan Plentaj. — Tierarzt: M. Grüner. — Buchhalter: Ivan Jusić. — Stadtingenieur: Blagojević Mihajlo. — Marktkommissär: Nikola Stojanović. — Gefällskontrollor: Dubravić Mustafa. — Wassermeister: Vinzenz Möhwald. — Gemeindearzt: Dr. H. Mehmed Serbić.

Gemeindeverwaltung.

Gemeindefinanzen Ende 1915: Unbewegl. Vermögen 500.000 K, Einnahmen 484.734·89 K, Ausgaben 474.675·33 K, hievon für Gemeindespital 41.895·53 K, für Armenfonds 1000 K, Schulwesen 27.385·01 K, Elektr. Beleuchtung 19.784·54 K mit 12 Bogen- und 500 Glühlampen. Subvention für freiw. Feuerwehr 3972·91 K. Die Stadt ist in steter Entwicklung, Regulierung und Verschönerung begriffen. Die Stadt Tuzla wird durch eine 31 *km* lange gußeiserne Wasserleitung mit gesundem Trinkwasser versehen. Dieselbe wurde im Jahre 1910 erbaut.

Hotel Bristol mit 50 Zimmern; neues erstklassiges Hotel mit modernstem Komfort, Lift. Bädern und Dampfheizung etc. in jedem Stockwerke eingerichtet. Hotelleiter Ignaz Braun.

Grand Hotel, 24 Passagierzimmer. Hotel Kaiser von Österreich mit 6 Passagierzimmer.

Advokaten: Dr. Ivan Pilar, Konzipienten: Mato Krile u. Gjuro Horvat.
Dr. Ljubo Peleš, Konzipient: Ivan Saler.
Dr. Viktor Jankiewicz, Konzipient: Dr. Mojsie Violoni.
Dr. Bahrija Kadić, Konzipient: Radoje Behić.

Handelsgerichtlich protokollierte Firmen siehe IV. Abschnitt dieses Buches.

Hervorragende Handels- und Gewerbefirmen von Tuzla: Filiale der privilegierten Landesbank. Serbische Kreditanstalt in Tuzla. Filiale der Kroat. Centralbank.

Agentur & Kommissionsgeschäfte: Wahrmann & Breiner, Altaras Avram.
Apotheker: Gavro Pecikovič, Simon Zaloscer.
Ärzte: Med. Dr. Mayer, Sanitätsinspektor, Med. Dr. Katz, Bezirksarzt, Med. Dr. Frau Olzewska, Amtsärztin, Stadtphysikus Med. Dr. Dragan Plentaj, Med. Dr. Hadži Sami Mehmed eff. Šerbić, Dr. Limberský Josef, Werksarzt in Kreka.
Bäcker: Hermann Wiesler, Pavlović Jovo, Mujo Hukić und noch 14 Einheimische.
Bauunternehmer: Candotti & Cordignano — Schleser Josef — Dizdarević Muho.
Bierbrauerei: Aktiengesellschaft in Serajevo.
Buchbindereien: Adolf Engel, Isidor Lisska.
Bierdepositeur: Franz Blatt.
Buchdruckereien und Buchhandlungen: Adolf Engel, R. Sekulić, D. Petrović.
Cafés: Hotel Bristol (Direktor Ignatz Braun). Grand Hotel (Gjorgjević).
Eisenhandlungen: Brüder Ponjević, Jovo R. Jovanović, Elias Papo.
Exporteure von Landesprodukten: Milan Šimić; Hamdija Prčić, Jovo R. Jovanovic. Sulejman Kunosič, Gjorgjo Vasiljević, Leo Halberstamm, Josef Pesah, Anton Nagel, Nuraga Prčić.
Faßbinder: Lambert Eduard.
Fleischhacker und Selcher: Franz Schuster, Leo Schuster, Hadži Imšir Biberović.
Gastwirte: Ludwig Holzmann, Max Wolz, Geza Wessely, Adolf Tot.
Getreidehandlungen: Abduraman Prčić, Osmanbeg Isajbegović, Sulejman Kunosić.
Glaser, Glas- und Porzellanhandlungen: Elias Papo, Hagers Nachfolger A. Goldstein.
Gold- und Silberarbeiter: Aurel Hack, Béla Engländer, Ivan Pervan, Jovo Popović und Jovo Tufić, Salih Mujezinović.
Hebammen: Julie Lauda, Theresé Damberger.
Holzhandlungen: Moritz Lisska, Kadraga Kunosić, Jovo Popović.
Möbelhandlungen: Braća Finci, Leo Halberstamm.
Kolonial- und Spezereiwarenhändler: Leo Halberstamm, Abdurahmanaga Prcić, Vaso Crnogorčević, Gebr. H. Pašagić, Josef Löbel.
Leichenbestattung: Gavro Marković.
Mode- und Manufakturgeschäft: Lazar Babić, Moritz Fürth u. Samuel Hirtweil.
Photograph: Julie Schulteis, Vinzenz Neugebauer.
Raseure: Febo Anna, Devetaković Mehmedalija, Tinić Ahmed, Azapagić Džafo, Karabegović Avdo, Sileš Dragutin.
Schlosser: Nathan Friedmann.
Schmiede: Martin Götz (Kurschmied), Franz Hlavaček.
Schnaps(Sliwowitz)erzeuger: Gjorgjo Gjorgjić, Jefto Jeftić, Jefto Jovanović, Mićo Pantić, Aleksa Blagojević, Herman Wiesler, Franz Blatt.
Schneiderinnen: Berta Tielmann, Ilona Igna.
Schnittwarenhändler: Isajlo Mičić, Gjorgjo Kanazarević, Mujaga Hadžieffendić, Muharemaga Azapagić, Ahmedago Hadžieffendić, Saliago Hadžieffendić, Galib Čilimković, Ahmo Zajmović, Herman Domanyi, Samuel Hirtweil, Moritz Fürth, Josef Schwarz, Lazar Babić & Comp.
Serbische Kreditanstalt (Aktiengesellschaft).
Sodawassererzeuger: Zaloscer Simon, Jovo Pavlović.

Tischler: Johann Mervar, Michael Hoffmann, Rudolf Ritschka, Ćurić braća, Krajnović Nikola, Milan Maksimović, Rudolf Burian.

Uhrmacher: Aurel Hack, Béla Engländer, Moise Salom, Rudolf Sandmann, Daniel Štitić.

Ziegelbrennereien: Ärarischer Ringofen und Candotti & Cordignano, Husein Avdagić.

Ziegeldecker: Ivan Ceraj pl. Čerić.

Hafner: Ivan Matković.

Töpfer: Trifković Ivan, Jovanović Tarso.

Zimmermaler: Ahmed Sprečić, Velimir Gjokić, Kosta Kaljalović, Gjuro Neimarev.

Zimmermeister: Josef Schleser, Gjokić Velimir.

Zuckerbäcker: Filip Abrlić, Emerico Soravio, Franz Simek.

Spengler und Wasserleitungs-Intalateure: Dušan Todorović, Franz Mayer und Jakob Friedmann.

Abonnentenverzeichnis des k. u. k. Militär- und Telephonnetzes in Tuzla.

Name	Nr.	Name	Nr.	Name	Nr.
Ammoniaksodafabrik	2	Jovanović Jovo, Büro	25	Peleš, Dr.	50
Alajbegović Ibrahim	53	Jovanović Jovo, Wohnung	78	Ponjavić Avdaga	43
Alibegović Ćazimbeg	92	Jovanović Kosta	27	Ponjavić Braća	51
Alajbegović Salihbeg	99	Kroatische Bank	73	Polizei Kreka	4
Babić Lazar	32	Klouda Josef	59	Polizei Tuzla	20
Bahnstation	39	Kreisvorsteher	15	Pašići Braća	65
Bezirksgericht	48	Kreisbehörde, Bauabt.	28	Plentaj, Dr.	91
Bierbrauerei	17	Kreisbehörde, Expedit.	31	Pesach Josef	81
Blatt Franz	74	Kreisbehörde, Magazin	75	Prčić Abdurrahman	35, 54
Bristol Hotel	23	Kreisgericht	36	Peciković, Apoth.	10
Bukinje Liska	63	Kreka Zentrale	8	Radonić Mitropolit	72
Bürgermeister	68	Kohlenverschleiß	29	Stadtingenier	20b
Candotti & Cordignano	33	Krankenkassa	40	Saline Simihan	18
Domany Hermann	69	Krajnović Jozo	30	Saline Kreka	3
Etappenstations-kommando	7a	Kunosić Kadraga	57	Solbad	16
Elektrizitätswerk	47	Katz, Dr.	84	Strausz Florian	6
Eisenbahnsicherungs-abteilung	95	Kadić, Dr.	11	Spiritusfabrik	9
Engel Adolf	77	Kubelka Vinzenz	79	Stadtbezirksamt	22
Eparhijski savjet	87	Kunosić Sulejman	85	Staatsanwaltschaft	41
Finanzdirektion	37	Landbezirksamt	34	Steueramt	46
Finanzwache	38	Landesbank, Direktor	70	Schuster Leon	62
Fürth Moritz	58	Landesbank Warenabt.	24	Salihbegović Mustaj-beg	60
Fischhof Ludwig	96	Landesbankkassa	100	Serbische Bank	49
Friedmann Nathan	80	Lager, West	64	Todorović Dušan	66
Gemeindenotär	68b	Lager, Ost	7b	Tadić Jovo	94
Gemeindespital	12	Liniensektion 4	45	Truppenspital	7c
Gendarmerieflügel	13	Mujezinović Mujaga	93	Wage, Städtische	14
Gamberger Josef	98	Muratović Aliosman	86	Wiesler Hermann	55
Holzindustrie A.-G.	88	Mauth, Bahnhof	21	Wahrmann & Breiner	56
Isabegović Osmanbeg	42	Mauth, Blaževica	5a	Verpflegsamt	82
Isabegović Mühle	76	Mauth, Brčko	19	Verpflegsmagazin	83
Jankiewicz, Dr.	44	Militärstations-kommando	89	Wasenmeister	5b
Jeremić Risto, Dr.	61	Pilar, Dr.	52	Wenzler Albert	67

Tuzla gornja.

(Bez. u. Kr. Tuzla.)

Gemeindeamt, 1 allg. Elementarschule, 2 Mektebs. Nächste E. Siminhan = 3 *km* entfernt. Postablage T.-Tuzla 10 *km* entfernt. Einw. 1850 (Muh. 1670, Griech.-orth. 45, Röm.-kath. 135), 7 Moscheen. Bekannt durch Salzreichtum. Jeden Freitag Viehmarkt.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: H. Hamidaga Kušljagić.

Vizebürgm. — Podnačelnik: Muhamedaga H. Mehmedović.

Gem. R. — Zastupnici: Omeraga H. Jusufović, Ragibaga Hajdurović, Alija H. Abdić, H. Mujaga Šehović, Osmanaga Kuš Gugić, Omer Haračić, Risto Trakitović, H. Mustafa Saročević, H. Alia Jašarević, Mehe Mekanović, Alia Kaletović, H. Salih Hajdarević.

Gemeindenotär — Bilježnik: Nejziv Mehmedović H.

Gemeindefinanzen 1915: Einnahmen 4614 K, Ausgaben 3160 K. Bewegliches Vermögen 2012 K. Unbewegliches Vermögen 20.000 K. Fruchtbringend angelegt 4100 K.

Ulog.

(Bez. Nevesinje — Kr. Mostar.)

243 zumeist islam. Einw. An der oberen Narenta gelegen. 687 *m* M. H. Bezirksexpositur, Postablage. Elementarschule, Gendarmerieposten, Serb. Leseverein, eine Moschee, serb.-orth. Kirche, ergiebige Jagd und Fischerei. In der Umgebung sehr ausgedehnte Alpenweiden, Morine, auf welche über den Sommer das meiste Vieh aus der ganzen Hercegovina getrieben wird. Von Kalinovik 22, Nevesinje 41, Mostar 81, Obrnja 8 *km* Fahrweg entfernt. Neue Straße nach Kalinovik.

Handelsfirmen: Bajević Lako, Uroš Doder.

Usora.

(Bez. Tešanj — Kr. Banja Luka.)

Liegt am linken Bosnaufer, an der Landesbahnlinie Bosnabrod—Sarajavo. 2·5 *km* südlich von Doboj, mit dem es eine Stadtgemeinde bildet. E., ✆ u. T. Bahnstation. Hierselbst ist die Zuckerfabrik der Aktiengesellschaft zur Verwertung und Verarbeitung landwirtschaftlicher Produkte, welche während der Saison der Zuckerfabrikation in den Monaten September bis Anfang Jänner zirka 800 einheimische Arbeiter. Betriebsleitung der landesärarischen Waldbahn Usora—Teslić—Pribinić. — Fabriksrestauration. — Fabriksfeuerwehr.

Hotel Venezia vis-à-vis der Bahnstation.

Uvac.

(Bez. Višegrad — Kr. Sarajevo.)

228 Einw. Endstation der b. h. Ostbahn (türk. Grenze). Hier soll die künftige Sandschakbahn einmünden. Post- und Telegraphenamt. 93 zumeist serb.-orth. Einw. Es ist eine nach der Okkupation entstandene Ortschaft am rechten Uvacufer, an der Grenze von Bosnien und Novibazar. M. H. 383 *m*. Militärstationskommando, Grenzjägerzugskommando, Gendarm., Zollamt. Finanzwache. Sanitätsbarake. In der Nähe die Ortschaft Štrpci mit einer allgemeinen Elementarschule. 228 Einw.

Gemischtwarenhändler: Jovo Popović; Jevrem Nalović; Ratomír Novaković; Mladen Stikić.

Gasthäuser — Gostione: Laux mit 2, Maria Zak mit 1 und Jovo Popović mit 2 Passagierzimmern.

Štrpci bei Uvac hat seit 1907 eine landwirtschaftliche Genossenschaft nach Raiffeisenschem System. Serbischen Leseverein (106 Mitglieder). — Srpsko pravosl. parohialno zvanje i srpsko pravosl. opština.

Vakuf Dônji.

(Bez. Bugojno — Kr. Travnik.)

Organis. Stadtgem. mit 2028 Einw., überwiegend Muhamed. Von Bugojno 12·5 *km*, Travnik 35 *km*, Jajce 35 *km* entfernt.

Die im waldreichen Gebirge gelegene Stadt hat eine Bezirksexpositur, E., ✆ u. T., Kreuzungspunkt der Bahnstrecken Bugojno—Travnik—Jajce. Serb.-orth. Pfarramt und Kirche, 8 Moscheen; 1 allg. Elementarschule, 1 konf. serb.-orth. Volksschule und 4 Mektebs, 3 Lesevereine, Ackerbau, Obstbau, Viehzucht (Mölltaler Kreuzung), Zuckerrübenbau, Bodenproduktion im Werte von 600.000 K pro Jahr. Sehenswürdig die steinerne Brücke über den Vrbas und der Uhrturm. Im Vrbas Forellenfischerei und Krebsfang.

Gemeindefinanzen Ende 1911: Höhe des Gemeindevermögens 82.100 K, für Schulen 4338 K. Hauptsumme des Rechnungsabschlusses: Einnahmen 18.289 K, Ausgaben 16.169 K, Ersparnisse: 2120 K.

Die Gemeinde besitzt ein neues Amtsgebäude im Werte von 52.000 K, ein Schulgebäude im Werte von 24.000 K, Zwetschkendörröfen, Felltrockenanstalt, Schlachthaus und Hengstenzuchtanstalt im Werte von 6100 K.

Jahrmarkt 2. August, Wochenmarkt jeden Donnerstag und Sonntag. Durchschnittlicher Auftrieb 80 Rinder, 20 Pferde, 200 Stück Kleinvieh, 30 Schweine.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Asimbeg Miralem.

Vizebürgm. — Podnačelnik: Akif eff. Ajanović.

Gem. R. — Zastupnici: Ilija Špirić, Mehmedbeg Ruzić, Jovo Kalaba, Šaćiraga Cero, Munibaga Trto, Alibeg Miralem, Mustajbeg Dautbegović, Smail eff. Hadžiahmetović, Hakija Hadžiomerović.

Gemeindenotär — Bilježnik: Mullay Hadžiahmetović.

Bahnrestauration: Nikola Ljubić.

Gastwirt (gostiona): Džapić Jandrija, 1 Passagierzimmer.

Hervorragende Handelsfirmen: Braća Balagija, Braća Kalaba, Mile Katić.

Ausflüge: Zur Burgruine Prusac (Ak-Hisar), welche 1501 von Skenderbeg erobert wurde, zur Quelle Ajvatovac im Walde Selaga, wo am 7. Montag nach dem St. Georgstage a. St. großes muhamedanisches Volksfest, Höhle Erlemica mit prächtiger Fernsicht zwischen Vidrička und Šahmani. Die Burg Prusac war die älteste von Türken erbaute Grenzburg gegen die einstige Grenzlinie von Jajce und wird in den Kämpfen, welche 1463 bis 1528 die Kraina durchtobten, häufig genannt.

Vakuf Gornji.

(Bez. Bugojno — Kr. Travnik.)

Organis. Stadtgem. mit 1719 überwiegend muh. Einw., ✉ u. T., Eisenbahnstation. Von Bugojno 19 *km*.

Bezirksexpositur, Gendarmerieposten, röm.-kath. Pfarre mit Kirche, 4 Moscheen, allgem. Elementarschule und 1 Mektebs. Besitzt 3 Lesevereine, und zwar: Hrvatska Čitaonica; Turska Kiraethana und Muslimanska čitaonica; Hrvatska težačka zadruga sa neograničenim jamstvom und Hrvatska Narodna zajednica. Die Bevölkerung befaßt sich hauptsächlich mit Ackerbau und Viehzucht. Jahrmarkt 12., 13. und 14. Juli und 8. November, Wochenmarkt Mittwoch. Viehhandel nach Dalmatien und Österreich-Ungarn. Erzeugung von türkischen Kaffeemühlen, Zuckerdosen, handžarartigen Messern, Säcken, Laufteppiche für Portale, Stiegen etc. und Decken aus Ziegenhaarwolle. Bergbau der Gewerkschaft „Bosnia“ und Bergbauunternehmung des „Credit national industrielle“ auf Quecksilber, Kupfer und etwas Gold. Vom Makljensattel Aussicht bis nach Dalmatien. Jagd auf Rehe, Hasen, Gemsen, Bären, Wildschweine. Im Vrbas Steinforellen.

Gemeinderat:

Bürgerm. — Načelnik: Rašid ef Bajraktarević.

Vizebürgm. — Podnačelnik: Stipo Djikić.

Gem. R. — Zastupnici: Dervišbeg Manović, Hadži Lutfo Hadžihmetović, Ahmetaga Redžibašić, Hadžo Drina, Muhamed Mavrk, Ahmet Čalkić, Jozo Zelković.

Ehrenbürger: Bezirksvorsteher i. R. Jeftomir Zaharić.

Gemeindenotär — Bilježnik: Ahmet Karamustafić.

Gastwirte: Anto Landikušić, Matijanić Stipo, Šenda Ivo, Juraj Ivanušić, Marija Ivanučić, letztere mit 2 Fremdenzimmern. — Hotel Ivica Matijanić mit 3 Passagierzimmer.

Handelsfirmen: Muharem ef Mišić, Mustafa Dizdar, Stipan Matijanić und H. Salih Elezović, Hervorragende türkische Kaffeemühlen- und Zuckerdosenerzeuger: Omer Ridžal; Alija Granić; Arif Ehlizevak. Decken- und Laufteppicherzeuger (aus Ziegenhaar): Jozo Ćonda; Stipo Djikić; Jozo Zeljković; Salko Sarać; Avdo Kršin. Eisenhandl. Gebrüder Čalkić, Gemischtw.: Ahmetaga Gavranović, Rašid Bajraktarević, Abdulah Redžebašić. Sägewerk der Firma Ademaga Mešić und Adolf Heim, elektrischer Betrieb, 2 Gatter.

Gemeindefinanzen Ende 1916: 9400 K. Die Gemeinde besitzt ein Schulgebäude im Werte von 30.000 K, Zwetschkendörrofen im Werte von 1500 K und Hengstenstall im Werte von 1600 K. Hauptsumme des Voranschlages pro 1912: Einnahmen 9400 K, Ausgaben 9006 K. Wochenmarkt jeden Mittwoch, Jahrmärkte am 13. Juli und 8. November.

Varcar-Vakuf.

(Bez. Varcar-Vakuf—Kr. Travnik.)

Ehemals Varcar und Varcarevo, von Muslimanen Varcar-Vakuf genannt. Organisierte Stadtgemeinde mit 3279 Einwohnern (1910), davon 1365 Muhamedaner, 1287 serb. Orthodoxe und 617 röm. Katholiken, 2 griech. Katholiken, 1 Helvetier, 7 Israeliten.

Von Jajce 24 *km*, von Ključ 37 *km* entfernt; liegt in einem von bewaldeten Gebirgen umringten Hügelterrain 591 *m* über dem Meeresspiegel, am Bache Crna rijeka. Durchschnittliche Jahrestemperatur 9° C. Bezirksamt, Bezirksgericht, Post- und Tel. A., Gendarmeriebezirksposten, Finanzwache; röm.-kath. Pfarre (Pfarrer Anto Lacić) und Kirche, or.-orth. Pfarre (Pfarrer Stojan Trkuljić) und Kirche, Vakufkommission, 4 Moscheen, 1 allgemeine und 1 serb.-orth. Elementarschule, 2 Mektebs und 1 reform. Mekteb, 1 Kasinoverein (Obm. Anton Perković 40 Mitgl.), 1 Hrvatska Čitaonica (Obm. Niko Stipić, 50 Mitgl.), serb.-orth. Gesangsverein „Nikolajević“ (Obm. Pero Graić, 48 Mitgl.), muhamed. Lese-

verein „Kiraethana“ (38 Mitgl., Obm. Hafiz Husein Tabaković). Feuerwehrverein (Obm. Josef Sekanina, 40 Mitgl.).

Hauptbeschäftigung der Ortsbewohner: Handel und Gewerbe. Bodenproduktion des Bezirkes (1912): Weizen 6134 q, Gerste 8632 q, Hafer 5600 q, Kukuruz 56.880 q, Roggen 480 q. Zwetschken 19.000 Oka, Schafe 27.187 St., Ziegen 16.701 St., Borstenvieh 1342 St., Pferde 3129 St., Rinder 32.466 St. Wochenmärkte jeden Montag, Jahrmarkt 8. bis 10. September und 21. November; jährlicher Auftrieb durchschnittlich 20.000 St. Groß- und 40.000 St. Kleinvieh, gegen 15.000 q Getreide. Im Wege der Hausindustrie werden verfertigt: Ziegenhaardecken (mntape und struke), durchschnittlich 12.000 St. jährlich; ferner 8000 Sensen. 15.000 Messer und 20.000 Töpfe.

Bergbau Sinjakovo in zirka 1000 *m* Seehöhe verwertete Kupferkiese eines Eisenspatlagers im paläozoischen Schiefer; wurde im Jahre 1906 aufgelassen.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Ago Cerić.

Vizebürgm. — Podnačelnik: Risto Gašić.

Gem. R. — Zastupnici: Ilija Arežina, Božo Stipančić, Niko Vuković, Ale Sehić, Mehmed Gafur, Stipo Škarica, Salih Dedić, Ahmedaga Medić.

Gemeindearzt: Unbesetzt.

Gemeindenotär — Bilježnik: Sekanina Josef.

Gemeindehebamme: Miroslav Savka.

Gemeindeverwaltung.

1910 Unbewegl. Vermögen 116.000 K, angelegt 14.000 K. Einnahmen 47.620 K, Ausgaben 40.090 K, davon für sanitäre u. humanitäre Zwecke 6649 K, Schule 10.162 K, Feuerwehr 380 K. Modern eingerichtetes Gemeindegebäude. Ambulatorium mit schöner Parkanlage, Fleischausschrottungshalle, Wasserleitung. Petroleumbeleuchtung (60 Lampen).

Handelsfirmen: Ivo Stipić, Gemischtwarenhandlung, Stipo Škarica. Gemischt- waren- und Schnittwarenhandlung, Eisenwarenniederlage; Risto Gašić, Gemischtwarenhandlung; Ahmed Medić, Exporteur von Frucht, Wolle, Häuten, Felle, Groß- und Kleinvieh; Salih Dedić, Exporteur von Frucht, Wolle, Felle, Häuten; Pavo Stipančić, Schnittwarenhandlung, Hauptexport der Ziegenhaardecken nach Süd-Ungarn; Nikola Brkić. Eisenwarenniederlage; Mijo Gjukić, Gemischtwarenhandlung.

Gastwirtschaften: Hotel Bosna mit 4 Passagierzimmern; Glavni han mit 4 Passagierzimmern.

Sehenswert ist die Kyslaraga-Moschee.

Geschichtliches. In der Nähe von Varcar war eine römische Ansiedelung; das heutige Varcar ist erst in türkischer Zeit entstanden und hieß ehemals auch „Jenidže-Kasaba“ (Neustadt).

Auf der Ebene von Podrašnica, im Westen von Vacar Vakuf, schlug Omer Paša die bosnischen Rebellen. Ein steinernes Denkmal am Rogoljesattel bezeichnet das gemeinsame Grab unserer 1878 gefallenen Braven des Infanterieregimentes Nr. 53.

Beliebte Ausflüge. Im Crnarijekatale zur Vrbasstraße 2 Stunden; Automobilstation; nach Jezero 1¼ Stunden im Jajceer Bezirke. Auf der Ključerstraße zur Crnarijeka-Quelle „Balukhana“ ¾ Stunde und Ponorfluß, 2 Stunden entfernt, reichlicher Krebs- und Forellenfang; zum 1878er Denkmal in Rogolje 1 Stunde; vorzüglicher Aussichtspunkt Orugla, 1 Stunde entfernt, 882 *m* Seehöhe.

Vardište dônje.

(Bez. Višegrad — Kr. Sarajevo.)

Endstation der Ostbahn (serbische Grenze). Post- und Telegraphenamt. 441 serb.-orth. Einw. Militärstationskommando. Gendarmeriepostenkommando, Nebenzollamt, Finanzwachabteilung, Elementarschule Sanitätsbarake. Vieheintriebsstation. Grenzjägerkommando.

Vardište ist eine kleine Ansiedlung mit zerstreuten Hütten, bildet aber für den kommerziellen Grenzverkehr einen höchst wichtigen Punkt. Hier soll die projektierte serbische Westbahn mit der bosnischen Ostbahn verbunden werden.

Die Bewohner von Vardište sind fast ausschließlich serb.-orth. — Auf serbischer Seite stehen viele steinerne Wachhäuser, welche noch aus der Zeit türkischer Herrschaft stammen.

Vareš.

(Bez. Visoko — Kr. Sarajevo.)
Organis. Stadtgem. mit 3085 größtenteils kath. Einw.

Vareš liegt 828 *m* hoch an den erzreichen Ausläufern der teilweise mit Nadelhölzern bedeckten Zvijezda planina, Bezirksexpositur, Forst- und Eisenwerksverwaltung, Bezirksspital, Gendarmerieposten, E., ☎ u. T., Post u. Tel. Röm. kath. und serb.-orth. Kirche, röm.-kath. und serb.-orth. Pfarramt. 3 allgemeine Elementarschulen, Mekteb. Eisenwerk mit den Erzbergbauen Drožkovac, Smreka, Pržići und Brezik, 2 Hochöfen und einer Gießerei. Anzahl der Arbeiter zirka 900. Jährlich werden zirka 1,600.000 *q* Erze gefördert, zirka 500.000 *q* Roheisen und 50.000 *q* Gußware erzeugt, welche Produkte hauptsächlich im Lande selbst und in der Monarchie abgesetzt

werden, doch erfolgen auch Lieferungen von Roheisen und Gußware nach Italien, Rumänien, Serbien, Montenegro und Türkei. Näheres siehe unter Abschnitt VII/B. Große Holzkohlenbrennereien. Zweigattrige Brettsäge des Mikun Zloušic und eingattrige des Mato Zlović. Drei Wassermühlen, und zwar: des Mujaga Šišic, Mato Vrhovčić und Filip Zlović. Kroatischer Gesangs-, Musik- und Leseverein „Zvijezda". Kroatischer Spar- und Vorschußverein. Organisation der kroatischen Arbeiter. Podružnica hrv. društva „Napredak" wie auch „Gospodinska podružnica hrv. društva „Napredak". „Podružnica saveza kovinarskih radnika." — Islamitischer Leseverein. Serbischer Lese- und Bibliotheksverein. Beliebte Sommerfrische der Sarajevoer. Ausflugsorte: Ruine Bobovac, Höhle „Ponikva". Wochenmarkt jeden Samstag. Sehenswert ist das neue, sehr gefällige Gemeindehaus mit Bezirksexpositur und die neue röm. kath. Kirche.

Zur Stadtgemeinde Vareš gehört Kralupe ca. 3 *km* entfernt. Daselbst Eisenbahn- Post- und Telegrafenstation; die Eisenwerksverwaltung mit Eisenwerk; eine allgemeine Elementarschule.

Nach Fra Fr. Franjković war Vareš bereits den Römern unter dem Namen Vare vallium bekannt, und wurde von den bosnischen Königen Thesaurus regius (königliche Schatzkammer) genannt. Banus Kulin (1180—1204) berief einige Schmiede aus Sachsen, welche in Duboštica Eisenerze entdeckten und dorthin übersiedelten. Als in späteren Zeiten der türkische Richter Emin daselbst ermordet wurde, ordnete der Sultan an, daß die Mörder mit dem Tode bestraft wurden, die Bevölkerung aber den Ort verlassen mußte. Der größere Teil derselben kehrte nach Vareš zurück.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Petar Mrljić.

Vizebürgm. — Podnačelnik: Meho Bešić.

Gem. R. — Zastupnici: Mijo Mijatović, Mijo Stjepanović, Mato Čoprljević, Mato Pejčinović, Mijo Kasapović, Ilija Zekić, Mehaga Hasanagić, Blaško Pejcinović, Ilija Crvenković, Ivo Kličić.

Gemeindenotär — Bilježnik: Gjonlić Frano.

Gemeindefinanzen: Unbewegliches Eigentum 80.000 K. 1 Amtsgebäude, 2 Schulgebäude, Sanität 380 K, Schule 2600 K. Einnahme 27.000 K, Ausgabe 27.000 K.

Hotel: Ivan Butorac, Werkhotel, 4 Passagierzimmer. Hotel „Central" des Ilija Crvenković; Hotel „Perun" des Jozo Bjelčić, 3 Passagierzimmer.

Gastwirte: Hotel Ristić Mitar, 8 Passagierzimmer, gute Küche und Kegelbahn; Mijo Zekić, 2 Passagierzimmer.

Velja Megja.

(Bez. Ljubinje — Kr. Mostar.)

Am Popovopolje gelegen. 323 röm.-kath. Einw. E.

Vijaka.

(Bez. Visoko — Kr. Sarajevo.)
358 Einw., röm.-kath.

Erzeugt landesübliches Lodentuch 4000 *m* i. J. Tuchstampfen und Tuchfärberei. Elementarschule, röm.-kath. Kirche samt Pfarramt.

Višegrad.

Organis. Stadtgem.
(Bez. Višegrad — Kr. Sarajevo), ✉ u. T., Eisenbahnstation.

Višegrad liegt 302 *m* über dem Meeresspiegel, von gebirgigem Waldterrain umsäumt, im Tale an der Drina und Rzava in romantischer Gegend, von Bergkuppen und Felswänden umringt, Gebirgsklima, Mittelgebirge, steile kurze Täler, zwischen Rogatica und der königl. serbischen Kreisstadt Užice. Von Rogatica 42·73 *km*, von Užice 60 *km* und von Sarajevo 119 *km* entfernt, an der Straße Sarajevo—Sandžakgrenze gelegen, hat einem. J. T. von 9·9° C.; 1275 muh., 660 serb.-orth., 388 röm.-kath., 265 isr. Einw. Bezirksamt, Bezirksgericht, Gemeindeamt; Gemeindespital, Militärstationskommando, Bahnerhaltungssektion, Marodenhaus, Militärbauaufsicht, Filiale des Militärverpflegsmagazins, Gendarmeriezugs- und Postenkommando, Zoll- und Finanzwach-Kontrollsbezirksleitung, serb.-orth. Kirche am Abhange einer Bergkuppe („Starigrad", 2 serb.-orth. Pfarren, 3 Moscheen, 1 neuer Tempel, (Obm. Samuel Kamchi), 1 allgemeine Elementarschule, Mekteb Iptidaja, Hadži Gazibegova Medresa, das Gemeindespital in Kalata 2·2 *km* entfernt. Viehzucht, Pflaumenhandel und Branntweinerzeugung zirka 700 *hl*; seit 1901 freiwilliger Feuerwehrverein. Srpsko pravoslavno crkveno pjevačko društvo „Zastava" (60 Mitgl.). Serbischer Leseverein mit 50 Mitgliedern. Kiraethana (islamska čitaonica, 25 Mitgl.). Allgemeiner Leseverein (50 Mitgl.) Felltrockenanstalt. Wochenmarkt jeden Mittwoch. Auftrieb von Horn- und Borstenvieh, Handel mit Fellen.

Višegrad war einstmals nur ein Übergangspunkt an der Drina, den sich die christlichen Landesherren durch Erbauung eines festen Schlosses sicherten. Seine Bedeutung wuchs, als die Türken zur Herrschaft kamen. Damals entstand die berühmte Brücke, Werk des Mehmedpaša Sokolović, der als Großvezier zu den hervorragendsten Staatsmännern des osmanischen Reiches gehörte. Seine Amtszeit fällt in die Jahre 979—991 der Hedschra, die Erbauung der Brücke 979. Die Brücke

überspannt mit elf Spitzbögen, die gegen die Mitte bedeutend ansteigen, in einer Länge von 170 *m* und einer Breite von 6·3 *m* die Drina. Die Spannweite der Spitzbögen schwankt zwischen 13·7 und 18·6 *m*. Der in der Brücke eingemauerte Inschriftsstein gibt Kunde davon, daß die Brücke vom Großvezier Mehmedpaša Sokolović im Jahre 979 nach der Hedschra (1571 nach Christi) erbaut worden sei. 13 *km* von Višegrad die Rzava entlang, am rechten Ufer, befinden sich die Ruinen von Dobrunj, einer Burg, die samt der Ortschaft Dobrun (Bahnstation) in der ersten Hälfte des 15. Jahrhunderts als Handelsplatz genannt wird. Die Burg soll der Volkssage nach von der Jerina, Gemahlin des Despoten Georg Branković, zur Zeit als die Türken vor der Veste erschienen (1427 bis 1455), bewohnt worden sein. Am rechten Ufer der Drina steht auf einem kegelförmigen Berggipfel am Nordende eines Höhenzuges die alte Burg Starigrad, geringe Überreste der einstigen Akropolis von Višegrad. 5 *km* von Višegrad entfernt befindet sich in der Schlucht des Berges Banjsko brdo nördlich die Therme Banja, starke Quelle von 28° R. Von einer Betoneisenkuppel überwölbt ein aus massiven Quadern hergestelltes Bassin, während 4 Kabinen und 2 Fremdenzimmer in einem Neubau untergebracht sind. Von hier aus reizende Fernsicht geboten. Die Bewohner der Umgebung sprechen dieser Quelle Heilkraft zu und benützen dieselbe bei verschiedenen Anlässen zur Bade- und Trinkkur. Lachsforellenfischerei in der Drina, Weißfischfang in der Rzava (Exportartikel). Jagd auf Schwarzwild und Rehe, Gemsen in Kamenica. Herrliche Flußpartie von Goražda bis Višegrad (3 bis 4 Stunden). Ausflugsort: Stolac-Spitze (1670 *m*) mit Omorikafichtenbeständen.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Alibeg Teskeredžić.
Vizebürgm. — Podnačelnik: Branisavljević Pavle.
Gem.R. — Zastupnici: Ibraga Osmanagić, Dervišbeg Čengić, Leopold Flambach, Samuel Kamchi, Ibraga Saračević, Nikola Vranić, Abdullah Hadžić.
Gemeindenotär — Bilježnik: Ibrahim Otočanin.
Ehrenbürger der Gemeinde: Bezirksvorsteher Nikola Tomić, Oberstleutnant Josef Fiessl, Dr. Franz Freiherr von Mollinary de Monte-Pastello, Kreisvorsteher, Michael Rauch, Hofrat und Otto Denk, Oberingenieur.
Gemeindewesen: Ende 1910 hatte die Gemeinde 2303 K 55 h bar. Das Gemeindevermögen repräsentiert einen Wert von zirka 60.000 K und wird von der Gemeinde verwaltet.

Für die Erhaltung des Gemeindespitals hat die Gemeinde im Jahre 1912 14.814 K 07 h verausgabt.

Erfordernis pro 1912: 41.496 K 77 h, Deckung 43.145 K 44 h. Voranschlag pro 1913: Erfordernis 36.061 K, Bedeckung 42.520 K. Im Laufe des Jahres wurden 12 Gemeinderatssitzungen abgehalten. Die freiwillige Feuerwehr besteht aus 24 Mann ausübender Mitglieder. Moderne Wasserleitung mit 16 Auslaufbrunnen und 6 Hydranten, Länge der Leitung 4969 *m*.

Im Jahre 1906 betrugen die Marktpreise durchschnittlich für Weizen 25·04 h, Gerste 19 h, Hafer 19·02 h, Roggen 20 h, Fisolen 22 h, Kukuruz 23 h, Erdäpfel 9·02 h per Oka. Beim Messen wird nur die Oka angewendet. Viehauftrieb im Jahre 1906: 40 Stiere, 1450 Ochsen, 964 Kühe, 460 Jungvieh, 78 Kälber, 333 Schweine, 1029 Schafe, 1580 Ziegen und 258 Pferde. Stadtbeleuchtung mit 60 Petroleumlampen. Das Nutzwasser wird aus dem Drina- und Rzavaflusse beschafft.

Die Schule besuchen 33 Muselmanen, 41 Orientalisch-Orthodoxe, 22 Römisch-Katholische und 27 Israeliten. Gesamtaufwand der Gemeinde für Schulzwecke 12000 K jährlich.

Bezirksarzt Dr. Miecislaw Marowski. Hebamme Berta Siegmann.

Hervorhebenswerte Handelsfirmen:

Expositur der Privilegierten Landesbank, Branisavljević Pavle, Schreiber Josef, Kamchi Samuel, Papo Santo, Hadži Mustafa Šeta, Salomon Baruch, Simo Jovanović, Mordo Kajon, Jakob Levi, Salomon Levi, Najlbeg Tordković, Ragib Borovac, Pašaga Sarać.
Weinhändler: Jure Caratan, Pavle Branisavljević.
Hotels: Josef Schreiber, 8 Passagierzimmer; Lotti Cellermayer (Hotel Višegrad), 8 Passagierzimmer.
Holzfirma: Holzindustrie-Aktiengesellschaft, Gustav Mechtersheimer.
Holzhändler: Ibraga Osmanagić, Camilbeg Teskeredžić, Franz Lokar, Cmiljana Popović.

Visoko.

(Bez. Visoko — Kr. Sarajevo.)

Organis. Stadtgem. mit 4100 überwiegend muh. Einw.

E., ☎ und T. Visoko liegt von mit Gestrüpp bewaldeten Bergkuppen umringt an der Bosna 440 *m* über dem Meeresspiegel. Bezirksamt, Bezirksgericht, Gendarmeriezugs- und Postenkommando, Finanzwachabteilung, allgem. Elementarschule, konfessionelle orient.-orth. Volksschule, 6 Mek-

tebs, 1 orient.-orth. Kirche und Gemeinde, 9 Moscheen, 1 Tempel und isr. Kirchengemeinde (Präses Leopold Scheiber), ein Gymnasium des Franziskaner-Ordens, Beamten- und Bürgerkasino (Präses Mahmudbeg Hrasnica, 50 Mitglieder); Serb. Lese- und Bibliothekverein (Präses: Lazar Milić); Islamitischer Leseverein, Präses: Sabrija ef. Limić; Muslimanischer Leseverein „Rehber" (Präses: Vehbi ef Sikirić); orient.-orth. Schul- und Kirchengesangverein „Milutinović" (40 Mitglieder, Präses: Dionisija Plavšić, Vizepräses: Ostoja Vasiljević; Turnverein Sokol; Serbischer kultureller Verein „Prosvjeta" (Zweigverein), Präs.: Niko Mirić, Ambulatorium der Gemeinde. Von Sarajevo 32 *km* entfernt, Wochenmarkt Montag, jedesmaliger Auftrieb 200 bis 300 Rinder, Pferde und Kleinvieh, Jahrmarkt 29. September bis 1. Oktober. Bedeutender Viehhandel, Zuckerrübenbau und von altersher berühmte Lederindustrie. Es werden in der Gerberei zu Visoko ca 20.000 Rindshäute, dann ca. 40.000 Schaf- und Ziegenfelle ausgearbeitet. Letztere Ware wird größtenteils nach Wien, Budapest und Triest exportiert. Ein Teil von den Rindshäuten wird nach Sarajevo verkauft. Alles übrige verbrauchen Visokaner Opankenmacher, welche jährlich daraus ca. 1,000.000 Paar Opanken verfertigen. Zur Ausarbeitung obgenannter Ware werden ca. 3000 *q* Sumachholz *(rhus cotinus)* und 1500 *q* Knoppern verbraucht. Die in der Gerberei gewonnene Wolle wird in Visoko selbst durch Kotzenmacher verbraucht. Ausnahmsweise werden einige Waggons auch nach Brünn, Budapest und Triest exportiert. Die Ausarbeitung der Häute ist ziemlich primitiv, jedoch gut. Täglicher Postverkehr von und nach dem 13 *km* entfernten Kurort Kiseljak (mit heilkräftigem Sauerbrunn) und mit dem Bergwerksorte Fojnica. Visoko spielte auch in der altbosnischen Geschichte eine Rolle. Auf einem 767 *m* hohen kegelförmigen Berge die Ruinen der bosnischen Königsburg Visoki, einst mit königl. Schlosse. Die Unterstadt Podvisoki war im Mittelalter ein bedeutender Marktplatz. Im Jahre 1404 fand ein Magnatentag statt, welcher König Stephan Ostoja entthronte und Stephan Tvrtko II. zu seinem Nachfolger wählte. In der Umgebung von Visoko sind zahlreiche Bogumilengräber erhalten.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Mehmed Ef. H. Omerović.
Vizebürgm. — Podnačelnik: Dionisije Plavišić.
Gem. R. — Zastupnici: Hadži Jusufaga Kazia, Feliks Sokić, Ibrahimaga Handžić, Salihaga Šehović, Husein Eff. Kadić, H. Čamilaga Šahinović, Mehaga H. Neumanagić, Josip Arnautović, Elišau Kabiljo.
Stadtarzt: Dr. Jan Kubal.
Gemeindenotär — Bilježnik: Muhamed eff. Ahić.
Gemeindefinanzen: 201.000 K unbew. Verm., 6000 K bew. Vermögen.

Die Gemeinde verausgabte 4756 K für sanitäre Zwecke, 8320 K für Schulzwecke. Erfordernis 42.000 K, Bedeckung 50.000 K. Im Jahre 1910 eingelangte Geschäftsstücke 1200, Stadtbeleuchtung mit Petroleum, Wasserleitung, Trocknungsanstalt.

Hotel der Frau Ana Bogelić, 3 Passagierzimmer.

Hervorragende Handelsfirmen.

Apotheker: Bohaček Filip.
Kolonialwarenhändler: Scheiber Leopold, Oruć Hadži Salih, Šehović Salihaga.
Manufakturwarenhandlungen: Danon Heskija.
Getreidehändler: Vejsilaga H. Omerović, Damjan Plavšić, Gebr. Mulagić, Vehab eff. Hadžialmetović, Bruder Mitrović.
Schnapsbrennereien: Damjan & Dionisija Plavšić, Miloš u. Jevrem Lazarević, Abraham Papo und Simon Papo.

Vitina.

(Bez. Ljubuški — Kr. Mostar.)

1528 Einw., hievon 273 Muh., 1255 Kath. Post- und Telegrafenamt. Allg. Elementarschule. Bäuerliche Sparkassa. Kroatischer und islamititischer Leseverein. Moschee; röm.-kath. Kirche. Zweigverein des kroatischen Nationalvereines „Zajednica". Liegt an der Straße Ljubuški — Gorica — Županjac, von Ljubuški 7 *km* weit, im fruchtbaren Mladegebiete. Getreide- und Tabakbau. In der Nähe Fundorte römischer Altertümer, Reste einer römischen Straße, welche über Humac nach Narona (Vid) führte, römische Ruinen, Stammsitz der Begs Kapetanović. Vor einigen Jahren wurden größere Meliorationsarbeiten im Mladegebiete nächst Vitina behufs Verhinderung von Überschwemmungen ausgeführt. Kirchtag (Markt) 17. Mai, dann 25., 26. und 27. Dezember jährlich.

Vlasenica.

Organis. Stadtgem.

(Bez. Vlasenica — Kr. Tuzla.)

Vlasenica, in gebirgigem, mit Nadel- und Laubhölzern besetztem, zirka 700 *m* hohem Terrain, liegt an der Straße Tuzla—Sarajevo, von Zvornik 47, von Sarajevo 98, von Tuzla 102 *km* entfernt. 1917 Einwohner, davon 1480 Muham., 398 Serb.-Orth., 72 Kath., 12 Griech.-Kath., 55 Israeliten. Bezirksamt, Bezirksgericht, Militär-Stationskommando, Gendarmeriebezirkspostenkommando, Finanzwache, allgem. Elementarschule, Mektebiptidaija, ✆ u. T. 1 serb.-orth. Kirche u. Pfarramt, 2 Moscheen, Zweigverein des

Roten Kreuzes; Gemeinde-Ambulatorium, Landwirtschaftliche Bezirksgenossenschaft, Bezirksunterstützungsfonds, Kaserne mit Offizierspavillon. Städtische Wasserleitung. Viehzucht. Wochenmarkt jeden Freitag. Jahrmarkt 12. bis 14. Oktober und am or.-orth. Trojčin dan; Auftrieb je zirka 200 Kühe, 400 Ochsen, 45 Stiere, 80 Jungvieh, 50Kälber, 150 Pferde, 365 Schafe, 145 Ziegen, 130 Schweine. Bodenproduktion im Bezirke: 15.427 *q* Weizen, 3063 *q* Gerste, 15.651 *q* Hafer, 1885 *q* Roggen, 106 *q* Halbfrucht, 857 *q* Hirse, 2453 *q* Fisolen, 27.770 *q* Kukuruz, 210.210 *q* Heu, 36.118 *q* Zwetschken, 2183 *q* Äpfel, 4585 *q* Birnen, 1341 *q* Kirschen.

Zirka 7 *km* von Vlasenica ist das Wassersägewerk des Pero Kraljević aus Sarajevo. Auf der Straße nach Sarajevo, 33 *km* von Vlasenica das Dampfsägewerk der Firma Banheyer & Sohn aus Vukovar.

Die Gegend zwischen Vlasenica und Kladanj bildete im Mittelalter den Gau Borać oder Birač und war zuerst serbisch, wurde aber bereits vom ersten bosnischen Banus Borić Bosnien einverleibt. Im 14. und 15. Jahrhunderte gehörte er den Pavlovići und hatte in Olovo reiche Bleiwerke.

Sehenswert ist die kleine, mit interessanten Fresken aus dem 17. Jahrhundert geschmückte Kirche in Lovnica. Bei Veledingrad prähistorische Ansiedlung, welche reiche Bronzefunde lieferte.

Fischerei: Stein- und Lachsforellen.

Von Vlasenica 21·5 Kilometer entfernt liegt an der über Javor planina nach Sarajevo führenden Straße „Han Pjesak", Gendarmeriekaserne, Forsthaus mit einem Fremdenzimmer. Die Eisenbahnstation, von wo aus eine Waldbahn bis über Olovo Zavidovići in der Länge von 113 *km* führt.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Mehaga Hasan efendić.
Vizebürgm. — Podnačelnik: Pero Golić.
Gem. R. — Zastupnici: Mehaga Saračević, Ibrahimaga Hasanbegović, Numaga Hadžiomerović, Junuzaga Kurtagić, Danilo Mičić, Avdaga Tihić, Mujaga Tihić.
Gemeindenotär: Adam Čačić.
Hotel Zalukovik, 3 Passagierzimmer.
Wirtshaus zwischen Zvornik und Vlasenica an der Straße von Vlasenica 14 *km* entfernt, in Podgora 1 Zimmer mit 2 Betten.

Vogošća (Semizovac).

(Bez. Sarajevo. E.)

169 zumeist ort.-orth. Einw. Abzweigung der Bergwerksbahn zum Manganbergbau Čevljanović. Gendarmerieposten. 1 Serbisch-orthodoxe Kirche und 1 Moschee. Serbisch-orthodoxe konfess. Elementarschule. Manganerzwäsche in Semizovac. Gasthaus mit Unterkunft.

Vranjak.

(Bez. Gradačac — Kr. Tuzla).

1314 Einwohner, Allg. Elementarschule, serb.-orth. konf. Kirche an der Straße Modriča-Doboj, von Modriča 10 *km* entfernt.

Vrnograč.

(Bez. Cazin — Kr. Bihać.)

Organ. Dorfgem. 1908 bestehend aus den Gemeindefraktionen (Ortschaften) Vrnograć, Bojna und Glinica. Einw. 2013 mosl. 3590 serb.-orth. 10 röm.-kath. Liegt im gebirgigen Waldterrain. Ackerbau und Viehzucht. Gendarmeriepostenkommando, 1 allgemeine Elementarschule, 1 Mekteb.

Vrnograč besitzt Ruinen eines interessanten mittelalterlichen Schlosses, welches 1693 vom Banus Adam Batthyany den Türken entrissen, aber wieder abgetreten wurde.

In der Umgebung bei Pozvizd eine zweite alte Burg: ein mächtiger polygoner Bergfried aus dem 13. Jahrh. von einer türkischen Umfassungsmauer umgeben. Sie wurden beide von Ferhadbeg 1575 erobert.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Mujo Kuduzović.
Vizebürgm. — Podnačelnik: Rade Vujasin.
Gem. R. — Zastupnici: 30.
Gemeindenotär — Bilježnik: Suljo Rudurović.

Vučkovac.

(Bez. Gradačac — Kr. Tuzla.)

1154 Einw., meist mosl., 2 Mektebs, 1 Moschee. An der Straße Gračanica—Brčko, von Brčko 30, von Gradačac 14 *km* entfernt. Produziert Zerealien und Obst.

Windthorst.

(Bez. Bos. Gradiška — Kr. Banja Luka.)

☏ u. T. An der Hauptstraße Banjaluka—Bosn. Gradiška. Im Jahre 1879 durch rheinländische und hannoveranische Arbeiterfamilien gegründet, haben sich die Ansiedlungen in dieser Gegend stetig vergrößert, so daß gegenwärtig 3 große Dörfer, Unter-, Mittel- und Ober-Windthorst mit 1625 Einw., überwiegend Deutsche, bestehen. 3 kath. Kirchen. Am 22. Oktober 1904 wurde daselbst das 25jährige Jubiläum des Bestandes begangen. Ein Gemeindeamt und 3 Elementarschulen. Betrieb von Ackerbau und Viehzucht.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: J. M. Jansen.
Vizebürgm. — Podnačelnik: Stefan Beckmann.
Gem. R. — Zastupnici: Ilija Mataruga, Anton Mahlberg, Johann Goar Mahlberg, Gerhard de Best, Anton de Best, Heinrich Böhmer, Eugen Perau, Julius Schürmann, Anton Klune.
Gasthaus „zum Jägerhorn" des Johann Mahlberg mit 4, Gasthaus Josef Frisch mit 3, Ferdinand Brenzinger mit 2 Passagierzimmern.
Hervorragende Handel-, Gewerbetreibende und Landwirte: Ilija Mataruga, Josef Frisch, Ferdinand Brenzinger, Johann Lammers, Vaso Popović, Stefan Bernard Beckmann, Simo Cvijić.
Landwirtschaftlicher Verein.
Sägewerk mit Dampfmühle und Schmiede: Mirko v. Gjurkowetzki. Dampfmühle: Bernhard Lamers & Comp. und Peter Görges. Tischlerei: Ernst Lang.

Žabar gor.

(Bez. Gradačac — Kr. Tuzla.)

2180 Einwohner, meist serb.-orth., allg. Elementarschule, serb.-orth. Pfarrhaus nebst Čelija, an der Verkehrsstraße Gradačac—Brčko, 18 *km* von Gradačac entfernt.

Zabrgje.

Organis. Landgem.

(Bez. Bjelina — Kr. Tuzla.)

Gemeindeamt, Gendarmeriepostenkomm., allgem. Elementarschule. Nächste ✉ u. T. Bjelina 21 *km* entfernt. E. u. Schiffstation Brčko. Einw. 1030, ausschließlich serb.-orth.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Mihajlo Simić.
Vizebürgm. — Podnačelnik: Marijan Lazić.
Vječnici: 24.
Gemeindenotär — Bilježnik: Jovan Bibić.

Zavala.

(Bez. Ljubinje — Kr. Mostar.)

165 serb.-orth., 137 röm.-kath., 1 muh. Einw. Finanzwache, serb.-orth. Kloster.

Zavidovići.

(Bez. Žepče — Kr. Travnik.)

Organis. Landgem., am Zusammenfluße der Bosna und Krivaja gelegen. 212 *m* M. H. Bahnstation, ✉, T., Industrieort mit dem Sitze von zwei Holzindustrieunternehmen: der Firmen Eißler & Ortlieb und Gregersen Waldindustrie-Aktiengesellschaft mit je einer Werkskantine, einer eigenen Fleischbank, Bäckerei, Eisfabrik, je einem Konsummagazin für eigenen Bedarf. Zavidovići hat 4000 Einw., zumeist Holzarbeiter. Bezirksexpositur, Forstverwaltung, Gendarmerieposten, röm.-kath. Pfarramt mit Kirche; Serb.-orth. Kirche, evangel. Kirche, israelit. Tempel, eine Elementarschule, eine Werksschule, Beamtenkasino, Gemeindeambulatorium (leitender Arzt: Dr. P. Band). — Chevra Kadischa. — Musikkapelle. Zavidovići gewinnt als Ausgangsstation der 145 *km* langen, bis nach Studena gora (Bez. Rogatica) führenden Industriebahn der Firma Eißler & Ortlieb mit Abzweigungen in das Duboštica Waldgebiet des Bezirkes Visoko, die zweite Abzweigung Ribnica des Landbezirkes Tuzla sowie durch die Industriebahn der Firma Gregersen über Kamenica in die Waldgebiete Lemešek und Duboštica. Beide Firmen besitzen Werkspitäler im Orte. Berufs- und freiwillige Feuerwehr. Jahrmarkt 2. bis 4. August.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Pero Gjurić.
Vizebürgm. — Podnačelnik: Avram Musafija.
Gemeindenotär — Bilježnik: Rudolf Jeniček.
Ehrenbürger: Bezirksvorsteher Norbert Ritt. v. Jedina.

Gemeinde-Voranschlag pro 1916: Erfordernis K 45.160, hievon 10.830 K für Schulzwecke, Bedeckung K 45.180.

Gemeindehebamme: Emilie Svaty, verehelichte Bureš.
Hotels und Restaurationen: Anna Werosta (nächst der Bahnstation) mit 9, Singer Adolf mit 2, Franz Šeper mit 7, Gasthaus Stanko Guteša mit 2, Bahnrestauration Cili Kulberg mit 3 Fremdenzimmern.
Hervorragende Handelsfirmen: Adolf Müller, Viktorija Stanković, Rebekka Baris, Stanko Guteša, Josef A. Musafija. Holzkohlenerzeugung: Felix Cavalini. Faßdaubenerzeugung: Gregurina Ivan.
Fleischhauer: Gjula Nagy, Nikola Kopunović, Hasan Kesić.
Bauunternehmer: Adam Till, Paul Gilg.
Getreidehändler: Pero Gjurić, Julius Sonnenfeld.
Schuhmacher: Hermann Schuster.
Bauspengler: Michael Balla.
Schmied: Josef Dvorski.

Abonnentenverzeichnis des öffentlichen Telephonnetzes Zavidovići.

Nr.	Name
1	Öffentliche Sprechstelle (Telephonzentrale, Telegraphenstation).
2	Eißler & Ortlieb, bosnische Forstindustrie.
3	Bahnstation.
4	Gendarmeriepostenkommando.

5 Gregersen G. & Söhne, Waldindustrie-Aktiengesellschaft.
6 Bezirksexpositur.
7 Gemeinde.
8 Ignatz Stern, Warenhaus.
9 Adam Till.
10 Julius Sonnenfeld.
11 Krivajabahnkommando.

Žegar.

(Bez. Bihać.)

869 zumeist röm.-kath. Einw. An der Hauptstraße nach Zavalje, 2 *km* von Bihać, Monument der im Jahre 1878 bei der Belagerung von Bihać gefallenen österr.-ung. Soldaten und Offiziere.

Zenica.

(Bez. Zenica — Kr. Travnik.)

Organis. Stadtgem. mit 7215 Einw., darunter 2941 Muh., 2857 Kath., 1023 Orth. 294 Isr., 87 Evang. und 11 Gr. kath.

Bezirksamt, Bezirksgericht, Landes-Zentralstrafanstalt, Bergverwaltung, E., ☎ u. T., Gendarmeriebezirksposten, Zoll- u. Finanzwache, 2 röm.-kath. Kirchen, serb.-orth. Kirche und Kirchengemeinde, 5 Moscheen, 1 Synagoge und isr. Kultusgemeinde; Allgemeine Elementar-Knaben- und Mädchen-Klosterschule, 5 Mektebs.

Gemeindeärztliches Ambulatorium, Spital des Zenicaer Eisenwerkes und ärar. Kohlenwerkes, städt. Wasserleitung (Hochquelle), Elektrische Beleuchtung, Kanalisation.

Industrien: Fabrik der Zenicaer Eisenindustrie Akt. Ges. (vide Inserat und Abschnitt VII d. B).

Landesärar. Kohlenwerk in Zenica (vide Abschnitt VII d. B.).

Industriebetrieb der Landeszentralstrafanstalt in Zenica (vide Abschnitt VII d. B.)

Eisengießerei der Firma Werosta & Comp. in Zenica.

Vereine: Kasino- und Leseverein seit 1889 mit 60 Mitgliedern, Präses: Dr. von Gaffenko, Bezirksarzt, Radfahrerklub seit 1898 (17 Mitglieder), Obmann Josef Plohowitz; Zvečaj, kroatischer Gesangverein seit 1900, (175 Mitglieder), Präses: J. Schmitzerle; Wildschutzverein (46 Mitglieder), Obmann: O. Weselsky; Česká beseda (60 Mitglieder), seit 1910, Präses: A. Bezděk; Savez radnika Hrvata (373 Mitglieder) Präses F. Šimunović.— Kiraëthana, muslim. Leseverein, Obmann: Abdaga Talić; „Ittihad" Antialkoholverein (89 Mitglieder), seit 1906, Obmann: Abdul Azif eff. Tafro; Freiwilliger Feuerwehrverein, Oberkommandant Karl Scholz; Tora, Obmann: M. Moskowitz; Savez rudarskih radnika, Obmann: Dominik Prokljačić; Podružnica „Napredak", Obmann: Dr. Turković; Hrvatski Sokol, Obmann: D. Mestrić; Trgovačko i obrtničko društvo, Obmann: J. Rauch.

Zenica liegt 324·52 *m* hoch in einer fruchtbaren großen Talebene am linken Ufer der Bosna; von Travnik 45 *km*, Visoko 48 *km*, Žepče 45 *km* entfernt, ist einer der wichtigsten Industrieorte des Landes. Daselbst befindet sich die Eisenindustrie-Aktiengesellschaft, ein Kohlenbergwerk, die sehenswürdige, nach dem irischen Progressivsystem eingerichtete Zentralstrafanstalt mit Industrie betrieb u. Landwirtschaft für den eigenen Bedarf. Jeden Mittwoch Wochenmarkt, 15. u. 16. Mai 24. u. 25. Oktob. Jahrmärkte. Bedeutender Zwetschken-, Getreide u. Fellhandel; Auftrieb auf Jahrmärkten ca. 200 Stück Hornvieh, 150 Pferde, 6000 Stück Kleinvieh; auf Wochenmärkten ca. 60 Ochsen und Kühe, 70 Stück Jungvieh, 70 Stück Schweine, 120 Stück Kleinvieh. In der Hausindustrie Erzeugung von Teppichen. Zwei Stunden von der nahen Bahnstation Hanbegov entfernt, ist in den Wäldern der Ortschaft Pepelari eine gute Schwarzwildjagd. Bei Zenica befand sich die römische Ansiedlung Bistua, welche auch ein Bischofsitz war. Hier wurde eine große christliche Basilika ausgegraben.

Ehrenbürger: Gustav Schaschl, gew. Fabriksdirektor, pens. Bezirksvorsteher Graf Brandis, Bezirksarzt Dr. v. Gaffenko und Oberingenieur Hans Kölbig. Bezirksvorsteher: Dr. Max Strassman, Emil Venter de Chauad.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Mahmut eff. Tarabar.
Vizebürgm. — Podnačelnik: Eugen Mikličanin.
Gem. R. — Zastupnici: Jeftić Gjorgjo, Marko Totić, Osmanaga Mehmedić, Salihaga H. Šestić, H. Šefko Husremović, Paul Friem, Dragutin Scholz, Josef Podmenik, H. Ibrahim Salčinović, Osman eff. Mutapčić, Moritz Salom.
Gemeindenotär — Bilježnik: Dragutin Kulier.
Stadtarzt: Dr. Leo Hand.
Stadthebamme: Terezia Grabovac.
Bahnhofrestauration: Faulend August.
Hotels: Grand Hotel Ladanyi 8 Passagierzimmer.

Hervorragende Handelsfirmen.

Expositur der Privil. Länderbank.
Kroatische Bank-A. G.
Getreide- und Zwetschkenhändler: H. Sefko Husremović, H. Ibrahim Salčinović, Halim Arnaut, Hermann Liebling.
Frucht- und Fellgeschäfte: Mehmedić Osmanaga, Jeftić Gjorgjo.
Slivovitzbrennereien: Freier et Rappaport, Jako Altarac, Kuzman Jeftić.
Druckerei: Adolf Weisz.
Ziegelbrennerei. Kohlenwerk.

Abonnentenverzeichnis des öffentlichen Telephonnetzes in Zenica.

Nr.	Name
1	Öffentliche Sprechstelle (Telephonzentrale).
2	Bezirksamt.
3	Zentralstrafanstalt.
4	Gendarmerieposten.
5	Bahnstation.
6	Eisenindustrie-Aktiengesellschaft.
7	Bergverwaltung.
8	Sicherheitswache.
9	Bezirksgericht.
10	Militärstations-Kommando.
11	Kroatische Bank.
12	Scheriatsgericht.
13	Grundbuchsamt.
14	Steueramt.
15	Expositur der Landesbank.
16	Gemeindeamt.

Žepče.

Organis. Stadtgem.

(Bez. Žepče — Kr. Travnik.)

Bezirksamt, Bezirksgericht, ☎ u. T. u. Bahnstation, Gendarmeriebezirksposten, über 2000 Einw. (Letzte Zählung: Muh. 1445, Orient.-orth. 58, Röm.-kath. 451, Evang. 1, Isr. 105). Liegt in bewaldeter Umgebung an der Bosna in einem Längstale mit Gebirgsumfassung, 218 *m* über dem Meeresspiegel, 9·9° C. M. J. T. 1 allg. Elementarschule, 1 Mädchenschule der Barmh. Schwestern, 1 Reformmekteb, 4 Moscheen, je eine kathol. und orthod. Kirche, 1 Synagoge, 1 Beamten- und Bürgerleseverein, 1 muh. Wohltätigkeitsverein, 1 kroatischer Leseverein, 1 islamitischer Omladinaleseverein, Freiwillige Feuerwehr. Ackerbau, Viehzucht. Handel mit landwirtschaftlichen Produkten. Gute Hasen- und Hühnerjagd; Bosna und Krivaja fischreich. Wochenmarkt jeden Freitag, Jahrmarkt 15. bis 18. August und 4. bis 6. Oktober.

Magnesitfabrik der bosnischen Magnesit-Aktiengesellschaft, Jahresproduktion 100 Wagen Magnesitmehl.

In der Nähe von Žepče ist Orahovica, eine Mineralquelle Kiseljak (Moorerde). Ein Kriegerdenkmal ist den am 7. August 1878 mit Oberleutnant Wilhelm Kubin gefallenen 18 Soldaten des Inf. Rgmt. 47 errichtet.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: H. Hasaga Čatić.

Vizebürgm. — Podnačelnik: Stepan Martinčević.

Gem. R. — Zastupnici: Nalič Ibrahim eff., Nalić Salihaga, Mula Rašid Hadžipašić, H. Osman eff. Osmaneffendić, Anto Kontić, Hadži Malićbeg Malićbegović, Mošo Musafia, Agabeg Zaimbegović,

Gemeindenotär — Bilježnik: Ćolić Marko.

Gemeindevoranschlag pro 1916: Erfordernis: 24.251 K, hievon 7.293 K für Schulzwecke, Bedeckung 24.310 K.

Zivnice.

(Bez. u. Kreis Tuzla).

Ortschaft von Tuzla 15, von der Eisenbahnstation Bukinje 10 *km* entfernt. 615 röm.-kath., 1916 musl., 40 serb. orth. Einw. Sägewerk des Moritz Lisska; Tuzlau Holzindustrie A. G. (Bürgermeister) Načelnik: Ahmed Memagić. Gemeinderäte: Ikanović Mehmud; Alibašić Ahmet; Saletović Šaćir; Durković Idriz; Hasan Muharemović.

Žlijeb.

(Bez. Višegrad — Kr. Sarajevo.)

Am Fuße des großen Stolac romantisch gelegene muhamedanische Ortschaft mit großer Džamija und Finanzwachkaserne. 232 Einw. — Grenzjägerzugskommando.

In der Nähe die Ortschaft Mala Gostilja mit Gendarmeriekaserne in herrlicher Lage, unweit schöne römische Gräber mit interessanten figürlichen Darstellungen.

Zovidol.

(Bez. Nevesinje — Kr. Mostar.)

19·5 *km* von Nevesinje. Allgemeine Elementarschule mit Schulbauernwirtschaft.

Županjac.

Organis. Stadtgem.

(Bez. Županjac — Kr. Travnik.)

Liegt an einem Bergabhang, 903 *m* Meereshöhe, hat 916 islam., 180 serb.-orth., 698 röm.-kath. 14 seph. (span.) Einw. Entfernt von Bugojno 66·3, Livno 35, Kupreš 40, Posušje 35, Travnik 109, Mostar 88 *km*.

Bezirksamt, Bezirksgericht, Gendarmerieposten, Finanzwachkontrollsleitung, Finanzwache, 1 allg. u. 1 röm.-kath. Mädchenschule, 1 Mekteb Ibtidaija, ☎ u. T., Ambulatorium. Beamtenkasino, Hrvatska čitaonica, Muslimanska čitaonica,. Bezirksrat. Von der Bahnstation Bugojno 66·3 *km* entfernt. M. J. T. 6·7° C. Ackerbau und Viehzucht. Jahresproduktion im Bezirke: 128.200 *q* Getreide, 174.000 *q* Heu 84.000 *q* Kartoffel. Heu und Getreide wird nach Dalmatien und der Hercegovina exportiert.

Daselbst landwirtschaftl. Bezirksgenossenschaft; Bezirksgetreidespeicher. Wassergenossenschaft für Buskoblatomelioration.

Jahrmärkte: 12. Juli, 28. August, 12. Oktober. Gesamtauftrieb i. J. 1907 8500 Rinder, 4000 Pferde. Wochenmarkt Montag. Auftrieb jedesmal ca. 30 Pferde und Rinder. Viehhandel nach Dalmatien. Beliebter Ausflug zum Ponor des Suicabaches.

Bei Županjac oder Duvno befand sich die berühmte illyrische Stadt Delminium, welche von Römern zerstört wurde. Im Orte selbst römische Ansiedlungsreste, die Ebene durchquerte eine römische Straße. Im Mittelalter war hier eine St. Peterskirche.

Landtagsabgeordnete des Bezirkes Županjac: Kosta Gjebić Marušić, Kosta Kujundžić, Dr. Jozo Sunarić, Pavao Kujundžić und Dervišbeg Miralem.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Rešidaga Redžepagić Vizebürgm. — Podnačelnik: Džeko Ivan.

Gem. R. — Zastupnici: Fazlaga Numić, Munibaga Spahić, Sulejman Isak, Ragib Gjulić, Ivan Krajina, Simo Pavlović, Mile Kozomara.

Gemeindenotär—Bilježnik: Dervišbeg Kapetanović.

Der Aufwand der Gemeinde betrug pro 1915 53.261 K 10 h, wovon 8073 K für Schulzwecke, für sanitäre Zwecke 2571 K, für humanitäre Zwecke 5474 K verwendet wurden. Unbewegliches Vermögen zirka 100.000 K. Im Jahre 1903 errichtete die Gemeinde eine Wasserleitung, die 30.000 K kostete.

Gemeindehotel: Pächter Lazo Ćuk, 4 Passagierzimmer.

Hervorragende Handelsfirmen: Grgić Ivan, Atijas Mordo, Mihojević Miho, Pavlović Simo, Numić Fazlo, Kovačović Simo, Sočivica Jovo, Kovačević Ljubo, Jozo A. Batinić, Ivan Lerota, Risto Sočivica, Ibro Numić, Izetbeg Kapetanović, Ivan i Marko Rubić, Lazar Kokoljević, Muhamedaga Gjulić.

Zvornik.

(Bez. Zvornik — Kr. Tuzla.)

(Ehemalige Kreisstadt.)

Organis. Stadtgem. mit 2120 muh., 755 serb.-orth. u. 156 röm.-kath. Einw., 41 Isr., 108 Span., 8 serb.-orth., 8 evang. Einw.

Bezirksamt, Bezirksgericht, Militärstationskommando, Gemeindeamt, Elementarschule, Gemeindeambulatorium, Gendarmeriezugs- und Postenkommando, Militär-Verpflegsfilialmagazin, Marodenhaus, Zollamt, Zoll- u. Finanzw.-Kontrollsbezirksleitung. Zoll- u. Finanzwache, ☞ u. T. Von Zvornik ist Personenfahrpost nach Tuzla, Bjelina, Vlasenica und Srebrenica. Zvornik besitzt ferner eine allgemeine Elementarschule, Medresse, 1 Jptidaija, 8 Moscheen, je eine serb.-orth. u. röm.-kath. Kirche und 1 spaniol. Tempel. Bezirksrat. Landwirtschaftliche Bezirksgenossenschaft, Bezirksunterstützungsfonds. Expositur der priv. Landesbank. Filialen der „Srpska narodna banka“ und „Srpska centralna banka“. Städtischer Park und Gemeindegarten, Wildschutzverein.

Am linken Ufer der auf beiden Seiten von hohen Bergen eingeengten Drina malerisch, 135·04 *m* hoch, gelegen. M. J. T. 10·3° C. Am Südende der Stadt liegt die Festung, welche die Wegenge vollständig absperrt und durch Türme und Schutzmauern mit der nahezu senkrecht über ihr, auf einer Spitze des Velavnik, emporragenden Zitadelle verbunden ist. 1463 wurde die Festung durch Truppen des Königs Matthias Korvinus unter Zápolya den Türken entrissen. Im Jahre 1517 wurde sie, nachdem sie in die Gewalt der Türken gekommen, abermals von den Ungarn, aber vergebens, belagert. 1688 wurde Zvornik durch Ludwig Markgraf von Baden eingenommen 1689 von den Türken unter Husein Pascha rückerobert, 1717 erlitt General Petrasch eine schwere Niederlage (1000 Tote, 300 Gefangene). Auch 1737 operierten die Österreicher vergebens gegen Zvornik. Eine rote Marmortafel in den Mauern der Burg, auf der sich eine Frauengestalt und eine unleserliche altbosnische Inschrift befinden, erinnern angeblich an die schönste Herrin von Zvornik, an Jelena, die im Volksmunde „Prokleta Jelena“ genannt wird. Milena Mrazović hat in ihrem Selam diese Episode zu einer Novelle verarbeitet.

Mit Mali Zvornik (Serbien) vermittelt eine Überfuhr den Verkehr. Lebhafter Getreide-, Obst- (in Äpfeln, Pflaumen und Nüssen) und Viehhandel. Vom 1. bis 3. August großer Jahrmarkt, Freitag und Montag Wochenmarkt. In Jasenica und Dubnica Sauerquellen.

Gemeinderat.

Bürgerm. — Načelnik: Hadži Hasan Omerkavazović.

Vizebürgm. — Podnačelnik: Rankić Ranko.

Gem. R. — Zastupnici: Hilmibeg Fidahić, Ante Curić, Osman H. Mustafić, Mujaga Balvanović, Mahmut Idrizović, Aliaga Hambiralović, Petar Vidaković, Stojan Savić, Veljko Jokanović, Hermann Günsberger.

Gemeindenotär — Bilježnik: Unbesetzt.

Die Gemeinde besitzt 1 Ambulatorium, für dessen Erhaltung jährlich K 1400 verausgabt werden, 2 Handspritzen u. Feuerlöschrequisiten, Wasserleitungen mit gutem Trinkwasser, Schlachthaus etc.

Hotel „Stadt Wien“ mit 8 Passagierzimmern.

Erste Bosnische Asphaltindustrie

Anton Szirmai

Prva bosanska asfaltna industrija

Bureau: Sarajevo, Franz Josephstraße 29

Naturasphalt · Asphaltmastix

Bitumenraffinerie u. Dachpappefabrik

Zement-, Beton- u. Kunststeinfabrik

Erzeugt mittels hydraulischer Pressen hergestellten Terrazzozement und Granitoid. **Fußbodenbelag** und **Wandbekleidungsplatten** in allen Farben. **Stufen** in allen Profilen aus Betongranitoid und Kunststein. **Patentierte Schlackenbetonziegel** für Scheidewände, **Zementrohre**, gestampft oder mit **Eiseneinlage**, **Zementrohre** mit Asphaltfutter, allen angreifenden Säuren widerstehend.

Betonbrücken, Straßen- und Eisenbahn-**Durchlässe**, **Wasserreservoire** usw.

In unserer Asphaltfabrik in Alipašimost bei Sarajevo erzeugen wir: **Asphaltmastix** und **Asphaltbitumen**; in der Dachpappefabrik: **Holzzement, Karbolineum, Teer, Anstrichmasse, Isolierplatten, Dachpappe aus Felsbitumen.**

Wir übernehmen **Asphaltpflasterungen** für Fahrwege, Fahrstraßen, Trottoire, Einfahrten, Hofräume, Magazine etc. und leisten für die durch uns geleisteten Arbeiten auch die weitestgehende Garantie.

B. Landeshauptstadt Sarajevo.
Glavni grad Sarajevo.

a) Statistisches.

Nach der Volkszählung im Jahre 1910 hat Sarajevo 51.872 Einwohner. Nach dem Geschlechte männlich 26.359, weiblich 25.513. Nach der Konfession: 18.460 Mohammedaner, 8420 Serbisch-orthodoxe, 17.897 Römisch-katholische, 547 Evangelische, 114 griech. kath., 4985 seph., 1409 andere Israeliten, 40 Sonstige, 6859 Häuser, 11.603 Wohnparteien.

Die Stadt Sarajevo ist in 7 Bezirke und 125 Mahala eingeteilt — Grad Sarajevo razdjeljen je na 7 kotareva i 125 mahala.

Stadtbezirke — Gradski kotari.

I. Čaršija; II. Koševo; III. Bjelava; IV. Kovači; V. Grad; VI. Hrvatin; VII. Bistrik Čobanija.

b) Alphabetisches Verzeichnis der Gassen, Plätze und Brücken — Ceste, ulice, trgovi i ćuprije u Sarajevu.

r. bedeutet das rechte und l. das linke Ufer der Miljačka.

Strom-ufer	Namen	von der	bis zur
r.	Abdeshana ul.	Patke ul.	Ploča ul.
r.	Abdića ul.	Banjski Brijeg ul.	Sarač Ismail ul.
r.	Agjemović ul.	Karpuzova ul.	Logavina ul.
r.	Aganagića ul. in Gr. Pofalići		
l.	Aljabegovića ul.	Sultana Mehmeda Rešada	Konak ul.
l.	Alifakovac mali	Veliki alifakovac ul.	Megara ul.
l.	Alifakovac veliki	Sultana Mehmeda Rešada	Šeljagovića ul.
r.	Alipašina ul.	Franje Ferdinanda ul.	
r.	Appel-Kai		
r.	Arabi atik ul.	Šabanovića ul.	Šabanovića ul.
	Arapova ul.	Medrese ul.	Arabi atik ul.
r.	Armanganuša ul.	Čekaluša ul.	Mekla ul.
r.	Arnautovića ul.	Sultana Mehmeda Rešada	Konak ul.
r.	Aščiluk ul.		
r.	Avdaga Šahinagića	Karpuzova ul.	
l.	Ašikovac ul.		
r.	Babića ul. in Gr. Pofalići	Dizdarova ul.	Vratnik mejdan.
		Strosće ul.	Ćebedžije ul.
r.	Bajramagina ul.	Bistrik ul.	Hrvatin ul.
r.	Bajrića ul.	Hodža Sinanova ul.	Bistrik ul.
l.	Bakarevića ul.	Franje Ferdinanda ul.	Hiseta dolnja ul.
r.	Bakije sokak	Sumbul česma ul.	H. Jamaković ul.
l.	Balibegovića ul.	Pehlivanuša ul.	durch Kreketovac in Bjelave gornje ul.
r.	Balica ul.	Pehlivanuša ul.	Budakovića ul.
r.	Banjski Brijeg ul.	Širokača ul.	Balibegovićaul.
r.	Bardakčija ul.	Pehlivanuša ul.	Nova cesta
l.	Basamaci ul.		
r.	Baščaršija ul.		
l.	Bazardjani ul.	Tabaci gornji	Čurčiluk ul.
l.	Bedahaim ul.	Terezija ul.	Pišči voda
l.	Begovac	Bistrik ul.	Paje ul.
r.	Behar ul.	Mandrina ul.	
r.	Bendbaša ul.	Mustapašin mejdan	nach da Riva
l.	Berkuša ul.	Bistrik ul.	hinaus
l.	Berkuša mala ul.	Sackgasse; Eingang aus der Balibegovića ul.	
r.	Besarina čikma	Potiorekova ul. (Sackgasse)	
r.	Bezistan	Franz Josefstr.	Ferhadija ul.
l.	Bistrik dolčikma		
l.	Bistrik ul.	Sultana Mehmeda Rešada	nach Debelo brdo.
l.	Bistrička Džamija ul.	Bistrik ul.	Medrese ul.
l.	Bišča pašina ul.	Grbavica ul.	Kovačićibach
	Bjela česma ul.		
r.	Bjelava ul.	Bjelava gornja ul.	Armanganuša ul.
r.	Bjelava gornja ul.	Čekaluša ul.	Pehlivanuša.
l.	Bjelavica ul.	Berkuša ul.	Bistrik ul.
r.	Bjele Džamija ul.	Jekovac ul.	Bjela češma ul.
	Boklija ul.	Zatikaša ul.	Bardakčija ul.
r.	Brajkovac		
r.	Bravadžiluk ul.	Halači ul.	Mustapašin mejdan
l.	Brdjanska ul.	Hodža Sinanova ul.	Brdo Džamija ul.

Strom-ufer	Namen	von der	bis zur
	Brdo ul.		
r.	Brdo Džamija ul.	Sirokača ul.	Bistrik ul.
r.	Breka gornja	Bardakčija ul.	
r.	Bubina ul.	Hiseta dolnja ul.	Mustajbegova ul.
r.	Budakovića ul.	Bardakčija ul.	Logavina ul.
r.	Buka ul.	Kučerina ul.	Tubegovića ul.
	Bulbulin ul.	Sarać Ismail ul.	Banjski Brieg ul.
r.	Brijegul	Pastrma ul.	Paje
	Budžak ul.	Konak ul.	Sackgasse
r.	Čadordžina	Karpuzova	Lugavina
r.	Cara Vilema ul.	Hiseta dônja ul.	Franje Josipa ul.
r.	Čebedžija ul.	Porčina ul.	zum Vasin Han.
r.	Čebina ul.	Hiseta dolnja ul.	Tabaci dolnji ul.
r.	Čejdžik ul.	Kulovića ul.	Franje Josipa ul.
r.	Čekaluša ul.	Koševo ul.	Buka ul.
l.	Čeligovići ul.	Veliki alifakovac ul.	Hošin Brieg ul.
r.	Čemerlina ul.	Pehlivanuša ul.	Sagrdjije ul.
l.	Cicin Han ul.	Hambina carina ul.	zum Jüdischen Friedhof
l.	Ciganska ul.	Hambina carina ul.	Berkuša
r.	Čizmedžiluk ul.	Sarači ul.	Čurčilik veliki ul.
l.	Čobanija ul.	Terezia ul.	Medenica ul.
r.	Čomarina ul.	Sagrdjije ul. Eingang (Sackgasse)	
r.	Čoše Mešino ul.	Mehmed agina ul.	Izpod oraha ul.
	Crkveni Trg		
r.	Čukovića ul.	Franje Josipa ul.	Ferhadija ul.
r.	Ćućkova	Adžemovića	Sulunah ef. ul.
r.	Čumurija ul.	Franje Josipa ul.	Appel-Kai.
r.	Curak ul.	Sarać Ismael ul.	Pehlivanuša ul.
r.	Čurčiluk mali	Kujundžiluk ul.	Bazardjani ul.
	Čurčiluk veliki	Mudjeliti ul.	Baščaršija ul.
r.	Debelo brdo	Šatorija	Hambina carina
r.	Dejanli ul.	Vijuge ul.	Koševo ul
r.	Dereboj ul.	Alipašina ul.	Koševo ul.
r.	Derebent ul.	Himzarina ul.	Mekteb ul.
r.	Despića ul.	Franje Josipa ul.	Appel-Kai.
r.	Dizdareva ul.	Ploča ul.	Bajram agina ul.
r.	Doklade	Bjelave gornje	Provare ul.
r.	Dolina ul.	Sušica ul.	Franje Ferdinanda ul.
r.	Dudareva ul.	Pehlivanuša	Saraći Ism. ul.
l.	Dudin Hrid ul.	Turbe ul.	Iza Sofice ul.
l.	Dugi sokak	Sultana Mehmeda Rešada	Konak ul.
r.	Duvanjska ul.	Mačkareva ul.	Čebedžija ul.
r.	Djanina ul.	Mehmed agina ul.	Vratnik mejdan.
l.	Djeka ul.	Berkuša ul.	Begovac ul.
r.	Djinina ul.	Arabi-atik ul.	Mlini ul.
l.	Džano Zade (turbe) ul.	Hrvatin ul.	Čoljigovići ul.
r.	Dženetića Mustafa ul.	Sackgasse; Eingang a. d. Vojvodkinje Sofije ul.	
r.	Dženetića ul.	Vojvodkinje Sofije ul.	Petrakina ul.
r.	Džinić Aga ul.	Zildžića Avdage ul.	Ploča ul.
r.	Džidžikovac ul.	Kučerina ul.	Čekaluša.
	Ekmin Sokak		Čemaluša ul.
r.	Elezova ul.	Pirin Brijeg ul.	Čomarina ul.
r.	Elezova u gradu ul.	Mehmed agina ul.	Izpod grada ul.
r.	Fabrika čikma ul.	Sackgasse; Eingang a. d. Potiorekova ul.	
r.	Ferhadija ul.	Franje Ferdinanda ul.	Sarači ul.
l.	Fizuzbegova	Širokaća	H. Abdižica
l.	Filipovičeva obala		
r.	Fojnička ul.	Grličića ul.	
	Franje Ferdinanda ul.	Vojvodkinje Sofije ul.	Kolodvorska ul.
r.	Franje Josipa ul.	Šahtijanuša ul.	Kundurdžiluk ul.
	Franje Josipa I trg.		
r.	Fočina ul. in Gr. Pofaliči		
r.	Franjevačka	Bistrik	Konak
r.	Gabelina	Koševo	Ćekaluša ul.
r.	Gimnazijska ul.	Franje Josipa ul.	Appel-Kai.
r.	Gjulagina ul.	Sarači ul.	Potiorekova ul.
r.	Glodjina ul.	Čemerlina ul.	Toromanova ul.
r.	Golobrdca ul.	Adjemoviča ul.	Logavina ul.
l.	Goloderica ul.	Ciganska ul.	Širokača ul.
r.	Gorica ul.	Tepebaša ul.	Dereboj ul.
r.	Goruša ul.	Tepebaša ul.	Sušica ul.
r.	Gotina ul. in Gr. Pofalići		
r.	Grbavica ul.	Schlachthaus	Kovačići
r.	Grahovska ul.	Gorica	Boklija
r.	Grbelica čikma	Potiorekova ul. Eingang (Sackgasse)	
r.	Glamočka ul.	Bardakčije ul.	Budakovići ul.
	Grlica ul.		Mjedenica ul.
	Gornja česma ul.		
r.	Grličića ul.	Nova mahala	Fojnička ul.
l.	Hadži Abdinica ul.	Zagriči ul.	Širokača ul.
.	Hadži Bajrić ul.	Kačenik ul.	Mejdanuša hrid ul.
	Hadži Beširov	Han zw.	Sarači ul. u. Gjulagina ul.
r.	H. Bečirova	Pehlivanuša	Mandrina ul.
r.	Hadži Durakova ul.	Sackgasse; Eingang a. d. Potiorekova ul.	
r.	Hadži Hajdar ul.	Banjski Brieg ul.	Sarač Ismail ul.
r.	Hadži Idris	Koševo	Čekaluša ul.
r.	Hadži Jamaković ul.	Ploča ul.	Vinograd.
r.	Hadži Kajmakova ul.	Potok ul.	Šabanović ul.
r.	Hadži Mulić ul.	Pehlivanuša ul.	Čemerlina ul.
r.	Hadži Mustafa ul.	Bajram Agina ul.	Bairića ul.
r.	Hadži Omerova ul.	Armanganuša ul.	Čekaluša ul.
r.	Hadži Petrović ul.	Sackgasse; Eingang a. d. Potiorekova ul.	
r.	Hadži Ristić ul.	Franje Josipa ul.	Appel-Kai.
r.	Hadži Šabanovića ul.	Arabi-atik ul.	Ploča ul.

Strom-ufer	Namen	von der	bis zur
r.	Hadži Sulejman ul.	Banjski Brieg ul.	Karpuzova ul.
r.	Halaći ul.	Tabaci gornji ul.	Baščaršija ul.
r.	Halibašića ul.	Kovači ul.	Jekovac ul.
r.	Halim Hodžin	sokak	
r.	Halvadžiluk ul.	Baščaršia ul.	Nova testa ul.
l.	Hambina carina	Kupreška	Brajkovac
l.	Harbina ul.	Goloderica ul.	Toha ul.
r.	Hasibovića ul. in Gr. Pofaliči		
l.	Hrvatin ul.	Konak ul.	Džanozade Turbe ul.
r.	Heljevac ul.	Bairamagina	Strošće ul.
r.	Hendek ul.	Mehmed Agina ul. Eingang (Sackgasse)	
l.	Hendina ul.	Konak ul.	Bakarević ul.
r.	Hercina ul.	Pirin Brijeg ul.	Medrese ul.
	Himzanina ul.		
r.	Hiseta dolnja ul.	Mustajbegova ul.	Franje Ferdinanda ul.
r.	Hrgića ul.	Čemerlina ul.	Sagardžije ul.
l.	Hrid ul.	Čeligovići ul.	Iza Sofice ul.
l.	Hošin Brieg	Čeligovići ul.	hinaus.
l.	Hulusina ul.	Bistrik ul.	Hendina ul.
l.	Huremuša ul.	Bistrik ul.	Turbe ul.
r.	Humska ul.	Sušica	
r.	Imamovića ul.	Mekteb ul.	Himzanina ul.
l.	Isevića ul.	Sultana Mehmeda Rešada	Konak ul.
r.	Ispod Budakovići	Logavina ul.	Kahrić ul.
l.	Ispod oraha ul.	Širokača	Ispod Džebhane ul.
	Iza Hrida ul.	Turbe ul.	Sackgasse.
r.	Ispod grada ul.	Stokac ul.	Izpod oraha ul.
l.	Ispod groblja ul.	Mali alifakovac	zur Ziegenbrücke.
l.	Iza bašče	Okrugla	Dudin hrid
r.	Jagodića ul.	Sackgasse aus der Patke ul.	
r.	Jakšina ul. in Gr. Pofalići		
l.	Jediler		
r.	Jekovac ul.	Kovači ul.	Vratnik mojdan ul.
r.	Jelića ul.	Potiorekova ul.	Ferhadija ul.
r.	Jezero ul.	Ibrahim age ul.	Dereboj ul.
l.	Jigutpašina ul. Sackgasse der Skanderija		
r.	Kabadajina ćuprija	Medrese ul.	hinaus.
	Kablarena	Koševo ul.	Koševo Bach
l.	Kačenik mali ul.	Širina ul.	Hošin Brieg.
l.	Kačenik veliki ul.	Hrid ul.	Kačenik mali ul.
r.	Kadi Ahmet ef ul.	Curak	Širokac ul.
r.	Kadračić ul.	Franje Ferdinanda ul.	Kučerina ul.
r.	Kállaypromenade	Čerišanska-brücke	Schlachthaus-brücke
r.	Kapetanovića ul.	Koševo ul.	Džidžikovac ul.
r.	Kahrić ul.	Pirin Brijeg ul.	Kabodajina ćuprija.
	Karića ul	Kabadajina ćuprija	Širin brijeg
r.	Karpuzova ul.	Pehlivanuša	Logavina ul.
r.	Kartal ul.	Mandrina ul.	Mandrina ul.
r.	Kazandžiluk ul.	Sarači ul.	Bravadžiluk ul.
r.	Kazazi	Čurčiluk veliki	Sarači ul.
r.	Kečina ul.	Čemerlina ul.	Toromanova ul.

Strom-ufer	Namen	von der	bis zur
r.	Kevrina ul.	Armanganuša ul.	Čekaluša ul.
r.	Kezmanova ul.	Franje Ferdinanda ul.	Appel-Kai.
r.	Kiseljačka ul.	Pirin brijeg	Fojnička ul.
r.	Klanac ul.		
r.	Ključka ul.	Tepebaši ul.	Koševo potok
r.	Kolodvorska ul.	Franje Ferdinanda ul. u. Hiseta dolnja ul.	
	Komatin ul.	Sirokača ul.	hinaus.
l.	Konak ul.	Sultana Mehmeda Rešada	Maguda ul.
l.	Koševo ul.	Franje Ferdinanda ul.	nach Koševo.
r.	Koturova ul.	Franje Josipa ul.	Appel-Kai.
r.	Kovačeva ul.	Armanganuša ul.	Čekaluša ul.
r.	Kovači ul.	Baščaršija ul.	Vratnik majdan.
r.	Kovačići	Terezija ul.	
r.	Kövessova ul.	Franje Josipa ul.	Ferhadija ul.
r.	Kračula ul.	Kovači ul.	Nova cesta.
r.	Kraljevića ul.	Potiorekova ul., Eingang (Sackgasse)	
	Krasina ul.	Mašica ul.	Gradski Pofaliči
r.	Kršilovac	Gjanina ul.	Mehmedagina ul.
r.	Kreketovac ul.		
r.	Krešteliča ul.	Vinograd	Sumbul česma ul.
r.	Kreka ul.		
r.	Kučerina ul.	Koševo	Buka ul.
r.	Kujundžiluk mali ul.	Franje Josipa ul.	Ferhadija ul.
r.	Kujundžiluk veliki		
	Kulića ul.	Hrid ul.	Isa hrida ul.
	Kulovića ul.	Franje Ferdinanda ul.	Appel-Kai.
r.	Kundurdžiluk ul.		
r.	Kupreška ul.	Hambina carina ul.	Brajkovac
l.	Kurin sokak	Ispod grada	Podžebhana ul.
r.	Lijevanska ul.	Koševo ul.	Vancaševa ul.
r.	Ljubina ul.	Vratnik majdan	Bajramagina ul.
l.	Ljubinska ul.	Bedahaim	Šatorija
r.	Logavina ul.	Potiorekova ul.	hinaus.
r.	Mačkareva ul.	Vratnik majdan	Bajrića ul.
r.	Mačkarev sokak	Mačkareva ul.	Šikorac ul.
r.	Magribija ul.	Sušica ul.	
l.	Maguda ul.	Mali alifakovac ul.	Megara ul.
l.	Mahmutovac	Sackgasse; Eingang aus der Vlaška mahala.	
r.	Majmunova ul.		
r.	Mala ul.	Dzidžikovac	Kapetanović
	Mali Ćurčiluk	Kujundžiluk veliki.	Bazordjani
r.	Mali sokačić	Širokača ul.	Čebedžije ul.
r.	Mandrina ul.	Gornji ašikovac	Mandjina ul.
r.	Mandžina	Karpuzova	Budaković
r.	Mašiča ul. in Gr. Pofalići	Kolodvorska ul.	Fočina ul.
l.	Mjedenica ul.	Čobanija ul.	Terezija ul.
l.	Medrese ul. Bistrik	Bakarević ul.	Bistrik ul.

Strom-ufer	Namen	von der	bis zur
r.	Medrese ul.	Šabanovića ul.	Kapadajina čupria.
l.	Megara ul.	Magnda ul.	Turbe ul.
r.	Mehmedagina ul.	Akčema ul.	Ćose mešino ul.
	Mejtaš ul.	Banj. Brijeg	Čekaluša
r.	Mekteb ul. Mešino ćoše.	Dervent ul.	Pehlivanuša ul.
r.	Mihrivoda ul.	Sackgasse; Eingang aus der Logavina ul.	
r.	Mlini ul.	Šabanovića ul.	Ploča ul.
r.	Mraovac ul.	Akčema ul.	Djanina ul.
r.	Mrkvina ul.	Franje Ferdinanda ul.	Hiseta dolnja ul.
r.	Mudjeliti mali ul.	Kujundžiluk ul.	Mudjelidi ul.
r.	Mudjeliti veliki	Kundurdžiluk ul.	Sariči ul.
r.	Mujezinovića ul.		
r.	Mujkanović ul.	Harbina ul.	Hodža Sinanova ul.
l.	Musala ul.	Franje Ferdinanda ul.	Cara Vilema ul.
r.	Musluk česma ul.	H. Mustafina	Ramića
	Mustafa beg ul.	Terezija	Mutni potok
r.	Mustafaagina ul.	Brdo džamija	Hodža Sinanova ul.
l.	Mustajbegova ul.	Franje Ferdinanda ul.	Appel-Kai.
r.	Mustapašin Majdan	Appel-Kai	
l.	Mutevelina ul.	Hiseta dolnja ul.	Tabaci dolnji ul.
r.	Mutni potok	Terezija	Škenderija
l.	Na Majdan ul.	Širokača ul.	Hodža Sinanova ul.
	Nadmlini ul.		
r.	Nahorevo ul. Nalin sokak	Koševo	Pehlivanuša ul.
r.	Nevjestina ul.	Mehmedagina	Bendbaša ul.
r.	Nova mahala ul.	Sumbul česma	Požegina ul.
r.	Nova testa	Potiorekova ul.	Mustapašin majdan.
l.	Nova ul.	Terezija ul.	Podtekija
r.	Nuzurova ul.	Dereboj ul.	Ibrahim age ul.
	Očaktanum ul.		
r.	Odobašina ul.	Ispod Turbe ul.	Sušica ul.
l.	Okrugla ul.	Okruglica ul.	Vlaška mahala.
r.	Oprkanj ul.	Bravadžiluk ul.	Nova testa.
l.	Oprkanj ul.	Sirokača ul.	Hadži Abdinica ul.
r.	Osman Arnautovic ul.	Himzarina	Mektob ul.
l.	Paje ul.	Begovac ul.	Mahmutovac ul.
r.	Panjine hule	Lagovina	
	Papučina ul.	Ašikovac	Mandrina
l.	Pastrma ul.	Vlaška mahala	Appel-Weg.
r.	Patke ul.	Abdesthana ul.	Kovači ul.
r.	Pehlivanuša ul.	Vojvodkinje Sofije ul.	zum Landesspital.
l.	Pekušina ul.	Terezija ul.	Hadži Abdinica ul.
r.	Petrakina ul.	Pehlivanušaul.	Banjski brijeg.
r.	Pinjina ul.	Armanganuša ul.	Bjelave gornje ul.
r.	Pirin brieg	Sagrdjije ul.	Šabanovića ul.
r.	Piruša ul.	Potok ul.	Šabanovića ul.
l.	Pišči voda ul.	Bedahačin	Sukbunar
r.	Ploča ul.	Abdesthana ul.	Sumbul česma ul.
l.	Pod carinom ul. Pod bridom	Veliki Alifakovac	zur Ziegenbrücke.
l.	Pod Gajul	Skenderija	Sukbunar
l.	Pod tekijom ul.	Terezija ul.	Sukbunar ul.
	Podžebhana ul.	Širokača	Kastel
r.	Porčina ul.	Vratnik majdan	Ćebedžije dolnje ul.
r.	Potiorekova ul.	Vojvodkinje Sofije	Bendbaša ul.
r.	Potok ul.	Kasapi gornji ul.	Sabanovića ul.
r.	Potoklinica ul.	Pehlivanuša ul.	Logavina ul.
r.	Požegina ul.	Arapova ul.	Arabi-atik ul.
r.	Pred Imaretom ul.	Ferhadija ul.	Potiorekova ul.
r.	Prijepoljčeva ul.	Potok ul.	Šabanovića ul.
	Prijeka česma ul.	Ćebedžije	Strošće
r.	Provare ul.	Čekaluša ul.	
l.	Radnička ul.	Kovačići	Debelo brdo
r.	Ramića ul.	Bajram agina ul.	Bajrića ul.
r.	Rešina ul.	Čekaluša ul.	Doklade ul.
r.	Rogina ul.	H. Jamakovića ul.	
r.	Rudolfova ul.	Franje Josipa ul.	Ferhadija ul.
r.	Saborina ul.	Ploča	Zildžića ul.
r.	Sagrdžije ul.	Logavina ul.	Kasapi gornji ul.
r.	Sajmište	Vojvodkinje Sofije ul.	Ferhadija ul.
r.	Sarać Ismail ul.	Banjski Brieg ul.	Banjski Brieg ul.
r.	Saračeva ul.	Požegina	Nova Mahala
	Sedrenik medressa ul.	Pirin brijeg	Ticina ul.
r.	Sarači ul.	Ferhadija ul.	Baščaršija ul.
r.	Skalićeva ul.	Potok ul.	Ploča.
	Skenderpašina ul. (Sackg. d. Skenderija)		
l.	Skenderija ul.	Terezija ul. Tubegova ul.	Terezija ul. crkveni trg
r.	Solak ul.	Bolnička	Pehlivanuša ul.
r.	Soukbunar ul.	Mutni potok	hinaus.
r.	Srebrenička ul.	Požegina ul.	Nova mahala ul.
l.	Stolačka ul.	Pod tekija	Sokbunar
l.	Sulejman ul.	Ferhadija ul.	Franje Josipa ul.
	Sultana Mehmeda Rešada ul.	Šeherćehina ćuprija	Latinska ćuprija
r.	Sumbul česma ul.	Arapove ul.	Ploče ul.
r.	Sunulah effendi ul.	Golobrdica ul.	Sagrdžije ul.
	Sušica ul.	Franje Ferdinanda ul.	hinaus zum Defensionslager.
l.	Šutorina	Berkuša	Brajkovac
l.	Šatorija ul.	Debelo brdo	Terazija
	Šeherčah čikma	Eingang aus der Sultana Mehmeda Rešada ul.	
r.	Šehmehmedova ul.	Bjelava	Armanganuša ul.
l.	Šekerova ul.	Kreketovac ul.	hinaus.
r.	Šerina ul.	Kačenik veliki	Kačenik mali.
	Širokac ul.	Vratnik Majdan	Višegrader Tor.
l.	Širokača ul.	Hambina carina ul.	Vojnički Trg.
r.	Šljivina	Ferhadija ul.	Franje Josipa ul.

Strom-ufer	Namen	von der	bis zur
r.	Srednja ul.	Kačkarev sokačić	Bajrića ul.
r.	Štamparska ul.	Franje Ferdinanda ul.	Šahtijanuša ul.
	Strošće ul.	Bajramagina	Prijeka cesma
r.	Tabaci dônji ul.	Vrbanja ul.	Hiseta dolnja ul.
r.	Tabaci gornji ul.	Bazardjani ul.	Mustapašin Majdan.
l.	Tabašnica ul.	Skendrija	Filipovićkai
r.	Tabijska ul.	Bjela džamija	Nevjestina
r.	Tahmiščina	Bjelave gornje ul.	Armanganuša ul.
r.	Tahtali ul.	Bjelave gornje	Provare ul.
	Talirevića ul.	Sultana Mehmeda Rešada	Konak ul.
l.	Tandereva ul.	Komatin	Berkuša
r.	Tekija ul.	Terezija ul.	Careva ul.
l.	Tepebaši ul.	Sušica ul.	Izpod Turbeta.
l.	Terezija ul.	Franje Josipa Park	nach Kovačići.
r.	Terzibašina	Balabegov	Goloderica
r.	Tešanjska ul.	Sušica ul.	Velašići ul.
	Ticina ul.	Sedrenik	Medresse
l.	Timarhau ul.	Kačenik	Kačenikbrijeg
r.	Tjesna ul.	Sarac Ismail ul.	Pehlivanuša ul.
l.	Toka ul.	Bistrik ul.	Habina ul.
l.	Toplik ul.	Veliki alifakovac	Pod carina ul.
r.	Toromanova ul.	Logavina ul.	Sagrdžije ul.
r.	Trampina ul.	Sackgasse: Eingang aus der Franje Ferdinanda ul.	
l.	Trebinjska ul.	Radnička	Kovačići
r.	Trgovke ul.	Sarači ul.	Ćurčiluk veliki ul.
l.	Trnovačka ul.	Kovačići	Debelo brdo
r.	Tubegovica ul.	Franje Ferdinanda ul.	Banjski Brijeg ul.
l.	Turbe ul.	Iza Hrida ul.	Megara ul.
r.	Turhanijina ul.	Franje Ferdinanda ul.	Hiseta dolnja ul.
r.	Tuzlina ul.	Banjski Brieg ul.	Šarać Ismail ul.
r.	Ulomjenica	Sagrdjije ul.	Potok ul.
r.	Vancaševa ul.	Kučerina ul.	Bolnička cesta.
r.	Vareška ul.	Logavina ul.	Zildžića ul.
r.	Vejsilagina ul.	Banjski Brieg ul.	Šarać Ismail ul.
r.	Velašici ul.	Sušica	Tešanjska ul.
r.	Velikaavlija ul.		
	Veliki Ćurčiluk	Mudjelići ul.	Baščaršija ul.
r.	Vijuge ul.	Gorniša	Dejanli ul.
r.	Vinograd ul.	Hadži	Jamaković
r.	Višnjik ul.	Himzarina	Derbent
r.	Vlasenička ul.	H. Mustafe	Bajramagina ul.
r.	Vojvodkinje Sofije ul.	Franje Ferdinanda ul.	Potiorekova ul.
r.	Vrandučka ul.	Sušica ul.	
r.	Vratnik majdan	Kovači	Širokača ul.
r.	Vrbanja ul.	Franje Ferdinanda ul.	Tabaci dolnji.
l.	Zabegluk ul.	Filipović Trg.	Širokača ul.
l.	Žagrići ul.	Hadži Abdimica ul.	Širokača ul.
r.	Žatikuša ul.	Gornji ašikovac ul.	Mandjina ul.
r.	Zildžića ul.	Logavina ul.	Kabadajina ćuprija.
r.	Zildžić Avdaga ul.	Arabi-atik ul.	Mlini ul.
r.	Zvornička ul.	Elezova na gradu	Ispod oraha
r.	Županjačka	Gorica	Boklija

Brücken in Sarajevo über die Miljačka — Ćuprije u Sarajevu preko Miljačke.

Cerišanskabrücke. (Vrbanijagasse—Borki.)
Ćumurijabrücke. (Ćumurijagasse—Franje Josipa trg.)
Čobanijabrücke. (Appel-Kai—Čobanijagasse.)
Gymnasialsteg. (Appel-Kai—Theresiengasse.)
Kaiserbrücke (alte abgetragen, neue Betonbrücke). (Appel-Kai—Sultana Mehmeda Rešada.)
Lateinerbrücke. (Franz Josefsgasse—Sultana Mehmeda Rešada.)
Skenderijabrücke. (Appel-Kai—Theresieng.)
Šeherčehajinabrücke. (Sultana Mehmeda Rešada—Mustafa pašin majdan.)
Schlachthausbrücke. (Bahnhofstr.—Schlachthaus.)
Brücke über den Koševobach: Alipašabrücke (Franje Ferdinanda ulica.)
Lagersteg beim Defensionslager.
Steg zum Viehmarkt.

Länden längs der Miljačka — Obale niz Miljačku.

Appel-Kai, von der Šeherčehajinabrücke bis zum Elektrizitätswerk.
Kallaypromenade von der Čerišanskabrücke bis Bahnhofzufahrtsstraße.
Sultana Mehmeda Rešada, von der Šeherčehajinabrücke bis zur Lateinerbrücke.
Trg Franje Josipa I., von der Lateinerbrücke bis zur Ćumurijabrücke.
Theresiengasse, von der Ćumurijabrücke bis Borki.
Filipovićeva obala, von der Čobanijabrücke bis zur Alexanderbrücke.

c) Wegweiser zur Besichtigung von Sarajevo und der Umgebung.

Sarajevo, die Stadt der Paläste, wie es der Einheimische stolz nennt, ist ein immer beliebtes Reiseziel der Touristen und Gelehrten, und vermöge ihrer schönen Lage ein Glanzpunkt der Balkanländer. Im Norden durch Hum und Gradani, im Osten durch Mali Orlovac und Hrastova Glava, im Süden durch Velika Kapa, Dragulac, Debelo brdo und hinterrücks

durch den 1650 *m* hohen Trebević gedeckt, ist Sarajevo in einer nur gegen Westen nach dem Sarajevsko polje offenen Mulde anmutig gebettet. Während sich die moderne Stadt an den Ufern der Miljačka immer weiter in die Ebene hinaus streckt, klettern die eigentlichen türkischen Stadtviertel die Bergabhänge hinan, mit ihren schimmernden Häusern und hochragenden Moscheen einen wohltuenden Kontrast bildend gegen die sie umgebenden Gemüse- und Obstgärten; es ist eine in Smaragde gefaßte Perle. Hierher haben sich die Moslims zurückgezogen, um, nachdem sie ihre Tagesarbeit in der Čaršija vollendet, die Musse in idyllischer Abgeschlossenheit zu verbringen.

Dem Fremden, der Sarajevo lediglich in der Absicht besucht, ganz neuartige Eindrücke zu bekommen über die Art und Weise, wie sich hier Orient und Okzident gegenseitig beeinflussen, genügt ein Aufenthalt von zwei bis drei Tagen. Der Gelehrte und Künstler wird hier selbstverständlich entsprechend länger verweilen. Dem Touristen empfehlen wir zur Besichtigung der Sehenswürdigkeiten etwa folgende Tour: Zunächst einen Aufstieg zum die Stadt beherrschenden Kastell, bestehend aus der Gelben und Weißen Bastion. Diese auf einem vorspringenden Plateau erbaute Veste mit zwölf Türmen umfaßt in ihren Ringmauern auch den Stadtbezirk Grad, die eigentliche Altstadt, wo sich der ursprüngliche Charakter noch am reinsten behauptet hat.

Unmittelbar vor der Gelben Bastion ist ein gut gepflegtes Massengrab der Wackeren zu sehen, welche bei der Erstürmung der Festung am 19. August 1878 ihren Heldentod gefunden hatten; ferner das Hauptreservoir der Hochquellenleitung, welche aus der Mošćanica die Stadt mit gesundem Wasser versorgt, während zur Wasserlieferung für die übrigen, namentlich westlicheren Stadtteile noch andere gesunde Quellen herangezogen worden sind.

Wir empfehlen aber den Besuch des auf einer Serpentinenstraße bequem zugänglichen Kastells hauptsächlich deshalb, weil sich von hier aus eine entzückende Aussicht erschließt in das wildromantische Miljačkadefilé mit der staunenerregenden neuerbauten Ostbahnstrecke einerseits und über die Stadt selbst andrerseits. Man überblickt von hier aus der Vogelperspektive am besten die ganze Anlage der Kapitale mit ihren vielfach verschlungen Straßen und Gassen. Gegen Westen durchziehen die Stadt: am linken Ufer der durch wahre Zyklopenmauern gebändigten Miljačka die Sultana Mehmeda Rešada und Terezijastraße, am rechten der Appelkai, die Franz Josef-Straße, die Ferhadija- und Potiorekova-, Vojvodkinje Sofije ulice und Franje Ferdinanda ulice mit fast durchwegs modernen Bauten. Hier haben denn auch alle öffentlichen Ämter, Kirchen, Schulen, Kunst- und Gewerbeanstalten sowie die hervorragendsten Handelshäuser, nicht zu vergessen das Elektrizitätswerk und die elektrischen Bahnen, ihren Platz gefunden. Wer das prächtige Stadtbild auch noch von anderen Seiten genießen will, unterlasse es nicht, die Velika kapa, oder doch die mäßige Anhöhe Hrid, einen beliebten Ausflugsort der einheimischen Bevölkerung, zu ersteigen. Das großartigste landschaftliche Panorama aber eröffnet sich von der Spitze des Trebević mit bequemem Aufstieg und einem Touristenhaus, wo man gute Verpflegung findet.

Von der Gelben Bastion gelangt man am Volksbad, der neuesten Errungenschaft der Stadt, an den Bendbašigärten mit ihren türkischen Kaffeehäusern und nationalen Vergnügungen, ferner an der sehenswerten türkischen Lesehalle Kiraëthana vorüber zum wohl imposantesten Palais, zum Magistratsgebäude. Der dreieckige, im schönsten maurischen Stil ausgeführte Bau präsentiert sich besonders reizend durch seine prächtige Loggia an der Hauptfront gegen die Miljačka. Besonders sehenswert sind der Arkadenhof, der Festsaal und die Sitzungsräumlichkeiten.

Unweit vom Rathause betreten wir die aus zirka 50 bis 60 bunt durcheinanderlaufenden Gassen und Gässchen bestehende Čaršija, den großen Gewerbe- und Warenplatz der Einheimischen. Fast jedes Gäßchen beherbergt ein besonderes Gewerbe. Neben den alltäglichen Bedarfsartikeln werden hier vor den Augen des Publikums Metallwaren, besonders Kupfergefäße, Tauschier- und Filigranarbeiten, Lederartikel, Waffen usw. erzeugt und verkauft; die ganze Čaršija ist mit einem Worte ein sehr interessantes Museum. Hier ist denn auch das regste Leben konzentriert, besonders Mittwoch, wo die Landleute von weit her in den buntesten Nationaltrachten zu Markte kommen, um zu verkaufen und zu kaufen. Aus diesem Gewirre bescheidener Verkaufsbuden erhebt sich in erdrückender Größe der herrliche Kuppelbau der Begova džamija, einer in der ganzen Islamitenwelt berühmten Moschee, innen und außen mit Koransprüchen und Arabesken farbenprächtig verziert. Im Vorhofe beschattet eine uralte Linde den zu rituellen Waschungen dienenden Brunnen. In einen Stein daneben sieht man das offiziell vorgeschriebene Maß der alten türkischen Elle eingemeißelt. Rechts von der Moschee steht ein Uhrturm mit türkischem Zifferblatt, dem entsprechend auch die Stundenschläge ertönen, links die Grabkapelle des Pascha Husrev Beg, des Erbauers der Moschee, der gegenüberliegenden Kuršumlija Medresse, einer Erziehungsanstalt für Hodžas, und des großen gedeckten und tiefer liegenden Bazars Bezistan.

Biegen wir aus der Čaršija nun in die benachbarte Ćemaluša ulica ein, so gelangen wir zur alten serbischen Kirche, welche innerhalb einer förmlichen Festungsmauer liegt. Noch unter der türkischen Herrschaft erhielten die Serbisch-Orthodoxen, hauptsächlich durch Spenden aus Rußland, eine Metropolitankirche (Franz Josefstraße) mit hoher Kuppel und empfiehlt

es sich, dieselbe zu besuchen, besonders bei einem Hochamte. Aus der Potiorekova ulica steigen wir zur Ćemerlina ulica empor, an deren Ecke sich die Scheriatsrichterschule befindet, welche, von der jetzigen Regierung errichtet, zur Ausbildung der Richter für das islamitische Ehe-, Familien- und Erbrecht dient. Das in maurischem Stil aufgeführte Unterrichtsgebäude mit schönem Säulenhof und Brunnen macht einen sehr gefälligen Eindruck.

Kehren wir nun durch die bereits erwähnte Ćemerlina ulica in die Unterstadt zurück, so gelangen wir am Kuppelbau der geschmackvoll ausgemalten Seminarkirche und am Kloster der „Schwestern der göttlichen Liebe" mit deutscher Mädchenschule vorüber zur zweitürmigen katholischen Kathedrale in romanisch-gotischem Stil. Neben der Kathedrale erhebt sich das imposante Pensionsfondsgebäude, in welchem bis zur Herstellung der Neubauten im Jahre 1913 das Hauptpostamt und das Landesmuseum noch untergebracht waren.

In der Nähe des Kirchenplatzes in der Ferhadijagasse befindet sich die serbische höhere Mädchenschule. Neben letzterer dehnt sich der Stadtbahnhof für Frachtgüter aus. Wenn wir die Ferhadijagasse weiter verfolgen, gelangen wir zur praktisch eingerichteten Markthalle. Vom Marktplatz ist ein Abstecher zum landesärarischen Inkrustations- und Metallbearbeitungs-Kunstatelier in der Šljivinagasse Nr. 4 zu empfehlen. In der Fortsetzung dieser Straße gegen den Appelkai steht die Oberrealschule, das Obergymnasium und die Lehrerpräparandie, diesen Anstalten gegenüber das Militärkasino mit prächtiger Garten- und Parkanlage.

An der Einmündung der Ferhadijagasse in die Franje Ferdinanda ulica steht das Palais der Landesbank. Durch letztere Gasse gelangen wir an dem sorgfältig gepflegten Stadtpark vorbei zu den Regierungspalais, in welchen alle Zentralbehörden amtieren. Hinter diesen Palais in der Sahtijanuša ulica ist sehenswert die Handwerkerschule, wo Landessöhne von tüchtigen Lehrern und Meistern in den wichtigsten Handwerken theoretischen und praktischen Unterricht erhalten.

Von den Regierungsgebäuden aus ist ein Spaziergang zum Landesspital anzuraten, welches in anmutiger Gegend an der östlichen Lehne des Koševotales gelegen und im strengen Pavillonsysteme erbaut, aus 17 Bauobjekten besteht. Die Anstalt zerfällt in eine interne, eine chirurgisch-okulistische, eine dermatologisch-syphilidologische, eine geburtshilflich-gynäkologische und eine psychiatrische Abteilung.

Wenn wir nun in die Franje Ferdinanda ulica zurückkehren, kommen wir am Garnisonsspital vorüber zur Tabakfabrik in Dolnja Hiseta. Die Erlaubnis zur Besichtigung dieser in ihrer Art großartigen Anstalt ist bei der Direktion einzuholen. Bei der Tabakfabrik ist die Auslaufstation der Lokalzüge nach dem reizenden Badeorte Ilidže, während der Badesaison ein beliebter Erquickungs- und Erholungsplatz der Sarajevoer.

Bei der Tabakfabrik, welche am Westende der inneren Stadt und einem Knotenpunkt von Straßen liegt, beginnt die mit einer Lindenbaumallee besetzte Bahnhofstraße, an welcher links vis-à-vis dem Militärlager und der Defensivlagerkaserne der in einem Pavillonsysteme ausgeführte Neubau des Landesmuseums liegt.

Das Landesmuseum ist die hervorragendste Sehenswürdigkeit der Landeshauptstadt und besteht aus einer archäologisch-historischen und einer naturwissenschaftlichen Abteilung. Die prähistorische Sammlung ist die reichhaltigste und zählt gegenwärtig 32.000 Inventarnummern. Die ethnographische Sammlung (3080 Nummern und 117 Kostüme) sowie die Bibliothek (15.600 Bände), die römische (3325 Nummern) und numismatische Sammlung (11.518 Nummern) und endlich das Lapidarium sowie die äußerst reichhaltigen Naturaliensammlungen. Die Anstalt ist jeden Freitag, Samstag und Sonntag von 10 Uhr vormittags bis 1 Uhr nachmittags offen, doch haben Fremde auch an den übrigen Wochentagen unentgeltlichen Zutritt.

Der Neubau des Landesmuseums stellt einen Komplex von vier durch eine Terrasse verbundenen Pavillons dar, inmitten einer Parkanlage gelegen, die als botanischer Garten gedacht ist. Die gesamte großartige Anlage wurde mit einem Kostenaufwande von 1,500.000 K hergestellt und am 4. Oktober 1913 durch Seine Exzellenz den Landeschef, Armeeinspektor Oskar Potiorek, feierlich eröffnet.

Kehren wir wieder zur Tabakfabrik zurück, so ist es von hier nicht weit zum Elektrizitätswerk in der Dolnji Tabaci ulica. Diese Anlage mit den modernsten maschinellen Einrichtungen ist besonders für Fachleute interessant.

Hier beginnt der prächtige Appel-Kai, der sich bis zum Rathaus hinauf erstreckt. Diese bedeutende Fläche wurde hauptsächlich durch die Regulierung der Miljačka gewonnen. Wenn wir nun längs der Miljačka zurückkehren, fällt uns am linken Ufer zunächst die evangelische Kirche, ferner die Krankenvereinsschule, dann das Korpskommandogebäude und der neue israelitische Tempel, am rechten Ufer das Vereinshaus, das neue Justizpalais, das Palais der Post- und Telegraphendirektion, dessen moderne Einteilung und Einrichtung mustergültig sind; das Bankpalais der österreichisch-ungarischen Bank und eine ganze Reihe von palastartigen Gebäuden auf.

Den Verkehr zwischen beiden Ufern der Miljačka vermitteln acht Brücken und ein Steg.

Von diesen Brücken sind baulich besonders interessant die beiden steinernen Bogenbrücken, welche noch aus türkischer Zeit stammen.

In der Nähe der einen dieser Brücken (Lateinerbrücke) auf dem Appel-Kai ist **eine Gedenktafel** errichtet, welche wohl eines der allertraurigsten Ereignisse der Menschengeschichte betrifft.

Es ist dies die verruchte Hinmordung **Seiner kaiserlichen Hoheit Erzherzog Franz Ferdinands und seiner erlauchten Gemahlin am 28. Juni 1914.**

Setzen wir etwa über die Ćumurija-Brücke ans linke Ufer, so gelangen wir an der Franz Josefs-Kaserne vorüber zur sehenswürdigen landesärarischen Teppichweberei in der Bistrikgasse. In der parallelen Konakgasse sind erwähnenswert: das Obergerichtspalais, das Franziskanerkloster, die Aktienbrauerei, vor allem aber der Konak, Sitz des Kommandierenden und Landeschefs.

Von der Bjelava herab aber schimmert über die ganze Stadt hin das erzbischöfliche Waisenhaus „Bethanien", womit sich der Erzbischof Dr. Stadler ein dauerhaftes Denkmal errichtet hat.

Eine bedeutende Errungenschaft, die große wirtschaftliche Vorteile in Aussicht stellt, hat Sarajevo durch den Bau der Eisenbahnlinie nach dem Sandžak gewonnen. Die Bahn nimmt ihren Ausgang von der Hauptstation Sarajevo (524 *m* Seehöhe) und wendet sich in kühnem, nahezu halbkreisförmigen Bogen gegen Südosten, überbrückt bei *km* 1·1 die Miljačka und läuft mit einer mittleren Steigung von 12·4 Promille in östlicher Richtung an den Lehnen der Ausläufer des Trebević zwischen tiefen Einschnitten und auf hohen Dämmen gegen Kovačići, wo der gleichnamige Bach auf einer eisernen Bogenbrücke mit 40 *m* Stützweite übersetzt wird. Nach Durchquerung des spaniolischen Friedhofes erreicht die Strecke das eigentliche Stadtgebiet, passiert auf hohem Damme den Mutni potok, durchläuft den 145 *m* langen Bistrik-Tunnel und erreicht über einen imposanten Viadukt von fünf Öffnungen mit zusammen 105 *m* Lichtweite bei *km* 6·5 in 609 *m* Seehöhe die Station Bistrik, speziell für den Lokalverkehr des östlichen Stadtteiles von Sarajevo bestimmt.

Nach der Station Bistrik übersetzt die Strecke den zum Fort Dragoljac führenden Appelweg und schlägt, nachdem sie das interessante Stadtviertel Alifakovac auf steiler Lehne passiert, eine südöstliche Richtung ein.

Während dieser kurzen Fahrt entrollt sich vor den Blicken des Reisenden ein wundervolles, entzückendes Bild des unvergleichlich schön gelegenen, von drei Seiten durch massive Gebirge geschützten und nur nach Westen offenen Sarajevo. Die Stadt ist amphitheatralisch aufgebaut. Während die moderne Stadt, der eigentliche Sitz der Behörden, Schulen, Gotteshäuser und des Handels und Verkehrs in der nicht sehr breiten Mulde zu beiden Seiten der durch wahre Zyklopenmauern gebändigten Miljačka anmutig gebettet ist, klettern die eigentlichen türkischen Stadtviertel die Bergabhänge hinan, mit ihren schimmernden landesüblichen Häusern in weiten Obstgärten einen wohltuenden Kontrast bildend.

Ein interessantes Objekt ist der alte Friedhof der spaniolischen Juden, welcher, wie bereits erwähnt, von der neuen Bahn durchquert wird. Die Gräber sind mit riesigen behauenen Steinblöcken zugedeckt, welche außer hebräischen Inschriften keinen anderen Schmuck aufweisen.

Damit haben wir den Gegenstand noch bei weitem nicht erschöpft; immerhin glauben wir die Vergnügungsreisenden auf die beachtenswertesten Erscheinungen aufmerksam gemacht zu haben. Zur besseren Orientierung ist übrigens Walnys vorzüglicher Stadtplan zu empfehlen.

Kleinere Ausflüge in die schöne Umgebung von Sarajevo.

(Abbreviaturen zur Beschreibung der Ausflüge: D. = Distanz; Z. = Zeitdauer des Ausfluges tour und retour; K = Kommunikation.)

1. Da Riva-Koševo-Han-Višegrader Tor. Sehr lohnender Spaziergang mit schönem Ausblicke über einen Teil der Miljačkaschlucht sowie über die Stadt. Vom Osteingange der Stadt 2 *km* auf der Straße gegen Plevlje, dann Aufstieg beim Gasthause „Da Riva" am Fahrwege bis Koševo-Han 2·6 *km*, dann Rückweg über Kovači oder über die Serpentinen unterhalb der gelben Bastion. Z. $1^1/_2$ bis 2 Stunden.

2. Kozija ćuprija-Pale. Ausgang wie vor, D. 18 *km*. Interessante Aussichtspunkte auf die Miljačkaschlucht, an deren linkem Ufer die neue Eisenbahn nach Višegrad und in das Limgebiet gebaut wird. Z. zu Wagen nebst $^1/_2$stündiger Rast 5 Stunden. Für Fußgeher bietet der Weg einige Abkürzungen am Aufstiege gegen Han Bulog; für Radfahrer zu steil.

3. Trebević. D. 12 *km*; K., guter Reitweg; Z. 8 bis 10 Stunden. Berühmte Bergpartie für einen ganzen Tag mit großartiger Aussicht; auf der Spitze Touristenhaus mit Küche und Betten. Auf den Trebević führt eine neue Straße von Prstenjak aus, welche zu betreten, wegen des romantischen Ausblickes, besonders lohnend ist.

4. Lukavica-Kobiljdol-Wasser-Riese. Am linken Miljačkaufer auf dem Fahrwege nach Kovačić (Westseite der Stadt), von hier kleiner Anstieg gegen Vraca, dann im Hochtale beim ehemaligen Bräuhause Lukavica vorüber bis Kobiljdol, beständig am Fahrweg. D. 10 *km*. Großes Sägewerk, bei dessen Verwaltung man die Bewilligung zur Besichtigung der hochinteressanten Wasser-Riese nachholen kann, welche 16 *km* weit bis zur Holzklause nach Kasidol führt.

5. Ilidže-Vrelo Bosna-Igman. K. Lokalzug bis Ilidže 30 Minuten, dann 3·5 *km* Fahrstraße bis Vrelo Bosna und 5 *km* bequemer Reitweg auf die Igmankuppe. Schöner Nadelwald, hübsche Aussicht über das Sarajevsko polje.

6. Alipašin most-Trnovo. D. 30 *km*; hievon 5 *km* (bis zur Abzweigung der neuen Straße nach Trnovo bei Alipašin most) eventuell mit dem Lokalzuge gegen Ilidže. Besonders für Radfahrer zu empfehlen; bei Vojkovići 15 *km*. Beginn des romantischen Željeznicadefilees.

7. Vogošća-Ćevljanović. K. Eisenbahn bis Vogošća 17 *km* (50 Minuten), von hier mit der Schleppbahn 22 *km* ($1^1/_2$ Stunden) bis zur Erzaufbereitung von Ćevljanović, sodann zirka $^3/_4$ Stunden bis zum Grubenhause. Manganerzbau; prachtvoller Überblick auf die umgebenden Nadelwaldungen.

8. Podlugovi-Vareš. K. Eisenbahn und Schleppbahn. Bis Podlugovi 1 Stunde 10 Minuten, von hier nach Vareš (Hüttenwerk) 2 Stunden 13 Minuten. Von hier bis zum Orte 1 bis 2 Stunden auf der Straße. Hochöfen, hübsche Nadelwälder; Bergbau auf Eisenerze.

9. Ivan. K. Eisenbahn, 39 *km* (2 Stunden). Von der Station bis zum Sattel auf der Straße nach Mostar 20 Minuten. Schöne Spaziergänge, weite Aussicht. Sehenswert ist der Tresanicafall bei Bradina, zirka 4 *km* von Ivan.

Anstrengendere, aber lohnende Touren, für geübte Fußgänger oder Reiter sind:

10. Wasserfall Skakavac. D. 18 *km*. Im Koševotale, nördlich der Stadt bei der Jeftanovićschen Ziegelei vorüber, sodann über Kobila glava und Naborevo. Zur Orientierung Karte oder Führer notwendig. K., schwieriger Reitweg. Besonders im Frühjahre sehenswerter Staubbach von zirka 100 *m* Fallhöhe.

11. Observatorium Bjelašnica. Auf der Straße nach Vojkovići (v. Route 6), sodann auf dem Reitwege zum Hochtale Grkarica und zum Observatorium. D. 8 bis 9 Wegstunden. Von Hochtouristen, Forschern und Naturfreunden viel besucht. Großartige Aussicht. Im Observatorium bequeme Unterkunft für Fremde.

d) Staatliche und wissenschaftliche Sammlungen. — Državne i znanstvene zbirke.

Bosnisch-hercegovinisches Landesmuseum in Sarajevo — Zemaljski muzej za Bosnu i Hercegovinu.

Im Neubaue des Landesmuseums an der Bahnhofstraße in einem im Pavillonssysteme ausgeführten Baukomplexe untergebracht.

Direktion: ebendort im Direktionsgebäude an der Westfront.

Die Anlage besteht an der Hauptfront (Bahnhofstraße) aus zwei mit einem Vestibül verbundenen Hauptgebäuden, welche die prähistorische Sammlung (links) und die römische mit dem Lapidarium (rechts) beherbergen. Die naturwissenschaftlichen Sammlungen befinden sich in einem großen gemeinschaftlichen Gebäude an der Südfront (Kallay-Promenade), die ethnographischen im Gebäude an der Ostfront, die Direktion und Bibliothek im gegenüberliegenden an der Westfront.

Alle Gebäude sind durch eine Terrasse verbunden, welche einen botanischen Garten umschließen, zu dem auch die Gartenanlagen außerhalb des Gebäudes teilweise gehören.

Gegenwärtig besteht das Landesmuseum aus folgenden Sammlungen: 1) der prähistorischen, 2) römischen, 3) ethnographischen, 4) botanischen, 5) mineralogisch-geologischen. 6) Invertebraten- und 7) Vertebratensammlung. Im Garten ist eine durch die kolossalen Dimensionen der einzelnen Denkmale bemerkenswerte Gruppe von Bogumilen-Grabsteinen aufgestellt.

Die prähistorische Sammlung umfaßt allein über 32.000 Nummern.

Das Museum besitzt kostbare Waffensammlungen, eine reiche Münzensammlung aus allen Kulturepochen, eine schöne römische Altertümer- und Gemmensammlung, eine Sammlung von Siegelabdrücken, eine hochinteressante ethnographische Sammlung, welche alle typischen Volkstrachten in plastischer Darstellung zeigt, im ethnographischen Pavillon eine Reihe bosnischer Interieurs mit reichen Vertäfelungen und Schnitzereien; endlich ein Lapidarium römischer und mittelalterlicher Inschriften und Skulpturen.

Die überaus reichhaltige naturwissenschaftliche Abteilung zeigt in erster Linie alle in Bosnien und der Hercegovina vorkommenden Tierarten, außerdem aber auch die Fauna der übrigen Balkanländer.

Schließlich umfaßt sie auch reiche botanische und mineralogische, geologische und paläontologische Sammlungen aus den genannten Gebieten sowie eine sehr vollständige Zusammenstellung der Erze und nutzbaren Minerale Bosniens und der Hercegovina, deren Verbreitung im Lande durch eine große Lagerstättenkarte veranschaulicht wird.

Die Bibliothek weist einen Bücherschatz von mehr als 16.000 Bänden auf.

Die Musealpublikation „Glasnik zem. muzeja“ (Redakteur Dr. Ćiro Truhelka) erscheint in der Landessprache in lateinischem Druck vierteljährig (Abonnementspreis 4 K pro Jahrgang). Die „Wissenschaftlichen Mitteilungen“ aus Bosnien und der Hercegovina, redigiert von Dr. Hoernes, von denen bereits zwölf stattliche Bände erschienen sind, bringen den Inhalt des „Glasnik“ in deutscher Sprache und kosten pro Band 20 K. (Letztere erscheinen in Kommission bei Adolf Holzhausen in Wien.)

Öffentliche Besuchstage: Freitag, Samstag, Sonntag von 10 Uhr vormittags bis 1 Uhr nachmittags. Für Fremde gegen Anmeldung bei der Direktion jeden Tag geöffnet. (Eintritt frei.)

Das Landesmuseum, diese hervorragendste Sehenswürdigkeit der Landeshauptstadt, verdankt seinen Bestand und erfreulichen Aufschwung dem um die Hebung der geistigen Kultur Bosniens hochverdienten verstorbenen Minister Benjamin von Kallay, sowie seinen Nachfolgern, die dem Institute stets die wärmsten Sympathien entgegenbrachten.

Bosnisch-hercegovinische Geologische Landesanstalt in Sarajevo. (Derebojgasse 17, Parterre).

Die Geologische Landesanstalt ist seit dem J. 1912 als selbständiges Institut organisiert und bildet zugleich ein eigenes Departement (gegenwärtig das siebente) der wirtschaftlichen Abteilung der Landesregierung.

Nach dem Organisationsstatut beruhen die Hauptaufgaben der Anstalt zunächst in der geologischen Durchforschung Bosniens und der Hercegovina unter besonderer Berücksichtigung der montanistisch, industriell oder anderweitig praktisch wichtigen mineralischen Vorkommen sowie in der Veröffentlichung der erzielten Ergebnisse in geologischen Karten und sonstigen Publikationen. Die Anstalt hat ferner für Amtszwecke geologische Begutachtungen abzugeben in Fragen der Bergwirtschaft, der technischen, industriellen oder gewerblichen Gesteinsverwertung und der Boden- und Wassernutzung überhaupt. Auch an Privatparteien können in derlei Belangen Auskünfte erteilt werden, jedoch ist für die Abgabe von umfassenderen Privatgutachten, die besondere Erhebungen erfordern, die Genehmigung der Landesregierung erforderlich. Da die Lösung von praktisch-geologischen Fragen nur auf wissenschaftlicher Grundlage erfolgen kann, muß die Geologische Landesanstalt naturgemäß auch eine entsprechende wissenschaftliche Tätigkeit entfalten, zu welchem Behufe sie mit einer gegenwärtig schon gegen 1300 Bände umfassenden Fachbibliothek, mit Laboratorium und Zeichensaal sowie mit allem notwendigen Instrumentarium ausgestattet ist.

Eine der wichtigsten Betätigungen der Anstalt ist die geologische Neuaufnahme Bosniens und der Hercegovina und die Herstellung einer neuen geologischen Übersichtskarte dieser Länder, welche in 6 Blättern im Maßstabe 1 : 200.000 veröffentlicht wird. Erschienen sind bisher in ausgezeichneter chromolithographischer Ausführung die Blätter „Sarajevo“ und „Tuzla“, welche ganz Ostbosnien von Jablanica und Foča nordwärts bis zur Landesgrenze umfassen. Das sich westlich anschließende und bis zur kroatischen Grenze reichende dritte Blatt „Banjaluka“ ist in Ausführung begriffen. Außerdem werden bloß in Schwarzdruck geologische Formationsumrißkarten i. M. 1 : 75.000 herausgegeben, von welchen bis jetzt 9 erschienen sind, umfassend die Umgebungen von Tuzla, Janja, Gračanica, Tešanj, Derventa, Kotorsko, Gradačac, Brčko, Trnovo, Foča, Zenica und Vareš sowie die Motajica und Prozara planina. Alle diese Publikationen sind im Buchhandel käuflich. Ein eigenes periodisches literarisches Organ besitzt die Anstalt derzeit nicht. Die zahlreichen wissenschaftlichen Arbeiten der Anstaltsbeamten erscheinen in verschiedenen Fachzeitschriften und umfassendere Monographien werden von Zeit zu Zeit von der Landesregierung in Buchform herausgegeben. Von den bis nun veröffentlichten behandeln die wichtigsten die Schwefel- und Kupferkiese, die Fahlerze und Quecksilbererze, die Eisenerze, die Braunkohlenablagerungen von Ugljevik und Banja Luka, sämtlich verfaßt vom Anstaltsvorstand Dr. Katzer.

Die bei den geologischen Kartierungen gemachten Aufsammlungen von Belegesteinen, Mineralien, Fossilien usw. werden in der Anstalt in Ermangelung geeigneter Expositionsräume lediglich für interne Studienzwecke deponiert. Von den wissenschaftlich bereits bearbeiteten Kollektionen werden jeweils die wichtigsten Funde an das Landesmuseum abgetreten, um den dortigen Sammlungen eingereiht und allgemein zugänglich gemacht zu werden.

Bosn. herz. Institut für Balkanforschung. Eigene Bibliothek und das periodische Organ „Zur Kunde der Balkanhalbinsel".

Bibliothek des Militärwissenschaftlichen und Kasino-Vereines. Im Kasinogebäude, Franz Josefsgasse. Nur für Mitglieder zu benützen.

Bibliothek des statistischen Bureaus der Landesregierung, Regierungspalais II. (Besonders staatswissenschaftliche Werke und Fachzeitschriften.)

---

e) Erziehungs- und Lehranstalten in Sarajevo — Odgojni i nastavni zavodi u Sarajevu.

I. Allgemeine Knaben-Elementarschule, Bendbašigasse.

II. Allgemeine Knaben-Elementarschule, Appel-Kai.

III. Allgemeine Knaben-Elementarschule, Ferhadijagasse

IV. Allgemeine Knabenschule, Sulejmangasse.

V. Allgemeine Knabenschule, Marienhof.

Allgemeine Mädchen-Elementarschule, Kirchenplatz, Herzogin Sophiegasse.

Allgemeine Knaben- und Mädchen-Elementarschule, beim Hauptbahnhofe, Bahnhofstraße.

Muslimanische Elementar- und höhere Mädchenvolksschule Toromanova ul.

Staatliche höhere Mädchenvolksschule, Appel-Kai.

Landesfrauen-Fachschule, Kaiser Wilhelmgasse.

Handelsfachschule im Marienhof.

Forstschule (Appel-Kai) im Gebäude der Oberrealschule.

Obergymnasium, Gymnasialgasse.

Oberrealschule, Appel-Kai.

Unterrealgymnasium, Tuzlanska ulica.

Handelsakademie, Tuzlanskagasse.

Lehrerinnenbildungsanstalt, Gymnasialgasse.

Handwerkerschule, Kaiser Wilhelmgasse.

Römisch-katholisches Seminarium, Čemerlina ulica br. 13.

Serbisch-orthodoxe theologische Lehranstalt in Reljevo bei Sarajevo.

Scheriatsrichterschule, Sagrdžijegasse.

Fachschule für Teppichweberei, Bistrik.

Fachschule für Bez-Weberei, Hulusina ulica.

K. u. k. Militär-Knabenpensionat, Theresiengasse Nr. 63—65.

Kloster der Kongregation der „Töchter der göttlichen Liebe" für Mädchenerziehung, *a)* Sct. Josefs-Institut: Banjski Brijegg. 10; *b)* St. Augustin-Unterrichtsanst. Čemerlinag., Ecke der Pehlivanušag.

Kloster der Barmherzigen Schwestern, Ćemalušagasse zwischen Nr. 157 und 159.

Elementarschule im Waisenhause „Mali Isus", Bjelave gornje ulica.

Mohammedanische konfessionelle Lehranstalten:

Medresse: Gazi Husref beg, Saračigasse.
„ Hanikah, Saračigasse.
„ Careva, Konak ulica.
„ At Mejdan, Franz Josefsplatz.
„ Merhemića, Bistrik.

„Iptidaije" konfessionelle Schulen in der Gjulagina ul., Toromanova ul., Bistrik ul., Vratnik-Mejdan ul. und Halilbašić ul.

Konfessionelle Mädchenschulen in der Džinina ul. und Vlakovci ul.

Dar-ul-muallimin (Religionslehrerbildungsanstalt), Bendbašigasse.

Israelitische konfessionelle Elementarschule, Sulejman ulica.

Privatschulen:

1. Knaben-Elementarschule der Brüder der christlichen Schulen, Philipovich-Kai.
2. Ungarische gemischte Elementarschule Fabrika-Ćikmagasse.
3. Ungarische gemischte Elementarschule in Neu-Sarajevo.

f) Sanitäts- und Humanitätsanstalten in Sarajevo — Zdravstveni i humanitarni zavodi u Sarajevu.

Landesverein für Freiwillige Sanitätspflege im Kriege und bei allgemeinem Notstande auch im Frieden (Rotes Kreuz).

Präsident: Hofrat Dr. v. Curinaldi.
Vizepräsidenten: Oberbaurat Josef v. Vancas.
„ Dr. Safvet beg Bašagić.

Das bosnisch-hercegovinische Landesspital — Zemaljska bolnica za Bosnu i Hercegovinu

ist im strengen Pavillonsystem erbaut und besteht aus 23 Bauobjekten, welche teils zu Kranken-, teils zu Administrationszwecken dienen. Bettenbelag für 500 Kranke.

Es liegt in anmutiger Gegend, an der östlichen Lehne des Koševotales, vom Regierungspalais 1·3 *km* entfernt, in wind- und staubfreier Lage und ist mit modernen Hilfsmitteln der Krankenpflege und Krankenbehandlung versehen. Omnibusverkehr von der Wartehalle beim Stadtparke aus.

Von der Landesregierung erbaut und erhalten, finden in ihm Kranke aller Konfessionen und Nationalitäten Aufnahme.

Es bestehen 6 Abteilungen, u. zw. eine interne, eine chirurgisch-okulistische, eine dermatologisch-syphilidologische, eine geburtshilflich-gynäkologische und eine Abteilung für Irrenkranke. Im Jahre 1914 wurde ein moderner Pavillon als Tuberkulose-Heilstätte eröffnet, der Raum für 100 Kranke bietet und mit Liegehallen, Terrassen und Sonnenplätzen reich versehen ist. Jeder dieser Abteilungen steht ein Primararzt vor, welchem zwei bis sechs Hilfsärzte zugeteilt sind.

Es bestehen folgende Verpflegstaxen für das Landesspital: K 4·00 für die III. Verpflegsklasse, K 7·00 für die II. Verpflegsklasse, K 10·00 für die I. Verpflegsklasse.

Die ganze Anstalt ist mit elektrischem Lichte versehen. Die Wasserversorgung geschieht durch die eigene Wasserleitung aus dem Koševotale.

Die Eröffnung des Landesspitales geschah mit 1. Juli 1894 und hat dasselbe seitdem eine stetig zunehmende Steigerung seiner Frequenz zu verzeichnen. So wurden im Jahre 1895 — 2775, im Jahre 1896 — 2933, im Jahre 1897 — 3569, im Jahre 1901 — 5006, im Jahre 1902—5009, im Jahre 1906—5478, im Jahre 1909—5445 im Jahre 1910 6479, im Jahre 1911 bis 7316, im Jahre 1912—7910, 1913—7939 Patienten aufgenommen.

Das k. u. k. Offizierskurhaus

der k. k. Gesellschaft vom Weißen Kreuze in Ilidža.

Dasselbe ist für 23 Freiplätze an k. u. k. Offiziere, Militärbeamte und deren Familien mit allen Bedürfnissen des Komforts und der Gesundheitspflege eingerichtet. Die Zuweisung der Freiplätze erfolgt durch das k. u. k. 15. Korpskommando in Sarajevo. Das Kurhaus, auf dem Ostrande des Kurparkes von Ilidže, besitzt außer der Kommandantenwohnung und den Konversationsräumen, 20 Zimmer. Saison beginnt alljährlich im Mai und endet Mitte September. Die einzelnen Kurperioden sind mit vier Wochen festgesetzt, und zwar: die 1. Kurperiode vom 21. Mai bis 20. Juni, 2. Kurperiode vom 23. Juni bis 23. Juli, 3. Kurperiode vom 26. Juli bis 25. August, 4. Kurperiode vom 28. August bis 29. September.

Jeder Freiplatz begreift in sich: 1. die unentgeltliche Unterkunft einschließlich Zimmerwäsche, 2. die unentgeltliche ärztliche Behandlung durch den Kurarzt, 3. freie Benützung der Thermalbäder (ausschließlich Moorbäder und Kaltwasserkur) gegen Entrichtung der Wäschegebühr von 10 Heller pro Bad, 4. 10 Prozent Ermäßigung für Speisen im Kurrestaurant.

Das Kurhauskommando führt Herr Oberstleutnant d. R. Alois Oppacher; als Chefarzt fungiert der Kurarzt in Ilidže Herr Dr. Josef Kostić.

Das erzbischöfliche Mädchen-Waisenhaus „Bethlehem". — Nadbiskupska ženska ubožnica „Betlehem".

Das Waisenhaus auf der Bjelava in der Tahmišćina und Armanganuša ulica ist ein imposanter zweistöckiger Bau, welcher derzeit Raum für 100 Waisenkinder bietet und von dem in Sarajevo errichteten Orden „Služavke malog Isusa" verwaltet und geleitet wird. Elternlose Mädchen haben das Vorrecht, dann kommen die Kinder an die Reihe, die keinen Vater haben, endlich jene, die arme Eltern und zahlreiche Geschwister haben. Wer einen Platz im Mädchen-Waisenhause zu stiften willens wäre, erlegt 4000 K der Vorstehung desselben, welche verpflichtet ist, das ihr anvertraute Kind bis zum 24. Jahre zu erziehen und an dessen Stelle wieder ein anderes Kind aufzunehmen, falls das erste die Anstalt verläßt.

Die Waisenkinder erhalten bis zu ihrer Mündigkeit in allen Zweigen der Hauswirtschaft Unterricht.

Sagradjena ženska ubožnica na Bjelavi u Tahmičini i Armanganuši ulici je krasna dvokatna zgrada, u kojoj ima prostora za 100 gojenica, koje rukovode sestre, zvane „Služavke malog Isusa", družba nastala u Sarajevu. Prednost imaju djeca bez roditelja; onda dolaze na red djeca bez oca; napokon djeca, koja istina imadu siromašne roditelje, ali i mnogobrojnu braću i sestre. Tko bi htio ustanoviti koje mjesto u toj ubožnici, morao bi poglavarstvu uručiti svotu od 4000 K, a poglavarstvo bilo bi dužno, povjereno si djete uzgajati do 24. godine, a onda opet drugo preuzeti, ako bi prvo zavod ostavilo.

Das muslimanische Waisenhaus. — Muslimansko sirotište.

Diese humanitäre Institution wurde am 17. Juni 1913 feierlich eröffnet. Dieselbe dankt ihre Entstehung den eifrigen Bemühungen des Herrn Vakufdirektors Šerif effendi Arnautović im Vereine mit der Vakufmearif-Landesversammlung. — Auf einer Anhöhe in der Lugavinagasse erhebt sich ein schöner großer Neubau mit hohen lichten Räumen zur Aufnahme von 100 Waisenkindern, modern und hygienisch eingerichtet — eine Zierde der Hauptstadt Sarajevo.

Das Kinderheim für verwahrloste Kinder.

Eine humanitäre Institution am Appelkai.

Das städtische Armenhaus. — Gradska kuća ubogih. Bistrikgasse.

Mit hübschem Garten; Raum für ca. 70 Pfründner, welche hier auf städtische Kosten bekleidet und erhalten werden. Leiter: Ante Persić.

g) Badeanstalten. — Kupaone (banje).

11 Kilometer entfernt das berühmte Bad Ilidže. Siehe V. Abschnitt unter „Ilidže".
Städtisches Volksbad im Miljačkaflusse (Bendbaši).
Gazi Isabeg-Bad (Vakuf-Bad). Bistrikgasse 1. Modernes Dampf- und Wannenbad, türkische Schwitzbäder, Duschen, Massage etc.
Gazi Husrefbeg-Bad. Ćemalušagasse 94, nächst der Kathedrale. Türkische Bäder.

h) Theater und Konzertsäle. — Kazališta i glazbene dvorane.

Großer Vereinshaus-Saal (526 Sitze und 100 Stehplätze).
Großer Saal des Militär-wissenschaftlichen und Kasino-Vereines (ca. 300 Sitzplätze).
Rathaus-Saal (ca. 400 Sitzplätze), nur bei offiziellen Anlässen und für Wohltätigkeitszwecke verfügbar, derzeit wird der Saal für Abhaltung des Landtages benützt.
Kinotheater „Apollo" zirka 530 Sitzplätze (Sahtjanušagasse). — **Kinotheater** im Vereinshause des „Napredak". — **Kinotheater** (Korsokino) Čukovica ulica.

i) Sehenswerte Baulichkeiten, industrielle Etablissements, Gärten, öffentliche Anstalten. — Znamenite zgrade, tvornice, bašte i javni zavodi.

Konak des Landes-Chefs.
Die erzbischöfliche Kathedralkirche, Kirchenplatz.
Neue serbisch-orthodoxe Metropolitankirche und Palais des Metropoliten, Franz Josefsgasse Nr. 14.

Das Landesmuseum, Bahnhofstraße. **Das Postdirektionspalais**, Appel-Kai. **Vereinspalais** des „Napredak", Franje Ferdinanda ulica. **Palais der österr.-ung. Bankfiliale**, Appel-Kai. **Palais der kroatischen Centralbank**, Franje Josipa ulica. **Justizpalast**, Franje Josipa ulica.
Begovamoschee, mit 350 Jahre alter Linde, schönem Brunnen im Moscheehofe, Saračigasse.
Careva (Kaiser)moschee, Konakgasse.
Kuršumli-Medresse, gegenüber der Begovamoschee.
Evang. Kirche und evang. Pfarrhaus, am linken Miljačka-Kai, unterhalb der Čobanijabrücke.
Neuer Tempel der österreichisch-ungarischen israelitischen Kultusgemeinde, Theresiengasse.
Rathaus, am oberen Ende des Kai.
Regierungspalais I. und II., Ćemalušagasse, vis-à-vis dem Stadtparke.
Bruderladenpalais, Musalagasse.
Geologische Landesanstalt, Montangebäude, Derebojgasse.
Katholische Kirche, Bahnhofstraße (Gradski Pofalići).
Aktienbrauerei, Konakgasse.
Erzbischöfliches Palais, Tubegovicagasse Nr. 5.
Städtische Markthalle, am Marktplatz zwischen der Ferhadija ulica und Nadvojvodkinje Sofije ulica.
Stadtbahnhof und Zollamtsgebäude, Ferhadijagasse.
Obergerichts-Palais, mit hübschem, gedecktem Hof, Konakgasse.
Franziskaner-Kloster und Franziskanerprovinz-Ordenshaus, Konakgasse.
Erzbischöfliches Seminar, Jesuiten-Kloster und Kirche, Ćemerlinagasse.
Schulgebäude (St. Augustin-Institut) der Schwestern der göttlichen Liebe, Ćemerlinagasse.
Kloster und Schule der barmherzigen Schwestern, Franje Ferdinanda ul. Nr. 89.
Pensionsfonds-Gebäude, I., am Kirchenplatz.
Palais der Landesbank, Einmündung der Ferhadija ulica in die Franje Ferdinanda ul.
Landesärarisches Inkrustations- und Metallbearbeitungs-Kunstatelier, Šljivingasse Nr. 4.
Landesärarische Teppichweberei, Bistrikgasse Nr. 13.
Korps-Kommando-Gebäude (Eigentum des Erzbistums), Theresiagasse Nr. 16.
Städtisches Elektrizitätswerk, am unteren Ende des Kai (Dolnji Tabacigasse Nr. 1).
Serbisch-orthodoxes Schulgebäude, Ferhadijagasse Nr. 15 beim Stadtbahnhof.
Scheriatsrichterschule, im orientalischen Stil erbaut, Sagrdžija- u. Ćemerlinagasse.
Vereinshaus, Ecke des Appel-Kai und der Kulovićgasse.
Baš-Čaršija-Marktplatz, mit schönem Brunnen im orientalischen Stil (Sebil).
Baumaterialienfabrik des August Braun in Koševo.
Tabakfabrik, Dolnja Hisetagasse.
Gegenüber der Tabakfabrik: Der Marienhof. Größtes Privatgebäude der Stadt.
Stadtpark mit botanischem Garten, Franje Ferdinanda ul.
Die regulierte Miljačka mit dem Appel-Kai, Kaimauern und den Brücken.
Bendbašigarten in der Bendbašigasse, Vergnügungsort der einheimischen Bevölkerung.
Landesmuseumgebäude, Bahnhofstraße. **Parkanlagen** Franje Josipa trg.
Alte Serbisch-orth. Kirche in der Potiorekova ul.
Das neue Justitzpalais, Franje Josipa ulica.

Im Umkreise der Stadt:

Das Kastell (Zitadelle) mit dem Reservoir der Hochquellenleitung; unvergleichlich schöner Aussichtspunkt.
Das Landesspital, am östlichen Hange des Koševotales.
Industrielle Etablissements (Ziegelei, Säge u. Tonwarenfabrik des Ingenieurs August Braun), Koševo.
Katholischer, serbisch-orthodoxer, israelitischer, protestantischer und Militär-Friedhof, zum Teil mit schönen Grabdenkmälern, in Koševo.
Ringofen-Ziegeleien des Herrn August Braun, Koševo.
Spaniolisch-israelitischer Friedhof, am Hange des Debelo brdo.
Landesärarisches Hengsten-Depot, Bahnhofstraße.
Drahtstiften-Fabrik der Brüder Racher, Bahnhofstraße.
Möbelfabrik und Tischlerei von Buttazzoni & Venturini, Bahnhofstraße.
Moslimisches Konvikt für Gymnasialschüler, Halilbašića ulica.
Reservoir der neuen Wasserleitung der Prača-Bistrica-Quellen am Dudin brid.

k) Institutionen für Handel, Industrie und Approvisionierung. — Institucije za trgovinu, obrt i aprovizaciju grada.

Privilegierte Landesbank von Bosnien-Hercegovina, Palais der Landesbank, Ćemalušagasse.
Österreichisch-bosnische Bank, Aktiengesellschaft, Kirchenplatz.
Filiale der Ungarischen Handels-Aktiengesellschaft; Appel-Kai.
Bosnische Wechselstube von Josef Löschner, Franz Josefsgasse Nr. 46.

Kreditbank und Sparkassa, Sulejmangasse.
Lagerhaus der Handels- und Transport-Aktien-Gesellschaft am Hauptbahnhofe.
Landesärarische Haupt-Tabakfabrik, Doln. Hisetagasse.
Direktion der Tabakregie, Franz Josefstraße (Gašic Palais).
Landesärarische Inkrustations- und Metallverarbeitungs-Kunstatelier, Šljivinagasse.
Städtisches Elektrizitätswerk, am unteren Appel-Kai.
Landesärarische Teppichweberei, Bistrikgasse.
Aktienbrauerei, Konakgasse.
Industrie-Etablissement des August Braun & Compagnie, Koševogasse.
Eisenwaren- und Drahtstiftenfabrik der Brüder Racher, Bahnhofstraße.
Möbelfabrik und Tischlerei der Firma Buttazzoni & Venturini, Bahnhofstraße.
Obstbrennerei und Likörfabrik des Ab. Is. Papo, Alipašinmost.
Möbelfabrik der Brüder Vekić, Franz Josefsgasse.
Wirkwarenfabrik des Avram Levi Sadić, Kračula ulica.
Stadtbahnhof und Hauptzollamt, Ferhadijagasse.
Städtische Markthalle, zwischen der Nadvojvodkinje Sofije ul. und Ferhadijaulica.
Tabak-Hauptverlag, Palais der Landesregierung.
Viktualien- und Obstmarkt, Baščaršija.
Viehmarkt, Kovačići — Grbavica.
Sarajevsko trgovačko otpremničko društvo, Nadvojvodkinje Sofije ul.
Kaufmännischer Verein, Franje Josipa ulica.
Serbische Zentralbank, Aktiengesellschaft für Bosnien-Hercegovina, Ćemaluša ulica.
Muslimanische Zentralbank, Mulimanska Centralna banka, Franz Josefsgasse.
Zentralbank und Sparkassa, A. G., im eigenen Palais, Franje Josipa ulica.
Ungarische Agrar- und Kommerzialbank, Rudolfsgasse.
Filiale der Laibacher Kreditbank, Ferhadija ulica.
Filiale der österr.-ungar. Bank, im eigenen Palais, Appel-Kai.
Sarajevoer Dampfmühle, A. G., Pofalići bei Sarajevo.
Serbische Nationalbank, Potiorekova ulica.
Filiale der Bank „Slavia“, Apelova obala (Appelquai).

l) Verkehrsanstalten und Verkehrseinrichtungen. — Prometna općila.

Bosnisch-hercegovinische Landesbahndirektion, Sarajevo, Landesregierungs-Palais II.
Hauptbahnhof in Neu-Sarajevo, Bahnhofstraße.
Bahnhof im Stadtbezirke Bistrik (Südostbahn).
Stadtbahnhof Ferhadijagasse (nur für Frachten).
Elektrische Stadtbahn in Sarajevo. — Električni tramvaj.

a) Fahrplan der elektrischen Stadtbahn:

Katholische Kirche
Rathaus
Bahnhof
} in der Zeit von 6 Uhr früh bis 10 Uhr abends. — In Intervallen von je 15 Minuten — Svakih 15 minuta ide vagon.

b) Haltestellen der elektrischen Stadtbahn:

Kath. Kirche, Markthalle, Landesbank (Kreuzung), Steinmetz (Kloster), Franz Josefsg. (Stadtpark), Koševogasse, Landesregierung, Pensionsfondsgebäude (Alipašinmost), Tabakfabrik, Lager (Hauptwache), Offizierslager (Florhütte), Lager, Nordseite, Hauptbahnhof.

Rathaus, Kaiserbrücke (careva ćuprija), Lateinerbrücke, Ćumurijabrücke, Gymnasium (Korpskommando), Vereinshaus (Čobanja), Hauptpostamt, Landesdruckerei; Skenderijabrücke (Hiseta), Elektrizitätswerk, Tabakfabrik.

Omnibusverkehr von der Haltestelle der elektrischen Stadtbahnstation Koševogasse—Stadtpark zum Landesspital: Fahrpreis 12 Heller.
Omnibusse von und zu den Hotels „Europa“ und „Zentral“ bei allen Personenzügen.
Hauptzollamt, Ferhadijagasse.
K. u. k. Militär-Post- und Telegraphen-Direktion, k. u. k. Hauptpost- und Zentral-Telegrafenamt im Postpalais, Apelova obala (Appelquai).
K. u. k. Militär-Telegraphenstation, Konakgasse.
K. u. k. Militär-Post- und Telegraphenamts-Filiale, Landesregierungs-Palais II.
Telegramm-Annahmestelle und Telephonstation, Franz Josefsgasse Nr. 13.
Handels- und Transport-Aktiengesellschaft, Bureau Vojvodkinje Sofije ulica.

I. Öffentliche Telephonsprechstellen.

Nr. 64. Militärpost- und Telegraphenamt Sarajevo 2, Regierungsgebäude.
Nr. 70. Post- und Telegraphenamt 7.
Nr. 290. Militärpost- und Telegraphenamt, Sarajevo 6, Neu-Sarajevo.

Abonnenten-Verzeichnis des öffentlichen Telephonnetzes Sarajevo. — Popis abonenata javne telefonske mreže u Sarajevu.

Des Abonnenten			Anmerkung
Nr.	Name	Wohnort und Haus-Nr.	
104	*Abinun Abraham D.	Ćaršija	Fellhändler
415	Abrahamer Leo	Franz Ferdinandstr. 55	
447	Adjutant des Landeschefs.		
336	Adler Béla	Appel-Kai 6	Holzhandlung
126	*Administrativabteilung der Landesregierung	Landesregierung I.	
2	Agrardepartement der Landesregierung	Landesregierung I.	
		Pensionsgebäude, G. Hiseta 2	Kassalokalitäten
167, 168	*Ungar. Agrar- und Kommerzialbank für Bosnien und Hercegovina, priv.	Rudolfgasse 10	Direktionskanzlei
333	Agrar- und Kommerzialbank für Bosnien und Herzegovina, priv.	Rudolfgasse 10	Hypothekarabteilung
168	*Agrar- und Kommercialbank, priv.	Rudolfgasse 10	Kassalokale
135	Ahmetaševič Muhamedaga u. Hadži.	Sajmište 62	Spezereihandlung
163	*Aichamt	Amtsgebäude	Aichamtskommissär
66	*Aktienbrauerei	Konakgasse 25	*a)* Bureau *b)* Braumeister *c)* Bureauchef
150	„	Konakgasse 25	Direktor
89	„	Kovačići	Malzfabrik Kovačići
124	Aktiendruckerei, islamitische	Ferhadijagasse 23.	
404	Alevy Gabriel		Kommissions-Export u. Fezquastenfabrik
280	*Alkalay Ascher S.	Velki ćurćiluk 10	Lederhandlung
313	Alkalay Menachem M. Söhne	Veliki čurčiluk 4	Manufakturwarenhandlung
205	Alkalay S. D.	Hadži Šahinagica ulica	Zigarettenpapierfabrik
408	Alkalay Silvio	Sulejman ulica (Kreditbankgebäude)	
255	Alkalay Vita, Dr.	Ferhadijagasse 14	Advokat
169	*Altarac Abram Majer	Ferhadijagasse 9	Eisen- und Farbwarenhandlung
435	Altarac Abraham S.	Zulorićgasse 8	
420	Antić Max, Direktor der österr. bosn. Bank	Šahtijanušagasse 3	
322	„Apollo“ Kinotheater	Šahtijanušgasse 19	
470	Approvisionierung	Potiorekgasse 46	Städt. Detailverkauf
324	Aristotel P. Petrovic	Ferhadijagasse 11	k. u. k. Generalkonsul
201	*Armeeinspektorat		
348	Armeeinspektorat		
80	Armenhaus, städtisches	Bistrik	
375	Arnautović Šerif ef.	Šahinagićgasse	Wohnung
422	Artillerie Zeugsdepot.		
244	Ast u. Söhne	Franz Josefstrasse 46	Farbwarenhandlung

Des Abonnenten			Anmerkung
Nr.	Name	Wohnort und Haus-Nr.	
264	Atias Hajim, Agenturgeschäft	Sajmištegasse 2	
127	*Atias Mordehay R.	Mustajbeggasse	Ziegelwerkbesitzer
245	Atias Rafo M.	Tekijagasse 3	
414	Autogarage Sr. Exc. des Landesschefs und kommandierenden Generals.		
381	Auto-Ordonanzposten.		
374	Azabagić Nuredinbeg	Logavinagasse	
94	*Bahndirektion, Telegraphenkontrolle mit 35 Stationen	Regierungsgebäude II	
85	Bahnhof (Haupt-) der b. h. Landesbahnen		Nebenzentrale
92	Bahnhof (Stadt)	Ferhadijagasse	
132	Bahnstation Bistrik	Bistrik	Stationsvorstand
455	Bajramaga Fočo	Sarači ulica 19	Manufakturgeschäft
69	*Bank- und Handelsaktiengesellschaft, ung., Filiale	Appel-Kai 4	
186	Bankfiliale, österr.-ung.	Čukovićgasse	
227	Bankfiliale, Slavia	Appel-Kai	
320	Baković & Rodinis.	Franz Ferdinandstr. 29	
328	Baković & Rodinis	Franz Ferdinandstr. 47	
194	Baruch Brüder und Finzi	Ferhadijagasse 12	Möbelhandlung
97	*Baruch Elias	Appel-Kai 1	Agentur
337	Baruch Josef	Tabašnicagasse 1	
331	Bašagić Brüder	Franz Josefstraße 2	Buchhandlung
156	*Bauabteilung der Kreisbehörde	Gornja Hiseta	
87	*Bauaktiengesellschaft b. h.	Bahnhofstraße (Hotel Royal)	*a)* Baukanzlei *b)* Oberbaurat von Vančas *c)* Direktor Tönnies *d)* Buchhaltung *e)* Gang *f)* Materialplatz Bahnhofstraße
242	Baugesellschaft, Romanja		
235	Bauhof und Viehmarkt, städtischer		
421	Bauleitung des Napredak - Mittelschülerkonviktes	Kanzlei, Spitalgasse	
277	Bau- und Möbeltischlerei, verein....	Koševogasse 16	
209	Beamtenverein für Bosnien und die Hercegovina	Balicagasse	
457	Berghauptmannschaft	Derebojgasse 17 a	
216	Benisch Gregor	Kadračićgasse 17	Chefredakteur des „Sarajevoer Tagblatt“
199	Berković Nikola	Skenderijagasse	Landesbankdirektor Wohnung
309	*Besarović Vojislav, Dr.		Sekretär der Handels- und Gewerbekammer
141	*Bezirksamt	Gornja Hiseta	
91	Bezirksgericht	Gornja Hiseta	
192	Bezweberei, landesärarische.....	Hulusinagasse	
84	Bičakčić Mustafa u. Edhem u. Ko...	Protinagasse 19	Agentur und Kommissionsgeschäft
143	*Bogdanović Simo S.	Ćemalušagasse 43	Agentur
200	Bosn. Herc. Sped.- u. Handels-A. G.		Direktion
27	„Bosnische Post“	Čukovićgasse 7	Administration
102	*„Bosnische Post“	Čukovićgasse 7	

Des Abonnenten			Anmerkung
Nr.	Name	Wohnort und Haus-Nr.	
365	„Bosnische Post", Administration ..	Čukovićgasse 7	
342	Bradac Mirko	Appelkai 24 a	Magistratsrat
120	*Braun August	Koševogasse	Bauunternehmung
157	Brodnik Franz	Beamtenviertel „Villa Dany"	Hofrat
57	*Brunner & Ko.	Ćemalušagasse 157	Eisenhandlung
50	Buchwald B. & Ko.	Franz Josefsgasse	Buchhandlung
61	Buttazzoni & Venturini	und Bahnhofstraße	Möbelfabrik
428	Čabrajić Luka, Dr., ...	Tepebašinagasse 11	Städt. Bezirksarzt
326	Café Marienhof, Ernst Ružić.....	Donja Hiseta	
431	Ćengić Ibrahim	Villa Dolac	
222	Choleraspital	Pofalići	*a)* Sanitätsdiener *b)* Arzt
179 443	Collas Karl, Baron.....	Sahtijanušagasse 3	Wohnung
251	Curinaldi, Dr., Hofrat	Franz Josefgasse 7	
396	Danon Figli Z.	Kundurdžilukgasse 7	
100	Danon Isachar Zadik.....	Ferhadijagasse 25	
118	„Danubius", Unfallversicherungs-A.-G.	Sulejmangasse (Palais Kreditbank)	
306	Defterdarenć, Dr.....	Kreisbehörde	Kreisvorsteher
274	*Demirdžić Brüder.....	Saračigasse 51	Lederhandlung
373	Denišlić Mustafa, Dr.....	Čermolinagasse 10	*a)* Kanzlei *b)* Wohnung
373	Denišlič Mustafa, Dr.		
361	*Deutsch M. u. Co.....	Franz Josefstraße 3	Agentur
38	Dimović, D.	Ćumurijagasse 17	Advokat
286	Dirnböck Hans, Ingenieur.....	Ćemalušagasse 62	Bauunternehmung
210	*Distriktskrankenkassen	Koševogasse 10	
45	*Doboczky & Ko.....	Ferhadija ulica	Droguerie
369	Drašković Pero.....	Ćobanijagasse 4	Spezereiwarengeschäft
65	*Elektrizitätswerk, städtisches.....	Dolnja Hiseta	*a)* Maschinenhaus *b)* Kanzlei
294	Ergänzungsbezirkskommando.....	Philipovićslager	
406	Fadilbeg Fadilpašić	Filipovićquai 1	
237	Feldbauer M.		Kanzlei Dr. Milan Srskić
437	Feldsuperioratskanzlei	Munipotokgasse 6	
262 146	Feldtransportleitung Nr. 10	K. u. k. Regierungsgebäude II	
74	Feuerwehr	Theresiengasse	Kaserne
372	Filipović Georg	Careragasse 8	Kanzlei (Agentur)
142	*Finanz-Direktion	Gornja Hiseta	Finanzrat
18	Finanzwachkaserne	Gornja Hiseta	Inspektionszimmer
393	Finzi Bernhard J.....	Veliki Čurčiluk 13	Agentur
123	Finzi Josef Leon		Kolonialgeschäft
98	Finzi Leon	Franz Josefstrasse	Papierhandlung
221	*Finzi Moritz J.	Čemalušagasse 44	Spezereigeschäft
113	Finzi Moritz J.	Hadžidurakova ul. 2	
367	*Finzi Šabetaj A.....	Čemalušagasse 32	Holzhandlung
51	Fischer Josef, Dr.	Rudolfsgasse 12	Advokat
95	Fischel's M. Söhne.....		Vertretung der Tuzlaer Spiritusfabrik
323	Frangeš.....	Vančasgasse 2	Sektionschef
467	Freund Wilhelm.....	Sulejmangasse 6	Agentur, Kommissionsgeschäft
93	Fritsch Josef	Derebojgasse	Bäckerei

Des Abonnenten			Anmerkung
Nr.	Name	Wohnort und Haus-Nr.	
267	Fronius Friedrich, Dr.	Franz Josefstrasse 46	Oberphysikus
73	Galanthaj Géza	Kanzlei	Bezirksvorsteher
145	Garnisonsgericht	Defensionslager	Gerichtsleiter
301	Garnisonsspital Nr. 25	Gornja Hiseta	Aufnahmskanzlei *b)* Spitalskommando
416	Garnisonsspital, Filiale	Oberrealschule	
398	Gasanstalt, städtische	Mustajbeggasse 2	Kanzlei
399	Gaswerk, städtisches	Neu-Sarajevo	
54	Gefällsamt, städtisches	nächst dem Stadtbahnhofe Šlivin sokak	
140	Gemeinde und Agrardepartement, (Hofrat Kellner)		Zahlstelle Landesregierung
449	Gemeinde u. Agrardepartement der Landesregierung	Vančasgasse 4	
34 44	Gendarmerie-Korps-Kommando	Appel-Kai 76	
43	Gendarmerie-Posten-Kommando	Koševogasse	
397	Generalstabsschef des kommandierenden Generals für Bosnien und Hercegovina	Appelkai	
469	Geologische Landesanstalt	Derebojgasse 17	
341	Gjukić v. Villa	Kadračićgasse 12	Landesbau-Direktor
319	Glussmann & Komp.	Rudolfsgasse 3	Zentraldroguerie
458	Gewerbeinspektorat	Regierungsgebäude IV. Gornja Hiseta	
162	Gymnasium (Ober)	Gymnasiumgasse	Direktor.
445	Haberl Johann, Dachdecker	Paltekitagasse 17	
402	Handelsakademie, Direktion	Sahtijanuša 10	
195	*Handels- und Gewerbekammer	Rudolfsgasse	
55	*Handels- und Transport-Aktien-Gesellschaft	Rudolfsgasse 10	Lagerhaus.
271	*Handelsmuseum, k. k. österr., Expositur	Jelićgasse	
164	*Hatschek Ladislaus L.	Hadži Mulićgasse 2.	Schreibmaschinen-Niederlage
129	Hauptzollamt am Stadtbahnhof	Ferhadijagasse	
15	Heim Jakob	Franz Josefsgasse 93.	Weinhandlung
29	*Heim Leopold	Ferhadijagasse 37	*a)* Speditionsgeschäft *b)* Holzplatz
161	*Hengstendepot, landesärarisch	Neu Sarajevo	*a)* Kommandant *b)* Verwaltungskanzlei
208	*„Herceg Bosna“	Appel-Kai	Landesversicherungsanstalt
75	Herren-Klub	Appel-Kai	Vereinshaus
14	Hilfsamt des Obergerichtes		
35	*Hirschl Josef & Ko.	Ćemalušagasse	Agentur
427	Hofbauer Max	Rudolfsgasse 2	Manufakturwarenhandlung
137	Hofender Franz	Ćemalušagasse, Salompalais)	Tapezierer
105	Hollmann Anton	*a)* Franz Josefsgasse *b)* Ferhadija ulica *c)* Dolnja Hiseta	Geschäft Geschäft } Selcherei Fabrik
425	Horwitz Otto, Dr.	Rudolfsgasse 1	Advokat
16	*Hotel „Europe“	Franz Josefsgasse	

Des Abonnenten			Anmerkung
Nr.	Name	Wohnort und Haus-Nr.	
403	Hotel „Gazi“ Alija Poturović	Ćemalušagasse 1	
339	Hotel „Kaiserkrone“, Poznič	Franz Josefstraße 50	
81	Hotel „Zentral“ (Rosenbach)	Franz Josefsgasse	
116	Hrasnica Halidbeg, Dr.	Franz Josefsgasse 1	Advokat
218	Hrvatska poljodjelska banka	Ćemalušagasse	
362	Husrevbeg Vakufa Uprava	Mudželitinagasse 11	
364	Imperial Kinotheater	Ćemaluša, Napredak	
215	Intendanz des 15. Korps, Bistrik*)		*) und 412. Kanzlei Bistrikgasse
434	Intendanz des Kommandierenden Generals für Bosnien und Hercegovina		
423	Intendanz des Militärkommandos		
413	Intendanzschef (Korpsintendanz)	Bistrikgasse	
124	Islamitische Aktiendruckerei	Ferhadija ulica 23	
273	Islamitische Zentralbank	Franz Josefstraße 13	Sekretariat
340	Islamitische Zentralbank	Franz Josefstraße 13	Direktor Somogyi
401	Israel Rafael	Petrakigasse 5	Direktorstellvertreter
153	Ivošević N.	Gornja Hiseta	Apotheke
20	Iwasiuk Viktor	Pehlivanuša 1	
180	Jagdreferat der Landesregierung		Oberförster Kamposch
22	Jagodic R.		
350	Janković Dimitrije	Metropolitanpalais. Ecke Franz Josefstraße-Rudolfsgasse	Konsistorialrat
394	Jokić Milan, Dr.	Čukovićgasse 8	Stadtphysikus
256	Josefsinstitut, St.	Banjski Brijeg	
174	*Jovanović & Srškić	Franz Josefgasse	Modewarenhandlung
270	*Jovanović Jovo R.	Sajmište	Gemischtwarenhandlung
184	Jovičić Spasoje	Kanzlei	Militärlieferant
58	Jungwirth Ludwig	Trampinagasse 18	Baumeister
312	*Justizpalais-Bauunternehmung	Franz Josefstraße 56	Fonagy & Szegö
432	Justizpalais		*a)* Einreichungsprotokoll *b)* Präsidium des Kreisgerichtes
433	Justizpalais, Staatsanwaltschaft.		
214	*Jusufagić Brüder H.	Franz Josefstraße 2	
260	Kabiglio Daniel Abraham	Theresiagasse 14	Agentur
122	Kajon Josef	Ferhadija ulica 24	Speditions- und Zustreifungsgeschäft
114	Kamchi David	Ćemalušagasse 40	
213	Kampus Jakob	Skenderijagasse 51	Selcherei
303	Kampus Jakob	Šljivinagasse	
360	*Kampus Jakob	Markthalle	Fleischergeschäft
321	Kampus Silvio	Appelkai, Villa Kraljević	
424	Kampus Isak Josef		Geschäft in der Markthalle
334	Kapetanović Hilmibeg	Kečinagasse 4	Landtagskanzleidirektor
390	Kapetanović Rizabeg	Mustapašin Majdan 7	Großgrundbesitzer
230	Kasinoverein, militärwissenschaftlicher		
234	Kasinoverein, militärwissenschaftlicher	Gymnasiumgasse	Sekretariat
53	Kasparek Johann	Franz Josefsgasse 118	Spenglerei
88	*Kästenbaum Leopold	Ferhadijagasse	Mehlhandlung

Des Abonnenten			
Nr.	Name	Wohnort und Haus-Nr.	Anmerkung
459	Kattau Simon	Buch-u.Papierhandlung	Herzogin Sophiestraße 4
49	*Kaufmännische Speditionsgesellschaft	Ćemalušagasse 62	*a)* Spedition *b)* Direktion
37	Kinderheim „Dječiji dom“		
322	Kinotheater „Apollo“	Šahtijanušagasse 19	Pauline Walits
448	Kirchen-Schulgemeinde, serbisch-orthotoxe	Ćemalušagasse 10	
52	*Klein Bernardo		Agentur
250	Kmetenablösungsdepartement		Buchhaltung
249	Kmetenablösungsdepartement		Dr. Graßl
354	Knoflach Louis, Hofrat und Bankdirektor	Bansjki brieg	
154	*Kohn Maurizio	Čukovićgasse 4	Agentur
160	Konakgebäude	Konakgasse	Se. Exz. der Kommandierende und Landeschef
305	Konsulat, Kaiserlich Deutsches,	Banjski Brijeg 8, 2. Stock	
304 83	*Korpskommando, K. u. k., 15	Theresiengasse	*a)* Militärabteilung *b)* Korpskommandant
215	Korpsintendanz		Inspektionszimmer
258	Kos Ivan i drug	Donja Hiseta	Bäckereigeschäft
376	*Kosovac Theodor	Košerogasse 19	Bäckerei u. Spezereigeschäft
197	Krankenabteilung I des Festungsspitals	Justizpalais	
308	Krečo Hadži Uzeir, Predimaret	Sarači ulica 1	Spezereiwarengeschäft
453	Kreditbank und Sparkassa	Provaragasse 4	
21	*Kreditbank und Sparkassa-Aktiengesellschaft	Sulejmangasse	*a)* Bankabteilung *b)* Warenabteilung
382	Kreditbank und Sparkassa-Aktiengesellschaft	Sulejmangasse	
90	*Kreisbehörde	Gornja Hiseta	
156	* „	„	Bauabteilung
306	Kreisvorsteher, Defterdarević, Dr.	Kreisbehörde I. Stock	Bureau
7	Kreisgefangenhaus	Konakgasse	
335	Kriminalbüro		
107	*Kroatische Zentralbank für Bosnien und die Hercegovina	Franz Josefstraße, Ecke Šljivinagasse	Vizedirektor Dr. S. Vidačić
332	Kroatische Zentralbank für Bosnien und Hercegovina		Direktor Dragutin Marek
338	Kroatische Zentralbank für Bosnien und die Hercegovina		Kassalokal
349	Kroatische Zentralbank, Ziegelei	Koševotal	
344	Kunstgewerbe-Atelier, Landesärar.	Šljivinagasse 4	
241	Kussevich v. Blacko	Vancašgasse 2	Sektionschef
79	*Laibacher Kreditbank	Ferhadijagasse	
239	Landau Bernhard	Theresiengasse	Sodawasserfabrik
444	Landesapprovisionirungs-Konsortium	Rudolfgasse 3	
344	Landesärarische kunstgewerbliche Ateliers	Šljivinagasse 4	
295 94	*Landesbahnendirektion	Regierungsgebäude II	

Des Abonnenten			Anmerkung
Nr.	Name	Wohnort und Haus-Nr.	
59, 76, 77	*Landesbank (Nebenzentrale) mit 16 Nebenstationen	Ćemalušagasse 123	Bureaustunden: von 9 Uhr früh bis 1/2 1 Uhr und von 3 bis 6 Uhr nachm.
111	Landesbankdirektor Volkert Ernst		Kanzlei im Landesbankgebäude
296	Landesbankdirektor Volkert Ernst		Skenderijagasse 45
206	Landesbank		Tabakgroßverschleiß
311	Landesbank		Gouverneur
134	Landesbank, Pfandbriefabteilung		
297	Landesbank (Warenabteilung)	Ćemalušagasse 123	Direktor Hoffmann
158	Landeschef u. Armeeinspektor	Konakgebäude	Dienst- und Privatgemächer
379	Landeshandelsschule	Sachtijanuša 13	Direktion
161	*Landeshengstendepot	Neu-Sarajevo	*a)* Kanzlei *b)* Kommandant
400	Landeslehrerinnenpräparandie	Gymnasiumstraße	
299	*Landesmuseum mit 6 Nebenstationen	Bahnhofstraße	
346	*Landesrechnungskammer	Kirchenplatz	
126, 173, 177, 212, 351, 409, 410	*Landesregierung (Nebenzentrale)	Regierungsgebäude I	
	*Landesregierung	Regierungsgebäude II	
41, 441	*Landesspital (Nebenzentrale)	Koševo	mit 18 Stationen
138	Landesvakufdirektion	Franz Josefsgasse	*a)* Expedit *b)* Inspektor *c)* Präsident
101	Lebensmittelmagazin der Bediensteten der bosn.-herceg. Staatsbahnen		*a)* Bureau des Vorstd. *b)* Magazin
357	Lebensmittelmagazin der Bediensteten der bosn.-herceg. Staatsbahnen, Filiale	Sahtijanušagasse	
275	Levy u. Komp.	Ćemaluša 81	Nähmaschinenniederlage
418	Levy J. Jakob	Potiorekgasse 48	Agentur, Kommissionsgeschäft
368	Lieberwerth Leo	Terezinagasse 43 Ćemalušagasse 67	Fischkonservenfabrik Wäscherei
226	*Linhart Ignatz	Ćemalušagasse 72	Leichenbestattungsanstalt
166	Ljustina B.	Mustajbeggasse 1	Spezerei- u. Delikatessenhandlung
48	*Löwy Jakob H. S.	Ferhadijagasse	Mehlgeschäft
110	*Löwy Rafael	Ferhadijagasse	Spediteur
345	Luibl's Nachfolger Jovo R. Jovanović	Sajmište 2	Spezerei- und Delikatessenhandlung
71	Magistrat	im Rathause	Bauamt
47	Magistrat	im Rathause	*a)* Expedit *b)* Magistratsrat *c)* Bürgermeister *d)* Steuerbureau

Des Abonnenten			Anmerkung
Nr.	Name	Wohnort und Haus-Nr.	
82	Mandl Emil, Ausrüstungshandlung .	Gorna Haseta (Halidhof)	
33	Mandić Nikola, Dr., Exzellenz. . . .	Petrakinagasse	Wohnung
283	Magyar-Egyesülot (ungarischer Verein)	Fabrika čikma 5	
89	Malzfabrik der Aktienbrauerei	Kovačiči	
33	Mandić Nikola, Dr. (Advokat).	Šljivinagasse Petrakigasse	*a)* Bureau *b)* Wohnung
56	Markthalle, städtische	Sajmište	Marktkommissär
407	Martinović Gjorgje M., Dr. Advokat.	Appel-Kai	
225	*Marton Ludwig.	Ćemalušagasse	Glaswarengeschäft
460	Maut Kaševo, städtische		
461	Maut Kovačiči, städtische		
355	*Merhemić J. S., Villa	Velešici-Bakareva	
356	Merhemić J. S., Kanzlei	Kolabaraulica 17	
363	„Merkur," Informationsbüro für Handel und Gewerbe, Philipp Schreiber	Čukovićgasse 10	
172	Meliorationsbureau der Landesregierung	Aichamt	Kulturoberingenieur
288	Metz Karl, Baumeister	Petrakina ul. 16	Wohnung
384	Mihalić Stefan	Kovačici	Bau- u. Möbeltischlerei
64	Militärpost- und Telegraphenamt, Sarajevo 2	Regierungsgebäude	
70	Militärpostamt Sarajevo 7		
290	Militärtelegraphenstation Sarajevo 6		öffentliche Sprechstelle
125	Militärpost- u. Telegraphenmannschaftsabteilung	Koševo	Kaserne
165	Militärverpflegsmagazin, k. u. k.	Koševo	Verpflegsmagazinsvorstand
31	Montandepartement der Landesregierung		
257	Musafia Isak J.	Veliki Čurčuluk 24	Manufakturwarengeschäft
139	Mutebelić Mustajbeg, Dr.	Franz Josefsgasse	*a)* Kanzlei *b)* Dr. Mutabelić Vakufgebäude
273	*Muslimanska centralna banka	Franz Josefstraße 13	Sekretariat
340	Muslimanska centralna banka	Franz Josefstraße 13	Direktor Somogyi
189	Nanić Hadži Avdaga, Šehic & Hafizović	Mudželitigasse	
220	Napredak, hrvatsko družstvo za potpomaganje naučnika.	Nepredakpalais	
28	Nanić Mujaga	Ferhadijagasse	Spezereihandlung
261	Nase Franz und Komp.	Ćemalušagasse, Salompalais	Wasserleitungsinstallation
175	*Neuer Josef u. Julie	Franz Josefgasse	Glas- und Modewarenhandlung
446	Neuchenbauer	Tereziagasse 66	
6	Obergericht	Konakgasse	Oberstaatsanwalt
14	Obergericht.	Konakgasse	Hilfsamt
68	Obergericht	Konakgasse	Präsident
162	Obergymnasium.		Direktor
281	Oberrealschule.	Appelkai	Direktor
243	*„Observator", R. Fürst.	Ćemalušagasse 43	Kredit- und Informationsbureau, Mineralwasserspezialvertrieb
103	Observatorium, meteorologisches. .	Bjelava	Adjunkt Harisch

Des Abonnenten			Anmerkung
Nr.	Name	Wohnort und Haus-Nr.	
246	Oppermann Alexander, Wien, Spiritushandlung		Franz Ferdinandstaße, Salompalais
52 63 343	*Österr. Bosn. Bank, Aktiengesellschaft	Kirchenplatz	Direktionskanzlei (8 Stationen)
271	Österr. Handelsmuseum	Jelićgasse 2	Expositur
232	*Papo Abraham Isak	Koševogasse 7	Likörfabrik
436	Papo Daniel E. Sohn	Ferhadijagasse 15	
278	Papo u. Dietz	Skenderijagasse 53	Bau- und Kunstschlosserei
23	Papo M. Isidor	Čukovićgasse 10	
170	*Pavičić Ivan, Weinhandlung	Sajmište 2	Kanzlei
429	Pavlovits Stefan, Vorstand der österr.-ung. Bankfiliale	Appel-Kai	
358	Pehla Mehmed, Obst- und Gemüsehändler	Ćemalušagasse	
387	Perera David M.	Musalagasse	Spedition und Möbelgeschäft
405	Perišić Srečko, Dr., Adzokat	Cumurijagasse 1	
238	Personalsammelstation, K. u. k. Kommando Philipovićlager	Artilleriekaserne	
300	*„Phönix“, österr.	Šljivinagasse	Generalagentschaft
266	Pfarramt, röm.-kath., Neu-Sarajevo		
430	Pfarramt, röm.-kath.	Čemerlinagasse 2	
451	Pfeningberger Adolf	Derebojgasse 14	Ingenieur
190	Pissenberger Nikolaus	Šahtijanušagasse 15	Graphisches Fachgeschäft
106	Platzkommando k. u. k.	Teresija ulica	
115	Pletikosić Braća, Weinhandlung	Herzogin Sophiestraße 13	
386	Polaček Dragutin	Napredakpalais	Restauration u. Café
411	Polizeiärztliches Untersuchungszimmer		Polizeizentrale
289	Polizeichef Bez. Vorsteher Schreiber		
40	Polizeidirektion oder Polizei		
450	Polizeipavillon, Hauptbahnhof		
217	Postsparkassenamt, bosn.-herc.		(4 Stationen)
385	Postsparkassenamt	Kirchenplatz	
36	Präparandie	Appel-Kai	Direktor.
179	Präsidialchef, Baron Collas	Kaiser Wilhelmstraße 3	Wohnung
352	Präsidialchef, Dr. Starch	Regierungsgebäude	
151	Preindlsberger Josef, Dr.	Kučerinagasse	Regierungs - Sanitätsrat und Primararzt
392	Prešlo Mehmed Hilmi	Gorni Tabaci ul. 7	Agentur und Kommissionsgeschäft
315	*„Providentia“	Franz Josefstraße	Kroatische Zentralbank, Repräsentanz der allgem. Versicherungsgesellschaft in Wien
24	*Racher & Babić	Ferhadijagasse 40	*a)* Eisenhandlung *b)* Fabrik
327	*Radošević u. Komp.	Ferhadijagasse 35	Spezerei- und Delikatessenhandlung
245	Rafo M. Attias	Jekijagasse 3	
284	Rašidkadić Ibrahim eff.	Kundurdžilukgasse 2	

Des Abonnenten			Anmerkung
Nr.	Name	Wohnort und Haus-Nr.	
452	Rechnungskontrollabteilung des 3. Armeekommandos	Koševo	
211	Regierungskommissariat		
198	Regierungskommissär Komadina		
269	Reis-ul-Ulema		
109	Reiter Heinrich	Petraki ulica	Brauereidirektor
242	*„Romanija", Baugesellschaft	Balicagasse 16	
121	*Romano Abram Isak	Ćemalušagasse	Agentur
25	Rothkopf Moritz, Dr.	Ferhadijagasse	Advokat
438	Rothschild Eduard	Franz Ferdinand-straßa 72	
391	Roubiček Otto v.	Logavinagasse 2	Austro-oriental. Handelsagentur
152	Salić Muhamed	Novatesta 4	Spezereihandlung
285	Salom A. D.	Avdaga Šahinagićgasse	Villa Belvedere
8	Salom J. & M.	Ćemalušagasse 30	Warengeschäft
62	Salom Daniel Moise	Franz Josefsgasse	Wohnung
10	Salom A. & Fratello	Ćemalušagasse	Mehlhandlung
96	Salom Ješua D.	Appel-Kai	Privatier
395	*Salom Josef & Co.	Rudolfsgasse 1	Agentur und Kommissionsgeschäft
325	Šabanović Brüder	Saračigasse	Kanzlei des Dampfsägewerkes Pale.
378	Samouković Risto S.	Aščilukgasse 4	
317	Sanitätsmaterial- u. Medikamentendepot	Philipovićlager, Infanteriekaserne VI	
347	Sanitätschef des 15. Korps	Korpskommandogebäude	Oberstabsarzt Dr. S. Dynes
418	Sanitätsmaterialdepot des bosn. herc. Hilfsvereines	Franz Josefsgasse	
196	*Šantić Risto i Miho, Brüder	Ćemalušagasse	
159	Šantić und Zagorac	Gornja Hiseta	Spezereihandlung
3	Saračević Vejsil	Ćemalušagasse	Fuhrwerksbesitzer
187	„Sarajevoer Tagblatt"	Appel-Kai	Redaktion
178	*Sarajevoer Walzmühlaktiengesellschaft	Neu-Sarajevo	
292	„Sarajevski list"	Appel-Kai	Redaktion
247	Sattler M., Dr.	Ćemalušagasse 113	Polizeiarzt
426	Scharko Levi A. S.	Rudolfsgasse 1	Modewarenhaus
30	Scheidig Franz, Architekt u. Stadtbaumeister	Kablarenagasse 6	
9	Scheriatsgericht	Halilbašićgasse	
176	Scheriatsrichterschule	Čemerlina ulica	Ökonomieverwaltung
148	Schiller Moritz	Franz Josefsgasse 2	Spezereihandlug
86	*Schlachthaus, städtisches	Grbavica	Kanzlei des städt. Tierarztes
4	*Schlesinger Heinrich Nachfolger	Ferhadijagasse	Apotheke
233	Schnaubelt Ernst	Donji Tabacigasse 9	Baumeister
32	*Schreiner Armin, Filiale	Ferhadija ul. (Kirchenplatz)	Tonwarengeschäft.
383	Schwarz Siegfried	*a)* Čumurijagasse 1 *b)* Koturgasse 3	*a)* Bureaumöbel und Schreibmaschinengeschäft *b)* Lichtpausanstalt, elektrische
131	*Serbische Nationalbank	Ćemalušagasse	Bureau

Des Abonnenten			Anmerkung
Nr.	Name	Wohnort und Haus-Nr.	
265	Serbische Zentralbank	Koturgasse	
448	Serb.-orth. Kirchengemeinde Serb.-orth. Schulgemeinde	Ćemalušagasse 10	
144	Siemens-Schuckertwerke, österr.	Koševogasse 23.	*a)* Bureau *b)* Obering. Ferd. v. Czernitzki
112	Simić, Ripperger & Manojlović	Ferhadijagasse	Eisenhandlung
316	*Singer E., Dr.	Čemalušagasse	Advokat
128	Skenderijalager, Kommando		
227	„Slavia“	Ćumurijagasse	Versicherungsanstalt
60	Solterer Adolf	Ćemaluša 149	Mechaniker
417	Somogyi Oskar, v.		Direktor der muselmanischen Zentralbank
310	*Spaho Mahmed, Dr.		Sekretär der Handels- und Gewerbekammer
185	Spaniolisch-jüdische Gemeinde	Sulejmangasse	
49	*Speditions-Gesellschaft, Kaufmänn.	Čukovićgasse 4	
370	Srpska privedna banka	Čukovićgasse 1	
92	Stadtbahnhof	Ferhadijagasse	
202	Stadtphysikat	Avdaga Šahinagićgasse 4	*a)* Inspektionszimmer *b)* Dr. Jojkić
352	Starch, Dr.	Regierungsgebäude	
314	Sternberg M.	Theresiengasse 70	Transportunternehmung
259	Štěpánek V.	Rudolfsgasse	Delikatessenhandlung
388	Steueramt	Balicagasse 7	
380	Stiplašek Franz	Filipovićlager	
78	Studnička J. & Ko.	Rudolfsgasse	Buchhandlung
318	Stux Géza	Čemerlinagasse	Direktor der Agrar- und Kommerzialbank, Wohnung
442	Suchý Rudolf, Bau- und Möbeltischlerei	Franz Ferdinandstraße 5	
207	*Sumbulović Isak S. Hay	Ćemalušagasse	Bankgeschäft: *a)* Kassalokal
171	Sunarić Josef, Dr.		Advokat
219	*Szirmai Anton	Franz Josefstraße	Asphaltindustrie
42	*Tabakhauptfabrik	Dônja Hiseta	
147	Tabakkleinverschleiß der Landesbank	Sulejmangasse	
13	*Tabakregiedirektion	Franz Josefstraße 58	
231	Tabory August	Jezerogasse	Bau- und Möbeltischler
268	Tabory Josef	Ferhadijagasse 21	Kaffeehausbesitzer
302	Technische Fachschule	Ćemalušagasse 66	
130	*Teppichweberei	Bistrikgasse 13	landesärarisch
248	Tiller Moritz & Komp.	Franz Josefstraße	Uniformierungsanstalt
181	*Todeschini Theodor	Ćemalušagasse 107	Agentur
223	*Török Julius u. Sandor	Hadži-Darakovagasse 3	Rohproduktengeschäft
252	Török Paul, Dr.		
95	Tuzlaner Spiritusfabrik, Vertretung.		
236	*„Union“	Franz Josefstraße 58	Baugesellschaft: *a)* Kanzlei *b)* Direktor

Des Abonnenten			Anmerkung
Nr.	Name	Wohnort und Haus-Nr.	
1 12	Unkelhäuser Karl, Dr.		Landeschef-Stellvertreter
362	Uprava Gasi Husrevbeg Vakufa	Mudželitinagasse 11	
119	Uredništvo i uprava hrvatskog dnevnika		
138	Vakufdirektion (s. Landesvakufdirektion)		*a)* Expedit *b)* Inspektor
182	*Vasiljević Jovo & Risto		Manufakturwarengeschäft
454	Vaso N. Savić	Franz Josefstraße 7	
240	*Verband der Distriktskassen	Mutni potokgasse	
203	Veliki upravni i prosvjetni savjet	Koturgasse 6	
359	Verkehrszentrale für lebendes Vieh für Bosnien und die Hercegovina	Franz Josefstraße 13	
165	Verpflegsmagazin, Militär-	Koševo	Vorstand
118	Versicherungsgesellschaften „Donau“ und „Danubius“	Ćemalušagasse 114.	
95	*Vertretung der Tuzlaner Spiritusfabrik, M. Fischel's Söhne	Kreka, Cukovićgasse	
371	Vidaković et Berić	Čukorićgasse 10	Agentur und Kommissionsgeschäft
235	Viehmarkt und städtischer Bauhof		
254	Vitković Radoslav	Ćemalušagasse 38	Agentur
111	Volkert Ernst, Landesbankdirektor		Kanzlei
296	Volkert Ernst, Landesbankdirektor	Skenderinagasse 45	Wohnung
26	Wasenmeisterei, städtische	Kovačići	
191	Wasserleitungsverwaltung, städt.	Rathausgebäude	*a)* Inspektionszimmer *b)* Oberingenieur Popper
136	Werkzeugmagazin der Kreisbehörde	Bendbaša	Straßenmeister Černý
439	Wessely Major	Regierungsgebäude	Kanzlei
188	Wiener Simon	Franz Josefstraße	Juwelier
353	Zečević, Dr. Mehmedbeg	Hauptbahnhof, Frachtenhausgebäude	
377	Zeichner Hermann	Tereziagasse 68	Fuhrwerksbesitzer und Spediteur
193	Zelenika Stjepan M.	Appel-Kai 4	Installateur
291	Zentralleitungswerke A.-G.	Kučerinagasse 9	
349	Ziegelei der kroat. Zentralbank	Koševotal	
129	Zollamt	Stadtbahnhof	

* Teilnehmer am interurbanen Verkehr.

m) Behörden und Ämter in Sarajevo. — Oblasti, zapovjedništva i uredi u Sarajevu.

I. Landesbehörden und Ämter: — Zemaljske oblasti i uredi:

Landesregierung mit Administrations-, Finanz- und Justiz-Sektion, Palais I der Landesregierung.
Landesregierung mit Bau-Sektion, Sanitätsabteilung, statistisches Bureau, Palais II der Landesregierung.
Landesregierung mit Montan- und geologischer Abteilung (Dep. IV—6 und IV—7) sowie **Geologische Landesanstalt**, Derebojgasse 17.
Obergericht, Franz Josefgasse.
Oberstaatsanwaltschaft, Konakgasse.
Gendarmerie-Korpskommando, Appel-Kai 76.
Kreisbehörde im politischen Amtsgebäude, Hiseta gornja.

Kreisgericht im neuen Justizpalais, Appel-Kai.
Regierungskommissär für die Landeshauptstadt Sarajevo im Rathausgebäude.
Landesmuseum, Kolodvorgasse.
Direktion der bosnisch-hercegovinischen Staatsbahnen, Palais II der Landesregierung.
Berghauptmannschaft, im Bruderladepalais.
Finanzinspektorat; Finanzwach-Kontrollsbezirksleitung; Finanzwachabteilung Sarajevo Stadt; Finanzwachteilung Sarajevo Land, Mrkvinagasse Nr. 7.
Tabakregie-Direktion, Franz Josefstrasse (Gašićaus).
Bezirksamt, Bezirksgericht und Grundbuch im politischen Amtsgebäude, gornja Hiseta.
Hauptzollamt am Stadtbahnhofe, Ferhadijagasse.
Landes-Vakuf-Direktion, Franz Josefsgasse 8.
Landes-Vakuf-Kommission, Franz Josefsgasse 8.
Tabakfabrik, Hiseta dolnja und Vrbanjagasse.
Meteorologische Stationen (Landesstation I. Ordnung auf der Bjelava), Konakgasse 63 und am Staatsbahnhofe.
Aichamt, im eigenen Hause vis-à-vis dem Marienhofe.
Landesdruckerei, Appelquai.

n) Konsulate in Sarajevo — Konzulati u Sarajevu.

Kaiserlich ottomanisches Generalkonsulat, Karpuzova ulica 6.

Generalkonsul: Resul Effendi.
Vicekonsul: Ahmed Muktar Bey.
Kanzler: Jusuf Bey.
Sekretär: Petrović, Mihajlo.

Kaiserlich deutsches Konsulat, Franz Iosefgasse, Palais der Zentralbank; täglich von 9—12 vorm. geöffnet.

Konsul: Eiswaldt, Rudolf, Dr. jur.
Konsulatssekretär: Meissner, Viktor.

o) Gemeindebehörden und -Anstalten der Hauptstadt Sarajevo. Općinski uredi i zavodi glavnog grada Sarajeva.

Ehrenbürger Sarajevos.

Seit dem Jahre 1878: F. Z. M. Baron Josef Philippović.

Seit dem Jahre 1879: Regierungs-Kommissär Josef Sertić, kommandierender General und Landeschef F. Z. M. Herzog von Württemberg, der Stellvertreter des Landeschefs F. M. Lt. Baron Jovanović, Hofrat Rotky, Hofrat Nikolaus Badovinac.

Seit dem Jahre 1880: Sektionschef Konstantin Hörmann.

Seit dem Jahre 1881: Generalstabschef Oberst Eugen Baron Albori, Reichs-Finanzminister Josef von Szlavy, Landeschef und kommandierender General F. Z. M. Hermann Baron Dahlen, Hofrat Karl Baron Krausz, Regierungsrat Olivier Marquis Bacquehem.

Seit dem Jahre 1888: Kreisvorsteher Lothar Reichsritter v. Berks. Seit dem Jahre 1894: F. M. Lt. Johann Ritter v. Tomičić und Sektionschef Fritz Passini. Seit dem Jahre 1900: Regierungsrat Ritter v. Zarzycki. Seit dem Jahre 1905: Petro T. Petrović, gew. Vizebürgermeister. Seit dem Jahre 1911: Regierungsrat Franz Brodnik. Seit dem Jahre 1913: Baron Karl von Collas. Seit dem Jahre 1914: Exc. Landeschef Feldzeugmeister Oskar Potiorek und kommandierender General G. d. I. Michael Edler v. Appel.

Gemeindevertretung, aufgelöst mit 28. September 1915. — Gradsko zastupstvo, razriješene od 28. septembra 1915.

Die Verwaltung der Stadt untersteht dem Regierungs-Kommissär Rudolf Komadina, Bezirksvorsteher.

Beiräte des Regierungskommissärs: Riza beg Kapetanović, Josip pl. Vancaš, Risto H. Damjanović.

Gradski činovnici — Magistratsbeamte.

I. Administrativno odjelenje. — Administrative Abteilung.

Sava Vukanović, Dr., poglavarstveni savjetnik. — Magistratsrat.
Bećir eff. Mehmedbašić, perovodja. — Konzipist.
Hinko Ferić, Dr., perovodja. — Konzipist.
Isak Salom, perovodja. — Konzipist.

Pomoćni ured. — Hilfsamt:

Johann Tonar, oficial. — Offzl.
Dane Ajduković, oficial. — Offzl.
Albert Draganić, oficial. — Offzl.
Abdibeg Glogjo, kancelista. — Kzlst.
David Kabiljo, kancelista. — Kzlst.
Nezir Muhibić, pisarnički vježbenik. — Kanzlei-Prakt.

II. Financijsko odjelenje. — Finanz-Abteilung.

Mirko Bradač, poglavarstveni savjetnik. — Magistratsrat.
Jovan Mačkić, perovodni pristav. — Konz. Adjkt.
Dane Cvietković, nadzorni pristav gr. daća.

Računarski ured. — Rechnungsamt.

Franz Skorčić, računarski savjetnik. — Rechnungsrat.
Maximilian Grajžer, knjigovodja gr. elektrane. — Buchhalter für das städt. Elektrizitätswerk.
Izet eff. Pertev, poreznik. — Steuereinnehmer.
Simo Umičević, računarski oficial. — Rechn. Offzl.
Šemsudin Sarajlić, računarski official. — Rechn. Offzl.
Osman Viteškić, računarski asistent. — Rechn. Assist.
Safet Sahačić, računarski asistent. — Rechn. Assist.
Fehim H. Baščaušević, računarski asist. — Rechn. Assist.
Muhamed Landžo, računarski vježbenik. — Rechn. Prakt.
Sulejman Šerbić, računarski vježbenik. — Rechn. Prakt.
Momčilović Dušan, Rechn. Prakt.

Gradska blagajna. — Städtische Kassa.

Leon Finzi, računarski revident. — Rechn. Revident.
Mošo Levi, računarski oficial. — Rechn. Offzl.
Milan Despić, računarski oficial. — Rechn. Offzl.
Mitar Milanović, pisarnički oficial. — Kanzlei-Offzl.
Rašid eff. Rašidagić, računarski asistent. — Rechn. Assist.
Jakub Ešrefbeg Filipović, računarski vježbenik. — Rechn. Prakt.
Edhem Šahinagić, računarnki vježbenik. — Rechn. Prakt.

Dohodarstveni ured. — Gefällsamt.

Alois Schindler, ravnatelj. — Gefällsamtsdirektor.
Anton Peršić, računarski oficial. — Rechn. Offzl.
Jovo Bošković, računarski asistent. — Rechn. Assist.

III. Zdravstvene odjelenje. — Sanitäts-Abteilung.

Gradski fizikat. — Stadtphysikat.

Friedrich Fronius, Dr., zdrav. nadsavjetnik. — Ob. Stadtphys., städt. Ob. u. Landes-SanRat.
Milan Jojkić, Dr., gradski fizik. — Stadtphys.
Mustafa Denišlić, Dr., gradski kot. liječnik. — städt. BezArzt.
Luka Čabrajić, Dr., gradski kot. liječnik. — städt. Bez.-Arzt.
Mehmed beg Zečević, Dr., gradski kot. liječnik. — städt. Arzt.

Tržni činovnici. — Marktbeamte.

Josef Meixner, tržni nadpovjerenik. — Ob. Marktkomm.
Josef Ljubić, tržni asistent. — Marktassist.
Eduard Wagner, tržni vježbenik. — Marktprakt.

Veterinari. — Tierärzte.

Šemsibeg Salihbegović, veterinarski nadzornik. — Tierärztl. Inspektor.
Omer Cepić, veterinar. — tierärztl. Adjkt.
Ilija Miljković, pisarnički vježbenik. Kanzleiprakt.

IV. Gradjevno odjelenje. — Bau-Abteilung.

Technische Beamte.

Jakob Černý, gradjevni nadsavjetnik. — städt. Ob. Baurat.
Artur Popper, gradjevni savjetnik. — städt. Baurat.
Zamfir Skarić, nadmjernik. — Ob. Ing.
Josef Bunić, nadmj. — Ob. Ing.
Bedřich Setinsky, mjernik. — Ing.
Anton Stuparić, mjernik. — Ing.
Ali eff. Lutfo, zapovjednik vatrogasne čete. — Feuerwehrkomdt.
Filip pl Premuršić, techn. Assistent.
Dane Sekula, podzapovjednik vatrogasne čete. — Unterkomdt.
Alexa Šiljak, gradjevni pristav. — Bau-Adjkt.
Josef Waldinger, kancelista. — Kzlst.
Mojsija Glück, zemljomjer. — Geometer.
Johann Ropelewski, kancelista. — Kzlst.
Vojislav Jungić, tehnički asistent. — techn. Assist.
Dimitr. Dijović, pisarnički vježbenik. — Kanzlei-Prakt.
Petar Baran, nadcestar. — Oberstraßenmeister.
Josef Krišković, nadcestar. — Oberstraßenmeister.
Ludwig Kebat, telefonski pomoćnik. — Telefonassistent.
Lazo Dukić, magazinar. — Magazineur.
Adolf Feilhauer, magazinar. — Magazineur.

Elektrana. — Elektrizitätswerk.

Josip Dović, gradjevni nadsavjetnik i ravnatelj. — städt. Ob. Baurat u. Direktor.
Emilio Fabiani, nadmjernik. — Ob. Ing.
Mićo Samouković, pisarnički vježbenik. — Kanzleiprakt.
Jakob Konforte, pisarnički vježbenik. — Kanzleiprakt.
Franz Brunzwick, nadmašinista. — Obermaschinist.
Karl Špička, nadelektričar. — Oberelektriker.
Rudolf Stebi, nadstrojničar. — Obermonteur.

Bamšuktari. — Bašmuktare.

Jusuf Rašidović.
Glišo H. Trifković.
H. Ibrahim Bakarević.
Mehmed eff. Abadžić.
Junuz Musakadić.
Heim Levi.
Mihovil Grgić.
Milan Šljivić.
Andrija Rašić.

Vojna evidencija. — Militär-Evidenz.

Franz Heckl, c. i. kr. vojne očitosti asistent. — k. u. k. Milt. Ev. Assistent.
Johann Potočnik, c. i. kr. narednik. — k. u. k. Feldw.

Elektrizitätswerk Sarajevo — Elektrana u Sarajevu.

Donji Tabaci ulica br. 3.

Dasselbe besteht seit dem Jahre 1895. Das Werk dient zur teilweisen öffentlichen Beleuchtung der Stadt, für die Abgabe der Energie an die Privatkonsumenten und zum Betriebe einer elektrischen Bahn, teils als Transportmittel für Personen und Güterverkehr.

Das Elektrizitätswerk umfaßt:

1. Eine Dampfzentrale mit 7 Stück Doppeldampfraumkessel à 150 Quadratmeter Heizfläche, 5 Kondensationsdampfmaschinen mit entsprechendem Gleichstromdynamo und einer Dampfturbine für Drehstrom von dreimal 3000 Volt, à 50 Perioden.

2. 3 Akkumulatoren-Batterien für den Lichtbetrieb, 1 Akkumulatoren-Batterie für den Betrieb der elektrischen Bahn.

3. Eine Umformerstation als Verbindungsglied zwischen dem Gleichstrom und Drehstrom.

Die Gesamtleistung der elektrischen Zentrale beträgt in maschineller Einrichtung ca. 1600 Pferdekräfte, respektive 1200 Kilowatt.

Mit Ende des Jahres 1915 waren rund ca. 60.000 Glühlampen à 16 Normalkerzen, 350 Motoren mit einer Leistung von ca. 800 Pferdestärken und 13 Motorwagen nebst 3 Lastenmotoren der elektrischen Bahn mit ca. 400 Pferdekräften angeschlossen.

Die Energie kostet für Lichtzwecke je nach dem Konsum pro Kilowatstunde 40 bis 70 Heller. Die Energie für gewerbliche Zwecke die Kilowattstunde 20 bis 50 Heller.

Die Energie wird überall dort abgegeben, wo sich elektrische Leitungen befinden, und zwar in der inneren Stadt als Gleichstrom, an der Stadtgrenze und Umgebung der Stadt in hoch- und niedergespanntem Drehstrom von 50 Perioden.

Die Bemessung des Energieverbrauches erfolgt mittels Elektrizitätsmessern und wird allmonatlich verrechnet.

Die Abgabe der Energie kann zu allen Tages- und Nachtzeiten abgegeben werden.

Steinkohlen-Gaswerk der Stadt Sarajevo. — Plinski zavod grada Sarajeva.

Das Gaswerk ist für eine normale Produktion von 3000 Kubikmeter Gas in 24 Stunden eingerichtet. Im Ofenhause sind eingebaut 2 Stück Generatoröfen System Gareis mit je 8 Retorten und 1 Stück Ofen mit 6 Retorten. Das Apparatenhaus ist mit Kühlern, Teerscheidern, Wäschern und Reinigern, einem Gasmesser, einem Gasdruckregulator, System Gareis und einem Gasmotor System Otto ausgestattet. Der Gasbehälter hat 2500 Kubikmeter Inhalt.

Das Straßenrohrnetz besteht aus gusseisernen Muffenrohren von 100—400 Millimeter Durchmesser und aus Mannesmann-Stahlrohren von 50—80 Millimeter Durchmesser und hat eine Länge von rund 34·7 Kilometer.

Die öffentliche Beleuchtung besorgen 379 ganz- und 282 halbnächtige Lampen, deren Zündung und Löschung durch Bamorg-Fernzünder geschieht.

An Privatkonsumenten, deren es bis jetzt 301 gibt, wird das Gas um den Preis von 20 Heller per Kubikmeter Nutzgas und 32 Heller per Kubikmeter Leuchtgas abgegeben. Gasmotoren sind bis nun nur 2 im Betriebe.

Das Gaswerk wurde im Jahre 1913/14 von der Firma Gaswerksbau- und Maschinenfabriks-Aktiengesellschaft Franz Manoschek in Wien erbaut, welche auch den Betrieb führt.

Das Gaswerk wurde am 21. März 1914 dem Betriebe übergeben.

Feuerwehr in Sarajevo — Vatrogasna četa u Sarajevu.

In Sarajevo bestehen 3 Feuerwehren, und zwar: Die städtische Feuerwehr, Unterkunft: Theresiengasse, die Militär-Feuerwehr, Unterkunft: Defensionslager, und der Freiwillige Feuerwehr-Verein der Hauptwerkstätte der bosnisch-hercegovinischen Landesbahnen in Sarajevo. Gegründet 1909. Diese Feuerwehr übt ihre Tätigkeit in der Regel im Bahnhofrayon aus, leistet aber auch ausnahmsweise anderwärts und auf weitere Entfernungen Hilfe.

Die städtische Feuerwehr rückt bei jedem Brande sofort aus und greift nach Maßgabe der Verhältnisse in die Löschaktion ein.

Die Militär-Feuerwehr setzt sich bei Signalisierung eines Brandes sofort in Bereitschaft und eilt, wenn das Feuer in einem militärischen Gebäude oder in unmittelbarster Nähe eines solchen entstanden ist, ohne weitere Befehle abzuwarten, sofort auf den Brandplatz, um im ersteren Falle mitzuwirken, im letzteren Falle zur Sicherung des bedrohten Objektes bereit zu sein. Eine Ausrückung der Militär-Feuerwehr zur Löschung eines in größerer Entfernung von militärischen Objekten entstandenen Brandes erfolgt nur über ausdrückliches Ansuchen des Regierungs-Kommissärs von Sarajevo. Im kommenden Jahre wird die neue Feuerwehrkaserne bezogen werden.

Städtisches Feuerwehrkorps in Sarajevo — Gradski vatrogasni zbor u Sarajevu.

Kaserne Terezia ulica.

Kommandant: Ali eff. Lutvo. Unterkommandant: Dane Sekula, G. V. Kr. Telegraphenassistent: Ludwig Kebat. Gegründet 8. März 1883. Mannschaftszahl: 39 Mann. Die Feuerwehr ist eingeteilt in 2 Züge und 5 Rotten, und zwar 3 Pompiers und 2 Steigern à 6 bis 8 Mann. Chargen: 1 Wachtmeister, 6 Rottenführer und 2 Hornisten. Ausstattung: uniformiert. Disziplin: militärische. Außer anderen Requisiten besitzt die Feuerwehr: 2 große vierräderige Spritzen samt Vorspann neuen Systems, 5 zweiräderige Handspritzen neuen Systems, 1 50 Meter hohe Schubleiter; 1 26 Meter hohe mechanische Drehleiter, System Magius, zirka 3000 Meter Schlauch samt Zugehör für Hydranten, 3 kombinierte Löschtrainwagen, 2 komplette Rauchmasken. (Die Spritzen kommen bloß außerhalb der Stadt in Anwendung; in der Stadt werden bloß die Hydranten der Wasserleitung geöffnet.)

Städtische Wasserleitung in Sarajevo. — Gradski vodovod u Sarajevu.

Leiter: Baurat **Artur Popper**, Beamte: Bau-Adjunkt **Aleksa Šiljak**, techn. Assistent **Vojislav Jungić**, Praktikant **Dimitrije Dijović**, Obermonteur **Salomon Redlich**.

Die Stadt Sarajevo wird von mehreren Quellen versorgt, welche teils früher bestanden haben, teils modern gefaßt sind.

Die früher bestandenen Quellen, welche nur lokale Gebiete versorgen, sind: Dobra voda, Ferizbegovac, Hidajetovac, Javornik, Sedrenik, Studenac, Soukbunar und Žagrići.

Die modern gefaßten Leitungen waren bis zum August 1914: Moščanica, Crnil, Kovačići, Begovac und Berkuša-Quellen. Am 18. August 1914 wurde ein Teil der im Bau begriffenen neuen Wasserleitung von den Prača- und Bistrica-Quellen, und zwar die Strecke Bistrica-Quelle—Sarajevo in Betrieb gesetzt. Die Länge dieser Leitung beträgt 16·375 Kilometer. Die Gesamtleitungslänge aller modern gefaßten Quellen samt Stadtrohrnetz ist 97·057 Kilometer. Die Anzahl der Reservoire und Entlastungskammern ist 16, wovon das neue Reservoir am Dudin Hrid einen Inhalt von 3000 Kubikmeter hat; die Anzahl der Hydranten beträgt 240 Stück.

Zaključni račun gradske općine Sarajevo za god. 1915./16. — Schlußrechnung der Stadtgemeinde Sarajevo.

A. Potreba. — Erfordernis.

Glava I. Načelništva.

		Iznos
Naslov I.	Predsjedništvo	16.333 K 31 h

Glava II. Administrativna uprava. — Administrative Verwaltung.

Naslov	I. Administrativno odjelenje	119.872 K 54 h
„	II. Nastava	216.159 „ 11 „
„	III. Vojništvo	18.440 „ 95 „
„	IV. Redarstvo	133.924 „ 09 „
„	V. Opskrba sirotinje	29.319 „ 63 „
„	VI. Razni troškovi	11.083 „ 75 „
„	VII. Gradska mljekara	1.879 „ 40 „

Glava. III. Financijska uprava. — Finanzverwaltung.

Naslov	I. Financijsko odjelenje	21.757 K 90 h
„	II. Računarski odjel	30.351 „ 17 „
„	III. Gradska blagajna	26.061 „ 05 „
„	IV. Dohodarstveni ured	70.667 „ 45 „
„	V. Mirovine i otpremnine	43.345 „ 90 „
„	VI. Porezi i tavne daće	13.735 „ 47 „
„	VII. Zajmovi	756.302 „ 92 „

Glava IV. Zdravstvena uprava. — Sanitätsverwaltung.

Naslov	I. Fizikat	87.815 K 32 h
„	II. Tržnica	25.484 „ 74 „
„	III. Klaonica i sajmište	41.678 „ 02 „
„	IV. Kupalište	2.235 „ 64 „

Glava V. Gradjevna uprava. — Bauwesen.

Naslov	I. Gradjevno odjelenje	188.140 K 61 h
„	II. Kanalizacija	53.325 „ 53 „
„	III. Vodovod	92.501 „ 21 „
„	IV. Elektrana	381.797 „ 85 „
„	V. Električna željeznica	403.727 „ 79 „
„	VI. Rasvjetljenje grada	103.494 „ 29 „
„	VII. Vatrogasna četa	77.164 „ 89 „
„	VIII. Udržavanje nekretnina	28.689 „ 61 „
„	IX. Uljepšanje i reguliranje grada	11.840 „ 50 „
„	X. Tršskovi oko čišćenja grada	145.413 „ 31 „
	Ukupna potreba..	3,152.543 K 95 h

B. Pokriće. — Bedeckung.

Glava I. Administrativna uprava. — Administrative Verwaltung.

Naslov	I. Prihodi od vojništva	21.544 K 79 h
„	II. Razni prihodi	16.546 „ 92 „
„	III. Gradska mljekara	300 „ — „

Glava II. Financijska uprava. — Finanzverwaltung.

Naslov	I. Prihodi od dohodarstvene uprave	862.950 K 18 h
„	II. „ „ mirovnine i otpravnine	3.946 „ 53 „
„	III. „ „ poreza i javnih daća	470.273 „ 63 „
„	IV. „ „ zajmova	72.974 „ 14 „

Glava III. Zdravstvena uprava. — Für Sanitätswesen.

Naslov	I. Prihodi od tržnice	24.453 K 60 h
„	II. „ „ klaonice	66.556 „ 45 „
„	III. „ „ kupališta	807 „ 50 „

Glava IV. Gradjevna upravna. — Bauverwaltung.

Naslov	I. Prihodi od cesta i gradjevina	56.208 K 73 h
„	II. „ „ kanalizacije	41.810 „ 20 „
„	III. „ „ vodovoda	256.875 „ 52 „
„	IV. „ „ elektrane	808.933 „ 86 „
„	V. „ „ električne željeznice	451.827 „ 22 „
„	VI. „ „ nekretnina	23.510 „ 79 „
„	VII. „ „ uljepšavanja i regulisanja grada	26 „ — „
„	VIII. „ „ gradske odgr. plinare	108.061 „ 74 „
	Ukupno pokriće..	3,287.607 K 80 h
	Prama potrebi..	3,152.543 K 95 h
	Višak..	135.063 K 85 h

Uboška zaklada. — Armenfonds.

A. Potreba. — Erfordernis.

Milostinje i potpore	29.598 K 41 h
Ukupna potreba..	29.598 K 41 h

B. Pokriće. — Bedeckung.

Kamate od glavnice	5.076 K — h
2. Dotacija od općine dohodake	10.000 „ — „
3. Dohodak od dobrotvorne lutrije	180 „ — „
4. Rasni prihodi i pohlovi	19.059 „ 42 „
Ukupno pokriće..	34.315 K 42 h
Prama potrebi..	29.598 K 41 h
Višak..	4.717 K 01 h

p) Vereine u. Korporationen in Sarajevo. — Društva u Sarajevu.*)

I. Patriotische, Religiöse, u. Wohltätigkeitsvereine. — Društva patriotska, vjerska i dobrotvorna.

1. „Österreichischer Flottenverein.“ — Bosnisch-hercegovinischer Landesverband. — „Austrijsko društvo za mornaricu.“

Zweck: Hebung des Interesses für Handelsschiffahrt u. Kriegsmarine.

Ortsgruppe Sarajevo.

Obm.: vakant.
Obm.-Stellv.: Volkert Ernst, Direktor der priv. Landesbank und Magistratsdirektor Franz Nechansky.
Schriftführer: Heinrich Pillepich, Direktionssekretär der priv. Landesbank.
Mitgliederzahl: 500.

In Bosnien-Hercegovina sind noch folgende Ortsgruppen des Flottenvereines: in Banjaluka, Bos. Brod, Brčko, Tuzla, Bijeljina, Ljubuški, Avtovac, Goražde, Mostar, Trebinje, Višegrad, Teslić, Zvornik — mit zusammen über 2000 Mitglieder.

2. Antonius von Padua-Verein. — Društvo sv. Ante Padovanskog.

Gegründet im Jahre 1909.
Präs.: Der jeweilige Franziskanerordens-Provinzial. (Jetzt P. Mihačević Laurentius.
Vizepräs.: Igrc Tomo, Kanonikus.
Ausschußmitglieder: Stiepan Kukrić, Dr.; O. Alfonz Kudrić, Čabraić Luka, Dr.; Brogjanac Jos., Offizial; Sokolić Eduard; Anton Peršič.
Zweck: Erbauung einer Antonius von Padua. Kirche in Sarajevo.

3. Chevra Kadischa. Gründungsjahr 1887.
Obergabai: Diamant Siegmund.
Gabaien: Kästenbaum Leopold; Farkaš Marton; Landau Bernhard; Stern Karl; Hatschek Ladislaus; Greif Filip; Schreiber Jakob; Kassier: Chachamović Simon.
Schriftf.: Rosner Emerich.
Repräs: Lagus Siegmund; Klinger Leopold; Böhm Ferdinand; Appel Osias; Dr. Sollner; Weitzner Haim; Schwarz Isidor, Kohn Adolf; Schiller Moritz; Deutsch Max.
Mitgliederzahl: 106.

5. Hrvatsko društvo „Napredak“ za potpomaganje naučnika i gjaka Hrvata-katolika za Bosnu i Hercegovinu, centrala u Sarajevu. Osnovano god. 1904.
Društvu je svrha, da u zanate i trgovine namiješta siromašnu djecu i da na srednjim i visokim školama podupire one mladiće, za koje se nema ko brinuti. Društvo imade na zanatima i trgovinama preko 200 naučnika, a podupire osim ovih još do 150 gjaka. Godišnji izdatak iznosi do 80.000 K, a glavni fond sa gotovinom broji 159.447·88 K, a sagradi svoj društveni zakladni dom, koji će stojati preko 1,000.000 K.
Osim toga, ima društvo po cijeloj Bosni i Hercegovini do 110 podružnica i povjereništva, a broji u svemu preko 4000 članova.

*) **Während des Krieges ist die Vereinstätigkeit in Bosnien-Hercegovina eingestellt.**

Središnja uprava „Napretka“ u Sarajevu:
Predsj.: Tandarić Antun, ✠, profesor.
1. potpredsj.: Alaupović. Aňto, ✠, župnik.
2. potpredsj.: Janković Stjepan, profesor.
1. tajnik: Vučak Mijo, profesor.
2. tajnik: Rengjeo Ivan, profesor, Dr.
Blagajnik: Krešić Nikola, por. pristav.
Revizori: Cvitković Dane, por. officijal; Maričić Petar, direktor banke.
Odbornici: Budimir Ivan, solicitator; Dvornikovič Ljudevit, profesor; Kakarrigi Mato, rač. oficijal; Palandžić Nikola šk. upravitelj; Udovičić Jovo, knjigoveža; Draganić Albert, Vujičić Ivan, želj. asistenta.
Gospojinska podružnica: Svrha je ove podružnice, da se brine za siromašnu djecu kao i centrala „Napretka“ i da centralu podupire u njezinom djelovanju. Podružnica broji do 300 članica.

Društvene prostorije nalaze se u Ćemalušaulici u vlastitoj palači, I. sprat. Uredovni sati od 9—1 i 3—6 popodne.

---

6. Islamsko radničko i zanatljisko udruženje — Islamitischer Arbeiter- und Gewerbe - Verein „Hurijet“ in Sarajevo.

Gegründet im Jahre 1908.
Društvene prostorije: Gor. Tabaci br. 5.
Präs.: Kulović Abdaga.
Vizepräs.: Muhamedaga Madžarević.
Tajnik: Babić Hilmi ef.

---

7. Jüdischer Verein „Achdus“. — Jevrejsko društvo „Achdus“.

Vereinslokal: Kulovićgasse.
Gründungsjahr: 1906.
Mitgliederzahl: 93.
Obm.: Chachamowicz Simon.
Obmst.: Landau Bernhard.
Kassier: Gros Ad.
Schriftführer: Schnetreppel Moses.

---

8. Kranken- und Unterstützungsverein in Sarajevo. — (Bolesničko potporno društvo u Sarajevu.)

Gegründet im Jahre 1885.

Vereinskanzlei im eigenen Hause Filipović-Kai Nr. 5.

Zweck: Unterstützung der Mitglieder i. Erkrankungsfalle durch Geldbeträge, kostenlose Behandlung derselben und deren Familienangehöriger durch den Vereinsarzt, Beiträge zu den Begräbniskosten bei Todesfällen und Unterstützung solcher Personen, welche zwar dem Vereine als Mitglieder nicht angehören, aber sich in einer unverschuldeten Notlage befinden, ohne Unterschied der Konfession und Nationalität.

Präs: Reiter Heinrich, Direktor der Aktienbrauerei.
Vizepräs: Mally Julius, k. u. k. Rittmeister a. D.
Kassier: Todeschini Theodor.
Ausschüsse: Fehervari Samuel; Horvath Franz; Jaritz Jakob; Oertel Karl; Piegl Jakob; Kukutsch Paul; Spitzer Bertold; Tabory Josef; Thier Albert; Tusch Ernst.
Ersatz: Gross Fritz; Sark Rudolf; Fürst Simon; Katzenbeißer Heinrich; Andrić Ivan.
Ehrenpräs: Reiter Heinrich.
Ehrenmitgl.: Dr. Krása Bertold; Racher K.; Fehérvári Sam.; Reiter Heinr.; Mally Jul.; Nechansky Franz; Stephanie Karl.
Vereinsarzt: Loeffler Leop., MUDr.
Vereinssekr.: Urlep Hans, Lehrer, wohnt Zinshaus des K. u. U. V. Filipović-Kai 5.
Kassa- u. Rechnungsrevisoren: Stephanie Karl; Rosner Wilhelm.

Unterhält seit dem J. 1889 vierklassige Elementar-Knabenschule mit deutscher Unterrichtssprache. An derselben wirken folgende Lehrkräfte: Pichler Johann, zugl. Schulleiter; Ulreich Ferdinand, Urlep Hans und Jirka Anton als Klassenlehrer; Anton Gjebić; Schäfer Joh. Ludwig, evang.; Weszel Samuel, Dr. Ph., israel. Religionslehrer.

Vereinsvermögen 66.924 K.
Mitglieder am 1. September 1913: 300.

---

9. Landesverein der Hilfsbeamten und Diurnisten Bosniens und der Hercegovina. — Zemaljsko udruženje pomoćnih činovnika i dnevničara Bosne i Hercegovine.

Gründungsjahr 1899.
Vereinslokal: Dereboj ulica Nr. 5.

Zweck des Vereines ist: Die materiellen und geistigen Interessen der ordentlichen Mitglieder zu fördern und die Lage derselben durch Gewährung von Krankengeldern und Unterstützungen, Beistellung des Arztes usw. zu verbessern.

Präs.: Bevandić Anton.
Vizepräs.: Kotur Vaso.
Kassier: Ekić Edem.
Sekretär: Pejnović Stanko.

---

10. Landeszweigverein der k. k. Gesellschaft vom weißen Kreuze in Sarajevo. — Zemaljska podružnica c. k. društva Bijelog križa u Sarajevu.

Vizepräs.: Generaldirektor Virilist Nikola Berković.
Kassier: Herr Militärzahlmeister Wenzel Swoboda.
Ausschuß: Die Herren: Sektionschef Hörmann Konst., Generalmajor Max Haller; Ober - Stadtphysikus Dr. Fronius Fritz; Oberst Ferdinand Konim; Oberst Baron Wiedersperger Ferdinand; Oberstabsarzt Dr. Arnstein Gottlieb; Oberst Baron Wodnianski

---

*) **Während des Krieges ist die Vereinstätigkeit in Bosnien-Hercegovina eingestellt.**

Rudolf; Oberstleutnant Marković Anton; Oberstabsarzt Dr. Wolfgang Carl; Oberintendant Zaretzky Josef.

Rechnungszensoren: Militäroberrechnungsrat Liebhart Wilhelm: Rechnungsrat Knirsch Alfred; Hauptmann-Rechnungsführer Urbanek Otto.

Mitglieder: Zirka 260.

Der Landeszweigverein errichtete im Jahre 1907 in Ilidže ein k. u. k. Offizierskurhaus, als dessen Kommandant der Oberstleutnant d. R. Alois Oppacher fungierte (vide: „Humanitätsanstalten," V. Abschnitt d. B., unter B. Sarajevo.)

---

11. Marien-Kirchenbau-Verein. — Društvo za gradnju crkve Marijine. Gründungsj. 1905.

Mitglieder: 1700.

Präses: Stefan von Hadrović, Protonotarius.

---

12. Savez organizacije radnika Hrvata za Bosnu i Hercegovinu. — Vereinigung kroatischer Arbeiter.
Utemeljen 1906.

Članova: 811.

Svrha je potpomaganje hrvatskog radništva u svim pogledima.

Predsj.: Jeleš Jovo.

Podpredsj: Mandić Anto.

Filiale: u Varešu 578, u Zenici 412. u Tuzli 325, u Jajcu 214, u Kreševu 126, u Zgošći 218, u Zavidoviću 124, u Derventi 180, u Sjekovcu 140, u Banjoj Luka 85 članova.

Tajnik: Emanović Dragutin.

---

13. Sarajevoer Frauenverein. — Sarajevsko gospojinsko društvo.
Gründungsjahr 1885.

Vereinslokal: Sahtijanuša ulica 31. Wohnung der Frau Präsidentin: Koševogasse 14 a.

Zweck: Unterstützung von Personen ohne Unterschied der Konfession und Nationalität, welche unverschuldet in Armut gerieten, sowie unentgeltliche Speisung von Stadtarmen in der vom Vereine errichteten und erhaltenen Volksküche.

Protektor: Seine Exc. Herr Landeschef Oskar Potiorek.

Ehrenpräsidentinnen: Frau Olga Hörmann. Frau Julie Scheck von Vugrovec. Ihre Exc. Frau Gusta Edle v. Appel. Frau Angela Baronin Feichtinger. Frau Babette Berković. Frau Savka Jeftanović.

Präsid.: Frau Marie Koetschet.

Vize-Präsid.: Frau Zlatka Kamenar.

Ausschußmitgl: Frau Marie Braun, Frau Marie Brazdil, Frau Ludmilla Buberl, Fräulein Darinka Despić, Frau Nanna Fronius, Frau Wilhelmine Gaberle, Frau Ibolja Hutterer, Frau Mizzi Reiter, Frau Marie Novak, Frau Sylva von Somogyi, Frau Antoinette Rothkopf, Frau Eveline Saidenfeld, Frau Erna Schäffer, Frau Ida Hoffmann, Freitag Antonie, Frau Ida Denk, Frau Olga Horvat, Frl. Marie v. Ratky, Frau Mazalta Salom, Frau Paula Rogoz.

Ersatz-Dame: Frau v. Wodianski.

Rechnungsf.: Basch Žiga, Rechnungsrat.

24 Ausschußdamen. — 492 Mitglieder.
Diese gemeinnützige Vereinigung hatte vom Oktober 1911 bis Ende September 1912 an Einnahmen 33.959 K 56 h und Ausgaben 20.096 K 55 h, welch letztere wohltätigen Zwecken zugeführt wurden.

---

14. Spaniolischer Bethausverein „Bet Tefila". — Španjolsko bogoštovno društvo „Bet Tefila".

Präsident: Benzion S. Pinto.

Mitglieder: 159.

---

15. Spar- und Vorschußverein des Werkstätten- und Heizhauspersonales der bosnisch-hercegovinischen Staatsbahnen mit beschränkter Haftung. — Štedovno i kreditno društvo radioničkog i ložioničkog osoblja bosansko-hercegovačkih državnih željeznica s ogr. jamstvom.

Obmann: Rabić Karl.

Kassier: Hrdlička Gustav.

1. Kontrollor: Fertaly Johann.

2. Kontrollor: Baier Rudolf.

Mitglieder: 120.

---

16. Srpsko pravoslavno crkveno-pjevačko društvo „Sloga". — Serbischer Kirchengesangverein „Sloga".
Gründungsj. 1889.

Vereinslokal: Ćemaluša 22.

Zweck: Förderung und Hebung des Gesanges.

Präs.: Vasić Dimitrije, Dr.

Sekretär: Bošković Dušan.

Chormeister: Travanj Kosta.

Mitglieder: 78 ausübende, 570 unterstützende, 172 gründende.

---

17. Udruženje srpsko pravoslavnog sveštenstva u Bosni i Hercegovini. Srpska pravoslavna mitropolija.

Präses: Božić Kosta, okružni proto sarajevski.

Vize-Präsid.: Kecmanović Dušan, okružni proto banjalučki.

---

*) **Während des Krieges ist die Vereinstätigkeit in Bosnien-Hercegovina eingestellt.**

18. Unterstützungsverein der Sarajevoer spanio-lischen Israeliten „La Benevolencia“. — Potporno društvo Sarajevskih španjolskih jevreja „La Benevolencia“. Gründungsjahr 1892.

Vereinslokal: Sahtijanuša ulica br. 11 a.

Präs.: Ješua D. Salom.

Vize-Präs.: Girolamo Salom.

Kassier: Attijás Rafael M.

1. Sekr.: Dr. Jakob Kajon,

2. Sekr.: Majer Alkalay.

Revisoren: Leon Finzi; Bernardo Pinto.

Ausschußmitgl.: Mordohaj Attias; Rafael Israel; Elias A. Kajon; Dr. Moric Levi; Ing. Isidor Sumbul.

Ersatzmänner: Alkalay Albert; Elias Baruch; Dr. Israel Baruch; Moiše H. J. Altarac.

---

19. „Prvo b.-h. pripomoćno društvo bolničara i bolničarki zem. i javnih bolnica“. — Erster b.-h. Hilfsverein der Krankenpfleger und Pflegerinnen der Landes- u. öffentlichen Spitäler.

Präs.: Baić Milan.

Vizepräs.: Memić Mehmed.

Schriftf.: Palmay Adele.

---

20. „Evangelische Frauenhilfe.“

Vorsitzende: Frau Pfarrer Schäfer Eri.

Stellvertr.: Frau Kusmany Magda.

Schriftf. Frau Hohl Berta.

Schatzmeisterin: Frau Tonar Malči.

---

21. Dag el Atora“, jevr. bogošt. društvo.

(Jüdischer Kultusverein).

II. Für Kunst und Wissenschaft. — Za umjetnost i nauke.

22. Militärwissenschaftlicher und Kasinoverein in Sarajevo. — Vojničko znanstveno i čitaoničko društvo u Sarajevu.

Im Kasinogebäude, Franz Josefgasse 73.

Präs: Haller Maximilian, Generalmajor.

Sekr.: Barcsay de Nagy Barcsa Géza, k. u. k. Kämmerer, b. h. Bezirksvorsteher I. Kl. i. R. u. k. u. k. Rittmeister a. D.; F. J. O.-R., M. V. M. a. r. w. B., M. V. M. a. r. B., K. M. etc. etc. Ehrenbürger der Städte Čajnice u. Sanski most.

---

23. Naturfreunde. Gründungsjahr 1906.

Zweck des Vereines:

Die Kenntnis der Naturschönheiten Bosniens und Hercegovinas zu vermitteln und seinen Mitgliedern Gelegenheit zu geben, dieselben kennen zu lernen; die Liebe zur Natur zu erwecken; die Verbreitung der Kenntnis des Volkslebens und der Volkssitten.

1. Obm.: Noršić Franz.
2. Obm.: Schleer Franz.
3. Obm.: Neumayer Johann,

Schriftf.: Kochberger Emil, Baumgärtner August.

Rechngsf.: Matzka Matthias.

Kassiere: Mospurger Johann, Marković Milan.

Sachwart: Pelikan Jakob.

Mitglieder: 154.

---

24. Islamska čitaonica Sarajevo.

Sarajevo, Bendbašigasse 2.

Zweck: Erweiterung der Bildung, Humanität und Gründung einer stabilen geselligen Unterhaltung durch Lesen politischer und wissenschaftlicher Blätter und Werke sowie hervorragender Zeitschriften.

Präs.: Dr. Halidbeg Hrasnica.

Vizepr. Akif ef. Biserović.

Sekr. Hamdibeg Mutevelić.

Kassier: Hamdi ef. Mašić.

Bibliothekar: Felim ef. Spaho

Mitglieder: 130.

---

25. Technischer Klub in Sarajevo. — Tehnički-klub u Sarajevu. Gründungsjahr 1896.

Klublokal im eigenen Heim am Sportplatze.

Obm.: Jelić Sabo, Baurat.

1. Obmst.: Aleksander Erich, Dr., Professor.

2. Obmst.: Harter Franz, Ing.

Schriftf. I.: Landw. Inspektor Balthasar Polt.

Schriftf. II.: Kempny Oskar, Ing.

Kassier: Direktor Heinrich Hofmann.

Archivar: Wacha Hugo, Ing.

Vereinsverwalter: Mirković Simo, Ing.

Klubleitung: Bekasaba, Arpád Pavo de, Ing., Otto Herget, Hauptm. d. Ing. Offz. Korps, Baudirektor.

Arch.: R. Tönnies.

2 Ehrenmitglieder, 147 ordentliche Mitglieder, 63 ständige Gäste.

III. Für Schule, Erziehung und Volksbildung. — Za škole, vaspitanje i narodno obrazovanje.

26. Lehrerverein für die Stadt und den Kreis Sarajevo — Učiteljsko društvo za grad i okruž-je Sarajeva.

Vereinslokal: Ferhadija ulica br. 28.

Svrha: Unapredjivati opću i stručnu naobrazbu svojih članova, podržavati i razvijati njihovu zvaničnu svijest i zborni duh megju učiteljstvom, da što uspješnije mognu raditi u prilog narodne prosvjete i školstva, naročito pak o unapredjivanju osnovnog školstva u opće grada Sarajeva i okružje, napose; nadalje promicati staleške interese

---

***) Während des Krieges ist die Vereinstätigkeit in Bosnien-Hercegovina eingestellt.**

učiteljstva, naročito pak nastojati udruženom snagom o poboljšici učiteljskog položaja i materialnog mu stanja i. d. konačno u slučajevima velike potrebe, ili u naročite obrazovne svrhe po mogućnosti materijalno potpomagati svoje redovne članove.

I. Predsjed: Stjepko Ilijić, ured: „Učit. Zore."

I. potpr.: Hasan Hodžić.

II. potpr.: N. Vidaković.

I. tajnik N. Sambrailo.

Blagajnik: Av. Altarac.

Knjižničar: Lj. Šimićeva.

Zborovogje: Nepopunjeno.

Odbornici gjca.: J. Truhelka, Hamdija Mulić, Fab. Dilber.

Zamjenica: Zl. Bosanac. Manojlo Krnić.

---

27. Jüdischer Nationalverein für Bosnien u. Hercegovina. — (Židovsko nacijonalno društvo za Bosnu i Hercegovinu) — Zentrale.

Gründungsjahr: 1901.

Vereinslokal: Sahtijanušagasse Nr. 3.

Zweck: Hebung des jüdischen Nationalgefühles, Pflege der Geschichte, Literatur, Sprachen, Musik, körperliche Übungen und Geselligkeit.

Präs.: Dr. Chaim Weitzner.

Vicepräs.: Albert Ozmo.

Ausschußmitglieder: Mathias Császár, S. Pollak, Alb. J. Alkalay, Siegfried Weber, Adolf Weitzner, Albert Osmo, Julius Singer, Isak Salom, Josef Flesch. Jakob Friedmann; Revisoren: A. Finzi, Sandor Knöpfler.

Mitglieder: 200.

---

28. „Or Chadas", jüdischer Kulturverein.

IV. Für Handel und Gewerbe. — Za trgovinu i zanate.

29. Bienenwirtschaftlicher Zentralverein.

Vide: VII. Abschnitt, Schematismus bosnisch-hercegovinischer Industrien, Landwirtschaft.

---

30. Liječničko udruženje za Bosnu i Hercegovinu — Ärztliche Vereinigung für Bosnien und Hercegovina in Sarajevo. — Лиječничко удружење за Босну и Херцеговину.

Präses: Koetschet Theophil, Dr.

I. Vizepräses: Čabrajić Luka, Dr.

II. Vizepräses: Dorner Alexander, Dr.

Sekretär: Ćorović Dušan, Dr.

Kassier: Denišlić Mustafa, Dr.

Ausschußmitglieder: Krajewska Theodora, Dr.; Goldfarb David, Dr.; Török Paul, Dr.; Orešković Paul v., Dr.; Gaffenko Johann, Dr.; Mujezinović Ejub, Dr.; Schönfeld Leo, Dr.; Löffler Leopold, Dr.; Rostock Otto, Dr.; Zečević Mehmedbeg, Dr.

Ersatzmänner: Izrael Isak, Dr.; Telecsky Dušan, Dr., Berger Max, Dr.; Berger Ludwig, Dr.

Revisoren: Zahradka Egon, Dr.; Török Paul, Dr.

---

31. Verein der Buchbinderarbeiter für Bosnien - Hercegovina in Sarajevo (Arbeiterheim) — Društvo knjigovezačkih radnika za Bosnu i Hercegovinu u Sarajevu.

Predsjednik: Arnold Ignatz.

Podpredsj: Milošević Ivan.

---

32. Bosn.-herceg. kaufmännischer Verein in Sarajevo — Bosansko-hercegovačko trgovačko društvo u Sarajevu.

Gründungsj. — osnovano 1906.

Vereinslokal: Franje Josipa ulica br. 2.

Zweck des Vereines ist die Förderung der geistigen und materiellen Interessen und des gegenseitigen Verkehres der Kaufleute, Industriellen und Landwirte Bosniens und der Hercegovina. Zu den Mitteln, mit welchen der Verein diesen Zweck erreichen will, gehören unter anderen auch: Gründung einer Spar- und Vorschußkasse, einer Kranken- und Unterstützungskasse, Eröffnung von Abend- und Sonntagsschulen für Kaufleute und die kaufmännische Jugend etc.

Präses: Šahinagić Avdaga.

Vizepräses: Babić Ačim.

Kassier: Baruch Elias.

Sekretär: Klein Bernardo.

Ausschußmitgl: Ahmetašević Neziraga, Cekić Risto P., Buchwald Ferdinand, Bogdanović Simo, Finzi Josef L., Finzi Leon S., Fleischmann Jos., Heim Leopold, Israel Jos., Jockl Gustav, Jusufagić Muhamedaga H., Kajon Elias A., Gjaić Božo, Nanić Mujaga, Ukropina Jefto, Pavičić Ivan, Salom Isak A., Seferdži Gjorgjo, Weller Friedrich.

Revisoren: Danon Josef Z., Nanić H. Avdaga, Bičakčić Edhem eff.

Zählt 300 Mitglieder.

---

33. Društveni dom u Sarajevu, zadruga s ograničenim jamstvom. — Vereinshausgesellschaft in Sarajevo, Genossenschaft mit beschränkter Haftung.

Gegründet 11. Juli 1896.

Vermietet Räumlichkeiten zur Abhaltung von Konzerten, Theatervorstellungen, Tanzunterhaltungen, Banketten etc.

---

*) **Während des Krieges ist die Vereinstätigkeit in Bosnien-Hercegovina eingestellt.**

Direktion: Reddi Oskar als Präses. Vancaš Josef v., Vizepräses. Fehérváry Samuel, Kassier.

Direktionsräte: Essad effendi Kulović, Kraljević Vaso S., Rajković Nikola Gj., Gjukić Vuko, Ješua Salom D.

Ersatzmänner: Löschner Jos., Jungwirth Ludwig.

---

34. Fischereiverein. — Ribarsko društvo za Bosnu i Hercegovinu.

Gründungsjahr: 1906.

Zweigvereine: Travnik und Livno, Teichwirtschaften in Travnik und Vitez.

Aufgabe des Vereines: Hebung der Fischbestände in allen öffentlichen Wässern, Einführung der Teichwirtschaft.

Präs.: Samouković Risto S.
I. Vizepräs.: Mirković Simo, Ingenieur.
II. Vizepräs.: Jeftan Despić, Großgrundbesitzer.
Sekr.: Ungar Julius.
Kassier: Langer Viktor.

---

35. Gewerbe-Verein in Sarajevo — Zanatlijsko-obrtničko društvo u Sarajevu.

Sitzungssaal in der Šahtijanuša ulica 17.

Gründungsjahr 1900.

Zweck: Hebung des Gewerbestandes.

Präs.: Lušina Anton, Steinmetzmeister.

I. Vizepräses: Schnaubelt Ernst.

II. Vizepräs.: Pastunović Martin, Schmiedemeister. Geschäftsleiter: Pissenberger Nikolaus.

Vereinskassier: Fleger Ivan, Anstreichermeister.

Ausschuß-Mitgl.: Kašparek Johann, Haberl Johann, Sučić Nikola, Haspel Pius, Nase Franz, Komatz Andreas, Daneš Karl, Hofeneder Karl.

Mitglieder: 196; Mitglieder der Krankenkasse: 92.

Mitglieder der kollektiven Kranken- u. Unfallversicherung: 28. Bau- u. Industrieunternehmungen und Gewerbetreibende.

---

36. Verein der Industriellen Bosniens und der Hercegovina. Gegründet im April 1910. Vereinslokal: Koturgasse 2.

Präs.: Hartmann Richard, Fabriksdirektor.

Vizepräsidenten: Aug. Braun, Ingenieur und Fabriksbesitzer in Sarajevo; Otto Steinbeis, Fabriksbesitzer in Doberlin; Louis Ortlieb, Fabriksbesitzer in Zavidović.

Ausschußmitglieder: H. Freiherr v. Seiler, Direktor Jajce, Carl Hurrle, Direktor Drvar, N. Berković, Präsident der Handels- und Gewerbekammer Sarajevo, F. Horvath, Bauunternehmer, Sarajevo, Peter Buttazzoni, Möbelfabrikant, Sarajevo, Lazar Milić, Fabrikant, Banjaluka, Friem Paul, Direktor, Zenica, Langer Franz, Bauuntern., Serajevo, Schoßberger Louis, Direktor, Kreka.

---

37. Vereinigung der Arbeitgeber Bosniens und der Hercegovina. Gegründet im April 1907. Sahtijanušagasse Nr. 17.

Präs.: Anton Lušina, Steinmetzmeister.

Vizepräsidenten: Schnaubelt Ernst, Baunternehmer, Martin Pastuhović, Schmiedemeister.

Kassier: Flegr Johann.

Geschäftsleiter: Pissenberger Nikolaus.

Ausschußmitglieder: Kašparek Johann, Komatz Andreas, Karl Daneš, Haspel Pius, Hofeneder Franz, Nase Franz, Sučić Nikola, Haberl Johann.

---

38. „Privreda", serb. Gewerbeverein.

---

39. „Dibek", udruženje kahvedžija u. Bos. i Herc. — (Kaffeesiedergenossenschaft).

Vorsitz.: H. Baščaušević Ibrahimaga.

Vizepräses: Salihaga Zubr.

Sekretär: Gjorgjo Miljonović.

Kassier: Avdaga Zubčević.

---

40. „Zemaljska organizacija primalja iz Bos. i. Herc." — Landesorganisation der Hebammen Bosniens u. d. Hercegovina.

Präsidentin: Maria Ćurić.

Vizepräsidentin: Katinka Rosner.

Sekretärin: Sofia Milunić.

---

41. „Udruženje bakalskih i špecarajskih trgovaca za B. i H." — (Vereinigung der Kurz- u. Spezereiwarenhändler).

Predsjednik: Ismet Zildžić.

Podpredsjedniki: H. Uzeiraga Krečo i Hasaga Bujak.

Tajnik: Mujaga Hodžić.

Blagojnik; Avdaga Kezman i Avdaga Karić.

---

42. Rauchfangkehrer-Landesgenossenschaft für Bosnien in Sarajevo Ćobanijagasse 5.

Präsident: Petrić Josif in Sarajevo, Präsident - Stellvertreter: Scholz Karl in Zenica, Sekretär: Kurz Emil in Visoka, Kassier: Vasilie Gaspar in Sarajevo.

Ausschüsse: Klofera Franz (Sarajevo), Volski Adolf (Višegrad), Zorac Alois (Sarajevo), Ungureau Karl (Sarajevo), Adamćik Johann (Konjica), Barko Josef (Alipašin Most).

---

*) **Während des Krieges ist die Vereinstätigkeit in Bosnien-Hercegovina eingestellt.**

Revisoren: Acs Johann (Mostar), Bubenik Johann (Banjaluka), Pantelić Gjuro (Tuzla).

---

43. Udruženje b. h. dimnjačara. — (Kaminfeger-Vereinigung).

V. Beamtenvereine. — Činovnička udruženja.

44. Beamtenverein für Bosnien und die Hercegovina. — Činovničko društvo za Bosnu i Hercegovinu. Vereinskanzlei: Baličeva ulica 5.

Dieser Verein bezweckt die materiellen, sozialen und geistigen Interessen des Beamtenstandes zu wahren und zu fördern, sowie auf eine geeignete und wirksame Vertretung der Berufsinteressen hinzuwirken.

Verwaltungsrat:

Präsident: Murko Michael, Regierungsrat.

1. Vize-Präs.: Letica Dušan, Finanz-Sekretär.

2. Vize-Präs.: Dr. Ludwig Nowadt, Bez.-Vorsteher.

1. Vereinssekretär: Nikola Savković, Offizial.

2. Vereinssekretär: Nikola Kresić, Oberkontrollor.

Kanzleileiter und Geschäftsführer: Ladisl. Bojnarowski, Hilfsämteradjunkt.

Mitglieder: 3 Ehrenmitglieder, 9 gründende, 2000 ordentliche Mitglieder.

---

45. Društvo Bankovnih i štedioničkih činovnika Bosne i Hercegovine. — Verein der Bank- und Sparkassenbeamten Bosniens und der Hercegovina. — Gegründet 1912. Vidi VI. Abschnitt d. B.

---

46. Erster bosnisch-hercegovinischer Amtsdienerverein staatlicher Behörden. Gegründet 1909.

Obmann: Ganjić Jovo.

Sekretär: Strukić Mato.

Kassier: Martinčević Pero.

---

47. Privatbeamtenverein für Bosnien und die Hercegovina — Društvo privatnih činovnika Bosne i Hercegovine.

Gründungsjahr: 1910.

Vereinslokal: Čukovićgasse.

Zweck des Vereines ist die Wahrnehmung der Interessen der Privatbeamten mit Ausschluß jedweder politischer, nationaler oder religiöser Tendenz.

Protektor: Virilist Šerif eff. Arnautović, Vakufdir.

Präs.: Serelmann Eduard, Direktionsrat der „Herceg Bosna" Landes-Versicherungs-Anstalt. Direktionsrat der Zeitungsverlags-Akt.Ges. Budapest; Consulent der Erst. bosn. Spiritusfabrik M. Fischls Söhne, Tuzla.

1. Vizepräs.: Berthold Spitzer, Bureauchef der Aktienbrauerei (Stellvertreter: Ružičić Dušan).

2. Vizepräs.: Fuchs Robert, Handelsvertreter.

Vereins-Sekretäre: Schlesinger Eugen; Sohr Rudolf.

Verwaltungsräte: Mayer Altaraz, Seidbeg Filipović, Jzzet eff. Pertef, Groß Fritz, Attias Albert, Benisch Gregor, Loewy Ernst, Ostojić Nikola, Herbatschek Moritz, Horwath Armin, Laszky Sigmund, Mark Adalbert, Kohn Adolf, Ružičić Dušan.

Revisoren: Roszner Emerich, Janković Branko.

---

48. B. H. Eisenbahnbeamten - Verein. — Društvo b. h. željezničarskih činovnika.

Gründungsjahr 1910.

Prs..: Alavanić Petar.
Präs-Stellv.: Hochfeld Isidor.
Schriftf.: Petković Svetozar.
Vereinslokal: Šušilov han.
Ortsgruppen in Doboj, Lašva, Konjica, Mostar und Višegrad. Mitglieder: 300.

---

49. Društvo srednjoškolskih profesora u Bosni i Hercegovini — Verein der Mittelschulprofessoren für Bosnien - Hercegovina in Sarajevo.

Präses: David Kovačević.
Vizepräses: Ivan Korenić.
Sekretär: Dr. Gjuro Kesić.
Kassier: Dr. Bogdan Milanković.

---

50. Zemaljski savez pomoćnih činovnika i dnevničara, pomoćnica i dnevničarki Bosne i Hercegovine u Sarajevu. Dereboj ulica br 5.

Članova 1200.

Predsjednik: Nikola Kolundžić.
Podpredsjednik: Kotur Vaso.
Tajnik: Edhem Ekić.

---

51. Beamten Spar- und Vorschußvereine vide III. und VI. Abschnitt d. B.

---

52. Verein der Pensionisten in B. u. H." — (Društvo umirovljenika u B. i H.).

Präses: Pordes Ignatz, Dr., San. Insp.
Vizepräses: Barcsay de Nagy Barcsa Géza, k. u. k. Kämmerer, Bezirksvorsteher I. Kl. etc. Vidi „Militärwissenschaftlicher Verein".
Sekretär: Rudić Stefan, Kanzleioffizial.
Kassier: Loewe Moritz, Steuerobereinnehmer.

***) Während des Krieges ist die Vereinstätigkeit in Bosnien-Hercegovina eingestellt.**

Ausschußmitglieder: Zechel Gustav, Oberforstrat; Večerina Franz, Bezirksvorsteher I. Kl.
Ersatzmänner: Jawor Peter, Gerichtsrat.
Strutyński Aexius von, Gerichtssekretär.
Lulić Adam, Kanzleioffizial.

---

53. „Udruženje privat. podvornika za B. i H.“ — (Vereinigung der Privatdiener für B. u. H.).

---

54. „Savez“ općinskih namještenika i radnika za B. i. H. — „Verband“ der Gemeinde-Angestellten u. Arbeiter für B. u. H.

VI. Krieger-, Geselligkeits- und Unterstützungsvereine. — Vojnička, družoljubiva i potporna društva.

55. I. Bosnisch-hercegovinisches Militärveteranen-Korps F. Z. M. Joseph Philippović Freiherr von Philippsberg.

Gründungsj. 1896.
Korpslokal: Koševo 11.
Korpskommandant: Josef Woelz, k. u. k. Hptm. i. d. R.
Korpskommandant-Stellvertreter und Korpshauptleute: Simon Chachamović, Karl Daneš, Stefan R. v. Zopa.
Korpsarzt: Klinger Benjamin, Dr.
Offiziere:
Korpsoberleutnante: Georg Kahn, Pius Haspel.
Korpsleutnante: Josef Bart, Franz Klofera, Georg Rukavina, Johann Fertaly, Karl Marossi, Alois Ritschl, Friedrich Weber, Johann Passay, Karl Hönig.

Mitglieder:
a) in Sarajevo:
26 Ehrenmitglieder.
30 beitragende Mitglieder.
536 aktive Mitglieder.
b) Außerdem bestehen Kompagnien u. zw.: 3. Komp. in Mostar, 139 Mann; 4. Komp. in Tuzla, 104 Mann; 5. Komp. in Bjelina, 35 Mann; 6. Komp. in Zavidović, 176 Mann; 7. Komp. in Zenica, 148 Mann; 8. Komp. in Dervent, 67 Mann; 9. Komp. in Doboj, 37 Mann; 10. Komp. in Trebinje, 4 Mann, 11. Komp. in Bosn. Šamac, 51 Mann; 12. Komp. in Usora, 11 Mann; 13. Komp. in Teslić, 46 Mann; 14. Komp. in Tešanj, 238 Mann; 15. Komp. in Vareš, 60 Mann; 16. Komp. in Visoko, 91 Mann.

---

56. „Gajret“ (islamitischer Studenten-Unterstützungsverein). — Društvo za potpomaganje djaka muslimana. — Društvene prostorije: Durakova ulica br 2 a.

Predsjednik: Ibrahim ef. Sarić, šeriatski sudac.
Podpredsjednik: Salim ef. Muftić, muderis.
Tajnik: Fehim ef. Kafadarević, šumar.
Blagajnik: Mustafa ef. Fočo, činovnik zemaljske banke.
Odbornici: Dr. Safetbeg Bašagić, potpredsjednik bos. herc. sabora; Mustajbeg Halilbašić, grad. vijecnik; Asim beg Mutevelić, učitelj; Ali ef. Kurtović, činovnik pošt. štedionice.
Revisori: Muhamed ef. Hadžialić, činovnik zem. vlade; Ahmed ef. Burek, muderis; Jusuf eff. Džeba, činovnik.
Društvo dijeli na godinu oko 50.000 K štipendija, potpora i zajmova na obveznice i izdaje društveno glasilo (književni list) „Gajret“. — Osnovano je 20. februara 1903.
Urednik lista „Gajret“: Avdo Sumbul.

---

57. „Martić“, hrvatsko katol. akad. društvo. — (Kroat. kathol. akadem. Verein).

Vorsitzender: Vladimir Šprajcer, cand. jur.

---

58. Unterstützungs- u. Rechtsschutz-Verein der b. h. Lokomotivführer, Sarajevo.

Vereinslokal: Neu Sarajevo 18.
Zweck: Förderung der beruflichen Ausbildung der Lokomotivführer und Anwärter, die Gewährung des Rechtsschutzes und in Ausnahmsfällen einer Unterstützung oder Krankengeldes. Das Krankengeld beträgt pro Tag 1 Krone durch 6 Monate. Eine Sterbequote im Falle des Ablebens von 100—500 K. Beim Ableben der Frau des Mitgliedes ein Begräbniskostenbeitrag von 100 K.
Ehren-Obmann: Brod I. Jul.
Obmann: Anton Felver.
Obmannstellv.: Robert Nemenz.
Kassier: Rattinger Eduard.
Schriftf.: Michael Novak.
Archivar: Křička Alois.
Kassarevis.: Emmerich Hirner und Oskar Krchan.
Mitglieder: 410 aktive und 2 Ehrenmitglieder.

Lokalbevollmächtigte:

B. Brod: Hoffmanniger Karl; Doboj: H. Neugebauer; Zenica: Simon Franz; Podlugovi: Löschinger Josef; Pazarić: Otto Koretti; Konjic: Nikolaus Novak; Mostar: Sunjić Jure; Gravosa: Götz Jakob; Dolac: Klonkaj Stefan; Jajce: Lutter Johann; Višegrad: Treul Jakob.

---

59. Verein der Typographenarbeiter für Bosn. und Herceg. in Sarajevo. — Društvo tipografskih radnika za Bosnu i Herceg. u Sarajevu.

Vereinslokal: Franz Josephgasse Nr. 74.
Zweck: Unterstützung der Mitglieder im Erkrankungsfalle,

***) Während des Krieges ist die Vereinstätigkeit in Bosnien-Hercegovina eingestellt.**

kostenlose Behandlung derselben, Gewährung eines Leichenkostenbeitrages, Unterstützung durchreisender Berufsgenossen, Invalidenunterstützung.

Obmann: Werk Franz. Setzer.

Vizepräs.: Abdihodžić Muharem.

Kassier: Glasović Živorad.

Schriftf.: Hartl Gustav und Korica Nikola.

Ausschußmitgl.: Mlakar Dragutin, Grgić Stjepan, Nogic Jovan, Odvorac Benjamin.

---

60. Unterstützungsverein deutscher Reichsangehöriger.

Auskünfte im kaiserlich deutschen Konsulate, Slivina ulica 1.

Zweck: Materielle Unterstützung von deutschen Reichsangehörigen, welche entweder als hier ansässig in Notlage gerieten, oder auch zugereister deutscher Handwerker, die sonst auf die öffentliche Wohltätigkeit angewiesen sind.

Präs.: Scheidig Franz, Bauunternehmer und Architekt.

Kassier: Scholze Nikolaus.

Schriftführer: Schumann Richard.

Mitglieder 13.

---

61. Unterstützungsverein der Diener der Post- und Telegraphen-Anstalt:

Obmann: Johann Höpting, Oberpostkondukteur.

Erster Obmannstellv.: Franz Klampfer.

Zweiter Obmannstellv.: Karl Potmešil, Linienaufseher.

Ausschuß: Johann Kühbauch; Marijan Markulj; Vid Matušić; Filip Rajčević; Matija Gubić; Peter Šilić; Anton Bernhard, Rafael Čaleta; Adam Herz.

VII. Musik und Gesang. — Glazba i pjevanje.

62. Muško pjevačko društvo u Sarajevu. — Männergesangverein in Sarajevo.

Gründungsjahr 1887.

Vereinslokal: Vereinhaus.

Zweck: Pflege der Musik im allgemeinen und des Gesanges insbesondere.

Präs.: Kozmutza Kornelius Edler von Czernafalva, kgl. ung. Oberpostrat, Rit. d. F. J. O.

Vizepräs.: Schumann Hugo, Grundbuchsdirekt.

Ehren-Chormeister: Vancaš Edl. v. Požega Josef, k. Oberbaurat, beh. aut. Zivilarchitekt; Direktor der b. h. Bauaktiengesellschaft, Landtagsabgeordneter, R. d. F. J. O. und des päpstl. St. Gr. O., etc.

1. Chorm.: John Hans, Ing.

2. Chorm.: Warmesperger Ferdinand, Eisenbahnoberkommissär.

Sekr.: Zemanek Ferdinand, Inspektor der b. h. Landesbahnen.

Kassier: Urlep Hans, Lehrer.

Archivar: Nemenz Wilhelm, Beamter der Aktienbräuerei.

Mitgliederstand mit Ende des XXVII. Vereinsjahres: 6 Ehrenmitgl., 64 ausübende Mitgl. des Männerchores, 30 ausübende Mitgl. des Damenchores, 83 unterstützende Mitgl., 13 permanente Vereinsgäste. Summe 190.

---

63. „Trebević" hrvatsko pjevačko društvo i hrvatska čitaonica u Sarajevu. Osnovano 1894.

(Kroatisch. Gesangverein „Trebević" und kroatischer Lese-verein in Sarajevo.) Gründungsjahr 1894.

Društvene prostorije Čemaluša ulica 172.

Svrha je društvu njegovanje pjevanja i glazbe, te unapregjenje društvenosti priregjivanjem zabava, poučnih predavanja i diletantskih prestava te napokon uzdržavanje čitaonice sa raznih 30 časopisa i knjižnice sa više 1200 raznih knjiga za vlastite članove.

Predsj.: Profesor Josip Milaković.

1. podpredsj.: Profesor Lujo Dvornikovič.

2. podpredsj.: Pletikosić Nikola.

1. tajnik: Emil Stefančić.

2. tajnik: Mate Mateša.

Blagajnik: Nikola Varda.

Knjižničar: Ferdo Rubčić.

Pjevački povjerenik: Šonc Viktor.

Odbornici: dr. Luka Čabrajić, dr. Egon Zahradka, Paulić Gjuro, fra Petar Čorković, Nikolić Anton, Pastuhović Marko.

Zamjenici odbora: Graf Gustav, Pitić Mato, Heiligstein Josip, Jurkić Mirko.

Arhivar: Bošnjaković Luka.

Barjaktar: Franchiny Ivan.

Revizori: Draganić Albert, Sanković Nikola.

Zborovoda: profesor B. Kačerovski.

Broj članova 320.

---

64. „La Lira" Spaniolisch-Jüdischer Gesangverein in Sarajevo.

Gründungsjahr 1900.

Zweck: Pflege des Gesanges und der Musik im allgemeinen und Erhaltung einer Vereinsbibliothek.

Präs.: Salom Rafael.

Vizepräs.: Alkalay Silvio M.

Sekretär: Pinto Leon.

Kassier: Perić Isak.

Chordirigent: Suzin A. Sabita eff.

---

*) **Während des Krieges ist die Vereinstätigkeit in Bosnien-Hercegovina eingestellt.**

VIII. Geselligkeits- und nationale Vereinigungen. — Za druževnost i narodnu prosvjetu.

65. Česká beseda. Založena r. 1905. (Osnovana 1905.)

Spolkové místnosti: Čítárna a knihovna v hotelu Imperial, loutkové divadlo v kavarně M. Katice; oboje v ulici Františka Josefa.
Účel: Společensko-vzdělávací.
Předseda: Dr. K. Kurz, horni rada; Jednatel: Vaclav Kochman, Ing.
Knihovnik: J. Koukal, setnik.
Počet členů: 300.

---

66. „Český lidově vzdělávací spolek."
Präs.: V. Nový.
Vizepräs.: Exner Antonin.
Vereinslokal: Koševo - Keller.
187 Mitglieder.

---

67. Verein der Deutschen in Bosnien und der Hercegovina.

Gründungsjahr 1899.
Obmann: Hannsmann Karl, Oberfinanzrat.
I. Obmannstellv.: Reiser Otmar, Regierungsrat.
II. Obmannstellv.: Schweinbach Rudolf, Dr., Oberfinanzrat.
Mitglieder 1400.
Vereinsgruppen: Hauptverein in Sarajevo und die Zweigvereine: Jungmannschaft Sarajevo, Frauen- u. Mädchen-Zweigverein, Sarajevo, Tuzla, Lukavac, Banjaluka, Drvar, Šibovska, Bos. Brod, Schutzberg, Franz Josefsfeld, Polje, Korače. In Vorbereitung: Travnik Turbe, Zenica, Rudolfsthal, Windthorst und Königsfeld.
Vereinslokal der Hauptleitung und des Hauptvereines in Sarajevo, Vereinshaus, 2. Stock. Der Verein hat den Zweck, unter den in Bosnien und der Hercegovina wohnhaften oder daselbst nur vorübergehend sich aufhaltenden Deutschen die Liebe zur Heimat sowie zum deutschen Volkstume zu erhalten, deutsche Art und Kultur und das Stammesbewußtsein zu pflegen, die geistige u. wirtschaftl. Wohlfahrt der in Bosnien-Hercegovina wohnhaften oder sich daselbst niederlassenden Stammesgenossen zu fördern.

---

68. Hrvatska Narodna Zajednica za Bosnu i Hercegovinu, Vrhovno predsjedništvo u Sarajevu.

Članovi su svrstani u mjestne organizacije, a ove su opet podvrgnute pod šest okružnih odbora (Sarajevo, Mostar, Travnik, Banjaluka, Tuzla, Bihać).

Vrhovnu upravu čitave H. N. Z. vodi centralni odbor, koji se sastoji iz 18 odbornika, a eksekutiva centralnog odbora je „Vrhovno predsjedništvo" sa sjedištem u Sarajevu.

Svrha je H. N. Z. gospodarsko i prosvjetno podizanje hrvatskog katoličkog naroda u Bosni i Hercegovini.

Predsjednik: Dr. Stj. Kukrić, liječnik i. nar. zastupnik; Tajnik: Dr. Nikola Sabljić, liječnik.
Članovi central odbora jesu: Za okr. sarajevsko: Dr. Stj. Kukrić, Dr. Nikola Sabljić, Nikola Ivošević (apotekari u Sarajevu); za okr. mostarsko: Gjura Džamonja, trgovac i nar. zastupnik, Dr. Dominik Mazzi, advokat i nar. zastupnik (oba u Mostaru), Nikola Precca, posjednik i trgovac u Nevesinju, Fra Didak Buntić, direktor franjev. gimnazije u Širokom Brjegu; za okr. travničko: Fra Ivo Marković, župnik u Docu, Ivo Gjebić-Marušić, posjednik i podnačelnik u Travniku, Fra Angjeo Franjić, župnik u Bugojnu, Mijo Bilan, posjednik u Jajcu; za okr. tuzlansko: Dr. Ivo Pilar, advokat u Tuzli, Kosta Gjebic-Marušić, direktor Hrv. centr. Banke u Tuzli, Mihaljo Reba, veleposjednik u Brčkom; za okr. banjalučko: Antun Josip Milorad, župnik u Banjoj Luka, Fra Marijan Duić, župnik u. Bos. Gradišci, Janko Zuber, priv. činovnik u Dobrlina; za okr. bihaćko: Dr. Stjepan Ritz, advokat u Bihaću. Okružni odbor Sarajevo: u Napretkovom zakladnom domu.
Predsjednik: Dr. Stjepan Kukrić.
Podpredsjednik: Prof. Lujo Dvornikovič.
Tajnik: Pavao Kubović, bankovni nadčinovnik.
Odbornici: Prof. Franz Pavlović, Nikola Ivošević, Josip Šebečić, Dr. Egon Zahrádka, Dr. Marko Zekić (svi u Sarajevu), Mate Palandžić u Kiseljaku k. F., Ante Dusper u Kraljevsky Sutjeskoj, Filip Andrić u Varešu.

---

69. Herrenklub. — Društvo gospode.

Präsident: Theodor Kussevich de Blacko, Sektionschef.
1. Vizepräs.: Berković Nikola, General-Direktor der Landesbank und Präsident der Handels- und Gewerbekammer.
2. Vizepräs.: Theodor Ritt. v. Soretić, k. u. k. Gen. Major.
Sekr.: Dr. Kehlmann Julius, Regierungssekretär.
Sekr. - Stellv.: Dr. Heinrich Glück, Sekretär der b. h. Landesbahnen.
Kassier: Volkert Ernest, Direktor der priv. Landesbank.
Kassierstellv.: Karl Hannsmann, Oberfinanzrat.
Archivar: Josef Porkert, Oberrechnungsrat.

***) Während des Krieges ist die Vereinstätigkeit in Bosnien-Hercegovina eingestellt.**

Ausschußmitgl.: Dr. Arnstein Gottlieb, k. u. k. Oberstabsarzt; Konstantin Hörmann, Sektionschef a. D., Kapetanović Riza beg, Großgrundbesitzer; Ivan Lučić, Reg. Sekretär; Josef v. Pajtoni, Gerichtsrat; Samouković Risto, Privatier, Dušan Dragojlović, Rittmeister.
Kustos des Herrenklub: Marko Hajduković.

---

70. Hrvatski klub. — Kroatischer Klub.

Napretkova palaća — Vereinspalast des „Napredak".
Gründungsjahr 1906.
Präs.: Vancaš Joseph pl.
Podpredsj: Čukac Julian.
Tajnik: Dr. Ivan Pavičić.
Blagajnik: Nikola Sambrailo.
Odbornici: Eduard Koler, Dr. Srećko Perišić. Ivan Rendeo, Dr. Fran Lalić, Ivan A. Miličević, Petar Maričić, Ante Štambuk, Dr. Milan Marković.
Članova: 132.

---

71. Kameradschaftliche Vereinigung der Berufsunteroffiziere des k. u. k. Heeres und der k. u. k. bosn.-herc. Gendarmen der Garnison Sarajevo

Vide II. Abschnitt.

---

72. „Slovenski klub".
(Ustanovljen l. 1908).

Društveni prostori v „Napredkovim zakladnem domu".
Predsednik: Andrej Janež, veleposestnik.
Podpredsednik: Peter Holeček, gim. profesor.
Tajnik: Fran Varšek, stavbni tehnik.
Blagajnik: Vaclav Žaček, carin. nadkontrolor.
Archivar: Anton Peterlin, računski revident.
Število članov 85.

---

73. Towarzystwo Polskie w Sarajewie.
Augustenhof Nr. 3.

Gründungsjahr 1902.
Präs.: Chmielewski Wladyslaw v., Sektionschef.
Vizepräs.: Naumowicz Bogdan, Obergerichtsrat.
Kassierin: Glück Pauline.
Bibliothek: Chmielewski Olga, v.
Sekr.: Przybylski J., Obergerichtsrat.
Mitglieder 90.

---

74. Schlaraffia „Bosna—Saraj". Gründungsjahr 1907. Vereinslokal: Beamtenviertel Kovačići, Villa Luise.

Obmann: Piegl Jakob,
Obmannstellv.: Reiter Heinrich, Gregorsch Rudolf.
Schriftf.: Woelz Josef, Oberkommissär.
Kassier: Pracher Leo.

---

75. Bosnisch - Herceg. Ungarverein in Sarajevo. Ferhadijagasse 30.

Zweck: Die Förderung der kulturellen, sozialen, wirtschaftlichen Interessen der in den annektierten Ländern lebenden Ungarn auf dem Gebiete Bosniens und der Hercegovina. Zu diesem Behufe besteht der Verein aus 3 Sektionen, aus der Kultur-, sozialen und Wirtschaftssektion.

Leiter der Sektionen: Kornel v. Kozmutza, Ober-Postrat, Etele Szőlősi, königl. Rat, Dr. Lóránd von Milasin, Regierungssekretär.

Sekr. Emerich Moravecz, Schuldirektor.

Der Verein unterhält seit dem Jahre 1910 eine vierklassige Elementar-Knaben- und Mädchenschule mit Spielschule mit ungarischer Unterrichtssprache, wobei die deutsche und serbokroatische Sprache obligatorisch gelehrt wird. An derselben wirken folgende Lehrkräfte:

Schuldirektor und Inspektor der b. h. ungarischen Schulen: Moravecz Emerich.
Lehrerinnen: Moravecz Gisela, Bartha Ida, Csaki Etelka, Hegedüs Emilie, Kucsera Adele.
Lehrer: Bodirs Béla, Tanay Eugen, Csáki Stefan, Csacsovits Stefan.
Schulleiter: Lenarth Emmerich.

IX. Turnerei, Touristik und Sport.

76. Bosnisch - hercegovinisch. Touristenklub in Sarajevo — Bos.-herc. turistički klub u Sarajevu. Vereinshaus.
Gründungsjahr 1892.

Zweck: Förderung und Hebung des Verkehres im allgemeinen und der Touristik insbesondere, Erweiterung der Kenntnisse über Bosnien und Hercegovina, sowie ihre mannigfaltigen zahlreichen Naturschönheiten und Sehenswürdigkeiten, die Erforschung und Aufsuchung von bisher unbekannten oder wenig bekannten schönen Punkten des Landes. Ein besonderer Zweck des bosnisch-hercegovinischen Touristenklubs ist es, Vorkehrungen und Einrichtungen jeder Art zur Erleichterung des touristischen Verkehres zu schaffen, endlich auch die Hebung der Touristik durch Anbahnungen von Beziehungen mit anderen Touristenklubs zu fördern.

Präs.: Samouković Risto, Großgrundbesitzer.
Vizepräs.: Herman Jos., Reg. Sekr.
Sekretär: Lucić Ivan, Regierungsvizesekretär.
Kassier: Sertić Paul, Direktor der Kreditbank.
Mitglieder 200.

---

*) **Während des Krieges ist die Vereinstätigkeit in Bosnien-Hercegovina eingestellt.**

77. „Hrvatski Sokol" u Sarajevu. Gründungsj. 1900.

Vereinshaus.

Zweck: Allseitige Ausbildung und Entwicklung der körperlichen Organe nach dem Sokolsystem des Dr. Tyrš.

Turnstunden: Jeden Montag, Donnerstag und Samstag von 7 bis 9 Uhr abends im Turnsaale des Obergymnasiums. Turnstunden für die Damenriege jeden Mittwoch und Freitag von 6 bis halb 8 Uhr abends im Turnsale des Obergymnasiums, außerdem besteht eine Gesundheitsriege für ältere Herren. Mitgliedsbeitrag für ausübende Mitglieder 2 K monatlich. Anmeldungen zum Eintritte oder Zuschriften sind an den „Hrvatski Sokol" (Gymnasium) zu richten.

Präs.: Bosutić T.
Vizepräs.: Perišić Sr., Dr.
Sekretär: Stephanie R.
Kassier: Stjepčević S.
Turnwarte: Hengster J., Hönig E.
Fahnenträger: Rapp J.
Verwalter: Feilhauer A.
Ausschußmitgl.: Vučak M., Lovrenčić Lj., Jarosz, Kesterčanek Vl., Heilmann M., Franchini Fr.
Revisoren: Kneževič Stj., Brkljačić M.
Mitglieder 140 ausübende, 180 unterstützende.
Ehrenmitglied: Lovrenčić Lj.

---

78. Jagdschutzverein „Grüne Gilde", Sarajevo. Besteht seit 1911.

Mitglieder 100.

Zweck: Ausübung der Jagd in echt weidmännischem Sinne, im Rahmen der gesetzl. Bestimmungen und einer durch den Jagdrat aufzustellenden Hege- u. Jagdordnung, sowie der Schutz die Hege und Pflege des Wildes im eigenen Revier, schließlich Veranstaltungen zur Ausbildung der Mitglieder im sportlichen Schießwesen.

Obm.: Hannsmann Karl.
Vize-Obm.: Suchy Theodor.
Sekr.: Kukutsch Paul.
Kassier: Fabiani Emil.
Jagdwart: Polt Balthasar.
II. Jagdwart: Baier Josef.

---

79. Jagdverein — Lovačko društvo.

Svrha: Baviti se lovom radi zabave. — Betreiben der Jagd zum Vergnügen.

Predsjed.: Ahmet ef. Sočić.
Potpredsj: Asimaga H. Šabanović.

---

80. Muslimansko društvo „El Kamer". — Moslimischer Verein „El-Kamer".

Osnovano 1904.

Sarajevo, Bendbaša ulica 4.

Svrha: Društvo ima svrhu da goji i širi društvenost megju muslimanima.

Društveni predsjedn.: Fadilbeg Fadilpašić, veleposjednik.
Potpredsjednik: Hilmi ef. Muhibbić, vladin tajnik u. m.
Tajnik: Edhem ef. Šahinagić, gradski činovnik.
Blagajnik: Fehim ef. Spaho, vladin podtajnik.

---

81. Sarajevoer Radfahrerklub. Gründungsjahr 1887.

Klublokal: Restauration Walits, Ferhadijagasse. Gesellige Zusammenkünfte Donnerstag (Herrenabend) und Sonntag (Familienabend) in jeder Woche.

Zweck: Förderung des Radfahrsportes u. d. Geselligkeit.

Obmann: Weller Friedrich.
Kassier: Scholze Nikolaus.
Mitglieder: 20 ausübende, 15 unterstützende.

---

82. Schachklub in Sarajevo. Gründungsjahr 1904.

Obmann: Kozmutza Kornelius, von, k. ung. Postrat.
I. Schriftf.: Haida August, k. k. Postassistent.
II. Schriftf.: Török Paul Dr., prakt. Arzt.
Kassier: Worzfeld Viktor, k. k. Postkommissär.
Archivar: Kuchař Heinrich, k. k. Postassistent.
Spielwart: Cyril Krainz, Rechnungsrevident.
Ausschußmitgl.: Borodawski Johann, k. k. Ober-Postkommissär, Lexow Adolf, Privatier.
Revisoren: Matičević Ivan, Inspektor. Finzi Leo, Magistr. Rechn. Revid.

---

83. Turnverein in Sarajevo. Gründungsjahr 1893.

Zweck: Allseitige Ausbildung und Entwicklung der körperlichen Kräfte.

Vorstand-Stellv.: Witzmann Anton, Oberkommissär.
Turnw: Neumann Josef, Prokurist.
Turnw. - Stellv.: Sokolean Isidor, Finanzrat.
Säckelwart: Steinitz Alexander, Landesbankbeamter.
Säckelwartstellvertreter: Regel Josef, Obergeometer.
Schriftw.: Czerniawski Julian u. Dr. Preindl Ferd.
Zeugwart: Schiller Josef, Bankbeamter.
Zeugwart - Stellv.: Mederer Heinrich, Postrechn.-Offzl.

Turnstunden jeden Dienstag und Freitag von $^1/_2$7 bis $^1/_2$8 Uhr abends im Turnsaale des Obergymnasiums. Mitgliederbeiträge 1 K monatlich. Anmeldungen zur Teilnahme oder Zuschriften sind an den Turnverein zu Handen des jeweiligen Vorstandes oder Schriftwartes zu richten.

---

84. Bos.-herc. automobilni klub. — Bosn.-herc. Automobil-Klub in Sarajevo.

Osnovano — Gegründet 1912.

---

85. Zemaljsko udruženje za saobraćaj turista u Bosni i Hercegovini.

Predsjednik: Fehim eff. Curčić, Gradonačelnik.
Tajnik: Josip Woelz, Kommissär.

---

*) **Während des Krieges ist die Vereinstätigkeit in Bosnien-Hercegovina eingestellt.**

86. Turnsektion des Jüdischen Nationalvereins in Sarajevo: Turnstunden jeden Dienstag und Freitag von 8 bis 9 Uhr Abends im Turnsale des Obergymnasiums. Mitgliederzahl: 65.

87. Verein zur Pflege von Jugendspielen. — Društvo za gojenje omladinskih igara. Gründungsjahr 1907.
Präs.: Karaman L.
Ausschußmitgl.: Prof. S. Brakus, Prof. J. Bakó, Frau Dr. S. Dimović, San. R. F. Fronius, Eff. S. Kemura, Prof. Kovačević, Turnlehrerin Mateić, Direkt. A. v. Tartaglio, Dr. Weszel, Prof. Dr. v. Zruić.
Ersatz: Lehrer Baljušmić, Prof. M. Ćaić, Prof. F. Holl, Lehrer Kreševljaković, Prof. Krčmař. Gesangslehrer Kačerovski, Dr. M. Levi, Frau Dir. S. Mandić, Prof. K. Pfann, Prof. Stojanović Bankvizedirektor V. Gjokić.
Revisoren: Prof. N. Cecić, Prof. M. Mutić, Prof. M. Vučak.
Mitglieder 240.

X. Sonstige Vereine.

88. Freiwilliger Feuerwehrverein der Hauptwerkstätten der bosn. herc. Landesbahnen in Sarajevo.
Kommandant: Piegl Jakob.
Komdt.-Stellvertr.: Bobula Josef.
Zugsführer: Neumayer Johann und Speits Rudolf.
Stand: 40 Mann.

89. Društvo bosansko-hercegovačkih esperantista „La Stela Bosnia" u Sarajevu.
Vereinslokal: Kaffee Abbazia.
Präs.: Eiselt Josef.
Vizepräs.: Schwarz Jaromir.
Sekr.: Bubalo Nikola.
Kassier: Marković Michael.
Bibliotekar: Dugandžic Matej.

90. Zadruga domaćica u Sarajevu.
Verein der Hausfrauen in Sarajevo.
Zweck:
a) Gründung und Führung einer Haushaltungs-, respektive Dienstmädchenschule, verbunden mit einer Speiseanstalt, in welcher Dienstkräfte für Mitglieder des Vereines herangebildet werden.
b) Unentgeltliche Vermittlung der Dienstmädchen.
c) Hebung der Hausindustrie etc. etc.
Präsidentin: SaidenfeldEva
Vizepräs.: Fehim Eff. Čurčić, Samardžia Helena, Berković Babette, Salom Majka.

91. Društvo činovnika Sarajevske gradskeopćine. — Verein der Sarajevoer Gemeindebeamten. Der Zweck des Vereines ist, die materiellen, sozialen und geistigen Interessen seiner Mitglieder zu wahren und zu fördern.
Präs.: Salihbegović Šemsibeg.
Vizepräses: Josip Bunić.
Sekretär: Jovan Mačkić.
Kassier: Dane Cvitković.
Mitglieder 74.

Tarif der Hamals(Dienstmänner)löhne. Tarifa za hamalske plate.

Diensttarif nach Gewicht:

	bis 25 *kg*	von 25—50 *kg*	von 50—100 *kg*
Für die Zeit bis 1/4 Stunde	K —.30 h	K —.50 h	K —.70 h
„ „ „ „ 1/2 „	„ —.70 „	„ 1.10 „	„ 1.40 „
„ „ „ „ 1 „	„ 1.— „	„ 1.20 „	„ 1.70 „

Für die Ausübung von Dienstleistungen am Bahnhofe und vom Bahnhof in die Stadt oder umgekehrt gilt folgender Tarif:

Diensttarif nach Gewicht:

	bis 25 *kg*	von 25—50 *kg*	von 50—100 *kg*
Für die Zeit bis 1/4 Stunde	K —.60 h	K —.70 h	K —.90 h
„ „ „ „ 1/2 „	„ 1.10 „	„ 1.30 „	„ 1.60 „
„ „ „ „ 1 „	„ 1.40 „	„ 1.70 „	„ 1.90 „

Arbeitet der Hamal gegen Taglohn, so beträgt dieser mindestens 5 Kronen. Die Arbeitszeit dauert für die gegen Taglohn arbeitenden Hamale von 6 Uhr früh bis 6 Uhr abends mit einer Pause von 1/2 Stunde vormittag und 1/2 Stunde nachmittag und 1 Stunde mittags.

Überstunden sind mit 70 h per Stunde zu entlohnen.

Die anderen Bestimmungen der Hamalvorschriften bleiben unverändert.

Gleichzeitig wird das P. T. Publikum auf § 3 der Hamalvorschriften aufmerksam gemacht, nach welchem jeder Hamal verpflichtet ist, alle ihm übertragenen Dienste zu übernehmen und auszuführen, sofern dieselben den gerichtlichen oder polizeilichen Vorschriften, dann den Religionsgeboten des Hamals nicht widersprechen.

Über Verlangen der Partei ist der Hamal gehalten, die Legitimation, die er sowie die obige Abänderung derselben bei sich zu tragen hat, vorzuzeigen.

Die Übertretungen der Hamalvorschriften werden stengstens bestraft.

***) Während des Krieges ist die Vereinstätigkeit in Bosnien-Hercegovina eingestellt.**

Tax-Tarif für die Fiaker der Landeshauptstadt Sarajevo.

I. Fahrten innerhalb der Stadt.

		bei Tag	bei Nacht
1.	Die Verwendung bis zur ersten Viertelstunde	K 1·50	1·80
2.	Für jede folgende Viertelstunde	„ —·80	1·—
3.	Für eine Fahrt zum Hauptbahnhofe und retour	„ 3.—	4·—
4.	„ „ „ „ „ „ „ mit ¼ Stunde Wartezeit	„ 5·—	6·—
5.	„ „ „ „ Bistrikbahnhofe oder retour	„ 3·—	4·—
6.	„ „ „ „ „ und retour mit ¼ Stunde Wartezeit	„ 5·—	6·—
7.	„ „ „ vom „ zum Hauptbahnhofe oder retour	„ 5·—	6·—
8.	„ „ „ „ Haupt- oder Bistrikbahnhofe in das Landesspital	„ 5·—	6·—
9.	„ „ „ zum Landesspital oder retour	„ 2·40	3·20
10.	„ „ „ „ „ und retour mit ¼ Stunde Wartezeit	„ 4·—	5·—
11.	„ „ „ in die Landesirrenanstalt	„ 3·—	4·—
12.	„ „ „ „ „ „ und retour mit ¼ Stunde Wartezeit	„ 5·—	6·—
13.	Für eine Fahrt zu den Friedhöfen in Koševo oder retour	„ 2·50	3·50
14.	„ „ „ „ „ „ „ „ und retour mit ¼ Stunde Wartezeit	„ 5·—	6·—
15.	Für eine Fahrt bei einem Leichenbegängnisse nach Koševo für die Hinfahrt im Zuge	„ 3·—	4·—
16.	Für die Hin- und Rückfahrt inklusive Wartezeit beim Begräbnisse	„ 6·—	8·—
17.	Für eine Fahrt zum städtischen Schlachthause oder retour	„ 3·—	4·—
18.	„ „ „ „ „ „ und retour mit ¼ Stunde Wartezeit	„ 5·—	6·—
19.	Für eine Fahrt nach Neu-Sarajevo oder retour	„ 3·—	4·—
20.	„ „ „ „ „ und retour mit ¼ Stunde Wartezeit	„ 5·—	6·—
21.	„ „ „ nach Kovačić oder retour	„ 2·50	3·50
22.	„ „ „ „ „ ins Kastell oder retour	„ 5·—	6·—

II. Fahrten außerhalb der Stadt.

		bei Tag	bei Nacht
1.	Für eine Fahrt zum Da Riva oder retour	K 4·—	5·—
2.	„ „ „ „ „ „ und retour mit ¼ Stunde Wartezeit	„ 5·—	7·—
3.	„ „ „ zur Ziegenbrücke oder retour	„ 7·—	9·—
4.	„ „ „ „ „ und retour mit ¼ Stunde Wartezeit	„ 10·—	12·—
5.	„ „ „ zum Vasin han oder retour	„ 8·—	10·—
6.	„ „ „ „ „ und retour mit ¼ Stunde Wartezeit	„ 10·—	14·—
7.	„ „ „ nach Bethanien oder retour	„ 4·—	5·—
8.	„ „ „ „ „ und retour mit ¼ Stunde Wartezeit	„ 6·—	8·—
9.	„ „ „ zur Gajtanfabrik oder retour	„ 4·—	6·—
10.	„ „ „ „ „ und retour mit ¼ Stunde Wartezeit	„ 6·—	8·—
11.	Für eine Fahrt zum Lach in Koševo oder retour	„ 3·50	4·50
12.	„ „ „ „ „ „ „ und retour mit ¼ Stunde Wartezeit	„ 5·—	7·—
13.	„ „ „ zur Villa Čengić (Wolfram) oder retour	„ 5·—	7·—
14.	„ „ „ „ „ „ „ und retour mit ¼ Stunde Wartezeit	„ 7·—	9·—
15.	Für eine Fahrt nach Stup zur Kirche oder retour	„ 8·—	10·—
16.	„ „ „ „ „ „ „ und retour mit ½ Stunde Wartezeit	„ 10·—	14·—
17.	Für eine Fahrt nach Ilidže oder retour	„ 10·—	12·—
18.	„ „ „ „ „ und retour mit ½ Stunde Wartezeit	„ 15·—	20·—
19.	„ „ „ zum Vrelo Bosne oder retour	„ 12·—	15·—
20.	„ „ „ „ „ „ und retour mit ½ Stunde Wartezeit	„ 20·—	25·—
21.	„ „ „ nach Reljevo oder retour	„ 14·—	16·—
22.	„ „ „ „ „ und retour mit ½ Stunde Wartezeit	„ 20·—	24·—
23.	„ „ „ nach Kobilj dol oder retour	„ 20·—	24·—
24.	„ „ „ „ „ „ und retour mit ½ Stunde Wartezeit	„ 24·—	28·—

Anmerkung. Tritt bei den obigen sub 4, 6, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22 und 24 bezeichneten Fahrten eine längere als die normierte Wartezeit ein, so ist für jede weitere Viertelstunde 80 h mehr zu entrichten.

III. Fahrten bei Nacht.

Als Nachtfahrten werden jene Fahrten gerechnet, welche in den Wintermonaten, also vom 1. Oktober bis Ende März, in die Zeit von 10 Uhr nachts bis 6 Uhr früh und in den Sommermonaten, also vom 1. April bis Ende September, in die Zeit von 11 Uhr nachts bis 5 Uhr früh fallen.

Anmerkung.

1. Der Fahrpreis bleibt derselbe, ob eine oder mehrere Personen fahren. Mehr als vier erwachsene Personen dürfen den Fiaker nicht auf einmal benutzen. Zwei Kinder bis zu 12 Jahren zählen in diesem Falle für eine erwachsene Person.

2. Für das am Kutschbocke untergebrachte Gepäck sind 70 h zu entrichten. Handtaschen und kleinere Gepäckstücke können in den Wagen mitgenommen werden.

3. Die Mautgebühren hat der Fiaker selbst zu entrichten.

4. Für einen bestellten, das ist nicht sofort nach der Vereinbarung, sondern in einem bestimmten späteren Zeitpunkte anzutretenden Fahrdienst gebührt dem Fiaker ein Zuschlag von 80 h. Der Kutscher hat eine angenommene Bestellung sofort unter Tagesdatum und Angabe des Ortes und der Zeit (Tag und Stunde), auf die die Bestellung, lautet in das vom Regierungskommissär vidierte Bestellbuch einzutragen.

5. Unterbleibt eine bestellte Fahrt über Veranlassung des Bestellers, so ist dem Fiaker für die erste 1/4 Stunde Wartezeit eine Vergütung von 1 K 50 h und für jede weitere 1/4 Stunde 80 h zu entrichten.

6. Wenn ein Fiaker zur Fahrt für eine bestimmte Zeit zur Wohnung bestellt und binnen 10 Minuten nach Ablauf dieser Zeit nicht in Verwendung genommen wurde, so ist demselben nebst der entfallenden Fahrtaxe noch 80 h und für jede weitere 1/4 Stunde Wartezeit 80 h aufzuzahlen.

7. Fahrten außerhalb der Stadt, welche oben sub III. nicht speziell genannt sind, unterliegen dem freien Übereinkommen.

Bei der Aufnahme eines Fiakers für einen ganzen Tag, das ist in den Wintermonaten von 6 Uhr früh bis 6 Uhr abends, und in den Sommermonaten von 5 Uhr früh bis 8 Uhr abends, entweder in- oder außerhalb des Stadtgebietes, darf der Fiaker nicht mehr als 30 K beanspruchen, wenn die zu durchfahrende Strecke für die Hin- und Rückfahrt zusammengenommen 48 *km* nicht übersteigt.

Auswärtige Fahrten von längerer Dauer als einem Tage unterliegen dem freien Übereinkommen.

8. Anzeigen von Fahrgästen gegen Fuhrleute sind bei der Polizeidirektion in Sarajevo, eventuell auf einer Postkarte zu erstatten.

---

r) Ärzte — Liječnici

deren Spezialfach, Wohnungsadresse und Ordinationsstunden in Sarajevo

vide: I. Abschnitt dieses Buches unter „Sanitätsanstalten".

s) Handelsgerichtl. protokoll. Firmen der Hauptstadt Sarajevo

(alphabetisch geordnet), **deren Branche, Jahreszahl der Protokollierung nebst Angabe der zur Firmazeichnung Berechtigten, mit dem Stande vom 1. Oktober 1916** vide: IV. Abschn. d. Buches.

t) Hotels — Svratišta (hanovi).

„Hotel Europe", Restauration und Kaffeehaus, Franz Josefsgasse Nr. 40.

„Hotel Zentral", Restauration und Kaffeehaus, Franz Josefsgasse Nr. 55.

Hotel „Zur Kaiserkrone", Franz Josefsgasse Nr. 96.

Hotel „Imperial" (Frau Marije Prnjatović), Franz Josefstraße.

„Hotel goldenes Lamm", Restauration und Kaffeehaus, Bahnhofstraße Nr. 48.

„Hotel Radetzky".

Landesübliche Einkehrgasthäuser:

Hotel „Ghazi", Ćemaluša ulica Nr. 7, 12 Fremdenzimmer. Eigentümer: Aliaga Poturović u. Salihaga Medić.

Hotel „Sarajevo", Ćemaluša ulica Nr. 86.

Hotel „Hercegovina", kolodvorska ulica.

Han „Besarin", Ćemaluša ulica. Pächter Marko Katić.

Han „Krestalica", Ferhadija ulica. Eigentümer Boško Krestalica.

Han „Morica", Sarači ulica. Eigentümer Asiaga Šabanović.

Han „Kolobara", Baščaršija.

Verzeichnis der hervorragenden Handel- und Gewerbetreibenden der Hauptstadt Sarajevo.

— Popis odličnih trgovaca i obrtnika u glavnom gradu Sarajevu.

a) Handel — Trgovina.

Agentur- u. Kommissionsgeschäfte — Agenturne i komisionalne radnje.

Privilegierte Landesbank, Warenabteilung.
Österr. bosnische Bank.
Löschner Josef.
Filiale der Ungarischen Handels-Aktiengesellschaft.
Avram Isak Romano.
Gabriel Alevy.
Hirschl Josef & Comp., Ćemalušagasse Nr. 87.
Baruch Elias, Appel-Quai.
Bičakčić Mustafa u. Edhem.
Kästenbaum Leopold.
Klein Bernardo.
Salom Isidor S.
Bogdanović Simo.
Eskenazi Alberto S.
Salom Josef S. & Comp.
Spitzer Gustav.
Kohn Maurizio, Ćukovićgasse.
Mosco Danon, Ćuković Nr. 4.
Löwy M. & Co.
Petrović & Comp.
Gjurgjević Alexander.
Todeschini Theodor.
Vitković Radoslav, Ćemaluša 45.
Alkalay Leon Josef.
Salom & Attias.
Finzi Bernhard I.
Salihaga Žiga.
Danon Isachar Z.
Despić Jefto, Koturova 9.

Assekuranzgesellschaften — Zavodi za osiguravanje.

vide Abschnitt IV. — Odsjek IV.

Asphaltierungs-Unternehmung.

Erste Bosnische Asphalt-Industrie Anton Szirmai in Sarajevo u. Alipašinmost. Asphaltierungen werden fachgemäß und unter Garantie ausgeführt.

Banken und Wechslergeschäfte — Banke i mjenjačnice*).

Filiale der österr.-ung. Bank.
Privilegierte Landesbank für Bosnien-Hercegovina, siehe Inserat.
Österr. bosnische Bank, Kirchenplatz.
Priv. Agrar- und Commerzialbank.
Bankabteilung der ungarischen Bank- und Handels-Aktiengesellschaft.
Hrvatska Centralna banka i štedionica A. G.
Filiale der Laibacher Kreditbank.
Serbische Nationalbank.
Kreditbank u. Sparkassa A. G. Ćemaluša Nr. 114.
Srpska centralna banka, Appelquai — Appelova obala.
Muslimanska centralna banka.
Erste Bosnische Wechselstube von Jos. Löschner.
Bank-, Wechsel- u. Kommissions-Geschäft: Samuel u. Cäsar Sumbulović.

Bau- und Brennholzhandlungen — Trgovine drvom za gradju i gorivo.

Braun August, Bauunternehmung und Baumaterialienhandlung in Koševo, siehe Inserat.
Steinmetz F., Ćemalušagasse.
Hamdi eff. Ruždić.
Šabanović braća H.
Adler Béla.
Nanić braća.
Butarroni & Venturini A. G.

Buch- und Papierhandlungen — Knjižarnice i papirnice.

Bašagić Braća, Franje Josipa ulica br. 64.
Buchwald B. & Co., Franje Josipa ulica br. 50.
Finzi Josef, Franje Josipa ulica br. 13.
Kattan Simon, Franz Josefstraße 24.
Milanović Mihajlo, Franje Josipa ulica.
Studnička J. & Comp., Verlagsbuchhandlung, Rudolfova ulica br. 4.
Finci Leon, Franje Josipa ulica br. 57.
Tomša Dragutin, Ćemaluša ulica br. 88.
Verlag des Universal-Hand- und Adreßbuches „Bosnischer Bote“ Adolf Walny.

Bierdepots — Pivarska skladišta.

Sarajevoer Aktienbrauerei, Konakgasse Nr. 25.
Perišić Avakum, Wittingauer Bierdepot.
Jeftanović Gligorije.

Bettfedernverschleiß. — Perje za posteljinu.

Kasparek Klementine.

Blumenhändler — Trgovine cvijećem, vide Gärtner.

*) Vide: VI. Abschnitt d. B.

Bosnische antike und moderne Stickereien. — Bosansko antikno i moderno vezivo.

Kabilio Elias B., Franz Josefstraße 56.
Tašaković & H. Hasanović, Orientbazar, Saračі 13.

Briefmarkengeschäft. — Trgovina starim markama.

Ernst Adolf.
Kabiljo Benzion.

Kolonialwaren- und Produktenhandlungen. — Trgovine kolonijalnom robom i proizvodima.

H. Muhamedaga Ahmetašević & Söhne.
Babić Aćim.
Bičakčić Edhem & Mustafa.
Finzi Josef Leon.
Finzi Salom Leon.
Jusufagić braća H.
Levi Jakob H. S.
Levi Majer L.
Nanić H. Avdaga, Šehić & Hafizović.
Nanić Mujaga.
Preljević Hadži Smail.
Šantić braća.
Jovanović R. Jovo.
Salić Muhamedaga.
Vasiljević Risto i Jovo.

Konfektionäre — Trgovci odjećom.

(Siehe Modewarenhandlungen.)

Droguerie. — Drogerije.

Doboczky & Comp., Ferhadija.
Glussmann R.

Eisen- und Eisenwarenhandlungen — Trgovine željezom i željeznom robom.

Racher & Babić, Ferhadija br. 40.
Brunner & Co., Ćemaluša br. 158, siehe Inserat.
Todeschini Theodor.
Altarac Abraham Mayer.
Simić, Ripperger & Manojlović.
Lagus Sigmund.
Cvijetić Svetozar.
Baruch & Finzi.

Galanteriewarenhandlungen. — Galanterijske radnje.

Pinto Bernardo L.
Kabiglio Leon A.
Papo Isak G.
Katan Moise J.
Papo Leon E.
Pajo Marković.
Mirović Vaso.
Lewi Samuel Vita.

Gemischtwarenhandlungen (Greisler, Kantineure etc.). — Trgovine mješovitom robom (sitničari, kantineri i t. d.).

Klein Brüder, Lager.
Kraljević Risto J., Huremuša ulica br. 11.
Stiplašek Franz, Lager.

Getreidehändler — Trgovci žitom.

Šišić Alija H.
Turković Muharemaga.
Danon Zadik J.

Glaswarenhändler — Staklarske radnje.

Neuer Josef.
Stanisić Pero i drug.
Marton Ludwig, Ćemalušag.
Katan Moise A.
Papo Daniel E.
Romano Nisim M.
Papo Salamon Jakob.

Informationsanstalten. — Zavodi za informaciju.

Josef Hirschl & Comp.
Schreiber Filip.
Hermann Daniel.

Juweliere — Draguljari.

Wiener Simon.
Diamant Sigmund.
Scholze Nikolaus.
Levi Zadik M.
Stern Julie.
Franchiny Ivan.
Sudžuković braća.
Abadžić Mehmed.

Kleiderhandlung.

Kajon Elias A. & Böhm F.
Pešut J. & Co.
Gotschlich J.
Platz Lad.

Kohlen- und Brennholzhandlungen. — Trgovine ugljenom i drvom za gorivo.

Heim Leopold, Ferhadijag.
Löwy Rafael J.
Kajon Josef.
Bos. herc. Handels- und Speditionsgeseschäft, Kreditbank und Sparkassa.

Lederhandlungen — Trgovine kožom.

Alkalay Ascher S.
Abinun Abraham David.
Demirdžić braća.
Mlinarević Božo S.
Menahem Alkalaj.
Rafael Pesah.

Manufakturwarenhandlungen — Manufakturne radnje.

Jovanović & Srksić.
Kočović D. Dm., Franje Josipa ulica br. 42.
Česrija, Vatrenjak i drugovi.
Danon z. Figli.
Salom J. & M.
Musafia Isak J
Braća M. Jusufagić.
Maestro Moise J.
Kajon A. Elias & Sohn.
Šantić Pero.
Sinovi Menachema M. Alkalaja.
Kumašin, Nezirhodžić & Co.
Šogolj Muhamed Hamdi.
Šočo Atif ef.
Baščaušević Mustafa H.
Siehe IV. Abschnitt d. B. „Nachweisung aller handelsg. prot. Firmen".

Modewarenhandlungen — Pomodne trgovine.

Kočović D. Dm., Franz Josephsgasse Nr. 42.
Stojkanović Braća.
Jovanović & Srškić.
Salamon S. Altarac.
Bičakčić Murat i Fehim.
Scharko Abr. S. Levi.
Danon Isachar Z.
Feleki Emilie.
Bruckner Jakob.
Musafija Isidor.
Hofbauer Max.
Kajon Vita.
Pešut J. & Co.
Papo Isidor A.
Gaon Isak.
Levi Juso Hasan.

Möbelhandlungen — Trgovine pokućtvom.

Finzi Brüder.
Buttazoni & Venturini.
Pollak Leopold.
Appel Osias.
Kabilio Elias B., Orient. Möbel.
Kabiljo Moise J.

Romano Heinrich, vide „Tischler".
Kabiljo Josef Isak.
Jungić Nikola.

Musikinstrumenten-Händler — Trgovci glazbenim strojevima.

Heeger's E. Witwe Nachfolger.
Tosunović Muhamed.
Wurm Jos., Ćumurija.

Nähmaschinenhandlungen — Trgovine šivaćih mašina.

Singer Co. Akt.-Ges., Ferhadija br. 66.
Levy K. & Comp., Ćemalušastraße.

Orientwarenhandlungen — Trgovina robom Istoka.

Kabilio Elias & Co., Spezialität Teppiche und Stickereien.
Kumašin & Nezirhodžić.
Tašaković & Hasanović H.
Ćesrija, Vatrenjak i drugovi.

Parfumeriegeschäft — Parfumerija.

Polzović Aron.
Anderle I. & A., Rudolfova ul.

Papierhandlung — Papirnica.

Katan Simon, vide Buchhandlungen.

Produktenhandlungen — Radnje produktima.

Vide Kolonialwarenhandlungen. — Vidi radnje kolonijalnom robom.

Schreibmaschinenniederlagen. — Stovarišta strojeva za pisanje.

Hatschek L. Ladislaus.
Solterer Adolf.
Zelenika Stjepan.
Neusser & Glogowski.

Spielwarenhandlungen — Trgovine igračaka.

Salom Josef J.
Marković Pajo.

Spezereiwarenhändler — Špecerajske radnje.

Finzi Moritz J.
Schiller Moritz.
Glückselig Simon.
Kabiglio Samuel B.
Gorgoljatos Gregorius.
Luibl Josefa.
Montiglia L. M.
Mornjaković Ademaga.
Muzur H. Saliaga.
Nanić H. Avdaga.
Prijepoljac Edhem eff.
Samakovlija Baruch.
Vejsilaga Njemčević.
Stěpanek Wenzel.
Sulejmanović Mušan H.
Tabaković H. Arif.
Zec Mehaga.
Žiga Muhamedaga.
Zildžić H. Arif.
Žildžić Neziraga.
Paštar S.
Šantić & Zagorac.
Ružić Miho i Dimitrije.
Jovičić Spasoje.

Teppichhandlung — Trgovina ćilimâ.

Elias B. Kabilio, Franz Josefstraße 44.
Tašaković & Hasanović H.
Kumašin & Nezirhodžić.
Ćesrija, Vatrenjak i drugovi.

Tabaktrafiken — Duhanske trafike.

Cholodecka Gisela, Rudolfova ulica.
Haupttabakverlag d. Priv. Landesbank, Palais Ćemaluša.
Böhm Ferdinand.
Barišić Marica.
Neuer J & J.
Orešković Koloman.
Hainemann Miraldau. Gisela.
Kralović Henriette.
Flaschka Fanni.

Wein- und Branntweinhandlungen — Trgovine vinom i rakijom.

Offermann Alexander.
Pavičić Ivan.
Heim Jakob, Witwe.
Pletikosić Brüder.
Semiz braća.
Jeftan Hadži Lelečić.
Jovanović Jefto.
Franičević Nikola.
Banduković Risto.
Trnčić Gjuro.
Bjelovučić Stjepo.

b) Gewerbe — Zanati.

Anstreicher und Maler — Bojadžije i soboslikari.

Baldazar Josef.
Gemünder Mendel.
Topoljanac Ignaz.
Fleger Johann.
Brenner Karl.
Appe Cvetko.
Ast A. M. & Söhne.
Drechsler Chaim.
Josanz Friedrich.
Richter Karl.
Sučić Nikola.
Temeš Abraham.
Veyer Ferdinand.

Apotheker — Ljekarnici.

Benischko Viktor, Čemalušagasse Nr. 165.
Besarović Gjordjo M., Bahnhof 48.
Romčević Stefan, Kaiserstraße Nr. 6.
Patera J., Franz-Joseph-Gasse Nr. 12.
Pleyel Eduard, Rudolfsgasse Nr. 8.
Schlesinger Heinrich, Ferhadija br. 30.

Architekten — Graditelji.

Tönnies Rudolf.
Vancaš Josef von Požega.
Scheidig Franz.

Asphaltierungsunternehmungen — Poduzeća za asfaltiranje.

Szirmay Anton.
Kasparek Johann, vorm. Brüder Kasparek.

Bildhauer — Vajar.

Simunković Šimun.

Bauunternehmungen — Gradjevna poduzeća.

Braun August, Akt. Ges.
B. h. gradjevno dioničko društvo, bosn. herc. Bau-Akt. Ges.
Union-Baugesellschaft.
Vide Baumeister.

Baumeister — Gradjevinski poduzetnici.

Bosn. herc. Bau Akt. Ges.
Jungwirth Ludwig.
Miladinović Miloš.
Wipplinger Johann u. Kajbić Johann.

Wedral Josef.
Schnaubelt Ernest.
Union-Baugesellschaft.
Bošković Ilija.

Bäcker — Pekari.

Jagodić R.
Kosovac Todor.
Kos Ivan i dr.

Bierbrauerei — Pivara.

Sarajevoer Aktienbrauerei, Konakg. 25. Vide VII. Abschnitt d. B. und Inserat.

Bosnische Kunst- und Hausindustrie. — Bosanska umjetna i kućna industrija.

Kabilio Elias B., Franz Josefstraße 56.
Tašaković & Hasanović H., Orient-Bazar, Sarači 13.
Hardaga Mustafa & Izet.
Sofić & Toholj.

Buchbinder — Knjigoveže.

Tomša Dragutin.
Udovičić Josef.
Katan Moritz.
Vukadinović Stefan.
Kabiljo Aleksander S.
Hodžić Mustafa.

Buchdruckereien—Štamparije.

Landesdruckerei, Appelkai.
„Bosnische Post." Vide „Zeitungen in Sarajevo" („Bosnische Post").
Risto Savić.
„Islamska dionička štamparija." Direktor: S. Alibeg Filipović. Aktienkapital 75.000 K.
B. Buchwald & Komp.
„Sarajevoer Tagblatt." Eigentümer J. Krieghammer.
Kramarić et Baguz.
Krischke Gustav.
Hrvatski dnevnik.

Bürstenbinder — Četkari.

Chachamović S.
Zindorf P.
Atias Avram.

Dachdecker — Pokrivači krovova.

Haberl Franz, Theresiengasse Nr. 80.
Haberl Johann.

Damenschneiderinnen — Krojačice za gospodje.

Mellin Antonie.
Eichhorn Josefine, Ćemaluša ulica.
Schwarz Minna, Koturgasse Nr. 3.
Mihailinović Marie, Šljivina 64.
Vasiljević N., Predimaret.
Petrović Anna, Bistrikg. 21.
Heinrich Anton.

Dienstvermittlungsbureaux — Posredovatelji službe.

Fiegl Marie, Franje Josipa ulica br. 60.
Schwartzkopf Julius, Franje Josipa ulica br. 21.
Fischer Marie, Ćemalušag. 176.
Weiss Paula, Ferhadija.
Fischer Franz, Ćemaluša ul. 176.
Petschl Ana, Kulovića ul.

Dampfbäder — Parna kupatila.

Gazi Isabeg-Bad, Bistrikova ulica br. 1.
Gazi Husrefbeg-Bad, Ćemaluša br. 94.

Drechsler — Tokari.

Ptačnik Johann.
Schmied Georg.

Elektro- und Azetylengasanlagen-Installateure — Instalateri za elektriku i acetilen.

Solterer Adolf.
Papo Heinrich.
Zelenika Stefan P.

Fabriken und industrielle Unternehmungen in Sarajevo und Umgebung — Tvornice i industrijska poduzeća u Sarajevu i okolici.

Aktienbrauerei (Direktor Heinrich Reiter).
Braun August, Ingenieur; Ringofen, Tonwaren und Steinzeugfabrik, Sägewerk.
Bosn. herc. Bau Akt. Ges. Ziegelwerk.
Buttazzoni & Venturini; Tischlerwaren- und Möbelfabrik, Sägewerk.
Brüder Carl und Fritz Racher, Draht- und Drahtstiften-Eisenwarenfabrik.
Feltrinelli Giuseppe & Co.
Salom J. & M., Posamentierwarenfabrik.
Alkalay Ascher S. & Söhne, Lederfabrik.
Szirmay Anton, Gyps- und Cementwarenfabrik.
Landau Bernh., Sodawasser.
Obstbrennerei u. Likörfabrik Ib. Iv. Papo, Alipašin most.
Landesärarische Teppichweberei Sarajevo.
Solterer Adolf, Elektrotechnische Anstalt.
Sarajevoer Walzmühlen-Aktiengesellschaft „Jela".
Levy & Co., Sägewerk.
Pinto Bernardo L., Spindelschnurfabrik.
Gemüsekonservenfabrik „Pehar".
Seifen- u. Krystallsodafabrik „Vila".

Färber und Putzer — Bojadisari i čistioci.

Appe Cvetko.
Zeitler Johann.

Fleischer — Mesari.

Kampos Jakob.
Zupčević H. Hasan.
Pápay Johann.
Zidarits Ignaz.
Kohen Moritz.
Gjulagić Mujo.

Friseure und Raseure — Berbernice.

Petrović Lazar Nachfolger
Holub Julius.
Marossi M.
Milanović Milan.
Elazar Elias.
Haynal Anton.
Schopf Karl.
Löwy Jakob Todoros.
Petrović Vaso.

Fuhrwerksbesitzer — Vozari.

Fiaker — Fijakerdžije.

Saračević Vejsilaga.
Domoratzky Josef.
Beneschki Oscar, Terezija 42.
Vidaković Sava.
Danon Majer.

Gärtner und Blumenhändler — Vrtlari i trgovci cvijećem.

Vlček Heinrich.
Hýkyš Josef.
Hoffmann Stefanie und Julie.

Gastwirtschaften und Restaurants — Gostionice i restauracije.

Bandukovič Risto, Terezija ulica.
Beffert Johann Nachfolger, Konakova ulica br. 28.
Dimitrijević Kosta, Koševa ulica br. 21.
Franchyni Franz.
Fuchs Josef, Terezija ulica br. 14.
Gecan Stjepan Kolodvorska ulica br. 9.
Kalcher Franz, Novo Sarajevo.
Krafka Maria, Mustajbegova ulica br. 21.
Kraljević Risto, Bistrik (Kolodvor), Bahnhof-Buffet.
Krausz Marko, Ćemaluša ul. 141.
Kreitmayer Johann, Kovačić Nr. 6.
Nagel Josef.
Jeftanović Gliša (Kaffeehaus Hotel Europe.)
Thier Karl, Restauration.
Perišić Avakum, Ferhadija br 44.
Pletikosić Nikola, Ćemaluša br. 115.
Poznić Franz (Hotel Kaiserkrone), Franz Josefgasse Nr. 50.
Schrander Anton & Roza, Restauration „Hôtel Central", Franje Josipa ulica.
Kurz Franz, Bahnhofrestauration.
Stiplašek Franz, Hauptcantineur im Militärlager.
Stöffel Karl, Koševa ulica.
J. Tabory, Ferhadija, vis-à-vis der Markthalle.
Bergmann Josef, Dereboja ulica br. 27.
Prnjatović Marica, Hotel Imperial, Fr. Josipa 59.
Vereinshaus Restauration am Appelquai, Pächter Völkl Albert.
Widmar Franz Nachfolger, Mustaj begova ulica br. 13.
Wolfram Anton, Dolac.
Rauscher Franz (Arbeiterheim) Koševo.

Gerbereien — Kožarnice.

H. Tabaković Abdulah.
Landžo Mujaga i brat.
Tabak Mehaga.

Geometer (Civil-) — Geometri (civilni).

Zawadzski Ljudevit.

Glaser — Staklari.

Neuer Josef.
Márton Ludwig.
Löwy Moritz.
Stanišić & Comp.
Kebeljić Risto.

Gold- und Silberarbeiter — Zlatari (kujundžije).

(Siehe Juweliere. — Vidi draguljare.)

(Die einheimischen Gold- und Silberarbeiter haben gewöhnlich alle zusammen ihre Werkstätten und Verkaufsläden in der nach ihrem Gewerbe benannten Gasse „Kujundžiluk". Dieselben erzeugen sehr niedliche, kunstvolle Silberdrahtarbeiten als wie Brochen, Armbänder, Haar- und Stecknadeln etc.)
Mitričević Jovan.
Kobić Arif.
Zlatar Ibrahim.
Marković Mara.
Andrić Milo.

Graveur — Rezbar:

Vogel Karl.

Hafner — Pećari:

Braun August, Akt. Ges., Kachelofenfabrik, Koševo.
Kajbić Johann.
Bošnjak Stefan.
Novak Johann.

Hebammen — Babice:

Ćurić M., Tabašnicagasse.
Elijau Regina, Pehlivanušagasse Nr. 15.
Hovaldt Helene von, Oberhebamme im Landesspital.
Rosner Katinka, Ćemalušagasse Nr. 153.
Milunić Sofija, Franz Josefgasse.
Romano Rahel.

Herrenschneider — Krojači za gospodu.

(Uniformierungsanstalten). — (Zavodi za odjeću).

Spaczir Samuel.
Tiller Moritz & Comp., Filiale in Sarajevo.

Hutmacher — Klobučari:

Kurz Franz.

Kaffeesieder — Kafedžije:

a) Mit moderner Einrichtung.
Davidović Franjo, (Café Abazzia), Ferdinandova ul.
Jeftanović Glišo (Café Europe).
Ružić Ernst, (Café Marienhof).
Schrader Anton, Café Central.
Lohner Josef, Mustajbeggasse.
Tabory J. (Café grüner Hof).
Napredak kavana.
Polaček (Café Excelsior).

b) a la turka.

Čojo Alia, Alipašina ulica br. 22.
Fazlić-Klinčar H. Salih, Gornja Hiseta u. Alipašina ulica 18.
Muzur Salih, Appelkai (grüner Garten, zelena bašća).
Kovačević Mujaga, Franz Josefsgasse.

Kaminfeger — Odžačari (dimnjičari).

Acs Anna.
Gašpar Vaso.
Klofera Franz.
Petrić Josef.

Korbflechter — Košarači.

Rupnik Gottlieb.
Rupnik Viktor, Sessel- und Regenschirme-Reparaturen.

Kupferschmiede — Kotlari.

(Die Kupferschmiede haben ihre Werkstätten in der nach ihrem Gewerbe benannten Gasse „Kazandžiluk". Dieselben erzeugen wohl keine Arbeiten für maschinelle Zwecke, aber praktische Gegenstände und Geräte mit Gravuren für den bosnischen Hausgebrauch, welche auch unter den europäischen Küchengeräthen Aufnahme finden und zur Zierde jeder Küche gereichen.)
Gradjanin Mustafa H.
Hadži Osmanović Osman.
Kazandžija H. Rašid.
Smaiš, H. Husein & H. Hašim.
Osmanović Sali i H. Osman.
Ramić Ahmedaga.
Spaho Akif.
Gjulizarević Mehmed i brat.
Sidro Avdaga.
Soko Husein.

Lakierer — Pokostari.

Flegr Johann.
Pischl Vaclav.
Weyer Ferdinand.

Leichenbestattungsanstalten — Pogrebni zavodi.

Linhardt Ignatz Witwe.
Vekić Katarina.
Fischer Albert.

Likörfabrikant — Fabrikant likera.

Papo Abraham Is.

Maler und Anstreicher — Slikari i bojadisari.

Flegr Johann, Sahtjanuša ulica br. 25.
Ast Markus A. u. Sohn.
Brenner Karl.
Jožanc Friedrich.
Richter Karl.
Temeš Abraham.
Sučić Nikola.
Steirer & Co.
Baldassar Josef.
Vide auch Anstreicher.

Mechanische Werkstätte — Mehanička radionica.

Solterer Adolf, Mechanische Werkstätte, Čemaluša ulica, vide Inserat.
Zelenika Stefan.
Papo Heinrich, vide Inserat.
Schneider Wenzel.
Wolf L.

Masseurin — Maserica.

Mayerhoffer Maria.

Möbelfabrik — Tvornica pokućtva.

Buttazzoni & Venturini.

Modistinnen — kitničarice.

Neuer Julie.
Lauka Anna.
Scharf Rosa.
Altaraz Malvine.
Živojnović Angelina.
Crnković Ljubica.
Engl N.

Molkereien und Meiereien — Miekari i miekarnice.

Herzka Moritz in Koševo.
Landesärarische landwirtschaftliche Station in Butmir bei Ilidže.
Wolfram Anton in Dolac.

Musiklehrer — Učitelji muzike.

Matějovský Fr.

Opankenmacher — Opančari.

Kurtović Sulejman.
Šundo Jovo.
Altarac Mento Rafael.
Sušić Sali.
Puhalović Mustafa.
Sulejmanović Alija.
Dragas Simo.
Kuršumdžić Risto.
Kandžiaš Derviš.
Zildžo Mehago.
Bučuk Osman.
Nijemčević Hamdi.
Muzaferija Ibrahim.
Karasalihović Alijaga.

Optiker — Optičar.

Krejči Karl.

Photographen — Svijetlopisci.

Buchwald Emanuel.
Ossko Stephan, v.
Abinun S.
Pop de Alamor.

Posamentierwarenfabrik — tvornica gajtana.

J. & M. Salom.
Benzion L. Pinto.

Pyrotechniker — Pirotehničar.

Solterer Adolf, Ćemaluša.

Reklameanstalt — Oglasni zavod.

Despić Jeftan, Koturova ulica br. 9.

Riemer und Sattler — Remenari i sedlari.

Košuta Jakob.
Fiala Zdenka F.
Zagorica Avdo.
Krsmanović Niko.

Schlosser — Bravari.

Dietz Franz.
Glicha Michael.
Schulz Emmerich.
Tauber Thomas.
Skala Rudolf.
Picel Michael.
Papo Abraham & Dietz Heinrich.

Schmiede — Kovači.

Eschenbacher Andreas, Sahtijanuša ulica 27.
Lise Alessandro.
Pastrović Martin.
Anderle Josef, Messerschmied.
Marić Dušan, Podtekca ul.

Schneider — Krojači.

Opijač Muhamed, Ćuković 6.
Tiller Moritz & Comp.
Celjak Walentin.
Hošek Josef.
Hrisafović Todo.
Kamhi Raphael.
Krausz Bela.
Šakić Mato.
Šimunić Stephan.
Spaczir Samuel.
Geza Sandor.
Schmiedt Jakob.
Kemeny Ignatz.
Gross Samuel.
Schwarz Minna, Koturgasse Nr. 3.
Kabiljo N., Damenschneider.
Kajon M. Šimson.
Besarović Dušan R.

Schreibmaschinenreparaturen — Opravci pisaćih strojeva.

Hatschek Ladislaus L.
Solterer Adolf.

Schuhmacher — Obučari.

Gubán Irma, Franz Josef-Gasse 57.
Hönig Eduard.
Friedmann Eduard, Vertreter d. „Turul“ Akt.-Ges.
Miličević Peter.
Németh Thomas.
Počzak Johann.
Šimunović Stephan.
Sudjuković Salihaga.
Vasić Mitar.
Eskenazi Moise Hay.
Hadžić Mehmed.
Koen Levi David.
Bravadžić Pero.
Romano Jakob.
Grünhut N.

Seifensieder — Sapundžije.

„Vila“, Aktien-Gesellschaft.

Selcher — Kobasičari.

Daneš Karl.
Zidarits Ignatz.
Pápay Johann, Nachf. Posavac.

Spediteure — Špediteri.

Handels- und Transport-Aktiengesellschaft, Ćukovićgasse Nr. 4, siehe Inserat.
Heim Leopold.
Sarajevsko otpremno društvo Šahinagić, Salom Besarović & Co., Ferhadija Nr. 37, vide Inserat und VI. Abschnitt d. B.

Kajon Josef.
Rafael Jako Levi.
Sternberg Mayer.

Spengler — Limari.

Reininger Josef.
Kasparek Alois.
Kasparek Johann, vormals Brüder Kasparek.
Blatt Nathan.
Brehm Ignaz.
Fritzhand Isak.
Jean Wilhelm.
Kurfürst Josef.
Kohen Salamon Levi.
Löwy Israel David.

Strumpfwirker — Čarapar.

Sadić Avram Levi.

Siebmacher — Sitar.

Sopijanac Franjo.

Steinmetze — Klesari.

Dolžan Johann.
Lušina Anton.
Szirmai Anton (Bildhauerei).

Tapezierer — Tapetari.

Hofeneder Franz.
Jungić Nikola.
Danon Moise Haim.
Kabiglio Isidor.

Tischler — Stolari.

Braun August, Akt. Ges.
Buttazzoni & Venturini.
Vereinigte Tischlergenossenschaft.
Mihalić Stephan.
Rendulić Georg.
Simunković Šimun.
Štolc Josef.
Supek Savka.
Tábory August.
Osias Appel.
Greif F.
Konforti Daniel.
Sobović Alois.
Kometer Ignaz.
Vidaković Antonija.
Novaković Petar.

Tischlerwarenfabrik — Tvornica stolarske robe.

Buttazzoni et Venturini.

Tierärzte — Živinari (veterinari).

Läufer Anton.
Šemšibeg Salihbegović.
Cepić Omer beg.

Uhrmacher — Sadžije.

Wiener Simon.
Diamant Siegmund.
Martin & Scholze.
Franchini Johann.
Braća Sudžuković.
Braća Levi.
Stern Julie.
Koppelmann Josef.
Abadžić Mehmed.

Wagen — Tezulje (vage).

Brunner & Comp.
Todeschini Theodor.
Racher Brüder.
Simić, Ripperger i Manojlović.

Wasserleitungsinstallateure — Uvodjači vodovoda.

Kasparek Johann.
Nase Franz & Comp.

Wäschereien — Praonice.

Lieberwerth P.
Zeitler Anton.
Rosić Lazar.
Marakovič N., Kadračićgasse.

Wagner — Kolari.

Paveletz Konrad.
Řiche Richard.
Marić Dušan.
Lisse Alexander.

Würstler, vide Selcher.

Zahnärzte — Zubari.

Schumann Richard.
Gerö S., Dr.
Sumbul Jakob.
Orešković Paul, von.
Čokić Pajo, Fr. Josipa ul.

Zimmermeister — Tesari.

Bartek Franz.
Bogàd Anton.
Haspel Pius.
Wolf Stefan.
Brozek Josef.

Ziegeleien — Ciglane.

Braun August, Aktien-Ges., Koševo, vide Inserat.
Atias Rafo.
Jeftanović Gligor.
Levi Mair.
Oroz H. Saliaga.
Mehemić Izmetaga.
Kajbić Ivan.

Zinngießer — Kalajdžija.

Landau Bernhard.

Zuckerbäcker — Slastičari.

Chocholka Karl.
Dušek Josef.
Gorgoljatos Vasilios.
Dite Klotilde.

Zeitungen und Zeitschriften, deren Redakteure und Redaktionslokale in Sarajevo — Novine i časopisi, urednici i uredništva im u Sarajevu.

„Beamten - Zeitung“ für Bosnien und Hercegovina — Činovnički list za Bosnu i Hercegovinu. Organ für die Gesamtinteressen der Beamtenschaft. Erscheint zweimal monatlich. Eigentümer und Herausgeber: Beamtenverein für Bosnien und Hercegovina. Verantwortlicher Redakteur: Dr. Max Birkovits.

„Bosnische Post“, Organ für Politik und Volkswirtschaft, erscheint täglich zweimal, Montag einmal. Druck und Verlag der „Bosnischen Post“. Chefredakteur: J. Steinhardt. Verantw. Redakteur: Eduard Pivnička. Redakteure: Dr. O. Stanglauer, Frau Elsa Goldberg und Slavko Vodvařka. Chef der Administration: Friedrich Friedl. Verantwortlicher Druckereileiter: Matthäus Kölbl. Faktoren: E. Pivnička u. N. Redlich. Metteur-en-pages: A. Stanković und P. Trnjančev. Redaktion, Administration und Druckerei: Čuković ulica Nr. 7.

„Eisenbahnerzeitung.“. Erscheint zweimal monatlich. Herausgeber: J. Hegy. Verantwortl. Redakteur: Ignaz Hegy.

„Glasnik sv. Ante Padovanskoga“, religiöse Zeitschrift, Redakteur: P. Leonard Čuturić in Visoko.

„Glasnik zemaljskog muzeja“, wissenschaftliche Zeitschrift. Neubau des Landesmuseums, Bahnhofstraße. Redakteur: Dr. Ćiro Truhelka.

„Hrvatska narodna zajednica", wirtschaftlich-kulturelles Volksblatt. Redaktion: Ćemaluša 58. Redakteur: Dr. Srećko Perišić.

„Hrvatski Dnevnik za interese bosansko-hercegovačkih Hrvata". Redaktion und Administration: Ćemaluša ulica br. 92. Eigentümer ist ein Konsortium. Chefredakteur: Kalikst Tadin. Erscheint täglich einmal.

„Vjesnik" Amtliches Organ der serb. orth. Kirchen- und Schulbehörden in Bosnien-Hercegovina.

„Mitteilungen des Vereines der Deutschen in Bosnien-Hercegovina". Redaktion: Landesbank, Redakteur: Josef Kermusch-Heimfelsen.

„Sarajevoer Tagblatt", unabhängige Zeitung zur Wahrung der Reichsinteressen. Erscheint täglich außer Montag und Tagen nach Feiertagen. Verantwortlicher Redakteur und Druckereileiter: Ivan Peserle. Eigentümer: J. Kriegshammer. Appelquai Nr. 38.

„Sarajevski list", Amtsblatt der Landesregierung für Bosnien-Hercegovina, zugleich Tagblatt für Handel, Verkehr, Industrie und Volkswirtschaft. Redaktion und Administration befinden sich in dem Landesdruckereigebäude. (Apelova obala). — XXXVI. Jahr. Chefredakteur: Bezirksvorsteher Ivan A. Milićević.

Bosansko - hercegovački „Težak" Organ centralnog pčelarskog društva u latinici i cirilici. Urednik: Hugo Jedlička, dipl. agr. Bienenwirtschaftliches Fachblatt in serbokroatischer Sprache.

„Vrhbosna", religiöse Zeitschrift, monatlich zweimal, der jährliche Postpreis 10 K, Tubegovićaulica Nr. 5. Redakteur: Dr. Anton Buljan.

„Bosnischer Bote" (Bosanski glasnik). Universal-Hand- und Adreßbuch von Bosnien - Hercegovina. Erscheint im Herbste jeden Jahres. Druck der k. k. Hof- und Staatsdruckerei in Wien.

Bosnische Kunst- u. Hausindustrie

Elias B. Kabilio

SARAJEVO, Franz Josefstraße Nr. 56

Spezialitäten in bosnischer Antike und modernen Stickereien

Bosnische Bijouterie und Dekorationsgegenstände, orientalische Möbel und antike Waffen

Export sämtlicher bosnischen Artikel

Filiale: Bosnisch-Orientalischer Zentralbasar „Zum Kabiljo" Sarajevo, Franz Josefstraße Nr. 41

Großes Lager in orientalischen und persischen Teppichen und Vorhängen. Atelier für Inkrustation, Tauschier-, Ziseleur- und Graveurarbeiten.

Privilegirte Agrar- und Commerzial-Bank für Bosnien und die Hercegovina

Volleingezahltes Aktienkapital K 8,000.000.

Zentrale: Sarajevo, Filiale: Brčko.

Kassastunden von 9–½1 Uhr vorm. und von ½3–5 Uhr nachm.

a) Kommerzielle Abteilung:

Übernahme von verzinslichen Einlagen gegen Sparbuch oder in laufender Rechnung (Scheckkonto); Eskomptierung von Wechseln und Forderungen; An- und Verkauf von eigenen und fremden Pfandbriefen und anderen Schuldverschreibungen, Wertpapieren, Devisen, Münzen und edlen Metallen; Belehnung von Wertpapieren und Waren; Inkasso von Rimessen, verlosten Effekten und Coupons auf das In- und Ausland; Ausführung von Börsenordres; Aufbewahrung und Verwaltung von Depositen jeder Art; Vermietung von eisernen Schränken unter eigenem Verschluß des Mieters (Safes); Ausführung aller sonstigen bankgeschäftlichen Transaktionen.

b) Hypothekarabteilung:

Gewährung von Hypothekardarlehen und von Darlehen an den Staat, an Städte, Munizipien und andere juridische Personen; Ausgabe von Pfandbriefen und Kommunalobligationen. Sowohl die Pfandbriefe als auch die Kommunalobligationen der Bank sind in Bosnien und der Hercegovina steuerfrei, pupillarsicher und zu Dienst- und Geschäftskautionen geeignet und können in der ganzen Monarchie als Militärheiratskautionen verwendet werden.

c) Warenabteilung:

Vermittelt kommissionsweise und auf eigene Rechnung einerseits den Verkauf von Konsumartikeln und anderen importierten Waren und befaßt sich andrerseits mit dem Absatz der zum Export gelangenden hierländischen Landesprodukte, insbesondere gedörrten Pflaumen und Getreide. 57

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier inserierenden Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten" als Quelle beziehen zu wollen.

MORITZ TILLER & CO.

(Firmagründer: M. Tiller — J. Toffler)

kaiserliche und königliche Uniform-Hoflieferanten und Kammerlieferanten
Hoflieferanten Sr. Majestät des deutschen Kaisers und Königs von Preußen

FILIALE SARAJEVO, FRANZ JOSEFSTRASZE 17

Fernsprecher Nr. 248. Postsparkassen-Konto Nr. 3003.

ZENTRALE:

WIEN, VII., Mariahilferstraße 22 (Stiftskaserne)

FILIALEN:

GRAZ, Kaiserfeldgasse 9.
LEMBERG, ulica Teatralna 7
TRIEST, Piazza Grande 2
INNSBRUCK, Anichstraße 6
GÖRZ, Corso Verdi 37

REPRÄSENTANZ:

BRÜNN, Ferdinandsgasse 9.

BETRIEBSZWEIGE:

I.
Uniform-Schneiderei
im größten Umfange.

II.
Zivil-Schneiderei u. Abteilung für Herrenausstattung.

III.
Lager von Uniformsorten für jede uniformierte Branche.

IV.
Kappen-Industrie
in eigener Werkstätte.

V.
Wäsche-Manipulation
Hemden, Socken, Taschentücher etc. etc.

VI.
Alle Herrenmode-Artikel
Krawatten, Manschettenknöpfe, Schirme etc. etc.

VII.
Zahlstelle 85
für alle nicht in unser Fach einschlagenden Artikel. (Hierüber bestehen separate Prospekte).

Neueste Modelle

der Remington-Schreibmaschinen

mit sofort und dauernd sichtbarer Schrift

Erste Marke der Welt. Nur neueste Modelle. (Die rechnende Remington.)

Größte Durchschlagskraft. — Große deutliche Schrift.
Unverwüstliche Konstruktion. — Leichte Handhabung. 86

Spezialschreibmaschinen auch für breite Papiere, Rollen etc.

Eingeführt bei der hohen Landesregierung, in sämtlichen Ministerien, Ämtern, bei Industriellen etc.
Die Maschinen werden für die Landessprachen geliefert (deutsch, kroatisch, serbisch), lateinische und cyrillische Buchstaben.

Remington Schreibmaschinen Gesellschaft m.b.H.

Wien, I., Franz Josefs-Kai Nr. 15 17

Expositur: Sarajevo

Prospekte gratis und franko.

Allererste Referenzen.

Größtes Spezialhaus der Monarchie für Schreibmaschinen und moderne Einrichtung.

Telegrammadresse: Spedithag. Telephon Nr. 49, auch interurban.

53

BOSN.-HERC. SPEDITIONS- UND HANDELS-AKTIEN-GESELLSCHAFT

Speditionsbureau der kgl. ungar. Staatsbahnen für Bosnien und Hercegovina.

ZENTRALE SARAJEVO.

Eigenes Lagerhaus im Zentrum der Stadt gelegen, ooooooo mit der Schiene verbunden. ooooooo

VERTRETUNGEN in Wien, Budapest, Triest, Fiume und in allen größeren Städten von Bosnien ooooooooooo und Hercegovina. ooooooooooo Vermittelt den gesamten Verkehr des In- und Auslandes nach und von Bosnien und Hercegovina, erteilt bereitwilligst und kostenfrei alle einschlägigen Informationen. Sammelverkehr von Wien, Triest, Budapest, Fiume nach allen Stationen ooo Dalmatiens, Bosniens und Hercegovina. ooo Verkaufsstelle der österr. Siemens-Schuckert-Werke und des Siemens & Halske-Kabelwerkes sowie der Siemens & Halske A. G. (Wienerwerk.) Vertrieb von landesärarischem Brennholz und ooooo landesärarischer Kohle in Sarajevo. ooooo

Filialen in:
BOSNISCH-BROD, METKOVIĆ etc.

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier inserierenden Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten" als Quelle beziehen zu wollen.

FERDO STEJSKALs NACHFOLGER
ARMIN SCHREINER
ZAGREB TELEGRAMMADRESSE: ▫ ZAGORKA-ZAGREB ▫ (AGRAM)

Filiale: Sarajevo, Ecke Franz Ferdinandstraße und Štamparskagasse

Telephon Nr. 32 Telegramme: Schreiner-Sarajevo

Generalvertretung der I. Kroat.-Slaw. Tonwarenfabrik und Falzziegelei „ZAGORKA“
◆ (Wienerberger Ziegelfabriks- und Baugesellschaft) und Öfen-Niederlage ◆

EMPFIEHLT SICH FÜR LIEFERUNGEN VON: Doppelfalz-Dachziegel (Patent Wienerberger); Klinker- und Keramitpflasterplatten: glasierte und unglasierte Wandplatten; Steinzeugrohre für Aborte. Kanäle, Wasserleitungen, Ventilationen etc.: Klinkerziegel: Keramitstöckel; Chamotteziegel und Mörtel für alle Zweige der Industrie; Kacheln für Öfen und Sparherde; etc. etc.

FÜR AUSFÜHRUNGEN: Dacheindeckungen mit Falzziegeln; Pflasterungen mit Klinker- und Keramitplatten; Verkleidungen von Wänden. Badewannen. Sparherden etc.; KACHELÖFEN. SPARHERDE etc.

KATALOGE, KOSTENVORANSCHLÄGE UND MUSTER AUF VERLANGEN.

FERDE STEJSKAL-A NASLJEDNIK
ARMIN SCHREINER
ZAGREB

65

GLAVNO ZASTUPSTVO I SKLADIŠTE
PRVE HRV.-SLAV. TVORNICE GLINENE ROBE I UTORENOG CRIJEPA „ZAGORKA“

Listovi: **ARMIN SCHREINER,** ZAGREB Brzojavi: **„ZAGORKA“** ZAGREB INTERURBAN TELEFON: br. 270 POSLOVNICA Prilaz br. 30	Posebni odjel: PEĆARSKI POSAO. Tvorničko skladište peći, štednjaka i kaljeva za oplatu štednjaka. PEKARSKE PLOČE. Utoreni crijep za krov.	TARACANJE keramit-. klinker i mosaik-pločicama. CIJEVI IZ KAMENŠTINE. OPLATA STIJENA pocaklenim pločicama.	Podružnica: **SARAJEVO,** Ugao ceste Franje Ferdinanda i Štamparske ulice. Telefon br. 32 Brzojavi: **Schreiner Sarajevo.**

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier inserierenden Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten“ als Quelle beziehen zu wollen.

Telegrammadresse: **Solterer, Sarajevo.** **Telephon Nr. 60.**

A. SOLTERER, SARAJEVO.

ELEKTRISCHE BELEUCHTUNG
KRAFTÜBERTRAGUNG

in billigster und rationellster Ausführung.

Elektrische Heiz- und Kochapparate
Elektrische Ventilatoren.

Komplette elektrische Lichtanlagen für Villen, Fabriken, Sägewerke und Eisenbahnstationen.

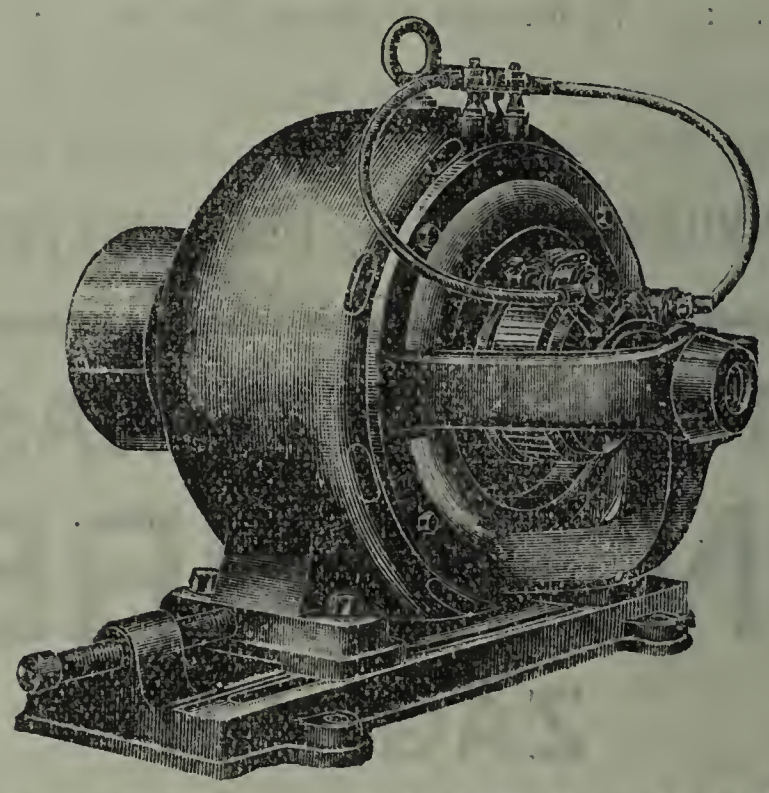

TELEGRAPHEN- u. TELEPHONANLAGEN

in jeder Größe und solidester Ausführung.

Feuerwehr-Signalanlagen

für Städte und Gemeinden.

Feuermelde-Automaten
Elektro-medizinische Apparate u. Batterien
Blitzableiter

in streng fachmännischer Ausführung.

Prima-Referenzen. Kostenvoranschläge gratis.

GEGRÜNDET 1895.

52

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier inserierenden Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten" als Quelle beziehen zu wollen.

LIBRARY OF THE UNIVERSITY OF ILLINOIS URBANA-CHAMPAIGN

Die für eine Jahresproduktion von sechs Millionen Ziegeln eingerichtete

Ringofenziegelei mit Dampfbetrieb des August Braun, A.-G. Sarajevo

offeriert zu billigsten Preisen Mauerziegel, Rohbauziegel, Pflasterziegel, Gesimsziegel, Lochziegel, Schamotteziegel, flache Dachziegel, Firstziegel, Drainagerohre und speziell

Strangfalzziegel

Patent Nr. 62.309/13.393

und Dachfalzziegel, welche um 60 bis 80 K pro 1000 Stück billiger geliefert werden als jene der außerhalb Bosniens sich befindlichen Konkurrenz und für deren Haltbarkeit gegen Verwitterung jede Garantie geleistet wird.

Die Dampf- und Wassersägewerke des August Braun, A.-G. Sarajevo

offerieren zu billigsten Preisen: Weichholz sowie alle Arten Harthölzer, besonders Eiche, Esche, Ruste, Ahorn, Birn, Weißbuchen etc., in allen Dimensionen geschnitten oder in rundem Zustande und sind in der Lage, jeden einschlägigen Auftrag auf das solideste und prompteste zu effektuieren. Daselbst stets großes Lager von weichen Schiffböden und eichenen, amerikanischen Friesböden in Ia. Qualität.

Bauholz in allen Dimensionen geschnitten, in Längen v. 4—8 *m*.

Portale, Türen und Fenster nach Zeichnungen billigst. 51

Die Öfen- und Tonwarenfabrik des August Braun, A.-G. Sarajevo

offeriert zu äußerst billigsten Preisen: Kachelöfen und Kamine in allen Größen, vom einfachsten bis zum feinst geschliffenen, in Farben: grün, braun, weiß, Elfenbein etc. Sparherd- und Wannenkacheln, weiß und blau, Terrakotta-Bauverzierungen, Vasen, Figuren etc. etc. Für die vorzügliche Qualität der Kachelöfen und Kamine wird eine einjährige Garantie geleistet.

Reparaturen, Ofenputzen und Ofenumsetzen werden prompt und gewissenhaft besorgt.

Preiskurante auf Wunsch ▫ gratis und franko. ▫

Die Steinzeugwarenfabrik des August Braun, A.-G. Sarajevo

offeriert zu äußerst billigsten Preisen: Kanal- und Wasserleitungsrohre von 8 bis 30 *cm* Durchmesser, Abortgarnituren, Kaminaufsätze, Randsteine, Kanalsohlen, Klinkerpflasterplatten, Ofensockel, Mauerdeckplatten, Rauchfangdeckplatten etc. etc.

Preiskurante auf Wunsch ▫ gratis und franko. ▫

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier inserierenden Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten" als Quelle beziehen zu wollen.

„DANICA“

AKTIENGESELLSCHAFT FÜR CHEMISCHE INDUSTRIE

Schwefelsäure- und Kunstdüngerfabrik:
KOPRIVNICA

Mineralölproduktenfabrik:
BOSNISCH-BROD

Bureau:
BUDAPEST,
V. Ferencz József tér 4.

45

Erzeugnisse: Petroleum, anerkannte feinste Marken ▫▫▫▫▫▫▫▫▫▫▫▫▫ (Spezialmarke: „Sultanöl“ [Kaiseröl]), Schmieröle aller Art in vorzüglichen Qualitäten und Zylinderöl, Benzine in allen Dichten und Siedepunkten für Beleuchtung, Extraktions- und Putzzwecke sowie zum Motorenbetrieb, Treiböl für Dieselmotoren (Automobilbenzin); Gasolin, Ligroin, Hydrür, Asphalt, Petrolkoks, Paraffin, Vaselin, Schwefelsäure, Kunstdünger.

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier inserierenden Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten“ als Quelle beziehen zu wollen.

Siemens-Schuckert-Werke

Wien Budapest Pozsony

Elektrische Beleuchtung

Elektrische Kraftübertragung

Elektrische Bahnen

Dynamos — Elektromotoren — Transformatoren — Schaltapparate — Überspannungsschutzeinrichtungen — Turbogeneratoren — Umformer — Elektrische Förderanlagen u. Walzwerkantriebe — Elektrische Heiz- u. Kochapparate — Wotanlampen — Installationsmaterial u. s. w.

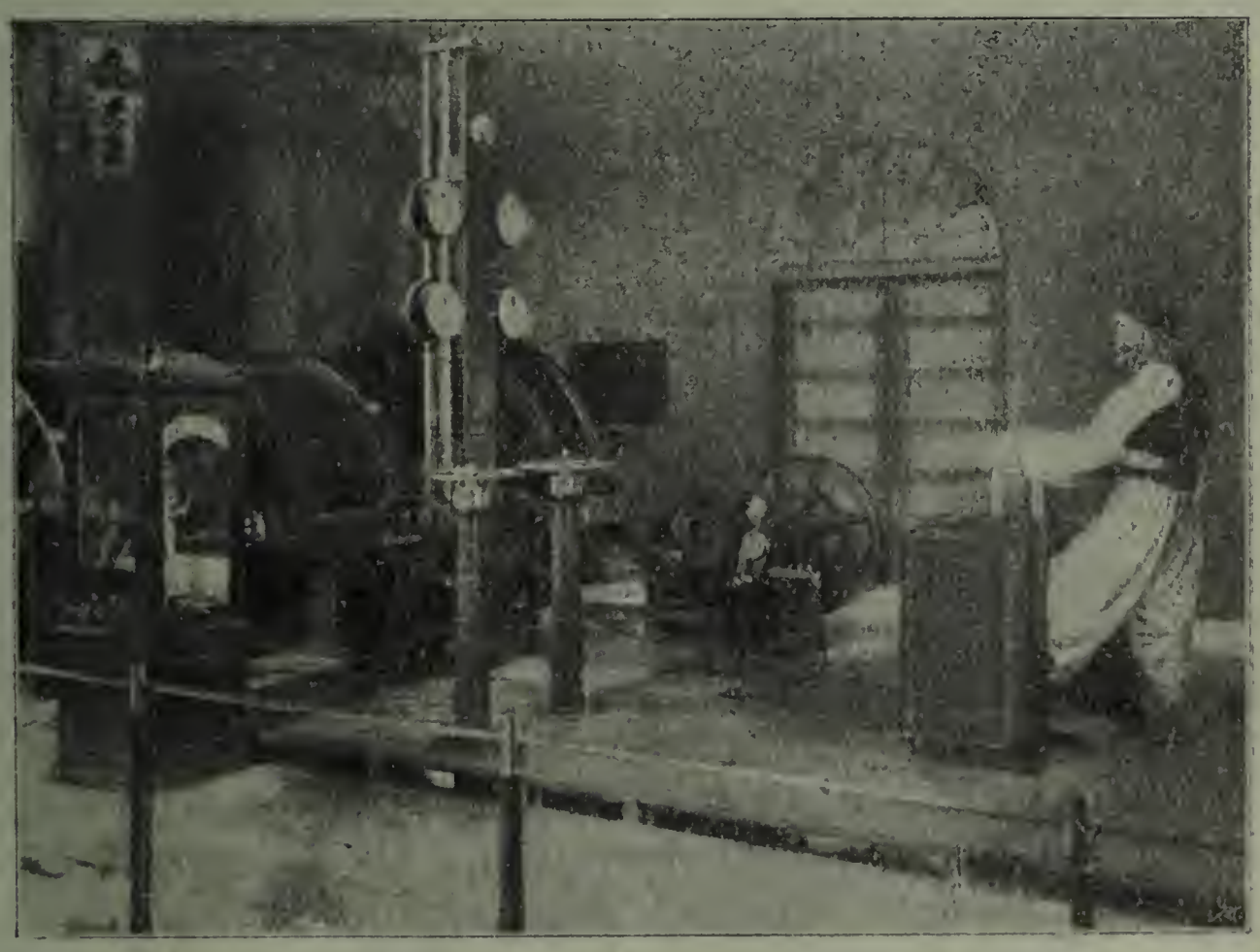

Elektrisch betriebene Fördermaschine im Vilmaschacht der b. h. Bergverwaltung Kreka 90

Siemens-Schuckert-Werke, Vertretung Sarajevo

Telephon 144 **Koševo ul. 13.** Telephon 144

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier inserierenden Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten" als Quelle beziehen zu wollen.

Kreditbank und Sparkassa in Sarajevo, Aktiengesellschaft.

Im eigenen Palais — Sulejmangasse

Aktienkapital K 500.000.

Durch Beschluß der Generalversammlung auf K 1,000.000 erhöhbar.

Vermittelt alle bankmäßigen Geschäfte zu den kulantesten Bedingungen;
übernimmt Gelder in laufende Rechnung und gegen Spareinlagebüchel;
eskontiert Wechsel, Anweisungen, Verpflichtungsscheine, Versicherungspolizzen, Warrants, Schecks, offene Buchforderungen und sonstige Papiere;
gewährt Kredite gegen Handpfand, Hypothek, Bianko und Akzeptationskredite;
bevorschußt Waren, Wertpapiere, Devisen, Münzen, edle Metalle, Gold, Silber, Pretiosen und Gerechtsamen aller Art;
Kauf und Verkauf von Wertpapieren, Devisen und Valuten;
übernimmt Depositen jeder Art behufs Verwahrung, eventuell auch Verwaltung.

Die Spareinlagen werden bis auf weiteres mit

5 Prozent pro anno verzinst.

Warenabteilung: Export und Import von Kohle und Koks. Export bosnischer Buchenmeiler-Holzkohle. Handel mit Zement, Schmiedekohle, Briketts und Retortenholzkohle, Verkauf von Hausbrandkohle und Brennholz.
Die Bank als Hauptagentschaft der k. k. österr. Versicherungsgesellschaft „Donau“, Wien, übernimmt zu den billigsten Prämien alle Arten von Versicherungen.

44

Gegründet 1838. **G. GNERLICH** Gegründet 1838.

Treibriemenfabrik, Teschen, Österr. Schlesien.

Garantiert Ochsenrücken-Kernriemen zu festen Meterpreisen. Endlos handgewebte Baumwoll- und Mittelrücken-Dynamoriemen, auch perforiert. Echte Chromleder- und Feuchtlauf-Dauerlederriemen, Krupons, Nähriemen, Schlagriemen, Lederscheiben und gepreßte Manschetten. 71

K. k. priv. Österr. Versicherungs-Gesellschaft „DONAU", Wien.

FILIALE für Bosnien und die Hercegovina in SARAJEVO im Palais der Kreditbank in der Sulejmangasse.

Die 1867 gegründete Gesellschaft leistet zu den billigsten Prämien und vorteilhaftesten Bedingungen 41

Feuer-, Glas- und Einbruchdiebstahlversicherungen.

In der Lebensversicherung

sehr günstige, neuartige Kombinationen insbesondere mit Einschluß der Invaliditätsgefahr.

Ausbezahlt an Versicherte über 180 Millionen Kronen.

Gewährleistungsmittel am 1. Jänner 1916 über rund 68 Millionen Kronen.

Nähere Auskünfte und Prospekte sind auf Verlangen zu erhalten durch die obige Filiale in Sarajevo sowie durch sämtliche in allen größeren Orten Bosniens und der Hercegovina bestehenden Agentschaften der „Donau".

Gegen mäßige

Teilzahlungen

liefere

UHREN, GOLD-, SILBER- und OPTISCHE WAREN in nur guten Qualitäten und unter weitestgehender Garantie.

MAX ECKSTEIN, handelsger. prot. Uhrmacher, k. k. beeideter Schätzmeister

WIEN, I. Bezirk, Wildpretmarkt Nr. 5.

Illustrierte Preisliste gratis und franko. Tausende Anerkennungsschreiben. 29

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier inserierenden Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten" als Quelle beziehen zu wollen.

PRIVILEGIERTE LANDESBANK

für Bosnien und Herzegowina

Zentrale: Sarajevo

Filialen: Banja Luka, Bijeljina, Brčko, Mostar u. Tuzla. **Exposituren:** Belgrad, Bihać, Derventa, Doboj, Bos. Gradiška, Livno, Bos. Novi, Bos. Šamac, Travnik, Trebinje, Višegrad, Zenica u. Zvornik. **Agentschaften:** Bugojno, Gacko, Garažde, Konjic, Nevesinje, Bos. Petrovac, Rogatica, Sanski Most, Srebrenica, Stola und Visoko. **Tabak-Großverschleiße** in allen oben genannten Orten.

Eingezahltes Aktienkapital 14 Mill. Kronen

Ordentliche Reserve- und Pfandbrief-Sicherheitsfonds K 6,500.000

Befaßt sich mit allen bankmäßigen Transaktionen, übernimmt **Einlagen** im Kontokorrent oder gegen Sparbüchel, **Depositen** zur Aufbewahrung als offenes Depot oder als Safe-Deposit unter eigener Sperre der Parteien und Gegensperre der Bank. Besorgt **Auszahlungen** und **Inkassi** auf allen wichtigen Plätzen Bosniens und der Hercegovina, der Monarchie und des Auslandes. **Kauft** und **verkauft** alle Arten Wertpapiere insbesondere 5%ige **Pfandbriefe und Kommunal-Obligationen** ihrer eigenen Hypothekar-Kreditabteilung, welche in Bosnien und Hercegovina steuerfrei und pupillarsicher sind und sich zu Geschäftskautionen eignen. Außerdem können sie in der ganzen Monarchie als **Militär-Heiratskautionen** dienen. Die **Warenabteilung in Sarajevo** sowie die selbständige **Produktenabteilung in Brčko** befaßt sich mit allen Arten des Warengeschäftes, besonders mit dem Verkauf von **gedörrten Pflaumen** und **Lequar.**

Die bei der Bank etablierte **General-Agentschaft der k. k. priv. Assicurazioni Generali** übernimmt direkt und durch die Geschäftsstellen der Bank alle Arten von Versicherungen auf das Leben, gegen Feuergefahr und Transportversicherungen.

Die bei der Bank ebenfalls etablierte **General-Repräsentanz für Bosnien und Hercegovina der österreichischen Allgemeinen Unfall-Versicherungs-Gesellschaft** übernimmt direkt und durch die Zweigstellen der Bank alle Arten von Unfall- und Haftpflichtversicherungen.

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier inserierenden Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten" als Quelle beziehen zu wollen.

Handels- und Transport-Aktiengesellschaft

vormals

Speditions-Bureau der bosnisch-hercegovinischen Staatsbahnen

J. B. Schmarda, Rotter & Perschitz

Telephon 21.994 **Sarajevo** Telephon 21.994

Zentralleitung Wien, VIII. Bezirk, Auerspergstraße Nr. 13

Filialen:

Banjaluka. — Bosnisch-Brod. — Brčka. — Dolnja Tuzla. — Foca. — Goražda. — Gravosa. — Mostar. — Ragusa. — Spalato. — Travnik. — Triest. — Višegrad. — Vareš. — Zvornik. — Ustiprača.

Vertretungen in allen Städten Bosniens und der Hercegovina

Verfrachtungs-Kontrahenten des k. u. k. Militär-Ärars für Bosnien und die Hercegovina

Telegramm-Adresse: **Bosnaspedition**

Export **Import**

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier inserierenden Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten" als Quelle beziehen zu wollen.

BOSNISCH-HERCEGOVINISCHE EISENWERKSVERWALTUNG

VAREŠ

POST-, BAHN- UND TELEGRAPHENSTATION
VAREŠ-WERK

BERGBAUPRODUKTE
HÄMATITERZ, GERÖSTETER SPATEISENSTEIN

HOCHOFENERZEUGNISSE
HOLZKOHLENROHEISEN, U. ZW.: PUDDLINGS-, BESSEMER-, GIESZEREI- U. HARTGUSZROHEISEN

MASCHINENWERKSTÄTTE

EISENGIESZEREIERZEUGNISSE
TRAGSÄULEN, KONSOLEN, GELÄNDERSÄULEN UND STÄBE, GARTENBÄNKE, STEHEND GEGOSSENE NORMALWASSERLEITUNGSRÖHREN UND FASSONSTÜCKE, GRABKREUZE, ABORTRÖHREN, KAMINAUFSÄTZE, KAMINTÜRLN, PLATTEN U. SONSTIGER BAUGUSZ SOWIE AUCH RIEMENSCHEIBEN, ZAHNRÄDER, LAGER, KUPPLUNGEN, GUSZEISERNE ÖFEN FÜR HOLZ- UND KOHLENFEUERUNG, SPARHERDE, SPARHERDBESTANDTEILE, TRANSMISSIONEN U. MASCHINENGUSZ

47

ILLUSTRIERTE PREISKURANTE WERDEN AUF WUNSCH KOSTENFREI EINGESENDET

Eingetragene

Fabrikmarke.

Feodor Burgmann

Stopfbüchsenpackungs-Fabrik u. Asbestindustrie

BODENBACH an der Elbe

Dresden-Laubegast, Dresden-Leuben, Lodz, Berlin, Düsseldorf, Stuttgart, Lüttich, Paris, Marseille, Genua, Zürich, Neuyork, Buenos Aires

empfiehlt:

F. BURGMANN'S Packungen für Dampfmaschinen

bis 16 Atmosphären und überhitzten Dampf
sowie für Pumpen und Kompressoren aller Art

Dichtungen für Kessel und Rohrleitungen, Asbestmatratzen, Asbestgewebe, Isolierschnüre mit Asbestfaserfüllung usw.

BRUNNER & CO.

Baumaterialien-, Eisen- und Metallwarenhandlung

Zentrale: **Sarajevo**

Filiale: **Bosnisch-Brod**

Repräsentanten der Skodawerke, Aktiengesellschaft Pilsen. Depot der Aktiengesellschaft Dynamit Nobel. Lieferung von Werkzeugen für den Bahnoberbau, Stählen, Handfuhrgeräten, Radsätzen, Kippwagen, Schienen und Kleinzeug etc. Sprengmittel als: Dynamit, Astralit, Sprengkapseln und Zünder. Tunnellampen für Carbid und Öl, Drahtglas und Glasbausteine. J. A. Johns Schornsteinaufsätze und alle in die Eisenbranche einschlägigen Artikel. Unsere 12 Preislisten versenden wir auf Verlangen

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier inserierenden Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten" als Quelle beziehen zu wollen.

Dionička pivara u Sarajevu

(Godišnji proizvod 130.000 hektolitara)

preporučuje svoje najbolje odležano

IZVOZNO PIVO

pripoznato od najbolje vrsti.

Razašilje u buradima od 25 lit. dalje, kao i u sanducima od 30 i 50 boca po $^{5}/_{10}$ lit. ili 25 i 50 boca po $^{7}/_{10}$ lit. Otprema u pokrajinu franko na svaku stanicu bos.-herc. drž. željeznica.

Die Aktienbrauerei Sarajevo

(Jahresproduktion 130.000 Hektoliter)

empfiehlt ihr bestgelagertes

EXPORTBIER

von anerkannt vorzüglicher Qualität.

Zu beziehen in Gebinden von 25 Liter aufwärts sowie in Kistenverpackung zu 30 und 50 Flaschen à $^{5}/_{10}$ Liter oder zu 25 und 50 Flaschen à $^{7}/_{10}$ Liter. Versand in die Provinz franko jeder Station der bosnisch-hercegovinischen Landesbahnen. 52

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier inserierenden Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten" als Quelle beziehen zu wollen.

Wiener Bank-Verein.

Бечко банковно друштво. — Bečko bankovno društvo.

Eingezahltes Aktienkapital K 150,000.000. **Reserven K 49,000.000.**

Direktion und Zentrale: I., Schottengasse 6. — **Zentral-Depositenkasse und Wechselstube:** I., Schottenring 2. **Depositenkassen und Wechselstuben:** I., Seilerstätte 15, I., Hoher Markt 12 (Ankerhof), I., Babenbergerstraße 9, II., Praterstraße 15, III., Hauptstraße 15, III., Rennweg 11, IV., Rainerplatz 8, V., Schönbrunnerstraße 99, VI., Linke Wienzeile 38 (Ecke Köstlergasse), VI., Mariahilferstraße 83, VI., Gumpendorferstraße 82, VII., Burggasse 56, VIII., Josefstädterstraße 23, VIII., Alserstraße 51, IX., Nußdorferstraße 2, IX., Porzellangasse 13, X., Keplerplatz 11, XII., Meidlinger Hauptstraße 17, XIII., Hietzinger Hauptstraße 19, XIV., Mariahilferstraße 182, XIV., Hütteldorferstraße 87, XV., Mariahilfer Gürtel 1, XVII., Hernalser Hauptstraße 43, XVIII., Währingerstraße 114, XIX., Döblinger Hauptstraße 73a, XX., Wallensteinplatz 3, XXI., Brünnerstraße 7, Schwechat bei Wien, Wienerstraße 11

Filialen: Agram. Jellačićplatz 5. — **Aussig a. d. E.**, Bahnhofplatz. — **Bielitz-Biala**, Hauptstraße 4—6. — **Bodenbach.** Kaiser Franz Josefstraße 79. — **Bozen**, Erzherzog Rainerstraße 6. — **Brünn**, Jesuitengasse 1. — **Budapest**, V., Nádor-uteza 4. — **Budweis**, Ringplatz, Ecke der Piaristengasse. — **Czernowitz**, Börsengebäude. — **Graz.** Herrengasse 9. — **Innsbruck**, Museumstraße 6. — **Jägerndorf**, Minoritenplatz 16. — **Karlsbad** „Haus Kaffeebaum", Mühlbrunnstraße. — **Klagenfurt**, Neuer Platz, Ecke Obstplatz. — **Konstantinopel**, Place de Karakeny. — **Krakau**, Ringplatz 44. — **Lemberg.** Jagielonska 3. — **Mähr. Ostrau**, Reichsstraße. — **Marienbad** 31, „Sonne". — **Meran**, Habsburgerstraße 36. — **Pardubitz**, Královská třída 92. — **Pilsen.** Salzgasse 1. — **Prag**, Graben 3. — **Proßnitz**, Franz Josef-Platz. — **Salzburg**, Rathausplatz 4. — **St. Pölten.** Kremserstraße 39. — **Smyrna** (Asiat. Türkei). — **Teplitz**, Königstraße. — **Tetschen.** Bahnhofstraße 765. — **Villach**, Rathaus. — **Wr. Neustadt**, Neunkirchnerstraße 14. — Exposituren in **Belgrad, Drohobycz, Friedek-Mistek, Österr. Nowosielitza, Przemyśl, Schkodra (Skutari), Stanislau, Tarnopol, Tarnow, Teschen, Zwittau.**

Der **WIENER BANK-VEREIN**, dessen **Depositenkassen** und **Wechselstuben** sowie seine **Filialen** in **Agram, Aussig a. d. Elbe, Bielitz-Biala, Bodenbach, Bozen, Brünn, Budapest, Budweis, Czernowitz, Graz, Innsbruck, Jägerndorf, Karlsbad, Klagenfurt, Konstantinopel, Krakau, Lemberg, Mähr. Ostrau, Marienbad, Meran, Pardubitz, Pilsen, Prag, Proßnitz, Salzburg, St. Pölten, Smyrna** (Asiat. Türkei), **Teplitz, Tetschen, Villach, Wr. Neustadt** und die Exposituren in **Belgrad, Drohobycz, Friedek-Mistek, Österr. Nowosielitza, Przemysl, Schkodra (Skutari), Stanislau, Tarnopol, Tarnow, Teschen, Zwittau** besorgen alle bankmäßigen Transaktionen, insbesondere:

1. den **Ein- und Verkauf** von **Wertpapieren, Valuten, Anweisungen** und **Wechseln** auf alle **in-** und **ausländischen** Plätze;
2. die Einholung von **Inkassi** auf Wien und auf alle in- und ausländischen, auch **überseeischen** Plätze;
3. die Beschaffung von **Schecks, Wechseln, Kreditbriefen** auf alle größeren Orte des In- und Auslandes;
4. die **Gewährung verzinslicher Vorschüsse** auf Wertpapiere, Warrants über in öffentlichen Lagerhäusern (Lagerhaus der Stadt Wien etc.) eingelagerte Waren;
5. die **Eröffnung laufender Rechnungen (Conti correnti)** und Verzinsung von Geldern gegen jederzeitige Rückzahlung oder mit bestimmten Kündigungsterminen;
6. die Übernahme von **verzinslichen Einlagen** auf **provisionsfreiem Girokonto;**
7. die Ausgabe von **Einlagebüchern zu günstiger Verzinsung;**
8. die **Aufbewahrung und Verwaltung von Wertpapieren** aller Art;
9. die **Versicherung von Losen** und anderen Wertpapieren gegen Verlosungsverlust und die Ausgabe von Promessen.

Die Einrichtung des **Giroverkehres** bietet jedem Geschäftsmanne und Privatkapitalisten besondere Vorteile; über die Barguthaben auf dem Girokonto kann **jederzeit ohne vorherige Kündigung** (mittels Schecks) verfügt werden. Die per Girokonto zum Vollzug übernommenen Transaktionen werden **provisionsfrei** besorgt.

Die zur **Aufbewahrung** und **Verwaltung übernommenen Wertpapiere** werden in der hiefür bestehenden **Depositenabteilung** besonders verwahrt. Unter den Vorteilen, welche die Abteilung bietet, ist hervorzuheben, daß in Ansehung der zur Verwaltung übergebenen Wertpapiere die genaue **Kontrolle der Verlosungen,** Kündigungen, Konvertierungen etc. geübt wird. die einkassierten **Coupons** und **Kapitalsbeträge** auf einem provisionsfreien, zinsentragenden Konto in Gutschrift gebracht werden, die Behebung **neuer Couponbögen** oder definitiver Stücke, die Besorgung eventueller Konvertierungen etc. gratis erfolgt.

Die für den Giroverkehr und die Abteilung für offene Depots festgesetzten Bestimmungen sowie die geschäftlichen Bedingungen der Depositenkassen sind in den betreffenden Bureaus jederzeit erhältlich und werden über Wunsch franko zugesendet. 30

PANZERGEWÖLBE MIT SICHERHEITSSCHRÄNKEN (SAFES)
unter eigenem Verschlusse der Parteien.

ABTEILUNG FÜR INTERNATIONALE FAHRSCHEINE
(eigenes Fahrscheinsystem).

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier inserierenden Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten" als Quelle beziehen zu wollen.

Eisenindustrie-Actiengesellschaft ZENICA

Post-, Bahn- und Telegraphenstation ZENICA

Erzeugt Kommerz- und Fassoneisen als: Rund-, Quadrat-, Flach-, Band-, Winkel-, Fenster-, Querleisteneisen u. s. w. Walzdraht aus Flußeisen sowie als Spezialität: Gruben- und Feldbahnschienen aus Prima-Martinstahl

PREISKURANTE

□□ mit Profilzeichnungen auf Wunsch kostenfrei □□

Dioničko društvo za industriju željeza ZENICA

Poštanska, željeznička i brzojavna stanica ZENICA.

Proizvagja željezo za trgovinu i obličasto željezo kao: okruglo, kvadratno, plosnato, plitko, uglasto željezo, željezo za prozore i poprečnice i t. d. Valjkana žica iz rastaljenog željeza, kao i specijalitet: tračnice za rudokopne i šumske željeznice iz prima Martin-čelika.

CJENICI

□□ sa profilnim nacrtima na zahtjev badava. □□

17

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier inserierenden Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten" als Quelle beziehen zu wollen

VI. odsjek. — VI. Abschnitt.

Banken, Sparkassen, Kreditgenossenschaften, Versicherungsanstalten, große Handels- und Transportanstalten. — Banke, štedionice, kreditni zavodi, osiguravajuća društva, velika trgovačka i transportna poduzeća.

A. Einheimische Banken und Sparkassen, Versicherungsanstalten, Aktiengesellschaften. — Domaće banke i štedionice, osiguravajući zavodi, dionička društva.

Privilegirte Landesbank für Bosnien und Hercegovina in Sarajevo.

Privilegovana zemaljska banka za Bosnu i Hercegovinu u Sarajevu,

mit Filialen in Banjaluka, Bjelina, Brčko, Mostar und Tuzla, Exposituren in Belgrad, Bihać, Derventa, Doboj, Bosn. Gradiška, Livno, Bosn. Novi, Bosn. Šamac, Travnik, Trebinje, Višegrad, Zenica und Zvornik, Agentschaften in Bugojno, Gacko, Konjica, Goražda, Nevesinje, Bosn. Petrovac, Rogatica, Sanskimost, Srebenica, Stolac und Visoko, eigener Produktenabteilung in Brčko mit einer Agentschaft in Doboj, Tabakgroßverschleißen und Warenabteilungen in allen vorgenannten Orten.

Aktienkapital 20,000.000 Kronen, hievon eingezahlt 14,000.000 Kronen in 140.000 Stück auf den Überbringer lautenden volleingezahlten Aktien mit 100 Kronen Nominale.

Dionička glavn. 20,000.000 kruna, od toga uplaćeno 14,000.000 kruna 140.000 potpuno uplaćenih dionica po 100 kruna, koje glase na donosioca.

Laut Jahresbericht der XX. Generalversammlung vom 4. Mai 1916 schloß die vorjährige Gestion mit einem Reingewinne von K 1,869.538·05. Die Placements beliefen sich per 31. Dezember 1915 auf K 56,458.365·88, d. i. K 9,459.944·32 mehr als im Vorjahre. Nach der Bedeckung zergliedert erscheinen: K 18,345.058·01 durch Hypotheken, K 18,154.440·52 durch Effekten und Waren und K 19,958.867·35 anderweitig bedeckt. Die der Bank anvertrauten fremden Gelder betrugen K 75,357.747·05 d. i. um K 4,053.778·94 mehr als am 31. Dezember 1914. Das Wechselportefeuille betrug K 17,804.110·60. Der Stand der Effekten eigener Emission bezifferte sich am 31. Dezember 1915 auf 5,301.660 und jener der sonstigen Effekten auf K 3,454.665·38.

Die Hypothekar-Darlehen verminderten sich um K 906.305·06 und betrugen Ende 1915 K 28,953.647·18. Der Bilanzwert der Immobilien betrug 1,833.720·09.

Die Anstalt besitzt 5 Filialen, 13 Exposituren, 11 Agentschaften und eine Produktenabteilung in Brčko. Alle Zweiganstalten erzielten höhere Umsätze.

Vom Reingewinne wurde eine 9%ige Dividende fixiert. Dem Reservefond wurden K 192.214·99, dem Pfandbriefsicherstellungsfonds K 49.635·31 und dem Pensionsfonds K 40.000 zugeführt; K 67.302·42 wurden auf das Jahr 1916 vorgetragen.

Glasom godišnjeg izvještaja koji je predložen XX. glavnoj skupštini, koja je zasjedala 4. maja 1916., zaključena je poslovna godina 1915. čistim dobitkom od K 1,869.538·05. Iznajmljeni novac iznašao je dne 31. decembra 1915. K 56,458.365·88 t. j. K 9,459.944·32 više nego u prošloj godini, a pokriveno je K 18,345.058·01 hipotekom, K 18,154.440·52 papirima od vrijednosti i robom, K 19,958.867·35 inače. Banci povjereni tudji novac iznosio je K 75,357.747·05 t. j. K 4,053.778·94 više nego koncem 1914. godine. Mjenični portfelj iznosio je K 17,804.110·60. Zaliha na papirima od vrijednosti vlastite emisije iznosila je dne 31. decembra 1915. K 5,301.660·—, a drugih papira od vrijednosti K 3,454.665·38.

Hipotekarni zajmovi umanjili su se za K 906.305·06 te su iznosili koncem godine 1915. K 28,953.647·18. Nekretnine iskazane su u bilanci sa K 1,833.720·09.

Zavod ima 5 filijala, 13 ispostava, 11 zastupstva i produktno odjelenje u Brčkom. Sve ove poslovnice iskazuju uspješan promet.

Od čistog dobitka isplaćena je 9%na dividenda. Rezervnom fondu je dodjeleno K 192.214·99, fondu za sigurnost založnica K 49.635·31, a mirovinskom fondu K 40.000, dočim je K 67.302·42 preneseno na nov račun.

Aktiva. **Netto-Bilanz am 31. Dezember 1915.** *Passiva.*

	Kronen			Kronen	
Bestände an Bargeld, Coupons und Valuten	3,325.713	47	Aktienkapital	14,000.000	—
Wechsel im Portefeuille	17,804.110	60	Reservefonds:		
Pfandbriefe und Kommunalobligationen unseres Institutes	5,301.660	—	Ordentlicher Reservefonds K 4,480.362·21		
Diverse Effekten	3,454.665	38	Sicherheitsfonds der Pfandbriefe „ 1,758.119·21	6,238.471	42
Effekten des Sicherheitsfonds	1,758.119	21	Pfandbriefe und Kommunalobligationen im Umlaufe:		
Effekten des Pensionsfonds	1,067.191	48	5proz. 20jährige Pfandbriefe K 1,361.600·—		
Hypothekardarlehen K 28,953.647·18			5proz. 30jährige Pfandbriefe „ 12,496.600·—		
Kommunaldarlehen „ 11,350.182·38	40,303.829	56	4½proz. 33jährige Pfandbriefe „ 15,182.200·—		
Debitoren	63,164.000	54	5proz. Kommunalobligationen „ 8,113.700·—		
Warenabteilung: Tabak- und Warenvorräte	3,562.505	24	4½proz. Kommunalobligationen „ 2,077.200·—	39,231.300	—
Immobilien	1,833.720	09	Verloste Pfandbriefe und Kommunalobligationen im Umlaufe	666.200	—
			Pfandbrief- und Kommunalobligationen-Zinsen	617.035	49
			Akzepte im Umlaufe	2,212.234	08
			Kreditoren	75,357.747	05
			Unbehobene Coupons von Aktien, Pfandbriefen und Kommunalobligationen	103.613	75
			Pensionsfonds	1,279.375	73
			Gewinn- und Verlust-Konto	1,869.538	05
	141,575.515	57		141,575.515	57

Soll. **Gewinn- und Verlust-Konto per 31. Dezember 1915.** *Haben.*

	Kronen			Kronen	
Konto der Gehalte	1,028.771	47	Vortrag aus dem Jahre 1914	18.827	78
Spesen und Abschreibungen	710.904	90	Gewinne der Hauptanstalt und der Filialen an Zinsen, Provisionen, Effekten, Valuten, Devisen und Konsortialgeschäften sowie Erträgnisse der Warenabteilung	3,322.553	41
Gewinnvortrag aus dem Jahre 1914 K 18.827·78			Nettoerträgnis der Hypothekar-Kreditabteilung	218.197	92
Gewinnsaldo pro 1915 „ 1,850.710·27	1,869.538	05	Zuweisung der Zinsenerträgnisse der politischen, Finanz- und Justizdepositen von seiten der bosnisch-hercegovinischen Landesverwaltung	49.635	31
	3,609.214	42		3,609.214	42

Mitglieder der Direktion:

Gouverneur: Karl Freiherr v. Pitner, Sektionschef a. D., Wien.

I. Vizepräsident:

Kuranda Felix, Administrationsrat des Wiener Bank-Verein, Wien.

II. Vizepräsident:

(Unbesetzt.)

III. Vizepräsident:

Kulović Essad eff., Realitätenbesitzer, Sarajevo.

Direktionsräte:

Bakonyi Géza, Ministerialrat i. P. des kön. ung. Finanzministeriums, Budapest.
Bašagić Safvetbeg, Dr., Realitätenbesitzer, Sarajevo.
Berzewiczy Albert, Seiner k. u. k. Apostol. Majestät, wirklicher Geheimer Rat, Minister i. R., Budapest.
Collas Karl, Freih. v., Hofrat i. P., Wien.
Deym Graf von, Střitež Friedrich, Dr., k. u. k. Kämmerer, Großgutsbesitzer, Nemyšl (Böhmen).
Fejérvary Emmerich, Baron, kön. ung. Obergespann i. P. Budapest.
Hauenschild Eugen, Dr., Frh., Bauer von Przerab, Wien.
Hengelmüller v. Hengervár, Ladislaus, Freih., Seiner k. u. k. Apostolischen Majestät wirklicher Geheimer Rat, k. u. k. Botschafter i. R., Mitglied des Magnatenhauses, Abbazia.
Kučukalić Ibrahimaga, Gutsbesitzer, Brčko.
Kukrić Stjepan, Dr., praktischer Arzt, Sarajevo.
Lukacs Josef, v., Hofrat, Direktor der Ungarischen Allgemeinen Kreditbank, Budapest.
Marcus Hugo, Direktor des Wiener Bank-Verein, Wien.

Raumann Emanuel, Direktor der k. k. priv. Österreichischen Kreditanstalt für Handel und Gewerbe, Wien.
Sunarić Josef, Dr., Advokat, Sarajevo.
Šola Vojislav, Großgrundbesitzer, Mostar.
Teleki v. Kolto Ladislaus, Graf, Großgrundbesitzer, Kolozsvár.
Vetter Moritz, Graf von der Lilie, Dr., Seiner k. u. k. Apostolischen Majestät wirklicher Geheimer Rat, k. u. k. Kämmerer, Großgrundbesitzer, Wien.
Wassilko Nikolaj, Ritt. v., Reichsrats- und Landtagsabgeordneter, Wien.
Wurmbrand-Stuppach Wilhelm, Graf, k. u. k. Kämmerer, Großgrundbesitzer, Steyersberg.
Zurunić Theodor, Sektionschef d. R., Wien.

Mitglieder des Aufsichtsrates:

Präsident: Merio Ludwig, von, Direktorstellvertreter des Wiener Bank-Verein, Wien.

Fischer Moritz, Direktor-Stellvertreter des Wiener Bank-Verein.
Nieć Vladislav, Dr., Regierungsrat, Advokat, Krakau.
Bogdán Eugen, Dirigent der Filiale der Ung. allg. Kreditbank, Pécs.
Rothkopf Moritz, Dr., Präsident der b. h. Advokatenkammer, Sarajevo.

Leitende Direktoren:

Generaldirektor: Berković Nikola, Besitzer des Komturkreuzes des Franz Josephs-Ordens mit dem Sterne und des Komturkreuzes mit dem Sterne des päpstlichen Sylvesterordens, Präsident der bosnisch-hercegovinischen Handels- und Gewerbekammer Sarajevo etc.

Direktoren: Volkert Ernst, Besitzer des österreichischen Eisernen Kronenordens III. Klasse, Sarajevo.
Hoffmann Josef, Brčko.
Knoflach Alois, Hofrat, Sarajevo.

Direktorstellvertreter: Gjukić Vuko, Besitzer des Ritterkreuzes des Franz Josephs-Ordens, Sarajevo.
Vrignanin Gjuro, Sarajevo.

Prokuristen: Bader Emil, Vorstand der Kontrollabteilung, Sarajevo.
Banhölzl Eduard, Vorstand der Pfandbrief-Abteilung, Sarajevo.
Deutsch David, Vorstand der Tabak- und Warenabteilung, Sarajevo.
Dormuth Josef, Leiter der Expositur Belgrad.
Frey Makso, Vorstand der Wechsel- und Informations-Abteilung, Sarajevo.
Hajek Josef,
Gergely Hugo, Vorstand der Korrespondenz-Abteilung, Sarajevo.
Kuzmány Nikolaus, Dr., Vorstand des Rechtsbureau, Sarajevo.
Milošević Miloš, Vorstand der Zentral-Buchhaltungsabteilung, Sarajevo.
Puškar Vaso, Dirigent der Filiale Tuzla.
Rajković Nikola, Hauptkassier, Chef der Kassaabteilung, Sarajevo.
Singer Louis, Dr., Gerichtsrat, Vorstand des Rechtsbureau, Sarajevo.
Szekulesz Emil, Dr., Direktionssekretär, Wien.

Beamte und Oberbeamte:

Abelsberg Emil, Oberbeamter, Doboj.
Alihodžić Muhamed, Banja Luka.
Alkalay Hermann, Oberbeamter, Sarajevo.
Alkalay Isak M., Bjelina.
Alkalay Mayer, Sarajevo.
Ast Wilhelm, Sarajevo.
Bachrach Berthold, Oberbeamter, Leiter der Expositur Dervent.
Bajor Josip Dragan, Banja Luka.
Baran Milan, Oberbeamter, Leiter der Expositur Višegrad.
Baruch Isak, Sarajevo.
Beneš Franz, Sarajevo.
Besarović Gjorgje, Oberbeamter, Leiter der Expositur B. Gradiška.
Bieliński Karl, Rit. v., Oberbeamter, Sarajevo.
Biga Uroš, Bihać.
Bischitzky Ludwig, Oberbeamter, Leiter der Expositur Bos. Šamac.
Blagojević Vlajko, Bos. Gradiška.
Bobetić Ante, Zenica.
Bogojević Savo, Sarajevo.
Bokonjić Savo, Sarajevo.
Borysławski Anton, Oberbeamter, Sarajevo.
Bošković Radoslav, Sarajevo.
Čajkovac Rudolf, Banjaluka.
Cholewka Adam, Sarajevo.
Černy Franz, Bos. Novi.
Čurčić Nikola, Bos. Šamac.
Čurčić Ragib, Sarajevo.
Čurčić Stevan, Sarajevo.
Deutsch Robert, Sarajevo.
Despić Simo, Sarajevo.
Dimitrić Dimšo, Oberbeamter, Brčko.
Dimitrić Ilija, Brčko.
Dufek Stanko, Sarajevo.
Dukić Gjorgjo, Oberbeamter, Leiter der Expositur Bos. Šamac.
Eberhardt Hugo, Oberbeamter, Dirigent der Filiale Brčko.
Farsky Ivan, Višegrad.

Ferković Ivo, Sarajevo.
Finzi Raphael, Brčko.
Fischer Josef, Sarajevo.
Fischer Rudolf, Sarajevo.
Fočo Mustafa, Sarajevo.
Foukal Wilhelm, Oberbeamter, Sarajevo.
Giurchu Josef, Sarajevo.
Glanz Franz, Sarajevo.
Gojaković Gjuro, Sarajevo.
Gollob Josef, Oberbeamter, Vorstand der Saldokonti-Abteilung, Sarajevo.
Grbatinić Stjepan, Sarajevo.
Grgurić Emil, Sarajevo.
Hacker Ernst, Sarajevo.
Hadžiomerović Mehmed, Mostar.
Hager Ignaz, Sarajevo.
Halmos Josef, Sarajevo.
Hayndl Franz, Sarajevo.
Hećimović Sulejman, Travnik.
Hellwig Moritz, Sarajevo.
Helmer Josef, Bihać.
Herczog Ignaz, Brčko.
Hofeneder Rudolf, Oberbeamter, Vorstand der Hypothekar-Buchhaltungs-Abteilung, Sarajevo.
Hoinik Richard, Sarajevo.
Hollaus Artur, Banjaluka.
Horwitz Emil, Oberbeamter, Leiter der Expositur Zenica.
Horwitz Nathan, Oberbeamter, Vorstandstellvertreter der Tabak- und Warenabteilung, Sarajevo.
Hrabec Rudolf, Sarajevo.
Janković Mihovil, Oberbeamter, Leiter der Expositur Zvornik.
Jeftić Gjuro, Tuzla.
Jelačić Uroš, Sarajevo.
Josić Ivan, Tuzla.
Jovičić Konstantin, Tuzla.
Kalderon Haim, Sarajevo.
Kerkez Stevan, Banjaluka.
Klein Max, Oberbeamter, Dirigent der Filiale Banja Luka.
Kojdić Tihomir, Banjaluka.
Koller Eduard, Oberbeamter, Sarajevo.
Kořinek Nikolaus, Sarajevo.
Kostić Dušan, Banja Luka.
Kostić Vojislav, Derventa.
Kovačević Veljko, Livno.
Kovacs Deszö, Brčko.
Krejči Ottokar, Sarajevo.
Krischai Karl, Oberbeamter, Sarajevo.
Kubović Paul, Oberbeamter, Sarajevo.
Kurtagić Fadil, Sarajevo.
Latifić Mustafa, Livno.
Lekki Eduard, Bos. Novi.
Lekki Franz, Oberbeamter, Leiter der Expositur Bihać.
Lintzender Edmund, Derventa.
Lisac Anton, Sarajevo.
Lohner Josef, Sarajevo.
Lojo Edhem, Sarajevo.
Lotz Friedrich, Sarajevo.
Lubich Otto, Sarajevo.
Lukasch Anton, Sarajevo.
Mandolfo Mario, Oberbeamter, Dirigentstellvertreter, Mostar.
Manojlović Ljubomir, Bjelina.
Maraković Mirko, Sarajevo.
Mašić Hamdija, Sarajevo.
Meitner Edwin, Brčko.
Menschik Klemens, Sarajevo.
Menzl Josef, Derventa.
Milošević Petar, Bjelina.
Mujanović Ahmed, Brčko.
Mustajbegović Sadik eff., Sarajevo.
Mušanović Josip, Mostar.
Müller Franz, Sarajevo.
Omanović Husein, Trebinje.
Orličck Rudolf, Oberbeamter, Sarajevo.
Ott Martin, Sarajevo.
Padjen Artur, Sarajevo.
Pařik Karl, Belgrad.
Pavičić Božidar, Bihać.
Petrović Jovan, Brčko.
Petrović Ivan, Sarajevo.
Petrović Relja, Oberbeamter, Vorstandstellvertreter der Kontrollabteilung, Sarajevo.
Pillepich Heinrich, Oberbeamter, Direktionssekretär, Sarajevo.
Poljanić Alexander, Oberbeamter, Leiter der Expositur Zenica.
Premužić Stjepan, von, Leiter der Expositur Livno.
Prokop Wenzel, Mostar.
Raab Franz, Sarajevo.
Rabren Patrikije, Sarajevo.
Raušer Heinrich, Sarajevo.
Rechnitzer Albert, Sarajevo.
Rechnitzer Rudolf, Bos. Gradiška.
Rodinis Odo, Sarajevo.
Rohrböck Josef, Oberbeamter, Sarajevo.
Romanić Karl, Sarajevo.
Rosenzweig Wilhelm Nathan, Oberbeamter, Leiter der Expositur Travnik.
Sahanić Akif, Sarajevo.
Šahinagić Vejsil eff., Sarajevo.
Salom Josef, Sarajevo.
Schleiss Leopold, Edl. von, Sarajevo.
Schmidt Hugo, Sarajevo.
Schnautz Karl Emil, Cav., Ritter des ital. Kronenordens, Dirigent der Filiale Bjelina.
Schossberger Emil, Dirigentstellvertreter und Oberbeamter, Tuzla.
Schwarzberg Johann, Tuzla.
Seichert Fritz, Oberbeamter, Vorstand des Kriegsanleihe-Bureau, Sarajevo.
Sejfić Ahmed, Oberbeamter, Sarajevo.
Selak Karl, Sarajevo.
Selesković Osman, Tuzla.
Šešelj Srećko, Trebinje.
Silberstein Isidor, Oberbeamter, Leiter der Expositur Doboj.
Singer Leopold, Oberbeamter, Vorstand der Prima-Nota-Abteilung, Sarajevo.
Skarić Jovo, Oberbeamter, Sarajevo.
Slipičević Muhamed, Mostar.
Špoljarić Vjekoslav, Sarajevo.
Štambuk Milivoj, Sarajevo.
Stanić Florian, Sarajevo.

Stany August, Sarajevo.
Štavik Franz, Tuzla.
Stebl Rudolf, Sarajevo.
Stein Leopold, Oberbeamter, Sarajevo.
Steiner Alexander, Oberbeamter, Sarajevo.
Stephanie Karl, Oberbeamter, Kassier, Sarajevo.
Šteta Branko, Bihać.
Strambach Viktor, Sarajevo.
Strassberger Alexander, Dervent.
Stumes Alois, Oberbeamter, Sarajevo.
Stunić Johann, Oberbeamter, Sarajevo.
Subašić Ante, B. Šamac.
Svilarić Gjorgjo, Sarajevo.
Tasovac Božidar, Derventa.
Tešić Boško, Zvornik.
Tichy Karl, Sarajevo.
Tirich Leopold, Oberbeamter, Leiter der Expositur Zvornik.
Torlić Hasan, Zenica.
Treszkiewicz Johann, Sarajevo.
Ungar Josef, Oberbeamter, Sarajevo.
Vancaš Alfred, von, Sarajevo.
Varda Nikola, Oberbeamter, Kassier, Sarajevo.
Vilhar Miloš, Oberbeamter, Sarajevo.
Višnar Matthäus, Oberbeamter, Sarajevo.
Wąsowicz Swiętosław, Sarajevo.
Weiss Hermann, Oberbeamter, Dirigent der Filiale Mostar.
Weitzner Bernhard, Oberbeamter, Sarajevo.
Žakula Petar, Brčko.
Zelebor Hermann, Sarajevo.
Zelenka Nikola, Oberbeamter, Sarajevo.
Zildžić Džemaluddin, Sarajevo.
Zlamalik Franz, Mostar.
Zrilić Stevan, Sarajevo.

Weitere Bureauangestellte:

Gerovac Josef, Verwalter, Sarajevo.
Krčmař Johann, Professor, Sarajevo.
Petričević Alexander, Sarajevo.
Rudić Stevan, Sarajevo.

Hilfsbeamte:

Fechter Stjepan, Buchbinder, Sarajevo.
Hrniček Leopold, Sarajevo.
Jahn Stefan, Sarajevo.
Kalich Karl, Sarajevo.
Vasiljević Risto, Sarajevo.

Diurnisten, Magazineure u. A.:

Kojić Milan, Magazineur, Brčko.
Milošević Aleksa, Magazineur, Doboj.
Popović Velemir, Magazineur, Bos. Šamac.
Todorović Tane, Magazineur, Tuzla.
Vasić Risto, Magazineur, Brčko.

Agentschaften und Tabakgroßverschleiße:

Banjaluka: Fulanović Alois, Pavek Margarethe, Mutabdžia Milan; Bihać: Anušić Jakob, Dević Marija; Bjelina: Kohn Israel, Mileušnić Mile; Bugojno: Pyszynski Karl, Svoboda Rudolf, Vilić Rudolf; Brčko: Hanisch Josef, Porobić Milan; Derventa: Rubinstein Hugo, Strassberger Anna; Doboj: Kohn M., Bosiljčić Pavle; Gacko: Prokeš Simon, Trifković H. Milivoj; Goražda: Arbanos Franjo, Arbanos Ljubica; Bos. Gradiška: Račetović Luka; Livno: Vilić Niko; Mostar: Galanos Aristid, Kasumačić Mujo; Nevesinje: Konstantinović Bogdan, Weiss Leopold; Bosn. Novi: Eskenazi Binjo, Gjurić Tanasije; Bosn. Petrovac: Višinka Tomo, Krznarić Josip; Sarajevo: Steinitz Alexander, Bogičević Gjorgjo, Frauenglas F., Pinto Hošea; Sanski most: Kankowsky Erwin, Kameny Rudolf; Bosn. Šamac: Ungar Moriz, Tovirac Cvijan; Srebrenica: Miličević Ivan, Kohut Michael; Stolac: Petrušić Ivan, Zamola Hugo; Travnik: Weiß Siegmund, Trebinje: Machnigg Johann; Tuzla: Muharemagić Nezir; Visoko; Brnić Petar, Stanišić Gjorgjo; Višegrad: Lang Leopold, Potmešil Wenzel; Zvornik: Steinlauf Karl, Boćan Olga.

Privilegierte Agrar- und Commerzial-Bank für Bosnien und die Hercegovina, Sarajevo.

Privilegovana agrarna i komercialna banka za Bosnu i Hercegovinu u Sarajevu.

Zentrale: Sarajevo. — Filiale: Brčko.

Volleingezahltes Aktienkapital K 8,000.000.

Befaßt sich mit allen in das Bank- und Warenkommissionsgeschäft einschlägigen Agenden, ferner mit der Erteilung von Hypothekar- und Kommunaldarlehen, sowie mit der Emittierung von eigenen Pfandbriefen und Kommunalobligationen.

Die Tätigkeit wurde am 15. Mai 1909 aufgenommen.

Präsident:

Magnatenhausmitglied, Sr. Majestät Wirklicher Geheimer Rat, Lánczy Leó, Präsident der Budapester Handels- und Gewerbekammer, Präsident der Pester Ungarischen Commerzialbank in Budapest etc. etc.

Mitglieder der Direktion:

Kapetanović Rizabeg, Großgrundbesitzer und Gemeinderat in Sarajevo; Samouković Risto R., Grundbesitzer und Gemeinderat in Sarajevo; Weiss Philipp, Vizepräsident der Pester Ungarischen Commerzialbank; Hegedűs Roland, v., Dr., Mitglied des ung. Abgeordnetenhauses und Direktor der Pester Ung. Commerzialbank in Budapest, Zala Adolf, Direktor der Pester Ungarischen Commerzialbank in Budapest, Stux Géza. geschäftsführender Direktor der Priv. Agrar- und Commerzialbank für Bosnien und die Hercegovina in Sarajevo.

Mitglieder des Aufsichtsrates:

Décsi Viktor, Prokurist der Pester Ungarischen Commerzialbank in Budapest; Ehrenfeld Julius, Subdirektor der Pester Ung. Commerzialbank in Budapest; Redlich Heinrich, Direktor der Handels- und Transport-Aktiengesellschaft in Wien; Vogt Hans, Direktor der Handels- und Transport-Aktiengesellschaft Sarajevo.

Leitender Direktor: Stux Géza.

Subdirektoren: Takács Ladislaus, Ingenieur Borda Ernst ✳ und Schön Stanko ✳.

Prokuristen: Márton Armin und Danon Silvio.

Leiter der Warenabteilung: Weiss Isidor.

Filiale Brčko: Dirigent: Prokurist Márton Armin, Dirigent der Warenabteilung Strauss Rudolf ✳.

Zur Zeichnung der Firma sind berechtigt: 1. Die Mitglieder der Direktion, 2. die von der Direktion ernannten Direktoren, 3. die von der Direktion ernannten Direktor-Stellvertreter, 4. die von der Direktion ernannten Prokuraführer der Anstalt. Die unter 2—4 Bezeichneten sind von der Direktion aus der Reihe der Beamten ernannt.

Aktiva. **Bilanzkonto per 31. Dezember 1915.** *Passiva.*

	K	h		K	h
Barvorrat	527.089	39	Aktienkapital	8,000.000	—
Wechselportefeuille	3,022.942	22	Reservefond*)	263.383	53
Debitoren	5,050.649	47	Spezialreservefond	220.000	—
Kmetenvorschüsse an die b. h. Landesregierung	15,000.000	—	Kontokorrent und Spareinlagen	14,149.925	79
Vorrat an Kriegsanleihen und Vorschüsse auf Kriegsanleihen	6,280.472	19	Pfandbriefe im Umlaufe	3,480.000	—
Hypothekardarlehen	3,522.199	47	Verloste Pfandbriefe	38.200	—
Kommunaldarlehen	1,528.948	43	Kreditoren	9,770.753	90
Kautionen	2,256.264	62	Kautionen	2,256.264	62
Effekten, Valuten und Kupons	1,471.568	80	Transitorische Posten	341.618	99
Effekten des Sicherstellungsfonds der Pfandbriefe	193.600	—	Gewinn	863.367	76
Eigene Pfandbriefe im Portefeuille	489.780	—			
Etuvage u. Mag. Gebäude in Brčko	40.000	—			
Inventar der Zentrale u. Filiale	ganz abgeschrieb.				
	39,383.514	59		39,383.514	59

*) Durch die Annahme des Antrages der Direktion erhöhen sich die Reserven auf K 681.849.10.

Lasten. **Gewinn- und Verlustkonto.** *Gewinne.*

		K	h		K	h
Gehalte, Steuer und allgemeine Geschäftsspesen		232.467	11	Gewinn-Vortrag vom Jahre 1914	41.039	92
Gewinn des Jahres 1915	K 822.327·84			Zinsen-Reinerträgnis	788.212	04
hiezu Gewinn-Vortrag vom Jahre 1914	„ 41.039·92	863.367	76	Diverse Provisionen, Gewinn an Effekten, Devisen und Waren	249.027	64
				Gewinn am Hypothekar-Geschäfte	17.555	27
		1,095.834	87		1,095.834	87

Österreichisch-bosnische Bank Aktien-Gesellschaft in Sarajevo.

Austrijsko-bosanska banka dioničarsko društvo u Sarajevu.

Kirchenplatz Nr. 2. — Crkveni trg br. 2.

Präsidium: Wien, I., Renngasse Nr. 6—8.

Aktienkapital: K 4,000.000.

Die Österreichisch-bosnische Bank Aktien-Gesellschaft wurde von der K. k. priv. allgemeinen österreichischen Boden-Kredit-Anstalt und der Union-Bank in Wien gegründet und hat die Geschäfte der seit dem Jahre 1883 in Sarajevo bestandenen Priv. Abteilung der Union-Bank für Bosnien und die Hercegovina übernommen. Am 1. Oktober 1913 übernahm die Bank auch die Geschäfte des in Liquidation getretenen Bankhauses J. & M. Salom. Sie befaßt sich mit allen in das Bank- und Warengeschäft einschlägigen Agenden, übernimmt Spareinlagegelder und vermittelt Hypothekar- und Kommunal-Darlehen bei der K. k. priv. allgemeinen österreichischen Boden-Kredit-Anstalt in Wien.

Präsident: Seine Exzellenz Eduard Rit. v. Horowitz, k. u. k. Sektionschef a. D., Eis. Kr. O. I. Kl., F. J. O.-Großkreuz etc.

Vize-Präsidenten: Alfred Herzfeld und Hadži Risto Damjanović.

Direktions-Räte: Max Antić, Dr. Heinrich Graf Beaufort, Robert Beck, Eugen v. Minkus, Dr. Richard Reisch.

Aufsichts-Räte: Max Fahrbach, Georg Schöpflin, Mordechaj R. Attias, Anton Loos v. Loosimfeldt.

Leitender Direktor: Max Antić, Ritter des Ordens der Eisernen Krone III. Kl.

Direktor-Stellvertreter: Rafael Israel, Josef Neumann.

Prokuristen: Koloman Koller, Armin Altmann.

Leiter der Warenabteilung: Prokurist Armin Altmann.

Leiter der Versicherungsabteilung: Theodor Enenkel.

Beamte: Alois Wolfram *, Dušan Sremčević *, Ernst Binder, Friedrich von Paitoni Salomon Salom, Raimund Vilfan *, Anton Vrignanin, Bernhard Roth, Radoslav Mandić *, Risto B. Popović *, Viktor Zangel, Ibrahim Koldžo *, Rudolf Ožanić, Richard Pisch, Robert Stransky, Jakob Drechsler *, Baruch Samakovlija *, Ivan Volek *, Sal. Kabiljo *, Asim Komadina, Božidar Adžović.

Beamtinnen: Ida Jellinek, Tonka Petrović, Selma Pollak, Mary Adrario, Emilka Bayer, Olga Jaroš, Feodora Strutynska, Mizzi Petek, Ljubica Durman.

Bilanz-Konto der Österreichisch-bosnischen Bank, Aktien-Gesellschaft, per 31. Dezember 1915.

Aktiva. *Passiva.*

	K	h		K	h
Kassa-Bestände	235.186	06	Aktienkapital	4,000.000	—
Wechsel im Portefeuille	3,183.152	64	Reservefond*)	130.000	—
Effekten	2,153.463	10	Spareinlagen	3,184.909	04
Debitoren	17,828.895	84	Kreditoren	15,679.629	09
Inventar	1	—	Gewinn	406.160	51
	23,400.698	64		23,400.698	64

*) Durch die Annahme des Antrages der Direktion erhöht sich der Reservefond auf K 200.000·—.

Gewinn- und Verlust-Konto.

Soll. *Haben.*

	K	h		K	h
Gehalte, Verwaltungsspesen, Steuern, Miete etc.	369.063	75	Gewinn-Vortrag vom Jahre 1915	19.559	24
Reingewinn	406.160	51	Zinsenerträgnisse	499.000	13
			Erträgnisse des Bank- und Warengeschäftes	196.664	89
	715.224	26		715.224	26

Hrvatska Centralna Banka za Bosnu i Hercegovinu (dioničarsko društvo) u Sarajevu.

Kroatische Zentralbank für Bosnien-Hercegovina (Aktien-Gesellschaft) in Sarajevo.

Osnovano godine 1907. — Gegründet im Jahre 1907.

Ovaj je zavod započeo svojim djelovanjem dne 1. januara 1908. Dioničarska glavnica iznosi K 750.000, a sastoji se iz 7.500 dionica, koje glase na ime, te koje moradoše najkasnije do 31. decembra 1910. biti uplaćene.

Odlukom redovite glavne skupštine povišena je dioničarska glavnica 1. jula 1910. na 2,000.000 kruna.

Polje zavodskog djelovanja proteže se na sve transakcije, što u bankovnu struku zasjećaju, i naumljeno je, da se sa istim poljem djelovanja podignu u svim većim mjestima u Bosni i Hercegovini podružnice i ispostave.

Kao čisto trgovačko poduzeće podržava ovaj zavod u svom djelovanju najtješnji dodir koliko sa domaćim trgovačkim svijetom toliko i sa najvećim bankovim zavodima u obim polama monarkije, a osobito nastoji, da udovolji svojem zadatku, da naime podupre trgovinu i obrt, te da njeguje u svim slojevima pučanstva smisao za štednju.

Dieses Institut hat seine Tätigkeit mit 1. Jänner 1908 begonnen. Das Aktienkapital beträgt K 750.000, bestehend aus 7.500 auf Namen lautenden Aktien, welche spätestens bis 31. Dezember 1910 eingezahlt werden mußten.

Laut Beschluß der ordentlichen Generalversammlung wurde das Aktienkapital mit 1. Juli 1910 auf K 2,000.000 erhöht.

Der Wirkungskreis der Anstalt erstreckt sich auf sämtliche in das Bankfach einschlägige Transaktionen, und hat im Programme, auf sämtlichen größeren Plätzen Bosniens und der Hercegovina mit demselben Wirkungskreise Filialen und Agenturen zu errichten.

Als rein kaufmännisches Unternehmen unterhält dieses Institut in seinem Wirken den innigsten Kontakt mit der heimischen Geschäftswelt wie auch mit den größten Bankinstituten beider Reichshälften der Monarchie und ist insbesondere bestrebt seiner Aufgabe, in der Unterstützung des Handels und Gewerbes sowie der Pflege des Sparsinnes, in allen Schichten der Bevölkerung gerecht zu werden.

Ravnateljstvo — Direktion: Predsjednik — Präsident: Nepopunjeno — unbesetzt. **Podpredsjednik — Vizepräsident:** Dr. Ivan Jelinovic odvjetnik, Ašer S. Alkalay, veletržac i industrijalac; Milivoj Crnadak, ravnatelj „Prve hrvatske štedionice“ Zagreb; Dr. Melko Čingrija, odvjetnik. nar. zastupnik i gradonačelnik, Dubrovnik; Stjepan Gjivić, ravnatelj „Jadranske banke“ Triest; Adam Kamenar, član tvrtke Brunner & Co.; Dragutin Marek, upravljajući ravnatelj; Ivan Pavičić, veletržac veleposjednik, gradski vijećnik; Isak A. Salom, veletržac i kućeposjednik; Ivan Vukasović, veletržac u Stocu i vijećnik trgovačko-obrtničke komore; Oskar pl. Somogyi, ravnatelj Muslimanske Centralne banke u Sarajevu.

Nadzorni odbor: Josip pl. Vancaš-Požeški, gradj. nadsavjetnik, ravnatelj bos. gragjevnog dioničkoga društva, vitez reda F. J. i podnačelnik glavnog grada Sarajeva, kao Predsjednik — als Präsident: Robert Leibenforst, ravnatelj Prve hrvatske štedionice u Zagrebu. Podpredsjednik — Vizepräsident: Ivo Budimirović, trgovac u Travniku, član trg. obrt. komore i predsjednik Hrvatske banke u Travniku; Kosta Gjebić-Marušić, veleposjednik; Dr. Stjepan Kukrić, liječnik; Berto Šulentić, trgovac u Bos. Novom i posjednik križa za zasluge; Ignac Tolnauer, veleposjednik.

Upravljajući ravnatelj — Leitender Direktor: Dragutin Marek; **zamjenik ravnatelja — Direktorstellvertreter:** Dr. Stjepan Vidačić*.

Mostarska podružnica; Članovi uprave — Mostarer Filiale, Direktionsräte: Ante Babić pok. Filipa, trgovac u Ljubuškom; Ahmetaga Efica, gradski vijećnik, trgovac, član tvrtke Ribica, Efica & Co.; Mijat Merdžo, trgovac; Nikola M. Smoljan, trgovac i podnačelnik grada Mostara.

Tuzlanska podružnica — Tuzlaer Filiale, Članovi uprave — Direktionsräte: Anto Banović, trgovac i podnačelnik grada Tuzle; Dr. Viktor Jankiewicz, odvjetnik i narodni zastupnik; Zejnilaga Muharemagić, trgovac.

Popis činovnika: Beamtenverzeichnis: Kod centrale u Sarajevu — in der Zentrale Sarajevo: Jakov Altarac*, Rudolf Arnold*, Miroslav Bayer*, Anton Belli, Ambroz Brozović*, Ivan Gecan, Stepan Ljoljic*, Dragutin Matanović, Ivo Perić, Husnija Pitić*, Leon Romano*, Anton Slama*, Vatroslav Šubić*, Katica Trtanj, Micika Trtanj.

Kod podružnice u Mostaru — in der Filiale Mostar: Silvester Murvar, Dirigent, Dragutin Doko, Muhamed Hadžiselimović, Andjelko Precca, Ivica J. Šandrk ✳, Stjepan Vukojević ✳, Vitomir Zubac ✳.

Kod podružnice u Tuzli — in der Filiale Tuzla: Dragutin Sečkar, Dirigent Sulejman Azapagić ✳, Stjepan Pavelić, Abdulah Spahić ✳.

Zaključni račun — Bilanz
Sarajevo 31. decembra 1915.

Aktiva

	K	h	K	h
Gotov novac	361.094	26		
Ulošci kod stranih zavoda	179.649	25	540.743	51
Vrijednosni papiri			250.523	56
Valute, Kuponi			164	04
Mjenice			2,033.436	38
Dužnici			5,986.310	67
Nekretnine:				
Vlastita palaća	500.000	—		
Ostale nekretnine	158.149	—	658.149	—
Našastar			69.000	—
Prelazni račun			61.352	25
			9,599.679	41

Passiva

	K	h
Dionička glavnica	2,000.000	—
Pričuvna zaklada	332.949	86
Mirovinska zaklada	18.000	—
Ulošci:		
ulošci na uložne knjižice, ulošci u tekućim računima	2,853.106	65
Vjerovnici:		
Tekući računi i razni vjerovnici	4,246.216	36
Nepodignuta dividenda	6.704	—
Čisti dobitak:		
Prenos iz god. 1914	14.434	72
dobitak u god. 1915	128.267	82
	9,599.679	41

Račun gubitka i dobitka — Verlust- und Gewinnkonto

Tereti—Lasten

	K	h
Kamati ulożaka	77.442	79
Upravni troškovi: plaće činovništvu, kirije, knjige, tiskanice i ostali upravni trošak	113.353	19
Darovi u dobrotvorne i prosvjetne svrhe	5.271	08
Porezi i nameti	42.444	84
Otpis od namještaja	6.500	—
Čisti dobitak:		
prenos iz god. 1914	14.434	72
dobitak u god 1915	128.267	82
	387.714	44

Prihodi—Erträgnisse

	K	h
Prenos dobitka iz god. 1914	14.434	72
Kamati:		
Od mjenica, tek. računa i vrijed. papira	232.644	03
Razni dobici:		
Provizije, dobitak na valutama drugi dobici	108.165	14
Dohodak nekretnina	32.470	55
	387.714	44

Srpska banka (Dioničarsko društvo) u Mostaru.

Serbische Bank (Aktiengesellschaft) in Mostar.

Gegründet im Jahre 1903. — Filialen in Konjica und Nevesinje seit Februar, bezw. April 1913.

Dieses Institut hat seine Tätigkeit mit 1. Jänner 1904 begonnen. Das Aktienkapital, welches ursprünglich 600.000 Kronen, bestehend aus 3000 auf Namen lautenden Aktien à 200 Kronen betrug, wurde laut Beschluß der vierten Generalversammlung durch Emmission von 2000 Stück neuen Aktien à 200 Kronen Nominale auf 1,000.000 Kronen erhöht.

Der Wirkungskreis der Anstalt erstreckt sich auf folgende Geschäftszweige, und zwar: 1. Entgegennahme von Spareinlagen: *a)* gegen Einlagebüchel und *b)* im Kontokorrent, 2. Eskontierung von Wechseln, Warrants, gezogenen Wertpapieren, Coupons etc.: 3. Belehnung der Staatspapiere, sonstiger Effekten und Waren; 4. Gewährung von Kontokorrentkrediten; 5. Besorgung des An- und Verkaufes von Effekten, Devisen, Münzen, Waren etc.; 6. Besorgung von allen in das Bankfach einschlägigen Transaktionen, sowie Auszahlungen und Inkassi für fremde Rechnung; 7. Entgegennahme von Depositen in Verwahrung.

Als rein kaufmännisches Unternehmen, unterhält dieses Institut in seinem Wirken den innigsten Kontakt mit der heimischen Geschäftswelt und ist insbesondere bestrebt, seiner Aufgabe in der tatkräftigen Unterstützung des Handels und Gewerbes, sowie in der Pflege des Sparsinnes in allen Schichten der Bevölkerung gerecht zu werden.

Wir fügen noch bei, daß diese Anstalt bereits seit Anfang des Krieges das mobilisierte Personal und seine Familien aushält und nach Kräften ebenso an der Subskription für die Kriegsanleihe als auch an allen Kriegswohlfahrtseinrichtungen teilnimmt.

Der Gesamtumsatz betrug K 105,869.350·51, wovon K 20,625.931·03 auf Kassa und K 25,756.622·17 auf Kontokorrents entfallen.

Vom Reingewinn per K 136.687·27 wurden verwendet, und zwar: K 27.000·— für den Reservefonds, K 50.000·— sollen für eine fünfprozentige Dividende auf das Aktienkapital von K 1,000.000·— zur Verteilung gelangen, während K 30.000·— zur Dotierung des Kriegsverluste-Reservefonds und K 7500·— für wohltätige Zwecke verwendet werden.

Bilanzkonto am 31. Dezember 1915

Aktiva. — *Passiva.*

	K	h	K	h		K	h	K	h
Kassa:					*Aktienkapital:*				
a) Bargeld	189.537	77			5.000 Aktien à Nom. K 200·—	.	.	1,000.000	—
b) bei der Österr.-Ungar. Bank	12.297	14			*Reservefond*	.	.	357.000	—
c) bei den Postsparkassen	44.100	55			*Spezialreservefond*	.	.	30.000	—
d) Valuten und Coupons	.	.	245.935	46	*Pensionsfond*	.	.	14.000	—
Wertpapiere	.	.	202.342	50	*Spareinlagen*	.	.	2,296.549	70
Wechsel	.	.	1,287.756	—	*Diverse Kreditoren*	.	.	369.968	07
Diverse Debitoren	.	.	2,310.861	52	*Effektendeponenten*	.	.	4,351.360	68
Immobilien:					*Kautionsdeponenten*	.	.	42.000	—
a) das Bankgebäude ...K 150.000·—	150.000	—			*Unbehobene Dividenden*	.	.	14.522	74
b) Diversi	10.000	—	160.000	—	*Reingewinn*	121.767	70	.	.
Effekten in Aufbewahrung und Kontokorrentdépôts	.	.	4,351.360	68	Gewinnvortrag aus dem Jahre 1914	3.087	27	124.854	97
Kautionen	.	.	42.000	—					
			8,600.256	16				8,600.256	16

Gewinn- und Verlustkonto per 31. Dezember 1915

Verlust. — *Gewinn.*

	K	h	K	h		K	h	K	h
Spareinlagen- und sonstige Zinsen	.	.	98.707	33	*Vortrag aus dem Jahre 1914*	.	.	3.087	27
Spesen: Gehalte, diverse Regiespesen, Mietzins, Postporti etc.	.	.	68.037	38	*Zinsen:* vom Wechseleskonte, Effekten und Kontokorrents	.	.	242.279	45
Steuern und Gebühren	.	.	14.680	05	*Provision*	.	.	18.415	07
Reingewinn	121.767	70			*Gewinn der Warenabteilung:*	.	.	.	.
Gewinnvortrag aus dem Jahre 1914	3.087	27	124.854	97	*Diverse Erträgnisse und Gewinn an Valuten und Waren*	.	.	30.141	94
					Ertrag an Immobilien	.	.	12.356	—
			306.279	73				306.279	73

Verwaltungsrat: Pero Šantić, Präsident; Risto Jelačić, Vizepräsident; Ilija Gj. Ivanišević, Direktor; Kosta Kostić, Direktor-Stellvertreter, Špiro I. Dokić, Lazar Miličević, Miho Peško, Risoo I. Šain. **Aufsichtsrat:** Aleksa Petrić, Präsident; Jovo Tuta, Vizepräsident; Svetozar Ćorović, Marko Jelačić, Milan Radulović. **Rechtskonsulent:** Božidar Božić, Dr., Advokat. **Beamte:** Bankabteilung: Jovan Mitrović, Oberbuchhalter; Bogoljub Bilić, Chef der Korrespondenz; Risto J. Šain, Chef der Liquidatur; Risto Kujundžić, Kassier; Tanasije Samardžić, Gjorgjo Obradović, Risto Stefanović. Praktikanten: Bogdan Milićević, Marica Crnogorac, Danica Bajat, Veljko Šipovac, Svetozar Ninković, Gjorgjo Ivanišević; (Warenabteilung): Jovo J. Babić Chef, Risto Jovanović, Nikola Samardžić, Milan Stanić, Beamten; Branko Šiniković, Uglješa Janjić, Praktikanten.

Filiale Konjica: Risto V. Terzić, Todor Mužijević, Zensoren; Milan Nedeljković, Dirigent; Ljubomir Serdarević, Beamter.

Filiale Nevesinje: Miho Lažetić, Ilija Miličević, Risto Radović, Zensoren; Vladimir Ljepava, Dirigent; Luka Mutaruga, Beamter.

Hrvatska kreditna banka i štedionica (dion. društvo) u Bosanskom Brodu.

Kroatische Kreditbank und Sparkasse in Bosnisch Brod.

Podružnice — Filialen: Derventa, Bos. Gradiška.

Dionička glavnica K 2,000.000.

Ravnateljstvo — Direktion: Predsjednik: Gregor Potušek. — **Članovi — Mitglieder:** Josef Brezina, Simon Deutsch, Mijo Ergović, Stjepan Ezgeta, Wilhelm Goldstein, Aurel Kudrna, Dragutin Milletić, Abraham J. Poljokan, David J. Pesach, Naftali J. Pesach, Mavro Gregor Merkadić, upravljajući ravnatelj.

Činovničtvo — Beamten: Centrale: August Mittermayer, Mošo J. Esskenazi, Humberto Conte Cornioni.

Podružnica Derventa: Rudolf Schöppel, upravitelj, Asim Husedjinović.

Podružnica Bos. Gradiška: Mato Pavelić, Franjo Čutić.

Račun bilance

Aktiva. **Bos. Brod, dne 31. prosinca 1914.** *Passiva.*

	K	h	K	h		K	h	K	h
Gotovina:					Dionička glavnica:				
a) Blagajne	45.815	46			2.000 dionica à K 100 ...			200.000	.
b) kod b. h. pošt. štedione.	799	33			Pričuvna zaklada: (Ovogodišnjom dotacijom povisuje se na K 60.000)			42.331	50
c) Giro rna Aust. Ug. bke..	260	83	46.875	62					
Mjenice:					Ulozi:				
a) u listnici	338.886	.			a) na poseb. rnu.	69.336	50		
b) u reeskomptu	425.836	.	764.722	.	b) na uložnu knjižicu	422.774	05		
Dužnici:					c) na red. ned. štednju...	916	.	493.026	55
a) na podlogu uknjižbe....	319.461	20			Vjerovnici:			74.278	27
b) na podlogu vr. papira..	91.850	16	411.311	36	ustupljene mjenice			425.836	.
c) razna konta			2.079	89	Nepod. divid.:			935	60
Pologa:					Prenosni kamati			8.740	88
Raznih rn.			918.721	53	Vlastnici pologa			918.721	53
Vlast vr. papira			9.007	72	Čista dobit			34.963	51
Nekretnine			38.000	.					
Inventar			8.115	72					
			2,198.833	84				2,198.833	84

Muslimanska centralna banka za Bosnu i Hercegovinu, dioničarsko društvo u Sarajevu.

Islamitische Zentralbank für Bosnien und die Hercegovina, Aktiengesellschaft in Sarajevo.

Gegr. 1911, Akt. Kapital: 3,000.000 K, erhöhbar auf 6,000.000 K.

Predsjedništvo — Präsidium:

Predsjednik — Präsident: Ademaga Mešić, narodni poslanik, trgovac i veleposjednik.

Potpredsjednici — Vizepräsidenten: Rifatbeg Sulejmanpašić, veleposjednik i narodni poslanik; Šerif ef. Arnautović, vakufski direktor i virilni član sabora.

Upravljajući ravnatelj — leitender Direktor: Oskar pl. Somogyi.

Članovi ravnateljstva — Direktionsmitglieder:

Dr. Marcel baron Beck, generalni direktor Ugarske eskomptne i mjenjačne banke;

Ibrahimbeg Čengić, veleposjednik,

Hamdibeg Džinić, veleposjednik;

Muhamedaga H. Jusufagić, trgovac;

Maksimilian Kraus, direktor austr. Länderbanke;

Mehmedaga Kučukalić, veleposjednik i gradonačelnik;

Ibrahim ef Rašidkadić in Goražde.

Muhamed ef. Salic, trgovac;

Sulejmanbeg Sulejmanpašić, veleposjednik;

Dr. Stanko Ševrljuga, ravnatelj Hrvatske eskomptne banke;

Marek Dragutin, ravnatelj Hrvatske centralne banke u Sarajevu. Poslovni direktor i član ravnateljstva:

Oskar pl. Somogyi, cenzor Austro-ugarske banke u Sarajevu upravljajući ravnatelj.

Kreditna banka i štedionica u Sarajevu (d. dr.).

Kreditbank und Sparkassa in Sarajevo (Aktiengesellschaft).

Sulejmanova ulica.

Gegründet im Jahre 1906 durch die Umwandlung des Kredit- und Sparvereines, Genossenschaft mit beschränkter Haftung.

Das Aktienkapital beträgt K 500.000 und besteht aus 2500 Stück auf den Überbringer lautender volleingezahlter Aktien à 200 K.

Gegenstand der Unternehmung bilden:
a) die Ubernahme von Geldern in laufender Rechnung; *b)* die Übernahme von Geldern gegen Einlagsbüchel; *c)* Übernahme von Depositen jeder Art behufs Verwahrung eventuell auch Verwaltung; *d)* der Eskompte von Wechseln, Anweisungen, Verpflichtungsscheinen, Versicherungspolizzen, Warrants, Schecks und sonstigen Papieren; *e)* der Eskompte von offenen Buchforderungen; *f)* die Gewährung von Krediten gegen Handpfand oder Hypotheken, Bianko und Akzeptationskrediten; *g)* Kauf und Verkauf von Wertpapieren, Devisen, Münzen, edlen Metallen, Forderungen, Waren und Gerechtsamen aller Art; *h)* der Kauf und Verkauf von Wertpapieren, Devisen, Münzen und Waren für fremde Rechnung; *i)* die Vermittlung von Handelsgeschäften aller Art; *k)* die Bank- und Wechselgeschäfte aller Art; *l)* der Kauf und Verkauf von Immobilien; *m)* das Pfandleihgeschäft gegen Pfandscheine nach den von der Landesregierung zu genehmigenden Geschäftsbestimmungen.

Der Jahresbericht, welcher der am 31. Jänner 1916 stattgefundenen X. Generalversammlung vorgelegt wurde, konstatiert, daß in allen Geschäftszweigen ein Fortschritt zu verzeichnen ist.

Aktiva. **Bilanzkonto.** *Passiva.*

		K	h		K	h
Bestände:				Aktienkapital	500.000	—
Kassa	K 62.847·57			Reservefond	90.000	—
Effekten samt Kuponzinsen	„ 106.514·03			Einlagen gegen Sparbüchel	787.654	65
Wechsel	„ 1,562.049·07	1,731.410	67	Kreditoren:		
				Konto-Korrent und sonstige Kreditoren	2,333.087	53
Debitoren		1,693.350	86	Transitorische Posten	3.283	88
Mobilien nach Abschreibung		16.000	—	Saldo als Reingewinn	66.735	47
Realitäten		340.000	—			
		3,780.761	53		3,780.761	53

Lasten. **Gewinn- und Verlustkonto.** *Erträgnisse.*

		K	h		K	h
Zinsen von Spareinlagen		41.149	29	Vortrag vom 31. Dezember 1914	6.925	07
Spesen:				Zinsen:		
Gehalte, Steuern und Gebühren, Miete, Bücher, Drucksorten, diverse andere		67.404	60	Von eskomptierten Wechseln Konto-Korrent-Geschäften, Pretiosendarlehen, Effekten und Provisionen	173.364	29
Abschreibungen		5.000	—			
Vortrag vom 31. Dezember 1914	K 6.925·07					
Gewinn pro 1915	„ 59.810·40	66.735	47			
		180.289	36		180.289	36

Sarajevo, am 31. Dezember 1915.

Verwaltungsrat:

Präsident: Rothkopf Moritz, Dr., Advokat.
Vizepräsident: Jungwirth Ludwig, Bauunternehmer.

Direktionsmitglieder:

Berković Nikola, General-Direktor der Priv. Landesbank für Bosnien und Hercegovina in Sarajevo, Präsident der Handels- und Gewerbekammer für Bosnien und Hercegovina etc.
Alkalay Marcus M., Kaufmann in Sarajevo.
Danon Josef Z., Großhändler in Sarajevo.
Singer Louis, Dr., Prokurist der Landesbank.
Salom Avram D., Großgrundbesitzer.
Volkert Ernst, Direktor der Priv. Landesbank für Bosnien und Hercegovina in Sarajevo.

Aufsichtsrat:

Gjukić Vuko, Direktor-Stellvertreter der Priv. Landesbank für Bosnien und Hercegovina in Sarajevo.
Deutsch David, Prokurist d. Priv. Landesbank.
Stephanie Karl, Oberbeamter der Priv. Landesbank für Bosnien und Hercegovina in Sarajevo.

Leitender Direktor:

Sertić Paul.

Prokurist:

Vojnović Danilo.

Beamte der Bankabteilung:

Rosner Emerich.
Tusch Otto.
Frey Leopold.
Weiss Sigmund.
Salom Daniel A.
Kankowsky Anton.
Weitzner Adolf.
Novotny Johann.
Kattan Regina.
Novokmet Savo.
Susteršic Paula.

Beamter der Warenabteilung:

Schlesinger Eugen, Leiter.

Schätzmeister der Pfandleihabteilung:

Diamant Sigmund. | Wiener Simon.

Erste Banjalukaer Sparkassa (Aktiengesellschaft).

Prva Banjalučka štedionica (dioničko društvo).

Gegründet im Jahre 1894.

Die nachstehende Bilanz des XXII. Jahrganges 1915 zeigt deutlich, daß diese Sparkassa in ihrer Bank- und Warenabteilung sowie in den Geschäften ihrer B. Novier Expositur unverändert günstige Erfolge erzielte und den Aktionären diesmal einer 20 prozentigen Verzinsung gleichkommende Dividende von K 40 per Aktie ausbezahlt.

Das Resultat dieser Bilanz ist um so günstiger zu nennen, als diese Sparkassa auch den Einlegern darin eine gewisse Partizipation an dem Gewinn bietet und daß sie denselben 5 Prozent Nettozinsen vergütet.

Bedenkt man die abnormalen Verhältnisse, welche der Weltkrieg allenthalben hervorgerufen hat, so scheint dies als volles Zeugnis dafür, daß selbst außergewöhnliche Ereignisse der Stabilität und Prosperität dieses Institutes keinen Abbruch tun können.

Bilanzkonto. — Račun bilance.

Banjaluka, den 31. Dezember 1915.

Aktiva.		K	h	*Passiva.*		K	h
Barbestand — Gotovina		56.613	61	Aktienkapital		160.000	—
Wechselportefeuille — Mjenice u lisnici	K 911.809·36			Reservefonds — Pričuvna zaklada:			
Wechsel als Sicherstellung hypothezirter Forderungen	„ 124.000·—	1,035.809	36	I. Hauptreserve	K 160.000·—		
				II. Spezialreserve	„ 148.807·69		
				III. Dividenden-Reverve	„ 15.000·—		
				IV. Kriegsverlust-Reserve	„ 10.618·74	334.426	43
Debitoren im Kontokorrent — Dužnici u tekućem računu		1,039.159	67				
Inventar — Namještaj		3.423	70	Beamten Pensionsfond		69.363	53
Wertpapiere — Vrijednosni papiri		21.348	60	Amortisationsrest nach Verkauf der Lagerhausrealität		17.089	57
Transitivzinsen v. Reeskompt — Prenosni kamati od reeskonta		982	14	Spareinlagen		1,002.576	99
Vorschüsse auf Pretiosen und Wertpapiere — Predujmovi na dragocjenosti i vrijednosne papire		16.571	80	Kreditoren im Kontokorrente:			
Münzen und Valuten		31	50	*a)* bei diversen Banken	K 273.661·—		
Unterstützungsfond für Kriegszweke		1.650	—	*b)* bei privaten Kontokorrentinhabern	„ 135.157·91		
Effektendepot		281.000	—	*c)* Hypothekar-Sicherstellungswechsel	„ 124.000·—	532.818	91
				Wechsel im Reeskompte		232.408	—
				Nicht behobene Dividenden		1.530	—
				Nicht behobene Überschüsse für lizitierte Pfänder		387	24
				Transitorische Zinzen	K 7.898·50		
				Transitorische Posten	„ 557·62	8.456	12
				Gewinnvortrag vom Jehre 1914	K 3.317·84		
				Reingewinn	„ 94.215·75	97.533	59
		2,456.590	38			2,456.590	38

Gewinn- und Verlustkonto. — Račun dobitka i gubitka.

Lasten. — Rashod.		K	h	**Erträgnis. — Prihod.**		K	h
Bezahlte und kapitalisierte Einlagszinsen — Plaćeni i kapitalizirani kamati od uložaka		54.724	26	Wechselzinsen — Kamati od mjenica		123.801	05
Reeskomptzinsen — Reeskontne kamate		26.850	10	Kontokorrentzinsen — Kamati tek. računa		52.342	23
Spesen, Porti und Telegramme, Heizung, Beleuchtung, Drucksorten, Geschäftsbücher, Geschäftsreisespesen und sonstige Bureauerfordernisse — Troškovi, poštarine, brzojavke, loženje, osvjetljenje, tiskanice, poslovne knjige, poslovni putni troškovi i ini troškovi		8.032	84	Wertpapierzinsen — Kamati od vrijednosnih papira		3.791	55
				Vorschußzinsen — Predujmovni kamati		1.634	19
				Diverse Provisionen der Bankabteilung — Razne provizije bankovnog odj.	K 18.724.93		
Gehalte und Honorare — Plaće i nagrade		31.060	—	Diverse Provisionen der Warenabteilung — Razne provizije robnov odjela.	„ 23.798·47	42.523	40
Lokalzins — Stanarina		3.408	—	Lagerhaus in Bos. Novi — Skladište u Bos. Novom		2.578	44
Steuer — Porez		6.776	23	Diverse Gewinne		168	34
Stempel und Gebühren		1.772	02	Gewinnvortrag vom Jahre 1914 — Prenos preostatka od god. 1914		3.317	84
Reingewinn — Čisti dobitak		97.533	59				
		230.157	04			230.157	04

Direktion der Ersten Banjalukaer Sparkassa:

Präsident des Direktionsrates: Lazar Milić, F. J. O.-R., Sägewerksbesitzer u. Vizebürgermeister.
Vizepräsident des Direktionsrates: Brammer Robert, Apotheker.
Leitender Direktor: Almoslino Moritz.

Mitglieder des Direktionsrates und des Exekutivkomitees in Banjaluka:
Poljokan Isak, Dr. Jakob Zaloszer, Grünwald Moritz, Jović Anto mlagji, Dabović Mitar, Hamdija Afgan, W. J. Oehler.

Censoren in Bos. Novi:
Cerić Alibeg.
Vukmirović Dušan M.
Topić Hafiz.
Dr. Vita Alkalay, Advokat in Sarajevo.

Aufsichtsrat.
Moskovits Leopold, Obmann; Weiss Jonas, Steinmetz Alois, Poljokan Salomon Chaim.
Fischer David.
Advokat Milić Kosta, Rechtskonsulent.
Malý Alois, Leiter der Expositur in B. Novi.
Mersch Ignaz, Leiter der Warenabteilung.
Krpan Nikola, Kassier.
Filipović Filip, Buchhalter. *
Mersch Aranka, Liquidator.
Dobraš Nikola, Buchhaltungsbeamter. *
Kremenović Ljubica, Kontoristin.
Quittner Gizella, Kontoristin.
Čaušević Husein, Beamter der Expositur in B. Novi.
Hilda Prebil, Praktikantin.

Bank für Handel und Gewerbe, Aktiengesellschaft in Banjaluka. — Banka za trgovinu i obrt, d. dr. u Banjoj Luci.

Gegründet 1911. Aktienkapital: 500.000 Kronen, erhöhbar auf 1,000.000 Kronen.

Leitender Direktor: Salamon Poljokan. Prokurist: Ernst Binder.

Upravni savjet: — Verwaltungsrat: Predsjednik: — Präsident: H. Hifzo eff. Bahtiarević, gradonačelnik, veleposjednik i cenzor austro-ugar. banke, Banja Luka. Podpredsjednici — Vizepräsidenten: Maxo Antić, ravnatelj Austrijsko-Bosanske banke, Sarajevo. Arnold Fischer, trgovac i cenzor austro-ugarske banke, Banja Luka.

Članovi — Mitglieder: Mirko pl. Gjurkovečki, narodni poslanik i posjednik, Bos. Gradiška. Dr. Hermann Körbel, gradski nadlečnik, posjednik zlatnog krsta za zasluge sa krunom, Bihać. Avram S. Poljokan, šef tt. Avram S. Poljokan, Banja Luka. Gian Vito Grof Del Mestri, posjednik, Banja Luka. Abraham J. Poljokan, član tt. Isak Poljokan i sinovi, Banja Luka. Zaimaga Tetarić, cenzor austro-ugarske banke, trgovac i posjednik, Banja Luka.

Nadzorni odbor: — Aufsichtsrat: Pročelnik: Antun Siaskiewits dvorski savjednik, Moritz Herzog, trgovac, Banja Luka. Kosta Dimitrijević, član tt. Naum Dimitrijević, Banja Luka. Ivo Jović, član tt. Antò i Ivo Jović, Banja Luka. Josip Neumann, zamj. ravnatelja Austrijsko-Bosanske banke.

Dieses Institut hat seine Tätigkeit im Jahre 1911 auf solidester Grundlage aufgenommen, welcher Umstand dessen sicheres Gedeihen zur Folge hat. Der Wirkungskreis der Anstalt erstreckt sich auf alle Geschäftszweige des Bankwesens.

Die Bilanz für das am 31. Dezember abgeschlossene Geschäftsjahr weist schon einen Reingewinn von K 50.403·74 aus; dieses überaus günstige Resultat im Krisenjahre stellt der Leitung des Institutes das beste Zeugnis aus.

Der Geschäftsbericht über das Gebarungsjahr 1913 hebt vor allem den Fortbestand der Geldknappheit und des hohen Zinsfußes, der infolge der politischen Wirren und der Kriegsereignisse auf dem Balkan die Wirtschafts- und Geldkrise nur noch fühlbarer erscheinen ließ, hervor. Trotzdem sei die Anstalt bestrebt gewesen, ihrer Aufgabe jederzeit vollauf gerecht zu werden, was ihr mit Hilfe ihrer in Bihać errichteten Filiale, vermöge der ihr seitens der Austro-bosnischen Bank in Sarajevo und der dortigen Filiale der Österr.-ungar. Bank zuteil gewordenen Unterstützung gelingen konnte.

In dem Berichte wird ferner mitgeteilt, daß es der Anstalt gelungen ist, unter Mitwirkung angesehener Bürger in Bihać mit einem Aktienkapital von K 100.000 eine Tochteranstalt unter der Firma „Krajiška banka Akt. Ges. in Bihać" zu errichten und im Vereine mit Herrn Spasoje Babić und Geschäftsfreunden die Firma „Babić, Holzindustrie-Akt. Ges. in Banja Luka" zu gründen und durch letztere das große Waldgebiet „Čemernica" zu erwerben. Zum Zwecke der Exploitierung des letzteren wurde ein eigenes Sägewerk erbaut. Dadurch ist dem Institute auch große Arbeitsgelegenheit für die Industrie geschaffen.

Račun bilance — Bilanzkonto — 31. decembra 1915.

Potražuje — Aktiva. Duguje — Passiva.

	K	h	K	h		K	h	K	h
Gotovina u blagajni			53.490	36	Dionička glavnica			500.000	—
Mjenice u portfelju			1,274.239	90	2500 kom. dionica po 200 K				
Dužnici:					Rezervni fond			33.000	—
Vrijednostni papiri			1,010.991	74	Ulozi na knjižice			316.883	40
Namještaj odpisan			31.562	79	Vjerovnici			671.692	45
					Reeskont			782.070	—
					Nepodignuta dividenda			870	—
					Prenosne stavke			18.500	—
					Čisti dobitak:				
					prenos iz godine 1914	849	72		
					dobitak u godini 1915	46.419	22	47.268	94
			2,370.284	79				2,370.284	79

Gubitak. **Račun gubitka i dobitka za 31. decembra 1915.** Dobitak.

	K	h	K	h		K	h	K	h
Kamati					Prenos dobitka godine 1913			849	72
na uložne knjižice	12.748	01			Kamati				
u reeskontu	53.441	08			na mjenicama	101.083	15		
Troškovi			66.189	09	tekućih računa	21.664	20		
plaće, kirija, regularni, poštarina					Efekata — Effekten	1.386	—	124.133	35
					Provizije			19.435	09
Porezi			24.657	85	na efektima, valutama, raza				
dohodarina, nameti, na dividendu isplaćenih kamata na štedovne uložke									
Čisti dobitak			6.302	28					
prenos iz godine 1914	849	72							
dobitak u godini 1915	46.419	22	47.268	94					
			144.418	16				144.418	16

Hercegovačka banka, dion. dr. u Mostaru.

Hercegovinische Bank (Aktiengesellschaft) in Mostar.

Dionička glavnica K 400.000.

Žiroračun kod austro-ugarske banke u Mostaru i u Sarajevo.

Predsjednik: Mujaga Komadina, gradonačelnik i veleposjednik u Mostaru;

Podpredsjednik: Marko Antić, ravnatelj Austrijsko-bosanske banke u Sarajevu i Ibrahim ef. Ribica, veletržac i posjednik u Mostaru.

Članovi: Hadži Ibrahimaga Slipičević; Ibrahim ef. Kajtaz; Bajro Bojedić u Mostaru; Rafael Israel u Sarajevu, Mehemed ef Grebo u Mostaru. Hadži Muhamed Behlilović u Mostaru, Josip Neumann u Sarajevu i Hasanbeg Lakišić u Mostaru.

Ravnatelj: Marko Abeles; knjigovodja: M. Hadžiosmanović.

Aktiva. **Račun bilanse.** Passiva.

	K	h	K	h		K	h	K	h
Gotovina (Barbestand):					Dionička glavnica (Aktienkapital)				
u blagajni (in der Cassa) K 26.644·48						400.000	—		
na žiro-računu (auf Giro-Conto) „ 4.181·33					Pričuvna zaklada (Reservefond)	20.000	—		
kod pošt. šted. (bei d. Postsparkassa) „ 227·45					Ulošci (Spareinlagen)	107.457	97		
					Vjerovnici ((Creditoren)	1,828.210	21		
Mjenična lisnica (Wechselportefeuille)	508.589	44			Reeskont	86.938	—		
Vrijednosni papiri (Effekten)	37.895	—			Vlasnici pohranâ (Deponenten)	217.072	80		
Dužnici (Debitoren)	1,910.114	05			Prenosno stavke (Transitposten)	4.125	60	2,663.804	58
Lombard	1.260	—			Čisti dobitak (Reingewinn)			42.180	97
Pohrane (Depositen)	217.072	80							
Inventar	1	—	2,705.985	55					
			2,705.985	55				2,705.985	55

Kroatische Commercialbank und Sparcassa (Aktiengesellschaft) in Livno.

Hrvatska trgovačka banka i štedionica (dioničarsko društvo) u Livnu.

Osnovana (gegründet) 1905. Dionička glavnica — Aktienkapital 200000 K, in 2000 auf den Namen lautenden volleingezahlten Aktien à 100 K.

Girorechnung bei der Österr. ung. Bank, Filiale Sarajevo; Clearingverkehr bei dem h. h. Postsparkassenamte (Conto Nr. 4007) und bei dem k. k. Postsparkassenamte in Wien (Nr. 145033), Bankabteilung und Warenabteilung.

Bankovno odjelenje. Preuzima novac na tekući račun i na uložne kujižice; eskontira mjenice, naputnicea sekove; daje predujmove na vrijed. papire, devize, zlato, srebro, robu i sl.; kupuje i prodaje vrijed. papire, devize i valute.

Odjelenje za robu. Posreduje nabavu konzumnih artikula.

Agentura c. i kr. austr. povl. osiguravajućeg društva „Dunav".

Die **Bankabteilung** übernimmt Gelder in laufender Rechnung und gegen Spareinlagebücheln; eskontiert Wechsel, Anweisungen, Schecks; bevorschußt Wertpapiere, Devisen, Gold, Silber, Waren etc. Kauft und verkauft Wertpapiere, Devisen und Valuten.

Die **Warenabteilung** vermittelt kommissionsweise den Verkauf von Konsumartikeln.

Agentur der k. k. privil. österr. Assecuranz Gesellschaft „Donau".

Ravnateljstvo — Direktion: Gjogić Ivo, Präsident. Slipčević Ivo, Vizepräsident. Jazvo Pavao, Kaić Stipo M., Lisica Marko T., Mamić Anto, Tadić Anto N.

Aufsichtsrat: Kaić Mijo A., Präsident. Vrdoljak Pero T., Franić Pero, Anto Tadić Čolić, Radulović Jozo.

Direktor: Pipić Tomas. Kassier: Vrdoljak Niko., Buchhalter: Grabovac Ivo.

Aktiva. **Bilanzdaten pro 1915.** Passiva.

	K		K
Kassa	19.084·27	Aktienkapital	200.000·—
Wechsel	649.033·20	Reservefond nach Dotierung	
Debitoren	448.236·26	181.075·— K	157.021·93
Depots	194.873·53	Einlagen	502.578·81
Inventar	3.800·—	Reeskompt	160.056·30
Valuten	847·—	Kreditoren	99.071·30
Pfandleih	462·—	Deponenten	194.873·53
Girorechnung u. Postsparkasse	32.502·—	Dividende	1.442·—
Wertpapiere	14.874·—	Transitorische Zinsen	7.196·03
Diverse	831·20	Gewinn	42.303·56
	1,364.543·46		1,364.543·46

Einnahmen:		Ausgaben:	
Zinsen	K 92.374·29	Zinsen	K 37.511·96
Provision	„ 4.372·80	Steuern	„ 4.185·63
Diverse	„ 1.191·13	Spesen	„ 13.530·07
		Abschreibung	„ 407·—
		Reingewinn	„ 42.303·56
	K 97.938·22		K 97.938·22

Srpska banka i štedionica (dion. društvo) u Trebinju. — Serbische Bank und Sparkassa (Aktiengesellschaft) in Trebinje.

Gegründet: 1910. — Aktienkapital: 400.000 K.

Srpska štedionica dion. društvo u Sanskom mostu. — Serbische Sparcassa Aktiengesellschaft in Sanski most.

Gegründet im Jahre 1911.

Dieses Institut hat seine Tätigkeit mit 1. März 1912 begonnen. Das Aktienkapital beträgt K 100.000 und besteht aus 2000 auf Namen lautenden volleingezahlten Aktien à Nom. 50 K. Präsident: Zurumić Simo; Direktor: Novaković Pero.

Srpska narodna banka dion. društvo u Sarajevu. — Serbische Nationalbank A. G. in Sarajevo.

(Filialen in Višegrad und Zvornik.)

Dieses Institut hat seine Tätigkeit mit 1. Jänner 1911 begonnen und hat die Geschäfte der seit dem Jahre 1905 in Sarajevo bestandenen Serbischen Sparkasse übernommen.

Das Aktienkapital beträgt K 1,000.000.

Srpski kreditni zavod, (dion. društvo) u Banjoj Luci. — Serbische Kreditanstalt in Banja Luka, Aktiengesellschaft.

Aktienkapital K 200.000·— in 1000 Aktien à K 200·—. Zinsfuß für Einlagen 5%.

Direktor: Milan T. Jakši . Buchhalter: Branko Milošević. Kassier: Matija Bijelić **Filiale in Varcar vakuf.** Zensoren: Simo Besera, Risto Gašić Pero Graić. Beamter Dušan Bajić.

Srpska trgovačka banka, (dion. društvo) u Brčkom. — Serbische Kommerzialbank (Aktiengesellschaft) in Brčko.

Gegründet im Jahre 1905 mit einem Aktienkapital von 150.000 K, bestehend aus 1500 auf Namen lautenden volleingezahlten Aktien à 100 K. Bei Bedarf kann das Kapital durch Ausgabe von weiteren zwei Emissionen à 1500 Aktien auf 450.000 Kronen erhöht werden. Gegenwärtig bereits auf 300.000 Kronen erhöht.

Srpski kreditni zavod dion. društvo u Tuzli. — Serbische Kreditanstalt Tuzla, Aktiengesellschaft.

Dieses Institut hat seine Tätigkeit mit 15. Juli 1907 begonnen. Das Aktienkapital beträgt 500.000 K. Befaßt sich mit allen Bank-, Wechsler- u. Warengeschäften. Spekulation ausgeschlossen. Vertritt die Versicherungsgesellschaft „Donau".

Srpska centralna banka za Bosnu i Hercegovinu. (dion. društvo) uSarajevu. — Serbische Zentralbank für Bosnien und Hercegovina, Aktiengesellschaft in Sarajevo.

Gegründet 1911.

Aktienkapital K 3,000.000, erhöhbar auf K 6,000.000. — Direktor und Prokurist: Dr. Milorad Nedjelković.

Muslimanska banka, dioničarsko društvo u Banjoj Luci. — Muslimanische Bank, Aktiengesellschaft in Banja Luka.

Gegründet im Jahre 1911 und hat ihre Tätigkeit am 15. November 1911 begonnen. Das Aktienkapital beträgt 200.000 K, bestehend aus 2000 Stück auf Namen lautenden und voll eingezahlten Aktien à 100 K, welche Ende 1914 voll eingezahlt werden. Präses: Ragibbeg Džinić. Leitender Direktor: Viktor Prochaska.

Hrvatska zadružna banka za Bosnu i Hercegovinu (dioničarsko društvo) u Sarajevu. — Kroatische Genossenschaftsbank für Bosnien u. Hercegovina (Aktiengesellschaft) in Sarajevo, Ćemaluša ulica br. 58. Gegründet 1910.

Diese Bank hat sich im Jahre 1915 mit der Hrvatska poljodjelska banka in Agram fusioniert, welche in Sarajevo eine Filiale eröffnete.

Aktienkapital: 500.000 Kronen.

Srpska štedionica u Bjelini. — Serbische Sparkassa in Bjelina (Aktiengesellschaft). Gegründet 1906.

Aktienkapital: 400.000 Kronen, erhöhbar auf 1,000.000 Kronen in 6 Emissionen zu 1000 Stück à 100 Kronen·

Muslimanska trgovačka i poljodjelska banka, dioničarsko društvo u Tešnju. — Moslimische Handels- und Agrarbank, Aktiengesellschaft in Tešanj.

Gegründet (osnovana) 1911.

Stammkapital: 400.000 Kronen.

Präsident: Ademaga Mešić.

Kommerzialbank (Aktiengesellschaft) in Trebinje. — Trgovačka banka (dioničarsko društvo) u Trebinju. Gründungsjahr 1910.

Aktienkapital: 150.000 Kronen.

Präsident: Zaim ef. Šehović. — Direktor: Josip Krsnik.

Hrvatska banka (dioničarsko društvo) u Travniku. — Kroatische Bank (Aktiengesellschaft) in Travnik.

Gegründet im Jahre 1906 und hat ihre Tätigkeit am 1. April 1907 aufgenommen. Das Aktienkapital beträgt K 300.000, bestehend aus 3000 Stück auf Namen lautenden und voll eingezahlten Aktien à K 100. Filiale in Jajce unter der Firma „Podružnica Jajce Hrvatske banke (d. dr.) u Travniku". — Präsident: Ivo Budimirović. Leitender Direktor: A. Andres.

Erste muslimanische Bank in Brčko (Aktiengesellschaft). — Prva muslimanska banka u Brčkom. Gegründet 1908.

Aktienkapital: 200.000 Kronen. — Präsident: Abdaga Kučukalić; Direktor: M. Pašalić.

Srpska banka i štedionica, dion. društvo u Bos. Novom. — Serbische Bank und Sparkassa, Aktiengesellschaft in Bosn. Novi. Gegründet (osnovana) 1911

Stammkapital 200.000 Kronen.

Hrvatska kreditna banka i štedionica d. d. u Bosanskom Brodu. — Kroatische Kreditbank und Sparkassa, Aktiengesellschaft in Bosn. Brod.

Gegründet (osnovana) 1911.

Aktienkapital: 200.000 Kronen.

Präsident: Gregor Potušek. — Direktor: Mavro Gregor Merkadić.

Erste Serbische Sparkassa in Prijedor (Aktiengesellschaft).

Gegründet 1905.

Aktienkapital: 200.000 Kronen.

Präsident: Jovo P. Radetić. — Direktor: Velimir Dobraš.

Hercegovinische Bank, Aktiengesellschaft in Mostar. — Hercegovačka banka, dion. društvo u Mostaru. Gegründet 1913.

Aktienkapital: 400.000 Kronen.

Präsident: Mujaga Komadina.

Erste Muslimanische Handelsbank, Aktiengesellschaft in Bjelina. — Prva Muslimanska trgovačka banka, dion. društvo u Bjelini. Gegründet 1910.

Aktienkapital: 200.000 Kronen.

Präsident: Hakibeg Pašić.

Srpska kreditna banka, dion. društvo u Derventu. — Serbische Kreditbank, Aktiengesellschaft in Derventa. Gegründet 1911.

Aktienkapital: 100.000 Kronen.

Narodna Kreditna Banka (dioničko društvo) u Tešnju. — Volks-Kredit-Bank (Aktiengesellschaft) in Tešanj. Gegründet 1912.

Volleingezahltes Aktienkapital: 100.000 Kronen.

Direktor: Dušan Obrad. — Präsident: Mirko M. Samargj; Vizepräsident: Tomo Novakov.

Serbische Sparkassa in Livno (Aktiengesellschaft). — Srpska štedionica dion. društvo u Livnu. Gegründet (osnovana) 1906.

Aktienkapital — Dion. glavnica: 100.000 Kronen. Reserven 51.000 Kronen.

Präsident: Kosta R. Kujundžić. — (Leiter) Upravitelj: J. Jakšić.

Muslimanska kreditna banka (d. d.) u Foči. — Moslimische Kreditbank (Aktiengesellschaft) in Foča. Gegründet 1912.

Aktienkapital: 200.000 Kronen.

Direktion: Ahmedaga Hasić, M. Njuhović. — Buchhalter: Kovačević.

Srpska štedionica (dion. društvo) u Gračanici. — Serbische Sparkassa (Aktiengesellschaft) in Gračanica. Gegründet (osnovana) 1911.

Aktienkapital: 52.500 Kronen.

Direktion: Simo Milisavljević. — Leitender Direktor: Kosta Stefanović.

Hrvatska banka, dion. društvo u Zenici. — Kroatische Bank, Aktiengesellschaft in Zenica. Gegründet (osnovana) 1907.

Volleingezahltes Aktienkapital 75.000 Kronen.

Präsident: Josip Podmenik. — Ravnatelj — Direktor: Franjo Smole.

„Herceg-Bosna" Landesversicherungsanstalt für Bosnien und Hercegovina in Sarajevo — Zemaljski osiguravajući zavod za Bosnu i Hercegovinu „Herceg-Bosna." Gegründet 1910.

Aktienkapital: 4,000.000 Kronen.

Leitender Direktor: Etele Szöllösy, königl. Rat.

Srpska štedionica dion. društvo Bos. Dubica. — Serbische Sparkassa in Bosn. Dubica (Aktiengesellschaft). Gegründet 1908.

Aktienkapital: 100.000 Kronen.

Predsjednik: Janko Misaljević.

Srpski kreditni zavod (dion. društvo) u Bos. Gradišci. — Serbische Kreditanstalt (Akt. Ges.) in Bos. Gradiška. Gegr. (osn.) 1908. Akt. Kap. 300.000 K. Präs.: Đorđe R. Đurić.

Srpska štedionica (dion. društvo) u Gacku. — Serbische Sparkassa (Akt. Ges.) in Gacko. Gegr. (osn.) 1911. Akt. Kap. 150.000 K. Präs.: Spasoje Bukvić.

Srpska banka i štedionica (dion. društvo) u Foči. — Serbische Bank und Sparkassa (Akt. Ges.) in Foča. Gegr. (osn.) 1911. Akt. Kap. 200.000 K.

Hercegovačka banka (dion. društvo) u Mostaru. — Hercegovinische Bank (Akt. Ges.) in Mostar. Gegr. (osn.) 1913. Akt. Kap. 400.000 K. Präs.: Mujaga Komadina. Dir.: Markus Abeles.

Hrvatska banka (dion. društvo) u Derventi. — Kroatische Bank (Akt. Ges.) in Derventa. Gegr. (osn.) 1914. Akt. Kap. 100.000 K. Präs.: Josef Hill.

Srpska privredna banka (dion. društvo) u Sarajevu. — Serbische Gewerbebank (Akt. Ges.) in Sarajevo. Gegr. (osn.) 1914. Akt. Kap. 500.000 K. Präs.: Vojislav Šola.

Srpska banka i štedionica (dion. društvo) u Bos. Krupi. — Serbische Bank und Sparkassa (Akt. Ges.) in Bos. Krupa. Gegr. (osn.) 1914. Akt. Kap. 200.000 K. Präs.: Rade Stefanović.

B. Filialen österr.-ungar. Institute in Bosnien-Hercegovina. — Podružnice austro-ugarskih bankâ u Bosni i Hercegovini.

1. Filialen der Österreichisch-ungarischen Bank — Podružnice Austro-ugarske banke.

a) In Sarajevo (Neues Bankpalais, Appelquai Nr. 38 a).

Begann ihre Tätigkeit am 1. Jänner 1910. Geschäftsstunden an Werktagen von 9—2. Zum Geschäftsbezirke dieser Bankanstalt gehören die Kreise Sarajevo und Tuzla, dann der Kreis Travnik mit Ausnahme der Bezirke Jajce und Varcar Vakuf sowie die Bezirke Derventa und Tešanj aus dem Kreise Banjaluka.

Personale: Vorstand — Predstojnik: Pavlovits Stephan, F. J. O.-R.
Adjunkt: Gaddo Dal Lago.
Revidenten: Dr. Ladislaus Heilman, Wilhelm Metzing, Ivan Čabrian.
Beamte: Franz Petrović, Georg Edler v. Baich ✻.
B. Aspirant: Koloman Prohaska ✻.

Zensorenkollegium in Sarajevo:

Berković Nikola,
Damjanović Risto H.,
Gerő Moritz,
Lušina Anton,
Merhemić Ismetaga,
Papo Abr. Is.,
Prnjatović Simo,
Racher Karl,
Šahinagić Abdaga,
Somogyi Oskar v.,
Stux Géza.

b) In Banja Luka, Bolnička ulica 1.

Eröffnet 2. November 1911. Geschäftsstunden an Werktagen von 9—2. Zum Geschäftsbezirke gehören die Kreise Bihać und Banja Luka mit Ausnahme der Bezirke Derventa und Tešanj und die Bezirke Jajce und Varcar Vakuf aus dem Kreise Travnik.

Personale: Vorstand: Vogl Johann.
Adjunkt: Filipović Branko.
Beamter: Kojić Simo.
Zensorenkollegium in Banja Luka:
Bahtiarević Hadži Hifzi effendi.
Djinić Ragibbeg,
Fischer Arnold, Inhaber der Firma A. Fischer,
Gojić Jovo, Gemischtwarenhandlung und Handel mit Landesprodukten,
Grgić Pavao,
Husedjinović Hamzaga, Gemeinderat,
Ljubibratić Ilija A.,
Märzl Anton, Hotelier, Vizebürgermeister der Stadt Banja Luka,
Milanović Savo, Kolonial- und Spezereiwarenhandlung,
Poljokan Rafael S., Privatier,
Tetarić Zaimaga.

c) In Mostar, Soldina ulica 2.

Begann ihre Tätigkeit am 22. April 1912. Geschäftsstunden von 8—1. Der Bankbezirk umfaßt den politischen Kreis Mostar.

Personale: Vorstand: Fragner Franz.
Adjunkt: Berec Ferdinand.
Beamter: Pupić Ivan.
Zensorenkollegium der Filiale:
Gjikić Mehmed ef.,
Ivanišević Ilija Gj.,
Kajtaz Ibrahim ef.,
Komadina Mujaga,
Merdžo Mijat,
Miličević Lazar,
Peško Miho,
Ribica Ibrahim ef.,
Rosenfeld Moriz Julius,
Smoljan Nikola M.,
Šantić Pero.

Sitz der Bank in Wien. Hauptanstalten in Wien und Budapest. 56 Filialen in den im österr Reichsrate vertretenen Königreichen und Ländern; 42 Filialen in den Ländern der Ungarischen Krone; 3 Filialen in Bosnien und Hercegovina.

---

2. Filialen der Ungarischen Bank und Handels-Aktiengesellschaft.

Zentralbureau: Budapest, V., Kaiser Wilhelmstraße 32. Aktienkapital 60 Millionen Kronen, Reserven 35 Millionen Kronen.

Filiale in Sarajevo, Appelkai Nr. 4:

Direktor: Gerö Mor.

Oberbeamte: Eichhorn David, Vass Karl.

Beamte: Baković Daniel, Hoffmann Philipp, Ignjatović Jovo, Knöpfler Sandor, Krausz Hedwig, Nettel Franz, Rosner Olga, Prozorac Muhamed, Srnez Frida, Stanić Milan, Schwimmer Ignaz, Šabalić Ljubomir, Taubmann Samuel.

Filiale in Mostar.

Leiter: Leichner Bernhard.

Filiale in Banja Luka.

Leiter: Friedmann A.

Beamte: Werner Emanuel, Besitzer des silbernen Verdienstkreuzes m. d. Krone a. Bd. d. Tapferkeitsmedaille, Hoffmann Fülöp und Nachmias Sultana.

Agentur in Spalato.

Leiter: Schwarz Paul.

3. Podružnica Ljubljanske kreditne banke u Sarajevu. — Filiale der Laibacher Kreditbank in Sarajevo.

Središnjica: **Ljubljana.** Podružnice: **Celje, Celovac, Gorica, Spljet i Trst.**

Dionička glavnica **K 8,000.000.** Pričuvna zaklada preko **K 1,300.000.** Račun kod bos. herc. poštanske štedionice broj 1002, kod austrijske poštanske štedionice broj 105.440, kod ugarske poštanske štedionice broj 25.410. Žirokonto kod podružnice Austro-ugarske banke u Sarajevu. Telefon broj 79. — **Brzojavni naslov:** Ljubljanska banka.

Predsjednik upravnog vijeća: J. U. Dr. Ivan Tavčar, ljubljanski gradonačelnik. **Prvi podpredsjednik:** Josip A. Špitálský, prvi zamjenik generalnog direktora Živnostenske banke u Pragu te ravnatelj podružnice Živnostenske banke u Beču. **Drugi podpredsjednik:** J. U. Dr. Karel Triller, advokat u Ljubljani.

Predstojništvo podružnice u Sarajevu: Predsjednik: Franjo Nechánský, magistratni direktor u miru. **Članovi:** Abraham Majer Altarac, veletržac, Aleksa Bajčetić, veletržac; Danilo Dimović, advokat; Anton Lušina, cenzor podružnice Austro-ugarske banke u Sarajevu; Ašimaga Hadži Šabanović, industrijalac.

Upravitelj sarajevske podružnice: Josip Vlach. **Prokurist:** Jan Suchomel. **Činovništvo:** Josip Sumbul, Mair Mussafia*, Milan Škorić*, Anton Matevžić, Anton Volek, Ivan Juvančić*, Jahiel M. Kabiljo, Milka Schneider, Z. Danon.

Podružnica se bavi svim u bankovnu struku zasjecujaćim transakcijama i na zahtjev daje o svemu bliža obavještenja besplatno usmeno i pismeno.

Čista bilanca 31. prosinca 1915.

Aktiva.	Kruna		*Pasiva.*	Kruna	
1. Blagajna		654.762 74	1. Dionička glavnica		8,000.000 —
2. Mjenice		3,067.143 73	2. Redna pričuvna zaklada		569.848 34
3. Valute i devize		68.958 57	3. Pričuva za bankovne zadužnice		16.271 37
4. Predujmovi na vrijednosne papire		4,973.412 23	4. spec. pričuva za event. gubitke kod mjenbenih i kontokor. kredita		83.883 97
5. Vrijednosni papiri		4,242.824 75	5. Ratna pričuvna zaklada		100.000 —
6. Dužnici:			6. Mirovinska zaklada		162.879 18
a) novčani zavodi	1 701.688 68		7. Ulošci:		
b) pokriće u vrijedn. papirima, hipotekama, robi itd.	12,920.847 73		*a)* na knjižice	6,729.518 74	
c) računi „Podružnica“ odn. centrale	2,883.901 —		*b)* na tekući račun	13,265.696 86	19,995.215 60
d) ostali dužnici	1.688.912 13	19,195.349 54	8. Vjerovnici (inkl. računi „Centrala“ odnosno „Podružnice“ per K 2,883.901·—		4,504.291 29
7. Inventar		102.402 18	9. Prenosni kamati		32.604 44
8. Nekretnine		1,982.996 50	10. Nepodignuta dividenda		5.604 —
			11. Dobitak:		
			a) prenos od godine 1914	13.205 50	
			b) dobitak za godinu 1915	804.046 55	817.252 05
		34,287.850 24			34,287.850 24

Račun gubitka i dobitka k 31. prosincu 1915.

Izdaci.	Kruna		*Prihodi.*	Kruna	
1. Kamate reeskontne i prenosne	166.271 92		1. Kamate vrijednosnih papira	134.619 55	
3. Kamate uloga na knjižice	404.609 87		2. Kamati mjenica	386.040 34	
3. Kamate uloga na tekući račun	661.301 86	1,232.183 65	3. Kamate predujmova i tekućih računa	1,308.471 58	1,829.131 47
4. Upravni troškovi		84.814 85	4. Dohoci bankovnih poslova		515.056 79
5. Plaće i stanarine		197.433 21	5. Dohoci nekretnina		37.668 57
6. Porez i pristojbe		47.310 90	6. Prenos dobitka iz godine 1914		13.205 50
7. Otpis inventara		16.067 67			
8. Čisti dobitak za godinu 1915 inkl. prenosa iz god. 1914		817.252 05			
		2,395.062 33			2,395.062 33

4. Podružnica Hrvatske poljodjelske banke, dion. društv., u Zagrebu, u Sarajevu. — Filiale der Kroatischen Agrikulturbank, Akt. Ges. in Agram, in Sarajevo.

Akt. Kap. 1,761.600 K. Repräsentanten der Sarajevoer Filiale: Petar Maričić, Josef Vancaš Edl. v. Požega, Dr. Stjepan Kukrić.

5. In Bosnien-Hercegovina vertretene und konzessionierte Versicherungsanstalten. — U Bosni i Hercegovini zastupani i koncesionirani zavodi za osiguravanje.

Siehe: IV. Abschnitt dieses Buches (Nachweisung aller handelsgerichtlich protokollierten Firmen von Bosnien-Hercegovina unter „Sarajevo“).

Vidi: IV. Odsjek: Iskaz svih protokoliranih firama u Bosni-Hercegovini.

C. Wechselstuben, Vorschussvereine und Unterstützungsfonds. — Mjenjačni, štedovni i preduj-movni zavodi u Sarajevu.

Die erste konz. bosnische Wechselstube von Josef Löschner in Sarajevo. — Prva povl. bosanska mjenjačnica.

(Franz Josefstraße.)

Älteste Wechselstube (gegründet 1886), Firmainhaber Josef Löschner.

Unterstützungsfonds für Handel und Gewerbe in Sarajevo (seit 1900), Prijedor (1903), Travnik (1903), Foča (1905), Jajce (1907), Varcar Vakuf (1907).

Um die materiellen Verhältnisse der Handel- und Gewerbetreibenden in vorgenannten Städten zu verbessern, wurden für dieselben Kreditinstitute unter vorstehendem Titel seitens der Regierung gegründet. Die Verwaltung derselben wird von den betreffenden Bezirksvorstehern und dem auf drei Jahre gewählten Ausschuß besorgt.

Beamten-Spar- und Vorschußverein in Sarajevo (Genossenschaft mit beschränkter Haftung).

Obmann: Kment Johann, Eisenbahnoberinspektor.

Spar- und Vorschußverein der Bediensteten der k. und k. Militär-Post- und Telegraphen-Anstalten in Bosnien-Hercegovina in Sarajevo

(Genossenschaft mit beschränkter Haftung).

Gegründet 1905.

D. Selbständige einheimische Kreditgenossenschaften. — Samostalne domaće kreditne zadruge.

Verband der serbischen landwirtschaftlichen Genossenschaften (Genoss. m. b. H.) in Sarajevo in Liquidation. Ggr. 1911.

Prva hrvatska štedna i vjeresijska zadruga s. ogr. jam. u Bihaću. — **Erste Kroatische Spar- und Kreditgenossenschaft (m. b. H.) in Bihać.** Osn. (gegr.) 1912.

Prva hrvatska štedna i vjeresijska zadruga u Bos. Brodu (ogr. jamstv.) u likvidaciji. — **Erste kroatische Spar- und Kreditgenossenschaft in Bosn. Brod (m. b. H.) in Liquidation.** Osn. (gegr.) 1907.

Srpska štedionica s o. j. u Bos. Brodu. — **Serbische Sparkassa in Bos. Brod (Genoss. m. b. H.).** Osn. (gegr.) 1909.

Hrvatska seljačka zadruga za zajmove i štednju u Bos. Dubici s neogr. jam. — **Kroatische bäuerliche Kredit- und Spargenossenschaft m. unb. H. in Bosn. Dubica.** Osn. (gegr.) 1912. Präs.: Matije Cink.

Srpska štedionica — **Serbische Sparkassa in B. Krupa (Gen. m. b. H.).** Osn. (gegr.) 1908. Predsj.: Rade Stefanović. — Dir.: Jaco Mihajlović.

Serbische Sparkassa in Bosnisch-Novi (Genoss. m. b. H.) in Liquidation. Osn. (gegr.) 1906. — Predsj.: Pero Drljača. — Dir. Žarko Veselinović.

Seljačke kase za zajmove i štednju u selu Brajkovići (zadruga s neogr. jam.). — **Bäuerliche Darlehens- und Sparkassen im Dorfe Brajkovići. (Gen. m. unb. H.).** Osn. (gegr.) 1911. Präs.: Fra Marko Ružić.

Srpska štedionica u Bugojnom (o. j.) — **Serbische Sparkassa in Bugojno (Genoss. m. b. H.).** Osn. (gegr.) 1907. Predsj.: Ilija Sandić. — Dir.: Uroš Tošić.

Islamska kreditna zadruga za obrt, trgovinu i privredu s ogr. jam. u Čajnicama, Kotar Čajnice. Islamitische Kreditgenossenschaft für Gewerbe, Handel und Industrie in Čajnice. Bezirk Čajnice (m. b. H.). Osn. (gegr.) 1912.

Muslimanska seljačka zadruga s ogr. jam. u Čurevu, Kotar Foča. — **Islamitische bäuerliche Kreditgenossenschaft in Čurevo, Bezirk Foča (m. b. H.)** Osn. (gegr.) 1911.

Hrvatska štedna i vjeresijska zadruga s ogr. jam. u Derventi. — **Kroatische Spar- und Kreditgenossenschaft m. b. H. in Derventa.** Osn. (gegr.) 1911. Präs.: Advokat Dr. Aurel Kudrna.

Serbische Sparkasse in Foča (Genoss. m. b. H.). Osn. (gegr.) 1906. — 285 Mitglieder mit 500 Anteilen. — Predsj.: Aleksije Jeremić.

Srpska štedionica u Gacku. — **Serbische Sparkassa in Gacko (Genoss. m. b. H.).** Osn. (gegr.) 1906. — Genossenschaftskapital: 40.000 Kronen. — Predsj.: Arif ef. Sarić.

Hrv. selj. kasa i zadr. za zajmove i štednju u Gor. Zoviku. — **Kroatische Bauernkassa. Kredit- und Spargenossenschaft in Gor. Zovik, kotar — Bezirk Brčko.** Osn. (gegr.) 1909.

Hrv. selj. kasa i zadr. za zajmove i štednju u Grudnici, kotar Ljubuški. — **Kroatische Bauernkassa, Kredit- und Spargenossenschaft in Grudnica, Bezirk Ljubuški.** Osn. (gegr.) 1909.

Hrv. selj. kasa i zadr. za zajm. i štednju u Klobuku, kotar Ljubuški. — **Kroatische Bauernkassa. Kredit- und Spargenossenschaft in Klobuk, Bezirk Ljubuški.** Osn. (gegr.) 1908.

Hrvatska seljačka kasa i zadr. za zajmove i štednju u Konjići, kotar Konjica. — **Kroatische Kredit- u. Sparkassa u. Bauerngenossenschaft in Konjica, Bez. Konjica.** Osn. (gegr.) 1908.

Srpska štedionica s. ogr. jamstv. u Krupi. — **Serbische Sparkassa-Genossenschaft in Krupa.** Osn. (gegr.) 1911. Leiter: Mihajlović.

Muslimanska štedna zadruga s ogr. jam. u Kuli Fazlagića, kotar Gacko. — **Islamitische Spar- u. Kreditgenossenschaft in Kula Fazlagića, Bezirk Gacko (m. unb. H.).** Osn. (gegr.) 1911.

Hrvatska štedna i vjeresijska zadruga u Odžaku, s ogr. jamstv. — **Kroatische Spar- und Kreditgenossenschaft (m. b. H.) in Odžak.** Osn. (gegr.) 1910. Präs.: Mustajbeg Gradaščević. — Dir.: Mato M. Grebenarević.

Hrvatska seljačka blagajna za zajmove i štednju, zadr. s neogr. jamstv. u Petričevcu, kotar Banja Luka. — **Kroatische bäuerliche Darlehens- und Sparkassa (Genoss. m. unb. H.) in Petričevac.** Osn. (gegr.) 1908.

Hrvatska seljačka kasa i zadr. za zajmove i štednju u Plehanu. — **Kroatische Bauernkassa, Kredit- und Spargenossenschaft in Plehan.** Osn. (gegr.) 1908.

Hrvatska seljačka kasa za zajmove i štednju (zadr. s neogr. jam.) u Prozoru, kot. Prozor. — **Kroatische Bauernkassa, Kredit- und Spargenossenschaft (m. unb. H.) in Prozor, Bezirk Prozor.** Osn. (gegr.) 1911. Präs.: Stjepan Marković.

Prva hrvatska štedna i vjeresijska zadruga u Sanskom mostu, sa ogr. jemstvom — **Erste kroatische Spar- und Kreditgenossenschaft in Sanskimost (m. b. H.).** Osn. (gegr.) 1908. Predsj.: Franjo Dobrić. — Dir.: Sadik beg Bečirević.

Prva muslimanska seljačka zadruga s. ogr. jam. u Šijama, kotar Tešanj. — **I. Islamitische bäuerliche Kreditgenossenschaft in Šije, Bezirk Tešanj (m. unb. H.).** Osn. (gegr.) 1910.

Muslimanska štedionica (zadruga s ogr. jam.) u Stocu. — **Moslimische Sparkassa (Gen. m. b. H.) in Stolac.** Osn. (gegr.) 1911. — Verwaltungsausschuß: Hasan ef. Šehić, Sulejman ef. Behmen, Junuz ef. Mehmedbašić, Hajdar ef. Čekro, Mustafa A. Sarajlić und Šaćir ef. Grebigjela.

Srpska štedionica s. ogr. jamstv. u Stocu. — **Serbische Sparkassa in Stolac.** (Gen. m. b. H.) Osn. (gegr. 1911. Präs.: Pero Hamović.

Hrvatska seljačka zadruga za zajmove i štednju u Svilaju (s neogr. jam.). — **Kroatische Kredit- und Spargenossenschaft m. unb. H. in Svilaj.** Osn. (gegr.) 1911. Präs.: Marko Grgić.

Prva muslimanska kreditna zadruga u Tešnju (s ogr. jamstv.). — **Erste Islamitische Kreditgenossenschaft in Tešanj (m. b. H.).** Osn. (gegr.) 1906. — Aktienkapital: 500.000 Kronen. — Ademaga Mešić, Präs., Zijabeg Gjonlagić, Dir.

Hrvatska zadruga za štednju i zajam (ogr. jamstv.) u Varešu. — **Kroatische Spar- und Kreditgenossenschaft (m. b. H.) in Vareš.** Osn. (gegr.) 1907. — Kapital 40.900 Kronen. — Präs.: Ilija Crvenković.

Hrvatska seljačka kasa za zajmove i štednju u Vitezu, kot. Travnik (zadr. s neogr. jam.). — **Kroatische Bauernkassa, Kredit- und Spargenossenschaft (m. unb. H.) in Vitez, Bezirk Travnik.** Osn. (gegr.) 1911. — Präs.: Ivo Pavlović. — Geschäftsleiter: Stjepan Čolić.

Hrv. selj. kasa i zadr. za zajmove i štednju u Vitini, kotar Ljubuški. — **Kroatische Bauernkassa, Kredit- und Spargenossenschaft in Vitina, Bezirk Ljubuški.** Osn. (gegr.) 1909.

Muslimanska štedionica u Zenici sa ogr. jamstv. — **Muslimanische Sparkassa in Zenica m. b. H.** Osn. (gegr.) 1909.

Srpska štedionica u Zenici. — **Serbische Sparkassa in Zenica (Genoss. m. b. H.).** Osn. (gegr.) 1905. — Genossenschaftskapital: 30.000 Kronen. — Predsj.: Trivun Ristić.

Hrv. selj. kasa i zadr. za zajmove i štednju u Žeravcu, kotar Derventa. — **Kroatische Bauernkassa, Kredit- und Spargenossenschaft in Žeravac, Bezirk Derventa.** Osn. (gegr.) 1909.

Molkereigenossenschaften (mit besch. Haftung). — **Mljekarske zadruge** (sa ogr. jam.):

u Čelincu, in Čelinac, kot. — (Bezirk) Banjaluka. Osn (gegr.) 1913.

u Donjem Vakufu — in Donji Vakuf, kot. — Bezirk Bugojno. Osn. (gegr.) 1914,

in Glogovac-Schutzberg, Bezirk Prnjavor. Osn (gegr.) 1914,

u Potočanima — in Potočani, kot. — Bezirk Livno. Osn. (gegr.) 1912,

u Visokom — in Visoko, kot. — Bezirk Visoko. Osn. (gegr.) 1914.

Verband deutscher bäuerlicher Kredit- und Wirtschaftsgenossenschaften in Bosnien in Banjaluka (m. b. H.). Osn. (gegr.) 1913.

Bäuerlicher Spar- und Darlehenskassenverein für die deutschen Ansiedler des Bezirkes Banja Luka (m. unb. H.). Osn. (gegr.) 1913.

Bäuerlicher Spar- und Darlehenskassenverein für die deutsche Kolonie in Čelinac-Obsiecko (m. unb. H.). Osn. (gegr.) 1912.

Bäuerlicher Spar- und Darlehenskassenverein für die deutsche Kolonie in Franz-Josefs-Feld (m. unb. H.). Osn. (gegr.) 1913.

Bäuerlicher Spar- und Darlehenskassenverein für die deutsche Kolonie „Schutzberg“ in Glogovac-Schutzberg. Bezirk Prnjavor (m. unb. H.). Osn. (gegr.) 1913.

Bäuerlicher Spar- und Darlehenskassenverein für die deutsche Kolonie in Königsfeld, Bezirk Bos. Gradiška (m. unb. H.). Osn. (gegr.) 1912.

Bäuerlicher Spar- und Darlehenskassenverein für die deutsche Kolonie in Rudolfstal (m. unb. H.). Osn. (gegr.) 1912.

Bäuerlicher Spar- und Darlehenskassenverein für die deutsche Kolonie in Šibovska, Bezirk Prnjavor (m. unb. H.). Osn. (gegr.) 1913.

Bäuerlicher Spar- und Darlehenskassenverein für die deutsche Kolonie der Ortschaften Trošelji, Karajzovac und Lamnice, Bezirk Bos. Gradiška (m. unb. H.) Osn. (gegr.) 1912.

Bäuerlicher Spar- und Darlehenskassenverein für die deutsche Kolonie in Vrbaška, Bez. Bos. Gradiška (m. unb. H.). Osn. (gegr.) 1913.

Bäuerlicher Spar- und Darlehenskassenverein für die deutsche Kolonie in Windhorst, Bezirk Bos. Gradiška (m. unb. H.). Osn. (gegr.) 1912.

Muslimanska zemljoradinčka zadruga s. ogr. jam. u. Gackom, kotar Gacko. — Islamitische landwirtschaftliche Genossenschaft in Gacko, Bezirk Gacko (m. unb. H.). Osn. gegr.) 1912.

Kovačka zadruga sa ogr. jam. u Kreševu, kotar Fojnica. — Schmiedegenossenschaft in Krešovo, Bezirk Fojnica (m. b. H.) Osn. (gegr.) 1910.

Grko-katolička seljačka zadruga s ogr. jam. u Prnjavoru, kotar Prnjavor. — Katholische bäuerliche Kreditgenossenschaft in Prnjavor, Bezirk Prnjavor (m. unb. H.). Osn. (gegr.) 1912.

Prva Srpska čebedžijska zadruga sa ogr. jam. u Visokom, kotar Visoko. — Erste Serbische Kotzengenossenschaft in Visoko, Bezirk Visoko (m. b. H.). Osn. (gegr.) 1908.

Hrvatske seljačke zadruge (sa ogr. jemstvom). — **Kroatische bäuerliche Kreditgenossenschaften** (m. beschr. Haftung):

u Biloj — in Bila, kot. — Bezirk Travnik, Osn. (gegr.) 1912,

u Blizancima — in Blizanci, kot. — Bezirk Mostar. Osn. (gegr.) 1914.

u Breškama — in Breške, kot. — Bezirk Tuzla. Osn. (gegr.) 1912,

u Brestovskom — in Brestovsko, kot. — Bezirk Fojnica. Osn. (gegr.) 1913,

u Bugojnu — in Bugojno, kot. — Bezirk Bugojno. Osn. (gegr.) 1912. Präs. Stjepan Grgić,

u Bugojnu — in Bugojno, kot. — Bezirk Bugojno. Osn. (gegr.) 1911. Präs.: Stjepan Subašić,

u Busovači — in Busovača kot. — Bezirk Fojnica. Osn. (gegr.) 1908,

u Čerinu — in Čerin, kot. — Bezirk Mostar. Osn. (gegr.) 1912,

u Cimu a. M. — in Cim a. M., kot. — Bezirk Mostar. Osn. (gegr.) 1911,

u Čitluku — in Čitluk. kot. — Bezirk Mostar. Osn (gegr.) 1910,

u Domaljevcu — in Domaljevac, kot. — Bezirk Gradačac. Osn. (gegr.) 1912,

u Drežnici — in Drežnica, kot. — Bezirk Mostar. Osn. (gegr.) 1913.

u Dubravama — in Dubrave, kot. — Bezirk Brčko. Osn. (gegr.) 1912,

u Dubravama — in Dubrave, kot. — Bezirk Tuzla. Osn. (gegr.) 1912,

u Foči k. D. — in Foča k. D., kot. — Bezirk Derventa. Osn. (gegr.) 1910,

u Fojnici — in Fojnica, kot. — Bezirk Fojnica. Osn. (gegr.) 1911,

u Gorici — in Gorica, kot. — Bezirk Brčko. Osn. (gegr.) 1912,

u Gorici k. L. — in Gorica k. L., kot. — Bezirk Livno. Osn. (gegr.) 1910,

u Gorici — in Gorica, kot. — Bezirk Ljubuški. Osn. (gegr.) 1913,

u Gor. Dubici — in Gor. Dubica. kot. — Bezirk Derventa. Osn. (gegr.) 1908,

u Gor. Vakufu — in Gornji Vakuf, kot. — Bezirk Bugojno. Osn. (gegr.) 1911,

u Gradnićima — in Gradnići, kot. — Bezirk Mostar. Osn. (gegr.) 1910,

u Grebnicama — in Grebnice, kot. — Bezirk Gradačac. Osn. (gegr.) 1911,

u Gučoj Gori — in Guča Gora, kot. — Bezirk Travnik. Osn. (gegr.) 1911. Präs.: Fra Marijan Duić,

u Humću — in Humac, kot. — Bezirk Ljubuški. Osn. (gegr.) 1910,

u Jajcu — in Jajce, kot. — Bezirk Jajce. Osn. (gegr.) 1912,

u Kiseljaku — in Kiseljak, kot. — Bezirk Fojnica. Osn. (gegr.) 1911,

u Ključu — in Ključ, kot. — Bezirk Ključ. Osn. (gegr.) 1912,

u Koraču — in Korač, kot. — Bezirk Derventa. Osn. (gegr.) 1911,

u Kotor Varošu — in Kotor Varoš, kot. — Bezirk Kotor Varoš. Osn. (gegr.) 1911,

u Kralj. Sutjeskoj — in Kralj. Sutjeska. kot. — Bezirk Visoko. Osn. (gegr.) 1911,

u Kupresu — in Kupres, kot. — Bezirk Kupres. Osn. (gegr.) 1908,

u Ljepunicama — in Ljepunice, kot. — Bezirk Tuzla. Osn. (gegr.) 1910,

u Ljutom docu — in Ljuti dolac, kot. — Bezirk Mostar. Osn. (gegr.) 1912,

u Nevesinju — in Nevesinje, kot. — Bezirk Nevesinje. Osn. (gegr.) 1906,

u Novom selu — in Novo selo, kot. — Bezirk Derventa. Osn. (gegr.) 1911,

u Osovi — in Osova, kot. — Bezirk Žepče. Osn. (gegr.) 1914.

u Orašju — in Orašje. Zadruga broji 224 udrugara. — Svaki udrugar mora uplatiti u roku od 100 sedmica 100 K; dionićari su do danas uplatili 11.597 K; pričuvne zaklade koncem god. 1906. bilo je 849 K 17 h. — Odbor se sastoji kako slijedi: Predsjednik: Mihailo Rebba; podpredsjednik: Džojić Marijan; blagajnik: Jurič Mato; odbornici: Džojić Ivo, Nedić Zlatić Ivo, Dominković Marijan,

u Oštroj luci — in Oštra luka, kot. — Bezirk Brčko. Osh. (gegr.) 1912,

u Ovčarevu — in Ovčarevo, kot. — Bezirk Travnik. Osn. (gegr.) 1911. Präs.: M. Bekavac.

u Podhumu — in Podhum, kot. — Bezirk Konjica. Osn. (gegr.) 1912.

u Posušju — in Posušje, kot. — Bezirk Ljubuški. Osn. (gegr.) 1912,

u Potočanima — in Potočani, kot. — Bezirk Derventa. Osn. (gegr.) 1912,

u Sasini — in Sasina, kot. — Bezirk Sanski most. Osn. (gegr.) 1911,

u Širokom brijegu — in Široki brijeg, kot. — Bezirk Mostar. Osn. (gegr.) 1909,

u Staroj Rijeci — in Stara Rijeka, kot. — Bezirk Sanski most. Osn. (gegr.) 1912,

u Studencima — in Studenci, kot. — Bezirk Ljubuški. Osn. (gegr.) 1910,

u Stupu — in Stup, kot. — Bezirk Sarajevo. Osn. (gegr.) 1909,

u Ulicama — in Ulice, kot. — Bezirk Brčko. Osn. (gegr.) 1909,

u Vedrom polju — in Vedro polje, kot. — Bezirk Bihać. Osn. (gegr.) 1912.

u Vidovicama — in Vidovice, kot. — Bezirk Brčko. Osn. (gegr.) 1912,

u Viru — in Vir, kot. — Bezirk Županjac. Osn. gegr.) 1912,

u Žabljaku — in Žabljak, kot. — Bezirk Tešanj. Osn. (gegr.) 1911.

u Žegaru — in Žegar, kot. — Bezirk Bihać. Osn. (gegr.) 1912.

u Zenici — in Zenica, kot. — Bezirk Zenica. Osn. (gegr.) 1911.

Srpske zemljoradničke zadruge (sa ogr. jam.) — **Serbische landwirtschaftliche Genossenschaften** (mit beschr. Haft.):

u Balatunu — in Balatun, kot. — Bezirk Bjelina. Osn. (gegr.) 1909,

u Batkoviću — in Batković, kot. — Bezirk Bijeljina. Osn. (gegr.) 1909,

u Batkuši — in Batkuša, kot. — Bezirk Gradačac. Osn. (gegr.) 1911,

u Bijelom polju — in Bijelo polje, kot. — Bezirk Mostar. Osn. (gegr.) 1909,

u Bistricama Gaslici — in Bistrice Gaslici, kot. — Bezirk Bosn. Gradiška. Osn. (gegr.) 1911,

u Blagaju — in Blagaj, kot. — Bezirk Bugojno. Osn. (gegr.) 1910,

u Blagaju — in Blagaj, kot. — Bezirk Mostar. Gen. (gegr.) 1910,

u Boljaniću — in Boljanić, kot. — Bezirk Gračanica. Osn. (gegr.) 1909.

u Borcima — in Borci, kot. — Bezirk Konjica. Osn. (gegr.) 1910,

u Bos. Kostajnici — in Bos. Kostajnica, kot. — Bezirk Novi. Osn. (gegr.) 1910,

u Bratuncu — in Bratunac, kot. — Bezirk Srebrenica. Osn. (gegr.) 1912,

u Busovači — in Busovača, kot. — Bezirk Fojnica. Osn. (gegr.) 1910,

u Čapljini — in Čapljina, kot. — Bezirk Mostar. Osn. (gegr.) 1909,

u Čović polju — in Čovic polje, kot. — Bezirk Brčko. Osn. (gegr.) 1911,

in Daždarevo, Bezirk Bjelina. Osn. (gegr.) 1909,

in Dol. Brodac, Bezirk Bjelina. Osn. (gegr.) 1909,

u Dol. Slatini — in Dol. Slatina, kot. — Bezirk Gradačac. Osn. (gegr.) 1911,

u Donj. Jelovcu — in Donj. Jelovac, kot. — Bezirk Bos. Dubica. Osn. (gegr.) 1909,

u Donj. Tobutu — in Donj. Tobut, kot. — Bezirk Zvornik. Osn. (gegr.) 1910,

u Dragovicima — in Dragovici, kot. — Bezirk Prnjavor. Osn. (gegr.) 1911,

u Dubočici — in Dubočica, kot. — Bezirk Ljubinje. Osn. (gegr.) 1912,

in Dvorovi. Osn. (gegr.) 1908,

in Gnivnica, Bezirk Derventa. Osn. (gegr.) 1909,

u Gor. Crnjelovu — in Crnjelovo, kot. — Bezirk Bjelina Osn. (gegr.) 1910,

u Gor. Klakaru — in Gor. Klakar, kot. — Bezirk Derventa. Osn. (gegr.) 1911,

u Gor. Ribniku — in Gor. Ribnik, kot. — Bezirk Ključ. Osn. (gegr.) 1913,

in Gračanica, Bezirk Gacko. Osn. (gegr.) 1911. Präs.: Jovan Popović,

u Gudavcu — in Gudavac, kot. — Bezirk Bos. Krupa. Osn. (gegr.) 1913,

in Hašani, Bezirk Bosn. Krupa. Osn. (gegr.) 1912. Präs. Stojan Novaković. — Geschäftsleiter: Lazar Kotur,

in Jelovac Donji, Bezirk Prijedor. Osn. (gegr.) 1909,

in Jošavka, Bezirk Banja Luka. Osn. (gegr.) 1909,

u Junuzovcima — in Junuzovci, Bezirk Bos. Gradiška. Osn. (gegr.) 1911,

u Kaocima — in Kaoci, kot. — Bezirk Prnjavor. Osn. (gegr.) 1910,

in Knežina, Bezirk Vlasenica. Osn. (gegr.) 1909,

u Kozjaku — in Kozjak, kot. — Bezirk Brčko. Osn. (gegr.) 1911,

u Kožuhama — in Kožuhe, kot. — Bezirk Gračanica. Osn. (gegr.) 1910,

u Krnetima — in Krneta, kot. — Bezirk Banjaluka. Osn. (gegr.) 1911,

u Lamincima — in Laminci, kot. — Bezirk Bos. Gradiška. Osn. (gegr.) 1911,

u Maglajanima — Maglajani, kot. — Bezirk Banja Luka. Osn. (gegr.) 1911,

in Majevac. Osn. (gegr.) 1909,

in Medjašnica. Osn. (gegr.) 1909,

u Miloševcu — in Miloševac, kot. — Bezirk Gradačac. Osn. (gegr.) 1911,

in Nadinići, Bezirk Gacko. Osn. (gegr.) 1911. Präs.: Jovan J. Krtolica,

u Obudovcu — in Obudovac, kot. — Bezirk Brčko. Osn. (gegr.) 1910,

u Otoci — in Otoka, kot. — Bezirk Bos. Krupa. Osn. (gegr.) 1911,

in Paprača, Bezirk Vlasenica. Osn. (gegr.) 1909,

u Pisarima — in Pisari, kot. — Bezirk Gradačac. Osn. (gegr.) 1910,

u Pocrnju — in Pocrnje, kot. — Bezirk Ljubinje. Osn. (gegr.) 1910,

u Požarnici — in Požarnica, kot. — Bezirk Tuzla. Osn. (gegr.) 1909,

u Prebilovcu — in Prebilovac, kot. — Bezirk Stolac. Osn. (gegr.) 1912,

u Romanovcima — in Romanovci, kot. — Bezirk Bos. Gradiška. Osn. (gegr.) 1911,

in Sarajevo, in Liquidation. Osn. (gegr.) 1911,

in Skender vakuf, Bezirk Kotor varoš. Osn (gegr.) 1910. Präs.: Mladen S. Popovič. — Geschäftsleiter: Gjorgjo Lakić.

u Škipovcu — in Škipovac, kot. — Bezirk Gračanica. Osn. (gegr.) 1912,

u Slatini Ilidže — in Slatina Ilidže, kot. — Bezirk Banja Luka. Osn. (gegr.) 1911,

u Srp. Volaru — in Srp. Volar, kot. — Bezirk Prijevor. Osn. (gegr.) 1912,

in Štrpci. Osn. (gegr.) 1907,

u Sutorini — in Sutorina, kot. — Bezirk Trebinje. Osn. (gegr.) 1912,

in Svinjarevac, Bezirk Bjelina. Osn. (gegr.) 1909,

u Trnovu — in Trnovo, kot. — Bezirk Sarajevo. Osn. (gegr.) 1914,

in Veliko selo, Bezirk Bjelina. Osn. (gegr.) 1909,

u Vodenima — in Vodeeni, kot. — Bezirk Ljubinje. Osn. (gegr.) 1912,

u Vučilovcu — in Vučilovac, kot. — Bezirk Brčko. Osn. (gegr.) 1912.

E. Grosse Handelsanstalten. — Velika trgovačka poduzeća.

Bosnisch-hercegovinische Expositur des k. k. österreichischen Handelsmuseums.

Sarajevo, Jelićgasse Nr. 2, Interurb. Telefon Nr. 271, Telegramm-Adresse: Austromuseum.

Das k. k. österreichische Handelsmuseum stellt im Interesse der Förderung des österreichischen Exporthandels den österreichischen, am Export und Import interessierten Firmen seinen kommerziellen Dienst zur Verfügung.

Im Rahmen desselben werden Bezugsquellen und Absatzgelegenheiten für österreichische Produkte namhaft gemacht, über die Absatzfähigkeit einzelner Artikel auf einzelnen auswärtigen Plätzen, die Marktlage, Usancen, Aufmachung etc. Detailinformationen beschafft, Agentur-, Kommissions- und sonstige direkte Exportverbindungen angebahnt, über Vertrauens- und Kreditwürdigkeit auswärtiger Firmen Informationen gegeben, über Lieferungsausschreibungen und ähnliche konkrete Absatzgelegenheiten Mitteilungen gemacht, über Zoll- und Tarifwesen, Erfindungen und technische Fortschritte, Handelsbewegung und Statistik, Musterschutz- und Patentgesetzgebung und sonstige kommerziell wichtige Daten Auskünfte erteilt. Dieser Informationsdienst steht österreichischen wie auch bosnisch-hercegovinischen Firmen in der Regel gratis zur Verfügung. Die Expositur in Sarajevo erstreckt ihren Wirkungskreis über ganz Bosnien und die Hercegovina.

Direktor: Dr. Franz Duré, Sekretär des k. k. österr. Handelsmuseums.

Kgl. Ungarisches Handelsmuseum. — Kr. ugarski trgovački muzej. — Budapest, V. Akadémia-u. 3.

(Korrespondent für Bosnien und Hercegovina: die Hauptfiliale der Ungarischen Bank und Handels-Aktiengesellschaft Sarajevo, Appel-Kai 4. — Dopisnik za Bosnu i Hercegovinu: glavna podružnica ug. banke i trgov. dion. društva u Sarajevu, Apelova obala 4.)

Das königlich Ungarische Handelsmuseum ist eine staatliche Institution zur Förderung der Industrie und des Außenhandels.

Es erteilt ungarischen und bosnischen Geschäftsleuten unentgeltlich verläßliche Informationen über jedwede den ungarischen Außenhandel betreffende Frage, besonders aber über Fracht- und Zollverhältnisse, Bezugsquellen und Absatzmärkte heimischer und fremder Waren, Konjunkturen auf den ungarischen und fremden Märkten, Embaliagemethoden, kommerzielle Gesetzgebung, öffentliche Lieferungen; es besorgt die Übersetzung von Geschäftsbriefen aus allen europäischen Sprachen, hat eine öffentliche kommerzielle Bibliothek und in derselben zahlreiche Werke über Bosnien und die Herzegovina usw.

Die Korrespondenten des königlich ungarischen Handelsmuseums in **Sarajevo** (Korrespondent für Bosnien und Hercegovina: die Hauptfiliale der Ungarischen Bank- und Handels-Aktiengesellschaft Sarajevo, Appelkai 4.), Banjaluka, Belgrad, Burgas, Mostar, Dedeagatsch, Adrianopel, Janina, Jassy, Plevna, Plojesti, Crajova, Corfu, Varna, Santi Quaranta, Spalato, Turnseverin, Skutari, Rustschuk, Sophia, Philippopel, Konstantinopel, Saloniki, Smyrna, Bukarest, Galatz, Braila und auf anderen für Ungarn wichtigen Märkten der fünf Weltteile (über hundert Korrespondenten) besorgen die verläßliche Vertretung ungarischer Firmen in Bosnien und der Hercegovina, beziehungsweise auf den betreffenden anderen Märkten, berichten dem Handelsmuseum über alle sich darbietenden Konjunkturen und intervenieren in vorkommenden Fällen zwischen den Geschäftsleuten Bosniens und der Hercegovina, beziehungsweise der betreffenden Märkte einerseits und der ungarischen Geschäftswelt andrerseits.

Kraljevski ugarski trgovački muzej je državna inštitucija za potpomaganje industrije i izvanjske trgovine.

Isti podjeljuje ugarskim i bosanskim trgovcima besplatno pouzdana izvješća o svakom pitanju glede ugarske izvanjske trgovine, poglavito glede vozarine i carinarskih prilika i vrela za kupovanje te mjesta za prodaju domaće i tugje robe, veza u ugarskim i stranim mjestima, načina opreme, komercijalnog zakonodavstva, javnog nabavljanja; priprema prijevode poslenih pisama iz svih europskih jezika, ima javnu komercijalnu knjižnicu i u istoj mnogobrojna djela o Bosni i Hercegovini i t. d.

Dopisnici kr. ug. trg. muzeja u Sarajevu (dopisnik za Bosnu i Hercegovinu: glavna podružnica ug. banke i trgov. dion. društva u Sarajevu, Apelova obala 4.), Banjaluci, Mostaru, Beogradu, Burgasu, Crajovi, Korfu, Varni, Dedeagaču. Drinopolju, Janini, Jaši, Plevni, Plješti, Santi Quaranti, Spljetu, Turn-Severinu, Skadru, Ruščuku, Sofiji, Plovdivu, Carigradu, Solunu, Smirni, Galcu, Brajli i ostalim važnim mjestima cijelog svijeta (preko sto dopisnika)skrbe se za pouzdana zastupstva ugarskih tvrtka u Bosni i Heregovini, odnosno na dotičnim mjestima, javljaju trg. muzeju o vezama i posreduju u slučajevima, koji se pružaju izmegju trgovaca Bosne Hercegovine, odnosno dotičnih mjesta s jedne strane i ugarskih trgovaca s druge strane.

Handels- und Transport-Aktiengesellschaft in Sarajevo vormals J. B. Schmarda, Rotter & Perschitz.

Direktionsräte.

Vuković Anton, v. Vučydol Ritt., Herrenhausmitglied, Hofrat, Präsident.
Pogačnik Josef, Rit. v., Vizepräsident des österr. Abgeordnetenhauses, Vizepräsident.
Weiss Philipp, Vizepräsident d. Pester Ung. Kom. Bank.
Zala Adolf, Direktor d. Pester Kom. Bank, Budapest.
Conrad Otto, Subdirektor der Pester ung. Commercial-Bank.
Stux Geza, Direktor d. priv. Agrar. & C. Bank in B. u. H. in Sarajevo.
Bisteghi Rudolf, Generalkonsul.
Schmarda Hans.
Schnack Karl v., Hofrat.
Freyenfeld Josef, Dr., Hof- u. Gerichtsadv. in Wien.
Wukelić v. Wukowgrad, Theodor, General.

Aufsichtsräte.

Benko Martin, Prokurist der Pester ung. Commercialbank.
Balogh Alexander, Prokurist der Pester Ung. Commerzialbank.
Schön Stanko, Subdirektor der Priv. Agrar- und Kommerzialbank in Sarajevo.
Takacs Ladislaus, Subdirektor der priv. Agrar- u. Kommerzialbank Sarajevo.

Zentralleitung in Wien, VIII., Auerspergstraße 13. Geschäftsführender Direktor in Wien: Redlich Heinrich, Bes. d. G. V. Kr. m. Kr.

Zentralbureau in Sarajevo. Vogt Hans, Direktor. Bechine Richard, Direktorstellvertreter.

Bosn. herc. Speditions- und Handels-Aktien-Gesellschaft.

Speditionsbureau der königl. ungar. Staatsbahnen für Bosnien-Hercegovina. **Zentrale Sarajevo. Filiale Bosn. Brod.**

Ärarisches Maschinenziegelwerk Kreka, Bosnien

Produkte: Handschlag- und Maschinen-Mauerziegel, Lochziegel, Verblender, gew. Dachziegel, Strangfalz-Dachziegel System Stadler und Patent Steinbrück, Preßfalzziegel, Hohlziegel, Firstziegel, Gesimsziegel aller Art, Gewölbeziegel, Brunnenziegel, Radialsteine, Dachbodenpflaster, Drainröhren, Kaminziegel, Keilziegel für Zwetschkendörröfen

57

Nähere Auskunft erteilt die bosn.-herc. Bergverwaltung Kreka bei Tuzla

Post-, Telegraphen- und Bahnstation **KREKA**, Bosnien

VII. Abschnitt. — VII. odsjek.

Schematismus bosnisch-hercegovinischer Industrien — Šematizam bosansko-hercegovačke industrije.

Wirtschaftslage in Bosnien-Hercegovina.

Die wirtschaftliche Lage im Kriegsjahre 1915 in Bosnien und der Hercegovina muß als relativ sehr günstig bezeichnet werden. Bei der geringen industriellen Entwicklung des Landes und den primitiven Formen, in denen sich Landwirtschaft und Viehzucht dort bewegen, fallen die Hemmungen, die der Krieg für die Produktion und den Absatz mit sich bringt, in diesen Ländern nicht so stark in die Wagschale wie in jenen Gebieten, in denen das wirtschaftliche Leben von der Industrie oder einer intensiv betriebenen Landwirtschaft beherrscht wird, die ihrerseits viel zahlreichere Kräfte zur Aufrechthaltung ihrer Betriebe benötigen. Dazu kommt noch, daß jene Momente, die es in Bosnien-Hercegovina möglich machten, die letzten Krisen ohne namhafte wirtschaftliche Schädigung zu überwinden, ihnen auch im gegenwärtigen Kriege zustatten kommen. Ebenso wie in den letzten politischen Krisen die Truppenkonzentrierungen in den an Serbien und Montenegro grenzenden Ländern für die Bevölkerung dieser Gebiete neue Erwerbsquellen erschlossen, hat auch der Krieg unter die Einwohner dieser Länder viel Geld gebracht. Allein für Pferde- und Rinderkäufe hat die Heeresverwaltung seit Kriegsbeginn an die Bevölkerung Bosniens und der Hercegovina viele Millionen Kronen bar ausbezahlt.

Nebst den Käufen an Pferden und Schlachtvieh hat die Heeresverwaltung auch ihren Bedarf an zahlreichen anderen Artikeln im Lande selbst gedeckt.

Trotz der Einrückung eines großen Teiles der männlichen Arbeitskräfte und der Requisition des Arbeitsviehs wurden dank der strengen Organisation der landwirtschaftlichen Arbeiten ebenso große Flächen hauptsächlich mit Brotfrüchten wie in normalen Jahren angebaut.

Infolge lange andauernder großer Dürre ist die Ernte nur mittel ausgefallen.

Die 1916er Pflaumenernte ist infolge der lange andauernden Dürre in den Monaten Juni und Juli nur schwachmittel ausgefallen und dürfte zirka 8000 Waggons Rohware ergeben. Hieraus werden annähernd 800 Waggons Dörrware und 200 Waggons Pflaumenmus erzeugt und an 3000 Waggons zur Branntweinerzeugung verwendet. Beträchtliche Mengen gelangen außerdem im frischen Zustande zu Konsumzwecken zur Ausfuhr.

Der An- und Verkauf von gedörrten Pflaumen, Pflaumenmus und sonstigem Dörrobst wurde auf Grund der Verordnung der Landesregierung vom 12. August 1916, Z. 8664 präs. (Ges. u. V. Bl. für B. u. H. Nr. 85), der Pflaumenverwertungszentrale in Brčko übertragen. Für den An- und Verkauf von Pflaumen und Pflaumenverwertungsprodukten sind folgende Maximalpreise pro Meterzentner festgesetzt.

Beim Ankauf vom Produzenten für frische Pflaumen zur technischen Verarbeitung 16 K, Dörrpflaumen 94—100 K, Pflaumenmus 120 K.

Beim Weiterverkauf gedörrte Pflaumen 150 K, Pflaumenmus 170 K. Mit Rücksicht auf die Kriegsereignisse kommen auch für den Absatz der diesjährigen Pflaumenverwertungsprodukte hauptsächlich Österreich-Ungarn und das Deutsche Reich in Betracht.

Dabei dürfen die günstigen Bedingungen für die Preisbildung nicht übersehen werden. Die wichtigsten Konkurrenten Bosniens auf dem Zwetschkenweltmarkt, Frankreich und Serbien, werden nämlich heuer nicht in der Lage sein, irgendwie erhebliche Quantitäten zu liefern, während die Nachfrage nach getrockneten Pflaumen wegen der vielen Rekonvaleszenten, die dieses Genußmittel sehr schätzen, eine besonders rege werden dürfte.

Verein der Industriellen Bosniens und der Hercegovina.

Gegründet im April 1910. Vereinslokal: Sarajevo, Rudolfsgasse 3.

Präsidium. Präsident: Ingenieur Richard Hartmann, Direktor der Aktiengesellschaft für Verarbeitung und Verwertung landwirtschaftlicher Produkte (Zuckerfabrik Usora). Vizepräsidenten: Robert Eissler, Gesellschafter der Bosnischen Forstindustrie Eisler & Ortlieb, Zavidović; Geheimer Kommerzienrat Otto von Steinbeis, Präsident der Bosnischen Forstindustrie-Aktiengesellschaft Otto Steinbeis, Doberlin; Josef Walenda, Direktor der Bosnischen Ammoniaksodafabriks-Aktiengesellschaft, Lukavac.

Zentralausschuß: Generaldirektor Nikola Berković, Präsident der Handels- und Gewerbekammer, Mitglied des Verwaltungsrates vieler Industrie-Aktiengesellschaften, Sarajevo; Landtagsvizepräsident Danilo Dimović, Industrieller und Advokat, Sarajevo; Paul Friem, Direktor der Eisenindustrie-Aktiengesellschaft, Zenica; Dr. Josef Kranz, Direktionsrat vieler bosnischer Industrie-Aktiengesellschaften, Wien; Dr. Franz Schmalzhofer, Mitglied der Firma Austro-bosnische chemische Industrie D. Vasić & Comp., Sarajevo; Louis Schossberger, Direktor der Spiritusfabrik M. Fischl & Söhne, Kreka; Hugo Freiherr von Seiller, Direktor der Bosnischen Elektrizitäts-Aktiengesellschaft, Jajce; Geza Stux, Direktor der Agrar- und Kommerzialbank, Sarajevo; Konrad Willerth, Direktor der Aktienbrauerei, Sarajevo; Dr. Hans Zorn, Direktor der Bosnischen Holzverwertungs-Aktiengesellschaft, Teslić.

Revisionsausschuß: Peter Buttazzoni, Direktor der Holzindustrie-Aktiengesellschaft Buttazzoni & Venturini, Sarajevo; Friedrich Deutsch, Direktor der Sarajevoer Walzmühl-Aktiengesellschaft, Sarajevo; Anton Szirmai, Industrieller, Sarajevo.

Sekretär des Vereines: Dr. Mehmed Spaho.

A. Landwirtschaft und landwirtschaftliche Industrie.

A. Poljopriveda i poljoprivedni proizvodi.

Zur Erziehung eines tüchtigen Bauernstandes errichtete die Regierung zahlreiche landwirtschaftliche Anstalten, welche allen Zweigen der Landwirtschaft besonders eifrige Pflege angedeihen lassen. Es bestehen 5 Acker- und Obstbauschulen, und zwar in Gacko, Ilidža, Livno, Modriča und Mostar, in welchen Söhne von Bauern und Grundbesitzern in allen Zweigen der modernen Landwirtschaft und Viehzucht theoretischen und praktischen Unterricht erhalten, jedoch wurde der Unterricht wegen Einrückung der Lehrkräfte auf Kriegsdauer sistiert. Weiters verzeichnen wir nachfolgend die zur Zeit bestehenden Musterwirtschaften, landwirtschaftlichen Institutionen und hervorragenden Landwirte.

Da bi se podigao valjan težački stalež, vlada je uredila mnoge poljodjelske zavode, koji posvećuju svakom ogranku poljske-privrede skroz požrtvovnu brigu. Već sada postoje 5 poljodjelske i voćarske škole, kao što u Gackom, Ilidži, Livnu, Modriči i Mostaru u kojim se sinovi težaka i posjednika teoretski i praktično podučavaju u svakoj grani modernog poljodjelstva i stočarstva. Ovdje niže navodimo uzorna gospodarstva, poljo privredne zavode te težake, koji se naoseb ističu.

Musterwirtschaften — Uzorna gospodarstva

Für Ackerbau und Wiesenkultur — za poljodjelstvo i livadarstvo

in den ärarischen landwirtschaftlichen Stationen in Livno und Modriča; und der landwirtschaftlichen Versuchs- und Lehranstalt in Mostar.

Für Fischzucht — za ribarstvo

in der ärarischen derzeit verpachteten Fischzuchtanstalt in Ilidža bei Sarajevo und den ausgedehnten Teichwirtschaften im Bezirke Prijedor.

Für Geflügelzucht — za peradarstvo

in den ärarischen landwirtschaftlichen Stationen in Livno und Modriča und der landwirtschaftlichen Versuchs- und Lehranstalt in Mostar.

Für Gemüsekultur — za povrtarstvo

in der ärarischen landwirtschaftlichen Station Modriča und der landwirtschaftlichen Versuchs- und Lehranstalt in Mostar und den landesärarischen Obstbaumschulen in Goražda, Konjica und D. Hrgovi bei Gradačac.

Für Kartoffelanbau — za krumpirenje

in den ärarischen landwirtschaftlichen Stationen in Livno und der landwirtschaftlichen Versuchs- und Lehranstalt in Mostar und der landesärarischen Obstbaumschule in Konjica.

Für Molkerei und Käserei — za mlekarstvo i sirarstvo

in den ärarischen landwirtschaftlichen Stationen in Modriča und Livno (mit Filiale auf der Krugalpe).

Für Baumschulbetrieb und Obstzucht — za voćni rasad i voćarstvo

in den ärarischen Obst- und Weinbaustationen Lastva, der landwirtschaftlichen Versuchs- und Lehranstalt in Mostar. der landwirtschaftlichen Station in Modriča, bei den ärarischen Obstbaumschulen in Dolni Hrgovi, Konjica und Goražda und in den Gemeindegärten in Brčko, Bjelina, Gradačac, Tuzla, Prnjavor, Prijedor, Cazin, Bihać, Sanski most, Bugojno und Livno. Diese Institutionen befassen sich mit der Heranzucht von Obstbäumchen edler Sorten und deren Hinausgabe an die Bevölkerung; zugleich wird letztere in der Obst- und Weinkultur sowie rationellen Kellerwirtschaft unterwiesen.

Für Pferdezucht — za konjogojstvo

das ärarische Gestüt in Goražda und das Hengstendepot in Sarajevo mit Filiale in Mostar.

Für Schaf- und Ziegenzucht — za ovčarstvo i kozarstvo

in der ärarischen landwirtschaftlichen Station in Livno.

Für Rinder- und Schweinezucht — za govedarstvo i svinjarstvo

in allen ärarischen landwirtschaftlichen Stationen und in der Zentralstrafanstalt in Zenica, wo die Zucht der Pinzgauer, Etschtaler und Wippthaler Rinderrasse, dann der weißen Edelschweinerasse betrieben wird.

Für Weinbau, Tafeltraubenkultur und Weinkellerwirtschaft — za vinarstvo, kulturu stolnoga groždja te podrumarstvo

in der landwirtschaftlichen Versuchs- und Lehranstalt in Mostar, der landesärarischen Obst- und Weinbaustation Lastva und der ärarischen Obstbaumschule in Konjica und Goražda.

Tabakbau vide **„Tabakindustrie“ — Gojenje duhana.**

In den Bezirken **Bugojno, Bihać, Livno, Dervent, Kladanj, Foča, Županjac, Srebrenica, Zvornik, Sanskimost, Prozor, Vlasenica, Ključ, Cazin, Fojnica, Maglaj, Prijedor, Sarajevo, Krupa, Prnjavor, Gradačac, Bos. Dubica** wurden **landwirtschaftliche Bezirksgenossenschaften** ins Leben gerufen.

Der Zweck dieser Genossenschaften besteht in der Verbesserung der sittlichen und materiellen Verhältnisse der Landwirte durch Pflege des Gemeingeistes, gegenseitige Belehrung und Unterstützung, Erhaltung und Hebung des Standesbewußtseins, durch Vertretung der berufsständischen Interessen der Genossen sowie durch Förderung der wirtschaftlichen Interessen derselben.

Die bestandene **landwirtschaftliche Station in Butmir bei Ilidže** wurde vom Landesärar an die **Zuckerfabrik in Usora** verpachtet, welche den landwirtschaftlichen Betrieb mit besonderer Rücksichtnahme auf die Versorgung der Hauptstadt Sarajevo mit preiswürdiger Milch vorzüglicher Qualität, die Pflege des Zuckerrübenanbaues und der Viehzucht als Musteranstalt zur Unterweisung einheimischer Landwirte weiterführt.

Hervorragende Landwirte und Viehzüchter — odličniji poljodjelci i veći odgojatel marve:

Der Wirtschaftsbetrieb des erzbischöflichen Gutes St. Philomena bei Gradačac und des **Trappistenklosters „Maria Stern“** bei Banjaluka mit seinen Filialen **„Josefsburg“** in Rudolfstal und **„Marienburg“** in Windthorst.

Banjaluka. Verband deutscher, bürgerlicher Wirtschaftsgenossenschaften. Direktor: Dr. A. Oehler.

Bjelina.

Neth Heinrich (Himbeer- und Apfelmost).
Hempfling Alfred.

Brčko, Bez. Brčko.
Ibrahimaga Kučukalić. Husnibeg Salihbegović. M. H. Mehmedagić. Savo F. Kojdić. Braća Kolakovići. Vladimir Kovačević.
Jajce, Bez. Jajce.
Džabić Mustajbegs Erben. Sarač Suljaga. Filipović Jozos Erben.
Koraj, Bez. Bjelina. Stengel Wolfgang.
Kotorac bei Sarajevo.
Gutsverwaltung Desančica bei Butmir und Saračević Vejsilaga.
Potočani bei Livno. Tadić Ante & Kons.
Pusta Garevac bei Bosn. Šamac. Dunderski Georg und Gedeon.
Travnik. Baškarada Marko.
Windthorst bei Bosn. Gradiška.
Benzinger Ferdinand, Jansen Johann, } Großgrundbesitzer.

Hervorragende Viehzüchter in Sarajevo — Videniji stočari u Sarajevu.

Murat Ridžanović, Ahmet Viteškić, Niko Kalem, Ivan Tomić, Vukan Magjarević, Gjorgje Špiro.

Käsereien — Sirarne.

Anto Tadić in Potočani bei Livno. H. Budimirović in Travnik. Br. Mirković in Bilek. Trappistenkloster Mariastern bei Banjaluka. Brüder Janković in Hadžići bei Glamoč. Jovo Kristanović in Glamoč. Luka Avram in Malkovčevci. Jeftan Despić in Carevac bei Livno. Erste bosnisch-hercegovinische Schafmilchkäserei in Travnik. Serbische Molkereigenossenschaft in Sokolac (Rogatica). Pop Banjac in Kamen. Milan Princip in Preodac. Jovo Marković in Vrba. Lazo Cvigatić in Skućani. Jovo Malešević in Glamoč. Ilija Janković in Kamen und Jovo Skelić in Hadžići,

ferner in den oben angeführten landesärarischen und landwirtschaftlichen Stationen.

Mühlen mit Dampfbetrieb — Parni mlinovi.

Bjelina.
Erste Bjelinaer Dampfmühlengesellschaft S. Jovanović & Comp.
Bos. Gradiška. Hasib Topić.
Hrvačanin, Post Prnjavor. Vasil Daczyszyn.
Kozarac. Isa eff. Softić.
Maglaj a. Vrbas. Žita J.
Petrovac. Kaiser Karl.
Sarajevo.
Sarajevoer Walzmühlen - Aktiengesellschaft. Aktienkapital 750.000 K. Präs. Ibrahim eff. Rašidkadić. Vicepräs.: Nikola Berković. Verwaltungsräte: Aćim Babić, Josef Z. Danon, Ivo Mrčić, Konrad Willert, Girolamo Salom, H. M. H. Ahmetašević; Ernst Volkert. Aufsichtsrat: Josef Fleischmann, David Deutsch, Muhamed H. Jusufagić, Miloš Milošević. Leitender Direktor: Friedr. Deutsch.
Windhorst.
Mirko von Gjurkovečki, Bernhard Lammers et Comp., Peter Gorges.

Mühlen mit Wasserbetrieb — Vodenice.

Bihać.
Simić Peter. Karabegović Hadži Muhamed. Sakić Muharem. Redžić Hadži Hasan.
Sarajevo. Braun August.
Stolac. Festić Alaga.
Vareš, Gemeinde Vareš.
Zvornik.
Nikolić & Kons., Abdulah Dardagan, Avdo Šahbegović, } Besitzer von Schiffsmühlen im Stadtbereiche.

Hervorragende Obstzüchter.

Landesärarische Obstbaumschule in Konjica.
Savo T. Kojdić Nachfolger in Brčko. Großer Baumschulbetrieb, Kultur bester bosnischer Zwetschkensorten. Jährlich gegen 50.000 Zwetschkensetzlinge abgebbar.

Hervorragende Weinbauer — Videniji vinogradari.

Čapljina.
Mrčići braća. Vego Ilija p. Joze.
Konjica.
Terzići Braća. Popadić Gavro. Tezić Vukan. Banović Pero. Jurić Pero. Angjelić Pero.
Ljubuški.
Gavran Ante. Keža Pavao. Vasilj Stanko. Babić Ante. Sivrić Ilko. Sušac Ante. Vitkovići braća. Lovrić Mate.
Mostar.
Aleksić Aleksa. Aničić Jefto. Aničić Simo. Bilić Mićo. Blanić Miho. Golubović Lazar, Peško, u. Kovačina. Grković Ilija. Hercegovinische Weinbauergenossenschaft. Jelačić G. & R. Kosjerina braća. Miličević Lazar. Oborina Velimir. Pavić Risto. Perić Brüder. Radulović Brüder. Šantić Sava. Zec Nikola. Krulj Risto. Avdaga Čišić. Pičeta Nikola.
Sarajevo.
Jeftan H. Lelečić.
Stolac.
Hamović Pero. Kurilić Milan. Popović braća. Prce Nikola. Ružić Miho. Vukasović Ivan. Vreća Risto.
Tasovčići bei Čapljina.
Misita Ćetko.
Trebinje.
Ljubimir Ivo. Šehović Fejzaga Erben und Konsorten. Vujičić Stjepo. Weinbau-Akt.-Ges. in Trebinje.

Fischzuchtanlagen — Gojilišta riba.

Prijedor. Teichwirtschaft des Viktor Burda.
Vrelo Bosne bei Ilidža.
Landesärarische Fischzuchtanstalt.

Von der landesärarischen Fischzuchtanstalt in Vrelo Bosne wurden im Jahre 1910 ausgesetzt:

Im Bezirke Sarajevo: Zujevina von Hadžići bis Pazarić 20.000 Bachforellen. Krupaquelle 30.000 Bachsaiblinge. Bišća potok (Jagdschongebiet) vom Dorfe Bišća Gor. aufwärts 30.000 Bachforellen. Večerica potok 30.000 Bachsaiblinge. Željeznica bei Trno 30.000 Bachforellen.

Im Bezirke Travnik: Oberlauf der Lašva und Bašbunar verteilt 50.000 Bachforellen.

Im Bezirke Jajce: Oberlauf der Piva 50.000 Bachforellen.

Im Bezirke Čajnica: Abflußbach der Appelquelle 50.000 Bachsaiblinge.

Im Bezirke Konjica: Ljuti potok 40.000 Bachsaiblinge.

Im Bezirke Mostar: Bunafluss 50.000 Bachforellen.

Im Bezirke Ljubuški: Vrioštica und Studenac potok je 25.000 Bachsaiblinge. Mladefluss bei Vitina 17.500 Bachforellen. Teich des Ante Babić bei Vitina 2500 Bachforellen.

Bienenwirtschaftlicher Zentralverein für Bosnien-Hercegovina — Pčelarska središnja zadruga za Bosnu i Hercegovinu.

(Sarajevo, Pehlivanuša ul. 6.)

Dieser Verein wurde im Jahre 1899 gegründet und zählt dermalen 2960 Mitglieder mit 41 Vereinssektionen.

Die Bienenzucht in diesen Ländern, woselbst alle Vorbedingungen für einen erfolgreichen Betrieb — die vorzügliche Rasse der bosnischen Biene, eine reiche Flora und günstige Witterungsverhältnisse — geboten sind, wurde vor Inslebentreten dieses Vereines nur in primitiver Weise betrieben. Der Verein hat sich die Aufgabe gestellt, die moderne Bienenzucht im Lande zu fördern, beziehungsweise einzuführen. Zum Beweis der während der verhältnismäßig kurzen Zeit des Bestandes erzielten glänzenden Resultate kann angeführt werden, daß der Verein schon auf der Pariser Weltausstellung 1900 mit dem „Grand prix“ und seither auf allen einschlägigen Ausstellungen mit ersten Preisen ausgezeichnet wurde. In Fojnica bei Kiseljak wurde eine Bienenstockwerkstätte etabliert, die anerkannt solide und billige Bienenstöcke bewährter Systeme liefert.

Der Verein gibt eine eigene Vereinszeitschrift unter dem Titel „Bosansko-hercegovački Težak“ heraus, deren Programm sich nicht allein auf die Bienenzucht, sondern auch auf alle verschiedenen Gebiete der Landwirtschaft erstreckt.

Im Jahre 1910 veranstaltete derselbe Verein die I. bos.-herc. Bienen-, Obst- und Gartenbauausstellung und im Jahre 1912 die Vereinssektion in Brčko eine zweite ähnliche Ausstellung, welche beide glänzend ausfielen.

Ausschuß des Vereines:

Präsident: Ahmetaga Šahinagić.
I. Vizepräses: Vaso N. Savić.
II. „ Salih eff. Svrzo.
I. Geschäftsleiter: August Havelka, Oberwirtschaftsrat.
II. „ Anton Miloš, Lehrer.

Sektionen in Zenica, Bosn. Brod, Derventa, Ljubuški, Rogatica, Bosn. Dubica, Bosn. Kostajnica, Bosn. Novi, Bosn. Krupa, Bjelina, Gračanica, Prijedor, Kozarac, Banjaluka, D. Tuzla, Fojnica, Bjelemić, Konjica, Visoko, Čajnica, Bosn. Gradiška, Brčko, Zvornik, Vlasenica, Kladanj, Odžak, Cazin, Grahovo bei Knin, Vrnograc, Franz-Josefsfeld, Bihać, Sanskimost, Bos. Petrovac, Glamoč, Županjac, Mostar, Stolac, Ljubuški, Gradačac, Goražda, Tešanj.

Besitzer größerer Bienenstände:

Brüder Velagić Blagaj bei Mostar, Simo Ivezić bei Sarajevo, Salih eff. Svrzo, Milan Martinović, Schulleiter in Bos. Krupa, Stanko Milošević in Milošovci. Valentin Makovac in Trbuk. Fra Ante Stanić in Potočani. Vinko Reš in Potočani. Mehmed Ahić in Visoko. Omerbeg Sierčić in Rogatica. Simšo Marković in Modrič. Ante Kunštek in Banjaluka. Svetozar Jezdimirović, Petar Gaćeša u. Nikola Skorič in Vršani. Simo Trifković in Doboj. Alois Hödl in Trujani. Johann Krečko in Lupljenica. Alexius Kaiser, Stadtgärtner in Bjelina. Gendarmerieposten in Ilidže, Drinača und Klupe.

Pflaumenkultur und Pflaumenmarkt — Gojenje šljiva i trgovina sa šljivama.

Die Pflaume bildet einen der Hauptexportartikel Bosniens, welches dem Gedeihen dieser Frucht hauptsächlich in dem die Save begrenzenden Gebiete ganz besonders günstige Bedingungen bietet.

Die bosnische Zwetschke ist sehr groß, zuckerhältig und schmackhaft und steht, seitdem sich mit Hilfe der Regierung ein rationelleres Dörrverfahren eingebürgert hat, selbst der französischen Pflaume nicht nach.

Die Pflaumen werden zugeführt nach Brčko, Doboj, Šamac, D. Tuzla, Zenica, Gračanica und Dervent, wo sie von einheimischen Händlern aufgekauft, gereutert und dann an Kommissionäre verkauft werden.

Die gedörrten Zwetschken werden gehandelt pro 100 *kg* und netto Kassa in egalisierten Säcken à 90 *kg* oder in Kisten à 25, $12^1/_2$ und 5 *kg* inklusive Sack, beziehungsweise Kiste brutto für netto ab Bahn oder Schiff Brčka; ab allen andern Stationen franko Bosn. Brod; Kistenware wird nur in Brčko gehandelt.

Brčko ist der Hauptstapelplatz des bosnischen Pflaumenhandels. Daselbst werden zwei Drittel der gesamten Raccolta gehandelt und werden in guten Jahren 3000 bis 3500 Waggons exportiert.

Die bedeutendsten Firmen, welche sich mit dem Pflaumenhandel befassen, sind:

Brčko.

Die Pflaumenverwertungszentrale.
Exportabteilung der priv. Landesbank für Bosnien und Hercegovina und der privil. Agrar- und Kommerzialbank für Bosnien-Hercegovina.
Gebrüder Weiß, Ibrahimaga Kučukalić, Stefan Kovačević.

D. Tuzla.

Filiale D. Tuzla der priv. Landesbank für Bosnien und Hercegovina.

Doboj.

Warenabteilung der priv. Landesbank für Bosnien und Hercegovina (nur während der Saison).

Aktiengesellschaft für Verarbeitung und Verwertung landwirtschaftlicher Produkte in Sarajevo. — Dioničko društvo za preradjivanje i vrijedniju upotrebu poljoprivrednih proizvoda u Sarajevu.

Sitz der Firma in Sarajevo. Evidenzbureau in Wien, IV., Gußhausstraße Nr. 9. Beamte des Wiener Evidenzbureaus: Bureauchef: Wilhelm Heger, Oberl. i. d. R.; Buchhalter und Korrespondent: Anton Harlass.

Das Stammkapital der Gesellschaft besteht in 2,500.000 Kronen. Diese Gesellschaft unterhält eine

Zuckerfabrik in Usora, einen landwirtschaftlichen Musterbetrieb und eine landwirtschaftliche Spiritus-Brennerei in Butmir bei Ilidža.

✆, Telegraphen- und Eisenbahnstation für die Zuckerfabrik Usora, für die Ökonomie und Brennerei Ilidža. Die Zuckerfabrik ist auf eine Verarbeitung von 500.000 *q* Rübe eingerichtet, welche von der einheimischen Bevölkerung unter fachkundiger Aufsicht produziert wird. Erzeugnisse: Rohzucker, Raffinadbrode, Würfel, Mehl, Konkasse, Pilé und Segmente, welche zum größten Teile im Lande verkauft und nur ein kleiner Teil nach dem Sandschak Novibazar exportiert werden. Personale; technische und administrative Beamte Werkführer, Meister etc., ferner zirka 800 Arbeiter.

Während der Kriegsdauer ist die Fabrik außer Betrieb gesetzt und dienen deren Räume militärsanitären Zwecken.

Geschäftsführender Direktionsrat: Ing. Richard Hartmann; Verwalter: Ing. Miroslav Spinka; Buchhalter: Josef Liebesberg; Kassier: Anton Hraničkа; Ökonomieverwalter: Rudolf Stuchlik; Brennereileiter: Johann Doležal.

M. Fischls Söhne, Erste bosn. Spiritusfabrik und Raffinerie Kreka. ✆, Telegraphenstation und Bahnstation Kreka. Schleppgeleise zur Bahnstation. Die Gesellschaft betreibt daselbst drei Industrialien: Spiritusfabrik und Raffinerie. Erzeugung flüssiger Kohlensäure. Schlempe-Verkohlungsanlage. Jahresproduktion 20.000 *hl* Spiritus, Erzeugung von Ruin und Mastika. Versand in Fässern und Kisten (Flaschen). Arbeiteranzahl 80 Mann, darunter 60 Einheimische. Beamte: Direktor: Louis Schossberger; Betriebsleiter: Ing. Emil Teller; Buchhalter: Karl Ruckenstein, Isidor Hermann. Comptoiristen: Frieda Schossberger, Oskar Tischler.

Likörfabrik von Abr. Is. Papo in Alipašin most bei Sarajevo.

Seifen- und Kerzenfabrik Akt. Ges. in Dolac bei Sarajevo. Aktienkapital 300.000 K; Präsident: August Braun, sen., Vizepräsident: Avram D. Salom. Direktionsrat: August Braun jun.; Daniel A. Salom; Adolf Kohn. Kommerz. Direktor: Adolf Kohn; Buchhalter: Rudolf Stolzer.

Erste bosn. Dampfbäckerei Raimund Jagodić in Sarajevo, großes Backhaus mit modernsten Einrichtungen.

Backhaus des Josef Fritsch in Sarajevo.

Brauerei des Trappistenklosters Maria Stern in Banjaluka. Erzeugt zirka 20.000 *hl* Bier.

Erste bosnische Pflaumenkonservenfabrik in Brčko. Inhaber: Gebrüder Weiß, München. Betriebskraft: 1 Dampfkessel 18 m^2, 1 Dampfkessel 10 m^2 Heizfläche, 1 Dampfmotor, 8 große kupferne Konservierungskessel, 700 Konservierungszylinder, Dampfhitzkammer und sonstige Spezialapparate, Kaufmännischer Leiter: Alex. Weiner. Werkführer: Hadži Osman & Mehmet Mušanović. Maschinist: Franz Kratochvilla.

„Pehar", Erste bosn. herc. Obstbrennerei, Gemüsekonservenfabrik und Obstverwertungs-Aktiengesellschaft in Sarajevo. — „Pehar", Prva b.-h. pecara voća, fabrika konserva, sočiva i poduzeće za unovčivanje voća, d. dr. u Sarajevu. Aktienkapital 200.000 K, statutengemäß auf 500.000 K festgesetzt.

Landwirtschaftliche Spiritusbrennerei der Domäne des Erzbistums Vrhbosna — Domena nadbiskupije Vrhbosanske, Sv. Filomena, p. Gradačac (Bosna). ✆ u. T. Gradačac. K 200.000 investiert. Dampfbetrieb 16 HP. Kessel 45 m^2. Verarbeitet werden Kartoffel, Rübe, Mais und 1000 *hl* produziert.
Direktor: Mijo Besednik.
Betriebsleiter: Josip Lončarević.
Wirtschaftsadjunkt: Ivan Janzeković.

Genossenschaftliche Brennerei in Foča.

Sliwowitzbrennereien: Simo Nikolić in Modriča; Mitar Kolaković Nachf. in Brčko; Mićo V. Vasilić in Janja; Michael Rebba in Orašje.

Die Aktienbrauerei Sarajevo — Dionička pivovara u Sarajevu.

(Konakgasse 25), besitzt zwei Sudhäuser mit Dampfkochung, welche für eine Tageserzeugung von 700 *hl* Bier eingerichtet sind, hat entsprechend große Lager und Gärkeller (Fassungsraum 50.000 *hl*), 2 Dampfmaschinen zu 500 und 230 HP. Das erforderliche Malz wird teils in der eigenen Malzfabrik erzeugt, teils bezogen. Die Malzfabrik ist auf Turbinenbetrieb eingerichtet und produziert 140 Waggons pro Kampagne.

Absatz des Bieres zirka 150.000 *hl* jährlich.

Präsident: Felix Kuranda, Direktor des Wiener Bankvereines, Wien.

Vizepräsident: Leopold Löwy, Großindustrieller, Wien.

Direktionsräte:

Berković Nikola, Generaldirektor der priv. Landesbank für Bosnien und Hercegovina, Sarajevo.
Fischer Josef, Dr., Advokat in Sarajevo.
Kranz Josef, Dr., Hof- und Gerichtsadvokat, Wien.
Ichenhäuser Sigmund, Direktor des Wiener Bankvereines in Wien.

Aufsichtsräte:

Volkert Ernst, Direktor der priv. Landesbank für Bosnien und Hercegovina.
Kranz Sigmund, Dr.
Voglhuber Theodor in Wien.

Kommerzielle Leitung: Direktor: Heinrich Reiter, Oberl. i. d. R. Signum laudis. ✻
Technische Leitung: Direktor: Konrad Willerth.

Oberbeamte:

Spitzer Bertold, Bürochef.
Rosner Wilhelm, Oberbuchhalter.
Pracher Ernst Leo, Kassier, Hptm. d. R. ✻
Kohn Oskar, Leut. d. R. ✻

Beamte:

Weitzner. C., Verwalter.
Theis Gottlieb.
Lichtenegger Franz.
Kreutzinger Josef in Gravosa.
Sohr Rudolf, Sekretär., Leut. d. Res. ✻
Seichert Justus.
Wagner Franz, Buchhalter.
Rubitschek Rudolf. ✻
Nemenz Wilh.
Bartl Franz. ✻
Rajman Jos. ✻
Brixel Wilh., Oberl. d. R. ✻
Schleifer Rudolf.
Janković Branko.
Schuster Blasius. ✻
Stany Karl jr. ✻
Uzun Hamdija. ✻
Zampa Ljubica.

Technisches Personal:

Brauführer: Plazzotta Valentin.
Assistent: Morbacher Wilhelm.
Maschinenmeister: Stany Karl sen.
Gärführer: Šin Franz.
Oberbinder: Trykar Josef.
Maschinist: Mittermayer Josef.
Kellermeister: Kurat M. ✻
Flaschenkellermeister: Heiml Josef.
Biersieder I.: Leniček F.
Biersieder II.: Guggenberger Leopold.

Depositeure:

Colombini J. A.,	Konjica.	Hranička Anton,	Usora.
Nonković Frano,	Metković.	Kujundžić braća,	Foča.
Deda Pasquale,	Scutari.	Martinis Nikolo,	Bari.
Detoni Narciso,	Gravosa, Zara, Castelnuovo, Durazzo und Antivari.	Moskovitz Moritz,	Zavidovići.
		Potušek Gregor,	Bosnisch Brod.
		Rechnitzer A. & C.,	Bihać.
Deutsch H.,	Dervent.	Rittermann Valerian,	Bosnisch Šamac.
Dimać Ivan,	Varcar-Vakuf.	Ristić Mitar,	Vareš.
Grof Martin,	Jajce.	Scheiber Leopold,	Visoko.
Grof Ludwig,	Bugojno.	Schreiber Josef,	Višegrad.
Gühl Georg,	Zenica.	Schwab Marie,	Kiseljak.
Hess Friedrich,	Brod a. S.	Šutić Ivan.	Trebinje. ✻
Himlauer Adolf,	Mostar.	Tadić Ante,	Livno.
Hoffer Fanny,	Travnik.	Vaizović Suljaga,	Rogatica.
Horvath Anton,	Goražda.	Vuletić Josef,	Spalato.

Dampf-Bierbrauerei Tuzla (vormals Taussig & Kohn) — Parna pivara u Tuzli,

seit 1. Jänner 1914 Eigentum der Aktienbrauerei in Sarajevo.

Kommerzielles Personal:

Klein Armin, Direktor.
Babić Peter, Beamter.
Križan Therese, Beamtin.
Elčić Karl, Beamter.

Technisches Personal:

Šebeste Josef, Braumeister.
Wzentek Theodor, Kellermeister.
Breznik Franz, Binder.
Kobiersky Alois, Maschinist.

Fischkonservenfabrik Karl Warhanek in Čapljina a. d. Narenta. ☞, T. u. E. Firmainhaber Hugo Anbelang. Zentralbureau: Wien, Heugasse 6. Bratung von Aalfischen in Rostherden und Konservierung derselben in Fässern. Export nach Österreich-Ungarn

Tabakindustrie — Duhanska industrija.

Die Tabakfabrikation in Bosnien-Hercegovina ist Monopol der Landesverwaltung.

Anerkennungsdiplom der ungarischen Jubiläumsausstellung 1896, Grand Prix der Exposition Internationale in Brüssel 1897, Anerkennungsdiplom der Jubiläumsausstellung in Wien 1898, Grand Prix der Exposition Universelle in Paris 1900.

Die Direktion der bosnisch-hercegovinischen Tabakregie befindet sich in Sarajevo, Franz Josefgasse 56—58, 2. Stock.

Als Rohstoffe werden verwendet: Hercegoviner Rohtabak zirka 30.000 *q*, bosnischer Rohtabak zirka 4000 *q* und zirka 20 *q* Tumbecchio und sonstiger Tabak.

Gesamtproduktion rund 380 Millionen Stück Zigaretten und 110 Millionen Pakete (bezw. Kassetten und Briefe) Rauchtabak. Es bestehen derzeit folgende, mit allen technischen Hilfsmitteln ausgestattete Erzeugungsstätten, und zwar:

a) Die Tabakfabrik in Sarajevo — Tvornica duhana u Sarajevu

seit dem Jahre 1880.

Auf dem Territorium stehen 2 Administrationsgebäude, 3 Fabrikationsgebäude, 1 Maschinenhaus, 1 Wachsfolien-Erzeugungsgebäude, 1 Tischlereigebäude, 3 große Blattmagazine, 1 Feuerlöschrequisitendepot, 1 Arbeiterbad, 1 Arbeiterküche und sonstige Objekte. — Eingerichtet mit 3 Dampfkesseln von je 90 m^2 Heizfläche und diversen Spezialmaschinen und Apparaten, darunter 3 Universal-Zigarettenmaschinen mit je 200.000 Zigaretten Tageserzeugung, diverse Hülsenmaschinen, Tabakschneidemaschinen, 7 Zigarettenstopfmaschinen, 1 Farbdruck- und Prägemaschine, 1 Wachsfolien-Erzeugungsmaschine etc.

Jahresproduktion: zirka 300,000.000 Zigaretten und 12.700 *q* Rauchtabak. Personalstand: vide I. Abschnitt (XII). Anzahl der Fabriksarbeiter: 500.

b) Die Tabakfabrik in Mostar — Tvornica duhana u Mostaru

seit dem Jahre 1880.

Mit 1 Administrations- und Wohngebäude, 2 Fabrikationsgebäuden, 1 Maschinenhaus, 5 Blattmagazinen und sonstigen Objekten. — Eingerichtet mit 2 Dampfkesseln von je 18 m^2 Heizfläche, diversen Spezialmaschinen und Apparaten, darunter 9 Tabakschneidemaschinen. Cigarettenhülsen- und Stopfmaschinen.

Jahreserzeugung: zirka 35,000.000 Zigaretten und 2700 *q* Rauchtabak. Personalstand: vide I. Abschnitt (XII). Anzahl der Fabriksarbeiter: 220.

c) Die Tabakfabrik in BanjaLuka — Tvornica duhana u Banjojluci

seit dem Jahre 1888.

Mit 1 Administrations- und Wohngebäude, 1 Fabrikationsgebäude, 1 Maschinenhaus, 2 Blattmagazinen, 1 Hilfsgebäude, Kohlendepot, Werkstätten und anderen Objekten. — Eingerichtet mit 5 Dampfkesseln mit je 25 m^2 Heizfläche und verschiedenen Spezialmaschinen und Apparaten, darunter 4 Tabakschneidemaschinen. Zigarettenhülsen und Stopfmaschinen.

Gesamt-Jahreserzeugung: zirka 25,000.000 Zigaretten und 7500 *q* Rauchtabak.

Personalstand: vide I. Abschnitt (XII).
270 Fabriksarbeiter.

d) Die Tabakfabrik in Travnik

seit dem Jahre 1893.

Mit 1 Fabrikationsgebäude, 1 Maschinenhaus, 1 Blattmagazin, 1 Hilfsgebäude, Werkstätten und anderen kleineren Objekten. — Eingerichtet mit 3 Flammrohrkesseln von je 22·75 m^2 Heizfläche, verschiedenen Spezialmaschinen und Apparaten. darunter 5 Tabakschneidemaschinen. Zigarettenhülsen- und Stopfmaschinen.

Gesamt-Jahreserzeugung: zirka 20,000.000 Zigaretten und 7800 *q* Rauchtabak.

Personalstand: vide I. Abschnitt (XII).
Anzahl der Fabriksarbeiter: 200.

Tabakgroßverläge in:
Bihać, Banja Luka, Gacko, Gradiška, Derventa, Šamac, Brčko, Bjelina, Zvornik, D. Tuzla, Travnik, Livno, Sarajevo, Goražda, Višegrad, Mostar, Stolac, Trebinje, Sanski most, Ljubuški, Bugojno, Doboj, Nevesinje, B. Novi, B. Petrovac, Srebrenica, Rogatica, Visoko und Konjic.

Zur Einlösung der Rohtabake bestehen je ein Tabakeinlösungsamt in:
Ljubuški,
Stolac,
Čapljina,
Trebinje,
Ljubinje,
Široki brijeg,
Foča,
Bratunac,
Srebrenica,
Orašje.
Mostar (mit der Tabakfabrik vereinigt), Personalstand vide I. Abschnitt (XII).

Gospodarstvo u centralnoj kaznioni za Bosnu i Hercegovinu u Zenici. — Wirtschaftsbetrieb der Zentralstrafanstalt für Bosnien und Hercegovina in Zenica.

Station der bosnisch-hercegovinischen Staatsbahnen.

Die Zentralstrafanstalt in Zenica ist zur Verwahrung der zu Kerker- oder schwerer Kerkerstrafe in der Dauer von über ein Jahr verurteilten männlichen Sträflinge bestimmt und werden die Freiheitsstrafen nach dem irländischen (progressiven) Systeme vollzogen.

Durchschnittlicher Belag 600 Sträflinge, Belagsraum für 636 Sträflinge. Von den Baulichkeiten befinden sich innerhalb einer Ringmauer: das Administrations-, zugleich Torgebäude, das Zellen-, das Hauptgebäude für gemeinsame Haft mit nächtlicher Isolierung der Gefangenen, ein mit maschinellen Einrichtungen versehenes Ökonomiegebäude mit den Küchen, der Badeanstalt und Wäscherei, mehrere Werkstätten und Magazinsgebäude, ein Kesselhaus mit 2 Dampfkessel (Cornwall), eine Maschinenhalle für die industriellen Maschinen mit einem Dampfmotor 12 HP und ein Spitalsgebäude.

Außerhalb der Ringmauer befindet sich die Zwischenanstalt mit zwei Wohnräumen für die in die III. Strafstufe versetzten Sträflinge samt den notwendigen Wirtschaftsgebäuden und Stallungen. Für die Beamten und verheirateten Aufseher sind in der Nähe der Anstalt Familienwohnhäuser erbaut.

Zum Zwecke der Ausbildung der Sträflinge in einem Handwerke, in dessen gewerbsmäßiger Ausübung sie nach Abbüßung der Strafe redliches Fortkommen finden können, erhalten diese gewerblichen Unterricht in der Schneiderei, Schusterei, Tischlerei, Drechslerei, Holzschnitzerei, Anstreicherei, Wagnerei, Faßbinderei, Schmiederei, Schlosserei, Buchbinderei, Korbflechterei, Weberei und Mühle. Die gewerbliche Ausbildung wird durch einschlägigen Schulunterricht vervollständigt. Gewerblich nicht beschäftigte finden bei landwirtschaftlichen Arbeiten Verwendung. Der Gewerbebetrieb liefert äußerst solide und exakte Arbeiten und erfreut sich ausgedehnten Zuspruches.

Die Strafanstalt unterhält ein ständiges Lager von Korb- und Strohwaren, Schubkarren etc. etc.; auch werden Bestellungen auf alle in die obgenannten Gewerbe einschlägigen Erzeugnisse entgegengenommen.

Die Landwirtschaft betreibt neben der Bewirtschaftung von Feldern eine ausgedehnte Gärtnerei, Vieh- und Schweinezucht.

Aufträge auf Gartenprodukte als: Setzlinge, Gemüse, Edelobst, Zuchtferkel usw. werden sorgfältig ausgeführt.

B. Bos.-herceg. majdani i talionice. — Bosn.-herc. Berg- und Hüttenwesen.

Zentralleitung: Montandepartement des k. u. k. gemeinsamen Finanzministeriums in Wien, I., Seilerstätte 30 und Montandepartement der Landesregierung in Sarajevo, Derebojgasse.

A. Landesärarisch — Zemaljski.

I. Kohlenwerk Kreka samt Ziegelwerk und Elektrizitätswerk, dann der Kohlengrube Ugljevik. — Ugljeni majdan Kreka sa tvornicom opeke i sa elektranom te ugljenik u Ugljeviku.

Bergverwaltung, Post-, Telegraphen- und Eisenbahnstation Kreka.

a) Kohlenwerk Kreka.

Im Betriebe seit 1884. 2 Flötze, 18 bezw. 9 *m* mächtig, Lignitkohle (4500 Kal.) mit minimalem Schwefelgehalte. Jahresproduktion 3,500.000 *q*. Arbeiterzahl 700. Das Kohlenwerk besteht aus 2 Revieren, aus der „Vilmagrube“ und der „Benjamingrube“. Die beiden Gruben sind mit der Station Kreka durch Schleppbahnen verbunden.

Die Kolonie besteht aus 75 Arbeiter-Doppelhäusern, 3 Schlaf-, 12 Beamten-, 6 Einfamilien- und 2 Arbeiterhäusern mit je 5 Wohnungen. Das Kohlenwerk besitzt ein eigenes Post- und Telegraphengebäude, ein Lebensmittelmagazin und ein Wannen- und Duschebade-

haus für Arbeiter, Aufseher und Beamte und verfügt über eine Bergmusik und einen Arbeiter-Tamburašenchor. Jede Kolonie-wohnung hat außer einem Wirtschaftsgebäude noch einen Garten-, beziehungsweise Feld von zirka 500 m^2 Grundfläche. Das Werk hat ferner an Wohlfahrtseinrichtungen: ein Spital mit 10 Betten, eine Bäckerei, einen Kindergarten, eine Aufseher- und eine Arbeiterlesehalle nebst Parkanlagen; auf den Schächten für die weit wohnenden Arbeiter Mannschaftsküchen. Die Arbeiter gehören der Krankenkasse und der Bruderlade an.

Maschinelle Betriebsanlagen:

Fördermaschinen: 1 Dampffördermasch. von 40 HP, 5 elektr. Förderhaspel von 12 bis 50 PS., 1 Fördermaschine von 130 HP mit elektrischem Umformerantrieb, System Ilgner.

Wasserhaltungsmaschinen: 2 Duplex-Compounddampfpumpen für je 2·5 m^3 p. M., 3 elektrische Grubenpumpen mit Hochspannungsmotoren 3000 Volt, 80, 120 und 200 HP, 1 fahrbare elektrische Pumpe für 0·15 m^3, 2 Reserve-Dampfpumpen à 1·5 m^3 p M.

Grubenventilatoren: 2 elektr. angetriebene Rateau-Vent. für je 400 m^3 p. M., 4 Motorvent. für 180 m^3, 4 Motorvent. für je 60 m^3 p. M.

Sortierungsanlage mit Wipper, Coxe-Rätter, diversen Transport- und Klaubbändern, Depôtaufzug und mechanischer Wagenverschiebung.

Werkstätte: Antrieb von Werkzeugmaschinen durch einen 8 HP Drehstrommotor.

b) Elektrizitätswerk. — Elektrana.

Das Werk dient: 1. für die Beleuchtung der Stadt Tuzla mit 500 Glühlampen und 12 Bogenlampen; 2. für die Licht- und Kraftabgabe an Private; 3. für den Maschinenbetrieb am Soolbergbau Tuzla und der Saline in Kreka inkl. Beleuchtung; 4. den Betrieb der elektr. Kraft- und Beleuchtungsanlage beim Kohlenwerk und Ziegelwerk.

Die Zentrale in Kreka verfügt über eine Kesselanlage mit zusammen 904 m^2 Heiz- und 201 m^2 Überhitzerfläche, bestehend aus 3 gleichen Babcock-Wilcoxkessel von 12 Atm. Dampfspannung. Die Maschinenhalle ist mit 2 stehenden Kondensations-Compound-Dampfmaschinen von je 500 HP u. 180 Touren, 1 Dampfturbine von 1000 HP mit Oberflächenkondensation, direkte gekuppelt mit Hochspannung-Drehstromgenerator von 3000 Volt Spannung, 2 Umformer von Dreh- auf Gleichstrom 50 HP, 3 Transformatoren und einem Laufkrahn von 7·5 t Tragkraft ausgerüstet.

c) Ziegelwerk. — Ciglana.

Im Betriebe seit 1885. Arbeiterzahl 150. Jahreserzeugung $3^1/_2$ Millionen Mauerziegel, außerdem Gesims- und Lochziegel, Verblender, gewöhnliche Dachziegel, Strangfalzdachziegel System Stadler und Patent Steinbrück, Hohlziegel, Firstziegel, Gesimsziegel aller Art. Gewölbeziegel, Drainröhren, Kaminziegel Brunnenziegel, Keilziegel f. Zwetschkendöröfen sowie Radialsteine für Fabriksschornsteine.

Maschinen: Vom Elektrizitätswerk aus angetriebener Hochspannungs-Drehstrommotor von 60 HP, 4 Kurzschlußmotore von 2, 4 und 8 HP, 1 Hochspannungstransformator, elektrisch angetrieben, 1 Ziegelpresse, 1 Strangfalzziegelpresse, 1 Nachpresse, 1 Firstziegelpresse, 1 Kollergang, 1 Druckluftanlage.

d) Kohlengrube in Ugljevik (Ugljeni majdan u Ugljeviku).

Post- und Telegraphenamt Bjelina.

Produktion 25.000 q.

Grubenleiter: Werkmeister Valentin Schmidke.

Personal der Bergverwaltung Kreka:

Vorstand: Werksdirektor Othmar Kelb.

Technische Beamte: Bergverwalter Oskar Weselsky, Bergmeister Josef Steiner ✠. Betriebsleiter: Rudolf Kren, Oberbergkommissär Ludwig Perl, Bergmeister Heinrich Schenn, Bergadjkt. Savo Šteković, Kassa-, Rechnungs- und Manipulationsbeamte: Rechnungsrevident: Leopold Csadek, Rechnungsoffizial: Leon Finci, Kanzleioffiziale Josef Köstler, Raimund Hodovský, Sanitätsdienst: Oberbergarzt: Dr. Josef Limbersky, Lehrerin: Ljubica Pajurin, Aufsichts-, Kanzlei- und Manipulationspersonal: Werkmeister: Paul Bauer, Franz Bielesch, Johann Seppe, Karl Veselý, Franz Kubitschek; Obersteiger: Franz Blažek, Heinrich Patočka, Anton Kříž, Josef Skopový, Josef Putzl, Johann Dollanc, Raimund Kosjek, Peter Bajer, Steiger: Viktor Markić, Ludwig Hogge, Johann Uvěra, Josef Wenzel, Franz Zabusch, Wenzel Šucha, Wenzel Pavlis, Josef Smolik, Mathias Krejči, Josef Havel; Obermeister: Risto Pantić, Meister: Milivoj Babaić, Anton Kubeš, Karl Stuchly; Untersteiger: Ignatz Persoglio, Johann Dollanc II., Karl Dreischuh; Untermeister: Franz Turtzer, Stefan Jelačić.

II. Salinen in Kreka bei Tuzla und Siminhan. — Solana Kreka kod Tuzle i Siminhan.

Bosn.-herceg. Salinenverwaltung in D. Tuzla. Post-, Bahn- und Telegraphenstation Kreka.

a) Soolenbergbau: Das Steinsalzvorkommen, welches eine ausgedehnte Mulde bildet und aus welchem eine natürliche gesättigte Soole mittels Bohrlöchern, bzw. Bohrlochpumpen gewonnen wird, ist bis jetzt in unmittelbarer Nähe der Stadt D. Tuzla mit Bohrlöchern in einer Länge von mehr als $1^1/_4$ *km* aufgeschlossen.

Sowohl die Salinen als auch die Ammoniaksodafabrik in Lukavac beziehen eine vollgradige Soole (30—32 *kg*) aus 8 Bohrlöchern in D. Tuzla, welche durchschnittlich über 300 *m* tief sind. Der Saline Kreka bei Tuzla wird die nötige Soole mittels 3 *km* langer, gußeiserner ($12^1/_2$ *cm* Durchmesser lichter) Rohre und der Ammoniaksodafabrik in Lukavac mittels 2 ($14^1/_2$ *km* und $11^1/_2$ *km*) langer

gußeiserner ($12^1/_2$ *cm* und 15 *cm* Durchmesser) Rohre Soolenleitungen geliefert. Die Saline Siminhan bezieht mittels einer Druckpumpe und $5^1/_2$ *km* langer gußeiserner (7 *cm* Durchmesser) Rohre Druckleitung, die nötige Soole. Weiters befindet sich am Trnovac eine Badanlage, bestehend aus 6 Kabinen für Soolen- und Süßwasserbäder.

Jahresproduktion an Soole beträgt 200.000 m^3. Betriebskraft: Vom Elektrizitätswerk angetriebene Motoren für die Bohrlochspumpen, der Druckpumpe nach Siminhan und einer Pumpe zur Beschaffung von Spülwasser für die Tiefbohrungen; zusammen 19 maschinelle Betriebe mit 148 HP

b) Saline in Kreka:

Im Betriebe seit Herbst 1891, 6 Sudpfannen mit 936 m^2 Bodenfläche, 6 Dörrpfannen mit 454 m^2 Fläche, 2 Vorwärmepfannen mit 45 m^2 Fläche, 2 Brikettdörrkammern mit $32^1/_2$ m^2 Fläche, 2 Soolenreservoirs von 6500 *hl* Inhalt. Saline: Amtsgebäude und Kolonie sind elektrisch beeuchtet.

c) Saline in Siminhan:

Im Betriebe seit Frühjahr 1885. 6 Sudpfannen mit 796 m^2 Bodenfläche, 2 Dörrpfannen mit 176 m^2 Fläche, 2 Briquettedörrkammern von 40 m^2 Fläche. Soolenreservoir von 138 m^3 Inhalt.

Jahresproduktion beider Salinen beträgt 360.000 *q* Sudsalz, wovon 300.000 *q* Feinsalz, 2000 *q* Briketts und 58.000 *q* Grobsalz erzeugt werden. Das Sudsalz wird größtenteils im Lande konsumiert, bzw. für Fabrikszwecke verwendet. Arbeiterzahl beider Salinen und Soolenbergbau 240, Beamten, Aufseher und Arbeiterkolonie, bestehend aus 12 Häusern und 1 Schlafhaus.

Das Lebensmittelmagazin bei der Saline in Kreka versorgt die Werksangehörigen mit den notwendigsten Lebensmitteln zum Selbstkostenpreise. Alle Arbeiter gehören der Krankenkasse und die meisten der Landesbruderlade an.

Personalstand:

Salinenvorstand: Vladimir Lipold, Salinendirektor. G. V. K.

Technische Beamte: Ober-Bergkommissär: Eduard Schuster. Bergkommissär Ferdinand von Mihalik, Bergmeister Josef Gerscha und Hüttenmeister Stefko Viktor, Schichtmeister: Ignaz Wiesauer ✠.

Rechnungsrevident Anton Schwarz, Rechnungsoffizial Johann Hartig, Salinen, offizial Daniel Rücker, Rechnungsassistent Thöny Gustav.

Aufsichts-, Kanzlei- und Manipulationspersonal: Werkmeister Ferdinand Grudak, Obermeister Adam Pentz, Konstantin Kubinek, Adalbert Michalak, Josef Götz, Stefan Schuch, Karl Müller, Meister Gjorgjo Gjurić, Anton Afolter, Josef Richling, Andreas Reiter, Franz Kralik, Steiger Franz Paulik, Stefan Ban.

Werks- und Bruderladearzt: Dr. Josef Limberský.

III. Kohlenwerk Zenica — Ugljeni majdan u Zenici.

Bergverwaltung Zenica: Eisenbahn-, Post- und Telegraphenstation Zenica, drei Flötze mit einer 18 *m* Mächtigkeit (5900 Kalorien). Jahresproduktion 1,700.000 *q*. Arbeiterzahl 600. Drei Turbindynamo von 1500 HP liefern Strom zum Antriebe der Fördermaschinen, der Aufbereitung, der Ventilatoren, die Beleuchtung, Pumpen, ferner für die Werkstätten, 1 Wasserrohrkessel mit 300 m^2, 1 Bouilleurkessel mit 80 m^2 und 2 Dupuiskessel mit je 160 m^2 Heizfläche.

3 Beamtenwohnhäuser, 51 Aufseher- und Arbeiterwohnhäuser, 1 Spital, 1 Badehaus, Lesehalle, Lebensmittelmagazin.

Personal.

Vorstand: Hans Karlon, Oberbergkommissär.

Technische Beamte: Oberbergkom. Josef Nieszner, Bergverwalter Alois Hnilička, Bergkommissär Franz Bohuslav, Bergadjunkt Moćnik Josef, Bergmeister, Josef Čermák, Oberbergarzt Max. Berger, UMDr., Rechnungsoffizial Josef Stejskal.

Aufsichtspersonal: Werkmeister Joh. Feriantschitsch, Johann Hahn; Gregor Urbais. Obersteiger Emil Wanke, Anton Ereš, Steiger Juro Ivelja, Schorl Ignatz: Pudelko Josef, Michael Traxler, Leopold Tkaćik. Untersteiger Anton Buljan, Stefan Kovačević, Johann Vodnik, Eduard Foltyn, Ivan Vikić.

Werksarzt: Dr. Maximilian Berger, Oberbergarzt.

IV. Kohlenwerk Kakanj, Bergverwaltung Kakanj.

Eisenbahn-, Post- u. Telegraphenamt. Flötzmächtigkeit 5 *m*, Heizwert der Kohle 6000 Kalorien, Stollenbau. Jahresproduktion 1,800.000 *q*, Arbeiterzahl 550, Aufbereitungsanlage mit zwei je 350 HP stehenden Dampfdynamo und 2 Reserve-Dampfdynamo. Elektrische Seilverschubsanlage, elektrische Oberseilförderung.

Arbeiterkolonie, bestehend aus 15 Arbeiterhäusern mit 6, 12 mit je 4, 8 einstöckige mit je 12 Wohnungen; 2 Beamtenwohnhäuser, 3 Aufseherwohnhäuser mit je 2 Wohnungen, 1 Schlafhaus für 50 ledige Arbeiter, 1 Werksgasthaus, 1 Ambulatorium, 1 Lebensmittelmagazin. 1 Mechanische Werkstätte und Materialmagazin, 1 Verlesehalle, 1 Wannen- und Duschebadehaus für Arbeiter. Jede Koloniewohnung hat außer einem Wirtschaftgebäude noch einen Küchengarten, beziehungsweise Feld im Ausmaße von zirka 400 m^2 Grundfläche. Das Werk hat 1 Gendarmeriepostenkommando in einer vom Werke gebauten Kaserne, und eine eigene 3klassige Elementarschule. Die Arbeiter sind Mitglieder der Bruderlade und Krankenkasse.

Werksvorstand: Bergdirektor Josef Kobercz, ✠R.

Technische Beamte: Oberbergkommissär Rochata Otto, Bergkommissär Dr. Mont. Johann Turina; Schichtmeister Eduard Komatitsch, Markscheideassistent Vikić-Topić Anton.

Kasse- u. Rechnungsbeamter: Rechnungsoffizial Anton Stuchlý.

Aufsichtspersonal: Werkmeister: Josef Sucher, Ferdinand Stipanović, Ferdinand Schirmeisen; Obersteiger: Friedrich Schindler, Karl Angl, Obermeister: Rudolf Justra, Steiger: Ivo Tješo, Christian Pertschnig, Filipp Bieloch, Karl Schuller, Josef Mikec, Johann Bucek; Meister: Felix Baier; Untermeister: Karl Vit, Untersteiger: Stefan Klujić, Niko Ćabrić.

Werksarzt: Dr. Maximilian Berger. Werkslehrer: Andrija Elegović u. Josefine Matějović.

V. Kohlenwerk Banjaluka, Bergverwaltung Banjaluka.

Eisenbahn-, Post- und Telegraphenstation Banjaluka. Das Kohlenwerk ist durch eine 1998 *m* lange normalspurige Schleppbahn mit der Bahnstation verbunden.

Flötz im Durchschnitte 8·5 *m* mächtig, Jahresproduktion 300.000 *q*, Arbeiterzahl 70 Mann. Betriebskraft: 1 halbstationäre Lokomobile von 16 HP bei der Aufbereitung.

Personal:

Vorstand: Bergdirektor Ed. Vorliček.
Werkmeister Karl Němec.
Obersteiger Nikola Vetter.
Untersteiger: Karl Schuster.

VI. Kohlenwerk in Breza — Ugljeni majdan u Brezi, Bahnstation u. Post Breza.

Seit 1907 in Betrieb. Jahresproduktion 1,100.000 *q*, 400 Arbeiter.

Aufbereitung mit einer stündlichen Leistung von 40 *t*. Kanzleigebäude mit Beamtenwohnung, Aufseher- und Arbeiterwohnhäuser, Werkstätte mit Magazin, Ambulatorium, Elementarschule, Zechenhaus mit Arbeiterbad, Werksgasthaus.

Die Arbeiter sind Mitglieder der Bruderlade und Krankenkasse.

Werksvorstand: Ottokar Škrabek, Ober-Bergkommissär; technische Beamte: Bergkommissäre: Adalbert Balzar, Nikola Belančić, Bergadjunkt: Karl Tibold, Rechnungsbeamte Rechnungssoffizial: Rudof Kadleček; Rechnungsassistent Alois Hrdlička.

Unterbeamte: Obersteiger Johann Grill, Ladislaus Klatovsky, Anton Tomsič, Franz Vrbas, Alois Koudela, Leopold Mrhač; Obermeister: Karl Pokorny; Steiger: Karl Plesnik, Leopold Gottwald, Grga Martinčević; Untersteiger: Jozo Vikić; Werksarzt: Dr. Ludwig Berger.

VII. Guberquelle in Srebrenica — Gubersko Vrelo.

Post- und Telegraphenamt, Wasserbetrieb 12 HP, 2 Waschmaschinen mit 20 Elementen und je 1 Turbine zum Betriebe derselben, System J. Putze, Wien. Bosn.-herceg. Brunnenverwaltung in Srebrenica, Schichtmeister Franz Schmidt. Arbeiterzahl 60. — Jahresproduktion ca. 300.000 Flaschen natürl. Arseneisenwasser.

VIII. Vareš er Eisenindustrie-Aktiengesellschaft — Vareško dioničko društvo za proizvodnju željeza.

Sitz der Firma in Vareš.

Präsident:

Felix Kuranda.

Verwaltungsräte:

Leopold Löwy.
Franz Poech, Hofrat.
Salomon Fischer, Ludwig Borbely, Generaldirektor. Otto Baron von Czedik, Heinrich Maurer.

Landesfürstl. Kommissär: Alois Felkel, Oberfinanzrat.

Aktienkapital 4,400.000 K. Landesärarische Eisenwerksverwaltung in Vareš. Eisenbahn- und Telegraphenstation, von der Poststation 2·3 *km* entfernt. Im Betriebe seit 1895. Normale Produktion: 1,800.000 *q* Erz. 500.000 *q* Roheisen und 60.000 *q* Gußware. Betriebskraft: 9 Dampfkessel, zusammen 1153 m^2 Heizfläche und 122 m^2 Überhitzung, 2 Gebläsemaschinen mit 1260 HP, 1 Dampfmaschine mit 150 HP, 1 elektrische Antriebmaschine, 2 Turbodynamo mit 1300 HP. Diverse Werkzeugmaschinen, Aufzüge, Bremsberge, Ventilatoren, Zerkleinerungsmaschinen etc. 3 Benzinlokomotiven, 3 elektrische Lokomotiven, 15 elektrische Bohrmaschinen; 4 elektrische pneumatische Bohrmaschinen. Das Werk ist mit dem dazu gehörigen Eisensteinbergbau Prziči mit einer 4 *km* und mit der Grube Droškovac mit einer $2^1/_4$ *km* langen elektrischen Bahn verbunden, die Anlage selbst mit den nötigen Hilfswerkstätten, Beamten- und Arbeiterhäusern versehen, hat zwei moderne Eisenhochöfen nebst Gießerei. Bergarbeiter 360, Hüttenarbeiter und sonstige 580.

Personal:

Werksvorstand: Holický Johann, Direktor. Technische Beamte: Bergkommissäre Viktor Gostiša, Vinzenz Nutrizio, Simo Milošević, Hüttenchemiker Franz Sum, Hüttenmeister Josef Welser, Anton Graninger; Bergmeister Josef Csisko.

Rechnungsbeamte: Rechnungsoffizial Ignaz Illner, Kanzleioffizial Leopold Weber, Rechnungsassistent Wenzel Bukač; Kanzlist Franz Böhler; Rechnungspraktikant Kornelius Čermak.

Verschleiß: Rechnungsrevident Ladislaus Trost, Rechnungsoffizial Rudolf Wendlenner.

Werksarzt: Ludwig Berger, Dr.

Aufsichtspersonal: Werkmeister Franz Ertl, Adolf Koss, Josef Hoffmann, Alois Turk, Balthasar Moser, Obermeister Adolf Holecsek, Wilhelm Knych, Lorenz Fischer, Franjo Andrić, Stefan Friskits, Franz Katalinský, Anton Jursche, Obersteiger Karl Hummel, Franz Bucek, Meister Franz Košar, Alois Bambić, Mato Varešković, Eugen Mirsch, Franz Šiml, Marko Mrljić, Robert Bartl, Franz Pečovnik, Steiger Franz Hribar, Andreas Lieber, Alois Krainz, Stanislav Horák, Untersteiger Anton Kirschner, Johann Čoaš Untermeister ozo Bjelčić,

B. Gewerkschaft „Bosnia“ — Rudarska zadruga „Bosnia“.

Berginspektor in Semizovac: Franz Hain.

I. Manganerzbergbau Čevljanović-Semizovac.

Bergverwaltung in Semizovac, Postamt Sarajevo, Bahn- u. Telegraphenstation Semizovac. Das Werk erzeugt hochhältige Hartmanganerze (Psylomelan) mit Gehalte von 40 bis 50% Mangammetall und untergeordneten Mengen von Pyrolusit. Die Grube in Čevljanović ist durch eine 22·5 *km* lange Bahn für Lokomotivbetrieb mit der Eisenbahnstation in Semizovac (bosn.-herc. Staatsbahn) verbunden. Der Bau einer maschinellen Bremsanlage und mehrerer neuer Objekte ist im Zuge. Bei Semizovac ist eine moderne maschinelle Aufbereitungsanlage errichtet, welche 200.000 *q* Roherze zu verarbeiten vermag. — Jahresproduktion 70.000 *q* Reinerze, welche exportiert werden. Arbeiterzahl 180, Betriebskraft: 35 HP Girardturbine, 1 Dampfmaschine mit 40 HP.

Personal:

Betriebsleiter: Berginspektor Franz Hain, Bergkommissär Stefan Boszak, Bergadjunkt Dragutin Raukar, Schichtmeister Franz Schmidt, Bergassistent Jusef Wulz, Rechnungsassistent: Wilhelm Kotzmann. Aufsichtspersonal: Obersteiger Jozo Ivušić, Steiger Božo Pavlić.

II. Fahlerzbergbau mit Quecksilber- und Kupferhüttenwerk Maškara bei Gorni Vakuf.

Von der nächsten Bahnstation Bugojno 33 *km*, von der Post- und Telegraphenstation Gornji Vakuf 14 *km* entfernt. Aufsichtsorgan: Untersteiger Niko Dolić.

III. Chromerzbergbau Duboštica.

Das Werk erzeugt 6000 *q* Chromeisensteine mit einem Gehalt von 44—50% Chromoxyd.

Betriebsleiter: Bergadjunkt Karl Zahradnik. Aufsichtsorgan: Steiger Josef Sliva.

IV. Bleiglanzbergbau in Srebrenica.

Grubenleiter: unbesetzt.

V. Manganerzbergbau in Konjica.

Grubenleiter: Schichtmeister Adolf Sykora. Aufsichtsorgan: Steiger Jakob Bilela.

VI. Kupfererzbergbau in Sinjako bei Vacar Vakuf.

Prov. Grubenleiter: Hüttenmeister Viktor Stefko. Rechnungsbeamter: Rechnungsassistent Wilhelm Lovrenčević. Aufsichtsorgan Oktavian Chromy.

C. Privatunternehmen — Privatna poduzeća.

1. Eisenindustrie-Aktiengesellschaft Zenica in Zenica. — Dion. društvo industrije željeza Zenica u Zenici.

Eisenbahn-, Post- und Telegraphenstation Zenica.

Werksgründung 1892, Umwandlung in eine Aktiengesellschaft mit einem Kapital von 3,500.000 K im Jahre 1899.

Präsident.

Exzellenz Dr. Johann Gf. von Meran. ✳

Direktionsmitglieder.

Pengg Hans Edl. v. Auheim.
Adolf v. Schmid.
Dr. S. Pokorny.
Max Bondy.
Ferdinand Hauttmann.
Wilhelm Kestranek.
Maxime von Krassny.
Felix Stransky.
Paul Friem.

Aufsichtsrat.

Moritz von Schmid.
Dr. Emmerich Frank.
Johann Offner.

Landesfürstl. Kommissär.

Florian Ocášek, Ober-Finanzrat.

Bezug des Roheisens aus den Hochöfen von Vareš, arbeitet mit Maschinen von zusammen 1500 HP und einer Arbeiteranzahl von 750 Mann. 3 Martinöfen à 15 *t*. Einsatz, 3 Schweißöfen. Reparaturwerkstätte. Die Produktion beläuft sich auf 330.000 *q* Walzware, d. i. Stahlschienen, Stabeisen und Walzdraht, wovon ein beträchtlicher Teil in die Balkanländer exportiert wird.

Direktor.

Paul Friem.

Technische Beamte.

Ober-Ing. Karl Falzberger.
Hütten-Ing. Rudolf König. ✳
Hütten-Ing. Josef Lubensky.
Chemiker Wilhelm Leder. ✳

Technische Assistenten.

Wenzel Eichler. ✳
Adalbert Sandbach.

Kommerzielle Beamte.

Bureauvorstand und Prokurist: Anton Körösi.
Disponent Emanuel Drummer.
Kassier Ed. Balihar.
Expedient Otto Tomitz.
Buchhalter Eduard Michaeler. ✳
Buchhalter Wilhelm Stephanie.

Rechnungsführer:

Viktor Sarsch. ✳
Johann Urbac.
Josef Battista.

Kontoristen.

Rudolf Kroker.
Anton Okorn. ✳
Ernst Seidl.
Otto Russ.
Michael Cerovina.
Mitzi Schmid.

Werksarzt:

Dr. Viktor Wogg. ✳

2. Eisen- und Metallgießerei der Firma M. u. Carl Werosta in Zenica. Erzeugung von Weich- u. Hartguß, Ersatzteile für Maschinen etc.

3. Erste bosn.-herc. Draht-, Drahtstiften- und Eisenwarenfabrik Racher & Babić in Sarajevo. — Prva bos. herc. tvornica žice, žičnih zaboja i željeza Racher i Babić u Sarajevu.

Fabrikationsort: Pofalići bei Sarajevo. Niederlage: Sarajevo, Kirchenplatz. Firmainhaber: Karl Racher, Fritz Racher. 2 Dampfmaschinen mit 100 HP, hat Grob-, Mittel- und Feindrahtzug, Stiftenschlagmaschinen und diverse Hilfsmaschinen. Erzeugung zirka 80 Waggons Draht und Drahtstiften, die Erzeugung von warmgepreßten Schienennägeln, Blech-, Faß-- Waggon- und Brückennieten, Brückenkonstruktion, Stiegenkonstruktion, Eisenkommerzware wie Ketten, Schiffnägel, Pilottenschuhe, Bratröhren, Sparherde, Türbänder, Beschläge aller Art etc. etc.

Arbeiterzahl 60. Beamte: Otmar Nemanić, Verwalter; Franz Rennhofer, Werkführer.

4. Oberungarische Berg- und Hüttenwerks-Aktiengesellschaft Fojnica. — Gornjo-ugarsko rudno i talioničko dion. društvo Fojnica.

Produktionsort: Bakovičibei Fojnica (5 *km* von Fojnica entfernt). Produktion: Goldhältige Schwefelkiese. Sitz der Gesellschaft: Budapest, V., Merleg utza 3 1. Im Betriebe seit 1896. Jahresproduktion 150.000 *q*. Arbeiterzahl 300 Mann. Betriebskraft 1 Turbine von 75 HP zum Antriebe der Aufbereitungsanlage. Kolonieanlage ist elektrisch beleuchtet.

Werksvorstand: Jos. Fucsko, dipl. Berg-Ing.

Bergassistent: Karl Hohl.

5. Bosnische Kohlenindustrie Aktiengesellschaft „Una“ in Lješljani bei Dobrlin. — **Bosansko dioničarsko društvo za industriju ugljena „Una“.**

Betriebsleiter: Ingenieur Karl Pospišil, 1 Obersteiger, 1 Steiger, 1 Magazineur, 1 Werkskantine, Konsum- u. Backhaus, 250 Arbeiter, Seilbahn 7500 Meter, Grube mit elektr. Betrieb.

Mitglieder des Direktionsrates sind: Baron Rosario Curro, Stefan von Daubachy, Zagreb, Wilhelm Geipel, Vizepräs. der Metallurgischen A. G. in Wien, Giovanni Glanzmann, Großindustrieller in Triest, Dr. Giuseppe Lovisoni, Gradisca-Görz, Dr. V. Lušić-Matković, Primar in Zagreb, Peroslav Paskievič-Čikara, Handelskammer-Sekretär in Zagreb, Anton Schwarz, Triest, Makso Mayer, Zagreb, Stanko Marjanović, Zagreb, R. Tentschert, Bergdirektor, Troppau.

Mitglieder des Aufsichtsrates sind: Šandor A. Alexander in Zagreb, Žiga Mittelbach in Zagreb, Dr. Sándor Grünwald, Zagreb, R. Schwarz, Triest, M. Kohn, Zagreb, Carl Loos, Zagreb.

Grubeninspektion: Bergdirektor R. Tentschert, Troppau. Leitender Direktor: Ernst Grünwald; Betriebsleiter: Ingenieur Ladislaus Trenczak, Zagreb. Betriebsleiter: Ing. Karl Pospišil. Die Bergbaue befinden sich in den Gemeinden Lješljani und Devetaki im Bezirke Bosnisch Novi. Aktienkapital 3,000.000 K, davon bisher ausgegeben 2,000.000 K, eingeteilt in 10.000 auf volle Einzahlung lautende Aktien zu je 200 K. Sitz der Gesellschaft in Zagreb, Boškovićeva ul. 8, Betriebsleitung in Lješljani, Bosnien. Produktion 549.280 *q* Kohle, 260 Arbeiter.

6. Bosnische Magnesitwerke-Aktiengesellschaft. Boszniai Magnesitmüvek Részvénytársaság in Žepče. In Betrieb seit 1908. Zentral-Bureau: Budapest, VI., Előtvős utcza 14. Direktion: Julius Szájbely, Koloman Szájbely, Jakob Pint, Bela Uhlyarik. Betriebskraft: Ein halbstabiles Lokomobil 36 HP; ein Brennofen mit Zerkleinerungs- und Mahlvorrichtungen. Arbeiteranzahl: Im Magnesitbergwerk 85, in der Fabrik 65 Mann. Produktion 5.667 *q* Magnesit.

7. Kohlenbergbau des Erzbistums Vrhbosna in Zarkovina.

8. Gewerkschaft Jablanica der Firma Biankini et Consorten.

9. Kohlenbergbau der Firma Skelin et Marušić in Zaseok bei Grahovo im Bez. Livno.

C. Holzindustrie — Industrija drva.

Die Staatswälder sind mit Rücksicht auf die Bringungsmöglichkeit des Materials in Wertklassen eingeteilt, in welch letzteren die Waldstocktaxe nach *a)* Nutzholz, *b)* Brennholz, *c)* Kleinnutzholz, Zeug- und Gewerbeholz sowie nach den einzelnen Holzarten fixiert erscheint. Über Nebennutzungen der Forstprodukte existiert ebenfalls ein spezieller Tarif.

Holzverkäufe finden statt:

A. Beim meistbietenden Verkaufe:

a) durch Submission, d. i. geheime Versteigerung, bei welcher schriftliche, versiegelte Offerte bis zu einem im vorhinein verlautbarten Termine eingeschickt werden,

b) durch Lizitando-Versteigerung im öffentlichen mündlichen Verfahren.

B. Beim freihändigen Verkaufe (d. i. beim Verkaufe um vereinbarte oder akkordierte Preise):

a) durch schriftliche Kaufanbote, deren Genehmigung in die Kompetenz der Landesregierung fällt, und

b) durch den Detailverkauf nach dem Stocktaxtarife bis zum Betrage von 100 K im Wirkungskreise der Bezirksämter, beziehungsweise der Forstverwaltungen und darf in einem und demselben Jahre eine Holzabgabe in höherem Werte als 100 K an einen und denselben Käufer, wenn auch über neuerliches besonderes Ansuchen desselben, nicht stattfinden, sondern ist in solchen Fällen ein schriftliches Kaufanbot (*a*) an die Landesregierung einzureichen.

Die Detailverkäufe finden nur gegen Barzahlung statt; erst dann, wenn der Holzkäufer die von der Kasse (Steueramt) mit den Einzahlungsdaten versehene Quittung dem Forstbeamten überreicht hat, wird die Ausfolgung des erkauften Materials verfügt. Das erkaufte Holzquantum darf im wesentlichen nicht überschritten werden.

Hervorragende Holzindustriefirmen — Odlične drvarske radnje.

Abkürzungen: Bez. = Bezirk, Bosn. = Bosnisch, Ds. = Dampfsäge, Ws. = Wassersäge, Fm. = Festmeter (rundes Holz).

August Braun Akt. Ges. in Sarajevo, Sägewerk in Sokolac und Sarajevo, jährlicher Verschnitt zirka 15.000 Festmeter Fichte, Tanne und Kiefer. Vide „Baumaterialien-Industrie."

Bosn. Forstindustr.-Aktiengesellschaft Otto Steinbeis, Dobrlin, Bez. Bosn. Novi (Eisenbahn-, Post- und Telegraphenstation), **Drvar,** Bez. Petrovac. (Zentralbureau in Brannenburg, Oberbayern). Aktienkapital 6,000.000 K.

Verwaltungsrat: Geh. Kommerzienrat Otto v. Steinbeis als Präsident; Hubert Graf von Galen; Dr. Ferdinand Steinbeis; Wilhelm Spitzer; Dr. S. Pokorny; Felix Kuranda, Bankdirektor; Dr. L. Schüller; Sektionschef Baron Otto v. Klimburg; Oberforstrat Julius Kálmar; Oberforstrat Hugo Schmidt; Finanzrat Dr. Julius Prager; Exzellenz Dr. Julius v. Rohanyi.

Exploitierung der Nadelholzbestände in den Bezirken Ključ, Petrovac, Jajce und Glamoč (Klekovaća, Srnetica, Grmeć, Šator Vjenac und Pliva-Janjgebiet); jährlich produzierte Rohholzmasse rund 400.000 Fm. Eigene, ständig betriebene Waldbahnen 200 *km* für das Werk Drvar; großartige Bremsberge (1760 *m*) und Triftanstalten auf dem Ribnik, der Sanica und Sana mit Fangrechen in Čaplje, von wo aus die getrifteten Klötze gebunden und zur Säge nach Dobrlin abgeflößt werden. Das Sägewerk ausgestattet mit zwei großen Dampfsägen in **Dobrlin** und **Drvar** mit zusammen 2500 HP; 26 Gattern, Kreissägen und Hilfsmaschinen. Absatz für Schnittmaterial: Deutschland, Holland, Mittelmeerländer, Afrika. Prokuristen: Emil Schwarzkopf, Karl Hurrle, Wilhelm Grünner, Heinrich Hasewinkel. Leiter des Waldbetriebes und der Sägewerke:. Oskar Grüner, Karl Hurrle und Wilhelm Grüner. Anzahl der Arbeiter im Walde und bei den Sägen zirka 7000.

Bosn. Forst-Industrie A. G. Otto Steinbeis Zellulosefabrik in Drvar, Aktienkapital 3 Millionen Kronen. Präsident: Geheimrat Ritt. v. Steinbeis; Vizepräsident: Oberst Alfons Simonius; Fabriksdirektor: Ingenieur Paul Simonius; Prokuristen: Emil Volz, (Kaufm.) u. Ing. Jos. Frick (techn.); die Fabrik steht neben dem Sägewerke in Drvar.

Bosn. Forstindustrie, Eissler & Ortlieb, Zavidovići (Bez. Žepče), Post- und Telegraphen- und Eisenbahnstation. Exploitation der Nadelwaldungen im Bez. Kladanj, Vlasenica, Rogatica, Visoko und Maglaj. Jährlich rund 350.000—400.000 Fm. Nadelholz. Kapital: K 6,000.000.

Ausgangspunkt der im Eigentume des Landesärars befindlichen 118 *km* langen Waldbahn Zavidović-Olovo-Kusace nebst den der Firma gehörigen Abzweigungslinien von weiteren za. 200 *km*. Bahnbetrieb mit 15 Lokomotiven. Die erzeugte Schnittware geht zumeist über Gravosa nach Italien und den anderen Mittelmeerländern. Beim ganzen Betriebe beschäftigte Arbeiteranzahl: 4000 bis 4500; 70 bis 80 Beamte.

Giuseppe Feltrinelli & Comp. (Stammhaus in Mailand), **Hadžići, Kobiljdô** und **Krupa,** Bez. Sarajevo. Kapital: K 3,000.000. Übernahme und Verschnitt des vom bosn.-herc. Landesärar in eigener Regie erzeugten Klotzholzes (Nadelhölzer) aus den Waldungen Bistrica,

Hrasnica, Igman, Bjelašnica, Ljubina- und Krupatale, sämtlich im Bez. Sarajevo. Jährlich zirka 80.000 Fm Dampfsäge in Kobiljdol. Dampfsäge in Hadžići und Dampfsäge im Krupatale. Arbeiter 639. Außerdem erstand diese Firma im Jahre 1911 im Submissionswege zwei größere Waldgebiete, Bogovići pl. und Gornja Prača (Forstverwaltung Prača) mit zirka 28.000 Fm. Nadel- und 50.000 Fm. Buchenholz jährlich.

Giovanni Schucany in Kruščica, Station Han Kumpanija Vitez im Bez. Travnik; verschneidet jährlich 40.000 m^3 Nadelholz und ca. 3.000 m^3 Laubholz. Produktion geht über Metković und Gravosa nach Italien. Beamter: Peter Pedotti (Leiter). Kapital: K 500.000.

Erste hercegovinische Holzindustrie Ivanišević u. Komp. in Bijela bei Konjica Verschnitt 18.000 Fm. Tanne und Buche. Buchendämpferei und Parkettenerzeugung. 400 Arbeiter. Kapital: K 400.000.

Schmutzer u. Brabetz. Sägewerk in **Gornji Podgraci** bei Bos. Gradiška. Besitzen zirka 40 *km* Waldbahnen. 300 Arbeiter. Jährlich zirka 15.000 Fm. Nadelholz, 45.000 Fm. Buche.

Bosnische Holzverwertungs-Akt.-Ges. in Teslić. (vide „F. Chemische Industrie") Destillation und Verkohlung von 150.000 Raummeter Buchenholz. Destillationsprodukte gehen nach Österreich, Deutschland, England, Rußland, Holzkohlen nach Vareš, Österreich-Ungarn, Italien. Arbeiter in der Destillationsanstalt 601.

Gregersen'sche Waldindustrie-Aktiengesellschaft. Sitz in Zavidovići, Bez. Žepče. Aktienkapital 2,500.000 K. 1 Ds., 70.000 Fm. Schwarzkiefer und Tanne und 30.000 m^3 Buche; eigene Waldbahn 70 *km* aus dem Nutzungsgebiet bis Zavidovići. Arbeiterzahl 800 bis 1000. Präsident: Nils v. Gregersen. Vizepräsident und geschäftsführender Direktor Bela v. Gregersen.

Holzindustrie-Aktiengesellschaft Gustav Mechtersheimer in Višegrad, Aktienkapital 750.000 Kronen. Exploitierung der staatlichen Nadelholzwaldungen in den Bezirken Višegrad und Rogatica. Verkaufsbureau: Dobelin, Bosnien. Dampfsägen in Višegrad und in Laćarak bei Mitrovica a. d. Save. Jährliche Nutzung zirka 100.000 Fm., zumeist Schwarzkiefer, etwas Tanne und Fichte. Direktion: Geheimrat Otto v. Steinbeis, Brannenburg, Präsident; Josef Dürr, Bankdirektor, Landau, Gen. Dir. Christof Eberle in Brannenburg, Theodor Frank, Direktor der Süddeutschen Diskontogesellschaft in Mannheim, Anton Lindeck, Rechtsanwalt in Mannheim, Julius Minderlein, Direktorstellvertreter der königl. ungarischen Seeschiffahrtsgesellschaft „Adria" in Budapest, Advokat Dr. Ludwig Schüller in Wien, Geza Stux, Direktor der Priv. Agrar- und Kommerzialbank f. B. H. Sarajevo.

Holzindustrie-Aktiengesellschaft „Una", Dampfsäge in Bosnisch-Dubica. Post-, Telegraphen- und Telephonstation. Eigene Waldbahn in der Moštanica. Jährliche Nutzung 10.000 Fm. Tannen, 1.500 Fm. Linden und 25.000 Fm. Buche. Arbeiterzahl: 600. Leiter: Michael Fischer. Kapital: K 500.000. Direktion in Budapest: Hofrat: Dr. Aurel Engel; Dr. Eugen Hilb; Mor. Székely; Guido Priester; Theodor Wolf. Prokurist: Leopold Hübsch.

Moritz Lisska in Tuzla, Bez. D. Tuzla. 1 Ds., 25—30.000 Fm. Nadelholz, Tanne und Kiefer. 200 Arbeiter. Sägewerk Živinica.

Tuzlaer Holzindustrie-A. G., Dampfsäge Živinica. Zentrale Budapest, verarbeitet zirka 50.000 m^3 Tannen und Kiefer jährlich. Arbeiterzahl 250.

Brüder Kašiković in Mostar, Sägewerk in Hadžići, Bez. Sarajevo, mit Dampfbetrieb.

Holz-Exploitations- und Exportations-Aktien-Gesellschaft „Jela" in Sarajevo, Zentrale für die Exploitation, Dampfsägewerke und Exportation: Österr. bosnische Bank in Sarajevo. Das Unternehmen besitzt 1 Ds. und eine 18 *km* lange Rollbahn; jährliche Erzeugung zirka 15 bis 20.000 Fm. Tannen- und Fichten-, 10.000 Fm. Buchen-Schnittmaterial, sowie zirka 20.000 Fm. Tannen- und Fichten-Rundholz für den Export und 10.000 Fm. Buchenbrennholz. Kapital: K 700.000.

Buttazzoni et Venturini Holzindustrie-Aktienges. in Sarajevo. — Industrija drva dioničko društvo u Sarajevu. Aktienkapital: K 2,000.000. Jährlicher Verschnitt zirka 40.000 Fm. Nadelnutzholz und Buche im Forstverwaltungsbezirke Vareš. Verschnitt auf der Dampfsäge in Sarajevo und Ilijaš. Tischlerwarenfabriken und Dampfsäge in Sarajevo.

Rindenschälgesellschaft und Holzkohlenerzeugung in Prijedor, Firma Gerhardus & Söhne, Wien, Stephaniestraße 9. 2 Lokomobile, 2 Schneidemaschinen zur Verkleinerung der Rinde. Verfügt in der Schälsaison über 500 Arbeiter und exportiert jährlich zirka 200 Waggons Rinde und 200 Waggon Holzkohle nach Italien, der Schweiz, Deutschland und Österreich-Ungarn an Gerbereien. — Filialen in Banja Luka und Bosn. Gradiška. Leiter: Desider Moskovitz.

Bosnische Aktiengesellschaft für Holzgewinnung und Dampfsägenbetrieb in Banja Luka. Sägewerk in Jošavka. Exploitation des Waldgebietes Vrbanja-Bjela (Forstv. Vrbanja) im Bez. Kotor Varoš, jährlich zirka 50.000 Fm. Nadel- und 28.000 Fm. Buchenholz. Zirka 300 Arbeiter. Export in die Monarchie (Triest, Agram und Budapest), nach Deutschland, Italien, Frankreich, Belgien und Afrika Kapital: K 1,500.000.

Carl Schmutzer in Prijedor, Bez. Prijedor, verbraucht 500 Fm. Linde, 4000 Fm. Tanne aus dem Kozarawalde. Eigene Säge in Dera. 30 Arbeiter. Kapital: K 100.000.

Babić Spasoje in Banjaluka. Wassersäge in Banjaluka. Jährlich 8.500 Fm. Nadelholz und 11.500 Fm. Buchenholz im Čemernica-Gebiete (Bez. Banjaluka). Kapital: K 300.000.

Frano, Ivo Alaupović et Comp. Sägewerk Fojnica, 42 Arbeiter. Jährlich zirka 2000 Fm Nadelholz.

Braća H. Šabanović in Pale, zirka 25 Arbeiter. Jährlich 5000 Fm. Nadelholz.

Ignaz Fischer, Bosn. Petrovo Selo, Ds., 2 Gatter, Nadelholz 8000 bis 10.000 Fm. jährlich.

Simo Zurunić, Sanskimost, Buchenspaltwaren, jährliche Verarbeitung 8000 bis 12.000 Fm. Rohholz in Faßdauben, Subbien, Rudern (Remi) sowie einige Kubikmeter Eschenspaltware (3—600 m^3). Sägewerk in Lušci Palanka. Motorbetrieb, 1 Venezianer Gatter, 1 Zirkularsäge. Waldgebiet Grmeć pl. und Čelić kosa (Bez. Sanskimost).

Dabović Jovo in Banjaluka, Exploitierung des Waldgebietes Pastirevo (Bez. bos. Novi) jährlich zirka 17.500 Fm. Buchenholz. — Betrieb erst seit 1913.

Džinić Hamdibeg in Banjaluka, jährlich 20.000 Fm. Nadel- und 3.000 Fm. Buchenholz im Waldgebiete Duduka (Bez. Travnik u. Jajce) vom Jahre 1912 angefangen.

Filipović Šerifbeg in Ključ, Waldgebiet: Šiša-Palež-Bobenjak (Forstverwaltung Ključ) jährlich zirka 23.000 Fm. Nadelholz. — Betrieb seit 1912.

Société Hellénique pour le Commerce et l'Industrie de Bois in Athen. — Filiale in **Pale** (Bosnien). Dampfsäge mit 6 Gatt. Verschnitt jährlich zirka 25.000 Fm. Weichholz im Waldgebiete Romanija-Mokro, Forstverwaltung Prača. — Betrieb seit 1912.

Ugar Forstindustrie-Aktiengesellschaft, Gebrüder Hagenbucher, Stammhaus Heilbronn a. N. Dampfsäge in Turbe, Bezirk Travnik. Aktienkapital K 2,650.000.— Vorsitzender des Direktionsrates Großindustrieller Georg Hagenbucher, Heilbronn a. N., Vicepräsident der Direktion Handelskammerpräsident Richard Hoffmann, Linz a. D. Geschäftsführender Direktor der Dampfsäge Turbe Forstinspektor Heinrich Adametz. — Bestand seit 1912, gründende Generalversammlung 3. Dezember 1912. — Exploitation des Forstgebietes „Ugar", Bezirk Travnik und Kotor Varoš. — Jährlich zirka 80.000 Fm. Verschnitt. — 10 Gatter.

Neuberger Felix & Sohn in Fiume, seit 1912, zirka 13.000 Fm. Nadel- und 2.000 Fm. Buchenholz jährlich im Waldgebiete Ravna pl.-Pale (Forstverwaltung Prača).

Peter L. Biankini in Zara, seit 1912, jährlich zirka 11.800 Fm. Nadel- und 4.400 Fm. Buchenholz im Waldgebiete Kovač Stakorina (Bez. Čajnice). Dampfsägewerk in Ustiprača an der Ostbahn.

Jos. Banheyer & Sohn in Vukovar, seit 1910 jährlich zirka 25.000 Fm. Nadelholz im Waldgebiete Visoćnik (Forstverwaltung Han Pjesak).

Industrie- u. Handels-Akt. Ges. „Bosna" in Sarajevo, im Waldgebiete Nemila (Forstverwaltung Nemila) seit 1912, zirka 18.000 Fm. Nadel-, 19.000 Fm. Buchen- und 1.000 Fm. Eichenholz jährlich.

Filiale der Aktiengesellschaft für Holzgewinnung und Dampfsägenbetrieb vorm. P. C. Goetz & Comp. Exploitation des Waldgebietes „Obere Drina-Foča" jährlich zirka 85.000 Fm. Nadel- und 20.000 Fm. Buchenholz.

Ignatz Fischer, Bos. Petrovoselo. Exploitation des Waldgebietes „Kasov dol" im Bez. Sarajevo, jährlich zirka 15.000 Fm. Nadelholz.

Suchy Theodor, Sarajevo. Exploitation des Waldgebietes „Duboki potok", jährlich zirka 10.000 Fm. Nadelholz.

Ademaga Mešić & Jakob Heim, Gornji vakuf. Exploitation des Waldgebietes „Točilo-Raduša", jährlich zirka 5.500 Fm. Nadelholz.

Prnjatović & Stijaković, Sarajevo. Exploitation des Waldgebietes Prenj-Glogovo, jährlich zirka 5.000 Fm. Buchen- und 1.600 Fm. Nadelholz.

Gašević & Hadžihusejnović, Konjica. Exploitation des Waldgebietes „Idbar", jährlich zirka 3.000 Fm. Buchen- und 500 Fm. Nadelholz.

Dampfsägewerk in Teslić, Bezirk Tešanj, Eigentum der Holzexploitationsgesellschaft in Budapest, Jahresverschnitt zirka 4000 Fm.

Holzimprägnierungsanstalten — Zavodi za impregniranje drva

in **Han Kompagnie** der Firma Guido Rütgers in Wien. Imprägniert Schwellen. Telegraphensäulen u. Hölzer aller Art für Behörden und Private. Betriebsleiter: G. Reschke.

Holzpflasterung. — Taracanje drvom.

Guido Rütgers in Han Kompanija.

Tischlerwarenfabriken. — Tvornice stolarske robe.

Buttazzoni & Venturini, Holzindustrie - Aktiengesellschaft. — Industrija drva dion dr. Centrale Sarajevo. Dampfsäge und Tischlerwarenfabrik in Sarajevo. Dampfsägewerk in Ilijaš mit 32 *km* Waldbahn. Gegründet 1885, 2 Dampfmaschinen 100 HP, 3 Dampfkessel, 1 Dampfsäge, 4 Bund- und 3 Venetianergatter, 7 Zirkularsägen, 40 Holzbearbeitungsmaschinen deutsch-amerikanischen Systems, beschäftigt zirka 300 Arbeiter.

Erste Bosn. Herc. Zündhölzerfabrik, Akt. Ges. in Dolac bei Travnik. — Prva bosan. herceg. tvornica zapaljive robe. Eisenbahnstation Dolac. Turbinenbetrieb.

D. Industrija za gradjevni materijal—Baumaterialien-Industrie.

Sarajevo.

August Braun, Aktiengesellschaft. Bau- und Baumaterialienunternenmung, gegr. 1878.

Besitzt zwei Ringofenziegeleien, ein Dampfsägewerk, ein Wassersägewerk, eine Steinzeug-, Ofen- und Tonwarenfabrik, eine Türen-, Fenster- und Fußbodenfabrik. Fabriksetablissements in Sarajevo (Koševo und Pofalići), in Sokolac bei Podromanja Zentralbureau und Musterlager im eigenen Hause „Marienhof“ in Sarajevo. Dem Betriebe dienen für die Ziegeleien: Eine Dampfmaschine, eine Strangfalzziegelmaschine, eine Dachfalzziegelmaschine, eine Drainrohrpresse, eine Extenterpresse sowie sonstige Hilfsmaschinen. Für die Sägewerke: Zwei Dampfmaschinen, drei Vollgatter, ein Spaltgatter, zwei Venetianergatter, zwei Bandsägen, vier Zirkularsägen und zehn diverse Holzbearbeitungsmaschinen. Ausgezeichnet Budapest 1896. Beschäftigt zirka 250 Arbeiter. Direktionsrat: August Braun sen., Präsident; Direktionsräte: Marie Braun, August Braun jun., Kurt Braun, Adolf Kohn.

Kommerz. Direktor: Adolf Kohn. Buchhalter: H. Eckstein. Platzmeister: Richard Lehnest, Josef Parthe. Sägeleiter: Karl Hořin. Werkführer: Josef Bussweg, Johann Podboj, Ignaz Kutschera. Nikola Jerbić, Jakob Rezac.

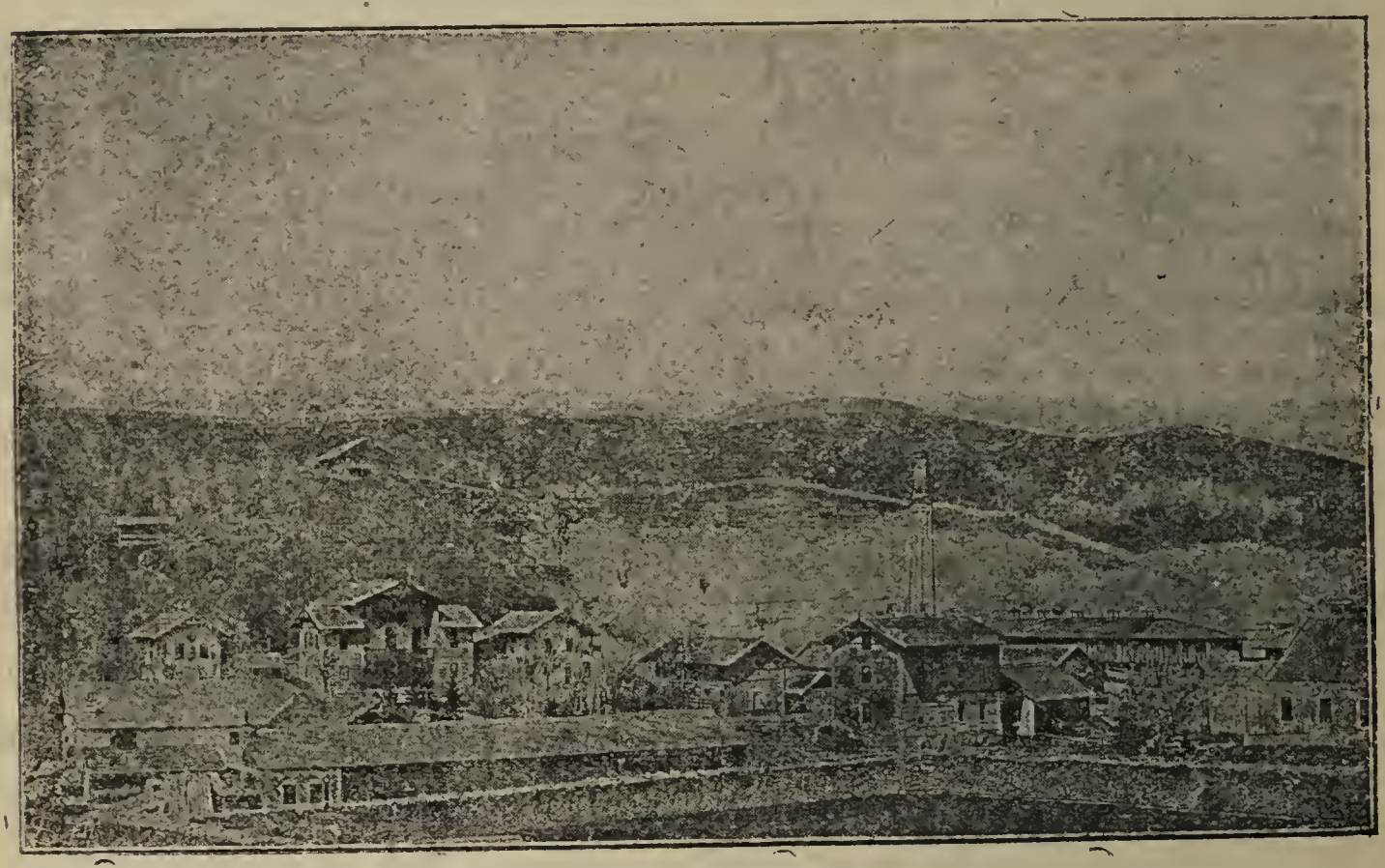

Fabriksetablissement der Baumaterialienunternehmung **August Braun**, Akt. Ges. in Koševo bei Sarajevo.

Sarajevo: Erste Bosnische Asphalt-Industrie und Dachpappenfabrik in Verbindung mit einer Zementwarenfabrik des Anton Sirmai, in Sarajevo. Fabrik in Alipašin most, erzeugt: Dachpappe, Asphaltisolierplatten und als Spezialität „Antunit“-Asphalt-Dachpappe, Zementplatten. Beton etc.

Doboj. Weißkalkwerk des Ludwig Fischhof.

Teslić gornji (Bezirk Tešanj). Franz Scheidig & Comp. Erzeugung von Kachelöfen, glasierten Dachziegeln und Terrakotten.

Ziegeleien. — Ciglane.

Banja Luka.
Georg Pascolo.

Bihać.
A. & C. Rechnitzer.

Bjelina.
Ringofen des Szenohradski Josef.
Gemeindeziegelei der Stadt Bjelina.

Bosn. Brod.
Ringofen Kulich & Kirchhofer.

Bosn. Gradiška.
Joh. Bellina.
Huso Osmić.
Vaso Vidović.

Bos. Novi.
Huseinbeg Cerić.

Bosn. Šamac.
Kosta Maksimović.
Ilija S. Ristić.
Vido J. Tassovac.

Brčko.
Braća Dzindić.
Michael Marbach.

Dervent.
David S. Pesach.
Ahmet Šehović.

Doboj.
Samuel Kabiglio.
Luka Narić.

Foča.
Gjonlagić Ahmet.
Alaga Redžo.
Derviš Borović.

Gračanica.
Stanko Ivanišević.
Alexander Gärtner (Kalkofenbrennerei).

Jajce. Mijo Bilan. Ivan Manola.
Orašje: Michael Rebba.
Sanski most.
Ferdinand Brenzinger.
Luka Tosić.
Pero Delić.
Sarajevo:
August Braun, Akt. Ges.
Bosn. herc. Bau-Akt. Ges.

Tešanj.
H. Hamza Mešić.

Travnik.
S. Feldbauer.

Tuzla.
Ringofen des ärarischen Kohlenwerkes Kreka. Jahres erzeugung 3,500.000 Stück Ziegel (siehe unter B. Bosn.-herc. Berg- und Hüttenwesen).

Višegrad.
Ragib Borovac.
Pašo Saračević.

E. Chemische Industrie — Kemijska industrija.

Österreichische Solvay-Werke Betriebsgesellschaft m. b. H. — Ammoniaksodafabrik Lukavac.

Fabrik: Lukavac, Eisenbahn-, Post-, Telegraphen- und Telephonstation. Im Betriebe seit 1894. Budapest 1896: Ehrendiplom. Die Direktion besteht aus 10 Mitgliedern, welche auf die Dauer von 3 Jahren gewählt werden. Der Betrieb wird von den Solvaywerken (Betriebsgesellschaft m. b. H.) geleitet. Zentralbureau in Wien, Opernring Nr. 10.

Gegenwärtig sind gewählt: Präsident: Philipp Weiß in Budapest; Vizepräsident: Dr. Max Landau in Wien, B. von Evyedy; Mitglieder der Direktion: Moritz Haßberg in Wien; Baron Moritz L. Herzog de Csete in Budapest; Stefan Kantor, Wien; Exzellenz Eugen Rit. v. Kuczynski, Wien; kais. Rat James Landau in Wien; Arthur Landauer in Bremen; Dr. Nikolaus Szűcs, Budapest; Prokurist: Willy Landau; Aktienkapital: 4,500.000 K. Die Fabrik besteht gegenwärtig aus 3 Industrialien, und zwar: Der Ammoniaksoda-, der Ätznatron-, und der Kristallsodafabrik. Erreichte Jahresproduktion zirka 2200 Waggons Ammoniaksoda, 400 Waggons Ätznatron, 200 Waggons Kristallsoda. Rohmaterial: 6000 Waggons Kohle, 4000 Waggons Kalksteine, 300 Waggons Koks, 125.000 m^3 Soole, welche in einer gußeisernen 14 *km* langen Rohrleitung aus den Salzschächten von D. Tuzla hergeleitet wird.

Direktor: Josef Walenda.
Oberingenieur: Josef Pecher.
Bureauchef: August Riedler.
Kassier: Viktor Krschka ✳.
Chemiker: Johann Friedrich Müller ✳.
Ingenieure: Alfred Sprotz ✳,
Franz Löschner.
Otto Kolb.
Werkinspektor: Leo Kamiński.
Eduard Müller,
Heinrich Siegerist.
Wilhelm Lunczer ✳,
Johann Krenčić.
Josef Temmel,
Kontoristinnen: Nora Szmettan,
Hildegard Doležal.
Platzmeister: G. Adolf Szmettan.
Franz Walczak.
Sodameister: Sylvester Poczynski ✳.
Johann Wilkat,
Philipp Becker,
Wilhelm Smech,
Klemens Poczyński ✳.
Bindermeister: Wilhelm Waller.
Werksarzt: Dr. Adolf Hempt ✳.
Arbeiterzahl: 310 Mann.

Das Etablissement besitzt ein Werkhotel mit 6 Fremdenzimmern und Restauration; Restaurateur: Franz Grivec; eine eigene Kunsteisfabrik, Fleischhauerei und Selcherei sowie Konsummagazin und Meierei in eigener Regie. Konsumleiter: Leopold Gabout. Eigene Fabrikselementarschule und Kindergarten. Schulleiter: Josef Wach und Lehrerinnen Fräuleins Katharina Hempt, Marie Ruckenstein und Justine Kurtović. Eigene Fabriksfeuerwehr: Mannschaftszahl 20 Mann. Eigene 20 Mann starke Fabrikskapelle, Kapellmeister: Wilhelm Lunczer. Eigenes Badehaus mit Dampf-, Douche- und Wannenbädern; eigene Sodawasserfabrik, aus welcher an die Angestellten und Arbeiter unentgeltlich Sodawasser nach Bedarf abgegeben wird. Eigene Bäckerei, Bäckermeister: Franz Diebalo. Eigenes Werksspital; Leiter Dr. Hempt.

Mineralölproduktenfabrik in Bosn. Brod der „Danica" Aktien-Gesellschaft für chemische Industrie.

Gegr. 1893. Direktion: Philipp Weiss (Präsident), Robert Haggenmacher (Vizepräsident), Baron Artur Gutmann, Dr. Lorand v. Hegedüs, Dr. Max Landau (Wien), Adolf Schwarz (Generaldirektor), Dr. Emil Stein. Aktienkapital K 4,000.000.

Fabrik in Bosn. Brod, im Betriebe seit 1893. Eisenbahn- und Schiffrachtstation, Post-, Telegraphen-, Telephonamt Bosn. Brod. Eigentum der „Danica", Aktiengesellschaft für chemische Industrie. Die Fabrik ist durch ein Schleppgeleise, zwei Pipelines und Telephon mit der Bahnstation Bosn. Brod verbunden. Betriebskraft: 6 Dampfkessel, 5 Dampf-

maschinen mit 120 HP, 17 Dampfpumpen, 2 Dynamomaschinen mit Akkumulatoren, zwei Dieselmotor mit 200 HP. Rohprodukte: Rohes Erdöl. Gesamtproduktion: 1500 Waggons Petroleum, Benzin, Schmieröle, Zylinderöle, Paraffin. Die Fabrik erzeugt in allen diesen Produkten für die verschiedenen Verwendungsarten Spezialitäten von besonderer Güte. Export nach Deutschland, England, Italien, Schweiz, Frankreich, Bulgarien, Brasilien, Persien, Serbien, Türkei. Direktion: Budapest, V., Ferenc József-ter 4; Generaldirektor Adolf Schwarz. Prokurist: B. Reichner. Fabriksdirektion in Bosn. Brod. Adm. Leiter Adolf Grünberger. Fabriksleiter: Dr. Albert Marić.

Bosnische Elektricitäts-Aktiengesellschaft in Jajce.

Fabriken in Jajce, Eisenbahn-, Post- und Telegraphenstation. Die Gesellschaft wurde im April 1897 gegründet und der Betrieb am 15. März 1899 eröffnet. Zweck der Gesellschaft ist die gewinnbringende Verwertung der Wasserkräfte in Bosnien und der Hercegovina durch Anlage von Kraftstationen und Fernleitungen, Errichtung elektrochemischer und anderer Industrien, der Handel und Transport von industriellen Produkten und der hiezu erforderlichen Rohmaterialien. Die Gesellschaft hat ihren Sitz in Jajce. Das Stammkapital beträgt 9,000.000 K voll eingezahlter Aktien und per 2. Jänner 1916 2,348.000 K Obligationen.

Der Direktion der Gesellschaft gehören an die Herren: Königl. bayer. geheimer Kommerzienrat Dr. Alexander Wacker in Schachen bei Lindau, Präsident; Dr. Richard von Foregger, Wien, Vizepräsident; Dr. Hugo Koller, Wien; Dr. Josef Kranz, Hof- und Gerichtsadvokat in Wien; Alphons Ritter von Maffei, München, Heinrich Rosenbaum, Wien; k. k. Kommerzialrat und kaiserl. Rat Dr. Otto Thorsch in Wien. Prokuristen: Wilhelm Ehrenstein; Johannes Hess; Siegfried Kann. Generalrepräsentanz für Österreich Dr. Hugo Koller und Direktor Heinrich Rosenbaum. Büro in Wien: I., Tegetthofstraße Nr. 7, Vertretung in Budapest: Richard Michalup, VII., Damjanich utcza 37.

Die elektrische Zentrale der Gesellschaft umfaßt acht Drehstromaggregate à 1000 HP und 2 Gleichstromaggregate à 650 HP.

Die Gesellschaft betreibt derzeit in Jajce

1. Eine Karbidfabrik, in welcher elektrothermische Prozesse durchgeführt und in erster Linie Kalziumkarbid, Beagid und Ferrosilizium erzeugt wird. Überdies stellt die Fabrik in eigener Steinbruch- und Kalkofenanlage ihren Kalk her und erzeugt in einer Blechemballagenwerkstätte ihre Blechtrommeln. Zur Anfertigung von Holzemballagen besitzt die Fabrik ein eigenes Sägewerk.

2. Eine Chlorfabrik, woselbst durch Elektrolyse Chlorkalk, Chlorderivate und Ätznatron fabriziert wird. Die dazugehörige Faßbinderei liefert die Holzemballage.

Die Zahl der Arbeiter beträgt rund 600 Mann.

Die Gesellschaft betreibt ferner durch ihre Generalrepräsentanz in Wien elektrochemische Fabriken in Meran (Tirol) und Brückl (Kärnten) und ist weiter an ähnlichen Fabriken in Österreich, Deutschland und Norwegen stark beteiligt.

Bosnische Holzverwertungs-Aktiengesellschaft in Teslić.

Post- und Telegraphenamt. Die Fabrik ist durch eine 25 *km* lange Industriebahn (mit Personenbeförderung) mit der Station Usora der bosnisch-hercegovinischen Landesbahnen verbunden. Fahrplan: Usora ab: 5 und 10 Uhr vorm., an Teslić 6^{53} und 11^{52} vorm. Rückfahrt: ab Teslić 7^{15} vorm. und 4 Uhr nachm., Usora 8^{46} vorm. und 5^{46} nachm. Das Stammkapital der Gesellschaft, deren Sitz sich in Teslić befindet, besteht in 1,800.000 K in Aktien zu je 200 K. Zweck der Gesellschaft ist die forstgemäße Gewinnung, die Weiterbeförderung und der Verkauf von Fichten-, Tannen-, Eichen- und Buchenholz, die Weiterverarbeitung von Buchenholz durch trockene Destillation behufs Erzeugung von Methylalkohol, essigsaurem Kalk, Azeton, Holzteer, Holzkohle u. s. w.

Die Direktion besteht aus den Herren: Dr. Josef Kranz, Hof- und Gerichtsadvokat; Präsident; Heinrich R. v. Hochstetter; Heinrich Blank; Dr. H. Kahlenberg, Fritz Schneider und Dr. Hans Zorn.

Dem Betriebe dienen 6 Dampfkessel, 1 Dampfmaschine und 1 Gasmotor, und 1 Lokomobile für den Bergbautagbetrieb, Dynamomaschinen und eine größere Anzahl von Elektromotoren, Wasserpumpen und Verkohlungsöfen zur Verarbeitung von 300.000 m^3 Buchenholz im Jahre. Die Gesellschaft besitzt 120 *km* eigene Waldbahnen mit 11 Lokomotiven und 142 Lastwagen. Im Forstbetriebe sind gegen 2500, im Fabriksbetrieb 500 Arbeiter beschäftigt. In der an die Fabrik angebauten Beamten- und Arbeiterkolonie leben ungefähr 1400 Personen. Die Fabrik unterhält eine eigene Schule, die von 70 Kindern besucht wird, Lebensmittelmagazin, eigenes Schlachthaus mit Fleischbank, Arbeiterbäder, Krankenhaus mit 20 Betten und sonstige Wohlfahrtseinrichtungen.

Fabriksleitung.

Dr. Hans Zorn, Direktor.
Oskar Verdan, Prokurist.

Beamte.

Hans Priglinger, Dr., Chemiker.
Karl Brobeil, Ingenieur.
Josef Bauer.
Marcell Vasquez.
Karl Schmid ✻.
Fritz Kraft ✻.
Adolf Haas.
Oskar Zempliner.
Julius Hvizdal.
Josef Koutny.
Stöckl Mathias, Wirtschaftsverwalter ✻.
Josef Jusić, Betriebsleiter.

Meister.

Albert Weller.
Franz Nitsch.
Anton Kruljac.
Adam Kämmer.
Christian Turo.
Ferdinand Tautermann.
Wilhelm Müller.

Obersteiger.

Hanz Greger.

Fabriksarzt.

Dr. Karl Schick.

Forstbetriebsleitung.

Arpád Karolyi, Forstdirektor.

Forstbeamte.

Josef Theil.
Karl Kvasnička.
Johann Weidl.
Istvan Soos.
Milan Gnatović.
Zdenko Postulka.
Friedrich Fér.

F. Kunstindustrie. — Umjetna industrija.

Höchste Auszeichnungen der Ausstellungen: Wien 1890, Karlsruhe 1891, Temesvár 1891, Triest 1891, Agram 1891, Paris 1892, Budapest 1896, Brüssel 1897, Wien 1898, Grand Prix der Exposition Universelle in Paris 1900, I. Int. Jagdausstellung in Wien 1910.

Gegenwärtig bestehen landesärarische kunstgewerbliche Ateliers in Sarajevo, Foča und Livno.

Das Ziel dieser Ateliers ist, den spezifisch bosnisch-orientalischen Stil zu konservieren und zu entwickeln, ferner tüchtige kunstgewerbliche Arbeiter heranzubilden.

Es bestehen:

a) **Die landesärarischen kunstgewerblichen Ateliers in Sarajevo,** Šljivina ulica Nr. 4.

(Direktor Regierungsrat Markus Nani). Dieselben gliedern sich in 5 Abteilungen, und zwar: Inkrustationsatelier, Tauschieratelier, Treibatelier, Graveuratelier und Monteuratelier. 5 Meister, 15 Gesellen und 30 Zöglinge.

Die Ateliers führen Einlegearbeiten in Holz oder Metall, getriebene Arbeiten, Filigran-, Graveur- oder Vergolderarbeiten aller Art in orientalischem Stile aus und nehmen auch diesbezügliche Bestellungen entgegen.

b) **Das Inkrustationsatelier in Livno,**
welches teils für die kunstgewerblichen Ateliers in Sarajevo teils in eigener Regie für den Handel arbeitet. Leiter: Anto Mamić.

c) **Das Tauschieratelier in Foča.**
Leiter: Rašid Jagnje.

d) **Landesärarische Teppichweberei in Sarajevo. — Zemaljska erarna tkaonica ćilima u Sarajevu.** (Bistrik ulica br. 9.) Filialgebäude in Kreševo, Fojnica bei Kiseljak, in Stolac und Brčko. Heimarbeiterinnen in Čajnica, Foča. Vranci, Kojsina, Ivica, Bugojno, Jelec, Šukovac, Zavodište, Travnik und Zenica.

Die Anstalt erzeugt alle Arten gewebter und geknüpfter Teppiche (letztere in Wolle und Seide) in nur licht- und waschecht gefärbten Garnen.

Die Webstühle sind für Teppiche bis zu einer Maximalbreite von sechs Meter und beliebiger Länge eingerichtet. Mit der Teppichweberei ist eine eigene Färberei verbunden.

Die Direktion der Teppichweberei nimmt Bestellungen auf alle Arten von Teppichen, wie Polster, Bettvorleger, Bett- und Fensterlambrequins, Tisch- und Bettdecken, Tischläufer, Fenstervorhänge, Laufteppiche, Divanüberwürfe und große Fußbodenteppiche entgegen.

Sämtliche Muster sind nach alten Originalvorlagen hergestellt worden.

Die Anstalt versendet auf Wunsch illustrierte Preiskurante franko.

Arbeiterstand zirka 540, Handwebstühle 298.

Direktor: Ing. Chemiker Heinrich Hofmann, ✻. Adjunkt: Ing. Chemiker Oskar Kempny✻. Assistenten: Johann Bischof, Adolf Hofbauer, Anton Gruber, Webmeister: Karl Štěpánek, Karl Müller✻, Adolf Müller✻, Konrad Hubel✻ und Gjuro Močović; Bohuslav Kyncl✻ in Kreševo; Korrespondentin: Sity Finzi; Tischlermeister: Franz Loschnig; Dessinkopisten: Jaroslav Rybička✻, Franz Gaál✻, Džemal Tabrizzi✻; Abrichterin: Jelka Bjelica.

c) Landesärarische Bezweberei und Stickerei in Sarajevo mit den Faktoreien in Travnik, Kreševo, Dolac, Vranci, Bugojno, Gornji vakuf und Fojnica b. Kiseljak,

erzeugen Stickereien in orientalischen Techniken bei Wahrung bosnischer Dessins, auf allen Arten Geweben, in Seide und Gold; insbesondere beidrechtseitige Gallons, Echarpes, Paravents, Stores, Portièren, und gestickte Möbelstoffe. Die Bezweberei (Fein- und Kunstweberei) erzeugt orientalische Gewebe, Beze aus Baumwolle, Tirabeze, seidengestreifte Beze, halbseidene Burundžuke und ganzseidene Harire; Fasson- und Kunstweberei. Ganzdessinierte Portièren (Brussa) Tischdeckchen. Alle Erzeugnisse sind ausschließlich Handarbeit.

Die Anstalt versendet auf Wunsch illustrierte Preiskurante franko.

Leiter der landesärarischen Bezweberei und Stickerei in Sarajevo: Ing. Chem.: Heinrich Hofmann, wie oben.

Rechnungsführer: Ferdinand Zavadil; Adjunktin: Kristine Gjorgjević; Lehrerin: Ella Pacher.

Die Gold- und Silberarbeiter — Kujundžije — in Sarajevo haben meist alle zusammen ihre Werkstätten und Verkaufsläden (Dućans) in der nach ihrem Gewerbe benannten Gasse „Kujundžiluk". — Sve skoro kujundžije imaju svoje radionice i dućane jedan do drugoga u ulici, koja se po njihovom zanatu zove „Kujundžiluk".

Hervorragendes Atelier besitzt:

Sarajevo: Elias B. Kabilio, Franz Josefstraße Nr. 56.

G. Textilindustrie. — G. Tekstilna industrija.

Das landesärarische Atelier für Teppichweberei in Sarajevo, mit den Filialen in Kreševo, Fojnica, Stolac, Brčko, Čajniće, Foča, Vranci, Kojsina, Ivica, Bugojno, Jeleć, Šukovac, Zavodište, Travnik, Široki brijeg, Glamoć, Livno und Kladanj.

Die landesärarischen Ateliers für Stickerei und Bezweberei in Sarajevo mit den Faktoreien in Mostar, Bugojno, Travnik, Trebinje und Kreševo.

Die Teppichweberei in der Zentralstrafanstalt in Zenica.

H. Typographische Industrie. — Tipografska industrija.

Sarajevo: Landesdruckerei. Leiter: Rechn. Rat Karl Volkmer.

Buchdruckerei der „Bosnischen Post", Eigentümer: W. Neumann.

Islamska dioničarska štamparija u Sarajevu. — Islamitische Aktiendruckerei in Sarajevo. Gegr. 1905. Akt.-Kapital: K 75.000·—. Direktor: Dr. Halidbeg Hrasnica.

Buchdruckerei des „Sarajevoer Tagblatt".

Buchdruckereien der Firmen: Vogler i drugovi, Risto Savić, B. Buchwald & Comp., „Narod" (Dr. Krulj i drugovi), Pijukovic & Comp., Kramarić & M. Raguz in Sarajevo, Zadružna tiskara.

Ferner Buchdruckereien in

Banjaluka: S. Ugrenović i sinovi und Fon i Grgić.
Bihać: Franjo Trupković.
Brčko: Eduard Sohr.
Mostar: Pacher & Kisić und Hrvatska narodna tiskarna.
Bos. Novi: Stjepan Balaš.
Travnik: Franjo Lipski.
Trebinje: Serbische Aktiendruckerei.
Tuzla: R. Sekulić, Adolf Engel, Liska & Comp. und F. Petrović.
Prijedor: Nikodim Mijatović.

VIII. odsjek. — VIII. Abschnitt.

Abecedni imenik mjestâ za Bosnu i Hercegovinu.*)

Prva riječ znači **mjesto;** brojka do nje **broj žiteljstva;** gdje neima broja žiteljstva, radi se samo o **dijelovima** nekog mjesta; poštanski rog 📯 označuje, da se u mjestu nalazi **poštanski ured;** A kraj poštenskog roga označuje **poštansko zabiralište;** lokomotiva 🚂 pako, da je mjesto podjedno i **željeznička stanica;** kolo ○ znači, da je dotično gradsko mjesto **gradska općina,** Lg. da je sjedište **seoske općine.** — Ime, koje iza mjesta slijedi, označuje **kotar,** u kojem se mjesto nalazi. — Kratice, koje slijede na koncu, označnju **okružje,** kojemu dotični kotar pripada, i to: Ba okružje banjalučko, Bi okružje bihaćko, Mo okružje mostarsko, Sa okružje sarajevsko, Tr okružje travanjsko i Tu okružje tuzlansko. — Kratica „El" označuje, da se u mjestu nalazi **osnovna škola.** — Iscrpljivi opis, gledom na društvene, gospodarske, povijesne i poljoprivredne prilike, nalazi se za sva u gospodarskom pogledu znatnija mjesta Bosne i Hercegovine u VI. odsjeku (opis mjesta) „Bosanskog glasnika".

Alphabetisches Ortslexikon von Bosnien und Hercegovina.*)

Das erste Wort bedeutet die **Ortschaft;** die danebenstehende Ziffer die **Einwohnerzahl;** wo die Einwohnerzahl fehlt, handelt es sich nur um **Teile** einer Ortschaft; das Posthorn 📯 gibt an, daß sich in dieser Ortschaft ein **Postamt** befindet; das neben dem Posthorn 📯 beigesetzte A zeigt eine **Postablage** an; die Lokomotive 🚂, daß sich daselbst eine **Eisenbahnstation** befindet; ein Ringerl ○, daß sie der Sitz einer **Stadtgemeinde,** Lg. einer **Dorfgemeinde** ist. — Der auf den Ortschaftsnamen folgende Name bezeichnet den **Bezirk,** in welchem die Ortschaft liegt. — Die sich daran anschließenden Abkürzungen bedeuten **den Kreis,** zu welchem der Bezirk gehört, und zwar: Ba Kreis Banja Luka, Bi Kreis Bihać, Mo Kreis Mostar, Sa Kreis Sarajevo, Tr Kreis Travnik, Tu Kreis Tuzla. — Die Kürzung „El" bedeutet, daß sich im Orte eine oder mehrere **Elementarschulen** befinden. — Ausführliche Beschreibungen in sozialer, ökonomischer, geschichtlicher und landwirtschaftlicher Hinsicht sind im VI. Abschnitt (Ortsbeschreibungen) des „Bosnischen Boten" von allen Orten wirtschaftlicher Bedeutung Bosniens und der Hercegovina enthalten.

A.

Abdulić, 129, Srebrenica, Tu, Lg.
Ada, 105, Krupa, Bi.
Adrapovci, 313, Bos. Novi, Ba, Lg.
Adrovci, 34, Fojnica, Sa.
Adže, 205, Žepče, Tr, Lg.
Agića Krndija, 28, Cazin, Bi.
Agići, 318, Dervent, Ba, Lg.
Agići donji, 232, Bos. Novi, Ba.
Agići gornji, 444, Bos. Novi, Ba.
Agići srpski, 700, Banja Luka, Ba,
Agići turski, 220, Banja Luka, Ba.
Agići srpski, 802, Bos. Novi, Ba, Lg.
Agići turski, Bos. Novi, Ba, Lg. 676.
Aginci, 363, Bos. Dubica, Ba, Lg.
Agino selo, Banjaluka, Ba, Lg. 920.
Ahatovići, 147, Sarajevo, Sa.
Ahmetovci, 465, Bos. Novi, Ba, Lg.
Ahmići, 79, Travnik, Tr.
Ahmovići, 95, Čajniče, Sa.
Ajderovci, 132, Bos. Dubica, Ba, Lg.
Akmačići, 102, Vlasenica, Tu.
Aladinići, 425, 📯 A, Stolac, Mo' Lg.
Alagići, 59, Fojnica, Bi.
Alaginci, Bos. Novi, Ba.
Alajbegovci, 182, Bos. Gradiška, Ba.
Alajbegov odžak, 201, Bugojno, Tr.
Alat, 290, Krupa, Bi.
Aleksići, 175, Banja Luka, Ba, Lg.
Alibegovci, 413, Tešanj, Ba, Lg.
Alibegovići, 87, Bugojno, Tr.
Alići, 22, Čajniče, Sa.
Alihodža, 59, Travnik, Tr.
Alilovac, 28, Krupa, Bi.
Alinovac, 32, Jajce, Tr.
Alipašin most, 📯, 🚂, Sarajevo, Sa.
Ališići, 148, Sanski most, Bi.
Alukića brdo, 170, Krupa, Bi.
Amajlije, 616, Bijeljina, Tu, El.
Angjelići, Bilek, Mo, 720.
Antonići, 281, Varcar vakuf, Tr.
Arangjelovo, 94, Trebinje, Mo.
Arapović han, Konjica, Mo, Vorort v. Konjica.
Arapuša, 272, Krupa, Bi, Lg. 412.
Arežin brijeg (Grahovo), 290, 📯, Livno, Tr, Lg. 2216, El.
Argut, 52, Konjica, Mo.
Arhandjelovo, 94, Trebinje, Mo.
Arnautovići, 88, Rogatica, Sa.
Arnautovići, 149, Visoko, Sa, Lg. 453.
Arslanagića most, 148, Trebinje, Mo, Lg. 223.
Atmačić, 392, Bijeljina, Tu.
Atmačići, 17, Foča, Sa.
Avramovina, 310, Gradačac, Tu, Lg.
Avtovac, 300, 📯, Gacko, Mo, Vorort v. Gacko.
Azići, 353, Banja Luka, Ba, Lg.

B.

Babaahmetovina, 22, Čajniče, Sa.
Babanovci ciganski, 140, Prnjavor, Ba. Lg.
Babanovci muslimanski, 348. Prnjavor, Ba, Lg.
Babešnica, 158, Gradačac, Tu, Lg.
Babice srpske, 65, Tuzla, Tu.
Babice turske, 267, Tuzla, Tu.
Babići, Brčko, Tu.
Babići, 416, Prijedor, Ba.
Babici, 673, Jajce, Tr, Lg. 1994.
Babici, 49, Vlasenica, Tu.
Babići, 278, Zenica, Tr
Babići, 547, Gračanica, Tu. Lg.
Babići, Tuzla, Tu.
Babići (Grabik), 42, Maglaj, Tu.
Babinac, 321, Bos. Novi, Ba.
Babinac, Krupa, Bi.
Babina luka, 52, Tuzla, Tu.
Babin do, 54, Stolac, Mo.
Babin do, 547, Jajce, Tr.
Babine donje, 233, Vlasenica, Tu.
Babine gornje, 860, Vlasenica, Tu.
Babino, Zenica, Tr, Lg. 1204.
Babino selo, 196, 🚂, Bugojno, Tr (Gmd. Novo selo.)
Babino selo, 112, Bugojno, Tr (Gmd. Oborci.)
Babin potok, 137, Višegrad, Sa.
Babjak, 208, Rogatica, Sa.
Babovići, 8, Čajniče, Sa.
Babuljice, 209, Srebrenica, Tu, Lg.
Babunović, 343, Gračanica, Tu, Lg.
Baćci, 62, Čajniče, Sa.
Baćevica, 146, Bilek, Mo.
Baćevići, 285, Mostar, Mo, Lg.
Baćina, 175, Konjica, Mo.
Bačke, Čajnica, Sa.
Baćino brdo, 96, Vlasenica, Tu.
Bačvani, 223, Bos. Novi, Ba.
Bačvani Babinac, Bos. Novi, Ba, Lg. 544.
Bačvice, 172, Travnik, Tr.
Badić mali, 203, Krupa, Bi, Lg. 284.
Badić veliki, Krupa, Bi, Lg. 763.
Bag, 341, Krupa, Bi, Lg. 389.
Bahori, 223, Gacko, Mo.
Bahovo, 108, Foča, Sa, Lg. 719.
Bajinci, 836, Bos. Gradiška, Ba.
Bajramović, 82, Srebrenica, Tu, Lg.
Bajtačići, 57, Jajce, Tr.
Bajvati, 475, Maglaj, Tu, Lg.
Bak, 53, Nevesinje, Mo.
Bakići, 247, Vlasenica, Tu.
Bakije, 88, Foča, Sa.
Bakije, 25, Travnik, Tr.
Bakinci, 431, Banja Luka, Ba, Lg.
Bakinci donji, 298, Banja Luka, Ba, Lg.
Bakinci gornji, 290, Banja Luka, Ba, Lg.
Bakotić, 443, Maglaj, Tu, Lg. 467.
Bakovici, 168, Fojnica, Sa.
Balabani, 99, Nevesinje, Mo.
Balaći, 80, Glamoč, Tr.
Balatun, 973, Bijeljina, Tu.
Bale, 44, Konjica, Mo.
Balegovac, 1056, Derventa, Ba.
Balibegovići, 58, Visoko, Sa
Balić, 57, Bugojno, Tr.
Balići, 37, Kotor varoš.
Balici, 26, Foča, Sa.
Balici, 349, Travnik, Tr.
Balihodžići, 147, Bugojno, Tr.
Balina poljana, 28, Vlasenica, Tu.
Baline bare, 32, Krupa, Bi.
Balte, 156, Banja Luka, Ba, Lg.
Balte, 266, Prijedor, Ba.
Baltići, 209, Rogatica, Sa.
Baljci, 241, Livno, Tr, Lg.
Baljke, 231, Bilek, Mo, Lg. 889.
Baljkovica donja srpska, 60, Zvornik, Tu, Lg.
Baljkovica donja turska, 207, Zvornik, Tu, Lg.
Baljkovica gornja srpska, 224, Zvornik, Tu, Lg.
Baljkovica gornja turska, 48, Zvornik, Tu, Lg.
Baljvine, Varcar vakuf, Tr, Lg. 532
Baljvine srpske, 280, Varcar vakuf, Tr.
Baljvine turske, 252, Varcar vakuf, Tr.
Balte, , Banja Luka, Ba, Lg. 156.
Balte Jaruge, Prijedor, Ba.
Baltići, , Rogatica, Sa.
Bančići, 504, Ljubinje, Mo, Lg.
Bandin odžak (Bandino brdo), 114, Rogatica, Sa.
Bando, 161, Travnik, Tr.
Banići mali, 31, Čajniče, Sa.
Banići veliki, 103, Čajniče, Sa.

*) **Preštampavanje zabranjeno. — Nachdruck verboten.**

Banja, 107, Fojnica, Sa.
Banja, 8, 🚂, Banja stijena, Višegrad, Sa.
Banja Luka, 14800, 🚂, ○, Banja Luka, Ba, El.
Banja Luka, 468, Sarajevo, Sa.
Banjani, 516, Krupa, Bi, Lg. 1274.
Banjdo, 124, Mostar, Mo, Lg.
Banjer kula, 126, Visoko. Sa.
Banjevac, 83. Visoko, Sa.
Banjević, 142, Srebrenica, Tu, Lg.
Banjica, 466. Zvornik, Tu.
Banovići, 492, Tuzla, Tu, 2213.
Bara, 353, Petrovac, Bi, Lg.
Bara, Vlasenica, Tu.
Bara donja, , Foča, Sa, Expos. Kalinovik.
Bara gornja, , Foča, Sa, Expos. Kalinovik.
Barači, Varcar vakuf, Tr, Lg. 1767.
Barakovac, 45, Foča, Sa.
Barakovići, 24, Fojnica, Sa.
Bare, 78, Čajniče, Sa., (Vorort v. Goražda).
Bare, 29, Foča, Sa (Gmd. Bunovi).
Bare, 62, Foča, Sa (Gmd. Kreči)
Bare, 38, Jajce, Tr.
Bare, 111, Konjic, Mo.
Bare, , Cajnica, Sa.
Bare, 123, Fojnica, Sa.
Bare, 40, Travnik, Tr.
Bare, 212, Varcar vakuf, Tr.
Bare-Tribovo, Varcar vakuf, Tr, Lg. 2000.
Barevo, Jajce, Tr, Lg. 1394.
Barica, 252, Derventa, Ba, Lg.
Barice, 107, Bugojno, Tr.
Barimo, 84, Višegrad, Sa.
Barine, 185, Varcar vakuf, Tr.
Barlovci, 469, Banja Luka, Ba, Lg.
Barmiš, 43, Konjic, Mo.
Barnik, 156, Rogatica, Sa.
Barska, 717, Cazin. Bi.
Bašalići, 27, Travnik, Tr.
Basarići, 38, Foča, Sa.
Bastasi, 330. Kotor varoš, Ba, Lg. 378, El.
Bastasi, Banja Luka, Ba, Lg. 331.
Bastasi, 1661, Petrovac, Bi, Lg.
Bastasi srpski, 191, Banja Luka, Ba.
Bastasi turski, 140, Banja Luka, Ba
Bastasi, 57, Foča, Sa.
Bastasi, Prijedor, Ba.
Bastasi, 445, Livno, Tr. Lg.
Bašcabulići, 55, Čajniče, Sa.
Bašalići, 27, Travnik, Tr.
Bašci, 144, Sarajevo, Sa.
Bašćine, 313, Kotor varoš, Ba.
Bašići, 96, Kotor varoš, Ba, Lg.
Bašići, 193, Gacko, Mo.
Bašigovci, 442, Tuzla, Tu, Lg. 1393.
Baština, 46, Kotor varoš, Ba.
Baštra, 260, Krupa, Bi, Lg. 503.
Batar, 257, Bos. Gradiška, Ba.
Batar, 274, Bijeljina, Tu.
Batići, 413, Sarajevo, Sa.
Batin, 563, Ljubuški, Mo, Lg.
Batkovci, 269, Sanski Most, Bi.
Batkovica, 151, Višegrad, Sa.
Batković, 2567, Bijeljina, Tu, El.
Batkovići, 63, Čajniče, Sa.
Batkovići, 272, Nevesinje, Mo.
Batkuša, 584, Gradačac, Tu, Lg.
Batkušići, 77, Čajniče, Sa.
Batô, 157, Čajniče, Sa, Lg. 2584.
Batotići, 151, Čajniče, Sa.
Batovo, 85, Vlasenica, Tu.
Batovo, , Vlasenica, Tu.
Batuša, 118, Bugojno, Tr.
Bavar, 187, Jajce, Tr.
Bavčići, 76, Foča, Sa.
Bazik, 333, Gradačac, Tu.
Bećari, 112, Vlasenica, Tu.
Beganovići, 753, Cazin, Bi.
Begluci, 441, Petrovac, Bi, Lg.
Begov Han, 🚂, Zenica, Tr.
Begovo selo, 224, Bugojno, Tr.
Beheći, 92, Rogatica, Sa.
Beleni, 123, Foča, Sa, Lg. 823.
Beleniči, 154, Ljubinje, Mo, Lg.
Benakovac, Krupa, Bi, Lg. 501.
Benići, 220, Kotor varoš, Ba.
Beraja, 125, Bos. Gradiška, Ba.
Berek, 99, Rogatica, Sa.
Berek, 270, Bos. Gradiška, Ba.
Berić, 21, Foča, Sa.
Berića Gaj, 271, Bugojno, Tr.
Berići, 275, Varcar vakuf. Tr.
Berisalići, 376, Kladanj, Tu, Lg.
Berkovići, 18, Čajniče, Sa.
Berkovica, 220, Tuzla, Tu.
Berkovići, 1477, Stolac. Mo, Lg., El.
Berušica, 126, Gacko, Mo.
Bešića džemat, , Krupa, Bi.
Bešići, 15, Fojnica, Sa.
Bešići, , Gračanica, Tu.
Bešići, 67, Vlasenica, Tu (Gmd. Derventa).
Bešići, 32, Vlasenica, Tu (Gmd. Grabovica).
Beširević, 195, Srebrenica, Tu, Lg.
Bešlići, 52, Foča, Sa.
Bešnjevo, 420, Jajce, Tr.
Bešpelj, Jajce, Tr, Lg. 1368.
Bešpelj donji, 363, Jajce, Tr.
Bešpelj gornji, 271, Jajce, Tr.
Bevrnjići, 79, Bugojno, Tr.
Bezmilje, 50. Foča, Sa.
Bezovina Bezujno, 94, Čajniče, Sa, Lg. 1627.
Beždjedje, 216, Nevesinje, Mo.
Biberovo polje, 330, Gradačac, Tu, Lg.
Bičer, 246, Visoko, Sa.
Bihać, 6201, 🚂, ○, Bihać, Bi, El.
Bihovo, 395, Trebinje, Mo, Lg. 435.
Bijača, 342, Ljubuški, Mo, Lg.
Bijakovac, 1041, Bos. Dubica, Ba, Lg.
Bijakovići, 469, Mostar, Mo.
Bijela, 203, Višegrad. Sa.
Bijela gornja, 378, Konjic, Mo.
Bijela hristijanska, 381, Brčko, Tu.
Bijela kalajdžija, 141. Brčko, Tu.
Bijela latinska, 970, Brčko, Tu, El.
Bijela rudina, 171, Bileća, Mo.
Bijele vode, 166, Visoko, Sa, Lg. 306.
Bijelići, 110, Trebinje, Mo.
Bijeli potok, 349, Krupa, Bi.
Bijelo brdo, 683, Derventa, Ba, Lg.
Bijelo brdo, 316, Višegrad, Sa, Lg. 1532, El.
Bijelo polje, 214, Visoko, Sa.
Bijelo polje, 495, Kladanj, Lg.
Bijeljina, 10.061, 🚂, ○, Bijeljina, Tu, El.
Bijenja, Nevesinje, Mo, Lg.
Bijenja donja, 654, Nevesinje, Mo, El.
Bijenja gornja, 214, Nevesinje, Mo.
Bijokovi, 195, Foča, Sa.
Bijokovina, 140, Jajce, Tr.
Bikoši, 27, Travnik, Tr.
Bila, 557, Livno, Tr, Lg.
Bila, 🚂, Travnik, Tr, Lg. 1121, El.
Bilajce, Varcar vakuf, Tr, Lg. 1764.
Bilalovac, 232, Fojnica, Sa.
Bilek (Bileća), 1871, 🚂, ○, Bilek, Mo, El.
Biletići, 340, Mostar, Mo.
Bilice, 300, Kotor varoš, Ba, Lg. 613.
Biličí, 172, Travnik, Tr.
Biličić, 254, Glamoč, Tr.
Bilimišće, 253, Zenica, Tr, Lg.
Bilinčić, 32, Jajce, Tr.
Bili potok, 239, Bugojno, Tr.
Bilobučje, 31, Bugojno, Tr.
Bilobučje, 295, Travnik, Tr.
Biljača, 176, Srebrenica, Tr, Lg.
Biljani hrišćanski, 189, Ključ, Tr, Lg.
Biljani turski, 745, Ključ, Tr, Lg.
Biljeg, 24, Vlasenica, Tu.
Bilješevo, 194, Zenica, Tr, Lg. 568.
Biljezi, 26, Višegrad, Sa.
Biljin, 77, Čajniče, Sa.
Binješevo, 494, Sarajevo, Sa.
Bioča, 44, Bilek, Mo.
Bioča, donja, 93, Sarajevo, Sa.
Bioča, gornja, 284, Sarajevo, Sa.
Biograd, Nevesinje, Mo, Lg. 1062.
Biograd, 67, Trebinje, Mo.
Biogradci 430, Mostar, Mo, Lg.
Biokovi, , Foča, Sa.
Biosko, 759, Sarajevo, Sa.
Birotići, 110, Foča, Sa.
Biskup, 71, Konjica, Mo.
Biskupići, 70, Visoko, Sa.
Bistarac, Tuzla, Tu, Lg, 1519.
Bistarac katolički, 643, 🚂, Tuzla, Tu.
Bistarac turski, 599, 🚂, Tuzla, Tu.
Bisteljica, 24, Gacko, Mo.
Bistrani, 222, Visoko, Sa.
Bistrica 410, Jajce, Tr.
Bistrica, 1316, Banja Luka, Ba, Lg.
Bistrica, 1136, Prijedor, Ba, Lg.
Bistrica, Bos. Gradiška, Ba, Lg. 1033.
Bistrica, 500, Bugojno, Tr.
Bistrica, , Žepče, Tr, Lg. 359.
Bistrica, 116, Zenica, Tr. (Gmd. Vranduk).
Bistrica, 358, Zenica, Tr. (Gmd. Doglode).
Bistrica, 170, Fojnica, Sa.
Bistrica mala, 43. Konjica. Mo
Bistrica, velika, 119, Konjica, Mo.
Bistrik Čobanija, 8370, 🚂. Sarajevo. Sa.
Bistro, 169, Travnik, Tr.
Bišćani, 315, Prijedor, Ba, Lg.
Bišće, 48, Višegrad. Sa.
Bišević, 190, Višegrad, Sa.
Bišina, 137, Vlasenica, Tu.
Bišnja donja, 148, 🚂. Derventa, Ba, Lg.
Bišnja gornja, 307, Derventa, Ba, Lg.
Biteljica, 24, Gacko, Mo.
Bitunja, 474, Stolac, Mo, Lg.
Bivolje brdo, 658, Mostar, Mo, Lg.
Bjegović, 50, Višegrad, Sa.
Bjelač, 67, Trebinje. Mo.
Bjelaj, 686, Petrovac, Bi, Lg., El.
Bjelajci, 314, Bos. Dubica, Ba, Lg. 558.
Bjelajci, , Banja Luka, Ba.
Bjelajci, 171, Krupa, Bi.
Bjelajke, 106, Višegrad, Sa.
Bjelanovići, 134, Vlasenica, Tu.
Bjelava, 53, Gacko, Mo.
Bjelave, 8000, Bjelave, Sarajevo-Stadt.
Bjelavići, 284, Visoko, Sa.
Bjelemić, 342, Konjica, Mo., Lg. 2139, El.
Bjelići, 110, Trebinje, Mo.
Bjelina, , ○, Bjelina, Tu.
Bjeljani, 214, Bilek, Mo, Lg. 1263.
Bjelobučje, 653, Tešanj, Ba, Lg.
Bjelobučje, 295, Travnik, Tr.
Bjelobučje, 31, Bugojno, Tr.
Bjelogorci, 127, Rogatica, Sa.
Bjelogorci, 635, Sarajevo.
Bjelojevići, 499, Stolac, Mo.
Bjelosalići, 141, Rogatica, Sa.
Bjeloševac, 478, Zvornik, Tu.
Bjelovčina, 87, Konjica, Mo.
Bjelovići, 304, Fojnica, Sa.
Bjelugovina, 39, Višegrad, Sa.
Bjelušine, 229, Višegrad, Sa.
Bjeljani, 214, Bilek, Mo, Lg. 1263.
Blaca, 275, Konjica, Mo.
Blaca, 15, Konjica, Mo., (Gmd. Župa).
Blaca, 245, Konjica, Mo. (Gmd. Umoljani).
Blace, 165, Prozor, Tr.
Blace, 128, Višegrad, Sa.
Blagaj, 117. Bugojno. Tr, Expos. Donji vakuf.
Blagaj, 730, Bugojno, Tr, Expos. Kupreš, Lg. 1954.
Blagaj, , Bos. Novi, Ba.
Blagaj, , 🚂 A, Mostar, Mo, Lg. 947.
Blagaj Japra, 310, Bos. Novi, Ba,
Blagaj rijeka, 394, Bos. Krupa, Ba.
Blagojevići, 179, Bos. Krupa, Ba.
Blaško malo, 371, Banja Luka, Ba, Lg.
Blaško veliko, 408, Banja Luka, Ba, Lg
Blatna, 137, Bos. Krupa, Bi.
Blatnica, 1032, Tešanj, Ba, Lg. El.
Blatnica, Mostar, Mo, Lg. 617.
Blatnica, donja, 303, Mostar, Ba.
Blatnica, gornja, 314, Mostar, Ba.
Blaž, 66, Višegrad, Sa.
Blaža, 66, Visoko, Sa, Lg. 328.
Blaževac, 565, Gradačac, Tu, Lg.
Blaževci, 104, Tešanj, Ba, Lg.
Blaževići, 184, Ključ, Bi, Lg.
Blaževići, , Ljubuški, Mo.
Blažijević, 458, 🚂 A, Srebrenica, Tu, Lg.
Blažuj, 232, Županjac, Tr, Lg.
Blažuj, 194, Sarajevo, Sa.
Blažujevići, 207, 🚂. Rogatica, Sa
Blizanac, 19, Bilek, Mo.
Blizanci, 600, Mostar, Mo, Lg.
Blizna, 34, Bilek, Mo.
Blizna, 66, Čajnice, Sa
Blučići, 114, Konjica, Mo
Blječeva, 263, Srebrenica, Tu, Lg.
Bobani, 1357, Trebinje, Mo, Lg. 1350
Bobanova draga, 800, Ljubuški (E. Posušje), Mo.
Bobare, , Tešanj, Ba, Lg. 239.
Bobetino brdo, 451, Bijeljina, Tu.
Bobića glavica, 233. Bos. Krupa, Bi.
Boboljuške, 881, Petrovac, Bi, Lg.

Bobovica, 86, Konjica, Mo.
Bobovište donje, Trebinje, Mo
Bobovište gornje, Trebinje, Mo.
Bočac, 209, ∞ A, Varcar vakuf, Tr.
Bočac, Banjaluka, Ba, Lg. 1349.
Bočac srpski, Banja Luka, Ba, 1246.
Bočac turski, Banja Luka, Ba, 103.
Boče, 445, Brčko, Tu, El.
Bodenik, 75, Bilek, Mo.
Boderište, donje, Brčko, Tu.
Boderište gornje, Brčko, Tu.
Bodežište donje, Gacko, Mo, Lg. 754.
Bodežište donje, 83, Gacko, Mo.
Bodežište gornje, 164, Gacko, Mo.
Bodežnik, 54, Višegrad, Sa.
Bodiroge, 107, Bilek, Mo.
Boganovci, 159, Bugojno, Tr.
Bogavići, 92, Foča, Sa.
Bogdanići, 67, Goražda, Sa.
Bogdaši, 374, Livno, Tr, Lg.
Bogdašići, 154, Rogatica, Sa, D. Medjedja.
Bogdašići, 228, Bilek, Mo, D. Vrbica.
Bogeljići, 22, Visoko, Sa.
Bogilice, 25, Višegrad, Sa.
Bogodô, 629, Mostar, Lg.
Bogojevići, 291, Varcar vakuf, Tr.
Bogojević selo, 295, Trebinje, Mo.
Bogovići, 144, Foča, Sa, D. Kreči.
Bogovići, 345, Sarajevo, D. Romanija.
Bogušići, 145, Foča, Sa, Lg. 1370.
Bogutovo selo, 1390, Bijeljina, Tu.
Bojanići, 36, Vlasenica, Tu.
Bojići, 163, Foča (E. Kalinovik), Sa.
Bojište, , Bos. Novi, Ba.
Bojište, 876, Nevesinje, Mo, Lg.
Bojmonti, 240, Livno, Tr, Lg.
Bojna, 1368, Cazin (E. Vel. Kladuša, Bi), D. Vranograč.
Bojna, 103, Travnik, D. Vidoševići.
Bojnik, 95, Sarajevo.
Bojska, 466, Bugojno (E. G. Vakuf), Tr. Lg. 964.
Bok, , Bos. Dubica, Ba.
Bok, 916, Brčko, Tu., El.
Bok Jankovac, Bos. Gradiška, Ba.
Bokani, Kotor varoš, Ba, Lg.
Bokavić, 274, Tuzla, Lg. 819.
Boljanić, 1425, Gračanica, Tu, Lg., El.
Boljanić, , Kotor varoš, Ba, 195.
Boljević, 410, Srebrenica, Tu, Lg.
Boljkovac, 117, Bugojno (E. Gor. Vakuf), Tr.
Boljkovići, 79, Fojnica (E. Kreševo), Sa.
Boljoradina, 110, Foča, Sa.
Borač, 52, Rogatica, Sa.
Borač, Gacko, Mo, Lg. 1163.
Borajno, 205, Ljubuški, Mo, Lg.
Borak, 17, Čajniče, Gjakovići, Sa.
Borak, 34, Čajniče, Sa., D. Miletkovići.
Borak, 467, Kotor varoš, Ba, Lg. 754.
Boranovići, 92, Višegrad, Sa, Lg. 643.
Borci, 237, Jajce, Tr.
Borci, 225, Konjica, Mo, El.
Borčani, 387, Županjac, Tr, Lg.
Borije, 117, Foča, Sa.
Borilovići, 136, Bilek, Mo.
Borina, 288, Fojnica, Sa.
Borja, 337, Foča (E. Kalinovik), Sa.
Borjanića, 17, Višegrad, Sa.
Borke, , Konjica, Mo.
Borkovići, 762, Banja Luka, Ba.
Borogovo, , Vlasenica, Tu.
Borojevići, 353, Stolac, Mo, Lg.
Borovac, 24, Čajniče, Sa, Kaoštice.
Borovac, 114, Foča, Sa, D. Vikoč.
Borovac, 44, Rogatica, Sa, D. Košutica.
Borovac, 141, Rogatica, Sa, D. Žepa.
Borova ravan, 84, Bugojno (E. G. Vakuf), Tr.
Borovčići, 265, Nevesinje, Mo.
Borovica, , Visoko, Sa, Lg. 512.
Borovica donja, 260, Visoko, Sa.
Bovovica gornja, 252, Visoko, Sa.
Borovići, 126, Foča, Sa.
Borovnica, , Prozor (Stadt), Tr.
Borovnica, 182, Žepče, Tr, Lg.
Borovnići, 81, Foča, Sa.
Borovsko, 127, Rogatica, Sa.
Borut, 218, Stolac (E. Čapljina), Mo.
Bosnića selo, , Krupa, Bi.
Bostahovina, 144, Srebrenica, Tu, Lg.
Bošin, 209, Goražda, Sa.
Boškovići, 317, Banjaluka, Ba.
Boškovići, 79, Foča, Sa, D. Kreči.
Boškovići, 49, Foča, Sa, D. Lokve.
Bošnjaci, 329, Sanski most, Bi.
Botajica, , Derventa, Ba.
Botun, 193, Bugojno (E. Kupreš), Tr.
Botunja, 89, Fojnica (E. Kreševo), Sa.
Bovan, , Višegrad, Sa.
Božanovići, 76, Foča (E. Kalinovik), Sa.
Božanovići, 152, Nevesinje, Mo.
Božić, 222, Srebrenica, Tu, Lg.
Božići, 466, Bos. Dubica, Ba, Lg. 580.
Bozići, , Prijedor, Ba, Lg. 455.
Božići, 136, Fojnica, Sa., D. Gvoždjani.
Božići, 47, Vlasenica, Tu., D. Vasilj.
Božići, 58, Travnik, D. Opara.
Božidarevići, 119, Konjica, Mo.
Božikovac, 48, Jajce, Tr.
Božinci katolički, , Derventa, Ba, Lg. 378.
Božinci (kolonija), , Derventa, Ba, Lg. 98.
Božinci srpski, , Derventa, Ba, Lg. 466.
Bradaši, 80, Visoko, Sa.
Bradici, , Maglaj, Tu.
Bradići katolički, 106, 🚂, Maglaj, Tu, Lg.
Bradići turski, 194, Maglaj, Tu, Lg.
Bradina, 442, ∞ A, 🚂, Konjica, Mo.
Brajakovići, 177, Rogatica, Sa.
Brajanovići, 28, Čajniče, Sa.
Brajčevići, 198, Gacko, Mo.
Brajići, 96, Foča, Sa, D. Ustikolina.
Brajići, 127, Glamoč, Tr, D. Hasanbegovci.
Brajići, 101, Travnik, D. Bila.
Brajinci, Vlasenica, Tu, Lg. 1019.
Brajkovići, 45, Foča, Sa, D. Jošanica.
Brajkovići, 267, Travnik, Lg. 1156.
Brajlovići, 26, Goražde, Sa, D. Hadžići.
Brajlovići, 25, Foča, Sa, D. Paunci.
Brakovci, 110, Srebrenica, Tu, Lg.
Brana Bačić, 397, Srebrenica, Tu, Lg.
Branešci, 331, Prnjavor, Ba, Lg.
Brani Do, 188, Bilek, Mo.
Branilovići, 312, Gacko, Mo.
Branješci, 145, Glamoč, Tr.
Branjevo, 181, ∞, Zvornik, Tu, El.
Brankovac, 109, Travnik.
Branković, 195, Žepče, Tr, Lg.
Brankovići, 235, Rogatica, Sa.
Branovići, 33, Vlasenica, Tu.
Bratač, Nevesinje, Mo, Lg. 536.
Bratač, donji, 354, Nevesinje, Mo.
Bratač, gornji, 182, Nevesinje, Mo.
Brateljević, 99, Kladanj, Tu, Lg.
Bratinje, 21, Foča, Sa.
Bratiš, 69, Foča, Sa.
Bratovčići, 69, Foča, Sa.
Bratunac, ∞ A, Srebrenica, Tu.
Bravnice, 74, Jajce, Tr.
Bravsko, 1171, Ključ, Bi, Lg., El.
Brčigovo, 252, Rogatica, Sa.
Brčko, 6972, ∞, ◯, Brčka, Tu, El.
Brda, 205, Bos. Krupa, Bi, D. Donja Suhaja.
Brda, , Krupa, Bi (Gmd. Zalin).
Brda, , Krupa, Bi (Gmd, Gorinja).
Brda, , Krupa, Bi (Gmd. Suhaja dônja).
Brda, Trebinje, Mo, Lg.
Brda, 71, Rogatica, Sa, Lg. 940.
Brda, 34, Vlasenica, Tu, D. Donji Zalukovik.
Brda, 7, Vlasenica, Tu, D. Nevačka.
Brda, 102, Bugojno, Tr, D. Glavice.
Brda, 292, Bugojno. Tr, Vrila.
Brda, 73, Glamoč, Tr, D. Vel. Štrpci.
Brda, 182, Konjic, Mo.
Brda Donja, Foča, Sa.
Brda Gornja, Foča, Sa.
Brdari, 316, Stari Majdan, Bi, Lg. 1004.
Brdarići, 140, Rogatica, Sa.
Brdo, , Bos. Dubica, Ba.
Brdo, , Bilek, Mo.
Brdo, 67, Bos. Krupa, Bi.
Brdo, 68, Bos. Krupa, Bi, D. Drenova glavica.
Brdo, 126, Čajniče, Sa.
Brdo, 71, Goražde, Sa, D. Sijerčići.
Brdo, 58, Visoko, Sa, D. Porječani.
Brdo, 31, Višegrad, Sa, D. Bijelo Brdo.
Brdo, 69, Glamoč, Tr, Malkočevci.
Brdo, 57, Jajce, Tr, D. Barevo.
Brdo, 126, Jajce, Tr, D. Stupna.
Brdo, 133, Travnik, D. Mošunj.
Brdo, , Varcar vakuf, Tr.
Brdo dônje, Čajnica, Sa.
Brdo gornje, , Čajnica, Sa
Bregovi, 343, Kotor varoš, Ba, Lg. 585.
Bregovi, , Krupa, Bi.
Brekavica, 1094, Bihać, Bi, Lg.
Brekinja, Bos. Dubica, Ba, Lg. 420.
Brekovi, 46, Goražde, Sa.
Brestica, 149, Bilek, Mo, Lg. 175.
Brestica, 56, Stolac (E. Čapljina), Mo.
Brestovac, 314, Bos. Petrovac, Bi, Lg
Brestovična, Bos. Gradiška, Ba, Lg.
Brestovo, 621, Tešanj, Ba, Lg.
Brestovsko, 560, Fojnica, Sa, Lg. 1382, El
Breške, 496, Tuzla.
Breza, 244, 🚂, Visoko, Sa, Lg. 1278, El.
Breza, (ugljeni majdan), 197, ∞ A, Visoko, Sa
Breze, , Krupa, Bi.
Brezići, , Bos. Gradiška, Ba.
Brezičani 93, Bugojno (E. D. Vakuf), Tr.
Brezičani, , Prnjavor, Ba, Lg. 185.
Brezičani, , Prijedor, Ba, Lg. 789.
Brezik, , Dervent, Ba, Lg. 374.
Brezik, , Prnjavor, Ba, Lg. 164.
Brezik, , Krupa, Bi.
Brezik, 1331, Brčka, Tu, D. Brezovo Polje.
Brezik, 147, Tuzla, D. Lisovići,
Brezje, 50, Goražde, Sa, D. Goražde.
Brezje, 83, Rogatica, Sa, D. Sočice.
Brezje, 22, Višegrad, Sa., D. Donji Sokolovići
Brezje, 148, Brčka, Tu, D. Čelić.
Brezova Dola, 55, Bilek, Mo.
Brezova Kosa, 544, Cazin, Bi.
Brezove Dane, 315, Žepče, Tr, Lg.
Brezovice, 51, Čajniče, Sa.
Brezovik, 90, Visoko, Sa.
Brezovljani, 275, Prnjavor, Ba, Lg.
Brezovo polje hristijansko, 310, Brčko, Tu.
Brezovo polje novo, 1109, ∞ A, Brčko, Tu, El.
Brezovo polje staro, 187, Brčko, Tu.
Brežani, 159, Visoko, Sa, D. Seoce.
Brežani, 257, Srebrenica, Tu, Lg.
Brgjani, , Prijedor, Ba.
Brgjani, 157, Tuzla, D. Solina.
Brgjani, 180, Jajce, Tr, D. Barevo.
Brgjani, 258, Jajce, Tr, D. Pljeva.
Brgjani, 243, 🚂, Konjica, Mo.
Brgule, 177, Visoko (E. Vareš), Sa, Lg. 218.
Brgule, 109, Tuzla, D. Ljepunica.
Brič, 1218, Tešanj, Ba, Lg.
Brijeg, 114, Foča, Sa.
Brijesnica, 147, Bijeljina, Tu.
Brijesnica, 1001, Gračanica, Tu, Lg
Brijesnica Donja, 695, Maglaj, Tu, Lg.
Brijesnica Gornja, 347, Maglaj, Tu, Lg
Brijest, 299, Zvornik, Tu, Lg.
Briješće, 273, Sarajevo, Sa.
Briješnica, , Bjelina, Tu.
Brišće, 132, Jajce, Tr.
Briševo, Sanski most, Bi.
Brišnik, 854, Županjac, Tr, Lg.
Britvica, 516, Mostar, Mo, Lg.
Briznik, 272, Zenica, Tr, Lg. 643
Brka, 1129, Brčko, Tu.
Brloške, 111, Kladanj, Tu, Lg
Brložnik, 46, Rogatica, Sa.
Brnj, 137, Visoko, Sa.
Brnjaci, 51, Fojnica, Sa.
Brnjavica, , Prnjavor, Ba, Lg. 143.
Brnjic, 328, Zenica, Tr, Lg. 1482.
Brnjica, 124, Rogatica, Sa.
Brnjica srpska, 110, Tuzla, Tu.
Brnjica, turska, 106, Tuzla, Tu.
Brnjić, , Zenica, Tr.
Brnjići, 211, Jajce, Tr.
Brnjičani, 227, Tuzla.
Brnjik, 199, Brčka, Tu.
Broćanac, , Stolac, Mo.
Broćanac, 986, Ljubuški (E. Posušje), Mo, Lg.
Brod, , Krupa, Bi.
Brod, , Foča, Sa (Vorort v. Foča).
Brod, 313, Brčka, Tu.
Brod, Bos., 3368, ∞, 🚂, Derventa, Ba, El.
Brodac, 1899, ∞ A, Bijeljina, Tu, Lg. 8690, El.
Brod stari, , Rogatica, Sa.
Bronjići, 108, Rogatica, Sa.
Bronzani majdan, Banja Luka, Ba, Lg. 720
Brova, 62, Bileća, Mo.
Brštanica, 218, Stolac (E. Čapljina), Mo, El
Brštanica donja, Višegrad, Sa.
Brštanica gornja, Višegrad, Sa.
Brusna, 263, Foča, Sa.
Brusnica, 274, Brčko, Tu, D. Čelić.

Brusnica, 260, Maglaj, Tu, Lg.
Brusnica mala, Dervent, Ba, Lg.
Brusnica velika, Dervent, Ba, Lg.
Brusnik, , Prnjavor, Ba.
Brvanci, 145, Jajce, Tr.
Brvnik, 454, Gradačac (E. Bos. Šamac), Tu, Lg.
Bubanj, , Foča (E. Kalinovik), Sa.
Buče, 37, Srebrenica, Tu, Lg.
Bučevci, 191, Krupa, Bi, Mrazovac.
Bučevici, 123, Krupa, Bi, Varoška rijeka.
Bučići, 150, Jajce, Tr, D. Dnoluka.
Bučići, 153, Travnik, Lg. 1344, El.
Bučik, 240, Tuzla.
Bučinović, 136, Srebrenica, Tu, Lg.
Bučje, 213, Čajniče, Sa.
Bučukovići, 158, Čajniče, Sa, Batovo.
Bučukovići, 91, Čajniče, Sa, Berovina.
Budaci, 101, Rogatica, Sa.
Budanj donji, , Foča, Sa.
Budanj gornji, , Foča, Sa.
Budelj donji, 242, Ključ, Bi, Lg.
Budelj gornji srpski, 469, Ključ, Bi, Lg.
Budelj gornji turski, 204, Ključ, Bi, Lg.
Budimlića Japra, 715, Stari majdan, Bi, Lg 1260, El.
Budimlija, 488, Višegrad, Sa.
Budisavlje, 88, Nevesinje, Mo.
Budišići, 54, Foča, Sa, D. Završ.
Budišići, 30, Travnik, D. Bučići.
Budmilići, 454, Sarajevo.
Budoši, 83, Bilek, Mo.
Budoželj, 252, Visoko (E. Vareš), Sa, Lg. 343.
Budžak, 743, Banja Luka, Ba, Lg. 862.
Bugar, 471, Bihać, Bi, Lg.
Bugj, 122, Rogatica, Sa.
Bugojčić, 100, Travnik.
Bugojno, 1942, 🚂, ○, Bugojno, Tr., El.
Bugovina, 65, Trebinje, Mo.
Buhotina, 323, Sarajevo, Sa.
Buhovo, 503, Mostar, Mo, Lg.
Bujadnica, , Ključ, Bi.
Bujaković, 191, Srebrenica, Tu, Lg.
Bujakovina, 99, Foča, Sa.
Bukinje, , Tuzla, Tu.
Bukiš, 236, Brčko, Tu.
Buklići, 136, Nevesinje, Mo.
Bukovac, 102, Dervent, Ba, Lg.
Bukovac, , Bos. Gradiška, Ba.
Bukovac, 271, Brčko, Tu.
Bukovača, 565, Bos. Petrovac, Bi., Lg. El.
Bukovci, 230, Fojnica, Sa, Lg. 840.
Bukov do, 312, Kladanj, Tu, Lg.
Bukovica, 338, Banja Luka, Ba, Lg.
Bukovica, 235, Cazin, Bi., D. Trž. raštela.
Bukovica, 165, Fojnica (E. Kreševo), Sa, Lg. 740.
Bukovica, , Konjica, Mo.
Bukovica, 1384, Bijeljina, Tu., D. Dragaljevac.
Bukovica, 270, Vlasenica, Tu., D. Derventa.
Bukovica, 338, Jajce, Tr., D. Crepanjska.
Bukovica, 164, Zenica, Tr., Gradišće.
Bukovica, 601, Županjac, Tr, Lg.
Bukovica donja, 344, Maglaj, Tu, Lg.
Bukovica gornja, , Maglaj, Tu, Lg.
Bukovica gluha, , Travnik, Tr.
Bukovica katolička, 436, Dervent, Ba, Lg.
Bukovica mala, 315, Tešanj, Ba, Lg.
Bukovica, mala, , Travnik, Tr.
Bukovica srpska, 200, Derventa, Ba, Lg.
Bukovica, velika, , Travnik, Tr.
Bukovica, velika, 616, Tešanj, Ba, Lg.
Bukovice, 290, Konjica, Mo.
Bukovik, 78, Foča, Sa, D. Hum.
Bukovik, 212, Visoko, Sa, D. Breza.
Bukovik, 35, Visoko, Sa, D. Podvinci.
Bukovik, 70, Vlasenica, Tu, Knežina.
Bukovlje, 354, Visoko, Sa.
Bukovlje, 110, Konjica, Mo.
Bukovska, , Krupa, Bi.
Bukva, 132, Fojnica (E. Kreševo), Sa.
Bukve, 187, Travnik.
Bukvica, 92, Foča, Sa., D. Kreči.
Bukvica, , Foča (E. Kalinovik), Sa, D. Kuta
Bukvica, , Jajce, Tr.
Bukvići, 51, Travnik, Tr.
Bukvik, . 🚂 A, Bos. Gradiška, Ba.
Bukvik, Brčko, Tu, Lg, 8638.
Bukvik donji, 329, Brčko, Tu., El.
Bukvik gornji, 322, Brčko, Tu.
Bulatovci srpski, 203, Zvornik, Tu, Lg.
Bulatovci turski, 903, Zvornik, Tu, Lg.
Bulatovići, 88, Konjica, Mo.
Bulećani, 510, Bos. Krupa, Bi.
Buletić, , Tešanj, Ba, Lg. 1051.
Bulići, 261, Jajce, Tr.
Buličići, 190, Visoko, Sa.
Buljevići, 111, Vlasenica, Tu.
Buljina, Konjica, Mo, Lg. 807.
Bulozi, 111, Rogatica, Sa.
Buna, 🚃, 268, Mostar, Mo, Lg.
Bunar, 94, Jajce, Tr.
Bunar, , Dervent, Ba, Lg. 231.
Bunčevac, 82, Glamoč, Tr.
Bunčići, 194, Foča, Sa.
Bunčići, 148, Mostar, Mo.
Bungurovina, 49, Jajce, Tr.
Bunovci, 247, Sarajevo (E. Trnovo).
Bunovi, 67, Foča, Sa, Lg. 358.
Burati, 152, Rogatica, Sa.
Burča, 109, Kotor varoš, Ba, Lg. 240.
Burmazi, Stolac, Mo, Lg. 516.
Bursići, 82, Rogatica, Sa.
Buselje, 218, Fojnica, Sa.
Busije, 457, Bos. Petrovac, Bi, Lg.
Busnovi-Prijedor, Ba, Lg. 1042.
Busovača, 1054, 🚂, 🚃, Fojnica, Sa, Lg. 3420, El.
Bušćak, 132, Konjica, Mo.
Bušević, 499, Kulen vakuf, Bi, Lg.
Bušević Blatna, Krupa, Bi, Lg. 513.
Bušević Šljivovac, Krupa, Bi, Lg. 746.
Bušević srednji, Krupa, Bi, Lg. 656.
Bušletić, 613, Gračanica, Tu, Lg.
Butkovići, 69, Foča, Sa, D. Bogušići, 76.
Butkovići, 76, Foča, Sa, D. Kreči.
Butkovići, 85, Foča, Sa, D. Zakmur.
Butmir, 471, Sarajevo, Sa.
Butmir donji, Sarajevo, Sa, Lg. 1781.
Butmir gornji, Sarajevo, Sa, Lg. 2636.
Buzekara, 260, Brčko, Tu.
Buzići, 282, Visoko, Sa, D. Mokronoge.
Buzići, 120, Visoko, Sa, D. Porječani.
Buzuci, 81, Fojnica (E. Kreševo), Sa.
Bužim, 154, Bos. Krupa, Bi, Lg.

C.

Cagare, 32, Konjica, Mo.
Cage, 232, Tuzla, Tu.
Cape, 104, Foča, Sa.
Carevac, 339, Varcar vakuf, Tr.
Carevo polje, , Jajce, Tr (Vorort v. Jajce).
Carica, 110, Fojnica, Sa.
Cazin, 2330, 🚂, ○, Cazin, Bi, El.
Cebara, 256, Županjac, Tr, Lg.
Cerani, 912, Tešanj, Ba, Lg.
Ceribašići, 41, Vlasenica, Tu.
Ceribašići, 116, Bugojno, Tr.
Cerići, 64, Konjica, Mo.
Cerik, 72, Tuzla.
Cerik, 175, Brčko, Tu.
Cernica, 262, Gacko, Mo, Lg. 919.
Cerno, 492, Ljubuški, Mo, Lg.
Cerno, , Ljubuški, Mo, 492.
Cerova, 60, Nevesinje, Mo.
Cerovac, 43, Trebinje, Mo.
Cerova dola, 23, Bilek, Mo.
Cerova ravan 124, Foča, Sa.
Cerov do, 20, Bilek, Mo.
Cerovica, 253, Stolac, Mo.
Cerovica 620, Težanj, Ba, Lg.
Cerovica, Bos. Novi, Ba, Lg. 363.
Cerovica donja, 214, Bos. Novi, Ba.
Cerovica gornja, 149, Bos. Novi, Ba.
Cerovljani, 819, Bos. Gradiška, Ba, Lg. 1716.
Cerovo, 154, Stolac, Mo.
Cerska, 553, Vlasenica, Tu, Lg. 2288.
Cibrijan, 35, Bileća, Mo.
Cicina, 92, Trebinje, Mo.
Cicrina, 220, Ljubinje, Mo, Lg.
Cikote, Vlasenica, Tu, Lg. 1811.
Cikote, 111, Višegrad, Sa.
Cikote, 295, Prijedor, Ba, Lg.
Cimeša, 408, Bos. Petrovac, Bi. Lg.
Cimiroti [Donji Kijevci], 534, Gradiška, Ba, Lg.
Cirkin polje, , Prijedor, Ba, 209.
Cipići, 75, Jajce, Tr.
Citonja, , Fojnica, Sa.
Cjenici, 50, Trebinje, Mo.
Cmiljevac, 9, Višegrad, Sa.
Crepanjska, Jajce, Tr, Lg. 1521.
Crgovo, 170, Nevesinje, Mo.
Crijep, 165, Rogatica, Sa.
Crijepovi, 223, Kotor varoš, Ba.
Crijevčići, 87, Tuzla, Tu, Lg. 832.
Crkvena, , Prnjavor, Ba, 417.
Crkvenjak, 97, Fojnica, Sa, Lg 838.
Crkvica, 459, Zenica, Tr, Lg.
Crkvice, 97, Bugojno, Tr.
Crkvina, 358, Bos. Krupa, Bi.
Crkvina, 1013, 🚂A, Gradačac, Tu, Lg.
Crkvina, 417, Prujavor, Ba, Lg.
Crkvina, 237, Bos. Krupa, Bi.
Crkvina, 244, Bos. Krupa, Bi.
Crljeni, 320, Ključ, Bi, Lg. 320.
Crnać, Mostar, Mo, Lg, 1226.
Crnać donji, 573. Mostar, Mo.
Crnać gornji, 653, Mostar, Mo.
Crnać, 1226, Mostar.
Crnač, 40, Trebinje, Mo, El.
Crna dolina 237, Prijedor, Ba, Lg.
Crna rijeka, 166, Bos. Novi, Ba, Lg.
Crna rijeka, 148, Lg. 176, Vlasenica, Tu.
Crnča, 468, Tešanj, Ba, Lg.
Crnča donja, 122. Višegrad, Sa, Vorort von Višegrad.
Crnča gornja, 74, Višegrad, Sa.
Crnče, 183, Visoko, Sa.
Crnčići, , Višegrad, Sa.
Crneta, 87, Foča, Sa.
Crnetići, 126, Foča, Sa.
Crniče, 417, Lg, 1188, Bugojno, Tr, El.
Crnčići, 206, Višegrad, Sa.
Crnići, 860, Stolac, Mo, Lg. 860.
Crnići, 860, Stolac, Mo.
Crnići, 416, Fojnica, Sa, Lg. 961.
Crnički Kamenik, 53, Fojnica, Sa.
Crni lug, 908, Livno, Tr, Lg. El.
Crni potoci, 31, Livno, Tr.
Crni potok, , Foča, Sa.
Crni vrh, 150, Konjica, Mo.
Crni vrh, Glamoč, Tr, Lg. 1047.
Crni vrh, 179, Višegrad, Sa.
Crno blato, 153, Tuzla, Tu.
Crnobojevići, 32, Foča, Sa.
Crnoglav, 155, Stolac, Mo.
Crnotina, Sarajevo, Sa, Lg. 1675.
Crnovići, 85, Maglaj, Tu.
Crnjelovo donje, 2122, Bijeljina, El.
Crnjelovo gornje, 1370, Bijeljina, Tu.
Crvarevac, 284, Bos. Krupa, Bi.
Crvenica, 422, Županjac, Tr, Lg.
Crveni grm, 757, Ljubuški, Mo, Lg. 1135
Crveno brdo, 338, Tuzla, Tu.
Crvica, 584, Srebrenica, Tu, Lg.
Crvljevac, 55, Čajnica, Sa.
Curovići, 47, Rogatica, Sa.
Cvilin, 104, Foča, Sa.
Cviljevina, 310, Tuzla, Tu.
Cvitovići, 188, Jajce, Tr.
Cvjetnić mali, 371, Bos. Petrovac, Bi, Lg.
Cvjetnić veliki, 643, Bos. Petrovac, Bi, Lg., El.
Cvrće, 178, Bugojno, Tr.
Cvrtkovci, , Tešanj, Ba, Lg. 316.

Ć.

Ćaćice, 59, Višegrad, Sa.
Ćatići, 🚂A, 22, Travnik, Tr.
Ćatići, 327, Visoko, Sa.
Ćatovići, 125, Foča, Sa.
Ćehajić, 261, Gradačac, Tu, Lg.
Ćehajići, 134, Lg, 653, Bugojno, Tr.
Ćehari, 162, Konjica, Mo.
Ćehići, 33, Visoko, Sa.
Ćela, 591, Prijedor, Ba, Lg.
Ćele, 146, Sanski most, Bi.
Ćemalić, 128, Bugojno, Tr.
Ćemalovići, 77, Rogatica, Sa.
Ćerin , Mostar, Mo.
Ćeraja, 199, Varcar vakuf, Tr.
Ćetojevići, 206, Banja Luka, Ba.
Ćipirovine, 135, Bijeljina, Tu.
Ćirići, 110, Glamoč, Tr.
Ćojluk, 42, Jajce, Tr.
Ćoralići, 1609, Cazin, Bi, Lg.
Ćorići, 80, Bugojno, Tr.
Ćorkovići, 138, Kotor varoš, Ba.

Ćoseta, 186, Brčko, Tu.
Ćosići, 98, Jajce, Tr.
Ćoslje, 307, Glamoč, Tr.
Ćošići, 640, Travnik, Tr.
Ćukale, 434, Prnjavor, Ba, Lg.
Ćuklinac, 319, Bos. Dubica, Ba.
Ćukovac, 116, Kotor varoš, Ba. Lg, 320.
Ćukovi, 391, Bihać, Bi, Lg.
Ćukovići. 32, Bilek, Mo.
Ćulumi, 71, Glamoč, Tr.
Ćurčića lug, 144, Bugojno, Tr.
Ćurevo, 947, Foča, Sa.
Ćurevo, , Foča, Sa.
Ćurovi, 92, Čajnica, Sa.
Ćurovići, 24, Maglaj, Tu.
Ćurovići, 31, Foča, Sa.
Ćurovići, , Maglaj, Tu.
Ćusine, 100, Lg. 395, Jajce, Tr.
Ćutukovac, 38. Foča, Sa.

Č.

Čadovina, 44, Rogatica, Sa.
Čaglica, 211, Lg, 630, Bos. Krupa, Bi.
Čagošta, 25. Foča. Sa.
Čagjavac, 93, Brčko, Tu.
Čagjavica, Bos. Novi, Ba, Lg. 1065.
Čagjavica donja, 1191, Bijeljina, Tu.
Čagjavica gornja, 1217, Bijeljina, Tu.
Čagjavica Jablanička, 296, Bos. Novi, Ba.
Čagjavica Jugovčeva, 313, Bos. Novi, Ba.
Čagjavica Muratbegova, 450, Bos. Novi, Ba.
Čajdraš donji, 124, Zenica, Tr.
Čajdraš gornji, 216, Zenica, Tr.
Čajdraš-Lokvine, Zenica, Tr, Lg. 987.
Čajić, 347, Livno, Tr, Lg.
Čajniče, 1656, ○, Čajniče, Sa.
Čajno malo, 176, Visoko, Sa.
Čajno veliko, 150, Visoko, Sa.
Čajre, 148, Tešanj, Ba, Lg. 308.
Čakići, 104, Travnik, Tr.
Čaklovići srpski, 381, Tuzla, Tu.
Čaklovići turski, 150, Tuzla, Tu.
Čalići, 252, Mostar, Mo, Lg.
Čalukovac, , Fojnica, Sa.
Čamovine, 38, Visoko, Sa.
Čanići, 165, Vlasenica, Tu.
Čanići, 240, Tuzla, Tu.
Čaplje, , Sanski most, Bi.
Čapljina, 1568, ∞, ○, Stolac, Mo, El.
Čapori, 121, Vlasenica, Tr.
Čaprazlije, 598, Livno, Tr, Lg.
Čarakovo, 782, Prijedor, Ba, Lg.
Čardačani, 359, Banja Luka, Ba, Lg.
Čardačina, 139, Bos Krupa, Bi.
Čardačine, 265, Bijeljina, Tu.
Čardačine, 72, Bos. Krupa, Bi.
Čardak, 606, Gradačac, Tu, Lg.
Čardak, 228, Zepče, Tr, Lg.
Čardak, 33, Glamoč, Tr.
Čardak, 98, Bilek, Mo.
Čarići, Stolac. Mo, Lg. 842.
Čarići, 155, Kotor varoš, Ba.
Častovići, 61, Ključ, Bi, Lg.
Čatići, , Visoko, Sa.
Čatići, , Travnik, Tr.
Čatoviti, , Foča, Sa.
Čatrnja, 307, Bos. Gradiška, Ba.
Čaušlije, 148, Bugojno, Tr, Lg.
Čava 372, Bos. Krupa, Bi.
Čavarine, 90, Rogatica, Sa.
Čavaš, 302, Ljubinje, Mo, Lg.
Čavčići, 210, Rogatica, Sa.
Čažanj, 161, Konjica, Mo.
Čebara, , Županjac, Tr.
Čeće, 39, Visoko, Sa.
Čečava, 1528, Tešanj, Ba, Lg.
Čehajić, , Bugojno, Tr.
Čehari, , Konjica, Mo.
Čehici, , Visoko, Sa.
Čehovac, , Travnik, Tr.
Čejreci, 46, Bos. Krupa. Bi.
Čejreci, 267, Prijedor, Ba, Lg.
Čekanići, 276, Gračanica, Tu, Lg.
Čekrčići, 518, Visoko, Sa, Lg. 987.
Čekrlije, 209, Bihać, Bi, Lg.
Čela, 591, Prijedor, Ba.
Čele, Sanski most, Bi.
Čelebić, 724, Livno, Tr, Lg.
Čelebić. 539. ∞, Foča, Sa.
Čelebići, 385. Konjica, Mo.
Čelebinci, 323, Bos. Dubica, Ba, Lg.
Čelić, 1728, ∞ A, Brčko, Tu, Lg. 9419.
Čelikovo polje, 79, Foča, Sa.
Čelina, 139, Konjica, Mo.
Čelinac srpski, 710, Banja Luka, Ba, Lg.
Čelinac turski, 394, Banja Luka, Ba, Lg.
Čelinovac, 195, Bos. Gradiška, Ba.
Čeljadinići, 145, Rogatica, Sa.
Čeljevo, 525, Stolac, Mo, Lg.
Čemerna, 72, Visoko, Sa.
Čemernica, 159, Rogatica, Sa.
Čemernica, 82, Fojnica, Sa.
Čemerno, 167, Gacko, Mo.
Čengić, 815, Zvornik, Tu.
Čenići, 170, Varcar-Vakuf, Tr.
Čenići, , Trebinje, Mo.
Čeovac, 132, Travnik, Tr.
Čepelica, 87, Lg, 371, Bilek, Mo.
Čeraja, , Varcar vakuf, Tr.
Čerin, 164, Mostar, Mo.
Čerkazovići, 187, Jajce, Tr.
Česanlije, 137, Livno, Tr.
Česma, 276, Banja Luka, Ba, Lg.
Češalj, 39, Višegrad, Sa.
Četojevići, , Banja Luka, Ba.
Čevljanović, 1050, Sarajevo, Sa.
Čičevac, 117, Srebrenica, Tu, Lg.
Čičevo, Trebinje, Mo, Lg. 1275.
Čičevo, 356, Konjica, Mo.
Čičevo donje, 248, Trebinje, Mo.
Čičevo gornje, 250, Trebinje, Mo.
Čičevsko poljice, 135, Trebinje, Mo.
Čifčije, 226, Prnjavor, Ba, Lg.
Čifčije, 250, Tešanj, Ba, Lg.
Čifluk, , Banja Luka, Ba.
Čifluk, 308, Jajce, Tr.
Čifluk crna rijeka, Sarajevo, Sa, Lg. 1298.
Čiflnk, 55, Travnik, Tr.
Čifluk, 392, Visoko, Sa.
Čikule, 115, Bos. Gradiška, Ba.
Činovići, 703, Maglaj, Tu, Lg.
Čiperovina, , Bijeljina, Tu.
Čipići, , Jajce, Tr.
Čipuljić, 489, Bugojno, Tr, Lg.
Čirakovac, 138, Varcar vakuf, Tr.
Čirići, , Glamoč, Tr.
Čirkići, 119, Sanski most, Bi.
Čirkin polje, 209, Prijedor, Ba, Lg.
Čitluci, 145, Rogatica, Sa.
Čitlnk, 65, Banja Luka, Ba.
Čitluk, 958, Bos. Novi, Ba, Lg.
Čitluk, 810, Ljubuški, Mo.
Čitluk, 1148, Mostar, Lg.
Čitluk Ušivac, 168, Bos. Dubica, Ba.
Čivčije, 212, Gračanica, Tu, Lg.
Čobe, 162, Žepče, Tr, Lg.
Čoljuk, , Jajce, Tr.
Čokori, 250, Banja Luka, Ba, Lg. 445.
Čolopek, 595, Zvornik, Tu, Lg.
Čopice, 205, Trebinje, Mo.
Čorle, 300, Prnjavor, Ba, Lg.
Čorkovići, , Kotor varoš, Ba.
Čosanlije, 137, Livno, Tr, Lg.
Čovčići, 92, Čajnice, Sa.
Čović polje, 662, Brčko, Tu.
Čubren, 158, Fojnica, Sa.
Čubrići, 32, Rogatica, Sa.
Čudojevići, 95, Čajnice, Sa.
Čuhovići, 169, Konjica, Mo.
Čukale, , Prnjavor, Ba, 434.
Čukle, 491, Travnik, Tr.
Čuklić, 226, Livno, Tr, Lg. El.
Čuklići, 374, Jajce, Tr.
Čuklinac, , Bos. Dubica, Ba.
Čukovići, , Bilek, Mo.
Čukuri, , Glamoč, Tr, Vorort v. Glamoč.
Čulumi, , Glamoč, Tr, 71.
Čunište, 213, Visoko, Sa, Lg.
Čurevo, 212, Foča, Sa, Lg. 947.
Čurjen, 37, Bilek, Mo.
Čusto brdo, 260, Maglaj, Tu, Lg.
Čutukovac, , Foča, Sa.
Čvaljina, 330, Ljubinje, Mo, Lg.
Čvarići, 100, Bilek, Mo.

D.

Dabar, 1824. Sanski most, Bi, Lg.
Dabovci 279, Kotor varoš, Ba. Lg. 492.
Dabrac, 194, Varcar vakuf, Sr.
Dabravine, 81, Visoko, Sa.
Dabrica, 1000, Stolac, Mo, Lg.
Daganj, 43, Kalinovik, Sa.
Dahanići, 203, Gacko, Mo.
Dahovo, 57, Fojnica, Sa.
Daljevac, , Jajce, Tr.
Damjestaje. 62, Bilek, Mo.
Daničići, 170, Foča, Sa.
Danilović, 137, Višegrad, Sa.
Dardaganj, 90, Čajniče, Sa.
Daštansko, 95, Vareš, Sa, Lg. 187.
Datelji, 178, Rogatica, Sa.
Datići, , Fojnica, Sa.
Dautovci 160, Visoko, Sa.
Davidovići, 313, Bilek, Mo, Lg.
Davidovići, 115, Jajce, Tr.
Davidoviči gornji, 206, Mostar, Bilek.
Daždarevo, 386, Bijeljina, Tu.
Dažnica, 222, Derventa, Ba, Lg.
Debeljaci, 399, Banja Luka, Ba, Lg.
Debeljak, 151, Bos. Krupa, Bi.
Debeljak, 82, Glamoč, Tr.
Dedica selo, , Krupa, Bi.
Dediči, 97, Travnik, Tr.
Dajčići, 229, Trnovo, Sa.
Delegošta mala, 223, Srebrenica, Tu, Lg.
Delegošta velika, 196. Srebrenica, Tu, Lg.
Deleuše, 131, Bilek, Mo.
Delijaš, 444, Trnovo, Sa.
Demići, 119, Kotor varoš, Ba.
Demirovac, 747, Bos. Dubica, Ba, Lg.
Dera, 544, Kozarac, Ba.
Derventa, 5531, ○, Derventa, Ba.
Derventa, ∞, Vlasenica, Tu, Lg. 1600, El.
Derviši, 119, Banja Luka, Ba.
Derviši, 65, Bos. Novi, Ba.
Desetnik, 289, Visoko, Sa, Lg. 428.
Desin selo, 33, Trebinje, Mo.
Deševo, 100, Goražde, Sa.
Detlak, 395, Derventa. Ba, Lg.
Detlak, 712, Tešanj, Ba, Lg.
Devetaci, 324, Bos. Novi, Ba, Lg.
Devetak, 698, Tuzla, Tu.
Devetina, 1050, Prnjavor, Ba, Lg.
Deževice, 210, Kreševo, Sa.
Dijakovići, , Foča, Sa.
Dijelovi, 210, Bos. Krupa, Bi.
Diklići, 70, Trebinje, Mo.
Diknići, 82, Vareš, Sa.
Dimniči, 80, Srebrenica, Tu, Lg.
Dindo, 20, Bjelemić, Mo.
Diština, 167, Kladanj, Tu, Lg.
Diva grebovica, , Mostar, Mo.
Divič, 479, Zvornik, Tu, Lg.
Divičani, 250, Jajce, Tr.
Dizdarev potok, 241, Bos. Krupa, Bi.
Dizdarlije, 115, Bos. Dubica, Ba.
Dizdaruša, 72, Brčko, Tu.
Dječ, , Bilek, Mo.
Djedići, , Trebinje, Mo.
Djedina, 118, Tuzla, Tu.
Djedin Do, 196, Kreševo, Sa.
Djedovača, 181, Sanski most, Bi.
Djedovci, , Tešanj, Ba.
Djevar, , Sanski most, Bi.
Dlakoše, 186, Bilek, Mo.
Dnoluka, Jajce, Tr, Lg. 3629.
Do, 14, Fojnica, Sa.
Doberlin, , Bos. Novi, Ba.
Doboj, 3649, ○, Doboj, Ba.
Doboj, 564, ∞, Visoko, Sa, Lg, 1058, El.
Doborovci, 747, Gračanica, Tu, Lg.
Dobošnica, Tuzla, Tu, Lg. 2031.
Dobošnica-Čifluk, 506, Tuzla, Tu.
Dobošnica-Garac, 244, Tuzla, Tu.
Dobošnica-Halilbašič, 441, Tuzla, Tu.
Dobrače, 121, Rogatica, Sa.
Dobrak, 133, Srebrenica, Tu, Lg.
Dobraljevo. , Fojnica, Sa.
Dobrašina, 180, Rogatica, Sa.
Dobrć, 108, Mostar, Mo, Lg.
Dobrelji, 204, Gacko, Mo.
Dobrič, 305, Mostar, Mo, Lg.
Dobrič, , Vlasenica, Tu.
Dobričevići, 87, Konjića, Mo.
Dobrićevo, 12, Bilek, Mo.
Dobriči, 94, Vlasenica, Tu.
Dobriljevo. 218, Zenica, Tr.
Dobrinja, 662, Gradačac, Tu, Lg.

Dobrinja mala. , Krupa, Bi.
Dobrinja velika, 184, Bos. Krupa, Bi.
Dobrinje, 100, Sarajevo, Sa.
Dobrinje, 186, Visoko, Sa.
Dobrkovići, Mostar, Mo, Lg. 436.
Dobrkovići donji, 245, Mostar, Mo.
Dobrkovići gornji, 191, Mostar, Mo.
Dobrljin, 1182, Bos. Novi, Ba, Lg.
Dobrnja, 529, Tuzla, Tu, Lg. 1207.
Dobrnja, 1274, Banjaluka, Ba. Lg. 1450.
Dobro, 534, Livno, Tr, Lg.
Dobro brdo, 101, Jajce, Tr.
Dobrogošće, 191, Konjica, Mo.
Dobromani, 132, Trebinje, Mo, Lg. 625, El.
Dobromerovići, 101, Rogotica, Sa.
Dobrončići, 126, Rogatica, Sa.
Dobro polje, 232, Gacko, Mo.
Dobro polje, 314, Trnovo, Sa.
Dobro selo, 532, Bos. Krupa, Bi, Lg. 1828, El.
Dobro selo. 542, Mostar. Mo, Lg.
Dobroševići, 128, Sarajevo, Sa.
Dobrošin, 298, Bugojno, Tr, Lg. 536.
Dobrovo, 131, Capljina, Mo.
Dobrun, ⌓ A, Višegrad, Sa, Lg. 2084.
Dobrun donji, 516, Višegrad, Sa.
Dobrun gornji, 161, Višegrad, Sa.
Doci, 227, Fojnica, Sa.
Dočić, 72, Jajce, Tr.
Doganovci, 159, Jajce, Tr.
Doglodi, 415, Sarajevo. Sa.
Doglodi, Zenica, Lg. 1179, Tr.
Dokanj, 537, Tuzla, Tu, Lg. 1258.
Dola donja, 98, Bilek, Mo.
Dola gornja, 151, Bilek, Mo.
Dolac, 274, Maglai, Tu, Lg.
Dolac, 500, Zenica, Tr.
Dolac, 1835, Sarajevo. Sa. Lg. 2288.
Dolac, 248, Glamoč. Tr.
Dolac, 144, Travnik, Tr.
Dolac, , Fojnica, Sa.
Dole, 135, Kladanj, Tu, Lg.
Dole, 57, Visoko, Sa.
Dolina, 1224, Bos. Gradiška, Ba.
Dolina, Bos. Gradiška, Ba, Lg. 1224.
Dolina donja, 595, Bos. Gradiška, Ba, El.
Dolina gornja, 629, Bos. Gradiška, Ba.
Doline, 62, Prnjavor, Ba.
Doline, 31, Maglaj, Tu.
Dolovi, 279, Tuzla, Tu.
Dolovi, 52, Visoko, Sa.
Dolovi, 75, Trebinje, Mo (Arslanagica most).
Dolovi, , Kalinovik, Sa.
Dolovi, 62, Trebinje, Mo (Mesari).
Dolovi, 94, Krnjic, Mo.
Dolovi, 98, Višegrad, Sa.
Dolovi, , Konjica, Mo.
Dolovljani, 176, Bos. Novi, Ba, Lg.
Doluše, 90, Gacko, Mo.
Doljani, 835, Bihać, Bi, Lg.
Doljani, 98, Bjelemić, Mo.
Doljani, 199, Čapljina, Mo.
Doljani, 608, Sarajevo, Sa.
Doljani, 676, Prozor, Tr, Lg. 1319.
Doljani, 199, Konjica, Mo, Lg.
Doljani, , Stolac, Mo.
Doljevac, 94, Jajce, Tr.
Domaljevac, 2186, Gradačac, Tu, El., Exp B. Šamac, Lg. 2519.
Domaševo, 530, Bilek, Mo, Lg. 1319.
Dombrava, 329, Bos. Novi, Ba, Lg.
Domislica, 163, Žepče, Tr, Lg.
Domišići, 55, Čajniče, Sa.
Domrke, 149. Gacko, Mo.
Dônja mahala, , Krupa, Bi.
Dônje polje, Varcar vakuf, Tr.
Dônje selo, 194, Konjica, Mo, Lg. 842.
Dônje selo, , Čajniče, Sa.
Dônje selo, , Fojnica, Sa.
Dônjići, , ○, Bugojno, Tr, Vorort v. Bugojno.
Dopaske, 207, Vlasenica, Tu.
Doribaba, 259, Jajce, Tr.
Dorići, 56, Višegrad, Sa.
Doščica, 102, Konjica, Mo.
Dovići, 114, Banja Luka, Ba, Lg.
Dovlići, 516, Sarajevo, Sa.
Drače, 109, Foča, Sa.
Dračevica, 286, Mostar, Mo, Lg.
Dračevica, 44, Čapljina, Mo.
Dračevo, 380, Ljubinje, Mo, Lg.
Dračevo, 372, Čaplina, Mo, Lg.
Dragačići, 48, Fojnica, Sa.
Dragalovci, 433, Tešanj, Ba, Lg.
Dragaljevac, ⌓ A, Bijeljina, Tu, Lg. 11560.
Dragaljevac donji, 225, Bijeljina, Tu.
Dragaljevac gornji, 495, Bijeljina, Tu.
Dragaljevac srednji, 684, Bjelina, Tu.
Dragana selo, 219, Konjica, Mo.
Dragaši, 73, Vlasenica, Tu.
Dragelji, 449, Bos. Gradiška, Ba, Lg.
Dragičina, 484, Ljubuški, Mo, Lg.
Dragičina, 403, Mostar, Mo, Lg. 567.
Dragnić, 200, Glamoč, Tr.
Dragnić podovi, 722, Varcar vakuf, Tr, Lg. 932.
Dragnić selo, 210, Varcar vakuf, Tr.
Dragočaj, 205, Ključ, Bi, El.
Dragočaj, Konjica, Mo, Lg. 1565.
Dragočaj, 1700, Banja Luka, Ba, Lg.
Dragočava, 115, Foča, Sa.
Dragojevići, 114, Foča, Sa.
Dragolji, , Čajnica, Sa.
Dragomilići, 86, Foča, Sa.
Dragoradi, 438, Sarajevo, Sa.
Dragoraj, 205, Ključ. Bi, Lg.
Dragoševina, 28, Foča, Sa.
Dragotinja, 1294, Prijedor, Ba, Lg.
Dragovići, 71, Visoko, Sa.
Dragovići, 55, Foča, Sa.
Draguljevići, 31, Rogatica, Sa.
Dragulji, 87, Goražda, Sa.
Dragunja, Tuzla, Tu, Lg. 2183.
Dragunja donja, 259, Tuzla, Tu.
Dragunja gornja, 354, Tuzla, Tu.
Draksenić, Bos. Dubica, Ba. Lg. 1112.
Drakulić, 346, Banja Luka, Ba, Lg.
Dramešina, 114, Gacko, Mo.
Dramiševo, 82, Nevesinje, Mo.
Drapnići, 151, Vlasenica, Tu.
Drapnići, 115, Tuzla, Tu.
Dražev do, 324, Bugojno, Tr.
Draževići, , Fojnica, Sa.
Draževići, 93, Visoko, Sa.
Draževo, 163, Foča, Sa (Račići), El.
Draževo, 105, Prozor, Tr.
Draževo, , Foča, Sa (Završ).
Dražin do, 88, Trebinje, Mo.
Drążljevo, Gacko, Mo, Lg. 1729.
Dražljevo donje, 56, Gacko, Mo.
Dražljevo gornje, 131, Gacko, Mo.
Drecelj, 364, Kladanj, Tu, Lg.
Drenova, 489, Prnjavor, Ba, Lg.
Drenovac, 363, Bos. Krupa, Bi.
Drenova glavica, 157, Bos. Krupa, Bi, Lg. 225.
Drenova medja, 156, Livno, Tr.
Drenov do, 240, Šujice, Tr.
Drenovi do, 73, Trebinje, Mo.
Drenovi do, 12, Bilek, Mo.
Dretelj, 378, Čapljina, Mo, Lg.
Drežanj donji, 277, Nevesinje, Mo.
Drežanj gornji, 264, Nevesinje, Mo.
Drežnica donja, 583, Mostar, Mo, Lg. 992, El.
Drežnica gornja, 365, Mostar, Mo, Lg. 693.
Drijen, 117, Čapljina, Mo.
Drijen, 326, Tešanj, Ba, Lg.
Drijenča Bučje, 784, Brčko, Tu.
Drijenjani, 182, Ljubinje, Mo, Lg.
Drina, 55, Čajniče, Sa.
Drinčić, 64, Tešanj, Ba, Lg.
Drinić, 933, Bos. Petrovac, Bi, Lg.
Drinovci, 2781, ⌓ A, Ljubuški, Mo, Lg., El.
Drinsko, 375, Višegrad, Sa.
Drivuša, 207, Zenica, Tr.
Drobnići, 115, Rogatica, Sa.
Drobnjaci, 185, Bos. Krupa, Bi.
Dročine, 299, Foča, Sa.
Drokan, 81, Višegrad, Sa.
Drozgometva, 333, Sarajevo, Sa, Lg. 1094.
Drugavci, 291, Zenica, Tr.
Drugovići, 23, Foča, Sa.
Drugovići, 163, Gacko, Mo.
Drugovići, 829, Prijavor, Ba, Lg.
Drugovići, , Foča, Sa.
Drum, 221, Vlasenica, Tu.
Družinovići, 89, Prozor, Tr.
Drvar, 2611, ⌓, Donji Unac, Bos. Petrovac, Bi, El.
Drvar selo, 673, Bos. Petrovac, Bi, Lg.
Drvenice, 59, Vlasenica, Tu.
Drvetine, 412, Bugojno, Tr.
Držanlije, 306, Livno, Tr.
Dub, 140, Rogatica, Sa, Lg. 1526.
Dub, 313, Travnik, Tr.
Dubac, 96, Čajnice, Sa.
Dubac, 80, Čajnice, Sa.
Dubačko, 134, Vlasenica, Tu.
Dubica Bos., 3485, ⌓, ○. Bos. Dubica, Ba, El.
Dubica donja, 1962, Odžak, Ba.
Dubica gornja, 807, Odžak, Ba, El.
Dubljani, 430, Ljubinje, Mo, Lg.
Dubljevići, 401, Nevesinje, Mo, Lg.
Dubnica, 191, Vlasenica, Tu.
Dubnica, 709, Zvornik, Tu, Lg.
Dubočac, 465, Derventa, Ba, Lg.
Dubočani, 151, Ključ, Bi, Lg.
Dubočani, 70, Konjica, Mo.
Dubočani, 352, Bilek, Mo.
Dubočica, 318, Ljubinje, Mo, Lg.
Dubočica, 78, Višegrad, Sa.
Duboko, 91, Travnik, Tr.
Duboščica. 371, Vareš, Sa, Lg. 381.
Duboštica, , Visoko, Sa.
Dubovik, , Višegrad, Sa.
Dubovik Alajbegov, Bos. Krupa, Bi, Lg. 528.
Dubovik Alibegov, Bos. Krupa, Bi, Lg. 464.
Dubovik donji, 104, Višegrad, Sa.
Dubovik gornji, 72, Višegrad, Sa.
Dubovik Maličbegov, Bos. Krupa, Bi, Lg. 685.
Dubovik turski, 236, Bos. Krupa, Bi, Lg. 608.
Dubovo, 293, Višegrad, Sa.
Dubovo brdo, 237, Zenica, Tr.
Dubrava, 149, ⌓ A, Jajce, Tr.
Dubrava, 101, Ulog, Mo.
Dubrava, 105, Foča, Sa.
Dubrava, 708, Bos. Gradiška, Ba.
Dubrava Königsfeld, 410, ⌓ A, Bos. Gradiška, Ba.
Dubrava nova, , Prnjavor, Ba.
Dubrava stara, 864, Prnjavor, Ba, Lg.
Dubrava turska, 1080, Bos. Gradiška, Ba. Lg. 1754.
Dubrave, 43, Fojnica, Sa.
Dubrave, 113, Glamoč, Tr.
Dubrave, 61, Jajce, Tr.
Dubrave, Tuzla, Tu, Lg. 1811.
Dubrave, 667, Brčka, Tu, El.
Dubrave donje, 529, Tuzla, Tu, El.
Dubrave gornje, 1014, Tuzla, Tu.
Dubrave katoličke, 268, Tuzla, Tu.
Dubravica, 225, Srebrenica, Tu, Lg.
Dubravica, 75, Čapljina, Mo.
Dubravica, 480, Žepče, Tr, Lg.
Dubravica, 190, Travnik, Tr.
Dubravice katoličke, 154, Brčko, Tu.
Dubravice srpske, 199, Brčko, Tu.
Dučeli, 45, Foča, Sa.
Dučići, 73, Goražda, Sa.
Dudići, 213, Kotor varoš, Ba.
Dudle, 42, Bjelemić, Mo.
Dugandžići, 422, Kladanj, Tu, Lg.
Duge, 289, Prozor, Tr, Lg. 470.
Duge njive, 113, Sanski most, Bi.
Dugi dio, 79, Zvornik, Tu, Lg.
Dugo polje, 1559, Odžak, Ba.
Dugoviječ, 90, Višegrad, Sa.
Duhče, , Višegrad, Sa.
Duhri, , Fojnica, Sa.
Dujakovci, 624, Banja Luka, Ba, Lg.
Dujmovići, 196, Trnovo, Sa.
Duke, , Fojnica, Sa.
Dukići, 56, Vlasenica, Tu.
Duler, 260, Grahovo, Tr.
Dulići novi, , Gackov, Mo.
Dulići stari, , Gacko, Mo, El.
Duljci, 267, Jajce, Tr.
Duljevac, 21, Rogatica, Sa.
Dumanac, 139, Visoko, Sa.
Dumanjići, 291, Rogatica, Sa.
Dunajevići, 59, Tuzla, Tu.
Dunići, 83, Kotor varoš, Ba.
Dupovčići, 36, Foča, Sa.
Duraci, 44, Vlasenica, Tu.
Duračci, 205, Kozarac, Ba.
Durakovića brdo, 209, Krupa, Bi.
Durakovići, 176, Trnovo, Sa.
Duratbegov do, 151, Bugojno, Tr.
Duratovci, 253, Kotor varoš, Ba, Lg.

Durići, 92, Vlasenica, Tu.
Dusina, 200, Krešovo, Sa, Lg. 686
Dusina, 109, Zenica, Tr,
Dušće, 52, Višegrad, Tu.
Dužani, 61, Bjelemić, Mo.
Duži, 65, Trebinje, Mo.
Duži, 91, Capljina, Mo.
Dužice, 722, Mostar, Mo.
Dvor, 222, Visoko, Sa.
Dvor, 94, Sarajevo, Sa.
Dvor, 417, Zenica, Tr.
Dvorište, 56, Čajniče, Sa.
Dvorište, 382, Bos. Dubica, Ba, Lg. 941.
Dvorovi Hanište, 512. Bijeljina, Tu.
Dvorovi Rakić, 777, Bijeljina, Tu.
Dvrsnica, 172, Ljubinje, Mo, Lg.

Dž.

Dzajići, 82, Konjica, Mo.
Džakule, 889, Gračanica, Tu, Lg.
Džanići, 13, Konjica, Mo.
Džankića Rakani, 234, Bos. Novi. Ba. Lg.
Džankići, 138, Rogatica, Sa.
Džanojevići, 138, Rogatica, Sa.
Džanojevići, 420, Vlasenica, Tu.
Džemat srpski, Vlasenica, Tu, Lg. 324.
Džemat turski, Vlasenica, Tu, Lg. 811.
Džemilići, 354, Tešanj, Ba, Lg.
Džepe, 542, Konjica, Mo.
Dževar, , Sanski most, Bi.
Džibanić, , Bugojno, Tr.
Džile, 126, Vlasenica, Tu.
Džimrije, 219, Rogatica, Sa
Džindići, 126, Rogatica, Sa.
Džindići, 28, Foča, Sa.
Džindići, 118, Visoko, Sa.
Džinova mahala, 205, Novesinje, Mo.
Džinov do, 75, Nevesinje, Mo.
Džipi, 170, Rogatica, Sa.
Dživar, 375, Sanski most, Bi.
Dživar vakuf, 289, Kulen vakuf. Bi, Lg

E.

Egrlić, 73, Višegrad, Sa.
Eleševići, 171, Visoko, Sa.
Elezagić, 472, Bos. Gradiška, Ba.
Elezovača, 96, Bos. Dubica, Ba.
Elkasova rijeka, 553, Bos. Krupa, Bi, Lg. 1325.
Eminovci, 529, Sanski most, Bi, Lg. 1325.
Eminovo selo, 409, Županjac, Tr, Lg.
Emrića selo. , Bos. Krupa, Bi.
Erdjavci, . Foča, Sa.

F.

Fajtovci, 370, Sanski most, Bi.
Fakići, 112, Bugojno, Tr.
Falanovo brdo, , Konjica, Mo.
Falešić, 217, Tuzla, Tu, Lg. 1237.
Fališi, 62, Foča, Sa.
Falovići 147, Foča, Sa.
Faljenovići, 20, Višegrad, Sa.
Faočići, 67, Foča, Sa.
Fatnica, 228, Bilek, Mo, Lg. 1078, El.
Fazlagića kula, 72, Gacko, Mo, El., Lg. 1378.
Fazlići, 135, Travnik, Tr.
Ferići, 846, Kozarac, Ba, Lg.
Ferizovići, 106, Rogatica, Sa.
Filipovići odžak. 783, Glamoč, Tr, Lg. 783.
Filipovići, 100, Foča, Sa.
Foča, 5825, ⌓, ○, Foča, Sa, El.
Foča, 811, Derventa, Sa, Lg.
Fojhar, 135, Srebrenica, Tu, Lg.
Fojnica, 1399, ⌓, ○, Fojnica, Sa, El.
Fojnica k/G., 435, ⌓, Nevesinje, Mo, Lg., El.
Franz Josephs-Feld, 1191, ⌓, Bijeljina, Lg. El.
Fratarska ponikva, 4, Vareš, Sa.
Furde, 121, Bos. Dubica, Ba, Lg.

G.

Gabela, 1053, ⌓, Čapljina, Mo, Lg., El.
Gabelići, 42, Foča, Sa.
Gacko, 2539, ⌓, ○, Gacko, Mo, El.
Gacani, 745, Prijedor, Ba, Lg.
Gaćani Bego, 165, Prijedor, Ba,
Gaćani Dubica, 343, Prijedor, Ba.
Gačice, 177, Travnik, Tr.
Gačići, 86, Vlasenica, Tu.
Gaj, 49, Vlasenica, Tu.
Gaj, 42, Čajniče, Sa.
Gai, 107, Fojnica, Sa.
Gaj, 173, Nevesinje, Mo.
Gaj, 238, Bos. Gradiška, Ba.
Gajevi, 145, Brčko, Tu.
Gajevi, 358, Prnjavor, Ba, Lg.
Gajine, 127, Visoko, Sa.
Gakići, 44. Konjica, Mo.
Galići, 205, Posušje Mo.
Galičić, 243, Livno, Tr. Lg.
Galipovici srpski, 362, Prnjavor, Ba, Lg. 517.
Galipovici srpski — Ratkovac , Prnjavor, Ba, Lg. 515.
Galipovci turski, 150, Prnjavor. Ba, Lg.
Galovac, 113, Maglaj, Tu.
Galjevo, 106, Konjica, Mo.
Gaočići, 153, Višegrad, Sa.
Gapići, 117, Ulog, Mo.
Garčići, 248, Bugojno, Tr.
Gare, 388, Maglai, Tu, Lg., El.
Garevo, 257, Gacko, Mo.
Garevac, 1003, Gradačac, Tu, Lg., El.
Garevci donji, 251, Prijedor, Ba.
Garevci gornji, 413, Prijedor, Ba, Lg.
Garići, 419, Kotor varoš, Ba.
Gašići, 21, Višegrad, Sa.
Gaštica, 693, Bos. Gradiška, Ba.
Gata donja, 479, Bazin, Bi.
Gata gornja, 439, Bihać, Bi, Lg.
Gata turska, 908, Bihać, Bi, Lg.
Gavrići, 211, Jajce, Tr.
Gazibare, 103, Čainiče, Sa,
Gazije, 98, Rogatica, Sa.
Gazivode, 25, Rogatica, Sa,
Gazivode, 186, Rogatica, Sa.
Gerovi, 139, Vlasenica, Tu.
Gerzovo, ⌓A, Vacar vakuf, Tr, Lg. 1939, El.
Gigovići, 33, Kotor varoš, Ba.
Ginje, 156, Visoko, Sa.
Gladnik, 96, Travnik, Tr.
Gladović, 232, Srebrenica, Tu, Lg.
Gladovići, 201, Jajce, Tr.
Gladovići, 430, Zenica, Tr.
Glamoč, 55, Goražda, Sa.
Glamoč, 1820, ⌓, Glamoč, Tr, El.
Glamočani, 476, Banja Luka, Ba, Lg.
Glamočani, 498, Bos. Gradiška, Ba.
Glasinac, Rogatica, Sa, Lg. 3569.
Glavaši, 35, Jajce, Tr.
Glavatičevo, 334, Bjelemić, Mo.
Glavica, 168, Bos. Krupa, Bi, Lg. 380.
Glavica, , Visoko, Sa.
Glavica, 111, Vareš, Sa.
Glavica, 110, Jajce, Tr.
Glavica, 66, Bos. Krupa, Bi.
Glavica, 40, Maglaj, Tu.
Glavica, 45, Sarajevo, Sa.
Glavice, 617, Bugojno, Tr, Lg. 2027.
Glavice, 363, Glamoč, Tr.
Glavičari, 40, Maglai, Tu.
Glavičice, 889, Zvornik, Tu.
Glavičina, 268, Kladanj, Tu, Lg.
Glavinići, 50, Trebinje, Mo.
Glavogodina, 172, Sarajevo, Sa.
Glavska, , Trebinje, Mo,
Glavska donja, 70, Trebinje, Mo.
Glavska gornja, 99, Trebinje, Mo.
Gledjevci, 391, Ljubinje, Mo, Lg.
Glibaja, 146, Bos. Krupa, Bi.
Glibine, 135, Varcar vakuf, Tr.
Glinica, 2155, Cazin, Bi, El.
Glinje, 339, Bjelina, Tu.
Globarice. 635, Maglaj, Tu, Lg.
Glodi, 407, Zvornik, Tu, Lg.
Glodina, 72, Bos. Krupa, Bi.
Glodnica, 100, Konjica, Mo.
Glogošnica, 278, Konjica, Mo.
Glogova, 415, Srebrenica, Tu, Lg.
Glogovac, 733, Bjelina, Tu.
Glogovac, 328, Cazin, Bi, Lg.
Glogovac Schutzberg, 828, ⌓ A, Prnjavor, Ba, Lg., El.
Glogovica, 600, Dervent, Ba, Lg.
Gložin, 134, Čajniče, Sa.
Gluha Bukovica, 328, Travnik, Tr.
Glumina srpska, 92. Zvornik, Tu, Lg.
Glumina turska, 543, Zvornik. Tu, Lg.
Glušac, 188, Vlasenica, Tu.
Glušca, 138, Foča, Sa.
Glušci, 82, Foča, Sa.
Glušćići, 76, Čajniče, Sa.
Gmiće, 393, Prozor, Tr, Lg. 558.
Gmići, 96, Bugojno. Tr.
Gnionica, 479, Odžak, Ba.
Gnojnica, 841, Tuzla, Tu, Lg. 1399.
Gnojnice, 861, Mostar, Mo, Lg.
Gnjilo, 110, Foča, Sa.
Gnjilišta, 252, Čapljina, Mo.
Gnjilovac, 621, Cazin, Bi, Lg.
Gnjuse, 180, Zenica, Tr.
Gobelovina, 75, Konjica. Mo.
Godinje, 137, Trnovo, Sa.
Godomilje donje, 155, Rogatica, Sa.
Godomilje gornje, 143, Rogatica. Sa.
Godomilje, Rogatica, Sa. Lg. 2320.
Goduš, 311, Zvornik, Tu, Lg.
Goduša, 70, Visoko, Sa, Lg. 761.
Gogići, 84, Jajce, Tr.
Gogjenje, 194, Rogatica, Sa.
Gogjević, 155, Srebrenica, Tu, Lg.
Gojakovići, 134, Kladanj, Tu, Lg.
Gojava, 100, Višegrad, Sa.
Gojčevići, 54, Rogatica, Sa.
Gojčin, Vlasenica, Tu, Lg. 969.
Gojkovići, Vlasenica, Tu, Lg. 1117.
Gojevići, , Fojnica, Sa, El.
Gojsalići, 195, Kladanj, Tu, Lg.
Gojšina, 67, Trebinje, Mo.
Gola glavica, 59, Trebinje, Mo.
Gola ruda, , Foča, Sa.
Goleš, 362, Travnik, Tr, Lg. 981.
Goleš komar, , Travnik, Tr, Lg. 981
Goleši, 843, Banjaluka, Ba, Lg.
Goletići, , Kladanj, Tu.
Golići, 145, Vlasenica, Tu.
Golinjevo, 880, Livno, Tr, Lg.
Golo brdo, 144, Bijeljina, Tu.
Golo brdo, 248, Kotor varoš, Ba.
Golo brdo, 401, Bugojno, Tr.
Golo brdo Zijamet, , Bugojno. Tr.
Golobrgje, 96, Bilek, Mo
Golubić, 829, Bihać, Bi, Lg.
Golubići, 150, Kalinovik, Sa.
Golubići, 19, Konjica, Mo.
Golubina, 349, Žepče, Tr, Lg.
Golubinac, 81, Ljubinje. Mo, Lg.
Golubinje, , Žepče, Tr.
Golubovići, 438, Cazin, Bi.
Golubovići, 78, Rogatica. Sa.
Golješnica, 325, Zepče, Tr, Lg.
Goljevići, 59, Foča, Sa.
Gomile, 44, Foča, Sa.
Gomiljani, 242, Trebijne, Mo, Lg.
Gomionica, 707, Fojnica, Sa.
Gomjenica, , Prijedor, Ba.
Gora, 495, Sarajevo, Sa.
Gora, 340, Zenica, Tr, Lg. 659.
Gora, 303, Visoko, Sa.
Goranci, 1545, Mostar, Mo, Lg.
Gorani, 119, Visoko, Sa,
Gorani, 298, Konjica, Mo, Lg. 1414.
Goravci, 177, Bugojno, Tr.
Goražda, 2591, ⌓, ○, Goražde, Sa, El.
Goražda, , Goražda, Sa, Lg. 1125.
Gorica, 216, ⌓ A, Sauski most, Bi.
Gorica, 54, Jajce, Tr.
Gorica, 164, Jajce, Tr.
Gorica, 231, Zenica, Tr.
Gorica, 277, Konjica, Mo.
Gorica, 763, Posušje, Mo, Lg.
Gorica, 128, Prozor, Tr.
Gorica, 183, Čapljina, Mo.
Gorica, , Trebinje, Mo.
Gorice, 508,
Gorijevac, 593, Bihać, Bi, Lg.
Gorinja, 150, Bos. Krupa, Bi.
Gorinja, 47, Bos. Krupa, Bi, Lg. 506.
Gornje polje, , Varcar vakuf, Tr.
Gornjoševci, 334, Bos. Dubica, Ba, Lg.
Gorogaše, 146, Trebinje. Mo.
Gorovići, 592, Sarajevo, Sa.
Goruša, 176, Bugojno, Tr.
Gosovica, 263, Tuzla, Tu.
Gostičaj, 54, Foča, Sa.

Gostilj 136, Srebrenica. Tu, Lg.
Gostilja, mala, 135. Višegrad, Sa.
Gostilja velika, 140, Višegrad, Sa.
Gostović srpski, 381, Maglaj, Tu, Lg.
Gostović turski, 337, Maglaj, Tu, Lg.
Gostovići, 150. Konjica, Mo.
Govedovići, 269, Trnova, Sa.
Govza, 278, Foča, Sa.
Grab, 945, ∽, Ljubuški, Mo, Lg. El.
Grab, 386, Trebinje, Mo.
Grabanta, 93, Jajce, Tr.
Grabantić, 171, Bugojno, Tr.
Grabašnica, 222, Prnjavor, Ba, Lg.
Grabašnica 221, Bos. Novi, Ba, Lg.
Grabež, 174, Bos. Krupa, Bi,
Grabež, 76, Bos. Krupa, Bi.
Grabež, 173, Bihać, Bi, Lg.
Grabik [Babići] 42, Maglaj Tu.
Grabik, 343, Prnjavor, Ba.
Grablje, 73, Travnik, Tr.
Grablje, 142, Ljubinje, Mo, Lg.
Grabova, Travnik, Tr, Lg. 1182.
Grabova draga, 598, Mostar, Mo, Lg. 1424, El.
Grabovac, 101, Bos. Krupa, Bi.
Grabovac, , Konjica, Mo.
Grabovci, 86, Konjica, Mo.
Grabovica, 114, Vlasenica, Tu, Lg. 552.
Grabovica donja, , Mostar, Mo.
Grabovica gornja, 85, Mostar, Mo.
Grabovica katolička, 270, Tuzla, Tu.
Grabovica turska, 218, Tuzla, Tu.
Grabovica, 770, Kotor varoš, Ba, Lg.
Grabovica, 968, Županjac, Tr, Lg.
Grabovica, 136, Rogatica, Sa.
Grabovica, 19, Goražda, Sa.
Grabovica, 40, Žepče, Tr, Lg.
Grabovica, 141, Mostar, Mo.
Grabovica, 302, Nevesinje, Mo, Lg. 1475.
Grabovik, 365, Čajniče, Sa.
Grabovik, 159, Nevesinje, Mo.
Grabovik, , Fojnica, Sa.
Grabovnik, 407, Ljubuški, Mo, Lg.
Grabska srpska, 307, Gračanica, Tu.
Grabska, turska, 639, Gračanica, Tu.
Graci, 1104, Ključ, Bi, Lg.
Gračani, 100, Travnik, Tr.
Gračanica, 4230, ∽, ○, Gračanica, Tu, El.
Gračanica donja. 780, Zenica, Tr, Lg. 1098.
Gračanica Lazarići, Gacko, Mo, Lg. 544.
Gračanica mala, 163. Gacko, Mo.
Gračanica velika, 269, Gacko, Mo.
Gračanica, 506, Bugojno, Tr, Lg. 1165.
Gračanica, Visoko, Sa, Lg. 1253.
Gračanica, 404, Trnovo, Sa.
Gračanica, 455, ○, Tuzla, Tu.
Gračanica, 1098. Zenica, Tr, Lg. 1098.
Grad, 67, Visoko, Sa.
Gradac, 134, Foča, Sa, El.
Gradac, 822, Ljubuški, Mo, Lg.
Gradac, 206, Derventa, Ba, Lg.
Gradac, 75, Foča, Sa.
Gradac, 359, Čapljina, Mo, Lg. 861.
Gradac, 822, Posušje, Mo.
Gradac, 113, Konjica. Mo.
Gradac donji, 313, Mostar, Mo.
Gradac gornji, 513, Mostar, Mo.
Gradačac, 3744, ∽, ○, Gradačac, Tu, El.
Gradci, 1104, Ključ, Bi.
Gradilina, 187, Bjelenic. Mo.
Gradina, 238, Cazin. Bi, Lg.
Gradina, 70, Vlasenica, Tu.
Gradina, 72, Kalinovik. Sa.
Gradina, 59, Fojnica, Sa.
Gradina, 196, Gacko, Mo.
Gradina, 231, Travnik, Tr.
Gradina, 253, Derventa, Ba, Lg.
Gradina, 680, Prijedor, Ba, Lg.
Gradina donja, 613, Bos. Dubica, Ba, Lg.
Gradina gornja, 248, Bos. Dubica, Ba, Lg.
Gradinići, 436, Mostar, Mo., El, Lg.
Gradišće, Zenica, Tr, Lg. 802.
Gradišići, 46, Foča. Sa.
Gradiška, Bos. , ∽, ○, Bos. Gradiška, Ba, Lg. 1041.
Gradojevići, 25, Foča, Sa.
Gradska, 119, Ljubuški, Mo. Lg.
Grahovci, 334, Sarajevo, Sa.
Grahovčići, 43. Travnik, Tr.
Grahovčići, 398, Travnik, Tr.
Grahovik, , Travnik Tr
Grahovo (Arežin brijeg) 295, Grahovo. Tr, Lg. 2224.
Graja, 165, Zenica, Tr.
Grajani, 138, Visoko, Sa.
Grajselići, 272, Kalinovik, Sa.
Gramusovići, 51, Čajnice, Sa.
Grančarevo donje, 214, Trebinje, Mo.
Grančarevo gornje, 315, Trebinje, Mo.
Grančarevo, , Trebinje, Mo, 519.
Granica, 182, Bilek, Mo, Lg. 596.
Granica, 119, Bilek, Mo.
Granice, 180, Fojnica, Sa.
Granje, 65, Višegrad, Sa.
Grapska srpska, 307, Gračanica, Tu, Lg.
Grapska turska, 639, Gračanica, Tu, Lg.
Grâvik, 188, Travnik, Tr, Lg. 280.
Grbavci, 251, Bos. Dubica, Ba.
Grbavci, 1026, Bos. Gradiška, Ba, Lg.
Grbavci srpski, 332, Zvornik, Tu, Lg.
Grbavci turski, 269, Zvornik, Tu, Lg.
Grbavice, 215, Jajce, Tr, Lg. 1568.
Grbavica, 257, Brčko, Tr.
Grbeši, 186, Trebinje, Mo.
Grbeta, , Brčko, Tu.
Grbići, 79, Rogatica, Sa.
Grborezi, 387, Livno, Tr, Lg.
Grdanovci, 467, Sanski most, Bi.
Grebci, , Trebinje, Mo.
Grebcine, , Visoko, Sa.
Grdovo, 148, Jajce, Tr.
Greben, 27, Višegrad, Sa.
Grebnice, 866, Gradačac, Exp. Bos. Šamac, Lg. 1133.
Greda, 141, Bos. Gradiška, Ba.
Greda, 271, Jajce, Tr.
Gredice (Donje Boderište). 249, Brčko, Tu.
Gredina, 172, Bugajno. Tr.
Grepci, 93, Trebinje, Mo.
Grevići, 154, Prozor, Tr.
Grgurići, 569, Livno, Tr, Lg.
Grdjevac, 117, Visoko, Sa.
Grgjevići, Foča, Sa, Lg. 372.
Grivci, 130, Rogatica. Sa.
Grivice, 445, Tuzla, Tu.
Grivići, 630, Sarajevo, Sa.
Grivin, 221, Višegrad, Sa.
Grk, 652, Bos. Brod, Sa, Lg.
Grkavci, 80, Trebinje, Mo.
Grkovci, 407, Grahovo, Tr, Lg.
Grlac, 82, Rogatica, Sa.
Grlica, 76, Sarajevo, Sa.
Grljevići, 412, Mostar, Mo. Lg.
Grm, 47, Visoko, Sa.
Grmljani, 293, Ljubinje, Mo, Lg.
Grmuša, 813, Bihać, Bi, Lg.
Grnčarevo, Trebinje, Mo. Lg. 529.
Grnica, 399, Bugojno, Tr.
Grnješevci, , Bos. Dubica, Ba.
Gromile, 379, Varcar vakuf, Tr.
Gromile, 399, Rogatica. Sa.
Grubojevići, 96, Foča, Sa.
Grude, 1630, Posušje, Mo., Lg., El.
Grušća, 343, Bjelemić. Mo.
Grušća planina, , Bjelemić, Mo.
Gubavica, 315. Mostar, Mo, Lg.
Gubera, , Foča, Sa.
Guberaš, 169, Nevesinje, Mo.
Guber mali, 210, Livno, Tr, Lg.
Guber veliki, 564, Livno. Tr, Lg.
Gubin, 575, Livno, Tr, Lg.
Guča Gora, 640, Travnik, Tr. El., Lg. 1647.
Gučevo, 171, Rogatica, Sa.
Gudavac, 337, Bos. Krupa, Bi, Lg. 499.
Gudavac, 140, Bos Krupa, Bi.
Gudavac, 93, Bos. Krupa, Bi.
Gudelj, . Foča, Sa.
Gumanci, 65, Zenica, Tr.
Gumjera, 656, Prnjavor, Ba, Lg.
Gunja, 19, Foča, Sa.
Gunjačići, 149, Foča, Sa.
Gunjani, 114, Kreševo, Sa.
Gunjevci, 533, Bos. Dubica, Ba, Lg.
Gunjevići, 84, Foča, Sa.
Gunjevići, , Foča. Sa.
Gurbet-Janjari. 327, Bjelina, Tu.
Gurdići, 311, Kladanj, Tu, Lg.
Gusak, 180, Prnjavor, Ba.
Gusići. 56, Foča, Sa.
Guskovići, 163, Foča, Sa.
Gusti grab, 172, Fojnica, Sa
Gustovara, 637, Varcar-Vakuf, Tr.
Gušte, 183, Gradačac, Tu, Lg.
Gušteri srpski, 158. Zvornik, Tu, Lg.
Gušteri turski, 163. Zvornik. Tu. Lg.
Guta, 123, Rogatica, Sa.
Guvna, 196, Bugojno, Tr.
Guvništa, 65, Foča, Sa.
Guvnjani, 170, Bos. Kostajnica. Ba.
Guždelji, 130, Rogatica, Sa.
Gvozd, , Foča, Sa.
Gvozdenovac, 77, Bos. Krupa, Bi.
Gvozdević, 173, Tuzla, Tu.
Gvoždjani, Fojnica, Sa. Lg. 815.

Gj.

Gjaci, 63, Travnik, Tr.
Gjakovići 237, Čajniče, Sa, Lg. 1114.
Gjaković, 153, Čajniče, Sa.
Gjaković, 88, Foča, Sa.
Gjaković, 94, Travnik. Tr.
Gjeboborci, 38, Travnik, Tr.
Gječ, 219, Bilek, Mo.
Gjedići, 94, Trebinje, Mo.
Gjedovci, 94, Rogatica, Sa.
Gjegjevo, 203, Foča, Sa.
Gjelilovac, , Travnik, Tr.
Gjenići, 201, Kotor varoš, Ba.
Gjevanje, 289, Zvornik, Tu, Lg.
Gjorgje polje, 337, Kozarac, Ba.
Gjukica dolina, . Bos. Novi, Ba.
Gjukići, 372, Jajce, Tr.
Gjuličan, 197, Glamoč, Tr.
Gjumezlije, 235, Jajce Tr.
Gjurević, 132, Višegrad, Sa.
Gjurevina, 110, Maglaj, Tu.
Gjurgjevići, 106, Vlasenica, Tu
Gjurgjevik, 972, Tuzla, Tu, Lg. 1178. El.
Gjurići, 230, Vlasenica, Tu.
Gjurići, 69, Vlasenica, Tu.

H.

Hadrovci, 166, Sanski most, Bi.
Hadrovci, 219, Kotor varoš, Ba, Lg.
Hadrovići, 82, Rogatica, Sa.
Hadrovići, 38, Foča, Sa.
Hadrovići, , Rogatica, Sa.
Hadžibajer, , Bos. Dubica, Ba.
Hadžića selo, 206, Bos. Krupa, Bi.
Hadžići, 253, Ključ, Bi. Lg.
Hadžići, 380, Sarajevo, Sa, Lg. 1638.
Hadžići, 48, Travnik, Tr.
Hadžići, 93, Visoko, Sa.
Hadžići, , Vlasenica, Tu.
Hadžići, 52, Maglaj, Tu.
Hadžići, 126, Goražda, Sa, Lg. 1255.
Hadžići, 549, Sarajevo, Sa.
Hadži Mehtići, 526, Kozarac, Ba. Lg.
Hajderovci, , Bos. Dubica, Ba.
Hajderovići, 762, Maglai, Tu, Lg.
Hajradinovići, 39, Foča, Sa.
Hajvazi, 125, Konjica, Mo.
Haljinići, 405, Visoko, Sa, Lg. 405.
Halapić, 475, Glamoč, Tr, Lg. 1272.
Halilovac, 28, Bos. Krupa, Bi.
Halilovci, 292, Sanski most, Bi.
Haluge, , Foča, Sa.
Haluge, 72, Višegrad, Sa.
Halunovići, 68, Visoko, Tr.
Hamandžići, 173, Travnik. Tr.
Hamatlije, 86, Konjica, Mo.
Hambarine, 607, Prijedor, Ba, Lg.
Hamzići, 812, Mostar, Mo, Lg.
Hamzići, 60, Višegrad, Sa.
Han brdo, 37, Višegrad, Sa.
Handići, 27, Foča, Sa.
Han Osanica, 51, Foča, Sa.
Han Pijesak, 79, Vlasenica, Tu.
Han Pobilje, 2, Vareš, Sa.
Han Podzarudje, 11, Vareš, Sa.
Hapstići, 256, Bugojno, Tr.
Harambašići, 154, Bugajno, Tr.
Harbaševića brdo, 44, Bos. Krupa, Bi.
Hardomilje, 437, Ljubuški, Mo. Lg.
Has, 211, Fojnica. Sa.
Hasanbegovci, 141, Glamoč. Tr, Lg. 808.
Hasanovići (velika Bistrica) 119, Konjica, Mo.
Hase, 166. Bijeljina, Tu.

Hasić, , Bos. Šamac, Tu, Lg. 513.
Hasić donji, 548, Gradačac, Exp. B. Šamac.
Hasić gornji, 413, Gradačac, Exp. B. Šamac.
Hasići, , Glamoč, Tr. (Vorort von Glamoč).
Hasići, 155, Ključ, Bi, Lg.
Hasani, 450, Bos. Krupa, Bi, Lg. 1033, El.
Hatelj, 795, Stolac, Mo, Lg.
Hanšovići, 33, Visoko, Sa.
Heldovi, 50, Travnik, Tr.
Heljdovi, 102, Prozor, Tr.
Hemići, 130, Bagojno, Tr.
Hercezi, 130, Fojnica, Sa.
Here, 78, Prozor, Tr.
Herić, 50, Konjica, Mo.
Hladne vode, 42, Čajnice, Sa.
Hlapčevići, 393, Visoko, Sa.
Hočevina, 102, Čajniče, Sa.
Hočevo, 126, Foča, Sa.
Hodbina, 710, Mostar, Mo, El, Lg.
Hodidjed, 393, Sarajevo, Sa.
Hodinići, 178, Gacko, Mo.
Hodorovići, 31, Foča, Sa.
Hodovo, 643, Stolac, Mo, Lg.
Hodžići, 19, Vlasenica, Tu.
Hodžići, 133, Bilek, Mo, Lg. 468.
Hodžinci, 244, Bos. Dubica, Ba.
Hodžino brdo, 114, Kotor varoš, Ba.
Holijaci, 149, Višegrad, Sa.
Homar, 57, Foča, Sa.
Homar, 189, Sarajevo, Sa.
Homolj, 72, Krešcvo, Sa, Lg. 769.
Homolje, 76, Konjica, Mo.
Hondići, 93, Konjica, Mo.
Horvačani, 100, Prnjavor, Ba.
Horvačani (naseobina), , Prnjavor, Ba.
Hotanj, 106, Čapljina, Mo.
Hotanj, 182, Čapljina, Mo, Lg.
Hotičina, 469, Sarajevo, Sa.
Hotinac, , Bihać, Bi.
Hotkovci, 360, Glamoč, Tr.
Hotomalj, 92, Jajce, Tr.
Hotovlje, 209, Kalinovik, Sa. Lg. 814.
Hozanovići, , Fojnica, Sa.
Hožići, 111, Glamoč, Tr.
Hozići, 409, Bos. Novi, Ba, Lg.
Hranča, 194, Sebrenica, Tu, Lg.
Hrančići, 58, Foča, Sa.
Hranjevac, 62, Višegrad, Sa.
Hranjevići, 62, Foča, Sa.
Hrasnica, 202, Bugojno, Tr.
Hrasnica, 334, Sarajevo, Sa, Lg. 2071.
Hrasno, 638, Tuzla, Tu, Lg. 939.
Hrasno donje, Čapljina, Mo, Lg. 1858, El.
Hrasno gornje, 1194, Stolac, Mo, Lg.
Hrastnica, , Bugojno, Tr.
Hrastovci, , Travnik, Tr.
Hrašljani, 381, Ljubuški, Mo, Lg.
Hrbljina, 10, Glamoč, Tr.
Hrbljina, 86, Glamoč, Tr.
Hrbljina, 53, Glamoč, Tr.
Hrbljine, , Kalinovik, Sa.
Hrenovica, , Rogatica, Sa.
Hreša, 707, Rogatica, Sa, Lg. 1854.
Hrgar, 970, Bihać, Bi, Lg.
Hrgar, , Krupa, Bi.
Hrgari, 42, B. Krupa, Bi.
Hrge, 793, Maglaj, Tu, Lg.
Hrgovi donji, 643, Gradačac, Tu, Lg.
Hrgovi gornji, 211, Gradačac, Tu, Lg.
Hrgud, 973, Stolac, Mo, Lg.
Hripavci, 461, Ključ, Bi, Lg.
Hrnčić, 325, Srebrenica, Tu, Lg.
Hrnjići, 397, Kozdrac, Ba.
Hrtar, 44, Višegrad, Sa.
Hrupjela, , Trebinje, Mo (Vorort von Trebinje).
Hrusanj, , Rogatica, Sa.
Hrusanj (Rusanj), , Čajnica, Sa.
Hrustovo, 635, Ključ, Bi, Lg.
Hrvaćani, 543, Prnjavor, Ba, Lg. 885.
Hrvačani (naseobina), 342, Prnjavor, Ba.
Hrvaćani, 213, Kotor varoš, Ba, Lg. 353.
Hubava, 88, Višegrad, Sa.
Hubjeri, 102, Čajniče, Sa.
Hudeć, 270, Tuzla, Tu.
Hudutsko, 103, Prozor, Tr.
Hum, 56, ⌓ A, Foča, Sa, Lg. 1011.
Hum, 142, Trebinje, Mo.
Humac, 685, Ljubuški, Mo, Lg. 719, El.
Humci, 820, Brčko, Tu.
Humi, , Mostar, Mo, 274,
Humići, 217, Ključ, Bi, Lg.
Humi Lišani, Mostar, Mo, Lg. 678.
Humsko, 117, Foča, Sa.
Hum Zlokuće, 248, Bugojno, Tr.
Hunkovići, 42, Čajniče, Sa.
Husad, , Foča, Sa.
Husejnovići, 38, Foča, Sa.
Husina, 1080, Tuzla, Tu.
Husnići, 80, Prnjavor, Ba, Lg.
Husrepovci, 219, Prnjavor, Ba, Lg.
Hutovo, 317, ⌓, Čapljina, Mo, Lg.

I.

Idbar, 391, Konjica, Mo.
Ifsar, 99, Foča, Sa.
Igoče, 157, Foča, Sa.
Igri, 152, Gacko, Mo.
Ilići, 746, Varcar vakuf, Tr.
Iličani, , Prnjavor, Ba, Lg. 211
Ilidža, 372, Sanski most, Bi.
Ilidža, 554, Sarajevo, Sa.
Ilino, 130, Rogatica, Sa.
Ilino, , Rogatica, Sa.
Ilino polje, 52, Čapljina, Mo.
Ilova šereg, 193, Prnjavor, Ba, Lg.
Ilova tabak, 344, Prnjavor, Ba, Lg.
Ilova velika, 761, Prnjavar, Ba, Lg. 816.
Ilovice, 381, Trnovo, Sa.
Imljani, 1026, Kotor varoš, Ba, Lg. El.
Inedjol, 288, Prnjavor, Ba, Lg.
Ipota, 145, Jajce, Tr.
Isakovci, 256, Glamoč, Tr, Lg. 921.
Isakovići, 58, Travnik, Tr.
Isjek, 244, Grahovo, Tr.
Iskovac, , Bos. Novi, Ba.
Islamovac, 79, Brčko, Tu.
Islamovac Gurbeti, 115, Brčko, Tu.
Ivančići, 374, Sarajevo, Sa.
Ivanić, 54, Sarajevo, Sa.
Ivankovići, 26, Fojnica, Sa.
Ivanjdo, 60, Bilek, Mo.
Ivanjska, 2890, ⌓ A, Banja Luka, Ba, Lg. El.
Ivanjska, Bos. Krupa, Bi, Lg. 338.
Ivazovići, 49, Vlasenica, Tu.
Ivica, 85, Bugojno, Tr.
Ivica, 327, Ljubinje, Mo, Lg.
Ivica, 223, Bos. Dubica, Ba.
Ivnica, 118, Visoko, Sa.
Ivojevići, 33, Vlasenica, Tu.
Ivovići, 37, Foča, Sa.
Izačić grad, 592, Bihać, Bi, Lg.
Izačić kula, 244, Bihać Bi, Lg.
Izačić Prnjavor, 461, Bihać, Bi, Lg.
Izbično, 329, Foča, Sa, Lg. 451.
Izbično, 290, Mostar, Mo.
Izbod, 138, Visoko, Sa.
Izgori, 757, Gacko, Mo, El.
Izgnmanje, 36, Rogatica, Sa.

J.

Jabanuša, 35, Bijeljina, Tu.
Jablan, 313, Banja Luka, Ba, Lg.
Jablan, 56, Bugojno, Tr.
Jablanica, 375, Maglaj, Tu. Lg. 417, El.
Jablanica, 119, Višegrad, Sa.
Jablanica, 1466, Bos. Gradiška, Ba, Lg.
Jablanica, 760, Brčko, Tu.
Jablanica, 507, Konjica, Mo, Lg. 858.
Jablanica, 322, Sarajevo, Sa.
Jablanica, 554, Tešanj, Ba, Lg.
Jablanica donja, 137, Konjica, Mo.
Jablanići, 78, Ulog, Mo.
Jabuka, 38, Goražda, Sa.
Jabuka, 245, Foča, Sa, Lg. 959.
Jabuka, 79, Ljubuški, Mo.
Jagare, 589, Banja Luka, Ba, Lg.
Jagnjid, 116, Bugojno, Tr.
Jagodići, 124, Bugojno, Tr.
Jagodina, 59, Višegrad, Sa.
Jagodnja, 232, Srebrenica, Tu, Lg.
Jajce, 4366, ⌓, ○, Jajce, Tr.
Jakeš, 564, Odžak, Ba.
Jaketić, 205, Srebrenica, Tu, Lg.
Jakir, 347, Glamoč, Tr, Lg. 1412.
Jaklić, 290, Bugojno, Tr.
Jaklići, 297, Prozor, Tr.
Jakotina, 331, Kotor varoš, Ba, Lg. 434
Jakovljevići, 330, Varcar vakuf, Tr.
Jakupovci, 527, Banja Luka, Ba, Lg.
Jamići, 264, Foča, Sa.
Jankovići, 121, Bugojno, Tr.
Jankovići, 212, Travnik, Tr.
Janja, 3952, ⌓, Bijeljina, Tu, Lg. 7235, El.
Janjac, 538, Zenica, Tr.
Janjač, 47, Trebinje, Mo.
Janjari srpski, 208, Bijeljina, Tu.
Janjari turski, 731, Bijeljina, Tu.
Janjari gurbeti, , Bjelina, Tu.
Janjići, 279, Zenica, Tr, Lg. 610.
Janjićki vrh, 124, Zenica, Tr.
Janjila, 523, Bos. Petrovac, Bi, Lg.
Janjina, 57, Bjelemić, Mo.
Japaga, 84, Vlasenica, Tu.
Jarci, 52, Višegrad, Sa.
Jardan, 228, Zvornik, Tu, Lg.
Jardo, 225, Travnik, Tr.
Jare, 812, Mostar, Mo, Lg.
Jarice, 81, Ključ, Bi, Lg.
Jarovići, 131, Rogatica, Sa.
Jarovići, 115, Goražda, Sa.
Jarovlje, 32, Vlasenica, Tu.
Jaruge, 685, Kozarac, Ba.
Jaruške srpske, 105, Tuzla, Tu.
Jaruške turske, 340, Tuzla, Tu.
Jaružani, 333, Bos. Gradiška, Ba, Lg. 476.
Jaružani, 270, Banja Luka, Ba, Lg. 476
Jasen, 67, Vlasenica, Tu.
Jasen, 226, Trebinje, Mo, Lg.
Jasena, 125, Nevesinje, Mo.
Jasenica, 89, ⌓ A, Trebinje, Mo, El.
Jasenica, 238, Čapljina, Mo, Lg.
Jasenica, Mostar, Mo, Lg. 575.
Jasenica donja, 287, Mostar, Mo.
Jasenica donja, 477, Tuzla, Tu.
Jasenica gornja, 720, Tuzla, Tu.
Jasenica gornja, 288, Mostar, Mo.
Jasenica Hadžibegova, Bos. Krupa, Bi, Lg 279.
Jasenica Hasanbegova, Bos. Krupa, Bi, Lg 703.
Jasenica turska, 148, Bos. Krupa, Bi, Lg. 351.
Jasenice, 104, Rogatica, Sa.
Jasenik, 238, Konjica, Mo, El.
Jasenik, 388, Gacko, Mo, Lg. 726.
Jasenjani, 412, Mostar, Mo, Lg.
Jasenje, 96, Bilek, Mo.
Jasenje, 214, Bos. Dubica, Ba, Lg.
Jasenjani, , Mostar, Mo, 497.
Jasenova dola, 164, Bilek, Mo.
Jasenovi potoci, 491, Varcar vakuf, Tr.
Jasenovo, 187, Foča, Sa.
Jasik, 33, Kotor varoš, Ba.
Jasik vaganj, , Jajce, Tr.
Jasjen, , Vlasenica, Tu.
Jastrebice, 15, Čajniče, Sa.
Javor, 158, Vlasenica, Tu.
Javor, 92, Visoko, Sa.
Javorak, , Foča, Sa.
Javorani, 855, Kotor varoš, Ba, Lg.
Javornik, 99, Vareš, Sa, Lg. 177.
Jazići, 153, Kalinovik, Sa.
Jazovac, 378, Bos. Gradiška, Ba.
Jazvine, 172, Fojnica, Sa.
Ječmište (Dobrić do), 31, Foča, Sa.
Jeginov lug, 265, Tuzla, Tu.
Jehovac, , Fojnica, Sa.
Jejići, 46, Jajce, Tr.
Jelačići, 129, Višegrad, Sa.
Jelah, 117, Srebrenica, Tu, Lg.
Jelah, 804, Tešanj, Ba, Lg.
Jelah, 12, Višegrad, Sa.
Jelanska, 389, Tešanj, Ba, Lg.
Jelašca, 336, Kalinovik, Sa, Lg. 1252.
Jelašce, 51, Višegrad, Sa.
Jelašci, 19, Višegrad, Sa.
Jelašinovci, 860, Sanski most, Bi, Lg.
Jelaške, 211, Kladanj, Tu, Lg.
Jeleč, 735, Foča, Sa, Lg. 1373, El.
Jeleč, 101, Varcar vakuf, Tr.
Jelenak, 166, Travnik, Tr.
Jelići gradina, 25, Bilek, Mo.
Jelići, 39, Čajniče, Sa.
Jelići, 59, Bugojno, Tr.
Jelići, 711, Prijedor, Ba, Lg
Jelovac donji, 613, Bos. Dubica, Ba, Lg
Jelovac gornji, 764, Prijedor, Ba, Lg.

Jelovac kadin, , Bos. Dubica, Ba.
Jelovci, 703, Sarajevo, Sa.
Jelovče selo, 580, Gradačac, Tu, Lg.
Jelovo brdo, 168, Vlasenica, Tu.
Jemanlići, 208, Bugojno, Tr.
Jeremići, 69, Vlasenica, Tu.
Jeravlje, , Vlasenica, Tu.
Jezera, 354, Tešanj, Ba, Lg.
Jezerce, 176, Travnik, Tr, Lg. 1208.
Jezernice, 19, Višegrad, Sa.
Jezero, 712, Jajce, Tr.
Jezero, 127, Ulog, Mo.
Jezero, 81, Konjica, Mo.
Jezero Prisoje, Jajce, Tr, Lg. 2079.
Jezerski grad, 140, Bos. Krupa, Bi, Lg. 1316.
Jezersko Djelovi, Bos. Krupa, Bi, Lg. 570.
Jezurine, 110, Jajce, Tr.
Ježestica, 281, Srebrenica, Tu, Lg.
Ježica, 48, Kotor varoš, Ba.
Johova, 316, Bos. Dubica, Ba, Lg. 1038.
Johovac, 215, Bijeljina, Tu.
Johovac, 1059, Dervent, Ba, Lg.
Johovica, , Krupa, Bi.
Johovica, , Sanski most, Bi.
Jošanica, 953, Sarajevo, Sa.
Jošanica, 170, Konjica, Mo.
Jošanica, , Foča, Sa, Lg. 1678.
Jošava, 203, Odžak, Ba.
Jošavka, 1123, Banja Luka, Ba, Lg.
Joševa, 100, Srebrenica, Tu, Lg.
Joševa, 154, Bos. Novi, Ba, Lg.
Jošik, 559, Bos. Dubica, Ba, Lg. 739.
Jôvica, 170, Bos. Krupa, Bi.
Jôvica, 287, Sanski most, Bi.
Jovišići, 77, Jajce, Tr.
Jugovčeva Čagjavica, 313, Bos. Novi, Ba.
Jugovci, 393, Prijedor, Ba, Lg.
Jugovići, 131, Nevesnije, Mo.
Jugovići, 337, Nevesnije, Mo, Lg.
Junge Hadži Alić, 257, Banja Luka, Ba.
Junge Hadži Selim, Banja Luka, Ba.
Junuzovci, 600, Bos. Gradiška, Ba, Lg.
Junuzovići, 515, Maglaj, Tu, Lg.
Jurići, 79, Bugojno, Tr.
Jusići, 122, Zvornik, Tu, Lg.
Jusići, 34, Trebinje, Mo.
Jusići, 256, Varcar vakuf, Tr.
Jutrogošta, 545, Prijedor, Ba, Lg.
Jutrogošta, 299, Bos. Dubica, Ba, Lg.

K.

Kabernik, 95, Višegrad, Sa.
Kablić, 561, Livno, Tr, Lg.
Kablić mali, 146, Livno, Tr.
Kablić veliki, 415, Livoo, Tr.
Kablovi, 230, Kotor varoš, Ba, Lg.
Kabljagići, 162, Bos. Krupa, Bi.
Kačevac, 270, Zvornik, Tu.
Kačanj, 74, Bilek, Mo.
Kadarići, 95, Vareš, Sa.
Kadarići, 210, Visoko, Sa.
Kadin jelovac, 514, Bos. Dubica, Ba, Lg.
Kadinjani, 353, Banja Luka, Ba, Lg.
Kakanj, 404, Vlasenica, Tu.
Kakanj, 44, ⌓, Visoko, Sa, Lg. 1204, El.
Kakanj, 551, Visoko Sa.
Kakmuži, 853, Gracaniča Tu, Lg.
Kalabača, 159, Zvornik, Tu, Lg.
Kalac, 84, Goražda, Sa.
Kalac, 114, Bilek, Mo.
Kalagjurgjevići, 49, Trebinje, Mo.
Kalata, 10, Višegrad, Sa.
Kalata, 670, Kozarac, Ba.
Kalati, 542, Kulen vakuf, Bi, Lg.
Kalauzovići, 378, Sarajevo, Sa.
Kale, 57, Konjica, Mo.
Kalenderi, 88, Sanski most, Bi.
Kalenderi, 498, Bos. Kostajnica, Ba, Lg.
Kalenderovci srpski, 350, Dervent, Ba, Lg.
Kalenderovci turski, 125, Dervent, Ba, Lg.
Kalesija srpska, 444, ⌓A, Zvornik, Tu, Lg., El.
Kalesija turska, 1001, Zvornik, Tu, Lg.
Kalići, , Visoko, Sa.
Kalimanić, 231, Srebrenica, Tu, Lg.
Kalimanići, 409, Rogatica, Sa.
Kalinovik, 879, ⌓, Kalinovik, El.
Kaloševići, 424, Tešanj, Ba, Lg.
Kamberovići, 152, Zenica, Tr, Lg.
Kamen, 51, Rogatica, Sa.
Kamen, 140, Čajniče, Sa.
Kamen, 274, Glamoč, Tr.
Kamena, 314, Nevesinje, Mo.
Kamengrad, Sanski most, Bi, Lg. 2243.
Kamengrad donji, 1305, Sanski most, Bi.
Kamengrad gornji, 757, Sanski most, Bi.
Kamenica, 168, Bos. Krupa, Bi.
Kamenica, 157, Bos. Krupa, Bi.
Kamenica, 375, Sarajevo, Sa.
Kamenica, 95, Rogatica, Sa.
Kamenica, 217, Višegrad, Sa.
Kamenica, 283, Prnjavor, Ba, Lg.
Kamenica katolička, 176, Tešanj, Ba, Lg.
Kamenica srpska, 324, Zvornik, Tu, Lg.
Kamenica turska, 839, Zvornik, Tu, Lg.
Kamenica turska, 306, Tešanj, Ba, Lg.
Kameniti dolovi, 118, Vlasenica, Tu.
Kamenjaši, , Gradačac, Tu.
Kamensko, 366, Kladanj, Tu, Lg.
Kamičak, 428, Ključ, Bi, Lg.
Kamičani, 1435, Kozarac, Ba
Kanlići, 82, Goražda, Sa.
Kanjina, 182, Konjica, Mo.
Kaoci, 555, ⌓A, Prnjavor, Ba, Lg.
Kaoštice, 135, Čajniče, Sa, Lg. 781.
Kapavica, 290, Ljubinje, Mo, Lg.
Kapetanovići, 89, Višegrad, Sa.
Kapljuh, 491, Bos. Petrovac, Bi, Lg.
Karabegovci, , Tešanj, Bi.
Karači, 188, Prnjavor, Ba, Lg. 250.
Karačić, 194, Srebrenica, Tu, Lg.
Karačići, 64, Sarajevo, Sa.
Karačići, 377, Maglaj, Tu, Lg.
Karačići, 119, Rogatica, Sa.
Karačići, 65, Foča, Sa.
Karačići, 40, Vareš, Sa.
Karadaglije, 1069, Tešanj, Ba, Lg.
Karadže, 134, Bugojno, Gr.
Karahodža, 80, Travnik, Tr.
Karajzovci, 944, Bos. Gradiška, Ba, Lg. 1126.
Karakaja srpska, 124, Zvornik, Tu, Lg.
Karakaja turska, 101, Zvornik, Tu, Lg.
Karanovac, 367, ⌓A, Gračanica, Tu, Lg.
Karaula, Travnik, Tr, Lg. 1679.
Karaula, 72, Vareš, Sa.
Karaula, 141, Visoko, Sa.
Karauzovići, 163, Goražda, Sa.
Karaći, 50, Bugojno, Tr.
Karaći, 96, Jajce, Tr.
Karaći, 11, Vareš, Sa.
Karina, 325, Srebrenica, Tu, Lg.
Karlovac, 139, Glamoč, Tr.
Karovići, 116, Foča, Sa.
Karovići, 319, Čajniče, Sa.
Karovići, 32, Čajniče, Sa.
Kasaba, nova, 354, Vlasenica, Tu. Lg.
Kasapovići, 153, Travnik, Tr.
Kasapovići, 184, Zenica, Tr.
Kasumi, 82, Jajce, Tr.
Kašće, 107, Ljubuški, Mo.
Kašići, 89, Bjelemić, Mo.
Kazagići, 72, Čajniče, Sa.
Kazanci, 631, Livno, Tr, Lg.
Kazanci, 223, Gacko, Mo, Lg. 867.
Kazimerići, 32, Rogatica, Sa.
Kazimirovići, 100, Vlasenica, Tu.
Kerep, 278, Gradačac, Tu, Lg.
Kerle, 66, Kotor varoš, Ba.
Kesići, 267, Grahovo, Tr, Lg. 405.
Kestenovac, 446, Kulen vakuf, Bi, Lg.
Kestenjar, 163, Sanski most, Bi.
Ketenovići, 124, Vlasenica, Tu.
Kevljani, 506, Kozarac, Ba.
Kifino selo, 308, ⌓A, Nevesinje, Mo, Lg.
Kijevci donji, ,
Kijevci gornji, 550, Bos. Gradiška, Ba, Lg.
Kijevdo, 198, Ljubinje, Mo, Lg.
Kijević, 46, Foča, Sa.
Kijevo, 839, Sanski most, Bi.
Kijevo, Sarajevo, Sa, Lg. 983.
Kikači, 383, Tuzla, Tu, Lg. 771.
Kiseljak, , ⌓, Fojnica, Sa, El.
Kiševo, 42, Čapljina, Mo.
Kitovnica, 298, Zvornik, Tu, Lg.
Kjević, , Foča, Sa.
Kladanj, 1331, ⌓, ○, Kladanj, Tu, El.
Kladari, 252, Dervent, Ba, Lg.
Kladari, 520, Bos. Gradiška, Ba.
Kladari donji, 441, Gradačac, Tu, Lg.
Kladovo polje, , Kalinovik, Sa.
Kladuša mala, 2185, Cazin, Bi.
Kladuša velika, 2695, ⌓, Cazin, Bi. Lg. 8554, El.
Klak, 182, Čajniče, Sa, Lg. 8560.
Klakar donji, 681, Bos. Brod, Ba, Lg.
Klakar gornji, 538, Bos. Brod, Ba, Lg.
Klašnik, 312, Višegrad, Sa.
Klek, 152, Prozor, Tr.
Klekovci, 791, Bos. Dubica, Ba, Lg.
Klepci, 326, Čapljina, Mo, Lg. 684.
Kličkovo brdo, 1428, Prnjavor, Ba, Lg
Kliještani, 102, Vlasenica, Tu.
Klikovići, 45, Trebinje, Mo.
Klimenta, 54, Jajce, Tr.
Klinci, 48, Foča, Sa.
Klinja, 116, Ulog, Mo, Lg. 355.
Klis, 67, Vlasenica, Tu.
Klisa, 453, Kulen vakuf, Bi, Lg.
Klisura, 33, Fojnica, Sa.
Klišević, 320, Bihać, Bi, Lg.
Klobuk, 226, Trebinje, Mo, Lg. 390, El.
Klobuk, 1479, Ljubuški, Mo, Lg. 2521.
Klokot, 400, Bihać, Bi, Lg.
Klokotnica, 1012, Gračanica, Tu, Lg.
Klopče, 426, Zenica, Tr, Lg.
Klotijevac, 232, Srebrenica, Tu, Lg.
Klupice, , Bos. Krupa, Bi.
Kljaci, 291, Travnik, Tr.
Kljen, 139, Nevesinje, Mo.
Klještanj, , Vlasenica, Tu.
Kljevci, 1600, Sanski most, Bi, Lg.
Ključ, 1762, ⌓, ○, Ključ, Bi, El.
Ključ, 219, Gacko, Mo.
Ključani, 49, Nevesinje, Mo.
Kljuni, 153, Nevesinje, Mo, Lg. 426.
Kmećani, 581, Banja Luka, Ba, Lg.
Kmetići, 401, Travnik, Tr.
Knešpolje, 433, Mostar, Mo, Lg.
Knežak, 148, Nevesinje, Mo.
Kneževići, 272, Jajce, Tr.
Knežina, 221, Vlasenica, Tu, Lg. 1331. El.
Knjeginja, 128, Višegrad, Sa.
Kobaš, 864, ⌓, Prnjavor, Ba, Lg.. El.
Kobaški lug, ,
Kobatovci, 332, Banja Luka, Ba, Lg.
Kobildo, 542, Sarajevo, Sa. El.
Kobilja, 516, Kotor varoš, Ba.
Kobilja glava, 288, Sarajevo, Sa.
Kobilja ravan, 68, Foča, Sa.
Kočarim, 107, Višegrad, Sa.
Kočela, 74, Trebinje, Mo.
Kočerin, 1423, ⌓A, Mostar, Mo, Lg.. El.
Kod kule, , Nevesinje, Mo.
Kod odžaka, 55, Vlasenica, Tu.
Kojčevina, 82, Vlasenica, Tu.
Kojčinovac, 471, Bijeljina, Tu.
Kojsina, 168, Kreševo, Sa.
Kokanovići, 90, Vlasenica, Tu.
Kokići, 96, Jajce, Tr.
Kokori, 340, Prnjavor, Ba, Lg.
Kokorina, 342, Mostar, Mo, Lg.
Kokorina, 220, Gacko, Mo.
Kokorski lug, 87, Prnjavor, Ba, Lg.
Kokošari, 88, Travnik, Tr.
Kokoščići, 141, Vareš, Sa.
Kokošinac, 101, Vareš, Sa, Lg. 118.
Kola, 62, Foča, Sa.
Kola, 2493, Banja Luka, Ba, Lg.
Kolakovići, 76, Foča, Sa. (Mrežica.)
Kolakovići, , Foča, Sa. (Račići.)
Kolanjevići, 67, Bilek, Mo.
Koleško (gornje selo), 125, Nevesinje, Mo. Lg. 1162.
Koleško donje, .
Kolibe katoličke, 395, Bos. Brod, Ba, Lg.
Kolibe turske, 649, Bos. Brod, Ba, Lg.
Kolijevke, 40, Goražda, Sa.
Kolimir, 214, Tuzla, Tu.
Kolo, 356, Županjac, Tr, Lg.
Kolovarice, 57, Foča, Sa.
Kolovrat, 86, Tuzla, Tu, Lg. 793.
Kolun, 134, Foča, Sa.
Kolundžin, 64, Bos. Krupa, Bi.
Kolunić, 1463, Bos. Petrovac, Bi. Lg.
Koljani, 266, Prnjavor, Ba, Lg.
Komanje brdo, 120, Stolac, Mo, Lg.
Komar, 162, Travnik, Tr.

Komari, 20, Krešcvo, Sa.
Komarica, 698, Dervent, Ba, Lg.
Komlenac, 310, Bos. Dubica, Ba. Lg.
Komljanić, , Bilek, Mo.
Komorani, 177, Livno, Tr, Lg.
Komšići, 248, Maglaj, Tu, Lg.
Komuševac, 235, Bos. Krupa, Bi.
Komušina, 1115, Tesanj, Ba, Lg. El.
Kongora, 589, Zupanjac, Tr, Lg.
Konića džemat, , Bos. Krupa, Bi.
Konjević, 264, Srebenica, Tu, Lg.
Konjevići, 69, Foča, Sa.
Konjica, 2594, ∞, ○, Konjica, Mo, El.
Konjikovići, 61, Tuzla, Tu.
Konjoder, 325, Bos. Krupa, Bi. Lg. 693.
Konjsko, 621, Trebinje, Mo.
Konjsko polje, , Foča, Sa.
Konjuhovci, 472, Prnjavor, Ba. Lg.
Kopači, 278, Čajniče, Sa.
Kopači, 62, Goražda, Sa.
Kopači, 52, Visoko, Sa.
Kopalište, 10, Vareš, Sa.
Kopanica, 728, Brčko, Tu.
Kopčić, 394, Bugojno, Tr, Lg. 852.
Kopčići, 441, Prozor, Tr. Lg.
Kopice, 372, Žepče, Tr, Lg.
Kopići, 184, Glamoč, Tr.
Kopjari, 86, Vareš, Sa, Lg. 102.
Kopjevići, 214, Rogatica, Sa.
Kopljenica, 477, Ključ, Bi, Lg.
Kopljevići, 326, Varcar vakuf, Tr.
Koprivci, 109, Tešanj, Ba, Lg.
Koprivice, 44, Gacko, Mo.
Koprivna, 1452, Gradačac, Tu, Lg.
Koprivna, 467, Sanski most, Bi.
Koprivna donja, 678, Cazin, Bi, Lg.
Koprivna gornja, 794, Cazin, Bi. Lg. 1338.
Koprivnica, 85, Bugojno, Tr.
Koprivnica, 248, Visoko, Sa.
Koprivno, 284, Vlasenica, Tu.
Kopuščići, 151, Visoko, Sa.
Koraće, 955, Derventa, Ba, El, Lg.
Koraj, 2090, ∞ A, Bijeljina, Tu, Lg. 3427.
Korča, 580, Sarajevo, Sa, Lg. 1950.
Kordići, 162, Bugojno, Tr.
Korenići, 223, Bugojno, Tr.
Korenita, 631, Bijeljina, Tu, El.
Koretaši, 277, Brčko, Tu.
Koričani, 717, Travnik, Tr. Lg.
Korijen, 194, Vlasenica, Tu.
Korita, 227, Grahovo, Tr. El.
Korita, 86, Gacko, Mo, Lg. 595.
Koritnik, , Foča, Sa.
Koritnik, 191, Višegrad, Sa.
Koritnik, 264, Visoko, Sa.
Korito, 126, Bilek, Mo.
Korito, 1708, Zupanjac, Tr, Lg.
Korito, 140, Visoko, Sa.
Korito, , Gacko, Sa.
Korjen, , Vlasenica, Tu.
Korjenovo, 514, Ključ, Bi. Lg.
Kornica, 393, Gradačac, Tu. Lg.
Korovi, 287, Prnjavar, Ba.
Korovi Seferovi, Prnjavor, Ba, Lg. 366.
Kosa, 278, Bos. Krupa, Bi.
Kosače, 72, Foča, Sa.
Kosci, 85, Tuzla, Tu.
Kosijerevo, 543, Bos. Gradiška, Ba.
Kosman, 116, Foča, Sa.
Kosor, 119, Mostar, Mo. Lg.
Kosova, 47, Foča, Sa.
Kosova, 406, Tešanj, Ba, Lg.
Kosovača, 154, Nevesinje, Mo.
Kosovići, 90, Višegrad, Sa.
Kostajnica, 644, Gračanica, Tu, Lg.
Kostajnica, 270, Konjica, Mo.
Kostajnica, bos., , ∞, Bos. Novi, Ba, El.
Kostenik, 107, Goražda, Sa.
Kostići, 276, Kotor varoš, Ba.
Kostijerovo srpsko, 364, Zvornik, Tu, Lg.
Kostijerovo tursko, 220, Zvornik, Tu. Lg.
Kostolomci, 254, Srebrenica, Tu, Lg.
Kostrača, 94, Vlasenica, Tu.
Kostrć, 897, Brčko, Tu.
Kostreš, 279, Derventa, Ba, Lg.
Košća, 209, Bos. Dubica, Ba.
Košćani, 203, Bugojno, Tr.
Koševo, 468, Sarajevo, Sa, Lg. 1193.
Košuta, 107, Nevesinje, Mo.
Košutica, 294, Rogatica, Sa, Lg. 2044.
Kotege, 102, Bugojno, Tr.
Kotezi, 855, Ljubanje, Mo, Lg. El.
Kotline, , Čajniče, Sa.
Kotline, 105, Varcar vakuf, Tr.
Koto, 45, Konjica, Mo.
Kotor, 226, Varcar vakuf, Tr.
Kotorac, 470, Sarajevo, Sa.
Kotorišta, , Kotor varoš, Ba.
Kotorsko, 1252, ∞ A, Dervent, Ba, Lg.
Kotor varoš, 1555, ∞, ○, Kotor varoš, Ba, El.
Koturovi, 339, Bos. Dubica, Ba, Lg.
Kovačevac, 64, Fojnica, Sa.
Kovačevac, 125, Jajce, Tr.
Kovačevci, 435, Glamoč, Tr, Lg. 1107.
Kovačevci, , Derventa, Ba, Lg. 203.
Kovačev do, 41, Bilek, Mo.
Kovačevina, 41, Višegrad, Sa.
Kovačevo polje, 190, Prozor, Tr.
Kovačevo selo, 131, Tuzla, Tu.
Kovači, 188, Vlasenica, Tu.
Kovači, 36, Foča, Sa.
Kovači, 118, Tuzla, Tu.
Kovači, 111, Krešcvo, Sa.
Kovači, 3, Bilek, Mo.
Kovači, 142, Sarajevo, Sa.
Kovači, 243, Zupanjac, Tr, Lg.
Kovačica, 134, Tuzla, Tu.
Kovačila, 30, Rogatica, Sa.
Kovačić, 239, Livno, Tr, Lg.
Kovačići, 31, Foča, Sa.
Kovačići, 118, Visoko, Sa.
Kovačići, 81, Nevesinje, Mo.
Kovačići, 67, Ulog, Mo.
Kovačići, 122, Zenica, Tr.
Kovačići, 91, Travnik, Tr.
Kovačići, 72, Visoko, Sa.
Kovačina, 47, Trebinje, Mo.
Kovanluk, 97, Bijeljina, Tu.
Kovanj, 244, Rogatica, Sa.
Kozadre, 89, Rogatica, Sa.
Kozara, 10, Čajniče, Sa.
Kozara, 8, Čajniče, Sa.
Kozarac, 357, ∞, Kozarac, Ba. Lg. 8336, El.
Kozarevina, 66, Foča, Sa.
Kozarevići, 42, Foča, Sa.
Kozarovići, 215, Sarajevo, Sa.
Kozaruša, 1317, Kozarac, Ba.
Kozica, 1328, Sanski most, Bi, Lg. 2753.
Kozica, 75, Fojnica, Sa.
Kozica, 51, Bugojno, Tr.
Kozići, 53, Rogatica, Sa.
Kozin, 242, Sanski most, Bi.
Kozinci, 403, Bos. Gradiska, Lg. 996.
Kozjak, 198, Brčko, Tu.
Kozja ravan, 77, Vlasenica, Tu.
Kozline, 44, Bos. Krupa, Bi.
Kozluk, 1070, ∞ A, Zvornik, Tu, El, Lg.
Kozluk, , Jajce, Tr.
Kožuhe, 1197, ∞ A, Gračanica, Tu. El. Lg.
Kraboriš, 101, Foča, Sa.
Kračići, 17, Visoka, Sa.
Kragujevac, 90, Višegrad, Sa.
Kraj, 32, Trebinje, Mo.
Krajčinovići, 118, Vlasenica, Tu.
Krajkovići, 25, Konjica, Mo.
Krajkovići, 59, Trebinje, Mo.
Kraj polje, 195, Ljubinje, Mo, Lg.
Krakača, 706, Cazin, Bi.
Kralupi, 75, Konjica, Mo, El.
Kralupi, 1260, Visoko, Sa.
Kralupi,, Visoko, Sa (Vareš), Lg. 1260.
Kralje, 709, Bihać, Bi, Lg.
Kraljevac, Visoko, Sa, Lg. 526.
Kraljeva sutjeska, 435, Visoko, Sa, Lg. 814.
Kraljevica, 58, Travnik, Tr.
Kraljevići, 311, Zvornik, Tu. Lg.
Kraljevo polje, 78, Vlasenica, Tu.
Kraljevo polje Japaga, Vlasenica, Tu, Lg. 241.
Kramari, 92, Konjica, Mo.
Kramer selo, 163, Rogatica, Sa.
Kranjčići, 230, Prozor, Tr.
Krasanović, 198, Srebrenica, Tu, Lg.
Krasinac, 60, Glamoč, Tr.
Krasulje, 599, Ključ, Bi, Lg.
Kraševo, 305, Tašanj, Ba, Lg.
Kratina, 98, Travnik, Tr.
Kravarevo, 71, Gacko, Mo.
Kravljak, 151, Bos. Krupa, Ba.
Krbeta [Grbeta], 227, Brčko, Tu.
Krbljine, 111, Trnovo, Sa.
Krbljine, , Foča, Sa.
Krćina, 351, Zvornik, Tu.
Krčevina, 88, Bos. Krupa, Bi.
Krčevina, 183, Travnik, Tr.
Krčevine, 107, Fojnica, Sa.
Krčevine, 365, Jajce, Tr.
Krčevine, 189, Vareš, Sa, Lg.
Krčevine, 450, Travnik, Tr.
Krčina, , Zvornik, Tu.
Kreča, 32, Foča, Sa.
Kreči, 95, Foča, Sa, Lg. 1491.
Krečnice, 211, Gradačac, Tu, Lg.
Krehin gradac, 490, Mostar, Mo, Lg.
Krekaviča, 124, Nevesinje, Mo.
Krekovi, 84, Foča, Sa.
Krekovi, 411, Nevesinje, Mo, Lg. 411.
Kremeni do, 59, Trebinje, Mo.
Kremenjac, , Mostar, Mo.
Kremin, 141, Foča, Sa.
Kremna, 570, Prnjavor, Ba, Lg.
Krepšić, 667, Brčko, Tu.
Kreševo džemat, Kreševo, Sa, Lg. 357.
Kreševo, 1043, ∞, ○, Kreševo, Sa, El
Kreševski kamenik, 133, Kreševo, Sa.
Krešnice, 211, Gradačac, Tu.
Krezluk, 57, Jajce, Tr.
Kričanovo, 533, Bos. Brod, Ba, Lg.
Kričići, 138, Jajce, Tr.
Kriškovci, 648, Prnjavor, Ba. Lg.
Krivaci, 37, Bijeljina, Tu.
Krivač, 228, Bos. Krupa, Bi.
Krivača, 43, Čajniče, Sa.
Krivača, 141, Bilek, Mo.
Krivače, 120, Rogatica, Sa.
Krivaja, 314, Maglaj, Tu, Lg. 337.
Krivaja, 373, Cazin, Bi.
Krivaja, 863, Prijedor, Ba, Lg.
Kriva mahala, 38, Nevesinje, Mo.
Kriva rijeka, 218, Bos. Dubica, Ba. Lg.
Krivo do, 20, Bos. Krupa, Bi.
Krivo do, 53, Nevesinje, Mo.
Križaoni, 179, Tuzla, Tu.
Križevići, 181, Kladanj, Tu, Lg.
Križevići, 586, Zvornik, Tu, Lg.
Krkojevci, 133, Sanski most, Bi.
Krmine, 924, Banja Luka, Ba, Lg.
Krmuljin, 259, Bos. Krupa, Bi.
Krnajela, 135, Foča, Sa, Lg. 259.
Krndija Agića, , Cazin, Bi.
Krnete, 356, Banja Luka, Ba, Lg.
Krnić, 204, Srebrenica, Tu, Lg.
Krnići, 44, Rogatica, Sa.
Krnja jela, 347, Bez. Petrovac, Bi, Lg.
Krnjeuša, 1105, ∞, Bos. Petrovac, Bi. Lg., El.
Krnjevići, 69, Trebinje, Mo.
Krnji kamen, 21, Bilek, Mo.
Krpeljići, 218, Travnik, Tr.
Krstno polje, 153, Maglaj, Tu, Lg.
Krstac, 166, Foča, Sa.
Krstac (zavodac planine), , Bjelemić, Mo.
Krstac, 154, Konjica, Mo.
Krstača, 89, Bilek, Mo.
Kršići, 80, Tuzla, Tu.
Kršlje, 647, Bos. Novi, Ba, Lg.
Krtine, 45, Travnik, Tr.
Krtinje, 175, Bilek, Mo.
Krtova, 656, Gračanica, Tu, Lg.
Kručevići, 258, Mostar, Mo, Lg. 598.
Kruhari, , Sanski most, Bi.
Krupa, 150, Bugojno, Tr, El.
Krupa, 1501, Banja Luka, Ba, Lg.
Krupa bos., 3215, ∞, ○, Krupa, Bi, Lg. 3215. El
Krupac, 217, Sarajevo, Sa.
Krupića kosa, 239, Bos. Krupa, Bi.
Krupića Rakani, 53, Bos. Krupa, Bi, Lg. 332
Kruščica, 259, Konjica, Mo, Lg. 1374.
Kruščica, 210, Foča, Sa.
Krnščica, 293, Jajce, Tr.
Kruščica, 146, Ulog, Mo, Lg. 292.
Kruščica, 781, Travnik, Tr.
Kruščik, , Dervent, Ba.
Kruščik, , Bos. Gradiška, Ba.
Kruševac, 19, Višegrad, Sa.
Kruševci, 176, Vlasenica, Tu, Lg. 989.
Krušev do, 221, Srebrenica, Tu, Lg.
Kruševica, 978, Trebinje, Mo, Lg. 123
Kruševica, 338, Tuzla, Tu.

Krusevica, 539, Ljubuški, Mo, Lg.
Kruševica, 100, Bugojno. Tr.
Kruševljani, 204, Nevesinje. Mo. Lg. 1095.
Kruševo, 569, Stolac. Mo, Lg.
Kruševo, 354, Kladanj, Tu, Lg.
Kruševo, 31, Foča, Sa.
Kruševo, 1112, Mostar, Mo, Lg.
Kruševo brdo, 631, Kotor varoš, Ba, Lg. 824.
Kruške, 31, Foča, Sa.
Kruškovo polje, 567, Gradačac, Tu, Exp. B. Šamac, Lg.
Kruvari, 702, Sanski most, Bi.
Kružanj, 242, Mostar, Mo, Lg.
Krvavčići, , Vojnica, Sa.
Krvojevići, , 219, Rogatica, Sa.
Kržići. 51, Fojnica, Sa.
Kućani, 174, Prozor, Tr.
Kućerine, 64, Višegrad, Sa.
Kućice, 132, Žepče, Tr, Lg.
Kućište, 44, Višegrad, Sa.
Kučići, 48, Trebinje, Mo.
Kučići, 135, Visoko, Sa.
Kučić kula, 179, Zvornik, Tu, Lg.
Kučin, 65, Foča, Sa.
Kučukovići, 16, Vareš, Sa.
Kudići, 1355, Cazin, Bi.
Kudići, 90, Jajce, Tr.
Kujačići, 26, Foča, Sa.
Kujavče, 94, Visoko, Sa.
Kujišići, 40, Fojnica, Sa.
Kujundžijevići, 118, Rogatica, Sa.
Kuka, 105, Višegrad, Sa.
Kukavica, 133, Kotor varoš. Ba.
Kukavica, 269, Rogatica, Sa.
Kukavice, 144, Čajniče. Sa.
Kukavice, 159, Bugojno, Tr.
Kukričje, 151, Bilek, Mo.
Kukrike, 38, Konjica, Mo.
Kukulje, 786, Bos. Gradiška, Ba. Lg. 1578.
Kula, 279, Rogatica. Sa.
Kula, 169, Fojnica, Sa.
Kula, 131, Bugojno. Tr.
Kula Fazlagić, , Gacko, Mo.
Kula Banjer, , Visoko, Sa.
Kula, 155, Nevesinje, Mo.
Kula, 22, Višegrad, Sa.
Kula, 178, Višegrad. Sa.
Kula, 66, Travnik, Tr.
Kula (gornji grad), 314, Zvornik, Tu, Lg.
Kulaši, 382, Prnjavor, Ba, Lg.
Kulen vakuf, , ∞, ○, Kulen vakuf, Bi, Lg. 1274. El.
Kulješ, 303, Sarajevo, Sa, Lg. 882, El.
Kulina, 171, Vlasenica, Tu.
Kulina, 568, Derventa, Ba, Lg.
Kuljani, 207, Banja Luka, Ba, Lg.
Kuljani, 267, Bos. Novi, Ba, Lg.
Kuljen, 148, Tuzla, Tu.
Kuljenovci, 364. Derventa, Ba, Lg.
Kunduci, 119, Foča, Sa.
Kunosići, 81, Vareš, Sa. Lg. 423.
Kunova, 626, Prnjavor, Ba, Lg.
Kunovo, 77, Foča. Sa, Lg. 326.
Kunja Glavica, 127, Trebinje, Mo.
Kupres, 656, Bugojno, Tr. Lg. 1543.
Kupres, 119, ∞, Bos. Krupa, Bi, El.
Kupres, 155, Fojnica, Sa.
Kuprešani, 222, Jajce, Tr.
Kupusnice, 184, Bos. Krupa, Bi.
Kupusovići, 7, Višegrad, Sa.
Kupusovići, 96, Višegrad. Sa.
Kurčele, 62, Bugojno. Tr.
Kurtalić, 93, Višegrad, Sa.
Kurtići, 33, Maglaj, Tu.
Kurtov dô, 70, Nevesinje. Mo.
Kurtovići, Trebinje, Mo, Lg. 842.
Kusače, 187, Vlasenica, Tu, Lg.
Kusače, 145, Rogatica, Sa.
Kusonje srpske, 385, Zvornik, Tu, Lg.
Kusonje turske, 421, Zvornik, Tu, Lg.
Kusturice, 56, Rogatica. Sa.
Kusuci, 79, Rogatica, Sa.
Kuta, 160, Foča, Sa.
Kuta, 109, Kalinovik, Sa. Lg. 1631.
Kutac, 34, Linbuški, Mo.
Kutanja, 340, Bugojno. Tr.
Kute, 213, Bugojno. Tr.
Kute, 103, Prozor, Tr.
Kutezero, 89, Srebrenica, Tu, Lg.
Kuti, 184, Bugojno, Tr.
Kuti, 225, Rogatica, Sa.
Kuti, 128, Bilek. Mo.
Kuti livač, 407, Mostar. Mo, Lg.
Kutina, 64, Trebinje, Mo.
Kutine, 88, Kalinovik, Sa.
Kutle, 43, Foča, Sa.

L.

Labucka, 1350, Zvornik, Tu, Lg.
Lagjanica, 57, Bjelemić, Mo.
Lagjenik, 83, Čajniče, Sa.
Lagjevci, 96, Foča, Sa.
Lagjevci, 340, Prnjavor, Ba. Lg.
Lagjeviči, 115. Bugojno, Tr.
Lagjevine, 78, Rogatica, Sa.
Lahci, 51, Višegrad, Sa.
Lakat, 230, Nevesinje, Mo.
Laktaši, 666, Banjaluka, Ba, Lg.
Laminci, 2015, Bos. Gradiška. Ba, Lg., El.
Lamovita, , Prijedor, Ba.
Lanište, 293, Brčko, Tu.
Lapja, 45, Trebinje, Mo.
Lapsunj. 231, Prozor, Tr, Lg. 1045.
Lasica, 215, Sarajevo, Sa.
Lastavica, 70, Nevesinje, Mo.
Lastva, 364, ∞, Trebinje. Mo. Lg., El.
Lastve, 489, Bos. Petrovac. Bi, Lg.
Lazarići, 112. Gacko. Mo.
Laze, 75, Rogatica. Sa.
Laze, 95, Rogatica, Sa.
Laze, 24, Višegrad, Sa.
Ledenice katoličke, 822. Gradačac, Tu. Lg.
Ledenice turske, 494, Gradačac, Tu, Lg.
Ledići, 187, Trnovo, Sa, Lg. 1110.
Lekići, 54, Jajce, Tr.
Lekići, 282, Varcar vakuf, Tr.
Lendići, 236, Jajce, Tr.
Lepenica, 104, Rogatica, Sa.
Lepenica, 424, Tešanj. Ba, Lg.
Lepenica, 833, Prnjavor, Ba. Lg.
Letevci, 49, Vareš, Sa.
Letka, 318, Županjac, Tr, Lg.
Ličani, 180, Bos. Dubica, Ba.
Ligati, 66, Foča, Sa.
Ligatići, 122, Vareš, Sa, Lg. 215.
Ligjani, 112. Cazin, Bi.
Ligjani-Ljubljankić, Oazin, B., Lg. 437.
Lijeska, , Višegrad, Sa.
Lijeska donja, 89. Višegrad, Sa.
Lijeska gornja, 99, Višegrad, Sa.
Liješanj, 492, Zvornik, Tu, Lg.
Liješće, 141, Srebrenica. Tu, Lg.
Liješće, 1201, Bos. Brod, Ba. Lg.
Liješnica, 398, Maglaj, Tu, Lg.
Likari, 181, Srebrenica, Tu, Lg.
Like, 101, Vlasenica. Tu.
Lilić, 109, Bos. Gradiška, Ba.
Lipa, 511, Bihać, Lg., El.
Lipa, 172, Bos. Krupa, Bi
Lipa, 333, Livno, Tr, Lg.
Lipa, 338, Županjac. Tr, Lg.
Lipac, 471, Maglaj, Tu, Lg.
Lipenović, 206, Srebrenica, Tu, Lg.
Liplje, 1015, Kotor varoš, Ba, Lg.
Lipnica, Tuzla, Tu, Lg. 1536.
Lipnica katolička, 900, Tuzla, Tu.
Lipnica katolička, 130, Visoko, Sa.
Lipnica muslimanska, 54, Visoko, Sa.
Lipnica turska, 366, Tuzla, Tu.
Lipnik, 790, Sanski most, Bi, Lg.
Lipnik, 384, Gacko, Mo.
Lipno, 359, Mostar, Mo, Lg.
Lipovac. 49, Srebrenica, Tu, Lg.
Lipovac, 351, Kotor Varoš. Ba, Lg.
Lipovača, 315, Jajce, Tr.
Lipovci, 20, Konjica, Mo.
Lipov do, 117, Bilek, Mo
Lipovica, 306, Tuzla, Tu.
Lisac, 125, Travnik, Tu.
Lise, 719, Mostar, Mo. Lg.
Lisice, 378, Ljubučki, Mo.
Lisičići, 247, Konjica. Mo.
Lisina, 121, Bos. Krupa, Bi.
Liskovac, 227, Bos. Gradiška, Ba.
Liskovica donja, 356, Varcar vakuf, Tr.
Liskovica gornja, 483. Varcar vakuf, Tr.
Lisović, , Tuzla, Tu.
Lisovići, 297, Tuzla, Tu, Lg. 1960.
Lisovići, 69, Foča, Sa.
Lišani, 388, Mostar, Mo.
Lišnja, 1055, Prnjavor, Ba, Lg., El.
Lišnja-Mujinci (naseob.), 604, Prnjavor. Ba. Lg.
Lištani, 507, Livno, Tr. Lg.
Livno, 4819, ∞, ○, Livno. Tr, El.
Lizoperci, 149, Prozor, Tr, Lg. 1143.
Lohovo, 399, Bihać. Bi. Lg.
Lohovsko Brdo, 260, Bihać, Bi, Lg.
Loinja, 437, Gračanica, Tu, Lg.
Lokanj, 1309, Zvornik, Tu.
Lokvari, 338, Banjaluka, Ba, Lg.
Lokve, 84, Foča, Sa, Lg. 888.
Lokve, 426, Sarajevo, Sa. Lg. 888.
Lokve, 544, Stolac, Mo, Lg.
Lokve, 35, Konjica, Mo.
Lokve, 13, Višegrad, Sa.
Lokvine, 431, Zenica, Tr.
Lomači. 29, Trebinje, Mo.
Lomovita, 1187, Kozarac, Ba, Lg., El.
Lončanik, 146, Bos. Krupa, Bi.
Lončari, 253, Posušje, Mo, El.
Lončari, 45, Gacko, Mo.
Lončari, 125, Travnik. Tr.
Lončari, 163, Tešanj, Ba. Lg.
Lončić, 199, Kulen vakuf, Bi, Lg.
Lopata, , Foča, Sa.
Lopatice, 187, Livno, Tr.
Lopoč, 86, Trebinje, Mo.
Lošići, 122, Vlasenica, Tu.
Lovnica, 233, Žepče, Tr, Lg.
Lovnica muslimanska, 378, Žepče, Tr, Lg.
Lovnica planina, 171, Konjica, Mo.
Lovrići, 57, Travnik, Tr.
Lovrići, 79, Varcar vakuf, Tr.
Lozje, 42, Goražda, Sa.
Lozna, 634, Maglaj, Tu, Lg.
Loznica, 199, Srebrenica, Tu, Lg.
Loznica, 106, Čapljina, Mo.
Loznica, 45, Višegrad, Sa.
Loznik, 127, Zenica, Tr.
Loznik, 127, Visoko, Sa.
Lubarda, 465, Bos. Krupa, Bi, Lg. 1259.
Lubardići, 128, Rogatica, Sa.
Lubovo, , Jajce, Tr.
Lučani donji, 219, Zenica, Tr.
Lučani gornji, 155, Zenica, Tr.
Luče, 310, Foča, Sa.
Lučice, 57, Fojnica, Sa.
Lučići, 46, Vlasenica, Tu.
Lučići, 188, Trebinje, Mo.
Lučići, 95, Visoko, Sa, Lg. 321.
Lučka, 816, Cazin, Bi.
Lučnica, 64, Trebinje, Mo.
Lug, 239, Žepče, Tr, Lg.
Lug, 55, Fojnica, Sa.
Lug muslimanski, 85, Žepče, Tr, Lg.
Lug, 262, Konjica, Mo, Lg. 1075.
Lug, 150, Trebinje, Mo.
Lug, 181, Prozor, Tr.
Lugovi, Fojnica, Sa, Lg. 818.
Luka, 413, Srebrenica. Tu, Lg.
Luka, 133, Varcar vakuf, Tr.
Luka, , Konjica, Mo.
Luka, , Nevesinje, Tr.
Luka, , Goražda. Sa.
Luka, , Livno, Tr.
Luka, 230, Gacko, Mo.
Luka, 373, Sarajevo, Sa.
Luka, 25, Trebinje, Mo.
Luka, 114, Bjelenic, Mo.
Luka, 478, Grahovo, Tr.
Lukarice, 62, Foča, Sa.
Lukavac, 180, Trnovo, Sa.
Lukavac, 880, Tuzla, Tu, Lg. 2598.
Lukavac, Nevesinje, Mo, Lg. 946.
Lukavac, , Kalinovik, Sa.
Lukavac, 167, Brčko, Tu.
Lukavac donji, 162, Gradačac, Tu, Lg.
Lukavac gornji, 359, Gradačac, Tu, Lg.
Lukavac srpski, 233, Tu,
Lukavac turski, ∞A, 1538, Tuzla, Tu, El.
Lukavac donji, 234, Nevesinje, Mo.
Lukavac gornji, 250, Nevesinje, Mo.
Lukavac fabrika, , Tuzla, Tu.
Lukavica, 91, Vlasenica, Tu.
Lukavica, 291, Sarajevo, Sa.
Lukavica donja, 306, Tuzla, Tu.
Lukavica gornja, 394, Tu.
Lukavica, 335, Brčko, Tu.
Lukavica, 1299, Gračanica, Tu, Lg.

Lukavica, 434, Sanski most, Bi.
Luke, 204, Bos. Krupa, Bi.
Luke, 56, Bos. Krupa, Bi.
Luke, 271, Sarajevo, Sa.
Luke, 60, Foča, Sa.
Luke, 232, Nevesinje, Mo.
Luke Sedića, , Krupa, Bi.
Lukići, 87, Vlasenica, Tu.
Lukići, 78, Vlasenica, Tu.
Luko, 109, Ulog, Mo.
Lukomir, 147, Konjica, Mo.
Lukovice, 208, Gacko, Mo.
Lukšija, 32, Konjic, Mo.
Lupac, 196, Travnik, Tr.
Lupljanica donja, 684, Derven., Ba, Lg.
Lupljanica gornja, 537, Derven., Ba, Lg.
Lupnica donja, 208, Jajce, Tr.
Lupnica gornja, 111, Jajce, Tr.
Lupoglav, 248, Žepče, Tr, Lg.
Lupoglava, 83, Kladanj, Tu.
Lusići, 382, Banjaluka, Ba, Lg.
Lusnić, 434, Livno, Tr, Lg.
Luščі palanka, 1233, ∞ A, Sanski most, Bi, Lg. 2644.
Lužani, 209, Sanski most, Bi.
Lužani, 277, Bugojno, Tr.
Lužani, 243, Prnjavor, Ba, Lg.
Lužani Mulabegovi, 487, Derven., Ba, Lg.
Lužani Šemsibegovi, 453, Derven., Ba, Lg.
Lužine, 28, Fojnica, Sa.
Lužnica, 118, Visoko, Sa.
Lužnica, 162, Travnik, Tr.

Lj.

Ljeb, 174, Tešanj, Ba, Lg.
Ljekovo, 87, Trebinje, Mo.
Ljeljenče, 576, Bjelina, Tu.
Ljenobud, , Tuzla, Tu, Lg. 1141.
Ljenobud donji, 336, Tuzla, Tu.
Ljenobud gornji, 370, Tuzla, Tu.
Ljepunica, 262, Tuzla, Tu, Lg. 793, El.
Ljeskar, 97, Bos. Krupa, Bi.
Ljeskare, 99, Prijedor, Ba, Lg.
Ljeskovac, 61, Bilek, Mo.
Ljeskov dub, 231, Nevesinje, Mo. Lg.
Ljeskove vode, 211, Doboj, Ba, Lg.
Ljeskovica, 361, Žepče, Tr, Lg.
Ljeskovica, 352, Glamoč, Tr, Lg. 1909.
Ljeskovik, 248, Srebrenica, Tu, Lg.
Ljesovna, , Konjica, Mo.
Lježčice, 77, Nevesinje, Mo.
Lješevo, 419, Visoko, Sa, Lg. 1103.
Lješljani, 207, Bos. Novi, Ba, Lg.
Ljetinići, 128, Tešanj, Ba, Lg.
Ljetovik, 178, Krešovo, Sa.
Ljoljići, 224, Jajce, Tr.
Ljubače, 566, Tuzla, Tu, Lg. 1718.
Ljubačevo, 526, Banjaluka, Ba, Lg.
Ljubatovci, 266, Prnjavor, Ba, Lg.
Ljubatovići, 397, Maglaj, Tu, Lg.
Ljubija katolička, 671, ∞ A., Prijedor, Ba, Lg. El.
Ljubija muslimanska, 1322, Prijedor, Ba, Lg.
Ljubijankić, 325, Cazin, Bi.
Ljubina, 129, Foča, Sa, Lg. 290.
Ljubinje, 1397, ∞, Ljubinje, Mo. El.
Ljubišići, 86, Bilek, Mo.
Ljubljenica, 352, Stolac, Mo, Lg.
Ljubnić, 296, Bugojno, Tr, Lg. 925.
Ljubnići, 201, Visoko, Sa.
Ljubogošla, 510, Sarajevo, Sa.
Ljubomir, Bilek, Mo, Lg. 1484.
Ljubomištje, 102, Rogatica, Sa.
Ljubotići, 1266, Mostar, Mo, Lg.
Ljubovčići, 161, Sarajevo, Sa.
Ljubovo, 595, Jajce, Tr.
Ljubovo, 88, Trebinje, Mo.
Ljubuča, 96, Bjelemić, Mo.
Ljubunci, , Prozor, Tr.
Ljubunčić, 534, Livno, Tr, Lg., El.
Ljubuški, 3381, ∞, ○, Ljubuški, Mo, El.
Ljusina, 151, Bos. Krupa, Bi, Lg. 151.
Ljusina Otoka, 165, Bos. Krupa, Bi, Lg. 584.
Ljusnic, , Livno, Tr.
Ljuša, 450, Jajce, Tr.
Ljuta, 179, Bjelemić, Mo.
Ljuta, , Konjica, Mo.
Ljutava, 75, Višegrad, Sa.
Ljuti Dolac, 706, Mostar, Mo, Lg., El.

M.

Macute, 166, Višegrad, Sa.
Mačesi, 458, Vlasenica, Tu.
Mačila, , Jajce, Tr.
Mačino brdo, 242, Prnjavor, Ba, Lg.
Mačkovac, 296, Brčko, Tu.
Mačkovac, 452, Bos. Gradiška, Ba.
Mačkovica, 59, Jajce, Tr.
Madeškovići, 312, Konjica, Mo.
Madžarevići, 37, Višegrad, Sa.
Magaljdo, 375, Varcar vakuf, Tr.
Magarovci, 93, Jajce, Tr.
Magašić, 321, Srebrenica, Tu, Lg.
Magjarević, , Višegrad, Sa.
Maglaj, 2152, ∞, ○, Maglaj, Tu, El.
Maglajani, 881, Banja Luka, Ba, Lg.
Maglajci, 402, Bos. Dubica, Ba, Lg.
Maglice, 147, Prozor, Tr.
Magnojević, 1072, Bijeljina, Tu.
Magulica, 267, Kladanj, Tu, Lg.
Magjir, 482, Banja Luka, Ba.
Mahala, 97, Rogatica, Sa
Mahala, 184, Jajce, Tr.
Mahala donja, 84, Bos. Krupa, Bi.
Mahala donja, 86, Jajce, Tr, El.
Mahala gornja, 46, Jajce, Tr.
Mahala donja, 2892, Brčko, Tu, Lg. 10009.
Mahmića selo, 249, Bos. Krupa, Bi, Lg. 916.
Mahovljani, Banja Luka, Ba, Lg. 263.
Mahoje, 173, Maglaj, Tu, Lg. 230.
Mahrevići, 189, Cajniče, Sa,
Majdan, ∞ A, Varcar vakuf, Tr, Lg. 1356, El.
Majdan stari, 1197, ∞, ○, Sanski most, Bi, El.
Majetići, 468, Cazin, Bi.
Majevac, 443, Jajce, Tr, El.
Majevac, 440, Derven., Ba, Lg
Majkića Japra, 1265, Sanski most, Bi, Lg. 1353.
Majkića potok, 271, Bos. Krupa, Bi.
Majkići, 2561, Ključ, Bi, Lg.
Majkići, 63, Ključ, Bi.
Makarići, 194, Kotor varoš, Ba.
Makljenovac katolički, 383, Doboj, Ba, Lg.
Makljenovac turski, 183, Doboj, Ba, Lg.
Markovići, 154, Vlasenica, Tu.
Makotići, 94, Čajniče, Sa.
Maleševci, 381, Zvornik, Tu, Lg.
Maleševci, 387, Grahovo, Tr, Lg. 509.
Maleševina, 42, Vlasenica, Tu.
Malešići, 780, Sarajevo, Sa.
Malešići, 745, Gračanica, Tu, Lg.
Maline, 509, Travnik, Tr.
Maljevo, , Kotor varoš, Ba.
Malkočevci, 274, Glamoč, Tr, Lg. 822.
Malkoči, 17, Bilek, Mo.
Malkoči, , Trebinje, Mo.
Malo polje, 288, Mostar, Mo, Lg. 367.
Malo polje, 362, Vlasenica, Tu.
Malo selo, 191, Bugojno, Tr.
Malovan, , Bugojno, Tr, Lg. 824.
Malovan donji, 446, Bugojno, Tr.
Malovan gornji, 230, Bugojno, Tr.
Malta, 120, Trebinje, Mo.
Maluša, , Foča, Sa.
Maljevo, 172, Kotor varoš, Ba, Lg. 286.
Mamići, 1809, Mostar, Mo, Lg.
Mandino selo, 334, Županjac, Tr, El, Lg.
Mandre, 149, Rogatica, Sa.
Mandre, 97, Rogatica, Sa.
Mangurići, 129, Vlasenica, Tu.
Maoča Karavlasi, 127, Brčko, Tu.
Maoča turska, 876, Brčko, Tu.
Maovljani, 263, Banja Luka, Ba, Lg.
Maovljani (tirolska kolonija), 504, Banja Luka, Ba, Lg.
Maravići, 122, Rogatica, Sa.
Marenić, , Fojnica, Sa.
Marenići, 74, Čajnice, Sa.
Marević, , Čajnice, Sa.
Marevo malo, 51, Foča, Sa.
Marevo veliko, 71, Foča, Sa.
Margetići, 83, Travnik, Tr.
Margetići, 182, Rogatica, Sa.
Marići, 320, Posušje, Mo.
Marička, 1315, Prijedor, Ba, Lg.
Marina glava srpska, 53, Tuzla, Tu.
Marina glava turska, 130, Tuzla, Tu.
Marini, 191, Sanski most, Bi
Marini, 511, Prijedor, Ba, Lg.
Marinkovci, 470, Grahovo, Tr, Lg
Marinović, 212, Tuzla, Tu.
Markovici, , Fojnica, Sa.
Markovici, , Vlasenica, Tu.
Markovići, 41, Goražda, Sa.
Marković polje, 327, Brčko, Tu.
Martinac, 406, Prnjavor, Ba, Lg, El.
Masali, 123, Višegrad, Sa.
Maslina strana, 81, Glamoč, Tr.
Maslinovići, 28, Fojnica, Sa.
Maslovare, Bos. Novi, Ba, Lg. 405.
Maslovare, 670, Kotor varoš, Ba, Lg.
Maslovare srpske, 265, Bos. Novi, Ba
Maslovare turske, 140, Bos. Novi, Ba
Mašići, 164, Goražda, Sa.
Mašići, 928, Bos. Gradiška, Ba, Lg. 1994.
Matavazi, 286, Bos. Krupa, Bi, Lg. 789.
Matići, 899, Brčko, Tu.
Matijevići, 146, Tuzla, Tu.
Matkovac, 84, Vlasenica, Tu.
Matuzić, 369, Tešanj, Ba, Lg.
Maurovići, 395, Visoko, Sa.
Mazići, 139, Bos. Novi, Ba, Lg.
Mazlina, 178, Foča, Sa.
Mazoče, 180, Foča, Sa.
Medakovo, 505, Tešanj, Ba, Lg.
Medanići, 160, Gacko, Mo.
Medena selišta, 77, Glamoč, Tr.
Medeno polje, 189, Bos. Petrovac, Bi, Lg.
Medna, Varcar vakuf, Tr, Lg. 2181.
Medna Luka, 101, Rogatica, Sa.
Medojevići, 128, Sarajevo, Sa.
Medošević, 79, Čajniče, Sa.
Megjaši, 907, Bijeljina, Tu.
Megjegja, 267, Zvornik, Tu, Lg.
Megjegja, 459, ∞ A, Rogatica, Sa, Lg. 1250, El.
Megjegja, 1262, Bos. Dubica, Ba, Lg. 1389.
Megjegja donja, 468, Gradačac, Tu, Lg.
Megjegja gornja, 505, Gradačac, Tu, Lg.
Megjugorje, 1279, Ljubuški, Mo, Lg., El.
Megjulići, 154, Gacko, Mo.
Megjuriječ, 288, Čajniče, Sa.
Megjurječje, 136, Višegrad, Sa, El.
Megjuselje, 73, Višegrad, Sa.
Megjuvogje, Bos. Dubica, Ba, Lg. 1334.
Mehopotočje, , Prozor, Tr.
Mehovci, 200, Banja Luka, Ba, Lg.
Mehurići, 126, Fojnica, Sa.
Mejopotočje, 127, Prozor, Tr.
Meka gruda, Bilek, Mo, Lg. 562, El.
Meka gruda donja, 174, Bilek, Mo.
Meka gruda gornja, 54, Bilek, Mo.
Mekavci, 131, Gacko, Mo.
Mekoče, 34, Ulog, Mo.
Meleče, 173, Bilek, Mo.
Meličići, 90, Gacko, Mo.
Melina, 369, Jajce, Tr.
Melina, 1156, Banja Luka, Ba, Lg.
Meljine, 290, Sarajevo, Sa.
Memići, 237, Banja Luka, Ba, Lg.
Menić, 359, Bos. Krupa, Bi.
Merdani, 119, Travnik, Tr.
Mesari, 116, Trebinje, Mo, Lg. 872.
Mesići, 109, Rogatica, Sa.
Mesihovina, 567, Županjac, Tr, Lg.
Mešani, 72, Foča, Sa.
Meštrovac, 55, Foča, Sa.
Metaljka, 110, ∞, Čajniče, Sa.
Metla, 338, Bos. Krupa, Bi.
Mezgraja, 445, Zvornik, Tu, Lg.
Micurići, , Maglaj, Tu.
Mičijevići, 475, Maglaj, Tu, Lg.
Mičivode, 181, Rogatica, Sa.
Mihajlovići, 130, Sarajevo, Sa.
Mihajlovici, , Fojnica, Sa.
Mihaljević, 162, Srebrenica, Tu, Lg.
Miholjača, 523, Gacko, Mo.
Miholjača Mulji, , Gacko, Mo. Lg. 722.
Mihovljevina, 74, Srebrenica, Tu.
Mijakovići, 42, Foča, Sa.
Mijatovići, 81, Jajce, Tr.
Mijatovići, , Visoko, Sa.
Mijatovići, 119, Tuzla, Tu.
Mijići, 33, Vlasenica, Tu.
Mijoči, 263, Zenica, Tr.
Miconići, , Trebinje, Mo.

Mijonić donji, 46, Trebinje, Mo.
Mijonići gornji, 53, Trebinje, Mo.
Miklići, 216, Zenica, Tr.
Milačević, 276, Srebrenica, Tu, Lg.
Miladić, 188, Brčko, Tu.
Milankovići, 331, Kladanj, Tu, Lg.
Milanović, , Čajniče, Sa.
Milanovići, 76, Čajniče, Sa.
Milanovići, 63, Bugojno, Tr.
Milanovići, 86, Čajniče, Sa.
Milaševci, 114, Jajce, Tr.
Milavići, 263, Bilek, Mo.
Milavići, 92, Ulog, Mo.
Mile, 310, Jajce, Tr, Lg. 741.
Milešići, 110, Tuzla, Tu.
Miletići, 277, Varcar vakuf, Tr.
Miletići, 279, Varcar vakuf, Tr.
Miletići, 54, Travnik, Tr.
Miletković, 102, Čajniče, Sa, Lg. 1855.
Milići, 91, Vlasenica, Tu, Lg. 1171.
Milići, 24, Tuzla, Tu.
Milići, 50, Foča, Sa.
Milići, 286, Varcar vakuf, Tr.
Milijeno, 88, Čajniče, Sa.
Milino selo srpsko, 240, Maglaj, Tu, Lg.
Milino selo tursko, 260, Maglaj, Tu, Lg.
Milodraž, Fojnica, Sa, Lg. 784.
Milosavci, 513, Prnjavor, Ba, Lg.
Miloševac, 1264, Gradačac, Tu, Lg.
Miloševci, 373, Banjaluka, Ba, Lg.
Miloševići, 39, Višegrad, Sa.
Miloševići, , Fojnica, Sa.
Miloševo brdo, 689, Gradiška, Ba, Lg.
Milotina, 152, Foča, Sa.
Milovići, 30, Bilek, Mo.
Miljačići, 148, Visoko, Sa.
Miljakovci, 694, Prijedor, Ba, Lg.
Miljanovci, 518, Zvornik, Tu, Lg.
Miljanovci, 898, Tešanj, Ba, Lg.
Miljeci, 244, Rogatica, Sa.
Miljevac, 142, Nevesinje, Mo.
Miljevo, , Čajniče, Sa.
Miljetke, , Rogatica, Sa.
Miljevačka kozara, 136, Bos. Gradiška, Ba.
Miljevci, 529, Sanski most, Bi.
Miljevići, 422, Maglaj, Tu, Lg. 474.
Miljevići, 264, Sarajevo, Sa.
Miljevići, 199, Bos. Gradiška, Ba.
Miljevina, 181, Foča, Sa, Lg. 1046.
Miljkovac, 303, Doboj, Ba, Lg.
Miljkovići, 149, Vlasenica, Tu.
Miljkovići, 212, Mostar, Mo, Lg.
Mioče, 282, Višegrad, Sa, Lg. 991, El.
Miokovići, 143, Vareš, Sa, Lg. 253.
Mionica donja, 2153, Gradačac, Tu, Lg.
Mionica gornja (Sibovac), 269, Gradačac, Tu, Lg.
Miostra, 564, Cazin, Bi, Lg.
Miošići, 151, Rogatica, Sa.
Mir, 105, Vareš, Sa, Lg. 173.
Mirazovići, 28, Vlasenica, Tu.
Mirići, , Foča, Sa, Lg. 241.
Miričina, 680, Tuzla, Tu, Lg. 1928.
Mirilović, , Višegrad, Sa.
Mirilovići, 108, Bilek, Mo, Lg. 506.
Mirjanovići, 77, Foča, Sa.
Mirkovac, 480, Bos. Dubica, Ba, Lg.
Mirlovići, 46, Višegrad, Sa.
Mironja, 53, Vlasenica, Tu.
Mirosavci, 299, Brčko, Tu.
Miroševići, 28, Fojnica, Sa.
Miruše, 266, Bilek, Mo, Lg. 548.
Mirvići, 70, Goražda, Sa.
Mirvići, 88, Goražda, Sa.
Misalovina, 75, Višegrad, Sa.
Miška glava, 811, Prijedor, Ba, Lg.
Mislovo, 104, Rogatica, Sa.
Misoča, 526, Visoko, Sa.
Misovnik, 104, Nevesinje, Mo.
Misurići, 355, Maglaj, Tu, Lg.
Miševina, 60, Rogatica, Sa.
Miši, 444, Livno, Tr, Lg.
Mišići, 80, Vlasenica, Tu.
Mišinci, 757, Dervent, Ba, Lg.
Miškića brdo, 128, Travnik, Tr.
Miškovci, 474, Dervent, Ba, Lg.
Mišljen, 146, Ljubinje, Mo, Lg.
Mištar, 19, Čajniče, Sa.
Mitrovići, 210, Tešanj, Ba, Lg.
Mitrovići, 212, Žepče, Tr, Lg.
Mizinovci, 67, Vareš, Sa.
Mjedenik, 162, Gacko, Mo.
Mjehović, 43, Foča, Sa.
Mjehovina, 93, Kalinovik, Sa.
Mješajići, 133, Foča, Sa.
Mješinići, 12, Višegrad, Sa.
Mladeškovci, 282, Glamoč, Tr.
Mladice, 163, Sarajevo, Sa.
Mladikovina, 827, Tešanj, Ba, Lg.
Mladoševica, 387, Žepče, Tr, Lg.
Mlakva, 113, Bugojno, Tr.
Mlakve, 23, Vareš, Sa.
Mliša, 82, Prozor, Tr.
Mlječanica donja, 191, Bos. Dubica, Ba.
Mlječanica gornja, 192, Bos. Dubica, Ba.
Mlječva, 330, Srebrenica, Tu, Lg.
Močević, 133, Srebrenica, Tu, Lg.
Močila donja, 316, Bos. Brod, Ba, Lg.
Močila gornja, 409, Bos. Brod, Ba, Lg.
Močioci, 135, Jajce, Tr.
Močioci, 225, Sarajevo, Sa.
Modra, 364, Sanski most, Bi, Lg. 1375.
Modrac, 236, Tuzla, Tu.
Modran, 885, Derven, Ba, Lg.
Modran Karavlasi, 101, Biljeljina, Tu.
Modran srpski, 804, Bijeljina, Tu.
Modriča, 2469, ∞, ○, Gradačac, Tu, El.
Modrik, 130, Rogatica, Sa.
Modrinje, 181, Zenica, Tr.
Modro polje, 78, Foča, Sa.
Mojnići, , Travnik, Tr.
Mokri dô, 59, Nevesinje, Mo.
Mokri lug, 238, Kotor varoš, Ba.
Mokrine, 131, Sarajevo, Sa.
Mokro, 1803, ∞ A, Mostar, Mo, Lg. 2093.
Mokro, 96, Bjelemić, Mo.
Mokro, 702, Sarajevo, Sa, Lg. 2420.
Mokronoge, 727, Glamoč, Tr, El.
Mokronoge, 452, Županjac, Tr, Lg.
Mokronoge, Visoko, Sa, Lg. 1035.
Mokronoge, 382, Višegrad, Sa.
Monjari, 684, Visoko, Sa.
Monjići, 67, Travnik, Tr.
Moranjci donji, 381, Tuzla, Tu.
Moranjci gornji, 412, Tuzla, Tu.
Morče, 47, Bilek, Mo.
Moremišlje, 117, Višegrad, Sa.
Morinac, 61, Goražda, Sa.
Mosko, 305, Bilek, Mo.
Mosor, 157, Travnik, Tr.
Mosorovići, 116, Kalinovik, Sa.
Mostaci, , Trebinje, Mo.
Mostar, 21123, ∞, ○, Mostar, Mo, El.
Mošćani, 159, Bugojno, Tr.
Mošćanica, Zenica, Tr, Lg. 878.
Moševac, 311, Maglaj, Tu, Lg.
Moševići, 115, Čapljina, Mo, Lg. 260.
Moštre donje, 195, Visoko, Sa, Lg.
Moštre gornje, 134, Visoko, Sa, Lg.
Mošunj, Travnik, Tr, Lg. 1176.
Mošunj mali, 228, Travnik, Tr.
Mošunj veliki, 205, Travnik, Tr.
Motike, 100, Glamoč, Tr. Lg.
Motike, 928, Banjaluka, Ba, Lg.
Motike, 191, Glamoč, Tr.
Mračaj, Grahovo, Tr, Lg. 594.
Mračaj, 121, Bugojno, Tr.
Mračaj, 289, Žepče, Tr, Lg.
Mračaj, 407, Varcar vakuf, Tr.
Mračaj, 180, Bos. Krupa, Bi.
Mračaj, 69, Prnjavor, Ba.
Mračaj donji, 91, Bugojno, Tr.
Mračaj gornji, 104, Bugojno, Tr.
Mračaj mali, 60, Grahovo, Tr.
Mračaj veliki, 166, Grahovo, Tr.
Mrakodô, 672, Bos. Kostajnica, Ba, Lg.
Mrakovi, 94, Fojnica, Sa.
Mrakovo, 160, Konjica, Mo, Lg. 970.
Mrakovo, 340, Visoko, Sa.
Mramor, 145, Tuzla, Tu.
Mramor, 86, Visoko, Sa.
Mramorak, 52, Vlasenica, Tu.
Mraova kosa, 193, Bos. Krupa, Bi.
Mratinci, 209, Srebrenica, Tu, Lg.
Mratinići, 398, Kreševo, Sa, Lg. 799.
Mravica srpska, 794, Prnjavor, Ba, Lg.
Mravica turska, 218, Prnjavor, Ba, Lg.
Mravići, 355, Tešanj, Ba, Lg.
Mravinjac, 99, Goražda, Sa.
Mravljača, 69, Foča, Sa.
Mrazovac, 531, Bos. Krupa, Bi, Lg. 1495.
Mrazovci, 320, Bos. Dubica, Ba, Lg.
Mrazovo, 330, Bos. Krupa, Bi.
Mrčevci, 554, Bos. Gradiška, Ba, Lg. 554, Dg.
Mrežica, , Bilek, Mo.
Mrežica, Foča, Sa, Lg. 1823.
Mrgudići, 38, Rogatica, Sa.
Mrgjanići, 123, Fojnica, Sa.
Mrgjanovci, 261, Bugojno, Tr.
Mrgje, 524, Glamoč, Tr.
Mrgjebare, 66, Bugojno, Tr.
Mrgjelići, 36, Foča, Sa.
Mrgjenovići, 122, Foča, Sa.
Mrka ada, 188, Gradačac, Tu, Lg.
Mrkalje, 79, Foča, Sa.
Mrkalje, 118, Rogatica, Sa.
Mrkalje, 118, Vlasenica, Tu, Lg. 292.
Mrkalje, 273, Sanski most, Bi, Lg. 681.
Mrkodô, 608, Županjac, Tr, Lg.
Mrkojevići, 228, Sarajevo, Sa.
Mrkojevići, 37, Čajniče, Sa.
Mrkonjići, 58, Rogatica, Sa.
Mrkonjići, 230, Trebinje, Mo, Lg.
Mrkotići, 398, Tešanj, Ba, Lg.
Mrkov, 43, Vlasenica, Tu.
Mrsovo, 103, Višegrad, Sa.
Mršići, 67, Vlasenica, Tu.
Mrtvica, 520, Brčko, Tu.
Mrvići, 141, Rogatica, Sa.
Mucalovići, 139, Nevesinje, Mo.
Mudrike, 198, Travnik, Tr.
Muhašinovići, 79, Visoko, Sa.
Muholjići, 23, Travnik, Tr.
Muhovići, 42, Gacko, Mo.
Mujagića brdo, 274, Bos. Krupa, Bi.
Mujakovići, 89, Fojnica, Sa.
Mujdžići donji, 286, Jajce, Tr.
Mujdžići gornji, 485, Jajce, Tr.
Mujinci, 193, Prnjavor, Ba.
Mujinci Mračaj, Prnjavor, Ba, Lg. 262.
Mulići, 168, Visoko, Sa.
Mulji, 199, Gacko, Mo.
Murati, 217, Bos. Dubica, Ba, Lg.
Mušići, 145, Bilek, Mo.
Musići, 489, Kladanj, Tu, Lg.
Musići, 53, Višegrad, Sa.
Musići, 222, Bugojno, Tr.
Muslimin, Kreševo, Sa, Lg. 683.
Muslić selo, 205, Bihać, Bi, Lg.
Mustajbašić, 587, Maglaj, Tu, Lg. 692.
Mustelji, 430, Bos. Krupa, Bi.
Mutići, 88, Sanski most, Bi.
Mutnica, 414, Zenica, Tr.
Mutnik, 1375, Cazin, Bi.
Mutnik, 406, Kozarac, Ba.

N.

Nabojište, , Foča, Sa.
Naborogovo, 192, Vlasenica, Tu.
Nadbare, 28, Fojnica, Sa.
Nadinići, 281, ∞ A, Gacko, Mo, Lg. 1423, El.
Nadioci, 79, Travnik, Tr.
Nadpolje, , Jajce, Tr.
Nahorevo, 369, Sarajevo, Sa, Lg. 1012.
Nahota, 72, Rogatica, Sa.
Naprelje, 483, Sanski most, Bi.
Narat, 92, Bilek, Mo.
Naseoce, 26, Vareš, Sa.
Nasići, 158, Vareš, Sa, Lg. 347.
Nasip, 59, Gradiška, Ba.
Natpolje, 436, Jajce, Tr.
Navioci, 529, Brčko, Tu.
Nazda, 107, Vlasenica, Tu.
Nažbilje, 198, Visoko, Ta.
Nebogovina, 25, Višegrad, Sa.
Necvijeće, 172, Trebinje, Mo.
Nečević, , Čajniče, Sa.
Nedjeljište, 495, Vlasenica, Tu, Lg. 705.
Negjarići, 175, Sarajevo, Sa
Negjeljište, , Vlasenica, Tu.
Nehorići, 86, Rogatica, Sa.
Nekopi, 143, Foča, Sa.
Nemanići, 26, Bilek, Mo.
Nemila, 429, ∞ A, Zenica, Tr, Lg. 1898, El.
Nenkovci, , Kalinovik, Sa.
Nenovići, 48, Trebinje, Mo.
Neorići, 118, Bos. Dubica, Ba.
Nepravdići, 149, Rogatica, Sa.
Neprivaj, 96, Vareš, Sa.

Neum klek, 105. Čapljina, Mo, El.
Nevačka, 244, Vlasenica, Tu, Lg. 1385.
Nevada, 37, Trebinje, Mo.
Nevesinje, 3001, ∞, ○, Nevesinje, Mo, El.
Nević polje, 106, Travnik, Tr.
Nevizdraci, 228, Konjica, Mo, Lg. 1161.
Nevrenča, 133, Tuzla, Tu.
Nezirovići, , Fojnica, Sa.
Nezuk srpski, 85, Zvornik, Tu, Lg.
Nezuk turski, 218, Zvornik, Tu, Lg.
Nezuke, 129, Višegrad, Sa.
Nićevići, 22, Čajniče, Sa.
Nikolići, 94, Višegrad, Sa.
Niševići, 508, Kozarac, Ba, Lg.
Ništovci, 108, Sanski most, Bi.
Noćajevići, 228, Kladanj, Tu, Lg.
Nogačević, 72, Srebrenica, Tu, Lg.
Nova kasaba, 356, Vlasenica, Tu.
Novakovići, 93, Foča, Sa.
Novakovići, 328, Varcar vakuf, Tr.
Novakovići, 129, Banja Luka, Ba, Lg.
Novalić, 148, Gradačac, Tu, Lg.
Nova ves (Kobaški lug), 168, Prnjavor, Ba, Lg.
Novi bos., 3309, ∞, ○, , El.
Novi grad, 1248, Odžak, Ba, El.
Novi šeher, 670, Žepče, Tr, Lg.
Novkovići, 253, Bos. Krupa, Bi.
Novoselci, 273, Bos. Dubica, Ba, Lg.
Novo selo, 348, Zvornik, Tu, Lg.
Novo selo, 542, Bugojno, Tr.
Novo selo, 153, Bugojno, Tr, Lg. 877.
Novo selo, 42, Travnik, Tr.
Novo selo, 248, Tešanj, Ba, Lg.
Novo selo katoličko, 1088, Bos. Brod, Ba, Lg.
Novo selo srpsko, 377, Bos. Brod, Ba, Lg.
Novoseoci, 140, Rogatica, Sa.
Novoseoci, 45, Foča, Sa.
Nožičko, 817, ∞ A, Prnjavor, Ba, Lg.
Nuglašica, 725, Livno, Tr, Lg
Nurići, 115, Vlasenica, Tu.

Nj.

Njeganović gornji, 72, Bilek, Mo.
Njeganović pravoslavni, 64, Bilek, Mo
Njeganović turski, 159, Bilek, Mo.
Njemačka kolonija Opsječko, , Banja Luka, Ba.
Njiva velika, 196, Vlasenica, Tu.
Njivice, 48, Trebinje, Mo.
Njivice, 80, Gacko, Mo.
Njivice, 113, Stolac, Mo, Lg
Njuhe, 96, Foča, Sa.

O.

Obadi, 402, Srebrenica, Tu, Lg.
Obadi, 44, Ulog, Mo.
Obadi, 178, Rogatica, Sa.
Obaduše, , Jajce, Tr.
Obalj, 583, Ulog, Mo, Lg. 692.
Obarak, 73, Goražda, Sa.
Obarska velika, 2131, Bijeljina, Tu, El.
Obješenik, 131, Gacko, Mo.
Oblozi, 19, Višegrad, Sa.
Obljaj, 334, Bos. Krupa, Bi.
Obljaj, 570, Grahovo, Tr.
Obodnica, Tuzla, Tu, Lg. 1070.
Obodnica katolička, 424, Tuzla, Tu.
Obodnica turska, 416, Tuzla, Tu.
Obodnik, 224, Kotor varoš, Ba, Lg. 357.
Obajok, 110, Fojnica, Sa.
Oborci, Bugojno, Tr, Lg. 1889.
Oborište, 47, Bilek, Mo.
Obraduše, 46, Jajce, Tr.
Obravnje, 47, Višegrad, Sa.
Obre, 195, Konjica, Mo.
Obre, 254, Visoko, Sa, Lg. 866.
Obrijež, 195, Bijeljina, Tu.
Obrnja, 261, ∞, Ulog, Mo.
Obrovac, 896, Banja Luka, Ba, Lg.
Obrtići, , Rogatica, Sa.
Obrvena, 128, Višegrad, Sa.
Obsječko, , Banja Luka, Ba,
Obudovac, 1967, ∞ A, Brčko, Tu, Lg. 6305.
Obzir, 412, Ljubinje, Mo, Lg.
Ocrkavlje, 165, Foča, Sa.
Ocrkavlje, 25, Bjelemić, Mo.
Očune, 448, Varcar vakuf, Tr.
Očauš, 428, Tešanj, Ba, Lg.
Očenići, 31, Fojnica, Sa.
Očevlje, 182, Vareš, Sa, Lg. 310.
Očigrije, 302, Bos. Petrovac, Bi, Lg.
Očijevo malo, 303, Bos. Petrovac, Bi, Lg.
Očijevo veliko, 424, Bos. Petrovac, Bi, Lg.
Odmut, 267, Gradačac, Exp. Bos. Šamac.
Odorović, 189, Tuzla, Tu, Lg. 1046.
Odpočivaljka, , Prujavor, Ba.
Odžaci, , Konjica, Mo.
Odžaci, 149, Vlasenica, Tu.
Odžak, 458, ∞, Livno, Tr, Lg, El.
Odžak, 130, Glamoč, Tr.
Odžak, 96, Goražda, Sa.
Odžak, 2558, Odžak, Ba, Lg. 17548.
Odžak, 143, Visoko, Sa.
Odžak, 221, Nevesinje, Mo, Lg.
Odžak, 64, Višegrad, Sa, Lg. 1030.
Odžak donji, 54, Foča, Sa.
Odžak donji, 211, Rogatica, Sa.
Odžak gornji, 257, Bugojno, Tr, Lg. 1030.
Oglavak, 96, Fojnica, Sa.
Oglečevo, Goražda, Sa, Lg. 775.
Ograda, 109, Gacko, Mo.
Ograda, 114, Bilek, Mo.
Ograde, 342, Trebinje, Mo.
Ogragjenik mali, 376, Mostar, Mo, Lg.
Ogragjenik veliki, 916, Mostar, Mo, Lg.
Okandžije, 518, Varcar vakuf, Tr.
Okolišta, 45, Foča, Sa.
Okolište, 193, Bilek, Mo.
Okolište, , Višegrad, Sa (Vorort von Višegrad).
Okrugla, 175, Višegrad, Sa.
Okruglica, 41, Čajniče, Sa.
Okrugljak, 31, Bos. Krupa, Bi.
Olići, 252, Jajce, Tr.
Olovci, 236, Kladanj, Tu, Lg.
Olovo, 786, Kladanj, Tu, Lg., El.
Olovo, 109, Bugojno, Tr.
Omačina, 113, Čajniče, Sa, Lg. 709.
Omanjska, 679, Tešanj, Ba, Lg.
Omarine, 187, Višegrad, Sa.
Omarska, 1263, Kozarac, Ba, Lg.
Omazić, 346, Tuzla, Tu.
Omegjak, 36, Čajniče, Sa.
Omeragarić, 104, Višegrad, Sa.
Omerbegovača, 272, Brčko, Tu.
Omerović, 209, Županjac, Tr, Lg.
Omolje, 315, Županjac, Tr, Lg.
Opačići, 225, Glamoč, Tr.
Opara, 95, Travnik, Tr, Lg. 1035.
Oparnice, 210, Varcar vakuf, Tr.
Opašac, , Visoko, Sa.
Opeci, 89, Srebrenica, Tu, Lg.
Opine, 102, Mostar, Mo, Lg.
Oplave, 39, Višegrad, Sa.
Oplećani, 281, Županjac, Tr, Lg.
Opličići, 918, Stolac, Mo, Lg.
Oprašići, 189, Rogatica, Sa.
Opravdić, 601, Srebrenica, Tu, Lg.
Opsine, , Dervent, Ba.
Opsječko, 364, Banja Luka, Ba, Lg. El.
Opsječko (njemačka kolonija), 142, Banja Luka, Ba, Lg.
Opsječko (rusinska kolonija), 125, Banja Luka, Ba, Lg.
Oputnica, 34, Čajniče, Sa.
Orah, 79, Mostar, Mo.
Orah, 184, Bilek, Mo.
Orah, 145, Trebinje, Mo.
Orah, 55, Višegrad, Sa.
Orahova, 926, Bos. Gradiška, Ba, Lg. 1000.
Orahovac, Trebinje, Mo, Lg. 532.
Orahovac donji, 191, Trebinje, Mo.
Orahovac gornji, 341, Trebinje, Mo.
Orahovci, 210, Višegrad, Sa, Lg. 2219.
Orahovica, 204, Srebrenica, Tu, Lg.
Orahovica, 493, Konjica, Mo, Lg. 1612.
Orahovica, 229, Bilek, Mo.
Orahovica, 1800, Gračanica, Tu, Lg.
Orahovica, 92, Foča, Sa.
Orahovica, Zenica, Tr, Lg. 861.
Orahovica, 261, Žepče, Tr, Lg.
Orahovica srpska, 304, Maglaj, Tu, Lg.
Orahovica turska, 227, Maglaj, Tu, Lg.
Orahovi dô, 276, Ljubinje, Mo, Lg.
Orahovljani, 584, Ključ, Bi, Lg.
Orahovljani, 85, Bugojno, Tr.
Orahovlje, 142, Ljubuški, Mo, Lg.
Orahovo, 190, Foča, Sa.
Orahovo, 547, Bos. Gradiška, Ba, Lg.
Orahovo, 88, Travnik, Tr, Lg. 1239.
Orahovo, 547, Kotor varoš, Ba.
Orahovo, 169, Vareš, Ba.
Orahovo, Fojnica, Sa, Lg. 659.
Orahovo zagradje, Travnik, Tr, Lg. 1239
Orašac, 494, Prozor, Tr, Lg. 671.
Orašac, 233, Travnik, Tr.
Orašac, 65, Travnik, Tr.
Orašac donji, 71, Jajce, Tr.
Orašac gornji, 145, Jajce, Tr
Orašje, 1081, ∞, ○, Brčko, Tu, El.
Orašje planje, 249, Tešanj, Ba, Lg.
Orašje, 179, Ljubinje, Mo.
Orašje, 189, Tuzla, Tu
Orašje, 59, Foča, Sa.
Orašje, 110, Trebinje, Mo.
Orašje, 179, Ljubinje, Mo, Lg.
Orašje, 231, Prnjavor, Ba.
Orašje, Travnik, Tr, Lg. 850.
Orašje, 160, Doboj, Ba.
Orašlje, 480, Bos. Krupa, Bi.
Orešac, 1412, Bos. Petrovac, Bi, Lg.
Oreško brdo, 518, Bos. Petrovac, Bi, Lg.
Orguz, 384, Livno, Tr, Lg.
Orlice, 50, Travnik, Tr.
Orlovača, , Prijedor, Ba.
Orlovci, 731, Prijedor, Ba, Lg.
Orlovo polje, 376, Gradačac, Tu, Lg.
Ortiješ, , Mostar, Mo.
Orubica, 211, Bos. Gradiška, Ba, Lg. 449
Osanica, 25, Foča, Sa.
Osanica han, , Foča, Sa.
Osatica, 201, Srebrenica, Tu, Lg.
Osenik, 444, Sarajevo, Sa.
Osijek, 384, Sarajevo, Sa.
Osinja, 923, Tešanj, Ba, Lg.
Osivica, 418, Tešanj, Ba, Lg.
Osječani, 135, Rogatica, Sa, Lg. 886.
Osječani, 435, Tuzla, Tu, Lg. 438.
Osječani mahala, , Rogatica, Sa.
Osječani gornji, 845, Gračanica, Tu, Lg.
Osječani donji, 733, Gračanica, Tu, Lg.
Oskoruša, 102, Višegrad, Sa.
Osmaci, 246, Vlasenica, Tu, Lg. 650.
Osmače, 422, Srebrenica, Tu, Lg.
Osmanlije, 693, Bugojno, Tr.
Osmići, 23, Jajce, Tr.
Osojci, 137, Dervent, Ba, Lg.
Osoje, 262, Tuzla, Tu.
Osoje, 470, Posušje, Mo.
Osoje, 42, Vareš, Sa.
Osojnica, 87, Višegrad, Sa.
Osojnica, 461, Maglaj, Tu, 461.
Osojnica, , Višegrad, Sa (Vorort v. Višegrad).
Osovo, 315, Žepče, Tr, Lg.
Osovo donje, 177, Rogatica, Sa, El.
Osova gornje, 425, Rogatica, Sa, El.
Osreci, 551, Bos. Petrovac, Bi, Lg.
Osredak, 577, Cazin, Bi, Lg. El.
Osredak, 238, Bos. Krupa, Bi, El.
Osredak, 249, Tešanj, Ba, Lg. El.
Osredak, 185, Bugojno, Tr.
Osredak, 129, Srebrenica, Tu, Lg.
Osredina, 137, Bilek, Mo.
Osredina, 118, Nevesinje, Mo.
Ostrlja, , Visoko, Sa.
Ostrmci, 42, Foča, Sa.
Ostrovica, 296, Bos. Petrovac, Bi, Lg.
Ostrovica, 138, Bilek, Mo.
Ostrožac, 785, ∞ A, Cazin, Bi, Lg. 1253. El.
Ostrožac, 304, ∞ A, Konjica, Mo, Lg. 1286. El.
Ostrožnica, 376, Bos. Krupa, Bi, Lg.
Ostružnica, Fojnica, Sa, Lg. 808.
Ostružno, 90, Goražda, Sa.
Ostružnja donja, 318, Tešanj, Ba, Lg.
Ostružnja gornja, 234, Tešanj, Ba, Lg
Ošanići, 358, Stolac, Mo, Lg.
Oškoplje, 238, Rogatica, Sa.
Oštra Luka, 1209, Brčko, Tu, El.
Oštra Luka, 492, Sanski most, Bi.
Oštrlja, 77, Visoko, Sa.
Ošve, 290, Maglaj, Tu, Lg.
Otave, 218, Bos. Krupa, Bi.
Oteležani, 150, Konjica, Mo.
Otes, 276, Sarajevo, Sa.
Otigošće 188, Kreševo, Sa.

Otinovci, 233, Bugojno, Tr, Lg. 835.
Otok, 271, Ljubuski, Mo, Lg.
Otoka, 474, ∽, Bos. Krupa, Bi, Lg. 2481, El.
Otoke, 149, Bos. Gradiška, Ba.
Otpočivaljka, 300, Prnjavor, Ba, Lg.
Otričevo, 89, Rogatica, Sa.
Ovanjska, 174, Sanski most, Bi.
Ovčare, 133, Konjica, Mo.
Ovčarevo, 175, Travnik, Tr.
Ovsine, 202, Derventa, Ba, Lg.
Ozerkovići, 69, Rogatica, Sa.
Ozimica, 639, Žepče, Tr, Lg.
Ozrakovići, 69, Visoko, Sa.
Ozren, Sarajevo, Sa, Lg. 1494.
Ozrenovići, 53, Foča, Sa.
Ožarkovići, . Rogatica, Sa.

P.

Pacjani, 161, Foča, Sa.
Pačarani, 40, Konjica, Mo.
Pagjeni, 240, Bilek, Mo.
Pajalići, 144, Krupa, Bi.
Pajići, 80, Prozor, Ta.
Pajtovići, 39, Vareš, Sa.
Paklarevo, 524, Travnik, Tr.
Paklenica donja, 422, Maglaj, Tu, Lg.
Paklenica gornja, 649, Maglaj, Tu, Lg.
Palačkovci, 880, Prnjavor, Ba, Lg.
Palančište malo, 282, Prijedor, Ba, Lg.
Palančište veliko, 726, Prijedor, Ba, Lg.
Palanka, 829, Brčko, Tu.
Pale, 130, ∽, Srebrenica, Tu, Lg.
Pale, 1157, Sarajevo, Sa, Lg. 2975.
Pale, 22, Višegrad, Sa.
Palež, 87, Srebrenica, Tu, Lg.
Palež, 435, Fojnica, Sa, Lg, 1173.
Paležnica, 687, Gračanica, Tu, Lg.
Palinovići, 183, Zenica, Tr.
Palivuk, 92, Kotor varoš, Ba.
Paloč, 232, Bugojno, Tr.
Paljević, 304, Srebrenica, Tu, Lg.
Paljke, 75, Fojnica, Sa.
Paljike, , Prozor, Tr.
Paloč, , Bugojno, Tr.
Panduri, 33, Konjica, Mo.
Panik, 441, Bilek, Mo.
Pantelići, 56, Vlasenica, Tu.
Paoča, 378, Mostar, Mo, Lg.
Paočić, 74, Višegrad, Sa.
Papari, 351, Bihać, Bi, Lg.
Papažani, 311, Prnjavor, Ba, Lg.
Papkov do, 205, Foča, Sa.
Paprać, 204, Konjica, Mo.
Paprača, 26, ∽ A, Vlasenica, Tu, Lg 1228.
Papratnica, Visoko, Sa, Lg. 540.
Papratnica, 391, Žepče, Tr, Lg.
Papratnica donja, 233, Visoko, Sa.
Papratnica gornja, 121, Visoko, Sa.
Papratni dô, , Konjica, Mo.
Papratno, 35, Visoko, Sa.
Papratno donje, 210, Foča, Sa.
Papratno gornje, 110, Foča, Sa.
Paraun, 82, Foča, Sa.
Paravci, 98, Čajniče, Sa.
Paravke, 98, Čajniče, Sa.
Parčani, 86, Prozor, Tr.
Paremije, 104, Prnjavor, Ba, Lg.
Pareževići, 165, Rogatica, Sa.
Pargani, 22, Čajniče, Sa.
Parnice, 240, Bos. Dubica, Ba, Lg.
Parohijska njiva, 45, Trebinje, Mo.
Paroš, 78, Prozor, Tr.
Parselo, 449, Tuzla, Tu.
Parsovići, 83, Konjica, Mo.
Pasci, Tuzla Tu, Lg. 1554.
Pasci katolički, 275, Tuzla, Tu.
Pasci turski, 470, Tuzla, Tu.
Past, 82, Višegrad, Sa.
Pašajtovići, 131, Foča, Sa.
Pašića polje, , Livno, Tr.
Pašić kula, 91, Rogatica, Sa.
Pašini konaci, 209, Kozarac, Ba.
Patkovača, 373, Bijeljina, Tu.
Paunci, 61, Foča, Sa, Lg. 2330.
Pavnovići, 132, Kotor varoš, Ba.
Pavice, 212, Bugojno, Tr.
Pavići, 665, Banja Luka, Ba, Lg.
Pavičići, 65, Rogatica, Sa.
Pavičina kula, 83, Rogatica, Sa.
Pavković, 140, Vlasenica, Tu.
Pavlovci, 284, Banja Luka, Ba, Lg. 349.
Pavlovići, 57, Jajce, Tr.
Pazalje, 109, Čajniče, Sa.
Pazarić, ∽, Sarajevo, Sa, Lg. 2329, El.
Pečenci, 269, Grahovo, Tr.
Pečenegovci, 712, Prnjavor, Ba.
Peći, , Cazin, Bi, Lg. 6281.
Peći, 199, Srebrenica, Tu, Lg.
Peći, 455, Ključ, Bi, Lg.
Peći, 538, Grahovo, Tr, Lg.
Pecka, 170, Bos. Krupa, Bi.
Pecka, Varcar vakuf, Tr, Lg. 2638.
Pecka donja, 441, Varcar vakuf, Tr, El.
Pećigrad, 840, Cazin, Bi, El.
Pećine donje, 102, Travnik, Tr.
Pećine gornje, 177, Travnik, Tr.
Pećišta, 181, Srebrenica, Tu, Lg
Pećnik, 974, Odžak, Ba.
Pečuj, 179, Travnik, Tr.
Pediše, 202, Rogatica, Sa.
Pehlići, 134, Bos. Krupa, Bi.
Pejići, 237, Prijedor, Ba.
Pejkovići, . Foča, Sa.
Peljević, 58, Čajniče, Sa.
Pepeljari, , Zeniča, Tr.
Peratovci, 175, Jajce, Tr.
Perca, 190, Sarajevo, Sa.
Perduhovo selo, 164, Glamoč, Tr.
Perizovići, 89, Foča, Sa.
Perna, 251, Bos. Krupa, Bi, Lg. 347.
Pernice, 49, Bugojno, Tr.
Perović, 531, Maglaj, Tu, Lg.
Perovići, 72, Foča, Sa.
Peručica, 112, Jajce, Tr.
Perutac, , Mostar, Mo.
Pervan donji, 569, Banjaluka, Ba, Lg.
Pervan gornji, 443, Banjaluka, Ba, Lg.
Pešivići, 133, Zenica, Tr.
Peševići, 66, Travnik, Tr.
Peševina, 66, Vlasenica, Tu.
Pešteci, 82, Foča, Sa.
Pešurići, 138, Rogatica, Sa.
Petačići, 72, Travnik, Tr.
Petačine, 45, Čajniče, Sa.
Petijevići, 53, Trebinje, Mo.
Petkovac, 327, Bos. Novi, Ba, Lg.
Petkovci, 543, Zvornik, Tu, Lg.
Petojevići, 26, Foča, Sa.
Petoševci, 381, Banjaluka, Ba, Lg.
Petrićevac 472, Banjaluka, Ba, Lg.
Petriča, 205, Srebrenica, Tu, Lg.
Petrinja, 669, Bos. Kostajnica, Ba, Lg.
Petrovac Bos, 242, ∽, ○. Petrovac, Bi, El.
Petrovice donje, 171, Tuzla, Tu,
Petrovice gornje, 386, Tuzla, Tu, Lg. 816.
Petrovići, 142, Kladanj, Tu, Lg.
Petrovići, 445, Sarajevo, Sa.
Petrovići, 35, Trebinje, Mo.
Petrovići, 111, Vlasenica, Tu.
Petrovići, , Kladanj, Tu.
Petrovići donji, 234, Bos. Krupa, Bi, Lg. 507.
Petrovići gornji, 234, Bos. Krupa, Bi, Lg. 549.
Petrovo selo Brgjani, 352, ∽ A, Gračanica, Tu, Lg.
Petrovo selo Lužani, 445, Gračanica, Tu, Lg.
Petrovo vrelo, 229, Glamoč, Tr.
Peulje, , Grahovo, Tr, Lg. 1046.
Peulje donje, 441, Grahovo, Tr.
Peulje gornje, 605, Grahovo, Tr.
Pidriš, 164, Bugojno, Tr.
Pijavice, 39, Višegrad, Sa.
Pijavice, , Jajce, Tr. (Vorort von Jajce).
Pijavice donje, 102, Bilek, Mo.
Pijavice gornje, 70, Bilek, Mo.
Pijesci, 383, Mostar, Mo, Lg.
Pijestina, , Foča, Sa.
Pijevac, 64, Goražda, Sa.
Pijuke, 143, Vlasenica, Tu, Lg.
Pilice, 73, Vlasenica, Tu.
Pilice donje, 788, Zvornik, Tu.
Pilice gornje, 733, Zvornik, Tu.
Pilića dočić, 45, Travnik, Tr.
Pilježani, 258, Varcar vakuf, Tr.
Piljužići, 93, Bugojno, Tr.
Piljužići, 475, Tešanj, Ba, Lg.
Piperci, 301, Bijeljina, Tu.
Piperi, 595, Brčko, Tu.
Piragići, 100, Nevesinje, Mo.
Piralići, 57, Ulog, Mo.
Pirići, 208, Srebrenica, Tu, Lg.
Pirići, 117, Travnik, Tr.
Pirići, 113, Travnik, Tr.
Pirin, 81, Krešovo, Sa
Pirkovci, 338, Brčko, Tu.
Pirota, 124, Travnik, Tr.
Pisari, 398, Gradačac, Tu, Lg.
Piskavica, 264, Gračanica, Tu, Lg.
Piskavice, Banja Luka, Ba, Lg. 2368.
Pištaline, 1441, Cazin, Bi, Lg.
Pištenica, 191, Ključ, Bi, Lg.
Pištica, 104, Vlasenica, Tu.
Piuke, , Vlasenica, Tu.
Pjesak han, , Vlasenica, Tu.
Pjestina, 101, Foča, Sa.
Pješevac, 852, Stolac, Mo.
Pjevalovac, 258, Derventa, Ba, Lg.
Plačikus, 55, Ulog, Mo.
Plamenica, 198, Ključ, Bi, Lg.
Plana, Bilek, Mo, Lg. 1671.
Plana, 470, Bilek, Mo.
Plandište, 109, Visoko, Sa.
Plane, 211, Tuzla, Tu.
Plane, 174, Rogatica, Sa.
Planinica, 153, Bugojno, Tr.
Planinica, 165, Vareš, Sa, Lg.
Planje, 97, Rogatica, Sa.
Plavuzi, 106, Konjica, Mo.
Plazače, 62, Vlasenica, Tu.
Plehci, 36, Foča, Sa.
Plema, 186, Višegrad, Sa.
Plitska gornja, 209, Kotor varoš, Ba, Lg
Pliva, 284, Jajce, Tr.
Plivski podovi, , Jajce, Tr.
Ploča, 136, Prozor, Tr.
Pločari, 135, Fojnica, Sa.
Pločnik, 164, Doboj, Ba, Lg.
Pločnik, 71, Rogatica, Sa.
Pločnik, 146, Ulog, Mo.
Plužine, 255, Nevesinje, Mo.
Pljesko, 61, Rogatica, Sa.
Plješevica, 104, Rogatica, Sa.
Pljeva (Pliva), Jajce, Tr, Lg. 1978.
Pljevski podovi, 200, Jajce, Tr.
Pobedarje, 504, Vlasenica, Tu.
Pobiranovići, 80, Foča, Sa.
Pobratci, 160, Rogatica, Sa.
Pobrežje, , Sanski most, Bi.
Pobrgjani, 330, Bos. Dubica, Ba, Lg. 462.
Pobrgjani, 292, Bos. Kostajnica, Ba, Lg. 462.
Pobrgje, 167, Srebrenica, Tu, Lg.
Pobrgje, , Fojnica, Sa (Milodraž).
Pobrgje, , Fojnica, Sa (Orahovo).
Pobrin han, 60, Visoko, Sa.
Pobugje, 751, Srebrenica, Tu, Lg.
Pocrnje, 404, Ljubinje, Mo, Lg.
Počitelj, 767, Čapljina, Mo, Lg.
Počulica, 198, Travnik, Tr, Lg. 1526.
Podavrelo, 68, Čajniče, Sa.
Podbare, 28, Fojnica, Sa.
Podbetanj, , Vlasenica, Tu.
Podbirač, 134, Vlasenica, Tu.
Podbirač dô, Sikire, 39.
Podbjelašnica, 91, Konjica, Mo.
Podbor, 316, Prozor, Tr, Lg. 534.
Podborogovo, 344, Vlasenica, Tu.
Podbotanj, 131, Vlasenica, Tu.
Podbrdo, 403, Varcar vakuf, Tr.
Podbrežje, 236, Sanski most, Bi, Lg. 773.
Podbrežje, 355, Zenica, Tr, Lg.
Podbrgje, 415, Kotor varoš, Ba, Lg.
Podcrkvina, , Vlasenica, Tu.
Podčardak, , Vlasenica, Tu.
Podčauš, , Srebrenica, Tu.
Podgaj, 60, Foča, Sa.
Podgaj, 101, Foča, Sa.
Podgaj, 98, Srebrenica, Tu, Lg.
Podgaj, 14, Višegrad, Sa.
Podgaj, 211, Županjac, Tr, Lg.
Podglavica, , Mostar, Mo.
Podgljiva, 61, Bilek, Mo.
Podgljiva, , Trebinje, Mo.
Podgomila, 280, Bos. Krupa, Bi.
Podgomila Čojluk, , Bos. Krupa, Bi, Lg. 485.
Podgora, 75, Vlasenica, Tu.

Podgora, 358, Visoko, Sa, Lg. 2395.
Podgorani, 300, Mostar, Mo. Lg.
Podgorje, 243, Bilek, Mo.
Podgorje, 61, Višegrad, Sa.
Podgorje, 225, Kotor varoš, Ba.
Podgorje, 543, Varcar vakuf, Tr.
Podgorje, 165, Varcar vakuf, Tr.
Podgorje srpsko-Željova, 118, Tuzla, Tu.
Podgorje tursko, 238, Tuzla, Tu.
Podgrab, 290, Rogatica, Sa.
Podgraci donji, 852, Bos. Gradiška, Ba, Lg.
Podgraci gornji, 1469, Bos. Gradiška, Ba, Lg. 1594.
Podgradina, 173, Glamoč, Tr, Lg. 1468, El.
Podgradina, 144, Glamoč, Tr.
Podgragje, 53, Foča, Sa.
Podgragje, 144, Foča, Sa.
Podgreda, 21, Glamoč, Tr.
Podgreda, 152, Glamoč, Tr.
Podhum, 195, Konjica, Mo, Lg. 956.
Podhum, 88, Jajce, Tr.
Podhum, 690, Livno, Tr. Lg.
Podi, 86, Bilek, Mo.
Podići, 229, Glamoč, Tr.
Podigrište, 103, Vlasenica, Tu.
Podjavor, 14, Visoko, Sa.
Podjelo, 90, Travnik, Tr.
Podkalinje, 460, Krupa, Bi.
Podkamen, 188, Tešanj, Ba. Lg.
Podklanac, 92, Bilek, Mo.
Podklečani, 1151, Posušje, Mo.
Pod kolun, 142, Foča, Sa.
Podkozlovača, 67, Vlasenica, Tu.
Podkraj, 177, Krupa, Bi.
Podkraj, 85, Trebinje, Mo (Podastienj).
Podkraj, 103, Fojnica, Sa (Rastovo).
Podkraj, 241, Travnik, Tr.
Podkraj, 46, Fojnica, Sa.
Podlipci, 102, Jajce, Tr.
Podloznik, 133, Rogatica, Sa.
Podlugovi, 306, ∽A, Visoko, Sa.
Podluk, 168, Sanski most, Bi.
Podlukovac, 61, Bilek, Mo.
Podmeljine, 72, Čajniče, Sa.
Podmilačje, 217, Jajce, Tr.
Podnovlje, 846, Dervent, Ba, Lg.
Podobzir, 324, Jajce, Tr.
Podoklinak, 67, Bos. Krupa, Bi.
Podorašje, 223, Tuzla, Tu.
Podosoje, 208, Jajce, Tr.
Podosoje, 146, Prozor, Tr.
Podosoje, 59, Srebrenica, Tu, Lg.
Podosoje, 98, Bilek, Mo.
Podosoje, 80, Kotor varoš, Ba.
Podosoje, , Bilek, Mo (Ljubomir).
Podovi, 293, Sanski most, Bi.
Podovi, 249, Travnik, Tr.
Podpeć, 202, Foča, Sa, Lg. 832.
Podpeć, 658, Tuzla, Tu.
Podpečine, 58, Rogatica, Sa.
Podprisoje, 146, Bilek, Mo.
Podprisoje, 115, Bilek, Mo.
Podranjen, 37, Goražda, Sa.
Podrašnica, Varcar vakuf, Tr. Lg. 1531.
Podravno, 329, Srebrenica, Tu, Lg.
Podripci, 95, Bugojno, Tr.
Podselo, 484, Varcar vakuf, Tr.
Podstijena, 74, Fojnica, Sa.
Podstijenje, 297, Kotor varoš, Ba.
Podstijenje, . Kotor varoš, Ba.
Podstinje, 376, Fojnica, Sa, Lg. 1387.
Podstolje, 154, Kotor varoš, Ba.
Podstraševica, 31, Bilek, Mo.
Podšiljak, , Varcar Vakuf, Tr.
Podubovac, , Bilek, Mo.
Podvidača, 487, Sanski most, Bi, Lg.
Podvinci, 216, Visoko, Sa, Lg. 446.
Podvinje, 83, Visoko, Sa.
Podvori, 109, Bilek, Mo.
Podvran, 186, Bos. Krupa, Bi, Lg. 219.
Podzarugje han, . Visoko, Sa.
Podzarugje tribija, 17, Vareš, Sa.
Podzvizd, 2157, Cazin, Bi, El.
Podžeplje, 361, Rogatica, Sa, Lg. 989.
Pofaliči, 189, Sarajevo, Sa.
Pogari, 263, Vareš, Sa, Lg. 338.
Poglegjevo, 122, Bos. Dubica, Ba.
Pogorioci, 320, Tuzla, Tu.
Pogragje, 200, Bugojno, Tr.
Pohare, 17, Čajniče, Sa.
Pojatići, 47, Foča, Sa.
Pojezna, 603, Tešanj, Ba. Lg.
Pojska, 290, Zenica, Tr, Lg. 676.
Poklečići, 40, Visoko, Sa.
Pokoj, 354, Bihać, Bi, Lg.
Pokojište, 88, Konjica, Mo.
Pokrajčići, 391, Travnik, Tr, Lg.
Pokrivenik, 114, Rogatica, Sa.
Police, , Trebinje, Mo.
Polimlje, 99, Višegrad, Sa.
Polog, 694, Mostar, Mo.
Poloj, 736, Bos. Brod, Ba, Lg.
Polom, 262, Srebrenica, Tu, Lg.
Poljana, 44, Bos. Krupa, Bi.
Poljana katolička, 193, Tuzla, Tu.
Poljana turska, 169, Tuzla, Tu.
Poljani, Visoko, Sa, Lg. 552.
Poljanica, 38, Višegrad, Sa.
Poljanica, 90, Vareš, Sa.
Poljanice, 122, Travnik, Tr.
Poljari, 295, Dervent, Ba, Lg.
Poljavnica, Bos. Novi, Ba, Lg. 710.
Poljavnica srednja, 376, Bos. Novi, Ba.
Polje malo, Vlasenica, Tu, Lg. 446.
Polje malo, 288, Mostar, Mo, Lg. 367.
Polje, 677, Cazin, Bi, Lg.
Polje, 196, Fojnica, Sa.
Polje donje, 159, Konjica, Mo.
Polje gornje, 322, Varcar vakuf, Tr.
Polje donje, 368, Varcar vakuf, Tr.
Polje gornje, 110, Konjica, Mo.
Polje, 555, Dervent, Ba, Lg.
Polje, 22, Visoko, Sa.
Polje, 71, Višegrad, Sa.
Polje, Konjica, Mo, Lg. 1481.
Polje, 315, Bos. Krupa, Bi.
Polje, 181, Bos. Krupa, Bi.
Polje, 148, Fojnica, Sa
Polje, 163, Konjica, Mo.
Poljice, 71, Jajce, Tr.
Poljice, 251, Foča, Sa.
Poljice srpsko, 90, Tuzla, Tu.
Poljice tursko, 1315, Tuzla, Tu.
Poljice, Tuzla, Tu, Lg. 2626.
Poljice čičevsko, , Trebinje, Mo.
Poljice popovo, . Trebinje, Mo.
Polog, 694, Mostar, Mo, Lg.
Poloj, , Dervent, Ba.
Polom, , Srebrenica, Tu.
Polska kolonija u Bakinci donji, , Banja luka, Ba.
Polska kolonija u Bakinci gornji, , Banja Luka, Ba.
Pomeniči, 151, Visoko, Sa.
Pomol, 186, Vlasenica, Tu.
Ponihovo, 150, Zenica, Tr.
Ponijerka, 151, Kladanj, Tu, Lg.
Ponikna fraterska, , Vareš, Sa.
Ponijevo, 716, Žepče, Tr, Lg.
Ponikve, 168, Čajniče, Sa.
Ponir, 193, Banja Luka, Ba, Lg.
Ponir, 32, Bugojno, Tr.
Ponor, 70, Bos. Krupa, Bi.
Ponor, 229, Nevesinje, Mo.
Ponor, 119, Bos. Krupa, Bi.
Ponor, 53, Bos. Krupa, Bi.
Ponor, 146, Rogatica, Sa.
Ponorci, 273, Kotor varoš, Ba.
Ponjević, 277, Cazin, Bi.
Ponjević, 107, Bugojno, Tr.
Ponjevo, , Žepče, Tr.
Ponjušina, 20, Fojnica, Sa.
Popi, 82, Foča, Sa.
Popi, 161, Visoko, Sa.
Poplat donji, 675, Stolac, Mo, Lg.
Poplat gornji, 342, Stolac, Mo, Lg.
Popovac, 328, Kotor varoš, Ba, Lg.
Popov dô, 93, Goražda, Sa.
Popov dô, 58, Višegrad, Sa.
Popov dô, 60, Bilek, Mo.
Popovi, 663, Bijeljina, Tu.
Popovići, 67, Čajniče, Ba.
Popovići, 378, Glamoč, Tr. Lg. 1182.
Popovići 466, Prnjavor, Ba, Lg.
Popov most, 73, Foča, Sa, El.
Popovo polje, 227, Brčko, Tu.
Popovo poljice, 355, Trebinje, Mo, Lg.
Poprati, 226, Stolac, Mo, Lg.
Popuže, 253, Jajce, Tr.
Porađje, 386, Zenica, Tr.
Poračina, 403, Gračanica, Tu, Lg.
Poratak, 72, Foča, Sa.
Porebrice, 671, Gradačac, Tu, Lg.
Poreče, 52, Fojnice, Sa.
Poregje, 138, Visoko, Sa.
Poriče, 341, Bugojno, Tr, Lg. 1166.
Porije, 114, Ulog, Mo.
Porječani, 122, Visoko, Sa, Lg. 1128.
Porotak,
Postinje, 29, Travnik, Tr.
Postoljani, 347, Nevesinje, Mo, Lg.
Postolje, 139, Srebrenica, Tu, Lg.
Posušje, 674, ∽, Posušje, Mo, Lg. 1954, El.
Poterkvina, 436, Vlasenica, Tu.
Potčardak, 61, Vlasenica, Tu.
Potčauš, 345, Srebrenica, Tu, Lg.
Potkleča, 674, Žepče, Tr. Lg.
Potkozara, 116, Čajniče, Sa
Potkraj, 124, Visoko, Sa, Lg. 325.
Potkraj, 367, Varcar vakuf, Tr.
Potkraj, 347, Varcar vakuf, Tr.
Potoci, 40, Bos. Krupa, Bi, El.
Potoci, 608, Mostar, Mo, Lg.
Potoci, 259, Vareš, Sa, Lg 263.
Potoci, 739, Glamoč, Tr.
Potočani, 281, Maglaj, Tu, Lg.
Potočani, 520, Livno, Tr, Lg.
Potočani, 74, Travnik, Tr.
Potočani-Gusak, Prnjavor, Ba, Lg. 483, El.
Potočani, 13, Višegrad, Sa.
Potočani, 143, Zvornik, Tu, Lg.
Potočani, 1258, Odžak, Ba.
Potočani, 303, Prnjavor, Ba.
Potočari, 343, Brčko, Tu.
Potočari, 428, Srebrenica, Tu, Lg.
Potok, 214, Bos. Krupa, Bi
Potok, 74, Travnik, Tr.
Potpanč, 160, Kladanj, Tu, Lg.
Potpola, 94, Vlasenica, Tu.
Potraž, 94, Tuzla, Tu.
Potrkuša, 55, Foča, Sa.
Polšiljak, 104, Varcar vakuf, Tr.
Poturica, 127, Gračanica, Tu, Lg.
Pougarje, Jajce, Tr. Lg. 2068.
Povelić, 520, Prnjavor, Ba, Lg.
Površ, 1046, Trebinje, Mo. Lg.
Pozderčići, 192, Višegrad, Sa.
Poznanović, 191, Srebrenica, Tu, Lg.
Požarnica, 636, Tuzla, Tu, Lg. 1830.
Požarno, 33, Trebinje, Mo.
Požetva, 105, Konjica, Mo.
Prača donja, 514, ∽, Rogatica, Sa, Lg. 3399, El.
Prača gornja, Rogatica, Sa, Lg. 908.
Pralice, , Bos. Novi, Ba.
Prapratnica, , Stolac, Mo.
Prahulja, 21, Višegrad, Sa.
Prativi, 170, Foča, Sa.
Pravica, 373, Trebinje, Mo, Lg.
Prebido, 197, Višegrad, Sa.
Prebilovci, 521, Čapljina, Mo, Lg.
Predjel, 212, Foča, Sa.
Predražiče, 181, Tuzla, Tu.
Predražje, 53, Foča, Sa.
Pregragje, 409, Ljubuški, Mo, Lg.
Prekaja, 818, Glamoč, Tr, El.
Prelovo, 155, Višegrad, Sa, El.
Preljubovići, 165, Rogatica, Sa.
Premišlje, 33, Trebinje, Mo.
Prenj, 725, Stolac, Mo, Lg.
Preočica, 577, Travnik, Tr. Lg. 1206.
Preodac, 674, Glamoč, Tr. Lg. 934.
Preraca, Bilek, Mo, Lg. 307.
Preraca donja, 196, Bilek, Mo.
Presjedovac, 127, Ulog, Mo.
Presjeka, 192, Nevesinje, Mo.
Presjeka, 32, Višegrad, Sa.
Presjenica, 420, Trnovo, Sa, Lg. 949.
Presjenica donja (Bunovci), . Trnovo, Sa.
Presjenica goruja, . Trnovo, Sa.
Presnače, 190, Banja Luka, Ba, Lg.
Pretiša, 41, Višegrad, Sa.
Previja, 378, Ključ, Bi, Lg.
Previla, 57, Foča, Sa.
Previš, 97, Čapljina, Mo.
Prevlje, 55, Kunjica, Mo.
Prevrać, 208, Foča, Sa, Lg. 360.
Prhinje, 75, Visoko, Mo.
Prhovo, 122, Ključ, Bi, Lg.
Pribanj, 796, Sarajevo, Sa.

Pribelje, 552, Glamoč, Tr.
Pribeljci, 873, Jajce, Tr.
Pribido srpski 262, Srebrenica, Tu, Lg.
Pribido turski, 341, Srebrenica, Tu, Lg.
Pribilovići, 47, Travnik, Tr.
Pribinić, 1170, Tešanj, Ba, Lg.
Pribiniće, 77, Foča, Sa.
Pribišci, 34, Foča, Sa.
Pribišić, 95, Čajniče, Sa.
Pribitković, 58, Tuzla, Tu.
Pribjenovac, , Čajniče, Sa, Vorort von Čajniče.
Pribjenovići, 50, Čajniče, Sa.
Priboj, 1557, Zvornik, Tu, Lg.
Pribojević, 182, Srebrenica, Tu, Lg.
Pribrezi, 334, Prnjavor, Ba, Lg.
Pričani, 73, Travnik, Tr.
Pričelje, 69, Bos. Krupa, Bi.
Pridil srpski, 416, Maglaj, Tu, Lg.
Pridola, Fojnica, Sa, Lg. 571.
Pridvorci, 120, Bugojno, Tr.
Pridvorci, 228, Nevesinje, Mo.
Pridvorci, 592, Trebinje, Mo, Lg. 373.
Pridvorica 35, Vlasenica, Tu.
Pridvorica, 85, Gacko, Mo.
Prigragjani, 453, Mostar, Mo, Lg.
Prihići, 205, Travnik, Tr.
Prijakovci, 314, Banjaluka, Ba, Lg.
Prijakovići, 165, Foča, Sa.
Prijani, 359, Glamoč, Tr.
Prijanovići, 241, Kladanj, Tu, Lg.
Priječani, 239, Banjaluka, Ba, Lg. 721.
Prijedor, 5191, ∞, ○, Prijedor, Ba, El
Prijeslop, 139, Konjica, Mo.
Prijevor, , Foča, Sa.
Prijevor, 126, Bilek, Mo.
Prijevor, 273, Trebinje, Mo.
Prijevorac, 105, Višegrad, Sa.
Prilug, 326, Žepče, Tr, Lg.
Priluk, 630, Tuzla, Tu.
Priluka, 627, Livno, Tr, Lg.
Primčići, 160, Rogatica, Sa.
Pripećak, 137, Rogatica, Sa.
Prisade, 191, Doboj, Ba, Lg.
Prisap, 321, Livno, Tr, Lg.
Prisjeka, 75, Jajce, Tr.
Prisjeka, 139, Bos. Krupa, Bi.
Prisjeka Muhamedbegova, 198, Ključ, Bi, Lg.
Prisjeka Smailbegova, 357, Ključ, Bi, Lg.
Prinače, , Banja Luka, Ba.
Prisočka, 220, Kotor varoš, Ba, Lg. 740.
Prisoje, 84, Bilek, Mo.
Prisoje, 293, Čajniče, Sa.
Prisoje, 26, Goražda, Sa.
Prisoje, 92, Foča, Sa.
Prisoje, 1539, Županjac, Tr, Lg.
Prisoje, 57, Kotor varoš, Ba.
Prisoje, 101, Višegrad, Sa.
Pritoka, 788, Bihać, Bi, Lg.
Privilica, 138, Bihać, Bi, Lg.
Privor, Bugojno, Tr, Lg. 1194.
Privraće, 173, Bugojno, Tr.
Prkosi, 911, Bos. Petrovac, Bi, Lg.
Prnjavor, 722, Zvornik, Tu, Lg.
Prnjavor, 1933, ○, Prnjavor, Ba.
Prnjavor, 186, Travnik, Tr.
Prnjavor mali, 392, Dervent, Ba, Lg.
Prnjavor mali, 195, Banja Luka, Ba.
Prnjavor (okolica), 268, Prnjavor, Ba, Lg.
Prnjavor veliki, 426, ∞, Dervent, Ba, Lg., El.
Proboj, 474, Ljubuški, Mo, Lg.
Probić, 113, Srebrenica, Tu.
Probić Vučica, Srebrenica, Tu, Lg 178.
Prokos, Fojnica, Sa, Lg. 718.
Prokosović, 622, Tuzla, Tu.
Prolog, 1171, Livno, Tr, Lg.
Prolog, 435, Ljubuški, Mo, Lg.
Propratnica, 203, Čapljina, Mo.
Prosara, 137, Bos. Dubica, Ba.
Prosinja, 204, Bos. Krupa, Bi.
Prosje, 44, Fojnica, Sa.
Prosječeno, 94, Rogatica, Sa.
Prosjek, 34, Trebinje, Mo.
Prosjek, 429, Prnjavor, Ba, Lg.
Prosjena glavica, 84, Bilek, Mo.
Proslap, 574, Prozor, Tr, Lg. 1165.
Prošić, 255, Cazin, Bi, Lg.
Provo, 463, Livno, Tr, Lg.
Prozor, 1112, ∞, ○, Prozor, Tr, El.
Presnik, , Jajce, Tr.
Pršeši, 47, Goražda, Sa.
Prud, 875, Gradačac, Tu, Exp. B. Šamac. Lg.
Prudi, 130, Jajce, Tr.
Prusac, 1072, Bugojno, Tr, Lg. 1946.
Prusci, 848, Bos. Novi, Ba, Lg.
Pruževine, 16, Višegrad, Sa.
Prvanj, 117, Čajniče, Sa.
Prvniče, 30, Foča, Sa.
Pržići, 283, Vareš, Sa, Lg. 476. El.
Pšenik, 203, Jajce, Tr.
Pucari, 582, Bos. Dubica, Ba, Lg.
Pučenik, , Bos. Krupa, Bi, Lg. 620.
Pučenik srednji, 238, Bos. Krupa, Bi.
Puhare Pučile, 407, Bijeljina, Tu.
Puharska, 384, Prijedor, Ba, Lg.
Puhovac, 21, Travnik, Tr.
Puhovac, 221, Zenica, Tr.
Pukiš, , Brčko, Tu.
Pulac, 162, Travnik, Tr.
Puračić, 1270, ∞, Tuzla, Tu, Lg. 2826, El.
Puriši, 90, Foča, Sa.
Purković, 128, Vlasenica, Tu.
Purtići, 105, Rogatica, Sa.
Pustoljane, , Nevesinje, Mo.
Pustoše, 112, Vlasenica, Tu.
Puškovac, 505, Bijeljina, Tu.
Pušmulić, 127, Srebrenica, Tu, Lg.
Puteševica, 214, Ljubuški, Mo, Lg. 293.
Putičevo, 425, Travnik, Tr, Lg.
Putiš, 137, Travnik, Tr, Lg. 713.
Putišić, 50, Foča, Sa.
Putkovići, 75, Travnik, Tr.
Putojevići, 64, Foča, Sa.
Putovići, 202, Zenica, Sa, Lg. 433.
Puvarska, 384, Prijedor, Ba, Lg.

R.

Rabina, 519, Nevesinje, Mo, Lg.
Rabrani, 124, Čapljina, Mo.
Rača, 81, Vlasenica, Tu.
Rača Bos. 72, ∞, Bjelina, Tu.
Račice, 61, Čajniče, Sa.
Račić, 552, Bihać, Bi, Lg.
Račići, 95, Foča, Sa.
Račići, 106, Visoko, Sa.
Račići, 66, Foča, Sa, Lg. 840.
Radač, 924, Bos. Krupa, Bi.
Radačići, 169, Kladanj, Tu, Lg.
Radačići, 38, Rogatica, Sa.
Radanovci, 233, Livno, Tr, Lg.
Radanovići, 90, Kreševo, Sa.
Radašlije, , Glamoč, Tr.
Radava, , Konjica, Mo, Vorort von Konjica.
Radava, , Vlasenica, Tu.
Radavina, , Foča, Sa.
Radeljevići, 89, Foča, Sa.
Radeljevići, , Fojnica, Sa.
Radenovići, 24, Fojnica, Sa.
Radešine, 400, Konjica, Mo.
Radetići, 26, Čapljina, Mo.
Radež, 36, Čapljina, Mo.
Radić, 111, Rogatica, Sa.
Radić mali, Bos. Krupa, Bi, Lg. 522.
Radić veliki, Bos. Krupa, Bi, Lg. 814, El.
Radića brdo, 131, Travnik, Tr.
Radići, 31, Goražda, Sa.
Radići, 45, Jajce, Tr.
Radići, , Rogatica, Sa.
Radijevići, 89, Čajniče, Sa.
Radimja, , Bilek, Mo.
Radišići, 1319, Ljubuški, Mo, Lg.
Radlovići, 122, Grahovo, Tr.
Radmanići 502, Banja Luka, Ba, Lg.
Radmilovića dubrava, 126, Bilek, Mo.
Radnja donja, 227, Tešanj, Ba, Lg.
Radnja gornja, 462, Tešanj, Ba, Lg.
Radočići, 72, Travnik, Tr.
Radohovo, 152, Kotor varoš, Ba, Lg. 387.
Radojčić, 29, Travnik, Tr.
Radojčić, 238, Maglaj, Tu, Lg. 238.
Radojevići, 40, Foča, Sa.
Radomišlje, , Foča, Sa.
Radonjić, 95, Travnik, Tr.
Radonjić, 148, Foča, Sa.
Radonjići, 77, Vareš, Sa.
Radosavska, 500, Banja Luka, Ba, Lg.
Radostovo, 382, Bos. Krupa, Bi.
Radošević, 408, Srebrenica, Tu, Lg.
Radoševići, 185, Vareš, Sa, Lg.
Radovčić, 268, Srebenica, Tu.
Radovići, 110, Foča, Sa.
Radovići, 85, Foča, Sa.
Radovlje, Visoko, Sa, Lg. 1038.
Radoželj, 59, Čajniče, Sa.
Raduša, 1202, Tešanj, Ba, Lg.
Radutavina, 33, Foča, Sa.
Ragale, 139, Fojnica, Sa.
Ragjenović, 210, Srebrenica, Tu, Lg.
Ragjevići, 129, Rogatica, Sa.
Ragjići, 696, Kotor varoš, Ba, Lg.
Rahić donji, 295, ∞ A, Brčko, Tu.
Rahić gornji, 1536, Brčko, Tu, Lg. 10800, El.
Rajac, 61, Ulog, Mo.
Rajčevci, 146, Prnjavor, Ba, Lg.
Rajčevići, 128, Zenica, Tr.
Rajetići, 64, Fojnica, Sa.
Rajevina, 67, Vlasenica, Tu.
Rajići, 179, Vlasenica, Tu.
Rajinci srpski, 85, Zvornik, Tu, Lg.
Rajinci turski, 908, Zvornik, Tu, Lg.
Rajkovići, 66, Foča, Sa.
Rajnovci, 485, Bos. Petrovac, Bi, Lg.
Rajševa, 328, Tešanj, Ba, Lg.
Rajškovići, 19, Rogatica, Sa.
Rakani Džankića, , Bos. Novi, Ba
Rakani Krupića, , Bos. Krupa, Bi.
Rakelići, 654, Prijedor, Ba, Lg.
Rakino brdo, 95, Vlasenica, Tu.
Rakitnica, 125, Trnovo, Sa.
Rakitnica, 265, Rogatica, Sa.
Rakitno, ∞ A, Posušje, Mo, Lg. 3293, El.
Rakovac, 79, Srebrenica, Tu, Lg.
Rakovac, 141, Bos. Novi, Ba, Lg.
Rakovac, 235, Bos. Dubica, Ba.
Rakovac, 934, Prnjavor, Ba, Lg.
Rakovac donji, 521, Maglaj, Tu, Lg.
Rakovac gornji, 731, Maglaj, Tu, Lg.
Rakovača, , Bos. Novi, Ba.
Rakova noga, 100, Kreševo, Sa.
Rakova noga, Sarajevo, Sa, Lg. 1443.
Rakovčani, 409, Prijedor, Ba, Lg.
Rakovica, 476, Sarajevo, Sa, Lg. 1278.
Rakovica, 452, Bos. Dubica, Ba, Lg
Ralutinac, 79, Prnjavor, Ba, Lg.
Ramadanovići, 65, Visoko, Sa.
Ramići, 348, Ključ, Bi, Lg.
Ramići, 413, Banja Luka, Ba.
Ramska, Travnik, Tr, Lg. 1129.
Rančići, 63, Čajniče, Sa.
Ranikuća, 131, Nevesinje, Mo.
Ranjen, , Čajniče, Sa.
Rankovci, 220, Ljubinje, Mo, Lg.
Rankovići, 678, Tešanj, Ba, Lg.
Rankovići, 299, Travnik, Tr.
Raonići, 94, Čajniče, Sa.
Raotići, 252, Konjica, Mo.
Rapače, 102, Tuzla, Tu.
Rapatnica, 492, Gračanica, Tu, Lg.
Rapčani, 147, Dervent, Ba, Lg.
Rapti, 110, Trebinje, Mo.
Rapti, 83, Trebinje, Mo, El.
Rasavci, 887, Sanski most, Bi, Lg. 2652.
Rasavci, 119, Bugojno, Tr, Lg. 479.
Rasno, 173, Fojnica, Sa, El.
Rasno, 969, Mostar, Mo, Lg. 1691.
Rasovac, 213, Tuzla, Tu.
Rasovac, 178, Prnjavor, Ba, Lg.
Rasovac, , Trebinje, Mo.
Raspotočje, 304, Zenica, Tr, Lg. 484.
Rast, 347, Nevesinje, Mo, Lg. 741.
Rastičevo, 128, Bugojno, Tr.
Rastičevo, 864, Bugojno, Tr, Lg. 1232.
Rastočnica, 1298, Zvornik, Tu, Lg.
Rastoka hrišćanska, 633, Ključ, Bi, Lg.
Rastoka turska, 179, Ključ, Bi, Lg.
Rastošnica, , Zvornik, Tu.
Rastovačo, 1026, Posušje, Mo, Lg.
Rastovci, 97, Travnik, Tr.
Rastovi, , Fojnica, Sa.
Rastovo, Fojnica, Sa, Lg. 675.
Rastuša, 509, Tešanj, Ba, Lg.
Rašćani, 268, Županjac, Tr, Lg
Rašće, 418, Bos. Krupa, Bi.
Raševac, 156, Trebinje, Mo.
Rašević,, Trebinje, Mo, Lg. 592.
Raševo, 121, Vlasenica, Tu.

Raševo srpsko, 188, Vlasenica, Tu.
Rašinovac srpski, 440, Bos. Petrovac, Lg.
Rašinovac turski, 256, Bos. Petrovac, Lg.
Raška gora, 1023, Mostar, Mo, Lg.
Raško polje, 1859, Žnpanjac, Tr, Lg. El.
Raškova glavica, 76, Glamoč, Tr.
Raškovci, 232, Tešanj, Ba.
Raškovići, 133, Vlasenica, Tu.
Raškovići, 45, Foča, Sa.
Rašljani srpski, 41, Brčko, Tu.
Rašljani turski, 320, Brčko, Tu.
Rašljevo, 398, Tuzla, Tu.
Raštani, 412, Mostar, Mo, Lg.
Rat, 123, Fojnica, Sa.
Rataj, 154, Foča, Sa.
Ratanj, 154, Visoko, Sa.
Ratimlja, 60, Bilek, Mo.
Ratimlja, 762, Stolac, Mo, Lg.
Ratkovac, 155, Prnjavor, Ba.
Ratković, 421, Brčko, Tu.
Ratković, 387, Srebrenica, Tu, Lg.
Ratkovići, 90, Foča, Sa.
Ratkovo, , Ključ, Bi.
Ratkovo donje, 1692, Ključ, Bi, Lg.
Ratkovo gornje, 1556, Ključ, Bi, Lg.
Ravan, 154, Fojnica, Sa.
Ravanac, 27, Višegrad, Sa.
Ravanci, 128, Višegrad, Sa.
Ravančići, 64, Vlasenica, Tu.
Ravanjsko, 42, Vlasenica, Tu.
Ravna, 171, Tešanj, Ba, Lg.
Ravna dolina, 31, Bos. Krupa, Bi.
Ravne, 174, Kladanj, Tu, Lg.
Ravne (Pobrin han), 19, Vareš, Sa,
Ravne, 134, Vareš, Sa.
Ravne, 149, Kotor varoš, Ba, Lg.
Ravne donje, 81, Žepče, Tr, Lg.
Ravne gornje, 104, Žepče, Tr, Lg.
Ravni, 361, Mostar, Mo, Lg.
Ravni, 255, Gacko, Mo.
Ravni brijeg, 150, Trebinje, Mo.
Ravnica, 46, Prozor, Tr.
Ravnice, 443, Bos. Krupa, Bi.
Ravnice, 519, Bos. Novi, Ba, Lg.
Ravnići, , Čajniče, Sa.
Ravno, 638, Ljubinje, Mo, Lg.
Ravno, 1084, ∞ A, Bugojno, Tr, Lg. 1559, El.
Ravska, 919, Prijedor, Ba, Lg.
Razboj, 612, Bos. Gradiška, Ba, Lg. 2665.
Razboj, 350, Prnjavor, Ba, Lg.
Razići, 239, Bjelemić, Mo.
Ražljevo, 395, Brčko, Tu.
Rebrovac, 364, Banja Luka, Ba, Lg.
Rebrovac, , Zenica, Tr.
Rečica srpska, 245, Maglaj, Tu.
Rečica turska, 131, Maglaj, Tu.
Rečice, 925, Stolac, Mo Lg.
Redžići, 70, Konjica, Mo.
Rejzovići, 214, Ključ, Bi, Lg.
Rekavice, 2063, Banja Luka, Ba, Lg.
Reljevo, 122, Sarajevo, Sa.
Remanovci, 865, Bos. Gradiška, Ba, Lg. 1200.
Renovica, 197, Rogatica, Sa.
Repino brdo, 117, Brčko, Tu.
Repnik, 448, Tuzla, Tu.
Repovac, 189, Srebrenica, Tu, Lg.
Repovci, 221, Konjica, Mo.
Repovica, 96, Konjica, Mo.
Repušević, 78, Višegrad, Sa.
Reput, 64, Travnik, Tr.
Resanovci, 636, Grahovo, Tr, Lg.
Resići, 221, Višegrad, Sa.
Resnik, 99, Višegrad, Sa.
Rešetnica, 118, Foča, Sa.
Rgjavci, 93, Foča, Sa.
Ribaljteg, 99, Nevesinje, Mo.
Ribari, 94, Bjelemić, Mo.
Ribari, 52, Foča, Sa.
Ribić, 562, Bihać, Bi, Lg.
Ribići, 187, Konjica, Mo.
Ribioci, 68, Rogatica, Sa.
Ribnica, 513, Tuzla, Tu, Lg. 1392.
Ribnica, 163, Visoko, Sa.
Ribnik donji, 942, Ključ, Bi, Lg.
Ribnik gornji, 2012, Ključ, Bi, Lg., El.
Ričica, 221, Bugojno, Tr.
Ričica, 497, Visoko, Sa, Lg. 1074.
Ričice, 224, Travnik, Tr, Lg. 454.
Ričice, 487, Zenica, Tr, Lg. 752.
Ričice sviče, Zenica, Tr, Lg. 752.
Ričine, , Mostar, Mo.
Rid, 43, Goražda, Sa.
Riečice, , Travnik, Tr.
Riječani, 498, Gradačac, Tu, Lg.
Rijeka, 278, Kladanj, Tu, Lg.
Rijeka, 149, Jajce, Tr.
Rijeka, 103, Višegrad, Sa.
Rijeka, 83, Višegrad, Sa.
Rijeka, 378, Višegrad, Sa.
Rijeka, 77, Nevesinje, Mo.
Rijeka, , Travnik, Tr.
Rijeka donja, 40, Foča, Sa.
Rijeka stara, 590, ∞ A, Sanski most, Bi, Lg. 1864, El.
Riješnjaci, 28, Visoko, Sa.
Rika, 328, Travnik, Tr.
Rilić, 821, Bugojno, Tr, Lg.
Rilje, 241, Nevesinje, Mo, El.
Rimpapići, 31, Čajniče, Sa.
Rioca, Bilek, Mo, Lg. 247.
Ripač, 969, ∞ A, Bihać, Lg. El.
Ripci, 218, Prozor, Tr.
Ripna, 76, Tešanj, Ba, Lg.
Risovac, 785, Bos. Petrovac, Bi, Lg.
Ristijevići, 58, Vlasenica, Tu.
Ritešić, 591, Dervent, Ba, Lg.
Rizvanovići, 422, Prijedor, Ba, Lg.
Rizvići, 80, Čajniče, Sa.
Rječica, 165, Sarajevo, Sa.
Rječica srpska, 245, Maglaj, Tu, Lg.
Rječica turska, 131, Maglaj, Tu, Lg.
Robovići, 30, Foča, Sa.
Rodoč, 478, Mostar, Mo, Lg.
Rogače, 192, Nevesinje, Mo.
Rogačići, 258, Sarajevo, Sa.
Rogatica, 4074, ∞, ○, Rogatica, Sa, El.
Rogatičke tetime, Rogatica, Sa.
Rogojevina, 135, Bilek, Mo.
Rogolje, 587, Bos. Gradiška, Ba, Lg. 1329.
Rogolje, 70, Varcar vakuf, Tr.
Rogoušac, Bugojno, Tr, Lg. 623.
Rogovi, 108, Bilek, Mo.
Rohci, 103, Višegrad, Sa.
Rojčević srpski, 574, Zvornik, Tu, Lg.
Rojčević turski, 54, Zvornik, Tu, Lg.
Romani, 284, Kalinovik, Sa.
Romanija, Sarajevo, Sa, Lg. 1168.
Romanovci, , Bos. Gradiška, Ba.
Rore, 469, Glamoč, Tr.
Rosijevići, 84, Goražda, Sa.
Roškopolje, , Županjac, Tr.
Rotilj, 150, Fojnica, Sa.
Rotimlja, , Stolac, Mo.
Rovaši, 447, Vlasenica, Tu.
Rovine, 332, Bos. Gradiška, Ba.
Rovna, 339, Bugojno, Tr.
Rovna donja, 163, Fojnica, Sa.
Rovna gornja, 95, Fojnica, Sa.
Rožanj, 309, Zvornik, Tu, Lg.
Rubinići, 122, Vlasenica, Tu.
Ruda, 137, Travnik, Tr.
Ruda glavica, 56, Foča, Sa.
Rudići, 207, Glamoč, Tr.
Rudina, 134, Bugojno, Tr.
Rudine, 189, Glamoč, Tr.
Rudine, 25, Rogatica, Sa.
Rudine, , Vareš, Sa.
Rudine, 53, Vlasenica, Tu.
Rudo, ∞ A, Višegrad, Sa, Lg. 1141, El.
Rudo novo, 655, Višegrad, Sa, Lg.
Rudolfstal, 588, ∞, Banja, Luka, Ba, Lg.
Rudopolje, 160, Gacko, Mo, Lg. 1122.
Rugjice, 132, Foča, Sa.
Rugjice, 15, Čajniče, Sa.
Rugjin do, 10, Bilek, Mo.
Ruhotine, 225, Bijeljina, Tu.
Rujani donji, 814, Livno, Tr, Lg.
Rijani gornji, 579, Livno, Tr, Lg.
Rujevac, , Foča, Sa.
Rujevica, 114, Kotor varoš, Ba.
Rujiška, 338, Bos. Krupa, Bi.
Rujiška mala, 641, Sanski most, Bi, Lg. 928.
Rujiška mala, Bos. Krupa, Bi, Lg. 729.
Rujiška velika, Bos. Krupa, Bi, Lg. 994.
Rujište, 121, Višegrad, Sa.
Rujište, 16, Mostar, Mo.
Rujnica, 554, Cazin, Bi.
Rujnica, 524, Maglaj, Tu, Lg. 535.
Rumboci, 539, Prozor, Tr.
Runjići, 97, Travnik, Tr.
Rupe, 122, Bos. Krupa, Bi.
Rupni do, 45, Trebinje, Mo.
Rusanj, 50, Čajniče, Sa.
Rusanovići, 70, Rogatica, Sa.
Rusinjska kolonija Obsječko, , Banja Luka, Ba.
Rušta, 195, Nevesinje, Mo.
Rutovnić, 44, Višegrad, Sa.
Ružević, 667, Tešanj, Ba, Lg.
Ružići, 1520, ∞ A, Ljubuški, Mo, Lg., El.

S.

Sadići, 40, Foča, Sa.
Sadovača, 65, Travnik, Tr.
Sadžaci, , Ljubinje, Mo.
Sajce, 180, Rogatica, Sa.
Sajice, 155, Rogatica, Sa.
Sajković, 581, Livno, Tr Lg.
Samarevac, 316, Gradačac, Tu.
Samobor, 359, Gacko, Mo, Lg. 1407, El.
Sandić, 351, Brčko, Tu.
Sandžak, 104, Bugojno, Tr.
Sanica donja, 335, Ključ, Bi, Lg. El.
Sanica gornja, 617, Ključ, Bi, Lg.
Sanica hrišćanska, 1118, Ključ, Bi, Lg.
Saničani, 286, Prijedor, Ba, Lg.
Sanski most, 2375, ∞, ○, Sanski Most, Bi, El.
Sapna, 379, Zvornik, Tu, Lg.
Sarači, 115, Zvornik, Tu, Lg.
Sarajevo, , ∞, ○, Sarajevo, Sa, 51.919.
Sarajlije, 402, Županjac, Tr, Lg.
Saraj Vilić, 144, Bugojno, Tr, Lg. 1404.
Sarići, 459, Jajce, Tr.
Sase, 236, Srebrenica, Tu, Lg.
Sase, 88, Višegrad, Sa.
Sasina, 944, Sanski most, Bi, Lg. 3716.
Saš, 112, Foča, Sa.
Saševci, , Vlasenica, Tu.
Savatići, 55, Jajce, Tr.
Savići, 36, Bugojno, Tr.
Savići, 140, Kotor varoš, Ba.
Sažići, 1189, Travnik, Tr.
Sebinje, 123, Visoko, Sa.
Sebiočina, 176, Vlasenica, Tu.
Sečevo selo, , Travnik, Tr.
Sedića Luke, 200, Bos. Krupa, Bi.
Sedlari, 279, Ljubinje, Mo, Lg.
Seferovci, 358, Bos. Gradiška, Ba.
Seferovci, 79, Prnjavor, Ba.
Seferovići, 79, Bugojno, Tr.
Seferovići, 279, Bugojno, Tr.
Sela, 258, Ulog, Mo.
Selačka, 193, Kotor varoš, Ba.
Selakovići, 147, Vlasenica, Tu.
Selakovići, 55, Fojnica, Sa.
Selići, 180, Travnik, Tr.
Selina, 81, Bilek, Mo.
Selina, 33, Bilek, Mo.
Selišće, , Fojnica, Sa.
Selišta, , Foča, Sa.
Selište, 40, Bos. Krupa, Bi.
Selište, 62, Bilek, Mo.
Selište, 99, Bilek, Mo.
Selište, 52, Kalinovik, Sa.
Selište, 138, Vlasenica, Tu.
Selište, 58, Foča, Sa.
Selište, 106, Jajce, Tr.
Selište, 153, Prnjavor, Ba, Lg.
Selo donje, 42, Čajniče, Sa.
Selo donje, 194, Konjica, Mo.
Seljani, 92, Nevesinje, Mo.
Seljani, 267, Rogatica, Sa.
Seljublje, 301, Tuzla, Tu.
Semeć, 266, Rogatica, Sa.
Semeteš, 79, Visoko, Sa.
Semin, 34, Bugojno, Tr.
Semizova ponikva, 39, Vareš, Sa.
Sendići, 34, Višegrad, Sa.
Seoca, 349, Čajniče, Sa.
Seoca, , Čajniče, Sa.
Seoce, 75, Visoko, Sa.
Seoce, 55, Vareš, Sa.
Seoce, 247, Visoko, Sa. Lg. 867.
Seoce, 131, Bihać, Bi, Lg., El.
Seoci, 51, Bugojno, Tr.

Seoci. 215, Jajce. Tr.
Seoci. Zenica, Tr, Lg. 668.
Seona. 850, Tuzla. Tu.
Seona. 486, Maglaj, Tu. Lg.
Seona, 118. Fojnica, Sa.
Seonica. 257. Županjac. Tr. Lg.. El.
Seonica; 348, Konjica, Mo, Lg. 1497.
Servani. 135. Bugojno. Tr.
Setihovo. 256, Višegrad. Sa.
Sgonjevo. , Trebinje. Mo.
Sidica. 198, Zenica, Tr.
Sienina. , Gračanica, Tu.
Sierča. 144, Kalinovik, Sa. Lg.
Sierčići. . Goražda, Sa, Lg. 2045
Sijedac, 46, Foča. Sa.
Sijekovac. 634, Bos. Brod. Ba. Lg.
Sijerci. 160, Rogatica. Sa.
Sikirić. 289. Srebrenica. Tu. Lg.
Sikirići, 10, Višegrad, Sa.
Silajdževina. 89. Bugojno, Tr.
Simić, 279, Gradačac, Tu. Lg.
Simići, 123. Vlasenica, Tu.
Simići, 1302, Banja Luka, Ba. Lg.
Simijovo, 244, Bilek, Mo. Lg. 774.
Simin han, 140, Tuzla, Tu, Lg.
Sinokos, 147, Travnik, Tr.
Sirjevići, 289, Sarajevo, Sa.
Sirovine, 365, Sarajevo, Sa.
Sišici. . Sarajevo, Sa.
Sitišće, 35, Fojnica, Sa.
Sitnež bugarski. 218. Prnjavor. Ba. Lg.
Sitnež srpski, 881, Prnjavor, Ba, Lg.
Sitnež turski. 41, Prnjavor, Ba, Lg.
Sitnica. 139, Ključ, Bi, Lg., El.
Sitnik, 89, Bjelemić, Mo.
Sivolinac, 74, Bos. Gradiška. Ba.
Sivrino selo, 137, Travnik, Tr.
Sivša. . Tešanj, Ba.
Sižje, 569, Gračanica, Tu, Lg.
Sjekose. 211, Čapljina, Mo.
Sjena, 772. Gračanica, Tu, Lg.
Sjenokos, 76, Vareš, Sa.
Sjenokos (Sinokos), . Travnik, Tr.
Sjetlina, 83, ⌓, Rogatica, Sa.
Sjeverovići, 27, Foča. Sa.
Sjeversko, 242, Rogatica, Sa.
Skahovica, . Gračanica, Tu.
Skakavac, 573, Bos. Petrovac. Bi, Lg.
Skakava donja, 1039, Brčko. Tu.
Skakava gornja, 523, Brčko, Tu.
Skakava gornja, 440, Brčko, Tu.
Skakava donja mahala, , Brčko, Tu.
Skakava gornja mahala, , Brčko, Tu.
Skakavac, , Petrovac. Bi.
Skakavci, 342, Bugojno, Tr, Lg. 912.
Skakavci, 178, Prnjavor, Ba, Lg.
Skakavci, 34. Bilek, Mo.
Skaparanovići, 88, Visoko, Sa.
Skenderović. 94. Srebrenica. Tu. Lg.
Skender vakuf, 473, Kotor varoš. Ba, Lg. 556, El.
Skipovac, 1045, ⌓ A, Gračanica, Tu, Lg., El.
Sključani, , Bos. Dubica. Ba.
Skočić srpski, 1572. Zvornik. Tu. Lg.
Skočić turski. 359. Zvornik, Tu, Lg.
Skočim. 152. Čapljina. Mo.
Skomorje. 52. Travnik, Tr.
Skoparanovići. , Visoko. Sa.
Skozji grm. 250, Trebinje, Mo, Lg.
Skradno. 175. Fojnica, Sa.
Skravnik. 78. Goražda, Sa.
Skrobučani. 337. Prozor. Tr.
Skrte. 95. Bugojno. Tr.
Skučani, 183, Glamoč, Tr.
Skučani vakuf. 788, Sanski most, Bi, Lg. 1487.
Skučani. 207. Prnjavor. Ba.
Skučani Orašje, Prnjavor, Ba, Lg. 438.
Skugrič donji. 974, Gradačac, Tu, Lg.
Skugrič gornji. 899, Gradačac, Tu, Lg.
Skugrići srpski, 134, Vlasenica, Tu.
Skugrići turski, 508. Vlasenica. Tu.
Slabinja, 989, Bos. Kostajnica, Ba, Lg.
Sladna, 1371, Gračanica. Tu. Lg.
Slagoščići, 50, Visoko, Sa.
Slagjenovići, 84, Foča. Sa.
Slanac, 238, Bos. Krupa, Bi.
Slap, 77, Rogatica. Sa.
Slap, 12, Višegrad, Sa.
Slapašnica. 540, Srebrenica, Tu, Lg.
Slapnica, 569, Cazin, Bi.
Slapnica, 343, Visoko, Sa, Lg. 646.
Slapovi, 71, Bos. Kroupa, Bi.
Slatina, 418, ⌓ A. Cazin, Bi, Lg., El.
Slatina, 93, Goražda, Sa.
Slatina, 254, Čajnice, Sa.
Slatina, 229, Sanski most, Bi. Lg. 478.
Slatina, 158, Foča, Sa, Lg. 2293.
Slatina, 141, Srebrenica, Tu, Lg.
Slatina, 116. Bugojno, Tr.
Slatina, 41, Čajniče, Sa.
Slatina, 236, Prozor, Tr.
Slatina, 243, Sarajevo, Sa.
Slatina donja, 243, Ključ, Bi, Lg.
Slatina donja, 451, Gradačac, Tu. Lg.
Slatina gornja, 1246, Gradačac, Tu, Lg.
Slatina gornja, 348, Ključ, Bi, Lg.
Slatina srednja, 824, Gradačac. Tu. Lg.
Slatina gornja, 405, Banja Luka, Ba, Lg.
Slatina gornja, , Ključ, Bi.
Slato. 318, Nevesinje, Mo.
Slavići, 766, Banja Luka, Ba, Lg.
Slavičići, 163, Foča, Sa.
Slavin, 115, Visoko, Ba.
Slavinović, 76, Tuzla, Tu.
Slavinović turski, 161, Tuzla, Tu.
Slavkovići, 110, Konjica, Mo.
Slavogostići, 46, Trebinje, Mo.
Slemena, 450, Travnik, Tr.
Slijepčević, 220, Brčko, Tu.
Slijepčevići, 38, Jajce, Tr.
Slimač, , Prozor, Tr.
Slimnica. 84, Trebinje, Mo.
Slipčići, 659, Mostar, Mo, Lg.
Sliva, 137, Bilek, Mo.
Slivlje, 704, Nevesinje, Mo, Lg.
Slivne, 115, Kladanj, Tu, Lg.
Slivnica, 132, Trebinje, Mo.
Slivno, 154, Vareš, Sa, Lg. 418.
Slivno, , Banja Luka, Ba.
Sljedovići, , Rogatica, Sa.
Sljivovac, , Bos. Krupa, Bi.
Služanj, 388, Mostar, Mo, Lg.
Smajlbegovići, 407, Visoko, Tr.
Smiljevac, , Višegrad, Sa.
Smiljevac, 106, Brčko, Tu.
Smiljevići, 165, Sarajevo, Sa.
Smionica. 237, Jajce, Tr.
Smječa, 64, Foča, Sa.
Smoluče, 840, Tuzla, Tu.
Smoljana, 1152, Bos. Petrovac, Bi, Lg.
Smrčevica, 59, Bugojno, Tr.
Smrdan, 147, Bos. Krupa, Bi.
Smrdan turski, 63, Bos. Krupa, Bi.
Smrdin, 971, Maglaj, Tu, Lg. 1004.
Smrekovica, 155, Visoko, Sa, Lg. 704.
Smričani, 379, Livno, Tr, Lg. 566.
Smriečе, 96, Višegrad, Sa.
Smršanj, 154, Vlasenica, Tu.
Smršnica, 135, Visoko, Sa.
Smrtići, 163, Rogatica, Sa.
Smrtići donji, 222, Prnjavor, Ba, Lg.
Smrtići gornji, 700, Prnjavor, Ba, Lg.
Smrtići Palačkovci, 157, Prnjavor, Ba, Lg.
Snagovo srpsko, 185, Zvornik, Tu, Lg.
Snagovo tursko, 883, Zvornik, Tu, Lg.
Sočani, 87, Kalinovik, Sa.
Sočanica mala, 334, Dervent, Ba, Lg.
Sočanica velika, 1156, Dervent, Ba, Lg.
Sočice, 122, Rogatica, Sa, Lg. 1923.
Sočkovac, 399, Gračanica, Tu, Lg.
Soderi, 107, Gacko, Mo.
Sofići, 42, Foča, Sa.
Sokol, 983, Gračanica, Tu, Lg.
Sokolac, 475, Bihać, Bi, Lg.
Sokolac, 166, Rogatica, Sa.
Sokolac, 119, Rogatica, Sa.
Sokolac, 411, Varcar vakuf, Tr, Lg.
Sokolina, 179, Jajce, Tr.
Sokoline, 254, Kotor varoš, Ba, Lg. 362, El.
Sokolović, 88, Višegrad, Sa.
Sokolović donji, Višegrad, Sa, Lg. 984.
Sokolović, Višegrad, Sa, Lg. 1943.
Sokolovići, 158, Rogatica, Sa, Lg. 4065.
Sokolovo, 1834, Ključ, Bi, Lg.
Solakova kula. 174, Konjic, Mo.
Solakovići. 313, Fojnica, Sa.
Solaković, 58, Rogatica, Sa.
Solakovići, 119, Nevesinje, Mo.
Solakovići, 221. Visoko. Sa.
Solakovina, 166, Vlasenica, Tu.
Solina, 177, Tuzla, Tu, Lg. 1493.
Sopilje, 329, Nevesinje. Mo. Lg. 982.
Sopot, 83, Bjelemić, Mo.
Sopotnica, 340, Zenica. Tr.
Sopotnica donja, 81, Goražda, Sa.
Sopotnica gornja, 58, Goražda, Sa.
Sopotnik, 118. Srebrenica, Tu, Lg.
Sorlaci, , Foča, Sa.
Sotnica mala, , Fojnica, Sa.
Sotnica velika, , Fojnica. Sa.
Sovići, 690, Prozor, Tr, Lg. 1233.
Sovići, Posušje, Mo, Lg. 2208.
Sovići, , Bugojno. Tr.
Sovići gornji, 795, Posušje. Mo.
Sovljak, 543, Bos. Gradiška, Ba, Lg.
Sovrle, 254, Visoko, Sa.
Sovšići, 38. Goražda, Sa.
Spahići, 287, Bihać, Bi, Lg.
Spahići, 333, Zenica, Tr.
Spahici, , Travnik, Tr.
Sparožići, 32, Trebinje, Mo.
Sratinska, 904, Banja Luka. Ba, Lg.. El.
Srbljani, 727, Bihać, Bi, Lg.
Srbotina, 119, Foča, Sa.
Srdići, 236, Glamoč, Tr.
Srebrenica, 1737, ⌓, ○, Srebrenica. El.
Srebrnik donji, 562, Gradačac, Tu, Lg.
Srbrnik gornji, 646, Gradačac, Tu, Lg.
Srednjani, 331, Bos. Gradiška, Ba.
Srednja Poljavnica, 376, Bos. Novi, Ba.
Srednja Šnjegotina, 458, Tešanj, Ba.
Srednja Slatina, 824, Gradačac, Tu.
Srednji Pučenik, 230, Bos. Krupa, Bi.
Srednji Dragaljevac, 684, Bijeljina, Tu.
Srednji Windhorst, 669. Bos. Gradiška.
Srednje, Sarajevo, Sa, Lg. 954.
Sregjani, 341, Varcar vakuf, Tr.
Srevlije, Bos. Dubica, Ba, Lg. 609.
Srevlije Donje, 432, Bos. Dubica, Ba.
Srevlije gornje, 182, Bos. Dubica, Ba.
Srgjani, 187, Županjac, Tr, Lg.
Srgjević, 737, Livno, Tr, Lg.
Srgjevići, 232, Gacko, Mo.
Srgjevići, 961, Prnjavor, Ba, Lg.
Srhinje, 217, Visoko, Sa.
Srijeda, 425, Varcar vakuf, Tr.
Srnica srpska, 507, Gradačac, Tu, Lg.
Srnica turska, 237, Gradačac, Tu, Lg.
Srnava, 408, Odžak, Ba.
Sršljenci, 10, Vareš, Sa.
Stabandža, 304, Bos. Krupa, Bi, Lg. 1468.
Stambolići, 29, Gacko, Mo.
Stanari, 350, Tešanj, Ba, Lg.. El.
Stanatović, 237, Srebrenica, Tu, Lg.
Stanići, 182, Goražda, Sa.
Stanići, 318, Dervent, Ba, Lg.
Stanić rijeka, 338, Gračanica, Tu, Lg.
Staniševac, 184, Višegrad, Sa.
Stankovića brdo, 42, Bos. Krupa, Bi.
Stanojevići, 195, Stolac, Mo, Lg.
Stanovi, 293, Brčko, Tu.
Stanovi, 668, Doboj, Ba, Lg.
Stapari, , Bos. Gradiška, Ba.
Stara rijeka, 590, Sanski most. Bi, Lg. 1864
Stara dubrava, 864, Prnjavor, Ba.
Stare ularice, 341, Doboj, Ba.
Stara gora, 347, Rogatica, Sa.
Starčići, 94, Rogatica, Sa.
Stare kuće, 76, Jajce, Tr.
Staretina, 5, Glamoč, Tr.
Stari brod, 117, Rogatica, Sa.
Stari kolodvor, , Banja Luka, Ba (Stadtteil v. Banja Luka).
Stari majdan, 1202, Sanski most, Sa.
Stari Dulići, 137, Gacko, Mo.
Starina, 327, Zenica, Tr.
Stara glavica, 38, Srebrenica, Tu, Lg.
Staronić, 242, Čajniče, Sa.
Staro selo, 348, Jajce, Tr, Lg. 1042.
Staro selo, 110, Glamoč, Tr, Lg. 1042. El.
Staro selo, 147, Varcar vakuf, Tr.
Staro slano, 96, Trebinje. Mo.
Starposle, 376. Zenica, Tr.
Stavljen, , Foča. Sa.
Stedra, 146, Vlasenica, Tu.
Stekerovci. 690. Glamoč, Tr.
Stenjak, 1200, Tešanj, Ba, Lg.

Stepen, 272, Gacko, Mo.
Stevanići, 227, Varcar vakuf, Tr.
Stiena, 2345, Cazin, Bi. Lg.
Stipanić, 720, Županjac, Tr, Lg.
Stirine, , Kalinovik, Ba.
Stjenjani mali, 152, Bos. Petrovac, Bi.
Stjenjani veliki, 397, Bos. Petrovac, Bi. Lg. 549.
Stjepan polje, 897, Gračanica, Tu. Lg.
Stoborani, 104, Rogatica, Sa.
Stojčić, 266, Kladanj, Tu, Lg.
Stojčići, 138, Kreševo, Sa.
Stojkovići, 69, Konjica, Mo.
Stojkovići, 39, Travnik, Tr.
Stojšići, 60, Vlasenica, Tu.
Stolac, 133, Gacko, Mo. El.
Stolac, 98, Višegrad, Sa.
Stolac, 3719, ○, ∞, Stolac, Mo.
Stolovi, 315, Bos. Krupa, Bi.
Stomorina, 382, Sarajevo, Sa.
Stop, 119, Rogatica, Sa.
Stopani, 131, Kotor varoš, Ba.
Stopići, 101, Čajniče, Sa.
Stović, 262, Foča, Sa, Lg. 661.
Stožišta, 167, Grahovo, Tr, Lg. 661.
Strajišće, 110, Maglaj, Tu, Lg. 150.
Strane, 143, Sarajevo, Sa.
Strane, 106, Ulog, Mo, Lg. 332.
Strane, 103, Travnik, Tr.
Strane, 152, Rogatica, Sa.
Stranjani, 215, Konjica, Mo.
Stranjani, 189, Zenica, Tr, Lg. 1227.
Stražbenica, 98, Bugojno, Tr.
Stražbenica, 28, Bugojno, Tr.
Straževac, 75, Vlasenica, Tu.
Stražice, 700, Ključ, Bi, Lg.
Strbe, , Banja Luka, Ba.
Strgače, 113, Višegrad, Sa.
Strganci, 72, Foča, Sa.
Strgojnica, 61, Konjica, Mo.
Strice, 98, Vareš, Sa, Lg. 146.
Stričići, 461, Banja Luka, Ba, Lg.
Strigova, 898, Bos. Kostajnica, Ba, Lg.
Strigova donja, , Bos. Novi, Ba.
Strijepci, , Brčka, Tu.
Striježevica, 659, Maglaj, Tu, Lg.
Striževo, 133, Vareš, Sa, Lg. 441.
Striževo, 268, Mostar, Mo.
Strmac, , Foča, Sa.
Strmac, 153, Rogatica, Sa.
Strmica donja, 192, Višegrad, Sa.
Strmica gornja, 62, Višegrad, Sa.
Strmica šip, Višegrad, Sa, Lg. 696.
Strmnica, 231, Vlasenica, Tu.
Strojice, Jajce, Tr, Lg. 1494, El.
Struge, 237, Čapljina, Mo, Lg. 420.
Strupina, 280, Žepče, Tr, Lg.
Strupnić, 478, Livno, Tr, Lg.
Stržanj, 20, Bugojno, Tr.
Stržanj, 302, Livno, Tr, Lg.
Stubica, 327, Ljubuški, Mo, Lg.
Stubica, , Fojnica, Sa.
Studenci, 195, ∞ A, Tešanj, Ba, Lg.
Studenci, 754, Ljubuški, Mo, Lg.
Studenčica, 101, Konjica, Mo.
Stup donji, 8, Sarajevo, Sa.
Stup gornji, 222, Sarajevo, Sa.
Stupari, 303, Maglaj, Tu, Lg.
Stupari, 193, Bos. Krupa, Bi.
Stupari, 115, Kladanj, Tu, Lg.
Stupari, 181, Varcar vakuf, Tr.
Stupari, 137, Vlasenica, Tu.
Stuparići, 160, Visoko, Sa.
Stupi, 141, Bilek, Mo.
Stupna, Jajce, Tr, Lg. 1121.
Stupni dô, 43, Čajnice, Sa.
Stupni dô, 68, Vareš, Sa.
Subašić, 70, Bugojno, Tr.
Subotica, 169, Banja Luka, Ba, Lg.
Subotinje, 193, Visoko, Sa.
Sućeska, 144, Srebrenica, Tu, Lg.
Sudići, 75, Čajniče, Sa.
Sudići, 399, Sarajevo, Sa.
Sudići, 88, Rogatica, Sa.
Sudići, 39, Čajniče, Sa.
Suha, 661, Srebrenica, Tu, Lg.
Suha, 32, Foča, Sa.
Suha, 381, Tuzla, Tu.
Suhača, 212, Livno, Tr, Lg.
Suhača mala, 121, Bos. Novi, Ba.
Suhača velika, 387, Bos. Novi, Ba.
Suhača, , Sanski most, Bi.
Suhača, , Livno, Tr.
Suha gora, , Foča, Sa.
Suhaja, 1023, Bos. Petrovac, Bi. Lg.
Suhaja, , Bos. Dubica, Ba.
Suhaja donja, 292, Bos. Krupa, Bi. Lg. 591.
Suhaja gornja, 470, Bos. Krupa, Bi. Lg. 677.
Suhi dô, 189, Travnik, Tr.
Suhodanj, , Čajnica, Sa.
Suhodo, 253, Bugojno, Tr.
Suhodo, 62, Varcar vakuf, Tr.
Suhopolje, 808, Bijeljina, Tu.
Suho polje, 5, Travnik, Tr.
Suho polje srpsko, 174, Maglaj, Tu, Lg.
Suho polje tursko, 168, Maglaj, Tu, Lg.
Suhova, 125, Bugojno, Tr.
Sulica, 303, Srebrenica, Tu, Lg.
Suljići, 190, Bugojno, Tr.
Sultanovići, 104, Bugojno, Tr.
Sultanovići, 90, Bugojno, Tr.
Sultići, 80, Konjica, Mo.
Sumnjaci, , Glamoč, Tr.
Suodanj, 36, Čajniče, Sa.
Supač, 334, Vlasenica, Tu.
Supčani, 189, Vlasenica, Tu.
Surjan, 614, Varcar vakuf, Tr.
Surjan bočac, Varcar vakuf, Tr, Lg. 1017.
Surovi, 57, Rogatica, Sa.
Surovići, , Rogatica, Sa.
Susječno, 63, Ulog, Mo.
Susješno, 142, Foča, Sa.
Sutina, 1302, Posušje, Mo.
Sutjeska kraljeva, , Visoko, Sa. El.
Sutištica, 159, Visoko, Sa.
Sutješnica, 88, Konjica, Mo.
Sutorina, ∞, Trebinje, Mo, Lg. 1088, El.
Suvača, 313, Sanski most, Bi.
Suvača, Bos. Novi, Ba, Lg. 508.
Suvača mala, 121, Bos. Novi, Ba.
Suvača velika, 387, Bos. Novi, Ba.
Suvaja, 183, Bos. Dubica, Ba, Lg.
Sviće, 265, Zenica, Tr.
Svijenča, 187, Bjelemić, Mo.
Svilaj donji, 1229, Odžak, Ba, El.
Svilaj gornji, 1035, Odžak, Ba.
Svilići, 62, Bugojno, Tr.
Svinarina, 247, Mostar, Mo, Lg.
Svinci, 283, Foča, Sa.
Svinjâ, Bos. Novi, Ba, Lg. 1461.
Svinjâ prva, 789, Bos. Novi, Ba.
Svinjâ druga, 672, Bos. Novi, Ba.
Svinjar, 583, ∞, Prnjavor, Ba, Lg., El.
Svinjarevac, 636, Bijeljina, Tu.
Svinjarevo, 30, Fojnica, Sa.
Svinjašnica, 195, Maglaj, Tu, Lg.
Svinjuha, , Bos. Novi, Ba.
Svinjuha prva, , Bos. Novi, Ba.
Svinjuha druga, , Bos. Novi, Ba.
Svitava, 200, Čapljina, Mo.
Svjetlica, 112, Gračanica, Tu, Lg.
Svodna, 1244, ∞ A, Bos. Novi, Ba, Lg.
Svojat, 187, Tuzla, Tu.
Svojtina, 92, Tuzla, Tu.
Svračić, 165, Tuzla, Tu.
Svrčuge, 106, Trebinje, Mo.

Š.

Šabanci, 197, Trnova, Sa.
Šabići, 1094, Cazin, Bi.
Šabići, 59, Konjica, Mo.
Šabići, 163, Bos. Krupa, Bi.
Šadići, 126, Vlasenica, Tu, Lg. 621.
Šadići, 170, Foča, Sa.
Šadići, , Foča, Sa.
Šagovići, 39, Zenica, Tr.
Šahbašići, 97, Foča, Sa.
Šahbegovići, 380, Sarajevo, Sa.
Šahdani, 44, Čajniče, Sa.
Šahinovići, 120, Kotor varoš, Ba, Lg.
Šahmanovići, 361, Vlasenica, Tu.
Šajnovac, 84, Glamoč, Tr.
Šajnovići, 183, Rogatica, Sa.
Šajtovići, 183, Vlasenica, Tu.
Šakotići, 99, Bilek, Mo.
Šamac bos., 2069, ∞, ○, Gradačac, Tu, El.
Šamlići, 79, Čajniče, Sa.
Šantići, 116, Travnik, Tr.
Šanjkara, 90, Jajce, Tr.
Šarampov, 89, Jajce, Tr.
Šarani, 51, Trebinje, Mo.
Šargovac, 542, Banja Luka, Ba, Lg., El.
Šarići, , Jajce, Tr.
Šarinci, 551, Prnjavor, Ba. Lg.
Šaševci, 139, Vlasenica, Tu.
Šaškinovci, , Bos. Gradiška, Ba.
Šatare, 130, Bugojno, Tr.
Šatorović, 562, Brčko, Tu.
Šatorovići, 355, Rogatica, Sa.
Šavnik, 36, Fojnica, Sa.
Šćenica, 129, Trebinje, Mo.
Šćenica, 157, Bilek, Mo.
Šćepuševići, 167, Trebinje, Mo.
Šćipe, 410, Prozor, Tr, Lg. 926.
Šćit, 98, Prozor, Tr, El.
Šćit, 19, Vareš, Sa.
Šćitovo, 85, Fojnica, Sa, Lg. 873.
Šebešić, 120, Fojnica, Sa.
Šećevo selo, 118, Travnik, Tr.
Šeher novi, , Žepče, Tr.
Šeherdžik, 156, Vlasenica, Tu.
Šehovci, 564, Sanski most, Bi.
Šehovci, , Varcar vakuf, Tr, Lg. 961.
Šehovci donji, 182, Varcar vakuf, Tr.
Šehovci gornji, 644, Varcar vakuf, Tr.
Šehovića glavica, , Trebinje, Mo.
Šehovina, 122, Nevesinje, Mo, Lg.
Šejkovići, 28, Vlasenica, Tu, Lg. 1028, El.
Šemanovci, 421, Bugojno, Tr.
Šemihova, 83, Foča, Sa.
Šenakrina, 101, Rogatica, Sa.
Šenkovići, 164, Rogatica, Sa.
Šenkovići, 191, Travnik, Tr.
Šepak srpski, 165, Zvornik, Tu, Lg.
Šepak turski, 574, Zvornik, Tu, Lg.
Šeperci, 49, Visoko, Sa.
Šerići, 591, Tuzla, Tu.
Šerići, 129, Jajce, Tr.
Šerići, 467, Zenica, Tr.
Šermetovići, 77, Vlasenica, Tu.
Šetići, 320, Rogatica, Sa.
Šetić srpski, 874, Zvornik, Tu, Lg.
Šetić turski, 137, Zvornik, Tu, Lg.
Ševar, 183, Tuzla, Tu.
Ševarlije, 601, Maglaj, Tu, Lg.
Ševarlije, 356, Bos. Dubica, Ba.
Ševašnjive, 107, Čapljina, Mo, Lg.
Šibenica, 349, Jajce, Tr.
Šiblići, 310, Zenica, Tr.
Šibovac, , Gradačac, Tu.
Šibovi, 267, Kotor varoš, Ba, Lg. 404.
Šibovska, 447, Prnjavor, Ba, Lg., El.
Šiće, 147, Tuzla, Tu.
Šije, 552, Tešanj, Ba, Lg., El.
Šikulje, 41, Vareš, Sa.
Šikulje srpske, 109, Tuzla, Tu.
Šikulje turske, 380, Tuzla, Tu.
Šiljkovača, 401, Cazin, Bi.
Šiljković, 158, Srebrenica, Tu, Lg.
Šip, 161, Višegrad, Sa.
Šipačno, 291, Gacko, Mo.
Šipovača, 506, Ljubuški, Mo, Lg.
Šipovica, 91, Gacko, Mo.
Šipovik, 198, Travnik, Tr.
Šipovljani, 816, Bos. Petrovac, Bi, Lg.
Šipovo, 368, Jajce, Tr, Lg. 2131, El.
Šiprage, 139, Kotor varoš, Ba.
Šišava, 140, Travnik, Tr.
Šišići, 186, Trnovo, Sa.
Šiškovci, 433, Prnjavor, Ba, Lg.
Šivolje, 191, Kalinovik, Sa.
Šivša, 412, Tešanj, Ba, Lg.
Škahovica, 461, Gračanica, Tu, Lg.

Škarić gornji, 100, Gradačac, Tu. Exp. B. Šamac.
Sključani, 298, Bos. Dubica, Ba, Lg.
Škobalj, 43, Foča, Sa.
Škorovići, 194, Zenica, Tr.
Škrljevita, 407, Sanski most, Bi.
Škulji, 87, Travnik, Tr.
Šlimac, 105, Prozor, Tr.
Šljedovići, 240, Rogatica, Sa.
Šljivno, 106, Rogatica, Sa.
Šljivno, 526, Banja Luka, Ba, Lg.
Šmrekovac, , Cazin, Bi.
Šljivovac, 303, Bos. Krupa, Bi.
Šnjegotina Agjulagina (Šnjegotina donja), 327, Tešanj, Ba, Lg.
Šnjegotina gornja, 501, Tešanj, Ba. Lg.
Šnjegotina omerbegova, 535, Tešanj, Ba, Lg.
Šnjegotina srednja, 458, Težanj, Ba, Lg.
Šobadine, 202, Bilek, Mo.
Šojića gaj, 18, Gacko, Mo.
Šolaje. 294, Kotor varoš, Ba.
Šorlaci, 97, Foča, Sa.
Šošnje, 121, Visoko, Ba.
Špilja, 121, Bos. Dubica, Ba, Lg. 379.
Špiljani, 253, Konjica, Mo.
Špionica katolička, 847, Gradačac, Tu, Lg.
Špionica srpska, 633, Gradačac, Tu, Lg.
Špionica turska, 829, Gradačac, Tu, Lg.
Špulje, 58, Trebinje, Mo.
Šreflje, , Bos. Dubica, Ba.
Šreflje donje, Bos. Dubica, Ba.
Šreflje gornje, Bos. Dubica, Ba.
Štavanj, 112, Rogatica, Sa.
Štedra, , Vlasenica, Tu.
Štit, , Visoko, Sa.
Štitarevo donje, 56, Višegrad, Sa.
Štitarevo gornje, 224, Višegrad, Sa.
Štivor, 255, Prnjavor, Ba, Lg.
Štović, , Foča, Sa.
Štrbe, 266, Banjaluka. Ba, Lg. 691.
Štrijepci, 371, Brčko, Tu.
Štrpci, Bos. Petrovac, Bi.
Štrpci mali, Glamoč, Tr, Lg. 581.
Štrpci veliki, Glamoč, Tr, Lg. 806, El.
Štrpci, 1721, Prnjavor, Ba, Lg.
Štrpci, 1622, Višegrad, Sa.
Štuke, 95, Foča, Sa.
Šturlić. 1842, Cazin, Bi.
Šubin, 62, Srebrenica, Tu, Lg.
Šudine, , Fojnica, Sa.
Šuica, 874, Livno, Tr, Lg., El.
Šukovac, 89, Foča, Sa, Lg. 570.
Šuljci, 126, Foča, Sa.
Šumelje, 530, Bugojno, Tr.
Šumići, 85, Gacko, Mo.
Šumići, 175, Nevesinje, Mo.
Šumnjaci, 432, Glamoč, Tr.
Šunje, 125, Konjica, Mo.
Šunjevina, 83, Bilek, Mo.
Šurići, 72, Nevesinje, Mo.
Šurjan, , Varcar vakuf, Tr.
Šurjan Bočac, , Varcar vakuf, Tr.
Šurkovac, 555, Prijedor, Ba, Lg.
Šurmanci, 396, Mostar, Mo, Lg. 1169.
Šušnjari, 299, Banja Luka, Ba, Lg.
Šušnjari, 391, Dervent, Ba, Lg.
Šusteri, 94, Gacko, Mo.
Šutković, 103, Bugojno, Tr.

T.

Tabanci, 405, Zvornik, Tu, Lg.
Taleža, 127, Trebinje, Mo.
Tankčići, 67, Visoko, Sa.
Tarčin, 916, ∞ A, Sarajevo, Sa.
Tarevac, 1560, Gradačac, Tu, Lg.
Tarevo, 233, Kladanj, Tu, Lg. 316.
Tasovčići, 845, Čapljina, Mo, Lg., El.
Tatar budžak, 170, Zepče, Tr, Lg.
Tavija 322, Bos. Kostajnica, Ba, Lg.
Taukčići, , Visoko, Sa.
Tavna, ∞ A, Zvornik, Tu, Lg. 8171.
Tečići, 175, Foča, Sa.
Tegare, 218, Srebrenica, Tu, Lg.
Tekeušići, 80, Foča, Sa.
Tekućica, 520, Maglaj, Tu, Lg.
Teočak, 665, Bihać, Bi, Lg.
Teočak, 2617, Zvornik, Tu, Lg.
Tepčići, 370, Mostar, Mo, Lg.
Tepen, 191, Vlasenica, Tu.
Tepure, 105, Gacko, Mo.
Tersana, 52, Čapljina, Mo.
Teslić, 1835, ∞, Tešanj, Ba, Lg., El.
Tešanj, 3076, ∞, ○, Tešanj, Ba, El.
Teševo, 225, Visoko, Sa.
Tetima, 381, Bijeljina, Tu.
Tetima, 97, Tuzla, Tu.
Tetima, 323, Dervent, Ba, Lg.
Tetima, , Fojnica, Sa, Lg. 294.
Tetovo, 435, Zenica, Tr, Lg.
Tičevo malo, 250, Glamoč, Tr.
Tičevo veliko, 260, Glamoč, Tr.
Tičići, 274, Visoko, Sa.
Tihaljina, 1896, ∞ A, Ljubuški, Mo, Lg., El.
Tihomišlje, 79, Bugojno, Tr, Lg. 603.
Tihovići, 180, Sarajevo, Sa.
Tikvarići, 157, Vlasenica, Tu.
Timar čifluk, 86, Kotor varoš, Ba.
Tinja srpska, 200, Tuzla, Tu.
Tinja turska, 288, Tuzla, Tu.
Tinje, 84, Bjelemić, Mo.
Tirolska kolonija u. Mahovljani, , Banja Luka, Ba.
Tisova, 293, Sanski most, Bi.
Tisovac, 118, Tešanj, Ba, Lg.
Tisovci, 88, Vareš, Sa.
Tišina, 1240, Gradačac, Tu, Exp. Bos Šamac, Lg. 1788.
Tišina, , Bos. Šamac, Tu, Lg. 1788.
Tiškovac, , Grahovo, Tr, Lg. 779.
Tiškovac, 331, Bos. Petrovac, Bi, Lg., El.
Tjentišta, 121, Foča, Sa, Lg. 1023.
Tješilo, 167, Fojnica, Sa, Lg.
Tmuše, 216, Ulog, Mo.
Tobići, 145, Ulog, Mo, Lg. 430.
Tobut, 1214, Zvornik, Tu, Lg.
Točiona, 87, Varcar vakuf, Tr.
Točionik, 241, Rogatica, Sa.
Todorići, 76, Vrecinje, Mo.
Todorići, 346, Jajce, Tr.
Todorići. 195, Bilek, Mo.
Todorovići, 121, Čajniče, Sa.
Todorovo, ∞ A, Cazin, Bi, Lg. 3292.
Todorovski grad, 2008, Cazin, Bi.
Togjevac, 93, Foča, Sa.
Toholje, 42, Foča, Sa, Lg. 284.
Toholjska planina, , Foča, Sa.
Tojsić, 617, Tuzla, Tu.
Tokoljak, 296, Srebrenica, Tu, Lg.
Tokavić, 37, Čajniče, Sa.
Tolisa, 963, Gradačac, Tu, Lg., El.
Tolisa, 1747, Brčko, Tu.
Toljenak, 125, Vareš, Sa.
Toljevići, 136, Vlasenica, Tu.
Tolovići, 246, Travnik, Tr.
Tomaševac, 86, Bos. Krupa,, Bi.
Tomašica, 754, Prijedor, Ba, Lg.
Tomina, 844, Sanski most, Bi, Lg. 2904.
Tomina srpska, , Sanski most, Bi.
Tomina turska, , Sanski most, Bi.
Tomišlje, 169, Ulog, Mo.
Tonkovac, 219, Jajce, Tr.
Toplica, 78, Krešcvo, Sa.
Toplica, 359, Srebrenica, Tu, Lg.
Toplik, 148, Sarajevo, Sa.
Topola, 179, Bugojno, Tr.
Topolovac, 133, Bos. Dubica, Ba.
Topuzovo polje, 160, Visoko, Sa.
Torić, , Bilek, Mo (Vorort von Bilek).
Torine, 77, Travnik, Tr.
Toščanica, 99, Prozor, Tr.
Tošćica, , Konjica, Mo (Vorort von Konjica).
Tošići, 386, Trnovo, Sa.
Tovladić, 101, Kotor varoš, Ba, Lg. 220.
Trabotine planine,
Tramošnica donja, 833, Gradačac, Tu, Lg., El.
Tramošnica gornja, 680, Gradačac, Tu, Lg.
Tramošnik, 101, Visoko, Sa.
Tramošnja, 1132, Sanski most, Bi.
Travarevac, 99, Varcar vakuf, Tr.
Travnik, 147, ∞, Foča, Sa. El.
Travnik, 7055, ○, Travnik, Tr.
Trbnk, 105, Maglaj, Tu, Lg.
Trbušče, 132. Foča, Sa.
Trebečaj, 296, Trnovo, Sa.
Trebeševo, 330, Čajniče, Sa.
Trebeuša, 313, Travnik, Tr.
Trebević, , Sarajevo, Sa, Lg. 1604.
Trečičina, 36. Foča, Sa.
Trebijovi, 174, Trebinje, Mo, Lg. 299.
Trebimlja (Trebinja), 780, Ljubinje, Mo, Lg.
Trebinja, 241, Bos. Krupa, Bi.
Trebinje, 7476, ∞, ○, Trebinje, Mo, El.
Trebistovo, 272, Posušje, Mo, Lg. 323.
Trebižat, 948, Capljina, Mo, Lg., El.
Treboje, 158, Konjica, Mo.
Trebosilje, 88, Čajniče, Sa.
Trebova, , Foča, Sa.
Trebovljani, 531, Bos. Gradiška, Ba, Lg.
Trepešnica, 280, Bos. Krupa, Bi.
Trepče, 593, Tešanj, Ba, Lg.
Treskavica, , Foča, Sa (Hotovlje).
Treskavica, , Foča, Sa (Kuta).
Trešnica, 50, Goražda, Sa.
Trešnjeva glava, 94, Zenica, Tr.
Trešnjevac, 65, Vlasenica, Tu.
Trešnjevica, 146, Konjica, Mo.
Trešnjevica, 229, Ulog, Mo, Lg. 523.
Treštenica srpska, 122, Tuzla, Tu.
Treštenica turska, 431, Tuzla, Tu.
Trgovište, 467, Bos. Novi, Ba, Lg.
Tribić, 136, Livno, Tr, Lg.
Tribovo, , Varcar vakuf, Tr.
Trijebanj, 871, Stolac, Mo, Lg.
Trijebovljani, , Bos. Gradiška, Ba.
Triješnica, 231, Bijeljina, Tu.
Trišćani, 148, Prozor, Tr.
Trmošnja, , Sanski most, Bi.
Trn, 486, Banja Luka, Ba, Lg.
Trnavci, 104, Višegrad, Sa.
Trnavci, 160, Višegrad, Sa.
Trnavica, 47, Ulog, Mo, Lg. 372.
Trnčina, 350, Ljubinje, Mo, Lg.
Trnjaci, 203, Brčko, Tu.
Trnjaci, 440, Bijeljina, Tu, El.
Trnjani, 494, Kozarac, Ba, Lg. 6.
Trnjani, 673, Derventa, Ba, Lg.
Trninić brijeg, 571, Bos. Petrovac, Bi, Lg.
Trnova, 615, Sanski most, Bi.
Trnovac, 178, Trebinje, Mo.
Trnovac, 90, Travnik, Tr.
Trnova srpska, 1349, Zvornik, Tu, El.
Trnova turska, 547, Zvornik, Tu.
Trnovci, 229, Visoko, Sa, Lg. 592.
Trnovci, , Višegrad, Sa.
Trnovci mali, 133, Visoko, Sa.
Trnovica, 134, Bilek, Mo.
Trnovica, , Nevesinje, Mo.
Trnovice, 54, Foča, Sa.
Trnovo, 259, Vlasenica, Tu.
Trnovo, 378, Trnovo, Sa, Lg. 2796.
Trnovo, 150, Rogatica, Sa.
Trnovo, Varcar vakuf, Tr, Lg. 1075.
Trojnovac, 480, Bos. Krupa, Bi.
Trošanj, 159, Foča, Sa.
Trpešnica, , Bos. Krupa, Bi.
Trošelji, 519, Bos. Gradiška, Ba, Lg.
Trpinje, 127, Čajniče, Sa.
Trsano, , Stolac, Mo.
Trstenci, 537, Dervent, Ba, Lg. 537.
Tršće, 337, Visoko, Sa, Lg.
Trševine, 19, Višegrad, Sa.
Tršić srpski, 643, Zvornik, Tu, Lg.
Tršić turski, 181, Zvornik, Tu, Lg.
Trtorići, 126, Vareš, Sa, Lg.
Trtoševo, 93, Foča, Sa.
Trubar, 1080, Bos. Petrovac, Bi, Lg., El.
Trupičevina, 71, Vlasenica, Tu.
Trusina, Nevesenje, Mo, Lg. 289.
Trusina, 221, Konjica, Mo.
Trubiča brdo, , Bos. Novi, Ba.
Tržac, 79, Cazin, Bi.
Tržačka raštela, 73, ∞ A, Cazin, Bi, Lg. 7027, El.
Tržački grad, 2075, Cazin, Bi.
Tubrojevići, 22, Čajniče, Sa.

Tucakov dô, 27, Bilek, Mo
Tuhobić, 86, Konjica, Mo. Lg. 1122.
Tuholj, 330, Kladanj, Tu. Lg.
Tujnica, 91, Maglaj, Tu. Lg.
Tuk, 298, Bos. Krupa, Bi.
Tuk, 105, Maglaj, Tu.
Tukbobija, 822, Sanski most, Bi.
Tuk dživar, 334, Bos. Petrovac. Bi, Lg.
Tuključani, 304, Bos. Dubica, Ba. Lg.
Tuli, 150, Trebinje, Mo.
Tulje, 175, Trebinje, Mo.
Tulović, 373, Tuzla, Tu.
Tulovići, 88, Foča. Sa.
Tumare, 361, Maglaj. Tu. Lg.
Tunjestala, 168. Derv nt. Ba. Lg.
Tunjevac, 135. Bos. Krupa, Bi.
Tupačići, 43, Čajniče, Sa.
Tupačići, 37. Goražda, Sa.
Tupanari, 294, Vlasenica, Tu. Lg. 1184.
Tupci, 54, Čajniče, Sa.
Tupković, Tuzla, Tu, Lg. 1568.
Tupković srpski. 169, Tuzla, Tu.
Tupković turski. 594, Tuzla, Tu.
Turalići, 93, Vlasenica, Tu.
Turalići, 51, Travnik, Tr.
Turani, , Trebinje, Mo.
Turani donji, 71. Trebinje, Mo.
Turani gornji, 36, Trebinje, Mo.
Turba, 248, Sarajevo, Sa.
Turbe, 91, ⌓, Travnik, Tr.
Turica, 47, Trebinje, Mo.
Turić, 1126, Gradačac, Tu, Lg. 1442, El.
Turići, 66, Travnik, Tr.
Turići, , Fojnica. Sa.
Turija, 738, Bihać, Bi, Lg.
Turija, 425, Tuzla, Tu, Lg. 1755.
Turija, 344, Konjica, Mo, Lg. 2424.
Turjak, 48, Višegrad, Sa.
Turjak, 2512, Bos. Gradiška, Ba. Lg. 2630.
Turkovići, 129, Vlasenica. Tu.
Turkovići, 118, Fojnica, Sa.
Turkovići, 105, Rogatica, Sa.
Turmenti, 338, Trebinja, Mo.
Turovi, 245, Trnovo, Sa.
Tusta megja, 49, Višegrad, Sa.
Tušila, 198. Konjica, Mo.
Tušnjići, 248, Visoko. Sa, Lg. 434.
Tutnjevac, 1135, Bijeljina, Tu.
Tuzla, 13013, ⌓, ○, Tuzla. Tu. El.
Tuzla gornja, 1598, Tuzla. Tu. Lg. 1879, El.
Tvrdaci, 126, Foča, Sa.
Tvrdinići, 428, Sarajevo, Sa.
Tvrdoši. 98, Trebinje. Mo, Lg.
Tvrtkovići, , Višegrad, Sa.

U.

Ubosko, 462, Ljubinje. Mo. Lg.
Ubovići, 211, Varcar vakuf. Tr.
Udbina, 382, Vlasenica, Tu.
Udovičići, 76, Foča, Sa.
Udrežnje, 297, Nevesinje, Mo, Lg. 621.
Udurlije, 218, Bugojno. Tr.
Ugarci, 385, Grahovo, Tr.
Ugarci, 144. Bilek, Mo.
Ugljeni majdan-Breza, , Visoko. Sa.
Ugljeni majdan-Kakanj, , Visoko, Sa.
Ugljevik, 1388. Bijeljina, Tu, El.
Ugodnović, 461, Tešanj, Ba, Lg.
Ugorsko, 273, Sarajevo, Sa.
Ugošča, 51, Konjica, Mo.
Ukrinjica, 477. Tešanj, Ba. Lg.
Ukšići, 180, Bilek, Mo.
Ularice nove, 117, Tešanj, Ba, Lg.
Ularice stare, 341, Tešanj, Ba, Lg.
Ulice, 593, Brčko, Tu. El.
Ulinje gornje, 98, Gacko, Mo.
Ulišnjak, 299. Maglaj, Tu, Lg.
Ulobić, , Foča, Sa.
Ulog, 345, ⌓ A, Ulog, Mo, Lg. 1140, El.
Ulović, 414, Brčko. Tu.
Umčani, 282, Trnovo, Sa.
Umčari, 59, Čajniče, Sa.
Umićević rijeka, 357, Bos. Krupa, Bi.
Umoljani, 239, Konje, Mo, Lg. 1804.
Uništa, 371, Grahovo, Tr, Lg.
Unište, 26, Višegrad, Sa.
Unka, 238, Bos. Brod. Ba, Lg.
Upovac, 115. Visoko, Sa.
Uremovci, 273, Bos. Dubica, Ba.
Urija, 134, Bugojno, Tr.
Urije, 368, Venica, Tr.
Urišić, 121, Srebrenica, Tu. Lg.
Urković, 317, Srebrenica, Tu, Lg.
Uroža, 203.
Uskoplje, 128, ⌓ A, Trebinje, Mo.
Usorci, 484, Sanski most, Bi.
Ustibar, 191, Višegrad, Sa.
Ustikolina, 208, Foča, Sa. Lg. 436. El.
Usliprača, 172, ⌓ A, Rogatica, Sa.
Ustirama, 210. Prozor. Tr
Ušće, 78, Trebinje, Mo.
Utješenović, 45, Foča, Sa.
Uvac, 205, ⌓, Višegrad. Sa.
Uvjeće, 105, Trebinje, Mo.
Uvorići, 174, Visoko, Sa
Uzarići, 737, Mostar, Mo. Lg.
Uzavnica, 43, Višegrad, Sa.
Uzdo. 277, Prozor, Tr, El.
Uzričje, 252, Bugojno, Tr

V.

Vacelina, Vlasenica, Tu, Lg. 1338.
Vagan, 372, Glamoč. Tr.
Vaganac ljelajski, 345, Bos. Petrovac. Bi, Lg.
Vaganac bravski, 466, Bos. Petrovac, Bi, Lg.
Vagani, 227, Kotor varoš, Ba. Lg.
Vaganj, 660, Jajce, Tr, Lg. 1533.
Vaganj. 48, Višegrad, Sa.
Vaganjac, 255, Bugojno, Tr.
Vajzovići, 131, Travnik, Tr.
Vakuf, 167, Brčko, Tu.
Vakuf, 89, Foča, Sa.
Vakuf donji, Bugojno, Tr. Lg. 1245.
Vakuf donji, 2031, ⌓, ○. Bugojno, Tr, El.
Vakuf gornji, 1578, ⌓, ○. Bugojno, Tr,
Vakuf gornji. Bugojno, Tr, Lg. 1874.
Vakuf dživać, , Petrovac. Bi.
Vakuf srpski, 241, Bos. Gradiška, Ba.
Vakuf turski, 100, Bos. Gradiška, Ba.
Valice, 84, Bugojno, Tr.
Vandžići, 66, Vlasenica. Tu.
Varalići, 541. Zenica, Tr.
Varcar vakuf, 3281, ⌓, ○. Varcar vakuf, Tr, El.
Vardište, ⌓, Višegrad, Sa, Lg. 835, El.
Vardište, 112, Visoko. Sa.
Vardište donje, 318. Višegrad. Sa.
Vardište gornje, 63, Višegrad, Sa.
Vareš, 3085, ⌓, Vareš, Sa. El.
Varjače, 204, Kotor varoš. Ba.
Varoš, 95, Bos. Krupa, Bi.
Varoš, 57, Foča, Sa.
Varošine, 575, Bos. Krupa. Bi.
Varošište, 137, Rogatica, Sa.
Varoška rijeka, 553, Bos. Krupa, Bi. Lg. 1633.
Varošluk, 164. Travnik, Tr, Lg. 1532.
Varvara, 413, Prozor, Tr, El. 413.
Vas donja, 221, Prozor, Tr. Lg. 728.
Vasić potok. 217, Bos. Dubica, Ba.
Vasilj, Vlasenica, Tu, Lg. 726.
Vasiljevci, 459, Maglaj, Tu, Lg.
Vast donja, 221, Prozor, Tr. Lg. 728.
Vašarovići, 669, Ljubuška, Mo. Lg.
Večeriska, Travnik, Tr, Lg. 1069.
Večeriska donja, 607, Travnik. Lg. 1069.
Večeriska gornja, 160, Travnik, Tr.
Večići, 623. Kotor varoš. Ba, Lg.
Vedašić, 339. Županjac, Tr, Lg.
Vedovica, 112, Bos. Novi, Ba, Lg.
Vedro brdo, , Bos. Krupa. Bi.
Vedro polje, 320, Bihać, Bi, Lg.
Vedro polje. 324, Bos. Petrovac. Bi. Lg.
Vejzovići, 91, Travnik, Tr.
Velagići, 261, Ključ, Bi. Lg.
Velečevo, 374, Ključ, Bi. Lg.
Velenići, 209, Foča, Sa, Lg. 575.
Vele polje, , Višegrad. Sa.
Velešići, 194, Sarajevo, Sa. Lg. 575.
Veletovo, Višegrad, Sa. Lg. 1043.
Veletovo donje, 164, Višegrad. Sa.
Veletovo gornje. 47, Višegrad, Sa.
Veleuša, 57, Bjelemić. Mo.
Velića selo, 48, Bos. Krupa. Bi
Veličani, 507, Ljubinje, Mo, Lg
Velije, 237. Ključ. Bi. Lg.
Velika, 235, ⌓ A, Derv nl. Ba. Lg
Velika ilova, 761, Prnjavor. Ba, Lg. 1816.
Velika njiva, , Vlasenica, Tu.
Velino selo, 599, Bijeljina, Tu.
Velino selo, 339, Brčko, Tu.
Veljaci, 954, ⌓ A, Ljubuški, Mo. Lg. El.
Velja gora, 52, Trebinje, Mo.
Velja medja, 323, Ljubinje, Mo. Lg.
Velje polje, 95, Višegrad. Sa.
Velji lug, 220, Višegrad, Sa.
Verija, 172, Bos. Dubica, Ba.
Vesela, 493, Bugojno, Tr, Lg. 820.
Ves nova,
Vida, 289, Gradačac, Tu. Lg.
Vidimlije, 458, Glamoč. Tr, Lg. 1774.
Vidobare, 158, Čajniče, Sa.
Vidoševići, 122, Travnik. Tr. Lg. 922.
Vidoši, 303, Livno, Tr, Lg. 459.
Vidotina, 216, Sarajevo, Sa.
Vidovice, 1449, Brčko, Tu. El.
Vidovići, 138, Grahovo, Tr.
Vidovići, 251, Varcar vakuf. Tr.
Vidovo selo, 552, Glamoč, Tr, Lg. 1824.
Vidovska, 1116, Cazin, Bi.
Vidrići, 247, Rogatica, Sa.
Vidrička, 435, Bugojno, Tr.
Viduša, 332, Zenica, Tr, Lg. 853.
Vihari, 109, Rogatica, Sa.
Vihnići, 179, Čajniče, Sa.
Vihovići, 119, Kalinovik. Sa.
Vihovići, 277. Mostar, Mo. Lg.
Vijačani, 1768, Prnjavor, Ba, Lg.
Vijaka donja, 163, Vareš, Sa. Lg. 175. El.
Vijaka gornja, 196, Vareš, Sa, Lg. .
Vijogor, , Srebrenica, Tu.
Vikoč, 131, Foča, Sa, Lg. 1231.
Vilenica, 182, Travnik, Tr. Lg.
Vilićevići, 307, Vlasenica, Tu.
Vilusi, 841, Banja Luka, Ba. Lg.
Vilusi, 688. Bos. Gradiška, Ba.
Vina, 48, Foča, Sa.
Vinac, 279, Jajce, Tu, Lg. 1193.
Vinarići, 29, Goražda, Sa.
Vinča, , Rogatica, Sa.
Vinča donja, 136, Rogatica, Sa.
Vinča gornja, 111, Rogatica, Sa.
Vinica, 264, Bihać, Bi, Lg.
Vinica, 1879, Županjac, Tr, Lg.
Vinine, 235, Čapljina, Mo.
Vinište, 80, Konjica, Mo.
Vinišće, 259, Žepče, Tr, Lg.
Viništa, , Rogatica, Sa.
Vinograd, 137, Rogatica, Sa.
Vinska, 511, Bos. Brod. Ba. Lg.
Vinjani, 778, Posušje, Mo. Lg.
Viogor, 249, Srebrenica, Tu, Lg.
Vionica, 304, Mostar, Mo.
Vir, 976, Županjac, Tr, Lg. El.
Vir, 83, Visoko, Sa.
Vis, 111, Bos. Krupa, Bi.
Visočica planina, 291, Bjelemić. Mo.
Visoko, 4123, ⌓, ○, Visoko, Sa.
Visokovići, 287, Foča, Sa.
Visokovići, 45, Travnik, Tr.
Visoci, 72, Tuzla, Tu.
Visovica, 228, Sarajevo, Sa.
Višća donja katolička-Požar, 115, Tuzla, Tu.
Višća donja turska, 259, Tuzla, Tu.
Višća gornja srpska, 84, Tuzla, Tu.
Višća gornja turska, 183, Tuzla, Tu.
Višća gornja mehala, , Tuzla, Tu.
Višegrad, 3336, ⌓, ○, Višegrad. Sa. El.
Višegradska tetima, Višegrad. Sa, Lg. 958.
Viševica, 108, Kotor varoš, Ba.
Višići, 611, Čapljina, Mo, Lg. 715.
Višnjani, , Prozor, Tr.
Višnjani donji, 80, Prozor, Tr.
Višnjani gornji, 97, Prozor, Tr.
Višnjevica, 39, Višegrad, Sa.
Višnjevica donja, 169, Konjica. Mo.
Višnjevica gornja, 197, Konjica, Mo.
Višnjevo, 112, Gacko, Mo.
Višnjevo malo, 173, Travnik, Tr.
Višnjevo veliko, 80, Travnik. Tr.
Višnjica, 110, Vlasenica, Tu.
Višnjica, 355, Fojnica, Sa, Lg. 833.
Višnjica, 100, Visoko, Sa, Lg. 612.
Višnjica donja, , Zenica, Tr.
Višnjica gornja, 210, Zenica. Tr.
Višnjići, 92, Vareš, Sa.
Višnjik, 722, Derv nta, Ba, Lg.

Vitanović donji, 312, Brčko, Tu.
Vitanović gornji, 228, Brčko, Tu.
Vitasovci, 548, Bos. Novi, Ba. Lg.
Vitez, 516, ⌓, Travnik, Tr, Lg. 2021, El.
Vitići, 113, Vlasenica, Tu.
Viti grab, 128, Višegrad, Sa.
Vitina, 1528, ⌓, Ljubuški, Mo. Lg.. El.
Vitine, 62, Foča, Sa.
Vitinica, , Zvornik, Tu.
Vitinica srpska, 377, Zvornik, Tu. Lg.
Vitinica turska, 683, Zvornik, Tu. Lg.
Vitkovci, 547, Tešanj, Ba, Lg.
Vitković, 181, Srebrenica, Tu, Lg.
Vitlaci, 81, Žepče, Tr, Lg.
Vitovlje, , Travnik, Tr.
Vjernovici, , Foča, Sa.
Vjesolići, Visoko, Sa.
Vjetrenik, , Rogatica, Sa.
Vjetrenik planina, , Foča, Sa.
Vlačići, , Vlasenica, Tu.
Vladići, , Fojnica, Sa.
Vladikovi, , Foča, Sa.
Vladušići, , Bilek, Mo.
Vlahinja, , Bilek, Mo.
Vlahinja, , Visoko, Sa.
Vlaholje, 441, Kalinovik, Sa.
Vlahovići, 1081, Ljubinje, Mo, Lg.
Vlahovići, , Čajniče, Sa.
Vlahovići, , Sarajevo, Sa.
Vlahovići, 90, Travnik, Tr, Lg. 1270.
Vlahovići, 167, Višegrad, Sa, Lg. 2263.
Vlajzovići, , Travnik, Tr.
Vlaka, 62, Trebinje, Mo.
Vlaknica, 169, Prnjavor, Ba.
Vlaknica Brusnik, Prnjavor, Ba. Lg. 265.
Vlasače, 48, Trebinje, Mo.
Vlasenica, 482, Vlasenica, Tu, Lg.
Vlasenica, 2178, ⌓ A, ◯, Vlasenica, Tu. El.
Vlasinje, 408, Vakuf, Tr. Lg. 1247.
Vlašići, 438, Posušje, Mo.
Vlaška, 127, Bilek, Mo.
Vlaška mahala, 584, Odžak, Ba.
Vlaškovci, 468, Bos. Dubica, Ba. Lg.
Vlatkovići, 417, Kotar varoš, Ba. Lg. 1032.
Vodarići, 173, Visoko, Sa.
Vodice, 65, Bos. Krupa, Bi.
Vodičevo, Bos. Novi, Ba, Lg. 1537.
Vodičevo donje, 916, Bos. Novi, Ba.
Vodičevo gornje, 681, Bos. Novi, Ba.
Vodovoje, 41, Kreševo, Sa.
Vogošća, 229, Sarajevo, Sa.
Vogošća donja, Sarajevo, Sa, Lg. 2601.
Vogošća gornja, Sarajevo, Sa. Lg. 812.
Vogjeni, 226, Ljubinje, Mo, Lg.
Vogjenica, 1465, Bos. Petrovac, Bi, Lg.
Vojevac, 417, Bos. Krupa, Bi, Lg. 744.
Vojići, 150, Ključ, Bi, Lg.
Vojković, , Županjac, Tr.
Vojkovići, 268, Sarajevo, Sa.
Vojnići, 935, Ljubuški, Mo.
Vojnin, 41, Goražda, Sa.
Vojnoge, 88, Foča, Sa.
Vojnovići, 122, Foča, Sa.
Vojskova, 47, Bos. Krupa, Bi.
Vojskova, 772, Bos. Dubica, Ba, Lg.
Volari, Jajce, Tr, Lg. 2328.
Volari donji, 232, Jajce, Tr.
Volari gornji, 212, Jajce, Tr.
Volar katolički, 437, Prijedor, Ba. Lg.
Volar srpski, 545, Prijedor, Ba, Lg.
Volujac, 150, Trebinje, Mo.
Volujak, 23, Maglaj, Tu.
Volujak, 111, Kreševo, Sa.
Voljavica, 359, Srebrenica, Tu, Lg.
Voljevac, 218, Bugojno, Tr.
Voljevac, , Fojnica, Sa.
Voljice, 289, Bugojno, Tr, Lg. 1058.
Voljice, 86, Gacko, Mo.
Voljice gornje, , Bugojno, Tr.
Volujac, , Trebinje, Mo.
Volujak, , Fojnica, Sa.
Vozuća, 822, Maglaj, Tu. Lg.
Vrabci, , Vlasenica, Tu.
Vrbče, , Sarajevo, Sa.
Vrbčići, , Mostar, Mo.
Vraca, Zenica, Tr, Lg. 1040.
Vraca donja, 318, Zenica, Tr.
Vraca gornja, 443, Zenica, Tr.
Vragolovi, 288, Rogatica, Sa.
Vranci, 224, Kreševo, Sa.
Vranduk, 605, Zenica, Tr. Lg. 721.
Vranduk, 126, Derventa, Ba. Lg.
Vranduk grad, . Zenica, Tr.
Vranešević, 260, Srebrenica, Tu. Lg.
Vraneši, 224, Rogatica, Sa.
Vraneši, 85, Foča, Sa.
Vranići, , Foča, Sa. Lg. 1232.
Vranići, 49, Travnik, Tr.
Vranići, 252, Kotor varoš, Ba. Lg.
Vraniska, 219, Travnik, Tr, El.
Vranja dubrava, 94, Bilek, Mo.
Vranjak, 1314, Gradačac, Tu, Lg.
Vranjevići, 343, Mostar, Mo, Lg.
Vranjevo selo, 36, Čapljina, Mo.
Vranjkovci, 4, Vareš Sa.
Vranjska, 323, Bilek, Mo. Lg. 916. El.
Vranjska Badnjevića, 155, Bos. Krupa, Bi, Lg. 274.
Vranjska Bećirevića, 280, Bos. Krupa, Bi, Lg. 352.
Vranjska Mosura, 93, Bos. Krupa, Bi, Lg. 183.
Vranograč, 2102, Cazin, Bi, Lg. 5625.
Vranovac, 145, Bos. Dubica, Ba. Lg.
Vranovići, 390, Kladanj, Tu, Lg.
Vranovići, 113, Zenica, Tr.
Vranovići, 377, Gračanica, Tu. Lg.
Vranovina, 176, Bos. Krupa, Bi.
Vranovina, 674, Pos. Petrovac, Bi. Lg.
Vranpotok, 56, Čajniče, Sa.
Vrapci, 141, Vlasenica, Tu.
Vrapče, 130, Sarajevo, Sa.
Vrapčići, 552, Mostar, Mo, Lg.
Vratar, 214, Rogatica, Sa.
Vrateljevići, 56, Rogatica, Sa.
Vratisalići, 103, Rogatica, Sa.
Vratkovići, 128, Gacko, Mo.
Vratlo, 156, Gacko, Mo.
Vratna gora donja, 94, Konjica, Mo.
Vratna gora gornja, 70, Konjica, Mo.
Vratnica, 816, Foča, Sa.
Vratnica, 324, Visoko, Sa, Lg. 816.
Vražale, 180, Zenica, Tr.
Vražalica, 188, Rogatica, Sa.
Vražići, 1001, Brčko, Tu.
Vražići, 481, Jajce, Tr.
Vrba, 192, Gacko, Mo, El.
Vrbanja, 683, Banja Luka, Ba. Lg.
Vrbanjci, 285, Kotor varoš, Ba, Lg. 553.
Vrbarje, 58, Rogatica, Sa.
Vrbaška, 903, Bos. Gradiška, Ba. Lg. 1034.
Vrbaška kolonija, 131, Bos. Gradiška, Ba.
Vrbica, 297, Livno, Tr.
Vrbica, 194, Jajce, Tr, Lg.
Vrbica, 413, Bilek, Mo, Lg.
Vrbica, 207, Žepče, Tr, Lg.
Vrbica, 36, Foča, Sa.
Vrbica donja, 111, Bilek, Mo.
Vrbljani, 2052, Ključ, Bi, Lg.
Vrbljani, 229, Konjica, Mo.
Vrbnica, 117, Foča, Sa.
Vrbno donje, 152, Bilek, Mo, El.
Vrbno goruje, 136, Bilek, Mo.
Vrbovac, 945, Odžak, Ba.
Vrbovik, 63, Visoko, Sa.
Vrci, 144, Konjica, Mo.
Vrdi, 379, Mostar, Mo, Lg.
Vrdolje, 156, Konjica, Mo.
Vrela, 709, Bos. Brod, Ba. Lg.
Vrela, 251, Tešanj, Ba, Lg.
Vrelo, 83, ⌓ A, Rogatica, Sa.
Vrelo, 228, Vlasenica, Tu.
Vrelo, 154, Vlasenica, Tu.
Vrelo, 496, Cazin, Bi, Lg.
Vrelo Bosne, 231, Sarajevo, Sa.
Vremci, 71, Foča, Sa.
Vreoca, 33, Bos. Krupa, Bi.
Vrhlazje, 105, Rogatica, Sa.
Vrhovi, 372, Derventa, Ba. Lg.
Vrhovina, 124, Kalinovik, Sa. Lg. 372
Vrhovine, 156, Travnik, Tr.
Vrh peć, 186, Bugojno, Tr.
Vrh polje, 643, Ključ, Bi.
Vrh polje, , Mostar, Mo.
Vrh polje, 50, Trebinje, Mo.
Vrh polje, 66, Zenica, Tr.
Vrh polje, 846, Posušje, Mo.
Vrh prača, 40, Rogatica, Sa.
Vrijeska, 57, Bilek, Mo.
Vrila, 77, Bugojno, Tr, Lg. 1018.
Vrioci, 86, Bos. Dubica, Ba.
Vrlazje, . Rogatica, Sa.
Vrli kraj, 119, Vlasenica, Tu.
Vrljaj, 45, Bugojno, Tr.
Vrnograč, , Cazin, Bi.
Vrnojević, 88, Tuzla, Tu.
Vrpolje, 643, Cazin, Bi, Lg.
Vrse, 309, Bugojno, Tr.
Vrsinje donje, 272, Vlasenica, Tu.
Vrsinje gornje, 241, Vlasenica, Tu.
Vršani, 928, Bijeljina, Tu, El.
Vršani, 350, Prnjavor, Ba, Lg.
Vršani, 196, Tuzla, Tu.
Vrtiješ, 301, Mostar, Mo, Lg.
Vrtlište, 168, Visoko, Sa.
Vrtoče, 1302, ⌓ A, Bihač, Bi. Lg.. El.
Vrtoče, 259, Vlasenica, Tu. Lg. 1425
Vrtoče donje, 1347, Bos. Petrovac, Bi, Lg.
Vrtoče gornje, 775, Bos. Petrovac, Bi. Lg.
Vruci, 100, Sarajevo, Sa.
Vručica, 1784, Tešanj Ba, Lg.
Vrudci, 42, Vlasenica, Tu.
Vržerale, 905, Livno, Tr, Lg.
Vučetići, 78, Goražda, Sa.
Vučeva planina, , Foča, Sa.
Vučica, 65, Srebrenica, Tu.
Vučija, 80, Trebinje, Mo.
Vučijak, 119, Bos. Krupa, Bi.
Vučjak, . Prnjavor, Ba.
Vučilovac, 504, Brčko, Tu.
Vučinić, 40, Čajniče, Sa.
Vučinići, 214, Kladanj, Tu, Lg.
Vuči polje 51, Posušje, Mo.
Vučjak Jasici, 513, Prnjavor, Ba, Lg.. El.
Vučkovac, 41, Bos. Krupa, Bi.
Vučkovac, 55, Bos. Krupa, Bi.
Vučkovac, 1154, Gradačac, Tu. Lg.
Vujičić, 264, Brčko, Tu.
Vujnovići, 264, Banja Luka, Ba. Lg.
Vukanovići, 264, Visoko, Sa.
Vukelići, 65, Fojnica, Sa.
Vukelje, 53, Brčko, Tu.
Vukićevci, 197, Jajce, Tr.
Vukmanović, 179, Žepče, Tr, Lg.
Vukovići, 193, Vlasenica, Tu.
Vukovići, 158, Jajce, Tr.
Vukovići, 55, Trebinje, Mo.
Vukovije, Tuzla, Tu, Lg. 1722.
Vukovije donje, 548, Tuzla, Tu.
Vukovije gornje, 557, Tuzla, Tu.
Vukovina, 133, Vlasenica, Tu.
Vukovine, 276, Maglaj, Tu, Lg.
Vukovine, 116, Foča, Sa.
Vukovo, 81, Bugojno, Tr.
Vukovo, 586, Tešanj, Ba, Lg.
Vukovski mračaj, Bugojno, Tr, Lg. 195.
Vukovsko donje, 828, Bugojno, Tr. Lg. 1358.
Vukovsko gornje, Bugojno, Tr, Lg. 1109.
Vukšić donji, 328, Brčko, Tu.
Vukšić gornji, 451, Brčko, Tu.
Vukšić, 152, Vlasenica, Tu.
Vukušići, 84, Foča, Sa.

W.

Windthorst, 1587, ⌓, Bos. Gradiška, Ba.
Windthorst donji, 188, Bos. Gradiška, Ba.
Windthorst gornji, 730, Bos. Gradiška, Ba.
Windthorst srednji, 669, Bos. Gradiška, Ba.

Z.

Zabilje, 149, Travnik, Tr.
Zablaće hrišćansko, 308, Ključ, Bi, Lg.
Zablaće tursko, 88, Ključ, Bi, Lg.
Zabor, 71, Foča, Sa.
Zaborak, 344, Čajniče, Sa. El.
Zaborani, 103, Nevesinje, Mo.
Zabrežje, 19, Rogatica, Sa.
Zabrežje, 32, Vareš, Sa.
Zabrgjani, 99, Bjelemić, Mo.
Zabrgje, 121, Vlasenica, Tu.
Zabrgje, 115, Kreševo, Sa.
Zabrgje, 1041, Bjelina, Tu, Lg. 5793.
Zabrgje, 276, Kotor varoš, Ba, Lg.
Zabrgje, 187, Konjica, Mo.
Zabrišće, 319, Livno, Tr. Lg.
Zabukvica srpska, 435, Srebrenica, Tu, Lg.
Zabukvica turska, 267, Srebrenica, Tu. Lg.
Zabus, 32, Foča, Sa.

Začula, 77, Trebinje, Mo.
Zadublje, 138, Bilek, Mo.
Zagaj, 60, Bos. Krupa, Bi.
Zagaj, 58, Travnik, Tr.
Zagajevi, 73, Rogatice, Sa.
Zaglavici, 90, Glamoč, Tr.
Zagoni, 183, Srebrenica, Tu, Lg. El.
Zagoni, 1223, Bijeljina, Tu.
Zagor, 391, Trnovo, Sa.
Zagora, 154, Trebinje, Mo.
Zagorica, 191, Konjica, Mo.
Zagorica, 128, Visoko, Sa.
Zagorice, 109, Rogatica, Sa.
Zagoričani, 436, Livno, Tr, Lg.
Zagorje, 545, Županjac, Tr, Lg.
Zagornica, 66, Visoko, Sa.
Zagraci, 177, Gacko, Mo.
Zagradina, 157, Varcar vakuf, Tr.
Zagradine, 55, Trebinje, Mo.
Zagragje, 716, ∞ A, Ključ, Bi, Lg.
Zagragje, 205, Travnik, Tr.
Zagragje, 155, Vlasenica, Tu.
Zagragje, 123, Višegrad, Sa.
Zagragje, 115, Visoko, Sa.
Zagragje, 26, Višegrad, Sa.
Zagragje, 125, Sarajevo, Sa.
Zagreblja, , Mostar, Mo.
Zagreblje, 180, Mostar, Mo.
Zahići, 292, Zenica, Tr.
Zahirovići, 147, Tuzla, Tu.
Zahum, 260, Prozor, Tr.
Zajaruga, 338, Glamoč, Tr.
Zajezda, 52, Visoko, Sa.
Zakalje, 209, Čajniče, Sa, Lg. 1727.
Zaklopača, 135, Vlasenica, Tu, Lg. 198.
Zakmur, 209, Foča, Sa, Lg. 451.
Zakomo, 225, Rogatica, Sa.
Zakošani, 239, Grahovo, Tr.
Zakrsnice, 26, Višegrad, Sa.
Zakučnica, 35, Vareš, Sa.
Zakutina, , Bilek, Mo.
Zalin, 291, Bos. Krupa, Bi, Lg. 387.
Zalom, 324, Nevesinje, Mo, Lg. 723.
Založe Alibegovići, 275, Bihać, Bi, Lg.
Založe Čavkići, 497, Bihać, Bi, Lg.
Založe Srpsko, 194, Bihać, Bi, Lg.
Zalukovik donji, Vlasenica, Tu, Lg. 687.
Zalukovik gornji, Vlasenica, Tu, Lg. 828.
Zalužani, 193, Banja Luka, Ba, Lg.
Zalužje, 169, Srebrenica, Tu, Lg.
Zalužje, 181, Nevesinje, Mo.
Zamršten, 100, Foča, Sa.
Zanesenovići, 285, Bugojno, Tr.
Zanožje, 33, Višegrad, Sa.
Zapada, 279, Zenica, Tr.
Zapatak, 34, Bugojno, Tr.
Zapeće, 118, Jajce, Tr.
Zaplanik, 37, Trebinje, Mo.
Zapolje, 464, Srebrenica, Tu, Lg.
Zaraće, , Fojnica, Sa.
Zarbovina, 60, Čajniče, Sa.
Zarići, 138, Dervent, Ba, Lg.
Zariječje, Bilek, Mo, Lg. 953.
Zarudine, 28, Foča, Sa.
Zarugje, 48, Varoš, Sa.
Zasad, . Trebinje, Mo.
Zasada, 311, Bilek, Mo.
Zasavica, 309, Gradačac, Tu, Exp. B. Šamac, Lg.
Zasavice, 81, Jajce, Tr.
Zaselje, 125, Travnik, Tr.
Zaselje, 63, Travnik, Tr.
Zaselje, 339, Kotor varoš, Ba, Lg.
Zaseok, 379, Zvornik, Tu, Lg.
Zaseok, 201, Grahovo, Tr.
Zaskoplje, 89, Jajce, Tr.
Zašlivlje, 156, Konjica, Mo.
Zaspa, 81, Bos. Krupa, Bi.
Zastinje, 103, Bugojno, Tr.
Zaslinje, , Jajce, Tr.
Zastinje, 196, Livno, Tr, Lg.
Zašlivlje, . Konjica, Mo.
Zaušje, 351, Bilek, Mo, Lg. 576.
Zavajit, 123, Foča, Sa, Lg. 448.
Zavala, 302, ∞ A, Ljubinje, Mo. Lg.
Zavelim, 913, Županjac, Tr, Lg.
Zavidovići, ∞, Žepče, Tr, Lg. 3318, El.
Zavidovič donji, 768, Žepče, Tr.
Zavidovič gornji, 2550, Žepče, Tr.
Zavodac, , Bjelemic, Mo.
Zavodište, , Foča, Sa.
Zavodište, , Foča, Sa, Lg. 723.
Zavogjani, 249, Grahovo, Tr.
Završ, , Foča, Sa, Lg. 998.
Završje, 69, Goražda, Sa.
Završje, , Fojnica, Sa.
Zbilje, 170, Visoko, Sa.
Zbišće, 89, Foča, Sa.
Zbjeg, 229, Bos. Krupa, Bi.
Zborište, 338, Bos. Krupa, Bi, Lg. 950.
Zdena, 236, Sanski most, Bi.
Zdenjača, 173, Bos. Novi, Ba.
Zebe, 307, Grahova, Tr, Lg. 551.
Zebina šuma, 100, Foča, Sa.
Zecovi, 387, Sanski most, Bi.
Zečići, 354, Sarajevo, Sa.
Zelenci, 182, Banja Luka, Ba.
Zeleće, 145, Žepče, Tr, Lg.
Zelengora, , Foča, Sa.
Zelenike, 303, Dervent, Ba, Lg.
Zelenikovac, 130, Čapljina, Mo.
Zelina, 184, Vlasenica, Tu.
Zelinja donja, 725, Gradačac, Tu, Lg.
Zelinja gornja, 989, Gradačac, Tu, Lg.
Zelinja srpska, 1039, Gradačac, Tu, Lg.
Zelinje, 497, Srebrenica, Tu, Lg.
Zelovac, 106, Bos. Krupa, Bi.
Zelumići, 100, Kalinovik, Sa.
Zemegresi, 149, Rogatica, Sa.
Zemljice, 78, Višegrad, Sa.
Zenepići, 91, Travnik, Tr.
Zenica, 7403, ∞, ○, Zenica, Tr, El.
Zenica gornja, Zenica, Tr, Lg. 831.
Zenik, 221, Sarajevo, Sa.
Zenkovići, 249, Sanski most, Bi.
Zgon, 304, Ključ, Bi, Lg.
Zgonjevo, 207, Trebinje, Mo.
Zgošća donja, 240, Visoko, Sa, Lg. 1800.
Zgošća gornja, Visoko, Sa, Lg. 729.
Zidine, 65, Goražda, Sa.
Zidonje, 160, Vlasenica, Tu.
Zijamet crna rijeka, 1466, Trnovo, Sa.
Zijamet golo brdo, 322, Bugojno, Tr, Lg. 768.
Zimlje (Zijemlje), 881, Mostar, Mo, Lg.
Ziličina, 32, Rogatica, Sa.
Zimča, 261, Visoko, Sa, Lg. .
Zimlje, , Mostar, Mo.
Zlatari, 37, Foča, Sa.
Zlatari, 76, Goražda, Sa.
Zlatari, 32, Višegrad, Sa.
Zlate, 39, Konjica, Mo.
Zlatnik, 30, Višegrad, Sa.
Zlavast, 133, Bugojno, Tr.
Zlokiči, 56, Travnik, Tr
Zlokuće, 103, Visoko, Sa.
Zlolaci, 97, Goražda, Sa.
Zlopoljac, 302, Bihać, Bi, Lg.
Zlo selo, 1221, Bugojno, Tr, Lg. 1478.
Zlo selo, 163, Tuzla, Tu.
Zlo selo, 734, Zvornik, Tu, Lg. El.
Zlovarići, 99, Kotor varoš, Ba.
Zmijenac, 9, Bilek, Mo.
Zorlaci, , Goražda, Sa,
Zorojevići, 127, Foča, Sa.
Zovi dô, Nevesinje, Mo, Lg 992, El.
Zovik, 424, Sarajevo, Sa.
Zovik donji, 226, Brčko, Tu.
Zovik gornji, 668, Brčko, Tu.
Zovik kalajdžija, 131, Brčko, Tu.
Zubač, 214, Višegrad, Sa.
Zubanj, 101, Višegrad, Sa.
Zubci, Trebinje, Mo, Lg. 2816.
Zubčići, 188, Goražda, Sa.
Zubeta, 95, Vareš, Sa, Lg. 229.
Zubići, 123, Travnik, Tr.
Zubovići, 100, Jajce, Tr.
Zubovići, , Foča, Sa.
Zubovići, 103, Kotor varoš, Ba.
Zukići, 145, Tuzla, Tu.
Zukići, 167, Konjica, Mo.
Zupci, 223, Vlasenica, Tu.
Zvijezd, , Kreševo, Sa.
Zvijezda,, 17, Vareš, Sa.
Zvirići, 360, Ljubuški, Mo, Lg.
Zvirnjača, 253, Bugojno, Tr.
Zvirovići, 565, Ljubuški, Mo, Lg.
Zvizd, 44, Kreševo, Sa.
Zvizde, 31, Bugojno, Tr.
Zvjerina, 263, Bilek, Mo, Lg. 635.
Zvjerina, 635, Bilek, Mo.
Zvornik, 3688, ∞, ○, Zvornik, Tu, El.

Ž.

Žabar donji, 1157, Brčko, Tu.
Žabar goruji, 2183, Gradačac, Tu, Lg.
Žabica, 465, Ljubinje, Mo, Lg.
Žabljak, 796, Livno, Tr, Lg.
Žabljak, 357, Tešanj, Ba, Lg.
Žagre, 85, Višegrad, Sa.
Žakovo, 276, Trebinje, Mo.
Žalja, 49, Vareš, Sa.
Žanjevica, 212, Gacko, Mo.
Žaovine, 169, Jajce, Tr.
Žarkovina, 176, Tešanj, Ba, Lg.
Ždrijelo, 18, Čajniče, Sa.
Ždrijelovići, 196, Bilek, Mo.
Ždrimci, 335, Bugojno, Tr.
Ždrlovići, 168, Bugojno, Tr.
Ždrnje, 212, Varcar vakuf, Tr.
Žedansko, 122, Srebrenica, Tu, Lg.
Žegar, , Bihać, Bi.
Želeće, , Žepče, Tr.
Želizno polje, 981, Žepče, Tr, Lg.
Željevo, 135, Foča, Sa.
Željuša, 207, Mostar, Mo, Lg.
Žeoča, 292, Bugojno, Tr.
Žepa, 274, Rogatica, Sa, Lg. 1870.
Žepče, 2060, ∞, ○, Žepče, Tr, El.
Žeravac, 617, Dervent, Ba, Lg. El.
Žeravica, 117, Bos. Gradiška, Ba.
Žeravice, 233, Vlasenica, Tu, Lg.
Žešće donje, 126, Foča, Sa.
Žešće gornje, 114, Foča, Sa.
Žeželovo donje, 74, Kreševo, Sa.
Žeželovo goruje, 138, Kreševo, Sa.
Žikovci, 28, Foča, Sa.
Žilići, 49, Foča, Sa.
Žilići, 85, Travnik, Tr.
Žilovina, 45, Bilek, Mo.
Žiljevo, 247, Nevesinje, Mo, Lg. 733.
Žioka, 57, Maglaj, Tu.
Žirović, 230, Livno, Tr, Lg.
Žišći, 42, Vareš, Sa.
Žišča, 69, Foča, Sa.
Žitin, 40, Foča, Sa.
Žitomišlić, 285, ∞ A, Mostar, Mo, Lg.
Žitovo, 89, Goražda, Sa.
Živaljevići, 214, Rogatica, Sa, Lg. 3103.
Živaljevina, 44, Rogatica, Sa.
Živalji, 123, Visoko, Sa.
Živanj, 124, Nevesinje, Mo.
Živanj donji, , Bilek, Mo.
Živanj gornji, , Bilek, Mo.
Živčići, 128, Fojnica, Sa.
Živinice, Tuzla, Tu, Lg. 2673.
Živinice, 513, Dervent, Ba, Lg.
Živinice, 648, Kotor varoš, Ba, Lg.
Živinice katoličke, 652, Tuzla, Tu.
Živinice turske, 1054, Tuzla, Tu.
Živojevići, 48, Goražda, Sa.
Živoskup, 345, Bos. Krupa, Bi.
Žlijeb, 222, Višegrad, Sa, Lg. 2426.
Žlijebac, 454, Srebrenica, Tu, Lg.
Žljebovi, 246, Rogatica, Sa.
Žrvanj, Bilek, Mo, Lg. 462.
Žrvanj donji, 100, Bilek, Mo.
Žrvanj gornji, 226, Bilek, Mo.
Žuberin, 150, Nevesinje, Mo.
Žudojevići, 91, Bilek, Mo.
Žuglići, 103, Konjica, Mo.
Žukovica, 96, Čapljina, Mo.
Žulj, 104, Vlasenica, Tu.
Žulja, 28, Trebinje, Mo.
Žuljevica mala, 262, Bos. Novi, Ba, Lg
Žuljevica velika, 685, Bos. Novi, Ba, Lg
Žulji, 254, Nevesinje, Mo, Lg. 843.
Žune, 79, Čajniče, Sa.
Žunovi, 80, Vlasenica, Tu.
Žunovina, 102, Nevesinje, Mo.
Žunovnica, 764, Sarajevo, Sa.
Župa, Bjelemić, Mo, Lg. 1396.
Župa, 145, Trebinje, Mo, Lg. 527.
Župa mala, 206, Glamoč, Tr.
Župa velika, 70, Glamoč, Tr.
Županjac, 1813, ∞, ○, Županjac, Tr, El
Župča, 399, Visoko, Sa.
Žutići, 48, Bos. Krupa, Bi.
Žuželj, 136, Čajniče, Sa.
Žvinje, 184, Trebinje, Mo.

Alphabetisch geordnete

Bezugsquellenliste.

Näheres in den Inseraten dieses Buches.

Alfabetski popis tvrtka,

koje se osobito preporučaju za svaku nabavu.

Ackerbaumaschinen, Pflüge, Säemaschinen, Motore,
vide Inserat *Hofherr-Schranz, Clayton-Shuttleworth* in Wien.

Ackergeräthe, gepreßte Patent-Pflugköpfe und Heugabeln
aus den Eisen- und Stahlwerken *Vogel & Noot* in Wien.

Acetylenbeleuchtung und Anlagen,
durch die *Karbid-Gesellschaft,* Wien, VI., Linke Wienzeile 6.

Albin-Zahnpasta
von *Wilhelm Maager* in Wien, III., Heumarkt.

Alterspensionen, Lebens - Militärdienstversicherungen
beim „Anker", Generalvertretung der kaufmännischen *Sarajevoer Speditionsgesellschaft* in Sarajevo.

Anbausamen
von *Wieschnitzky & Clausers Nachf.* in Wien, I., Walfischgasse 8 oder
Adolf Zucker in Pilsen.

Arbeiterwäsche, Schürzen, Männerhosen, Trikotwäsche
von *Adolf Zucker* in Pilsen Nr. 690/6.

Asbestwaren, Dichtungsmaterial, Stopfbüchsenpackungen und Schmiermaterial
von *Feodor Bergmann, Asbestindustrie* in Bodenbach.

Asbestwaren, Asbestkautschukwaren.
M. R. Filipek & Co., Bodenbach a. d. Elbe.

Asphalt
aus der Mineralölproduktenfabrik *„Danica"* in Bosnisch Brod oder von *Posnansky és Strelitz,* Budapest, VI., Podmaniczky utcza 27.

Asphaltmastix, Natursphalt
von der Ersten Bosnischen Asphaltindustrie *Anton Szirmai* in Sarajevo.

Asphaltierungen, Asphaltdachpappen,
Dachpappe, Isolierplatten. Holzzement-Eindeckungen von *Posnansky és Strelitz,* in Budapest.

Assekuranz
durch die Versicherungsgesellschaft *„Donau"* Vertreten durch die Generalagentschaft in Sarajevo.

Ausrüstungen für Chargen und Mannschaft,
vide Inserat der Firma *Konrad Rosenbauer* in Linz.

Backofenplatten, Dachziegel, Herde und Ziegel.
Ferdo Stejkals Nachf. Armin Schreiner in Zagreb.

Bank.
Pester Ungarische Kommerzialbank in Budapest.

Bank- und Wechselgeschäfte
des *Wiener Bankverein* in Wien, I., Herrengasse 8.
Privilegierte Agrar- und Kommerzialbank für Bosnien-Hercegovina.
Kreditbank und Sparkassa in Sarajevo.
Österreichisch-bosnische Bank in Sarajevo.
Filiale der *Laibacher Kreditbank* in Sarajevo.
Banje Lukaer Sparkassa Aktiengesellschaft in Banja Luka.
Serbische Bank in Mostar.
Kroatische Zentralbank und Sparkassa in Sarajevo.
Bank für Handel und Gewerbe A. G. in Banja Luka.
Kroatische Kommerzialbank und Sparkassa A. G. in Livno.

Baubeschläge, Hauen, Schaufeln, Krampen.
Eisen-, Handels- und Industrie A. G. Greinitz in Graz.

Baumaterialien.
Dynamitdepot, Eisenhandlung, Farbwarenhandlung, Fahrradniederlage, photographische und Sportartikel, Werkzeughandlung; *Brunner & Ko.,* Baumaterialien und Eisenhandlung en gros, Sarajevo, Bosnisch-Brod.
Alle für das Baufach und die Industrie nötigen Steinzeug- und Schamottewaren *Ferdo Stejskal's Nachf. Armin Schreiner* in Zagreb (Agram), *August Braun Akt. Ges.* in Sarajevo.

Bauunternehmung und Holzhandlungen.
Ing. August Braun Akt. Ges. in Sarajevo.

Bauunternehmungen.
Bosnisch-herceg. Bau-Aktienges. in Sarajevo, *August Braun & Comp. Akt. Ges.*

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier angeführten Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten" als Quelle beziehen zu wollen.

Benzinmotorspritzen
von *Konrad Rosenbauer* in Linz a. d. Donau.

Bergbau-Produkte, Hochofenerzeugnisse
von der bosnisch-hercegovinischen Varešer Eisenwerks-Aktiengesellschaft in Vareš in Bosnien.

Beste Landwirtschafts-Maschinen, Lokomobilen und Dreschmaschinen.
Hofherr-Schranz, Clayton-Shuttleworth Akt. Ges. in Wien, III., Löwengasse 34.

Bettfedernhandlung.
Böhmische Bettfedern und Daunen, vorzüglicher Qualität; Polstern und Tuchenten von Frau *Klementine Kasparek* in Sarajevo, Franz Ferdinandgasse 11.

Billardballen.
Billard-Queues, Kaffeehaus-Spielrequisiten, Zeitungshälter und Mappen, Schach- und Dominospiele, Kugeln aus Lignum sanctum, Kegeln aus Weißbuchenholz bei *Heinrich Jacobi*, Wien, IV., Kettenbrückengasse 18.

Bleche, Schaufeln aus Stahlblech, Patent-Heugabeln, Stahlpflugköpfe
aus den Fabriken *Vogel & Noot*, Wien, I., Landskrongasse 5.

Bleiwaren.
Schrotfabrik, Eisen- und Metallwaren, *Eisen-, Handels- und Industrie Akt. Ges. Greinitz*, Graz und Triest.

Blitzableiter.
Adolf Solterer in Sarajevo, Čemaluša ulica br. 49.

Böhmische Bettfedern und Daunen, Brustflaum und fertige Betten
von *Klementine Kasparek* in Sarajevo.

Blumensamen
von *Wieschnitzky & Clauser Nachf.*, Wien, I., Walfischgasse 8.

Blockbandsägen, Spaltbandsägen
von *G. Tönnies* in Laibach.

Bosnische Kunst- und Hausindustrie-Erzeugnisse,
bosnische Antike von *Elias B. Kabilio* in Sarajevo.

Briefpapier und Kuverts,
Original Margaret Mill von *Theyer & Hardtmuth*, Wien, I., Kärntnerstraße 9.

Brunnenschöpfwerke, Pumpen, Senkgruben-Entleerungsapparate, Schläuche und Feuerspritzen.
Konrad Rosenbauer in Linz a. d. Donau oder *Fr. Kernreuter* in Wien, Hernalser Hauptstraße 105. Vide Inserate.

Brustkaramellen
gegen Husten, Heiserkeit, Katarrhe und Verschleimung von *Fr. Kaiser* in Bregenz.

Brustsirup,
hustenstillend und schleimlösend, von ausgezeichneter und verläßlicher Wirkung aus *Dr. Alois Hellmanns* Apotheke in Wien, VII., Kaiserstraße 73.

Brückenbau-, Wasserkraftanlagen,
Hochbau (Innenausbau und ganzer Aufbau in Eisenbeton), Reservoire, von der Bauunternehmung *Bau-Aktiengesellschaft* (Oberbaurat *v. Vancaš*) in Sarajevo.

Bureau-Artikel
Fritz Pohl in Wien, VI., Mariahilferstraße 51 (gegr. 1890).

Bureau- und Kontorartikel, Briefordner
von *Frits Pohl* in Wien, VI., Mariahilferstraße 51. (Bestrenommiertes Geschäft.)

Chamottewaren.
Chamotteziegel und Chamottemörtel für alle Zweige der Industrie *Ferdo Stejskals Nachf. Armin Schreiner* in Zagreb (Agram).
August Braun Akt. Ges. in Sarajevo.

Champagnerfabrik
von *Jos. Törley & Ko.* in Budapest, Esterházy ut 22.

Chlorkalk, Chlorderivate, Ätznatron, Kalzium-Karbid, Ferrosilizium, Tetrachloräthan etc.
vide Elektrotechnische Erzeugnisse der *Bosnischen Elektrizitäts-Aktiengesellschaft*, Fabrik Jajce in Bosnien.

Chromerze
von der Gewerkschaft *„Bosnia."*

Dachpappe, Teerprodukte, Isolierplatten, Holzzementdächer, Wärmeschutzmasse, Karbolineum und Pechfackeln
bei *Posnansky & Strelitz* in Budapest, Podmaniczky 27.

Daunendecken, Bettfedern, Bettfedern-Reinigungsanstalt.
Klementine Kasparek in Sarajevo, Franz Ferdinandgasse 11.

Dekorations-, Zimmer- und Schriftenmaler
David Frank in Brod a. d. Save.

Desinfektionsmittel jeder Art Formaldehyd 40 Prozent Union
aus der *„Union", Aktiengesellschaft für chemische Industrie*, Wien, I., Biberstraße 5.

„Diasana" ist die verdaulichste und wohlschmeckendste Kraftnahrung für Magenleidende.
erhältlich durch *Fr. Kaiser* in Bregenz, Tirol.

Dichtungsmaterial
von *Fedeor Burgmann* in Bodenbach a. d. E.

Diesel-Motoren, Sauggas-Anlagen,
aus der *Grazer Wagen- und Maschinenfabrik* in Graz.

Dorsch Leberthran, gereinigt,
von *Wilhelm Maager*, Wien, III., Heumarkt 3.

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier angeführten Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten" als Quelle beziehen zu wollen.

Dreschmaschinen, Maisrebler, – Motore, Wiesen-eggen etc.
aus den Vereinigten Fabriken landw. Maschinen vorm. *Epple & Buxbaum* in Wels.

Drogen
von *Linka & Rosola* in Brünn.

Dynamit, Sprengstoffe, Sprengkapseln, Zündschnüre.
Aktiengesellschaft Dynamit Nobel, Wien.

Dynamos
von *Adolf Solterer* in Sarajevo, vide Inserat.

Eisenerze
von der Gewerkschaft *„Bosnia“.*

Eisen- und Eisenwarenhandlung, Fahrräder, Waffen.
Brunner & Ko., Sarajevo, Filiale: Bosnisch-Brod.

Eisen- und Metallwaren, Bleiwaren, Schrotfabrik.
Eisen-, Handels- und Industrie-A. G. Greinitz, Graz.

Elektrische Beleuchtung und Kraftübertragung.
Bogenlampen, Heiz- und Kochapparate. Lieferung und Installation von Motoren von *Adolf Solterer* in Sarajevo.

Elektrische Uhren
von Ing. *Emil Schauers* Turmuhrenfabrik in Wien.

Elektrochemische Erzeugnisse, Chlorderivate, Kalzium-Karbid, Ferrosilizium, Chlorkalk, Ätznatron, Tetrachloräthan, Trichloräthylen, Perchloräthylen, Dichloräthylen, Pentachloräthan
der *Bosnischen Elektrizitäts-Aktiengesellschaft,* Fabrik in Jajce, Bosnien.

Fahrkarren, Abprotzspritzen,
Wasser- und Schlauchwagen etc. von *Fr. Kernreuter* in Wien.

Fahrräder und Motorzweiräder, Fahrradschule.
Brunner & Ko., Sarajevo, Filiale: Bosn. Brod.

Feinste Zigarettenpapiere.
K. k. priv. Papier-Industrie Aktien-Gesellschaft in Olleschau.

Farbwaren, Baumaterialien und technische Bedarfsartikel
von *Brunner & Comp.* in Sarajevo.

Feuerspritzen, Feuerwehrausrüstungen, Leitern, Fackeln, Schläuche, Spritzen
von *Fr. Kernreuter* in Wien, Hernalser Hauptstraße 105. Vide Inserate.

Fäkalapparate,
vide Inserat von *Fr. Kernreuter* in Wien, Hernalser Hauptstraße 105.

Feuerlöschgeräte
von *Konrad Rosenbauer* in Linz a. d. Donau oder *Fr. Kernreuter* in Wien.

Feuerspritzen,
Fäkalapparate, Sanitätsgeräte, Artikel für Städtebedürfnisse und Feuerwehr-Personalausrüstungsartikel, *Konrad Rosenbauer* in Linz a. d. Donau oder
Fr. Kernreuter in Wien, Hernalser Hauptstraße 105. Vide Inserate.
Pumpen, Fäkalapparate, Sanitätsgeräte für Städtebedürfnisse und Feuerwehr-Personalausrüstungsartikel bei *R. Czermak,* Teplitz in Böhmen.

Feuerwehr-Signalanlagen
von *Adolf Solterer* in Sarajevo.

Fischereirequisiten
von *Josef Ozralds Nachfolger (Josef Gerhard),* Wien, I., Wollzeile 1.

Flanschendichtung
von *M. R. Filipek & Comp.,* Bodenbach a. d. E.

Frauenstiefel, Filzschuhe, Männerschuhe
von *Adolf Zucker* in Pilsen Nr. 690/31.

Gemüsesamen und landwirtschaftliche Samen
von den k.k. Hoflieferanten *Wieschnitzky & Clausers Nachfolger,* Wien, I., Walfischgasse 8.

Geschäftsbücher,
rastriert, Kopier- und Notizbücher von *Fritz Pohl* in Wien, VI., Mariahilferstraße 51.

Gießerei und Prägeanstalt, Kunstschlosserarbeit, Versenkungsapparate für Särge etc.
von *Wilhelm Lorrek* in Wien—Liesing.

Getreidereuter und -Sortierer.
Hofherr-Schranz, Clayton-Shuttleworth Akt. Ges.

Gitter für Garten und Park, Sand- und Durchwurfgitter.
Brunner & Ko. in Sarajevo.

Grablaternen und Dekorationen, Metallbuchstaben und Schilder.
Kunstguß in allen Metallen. Firmenschilder und Zinkornamente von *Johann Stegmann Söhne,* Fabrik in Budweis.

Grabsteine, Obelisken, Gedenksteine in jeder Ausführung und Preislage
durch *Wilhelm Lorrek* in Wien—Liesing.

Grazer Motoren
(Patent Diesel), aus der Grazer Waggon- und Maschinenfabrik vorm. *Weitzner* in Graz.

Bei Bestellungen. Korrespondenzen etc. an die hier angeführten Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten“ als Quelle beziehen zu wollen.

Grubenlampen
von der *Aktiengesellschaft Dynamit Nobel,* Wien, I., Schaufflergasse.

Grubenschienen, Feldbahnschienen
von der *Eisenindustrie Akt. Ges.* in Zenica.

Gußstahl
der *Skodawerke, Aktiengesellschaft* in Pilsen.

Gußwaren
vom *bosn.-herc. Montan-Verschleißbureau* in Wien, I., Seilerstätte 30.

Halfter, Pferdestränge, Netze, Sackzwirne, Gurten etc.
durch *Bleier & Weisz,* Seilermeister in Budapest, Karlsring 7.

Hanfseile und Bindfäden.
Brunner & Comp. in Sarajevo oder
von *Bleier & Weisz,* Seilermeister in Budapest, Karlsring 7.

Hanf- und Leinengewebe
von *Heinrich Klinger,* Jutefabriken, Zentralbureau Wien, I.

Haus- und Küchengeräte.
Brunner & Comp., in Sarajevo.

Herbabuys Unterphosphorigsaurer Kalk-Eisensirup,
altbewährtes Hausmittel, ärztlich erprobt und empfohlen, wirkt hustenstillend und schleimlösend, Appetit und Verdauung anregend, überdies blut- und knochenbildend. Zu beziehen durch die Apotheke „zur Barmherzigkeit", Wien, Kaiserstraße, vide Inserat.

Herbabuys Aromatische Essenz
(für schmerzstillende Einreibung) und Herbabnys Verstärkter Sarsaparilla-Sirup (vorzügliches und sicheres Blutreinigungsmittel). Zu beziehen durch die Apotheke „zur Barmherzigkeit", Wien, Kaiserstraße.

Herde (transportabel), Öfen für Dauerbrand
von dem *Triumpf Werke* in Wels.

Heugabeln (gepreßt), Ackergeräte
von den Eisen- und Stahlwerken *Vogel & Noot* in Wien.

Holzbearbeitungsmaschinen.
Maschinenfabrik *G. Tönnies* in Laibach.

Holzimprägnierung und Holzpflasterung
von *Guido Rütgers* in Wien, IX., Liechtensteinstraße 20.

Holzindustrie-Einrichtungen.
Maschinenfabrik *G. Tönnies* in Laibach.

Hustenübel,
Heiserkeit und Katarrhe heilen Kaisers Brust-Caramellen; in allen Apotheken und bei *Fr. Kaiser,* Bregenz, erhältlich.

Isolierplatten
von *Posnansky & Strelitz* in Budapest, VII.

Jagdgewehre.
Brunner & Ko., Sarajevo.

Kalzium-Karbid, Chlorderivate, Ferrosilizium, Chlorkalk, Ätznatron, Tetrachloräthan, Trichloräthylen, Perchloräthylen, Dichloräthylen, Pentachloräthan
der *Bosnischen Elektrizitäts-Aktiengesellschaft,* Fabrik in Jajce, Bosnien.

Kaufmännische Spedition
mit Sammelverkehr und auswärtigen Vertretungen, Verschleiß von Brennholz und Kohle der *bosn. herc. Speditions- u. Handels A. G.* in Sarajevo.

Kegelbahnkugeln,
echt Lignum sanctum, Schachspiele, Dominospiele bei *Heinrich Jacobi* in Wien, Kettenbrückengasse 18.

Kindermehl
Marke Nestlé (vide Inserat). 1 Dose K 1·80 in jeder Apotheke oder Drogerie erhältlich. Für kleine Orte Postversandt von 9 Dosen aufwärts an Apotheker oder Drogisten durch Engrosfirmen in Sarajevo *(Dóboczky & Ko.)* oder direkt von Wien, I., Biberstraße 11 *(Nestlé).*

Klee-, Wiesen- und Blumensamen
von *Wieschnitzky & Clauser* Wien, I., Walfischgasse Nr. 8.

Klinker- und Keramitpflasterplatten
für Kirchen, Fabriken, Häuser etc., *Ferdo Stejskal's Nachf. Armin Schreiner,* Zagreb (Agram), oder *August Brann* in Sarajevo.

Kochanlagen für Hotels, Dauerbrandeinsätze für Kachelöfen
von dem *Triumpf-Werke,* Herd- u. Ofenfabrik in Wels.

Kreissägen für Brennholz,
vide Inserat von *Gaus-Rosen-Baumgartner* in Puntigam.

Krondorfer Sauerbrunn,
bewährtes Heilwasser, vorzügliches Tafelwasser, vide Inserat.

Kücheneinrichtungen, Sparherde.
Karl Greinitz' Neffen in Graz.

Kunstguß, Zinkornamente, Grablaternen und Heimsparkassen
von *Johann Stegmanns Söhne* in Budweis.

Lacke und Pinsel
in verläßlichsten Qualitäten von *Beck, Koller & Co.,* Wien, I.

Lactagol zur Vermehrung und Verbesserung der Milchabsonderung
von *Wilhelm Maager* in Wien, III., Heumarkt.

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier angeführten Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten" als Quelle beziehen zu wollen.

Lagerhaus
der *Handels- und Transportaktiengesellschaft* in Sarajevo.

Landwirtschaftliche Maschinen.
Hofherr & Schranz, Clayton & Shuttleworth, Fabrik und Niederlage landwirtschaftlicher Maschinen in Budapest, Váczi körút und Wien. XXI., Shuttleworthstraße 8 oder
Epple und Buxbaum Akt. Gesellsch. in Wels.

Landwirtschaftliche Samen
(Waldsamen, Forstpflanzen, Kartoffelsaat, Ziergärten), vide Inserat von *Adalbert Faragó,* Hoflieferant in Zala Egerszeg, Ungarn.

Ladapol
von *Wilhelm Maager* in Wien, III., Heumarkt.

Lebens- und Rentenversicherung.
Allgemeiner Beamtenverein in Wien.
Lebens- und Rentenversicherungs - Gesellschaft „Anker“ in Wien.

Leitern, Feuerlöschgeräte, Schläuche, Rüstwagen etc.
R. Rosenbauer in Linz a. D. oder *R. Kernreuter* in Wien, Hernalser Hauptstraße. Vide Inserate.

Linoleum für Fußbodenbelag, Wachstuch, Betteinlagen
von *M. J. Elsinger & Söhne* in Wien, I., Volksgartenstraße Nr. 1.

Likör-Patronen
von *Wilhelm Maager* in Wien, III., Heumarkt.

Lokomobilen, Benzinmotoren, Dampfdreschmaschinen.
G. Tönnies, Maschinenfabrik in Laibach.

Lokomotiven.
Wiener Lokomotiv-Fabriks-Aktien-Gesellschaft in Floridsdorf und Lokomotivfabrik von *Krauß & Comp.,* Aktiengesellschaft in München u. Linz a. D.

Lokomotiven und Tender.
Wiener Lokomotiv-Fabriks-Aktien-Gesellschaft in Floridsdorf bei Wien und Lokomotivfabrik von *Krauß & Comp.,* Aktiengesellschaft in München u. Linz a. D.

Maltosin (Backmalz)
für Bäcker von *M. Fischl's Söhne,* Klagenfurt.

Manganerze, Chromerze, Raffinadkupfer, Kupferhammerware (Kessel, Scheiben, Schalen, Stangen) und Quecksilber.
Gewerkschaft *„Bosnia“,* Wien, Seilerstätte 30.

Mauerziegel (Handschlag- und Maschinen-), Strangfalzdachziegel, Gesimsziegel aller Art, Drainröhren, Schamotteziegel
von der bosn.-herc. Bergverwaltung in Tuzla.

Meßinstrumente
von *Neuhöfer & Sohn* in Wien. k. u. k. Hofoptiker.

Metallwaren.
Joh. Stegmanns Söhne in Budweis.

Metallbuchstaben und Schilder, Signierschablonen.
Joh. Stegmanns Söhne in Budweis.

Milch
(kondensierte Alpenmilch Nestlé) für Haushalt, Küche, Touristen, Seereise, Fabriken und Fabrikskantinen, Preis pro Dose K 1.—. *Nestlé,* Wien, I., Biberstr. 11, vide Inserat.

Mineralwasser.
Mattonis Gießhübler Sauerbrunn.

Möbel-Glanzpasta
für polierte Möbel, vorzügliches Putzmittel von *Karl v. Schmoll,* k. u. k. Hoflieferant, Wien, XVIII/1.

Musikinstrumente und Saiten
von *A. Osmanek* in Schönbach.

Öfen- und Tonwarenfabrik.
August Braun, Aktien-Gesellschaft in Sarajevo.

Öfen.
Armin Schreiner in Agram.

Optiker.
Neuhöfer & Sohn, Wien, I., Kohlmarkt und *Karl Krejči* in Sarajevo.

Packungen.
(Burgmanns Packungen) für Dampfmaschinen und Pumpen, Dichtungen für Kessel von *Feodor Burgmann* in Bodenbach a. d. E.

Petroleum, Benzin, Asphalt, Maschinenöl, Mineralöl, Zylinderöl, Wagenfette
aus der Mineralproduktenfabrik *„Danica“* in Bosnisch-Brod.

Pflasterung
von *Guido Rütgers* in Wien, IX., Liechtensteinstraße 20.

Photographische und technische Artikel, landwirtschaftliche Maschinen.
Brunner & Ko. in Sarajevo.

Pinsel und Lacke
von *Beck, Koller & Co.,* Wien, I.

Preßhefe, Frucht-,
stets frisch, in vorzüglicher Qualität, triebkräftigst, von *M. Fischls Söhne,* Klagenfurt.

Pumpen für Maschinenabtrieb
von *Fr. Kernreuter* in Wien, Hernalser Hauptstraße 105.

Purjodal,
blutreinigend, schmerzstillend, wird mit vorzüglichem Erfolg angewendet aus Dr. *Alois Hellmanns* Apotheke in Wien, VII., Kaiserstr. 73.

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier angeführten Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten“ als Quelle beziehen zu wollen.

Rasiercreme „Elida“
der *Wiener Parfümerie-Gesellschaft* in Wien, II., Taborstraße 76.

Regenmäntel, Schläuche, Linoleum, Wachstuch etc.
von *M. J. Elsinger & Söhne* in Wien, I., Volksgartenstraße Nr. 1.

Registraturmappen, Lochapparate etc.
der Ersten österr. Schnellhefter- und Briefordnerfabrik von *Fritz Pohl,* Wien, VI., Mariahilferstraße 51.

Ringofen, Ziegelei.
August Braun, Aktien-Gesellschaft in Sarajevo.

Ringofen und Ziegelei.
Ärar. Kohlenwerk in D. Tuzla.

Roheisen
vom *bosn. herc. Montan-Verschleißbureau,* Wien, I., Seilerstätte 30.

Rohölmotoren
der Grazer Maschinenfabrik *Joh. Weitzer* in Graz.

Samenhandlung,
k. u. k. Hoflieferanten *Wieschnitzky & Clausers Nachfolger,* Wien, I., Wallfischgasse 8.

Sägewerksmaschinen, Transmissionen, Turbinen, Drahtseilbahnen
von *G. Tönnies* in Laibach.

Sägewerk.
August Braun, Aktien-Gesellschaft in Sarajevo.

Säemaschinen, Stahlpflüge.
Landwirtschaftliche Maschinenfabrik *Hofherr, Schranz, Clayton Shuttlewort* in Wien, III., Löwengasse.

Samenhandlung für Gemüse, Blumen, Wald und Feld.
Wieschnitzky & Clausers Nachfolger, Wien, I., Wallfischgasse 8.

Schamottewaren, Dachfalzziegel, feuerfeste Ziegel.
Bergverwaltung in Kreka.

Schildermaler, Dekorationsmaler.
David Frank in Brod a. d. S.

Schläuche
aus der Fabrik *Fr. Kernreuter* in Wien, Hernalser Hauptstraße 105, vide Inserat.
aus der Fabrik *R. Czermarck* in Teplitz-Schönau.

Schmoll-Pasta
ist die beste Lederkonservierungscrême vom Hoflieferanten *Karl v. Schmoll,* Wien, XVIII/1. Martinstraße 2.

Schreibwaren
bei *Fritz Pohl,* Wien, VI., Mariahilferstraße 51.

Schreibmaschine „Remington“,
Erste Marke der Welt: von der *Remington-Schreibmaschinen-Gesellsch.,* Wien, Expositur Sarajevo.

Schuhcrême,
die einzige zur Konservierung des Leders von *Karl v. Schmoll* Wien, XVIII/1.

Signal- und Beleuchtungsinstrumente, Gummi- oder Hanfschläuche, Kuppelungen, Gewinde, Hähne, Strahlrohre etc.,
vide Inserat von *Konrad Rosenbauer,* Fabrik für Lösch- und Wehrgeräte in Linz a. D.

Slavia (Vers. Ges.), Vertetung in Sarajevo
bittet, die Einsendung des Prospektes zu verlangen.

Spezialmaschinen
zur Erzeugung von gebogenen Möbeln, Holzriemenscheiben, Fässern, Kisten etc. aus der Maschinenfabrik *G. Tönnies* in Laibach.

Spielrequisiten
für Kaffeehäuser bei *Heinrich Jacobi,* Wien, IV., Kettenbrückengasse 18.

Sprenggelatine, Gelatinedynamit, Progressit, Sprengkapseln, Sicherheitszündschnüre
von *Aktiengesellschaft Dynamit Nobel,* Wien, I., Schauflergasse 2.

Stabeisen, Grubenschienen, Walzdraht.
Eisenindustrie-Aktiengesellschaft in Zenica, Bosnien.

Steinzeugwaren,
Steinzeugrohre für Kanalisierungs-, Wasserleitungs-, Abort- und Ventilationsanlagen *Ferdo Stejskal's Nachf. Armin Schreiner,* Zagreb (Agram) oder *August Braun* in Sarajevo.

Straßenschilder
von *Joh. Stegmann & Söhne* in Budweis.

Stopfbüchsenpackungen
von *Feodor Burgmann* in Bodenbach.

Stoffbüchsenpackungen, Asbestwaren
von *M. R. Filipek & Comp.* in Bodenbach a. d. Elbe.

Telegraphen- u. Telephonanlagen, Trockenelemente, elektro-medizinische Apparate
durch *Adolf Solterer,* Mechanische Werkstätte in Sarajevo, Ćemaluša ulica 49.

Telegraphenstangen
von *Guido Rütgers,* Holzimprägnierungsanstalt der Hankompagnie bei Busovača, Zentrale Wien, IX.

Tonwaren.
Alle für das Baufach und für die Industrie nötigen Ton- und Schamottewaren *Ferdo Stejskal's Nachf. Armin Schreiner,* Zagreb (Agram) oder *August Braun* in Sarajevo.

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier angeführten Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten“ als Quelle beziehen zu wollen.

Törley Talisman sect
aus der Champagnerfabrik *Jos. Törley & Ko.*, Budapest, Esterházy utcza 22.

Transmissionen.
Maschinenfabrik *G. Tönnies* in Laibach.

Treib-, Leder-, Maschinen- und Kameelhaarriemen.
vide Inserat von *G. Gnerlich* in Teschen.

Trenngatter, Walzenvollgatter.
Maschinenfabrik *G. Tönnies* in Laibach.

Trottoirplatten
von dem *landesärar. Ringofen (Bergverwaltung)* in Kreka.

Tuchfabriken für Uniformen, Kappen, Tschakos und Lederwaren
von *Wilhelm Beck & Söhne* in Wien, VIII., Langegasse 1.

Turbinen
aus der Maschinenfabrik *G. Tönnies* in Laibach.

Türen-, Fenster- und Fußbodenfabrik.
August Braun, Aktien-Gesellschaft, in Sarajevo.

Turmuhren
von Ing. *Emil Schauer*, Erste Wiener Turmuhren- und elektr. Uhrenfabrik.

Uniformensorten für Offiziere und Beamte.
Moritz Tiller & Co. in Wien, Filiale Sarajevo.

Vervielfältigungsapparate.
Fritz Pohl in Wien, VI., Mariahilferstraße 51.

Vermessungsinstrumente.
Neuhöfer & Sohn in Wien, V., Hartmanngasse Nr. 5.

Versicherungsanstalt gegen Feuer-, Transportgefahr und Lebensversicherungen.
Riunione Adriatica di Sicurtà in Triest.

Versicherungsgesellschaft Donau,
vertreten durch die Generalagentschaft in Sarajevo.

Versicherungsbank.
Sarajevo *„Slavia“*.

Vlahov.
Primalikör, magenstärkend, Touristen besonders zu empfehlen von *R. Vlahov* in Zara.

Voll- und Schmalspurbahnbau, Lokomotivfabriken, Eisenbahnbedarf, Drahtseilbahnen, Kabelbahnen
bei der *Wiener Lokomotivfabriks-Aktiengesellschaft* in Floridsdorf.

Waffen.
Brunner & Ko. in Sarajevo.

Wagenfette
aus der *Mineralproduktenfabrik „Danica“* in Bosn. Brod.

Wagenspritzen, Hydrophore, Annihilatoren, Mannschafts- u. Gerätewagen, Schlauchhaspel, Rettungswagen,
vide Inserat von *Konrad Rosenbauer*, Fabrik für Lösch- und Wehrgeräte in Linz.

Waldsamen, Forstpflanzen u. Sämereien
vom Hoflieferanten *Faragó* in Zala-Egerszeg, Ungarn.

Wärmeschutzmasse und Isolierplatten
von *Posnansky és Strelitz* in Budapest, VI.

Walzdraht
der *Eisenindustrie-Aktiengesellschaft* in Zenica.

Wasserdichte Wagenplachen, Zelte, Pferdedecken, Regenmäntel
von *M. J. Elsinger & Söhne*, Wien, I., Volksgartenstraße 1.

Zement-, Beton- und Kunststeine
von *Anton Szirmai*, Zement-, Beton- und Kunststeinfabrik in Sarajevo (Alipašinmost).

Zement, Roman-,
schnell und langsam bindend, künstlichen **Portlandzement,** Fassadecement in schöner gleichmäßiger Farbe, aus den *Beocsiner Cementfabriken Union*, Aktiengesellschaft in Beocsin, Syrmier Komitat, Budapest, V., Alkotmánygasse 14.

Ziegel.
Mauerziegel, Strangfalzziegel, Brunnenziegel, Schamotteziegel von dem *landesärar. Ringofen (Bergverwaltung)* in Kreka.

Zierpflanzen,
vide Inserat von Hoflieferant *Faragó* in Zala-Egerszeg, Ungarn.

Zigarettenpapiere in Bogen und Bobinen,
glatt, gerippt, filigraniert und feinste Spezialitäten aus der *k. k. priv. Papier-Industrie-Aktiengesellschaft* in Olleschau, Nieder-Eisenberg, Mähren.

Zinkornamente,
siehe Grablaternen.

Zündschnüre,
Dynamit und Sprengstoffe von *Aktiengesellschaft Dynamit Nobel* in Wien, I.

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier angeführten Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten“ als Quelle beziehen zu wollen.

Alphabetisches Namensregister — Alfabetski imenik

zum I. und II. Abschnitt und aus dem III., V., VI. und VII. Abschnitt der II. Abteilung des Buches — za I. i II. odsjek i iz III., V., VI. i VII. odsjeka.

(Die Zahl gibt die Seite an.)

Abadžić Mehmed eff. 351
Abdalajbegović Remzibeg 247
— Salihbeg 247
Abdić Salih 125
Abdijić ef Salih 121
Abdulahefendić Fuad beg 145
Abdulahaffendić Šemsibeg 254
Abdullahagić Jusufaga 241
Abdurezaković Ali eff. 144
Abeles Marko 394
Abelsberg Emil 381
Abheiter Alfred 86
Abramović Anka 126
— Milka 126
Achleitner Franz 118
Achzet Karl 138
Aczel Eduard 155
Adam Karl 93
Adamik Josef 95
Adamović Lazar 125
Adanić Alois 119
Adolf Siegmund 113
Adrario Mary 385
Adžija Zora 125
Adžović Božidar 385
Afan de Rivera Amalija 127
Afgan Hamdija 66
Afolter Anton 417
— Josef 117
Aganagić Muhamedaga 68
Aganović Daudbeg 95
Agazzi Richard 84
Agošević Šaćir eff. 107
Agoston Franz 94
Ahić Ruždija, st. 125
Ahić Salih eff. 107
Ahmed Mahinič eff. 144
Ahmetašević Neziraga 65
Ahmetović Ahmed 92
Ahsbahs Wilhelm 93
Aichberger Johann 118
Ajdić Simo 125
Ajduković Dane 350
Ajvazović Mijo 126
Akšam Ivan 127
Alaga Michael 113
Alagić Avdo 304
— Islamaga 145
— Marko 136
— Sukrija 121
Alajbegović Ali ef. 105
— Alibeg 238
Alaupović Dragutin 123
Alavanić Anton 115
— Peter 114
Albrecht Anton 118
— Jakob 118
— Karl 97
Alečković Sulejman 95
Aleksić Savo 102
Aleman Johann 110
Alexander Erich 121 122
Alexiewicz Alexander 89
Alfuss Jekisiel 98
Alić Mustafa 107
— Selim 124
Alifakić Ahmetaga 68
— Jusuf 68
Alihodžić Muhamed 121 381
Alijaga Izetbeggović 297
Alijagić Imail 297
Alikalkić Hasanaga 68
Alkalay Ašer 157
— — S. 386
— Hermann 381
— Isak 381
— Jakob 113
— Markus M. 391
— Mayer 381
— Salamon D. 65
— Vita 66 393
Allerhand Josip 98
Almoslino Moritz 393
Alper Leib 138
Altarac Abraham Majer 400
— Haim 68
— Jakob 157
— Jakov 386
— Levi 100
Altaraz Avram 123
— Elias 100
— Klara 123
Altgayr Viktor 96
Altgayer Viktor 88 131
Altmann Armin 155 385
— Emerich 99
Alzner Hermann 102
Aman Bogoljub 107
Ambroz Franjo 96
Ambrožić-Barbarić Milan 122
Ambruš Dragutin 85
Amoroso Peter 136
Amtmann Salamon 120
Ančić Petar 100
Ander Fritz 85
— Miroslav 85
Anderle Karl 128
Andjelić Tomo 143
Andreasch Vincenz 88
Andreić de Glogon Danica 123
Andres Bohuslav 88
Andrić Franjo 418
— Ivan 115
— Josef 88 110
— Pero 116
— Velimir 116
Andrijašević Niko 66 108
Androšević Jakov 127
Androšević Nikola 126
Aneigl Josip 68
Angerer Franz 137
Angl Karl 418
Angster Franz 96
Anić Florijana 127
Ansion Julije 95
— Miecislaus 87
— Stanislava 123
Antić Marija 125
— Marko 394
— Max 155 385
— Maxo 393
Antoljak Stefan 93
Antoniazzo Wenceslav 95
Anušić Jakob 383
Antunović Ivan starj 124
— Stjepan 116
Apfelbeck Vikt. 131
Arapović Jozo I. 116
Arbanos Franjo 383
— Ljubica 383
Arežina Jovo 124
— David 231
Arhar Josef 116
Arifhodžić Seifo 111
Arko Anton 117
Arnautović Alija 159
— Šerif ef. 145 389
Arneri Ljubomir 109
Arnold Rudolf 386
Arnošt Alois 97
Arpadžić Hasan 107
— Salih 100
Arschitz Ignaz 115
Arsenović Aleksa 68
— Demeter 92
Arthofer Dominik 115
Asim Ugljen 285
Assfalg Dominik 152
Assman Ferdinand 100
Ast Wilhelm 381
Atanacković Pajo 98
Atanackovics Paul 129
Atanackovits Paul 128
Atanasović Tane 104
Atias Jakob 101
— Sumbul 95
Atijas Juda 121
Attias Ester 126
— Leon 159
— Rafael 87
Aubrecht Matthias 113
Auf Johann 118
— Wilhelm 114
Augner Alois 110
Avdalović Uroš 126
Avramović Veljko 98
Azapágić Sulejman 387
Ažderović Adem starj. 126
Ažmann Anton 113
— Vinzenz 119

Babaić Milivoj 416
Babak Libusa 127
Babić Aleksander 68
— Ante 157 386
— Bogdan 110
— Ivan 125
— Josef 87
— Jovo J. 388
— Kosta 125
Babić Milan 108
— Nikolaus 97
— Peter 414
— Stevan 101
— Vaso 306
— Vilma 124
Babiński Stanislaus 95
— Waclaw 130
Bać Josef 95
Baccu Michael 115
Bachrach Berthold 381
Bačinović Halil 117
Bači Anton 118
Badalić Svetoslav 122
Bader Emil 381
— Lorenz 117
— Nikolaus 115
Badnjević-Pašalić Hašimbeg 95
Badovinac Elias 87
Badrov Ivan 127
Bagarić Ludmila 125
— Stjepan 128
Bahr Eduard 96
Bahtiarević Hadži Hifzo ef. 393 399
Bahtijaragić Mustafa ef. 99
Bahtijarević Mahmud ef. 108 145
Bahtjarević Edhem 104
Baić Milan 97
Baich Georg Edl. v. 399
Baier Benedikt 93
— Felix 418
Bajagi-Jović Muhamadaga 231
Bajat Danica 388
Bajčetić Aleksa 400
Bajer Peter 416
Bajor Josip 66 232
— — Dragan 381
Bajrović Mahmud 68
Bakalař Franz 136
Bakarević H. Ibrahim 351
— Samija 116
— Subhi 116
Bakonyi Géza 380
Baković Daniel 399
— Ilija 110
— Marijan 116
Bakula Michael 107
Balaš Anton 111
Balassa Duro 121
Balian Alfred 118
Balihar Ed. 419
Baljić Ibrahim 115
— Salih 121
Balka Franjo 88
Balling Ferdinand 134
— Ottokar 133
Balogh Alexander 406
Balonek Franz 103
Balorda Ilija 128
Baloun Alois 128
Baltić Ilija 116
Balvanović Ivan 87
Balzar Adalbert 418
— Josef 112
Bambić Alois 418
Bambulović Peter 104
Bamburač Jovo 97
Ban Emil 118
Ban Stefan 417
Band Pinkas 130
Banhölzl Eduard 381
Banić Josip 124
— Jovo 66 68
Banjac Milan 143
— Obrad 143
Banjanin Milan 95
Banjčević Đorđo 124
Banjeglav Jovo 126
Banović Ante 157 308 386
— Dragica 126
— Johann 118
Banoža Mato 127
Barabas Erwin 90
Baraga Mathias 115
Baralić Abdulah 126
Baran Milan 381
— Petar 351
Bararon Mojsije 87
Barbalić Vinko 95
Barbarić Anton 115
— Ivan 117
— — I. 118
— Jakov 125
— Mato 117
— Milka 125
— Mirko 105
Barbić Ivo 110
Bardasch E. F. 92
Barilli Karl 94
Barišić Anto 124
— Pavao 124
— Sofija 124
— Stefan 107
Barle Johann 118
Barnet Johann 138
Baron Alfonz 97
— Ladislaus 92
Barry Alfred 135
Barta Josef 95
Bartel Albert 117
— Alfred 105
— Gustav 115
Bartl Franz 413
— Robert 418
Bartula Radovan 107
Baruch Elias 65
— Isak 381
— Izrael 66
Barudžija Stephan 110
Barvić Marian 87
Barzal Adolf 130
Bašagić Safvetbeg 334 380
Baščaušević Fehim H. 351
Basch Žiga 88
Baše Johann 102
— Leo 98
Bašić Andreas 113
— Anton M. 120
— Salih Safvet Ef. 120
— Stefan 90
Basista Michael 116
Basler Franz 118
Bassaraba Géza 87
Bastaja Rafajlo 125
Bastendorf Louise 123
Batić Andreas 88
Batinić Ivan 104
— Mijo 151
— Stjepan 125
Batke Josef 136
Battista Josef 419
Batušić Anton 120
Bauer Hermann 118
— Jakob 118
— Johann I. 118
— Josef 87 427
Bauer Leopold 129
— Paul 416
Baumann Robert 90
Baumgärtel Eduard 100
Bayer Emilka 385
— Karl 119
— Miroslav 386
Bayerl Vinzenz 87 89
Bažant Franz 92
Bazina Peter 87
Baziuk Alexius 152
Beaufort Heinrich, Graf 155 385
Bebek Filip O. 148
Bechine Richard 406
Bečirbašić Salih 100
— Zulfo 124
Beck Arnold 87
— Ferdinand 68
— Marcel, Baron 389
— Robert 155 385
— Viktor 121
Becker Michael 137
— Philipp 425
Beer Karl 136
Beg Jusuf 42
Begić H. 308
— Šaćir ef. 108
Begović Alija 107
— Amalija 127
— Ivan 124
— Milan 121
— Miralembeg 254
— Nikola 122
Beharić Zulfo 127
Behetić Mato 116
Behlilović Muhamed ef. 121
— Hadži 394
Behmen Mustafa 96 107
Behr Maria 90
— Mizzi 89
Beifuß Josef 100
Beigel Stephan 35 83
Beinhacke Rudolf 89 90
Belamarić Ivan 99
Belančić Josef 103
— Nikola 112 418
Belitz Stefanija 125
Belli Anton 386
— Dominik 68
Belobrajdić Emil 134
Bělonožnik Franz 105
Belošević Milan, v 113
Benak Andelko 125
Benan Mavro 104
Benčić Mirko 115

Benco Ivan 68
Benda Alexander 136
— Franz 118
Benda Karl 105
— Wilhelm 114
Beneš Franz 381
— Josef 100 105
Benesch Vilma 127
Bengić Zlatka 125
Benisch Johann 87
Benirschke Julius 114
Benischko Viktor 130
Benko Arthur, Frh. v. Boinik 104
— Martin 406
Benold Karl 116
Beraković Mato 105
Beran Anton 89
— Josef 113
Berberović Avdo 126
— Avdo J., starj. 128
— Hasnija, namj. 123
— Mehmed 96
Berbić Mustafa eff. 109
Berec Ferdinand 399
Bergant Anton 116
— Milka 123
Berger Alfred 94
— Bruno 129
— Hans 90
— Julius 92 110
— Karl 137
— Ludwig 111 130 418
— Max 112 130 417
— Maximilian 417 418
— Michael 135
— Sigmund 106
— Theofil 130
Bergmann Josef 114
— Ladislaus 85
— Nussen 116
Bergwald Gustav 86
Berić Java 95
Berković Franz 91
— Nikola 65 155 157 381 391 399 408 413
— Petar 127
Bernardi Vicko 107
Bernolak Severin 100
Bernot Josef 85
— Josip 85
Bernstein Max 101 129
Bernt Karl 138
Berthold Ludwig 99
Bertossi Oskar 108
Berzewiczy Albert 380
Besarović Bogdan 87
— Georg 131
— Gjorgje 381
— Leposava 125
— Vladimir 86
Besednjak Franz 118
Besenhofer Fridrik 121
Besenić Stefan 118
Beširević Hassan eff. 107
Bešlagić Agan 126
Bešlić Milan 126
— Stjepan 106
Bens Andreas 117
Beutel Max 114
Bevelaqua Rudolf 118
Bevanda Jure 115
Bey Jusuf 350
Beyer Aurel 102
Bezdek Alexander 104
Bezecny Johann 108
Bezjak Karl 100
— Rudolf 105
Biberauer Julius 113 128 129
Bibica Baldo 119
Bićanić Nikola 89
— Olga 127
— Stjepan 127
Biedermann Meinrad 118
Bielesch Franz 416
Bielen Johann 91
Bieliński Karl, Rit. v. 381
Bieloch Filipp 418
Bielok Franz 92
Bien Ignaz 105
Bienert Johann 137
Biffl Franjo 127
Biga Uroš 381
Bijelić Jovan 121
— Stojan 122
Bilal Mehmed 124
Bilanović Lazar 98
Bilbija Jovo 100
— Miloš 109
Bilčar Stevan 124
Bilek Karl 89 119
Bilela Jakob 419
Bilić Bogoljub 388
— Josef 100
— Karl 102
— Ljubomir 128
— Paul 110
Bilinić Bruno 97
Biljan Anlo 126
— Ljubica 125
— Marija 125
Bilović Mihovil 135
Binder Ernst 385 393
— Franz 113
— Friedrich 90
— Moritz 110
Birkovits Max 90
Biro Kornel 93
— Stefan 88
Birra Omer 94
Birthelmer Joh. 118
Bišćević Muhamed-beg 238
Bischitzky Ludwig 381
Bischitzký Jakob 112
Bischof Johann 132 428
Bischoff Alfons 88
Biser Hnsein 92
Biserović Akif ef. 66
Bisteghi Rudolf 406
Bittmar Ladislaus 136
Bittner Emanuel 120
Bittó Julius, v. 105
Bjegojević Savo 87
Bjelanović Gjorgje 141
— Teofil 127
Bjelčić Jozo 418
Bjelić Jovo 110
Bjelobrk Josip 123
— Miho 285
Blagajski Michael 112
Blagojević Mihajlo 308
— Petar 96
— Vlajko 381
Blaha Otto 138
Bláha Wenzel 101
Blahout Franz 105
Blank Heinrich 426
Blaschutty Erwin 113
Blaž Josef 117
Blažej Theodor 137
Blažek Adalbert 119
— Franz 416
— Josef 118
Blaženković Emilian 97
— Ivan 89
— Josip 127
— Ljubica 126
— Michael 87
— Stjepan 126
Blažević Gabrijel 124
— Ivan 124
Blažon Adolf 93
Bleicher Martin 68 91 129
Blekić Ahmed 106
Bljaic Krunoslav 95
Bljajić Tomislav 95
Blonarewicz Ivan 104
— Michael 118
Blnmauer Andreas 119
Bobarević Đorđo 126
Bobetić Ante 381
Bobisuth Eduard 113
Bobula Josef 119
Bočan Olga 383
Boček Wenzel 119
Bock Johann Petrus 120
Bodenstein Gustav 35
Bodroža Stevan 143
Bogdán Eugen 381
Bogdanić Stanica 125
Bogdanović Aleksa 66
— Drago 102
— Georg 117
— Sava 106
— Zvonimir 93
Bogičević Gjorgjo 383
Boglić Joachim 131
Bogojević Milica 127
— Savo 381
— Stanko 87
— Vaso 89 98
Bogosavljević Zaharija 110
Bogoslav Babić 160
Bogunić Mehmed 115
Bogunović Nikola 143
— Petar 125
Bogusiewicz Adam 98
Bohač Karl 114
Boháček Filip 131
Bohanovsky Franz 113
Böhler Franz 111 418
Böhm Julius 115
— Karl 93
Böhmerl Jos. 87
Bohn Josef 116
Bohuslav Franz 41 112
— Kynel 428
Boič Ivan 105
— Josef 135
Boiger Karl 87
Bojčić Ivan 118
Bojedić Bajro 394
Bojić Sava 99
— Stojko 99
Bojko Alexander 94
Bojko Josef 136
— Paula 125
Bojkovszky Johann 107
Bokonjić Georg 108
— Savo 381
Bokšić Gabriel 101
— Michael 93
Bolla Alexander 91
Bolland Arthur 112
Bombek Franz 115
Bonačić Mato 93
Bónć Endre, v. 94
Bondy Bei Jaromir 101
— Max 419
Boras O. Jerko 148
— Simon 92
— Stjepko 116
— Valentin 128
Borbely Ludwig 418
Borbély Ludwig, v. 157
Borda Ernst 158 384
Bordas Josip 241
Borić Ahmed 99
Borjanović Zorka 125
Boroević Ljubomir 123
Borojević Milan 143
Borosławski Johann 136
Borota Petar 127
Borovac Nikola 125
Borovic Josef 107
Boroviczeny Aladar v. Kivarda 85
Borovka Franz 114
Borovnica Stojan 91
Borozan Nikola 117
Borsos Josef 116
Bortel Ferdinand 136
Borysławski Anton 381
Bosanac Miroslav 66
— Mladen 95
— Zlata 127
Böse Alfred 117
Bosiljčić Jovan 102 114
— Pavle 383
Boškić-Stipović Mato 95
Bošković Jovo 351
— Radoslav 381
Bosnič Pane 122
Bošnjak Ibrahim 108
Bošnjaković Ante 108
— Luka 113
— Stefan 113
Bosutić Tomislav 121
Boszak Stefan 112 419
Both Gustav, de 113
Bovan Ilija 105
Božić Peter 101
Božić Aleksa 125
— Blaž 117
— Bogdan 109
— Božidar 66 157 388
— Damian 87
— Ernestina 125
— Franz 106
— Georg 92
— Ivan 92
— Ivo 304
— Ljubica 125
— Petar 110 125 127
— Risto 66
— Sergije 110
— Srećko 128
Božićković Tane 244
Brabetz Johann 138
Braček Franz 95
Bradač Mirko 351
Bradna Bernhard 137
— Rudolf 136
Brajić Asim eff. 108
— Ravijojla 125
Brakus Stevan 121 122
Brammer Robert 130 393
Brancaleone Karl 118
Brandis Erich 120
Brandner Petar 104
Branković Nikola 126
Branscheid Georg 115
Bratić Philipp 131
Bratićevic Ivan 121
Bratoljić Milan 95
Bräuer Heinrich 87
Braun August jun. 412 424
— — sen. 412 424
— Kurt 424
— Marie 424
Brazdil Wladimir 112
Breberin Georg 116
Breitfelder Josef 138
Braljaković Josip 127
Brenner Wilhelm 117
Břeštan Anton 108
Breyer Ludwig 114
Brezak Ignatz 135
Brezanoczy Anton 114
Brezina Josef 389
Brezinšcak Josip 87
Breznik Franz 414
Bričić Stevan 125
Bridl Johann 118
Brigila Lenz 125
Brindl Stjepan 125
Brixel Wilh. 413
Brka Emin 87
Brkić Andrija 118
— Dragutin 127
— Ilija 127
— Katarina 127
— Milan 100
— Petar, starj. 127
— Zvonimir 117
Brković Ivan 110
Brnić Petar 383
Brobeil Karl 427
Brod Jakob 118
Brodjanac Josef 90
— Marija 127
— Stjepan, starj. 127
Brodnik Franjo 89
Broser Gustav 113
Brössler Karl 90
Brouček Joh. 117
Broz Mijo 121
Brozović Ambroz 386
— Danica 125
— Vinzenz 118
Brstina Lazar 284
Bruck Franjo 124
Bruckmann Hanns 90
Bruckner Emil 114
— Ferdinand 88
— Viktor 114
Brujić Mika 125
Brun Daniel 91
Brunn Hermann 89
Brunner Gisela 123
Brunzwick Franz 351
Brzović Ante 88
Bschaiden Josef 100
Bubalo fra Ludwig 93
Bubaš Juraj 96
Buben Franz 119
Bubić Muhamed 68
Bubnjević Ruvim 143
Bucek Franz 418
— Johann 418
Buhić Ivo 106
Büchler Paul 118
Buconjić Ivan 101
— Nikola 91
Budak Josef 94
Budik Richard 34 83
Budimlić Mara 127
Budimirović Ivo 386
— Mato 304
Budiner Emil 113
Budisavljević Dušan 113
Budzinski Alois 112
Bujić Milan 98
— Savka 125
Bukač Wenzel 111 418
Bukinac Georg 129
— Gjorgio 129 231
— Gjoko 231
Bukovšek Franz 118
Bukvić Savo 140
Bukvica Abdulah 129
— Abdullahbeg 68 129
— Mustafa eff. 108
— Smail eff. 108
Bukvics Johann 135
Bulat Franz 129 279
Bulbuk Konstantin 91
Bulić Svetozar 91
— Zijah 125
Buljan Anton 121 377 417
— Mirko 108
Buljušmić Hakija 122
Bundyk Adolf 93
Bunek Josip 128
— Vlasta 123
Bunić Joan 94
— Josef 122 351
Burek Ahmed 121
Buresch Franz 90
Bürger Eugen 124
Burian Franz 121
— v. Rajecz Stefan Baron 34
Burić Peter 116
Bursać Milan 125
Burský Eugen 103
Burzić Osman Eff. 99
— Sulejman 116
Bušatlić Abdulah 108
Bussweg Josef 424
Butigan Ana 127
— Mihajlo 103
Buttazzoni Peter 408
Butum Muhamed 284
Buturović Ahmet eff. 107
— Derviš eff. 107
Buzarov-Kick Karl 113

Čabak Gavro 119
Čabalka Julius 114
Čabrajić Luka 119 129 351
Čabrian Ivan 399
Čabrić Nikola 101 128 418
Čabrinovic Ilja 306
Čačić Ivan 97
Čadek Johann 114
Čadordžić Ibrahim eff. 108
Čaha Franio 114
Čaić Elsa 89 90
— Koloman 119
— Laura 123
— Marko 121
— Zora 124
Čaja Anton 109
Čajkovac Rudolf 381
Čaldarević Vlad. 66
Čaleta Rafael 66
Čalić Isak 90
Čamdžić Hamid 124
Čamo Husejin 124
Čankar Dragutin 148
Čapan Josef 118
Čapek Wenzel 99 101
Cappelletti Adolf 68 104
Čardžić Nedžib 126
Čarić Bartuo 95
Čaršimamović Hilmi 108
Časić Borivoj 125
Čáslavka Otto 86 135
Čaušević H. Mehmed-Džemaludin, eff. 144
— Husein 393
— Mustafa 116
Čavić Kosta 143
— Ljubomir 87
Čavka Milan 243
Čavkić Fejzo 125
— Šerif 238
Cebalo Ante 66
Čebašek Anton 138
Čech Julius 109
Čefarin Johann 119
Čefo Hasan 108
Čeh Adolf 118
Čehajić Husein, eff. 106
Čekada Andrija 127
Čekrlija Rido 102
Čekro Hajdar eff. 145
Čelebić Osman 94
Čelik Anto 97
Čeliković Salko 102
Čelustka Emerich 103
— Franz 120
Čemalović Ahmet-aga 284
— Muhamed 68
Čemo Salih 122

Čemanović Gaïb eff. 109
— Hasan 128
Čenčić Stephan 119
Čenčić Franjo 65
— Ibrahimbeg 389
Čepelić Milan 121
Čepetić Stjepan 120
Čepić Omer 351
Čeranić Gjuro 106
— Risto 117
Čerba Josef 86
Ceric Alibeg 393
— Hasan 124
Čerimović Hafiz Ali eff. 108
Čerin Ferdinand 119
Čerjan Josef 106
Čerkez Križan 119
Čerko Hajdar 68
Čermak Kornelius 111 418
— Josef 112
Čermák Josef 417
Černalović Muhamed 285
Černy Anton 110
— August 110
— Franz 381
— Josef 100 101
Černý Anton 102
— Ferdinand 108
— Jakob 351
— Wilhelm 110
Čerović Božidar 84
Cerovina Michael 419
Češka Karl 95
Česović Mehmed eff. 108
Četušić Alois 90
Čevro Hasan 115
Chadraba Josef 114
Chamlar Norbert 99
Charkiewicz Adam 98
Charous Konrad 135
Charvát Vladimir 114
Chloupek Adolf 109
Chlubna Franz 114
Chmelař Franz 101
Chmielewski Ladislaus, Ritt. v. 87
Chocholoušek Ladislaus 96
Cholewka Adam 381
Cholodecki Ladislaus v. 116
Choma-Dovski Vasilje 104
Chomed Jonas 113
Chomet Moritz 68 92
Chornitzer Karl 130
Chramosta Johann 93
Chrenóczy-Nagy Josef. v. 34
Chromy Oktavian 419
Chura Jaroslav 99
Chvátal Gottfried Ivan 114
Chwojka Ivan 99
Cibulka Johann 136
Čiča Draginja 125
— Tomo 109
Čičić Mato 136
— Peter 115
Ciesla Michael 137
Ciganović Lazar 135
Čihák Zdenka 128
Cihlář Anton 116
Cihlář Flora 122
Čikota Nikola 65
Čilimović Ante 111
Čilimović Dragica 123
— Zorka 127
Čimeša Paul 106
Čimić Stephan 134
Činčak Mišo 126
Cingrija Melko 157 386
Cipra Anton 96
Ciraj Johann 101
Cisař Leopold 130
Cižek Georg 93
Čizmić Alijaga 297
Čmiljić Risto 115
Čoaš Johann 418
Čohadžić Ahmed 108
— Rasim. eff. 106
Čokić Ahmed 106
— Ibrahim, eff. 121
— Johann 128
— Mustafa eff. 109
— Pajo 130
Čolaković Tomo 241
Čolić Anto Tadić 395
— Josip 115
— Michael 108
— Niko 247
— Salihaga 241
— Stjepan 68 127
Collas Karl, Baron 380
Colombini J. A. 413
Conrad Otto 406
Čop Franz 112
Čop Johann 116
Čopp Ivan 103
— Juraj 109
— Tomo 110
Coretti Otto 118
Corić Nikola 121
— Nikolaus 122
Corković O. Petar 148
Čorlukić Ilija 128
Cornioni Humberto Conte 389
Corović Svetozar 284 388
— Vladimir 131
Čorović Dušan 119 129
Čošić Anto 108
Čović Bruno 87
— Dušan 98
— Milan 108
— Stephan 118
Cozzarini Viktor 137
Crnadak Milivoj 386
Crnadan Milivoj 157
Crnković Emil 107
— Mirko 231
— Stjepan 119
Crnogorac Marica 388
Crnojački Joco 109
Cronthal Karl 102
Crvenković Fanika 124
— Veronika 124
Csadek Leopold 112 416
Csanik Franz 116
— Josef 118
Csisko Josef 111 418
Csenka Josip 98
Csoti Georg 118
Csunderlik Johann 118
Čubelić Franjo 124
— Zacharias 91
Čubranić Klemens 106
Čučković Stojan 125
Čunić Svečko 120
— Mijo 151
Čukac Julian 87
Čukale Johann 96
Čukar Vera 123
Čuković Dragutin 122
— Konstantin 86
— Svetozar 101
Čulibrk Milan 97
Čulić Mladen 107
Čulić Natalis 87
Čulik Josef 138
Čulina Ivan 109
Čuljat Johann 93
Čupić Ivan 122
— Luka 139
Curčić G. Anton 148
— Antun 148
— Milan 87
— Nikola 381
Curčin Ragib 381
— Stevan 381
— Vejsil 131
Curgus Nikola 98
Curguz Svetozar 100
— Stevo 142
Curić Ivan 126
Ćurić Alija 124
Ćurić Anto 124
— Josip 124
— Karl 117
— Malo 97
— Mustafa 117
— Nikola 68 124
— Stanislav 126
— Stipo 117
Curinaldi v. 334
— Alois v. 87
— Bruno, v. 86 128 129
— Marino. v. 86
Čulić Franjo 389
— Marko 112
Čuturić Josef 115
— P. Leonard 151 376
Cveček Josef 92
Cvetić Milan 128
Cvetković Franz 116
Cvielković Dane 351
Cvijić Gjoko 98 120 129
Cvitan Marica 123
Cvitković Michael 91
— Milan 108
Cvjetković Emanuel 99
Čvorišćec Ivan 97
— Josip 124
— Katica 124
Czapary Andreas 132
Czarnecki Alfred, v. 110
Czedik Otto, Freih. v. 157 418
Czepek Rudolf 137
Czerkauer Bernhard 86
Czerney Anton 105
— Heinrich 114
Czerniawski Julian 87
— Max 87
Czernik Stanislaus 118
Czernitzky Ferdinand 158
Czerny Josef 89
Czerski Michael, Rit. v. Rawics 90
Czezner Anton 87 89
— Leopoldina 126
— Ljubica 128
Cziep Adolf 118
— Ernst 118
— Franz 116
— Josef 119
Czilchert-Mayr Aurel 35
Cziner Hans 104
Czinner Hans 129
— Ivo 68
Czischka Karl 136
Czupick Rudolf 95
Czyrnianski Alex. 102

Dabić Makarius 108
Dabović Mitar 393
Dadić Smail eff. 107
Dafert Franz 109
Daidžić Osman 125
Dakić Nikola 103 105
Dal Lago Gaodo 399
Damaška Duro 121
Damian Koloman 118
Damjanić Elias 86
— Rosanda 123
Damjanović Dušan 111
Damjanović Risto, Hadži 66 155 157 350 385 399
— Stefan 88 97
Dancasin Hilarius 117
Dančević Nikola 93
Danda Eduard 87
Daneš Karl 65
Danon Cesar 119
— Josef Z. 391
— Silvio 158 384
Daskalović Emil 86
— Marija 124
Daulović Ibrahim 126
David Maximilian 92
Davidović Bogdan 87
— Stanko 231
Davorin Ciliga 285
Dawidczak Theodor 91
Deák Oskar 93
Dean Anton 108
Debeljak Anton 126
Debić Nikola 122
Decorti Nikolaus 87
Décsi Viktor 384
Deda Pásquale 413
Dedić Adam 115
— Hasan 90
— Šaćir 125
— Salih 100
Defterdarović Ahmetbeg 105
— Ibrahimbeg 92
Degan Georg 117
Delić Jahija eff. 108
— Jovo 127
— Mara 123
— Stevan 123
— Uglješa 107
Delyannis Konstantin 128
— Vladimir 128
Delyany Josef 137
Demel Emanuel 103
Demić Čedomir v. 101
Demirović Derviš 68
— Fehrudinbeg 102
— Salih eff. 107
Denišlić Mustafa 129 351
Denk Otto 90
Denz Ferdinand 96
Depolo Karl 131
Dereta Milan 90
Deronja Nikola 99
Dervis eff. Hodžić 125
Dervišeffendić Osman 109
Desbalmes Armand 86
Desch Karl 89
Deskalović Šandor 104
Desnica Vladimir 97
Desperát Franz 113
Despić Divna 126
— Hadži Makso 87
— Milan 351
— Simo 381
Despot Peter 98
Desselbrunner Branko 123
Detoni Narciso 413
Deutsch David 381 391
— Friedrich 408
— Gustav 109
— H. 413
— Hugo 90
— Julius 108
— Otto 92
— Robert 381
— Siegmund 84
— Simon 389
— Žiga 84
Devčić Toma 135
Dević Evgenija 125
— Marija 383
Dević Stevan 126
— Bukovac Matthias 118
Deym Graf von Stritež Friedrich 380
Dezzoli Eugen 119
Diamant Siegfried 103 129
— Siegmund 391
Diebalo Franz 425
Diener Ernst 100
Dientl Gustav 113
Dietz Georg 118
— Jakob 116
Dijovic Dimitr 351
Dikavčić Blasius 116
Đikić Ahmed 127
Diklić Olga 124
Điković-Markovina Luka 122
Dilber Fabian 122
— Ivan 102
Dilberović Nikola 107
Dimač Bartol 124
Dimać Ivan 413
Dimitrić Dimšo 381
— Ilija 381
Dimitrije Dijović 353
Dimitrijević Kosta 231 393
— Lazar 129
— Živko 99
Dimović Danilo 66 139 400 408
— Jelena 126
— Nada 123
Diltmann v. Vendeville Eduard. Ritt. 133
Diltmayer Franz 87
Diltmer Ema 123
Divanefendić Smajil 126
Divić Anka 127
— Malo 121
— Stjepan 99
Divjak Tihomir 110
Divković Ignaz 118
Divljan Petar 124
Dizdar Muhamed Emin 120
Dizdarević Abdurezak 97
— Ali ef. 108
Dizdarević Delić 238
— Hasan, starj. 126
— Hermina 124
— Ilija, starj. 124
— Muharemaga 308
Dizdarović Alif 127
Dizia Theodor 94
Djaković Dane 135
Djanješić Marlin 125
Djebić-Marnšić Jovo 304
— — Marko 103
Djinić Ragibbeg 399
Dlouhý Ludwig 116
Dlustuš Ljuboje 110
Dmitrašinović Veljko 102
Dmitrović Danilo 124
Dobiáš Paul 118
Dobl Johann 104
Dobosz Josef 117
Dobraš Nikola 393
Dobrić Ivan, starj. 127
— Johann 117
Dobrinić Ernst 117
— Mato 115
— Mijo 115
Dobrojević Trifun 142
Dobrovolný Gustav 96
Dočkal Johann 129 297
Doda Josef 138
Doder Bosiljka 127
— Ljubica 127
Doder Nikola 68
— Risto 103
Dodigović Amalija 127
— Stjepan 127
— Viktorija 127
Đogo Husejin 122
Dohnálek Eduard 109
— Josef 113
Dohndorf Anton 135
Đokić Danica 126
— Nikola 68
— Špiro I. 388
— Stjepan 91
Doko Dragutin 387
Dokoupil Franz 137
Doktorić Kristian 93
Dokuzović Albino 125
Dold Friedrich 137
Doleček Rudolf 116
Dolejši Rudolf 98
Dolenc Josef 89
Doležal Eduard 102
— Hildegard 425
— Johann 412
— Josef 87
Dolibić Mato 127
Dolić Ivan 125
— Nikola 92
— Stipo 99
Dolinar Jakob 95
Dolinschek Alois 110
Doljak Andreas 138
Döll Georg 153
Dollanc Johann 416
Dollezil Maximilian 86
Domaćinović Frano 247
Domanik Sofija 123
Dombay Johann 100
Domes Hugo 110
— Karl 119
Dominik Martin 118
Domjan Stjepan 98
Donabidowicz Jan 135
Donat Nikolaus 137
Dončević Stefan 91
Đorđević Kristine 132
— Vaso 125
Dormuth Josef 381
Dörner Alex. 119
— Alexander 102 130
Dorsch Adam 136
Dörwald Milan 94
Došen Josef 115
Nikola 135
Dostal Franz Hugo 88
— Ivan 85
— Johann 85
— Ljudovit 120
Dostál Heinrich 115
— Josef 87
— Wilhelm 118
Doubek Johann 114
— Wenzel 104
— Zdenko 116
Doutlik Vinzenz 112
Dović Josef 351
Dračevac Vicko 108
Dračić Gerardo 100
Draganić Albert 350
Draganović Peter 122
Dragaš Stephan 87
Dragasch Svetislav 111
Drageljević Slojan 99
Dragoilović Duschan 133
Dragojević Darinka 125
— Ljubomir 125
Dragović Božko 116
Dragutin Marie 123
Drakulić Dane 121
— Viktorija 127
Draškovič Ljubomir 102

Draugentz Silvio 87
Dražić Ambroz 66
— Peter 98
Drča Danilo 126
Zorka 126
Drechsler Bela 116
Jakob 385
Dreischuh Karl 416
Drekalović Jovo 101
Dretar Danica 126
Dřewohryz Karl 138
Drexler Anton 99
Drljević Alija 95
— Husaga 68
— Muhamed 240
Drnić Milan 88
Drobac Jovan 105
Peter 40
Drobil-Bnšnov Johann 119
Drolje Johann 118
Drummer Emanuel 419
Družinec Valentin 115
Drvota Gottlieb 102
Duadžić Abdulah eff. 108
Dub Otto 90
Dubravac Juliana 122
Dubravčić Stjepan 125
Dubravec Milka 124
Dubravić Ali eff. 121
— Mustafa 308
— Rasimbeg 105
Dučić Jovan 127
— Julius 118
Dudukoviić Ljubomir 134
Dufek Stanko 381
Duffek Emil 134
Dugonja Jefto 68
— Uroš 107
Duhm Franz 109
Duić Ante B. 297
— Martin 66
— Nikola 122
Dujmić Anton 116
— Hine 254
Dujmušić Ivan 121
Jozo 121
— Stjepan 101
Dukić Andrija 90
— Gjorgjo 381
— Jovo 141
— Lazo 351
Dular Franz 97
Dulčić Anton 108
Dulič Fevzi eff. 127
Duraković Muharem 241
Durbešić Danica 126
— v. Grobnički Johann 91
Duré Franz 405
Durić Smail 109
— Vlado 243
Đurica Đordo 124
Durman Ljulica 385
Duschanek Josef 137
Dušek Nikolaus 118
— Richard 105
Dusinovic Osman 97
Dutzmann Josef 87
Dvořak Franz 138
— Johann 89 94
— Josef 104
Dvoraček Josef 101
Dvořáček Franz 113
Dvornikoviić Anka 124
— Ludwig 122
— Vladimir 121
Dwořak Franz 138
Džaferbegoviić Sulejm. 125
Džaja Miroslav 151
Džamonja Marko 107
Džanhodžić Ibrahim eff. 106
Džeba Pero 117
Džepina Risto 107
Dževlan Zulfikar 68
Dzia Josef 118
Dzieduszycki Georg, Graf 34 35 83 84
Dziewulsky Eugen 119
Džikić Mehmed eff. 284
Džindić Ibrahim-aga 244
Dzinic ali Kjamilbeg 95
Džinić Hamdibeg 231 389
Dziubaniuk Leo 138
Džoić Ilija, starj. 128
— Marija 128
Džumhur Sadik, eff. 106

Ebenstreit Wenzel 110
Eberhardt Hugo 381
Eberlein Otto 153
Ebner Joseph 102
Ećimović Ljubomir 87
Eckert Anton 98
Eckhart Franz 35
Eckstein H. 424
Efendić Husejin 123
Efica Ahmetaga 157 386
Egger Leopold, Freih. v. 35
Egrić Hafiz Salih ef. 145
Ehrenfeld Julius 384
Ehrenfried Hermann 118
Ehrenstein Wilhelm 426
Ehrlich Marcel 92
— Paul 88
Ehrmann Adela 124
Eichhorn David 399
— Johann 138
— Marcel 66
Eichler Wenzel 419
Eisele Alois 135
Eisenbruch Moses 137
Eisenhut Jelena 126
— Josef 94
Eiserle Johann 98
Eisler Jakob 95
Eisner Berthold 87
Eissler Robert 408
Eiswaldt Rudolf 42 350
Ekić Ismael 91
Elbling Simon 95
Elbogen Hugo 155
Elčić Johann 95
— Karl 414
Elegović Andrija 124 418
Eleta Miloš 117
Elezović Hamdija 127
Eljedupović Luka 244
Eminefendić Uzeir 126
Emminger Hermann 97
Enenkel Theodor 385
Engel Ferdinand 97 129
Englert Justina 123
Ensminger Jakov 128
— Marija 128
Enzi Josef 138
Erakoviić Simo 141
Erceg Mato 104
Erdősy Zora 125
Erdstein Moritz 112
Ereš Anton 417
Ergović Mijo 243 389
Ertl Franz 97 418
Ertl Irma 124
Eskenazi Binjo 383
Eskić Dimitrije 143
— Milutin 142
Essigmann Adolf 114
Esskenazi Moso I. 389
Etterle Bruno 104
Evyedy B. v. 425
Ezer Kamillo 138
Ezgeta Stjepan 389

Fabić Josef 116
Fabijanović Anton 96
Fábian Johann 138
Fabiani Emilo 351
Fabini Theo 89
Fagyos Karl 117
Fahrbach Max 385
Fajfalik Anton 86
Falkenburger Antun 126
Fall Gustav 96
Faltin Leo 91
Faludi Imre 97
Falzberger Karl 419
Farszky Ivan 381
Fast Nachum 86
Fazlagić Hajdar 123
Fazlić Mustafa 101
Fazlinović Ahmet 99
Fechter Stjepan 383
Fedy Leonhard 119
Feher Josip 94
Fehimović Sulejman, namj. 123
Feifalik Anton 89 243
Feilhauer Adolf 351
Feilitsch Rudolf, v. 102
Fein Ludwig 90
Feizić Alif 108
Fejérvary Emmerich Baron 380
Fejtek Ludwig 103
Fejzagić Hafiz Bećir eff. 121
Fekete Demeter 138
Felber Ludwig 94
Felbermeyer Franz 115
Felbinger Alfred, Ritt. v. 85
Feldbauer Max 66
Feldschar Thaddäus 114
Felkel Alois 83 418
— Vjekoslav 83
Fellner Samuel 117
Felver Anton 118
Felzman Ladislaus 119
Fenyő Josef 104
Fér Friedrich 427
Ferens Ernest 91
Feriantschitsch Joh. 417
Ferić Anton 116
— Hinko 350
Ferković Ivo 382
Ferljan Dragutin 95
— Johann 90
— Vladimir 89
Ferstel Heinrich, Freih. v. 84
— Hinko 84
— Vuk 84
— Wolfgang, Freih. v. 84
Fetahagić Ramadan 115
Fiala Anton 138
Fialka Emanuel 95
Fiáth v. Előrményes u. Karánsebes Franz 84
Fidabić Mehmedbeg 95
Fiedler Franz 89
— Vinzenz 131
Figurić Antun 121
— Mirko 115
Fikert Josip 96
Filipančić Anton 93
Filipesco Theodor 88
Filipović Anton 134
— Branko 399
— Drag. 66
— Filip 393
— Franjo 109
— Jakov 231
— Jakub Ešrefbeg 351
— Juraj 95
— Ljubica 127
— Matija 126
— Mato 104
— Stjepan 88
— Sulejmanbeg 99
— -Nikač Ilija 109
Finci Jakob 104
— Leon 416
Findrik Josip 95
Findrik Kate 127
— Luka 89 90
— Nikolaus 108
— Peter 115
Fink Igor 105
Finkelstein Michael 130
Finzi Leon 112 351
— Rafael 87 382
— Sity 428
Fischer Adolf 87
— Albert 93
— Alois 91
— Anton 92
— Arnold 393 399
— Bela 68
— David 393
— Eduard 113
— Franz 111
— Hinko 112
— Irma 127
— Johann 90 115
— Josef 66 155 322 413
— Josip 66
— Karola 124
— Lorenz 418
— Moritz 381
— Oswald 109
— Richard 118
— Rudolf 382
— Salomon 418
— Theodor 116
— Wilhelm 113
Fischl Oskar 84
— -Rosenzweig 304
Fischler Hermann 101
Fitzinger Karl 89
Flajnik Johann 118
Flanek Rudolf 136
Flaudrak Josef Paul 84
Fleischer Bela 101
Fleischhacker Eugen 35
Fleischmann Josef 65
Flis Anton 117
Floth Fridolin 118
Flotow Ludwig, Freih. v. 34
Fludernik Ignaz 121
Fočić-Peričević Petar 110
Foćo Mustafa 382
Fodor Ludwig 159 160
— Stephan 87
— Wilhelm 155 160
Foglár Josef 128
Foglar Josef 129
— -Deinhardstein Friedr. v. 86
Folakowski Oskar 98
Folkenfolk Ello 116
Folprecht Stephan 118
Foltyn Eduard 417
Fora Kelcz Johann 118
Forché Rudolf 118
Foregger Richard, v. 426
Forgách v. Ghymes u. Gács, Gf. 34
Forkapić Alfred 100
Formanek Artur 93
— Marian 133
Forster Emil 114
— Franz 110
— Josef 115
— Vendelin 110
Forstinger Heinrich 101
Foukal Wilhelm 382
Fragner Franz 118 399
Frangeš Otto 87
Franić Josip 126
— Pero 395
Franjić Philipp 105
Franjković Josip 127
Franjo Marko 124
Frank Emmerich 419
— Franz 118
Franković Anton 88
— Ferdo 97
Franz Emil 122
— Karl 86 91 109
— Olga 124
Franzl Josef 136
Frauenglas F. 383
Freiberger Anton 111
Freiberk Karl 86
Freier Leo 90
Freškura Matilda 127
Freudenfeld Artur 90
Frey Adolf 137
— Johann 115
— Leopold 391
— Makso 381
Freyenfeld Josef 406
Frić Vladimir 102 129
Fridrich Paul 109
Friedl Eugen 138
— Friedrich 376
— Jakob 119
— Johann 88
Friedmann Alexander 101 129 399
— Hugo 116
— Samuel 102
Friedrich Karl 117
Friem Paul 65 319 408 419
Frimmel Alois 115
— Franz 116
— Friskits Stefan 418
Fristacki Ivan 124
— Ljubica 124
Fritz Karl 88
— Maximilian 95
Frivaldszky Kornelius, v. 136
Frkatović Zora 123
Frković A. Ljubomir 97
— Nikolaus 96
Fröhlich Johann 137
— Julius 110
Frommer David 68
Fronius Friedrich 128 129 351
Frühwirth Adalbert 101
Fuchs Anton 35
— German 118
— Stefan 115
Fucsko Josef 420
Fuderer Josip 121
Fufić Niko 304
Fugošić Josef 107
Führer Gottfried 137
Fulanović Alois 383
— Mirko 107
Fulin Josef 116
Funduk Georg 99
— Manojlo 95
Furcht Ludwig 90 119
Furdek Slavko 121
Furlan Rudolf 114
Fusek Johann 118
Fux Emil 104
Fuzbeck Anton 231
Füzek Alexander 105

Gaál Franz 428
Gabaldo Olindo 118
— Rudolf 118
— Sylvester 118
Gaberle Emil 136
Gabešeck Milan 118
Gabler Ivan 127
Gabout Leopold 425
Gabrić Milivoj 106
Gačeša Božo 90
Gaffenko Johann Rit. v., 104 119 130
Gaj Gustav, v. 106
Gajanović Mileva 126
Gajić Milka 125
— Trifun 125
Gajský Stephan 118
Gaković Dimitrije 107
— Dušan 102
— Marko 143
— Milan 111
— Petar 125
— Stanko 108
Gál Josef 118
Galanos Aristid 383
Galanthay Géza 102
Galeb Risto 126
Gallinff Franz, v. 96
Gallovich Ludwig, v. 119
Gallus Robert 90
Galogaža Mihajlo 95
Galzinski Franz 104 129
Gałziński Franz 119
Gamberger Eduard 92 128
Gamulin Petar 95
Gängl Eugen v. Ehrenwerth 84 88
Gans Richard 102
Gansel Jakob 117
Gardun Jure 138
Garić O. Jozo 148
Garreis Alois 136
Gärtner Josef 113
Gašić Gavro 139
— Ilija 40
— Nikola 126
— Simo 126
— Vjekoslav 103
— -Musić Tomka 124
Gašpar Dragutin 87
Gatalo Sofia 127
Gaube Josef 137
Gaupp Josef 91
Gausz Franz 68
Gavran-Kapetanović Ismetbeg 100
Gavrić Karl 117
— Milan 104
Gecan Ivan 386
Geiger Josef 97
— Stefan 115
Geiswinkler Ignaz 119
Gelbhaus Hersch 105
Gelić Josip 110
Gelineo Jeronim 127
Gellen Josef 138
Gemeinbardt Georg 137
Georgijević Milan 121
Gergely Hugo 381
Germ Ernst 131

Germann Friedrich 90
Gerö Moritz 399
Gerö Mor 399
— Samuel 130
Gerovac Josef 383
Gerscha Josef 111 417
Gerster Franz 96
Geschwind Andreas 88
— Otto 104
Ghey Ivo 66
Giacich Alfred 113
Giancovich Vinzenzs Erben 131
Gietler Josef 135
Gindl Karl 118
Girardi Josef 115
Girzik Elza 123
Giurchu Josef 382
Gius Josef 90
Gjajić Jovan 99
Gjarmati Ivan 104
Gjebić Aleksa 88
— -Marnšić Anto 109
— — Kosta 386
Gjekić Lazar 86
Gjermanović Rad. 66
Gjerić Dušan 109
— Milan 102
Gjikić Mehmed ef. 399
Gjivić Stjepan 386
Gjogić Ivo 395
Gjokić Damian 129
— Damjan 105
— Jovan 139
Gjokovič Gjordjo 108
— Uroš 102
— Vojislav 108
Gjonlagić Hamdija 109
Gjozić Salih 109
Gjukić Milan 143
— Vuko 158 381 391
Gjumrukčić Husinja 95
— Nurija 121
Gjuran Joan 241
Gjuranec Josef 107
Gjurašek Luka 116
Gjurendić Risto 247
Gjurgjević Branko 104
— Nikola 102
Gjurić Gjorgjo 417
— Jovan 114
— Marko 97
— Tanasije 383
— Vladislav 88
Gjurkovečki Mirko 393
Gjuroci Slavko 91
Glanz Franz 382
— Josefine 122
Glanzer Markus 92
Glaser Franz 116
— Josef 90
Glasnović Matija 95
Glavadanović Marko 102 108
— Vjekosl 128
Glavanović Johann 95
— Jovan 68
Glavina Marko 107
Glibić Ibrahim 108
Gligić Ostoja 102
— Vidosava 123
Gligorević Mitar 100
Glišić Jelica 128
Gljivić Stjepo 157
Globočnik Valentin 68
Glocke Emmerich 114
Glöditsch Albrecht 136
Glogjo Abdibeg 350
Glössl Franz 93
Glück Alexander 128 129
Glück Heinrich 89
— Mojsija 351
— Rudolf 110
— Vlado 99
Gluhbegović Sadibeg 87
— Šemsibeg 304
Gluhić Ahmed, starj. 126
— Šefkija 66
Glumac Janko 98
— Juliana 125
— Miladin 135
Gluša Svetozar 106
Gluščević Josip 127
Gluszak Wenzel 94
Gnatović Milan 427
Godel Eduard 98
Gödel Karl 94
Gojačić Ibraham 108
Gojaković Gjuro 382
Gojić Jovo 399
Goldberg Elsa 376
— Josip 121
— Max 158
Goldfarb David 119 129
Goldfinger Alexander 95
Goldmann Adolf 94
Goldstein Rudolf 104 130
— Wilhelm 389
Gollob Adela 124
— Josef 382
— Marie 123
— Olga 124
Golob Ignaz 243
Golub Julius 115
Gorić Ibrahim 125
Gorić Sirri Sulejman 104
Goričan Franz 116
Görlich Maximilian 88
Gorupec Karl 106
Gorušanin Jusuf 101
Gossler Marija 124
Gostiša Viktor 111 418
Gotovac Antica 126
Gottesmann Mayer 103
Gottfried Markus 113
Göttl Peter 137
Gottlieb Adolf 94
— Josef 90
Gottwald Leopold 418
Götz Jakob 119
— Josef 417
— Zoltan 91
Govedarica Mićo 111
— Todor 121
Gozze Anton conte 66
Grabianski Florian 91
— Georg 113
Grabner Oškar 102
Grabovac Ivo 395
— Ladislaus 111
— Peter 111
— Stefan 109
— Stjepan 103
— Terezia 319
Gračanin Georg 93
— Jure 114
Gradaščević Smailbeg 108
— Uzeirbeg 99
Graef Karl 89
Graf Johann 137
Graff Eduard Dominik 86
Grah Gustav 90
Grajžer Maximilian 351
Gramatowicz Epiphanius 119
Granić Josef 96
Granić Peter 102
Graninger Anton 111 418
Gränitz Johann 105
Grassl Georg 89
Grbac Johann 103
Grbalinić Stjepan 382
Grbić Damjan 121
— Gjuro 143
— Nikola 143
— Pajo 68
Grčević Anton 117
Grebenc Otto 87
Grebigjela Sačir ef. 145
Grebo Alija 107
— Mehmed 68 284 394
Grebski Stanislaus 106
Greger Hanz 427
— Josef 106
— Julius 136
Gregorić Alois 136
Greif Elias 137
Grgić Ivan 103
— Mihovil 351
— Miloš 108
— Pavao 399
Grgurić Emil 382
— Jakob 108
— Stephan 112
Griebaum Karl 114
Griesse Alfred 133
Griessl Josef 138
Grigár Franz 40
Grill Johann 418
— -Schulz Felix 110
Grisogono Bernhard v. 86
Grivec Franz 425
Grmovšek Franz 91
Grmuša Michael 93
Grob Ernst 90
Grof Ludwig 413
— Martin 413
— Oskar 88
Gróf Josef 136
Grohmann Hermann 138
Gron Georg 118
Gröschl Karl 118
Gross Johann 115
— Julius 90
— Leopold 137
— Paul 115
Groß Ferdinand 113
Großman Thomas 131
Großmann Ernst 104
Grosz Eduard 136
Groznik Anton 95
Grózurek Franz 93
Grubač Blagota 106
Gruber Anton 132 428
— Ferdinand 106
Grubišić Darinka 124
Grubnič Georg 132
Grubor Gajo 127
Gruchol Ludwig 92
Grudak Ferdinand 417
Grujić Vaso 122
Grum Gizela 124
— Isidor 97
Grünauer Alfred 118
Grünberg Josef 129 254
Grünberger Adolf 426
Grüner M. 308
Grünes Otto 137
Grünwald Jakob 111
— Moritz 393
— Oskar 132
Grussmann Johann 118
Gruszecki Ladisl. 113
Grządziel Ludwig 91
Guber Adam 118
Gučevac Ilija 124
Guckler Wilhelm 100
Guggenberger Leopold 413
Gühl Franz 118
— Georg 413
Gumberz Edl. v. Rhonthal Karl 40
Gunda Ignaz 35
Günl Josef 138
Gusković Josef 105
Gutmann Artur, Baron 425
— de Gelse Lace, Baron 155
Guttenberger Franz 97
Gvozdanović Paul, v. 104
Gvozdić Radoslav 128
Gyurkovic Makso 83
Gyurkovics Max v. 83

Haas Adolf 427
— Berthold 97 119 129 243
— Wenzel 137
Habdija Zora 124
Habijanac Vlatko 107
Hablitschek Franz 118
Habrovansky Jaroslav 137
Haćam Hasan 125
Hace Josef 115
Hacker Ernst 382
Hackl Johann 118
Hackmann Michael 94
Hadrović Stephan, v. 148
Hadžalić Ejub 109
— Mulla ef. 145
Hadžajlic Mujaga 68
Hadžiabdić Mehaga 238
— Ragib 108
Hadžiabdulahović Adil 106
Hadžialić Muhamed 87
— Muharembeg 117
Hadžialijagić Sulejman, starj. 125
Hadži Begić Salih 108
Hadžić Abdulah eff. 107
— Fazlo, starj. 124
— Hakija 121
— Hasanbeg 87
— Hazim 109
— Ibrahim eff. 109 145
— Luka 143
— Omer 86
— Osman Nuri 96
— Zaimaga 240
— Znlfo 68
Hadžieffendić Hasan 231
Hadži Halilović Hasan eff. 107
Hadžihasanović Sulejmanbeg 254
Hadžijamaković Muhamed eff. 123
Hadžikadić Ahmetaga 231
— Atif 120
Hadžimalimutović Salih 127
Hadžimehmedagić Hafiz Asim eff. 109
Hadžimulić H. Hafiz Muhamed eff. 120
Hadžimusić Alija 68
Hadžiomerović Mehmed 382
Hadžiosmanović M. 394
Hadžiselimović Muhamed 387
Hadzismajlović Velaga 306
Hadžović Nazifaga 306
Hafiz Muhamed Ali eff. Dahator 124
Hafizović Galib 109
Hafner Franz 104
Hager Ignaz 382
— Karl 136
Haggenmacher Robert 425
Hahn Johann 417
— Julius 91
— -Lombarović Mato 126
Haičmann Alois 119
Hain F. 112
— Franz 118 419
Hajek Josef 381
— Julius 112
Hajić Josef 105
Hajon David II 116
— David 117
— Sabetej 95
Hajrović Murad ef. 145
Hák Wenzel 138
Halama Josef 102
Halamka Franz 87
Haláš Udalrich 116
Halbmann Josef 110
Hálek Anton 114
Halidbeg Hrasnica 66
Halik Karl 101
Halilbašić Mustafa beg. 145
— Mustajbeg 145
Halilhodžić Mustafa 106
— Omer 100
Halilović Mustafa 109
Hallama Irma 123
Halma Hugo 68 96
Halmos Josef 382
Halper von Szigeth Wladimir 97
Halpern Adolf 94
Hamdija Afgan 383
Hamerl Franz II. 120
Hamid Kadić 124
Hammel Leon Martin 86
Hammer Robert 90
Hämmerle Josef 118
Hampl Johann 115
Hamšic Salko 68
Hanazarević Natalija 125
Hančck Ferdinand 118
Hand Leo 130 319
Handanagić Sulejman 124
Handl Johann 137
Handžić Husein 115
Hangi Koloman 123
Hanika Hugo 97
Hanisch Josef 383
Hanna Alfred 109
— Danica 123
— Franz 87
Hannak Richard 138
Hanusmann Karl 86
Hanosek Vladislav 130
Hanonšek Vlad. 106
Hausa Karl 109
Hansel Philipp 86 119 128 129
Hanns Johann 135
Hanuš Josef 97
Hanya Gustav 126
Hanyš Anton 93
Hanžekovič Mato 66
Hanzel Ivan 68
Hanzel Johann 105
Hapal Alois 118
Haramina Alois 116
Harapat Friedrich 115
Harasim Franz 115
Harašta Johann 111
Harazim Franjo 121
Harisch Otto 88
Harlass Anton 412
Harsanyi Miksa 66
Hartig Johann 111 417
Hartl Max 85
Hartmann Richard 65 155 408 412
Harych Josef 103
Hasa Josef 135
Hasanbašic Ibrahimaga 231
Hasandedič Ahmed 127
Haschek Viktor 115
Haselböck Rudolf 136
Hasenay Hugo 117
Hasič Mehmed 126
Hasil Eugen 118
Hässler Wilhelm 136
Haßberg Moritz 425
Hatibovič Derviš eff. 107
— Hilmi eff. 108
Hatz Samuel 125
Hauenschild Eugen 380
Hauk Josef 101
Hauser Johann 117
Hauttmann Ferdinand 419
Havekorst Gustav 111
Havel Josef 416
Havelka August 88 411
— Franz 97
Havlas Josef 95
Havlica Johann 136
Havliček Franz 136
— Josef 108
— Karl 112
Havranek Emil 109
Hawelka Vinzenz 88
Hawlik Anton 102
Hawránek Ernst 102
Hayndl Franz 382
Hayne Eduard 103
Haznadarevič Ibrahim 128
— Jašar 100
Hečimović Aleksander 106
— Sulejman 382
Heckl Franz 351
Hegedüs Eugen 136
— Lorenz, v. 425
— Roland, v. 158 384
Heger Wilhelm 155 412
Hegy Ignaz 376
— J. 376
Heide Josef 88
Heidler Franz 109
Heiler Nikolaus 115
Heiliczek Hubert 88
Heilman Ladislaus 399
Heim Leopold 65
Heiml Josef 413
Heindl Stephan 116
Heinrich Emil 113
Heintschel Emil 93
Heinz Hugo 87
Heinzel Rudolf 133
Heiser Josef 116
Hejný Michael 118
Heller Felix 118
Hellmer Josef 68
Helmer Josef 382
Hempt Adolf 119 129 425
— Katharina 425

Hengelmüller v. Hengervár Ladislaus, Freih. 380
Hengster Johann 87
— Max 114
Henlein Ignaz 136
Henrich Karl 118
Henzl Ludwig 136
Hepp Viktor 114
Hepperger Darinka 126
Herber Bruno v. 155
Hercegovac Alija 127
Herczog Ignaz 382
Herić Derviš 125
Berlinger Dragutin 128
Herman Josef 87
Heřmánek Engelbert 116
Hermann Isidor 412
Herzfeld Alfred 155 385
Herzmann Eduard 91 129 232
Herzog Moritz 393
— de Csete Moritz L., Baron 425
Hess Friedrich 413
— Johannes 426
Hiemesch Kuno 111
Hiersche Anton 105
Hikec Ante 121
Hildes Oskar 100 119 129
Hillebrand Hermann 138
Himlauer Adolf 413
Hinić Stevan 127
Hipp Anna 127
Hirner Emmerich 118
Hiroš Sidonija 123
Hirschmann Ludwig 130
Hlásný Josef 87
Hlavač Heinrich 136
Hlavač Ladislaus 136
Hlaváček Ladislaus 98
Hlavička Johann 114
Hlavizna Josef 118
Hlonžek Josef 96
Hložanek Karl 136
Hluchy Ludwig 136
Hluchý Jakob 137
Hnilička Alois 112 417
Hnup Bohuslav 96
Hnyk Karl 109
Hočevar Alois 130
Hoch Friedrich, Ritter v. 85
Hochberg Emil 114
Hochegger Ferdinand 115
Hochfeld Isidor 116
Hochfellner Florian 118
Hochstetter Heinrich, Ritt. v. 426
Hock Ladislaus 114
Hodák Franz 90
Hodovsky Raimund 112 416
Hodžić Ahmet 106
— Alija ef. 107
— Hasan 120
— Ibrahim 105
— Muhamed 124
Hoernes Moriz 84
Hofbauer Adolf 132 428
— Eduard 115
— Johann 138
— Josef 133
— Karl 96
Hofeneder Karlo 88
— Rudolf 382
Hoffer Fanny 413
Hoffmann Arnold 99
— Christ. 114
Hoffmann Emil 98
— Friedrich 116
— Georg 118
— Johann 113
— Josef 381 418
— Mayer 95
— Philipp 399
Hoffmanninger Karl 118
Hofmann Heinrich 132 428
— Josef 107 381
— Karl 144
Hofner Josef 113
Hogge Ludwig 416
Hohenlohe-Schillingsfürst Konrad, Prinz zu 83
Hohl August 113
— Karl 420
Hohnjec Wilhelm 133
Hoinik Eugen 116
— Richard 382
Hoitsy Pal, v. 155
Holeček Petar 121
Holecsek Adolf 418
Holický Johann 111 418
— Josef 112
Holl Ferdinand 122
Hollas Anton 138
Hollauf Karl 137
Hollaus Artur 382
Hollik Jakob 116
Hollinek Richard 136
Höllriegl Josef 88
Holub Franz 118
— Johann 93 136
Holz Jakob 100
Holzer Anton 90
— Franz 110
Holzinger Ferd. 118
Holzleitner Josef 102
Holzmann Hugo 66
Holzner Ludwig 101
Homa Alois 118
Homer Emmerich 91
Hominka Virgil 93
Hönig Karl 118
Hönschel Karl 137
Horak Erwin 129
— Jaroslav 145
— Ottokar 104
Horák Anton 116
— Bedřich 99
— Erwin 105
— Stanislav 418
Horčička Johann 113
Hordyński Ladislaus, Ritt. v. 95
Hores Anton 116
Hořić Ibrahim 104
Hořin Karl
Hornmann Maximilian 120
Hörnmann Konstantin 131
Horn Maurus 97 120 129
— Žiga 92
Hornsteiner Karl 136
Horowitz E. 231
— Eduard, Ritt. v. 155 385
Horrmann Max 120
Horvat Gjuro 66
— Grga 94
— Josef 95
— Josip 100
— Rupert 100
— Stefan 115
Horvath Anton 413
— Franjo 65
— Stefan 114
Horváth Alex. 118
— Stephan 117
Horvatić St. Viktor 91
Horwitz Emil 382
— Nathan 382
— Otto 66
Hoschna Eduard 88
Hosse Adolf 114
— Oskar 119
Hosszú Johann 97
Hotzi Rudolf 138
Houdek Karl 94
Housa Josef 104
Houska Emilija 123
Houška Martin F. 130
Houzvic Viktor 101
Hovora Rudolf 114
Hrabáč Jaroslav 115
Hrabar Josip 95
Hrabec Rudolf 382
Hranicka Anton 412 413
Hranitzky Engelbert 135
Hrasnica Abdusselam Beg 104
— Halidbeg 66 108
Hrašovec Alexander 91 94
Hrbek Johann 87 89
Hrčko Ivan 87
— Vanda 127
Hrdlicka Alois 112
Hrdlička Alois 418
— Willibald 114
Hribar Franz 418
Hrisafović Ljeposava 127
Hrnčiř Felix 87
Hrniček Leopold 383
Hromatka Gustav 100
Hromić Hasan 107
Hronek Johann 93
— Josef 94
Hrstka Anton 118
Hruban Anton 106
Hruby Rudolf 100 103
Hruška Georg 104
— Josef 106
— Karlina 125
— Vilma 124
Hruza Karl 91
Hrvat Anto 121
Hrvić Mustafa 285
Hubaček Johann 105
Hubel Konrad 428
Huber Benno 113
— Ludwig 90
— Stephan 114
— Viktor 89
Hubert Ivan 98
Hübl Franjo 85
— Franz 85
— Othmar 87
Hübler Heinrich 119
— Ilsa 126
Hübner Albert 96
— Franz 113
— Josef 99
— Rudolf 130
Hübsch Eugen 97
— Gottlieb 110
Hude Josef 118
Hudovski Anton 241
Hudovsky Anton 130
Hullos Isidor 66
Hummel August 90
— Karl 418
Hunoldt Otto 35
Hunski Michael 118
Hurkiewicz Karl 134
Hušak Karl 111
Husaković Šefko 123
Husedjinović Asim 389
Husein Hafiz 284
— Hamzaga 231 399
Husejnović Idris beg H. 145
Huskić Salih 104
Hušner Josef 112
— Marija 123
Husnik Karl 135
Husremović H. Šefko 319
Hussa Franz 129
Huszar Josef 136
Hutterer Ivan 89
Hvala Matilda 126
Hvizdal Julius 427
Hyciek Viktor 116
Hynek Heinrich 136
Hylský Alois 114

Ibrahimkadić Derviš 98
Ibrahimpašić Milena 126
— Muhamedbeg 66 126
Ibraković Ibrahim 125
Ibrišagić Pašaga 254
Ibrulj Nezir 107
— Mustafa 107
Icha Franz 137
Ichenhäuser Sigmund 155 157 413
Iftić Lakija 68
Igl Karlo 124
— Marija 124
— Rudolf 114
Ignjatović Jovo 399
Igre Tomo 148
Ijeskovac Miloš 86
Ikić Martin 107
Ikonić Tanasija 108
Ilić Georg 122
— Ilija 143
— Ivan 135
— Milka 124
— Pavle 127
— Petar 108
— Stefan 109
— Vukosava 127
Ilijić Stjepko 123
Ilišević Marijan 118 244
— Simo 66 239
Illeg Stephan 136
Illić Tihomir 97
Illiich Luigi 109
Illner Ignaz 111 418
Imamović Enver Refet eff. 108
— Ešref eff. 109
— Hasib 125
— Omeraga 241
Imm Karl 112
Imširpašić Tahirbeg 145
Indra Karl 102
Indrák Anton 95
Ingerle Raimund 113
Ingjić Ilija 143
Inhof Bartol. 121
Ippen Theodor 34
Iser Robert 105
Islamović Mustafa ef. 145
Israel Isak 101
— Rafael 155 385
Israil Rafael 87
Ivančić Nikola 118
Ivanić Ilija 122
— Josef 35
Ivaniš Božo Mile 148
Ivanišević Dušan 66 232
— Gjorgo 388
— Gjuro 306
— Ilija 284 388 399
— Jošo 85
— Milewa 128
— Milisav 96
— Uroš 66
— Vasilija 125
Ivaniszyn Josef 118
Ivanković Ilija 284
Ivanović Antun 126
— Ivan 126
— Mijo 107
— Nedjeljko 125
Ivanović Nikola 106 125
— Petar 129
— Peter 129
— v. Kolinensieg Demeter 99
Ivanuš Ferdo 106
— Franz 131
Ivanuša Rudolf 115
Ivelja Juro 417
Ivezić Georg 118
— Katica 127
— Mijo 127
Ivić Jozo 100
Ivkanec Franz 112
— Thomas 113
Ivkić Pero 254
Ivković Johann 109
— Jako 238
— Spiro 87
— Waso 241
Ivošević Nikola 131
Ivušić Jozo 419
Iwasiuk Viktor 91
Izrael Isak 129
— Josef 65
— Mazalla 123

Jablanović Stjepan 128
Jadamn v. Molve 133
Jagar Marija 127
— Martin 127
Jagodić Joco 122
— Ostoja 126
Jagsch Karl 119
Jahić Hašim 98
— H. Jusuf eff. 144 145
Jahn Stefan 383
Jahsenek Karl 118
Jahudka Josef 111
Jaillet Cyprien 132
Jajčanin Peter 110
Jakić Hafiz eff. 108
— Mehmed 124
Jakl Josef 116
Jakopčević Josef 118
Jakopić Franjo 107
Jakovac Paul 87
Jaković Ivka 123
— Zorica 126
Jakovljević Karl 102
Jakovljević O. Marijan 148
— Paul 115
— Petar 68
— Stojan 127
Jakšić Gjuro 109
Jakubaga H. 308
Jakubec Alfred 112
Jakubik Leopold 97
Jakupec Georg 90
— Viktor 120
Jakupović Suljeman 125
Jaller Anton 89
Jalovčić Mehmed Ali 101
Jamar Elfrida 123
Jambrec Alois 116
Jamnicky Leopold 121
Jančić Jefto 244
Jančik Heinrich 86 90
— Raimund 90
Janda Jakob 108
— Jaroslav 119
— Josef 90 118
Jandura Adolf 114
— Josef 136
Janečka Johann 96
Janeš Peter 137
Janiček Franz 135
Janjčić Draginja 124
Janjčić Radoslav 124
Janjić Šćepan 68
Janjić Uglječa 388
Jankač Matej 107
Jankiewicz Julian 109
— Viktor 66 157 308 386
Janko Ludwig 109
Janković Božidar 91
— Branko 413
— Daniel 109
— Dimitrije 120
— Elias 106
— Gjorgjo 95
— Ivan 100
— Mihovil 382
— Nikola 106
— Peter 87
— Stjepan 121
— Željko 113
Janotta Heinrich 155
Janonch Georg 96
— Jaroslav 136
Janoušek Gottlieb 137
Janović Jowan 140
Janša Heinrich 110
Jansen Karl 114
Japundžić Danica 127
Jarić Danilo 98
Jaroš Olga 385
Jarosch Marzell 115
Jarosz Josefa 127
— Ludmila 124
Jasica Andreas 103
Jawansky Johann 133
Jawor Sophie 87
Jaworski Bronisław, Ritt. v. 103
— Nikolaus, Ritt. v. 91
— Vinzenz 91
Jaxa-Dembicki Gerhard de 113
Jazvo Pavao 395
Jęcewicz Edmard, Erben 130
Jedina Norbert 104
Jedlička Hugo 101 377
— Vaclav 160
Jendrašić Franjo, starj. 127
Jeflić Gjorgjo 319
— Gjuro 382
Jekić August 123
Jelača Michael 109
Jelačić Marko 68 388
— Risto 388
— Stefan 416
— Uroš 382
Jelavić Ivo 95
— Vjekoslav 66
Jelić Anka 124
— Franjo 98
— Luka 99
— Sebastian 90
— Velimir 88
Jeličić Anka 128
— Johann 108
— Stjepan 108
Jelinek Anton 117
— Ant. 115
— Eduard 110
— Franz 89
— Josef 116
— Wenzel 100
Jelinović Ivo 66
— Ivan 157 386
— Stjepo 157
Jelka Bjelica 428
Jelkić Dušan 127
Jellen Alois 110
Jelletz Karl 87
Jellinek Anastaz 68
— Ida 385
Jendrašić Stefica 127
Jendrašiž Franjo 127
Jengić Ive 238
Jenko Ernst, v. 109
— Johann 111
Jennel Moritz 113
Jerbić Nikola 424

Jeremić Momir 98
— Pero 129
— Todor 297
Jeričevic Mato 109
Jerinić Simeon 159
Jerković Dobre 105
— Ilija 108
Jermen Janko 99
Jeschek Adalbert 84
Jeschke Richard 136
Jesiann Isidor 93
Ješovnik Anton 99
Jeszenák Johann 94
Jevdenić Vidosava 127
Jevgjenić Milos 117
Jezdimirović Jelena 126
— Svetozar 125
Ježek Anton 118
— Ferdinand 136
Jillek Karl 86 90
Jilly Edwin 111
Jirka Antun 123
— Emil 100
— Margit 89
Jirota Franz 91
Joachimsthaler Emanuel 104
Jojkić Milan 129 351
— Vladan 128
Jokanović Aleksa 142
— Krsto 132
Jokić Mato 118
Joković Stephan 110
Jonaš Johann 136
Jordan Valerija 126
Josić Ivan 382
Jovan Dragutin 121
Jovandić Marija 126
Jovanović Aćim 126
— Cvijetin 126
— Danilo 107
— Eligije 108
— Gavro 254
— Gjorgjo 65
— Jovan 122
— Jovo 123
— Jure 117
— Lazo R. 308
— Ljubomir 126
— Milan 99 128 143
— Mirko 90
— Nikola S. 125
— Pero 127
— Petar 141
— Risto 97 105 388
— Sofija 126
— Srećko 109
— Staniša 104
— Tomo 103
— Živan 90
Jović Anto mlagji 393
— Ivo 231 393
Jovičić Konstantin 382
— Milan 99
— Milorad 141
— Risto 68
— Stojan 121
Jozić Katarina 126
Jugovac Josip 97
Jugović Marko 107
Juhant Stefan 118
Jukić Dragica 127
— Franjo 115
— Milka 127
— Zvonimir 128
Jung Johann 134
Jungerth Michael 84
— Mihajlo 84
Jungić Todor 140
— Vojislav 351 353
Jungwirth Ludwig 391
Juračić Mijo 124
— Slavko 125
Jurak Eduard 95
— Ivan 95
Juránek Josef 117
Jurány Gustav 153
Juratović Andrija 98
Jurčić Anton 103
Jurcić Mathias 116
Juretic Pavao 105
Jurić Andelko 120
Jurić Ivan 116 127
— Karl 116
— Kresimir 95
— Martin 104
— Mato 126
— Stjepan 109
Juričević Nikolaus 88
Jurina Franz 94
Jurinjak Janko 127
Jurišić Petar 114
— Terezija 123
Jurjević Anton 94
— Ivan 95
Jurkas Karl 117
Jurkić Katica 124
— Mirko 122
— Srećko 107
Jurković Johann 137
— Ljubo 68 284
— Marko 240
— Malo 117
Jursa Alois 105
Jursche Anton 418
Jusetić Josef 109
Jusić Ivan 308
— Josef 427
— Vilma 125
Justra Rudolf 418
Jusufagić H. Muhamedaga 389
Jusufhodžić Smail eff. 109
Jusufović H. Osman 97
Jüttner Karl 113
Jvković Jakov 68
Juvančić Ivan 400

Kabilio Elias B. 428
Kabiljo David 350
— Gabriel M. 400
— Sal. 385
Kablar Vukan 108
Kablinović Božo 244
Kačerovský Bogomir 122
Kacetl Otto 119
Kacjan Anton 95
Kácl Karl 92
Kaczmarczyk Josef 87
Kaczwinszky Béla 95
Kadić Ali eff. 121
— Balurija 66 398
— Derviš 66
— Hamid eff. 127
— Hasan eff. 108
— Muhamed 91
— Mustafa 129
— Naim eff. 108
Kadlčik Johann 137
Kadlec Anton 85
— Antun 85
— Karl 87
Kadleček Rudolf 112
— Rudolf 418
Kadlik Karl 111
Kadribašić Hasan 105
Kadunec Franjo 121
Kaff A. 155
Kahlenberg H. 426
Kahler Josef 118
— Karl 115
Kahoun Franz 100
Kaić Jozo 278
— Katica 126
— Mijo A. 395
— Stipo M. 395
Kail Willibald 103
Kainz Ferdinand 136
Kaiser Erwin, Edl. v., 119
— Ferdinand 106
— Johann 132
— Erwin, Edl. v. Trauenstern 84
Kaiser pl. Trauensterna Erwin 84
Kaiserlik Josef 135
Kajganić Vasa 115
Kajmaković Hamid 105
Kajon Avram Elias 65
Kajon Jakov 66
Kajtaz Derviš 87
— Ibrahim eff. 284 394 399
Kakarrigi Matthias 87 129
Kalaba Gjorgjo 238
— Luka 104
Kalderon Haim 382
— Palomba 127
Kalecký Josef 93
Kalecky Josef 99
Kalember Ljubica 126
— Marija 123
— Nikola 125
— Radoslav 120
Kalich Karl 383
Kalikst Tadin 377
Kalina Ferdinand 97
Kalisch Emil 119
Kallus Artur 121
Kalmann v. Riegersberg Josef 83
Kalmár Julije 84
Kálmar Julius 84
Kaluderčić Radovan 122
— Slavko 121
Kalušek Bohumil 114
Kámán Sándor 116
Kamenar Adam 157 386
Kamenjoševic Ivo 244
Kameny Rudolf 383
Kamiński Leo 425
Kamisch Johann 117
Kämmer Adam 427
Kammerer Adolf 136
Kampl Anton 115
Kanceljak Johann 118
Kauka Josef 97
Kankowsky Anton 391
— Erwin 383
Kann Siegfried 426
Kantardžić Mehmed 244
Kantoci Melchior 106
— Slavoljub 121
Kantor Stefan 425
Kapannig Paul 118
Kapetanić Mirko 125
Kapetanović Franz 105
— Hakibeg 97
— Husein 111
— Husejinbeg 126
— Mehmed Alija 109
— Mustafabeg 94
— Rizabeg 158 350 384
— Zurka 125
— Zullo 123
Kapić Omer ef. 125
Kapikul Ana 126
Kappesz Johann 114
Kapry Ludwig Freih. v. 93
Kára Augustin 92
Karabdić Šefkija ef. 107
Karamehmedović Čamil 98
— Hamdija 128 129
— Mehmed 128
— Salih 101
Karanović Milan 143
— Nikola 121
— Petar 143
Karaosmanović Salih 103
Karásek Vaclav 103
Karász Adam 119
Karbus Anton 138
Karesch Adolf 101
Karella Josef 116
Karković Dominik 92
— Ivan 116
Karlon Hans 112 417
Karlović Ludwig 116
Karmanski Ludwig 112
Karolyi Arpád 427
Karop Karl 88
Karst Teofil 110
Karuga Dragutin 105
Kasadarović Fehim 89
Kasegić Emerich 109
Kašiković Cadrag 66
— Jefto 68
Kaspar Rudolf 138
Kaspárek Eduard 119
Kašpárek Ladislaus 132
Kasparowicz Emil 135
Kassern Adolf 108
Kassik Ludwig 110
Kassyk Johann 113
Kasumačić Mujo 383
Katalinić Dragomir. sl. 127
— Josef 115
Katalinský Franz 418
Katholnig Thomas 137
Katičić Milan 66 239
Kattau Regina 391
Katz Josef 105 107 130
— Wilhelm 92
Katzer Friedrich 89 131
Kaufmann Karl 113
Kaunitz Paul 128 129
— Stefanija 126
Kaurin Milan 107
Kant Johann 116
— Otto 112
Kautz Hubert 119
Káva Josef 116
Kavalec Jakob 135
Kavalir Josef 113
Kaytaz Omer 89
Kazazović Alija 107
Kazimour Josef 94
Kebat Ludwig 351 353
Kecan Gjorgjo 110
Kecman Milan 107 143
— Vladimir 143
Kecmanović Dušan 142
— Ilija 143
Kehlmann J. 157
— Julius 66 88
Kehm Wilhelm 110
Kehrer Anton 84
— Antun 84
Keintzel Hugo 90
Kelb Othmar 112 416
Kelez Ivan 122
Keller Ferdinand 137
— Georg 94
— Gustav 116
— Julius 130
— Rudolf 116
Kellner Gustav 100
— Josef 86
— Sigmund 66
Kemenović Dragica 124
Kempf Aleksander 107
— pl. Hartenkampf Dragutin 84
— Edl. v. Harlenkampf Karl 84
Kempny Oskar 132 428
Kempski Lénárd Ritt. v. Rakoszyn 87
Kemura Seifuddin 123
Kendjelić Franjo 106
Kerdic Alexander 135
Kerkez Stevan 382
Kermusch-Heimfelsen Josef 377
Kernić Simon 92
Kesić Duro 89
— Gjuro 121
— Nikola 132
Kessler Ignaz 118
Kestranek Wilhelm 419
Kestřcanek Vladimir 122
Kettenburg Klemens Freih. v. 96
Kevic Malo 125
Kezić August 165
Kilin Ivan 121
Kijowski Stanislaus 115
Kilank Jakob 120
Killer Julius 96
Kimakowicz Damasius v. 87
Kindermann Eduard 138
Kinzl Franz 110
Kirch Olga 126
Kirchbaumer Max 160
Kirchner Alex. 94
Kirsch Emil 102
Kirschner Anton 418
— Josef 113
Kirtner M. 130
Kisić Lazo 108
Kiss Eugen 93
Klaban Josef 135
Klainčić Johann 116
Klampfl Vincenz 118
Klapuch Franz 120
Klasa Ladislaus 135
Klatovsky Ladislaus 418
Klaus Jaroslav 118
Klein Armin 414
— Bernardo 65
— Emil 93
— Franz 116
— Ignatz 137
— Karl 101
— Max 382
— Samuel 116
— Simon 93
Kleinmayr Felix Ritt. v. 90
Kleißner Franz 119
Klemenc Jakob 135
Klemenčić Ivan 87
— Kosta 88
— Vinko 111
Klemens Karl 121
— Nikolaus 118
Klemenl. Franz 110 114
— Josef 93
— Karl 117
Klička Karl 92
Klima August 92
Klimburg Otto baran pl. 83
— Otto Freih. v. 83
Klinek Johann 86 90
Kliment Anton 138
Klimeš Rudolf 103
Klindžić Mijo 109
Klingel Josip 124
Klinger Adolf 92
— Benö 129
— David 102
Kliska Maxim 99
Kljajić Marko 117
Klofanda Anton 138
Klonkav Stefan 118
Kloss Franz 111
Klouda Rudolf 119
Kluczenko Anton 130
— Johann 89
Klujić Stefan 418
Klummer Friedrich 111
Kment Johann 113
— Otto 113
Knaflič Josef Franz 85
Knapp Franz 135
Knebel Rudolf 90
Kneidl Franz 115
Kner Michael 117
Knežević Alexander 108
— Anka 123
— Demeter 118
— Franz 110
— Georg 108
— Johann 93 104 118
— Luka 105
— Manojlo 66
— Marija 123
— Milan 98
— Mile 99
— Nikola 98
— Obrad 96
— Risto 109
— Simo 124
— Stefan 117
— Stephan 87
— Vidoslav 126
— Zorka 126
— v. Sokolac Milos Ritt. v. 86
Knežić Risto 107
Knežiček Wenzel 92
Kniep Hans v. 155
— Julius v. 84
Kniewald Dragica 126
Knoflach Alois 87 381
Knöpfler Sandor 399
Knorr Theodor 95
Knotz Ignaz 86 128 130
Knych Wilhelm 418
Kobačić Antun 121
Köbe Hugo 134
Koberez Eduard 87
— Josef 112 417
Kobiersky Alois 414
Kobler Géza 83
— Karl 138
Koblischek Engelbert 89
Kobsa Josef 119
Koc Karl 113
Koča Momir. 124
Kocan Vladimir 100
Koch Franz J. 114
— Hubert 110
Kochmann Wenzel 111
Kočić Ivan 127
Kocielski Felix 95
Kočiš Josip 125
Kočović Milka 125
— Vasilije 140
Kocsar Josef 87
Koczian Friedrich 136
Koczorowski Kazimir 106
Koczorowski Mihajlo 66
Koczyński Michael 87
Koetschet Guido 117
— Theophil 128 130
Koffler Moritz 116
Kofler Sigismund 88
Kofman Martin 97
Kofmann Martin 129
Kögel Georg 117
Koharović Erhard 66
Kohaun Johann 98
Kohlbegger Albert 84 119
— Alberto 84
Köhler Anka 128
— Dragutin 285
— Rudolf 113
Kohn Adolf 412 424
— Alexander 109 119
— Anton 118

LIBRARY OF THE MILITARY ACADEMY

Kohn Emil 92
— Gustav 107
— Israel 383
— Karl 115 137
— M. 383
— Michael 92
— Nikolaus 112
— Oskar 413
Kohut Michael 383
Kojdić Tihomir 382
Kojić Dragutin 143
— Jovo 117
— Milan 383
— Simo 399
— Stana 125
— Teodor 96
Kojo Ilija 127
— Vladislav 95
Kokanović Dragutin 121
Koko Theodor 115
Kokotović Desanka 128
Kolak Juraj 100
Kolaković Josef 101
Kolar Gjuro 87
— Frano 101
Kolář Karl 114
Kolar Michael 93
Kolar-Stržalkowska Franjka 124
Kolarec Anton 122
Kolarić Vladojla 123
Kolarović Mara 123
Kolarz Alois 137
Kolb Norbert 113
— Otto 425
Kolbe Ivo 66
Kölbl Matthäus 376
Kolčava Adolf 98
Koldžo Ibrahim 385
Kolejka Karl 113
Koler Karl 88
Kolesa Karlo 98
Koletić Stanislaus 87
Koletzky Titus 95
Kolić Milan 90
Kolig Karl 116
Kolin Karl 137
Koller Eduard 382
— Hugo 426
— Koloman 155 385
Köller Hugo 114
Kolowrat Anto 347
Kolsky Wenzel 135
Koltscharsch Leopold 118
Komad Božidar 68
Komadina Asim 385
— Miloš 92
— Mujaga 284 394 399
— Rudolf 91 350
— Sofija 125
Koman Valentin 137
Komarek Josef 103
Komarovský Ad. 119
— Karl 115
Komatitsch Eduard 112 417
Komljenović Anto 244
— Jure 68
— Nikodem 114
— Rade 92
Komposch Simon 88
Kömüves Alois 115
Komzak Eugen 91
Konarski Ladislaus 103
Koncki Bronislaus 137
Kondić Danica 126
— Gjorgje 143
— Kosta 102
— Lazar 121
— Milan 126
— Nikola 96
— Simo 143
Kondžić Sabit 107
Konečný Alois 105
— Josef 86
Konečny Stanislaus 99
Konforte Jakob 351
— Moise 304
— Zadik 123
Koníček Josef 138
König Elza 127
— Emil 105
— Jelena 125
— Josef 117
— Peter 122
— Rudolf 419
— Wilhelm 91
— v. Aradvár Egon 35 83
— Egon Baron 83
Königsthal Jakob 155
Konirsch Emil 137
Konjevod Gjuro 108
— Ilija 107
— Ivan 117
Konjhodžić Muhamed 100
— Mustafa 127
— Salih 308
— Tahir 124
Konjik Nikola 126
Konjiković Stefan v. 95
Konnerth Michael 114
Konrad Hugo 66
— Rudolf 89 308
Konstantinović Bogdan 383
— Konstantin 120
Kontarić Mihovil 115
Kontrec Anton 106
Konvalin Otto 103
Kopač Viktor 115
Kopal Franz 98
— Ludwig 109
Kopeček Andrija 100
Kopecký Ignaz 117
Kopecky Emil 100
— Josef 137
Kopečný Josef 103
Kopfschütz Josef 113
Kopi Josef 115
Kopp Miloš 160
Koppa Ladislaus 98
Koppmeyer Sigismund 35
Koprivčević Josef 95
Koprivica Niko 108
Kopta Franz 104
Korač Stevo 127
Korbel Martin 135
Körbel Hermann 68 129 238 393
Korczynski Ludomil Rit. v. 128 130
Korda Johann 91
Kordić Anton 124
— Aurelija 124
— Ivan I 116
— Milan 107
Korenić David 121
— Milica 123
Koretz Emil 92
Kořinek Nikolaus 382
Korkut Derviš eff. 107 122
Korlaet Karl 96
Korošak Jakob 98
Körösi Anton 419
Korotwiczka Gregor 89
Körtvélyessy Josef de Asguth 86
Korwig Ignaz 105
Kosanović Milan 124
Kosanović Radivoj 99
Kosanvić Simo 125
Košar Franz 418
Košćak Josef 110
Kosch Alfred 100
— Josef 118
Koschar Josef 138
Koschek Emil 90
Kosćica Jovan 101
Koselek Adalbert 114
Koser Ludwig 111
Kosić Dragica 127
Kosijer Ilija 107
Kosjek Raimund 416
Kosovel Max 114
Kosović Ragib eff. 107
Koss Adolf 418
Košta Franio 87
Kostanjšek Peter 116
Kostelecký Josef 114
Kostelić Johann 115
Kostetzky Viktor 134
Kostić Agapija 124
— Boško 124
— Čedomir 104
— Dušan 382
— Josef 86 129 130 334
— Kosta 388
— Milivoj 128 130
— Milorad 104
— Nikifor 254
— Nikola 142
— Vjera 124
— Vladisl. 66
— Vojislav 382
Köstler Josef 112 416
Kostlivy Max 146
Kosztka Lorenz 138
Koteček Karl 116
— Melanija 122
— Paula 126
Kotik Vratislav 118
Kotlarić Konstantin 304
Kotnik Janko 121
Kotrc Franz 103
Kottik Josef 103
Kotur Lazar 125
Kotyza Anton 86
Kotzmann W. 112
— Wilhelm 419
Kotzmuth Johann 94
Koudela Alois 418
Koukal Emil 108
Kounovský Bohumil 119
Kouřik Wenzel 110
Koulny Franz 138
— Josef 427
Kovač Marija 124
— Nikola 91
— Stjepan 95
— Trateski Stef. 117
— Vatroslav 115
Kovačević Alexander 86
— Anton 127
— Branko 125
— Danica 127
— Doko 89 121
— Dominik 102
— Dušan 115
— Franjo 121
— Georgina 125
— Ilija 127
— Ivan 121 122
— Jevrem 103
— Josef 117
— Kosta 142
— Mato 94 106
— Milutin 125
— Rade 135
— Rudolf 118
— Stefan 417
— Stevan starj. 127 143
— Stjepan 122
— Veljko 382
— Vilim 126
— Vilma 127
— Vladimir 97 128
Kovačić Mišo v. 107
— Stanislaus 106
— Thomas 87
Kovacs Deszö 382
Kovanda Josef 100
Kovář Wilhelm 135
Kovčić Petar 110
Ković Muhamed ef. 123
Kovinjalo Grozda 125
Köwer Karl 137
Kozák Ferdinand 117
Kozáky Julius 102
Kozarčanin Mehmed 108
Kozarić Husein ef. 285
Kozel Ferdinand 113
Kozinović O. Miron 148
Kozmutza Edl. v. Csernafalva Kornelius 136
Kozomara Nikola 121
— Pavao 126
Kozomorić 68
Krafft Friedrich 35
Kraft Fritz 427
Kraguliac Stevo 91
Kraguljević Miloš 143
Krähenbühl Friedrich 153
Krainz Alois 117 418
— Cyrill 86
Krajewska Theodora v. 92 130
Krajnc Franz 119
Krajnović Jakob 120
Krakić Anto 127
Kral Paul 137
— v. Dobravoda Friedrich 88
Kraliček Ivan 120
Kralik Franz 417
Králik Viktor 113
Kralj Attilio 105
— Viktor 121
Kraljek Georg 107
Kraljević Jovo 100
— Marko 107
Krall Maximilian 128
Krammer Rudolf 102
Kranjčević Stjepan 124
Kranz Josef 155 408 413 426
— Sigmund 413
Krasicki Krispian 95
Krásný Josef 135
Krassny v. Maxime 419
Krasznay Ludwig 114
Kratina Karl 135
Krátký Anton 86
Kratochvil Franz 113
— Lambert 94
Kratochwill Karl 97
— Wenzel 138
Kraus Emil 136
— Maksimilian 389
Krausz Alfred 112
— Hedwig 399
— Vjekoslav Ljudevit 103
Krehňák Ferdinand 114
Krčmař Johann 383
Krčmář Jaroslav 118
Kresmárik Ivan 83
— Johann 83
Krdžalić Rifat 122
Krečan Adolf 89
Krečo H. Uzeir 65
— Uroš 117
Krehan Oskar 118
Krehić Muhamed eff. 108
Krejči Gottlieb 136
— Mathias 416
— Ottokar 382
Kremenović Božidar 108
— Ljubica 393
Kremser Erich 100
Kren Rudolf 112 416
Krenčić Johann 425
Krenn Franz 138
Křenovský Emil 104
Krepil Wilhelm 102
Kreševljaković Hamdija 123
Krešić Gjuro 95 103
— Ivan 126
— Nikolaus 86
— Stanko 128
— Stefan 107
Krespi Anton 85
Krestić Miloš 127
Kreuter Rudolf 118
Kreutzinger Josef 413
Krezić Marko 92
Krieghammer J. 377
Krile Mate 66
Krilić Nikolaus 96
Krischai Karl 382
Krišković Franz 98
— Josef 351
Krist Franz 138
Kristić Jovanka 128
— Marko 128
Krističević Nikola 102
Kristofik Johann 99
Krivačić Gjuro 108
Křivanek Josef 88 90
Křivánek Josef 116
— Karl 116
— Matthias 116
Křivka Johann 136
Krivošić Bosiljka 123
— Marija 124
Kříž Anton 416
— August 85
— Berta 85
— Franz 91
— Oskar 102
Križan Stjepan 99 128 129
— Therese 414
Križanović Nikola 116
Križmanić Wenzel 118
Krndelj Ivan 115
Krneta Gavro 108
Krnetić Jovan 96
Krnić Draga 126
— Gabrijela 123
— Manojlo 122
Krnjaić Gjuro 117
Krofl Anton 115
Kroker Rudolf 419
Krolić Nikola 127
Kropp Wenzel 138
Krotký Anton 115
Kroulik Franz 129
— Josef 100
Křoupal Josef 93
Kroutil Jaroslav 104
— Robert 114
— Rudolf 102, 106
Kroužek Franz 105
Krpan Eugenija 127
— Ivan 297
— Nikola 393
— Vladimir 122 127
Krpo Sulejman 68
Krschka Viktor 425
Kršlak Mustajbeg 92
Krsnik Josip 306
— Mira 128
Krstić Athanasius 87
— Gjorgjo 106
— Simo 89
— Stjepan 126
Krstović Milica 123
— Simo 123
Krtalić Adam 94
Krulj Ljubo 68
— Nikola 121
Kruljac Anton 427
Krumpholz Franz 89 131
Krupa Sylvester 118
Krupić Hasanbeg 108
Kruszelnicki Emilija 127
— Marija 123
Krutina Johann 129
— Josef 98
Krvarić Viktor 90
Krzić Ibrahim 95
Krznarić Josip 383
Krzyk Michael 118
Krzysik Sigismund 90
Kubaček Franz 137
Kubal Jan 130
Kubec Franz 96
Kubelka August 98
— Oskar 97
Kubeš Anton 416
— Jakob 118
Kubiček Josef 135
Kubinek Konstantin 417
Kubita Cyrill 136
Kubitschek Franz 416
Kubović Karl 88
— Paul 382
Kuček Martin 105
Kučera Franz 118
— Rudolf 100
— Stefan 118
Kuchar Heinrich 138
Kučinar Svetozar 105
Kučinović Josef 118
Kucukalić Ibrahim 244
— Ibrahimaga 380
— Mehmedaga 244 389
— Mujaga 65
Kuczera Ernst 102
Kuczynski Eugen Ritt. v. 425
Kudas Jan 99
Kudes Johann 129
Kudlich Karl 89
Kudrna Aurel 66 389
Kudrnaček Mirko 66
Kuffner Raoul Baron v. 155
Kugler Marie v. 123
Kuharsky Gjuro 106
Kuh-Chrobak Paul v. 34 83
— — Pavao pl. 83
Kuhn Vilim 87
Kuhner Duro 121
Kühtreiber Karl 90 119
Kühweider Oswald 136
Kuić Trifko 93
Kujundžić braća 413
— Draginja 124
Kujundžić Milan 116
— Risto 388
— Tomo 68
Kukić Josef 116
Kukrić Stjepan 130 380 386
Kukuljević Milutin v. 243
— Bassany de Sacci Milutin 231
Kukura Matthäus 137
Kukurudza Theodor 89
Kulaš Johann 93
— Zvonimir 87
Kulenović Haf. Džafer eff. 123
— Mehmedberg 115
— Osmanbeg 104
Kulier Andrija 122
— Aurelija 123
— Dragutin 319
— Marija 123
Kulinović Muhamedbeg 91
Kulmer Karl Baron 97
Kulović Abdaga 66
— Avdaga 66
— Esad eff. 380

Kulović Mile 108
Kulumcić Matija 120
Kulweit Karl 90
Kumašin Ahmetaga 65
Kumičić Georg 108
Kumšlát Ludwig 113
Kunerth Adolf 90
Kunješić Franjo 96
Kunodi Benedikt 116
Kunschner Hans 106
Kunšlek Maria 278
Kunstovny Johann 107
Kuntić Ivan 88 90
Kunz Hermann 116
— Leo 137
— Karl 105
Kuranda Felix 155 157 380 413 418
Kurat M. 413
Kuřatko Franz 118
Kurbalić Stefan 102
Kurbanović Luka 121
Kurbegović Adem eff. 126
— Fehim 109
Kurka Gustav 90 119
Kurspahić Mohmed-beg 259
Kurt Muhamed Ševket eff. 145
Kurtagić Fadil 382
Kurtović Alija 68 87
— Ivan 68 123
— Justine 425
Kurz Karl 111
Kus Nikola 130
Kusan Jakob 110
— Stjepan 110
Kuschée Theodor 89
Kušec Franjo 123
— Marija 123
Kušević Ljubomir 115
Kusonić Milan 94
Kuss Anton 138
Kussevich de Blacko Svetozar 85
— Theodor 89
Kuster Oskar 119
Kuštreb Stjepan v. 121
Kuta Franz 99
Kutný Stefan 119
Kutrovac Emilija 124
— Georg 87
— Stjepan 124
Kutschera Ignaz 424
— Richard 119
Kužinić Petar 127
Kuzma Johann 138
Kuzmanović Bronislav 114
Kuzmány Nikolaus 381
Kuzmić Mirko v. 95
Kvapil Josef 95
Kvasnička Karl 427
Kvesić Gavro 105
— Josef 108
Kwiatkowski v. Nowina Marian 101
Kysela Vinzenz 136

Labala Gjordo 284
Labaš Alexander v. Blaštovečki 92
Labbey Ottokar 108
Lackner Anton 118
— Karl 118
— Otto 90
Laden Bernhard 108
Ladić Nikola 103
Lahodny Gjuro 89
Lajer Matilda pl. 127
Lakić Ljeposava 125
Lakišić Hasanbeg 394
Lalić Đorđo 125
Lehe Franjo 95
— Jelisaveta 127
— Ljeposava 126
— Mehmed 107
— Milan 140
Lanczy Leo 158
Landau James 425
— Max 425
— Willy 425
Landauer Arthur 425
Landikušić Stjepan 88
Landžo Muhamed 351
Lang Alfred 138
— Josef 136
— Leopold 383
Langer August 118
— Viktor 86 90
Langthaler Karl 137
Lanik Izabella 126
— Josef 126
Lapčević Nikola 116
Läpple Ludwig 118
Larise Vinzenz 114
Laska Anton 102
— Franz B. 88
Lastrić Ivan 99 117
— Nikolaus 98
Laszlo Ignatz 231
László Hermann 101
Látal Cyrill 116
Lalezuk Eutymius 137
Latifić Mustafa 382
Latinović Milan 143
Lattas Aleksandrina 127
— Ana 123
— Danica 124
— Ljuba 123
Laubner Friedrich 85
— Miroslav 85
Lauda Ladislaus 90
Laufer Arnold 128
— Josef 232
— Josip 66
— Max 66
— Otto 86
— Salomon 92
Lauka Oskar 120
Laurin Georg 118
Laulerbach Rudolf 90
Lazar Ivan 135
Lazarević Gjorgje 66
— Lazar 148
— Marija 125
— Nedjelko 124
— Todor 108
Lazarovics Fedor v. 101
Lažetić Miho 388
Lazić Ilija 114
— Saveta 124
Lazičić Dušan 120
— Jovo 143
Leban Blasius 135
Lebeda Franjo 99
Lebenhart Camillo 102
Lechner Josef 94
Ledenik Oltokar 84
Leder Wilhelm 419
Lederer Adolf 99
— Arnold 96 119 129
— Theodor 88
Leeb Siegfried 98
Lefkovits Moritz 129
Lefkowitz Moritz 98
Lehnest Richard 424
Leihenfrost Robert 386
Leibetseder Josef 118
Leichner Bernhard 399
— Karl 112
Leinert Milan Josip 121
Leistner Karl 116
Leitner Ludwig 137
Lekics Franz Teodor 95
Lekki Eduard 382
— Franz 382
Lekki Vladimir 117
Lemajić Dušan 127
Lemberger Wenzel 109
Lemeš Ibrahim eff. 107 145
Lemic Jovo 93
Lempicki Thaddäus 113
Lenhardt Oskar 99
Leničck F. 413
Leon Ferdinand Reichsritter v. 88
Leopold Karl 128
Leović Franjo 107
Lešanovsky Anton 129
Leschinger Josef 118
Lesić Ivo 107
Leskošek Anton 118
Leskovar Marko 135
Lessný Anton 119
Letica Dušan 86
— Evgenije 139
Letsö László 111
Leudár Emil 125
Levačić Karl 118
Levatić Josef 118
Levi David 123
— Heim 351
— Jerohan 238
— Moritz 121
— Mošo 351
Levy Josef 111
Lewicki Konstantin 92
Lewitus Adolf 112
Lichnofský Max 114
Lichtenberg Vratislav 118
Lichtenegger Franz 413
— Livius 119
Lichtscheidl Eduard 85
Lichtscheindl Ludwig 102 119 129 130
— Stefan 114
Ličina Darinka 127
— Nikolaus 95
Lieber Andreas 418
Liebesberg Josef 412
Lieblein Wolf 95
Liegerth Franz 155
Liewald Johann 90
— Lješević Tomo 100
Limbersky Josef 112 119 130 416 417
Limič Sabrija 124
Lindinger Friedrich 113
Linhart Josef 101
Linkesch Karl 117
Linkmayer Alfons 95
Lintzender Edmund 382
Lipold Vladimir 111 417
Litrić Ahmetaga 231
Lisac Anton 382
— Josip 127
Lischka Edmund 136
Lisec Johann 118
Lisica Marko T. 395
Lisiewicz Ana 124
Liška Eduard 117
Lissatz Stephan 87
Litzender Franz 118
Livajić Anton 112
Livančić Mato 99
— Peter 108
Ljepava Ščepan 68
— Vladimir 388
Ljoljič Stepan 386
Ljubibratić Ilija A. 399
Ljubibratović Ljubiša 123
Ljubić Josef 351
Ljubičić Ljubica 123
— Stanko 122
Ljubonjić Marko 115
Ljubović Muhamed-beg 127
Ljubunčić Salih 125
Lobenwein Rudolf 95
Lochert Emil 112
— Julius 97
Loebel Rudolf C. 130
Loewy Rudolf 119
Löffler Leopold 130
Loga Ibrahim 123
Lohner Josef 382
Lohwasser Alfred 110
Loidolt Johann 90
Lojo Edhem 382
Lojo Rašid 101
Lokay Franz 116
Lokvenc Adolf 120
Lominski Thaddäus 91
— Todija 68
Lončar Ilija 125
— Vjekoslav 120
Lončarević Josip 355
— Martin 105
Loos v. Loosimfeldt Anton 385
Loose Miroslav 285
— Rudolf 137
Lopac Mathias 122
Lopata Ivan 125
— Raimund 118
— Sofija 125
Lorbek Johann 122
Lorger Rudolf 128
Löschner Franz 425
— Max 89
Loschnig Franz 428
Loltspeich Leopold 133
Lötz Friedrich 382
— Oskar 105
Loučim Johann 103
Loučka Stanislaus 137
Lovinčić Josef 101
Lovrečević Wilhelm 419
Lovrenčić Ludwig 87
Lovrić Antun 121 126
— Stjepan 121
Löwe Emil 97
Löwenberg Ernst Ritt. v. 111
Löwy Emil 106
— Jerocham 68
— Leopold 155 157 413 418
— Rudolf 98 101 119 130
— S. 129
— Simon 119
Loza Gjorgjo 140
Lozić Ivan 117
Lubardić Živko 108
Lubensky Josef 419
Lubich Otto 382
Lučarević Ahmed 124
Lučić Franjo 106
— Ivan 87
— Josip 95
Luczati Josef 90 119
Ludwig Anton Karl 93
Lüftner Adolf 113
Luger Guido 85
Lugonjić Filip 124
Lujić Ilija 117
Lukač Rade 122
Lukács August 118
— Josef v. 380
— Stefan 92
Lukas Josef 89 90
Lukasch Anton 382
Lukić Ljeposava 126
— Ljubica 126
— Milo 108
— Mileva 127
Lukičić Karl 86
Lukmann Viktor 135
Lukšić Caric Tomo 121
Lulic Ivan 304
Lunczer Wilhelm 425
Lunkmoss Robert 87
Luptovits Michael 136
Luria Michael 86
Lušina Anton 65 68 399 400
Lustig Rafael 117
Lutfo Ali ef. 351
Lutler Johann 119
Lutvo Ali ef. 353
Lužaić Olga 128
Lyszkowski Stanislaus 91

Macanović Boško 110
Macchio Karl Freih. v. 34
Mach Alois 102
— Rudolf 88
Macháček Josef 96
Machnigg Johann 383
Mačkić Dusan 142
— Jovan 351
Maćoro Estera 127
Madirazza Simon 130
Madritsch Gustav 136
Madurowicz Miecislav Rit. v. Jelita 88
Madžarac Branko 127
Maffei Alphons Rit. v. 426
Magdić Ivan 125
Magerle Josef 90
Magjarević Andreas 115
Magjer Karl 108
Muglajlic H. Hafiz Ibrahim ef. 144 145
— Muhamed 106
Magyar Stefan 118
Magyary Anton v. 85
Mahaček Josip 99
Mahić Hasan 100 129
Mahinić Ibrahim 68
Mahmudčehajić Mehmed ef. 145
Mahrle Ferdinand 113
Maisatz Srecko 112
Majeski Ivan 238
Majhen Vladimir 121
Majić Josip 101
Majkić Kosta 142
— Petar 143
Majnarić Anton 118
— Michael 116
Majstorović Danica 126
— Marijan 68
— Peter 115
— Stanislav 126
Makalc Manfred 90
Makanec Alfred v. 99
— Milan 66
— Milan v. 304
Makesch Emil 117
Makić Trifun 98
Makk Anton 110
— Josef 137
Maksimović Dragica 124
— Radovan 124
— Vlajko 308
Malanotti Anton 97
Malawer Oskar 100
Malhaša Anka 123
— Anton 109
— Emilija 128
— Gjuro 123
— Milica 126
— Viktor 118
Maldini Rudolf Baron 123
Malecký Bohmslav 98
Malek Franz 105
Malek Wenzel 95
Malešić Dusan 90
Maletić Mile 116
Malić Jovan 129
— Ljubica 124
— Stephan 122
— Živan 297
Malivuk Pajo 115
Maljukanović Emanuel 90
Malkić Fehim eff. 126
— Hafiz Sulejman eff. 107
Mally Franz 135
Maltry Jakob 118
Malvić Vinzenz 92
Malý Alois 393
— Josef 34
— Karl 131
— Vincenz 102
— Wenzel 114
Mamić Anto 395 427
Manak Vinzenz 101
Mandat Franz 101
Mandić Bogdan 116
— Branimir 109
— Dimitrije 107
— Elias 103
— Fra Dominik 121
— Hamdija 115
— Ilija I 91
— Jovan 88
— Jovo 91
— Mato 101
— Mihovil 121
— Nikola 40
— Pero 66 140
— Radoslav 385
— Risto 95
— Simo 92
— Sofija 123
— Stefan 95
Mandolfo Mario 382
— Rafael 86 90
Mandrapa Risto 126
Mandušić Jelena 123
— Marija 123
Mandyczewski Nikolaus 113
Mangh Franz 116
Manigodić Dušan 66
Mannsbart Wladmir 88
Manojlović Danica 125
— Justin 122
— Ljubomir 382
— Nikola 98
— Petar 126
Manojlovits de Bozović Michael 89
Manola Mihajlo 103
Mantilja Jakob 118
Manz Anton 118
Marak Georg 106
Maraković Ljubomir 89 121
— Milan 121
— Mirko 382
— Stefan 104
Marašek Vladimir 113
— Zdenka 122
Maravic Heinrich, Ritt. v., 135
Marčec Pavao 95
Marčeta Jelenka 123
Marcetić Jovan 143
Marchounek Johann 101
Marčić Adolf 104
— Franjo 103
— Franz 116
Marcus Hugo 380
Marczell de Kisudvarnok Artur 86
— Artur v. 91
Marek Dragutin 157 386 389
— Franz 96 109
Mareks Erben Friedrich 130

Marek Jaroslav 89
— Johann 87
Marenzi Richard. Frh. v. 88
Mareš Friedrich 101
Margetić Markus 98
Marian Rafael 93
Marić Albert 426
— Georg 119
— Karl 94
— Katica 125
— Krsto 98
— Marijan O. 148
— Stjepan 66
Marčiš Srećko 93
— Vilhelmina 125
Marinković Vasilije 126
— Vaso 241
Marjanović 143
— Jovo 143
— Vaso 125
Markalaus Jaroslav 96
Markezić Johann 117
— Marijan 231
Markhót Béla 136
Markić Viktor 416
Markičević Peter 120
Marko Babić 110
Markov Nikola 109
Marković Anka 126
— Anton 86, 133
— Daniel 115
— Dimitrije 99, 129
— Georg 118
— Isajilo 125
— Ivan 109
— Martin 94
— Miloš 128
— Nikola 106
— Stefan 116
— Stevo 121
— Stjepan 99 122
— Svetislav 97
— Vinko 107
— Vladimir 103
Markovics de Cserpek Rudolf 85
Marknšić Josip 151
Markwart Anton 116
Marowski Miecislav 102 129 130
Marschner Franz 118
Martak Nikola 122
Martić Johann 109
Martilik Franz 118
Martinašević Georg 118
Martinčević Grga 418
— Franjo 124
— Lucija 124
— O. Velimir 148
Martinetz Johann 136
Martini Hermenegild 102
Martinis Nikolo 413
Martinovic Danica 125
Martinović Gjorgje 66
— Milan 125
— Milka 125
— Stanko 100
— Stjepan 124
Marton Armin 158
— Danica 123
Márton Armin 384
Martzy Stefan 119
Marušić Edo 121
Johann 110
März Michael 114
Märzl Anton 231 399
Maschek Nandor 98
Mašek Franz 136
Mašić Hamdija 382
— Ivan 107
Maslić Milan 127
Masovčić Ivan 95
Massari Vera 124
Mastnak Viktor 118
Masz Katarina 126
Matagić Josip 127
Metanović Ana 127
— Anto 108
— Dragutin 386
Matasović Michael 101
Matavulj Milan 143
Matejček Jan 88
Matejić Dimitrije 121
— Josefine 122
Matejović Josef 138
Matějovič Josefine 418
Matějovic Josipa 126
Matějovský Bohumil 113
Malekalo Georgina 127
— Jakov 127
Matela Dragomira 128
Mateša Rudolf 95
Matešković Ivan 124
Matevžić Anton 400
Mathé Rafael 118
Matić Dragosav 106
— Grgo 68
— Ivan 89
— Johann 90
— Simeon 110
Matievič Daniel 115
— Stefan 116
Matijašević Kosta 128
— Rade 66
Matijević Jovan 104
— Nikola 108
Matišević Ivan 117
Matišić Anto 122
— Anton 87
— Antun 102 127
— Stipo 66
— Stjepan 68
Matković Johann 95
— Peter 97
— Solija 126
— Vinzenz 90
Matkowski Johann 136
Matoušek Stanislaus 111
Mattanschek Otto 85
— Otto 85
Matulić Ignins 100
— Karl Edl. v. 113
— Ljubomir 128
— — v. 92
— Marija 126
Matunović Ivan 127
Matz Karl 114
Mauko Andreas 100
Maurer Ferdinand Vinzenz 120
— Georg 138
— Heinrich 157 418
Maurin Georg 115
— Josef 117
Mavrakis Odyssens 285
Maximović Peter 91
Mayer Elias 92 130
— Feliks 243
— Franz 115 137
— Josef 109 138
— Thomas 116
— Wilhelm 97
Mayrberger Franz 100
Mazal Karl 97
— Thomas 97
Mazan Zora 126
Mažar Josefine 332
— Mathias 91
— Nikolaus 94
Mažgon Josef 90
Maziarski Stanislaus 114
Mažuran Leo 116
Mazzi 66
— Dominik 66 284
Mazzuchelli Roman Graf v. 100
Medak Franz 116
Medakovic Nikola 95
Medaković Milan 135
Medaković Milka 124
— Nikola 96
Medek Jaromir 137
Mederer Heinrich 136
Medić Mustafa 231
Medla Heinrich 108
— Ludwig 87
Medwecky Ladislaus 138
Mehić Omer 125
Mehler Ivan 85
— Johann 35 85
Mehmedagić H. Hassan eff. 109
Mehmedbašić Bećir eff. 350
— Junuz eff. 345
— Jusuf 125
— Mahmut 88
— Osman eff. 107
— Zulfikar eff. 107
Mehmedić Osmanaga 319
Meinl Hans 116
Meinzl August 138
Meiseles Jakob 138
Meissner Klemens 94
— Viktor 42 350
Meitner Edwin 382
Meixner Heinrich 137
— Josef 351
Melchar Ladislaus 132
Melecki Eduard Edl. v. 131
Melko Gozze, Graf 100
Mellin Antonie 123
Mellinger Alexander 99
— Nikolaus 113
Memišaga Hamsić 284
Memišević Mehmed eff. 145
Mencin Branko 104
Menschik Klemens 382
Menzl Josef 382
Meran Johann Gf. v. 419
Merćep Vladimir 65
Mercker Karl 88
Merdžo Mijat 86 157 386 399
Mérey v. Kápos-Mere Kajetan 34
Merhemić Ismetaga 65 399
Měřinsky Jaroslav 87
Merio Ludwig v. 381
Merkadić Abraham 87
— Mavro 243
— — Gregor 389
Mersch Aranka 393
— Ignaz 393
Merz Moriz 120
Mešanović Agan ef. 109
Mesarović-Kramarić Stepan 98
Mešeg Karl 108
— Othmar 103
— Paul 117
Meseldžić Joco 96
Mešić Ademaga 65 155 389
Mesić Ivan 115
— Mehaga 145
— Salih 107
Mess Konrad 108
Mestri Vito Grof del 393
Mešlrić Josef 86 122
Metelka Franz 116
— Vladimir 138
Methudy Romeo 88
Metikoš Milan 102
Metsch Hersch 106
Metzing Wilhelm 399
Miaczynski Robert Ritt. v. 89
Miadinovic Stevo 128
Michael Alois 137
Michaeler Eduard 419
Michalak Adalbert 417
Michalitsch Friedrich 137
Michalup Richard 426
Michel Franz 114
— Gustav 115
Michelbach Jakob 137
Michl Eduard 113
— Ladislaus 101
— Stefan 115
Midžić Ali eff. 105
— Camil 126
— Jusuf eff. 109
— Muhamed 125
— Muharem 97 124 129
— Ruste 238
— Salih 123
— Suleiman 106
Mierczwiński Waclaw 106
Migić Ivan 126
Mihacević Laurentius 148
— Lovro 148
— Salih 344
Mihailinović Franz 109
Mihajlinović Milan 106
Mihajlović Mišo 98
Mihálek Anto 125
Mihalfi Anton 118
Mihalić Anton 115
— Benko 87
— Petar 116
Mihalics Michael 105
Mihalik Ferdinand v. 111 417
Mihaljević Nikola 103
Mihanovich Géza 135
Mihelčić Michael 98
Mihelić Fran. 121
Milić Ivan 121
— Marija 127
— Sćepan 68
Mihočinović Nikolaus 92
Miholjević Vladimir 135
Mijatov Dušan 94
Mijatović Ivan 99
— Mato 108
Mika Josef 101
Mikac Josef 114
Mikačić Adam 284
Mikan Wenzel 130
Mikec Josef 418
Mikeš Franz 116
Mikić Živko 98
Miklauschitz Lukas 101
Mikličanin Engen 319
Miklodi Stefan 117
Mikolaš Johann 106
Mikolji Ervin 95
— Vojko 87
Mikš Rudolf 137
Miksch Eduard 136
Mikšić Alois 131
— Marko 96
— Stephan 101
Mikšić de Also Lukavac Vladimir 98
Mikšiček Ignaz 138
Mikncki Ladislaus v. 128 130
Mikula Josef 97
— Leopold 95
— Rudolf 89
Miknš Alexander 114
Miladinović Jovo 105
— Nedeljko 87
Milaković Josip 122
Milanković Bogdan 122
Milanović Ivan 124
— Jovo 125
— Mitar 351
Milanović Savo 399
— Toma 143
— Vukosav 143
Milassin Lorand v. 103
Milavić Muhamedaga 284
Milčić Janko 135
— Stevan 66
Miletić Ambro 148
— Mato 126
Miletić Mila 131
Miletz Koloman v. 91 116
Milenšnić Mile 383
Milić Anton 132
— Kosta 66, 142 232 393
— Nikola 68
— Lazar 231 393
— Simo 109
Miličević 377
— Bogdan 388
— Ilija 388
— Ivan 85
— Ivan A. 383
— Lazar 388 399
— Stjepan 92
Miličić Anton 108
Milin Jakov 104
Milinić Jovo 68
Milinković Ivan 68
— Vladislav 87
Milinović Ostoja 125
— Marko 124
— Sofija 124
Milinnšić Michael 103
Milišić Jovo 107
Miljanović Fra Vid 148
Miljević Jovo 107
— Marko 143
— Petar 231
Miljković Ilija 351
— Stojan 86
Miljuš Mile 125
— Nikola 105
Milković Jakob 106
Milletić Dragutin 389
Milnić Stepan 284
Miloš Anton 122 411
— Katica 124
Milošević Aleksa 383
— Anton 100
— Bogosl. 118
— Franjo 65
— Gjoko 241
— Ljubomir 88 90 122
— Mato 109
— Miloš 381
— Petar 382
— Peter 87
— Rade 143
— Simo 418
— Simon 111
Miloševits Milož 114
Mimra Alois 136
Minatzky Dušan 111
Minkus Engen 155
— — v. 385
Mioć Dane 108
— Mato 103
Miokovič Demeter 92
Mirković Doko 126
— Josip 94
— Ljubomir 127
— Simo 89
— Tomo 130 231
Mirosavljević Emil 86
— Peter 108
Mirsch Eugen 418
— Heinrich 118
Mišetić Ivan 101
Mišić Aloisins 148
— Ivan 126
Misiewicz Ignatz 136
Misilo Josef 90
Misitas Petar Erben 131
Miskolczy de Mezötelegd Emmerich 35
Mišljenović Ignatz 109
Mistura Anton v. 131
Mišulin Maximilian 104
Mitranić Nikolaus 107
Mitričević Vladimir 95
Mitrinović Mihajlo 127
Mitrovic Petar 109
Mitrović Isaije 127
— Jovan 388
— Jovo 86
— Mate 105
— Milena 123
— Pavao 121
Mitrovic Slanko 127
— Vaso 96
Mittag Josef 119
Mitterhammer Roman 138
Mittermayer August 389
— Josef 413
— Stefan 116
Mizinović Jakimir 254
Mladenović Mileva 126
Mlaker Josef 119
Mlčoch Alois 87
Mlinac Franz 118
— Georg 118
Mlinarević Mileva 124
Mlinarić Ivan 106
Mlinek Eduard 118
— Josef 137
Mlynař Johann 97
Mocnaj Dušan 121
Močnik Josef 112 417
Močović Gjuro 428
Moder Stanislav 123
Mogić Milan 125
Mógics Dušan 99
Mohr Josef 114
— Viktor 135
Möhwald Vinzenz 308
Moiser Franz 112
Mojsinović Velemir 103
Molinar Anton 118
Molino Karl 114
Molisch Alois 119
Moljac Milan 243
Molnár Alexander 232
— Anna 123
— Béla 124
— Eugen 102
Molnar Géza 91
Molner Richard 84
— Rikard 84
Momčilović Dušan 351
— Vladimir 98
Momčinović Anton 113
Mondschein Josef David 90
Monschein Karl 87
Montecuccoli Moritz Gf. 110
Montenuovo Alfred Fürst zu 30
Montlong Oskar Ritt. v. 34
Moravec Josef 115
Morávek Johann 35
Morbacher Wilhelm 413
Mordechaj R. 385
Mordko Arnold 105
Moretti Ludwig 113
Moritz Salom 319
Moro Risto 68
Moser Balthasar 418
— Stephan 112
Moskovicz de Zemplen Otto 95
Moskovits Leopold 393
— Moritz 413
Mosner Eduard 98
— Otto 105

Mosneric Vinzenz 118
Mossler Josef 91
Mostić Rafael 127
Motyczka Ciril 96
Motz Hermann 133
Moucha Miloslav 97 101 129
Monkhtar Ahmed Bey 42
Mraček Alois 137
Mratinkovic Milan 120
Mrduljaš Stjepan 122
Mrhač Leopold 418
Mrkonjić Gjuro 109
– Hamid 107
Mrljić Marko 418
Mrowiec Paul 90
Mrozek Franz 136
Mrzljak Josef 106
Mučibabic Mara 127
Mucović Simo 108
Muderizović Rizaef 131
Muftić Ali ef 145
– Enver 121
– Hazim eff. 108
– Hifzi eff. 144
– Ismet 109
– Omer 87
– Salih eff. 107
– Salim eff. 144
– Salim eff. 145
Muhaméd Ševket eff. 144
Muharemagić Nezir 383
Muharemagić Zejnilaga 308 386
Muhedinović Derviš Šukri eff. 107
Muhibić Nezir 350
Muhić Jusuf 124
Mühsammer Stephan 136
Mujagić Ćamil eff. 108
– Muhamed ef. 87
– Mustafa 87
Mujanović Ahmed 382
Mujezinović Ahmet 103
– Ejub. 129
– Kasim 107
– Ljubo 231
– Mustafa eff. 106
– Mustafa ef. 145
Muktar Bey Ahmed 350
Mulabdić Edhem 92
Mulabdic Mehmed 126
Mulabegović Mahmutbeg 254
– Smailbeg 254
Mulaček Rajko 101
Mulahusić Ćasif eff. 125
– Rasid 136
Mulalić Edhem 108
– Mahmutaga 65
Mularahmetović Hifzo 241
Muldini Karl 115
Mulić Arif 126
– Atifa 127
– Ibrahim 122
– Hamdija 128
– Mustafa 126
Mullagić H. 66
Müller Adolf 428
– Alois 137
– Anton 138
– Eduard 105 425
– Franz 90 382
– Müller Johann 109
– Johann 137
– – Friedrich 425
Müller Josef 94 118 136
– Karl 113 417 428
– Ljudevit 126
– Max 96
– Paul 129
– Rudolf 103
– Stjepan 124
– Wilhelm 116
– Wilhelm II. 427
Munninagić Muhamed 107
– Zaim eff. 109
Munišić Miloš 106
Munjiza Mirko 96
Muradbašić Osman 126
Murešan Trojan 119
Murko Johann 101
– Marija 123
– Michael 89
Mursel Sulejman eff. 92
Murvar Silvester 387
Musakadić Abdaga 68
– Junuz 351
– Mehaga 68
Mušanović Josip 382
Musić O. Aleksander 148
– Muhamed eff. 108
Musial Petar 66
– Peter 66 304
Musil Robert 136
Mustajbegović Sadig eff. 382
Mussafia Mair 400
Mussap Humbert 107
Musilin v. Gomirje Alexand. 34
Mutabdžia Milan 383
– Ivan 128
– Milka 127
Mutapčić Osman eff. 319
– Salih eff. 91
Matarugá Luka 388
Mustevelić Asim beg 128
Mutevelić Jusuf 108
– Mustafabeg 66
– Tomo 142
Mutić Marko 122
Mužđeka Dušan 121
Mužić Josef 102
Mužijević Todor 388
Mužik Jaromir 105
Mužinić Franjo 127
Myjkowski Petar 95
Nachmias Isak 103
– Sultana 399
Nacovský Max 114
Nadali Alois 111
Nadler Adolf 135
Nagel Friedrich 113
Naglić Karl 231
Najbrt Wenzel 87
Nakarada Isak 135
Namyslowski Ladislaus 94
Nani Markus 132 427
Nappey Hermann 120
Naranćić Stephan 114
Narandžić Vasilije 126
Nardelli Nikolaus 95
– Zamira 127
Nase Franz 68
Naumowicz Bogdan 91
Navratil Emil 95
Navrátil Josef 118
– Leopold 118
Nawratil Franz 89
Nečas Franz 135
Nechánský Franjo 400
Nechutný Fridrik 122
Nedeljković Milan 388
Nedilka Johann 98
Nedimović Dušan 109
– Luka 143
– Mihajlo 143
Nedobity Josef 118
Nedved Karl 118
Nedžibbeg Prašo 101
Neferović Milan 107
– Stefan 87
Nehoda Miloslav 97
Nejedlý Bohuslav 86
Nekolný Josef 97
Nemčić v. Gostovinac Zdravko 119
Němec Karl 418
– Leopold 113
Nemeček Ivan 92
– Wenzel 137
Nemecz Johann 135
Nemenc Robert 118
Nemenz Wilh. 413
Nemes v. Hidvég Albert Graf 34
Nepomucký Ottokar 87
Nepustil Franz 115
Nestlang Rudolf 86
Nettel Emil 111
– Franz 399
Neubach Hugo 102 104
Neubauer Emanuel 102
– Erwin 116
– Josef 138
– Franz 135
Neuberger August 114
– Mathias 99 119
Neuer Ludwig 66
Neufeld Artur 116
– Filip 95
Neug Beata 125
Neugebauer Anton 119
– Hieronymus 118
Neuhäuser Karl 114
Neumann Ferdinand 100
– Josef 107 135 155 385
– Josip 393 394
Neumayer Viktor 99 129
Neuwirth Julius 87
– Franz 110
Nevistić David O. 148
– O. Stjepan 148
Nevjestić Anton 107
Nevřala Julius 87
Nicetić Peter 96
Nick Isak 95
Nicć Vladislav 381
Niedzielski Adam 135
Niemczyk Stanislaus 130
Nießner Josef 112
Nieszner Josef 417
Nikić Franjo 66
– Stjepan 89 100
Nikiforowicz Basil 89
Nikodemowicz Josef 104
Nikolić Ante 66
– Boško 107
– Danilo 68 104
– Ivan 103
– Jelka 124
– Juraj 96
– Ljubomir 139
– Mihajlo 101
– Milivoje 127
– Nikola 106
– Vladimir 126
– Zorka 127
Nikolinović Risto 87
Nikšić Muharem 108
Nimmervoll Franz 88 90
Nimkiewicz Sigm. 113
Ninić Anton 127
– Ludmila 127
– Marko 118
Ninković Nedelko 243
– Svetozar 388
Nitsch Franz 427
Nježić Živko 66
Nocar Karl 114
Nogel Andreas 102
Nonković Frano 413
Noszlopi de Noszlop Geza 103
Nováček Anton 135
– Karl 118
Novadt Ludwig 86
Novak Anton I 119
– Anton II 112
Novak Franz 95
– Hugo 95
– Jakob 113
– Johann 100
– Josip 121
– Ludwig 106
– Michael 118
– Nikolaus 118
– Slavoj 132
– Stefan 118
– Vladimir 90
Novák Ferdinand 87
– Gottlieb 136
– Jaroslav 111
Novaković Danilo 108
– Dušan 118 143
– Johann 108
– Michael 94
– Milutin 105
– Nikodim 143
– Radovan 101
– Žarko 126
Novokmet Jukov 231
– Savo 391
Novotny Anna 123
– Johann 391
– Josef 113
– Richard 98
Novy Jaroslaus 92
Nowak Franz 136
Nowicki Cölestin 137
Nožič Hasanaga 284
– Mehmed 127
Nuhanović Suljo 118
Numanagić H. Hafi Husniz ef. 144 145
Nusser Franz 118
Nutrizio Vinzenz 111 418
Oberschmidt Christ. 117
Oblak Augustin 94
Oborina Ljubo 68 284
– Velimir 68
Obradović Gjorgjo 388
Obrenović Pajo 123
Obručnik Josef 114
Obrusnik Rudolf 118
Obućina Pero 128
Obuglien Michael 138
Očásek Florian 84
Oćášek Florian 419
Oczkowski Eduard 118
Odić Aleksa 127
– Anton 92
– Ivan 126
– Katinka 124
– Tadija 66
Odniković Aleksandar 128
Odović Jovo 40
Odowiczuk Aurelian 115
Oehler Wilhelm Johannes 153
Oehler W. J. 393
Oeser Reinhold 136
Offner Johann 419
Ohlidat Josef 137
Ohmheiser Karl 117
Öhreneder Johann 138
Okić Hafiz Mehmed ef. 144
– Mijat 128
Okorn Anton 419
Okrajnov Lazo 105
Olejniček Ernst 136
Olejnik Paul 135
Oljača Johann 134
Olszewska Hedwig 92 130
Olszewski Boleslav 87
– Julius 91
Omanović Ahmetaga 306
– Husein 382
Omerbegović Alibeg 231
Omerkavazović Hasan II. 68
– Agan 68
Omerović Derwiš 108
– H. Sadik eff. 108
– H. Mehmed 109
Omersoftić Nazit 68
Onderek Hans 119
– Johann 90
Ondrak Anton 137
Opačić Ilija 125
– Mihailo 231
Opalka Albert 94
– Emil 102
– Oskar 135
– Otto 107
Opletal Josef 118
Oplustil Hugo 99
Oppacher Alois 334
Oppitz Alois 136
– Johann 40
– Josef 104 105
– Kamillo 115
– Ludmilla 126
– Richard 90
Oprchal Gabriel 118
Oreč Stjepan 109
Orešković Paul v. 130
Orman Alija 100
Orlandini Miljenko 100
Orličck Rudolf 382
Orlik Wilhelm 101 130
Orlovac Ivo 110
Oršanić Anto 106
– Mirko 66
– Stjepan 125
Oršolić Stephan 115
Ortel Karl 160
Osler Fioravante 99
Osmanagić Hasan 124
Osmanbegović Osmanbeg 254
Osoinik Leopold 135
Ostermann Ivan 68
– Karl 110
Ostoić Demeter 115
– Gjuro 135
– Kosimo 106
Ostojić O. Dujo 148
– Gjorgjo 68
– Josipa 128
– Ivan K. 66
– Marko 105
– Milena 126
– Nikola 128
– Zorka 127
Ostrčilík August 93
Oswald Johann 118
– Josef 118
Ott Martin 382
– Theodor 118
Ožanić Rudolf 385
Ožegović Lazar 143
Ozimić Anton 114
Paar Johann 114
Pacher Antonija 125
– Ella 132
Pachulski Hipolyt 105
Pacik Ivan 99
Paczowski Andreas 99
Padežanin Johann 88
Padjen Artur 382
Paitoni Friedrich v. 385
Paj Matthias 119
Pajić Kosta 96
– Pavao 121 148
Pajk Zvonimir 95
Pajkanonić Jovan 141
Pajtoni Josef v. 91
Pajurin Ljubica 416
Palandžić Katharina 127
– Marija 123
– Mato 127
– Nikola 123
Palata Rudolf 136
Palavestra Ljubica 124
Palić Marko 121
Palinić Ivan 115
Palinkas Josef 136
Panak Nikodem 104
Panić Nikolaus 136
– Vojo 241
Pantić Risto 416
Panuška Ottokar 84 119
Papič Bojko 127
Papić Simo 98
– Stjepan 126
Papo Abraham Isak 65
– Abr. Is. 399
– Daniel 87
– Isak 87 89
– Josef 100
– Rafael 128
– Salamon 87
– Sumbul. 104
Papp Nikolaus 94
Paraszczak Vladimir 138
Pargner Willi 92
Pařík Karl 382
Parsch Johann 102
Parthe Josef 424
Partl Georg 136
Parzer Franz 90
Parzizek Johann 115
Pašaga H. Zulfić 243
Pašalić Mehmed 95
– H. Muharemaga 65
– Omer 244
Pascher Arnold 98
Pašić Abdulah 109
– Avdaga 68
– H. Hasaga 65
– – Hasanaga 308
Paškvan Anton 118
– Viktor 116
Paslavski Simon 115
Passler Hugo 113
Paszkiewicz Felix 136
Pataký Paul 119
Patekar Ignaz 116
Palera Josef 130
Paternoster Viktor 121
Patočka Heinrich 416
Patsch C. 131
– Karl 131
Patzelt Anton 110
– Franz 111
Patzenhofer Konrad v. 155
Pauer Otto 136
Paul Gustav 109
Paulić Gjuro 97
– Stefanija 124
Paulik Franz 117
Pava Árpád de Bekescaba 88

Pavek Margarethe 383
Pavel Ernst 137
Pavelić Mato 125 389
— Stjepan 387
Pavelka Jakob 114
Pavić Franjo 127
— Gjorgje 143
— Marko 143
— Petar 123
Pavičić Božidar 382
Pavičić Georg 98 122
— Ivan 66 157 386
— Ljubica 124
— Ludvige 122
— Marko 124
— Michael 94
— Stanko 122
Pavković Pavo 68
Pavlat Stanislaus 106
— Zvonimir 106
Pavlić Božo 419
Pavliček Franz 97
— Josef 99
Pavlis Wenzel 416
Pavliszyn David 91
Pavlović Alexander 87
— Aleksander 106
— Franjo 122
— Ilija 104
— Mato 95
— Niko 68 238
— Nine 247
— Pavo 116
— Simo 143
Pavlovits Milos 112
— Stephan 399
Pavlu Gottlieb 94
Pavša Mihajlo 66 232
Pawel-Rammingen Manuel, Freih. v. 100
Payerl Josef 116
Pazaurek Ciril 98
Pečanić Marija 124
Peće Ljubomir 143
Pečenka Franjo 66
Pečenković Jusuf 125
— Kadić 238
Pecha Johann 196
Pecher Josef 425
Pechtl Stefan 118
Pečiković Gabriel's Erben 131
Pecikozić Ante 66
Pečovnik Ana 126
— Franz 418
Pecsi Ludwig 118
Peczkó Friedrich 113
Pehovač Ivo 128
Peinigg Gustav 138
Peits Johann 119
Pejcha Anton 101
Pejčić Leopold 129 241
Pejčinović O. Augustin 148
Pejić Adam 123
— Dušan 125
— Jovo 139
— Milan 122
Pejnović Dušan 126
— Milica 127
— Milorad 125
— Milutin 124
Pekarek Josef 100
— Viktor 103
Pekárek Karl 137
Pekusić Salih 101
Pelech Johann 88
Peleš Ljubomir 66 141
— Rade 122
Pelicarić Eugen 127
Pelikan Franz 110
Pelikán Eduard 96
Pengg Hans Edl. v. Auheim 419
Penjak Marija 127
— Mijo 127
Penović Georg I 113
— — II 117
Penteker Michael 97
Pentz Adam 417
— Ladislaus 111
Perc Dragutin 121
Perčinlić Josip 125
Perelka Branka 127
— Edviga 127
Perenčević Gjuro 126
Perendija Joachim 105
— Milena 124
Perić Ivo 386
— Mile 125
— Pero 126
Perija Juraj 126
— Marija 126
Perikles Moraït. 136
Perin Gjordo 284
Perinovic Vladimir 121
Perišić Luka 68
— Srećko 66 377
Perković Anka 128
— Anton 102
— Serafina 128
Perl Ludwig 112 416
Pernkopf Franz 109
Perošević Ivan 110
Peroutka Josef 94
Peršić Andrija 95
— Anton 351
— Danica 125
— Josipa 126
Persoglio Ignatz 416
— Josef 115
Peršon Josef 116
Pertev Izet eff. 351
Pertschi Petar 68
Pertschnig Christian 418
Pertschy Franz 297
Pesach David J. 389
— Naftali J. 389
Peschaut Vatroslav 102
Pešek Ignaz 113
— Johann 92
Peserle Ivan 377
Peserli Dragica 126
Peško Miho 388 399
Pessi Vinzenz 117
Petek Mizzi 385
Petelka Danica 126
— Petar 126
Peter Rudolf 113
Peterlin Anton 87
Peters Stephan 100
Petković Leposava 126
— Matija 127
— Nikola 231
— Svetozar 118
Petranović Dragutin 108 128
Petres Donat 126
Petrić Aleksa 388
Petričević Alexander 383
Petričić Anton 115
Petrinić Dragutin 116
— Georg 118
Petrović Alexander 88
— Andreas 114
— Andrija 95
— Božo 116
— Darinka 125
— Dimitrije 95 121
— Dušan 88
— Franz 399
— Ilija 241
— Ivan 382
— Jovan 126 382
— Lazar 109
— Matej 100
— Mihajlo 42 350
— Miloš 104
— O. Leo 148
— Petar 97
— Relja 382
— Stefan 102
Petrović Tonka 385
— Vasilije 125
— Vaso 87 124
Petrović-Petraki Sokrat 91
Petrušić Ivan 383
— Tomo 107
Petrzsalka Josef 96
Pettirsch Anton 114
Petzoch Augustin 119
Penlić Georg 95
Penrača Michael 135
Pezdirec Anton 87
Pezelj Ljubomir 115
Pezerović Emil 119
Pezić Božidar 103
Pezić Ivan 109
— Ružica 126
Pfaff Peter 96
Pfann Dragutin 121
Pfeffer Božena 124
— Josip 122
— Leon 95
Pfeifer Franz 119
Pfeiffer Karl 102
Pflügl Alois 118
Philipovits Nikolaus 136
Pichler Ana 127
— Anton 122
— Josef 97
— Karl R. v. 35
— Marija 123
Pick Richard 113
Piegl Jakob 119
Pilar Ivo 66
Pilko Duro 125
Pillepich Heinrich 382
Pilny Josef 119
Pinjuh Mate 103
Pinta Alois 129
— Josip 96
Pintarić Josef 117
Pinter Mila 123
— Žiga 95
Pinto Estera 123
— Hošea 383
— Leon 87
— Samuel 66
Pintscher Josef 138
Piovarcsy Karl 137
Pipić Tomas 395
Pirchann Ignatz 104
Pirek Bohuslav 136
Pisanec (Sućˇ) Benedikt 115
Pisarević Stanko 297
Pisařík Rudolf 118
— Vinzenz 118
Pisch Johann 120
— Richard 385
Pischmacht Ferdinand 85
— Josef 114
Piskač Johann 90
Pissarich Gaspar 68 106
Pita Jusuf 124
Pitha Anton 95
Pitić Husnija 386
— Marko 122
Pitkovits Ivan 104
Pitner Karl, Freiherr v. 380
Pitra Josef 95
Pitter Viktor 109
Pivec Anton 135
Pivnička E. 376
— Eduard 376
Pixa Johann 136
Pizzarello Anton 93
Pjevčević Josip 125
Planička Johann 137
Planinić Gavro 68
Platzek Josef 138
Plavšić Nikola 90
Plaznik Adam 91
Plazzotta Valentin 413
Pleh Josef 112
Pleiner Rudolf 110
Plener Ernst Edl. v. 34
Plentaj Dragan 129 130 308 395
Plesnik Johann 118
— Karl 418
Pletikosić Ivanka 124
— Ljubica 127
— Margareta 124
Plevan Albert 96
Pleyel Eduard 130
Plićanić Ramadan 94
Plichta Anton 95
Plný Cyrill 113
Plohl Anton 91
Plohowitz Josef 96
Poborak Albert 113
Pochajda Ferdinand 87
Poczak Johanna 123
Poczyński Klemens 425
— Sylvester 425
Podboj Johann 424
Podhajsky Johann 136
Podhrabsky Ottokar 104
Podhradski Ferdinand v. 104
Podhradsky Georg 137
Podlešák Franz 119
Podmenik Josip 319
Podrabsky Ottokar 104
Podrábý Ludwig 94
Poech Franz 83 157 418
Pofuk Emmerich 113
Pogačar Ivan 97
— Marija 125
Pogačnik Josef Rit. v. 406
— Viktor 89
Pogarčić Ivan 115
— Jozo 117
Pogatscher Rudolf 34
Pogatschnig Fridrik 84
— Fritz 84
— Josef 103
Pohl Ferdinand 133
Pojetar Dušan 105
Pokall Ferdinand 86
Poklukar Cyrill 98
Pokorný Gottlieb 118
Pokorny Josef 90
— Karl 418
— S. 419
Pokrajčić Milan 122
Polaček Karl 97
Polacsek Josef 98
Polak Johann 137
— Karl 89 119
Polansky Ladislaus 137
Polaszek Ladislaus 135
Poleschenský Franz 119 120
Polgár Max 101
Polivka Franz 137
Poljak Mijo 121
Poljanić Alexander 382
Poljašević Stanko 105
Poljokan Avram S. 393
— Abraham J. 389 393
— Isak S. 65
— Isak 231 393
— Rafael S. 399
— Salomon Chaj 393
— Salamon 393
Pollacsek Bernhard 92 129
Pollak Eduard, Edl. v. 91
— Moritz 244
Pollak Selma 385
Polovina Dane 124
— Marija 124
Polt Balthasar 88
Pomezný Franz 113
Popadić Bogoljub 125
— Mile 143
— Nikola 247
Popara Mihajlo 240
— Miloš 126
Popović Bogdan 112
— Božo 68
— Čedomir 109
— Danilo 125
— Niko 95
— Alexa 143
— Dušan 97
— Johann 121
— Josif 143
— Jovan 68 143
— Jovo 96
— Kosta 68
— Manoilo 101
— Marina 123
— Mihajlo 88
— Milan 143
— Milutin 122
— Mladen 143
— Risto B. 385
— Savo 121
— Sava 134
— Simeon 120
— Simo 143
— Stevo 143
— Tomo 121 140
— Vasilj 122
— Vasilije 142
— Velemir 383
— -Komadanović Patrikije 140
Poppe Ferdinand 136
Popper Artur 351 353
Poprawsky Ladislaus 105
Poprženović Ahmed Aga 238
Pordes Felix 86
— Sigmund 88
Porkert Josef 87
— Vladimir 93 101
Porobić Milan 383
Posavad Josef 118
Posch Karl 84
Pöschek Heinrich 86
Pöschko Franz 87
Pospišil Jaroslav 102
— Josef 89
— Karl 112
— Marija 123
Postulka Zdenko 427
Poth Franz 118
Potmešil Wenzel 383
Potočnik Johann 351
Potuczko Michael 98
Potušek Gregor 243 389 413
Pötzold Gottfried 116
Powolny Leo, Ed. v. 135
Požar Josef 96
Pozlep Karl 105
Pracher Ernst Leo 413
Prager Julius 86
— Kajetan 118
Prah Franz 138
Pranböck Johann 120
Pranjić Mila 124
Pranjić-Bilić Ivan 117
— Rafael 308
Prasch Franz 136
Prašek Bronislava 89 130
— Emil 86 130
Praštalo Mara 125
— Milan 106
— Ilija 97
Praunsperger Emma 123
Pravdić Otto 68 130
Pravica Stevan 127
Prebil Hilda 393
Precca Andjelko 387
Predoević Svetozar 94
Predolin Anka 124
— Artur 124
Predragović Josef 120
Pregernig Franz 113
Pregl Rudolf v. 94
Preindl Ferdinand 86
Preindlsberger Josef 128 130
Preininger Johann 114 116
Prelog Milan 120 121
Prelogović Eduard 323
— Stephan v. 133
Premuršić Filip pl. 351
Premužić Amalija 125
— Andreas 101
— Ivan 87 95
— Olga 127
— Peter v. 111
— Stjepan v. 382
Preradovic M. 143
Prešlio Abdulah eff. 120
Presser Siegfried 137
Prezel Stanislav 121
Přibik Franz 88 89
Přibil Franz 92
Prica Božo 97
— Ilija 103
— Ružica 123
Přidal Vladimir 94
Priglinger Hans 427
Prijepoljac Edhemaga 65
Prikryl Matthias. 112
Prileszky v. Prilesz Elemér 84
Prileszky Guido od Prilesza 86
Primer Konstantin 102
Primich Wenzel 99
Prnjatović Gjorgjo 244
— Jefto 122
— Simo 399
Procházka Anton 110
— Jaroslav 118
Prochazka Josef 135
— Rudolf 99
Proche Gustav 65 130
Prodanović Milan 102
— Risto 98
Prohaska Koloman 399
— Srećko 106
Proházka Josef 97
Prohić Ali Riza eff. 91
— Sejfullah eff. 120
Prokeš Simon 383
Prokop Ferdinand 112
— Franz 115
— Wenzel 382
Propper Heinrich 86 130
Prosek Jaroslav 114
Prossinger Mathias 136
Protić Jovan 121 140
— Sofija 128
Protics Paul 98
Provaznik Josef 99
Prozoraz Muhamed 399
Prpić Bartol 285
— Mirko 123
— Zora 123
Prskalo Ivan 107
Prskawetz Ladislaus 117
Prudik Roman 116
Pržulj Jovan 128
Przybyłowicz Adam 86
Przybylski Josef 91

Przybylski Kornelija 123
— Vladislav 94
Pšenička Wenzel 113
Pštross Josef 94
Ptiček Anton 116
Pudelko Josef 417
Pudić Ante 132
— Mato 132
Pulfer Stefan 115
Puljević Stephan 117
Pull Georg v. 92
Pulpit Franz 116
Pünkösti Jenö R. v. 90
Puntigam Anton 120
Pupić Ivan 399
— Petar 86
Purivatra Omer 117
Purkert Josef 89
Purkhart Franz 90
Pusić Melanie 123
Pušker Marko 122
— Petar 124
— Vaso 381
Pust Petrus 105
Pustelnik Leodegar 114
Putica Anka 124
— Peter 114
Putnik Miloslav 94
Putzl Josef 416
Puzić eff. 284
Pykal Franz 137
Pyszynski Karl 383

Quintavalle Dominik 95
— Dragica 127
Quittner Gizella 393
— Max 96

Raab Franz 382
Rabagjija Mathias 120
Rabatić Dušan 120
Rabren Patrikije 382
Raca Anton 110
— Branko 93
— Gjorgje 122
— Jovo 104
Račetović Luka 383
Racher Karl 65 399
Rácz Karl 118
Rad-Hollensteiner Eduard 90
Radaković Milan 125
— Nikola 100
— Petar 123
Radetić Duro 124
— Simo 124
Radić Danilo 99
— Pero 102
Radimir Karl 110
Radimsky Wenzel 86
Radja Djordjo 90
Radjenović Petar 143
Radl Marie 122
— Stefanija 125
Radman Peter 114
Radmanović O. Ambroža 148
Radó Béla 113
Radomann Andelka 125
Radonić Ilarion 141
— Jovan 126
— Savo 40
Radoš O. Ljudevit 148
Radosavljević Radmila 123
Radošević Franjo 122
— Kristo Ivan 116
RadovanovicMilan 143
— Stojan 127
Radović Aleksa 66
— Anka 125
— Cvjetko 95
— Draginja 126
— Gjordjo 247
— Josef 119
— Milena 122
— Risto 388
Radowanow Svetislav 119
Radulaški Milan 128
Radulović Anton 104
— Jelena 126
— Josef 110
— Jozo 395
— Milan 68. 125, 388
Radumilo Milan 127
— Milka 127
Rafael Israel u. Sarajevu 394
Raffaelli Nikola 107
Ragibbeg Resulbegović 306
Raisz Mich. 118
Rajačič Georg 96
Rajacsich Alexander Freih. v. 89
Rajal Ema 126
— Ludmila 123
Rajić Sofie 90
— Todor 112
Rajković Dragutin 91
— Nikola 381
Rajman Jos. 413
— Ljudevit 122
Rajnoch Ferdinand 136
Rak Eugen 98
Rakić Kornelia 91 129 232
— Ružica 126
— H. Stojan 108
Rakoncza Franz 117
Raković Miralem 123
Rališ Josef 137
Ramić Ahmedaga 65 66
Ramsauer Robert 118
Rarogiewicz Stanislaus 108
Rašeta Daniel 114
— David 108
Rašević Radovan 87 89
Rašic Andrija 351
Rašidagić Ešref 116
— Hamdija 66
— Rašid ef. 351
Rašidkadić Ibrahim ef. 65 389
Rašidović Jusuf 351
Rasinec Martin 90 119
Rastović Ilija 105
Ratković Adolf v. 91
— Jakob 135
— Stephan 116
Rátky de eadem et Salamonfa Karl 133
— Marie 113
Rätsch Adolf 114
Rattinger Eduard 118
Rauch Paul 129
Rauhofer Josef 89
Raukar Dragutin 112 419
Rauman Emanuel 381
Raus Ludwig 89
Raušer Heinrich 382
Ravlić Jozo 106
Rawicki Ladislaus 136
Rawitzer Johann 137
Rébay Ladislaus 35
Rebrnjak Karl 106
Rechnitzer Albert 382
— A. u. C. 413
— Rudolf 382
Rechtsamer Jakob 86
Reddi Oskar 90
Reder Karl 114
Redl Albin 88
— Michael 118
Redlich Heinrich 384 406
— N. 376
— Salomon 353
Redžić Hadži Hasan eff. 238
— Ibrahim eff. 107 145
— Mustafa eff. 108
— Osman 125
— Sulejman 125
Regel Josef 113
Regentik Miroslav 111
Reiber Hugo 87 90
— Sofija 125
Reich Alexander 115
— Alfred 115
— Alois 121
— Leopold 87 89
— Mihajlo 127
Reichmann Gustav 96
Reichner B. 426
Reif Karl 137
Reinelt Josef 137
Reiner Ottokar 92
Reingar Adolf 88
Reinhardt Alois 110
— Ljudevit 85
— Ludwig 85
Reinold Emil 114
— Josef 90
Reinprecht Hugo 120
Reisch Richard 155 387
Reisenbauer Karl 136
Reiser O. 131
Reisinger Johann 111 117
Reiter Ambros 138
Reiter Andreas 417
— Heinrich 155 413
Rejha Franz 136
Rekvényi Josef 113 122
Remeta Mathias 93
Remý Brzenkovich Rilt. v. Szillas 92
Rengjeo Ivan 121
Repić Petar 126
— Valerija 126
Reřicha Franz 115
Reřucha Josef 96
Resanović Dušan 106
Resch Martin 116
Reschenauer Josef 105
Reschke G. 423
Rešetar Paul Rit. v. 91
Rešidbegović Mahmudaga 145
Rešidović Ibrahim 68
Resser Alois 118
Ressoul eff. 42
Resul eff. 350
Resul-begović Sukribeg 306
Resulović Mujaga 306
— Nazif 127
Reumüller Moritz 110
Rezac Jakob 424
Rezaković Asim eff. 145
— Ibrahim 102
Rhein Eduard 65 130
Rhemen zu Barensfeld Hugo Freih. v. 34
Ribar Pavao 125
Ribica Ibrahim eff. 65 284 394 399
Ribičić Anda 125
Richling Josef 417
Richter Franz 89
— Heinrich 138
Johann 93
Richtermoc Franz 103
Rieska Karl 106
Ridžanovic H. Haf. Muham. ef. 127
Ridžanović Hadži Abdullah ef. 144 145
Riedler August 425
Rieger Johann 91
Riemer Karl 106
— Osias Markus 100
Riess Franz 115
Riessberger August 111
Rifatović Avdo 87
Rifel Josef 121
Rimsa Adolf 104
Ringl Karl 137
Ristić Lazo 308
— Mihajlo 143
— Milan Hadži 66
— Mitar 413
— Vasilije 140
Riszawy Artur 90
Ritschel Alois 115
— Rudolf 90
Ritter Hermann 89
Rittermann Valerian 131 413
Ritz Slavko 239
— Stjepan 66
Ritzoffy Ivan, v. 134
Rizvanbegović Ahmedbeg 128
Rizzo Marija 127
Robić Franjo 135
Robitschek Sigmund 155
Robl Pius 117
Rochata Otto 112
Rochatta Otto 417
Red Johann 90
Rodić Janko 97
Rodinis Odo 382
Rogić Dragutin 127
Rogulja Emil 106
Rohrböck Josef 382
Röhrig Henrik 124
— Karl 93
Roknić Emil 86
Roksandić Mojo 122
Rokvić Nikola 94
Rolf Ivan 89
Rollinger Rudolf 110
Romanić Karl 382
Romano Leon 386
Romanow Wasyl 96
Romčević Stefan 130
— Stephan 130
Romić Petar 127
Rončević Milan 107
Ronovský Franz 93
Ropelewski Johann 351
Roscher Leop. 118
Rosenbaum Heinrich 426
Rosenberg Alexander 90
— Julius 110
Rosenblüth Adolf 118
Rosenbusch David 88
Rosenfeld Moritz 68
— — Julius 399
Rosenkranz Olivier 85
Rosenzweig Fischl. 68 129 130
— Wilhelm Nathan 382
Rosmann Karl 96
Rosmarić Franz 93
Rosner Emerich 391
— Olga 399
— Wilhelm 413
Rössler Peter 113
Rostock Otto 103 119 130
Rotar Karl 106
Roth Bernhard 385
— Hektor 115
Röthel Franz 112
— Karl 95
Rothkopf 66
— Moritz 65 66 157 381 391
Rotter Richard 104
Ronbal Wenzel 114
Rouland Oskar 113
Rožar Vinzenz 136
Rozenmann Samuel 135
Rožić Anton 105
— Josef 95
Rozlivka Jaromir 120
Rozman Johann 136
Rubčić Alois 95
— Dane 128
— Ferdinand 87
Rubil Nikola 117
Rubinstein Hugo 383
Rubitschek Rudolf 413
Ruby Karl 99
Ruckenstein Karl 412
— Marie 425
— Moritz 66
Rücker Daniel 111 417
Rückert Fanny 122
Rudar Karl 96
Rudić Stevan 383
Rudolf Vinzenz 136
Rukavina Dragutin 128
— Nikolaus v. 86
— Paul 101
— Thomas 105
— -Vezinovac M. v. 155
Rukovina Božo 115
Rumerskirch Zdenko Gf. 155
Rumler Arpad, 101
Rupčić Matthias 134
Rupprecht Hugo 136
Rusan Martin 278
Rušić Nikola 107
Rušňák Johann 118
Russ Otto 419
Rustempašić Hajdar eff. 108
Rütgers Guido 423
Ruždić Rasim ef. 304
Ružek Julius 116
Ružić Mijat 116
— Mileta 124
Ružička Adolf 90
— Eduard 106
— Kamillo 89
— Karl 99
Ruzicska v. Kisnamény Otto 35
Rybička Jaroslav 428
Rybiczka Klemens 84
— Klement 84 119
Rynda Wenzel 118
Ryšánek Josef 87

Šabalić Ljubomir 399
Sabanović H. 65
— Ašimaga Hadži 400
Sabić Abdulah 106
— Pelar 66
Sabljić Gjorgje 103
Sacher Hugo 88
— Ludwig 35
Šaćir Hažić ef. 145
Šaćiragić Rašid 107
Sadić-Levi Avram 65
Sadic Čamo 240
Sadiković Abdul Felah eff. 106
Sadikovic Abdulfelah ef. 145
— Ali Riza ef. 107
— Hasan 108
— Kasim ef. 107
Sadil Franz 118
Sadović Velija 120
Šafar Milan 89
Šaffarić Bogdan 96 132
Sagi Bela 99
Sahačić Safet 351
Šahanić Akif 382
Šahdomerović Salih 100
Šahimagić Abdaga 65 399
— Ahmetaga 411
— Avdaga 157
— Edhem 351
— Vejsil 382
Šahinović Hamid 66
Šahinpašić Idriz 102
Saidenfeld Jakob 128 130
Šailer Anton 119
Šain Risto 65 68
— Risto I. 388
— — J. 388
Šajatović Gjuro 95
Šajko Anka 127
— Ivan 127
Šajnović Ivan 108
— Pero 254
Šakota Mehmed 118
Šala Franz 137
Salačanin Demeter 96
Salahović Abaz 127
— Aliaga 306
— Mahmud 117
Salaj Ladislaus 111
Salatić Risto 107
— Savo 128
Salčinović Ibrahim H. 319
Saler Ivan 66
Salic Muhamed ef. 389
Saliger Anton 118
Salihbegović Husnibeg 244
— Muharembeg 241
— Semsibeg 351
Salihodžić Nazif 98
Salihović Ibrahimaga 241
Salim Muftić 145
Saller Karl 91
Saloker Otto Julius 135
Salom Avram D. 391 412
— Daniel 66
— — A. 391 412
— Isak 350
— — A. 157 386
— — v. 65
— Josef 382
— Moise D. 68
— Rafael 66 90
— Salomon 385
— Simha 123
Šalvarica Milan 127
Salvi Anita 123
Salz Josef 98
Samakovlija Baruch 385
Samardžia Danica 124
— Vidosava 126
Samardžić Božo 95
— Krsto 95
— Nikola 100 388
— Ščepan 68
— Tanasije 388
— Vladimir 126
Šambrailo Nikola 122
Šamić Asim 87
Samouković Mićo 351
— Risto R. 158 384
Sandauer Josef 95

LIBRARY U. OF I. URBANA-CHAMPAIGN

Sandbach Adalbert 419
Sandić Ilija 247
Sandri Ivana 124
— Vinko 124
Sandrk Ivica J. 387
— Tomo 104
Sanković Nikola 90
Santarius Johann 131
Santić Pero 388 399
— Savo R. 68
Sarajlić Ibrahim 126
— Izet 128
— Semsudin 351
Šaran Halid 125
Šarenac Blagoje 68
Šarganović Idriz 97
Šarić Dujo 108
— Ibrahim 108
— Ilija 127
— Ivan 99
— — Ev. 148
— Juko 106
— Murat 128
— Smailbeg 285
Šarkanjac Vaso 116
Sarkotić Stephan v. 85
Sarnavka Helena 125
— Ladislaus 87
— Olga 125
— Roman 89
Sarsch Viktor 419
Sartorio O. Bazilije 152
Šašić Nikolaus 85
— Olga 124
Šašić Sava 125
— Štefanija 125
Saska Robert 115
Sattler Heinrich 87
— Moritz 91 130
— Stanko 99 129
— -Fenerstein Rosalia 86 130
Saudny Franz 136
Saufnauer Samuel 104
Savatić Milan 107
Savelli Josef 137
Savić Danica 125
— Danilo 125
— Dragutin 109
— Dušan 91 128
— Jovanka 126
— Krsto 124
— Marko 140
— Miloš 85
— Vaso N. 65 411
Savin Jovan 89
Šavor Lujo 121
Sawicki Adolf 138
Sčeta Ahmed 91
Schaden Johann 114
Schäfer Joh. Ludwig 153
— Josef 90
Schafhauser Wendelin 116
Schamanek Franz 110
Schamberger Johann 135
Schams Anton 113
Schandl Josef 117
Scharschmidt Karl 105
Scharte Max 110
Schaser Gustav 116
Schättinger Richard 84
— Wilhelm 34 84
Schattner Nathan 109
Schaner Franz 136
Scheff Franz 118
— Johann 118
Scheffer Eugen Edl. v. 116
Scheiber Leopold 413
Scheinberger Béla 112
Scheithauer Eduard 113
Schejbal Josef 113
Schelt Georg 118
Schenk Ferd. 115
— Jakob 115
Schenn Heinrich 112 416
Scherling Bernhard 114
Scheu Henriette 123
Scheuer Adolf 91
Schick August 120
— Karl 130 427
Schieber Oswald 97
Schiefner Jaroslav 92
Schiel Emil 118
— Hubert 118
Schiffer Moses 104 129
Schiller Gisela 124
Schimak Ludwig 96
Schinagl Georg 84
Schindelař Vinzenz 90
Schindler Alois 351
— Friedrich 418
— Josef 99
Schirmeisen Ferdinand 418
Schlechter Markus 114
Schleifer Heinrich 114
— Rudolf 413
Schleiss Leopold Edl. v. 382
Schlesinger Emil 90
— Eugen 391
— Heinrich 131
Schlichtinger Ludwig 117
Schlipköter August 153
Schlitter Hans 34
Schmalzhofer Franz 408
Schmarda Hans 406
Schmehlik Stefan 138
Schmettan Reinhold 88
Schmid Adolf v. 419
— Hans 105
— Karl 427
— Mitzi 419
— Moriz v. 419
Schmidegg Emerich, Gf. 89
Schmidt Eduard 116
— Emil 113
— Ferdinand 93
— Franz 86 101 112 419
— Heinrich 118
— Hugo 88 382
— Jakob 118
— Jaroslav 115
— Johann 114 135 244
— Kamila 90
— Karl 137
Schmidt Stefan 115
Schmied Adalbert 118
— F. 132
Schmiedl Albin 116
Schmigoz Mathäus 102
Schmitzerle Josef 104
Schnack Karl, v. 406
Schnattinger Gustav 111
Schnautz Karl Emil, Cav. 382
Schneck Viktor 93
Schneetreppl Moses 87
Schneider Fritz 426
— Heinrich 103
Schneider Jakob 90
— Johann 138
— Josef 87
— — (II) 133
— Ladislaus 105
— Milka 400
Schnepf Valentin 115
Schnitzler Narziß 119
Schöller Robert, Ril. v. 155
Scholz Dragutin 319
Schomek Viktor 90
Schön Josef 87
— Karl 94
— Stanko 158 384 406
Schönfeld Leo 102 104 119 129
Schonta Peter 114
Schopf Karl 103
Schöpflin Georg 325
Schöpner Johann 123
Schöppel Rudolf 389
Schorl Ignátz 417
Schornstein Sigmund 119
Schorsch Anton 92
Schoßberger Alexander 68 106 130
— Emil 382
— Frieda 412
— Louis 65 408 412
Schramke Johann 116
Schreiber Eduard 99
— Josef 413
— Leopold 109
Schubert Josef 114
— Wilhelm 93
Schuch Stefan 417
Schuh Franz 136
— Friedrich 137
— Gustav 136
Schuller Karl 418
Schulzer v. Müggenburg Alfred 116
Schuman Hugo 108
Schumann Heinrich 121
— Richard 130
Schürer Johann v. Waldheim 88
Schuster Blasius 413
— Eduard 111 417
— Karl 418
— Richard 109
Schüth Ferdinand 120
Schütz Armin 95
Schützner Eduard 97
Schwab Franjo 95
— Hugo 85
— Julius 118
— Marie 413
Schwager Joachim 104
— Rudolf 119
Schwartz Albert 134
Schwarz Adolf 425 426
— Anton 111 417
— David 137
— Gustav 89
— Isidor 86
— Jaromir 114
— Johann I 116
— Josef 88
— Lidija 128
— Olga 125
— Otto 89 130
— Paul 399
— Samuel 87
Schwarzberg Johann 382
Schwarzeneggar Franz 118
Schwarzl Josef 87
Schweiger Anton 118
Schweinhach Rudolf 86
Schweiner Josef 117
Schwimmer Ignaz 399
Sebastjan Stjepan 122
Šebelić Anka 124
Šebešić Josef 92
Šebesle Josef 414
Sebestyén Johann 90
Sečić Mirko 118
Sečkar Dragutin 387
— Josef 112
— Magdalena 124
Sedić Elisabeta 125
Sedlaček Franjo 102
— Martin 136
— Vinzenz 136
Sedlak Heinrich 101 109
Sedlar Karl v. Svojić 92
Sedlecky Milan 108
Sednak Jakša 102
Sefić Mustafa eff. 145
— Salih 111
Šegota Amalie 123
Šeha Stanislav 102
Šehić Ahmet eff. 109
— Ibrahim eff. 109
Šehovac Nikola 87 89
Šehović Mehmed 125
Seichert Adolf 110
— Fritz 382
— Justus 413
Seidenfeld Jakob 92
Seidl Ernst 419
Seif Julius 113
Seifert Gustav 135
— Wilhelm 414
Seiller Hugo, Freih. v. 408
Sejdić Edhem 106
— H. Smajo 243
Sejfić Ahmed 382
Sekanina Emil 86
— Josip 127
Sekora Kornel 103 130
Sekso Petar 106
Sekula Dane 351 353
Sekulić Luka 103
— Oskar 121
Selak Johann 109
— Karl 382
Selaković Kosta 104
Selesković Osman 382
Seleskowitsch Rudolf 114 119
Selestrin Konstantin 106
Selimić Hilmija 107
— Smlejman 106
Selimović Avdo 241
— Camilaga 240
Selinka Otto 135
Seljan Anton 97
— Janko 108
Selmanpašić Camilbeg 113
Semerad Franz 90
Semeši Johann 116
Semić Salih 109
Semir Sara 125
Semiz Mehmed 108
— Muhamed 108
— Ristò 100
— Savo 127
Semjan Mihajlo 66
Semljak Martin 117
Šemonský Anton 111
Senda Stjepan 126
Senečić Ferdinand 111
Senekowitsch Josef 87 89
Senić Ivanka 125
— Nikola 125
Šenica Teodor 128
Šenko Josef 115
Senzenberger Ferd. 115
Seppe Johann 416
Seratlić Risto 127
Šerbetić Ilija 108
Šerbić Mehmed H. 308
— Sulejman 351
Serdar Johann 93
Serdarević Ljubomir 388
— Muhamed Seid ef. 96
— Smail 107
Šerdarović Safih 126
Šeremet Asim 126
Šerić Ahmed ef. 145
Serif effendi Arnautović 335
Šerifović Ahmed 127
Sertić Anrel 95
— Bronislav 94
— Franjo 123
— Jelka 122
— Michael 105
— Paul 391
Servis Vilim 92
Šešek Alexander 94
Šešelj Dragutin 107
— Ivan 100
— Leopold 117
— Srećko 382
Šešelj Želimir 87
Sešić Artur 122
— Jovo 98
Šešlija Lazar 116
Šesták Josef 89
Šestić Salihaga H. 319
Setinski Bedřich 351
Setnik Cyril 88
Seveglievich Anton 136
Ševeljević Dragica 124
Ševrljuga Stanko 389
Seydl Arthur 114
Shek v. Vugrovec Albert 94
Siaskiewicz Viktor 119
Siaskiewits Anton 393
Siatecki Kasimir 110
— Kazimir 99 129
Šibalić Matija 126
Šicha Boleslava 126
Siche Emil 91
Sichovsky Viktor 90
Sichra Dragutin 85
— Karl 85
Sichrovsky Karl 111
Sidorowicz Alois 88
Siebenlist Eugen 85
Sieber Johann 113 114
— Wilhelm 100
Siegerist Heinrich 425
Sielski Stanislaus 104
Šifschack Berta 127
Šiftar Josef 133
Sigal Adam 114
Siglhuber Emilija 124
— Georg 88
— Valerija 124
Sigmund Anton 113
— Johann 116
Šijan Dušan 86
Šijerčić Hakibeg 101
Šikić Anton 95
Sikirić Behaudin ef. 123
— Raif 109
— Vehbi eff. 108
Sikuljak Ostoja 117
Silajdžić Omer 124
Silberstein Isidor 382
Šiljak Aleksa 351
— Jovan 353
— Jovan 89
Siljegović Blagoje 143
Siljković Mehmed 124
Simánek Karl 138
Šimeon Georg 96
Šimerka Josef 106
Simetić Mate 119
Simić Jovan 91
— Jozip 68
— Ljubo 66
— Milan 126
— Milivoj 87
— Nikola 121
Siml Franz 418
Simon Franz 118
— Johann 103
Šimunac Stjepan 92
Šimunković Ivan 88
Sin Franz 413
— Jaroslav 118
— Josef 114
Sinanagić Murat 122
Singer Emanuel 66
— Leopold 382
— Louis 381 391
Šiniković Branko 388
Šinkaj Josef 116
Šipka Danilo 108
— Milan 103
Šipovac Veljko 388
Širbegović Mahmutbeg 68
Širek Jaroš 105
Sirha Božena 126
— Zdenka 126
Sířiště Franz 92
Sirový Franz 113
Šisić Mustala 125
Siwiec Alfonza 123
Siwiec Stanislava 124
Šižgorić Mato 95
Sjeran Risto 68
Skakić Miloš 124
Skála Alois 114
Skalak Miroslav 134
Škandera Rudolf 90
Škarek Rudolf 98
Skarić Jovo 382
— Zamfir 351
Škarica Jakov 108
Skavić Anton 114
Skenžić Isajilo 126
Skenžić Vukosava 126
Škipina Sava 68
Sklenař Jelka 123
— Josef 66
Sklenovský Bruno 89
Škobla Nikola 107
Škoda Richard 88
Skok Petar 121
Skopal Franz 118
Skopový Josef 416
Škorčić Franz 351
Škorić Milan 400
Skorkowsky Karl 135
Škorno Bekir eff. 231
Škoro Ignjat 116
Škorpil Ignaz 116
Škorup Mate 135
Škrabek Otokar 112 418
Škrbec Nikola 265
Skřivánek Wenzel 105
Škřiwan Erwin 138
Škrobić Stjepan 68
Skryszewski Franz 115
Skuhravy Adolf 90
Škundrić Savo 101
Skuteczky Richard 98 130
Skvor Karl 137
Sladinšek Karl 115
Sladojević Milan 97
Sladović Edl. v. Sladoevički Eugen 89 120

Slama Anton 386
Slanina Wenzel 98
Slejhar Karl 111
Slekovec Alois 87
Slijepčević Todor 117
Slipčević Ivo 395
Slipicević Ibrahimaga H. 284 394
— Muhamed 382
Sliškovič Jakov 127
Sliva Josef 419
Slivarić Franz 101
Sljivić Milan 351
Słominka v. Hołodów Julian 113
Slunjski Rudolf 124
Slunjski Zora 124
Smaić Marija 128
Smailbegović Adil eff. 145
— Derviš eff. 145
Šmajdek Martin 98
Smajić Muhamed 94
Smajlbegović Sulejman eff. 106
Šmalcelj Andrija 121
Smech Wilhelm 425
Smejkal Anton 135
Šmelc Karl 113
Smerczek Kamillo 119
Smeschkall Kornel 111
Smich Johann 112
Smička Franz 103 129
Smiljanić Milena 125
— Natalija 125
Smital Josef 115 117
Smolak Matthias 118
Smole Stjepan 95
Smolik Josef 416
Smoljan Bariša 100
— Luka 118
— M. 127
— M. Nikola 157 284 386 399
— Pavo 68
— Rade 66
— Simun 285
— Stana 127
— Stefan 105
Smolle Ivan 103
Smoquina Milan 114
Smrzlić Petar 135
Sobek Wenzel 86
Sober Josef 40
Sobotka Stanislaus 92
Sočanin Franjo 95
Soče Marijan 127
Sochor Rudolf 136
Sočo Mato 126
— Petar 124
Solilj Jovan 122
Sohr Marzell 113
— Rudolf 413
Sokal Sigismund 98
Šokić Anton 106
Sokolić Regina 126
Sokolović Jakša 243
— Osman A. 66
Sokolowsky Bartholomäus 116
Šola Vojislav 284 381
Šolár Johann 95
Soldo Petar 68
— Pero 115
Sollner
— Jakob 102 119 130
Soltész Bila 90
Šoltys Alexander 94
Šomek Laura 125
— Marija 125
Somfelean Alexander 135
Somógyi Oskar v. 157 386 389 399
— Stephan v. 109
Sommenfeld Eduard 98
Sons István 427
Sor Josef 111
Sorelić Theodor. Ril. v. 133
Sorn Franz 135
Souček Johann 106
— Wilhelm 136
Soudil Josip 68
Soukal Josef 94
Soukup Božena 123
— Wenzel 91
Sommar Adolf 103
Soyka Ludwig 90
Spaček Anton 98
Spahić Abdulah 387
— Ivan 108
— Mato 87
Spaho Fehim ef. 89
— — eff. 131
— Mehmed 66 408
Spaić Nikola 98
Spaleny Guido 88 99
Spanačević Milan 90
Spandl Karl 35
Spang Ludwig 136
Spari Franz 114
Spasojević Dimitrije 124
Speer Simon 115
Spehar Milan 102
Speil Josef 118
Špelić Ciril 95
Sperk Eduard 92
Sperl Rudolf 114
Sperlbauer Julius 110
Spez Marija 126
Špička Karl 351
Spienagel Peter 100 130
Spievak Theodor 110
Spika Petar 143
Spiletak Andrija 122
Spilik Hugo 118
Spindler Ana 125
Spinka Miroslav 412
Spirič Swetozar 143
Spirik Heinrich 99
Spiry Aleksander 122
Spitäller Franz 138
Spitálský Josip A. 400
Spitz Ernst 114
Spitzer Bernhard 119
— Bertold 413
Spitzmüller Roko 118
Špoljarić Leopold 91
— Vjekoslav 382
Šponar Sofija 123
— Wendelin 118
Sporer Josef 118
Spraitz Eduard 100
Sprenger Bruno 90
Springer Emil 120
Sprotz Alfred 425
Spužević Cvjetan 66
Šram Wenzel 116
Šramek Dragutin 85
— Karl 85
Srdić Đuro 126
— Todor 143
— Veselin 95
Sremčević Dušan 385
— Sava 131
Srinčić Max 91
Srnez Frida 399
Stadler Josef 148
Stahl Johann 91
Štajcar Ivan 125
Štajcar Ružica 125
Stakić Branko 95
— Milan 126
Štakor Marko 92
Stalzer Johann 116
Stanhuk Andjelko 101
— Eduard 100
— Franz 106
Štambuk Milivoj 382
Stančić Aleksandar 127
Stanglauer O. 376
Stanić Florian 382
— Ivan 68
— Milan 388 399
— Nevenka 125
— Vaso 90 102
— Zvonimir 107
Stanišić Danilo 124
— Georg 102
— Gjorgjo 383
— Ilija 104 115
— Milovan 127
— Natalija 126
— Risto 105
— Spiro 102
— Svetozar 113
— Vladimir 66
Stanivuković Gjorgjo 65
— Mitar 97
— Simo 40
— Stanko 126
— Stefanija 126
Stanković A. 376
Stany August 383
— Karl jr. 413
— — sen. 413
Stara Anton 90
Starčević Aleksa 139
— Ilija 97
— Johann 118
— Marko 95
— Vladislav 87
Starch Heinrich 85
Stark Eduard 113
— Johann 120
— Ludwig 136
Starkel Ernst 111
Starkowski Anton 132
Starman Josef 107
Starović Jovan 66
Starwer Emil 130
Starý August 118
Starý Karl 113
Stavik Franz 383
Stebi Anton 158
— Rudolf 351
Stebl Rudolf 383
Steckel Jakob 105
Štefan Emil 136
Štefanac Anto 122
Stefančić Emil 160
Stefanović Richard 109
— Risto 388
— Staka 126
— Tomo 98
Stefko Viktor 111 417 419
Stefković Peter 102
Steg Josef 118
Stegnar Johann 87
Stehlik Augustin 103
— Emanuel 113
— Ottokar 86
Steidler Karl 119
— Leo 97
Stein Emil 425
— Franz 113
— Kamillo 118
— Leopold 383
Steinbeis, Ritt. v. 408
Steiner Alexander 383
— Hugo 95
— Johann 86 90
— Josef 112 416
— Josip 97
— Mavro 121
— Richard 93
Steinhardt J. 376
Steinitz Alexander 383
Steinlauf Karl 383
Steinmetz Alois 393
— Iv. 122
— Johann 95
Steinpach Alfred 86
Stejskal Franz 138
— Josef 112 417
— Karl 103 120
Štekovic Lazar 143
— Savo 112 416
Stellwag v. Carion August 88
Stemmer Josef 97
Stencel Gizela 126
Stenczel Zoltan 88
Štěpán Adolf 119
— Johann 135
Stepanek Valentin 104
Stepanović Melanija 123
Štěpánek Heinrich 89 97
— Karl 428
Štěpánský Karl 125
Stephani Otto 113
Stephanic Karl 383 391
— Richard 87
— Wilhelm 419
Stepinski Stanislaus 113
Sterbak Emil 138
Štork Josip 126
Sterle Franz 99
Stern Adolf 90
— Albert 103 129
— Armin 232
— Danica 127
— Josef 122
Sternfeld Hugo 66 304
Steta Branko 383
Stettin Ludwig 118
Stević Radovan 105
Stich Karl 88
Stiel Hubert 115
Stiglicz Friedrich 119
Stiglin Nikola 66
Stijačić Luka 127
Stilinović Božica 125
— Daniel 95
— Ferdo 107
— Josef 105
Štimac Ivan 124
Stipančić Stanko 124
Stipanović Ferdinand 418
Stipetić Ivan 88
Stipo Milušin 243
Štitić Andrija 308
— Kristina 126
Stjepanović Alexius 122
— Kosta 99
— Ljubomir 88 92
— Melanija 122
Stjepčević Stephan 87
Stjepović Ciril 108
Stluka Johann 98
Stočanin Ismet 106
Stöcker Franz 118
Stockhammer Josef 105
Stöckl Mathias 427
Stöffel Karl 136
Stöger Edmund 88
Stojanik Eduard 135
Stojanović Anka 125
— Dragan 136
— Jovo 107
— Melanie 66
— Milan 125
— Nikola 308
— Risto 97
— Svetozar 121 122
— Theofil 87
Stojić Jovan 88
— Vladimir 86
Stojković Radivoj 91
Stojnić Stevan 125 128
— Stojan 95
Stojsavljević Tomo 135
Stokanović Pero 65
Stoljar Ilija 96
Stolzer Rudolf 412
Stonawski Johann 97
Stopa Helena 124
— Sofija 124
Stopánský Vladimir 88
Storch Anton 92
— Friedrich 87 89
Stošek Max 118
Straka Emanuel 92
— Karl 101
Straki Josef 137
Strambach Anton 118
— Viktor 383
Straňák Ferdinand 138
Stransky Felix 419
— Robert 385
Stránský Josef 118
Strassberger Alexander 383
— Anna 383
Strassmann Maximilian 98
Strauch Eugen 102
Strauß Anton 118
Strauss Georg 85
— Rudolf 384
Strecha Alois 92
Střecha Heinrich 116
Streer Ritt. v. Streerwitz Gustav 94
Streicher Heinrich 112
Streichert Viktor 137
Streichfuss Wilhelm 137
Streit Johann 118
Strelec Josef 285
Strempfl Johann 114
Strepački Anton 117
Stříbrný Emil 122
Strikics Ljubomir 116
Štrk Juraj 124
Štrkljević Branko 104
Strobl Anna 240
— Franz 95
— Josef 114
Strodl Michael 115
— Stjepan 121
Strojný Cecilja 125
Stroka Johann 96
Strouhal Franz 96
Struhal Johann 92
Strminski Josef 99
Strunjak Vinzenz 116
Strupl Franz 95
Struppi Stanislaus 86
Strutynska Teodora 385
Stubenvoll Rudolf 136
Stubler Karl 119
Stuchlik Fridolin 135
— Rudolf 412
Stuchlý Anton 112 418
— Karl 416
Studen Mile 108
Stuhlhofer Wilh. 112
Stumes Alois 383
Stunić Johann 383
Stuparić Anton 351
— Ivo 127
Stupnicki Johann 128
Sturm Adolf 135
— Johann 100
— Josef 98
Sturmberger Josef 113
Stux G. 155
— Geza 158 384 399 406 408
Subašić Ante 383
— Nikola 66
— Stjepan 247
— Stipa 65
Šubic Vatroslav 386
Subotić Dusan 143
Nikola 66
Subrt Anton 115
— Svetozar 125
Sučević Julka 125
Šucha Wenzel 416
Sucher Josef 418
Suchomel Jan 400
Suchy Franz 99
Suchý Franz 119
Sučić Angjelka 128
Suda Alfred 88
Sudar Franjo 127
Sudčević Milan 125
Sudžicka Ragib 102
Šujić Josef 119
Šujica Marko 125
Šukić Anto 238
Šula Robert 136
Sulejmanpašić Rifat beg 144 145 389
— Sulejmanbeg 389
Šulentić Berto 386
— Matthias 109
Šuljagić Suleiman 40
Šuljak Omer 127
Suljić Suleiman 96
Sum Franz 111 418
Sumbul Isidor 119
— Jakob 130
— Josip 400
Sümegh Josef 84
Šumer Mato 98
Summerecker Hugo 111
Sumrek Michael 112
Sunarić Andelka 124
— Ivka 124
— Josef 66 381
Sunčic Pwao 306
— Pero 304
Sunjić Jure 118
— Mija 127
Šunjić Terezija 127
Šupa Zahid 247
Supek Viktor 107
Suran Ambrosius 95
Šurić Richard 113
Šury Franz 89
Suša Omer eff. 106
Sušac Ivan 124
Sušić Dusan 68
— Pelar 126
Šušković Josip 127
Šušnić Ivan 115
Süß Johann 120
Sussmann Alexander 130
Šusteršic Paula 391
Šuštić Pavao 127
Šuta Franz 91
Šutej Juraj 108
— Rudolf 109
Šutić Ivan 306 413
— Vlajo 98
Suvajdžić Jovan 127
Švec Johann 104
Švejcar Josef 105
Šveřepa Jaroslav 87
Svetek Stanko 109
Svilarić Gjorgjo 383
Svoboda Adolf 117
— Anton 118
— Felix 87
— Josef 116
— Maria 123
— Method 122
— Rudolf 383
Šorakić Theodor 121
Šorzo Salih eff. 411
Švub Franz 105
Swabensky Franz 135
Sweryda Theodor 137
Swiży Karl 136
Swoboda Josef 94
— Richard 110
Sychrovsky Ludwig 113

Sýkora Adolf 112
Sykora Adolf 419
— Franz 97
Syrovátka Julius 87
— Kamil 87
Szabadi Géza 120
Szabó Karl 118
Szafner Josef 92
Szalay Sándor 90
— v. Zámoly Ladislaus 34
— -Marzsó v. Zámoly Aladár 84
Szczotka Adalbert 135
Szczurowski Nikolaus 110
Szczytynski Adolf 138
Szécsen v. Temerin Nikolaus, Graf 34
Szekulesz Emil 157 381
Szende Isidor 99
Szilágyi Oskar 83
Szillard Armin 98
Szirmai Anton 312. 370, 424, 454
Szmettan Adolf G. 425
— Nora 425
Szöllös Hermann 119
— Moritz 96 119 129 232
Szommer Hugo 111
Sztankovánszky v. Nagylévárd Emanuel 84
Szücs Nikolaus 425
Sznjanski Karl 68

Tabakovic Anto 68
— Ibrahimaga 231
— Iovan 240
— Mato 68
— Petar 68
Tabrizzi Džemal 428
Tadić Ante 65
— — N. 65 413
— Anto 157
— — N. 395
Tadin Kalixt 122
Tahir Bosto 247
Tajšanović Leposava 127
Takacs Ladislaus 406
Takács Ladislaus 158 384
Talić Andromaha 125
— Sabit, starj. 125
Talsky August 119
Tambić Vlatko 66
Tanács Josef 115
Tančica Jusuf 279
Tandarić Anton 121
— Helene 123
Tarabar Mahmut 319
Tarakčija-Tanačić Mehmed 107
Tarbuk v. Odsiek Raimund, Ritt. 133
Tartaglia Quintiliano Nobile de 134
Tašner Josef 95
Tasovac Božidar 383
— Darinka 124
— Vladimir 109
Tatar Karl 108
Tatić Iovan 143
Tatlić Bećir 68 125
Tauber Ludwig 118
— Thomas 68
Taubmann Samuel 399
Taušan Risto 68
Tauschek Wenzl 119
Tautermann Ferdinand 427
Tavčar Ivan 400
Tegzes Heinrich 114
Teich Max 128
— Samuel 95
Tekić Gavro 107
Telar Gjuro 89
Telecski Dušan 128
— Katarina 129
Telecsky Dušan 129
Teleki v. Kolto Ladislaus, Graf 381
Teleszky Dusan 105
Teller Emil 412
Temnik Josip 99
Teodorović Alexander 107
Tepavac Nikola 128
Teplý Josef 119
Terček Vjekoslav 114
Terdin Josef 114
Ternbach Wilhelm 113
Terputec Michael 103
Tertil Ludwig 94
Terzić Božidar 98
— Dimitrije 140
— Novica 66
— Risto V. 388
Terzimehić Mehmedalija 68
— Salih 105
Tešanović Dmitar 114
Teschner Josef 92
Tešić Boško 383
Teskeredžić Ali Beg 145
— Osmanbeg 304
Tesmer Karl 100
Tetarić Zaimaga 393 399
Thaler Rudolf 136
Theil Josef 427
Theis Gottlieb 413
Thian Jarko 111
Thiele Anton 138
Thöny Gustav 111 417
Thorsch Otto 426
Thum Rudolf 138
Thuma Franz 113
Thume Josef 136
Thyr Ernestina 123
Tiber v. Csurgay 101
Tibold Karl 112 418
Tica Simo 68
Tichaček Johann 90
Tichy Karl 383
Tieftrunk Josef 90
Tiešic Petar 121
Tieso Ivo 418
Tiljak Johann 103
— Markus 99
Tinhof Andreas 136
Tintor Ilija 143
Tipelt Ambros 90
Tirić Mustafa 97
Tirich Leopold 383
Tissaner Johann 115
Tischler Oskar 412
Tkácik Leopold 417
Tkalac Viktor, v. 110
Tobias Hugo 118
Tobiasz Stanislaus 91 120
Todić Mihajlo 125
Todorović Simo 104
— Tane 383
— Teodor 96
Togonal Anton 117
— Franz 119
Togner Heinrich 136
Tojčić Anton 87 89
Tokic Mijo 109
— Nikola 126
Tolić Ivan 68
Tolnauer Ignaz 386
Toman Emilija 126
Toman Johann 94
Tomanek Oskar 90
Tomas Ivan M. 127
— Ivan P. 127
Tomášek Jaroslav 133
Tomášek Josef P. 137
Tomašević Andrija 127
— Nikolaus 122
— Rudolf 118
Tomašić Ferdo 108
Tomscsek Andor 85
Tomek Franjo 98
Tometinović Ivan 113
Tomić Alois 118
— Milan 132
— Spiridion 112
Tomitz Otto 419
Tomković Risto 97
Tomljanović Marko 114
— Mich. 114
— Mile Gecan 110
Tomljenović Ida, stari 124
— Josef 96
Tomorug Nikolaus Edl. v. 113
Tomovics Eudoksijo 68 103
Tomowicz Eudoxius 129
Tomsche Johann 93
Tomsič Anton 418
Tonali Anton 110
Tonar Johann 350
— Josef 118
Tönnies Rudolf 157
Topali Ivan 103
— Nikole, starj. 127
Topalović Anton 95
— Ivan 107
— Milka 125
Topčagić Osman 89
Topčić Hašim 125
Topić Anka 127
— Hafiz 393
— Vefik, eff. 145
— Fr. 131
Topolnik Djuro 157
Torić Marijan 107
Torlić Hasan 383
Torner Johann 136
Tornyau Schossberger Rudolf, Baron 155
Török Paul 130
Tosmann Johann 104
Tošner Anton 136
Totić Marko 319
Toukalek Franz 118
Toupal Josef 135
Tovara Franz 129
Tovirac Cvijan 383
Trach Wenzel 89
Träger Ernst 34 83 84
Trajtler Josef 113
Tramıner Friedrich 119 128 129 285
Tranger Alois 115 129
Traunfellner Johann 114
Travničanin Rasim eff. 104
Travnik Josef 105
Traxler Michael 417
Trbarić Ivan 106
Trbojević Mihajlo 105
Trebić Zorka 124
Treibal Anton 88
Trešnjić Jovan 126
Treskiewicz Johann 383
Treul Jakob 118
Trexler v. Lindenau Theodor 35
Treyer Edmund 109
— Karl 107
— Ljubica 125
Trifković Dra-. ginja 123
— Dušan 103
— Glišo H. 351
— H. Milivoj 383
— Jovo 90
— Simo 101
Triller Karel 400
Trkuša Osman Aga 241
Trkačin Anna 127
Trninić Stevo 121
Trrjančev P. 376
Trnka Rudolf 117
Trofanović Michael 99
Trojak Friedrich 137
Trojer Franz 97
— Josef 95
Trontl Stjepko 121
Trost Ladislaus 418
— Ludwig 111
Trostmann Adolf 87
— Hugo 104
Troyer de Monaldi Josef Ritter v. 100
Trstenjak Felix 100
Trtanj Ivan 128
— Katica 386
— Marija 128
Trtanj Micika 386
Trubelka Agata 124
Truhar Anton 105
Truhelka Branimir 112
— Ciro 131 376
— Jagoda 122
Trummer Jovo 97
Trykar Josef 413
Tschoffa Franz 91
Tubaković Daniel 106
Tubinović Miloš 122
— Spasoja 95
Tucakovic Danica 91
Tücherer Béla 118
Tuczek Alois 113
Tudor Ivo 66
Tufegdžic Mladen 124
Tuma Anton 116
Tupajić Milan 97
Tupanin Jovo 306
Turančić Husejin 125
Turčić Vjekoslav 120
Turić Franz 117
— Nikola 130
Turina Gabriel 91
— Johann 112 417
— Zvonimir 100
Turk Alois 418
Turkalj Marija 122
Türkott Josef 101
Turković Dragutin 108
Turo Christian 427
Turtzer Franz 416
Turudija Stanko 92
Tusch Otto 391
Tušl Rudolf 128
— Ruža 128
Tuta Jovo 68 140 284 388
Tutić Peter 117
Tužil Adalbert 117
Tuzlančić Stjepan 103
Tuzlić Aleksa 103
— Ljubo 68
Tvrdoreka Alexander 116
Tvrtković Filomena 127
Tvrz Dominik 106
Twers Franz 118
Tychowski Eugen Ritt. v. 94
Tymczyszyn Michael 121

Učanbarlić Abid ef. 109
Udovičić Jovo 107
Udžvarlić Hafiz Mahmud ef. 144
Ugarković Pavle 124
— Persa 124
Ugljen Omer 285
Ugrenović Georg 111
Ugron zu Abránfalva Stephan, v. 34
Uherković Franz, v. 102
Ukšinagić Behija 123
Ullmann v. Erény Eugen, Ritt. 35 83
Ulreich Ferdinand 126
Ulrich Alois 106
— Ludwig 89
Umičević Gjorgje 143
— Simo 351
Ungar Josef 383
— Julius 113
— Moriz 383
Unkelhäusser Karl 85
Urbac Johann 419
Urbais Gregor 417
Urbanek Johann 102
Urlep Hans 89 128
— Josef 113
— Julius 115
Ursini Wenzel 89
Urtič Vukosav 128
Urumović Kosta 121
Ustavdić Ibrahim 126
Ustupský Franz 136
Utner Albert 135
Uvalić Nebojša 121
Uvejs Muhamed Hamid 93
Uvěra Johann 416
Uzeiragić Esad eff. 91
Uzejragić Salih ef. 145
Uzejrbegović Mustajbeg 145
Uzelac Danilo 125
Uzorinac Živko 119 129
Uzun Hamdija 413

Vacek Josef 117
Vachuska Wenzel 137
Václav Anton 104
Vadácz Julius 104
Vági Emil 137
Vaizović Suljaga 413
Vajmakovic Sulejman 304
Vajzović Hasan 297
Valášek Johann 135
Valda Johann 90
Valenta Franz 111 135
Valentić Krešimir 127
Valentinčić Mirko 98
Valentini Otto 113
Valić Zorka 124
Valniček Karl 136
Valpotić Matthias 93
Vambera Franz 93 94
Vanatko Miloš 90
Vancaš Alfred, v. 383
— Josef, v. 157 334
— Josip pl. 350
— -Požeški Josip pl. 386
Vančura Franz 113
— Josef 93
Vaněk Franjo 241
— Hugo 92
— Zdenko 104
Van Roy Alfred 113
Varadin Peter 108
Varagić Risto 104
Varda Nikola 383
Varešković Mato 418
Varesko Vitus 136
Variačić Stephan, v. 130
Varljen Josef 119
Varvařovský Anton 135
Vašary Alexander 90
Vasiček Franz 138
Vasić Branko 106
— Mihajlo 142
— Peter 99
— Risto 383
— Vaso 103
Vasilj Zvonimir 107
Vasiljević Alexander 109
— Danilo 99
— Jakov 151
— Jovan 96
— Matija 101
— Nikola 126
— Risto 383
Vasković Đorđe 121
Vašku Vladimir 100
Vasquez Marcell 427
Vass Karl 399
Vatrenjak Salih ef. 108
Vavrecska Egon 88
Važić Risto 107
Večera Andreas 136
Vedrat Josef 129
Vehabović Mustafa ef. 108
Veith Franz 136
— Josef 138
Vejvoda Josef 97
Velc Ferdinand 121
Velebir Stephan 134
Velibašić Ibrahim 102
Velićan Matth. 118
Velich Franz 136
Veljačić Oskar 95
Veljković Milica 124
— Milan 115
Verdan Oskar 427
Verhunc Franz 107
Verić Josef 107
Verzak Ferdo 122
Veselý Karl 416
Vesely Johann 89
— Josef 122
Vesić Dušan 135
Vetengl Jaroslav 89
Větrovec Josef 119
Větrovec Wenzel 118
Vetter Moritz, Graf von der Lilie 381
— Nikola 418
Veverka Rudolf 118
Vich Josef 136
Vicić Nikola 128
Vicković Nikola 109
Vidačić Stjepan 386
Vidaković Milan 98
— Nikola 123
— Todor 91
Vidas Franz 134
Videković Method 108
Vidmar Johann 94
Vidošević Vladimir 124
Vidović Bogdan 66
— Bonifac 148
— German 143
Vikic Ivan 417
— Jozo 418
— -Topić Anton 112 417
Vilfan Raimund 385
Vilhar Miloš 383
Vilić Niko 383
— Rudolf 383
Vilović Hafiz Osman ef. 145

Vilovic Osman 308
Vincetić Mato 110
Vinković Johann 97
— Zlatka 123
Violić Franjo 121
Vior Konstantin 87
Virojevic Milan 68
Višinka Tomo 383
Višnar Matthäus 383
Višnić Miladin 135
Višnjevac Rade 87
Višnjić Dragica 123
— Milica 127
Višnjić Miloš 114
Visoudil Karl 103
Vit Karl 418
Vitanović Eduard 101
Viteškić Osman 351
Vitek Johann 135
Vitić Gjuro 106
Vivat Eduard 113
Vlach Josip 400
Vlačilik Vladimir 90
Vladelić Dušan 92
Vladislavić Lovro 95
Vlah Szetozar 106
Vlahbegović Dušan 68
Vlaho Ivan 285
— Johann 118
— Lovro 87
Vlajo Tomas 104
Vlajsavljević Stanko 117
Vlašić Anton 116
Vlček Eugen 323
Vobořil Ladislaus 91 98
Vobr Josef 101
Vodeničarević Mujaga 241
Vodnik Johann 417
Vodnyansky Viktor 113
Vodopivec Andr. 118
— Vinz. 118
— Vodvařka Slavko 376
Vogl Alfred 90
— Johann 399
— Julius 112
Vogler Martin 99
— Rudolf 131
Voglhuber Theodor 413
Vogt Hans 65 384 406
Vojicio Risto 68
Vojković Georg 130
Vojnarović Marija 127
Vojnović Danilo 391
— Petar 122
Vojtěchovský Franz 117
Vojtěchowsky Josef 137
Vojvodić Josef 99
— Ivan 95
Vojzovic Mehmed 68
Vokić Ostoja 101
Voklić Milan 89
Volak Jaroslav 106
Volek Anton 400
— Ivan 385
Volfer Matthias 116
Volk Matthias 135
Volkerl Ernst 157 381 391 413
Volkmer Karl 131
Voll Max 153
Vonašek Albrecht 107
Vondrašek Adalbert 138
Vondrouš Franz 106
Vorliček Ed. 418
— Eduard 112
Votava Franz 99
Vračun Stefan 87
Vraješević Dušan 127
Vrana Josef 97
Vranješević Ilija 143
— Jovo 143
— Stojan 143
— Stanko 143
Vrban Petar 123
Vrbančić Ferdinand 122
Vrbas Franz 418
Vrdoljak Katica 126
— Niko 395
— Pero T. 395
— Roko 126
Vrebac Ibrahim 128
Vrebač Nikola 123
Vreča Miloš 104
Vrga Danica 124
Vrhovski Benedikt 126
Vrignanin Anton 385
— Gjuro 381
Vrinjanin Marija 124
Vrkljan Peter 106
Vučak Mijo 121 120 122
Vučetić Michael 106
Vučević Josef 107
Vuchetich Georg, v. 103
Vučković Damian 85
— Imbro 117
— Jovan 107
— Tomo 115
Vnić Paul 93
— Stefan 106
Vuina Spiro 106
Vujanović Ivan 99
Vujasinović Marko 105
— Simon 109
— Slavko 143
Vujašković Georg 108
— Gjuro 103
Vujčić Sćepo 306
Vujić Simo 92
Vujičić Ivan 113
— Nikola 121
— Stanislaus 135
Vujin Živan 100
Vujinović Andrija 108
Vujnović Nikola 106
Vujović Simo 107
Vukanović Angelina 126
— Sava 350
Vukasović Ivan 157 386
Vukašinović Basilius 122
— Luka 143
Vukelić Ivan 126
Vukić Stevo 143
Vukmanović Marija 125
Vukmir Mladen 159
Vukmirović Dušan 393
— Michael 96
Vukojević Stjepan 68 387
Vukomanović Andrija 110
Vukosav Gjordja 106
Vukotić Zejnil 124
Vukov Dušan 101
Vuković Anton 88
— — v. Vučydol Rit. 406
— Kosta 128
— Lazar 110
— Nedjelko 125
— Nikola 124
— Risto 115 143
— Terezija 297
— Vladimir 104
Vukovojac Svetozar 107
Vukšan Dušan 115
Vuleta Jovo 106
Vuletić Gjorgjo 107
Vuletic Isak 124
— Josef 413
— Mirko 116
Vulić Desanka 125
— Jelka 125
— Risto 122
Vurdelja Milan 92
Vykopal Franz 137
Vykonkal Josef 135
Vykydal Peter 111
Vymětalík Anton 118
Vymlalil August 89
Vymlátil Augustin 87
Výstup Wenzel 116

Wach Josef 425
Wacha Hugo 90
Wachalowski Tins 89
Wachler Karl 35
Wacker Alexander 426
Wagner Eduard 94 351
— Franz 413
— Karl 87
— Mijo 99
Wairather Leo 136
Wakonigg Franz 35
— Johann 95
Walczak Franz 425
Waldinger Josef 351
Walenda Josef 408 425
Walenta Felix 113
Walenta Johann 113
Waller Wilhelm 425
Wallner Ferdinand 35
Walter Ernst 114
— v. Waltersthal Wolfgang 85
Walther Leo 87
Waněk Franz 98
Wanke Emil 417
Wannermeyer Julius 85
Wantur Adolf 90
Warosch Friedrich 116
— Hugo 118
Waschkau Julius 92 132
Waschke Friedrich 118
Wasilewski Karl 88
Wąsowicz Emilja 123
— Swiętosław 383
Wassermann Josef 137
Wassilko Nikolaj, Rit. v. 381
Wasylik Gregor 109
Waszner Josef 88
Wavra Emil 110
Weber Adolf 108
— Karl 100
— Leopold 111 418
— Richard 92
Weble Eduard 118
Weeber Adolf Walter 105
Wegmann Hans 153
Weichberger Leopold 99
Weickert Wilhelm 136
Weidenhoffer Eustach 130
Weidinger Peter 135
Weidl Johann 427
Weidner Anton 117
Weier Heinrich 304
Weiglhofer Franz 136
Weil Otto, Rit. v. 34
Weimann Johann 116
Weiner Karl 137
Weinert Elsa 90
— Otmar 94
— Willibald 86
Weinfeld Terezija 126
Weingart Friedrich 138
Weinzettl Johann 106
Weiß Augustin 103
— Philipp 425
— Siegmund 383
Weiss Hermann 383
— Isidor 384
— Johann 118
— Jonas 393
— Karl Erwin 93
— Leopold 383
— Moritz 119
— Otto 131
— Philipp 158 384 406 425
— Samuel 118
— Siegmund 391
Weitzner Adolf 391
— Bernhard 383
— C. 413
Weliczki Stefan 116
Weller Albert 427
Welser Josef 111 418
Weltlich Josef 90
Wendl Hugo 35
Wendlenner Ludwig 68 106
— Rudolf 111 418
Wendling Jakob 115
Wenzel Josef 416
Werbothen Emil 116
— Milan 118
Werber Abraham 88
Werner Benedikt 138
— Emanuel 399
— Franz 118
— Hugo 120
— Michael 120
Wersching Franz 116
Weselsky Oskar 112 416
Weselý Karl, Rit. v. 89
Wesselý Karl 133
Westerkam Baltasar 117
Weszel Samuel 121
Weth Wilhelm 120
Wettl Adolf 118
Wetzer Anna 123
Wewerka Franz 90
Weymelka Josef 84
Weywar Lorenz 119
Wenzelides Arsen 97
Wicher Paul 90
— Rudolf 118
Wickenburg Markus, Gf. 34
Widmann Johann 115
Wiedemann Olvier 90
Wieden Karl v. 102
Wiedmosser Franz 103
Wielinski Sigmund 90
Wiener Simon 391
Wiesauer Ignaz 111 417
Wieser Hugo 105
Wiesner Franz 101
Wilcke Karl 88
Wilfling Victor 99
Wilhelm Karl 91
Wilkat Johann 425
Wilkus Franz 103
Willerth Konrad 408 413
Willheim Artur 155
Wimmer Adolf 98
Winkler Elizabeta 125
— Heinrich 100
— Jakob 119
Winkler Karl 137
Winnegnth A. 131
Winter Anton, Edl. v. 34
— Franz 98
— Julius 68 104
Wirth Friedrich 118
Wišala Oldokar 90
Wit Jaroslaus 135
Wiltek Géza 113
Witzmann Anton 114
Wodenig Josef 118
Woelz Anton 113
— Josef 119
Wogg Viktor 130 419
Wohlgemuth Peter 109
Wojnarski Witold 98 123
Wolf Emanuel 104
— Franz 118
— Johann 116
Wolfram Alois 385
Wolfzettel Franz 134
Wölz Josip 89
Woraček Marija 127
Wörfel Stephan 136
Worišek Valerija 124
Worobecki Johann 109
Worzfeld Viktor 136
Wošahlik Ludwig 105
Woska Emil 89 116
— Ljubica 123
— Zlatica 127
Wozniak Karl 107
Wraneschitz Robert 127
Wujkow Michael 103
Wukelić v. Wukowgrad, Theodor 406
Wulz Josef 419
— J. 112
Wundszám Alexander 110
Wurglitsch Anton 115
Wurmbrand-Stuppach Wilhelm, Graf 381
Wyžral Gustav 100
Wzentek Theodor 414

Zabeo Kamillo 120
Zablocki Anton 116
Zabó Johann 118
Zabusch Franz 416
Začek-Wenzel 114
Žáček Karl 103
Zach Ljudwit 85
— Ludwig 85
Zadik Barnch 241
Zadro Nikola 121
— Peter 285
Zafranija Ibrahim Sirri eff. 120
Žagar Stephan 117
Zagorac Miloš 125
Žagrović Malija 128
— Mato 89
— Mihovila 123
Zahradka Alfred 91
— Egon 128 130
Zahirović Ibrahim 238
Zahrádka Richard 136
Zahradnik Josef 113
— Karl 112 419
Zajić Josef 87
Zajmović Asim eff. 108
— H. Semsibeg 244
Žak Eduard 137
Žák Josef 138
— Karl 92
— Wenzel 114
Zakić Dimitrije 108
— Lazar 109
Žakula Petar 383
Žakula Vojislav 90
Zala Adolf 158 384 406
Zalabak Josef 107
Záleský Josef 119
Zalica Risto 98
Žalica Dragoljub 108
Zaller Max 118
Zaloscer Jakob 66
Josef 232
— Simon 131
Zaloszer Jakob 393
Žalud Josef 92
Zamazal Franz 103
Zambal Ludw. 93
Zamečnik Rudolf 102
Zamelica Husein 109
Zamola Hugo 383
Zamolo Vilim 114
Zamostný Zdenko 104
Zampa Ljubica 413
Zangel Viktor 385
Zanić Ivan 108
Zanini Giovanni 68
Zanki Paul 95
Zaplata Anton 90
— Kamila 126
Zapletal Eleonora 122
— Eugen 113
— Josef 90
Zarić Darinka 125
— Svetozar 125
Záruba Vinzenz 86
Zarzycki Myrion, Rilt. v. 87
Zauderer Bernhard 68 92 128 130
Zavadil Ferdinand 87 132
Zavradil Josef 34
Završnik Johann 97
Zawadzki Julius 137
Zbornik Johann 87
Zdiara Ferdinand 102
Zdimal Stanislav 104
Zdjelarević Stjepan 66
Zdunić Jakob 138
— Josef 102
— Luka v. 121
— Zvonimir 127
Zec Jovan 105
— Mato 109
— Milan 95
— Milica 124
— Simo 100
Zečević Alibeg 101
— Mehmedbeg 119 130 351
— Pero 100
Žegarac Milan 113
Zeisberg Josef 115
Zeithammel Ottokar 114
Zeithammer August 84
Zejda Stefan 116
Zejnilaga Muharemagić 157
Zekić Marko 66
Zelebor Edm. 131
— Hermann 383
Zelenika Dušan 143
— Franjo 285
— Ilija 284
— Stjepan 65
Zelenka Heinrich 98
— Nikola 383
Zelimorski Georg 95
Zeljković Osman Hafiz 244
Zeller Georg 118
Zeman Josef 110
— Milan 113
Zemanček Ivan 116
Zemánek Ferdinand 112
Zembić Nikola 244
— Peter 106

Zembroń Boleslaus 135
Zemljarić Franz 98
Zempliner Oskar 427
Zenker Wenzel 111
Žeravica Nikola 124
— Terezija 124
Zerbs Ljubica 124
Zerdahelyi v. Nyitrazerdahely Anton 113
Zerlauth Otto 90 119
— Theodor 118
Žerawa Oskar 112
Žerovnik Andrija 106
Zerovnik Karl 103
Zetlitz Adolf 138
Zgaga Anton 98
Žic Andrija 91
Zich Johann 96
Ziegelbauer Ignatz 102
Zielina Johann 113
Zieris Franz 137
Žigić Zihnija 96
Žila Josef 113
Zildžić Džemaluddin 383
Zildžić Ešref, Seher. 107
Zildžo Mehaga 66
Zill Ferdinand 119
Ziman Michael 98
Zimonjić Aćim 86
— Petar 140
Zimmermann Adam 116
Zimmermann Leo 89
Zimprich Ernst 135
Zippe Karl 111
Zippra Franjo 89
Žiška Franz 117
Žiško Mustafa 125
Zistler Karl 66
Zitko Marija 92
Zitt Vinzenz 118
Zitta Ferdinand 88
Živala Josef 115
Živković Dušan 97
— Mato 87
Životský Anton 137
Zjalić Stephan 323
Zlámal Franz 92
Zlamalik Franz 383
— Johann 92
— Vinko 105
Zlámalik Johann 90
Zmavc Martin 135
Zmigrod Boleslav 96 130
Zmrzlý Josef 115
Znidaršić Josef 93
Zobkow Michael 91
Zobundžija Milan 87
Zohner Othmar 115
Žokalj Franjo 103
— Mihovil 107
Zoldy Olga, v. 123
Zopa Stephan, Ritt. v. 87
Zorn Hans 408 426 427
— Irena 125
— Josip 122
Zorec Elsa 123
Zorec Ivan 66
Zorić Anton 110
— Gjorgjo 95
— Nikola 121
Zorner Giovanni 68
Zorychta Ludwig 115
Zotla Eugen, Rit. v. 136
Zouželka Aurelija 126
Zrilić Stevan 383
Zrinišek Franz 68
Zrnić Vaso 121
Zubac Milan 101
Zubac Vitomir 387
Zubić-Kordila Stephan 116
Žugel Franz 131
Zuglia Srećko 96
Zukić Sulejmann 297
Žulbić Mijo 122
Zuleger Robert 35
Zulfikarpašić Huseju beg. 145
Zulić Bahtijar 103
Zumpfe Josef 135
Zumr Josef 100
Zupan Georg 145
Zupan Slavko 131
Županić Heinrich 97
— Karl 111
Žurek Karl 87
Žurić Anton 102
Zurovac Pajo 88
Zurunic Theodor 381
Zverina Jaroslav 109

LIBRARY OF THE UNIVERSITY OF ILLINOIS - URBANA - CHAMPAIGN

K.K.
KRAUSS
LOKOMOTIVFABRIK KRAUSS & Co LINZ a/D.

LIBRARY U. OF I. URBANA CHAMPAIGN

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier inserierenden Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten“ als Quelle beziehen zu wollen.

Eisen-Handels- u. Industrie-Akt.-Ges. Greinitz

TRIEST · GRAZ · FIUME

Hammerwerke in Unterthal b. Bruck a. M.

Alle Werkzeuge für Feuerarbeiter
Kompl. Werkstätten-Einrichtungen

PANTHER-AMBOSSE

aus einem einzigen Stück, ohne Schweißung.

SCHRAUBSTÖCKE

Bohrmaschinen, Gewindeschneidzeuge, Feilen etz. etz.
Wagenbau-Artikel, Wagenschleifen, Wagenfedern etz.

WAGENACHSEN, Marke I. WINTER

Werkzeuge u. Geräte für Eisenbahn-, Straßen- und Wasserbauten, Pilotenschuhe, Schaufeln, Hauen, Steinbrech- und Waldabstockungs-Werkzeuge, Pumpen, Armaturen.

Anlage und Ausrüstung von Wald-, Feld und Industrie-Bahnen, Rollbahnschienen, transportable Geleise, Weichen, Drehscheiben. **Baubeschläge.**

Komplette Spital-Einrichtungen. **Badezimmer-Einrichtungen.**

Wiener Lokomotivfabriks-Aktiengesellschaft in Wien XXI. Bezirk (Floridsdorf)

Lokomotiven für Dampfbetrieb auf Hauptbahnen, Neben- und Sekundärbahnen, Straßenbahnen und Industriebahnen jeder Art für Normalspur und Schmalspur.

Feuerlose Lokomotiven für Industrie- und Werksbahnen, normalspurig und schmalspurig.

Tender und Wasserwagen für Lokomotiven.

Lokomotiven für elektrischen Betrieb auf Hauptbahnen, Neben- und Sekundärbahnen, Industrie- und Grubenbahnen für Normalspur und Schmalspur.

Zahnradlokomotiven für Dampfbetrieb oder elektrischen Betrieb auf reinen Zahnradbahnen und auf kombinierten Adhäsions- und Zahnradbahnen nach System Abt und System Riggenbach.

Lokomotivgußkrane mit Dampf- und Druckwasserbetrieb für Stahlwerke, Gießereien etc.

Dampfkessel für stabile Anlagen.

Spezialwerkzeugmaschinen :: Schmiedestücke, gepreßte Böden und Maschinenteile aller Art.

63

Vatrogasne štrcaljke i vatrogasne sprave
Feuerspritzen und Löschgeräte

Handkraftspritzen

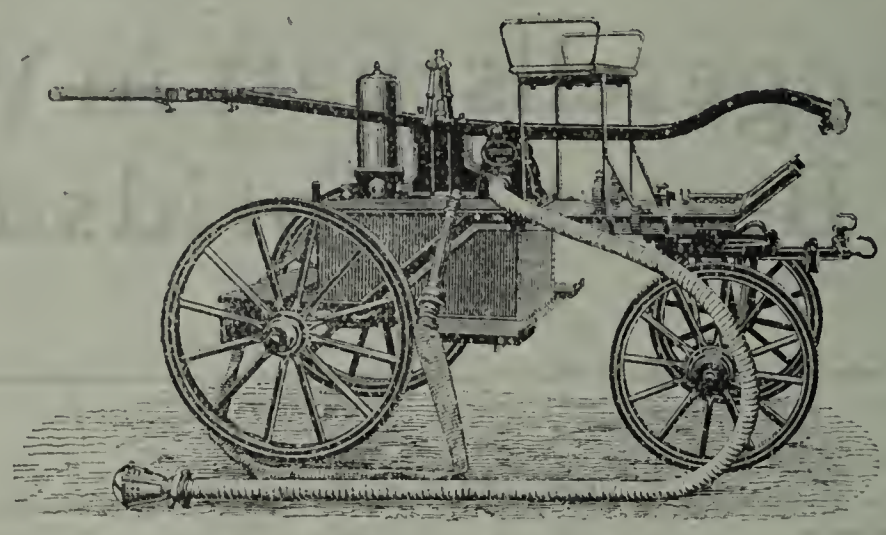

Dampfhandkraft-spritzen

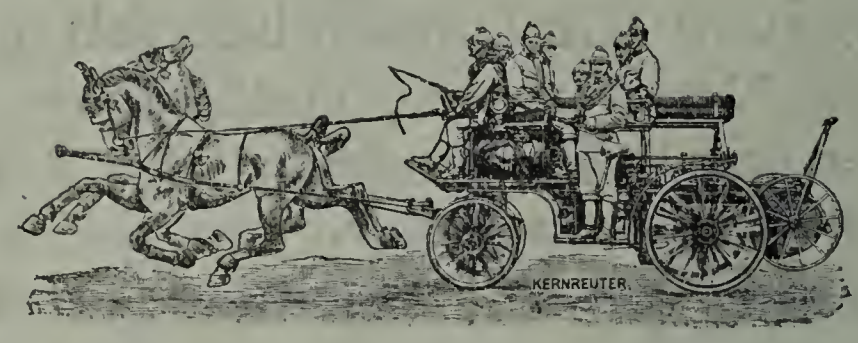

Benzinspritzen

Dampfspritzen

Tvornica vatrogasnih mašina za gasilačka društva

Fr. Kernreuter

Feuerwehrgeräte und Löschmaschinenfabrik

Wien, 17/1., Hernalser Hauptstraße 105

Zahtijevajte cjenike besplatno i franko!
Kataloge und Kostenanschläge gratis und franko!

alle Arten von kleineren Spritzen für Gehöfte, Gebäude, Stationen, für Ökonomie, Feld- und Gartenwirtschaft.

Schläuche, Gewinde, Kuppelungen. Pneumatische Apparate zur geruchlosen Entleerung von Senkgruben.

Najznatnija tvrtka te struke.

78

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier inserierenden Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten" als Quelle beziehen zu wollen.

Kamen, sahen, siegten!

kann man mit vollem Recht von den Erzeugnissen der Firma

M. R. FILIPEK & Co., Bodenbach an der Elbe 11 (Böhmen)

Spezialfabrik für **Stopfbüchsenpackungen,** Asbest- und Asbest-Kautschukwaren und chemisch-technische Artikel

sagen! — Um die Kundschaft durch häufige Nachahmungen unserer Packungen nicht irreführen zu lassen, durchzieht unsere Originalpackungen in ihrer :-: :-: Gesamtlänge ein lichtgrünes Band mit der Aufschrift :-: :-:

„FILIKO"

Nur was gut ist, ist auch billig, das sollte jeder Geschäftsmann bedenken :-: und sich nur an reelle Firmen mit seinen Aufträgen wenden! :-:

Generalvertreter und Lager: **BUDAPEST, BUKAREST, PRAG, WIEN.**

An allen größeren Industrieplätzen Spezialvertreter.

□□ Preiskurante und Musterkollektionen überallhin franko. □□

Došli su, vidili su, pobjedili su!

Možemo spunom pravom rukotvorina od tvrtke

M. R. FILIPEK i drug., Bodenbach (česko)

Osobita tvrtka za zamotovanja, asbest i asbest-kaučukove robe i kemične i tehničke robe povjedati

Da gospoda kroz podražavanja našog zamotovanja ne bludimo, provučimo naše originalne pakete u ukupnoj dugočini jedan svetlozeleni vrpac za naslovom

„FILIKO"

Samo to kaj je dobro, je jeftino to bi mogao svaki trgovac pomisliti i se samo na reelne tvrtke obrnuti.

Generalni zastupnik i skladište

Budimpešt, Bukarest, Praha, Beć.

U svima velikima industrialnama mjestama su osobite zastupike.

□□ Cjenik i musterija svikut franko. □□

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier inserierenden Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten" als Quelle beziehen zu wollen.

VEREINIGTE MASCHINENFABRIKEN A. G.

vormals

SKODA, RUSTON, BROMOVSKÝ & RINGHOFFER.

(ZENTRALE: PRAG-SMICHOW.)

WERKE IN PILSEN, SMICHOW, KÖNIGGRÄTZ U. ADAMSTHAL.

Präzis.-Heißdampfmaschinen mit Doerfel-Ventilsteuerung bis zu den größten Dimensionen mit höchster erreichbarer Dampfökonomie.

Schnellgehende Dampfmaschinen in liegender und stehender Anordnung, mit Kolbenschiebersteuerung und Achsenregulator, besonders für den Antrieb von Dynamomaschinen geeignet.

Dampfturbinen.

Dampfkessel aller Art, speziell Hochleistungs-Wasserrohrkessel, Steilrohrkessel.

Mech. Rostbeschickungsapparat Pat. Seyboth.

Überhitzer, schmiedeiserner Konstruktion.

Economiser. Wasserreinigungs-Apparate.

Rohölmotoren in liegender und stehender Ausführung.

Schnellschmiedepressen, Dampfhämmer.

Luftverflüssigungsanlagen.

Transmissionen mit Ringschmierlagern neuester und bewährtester Konstruktion.

Komplette Neueinrichtungen und Rekonstruktionen von Brauereien, Kühlanlagen, Brennereien und Zuckerfabriken.

Berg- und Hüttenwerksmaschinen, unterirdische Wasserhaltungen, Fördermaschinen, Dampfstraßenwalzen. Benzinstraßenwalzen, Erdwalzen, Steinbrecher.

Komplette Kohlen-Separationsanlagen.

Brücken jeder Bauart und Größe.

Krane, Schiffskrane, Lastenaufzüge. Bohrschiffe, Bagger, Drehscheiben, Feldbahnen für die verschiedensten Zwecke.

Zentralheizungs- und Lüftungsanlagen für Schulen, öffentliche Anstalten, Fabriksheizungen und Trockenanlagen, Badehauseinrichtungen etc.

SJEDINJENE TVORNICE STROJEVA D. D.

prije

SKODA, RUSTON, BROMOVSKÝ A RINGHOFFER.

(CENTRALA: PRAG-SMIHOV.)

TVORNICE U PLZNJU, SMIHOVU, KRALJČINOM GRACU I ADAMOVU.

Precizne strojeve na parno grijanje sa Doerfelovim ventilama sve do najvećih dimenzija i sa najvišom mogućom prištednjom pare.

Brzo idnće parne strojeve u položitom i uspravnom smještaju sa pogonom na bat i regulacijom osi, osobito prikladne za pogon dynamomašina.

Parne turbine.

Parne kotlove svake vrsti, osobito kotlove sa cijevima na vodu i sa uspravnim cijevima.

Mehaničke strojeve za cišćenje rde, patent Seyboth.

Pomnošavace topline, konstruirane od kovnoga željeza.

Economiser-strojeve za cišćenje vode.

Motore na necišćeno (sirovo) ulje položite i uspravne.

Strojeve za brzo kovanje, kladiva za paru.

Transmisije (remenje) sa obručima za mazilo najbolje i najsolidnije konstrukcije.

Uvedjaji za pravljenje tekućega zraka.

Potpune smještaje i rekonstrukcije pivovara, hladionica, klaonica, pecara i tvornica šećera.

Rudarske strojeve, spreme za držanje vode u podzemlju, valjke za ravnanje cesta na paru i benzin, valjici za zemlju, strojevi za drobljenje kamena.

Potpune smještaje za sortiranje ugljena.

Mostove svatke vrsti i veličine.

Motke, motke za brodove, koloture za dizanje tereta, svrdlove, bagere, okretace (Drehscheiben), **poljske željeznice** za najrazličitije svrhe itd.

Centralna loženja i strojeve za prozračivanje škola i javnih zavoda, strojeve za grijenje tvornica i za sušenje, smještaje za kupališta itd.

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier inserierenden Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten" als Quelle beziehen zu wollen.

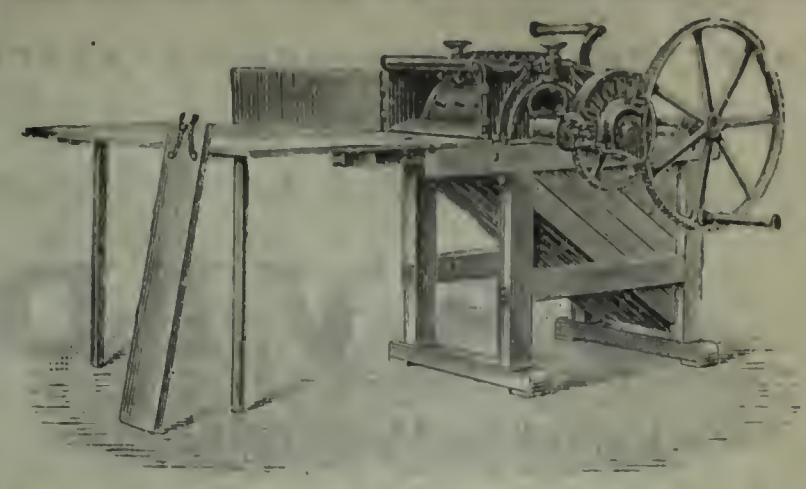

Vereinigte Fabriken landw. Maschinen,

vormals

Epple & Buxbaum

Wels, Oberösterreich

72

empfehlen: Dreschmaschinen, Göpel, Häcksler, Rübenschneider, Maisrebler, Schrot- und Putzmühlen, Motore, Trieure, Obstmühlen, Weinpressen, Grasmäher, Rechen, Wender, Pumpen- und Wieseneggen in bester Ausführung zu billigsten Preisen.

Grazer Motoren „Patent Diesel"

für Betrieb mit Rohöl und anderen billigen flüssigen Brennstoffen in bestbewährter Konstruktion und tadelloser Ausführung baut die

Grazer Waggon- und Maschinen-Fabriks-Aktiengesellschaft, vorm. JOH. WEITZER in Graz.

Der Dieselmotor ist die modernste, einfachste und sparsamste Kraftmaschine. Er besitzt keinen Dampfkessel, keinen Generator, keinen Vergaser, keine Zündvorrichtung, benötigt wenig Raum und Wartung, ist jederzeit betriebsbereit, gefahrlos, explosions- und feuersicher, verursacht weder Rauch noch Geruch und arbeitet billiger als alle anderen Kraftmaschinen. Ausführung von 12 bis 1200 Pferdestärken. — Bis Dezember 1916 wurden rund 65.000 P. S. geliefert, beziehungsweise bestellt. — Eine Anlage von 300 P. S. befindet sich in der Werkstätte der bosnisch-herzegowinischen Staatsbahnen in Sarajevo.

96

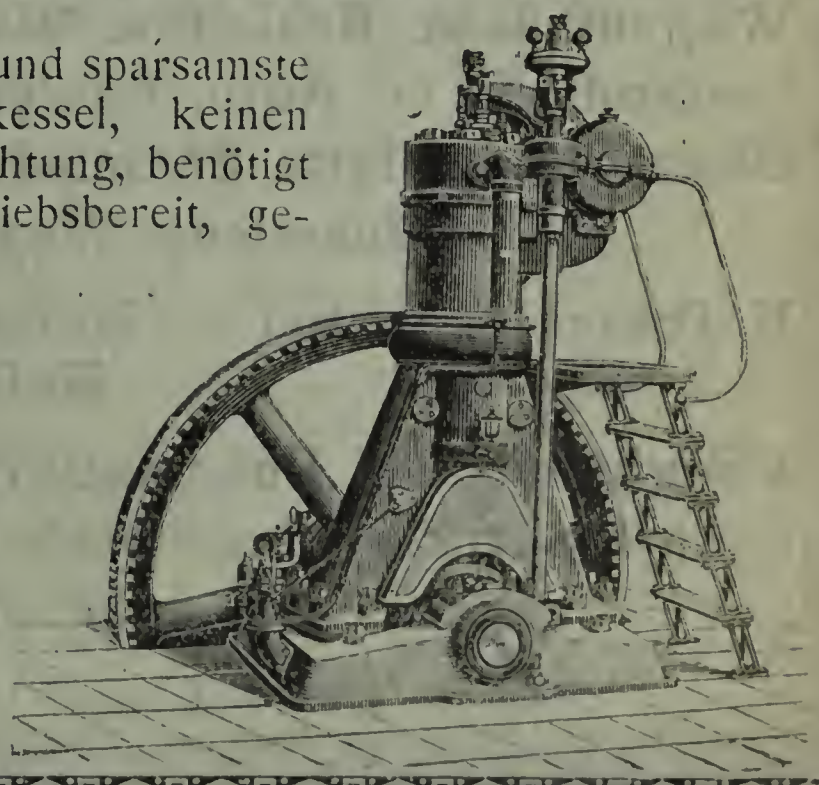

Prospekte und ausführliche Kostenanschläge kostenlos.

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier inserierenden Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten" als Quelle beziehen zu wollen.

Telephon Nr. 75 Gegründet 1896 Beste Referenzen

Dekorations-, Zimmer- u. Schildermaler, Anstreicher u. Vergolder

DAVID FRANK

Spezialist in Firmatafeln und Türschildern auf Glas gemalt

Brod a./S. Mesić-Gasse 18 (im eigen. Hause)

Filiale Bosn. Brod

übernimmt alle in sein Fach einschlägigen Arbeiten, die er auf das sorgfältigste und geschmackvollste prompt und billigst ausführt

Auswärtige Ordres werden gleichfalls prompt und billig bewerkstelligt

Telefon br. 75 Utemeljeno 1896 Najbolji izvještaji

Dekorativni, sobo-, štito- i pismoslikar, ličilac i pozlatar

DAVID FRANK

Specijalista za staklene firme

Brod n./S. Mesićeva ulica 18 (u vlastitoj kući)

Podružnica Bos. Brod.

Preuzimlje sve u njegovu struku zasjecajuće radnje. Najukusnija i najmodernija izradba. Povoljne i jeftine cijene

Vanjske naručbe izvadjam brzo i kulantno

Mnoge priznanice leže na uvid 7

Brüder Berghofer

Firmainhaber: Rudolf und Ludwig Berghofer

Telephon 13.049. **Spezialgeschäft** Telephon 23.445.

für Wagenbau- und Schmiedeartikel

Eisen- und Eisenwarenhandlung en gros

Wien, 17/1, Hernalser Hauptstraße Nr. 88.

Empfehlen unser bestsortiertes Lager in allen Sorten **Wagenachsen**, **Wagenfedern**, **Schleifen**, **Wagenlaternen** und sämtliche **Wagenbestandteile** für **Auto**, **Equipagen**, **Lastwagen** und **Wagen** jeder **Bauart**. **Komplette Schmiedeeinrichtungen** und **Werkzeuge** für **Schmiede**, **Wagenbauer** und **Wagner**.

Hufbeschlagartikel als: **Hufeisen**, **Patent Viktoria Schweißgriffe**, **Hufstollen etc.**

Vollgummi- und **Pneumatikräder**, sowie Bestandteile. **Feuerfeste**, gegen **Einbruch** sichere **Geld-**, **Bücher-** und **Dokumentenkassen** in solidester Ausführung.

Illustrierte Preiskurante gratis und franko.

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier inserierenden Firmen ersuchen, wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten als Quelle beziehen zu wollen.

VOGEL & NOOT

Hammerwerke, Walzwerke und Werkzeugfabriken

Wartberg und Mitterdorf

Südbahnstation WARTBERG - Mürztal (Steiermark).

WIEN, I., LANDSKRONGASSE 5.

Bleche, prima Qualität, Flußeisen, Flußstahl und Tiegelgußstahl. Schaufeln aus Stahlblech aus prima steirischem Material in allen Formen und Größen. Pflugbestandteile in jeder gewünschten Form, als: Pflugbleche, Mollbleche, Ruhadlobleche, Schareisen für ein-, :: :: zwei- und dreischarige Pflüge etc. etc. :: ::

Spezialität: Gepreßte Patent-Stahlpflugköpfe.
„ Gepreßte Patent-Heugabeln.

Zeugware, Bahnoberbau-, Gruben- und Steinbrechwerkzeuge aller Art, als: Krampen, Schlägel, Meißel, Hämmer, Hacken etc. Sägen, prima Qualität, als Zirkular-, Mühl-, Gatter-, Bauch-, Zug-, Furnier-, :: :: Bügelsägen etc. etc. :: ::

Heyns Herkulesexzenterangeln. 64

Schneidwerkzeuge, Strohmesser, Häckselmesser, Mähmesser, Holländer-, Papier-, Tabak-, Wurstmesser etc., sowie alle Gattungen Maschinenmesser nach Modellen oder Zeichnung. Militärwerkzeuge aller Art, genau nach den Adjustierungs- und Ausrüstungsvorschriften für das k. u. k. Heer gearbeitet, ferner Stahlzwiesel, komplette Reit- :: :: sattelböcke, Packsattelgestelle. :: ::

Maschinelle Einrichtung für Massenproduktion.

Bureau für den Alleinverkauf der Erzeugnisse der Eisenwerke Aßling, Jauerburg, Feistritz im Rosentale und Triest der Krainischen Industriegesellschaft

als Roheisen, Spiegeleisen, Ferromangan bis 80 Prozent, Rohingots, Zaggel, Flammen, Platinen aus Martineisen und -stahl. Grobbleche von 2 bis 25 *mm* Dicke in allen Dimensionen bis 3000 *mm* breit und im Gewichte bis 2000 *kg* pro Tafel. Stabeisen (Flußeisen), Walzendraht und Nageleisen, Draht, blank, verzinkt und verzinnt, Drahtstiften, Drahtseile aus prima steirischem Flußeisen, Flußstahl und prima Patentgußstahl, blank, verzinkt und verbleit in allen erwünschten Konstruktionen, von 60 bis 200 *kg* Bruchfestigkeit pro Quadratmillimeter. Gußwaren aller Art, Drahtseile, Schiffstaue etc.

G. Winiwarter

Wien, I., Getreidemarkt 8

Blech- und Bleiwarenfabrik.

Fabrik in
Gumpoldskirchen
Niederösterreich.

Niederlage in
Budapest, VI.
Váczi körut 31.

Liefert:

Bleirohre, Bleiplatten, Bleiapparate und Geschirre für die chemische und Glasindustrie, Bleiplomben, Bleidraht, Zinnrohre, Zinnplatten, Bleifolien, Stanniol, verzinkte Eisenbleche, verzinkten Eisendraht, Zinkblech, Weißblech. 76

Spezialität:

K. k. priv. verbesserte Hilgersche Dachpfannen, anerkannt beste Metall-Dachdeckung, Wellenbleche, Trägerwellenbleche, schwarz und verzinkt; Rollbalkenbleche.

Erdmann

Kircheis

Aue (Erzgeb.) Sachsen

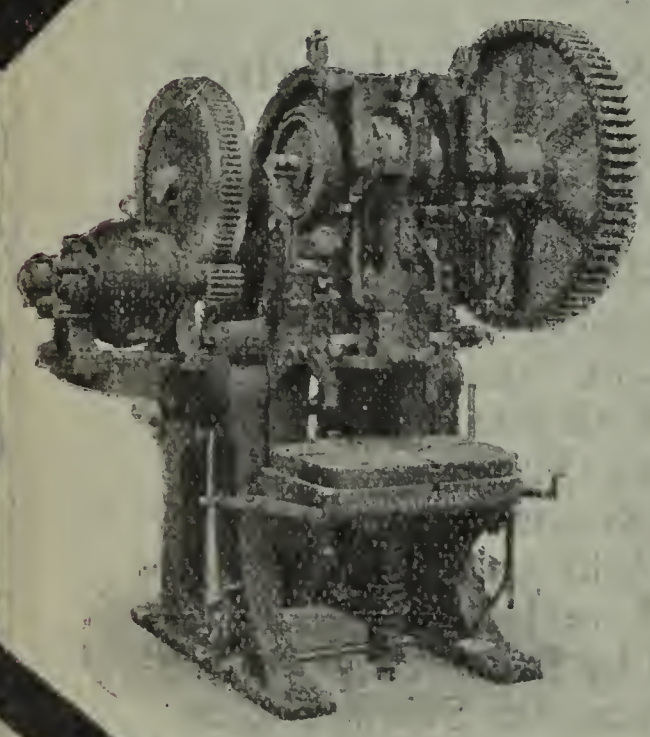

Größte und bedeutendste
Spezialfabrik des Kontinents für

Maschinen und Werkzeuge

zur 70

Blechbearbeitung

Ganze Stanzeinrichtungen
Klempnerwerkzeuge

Illustrierte Preislisten stehen zu Diensten

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier inserierenden Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten" als Quelle beziehen zu wollen.

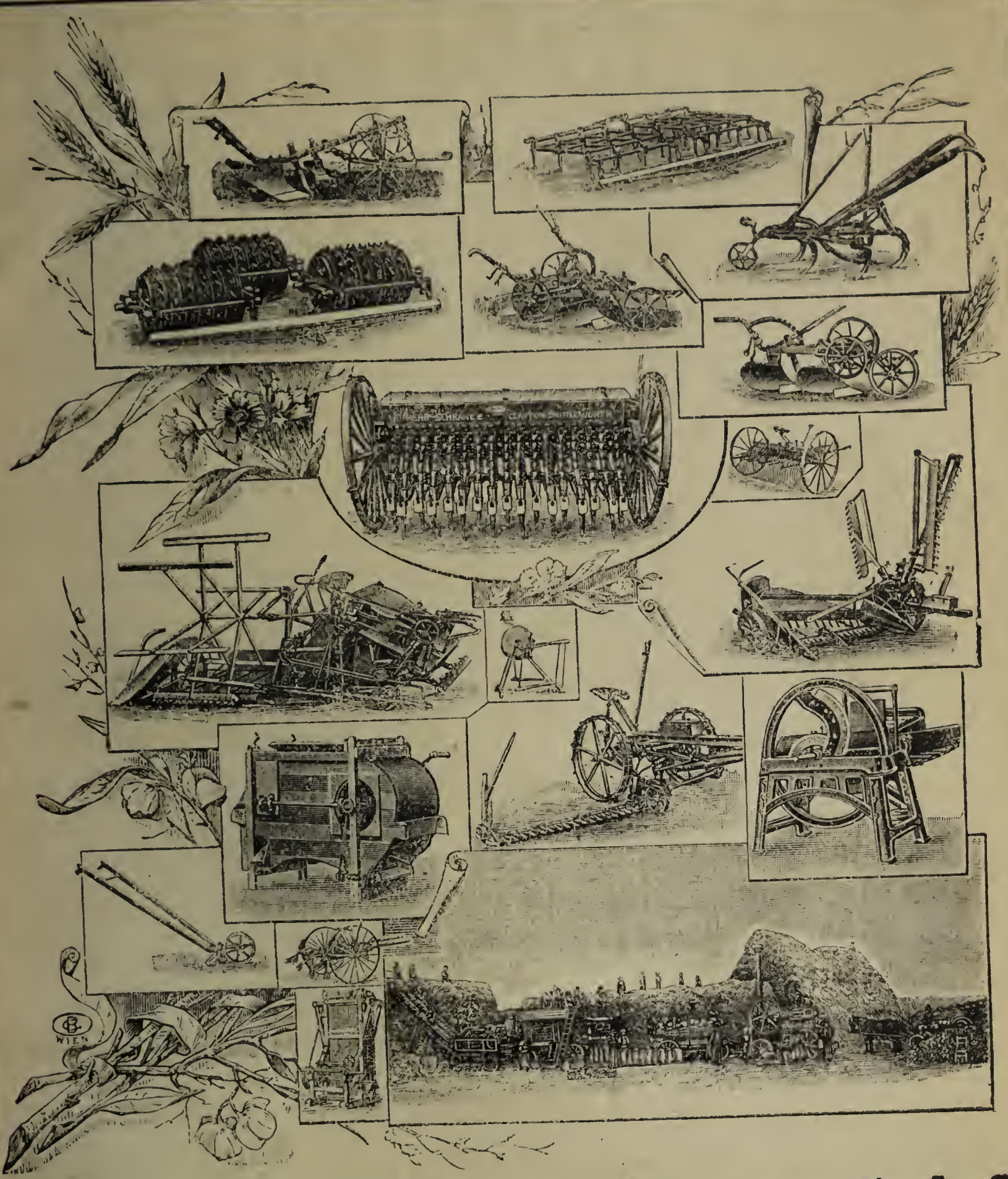

Hofherr-Schrantz-Clayton-Shuttleworth A.-G.

Fabrik und Hauptbureaux:
XXI 1, Shuttleworthstraße 8

WIEN

Musterlager und Stadtbureau:
III 2, Löwengasse Nr. 34

Verkaufszentrale: BUDAPEST, VI., Váczi-körút 57

empfehlen ihre anerkannt vollkommensten und bewährtesten **Lokomobilen und Benzinmotoren, Dreschmaschinen, Elevatoren, Glattstrohpressen, Kleedreschmaschinen, Pflüge, Eggen, Walzen, Sämaschinen, Düngerstreuer, Hackmaschinen, Kartoffel- und Rüben-Ernte-Maschinen, Gras- und Getreidemäher, Garbenbinder, Heuwender und Rechen, Putzmühlen, Häcksler, Rübenschneider, Schrotmühlen, Futterdämpfer usw.**

Illustrierte Preislisten stehen gratis zu Diensten. 58

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier inserierenden Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten" als Quelle beziehen zu wollen.

G. TÖNNIES

Maschinenfabrik, Laibach W.

Spezialfabrik für Säge- und Holzbearbeitungsmaschinen und modernen Turbinenbau.

Tvornica strojeva, Ljubljana W.

Posebna tvornica strojeva za pilane i za obdjelavanje drveta te moderne turbine.

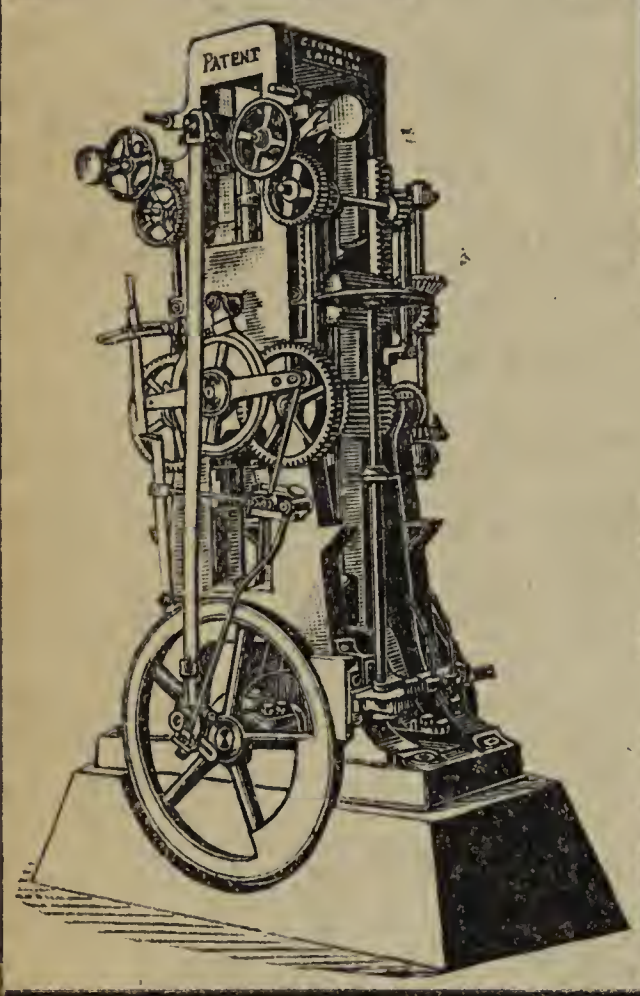

Spezialität:

Wasserturbinen
mit höchsten Nutzgraden.

Präzisions-Regulatoren
mit höchster Regulierfähigkeit.

Patent-Schnellgatter

Komplette Sägewerks- und Schälerei-Anlagen, Tischlerei- und Wagnerei-Maschinen aller Art in neuester unübertroffener Ausführung.

Sämtliche Maschinen zur Erzeugung von Möbeln aus massiv gebogenem Holze, Maschinen zur Erzeugung von Packfässern.

Osobitost:

Vodene čigre
sa najvećim iskorišćivanjem.

Točni regulatori
sa najvećom sposobnošću reguliranja.

Patentirani brzopolni jarmeniki.

Potpuno uređenje pilanâ i gulionicâ, stolarski i kolarski strojevi svih vrsti u najnovijoj nenatkriljivoj izvedbi.

Svi strojevi za proizvod pokućtva iz čvrstog savinutog drveta.

Strojevi za proizvodnju omotnih bačvica.

80

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier inserierenden Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten" als Quelle beziehen zu wollen.

Krondorfer

natürlicher alkalischer

SAUERBRUNN

81

BRUNNENUNTERNEHMUNG KRONDORF

C. GÖLSDORF, Gesellschaft m.b.H., KRONDORF-SAUERBRUNN

GENERALREPRÄSENTANZ FÜR BOSNIEN UND HERCEGOVINA:

:: R. FÜRST, Mineralwasserspezialvertrieb, SARAJEVO ::

MATTONI'S GIESSHÜBLER

natürlicher alkalischer

SAUERBRUNN

Vortreffliches Heil- u. Trinkwasser

82

Bei Bestellungen, Korrespondenzen etc. an die hier inserierenden Firmen ersuchen wir, sich gefälligst immer auf den „Bosnischen Boten" als Quelle beziehen zu wollen.

UNIVERSITY OF ILLINOIS-URBANA
3 0112 073260728

Zemaljsko lječilište Ilidža kod Sarajeva.

Radioaktivno sumporno vrelo sa 57° C, liječi uspješno dugotrajne bolesti želuca, slezene, jetara i bubrega. Izvanredan uspjeh se polučuje kod reumatičnih bolesti, uloga, neuralgije, rahitis, kao i kod svih sifilitičnih i zglobnih bolesti.

Izvanredni uspjesi kod ženskih bolesti svake vrsti, budući da su u tu svrhu osobito ukusno uregjene izvrsne **blatne kupelji. Kupke sa ugljičnom kiselinom, lječilište mrzlom vodom po sustavu** prof. dr. Winternitza, **studene riječne kupke te sunčane kupke.** Lječilište je preporučeno od prvih liječničkih kapaciteta kao: prof. dr. Chrobaka, dvorskog savjetnika prof. dr. Neumanna i dvorskog savjetnika dr. E. Ludwiga.

Sezona od 15. maja do konca septembra. Krasni hoteli. Umjerene cijene, električna rasvjeta, interurbani telefon, krasni izleti u šume i okolne planine. Prospekte i sve druge obavijesti daje besplatno **upraviteljstvo lječilišta.**

Landeskuranstait Ilidža bei Sarajevo (Bosnien).

Schwefeltherme, 57° C, eignet sich vorzüglich bei rheumatischen Affektionen, Gicht, Neuralgien, Rhachitis und bei allen syphilitischen und Knochenkrankheiten. Spezielle Erfolge bei Frauenleiden aller Art, da auch vorzügliche und besonders elegant eingerichtete **Moorbäder** (Mineralmoor aus Žepče) zur Verfügung stehen.

Kohlensäurebäder, Kaltwasserheilanstalt. Kalte Flußbäder, Sonnenbäder. Empfohlen durch ärztliche Kapazitäten ersten Ranges, wie: Prof. Dr. Chrobak, Hofrat Prof. Dr. Neumann und Hofrat Prof. Dr. Ernst Ludwig.

Saison vom 15. Mai bis Ende September. Prächtige Hotels. Mäßige Preise. Bester Komfort. Elektrisches Licht. Interurbanes Telephon. Herrliche Ausflüge, Gebirgstouren. Prospekte und Auskünfte erteilt unentgeltlich **die Direktion der Landeskuranstalt.**